Digitized by Google

BIBL. NAZ.
Vitt. Emanuele III
6
F8
NAPOLI

B. 21. 4

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

HEXAPLORUM
ORIGENIS
QUÆ SUPERSUNT,
MULTIS PARTIBUS AUCTIORA,
quàm a Flaminio Nobilio & Joanne Druſio
edita fuerint.

Ex Manuſcriptis & ex Libris editis eruit & Notis illuſtravit D. BERNARDUS DE MONTFAUCON, *Monachus Benedictinus e Congregatione S. Mauri.*

TOMUS SECUNDUS.

Complectens Proverbia, Eccleſiaſten, Canticum Canticorum; Prophetas Majores & Minores. Itemque Notas aliquot poſteriores Præviam Diſquiſitionem ad duo Lexica. Lexicon Hebraïcum ad Hexapla. Lexicon Græcum ad Hexapla. Addenda quædam ad Lexicon Hebraïcum.

PARISIIS;

Apud { Ludovicum Guerin, ſub ſigno S. Thomæ Aquinatis. / Viduam Joannis Boudot, ſub ſigno Solis aurei. / Et Carolum Robustel, ſub ſigno Arboris Palmæ. } Viâ Jacobæâ.

M. DCC. XIII.

CUM PRIVILEGIO REGIS.

Digitized by Google

Digitized by Google

IN PROVERBIA

MONITUM.

MULTO majorem in Proverbia lectionum ſylvam, a Petro Morino collectam, edidit Flaminius Nobilius, quam in cæteros Scripturæ Sacræ libros, quia videlicet præſtantiores Codices in hanc Scripturæ partem, quam in cæteras, Romæ ſuppetebant. Iis vero Lectionibus augendis & emendandis ſequentes Codices & libri nobis uſui fuêre,

Codex Regius 1890. *XI. ſæculi.*

Codex Reg. 2435. *XII. circiter ſæculi.*

Codex Reg. 2436. *Bombycinus X. vel XI. ſæculi. Eſt Procopii Sophiſtæ Chriſtiani opus.*

Hieronymi locus Comment. in Epiſt. ad Epheſios pag. 381.

Codex Regius 2940. *Bombycinus recens. Ejuſdem Procopii.*

Codex Reg. 199°. *X. circiter ſæculi, eſt ſimiliter Procopii.*

Digitized by Google

ERRATA IN HEXAPLIS.

Tom. II.

PRov. 31. 29. vestibulum, *lege* vestibulum. Eccles. 12. 5. *lege* Δ. πλατυσθήσονται. Hesai. 22. 3. *lege* Σ. ἀνεχωρησαν. Hesai. 24. 1. ויבק *lege* ויבקם Thren. 1. 12. *lege* ἐψὶ μοι. Ezech. 9. 2. *in Vulgata lege*, scriptoris. Ezechiel. 40. 12. *in Vulg. lege* ante thalamos. Zach. 13. 7. *lege* A. super virum contribulem meum.

PROVERBIORUM

Digitized by Google

PROVERBIA.

CAPUT PRIMUM.

משלי 1. A. παραβολαί. O. προιμίαι.

להבין אמרי בינה 2. Σ. ἐννοῆσαι ῥήσεις συνέσεως. O. νοῆσαί τε λόγους φρονήσεως. Οἱ λοιποὶ, συνέσεως.

לקוחת מוסר השכל צדק 3. A. τῷ λαβεῖν παιδείαν ἐπιστήμης, δικαιοσύνην. Σ. . . . . παιδείαν φρονήσεως, δικαιοσύνην. O. δίκαιόν τε γραφὰς λόγων, νοῆσαί τε δικαιοσύνην ἀληθῆ.

משפט ומשרים Οἱ λοιποὶ, κρίσιν καὶ εὐθύτητας. O. καὶ κρίμα κατευθύνειν.

לפתאים 4. A. ἀκεραιώσεις. Σ. νηπίοις. O. ἀκάκοις. Θ. ἀπατεωνίοις.

ומזמה Σ. αἴσθησιν. O. ἔννοιαν. Θ. συλλογισμόν.

מליצה 6. A. Θ. ἑρμηνείαν. Σ. πρόβλημα. O. σκοτεινὸν λόγον.

יראת יהוה 7. O. φόβος κυρίου. Αλλος, θεοσ.

אוילים A. Σ. Θ. ἄφρονες. O. ἀσεβεῖς.

בי לוית חן הם לראשך 9. A. ὅτι προσθήκη χαρίτος εἰσὶ τῇ κεφαλῇ σου. O. φέρουσι γὰρ χαρίτων δέξῃ σῇ κορυφῇ.

ענקים A. περιτραχήλια. O. κλοιὸν χρύσεον. Αλλ. περίθεμα.

נארבה לדם 11. A. Σ. Θ. ἐνεδρεύσωμεν εἰς αἷμα. O. κοινώνησον αἵματος.

לנקי A. ἀθῷον. O. ἄνδρα δίκαιον.

הון 13. A. Θ. ὕπαρξιν. Σ. πλοῦτον. O. κῆσιν.

יקר A. Θ. τιμίαν. Σ. ἅμιον. O. πολυτελῆ.

שלל A. λαφύρων. O. σκύλων.

גורלך תפיל 14. O. † σὺ σὸν κλῆρον βάλε. Αλλ. κλῆρός σου πεσέτω.

בתוכנו O. ἐν ἡμῖν. Αλλ. ἐν μέσῳ ἡμῶν.

בני אל־תלך בדרך 15. O. μὴ πορεύθῃς ἐν ὁδῷ. ἢ μὴ πορεύθῃς ἐν ὁδῷ.

מנע A. Θ. κώλυσον. Σ. ἀπόστρεψον. O. ἔκκλινον.

1. HEb. A. Vulg. Parabolæ. LXX. Proverbia.

2. Heb. ad intelligendum verba intelligentiæ. S. ad intelligendum sermones intelligentiæ. LXX. ad intelligendum verba prudentiæ. Reliqui, intelligentiæ. Vul. ad intelligenda verba prudentiæ.

3. Heb. ad suscipiendum eruditionem intellectûs, justitiam. A. ad accipiendum disciplinam scientiæ, justitiam. S. (ad accipiendum) disciplinam prudentiæ, justitiam. LXX. ad suscipiendum versutias sermonum, & intelligendum justitiam veram. Vul. & suscipiendam eruditionem doctrinæ, justitiam.

Heb. Reliqui, judicium & rectitudines. LXX. & judicium dirigendum. Vulg. & judicium & æquitatem.

4. Heb. simplicibus. A. delinitis. S. Vul. parvulis. LXX. innocentibus. Th. deceptis.

Heb. versutiam. S. sensum. LXX. cogitationem. Th. ratiocinationem. Vulg. intellectus.

6. Heb. facundiam. A. Th. Vulg. interpretationem. S. problema. LXX. tenebrosum sermonem.

7. Heb. LXX. Vul. timor Domini. Alius, timor Dei.

Heb. A. S. Th. Vulg. stulti. LXX. impii.

9. Heb. quia copulatio gratiæ ipsæ tuo capiti. A. quia additamentum gratiæ sunt capiti tuo. LXX. coronam enim gratiarum accipies vertici tuo. Vulg. ut addatur gratia capiti tuo.

H. A. Vulg. torques. LXX. torquem aureum. Alius, circumpositionem.

11. Hebr. Vul. insidiemur sanguini. A. S. Th. insidiemur in sanguinem. LXX. particeps esto sanguinis.

Hebr. ad innocentem. A. innocentem. LXX. virum justum. Vul. contra insontem.

13. Heb. A. Th. Vul. substantiam. S. divitias. LXX. possessionem.

H. A. Th. Vulg. pretiosam. S. pretiosas. LXX. copiosam.

H. A. LXX. Vulg. spoliis.

14. Hebr. Sortem tuam cadere fac. LXX. Tuam autem sortem mitte. Alius, Sors tua cadat. Vul. Sortem mitte.

H. & Alius, in medio nostrum. LXX. in nobis. Vul. nobiscum.

15. Heb. Fili mi, ne ambules in via LXX. ne ambules in via. Alius, Fili, ne ambules in via. Vulg. Fili mi, ne ambules cum eis.

Heb. Vul. prohibe. A. Th. cohibe. S. averte. LXX. declina.

Digitized by Google

16. כי רגליהם לרע ירוצו ומהרו לשפך־דם Οἱ γὰρ πόδες αὐτῶν εἰς κακίαν τρέχουσιν, καὶ ταχεῖοί εἰσι τοῦ ἐκχέαι αἷμα. Τοῦτο δὲ τὸ λοιπὸν ἐκδόσει ἡ κεῖται· ἔστι γὰρ τοῦ Εὐριπίδου, ἐξ οὗ πρόβλημα τὴν λέξιν ὁ Παῦλος ἐν τῇ πρὸς Ρωμαίους ἐπιστολῇ.

16. *Heb.* Nam pedes eorum ad malum current, & feſtinabunt ad effundendum ſanguinem. Pedes enim eorum in malitiam currunt, & veloces ſunt ad effundendum ſanguinem. *Hæc in reliquis editionibus non jacent; ſed ſunt in Hebraïco, unde hoc dictum appoſuit Paulus in Epiſtola ad Romanos* (3. 15.) *Vul. pedes enim illorum ad malum currunt, & feſtinant ut effundant ſanguinem.*

19. כל־בצע בצע Α. Σ. Θ. πάσης πλεονεκτοῦντος πλεονεξίαν. Ο. πάντων τῶν συντελούντων τὰ ἄδικα.

19. *Hebr.* Omnis concupiſcentis concupiſcentiam lucri. *A. S. Th.* Omnis avari avaritiâ. *LXX.* omnium conſummantium iniqua. *Vulg. Omnis avari.*

את־נפש בעליו יקח Σ. τὴν ψυχὴν αὐτῶν τῶν αὐτὴν λήψεται. Ο. τὴν ἑαυτῶν ψυχὴν ἀφαιρεθήσεται.

Heb. animam patronorum ipſius capiet. *S.* animam eorum ab ipſis capiet. *LXX.* ſuam ipſorum animam auferunt. *Vulg. animas poſſidentium rapiunt.*

20. בחוץ Ο. ἐν ἐξόδοις. Αλλος, ἐν ἀμφόδοις.

20. *H.* in platea. *LXX.* in exitibus. *Alius*, in biviis. *Vulg. foris.*

תתן קולה Α. Σ. Θ. δώσει φωνὴν αὐτῆς. Ο. παῤῥησίαν ἄγει.

H. A. S. Th. dabit vocem ſuam. *LXX.* cum libertate agit. *Vul. dat vocem ſuam.*

תקרא 21. Α. Σ. Ο. Θ. κηρύξεται.

21. *Hebr.* clamabit. *A. S. LXX. Th.* prædicat. *Vulg. clamitat.*

עד מתי פתיים תאהבו פתי עד מתי פתים תאהבו פתי 22. Α. ἕως πότε νήπιοι ἀγαπᾶτε νηπιότητα, Ο. ὅσον οὐ χρεῖον ἄκακοι ἔχοντες τὴν δικαιοσύνης.

22. *H.* Uſquequo ſimplices diligetis ſimplicitatem. *A* Uſquequo infantes diligitis infantiam. *LXX.* Quanto tempore ſimplices inhærent juſtitiæ. *Vulg. Uſquequo parvuli diligitis infantiam.*

ובסילים ישנאו־דעת Α. καὶ ἀσύνετοι... γνῶσιν. Σ. καὶ ἀσόφοι μισήσουσι γνῶσιν. Ο. ἀσεβεῖς ἐμόμισαν ἐμίσησεν ἄδικοι.

Heb. S. & ſtulti odio habebunt ſcientiam. *A.* & imprudentes. . . . ſcientiam. *LXX.* impii facti oderunt ſenſum. *Vul. & imprudentes odibunt ſcientiam.*

תשבו לתוכחתי 23. Σ. ἐπιστράφητε ἐπὶ τὸν ἔλεγχόν μου. Ο. καὶ ἀπαθεῖς ἐμόμοσαν ἐλέγχοις.

23. *Hebr.* Convertimini ad increpationem meam. *S.* Convertimini ad redargutionem meam. *LXX.* Et ſubjecti facti ſunt redargutionibus. *Vul. Convertimini ad correptionem meam.*

אביעה לכם רוחי Α. Θ. ἀναβλύσω ὑμῖν πνεῦμά μου. Ο. προήσομαι ὑμῖν ἐμῆς πνοῆς ῥῆσιν.

Heb. eructabo vobis ſpiritum meum. *A. Th.* ſcaturire faciam vobis ſpiritum meum. *LXX.* proferam vobis mei ſpiritûs dictionem. *Vulg. proferam vobis ſpiritum meum.*

נטיתי ידי 24. Α. Σ. Θ. ἐξέτεινον χεῖρά μου. Ο. ἐξέτεινον λόγους.

24. *Heb. Vulg.* extendi manum meam. *A. S. Th.* extendebam manum meam. *LXX.* extendebam ſermones.

ותפרעו 25. Σ. Θ. καὶ διεσκεδάσατε. Ο. ἀκύρους ἐποιήσατε. Αλλος, ἀκύρους ἐποιήσατε.

25. *Heb.* & feriari feciſtis. *S. Th.* diſſipaſtis. *LXX.* irrita faciebatis. *Alius*, irrita feciſtis. *Vulg. deſpexiſtis.*

לא אביתם Ο. ἠπιθήσατε. Αλλ. οὐ προσείχετε.

Hebr. noluiſtis. *LXX.* rebelles fuiſtis. *Alius*, non attendebatis. *Vulg. neglexiſtis.*

באידכם 26. Α. ὀλεθρισμῷ. Σ. συντριβῇ. Ο. τῇ ὑμετέρᾳ ἀπωλείᾳ.

Heb. in exitio veſtro. *A.* ſcatebra. *S.* pacto. *LXX.* veſtra perditione. *Vul. in interitu veſtro.*

אלעג Α. Σ. Θ. μυκήσομαι. Ο. καταχαρήσομαι.

H. A. S. Th. Vulg. ſubſannabo. *LXX.* gaudebo.

כסופה 27. Α. (ὁμοίως) συστισμῷ. Ο. ὁμοίως καταιγίδι.

27. *Hebr.* veluti turbo. *A.* ſicut turbo. *LXX.* ſicut procella. *Vul. quaſi tempeſtas.*

צוקה Α. θλῖψις. Ο. πολιορκία. Θ. κατάπαυσις.

H. coarctationem. *A.* inundatio. *LXX.* obſidio. *Th.* feſtinatio. *Vulg. angustia.*

אז יקראנני 28. Ο. ἔσται γὰρ ὅταν θλιβήσεταί με. Αλλ. τότε θλιβήσονταί με.

28. *Heb. Alius, Vulg.* Tunc invocabunt me. *LXX.* Erit enim cum invocabitis me.

תחת בי־שנאו 29. Σ. [Druſ. A.] Θ. ἀνθ' ὧν ἐμίσησάν. Ο. ἐμίσησαν γάρ.

29. *H. S. Th.* pro eo quod odio habuerunt. *LXX.* oderunt enim. *Vulg. eo quod exoſam habuerint.*

ויראת יהוה Ο. καὶ τὸν λόγον κυρίου. Αλλος, τὸν

H. Vul. & timorem Domini. *LXX.* verbum

Digitized by Google

ἡ θεοσέβεια.

אבו לא 30. A. Σ. Θ. οὐκ ἐξεδέξαντο. O. οὐκ ἠθέλησαν.

נאצו A. διέσυρον. Σ. Θ. πτύσωσιν. O. ἐμυκτήρισαν.

ומבעיתם 31. A. βουλευμάτων. Σ. Θ. ἀβουλιῶν. O. ἀσεβείας.

כי משובת פתים תהרגם 32. Σ. διὰ γὰρ ἀποστροφὴν νηπίων ἀπολεῖ αὐτούς. O. διὰ τοῦτο γὰρ ἀδικήσω νηπίους, φονευθήσονται.

ושלות כסילים תאבדם A. Σ. καὶ εὐθηνία ἀφρόνων ἀπολεῖ αὐτούς. O. καὶ ἐξασθένησις ἀσεβῶν ὀλεῖ.

ישכן־בטח 33. O. κατασκηνώσει ἐν ἐλπίδι. Αλλ. ἀναπαύσεται ἐν ἐλπίδι πεποιθώς.

autem Domini. *Alius*, religionem autem.

30. *Hebr.* non acquieverunt. *A. S. Th.* non ſuſceperunt. *LXX.* neque volebant. *Vulg. non acquieverint.*

Heb. ſpreverunt. *A.* detrectabant. *S. Th.* irritaverunt. *LXX.* ſubſannabant. *Vul. & detraxerint.*

31. *Heb.* de conſiliis ſuis. *A. Vulg.* conſiliis. *S. Th.* conſultationibus. *LXX.* impietate.

32. *Hebr.* quia averſio ſimplicium interficiet eos. *S.* quia averſio infantium interficiet eos. *LXX.* pro eo enim quod injuriam inferebant parvulis interficientur. *Vul. averſio parvulorum interficiet eos.*

Heb. & tranquillitas ſtultorum perdet eos. *S.* & proſperitas amentium interficiet eos. *LXX.* & examinatio impios perdet. *Vulg. & proſperitas ſtultorum perdet illos.*

33. *Heb.* habitabit fiducialiter. *LXX.* habitabit in ſpe. *Alius*, requieſcet in ſpe confidens. *Vulg. abſque terrore requieſcet.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. I. Proverbiorum.

v. 1. A. σκληλαί. Druſius. Sic ſolet Aquila vertere, & aliquando etiam Symmachus & Theodotion, ut videas in Lexico Græco. Symmachus alibi vertit, παροιμία.

v. 2. Σ. ἐννοῆσαι ἡσυχαστικῶς (al. σωτικῶς.) In hunc locum hæc habet unus Regius, qui eſt Procopii, Τοῦτο δὲ οἱ λοιποὶ ἑρμηνευταὶ σαφηνίζουσι διδασκάλους, οὐ φρονήσεως, ἀλλὰ συνέσεως λόγους, i. *Hoc reliqui Interpretes clarius exprimunt, dicentes, non* prudentiæ, *ſed* intelligentiæ *verba.*

v. 3. In illud τὸν O. διαμαρτύρομαι ἀληθῆ, ſic habent duo Regii, κεῖ δὲ τὸ Ἑβραϊκὸν καὶ τοὺς λοιποὺς, οὐ κεῖται τὸ ἀληθῆ, id eſt, *ſecundum Hebraicum & reliquos illud*, veram, *non habetur.*

Ibid. Οἱ λοιποὶ, κρίσιν καὶ τὸ δίκαιον. Sic Regius unus ex Origene. Idem autem Reliqui legiſſe videntur מישרים, vel ob vocis affinitatem ita verterunt, ut ſæpe contingit.

v. 4. A. διδαχθήσεσθε &c. Druſius. Sic vocem תתן vertere ſolet Aquila Vide Job. 5. 2. Prov. 14. 15. & Oſee 7. 11.

Ibid. Σ. αἰδῶνα &c. Druſius. Alibi autem vertere ſolet Symmachus ὄνειδος, vel ἐξελεγμός.

v. 6. A. Θ. ἑρμηνείαν &c. Sic tres Regii. Druſius vero uni Aquilæ adſcribit.

v. 7. Αλλ. θεῦ. Hoc quaſi Scholion adfert Druſius; ſed videtur altera Interpretatio.

Ibid. A. Σ. Θ. καὶ ἄρχοντος. Druſius. Sic vocem אדנים vertere ſolent 3. Interpretes

v. 9. A. ὅτι παραδόσεις &c. Druſius.

Ibid. A. παραπλοκάς. Druſius. Scholion autem, ſive alius Int habet, παραθήματα. Sic vocem פנינ vertunt LXX. Interpretes Jud. 5. 26.

v. 11. A. Σ. Θ. ἐνεδρεύσωμεν &c. Druſius.

Ibid. A. αἷμα. Druſius. Sic ſolet Aquila vocem נקי vertere.

v. 13. A. Θ. ὑπαρξιν πᾶσαν. Sic etiam Cant. 8. 7. Σ. πλοῦτον. Druſius.

Ibid. A. Θ. τιμίαν. Σ. τίμιον. Editio Romana habet A. Σ. Θ. τιμίου. Sed non dubium quin Symmachus τίμιον habuerit, ut quadraret cum voce πλοῦτον.

Ibid. A. λαμπρόν. Druſ. Sic ſolet Aquila vocem שלל vertere. Vide Lexica.

v. 14. Αλλ. κλῆρός σου πεσέται. Druſius, qui id tamquam Scholion adfert, eſtque haud dubie verſio cujuſdam.

Ibid. Αλλ. ἐν μέσῳ ἡμῶν. Videtur Aquilæ eſſe. Druſius id quaſi Scholion adfert, ut ſupra.

v. 15. Αλλ. ἐμὴ μὴ πορευθῆς &c. Druſius.

Ibid. A. Θ. κώλυσον. Σ. ἀπόσχου. Druſius.

v. 16. Οἱ γὰρ πόδες &c. Hanc lectionem & ſubjunctam notam ex Procopio in Codicibus Regiis reperimus.

v. 19. A. Σ. Θ. πάντες πλεονεκτοῦντος &c. Druſius.

Ibid. Σ. τὰς ψυχὰς κτήσεται &c. Idem.

v. 20. Αλλ. ἐν ἀμφόδοις. Procopius ſic habet, ὡς δὲ τῶν ἑρμηνευτῶν, ἐν ἀμφόδοις. Sic in Regiis Codicibus ſupra dictis.

Ibid. A. Σ. Θ. δώσει &c. Druſius.

v. 21. A. Σ. O. Θ. κορυφῆς. Hoc in ſchedis meis reperi: unde vero proſcat non memini.

v. 22. A. ἕως πότε &c. Druſius.

Ibid. A. ἢ ἀκαιρίαν. Unus Cod. Σ. ἢ ἀνοίαν &c. Druſ.

v. 23. Σ. ἐπιστράφητε &c. Druſius.

Ibid. A. Θ. ἀναζέσω &c. Druſius. Sic item vertit Aquila Pſalm. 77. 2.

v. 24. A. Σ. Θ. ἐξέτεινον χεῖρά μου. Druſius.

v. 25. Σ. Θ. καὶ διεσκεδάσατε &c. Druſius.

Ibid. Αλλ. οὐ προσέσχετε. Sic unus Codex.

v. 26. Ex Druſio. Verterunt autem, ut videtur, Aquila, ἐκκλυσμὸς ὑμῖν, Symmachus vero σωτηρίᾳ ὑμῖν.

Ibid. A. Σ. Θ. μυκτηρισμὸς. Druſius.

v. 27. A. συντριμμός. Idem. Sic autem vertere ſolet Aquila. Vide in utroque Lexico.

Ibid. A. ἰσχὺς &c. Idem.

v. 28. Αλλ. τότε ἐπικαλέσονταί με &c. Druſ. Videtur eſſe lectio Reliquorum.

v. 29. Σ. Θ. ἀντὶ ὧν ἐμίσησαν. Sic Edit. Romana. Druſius illam verſionem Aquilæ & Theodotioni tribuit.

Ibid. Αλλ. τῶν δὲ βουλευμάτων. Druſius.

v. 30. A. Σ. Θ. οὐκ ἐξεδέξαντο. Idem.

Ibid. A. διέσυρον. Σ. Θ. παρέζωσαν. Idem.

v. 31. A. βουλευμάτων &c. Idem.

v. 32. Σ. ὅτι ἀποστροφὴ &c. Idem.

Ibid. A. Σ. ἡ εὐθηνία &c. Idem.

v. 33. Αλλ. ἀναπαύσῃ &c. Idem.

PROVERBIORUM CAP. II.

להקשיב לחכמה 2. A. Σ. Θ. τῷ παρασκεῦσαι τῇ σοφίᾳ. O. ὑποταγήσεται σοφίας.

והטה A. αἰακλάσῃς. O. παρεκβαλεῖς.

לבינה 3. O. τῇ σοφίᾳ. Αλλος, σύνεσιν. Αλλος, φρόνησιν.

כמטמונים 4. Σ. Θ. τὰ ἀπόκρυφα. O. ὡς θησαυρούς.

כפיו 6. A. Σ. Θ. ἀπὸ στόματος. αὐτοῦ. O. ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ.

דרך 8. O. ὁδόν. Αλλος, ὁδούς.

מעגל 9. A. καμπάς. Σ. ἑλικωλισμούς. O. ἄξονας.

בלבך 10. A. Σ. Θ. καρδίαν. O. διάνοιάν.

ינעם A. εὐαρεστήσῃ, O. καλὴ τῇ δόξῃ.

תבונה 11. A. Σ. Θ. φρόνησις. O. ἔννοια.

עקשים 15. Σ. σκαμβαί. O. σκολιαί. Θ. στρεβλαί.

ונלוזים במעגלותם A. ἐν ἑλιγμοῖσι τῶν καμπῶν αὐτῶν. O. ἐν καμπύλαις αἱ ὁδοὶ αὐτῶν. Θ. ἐν μυκτηρίζουσι τοῖς ἑλικωλισμοῖς αὐτῶν.

מאשה זרה נכריה אמריה החליקה 16. Σ. ἀπὸ γυναικὸς ἀλλοτρίας, ἀπὸ ξένης ἧς οἱ λόγοι ὀλισθηροί. O. ἀπὸ ὁδοῦ βιαίας, καὶ ἀλλοτρίου τῆς δικαίας γνώμης.

אלוף 17. A. ἡγεμόνα. Σ. μαθητήν. O. διδασκαλίαν. Θ. ἀριθμόν.

את־ברית אלהיה A. Σ. Θ. [συνθήκην] θεοῦ. O. ὑφήκην θείαν.

כי שחה אל־מות ביתה 18. Σ. ὥστε .... O. ἔκλινε γὰρ πρὸς θανάτῳ τὸν οἶκον αὐτῆς. Αλλ. ἔκκλισις γὰρ εἰς θάνατον οἶκος αὐτῆς.

מעגלותיה A. καμπαί. Σ. ἑλικαί. O. τοὺς ἄξονας αὐτῆς. Θ. κυλισμούς. Αλλος, αἱ ἔξοδοι αὐτῆς.

לא ישובון 19. A. Σ. Θ. οὐκ ἀποστρέψουσιν. O. οὐκ ἀναστρέψουσιν.

ארחות צדיקים 20. O. τρίβους ὑγιάς. Αλλ. ὁδοὺς δικαίων.

2 HEbr. ad attendendum ad ſapientiam. *A. S. Th.* ad attendendum ſapientiæ. *LXX.* obediet ſapientiæ. *Vul. ut audiat ſapientiam.*

Hebr. inclines. *A.* reclinabis. *LXX.* adjicies. *Vulg. incline.*

3. *Heb.* ad intelligentiam. *LXX. Vulg.* ſapientiam. *Alius*, intelligentiam. *Alius*, prudentiam.

4. *Heb. LXX. Vul.* ſicut theſauros. *S. Th.* arcana.

6. *Hebr. Vulg.* ex ore ejus. *A. S. Th.* ab ore ejus. *LXX.* a facie ejus.

8. *Hebr. LXX.* viam. *Alius*, *Vulg.* vias.

9. *Heb.* orbitam. *A.* flexiles. *S.* circulationes. *LXX.* axes. *Vulg. ſemitam.*

10. *Hebr. A. S. Th.* in cor tuum. *LXX.* mentem. *Vulg. cor tuum.*

Hebr. jucunda fuerit. *A.* decora erit. *LXX.* pulcra videbitur. *Vulg. placuerit.*

11. *Hebr.* intelligentia. *A. S. Th. Vulg.* prudentia. *LXX.* cogitatio.

15. *Heb. S.* obliquæ. *LXX.* diſtortæ. *Th.* tortuoſæ. *Vul. perverſæ.*

9. *Heb.* & recedentes in orbitis eorum. *A.* & ſuſurrant in flexibus eorum. *LXX.* & flexuoſæ rotæ eorum. *Th.* & ſubſannant in revolutionibus eorum. *Vulg. & infames greſſus eorum.*

16. *Heb.* a muliere extranea, ab aliena eloquia ſua lenificavit. *S.* a muliere aliena, ab extranea cujus ſermones lubrici ſunt. *LXX.* a via recta; & alienum a juſta ſententia. *Vul. a muliere aliena, & ab extranea, quæ mollit ſermones ſuos.*

17. *Hebr. A. Th. Vul.* ducem. *S.* diſciplinam. *LXX.* doctrinam.

Heb. Vul. pacti Dei ſui. *A. S. Th.* fœdus Dei. *LXX.* teſtamenti divini.

18. *Hebr.* quia incurvata eſt ad mortem domus ejus. *S.* definivit. *LXX.* poſuit enim juxta mortem domum ſuam. *Alius*, *Vulg.* inclinata eſt enim ad mortem domus ejus.

Hebr. orbitæ ejus. *A.* flexuras. *S.* vias. *LXX.* orbitas ſuas. *Th.* convolutiones. *Alius*, rotæ ejus. *Vulg. ſemitæ ipſius.*

19. *Heb. LXX. Vulg.* non revertentur. *A. S. Th.* non convertentur.

20. *Hebr.* ſemitas juſtorum. *LXX.* ſemitas rectas. *Alii*, vias juſtorum. *Vul. calles juſtorum.*

Poſt hunc verſum ante, ἵνα ὦῃς, in quibuſdam Exemplaribus hæc habentur.

Χρηστοὶ ἔσονται οἰκήτορες γῆς· ἄκακοι γὰρ ἔσον- Manſueti erunt habitatores terræ: inno-

λείφθήσονται ἐν αὐτῇ.

In uno autem ſequitur, ὁλοὶ δὲ ἀσεβεῖς.

Ἄλλος, οὗτοι οἱ δύο στίχοι οὔτε ἐν τῇ λοιπῇ κεῖνται, οὔτε ἐν πᾶσι τοῖς τῆς κοινῆς ἀντιγράφοις.

יִשְׁכְּנוּ 21. Σ. κατακληρονομήσουσιν. Ο. κατασκηνώσουσιν.

יִשָּׁחֲתוּ 22. Α. Σ. Θ. ἀσεβεῖς. Ο. ἁμαρτωλοί.

centes autem relinquentur in ea.

Schol. *Hi duo verſus neque in reliquis verſionibus exſtant, neque in omnibus Vulgatæ Exemplaribus*; id eſt, *in nullis*.

21. *Heb. LXX. Vulg.* habitabunt. *S.* poſſidebunt.

22. *Heb. A. S. Th. Vulg.* impii. *LXX.* iniqui.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. II. Proverbiorum.

v. 2. A. Σ. Θ. τῷ ἀκροάσει &c. Druſius.
Ibid. A. ἀνακλησῇς. Idem.
v. 3. Αλλ. συνίσεις. Αλλ. φρόνησιν. Idem. Initio cap. 4. A. συνίσεις. Σ. φρόνησιν. Quorum videntur eſſe hæ interpretationes.
v. 4. Σ. Θ. τὰ ἀπόκρυφα. Druſius.
v. 6. A. Σ. Θ. δώσει φόβους αὐτῷ. Idem.
v. 8. Αλλ. ὁδὸς. Idem.
v. 9. A. καμπύλις. Σ. ἐπιπλοκάς. Idem. Vocem מַעְגָּל καμπὴ vertere ſolet Aquila, ut videas mox & in Lexico Hebraïco infra. Vox vero καμπὶς ſemel, hîc nempe, reperitur; nec ſine ſuſpicione mendi.
v. 10. A. Σ. Θ. καρδίαν. Idem.
Ibid. A. εὐφροσύνης. Idem.
v. 11. A. Σ. Θ. φρόνησις Idem.
v. 15. Σ. σκολιὰς &c. Idem.
Ibid. Σ. ἡ βρυλλῶσα ἐν καμπαῖς &c. Druſius.
v. 16. Σ. ἀπὸ γυναικὸς &c. Idem.
v. 17. A. ἡγεμόνα &c. Druſius.
Ibid. A. Σ. Θ. συνδήκην θεῦ. Druſius & Edit. Romana θεῦ tantum habent, nos συνδήκην pro בְּרִית poſuimus, quia teſtificatur Hieronymus alios Interpretes ſic vertere ſolere, uncinis tamen incluſimus, ne quis aliunde deſumptum putaret; nam cæteri etiam Interpretes aliquando διαθήκην vertunt.
v. 18. Σ. ἄρσις &c. Druſius.
Ibid. A. καμπαὶς &c. Has omnes lectiones adfert idem.
v. 19. A. Σ. Θ. οὐ ἀναστρέψουσι. Idem.
v. 20. Αλλ. ὁδὸς δικαίων. Idem.
Notam vero ſequentem mutuamur ex Edit. Romana.
v. 21. Σ. καὶ ἐκλειπτοριάσουσι. Druſius.
v. 22. A. Σ. Θ. ἀσεβεῖς. Idem.

PROVERBIORUM CAP. III.

חֶסֶד וֶאֱמֶת 3. A. ἔλεος καὶ ἀλήθεια. Ο. ἐλεημοσύναι καὶ πίστεις.

קְשָׁרֵם A. σύνδησον. Ο. ἅψαι μου.

עַל־לוּחַ Σ. ἐπὶ τῆς καρδίας. Ο. ἐπὶ πλακὸς. Αλλ. ἐπὶ τὸ πλάτος.

שֵׂכֶל 4. A. Σ. Θ. εὐσύνεσιν. Ο. σοφίαν.

בְּעֵינֵי אֱלֹהִים A. Σ. Θ. ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου. Ο. ἐνώπιον κυρίου.

בְּטַח אֶל־יְהוָה 5. Σ. ἔλπισον κυρίῳ. Ο. ἐπαισχύνου.

אַל־תִּשָּׁעֵן Σ. μὴ ἴδῃ πεποιθώς. Ο. μὴ ἐπαίρου. Θ. μὴ ἐπερείδου.

יַשֵּׁר 6. Σ. εὐθεῖς ποιήσῃ. Ο. ὀρθοτομῇ.

חֲכָמִים 7. A. Σ. Θ. σοφός. Ο. φρόνιμος.

שִׁקּוּי 8. A. ποτισμός. Σ. πότης. (f. ποτόν.) Ο. ἐπιμέλεια. Θ. καταδοχή.

כָּל־תְּבוּאָתָךְ 9. A. Σ. Θ. πᾶσιν γενήματός σου. Ο. ἀπὸ τῶν καρπῶν δικαιοσύνης.

אֲסָמֶיךָ 10. A. αἱ ἀποθῆκαί σου. Σ. ἁμαξεῖά. Ο. τὰ ταμεῖά σου.

וְתִרְצֹ Ο. ἐκβλύζουσιν. Αλλ. ὑπερεκβλύζουσιν.

אַל־תִּמְאַס 11. A. μὴ ἀποδοκίμασον. Σ. μὴ ἀπαθὴς. Ο. μὴ ὀλιγώρει.

3. *Hebr. A. Vulg.* miſericordia & veritas. *LXX.* eleemoſynæ & fides.

Heb. liga eas. *A.* colliga. *LXX.* alliga. *Vulg. circumda.*

Hebr. LXX. ſuper tabula. *S.* ſuper pectore. *Al.* ſuper latitudinem. *Vulg. in tabulis.*

4. *Heb.* intellectum. *A. S. Th.* recogita. *LXX.* provide. *Vulg. diſciplinam.*

Hebr. in oculis Dei. *A. S. Th.* in oculis Domini. *LXX.* coram Domino. *Vulg. coram Deo.*

5. *H.* fide in Domino. *S.* ſpera in Domino. *LXX.* eſto fidens. *Vulg. habe fiduciam in Domino.*

Heb. Th. Vulg. ne innitaris. *S.* ne ſis fidens. *LXX.* ne exalteris.

6. *Heb. Vulg.* diriget. *S.* rectas faciat. *LXX.* rectas ſtatuat.

7. *H. A. S. Th. Vulg.* ſapiens. *LXX.* prudens.

8. *Hebr. A. Vulg.* irrigatio. *S.* pinguedo (*f.* potio.) *LXX.* curatio. *Th.* madefactio.

9. *Heb.* omnis proventus tui. *A. S. Th.* omnis fructus tui. *S.* a tuis fructibus juſtitiæ. *Vulg. omnium frugum tuarum.*

10. *Hebr. A. Vulg.* horrea tua. *S.* theſauri. *LXX.* cellaria tua.

Hebr. rumpent ſe. *LXX.* redundent. *Alius*, ſuperredundent. *Vulg. redundabunt.*

11. *Heb. A.* ne reprobes. *S.* ne repellas. *LXX.* noli negligere. *Vulg. ne abjicias.*

ואל־תקץ O. μηδὲ ὀκλοῦ. Θ. μηδὲ ἐγκακήσῃ.

Hebr. & ne faſtidias. *LXX.* neque fatigeris. *Th.* nec male habeas. *Vulg. ne deficias.*

יוכיח 12. O. ἐλέγχῃ. Αλλ. παιδεύῃ.

12. *Heb.* arguet. *LXX.* arguit. *Alius*, *Vul.* corripit.

יפיק 13. O. ὃς οἶδε. (al. ἐΐδε) Αλλ. ἔσχε.

13. *Hebr.* educet. *LXX.* qui novit. *Alius*, habuit. *Vulg. affluit.*

נתיבת 17. O. αἱ τρίβοι. Αλλ. οἱ ἄξονες.

17. *H. LXX. Vulg.* ſemitæ. *Alius*, orbitæ.

ברעתו 20. O. ἐν αἰσθήσει. Αλλ. ἐν γνώσει.

20. *Heb.* in ſcientia ſua. *LXX.* in ſenſu. *Alius*, in cognitione. *Vulg. ſapientia.*

טל O. δρόσους. Αλλ. δρόσῳ.

Hebr. rorem. *LXX.* rores. *Alius*, *Vulg.* rore.

אל־תירא מפחד פתאם 25. Οἱ λοιποὶ, ἐὰν φοηθῇς οὐ φοβηθήσῃ. O. οὐ φοβηθήσῃ πλόκοιν ἐπελθούσαν.

25. *Hebr.* non timebis a timore repentino. *Reliqui*, ſi attonitus fueris non timebis. *LXX.* non timebis pavorem ſupervenientem. *Vulg. ne paveas repentino terrore.*

ושכר 26. O. ἐρεῖσι. Αλλος, τηρήσει.

26. *Hebr. Vul.* & cuſtodiet. *LXX.* firmabit. *Alius*, ſervabit.

מלכד O. ἵνα μὴ σαλευθῇς. Αλλος, ἀγρευθῇς.

H. a captura. *LXX.* ne commoveariſ. *Alius*, capiaris. *Vulg. ne capiaris.*

אל־תריב 30. A. μὴ δικάζῃ. O. μὴ φιλεχθρήσῃς.

30. *Hebr. Vulg.* ne contendas. *A.* ne litiga. *LXX.* ne inimicitias exerceas

אל־תקנא 31. O. μηδὲ ζηλώσῃς. Αλλος, μηδὲ ζήλου.

31. *Hebr. Vul.* ne æmuleris. *LXX.* neque zelaveris. *Alius*; noli æmulari.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. III. Proverbiorum.

v. 3. A. ἔλεος καὶ ἀλήθεια. Druſius.
Ibid. A. σταδίως. Idem.
Ibid. Σ. ἐπὶ τῷ σῷθε. In Editione Romana LXX. hic vacant; ſed alia quædam Exemplaria habent ἐπὶ πλακὸς, nonnulla vero ἐπὶ τὸ πλάτος.
v. 4. A. Σ. Θ. περιόντας. Druſius.
Ibid. A. Σ. Θ. τὸ ἐφθαλμοῖς κυρίου. Idem.
v. 5. Σ. ἁπλῶσον κυρίῳ. Idem.
Ibid. Σ. μὴ ἴδῃς &c. Idem.
v. 6. Σ. ὁδοὺς πολλὰς. Idem.
v. 7. A. Σ. Θ. σαρός. Idem.
v. 8. Varias trium lectiones habet idem. Suſpicor autem illud Symmachi πάσης, pro παντὸς, vel alia voce poſitum eſſe.
v. 9. A. Σ. Θ. παντὸς σθένους. Idem.
v. 10. A. αἱ δεκάδαι &c. Druſius, qui ſequens etiam χίλιαι ex Edit. Romana adfert.
v. 11. A. μὴ ἀποδοκιμάσῃς &c. Idem.
Ibid. Θ. μηδὲ ἐγκακήσῃς. Idem.
v. 13. Αλλ. ἔσχε. Idem.
v. 17. Αλλ. αἱ ἄξονες. Idem. ἄξονες autem ibi orbitæ, vel tramites ſignificant.
v. 20. Αλλ. ἐν γνώσει. Et poſtea; δρόσῳ. Sic Druſius.
v. 25. Οἱ λοιπ. ἐὰν πτοηθῇς &c. Druſius.
v. 26. Αλλ. τηρήσει. Druſius.
Ibid. Αλλ. ἀγρευθῇς. Druſius.
v. 30. A. μὴ δικάζῃ. Idem.
v. 31. Αλλ. μηδὲ ζήλου. Idem.

PROVERBIORUM CAP. IV.

בינה 1. A. σύνεσιν. Σ. φρόνησιν. O. ἔννοιαν.

1. *Hebr. A.* intelligentiam. *S. Vulg.* prudentiam. *LXX.* cogitationem.

יחיד 3. A. Σ. Θ. μονογενὴς. O. ἀγαπώμενος.

3. *Hebr.* unicus. *A. S. Th. Vulg.* unigenitus. *LXX.* dilectus.

וירני 4. A. ἐφώτιζόν με. O. ἐδίδασκόν με.

4. *Hebr. Vulg.* & docebat me. *A.* illuminabant me. *LXX.* docebant me.

יתמך דברי Σ. κατηχείτω λόγους μου. O. ἑρμήνευε ὁ ἡμέτερος λόγος.

Hebr. fulciat eloquia mea. *S. Vul.* ſuſcipiat verba mea. *LXX.* firmetur noſter ſermo.

וחיה A. Σ. Θ. καὶ ζῆθι. O. vacat.

Heb. A. S. Th. & vive. *Vul.* & vives. *In LXX. vacat.*

ואל־תט 5. A. Σ. Θ. μηδὲ ἐκκλίνῃς. O. μηδὲ παρίδῃς. Αλλ. μηδὲ ἐκκλίνῃς ἀπὸ ῥημάτων στόματός μου.

5. *Heb. A. S. Th. Vulg.* neque declines. *LXX.* neque deſpexeris. *Alius*, neque declines a verbis oris mei.

ותשמרך 6. A. Σ. Θ. καὶ φυλάξει σε. O. καὶ αὐξήσει σε.

6. *Heb. A. S. Th. Vulg.* & cuſtodiet te. *LXX.* & adhærebit tibi.

Poſt τηρήσει σε, in aliis libris.

Αρχὴ σοφίας, κτῆσαι σοφίαν, καὶ ἐν πάσῃ κτήσει σου κτῆσαι σύνεσιν.

Principium ſapientiæ, poſſidere ſapientiam, & in omni poſſeſſione tua poſſidere intelligentiam.

8. A. ἀπάλαβε αὐτὴν. Σ. βάστᾳξ αὐτὴν. Ο. περιχαράκωσον αὐτήν.

8. *Heb.* exalta eam. *A.* ſuſcipe eam. *S.* geſta illam. *LXX.* circumda illam. *Vulg. arripe illam.*

9. A. (στέφανον) αὐχήσεως. Σ. (στέφανον) δόξης. Ο. στέφανον τρυφῆς. (Θ. στέφανον) ὡραιότητος.

9. *Heb.* corona decoris *A.* (corona) gloriationis. *S.* (coronam) gloriæ. *LXX.* coronam voluptatis. *Th.* (coronam) ſplendoris. *Vul. coronam inclytam.*

11. A. ὡδήγησά σε. Ο. ἐδίδαξα σε.

11. *Heb.* inſtitui te. *A.* deduxi te. *LXX.* doceo te. *Vulg. monſtrabo tibi.*

A. ἐν καμπαῖς βιβύτητος. Σ. ἐν τρίβῳ βύτεια. Ο. ἐν ὁδαῖς ὀρθαῖς.

Hebr. in orbitis rectitudinis. *A.* in flexuris rectitudinis. *S.* in ſemita recta. *LXX.* in orbitis rectis. *Vulg. per ſemitas æquitatis.*

12. Σ. μὴ θλιβήσεται. Ο. οὐ συγκλεισθήσεται. Αλλ. στενωθήσεται.

12. *Hebr.* non coarctabitur. *S.* non tribulabuntur. *LXX.* non concludentur. *Al.* anguſtabuntur. *Vulg. non arctabuntur.*

A. οὐ σκανδαλισθήσῃ. Ο. οὐ κοπιάσεις.

Heb. non impinges. *A.* non offenderis. *LXX.* non laborabis. *Vulg. non habebis offendiculum.*

14. A. μηδὲ μακαρίσῃς ὁδοὺς πονηρῶν. Ο. μηδὲ ζηλώσῃς ὁδοὺς πλημμύρων.

14. *Heb.* & ne gradiaris in via malorum. *A.* neque beatas prædices vias malorum. *LXX.* neque zelaveris vias iniquorum. *Vulg. nec tibi placeat malorum via.*

15. A. Σ. Θ. ἐκ πλάνης. Ο. παραλλαξον.

15. *Hebr. A. S. Th.* & tranſi. *LXX.* abſcede. *Vulg. & deſere eam.*

17. A. ἄρτον ἀσεβείας. Ο. σῖτα ἀσεβείας.

17. *Hebr. A. Vulg.* panem impietatis. *LXX.* eſcas impietatis.

A. Σ. ἐκ οἴνου ἀδικιῶν πίονται. Ο. οἴνῳ ὃ πλανώμενοι μεθύσκονται.

Heb. & vinum rapinarum bibent. *A. S.* & vinum iniquitatum bibunt. *LXX.* vino autem iniquo inebriantur. *Vulg. & vinum iniquitatis bibunt.*

18. Ο. αἱ ὁδοὶ τῶν δικαίων ὁμοίως φωτὶ λάμπουσι, προβαίνουσι καὶ φωτίζουσι. Θ. ὡς φῶς φέγγος προβαῖνον καὶ φωτίζον.

18. *Heb.* & ſemita juſtorum veluti lux ſplendens, vadens, & illuminans. *LXX.* viæ autem juſtorum, ſimiliter ut lux ſplendent, procedunt & illuminant. *Th.* ut lux ſplendoris vadens & illuminans. *Vul. juſtorum autem ſemita, quaſi lux ſplendens, procedit & creſcit.*

A. ἕως ἑτοίμης ἡμέρας. Σ. ἕως ἑδραίας ἡμέρας. Ο. ἕως καταρτίσῃ ἡ ἡμέρα. Θ. ἕως ἑτοιμασίας ἡμέρας.

Heb. A. uſque ad paratam diem. *S.* uſque ad firmum diem. *LXX.* donec perfecta ſit dies. *Th.* uſque ad præparationem diei. *Vulg. uſque ad perfectam diem.*

19. Σ. ἐν τίνι ἀσθενήσουσιν. Ο. πῶς προσκόψουσιν.

19. *Heb.* in quid corruent. *S.* in quo infirmabuntur. *LXX.* quomodo offendunt. *Vul. ubi corruant.*

20. A. Σ. Θ. κλῖνον. Ο. παράβαλλε.

20. *Hebr. A. S. Th. Vulg.* inclina. *LXX.* admove.

21. Σ. μὴ παρρυησάτωσαν ἐξ ὀφθαλμῶν σου. Ο. μὴ ἐκλίπωσί σε αἱ πηγαί σου. Θ. μὴ χλευασθήτωσαν ἀπὸ ὀφθαλμῶν [illegible].

21. *Hebr. Vulg.* ne recedant ab oculis tuis. *S.* ne diffluant ab oculis tuis. *LXX.* ne derelinquant te fontes tui. *Th.* ne ludificentur ab oculis tuis.

23. A. Θ. ἀπὸ πάσης φυλάγματος. Ο. πάσῃ φυλακῇ.

23. *Heb. A. Th.* ex omni cuſtodia. *LXX. Vul.* omni cuſtodia.

Σ. προσβάλλουσι ζωῆς. Ο. ἔξοδοι ζωῆς.

Heb. exitus vitarum. *S.* acceſſus vitæ. *LXX.* exitus vitæ. *Vulg. vitæ procedit.*

24. A. ἀπόστησον. Ο. περίελε.

24. *Heb. A. Vulg.* remove. *LXX.* aufer.

עקשות פה A. Θ. στρεβλότητα στόματος. O. σκολιὸν στόμα.

והרחק A. Σ. Θ. μάχαιραν. O. μακρὰν ἀπὸ σοῦ ἄστωσαι.

עיניך לנכח יביטו 25. A. Θ. (οἱ ὀφθαλμοί σου) εὐθυνέτωσάν καπιαστήν. Σ. (οἱ ὀφθαλμοί σου) Εἰς τὸ εὐθὺ βλεπέτωσάν. O. οἱ ὀφθαλμοί σου ὀρθὰ βλεπέτωσάν.

פלס מעגל רגלך 26. A. ὁδοποίᾳ καμπὴν ποδῶν σου. Σ. διατήρησον τοῖς ποσί σου. O. ὀρθὰς ἕξεις πάῃ.

יכנו A. Σ. Θ. ἑτοίμαζε. O. κατεύθυνε.

H. perverſitatem oris. *A. Th.* diſtorſionem oris. *LXX.* obliquum os. *Vulg. os pravum.*

Hebr. A. S. Th. longe fac. *LXX.* longe a te propelle. *Vulg. ſint procul.*

25. *Heb.* Oculi tui ad rectum aſpiciant. *A. Th.* oculi tui dirigantur ex adverſo. *S.* oculi tui in rectum aſpiciant. *LXX. Vulg.* Oculi tui recta videant.

26. *H.* Pondera orbitam pedis tui. *A.* ſterne viam pedum tuorum. *S.* Obſerva pedibus tuis. *LXX.* rectas orbitas fac. *Vulg. Dirige ſemitam pedibus tuis.*

Hebr. Vulg. ſtabilientur. *A. S. Th.* præpara. *LXX.* dirige.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. Proverbiorum IV.

v. 1. A. σωίσατε. Σ. φράσατε. Druſius.
v. 3. A. Σ. Θ. μονογενὴς. Druſius.
v. 4. A. ἐφύτιζόν με. Druſius.
Ibid. Σ. κατισχύτω λόγους μου. Idem.
Ibid. A. Σ. Θ. ἐξ ζῆθι. Druſius id vero in LXX. deſideratur.
v. 5. A. Σ. Θ. μηδὲ ἐκκλίνῃς. &c. Has lectiones exhibet Druſius.
v. 6. A. Σ. Θ. ἐξ φυλάξει σε. Idem.
v. 8. A. ἀνάλαβε &c. Idem.
v. 9. A. αὐχένας &c. Idem. Supple στέφανον ante ſingulas verſiones.
v. 11. A. ὁδήγησά σε. Druſius.
Ibid. A. ἐν καμπαῖς &c. Idem.
v. 12. Σ. μὴ θλιβήσεται. Druſius. Alteram vero lectionem, quam ibidem adfert, putat eſſe Aquilæ; nempe στενοθήσεται.
Ibid. A. οὐ σκανδαλισθήσῃ. Idem.
v. 14. A. μηδὲ μακαρίσῃς &c. Idem.
v. 15. A. Σ. Θ. ἐξ παρίλθε. Idem.
v. 17. A. ἄρτου ἀνομίας. Idem.
Ibid. A. Σ. ἐξ οἴνου &c. Idem.
v. 18. Θ. ὡς φῶς &c. Præmitte, αἱ δὲ ἐξοδοι τῶν δικαίων.
Ibid. A. ἵνα ἑτοίμασε &c. Has omnes lectiones profert idem.
v. 19. Σ. ὁ τρίβος &c. Idem.
v. 20. A. Σ. Θ. κλῖνον. Idem.
v. 21. Σ. μὴ πως- Symmachi & poſtea Theodotionis ſic adfert idem.
v. 23. A. Θ. λοιπὸν πασῶν &c. Druſius.
Ibid. Σ. προσοίλουσας &c. Druſius.
v. 24. A. ἀπόστρεφε. Idem.
Ibid. A. Θ. στρεβλότητα &c. Idem.
Ibid. A. Σ. Θ. μάκρυνον. Idem.
v. 25. A. Θ. οἱ ὀφθαλμοί &c. Sic haud dubie præmittendum lectionibus Druſii.
v. 26. A. ἑτοιμάσει &c. Druſius.
Ibid. A. Σ. Θ. ἑτοίμαζε. Idem.

PROVERBIORUM CAP. V.

לתבונתי הט אזנך 1. O. ἐμοῖς δὲ λόγοις πρόσβαλλε σὸν οὖς. Θ. τῇ φρονήσει μου κλῖνον δὲ οὖς σου.

דעת 2. A. Σ. Θ. γνῶσιν. O. ἀφθονίας.

זרה 3. A. Σ. Θ. ἀλλοτρίας. O. πόρνης.

וחלק משמן חכה Σ. Θ. ἡ λεῖος ὑπὲρ ἔλαιον Φάρυγξ αὐτῆς. O. ἢ ὡραῖος καιρὸν λιπαίνῃ σὸν Φάρυγγα.

בלענה 4. A. ὡς ἀψίνθιον. O. πικρότερον χολῆς.

כות 5. O. μὴ θανάτου. Αλλος, μετ' ὀδυνῆς.

מעגלתיה 6. A. καμπαί. Σ. ὑπικυλισμοί. O. τροχιαί.

אל־תסורו 7. A. μὴ ἀπόστητε. O. μὴ ἀχώρους πτοήσῃς.

פן־תתן לאחרים הודך 9. Σ. μήποτε δῷς ἑτέρῳ

1. *Hebr.* intelligentiæ meæ inclina aurem tuam. *LXX.* ſermonibus meis admove aurem tuam. *Th. Vul.* prudentiæ meæ inclina aurem tuam.

2. *H. A. S. Th.* ſcientiam. *LXX.* ſenſus. *Vulg. diſciplinam.*

3. *Hebr.* extraneæ. *A. S. Th.* alienæ. *LXX. Vulg.* meretricis.

Heb. & lene præ oleo palatum ejus. *S. Th.* & lævius oleo palatum ejus. *LXX.* quæ ad tempus impinguat fauces tuas. *Vulg. & nitidius oleo guttur ejus.*

4. *Hebr. A.* quaſi abſynthium. *LXX. Vulg.* amariorem felle.

5. *Hebr.* mortem. *LXX.* cum morte. *Aliut*, cum dolore. *Vulg. in mortem.*

6. *H. S. LXX.* orbitæ ejus. *A.* ſemitæ. *Vulg. greſſus ejus.*

7. *Hebr. A.* ne recedatis. *LXX.* ne irritos facias. *Vulg. ne recedas.*

9. *Heb.* ne forte des alienis decorem tuum.

τὸν

ת אֲחֵרִים הודֶךָ. O. ἵνα μὴ παρῇ ἄλλοις τὴν ζωήν σου.

S. nequando des alii gloriam tuam. *LXX.* ut non prodat aliis vitam tuam. *Vulg. ne des alienis honorem tuum.*

שנותיך A. Σ. Θ. τὰ ἔτη σου. O. σὸν βίον.

Hebr. A. S. Th. Vul. annos tuos. *LXX.* vitam tuam.

ונהמת 11. A. Σ. Θ. γενάξῃ. O. μεταμεληθήσῃ.

11. *H.* & rugias. *A. S. Th.* gemes. *LXX.* pœnitebit te. *Vul. gemas.*

בכלות Σ. ἐν τῷ ἐκλείπειν. O. ἐπ' ἐσχάτων.

Heb. in consumendo. *S.* in deficiendo. *LXX.* in novissimis. *Vulg. quando consumseris.*

נאץ 12. O. ἐξέκλινεν. Θ. παρώξυνεν.

12. *H.* sprevit. *LXX.* declinavit. *Th.* irritavit. *Vulg. non acquievit.*

מורי 13. A. Σ. Θ. φωτίζοντων. O. παιδεύοντός με.

13. *Hebr. Vulg.* docentium me. *A. S. Th.* illuminantium. *LXX.* erudientis me.

הטיתי A. Σ. Θ. ἔκλινα. O. παρέβαλλον.

Heb. A. S. Th. Vulg. inclinavi. *LXX.* admovi.

כמעט הייתי 14. A. ὡς ὀλίγον ἐγενόμην. O. παρ' ὀλίγον ἐγενόμην. Αλλος, ἐν βραχυτάτῳ.

14. *Hebr.* quasi parum fui. *A.* quasi parum factus sum. *LXX. Vul.* pene fui. *Alius*, in brevissimo.

מבורך 15. A. Σ. Θ. ἐκ λάκκου σου. O. ἀπὸ σῶν ἀγγείων.

15. *Heb. Vulg.* de cisterna tua. *A. S. Th.* de lacu tuo. *LXX.* de tuis vasis.

בארך O. φρεάτων. Αλλος, ὑδάτων.

Hebr. Vul. putei tui. *LXX.* puteorum. *Alius*, aquarum.

יפצו מעינתיך חוצה 16. A. μὴ διασκορπιζέσθωσαν αἱ πηγαί σου ἔξω. O. μὴ ὑπερεκχείσθω σοι ὕδατα ἐκ τῆς σῆς πηγῆς.

16. *H.* Dispergantur fontes tui foras. *A.* Ne dispergantur fontes tui foras. *LXX.* Non supereffundantur tibi aquæ extra tuum fontem. *Vulg. Deriventur fontes tui foras.*

ברוך 18. A. Σ. Θ. εὐλογημένη. O. σοὶ ἰδία.

18. *Hebr. A. S. Th. Vulg.* benedicta. *LXX.* tibi proprius.

ויעלת־חן 19. Σ. Θ. ἔλαφος χάριτος. O. πῶλος σῶν χαρίτων.

19. *Heb.* & ibex gratiæ. *S. Th.* cervus gratiæ. *LXX.* pullus gratiarum tuarum. *Vul. gratissimus hinnulus.*

דדיה ירוך A. πηγαὶ αὐτῆς μεθυσκέτωσάν σε. O. ἡ σὴ ἰδία ἀγαπάσθω σοι. Αλλος, Φιλία.

Heb. A. Vulg. ubera ejus inebrient te. *LXX.* & propria ducat te. *Al.* amicitia.

נגד 21. Σ. Θ. κατέναντι. O. ἐνώπιον.

21. *Hebr. LXX.* coram. *S. Th.* in conspectu. *Vul. respicit Dominus.*

מעגלותיו A. κάμπας. Σ. ὑπερκυλισμούς. O. ἔγκλισις.

Heb. orbitas ejus. *A.* semitas. *S. LXX.* orbitas. *Vul. gressus.*

ועונות 22. A. Σ. Θ. ἀνομίαι. O. παρανομίαι.

22. *Heb. A. S. Th. LXX. Vul* iniquitates.

ובחבלי חטאתו יתבך A. καὶ ἐν χοινίοις ἁμαρτίας αὐτοῦ. O. συνεχὴς ἡ τῶν ἑαυτῆς ἁμαρτιῶν ἕκαστος σφίγξεται. Σ. συλληφθήσεται.

Heb. & in funibus peccati sui tenebitur. *A.* & in funiculis peccati sui. *LXX.* catenis autem suorum peccatorum unusquisque constringitur. *S.* comprehendetur. *Vulg. & funibus peccatorum suorum constringitur.*

באין מוסר 23. Σ. διὰ ἀπαιδευσίαν. O. μὴ ἀπαιδεύτων.

23. *Heb.* in non eruditione. *S.* propter insciticiam. *LXX* cum ineruditis. *Vulg. quia non habuit disciplinam.*

אולתו ישגה Σ. ἀφρονύνης αὐτοῦ πλανηθήσεται. O. ἡ ἑαυτῆς βιότητος ἐξεῤῥίφη, καὶ ἀπώλετο δι' ἀφρονύνην. Σ. Θ. ἐν τῷ μὴ εἰδέναι παιδείαν.

Heb. S. stultitiæ suæ errabit. *LXX.* vitæ suæ dejectus est, & periit propter stultitiam. *S. Th.* quia non novit disciplinam. *Vul. stultitiæ suæ decipietur.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. V. Proverbiorum.

v. 1. Θ. τῇ φρονήσει &c. Drusius.
v. 2. A. Σ. Θ. γνώσιν. Idem.
v. 3. A. Σ. Θ. ἀλλοτρίας. Idem.
Ibid. Σ. Θ. ἡ λῶις &c. Idem. φλὴ Aquila etiam λῶΘ vertit Gen. 27. 16. in Append.
v. 4. A. ὡς ἀψίνθιον. Idem.
v. 5. Αλλ. μετ' ὀδυνῶν. Idem.
v. 6. A. καμπαὶ &c. Drusius.
v. 7. A. μὴ ἀπόστητε &c. Idem.
v. 9. Σ. μήποτε δῷς &c. Drus. Edit. Rom. δῷ.

v. 9. A. Σ. Θ. τὰ ἔτη σου. Idem.
v. 11. A. Σ. Θ. γενάξῃ. Inde Vulgata, *gemas.*
Ibid. Σ. ἐν τῷ ἐκλείπειν &c. Idem.
v. 12. Θ. παρώξυνεν. Drusius.
v. 13. A. Σ. Θ. φωτιζόντων. Idem.
Ibid. A. Σ. Θ. ἤκλινα. Idem.
v. 14. A. ὡς ὀλίγον &c. Idem, qui etiam Scholion adfert. Est autem, ut videtur, varia interpretatio.
v. 15. A. Σ. Θ. ἐκ λάκκου σου. Idem.
Ibid. Αλλ. ὑδάτων. Idem.

v. 16. A. μὴ διαστραπίζεσθαι &c. Idem.
v. 18. A. Σ. Θ. αὐλογημένη. Idem.
v. 19. Σ. Θ. ἵλεως χάριτος. Idem.
Ibid. A. τιτθοὶ &c. Idem.
v. 21. Σ. Θ. κατίσχυσε. Drusius.
Ibid. A. καμπὰς. S. ἐπικυλισμούς. Idem.
v. 22. A. Σ. Θ. ἀνεμίας. Idem.
v. 23. Σ. ὅτι ἀπαιδευσίαν &c. Idem.
Ibid. Σ. ἀφροσύνης &c. Idem.
Ibid. Σ. Θ. ἐν τῇ μὴ εὐδένει παιδείαν. Sic quidam Mss. sed hæc videntur esse Scholion. Idem.

PROVERBIORUM CAP. VI.

לרֵעֶךָ 1. A. ἑταίρῳ. Σ. Θ. πλησίον. O. φίλῳ.

תקעת לזר כפיך O. παραδώσῃς σὺ χεῖρα ἐχθρῷ. Alius, ἐνέπηξας εἰς ἄλλων χεῖρά σου.

1. *Ebr.* sodali tuo. *A. LXX.* amicum. *S. Th.* proximum. *Vulg. amico tuo.*
Heb. defixisti alieno volas tuas. *LXX.* trades manum tuam inimico. *Alius*, infixisti in catenam manum tuam. *Vulg. defixisti apud extraneum manum tuam.*

נוקשת באמרי־פיך נלכדת באמרי־פיך 2. Σ. ἐπαιδεύθης ἐν ῥήμασι στόματός σου, καὶ ἑάλως ἐν ῥήμασι. O. παγὶς γὰρ ἰσχυρὰ ἀνδρὶ τὰ ἴδια χείλη, καὶ ἁλίσκεται χείλεσιν ἰδίοις στόματος.

2. *Heb. S.* Illaqueatus es in verbis oris tui, captus es in verbis oris tui. *LXX.* Laqueus enim fortis viro propria labia, & capitur labiis proprii oris. *Vul. Illaqueatus es verbis oris tui, & captus propriis sermonibus.*

לך 3. A. Σ. O. Θ. πορεύου.

רהב Σ. Θ. παρόρμησον. O. παρόξυνε.

3. *Heb. A. S. Th. LXX.* vade. *Vulg. discurre.*
Hebr. robora. *S. Th.* incita. *LXX.* stimula. *Vul. suscita.*

רֵעֶיךָ O. φίλον σου. Alius, πολίτην.

Heb. sodales tuos. *LXX. Vul.* amicum tuum. *Alius*, civem.

שנה 4. A. Σ. Θ. νυσταγμόν. O. ὕπνον.

ותנומה O. μηδὲ ὑπνωτάξῃς. Alius, καὶ ἐξεγέρθητι.

4. *Hebr. LXX. Vulg.* somnum. *A. S. Th.* dormitationem.
Heb. & dormitationem. *LXX.* neque indormites. *Alius*, & expergiscere. *Vulg. nec dormitent palpebræ tuæ.*

מיד יקוש 5. Σ. ὡς χεὶρ ἐξωθοῦ. O. ὡς παγίδος.

5. *Heb. S. Vul.* de manu aucupis. *LXX.* e reti.

לך 6. A. Θ. πορεύου. O. ἴθι.

6. *Heb. A. LXX. Th. Vulg.* vade.

שטר 7. A. Θ. ἐκδιαιτήν. Σ. γραμματέα. O. αἰτητικόν.

7. *Heb.* præfectus. *A. Th.* violentum. *S.* scribam. *LXX.* cogentem. *Vul. præceptorem.*

אגרה בקיץ מאכלה 8. Σ. σωάγει ἐν ἀμητῷ τὰ ἑαυτῆς αὐτῇ. O. πολλὰ τὰ ἐν τῷ ἀμητῷ ποιεῖται ἡ ἀποθήκην. Αλ. συσρέφει ἐν θερισμῷ βρώματα αὐτῇ.

8. *Heb.* Congregat in messe escam suam. *S.* Congregat in messe quæ illi opus sunt. *LXX.* multamque in messe facit acervationem. *Alius*, Cogit in messe cibos suos. *Vulg. Congregat in messe quod comedat.*

עד־מתי 9. O. ἕως πότε. Alius, πότε.

9. *Heb. LXX. Vul.* Usquequo. *Alius*, quando.

תשכב A. Σ. Θ. κοιμηθήσῃ. O. κατάκεισαι.
תקום A. Σ. Θ. ἀναστήσῃ. O. ἐγερθήσῃ.

H. A. S. Th. Vul. dormies. *LXX.* jaces.
H. A. S. Th. surges. *LXX.* excitaberis. *Vulg. consurges.*

חבק 10. A. συμπλακήσῃ. O. ἀγκαλίζῃ.

10. *Hebr.* complicationis. *A.* complecteris. *LXX.* amplecteris. *Vulg. conseres manus.*

ובא 11. A. καὶ ἐλεύσεταί. Σ. Θ. καὶ ἥξει. O. ἐμπεσεῖταί σοι.

11. *Heb. A. S. Th. Vul.* & veniet. *LXX.* supervenit tibi.

כאיש מגן Σ. ὡς ἀνὴρ ἀσπίδος. O. ὥσπερ ἀγαθὸς δρομεύς. Θ. ὡς ἀνὴρ δορυφόρος.

Heb. S. tamquam vir clypei. *LXX.* tamquam bonus cursor. *Th.* ut vir hastatus. *Vulg. quasi vir armatus.*

עקשות פה 12. Σ. στρεβλώμασι στόματος. O. ὁδοὺς οὐκ ἀγαθάς.

12. *Heb.* perversitate oris. *S.* tortuositatibus oris. *LXX.* vias non bonas. *Vulg. ore perverso.*

קורץ 13. A. Θ. κλίζει. O. σαλεύει.

13. *Heb.* annuens. *A. Th.* vellicat. *LXX.* innuit. *Vul. annuit.*

מולל A. τείθων. Σ. παρατείθων. O. σημαίνει (ποδί.)

Hebr. loquens. *A.* terens. *S.* atterens. *LXX.* significat (pede.) *Vul. terit pede.*

מורה באצבעתיו Σ. δακτυλοδεικτῶν. O. διδάσκει

H. docens in digito suo. *S.* digito monstrans.

ἢ νεύμασι δακτύλων. Αλλος, συμβιβάζει ἢ τοῖς δακτύλοις αὐτῆς.

תהפכות 14. O. διεστραμμένη. Αλλος, στρεβλότητος.

מרנים O. θεφαχάς. Αλλος, ἀπειθείας.

פתאם 15. A. ἀθεμελίωτα. Σ. ἄφνω. O. ἐξαπίνης.

ירוה 16. O. ὁ θεός. Αλλ. ὁ κύριος.

ושבע תועבות נפשו A. Σ. Θ. ἑπτὰ βδελύγμασι ψυχῆς αὐτῆς. O. συντεθλάσεται (Ed. Rom. συντείνεται) ἢ ἐπὶ ἀκαθαρσίαις ψυχῆς.

רכות 17. A. Σ. ὑψηλούς. O. ὑβριστάς.

נקי A. ἀθῶον. Σ. αἰσχρόν. O. δικαίου.

כבהרות לרוץ לרעה 18. A. Σ. Θ. ταχύνοντες δραμεῖν εἰς κακίαν. O. σπουδάζοντες κακοποιῆσαι.

יפיח 19. Σ. Θ. ἐκφαίνει. O. ἐκκαίει.

מדנים O. κρίσεις. Αλλος, αἰτιολογίας.

קשרם 21. A. Θ. σειρόδετον. O. ἄφαφα.
על־לבך O. σῇ ψυχῇ. Αλλος, καρδίᾳ.

עדם Σ. σφίγξον. O. ἐγκλοίωσαι.
הנחה אותך 22. A. Σ. Θ. ὁδηγείτω σε. O. ἐπάγου αὐτῷ.
והקיצות O. ἵνα ἐγρηγορῇς. Αλλος, ὡς δ' ἂν διαγρυπνῇς.

ותורה אור 23. A. Σ. Θ. ὁ νόμος φῶς. O. κόμμι καὶ φῶς.
תוכחות מוסר A. Σ. Θ. ἔλεγχοι παιδείας. O. ἢ ἔλεγχος ἢ παιδεία.

משת רע 24. A. [γυναικὸς] πονηρᾶς σου. O. γυναικὸς ἑτεροκλίτου. Θ. γυναικὸς πόρνης. Αλλ. [illegible]κὸς] τῆς φίλης σου.
כחלקת לשון נכריה Σ. Θ. ἀπὸ λείου γλώσσης ξένης. O. ἀπὸ ἀβρόλιθος γλώσσης ἀλλοτρίας.

אל־תחמד יפיה בלבבך 25. A. Σ. Θ. μὴ ἐπιθυμήσῃς κάλλους αὐτῆς ἐν καρδίᾳ σου. O. μὴ σε νικήσῃ κάλλος ἐπιθυμία.
ואל־תקחך O. μηδὲ ἀγρεύθῃς. Αλλος, μηδὲ ἕλῃ σε.

היחתה איש 27. A. Σ. Θ. μὴ ἐνσυνάψει ἀνήρ. O. ἀποδήσει τις.

אל־אשת רעהו 29. A. Θ. [γυναῖκα] ἑταίρου αὐτῆς. Σ. [γυναῖκα] τοῦ πλησίον. O. πρὸς γυναῖκα ὑπανδρον.

לא־יבוז לגנב 30. A. οὐκ ἐξουδενώσουσι τὸν κλέπτην. Σ. οὐκ ἐξουθενίσουσι. O. οὐ θαυ-

LXX. docet autem nutibus digitorum. *Alius*, docet autem digitis suis. *Vul. digito loquitur.*

14. *Heb.* perversitates. *LXX.* perversum cor. *Alius*, tortuositatis. *Vul. prave corde.*

Hebr. contentiones. *LXX.* turbationes. *Alius*, contradictiones. *Vulg. jurgia.*

15. *Heb. Vul.* extemplo. *A.* statim. *S.* subito. *LXX.* repente.

16. *Heb. Alius*, *Vul.* Dominus. *LXX.* Deus.

Hebr. & septem abominatio animæ ejus. *A. S. Th.* & septem abominationes animæ ejus. *LXX.* conteretur autem propter immunditiam animæ. *Vulg. & septimum detestatur anima ejus.*

17. *Heb. Vul.* sublimes. *A. S.* excelsus. *LXX.* contumelioſi.

Hebr. innocentis. *A.* innocentem. *S. Vulg.* innoxium. *LXX.* justi.

18. *H.* festinantes currere ad malum. *A. S. Th.* festinantes currere ad malitiam. *LXX.* festinantes ad malefaciendum. *Vul. veloces ad currendum in malum:*

19. *Hebr.* efflabit. *S. Th.* profert. *LXX.* accendit. *Vulg. proferentem.*

Heb. dissidia. *LXX.* judicia. *Alius*, contradictiones. *Vulg. discordias.*

21. *Heb. LXX. Vulg.* liga. *A. Th.* colliga.

Heb. Vul. in corde tuo. *LXX.* in tua anima. *Alius*, in corde.

H. vinci ea. *S.* stringe. *LXX. Vul.* circumda.

22. *Hebr.* deducet te. *A. S. Th.* ducat te. *LXX.* adducito eam. *Vulg. gradiantur tecum.*

Heb. & expergefactus fueris. *LXX.* ut expergefacto. *Alius*, ut autem expergefactus fueris. *Vulg. & evigilans.*

23. *Heb. A. S. Th. Vul.* & lex lux. *LXX.* legis & lumen.

Heb. increpationes eruditionis. *A. S. Th.* redargutiones disciplinæ. *LXX.* & redargutio & disciplina. *Vul. increpatio disciplinæ.*

24. *Hebr. Vulg.* a muliere mala. *A.* muliere sodalis tui. *LXX.* muliere conjugata. *Th.* muliere meretrice. *Alius*, muliere amici tui.

Hebr. a lenitate linguæ extraneæ. *S. Th.* a leni lingua extraneæ. *LXX.* a calumnia linguæ alienæ. *Vulg. & a blanda lingua extranea.*

26. *Heb. A. S. Th.* Ne concupiscas pulcritudinem ejus in corde tuo. *LXX.* Ne te vincat pulcritudinis concupiscentia. *Vulg. Non concupiscat pulcritudinem ejus cor tuum.*

Heb. Alius, & non capiat te. *LXX. Vulg.* nec capiaris.

27. *Hebr.* Numquid accipiet vir. *A. S. Th.* Numquid accendet vir. *LXX.* Alligabit quis. *Vulg. Numquid potest homo abscondere.*

29. *Heb. A. Th.* ad uxorem socii sui. *S. Vulg.* ad mulierem proximi. *LXX.* ad mulierem conjugatam.

30. *Heb. A.* Non spernent furem. *S.* Non despicient. *LXX.* Non mirum si deprehenda-

μασὶ ἐαὶ ἀλῷ τις κλέπτων.

נפשו כי ירעב O. πινῶν ψυχήν. Alii. ψυχὴν πινάσαι. Alii. ψυχὴν αὐτοῦ ὅταν πινάσῃ.

אשה חסר־לב 32. A. γυναῖκα, τερῆται καρδίας. O. ὁ δὲ μοιχὸς δι' ἔνδειαν φρενῶν.

נגע־וקלון ימצא 33. Σ. μάστιγα καὶ ὄνειδος εὑρήσει. O. ὀδυνὰς τε καὶ ἀτιμίας.

ביום נקם 34. A. Θ. ἐν ἡμέρᾳ ἐκδικήσεως. O. ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως.

לא־נשא פני כל־כפר 35. O. οὐκ αἰτηλλάξεται οὐδενὸς λύτρα. Θ. οὐ λήψεται πρόσωπον πάσης λυτρώσεως.

כי תרבה־שחד A. δωρυκοπίᾳ. O. πολλῶν δώρων.

tur quis furans. *Vulg. Non grandis eſt culpa, cum quis furatus fuerit.*

Heb. Alius, animam ſuam, cum eſurierit. *LXX.* animam eſuriens. *Alius*, animam eſurientem. *Vulg. ut eſurientem impleat animam.*

32. *Heb.* mulierem, deficit corde. *A.* mulierem, privatur corde. *LXX.* adulterans autem propter inopiam mentis. *Vul qui autem adulter eſt, propter cordis inopiam.*

33. *Heb. S.* plagam & ignominiam inveniet. *LXX.* dolores & ignominias. *Vul. turpitudinem & ignorantiam.*

34 *Heb. A. Th. Vulg.* in die vindictæ. *LXX.* in die judicii.

35. *Hebr.* Non accipiet facies omnis propitiationis. *LXX.* Non commutabit ulla redemptione. *Th.* Non accipiet faciem omnis redemptionis. *Vulg. Nec ſuſcipiet pro redemptione dona plurima.*

H. cum multiplicaveris munus. *A.* corruptela munerum. *LXX.* multis donis. *Vulg. dona plurima.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. VI. Proverbiorum.

v. 1. A. ἐπάρῃ &c. Druſius.
Ibid Αλλ. ἐπέπηξας &c. Idem.
v. 2. Σ. ἐπαγγελίαις &c. Druſius.
v. 3. A. Σ. Θ. παρεύ. Idem.
Ibid. Σ. Θ. παρόρμησον. Idem.
Ibid. Αλλ. πολίτευε. Idem.
v. 4. A. Σ. Θ. ὑπνήσῃς. Idem.
Ibid. Αλλ. ἢ ἐξεγέρθητι. Druſius.
v. 5. Σ. ἐκ χειρὸς ἐξαιτοῦ. Sic vocem ביד vertunt Aq. & Sym Jerem. 5. 26.
v. 6. A. Θ. παρεύ. Druſius.
v. 7. A. Θ. ἐκδικήσεως. Sic vocem שמר vertit etiam Symmachus Iſaiæ, 47. Vide in Lexico Græco ad hanc vocem. Hic vero Symmachus χαμμανία vertit, longe diverſo ſenſu.
v. 8 Σ. σπούδασε ἐν ἀμητῷ &c. Druſius. Alter vero, qui habet ἐν θερισμῷ videtur Aquila eſſe, qui ita vertit Pſalm. 79.
v. 9. Αλλ. πότε, Idem.
Ibid. A. Σ. Θ. ἀναστήσῃ. Idem.
Ibid. A. Σ. Θ. ἀναστήσῃ. Idem.
v. 10. A. ὀλιγοκοιμήσεις. Idem.
v. 11. A. ἢ ἐλεύσεται &c. Idem.
Ibid. Σ. ὡς ἀνὴρ &c. Idem.
v. 12. Σ. ῥιψολογήματα &c. Druſius.
v. 13. A. Θ. νεύει. Idem. Sic A. Σ. Θ. infra 16. 30.
Ibid A. τρίβων &c. Idem.
Ibid. Σ. δακτυλοδεικτῶν &c. Idem, ut & ſequentes.

PROVERBIORUM CAP. VII.

וחיה 2. A. Σ. Θ. καὶ ζῆθι. O. καὶ βιώσῃ.

קשרם 3. A. σύνδησον. Σ. Θ. ἄφαψαι. O. περίθου.

כתבם O. ἐπίγραψον. Alius, ἀπόγραψαι.

לבך Σ. τῆς ψυχῆς σου. O. τῆς καρδίας σου.

אחתי את 4. A. Σ. Θ. ἀδελφή μου εἶ σύ. O. σὴν ἀδελφήν.

ומדע לבינה הקרא A. Θ. καὶ γνῶσιν τὴν σύνεσιν καλέσῃς. O. τὴν δὲ φρόνησιν γνώριμον πεποίησαι σαυτῷ.

אמריה החליקה 5. O. ἵνα σε λόγοις τοῖς πρὸς χάριν ἐμβάλληται. Θ. ἧς ῥήματα αὐτῆς ὀλισθρά.

אצל פנה 8. O. πρὸς γωνίᾳ. Αλλ. ἐν γωνίᾳ.

2. HEbr. A. S. Th. & vive. LXX. Vivi vives.

3. *Hebr. Vulg.* liga ea. *A.* colliga. *S. Th.* alliga. *LXX.* circumpone.

H. Vul. ſcribe ea. *LXX.* inſcribe. *Alius*, deſcribe.

H. LXX. Vul. cordis tui. *S.* pectoris tui.

4. *Heb.* Soror mea tu. *A. S. Th.* Soror mea es tu. *LXX.* tuam ſororem. *Vul. Soror mea es.*

Heb. A. Th. & notam intelligentiam vocabis. *LXX.* prudentiam vero notam redde tibi. *Vulg. & prudentiam voca amicam tuam.*

5. *Heb.* Sermones ſuos lenificavit. *LXX.* Si te ſermonibus ad gratiam adoriatur. *Th.* cujus verba lubrica. *Vul. Que verba ſua dulcia facit.*

8. *Hebr.* apud angulum. *LXX.* ad angulum. *Alius*, in angulo. *Vulg. juxta angulum.*

שית זונה 10. A. ἧσυ πόρνης. Σ. πάξυ πόρνης. O. εἶδος ἔχουσα πορνικόν.

רבה 11. A. χαλάζουσα. O. αἰσπερωμένη.

סרחת A. ἀφισαμένη. Σ. ἀφεστηκυῖα. O. ἄσωτος.

העזה פניה ואמר לו 13. Σ. ἐτόλμησε πρόσωπον αὐτῆς, καὶ εἶπε. O. αἰσχύνῃ δὲ προσώπῳ προσῆκεν αὐτῷ. Θ. ἰσχυρίσατο δὲ προσώπῳ αὐτῆς.

מרבדים רבדתי 16. A. Θ. περιστρώμασι περιέστρωσα. O. κεκοίμαι τάπησι.

חטבות אשן מצרים O. ἀμφιτάποις δὲ ἔστρωσα τοῖς ἀπ' Αἰγύπτου. Θ. ἐξαγγελμέναις ζωγραφίαις Αἰγύπτου.

נפתי 17. O. διέῤῥαγκα. Θ. ἐκαλλώπισα.

נרוה דדים 18. A. Σ. Θ. μεθυσθῶμεν αὐτῶν. O. ἀπολαύσωμεν φιλίας.

נתעלסה באהבים A. Θ. συμπεπλακῶμεν ἐν ἀγάπαις. O. ἐγκυλισθῶμεν ἔρωτι.

צרור 20. O. ἔνδεσμον. Αλλος, βαλλάντιον.

ליום הכסא A. εἰς ἡμέραν πανσελήνου. O. δι' ἡμερῶν πολλῶν. Αλλος, ἐν ἡμέρᾳ θύσιμα.

הטתו 21. A. ἦγεν. Σ. ἔκλινε. O. ἀπεπλάνησεν.

ברב לקחה O. πολλῇ ὁμιλίᾳ. Θ. ἐν πλήθει δώρων.

תדיחנו A. Σ. Θ. ἔσπρεν. O. ἐξώκειλεν.

פתאם 22. A. πρόλημμα. Σ. ἐξαίφνης. O. ἀσεφώλης.

וכעכם אל-טוסר אויל Σ. καιρὸν ὅτε διωμόσῃ ἄφρων. O. ὥσπερ κύων ὅτε διωμόσῃ.

עד יפלח חץ בכבדו 23. O. πλανῶς εἰς ὃ ἅλῳ. Θ. ἕως ἀφιπτῇ βέλος ἧπαρ αὐτοῦ.

ועצומים כל 26. Σ. Θ. ἀναρίθμητοί εἰσιν. O. ἰσχυροὶ πάντες.

10. *Heb.* ornatu meretricis. *A.* ornatum meretricis. *S.* ordinem meretricis. *LXX.* ſpeciem habens meretriciam. *Vul. ornatu meretricio.*

11. *Hebr.* tumultuoſa. *A.* otioſa. *LXX.* vaga. *Vul. quietis impatiens.*

Heb. declinans. *A.* deficiens. *S.* rebellis. *LXX.* luxurioſa. *Vulg. nec valens conſiſtere.*

13. *Hebr.* roboravit facies ſuas, & dixit ei. *S.* obduravit faciem ſuam, & dixit. *LXX.* impudenti autem vultu dixit ei. *Th.* impudenter ſe geſſit vultu ſuo. *Vul. & procaci vultu blanditur, dicens.*

16. *Heb.* tapetibus adornavi. *A. Th.* ſtragulis ſtravi. *LXX.* inſtitis texui. *Vulg. intexui funibus.*

Hebr. inciſis fune Ægyptio. *LXX.* tapetibus ab Ægypto ſtravi. *Th.* delineatæ pictura Ægypti. *Vulg. ſtravi tapetibus pictis ex Ægypto.*

17. *Heb.* perfudi. *LXX.* aſperſi. *Th.* adornavi.

18. *Hebr. A. S. Th. Vulg.* inebriemur uberibus. *LXX.* fruamur amicitia.

Hebr. collætemur in amoribus. *A. Th.* circumplicemur amoribus. *LXX.* volutemur amore. *Vul. fruamur cupitis amplexibus.*

20. *Heb.* ligamen. *LXX.* involucrum. *Alius*, crumenam. *Vulg. ſaculum.*

Hebr. in diem ſtatuti temporis. *A.* in diem plenilunii. *LXX.* per dies multos. *Alius*, in die inſignis feſti. *Vul. in die plena lunæ.*

21. *Heb.* declinare fecit eum. *A.* conſtrinxit. *S.* declinare fecit. *LXX.* ſeduxit. *Vulg. irretivit eum.*

Heb. in multitudine captationis ſuæ. *LXX.* multa collocutione. *Th.* in multitudine donorum. *Vulg. multis ſermonibus.*

Heb. compulit eum. *A. S. Th.* expulit. *LXX.* attraxit. *Vulg. protraxit.*

22. *Hebr. A. Vul.* ſtatim. *S.* derepente. *LXX.* infatuatus.

Hebr. & ſicut compes ad caſtigationem ſtulti. *S.* ſaliens ad vincula ſtultus. *LXX.* tamquam canis ad vincula. *Vulg. & ignorans quod ad vincula ſtultus trahatur.*

23. *Hebr.* donec ſcindat ſagitta jecur ejus. *LXX.* vulneratus in jecore. *Th.* donec transfigatur ſagitta jecori ejus. *Vulg. donec transfigat ſagitta jecur ejus.*

26. *Hebr. LXX.* fortes omnes. *S. Th.* innumerabiles ſunt. *Vul. & fortiſſimi quique.*

Nota.

v. 2. A. Σ. Θ. ᾗ ζῆθι. Hæc, aliæque omnes hujus Capitis lectiones, ex Editione Romana & ex Druſio prodeunt.

PROVERBIORUM CAP. VIII.

הלא־חכמה תקרא ותבונה תתן קולה 1. O. οὐ τὴ σοφίαν κηρύξει, ἵνα φρόνησις σοι ὑποταγῇ. Θ. ἰδοὺ ἡ σοφία κηρύξεται, καὶ ἡ σύνεσις δώσει φωνὴν αὐτῆς.

1. *Heb.* Numquid ſapientia clamabit, & intelligentia dabit vocem ſuam. *LXX.* Tu ſapientiam prædicabis, ut prudentia tibi obediat. *Th.* Ecce ſapientia clamabit, & intelligentia dabit vocem ſuam. *Vulg. Numquid non ſapientia clamitat, & prudentia dat vocem ſuam.*

מבוא פתחים 3. O. ἐν δὲ εἰσόδοις. Θ. εἴσοδον θυρῶν.

3. *Hebr.* ingreſſum oſtiorum. *LXX.* in introitibus autem. *Th.* introitum portarum. *Vulg. in ipſis foribus.*

רבינו לב 5. Σ. νοήσατε τὴ καρδίᾳ. O. ἔνθετε καρδίαις.

5. *Heb. S.* intelligite corde. *LXX.* apponite cor. *Vul. animadvertite.*

נגידים 6. Σ. Θ. ἡγεμονικά. O. σεμνά.

6. *H.* eximia. *S. Th.* imperatoria. *LXX.* præclara. *Vul. de rebus magnis.*

נפתל ועקש 8. A. ἐξεστραμμένον. O. σκολιὸν οὐδὲ τετραλελιδὲς. Θ. ἐξεστραμμένον καὶ διεστραμμένον.

8. *Heb.* pravum & obliquum. *A.* circumplicatum. *LXX.* pravum neque tortuoſum. *Th.* circumplicatum & perverſum. *Vulg. pravum quid, neque perverſum.*

נכחים 9. Σ. ἐλεγξώμεθα. O. εὐθῆ. Θ. δίκαια. Αλλος, εὔκοπα, ſive εὔσκοπα.

9. *Hebr. Th.* recta. *S.* arguamus. *LXX.* præſentia. *Alius*, facilia. *Vulg. recta ſunt.*

כפנינים 11. Σ. τῶν ἐσωτάτων. O. λίθων πολυτελῶν.

11. *Heb.* præ margaritis. *S.* penitiſſimis. *LXX.* lapidibus pretioſis. *Vulg. cunctis pretioſiſſimis.*

ערמה 12. Σ. πανουργίαν. O. βουλὴν.

12. *Hebr. Vulg.* aſtutia. *S.* calliditatem. *LXX.* conſilium.

ודעת מזמות אמצא O. καὶ γνῶσιν καὶ ἔννοιαν ἐγὼ ἐπεκαλεσάμην. Θ. καὶ γνῶσιν διαβουλίας εὑρήσω.

Hebr. Th. & ſcientiam cogitationum inveniam. *LXX.* & ſcientiam & cogitationem ego vocavi *Vul. & eruditis interſum cogitationibus.*

רע 13. O. ἀδικίαν. Αλλος, κακίαν.

13. *Hebr. Vulg.* malum. *LXX.* injuſtitiam. *Alius*, malitiam.

ופי תרפכות שנאתי Σ. Θ. καὶ στόμα στρεβλὸν ἐμίσησα. O. μεμίσηκα δὲ ἐγὼ διεστραμμένας ὁδοὺς κακῶν.

Hebr. & os perverſitatum odivi. *S. Th.* & os tortuoſum odivi. *LXX.* odivi autem ego perverſas vias malorum. *Vulg. & os bilingue deteſtor.*

ותושיה 14. A. εὐνομία. O. ἀσφάλεια.

14. *Heb.* & eſſentia. *A. Vul.* æquitas. *LXX.* ſecuritas.

גבורה Σ. κράτος. O. ἰσχύς.

Hebr. LXX. Vul. fortitudo. *S.* potentia.

יחוקקו צדק 15. A. Θ. ἀκριβάσονται δίκαιον, O. γράφουσι δικαιοσύνην.

15. *H.* decernent juſtitiam. *A. Th.* accurate decernent quod juſtum eſt. *LXX.* ſcribunt juſtitiam. *Vul. juſta decernunt.*

שרים ישרו 16. A. Σ. ἄρχοντες ἄρξουσιν. O. μεγιστᾶνες μεγαλυνοῦσι.

16. *H. A. S.* principes principatum gerent. *LXX.* magnates magnificantur. *Vulg. principes imperant.*

נדיבים A. Θ. ἐκτυπαζόμενοι, O. τύραννοι.

H. magnifici. *A. Th.* arbitrarii. *LXX.* tyranni. *Vulg. potentes.*

משחרי ימצאנני 17. O. ζητοῦντες εὑρήσουσιν. Αλλοι, εὑρήσουσι χάριν.

17. *Heb.* Quærentes diluculo me, invenient me. *LXX.* Quærentes invenient. *Alii*, invenient gratiam. *Vul. Qui mane vigilant ad me, invenient me.*

אתי 18. A. σὺν ἐμοὶ Σ. μετ' ἐμοῦ. Θ. μετ' ἐμοῦ. O. ἐμοί.

18. *Hebr. A. Th. Vulg.* mecum. *S.* apud me. *LXX.* mihi.

הון עתק A. ὕπαρξις μετ' εἰρήνης. Σ. βίος παλαιὸς. O. πλοῦτος πολλῶν. Θ. ὕπαρξις παλαιὰ.

Heb. ſubſtantia durabilis. *A.* ſubſtantia cum pace. *S.* vita antiqua. *LXX.* poſſeſſio multorum. *Th.* ſubſtantia antiqua. *Vul. opes ſuperba.*

טוב פרי מחרוץ ומבחר תבואתי 19. A. ἀγαθὸς καρπός μου ὑπὲρ χρυσίον, καὶ ὑπὲρ τοπάζιον. Σ. χρείττων καρπός μου χρυσίου Ωφάζ. O. βέλτιον ἐμὸς καρ-

19. *Hebr.* Bonus fructus meus præ auro & præ obryzo. *A.* Bonus fructus meus præ auro & præ fulvo. *S.* Melior fructus meus auro Ophaz. *LXX.* Melius eſt me pro fructu per-

πίζεσθαι· ὑπὲρ χρυσίον καὶ λίθον τίμιον.

cipere ſuper aurum & lapidem pretioſum. *Vulg. Melior enim eſt fructus meus auro, & lapide pretioſo.*

צדקה 20. O. δικαιοσύνης. Αλλος, δικαιώματος.

20. *Heb. LXX. Vulg.* juſtitiæ. *Alius*, juſtificationis.

להנחיל 21. A. Σ. Θ. ἵ κληρονόμησαι. O. ἵνα μερίσω.

21. *H.* ad hæreditare faciendum. *A. S. Th.* ut hæreditatis loco dem. *LXX.* ut diſtribuam. *Vul. ut ditem.*

יהוה קנני ראשית דרכו קדם מפעליו מאז 22. Εβρ. Adonai kanani. A. κύριος ἐκτήσατό με κεφάλαιον τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ ἀρχὴν κατεργασμάτων αὐτοῦ. Σ. κύριος ἐκτίσατό με ἀρχὴν ὁδῶν αὐτοῦ εἰς τὰ ἐργασίας αὐτοῦ. O. κύριος ἔκτισέ με ἀρχὴν ὁδοῦ αὐτοῦ εἰς ἔργα αὐτοῦ. Θ. κύριος ἐκτήσατό με ἀρχὴν ὁδοῦ αὐτοῦ, εἰς τὰ ἐργασίας αὐτοῦ ἀπὸ τότε.

22. *Heb.* Dominus poſſedit me principium viæ ſuæ ante opera ſua ex tunc. *Hebr. Lett.* Adonai Canani. *A.* Dominus poſſedit me capitulum viarum ſuarum a principio operum ſuorum. *S.* Dominus poſſedit me principium viarum ſuarum ante operationem ſuam. *LXX.* Dominus creavit me principium viarum ſuarum in opera ſua. *Th.* Dominus poſſedit me principium viæ ſuæ ante operationem ſuam ex tunc. *Vulg. Dominus poſſedit me in initio viarum ſuarum, antequam quidquam faceret a principio.*

מעולם נסכתי 23. O. καὶ ἐκ αἰῶνος ἐθεμελίωσέ με. Θ. καὶ αἰῶνος κατεχειρίσθην.

23. *Heb.* a ſæculo principatum habui. *LXX.* ante ſæculum fundavit me. *Th.* ante ſæculum editus ſum. *Vul. ab æterno ordinata ſum.*

לפני גבעות חוללתי 25. A. Θ. καὶ βουνῶν ὠδινόμην. Σ. καὶ βουνῶν ἐμεγώδην. O. καὶ πρὸ πάντων βουνῶν ἐγέννᾳ με.

25. *H.* ante colles formata ſum. *A. Th.* ante colles edita ſum. *S.* ante colles obſtetricem habui. *LXX.* & ante omnes colles generat me. *Vulg. ante colles ego parturiebar.*

ארץ וחוצות עשה־לא ער 26. A. Σ. πρὶν ἢ ἐποίησε χώρας καὶ ἐξόδους. O. κύριος ἐποίησε χώρας καὶ ἀοικήτους.

26. *Heb.* Adhuc non fecerat terram & plateas. *A. S.* Priuſquam faceret terram & exitus. *LXX.* Dominus fecit regiones & deſerta. *Vulg. Adhuc terram non fecerat & flumina.*

בחקו חוג על־פני תהום 27. A. Θ. ὅτε τοῦ ἀκριβάζειν γύρον ὅτε πρόσωπον ἀβύσσου. O. καὶ ὅτε ἀφωρίζε τὸ ἑαυτοῦ θρόνον ἐπ' ἀνέμων.

27. *Heb.* in deſcribendo circulum ſuper faciebus voraginis. *A. Th.* cum accurate deſcriberet circulum in ſuperficie abyſſi. *LXX.* & cum ſecerneret thronum ſuum ſuper ventos. *Vulg. quando certa lege & gyro vallabat abyſſos.*

שחקים 28. A. ῥοπάς. Σ. αἰθέρα. O. νέφη.

28. *H. S. Vulg.* æthera. *A.* momenta. *LXX.* nubes.

אמון 30. A. πλουτιζόμην. Σ. Θ. ἐστερεμένη. O. ἁρμόζουσα.

30. *H.* nutricius. *A.* nutricia. *S. Th.* firmata. *LXX.* diſponens. *Vul. cuncta componens.*

משחקת A. Σ. Θ. παίζουσα. O. εὐφραινόμην.

H. A. S. Th. Vul. ludens. *LXX.* lætabar.

ואשרי דרכי ישמרו שמעו מוסר והכמו ואל־ תפרעו ※ καὶ μακάριοι οἱ ὁδούς μου φυλάξουσι, ἀκούσατε σοφίαν καὶ σοφίσθητε, καὶ μὴ ἀπορραγῆτε. Sic ex aliquot Exemplaribus Edit. Rom. in Notis.

31. *Hebr.* Beati qui vias meas cuſtodierint. Audite eruditionem, & ſapientes eſtote: & ne feriamini, ※ & beati qui vias meas cuſtodient. Audite ſapientiam, & ſapientes efficiamini: & ne obſtruamini. *Vulg. Beati qui cuſtodiunt vias meas. Audite diſciplinam, & eſtote ſapientes, & nolite abjicere eam.*

מזוזת פתחי 34. O. σταθμοὺς ἐμοῦ εἰσόδων. Θ. φλιὰς θυρῶν μου.

34. *Heb.* poſtes oſtiorum meorum. *LXX.* limina introituum meorum. *Th.* poſtes januarum mearum. *Vulg. poſtes oſtii mei.*

כי מצאי מצא חיים 35. A. Σ. Θ. ὁ γὰρ εὑρών με εὑρήσῃ ζωήν. O. αἱ γὰρ ἔξοδοί μου ἔξοδοι ζωῆς.

35. *H.* Quoniam inveniens me invenit vitas. *A. S. Th.* Qui enim invenerit me inveniet vitam. *LXX.* Exitus enim mei exitus vitæ. *Vulg. Qui me invenerit inveniet vitam.*

ויפק רצון מיהוה Σ. καὶ ἀρίσεται εὐδοκίαν παρὰ κυρίου. O. καὶ ἑτοιμάζεται κλῆσις παρὰ κυρίου.

Heb. & educet voluntatem a Domino. *S.* & haurit benevolentiam a Domino. *LXX.* & paratur voluntas a Domino. *Vulg. & hauriet ſalutem a Domino.*

חמס נפשו 36. A. Σ. ἀδικεῖ ψυχὴν αὐτοῦ. O. ἀσεβοῦσιν εἰς τὰς ἑαυτῶν ψυχάς.

36. *Heb.* injurius eſt animæ ſuæ. *A. S.* lædit animam ſuam. *LXX.* impie agunt in animas ſuas. *Vulg. Ledet animam ſuam.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. VIII. Proverbiorum.

v. 1. Θ. *Μὴ ἡ σοφία κεκράξεται* &c. Ex Editione Romana & ex Druſio, ut & ſequentes.

v. 9. Σ. *ἰλιγξόμεθα*. Aliam lectionem proponit Druſius, nempe *ἐλιξόμεθα*, quæ minus convenit cum voce נכחים, ut fatetur ipſe Druſius.

v. 16. A. Θ. *ἀκατοχόμενοι*. Sic vocem נדיב ſolet vertere Aquila. Vide in utroque Lexico.

v. 19. Σ. *χρυσίου ὀφάζ*. Druſius hæc habet: *Legit, ut apparet, inverſis litteris* מופז *ut* 1. *Reg.* 10. 18. זהב מופז, *quod Hieron. interpretatur*, aurum fulvum *i. χρυσίον πύῤῥον, Aquilam aut Symmachum æmulatus.* Hæc Druſius. Quid vero ſi dicamus Symmachum, nullâ tranſpoſitâ litterâ legiſſe ומפז *ὠμφάζ*, & euphoniæ cauſa *ὀφάζ*.

v. 22. *Κύριος ἔκτισέ*. Sic Epiphanius p. 749. Aquilæ vero Symmachi & Theodotionis lectiones mutuamur ex Euſebio contra Marcellum. Secunda vero pars interpretationis ex Hieronymo deſumta fuit in Editione Romana, ubi hæc leguntur in notis. *De hoc vide S. Hieronymum in hunc locum, & cap. XXVI. Eſaïæ. in Mich. cap. IV. in Epiſt. ad Epheſ. cap.* 2. *& in Epiſt. CXXXIX.*

v. 27. A. Θ. *ὅτε τοῦ ἀνωθεν ζόφον* &c. Pro *ζόφον* legitur alibi A. Σ. *πύργον*. Sed perperam, ut recte ſuſpicatur Druſius. חוג vertitur *γύρῳ* etiam Job. 26. 10.

v. 28. A. *ἰσχυράς*. Eamdem Hebraïcam vocem Aquila vertit *τραχείας*, Job. 37. 18. Unde ſuſpicio oriatur hic *ἰσχυράς* mendoſe poſitum fuiſſe pro *τραχείας*. Quæ poſtrema vox melius quadrare videtur ad ſenſum.

PROVERBIORUM CAP. IX.

חצבה 1. A. Σ. *ἐλατόμησε*. Ο. *ὑπόρυξε*.

ערכה 2. A. *παρέταξε*. Σ. *παρεσκεύασε*. Ο. *ἡτοιμάσατο*. Θ. *ἐστιβασε*.

נערותיה 3. A. *παιδίσκας αὐτῆς*. Σ. *κορέσια αὐτῆς*. Ο. *δούλους*. Θ. *νεανίδας*.

מרמי קרת A. *ἐπὶ ὕψεων*. . . Σ. Θ. . . *πόλεως*. Ο. *μὴ ὑψηλοῦ κηρύγματος*.

פתי 4. Σ. *νήπιος*. Ο. *ἄφρων*.

עזבו 6. A. Σ. Θ. *καταλίπετε*. Ο. *ἀπολείπετε*.

ואשרו בדרך בינה A. Σ. *καὶ κατεύθυνθητε ἐν ἐπιστήμῃ συνέσεως*. Ο. *καὶ κατορθώσατε ἐν γνώσει συνέσεως*.

ומוכיח לרשע בומו 7. ※ Οἱ γὰρ ἔλεγχοι τοῦ ἀσεβοῦς, *μώλωπες αὐτοῦ*. Αλλος, *οὗτος ὁ τοῖχος ὁ κεῖται οὔτε ἐν τοῖς λοιποῖς, οὔτε πρὸ τοῖς* Ο.

ולוֹ 12. Σ. *καὶ λοιμὸς ἦσθα*. Ο. *εἰ δὲ κακὸς ὑπομένεις*.

לבדך תשא Σ. Θ. *μόνος βαστάξεις*. Ο. *μόνος αὐτὸς κακά*.

רפאים 18. A. *ῥαφαεὶν*. Σ. *γομαῖοι*. Ο. *γηγενεῖς*. Θ. *γίγαντες*.

בעמקי שאול קראיה A. Σ. Θ. *ἐν ᾅδου τοῖς βαθέσι τοῦ ᾅδου οἱ κλητοὶ αὐτῆς*. Ο. *καὶ ἐπὶ πόντῳ ᾅδου συναντᾷ*.

1. HEbr. A. S. Vulg. excidit. LXX. ſuffulciit.

2. *Heb.* diſpoſuit. *A.* inſtruxit. *S.* appoſuit. *LXX.* præparavit. *Th.* ſtruxit. *Vulg. propoſuit.*

3. *Heb.* puellas ſuas. *A. S. Vulg.* ancillas ſuas. *LXX.* ſervos. *Th.* adoleſcentulas.

H. excelſorum civitatis. *A.* in excelſis locis.... *S. Th.*...civitatis. *LXX.* cum excelſo præconio. *Vul. ad mœnia civitatis.*

4. *Hebr.* ſimplex. *S.* infans. *LXX.* inſipiens. *Vul. parvulus.*

6. *Heb. A. S. LXX. Th. Vul.* relinquite.

Heb. & incedite in via intelligentiæ. *A. S.* & dirigite vos in via intelligentiæ. *LXX.* & corrigite in ſcientia intelligentiam. *Vulg. & ambulate per vias prudentiæ.*

7. *H.* & increpans impium maculam ejus. ※ Nam redargutiones impio, ſtimuli ipſi. *Hic verſus nec apud reliquos Interpretes, nec apud LXX. exſtat. Vulg. Et qui arguit impium ſibi maculam generat.*

12. *Heb.* & illuſiſti. *S.* & ſi peſtilens fueris. *LXX.* ſi autem malus evadas. *Vul. ſi autem illuſor.*

Hebr. S. Th. ſolus portabis. *LXX.* ſolus hauries mala. *Vul. ſolus portabis malum.*

18. *H.* Raphaim. *A.* Raphain. *S.* Dei hoſtes. *LXX.* terrigenæ. *Th. Vulg.* gigantes.

Hebr. in profundis ſepulcri invitati ejus. *A. S. Th.* & in profundis inferni vocati ejus. *LXX.* & in profundum inferni occurrit. *Vulg. & in profundis inferni convivæ ejus.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. IX. Proverbiorum.

v. 1. A. Σ. *ἐλατόμησε*. Sic Editio Romana & Druſius, unde ſequentes etiam lectiones mutuamur.

v. 7. Οἱ γὰρ ἔλεγχοι &c. Hic verſus aſteriſco haud dubie notabatur, etſi id non dicatur in nota Edit. Romanæ.

v. 18. A. Σ. Θ. *ἐν ἐπὶ τοῖς βαθέσι* &c. In Regio uno ex Procopio ita legitur, *τὸ δὲ ἐπὶ πίστεως ᾅδου, εἰ λείποι, ἐν βαθέσι εἶναι*.

PROVERBIORUM CAP. X.

לא־ירעיב 2. Σ. Θ. οὐ λιμαγχονήσῃ. Ο. οὐ λιμοκτονήσῃ.

אנר בקין בן משכיל 5. Σ. σιναζὰς ἐν ἀμητῷ υἱὸς φρόνιμος. Ο. διεσώθη ἀπὸ καύματος υἱὸς νοήμων.

בן מביש A. υἱὸς αἰσχύνης. Ο. υἱὸς ἀδικίας.

חמס 6. A. Σ. ἀδικίαν. Ο. πένθος ἄωρον. Θ. ἁρπαγήν.

לברכת 7. A. Εἰς εὐλογίαν. Ο. μετ' ἐγκωμίων.

ירקב A. Σ. σαπήσεται. Θ. σβέννυται.

ולבט 8. A. διαρπάσαι. Σ. βασκαθήσεται. Ο. ἀναστρεβλωθήσεται. Θ. φυρήσεται.

בתום 9. A. Σ. ἐν ἁπλότητι. Ο. ἁπλῶς.

ומעקש Σ. καὶ στρεβλῶν. Ο. ἀποστρέφων.

פי צדיק 11. A. Σ. στόμα δικαίου. Ο. ἐν χειρὶ δικαίου.

כסות 12. Σ. Θ. μάχας. Ο. νῖκος.

אהבה A. Σ. ἀγάπη. Ο. φιλία.

בשפתי נבון תמצא חכמה 13. A. Σ. Θ. ἐν χείλεσι σοφοῦ διερεύνησαι σοφία. Ο. ὃς ἐκ χειλέων εὐσεβοῦς σοφίαν.

ושבט לגו חסר־לב Ο. ῥάβδῳ τυπτῇ ἄνδρα ἀκάρδιον. Θ. καὶ ῥάβδος ἐν νώτῳ ὑστερουμένῳ καρδίας.

יצפנו־דעת 14. A. σκεπάζουσι γνῶσιν. Ο. κρύπτουσιν ἀφροσύνην.

קרית עוז 15. Ο. πόλις ὀχυρά. Θ. πόλις κράτους αὐτοῦ.

מחתת דלים Ο. συντριβὴ δὲ ἀσεβῶν. Αλλος, δηλία ἀσεβῶν.

תבואת 16. A. Σ. Θ. γενήματα. Ο. καρπούς.

ארח לחיים שומר מוסר 17. Σ. τεῖχος Εἰς ζωὴν φυλασσόντων παιδείαν. Ο. ὁδοὶ δικαίας ζωῆς φυλάσσει παιδία. Αλλος, ὁδὸς ζωῆς φυλάσσει ἀκάκους.

ועזב תוכחת A. Σ. Θ. ὁ δὲ ἐγκαταλιμπάνων ἐλέγχους. Ο. παιδεία δὲ ἀνεξίλεγκτος.

שפתי־שקר 18. A. Θ. χείλη ψεύδους. Σ. χείλη ἄδικα. Ο. χείλη δίκαια.

רבה A. Θ. ψόγον. Ο. λοιδορίας.

משנא 19. Σ. ἐξουθένωμα. Ο. ἀμαρτάνει.

2. HEb. non faciet esurire. S. Th. non necabit fame. LXX. non occidet fame. Vul. non affliget fame.

5. Hebr. congregans in æstate filius intelligens. S. congregans in messe filius prudens. LXX. evasit ab æstu filius intelligens. Vul. qui congregat in messe, filius sapiens est.

H. filius confundens. A. filius pudoris. LXX. filius iniquus. Vulg. filius confusionis.

6. Hebr. injuriam. A. S. iniquitatem. LXX. luctus intempestivus. Th. rapinam. Vulg. iniquitas.

7. Hebr. A. in benedictionem. LXX. cum encomiis. Vulg. cum laudibus.

Heb. A. S. Vulg. putrescet. LXX. exstinguitur.

8. Hebr. præcipitabitur. A. verberabitur. S. torquebitur. LXX. supplantabitur. Th. fœdabitur. Vulg. ceditur.

9. Heb. in integritate. A. S. in simplicitate. LXX. Vulg. simpliciter.

H. & depravans. S. & distorquens. LXX. qui subvertit. Vulg. qui depravat.

11. H. A. S, Vul. os justi. LXX. in manu justi.

12. Heb. contentiones. S. Th. pugnas. LXX. contentionem. Vul. vixas.

Heb. A. S. Vul. charitas. LXX. amicitia.

13. Heb. in labiis intelligentis invenietur sapientia. A. S. Th. in labiis sapientis invenietur sapientia. LXX. qui e labiis profert sapientiam. Vul. In labiis sapientis invenitur sapientia.

Heb. & virga corpori carentis corde. LXX. virgâ percutit virum excordem. Th. & virga in tergo deficientis corde. Vulg. & virga in dorso ejus qui indiget corde.

14. Hebr. A. abscondent scientiam. LXX. abscondent sensum. Vul. abscondunt scientiam.

15. Hebr. Vulg. urbs fortitudinis ejus. LXX. civitas munita. Th. urbs potentiæ ejus.

Heb. contritio exhaustorum. LXX. contritio autem impiorum. Alius, pavor impiorum. Vul. pavor pauperum.

16. Hebr. proventus. A. S. LXX. Th. Vulg. fructus.

17. Heb. semita ad vitam custodientis correptionem. S. callis ad vitam custodientium disciplinam. LXX. vias justas vitæ custodit disciplina. Alius, via vitæ custodit innocentes. Vul. via vitæ custodienti disciplinam.

Hebr. & deferens increpationem. A. S. Th. qui autem derelinquit reprehensiones. LXX. disciplina autem carens increpatione. Vul. qui autem increpationes relinquit.

18. Heb. labiis mendacii. A. Th. labia mendacii. S. labia injusta. LXX. labia justa. Vulg. labia mendacia.

H. infamiam. A. Th. vituperium. LXX. contumelias. Vul. contumeliam.

19. Heb. prævaricatio. S. lapsus. LXX. Vulg. peccatum.

נבחר 20. A. Σ. ἐκλεκτός. O. πεπυρωμένος.

בבעט A. ὡς ὀλίγον. Σ. ἀσθενής. O. ἐκλελιμμένη. Θ. ὡς μικρόν.

ירעו רבים 21. A. ποιμάνουσι πολλούς. O. ἐπίστανται ὑψηλά.

בחסר־לב יבוזו A. ἐν ἐνδείᾳ καρδίας ἀποθανοῦνται. O. ἐν ἐνδείᾳ πλουτοῦσιν.

כשחוק לכסיל עשות זמה 23. A. ὡς γέλως πᾶσι ἀνοήτῳ ποιῆσαι ἁμαρτίαν. O. ἐν γέλωτι ἄφρων ποιήσει κακά.

וצדיק יסוד עולם 25. A. Σ. Θ. ὁ δὲ δίκαιος θεμέλιος αἰώνιος. O. δίκαιος δὲ ἐκκλίνας σώζεται εἰς τὸν αἰῶνα.

תוחלת צדיקים 28. A. κατάδηλα (δικαίων.) Σ. ὑπομονὴ (δικαίων) O. ἐγκρονίζει δικαίοις. Θ. κατάδηλα δικαίων.

מעוז לתם 29. A. ... πᾶσι ἁπλοῦς. Σ. Θ. κατάστημα πᾶσι τελείοις. O. ἐχύρωμα ἐστὶν. Alius, πᾶσι ἀκάκοις.

מחתה Σ. θλῖψις. O. συντριβή.

בל־ימוט 30. A. οὐ μὴ σφάλῃ. Σ. Θ. οὐ σαλευθήσεται. O. οὐκ ἐκδυσῇ.

ירעון רצון 31. A. Θ. γνώσονται. O. ἀποστάζει ἔλεος. Alius, ἐπίστανται.

תהפכות O. ἀποτρίψεται. Alii, καταστρέψεται.

20. *H. A. S. Vulg.* electum. *LXX.* igne exâminatum.

H. A. ut parum. *S.* vile. *LXX.* deficiet. *Th.* parvi eſt. *Vulg. pro nihilo.*

21. *Heb.* paſcent multos. *A.* paſcunt multos. *LXX.* ſciunt excelſa. *Vulg. erudiunt plurimos.*

H. in defectu cordis morientur. *A. Vulg.* in cordis egeſtate morientur. *LXX.* in egeſtate moriuntur.

23. *H.* veluti ridere ſtulto, facere ſcelus. *A.* quaſi riſus ſtulto facere iniquitatem. *LXX.* in riſu inſipiens facit mala. *Vulg. quaſi per riſum ſtultus operatur ſcelus.*

25. *H.* & juſtus fundamentum ſæculi. *A. S. Th.* juſtus autem fundamentum æternum. *LXX.* juſtus autem declinans ſalvatur in ſæculum. *Vul. juſtus autem quaſi fundamentum ſempiternum.*

28. *Heb. A. Th. Vul.* expectatio juſtorum. *S.* patientia juſtorum. *LXX.* immoratur juſtis.

29. *Heb.* fortitudo ſimplici. *A.* ... ſimplici. *S. Th.* firmamentum perfecto. *LXX.* munitio ſancti. *Alius*, innocenti. *Vulg. fortitudo ſimplicis.*

H. LXX. contritio. *S. Vul.* pavor.

30. *Heb.* non nutabit. *A.* non labetur. *S. Th. Vulg.* non commovebitur. *LXX.* non nutabit.

31. *H.* ſcient voluntatem. *A. Th.* ſcient. *LXX.* diſtillant gratias. *Alius*, ſciunt. *Vulg. conſiderant placita.*

H. perverſitates. *LXX.* pervertit. *Alius*, ſubvertitur. *Vulg. perverſa.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. X. Proverbiorum.

v. 1. Σ. Θ. οὐ κλαυσεται. Sic Editio Rom. & Druſius, unde ſequentes etiam lectiones eruimus.

v. 12. Σ. Θ. μάχας. O. τοῦ Θ. Unus Regius ex Procopio habet, ἀντὶ τοῦ τοῦ Θ, οἱ λοιποὶ, ἀντιδιαίας. Qui ἀντιδιαίας vertit eſt fortaſſe Aquila, ut infra 19. 13. Nam quod Procopius dicat, οἱ λοιποὶ, id nihil n. gotii faceſſit, quia, ut jam vidimus, ita ſæpe de uno dicitur.

PROVERBIORUM CAP. XI.

1. מאזני מרמה A. Σ. ζύγια ἀπιθίστως. O. ζυγὸν δόλιοι.

אבן שלמה A. τέλεον. Σ. πλήρες. O. σάθμιον δίκαιον.

2. Σ. πρὸ δὲ πᾶς ἀπαιδεύτοις σοφία. O. σὺν δὲ ταπεινῷ μελετᾷ σοφίαν. Θ. ἐν μὴ ἀπαιδεύτοις σοφία.

ואת־צנועים חכמה

3. תם ישרים תנחם וסלף בגדים ושדם תשדדם ×. τελειότης φιλίαν ὁδηγήσει αὐτούς, ἡ ἀποστασιασμὸς ἀθετούντων ἀφανιεῖ αὐτούς.

4. לא־יועיל הון ביום עברה וצדקה תציל ממות ×. οὐκ ὠφελήσει ὑπάρξεται ἐν ἡμέρᾳ θυμοῦ, δικαιοσύνη δὲ ῥύσεται ἀπὸ θανάτου.

1. *HEb.* bilances doli. *A. S.* ſtateræ fraudulentæ. *LXX.* ſtateræ doloſæ. *Vulg. ſtatera doloſa.*

Heb. lapis perfectus. *A.* (pondus) perfectum. *S.* (pondus) plenum. *LXX.* pondus juſtum. *Vul. pondus æquum.*

2. *Hebr.* & cum modeſtis ſapientia. *S.* apud diligentes autem eſt ſapientia. *LXX.* os autem humilium meditatur ſapientiam. *Th.* & cum æquis eſt ſapientia. *Vulg. ubi autem eſt humilitas, ibi & ſapientia.*

3. *H.* integritas rectorum ducet eos, & perverſitas prævaricatorum devaſtabit eos. × Perfectio rectorum ducet eos, & ſupplantatio perfidorum deprædabitur eos. *Vul. ſimplicitas juſtorum dirigeteos: & ſupplantatio perverſorum vaſtabit illos.*

4. *Hebr.* Non proderit affluentia in die iræ: & juſtitia eruet a morte. × Non proderunt bona in die furoris: juſtitia vero liberabit a morte. *Vul. Non proderunt divitiæ in die furoris: juſtitia autem liberabit a morte.*

וברשעתו יפל רשע 5. A. Σ. Θ. ἡ δὲ ἀσεβεία αὐτὸν πτοήσει ὁ ἀσεβής. O. ἀσέβεια δὲ ἐπιτηδεύματι ἀδικία.

וישרים 6. A. Σ. Θ. ἄλλων. O. ἐρρῶν.

הוות O. ἀπωλείᾳ. Αλλος, ἀβουλίᾳ. Αλλος, ἀσεβείᾳ.

וברוח בגדים ילכדו A. Σ. Θ. ἐν δὲ τῇ ἀδικίᾳ οἱ ἀδικοῦντες συλληφθήσονται. O. τῇ δὲ ἀπωλείᾳ αὐτῶν ἁλίσκονται οἱ ἄνομοι.

תוחלת 7. O. καύχημα. Θ. ἐπαγωγὴ δικαίου.

בצרה נחלץ 8. Σ. Θ. ἐκ θλίψεως ἐρρύσθη. O. ἐκ θήρας ἐκδιωχθή.

בפה חנף ישחת רעהו 9. A. Σ. Θ. ἐν στόματι ὑποκριτοῦ διαφθερεῖ τὸ πλησίον αὐτοῦ. O. ἐν στόματι ἀσεβοῦς παγὶς πολίταις.

ובדעת צדיקים יחלצו A. καὶ ἐν γνώσει δικαίου ῥυσθήσονται. O. αἴσθησις δὲ δικαίων ἔσοδος.

ובאבד רשעים רנה 10. ※ ἡ δὲ ἀπωλεία ἀσεβῶν ἀγαλλίαμα.

בברכת ישרים תרום קרת 11. ※ ἐν εὐλογίᾳ δικαίων ὑψωθήσεται πόλις. Σ. ἀγαλλιάσονται πόλεις. Θ. διφθαρθήσονται.

תהרס A. Σ. Θ. καθαιρεθήσεται. O. καταπάφη.

בו 12. A. Σ. Θ. ἀξύνετος. O. μωκησείζη.

רכיל 13. A. ἀφρόλογος. Σ. δόλιος. O. δίγλωσσος.

סוד A. ἀπόῤῥητον. Σ. μυστήριον. O. βουλάς.

ונאמן רוח A. Σ. πιστὸς δὲ πνεύματι. O. πιστὸς δὲ πνεῦ.

מכסה דבר Σ. σκεπῇ (l. σκέπει) λόγους. O. κρύπτῃ πράγματα.

באין תחבולות יפל־עם 14. O. οἷς μὴ ὑποφέρχῃ κυβέρνησις πίπτουσι. Θ. ἐν ἀσωσίᾳ πεσοῦται λαός.

ברב יועץ Σ. Θ. ἐν πολυβούλῳ. O. ἐν πολλῇ βελῇ.

ושונא תוקעים בטוח 15. Σ. ὁ δὲ μισῶν ἐμπαγὰς πεποίθη. O. μισῇ δὲ ἔχον ἀσφαλείας. Θ. καὶ μισῶν παγιδεύσεσθαι πεποιθότι.

אשת חן תתמך כבוד 16. A. γυνὴ χάριτος. Σ. γυνὴ ἀγαθὴ ἀνδρὶ δόξης. O. γυνὴ εὐχάριτος ἐνυφῇ ἀνδρὶ δόξαν.

ועריצים יתמכו־עשר O. οἱ δὲ ἀνδρεῖοι ἐρείδονται πλούτῳ. Θ. διαῤῥήξαντες ὑπολήψονται πλούτου.

5. *H. A. S. Th.* & in impietate ſua cadet impius. *LXX.* impietas autem incidit in injuſtitiam. *Vulg. & in impietate ſua corruet impius.*

6. *Hebr. A. S. LXX. Th. Vul.* rectorum.

Heb. pravitate. *LXX.* perditione. *Alius*, inconſiderantia. *Alius*, impietate. *Vul. inſidiis.*

H. & in pravitate prævaricatores capientur. *A. S. Th.* in iniquitate autem iniqui comprehendentur. *LXX.* ſua autem perditione capiuntur iniqui. *Vulg. & in inſidiis ſuis capiuntur iniqui.*

7. *Hebr. Th. Vulg.* expectatio. *LXX.* gloriatio.

8. *Heb. S. Th. Vulg.* de anguſtia liberatus eſt. *LXX.* e captura exit.

9. *Heb.* in ore hypocrita corrumpit ſodalem ſuum. *A. S. Th.* in ore hypocritarum corrumpit proximum ſuum. *LXX.* in ore impiorum laqueus civibus. *Vul. Simulator ore decipit amicum ſuum.*

Hebr. A. & in ſcientia juſti eruentur. *LXX.* ſenſus autem juſtorum proſpere procedens. *Vulg. juſti autem liberabuntur ſcientiâ.*

10. *Heb.* & in pereundo impios exultatio. ※ & in perditione impiorum exultatio. *Vul. & in perditione impiorum erit laudatio.*

11. *Hebr.* ※ in benedictione rectorum exaltabitur civitas. *S.* exultabunt civitates. *Th.* lætabuntur. *Vul. benedictione juſtorum exaltabitur civitas.*

Heb. Vulg. ſubvertetur. *A. S. Th.* evertetur. *LXX.* everſa eſt.

12. *H. A. S. Th. Vul.* deſpicit. *LXX.* ſubſannat.

13. *H.* delator. *A.* calumniator. *S.* doloſus. *LXX.* bilinguis. *Vulg. fraudulenter.*

Heb. A. ſecretum. *S.* myſterium. *LXX.* conſilia. *Vulg. arcana.*

Hebr. & fidelis ſpiritu. *A. S. LXX.* fidelis autem ſpiritu. *Vulg. qui autem fidelis eſt animi.*

Heb. operiens verbum. *S.* tegit verba. *LXX.* abſcondit res. *Vul. celat amici commiſſum.*

14. *Hebr.* in non induſtriæ cadet populus. *LXX.* quibus non eſt gubernatio, cadunt. *Th.* per inſipientiam cadet populus. *Vulg. ubi non eſt gubernator, populus corruet.*

Heb. in multitudine conſiliarii. *S. Th. LXX.* in multo conſilio. *Vul. ubi multa conſilia.*

15. *Hebr.* & odiens ſtipulantes, fidens. *S.* qui autem odit laqueos, ſecurus eſt. *LXX.* odit autem ſonum ſecuritatis. *Th.* qui odit illaqueari, confidet. *Vulg. qui autem cavet laqueos, ſecurus erit.*

16. *Hebr.* Mulier gratiæ aſſequetur gloriam. *A.* mulier gratiæ. *S.* Mulier bona retinebit gloriam. *LXX.* Mulier gratioſa ſuſcitat viro gloriam. *Vul. Mulier gratioſa inveniet gloriam.*

Ii. & fortes adipiſcentur opulentiam. *LXX.* fortes autem ſuſciuntur divitiis. *Th.* dirumpentes accipient divitias. *Vulg. & robuſti habebunt divitias.*

נפשו גמל נפש 17. A. Θ. ἀνιῶσα. Σ. εὐεργετῶ ψυχὴν αὐτοῦ. O. τῇ ψυχῇ αὐτοῦ ἀγαθὸν ποιῶ.

ועכר שאר Σ. περίστησι δὲ οἴκους ἑαυτοῦ. O. ἐξολεῖ δὲ αὐτοῦ σῶμα.

17. *Heb.* retribuens animæ suæ. *A. Th.* remuneratur. *S. LXX. Vul.* benefacit animæ suæ.

Heb. & turbans carnem suam. *S.* turbat autem domos suas. *LXX.* perdit autem corpus suum. *Vulg. etiam propinquos abjicit.*

ומדרף רעה למותו 19. A. Σ. Θ. καὶ καταδιώκων κακίαν εἰς θάνατον ἑαυτοῦ. O. διωγμὸς δὲ ἀσεβοῦς εἰς θάνατον.

19. *H.* & sequens malum, ad mortem suam. *A. S. Th.* & qui sectatur malitiam, ad mortem suam. *LXX.* persequutio autem impii ad mortem. *Vulg. & sectatio malorum, mortem.*

עקשי־לב 20. A. Σ. Θ. τριβλοκαρδίοι. O. διεστραμμέναι ὁδοί.

20. *Heb. A. S. Th.* perversi corde. *LXX.* perversæ viæ. *Vulg. cor pravum.*

ורצונו Σ. θέλημα δὲ αὐτοῦ. O. προσδεκτοὶ δὲ αὐτοῦ. Θ. εὐδοκία.

Heb. & beneplacitum ejus. *S.* volúntas autem ejus. *LXX.* accepti autem ei. *Th.* beneplacitum. *Vulg. & voluntas ejus.*

וזרע צדיקים נמלט 21. A. καὶ σπέρμα δικαίων σωθήσεται. O. ὁ δὲ σπόρος δικαιοσύνης λήψεται μισθὸν πιστόν.

21. *Heb.* & semen justorum evasit. *A.* & semen justorum salvabitur. *LXX.* qui autem seminat justitiam, accipiet mercedem fidelem. *Vulg. semen autem justorum salvabitur.*

נזם זהב 22. O. ἐνώτιον. Αλλοι, ἐνώτιον χρυσοῦν.

22. *Hebr. Alii*, inauris aurea. *LXX.* inauris. *Vulg. circulus aureus.*

אשה יפה וסרת Σ. Θ. γυνὴ καλὴ καὶ καυχῆσις. O. γυναικὶ κακόφρονι κάλλος.

Heb. mulier pulcra, & declinans. *S. Th.* mulier pulcra & maligna. *LXX.* mulieri malignæ pulcritudo. *Vulg. mulier pulcra & fatua.*

עברה 23. O. ἀπολεῖται. Αλλ. ἀπόλυται. Αλλ. ἀπέρχεται.

23. *Hebr.* furor penetrans. *LXX.* peribit. *Al.* perit. *Al.* abscedit. *Vul. furor.*

מפזר 24. A. Σ. Θ. σκορπίζοντες. O. σπείροντες.

24. *Hebr.* dispergens. *A. S. Th.* dispergentes. *LXX.* seminantes. *Vul. dividunt.*

וחשך A. Σ. ὁ δὲ φειδόμενος. O. οἱ συναίροντες. Αλλοι, οἱ συναίροντες ἀλλότρια.

Hebr. & prohibens. *A. S.* qui vero parcit. *LXX.* congregantes. *Alii*, qui congregant aliena. *Vulg. alii rapiunt.*

מישר אך למחסור O. ἐλαττονούμενος. Θ. ἀπὸ εὐθύτητος εἰς ὑστέρημα.

Hebr. a rectitudine, verumtamen ad defectum. *LXX.* minuuntur. *Th.* a rectitudine ad defectum. *Vulg. non sua, & semper in egestate sunt.*

תרשן 25. A. Σ. Θ. πλουθήσεται. O. πᾶσα ἁπλῆ.

25. *Heb. A. S. Th. Vul.* impinguabitur. *LXX.* omnis simplex.

ורוה גם־הוא יורא Σ. ὁ δὲ μέθυσος καὶ αὐτὸς πρωϊνός. O. ἀνὴρ δὲ θυμώδης, οὗτος εὐχέρειαν.

H. & inebrians, etiam ipse pluvia. *S.* Ebrius vero etiam ipse matutinus erit. *LXX.* Vir autem animosus, inhonestus est. *Vulg. & qui inebriat, ipse quoque inebriabitur.*

מנע בר יקבהו לאום 26. A. . . . , καταρήσονται αὐτόν. Σ. ὁ κωλύων σῖτον λοιμοκατάρατος. O. ὁ συνέχων σῖτον ἐγκαταλείποντα αὐτὸν τοῖς ἔθνεσι. Θ. ὁ κωλύων σῖτον δημοκατάρατος. Αλλ. ὁ πωλῶν σῖτον δημοκατάρατος. (al. ὑπερκατάρατος.)

26. *Heb.* prohibenti frumentum, maledicet ei populus. *A.* . . maledicent eum. *S.* qui cohibet frumentum, a populo maledictus. *LXX.* qui continet frumentum, relinquat illud nationibus. *Th.* qui cohibet frumentum, a populo maledictus. *Alius*, captans pretia frumenti, maledictus a populo. *Vul. Qui abscondit frumenta maledicetur in populis.*

משביר A. Θ. πωλοῦντος. Σ. πωλεῖν τῶν. O. μεταδιδόντος.

Hebr. frangentis. *A. S. Th.* vendentis. *LXX.* communicantis. *Vulg. vendentium.*

שחר טוב יבקש רצון 27. A. ὀρθρισμὸς ἀγαθοῦ ζητεῖ εὐδοκίαν. O. πλεκόμενος ἀγαθὰ ζητεῖ χάριν ἀγαθήν.

27. *Hebr.* Quærens mane bonum, quæret placitum. *A.* Sectatio matutina boni, quærit benevolentiam. *LXX.* Fabricans bona, quærit gratiam bonam. *Vulg. Bene consurgit diluculo qui quærit bona.*

כעלה צדיק יפרחו 28. Σ. ὡς φύλλον δίκαιοι βλαστήσουσι. O. ὁ δὲ ἀπλεκόμενος δικαίοις, εὖτος ἀνατελεῖ.

28. *Heb.* & tamquam folium justi germinabunt. *S.* ut ramus virens justi germinabunt. *LXX.* qui autem inhæret justis hic germinabit. *Vul. Justi autem quasi virens folium germinabunt.*

עכר ביתו 29. A. Σ. Θ. ταράσσων οἶκον αὐτοῦ. O. ὁ μὴ συναναστρεφόμενος τῷ ἑαυτοῦ οἴκῳ.

29. *H. A. S. Th. Vul.* qui conturbat domum suam. *LXX.* qui non conversatur domi suæ.

פרי צדיק עץ חיים 30. A. Σ. Θ. καρπὸς δικαίου ξύλον ζωῆς. O. ἐκ καρποῦ δικαιοσύνης φύεται δένδρον ζωῆς.

30. *Heb. A. S. Th. Vulg.* Fructus justi lignum vitæ. *LXX.* De fructu justitiæ nascitur arbor vitæ.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap XI. Proverbiorum.

v. 1. A. Σ. ζύγια ἰσότητος. Sic Editio Romana & Drusius hanc & sequentes hujus Capitis Interpretationes efferunt.

v. 3. & 4. Hæc asteriſco notabantur in quodam Mſ. ut dicitur in notis Edit. Romanæ, quia nempe desunt in O.

v. 10. & 11. Similiter asteriſco notantur in quodam Exemplari quia deerant in O. Sic in notis Edit. Rom.

v. 16. A. γυνὴ χάριτος &c. Hieronymus ad Ephesios Tom. IV. p. 381. hæc habet: *Et quia non est consuetudinis nisi inter doctos quosque apud Græcos εὐχαριστία ad distinctionem Eucharistiæ dicere, hoc est gratiosum esse, & agere gratias: Propterea puto Apostolum quasi Hebraum ex Hebræis, verbo usum esse vulgato, & sensum suum alterius significatione verbi explicare voluisse: maxime cum apud Hebræos gratiosus & gratias agens, una, ut aiunt, sermone dicatur. Unde & in Proverbiis puto ita scriptum: γυνὴ εὐχαρίστησε ἀνδρὶ δόξαν*, mulier grata suscitat viro gloriam, *pro eo quod est*, gratiosa. *Videremur vim facere scripturæ, & gratias agentem mulierem pro gratiosa audaciter accipere, nisi & cæteræ Editiones nostræ opinioni congruerent. Aquila enim & Theodotio & Symmachus ita posuerunt, γυνὴ χαρίτων, id est*, mulier gratiosa; *& non εὐχαρίστου & quod ad actionem pertinet gratiarum.* Hic vides unam eamdemque Aquilæ & Symmachi lectionem proferri, nempe γυνὴ χαρίτων, cum contra in Edit Romana & apud Drusium habeatur Σ. γυνὴ ἀγαθὴ, sive id cum piam lapsu factum sit, sive ex altera Symmachi Editione altera lectio allata fuerit. Vocem porro εὐχαρίστου in allato Hieronymi loco, in εὐχαριστίας Codicis unius auctoritate mutavit quidam vir doctus, existimans Hieronymum hic textum LXX. utpote mendosum corrigere voluisse, & pro εὐχαρίστου, εὐχαριστίας ponere. At præterquam quod vocem εὐχαριστίας non novit Græca lingua, si recte mens Hieronymi accipiatur, nequaquam ille vocem εὐχαρίστου repudiandam & mutandam esse opinatur; sed hic significare contendit, non *gratam*, id est, *gratias habentem* vel *agentem*; *sed*, gratiosam.

PROVERBIORUM CAP. XII.

אהב דעת 1. A. Σ. Θ. ἀγαπᾷ γνῶσιν. O. ἀγαπᾷ αἴσθησιν. Αλλος, ἀγαπήσεται.

טוב יפיק רצון מיהוה 2. A. ἀγαθὸς ἐξοίσει εὐδοκίαν παρὰ κυρίου. O. κρείσσων ὁ ἀνὴρ χάριν παρὰ κυρίῳ.

לא־יכון אדם ברשע 3. A. Σ. οὐχ ἑτοιμασθήσεται ἄνθρωπος ἐν ἀσεβείᾳ. O. οὐ κατορθώσει ἄνθρωπος ἐξ αἱμάτων.

צדיקים O. δικαίων. Αλλος, δικαίου.

אשת חיל 4. Σ. γυνὴ δυνατείας. O. γυνὴ ἀνδρεία. Θ. γυνὴ ἰσχύος.

בעלה O. ἐν ξύλῳ. Αλλος, ἐν ὀχυρώματι.

תחבלות רשעים 5. O. κυβερνῶσι δὲ ἀσεβεῖς. Αλλ. καὶ ἐπιτηδεύματα ἀσεβῶν.

ארב־דם 6. A. Θ. ἐνεδρεύσουσιν εἰς αἷμα. O. λόγοι ἀσεβῶν δόλιοι. Αλλ. δόλιοι εἰς αἷμα.

ישרים A. Σ. Θ. εὐθείων. O. ὀρθῶν.

לפי שכלו יהלל־איש 8. Σ. κατὰ τὴν φρόνησιν αὐτοῦ ἐπαινεθήσεται ἀνήρ. O. φῶς συνετοῦ ἐγκωμιάζεται ὑπὸ ἀνδρός.

והיה לבוז A. ἔσται εἰς ἐξουδένωσιν. Σ. ἔσται εἰς καταφρόνησιν. O. μυκτηρίζεται.

נקלה ועבד לו 9. Σ. ἄτιμος ὢν δουλεύων ἑαυτῷ.

1. *Heb. A. S. Th. Vulg.* diligit scientiam. *LXX.* diligit sensum. *Alius*, diligetur.

2. *Heb.* Bonus educet benevolentiam a Domino. *A.* Bonus supereffundet benevolentiam a Domino. *LXX.* Melior qui invenit gratiam a Domino. *Vul. Qui bonus est, hauriet gratiam a Domino.*

3. *Heb.* Non erit stabilis homo in impietate. *A. S.* Non præparabitur homo in impietate. *LXX.* Non prosperabitur homo ex iniquo. *Vulg. Non roborabitur homo ex impietate.*

Hebr. LXX. Vulg. justorum. *Alius*, piorum.

4. *Heb.* mulier virtutis. *S.* mulier opulentiæ. *LXX.* mulier fortis. *Th.* mulier fortitudinis. *Vulg. mulier diligens.*

Heb. mariti sui. *LXX.* in ligno. *Alius*, in munitione. *Vul. viro suo.*

5. *Heb.* consilia callida impiorum. *LXX.* gubernant autem impii. *Alius*, & cogitationes impiorum. *Vulg. consilia impiorum.*

6. *Heb.* insidiari sanguini. *A. Th.* insidiabuntur in sanguinem. *LXX.* verba impiorum dolosa. *Alius*, dolosa in sanguinem. *Vulg. insidiantur sanguini.*

Hebr. A. S. Th. LXX. rectorum. *Vulg. justorum.*

8. *Heb.* Ad os intellectûs ipsius laudabitur vir. *S.* Secundum prudentiam suam laudabitur vir. *LXX.* Os intelligentis laudatur a viro. *Vulg. Doctrinâ suâ noscetur vir.*

Hebr. erit in contemtum. *A.* erit in despectum. *S.* erit contemtui. *LXX.* subsannatur. *Vul. patebit contemptui.*

9. *Heb.* despectus, & servus sibi ipsi. *S.* in-

Ο. ἀνὴρ ὁ ἀτιμία δουλεύων ἑαυτῷ.

glorius, & ſerviens ſibi ipſi. *LXX.* vir in ignominia ſerviens ſibi ipſi. *Vulg. pauper, & ſufficiens ſibi.*

מכתכבר Σ. ὁ δοξαζόμενος. Ο. ὁ τιμῶν ἑαυτὸν ἀφειπῆς.

Hebr. præ glorificante ſe. *S.* quam is qui glorificatur. *LXX.* quam honorem ſibi circumponens. *Vulg. quam glorioſus.*

יורע 10. Α. Σ. Θ. γινώσκει. Ο. οἰκτείρει.

10. *Hebr.* cognoſcens. *A. S. Th. Vulg.* novit. *LXX.* miſeratur.

ורחמי Α. καὶ οἱ οἰκτιρμοί. Ο. τὰ δὲ σπλάγχνα.

Heb. A. & miſerationes. *LXX. Vulg.* viſcera autem.

וכורף רקים 11. Σ. ὁ δὲ διωκόμενος εἰς ἀποφυγάς. Ο. οἱ δὲ διώκοντες μάταια. Α. Θ. κενά.

11. *H.* & ſequens vacuos. *S.* qui autem feſtinat ad otium. *LXX.* qui autem perſequuntur vana. *A. Th.* inania. *Vulg. qui autem ſectatur otium.*

צוקים 12. Ο. τῶν εὐσεβῶν. Ἄλλοι, τῶν δικαίων.

12. *H. Alii, Vulg.* juſtorum. *LXX.* piorum.

ותמול ירו־אדם 14. Α. Σ. Θ. ἡ ἀμοιβὴ χειρῶν αὐτοῦ. Ο. ἀνταπόδομα δὲ χειλέων αὐτοῦ.

14. *Heb.* & retributionem manuum hominis. *A. S. Th.* & retributio manuum ejus. *LXX.* retributio autem labiorum ejus. *Vul. & juxta opera manuum ſuarum (retribuetur ei.)*

ושכען לעצה 15. Σ. ὁ δὲ ἀκούων βουλῆς. Ο. Εἰσακούει δὲ συμβουλίας.

15. *Hebr.* & audiens conſilium. *S.* audiens autem conſilium. *LXX.* exaudit autem conſilia *vel* conſilium. *Vulg. audit conſilia.*

יורע בעכו 16. Ο. ἐξαγγέλλει ὀργὴν αὐτοῦ. Αλλ. δηλώσει θυμὸν αὐτοῦ. Θ. γνωρίσει.

16. *Heb.* cognoſcetur ira ejus. *LXX.* enuntiat iram ſuam. *Alius*, manifeſtabit furorem ſuum. *Th.* notum faciet. *Vul. indicat iram ſuam.*

וכסה קלון Σ. ὁ δὲ σκέπων ἀτιμίαν αὐτοῦ. Ο. κρυπτεῖ δὲ τὴν ἑαυτοῦ ἀτιμίαν. Θ. ἡ καλύπτων ὄνειδος.

Hebr. & operiens ignominiam. *S.* qui vero tegit infamiam ſuam. *LXX.* abſcondit autem ignominiam ſuam. *Th.* & abſcondens contumeliam. *Vulg. qui autem diſſimulat injuriam.*

יפיח אמונה יגיד צדק 17. Σ. ἐκφαίνων πίστιν, ἀπαγγέλλει δικαιοσύνην. Ο. ἐπιδεικνυμένου πίστιν ἀπαγγέλλει δίκαιος.

17. *H.* efflabit veritatem, annuntiabit juſtitiam. *S.* qui patefacit fidem, annuntiat juſtitiam, *LXX.* planam fidem annuntiat juſtus. *Vul. qui quod novit loquitur, index juſtitiæ eſt.*

ועד שקרים מרמה Α. ἀλήθεια. Σ. μάρτυς ψευδὴς δόλος. Ο. ὁ δὲ μάρτυς τῶν ἀδίκων δόλιος.

Heb. & teſtis mendaciorum dolus. *A.* fraus. *S.* teſtis mendax, dolus. *LXX.* teſtis autem iniquorum, doloſus. *Vul. qui autem mentitur, teſtis eſt fraudulentus.*

יש בוטה כמדקרות 18. Σ... ὥσπερ κέντημα. Ο. Εἰσὶν οἱ λέγοντες πεπώκασιν, μάχαιραν. Θ. ἔστι πεποιθὼς ἐπὶ κεντήματι μαχαίρας.

18. *H.* eſt effutiens ut confoſſiones. *S.*... ut ſtimulus. *LXX.* ſunt qui dicentes vulnerant, enſes. *Th.* eſt qui confidit in mucrone gladii. *Vulg. Eſt qui promittit, & quaſi gladio pungitur conſcientia.*

הבון לעד 19. Α. Σ. Θ. ἐπιμαθήσεται εἰς ἔτι. Ο. κατορθοῖ μάρτυρίαν.

19. *Heb. Vulg.* firmum erit in perpetuum. *A. S. Th.* firmabitur adhuc. *LXX.* dirigunt teſtimonium.

ארגיעה Ο. ταχύς. Ἄλλος, ψυχώδης.

Hebr. quieſcere faciam. *LXX.* velox. *Alius*, animoſus. *Vulg. repentinus.*

חרשי 20. Α. Σ. Θ. πλασσόντων. Ο. πλασσομένων.

20. *H. A. S. Th.* fabricantium. *LXX.* fabricantis. *Vulg. cogitantium.*

ליעצי Α. Θ. συμβουλεύουσιν. Ο. οἱ δὲ βουλόμενοι (εἰρήνην.)

Heb. conſiliariis. *A. Th.* conſulentibus. *LXX.* qui autem volunt (pacem.) *Vul. qui autem (pacis) ineunt conſilia.*

שמחה Σ. εὐφραίνονται. Ο. εὐφραίνονται.

Hebr. lætitia. *S.* lætantur. *LXX.* lætabuntur. *Vulg. ſequitur eos gaudium.*

רצונו 22. Α. Σ. Θ. εὐδοκία. Ο. δεκτὸς παρ' αὐτῷ.

22. *H.* voluntas ejus. *A. S. Th.* beneplacitum. *LXX.* acceptus apud eum. *Vulg. placent ei.*

ערום 23. Ο. στωμύλος. Ἄλλος, πανοῦργος.

23. *H. Alius*, callidus. *LXX.* intelligens. *Vul. verſutus.*

כסה דעת Σ. καλύπτει γνῶσιν. Ο. θρόνος αἰσθήσεως.

H. operiens ſcientiam. *S.* operiet ſcientiam. *LXX.* thronus ſenſûs. *Vul. celat ſcientiam.*

יקרא אולת Α. Θ. καλέσει ἀφροσύνην. Ο. συναντήσεται ἀρᾶις.

Heb. prædicabit ſtultitiam. *A. Th.* vocabit ſtultitiam. *LXX.* occurret execrationibus. *Vul. provocat ſtultitiam.*

יד־חרוצים תמשול 24. A. (χὴρ) συντομώτατον. Σ. χὴρ πλουσίων ἀξιοπίστου. Ο. χὴρ ἐκλεκτῶν κρατήσει. Θ. (χὴρ) ἀνδρείων κινεῖται.

למס A. Σ. Εἰς φόρον. Ο. ἐν παρεσιμῇ.

ראגה בלב־איש ישחנה 25. Ο. φοβερὸς λόγος καρδίαν παρέστι ἀνδρὸς δικαίου. Θ. μέριμνα ἐν καρδίᾳ ἀνδρὸς κατοχεῖ αὐτήν.

יתר מרעהו צדיק 26. A. παρελαύνων ἢ πλησίον αὐτῷ δίκαιος. Ο. ὑπερνικῶν δίκαιος ἑαυτῷ φίλος ἔσται.

24. *H.* manus ſolicitorum dominabitur. *A.* manus concidentium. *S.* manus divitum dominabitur. *LXX.* manus electorum dominabitur. *Th.* manus ſtrenuorum dominabitur. *Vul. manus fortium dominabitur.*

H. A. S. in tributum. *LXX.* in direptionem. *Vulg. tributis ſerviet.*

25. *Heb.* Solicitudo in corde viri incurvabit illud. *LXX.* Terribilis ſermo cor turbat viri juſti. *Th.* Solicitudo in corde viri detinet illum. *Vulg. Mœror in corde viri humiliabit illum.*

26. *Heb.* abundans præ ſociis ſuis juſtus. *A.* abundans præ proximo ſuo juſtus. *LXX.* cognitor juſtus ſui ipſius amicus erit. *Vulg. qui negligit damnum propter amicum, juſtus.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap XII. Proverbiorum.

v. 1. A. Σ. Θ. ἀγαπᾷ γνῶσιν. Sic Editio Romana & Druſius hanc & ſequentes hujus Capitis lectiones exhibent.

v. 4. Σ. γυνὴ ἀνδρείας. Symmachus alibi חיל vertit πλοῦτος.

v. 17. A. ἀνθεται, reſpondet voci מרמה, quam ſic vertere ſolet Aquila.

v. 23. Αλλ. παιδεύ@. Eſt fortaſſe Aquilæ, & Th. qui ita vertunt Gen. 3. 1.

PROVERBIORUM CAP. XIII.

בן חכם 1. A. Σ. Θ. υἱὸς σοφός. Ο. υἱὸς παιδεύσεως.

מחתה־לו 3. Ο. πτοίᾳ ἑαυτόν. Θ. αἰσχύνη αὐτῷ.

נפש עצל ואין נתשו תאוה 4. Σ. ἐπιθυμῶ, καὶ οὐ θέλῃ ἐκκενός. Ο. ὁ ἐπιθυμίας ἐστὶ πᾶς ἀεργός.

תרשן Σ. παιθήσονται. Ο. ἐν ἐπιμελείᾳ.

ויחפיר 5. Σ. καὶ ἀτιμασθήσεται. Ο. καὶ οὐκ ἔξει παῤῥησίαν.

צדקה תצר תם־דרך 6. ※ δικαιοσύνη φυλάσσει ἀκάκους.

ורשעה תסלף חטאת 7. Σ. πλουτίζομαι. Ο. πτωχεύω ἑαυτόν. Θ. πλουτῶν.

כפר 8. A. Σ. Θ. ἄλλαγμα. Ο. λύτρον.

לא־שמע גערה A. Σ. Θ.... ἐπιμένει. Ο. οὐκ ὑφίσταται ἀπειλάς. Αλλος, οὐ φέρει.

בורון יתן מצרי 10. A. Σ. Θ. ἐν ὑπερηφανίᾳ δούλου μάχαι. Ο. μετ' ὕβρεως παρέσται κακά.

ואת־נועצים חכמה Ο. οἱ δὲ ἑαυτῶν ἐπιτρόποις

1. *Heb. A. S. Th. Vulg.* filius ſapiens. *LXX.* filius aſtutus.

3. *Heb.* contritio ei. *LXX.* terrebit ſeipſum. *Th.* ignominia ejus. *Vulg. ſentiet mala.*

4. *Heb.* concupiſcens, & non anima ipſius pigri. *S.* concupiſcit, & non vult piger. *LXX.* in deſideriis eſt omnis otioſus. *Vulg. vult & non vult piger.*

H. Vulg. impinguabitur. *S.* impinguabuntur. *LXX.* in ſedulitate.

5. *H.* & pudore afficiet. *S.* & dedecore afficietur. *LXX.* & non habebit libertatem loquendi. *Vul. & confundetur.*

6. *H.* juſtitia cuſtodiet perfectum via. ※ juſtitia cuſtodit innocentes. *Vul. juſtitia cuſtodit innocentis viam.*

Heb. & impietas perverret peccatum. ※ impios autem pravos facit peccatum. *S.* injuſtitia autem attrahet peccatum. *Vulg. impietas autem peccatorem ſupplantat.*

7. *H.* depauperans ſe. *S.* qui ſe pauperes faciunt. *LXX.* humiliant ſe. *Th.* ementitus pauper. *Vulg. eſt quaſi pauper.*

8. *Hebr. LXX. Vul.* redemptio. *A. S. Th.* expiatio.

Heb. non audivit increpationem. *A. S. Th.* increpationem. *LXX.* non ſuſtinet commonitionem. *Alius*, non fert. *Vul. increpationem non ſuſtinet.*

10. *Hebr.* in ſuperbia dabit litem. *A. S. Th.* in ſuperbia dabit pugnam. *LXX.* cum contumelia facit mala. *Vulg. inter ſuperbos ſemper jurgia ſunt.*

Hebr. & cum conſultis ſapientia. *LXX.* qui

σοφοί. Θ. καὶ ἐν συμβουλίοις σοφία.

autem sui ipsorum cognitores sunt sapientes. *Th.* & in consultis sapientia. *Vulg. Qui autem agunt omnia cum consilio, reguntur sapientia.*

טהבל 11. A. ἀπὸ ματαιότητος. O. ὀλιγοστουδαζούσης.

11. *Hebr. A.* a vanitate. *LXX. Vulg.* festinata.

יחבל 13. O. καταφθαρήσεται. Αλλος, καταφαρήσεται.

13. *Heb. Alius*, corrumpetur. *LXX.* contemnetur. *Vulg. ipse se in futurum obligat.*

ישלם A. Σ. εἰρηνεύσει. O. ὑγιάσει.

H. compensabitur. *A. S.* pace fruitur. *LXX.* sanus est. *Vulg. in pace versabitur.*

לסור ממקשי מות 14. Σ. Θ. τὸ ἐκκλῖναι ἀπὸ σκανδάλου θανάτου. O. ὁ δὲ ἄφρων ὑπὸ παγίδος θανεῖται.

14. *Hebr.* ad recedendum a laqueis mortis. *S. Th.* ad declinandum a scandalo mortis. *LXX.* stultus autem sub laqueo morietur. *Vul. ut declinet a ruina mortis.*

ארמת 16. A. Σ. Θ. ἀφροσύνην. O. κακίαν.

6. *Heb. A. S. Th. Vul.* stultitiam. *LXX.* nequitiam.

מלאך רשע 17. A. Σ. Θ. ἄγγελος ἀσεβής. O. βασιλεὺς θρασύς.

7. *Heb. A. S. Th.* nuntius impius. *LXX.* rex audax. *Vulg. nuntius impii.*

וציר אמונים מרפא A. Σ. ὅμηρος πίστεως ἴασις. O. ἄγγελος δὲ σοφὸς ῥύσεται αὐτόν. Θ. Φύλαξ πίστεως ἴασις. Αλλος, ἄγγελος πίστεως ἰώμενος.

Heb. Et legatus veritatum sanitas. *A. S.* Obses fidei, medela. *LXX.* Nuntius autem sapiens liberabit eum. *Th.* Custos fidei, medela. *Alius*, Nuntius fidei sanans. *Vulg. Legatus autem fidelis, sanitas.*

ריש וקלון פורע מוסר 18. Σ. πενία καὶ ἀτιμία ἀφανεῖ παιδείαν. O. πενίαν καὶ ἀτιμίαν ἀφαιρεῖται παιδία.

18. *Hebr.* Paupertas & ignominia deserenti eruditionem. *S.* Paupertas & ignominia dissolvit disciplinam. *LXX.* Paupertatem & ignominiam aufert disciplina. *Vul. Egestas & ignominia ei qui deserit disciplinam.*

ותועבת כסילים סור מרע 19. A. βδέλυγμα δὲ ἀφρόνων ἀπέχεται ἀπὸ κακοῦ. O. ἔργα δὲ ἀσεβῶν μακρὰν ἀπὸ γνώσεως.

19. *Hebr.* & abominatio stultorum recedere a malo. *A.* abominatio autem insipientium recedere a malo. *LXX.* opera autem impiorum longe a scientia. *Vulg. detestantur stulti eos, qui fugiunt mala.*

יחכם 20. O. σοφὸς ἔσῃ. (al. ἔσαι.) Αλλος, σοφισθήσεται.

20. *Hebr. Vulg.* sapiens erit. *LXX.* sapiens eris. *Alius*, sapiens evadet.

רעה׃ O. συμπορευόμενος. Αλλοι, συρρεμβόμενος. Αλλος, συμπλανώμενος.

Heb. pascens. *LXX.* qui simul ambulat. *Alii*, qui simul volvitur. *Al.* qui simul errat. *Vulg. amicus.*

ירוע A. Θ. κακωθήσεται. Σ. κακουργηθήσεται. O. γνωσθήσεται.

Hebr. conteretur. *A. Th.* malo afficietur. *S.* damno afficietur. *LXX.* cognoscetur. *Vul. stultorum similis erit.*

יצחיל 22. O. κληρονομήσει. Αλλος, κληροδοτήσει.

22. *Heb.* hæreditare faciet. *LXX.* hæreditare faciet. *Alius*, forte distribuet. *Vulg. relinquit hæredes.*

צפון Σ. περιφυλακὴ. O. θησαυρίζεται.

Hebr. recondita. *S.* custodita est. *LXX.* thesaurizatur. *Vul. custoditur.*

שחרו מוסר 24. O. φιλεῖ παιδεύειν. Αλλος, ὀρθρίζει αὐτῷ παιδείαν.

24. *Heb.* quæsivit diluculo ei correptionem. *LXX.* diligenter erudit. *Alius*, mane adhibet ei disciplinam. *Vul. instanter erudit.*

לשבע נפשו 25. O. ἐμπιπλᾷ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ. Αλλος, ἐμπίπλησι τὴν κοιλίαν αὐτοῦ.

25. *Hebr.* ad saturitatem animæ suæ. *LXX.* implet animam suam. *Alius*, implet ventrem suum. *Vul. replet animam suam.*

ובטן O. ψυχαί. Αλλος, κοιλίαι.

Heb. Vulg. venter. *LXX.* animæ. *Alius*, ventres.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XIII. Proverbiorum.

v. 1. A. Σ. Θ. Sic Editio Romana & Drusius, & reliqua hujus Capitis.

v. 4. Σ. πιανθήσονται. O. ἐν ἐπιμελείᾳ. Quid si legendum dicamus ἐν πιμελείᾳ, *in pinguedine*: nam ἐν ἐπιμελείᾳ nihil affinitatis habet cum voce תדשן.

v. 6. Hic & sequens versiculus in uno Romanorum Exemplarium asteriſco notabantur, utpote omissi in versione τῶν O.

v. 13. Αλλ. καταφθαρήσεται יחבל Cant. 8. 5. vocem תחבלה vertit Aquila διεφθάρη *corrupta est*; cujus est forte etiam hæc interpretatio.

PROVERBIORUM

PROVERBIORUM CAP. XIV.

בישרו 2. A, Σ. Θ. ἐν ἀληθείᾳ. O. ὀρθῶς.

וחטר גאוה 3. O. βακτηρία ὕβρεως. Θ. ῥαβδίον ὑπερηφανίας.

תשמורם O. φυλάσσει αὐτούς. Αλλος; ἰᾶται.

באין אלפים אבוס בר ורב־תבואות בכח שור 4. A. ἐν τῷ μὴ εἶ βόας, φατνίζεται χήνιμα ἐκλεκτόν. Σ. ἐν τῷ μὴ εἶ βόας φάτνης γήνιμα, καὶ πλῆθος γενημάτων ἐν ἰσχύϊ μόχου. O. ὅ μὴ ἔσται βόες, φάτναι καθαραί· οὗ δὲ πολλὰ γενήματα, φανερὰ βοὸς ἰσχύς. Θ. ἐν ἰσχύϊ βοὸς φατνισθήσεται γένημα, καὶ πλῆθος γενημάτων ἐν δυνάμει ταύρου.

ויפיח 5. A. Σ. Θ. ἐκφανεῖ. O. ἐκκαύσει.

בקש־לץ חכמה ואין 6. A. ἐζήτησε χλευασὴς σοφίαν, καὶ οὐκ ἔστι. Σ. ἐζήτησε λοιμὸς σοφίαν, καὶ οὐκ ἔστι. O. ζητήσεις σοφίαν μετὰ κακῶν, καὶ οὐχ εὑρήσεις.

דעת A. Σ. Θ. γνῶσις. O. μάθησις.

נקל O. εὐχερής. Θ. κοῦφα.

ובל־ידעת 7. A. Θ. καὶ οὐ μὴ γνῷς. O. ὅπλα ἢ ἀμαθήσεως.

ברמה A. Θ. ἀπάτης. O. ἐν πλάνῃ.

אולים ילין אשם 9. A. Θ. ἄφρονας χλευάζει πλημμέλεια. Σ. ἄφρονες ἐκχλευάζει πλημμέλειαν. O. οἰκίαι μωρῶν ἐφλήσουσι καθαρισμόν.

ובין ישרים רצון Σ. καὶ ἀναμέσον δικαίων εὐδοκία. O. οἰκίαι δὲ δικαίων δικαί.

יודע מרת נפשו 10. A. Θ. γνώσεται πικρίαν ψυχῆς αὐτοῦ. O. λυπηρὰ ψυχὴ αὐτοῦ.

ובשמחתו לא־יתערב זר Σ. καὶ ἐν τῇ διαφθορᾷ αὐτῆς οὐ συμμιγήσεται ἀλλοτρίοις. O. ὅταν δὲ διαφθείρηται οὐκ ἐπιμίγνυται ἔθνεσι.

ואחריתה 12. A. Θ. ἕλκη. O. πλάναι.

דרכי A. Σ. Θ. ὁδὸν. O. ἔρχεται εἰς πυθμένα.

גם־בשחק יכאב־לב 13. Σ. ἀλλὰ καὶ ἐν γέλωτι πονηρὰ καρδία. O. ἐν διαφθοραῖς οὐ σφραγίζεται λύπη.

ואחריתה שמחה תוגה O. πλάναι δὲ χαρᾶς

2. HEbr. in rectitudine sua. *A. S. Th.* in rectitudine. *LXX.* recte. *Vul. recto itinere.*

3. *Heb.* baculus superbiæ. *LXX.* baculi contumeliæ. *Th.* virgula superbiæ. *Vulg. virga superbiæ.*

Heb. LXX. Vulg. custodiunt eos. *Alius*, sanant.

4. *Hebr.* In non bobus præsepe mundum: & multitudo proventuum in potentia bovis. *A.* Cum non sunt boves, in præsepe ponitur proventus electus. *S.* Cum non sunt boves, præsepis fructus, & copia fructuum in robore vituli. *LXX.* Ubi non sunt boves, præsepia munda: ubi autem multa genimina, manifesta bovis virtus. *Th.* in multitudine boum, in præsepe reponetur fructus, & multitudo fructuum in virtute tauri. *Vulg. Ubi non sunt boves, præsepe vacuum est: ubi autem plurima segetes, ibi manifesta est fortitudo bovis.*

5. *Heb.* & effabit. *A. S. Th.* effert. *LXX.* accendit. *Vulg. profert.*

6. *H. A.* Quæsivit irrisor sapientiam, & non est. *S.* Quæsivit pestilens sapientiam, & non est. *LXX.* Quæres sapientiam apud malos, & non invenies. *Vul. Quærit derisor sapientiam, & non invenit.*

Hebr. A. S. Th. scientia. *LXX.* sensus. *Vulg.* doctrina.

H. Th. levis. *LXX. Vulg.* facilis.

7. *H. A. Th.* & nescies. *LXX.* arma autem sensûs. *Vul. & nescit.*

8. *Hebr. A. Th.* dolus. *LXX.* in errore. *Vulg. errans.*

9. *Heb.* stultorum quisque palliabit delictum. *A. Th.* amentes irridet delictum. *S.* amentes irridentur delictum. *LXX.* domus iniquorum debebunt mundationem. *Vulg. stultus illudet peccatum.*

Heb. S. & inter rectos benevolentia. *LXX.* domus autem justorum acceptabiles. *Vulg. & inter justos morabitur gratia.*

10. *Hebr.* cognoscens amaritudinem animæ suæ. *A. Th.* cognoscit amaritudinem animæ suæ. *LXX.* tristis anima ejus. *Vulg. novit amaritudinem animæ suæ.*

Hebr. & in lætitia ipsius non miscebitur alienus. *S.* & in lætitia sua non commiscebitur alienis. *LXX.* quando autem lætatur, non miscetur contumeliæ. *Vulg. in gaudio ejus non miscebitur extraneus.*

12. *H.* & novissimum ejus. *A. Th. LXX. Vulg.* novissima.

Hebr. viæ. *A. S. Th.* viam. *LXX.* vadunt in fundum. *Vul. deducunt.*

13. *H.* etiam in ridendo dolebit cor. *S.* sed etiam in risu dolebit cor. *LXX.* in lætitiis non admiscetur tristitia. *Vul. risus dolore miscebitur.*

H. & novissimum lætitiæ tristitia. *LXX.* no-

Εἰς πίθος ἔρχεται. Αλλος, τὰ δὲ ἔσχατα αὐτῆς ὕφεσύνη κακή.

פתי יאמין לכל־דבר 15. A. Θελχόμενος. Σ. ἰσ-πιος. Ο. ἄκακος πιστεύῃ πάντι λόγῳ.

יבין לאשרו A. συνήσῃ ὃ βούλημα αὐτοῦ. Ο. ἔρχεται εἰς μετάνοιαν.

קצר־אפים 17. A. Σ. ἄφρων. Ο. ὀξύθυμος.

ואיש מזמות ישנא Σ. συμβαλλόμενος.... Ο. φρόνιμος πολλὰ ἀποφέρει. Θ. αἰνῇ ἀξιβουλίαν μισηθήσεται.

נחלו 18. A. Σ. Θ. ἐκληρονόμησαν. Ο. μερισθῶται.

אולת Ο. κακίαν. Αλλος, ἀφροσύνην.

יכתרו A. αἰαμψοῦσι γνῶσιν. Ο. κρατήσουσιν ἀφθόνως. Θ. περιθήσονται γνῶσιν.

הלא יתעו 22. Ο. πλανώμενοι. Θ. ἰδοὺ πλανηθήσονται.

עטרת חכמים עשרם 24. A. Θ. στέφανος σοφῶν πλοῦτος αὐτῶν. Ο. στέφανος σοφῶν πολυόλβους.

אולת נסלים אולת Σ. ἡ δὲ ἁμαθία αἰσθήσεων ἀφροσύνη. Ο. ἡ δὲ ἀξιστευθὴ ἀφρόνων κακή.

יראת 27. Ο. παράγγελμα. Αλλοι, φόβος.

מכוקשי Σ. Θ. σκανδάλων. Ο. ἐκ παγίδος.

ברב־עם 28. A. Σ. Θ. ἐν πλήθει λαοῦ. Ο. ἐν πολλῷ ἔθνει.

באפס Σ. ἐν ἀπορίᾳ. Ο. ἐν ὀλιγοψυχίᾳ.

קצר־רוח 29. Ο. ὀλιγόψυχος. Αλλος, μικρόψυχος.

קנאה 30. A. Σ. Θ. ζῆλος. Ο. καρδία αἰσθητική.

חרף 31. A. Σ. ὠνείδισε. Ο. προξενεῖ. Θ. ἐβλασφήμησε.

וכבדו חנן אביון Σ. δοξάζει δὲ αὐτὸν ὁ ἐλεῶν πένητα. Ο. ὁ δὲ τιμῶν αὐτὸν ἐλεεῖ πτωχόν.

ידחה 32. Ο. ἀπωσθήσεται. Αλλος, ἀπολεῖται. Αλλ. ἐξωσθήσεται.

וחסה במותו צדיק A. Σ. Θ. πέποιθεν ἐν τῷ θανάτῳ ἑαυτοῦ δίκαιος. Ο. ὁ δὲ πεποιθὼς τῇ ἑαυτοῦ ὁσιότητι δίκαιος.

בלב נבון תנוח 33. A. Θ. ἐν καρδίᾳ συνετοῦ ἀναπαύσεται. Ο. ἐν καρδίᾳ ἀγαθῇ ἀνδρὸς σοφία.

תודע A. Θ. γινώσκεται. Ο. διδασκάλεται.

וחסד לאמים חטאת 34. Σ. ὄνειδος δὲ λαοῖς

vltimè autem gaudium in luctum venit. *Alius*, novissima autem ejus lætitia mala. *Vulg. & extrema gaudii luctus occupat.*

15. *Heb.* simplex credet omni verbo. *A.* qui demulcetur. *S.* infans. *LXX. Vul.* innocens credit omni verbo.

H. intelliget ad gressum suum. *A.* intelliget auxilium suum. *LXX.* vadit ad pœnitentiam. *Vulg. dirigetur via ejus.*

17. *Hebr.* brevis naribus. *A. S.* stultus. *LXX. Vulg.* impatiens.

Heb. & vir machinationum odietur. *S.* consiliarius. *LXX.* prudens multa sustinet. *Th.* vir consiliorum odietur. *Vul. & vir versutus odiosus est.*

18. *Hebr. A. S. Th.* hæreditate possederunt. *LXX.* dividentur. *Vulg. possidebunt.*

Hebr. Alius, Vulg. stultitiam. *LXX.* malitiam.

Hebr. imponent coronam sibi scientiam. *A.* expectabunt scientiam. *LXX.* tenebunt sensum. *Th.* coronabuntur scientia. *Vulg. expectabunt scientiam.*

22. *Hebr.* nonne errabunt. *LXX.* errantes *Th.* ecce errabunt. *Vulg. errant.*

24. *Heb. A. Th. Vulg.* corona sapientium divitiæ eorum. *LXX.* corona sapientium astutus.

Hebr. stultitia stultorum stultitia. *S.* imperitia stultorum stultitia. *LXX.* conversatio autem insipientium mala. *Vul. fatuitas stultorum, imprudentia.*

27. *H. Alii, Vulg.* timor. *LXX.* præceptum. *Hebr.* a laqueis. *S. Th.* scandalis. *LXX.* de laqueo. *Vul. a ruina.*

28. *Heb. A. S. Th. Vulg.* in multitudine populi. *LXX.* in multa gente.

Heb. in consumptione. *S.* in raritate. *LXX.* in defectu. *Vulg. in paucitate.*

29. *Hebr.* brevis spiritu. *LXX.* pusillanimis. *Alius*, parvi animi. *Vulg. impatiens.*

30. *Heb. Vulg.* invidia. *A. S. Th.* zelus. *LXX.* cor sensitivum.

31. *Hebr. A. S.* exprobravit. *LXX.* irritat. *Th.* blasphemavit. *Vul. exprobrat.*

Hebr. & honorat eum misereſcens egeni. *S.* honorat autem eum qui miseretur egeni. *LXX.* qui autem honorat eum, misereturinopis. *Vul. honorat autem eum qui miseretur pauperis.*

32. *Hebr. Alius, Vul.* expelletur. *Alius*, peribit. *LXX.* repelletur.

Heb. & sperans in morte sua justus. *A. S. Th.* fiduciam habet in morte sua justus. *LXX.* qui autem fidit suæ sanctitati justus. *Vulg. sperat autem justus in morte sua.*

33. *Heb. A. Th.* in corde intelligentis requiescet. *LXX.* in corde bono viri sapientia. *Vulg. in corde prudentis requiescit.*

Heb. cognoscetur. *A. Th.* cognoscitur. *LXX.* dignoscitur. *Vulg. erudiet.*

34. *Hebr.* & misericordia populorum, pec-

ἀμῦρίαι. O. ἐλαττοῦται δὲ φυλαὶ ἀμῦρίαι.

רצון 35. A. Σ. Θ. εὐδοκία. O. δεκτός.

ועברתו תהיה כביש O. τῇ δὲ ἑαυτῆ εὐτροφία ἀφαιρῆται ἀτιμίαν. Θ. ἡ θυμὸς αὐτῆ καταισχύνων.

catum. *S.* probrum vero populis sunt peccata. *LXX.* minuunt autem tribus peccata. *Vulg. miseros autem facit populos peccatum.*

35. *Heb. A. S. Th.* benevolentia. *LXX. Vulg.* acceptus est.

Hebr. & ira ejus erit confundens. *LXX.* sua autem agilitate aufert ignominiam. *Th.* & furor ejus pudefaciens. *Vul. iracundiam ejus inutilis fustinebit.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XIV. Proverbiorum.

v. 2. A. Σ. Θ. ἐν αὐθύνοντι. Hæc & sequentia hujus Capitis habent Editio Romana & Drusius.

v. 3. Θ. ῥαβδίον ὑπερφρονίας. Sic in notis Edit. Romanæ. Illud vero Drusius Aquilæ tribuit, nescio unde expiscatus.

v. 7. LXX. legerunt בלי דעת

v. 15. A. γελῶμενος. Σ. πάντῃ, puto, singulis addendum esse πεφυκὼς πάντι λόγῳ. Non enim alio modo vertere potuisse videntur.

Ibid. A. συμπέτει τὸ βαθύμια αὐτῆ. Sic unus Regius.

PROVERBIORUM CAP. XV.

מענה־רך 1. Σ. ἀπόκρισις ἁπαλή. O. ἀπόκρισις ὑποπίπτουσα. Θ. ἀποκρινόμενοι πυφερῶς.

דבר־עצב A. λόγος σκληρός. Σ. λόγος θρασύς. O. λόγος λυπηρός. Θ. λόγος πονικός.

יביע 2. A. Σ. ἀναβλύζ. O. ἀναπέλλει.

מרפא לשון 4. A. ὑγιασμὸς γλώσσης. O. ἴασις γλώσσης.

יגאץ 5. O. μυκτηρίζει. Αλλος, ὑφαυρίει.

מוסר 5. A. ἔλεγχος. O. ἐντολάς.

O. οἱ δὲ ἀσεβεῖς ὀλόῤῥιζοι ἐκ γῆς ἀπολοῦνται. Αλλος, λογισμοὶ δὲ ἀσεβῶν ἐκριζωθήσονται.

יזרו דעת 7. Σ. φυλάσσουσι γνῶσιν. O. δέδεται ἀφρόνησει.

לא־כן O. οὐκ ἀσφαλῶς. Αλλοι, οὐχ οὕτως.

ישרים 8. A. Σ. Θ. εὐθείων. O. κατευθυνόντων.

ורצונו O. δεκταί. Αλλος, ἡσυχαί.

מוסר רע לעזב ארח 10. O. παιδεία ἀκάκου γνωρίζεται ὑπὸ τῶν πρίόντων. Αλλος, πονηρὸν τῷ καταλιπόντι ὁδόν.

שאול ואבדון 11. Σ. ἐνώπιον κυρίου. O. φανερὰ πρὸ κύριον. Θ. ἐνώπιον κυρίου.

לץ 12. Σ. λοιμός. O. ἀπαίδευτος.

ידעה אולת 14. Σ. πτιμήσει ἀφρ[illegible] O. γνώσεται κακά.

כל־ימי עני רעים וטוב־לב משתה תמיד 15. Σ. πᾶσαι αἱ ἡμέραι τῷ πτωχῷ πονηραί· ὁ δὲ

1. HEbr. S. Vulg. responsio mollis. *LXX.* responsio submissa. *Th.* qui respondent delicate.

Heb. verbum doloris. *A. Vulg.* sermo durus. *S.* sermo audax. *LXX.* sermo tristis. *Th.* sermo molestus.

2. *Hebr.* eructabit. *A. S.* scaturit. *LXX.* annuntiat. *Vulg. ebullit.*

4. *Heb.* remissio linguæ. *A.* benigna lingua. *LXX.* sanitas linguæ. *Vulg. lingua placabilis.*

5. *Hebr.* respuet. *LXX.* subsannat. *Alius, Vul.* irridet.

Hebr. correctionem. *A.* redargutiones. *LXX.* mandata. *Vulg. disciplinam.*

LXX. impii autem radicitus de terra peribunt. *Alius, Vulg.* cogitationes autem impiorum eradicabuntur.

7. *Hebr.* spargent scientiam. *S.* custodiunt scientiam. *LXX.* alligata sunt sensu. *Vulg. disseminabunt scientiam.*

Heb. Alii, non sic. *LXX.* non securæ. *Vulg. dissimile erit.*

8. *Heb. A. S. Th.* rectorum. *LXX.* recte ambulantium. *Vulg. justorum.*

Heb. voluntas ejus. *LXX.* accepta. *Alius*, stabunt. *Vulg. placabilia.*

10. *H.* correptio mala relinquenti semitam. *LXX.* disciplina innocentis cognoscitur a prætereuntibus. *Alius*, malum relinquenti viam. *Vulg. doctrina mala deserenti viam.*

11. *Hebr. S. Th. Vulg.* coram Domino. *LXX.* manifesta apud Dominum.

12. *Heb.* illusor. *S. Vulg.* pestilens. *LXX.* indisciplinatus.

14. *Hebr.* pascetur stultitia. *S.* pascit iniquitatem. *LXX.* cognoscet mala. *Vul. pascitur imperitia.*

15. *Heb.* Omnes dies afflicti mali: & bonus corde convivium juge. *S.* Omnes dies pauperis mali: qui vero hilaris est, quasi in convi-

εὐθυμῶν ὡς ἐν πότῳ ἀμέτρῳ. Ο. πάντα τὰ χείνων οἱ ὀφθαλμοὶ τῶν κακῶν ἐπιστρέφονται κακά· οἱ δὲ ἀγαθοὶ ἡσυχάζουσι ἀμέτρως.

אהבה 17. Οἱ λοιποὶ, ἀγάπη. Ο. φιλίαν.

משור אבוס Ο. ἢ ἀπὸ ἕλκους μόχων. Θ. ὑπὲρ βοῦν σιτευτόν.

ערה 18. Α. ἐρεθίζει. Σ. ἀγείρει. Ο. ἀπὸ καθυβρίζει.

דרך עצל כמשכת חרך 19. Α. Θ. ὁδὸς ἀκάνθων... Σ. ὁδὸς ἀκανθῶν ὥσπερ φραγμὸς ἐξ ἀκάνθης. Ο. ὁδὸς ἀέργων ἐρωμένη ἀκάνθας.

ישרים Α. Σ. Θ. δικαίων. Ο. ἀνδρείων.

בוזה 20. Σ. ἀσθενίζει. Ο. μυκτηρίζει.

אולת שבחה לחסר־לב 21. Σ. ἀφροσύνη χαρὰ τῷ ἀνδρὶ φρενῶν. Ο. αἰσχύνη πείθει ἀνδρὸς φρενῶν.

הפר מחשבות באין סוד 22. Ο. διασκίδνανται λογισμοὶ οἱ μὴ τιμῶντες συνέδρια. Θ. ἀφανιεῖ διάζοντας λογισμοὺς μὴ ὄντος συμβουλίου.

וברב יועצים תקום Α. Σ. Θ. καὶ ἐν πλήθει συμβουλευόντων ἵσταται. Ο. ἐν δὲ καρδίαις βουλευομένων μένει βουλή.

טהרים 26. Σ. ἁγναί. Ο. ἁγνοί. Θ. καθαραί.

עכר ביתו 27. Ο. ἐξόλλυσιν ἑαυτόν. Αλλος, παροξύνει οἶκον αὐτοῦ.

בוצע בצע Σ. ὁ πλεονεκτῶν πλεονεξίαν. Ο. ὁ δωροληπτῶν.

מרשעים 29. Σ. ἀσεβείας. Ο. ἀπὸ ἀσεβῶν.

מאור־עינים 30. Α. φωτὸς ὀφθαλμῶν. Σ. φωτισμὸς ὀφθαλμῶν. Ο. φωτὸς ὀφθαλμός.
תדשן Ο. παχύνει. Αλλος, λιπαίνει.

אזן שמעת תוכחת חיים בקרב חכמים תלין 31. ※ ὁ Ἐλσακούων ἐλέγχους ζωῆς, ἐν μέσῳ σοφῶν αὐλισθήσεται.

ולפני כבוד ענוה 33. Σ. Θ. καὶ ἐμπροσθεν δόξης ταπεινότης. Ο. καὶ ἀρχὴ δόξης ἀποκρίνεται αὐτῇ.

ולפני כבוד ענוה Ο. καὶ ἀρχὴ δόξης ἀποκρίνεται. Αλλος, προάγεται δὲ ταπεινοῖς δόξα.

vio semper. *LXX.* Omni tempore oculi malorum suscipiunt mala: boni autem quiescunt semper. *Vulg. Omnes dies pauperis mali: secura mens quasi juge convivium.*

17. *Heb.* dilectio. *Reliqui*, caritas. *LXX.* amicitiam. *Vulg. cum charitate.*

H. præ bove saginato. *LXX.* quam appositio vitulorum. *Th.* supra bouem saginatum. *Vulg. quam ad vitulum saginatum.*

18. *Hebr.* excitabit. *A.* irritat. *S.* exacerbat. *LXX.* parat. *Vulg. provocat.*

19. *Heb.* via pigri velut sepes spinæ. *A. Th.* viæ pigrorum.... *S.* via pigri quasi sepes ex spina. *LXX.* viæ otiosorum stratæ spinis. *Vulg. Iter pigrorum quasi sepes spinarum.*

Heb. A. S. Th. rectorum. *LXX.* fortium. *Vul. justorum.*

20. *Heb.* despiciens. *S.* vilipendit. *LXX.* subsannat. *Vulg. despicit.*

21. *H.* stultitia lætitia carenti corde. *S.* stultitia lætitia carenti mente. *LXX.* dementis semitæ indigentes mente. *Vulg. stultitia gaudium stulto.*

22. *Heb.* infringere cogitationes in non secreto. *LXX.* differunt cogitationes qui non honorant confessus. *Th. Vulg.* dissipantur cogitationes ubi non est consilium.

Heb. A. S. Th. & in multitudine consiliariorum stabit. *LXX.* in cordibus autem consultantium manet consilium. *Vulg. ubi vero sunt plures consiliarii, confirmantur.*

26 *H.* munda. *S.* casti. *LXX.* castorum. *Th.* mundi. *Vulg. purus sermo.*

27. *H.* turbans domum suam. *LXX.* disperdit seipsum. *Alius*, *Vulg.* conturbat domum suam.

Hebr. appetens concupiscentiam. *S.* qui avaritia tenetur. *LXX.* qui accipit munera. *Vulg. qui sectatur avaritiam.*

29. *H. LXX. Vul.* ab impiis. *S.* (ab) impietate.

30. *H. Vul.* lux oculorum. *A.* luminare oculorum. *S.* illuminatio. *LXX.* spectans oculus.

Heb. impinguabit. *LXX. Alius*, *Vulg.* impinguat.

31. *Heb.* Auris audiens increpationem vitæ, in medio sapientium commorabitur. ※ Audiens redargutiones vitæ, in medio sapientium manebit. *Vulg. Auris quæ audit increpationem vitæ, in medio sapientium commorabitur.*

33. *Heb.* & ante gloriam modestia. *S. Th.* & ante gloriam mansuetudo. *LXX.* & principium gloriæ respondebit ei. *Vul. & gloriam præcedit humilitas.*

Hebr. & ante gloriam modestia. *LXX.* & principium gloriæ respondebit ei. *Alius*, præit autem humilibus gloria. *Vulg. & gloriam præcedit humilitas.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XV. Proverbiorum.

v. 1. Σ. ἀπόκρισις ἀπαλὴ &c. Sic Editio Romana & Drusius, & in reliquis versiculis uno excepto qui notatur.

v. 5. Ο. εἰ δὲ ἀπαιδεύτως ἐλέγξει &c. Hæc quæ ab alio Interprete diverso modo enuntiantur, & in Vulgata quoque exprimuntur, non extant in Hebræo. Vulga-

ta alterum Interpretem a LXX. diversum sequitur.

v. 10. Ο. παιδεία ἀκάκου &c. mendose ut videtur ex κακῆ factum est ἀκάκου: nam Hebraïcum רע κακῆ postulat.

v. 17. Οἱ λοιποὶ, ἀγάπην. Sic unus Regius.

v. 31. ἡ ἀκουόμενον &c. Hunc versiculum haberi in uno Codice dicitur in Notis Edit. Romanæ.

v. 33. Ἀλλ. φοβηθήσῃ δὲ παιδείας δόξης. Hoc cum additamento post hæc verba τοῦ Ο. ἀποκρυβήσῃ αὐτῇ in uno Codice reperiri in Editione Romana dicitur. Esque haud dubie altera ejusdem loci versio quæ ut sæpe factum est, versioni τοῦ Ο. subjuncta fuit.

PROVERBIORUM CAP. XVI.

בל־דרכי־איש 2. Ο. πάντα τὰ ἔργα τοῦ ἀνθρώπου. Ἄλλος, πᾶσαν ὁδὸν ἀνδρός.

זך בעיניו A. καθαρεῖς ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ. Ο. φανερὰ πρὸ τοῦ θεοῦ.

לא ימעל 10. A. Θ. οὐ πλημμελήσει. Σ. οὐκ ἀδικήσει. Ο. οὐ μὴ πλανηθῇ.

פלס ומאזני במשפט 11. A. σταθμὸς καὶ ζύγια δίκαια. Ο. ῥοπὴ ζυγοῦ δικαιοσύνη.

כל־אבני־כיס Ο. σάθμια δίκαια. Θ. πάντα σάθμια μαρσίππου.

כי בצדקה יכון 12. Σ. ἐν γὰρ δικαιοσύνῃ ἑδραιωθήσεται. Ο. μὴ γὰρ δικαιοσύνης ἑτοιμάζεται.

רצון 13. A. Θ. εὐδοκία. Σ. θέλημα. Ο. δικαιώματα.

באור־פני־מלך חיים 15. A. Σ. Θ. ἐν φωτὶ προσώπου βασιλέως ζωή. Ο. ἐν φωτὶ ζωῆς βασιλέως υἱός. Ἄλλος, υἱοῦ βασιλέως ζωή.

ורצונו A. καὶ ἡ εὐδοκία αὐτοῦ. Σ. καὶ ἡ εὐμένεια αὐτοῦ. Ο. οἱ δὲ προσδεκτοὶ αὐτοῦ.

שומר נפשו נצר דרכו 17. Ο. ὃς φυλάσσει τὰς ἑαυτοῦ ὁδοὺς, τηρεῖ τὴν ἑαυτοῦ ψυχήν. Θ. τηρεῖ ψυχὴν αὐτοῦ φυλάσσων ὁδοὺς αὐτοῦ.

לפני־שבר גאון 18. A. Ἐὰν προσώπου συντρι-βῆς ὑπερφέρεια. Ο. πρὸ συντριβῆς ἡμῖν ὑβρεις.

את־נאים 19. Ο. μὴ ὑβρισῶν. Ἄλλος, μὴ ὑπερφάνων.

לחכם־לב 21. Ο. σοφὸς καὶ συνετός. Ἄλλος, φρονίμους.

לקח 23. A. λῆψιν. Σ. Θ. ἀποδοχήν. Ο. ἀπαγγελσύνην.

מתוק לנפש ומרפא לעצם 24. Σ. Θ. γλυκασμὸς ψυχῆς καὶ ἴαμα ὀστέων. Ο. γλύκασμα δὲ αὐτῇ ἴασις ψυχῆς.

נפש עמל עמלה לו 26. A. ψυχὴ ποιοῦσα ἐπιθυμίαν ἑαυτῇ. Σ. ψυχὴ κοπιάσουσα ἐκοπίασεν ἑαυτῇ. Ο. ἀνὴρ ἐν πόνοις πονῇ ἑαυτῷ. Θ. ὁ ἐν

2. *Heb.* omnes viæ viri. *LXX.* omnia opera humilis. *Alius*, omnes viæ viri. *Vulg. omnes viæ hominis.*

Hebr. mundæ in oculis ejus. *A.* pellucidæ in oculis ejus. *LXX.* manifestæ apud Deum. *Vulg. patent oculis ejus.*

10. *Hebr. A. Th.* non transgredietur. *S.* non injuste aget. *LXX. Vulg.* non errabit.

11. *Heb.* statera & bilances judicii. *A.* pondus & stateræ justæ. *LXX.* momentum stateræ justitia. *Vulg. pondus & statera judicia.*

H. Th. omnes lapides marsupii. *LXX.* pondera justa. *Vulg. omnes lapides sæculi.*

12. *Hebr.* quia in justitia firmabitur. *S.* in justitia enim firmabitur. *LXX.* cum justitia enim paratur. *Vulg. quoniam justitiâ firmatur.*

13. *Hebr. A. Th.* benevolentia. *S. Vulg.* voluntas. *LXX.* accepta.

15. *Heb. A. S. Th.* in luce vultus Regis vita. *LXX.* in luce vitæ Regis filius. *Alius*, filii Regis vita. *Vulg. in hilaritate vultus Regis vita.*

Hebr. A. & benevolentia ejus. *S.* & bona affectio ejus. *LXX.* qui autem accepti sunt ei. *Vulg.* & *clementia ejus.*

17. *Hebr.* custodiens animam suam servans viam suam. *LXX.* qui custodit vias suas servat animam suam. *Th.* servat animam suam qui custodit vias suas. *Vulg. custos animæ suæ servat viam suam.*

18. *H.* ante contritionem superbia. *A.* ante contritionem elatio. *LXX.* ante contritionem præcedit contumelia. *Vulg. contritionem præcedit superbia.*

19. *Heb. Alius*, *Vulg.* cum superbis. *LXX.* cum contumeliosis.

21. *H.* sapiens corde. *LXX.* sapientes & intelligentes. *Alius*, prudentes. *Vulg. qui sapiens est corde.*

22. *Heb.* intelligentia. *A.* scientia. *S.* prudentia. *LXX.* cogitatio. *Vulg. eruditio.*

Heb. eruditio. *S.* cogitatio. *LXX.* disciplina. *Vulg. doctrina.*

23. *Heb. LXX.* doctrinam. *A.* acceptionem. *S. Th.* receptionem. *Vulg. gratiam.*

24. *Hebr.* dulcis animæ, & medela ossi. *S. Th.* dulcedo animæ, & medela ossium. *LXX.* dulcedo autem ejus sanitas animæ. *Vulg. dulcedo animæ, sanitas ossium.*

26. *Heb. A.* anima laborantis laboravit sibi. *S.* anima ejus qui laboravit, laboravit sibi. *LXX.* vir in laboribus laborat sibi ipsi. *Th.* qui in laboribus laborat sine mensura, attrahit

πόνοις ποσὶ ἁμάρτῃς, ἐπιπορεύσῃ θάνατον.

איש בליעל 27. Εβρ. βελίαλ. A. ἀὴρ ἀποστασίας. Σ. ἀνυπόστατος. Ο. ἀὴρ ἄφρων.

כאש צרבת Ο. θησαυρίζει πῦρ. Θ. ὡς πῦρ καῖον.

ישלח מדון 28. Σ.... μάχας. Ο. ἐξαπέμπεται κακά. Αλλος, ἀποστέλλει ἀδικίαν.

ונרגן מפריד אלוף A. τιθωσὴς... Σ. ὁ δὲ ψιθυριστὴς διαλλάσσει (al. διαστέλλει) ἡγούμενον. Ο. καὶ λαμπὰς δόλου πυροῦσα κακοῖς, καὶ διαχωρίζει φίλους. Θ. γόγγυσος.

יפתה רעהו 29. A. Θ. ἀπατήσει φίλον. Ο. ἀποπειρᾶται φίλων.

עצה 30. A. Θ. στρεῶν. Ο. σπείζων.

והפכורת Ο. διεγραμμένα. Αλλος, κακά.

קרץ שפתיו כלה רעה Ο. σείζει δὲ τοῖς χείλεσιν αὐτοῦ πάντα τὰ κακά. Αλλ. ὑποδάκνων δὲ τοῖς χείλεσιν αὐτοῦ σείζει πάντα τὰ κακά. A. Σ. Θ. κρίζων.

mortem. *Vulg. Anima laborantis laborat sibi.*

27. *Hebr. Lect.* Belial. *Hebr.* vir Belial. *A.* vir defectionis. *S.* intolerabilis. *LXX.* vir ſtultus. *Vulg. vir impius.*

Hebr. Th. ut ignis ardens. *LXX.* theſaurizat ignem. *Vulg. ignis ardeſcit.*

28. *Heb.* mittet contentionem. *S.* . . pugnas. *LXX.* tranſmittit mala. *Alius*, mittit contradictionem. *Vulg. ſuſcitat lites.*

Heb. & ſuſurrator dividens ducem. *A.* ſuſurro. . . *o. S.* ſimulator autem disjungit ducem. *LXX.* & facem doli accendet malis, & disjungit amicos. *Th.* murmurator. *Vulg. & verboſus ſeparat principes.*

29. *Heb. A. Th.* deeipiet amicum ſuum. *LXX.* palpat amicos. *Vulg. lactat amicum ſuum.*

30. *Heb.* claudens. *A. Th.* firmans. *LXX.* qui obfirmat. *Vulg. qui dittonitis (oculis.)*

Hebr. perverſitates. *LXX.* perverſa. *Alius*, mala. *Vulg. prava.*

H. annuens labiis ſuis perfecit malum. *LXX.* definit autem labiis ſuis omnia mala. *Alius*, morden, autem labia ſua, definit omnia mala. *A. S. Th.* vellicans. *Vulg. mordens labia ſua perficit malum.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XVI. Proverbiorum.

v. 1. Αλλος, πᾶσαι ὁδοὶ ἀνδρός. Hoc quaſi Scholion adfertur in Edit. Rom. & a Pruſio: eſtque, ut videtur, verſio Reliquorum Interpretum. Cæteræ hujus capitis lectiones ex Editione Romana prodeunt.

v. 28. Αλλος, διαστέλλει ἀντιδικίαν. Videtur omnino Aquilæ eſſe, qui פרץ ἀντιδικίαν vertit infra 19. 13. & alibi.

Ibid. Σ. ὑποκρύπτων διαχωρίζει. Suſpicatur Druſius, διαχωρίζει, mendoſe poſitum eſſe, & quidem recte. Sed ſubſtituendum putat διαχωρίζει; verum longe veriſimilius eſt lectum olim fuiſſe διαστέλλει, quod facile in διαχωρίζει muratum fuerit.

PROVERBIORUM CAP. XVII.

חרבה 1. A. ἀπεξηραμμένος. Ο. μεθ' ἡδονῆς. Θ. καθ' ἑαυτήν.

בבן מביש 2. Σ. Θ. υἱοῦ καθαιρουμένου. Ο. διαστροφὴ ἀφρόνων.

יחלק נחלה A. Σ. Θ. μεριεῖται κληρονομίαν. Ο. διελεῖται μάλη.

ובחן לבות יהוה 3. A. Σ. Θ. καὶ δοκιμάζων καρδίας κύριος. Ο. ἐκλελεῖαι καρδίαι πρὸς κύριον. Αλλος, ἐκλέγεται καρδίας κύριος.

חרף 5. A. Σ. Θ. ὠνείδισε. Ο. προξενεῖ.

ותפארת בנים 6. Σ. καὶ δόξα υἱοῦ. Ο. καύχημα δὲ τέκνων.

לא־נאוה 7. Σ. οὐ πρέπει. Ο. οὐχ ἁρμόσει.

לנדיב Ο. δικαίῳ. Θ. ἡγουμένῳ.

שפת A. χεῖλος. Ο. χείλη.

אבן־חן 8. Σ. ἆθλον. [χαείτων] Ο. μισθὸς χαείτων. Θ. λίθος.

ומשנה ברבר בפריד אלוף 9. Σ. ὁ δὲ δεύτερον

1. Ebr. Vulg. ſicca. *A.* ſiccata *LXX.* cum voluptate. *Th.* * * *

2. *Heb.* in filium confundentem. *S. Th.* filio pudefaciente. *LXX.* dominos ſtultos. *Vulg. filiis ſtultis.*

Heb. A. S. Th. dividet hæreditatem. *LXX.* dividet partes. *Vulg. hæreditatem dividet.*

3. *Heb. A. S. Th.* & probans corda Dominus. *LXX.* electa corda a Domino. *Alius*, eligit corda Dominus. *Vul. ita corda probat Dominus.*

5. *Heb. A. S. Th.* probro affecit. *LXX.* irritat. *Vul. exprobrat.*

6. *Heb. S. Vulg.* & gloria filiorum. *LXX.* gloriatio autem filiorum.

7. *Hebr.* non decorum. *S. Vul.* non de[illegible]t. *LXX.* non convenient.

Heb. liberali. *LXX.* juſto. *Th.* duct. *Vul principem.*

Heb. A. Vulg. labium. *LXX.* labia.

8. *Heb.* lapis gratiæ. *S.* pondus. *LXX.* merces gratiarum. *Th.* lapis. *Vulg. gemma gratiſſima.*

9. *Heb.* & iterans in verbo ſeparans ducem.

λόγου διχοχωρίζει συνήθειαν. Ο. ὃς δὲ μισεῖ κρύπτει μίσημα φίλους καὶ οἰκείους. Θ. καὶ διστρέφει ἐν λόγῳ, διορίζει ἡγεμόνα.

תחת גערה בבין מהבות כסיל מאה ιο. Α. πλῆξις ὑπομιμήσεως ὑπὲ συνιέντι. Ο. συντρίβει ἀπειλὴ καρδίαν φρονίμου, ἄφρων δὲ μαστιγωθεὶς οὐκ αἰσθάνεται. Θ. ἥξει ὑπόμνησις εἰς τὸ συνιέναι ἢ γὰρ ὁ πλῆξαι τὸ ἄφρονα.

ורי ιι. Σ. ἐρεθισμός. Ο. αἰπλοΐδιν. Θ. παραπικρασμόν.

אכזרי Σ. ἀσπλαγχνον. Ο. αἰσλεήμονα. Αλλος, ὠμόν.

פגוש דב שכול באיש ואל־כסיל באולתו ιι. Ο. ἐμπεσῆται μέλιττα αὐδρὶ νοήμονι, οἱ δὲ ἄφρονες ἀφροσυνῶται κακά. Θ. συνάντησαι ἀρκίῳ ἁρπαγμένῃ ἄνδρα, καὶ μὴ ἀσυνέτῳ ἐν ἀφροσύνῃ αὐτοῦ.

פותר מים ראשית מדון ιϛ. Ο. ἀφαιρεῖται δὲ ἡ εὐδοξίας ἔρις καὶ μάχη. Θ. ἀπολύων ὕδωρ ἀρχὴ μάχης.

למה־זה מחיר ביד כסיל ιϛ. Α. Σ. ἵνατί τοῦτο ἀπάλλαγμα ἐν χερὶ ἀσόφου. Ο. ἵνατί ὑπάρξει χρήματα ἄφρονι.

Ο. ἐμπεσῆται. Αλλος, ἐμποδίσεται.

בעל־ערן ιϛ. Ο. Εἰς πόντα κυμῆναι. Αλλ. Εἰς πόντα χεῖναι.

תקע כף ιϛ. Ο. ὑπικροτεῖ. Θ. ὑπικροτήσῃ χεῖρα.

מגביה פתחו מבקש־שבר ιθ. Σ. Θ. ὑψῶν θύραν αὐτοῦ, ζητῶν συντρίβειν. In Ο. vacat.

עקש־לב ιο. Σ. Ο. Θ. σκολιοκάρδιος.

נבל כא. Α. ἀπρόσεκτε. Σ. μωρῷ. Ο. ἀπαιδεύτῳ. Θ. ἀσυνέτῳ.

ישב גרה כβ. Σ. ἀγαθωσύνη ἡλικίαν. Ο. δύναται πολύ.

ורוח נכאה Α. ἡ πτῶμα πεπληγμένον. Σ. ἡ πτῶμα. πεπατημένον. Ο. ἀνδρὸς δὲ λυπηροῦ. Θ. ἡ πτῶμα κατατεταγμένον.

צדיק כγ. Ο. ἀδίκως. Αλλος, ἀσεβής.

אדם־פני יבין חכמה כδ. Σ. ἐν πρόσωπον συνετοῦ σοφία. Ο. πρόσωπον συνετὸν ἀνδρὸς σοφοῦ.

מכאוב כε. Α. Σ. πικρασμόν. Ο. ὀδυνῶν. Θ. πικρασμός.

נדיבים כϛ. Σ. ἐκουσταζόμενον. Ο. δυναστας.

S. qui vero iterat verbum, disjungit consuetudinem. *LXX.* qui autem odit celare, dividit amicos & domesticos *Th.* & qui iterat in sermone, dividit ducem. *Vulg. qui altero sermone repetit, separat fœderatos.*

10. *Heb.* Descendet increpatio in intelligentem, præ percutere stultum centies. *A.* Percussio increpationis in intelligente. *LXX.* Conterunt minæ cor prudentis, stultus autem flagellatus, non sentit. *Th.* Venit increpatio in intelligentem, magis quam si percutiatur stultus. *Vulg. Plus proficit correptio apud prudentem, quam centum plagæ apud stultum.*

11. *Hebr.* rebellio. *S.* irritationes. *LXX.* contradictionem *Th.* exacerbationem. *Vul. jurgia.*

H. Vul. crudelis. *S.* immitem. *LXX.* immisericordem. *Alias*, crudelem.

12. *H.* Occurrere ursum orbatum in virum, & non stultum in stultitia sua. *LXX.* Incidet sollicitudo viro intelligenti: stulti autem excogitabunt mala. *Th.* Occurrere ursæ orbatæ virum, potius quam stulto in amentia ejus. *Vul. Expedit magis ursæ occurrere raptis fœtibus, quam fatuo confidenti in stultitia sua.*

14. *Hebr.* Aperiens aquas principium contentionis. *LXX.* Præcedit autem egestatem contentio & jurgium. *Th.* Solvens aquam, initium pugnæ. *Vul. Qui dimittit aquam, caput est jurgiorum.*

16. *H.* Ut quid hoc pretium in manu stulti? *A. S.* Cur hæc commutatio in manu amentis? *LXX.* Ut quid sunt divitiæ stulto? *Vulg. Quid prodest stulto habere divitias?*

LXX. incidet. *Alius*, impedietur.

17. *Hebr.* in omni tempore. *LXX. Alius*, in omne tempus. *Vulg. omni tempore.*

18. *Hebr.* percutiens volam. *LXX.* plaudit. *Th.* plaudet manu. *Vulg. plaudet manibus.*

19. *Heb. S. Th.* elevans ostium suum, quærit contritionem. *In LXX. vacat. Vul. & qui exaltat ostium, quærit ruinam.*

20. *Heb. S. LXX. Th.* perversus corde. *Vulg. qui perversi cordis est.*

21. *Heb.* stulti. *A.* effluenti. *S.* stulto. *LXX.* indisciplinato. *Th.* stolido. *Vul. fatuo.*

22. *H.* benefaciet medicina. *S.* bonam reddit ætatem. *LXX.* bene habere facit. *Vul. ætatem floridam facit.*

Heb. & spiritus contritus. *A.* & spiritus percussus. *S.* & spiritus humiliatus. *LXX.* viri autem tristis. *Th.* & spiritus compunctus. *Vulg. spiritus tristis.*

23. *Hebr. Alius*, *Vul.* impius. *LXX.* injuste.

24. *Heb.* cum facie intelligentis sapientia. *S.* in vultu intelligentis sapientia. *LXX.* vultus intelligens viri sapientis. *Vulg. in facie prudentis lucet sapientia.*

25. *Hebr.* amaritudo. *A. S.* exacerbans. *LXX. Vul.* dolor. *Th.* exacerbatio.

26. *Hebr.* magnificos. *S.* spontaneum. *LXX.* magnatibus. *Vul. principem.*

על־יושר A. ἐπὶ δίκῃ. O. δικαίως.

יודע דעת 27. A. ἐπιστήμων. O. ἐπιγνώμων. Alm. γινώσκει γνῶσιν.

גם אויל מחריש חכם יחשב 28. A. Σ. καὶ ὁ ἄφρων καφεύων, σοφὸς λογισθήσεται. O. ὡσαύτως ἐπερωτήσαντι σοφίαν σοφία λογισθήσεται.

אטם שפתיו נבון A. Θ. βύων...O. σιτὸν δέ τις ἑαυτὸν ποιήσας, δόξει φρόνιμος εἶναι. Alm. φιμῶν χείλη αὐτῦ, συνετός.

Heb. A. ſuper rectitudinem. *LXX.* juſtis. *Vul. qui recta judicat.*

27. *Hebr.* ſciens ſcientiam. *A.* peritus. *LXX.* bene ſentiens. *Alius*, novit ſcientiam. *Vulg. doctus & prudens eſt.*

28. *Heb.* etiam ſtultus tacens, ſapiens reputabitur. *A. S.* etiam ſtultus ſi mutus ſit, ſapiens reputabitur. *LXX.* ſtulto interroganti ſapientiam, ſapientia reputabitur. *Vul. ſtultus quoque ſi tacuerit, ſapiens reputabitur.*

Heb. obturans labia ſua intelligens. *A. Th.* obſtruens.... *LXX.* mutum autem quis ſe faciens, videbitur prudens eſſe. *Alius*, qui fræno comprimit labia ſua, intelligens. *Vulg. & ſi compreſſerit labia ſua, intelligens.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XVII. Proverbiorum.

v. 1. 8. ἀναξιαμένῳ. Θ. καθ' ἑαυτόν. Sic Editio Romana & Druſius, unde omnes hujus Capitis lectiones mutuantur. Suſpicor autem illud, καθ' ἑαυτὸν ex verſione Theodotionis ad ſequentes Hebraïcas voces מה ומלוה pertinere.

v. 16. O. ἐμπεσοῦται. ΑΛΛΩ, ἐμπεδήσεται. Hæc vox ἐμπεσεῖ, ac tota pars poſtrema hujus verſus, quæ habetur in ΟΙΣ O. non exprimitur in Hebræo. Sed aliunde tranſlata videtur. ἐμπεδήσει vero eſſe poteſt varia τῶν O. lectio.

PROVERBIORUM CAP. XVIII.

להאוה 1. A. Σ. Εἰς ἐπιθυμίαν. O. πρόφασις [ζητεῖ.]

לא־יחפץ כסיל בתבונה 2. A. οὐ βουλήσεται ἄφρων ὁ φρονήσει. O. οὐ χρείαν ἔχει σοφίας ὁ δεὴς φρενῶν.

בבוא רשע בא גם־בוז 3. A. Σ. Θ. ὁ τοῦ ἐλθεῖν ἀσεβῆ, ἦλθε καὶ ἐξουδένωσις. O. ὅταν ἔλθῃ ὁ ἀσεβὴς εἰς βάθος κακῶν καταφρονεῖ.

מים עמקים דברי פי 4. O. λόγος ἐν καρδίᾳ. Alius, λόγος στόματι.

נבע A. Σ. ἀναβλύζων. O. ἀναπηδᾷ. Θ. ἀνομβρῶν.

מקור חכמה A. φλέψ σοφίας. Σ. Θ. (πηγὴ) σοφίας. O. πηγὴ ζωῆς.

שאת 5. A. Σ. Θ. λαβεῖν. O. θαυμάσαι.

בריב 6. A. ἐν δικαίᾳ. Σ. Εἰς μάχην. O. Εἰς κακά.

מחתה 7. A. Σ. Θ. πτῶξις. O. συντελεία.

מוקש A. Σ. Θ. σκῶλον. O. παγίς.

מתרפה 9. A. νωχελεύόμενος. Σ. ῥαθυμούμενος. O. ὁ μὴ ἰώμενος ἑαυτόν. Θ. ἀνιεμένος.

מגדל עוז 10. A. Θ. πύργος κράτους. O. ἐκ μεγαλωσύνης ἰσχύος. Alm. ἐκ μεγάλους ἔργων.

בו־ירוץ צדיק ונשגב A. Σ. Θ. ἐν αὐτῷ δραμὼν δίκαιος, ὑψωθήσεται. O. αὐτῷ δὲ προσδραμόντες δίκαιοι ὑψωθήσονται.

1. HEbr. A. S. ad deſiderium. *LXX. Vulg.* occaſiones (quærit).

2. *Hebr.* non volet ſtultus in intelligentia. *A.* non volet ſtultus in prudentia. *LXX.* non opus habet ſapientia is qui indiget mente. *Vulg. non recipit ſtultus verba prudentiæ.*

3. *Hebr. A. S. Th.* in veniendo impium venit etiam contemtus. *LXX.* Cum venerit impius in profundum malorum, contemnit. *Vul. Impius, cum in profundum veneris peccatorum, contemnit.*

4. *Hebr.* verba oris. *LXX.* verbum in corde. *Alius*, verbum ore. *Vulg. verba ex ore.*

H. A. S. ſcaturiens. *LXX.* ſcaturit. *Th.* effundens. *Vulg. redundans.*

Hebr. S. Th. Vul. fons ſapientiæ. *A.* vena ſapientiæ. *LXX.* fons vitæ.

5. *H. A. S. Th. Vulg.* accipere. *LXX.* mirari.

6. *Hebr.* in litem. *A.* in lite. *S.* ad pugnam. *LXX.* in mala. *Vulg. rixis.*

7. *H. LXX. Vul.* contritio. *A. S. Th.* conſternatio.

Hebr. LXX. laqueus. *A. S. Th.* offendiculum. *Vulg. ruina.*

9. *H.* remittens ſe. *A.* qui ſegnis eſt. *S.* qui coarctatur. *LXX.* qui non medetur ſibi. *Th.* remiſſus. *Vulg. qui mollis & diſſolutus eſt.*

10. *H.* turris fortitudinis ejus. *A. Th.* turris potentiæ. *LXX.* ex magnitudine fortitudinis. *Alius*, ex magnitudine operum. *Vul. turris fortiſſima.*

Heb. in ipſam curret juſtus & exaltabitur. *A. S. Th.* in eo curret juſtus & exaltabitur. *LXX.* ei autem accurrentes juſti exaltantur. *Vulg. ad ipſum currit juſtus & exaltabitur.*

קרית עז 11. Σ. πόλις ἰσχύος αὐτῦ. Ο. πόλις ὀχυρά.

ולפני־כבוד ענוה 12. Σ. Θ. καὶ ἔμπροσθεν δόξης ταπείνωσις. Ο. καὶ πρὸ δόξης ταπεινοῦται.

רוח איש יכלכל מחלהו 14. Α. Θ. πνεῦμα ἀνδρὸς διοικήσῃ ἀῤῥωστίαν αὐτῦ. Ο. θυμὸν ἀνδρὸς φρονίμου θεράπων φρόνιμος.

ורוח נכאה מי ישאנה Ο. ὀλιγόψυχον δ' ἄνδρα τίς ὑποίσῃ. Θ. καὶ πνεῦμα πεπληγμένον τίς ὑποίσει αὐτό.

ולב־נבון יקנה־דעת 15. Σ. κλήσεται γνῶσιν. Ο. κλᾶται αἴσθησιν.

ודעת Α. Σ. Θ. γνῶσιν. Ο. ἔννοιαν.

בריבו 17. Σ. ἐν κρίσει αὐτῦ. Ο. ἑαυτῦ κατήγορος.

ישבית הגורל 18. Ο. παύει σιγηρός. Αλλ. παύει κλῆρος.

יפריד Α. ἀφελεῖται. Σ. Θ. διαιτᾷ. Ο. ὁρίζει.

אח נפשע מקריית־עז ומדונים כבריח ארמון 19. Α. ἀδελφὸς ἀθετούμενος ἀπὸ πόλεως κραταιᾶς, ἡ δίκασις ὡς μοχλὸς βάρεως. Ο. ἀδελφὸς ὑπὸ ἀδελφῦ βοηθούμενος, ὡς πόλις ἰσχυρὰ ἡ ὑψηλὴ, ὡς τετειχισμένον βασίλειον. Αλλος, ὡς μεμοχλευμένον βασίλειον.

תבואת שפתיו ישבע 20. Σ. τὰ γενήματα τῦ χείλεως αὐτοῦ ἐμπλησθήσεται. Ο. ἀπὸ δὲ καρπῶν χείλεων αὐτῦ ἐμπλησθήσεται.

ואהביה 21. Α. Σ. ἀγαπῶντες. Ο. κρατοῦντες αὐτῆς.

מצא טוב 22. Ο. εὗρε χαρίτας. Αλλος, εὗρε ἀγαθόν.

רצון Α. Σ. Θ. εὐδοκίαν. Ο. ἱλαρότητα.

11. *Hebr. S.* urbs fortitudinis ejus. *LXX.* urbs munita. *Vulg. urbs roboris ejus.*

12. *Heb. S. Th.* & ante gloriam manſuetudo. *LXX.* & ante gloriam humiliatur. *Vul. & antequam glorificetur, humiliatur.*

14. *Hebr.* Spiritus viri ſufferet infirmitatem ejus. *A. Th.* Spiritus viri curabit morbum ejus. *LXX.* Furorem viri mitigat ſervus prudens. *Vulg. Spiritus viri ſuſtentat imbecillitatem ſuam.*

Heb. & ſpiritum contritum quis feret eum? *LXX.* puſillanimem autem virum quis ſuſtinebit? *Th.* & ſpiritum percuſſum quis portabit illum? *Vulg. ſpiritum vero ad iraſcendum facilem quis poterit ſuſtinere?*

15. *Heb.* acquiret ſcientiam. *S. Vulg.* poſſidebit ſcientiam. *LXX.* poſſidet ſenſum.

Heb. A. S. Th. ſcientiam. *LXX.* cogitationem. *Vul. doctrinam.*

17. *Hebr.* in lite ſua. *S.* in judicio ſuo. *LXX. Vulg.* accuſator ſui.

18. *Heb.* ceſſare faciet ſors. *LXX.* ſedat taciturnus. *Alius*, ceſſare facit ſors. *Vul. comprimit ſors.*

Hebr. S. Th. dividet. *A.* derelinquet. *LXX.* definit. *Vulg dijudicat.*

19. *Heb.* Frater rebellans præ civitate forti: & contentiones ſicut vectis palatii. *A.* Frater rejectus ab urbe valida, & litigium ut vectis domus. *LXX.* Frater a fratre adjutus, tamquam urbs munita & excelſa, quaſi fundata regia domus. *Alius*, quaſi vectibus munita regia domus. *Vul. Frater, qui adjuvatur a fratre, quaſi civitas firma.*

20. *H.* proventu labiorum ſuorum ſaturabitur. *S.* proventibus labiorum ſuorumim plebitur. *LXX.* a fructibus autem labiorum ſuorum implebitur. *Vul. genimina labiorum ipſius ſaturabunt eum.*

21. *Hebr.* & diligens eam. *A. S.* diligentes. *LXX.* tenentes eam. *Vulg. qui diligunt eam.*

22. *Heb. Alius*, *Vul.* invenit bonum. *LXX.* invenit gratias.

Hebr. A. S. Th. benevolentiam. *LXX.* hilaritatem. *Vulg. jucunditatem.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XVIII. Proverbiorum.

v. 1. A. Σ. εἰς ἐπιθυμίαν. Editio Romana & Druſius, unde mutuamur omnia hujus Capitis.

v. 9. A. πολεμοῦσιν &c. Vide infra Prov. 24. 30.

PROVERBIORUM CAP. XIX.

תסלף 3. Α. Σ. διαστρέφει. Ο. λυμαίνεται. Θ. σκελίζει.

ועל־יהוה יזעף לבו Σ. καὶ κατὰ κυρίου ὀργισθήσεται ἡ καρδία αὐτῦ. Ο. τὸ δὲ θεῖον αἰτιάσεται τῇ καρδίᾳ αὐτῦ.

יפרד 4. Σ. χωρίζεται. Ο. λείπεται.

3. HEbr. pervertet. *A. S.* diſſipabit. *LXX.* vaſtat. *Th. Vulg.* ſupplantat.

Heb. & ſuper Dominum ſæviet cor ejus. *S.* & contra Dominum iraſcetur cor ejus. *LXX.* Deum autem accuſat corde ſuo. *Vul. & contra Deum fervet animo ſuo.*

4. *H.* ſeparabitur. *S.* ſeparatur. *LXX.* deſeritur. *Vul. ſeparantur.*

לא ינקה 5. A. Σ. Θ. οὐκ ἀθωωθήσεται. O. οὐκ ἀτιμώρητος ἔσαι.

לא ימלט A. Σ. οὐ σωθήσεται. O. οὐ μὴ φύξεται.

וכל־רע לאיש מתן 6. Σ. καὶ πᾶς φίλος ἀνδρὸς δωμάτων. O. πᾶς δὲ ὁ κακὸς γίνεται ὄνειδος ἀνδρί.

מרוץ 7. O. ἐρεθίζει. Αλλ. σβέννυσι.

לב 8. O. φρήνας. Αλλος, καρδίαν.

לא־נאוה 10. Σ. οὐ πρέπει. O. οὐ συμφέρει.

כי־לעבד משל בשרים O. καὶ ἐὰν οἰκέτης ἄρξηται μετ' ὕβρεως δυναστεύειν. Θ. σὺ δὲ δούλῳ ἄρχοντι μὴ ἐξουσίαζε ἄρχοντι. Οἱ λοιποὶ, δεσπότου, δυνάστου.

שכל אדם האריך אפו 11. A. Θ. φρήνησις ἀνδρὸς μακροθυμία αὐτοῦ. O. ἐλεήμων ἀνὴρ μακροθυμεῖ

ותפארתו עבר על־פשע A. καὶ κύγχοις αὐτοῦ παρέρχεσθαι ὑπὲρ ἀδικίαν. Σ. ἡ ἀγλαΐσμα αὐτοῦ ὑπερβαίνειν ἀδίκημα. O. ὃ δὲ καύχημα αὐτοῦ ἐπέρχεται παρανόμοις. Αλλος, δικαίου καύχημα ὑπερήσασθαι παρανόμους.

נהם 12. O. βρυγμῷ. Αλλος, τετραγμῷ.

רצונו A. Σ. Θ. εὐδοκία. O. ὃ ἱλαρόν.

רהה 13. A. Θ. ὀπτασία. Σ. ὀδυνῶν. O. αἰσχυνῶν.

ודלף טרד מריבי אשה A. καὶ σταγὼν σταγόνος ἀδικίαι γυναικός. Σ. ἡ σταγόνες καταπονοῦσαι μάχαι γυναικός. O. οὐχ ἁγναὶ δίκαι ἀπὸ μισθώματος ἑταίρας.

אשה משכלת 14. A. Θ. γυνὴ ὀπτήμων. Σ. γυνὴ σωφρονοῦσα. O. γυνὴ φρόνιμος.

עצלה תפיל תרדמה 15. A..... καταφορά. Σ. Θ. ἀκηρία ὑπερβάλλει ἔκστασιν. O. ἀθυμία κατέχει ἀνδρόγυνον.

ונמלו ישלם־לו 17. Σ. Θ. καὶ ὃ ἀνταπόδομα αὐτοῦ ἀνταποδώσει αὐτῷ. O. καὶ δὲ ὃ δόμα αὐτοῦ ἀνταποδώσει αὐτῷ.

ואל־תשא נפשך 18. A. καὶ μὴ ὃς ὃ θανατῶσαι αὐτὸν μὴ ἄρῃς ψυχήν σου. O. Εἰς δὲ ὕβριν μὴ ἐπαίρου τῇ ψυχῇ σου.

גדל־חמה 19. O. καυχῶν. Θ. μεγαλόθυμος.

כי אם־תציל ועוד תוסף A. Θ. ὅτι ἐὰν ἀφέλῃς, (al ῥύσῃ) καὶ ἔτι προσθήσει. O. ἐὰν δὲ λοιμεύσῃται, καὶ τῇ ψυχῇ αὐτοῦ προσθήσει.

5. *Heb.* Non erit impunis. *A. S. Th.* Non feret impune. *LXX.* Non impunitus erit. *Vulg. Non erit impunitus.*

Heb. non evadet. *A. S.* non ſalvabitur. *LXX. Vul.* non effugiet.

6. *Hebr.* & quivis amicus viro doni. *S.* & omnis amicus eſt viri donorum. *LXX.* omnis autem malus fit opprobrium viro. *Vulg. & amici ſunt dona tribuentis.*

7. *Heb.* ſequens. *LXX.* contendit. *Alius*, perfodit. *Vul. ſectatur.*

8. *Hebr. Alius*, cor. *LXX.* prudentiam. *Vulg. mentis.*

10. *Heb.* non decora eſt. *S.* non decet. *LXX.* non conferunt. *Vul. non decent.*

H. quia ſervum dominari in principes. *LXX.* & ſi ſervus incipiat cum contumelia dominari. *Th.* neque ſervo dominari principi. *Reliqui*, domini, dynaſtæ. *Vulg. nec ſervum dominari principibus.*

11. *H.* Intellectus hominis prolongavit iram ejus. *A. Th.* Prudentia hominis longanimitas ejus. *LXX.* Miſericors vir longanimis eſt. *Vulg. Doctrina viri per patientiam noſcitur.*

Heb. & gloria ejus tranſire ſuper prævaricationem. *A.* & gloriatio ejus tranſire ſuper prævaricationem. *S.* & ornamentum ejus tranſire ſuper injuriam. *LXX.* gloriatio autem ejus ſupervenit iniquis. *Alius*, juſti gloriatio punire iniquos. *Vulg. & gloria ejus eſt iniqua pretergredi.*

12. *Hebr.* rugitus. *LXX.* rugitui. *Alius*, gemitui. *Vulg. fremitus.*

Heb. A. S. Th. benevolentia ejus. *LXX. Vul.* hilaritas.

13. *Hebr.* contritiones. *A. Th.* inſidiæ. *S. Vul.* dolor. *LXX.* confuſio.

H. & ſtillatio continuans contentiones mulieris. *A.* & ſtillicidium continuum (*vel* repentinum,) lites mulieris. *S.* & ſtillæ celeres pugnæ mulieris. *LXX.* non pura vota de mercede meretricis. *Vul. & tecta jugiter perſtillantia litigioſa mulier.*

14. *Heb. S.* mulier intelligens. *A. Th.* mulier ſciens. *LXX.* mulier viro. *Vulg. uxor prudens.*

15. *H.* Pigritia cadere facit ſoporem. *A.* profundum ſomnum. *S. Th.* pigritia injicit extaſim. *LXX.* ſegnities detinet effœminatum. *Vul. pigredo immittit ſoporem.*

17. *Heb.* & retributionem ejus reddet ei. *S. Th.* ſecundum retributionem ejus reddet ei. *LXX.* ſecundum donum ejus reddet ei. *Vul. & viciſſitudinem ſuam reddet ei.*

18. *Hebr.* & ad fremitum ejus ne eleves animam tuam. *A.* & ad occidendum eum ne tollas animam tuam. *LXX.* ad contumeliam autem ne eleveris animo tuo. *Vul. ad interfectionem autem ejus ne ponas animam tuam.*

19. *Hebr.* magnus ira. *LXX.* male affectus. *Th.* magnanimus. *Vulg. qui impatiens eſt.*

Heb. quia ſi erueris, & adhuc addes. *A. Th.* quia ſi abſtuleris, & adhuc addet. *LXX.* ſi autem corruperit, & animam ſuam addet. *Vul. & cum rapuerit, aliud apponet.*

שבע עצה וקבל מוסר 20. Σ. ἀκούων βελῆς δεδιδάξεται παιδείαν. Ο. ἄκουε γὰρ παιδείαν πατρός σου.

ושבע ילין בל־יפקד רע 23. Ο. ὁ δὲ ἄφοβος αὐλισθήσεται ἐν τόποις, οὗ οὐκ ἔστιν ἐπιστήμη. Αλλος, πλανώμενος ἢ ἐμπλησθεὶς αὐλισθήσεται ἄνευ ἐπισκοπῆς πονηρᾶς.

בצלחת 24. Α. μασχάλῃ. Σ. μάλῃ. Ο. κόλπον.

וישיבנה Ο. ἐπιστρέψει. Αλλοι, ἐπισπάσῃ.

פתי 25. Α. πολυτρόπους. Ο. ἄφρων.

רעת Α. Σ. Θ. γνῶσιν. Ο. αἴσθησιν.

יברח 26. Α. ἀποδιδράσκων. Ο. ἀπωθούμενος.

חדל־בני 27. Οἱ λοιποὶ, ἔκλειπε υἱέ μου. Ο. υἱὸς ἀπολιπόμενος.

עד בליעל 28. Α. Θ. μάρτυς πλάνος. Ο. ὁ ἐξυβρίζων παῖδα ἄφρονα.

ולץ משפט Α. Θ. χλευάσῃ κρίσιν. Ο. καθυβρίσει δικαίωμα.

רשעים יבלע אן Α. Θ. αἰσχύνην καταπίεται, καταποντίσῃ. Σ.... αἰσχύνας. Ο. ἀσεβῶν καταπίεται κρίσις.

ללצים 29. Α. χλευασταῖς. Σ. λοιμοῖς. Ο. ἀκολάστοις.

והלמות לגו כסילים Σ. σφυροκοπίαι... Ο. πληγαὶ ὁμοίως ἄφροσιν. Θ. συγκλάσεις νώτῳ αἰσχύντων.

20. *H.* Audi consilium, & suscipe correptionem. *S.* Audiens consilium, suscipiet disciplinam. *LXX.* Audi, fili, disciplinam patris tui. *Vulg. Audi consilium, & suscipe disciplinam.*

23. *Hebr.* & satur commorabitur, non visitabitur malo. *LXX.* carens autem timore morabitur in locis, ubi non consideratur scientia. *Alius*, errans & repletus, manebit sine visitatione mala. *Vulg. in plenitudine commorabitur absque visitatione pessima.*

24. *H.* in axilla. *A.* axillam. *S.* axilla. *LXX.* sinum. *Vulg. sub asella.*

Hebr. reducet eam. *LXX.* admovebit. *Alii*, adducet. *Vulg. applicat.*

25. *Hebr.* simplex. *A.* delinitus. *LXX. Vulg.* stultus.

Heb. A. S. Th. scientiam. *LXX.* sensum.

26. *Heb.* fugabit. *A.* aufugiens. *LXX.* qui expellit. *Vul. fugat.*

27. *Heb.* cessa, fili mi. *Reliqui*, vaca, fili mi. *LXX.* filius omittens. *Vul. Non cesses, fili.*

28. *Heb.* testis Belial. *A. Th. Vulg.* testis iniquus. *LXX.* qui spondet puerum imprudentem.

Hebr. A. Th. deridebit judicium. *LXX.* contumelia afficiet justificationem. *Vulg. derides judicium.*

Hebr. impiorum, deglutiet iniquitatem. *A. Th.* iniquorum, devorabit, demerget. *S...* iniquitatem. *LXX.* impiorum, devorabit judicia. *Vulg. impiorum, devorat iniquitatem.*

29. *Heb. A. Vul.* derisoribus. *S.* pestilentibus. *LXX.* intemperantibus.

Heb. & percussiones tergo stultorum. *S.* percussiones... *LXX.* supplicia similiter imprudentibus. *Th.* confractiones tergo amentium. *Vul. & mallei percutientes stultorum corporibus.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XIX. Proverbiorum.

v. 3. A. Σ. διαστρέφει. Edit. Romana & Drusius, qui cæteras hujus Capitis lectiones nobis suppeditarunt.

v. 21. Αλλ..... ἐπιστοπῆς ποιμῆς. Est Aquilæ aut Theodotionis, ut quidem videtur. Consule Lexicon Græcum in voce ἐπιστοπή, & Hebraïcum in קפד Hebraïcum habet דין־קפד, LXX. vero qui verterunt, καὶ ἐπιστοπῇ γνώσης, legerunt haud dubie ultimam vocem דין vel דעת γνώσης.

v. 28. A. Θ νόμῳ κατασκῇ, καθαιρετῶ. Drusius sic. Vox νόμῳ haud dubie corrupta est, pro ἀνόμων. Reliqua vero sic intelligenda, ut Aquila, καθαιρῇ, Theodorio autem καθαιρετῇ, verterit.

v. 29. Ο. ὁμοίως ἄφροσιν. Legendum prorsus videtur, ὁμοίως ἄφροσιν.

PROVERBIORUM CAP. XX.

לין היין 1. Α. Θ. χλευασὴς οἶνος. Σ. λοιμὸς οἶνος. Ο. ἀκόλαστον οἶνος. Αλλ. ἀπαιδευσία οἶνος.

ובל־שגה בו לא יחכם Ο. πᾶς ὁ ἄφρων τοιούτοις συμπλέκεται. Αλλος, πᾶς ὁ ὁ λυμαινόμενος οὐκ ἔσται σοφός.

נהם 2. Ο. ὀχμός. Αλλος, βρυγμός.

1. *Heb. A. Th.* derisor vinum. *S.* pestilens vinum. *LXX.* dissolutum est vinum. *Alius*, indisciplinata res vinum *Vul. luxuriosa res est vinum.*

Heb. & omnis errans in eo non erit sapiens. *LXX.* omnis autem stultus talibus complicatur. *Alius*, omnis autem corruptus, non erit sapiens. *Vulg. quicumque his delectatur, non erit sapiens.*

2. *H.* rugitus. *LXX.* a furore. *Alius*, a rugitu. *Vulg. sicut rugitus.*

מהעברו A. Σ. Θ. ὑπερβαίνων. O. προξενῶν.

Heb. ſuccenſens ei. *A. S. Th.* ſupergrediens. *LXX.* qui irritat. *Vulg. qui provocat.*

שבת מריב 3. A. καθίσαι ἀπὸ ἀιτιδικαίας. Σ. ἀποχωρῆσαι ἀπὸ ἀνδίας. O. ἀποτρίψεσθαι ῥαιδιρίας.

3. *H.* conſidere a lite. *A.* ſuperſedere a litigatione. *S.* ſecedere a moleſtia. *LXX.* averſari contumeliam. *Vul. qui ſeparat ſe a contentionibus.*

יתולע A. ἀξιοθεωθήσεται. Σ. ἀποκαλυφθήσεται. O. συμπλέκεται.

H. miſcebit ſe. *A.* contumelia afficietur. *S.* revelabitur. *LXX.* complicatur. *Vul. miſcentur.*

מחרף עצל לא יחרש וישאל בקציר ואין 4. Σ. διὰ ψῦχος ὀκνηρὸς οὐκ ἀεργεισάσει, καὶ αἰτήσει ἐν ἀμήτῳ καὶ οὐκ ἔσται. O. ὀνειδιζόμενος ὀκνηρὸς οὐκ αἰσχύνεται, ὡσαύτως καὶ ὁ δανιζόμενος ἔστω ἐν ἀμήτῳ.

4. *Heb.* Propter hiemem piger non arabit poſtulabit in meſſe, & non. *S.* Propter frigus piger non arabit, & poſcet in meſſe, nec inveniet. *LXX.* Exprobratus piger non confunditur: ſimiliter & qui fœnore accipit frumentum in meſſe. *Vulg. Propter frigus piger arare noluit: mendicabit ergo æſtate, & non dabitur illi.*

ואיש אמונים מי ימצא 6. A. Σ. Θ. ἄνδρα δὲ πιστὸν τίς εὑρήσει. O. ἄνδρα ὃ πιστὸν ἔργον εὑρεῖν.

6. *Heb.* & virum veritatum quis inveniet? *A. S. Th. Vulg.* virum autem fidelem quis inveniet? *LXX.* virum autem fidelem opus eſt invenire. *i.* difficile eſt.

מזרה 8. O. οὐκ ἀναπῦται. Θ. λικμᾷ.

8. *Heb.* diſpergens. *LXX.* non adverſatur. *Th.* ventilat. *Vulg. diſſipat.*

מי יאמר זכיתי לבי טהרתי מחטאתי 9. Σ. τίς ἐρῇ, ἐλάμπρυνα τὴν καρδίαν μου, κεκαθάρισμαι ἀπὸ ἁμαρτίας μου. O. τίς καυχήσεται ἁγνὸν ἔχειν τὴν καρδίαν; ἢ τίς παρρησιάσεται καθαρὸς εἶναι ἀπὸ ἁμαρτίας;

9. *H.* Quis dicet: Mundavi cor meum, mundus ſum a peccato meo? *S.* Quis dicet: Lucidum reddidi cor meum, mundatus ſum a peccato meo? *LXX.* Quis gloriabitur caſtum ſe habere cor? aut quis confidenter dicet ſe mundum eſſe a peccato? *Vul. Quis poteſt dicere: Mundum eſt cor meum, purus ſum a peccato?*

יתנכר־נער 11. Σ. ὑπηρεσιασθήσεται νέος. O. συμποδισθήσεται νεανίσκος. Ἄλλοι, ὑποσκελισθήσεται.

11. *Hebr.* cognoſcetur puer. *S.* cognoſcetur juvenis. *LXX.* compedietur adoleſcens. *Alii*, ſupplantabitur. *Vul. intelligitur puer.*

אם־זך ואם־ישר פעלו O. μὴ ὁσία, καὶ δικαία ἡ ὁδὸς αὐτοῦ. Θ. Εἰ λαμπρὰ καὶ δικαία ἐργασία αὐτοῦ.

Heb. utrum mundum, & utrum rectum opus ejus. *LXX.* cum ſancto, & recta via ejus. *Th.* ſi ſplendida & recta operatio ejus. *Vul ſi munda & recta ſint opera ejus.*

שנה פן־תורש 13. Σ. ὕπνον, ἵνα μὴ πτωχευθῇς. O. κατάλαλον ἵνα μὴ ἐξαρθῇς.

13. *Heb.* ſomnum, ne forte pauper efficiaris. *S.* ſomnum, ne indigeas. *LXX.* obloqui, ne de medio tollaris. *Vul. ſomnum, ne te egeſtas opprimat.*

באשון 20. Σ. ἐν σκοτομιᾷ. O. ὄψονται σκότος.

20. *Heb.* in nigrore. *S.* in nocte illuni. *LXX.* videbunt tenebras. *Vul. in mediis tenebris.*

נחלה מבהלת 21. Σ. Θ. κληρονομία σπουδαζομένη. O. μερὶς ὑπασπουδαζομένη.

21. *H.* hæreditas feſtinans. *S. Th.* hæreditas feſtinata. *LXX.* pars feſtinata. *Vulg. hæreditas, ad quam feſtinatur.*

מוקש אדם ילע קדש 25. A. σκῶλον ἀνθρώπου καταπίεται ἡγιασμένος. O. παγὶς ἀνδρὶ ταχύ τι τῶν ἰδίων ἁγιάσαι.

25. *Heb.* laqueus hominis devorabit ſanctitatem. *A.* offendiculum hominis abſorbet ſanctificatus. *LXX.* laqueus viro cito quid ex propriis ſanctificare. *Vul. Ruina eſt hominis devorare ſanctos.*

נר 27. A. Σ. Θ. λύχνος. O. φῶς. Ἄλλοι, λαμπήρ.

27. *Hebr. A. S. Th. Vulg.* lucerna. *LXX.* lux. *Alii*, ſax.

ונשמת O. πνοή. Ἄλλος, πνεῦμα.

H. Alius, ſpiritus. *LXX. Vul.* ſpiraculum.

ינצרו 28. A. Σ. διατηρήσουσι. O. φυλακή.

28. *Heb.* cuſtodient. *A. S.* ſervabunt. *LXX.* cuſtodia. *Vulg. cuſtodiunt.*

בחכם 29. A. Σ. Θ. ἰσχὺς αὐτῶν: O. σοφία.

29. *H. A. S. Th. Vulg.* fortitudo eorum. *LXX.* ſapientia.

הדר O. δόξα. Θ. εὐπρέπεια.

H. Th. decor. *LXX.* gloria. *Vulg. dignitas.*

שיבה A. Σ. Θ. πολιά. O. πολιαί.

Hebr. A. S. Th. Vulg. canities. *LXX.* canities, *plural.*

חברות פצע 30. A. Θ. μώλωπες τραύματος. O. ὑπώπια καὶ συντείμματα.

30. *H.* livores vulneris. *A. Th.* vibices vulnerum. *LXX.* livores & contritiones. *Vulg. livor vulneris.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XX. Proverbiorum.

v. 1. A. Θ. χλευασὴς οἶνος &c. Editio Romana & Druſius, ut & ſequentes hujus Capitis.

v. 2. Αλλ. βρυγμῶ. Videtur eſſe Aquilæ qui ita vertit Pſalm. 37. 9.

PROVERBIORUM CAP. XXI.

והבן 2. Σ. Θ. ἑτοιμάζει. O. κατευθύνει.

5. מחשבות חרוץ אך־למותר וכל־אץ אך־ לכחסור ※ λογισμοὶ σπουδάζοντες, πλὴν εἰς ὑστέρημα· καὶ πᾶς ὑπασπουδάζων, πλὴν εἰς ὑστέρημα.

6. פעל אצרות בלשון שקר הבל נדף מבקשי־ מות O. ὁ ἐργῶν θησαυρίσματα γλώσσῃ ψευδεῖ, μάταια διώκει ὑπὲρ παγίδας θανάτου. Θ. ὁ ἐργαζόμενος θησαυρὸς ἐν γλώσσῃ ψεύδει, ἀτμὸς φερόμενος. Σ..... ζητῶν θάνατον.

7. שוד־רשעים יגורם A. ἀφαιρεμὴ ἀσεβῶν ὑπεραίρῃ αὐτούς. O. ὄλεθρος ἀσεβέσιν ὑπεξαιρεθήσεται.

ג 9. A. Σ. Θ. δώμασι. O. ὑπαίθρου.

אשת מדנים ובית חבר Σ. Θ. ἢ μὴ γυναικὸς μαχίμης καὶ οἴκου ἐπαιωρουμένου. O. ἢ ἐν κεκονιαμένοις μετ' ἀδικίας καὶ ἐν οἴκῳ κοινῷ.

10. נפש רשע אותה־רע לא־יחן בעיניו רעהו Σ. ψυχὴ αἰσχρὰ ἐπόθησε πονηρὰ, οὐκ ἐλεήσει ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτῆς ὁ πλησίον αὐτῆς. O. ψυχὴ ἀσεβοῦς οὐκ ἐλεηθήσεται ὑπ' οὐδένος τῶν αἰσχρῶν.

11. וחכם־פתי יחכם Σ. σοφισθήσεται ὁ νήπιος. O. πανουργότερος γίνεται ὁ ἀνόητος.

12. משכיל צדיק לרשע מסלף רשעים לרע Σ. ὑποπτεύει ἀσεβὴς εἰς κακόν. O. φαυλίζει ἀσεβὴς ἐν κακοῖς.

14. יכפה־אף 14. Σ. σβέσει ὀργὴν. O. ἀναιρεῖται ὀργάς.

15. ומחתה לפעלי און 15. Σ. Θ. καὶ δέλεαρ τοῖς ἐργαζομένοις ἀνομίαν. O. ὅσιος δὲ ἀκάθαρτος τοῖς πανούργοις.

16. רפאים 16. A. ῥαφαείν. Σ. τοῖς θεομάχοις. O. γιγάντων.

17. איש מחסור 17. Σ. ἐνδεήσεται ἀγαθῶν. O. ἀνὴρ ἐνδεής.

לא יעשיר A. Σ. Θ. οὐ πλουτήσει. O. εἰς πλοῦτον.

1. *Heb.* & ponderans. *S. Th.* præparat. *LXX.* dirigit. *Vulg. appendit.*

5. *Heb.* Cogitationes ſolliciti vere ad ſuperabundantiam, & omnis feſtinus vere ad defectum. ※ Cogitationes concidentes, tantummodo ad ſuperabundantiam, & omnis feſtinans, dumtaxat ad defectum. *Vul. Cogitationes robuſti, ſemper in abundantia: omnis autem piger ſemper in egeſtate eſt.*

6. *Hebr.* Opus theſaurorum in lingua mendacii, vanitas expulſa, quærentes mortem. *LXX.* Qui operatur theſauros lingua mendaci, vana ſectatur in laqueos mortis. *Th.* Qui operatur theſauros in lingua mendaci, vapor eſt qui fertur. *S.*... quærens mortem. *Vulg. Qui congregat theſauros lingua mendacii, vanus & excors eſt, & impingetur ad laqueos mortis.*

7. *Hebr.* rapina impiorum terrebit eos. *A.* vaſtitas impiorum detrahet eos. *LXX.* perditio impiis hoſpitio ſuſcipietur. *Vulg. rapinæ impiorum detrahent eos.*

9. *Heb.* tecti. *A. S. Th. Vul.* domatis. i. *tecti. LXX.* ſub dio.

Heb. præ muliere contentionum, & domo ſocietatis. *S. Th.* quam cum muliere litigioſa, & domo meretricia. *LXX.* quam in calce illitis cum iniquitate, & in domo communi. *Vul. quam cum muliere litigioſa, & in domo communi.*

10. *Hebr.* Anima impii deſideravit malum: non gratus erit in oculis ejus amicus ejus. *S.* Anima iniqui deſideravit malum: non miſerebitur oculis ſuis proximi ſui. *LXX.* Anima impii non conſequetur miſericordiam ab ullo hominum. *Vulg. Anima impii deſiderat malum, non miſerebitur proximo ſuo.*

11. *Heb.* ſapiens efficietur ſimplex. *S.* ſapiens evadet infans. *LXX.* aſtutior fit innocens. *Vul. ſapientior erit parvulus.*

12. *Hebr.* pervertens impios ad malum. *S.* ſupplantat impios in malum. *LXX.* vilipendit impios in malis. *Vulg. ut detrahat impios a malo.*

14. *Hebr.* teget furorem. *S.* extinguet iram. *LXX.* evertit iras. *Vulg. extinguit iras.*

15. *H.* & contritio operantibus iniquitatem. *S. Th. Vul.* & pavor operantibus iniquitatem. *LXX.* ſanctus autem immundus eſt apud malos.

16. *Hebr.* Manium. *A.* Raphain. *S.* a Dei hoſte. *LXX. Vulg.* gigantum.

17. *H.* vir defectûs. *S.* indigebit bonis. *LXX.* vir egenus. *Vulg. in egeſtate erit.*

Hebr. Vulg. non ditabitur. *A. S. Th.* non ditеſcet. *LXX.* in divitias.

כפר 18. A. Σ. Θ. ἱλάσμα. O. ἐξιλάσμα.

18. *Heb. A. S. Th.* propitiatio. *LXX.* circumpurgatio. *Vul. pro juſto datur.*

רשע A. Σ. Θ. ἀσεβής. O. ἄνομος. Αλλ. ἄδικος.

Hebr. A. S. Th. Vulg. impius. *LXX.* iniquus. *Alius*, injuſtus.

וכעס 19. Σ. θυμώδης. O. ὀργίλου.

19. *Hebr. S. LXX. Vulg.* iracunda.

יבלעו 20. O. καταπίονται αὐτόν. Αλλος, καταποντῶσιν.

20. *Heb.* deglutiet eum. *LXX.* devorabunt illum. *Alius*, demergent. *Vulg. diſſipabit illud.*

רדף צדקה 21. A. Σ. Θ. διώκων δικαιοσύνην. O. ὁδὸς δικαιοσύνης.

21. *Hebr.* ſequens juſtitiam. *A. S. Th.* perſequens juſtitiam. *LXX.* via juſtitiæ. *Vul. qui ſequitur juſtitiam.*

יבצא O. εὑρήσει. Αλλος, θησαυρίζει.

H. LXX. Vul. inveniet. *Alius*, theſaurizat.

עיר גבורים עלה הבטח 22. A. Σ. Θ. πόλιν δυνατῶν ἀνέβη σοφός. O. πόλεις ὀχυρὰς ἐπέβη σοφός.

22. *Hebr. A. S. Th. Vulg.* Civitatem fortium aſcendit ſapiens. *LXX.* Civitates munitas aſcendit ſapiens.

עשה בעברה זדון 24. Σ. ποιῶν ἐν ὀργῇ ὑπερήφανος. O. ὃς δὲ μνησικακεῖ πρᾶος.

24. *Heb.* faciens in ira ſuperbiæ. *S.* faciens in ira ſuperbus. *LXX.* qui autem injuriarum memor eſt iniquus. *Vulg. qui in ira operatur ſuperbiam.*

תאוה עצל תמיתנו 25. Σ. Θ. ἐπιθυμία ὀκνηροῦ θανατώσει αὐτόν. O. ἐπιθυμίαι ὀκνηρὸν ἀποκτείνουσι. Αλλ. καταβάλλουσιν.

25. *Hebr. S. Th.* Deſiderium pigri interficiet eum. *LXX. Vulg.* Deſideria occidunt pigrum. *Alius*, dejiciunt.

אף כי־בזמה יביאנו 27. A. καὶγὰρ ὅτι ἔννοια εἶσει αὐτόν. O. ἢ γὰρ πονηρίαν προσφέρουσι αὐτάς.

27. *Heb.* etiam quia in cogitatione mala attulerit illud. *A.* & utique quoniam cogitatio feret eum. *LXX.* etenim inique offerunt eas. *Vulg. quia offeruntur ex ſcelere.*

לנצח ידבר 28. A. Σ. Θ. Εἰς νῖκος προέσεται. O. Φυλασσόμενος χαλινός.

28. *H.* in finem loquetur. *A. S. Th.* in victoriam ibit. *LXX.* cuſtoditus loquetur. *Vulg. loquetur victoriam.*

העז איש רשע בפניו 29. O. ἀσεβὴς ἀνὴρ αἰσχυνθῆς ὑφίσταται προσώπῳ. Θ. ἐνεδραίωσεν ἀνὴρ ἀσεβὴς πρόσωπον αὐτοῦ.

29. *Hebr.* Roboravit vir impius in facie ſua. *LXX.* Impius vir impudenter ſubſiſtit facie. *Th.* Obfirmavit vir impius faciem ſuam. *Vulg. Vir impius procaciter obfirmat vultum ſuum.*

יבן A. Σ. ἑτοιμάσει. O. σωιῷ.

Heb. A. S. præparabit. *LXX.* intelliget. *Vul. corrigit.*

לנגד יהוה 30. A. Σ. Θ. κατέναντι κυρίου. O. πρὸς τὸ ἀσεβῆ.

30. *Hebr. A. S. Th. Vulg.* contra Dominum *LXX.* contra impium.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XXI. Proverbiorum.

v. 2. Σ. Θ. ἑτοιμάζει. Sic Editio Romana & Druſius, qui ſequentes etiam lectiones adferunt.

v. 5. λογισμοὶ σωτήριοι &c. Hæc quæ in quibuſdam Exemplaribus ſequuntur, & deſiderantur in O. aſteriſco ut videtur notata erant.

v. 16. A. Ραφαὶρ. Σ. τοῦ θησαυροῦ. Melius legatur, τοῦ θησαυροῦ.

PROVERBIORUM CAP. XXII.

נבחר 1. A. Θ. ἐκλεκτόν. O. αἱρετώτερον.

1. *Ebr. LXX.* eligibilius. *A. Th.* electum. *Vul. melius.*

ראה רעה ויסתר 3. A. Θ. εἶδε κακίαν καὶ ἐκρύβη. O. ἰδὼν πονηρὰν τιμωρίαν, καὶ κεκολασμένος αὐτὸς παιδεύεται.

3. *Heb. A. Th. Vul.* vidit malum, & abſcondit ſe. *LXX.* videns malignum punitum, & valide ipſe eruditur.

עקב ענוה יראת יהוה 4. Σ. ὕστερον προσευτῆτος φόβος κυρίου. O. ἀρχὴ σοφίας φόβος κυρίου.

4. *Heb.* Propter manſuetudinem timor Domini. *S.* Poſt manſuetudinem timor Domini. *LXX.* Progenies ſapientiæ timor Domini. *Vulg. Finis modeſtiæ timor Domini.*

יחזק נחם 5. A. Σ. Θ. μακρυνθήσεται. O. ἀφίξεται αὐτῷ.

5. *Heb.* ſe elongabit ab eis. *A. S. Th.* procul recedet. *LXX.* abſtinebit ab eis. *Vulg. longe retedit ab eis.*

ועבד לוה לאיש מלוה 7. Σ. Θ. καὶ δοῦλος δα-

7. *H.* & ſervus mutuans viro commodanti.

νειζόμενος ἀνδρὶ δανείζοντι. O. ᾧ οἰκέται ἰδίοις δεσπόταις δανειοῦσιν.

זורע עולה יקצר־און 8. A..... ἀνωφελές. Σ. ὁ σπείρων ἀνομίαν θερίσει ἀδικίαν. O. ὁ σπείρων φαῦλα θερίσει κακά. Θ. ὁ σπείρων ἀδικίαν θερίσει ἀνομίαν.

יברך 9. O. εὐλογηθήσεται. Αλλ. εὐλογεῖ ὁ θεός. Αλλ. ἀγαπᾷ ὁ θεός.

לץ 10. A. Σ. Θ. χλευαστής. O. λοιμόν.

מדון Σ. Θ. μάχη. O. νῖκος.

טהור־לב 11. A. Θ. καθαρὰς καρδίας. Σ. ἁγνὰς καρδίας. O. ὁσίας καρδίας.

חן שפתיו רעהו מלך Θ. χείλεσι ποιμαίνει βασιλεύς. Αλλος, χάρις χειλέων ἑταῖρος αὐτῷ βασιλεύς.

דעת 12. A. Σ. Θ. γνῶσιν. O. αἴσθησιν.

ארצח 13. A. Σ. Θ. φονευθήσομαι. O. φονεύσω.

עם 14. A. Σ. Θ. ἐκεῖ. O. εἰς αὐτόν.

קשורה בלב 15. A. Θ.... ἐν καρδίᾳ. Σ. ἐνδέδεται ἐν καρδίᾳ. O. ἐξῆπται καρδίας.

נותן לעשיר אך למחסור 16. Σ. δώσει πλουσίῳ δι' ὅλου ὑστέρημα. O. δίδωσι ᾗ πλουσίῳ ἐπ' ἐλάσσονι. Αλλος, ᾗ τῷ ἐλαττόνος δίδωσιν ἀφορμὰς κακοποιίας.

יכנו 18. A. Σ. Θ. ἑτοιμασθήσονται. O. εὐφροσυνθήσει σε.

חודעתיך היום 19. A. Σ. γνωστὸν ἐποίησά σοι ζωήν. O. ᾗ γνωρίσει σε τὴν ὁδόν σου. Αλλος, τὴν ὁδὸν αὐτῶν. Αλλος, τὰς ὁδούς αὐτῶν.

לשלחיך 21. A. Θ. τοῖς ἀποστέλλουσί. O. τοῖς παραβαλλομένοις σοι.

אל־תגזל־דל 22. Σ. μὴ ἁρπάσῃς πτωχόν. O. μὴ ἀποδιάζῃ πένητα.

כי־יהוה יריב ריבם וקבע את־קבעיהם נפש 23. A. ὅτι κύριος δικάσει τὴν δίκην αὐτοῦ, καὶ καθηλώσει τοὺς καθηλώσαντας αὐτόν. Σ.... ᾗ κολάσεται τοὺς κολαζομένους ψυχὴν αὐτῶν. O. ὁ γὰρ κύριος κρινεῖ αὐτῶν τὴν κρίσιν, ᾗ ῥύσῃ σὴν ἄσυλον ψυχήν.

אל־תהיה 24. Σ. μὴ φιλιάσῃς. O. μὴ ἴσθι ἑταῖρος.

מוקש 25. A. σκῶλον. Σ. σκάνδαλον. O. βρόχους.

חשכים 29. O. ἀνδράσι κωφοῖς. Θ. σκοτεινοῖς.

S. Th. & servus est qui mutuum accipit ei qui mutuum dat. LXX. & famuli propriis Dominis fœnerabunt. *Vulg. & qui accipit mutuum servus est fœnerantis.*

8. *Heb.* Qui seminat iniquitatem metet calamitatem. *A.*.. inutilitatem. *S.* Qui seminat iniquitatem, metet injustitiam. *LXX.* Qui seminat mala metet mala. *Th.* Qui seminat injustitiam metet iniquitatem. *Vul. Qui seminat iniquitatem metet mala.*

9. *Hebr. A. LXX. Vulg.* benedicetur. *Alius*, benedicit Deus. *Alius*, diligit Deus.

10. *H. A. S. Th. Vulg.* derisorem. *LXX.* pestilentem.

Hebr. contentio. *S. Th.* pugna. *LXX. Vulg.* jurgium.

11. *H. Vul.* cordis munditiam. *A. Th.* munda corda. *S.* casta corda. *LXX.* sancta corda.

Hebr. gratia labiorum ejus amicus ejus rex. *LXX.* labiis pascit rex. *Alius*, gratia labiorum: amicus ejus rex. *Vul. propter gratiam labiorum suorum habebit amicum regem.*

12. *Heb. A. S. Th. Vulg.* scientiam. *LXX.* sensum.

13. *Heb. A. S. Th.* occidar. *LXX.* sicarii. *Vul. occidendus sum.*

14. *Hebr. A. S. Th.* illuc. *LXX. Vul.* in eam.

15. *Hebr.* colligata in corde.... *A. Th.* in corde. *S.* illigatur in corde. *LXX.* pendet a corde. *Vulg. colligata est in corde.*

16. *Heb.* dans diviti vere ad defectum. *S.* qui dabit diviti, ei omnino egestas. *LXX.* dat autem diviti ad minus. *Alius*, contra minorem dat occasiones maleficii. *Vul. dabit ipse ditiori, & egebit.*

18. *Hebr.* dirigentur. *A. S. Th.* præparabuntur. *LXX.* lætificabunt te. *Vulg. & redundabit.*

19. *Hebr.* scire feci te hodie. *A. S.* notam feci tibi vitam. *LXX.* & notam tibi faciat viam tuam. *Alius*, viam ejus. *Alius*, vias ejus. *Vulg. & ostendi eam tibi hodie.*

21. *H.* mittentibus te. *A. Th.* mittenti. *LXX.* his qui proponunt tibi. *Vul. illis qui miserunt te.*

22. *Heb.* Ne diripias tenuem. *S.* Ne diripias pauperem. *LXX. Vulg.* Non facias violentiam pauperi.

23. *H.* Quia Dominus litigabit litem eorum; & configet configentium eorum animam. *A.* Quia Dominus disceptabit causam ejus, & configet eos qui confixerunt eum. *S.*.. & configet eos qui puniunt animam ejus. *LXX.* Dominus enim judicabit judicium suum, & liberabis tuam animam tutam. *Vulg. Quia judicabit Dominus causam ejus, & configet eos qui confixerunt animam ejus.*

24. *Heb.* ne associeris. *S.* ne amicus sis. *LXX.* ne sis amicus. *Vul. noli esse amicus.*

25. *Hebr.* laqueum. *A.* offendiculum. *S. Vul.* scandalum. *LXX.* laqueos.

29. *Heb.* tenebrosorum. *LXX.* viris socordibus. *Th.* tenebrosis. *Vulg. ignobilis.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XXII. Proverbiorum.

v. 1. A. Θ. ἀλαζόνων. Hæc lectio & aliæ omnes hujus Capitis ex Editione Romana & ex Druſio.

v. 8. A. ἀνοφιλὲς. Veriſimile eſt Aquilæ verſionem plenam ita habuiſſe, ὁ σπείρων ἀνομίαν θερίσει ἀνοφιλές. Scribam autem eam dumtaxat vocem exſcripſiſſe qua a Symmacho differebat.

v. 16. ΑΛΛΩ, κ) τῷ ἰλαίτονι ἡδύνειν &c. Videtur Scholion eſſe, & ut Scholion notatur apud Druſium.

PROVERBIORUM CAP. XXIII.

ושמת שכין בלעך 2. A. κ) θήσεις μάχαιραν ἐπὶ καπετόσῃ σε. O. κ) βάλλε τὴν χεῖρά σε. Θ. κ) θήσεις μάχαιραν τῷ λάρυγγί σε.

2. *Heb.* & pones cultrum in fauce tua. *A.* & pones gladium in gula tua. *LXX.* & immitte manum tuam. *Th.* & pones gladium gutturi tuo. *Vulg. & ſtatue cultrum in gutture tuo.*

 והוא לחם כזבים 3. A. Θ. κ) αὐτὸς ἄρτος ψευσμάτων. O. ταῦτα γὰρ ἔχεται ζωῆς ψεύδεις.

3. *Hebr.* & hic panis mendaciorum. *A. Th.* ipſe panis mendaciorum. *LXX.* hæc enim obtinent viam falſam. *Vul. in quo eſt panis mendacii.*

אל־תיגע להעשיר מבינתך חדל 4. A. μὴ κόπια τοῦ πλουτῆσαι ἀπὸ τ σωφρονῶς σε. O. μὴ περιεῖναί σοι πένης ὢν πλουτῶ, τῇ δὲ σῇ ἔννοια ἀπόσχῃ. Θ.... ἀπὸ τ σωφροσύνης σε παῦσαι.

4. *Heb.* Ne labores ad diteſcendum, ab intelligentia tua ceſſa. *A.* Ne labores ad diteſcendum a prudentia tua. *LXX.* Ne extendas te, cum ſis pauper, ad divitem: tua autem conſideratione abſtine. *Th.*... a prudentia tua ceſſa. *Vulg. Noli laborare ut diteris; ſed prudentiæ tuæ pone modum.*

ועיף העכים 5. A. Σ. Θ. κ) πτερωθήσεται εἰς τ οὐρανόν. O. καὶ ὑποτρέφῃ εἰς τ ἴκνον τῆς ἀφεσεκότος αὐτῆς.

5. *H.* & volabit in cœlos. *A. S. Th.* & volabit in cœlum. *LXX.* & revertit in domum præſidis ſui. *Vulg. & volabunt in cælum.*

רע עין 6. O. βασκάνῳ. Αλλος, πονηροφθάλμῳ. לכטעמתיו A. Σ. τοῖς ἐδισμάτων αὐτῆς. O. τοῖς βρωμάτων αὐτῆς.

6. *Heb. Alius*, mali oculi. *LXX. Vul.* invido. *Hebr.* ad cibos ſapidos ejus. *A. S. Vul.* cibos ejus. *LXX.* eſcas ejus.

שער בנפשו 7. Σ. εἰκάζων ἐν τῇ ψυχῇ αὐτῆς. O. εἴπις καπηλοι τεῖχα.

7. *Heb.* æſtimavit in anima ſua. *S.* conjectans in anima ſua. *LXX.* ſi quis deglutiat pilum. *Vulg. in ſimilitudinem arioli & conjectoris, æſtimat quod ignorat.*

אל־תסג 10. Σ. μὴ μετάμοισης. O. μὴ μεταθῇς.

10. *Heb.* ne moveas loco. *S.* ne pœniteat te. *LXX.* ne tranſponas. *Vul. ne attingas.*

גאלם חזק הוא־יריב 11. A. Σ. Θ. ἀγχιστὶς αὐτῶν ἰσχύων, αὐτὸς δικάσεται. O. ὁ γὰρ λυτρούμενος αὐτοὺς κύριος, κραταιός ἐστι.

11. *Heb.* Redemtor eorum fortis, ipſe litigabit. *A. S. Th.* Propinquus eorum robore valens, ipſe diſceptabit. *LXX.* Qui enim redimit eos Dominus validus eſt. *Vul. Propinquus enim illorum fortis eſt.*

לאמרי־דעת 12. A. Σ. Θ. λόγοις γνώσεως. O. λόγοις αἰσθήσεως.

12. *Heb.* ad eloquia ſcientiæ. *A. S. Th.* verbis ſcientiæ. *LXX.* verbis ſenſus. *Vulg. ad verba ſcientiæ.*

ותעלזנה בליותי ברכר שפתיך מישרים 16. Σ. καὶ χαυνωθήσονται οἱ νεφροί μου ἐν τῷ λαλεῖν τὰ χείλη σου δίθη. A. δίθα. O. καὶ ἐνδιατρίψῃ λόγοις τὰ σὰ χείλη πρὸς τὰ ἐμὰ χείλη, ἐὰν ὀρθὰ ὦσι.

16. *H.* & exultabunt renes mei in loquendo labia tua rectitudines. *S.* & exultabunt renes mei cum loquentur labia tua rectum. *A.* recta. *LXX.* & immorabuntur ſermonibus tua labia ad mea labia, ſi recta fuerint. *Vulg. Et exultabunt renes mei, cum locuta fuerint rectum labia tua.*

לא־תכרת 18. A. Σ. οὐκ ἐξολοθρευθήσεται. O. οὐκ ἀπαρθήσεται.

18. *Heb.* non ſuccidetur. *A. S.* non exſcindetur. *LXX.* non recedet. *Vulg. non auferetur.*

ברך 19. A. Σ. Θ. ἐν ὁδῷ. O. κατεύθυνε ἐννοίαι.

19. *Hebr. A. S. Th. Vulg.* in via. *LXX.* dirige cogitationes.

אל־תהי בסבאי־יין בזללי בשר למו 20. O.

20. *H.* Ne ſis in potatoribus vini, in comeſ-

μασὶ

μὴ ἴσθι οἰνοπότης μηδὲ σύνισθι συμβολαῖς, κρεῶν τε ἀρπασμοῖς. Θ. σὺ συμβολοκοπούσῃ κρέας σὸν ἑαυτῇς.

זולל 21. Ἀ. Σ. Θ. συμβολοκόπος. Ο. παροινόπος.

אמת קנה ואל־תמכר חכמה ומוסר ובינה 23. ※ ἀλήθειαν κτῆσαι καὶ, μὴ ἀπώσῃ σοφίαν καὶ παιδείαν καὶ σύνεσιν.

הרצנה 26. Σ. θλιβοπάτωσάν μ. Ο. πρεῖτωσάν μ.

כי־שוחה עמוקה זונה 27. Σ. ἐπὶ ὄρυγμα βαθὺ πόρνη. Ο. πᾶς γὰρ πεφυμένος ὄστις ἀλλότριος οἶκος.

נכריה Σ. ἀλλοτρία. Ο. ἀλλότριον. Θ. ξένη.

ובוגדים באדם תוסיף 28. Ο. καὶ πᾶς ἀποστρόφου μὴ ἀναλωθήσεται. Θ. καὶ ἀπιστοποιῶν ἐν ἀνθρώποις ἀταλλαξίᾳ.

חנם 29. Α. Σ. Θ. δωρεάν. Ο. ἀφειδῶς.

חבלות Α. καθαροί. Σ. χαροποί. Ο. πελιδνοί.

לבאים לחקור ממסך 30. Ο. οὐ τοῖς ἐμβαίνουσιν ποῦ πότοι γίνονται; Θ. οὐ τοῖς ἐξερχομένοις τὰς ἑρμηνείας κεράσματα;

התהפכות 33. Σ. τρεπολαί. Ο. σκολιαί.

ורמיה בשכב 34. Α. Σ. Θ. καὶ ἔσῃ ὥσπερ κοιμώμενος. Ο. καὶ κατακείσῃ.

הכוני 35. Ο. τυπῆσαι. Αλλος, ἔτυπτον.

הלכוני Ο. εἰσπαῖσαί μου. Θ. αἰκρότησάν με.

אקיץ Α. Σ. Θ. ἐξυπνισθήσομαι. Ο. ὄρθρος ἔσται.

fatoribus carnis sibi. *LXX.* Ne sis vini potator neque extendas te ad symbolas, & carnium epulones *Th.* in iis qui symbolam dant carnes inter se. *Vul. Noli esse in viis potatorum, nec in comessationibus eorum, qui carnes ad vescendum conferunt.*

21. *H.* edax *A. S. Th.* symbolam dans. *LXX.* scortator. *Vulg. dantes symbola.*

23. *Hebr.* Veritatem eme, & ne vendas; sapientiam & eruditionem & intelligentiam. ※ Veritatem eme, & ne repellas sapientiam & disciplinam & intelligentiam. *Vulg. Veritatem eme, & noli vendere sapientiam, & doctrinam, & intelligentiam.*

26. *Hebr. Vulg.* custodiant. *S.* velint. *LXX.* servent.

27. *Hebr. S.* qua fovea profunda meretrix. *LXX.* dolium enim perforatum est aliena domus. *Vulg. Fovea enim profunda est meretrix.*

Heb. S. Vul. aliena. *LXX.* alienus. *Th.* peregrina.

28. *Heb.* & prævaricatores in hominibus addet. *LXX.* & omnis iniquus abfumetur. *Th.* & prævaricatores inter homines immutabit. *Vulg. & quos incautos viderit, interficies.*

29. *Hebr. S. A. Th.* gratis. *LXX.* supervacue. *Vulg. sine causa.*

Heb. rubor. *A.* puri. *S.* gratiosi. *LXX.* lividi. *Vulg. suffusione oculorum.*

30. *H.* ingredientibus ad quærendum mixturam. *LXX.* nonne vestigantium vel computationes fiant? *Th.* nonne egredientibus scrutari mixturas? *Vulg & studeat calicibus epotandis.*

33. *Heb. LXX Vul* perversa. *S.* tortuosa.

34. *Heb. A. S. Th.* & eris quasi qui dormit. *LXX.* & jacebis. *Vul. & eris sicut dormiens.*

35. *Heb. Vul.* verberaverunt me. *LXX.* verberant. *Alius*, verberabant.

Heb. conculcaverunt me. *LXX.* illuserunt mihi *Th.* exploserunt me. *Vulg. traxerunt me.*

Heb. A. S. Th. Vulg. evigilabo. *LXX.* diluculum erit.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap XXIII. Proverbiorum.

v. 2. A. ἡ θάνατε &c. Hæc lectio & sequentes ex Druso & ex Edit. Romana.

v. 23. ※ κ. πώλησαι &c. Hæc desiderantur in *Tic* O. eaque in uno libro asterisco notantur, ut monent notæ Romanæ Editionis.

v. 29. A. καθαροί חבלות Epitheton oculorum. Gen. 49. 12. in Appendice חכלילי vertit Aquila κατακοροι *viridi*, epitheton oculorum, fortasse mendo Librorum factum pro ις, quia κατακορη infrequens vox est, Vide in Lexicis.

PROVERBIORUM CAP. XXIV.

ברעת 4. Ο. μὴ αἰσθήσεως. Αλλος, ἐν γνώσῃ.

כאבין־כח 5. Σ. ὥσπερ κραταὶς ἰσχύος. Ο. γεωργὸν μεγάλου.

ותשועה ברב יועץ 6. Σ. Θ. καὶ σωτηρία ἐν πολυβουλίᾳ. Ο. βοήθεια γὰρ μετὰ καρδίας βουλευτικῆς.

1. HEb. *Alius*, in scientia. *LXX.* cum sensu. *Vulg. in doctrina.*

5. *Heb.* roborans potentiam. *S.* sicut potentia fortitudinis. *LXX.* agro magno. *Vulg. robustus & validus.*

6. *Hebr.* & salus in multitudine consiliarii. *S. Th.* & salus in multo consilio. *LXX.* auxilium autem cum corde consilium habente. *Vul. & eris salus ubi multa consilia sunt.*

זמת אולת חטאה 9. A. Θ. ἔννοια ἀφροσύνης ἁμαρτία. O. ἀπονοήσεται ὁ ἄφρων ἐν ἁμαρτίαις.

9. *Heb. A. Th.* cogitatio ſtultitiæ peccatum. *LXX* moritur autem ſtultus in peccatis. *Vulg. cogitatio ſtulti peccatum eſt.*

ותועבת לאדם לץ Σ. ἡ βδέλυγμα ἀνθρώπου λοιμός. O. ἀκαθαρσία ἡ αἰσχρὶ λοιμῷ.

Hebr. & abominatio hominis deriſor. *S.* & abominatio hominibus peſtilens. *LXX.* immunditia autem viro peſtilenti. *Vulg. & abominatio hominum detractor.*

דהרפית ביום צרה 10. A. νωχελδυόμενος.... Σ. τεθλίσθαι ἐν ὥρᾳ θλίψεως. O. ἐμμολυνθήσεται ἐν ἡμέρᾳ κακῇ. Θ. ἐξελιῶν.

10. *Hebr.* remiſſus fuiſti in die anguſtiæ. *A.* qui ſegnis eſt..... *S.* torqueri in hora afflictionis. *LXX.* inquinabitur in die mala. *Th.* ſoluta eſt. *Vulg. ſi deſperaveris laſſus in die anguſtia.*

הצל לקחים למות 11. Σ. σῶσον ἐλκομένους εἰς θάνατον. O. ῥῦσαι ἀγομένους εἰς θανατον.

11. *Hebr.* erue captos ad mortem. *S.* ſerva captos ad mortem. *LXX.* libera eos qui ducuntur ad mortem. *Vul. erue eos qui ducuntur ad mortem.*

הלא־הכן לבות הוא־יבין 12. A. μήτι οὐχὶ ὁ σταθμίζων καρδίας αὐτὸς συνιεῖ. O. ὅτι κύριος καρδίας πάντων γινώσκει.

12. *Hebr. A.* Nonne qui ponderat corda, ipſe intelliget? *LXX.* Quoniam Dominus corda omnium novit. *Vul. qui inſpector eſt cordis, ipſe intelligit.*

נצר נפשך A. Θ. ἀφυπνῶν ψυχήν σου. O. ὁ πλάσας πνεῦμά.

12. *Heb. A. Th.* cuſtodiens animam tuam. *LXX.* qui formavit ſpiritum. *Vulg. ſervatorem animæ tuæ.*

אל־תארב רשע לנוה צדיק 15. A. Θ... εἰς ὡραιότητα δικαίου. Σ. μὴ ἐνεδρεύσῃς ἀσεβῆσαι εἰς δίαιταν δικαίου. O. μὴ παραγάγῃς ἀσεβῆ νομὴν δικαίων.

15. *Hebr.* Ne inſidieris impie, habitaculo juſti. *A. Th.*... in ſpecioſitatem juſti. *S.* Ne inſidieris improbitate ad habitaculum juſti. *LXX.* Noli admovere impium ad habitaculum juſti. *Vulg. Ne inſidieris, & quæras impietatem in domo juſti.*

אל־יגל לבך 17. A. Σ. Θ. μὴ ἀγαλλιάσθω ἡ καρδία σου. O. μὴ ἐπαίρου.

17. *H. A. S. Th. Vulg.* ne exultet cor tuum. *LXX.* ne extollaris.

פן־יראה יהוה 18. Σ. ἵνα μὴ ἴδῃ κύριος. O. ὅτι ὄψεται κύριος.

18. *Hebr. Vulg.* ne forte videat Dominus. *S.* ne videat Dominus. *LXX.* quia videbit Dominus.

ושב מעליו Σ. ἀπόστηθι αὐτῷ ἐργάζου αὐτῷ. O. καὶ ἀποτρίψῃ τὸ θυμὸν αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ.

Heb. deſuper eo iram ſuam. *S. Vulg.* ab eo iram ſuam. *LXX.* & averter furorem ſuum ab eo.

אל־ותחר באנשים 19. A. Θ. μὴ ἀγωνιάσῃς ἐν πονηρευομένοις. O. μὴ χαῖρε ὅτι κακοποιοῖς.

19. *Heb.* ne ſuccenſeas in malignis. *A. Th.* ne pugna cum improbis. *LXX.* ne gaudeas in malefactoribus. *Vulg. ne contendas cum peſſimis.*

אל־תקנא Σ. μὴ πυρπόλει. O. μηδὲ ζήλου.

Heb. ne æmuleris. *S.* ne laceſſe. *LXX. Vulg.* nec æmuleris.

נר 20. A. Σ. Θ. λύχνος. O. λαμπὰς.

20. *Hebr. A. S. Th. Vul.* lucerna. *LXX.* fax.

אל־תתערב 21. O. ἀπιθήσῃς. Ἄλλος, ὑπομίγνυσο.

21. *Hebr.* ne te miſceas. *LXX.* ne ſis inobſequens. *Alius*, miſcearis. *Vul. non commiſceris.*

Ἄλλως, ὑπαλλάσσει ἀξιόλογα ἡ θέσις τῶν μεταξὺ, καὶ μετὰ τὰ ἔμπροσθεν τοῦ τέλους ὄντα, γυναῖκα ἀνδρείαν, ταῦτα ἐφέρετο.

Alius, Exinde commutatur diſpoſitio eorum, quæ in medio poſita erant. Et poſt ea quæ in fine jacent ante illud, *Mulierem fortem*, hæc ferebantur.

דבר 23. A. Σ. Θ. διηγεῖσθαι. O. αἰδεῖσθαι. Ἄλλως, αἰσχυνθῆναι.

23. *H. A. S. Th. Vul.* cognoſcere. *LXX. Alius*, revereri.

שפתים ישק משיב דברים נכחים 26. O. χείλη δὲ φιλήσουσιν ἀποκρινόμενα λόγους ἀγαθούς. Θ. χείλεσι καταφιλήσεται ἀποκεινόμενος ὀρθὰ ῥήματα.

26. *Heb.* labia oſculabitur reſpondens verba recta. *LXX.* labia vero oſculabuntur reſpondentia verba bona. *Th.* labiis vero oſculabuntur eum qui reſpondet recta verba. *Vul. labia deoſculabitur qui recta verba reſpondet.*

ועתרה בשדך 27. Σ. καὶ φρόντισον ἐν ἀγρῷ. O. καὶ πρασσόμενος εἰς τὸν ἀγρόν.

27. *Heb.* & præpara illud in agro. *S.* & ſollicitus eſto in agro. *LXX.* & præpara te in agrum. *Vul. & diligenter exerce agrum tuum.*

אל־תהי 28. A. Σ. Θ. μὴ γένῃ. O. μὴ ἴσῃ.

28. *Hebr. LXX. Vul.* ne-ſis. *A. S. Th.* ne ſias.

ותפתה O. μηδὲ πλατύνῃ. Ἄλλως, μὴ ἀπατᾷ.

Heb. & numquid pellicies. *LXX.* neque dilates. *Alius*, non decipiens. *Vul. nec lactes.*

לקחתי מוסר 32. O. τῷ ἐκλέξασθαι παιδείαν.

32. *H.* accepi eruditionem. *LXX.* ad eligen-

Αλλος, ἐγὼ ἐξελεξάμην παιδίαν.

dam disciplinam. *Alius*, & elegi disciplinam. *Vulg. didici disciplinam.*

תנומת 33. O. κατυπεῖ. Αλλ. νυσάζεις, καθυπνοῖς.

33. *Hebr.* dormitationum. *LXX.* dormito. *Alius*, dormitas, dormis. *Vulg. dormitabis.*

לשכב A. Σ. Θ. τῷ κοιμηθῆναι. O. κλίνῃ.

H. ad cubandum. *A. S. Th.* ad dormiendum. *LXX.* pectora. *Vul. ut quiescas.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XXIV. Proverbiorum.

v. 4. Αλλ. ἐν γνώσει. Ex Editione Romana & Drusio hujus Capitis lectiones mutuamur, paucis exceptis, quæ infra notantur.

v. 12. A. μήτι οὐχὶ ὁ σταθμίζων καρδίας αὐτὸς συνήσει. Sic Editio Romana. Regius autem unus ex Procopio hanc lectionem adfert: μήτι ὁ σταθμίζων καρδίας, οὐ γινώσκει.

v. 21. Αλλ. ἀστοῦν &c. Hoc Scholion adfertur in Editione Romana, quo notatur, ea quæ sequuntur in LXX. usque ad finem hujus Capitis præposterè posita esse.

PROVERBIORUM CAP. XXV.

גם־אלה משלי שלמה אשר העתיקו אנשי חזקיה

1. *A.* κρίνα αὗται παραβολαὶ αἳ μετῆραν ἄνδρες Εζεκίου. Σ. ἢ ἔτι αὗται παραβολαί.... O. αὗται αἱ παιδίαι [al. προοιμίαι] Σαλομῶντος, αἳ ἀθέτησαν, αἳ ἐξεγράψαντο οἱ φίλοι Εζεκίου τοῦ βασιλέως.

1. *Hebr.* Etiam hæ parabolæ Salomonis, quas transtulerunt viri Ezechiæ. *A.* Etiam hæ sunt parabolæ, quas transtulerunt viri Ezechiæ. *S.* Et insuper hæ parabolæ... *LXX.* Hæ disciplinæ. *al.* parabolæ, indistinctæ, quas descripserunt amici Ezechiæ regis. *Vulg. Hæ quoque parabolæ Salomonis, quas transtulerunt viri Ezechiæ regis.*

חקר דבר 2. A. Σ. ἐξιχνιάσαι ῥήματα. O. τιμᾶν παραγγέλματα. Αλλοι, τιμᾶν παραγγέλματα.

2. *H.* investigare verbum. *A. S.* investigabit verba. *LXX.* honorat res. *Alii*, honorare mandata. *Vulg. investigare sermonem.*

לעמק 3. A. Εἰς βάθος. O. γῆ δὲ βαθεῖα.

3. *H.* in profunditate. *A.* in profundum. *LXX.* terra autem profunda. *Vulg. & terra deorsum.*

אין חקר A. ἀνεξέλεγκτος. Σ. ἀνεξερεύνητος. O. ἀνεξέλεγκτος.

Heb. non investigatio. *A. Vulg.* inscrutabile. *S.* non pervestigabile. *LXX.* irreprehensum.

סיגים מכסף הגו 4. Σ. καθαιρε λίγαρπα ἐκ ἀργυρίου. O. τύπτε ἀδόκιμον ἀργύριον.

4. *H.* Remove scorias de argento. *S.* emunda scoriam de argento. *LXX.* percute non probatum argentum. *Vulg. aufer rubiginem de argento.*

הגו 5. A. Θ. ἀπόλλυσον. O. κλῖνε.

5. *Hebr. A. Th.* remove. *LXX.* occide. *Vulg. aufer.*

וכן A. Σ. καὶ ἑτοιμασθήσεται. O. καὶ κατορθωσθή. Θ. ἑτοιμασθήσεται.

H. A. S. Vulg. & firmabitur. *LXX.* & recte procedet. *Th.* & præparabitur.

אל־תעמד 6. A. Σ. Θ. μὴ στῆτι. O. μηδὲ ὑφίσασο.

6. *H. A. S. Th. Vulg.* ne stetteris. *LXX.* neque stetteris.

אשר ראו עיניך אל־תצא לרב מהר 7. Σ. ἃ εἶδον οἱ ὀφθαλμοί σου, μὴ ἐξενέγκῃς εἰς πλῆθος ταχύ. O. ἃ εἶδον οἱ ὀφθαλμοί σου λέγε· μὴ παρέσπευδε εἰς μάχην ταχέως.

7. *H.* Quem viderunt oculi tui: ne egredieris ad litigandum cito. *S.* Quæ viderunt oculi tui, ne efferas in vulgus celeriter. *LXX.* Quæ viderunt oculi tui dic: ne incide in pugnam cito. *Vul. Quæ viderunt oculi tui, ne proferas in jurgio cito.*

ריבך ריב את־רעך 9. A. Σ. Θ. δικασίαν σου δίκαζε ἐν ἑταίρῳ σου. O. hæc admodum perplexe habent.

9. *H.* Litigium tuum litiga cum amico tuo. *A. S. Th.* Jus tuum disceptâ cum socio tuo. *LXX. hæc admodum perplexe habent. Vul. causam tuam tracta cum amico tuo.*

וסוד אחר לא תגלה O. καὶ ἡ μάχη σου καὶ ἡ ἔχθρα σου οὐκ ἀπέσχε. Θ. καὶ ὁ φόβος σου οὐκ ἀπεστράφησεται.

10. *H.* & infamia tua non revertatur. *LXX.* pugna vero tua & inimicitia non aberit. *Th.* & vituperium tuum non averteretur. *Vulg. & exprobrare non cesset.*

במשכיות כסף 11. Σ. Θ. ἐν παρεμβολείοις ἀργυρίου. O. ἐν ὁρμίσκῳ Σαρδίου.

11. *H.* in thecis transparentibus argenti. *S. Th.* in spectabilibus argenti. *LXX.* in monili Sardii. *Vulg. in lectis argenteis.*

דבר דבר על־אפניו A. Θ. λαλῶν ῥῆμα ἐπὶ ἁρμόζουσιν αὐτῷ. Σ. λαλῶν λόγον ἐν καιρῷ αὐτοῦ. O. οὕτως εἰπεῖν λόγον.

Heb. verbum dictum ſuper rotis ſuis. *A. Th.* loquens verbum ad congruentes ei. *S.* loquens verbum in tempore ſuo. *LXX.* ſic dicere ſermonem. *Vul. qui loquitur verbum in tempore ſuo.*

נזם זהב וחלי־כתם 12. O. εἰς ἐνώπιον χρυσοῦ καὶ σάρδιον πολυτελές. Αλλος, ἐνώπιον χρύσιον, καὶ πίνωσις χρυσῆ.

12. *H.* inauris auri & ornamentum obrizi. *LXX.* in inaurem auream & ſardium pretioſum. *Alius*, inauris aurea, & pinoſis aurea. *Vul. inauris aurea & margaritum fulgens.*

בוטח־שקר 14. Σ. δίκῃ ἀδίκῳ. O. δόσει ψευδῆ.

14. *H.* in dono mendaci. *S.* dono injuſto. *LXX.* dono mendaci. *Vulg. & promiſſa non complens.*

לשון רבה 15. A. γλῶσσα ἁπλῆ ſive ἁπαλή. O. γλῶσσα μαλακή.

15. *H. LXX. Vul.* lingua mollis. *A.* lingua ſimplex, *ſive* mollis.

הקר רגלך מבית רעך 17. Σ. ὑποτρέχων, (φίμωσον) πόδα σου ἀπὸ οἴκου ἑταίρου σου. O. ἀπάνου εἴσαγε σὸν πόδα πρὸς σαυτὸ φίλον.

17. *Heb.* Rarum fac pedem tuum a domo ſocii tui. *S.* Subtrahe pedem tuum a domo ſocii tui. *LXX.* Rarum introduc pedem tuum ad tuum amicum. *Vulg. Subtrahe pedem tuum de domo proximi tui.*

שנון 18. Οἱ λοιποὶ, ὀξυτμήμων. O. ἀκιδωτόν.

18. *H. Reliqui*, *LXX. Vul.* acuta.

חמץ על־נתר ושר בשרים על לב־רע 20. Σ. ὥσπερ ὄξος ἐπὶ νίτρῳ, καὶ ᾄδων τὰ ἄσματα ἐπὶ καρδίαν λυπηράν. O. ὥσπερ ὄξος ἕλκῃ ἀσύμφορον, οὕτως πρόσκαιρον πάθος τὸ σῶμα κακοῖ λυπῇ.

20. *H.* Acetum ſuper nitrum, & cantans in canticis ſuper corde malo. *S.* Sicut acetum ſuper nitrum, & cantans in canticis ſuper cor malum. *LXX.* Sicut acetum trahit incommodum, ſic incidens morbus in corpus, cor mœrore afficit. *Vul. Acetum in nitro, qui cantat carmina cordi peſſimo.*

ותחולל נשם 23. A. ὠδίνῃ ὄμβρον. Σ. ἀλλύει βρόχῳ. O. ἐξεγείρῃ νέφη.

23. *Heb.* parturiet pluviam. *A.* parturit imbrem. *S.* diſſolvit pluviam. *LXX* excitat nubes. *Vulg. diſſipat pluvias.*

וחקר כבוד כבוד 27. Σ. ἐξερευνᾶν δὲ τιμὴν ἑαυτῷ δόξαν. O. τιμᾶν δὲ χρὴ λόγους ἐνδόξους. Θ. καὶ ἐξερευνῶντι διοξασμὸς δόξαν.

27. *H.* & inveſtigatio gloriæ illorum gloria. *S.* perſcrutari vero honorem ſibi gloriam. *LXX.* honorare autem oportet verba glorioſa. *Th.* & perſcrutanti glorioſa gloriam. *Vulg. qui ſcrutator eſt majeſtatis, opprimetur a gloria.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap XXV. Proverbiorum.

v. 1. A. παῖγε αὗται προβολαί &c. Sic Editio Romana atque Druſius hanc & ſequentes lectiones adferunt. LXX. Interpretes, αὗται αἱ παροιμίαι. quædam Exemplaria habent, παροιμίαι.

v. 15. A. γλῶσσα ἁπλῆ ſive ἁπαλή. Vera lectio eſt ἁπαλή, quia ſic ſemper Aquila interpretatur vocem רך Vide in Lexicis infra.

PROVERBIORUM CAP. XXVI.

לא־נאוה 1. Σ. Θ. οὐκ ἐφεψεῖν. O. οὐκ ἔστι.

1. *Ebr.* non decens. *S. Th.* non decuit. *LXX.* non eſt. *Vulg. inaecens.*

קללת חנם 2. A. Σ. Θ. καταρὰ δωρεάν. O. ἀρὰ ματαία.

2. *Heb. A. S. Th* maledictio gratis. *LXX.* maledictio vana. *Vulg. maledictum fruſtra.*

מתג 3. A. Θ. χαμώς. Σ. Φιμός O. χάιτρον.

3. *Heb.* frænum. *A. Th. Vulg.* camus. *S.* capiſtrum, *vel* frænum. *LXX.* ſtimulus.

לגו כסילים O. ἔθνει πονηρεύματι. Θ. σώματι αἰσχύνης.

Heb. corpori ſtultorum. *LXX.* genti iniquæ. *Th.* corpori ſtulti. *Vulg. in dorſo imprudentium.*

דלו שקים מפסח ומשל בפי כסילים 7. Σ. ἐξέλιπον κνῆμαι ἀπὸ χωλοῦ, καὶ παραβολὴ ἐν στόματι... O ἀφελοῦ περιέλε σκελῶν, ἐκ πονηρίας ἐκ στόματος ἀφρόνων. Αλλος, παροιμίαν ἐκ στόματος.

7. *Hebr.* Defecerunt coxæ a claudo, & parabola in ore ſtultorum. *S.* Defecerunt tibiæ a claudo, & parabolæ in ore... *LXX.* Aufergreſſum crurum, & iniquitatem ex ore ſtultorum. *Al.* & proverbium ex ore. *Vulg. Quomodo pulchras fruſtra habet claudus tibias, ſic indecens eſt in ore ſtultorum parabola.*

ושכר כסיל ושכר עברים 10. Σ. καὶ ὁ φέρων

10. *H.* & mercedem dans ſtulto, & merce-

ἄφρονα ἐμφράσσει ὀργὰς αὐτοῦ. O. πᾶσα σὰρξ ἀφρόνων, σωτηρίαται γὰρ ἡ ἔκτασις αὐτῶν. Θ. ἢ φιμοῖ ἄφρονα, φιμοῖ χόλους.

כסיל שונה באולתו 11. A. Θ. αἰόπτης δὶς τὰ αὐτὰ ἐπὶ ἀφροσύνῃ αὐτοῦ. O. ὡς ὁ ἄφρων τῇ ἑαυτοῦ κακίᾳ διαιρέψας ἐπὶ τῇ ἑαυτοῦ ἁμαρτίαι.

על־צירה 14. A. ἐπὶ τροφεία αὐτῆς. O. ἐπὶ ᾧ τρόφιγγος.

בצלחת 15. A. Σ. Θ. ἐν τῇ μάλῃ. O. ἐν τῷ κόλπῳ.

נלאה A. Θ. ἐμόχθησεν. Σ. ἀπενάρκησεν. O. οὐ δυήσεται ἐπενεγκεῖν.

משבעה משיבי טעם 16. Σ. ὑπὲρ ἑπτὰ ἀπαγγελλόντων γνώμην. O. ᾧ ἐν πλησμονῇ ἀπαγγέλλοντος ἀσφάλειαν.

אזני 17. Σ. ὠτὸς. O. κέρκου. Θ. ὄπισθεν.

כמהלהלת 18. A. κακοηθιζόμενοι. Σ. πειρώμενοι. O. ὥσπερ οἱ ἰώμενοι.

איש רמה 19. Σ. ἀνὴρ δολιεῖ. O. οἱ ἐνεδρεύοντες.

באפס עצים תכבה־אש 20. Σ. μὴ ὄντων ξύλων ἀποβεβλήσεται πῦρ. O. ἐν πολλοῖς ξύλοις θαλλὲ πῦρ.

נרגן A. τοιθορυσής. Σ. δίλιος. O. δίζυμος. Θ. γογγυσής.

לחרחר־ריב 21. A. Θ. αἰαξαῖαι δικαιῶσι. O. εἰς παροχλὼ μάχης.

דברי נרגן כמתלהמים 22. A. λόγοι τοιθυριστοῦ ὑπηκοοί. Σ. λόγοι γογγυσοῦ ἐν παρέργῳ. O. λόγοι χερκώπων μαλακοί. Θ. λόγοι ἐνδυμίας (vel ἐνθυμίαι) ὡς ἐξαπλώσεως.

וירדו A. Σ. Θ. κατέβησαν. O. τύπτουσι.

בטן O. σπλάγχνων. Αλλος, κοιλίας.

שפתים דלקים 23. A. Θ. [χείλη] καυσώδη. Σ. [χείλη] φλεγμώδη. O. χείλη λεῖα. Αλλ. δόλια.

רע O. λοιμικόν. Αλλ. πονηρόν.

בשפתו יכיר שונא 24. A. Σ. Θ. ἐν χείλεσιν αὐτοῦ ὑπογραφήσεται μισῶν. O. χείλεσι πόμπα ὑπόδολος ἀποκλαόμενος ἐχθρός.

תכסה שנאה במשמן תגלה רעתו בקהל 26. Σ. καλύπτων μῖσος δόλῳ λήμμασι, ἀποκαλυφθήσεται κακία αὐτοῦ ἐν ἐκκλησίᾳ. O. ὁ κρύπτων ἔχθραν σωίσῃσι δόλοις, ἐκκαλύπτῃ δὲ τοῖς ἑαυτοῦ ἁμαρτίαις ἄγνωστος ἐν συνεδρίοις.

dem dans tranſgreſſoribus. *S.* & qui obturat amentem, obturat iras ejus. *LXX.* omnis caro impiorum, conteritur enim extaſis eorum. *Th.* & qui capiſtrat amentem, capiſtrat iras. *Vul.* *& qui imponit ſtulto ſilentium, iras mitigat.*

11. *H. A. Th.* ſtultus iterans in ſtultitia ſua. *LXX.* ſic ſtultus ſuâ ipſius malitiâ revertens ad peccatum ſuum. *Vulg. ſic imprudens qui iterat ſtultitiam ſuam.*

14. *Heb.* ſuper cardine ſuo. *A. Vulg.* in cardine ſuo. *LXX.* ſuper cardine.

15. *Hebr. LXX.* in ſinu. *A. S. Th.* in axilla. *Vul. ſub aſcella.*

Hebr. A. Th. laboravit. *S.* obtorpuit. *LXX.* non poterit inferre. *Vul. laborat.*

16. *Heb.* quam ſeptem referentes conſilium ſapidum. *S.* ſupra ſeptem qui reſpondent ſententiam. *LXX.* eo qui in ſaturitate refert nuntium. *Vul. ſeptem viris loquentibus ſententias.*

17. *Hebr. Th.* aures. *S.* auriculam. *LXX.* caudam. *Vul. auribus.*

18. *Hebr.* ſicut inſaniens. *A.* malis moribus imbuti. *S.* conantes. *LXX.* ſicut qui curantur. *Vulg. ſicut noxius eſt.*

19. *Heb.* vir fraudavit. *S.* vir fraudum. *LXX.* qui inſidiantur. *Vulg. vir qui fraudulenter nocet.*

20. *Heb.* in conſumptione lignorum extinguetur ignis. *S.* cum deſunt ligna extinguetur ignis. *LXX.* in multis lignis germinat ignis. *Vul. cum defecerint ligna, extinguetur ignis.*

Heb. A. Th. ſuſurro. *S.* doloſus. *LXX.* diſſentiens, *vel*, duplex animo. *Vul. ſuſurrone.*

21. *Hebr.* ad ſuccendendum litem. *A. Th.* ad exacerbandam litem. *LXX.* in tumultum rixæ *Vul. ſuſcitat rixas.*

22. *Heb.* Verba ſuſurronis veluti lenientia. *A.* verba ſuſurronis incantatoria. *S.* verba murmuratoris in tranſcurſu. *LXX.* ſermones aſſentatorum molles. *Th.* verba ſuſurronis velut explicita. *Vulg. verba ſuſurronis quaſi ſimplicia.*

H. A. S. Th. deſcenderunt. *LXX.* verberant. *Vulg. perveniunt.*

Heb. Alius, *Vul.* ventris. *LXX.* viſcerum.

23. *Heb. A. Th.* labia ardentia. *S.* labia incenſa. *LXX.* labia lævigata. *Al.* doloſa. *Vulg. labia tumentia.*

Hebr. Alius, malum. *LXX.* mœſtum. *Vulg. peſſimo.*

24. *Hebr. A. S. Th.* in labiis ſuis agnoſcetur odio habens. *LXX.* labiis omnia annuit deplorans inimicus. *Vulg. labiis ſuis intelligitur inimicus.*

26. *Heb.* Qui operiet odium in deſolatione, manifeſta erit malitia ejus in concione. *S.* Qui abſcondit odium propter munera, revelabitur malitia ejus in eccleſia. *LXX.* Qui occultat inimicitiam componit dolum: revelat autem ſua peccata bene notus in conſeſſibus. *Vulg. Qui operit odium fraudulenter, revelabitur malitia ejus in concilio.*

שחת 27. A. Σ. ἀφθορέα. O. βόθρον.

ופה חלק 28. A. Σ. Θ. τόμα δὲ λεῖον. O. τόμα δὲ ἄστρον.

מהדחה Σ. ὀλίσθημα. O. ἀκαταστασίας.

27. *H. LXX. Vulg.* foveam. *A. S.* corruptionem.

28. *H.* & os blandum. *A. S. Th.* & os molle. *LXX.* os autem non tectum. *Vulg. & os lubricum.*

Hebr. expulsionem. *S.* lapsum. *LXX. Vulg.* ruinas.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XXVI. Proverbiorum.

v. 1. Σ. Θ. ὡς ἔαρ ἦλθεν. Ex Editione Romana & Drusio, ut aliæ omnes hujus Capitis.

v. 17. אוני Σ. ἀτίμ. Θ. ἄτων. O. κέρω. LXX. הונג haud dubie legisse videntur, & sæpe aliud omnino efferunt.

v. 19. Σ. ἀνὴρ δόλιος. Forte melius legatur, δολιούν, dolose agens, aut δόλω doli.

PROVERBIORUM CAP. XXVII.

יום 1. A. Σ. Θ. ἡμέρᾳ. O. ἡ ἐπιοῦσα.

זר 2. A. Σ. ξένος. O. ἀλλότριος.

אכזריות חמה 4. Σ. καταιθίζων θυμός. O. αἰσχρέμων θυμός.

ומי יעמד לפני קנאה O. ἀλλ' οὐδεὶς ὑφίσταται ζῆλος. Αλλος, ζῆλος ἀμφοτέρων χαλεπώτερος. Αλλ. τίς δὲ ὑποστήσεται καὶ τοξόσωτον (ζῆλον,)

מאהבה מסתרת 5. Σ. ἢ φιλία κεκρυμμένη. O. κρυπτομένης φιλίας.

נעתרות 6. A. ἱκετικά. Σ. Θ. πεπλεγμένα. O. ἐκούσια.

נפש רעבה 7. Οἱ λοιποὶ, ψυχῇ πεινώσῃ. O. ψυχῇ ἐνδεεῖ.

נודדת 8. Σ. μετακινούμενος. O. ὅταν καταπτα-σθῇ.

ומתק רעהו מעצת־נפש 9. A. ἡ γλυκαίνει ἑταῖρον αὐτῆς βουλῇ ψυχῆς. O. καταῤῥήγνυται δὲ ὑπὸ συμπτωμάτων ψυχή.

אל־תבוא ביום אידך 10. A. μὴ εἰσίλθῃς ὁ ἀγροικός. Σ. μὴ εἰσίλθῃς ἐν ἡμέρᾳ κακώσεως σου. O. μὴ εἰσίλθῃς ἀτυχῶν. Θ. ἐν ἡμέρᾳ ἐπαγωγῆς μὴ εἰσίλθῃς.

שכן Οἱ λοιποὶ, γείτων. O. φίλος.

ואשיבה חרפי דבר 11. Σ. ἢ ἀποκριθήσομαι τῷ ἐνδιδόντι με ῥῆμα. O. ἢ ἀπότρεψον ἀπὸ σοῦ ἐπονειδίστους λόγους.

כי־ערב זר 13. A. Σ. Θ. ἐπὶ ἐνεχυράσατο ἀλλότριον. O. πεπήληθε γὰρ ὑβριστής.

ובעד נכריה חבלהו A. Θ. ἢ ὡσεὶ ξένης ἐνεχυράσατο αὐτόν. O. ἔστι τὰ ἀλλότρια λυμαίνεται.

כרונים 15. Σ. μαχίμη. O. λοίδορος.

1. HEb, *A. S. Th.* dies. *LXX.* superveniens (dies). *Vulg. superventura dies.*

2. *Heb. LXX. Vulg.* alienus. *A. S.* peregrinus.

4. *Hebr.* crudelitas excandescentiæ. *S.* maligne rodens animus. *LXX.* crudelis indignatio. *Vul. ira non habet misericordiam.*

Heb. & quis stabit ante invidiam? *LXX.* sed nihil sustinet zelus. *Alius*, zelus amborum molestior. *Alius*, quis vero subsistet ante faciem (zeli, *vel* invidiæ.) *Vul. & impetum concitatæ ferre quis poterit?*

5. *H. Vul.* quam amor absconditus. *S.* quam amicitia occulta. *LXX.* absconditâ amicitiâ.

6. *Hebr.* crebra. *A.* supplicatoria. *S. Th.* perturbata. *LXX.* voluntaria. *Vulg. fraudulenta.*

7. *Hebr.* animæ famelicæ. *Reliqui*, animæ esurienti. *LXX.* animæ indigenti. *Vulg. anima esuriens.*

8. *Heb.* vagans. *S. Vulg.* transmigrans. *LXX.* cum avolaverit.

9. *Heb.* & dulcedo amici sui a consilio animæ. *A.* & edulcat socium suum consilio animæ. *LXX.* disrumpitur autem a calamitatibus anima. *Vulg. & bonis amici consiliis anima dulcoratur.*

10. *Hebr.* ne ingrediaris in die exitii tui. *A.* ne ingrediaris agrestis. *S. Vul.* ne ingrediaris in die afflictionis tuæ. *LXX.* ne ingrediaris infortunatus. *Th.* in die calamitatis ne ingrediaris.

Heb. Reliqui, *Vulg.* vicinus. *LXX.* amicus.

11. *Heb. S.* & respondebo exprobranti mihi verbum. *LXX.* & averte a te exprobrabiles sermones. *Vulg. ut possis exprobranti respondere sermonem.*

13. *Hebr.* quia fidejussit extraneo. *A. S. Th.* quoniam spopondit pro extraneo. *LXX.* pertransiit enim contumeliosus. *Vul. qui spopondit pro extraneo.*

H. & pro extranea cape pignus ejus. *A. Th.* & pro extranea abstulit pignus ab eo. *LXX.* qui aliena vastat. *Vul. & pro alienis exfir ei pignus.*

15. *H.* contentionum. *S.* pugnax. *LXX.* contumeliosa. *Vulg. litigiosa.*

צפניה צפן־רוח ושמן ימינו יקרא 16. A. Σ. καὶ οἱ λοιποὶ, κεκρυμμένος βορέας ἄνεμος, καὶ ἔλαιον δεξιᾶς αὐτῷ καλέσει. O. βορέας σκληρὸς ἄνεμος, ὀνόματι δὲ ὀπισθόξιος κλῆται.

נצר 18. A. Σ. διατηρῶν. O. ὃς φυτεύει. Θ. φυλάττων.

בור 21. O. πύρωσις. Θ. χωνευτήριον.

אם־תכתוש את־האויל בכתוש בתוך הריפות בעלי לא־תסור כעליו אולתו 22. A. Θ. ἐὰν κόπτῃς τὴν ἄφρονα ἐν ἐλμῷ ἐν μέσῳ ἐμπιλαστρῶν ἐν ὑποστρῳ... O. ἐὰν μαστιγῇς ἄφρονα ἐν μέσῳ συνεδρίου ἀτιμάζων, καὶ μὴ ἀφελεῖς τὴν ἀφροσύνην αὐτοῦ.

פני 23. A. Σ. Θ. πρόσωπα. O. ψυχάς.

שית A. Θ. θοῦ. Σ. τάξον. O. ἐπιστήσῃς.

ללחם ביתך 27. A. εἰς ἄρτον οἴκου σου. Σ. εἰς τὰ δέοντα τῶν κοράσιών σου. O. εἰς τὴν ζωὴν σοῦ δούλων. Θ. εἰς τὰ δέοντα τοῦ οἴκου σου.

16. *Hebr.* Abſcondentes eam abſcondit ventum, & oleum dexteræ ejus clamabit. *A. S. & Reliqui*, Abſconditus Aquilo ventus, & oleum dexteræ ejus vocabit. *LXX.* Aquilo durus ventus, nomine autem dexter vocatur. *Vulg. Qui vetinet eam, quaſi qui ventum teneat, & oleum dexteræ ſuæ vocabit.*

18. *Heb. A. S Vul.* qui ſervat. *LXX.* qui plantat. *Th.* cuſtodiens.

21. *Hebr.* fornax. *LXX.* probatio ignis. *Th.* conflatorium. *Vulg. in fornace.*

22. *Heb.* Si contuderis ſtultum in mortario in medio triticorum contuſorum in piſtillo, non recedet deſuper eum ſtultitia ejus. *A. Th.* Si contuderis amentem in mortario in medio eorum quæ tunduntur in piſtillo... *LXX.* Si flagellaveris inſipientem in medio conſeſſu inhonorans, non auferes ſtultitiam ejus. *Vulg. Si contuderis ſtultum in pila quaſi piſanas feriente deſuper pilo, non auferetur ab eo ſtultitia ejus.*

23. *Heb. A. S. Th.* vultus. *LXX.* animas. *Vul. vultum.*

Heb. A. Th. pone. *S.* ſtatue. *LXX.* applicabis. *Vulg. conſidera.*

27. *Heb. A.* in panem domus tuæ. *S.* ad neceſſitatem puellarum tuarum. *LXX.* in vitam tuorum famulorum. *Th.* in neceſſitates domus tuæ. *Vul. in neceſſaria domus tuæ.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XXVII. Proverbiorum.

v. 1. A. Σ. Θ. ἡμέρα. Omnes autem hujus Capitis lectiones ex Editione Romana & ex Druſio prodeunt, niſi aliter notetur.

v. 10. A. μὴ εἰσέλθῃς ὁ ἀγχιστός. Has lectiones exhibet Martianæus noſter ex Hieronymo. Verum vox illa ἀγχιστὸς ſuſpecta videtur.

PROVERBIORUM CAP. XXVIII.

רבים שריו 2. A. Θ. πολλοὶ ἄρχοντες αὐτῆς. O. κρίσις ἐγείρεται.

נבר רש ועשק רלים 3. A. Θ. ἀνὴρ πένης καὶ συκοφαντῶν πλουτεῖ. O. ἀνὴρ πένης ἐν ἀσεβείαις συκοφαντεῖ πλουτεῖ.

כהה ואין לחם A. Σ. Θ. ἀσθενὴς ᾗ οὐκ ἔστιν ἄρτος. O. λάβρος καὶ ἀνωφελής.

יבינו כל 5. Οἱ λοιποὶ, συνήσουσι πάντα. O. συνήσουσιν ἐν πᾶσι.

הולך בתמו 6. A. Σ. Θ. πορευόμενος ἐν ἁπλότητι αὐτοῦ. O. παρρυόμενος ἐν ἀληθείᾳ.

ורעה זוללים 7. A. ᾧ νέμει συμβολοκόπους. O. ὃς δὲ παιδεύει ἀσωτίαν.

גם־תפלתו תועבה 9. A. Σ. Θ. καὶ προσευχὴ αὐτοῦ βδέλυγμα. O. καὶ αὐτὸς προσεύχεται αὐτοῦ ἐβδέλυκται.

יחלו 10. A. κληρονομήσουσι. Θ. διελεύσῃ. O. διελεύσονται.

2. *Hebr. Vulg.* multi principes ejus. *A. Th.* multi principes eorum. *LXX.* judicia excitantur.

3. *Heb.* Vir pauper & opprimens pauperes. *A. Th.* Vir egenus, & calumnians pauperes. *LXX.* robuſtus in impietatibus calumniatur pauperes. *Vul. Vir pauper calumnians pauperes.*

Hebr. trahens, & non panis. *A. S. Th.* retinens ſe, & non eſt panis. *LXX.* vehemens & inutilis. *Vulg. vehementi, in quo paratur fames.*

5. *Heb. & Reliqui*, intelligent omnia. *LXX.* intelligent in omni. *Vul. animadvertunt omnia.*

6. *Heb. A. S. Th. Vul.* ambulans in ſimplicitate ſua. *LXX.* vadens in veritate.

7. *Heb.* & paſcens comeſſatores. *A.* & paſcit comeſſatores. *LXX.* qui autem paſcit luxuriam. *Vul. qui autem paſcit comeſſatores.*

9. *Hebr. A. S. Th.* etiam oratio ejus abominatio. *LXX.* & ipſe orationem ſuam abominabilem fecit. *Vul. oratio ejus erit execrabilis.*

10. *Hebr. A.* hæreditate accipient. *Th.* dividunt. *LXX.* pertranſibunt. *Vul. poſſ debunt.*

יחקרנו 11. A. Θ. ἐξιχνιάσῃ αὐτόν. O. κατεγνώσθη αὐτόν.

11. *Heb. A. Th. Vulg.* ſcrutabitur eum. *LXX.* condemnabit eum.

וכודה 13. A. Θ. ὁμολογῶν. Σ. ἐξαγορεύων. O. O. ὁ δὲ ἐξηγούμενος.

13. *Hebr. A. Th.* confitens. *S.* qui profitetur. *LXX.* qui autem narrat. *Vul. qui autem confeſſus fuerit.*

יצליח Σ. εὐοδωθήσεται. O. ἀγαπηθήσεται.

Hebr. S. proſperabitur. *LXX.* diligetur. *Vul. miſericordiam conſequetur.*

נגיד חסר הבונות 16. Σ. ἡγούμενος ἢ δυναστὴς ἐνδεὴς συνέσεων. O. βασιλεὺς ἐνδεὴς πλουσίων.

16. *Hebr.* dux carens intelligentiis. *S.* dux vel dynaſta indigens intelligentiis. *LXX.* rex indigens proventibus. *Vulg. dux indigens prudentiæ.*

ורב בעשקות O. μέγας συκοφάντης. Αλλος, καὶ πολύτροπον.

Heb. & multus oppreſſionibus. *LXX.* magnus ſycophanta. *Alius*, & valde perverſum. *Vulg. multos opprimet per calumniam.*

יאריך ימים O. μακρὸν χρόνον ζήσεται. Αλλος, μακρὸν βιώσεται βίον.

Heb. prolongabit dies. *LXX.* longo tempore vivet. *Alius*, longam vitam ducet. *Vulg. longi fient dies ejus.*

17. ὃς φράσει τὰ ὦτα μὴ ἐισακοῦσαι ἀδίκου, καὶ αὐτὸς ἐπικαλέσεται, καὶ οὐκ ἔσται ὁ ἐίσακούων.

17. qui obturat aures ut non audiat infirmum, & ipſe invocabit, & non erit qui exaudiat.

תמים 18. A. Θ. τέλειος. O. δίκαιος.

18. *Heb. A. Th.* perfectus. *LXX.* juſtus. *Vulg. ſimpliciter.*

ריקים 19. A. Θ. κενά. O. φαῦλα. Αλλ. ἀπραγίας.

19. *Heb. A. Th.* vana. *LXX. Vul.* otium. *Alius*, inertiam.

איש אמונות 20. A. ἀνὴρ πιστεύων. Σ. ἀνὴρ ἀληθής. O. ἀνὴρ ἀξιόπιστος.

20. *Hebr.* vir veritatum. *A.* vir credens. *S.* vir verax. *LXX.* vir fide dignus. *Vul. vir fidelis.*

ואץ להעשיר לא ינקה O. ὁ δὲ κακὸς οὐκ ἀτιμώρητος ἔσται. Αλλος, ὁ δὲ σπεύδων τῷ πλουτεῖν οὐκ ἀζημιωθήσεται.

Heb. Alius, & feſtinus ad ditandum ſe non erit impunis. *LXX.* malus autem non impunitus erit. *Vul. qui autem feſtinat ditari, non erit innocens.*

רע עין 22. O. βάσκανος. Αλλος, φθονερός.

22. *Heb.* malus oculo. *LXX. Alius*, invidus. *Vul. & alii invidet.*

חסר יבאנו Σ. ἔνδεια ἐπελεύσεται αὐτῷ. O. ὅτι ἐλεήμων κρατήσει αὐτοῦ.

Heb. defectus veniet ei. *S. Vul* egeſtas ſuperveniet ei. *LXX.* quia miſericors obtinebit eum.

כמחליק לשון 23. A. ὡσεὶ λέγοντα γλώσσῃ. O. μᾶλλον τῷ γλωσσοχαριτοῦντος.

23. *Heb.* præ leniente lingua. *A.* ſupra emollientem linguam. *LXX.* magis quam is qui linguâ gratificatur. *Vulg. magis quam ille qui per linguæ blandimenta decipit.*

גזל 24. A. Θ. ἁρπάζων. Σ. ἀδικῶν. O. ὃς ἀποδύεται. Αλλος, ἀποβιάζεται, ἀτιμάζει.

24. *Heb. A. Th.* rapiens. *S.* injuriam faciens. *LXX.* qui abjicit. *Al.* violenter agit, inhonorat. *Vulg. qui ſubtrahit.*

חבר *H. LXX.* ſocius. *A. S. Th. Vulg.* particeps. A. Σ. Θ. μέτοχος. O. κοινωνός.

רחב נפש יגרה כדון 25. A. πλατὺς ψυχῇ ἐρεθίζει ἀπιστίαν. Σ. πλατύψυχος πρόκλησιν κρίσιν. O. ἄπιστος (Αλλ. ἁπλοῦς) ἀνὴρ κρίνει εἰκῇ.

25. *H.* latus animo miſcebit litem. *A.* latus anima irritat contradictionem. *S.* latus anima incitat judicium. *LXX.* incredulus (*al.* ſimplex) vir judicat temere. *Vul. qui ſe jactat & dilatat, jurgia concitat.*

רב מארות 27. O. οὐ πολλὴ ἀπορία ἔσται. Αλλ. οὐκ ὑστερηθήσεται.

27. *Heb.* multitudo maledictionum. *LXX.* in multâ penuria erit. *Alius*, non proſperabitur. *Vulg. ſuſtinebit penuriam.*

יסתר 28. A. Σ. Θ. κρυβήσονται. O. φύγωσι.

28. *H.* ſe abſcondet. *A. S. Th.* ſe abſcondent. *LXX.* gemunt. *Vulg. abſcondentur.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XXVIII. Proverbiorum.

v. 2. A. Θ. πολλοὶ ἄρχοντες αὐτῆς. Hujus etiam Capitis lectiones omnes ex Editione Romana & Druſio.

v. 17. ὃς φράσει &c. Hæc in nonnullis οὐ O. Exemplaribus reperiuntur. Quæ, ut monet Druſius, ſunt ex cap. 21. v. 23. ubi in Hebræo etiam exprimuntur.

PROVERBIORUM

PROVERBIORUM CAP. XXIX.

ישבר 1. A. Σ. Θ. σωτριβήσεται. O. φλεγμόνη αὐτῷ.

ברבות צדיקים 2. A. ἐν τῷ πληθυνθῆναι δικαίους. O. ἐγκωμιαζομένων δικαίων.

רעה זונות 3. A. ὁ νέμων πόρνας. O. ὃς δ' ποιμαίνει πόρνας.

איש תרומות 4. A. Θ. αἰνὴρ ἀφαιρεμάτων. O. αἰνὴρ δὲ ἐλεήμων.

בפשע איש רע מוקש 6. A. ἐν ἁμαρτίᾳ ἀνδρὸς παράνομου παρόσκρυσις. Σ. ἐν ἀδικίᾳ ἀνδρὸς πονηροῦ σκάνδαλον. O. ἁμαρτάνοντι ἀνδρὶ μεγάλη παγίς.

אנשי לצון 8. O. ἄνδρες ἄνομοι. Αλλος, ἄνδρες λοιμοί.

יפיחו Σ. ἐθυμίασεν. O. ἐξέκαυσεν.

יבקשו 10. Σ. ἐπιζητήσουσι. O. ἐκζητήσουσι.

באחור ישבחנה 11. Σ. ἐπ' ἐσχάτων καταπραΰνει αὐτόν. O. ταμιεύεται καὶ μένει.

משרתיו 12. A. Σ. Θ. λειτουργοὶ αὐτῷ. O. οἱ ἐν αὐτῷ. Αλλος, ὑπηρέται.

נפגשו 13. O. ἀλλήλοις συνελθόντες. Αλλος, ἐλθόντων ἐπὶ τὸ αὐτό.

מאיר עיני שניהם יהוה A. Σ. Θ. φωτίζων ὀφθαλμοὺς ἀμφοτέρων ὁ κύριος. O. ἐπιστρέφων ἀμφοτέρων ποιεῖται ὁ κύριος.

לעד 14. A. Εἰς ἔτι. Σ. Εἰς ἀεί. O. Εἰς μαρτύριον.

נער משלח 15. A... ἐξαποστελλόμενος. Σ. νέος δὲ ἀφειμένος. O. παῖς δὲ πλανώμενος.

אמו O. γενῆς αὐτοῦ. Αλλος, μητέρα αὐτῆς.

מעדנים 17. Σ. Θ. τρυφάς. O. κόσμον.

באין חזון יפרע עם 18. A. ὅτε οὐκ ἔστιν ὁραματισμοῦ ἀποκεδασθήσεται λαός. O. οὐ μὴ ὑπάρξῃ ἐξηγητὴς ἔθνει πονηρῷ.

יהיה בנון 21. Σ. ἔσται γογγυσμός. O. ὀδυνηθήσεται.

יורה מדון 22. Σ. ἐρεθίζει μάχην. O. ἐγείρει νῖκος. Αλλος, ὀρύσσει.

גאות אדם תשפילנו 23. Οἱ λοιποὶ, ὑπερηφανία ἀνδρὸς ταπεινώσει αὐτόν. O. ὕβρις ἀνδρὰ ταπεινοῖ.

ושפל־רוח יתמך כבוד O. τοὺς δὲ ταπεινοφρονας ἐρείδει δόξῃ κύριος. Αλλος, καὶ ταπεινόφρων ἀνὴρ

H *Ebr. A. S. Th.* conteretur. *LXX.* ardente eo (non eſt medela). *Vul.* (*repentinus ei*) *ſuperveniet interitus.*

2. *Hebr. A.* cum multiplicantur juſti. *LXX.* dum laudantur juſti. *Vulg. in multiplicatione juſtorum.*

3. *Hebr. A.* paſcens ſcorta. *LXX.* qui autem paſcit meretrices. *Vul. qui autem nutrit ſcorta.*

4. *Hebr.* vir oblationum. *A. Th.* vir donorum. *LXX.* vir autem iniquus. *Vulg. vir avarus.*

6. *Hebr.* in prævaricatione viri malus laqueus. *A.* in peccato viri iniqui offenſio. *S.* in iniquitate viri malum ſcandalum. *LXX.* peccanti viro magnus laqueus. *Vulg. peccantem virum iniquum involvet laqueus.*

8. *Heb.* viri irriſionis. *LXX.* viri iniqui. *Alius*, viri peſtilentes. *Vul. homines peſtilentes.*

H. illaqueabunt. *S.* adoleverunt. *LXX.* combuſſerunt. *Vulg. diſſipant.*

10. *Hebr.* quærent. *S.* inquirent. *LXX.* exquirent. *Vulg. quærunt.*

11. *Hebr.* in poſticum ſedabit eum. *S.* in noviſſimis mitigat eum. *LXX.* diſpenſat per partes. *Vulg. differt, & reſervat in poſterum.*

12. *Heb. A. S. Th.* miniſtri ejus. *LXX.* ſubditi ejus. *Alius*, famuli. *Vul. omnes miniſtros.*

13. *Heb. Vul.* obviaverunt ſibi. *LXX.* invicem concurrentibus. *Alius*, venientibus in idipſum.

Heb. A. S. Th. illuminans oculos amborum ipſorum Dominus. *LXX.* inſpectionem amborum facit Dominus. *Vulg. utriuſque illuminator eſt Dominus.*

14. *Hebr. S.* in perpetuum. *A.* adhuc. *LXX.* in teſtimonium. *Vul. in æternum.*

15. *H.* puer dimiſſus. *A.*.... dimiſſus. *S.* adoleſcens autem dimiſſus. *LXX.* puer autem errans. *Vulg. puer autem qui dimittitur voluntati ſuæ.*

Heb. Alius, *Vulg.* matrem ſuam. *LXX.* parentes ſuos.

17. *Heb. S. Th. Vul.* delicias. *LXX.* ornatum.

18 *Hebr.* in non viſione feriabitur populus. *A.* non exiſtente viſione diſſipabitur populus. *LXX.* non erit præceptor gentì iniquæ. *Vulg. cum prophetia defecerit, diſſipabitur populus.*

21. *Heb.* erit filius. *S.* erit murmuratio. *LXX.* dolor erit. *Vulg. ſentiet eum contumacem.*

22. *Hebr.* miſcebit litem. *S.* incitat litem. *LXX.* excitat contentionem. *Alius*, fodit. *Vul. provocat rixas.*

23. *Heb. Reliqui*, ſuperbia hominis humiliabit eum. *LXX.* contumelia virum humiliat. *Vul. ſuperbum ſequitur humilitas.*

Hebr. & humilis ſpiritu aſſequetur gloriam. *LXX.* humiliter autem ſentientes firmat gloriâ Dominus. *Alius*, & humiliter ſentiens ap-

πλήψεται δόξης.

עם־גנב 24. A. μὴ κλέπου. O. κλέπῃ.

prehendet gloriam. *Vulg. & humilem ſpiritu ſuſcipiet gloria.*

24. *Heb. A. Vul.* cum fure. *LXX.* furi.

Nota.

V. I. A. Σ. Θ. σωτηρίαν. Editio Romana & Druſius hanc & ſequentes hujus Capitis lectiones adferunt.

PROVERBIORUM CAP. XXX.

לאיתיאל ואכל 1. A. τῷ ἐθηὴλ καὶ τέλεσον. O. τοῖς πεποίθοσι ἐπ' ἐμοὶ καὶ παύομαι, (al. φάγομαι.) Θ. τῷ ἐθηὴλ, καὶ διωκήσομαι.

1. *Hebr.* Æthieli, & Uchal. *A.* Ethieli, & perfice. *LXX.* credentibus Deo, & ceſſabo, *al.* comedam. *Th.* Ethieli, & potero. *Vulg.* (*Vir cum quo eſt Deus*) *& qui Deo ſecum morante confortatus, ait.*

בער אנכי מאיש 2. A. ἀσύνετος ἐγώ εἰμι παρὰ ἀνδρὸς. O. ἀφρονέστατος γάρ εἰμι πάντων ἀνθρώπων.

2. *Hebr.* ſtolidus ego præ viro. *A.* inſipiens ego ſum præ viro. *LXX.* inſipientiſſimus enim ſum omnium hominum. *Vulg. ſtultiſſimus ſum virorum.*

וירד 4. A. Σ. καὶ κατέλιπεν. O. καὶ κατέβη.

4. *Heb. LXX. Vul.* atque deſcendit. *A. S.* & detulit.

מי אסף־רוח בחפניו A. τίς συνέλεξεν πνεῦμα ἐν θησαυροῖς. Σ. τίς συνήγαγεν ἀνέμους ἐν τοῖς σφαξίν. O. τίς συνήγαγεν ἀνέμους ἐν κόλπῳ.

Hebr. quis collegit ventum in pugillis ſuis. *A.* quis collegit ventum volis. *S.* quis congregavit ventos in pugillis. *LXX.* quis congregavit ventum in ſinu. *Vul. quis continuit ſpiritum in manibus ſuis?*

צרר O. συνέσφιγξεν. Θ. ἐνέδησεν.

Hebr. ligavit. *LXX.* convertit. *Th.* illigavit. *Vulg. colligavit.*

מי הקים כל־אפסי־ארץ A. καὶ οἱ λοιποὶ, τίς ἔστησε πνεύματα τὰ πέρατα τῆς γῆς; O. τίς ἐκρέμασε πνεύματων τὰ ἄκρα τῆς γῆς;

Heb. A. & Reliqui, Quis ſtatuit omnes fines terræ? *LXX.* Quis tenuit omnes ſummitates terræ? *Vulg. Quis ſuſcitavit omnes terminos terræ?*

מה־שמו ומה־שם־בנו A. Σ. Θ. καὶ οἱ λοιποὶ, τί ὄνομα αὐτῷ, καὶ τί ὄνομα τῷ υἱῷ αὐτοῦ; O. τί ὄνομα αὐτῷ, καὶ τί ὄνομα τοῖς τέκνοις αὐτοῦ;

Heb. Vul. Quod nomen eſt ejus, & quod nomen filii ejus? *A. S. Th.* Quod nomen ipſi, & quod nomen filio ejus? *LXX.* Quod nomen ipſi, & quod nomen filiis ejus?

כי תדע O. ἵνα γνῷς. Αλλος, ὅτι γνώσῃ.

Hebr. quod noveris. *LXX.* ut noſcas. *Alius*, quia cognoſces. *Vulg. ſi noſti.*

מגן דוא 5. O. ὑπερασπίζει. Αλλος, ὑπερασπᾷ.

5. *Hebr. Vulg.* clypeus ipſe. *LXX.* protegit. *Alius*, proteget.

לחסים בו O. βλεπομένοις. Αλλος, φοβουμένοις.

Hebr. Vul. ſperantibus in eo. *LXX.* reverentibus. *Alius*, timentibus.

אל־תכזב מכני בטרם אמות 7. Σ. μὴ κωλύσῃς ἀπ' ἐμοῦ πρὶν τῆ ἀποθανεῖν με. O. μὴ ἀφέλῃς μου χάριν πρὶν τῆ ἀποθανεῖν με.

7. *Hebr. S.* Ne prohibeas à me antequam moriar. *LXX.* ne auferas à me gratiam antequam moriar. *Vulg. ne deneges mihi antequam moriar.*

שוא 8. A. Ἐλεημόσυνα. O. μάταιον λόγον.

8. *Heb. A. Vulg.* vanitatem. *LXX.* vanum ſermonem.

הטריפני לחם חקי A.... ἄρτον ἀκριβασμῶν μου. Σ. δόξαξόν μοι διαιτῶν ἱκανῶν. O. σύνταξον δέ μοι τὰ δέοντα καὶ τὰ αὐτάρκη.

Hebr. prædam da mihi panem ſtatuti mei. *A.*.... panem ſtatutorum meorum. *S.* ſtatue mihi diætam ſufficientem. *LXX.* ſtatue autem mihi quæ opus ſunt, & ſufficiunt. *Vulg. tribue tantum victui meo neceſſaria.*

ובחשתי ואמרתי מי יהוה 9. A. Σ. καὶ ἀρνήσωμαι καὶ εἴπω, τίς ἐστι κύριος. O. ψευδὴς γένωμαι, καὶ εἴπω, τίς με ὁρᾷ;

9. *Heb.* & mentiar, & dicam, Quis Dominus? *A. S.* & abnegem, & dicam, Quis eſt Dominus? *LXX.* mendax fiam, & dicam: Quis me videt? *Vulg. ad negandum, & dicam, Quis eſt Dominus?*

ופן אירש O. πτωχὸς. Αλλ. ὁ πενόμενος. Αλλοι, πένης γενηθείς.

Hebr. ne forte pauper efficiar. *LXX. Alii*, pauper effectus. *Al.* pauper. *Vulg. aut egeſtate compulſus.*

אל־תליץ 10. Σ. μὴ ἐγκαλεῖς. Ο. μὴ κατηγορήσῃς. Θ. μὴ καταλαλήσῃς.

10. *Heb.* ne crimineris lingua. *S.* ne calumnieris. *LXX.* ne tradas. *Th.* ne obloquaris. *Vulg. ne accuses.*

ואשמת A. Σ. Θ. καὶ πλημμελήσῃς. Ο. καὶ ἀφαιρεθῇς.

H. A. S. Th. & delinquas. *LXX.* & delearis. *Vul. & corruas.*

וכצאתי לא רחץ 12. Ο. ἡ δὲ ἔξοδος αὐτῆς οὐκ ἀπεπλύθη. Ἄλλος, καὶ ἀπὸ ῥύπου οὐκ ἀπελούσατο.

12. *H.* & a ſorde ſua non lota eſt. *LXX.* exitum, (*al.* excrementum) autem ſuum non ablatum. *Alius*, & a ſorde non lota eſt. *Vul. & tamen non lota eſt a ſordibus ſuis.*

מצלות 14. Α. Σ. Θ. καταδύσεις. Ο. τμιδας.

14. *Hebr.* cultri. *A. S. Th.* comedentes. *LXX.* cultros. *Vulg. & commandit.*

עניים Ο. ταπεινούς. Ἄλλοι, ἀδυνάτους.

H. afflictos. *LXX.* humiles. *Alii*, infirmos. *Vulg. inopes.*

שתי בנות הב הב 15. Σ. δύο θυγατέρες φέρε, φέρε. Ο. τρεῖς θυγατέρες ἔσθιον ἀγαπῶσαι ἀγαπῶσαι ὄρυγμα.

15. *H.* duæ filiæ, da, da. *S.* duæ filiæ, fer, fer. *LXX.* tres filiæ erant dilectione diligentes, *vel* dilectæ. *Vulg. duæ sunt filiæ dicentes, affer, affer.*

שלוש הנה לא תשבענה A. Σ. Θ. τρία δέ ἐστι, ἃ οὐ πλησθήσεται. Ο. καὶ αἱ τρεῖς αὗται οὐκ ἐπλήσθησαν αὐτόν.

H. tria ipſa non ſaturabuntur. *A. S. Th.* tria vero ſunt, quæ non implebuntur. *LXX.* & tres iſtæ non impleverunt eam. *Vulg. tria ſunt inſaturabilia.*

לא־אמרו הון Λ. Σ. Θ. οὐκ εἶπεν, ἀρκεῖ. Ο. οὐκ ἠρέσθη εἰπεῖν, ἱκανόν.

H. non dicunt, abundantia. *A. S. Th.* non dixerunt, ſufficit. *LXX.* non ſuffecit ad dicendum, ſatis eſt. *Vulg. quod nunquam dixit, ſufficit.*

רעצר רחם 16. Α. καὶ ἐποχὴ μήτρας. Σ. καὶ συσχεθεῖσα μήτρα. Ο. καὶ ἔρως γυναικός.

16. *H.* & conſtrictio vulvæ. *A.* & retentio matricis. *S.* & coarctatio matricis. *LXX.* & amor mulieris. *Vulg. & os vulvæ.*

לא אמרו Ο. οὐ μὴ εἴπωσιν. Ἄλλος, οὐκ εἶπεν.

Hebr. non dicit. *LXX.* non dicant. *Alius*, non dixit. *Vul. nunquam dixit.*

נחל 17. Α. Θ. χειμάῤῥου. Ο. ἐκ τῶν φαραγγίων.

17. *H. A. Th.* torrentis. *LXX. Vulg.* de torrentibus.

נפלאו 18. Α. ἐθαυμασώθησάν. Ο. ἀδυνάτως μοι ἐσχήκασι. Ἄλλος, ἀδυνατοῦσι.

18. *Heb.* abſcondita ſunt. *A.* mirabilia facta ſunt. *LXX.* impoſſibilia mihi ad cogitandum. *Alius*, impoſſibilia. *Vul. difficilia mihi.*

בשמים 19. Ο. πετομένου. Ἄλλος, πεπωμένου ἐν ὑψηλοῖς.

19. *H.* in cœlis. *LXX.* volantis. *Alius*, volantis in cœlo *Vulg. in cœlo.*

דרך נחש Α. Σ. Θ. ὁδὸν... Ο. ὁδοὺς ὄφεως.

H. viam ſerpentis. *A. S. Th.* viam... *LXX.* vias ſerpentis *Vulg. viam colubri.*

דרך גבר בעלמה Σ. ὁδὸν ἀνδρὸς ἐν νεότητι. Α. Θ. ὁδοὺς... Ο. ὁδοὺς ἀνδρὸς ἐν νεότητι.

H. S. viam viri in puella. *A. Th.* viam... *LXX.* vias viri in juventute. *Vulg. viam viri in adoleſcentia.*

אכלה ומחתה 20. Α. Σ. Θ. οὕτω φαγούσης, καὶ ἀπομαξαμένης. Ο. ὅταν φαγοῦσα ἀπομάξηται.

20. *Hebr.* comedit & terſit. *A. S. Th.* velut comedentis & abluentis. *LXX.* cum fecerit abluens *Vul. quæ comedit, & tergens os ſuum.*

ותחת ארבע 21. Σ. τὰ δὲ τέτταρα. Ο. ὃ δὲ τέταρτον.

21. *H.* & propter quatuor. *S.* quatuor autem. *LXX.* quartam autem *Vul. & quartum.*

תחת שניאה כי תבעל 23. Σ. καὶ γυνὴ μισουμένη ὅταν συνοικήσῃ. Ο. καὶ μισητὴ γυνὴ ἐὰν τύχῃ.

23. *H.* propter exoſam cum maritata fuerit. *S.* & mulier exoſa cum cohabitabit. *LXX.* & exoſa mulier ſi conſecuta fuerit *Vulg. per odioſam mulierem: cum in matrimonio fuerit aſſumpta.*

חכמים מחכמים 24. Ο. σοφώτερα τῆς σοφίας. Θ. σοφία σεσοφισμένη.

24. *Heb.* ſapientia ſapienter edocta. *LXX.* ſapientiora ſapientibus. *Th.* ſapientia inſtructa. *Vul. ſapientiora ſapientibus.*

שפנים 26. Ο. χοιρογρύλλιοι. Αλλ. εἶδος ἰχθύων, ἤτοι οἱ λαγωοί, ἢ οἱ καλούμενοι οἴστροι.

26. *Heb.* unguli *LXX.* chærogryllii. *Alius*, genus pilcis, *ſive* lepores, *ſive qui vocantur* ceſtri. *Vulg. leporiculas*

וישימו Σ. ἔταξαν. Ο. οἱ ἐποίησαν.

Hebr. & poſuerunt. *S.* ſtatuerunt *LXX.* qui fecerunt. *Vul. qui collocat.*

חצן כלו 27. Σ. ὡς ὑφὴς πᾶσα. Ο. εὐπαίδευτος.

27. *Heb.* dimidians totum ipſum. *S.* ut calculus univerſa. *LXX.* ordinate. *Vul. cuncta diſpoſuit univerſa.*

תפש 28. O. ἐρῴδιὸς. Θ. ἐλαμβάνεται.

בהיכלי A. Σ. Θ. ἐν ναοῖς. O. ἐν ὀχυρώμασι.

מטבי לכת 29. A. Θ. ἀγαθῶς πορεύῃ. O. ὁ καλῶς βαδίζων.

כל־פני 30. A. Σ. Θ. ἀπὸ προσώπου παντός. O....

זרוז מתנים 31. A. Θ. ἀλεκτρύων νώτῳ. Σ. περιεσφιγμένος τὸ ὀσφύι. O. ἀλέκτωρ ἐμπερικαθίζων.

אם־נבלת ברוממשא 32. O. ἐὰν προφὴ σεαυτόν. Θ. Εἰ ἠφρόνησας ἐν τῷ ἐπαίρεσθαι.

ואם־זמות יד לפה O. καὶ ἐπιθεὶς τὴν χεῖρά σου μὴ μάχῃ. Θ. ἢ ἐνενοήσῃς χεῖρα εἰς στόμα.

ומיץ־אף יוציא דם 33. A. ἢ ἐκμύζησις ῥυσὸν ἐξοίσει αἷμα. O. ἐὰν δὲ ἐκπιέζῃς μυκτῆρας ἐξελεύσεται αἷμα.

28. *Heb.* tractabit. *LXX.* innixus. *Th.* comprehendus. *Vulg. nititur.*

Heb. in palatis. *A. S. Th.* in templis. *LXX.* in munitionibus. *Vulg. in aedibus.*

29. *Heb. A. Th.* quæ bonum faciunt incessum. *LXX.* quod pulchre transit. *Vulg quod incedit feliciter.*

30. *H. A. S. Th.* a facie cujuscumque. *LXX.*.... *Vulg. ad nullius (parebit) occursum.*

31. *Heb.* accinctus lumbis. *A. Th.* gallus gallinaceus dorso. *S.* succinctus lumbos. *LXX.* gallus circumincedens. *Vulg. gallus succinctus lumbis.*

32. *Hebr. Th.* si stulte egisti in elevando te. *LXX.* si stolide efferas temetipsum. *Vul est qui stultus apparuit postquam elevatus est in sublime.*

Heb. & si cogitasti manum ad os. *LXX.* & extendas manum tuam cum pugna. *Th.* & cogitaveris manum ad os. *Vulg. si enim intellexisset, ori suo imposuisset manum.*

33. *Heb.* & emunctor naris educet sanguinem. *A.* & emunctio furoris educet sanguinem. *LXX.* si autem expresseris nares, egredietur sanguis *Vulg. & qui vehementer emungit, elicit sanguinem.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XXX. Proverbiorum.

v. 1. A. παῤ ἐβὰλ &c. Editio Romana & Drusius, unde sequentes etiam lectiones mutuamur, unâ exceptâ versu 4.

v. 4. A. Σ. Θ. ἢ εἰ λοιποὶ, τί ὄνομα αὐτῷ, ἢ τί ὄνομα τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ. Hanc lectionem Eusebius in Psalm. p. 403. plenioremadfert quam Editio Romana; sed Aquilæ & Theodotioni tantum ipsam tribuit, Editio Romana etiam Symmacho.

v. 12 λαοὶ, οἱ πίπτοντες καὶ ἀπολλύμενοι. Hæc interpretatio videtur Aquilæ esse, qui Exodi 32. 25. לשמצה vertit εἰς ὄνομα ῥυπῆς, in nomen sordis aut infamiæ, ubi postremam syllabam צה accipisse videtur pro נאצה vel נאץ ut scribitur hoc loco.

v. 31. 2. θεοσεβεστάτου: Forte melius, θεοσεβοῦς μόνου.

PROVERBIORUM CAP. XXXI.

דברי למואל 1. A. ῥήματα λαμμσωῦ. Σ. λόγοι Ιαμουήλ. O. οἱ ἐμοὶ λόγοι εἰρίωται ὑπὸ θεοῦ. Θ. ῥήματα Ρεβουήλ.

כשא A. αἶρμα. Σ. καὶ οἱ λοιποὶ, λῆμμα. O. χρηματισμός.

חילך 3. Σ. τῇ ἰσχύι σου. O. σὸν πλοῦτον.

ודרכיך A. Σ. Θ. τὰ σὰ χρήματα. O. καὶ βίον.

לכחות O. εἰς ὑστεροβουλίαν. Θ. Εἰς μεταμέλειαν.

ושנה דין כל־בני־עני 5. A. Θ. ἢ ἀλλοιώσῃ κρίσιν εἰρὴν πένητος. O. ἢ ὀρθὰ κρῖναι οὐ μὴ δύνωνται τοὺς ἀσθενεῖς.

לאיבד 6. Σ. τῷ ἀπολλυμένῳ. O. τοῖς ὀδυνωμένοις.

ועבלו 7. Σ. ἢ τῷ κόπῳ αὐτῷ. O. ἢ τῷ πόνῳ.

1. HEb. Verba Lamuel. *A.* dicta Lammun. *S.* Verba Jamuel. *LXX.* mea verba dicta sunt a Deo. *Th.* Verba Rebuel *Vul. Verba Lamuelis.*

Heb. S. & Reliqui, assumptio. *A.* pondus. *LXX.* oraculum. *Vulg. visio.*

3. *Hebr.* facultatem tuam. *S.* fortitudinem tuam. *LXX.* divitias tuas. *Vulg. substantiam tuam.*

H. & vias tuas. *A. S. Th.* pecunias tuas. *LXX.* & vitam *Vulg. & divitias tuas.*

Heor. ad delendum. *LXX.* ad posterius consilium. *Th.* ad pœnitentiam. *Vulg. ad delendos.*

5. *Heb.* & mutet judicium omnium filiorum afflicti. *A. Th.* & commutabit judicium filiorum pauperis. *LXX.* & recta judicare non poterunt infirmos. *Vul. & mutent causam filiorum pauperis.*

6. *Heb.* pereunti. *S.* perdito. *LXX. Vul.* mœrentibus.

7. *Heb.* & laboris sui. *S.* & laborum ipsorum. *LXX.* & laborum. *Vulg. & doloris sui.*

לאלם 8. A. Σ. Θ. ἀφάλφ. O. λοιφῷ ἴσαι.
חלוף אל־דין כל־בני Σ. Εἰς κρίσιν πάντων ἰόντων, ἐπιχωμένων. O. καὶ κρίνε πάντας ὀρθῶς.

אביון 9. O. πένητα. Αλλος, πτωχόν.

שלל 11. O. σκύλων. Αλλος, ἀφαίρων.

כל ימי חייה 12. A. Σ. Θ. πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτῆς. O. πάντα τὸν βίον. Αλλος, χρόνον.
דרשה 13. A. Σ. Θ. ἐζήτησεν. O. μηρυσαμένη. Αλλ. διερευνᾶται.
בחפץ A. Θ. ἐν βουλῇ. Σ. ἐν θελήματι. O. ὠφέλησεν.
תביא לחמה 14. O. συνάγει δὲ αὕτη τὸν βίον. Αλλος, συνάγει δὲ αὐτῆς τὸν πλοῦτον.
בעוד לילה 15. A. Σ. Θ. ἔτι οὔσης νυκτός. O. ἐν νυκτί.
טרף O. βρώματα. Θ. συντάξιν.

חק Σ. πρόσταγμα. O. ἔργα.

מתניה 17. A. Θ. τὸν νῶτον. O. ὀσφῦν αὐτῆς.

ותאזין A. Θ. ἐν ἰσχύϊ. Σ. ἐν ἐκραταιώσει. O. ὤρθωσε.
כחרה 18. A. Σ. Θ. ἐμπορεία αὐτῆς. O. ὃ ἐργάζεται.
בבשור 19. A. Σ. Θ. αἱρέσεις (f. αἱρεσίας) O. τὰ συμφέροντα.
הכבו O. ἐρεισάς. Αλλος, ἐκράτησαν.

לבש 21. O. ἐνδεδυμένοι εἰσί. Αλλος, ἐνδεδύσκονται
מרבדים 22. A. Θ. διεστρωμένα. Σ. ἀμφιτάπους. O. χλαίνας.
נודע 23. Σ. γνωστός. O. περίβλεπτος.

עם זקני O. ἐν συνεδρίῳ μετὰ τῶν γερόντων. Αλλ. μετὰ τῶν πρεσβυτέρων.
חגור 24. O. περίζωμα. Αλλος, ζώνην.

בחכמה O. περιοχόντως. Αλλος, ὁ σοφία.

ותורת חסד על־לשונה 26. Σ. καὶ νόμος ὑπερέχεις τῇ γλώσσῃ αὐτῆς. O. καὶ τάξει ἐστάλκατο τῇ γλώσσῃ αὐτῆς. Θ. νόμος χάριτος ἐπὶ γλώσσῃ αὐτῆς.
ותשחק 25. A. Σ. Θ. γελάσεται. O. εὐφροσύνην.
צופיה הילכות 27. Σ. σκοπεύει πορείας. O. τηρεῖ βαδίσεις.

ולחם עצלות O. οὐκ ἠσθιε. Αλλος, ἄρτον ὀκνηρίας.

8. *Heb. A. S. Th. Vul.* muto. *LXX.* verbo Dei.
Heb. ad judicium omnium filiorum transitûs. *S.* ad judicium omnium filiorum abeuntium. *LXX.* & judica omnes lane. *Vulg. & causas omnium filiorum qui pertranseunt.*

9. *Hebr.* egem. *LXX. Vulg.* pauperem. *Alius*, mendicum.

11. *Heb.* spolio. *LXX. Vul.* spolus. *Alius*, manubus.

12. *Heb. A. S. Th. Vul.* omnibus diebus vitæ suæ. *LXX.* per omnem vitam. *Alius*, tempus.

13. *Heb. A. S. Th. Vul.* quæsivit. *LXX.* tilans. *Alius*, invenions.

H. S. in voluntate. *A. Th.* in consilio. *LXX.* quod utile est. *Vulg. consilio.*

14. *Heb.* adducet panem suum. *LXX.* congregat autem hæc vitam. *Alius*, congregat autem divitias suas. *Vulg. portans panem suum.*

H. 15. in adhuc nocte. *A. S. Th.* dum adhuc nox esset. *LXX.* de noctibus. *Vulg. de nocte.*

Heb. Vulg. prædam. *LXX.* escas. *Th.* constitutum.

Heb. statutum. *S.* præceptum. *LXX.* opera. *Vulg. tibaria.*

17. *Heb. LXX. Vulg.* lumbos suos. *A. Th.* dorsum.

Hebr. S. Vulg. & roboravit. *A. Th.* & corroboravit. *LXX.* firmavit.

18. *Heb.* circuitio ejus. *A. S. Th. Vulg.* negotiatio ejus. *LXX.* operari.

19. *Hebr.* ad vestibulum. *A. S. Th. Vul.* fortia. *LXX.* utilia.

Hebr. Vulg. apprehenderunt. *LXX.* firmat. *Alius*, tenuit.

21. *H.* vestita *domus. LXX. Vulg.* vestiti sunt. *Alius*, vestiuntur.

22. *Heb.* tapetia. *A. Th.* peristromata. *S.* amphitapetibus. *LXX.* chlænas. *Vulg. stragulatam vestem.*

23. *Hebr. S.* notus. *LXX.* conspicuus. *Vul.* nobilis.

Heb. Alius, cum senioribus. *LXX.* in concilio cum senibus. *Vulg. cum senatoribus.*

24. *Heb. Alius*, *Vulg.* cingulum. *LXX.* cingula.

Heb. Alius, in sapientia. *LXX.* attente. *Vulg. sapientia.*

26. *Hebr.* & lex misericordiæ super lingua ejus. *S.* & lex gratiosa linguæ ejus. *LXX.* & statutum mittit linguæ suæ. *Th.* lex gratiæ in lingua ejus. *Vul. & lex clementiæ in lingua ejus.*

25. *Heb. A. S. Th. Vulg.* ridebit. *LXX.* lætabitur.

27. *Heb.* speculans vias. *S.* speculatur incessus *LXX.* constrictæ mansiones. *Vulg. consideravit semitas.*

Hebr. & panem pigritiæ. *LXX.* cibos autem pigros. *Alius*, panem pigritiæ. *Vulg. panem otiosæ.*

ואערוה 28. A. Σ. Θ. καὶ ἐμακάρισεν αὐτόν. O. καὶ ἐπλούτησεν.

עשו חיל 29. O. ἐκτήσατο πλοῦτον. Alii, ἐποίησεν δυνάμεις. Alii, ἐποίησεν δυνατά.

אשה יראת־יהוה היא תתהלל 30. A. γυνὴ φοβουμένη κύριον αὕτη ἐμακαρίσθη. O. γυνὴ γὰρ συνετὴ εὐλογεῖται, φόβου δὲ κυρίου αὕτη αἰνείτω.

מפרי ידיה 31. A. Σ. Θ. ἀπὸ καρπῶν χειρῶν αὐτῆς. O. ἀπὸ καρποῦ χειλέων αὐτῆς.

והללוה בשערים מעשיה A. καὶ αἰνησάτωσαν αὐτὴν ἐν πύλαις ποιήματα αὐτῆς. Σ. . . αἰνείτω τὰ ἔργα αὐτῆς. O. καὶ αἰνείσθω ἐν πύλαις ὁ ἀνὴρ αὐτῆς.

28. *Hebr.* & beatificaverunt eam. *A. S. Th.* & beatam prædicaverunt eam. *LXX.* & ditati sunt. *Vulg. & beatissimam prædicaverunt eam.*

29. *Heb. Alii*, fecerunt virtutem. *LXX.* possederunt divitias. *Alius*, fecerunt potibilia. *Vulg. congregaverunt divitias.*

30. *H. A. Vul.* mulier timens Dominum ipsa laudabitur. *LXX.* mulier enim intelligens benedicitur, timorem verò Domini ipsa laudet.

31. *Hebr. A. S. Th. Vulg.* de fructu manuum suarum. *LXX.* de fructu labiorum ejus.

Hebr. Vulg. & laudent eam in portis opera ejus. *A.* & laudabunt eam in portis opera ejus. *S.*..... laudent opera ejus. *LXX.* & laudetur in portis vir ejus.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XXXI. Proverbiorum.

v. 1. A. ῥητὰ λαμμεὼ &c. Sic Editio Romana & Drusius, qui sequentia item adtulerunt.

v. 1. Αλλ. λεμουηλ. Videtur esse Aquilæ, qui sic solet vertere. Vide Lexica infra.

v. 16 O. ἐκ ταξιν ἐφεύρεν τὸν γλυκασμὸν αὐτῆς. Non legitur in τοῖς O. Romanæ Editionis, sed in aliis quibusdam Exemplaribus habetur.

IN ECCLESIASTEN

MONITUM.

COlligendis restaurandisque Ecclesiastæ Lectionibus, hi maxime Libri cum Manuscripti tum editi subsidio fuêre.

Cod. Reg. 1890. *Undecimi sæculi membranaceus.*

Cod. Reg. 1990. *membranaceus decimi sæculi: est Olympiodori.*

Codex Regius 2435.

Cod. Reg. 2436. *bombycinus undecimi sæculi, qui est Procopii.*

Cod. item alius Olympiodori.

Hieronymi Commentarius in Ecclesiasten.

Editionis Romanæ & Drusii Notæ.

ECCLESIASTES, *Hebraïce* קהלת *κωελέθ.*

CAPUT PRIMUM.

הבל הבלים 2. (A. ἀτμὶς ἀτμίδων. Σ. ἀτμὶς ἀτμῶν.) O. ματαιότης ματαιοτήτων.

מה־יתרון לאדם 3. A. Σ. τί πλέον ἀνθρώπῳ. O. τίς ὠφέλεια τῷ ἀνθρώπῳ.

עמלו שיעמל A. κόπῳ ᾧ ἐκοπίασεν. O. μόχθῳ αὐτοῦ ᾧ μοχθεῖ.

הארץ לעולם עמדת 4. Σ. γῆ αἰώνιος ἔστηκε. O. ἡ γῆ εἰς τὸν αἰῶνα ἕστηκε.

ואל־מקומו שואף 5. A. εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ ἑλκύσῃ. Σ. Θ. εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ ἐπισπασρέφῃ. O. καὶ εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ ἕλκει.

הולך אל־דרום וסובב אל־צפון סובב סבב 6. הולך הרוח ועל־סביבתיו שב הרוח Σ. καταστρέφων. . . . . O. πορεύεται πρὸς νότον, καὶ κυκλοῖ πρὸς Βορρᾶν· κυκλοῖ κυκλῶν πορεύεται τὸ πνεῦμα, καὶ ἐπὶ κύκλους αὐτοῦ ἐπιστρέφει τὸ πνεῦμα.

כל־הנחלים הולכים 7. הים איננו מלא אל־מקום שהנחלים הולכים שם הם שבים ללכת Σ. καὶ ἡ θάλασσα οὐ πλήμμυρής· εἰς τὸν τόπον, ἀφ' οὗ οἱ ποταμοὶ πορεύονται, καὶ ἐκεῖ αὐτοὶ ἀναστρέφουσιν. O. καὶ ἡ θάλασσα οὐκ ἔστιν ἐμπεπλαμένη· εἰς τὸν τόπον οὗ οἱ χειμάρροι πορεύονται, ἐκεῖ αὐτοὶ ἐπιστρέφουσι τοῦ πορευθῆναι.

יגעים 8. A. κοπιῶσι. Σ. κοπώδεις. O ἔγκοποι.

לא־יוכל איש לדבר Σ. ἀδύνατόν ἐστιν ἄνθρωπον ἐκπεῖσαι λέγοντα. O. οὐ δύναται ἀνὴρ τοῦ λαλῆσαι.

הוא שהיה 9. Σ. ὃ ἐσόμενον ἔσται. O. ὃ γενησόμενον.

הוא שיעשה Σ. ὃ μέλλει ἔσεσθαι. O. ὃ ποιηθησόμενον.

חדש A. Σ. καινόν. O. προσφατον.

יש דבר שיאמר ראה־זה חדש הוא כבר 10. היה לעלמים אשר היה מלפנינו Σ. ἆρα ἔστι τι ὃ ἐρεῖ τις, (ἴδε τοῦτο καινόν ἐστι· καὶ ἤδη ἐγένετο ἐν τοῖς αἰῶσι τοῖς) πρὸ ἡμῶν. O. ἵνα λαλήσῃ καὶ ἐρεῖ, ἴδε τοῦτο καινόν ἐστιν· ἤδη γέγονεν ἐν τοῖς αἰῶσι τοῖς γενομένοις ἀπὸ ἔμπροσθεν ἡμῶν.

עם שיהיו לאחרונה 11. Σ. μετὰ τῶν ἐσομένων

H*Ebr. LXX. Vul.* vanitas vanitatum. *A. S.* vapor vaporum.

3. *Hebr.* Quid utilitatis homini. *A. S.* Quid amplius homini. *LXX.* Quid supereſt homini. *Vulg. Quid amplius habet homo.*

Heb. labore ſuo, quo laborabit. *A.* labore quo laboravit. *LXX. Vul.* labore ſuo, quo laborat.

4. *Heb.* terra in ſæculum ſtans. *S.* terra æterna ſtat. *LXX.* terra in ſæculum ſtat. *Vul. terra autem in æternum ſtat.*

5. *Hebr.* & ad locum ſuum anhelans. *A.* in locum ſuum aſpirat. *S. Th. Vulg.* ad locum ſuum revertitur. *LXX.* & ad locum ſuum trahit.

6. *Heb.* Vadens ad Auſtrum, & circumiens ad Aquilonem, circumiens, circumiens, vadens ſpiritus, & ſuper circuitus ſuos revertitur ſpiritus. *S.* Vadit ad meridiem, & circumit ad Boream: perambulans vadit ventus, & per quæ circumierat revertitur ventus. *LXX.* Vadit ad Auſtrum, & gyrat ad Aquilonem, gyrat gyrans, vadit ſpiritus, & in circulos ſuos revertitur ſpiritus. *Vulg. Gyrat per meridiem, & flectitur ad Aquilonem: luſtrans univerſa in circuitu pergit ſpiritus, & in circulos ſuos revertitur.*

7. *Hebr.* & mare non ipſum plenum: ad locum, quo flumina euntia, illuc ipſa revertuntur ad eundum. *S.* & mare non redundat: in locum, a quo flumina manant, & illuc ipſa reverteruntur. *LXX.* & mare non eſt impletum. Ad locum quo torrentes eunt, illuc ipſi revertuntur ad eundum. *Vulg. & mare non redundat: ad locum, unde exeunt flumina, revertuntur ut iterum fluant.*

8. *Heb. S.* laborioſa. *A.* laborant. *LXX.* oneroſi. *Vulg. difficiles.*

Hebr. LXX. non poterit vir eloqui. *S.* impoſſibile eſt hominem vincere dicentem. *Vul. non poteſt eas homo explicare ſermone.*

9. *Heb.* ipſum quod erit. *S. LXX. Vul.* quod futurum eſt.

Hebr. ipſum quod fiet. *S.* quod futurum eſt ut ſit. *LXX. Vulg.* ipſum quod faciendum eſt.

Heb. A. S. Vulg. novum. *LXX.* recens.

10. *H.* Eſt verbum, quod dicat: Vide hoc novum ipſum, jam fuit in ſæculis quæ fuerunt ante nos. *S.* Num eſt quidpiam quod dicet quis: Vide, hoc novum eſt? Et jam factum eſt in ſæculo quod fuit ante nos. *LXX.* Qui loquetur, ac dicet: Vide, hoc novum eſt: jam fuit in ſæculis, quæ fuerunt ante nos. *Vulg. Nec valet quiſquam dicere: Ecce hoc recens eſt: jam enim præceſſit in ſæculis, quæ fuerunt ante nos.*

11. *H.* cum iis qui erunt in poſterum. *S.* apud

μὴ ταῦτα. O. μὴ τῶ γινομένων εἰς τὸ ἐσχάτου.

ונתתי את־לבי 13. Σ. τοῦ γνῶναι. O. καὶ ἔδωκα τὸ καρδίαν μου.

לתור A. ἐξερευνῆσαι. O. κατασκέψασθαι.

רוע ענין רע A. Θ. τοῦτον περισπασμὸν πονηρόν. Σ. ταύτην ἀσχολίαν πονηράν. O. ὅτι περισπασμὸν πονηρόν.

לענות Σ. ἀσχολεῖσθαι. O. περισπᾶσθαι.

הבל ורעות רוח 14. A. Θ. ἀτμὸς καὶ νομὴ αὐέμου. Σ. ἀτμὸς καὶ βόσκησις ἀνέμου. O. μεταμόσεως, καὶ προαιρέσεως πνεύματος.

וחסרון לא־יוכל להמנות 15. Σ. καὶ ὑστέρημα μὴ δυνάμενον ἀναπληρῶσαι ἀριθμόν. O. καὶ ὑστέρημα οὐ δυνήσεται ἀριθμηθῆναι.

עם־לבי 16. A. Σ. μετὰ τῆς διανοίας μου. O. ἐν τῇ καρδίᾳ μου.

והוספתי חכמה Σ. καὶ ὑπερέβαλλον σοφίᾳ. O. προέθηκα σοφίαν.

הוללות 17. A. πλανᾶς. O. παραβολάς. Θ. παραφοράς.

גם־זה הוא רעיון רוח O. ὅτι καὶτοῦτο ὅτι προαίρεσις πνεύματος. Αλλος, ὅτι πρὸς τοῦτο ὅτι προαίρεσις πνεύματος.

מכאוב 18. A. βάσανον. O. ἄλγημα.

eos qui erunt poſtea. *LXX.* cum eis qui futuri ſunt in noviſſimo. *Vulg. apud eos qui futuri ſunt in noviſſimo.*

13. *H. LXX.* & dedi cor meum. *S.* propoſui. *Vulg. & propoſui in animo meo.*

H. A. ad inveſtigandum. *LXX.* conſiderandum. *Vulg. inveſtigare.*

H. hanc negotiationem malam. *A. Th.* hanc diſtractionem malam. *S.* hanc occupationem malam. *LXX.* Quoniam diſtractionem malam. *Vulg. Hanc occupationem peſſimam.*

H. ad affligendum ſe. *S. LXX. Vulg.* ut occuparentur.

14. *H.* vanitas & paſtio ſpiritûs. *A. S. Th.* vapor & paſtio venti. *LXX.* vanitas & præſumptio ſpiritûs. *Vul. vanitas & afflictio ſpiritûs.*

15. *H.* & defectus non poterit numerari. *S.* & defectus non valens implere numerum. *LXX.* & imminutio non poterit numerari. *Vulg. & ſtultorum infinitus eſt numerus.*

16. *H.* cum corde meo. *A. S.* cum animo meo. *LXX. Vulg.* in corde meo.

H. LXX. & addidi ſapientiam. *S.* & ſuperavi ſapientiâ. *Vulg. & præceſſi omnes ſapientiâ.*

17. *H.* inſanias. *A. Vulg.* errores. *LXX.* parabolas. *Th.* furores.

H. quod etiam hoc ipſum confractio ſpiritûs. *LXX.* quia & hoc eſt præſumptio ſpiritûs. *Alius*, quoniam ad hoc eſt præſumptio ſpiritûs. *Vulg. quod in his quoque eſſet labor & afflictio ſpiritûs.*

18. *H. LXX.* dolorem. *A.* tormentum. *Vulg. laborem.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. I. Eccleſiaſtæ.

Ruæl. Sic vocatur ab Origene.

v. 1. A. ἀτμὶς ἀτμίδων &c. Sic Martianæus. Hieronymus ſic habet: ABAL ABALIM *ſcriptum eſt, quod exceptis LXX. Interpretibus omnes ſimiliter tranſtulerunt*, ἀτμὶς ἀτμίδων, *vel* ἀτμίς. Eamdem vocem Hebraïcam uterque, Aquila nempe & Symmachus, ſolet vertere ἀτμὶς & ἀτμίς.

v. 3. A. Σ. τί πλέον ἀνθρώπῳ. Sic Druſius.

Ibid. A. κόπῳ &c. Idem.

v. 4. Σ. γῆ αἰῶνος ἕστηκε. Sic unus Codex.

v. 5. A. εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ ἑαυτοῦ &c. Sic ex Hieronymo Martianæus. Verba Hieronymi ſunt: *Pro eo autem quod Vulgatam Editionem ſequentes poſuimus*, ad locum ſuum ducit, *in Ebræo habet* SOEPH, *quod Aquila interpretatur* ἑαυτοῦ, i. *aſpirat. Sym. vero & Theodot.* recurrit. Male in prius Editis Hieronymi legebatur περισπωμένου, ut monet Martianæus, atque ex Mſſ. & ex Notis Romanæ Editionis comprobatur.

v. 6 Σ. κατευτῷ. Hanc unicam vocem Græce adfert Ed. Rom. Hieronymus Latine verſum totum exprimit.

v. 7. Σ. ἡ ἡ θάλασσα ἡ πλημμυρὶς &c. Ex Edit. Rom. & Druſio.

v. 8. A. κοπιῶν &c. Idem.

Ibid. Σ. ἀδυνάτων &c. Idem.

v. 9. Σ. τὸ ἡμίσεον &c. Idem.

Ibid. Σ. τὸ μέλλον ἔσεσθαι. Idem.

Ibid. A. Σ. καιρὸν. Idem.

v. 10. Σ. ἆρα ἔστί τι. Hæc priora verba & poſtrema in Editione Romana adferuntur, cætera uncinis incluſa ſupplentur. Hieronymus hunc Symmachi locum Latinè ſic effert: *Putaſne eſt qui poſſit dicere, Vide hoc novum eſt? Et jam factum eſt ſæculo, quod fuit ante nos.*

v. 11. Σ. τοῖς ἐσομένοις μετὰ ταῦτα. Druſ. & Ed. Rom.

v. 13. Σ. περισπωμένου. Idem.

Ibid. A. ἐξερευνῆσαι. Idem.

Ibid. A. Θ. τοῦτον περισπασμὸν πονηρὸν &c. Sic Martianæus ex Hieronymo, cujus hæc ſunt verba. *Verbum* ANIAN *Aquila, Septuaginta & Theodotio* περισπασμὸν *ſimiliter tranſtulerunt, quod in diſtentionem Latinus Interpres expreſſit, eo quod in varias ſollicitudines mens hominis diſtenta lanietur. Symmachus vero* ἀσχολίαν, *id eſt*, occupationem, *tranſtulit.*

Ibid. Σ. ἀσχολεῖσθαι. Edit. Romana.

v. 14. A. ἀτμὸς ἡ νομὴ ἀνέμου. Ex Edit. Rom. & ex Hieronymo, qui ſic habet: ROUTH (*al.* ROOTH) *Aquila & Theodotio* νομὴν, *Symmachus* βόσκησιν *tranſtulerunt. LXX. autem Interpretes non Hebraum ſermonem expreſſere, ſed Syrum, dicentes* προαίρεσιν. *Sive ergo νομὴ, ſive βόσκησις, a paſtione vocabulum eſt.* προαίρεσις *autem melius voluntatem, quam præſumtionem ſonat.* Et infra: *Dicebat mihi Hebræus, quo Scripturas ſanctas inſtituente perlegi, quod ſupra ſcriptum* ROOTH *verbum, magis in hoc loco afflictionem & malitiam, quam paſtionem & voluntatem ſignificaret.*

v. 15. Σ. ἡ ὑστέρημα &c. Druſius & Edit. Rom.

v. 16. A. Σ. μετὰ τῆς διανοίας μου. Idem.

Ibid. Σ. ἡ ὑπερέβαλλον ζοφίαν. Idem.

v. 17. A. πλάνας. Θ. παραφοράς. Hoc poſtremum Druſius vertit *errores mentis*, & poſtea adjicit: *Aut furores & inſanias. Hoc modo Santes interpretatur: Alibi eſt* περιφορὰς, *ut in LXX. Cohelet p. 7, 26. & verſu 8.* יהולל περιφέρων, *quod circumlationem denotat.*

Ibid. Αλλ. ὅτι πρὸς τοῦτο &c. Ed. Rom. & Druſius.

v. 18. A. βάσανον. Idem.

ECCLESIASTÆ

ECCLESIASTÆ CAP. II.

הבל 1. A. Σ. ἀτμός, vel ἀτμίς. O. ματαιότης.

לשחוק אמרתי מהולל 2. A. Εἶπα πλαίσιον. Σ. Εἶπα ῥῆμα. O. Θ. Εἶπα πλάνη.

מה־זה עשה Σ. τί αὐτὴ ποιεῖς. O. τί τοῦτο ποιεῖς.

תרתי בלבי 3. A. Σ. ᾠηθόμεν ἐν τῇ καρδίᾳ μου. O. καὶ κατανοεύαμεν εἰ ἡ καρδία μου.

ולבי נהג בחכמה Σ. ἵνα τὴ καρδίαν μου μεταγάγω εἰς σοφίαν. O. καὶ καρδία μου ὡδήγησεν ἐν σοφίᾳ.

אי־זה טוב Σ. ποῖον ὃ σύμφορον. O. ποῖον ὃ ἀγαθόν.

הגדלתי מעשי 4. O. ἐμεγάλυνα ποιήματά μου. Αλλος, μεγάλα ἐποίησά μοι ἔργα.

עשיתי לי ברכות 6. A. λίμνας. Σ. δεξαμενάς. O. κολυμβήθρας.

נטעתי לי 8. Σ. ἠθροίσα ἐμαυτῷ. O. συνήγαγόν μοι.

סגלת A. ὑσίας. Σ. πεκούλια. O. περιουσιασμούς.

ועדנות A. τρυφάς. Σ. ἀπατάλας. O. ἐντρυφήματα.

שרה ושרות A. κυλίκιον ἢ κυλίκια. Σ. [μέτρων σχήματα ἢ ὑπερθέματα.] O. οἰνοχόον ἢ οἰνοχόας.

וגדלתי 9. Σ. μεγάλη ὑπερβαλῶς. O. ἐμεγαλυνθην.

לפני Σ. ἀπὸ ἔμπροσθεν ἐμοῦ. O. ἀπὸ ἔμπροσθέν μου.

שאלו 10. Σ. ἐπεθύμησεν. O. ἤτησεν.

מכל־עמלי Σ. ἐκ πάσης φιλοπονίας μου. O. ἀπὸ πόνου μόχθου μου.

ובעמל שעמלתי לעשות 11. Σ. καὶ ὃ πόνον ὃν ἐποίησα διαπεπαυμένος. O. ἐν τῷ μόχθῳ ᾧ ἐμόχθησα τοῦ ποιῆσαι.

הבל ורעות רוח A. ἀτμὸς καὶ νομὴ αἴρεως. O. ματαιότης, ἢ περιαίρεσις πνεύματος.

והוללות 12. A. Σ. καὶ πλανᾶν. O. καὶ περιφοράν.

מה האדם שיבוא אחרי המלך A. τί δὲ ὁ ἄνθρωπος, ἵνα πράξωλυθήσῃ βουλήν. Σ. . . . . O. ὅτι τίς ἄνθρωπος, ὃς ἐπελεύσεται ὀπίσω τοῦ βασιλέως.

1. HEbr. LXX. Vulg. vanitas. A. S. vapor.

2. Heb. Risui dixi, insane. A. dixi errorem. S. dixi tumultum. LXX. Th. dixi circumlationem. Vul. Risum reputavi errorem.

Hebr. LXX. quid hoc facis? S. quid ipsa facis? Vul. quid frustra deciperis?

3. Hebr. investigavi in corde meo. A. S. & cogitavi in corde meo. LXX. & consideravi, si cor meum. Vulg. cogitavi in corde meo.

Heb. & cor meum ducens in sapientia. S. ut cor meum traducam ad sapientiam. LXX. & cor meum deduxit in sapientia. Vulg. ut animum meum transferrem ad sapientiam.

Hebr. ubi hoc bonum. S. quod utile. LXX. quid sit bonum. Vul. quid esset utile.

4. Hebr. Vulg. Magnificavi opera mea. LXX. Magnificavi opus meum. Alias, Magna feci mihi opera.

6. H. LXX. Feci mihi piscinas. A. (Feci mihi) stagna. S. receptacula aquarum. Vul. & extruxi mihi piscinas.

8. Heb. S Vul. coacervavi mihi. LXX. congregavi mihi.

Hebr. peculium. A. Vul. substantias. S. peculia. LXX. opes.

Hebr. A. S. Vulg. delicias. LXX. lautitias.

Heb. captivam & captivas. A. parvum calicem & calices. S. mensurarum species & appositiones. LXX. ministrum & ministras vini. Vul. scyphos & urceos in ministerio ad vina fundenda.

9. Hebr. LXX. magnificatus sum. S. magnitudine superavi. Vul. & supergressus sum.

Heb. Vulg. ante me. S. LXX. ab ante me.

10. Hebr. LXX. postulaverunt. S. Vulg. desideraverunt.

Hebr. de omni labore meo. S. ex omni industria mea. LXX. ab omni labore meo. Vulg. si uterer labore meo.

11. Heb. & ad laborem quo laboravi ad faciendum. S. & laborem, quem laboravi perficiens. LXX. & in labore, quo laboraveram faciendo. Vul. & ad labores, in quibus frustra sudaveram.

Heb. vanitas & pastio spiritûs. A. vapor & pastio venti. LXX. vanitas & præsumptio spiritûs. Vulg. vanitatem & afflictionem animi.

12. Hebr. & stultitias. A S. & errorem. LXX. & væsaniam. Vulg. erroresque.

H. quid homo qui venturus est post regem? A. quid vero est homo ut sequatur consilium? S. qui possit ire post regem? LXX. quoniam quis est homo, qui ingrediatur ad consilium? Vul. quid est, inquam, homo, ut sequi possit regem?

מן הסכלות 13. Σ. ὑπὲρ τ̀ ἀμαθίαν. O. ὑπὲρ τ̀ ἀφροσύνην.

13. *Hebr. LXX.* super stultitiam. *S.* super insciti*am. Vul.* (*praecederet sapientia*) *stultitiam.*

ולמה חכמתי 15. Σ. ἢ εἰς τί μοι ἡ σοφία μου. O. ἢ ἱνατί ἐσοφισάμην ἐγώ.

15. *H.* & ut quid sapui? *S.* & ad quid mihi sapientia mea? *LXX.* & ut quid sapiens factus sum ego? *Vulg. Quid mihi prodest quod majorem sapientiæ dedi operam?*

רע עלי המעשה שנעשה 17. Σ. κακὸν γὰρ μοί ἐφαίν ̃ο· ἔργον ̃ο γινόμενον. O. ὅτι πονηρὸν ἐπ' ἐμὲ ̃ο πόνημα ̃ο πεποιημένον.

17. *Hebr.* malum super me opus quod fit. *S.* malum enim mihi visum est opus quod fit. *LXX.* quia malum super me opus quod factum est. *Vulg. videntem mala universa esse.*

ושלט 19. A. Σ. κυριεύσῃ. O. ἢ εἰ ἐξουσιάζεται.

19. *Hebr.* & auctoritatem habebit. *A. S. Vul.* & dominabitur. *LXX.* & an potestatem habeat.

שעמלתי Σ. εἰς ὃν (ἐμόχθησα.) O. ᾧ ἐμόχθησα.

Heb. LXX. quo laboravi. *S.* in quem laboravi. *Vul. quibus desudavi.*

וסבותי 20. Σ. ἀπεστράφην. O. ἢ ἐπέστρεψα.

20. *Hebr.* & versus sum. *S.* & circumverti me. *LXX.* & conversus sum. *Vul. unde cessavi.*

ליאש O. ἀποπάξασθαι. Alius, ἀποκαμεῖν.

Hebr. ad desperare faciendum. *LXX.* ut renuntiarem. *Alius*, labori succumberet (cor meum) *Vul. renuntiavitque* (*cor meum.*)

בכשרון 21. Σ. ὲν ὀρθότητι. O. ὲν ἀνδρείᾳ.

21. *H.* in rectitudine. *S.* in sollicitudine. *LXX.* in virtute. *Vulg. sollicitudine.*

רעה Σ. κάκωσις. O. πονηρία.

Hebr. Vul. malum. *S.* afflictio. *LXX.* nequitia.

כי מה־היה 22. Σ. ὅτι τί περιλήψεται. O. ὅτι τί ἔσ.

22. *Hebr.* quia quid existens. *S.* quia enim superfuit. *LXX.* quia fit. *Vul. quid enim proderit?*

מכאובים וכעס 23. A. βάσανος καὶ θυμός. O. ἀλγημάτων ἢ θυμοῦ.

23. *Hebr.* dolores & ira. *A.* tormentum & ira. *LXX.* dolorum & iracundiæ. *Vul. doloribus & ærumnis.*

בעמלו 24. Σ. ἀπὸ κόπου αὐτ̀. O. ὲν μόχθῳ αὐτ̀.

24. *Heb. LXX.* in labore suo. *S.* a labore suo. *Vul. de laboribus suis.*

יחוש 25. A. φείσεται. Σ. αἰαλεύσῃ. O. τὶς πίεται.

25. *H.* sentiet. *A.* parcet. *S.* consumet. *LXX.* quis bibit. *Vul. deliciis affluet.*

טוב לפניו 26. Σ. ἀρέσαντι αὐτ̀. O. τ̀ ἀγαθῷ κατὰ πρόσωπον αὐτ ̃ο.

26. *Hebr.* qui bonus ante eum. *S.* qui ei placet. *LXX.* bono ante faciem ejus. *Vulg. bono in conspectu suo.*

ענין Σ. ἀγωνίαν. O. περισπασμόν.

Heb. negotium. *S.* occupationem. *LXX.* distractionem. *Vulg. afflictionem & curam superfluam.*

לאסוף לכנום A. τ ̃ συλλέξαι καὶ τ ̃ συναγαγεῖν. Σ. ἀθροίσαι ἢ ἀποθέσ. O. τ ̃ προσθεῖναι ἢ τ ̃ συναγαγεῖν.

Heb. A. ad colligendum ad congregandum. *S.* coacervandi & deponendi. *LXX.* ut augeat & congreget. *Vulg. ut addat & congreget.*

להת לטוב לפני האלהים Σ. ἵνα δοθῇ ἐκείνῳ ᾧ ἀρέσῃ τ̀ θε ̃ῳ. O. ἢ δοῦναι τ̀ ἀγαθῷ κατὰ πρόσωπον τ ̃ θεοῦ.

Hebr. ad dandum bono in conspectu Dei. *S.* ut detur ei, cui Deo placebit. *LXX.* ad dandum bono ante faciem Dei. *Vulg. & tradat ei qui placuit Deo.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. II. Ecclesiastæ.

v. 1. A. Σ. ἀτμόν. Vide cap. 1. v. 3.

v. 2. A. ἔπνα πλάνων. Sic Martianæus ex Hieronymo, cujus hæc sunt verba: *Ubi nos amentiam legimus, in Hebræo habet* MOLAL, *quod Aquila* πλάνην, *i.* errorem: *Sym.* θόρυβον, *hoc est*, tumultum *interpretati sunt. LXX. vero & Theod. sicut in pluribus locis, ita hic quoque concordant, & transtulerunt* περιφοράν, *quam nos verbum de verbo exprimentes*, circumlationem *possumus dicere.*

Ibid. Σ. τί αὐτὰ &c. Drusius ex Editione Romana de more.

v. 3. A. Σ. ἐν οἰνῷ &c. Idem.

Ibid. Σ. ἵνα τὸν καρδ- &c. Idem.

Ibid. πῖον τὸ &c. Idem.

v. 4. Αλλ. μεγάλα &c. Idem.

v. 6. A. λίμνας &c. Idem.

v. 8. Σ. ἐθησίσα &c. Idem.

Ibid. A. ἰδίαν. Σ. περιούσιον. Idem. *Peculia*, vox Latina jam usu apud Græcos recepta tempore Symmachi.

Ibid. A. τρυφὰς &c. Idem.

Ibid. A. κυλίκιον ἢ κυλίκια. Hieronymus. Σ. μίγμα χύμα ̃τ ἐ ἐπιθύμα ̃τ. Sic Symmachi lectionem expressit Martianæus noster. Hieronymi verba sunt: *Nam de vini fusoribus, & vini fusitricibus: (ad distinctionem quippe nunc masculini, fœminino genere valui declinare, quod Latinus sermo non recipit) aliud multo quam in promtu est, Aquila interpretatur. Non enim homines, viros videlicet & fœminas, sed vasculorum species nominavit, κυλίκιον & κυλίκια vocans, quæ Hebraïcè dicitur* SADDA & SADDOTH. *Denique Symmachus,*

licèt verbum non potuerit exprimere de verbo, ab hac opinione non longe eſt, dicens Menſuratarum ſpecies & appoſitiones. *Sive igitur urceos, ſive ſcyphos, ſive crateras, qui in miniſteriis ordinantur, auro gemmiſque diſtinctos, Salomonem habuiſſe credendum eſt: & quod ex uno κολικίῳ, id eſt,* cratere, *aliis κολικίοις, minoribus ſcilicet vaſculis, hauriretur: & per miniſtrorum manus portantium vinum turbæ ſuſciperet.*

v. 9. Σ. μεγάλη ὑπερβ- Druſius.

Ibid. Edit. Rom. ἡ σοφία μου ἔστω μετ' ἐμοῦ πάντα. Ubi Hieronymus: S. *& adjeci ſapientiam ſuper omnes.* Hoc ſupra omiſſum eſt.

Ibid. Σ. διὸ ὑπερφέρω ἐμοῦ. Idem.

v. 10. Σ. ἐνεθύμησα. Idem.

Ibid. Σ. ἐκ πάσης φιλοπονίας. Idem.

v. 11. Σ. ἡ τὸν πόνον &c. Idem.

Ibid. A. Σ. ἀτμὸς ἡ ποίμη ἀνέμου. Idem ut ſupra.

v. 12. A. Σ. ἡ πλανίαν. Hæc reſpondent haud dubie voci תֹּלֶלֶת ut recte ſuſpicatus eſt Druſius. LXX. habent παραφορὰν, ſed in quibuſdam Exemplaribus legebatur περιφορὰν, cum ſcholio ad marg. παραφορὰν, ut monetur in Edit. Romana. Eodem verſu 12. O. τὰ ὅτε ἐποίουν αὐτόν. Hieronymus, S. *ante ſactorem ſuum.*

Ibid. Σ. τί δύναται ὁ ἄνθρωπος &c. Druſius.

v. 13. Σ. ἐπὶ πᾶσι μόχθοις. Idem.

v. 15. Σ. ἡ εἰς τί μοι &c. Idem.

v. 17. Σ. κατὰ γὰρ μοι &c. Idem.

v. 19. A. Σ. ἐνεργείσθω. Idem.

Ibid. Σ. εἰς ὅν. Edit. Romana. Addas haud dubie ἐμέχθησα: nam εἰς ὅν adfertur, quia in eo ſolum differebat à LXX.

v. 20. Σ. περιέχθλιψα. Druſius.

Ibid. Ἄλλος, ἀπεκαμόν. Idem.

v. 21. Σ. ἐν γραφέντι. Editio Romana illud quaſi ſcholion adfert; ſed eſt haud dubie Symmachi, ut infra cap. 4. v. 4.

Ibid. Σ. κόπους. Sic unus Codex Regius. Ita ſolet Symmachus vertere. Vide Lexicon Græcum.

v. 22. Σ. ὅτι γὰρ &c. Druſius.

v. 23. A. βάσεως ἡ θυμός. Hæc Editio Romana ſine Interpretis nomine adfert. Sed eſt, ut videtur, Aquilæ, ut ſupra c. 1. v. 18.

v. 24. Σ. διὸ αἶνον. Druſius.

v. 25. A. φείσῃ &c. Idem.

v. 26. Σ. ἀρέσαντι &c. Idem.

Ibid. Σ. ἀγωνίαν. Idem.

Ibid. A. τῷ συλλέγειν &c. Idem.

Ibid. Σ. ἵνα δοθῇ &c. Idem ex Edit. Rom. ut ſolet.

ECCLESIASTÆ CAP. III.

לכל זמן 1. Σ. πάντες ὥρας. O. τοῖς πᾶσιν ὁ χρόνος.

לכל־חפץ Σ. πάσης χρείας. O. τῷ πάντι πραγματείᾳ.

לעקור 2. Σ. ἐκριζῶσαι. O. ἐκλίλαι.

להכליך אבנים 5. O. βαλεῖν λίθους. Ἄλλος, ῥίψαι λίθους.

לאהב 8. A. τοῦ ἀγαπᾶν. O. τοῦ φιλῆσαι.

יפה בעתו 11. Σ. καλὸν ἕκαστον ἐν καιρῷ ἰδίῳ. O. καλὸ ἐν καιρῷ αὐτοῦ.

גם את־העלם A. καὶ γε οὖν τὸν αἰῶνα. O. καὶ γε σύμπαντα τὸν αἰῶνα.

מבלי אשר לא־יכצא האדם A. ὡς εὐχὴ βίου ἄνθρωπος. O. ὅπως μὴ βίῳ ἄνθρωπος.

יהיה 14. Σ. ἀφανῶς. O. ἔσαι.

והאלהים יבקש את־נרדף 15. Σ. ὁ δὲ θεὸς ἐπιζητήσει ὑπὲρ τῶν ἐκδιωκομένων. O. καὶ ὁ θεὸς ζητήσει τὸν δεδιωγμένον.

מקום הצדק 16. A. τόπον τῆς δικαιοσύνης. O. τόπον τοῦ δικαίου.

לכל־חפץ 17. A. πάσης χρείας. O. τῷ πάντι πραγματείᾳ.

לברם האלהים ולראות 18. Ἄλλος, τοῦ ἐλέγξαι αὐτοὺς ὁ θεὸς, καὶ τοῦ δεῖξαι αὐτοῖς. O. ὅπως διακρινῇ αὐτοὺς ὁ θεὸς, καὶ τοῦ δεῖξαι.

מקרה 19. Σ. σύμβαμα. O. συναίτημα.

ורוח אחד לכל Σ. καὶ ἀναπνοὴ ὁμοία πᾶσιν. O. καὶ πνεῦμα ἓν τοῖς πᾶσιν.

ומותר האדם מן־הבהמה אין Σ. καὶ τὸ πλέον

1. HEbr. Omnibus tempus. S. Omnis rei tempus. LXX. Omnibus tempus. *Vulg. Omnia tempus habent.*

Heb. omni voluntati. *S.* omnis negotii. *LXX.* omni rei. *Vul. & ſuis ſpatiis tranſeunt univerſa.*

2. *Hebr. LXX. Vul* evellendi. *S.* eradicandi.

5. *Heb. Alius*, projiciendi lapides. *LXX.* mittendi lapides. *Vul. ſpargendi lapides.*

8. *Heb. A.* diligendi. *LXX.* amandi. *Vulg. dilectionis.*

11. *Heb.* pulcrum in tempore ſuo. *S.* pulcrum unumquodque in tempore ſuo. *LXX. Vul.* bona in tempore ſuo.

Hebr. etiam ſæculum. *A.* & quidem ſæculum. *LXX.* & quidem omne ſæculum. *Vul. & mundum.*

H. propter quod non inveniet homo. *A.* ut non inveniet homo. *LXX. Vul.* ut non inveniat homo.

14. *H.* erit. *S. Vul.* perſeverent. *LXX.* erunt.

15. *Heb.* Et Deus requiret conſequentem. *S.* Deus autem requiret ſuper perſequentibus. *LXX.* Et Deus quærit eum qui perſecutionem patitur. *Vulg. Et Deus inſtaurat quod abiit.*

16. *H. A.* locum juſtitiæ. *LXX.* locum juſti. *Vulg. in loco juſtitiæ.*

17. *H.* omni voluntati. *A.* omnis neceſſitatis. *LXX.* omni rei. *Vulg. omnis rei.*

18. *Heb.* ad purgandos eos Deus, & ad videndum. *Alius*, ut redargueret eos Deus, & ut oſtenderet eis. *LXX.* quia ſeparabit illos Deus, & ut oſtendat. *Vul. ut probaret eos Deus, & oſtenderet.*

19. *H. S. LXX.* eventus. *Vulg. interitus.*

Hebr. LXX. & ſpiritus unus omnibus. *S.* & reſpiratio ſimilis omnibus. *Vul. & ſimiliter ſpirant omnia.*

H. & præſtantia hominis præ animali non. *S.*

ἄνθρωπος κτήνους. Ο. ἢ τί ἐπερίσσευσεν ὁ ἄνθρωπος παρὰ τὸ κτῆνος. Θ. ἢ τίς περισσεία τῷ ἀνθρώπῳ.

& quid amplius homo beſtia. *LXX.* & quid abundavit homo a pecore. *Th.* & quæ præſtantia homini. *Vulg. & nihil habet homo jumento amplius.*

הולך 20. ※ πορεύεται.

עפר מן העפר Σ. ἀπὸ τῆς γῆς. Ο. ἀπὸ τοῦ χοός.

20. *Heb.* vadens ※ vadit. *Vul.* pergunt.

Heb. LXX. de pulvere. *S. Vul.* de terra.

כי מי יביאנו לראות במה שיהיה אחריו 22. Σ. ὅτι τίς ἄξει αὐτὸν ἰδεῖν τὰ ἐσόμενα μετ' αὐτόν; Ο. ὅτι τίς ἄξει αὐτὸν ἐν τοῖς ἰδίοις εἰς ἃ ἐστι γενήσεται μετ' αὐτόν;

22. *H.* Quia quis adducet eum ad videndum in illud quod erit poſt eum? *S.* Quid enim eum adducet ad ſpectandum quæ futura ſunt poſtea? *LXX.* Quia quis adducet eum ut videat in illud quod futurum eſt poſt ipſum? *Vulg. Quis enim eum adducet, ut poſt ſe futura cognoſcat?*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. III. Eccleſiaſtæ.

v. 1. Σ. πάντος ὥρα. Druſius ex Editione Romana, ut & reliqua uſque ad verſum undecimum.

v. 11. A. καὶ γε σοφὸν τὸν αἰῶνα. Hæc in Codice uno Regio annotantur ex Olympiodoro: καὶ γε σοφὸν τὸν αἰῶνα ἐδωκεν. τὸ, σοφὸν, ἐδώκαμεν ἔθος Ἑβραϊκὸν παρεμβεβλημένους καὶμενον ἐν τῇ Ἑβραϊκῇ φωνῇ. i. καὶγε σοφὸν τὸν αἰῶνα edidit (*Aquila*). *Illud*, σοφὸν, *eſt proprietas Hebraïca, quod interjectionis loco ponitur in Hebraïca lingua.*

Ibid. A. ὡς αὐτὸς &c. Druſius.

v. 14. Σ. ἐξεμονεῖν. Idem.

v. 15. Σ. ὁ δὲ θεὸς &c. Idem.

v. 16. A. τόπος τῆς δικαιοσύνης. Ex Edit. Romana & Druſio: pariterque ſequentes hujus Capitis lectiones.

v. 20. ※ πορεύεται. Hieronymus: *Omnia vadunt ad locum unum.*

ECCLESIASTÆ CAP. IV.

העשקים 1. Σ. τοὺς συκοφαντουμένους. Ο. τῶν συκοφαντίας.

דמעת Σ. δάκρυα. Ο. δάκρυον.

מנחם Σ. παράκλητον. Αλλος, παραμυθούμενος. Ο. παράκλησιν.

ושבח אני 2. Σ. ἐμακάρισα. Ο. ἐπῄνεσα.

המעשה הרע אשר נעשה 3. Σ. τὰ κακὰ ἔργα τὰ γενόμενα. Ο. πᾶν τὸ πίνημα τὸ πονηρὸν ὃ πεποιημένον.

ואת כל־כשרון 4. Σ. σύμπασαν ὀρθότητα. Ο. σύμπασαν ἀνδρίαν.

חבק את־ידיו 5. Σ. περιπλέκεται τὰς χεῖρας αὐτοῦ. Ο. περιέβαλε τὰς χεῖρας αὐτοῦ.

נחת 6. Σ. μὴ ἀναπαύσεως. Ο. ἀναπαύσεως.

מלא חפנים Σ. πληρώματα ἀμφοτέρων χειρῶν. Ο. μετὰ πληρώματος δύο δρακῶν.

ורעות רוח Σ. ἢ κακώσεως πνεύματος. Ο. καὶ προαιρέσεως πνεύματος.

ושבתי אני וארא־ 7. Σ. ἐπάλιν ἀναστρέψας κατέμαθον. Ο. ἐπιστρέψας ἐγὼ ἐν ἐθέλει.

ואין שני 8. Σ. ἢ ὁ μὴ ἔσται δεύτερος. Ο. ἢ οὐκ ἔστι δεύτερος.

קץ A. πέλος. Ο. περασμός.

בטובה Σ. ἀγαθοῦ. Ο. ἀπὸ ἀγαθωσύνης.

ענין Σ. ἀσχολία. C. περισπασμός.

1. HEb. oppreſſos. *S.* calumniam ſuſtinentes. *LXX. Vul.* calumnias.

Heb. LXX. lachryma. *S. Vul.* lacrymas.

Heb. S. Alius, LXX. conſolator. *Vulg. conſolatorem.*

2. *Heb.* & laudans ego. *S.* beatos dixi. *LXX. Vul.* & laudavi.

3. *Heb.* opus malum, quod fit. *S.* opera mala quæ fiunt. *LXX.* omne opus malum, quod factum eſt. *Vulg. mala quæ ſub ſole fiunt.*

4. *Heb.* omnem rectitudinem. *S.* omnem agilitatem. *LXX.* omnem virtutem *Vulg. & induſtrias.*

5. *Hebr.* complicans manus ſuas. *S.* complicatur manibus ſuis. *LXX.* circumjecit manus ſuas. *Vulg. complicat manus ſuas.*

6. *Hebr.* requie. *S. Vulg.* cum requie. *LXX.* requiei.

Heb. quam plenitudo pugillorum. *S.* plenitudines ambarum manuum. *LXX.* ſuper plenitudines duorum pugillorum. *Vulg. quam plena utraque manus.*

Heb. & paſtione ſpiritûs. *S.* & afflictione ſpiritûs. *LXX.* & præſumptionis ſpiritus. *Vulg. & afflictione animi.*

7. *Heb. LXX.* & converſus ſum ego, & vidi. *S.* & denuo convertens me didici. *Vulg. conſiderans reperi.*

8. *Heb. LXX.* & non eſt ſecundus. *S.* & non erit ſecundus. *Vulg. & ſecundum non habet.*

Heb. A. LXX. finis. *Vul. non ceſſat.*

Heb. S. a bono. *LXX.* a bonitate. *Vulg. bonis.*

Heb. negotium. *S.* occupatio. *LXX.* diſtractio. *Vulg. afflictio.*

9. טובים השנים מן־האחד אשר יש־להם שכר טוב Σ. εἰσὶν ἀμείνους δύο ἑνός· ἔχουσι γὰρ χάριτος ἀγαθόν. Ο. ἀγαθοὶ οἱ δύο ὑπὲρ τὸ ἕνα, οἷς ἔστιν αὐτοῖς μισθὸς ἀγαθός.

9. *Heb.* Meliores duo quam unus, quia eſt eis merces bona. *S.* Sunt meliores duo uno: habent enim lucrum bonum. *LXX.* Boni duo ſuper unum, quibus eſt merces bona. *Vulg. Melius eſt ergo duos eſſe ſimul, quam unum: habent enim emolumentum ſocietatis ſuæ.*

10. חברו את־חברו A. τὸ φίλον αὐτοῦ. Σ. τὸ ἑταῖρον αὐτοῦ. Ο. τὸ μέτοχον αὐτοῦ.

ואין שני Ο. ὃ μὴ ἦ δεύτερος. Αλλος, οὐκ ἔστι δεύτερος.

10. *Heb. S.* ſocium ſuum. *A.* amicum ſuum. *LXX.* participem ſuum. *Vul. ab altero (ſulcietur.)*

Heb. & non ſecundus. *LXX.* & non fuerit ſecundus. *Alius*, non eſt ſecundus. *Vul. non habet ſublevantem ſe.*

12. יתקפו האחד Σ. ὑπερισχύσῃ τις ἑνός. Ο. ὑπερκατισχυθῇ ὁ εἷς.

12. *Heb.* prævaluerit ei unus. *S.* prævaluerit quis uni. *LXX.* invaluerit unus. *Vulg. quiſpiam prævaluerit contra unum.*

המשלש Σ. τετρίπλοιδος, ἢ τετράπλους. Ο. ὃ ἐστιν τρισσός.

H. triplicatum. *S.* triplicatum, *ſive*, triplex. *LXX. Vulg.* triplex.

13. טוב ילד מסכן וחכם ממלך זקן וכסיל Σ. χρείσσων παῖς πένης μετὰ σοφίας.... Ο. ἀγαθὸς παῖς πένης ὑπὲρ σοφὸς ὑπὲρ βασιλέα γέροντα καὶ ἄφρονα.

13. *Heb.* melior puer pauper & ſapiens, præ rege ſene & ſtulto. *S.* melior eſt puer pauper cum ſapientiâ rege ſene & inſipiente. *LXX.* bonus eſt puer pauper & ſapiens ſuper regem ſeniorem & ſtultum. *Vulg. Melior eſt puer pauper & ſapiens rege ſene & ſtulto.*

אשר לא־ידע להזהר עוד A. ὃς οὐ γινώσεται τοῦ φυλάξασθαι. Σ..... Ο. ὃς οὐκ ἔγνω τοῦ προσέχειν ἔτι.

Hebr. qui non novit moneri adhuc. *A.* qui non noſcet cuſtodire. *S.* qui neſcit præcavere viciſſitudinem. *LXX.* qui neſcit providere in poſterum. *Vulg. qui neſcit prævidere in poſterum.*

14. כי־מבית הכורים יצא למלך כי גם במלכותו נולד רש Σ. ὁ μὲν γὰρ ἐκ φυλακῆς ἐξῆλθε βασιλεῦσαι, ὁ δὲ κάτω βασιλεὺς γεννηθεὶς ἐπορήθη. Ο. ὅτι ἐξ οἴκου τῶν δεσμίων ἐξελεύσεται τοῦ βασιλεῦσαι, ὅτι καὶ ἐν βασιλείᾳ αὐτοῦ ἐγενήθη πένης.

14. *Hebr.* quia e domo vinctorum egreſſus eſt ad regnandum: quia etiam in regno ſuo natus eſt pauper. *S.* Alter enim exiit de carcere ad regnandum, alter vero cum eſſet rex natus, paupertate oppreſſus eſt. *LXX.* Quoniam de domo vinctorum egredietur ut regnet: quia etiam in regno ſuo factus eſt pauper. *Vulg. Quod de carcere catenisque interdum quis egrediatur ad regnum; & alius natus in regno inopia conſumatur.*

15. ראיתי את־כל־החיים המהלכים תחת השמש עם הילד השני אשר יעמד התחתיו Σ. ..... μετὰ παιδός. .... Ο. εἶδον σύμπαντας τοὺς ζῶντας τοὺς περιπατοῦντας ὑπὸ τὸν ἥλιον μετὰ τοῦ νεανίσκου τοῦ δευτέρου, ὃς στήσεται ἀντ' αὐτοῦ.

15. *Heb.* Vidi cunctos viventes ambulantes ſub ſole, cum puero ſecundo, qui ſtabit pro eo. *S.* Vidi omnes viventes qui gradiuntur ſub ſole cum adoleſcente ſecundo, qui ſurrexit pro eo. *LXX.* Vidi univerſos viventes, qui ambulant ſub ſole cum adoleſcente ſecundo, qui ſtabit pro illo. *Vulg. Vidi cunctos viventes, qui ambulant ſub ſole cum adoleſcente ſecundo, qui conſurget pro eo.*

16. אין־קץ לכל־העם A. οὐκ ἔστι τέλος τοῦ παντὸς λαοῦ. Σ. (ἄπειρος πᾶς ὁ λαός.) Ο. οὐκ ἔστι περισμὸς τῷ παντὶ λαῷ.

אשר־היה לפניהם גם האחרונים לא ישמחו־בו כי־גם־זה הבל ורעיון רוח Σ.... ἀλλὰ παντὸς ἀτμὸς καὶ βόσκησις ἀνέμου. Ο. οἱ ἐγένοντο ἔμπροσθεν αὐτῶν, καὶ οἱ ἔσχατοι οὐκ εὐφροσύνησονται ἐν καὶ τούτῳ ματαιότης, καὶ προαίρεσις πνεύματος.

16. *H. A. LXX.* non eſt finis omni populo. *S.* infinitus omnis populus. *Vulg.* infinitus numerus eſt populi.

H. qui fuit ante eos, etiam poſteri non lætabuntur in eo, quia etiam hoc vanitas & paſtio ſpiritûs. *S.* Qui fuit ante utrumque: & poſteri non lætabuntur in eo. Sed hoc aura & paſtio venti. *LXX.* Qui fuerunt ante illos. Et quidem noviſſimi non lætabuntur in eo. Sed & hoc vanitas & præſumptio ſpiritûs. *Vulg. Qui fuerunt ante eum, & qui poſtea futuri ſunt, non lætabuntur in eo. Sed & hoc vanitas & afflictio ſpiritûs.*

17. וקרוב לשמע A. καὶ ἐγγίζε ὥστε ἀκοῦσαι. Ο. καὶ ἐγγίσει τοῦ ἀκοῦσαι.

17. *H. LXX.* & propinquus ad audiendum. *A.* & accede ut audias. *Vulg. & appropinqua ut audias.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. IV. Eccleſiaſtæ.

v. 1. Σ. τὰς συναπαντωμένους. Hæc lectio & omnes pene ſequentes ex Druſio & ex Edit. Rom. prodeunt.

v. 3. Pro ἐχθρὸς, ut habent O. Symm. ἐχθρὸν, ex Editione Romana.

v. 12. Σ. τετριπλωμένον ἀ τριπλεῶ. Sic Editio Romana. Druſius vero τετριπλωμένος, male.

v. 13. Σ. κρείσσων παῖς &c. Verſionem Symmachi hujus & trium ſequentium verſuum plenam adfert Hieronymus in Eccleſiaſten: Græcorum vero partem tantum habemus.

Ibid. A. ὃς εὐ γεύσῃ &c. Editio Romana; Græca vero Symmachi deſiderantur.

v. 14. Σ. ὁ μὲν γὰρ &c. Ex Edit. Rom. & Druſio.

v. 15. Græca Symmachi non exſtant.

v. 16. A. μὴ ἐστὶ &c. Editio Rom. & Druſius. Græca Symmachi ex ejus verſione Latina ſine periculo exprimuntur.

Ibid. Σ. . . . . ἀλλὰ τοῦ &c. ut ſupra cap. 1. v. 14.

ECCLESIASTÆ CAP. V.

אל־תבהל עַל־פיך 1. Σ. μὴ προπετὴς γίνου τῷ στόματί σου. O. μὴ σπεῦδε ἐπὶ στόματί σου.

על־כן O. ἀφ' ὅτου. Alius, ἐπὶ πάντι.

כי בא החלום ברב ענין 2. Σ. ἀποδύσεται ὕπνος ἐν πλήθει ἀσχολίας. O. ὅτι παρέρχεται ἐνύπνιον ἐν πλήθει περισπασμοῦ.

אין חפץ בכסילים 3. Σ. οὐ πρέπει χρεία ἀφεῖναι. O. οὐκ ἔστι θέλημα ἐν ἄφρονι.

טוב 4. Σ. βέλτιον. O. ἀγαθόν.

להחטיא 5. O. ἁμαρτῆσαι. Alius, ἵνα ἐξαμαρτῇς.

כי שגגה היא A. ὅτι ἀκούσιόν ἐστι. O. ὅτι ἄγνοιά ἐστιν.

וחבל A. καὶ ἀφανίσῃ. O. ἢ ἀφθορίᾳ.

כי ברב חלמות והבלים ודברים הרבה 6. Σ. διὰ γὰρ πλῆθος ἐνυπνίων ματαιότητες καὶ λόγοι πολλοί. O. ὅτι ἐν πλήθει ἐνυπνίων καὶ ματαιοτήτων καὶ λόγων πολλῶν.

כי גבה מעל גבה 7. Σ. ἢ ὑψηλότερος ἐπάνω αὐτῶν. O. ὅτι ὑψηλὸς ἐπάνω ὑψηλοῦ.

בכל הוא מלך לשדה נעבד 8. Σ. ὅτι πάντα αὐτός ἐστι βασιλεὺς ἀπὸ χώρας ἐξεργασμένης. O. ὅτι πάντι ὅστι βασιλεὺς τοῦ ἀγροῦ ἐξεργασμένου.

ומה־בשרון לבעליה כי אם־ראות עיניו 10. Σ. τί γὰρ αἴσθημα ἔσῃ ἔχοντι αὐτό, εἰ μὴ μόνον θεωρία ὀφθαλμῶν αὐτοῦ; O. ἢ τί αἴσθεια ἔσῃ πρὸς αὐτόν; ὅτι ἀρχὴ τοῦ ὁρᾶν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ;

והשבע לעשיר אינו מניח לו לישן 11. Σ. ἢ ὁ πλησμονὴ τοῦ πλουσίου οὐκ ἐᾷ κοιμᾶσθαι. O. καὶ

1. HEb. LXX. Ne feſtines in ore tuo. S. Ne præceps ſis ore tuo. Vulg. Ne temere quid loquaris.

Heb. Vulg. idcirco. LXX. propter hoc. Alius, ſuper hoc.

2. H. Quia venit ſomnium in multitudine negotii. S. Abibit ſomnus, vel ſomnium ob multitudinem iniquitatis. LXX. Quia advenit ſomnium in multitudine ſollicitudinis. Vulg. Multas curas ſequuntur ſomnia.

3. H. non voluntas in ſtultis. S. non eſt uſus amentium. LXX. non eſt voluntas in ſtultis. Vulg. diſplicet enim ei infidelis & ſtulta promiſſio.

4. H. S. melius. LXX. bonum. Vulg. multoque melius.

5. Heb. ad peccare faciendum. LXX. Vulg. ut peccare facias. Alius, ita ut peccare facias.

Heb. quia error iſtud. A. quia non ſponta neum eſt. LXX. quia ignorantia eſt. Vulg. non eſt providentia.

H. & diſſipabit. A. & diſſolvat. LXX. & diſperdat. Vulg. diſſipet.

6. Heb. Quia in multitudine ſomniorum & vanitates & verba multum. S. Nam per multitudinem ſomniorum & vanitates & verba multa. LXX. Quia in multitudine ſomniorum & vanitatum & verborum plurimorum. Vulg. Ubi multa ſunt ſomnia, plurima ſunt vanitates, & ſermones innumeri.

7. H. quia excelſus deſuper excelſum. S. & excelſior ſupra illos. LXX. quia excelſus ſupra excelſum. Vulg. quia excelſo excelſior eſt alius.

8. Heb. in omnibus ipſe rex agro fit ſervus. S. in omni ipſe rex eſt agro culto. LXX. in omni eſt rex agri culti. Vul. Et inſuper univerſa terra rex imperat ſervienti.

10. H. Et quid rectum dominis ſuis, niſi viſio oculorum ejus? S. Quid enim utiliter geſtum habenti eam, niſi tantum ſpeculatio oculorum ejus? LXX. Et quid fortitudo ei qui ab ea? quia principium videre oculis ſuis? Vulg. Et quid prodeſt poſſeſſori, niſi quod cernit divitias oculis ſuis?

11. H. Et ſaturitas divitis non ipſa permittit ei dormire. S. Satietas vero divitis non ſinit dormire. LXX. Et ei qui ſaturatus eſt diteſ-

πλ ἐμπλησθῆναι τὸν πλούτου, οὐκ ἔστιν ἀφιὼν αὐτὸν τοῦ ὑπνῶσαι.

רעה חולה 12. Σ. νόσος κακή. Ο. ἀῤῥωστία.

לרעתו Α. εἰς πονηρὸν αὐτοῦ. Ο. ἐις κακίαν αὐτοῦ.

בענין רע 13. Σ. ἐπὶ ἀσχολίαν κακήν. Ο. ἐν περισπασμῷ πονηρῷ.

שילך 14. Σ. ὃ συναπελεύσεται. Ο. ἵνα πορεύθῃ.

ומה־יתרון לו שיעמל 15. Σ. τί οὖν περισσὸν αὐτοῦ μοχθήσαντι. Ο. ἢ τίς ἡ περισσεία αὐτοῦ ἢ μοχθοῦ.

הנה אשר־ראיתי אני 17. Σ. ἐμοὶ οὖν ἐφάνη. Ο. ἰδοὺ εἶδον ἐγώ.

מספר Σ. ψήφῳ. Ο. ἀριθμοῦ.

גם 18 Α. ἀλλὰ καί. Ο. καὶ γε.

ולשאת את־חלקו Σ. καὶ ἀπολαῦσαι τῆς μερίδος αὐτοῦ. Ο. ἢ λαβεῖν τὸ μέρος αὐτοῦ.

cendo, non eſt dimittens eum dormire. *Vulg. Saturitas autem divitis non ſinit eum dormire.*

12. *Heb.* mala infirmitas. *S.* morbus malus. *LXX.* languor. *Vulg. alia infirmitas peſſima.*

H. in malum ſuum. *A.* in malum ei. *LXX.* in malum ipſi. *Vulg. in malitiam Domini ſui.*

13. *H. S.* in occupatione mala. *LXX.* in diſtractione mala. *Vulg. in afflictione peſſima.*

14. *H.* quod eat. *S.* quod una abibit. *LXX.* ut eat. *Vulg.* (*nihil auferet.*) *ſecum.*

15. *H.* Et quid præſtantiæ ei quod laboravit? *S.* Quid igitur amplius ei laboranti? *LXX.* Et quid reſiduum ei, qui laborat? *Vulg. Quid ergo prodeſt ei quod laboravit?*

17. *Hebr.* Ecce quod vidi ego. *S.* Mihi ergo viſum eſt. *LXX.* Ecce ego vidi. *Vulg. Hoc itaque viſum eſt mihi.*

Heb. LXX. Vulg. numero. *S.* calculo.

18. *Hebr.* etiam. *A.* ſed &. *LXX.* & quidem. *Vulg. &.*

Heb. ad tollendum partem ſuam. *S.* & frui parte ſua. *LXX.* & accipere partem ſuam. *Vul. & fruatur parte ſua.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. V. Eccleſiaſtæ.

v. 1. Σ. μὴ σφοδρύνῃς &c. Omnes hujus Capitis lectiones ex Editione Romana & ex Druſio prodeunt, duabus ſolum exceptis.

v. 5. Αλλ. ὅτι ἐξαμ- Symm. habebat ὅτι Edit. Rom.

Ibid. Α ἔτι ἀκούσῃ &c. Ex Hieronymo in Eccleſiaſten.

v. 7. Poſſet forte Sym. hæc verba מראות עיניהם respicere.

v. 10. Σ τὸ ὃ ἀνέρασθαι &c. Sic duo Regii Codices ex Olympiodoro.

ECCLESIASTÆ CAP. VI.

על־האדם 1. Σ. ὑπὲρ τοὺς ἀνθρώπους. Ο. ὑπὲρ τὸν ἄνθρωπον.

ולא־ישלטנו 2. Σ. καὶ οὐ δίδωσιν. Ο. καὶ οὐκ ἐξουσιάσῃ αὐτοῦ.

לא־תשבע 3. Ο. οὐ πλησθήσεται. Θ. οὐ χορτασθήσεται.

כי טוב־מה 8. Σ. τί οὖν περισσόν. Ο. ὅτι περισσεία.

טוב מראה עינים מהלך־נפש גם־זה הבל ורעות רוח Σ. βέλτιον περιβλέπειν, ἢ ὁδεύειν αὐταρεσκίᾳ, καὶ γὰρ τοῦτο ματαιότης καὶ [κάκωσις] πνεύματος. Α. Θ.... ματαιότης καὶ νομὴ ἀνέμου. Ο. ἀγαθὸν θέαμα ὀφθαλμοῖς ἐναντίον πορευόμενον ψυχῇ καὶ γὰρ τοῦτο ματαιότης καὶ περιαίρεσις πνεύματος.

עם שהתקף ממנו 10. Ο. μετὰ τοῦ ἰσχυροτέρου ὑπὲρ αὐτόν. Αλλ. μετὰ τοῦ ἰσχυροῦ ὑπὲρ αὐτόν.

1. HEbr. ſuper hominem. *S. Vul.* apud homines. *LXX.* ſub homine.

2. *Hebr. LXX.* & non dabit poteſtatem ei. *S.* & non dat. *Vul. nec tribuit ei poteſtatem.*

3. *Heb.* non ſaturata fuerit. *LXX.* non replebitur. *Th.* non ſaturabitur. *Vulg. non utatur.*

8. *Hebr.* Quia quid præſtantius? *S.* Quid igitur amplius? *LXX.* Quoniam abundantia. *Vul. Quid habet amplius?*

9. *Hebr.* Bona viſio oculorum præ inceſſu animæ: etiam hoc vanitas & paſtio ſpiritûs. *S.* Melius eſt prævidere, quam ambulare pro arbitrio: & quidem hoc vanitas & afflictio ſpiritûs. *A. Th.*... vanitas & paſtio venti. *LXX.* Bona viſio oculorum præ eo qui incedit animâ: & quidem hoc vanitas & præſumptio ſpiritûs. *Vulg. Melius eſt videre quod cupias, quam deſiderare quod neſcias: ſed & hoc vanitas eſt, & præſumptio ſpiritus.*

10. *Hebr.* cum eo qui fortior ſe. *LXX.* cum fortiori præ ſe. *Alius*, cum forti præ ſe. *Vulg. contra fortiorem ſe.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. VI. Eccleſiaſtæ.

v. 1. Σ. περὶ τοὺς ἀνθρώπους. Hæc & ſequentes lectiones ex Editione Romana & Druſio.

v. 9. Σ. βέλτιον &c. Sic Editio Romana. Hieronymus vero hunc locum Latine ſic adfert: *Melius eſt providere, quam ambulare ut libet.* Altera pars verſûs ex Hieronymo exprimitur, qui ſic habet: *Rurſum & hic præſumtionem ſpiritûs, Aquila & Theodotio paſſionem venti interpretati ſunt: Symm. vero afflictionem ſpiritûs.*

v. 10. ἀλλὸς, μετὰ τοῦ ἰσχ- Sic quædam Exemplaria.

ECCLESIASTÆ CAP. VII.

כי מי־יודע מה־טוב 1. Σ. τίς γὰρ οἶδεν ὁ συμφέρῃ; Ο. ὅτι τίς οἶδεν ἀγαθόν;

טוב שם משמן טוב 2. Σ. (βέλτιον ὄνομα ἀγαθὸν) ὑπὲρ μύρων δόξης. Ο. ἀγαθὸν ὄνομα ὑπὲρ ἔλαιον ἀγαθόν.

ורחי יתן על־לבו 3. Σ. καὶ ὁ ζῶν παρατίξῃ τῇ διανοίᾳ. Ο. καὶ ὁ ζῶν δώσῃ ἀγαθὸν εἰς καρδίαν αὐτοῦ.

כי־ברע פנים ייטב לב 4. A. κακώσῃ Σ. κακώσῃ (γὰρ προσώπου,)... Ο. ὅτι ἐν κακίᾳ προσώπου ἀγαθυνθήσεται καρδία.

כי כקול הסירים תחת הסיר 7. Σ. ὅτι γὰρ φωνὴ τῶν ἀπαιδεύτων ἐν διαμυστηρίῳ γινέσθω τις. Ο. ὡς φωνὴ ἀκανθῶν ὑπὸ τὴν λέβητα.

יהולל החכם 8. A. πλανήσῃ σοφόν. Σ. θορυβήσει σοφόν. Ο. παραφέρῃ σοφόν.

ויאבד את־לב מתנה A. O. Θ. ἁπλοῦν τὴν καρδίαν δύναμις αὐτοῦ. (al. δύναμις αὐτοῦ.) Σ. τὴν καρδίαν ἡ μαθανα, τουτέστι δῶρον.

טוב אחרית דבר מראשיתו 9. Σ. βέλτιον τέλος λόγου ἢ ἀρχῆς αὐτοῦ. Ο. ἀγαθὸν ἔσχατα λόγων ὑπὲρ ἀρχὴν αὐτοῦ.

ארך־רוח Σ. ὑψηλοκάρδιον. Ο. ὑψηλὸν πνεύματι.

ברוחך לבעום 10. Σ. ἐν λόγοις σου παροργίσαι. Ο. ἐν πνεύματί σου τοῦ θυμοῦσθαι. Αλλος, ὅτι στόματί σου.

בעס Σ. ὀργή. Ο. θυμός.

מה היה 11. A. διατί. Ο. τί ἐγένετο.

כי לא מחכמה Σ. οὐ γὰρ φρονίμως. Ο. ὅτι οὐκ ἐν σοφίᾳ.

כי בצל החכמה בצל הכסף 13. Σ. σκέπει σοφία ὡς σκέπει ὁ ἀργύριον. Ο. ὅτι ἐν σκιᾷ αὐτῆ ἡ σοφία ὡς σκιὰ ἀργυρίου.

ויתרון דעת החכמה החיה בעליה 14. Σ. ἡ σοφία δίκαιοι τοὺς ἔχοντας αὐτήν. Ο. περίσσεια γνώσεως καὶ σοφίας ζωοποιήσει τὸν κύριον αὐτῆς.

ראה את־מעשה האלהים כי מי יוכל להקן 14. את אשר עוהו Σ. . . . . .

1. *Heb.* Quia quis ſciens quid bonum? *S.* Quis enim novit quid utile ſit? *LXX.* Quia quis novit bonum? *Vul. cum ignoret quid conducat.*

2. *Hebr.* Melius nomen quam oleum bonum. *S.* Melius eſt nomen bonum quam unguentum bene olens. *LXX.* Bonum eſt nomen ſuper oleum bonum. *Vulg. Melius eſt nomen bonum, quam unguenta pretioſa.*

3. *Hebr.* & vivens dabit ad cor ſuum. *S.* & qui vivit mente attendet. (*Hieron.* reſpiciat ad mentem.) *LXX.* & qui vivit dabit bonum ad cor ſuum. *Vulg. & vivens cogitat quid futurum ſit.*

4. *Hebr.* Quia in triſtitia faciei jucundum erit cor. *A.* triſtitiâ. *S.* per triſtitiam vultûs melior fiet animus. *LXX.* Quia in malo vultûs fiet bonum cor. *Vulg. Quia per triſtitiam vultûs corrigitur animus delinquentis.*

7. *Heb.* Quia ſicut vox ſpinarum ſub olla. *S.* Siquidem per voces imperitorum in vinculis quiſpiam habetur. *LXX.* Sicut vox ſpinarum ſub olla. *Vulg. Quia ſicut ſonitus ſpinarum ardentium ſub olla.*

8. *Hebr.* inſanire faciet ſapientem. *A.* errare faciet ſapientem. *S.* turbabit ſapientem. *LXX.* circumfert ſapientem. *Vul. conturbat ſapientem.*

Heb. & perdet cor donum. *A. LXX. Th.* perdet cor vigoris ejus. *S.* cor Mathana, *id eſt,* donum. *Vul. & perdet robur cordis illius.*

9. *H.* Melius noviſſimum verbi, quam principium ejus. *S. Vul.* Melior eſt finis orationis, quam principium ejus. *LXX.* Bonum eſt noviſſimum ſermonum ſuper principium ejus.

Heb. longus ſpiritu. *S.* elato corde præditum. *LXX.* excelſum ſpiritu. *Vulg. patiens.*

10. *Heb.* in ſpiritu tuo ad iraſcendum. *S.* verbis tuis provocare. *LXX.* in ſpiritu tuo iraſci. *Alius,* in ore tuo. *Vul. velox ad iraſcendum.*

Heb. S. Vul. ira. *LXX.* furor.

11. *Heb.* Quid fuit. *A.* Quare. *LXX.* Quid factum eſt. *Vulg. Quid putas cauſa eſt.*

H. quia non ex ſapientia. *S.* non enim prudenter. *LXX.* quia non in ſapientia. *Vul. ſtulta enim eſt.*

13. *Heb.* Quia in umbra ſapientiæ, in umbra argenti. *S.* Protegit ſapientia ut protegit pecunia. *LXX.* Quia in umbra ejus ſapientia ſicut umbra argenti. *Vul. Sicut enim protegit ſapientia, ſic protegit pecunia.*

Heb. & præſtantia ſapientiæ ſcientiæ vivificabit patronos ſuos. *S.* ſapientia ſervabit eos qui ipſam habent. *LXX.* abundantia ſcientiæ ſapientiæ vivificabit eum qui ab ipſa. *Vul. Hoc autem plus habet eruditio & ſapientia, quod vitam tribuunt poſſeſſori ſuo.*

14. *Hebr.* Vide opus Dei: quia quis poterit dirigere quem depravaverit ipſe. *S.* Diſce opera Dei, quia nemo poterit corrigere quod ille

Ο. ὅτι

O. ἴδε τὰ ποιήματα τοῦ θεοῦ, ὅτι τίς δυνήσεται κατορθῶσαι ὃν αὐτὸς διέστρεψε αὐτόν;

imminuit. *LXX.* Vide opera Dei: quoniam quis poterit adornare, quem Deus perverterit eum. *Vulg. Considera opera Dei, quod nemo possit corrigere quem ille despexerit.*

בְּיוֹם טוֹבָה הֱיֵה בְטוֹב וּבְיוֹם רָעָה רְאֵה 15. Σ. ἐν ἡμέρᾳ ἀγαθῇ ἔσο ἐν ἀγαθῷ.... O. ἐν ἡμέρᾳ ἀγαθωσύνης ζῶθι ἐν ἀγαθῷ, καὶ ἴδε ἐν ἡμέρᾳ κακίας, ἴδε.

15. *Hebr.* in die bona sis in bono, & in die malo vide. *S.* in die bono esto in bono: diem vero malam intuere. *LXX.* in die bonitatis vive in bono, & vide in die malo, vide. *Vulg. in die bona fruere bonis, & malam diem præcave.*

גַּם אֶת־זֶה לְעֻמַּת־זֶה עָשָׂה הָאֱלֹהִים עַל־דִּבְרַת שֶׁלֹּא יִמְצָא הָאָדָם אַחֲרָיו מְאוּמָה Σ. ᾧ γὰρ τρόπῳ τοῦτο ἀνάλογον τούτου ἐποίησεν ὁ θεός, τοῦ μὴ εὑρεῖν ἄνθρωπον κατ' αὐτοῦ μέμψιν. O. ἴδε καὶ γε σοὶ τούτῳ συμφώνως τοῦτο ἐποίησεν ὁ θεὸς ἐκ λαλιᾶς, ἵνα μὴ εὕρῃ ἄνθρωπος ἐπ' αὐτῷ οὐδέν.

Heb. etiam hoc contra hoc fecit Deus, super verbum quod non inveniret homo post ipsum quidquam. *S.* etenim hoc consentaneum illi fecit Deus, ne inveniret homo contra ipsum quod reprehenderet. *LXX.* vide, & quidem huic congruenter illud fecit Deus de loquela, ut non inveniat homo post eum quidquam. *Vulg. sicut enim hanc, sic & illam fecit Deus, ut non inveniat homo contra eum justas querimonias.*

צַדִּיק 16. Σ. τῇ δικαιοσύνῃ αὐτοῦ. O. ἐν δικαίῳ αὐτοῦ.

16. *Hebr. Vulg.* in justitia sua. *S.* justitiâ suâ. *LXX.* in justo suo.

כְּאָרְכּוֹ בְרִשְׁעָתוֹ A. μακρύνων ἐν πονηρίᾳ αὐτοῦ. O. μένων ἐν κακίᾳ αὐτοῦ. Αλλος, μακρόβιος.

Hebr. A. prolongans in malitia sua. *LXX.* manens in malitia sua. *Alius*, longævus. *Vulg. multo vixit tempore in malitia sua.*

רַבָּה 17. Σ. πλέον. O. περισσά.

17. *Heb.* multum. *S.* plus. *LXX.* plus quam oportet. *Vulg. plus quam necesse est.*

לָמָּה תִשֹּׁם Σ. ἵνα μὴ ἀδημονῇς περισσῶς. O. μή ποτε ἐκπλαγῇς.

Heb. ut quid desolaberis. *S.* ne animo concidas magis. *LXX.* nequando obstupescas. *Vul. ne obstupescas.*

אַל־תַּנַּח 19. Σ. μὴ αἴρῃς. O. μὴ μιαίνῃς.

19. *Heb.* ne quiescere facias. *S.* ne remittas. *LXX.* ne contamines. *Vulg. ne subtrahas.*

כִּי־יָרֵא אֱלֹהִים יֵצֵא אֶת־כֻּלָּם Σ. ὁ γὰρ φοβούμενος τὸν θεὸν διεξελεύσεται τὰ πάντα. O. ὅτι φοβουμένοις τὸν θεὸν διεξελεύσεται τὰ πάντα.

Hebr. quia timens Deum egredietur omnia hæc. *S.* nam qui timet Deum pervadet omnia. *LXX.* quoniam timentibus Deum egredientur omnia. *Vul. Quia qui timet Deum nihil negligit.*

הַחָכְמָה תָּעֹז לֶחָכָם 20. A. ἡ σοφία ἐνισχύσει τὸν σοφόν. O. ἡ σοφία βοηθήσει τῷ σοφῷ.

20. *Hebr.* sapientia roborabit sapientem. *A.* sapientia corroborabit sapientem. *LXX.* sapientia auxiliabitur sapienti. *Vulg. sapientia confortavit sapientem.*

גַּם לְכָל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר יְדֻבְּרוּ אַל־תִּתֵּן לִבֶּךָ 22. Σ. ἀλλὰ μηδὲ πᾶσι τοῖς λαλουμένοις προσέχῃς τῇ καρδίᾳ σου. O. καὶγὰρ εἰς πάντας λόγους οὓς λαλήσουσιν ἀσεβεῖς μὴ θῇς καρδίαν σου.

22. *Heb.* etiam omnibus verbis quæ loquentur ne des cor tuum. *S.* sed ne omnibus quæ dicuntur accommodes te corde tuo. *LXX.* & quidem in omnes sermones quos loquentur impii, ne ponas cor tuum. *Vulg. sed & cunctis sermonibus qui dicuntur, ne accommodes cor tuum.*

מְקַלֶּלֶךָ Σ. λοιδοροῦντός σε. O. καταρωμένου σε.

Heb. LXX. Vul. maledicentem tibi. *S.* convitiantem tibi.

כִּי גַם־פְּעָמִים רַבּוֹת יָדַע לִבֶּךָ 23. A. ὅτι πολὺς πολλάκις καιρὸν ποιηρεύσεται καρδία σου. O. ὅτι πλείστακις πονηρεύσεταί σε, καὶ καθόδους πολλὰς κακώσῃ καρδία σου.

23. *Heb.* Quia etiam vicibus multis novit cor tuum. *A.* Quia sæpenumero improbe aget cor tuum. *LXX.* Quoniam frequenter malignabitur in te, & multis modis male afficiet cor tuum. *Vulg. Scit enim conscientia tua.*

גַּם־אַתָּה קִלַּלְתָּ אֲחֵרִים Σ. καὶ σὺ ἐλοιδόρησας ἄλλους. O. ὅτι ὡς καὶγὰ σὺ κατηράσω ἑτέρους.

Heb. S. etiam tu maledixisti aliis. *LXX.* quia sicut etiam tu maledixisti aliis. *Vul. quia & tu crebro maledixisti aliis.*

כָּל־זֶה נִסִּיתִי בַחָכְמָה 24. Σ. τούτων ἐπειράθην ἐν σοφίᾳ. O. πάντα τοῦτα ἐπείρασα ἐν σοφίᾳ.

24. *H.* omne hoc tentavi in sapientia. *S.* horum periculum feci in sapientia. *LXX.* omnia hæc tentavi in sapientia. *Vul. cuncta tentavi in sapientia.*

אָמַרְתִּי אֶחְכָּמָה Σ. ὑπέλαβον σοφὸς γενέσθαι. O. εἶπα, σοφισθήσομαι.

Heb. Dixi, Sapiens ero. *S.* arbitratus sum me sapientem fieri. *LXX. Vulg.* Dixi, Sapiens efficiar.

וְהִיא רְחוֹקָה מִמֶּנִּי 25. Σ. πόθεν; O. τίς εὑρήσει αὐτό.

25. *Hebr. LXX.* Quis inveniet illud? *S.* nemo [inveniet]. *Vulg. Quis inveniet eam?*

26. סבותי אני ולבי לדעת לתור ובקש Σ. ....ἐγὼ διῆλθον. A. περιώδευσα..... O. ἐκύκλωσα ἐγὼ καὶ ἡ καρδία μου τοῦ γνῶναι καὶ τοῦ καταμεῖναι καὶ τοῦ ζητῆσαι.

26. *Heb.* Circuivi ego & cor meum ad ſciendum, & ad inveſtigandum, & ad quærendum. *S.* Pertranſivi univerſa ſenſu meo, ſcire, & diſcere, & inveſtigare *A.* Circuivi..... *LXX.* Circuivi ego & cor meum, ut cognoſcerem, & ut conſiderarem, & ut quærerem. *Vulg. Luſtravi univerſa animo meo, ut ſcirem, & conſiderarem, & quærerem.*

חכמה וחשבון A. Σ. σοφίαν καὶ λογισμόν. O. σοφίαν καὶ φρόνησιν.

Heb. LXX. ſapientiam & ſupputationem. *A. S.* ſapientiam & cogitationem. *Vulg. ſapientiam & rationem.*

הוללות Σ. ἔννοιαν θορυβώδη. O. περιφοράν.

H.b. inſaniarum. *S.* cogitationem turbulentam. *LXX.* circumlationem. *Vul. imprudentiam.*

27. אסורים ידיה A. δεδεμέναι αἱ χεῖρες αὐτῆς. Σ. ..... αἱ χεῖρες αὐτῆς. O. δεσμὸς εἰς χεῖρας αὐτῆς.

27. *H.* vincula manus ejus. *A.* vinculis alligatæ manus ejus. *S.*..... manus ejus. *LXX.* vinculum in manibus ejus. *Vulg. vincula ſunt manus illius.*

טוב לפני האלהים Σ. ἀρέσκων ᾧ θεῷ. O. ἀγαθὸς ἐνώπιον τοῦ θεοῦ.

H. bonus ad facies Dei. *S.* gratus Deo. *LXX.* bonus ante faciem Dei. *Vul. qui placet Deo.*

וחוטא ילכד Σ. ὁ δὲ ἁμαρτωλὸς ἁλώσεται. O. καὶ ἁμαρτάνων συλληφθήσεται.

H. LXX. & peccans capietur. *S.* peccator autem capietur. *Vul. qui autem peccator eſt, capietur.*

אחת לאחת למצא חשבון 28. A. ἓν πρὸς ἓν εὑρεῖν λογισμόν. Σ. ..... λογισμόν. O. μιᾶς πρὸς μίαν τοῦ εὑρεῖν λογισμόν.

28. *Heb.* unam ad alteram ad inveniendum computationem. *A.* unum ad unum ad inveniendum ratiocinationem. *S.* unam ad unam ad inveniendam rationem. *LXX.* una ad unam ad inveniendum rationem. *Vul. unum & alterum, ut invenirem rationem.*

אשר עוד־בקשה נפשי ולא מצאתי 29. A. ὃν ἐπιζητεῖ ἡ ψυχή μου, καὶ οὐχ εὕρηκα. O. ὃν ἐπιζήτησεν ἡ ψυχή μου καὶ οὐχ εὗρον.

29. *H.* Quam adhuc quæſivit anima mea, & non inveni. *A.* Quærit anima mea, & non inveni. *LXX.* Quam quæſivit anima mea, & non inveni. *Vulg. Quam adhuc quærit anima mea, & non inveni.*

לבר ראה 30. A. μόνον ἴδε. O. πλὴν ἴδε.

30. *H.* tantummodo vide. *A.* tantum vide. *LXX.* cæterum vide. *Vulg. ſolummodo.*

בקשו חשבנות רבים Σ. περιεργάσασθε πολυπραγμοσύνην. O. ἐζήτησαν λογισμοὺς πολλούς.

H. quæſierunt computationes multas. *S.* curioſe ſectati ſunt negotium multum. *LXX.* quæſierunt cogitationes multas. *Vulg. & ipſe ſe infinitis miſcuerit quæſtionibus.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. VII. Eccleſiaſtæ.

v. 1. Σ. τίς οἶδεν ὁ συμφέρει. Sic Edit. Rom ubi lectio τὸν O. varie habetur: nam in textu quidem legitur, ὅτι τίς οἶδεν ἀγαθόν; in nota vero, ὅτι τίς οἶδε τὶ ἀγαθόν. Et ſic in quibuſdam Exemplaribus habetur.

v. 2. Σ. βέλτιον ὕπνος ἀγαθόν. Hæc utpote ex Græcis expreſſa, uncinis includuntur. Quod ſequitur autem, ὑπὲρ μόρον εὐφρᾶναι, in tribus Mſſ. Regiis adfertur ex Olympiodoro.

v. 3. Σ. ἢ ὁ ζῶν &c. Ex Editione Romana & Hieron.

v. 4. Editio Romana, Σ. καιρόν. Latine locum attulit Hieronymus, ut nos edimus.

v. 7. Σ. ἢ δῶρα τὴν καρδίαν &c. Hæc ſine Interpretis nomine adferuntur in Edit. Romana: ſed verſio Symmachi, quam adfert Hieronymus; probat eſſe ejuſdem Interpretis. Verba Hieronymi ſunt: *Symmachus pro eo quod nos poſuimus*, quia ſicut vox ſpinarum ſub olla, ſic riſus ſtulti, *hunc ſenſum interpretans, quem ſupra diſſeruimus*, ait: Per vocem enim imperitorum vinculis quiſpiam colligatur, *hoc eſt, ad vocem talium præceptorum magis auditor invertitur, dum vincula peccatorum ſuorum unuſquiſque conſtringitur.*

v. 8. A. πλανᾶσθε &c. Ex Edit. Romana & Druſio.

Ibid. A. O. Θ. Χαλλάσθω πλὴν καρδίαν εὐφροσύνης αὐτῷ. Σ. πλὴν καρδίαν ἡ μαθοῦσα. Ex Hieronymo, cujus hæc ſunt verba: *Pro eo verò quod LXX. & Aquila & Theodotio interpretati ſunt*, perdit cor εὐφροσύνης αὐτῷ, *i.* fortitudinis, *ſive* vigoris ejus, *Symmachus ait*, Perdit cor Matthana, *id eſt*, donum, *tam verbum Hebraïcum, quam interpretationem ejus copulans, & faciens illum ſenſum, qui alibi ſcriptus eſt*, Excæcant munera etiam ſapientium oculos.

In Notis Editionis Romanæ dicitur nonnullos libros pro εὐφροσύνης, habere ἰσχύος: quæ ſane lectio longe melius quadrat ad verſionem Hieronymi, *fortitudinis, ſive vigoris ejus.* Editi tamen Hieron. habent, εὐφροσύνης.

v. 9. Σ. βέλτιον &c. Edit. Romana & Druſius.

Ibid. Σ. ὑψηλοκάρδιον. Iidem.

v. 10. Σ. μὴ λέγητε &c. Iidem.

Ibid. Σ. ἀρχή. Iidem.

v. 11. A. μὴ τί. Iidem.

Ibid. Σ. ἢ ἀγαθὸν &c. Iidem.

v. 13. Σ. σκέψαι θεοῦ &c. Iidem. Hieronymus in Eccleſiaſten: *Symmachus more ſuo etiam in hoc loco manifeſtius interpretatus eſt*: Quomodo protegit ſapientia, ſimiliter protegit pecunia.

v. 14. S. *Diſce opera Dei* &c. Hanc lectionem adfert Hieronymus, cujus Græca non habemus.

v. 15. Σ. ἐν ἡμέρᾳ &c. Hujus Symmachi loci verſionem integram Latine effert Hieronymus; Græce mutilam proferimus.

Ibid. Σ. ἢ δῶρα &c. Hujus loci verſionem ſic exhibet Hieronymus: *Siquidem hoc ſimile huic fecit Deus, ut non inveniret homo quod contra eum quæreretur.*

v. 16. Σ. τῇ δικαιοσύνῃ αὐτοῦ. Edit. Rom. & Druſius.

Ibid. A. μυκτῆρων &c. Has lectiones exhibent Iidem.
v. 17. Σ. πλέον. Iidem.
Ibid. Σ. ἵνα μὴ ἀσ- Iidem.
v. 19. Σ. μὴ ἀπῇς. Iidem.
Ibid. Σ. ὁ ἀφ' ἑκάστου &c. Iidem.
v. 20. A. ὁ ζῶν &c. Iidem, qui sequentes etiam lectiones adiulerunt usque ad versum 26.
v. 23. O. ὅτι πληρώσεις φυσιώσεταί σου, ἡ καρδίας πολλὰς κακώσει καρδία σου. Hic duæ versiones simul junctæ repræsentantur: ita ut prima, quæ est τῶν O. sic habuerit in hæc Hebraïca verba, כי גם־פעמים רבות ידע לבך ὅτι πληρώσεις φυσιούται σου καρδία σου. Altera vero, ὅτι ἡ καρδίας πολλὰς κακώσει καρδία σου. Hanc vero postremam Aquilæ esse putamus: nam ea quæ ex Editione Romana profertur supra, suspecta prorsus est, nec Aquilam sapit. Hæc contra, secundum Aquilæ morem concinnata est: siquidem ille עם perpetuo vertit καθότι, & alioquin multa ex Aquila in textum Ecclesiastis τῶν O. invecta sunt, ut in Præliminaribus dicitur. Porro ידע non ידע legerunt A. & O. ob frequentem ד & ר commutationem.

v. 26. Lectiones Græcas Aquilæ & Symmachi mutilas adfert Editio Romana. Symmachi plenam Latine tantum exhibet Hieronymus.
Ibid. A. Σ. ζῶσιν ἡ λογισμόν. Sic ex Hieronymo & Editione Romana Martianæus.
Ibid. Σ. ἴνα τοῦτο &c. Ex Edit. Rom. & Drusio.
v. 27. Δεδιήμαι &c. Ex Drusio & Hieronymo.
Ibid. Σ. ἀριθμὸς &c. Ex Drus. & Ed. Rom. ut & sequens.
v. 28. A. ὃν ἀφεῖς ὃν &c. Ex Edit Romana: In hunc vero locum Hieronymus: ESEBON *quippe, quod omnes voce consona* λογισμὸν *transtulerunt, secundum Hebræi sermonis ambiguitatem, & numerum possumus, & summam, & rationem, & cogitationem dicere.* Et postea: *Pro eo autem quod supra sermonem Hebraum interpretantes diximus*, unam ad unam, *ut inveniatur numerus, sive summa, sive ratio, aut cogitatio, apertius interpretatus est Symmachus, unam ad unam invenire rationem.* Martianæus autem noster ad Symmachum legit, *unum ad unum invenire rationem.*
v. 29. A. ἐνίζυτῶ &c. Hanc & duas sequentes lectiones adferunt Drusius & Edit. Romana.

ECCLESIASTÆ CAP. VIII.

מי כהחכם ומי יודע 1. A. τίς οἶδε σοφόν. C. τίς οἶδε σοφείς.

ועל דבחת שבועת אלהים אל־תבהל 2. Σ. καὶ παραδῶναι ὅρκου θεοῦ μὴ σπεύσῃς. O. καὶ ἐπὶ λόγου ὅρκου θεοῦ μὴ σπουδάσῃς.

כאשר־דבר־מלך שלטון 4. Σ. ὡς τὸ (l. ὃ) λέγει βασιλεὺς ἐξουσιάσει (l. ἐξουσιάζει). O. καθὼς βασιλεὺς ἐξουσιάζων.

שומר מצוה לא ידע דבר רע 5. Σ. [ὃς ἂν φυλάξῃ] πρόσταγμα οὐ πιεσθήσεται πρᾶγμα πονηρόν. O. ὁ φυλάσσων ἐντολὴν, οὐ γνώσεται ῥῆμα πονηρόν.

כי לכל־חפץ יש עת ומשפט 6. Σ. O. ὅτι πᾶσι πράγματί ἐστι καιρὸς καὶ κρίσις. (al. Σ. καιρὸς χρείας καὶ τόπος.

כי־רעת האדם רבה עליו Σ. ἡ γὰρ κάκωσις τοῦ ἀνθρώπου πολλὴ κατ' αὐτοῦ. O. ὅτι γνῶσις τοῦ ἀνθρώπου πολλὴ ἐπ' αὐτόν. Θ. ὅτι γνῶσις τοῦ ἀνθρώπου ἐστὶ πολλὴ ἐπ' αὐτόν.
כי־אינו ידע 7. Σ. ὅτι οὐκ ὑπάρχει. O. ὅτι οὐκ ἔστι γινώσκων.

כי באשר יהיה מי יגיד לו Σ. τίς γὰρ πᾶ ἐσόμενα ἀναγγελεῖ αὐτῷ; O. ὅτι καθὼς ἔσται, τίς ἀναγγελεῖ αὐτῷ;

ואין משלחת במלחמה 8. Σ. οὐδὲ ἔστι παράταξαθαι εἰς πόλεμον. O. καὶ οὐκ ἔστι ἀποστολὴ ἐν ἡμέρᾳ πολέμου.

את־בעליו Σ. ἔχοντα αὐτόν. O. τὸν περὶ αὐτόν.

עת אשר שלט האדם באדם לרע לו 9. A.

1. HEbr. Quis ut sapiens, & quis sciens? *A.* Quis novit sapientem? *LXX.* Quis novit sapientes? *Vul.* Quis talis ut sapiens est?

2. *H.* & super verbum juramenti Dei ne festines. *S.* & violare juramentum Dei ne festines. *LXX.* & de verbo juramenti Dei ne festines. *Vulg. & præcepta juramenti Dei. Ne festines.*

4. *H.* in quo verbum regis imperium. *S.* eo quod verbum regis auctoritatem præ se ferat. *LXX.* sicut rex potestatem habens. *Vulg. & sermo illius potestate plenus est.*

5. *H.* Custodiens præceptum non cognoscet verbum malum. *S.* Qui custodierit mandatum, non experietur rem malam. *LXX.* Qui custodit mandatum, non cognoscet verbum malum. *Vul.* Qui custodit præceptum, non experietur quidquam mali.

6. *Hebr.* Quia omni voluntati est tempus & judicium. *S. LXX.* Quia omni rei est tempus & judicium. *S. al.* tempus necessitatis & modus. *Vulg. Omni negotio tempus est & opportunitas.*

H. quia malum hominis multum super eum. *S.* afflictio enim hominis multa contra eum. *LXX.* quia cognitio hominis multa super ipsum. *Th.* quia cognitio hominis est multa super ipsum. *Vul. & multa hominis afflictio.*

7. *H.* quia non ipse sciens. *S.* quia nescit. *LXX.* quia non est qui cognoscat. *Vulg. quia ignorat.*

H. nam quomodo erit quis indicabit ei? *S.* quis enim futura annuntiabit ei? *LXX.* nam quomodo erit, quis annuntiabit ei? *Vulg. & futura nullo scire potest nuntio.*

8. *H.* nec dimissio in prælio. *S.* neque est aciem instruere ad bellum. *LXX.* & non est emissio in die belli. *Vulg. nec finitur quiescere ingruente bello.*

H. patronos ejus. *S.* habentem eam. *LXX.* eum qui ab ea. *Vulg. impium.*

9. *Heb.* tempore quo dominatus est homo

καιρὸς ὡς ἐνυείδυσεν ὁ ἄνθρωπος. . . . . Σ. ἔστι ὅτε ἐξουσίασεν ἄνθρωπος ἀνθρώπου εἰς κακὸν ἑαυτῷ. Ο. τὰ ἴσα ἐξουσίασεν ὁ ἄνθρωπος ἐπ' ἀνθρώπῳ τοῦ κακῶσαι αὐτόν.

ובאו ומקום קדוש יהלכו 10. Α. καὶ ἦλθον ἐκ τόπου ἁγίου. Σ. ᾗ ὁπότε περιῆσαν ἐν τόπῳ ἁγίῳ, ἀνέστρεφον. Ο. ἓ ἐκ τοῦ ἁγίου, ᾗ ἐπορεύθησαν.

אשר כן־עשו Σ. ὡς δίκαια πεποίηκε. Ο. ὅτι οὕτως ἐποίησαν.

אשר אין־נעשה פתגם 11. Σ. διὰ τὸ μὴ γίνεσθαι τὸν ἀπόφασιν. Ο. ὅτι οὐκ ἔστι γινομένη ἀντίῤῥησις.

על־כן מלא לב בני־האדם בהם לעשות רע Α. ἐπλήσθη. . . . . Σ. ἀφόβῳ καρδίᾳ οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων κακουργοῦσιν. Ο. διὰ τοῦτο ἐπληροφορήθη καρδία υἱῶν τῶν ἀνθρώπων ἐν αὐτοῖς τοῦ ποιῆσαι ὃ πονηρόν.

אשר חטא עשה רע מאת ומארך לו 12. Σ. ἁμάρτων γὰρ ὁ κακοῦργος ἀπόλλυται μακροθυμίας γενομένης αὐτῷ. Α. Θ. κακοῦργος ἀπόλλυται. Ο. ὃς ἥμαρτεν ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἀπὸ τότε ᾗ ἀπὸ μακρότητος αὐτῶν.

גם־יודע אני אשר יהיה־טוב ליראי האלהים אשר יראו מלפניו וטוב לא־יהיה לרשע ולא־יאריך ימים Σ. . . . . .

. . . . . .

Ο. ᾗ γινώσκω ἐγὼ ὅτι ἔστιν ἀγαθὸν τοῖς φοβουμένοις τὸν θεόν, ὅπως φοβῶνται ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ, καὶ ἀγαθὸν οὐκ ἔσται τῷ ἀσεβεῖ, ᾗ οὐ μακρὰς ἡμέρας.

ויש־הבל אשר נעשה על־הארץ 14. Σ. ἄπορον . . . . . Α. ματαιότης. . . . . Ο. ἔστι ματαιότης ἣ πεποίηται ὑπὸ τῆς γῆς.

אשר יגיע אלהם כמעשה הרשעים Σ. οἷς συμβαίνει κατὰ τὰ ἔργα τῶν ἀσεβῶν. Ο. ὅτι φθάνει ἐπ' αὐτοὺς ὡς ποίημα τῶν ἀσεβῶν.

ויש רשעים שמגיע אלהם כמעשה הצדיקים Σ. εἰσὶ πλάνοι, οἷς συμβαίνει ὡς πεποιηκόσι κατὰ τὰ ἔργα τῶν δικαίων. Ο. καὶ εἰσὶν ἀσεβεῖς, ὅτι φθάνει πρὸς αὐτοὺς ὡς ποίημα τῶν δικαίων.

הבל Σ. ἄπορον. Α. Ο. ματαιότης.

והוא ילונו 15. Σ. ὃ μόνον συμπορεύσεται αὐτῷ. Ο. καὶ αὐτὸ συμπορεύσεται αὐτῷ.

in hominem in malum ſibi. *A.* tempus cum dominatus eſt homo. . . . . *S.* eſt quando homo poteſtate uſus eſt in hominem in malum ſuum. *LXX.* quæ pro poteſtate fecit homo in hominem, ut afflligeret eum. *Vulg. Interdum dominatur homo homini in malum ſuum.*

10. *Heb.* & venerunt, & a loco ſancto ambulabunt. *A.* & venerunt ex loco ſancto. *S.* & cum circumirent in loco ſancto, reverterunt. *LXX.* & de ſancto, & iverunt. *Vul. cum adhuc viverent, in loco ſancto erant.*

Heb. quia ſic fecerant. *S.* ut qui juſta feciſſent. *LXX.* quia ſic fecerunt. *Vulg. quaſi juſtorum operum.*

11. *Hebr.* quia non fit ſententia. *S.* nam eo quod non fiat decretum. *LXX.* quia non facta eſt contradictio. *Vulg. Etenim quia non fertur cito contra malos ſententia.*

Heb. Ideo plenum eſt cor filiorum hominum in eis ad faciendum malum. *A.* auſi ſunt. . . . . *S.* intrepido corde filii hominum malefaciunt. *LXX.* ideo repletum eſt cor filiorum hominis in eis ut faciant malum. *Vul. abſque timore ullo filii hominum perpetrant mala.*

12. *Heb.* Quoniam peccans faciens malum centies, & prolongans ei. *S.* peccans enim maleficus, mortuus eſt, poſtquam longanimitas ipſi fuerat. *A. Th.* maleficus mortuus eſt. *LXX.* qui peccavit fecit malum ex tunc, & ex longitudine eorum. *Vul. Attamen peccator ex eo quod centies facit malum, & per patientiam ſuſtentatur.*

Heb. quia etiam ſciens ego, quod erit bonum timentibus Deum, qui timebunt a facie ejus: & bonum non erit impio, & non prolongabit dies. *S.* porro ego ſcio quia erit bene timentibus Deum, qui timuerunt a facie ejus. Bonum vero non erit iniquo, neque longo ſupererit tempore, quia non timuit a facie Domini. *LXX.* & cognoſco ego, quia eſt bonum timentibus Deum, ut timeant a facie ejus: & bonum non erit impio, & non prolongabit dies. *Vul. ego cognovi quod erit bonum timentibus Deum, qui verentur faciem ejus. Non ſit bonum impio, nec prolongentur dies ejus.*

14. *H. LXX.* eſt vanitas quæ fit ſuper terram. *S.* eſt difficile cognitu quod fit ſuper terram. *A.* vanitas. . . . . *Vulg. eſt & alia vanitas quæ fit ſuper terram.*

Heb. quod pertingens ad eos ſecundum opus impiorum. *S.* quibus accidit ſecundum opera impiorum. *LXX.* quia venit ſuper eos quaſi factum impiorum. *Vulg. quibus mala proveniunt, quaſi opera egerint impiorum.*

Heb. & ſunt impii ad quos pertingit ſecundum opus juſtorum. *S.* & ſunt iniqui, quibus accidit ac ſi feciſſent ſecundum opera juſtorum. *LXX.* & ſunt impii, quod pertingit ad eos quaſi factum juſtorum. *Vulg. & ſunt impii qui ita ſecuri ſunt, quaſi juſtorum facta habeant.*

H. A. LXX. vanitas. *S.* difficile. *Vulg. vaniſſimum.*

15. *Hebr.* & hoc comitabitur eum. *S.* non ſolum adhærebit ei. *LXX.* & ipſum ſimul aderit ei. *Vul. & hoc ſolum ſecum auferet.*

16. כאשר נתתי Σ. ὡς ἔταξα. Ο. ὃν τρόπον ἔδωκα.

16. *H.* Quemadmodum dedi. *S.* propterea ordinavi. *LXX.* in quibus dedi. *Vul. & apposui.*

את־הענין Σ. ἀσχολίαν. Ο. περισπασμόν.

Hebr. negotium. *S.* occupationem. *LXX. Vulg.* diſtentionem.

17. וראיתי את־כל־מעשה האלהים כי לא יוכל האדם למצוא Σ. καὶ κατέμαθον ὅτι πάντων τῶν ἔργων τοῦ θεοῦ ἡ δυνάσθαι ὁ ἄνθρωπος ἐξευρεῖν. Ο. καὶ εἶδον σύμπαντα τὰ ποιήματα τοῦ θεοῦ, ὅτι οὐ δυνήσεται ἄνθρωπος τὸν εὑρεῖν.

17. *Heb.* Et vidi omne opus Dei, quod non poterit homo invenire. *S.* Et didici quod nullum operum Dei poteſt homo invenire. *LXX.* Et vidi omnia opera Dei, quod non poterit homo invenire. *Vul. Et intellexi quod omnium operum Dei nullam poſſit homo invenire rationem.*

את־המעשה אשר נעשה תחת השמש Σ. τοῦτό ἐν ἔργον πεφροντίμεθον. Ο. σοὶ δὲ ποίημα πεποιημένον.

Heb. opus quod factum eſt. *S.* neque unum opus factum. *LXX.* opus quod factum ſit. *Vul. eorum quæ ſunt ſub ſole.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. VIII. Eccleſiaſtæ.

v. 1. A. τὰς ἰδίας ὁδούς. Sic Edit. Rom. & Druſius.

v. 2. Σ. ἐν παρελεύσει &c. Iidem.

v. 4. Σ. ἐν τῷ λόγῳ &c. Iidem.

v. 5. Σ. ὃς ἂν φυλάξῃ &c. Poſtremam tantum partem Græce adfert Editio Romana: locum vero Symmachi plenum Latine exhibet Hieronymus.

v. 6. Σ. ὅτι παντὶ πράγματι &c. Sic Druſius. Poſtremam vero hujus loci partem ex Symmacho longe aliter effert Edit. Romana, nimirum, ἐμοὶ χρείας ἐν πρώτοις: quæ non videntur congruere cum Hebræo.

Ibid. Σ. ἐγὼ γὰρ κάκωσις &c. Edit. Rom. & Druſius. Ο. & Θ. γνῶσις, *ſcientia & cognitio.* Rationem hujus varietatis ita reddit Hieronymus: *In Hebræo* malitiam *habet, non* ſcientiam; *ſed quia* RES & DALETH *litteræ Hebraïcæ excepto parvo apice ſimiles ſunt; pro* RAATH, *legerunt,* DATH, *id eſt, pro* malitia, ſcientiam. *Hoc melius ſcit qui ejus linguæ habuerit notitiam.*

v. 7. Σ. ὅτι οὐ γνώσεται. Edit. Rom. & Druſius, ut & ſequentes.

v. 10. Σ. οἱ δίκαια πράξαντες. Hebraïcum habet, אשר כן־נעשו Ubi illud כן ac ſi *rectum* ſignificaret, accepiſſe videtur Symmachus.

v. 11. Σ. ἐγὼ γὰρ τὸ &c. Druſius & Edit. Rom.

v. 12. Ex Edit. Romana. Hieronymus in Eccleſiaſten: *Symmachus hunc locum ita tranſtulit.* Peccans enim malus mortuus eſt, longævitate (*al.* longanimitate) conceſſa ei. Porro ego ſcio quia erit bene timentibus Deum, qui timuerunt a facie ejus. Bonum vero non erit iniquo, neque longo ſupererit tempore: quia non timuit a facie Dei. *Et quia manifeſtum eſt quid iſte tranſtulerit, hoc dicendum eſt quod verbum Hebraicum* MAATH, *quod LXX.* ex tunc *tranſtulerunt, & nos* centies *poſuimus; Aquila & Sym. & Theod.* mortuus eſt, *interpretati ſunt.* Hactenus Hieronymus.

v. 14. Σ. ἄτοπον. Edit. Romana & Druſius, ut infra. Locum Symmachi ſic effert Hieronymus: *Eſt difficile cognitu quod ſit ſuper terram.*

Ibid. Σ. οἷς συμβαίνει &c. Iidem.

Ibid. Σ. ὡς αἱ πράξεις. Iidem.

Ibid. Σ. ἄτοπον. Ita Edit. Rom.

v. 15. Σ. ὃ μόνον &c. Ex Druſio & Edit. Rom. ut & ſequentes hujus Capitis lectiones.

v. 17. Ο. σοὶ τὸ ποίημα, &c. Illud, σοὶ, ex Aquila haud dubie prodiit, ut ſæpe fit, in Editione τῶν Ο. ad Eccleſiaſten.

ECCLESIASTÆ CAP. IX.

1. כי את־כל־זה נתתי אל־לבי ולבור את־כל־זה אשר הצדיקים והחכמים ועבדיהם ביד האלהים Σ. . . . . .

. . . . . Ο. ὅτι σύμπαν τοῦτο ἔδωκα εἰς καρδίαν μου, καὶ καρδία μου σύμπαν εἶδε τοῦτο, ὡς οἱ δίκαιοι καὶ οἱ σοφοὶ καὶ αἱ ἐργασίαι αὐτῶν ἐν χειρὶ θεοῦ.

1. *Ebr.* Quia omne hoc dedi in corde meo, & ad declarandum omne hoc: quia juſti & ſapientes & ſervi eorum in manu Dei. *S.* Omnia hæc ita ſtatui in corde meo, ut ventilarem univerſa: quoniam & juſti & ſapientes & opera eorum in manu Dei ſunt. *LXX.* Quare omne hoc dedi in corde meo; & cor meum omne vidit hoc: Quomodo juſti & ſapientes & operationes eorum in manu Dei. *Vulg. Omnia hæc tractavi in corde meo, ut curioſe intelligerem: ſunt juſti atque ſapientes, & opera eorum in manu Dei.*

גם־אהבה גם־שנאה אין יודע האדם הכל לפניהם Σ. καὶ φιλίαν οὐκ ἔστιν ὅτι ἐπίσταται ὁ ἄνθρωπος, τὰ πάντα ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἄδηλα. Ο. καὶ μῖσος οὐκ ἔστιν εἰδὼς ὁ ἄνθρωπος, τὰ πάντα ἔμπροσθεν αὐτῶν.

Heb. etiam amorem, etiam odium non ſciens homo: omnia ad facies eorum. *S.* Ad hæc vero non amicitiam, neque inimicitiam novit homo: omnia coram eo incerta. *LXX.* & quidem charitatem, & quidem odium non eſt cognoſcens homo, omnia ante faciem eorum. *Vulg. Et tamen neſcit homo utrum amore an odio dignus ſit: ſed omnia in futurum ſervantur incerta.*

2. הכל כאשר לכל מקרה אחד לצדיק ולרשע

2. *Hebr.* omnia ſicut omnibus eventus unus,

Σ. . . . . .
O. ματαιότης ἐν τοῖς πᾶσιν, συμβάτημα ἓν πᾶσι ἀνθρώποις καὶ πᾶσι ἀνθρώποις.

בכל אשר־נעשה 3. Σ. πᾶσι τοῖς συμβαίνουσι. O. ἐν πᾶσι πεποιημένοις.

וגם לב בני־האדם כלא־רע והוללות בלבבם חייהם Σ. . . . . O. καὶ ἡ καρδία υἱῶν ἀνθρώπου ἐπλήρωθη πονηροῦ, καὶ περιφέρεια ἐν καρδίᾳ αὐτῶν, ἐν ζωῇ αὐτῶν.

justo & impio. *S.* propterea quod omnibus eveniunt similia, justo & injusto. *LXX.* vanitas in omnibus: eventus unus justo & impio. *Vulg. eo quod universa æque eveniant justo & impio.*

3. *Hebr.* in omni quod fit. *S.* omnibus quæ eveniunt. *LXX.* in omni quod factum est. *Vul. inter omnia quæ sub sole fiunt.*

Hebr. & etiam cor filiorum hominum plenum est malo, & insaniæ in corde eorum in vitis eorum. *S.* sed & cor filiorum hominum repletur malitia & procacitate, juxta cor eorum in vita sua. *LXX.* & quidem cor filiorum hominis repletum est malo, & circumlatio in corde eorum in vita eorum. *Vul. Unde & corda filiorum hominum implentur malitia, & contemptu in vita sua.*

והוללות A. πλάνη. Σ. αὐθάδεια. O. περιφέρεια.

M. insaniæ. *A.* error. *S.* procacitate. *LXX.* circumlatio. *Vul. contemptu.*

ואחריו אל־המתים Σ. τὰ δὲ τελευταῖα εἰς νεκρούς. O. καὶ ὀπίσω αὐτῶν πρὸς τοὺς νεκρούς.

Hebr. & post hoc ad mortuos. *S.* novissima autem eorum ad mortuos. *LXX.* & post hæc ad mortuos. *Vulg. & post hæc ad inferos deducentur.*

4. בי־מי אשר יבחר אל־כל־החיים Σ. τίς γὰρ ἐστὶν ὃς ἀεὶ ἀθανατίσει ζῆν. O. τίς ὃς κοινωνεῖ πρὸς πάντας τοὺς ζῶντας.

4. *Hebr.* Quia quisquis eligatur ad omnes viventes. *S.* Quis enim potest in sempiternum perseverare vivens? *LXX.* Quis est qui communicet ad omnes viventes? *Vul. Nemo est qui semper vivat.*

Σ. כי־לכלב חי הוא טוב מן־הראריה המת O. ὅτι ὁ κύων ζῶν αὐτὸς ἀγαθὸς ὑπὲρ τὸν λέοντα τὸν νεκρόν.

Heb. Quia canis vivus ipse bonus præ leone mortuo. *S.* cani viventi melius est, quam leoni mortuo. *LXX.* Quia canis vivens ipse bonus super leonem mortuum. *Vul. Melior est canis vivus leone mortuo.*

7. בשמחה Σ. μετ' εὐφροσύνης. O. ἐν εὐφροσύνῃ.

7. *Heb.* in gaudio. *S.* cum lætitia. *LXX.* in lætitia. *Vul. cum gaudio.*

רצה Σ. ἐζήτησε. (f. ἐζήτησι) O. εὐδόκησεν.

Heb. voluit. *S.* exquisivit. *LXX.* complacuerunt. *Vulg. placent.*

אל־יחסר 8. Σ. οὐ μὴ ἀθετήσῃ. O. μὴ ὑστερήσατω.

8. *Heb. Vul.* non deficiat. *S.* ne desinat. *LXX.* non desit.

ראה חיים 9. Σ. ἀπόλαυσον ζωῆς. O. ἴδε ζωήν.

9. *Hebr.* vide vitas. *S. Vulg.* perfruere vita. *LXX.* vide vitam.

בל־ימי חיי הבלך A. πᾶσαν αἱ ἡμέραι ἀτμοῦ σου. O. πάσας τὰς ἡμέρας ζωῆς ματαιότητός σου.

Heb. LXX. omnibus diebus vitæ vanitatis tuæ. *A.* omnes dies vaporis tui. *Vul. cunctis diebus vitæ instabilitatis tuæ.*

10. כל אשר תמצא Σ. ὅσα ἂν ἐφικῇ. O. ὅτα ἂν εὕρῃ.

10. *Heb.* omne quod invenerit. *S.* quæcumque attigerit. *LXX.* quæcumque invenerit. *Vul. quodcumque facere potest.*

לא לקלים הרוץ 11. Σ. ὃ φθάσαι δρόμει. O. ὅτι τοῖς κούφοις ὁ δρόμος.

11. *H.* non levium cursus. *S.* assequi cursum. *LXX.* non levibus cursus. *Vul. nec velocium esse cursum.*

ולא לגבורים המלחמה Σ. ὃ κρατῆσαι πολέμῳ. O. ὅτι τοῖς δυνατοῖς ὁ πόλεμος.

Heb. Vulg. nec fortium bellum. *S.* superare bello. *LXX.* nec potentibus prælium.

לא לחכמים לחם Σ. ποιῆσαι σοφῷ. O. ὅτι σοφῷ ἄρτος.

Hebr. non sapientium panis. *S.* præbere alimentum. *LXX.* non sapienti panis. *Vul. nec sapientium panem.*

וקרה Σ. συγκυρήσει. O. συμβαίνεται.

Hebr. accidet. *S.* eveniet. *LXX.* occurret. *Vulg. casumque.*

את־עתו 12. Σ. τὴν ἀνάγκην αὐτοῦ. O. τὸ καιρὸν αὐτοῦ.

12. *Heb. LXX.* tempus suum. *S.* opportunitatem suam. *Vulg. finem suum.*

רעה A. πονηρῷ. O. κακῷ.

Heb. A. LXX. Vul. malo.

וגדולה היא אלי A. ἐμοί. O. ὅτι μεγάλη ἐστὶ πρός μέ.

13. *Hebr.* & magna ipsa ad me. *S.* & magna mihi videtur. *A.* apud me. *LXX.* & magna est ad me. *Vul. & probavi maximam.*

מצורים 14. Σ. ἀποτείχισμα. Ο. χάρακας.

14. *Hebr. Vul.* munitiones. *S.* vallamentum. *LXX.* aggeres.

בזוה 16. Σ. καταφρονῆται. Ο. ἐξουδενωμένη.

16. *H. S. Vul.* contempta eſt. *LXX.* pro nihilo habita.

בנחת 17. Ο. ἐν ἀναπαύσει. Αλλ. μετ' εὐσταθείας.

17. *H. Alius*, cùm lenitate. *LXX.* in quiete. *Vul. in ſilentio.*

מזעקת מושל בכסילים Αλλ. μᾶλλον ἢ κραυγὴ ἐξουσιαζόντων ἐν ἀϊσήτοις. Ο. ὑπὲρ κραυγὴν ἐξουσιαζόντων ἐν ἀφροσύναις.

H. quam clamor dominantis in ſtultos. *Alius*, magis quam clamor dominantis inter amentes. *LXX.* ſupra clamorem eorum qui poteſtatem habent in ſtultitiis. *Vul. plus quam clamor principis inter ſtultos.*

בכלי קרב 18. Α. σκεύη πολεμικά. Ο. ὑπὲρ σκεύη πολέμου.

18. *H.* præ vaſis conflictûs. *A.* vaſa bellica. *LXX.* ſuper vaſa belli. *Vul. quam arma bellica.*

וחרבה טובה Σ. ἀγαθὰ πολλά. Ο. ἀγαθωσύνην πολλήν.

Hebr. bonum multum. *S.* bona multa. *LXX.* bonitatem multam. *Vulg. multa bona.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap IX. Eccleſiaſtę.

v. 1. *S.* Omnia hæc &c. Ex Hieronymo, qui hæc ex Symmacho conſequenter adfert: *Omnia hæc ſtarui in corde meo, ut ventilarem univerſa: quia & juſti & ſapientes, & opera eorum in manu Dei ſunt. Et inſuper neque amicitias, neque inimicitias ſcit homo: ſed omnia eorum eis incerta: propterea quod omnibus eveniunt ſimilia, juſto & injuſto.*

Ibid. Σ. φοβοῦ &c. Hæc prodeunt ex Editione Romana & ex Mſſ. duobus Regiis, qui Olympiodorum referunt.

v. 3. Σ. πᾶσι τοῖς &c. Edit. Rom. & Druſius.

Ibid. Locum Symmachi plenum ſic adfert Hieronymus: *Sed & cor filiorum hominum repletur malitia & procacitate juxta cor eorum in vita ſua. Noviſſima autem eorum veniunt ad mortuos. Quis enim poteſt in ſempiternum perſeverare vivens?*

Ibid. Α. πλάνη &c. Edit. Rom.

Ibid. Σ. τὰ δὲ τελευταῖα &c. Ex Edit. Rom. & Druſio.

v. 4. Σ. τίς γὰρ &c. Iidem.

Ibid. Σ. κυνὶ ζῶντι &c. Edit. Romana & Druſius, necnon ſequentes hujus Capitis lectiones.

ECCLESIASTÆ CAP. X.

זבובי מות יבאיש יביע שמן רוקח 1. Σ. μυῶν θάνατος σήψει ἔλαιον δύσοδες μυρεψοῦ. Ο. μυῖαι θνατοῦσαι σαπρῶσι σκευασίαν ἐλαίου ἡδύσματος. Α. μύρα.

1. *Hebr.* Muſcæ mortis fœtere facient, vaporare facient unguentum pigmentarii. *S.* Muſcarum mors putrefaciet unguentum bene olens pigmentarii. *LXX.* Muſcæ morientes putrefaciunt compoſitionem olei ſuavitatis. *A.* unguenti. *Vulg. Muſcæ morientes perdunt ſuavitatem unguenti.*

3. ותם־בדרך כשהכסל הלך לבו חסר ואמר לכל סכל הוא Σ. . . . . ἀ συλλαμβάνεται. . . . Ο. καὶ γὰρ ἐν ὁδῷ ὅταν ἄφρων πορεύεται, καρδία αὐτῷ ὑστερήσει, καὶ ἃ λογίζεται πάντα ἄφροσύνη ἐστίν.

3. *Hebr.* Sed etiam in via ſecundum quod ſtultus ambulans, cor ejus deficiens, & dicit omnibus, ſtultus ipſe. *S.* Sed & in via ſtultus cum ambulat, ipſe inſipiens ſuſpicatur de omnibus quòd ſtulti ſunt. *LXX.* Etiam in via cum ſtultus ambulat, cor ejus deficiet: & quæ cogitabit omnia ſtultitia ſunt. *Vulg. Sed & in via ſtultus ambulans, cum ipſe inſipiens ſit, omnes ſtultos æſtimat.*

4. אם־רוח המושל תעלה עליך מקומך אל־תנח כי מרפא יניח חטאים גדולים Σ. ἐὰν πνεῦμα ἄρχοντος ἐπέλθῃ σοι, τὸν τόπον σου μὴ ἐκστῇς, ὅτι σωφροσύνη παύσει ἁμαρτήματα πολλά. Α.... ὅτι ἴαμα παύσεις ἁμαρτίας μεγάλης. Ο. ἐὰν πνεῦμα τοῦ ἐξουσιάζοντος ἀναβῇ ἐπὶ σὲ, τόπον σου μὴ ἀφῇς, ὅτι ἴαμα καταπαύσει ἁμαρτίας μεγάλας. Θ. ὅτι ἴαμα καταπαύσει ἁμαρτίας μεγάλας.

4. *Heb.* Si ſpiritus dominantis aſcenderit ſuper te, locum tuum ne dimittas, quia ſanitas quieſcere facier peccata magna. *S.* Si ſpiritus principis ſupervenerit tibi, de loco tuo ne excedas, quia temperantia ſedabit peccata multa. *A.*..... quia medelam quieſcere facies peccati magni. *LXX.* Si ſpiritus poteſtatem habentis aſcenderit ſuper te, locum tuum ne dimittas, quia medela ſedabit peccata magna. *Th.*..... quia medela ſedabit peccata magna. *Vulg. Si ſpiritus poteſtatem habentis aſcenderit ſuper te, locum tuum ne dimiſeris: quia curatio faciet ceſſare peccata maxima.*

יש רעה 5. Σ. ἔστι κακόν. Ο. ἔστι πονηρία. כשגגה שיצא מלפני השליט Α. Ο. Θ. ὡς ἀκούσιον ἐξῆλθεν ἀπὸ προσώπου τοῦ ἐξουσιάζοντος.

5. *Hebr. S. Vul.* eſt malum. *LXX.* eſt malitia. *Heb.* ſicut error qui egreditur a facie dominantis. *A. LXX. Th.* ſicut non ſpontaneum exivit a facie poteſtatem habentis. *Si* in igno-

Σ. ὁ ἀγνοίᾳ ἐξελθὼν ἐξ ἔμπροσθεν τοῦ ἐξουσιάζοντος.

rantia egressum a conspectu potestatem habentis. *Vul. quasi per errorem egrediens a facie principis.*

נתן הסכל במרומים רבים 6. A. ἔδωκε τὸν ἄφρονα ἐν ὑψώμασι μεγάλοις. Σ. . . . O. ἐδόθη ὁ ἄφρων ἐν ὕψεσι μεγάλοις.

6. *Heb.* Data est stultitia in sublimitatibus multis. *A.* Dedit stultum in sublimitatibus magnis. *S.* Positus stultus in sublimitate magna. *LXX.* Datus est stultus in sublimitatibus magnis. *Vulg. Positum stultum in dignitate sublimi.*

ועשירים בשפל ישבו Σ. πλούσιοι ἢ ταπεινοὶ καθημένοι. O. ὁ δὲ πλούσιοι ἐν ταπεινῷ καθήσονται.

Hebr. & divites in humilitate sedebunt. *S.* divites vero humiles sedentes. *LXX.* & divites in humili sedebunt. *Vulg. & divites sedere deorsum.*

נתין 8. O. βόθυνον. Θ. βόθυνον.

8. *Heb. LXX. Th. Vulg.* foveam.

מסיע אבנים יעצב 9. A. μεταθεὶς λίθους ταραχθήσεται. Σ. μετεωρῶν λίθους κακωθήσεται. O. ἐξαίρων λίθους ἀλγυνθήσεται.

9. *Heb.* proficisci faciens lapides dolore afficietur. *A.* qui transponit lapides convelletur. *S.* qui sublevat lapides malo afficietur. *LXX.* qui sublevabit lapides dolebit. *Vulg. qui transfert lapides affligetur.*

ויתרון הבשיר חכמה 10. Σ. προέχει ὁ ἐργαστάμενος εἰς σοφίαν. O. ἡ περίνοια τοῦ ἀνδρὸς ἡ σοφία.

10. *Heb.* & præstantia rectificandi sapientia. *S.* excellit agilis ad sapientiam. *LXX.* & abundantia viro sapientia. *Vulg. & post industriam sequetur sapientia.*

בלוא־לחש 11. A. ἀπούσης ἐπῳδῆς. Σ. ἐν οὐκ ἐπαοιδῷ. O. ἐν οὐ ψιθυρισμῷ.

11. *Heb. LXX.* in non susurro. *A.* cum absit incantatio. *S.* absque incantatore. *Vulg. in silentio.*

הוללות 13. Σ. θόρυβος. O. περιφέρεια.

13. *Heb.* insania. *S.* tumultus. *LXX.* circumlatio. *Vulg. error.*

והכסל ירבה דברים 14. Σ. ἢ αὐόπτης πολλὰ λαλήσει. O. ἢ ὁ ἄφρων πληθυνεῖ λόγους.

14. *Heb. LXX.* & stultus multiplicabit verba. *S.* & insipiens multa loquetur. *Vul. stultus verba multiplicat.*

מה־שיהיה ואשר יהיה מאחריו Σ. τὰ γεγενημένα, ἀλλ' οὐδὲ τὰ ἐσόμενα. O. τί ὃ γεγένηται, ἢ τί ὃ ἐσόμενον.

Heb. quid quod erit, & quod erit post se. *S.* quæ facta sunt, sed nec quæ futura sunt. *LXX.* quid quod factum est, & quid quod futurum est? *Vulg. quid ante se fuerit, & quid post se futurum sit.*

הכסלים תיגענו 15. Αλ. τῶ ἀφρόνων κοπάσει. O. τῶν ἀφρόνων κακώσει.

15. *H.* stultorum laborare faciet eum. *Alius,* stultorum fatigabit. *LXX.* stultorum affliget. *Vulg. labor stultorum affliget.*

אשר לא־ידע ללכת אל־עיר Σ. οὐ γὰρ δύσεται ἀπιθὼν εἰς πόλιν. O. ὃς οὐκ ἴσασι τὴν πορθμεύσαι εἰς πόλιν.

Hebr. qui nescit pergere ad civitatem. *S.* non enim scit abire in urbem. *LXX.* qui nescit ire in civitatem. *Vulg. qui nesciunt in urbem pergere.*

אוי־לך ארץ 16. Σ. οὐαί σοι γῆ. O. οὐαί σοι πόλις.

16. *Hebr. S. Vulg.* væ tibi terra. *LXX.* væ tibi civitas.

בגבורה 17. Σ. μὴ ἀσφαγαθίας. O. ἐν δυνάμει.

17. *Heb.* in fortitudine. *S.* cum fortitudine. *LXX.* in virtute. *Vulg. ad reficiendum.*

ולכסף יענה את־הכל 19. Σ. ἀργύριον δὲ ὑπηκόῳ εἰς ἅπαντα. O. ἡ τῷ ἀργυρίῳ πάντων ὑπακούσεται τὰ πάντα.

19. *Heb.* & argentum respondebit omnibus. *S.* pecunia vero utilis erit ad omnia. *LXX.* & argento humiliatione obedient omnia. *Vulg. & pecunia obedient omnia.*

אל־תקלל 20. Σ. μὴ λοιδορήσῃς. O. μὴ καταράσῃ.

20. *Hebr.* ne vilipendas. *S.* ne convitieris. *LXX. Vul.* ne maledixeris

בעל כנפים A. πτερωτά. O. ὁ ἔχων τὰς πτέρυγας.

Heb. prædictus alis. *A.* alata. *LXX. Vulg.* qui habet pennas.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. X. Ecclesiastę.

v. 1. Σ. μυῖαι θάνατος &c. Sic Editio Romana & Drusius, qui hunc locum quasi scholion adferunt. Sed non dubito esse Symmachi. Vide supra cap. 7. v. 1 Ibidem Regius unus ex Olympiodoro hæc notat, ἄλειφον σκευαζὸν τὸ μύρον, ὡς ᾗ Ἀκύλας ἐκδέδωκεν.

v. 3. S. *Sed & in via* &c. Hæc Hieronymus ad verbum refert; Græca desiderantur.

v. 4. Σ. ἐὰν πνεῦμα &c. Ex Edit. Rom. & Drusio.

Hieronymus

Hieronymus in hunc locum: *Symmachus verbum Hebraicum* MARPHE, *quod omnes ἴαμα, hoc eſt*, ſanitatem, *vel* curationem *ſimiliter tranſtulerunt, interpretatus eſt ad ſenſum, & ait*: Si ſpiritus principis irruerit tibi, de loco tuo ne recedas, quia pudicitia comprimit peccata magna.

v. 5. Σ. ἴσῃ ιακώ. Edit. Rom. & Druſius.

Ibid. Α. Ο. Θ. ἀπ' ἀυτου &c. Hieronymus: *Aquila & Theodotio & LXX interpretati ſunt*, quaſi non ſponte ſuum, *id eſt*, ἀπ' ἀυτου, a facie principis.

v. 6. Α. ἴδωσι τὸν ἄφρονα &c. Editio Romana & Druſius. Hieronymus vero: *Cui ſubnectens Symmachus ait*: Poſitum ſtultum in ſublimitate magna, divites autem ſedere humiles. Ubi Hieronymus Symmachi verſionem ad ſeriem ſuam aptat, ut perſpicuum eſt.

Ibid. Σ. πλουσίους δὲ &c. Edit. Rom. & Druſius.

v. 8. Θ. βόθυνον. Idem.

v. 9. Α. μεταστῶν &c. Idem. Hieronymus autem hæc habet: *Unde & ſignanter Aquila & Symmachus pro eo quod nos poſuimus*, Qui ſubtrahit lapides dolebit in eis, *dixerunt*, Qui tranſfert lapides dilacerabitur in eis.

v. 10. Σ. ἀφείκει &c. Druſius & Edit. Romana.

v. 11. Α. ἀτάκτως &c. Idem.

v. 13. Σ. θόρυβος. Idem. Hieronymus vero dicit: *Sive ut Symmachus tranſtulit*, tumultus, & quædam verborum inconſtantia.

v. 14. Σ. ἡ ἀνάγκη &c. Sic Editio Romana & Druſius.

Ibid. Σ. τὰ ἡμέτερα &c. Idem.

v. 15. Αλλ. τὸν ἀρχόντων &c. Druſius & Editio Rom.

Ibid. Σ. οὐ μὴ ἐπίστηται &c. Druſius & Editio Romana.

v. 16. Σ. ναὶ &c. Idem.

v. 17. Σ. μὴ ἀπραγμοσύνης. Idem.

v. 18. Σ. ἀργύριον &c. Idem.

v. 20. Σ. μὴ λοιδόρησον. Idem.

Ibid. Α. πτερωτά. Idem.

ECCLESIASTÆ CAP. XI.

יריקן 3. Α. ἐκκενώσωσιν. Ο. ἐκχέωσιν.

עץ Σ. δένδρα. Ο. ξύλον.

שם יהוא Σ. ἐκεῖ παρατείνεται. Ο. ἐκεῖ ἔσται.

באשר אינך יודע מה־דרך הרוח 5. Α. ὃν τρόπον οὐκ εἶ σὺ εἰδώς..... Σ. μὴ οἶδας πόθεν (ſ. πόλιν) πνέουσα ὁ ἄνεμος. Ο. ὃν τρόπον οὐκ ἔστι τίς ἡ ὁδὸς τοῦ πνεύματος.

בבקר 6. Σ. πρωΐμον. Ο. ὃν τρόπον πρωΐ.

ולערב אל־תנח ידך Σ. ἀλλὰ καὶ ὀψίμου, καὶ μὴ καταλιμπανέτω ἡ χείρ σου. Ο. καὶ ὃν τρόπον μὴ ἀφέτω ἡ χείρ σου.

יכשר Α. εὐθετήσει. Σ. εὑρήσει. Ο. κατορθώσει.

8. כי אם־שנים רבות יחיה האדם בכלם ישמח וזכר את־ימי החשך כי־הרבה יהיו כל־שבא הבל Σ. . . καὶ ἐὰν πάντων ἀνθρώπων . . Α. . . μεμνήσθω τῶν ἡμερῶν. . . . . Ο. ὅτι καὶ ἐὰν ἔτη πολλὰ ζήσηται ὁ ἄνθρωπος, ὃν τρόπον αὐτοῖς εὐφρανθήσεται, καὶ μνησθήσεται τὰς ἡμέρας τοῦ σκότους, ὅτι πολλαὶ ἔσονται. πᾶν τὸ ἐρχόμενον ματαιότης.

9. Σ. καὶ ὡς ἀγαθῷ ἔστω. Ο. καὶ ἀγαθωσάτω σε.

3. *Ebr. A.* evacuabunt. *LXX.* effundent. *Vulg. effundunt.*

Heb. LXX. Vulg. lignum. *S.* arbores.

H. LXX. Vulg. ibi erit. *S.* ibi apparabuntur.

5. *Hebr.* Quemadmodum non tu ſciens quæ via venti. *A.* in quo non es tu ſciens..... *S.* neſcis utrum (*f.* unde) veniat ventus. *LXX.* in quibus non eſt cognoſcens quæ ſit via ſpiritûs. *Vulg. Quemodo ignoras quæ ſit via ſpiritûs.*

6. *Heb.* in mane. *S.* matutinum. *LXX.* in matutino. *Vulg. mane.*

Hebr. & in veſpera ne quieſcere facias manum tuam. *S.* ſed & veſpertinum, & ne derelinquat manus tua. *LXX.* & in veſpera ne remittat manus tua. *Vul. & veſpere ne ceſſet manus tua.*

Heb. rectum erit. *A.* decenter componet. *S.* inveniet. *LXX.* recte procedet. *Vulg. magis oriatur.*

8. *Heb.* Quia ſi annis multis vixerit homo, in his omnibus lætatus fuerit, & recordetur dierum tenebroſitatis, quia multum erant: quidquid evenit vanitas. *S.* Si annis multis vixerit homo, & in omnibus his lætatus fuerit, recordari debet & dierum tenebrarum, quia multæ erunt: in quibus omnibus veniet eſſe deſinere. *A.*.... memor ſit dierum.... *LXX.* Quia etſi annis multis vixerit homo, in omnibus his lætabitur, & recordabitur tenebrarum, quia multi erunt. Omne veniens eſt vanitas. *Vulg. Si annis multis vixerit homo, & in his omnibus lætatus fuerit, meminiſſe debet tenebroſi temporis, & dierum multorum, qui cum venerint, vanitatis arguentur præterita.*

9. *Heb.* & bonum ſit tibi. *S. Vulg.* & in bono ſit. *LXX.* & bonum faciat te.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XI. Eccleſiaſtæ.

v. 1. Α. ἐκκενώσουσιν. Druſius & Editio Romana.

Ibid. Σ. δένδρα. Idem.

Ibid. Σ. ἐκεῖ. Idem.

v. 5. Α. ἐν ᾧ οὐκ &c. Idem.

v. 6. Σ. πρώϊμον. Idem.

Ibid. Σ. ἀλλὰ καὶ &c. Idem.

Ibid. Α. εὐθετήσει &c. Idem.

v. 8. S. *ſi annis multis* &c. Ex Hieronymo. Martianæus noſter legit, *lætus fuerit*. Græca Aquilæ & Symmachi mutila ex Edit. Rom.

v. 9. Σ. καὶ ἐν ἀγαθῷ ἔστω &c. Edit. Rom. & Druſius.

ECCLESIASTÆ CAP. XII.

עד אשר לא־יבאו ימי הרעה 1. Σ. πρὶν ἐλθεῖν τὰς ἡμέρας τ̃ κακώσεώς σε. Ο. ἕως ὅτε μὴ ἔλθωσιν αἱ ἡμέραι τ̃ κακίας.

1. *Heb.* usquequo non veniant dies mali. *S.* antequam veniant dies afflictionis tuæ. *LXX.* usquequo non veniant dies malitiæ. *Vulg. antequam veniat tempus afflictionis.*

עד אשר לא 2. Σ. πρίν. Ο. ἕως ὃ μή.

2. *Heb. LXX.* usquequo non. *S. Vul.* antequam.

והתעותו אנשי רחיל 3. Σ. ἀλαφρωθῶσιν ἄνδρες οἱ ἰσχυροί. A. [πλανηθήσονται.] Ο. καὶ ἀλφραφῶσιν ἄνδρες τ̃ δυνάμεως.

3. *Heb. LXX.* & pervertentur viri virtutis. *S.* perdantur viri fortes. *A.* errabunt. *Vul. & nutabunt viri fortissimi.*

ובטלו הטחנות Σ. καὶ ἀργήσωσιν οἱ μύλωνες. Ο. καὶ ἔργησαν αἱ ἀλήθουσαι.

Heb. S. & cessabunt molares. *LXX.* & cessaverunt molentes. *Vul. & otiosæ erunt molentes.*

וראות בארבות Σ. αἱ ὀφθαλμοὶ ἀλλ τῶν ὀπῶν. Ο. αἱ βλέπουσαι ἐν ταῖς ὀπαῖς.

Hebr. videntes in feneſtris. *S.* viſus per foramina. *LXX.* videntes in foraminibus. *Vul. videntes per foramina.*

בשפל קול 4. Σ. ἀχρειωθείσης τ̃ φωνῆς. Ο. ἐν ἀσθενείᾳ φωνῆς.

4. *Heb. Vulg.* in humilitate vocis. *S.* inutili reddita voce. *LXX.* in infirmitate vocis.

וישחו כל־בנות השיר A. καὶ κλιθήσονται πᾶσαι τὰ τ̃ ᾠδῆς. Ο. καὶ ταπεινωθήσονται πᾶσαι αἱ θυγατέρες τ̃ ἄσματος.

H. & incurvabuntur omnes filiæ cantici. *A.* & jacebunt omnia quæ ſunt cantici. *LXX.* & humiliabuntur omnes filiæ cantici. *Vul. & obſurdeſcent omnes filiæ carminis.*

גם מגבה יראו ומתתים וינאץ־השקד ברוך
ויסתבל החגב ותפר האביונה כי־הלך האדם
A. ἀπ־βιτ עלמו וסבבו בשוק הכφרים
πρόμῳ ἐφυπόστοι ἐν τῇ ὁδῷ. . . . . .
Σ. . . . . καὶ ἀφαλιθῇ ἡ ὀπίπονος. . . . . .
Ο. καὶ ἐκ τ̃ ὕψους ὄψονται, καὶ θάμβος ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ἀνθήσει ὁ ἀμύγδαλον, καὶ παχυνθῇ ἡ ἀκρὶς, καὶ διασκεδασθῇ ἡ κάπαρις, ὅτι ἐπορεύθη ὁ ἄνθρωπος ἐκ οἴκου αἰῶνος αὐτ̃, καὶ ἐκύκλωσαν ἐν ἀγορᾷ οἱ κοπτόμενοι.

5. *Heb.* Etiam de excelſo timebunt, & conſternati in via: & florebit amygdalus, & oneri erit locuſta, & diſſipabit aviditas: quoniam vadens homo ad domum ſæculi ſui, & circuibunt in platea plangentes. *A.* . . . . . tremore trement in via. . . . . *S.* Super hæc etiam de excelſo videbunt, & terror erit in via, & obdormient vigilantes, & diſſolvetur ſpiritûs fortitudo: ibit enim homo in domum æternitatis ſuæ, & circuibunt in platea plangentes. *LXX.* Et in ſublime aſpicient, & terrores in via: & florebit amygdalum, & impinguabitur locuſta, & diſſipabitur capparis: quoniam ivit homo in domum æternitatis ſuæ, & circumierunt in platea plangentes. *Vul. Excelſa quoque timebunt, & formidabunt in via, florebit amygdalus, impinguabitur locuſta, & diſſipabitur capparis: quoniam ibit homo in domum æternitatis ſuæ, & circuibunt in platea plangentes.*

עד אשר לא־ירחק חבל הכסף 6. Σ. καὶ πρὶν χαλασθῆναι ἀπὸ χαλκᾶς τ̃ ἀργυρᾶς. Ο. ἕως ὅτου μὴ διαστραπῇ τ̃ χαλκοῦν τ̃ ἀργυρᾶ.

6. *Heb.* donec non elongetur funis argenti. *S.* & priuſquam abſcindatur a funiculo argenti. *LXX.* uſquequo non evertatur funiculus argenti. *Vulg. antequam rumpatur funiculus argenteus.*

וחרץ גלת הזהב ותשבר Σ. καὶ ἐλαθῇ τ̃ φιάλης φερὲς χρυσᾶς καὶ συνθραυσθῇ. Ο. καὶ σωτειδῇ τ̃ αἰθήμιον τ̃ χρυσᾶ, καὶ σωτειδῇ.

Heb. & confringatur lenticula aurea, & conteratur. *S.* & diducatur zona aurea, & conteratur. *LXX.* & conteratur vitta auri, & conteratur. *Vulg. & recurrat vitta aurea, & conteratur.*

הבל הבלים 8. A. ἀτμὸς ἀτμίδων. Ο. ματαιότης ματαιοτήτων.

8. *Heb. LXX. Vul.* vanitas vanitatum. *A.* vapor vaporum.

ויתר 9. Σ. περισσόλλον. Ο. περισσόν.

9. *Hebr. LXX.* & amplius. *S.* excellens. *Vulg. ſapientiſſimus.*

ואזן וחקר A. ἐνωτίσατο καὶ ἠρεύνησε. Ο. καὶ οὖς ἐξιχνίασεν.

Hebr. & auſcultare fecit & inveſtigavit. *A.* percepit & ſcrutatus eſt. *LXX. Vulg.* & auris ſcrutabitur.

בקש קהלת 10. Σ. κατεσκεύασεν παροιμιαστής. Ο. ἐζήτησεν ἐκκλησιαστής.

10. *Hebr.* quæſivit Coheleth. *S.* præparavit parœmiaſtes. *LXX.* quæſivit Eccleſiaſtes. *Vulg. quæſivit.*

חפץ A. χρείας. (Σ.) χρῄσεως. O. θελήματος.

וכתוב ישר A. καὶ συνέγραψεν ὀρθῶς. O. καὶ γεγραμμένον δυθύτητος.

נטועים 11. A. O. πεφυτευμένοι. Θ. πεπηγότες. בעלי אספות O. οἱ ἀπὸ τ συνηγμάτων. Αλλ. ἀπὸ τῶν συναγμάτων. Αλλ. συναιτημάτων.

הזהר 12. O. Αλλος, φύλαξαι.

בי־זה כל־האדם 13. Αλλος, ὅτι τοῦτο γὰρ ἔλεος ὁ ἀνθρωπος. O. ὅτι τοῦτο παῖς ὁ ἄνθρωπος.

כי את־כל־מעשה 14. A. πᾶσάν γὰρ πρᾶξιν. O. ὅτι σύμπαν ποίημα.

על כל־נעלם אם־טוב ואם־רע Σ. περὶ παντὸς προοφθέντος, εἴτε τι ἀγαθὸν εἴτε τι κακόν. O. ὑπὲρ παντὸς προεωραμένου, εἰ ἀγαθὸν ἢ εἰ πονηρόν.

H. LXX. voluntatis. *A.* utilitatis. *S.* utiles. *Vulg. utilia.*

H. & ſcripturam rectitudinis. *A.* & ſcripſit recte. *LXX.* & ſcriptum rectitudinis. *Vulg. & conſcripſit ſermones rectiſſimos.*

11. *H. A. LXX.* plantati. *Th. Vulg.* defixi.

Hebr. auctores collectionum. *LXX.* qui a conciliis. *Al.* a conſtitutis. *Alius*, a concurſibus. *Vul. per magiſtrorum conſilium.*

12. *Hebr.* ſis monitus. *LXX. Alius*, cave. *Vul. ne requiras.*

13. *Heb. LXX.* quia hoc omnis homo. *Alius, Vul.* hoc eſt enim omnis homo.

14. *Heb. LXX.* quia omne opus. *A.* omnem enim actionem. *Vul. & cuncta, quæ fiunt.*

Hebr. ſuper omne occultum, ſive bonum, ſive malum. *S.* de omni quod neglectum fuerit, ſive bonum, ſive malum. *LXX.* de omni contemto, ſive bonum, ſive malum. *Vul. pro omni errato, ſive bonum, ſive malum illud ſit.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XII. Eccleſiaſtæ.

v. 1. Σ. πρὶν ἐλθῶν &c. Editio Romana & Druſius.
v. 2. Σ. πρὶν. Iidem.
v. 3. Σ. διαφθαρῶσι &c. Ex Edit. Rom. & ex Hieronymo, qui ait Symmachum vertiſſe, *fortes*; & Aquilam, *errabunt.*
Ibid. Σ. ἢ ἀργαλέοι. Edit. Rom. & Druſius.
Ibid. Σ. ἢ ἰσχύοντες. Iidem.
v. 4. Σ. ἀχρειωθείσης &c. Iidem, ut & ſequens lectio.
v. 5. S. *Super hæc* &c. Sic Hieronymus verſionem Symmachi Latine refert. Græca deſiderantur exceptis his verbis, ἢ διαλυθῇ ὁ ἐπίτονος, quæ cum Latinis Hieronymi non conſonant. Hic etiam ab Hebraïco deflectere Symmachum teſtificatur Hieronymus, additque Apollinarem Laodicenum ipſum ſequutum eſſe.
v. 6. Σ. ἢ πρὶν &c. Druſius & Edit. Rom.
Ibid. Σ. ἢ ἰλαθῇ &c. Iidem.
v. 8. A. ἀτμὶς ἀτμίδων. Iidem.
v. 9. Σ. ἀνεφάλλετο. Iidem.
Ibid. A. λιαστάτως &c. Iidem.
v. 10. Σ. κατορθώσαι &c. Iidem.
Ibid. A. χρείας. Σ. χρησίμους. Symmachi nomen uncinis includimus, quia Editio Romana id ſine nomine Interpretis & quaſi ſchohon adfert: Symmachi certe videtur eſſe.
Ibid. A. & συνέγραψεν ἀρθῶς. Edit. Rom. & Druſius.
v. 11. A. Θ. πεφυτευμένοι ποιμένες. Iidem. Puto πεφυτευμένοι eſſe Aquilæ; ποιμένες vero Theodotionis.
Ibid. Αλλ. ἀπὸ τῶν συνῳδ- &c. Hæ lectiones ex Iiſdem prodeunt.
v. 12. O. ἢ Αλλος, φύλαξαι. Iidem ut & ſeq.
v. 14. A. πᾶσαν &c. Iidem.
Ibid. Σ. περὶ παντὸς &c. Iidem. In hunc locum hæc notat Hieronymus: *Pro eo autem quod nos poſuimus*, De omni abſcondito, ſive bonum, ſive malum ſit, *Symmachus & LXX. interpretati ſunt*, de omni contemtu, *vel certe*, de omni ignorato, *quod etiam de otioſo verbo, & non voluntate, ſed ignoratione prolato reddituri ſumus rationem in judicio.*

IN CANTICUM CANTICORUM

MONITUM.

His Libris Manuſcriptis atque Editis uſi ſumus in variis Hexaplorum Lectionibus colligendis & emendandis.

Codice Regio 1890. *X. ſæculi membranaceo.*

Cod. Reg. 1990. *X. ſæculi membranaceo: eſt Procopii, fuitque olim Archiepiſcopi Rhemenſis Caroli Mauritii Tellerii.*

Cod. Reg. 2435.

Cod. Reg. 2436. *Bombycino XI. ſæculi.*

Cod. Reg. 2940. *Bombycino recente, qui continet Procopium in Cantica.*

Hieronymi Editione poſtrema in Cantica.

Theodoreto in Cantica.

Lectionibus Romanæ Editionis & Druſii.

CANTICI CANTICORUM

CAPUT PRIMUM.

משכני 4. A. ἕλκυσόν με. Σ. ἕλκε με. Ο. εἵλκυσόν με.

והביאני Σ. εἰσαγαγέτω με. Ο. εἰσήνεγκέ με.

נגילה Σ. ἱλαρυσώμεθα. Ο. ἀγαλλιασώμεθα.

מישרים אהבוך Σ. οἱ εὐθεῖς οἱ ἀγαπῶντές σι. Ο. εὐθύτητες ἠγάπησέ σι.

שחורה 5. Ο. μέλαινα. Αλλος, εὐπρεπής.

אוהלי Α. Σ. σκηναί. Ο. δέρρεις.

ששופתני 6. Α. ὅτι σκυτάνοί με. Σ. ὅτι καθ-ψατό μου ὁ ἥλιος. (al. ὅτι περιέβλεψέ με.) Ο. ὅτι περέβλεψέ με. Θ. ὅτι ἐπιέφρυξέ με.

נחרו־בי Σ. θεμαχίσθητέ μοι. Ο. ἐμαχέσθητο ἐν ἐμοί.

שמני נטרה את־הכרמים Σ. καπηλεῖόν φύλαξ ἀμπελώνων. Ο. ἔθετό με φυλάκιον ἐν ἀμπελῶσιν.

עטרה 7. Σ. ῥεμβομένη. Ο. περιβαλλομένη.

צאי־לך בעקבי הצאן 8. Α. ἔξελθε σεαυτῇ.... Σ. ἐξελθέσθω πορεύου κ᾽ πὰ ἴχνη τ̃ ποιμνίων. Ο. ἔξελθε σὺ ἐν σφέναις τ̃ ποιμνίων. Αλλος, ἔξελθε σὺ ὀπίσω.

על משכנות הרעים Σ. ἐπὶ ταῖς σκηναῖς τ̃ν ποιμνίων. Ο. ὑπὲ σκηνώματα τ̃ ποιμνίων. Αλλ. τ̃ν ποιμνίων σου.

תורי זהב 11. Σ. περίβλεπτα χρυσία. Ο. ὁμοιώματα χρυσίου. Ε. στρεπτοὶ χρυσοῦ.

עם נקדות Σ. μ᾽ ποικιλμάτων. Ο. μετὰ στιγμάτων. Ε. ἐν κέγχροις. Αλλ. μετὰ ῥαντ̃ν.

עד־שהמלך במסבו 12. Α. ἕως ὁ βασιλεὺς ἐν ἀνακλίσῃ αὐτ̃. Σ. ..... ἐν ἀναπαύσει σου. Ο. ἕως οὗ ὁ βασιλεὺς ἐν ἀνακλίσῃ αὐτ̃.

צרור המר 13. Α. ἀπόδεκτος (f. ἀπόδεκτος) σμύρνης. Ο. ἀπόδεσμος τ̃ σακ̃ς.

דודי Α. πατράδελφός μου. Σ. ὁ ἀγαπητός μου. Ο. ἀδελφιδός μου. Ε. ὁ ἑταῖρός μου.

ילין Σ. αὐλιζόμενος. Ο. αὐλισθήσεται.

הכפר 14. Ο. τ̃ κύπρου. Ε. κύπριος.

עין גדי Σ. τ̃ς ἐν Γαδδί. Ο. ἐν Γαδδί.

רעיתי 15. Α. φίλη μου. Σ. ἑταίρα μου. Ο. ὁ πλησίον μου.

4. HEb. S. Vulg. trahe me. A. trahito me. LXX. traxerunt me.

Heb. LXX. Vulg. introduxit me. S. introducat me.

Hebr. LXX. Vulg. exultabimus. S. exhilaremur.

Heb. rectitudines dilexerunt te. S. recti qui diligunt te. LXX. rectitudo dilexit te. Vulg. recti diligunt te.

5. Heb. LXX. Vulg. nigra. Alius, decora.

H. tentoria. A. S. tabernacula. Vul. LXX. pelles.

6. H. quia radiavit me. A. quia adussit me. S. quia tetigit me sol. Al. & LXX. quia despexit me. Th. quia torrefecit me. Vul. quia decoloravit me.

Heb. succensi sunt in me. S. Vulg. pugnaverunt contra me. LXX. pugnaverunt in me.

Hebr. posuerunt me custodem vinearum. S. constituta sum custos vinearum. LXX. Vulg. posuerunt me custodem in vineis.

7. Hebr. operiens se. S. vaga. LXX. circumamicta. Vulg. ne vagari incipiam.

8. Hebr. Egredere tibi in vestigia pecoris. A. Egredere tibi ipsi..... S. Egressa vade secundum vestigia gregum. LXX. Egredere tu in vestigiis gregum. Alius, Egredere tu post. Vulg. Egredere, & abi post vestigia gregum.

Hebr. super tabernacula pastorum. S. apud tabernacula pastorum. LXX. in tabernaculis pastorum. Alius, ovilium tuorum. Vulg. juxta tabernacula pastorum.

11. H. Vul. murenulas aureas. S. monilia aurea. LXX. similitudines auri. V. torquis aureæ.

Heb. cum punctis. S. cum varietatibus. LXX. cum distinctionibus. V. cum punctis milii figura. Alius, cum punctis aspersis. Vulg. vermiculatas.

12. Hebr. donec rex in circuitu suo. A. cum rex in accubitu suo. S. ..... in quiete. LXX. quoadusque rex sit in accubitu suo. Vul. dum esset rex in accubitu suo.

13. Heb. A. Vulg. fasciculus myrrhæ. LXX. alligamentum gutturæ.

Hebr. S. Vulg. dilectus meus. A. patruus meus. LXX. fratruelis meus. V. amicus meus.

Hebr. Vul. commorabitur. S. diversans. LXX. demorabitur.

14. Hebr. chopher. LXX. Vulg. cypri. V. cyprinus.

Heb. Vulg. LXX. Engaddi. S. his qui sunt in Gaddi.

15. Heb. A. Vulg. amica mea. S. socia mea, vel, amasia mea. LXX. proxima mea.

אף נעים 16. O. καὶγε ὡραῖος. Σ'. καίγε περισσός.

ירענן A. εὐθαλής. O. σύσκιος.

קורות 17. Σ. αἱ φατνώσεις. O. φατνώμασιν.

ברותים A. βοεκτίναις. O. κυπαρίσσοις.

16. *Hebr.* etiam jucundus. *LXX.* & quidem ſpecioſus. *VI.* & quidem jucundus. *Vulg. & decorus.*

Heb. viridis. *A. Vul.* floridus. *LXX.* umbroſus.

17. *Hebr. Vulg.* tigna. *S.* laquearia. *LXX.* trabes.

Hebr. abietes. *A.* boratina. *LXX.* cypreſſi. *Vulg. cypreſſina.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. I. Cantici Canticorum.

v. 4. A. ἕλκυσόν με &c. Editio Romana & Druſius.
Ibid. Σ. εἵλκυσέν με. Iidem.
Ibid. A. ἱλαρυνώμεθα. Iidem.
Ibid. Σ. οἱ εὐθεῖς &c. Iidem.
v. 5. Αλλ. ὠφρυαί. Iidem.
v. 6. A. ὅτι σωπήσασί με &c. Iidem. Theodoretus vero, Σ. ὅτι κεκλέφατό μου ὁ ἄλλος. quam lectionem præſtare alteri puto.
Ibid. Σ. ἀπεμαξάσθω &c. Iidem.
Ibid. Σ. κατεφιλῶν &c. Iidem.
v. 7. Σ. βεμβρώνα. Iidem & Theodoretus.
v. 8. A. ἔξελθε &c. Has omnes lectiones exhibent Iidem.
Ibid. Σ. σκηνὰς σκιωὰς &c. Iidem.
v. 11. Σ. περιδέσεσθε &c. Iidem.
Ibid. Σ. μὴ πεπιλημένον &c. Iidem.
v. 12. A. ὅτε ὁ βασιλεὺς &c Iidem
v. 13. A. ἀπόπτυξις. forte melius, ἀπόδοσις. Iidem.
Ibid. A. πατραδέλφας. Sic Mſſ. Symmachi vero lectionem eſſe runt Druſius & Edit. Romana.
Ibid. Σ. αὐλιζόμενος. Iidem.
v. 14. E. κύπρους. Iidem.
Ibid. Σ. ταῖς ἐν Γαδδὶ. Iidem.
v. 15. A. φίλη μου. Iidem.
v. 16. Σ'. καίγε περιπόε. Iidem.
Ibid. A. αὐθαλής. Iidem.
v. 17. Σ. αἱ φατνώσεις. Iidem.
Ibid. A. βορατίναι. Iidem. Vide Notam ad Pſalm. 103. v. 17.

CANTICI CANTICORUM CAP. II.

חבצלת השרון 1. A. κελύκωσις τῆς Σαρών. O. κρίνον τῆς κοιλάδων.

רעיתי 2. A. φίλη μου. E. ἀγαπητή. O. ὁ πλησίον μου.

דודי 3. A. παρακλήτωρ μου. Σ. ὁ ἀγαπητός μου. O. ὁ ἀδελφιδός μου.

בצלו חמדתי Σ. ὑπὸ τὴν σκέπην αὐτοῦ ἐπεθύμησα. O. ἐν τῇ σκιᾷ αὐτοῦ ἐπεθύμησα.

לחכי Σ. τῷ φάρυγί μου. O. ἐν λάρυγί μου.

אל-בית היין 4. Σ. εἰς τὸν οἶνῶνα. O. εἰς τὸν οἶκον τοῦ οἴνου.

ודגלו עלי אהבה A. ἔταξεν ἐπ' ἐμὲ ἀγάπην. Σ. ὑπεστρώσατό μοι ἀγάπην. O. τάξατε ἐπ' ἐμὲ ἀγάπην.

סמכוני באשישות 5. A. (στείσατέ με) οἰναρίων. (al. οἰναρίνων.) Σ. ἐπῳδαχλίσατέ με ἐν μύρῳ. O. στείσατέ με ἐν μύροις.

רפדוני בתפוחים Σ. περικυκλώσατέ με (al. περιελίσατέ με) μήλοις. O. στιβάσατέ με ἐν μήλοις.

כי-חולת אהבה אני Σ. πέπωμαι γὰρ φίλτρου. O. πεπωμένη ἀγάπης.

תחבקני 6. Σ. περιπλεκέσθω μοι. O. περιλήψεταί με.

השבעתי אתכם בנות ירושלם בצבאות או באילות השדה 7. A. Σ. E. ὥρκισα ὑμᾶς θυγατέρες

1. *Hebr.* roſa Saron. *A.* calycoſis Saron *LXX. Vul.* lilium convallium.

2. *Hebr. A. Vul.* amica mea. *V.* dilecta. *LXX.* proxima mea.

3. *Hebr. S. Vulg.* dilectus meus. *A.* patruus meus. *LXX.* fratruelis meus.

Hebr. LXX. in umbra ejus concupivi. *S.* ſub præſidio ejus concupivi. *Vulg. ſub umbra illius, quem deſideraveram.*

Heb. palato meo. *S. Vul.* gutturi meo. *LXX.* in faucibus meis.

4. *Hebr.* ad domum vini *S. Vulg.* in cellam vinariam. *LXX.* in domum vini.

Hebr. & vexillum ejus ſuper me amor. *A.* ordinavit in me dilectionem. *S.* coacervate mihi dilectionem. *LXX.* ordinate in me charitatem. *Vul. ordinavit in me charitatem.*

5. *Heb.* Fulcite me in lagenis. *A.* Fulcite me labruſcis. *S.* Reclinate me in flore. *LXX.* Confirmate me in unguentis. *Vulg. Fulcite me floribus.*

H. roborate me in malis. *S.* circumdate me (*al.* circumſternite me) malis. *LXX.* ſtipate me in malis. *Vulg. ſtipate me malis.*

Heb. quiâ ægra amore ego. *S.* fauciata enim ſum amore. *LXX.* vulnerata charitate. *Vulg. quia amore langueo.*

6. *Hebr. Vulg.* amplexabitur me. *S.* circumplicetur mihi. *LXX.* amplectetur me.

7. *Heb. A. S. V.* Adjuravi vos filiæ Jeruſalem in capreis vel in cervis agri. *LXX.* Adjuravi

ρες Ιερυσαλὴμ ἐν δρηξὶν ἢ ἐν ἐλάφοις τ̃ χώρας. Ο. ὥρκισα ὑμᾶς θυγατέρες Ιερουσαλὴμ ἐν δυνάμεσι καὶ ἐν ἰσχύσει τ̃ ἀγροῦ.

אם־העירו ואם־תעוררו Ο. ἐαὶ ἐγείρητε, καὶ ἐξεγείρητε. Αλλος, μὴ ἐγείρητε, μηδὲ ἐξεγείρητε. Αλλος, ἐξυπνίσητε.

עד שתחפץ Ο. ἕως οὗ θελήσῃ. Αλλος, ἕως αὖ θελήσῃ.

דודי 8. Α. πατραδέλφου μου. Σ. ἀγαπητ̃ μου. Ο. ἀδελφιδοῦ μου.

הנה־זה בא מדלג על־ההרים מקפץ על־הגבעות Σ. ἰδοὺ οὗτος ἔρχεται βαίνων ἐπ̃ τῶν ὀρέων, ἁλλόμενος ἐπ̃ τῶν βουνῶν. Ο. ἰδοὺ οὗτος ἥκει πηδῶν ἐπὶ τὰ ὄρη, ἁλλόμενος ἐπὶ τοὺς βουνούς.

לעפר האילים 9. Α. τοῦ πώλου τ̃ ἐλάφου. Ο. νεβρῷ ἐλάφου.

עונה 10. Σ. φθεγξάμενος. Ο. ἀποκρίνεται.

עבר 11. Σ. διεπέρασεν. Ο. παρῆλθεν.

עת הזמיר הגיע 12. Α. Σ. καιρὸς τ̃ κλαδεύσεως ἤγγικεν. Ο. καιρὸς τ̃ τομῆς ἔφθακε.

הנטה 13. Α. προβέβαλεν. Ο. ἐξωώγηκεν.

והגפנים סמדר Σ. καὶ τῶν ἀμπέλων ἡ οἰναίθη. Ο. ἄμπελοι κωμῶσαι.

בסתר 14. Α. ἐν ἀποκρύφοις. Ο. ἐγκύμονα τῶ προτειχίσματος.

קולך Ο. τ̃ φωνῶ σου Αλλος, τοὺς λόγους σου.

אחזו־לנו 15. Ο. πάσατε ἡμῖν. Αλλος, συλλάβετε ἡμῖν.

כחבלים Σ. ἐξοφθείροντας. Ο. ἀφανίζοντας.

ואני לו הרעה בשושנים 16. Σ. κἀγὼ αὐτ̃, ὃ ποιμήσεως τὰ αὐτῆ. Ο. κἀγὼ αὐτῷ ὁ ποιμαίνων ἐν τοῖς κρίνοις. Αλλ. ὁ νεμόμενος ἐν τοῖς κρίνοις.

עד שיפוח 17. Α. ἕως κοπάσῃ. Ο. ἕως οὗ ἀναπνεύσῃ.

ונסו הצללים Σ. καὶ κλιθῶσιν αἱ σκιαί. Ο. καὶ κινηθῶσιν αἱ σκιαί.

על־הרי בתר Ο. ἐπὶ ὄρη κοιλωμάτων. Θ. ἐπὶ τὰ ὄρη θυμιαμάτων.

vos, filiæ Jerusalem, in virtutibus & in viribus agri. *Vul. Adjuro vos, filiæ Jerusalem, per capreas cervosque camporum.*

Heb. si suscitaveritis & si evigilare feceritis. *LXX.* si suscitaveritis & excitaveritis. *Alius*, ne suscitetis, neque excitetis. *Alius*, evigilare feceritis. *Vulg. ne suscitetis, neque evigilare faciatis.*

Heb. LXX. donec voluerit. *Alius*, donec velit. *Vulg. donec ipsa velit.*

8. *Hebr. S. Vulg.* dilecti mei. *A.* patrui mei. *LXX.* fratruelis mei.

Hebr. Ecce ipse venit transiliens super montes, accurrens raptim super colles. *S.* Ecce ipse venit gradiens contra montes, transiliens contra colles. *LXX.* Ecce hic venit saliens super montes, transiliens super colles. *Vul. Ecce iste venit saliens in montibus, transiliens colles.*

9. *Hebr. LXX. Vulg.* hinnulo cervorum. *A.* pullo cervorum.

10. *Hebr. LXX.* respondet. *S.* loquens. *Vulg. vacat.*

11. *Heb. LXX. Vulg.* transiit. *S.* finita est.

12. *H.* Tempus cantus pertigit. *A. S.* Tempus putationis appropinquavit. *LXX. Vulg.* Tempus putationis advenit.

13. *Hebr.* protrusit. *A. Vulg.* protulit. *LXX.* produxit.

Heb. & vites uvæ minutæ. *S.* & vinearum labrusca. *LXX.* vites florent. *Vul. vineæ florentes.*

14. *Heb. A.* in abscondito. *LXX.* juxta antemurale. *Vulg. in caverna.*

H. LXX. vocem tuam. *Alius*, sermones tuos. *Vul. vox tua.*

15. *H. Alius*, apprehendite nobis. *LXX. Vul.* capite nobis.

Heb. S. corrumpentes. *LXX.* exterminantes. *Vul. quæ demoliuntur.*

16. *H. LXX.* & ego illi pascens in liliis. *S.* & ego ipsius sum, pascentis flores. *Alius*, qui pascitur inter lilia. *Vulg. & ego illi, qui pascitur inter lilia.*

17. *H. Vul.* donec aspiret. *A.* donec cesset. *LXX.* donec respiret.

Heb. & fugiant umbræ. *S.* & inclinatæ sint umbræ. *LXX.* & moveantur umbræ. *Vulg. & inclinentur umbræ.*

Heb. Vulg. super montes Bether. (*al. Vulg. Bethel.*) *LXX.* super montes cavitatum. *Th.* super montes thymiamatum.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. II. Cantici Canticorum.

v. 1. A. καλύκων &c. Ex Edit. Rom. & Drusio.

v. 2. A. φίλα μου. Ex Iisdem.

v. 3. A. πατράδελφός μου &c. Vide Cap. præcedenti v. 13.

Ibid. Σ. ὑπὸ σκιὰν αὐτοῦ &c. Edit. Rom. & Drusius, ut & sequens.

v. 4. Σ. εἰς τὸν οἶνῶνα. Iidem.

Ibid. A. ἤξον &c. Unus Regius, qui est Procopii. Lectio autem Symm. prodit ex Ed.t. Rom. & Drusio.

v. 5. A. στηρίζατέ με ἀναθῶν. Sic Martianæus noster ex Hieronymo, qui ait: *Unus de Interpretibus posuit ἀναθῶν.* Alii legerunt ἀναβῶν: quæ utique lectio non spernenda. Si vero prior adoptetur, legendum erit ἀναθῶν, cum circumflexo, ab ἀνάθω, ut infra versu

13. Hæc vero lectio haud dubie tribuenda erit Aquilæ, si Symmachus verterit ἐν ἄνθει, ut habet Editio Romana & Drusius. At unus Procopii Codex Regius versionem Symmachi sic effert, ἐπανακλινατί με εἰνάνθη, similiterque alter Regius Codex. Rem in dubio relinquimus. Lectionem vero LXX. Interpretum sic effert in Codice uno Regio Procopius ex Origene, φωνείσατέ με ἐν ἀμύρᾳ. Vocem נוה vertunt LXX. 1. Paralip. 16. 3. ἀμοιβαῖον. Drusius vero existimat legendum ἐν ἀμύρᾳ. Sunt autem hæc genus placentæ.

Ibid. Unus Regius ex Origene habet ἐξανακλίσατέ με μῆλα: quæ lectio melius quadrat ad Hebraïcum. Alter, ἐξανακλίσατέ με μῆλα. Editio Romana etiam περικλίσατε habet.

Ibid. Σ. τέτρωμαι ὑπὸ φίλτρου. Duos Regios Procopii Codices sequimur. Editio Romana habet Σ. τετρωμένη, quod ex LXX. desumtum videtur.

v. 6. Σ. περιπλακήσω μοι. Editio Romana & Drusius.

v. 7. A. Σ. E. ὄρκιζω &c. Unus Reg. Procopii. בצבאות ἐν ὅρκοις, plurale vocis צבי i. ὅρκος: & est verus hujus loci sensus. LXX. & cum eis haud dubie Theodotion ex voce צבא derivant, cum vertunt ἐν δυνάμεσι.

Ibid. Αλλ. μὴ ἐγείρητε &c. Regius unus ex Procopio. Αλλ. ἐξεγείρετε. Editio Romana & Drusius.

Ibid. Αλλ. ἕως ἂν θελήσῃ. Idem.

v. 8. A. πατρὸς ἀδελφου μου. Vide supra cap. 1.

Ibid. Σ. ἰδοὺ αὐτὸς &c. Theodoretus.

v. 9. A. πρὸς πολλὰ &c. Edit. Rom. & Drusius.

v. 10. Σ. φθογγόμενος. Idem.

v. 11. Σ. διαπέρασον. Idem.

v. 12. A. Σ. περὶς τῆς πλατύτητος. Theodoretus. Editio Romana & Drusius uni Symmacho tribuunt.

v. 13. A. ἀναβλάστησεν. Edit. Rom. & Drusius.

Ibid. Σ. ἡ μὲν ἀμπέλων ἡ ἀνάθη. Edit. Rom. & Drusius, qui recte annotat: *Oenanthe, flos vitis. Lexicon vetus, ἀνάθη τὸ ἄνθος τῆς ἀμπέλου. Alius est flos labruscæ, seu vitis agrestis. Plinius lib. 12. cap. ult.* Eodem œnanthe pertinet. Est autem vitis labruscæ uvæ.

v. 14. A. ἐν ἀποκρύφοις. Sic Regii duo Codices.

Ibid. Αλλ. τὰς λόγους σου. Drusius & Edit. Rom.

v. 15. Αλλ. συλλαβέσθε ἡμῖν. Idem ut & seq.

v. 16. Σ. κἀγὼ αὐτῷ τῷ ποιμαίνοντος τὰ ἄνθη. Αλλ. ὁ τρεφόμενος ἐν τοῖς κρίνοις. Sic Regius unus & Editio Romana. Theodoretus vero lectionem Symmachi adfert, legitque οἱ ποιμαίνοντες, sed mendose, ut videtur.

v. 17. A. ἕως πρωΐας. Edit. Rom. & Drusius.

Ibid. Σ. ἡ πλαθώσαι αἱ σκιαί. Idem.

Ibid. Θ. ἐπὶ τὰ ὄρη θυμιαμάτων. Sic duo Mss. Regii.

CANTICI CANTICORUM CAP. III.

השמרים הסבבים 3. A. οἱ φυλάσσοντες. . . . . Σ. οἱ φύλακες οἱ περιοδεύοντες. O. οἱ περιῶντες οἱ κυκλοῦντες.

לא ארפנו 4. O. οὐκ ἀφῆκα αὐτόν. Αλλος, οὐκ εἶπον αὐτοῖ.

בצבאות או באילות השדה 5 Οἱ λοιποὶ, ἢ ἐν δορκάδων ἢ ἐν τοῖς ἐλάφοις τοῦ ἀγροῦ. O. ἢ ἐν δυνάμεσι ἢ ἐν τῇ ἰσχύϊ τοῦ ἀγροῦ.

מקטרת עשן בהיכורת 6. A. ὡς ὁμοίωσις καπνοῦ ἀπὸ θυμιάματος. Σ. ὡς ἀϊαθυμίασις. . . . . O. ὡς στελέχη καπνοῦ τεθυμιαμένη.

אבקת O. κονιορτῶν. (Θ.) χοός.

אפיריון 9. O. ἁρμάμαξαν.

אשם חרבו 8. A. ἀνδρὸς μαχαίρα αὐτοῦ. O. ἀνὴρ ῥομφαία αὐτοῦ.

מפחד בלילות A. ἀπὸ πτοήσεως. Σ. ἀφ' ὑποψίας νυκτερινοῦ. O. ἀπὸ φαντασίας ἐν νυκτί.

תוכו רצוף 10. O. ἐντὸς αὐτοῦ λιθόστρωτον. E. ὃ μέσον αὐτοῦ ἐψηφολόγησεν.

3. *Heb. S.* custodes circumeuntes. *A.* custodientes. *LXX.* custodientes, circumeuntes. *Vulg. vigiles qui custodiunt.*

4. *H. Alius*, non dimittam eum. *LXX.* non dimisi eum. *Vul. nec dimittam.*

5. *H.* in capreis, vel in cervis campi. *Reliqui*, per capreas & per cervos agri. *LXX.* in virtutibus & in viribus agri. *Vul. per capreas cervosque camporum.*

6 *Heb.* Sicut columna fumi suffita. *A.* Sicut similitudo fumi a thymiamate. *S.* tamquam suffitus. . . . . *LXX.* tamquam truncus fumi incenso perfusa. *Vul. sicut virgula fumi ex aromatibus.*

H. pulvere. *LXX.* pulveribus. *Th. Vulg.* pulveris.

8. *H. A.* viri gladius ejus. *LXX.* vir gladius ejus. *Vulg. uniuscujusque ensis.*

H. a pavore in noctibus. *A.* a consternatione. *S.* ob timores nocturnos. *LXX.* a pavore in noctibus. *Vul. propter timores nocturnos.*

10. *Hebr.* medium ejus succensum. *LXX.* in ipso stratum lapidum. *V.* medium ejus tessellavit. *Vulg. media charitate constravit.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. III. Cantici Canticorum.

v. 3. A. οἱ φυλάσσοντες. Edit. Rom. & Drusius.

v. 4. Αλλος, ὃν εἶπον αὐτόν. Idem.

v. 5. οἱ λοιποὶ, ἢ ἐν τοῖς ἐλάφοις &c. Idem.

v. 6. A. ὡς ὁμοίωσις &c. Theodoretus, qui eamdem Symmacho tribuit; sed aliam Symmachi lectionem adferunt Drusius & Edit. Romana.

Ibid. χοός. In schedis meis hanc lectionem Theodotioni adscriptam reperi. Sed cum in Editione Romana sine Interpretis nomine jaceat, nec alibi, quod sciam, cuipiam adscribatur, uncinis literam Θ. inclusi, ut ne quis putaret id certum haberi.

v. 8. A. ἀνδρὸς &c. Edit. Rom. & Drusius.

Ibid. A. ἀπὸ πτοήσεως &c. Ex iisdem.

v. 10. E. τὸ μέσον &c. Ex iisdem.

CANTICI CANTICORUM CAP. IV.

מבעד לצמתך 1. O. ἐκλὸς τ̃ σιαπήσεώς σου. E. ἀπὸ πλήθους τ̃ κάλλους σου.

1. *Heb.* intra comam tuam. *LXX.* extra taciturnitatem tuam. *V. Ed.* a multitudine pulchritudinis tuæ. *Vul. absque eo quod intrinsecus latet.*

תאמנה 2. A. διδυμοτόκοι. O. δίδυμοι.

2. *H. LXX.* geminantes. *A.* geminos parientes. *Vulg. gemellis fœtibus.*

בחוט השני 3. A. . . . ὡς κόκκου. O. ὡς σπαρτίου κόκκινον. Ἄλλος, ὡς ῥῆμα κόκκινον.

3. *H. Alius*, ſicut filum coccineum. *A.* . . . . ex cocco. *LXX. Vul.* ſicut vitta coccinea.

מדבך נאוה Σ. διάλεξίς σου καλή. O. ἡ λαλιά σου ὡραία.

H. LXX. eloquium tuum decorum. *S.* alloquium tuum pulcrum. *Vulg. eloquium tuum dulce.*

רקתך כפלח הרמון Σ. αἱ πλόκαί σου σκεπόμεναι καλύμματι. O. μῆλόν σου ἐκλὸς σιωπήσεώς σου.

H. tempus tuum intra comam tuam. *S.* genæ tuæ opertæ tegumento. *LXX.* malum tuum extra taciturnitatem tuam. *Vul. ſita gena tua, abſque eo quo intrinſecus latet.*

להלפיות 4. A. Εἰς ἐπάλξεις. (al. ἐπὶ τὸ ἐπάλξεων. Σ. Εἰς ὕψη (al. Εἰς ὕψος.) O. Εἰς θαλπιώθ. E. Εἰς ἐντολάς.

4. *H.* in celſa acumina. *A.* in pinnas, *al.* ſupra pinnas. *S.* in altitudines. *LXX.* in thalpioth. *V. Ed.* in præcepta. *Vulg. cum propugnaculis.*

הרעים בשושנים 5. Σ. νέμονται δῶδι. O. οἱ νεμόμενοι ἐν κρίνοις.

Hebr. paſcentes in liliis. *S.* paſcentes flores. *LXX. Vulg.* qui paſcuntur in liliis.

עד שיפוח היום ונסו 6. A. κατάσῃ ἡμέρα, καὶ κλιθῶσιν. O. διαπνεύσῃ ἡμέρα, καὶ κινηθῶσιν.

6. *H.* donec aſpiret dies, & fugiant. *A.* ceſſet dies, & inclinatæ fuerint. *LXX.* aſpiret dies & moveantur. *Vul. aſpiret dies, & inclinentur.*

אלך לי אל־הר המור ואל־גבעת הלבונה A. O. πορεύσομαι ἐμαυτῷ πρὸς τὸ ὄρος τ̃ σμύρνης καὶ πρὸς τ̃ βουνὸν τ̃ λιβανώ. Σ. . . . . Εἰς τ̃ κάτην τ̃ λιβανώ.

H. A. LXX. Ibo mihi ad montem myrrhæ, & ad collem thuris. *S.* . . . . . in ſaltum thuris. *Vulg. Vadam ad montem myrrhæ, & ad collem thuris.*

כלך יפה רעיתי ומום אין בך 7. A. O. ὅλη καλὴ εἶ ἡ πλησίον μου, καὶ μῶμος οὐκ ἔστιν ἐν σοί.

7. *Hebr.* Tota tu pulchra amica mea, & macula non in te. *A. LXX. Vul.* Tota pulchra es amica mea, & macula non eſt in te.

Οὗτοι οἱ δύο στίχοι ἐκ τ̃ Ἀκύλα προστέθησαν.

Hi duo verſiculi ex Aquila additi ſunt.

מלבנון 8. Σ. ἀπὸ τ̃ Λιβάνου. O. ἀπὸ Λιβάνου.

8. *H.* de Libanon. *S. LXX. Vul.* de Libano.

אמנה A. ἀμμά. O. πίστεως.

H A. Vul. Amana. *LXX.* fidei.

מכמנות A. καταικητηρίου. O. ἀπὸ μαδρῶν.

Hebr. de habitaculis. *A.* habitaculo. *LXX.* a latibulis. *Vulg. de cubilibus.*

לבבתני 9. Σ. ἐθάρσυνάς με, O. ἐκαρδίωσας ἡμᾶς. E. ἐθάρρυνάς με.

9. *Heb.* abſtuliſti cor meum. *S. V. Ed.* audacem feciſti me. *LXX.* cor abſtuliſti nobis. *Vul. vulneraſti cor meum.*

באחד ענק מצורנך A. ἐν ἑνὶ πλοκάμῳ ἀπὸ τραχήλου σου. Σ. διὰ ἑνὸς τ̃ ὁρμίσκων τ̃ τραχήλου σου. O. ἐν μιᾷ ἐνδέσμῃ τραχήλου σου.

Hebr. in una torque de cervicibus tuis. *A.* in uno cincinno de collo tuo. *S.* per unum monilium colli tui. *LXX.* in uno ornamento cervicum tuarum. *Vulg. in uno crine colli tui.*

יפו 10. A. ἐκαλλωπίσθησάν. Σ. ὡραιώθησάν. O. ἐκαλλιώθησάν.

10. *Hebr.* pulcri ſunt. *A.* ornata fuerunt. *S.* ſpecioſa fuerunt. *LXX.* pulchra facta ſunt. *Vul. pulchra ſunt.*

מיין Σ. ἀπὸ οἴνου. O. ὑπὲρ οἶνον.

H. S. a vino. *LXX.* ſuper vinum. *Vul. vino.*

ונפת 11. A. γλυκασμόν. Σ. μέλι. O. κηρίον.

11. *Hebr. LXX.* favum. *A.* dulcedinem. *S.* mel. *Vulg. favus.*

שלחיך פרדס רמונים 13. Ἑβρ. ἐκ τόματος σου παράδεισος ῥοᾶν. O. ἀποστολαί σου παράδεισος ῥοᾶν.

13. *Heb.* propagines tuæ paradiſus malorum punicorum. *Heb. Int.* ex ore tuo paradiſus malorum punicorum. *LXX. Vulg.* Emiſſiones tuæ paradiſus malorum punicorum.

מגרים Σ. ὀπωρῶν. Ο. ἀκροδρύων.

ואהלות 14. Α. καὶ ἀλωή. Σ. ἡ θυμίαμα. Ο. ἀλωθ. Αλλος, κιννάμωμον.

נוזלים 15. Ο. ῥοιζοιῶντος. Γ. ῥέοντων.

יזלו 16. Α. ῥυήτωσαν. Ο. ῥεύσατωσαν.

מגדיו Α. Σ. ὀπωρῶν. Α. ἀκροδρύων.

Hebr. dulcedinum. *S.* fructuum autumnalium. *LXX.* nucum. *Vulg. pomorum.*

14. *Hebr.* & aloes. *A.* & aloë. *S.* & thymiama. *LXX.* aloth. *Al. & Vulg.* cinnamomum.

15. *Hebr. V. Ed.* fluentium. *LXX.* cum ſtrepitu fluentis. *Vulg. quæ fluunt impetu.*

16. *Heb. A. LXX. Vulg.* fluant.

Hebr. dulcedinum ſuarum. *A. S.* fructuum autumnalium. *LXX.* nucum. *Vulg. pomorum.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. IV. Cantici Canticorum.

v 1. E. Διὸ πλόκης &c. Edit. Rom. & Druſius.

v. 2. A. διδυμοτόκοι. Iidem.

v. 3. A. ἐκ κόκκου. Iidem. Apud Druſium hic locus repetitur ad verſum 6. cap. 6. quo perperam tranſlatum fuerat. Ibi vero ad Aquilam fertur τῆς κόκκου. Eodem loco ſequens Symmachi verſio, διαλέξις σου καλή.

Ibid. Σ. αἱ παῖναί σου &c. Editio Rom. & Druſius.

v. 4. A. εἰς ἀπάλξεις. Sic Edit. Rom. & unus Regius. Verum tres alii Regii habent, ἵνανα ἀπάλξιον. Σ. εἰς ὕψος. Sic Edit. Rom. & tres Regii: unus habet, εἰς ὕψεις, ſed unus recte: nam vox Hebraïca pluralis eſt. Quintæ Editionis lectionem adferunt duo Regii. LXX. Interpretes vocem Hebraïcam תלפיות Græcis literis expreſſerunt Δαλπιὼθ β.

v. 5. Σ. ἡμέλγοντες ἄνθη. Ex Theodoreto, qui ait, Σ. ἄνθη νέμων: ſed Symmachi modum muravit, ut hæc ad ſeriem ſuam aptaret, ut quiſque videre poſſit.

v. 6. Α. κατ' ὄρος σμύρνης &c. Edit. Romana & Druſius.

Ibid. Α. παραύξομαι &c. Hic & ſequens verſiculus, qui olim in τοῖς Ο. deſiderabatur (non enim ipſos legit Theodoretus) ex Aquilæ verſione in verſionem τῶν Ο. inducti ſunt, ut monet nota in Codice uno Regio. Verum hic ſecundùm veterem computandi modum non duo, ſed quatuor verſiculi haberentur; nempe,

Πορεύσομαι ἐμαυτῷ πρὸς τὸ ὄρος τῆς σμύρνης,
Καὶ πρὸς τὸν βουνὸν τοῦ λιβάνου,
Ὅλη καλὴ εἶ ἡ πλησίον μου,

Καὶ μῶμος οὐκ ἔστιν ἐν σοί,

ut frequenter videas in Libro Job. Quare vel fortaſſe error eſt in numero, δύο στίχοι, vel duo tantum ex his quatuor ex Aquila deſumti ſunt. Ibid. Σ. εἰς πλοκάμους &c. Edit. Rom.

v. 8. Σ. Διὸ τῆς Λιβ. Edit. Rom. & Druſius.

Ibid. Α. ἀμανά. Iidem.

Ibid. Α. καταστολείου. Iidem.

v. 9. Σ. Ε. ἠθάρτωσάς με. Theodoretus Symmachi eſſe ait; Editio Romana & Druſius Quintæ Editionis.

Ibid. Α. ἐν ἑνὶ &c. Edit. Rom. & Druſius.

v. 10. Α. ἐκαλλυνθήσαν &c. Iidem.

Ibid. Σ. Διὰ εἶνα. Iidem.

v. 11. Α. γλυκάσματα &c. Iidem.

v. 13. Εξ. ἐκ στόματός σου παραδείσου ῥοαί. Sic Regius unus Procopii Codex. Ubi Interpres ille in voce שלחיך literam ש pro particula habet, quales bene multæ reperiuntur in hoc libro. שלחיך vero quaſi ſignificet *maxilla tua*, vel *os tuum*. LXX. vero qui literam ש pro radicali habuerunt, vertunt Ἀποστολαί σου, *emiſſiones tuæ.*

Ibid. Σ. ἐντομῶν. Edit. Rom. & Druſius.

v. 14. Α. ἡ ἀλωὴ &c. Iidem.

v. 15. Ε. ῥεόντων. Iidem.

v. 16. Α. ῥεύσατωσαν. Iidem.

Ibid. Α. Σ. ἐντομῶν. Iidem. In Vulgata hæc pertinent ad verſum 1. Capitis ſequentis.

CANTICI CANTICORUM CAP. V.

אכלתי יערי 1. Σ. ἐθεμησάμην τὸ δρυμόν μου. Ο. ἔφαγον ἄρτον μου.

דודים Α. Σ. ἑταῖροι, ἀδελφοί. Ο. ἀδελφοί.

רסיסי לילה 2. Α. Σ. ψεκάδων νυκτερινῶν. Ο. ψεκάδων νυκτός.

כעי המו 4. Σ. τὰ ἔντερά μου ἐταράχθη. Ο. ἡ κοιλία μου ἐδιεφύθη. Theodoret. ἐθερμάνθη.

על כפות 5. Ο. ἐπὶ χεῖρας. Αλλος, ἐπὶ θύρας.

חמק עבר 6. Α. ἔκλινε, παρῆλθε. Σ. ἀποθύσας παρῆλθε. Ο. παρῆλθε.

נפשי יצאה בדברו Σ. ψυχή μου ἐξήρχετο λαλοῦντος αὐτοῦ. Ο. ψυχή μου ἐξῆλθε τὸ λόγῳ αὐτοῦ.

פצעוני 7. Α. ἐμολώπισάν με. Ο. ἐπλήγωσάν με.

1. HEbr. comedi favum meum. *S.* depavi ſylvam meam. *LXX.* manducavi panem meum. *Vulg. comedi favum.*

Hebr. dilecti. *A. S.* locii, fratrueles. *LXX.* fratres. *Vulg. chariſſimi.*

2. *H. LXX.* guttis noctis. *A. S.* ſtillis nocturnis. *Vulg. guttis noctium.*

4. *Heb.* Viſcera mea tumultuaverunt. *S.* Inteſtina mea turbata ſunt. *LXX.* Venter meus conturbatus eſt. *Vulg. Venter meus intremuit.*

5. *Hebr.* ſuper manubria. *LXX.* ſuper manus. *Alius*, ad oſtia. *Vulg. peſſulum oſtii mei.*

6. *Heb.* circuierat, tranſierat. *A.* declinavit, tranſivit. *S.* renuens tranſivit. *LXX.* tranſivit. *Vulg. declinaverat atque tranſierat.*

Hebr. anima mea egreſſa eſt in loquendo ipſum. *S.* anima mea egrediebatur eo loquente. *LXX.* anima mea egreſſa eſt in ſermone ejus. *Vulg. anima mea liquefacta eſt, at locutus eſt.*

7. *Hebr. LXX. Vulg.* vulneraverunt me. *A.* vulneribus affecerunt me.

אהדדיו O. ὃ θέριστρόν μου. Αλλ. ὃ κάλυμμά μου.

Heb. Vulg. pallium meum. *LXX.* theriſtrum meum. *Alius*, operimentum meum.

צח 10. Σ. λαμπρός. O. λευκός.

דגול A. ἐκλελεγμένος. Σ. ἐπίλεκτος. O. ἐκλελεγχισμένος.

10. *Heb. LXX. Vulg.* candidus. *S.* ſplendidus. *Heb.* vexillatus. *A. S. LXX. Vulg.* electus.

כתם פז 11. A. λιθία τῦ χρυσίου. Σ. χρυσίου. (al. ὡς λίθος τίμιος.) O. χρυσίου κεφάζ. Θ. ἐντίμου ἐν χρυσῷ. E. ἐντίμως χρύσῳ.

11. *H.* maſſa auri Obrizi. *A.* lapidem *vel* pondus auri. *S.* aurum. *LXX.* aurum Cephaz. *Th.* inſignes in auro. *V.* inſignis auro. *Vul. aurum optimum.*

אפיקי מים 12. A. ἐκχύσεις ὑδάτων. O. πληρώματα ὑδάτων.

12. *Hebr.* torrentes aquarum. *A.* effuſiones aquarum. *LXX.* plenitudines aquarum. *Vulg. rivulos aquarum.*

ערוגת הבשם 13. A. πρόκοσμοι τῦ ἀρώματος. O. Φιάλαι τῦ ἀρώματος.

13. *H.* areola aromatis. *A.* areæ aromatis. *LXX.* phialæ aromatis. *Vulg. areolæ aromatum.*

כף עובר A. σμύρναν. ἐπιλεκτήν. Σ. σμύρναν ἐκλεκτήν. O. σμύρναν πλήρη.

Hebr. myrrham tranſeuntem. *A.* myrrham electam. *S.* myrrham primam. *LXX.* myrrham plenam. *Vul. myrrham primam.*

כלאים בתרשיש 14. Σ. πλήρεις ὑακίνθων. O. πεπληρωμένα Θαρσείς. ε'. πλήρεις χρυσολίθων.

14. *Heb.* pleni in Tharſis. *S. Vul.* plenæ hyacinthis. *LXX.* repletæ Tharſis. *VI.* plenæ chryſolithis.

עמודי שש 15. A. Θ. σύλοι πάρινοι. O. σύλοι μαρμάρινοι.

15. *Heb. LXX. Vulg.* columnæ marmoreæ. *A. Th.* columnæ Pariæ.

אנה הלך 17. A. ποῦ ἐπορεύθη. Σ. ποῦ αἰχμάρωτος. O. ποῦ ἀπῆλθεν.

17. *Hebr. A. LXX. Vul.* quo abiit. *S.* quo receſſit.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. V. Cantici Canticorum.

v. 1. Σ. ἐπεμβήλω. Editio Romana & Druſius.
Ibid. A. Σ. ἐπάρατε, ἐδολιφθοί. Secunda lectio, ἐδηλεύθοι, eſt Symmachi. Ex Editione Romana & Druſio.
v. 2. A. Σ. φωνάζω &c. Ex iiſdem.
v. 4. Σ. τὰ ἔντερά &c. Ex iiſdem.
v. 5. Αλλ. ἐπὶ θύρας. Ex iiſdem.
v. 6. A. ἔλιπον &c. Ex iiſdem.
Ibid. Σ. ψυχή μου. Ex iiſdem.
v. 7. A. ἐμαλώτευσαν &c. Ex iiſdem.
Ibid. Αλλος, τὸ κάλυμμα. Ex iiſdem.
v. 10. Σ. λαμπρός. Ex iiſdem.
Ibid. A. ἐκλελεγμένος. Ex iiſdem.
v. 11. A. λιθία &c. Ex iiſdem. Theodoretus vero Σ. ὡς λίθος τίμιος. Σ. ἐντίμως χρύσῳ.
v. 12. A. ἐκχύσεις. Ex Edit. Rom. & Druſio.
v. 13. A. πρόκοσμοι. Ex iiſdem.
Ibid. A. σμύρναν ἐπιλ. Ex iiſdem.
v. 14. Σ. πλήρεις ὑακ. Ex iiſdem.
v. 15. A. Θ. σύλοι Πάριοι. Ex iiſdem.
v. 17. A. πῦ ἐπορεύθη &c. Ex iiſdem.

CANTICI CANTICORUM CAP. VI.

לערוגת 1. A. Σ. Εἰς προκοσμίδα. O. Εἰς φιάλας.

1. *Ebr.* ad areolas. *A. S.* in areas. *LXX.* ad phialas. *Vul. ad areolas.*

לרעות A. Σ. ε'. τῦ νέμεσθαι. O. ποιμαίνειν.

H. A. S. VI. ad paſcendum. *LXX.* paſcere. *Vulg. ut paſcatur.*

הרועה בשושנים 2. Σ. ὁ ποιμαίνων αὐτήν. O. ὁ ποιμαίνων ἐν τοῖς κρίνοις. ε'. τοῦ νεμομένου ἐν τοῖς κρίνοις.

2. *H.* paſcens in liliis. *S.* paſcens flores. *LXX.* qui paſcit in liliis. *VI.* paſcenti in liliis. *Vulg. qui paſcitur inter lilia.*

כתרצה 3. A. κατ' εὐδοκίαν. Σ. εὐδοκητήν. O. ὡς εὐδοκία. E. ἕως εὐδοκῶ.

3. *Heb. A.* ſecundum beneplacitum. *S.* beneplacens. *LXX.* ſicut beneplacitum. *V.* donec placuerit. *Vulg. ſuavis.*

אימה כנדגלות Σ. ὑπόφοβος ὡς πάγματα πρεμβολῆς. O. θάμβος ὡς τεταγμένοι. Αλλ. θάμβος ὡς τεταγμένοι παρατάξεις.

Heb. terribilis ut vexillatæ. *S.* terribilis ut legiones caſtrorum. *LXX.* pavor ut ordinatæ. *Alius*, pavor ut ordinatæ acies. *Vulg. terribilis ut caſtrorum acies ordinata.*

כנגדי 4. A. ἀπὸ κατέναντί μου. O. ἀπέναντίον μου.

4. *Heb. LXX.* e regione mei. *A.* ex adverſo mei. *Vulg. a me.*

שגלשו Αλλος, αἱ ἀνέβησάν. C. αἱ ἀνεφάνησαν.

H. quæ depilarunt ſe. *Alius*, quæ aſcenderunt. *LXX. Vulg.* quæ apparuerunt.

שניך כעדר הרחלים 5. A. ὀδόντες σου ὡς ἀγέλαι τῶν αἰγάδων. Σ. ὀδόντες σου ὡς ἀγέλαι τῶν ἀμελάδων. O. ὀδόντες σου ὡς ἀγέλαι τῶν κεκαρμένων.

כבעד לצמתך 6. Σ. σιεπόμεναι καλύμματι. O. ἐκτὸς τῆς σιωπήσεώς σου.

ואשרוהו 8. A. Σ. καὶ ἐπῄνεσαν. O. καὶ μακαριοῦσι.

הנשקפה 9. O. ἐκκύπτουσα, Αλλος, ἀναβαίνουσα.

אימה כנדגלות Σ. ἐπιφοβος ὡς τάξις. (al. ὡς τεταγμένη παράταξις.) O. θάμβος ὡς παταγμένη. E. ἐπιφανὴς ὡς μεγαλυνόμενα. ϛ'. καταπληκτικὴ ὡς μεμεγαλυμμένης. Αλλ. ὡς ἐπιφάνεια.

ירדתי לראות באבי הנחל 10. Σ. κατέβη καταμαθεῖν τοὺς ἐκτρέφοντας τὸ φάραγγος. O. κατέβαν ἰδεῖν ὡς θάλλουσι τὰ χειμάρρου. Αλλος, ἰδεῖν τὸν καρπὸν τοῦ χειμάρρου.

לא ידעתי נפשי שמתני 11. A. οὐκ ἔγνω ἡ ψυχή μου. . . . Σ. οὐκ οἶδα, ἡ ψυχή μου ἠπόρησέ με. O. οὐκ ἔγνω ἡ ψυχή μου ἔθετό με.

מרכבות עמי נדיב A. ἅρματα λαοῦ ἐκουσταζομένου ἄρχοντος. Σ. ἅρματα λαοῦ τοῦ ἡγουμένου. O. ἅρματα Αμιναδάβ. E. ἔθου με εἰς ἅρμα λαοῦ ἡγουμένου.

שובי שובי השולמית 12. A. ἐπίστρεφε, ἐπίστρεφε, ἡ εἰρωθίωσα. Σ. . . . ἡ εἰσκυλευμένη. O. ἐπίστρεφε, ἐπίστρεφε ἡ Σωναμίτις. E. . . . . εἰρωθίωσα.

נחזה O. ὀψόμεθα. Αλλος, ὁραματισθησόμεθα.

5. *H. Vulg.* Dentes tui ſicut grex ovium. *A.* Dentes tui ſicut greges ovium. *S.* Dentes tui ſicut greges agnarum. *LXX.* Dentes tui ſicut greges tonſarum.

6. *H.* intra comam tuam. *S.* tectæ operimento. *LXX.* extra taciturnitatem tuam. *Vul. abſque occultis tuis.*

8. *Hebr.* & beatam dixerunt eam. *A. S.* & laudaverunt. *LXX.* & beatificabunt. *Vulg.* & *beatiſſimam prædicaverunt.*

9. *H.* quæ reſpicitur. *Alius*, aſcendens. *LXX. Vulg.* quæ progreditur.

H. terribilis ut vexillatæ. *S.* terribilis cum turma. (*al.* ut ordinatæ acies.) *LXX.* pavor ut ordinatæ. *V.* illuſtris ut magnificatæ. *VI.* terrorem afferens in magnificaris. *Alius*, ut apparitio. *Vulg. terribilis ut caſtrorum acies ordinata.*

10. *Hebr.* Deſcendi ad videndum in fructus convallis. *S.* Deſcendit ad diſcendum autumnales fructus vallis. *LXX.* Deſcendi videre in genimina torrentis. *Alius*.....videre fructum torrentium *Vul. Deſcendi ut viderem poma convallium.*

11. *Heb.* Non novi, anima mea poſuit me. *A.* Non novit anima mea. . . . *S.* Non novi, anima mea dubium fecit me. *LXX.* Non noyit anima mea. Poſuit me. *Vul. Neſcivi : anima mea conturbavit me.*

Heb. quadrigæ populi mei munifici. *A.* curribus populi ſpontanei principis. *S.* curribus populi ductoris. *LXX.* currus Aminadab. *V. Ed.* poſuiſti me in currum populi ductoris. *Vul. propter quadrigas Aminadab.*

12. *Hebr.* Revertere, revertere, Sulamith. *A.* Convertere, convertere, pacifica. *S.* (revertere, revertere) ſpoliata. *LXX.* Convertere, convertere Sunamitis. *V.* pacifica. *Vul. Revertere, revertere, Sulamitis.*

Heb. LXX. videbimus. *Alius*, viſionem habebimus. *Vulg. intueamur.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. VI. Cantici Canticorum.

v. 1. A. Σ. ὡς πρωΐας. Editio Rom. & Druſius.

Ibid. A. Σ. ϛ'. τῷ ὑμεῖς. Iidem.

v. 2. Σ. ὁ ποιμαίνων ἀγέλη. Theodoretus. Sextæ vero Editionis lectionem habent Edit. Romana & Druſius.

v. 3. A. κατ' εὐθεῖαν &c. Edit. Rom. & Druſius.

Ibid. Σ. ἐπίροθος &c. Sic Editio Romana & Druſius. Sed duo Regii alteram lectionem Symmacho tribuunt, nempe, θάμβος ὡς τεταγμένη παράταξις.

v. 4. Editio Romana & Druſius.

v. 5. A. ἀφέστες σε &c. Duo Regii.

v. 6. A... τῆς κόμης &c. Ed. Rom. & Druſ. Vide c. 4. v. 3.

Ibid. Σ. σκεπόμεναι καλύμματι. Iidem.

v. 8. A. Σ. ἡ ἐπῄνεσαν. Iidem.

v. 9. Αλλος, ἀναβαίνουσα. Iidem.

Ibid. Σ. ἐπίφοβος μὴ ϛίφος. Sic Edit. Rom. & Druſius. Unus vero Regius habet ὡς τεταγμένη παράταξις, ut ſupra. Cæteras lectiones ex Edit. Rom. & Druſio mutuamur.

v. 10. Σ. κατέβη καταμαθεῖν &c. Sic Regius unus. In Edit. Rom. quæ ſequentem etiam lectionem adfert, deeſt κατέβη.

v. 11. A. ἐκ ἔγνω &c. Hæ lectiones prodeunt ex Edit. Rom. & Druſio.

Ibid. A. ἅρματι λαοῦ ἐκουσταζομένου ἀρχόντος. Theodoretus. Illud autem, ἀρχόντος, videtur ad alteram verſionem pertinere. Sequentem etiam Symmachi lectionem adfert Theodoretus; Quintæ Editionis, Druſius & Editio Romana. Prima vox, ἔθου με, refertur ad lectionem præcedentem.

v. 12. A. ἐπίστρεφε &c. Theodoretus & unus Regius. Symmachi lectionem habet Editio Romana; Quintæ unus Regius ex Procopio.

Ibid. Αλλος, ὁραματισθησόμεθα. Edit. Rom. & Druſius. Eſt haud dubie Aquilæ, ut verſu 1. Capitis ſequentis.

CANTICI CANTICORUM CAP. VII.

1. מה־תחזו בשולמית A. τί ὄψεσθε ἐν Ἐφραιμιτίδι. O. τί ὄψεσθε ἐν Σωναμίτιδι.

בשובלית כמחלת המחנים Σ. ἐσκυλευμένην ἐν πρώσει τῆς παρεμβολῆς. O. ἡ ἐρχομένη ὡς χορὸς τῆς παρεμβολῆς. Αλλος, διερχομένην ὡς χορὸς τῆς παρεμβολῆς.

בת־נדיב A. θύγατερ ἄρχοντος. Σ. θύγατερ ἡγεμόνος. O. θύγατερ Ναδάβ. Αλλος, θύγατερ ἐκουσιαζομένου.

2. ערמת Σ. ὡς σωρός. O. δημοσία.

4. ברכות Σ. κολυμβήθρας. O. λίμναι.

בחשבון A. διαλογισμόν. C. ἐν Ἐσεβών.

בת־רבים Σ. θυγατέρων πλήθους. O. θυγατέρες πολλῶν.

5. ורלת ראשך כארגמן מלך אסור ברהטים O. ἡ πλόκιον κεφαλῆς σου ὡς πορφύρα· βασιλεὺς δεδεμένος ἐν παρόδοις. Αλλος, καὶ ὁ διακόσμησίς σου ὡς πορφύρα βασιλέως περιδεδεμένη εἰλήμασι. Αλλος, ... δεδεμένη βεραπίμ.

6 בתענוגים A. θυγατὴρ τρυφῆς. O. ἐν τρυφαῖς. Αλλ. ἀγαπητὴ ἐν ἀπατήλαις.

7 זאת קומתך A. αὕτη αἴσησίς σου. Σ. αὕτη ἡλικία σου. O. οὕτω μέγεθός σου.

8 אחזה בסנסניו A. κρατήσω τῆς ἐλάτης αὐτῆς. Σ. τῆς βάϊων. O. κρατήσω τῶν ὑψίων αὐτῆς.

9 הולך לרודי למישרים Σ. ἁρμόζων τῷ ἀγαπητῷ μου εἰς εὐθύτητα. O. πορευόμενος τῷ ἀδελφιδῷ μου εἰς εὐθύτητα.

דובב שפתי ישנים Σ. τερπνιζόμενος χείλεσι. O. ἱκανούμενος ἐν χείλεσί μου καὶ ὀδοῦσι. A. χείλεσι καὶ ὀδοῦσι.

12. אם־פרחה A. ϛ'. Εἰ ἐβλάστησεν. O. Εἰ ἐωθησεν.

הגצו A. ἐωίξαν. O. ἐωθησαν.

13 צפנתי לך A. Σ. ἀπέκρυψά σοι. O. ἐτήρησά σοι.

1. HEbr. Quid videbitis in Sulamith. A. Quam viſionem habebitis in pacifica. LXX. Quid videbitis in Sunamitide. Vul. Quid videbis in Sulamite.

Heb. in Sulamith ſicut chorum caſtrorum. S. ſpoliatam in vulneribus caſtrorum. LXX. quæ venit ſicut chori caſtrorum Alius, pertranſeuntem quaſi chorum caſtrorum. Vul. in Sulamite niſi choros caſtrorum.

Hebr. filia magnifici. A. Vulg. filia principis. S. filia ducis. LXX. filia Nadab. Alius, filia ſpontanei.

2. Heb. acervus. S. tamquam acervus. LXX. acervus. Vulg. ſicut acervus.

4. Heb. S. Vul. piſcinæ. LXX. ſtagna.

Hebr. Vulg in Heſebon. A. cogitationem. LXX. in Eſebon.

Hebr. filiæ multorum. S. filiarum multitudinis. LXX. filiæ multorum. Vulg. filia multitudinis.

5. Hebr. & coma capitis tui ſicut purpura: rex ligatus in canalibus. LXX. & plexus capitis tui ſicut purpura: Rex ligatus in tranſcurſibus. Alius, & ornatus tuus ſicut purpura regis circumligata involucris. Alius, ... vincta Beratim. Vul. & coma capitis tui ſicut purpura regis vincta canalibus.

6. Heb. LXX. Vul. in deliciis. A. filia deliciarum. Alius, dilecta in deliciis.

7. Hebr. S. hæc ſtatura tua. A. hæc reſurrectio tua. LXX. hæc magnitudo tua. Vul. ſtatura tua.

8. Heb. apprehendam ad ramos ejus. A. apprehendam abietes ejus. S. ramos palmæ. LXX. tenebo cacumina ejus. Vul. & apprehendam fructus ejus.

9 H. vadens ad dilectum meum ad rectitudines. S. conueniens dilecto meo in rectitudinem. LXX. vadens fratrueli meo in rectitudinem. Vulg. dignum dilecto meo ad potandum.

Hebr. loqui faciens labia dormientium. S. conjunctus labiis. LXX. ſufficiens in labiis meis & dentibus. A. labiis & dentibus. Vul. labiiſque & dentibus illius ad ruminandum.

12. Hebr. an gemmuerit. A. VI. Ed. ſi germinavit. LXX. Vulg. ſi floruit.

Hebr. floruerint. A. aperuerunt. LXX. Vulg. floruerunt.

13. Heb. A. S. abſcondi tibi. LXX. Vulg. ſervavi tibi.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap VII. Cantici Canticorum.

v. 1. A. τί ἐφαντασθήσεσθε &c. Druſius & Editio Romana.
Ibid. Σ. τῷ ἐσκυλευμένῳ &c. Iidem.
Ibid. A. θύγατερ ἄρχοντος. Theodoretus. Symmachi lectionem habent Druſius & Edit. Rom. pariterque ſequentem
v. 2. Σ. ὡς σωρός. Iidem.
v. 4. Σ. κολυμβήθραι. Iidem.

Ibid. A. ἐπιλογισμόν. Theodoretus.
Ibid. Σ. θυγατέρων πλήτους. Edit. Rom. & Druſius.
v. 5. Αλλος, ἡ ἡ διχοτόμησίς σε &c. Hæ lectiones prodeunt ex Edit. Romana & Druſio.
v. 6. A. θυγατὴρ &c. Ex iiſdem.
v. 7. A. αὐτὸ ἐνάξασης &c. Ex iiſdem.
v. 8. A. κρατύνω &c. Theodoretus. Σ. τὸν βαίον. Edit. Rom. & Druſius.
v. 9. Σ. ἁμάζων &c. Iidem.
Ibid. Σ. φορεσιτήμονες &c. Iidem.
v. 12. A. ς'. οἱ ἰδιῶται. Iidem.
Ibid. A. ἰδιώτης. Iidem.
v. 13. A. Σ. ἀπέκρυψά σε. Iidem.

CANTICI CANTICORUM CAP. VIII.

מי יתנך כאח לי 1. A. τίς δώσῃ σε ὡς ἀδελφὸν ἐμοί. O. τίς δῴη σε ἀδελφιδέ μου.

אמצאך בחוץ אשקך Σ. ἵνα εὑρεθῶ σε ἔξω φιλήσω σε. O. εὑρεθῶ σε ἔξω φιλήσω σε. Αλλος, εὑρήσω σε ἐν ἀγρῷ, φιλήσω σε. Αλλ. ἐν ἀγρῷ.

גם לא־יבוזו לי A. ἐκεῖθι μυκτηρίσουσί με. ς'. καὶ μηδεὶς ἐξουθενίζῃ με. O. καὶ οὐκ ἐξευτελιῶσουσί με.

תלמדני 2. διδάξῃς με.

מיין הרקח Σ. οἴνῳ ἀρτυμένῳ. O. ἀπὸ οἴνου τοῦ μυρεψικοῦ.

עלה מן־המדבר 5. O. ἀναβαίνουσα λελευκασμένη. Αλλος, ἀναβαίνουσα ἐκ τῆ ἐρήμου.

מהרפקת O. ὑποστηριζομένη. ς'. ἐπερειδομένη.

תחת התפוח עוררתיך A. ὑπεκάτω τοῦ μήλου ἐξήγειρά σε. Σ. ὑπὸ τὴ μηλέας. O. ὑπὸ μῆλον ἐξήγειρά σε.

שבה חבלתך A. ἐκεῖ διεφθάρη. Σ. ὅπου..... O. ἐκεῖ ὠδίνησέ σε.

שכני 6. O. θές με. Αλλος, καθέδου με.

כי־עזה כמות אהבה Σ. ὅτι ἀκαταμάχητος ὡς θάνατος ἡ ἀγάπη. O. ὅτι κραταιὰ ὡς θάνατος ἀγάπη.

רשפיה רשפי אש Σ. αἱ ὁρμαὶ αὐτῆς ὁρμαὶ πύρινοι. O. καθέπερα αὐτῆς καθέπερα πυρός. ς'. ἀστραπαὶ αὐτῆς ἀστραπαὶ πυρός. Αλλος, λαμπάδες αὐτῆς λαμπάδες πυρός.

אם־יתן איש את־כל־הון ביתו 7. A. ἐὰν δῷ ἀνὴρ σύμπασαν ὑπαρξιν τῆ οἴκου αὐτοῦ. O. ἐὰν δῷ ἀνὴρ πάντα τὸν βίον αὐτοῦ.

בואהבה בוז יבוזו לו Σ. ὑπὸ τὴ ἀγάπης ἐξουθενιζόμενος ἐξουθενισθήσεται. O. ἐν τῇ ἀγάπῃ, ἐξουδενώσῃ ἐξουδενώσουσιν αὐτόν.

אחות לנו קטנה ושדים אין לה 8. O. ἀδελφὴ ἡμῶν μικρά, καὶ μαστοὺς οὐκ ἔχει. E. ἀδελφὴ ἡμῶν εἶ μικρά, καὶ μαστοὺς οὐκ ἔχεις.

נצור עליה לוח ארז 9. Σ. περισφίγξωμεν αὐτὴν σανίσι κεδρίναις. O. ἁρμογράψωμεν ἐπ' αὐτὴν ξυλίδα κεδρίνην. Αλλος, ἑτοιμάσω αὐτῆς.

1. *Heb. A.* Quis dabit te ut fratrem mihi? *LXX.* Quis der te fratruelis mi? *Vul. Quis mihi det te fratrem meum?*

Heb. inveniam te in platea, oſculer te. *S.* ut inveniens te foris, oſculer te. *LXX.* inveniens te foris, oſculabor te. *Alius*, inveniam te in platea, oſculabor te. *Alius*, in agro. *Vulg. ut inveniam te foris, & deoſculer te.*

Hebr. etiam non contemnant me. *A.* non amplius ſubſannabunt me. *VI.* & nemo vilipendat me. *LXX.* & quidem non ſpernent me. *Vulg. & jam me nemo deſpiciat.*

2. *Hebr.* docebis me. *Vul. ibi me docebis.*

Hebr. de vino condituræ. *S.* vino condito. *LXX.* de vino unguentarii. *Vul. ex vino condito.*

5. *Hebr. Alius*, aſcendens de deſerto. *LXX.* quæ aſcendit dealbata. *Vulg. quæ aſcendit de deſerto.*

Heb. adjungens ſe. *LXX.* inniteris ſe. *VI. Ed.* innixa. *Vul. deliciis affluens, innixa.*

Hebr. A. LXX. ſub malo excitavi te. *S.* ſub malo arbore. *Vul. ſub arbore malo ſuſcitavi te.*

H. ibi concepit te. *A. Vul.* ibi corrupta eſt. *S.* ubi... *LXX.* ibi parturivit te.

6. *Heb. LXX. Vulg.* pone me. *Alius*, circumpone me.

Hebr. LXX. Vulg. quia fortis eſt ut mors dilectio. *S.* quoniam inexpugnabilis eſt ut mors dilectio.

Hebr. prunæ ejus, prunæ ignis. *S.* impetus ejus, impetus ignei. *LXX.* alæ ejus, alæ ignis. *VI. Ed.* ſcintillæ ejus, ſcintillæ ignis. *Alius*, *Vulg.* lampades ejus, lampades ignis.

7. *H. A.* Si dederit vir omnem ſubſtantiam domus ſuæ. *LXX.* Si dederit vir omnem vitam ſuam. *Vul. Si dederit homo omnem ſubſtantiam domûs ſuæ.*

H. in dilectione, contemnendo contemnent eum. *S.* pro dilectione, vilipenſus vi ipendetur. *LXX.* in charitate: contemptu contemnent eum. *Vul. pro dilectione, quaſi nihil deſpiciet eam.*

8. *Hebr.* Soror nobis parvula, & ubera non ei. *LXX. Vul.* Soror noſtra parva, & ubera non habet. *V. Ed.* Soror noſtra parva es, & ubera non habes.

9. *H.* muniamus ſuper eam tabula cedri. *S.* conſtringamus ipſam tabulis cedrinis. *LXX.* ſculpamus ſuper eam tabulam cedrinam. *Alius*, ſupra eam. *Vulg. compingamus illud tabulis cedrinis.*

10 או הייתי בעיניו כמוצאת שלום 10. A. τότε ἐλπύμιλων ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτῆς διείσκουσα εἰρήνην. O. ἐγὼ ἤμην ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ (in Notis, αὐτῆς) ὡς διείσκουσα εἰρήνην.

11 בבעל המון 11. A. ἐν ἔχοντι πλῆθος. Σ. ἐν κατοχῇ λαοῦ. O. ἐν βεελαμων. Αλλος, ἐν κατοχῇ ὄχλου.

איש יבא בפריו אלף בכסף O. ἀνὴρ οἴσῃ ἐν καρπῷ αὐτῆς χιλίους ἀργυρίου. (al. ἐν χειρῒ.) Αλλος, ἐνέγκῃ ὁ κύριος καρπὸν αὐτῆς χιλίους ἀργυρίου.

כרמי שלי לפני 12. O. ἀμπελών μου ἐμὸς ἐνώπιόν μου. Αλλος, ἀμπελών ἐμὸς ἐις πρόσωπόν μου.

מאתים O. διακόσιοι. Αλλ. διχίλιοι.

הושבת בגנים 13. A. καθημένη ἐν κήποις. Σ. κατοικοῦσα ἐν κήποις. O. Θ. E. καθήμενος ἐν κήποις. Αλλος, οἱ καθήμενοι.

מקשיבים O. προσέχοντες. Αλλος, ἀκροῶνται.

הרי בשמים O. ὄρη τῶν ἀρωμάτων. Αλλος, ὄρη τῶν ἡδυσμάτων.

10. *H.* Tunc fui in oculis ejus ſicut reperiens pacem. *A.* Tunc fiebam in oculis ejus reperiens pacem. *LXX.* ego eram in oculis ejus quaſi reperiens pacem. *Vul. ex quo facta ſum coram eo quaſi pacem reperiens.*

10. *H.* in Baal hamon. *A.* in habente multitudinem. *S.* in detentione populi. *LXX.* in beelamon. *Alius.* in detentione turbæ. *Vulg. in ea quæ habet populos.*

H. vir adduceret in fructu ejus mille argenteos. *LXX.* vir ferret in fructu ſuo mille argenteos. *Alius*, ferat pro fructu ſuo mille argenteos. *Vul. vir affert pro fructu ſuo mille argenteos.*

12. *Hebr.* Vinea mea quæ mihi ad faciem meam. *LXX.* Vinea mihi mea in conſpectu meo. *Alius*, Vinea mea ad faciem meam. *Vul. Vinea mea coram me eſt.*

H. LXX. Vul. ducenti. *Alius*, bis mille.

13. *H* ô habitans in hortis. *A.* ſedens in hortis. *S.* habitans in hortis. *LXX. Th. V.* habitans in hortis. *Alius*, habitantes. *Vul. quæ habitas in hortis.*

Heb. LXX. attendentes. *Alius*, *Vulg.* auſcultant.

14. *H. LXX. Vulg.* montes aromatum. *Alius*, montes dulcedinum.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. VIII. Cantici Canticorum.

v. 1. A. τίς δώσει &c. Edit. Rom. & Druſius.
Ibid. Σ. ἵνα εὑρῶσα &c. Iidem.
Ibid. A. ἐάν τε &c. Iidem.
v. 2. διδάξεις με. Hæc in nonnullis Libris reperiri teſtificatur Editio Romana. Ambroſiuſque legit, *docebis me.* Sed in τοῖς O. deſiderantur.
Ibid. Σ. οἶνον ἡρτυμένον. Sic Edit. Romana.
v. 3. Αλλ. ἀναζήσονται &c. Edit. Rom. & Druſius.
Ibid. ς'. ἐπιπροσθούμην. Iidem.
Ibid. A. ἐπισχέτω &c. Iidem.
Ibid. A. ἐκεῖ διήγαγε. Σ. ἔτσι ſcilicet διήγαγε. Iidem.
v. 6. Αλλ. περίθου με. Iidem.
Ibid. Σ. ὅτι ἀκαζεμ- Iidem.
Ibid. Σ. αἱ ἀμαὶ &c. Hæ lectiones prodeunt ex iiſdem. Poſtrema vero, λαμπάδες &c. videtur omnino Aquilæ eſſe, quem ſequitur Vulgata.
v. 7. A. ἐὰν δῷ &c. Iidem.
Ibid. Σ. ἐνὶρ τὰς ἀγάπας. Iidem.
v. 8. E. ἀδελφὴ ἡμῶν &c. Iidem.
v. 9. Σ. ἐξοχὴ ξυμεν &c. Hæ lectiones prodeunt ex iiſdem.
v. 10. A. τότε ἐλπύμιλων &c. Iidem.
v. 11. A. ἐν ἔχοντι πλήθει. Theodoretus, qui legit πλήθει, male, ni fallor. Σ. ἐν καθοχῇ λαοῦ. Idem. Has lectiones ſine Interpretum nomine adferunt Druſius & Edit. Romana, qui hanc poſtremam lectionem ſic efferunt, ἐν καθοχῇ ὄχλου.
Ibid. Αλλος, ἐνέγκῃ &c. Druſius & Edit. Rom.
v. 12. Αλλ. ἀμπελών μου ἐμὸς &c. Editio Romana, ut & ſequens lectio.
v. 13. A. καθημένη &c. Has lectiones adferunt duo Regii Codices. Aliam Symmachi, οἱ καθήμενοι, Edit. Rom. & Druſius.
Ibid. Αλλ. ἀκροῶνται. Edit. Rom. & Druſius.
v. 14. Αλλ. ὄρη τῶν ἡδυσμάτων. Iidem.

PROPHETÆ MAJORES ET MINORES.

IN HESAIAM

MONITUM.

VEterum Interpretum Lectiones in Heſaiam bene multas nondum obſervatas repræſentamus; prius editas paſſim reſtituimus, ope Manuſcriptorum & Editorum, quorum catalogus ſubjicitur.

Codex RR. PP. Jeſuitarum VIII. circiter ſæculi, cujus ſpecimen dedimus in Palæographia Græca: eſtque egregiæ notæ unciali charactere deſcriptus cum accentibus & ſpiritibus primâ manu. Qui complectitur omnes Prophetas, nempe duodecim Minores primùm, deinde quatuor Majores cum variis Lectionibus veterum Interpretum in margine & notis Hexaplorum in textu: præcipue autem in Heſaïa, Jeremia & Ezechiele; nam in reliquis paucula obſervantur. Eo olim uſus eſt Joannes Curterius, qui Procopii in Heſaiam Commentarium paſſim mutilum edidit, & Græcum Heſaïæ textum ad hujus Manuſcripti fidem publicavit, additis etiam notis marginalibus, & variis Interpretum lectionibus, ut in eodem Codice exprimebantur. Verùm in Lectione ſæpe lapſus eſt, ut monetur in Notis infra. Ejuſdem Codicis rogante Eminentiſſimo Card. d'Eſtrées, nobis ad dies quatuor dumtaxat copiam fecerunt RR. PP. Jeſuitæ: indeque multa ad Jeremiam & Ezechielem excerpſimus. Lapſus Curterii non paucos ſarcivimus, majorem in eo operam poſituri, ſi per tempus licuiſſet.

Cod. Reg. 1935. *olim* 1891. *X. ſæculi membranaceus initio mutilus: incipit enim a Cap.* 26. *v.* 11. *Eſt Catena in Heſaïam.*

Cod. Reg. 2437. *X. ſæculi, membranaceus. Eſt item Catena.*

Cod. Reg. 1892. *Bombycinus XII. ſæculi. Eſt Catena in omnes Prophetas.*

Codex alius Regius XIII. ſæculi, qui incipit a Capite 25. *deſinit in* 41.

Lectiones Codicis Barberini ad Caput 27. *&* 28. *Heſaïæ, a Briano Waltono cuſæ.*

Codex vetuſtiſſimus Sangermanenſis Commentariorum Hieronymi in Iſaiam.

Origenes in Cantica, & ejuſdem Philocalia.

Euſebii Commentarii in Heſaïam, & ejuſdem Demonſtratio Evangelica.

Baſilius in Heſaïam, cujus Commentarius ad ſextum-decimum Caput tantùm pertingit.

Hieronymus in Heſaïam, & ejuſdem Epiſtola ad Damaſum.

Theodoretus in Heſaïam.

Procopius in Heſaïam, editus a Joanne Curterio.

Auguſtinus de Doctrina Chriſtiana. }
Cyrillus Alexandrinus. } *in aliquot Locis.*
Philaſtrius Brixienſis. }

HESAIÆ

CAPUT PRIMUM.

על־יהודה וירושלם 1. Σ. ἐπὶ Ἰούδα καὶ Ἰερουσαλήμ. [al. ἐπὶ τὴν Ἰουδαίαν καὶ ἐπὶ Ἰερουσαλήμ.] Ο. Θ. ἐπὶ τὴν Ἰουδαίαν καὶ ἐπὶ Ἰερουσαλήμ.

1. H. *Ebr.* ſuper Juda & Jeruſalem. *S. Vulg.* ſuper Judam & ſuper Jeruſalem. *LXX. Th.* cõntra Judæam, & contra Jeruſalem.

ביכי A. Σ. Θ. ἐν ἡμέραις. Ο. ἐν βασιλείᾳ.

H. A. S. Th. Vulg. in diebus. *LXX.* in regno.

יהוה 2. ΠΙΠΙ Ο. κύριος. Vide notam.

2. *Heb. littera* nimi *Hch. LXX. Vul.* Dominus.

בנים גדלתי ורוממתי Σ. Θ. υἱοὺς ἐξεθρεψα καὶ [ὕψωσα.] Ο. υἱοὺς ἐδόξασα & ὕψωσα.

H. filios magnificavi & exaltavi. *S. Th. Vul.* filios enutrivi & exaltavi. *LXX.* filios genui & exaltavi.

ישראל לא ידע 3. A. Θ. Ισραὴλ δέ μου οὐκ ἔγνω. Ο. Ισραὴλ δέ με οὐκ ἔγνω.

3. *H.* Iſrael non cognovit. *A. Th.* Iſrael autem meus non cognovit. *LXX. Vul.* Iſrael autem me non cognovit.

כבד 4. Οἱ λοιποὶ, βεβαρημένον. Ο. πλήρης.

4. *H. Vul.* gravi. *Reliqui*, (gens) aggravata. *LXX.* (populus) plenus.

זרע כרעים οἱ Γ. σπέρμα πονηρευομένων. Ο. σπέρμα πονηρόν.

Heb. ſemini malignantium. *Tres Interpretes*, ſemen peſſimorum. *LXX.* ſemen nequam. *Vul. ſemini nequam.*

בנים משחיתים Οἱ λοιποὶ, υἱοὶ ἀφεθήσονται. Ο. υἱοὶ ἀδικοι.

H. filiis corruptoribus. *Reliqui*, filii corrumpentes. *LXX.* filii iniqui. *Vul. filiis ſceleratis.*

עזבו את־יהוה נאצו את־קדוש Σ. κατέλιπον τὸν κύριον, διέσυραν τὸν ἅγιον. Ο. ἐγκατελίπατε τὸν κύριον, καὶ παρωργίσατε τὸν ἅγιον.

H. dereliquerunt Dominum, iraſci fecerunt ſanctum. *S.* dereliquerunt Dominum, traduxerunt ſanctum. *LXX.* derelinquiſtis Dominum, & irritaſtis ſanctum. *Vulg. dereliquerunt Dominum, blaſphemaverunt ſanctum.*

נזרו אחור ※ A. Θ. ἀπηλλοτριώθησαν εἰς τὰ ὀπίσω.

H. ※ *A. Th. Vul.* abalienati ſunt retrorſum.

כרה 5. Ο. αἰσχύνη. (Θ. ἔκκλισιν.)

5. *H.* defectionem. *LXX.* iniquitatem. *Th.* declinationem. *Vulg. prævaricationem.*

לחלי A. εἰς ἀῤῥώστημα. Σ. εἰς νόσον. Ο. εἰς πόνον.

H. ad ægritudinem. *A.* in infirmitatem. *S.* in morbum. *LXX.* in laborem. *Vulg. languidum.*

כף 6. Σ. Θ. ἀπὸ ἴχνους. Ο. ἀπὸ ποδῶν.

6. *H. Vulg.* a planta. *S. Th.* a veſtigio. *LXX.* a pedibus.

אין־בו כתם פצע וחבורה ומכה טריה לא־זורו ולא חבשו ולא רככה בשמן Σ. οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῷ ὑγιές, ἀλλὰ τραῦμα καὶ μώλωψ, καὶ πληγὴ χρώματος, οὔτε σφιγξομένη, οὔτε ἀπαλυνομένη ἐλαίῳ. Ο. ※ οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῷ ὁλοκληρία: οὔτε τραῦμα, οὔτε μώλωψ, οὔτε πληγὴ φλεγμαίνουσα, οὐκ ἔστι μάλαγμα ἐπιθεῖναι, οὔτε ἔλαιον, οὔτε καταδέσμους. Α. μότωσιν.

H. Non in eo integritas, vulnus, & livor & plaga recens, non compreſſa ſunt, & non circumligata, nec mollita in oleo. *S.* Non eſt in eo ſanitas, ſed vulnus & vibex, & plaga, vulnere non conſtricto, neque colligato, neque oleo emollito. *LXX.* ※ Non eſt in eo integritas: neque vulnus, neque livor, neque plaga tumens. Non eſt malagma imponere, neque oleum, neque ligamina. *A.* curationem. *Vulg. Non eſt in eo ſanitas, vulnus & livor & plaga tumens non eſt circumligata, nec curata medicamine, neque fota oleo.*

יהוה צבאות 9. A. κύριος σαβαώθ. Σ. Θ. κύριος τῶν δυνάμεων. Ο. κύριος Σαβαώθ.

9. *Heb. A. Vul.* Dominus exercituum. *S. Th.* Dominus virtutum. *LXX.* Dominus Sabàoth.

תורת אלהינו 10. Οἱ γ'. νόμου θεοῦ ἡμῶν. Ο. νόμου θεοῦ.

10. *Hebr. Tres Interpretes, Vulg.* legem Dei noſtri. *LXX.* legem Dei.

שבעתי 11. A. Σ. ἐμπίπλησμαι. Ο. πλήρης εἰμί.

11. *Heb.* ſatur ſum. *A. S.* impletus ſum. *LXX. Vul.* plenus ſum.

קרא מקרא לא־אוכל 13. A. κλητὸν. . . . Σ. κλητὸν ὑπόκλυτον οὐκ ἀνέξομαι. Ο. τὴν ἡμέραν μεγάλην οὐκ ἀνέχομαι. Θ. κλητὸν ὑπόκλητον οὐκ ἀνέξομαι.

13. *H.* Vocare convocationem non potero. *A.* celebrem. . . . . *S.* Celebrem convocationem non ſuſtinebo. *LXX.* Et diem magnum non fero. *Th.* Celebrem & inſignem diem non ſuſtineo. *Vul. & feſtivitates alias non feram.*

לכרה

לטרח 14. A. Σ. Θ. εἰς ὀδύνην. O. εἰς πλησμονήν.

14. *H.* in defatigationem. *A. S. Th.* in moleſtiam. *LXX.* ad ſaturitatem. *Vulg. moleſta.*

נלאיתי נשא A. (ἐκοπίασα ἀνοιδῶν.) Σ. ἐκπονῶν ἰλαροκόμως. O. οὐκέτι αἴρω τὰς ἁμαρτίας ὑμῶν.

Hebr. laboravi ſuſtinendo. *A. Vulg.* laboravi ſuſtinens. *S.* defeci miſerans. *LXX.* non ultra dimittam peccata veſtra.

רעע Σ. 16. πονηρεύομαι. O. ἀπὸ τῶν πονηριῶν ὑμῶν.

16. *Heb.* malefacere. *S.* malignantes. *LXX.* a nequitiis veſtris. *Vul. agere perverſe.*

נא 18. οἱ Γ. δή. In O. vacat.

18. *Hebr.* nunc. *Tres Interpretes*, quæſo. *In LXX. & Vulg. vacat.*

אם־יאדימו כתולע Σ. ἐὰν ᾖ πυρρὰ ὥσει ὡς κόκκινον. O. ἐὰν ᾖ ὥσει ὡς κόκκινον.

Heb. ſi fuerint rubra tamquam vermiculus. *S.* ſi autem rubra ſint ut coccinum. *LXX.* ſi fuerint ut coccinum. *Vul. ſi fuerint rubra quaſi vermiculus.*

ילין 21. Σ. αὐλίζετο. O. ἐκοιμήθη.

21. *Hebr.* morata eſt. *S.* diverſabatur. *LXX.* dormivit. *Vul. habitavit.*

סבאך מהול במים 22. A. συμπόσιόν σου . . . . . Σ. ὁ οἶνός σου . . . . . O. οἱ κάπηλοί σου μίσγουσι τὸν οἶνον ὕδατι.

22. *H.* potus tuus mixtus in aquis. *A.* convivium tuum. *S* vinum tuum mixtum eſt. *LXX.* caupones tui miſcent vinum aqua. *Vul. vinum tuum miſtum eſt aqua.*

סוריך 23. A. . . . . Σ. ἀπειθεῖς. O. ἀπιστοῦσι. Θ. ἐκκλίνοντες.

23. *Heb.* contumaces. *A.* recedentes. *S.* inobedientes. *LXX.* inobedientes ſunt. *Th.* declinantes. *Vul. infideles.*

כלו אהב A. πᾶς αὐτὸς ἀγαπῶν. Σ. ἅπας ἀγάπᾳ. O. ἀγαπῶντες. Θ. πᾶς τις ἀγαπᾷ.

Heb. A. totus ipſe diligens. *S.* totus diligit. *LXX.* diligentes. *Th.* unuſquiſque diligit. *Vulg. omnes diligunt.*

שלמנים Σ. (ἀμοιβάς.) O. αὐταπόδομα.

H. Vul. retributiones. *S.* viciſſitudines. *LXX.* retributionem.

אלמנה Σ. Θ. χήρας. O. χηρῶν.

Heb. S. Th. Vulg. viduæ. *LXX.* viduarum.

יהוה צבאות 24. A. κύριος σαβαώθ. Σ. Θ. κύριος τῶν δυνάμεων. O. κύριος ὁ διακτὴς σαβαώθ.

24. *H. A. Vul.* Dominus exercituum. *S. Th.* Dominus virtutum. *LXX.* Dominus dominator Sabaoth.

אביר ישראל Οἱ λοιποὶ, ἰσχυρὸς Ισραήλ. O. οἱ ἰσχύοντες Ισραήλ.

Heb. Reliqui, *Vulg.* fortis Iſrael. *LXX.* fortes Iſrael.

ואצרף כבר סגיך 25. A. καὶ πυρώσω εἰς ἐκλεκτὸν φίμωσά σου. Σ. καὶ πυρώσω εἰς καθαρὸν τὰ σκωρίαν σου. O. καὶ πυρώσω εἰς καθαρὸν τοὺς δὲ ἀπιθοῦντάς ἀπολέσω. Θ. καὶ πυρώσω εἰς καθαρὸν τὸ μιγάρτωσίς σου.

25. *Hebr.* & purgabo ut purificativum ſcorias tuas. *A. Th.* & excoquam ad purum acinum tuum. *S. Vul.* & excoquam ad purum ſcoriam tuam. *LXX.* & excoquam ad purum: immorigeros autem perdam.

בדיליך A. Σ. Θ. καπήλους σου. O. τοὺς ἀδίκους ἀπὸ σοῦ.

H. ſtanna tua. *A. S. Th. Vulg.* ſtannum tuum. *LXX.* improbos a te.

ואשיבה 26. Σ. Θ. καὶ ἀποκαταστήσω. O. καὶ ἵστησω.

26. *Heb. S. Th. Vulg.* & reſtituam. *LXX.* & inſtituam.

בצדקה 27. Οἱ λοιποὶ, μετὰ δικαιοσύνης. O. μετ' ἐλεημοσύνης.

27. *Hebr. Vul.* in juſtitia. *Reliqui*, cum juſtitia. *LXX.* cum miſericordia.

יבשו מאלים 29. A. Σ. O. αἰσχυνθήσονται ἀπὸ τῶν εἰδώλων. Θ. καταισχυνθήσονται ἀπὸ τῶν εἰδώλων.

29. *Heb.* pudore afficientur ab ulmis. (*Alii* a quercubus). *A. S. LXX. Th.* confundentur ab idolis. *Vulg. confundentur enim ab idolis.*

מרגנות אשר בחרתם A. Σ. Θ. ἀπὸ τῶν κήπων. O. ἐπὶ τοῖς κήποις, ἃ ἐπεθύμησάν, Αλλος, ἐπὶ τοῖς γλυπτοῖς αὐτῶν ἐφ' οἷς αὐτοὶ ἐκοίησαν.

Hebr. ab hortis quos elegiſtis. *A. S. Th.* ab hortis... *LXX.* ſuper hortis quos concupierunt. *Alius*, ſuper ſculptilibus eorum, quæ ipſi fecerunt. *Vul. ſuper hortis quos elegeratis.*

באלה 30. A. Σ. Θ. ὥσπερ δρυός. O. ὡς τερέβινθος.

30. *Heb.* ut ulmus. *A. S. Th. Vul.* veluti quercus. *LXX.* ſicut terebinthus.

לנעורת 31. Σ. ἀποπύαγμα. O. ὡς καλάμη στιππύου.

31. *H.* in ſtuppam. *S.* decuſſum (ex ſtuppa.) *LXX.* ut ſtipula ſtuppæ. *Vul. ut favilla ſtuppæ.*

לניצוץ ובערו A. Σ. εἰς σπινθῆρα καὶ ἀιάφθησιν. O. ὡς σπινθῆρες, καὶ καπακαυθήσονται.

Hebr. in favillam & ſuccendentur. *A. S.* in ſcintillam & exuſtionem. *LXX.* ſicut ſcintillæ, & comburentur. *Vul. quaſi ſcintilla, & ſuccendetur.*

שניהם יחדו A. δύο ἀμφότεροι. Σ. ἀμφότερα. Ο. ἅμα. Θ. ἀμφότεροι.

Hebr. ambo ipſi pariter. *A.* duo ipſi. *S. Th.* ambo. *LXX.* pariter. *Vul.* utrumque ſimul.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. I. Heſaïæ.

v. 1. Σ. ὑπὲρ τῆς Ἰουδαίας, ἤ ὑπὲρ τῆς Ἰερουσαλήμ. Sic b'is Euſebius in Demonſtratione Evangelica, nempe p. 66. & 68. Et tamen Hieronymus initio Commentarii ſui hæc habet: *Pro* Juda, *in quo ſignificantur duæ tribus*, *LXX. & Theodotio poſuêre* Judæam, *qua totam terram duodecim tribuum oſtendit. Et pro eo quod nos ex Hebræo vertimus* ſuper Judam & Jeruſalem, *illi interpretati ſunt*, contra Judæam & Jeruſalem. *Symmachus more ſuo manifeſtius*, de Juda & Jeruſalem. Legerit ergo Hieronymus apud Symmachum, περὶ Ἰούδα καὶ Ἰερουσαλήμ.

v. 2. ΠΠΠ. Sic ad vocem ἀνέσεις annotare ad marginem ſolet Mſ. RR. PP. Jeſuitarum, quando ſcilicet ππη in Hebraïco legitur. Hoc modo nominis τετραγράμμου literæ Hebraïcæ figurantur; quod ſemel monuiſſe ſatis erit.

Ibid. Σ. ὑιὸς ἐξέθρεψα καὶ ὕψωσα. Ex Curterio in Edit. Procopii, & Druſio.

v. 3. A. Θ. Ισραὴλ δέ μου οὐ ἔγνω. Sic Curterius & Druſius.

v. 4. οἱ λοιποὶ, βδελυκτοὶ. ſupple ἦτε. Ex Curterio.

Ibid. οἱ Γ. σπέρμα πονηρευόμενον. Curterius, qui ex Codice olim Renati Marchali, hodie autem RR. PP. Jeſuitarum Collegii Ludovici Magni, textum Iſaïæ, lectioneſque marginales exſcripſit & publicavit, legit πονηρευόμενον ſine præfixa nota; ſed ipſe Codex habet οἱ Γ. πονηρευόμενον: quam lectionem Latine ſic exprimit Hieronymus: *Semen peſſimum. Quod ceteri*, inquit, *ſequentes Hebraïcum*, MEREIM, *interpretati ſunt*, peſſimorum.

Ibid. οἱ λοιπ. ὑιοὶ διέφθειραντες. Edit Romana & Druſius ex Hieronymo, qui ait: *Reliqui conſona voce dixerunt*, filii corrumpentes, *id eſt*, ὑιοὶ διέφθειροντες.

Ibid. Σ. κατέλιπον &c. Theodoretus.

Ibid. A. Θ. ἀπηλλοτριώθησαν εἰς τὰ ὀπίσω. Hæc Aquilæ, præmiſſo aſteriſco, tribuit Curterius ex Codice Jeſuitarum. Baſilius vero & Theodoretus Theodotioni adſcribunt.

v. 5. Θ. ἔκλισιν ex Latino factum; nam Hieronymus ait Theodotionem vertiſſe, *declinationem.*

Ibid. A. εἰς ἀφίδρυμα &c. Curterius.

v. 6. Σ. Θ. ἀπὸ ἴχνους. Curterius.

Ibid. Σ. ἀπ' ἴχνους ἕως τοῦ αὐχένος ὑγιὲς &c. Sic Theodoretus, & Procopius; ſed hic poſtremus legit τραύματος, pro πώματος. Aquila habet, μότιον. Hieronymus: *Aquila interpretatus eſt* μόζιον [melius μότιον] *linteola videlicet, quæ ad exſiccandam ſaniem, & purulentias extrahendas injiciuntur vulneribus.* Ibi vero Hieronymus accuſativo caſu μότιον ait, ut eam vocem ad ſeriem ſuam accommodet: nam μότιος, ut videtur, habuit Aquila, ſignificarque, *curationem vulneris.* Ibid. Illud, ἀπ' ἴχνους ἕως αὐχένος ὁλοκληρία, aſteriſco notatur in Cod. Jeſ. utpote ex altero Interprete, putà Theodotione, deſumtum.

v. 7. A. πόλεις πρατιῶν &c. Curterius.

v. 10. οἱ Γ. νόμου Θεοῦ ἡμῶν. Curterius.

v. 11. A. Σ. ἐμπέπλησμαι. Curterius.

v. 13. A. κλητάς. Curterius. Cæteræ lectiones prodeunt ex Baſilio, qui ſic habet: ἀντὶ δὲ τῆς μεγάλης ἡμέρας, οἱ λοιποὶ ἐξεδόκουν κλητάς. ὁ μὲν οὖν Θ. κλητὰς ἐπικαλεῖται τὰς ἀνέχομαι· ὁ δὲ Σ. κλητὰς ἐπίκλητον τὰ ἀνέξομαι.

v. 14. A. Σ. Θ. εἰς ὀνόχλησιν. Curterius.

Ibid. A. [ἐκπλήσσει &c.] ſumtum ex Hieronymo, qui habet: *Pro quo interpretatus eſt Aquila*, laboravi ſuſtinens, *Symmachus*, ἐκπονῶν ἐκλείπουσαν, *quod eſt*, defeci miſerans, *ut oſtendat ſe nequaquam ultra miſereri.*

v. 16. Σ. πατημένοις. Curterius.

v. 18. οἱ Γ. δεῦτε. Curterius. Id eſt, Aquila, Symmachus, & Theodotio, ut probatur in Præliminaribus.

Ibid. Σ. ἐὰν δὲ πυρίαι ὦσιν &c. Curterius. Sic autem legendum, non πυραίνων, ut Curterius, aut πυρίσκων, ut Druſius. πυρίαι autem ſupple ἁμαρτίαι.

v. 21. Σ. πολίζετο. Curterius male πολίζεται legit. At in Mſ. Jeſ. πολίζετο perſpicue legitur: atque ita ſolet Symmachus vertere vocem Hebraïcam eamdem. Hieronymus in hunc locum: *Verbum Hebraïcum* IALIN, *pro quo LXX. tranſtulerunt* dormivit, & requievit, & requieſcet; *id eſt, & præteritum & futurum tempus ſignificat. Unde & Aquila & Theodotio quaſi de futuro dicunt.* Puto Aquilam & Theodotionem vertiſſe, αὐλισθήσεται: nam eadem voce Latina uſus Hieronymus, indicare videtur eamdem Græcam vocem in præterito apud Σ. in futuro apud A. Θ. fuiſſe.

v. 22. A. συμπόσιον. Ex Hieronymo, qui ſic habet: Caupones tui miſcent vinum aquæ. *Pro quo Symmachus tranſtulit*: Vinum tuum mixtum eſt aquâ. Et quibuſdam interpoſitis: *Unde pro vino Aquila* συμπόσιον, *i. convivium, interpretatus eſt: quod apud Græcos* ἀπὸ τοῦ πότου, *apud nos a convictu rectius appellatur.* Quibus verbis explodituv Druſii conjectura, divinantis apud Hieronymum legendum eſſe πότον pro συμπόσιον. Nam ſi πότον legendum eſt, alia certe interpretatio ſubiti uenda, quam *convivium.* Atqui ſequentia Hieronymi verba manifeſte declarant vocem Græcam ἀπὸ τοῦ πότου derivari ut Latinam a convictu, quo quid aliud indicetur, quam συμπόσιον, & *convivium.* Ne quid vero dubii ſuperſit, Deuteron. 22. 20. in Appendice vocem כזב vertit Aquila, συμποσιάζει. Certe Codex noſter octavi vel noni ſæculi, Langobardicis litteris ſcriptus, qui Græca ut plurimum accurate repræſentat, συμπόσιον habet.

v. 23. Lectionem Aquilæ adfert Hieronymus Latine, *recedentes*; Symmachi & Theodotionis Jo. Curterius ex Mſ. Jeſ. Θ. ἐκκλίνοντες. Σ. ἀναστρέφεις. Contra Hieron. ait Symmachum vertiſſe, *declinantes*: quæ in Codice Jeſ. eſt verſio Theodotionis

Ibid. A. πᾶς ὠτὸς &c. Hæ lectiones ex eodem Curterio.

Ibid. Σ. ἀμοιβάς. Ex Latino Hieronymi factum, ut indicant uncini. Sic Hieronymus: *Pro retributionibus Symmachus* viciſſitudines, *vel* ultiones *interpretatus eſt.*

Ibid. Σ. Θ. χήρας. Curterius.

v. 24. A. πόλεως στρατιῶν &c. Procopius & Theodoretus. οἱ λοιπ. ἰσχυὸς Ισραὴλ. Hieron. Propter hoc ait Dominus exercituum fortis Iſrael. *Pro* fortis Iſrael, *quod omnes ſimiliter tranſtulerunt, ſoli LXX. neſcio quid volentes poſuerunt*: Væ fortes Iſrael.

v. 25. A. ἐπιστρέψω ἐπὶ σὲ καθ- &c. Has omnes lectiones ſic exhibet Curterius ex Mſ. Jeſ. atque ſic in quodam Mſ. ſe legiſſe teſtificatur Druſius. Euſebius autem in hunc locum, eam quæ Theodotionis ſupra fertur lectionem Aquilæ tribuit. Hieronymus vero ait: *Symmachus & Aquila*, σίμωλα. *Theodotio*, γιγαρτώδεις. In hac lectionum varietate, ut priorem ſequamur, ſuadet locus Ezech. 22. 18. & Pſalm. 118. v. 119.

Ibid. A. Σ. Θ. καθαίρων σε. Procopius.

v. 26. Σ. Θ. ἐν ἀποκαθάρσει σου. Curterius.

v. 27. οἱ λοιπ. μετὰ ἐπιστροφῆς. Procopius.

v. 29. Ad hunc locum Codex Jeſ. in margine,

Θ. καθαιρωθήσονται,
A. Σ. ἐμπαίσω τοῖς Ο.
Οἱ Γ. δεῦτε τῶν εἰδώλων.

Curterius hîc & alibi ſemper male legit ὅμως τι Ο.

Non advertit scilicet in voce ωων: ductum calami superne duci, quo legendum ωτων: & in littera τ alterum ductum supra scribi, quo significetur legendum esse τοῖς. Cæteri Mſſ. cum Comtem notam habent, ἡμῶν τοῖς O. ferebant. Vide Notas ad Psalmum 9. & alibi passim in Psalmis ex Codice Vaticano vetustissimo. Sed de his pluribus in Præfationibus.

Ibid. A. Σ. Θ. ἀλλὰ ταπεινωθήσεται. Mſ. Jesuit. Hoc vero prætermiserat Curterius. Ἀλλὰ, ἀντὶ τοῦ ταπεινωθήσεται &c. Ex Procopio.

v. 30. A. Σ. Θ. ἀπὸ προσώπου. Ex Procopio.

v. 31. Σ. Ἀποτινάγμα. Theodoretus *Prophetiæ* Ἀποτινάγμα *interpretatus est Symmachus, quando stuppa pectitur, & quæ ignibus deditam habet proprietatem.*

Ibid. A. Σ. εἰς πτῶσιν &c. Curterius ex Mſſ. Jes.

Ibid. A. ἄρα οὖσα. Sic hunc dubie legendum in Codice Jesuit. non aurem ἄρα οὖσαι, ut legit Curterius, deceptus similitudine literarum O & C in libris uncialibus characterum deleti, nec ἄρα ὦσαι, ut legendum putat Drusius.

HESAIÆ CAP. II.

1. על־יהודה וירושלם Σ. ὑπὲρ τοῦ Ἰουδαίας καὶ ὑπὲρ Ἰερουσαλήμ. (l. ὑπὲρ Ἰουδαίας καὶ Ἰερουσαλήμ.) O. περὶ τοῦ Ἰουδαίας, καὶ περὶ Ἰερουσαλήμ.

2. נכון יהיה הר בית־יהוה A. ἕτοιμον ἔσται ὄρος οἴκου κυρίου. Σ. Θ. ἕτοιμον ἔσται τὸ ὄρος τοῦ οἴκου θεοῦ. O. ἐμφανὲς τὸ ὄρος κυρίου.

3. עמים רבים A. Σ. Θ. λαοὶ πολλοί. O. ἔθνη πολλά.

אל־הר־יהוה A. Σ. O. Θ. εἰς τὸ ὄρος κυρίου.

4. לא־ישא גוי O. οὐ λήψεται ἔθνος. Θ. καὶ οὐ μὴ ἄρῃ ἔθνος.

ולא־ילמדו Σ. οὐδὲ μὴ μάθωσιν. O. καὶ οὐ μὴ μάθωσιν.

כי נטשתה 6. A. ἔλιπες. Σ. ἀπέρριψας. O. κατέλιπες. Θ. ἀπῆκας.

ובילדי נכרים ישפיקו Σ. . . . . O. καὶ παῖδα πολλὰ ἀλλόφυλα ἐγκυήσῃ αὐτοῖς.

9. ואל־תשא להם A. οὐ μὴ αἴρῃς αὐτούς. Σ. μὴ ἀρῇς αὐτοῖς. O. οὐ μὴ αἴρῃσω αὐτούς. Θ. αὐτοὺς.

וישפל 12. A. Σ. καὶ ταπεινωθήσεται. O. Θ. καὶ ταπεινωθήσονται.

אלוני הבשן 13. A. δρῦς Βασάν. Σ. Θ. βαλανοις Βασαν. O. ἀϊδίου βαλάνου Βασάν.

כל־ההרים הרמים 14. A. Σ. Θ. πᾶν ὄρος ὑψηλόν. O. πᾶν ὑψηλὸν ὄρος.

כל־אניות תרשיש 16. Οἱ λοιποὶ (πᾶσα πλοῖα) Θαρσείς. O. πᾶν πλοῖον θαλάσσης.

ביום ההוא 20. A. Σ. Θ. ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. O. τῇ γὰρ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.

לחפר פרורת A. ὀρυκτά. Σ. . . . . O. τοῖς ματαίοις. Θ. ἀφαρφερώθ. (al. φαρφαράθ.)

22. חדלו לכם מן־האדם אשר נשמה באפו כי־במה נחשב הוא ※ A. παύσασθε ὑμῖν ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, οὗ πνοὴ ἐν μυκτῆρι αὐτοῦ, ὅτι ἐν τίνι ἐλογίσθη αὐτός;

1. *Hebr. Vulg.* super Juda & Jerusalem. *S.* super Judæam & Jerusalem. *Th.* super Juda & Jerusalem.) *LXX.* de Judæa, & de Jerusalem.

2. *H. A.* paratus erit mons domûs Domini. *S. Th.* paratus erit mons domus Dei. *LXX.* manifestus mons Domini *Vulg. Erit (in novissimis diebus) præparatus mons domus Domini.*

3. *Hebr. A. S. Th. Vulg* populi multi. *LXX.* gentes multæ.

Hebr. A. S. LXX. Th. Vulg. ad montem Domini.

4. *Hebr. Vul.* non levabit gens. *LXX.* non accipiet gens. *Th.* nequaquam levabit gens.

Heb. S. neque discent. *LXX.* & non discent. *Vul. nec exercebuntur.*

6. *H.* quia dimisisti. *A.* dereliquisti. *S.* abjecisti. *LXX.* dimisit. *Th.* dimisisti. *Vulg. projecisti enim.*

H. & in natis alienorum sufficientes fuerunt. *S.* & cum filiis alienis applauserunt. *LXX.* & filii multi alienigenæ facti sunt eis. *Vulg. & pueris alienis adhæserunt.*

9. *H.* & non parces eis. *A.* ne remittas illos. *S.* ne dimittas illis. *LXX.* & non dimittam eos. *Th.* eos. *Vul. ne ergo dimittas eis.*

12. *H.* & humiliavit se. *A. S. Vulg.* & humiliabitur. *LXX. Th.* & humiliabuntur.

13. *H. A. Vul.* quercus Basan. *S. Th.* glandes Basan. *LXX.* arborem glandis Basan.

14. *H. Vulg.* omnes montes excelsos. *A. S. Th* Omnem montem excelsum. *LXX.* omnem excelsum montem.

16. *Heb. Reliqui, Vulg.* omnes naves Tharsis. *LXX.* omne navigium maris.

20. *Hebr. A. S. Th. Vul.* in die illa. *LXX.* die enim illa.

Heb. ad fodiendum foveas. *A.* fossilia. *S.* infructuosa. *LXX.* vana. *Th.* apharpheroth. *Al.* pharpharoth. *Vulg. talpas.*

22. *Heb.* desinite vobis ab homine, cujus flatus in naso ejus: nam in quo reputatur ipse. ※ *A.* cessate vobis ab homine, cui respiratio in naribus ejus est, quia in quo reputatus est ipse? *Hieron.* quia excelsus reputatus est ipse. *Vulg. Quiescite ergo ab homine, cujus spiritus in naribus ejus est, quia excelsus reputatus est.*

Notæ & varix Lectiones ad Cap. II. Heſaïæ.

v. 1. Σ. ὑπὲρ τῆς Ἰωσαΐας &c. Sic Euſebius in Demonſtr. Evangelica. Sed Hieronymus ait Symmachum tranſtuliſſe, *pro Juda & Jeruſalem*, ὑπὲρ Ἰούδα καὶ Ἰερουσαλήμ. Quæ lectio melior videtur, ut annotavit Druſius.

v. 2. Sic habet Codex Jeſ. Θ. Σ. ἑτοιμὸν ἔσται τὸ ὄρος τοῦ οἴκου Θεοῦ. A. ὄρος οἴκου κυρίου. Curterius vero ſic legerat, A. Σ. *ἑτοιμὸν ἔσται τὸ ὄρος τοῦ οἴκου κυρίου.*

v. 3. A. Σ. Θ. λαοὶ πολλοί. Curterius.

Ibid. A. Σ. O. Θ. εἰς τὸ ὄρος κυρίου. Idem.

v. 4. Θ. καὶ οὐ μὴ &c. Codex Jeſ. Curterius omiſit καί.

Ibid. Σ. οὐδὲ μή. Idem.

v. 6. A. *ἐπαοις* &c. Procopius.

Ibid. S. *& cum filiis alienis applauſerunt.* Ex Hieronymo, qui ſic proſequitur: *Pro quo ſcriptum eſt in Hebræo*, IESPHICU, *quod Hebræi interpretantur*, ἐσφιζώσαν, *& nos vertimus*, adhæſerunt, *ut vitiorum in gente Judæa turpitudo monſtretur.*

v. 9. A. καὶ μὴ ἀνῇς &c. Druſius. Curterius tamen legit A. Σ. Θ. αὐτούς.

v. 12. Codex Jeſ. ſic habet, A. Σ. Ἐπιστρέψονται. Θ. ὁμοίως τοῖς O. Hanc notam prorſus vitiat Curterius, cum legit, A. Σ. Θ. ὅμως τοῦ οἱ O. Ἐπιστρέψονται. Nam ſenſus notæ eſt: *Aquila & Symmachus* Ἐπιστρέψονται *habent; Theodotio autem ut LXX.* Ἐπιστρέψουσι.

v. 13. A. ἐπὶ πᾶσι Βασὰν &c. Druſius.

v. 14. A. Σ. Θ. πᾶν ὄρος &c. Druſius.

v. 16. Hieronymus: *Pro Tharſis, quod omnes ſimiliter tranſtulerunt, ſoli LXX. mare interpretati ſunt. Hebræi putant linguâ ſuâ propriè mare appellari; quando autem dicitur* IAM, *non Hebraïco ſermone appellari, ſed Syriaco.*

v. 20. A. Σ. Θ. ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. Curterius.

Ibid. Hieronymus *talpas* vertit, aitque in Commentariis: *Eſt autem animal abſque oculis, quod ſemper terram fodit & humum egerit, & radices ſubter comedent, frugibus noxium eſt, quod Græci* ἀσπάλακα *vocant.* Rurſum Hieron. *Pro talpis quas nos interpretati ſumus, LXX.* vana, *i.* τοῖς ματαίοις: *Aquila* ἐρωτᾷ, *Symmachus* infructuoſa: *Theodotio ipſum verbum Hebraïcum poſuit*, HAPHARPHEROTH, *vel* PHARPHAROTH, ut legit Martianæus noſter. Duo Manuſcripti Sangermanenſes, duo Colbertini, & Regius unus habent *Farfaroth*: quibus confirmatur lectio Martianæi. Lectionem Aquilæ ſic effert Sangermanenſis unus omnium optimus ac veruſtiſſimus, qui Græca verba accurate ſolet exprimere, ἐρωτᾷ: & ſic etiam habent Regnum. 3756 At Colbertinus 2628. *eritia*, pro ἐρωτᾷ, Sangermanenſis alius noſter ΟΡΥΚΣΑ, pro ἐρωτᾷ, unus tantum Colbert *eritias.* Auctoritate Manuſcriptorum ductι ἐρωτᾷ legimus. Veteres Hieronymi Editi ἐρωτᾷς habent, poſtrema Editio, ἐρωτᾶς. Druſius qui ἐρᾷς legit, putat ſignificare poſſe *talpas.* Sed vix crederem, etiamſi vera lectio eſſet.

v. 21. A. παυσασθε &c. Sic Curterius ex Cod. Jeſ. cum aſteriſco. Huic ſuffragatur Hieronymus, qui dicit in Commentariis: *Hoc prætermiſere LXX. & in Græcis Exemplaribus ab Origene ſub aſteriſco de Editione Aquilæ additum eſt.* Idipſum habet Cyrillus. Baſilius vero, ſive is qui ejus nomine in Heſaïam ſcripſit, τοῦτο ἐν τῷ Ἑβραϊκῷ κείμενον ἐκ τῶν λοιπῶν μεταληφθὲν i. *Hoc in Hebraico poſitum ex reliquis Interpretibus hoc tranſlatum eſt.* Pergit poſtea Hieronymus: *Quod in Hebræo ita legitur*: HE ALU LACHEM MEN AADAM ASER NASAM'A BAAPHPHO CHI BAMA NESAB HU. *Ubi nos diximus*, excelſus reputatus eſt ipſe: *Aquila interpretatus eſt*, in quo reputatus eſt ipſe. *Verbum Hebraïcum* BAMA, *vel* ὕψωμα *dicitur, id eſt*, excelſum; *quod & in Regnorum libris & in Ezechiele legimus: vel certe*, in quo; *& eiſdem literis ſcribitur* BETH, MEM, HE: *ac pro locorum qualitate, ſi voluerimus legere*, in quo, *dicimus* BAMMA; *ſin autem* excelſum, *vel* excelſus, *legimus* BAMA.

HESAIÆ CAP. III.

משען ומשענה 1. A. ἔρεισμα καὶ ἐρεισμόν. Σ. στήριγμα καὶ στηριγμόν. O. ἰσχύοντα καὶ ἰσχύσαν.

גבור 2. A. δυνατόν. Σ. ἀνδρεῖον. O. γίγαντα. Θ. δυνάστην. Alii. ἰσχυρόν.

קסם Oi λοιποί.... O. στοχαστήν.

חכם חרשים 3. A.... O. σοφὸν ἀρχιτέκτονα.

תבון לחש A. καὶ συνετὸν ψιθυρισμοῦ. Σ. (συνετὸν) ὁμιλίαν μυστικήν. Θ. (συνετὸν) ἐπῳδήν. O. καὶ συνετὸν ἀκροατήν.

העלולים 4. A. ἀναλλάκτους. O. Θ. ἐμπαίκτας.

קצין 6. Σ. O. ἀρχηγόν. Θ. ὑπερισμεῖον.
מבשלה Σ. Θ. ἀδύνατα. O. βρῶμα.

לשונם ומעלליהם 8. A. αἱ γλῶσσαι αὐτῶν καὶ τὰ ὑπανδρεύματα αὐτῶν. O. αἱ γλῶσσαι αὐτῶν μετ' ἀνομίας.

1. HEbr. A. fulcimentum & fulcimentum. S. ſtabilimentum & ſtabilimentum. *LXX.* validum & validam. *Vulg. validum & fortem.*

2. *Hebr. Vulg.* fortem. *A.* potentem. *S.* virilem. *LXX.* gigantem. *Th.* dynaſtam. *Alius*, validum.

Heb. & cæteri, divinum. *LXX.* conjectorem. *Vul. ariolum.*

3. *Hebr.* ſapientem artificum. *A.* ſapientiſſimum artificum. *LXX.* ſapientem architectum. *Vulg. ſapientem de architectis.*

H. & prudentem eloquii. *A.* prudentem ſuſurratorem. *S. Vul.* prudentem eloquii myſtici. *Th.* prudentem incantatorem. *LXX.* & prudentem auditorem.

4. *Heb.* parvuli. *A.* immutatores, *vel* effœminati. *LXX. Th.* illuſores. *Vulg. effœminati.*

6. *H.* gubernator. *S. LXX.* dux. *Th.* colligans. *Vulg. princeps.*

Heb. Vulg. ruina. *S Th.* infirmitas. *LXX* cibus.

8. *Hebr.* lingua eorum, & conata eorum. *A.* linguæ eorum & ſtudia eorum. *LXX* linguæ eorum cum iniquitate. *Vulg. lingua eorum & adinventiones eorum.*

אל־יהוה למרות A. κατὰ τοῦ κυρίου γόγγυσιν.... Σ. κατὰ τοῦ κυρίου γόγγυσιν εἰς τὸ παραπικραίνειν αὐτόν. O. τοῦ μὴ πιστεύειν κύριον ἀπιθοῦντες.

הגידו 9. A. Σ. Θ. ἀπήγγειλαν. O. ἀνήγγειλαν.

נשים 12. A. ἀπαιτοῦντες. Σ. γυναῖκες. O. ἀπαιτοῦντες. Θ. δανεισταί.

נאם־ארני יהוה צבאות 15. A. φησὶ κύριος κύριος τῶν δυνάμεων. Σ. Θ. λέγει κύριος τῶν δυνάμεων.

In O. vacat.

ושפח 17. O. ἀνακαλύψει. Alii. ἀποκαλύψει.

השביסים 18. A. τελαμῶνας. O. κοσύμβους.

השרונים Σ. μανιακάς. O. μηνίσκους.

הנטפות 19. A. κροκυφάντους. Σ. χαλασά. O. τὸ κάθισμα. Θ. τὰ καθίσματα.

הצעדות 20. O. τοὺς χλιδῶνας. Θ. τὰ βραχιάλια, τὰ ἐγκομβώματα.

והמעטפות 22. Σ. ἀναβόλαια. O. τὰ περιπόρφυρα.

והרדידים 23. Σ. σαθαεινά. O. θέκτρα καττάκλιτα.

שהניל 24. A. . . . . Σ. . . . . O. ἢ χιτῶνος τῆς μετοπορφύρου. Θ. φεπιήλ.

כי חלת־יפי בהיך בחרב יפלו 25. A. ὅτι αἱ καλλίους σου οἱ ἄνδρες σου ἐν μαχαίρᾳ πεσοῦνται. O. καὶ ὁ υἱός σου ὁ κάλλιστος, ὃν ἀγαπᾷς μαχαίρᾳ πεσῆται.

Hebr. contra Dominum ad irritandum. *A.* contra Dominum fuerunt..... *S.* contra Dominum fuerunt ad irritandum eum. *LXX.* in iis, quæ ad Dominum, increduli. *Vulg. contra Dominum, ut provocarent.*

9. *Heb. A. S. Th.* nuntiaverunt. *LXX.* annuntiaverunt. *Vulg. prædicaverunt.*

12. *Heb. S.* mulieres. *A. LXX. Vulg.* exactores. *Th.* fœneratores.

15. *Hebr. A. Vulg.* dicit Dominus Dominus exercituum. *S. Th.* dicit Dominus virtutum. *In LXX. vacat.*

17. *Hebr.* & scabie inficiet. *LXX.* denudabit. *Alius*, revelabit. *Vulg. nudabit.*

18. *Heb.* reticula. *A.* fascias. *LXX.* cincinnos. *Vulg. vacat.*

Heb. LXX. Vulg. lunulas. *S.* collaria.

19. *Heb.* collaria. *A.* peplos. *S.* catenas. *LXX.* monile demissum. *Th.* monilia demissa. *Vulg. & torques.*

20. *Heb.* & periscelides. *LXX.* armillas. *Th.* brachialia, encombomata. *Vulg periscelidas.*

22. *Heb.* operimenta. *S.* amictus. *LXX.* prætextas purpureas. *Vul. & palliola.*

23. *Hebr.* palliola. *S.* spatharica. *LXX.* theristra accubitoria. *Vulg. theristra.*

24. *Hebr. S.* fascia pectorali. *A.* cingulum exultationis. *LXX.* pro tunica clavatæ purpuræ. *Th.* phetigil. *Vul. pro fascia pectorali.*

25. *Heb.* quia pro pulchritudine viri tui in gladio cadent. *A* quia pro pulchritudine tua viri tui in gladio cadent. *LXX* & filius tuus pulcherrimus, quem diligis, gladio cader. *Vul. Pulcherrimi quoque viri tui gladio cadent.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap III. Hesaïæ.

v. 1. A. ἔσεσμα &c. Ex Euseb Cæsariensi in Hesaïam.

v. 2. A. ἀγωνιστὴν &c. Ex Curterio, qui ad Symmachum legit ἀνδρεῖον. Apud LXX. legit Hieronymus γίγαντα καὶ ἰσχυρόν, *gigantem & fortem.* Drusius vero putat posteriorem vocem ex altera Editione desumtam fuisse

Ibid. Cæteri, *divinum.* Sic Hieronymus.

v. 3. A. *sapientissimum artificem.* Ex Hieronymo.

Ibid. A. ἢ σωστὸν ψιθυρισμόν &c. Idem Curterius. Vocem vero σωστὸν ad Symmachum & ad Theodotionem eorum lectionibus præmittimus, quia in Cod. Jes. id solum exprimitur in quo differunt, non autem in quo conveniunt: & quia Hieronymus, qui singulorum versiones Græce adfert, ad singulos *prudentem* legit. Verba Hieronymi sunt: Et prudentem eloquii mystici: *Pro quo LXX. interpretati sunt*, prudentem auditorem: *Theodotion*, prudentem incantatorem: *Aquila*, prudentem susurratorem: *Symmachus*, prudentem eloquii mystici.

v. 4. A. ἐπαλλακτὰς &c. Ex Hieronymo. Id est, immutatores, vel effeminati, cinædi. In Libro Oseæ 4. 14 Aquila, ἐπαλλαγμένοι, meretrix. Vide in Lexico ad vocem ἐπαλλάσσω.

v. 6. Hieronymus: *Pro* medico, *Symmachus & LXX. transtulerunt* principem: *Theodotio*, ἰατιδεμενοῦν, *qui ligat vulnera, & provideat sanitati.*

Ibid. Hieronymus vertit *ruina*, & hæc adjicit: *Pro* ruina, *Symmachus & Theodotio* infirmitatem *transtulerunt: LXX.* cibum. Legerint haud dubie LXX. מבשלה *coctum*, vel *coctionem*, ב pro ב ut sæpe contingit.

v. 8. A. ἀστραπῶσαι αὐτοῦ &c. Sic Eusebius in Commentario, atque Drusius.

Ibid. A. κατὰ τοῦ κυρίου γογγυσμοῦ &c. Ex Eusebio & ex Mf. Regio uno.

v. 9. A. Σ. Θ. ὁμοίως τοῖς O. ἀνήγγειλαν. Sic Codex Jes. Curterius perperam de more ὅμοιος τοῖς O. LXX. tamen in hodiernis Exemplaribus habent, ἀνήγγειλαν.

v. 12. Hieron. *Pro* mulieribus, *quas solus interpretatus est Symmachus, & Hebraice* ישות NASIM; *Aquila & LXX. transtulerunt* ἀπαιτοῦντες, *qui exigunt*, exactores: *Theodotio*, δανεισταί, *id est*, fœneratores. Has vero interpretationes melius legas in nominativo casu, ἀπαιτοῦντες, δανεισταί. Nam, ut liquidum est, in accusativo posuit Hieronymus, ut ad seriem illum adjiceret: & LXX. habent ἀπαιτοῦντες. Idipsum passim apud Hieronymum observatur.

v. 15. A. φησὶ κύριος &c. Curterius ex Cod. Jes.

v. 17. ἀλλ. ἀποκαλύψει. Hæc ad marg notat Ed. O. ἀνακαλύψει. Sic nempe legebatur in Edit. τοῦ O. Hexaplari.

v. 18. A. τελαμῶνας. Curterius. Theodoretus vero, Αντ. τελαμῶνας τοὺς περιτιθεμένους κεφαλῇ, ἀριστήρια δὲ τὰ χρυσᾶ· τοὺς δὲ μηνίσκους· Σ. μανιακάς: i. *Aquila cosymbos telamonas, sive fascias vocat Symmachus vero pro lunulis maniacas, sive orbes habet.*

Ibid. Σ. μανιακὰς. Idem, ut ſupra.

v. 19. A. κρεμαθήσονται &c. Ex Procopio.

v. 20. Θ. τὰ βραχ- &c. Ex Curterio. Hæc autem ornamenta muliebria Græcis verbis expreſſa, cui ſint voci Hebraïcæ applicanda, nonniſi conjectando dici poteſt. Βραχιόλια igitur voci הצעדות reſpondere credimus, quia Aquila 2. Reg. 1. 10. אצעדה vertit βραχιόλιον. ὑπόδεσμα eſt genus veſtis

v. 22. Hieronymus: *Mutatoria autem & pallia, quæ ſignificantius Symmachus tranſtulit, ἀναβολάς, ornamenta ſunt veſtium muliebrium, quibus humeri & pectora protegantur.*

v. 23. Σ. ἀναβασικὰ. Ex Curterio.

v. 24. Hieronymus: *Pro faſcia pectorali, quam interpretatus eſt Symmachus, LXX.* tunicam μεσοπορφύραν, *i. clavatam purpuram tranſtulerunt: quod Aquila* cingulum exultationis *expreſſit; Theodotio ipſum verbum Hebraïcum* PHETIGIL *poſuit.*

v. 25. In hæc verba τῶν Ο. ἐὰν ὦσιν σὺν ἑπτὰ λίθοις &c. ſic notatur apud Curterium ex Cod Jeſ. εἰ Γ. στίχοι (l. στίχοι) εἰσὶ ἐνκείμενοι ἐν ἱερατῷ ἐν τῷ πενταπλάσῳ, ἃ δὲ Θεοδοτίων ἐξηνίμενος τούτων ἐμπέδῳ. i. *Tres ſubjuncti verſiculi non erant in Libro quinque columnarum, neque eorum meminit Origenes in Expoſitione ſua.* Quid ſit πενταπλάσιος, in Præliminaribus excutietur. Tres porro verſiculi, qui deerant in Pentaſelido; & in Hebræo, in verſione τῶν Ο. hodierna exſtant. Poſtea ſequitur ibidem majuſculo charactere NA OTI ATTI KAMOYΣ ANAPΣ ΣOY EN MAXAIPA ΠΕΣΟΥΝΤΑΙ. Priora verba mire vitiata apud Curterium, ipſo Codice deſtituti, ſic reſtituimus. Litera N quæ præit, eſt forte ſignum quo remittitur in textum; aut litera perperam lecta pro Σ. Σύμμαχος. A ſignificat haud dubie Aquilam. Illud, OTI ATTI KAMOYΣ, ſic procul dubio legendum eſt, ὅτι ἀστὶ κάλλος, ut ex Hebræo arguitur. Cætera optime quadrant.

HESAIÆ CAP. IV.

יהוה לצבי ולכבוד 2. A. Θ. τοῦ Θεοῦ εἰς δυνάμιν καὶ δόξαν. Ο. τοῦ ἐν βουλῇ μετὰ δόξης.

ושאר־ציון וישלם 4. A. Σ. Θ. τὸ αἷμα Ιερουσαλήμ. Ο. καὶ τὸ αἷμα (ἐκκαθαεῖ.)

ורוח בערה 5. A. Σ. Θ. καὶ καπνὸν καὶ φλόγος. Ο. καὶ ὡς καπνοῦ καὶ φωτός.

2. HEb. (germen) Domini in decorem & gloriam. *A. Th.* Deus in virtutem & gloriam. *LXX.* Deus in conſilio cum gloria. *Vulg. germen Domini in magnificentia & gloria.*

4. *Hebr.* & ſanguines Jeruſalem. *A. S. Th. Vulg.* ſanguinem Jeruſalem. *LXX.* & ſanguinem emundabit.

5. *Heb. A. S. Th. Vul.* & fumum & ſplendorem. *LXX.* & tamquam fumo & luce.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. IV. Heſaïæ.

v. 2. A. Θ. Sic εἰς δυνάμιν καὶ δόξαν. Euſebius Demonſtratione Evang. p. 60. Hic A. O. Θ. vocem יהוה disjungunt a צבי conjungunt vero tum Vulgata, tum hodierni Hebraïci textûs Interpretes.

v. 4. Curter. ex Mſ. Jeſ. οἱ Γ. Ιερουσαλήμ. In LXX. deeſt.

v. 5. A. Σ. Θ. καὶ καπνὸν &c. Idem.

HESAIÆ CAP. V.

אשירה נא לידידי שירת דודי לכרמו 1. Σ. ᾄσω δὴ τῷ ἠγαπημένῳ μου ᾆσμα τοῦ ἀγαπητοῦ μου, εἰς τὸ ἀμπελῶνα αὐτοῦ. Ο. ᾄσω δὴ τῷ ἠγαπημένῳ ᾆσμα τοῦ ἀγαπητοῦ μου τῷ ἀμπελῶνί μου. A. πατραδέλφου μου. A. Θ. ἀμπελὼν αὐτοῦ.

כרם היה לידידי בקרן בן־שמן A. Θ..... ἐν κέρατι υἱῷ ἐλαίης. Σ. ἀμπελὼν ἐγένηθη τῷ ἀγαπητῷ μου, ἐν κέρατι (ἐν μέσῳ ἐλαιῶν.) Ο. ἀμπελὼν ἐγένηθη τῷ ἠγαπημένῳ ἐν κέρατι ἐν τόπῳ πίονι.

שרק 2. A. Ο. Θ. σωρήκ. Σ. ἐκλεκτὴν.

ויעש באשים A. καὶ ἐποίησε σαπρίας. Σ. ἐποίησε δὲ ἄτελῆ. Ο. ἐποίησεν ἀκανθας. Θ. ἐποίησε δὲ ἀκάνθας.

שפטו־נא 3. οἱ Γ. κρίνατε δή. Ο. κρίνατε.

מדוע 4. A. τί ὅτι. Σ. Θ. τί ὅτι. Ο. διότι.

1. HEbr. Cantabo nunc dilecto meo canticum dilecti mei vineæ ejus. *S.* Cantabo utique dilecto meo canticum dilecti mei in vineam ſuam. *LXX.* Cantabo nunc dilecto canticum dilecti mei vineæ meæ. *A.* patrui mei. *A. Th.* vineæ ejus. *Vulg. Cantabo dilecto meo canticum patruelis mei vineæ ſuæ.*

H. Vul. vinea facta eſt dilecto meo in cornu filio olei. *A. Th.*..... in cornu filio olei. *S.* vinea facta eſt dilecto meo in cornu, in medio olivarum. *LXX.* vinea facta eſt dilecto in cornu in loco pingui.

2. *Heb.* palmite pulchro. *A. LXX. Th.* Sorec. *S. Vulg.* electam.

Heb. & fecit uvas putidas. *A.* & fecit fructus fœtidos. *S.* fecit autem imperfecta. *LXX.* & fecit ſpinas. *Th.* fecit autem ſpinas. *Vulg. & fecit labruſcas.*

3. *Heb.* judicate nunc. *Tres Interpretes*, judicate, quæſo. *LXX. Vulg.* judicate.

4. *H.* quare. *A.* quid igitur. *S. Th.* cur. *LXX.* quoniam. *Vulg. an quod.*

נא 5. οἱ Γ. δι. In O. vacat.

שית 6. Οἱ πτύπες, ἄκανθαι.

צבאות 7. A. τεφτιών. O. σαβαώθ. Θ. δυνάμεων.

כשפת A. (ἀφροπέδασιν.) O. ἀνομίαν.

עד אפס מקום 8. A. ἕως πέρατος τόπου. Σ. ἕως τοῦ μὴ εἶναι τόπον. O. ἵνα τοῦ πλησίον ἀφέλωνταί τι. Θ. ἕως τοῦ μὴ ὑπάρχῃ τόπος.

והושבתם לבדכם בקרב הארץ A. Σ. ἆρα κατοικήσεσθε μόνοι ὑμεῖς ἐν τῇ γῇ; O. μὴ οἰκήσητε μόνοι ὑπὲρ τῆς γῆς.

בת 10. Οἱ λοιποὶ, βάτον. O. κεράμιον.

הוי משכימי בבקר 11. O. Θ. ὑαὶ οἱ ἐγκεχμένοι πρωΐ.

שכר A. Σ. μέθυσμα. O. σίκερα.

והיה כנור ונבל תף וחליל ויין משתיהם 12. Ἄλλος, καὶ ἐγένετο κίθαρα καὶ ναβλα, καὶ τύμπανον καὶ αὐλὸς, καὶ οἶνος πότοι αὐτῶν. O. μετὰ γὰρ κιθάρας καὶ ψαλτηρίου καὶ τυμπάνων καὶ αὐλῶν τὸν οἶνον πίνουσιν.

פיה 14. οἱ Γ. & O. τὸ στόμα αὐτῶν.

ועלז בה Σ. Θ. καὶ ὁ ἀγαλλιώμενος ἐν αὐτῇ. O. καὶ οἱ λοιποὶ αὐτῆς.

במשפט 16. A. O. ἐν κρίσει. Σ. Θ. ἐν κρίματι.

ורעו כבשים כדברם וחרבות מחים גרים יאכלו 17. Σ. καὶ νεμηθήσονται οἱ ἀμνοὶ... αὐτῶν· τὰ δὲ ἔρημα τῶν ἀδικούντων πάροικοι φάγονται. O. καὶ βοσκηθήσονται οἱ διηρπασμένοι ὡς ταῦροι, καὶ τὰς ἐρήμους τῶν ἀπολλυμένων ἄρνες φάγονται.

הוי משכי העון בחבלי השוא וכעבות העגלה חטאה 18. Σ. Οὐαὶ οἱ ἕλκοντες τὰς ἀνομίας ὡς σχοινίῳ ματαιότητος, καὶ ὡς βρόχῳ τὸ ἁμάξιον τὴν ἁμαρτίαν. O. ὑαὶ οἱ ἑπισωρεύοντες τὰς ἁμαρτίας ὡς σχοινίῳ μακρῷ, καὶ ὡς ζυγὸν ἰμαὰτ δαμάλεως τὰς ἀνομίας. A. Σ. Θ. ὡς σχοινίοις ματαιότητος.

חטאה A. Θ. τὴν ἀνομίαν.

הוי האמרים לרע טוב ולטוב רע 20. A. οὐαὶ οἱ λέγοντες τῷ πονηρῷ, καλὸς εἶ· καὶ τῷ καλῷ, πονηρὸς εἶ. O. οὐαὶ οἱ λέγοντες τὸ πονηρὸν καλὸν, καὶ τὸ καλὸν πονηρόν.

שכר 22. Οἱ λοιποὶ, μέθυσμα. O. σίκερα.

על־כן חרה 25. O. καὶ ἐθυμώθη. Θ. διὰ τοῦτο ἐθυμώθη.

ויתגעשו ההרים A. καὶ ἐσαλεύθησαν τὰ ὄρη. Σ.

5. *H. Vulg.* nunc. *Tres Int.* utique, *vel* nunc. *In LXX. vacat.*

6. *H.* sentis. *Omnes*, spinæ.

7. *H. A. Vulg.* exercituum. *LXX.* sabaoth. *Th.* virtutum.

H. vulnus. *A.* dissipationem. *LXX.* iniquitatem. *Vul. iniquitas.*

8. *H.* usque ad defectum loci. *A. Vul.* usque ad terminum loci. *S.* donec non sit locus. *LXX.* ut a proximo auferant aliquid. *Th.* donec non existat locus.

H. & habitabitis vos soli in medio terræ. *A. S.* Num habitabitis vos soli in terra? *LXX.* Numquid habitabitis soli super terram? *Vulg. Numquid habitabitis vos soli in medio terræ?*

10. *H. & Reliqui*, batum. *LXX. Vulg.* lagunculam.

11. *Heb.* væ surgentibus mane. *LXX. Th.* væ qui surgunt mane. *Vulg. væ qui consurgitis mane.*

Heb. sechar. *A. S. Vul.* ebrietatem. *LXX.* siceram.

12. *H.* Et erit cithara & nebel, tympanum, tibia & vinum conviviis eorum. *Alius*, Et fuit cithara, & nabla, & tympanum, & tibia, & vinum convivia eorum. *LXX.* Nam cum cithara, & psalterio, & tympano, & tibiis vinum bibunt. *Vul. Cithara & lyra, & tympanum, & tibia, & vinum in conviviis vestris.*

14. *Heb. Tres Interpr. LXX. Vulg.* os suum.

Hebr. & lætus in eo. *S. Th.* & qui exultat in ea. *LXX.* & pestilentes ejus. *Vulg. gloriosique ejus ad eum.*

16. *Hebr. A. S. LXX. Th. Vul.* in judicio.

17. *Hebr.* & pascentur agni juxta ductum suum, & deserta medullatorum peregrini comedent. *S.* & pascentur agni.... eorum: deserta autem iniquorum advenæ comedent. *LXX.* Et pascentur direpti quasi tauri: & deserta eorum, qui capti sunt, agni comedent. *Vul. Et pascentur agni juxta ordinem suum, & deserta in ubertatem versa advenæ comedent.*

18. *Heb.* væ trahentibus iniquitatem in funibus mendacii: & veluti funibus plaustri peccatum. *S.* væ trahentes iniquitates, quasi funiculo vanitatis, & quasi laqueo currus peccatum. *LXX.* væ qui trahunt peccata quasi funiculo longo, & quasi jugi corrigiâ vitulæ iniquitates. *Vulg. væ qui trahitis iniquitatem in funiculis vanitatis, & quasi vinculum plaustri peccatum. A. S. Th.* quasi vinculis vanitatis.

Heb. peccarum. *A. Th.* iniquitatem.

20. *Heb.* væ dicentibus malum bonum, & bonum malum. *A.* væ qui dicunt malo, Bonus es; & bono, Malus es. *LXX.* væ qui dicunt malum bonum, & bonum malum. *Vul. væ qui dicitis malum bonum, & bonum malum.*

22. *Hebr.* sechar. *Reliqui*, *Vulg.* ebrietatem. *LXX.* siceram.

25. *Hebr. Vul.* ideo iratus est. *LXX.* & indignatus est. *Th.* propter hoc indignatus est.

Hebr. & contremuerunt montes. *A.* & con-

Θ. ἡ ἐπερρύη τὰ ὄρη. O. ἡ πεπλήσθη τα ὄρη.

אפו A. Σ. O. Θ. ὁ θυμὸς αὐτοῦ.

ושרק לו 26. A. Σ. ἡ συρίσῃ αὐτῷ. O. Θ. ἡ συρεῖ αὐτῷ. O. Ἀλλως, ἡ συρεῖ αὐτοῖς. Sic E.R.

נעליו 27. A. Σ. ὑποδήματος. O. τῶν. ὑποδημάτων αὐτῶν. Θ. τῷ ὑποδήματος αὐτοῦ.

ירכות 28. O. οἱ πόδες. Ἀλλ. αἱ ὁπλαί.

כסופה A. ὡς συσσεισμός. O. ὡς καταιγίς.

שאגה לו 29. A. βρύχημα αὐτῷ. Σ. Θ. ὤρυγμα αὐτοῦ. O. ὀρχήσεται.

ונהם עליו 30. Σ. ἡ ἠχήσῃ ἐπ' αὐτοῦ. O. καὶ βοήσῃ ἐπ' αὐτοῖς. Θ. καὶ βοήσεται ἐπ' αὐτόν.

moti ſunt montes. *S. Th. Vulg.* & conturbati ſunt montes. *LXX.* & exacerbati ſunt montes.

H. A. S. LXX. Th. Vul. furor ejus.

26. *H. A. S. LXX. Th.* & ſibilabit ei. *LXX. aliter,* & ſibilabit eos. *Vulg. & ſibilabit ad eum.*

27. *Heb.* calceamentorum ejus. *A. S.* calceamenti. *LXX.* calceamentorum eorum. *Th. Vul.* calceamenti ejus.

28. *Hebr. Alius, Vulg.* ungulæ. *LXX,* pedes.

Heb. LXX. quaſi tempeſtas. *A.* quaſi turbo. *Vulg. quaſi impetus tempeſtatis.*

29. *Hebr. A.* rugitus ei. *S. Th. Vulg.* rugitus ejus. *LXX,* fremunt.

30. *Hebr.* & fremet ſuper eum *S. Vul.* & ſonabit ſuper eum. *LXX.* & clamabit propter eos. *Th.* & clamabit ſuper eum.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. V. Heſaïæ.

v. 1. Symmachi lectio ex Theodoreto. A. πατρυιλίῳ μου, ex Hieronymo. Vide in Canticis paſſim. A. Θ. ἀμπελῶνι αὐτῷ, Curterius.

Ibid. Hieronymus: *Hoc juxta Hebraïcum Theodotio & Aquila tranſtulerunt: Symmachus autem more ſuo manifeſtius:* Vinea facta eſt dilecto meo in cornu in medio olivarum. *Porro LXX. ſenſum magis quam verbum interpretati ſunt:* Vinea facta eſt dilecto meo in cornu in loco pingui, *ſive* uberi. Ad vocem ἐν κέρατι annotatur in Cod. Jeſ. ἐμείνος οἱ Γ. i. *ſimiliter tres Interpretes*, nempe A. Σ. Θ.

v. 2. A. O. Θ. Σωρὴκ. Curterius notam Mſ. Jeſ. ita legit, Σ. ἐκλεκτὴν. A. Θ ὅμως τε οἱ O. quod ſane pugnat contra veram lectionem, quæ ſic exprimitur, Σ. ἐκλεκτὴν. A. Θ. ἐμείνος τε O. quod ſignificat Symmachum ἐκλεκτὴν habere; Aquilam vero & Theodotionem ut LXX. Σωρὴκ. Symmachi lectionem item circumferunt Euſebius, Baſilius & Cyrillus. In hunc vero locum Hieronymus: Et plantavit eam vineam Sorec; *quam ſolus Symmachus* electam *interpretatus eſt, non verbum e verbo, ut mihi videtur, exprimens; ſed ſenſum qui tenetur in verbo. Ainnt enim Hebræi,* Sorec *genus eſſe vitis optimæ, quod uberes fructus faciat atque perpetuos. Denique* Sorec *a quibuſdam καλλικάρπους interpretatur: quod nos in pulcherrimos fructus vertere poſſumus.*

Ibid. A. ἐν ἰσχυρῷ Ὠφείλ &c. Ex Druſio & Curterio. Vide Hieronymum, qui vocem Hebraïcam legit BUSIM.

v. 3. οἱ Γ. κρίνατε δή. Curterius ex Cod. nunc Jeſ.

v. 4. A. τί ὅτι. Σ. Θ. τί ὅτι. Idem.

v. 5. οἱ Γ. δή. Idem.

v. 6. οἱ Π. ἀκανθαι. Hieronymus: *Verbum Hebraïcum* SAITH *omnes voce ſimili* ſpinas *interpretati ſunt. Si ergo* SAITH *in præſenti loco,* ſpinæ *dicuntur juxta Aquilam & Theodotionem, & LXX. reſpondeant quomodo ſupra* BUSIM, *non labruſcas, ſed ſpinas tranſtulerunt.*

v. 7. A. Σ. ϛρατιὰν, &c.

Ibid. A. διϛοπὴν. Druſius ex Hieronymo, qui ait Aquilam vertiſſe *diſſipationem*, ſeu *diſſipatio*, ut habet ille, ut eam vocem ad ſeriem ſuam adaptet.

v. 8. A. ἕως πέρατος &c. Curterius. Hieronymus in hunc locum: *Pro eo quod nos diximus*, uſque ad terminum loci, *LXX. tranſtulerunt*, ut auferatis proximo; *Symmachus & Theodotio*, donec deficiat, *vel*, non ſit locus; *ut deficiente terrâ nequaquam ſaturetur avaritia.*

Ibid. A. Σ. ἕως καταλείπηται &c. Theodoretus.

v. 10. οἱ λοιπ. βάτου. Hieronymus: *Pro* ephamin, *i.* lagunculâ, *quam ſoli LXX. tranſtulerunt, omnes alii* batum *interpretati ſunt.*

v. 11. O. Θ. οὐαὶ οἱ &c. Curterius, qui legit in memorato Codice, Θ. μέθυος ἐμείνος.

Ibid. A. Σ. μέθυσμα. Sic Theodoretus & Hieronymus, qui ait: *Pro* ebrietate, *quam Aquila eſt interpretatus & Symmachus, LXX. ipſum Hebraïcum poſuerunt* σίκερα, *quo omnem ſignificant potionem, quæ inebriare poteſt, & ſtatum mentis evertere.* Euſebius Cæſarienſis, & ſcholion quoddam dicunt, οἱ λοιποὶ, μέθυσμα. Sed hinc non ſequitur etiam Theodotionem ita legiſſe, ut ſæpe diximus; nam οἱ λοιποὶ dicitur frequenter quando duo tantum, imo interdum unus, lectionem quampiam habet.

v. 12. Ἀλλος, ἡ ἐν ψαλτῷ κίθαρις &c. Sic ſine Interpretis nomine Curterius ex Mſ. Jeſ. Eſt autem, ut videtur, Aquilæ, vel Aquilæ & Symmachi; ut videas in Lexico Græco infra, ad voces, κίθαρις, νάβλα, τύμπανον, & αὐλός.

v. 14. οἱ Γ. τὸ ϛόμα αὐτοῦ. O. τὸ ϛόμα τοῦ. Curterius. Plenum eſt apud LXX. τὸ ϛόμα τοῦ μὴ διψαλπῆσαι. Sed in Edit. Rom. τὸ ϛόμα αὐτοῦ τοῦ μὴ διαλπῆσαι.

Ibid. Σ. Θ. ἡ ὁ ἀγκαλλιώμενος. Idem.

v. 16. Σ. Θ. ἐν κρίματι. A. ἡ οἱ O. ἐν κρίσει. Curterius.

v. 17. Σ. ἡ νεμηθήσονται οἱ ἀμνοὶ ... αὐτῶν. Sic Procop. ex Curter. qui hiatum illum ad vocem Hebraïcam ברברם ſupplendum putat his verbis, ἡ τάξιν αὐτῶν. Sic autem habet Procopius, ὁ Σύμμαχος, NEMEΘΗΣΟΝΤΑΙ, φησὶν OI AMNOI ..... αὐτῶν. Ubi Curterius in margine ſcribit, ἡ τάξιν, nec monet an lectio hæc in Codice ſuo dubie jaceat, an vero ex conjectura reſtituatur.

v. 18. Σ. οὐαὶ οἱ ἕλκοντες &c. Procopius.

Ibid. A. Σ. Θ. ὡς χοινίκιος ματαιότητος. Hieron. *Quod autem juxta Hebraïcum, & omnes alios Interpretes* appellantur funiculi vanitatis, *hoc ſignificat, quod facientibus peccatum facile texitur, & tam inane ac futile eſt, ut aranearum fila texuntur: ſed cum inde voluerimus exire, ſolidiſſimis vinculis nectimur.* Legerunt haud dubie tres Interpretes חבלי pro בחבלי ut ſæpe accidit.

Ibid. A. Θ. πλὴν ἀνομίαν. Curterius.

v. 20. A. οὐαὶ οἱ λέγοντες &c. Hieron. A. *væ qui dicunt malo, bonum es: & bono, malus es.*

Ibid. οἱ λοιπ. μέθυσμα. Euſebius in Comment.

v. 25. Θ. ἐξῆ τοῦ. Curterius.

Ibid. A. ἡ ἐλακήθησαν. Curterius. At Procop. A. ἐλακήθη. Σ. ἐσαλεύθη. Hieronymus vero: *Et omnes Judææ montes* turbati ſunt, *ut interpretatus eſt Theodotio & Symmachus,*

Symmachus; *vel* commoti, *ut Aquila posuit*; *vel* acerbati, *ut LXX. transtulerunt.*

Ibid. ὁ θυμὸς αὐτῶν. In hæc notatur apud Curterium, οἱ Γ. ἰμεῖνες.

v. 26. A. Σ. ἐν συείσει &c. Codex Jes. A. Σ. συείσει. Θ. ἰμείνες τοῖς Ο. Curterius male legerat, A. Σ. οὐείσει. Θ. ἰμείνες τε Ο. quæ significarent A. Σ. Θ. Ο. οὐείσει habere, quod absurdum est. Nos veram lectionem sequimur.

v. 27. A. Σ. ἐκσάλπιγξ &c. Curterius.

v. 28. Curterius, οἱ Ο. οἱ ἐναλοι. Notat scilicet lectionem τῶν Ο. Hexaplarem diversam ab ea quæ ἐν τῇ κοινῇ legebatur.

Ibid. A. ὡς συναγωγός. Curterius.

v. 29. A. βρύχημα &c. Curterius.

v. 30. Σ. ἐν ἰχνίσι &c. Curterius.

HESAIÆ CAP. VI.

ואראה את־אדני יושב על־כסא רם I. Σ. Ο. Εἶδον τὸν κύριον καθήμενον ἐπὶ θρόνου ὑψηλοῦ.

ושוליו מלאים את־הרחיכל Σ. Θ. καὶ τὰ πρόσω ποδῶν αὐτοῦ ἐπλήρουν τὸν ναόν. Ο. καὶ πλήρης ὁ οἶκος τῆς δόξης αὐτοῦ.

שרפים עמדים ממעל לו 2. Σ. στρατεῖαι ἑστῶσαι ἐπάνω. Ο. καὶ σεραφὶμ εἱστήκεισαν κύκλῳ αὐτοῦ. Αλλοι, ἐπάνω αὐτοῦ.

פניו Σ. τὸ πρόσωπον αὐτοῦ. Ο. τὸ πρόσωπον.

צבאות 3. A. τραπεῖν. Ο. σαβαὼθ.

אוי־לי כי־נדמיתי כי איש טמא־שפתים 5. ובתוך עם־טמא שפתים אנכי אנכי ישב Σ. οἴμοι ὅτι ἐσιώπησα, ἀνὴρ γὰρ ἀκάθαρτος χείλεσιν ἐγὼ, καὶ ἐν μέσῳ λαοῦ ἀκαθάρτου χείλεσιν ἐγὼ οἰκῶ. Ο. ὦ πάλαι ἐγὼ ὅτι κατανένυγμαι, ὅτι ἀνδρὸς ὢν, καὶ ἀκάθαρτα χείλη ἔχων, ἐν μέσῳ λαοῦ ἀκάθαρτα χείλη ἔχοντος, ἐγὼ οἰκῶ.

ויעף אלי אחד מן־השרפים 6. A. Θ. (καὶ ἐπετάσθη πρός με ἓν τῶν Σεραφείμ.) Σ. (καὶ ἐπετάσθη πρός με εἷς τῶν Σεραφείμ.) Ο. καὶ ἀπεστάλη πρός με ἓν τῶν Σεραφίμ.

ובידו רצפה A. Σ. Θ. καὶ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ ἄνθρακ. Ο. καὶ ἐν τῇ χειρὶ εἶχεν ἄνθρακα.

במלקחים לקח מעל המזבח A. Θ. ἐν λαβίδι, ἐν ἔλαβεν ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου. Σ. ἐν λαβίσι, ὃν ἔλαβεν ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου. Ο. ὃν τῇ λαβίδι ἔλαβεν ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου.

ויגע על־פי 7. A. Θ. [καὶ ἥψατο τοῦ στόματός μου] Σ. . . . . Ο. καὶ ἥψατο τοῦ στόματός μου.

הנה נגע זה על־שפתיך וסר עונך וחטאתך תכפר A. ἰδοὺ ἥψατο οὗτος τῶν χειλέων σου. . . . Ο. ἰδοὺ ἥψατο τούτου τῶν χειλέων σου, καὶ ἀφελεῖ τὰς ἀνομίας σου, καὶ τὰς ἁμαρτίας σου περικαθαρεῖ.

ואשמע את־קול אדני אמר את־מי אשלח 8.

1. *Ebr. Vulg.* Vidi Dominum sedentem super solium excelsum. *S. LXX.* Vidi Dominum sedentem super thronum excelsum.

Hebr. & fimbriæ ejus replebant palatium. *S. Th.* & ea quæ ad pedes ejus replebant templum. *LXX.* & plena domus gloriâ ejus. *Vulg. & ea quæ sub ipso erant, replebant templum.*

2. *Hebr.* Seraphim stantes supra illud. *S.* Seraphin stantia supra. *LXX.* & Seraphim stabant in circuitu ejus. *Alii*, supra ipsum. *Vulg. Seraphim stabant super illud.*

Heb. facies suas. *S. Vulg.* faciem ejus. *LXX.* faciem.

3. *Hebr. A. Vul.* exercituum. *LXX.* sabaoth.

5. *Heb.* Væ mihi, quia tacui, quia vir pollutus labiis ego: & in medio populi polluti labiis ego habitans. *S.* Væ mihi, quia tacui: vir enim immundus labiis ego: & in medio populi immundi labiis ego habito. *LXX.* O miser ego, quia compunctus sum: quia homo cum sim, & immunda labia habens, in medio populi immunda labia habentis ego habito. *Vul. Væ mihi, quia tacui, quia vir pollutus labiis ego sum, & in medio populi polluta labia habentis ego habito.*

6. *Heb. S. Vul.* & volavit ad me unus de Seraphim. *A. Th.* & volavit ad me unum de Seraphim. *LXX.* & missum est ad me unum de Seraphim.

Hebr. & in manu ejus carbo. *A. S. Th. Vul.* & in manu ejus, calculus. *LXX.* & in manu habebat carbonem.

Heb. in forcipibus tulerat desuper altari. *A. Th.* in forcipe, quem acceperat de altari. *S.* in forcipibus, quem acceperat de altari. *LXX.* quem forcipe sumsit ab altari. *Vulg. quem forcipe tulerat de altari.*

7. *Heb.* & tangere fecit super os meum. *A. Th. LXX. Vulg.* & tetigit os meum. *S.* & detulit ad os meum.

Heb. Ecce tetigit hoc super labia tua, & recedet iniquitas tua, & peccatum tuum expiabitur. *A.* Ecce tetigit hic labia tua, & recedet iniquitas tua, & peccatum tuum propitiabitur. *LXX.* Ecce tetigit hoc labia tua, & auferet iniquitates tuas, & peccata tua circumpurgabit. *Vulg. Ecce tetigit hoc labia tua, & auferetur iniquitas tua, & peccatum tuum mundabitur.*

8. *Heb. Vul.* & audivi vocem Domini dicen-

ומי ילך־לנו A. Σ. Θ. [καὶ ἤκουσα τ φωνῆς τ κυρίου λέγοντος, τίνα ἀποστείλω, καὶ τίς. . . .] O. καὶ ἤκουσα τ φωνῆς κυρίου λέγοντος, τίνα ἀποστείλω, καὶ τίς πορεύσεται πρὸς τ λαὸν τοῦτον.

ההנני שלחני A. Θ. (ἰδοὺ πάρειμι, ἀπόστειλόν με.) Σ. (ἰδοὺ ἀπόστειλόν με.) O. ἰδοὺ ἐγώ εἰμι, ἀπόστειλόν με.

10. השמן לב העם הזה ואזניו הכבד ועיניו השע פן־יראה בעיניו ובאזניו ישמע ולבבו יבין ושב ורפא לו Σ. ὁ λαὸς οὗτος πάχυνε τὰ ὦτα ἐβάρυνε, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς ἔμυσε, μήπως ἴδῃ ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτῆς, καὶ ἐν τοῖς ὠσὶν ἀκούσῃ, καὶ ἡ καρδία αὐτῆς συνῇ, καὶ ἐπιστραφῇ, καὶ ἰαθῇ. O. τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ τοῖς ὠσὶν αὐτοῦ βαρέως ἤκουσαν, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐκάμμυσαν, μήποτε ἴδωσι τοῖς ὀφθαλμοῖς, καὶ τοῖς ὠσὶν ἀκούσωσι, καὶ τῇ καρδίᾳ συνῶσι καὶ ἐπιστρέψωσι, καὶ ἰάσομαι αὐτούς.

12. ורחק יהוה את־האדם Σ. καὶ μακρὰν ποιήσῃ ὁ κύριος τοὺς ἀνθρώπους. O. μακρυνῇ ὁ θεὸς τοὺς ἀνθρώπους.

13. והיתה לבער כאלה וכאלון אשר בשלכת מצבת Σ. καὶ πάλιν ἔσται εἰς καταβόσκησιν ὡς δρυὶ καὶ ὡς βάλανος, ἧς ἀποβαλοῦσα ἔσται μόνη. Οἱ λοιποὶ, ὡς δρυῒ καὶ βάλανος. O. καὶ πάλιν ἔσται εἰς πορθουμένῳ ὡς τερέβινθος, καὶ ὡς βάλανος, ὅταν ἐκπέσῃ ἐκ τ θήκης αὐτῆς.

זרע קדש מצבתה A. καὶ σπέρμα ἅγιον ἡ ἕλωσις αὐτῆς. Σ. καὶ σπέρμα ἅγιον ἡ ἕξις αὐτῆς. In O. vacat. Θ. ※ ἁ σπέρμα ἅγιον ὃ ἕλωμα αὐτῆς.

tis: Quem mittam, & quis ibit nobis? *A. S. Th.* & audivi vocem Domini dicentis: Quem mittam, aut quis ibit nobis? *LXX.* Et audivi vocem Domini dicentis: Quem mittam, & quis ibit ad populum hunc?.

Hebr. Vulg. Ecce ego, mitte me. *A. Th.* ecce adsum, mitte me. *S.* Ecce, mitte me. *LXX.* Ecce ego sum, mitte me.

10. *H.* populi hujus, & aures ejus aggrava, & oculos ejus obline, ne forte videat in oculis suis, & in auribus suis audiat, & corde suo intelligat, & convertatur, & curetur ipsi. *S.* populus hic aures aggravavit, & oculos suos clausit: ne forte videat in oculis suis, & in auribus suis audiat, & cor ejus intelligat, & convertatur, & sanetur. *LXX.* populi hujus, & auribus suis graviter audierunt, & oculos obturarunt, ne forte videant oculis, & auribus audiant, & corde intelligant, & convertant se, & sanabo eos. *Vul. populi hujus, & aures ejus aggrava: & oculos ejus claude: ne forte videat oculis suis, & auribus suis audiat, & corde suo intelligat, & convertatur, & sanem eum.*

12. *Heb.* & elongabit Dominus hominem. *S. Vulg.* & longe faciet Dominus homines. *LXX.* longe faciet Deus homines.

13. *Hebr.* & erit ad conflagrandum sicut ulmus, & sicut quercus, quibus in ejectione statio. *S.* & rursum erit in devastationem, tamquam quercus, & ut glans, quæ dejectis foliis stat sola. *Reliqui*, tamquam quercus & glans. *LXX.* & rursum erit in deprædationem sicut terebinthus, & sicut glans, cum exciderit e theca sua. *Vul. & erit in offensionem sicut terebinthus, & sicut quercus, quæ expandit ramos suos.*

H. semen sanctitatis statio ejus. *A.* & semen sanctum statio ejus. *S.* & semen sanctum statio ejus. *Th.* ※ & semen sanctum statio ejus. *In LXX. vacat. Vulg. semen sanctum erit id quod steterit in ea.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. VI. Hesaïæ.

v. 1. Σ. Ο. εἶδον τὸν κύριον &c. Procopius.

Ibid. Σ. Θ. καὶ τὰ περὶς ποδῶν &c. Curterius & Procopius, qui postremus id uni Symmacho tribuit. Hieronymus vero: *Theod. & Symm. transtulerunt*, Et ea quæ sub pedibus ejus erant, replebant Templum.

v. 2. Σ. σταφεὶν ἱστᾶτο &c. Procopius. Ἄλλοι, ὑπὲρ αὐτοῦ. Drusius.

Ibid. Σ. τὸ περίστημον αὐτοῦ. Procopius.

v. 3. A. σφατιόν. Sic unus Cod. & Origenes in Cant. homil. 3.

v. 5. Σ. εἶμαι ὅτι ἐσίγησα &c. Ex Procopio & Theodoreto. In hunc locum Curterius notat ex Cod. Jes. ει Ο. ἐσίγησα: scilicet in Editione τῶν Ο. Hexaplari.

v. 6. A. Θ. καὶ ἐτετάφθη &c. *Et vulsavit* &c. Ex Latino Hieronymi Epist. ad Damasum.

Ibid. A. Σ. Θ. καὶ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ ἄνθραξ. Sic Drusius. Hieronymus item Epist ad Damasum: A. S. Th. *& in manu ejus calculus.* Curterius ex Cod. Jes. ει Γ. αὐτοῦ, id est, ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ.

Ibid. A. Th *in forcipe* &c. Latinas versiones mutuamur ex Epistolâ ad Damasum, subjunctâ Commentario in Hesaïam. Ad hunc locum Curterius habet ex Cod. Jes. οἱ Γ. ἑμοίως, i. *tres Interpretes similiter ut LXX.* In LXX. vero legitur, ἐν τῇ λαβίδι ἔλαβεν &c. In aliis autem ἐν erat post λαβίδι, vel λαβίσι: quæ res, utpote levis, ab Annotatore neglecta est.

v. 7. Lectiones Aquilæ, Theodotionis & Symmachi Latine adfert Hieronymus ibidem.

Ibid. Hieronymus: Aq. *Ecce tetigit hic labia tua* &c. ut supra. Deinde adjicit Hieronymus: *Ceteri Interpretes in Aquila verba consentiunt.*

v. 8. Hieron. ibid. A. S. Th. *Et audivi vocem* &c.

Ibid. Hieron. A. Th. *Ecce adsum* &c.

v. 10. Σ. ὁ λαὸς οὗτος &c. Totum hunc locum adfert Theodoretus.

v. 12. Σ. καὶ μακρὰν ποιήσει &c. Sic Euseb. in Hesaïam, Regius unus atque Procopius.

v. 13. Σ. καὶ πάλιν ἔσται &c. Procopius.

Ibid. A. καὶ σπέρμα ἅγιον &c. Ex Procopio atque Curterio, qui postremus Theodotionis lectionem cum asterisco adfert, quia cum id in τοῖς Ο. desideraretur, ex Theodotionis Editione adjectum fuerat. Id vero notat

etiam Procopius his verbis: ἐν τῷ χθιζὸν τὸ σπέρμα ἅγιον ἐν τῇ γῇ αὐτῶν ἐμπαγὲν αὐτοῖς, καὶ τὸν ἀρχαῖον Θεοδοτίωνος. Et Basil. ἐκ τῶν Θεοδοτίωνος φέρονται, μὴ κείμενον παρὰ τοῖς Ο. Et Hieronymus, qui sic habet in hunc locum: *Quod diximus*, semen sanctum erit, quod steterit in ea; *vel juxta Aquilam*, semen sanctum erit germen ejus; *in LXX. Interpretibus non habetur: sed de Hebraico & Theodotionis Editione ab Origene additum, in Ecclesia fertur Exemplaribus.*

HESAIÆ CAP. VII.

מלך־ארם 1. Α. Σ. βασιλεὺς Συρίας. Ο. βασιλεὺς Ἀραμ.

בנוע עצי־יער כפני־רוח 2. Ο. ὃν τρόπον ἐν δρυμῷ ξύλων σαλεύθη ἀπὸ πνεύματος σαλευθῇ. Ἄλλος, ὡς σαλεύεται ξύλα δρυμοῦ ἀπὸ προσώπου ἀνέμου.

כובס 3. Α. Σ. Ο. Θ. τοῦ γναφέως.

השמר והשקט 4. Α. φυλάξαι καὶ ἡσύχασε. Σ. φυλάξαι καὶ ἡσύχασον. Ο. φυλάξαι τοῦ ἡσυχάσαι. Θ. προσοχὰς καὶ ἡσύχασον.

אפרים ובן־רמליהו 5. Ο. τοῦ Ἀραμ, ὁ δὲ υἱὸς Ρομελίου. ※ Θ. Εφραὶμ καὶ ὁ υἱὸς Ρομελίου.

ונבקענה 6. Α. ἀποξύσωμεν αὐτό. Ο. ἀποτρέψωμεν αὐτούς.

וראש ארם 8. Α. Σ. κεφαλὴ Συρίας. Ο. Θ. κεφαλὴ Ἀραμ.

שמרון 9. Α. Σ. Σαμάρεια. Ο. Σομόρων.

אם לא תאמינו כי לא תאמנו Σ. ἐὰν μὴ πιστεύσητε, οὐ διαμενεῖτε. Ο. ἐὰν μὴ πιστεύσητε, οὐδὲ μὴ σωθῆτε. Θ. ἐὰν μὴ πιστεύσητε, οὐδ' ἃ μὴ πιστευθήσεται.

שאל־לך אות מעם יהוה אלהיך העמק 11. שאלה או הגבה למעלה Α. ἐπερώτησον σεαυτῷ σημεῖον παρὰ κυρίου τοῦ θεοῦ σου, βάθωσον εἰς ᾅδην, μετεώρισον εἰς ὕψος. Σ. αἴτησαι σεαυτῷ σημεῖον παρὰ κυρίου τοῦ θεοῦ σου, βαθυνον εἰς ᾅδου, ἢ εἰς ὕψος ἄνω. Ο. αἴτησαι σεαυτῷ σημεῖον παρὰ κυρίου θεοῦ σου εἰς βάθος, ἢ εἰς ὕψος. Θ. αἴτησαι σεαυτῷ σημεῖον παρὰ κυρίου τοῦ θεοῦ σου, βάθωσον εἰς ᾅδην, ὕψωσον ἄνω.

ולא־אנסה את־יהוה 12. Α. Σ. Ο. Θ. οὐδὲ μὴ πειράσω κύριον.

ויאמר שמעו־נא בית דוד המעט מכם הלאות 13. אנשים כי תלאו גם את־אלהי Α. ἀκούσατε δὴ οἶκος Δαυὶδ, μὴ ὀλίγον μοχθεῖν ἀνδρα, ὅτι μοχθεῖτε καὶ τὸν θεόν μου; Σ. ἀκούσατε δὴ οἶκος Δαυὶδ, μὴ σὸν αὐτάρκες ὑμῖν κοπιᾶν ἀνθρώπους, ὅτι κοπιᾶτε ἐπὶ καὶ τὸν θεόν μου; Ο. καὶ εἶπεν, ἀκούσατε δὴ οἶκος Δαυὶδ, μὴ μικρὸν ὑμῖν ἀγῶνα παρέχειν ἀνθρώποις, καὶ πῶς κυρίῳ παρέχετε ἀγῶνα; Θ. καὶ εἶπεν, ἀκούσατε δὴ οἶκος Δαυὶδ, μὴ μικρὸν ὑμῖν ἀγῶνα παρέχειν ἀνδράσιν, ὅτι ἀγῶνα

1. *Heb. LXX.* rex Aram. *A. S. Vulg.* rex Syriæ.

H. ſicut moventur ligna ſylvæ a facie venti. *LXX.* quomodo in ſylva lignum a ſpiritu commoveatur. *Alius*, ſicut moventur ligna ſylvæ ex facie venti. *Vulg. ſicut moventur ligna ſylvarum a facie venti.*

3. *H. A. S. LXX. Th. Vul.* fullonis.

4. *H.* obſerva te & quieſce, *A. S.* cave & quieſce. *LXX.* cave quieſcas. *Th.* attende & quieſce. *Vulg. vide ut ſileas.*

5. *H. Th. Vulg.* Ephraim & filius Romeliæ. *LXX.* Aram, & filius Romeliæ.

6. *H.* & perrumpamus eam. *A.* & abſcindamus eam. *LXX.* avertemus eos. *Vul. avellamus eum.*

8. *H. LXX. Th.* caput Aram. *A. S. Vul.* caput Syriæ.

9. *H.* Someron. *A. S. Vul.* Samaria. *LXX.* Somoron.

H. ſi non credatis, quia non fideles eritis. *S. Vulg.* ſi non credideritis, non permanebitis. *LXX.* ſi non credideritis, neque intelligetis. *Th.* ſi non credideritis, nequaquam credetur vobis.

11. *H.* Pete tibi ſignum a Domino Deo tuo: profundam fac petitionem, vel eleva teipſum in excelſum. *A.* Poſtula tibi ſignum a Domino Deo tuo: deprime in infernum, eleva in altum. *S.* Pete tibi ſignum a Domino Deo tuo; deprime in infernum, aut in excelſum ſupra. *LXX.* Pete tibi ſignum a Domino Deo tuo, in profundum, aut in altum. *Th.* Pete tibi ſignum a Domino Deo tuo: deprime in infernum, eleva in altum. *Vulg. Pete tibi ſignum a Domino Deo tuo in profundum inferni, ſive in excelſum ſupra.*

12. *H. Vul.* & non tentabo Dominum. *A. S. LXX. Th.* neque tentabo Dominum.

13. *H.* Et dixit, Audite nunc, domus David, Numquid parum a vobis fatigare homines, quia fatigabitis etiam Deum meum? *A.* Audite ergo, domus David, Numquid parum eſt moleſtare virum, quoniam moleſti eſtis etiam Deo meo? *S.* Audite ergo, domus David, annon ſufficit vobis defatigare homines, quia defatigatis etiam Deum meum? *LXX.* Et dixit, Audite ergo, domus David, Numquid parum vobis eſt certamen præbere hominibus? cur Domino certamen præbetis? *Th.* Et dixit, Audite ergo, domus David, Numquid parum vobis eſt certamen præbere viris, quia

πρόχετε κύριε τῷ θεῷ μου;

certamen præbetis etiam Deo meo? *Vulg. Et dixit, Audite ergo, domus David, Numquid parum vobis eſt moleſtos eſſe hominibus, quia moleſti eſtis & Deo meo?*

לכן יתן אדני הוא לכם אות הנה העלמה 14.
הרה וילדה בן וקראת שמו עמנואל A. Θ. Διὰ τοῦτο δώσει κύριος αὐτὸς ὑμῖν σημεῖον· ἰδοὺ ἡ νεανὶς ἐν γαστρὶ συλλαμβάνει, καὶ τέξεται υἱόν, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Εμμανουήλ. Σ. Διὰ τοῦτο δώσει (κύριος) αὐτὸς ὑμῖν σημεῖον· ἰδοὺ ἡ νεανὶς συλλαμβάνει, καὶ τέξεται υἱόν, καὶ καλέσεις ὄνομα αὐτοῦ Εμμανουήλ. O. Διὰ τοῦτο δώσει κύριος αὐτὸς ὑμῖν σημεῖον· ἰδοὺ ἡ παρθένος ἐν γαστρὶ λήψεται, καὶ τέξεται υἱόν, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Εμμανουήλ.

14. *Hebr.* Ideo dabit Dominus ipſe vobis ſignum: Ecce virgo prægnans & pariens filium: & vocabis nomen ejus Emmanuel. *A. Th.* Propterea dabit Dominus ipſe vobis ſignum: Ecce adoleſcentula in utero concipit & parit filium, & vocabis nomen ejus Emmanuel. *S.* Propterea dabit Dominus ipſe vobis ſignum: Ecce adoleſcentula concipit & parit filium, & vocabis nomen ejus Emmanuel. *LXX.* Propterea dabit Dominus ipſe vobis ſignum: Ecce virgo in utero concipiet & pariet filium, & vocabis nomen ejus Emmanuel. *Vul. Propter hoc dabit Dominus ipſe vobis ſignum: Ecce virgo concipiet & pariet filium, & vocabitur nomen ejus Emmanuel.*

לדעתו מאום ברע ובחר בטוב 15. A. τοῦ γνῶναι αὐτὸν ἀπερρίφαι τὸ κακὸν, καὶ ἐκλέξασθαι τὸ ἀγαθόν. Σ. εἰς τὸ γνῶναι αὐτὸν ἀποδοκιμάσαι τὸ κακὸν, καὶ ἐκλέξασθαι τὸ ἀγαθόν. O. πρὶν γνῶναι αὐτὸν ἢ προελέσθαι πονηρὰ, ἐκλέξασθαι τὸ ἀγαθόν.

15. *H.* ad ſciendum ipſum reprobare in malo, & eligere in bono. *A.* ut ſciat ipſe abjicere in malo, & eligere in bono. *S.* ut ſciat ipſe reprobare malum, & eligere bonum. *LXX.* Priuſquam ſciat ipſe, aut præeligat mala, eligere bonum. *Vulg. ut ſciat reprobare malum, & eligere bonum.*

תעזב הארמה אשר־אתה קץ מפני שני מלכיה 16.
A. ἐγκαταλιφθήσεται ἡ χὼρ ἣν σὺ σκυλεύεις ἀπὸ προσώπου τῶν δύο βασιλέων αὐτῆς. Σ. ἐγκαταλιφθήσεται ἡ γῆ ἀφ' ἧς σὺ ἐγκακεῖς, ἀπὸ προσώπου τῶν δύο βασιλέων αὐτῆς. O. καὶ καταλιφθήσεται ἡ γῆ ἣν σὺ φοβῇ ἀπὸ προσώπου τῶν δύο βασιλέων. Θ. ἐγκαταλιφθήσεται ἡ γῆ ἣν σὺ βδελύσῃ, ἀπὸ προσώπου τῶν δύο βασιλέων αὐτῆς.

16. *H.* Derelinquetur humus, quam tu faſtidiens a facie duorum regum ejus. *A.* Derelinquetur humus, quam tu faſtidis a facie duorum regum ejus. *S.* Derelinquetur terra a qua tu vexaris, a facie duorum regum ejus. *LXX.* Et derelinquetur terra, quam tu times, a facie duorum regum. *Th.* Derelinquetur terra, quam tu abominaris, a facie duorum regum ejus. *Vul. Derelinquetur terra, quam tu deteſtaris, a facie duorum regum ſuorum.*

ליום בוא־אפרים מעל יהודה 17. A. Σ. ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς ἀπέστη Εφραὶμ ἀπὸ Ιούδα. O. ἀφ' ἧς ἡμέρας ἀφῆλεν Εφραὶμ ἀπὸ Ιούδα.

17. *H.* a die recedendi Ephraim deſuper Juda. *A. S.* a die qua receſſit Ephraim a Juda. *LXX.* ex qua die abſtulit Ephraim a Juda. *Vul. a diebus ſeparationis Ephraim a Juda.*

ישרק 18. A. συρίσῃ. O. συριεῖ.

18. *H. A. LXX. Vul.* ſibilabit.

אשר בקצה יארי בצרים Σ. Θ. αἳ κυριεύσουσιν ὅ ἐστιν ἐν μέρει ποταμοῦ Αἰγύπτου. O. ὃ κυριεύσει μέρους ποταμοῦ Αἰγύπτου.

H. quæ in extremo fluminum Ægypti. *S. Th.* quæ dominabuntur, quod eſt in parte fluvii Ægypti. *LXX.* qui dominabitur parti fluvii Ægypti. *Vulg. qua eſt in extremo fluminum Ægypti.*

לרבורה Εβραῖος καὶ Σύρος, σφηκί. O. μελίσσῃ.

H. LXX. Vul. api. *Hebr. & Syrus Interpretes,* veſpæ.

ובאו 19. A. O. Θ. καὶ ἐλεύσονται. Σ. καὶ ἥξουσιν.

19. *H. A. S. LXX. Th. Vul.* & venient.

בהער השכירה בעברי נהר 20. A. Θ. ἐν τῷ ξυρῷ τῷ μεμισθωμένῳ. A. μεμεθυσμένῳ. Σ. τοῖς μεμισθωμένοις ἐν τῷ πέραν τοῦ ποταμοῦ. O. ἐν τῷ ξυρῷ τῷ μεγάλῳ. O. Αλλ. ἐν τῷ ξυρῷ τῷ μεμισθωμένῳ πέραν τοῦ ποταμοῦ.

20. *H.* in novacula mercede conducta in trans flumen. *A. Th.* in novacula mercede conducta. *A.* inebriata. *S.* mercede conductos in tranſitu fluminis. *LXX.* in novacula magna. *LXX. aliter,* in novacula conducta trans flumen. *Vul. in novacula conducta, in his qui trans flumen ſunt.*

במלך אשור A. ἐν βασιλείᾳ Ασσυρίων. Σ Θ. ἐν τῷ βασιλεῖ τῶν Ασσυρίων. O. βασιλέως Ασσυρίων.

H. in rege Aſſur. *A.* in regno Aſſyriorum. *S. Th. Vulg.* in rege Aſſyriorum. *LXX.* regis Aſſyriorum.

יאכל חמאה 22. ※ Π. Φάγεται βούτυρον.

22. *H. Omnes,* comedet butyrum.

והיה 23. ※ Π. ἔσται.

23. *Heb. Omnes,* erit.

בחנים ובקשת 24. A. ἐν βέλεσι καὶ ἐν τόξῳ. O. μὴ βέλεις καὶ τοξεύματος.

24. *Heb. A.* in ſagittis & in arcu. *LXX.* cum ſagitta & arcu. *Vul. cum ſagittis & arcu.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. VII. Heſaiæ.

v. 1. A. Σ. βασιλεῖς Συρίας. Curterius ex Mſ. Jeſ.

v. 2. Ἄλλος, ὡς Γαλιλαῖοι &c. Idem.

v. 3. τῇ γυναικί. Curterius. οἱ Γ. ὁμοίως.

v. 4. A. φυλαξαι &c. Has lectiones mutuamur ex Theodoreto & Procopio.

v. 5. Θ. Ἐφραὶμ &c. Sic cum aſteriſco habet Curterius ex Mſ. Jeſ. LXX. legerunt haud dubie ארם qui reddunt Ἀράμ.

v. 6. A. ἐξ ὀνομ- Idem.

v. 8. A. Σ. Συρίας. Θ. Ἀράμ. Idem.

v. 9. A. Σ. Σαμαρείας. Idem.

Ibid. Σ. ἐὰν μὴ πιστεύσητε &c. Theodoretus. Latina vero Symmachi tantum adfert Hieronymus, ut nos edidimus.

v. 11. A. ὑπερόγκως &c. Haſce lectiones trium Interpretum plenas adfert Euſebius in Heſaïam. Ad Aquilam autem ante μετεώρισον videtur excidiſſe ἢ, *vel*, ut reſpondeat Hebraïco הגבה או השאל, ἢ μετεώρισον, *vel eleva*, aut *vel tolle*.

v. 12. Hieronymus: *Quamquam juxta Hebraï ſermonis ambiguitatem, in quo ſcriptum eſt* ULO ENASSE ADONAI, *& omnes ſimiliter tranſtulerunt*, non tentabo Dominum, *poſſit legi*, non exaltabo Dominum.

v. 13. A. ἀκούσατε δὴ &c. Hæ lectiones plenæ ex Euſebii Commentario in Heſaïam prodeunt.

v. 14. A. Θ. διὰ τοῦτο &c. Sic Euſebius in Demonſtratione Evangelica, itemque in Hiſtoria Eccleſiaſtica Valeſii p. 172. Hieronymus in hunc verſiculum: *In preſenti loco non ſcribitur* BETHULA, *ſed* ALMA, *quod præter LXX. qui poſuerunt* ἡ παρθένος, *omnes* adoleſcentulam *tranſtulerunt. Porro* ALMA *apud nos verbum ambiguum eſt. Dicitur enim &* adoleſcentula & abſcondita, *i.* ἀπόκρυφος. *In Geneſi legimus, ubi Rebecca dicitur* ALMA, *Aquilam non* adoleſcentulam, *nec* puellam, *ſed* abſconditam *tranſtuliſſe.* Et paulo poſt: *Ergo* ALMA *non ſolum* puella, *vel* virgo, *ſed cum ipſius* virgo abſcondita *dicitur & ſecreta, quæ nunquam virorum paterit aſpectibus, ſed magna parentum diligentiâ cuſtodita ſit. Linguâ quoque Punicâ, quæ de Hebræorum fontibus manare dicitur, proprie virgo* ALMA *appellatur.* Item Hieron. libro adverſus Jovinianum, tom. 4. col. 173. Irenæus item l. 3. ait Theodotionem & Aquilam vertiſſe, *Ecce adoleſcentula, νεανίς.*

Euſebius in Heſaïam dicit omnes Interpretes vertiſſe, ἡ παλαιὰ. Codex item Jeſ. οἱ Γ. παλαιὰ ὁμοίως. Philaſtrius autem Brixienſis ait Aquilam vertiſſe, *potens cum hominibus*: quæ verba reſpondent voci Hebraïcæ עמנו אל Sed vel Auctoris, vel Librariorum lapſu hæc interpretatio Aquilæ falſo adſcripta videtur.

v. 15. A. τῇ γνώσει &c. Curterius ex Cod. Jeſ.

v. 16. A. ἵνα ἐκλεκτὸν ἐκλέξηται &c. Hanc Aquilæ & Symmachi lectionem exhibet Euſebius in Demonſtratione Evangelica.

v. 17. A. Σ. διὰ τῆς ἡμέρας &c. Sic unus Codex & Theodoretus.

v. 18. A. συρίσει. Curterius ex Cod. Jeſ.

Ibid. Σ. Θ. αἱ συριάσουσι &c. Theodoretus.

Ibid. ὁ Ἑβρ. ἐν ὁ Σύρος, γερανί. Sic unus.

v. 19. A. Θ. O. ἐν ἰλαδεσσαις &c. Curterius.

v. 20. A. Θ. ἐν τῷ ξυρῷ &c. In Codice Jeſ. habetur in textu τῷ O. ἐν τῷ ξυρῷ τῷ μεγάλῃ τῷ μεμεθυσμένῳ, ὃ ἔστι πέρας τῆς πορείας. In margine vero ad vocem μεμεθυσμένῳ, notatur, A. ὁμοίως, quo ſignificatur Aquilam μεμεθυσμένῳ habuiſſe: deinde ſequitur, Θ. μεμεθυσμένῳ. Σ. τῆς μεμεθυσμένης ἐν τῷ πέρατι τῆς πορείας. poſtea in margine, ἐν ἄλλοις οὐκ ἔχει τὸ, ὃ ἔστι. Curterius hæc male legerat.

Ibid. A. ἐν βασιλεῖ Ἀσσυρίων &c. Euſebius in Demonſtratione Evangelica, p. 322.

v. 22. Π. Ἰ. πάντες ῥάχεται βάτοις. Curterius ex Mſ. Jeſ. præmiſſo aſteriſco.

v. 23. Π. ἴσται Ex eodem, præmiſſo item aſteriſco.

v. 24. A. ἐν βέλεσι &c. Ex eodem.

HESAIÆ CAP. VIII.

גליון גדול 1. A. κεφαλίδα μεγάλην. Σ. πῖνακος μέγα. O. τόμον καινοῦ μεγάλου. Θ. διφθέρωμα.

את אוריה הכהן 2. A. Σ. Θ. τὸν Οὐρίαν τὸν ἱερέα. O. τὸν Οὐρίαν.

וחיל 4. O. δυνάμιν. Αλλ. ※ τὴν δυνάμιν.

לפני מלך אשור A. εἰς πρόσωπον βασιλέως Ασσυρίων. O. ἔναντι βασιλέως Ασσυρίων.

לאמר 5. ※ λέγων.

מאס 6. Σ. ἀπεδοκίμασαν. O. μὴ βούλεσθαι.

השלח A. Σ. Θ. σιλωά. O. σιλωάμ.

רצין A. Σ. O. Θ. Ῥασίν. O. ἄλλως, Ραασσάν.

מלא־רחב ארצך 8. A. Σ. O. Θ. ὁ πλάτος τῆς χώρας σου.

1. *Heb.* volumen grande. *A.* volumen magnum. *S. Vul.* librum grandem. *LXX.* tomum novi magni. *Th.* diphtheroma.

2. *Heb.* Uriah Sacerdotem. *A. S. Th. Vulg.* Uriam Sacerdotem. *LXX.* Uriam.

4. *Hebr.* facultatem. *LXX. Alius*, virtutem. *Vulg. fortitudo.*

Hebr. ad faciem regis Aſſur. *A.* in faciem regis Aſſyriorum. *LXX. Vul.* coram rege Aſſyriorum.

5. *Heb.* ※ *Alius, Vulg.* dicens.

6. *Heb.* reprobavit. *S.* reprobarunt. *LXX.* eo quod non vult. *Vulg. abjecit.*

H. A. S. Th. Siloa. *LXX.* Siloam. *Vulg. Siloe.*

Heb. A. S. LXX. Th. Vulg. Raſin. *LXX. aliter*, Raaſſon.

8. *Heb.* plenitudo latitudinis terræ tuæ. *A. S. LXX. Th.* latitudinem regionis tuæ. *Vulg. latitudinem terræ tuæ.*

9. רעו עמים וחתו והאזינו כל מרחקי־ארץ התאזרו וחתו Οἱ Γ. σπουδάσατε λαοὶ, καὶ ἡττᾶσθε, καὶ ἐνωτίσασθε πάντα τὰ πόρρωθεν τῆς γῆς, παρεζώνυσθε καὶ ἡττᾶσθε. Ο. γνῶτε ἔθνη καὶ ἡττᾶσθε, ἐπακούσατε ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς, ἰσχύσατε ἡττᾶσθε.

9. *H.* Confringimini populi, & conterimini, & percipite auribus universi longinqui terræ: accingite vos & conterimini. *Tres Int.* Congregamini populi, & superamini, & auribus percipite omnia, quæ a longinquo terræ: circumcingimini & superamini. *LXX.* Cognoscite gentes, & vincimini: exaudite usque ad extremum terræ: qui prævaluistis vincimini. *Vul. Congregamini populi, & vincimini, & audite universa procul terræ: confortamini & vincimini: accingite vos, & vincimini.*

10. עצו עצה ותפר דברו דבר ולא יקום Οἱ Γ. βουλεύσασθε βουλὴν καὶ διασκεδασθήσεται, λαλήσατε λόγον καὶ οὐ στήσεται. Ο. καὶ ἐὰν αὖ βουλεύσησθε βουλὴν, διασκεδάσει κύριος, καὶ λόγον ὃν ἐὰν λαλήσητε, οὐ μὴ ἐμμείνῃ ἐν ὑμῖν.

10. *Hcb.* Consiliamini consilium, & dissipabitur: loquimini verbum, & non stabit. *Tres Int.* Consilium inietis & dissipabitur, loquemini verbum, & non stabit. *LXX.* Et quodcumque consilium consultaveritis, dissipabit Dominus: & verbum quodcumque locuti fueritis, non manebit in vobis. *Vulg. Inite consilium, & dissipabitur: loquimini verbum, & non fiet.*

כי עמנואל A. Θ. ὅτι μεθ' ἡμῶν ὁ ἰσχυρός. Σ. μεθ' ἡμῶν γὰρ ὁ θεός. Ο. ὅτι μεθ' ἡμῶν ὁ θεός.

Hcb. quia Emmanuel. *A. Th.* quia nobiscum fortis. *S.* nobiscum enim Deus. *LXX. Vul.* quia nobiscum Deus.

11. כי כה אמר יהוה אלי בחזקת היד ויסרני מלכת בדרך העם־הזה לאמר Σ. εἶπεν κύριος πρός με ὡς ἐν κράτει τῆς χειρὸς, καὶ ἀπέστησέ με μὴ πορεύεσθαι τῇ ὁδῷ τοῦ λαοῦ τούτου, λέγων. Ο. οὕτω λέγει κύριος, τῇ ἰσχυρᾷ χειρὶ ἀπειθοῦσι τῇ πορείᾳ τῆς ὁδοῦ τοῦ λαοῦ τούτου λέγοντες.

11. *Hebr.* Quia sic dicit Dominus ad me in fortitudine manus, & erudivit me ab eundo in via populi hujus, dicendo. *S.* Dixit Dominus ad me tamquam in fortitudine manus, & recedere fecit me ne ambularem in via populi hujus, dicens. *LXX.* Sic dicit Dominus, forti manu detrectant incessum viæ populi hujus, dicentes. *Vul. Hæc enim ait Dominus ad me: sicut in manu forti erudivit me, ne irem in via populi hujus, dicens.*

12. לא־תאמרון קשר לכל אשר־יאמר העם הזה קשר Σ. οὐκ ἐρεῖτε ἀπάρσεις πᾶν ὃ ἐὰν εἴπῃ ὁ λαὸς, ἄπαρσις. Ο. μήποτε εἴπωσι σκληρόν· πᾶν γὰρ ὃ ἐὰν εἴπῃ ὁ λαὸς οὗτος, σκληρόν ἐστι.

12. *Heb.* Non dicatis, conjuratio: ad omnia quæ dicet populus iste, conjuratio. *S.* Non dicetis conjuratio, quidquid dixerit populus, conjuratio. *LXX.* Ne forte dixerint, durum: omne enim quodcumque dixerit populus hic, durum est. *Vulg. Non dicatis, conjuratio: omnia enim quæ loquitur populus iste, conjuratio est.*

את־יהוה צבאות 13. A. Θ. ※ τὸν κύριον. Ο. κύριον. ※ Σ. Θ. τῶν δυνάμεων. In O. vacat.

13. *Heb. A. LXX. Th. Vulg.* Dominum. *Heb. Vulg.* exercituum. *S. Th.* virtutum. *In LXX. vacat.*

14. והיה למקדש ולאבן נגף ולצור מכשול לשני בתי ישראל לפח ולמוקש לישב ירושלם A.... καὶ εἰς τέρεον σκανδάλου τοῖς δυσὶν οἴκοις Ισραηλ. . . . . Σ. εἰς λίθον προσκόμματος καὶ εἰς πέτραν πτώματος τοῖς δυσὶ οἴκοις Ισραὴλ, εἰς παγίδα καὶ εἰς σκάνδαλον οἰκοῦσιν Ιερουσαλήμ. Ο. καὶ οὐχ ὡς λίθου προσκόμματι συναντήσεσθε, οὐδὲ ὡς πέτρας πτώματι. οἱ δὲ οἶκοι Ιακὼβ ἐν παγίδι, καὶ ἐν κοιλάσματι ἐγκαθήμενοι ἐν Ιερουσαλήμ. Θ. καὶ λίθον προσκόμματος καὶ εἰς πέτραν πτώματος τοῖς δυσὶν οἴκοις.

14. *H.* Et erit in sanctuarium, & in lapidem percussionis, & in petram offensionis duabus domibus Israel: in laqueum & in rete habitanti Jerusalem. *A.*... & in solidum scandali duabus domibus Israel. . . . . *S.* in lapidem offensionis, & in petram ruinæ duabus domibus Israel, in laqueum & in scandalum habitantium Jerusalem. *LXX.* Et non ut lapidi offensionis occurretis, neque ut petræ ruinæ. Domus autem Jacob in laqueo, & in convalle sedentes in Jerusalem. *Th.* Et lapidem offensionis, & in petram ruinæ duabus domibus. *Vulg. Et erit vobis in sanctificationem. In lapidem autem offensionis & in petram scandali, duabus domibus Israel, in laqueum & in ruinam habitantibus Jerusalem.*

ובשלו 15. A. σκανδαλισθήσονται. Σ. προσκόψουσι. Ο. ἀδυνατήσουσιν.
ונוקשו ונלכדו Σ. καὶ παγιδευθήσονται, καὶ συλλη-

15. *Hebr.* impingent. *A.* scandalizabuntur. *S. Vulg.* offendent. *LXX.* infirmi erunt.
Hebr. S. Vulg. & irretientur & capientur.

φθήσονται. O. καὶ ἐξιοῦσι καὶ ἁλώσονται.

16. 17. צור התעודה חתום התורה בלמדי וחכיתי A. ליהוה המסתיר פניו מבית יעקב וקויתי לו
ἔνδησον μάρτυριον, σφράγισον νόμον εἰς διδαχάς μου· καὶ προσδέξομαι τὸν θεὸν τὸν ἀποκρυβόντα τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ οἴκου Ιακώβ, καὶ ὑπομενῶ αὐτόν. Σ. δῆσον μάρτυριον, σφράγισαι τὸν νόμον εἰς τοὺς διαστάλμασί μου, καὶ προσδεχήσω τὸν κύριον τὸν κρυβόντα τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ οἴκου Ιακώβ, καὶ ἀναμενῶ αὐτόν. O. τότε φανεροὶ ἔσονται οἱ σφραγιζόμενοι τὸν νόμον τοῦ μὴ μαθεῖν, καὶ ἐρῶ, μενῶ τὸν θεὸν τὸν ἀποστρέφοντα τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ οἴκου Ιακώβ, καὶ πεποιθὼς ἔσομαι ἐπ' αὐτῷ.

18. הנה אנכי והילדים אשר נתן־לי יהוה לאותות ולמופתים בישראל מעם יהוה צבאות השכן בהר ציון Οἱ λοιποὶ, ἰδοὺ ἐγὼ καὶ τὰ παιδία μου, ἃ δέδωκέ μοι ὁ κύριος εἰς σημεῖα, καὶ εἰς τέρατα ἐν Ισραὴλ παρὰ κυρίου τοῦ δυναμέως τοῦ κατοικοῦντος ἐν ὄρει Σιών. O. ἰδοὺ ἐγὼ καὶ τὰ παιδία ἃ μοι ἔδωκεν ὁ θεός, καὶ ἔσαι σημεῖα καὶ τέρατα ἐν τῷ οἴκῳ Ισραήλ.

19. ידרש A. Θ. ἐκζητήσαι. O. ἐκζητῆσαι.

21. ועבר בה נקשה ורעב והיה כירעב והתקצף Σ. καὶ προελεύσεται δὲ αὐτοῦ ἐσκανδαλισμένος καὶ πεινάσει, ἔσαι δ' ὅταν πεινάσῃ καὶ προξυνθῇ. O. καὶ ἥξει ἐφ' ὑμᾶς σκληρὸς λιμὸς, καὶ ἔσαι ὡς ἂν πεινάσητε, λυπηθήσεσθε.

וקלל במלכו A. Θ. καὶ καταράσεται τὸν βασιλέα αὐτοῦ. Σ. καὶ καταράσεται βασιλέα ἑαυτοῦ. O. καὶ κακῶς ἐρεῖτε τοὺς ἄρχοντας.
ובאלהיו Σ. πάτριαρχα εἴδωλα. O. καὶ τὰ πάτρια.

LXX. & appropinquabunt, & capientur.

16. 17 *H.* Liga conteſtationem: obſigna legem cum diſcipulis meis. Et præſtolabor Dominum abſcondentem facies ſuas a domo Jacob: & expectabo eum. *A.* Liga teſtimonium, ſigna legem in diſcipulis meis, & excipiam Dominum abſcondentem faciem ſuam a domo Jacob, & expectabo eum. *S.* Liga teſtimonium: ſigna legem in præceptis meis. Et expectabo Dominum, abſcondentem faciem ſuam a domo Jacob, & præſtolabor eum. *LXX.* Tunc manifeſti erunt, qui obſignant legem, ut non diſcant. Et dicet, expectabo Deum, qui avertit faciem ſuam a domo Jacob, & fidens ero ſuper eum. *Vulg. Liga teſtimonium, ſigna legem in diſcipulis meis. Et expectabo Dominum, qui abſcondit faciem ſuam a domo Jacob, & præſtolabor eum.*

18. *Heb.* Ecce ego & nati, quos dedit mihi Dominus in ſigna, & in portenta in Iſrael a Domino exercituum, habitante in monte Sion. *Reliqui*, Ecce ego & pueri mei, quos dedit mihi Dominus in ſigna, & in portenta Iſrael a Domino virtutum, habitante in monte Sion. *LXX.* Ecce ego & pueri, quos mihi dedit Deus: & erunt ſigna & prodigia in domo Iſrael. *Vulg. Ecce ego & pueri mei, quos dedit mihi Dominus in ſignum, & in portentum Iſrael a Domino exercituum, qui habitat in monte Sion.*

19. *H. Vulg.* requiret. *A. Th.* exquiret. *LXX.* exquirunt.

21. *Hebr.* Et tranſibit per ipſam induratus, & eſuriens: & erit cum eſurierit, & iraſcetur. *S.* Et tranſibit ab eo ſcandalizatus, & eſuriet. Erit autem cum eſurierit & exacerbatus fuerit. *LXX.* Et veniet ſuper vos dura fames: & erit ut eſurieritis, contriſtabimini. *Vulg. Et tranſibit per eam, corrues & eſuriet: & cum eſurierit, iraſcetur.*

Heb. & maledicet in regem ſuum. *A. Th.* & maledicet in rege ſuo. *S. Vulg.* & maledicet regi ſuo. *LXX.* & maledicetis principem.

Heb. & in deum ſuum. *S.* patrarcha idola: *LXX.* paterna. *Vul. deo ſuo.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. VIII. Heſaïæ.

v. 1. A. κεφαλίδα &c. Ex Euſebio in Heſaïam, qui habet, ἢ τεῦχος, ἢ διφθέρωμα, ἢ κεφαλίδα καὶ τὰς λοιπάς. quæ verba ex Euſebio, ut videtur, deſumta repetit Procopius. Et ex Curterio, apud quem Aquilæ & Symmachi tantum lectiones habentur ſic, A. κεφαλίδα μεγάλην. Σ. τεῦχος μέγα. Κεφαλίδα, ad literam *capitulum*; ſed hîc uſurpatur pro volumine.

v. 2. Curterius ex Mſ. Jeſ. οἱ Γ. τὸν ἱερέα.

v. 4. ΑΛΛ. τὸ δὲ ὑμέτερον. Articulum τὸ cum aſteriſco notat ad marginem Curterius, ut indicetur ſic in Hexaplari τοῦ O. Editione reſtitutum fuiſſe.

Ibid. A. εἰς πρόσωπον &c. Euſeb. Demonſtr. Evang. p. 331.

v. 5. ※ λέγων. Sic cum aſteriſco in margine habet Curterius, quo notatur id a LXX. omiſſum ex aliis Editionibus poſitum fuiſſe.

v. 6. Σ. ἀπεδοκίμασαν. Procopius.

Ibid. Curterius, οἱ Γ. Σιλωὰμ.

Ibid. In textu τοῦ O. Mſ. Jeſ. legitur Ραασών. Ad marg. οἱ Γ. Ραασὶν, & ſic habetur in Edit. Rom. Proclivis eſt commutatio τῦ ι in υ

v. 8. Ad illud, τὸ πλάτος τῆς χώρας σου, notat Curterius ex Mſ. Jeſ. οἱ Γ. ὅμως. lege ὁμοίως.

v. 9. Hieronymus: *Pro* congregamini, *ſive* infirmamini, *& conſtringimini, ut interpretati ſunt alii; LXX. poſuerunt*, ſcitote. *Verbum enim Hebraïcum* ROU, *propter* RES *litera &* DALETH *ſimilitudinem, intellexerunt* DOU. Cum his pugnare videtur Theodoretus, qui ait. Εἰρήκασι δὲ οἱ τρεῖς ἑρμηνευταὶ τὸ χωνεύσατε τοῦτο· συναγράφοντες λαοὶ καὶ ἡττᾶσθε &c. ubi conſequenter hunc & ſequentem verſum ſecundùm trium interpretationem adfert. Certum quidem eſt οἱ τρεῖς & οἱ Γ. ſignificare Aquilam, Symmachum, & Theodotionem. Hieronymus vero, cum tres alias inter-

6. כי־ילד ילד־לנו בן נתן־לנו והיתה המשרה
על־שכמו ויקרא שמו פלא יועץ אל גבור אביעד
שר־שלום A. ὅτι παιδίον ἐγεννήθη ἡμῖν, υἱὸς
ἐδόθη ἡμῖν, καὶ ἐγένετο ὁ μέτρον ἐπ' ὤμῳ αὐτοῦ.
καὶ ἐκλήθη (al. ἐκάλεσε) τὸ ὄνομα αὐτοῦ θαυ-
μαστὸς, σύμβουλος, ἰσχυρὸς, δυνατὸς, πατὴρ ἔτι,
ἄρχων εἰρήνης. Σ. νεανίας γὰρ ἐγεννήθη ἡμῖν, υἱὸς
ἐδόθη ἡμῖν, καὶ ἔσται ἡ παιδεία αὐτοῦ ἐπὶ τῷ ὤμῳ
αὐτοῦ, καὶ κληθήσεται τὸ ὄνομα αὐτοῦ παραδοξασ-
μὸς, βουλαῖος, ἰσχυρὸς, δυνατὸς, πατὴρ αἰῶνος,
ἄρχων εἰρήνης. Ο. ὅτι παιδίον ἐγεννήθη ἡμῖν,
υἱὸς καὶ ἐδόθη ἡμῖν, οὗ ἡ ἀρχὴ ἐγενήθη ἐπὶ τῷ
ὤμου αὐτοῦ, καὶ κεκλήται τὸ ὄνομα αὐτοῦ, μεγά-
λης βουλῆς ἄγγελος· ἄξω γὰρ εἰρήνην ἐπὶ τοὺς
ἄρχοντας καὶ ἰατρείαν αὐτοῖς. Θ. . . . . .
καὶ ἔσται ἡ παιδεία αὐτοῦ ἐπὶ τῷ ὤμου αὐτοῦ, καὶ
ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ θαυμαστῶς βουλεύων,
ἰσχύων, δυνάστης, πατὴρ αἰώνιος, ἄρχων εἰρήνης.

6. *Heb.* Quia gnatus natus est nobis, filius datus est nobis, & erit principatus super humerum ejus, & vocabitur nomen ejus admirabilis, consiliarius, Deus, fortis, pater æternitatis, princeps pacis. *A.* Quia puer natus est nobis, filius datus est nobis, & facta est mensura super humerum ejus: & vocatum est (*al.* vocavit) nomen ejus, admirabilis, consiliarius, fortis, potens, pater adhuc, princeps pacis. *S.* Adolescens enim datus est nobis, filius datus est nobis, & erit disciplina ejus super humerum ejus, & vocabitur nomen ejus, admirabilitas, consiliarius, fortis, potens, pater sæculi, princeps pacis. *LXX.* Quia parvulus natus est nobis, filius & datus est nobis, cujus principatus factus est super humerum ejus: & vocatur nomen ejus magni consilii Angelus. Adducam enim pacem super principes, & sanitatem ei. *Th.* . . . & erit disciplina ejus super humerum ejus: & vocavit nomen ejus admirabiliter consulens, fortis, potens, pater sæculi, princeps pacis. *Vulg. Parvulus enim natus est nobis, & filius datus est nobis, & factus est principatus super humerum ejus: & vocabitur nomen ejus admirabilis, consiliarius, Deus, fortis, pater futuri sæculi, princeps pacis.*

למרבה המשרה 7. A. πολλῆς τῷ μέτρῳ. Ο. μεγάλη ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ. Θ. ἐπληθύνθη παιδεία. Αλλ. Θ. ἐπληθύνθη ἡ παιδεία:

7. *Heb.* ad multiplicandum principatum. *A.* multæ mensuræ. *LXX.* magnus principatus ejus. *Th.* multiplicata est disciplina. (*al. Th.* ad multiplicandam disciplinam. *Vul. multiplicabitur ejus imperium.*

ולשלום אין קץ A. καὶ ἡ εἰρήνης αὐτοῦ οὐκ ἔστι πέρας. Ο. καὶ ἡ εἰρήνης αὐτοῦ οὐκ ἔστιν ὅριον. Θ. καὶ ἡ εἰρήνης αὐτοῦ οὐκ ἔσται τέλος.

H. & ad pacem non finis. *A.* & pacis ejus non est finis. *LXX.* & pacis ejus non est terminus. *Th.* & pacis ejus non erit finis. *Vulg. & pacis non erit finis.*

ועד־עולם קאת A. ἕως αἰῶνος, ζῆλος. Ο. καὶ εἰς ἡ αἰῶνα, ζῆλος.

Heb. A. & usque in sæculum zelus. *LXX.* & in sæculum zelus. *Vul. & usque in sempiternum, zelus.*

דבר 8. A. ῥῆμα. Οἱ λοιποὶ, ἡ λοιμόν. Ο. θάνατον.

8. *Hebr. A. Reliqui, Vul.* verbum. *LXX.* mortem.

שקמים 10. Ο. συκαμίνους, ἀπὸ συκαμίνων, ἢ συκομόρων καὶ τοὺς λοιποὺς.

10. *H.* sycomori. *LXX.* sycaminos. *Reliqui, Vulg.* sycomoros.

את־איבין 11. Ο. τοὺς ἐχθροὺς ※ A. Σ. Θ. αὐτοῦ.

11. *Heb. Vul.* inimicos ejus. *LXX.* inimicos ※ *A. S. Th.* ejus.

פלשתים 12. Οἱ λοιποὶ, τοὺς Φιλισταίους. Ο. τοὺς Ἕλληνας.

12. *Heb.* Philisthiim. *Reliqui, Vul.* Philistiim. *LXX.* Græcos.

ובלע 14. A. καὶ ὀλοθρεύσει. Σ. καὶ ἐξολοθρεύσει. Ο. καὶ ἀφελεῖ. Θ. καὶ ἀφελεῖ.

14. *Heb.* & excidet. *A.* & perdet. *S. Vulg.* & disperdet. *LXX.* & abstulit. *Th.* & auferet.

ונשוא פנים 15. Σ. καὶ αἰδέσεται. Ο. καὶ τοὺς τὰ ἀπρόσωπα θαυμάζοντας.

15. *Heb.* & acceptus facie. *S. Vulg.* & honorabilis. *LXX.* & eos qui facies admirantur.

הוא ראש A. αὐτὸς κεφαλή. Ο. αὕτη ἡ ἀρχή.

Heb. & quatuor Int. ipse caput. *LXX.* hoc est principium. *Vul. ipse est caput.*

את־יתמיו ואת־אלמנתיו 17. A. Σ. Θ. τοὺς ὀρφανοὺς αὐτοῦ καὶ τὰς χήρας αὐτοῦ. Ο. τοὺς ὀρφανοὺς αὐτῶν, καὶ τὰς χήρας αὐτῶν.

17. *Hebr.* & pupillorum ejus, & viduarum ejus. *A. S. Th.* pupillos ejus & viduas ejus. *LXX.* pupillos eorum & viduas eorum. *Vul. & pupillorum ejus & viduarum.*

ידו 21. A. Σ. Θ. ἡ χεὶρ ※ αὐτοῦ. Ο. ἡ χεὶρ.

21. *H. A. S. Th. Vul.* manus ejus. *LXX.* manus.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. IX. Hesaïæ.

v. 1. Σ. ἡ οἱ λοιποὶ, ὁ φοβῶς ἐταίχωσεν &c. Sic Procopius, qui dicit Reliquos Interpretes ut Symmachum habuisse, quia non tantum differebant a Symmacho, quantum a LXX. Interpretibus. Cod. unus tamen notat A. & Th. habuisse, ὡδὸν θαλάσσης. Hieronymus & Procopius aiunt Aquilam legisse, ὅρους τῶν ἐθνῶν Hieronymus: *Pro* Galilæa gentium, *Aquila* ὅρους gentium; *Symmachus* terminos gentium *interpretati sunt.*

v. 3. Σ. ἐνεδύναμωσε τὸ ἔθνος &c. Lectionem Symmachi habet Procopius; Theodotionis Curterius. In hunc locum ait Hieronymus Alios, *magnificasti*, vertisse. Hic LXX. negativam לֹא vel non legerunt, vel pro particula לו habuerunt; quod etiam alibi contigit. Symmachus vocem שמחה cum sequenti שמו conjungit, εὐφροσύνῃ εὐφράνθησονται, *lætitia lætabuntur.* Alii cum præcedenti copulant.

Ibid. Σ. εὐφροσύνῃ &c. Sic Eusebius Comment. in Hesaïam.

v. 4. Θ. ἀναβοώσης &c. Eusebius. Hieronymus vero ait Theodotionem vertisse *exaltorem.*

v. 5. Σ. πᾶσα βία ἰσχύσεν &c. Ex Procopio.

v. 6. Α. ὅτι παιδίον &c. Has lectiones mutuamur ex Curterio, Eusebio & Theodoreto, qui ait illud Aquilæ, ἰσχυρὸς ῥωμαῖος, sic Hebraïce exprimi לא גבור Procopius vero, לא גבור. Eusebius ait in Demonstrat. Evang. Symmachum habere, τιτανίας ἢ ἰσχύσε. Sed præstat lectio Curterii ex Cod. Jes. τιτανίας ἢ ἐχυρώθη. Hallucinatur porro Drusius cum ait in Procopio, id est, in Editione textûs Hesaïæ a Jo. Curterio ex Cod. Jes. cum Procopio posita, legi παρεχρήσθη: nam ibi mendose legitur Ραρεχρήσθη pro ἢ ἐχυρώθη, ut liquet. In illud Aquilæ, μέτρον, Hieronymus: *Aquila verbi ambiguitate deceptus* μέτρον, *i.* mensuram, *interpretatus est, quæ Hebraïcè & Latinè eodem appellatur nomine.* Quæ nota pertinet etiam ad versum sequentem. מטרה *mistra*, est principatus: משורה *mesura*, est mensura. Primo autem modo legitur.

v. 7. Α. πολλῆς τῷ μέτρῳ. Curterius ex Mss. Jes. & ibid. Θ. ἐνεπλήσθη παιδείας; pro ἐνεπλήσθη. Sed Eusebius in Demonstr. Evang. habet, Θ. τῶν πεπληθυσμένων τῶν παιδείων.

Ibid. Α. ἐν τῇ ὑψηλῇ &c. Eusebius in Demonstrat. Evang. Theodotionis vero lectionem adfert idem in Comment.

Ibid. Α. ἐν ἧς αἰχμὴ ὁ ζῆλος. Curterius ex Ms. Jes.

v. 8. Α. ῥῆμα &c. Ex Curterio & Procopio. Cyrillus, λόγον ἀπέστειλε ὁ Ἰακὼβ, καὶ πλὴν ἐπέπεσεν τοῖς Ἑβραίοις.

v. 10. Ο. συκαμίνους ἀλλὰ συκαμίνους, ἃ συκομόρους καὶ τοὺς λοιπούς. Ex Eusebii Commentario in Hesaïam.

v. 11. Α. Σ. Θ. τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ. Curterius, cum asterisco ad vocem, αὐτοῦ.

v. 12. οἱ λοιπ. τοὺς Φιλισταίους. Sic unus Codex.

v. 14. Α. ἐκ ὑλοτόμου &c. Ex Procopio & Eusebio.

v. 15. Σ. ἐξ αἰδοίου. Sic Eusebius in Hesaïam, & Procopius.

Ibid. οἱ Δ. αὐτὸς κεφαλή. Curterius. Vide quæ diximus in Præliminaribus de nota οἱ Δ.

v. 17. Curterius ex Ms. Jes. οἱ Γ. bis αὐτῷ pro αὐτοῦ, quod habetur in τοῖς Ο.

v. 21. οἱ Γ. αὐτῷ. Curterius.

HESAIÆ CAP. X.

2. להטות מרך דלים ולגזל משפט עניי עמי להיות אלמנות שללם ואת־יתומים יבוזו Θ. ἐκκλίοντες κρίσιν πτωχῶν, ἁρπάζοντες κρίμα πενήτων τοῦ λαοῦ μου, ὥστε εἶναι αὐτοῖς χήραν εἰς ἁρπαγήν, καὶ ὀρφανοὺς εἰς σκῦλα. Alλ. ἁρπάζοντες τὸ δίκαιον κρίμα ὑπὲρ τῶν πτωχῶν, καὶ ἁρπάζοντες τὰ τῶν πενήτων τοῦ λαοῦ, ὥστε εἶναι αὐτοῖς χήραν εἰς καταβρωμα καὶ ὀρφανοὺς εἰς κέρδος.

2. *Hebr.* ad pervertendum judicium tenuium, & ad rapiendum judicium afflictorum populi mei, ut essent viduæ spolia eorum, & pupillos diriperent. *LXX.* declinantes judicium inopum, rapientes causam pauperum populi mei, ita ut sit ipsis vidua in direptionem, & pupillus in prædam. *Alius*, pervertentes justum judicium super pauperibus, & diripientes quæ sunt inopum populi, ita ut sit eis vidua in cibum, & pupillus in lucrum. *Vulg. ut opprimerent in judicio paupères, & vim facerent causæ humilium populi mei: ut essent viduæ præda eorum, & pupillos diriperent.*

לגזל משפט A. Σ. Θ. ※ καὶ: ἁρπάζοντες κρίσιν. Ο. ἁρπάζοντες κρίμα.

Hebr. ad rapiendum judicium, *A. S. Th.* & rapientes judicium. *LXX.* rapientes causam. *Vulg. & vim facerent causæ.*

בלתי כרע תחת אסיר 4. Α. Σ..... αἰχμαλωσίαν. Ο. ἵνα μὴ ἐμπεσῶν εἰς ἀπαγωγήν. Θ. ἵνα μὴ κάμψας ὑπὸ δεσμόν.

4. *Heb.* absque me corruit sub vinctum. *A. S.*..... captivitatem. *LXX.* ut non incidatis in abductionem. *Th. Vulg.* ne incurvemini sub vinculo.

ותחת הרוגים יפלו ※ Θ. καὶ ὑποκάτω αἰχμαλώτων πεσοῦνται.

Heb. Alius, *Vul.* furor. *LXX.* ira.

אף Ο. ἡ ὀργή. Αλλος, θυμός.

לשלל שלל 6. Ο. ποιῆσαι σκῦλα ※ Α. Θ. ἵ: ποιῆσαι σκύλα.

6. *Hebr.* ad spoliandum spolium. *LXX.* ut faciat spolia. ※ *A. Th.* ad faciendum spolia. *Vulg. ut auferat spolia.*

גוים לא מעט 7. Α. ἔθνη σὺ ὀλίγως. Σ. Ο. Θ. σὺ ὀλίγα.

7. *Hebr. A.* gentes non parum. *S. LXX. Th.* non paucas. *Vul. gentium non parcarum.*

באשר כצאה ידי לממלכת האליל 10. Ο. ὃν τρόπον ταύτας ἔλαβον, καὶ πάσας τὰς ἀρχὰς λήψομαι. Θ. καθάπερ εὗρεν ἡ χείρ μου τὰς βασιλείας τῶν εἰδώλων.

ובמח ידי עשתי 13. Σ. ἐν τῇ δυνάμει τῆς χειρός ἐποίησα. Ο. ἐν τῇ ἰσχυῖ ποιήσω.

וידי 14. Π. τῇ χειρί ※ μου. Ο. τῇ χειΐ.

ופצה פה ומצפצף Ο. ἢ ἀντείπῃ μοι. ※ Θ. καὶ ἀνοίγων ὃ τόμα, καὶ τρίζων.

וקדושו ללהבת 17. Σ. καὶ ὁ ἅγιος αὐτῆς εἰς φλόγα. Ο. καὶ ἁγιάσῃ αὐτὸν ἐν πυΐ.

ואכלה שיתו ושמריו ביום אחד Σ. καὶ καταφάγεται τὰ ἀποκείμενα αὐτῆς, ἃ τὰ πεφυλαγμένα αὐτῆς ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ. Ο. ἃ φάγεται ὡσεὶ χόρτον ἢ ὕλλω ἐν ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.

כבוד יערו וכרמלו מנפש ועד־בשר יכלה 18. והיה כמסס נסס Σ. ἃ ἡ δόξα τῆς δρυμοῦ αὐτῆς, καὶ τῆς καρμήλου αὐτῆς· ἀπὸ ψυχῆς ἕως σαρκὸς ἀναλωθήσεται, ἃ ἔσται ὡς τετηκὼς φεύγων. Ο. ἀποσβεσθήσεται τὰ ὄρη καὶ οἱ βουνοὶ, καὶ οἱ δρυμοὶ, καὶ καταφάγεται ἀπὸ ψυχῆς ἕως σαρκῶν, καὶ ἔσται ὁ φεύγων ὡς ὁ φεύγων ἀπὸ φλογὸς καιομένης.

וכאר עץ יערו במספר יהיו ונער יכתבם 19. Σ. καὶ ἡ ὑπόλοιπα τῶν ξύλων τοῦ δρυμοῦ αὐτῆς ἀριθμῷ ἔσονται, καὶ παιδίον γράψῃ αὐτά. Ο. καὶ οἱ καταλελειμμένοι ἀπ' αὐτῶν ἀριθμὸς ἔσονται, καὶ παιδίον γράψῃ αὐτούς. Α. παῖς. Θ. παιδάριον.

עמך 22. Ο. ὁ λαός. Θ. ὁ λαός σου.

אדני יהוה צבאות 23. Α. κύριος ὁ θεὸς τραπεζῶν. Σ. Θ. κύριος ※ ὁ θεὸς τῶν δυνάμεων. Ο. κύριος.

בקרב כל־הארץ Σ. Θ. ἐν μέσῳ πάσης τῆς γῆς. Ο. ἐν τῇ οἰκουμένῃ ὅλῃ.

כשבט יכה ומטהו ישא־עליך בדרך מצרים 24. Σ. ἐν ῥάβδῳ πλήξῃ σε, καὶ τὴν βακτηρίαν αὐτῆς ἐπάρῃ [Α. ἀρῇ] ὅτι οὐ δῷ τὴν ὁδὸν Αἰγύπτιε. Ο. ὅτι ἐν ῥάβδῳ παταξῇ σε· πληγὴν γὰρ ἐπάγω ὅτι οὐ τῶν ἰδίων ἐδὸν Αἰγύπτιε.

בצור עורב 26. Α. ἐν πέτρᾳ Ωρήβ, Σ. ἐν σοὺρ Χωρήβ. Ο. ἐν τόπῳ θλίψεως. Θ. σοὺρ Ωρήβ.

ונחבל על 27. Ο. καὶ καταφθαρήσεται ὁ ζυγός. Θ. καὶ διαφθαρήσεται κλοιός.

במגרון 28. Α. Σ. ※ ὃ Ἑβραϊκὸν, Μαγρών. Ο. Μαγεδώ. Θ. Μαγεδών.

בלון 29. Α. αὐλισθεῖον. Σ. αὐλισμός. In O.

10. *Hebr.* Quemadmodum invenit manus mea ad regna vanitatis. *LXX.* Sicut has cepi, ſic omnes principatus capiam. *Th.* Sicut invenit manus mea regna idoli. *Vulg. Quomodo invenit manus mea regna idoli.*

13. *Heb, Vul.* in fortitudine manus meæ feci. *S.* in virtute manus feci. *LXX.* in fortitudine faciam.

14. *Heb. Vul.* manus mea *omnes*, manu mea. *LXX.* manu.

Hebr. & aperiens os, & garriens. *LXX.* aut contradicat mihi. ※ *Th.* & aperiens os, & ſicut paſſer ſtridens. *Vul. & aperiret os, & ganniret.*

17. *Heb. S.* & ſanctus ejus in flammam. *LXX.* & ſanctificabit eum in igne. *Vulg. & ſanctus ejus in flamma.*

Hebr. & devorabit ſpinam. ejus, & veprem ejus in die una. *S.* & devorabit repoſita ejus, & quæ ab ipſo ſervantur in die una. *LXX.* & cómedet ſicut fœnum ſylvam die illa. *Vulg. & devorabitur ſpina ejus, & vepres ejus in die una.*

18. *Heb.* Gloria ſylvæ ejus & Carmeli ejus ab anima, & uſque ad carnem conſumet: & erit ſicut liqueſcere vexilliferum *S.* & gloria ſylvæ ejus, & Carmeli ejus, ab anima uſque ad carnem conſumetur, & erit tamquam cæſus fugiens. *LXX.* Extinguentur montes, & colles, & ſaltus, & devorabit ab anima uſque ad carnes; & erit qui fugit quaſi qui fugit a flamma ardenti. *Vulg. Et gloria ſaltus ejus & Carmeli ejus ab anima uſque ad carnem conſumetur; & erit terrore profugus.*

19. *H.* Et reſiduum lignum ſylvæ ejus, numerus erunt: & puer ſcribet ea. *S.* Reſidua autem lignorum ſylvæ ejus numero erunt: & puer ſcribet ea. *LXX.* Et qui relicti ſunt ab eis numerus erunt: & puer ſcribet eos. *A.* puer. *Th.* puerulus. *Vul. Et reliquiæ ligni ſaltus ejus præ paucitate numerabuntur: & puer ſcribet eos.*

22. *Heb. Th. Vul.* populus tuus. *LXX.* populus.

23. *Hebr.* Dominus, Dominus exercituum. *A. Vulg.* Dominus Deus exercituum. *S. Th.* Dominus Deus virtutum. *LXX.* Dominûs.

Hebr. S. Th. Vulg. in medio univerſæ terræ. *LXX.* in orbe toto.

24. *Hebr. Vul.* In virga percutiet te, & baculum ſuum levabit ſuper te in via Ægypti. *S.* in virga percutiet te, & baculum ſuum elevabit (*A.* elvabit) ſuper te per viam Ægypti. *LXX.* Quia in virga percutiet te: plagam enim inducam ſuper te ad videndum viam Ægypti.

26. *Hebr. A. Vulg.* in petra Oreb. *S.* in Sur Choreb. *LXX.* in loco tribulationis. *Th.* Sor Oreb.

27. *Heb. LXX.* & corrumpetur jugum. *Th.* & corrumpetur catena, *ſive* jugum. *Vul. & computreſcet jugum.*

28. *Heb.* in Magron. *A. S. ſecundum Hebraïcum*, Magron. *LXX.* Maggedo. *Th.* Maggedon. *Vulg. Magron.*

29. *Hebr. Th.* diverſorium. *A.* habitaculum.

vacat. Θ. καταλυμα.

צהלי קולך 30. ※ χρεμέτισον φωνῇ σου.

לישה A. ἐν λαΐς. O. λαϊτά. Θ. ἐν λεΐς.

פארה 33. A. κερφμεῖον. Σ. Θ. λιωόν. O. τοὺς ἐνδόξους.

והגבהים ישפלו A. Σ. Θ. καὶ οἱ μετεωροὶ ταπεινωθήσονται. O. καὶ οἱ ὑψηλοὶ ταπεινωθήσονται.

S. pernoctatio. *In LXX. vacat, Vul. ſedet.*

30. *Heb.* Intona vocem tuam. ※ *Vulg.* hinni voce tua.

Heb. LXX. Vul. Laïſa. *A.* in Laïs. *Th.* in Leïs.

33. *Heb.* ramum. *A.* figlinam. *S. Th.* torcular. *LXX.* glorioſos. *Vulg. lagunculam.*

H. A. S. Th. Vul. & ſublimes humiliabuntur. *LXX.* & excelſi humiliabuntur.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. X. Heſaïæ.

v. 2. Αλλ. διαρήσσοντες τὸ πλήσιον κείμα &c. Ex Mſ. quodam Baſilii in Iſaïam.

Ibid. Curterius ad vocem ἁρπάζοντες ex Mſ. Jeſ. notat ad marg. cum aſteriſco, οἱ Γ. καὶ. Ibid. pro κείμα ποιῶν, in textu legitur χρήματα ποιῶν. Ad marg. vero, οἱ Γ. κεῖον.

v. 4. Α. Σ. αἰχμαλωσίαν. Theodoretus, qui ſic habet: ἀπαγωγὴ ἐκάλεσεν τὴν αἰχμαλωσίαν· οὕτω γὰρ ὁ Σύμμαχος ἡρμήνευσεν, ᾗ οἱ λοιποὶ ὁμοίως. Curterius ex Mſ. Jeſ. notat ibidem, O. τῶ μὲ κάμψαι &c. ut ſupra.

Ibid. Θ. cum aſteriſco, ἐκ ὑπολάτου &c. Curterius.

Ibid. Curterius in textu θυμὸς: ad marginem vero, οἱ O. ἡ ὀργή.

v. 6. Α Θ. τῶ. Curterius, præmiſſo aſteriſco. Illud, ποιῶσαι, non puto eſſe Aquilæ.

v. 7. In Cod. Jeſ. ſic legitur, Α. ὧδε ὡς ὀλίγας. Θ. Σ. ὁμοίως τοῖς O. Curterius vero male, Α. Σ. Θ. ὅμως τε O. ὧδε ὡς ὀλίγας.

v. 10. Θ. καθάπερ εὗρεν &c. Curterius. In Mſ. Jeſ. in textu τῶν O. habetur χώρας, ad marg. vero ἀρχὰς.

v. 13. Σ. ἐν τῇ ἡμιόλιμι &c. Euſebius in Heſaïam.

v. 14. Curterius ex Mſ. Jeſ. Π. μυ, cum aſteriſco ante μυ.

Ibid. Θ. ᾗ ἀνοίγων &c. præmiſſo aſteriſco. Idem.

v. 17. Σ. ᾗ ὁ ἅγιος &c. Procopius, & Euſebius in Heſaïam.

Ibid. Σ. ᾗ καταφλέγεται &c. Idem Procopius.

v. 18. Σ. ᾗ ὁ δόξα τῦ δρυμῦ &c. Idem.

v. 19. Σ. τὰ δὲ ὑπόλοιπα &c. Idem. Curterius vero ex Mſ. Jeſ. notat, Σ. παιδίον. Θ. παιδάριον. Α. παῖς.

v. 22. Curter. Θ. O. λαὸς σου.

v. 23. Cod. Jeſ. Α. συντετμ. Θ. Σ. ὁμοίως τοῖς O. κύριος τῶν δυνάμεων. Curterius male Θ. Σ. ὅμως τε οἱ O.

Ibid. Σ. Θ. ἐν μέσῳ πάσης τῆς γῆς. Sic unus Codex.

v. 24. Σ. ἐν ῥάβδῳ πλήξει σε &c. Procopius & Theodoretus, qui legit καταξει pro πλήξει: & infra, ὑπάγει pro ὑπάρει. Curterius, Α. ἀρεῖ. O. Σ. ὑπαρεῖ. Scilicet LXX. ſic habuerunt in Editione Hexaplari.

v. 26. Α. ἐν πίτρᾳ Ωρήβ. Hieronymus de locis Hebraïcis. Symmachi vero lectionem habet Procopius.

v. 27. Θ. ᾗ διαβήσονται πλησίον. Curterius ex Mſ. Jeſ.

v. 28. Α. Σ. ᾗ τὸ Ἑβραϊὸν ἐν Μαγρών. Curterius. LXX. qui habent Μαγγηδών, & Θ. qui legit Μαγγηδών, ד pro ר legerunt: quæ mutatio τῦ ר in ד & viciſſim frequentiſſima occurrit, ut exemplis probatur in Prælimina-ribus.

v. 29. Α. αὐλισόμεθον &c. Curterius. Quod ſequitur autem ibidem poſt ſingulorum interpretationem ὅμως οἱ Γ. vel melius ὁμοίως οἱ Γ. ad notam verſus ſequentis pertinent χρεμέτισον &c. ita ut ſignificetur tres Interpretes ſic habuiſſe. Hebraïcum מלון לנו hîc alio modo legiſſe videntur LXX. apud quos habetur ᾗ ἦξεν εἰς Αγγαι. Poſtremam autem vocem לנו legerunt, ut putamus, unde Αγγαι.

v. 30. ※ χρεμέτισον φωνῇ σου. Sic Curterius ex Mſ. Jeſ. ubi trium lectio exprimitur, ut jam diximus.

Ibid. In Mſ. Jeſ. ex Curterio. Θ. Ακὶς. Α. Λαΐς. Α. ᾗ τὸ Ἑβραϊὸν, ὅμως τε O. lege, ὁμοίως τοῖς O. Suſpicor autem hanc poſtremam notæ partem, Α. ᾗ τὸ Ἑβρ. ad aliam vocem pertinere; niſi forte dicatur in LXX. Editione Hexaplari ſcriptum fuiſſe Λαΐς.

v. 33. Α. κερφμεῖον &c. Druſius.

Ibid. Α. Σ. Θ. ᾗ οἱ μετεωροὶ &c. Curter. ex Mſ. Jeſ. qui poſt hanc lectionem adjicit, ὅμως τε O. lege ὁμοίως τοῖς O. quia videlicet in Editione Hexaplari ſic ex tribus Interpretibus emendatum fuerat.

HESAIÆ CAP. XI.

חטר 1. A. ῥαβδίον. O. ῥάβδος.

גזע A. Σ. Θ. ἀπὸ κορμοῦ. O. ἐκ τῆ ῥίζης.

ונצר A. (ἀχρέμονα.) Σ. Θ. (βλαστὸν.) O. καὶ ἄνθος.

1. *Heb. LXX. Vulg.* virga. *A.* virgula. *Hebr.* de ſtirpe. *A. S. Th.* de trunco. *LXX. Vulg.* de radice.

H. & ſurculus. *A.* (virgultum.) *S. Th.* & germen. *LXX. Vul.* & flos.

ולא־למראה עיניו ישפט ולא־למשמע אזניו יוכיח Σ. οὐ τῇ ὄψει τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῦ κρινῶ, οὐδὲ τῇ ἀκοῇ τῶν ὤτων αὐτῦ ἐλέγξῃ. O. οὐ κρινεῖ τὸ δίκαιον κρινῶ, οὐδὲ κρινεῖ τὸ λαλιὰ ἐλέγξῃ.

3. *Heb.* Nec ad viſionem oculorum ſuorum judicabit, neque ad auditum aurium ſuarum arguet. *S.* Non viſu oculorum ſuorum judicabit, neque auditu aurium ſuarum arguet. *LXX.* Non ſecundum opinionem judicabit, neque ſecundum loquelam arguet. *Vulg. Non ſecundum viſionem oculorum judicabit, neque ſecundum auditum aurium arguet.*

והוכיח במישור לענוי־ארץ 4. A. καὶ ἐλέγξῃ ἐν δικαιοσύνῃ τοῖς πραέσι τῆ γῆς. Σ. καὶ ἐλέγξῃ ἐν δικαιοσύνῃ πτωχοὺς γῆς. O. καὶ ἐλέγξῃ τοὺς πα-

4. *H. A.* & arguet in rectitudine manſuetis terræ. *S.* & arguet in rectitudine pauperes terræ. *LXX.* & arguet humiles terræ. *Th.* & arguet in rectitudine humiles terræ. *Vulg.* &

πενοὺς τ̃ γ̃ης. Θ. καὶ ἐλέγξῃ ἐν δ̓ικ̃ότητι τοὺς ταπεινοὺς τ̃ γ̃ης.

5. והיה צדק אזור מתניו והאמונה אזור חלציו Σ. καὶ ἔσται δικαιοσύνη ἀ̃ειζωμα τ̃ ὀσφύος αὐτ̃, καὶ ἡ πίστις ἀ̃ειζωμα τ̃ν λαγόνων αὐτ̃. Ο. καὶ ἔσται δικαιοσύνη ἐζωσμένος τ̃ ὀσφὺν αὐτ̃, καὶ ἀληθείᾳ ἐ̃ιλημένος τὰς πλευρὰς.

7. ופרה ודב תרעינה יחדו ירבצו ילדיהן A. Θ. καὶ δάμαλις καὶ ἄρκος νεμηθήσονται ὁμοῦ, καταπαυθήσονται παιδία αὐτ̃ν. Σ. καὶ βοῦς καὶ ἄρκος βοσκήσονται ὁμοθυμαδὸν, καταπαυθήσονται τὰ παιδία αὐτ̃ν. Ο. καὶ βοῦς καὶ ἄρκοι ἅμα βοσκηθήσονται, καὶ ἅμα τὰ παιδία αὐτ̃ν ἔσονται.

כבקר A. Θ. ὡς βουκόλιον. Ο. ὡς βοῦς.

10. אשר עמד לנס עמים A. ὃς ἀνίσταται ἐ̃ις σύσσημον λαῶν. Σ. ὃς ἀίσσεται ἐ̃ις σύσσημον τ̃ ἐθνῶν. Ο. καὶ ὁ αἰσσόμενος ἀρχὴν ἐθνῶν.

מנוחתו Π. ἡ ἀνάπαυσις αὐτ̃.
כבוד A. Σ. δόξα. Ο. τιμή.

11. והיה ביום ההוא יוסיף אדני שנית ידו לקנות את־שאר עמו אשר־ישאר מאשור A. καὶ ἔσται ἐν τ̃ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ προσθήσει κύριος δ̓ευτέραν τ̃ χεῖρα αὐτ̃, τ̃ κτήσασθαι τὰ κατάλειμμα τ̃ λαοῦ αὐτ̃, ὃ καταλειφθήσεται ἀπὸ τ̃ν Ασσυρίων. Σ. . . . . προσθήσει κύριος ἐκ δ̓ευτέρου τὴν χεῖρα αὐτ̃ τ̃ ζηλῶσαι τὸ κατάλειμμα τ̃ λαοῦ αὐτοῦ. . . . . Ο. καὶ ἔσται ἐν τ̃ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ προσθήσει ὁ κύριος τ̃ δεῖξαι τὴν χεῖρα αὐτοῦ, τ̃ ζηλῶσαι τὸ καταλειφθὲν κατάλοιπον τ̃ λαοῦ, ὃ ἂν καταλειφθῇ ἀπὸ τ̃ Ασσυρίων. Θ. . . . τ̃ κτήσασθαι τὸ κατάλειμμα τ̃ λαοῦ αὐτοῦ, ὃ ἂν καταλίπῃ ἀπὸ τ̃ν Ασσυρίων.

14. אדום ומואב משלוח ידם A. Ἰδουμαία καὶ Μωὰβ ἀποστολὴ χειρὸς αὐτ̃ν. Σ. Εδὼμ καὶ Μωὰβ ἔκλασις χειρὸς αὐτ̃ν. Ο. καὶ Ἰδουμαίαν καὶ ἔτι Μωὰβ προέσται τὰς χεῖρας ἐπιβαλοῦσι. Θ. Ἰδουμαία, Μωὰβ ἔκλασις χειρὸς αὐτ̃ν.

15. והחרים יהוה את לשון ים־מצרים Α. Σ. Θ. καὶ ἀναθεματίσει κύριος τὴν γλῶσσαν θαλάσσης Αἰγύπτου. Ο. καὶ ἐρημώσει κύριος τὴν θάλασσαν Αἰγύπτου.

argues in æquitate pro mansuetis terræ.

5. *H. S.* Et erit justitia cingulum lumborum ejus, & fides cingulum renum ejus. *LXX.* Et erit justitiâ cinctus lumbum suum, & veritate involutus costas. *Vulg. Et erit justitia cingulum lumborum ejus, & fides cinctorium renum ejus.*

7. *H.* & vacca & ursa pascentur simul, accubabunt nati earum. *A. Th.* & vacca & ursa pascentur simul, claudentur parvuli eorum. *S.* & bos & ursus pascentur unanimiter, claudentur parvuli eorum. *LXX.* & bos & ursus pascentur simul, & simul catuli eorum erunt. *Vul. Vitulus & ursus pascentur: simul requiescent catuli eorum.*

H. LXX. Vul. quasi bos. *A. Th.* quasi bucolium.

10. *H.* Quæ stans in vexillum populorum. *A.* Qui consurgit in signum populorum. *S.* Qui consurgit in signum gentium. *LXX.* Et qui consurgit, ut princeps sit gentium. *Vulg. Qui stat in signum populorum.*

Omnes, requies ejus. *Vulg. sepulcrum ejus.*

Hebr. A. S. gloria. *LXX.* honor. *Vulg. gloriosum.*

11. *H.* Et erit in die illo: adjiciet Dominus secundo manum suam ad possidendum residuum populi sui, quod remanebit ab Assur. *A.* Et erit in die illa: adjiciet Dominus secundo manum suam, ad possidendum residuum populi sui, quod relinquetur ab Assyriis. *S.* . . adjiciet Dominus secundo manum suam ad zelandum residuum populi sui. . . . . *LXX.* Et erit in die illa adjiciet Dominus ostendere manum suam, ad zelandum relictum residuum populi, quod relictum fuerit ab Assyriis. *Th.* . . . . ad possidendum residuum populi sui, quod relictum fuerit ab Assyriis. *Vulg. Et erit in die illa: adjiciet Dominus secundo manum suam ad possidendum residuum populi sui, quod relinquetur ab Assyriis.*

14. *H.* Edom & Moab missio manus eorum. *A.* Idumæa & Moab missio manus eorum. *S.* Edom & Moab extensio manus eorum. *LXX.* Et Idumæam & super Moab primum manus mittent. *Th.* Idumæa, Moab extensio manus eorum. *Vul. Idumæa & Moab præceptum manus eorum.*

15. *Heb.* Et feriet anathemate Dominus linguam maris Ægypti. *A. S. Th.* Et anathematizabit Dominus linguam maris Ægypti. *LXX.* Et desolabit Dominus mare Ægypti. *Vulg. Et desolabit Dominus linguam maris Ægypti.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap XI. Hesaïæ.

v. 1. A. βαθέως. Procopius.

Ibid. A. Σ. Θ. ἀπὸ καρμοῦ. Sic Eusebius in Hesaïam, & Hieronymus, qui interpretationem Latinam sic effert, *ex trunco.*

Ibid. Hieronymus: *Pro flore, qui Hebraïce dicitur* NESER, *Aquila, Symmachus & Theodotio* germen *transtulerunt.* Idem porro Hieronymus Hesaïæ 14. 19. NESER *proprie virgultum appellatur, quod ad radices arborum nascitur, & quasi inutile ab agricolis amputatur.* Drusius qui hæc loca adfert: adjicit: *In schedis meis* נצר *A. ἀκρέμονα, virgultum, Th.* βλαστὸν. Hoc autem accepit ex Hieronymo, libro 6. in cap. 14. He-

ſaïæ, ubi legitur: *Theodotio*, germen: *Aquila*, ἀκρέμονα.

v. 3. Σ. οὐ τῷ ἰσχύϊ &c. Procopius.

v. 4. A. ἡ ἐπὶ ξύλου ὀρθῆναι &c. Procopius & Druſius.

v. 5. Σ. ἡ ἴσχυσε διαμονῶν &c. Procopius.

v. 7. A. Θ. ἡ ἀλέκτωρ ἡ ἀρὴς νομισθήσεται &c. Sic haud dubie legendum in Cod. Jeſ. Curterius omiſit illud, ἡ ἀρὴς.

Ibid. A. Θ. ὡς βακύλων. Curterius, A. Θ, ὡς βακύλων ὁμῶς τε Ο. lege, ὁμοίως τοῖς Ο. ſcilicet in Editione τῶν Ο. Hexaplari.

v. 10. A. ὃς ἀνίσχεται &c. Procopius.

Ibid. Π. ὁ ἀναπαυσις αὐτοῦ. Druſius.

Ibid. A. Σ. ἥξει. Procopius.

v. 11. A. ἡ ἴσχυσε ὁ ἀμὴρ ἐκεῖνος &c. In Demonſtrat. Evang. Euſebii, p. 75. & apud Procopium. Ad Symmachum pro τῷ ζηλῶσαι, in Comment. Euſebii legitur, τῷ κατάδυσαι.

v. 14. A. Ἰδυμαῖα ἡ Μωάβ &c. Curterius ex Mſ. Jeſ.

v. 15. Euſebius in Heſaïam: οἱ τρεῖς συμφώνως, οὗτος ἀφανίσουσιν, ἡ ἀναβιβασάσει κύριος τὸν χάλλασαν θαλάσσης Αἰγύπτου. Hieronymus vero: *Deſolabit igitur, ſive interficiet, hoc eſt, ἀναβιβασάσει, ut Theodotio, Aquila & Symmachus tranſtulerunt*, linguam maris Ægypti.

HESAIÆ CAP. XII.

אודך 1. A. Σ. Θ. ἐξομολογήσομαί σοι. Ο. διὰ λογῶ σε.

ישועתי אבטח 2. Ο. σωτήρ μου πεποιθὼς ἔσομαι. Θ. σωτήρ μου ἐλπιῶ.

יה יהוה ※ Π. ἴα: κύριος. Ο. κύριος.

1. *Hebr. A. S. Th. Vulg.* Confitebor tibi. *LXX.* Benedicam te.

2. *Hebr.* Salus mea, confidam. *LXX.* Salvator meus, fidens ero. *Th.* Salvator meus, ſperabo. *Vulg. Salvator meus, fiducialiter agam.*

H. ※ *Omnes*, ia: Dominus. *LXX. Vulg.* Dominus.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XII. Heſaïæ.

v. 1. A. Σ. Θ. ἐξομ- Curterius ex Mſ. Jeſ.

v. 2. Θ. σωτήρ μου ἐλπιῶ. Idem.

Ibid. ※ Π. ἴα &c. Idem. Vide in Lexico Hebr. ad vocem יה

HESAIÆ CAP. XIII.

על הר־נשפה 2. Ο. ἐπ' ὄρεως πεδινοῦ. Αλλος, ἐπ' ὄρεως νεφώδους.

קול להם A. Σ. Θ. φωνὴ αὐτῶν. Ο. φωνὴ αὐτοῖς.

הניפו יד ויבאו פתחי נדיבים A. ἔξαρατε χεῖρα, καὶ εἰσελεύσονται αἰσίγματα ἐπαισχυνόμενοι. Σ. κινήσατε χεῖρα, καὶ ἐξελεύσονται (f. εἰσελεύσονται) θύραις. Ο. ἐπεγκελεύσατε χερὶ, αἰοίξατε οἱ ἄρχοντες. Θ. ἀφορίσατε χερί.

אני צויתי למקדשי גם קראתי גבורי לאפי עליזי גאותי 3. A. ἐγὼ ἐνετειλάμην τοῖς ἡγιασμένοις μου, καὶ ἐκάλεσα δυνατούς μου τοῦ θυμῷ μου γαυριῶντάς μοι. (ὑπερφανείας μου) Σ. . . δυνατούς . . . . . ἐν τοῦ δόξασμῷ μου. Ο. ἐγὼ σωτάσω, καὶ ἐγὼ ἄγω αὐτούς· γίγαντες ἔρχονται πλησθῆναι τὸν θυμόν μου χαίροντες ἅμα καὶ ὑβρίζοντες. Θ. καὶγὼ ἐκάλεσα τοὺς γίγαντάς μου, (χαίροντας τῇ ὕβρει μου.)

ממלכות 4. A. Σ. Θ. βασιλέων. Ο. βασιλέων. יהוה וכלי זעמו 5. Σ. κύριος καὶ σκεύη ὀργῆς αὐτοῦ. Ο. κύριος καὶ οἱ ὁπλομάχοι αὐτοῦ.

2. *Heb.* ſuper montem præruptum. *LXX.* ſuper montem campeſtrem. *Alius*, ſuper montem nebuloſum. *Vulg. ſuper montem caliginoſum.*

Heb. LXX. vocem ipſis. *A. S. Th.* vocem eorum. *Vulg. vocem.*

Hebr. agitate manum & ingrediantur oſtia magnificorum. *A.* elevate manum, & ingrediantur apertiones ſponraneorum. *S.* movete manum, & egrediantur (*al.* ingrediantur) portas. *LXX.* adhortamini manu, aperite principes. *Th.* ſeparate manu. *Vul. levate manum, & ingrediantur portas, duces.*

3. *Heb.* Ego præcepi ſanctificatis meis, etiam vocavi fortes meos in furore meo, exultantes celſitudinis meæ. *A.* Ego præcepi ſanctificatis meis, & vocavi potentes meos furore meo, gloriantes ſuperbiæ meæ. . . . *S.* potentes. . . in gloria mea *LXX.* Ego præcipio, & ego adduco eos, gigantes veniunt implere furorem meum gaudentes ſimul, & contumeliam facientes. *Th.* & quidem vocavi gigantes meos, (gaudentes contumeliâ meâ.) *Vulg. Ego mandavi ſanctificatis meis, & vocavi fortes meos in ira mea, exultantes in gloria mea.*

4. *Hebr. A. S. Th.* regnorum. *LXX.* regum.

5. *Heb.* Dominus, & vaſa indignationis ejus. *S.* Dominus & vaſa impetus ejus. *LXX.* Dominus & armati bellatores ejus. *Vulg. Dominus, & vaſa furoris ejus.*

ונבהלו צירים 8. O. παραληφθήσονται οἱ ἀρεόδες. Θ. παραληφθήσονται ὠδῖνας.

יחילון A. Σ. Θ. ὠδινήσουσιν. O. συμφορήσουσιν.

ועברה וחרון אף 9. O. αἰῶνος, θυμοῦ καὶ ὀργῆς. Θ. μανίας, καὶ ὀργῆς, καὶ θυμοῦ.

כסיליהם 10. Σ. . . . A. Θ. χεσιλείμ, ἢ ξιλείμ. O. Ωρίων.

אורם O. ὁ φῶς ※ αὐτῶν:

השמש בצאתו Σ. Θ. ἥλιος ἐν τῇ ἐξόδῳ αὐτοῦ. O. τῷ ἡλίῳ ἀνατέλλοντος.

ואון 11. O. Θ. ὕβριν.

פז 12. A. κίρρον. O. χρυσίον.

מכתם אופיר A. ἀπίλωμα Ωφείρ. O. ὁ λίθος ὁ ἐν Σωφίρ.

ושמים ארגיז 13. A. οὐρανὸς κλονήσω. Σ. οὐρανὸς παροξύω. O. οὐρανὸς θυμωθήσεται. Θ. οὐρανὸν θυμώσω.

ואין מקבץ איש אל־עמו יפנו ואיש אל־ארצו 14. ינוסו A. καὶ οὐκ ἔστιν ἀθροίζων, οὐκ ἀφὶς λαὸν αὐτοῦ νθύσουσι, καὶ οὐκ ἀφὶς χῶν αὐτῶν φεύξονται. O. καὶ οὐκ ἔσται ὁ συνάγων, ὥστε ἀνθρωπον ἐις τὸν λαὸν αὐτῦ ἀποστραφῆναι, καὶ ἄνθρωπος ἐις τὴν χώραν ἑαυτῦ διώξεται.

ירקד 15. A. Σ. Θ. ἐκκεντηθήσεται. O. πληγήσεται.

אשר־כסף לא יחשבו וזהב לא יחפצו־בו 17. A. οἱ ἀργύριον οὐ λογίζονται, καὶ χρυσίον οὐκ βιδεκήσουσι. O. οἱ ἀργύριον οὐ λογίζονται, οὐδὲ χρυσίῳ χρείαν ἔχουσι.

ולא־יהל שם ערבי 20. Σ. οὐδὲ σκηνοπηγὸς Ἀραψ. O. οὐδὲ μὴ διέλθωσιν αὐτοῦ Ἀραβες.

ציים 21. A. Σ. Θ. σεὶρ. O. θηρία.

אחים A. τυφῶνες. Σ. ὠχεῖμ. O. Θ. ἤχου.

בנות יענה A. Σ. Θ. στρουθοκάμηλοι. O. σειρῆνες.

שעירים A. τειχοῦχοι. O. δαιμόνια. Θ. ὁρθοτειχῶται.

איים 22. A. Σ. Θ. ἰεὶρ. O. ὀνοκένταυροι.

התנים A. Σ. Θ. Π, σειρῆνες. O. ἐχῖνοι.

ודביה לא תמשכנה O. καὶ οὐ χρονιῶ. Θ. καὶ αἱ ἡμέραι αὐτῆς οὐ μὴ ἐφελκωσῶσι.

8. *Heb.* & terrebuntur, torſiones. *LXX.* turbabuntur legati. *Th.* turbabuntur periochæ. *Vulg. torſiones & dolores terrebunt.*

Hebr. A. S. Th. Vulg. dolebunt. *LXX.* condolebunt.

9. *H.* & excandeſcentia & ira furoris. *LXX.* inſanabilis furoris & iræ. *Th.* indignationis, & iræ & furoris. *Vulg. & indignationis plenus, & ira furoriſque.*

10. *Heb.* conſtellationes eorum. *A. Th.* Cheſileem, *vel*, Xileem. *S.* ſtellæ eorum. *LXX.* Orion. *Vulg. ſplendor earum.*

Heb. Vulg. lumen ſuum. *LXX.* lumen ※ ipſorum.

Hebr. ſol in egrediendo ipſum. *S. Th.* ſol in exitu ſuo. *LXX.* ſole oriente. *Vulg. ſol in ortu ſuo.*

11. *Hebr. Vulg.* ſuperbiam. *LXX. Th.* contumeliam.

12. *Heb.* obrizo. *A.* rubidum. *LXX.* aurum. *Vulg. auro.*

H. præ maſſa auri Ophir. *A.* tinctura Ophir. *LXX.* lapis qui in Suphir. *Vulg. mundo obrizo.*

13. *Hebr.* Cœlum movere faciam. *A.* Cœlos commovebo. *S. Vulg.* Cœlum turbabo. *LXX.* Cœlum indignabitur. *Th.* Cœlum ad iram concitabo.

14. *Heb.* Et non congregans, vir ad populum ſuum reſpicient, & vir ad terram ſuam fugient. *A.* Et non eſt qui congreget, vir ad populum ſuum declinabunt, & vir ad terram ſuam fugient. *LXX.* Et non erit qui congreget: ita ut homo ad populum ſuum revertatur, & homo in regionem ſuam expelletur. *Vulg. Et non erit qui congreget: unuſquiſque ad populum ſuum convertetur, & ſinguli ad terram ſuam fugient.*

15. *Hebr.* perfodietur. *A. S. Th.* transfigetur. *LXX.* opprimetur. *Vul. occidetur.*

17. *Hebr.* qui argentum non æſtimabunt, & aurum non volent in eo. *A.* qui argentum non reputant, & erga aurum non bene affecti ſunt. *LXX.* qui argentum non reputant, nec auro opus habent. *Vulg. qui argentum non quærant, & aurum non velint*

20. *H. S.* neque tentorium tendet ibi Arabs. *LXX.* neque permeabunt eam Arabes. *Vulg. nec ponet ibi tentoria Arabs.*

21. *H.* Siim. *A. S. Th.* Siin. *LXX. Vulg.* beſtiæ.

Hebr. furunculis. *A.* typhonibus. *S.* Ochim. *LXX. Th.* ſonitu. *Vul. draconibus.*

Heb. filiæ ululæ. *A. S. Th.* ſtruthocameli. *LXX.* ſirenes. *Vulg. ſiruthiones.*

Heb. A. Vulg. pilоſi ſunt. *LXX.* dæmonia. *Th.* horripili ſunt.

22. *Heb.* carci (*al.* ululæ.) *A. S. Th.* iin. *LXX.* onocentauri. *Vulg. ululæ.*

Hebr. dracones. *Omnes & Vul.* ſirenes. *LXX.* hericii.

Hebr. Th. & dies ejus non protrahentur. *LXX.* & non tardabit. *Vulg. & dies ejus non elongabuntur.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XIII. Heſaïæ.

v. 1. Αλλ. ἐν ὄρει νεφέλης. In Baſilii Comment. in Heſaïam.

Ibid. Curterius ex Cod. Jeſ. οἱ Γ. φωλεὰ αὐτῶν.

Ibid. A. ἐξάρατε &c. Curterius ex Mſ. Jeſ. & Procopius.

v. 3. A. ἐγὼ ἐντελλόμην &c. Pro ἐγὼ Curterius male σιεν. Lectiones Symmachi & Theodotionis ex Regio 10, Euſebio, Theodoreto & Procopio. In fine hujus verſûs lectiones perplexæ jacent apud Curterium ſic, ὑπερφανεις μου. Σ. ἐν τῇ ἀλεξανδρῳ μου. Σ. χαίρουσι τῇ ὕβρει μου. Hæc autem reſpiciunt has voces Hebraïcas גיאי עלי Primam igitur lectionem Aquilæ putamus eſſe, quia poſt ejus verſionem in Mſ. ſtatim conſequitur, & quia ipſe גאה vertit ὑπερφανεία Pſ. 45. 4. Secundam, ἐν τῇ ἀλεξανδρῳ μου, Symmachi, cujus nomen præfert: Ipſeque גאה ſolet vertere ἐν ἀλεξανδρείᾳ. Tertiam Theodotionis, qui גיל vertit ὕβρει infra v. 11.

v. 4. Curterius, οἱ Γ. βασιλεῖς.

v. 5. Σ. κύριος ἡ σκεύη &c. Idem.

v. 8. Θ. Συσχεθήσονται ἀδῖνες. Theodoretus.

Ibid. οἱ Γ. ὠδινήσουσι. Cod. Jeſ. Curterius male, ὠδίνουσι.

v. 9. Θ. μιανθῆσε &c. Idem.

v. 10. A. Θ. χιονὶ ἢ ξιλείμ. Ita Druſius, qui hæc ſcripſiſſe videtur ex Hieronymo, cujus hæc ſunt verba p. 131. *Pro eo quod nos interpretati ſumus*, ſplendor earum, *haud dubium quin ſtellarum, Aquila & Theodotio ipſum verbum poſuerunt Hebraïcum*, CHISILEEM, *pro quo LXX.* Orionem *tranſtulerunt, addentes de ſuo*, & omnis ornatus cœli, *quod obelo prænotandum eſt.* Et p. 110. *Verbum Hebraïcum* CHISILE *LXX. ἀφελωτα tranſtulerunt, Hebræus quo ego præceptore uſus ſum*, Arctarum *interpretatus eſt. Nos generaliter ſequentes Symmachum*, ſtellas *diximus.*

Ibid. αὐτῶν, præmiſſo aſteriſco. Curterius ex Cod. Jeſ. Aſteriſcus autem indicat vocem αὐτῶν, quæ in Hebræo exprimitur, non habitam fuiſſe primitus in LXX.

Ibid. Σ. Θ. ἄλλος ἐν τῷ &c. Idem.

v. 11. Ο. Θ. ὕβριν. Hieronymus: *Verbum Hebraïcum* GAON, *quod perſpicue* arrogantiam *& ſuperbiam ſonat, Theodotio & LXX. ſemper* injuriam *tranſtulerunt.*

v. 12. A. κόρρον. Hieronymus: *Tunc pretioſior erit vir auro, quod Hebraicè dicitur* PHAZ. *& Aquila interpretatus eſt* πύῤῥον (Mſ. noſter CIRRON) *quod coloris optimi atque ſanguinei eſt.* Druſius arbitratur legendum κόρρον, quia ſic vocem פז vertit Aquila Prov. 8. 19. Id confirmat Codex CIRRON, *quod coloris optimi atque ſanguinei*, quæ ad vocem κόρρον optime quadrant.

v. 13. A. κραυγὴς κλαυθμοῦ &c. Curterius.

v. 14. A. ἐξ οὗ ἔσται ἀὴρ &c. Idem.

v. 15. Curterius ex Cod. Jeſ. οἱ Γ. ἐκκεντηθήσονται. Procopius habet, κἂν τοὺς λοιποὺς ἁρμόσωσιν; ἐκκεντηθήσονται.

v. 17. A. οἱ ἀργύριον &c. Curterius ex Mſ. Jeſ.

v. 20. Σ. ἀπὸ σελωνιτικοῦ &c. Procopius.

v. 21. A. Σ. Θ. σιιν. Sic legit Procopius, qui hæc notat: διὰ τὸ τῶν θηρίων τὸ ἄγνωστον, τοῦτο ἑβραϊκῶς θέντες λέξιν ΣΙΕΙΝ οἱ λοιποὶ τῶν ἁρμοσάντων ἐκδεδώκασιν. i. *Reliqui Interpretes, eo quod nomen ferarum ignotum eſſet, Hebraïcam ponentes vocem* SIIN *ediderunt.* Euſebius vero idipſum habet, ſed in ejus Commentario legitur σιειν. Vulgare eſt Hebraïca nomina per ם deſinentia, ab Interpretibus Græcis per ν terminari. Hieronymus: SIIM *ſoli LXX.* θηρία, i. beſtias, *tranſtulerunt.* Et alibi: *Pro quibus Aquila, & Symmachus, & Theodotio ipſum verbum Hebraïcum poſuerunt* SIIM.

Ibid. A. τυφώσιν &c. Curterius, φώσιν, perperam. Hieronymus: Et replebantur, *inquit*, domus, *ut nos diximus*, draconibus: *ut Aquila tranſtulit*, typhonibus: *Symm.* ὠχεὶμ (al. OHIM) *ipſum verbum Hebraïcum exprimens. LXX. vero & Theodotio* ἴχνη, i. clamores, *vel* ſonitus *interpretati ſunt.*

Ibid. A. Σ. Θ. τραγελάφοι. Sic Euſebius, Baſilius & Theodoretus.

Ibid. Curterius ex Mſ. Jeſ. A. τειχιῶνται. Θ. ἐφ-τειχοῦνται. τειχίζονται vero, quaſi ex τειχίω, *piloſus ſum*: & tamen Levit. 17. 7. לשעירם vertit Aquila τοῖς τειχῶσι, non autem τειχίοις, quaſi a τειχίω. In hac certe voce multum variatur: nam Joſue 15. 14. ex incerto legitur τειχιῶσι, *piloſum*: Heſaïæ cap. 34. שעיר τειχίν. Θ. ἱρσοτειχῶν. In hunc autem Heſaïæ locum hæc habet Procopius: τούτους δέ, φασι, τειχιῶσας ἀνόμασε ὠὴμαν, δηλῶν καθόλου & ἀκοσμίαν ἀφόρητον. quæ ſic vertit Curterius: *Itaque iſtos, aiunt, hirſutos nominavit Aquila: ut obſcœnum dæmonem & caliginoſum indicaret.*

v. 22. A. Σ. Θ. ιειν. Procopius legit ιειν, ſicque habet: οἱ λοιποὶ τῶν ἁρμοσάντων.... ἀντὶ τοῦ, ἀναίτιον φησι, οὐκ οἶδα λέγειν ἐξεδώκασαν. i. *Reliqui Interpretes.... pro illo*, onocentauri, SIIN *ediderunt.* Ubi literam Σ male præpoſuit, ut arguitur non ſolum ex Hebraïco hodierno שיים ſed etiam ex Hieronymo, qui ſic habet: *Pro* ululis *quoque omnes ipſum verbum Hebraïcum* IIM, *ſoli LXX.* onocentauros *tranſtulerunt.* Legendum itaque ιειν: nam ut paulo ante dicebamus, Græci ם Hebraïcum finale ſæpe terminant per ν.

Ibid. Π. σειρῆνες. Alii, A. Σ. Θ. σειρῆσι.

Ibid. Θ. & αἱ ἀμίαι αὐτῆς &c. Curterius, qui legerat αὐτῶν, perperam.

HESAIÆ CAP. XIV.

1. H *Ebr.* peregrinus. *A. S. Th. Vul.* advena. *LXX.* gioras.

4. *Hebr. A. S. Th. Vulg.* parabolam. *LXX.* lamentationem.

Heb. aurea penſio. *A.* fames. *LXX.* ſollicitator. *Vulg. tributum.*

6. *H.* percutientem. *LXX.* percutiens. *Alius*, percuſſit. *Vul. cædentem.*

8. *H. Vulg.* abieres. *S.* pini. *LXX.* ligna.

9. *Heb.* contremuit. *A.* commotus eſt. *S.* concuſſus eſt. *LXX.* exacerbatus eſt. *Vul. turbatus eſt.*

רפאים

עורר לך רפאים A. Θ. ὀξέγειρέν σοι ῥαφαείμ. O. συνεγέρθησάν σοι πάντες οἱ γίγαντες.

Hebr. A. Th. ſuſcitavit tibi raphaim. *LXX.* concitati ſunt tibi omnes gigantes. *Vulg. ſuſcitavit tibi gigantes.*

כסאך 11. O. κατακάλυμμα. ※ οἱ Π. σε.

11. *H.* operientes te. *LXX.* operimentum ※ *Omnes*, tuum. *Vul. operimentum tuum.*

הילל בן־שחר 12. A. . . . . O. ὁ ἑωσφόρος ὁ πρωὶ διαπέμπων.

12. *H.* lucifer fili auroræ. *A.* ululantem auroræ filium. *LXX.* lucifer qui mane oriebatur. *Vulg. lucifer qui mane oriebaris.*

אל־ירכתי בור 15. A. Θ. εἰς μήρους λάκκου. O. εἰς τὰ θεμέλια τῆς γῆς.

15. *Hebr.* ad latera ciſternæ. *A. Th.* in latera laci. *LXX.* ad fundamenta terræ. *Vulg. in profundum laci.*

מרגיז הארץ 16. A. ὁ κλονήσας (al. κλονῶν) τὴν γῆν. Σ. ὁ ταράξας (al. ταράσσων) τὴν γῆν. O. ὁ παροξύνων τὴν γῆν. Θ. παροργίζων τὴν γῆν.

16. *H.* tremefaciens terram. *A* qui commovit terram. *S. Vulg.* qui conturbavit terram. *LXX.* qui irritabat terram. *Th.* qui ad iram provocabat terram.

כמדבר 17. A. Σ. Θ. ὡς ἔρημον. O. ἔρημον.

17. *H. A S. Th.* ſicut deſertum. *LXX. Vulg.* deſertum.

אסיריו A. Σ. Θ. δεσμίους ※ αὐτῆς. O. παῖς ἐπαγωγῆς.

Heb. Vulg. vinctis ejus. *A. S. Th.* vinctos ※ ejus. *LXX.* qui in abductione.

איש 18. A. Θ. αἰήρ. Σ. ἕκαστος. O. ἄνθρωπος.

18. *H. A. Th. Vulg.* vir. *S.* unuſquiſque. *LXX.* homo.

כנצר 19. A. ὡς ἰχώρ. Σ. ὡς ἔκτρωμα. O. ὡς νεκρός. Θ. ὡς βλαστόν.

19. *Hebr. Vul.* quaſi ſtirps. *A.* ſicut tabes. *S.* ſicut abortivum. *LXX.* ſicut mortuus. *Th.* ſicut germen.

אל־אבני־בור Σ. εἰς θεμέλια λάκκου. O. εἰς ᾅδου.

Heb. ad lapides ciſternæ. *S. Vulg.* ad fundamenta laci. *LXX.* ad infernum.

כפגר מובס לא־תחר אתם בקבורה A. ὡς . . . . . Σ. . . . . O. ὃν τρόπον ἱμάτιον ἐν αἵματι πεφυρμένον οὐκ ἔσται καθαρόν, οὕτως οὐδὲ σὺ ἔσῃ καθαρός.

H. veluti cadaver conculcatum non unies te cum eis in ſepultura. *A.* ſicut cadaver conculcatum. . . . . *S.* etiam cum his qui occiduntur in bello, non mereberis habere conſortium ſepulturæ. *LXX.* quemadmodum veſtimentum in ſanguine conſperſum non erit mundum, ita neque tu eris mundus. *Vulg. Quaſi cadaver pomeridum. Non habebis conſortium neque cum eis in ſepultura.*

זרע מרעים 20. A. Σ. Θ. σπέρμα πονηρευομένων. O. σπέρμα πονηρόν.

20. *Heb. A. S. Th. Vulg.* ſemen peſſimorum. *LXX.* ſemen malum.

אבותם 21. A. Σ. πατέρων αὐτῆς. O. παῖδες αὐτῆς. Θ. πατρὸς αὐτῆς.

21. *H. A. S. Vulg.* patrum ſuorum. *LXX.* patris eorum. *Th.* patris ſui.

ומלאו פני־תבל ערים A. καὶ πληρώσουσι πρόσωπον οἰκουμένης πόλεων. Σ. καὶ πληρώσουσι τὸ πρόσωπον τῆς οἰκουμένης πόλεων. O. καὶ ἐμπλήσουσι τὴν γῆν πολέμων. Θ. καὶ πληρωθῶσι πρόσωπον τῆς οἰκουμένης πόλεων.

H. atque impleant facies orbis urbibus. *A. S.* & implebunt faciem orbis urbibus. *LXX.* & implebunt terram bellis. *Th.* & impleatur facies orbis urbibus. *Vulg. neque implebunt faciem orbis civitatum.*

לבבל 22. A. Σ. τῆς Βαβυλῶνος. In O. vacat.

22. *Heb.* ipſi Babel. *A. S. Vul.* Babylonis. *In LXX. vacat.*

בארצי 25. A. ἐν γῇ μου. Σ. Θ. ἐν τῇ γῇ μου. O. ὅτι τῆς γῆς τῆς ἐμῆς.

25. *Hebr. A. S. Th. Vulg.* in terra mea. *LXX.* ſuper terram meam.

המלך 28. A. Σ. O. Θ. ὁ βασιλεύς.

28. *H. A. S. LXX. Th. Vulg.* rex.

נחש 29. A. Σ. O. Θ. ἔφεως.

29. *H. A. S. LXX. Th.* ſerpentis. *Vul. colubri.*

מצפון 31. A. Σ. O. Θ. ἀπὸ βορρᾶ.

31. *H. A. S. LXX. Th. Vulg.* ab Aquilone.

מלאכי־גוי 32. A. Θ. βασιλεῖσιν ἐθνῶν. Σ. ἀγγέλοις ἐθνῶν. O. βασιλεῖς ἐθνῶν.

32. *H. S. Vul.* nunciis gentis. *A. Th.* regibus gentis. *LXX.* reges gentium.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XIV. Heſaïæ.

v. 1. A. Σ. Θ. παροιλύσει. Ita Curterius. Euſebius vero ait, ἀντὶ τοῦ, ὁ Συμμαχος, εἰ λοιπὸν ἐμολύνατε ὁ παροιλύσει ἐκδεδώκασιν. & ſic etiam Procopius. Συμμαχος autem eſt vox Syra ומיד

v. 4. Hieron. *A. S. Th.* parabolam *tranſtulerunt, quæ & nos ſecuti ſumus.*

Ibid. Hieronymus: *Pro tributo Aquila* famem *interpretatus eſt.*

v. 6. Αλλ. ἐπάξει. Sic legit Origenes, ut notatur ad marg. Cod. Jeſ. Nam ſigla ℔ hic Origenem haud dubie ſignificat. Curterius hic recte poſuit: alibi ℗ ponit, ſed perperam.

v. 8. Σ. πίνυε. Sic Euſebius in Heſaïam.

v. 9. Α. ἐλαλάθη &c. Curterius.

Ibid. Α. ℗ ἐξέχεεν σοι Ραφαείμ. Idem.

v. 11. Cod. Jeſ. ſic habet ad marg. οἱ Π. ℣ ℔ ου. Id eſt, omnes ſecundum Origenem habent ου. Ibi Curterius ℣ ℗ habet, & in hac nota paſſim labitur.

v. 12. Α. *ululantem aurore filium.* Sic Hieronymus.

v. 15. Α. Θ. εἰς μέρος λάκκου. Curterius ex Mſ. Jeſ.

v. 16. Α. ὁ κλονούμενος &c. Theodoretus. Curterius vero legit, Α. ὁ κλονῶν πρὸ γλώσσης. Σ. ὁ ἔφιππος &c.

v. 17. Hieron. Omnes, *quaſi deſertum.*

Ibid. Α. Σ. Θ. ἠρημώσει αὐτῦ. Druſius. Curterius vero ex Mſ. Jeſ. ita legit, ※ αὐτῦ οἱ Ο. ἠρημώσει. Ubi ſuſpicor mendum. LXX. τὰς ἐν ἐπαγωγῇ. forte, ἐν ἀπαγωγῇ, ut habent quidam Libri.

v. 18. Α. Θ. ἀνὴρ &c. Curterius ex Mſ. Jeſ.

v. 19. Hieronymus: Quaſi ſanies, *quæ Hebraïcè dicitur* NESER, *quam Aquila* ἰχῶρα *interpretatus eſt*, tabem *videlicet* & pedorem: *quem Symmachus* ἔκτρωμα, *i.* abortivum, *Theodotio* germen: *quamquam hoc ipſum ſupra* (11. 1.) *Th.* germen, *Aquila* ἀφίμωσε *interpretantur. Proprie autem* Neſer *dicitur virgultum, quod ad radices arborum naſcitur, & ab agricola avulſum quaſi inutile projicitur: unde nos* ſtirpem inutilem *tranſtulimus.*

Ibid. Σ. εἰς θεμέλια λίθων. Hieron. Fundamenta *autem* laci, *pro* lapidibus laci, *interpretatus eſt Symmachus, ut aliis verbis & profundum & tartarum ſignificaret inferni.*

Ibid Α. *ſicut cadaver conculcatum.* Hieronymus, qui etiam verſionem Symmachi Latine adfert, qualem nos edidimus.

v. 20. Hieron. *Pro* ſemine peſſimo, *ceteri* ſemen peſſimorum *interpretati ſunt.* Vide notam ad cap. 1. verſu 4.

v. 21. Α. πατάξων &c. Curterius ex Mſ. Jeſ.

Ibid. Α. ἐν πλησμονῇ &c. Has lectiones ex eodem mutuamur. In LXX. πολίμων Librariorum vitio irrepſit pro πόλεων.

v. 22. Α. Σ. τῆς Βαβυλῶνος Idem.

v. 25. Α. ἐν γῇ μου &c. Idem.

v. 28. Ad vocem, ὁ βασιλεύς, Cod. Jeſ. οἱ Γ. ὁμοίως.

v. 29. Idem οἱ Γ. ὁμοίως.

v. 31. Idem οἱ Γ. ὁμοίως.

v. 32. Hieron. *Pro* nuntiis, *id eſt*, angelis, *quos ſolus Symmachus tranſtulit, omnes* reges *interpretati ſunt, verbi ambiguitate decepti: quia præter unam literam* ALEPH, *quæ in Angelorum vocabulo addita eſt, eodem* reges & Angeli *appellantur nomine, i.* MALACHE.

HESAIÆ CAP. XV.

משא מואב 1. Α. ἆρμα Μωάβ. Σ. Θ. λῆμμα Μωάβ. Ο. ὃ ῥῆμα ὃ ℣ ℔ Μωαβίτιδος.

ער Α. Σ. πόλις. Θ. Αρ. In Ο. vacat.

ובחוצותיה 3. Α. Σ. Θ. καὶ ἐν ταῖς πλατείαις αὐτῆς. Ο. καὶ ἐν ταῖς ῥύμαις αὐτῆς.

ואלעלה 4. Α. Σ. Ο. Θ. καὶ Ελεαλέ.

חלצי מואב Α. ἔξωμοι Μωάβ. Σ. (εὖζωνοι) Μωάβ. Ο. ἡ ὀσφὺς ℔ Μωαβίτιδος.

כי במעלה הלוחית בבכי יעלה־בו כי בדרך חרנים יעערו זעקת־שבר A. (A.) ὅτι ἀναβάσει ℔ Λουεὶθ ἐν κλαυθμῷ ἀναβήσεται ἐν αὐτῇ, ὅτι ὁδῷ Ωρωναὶμ κραυγὴν συντεθραμμένοι (f. συντεθραμμοῦ) ἐξαναστήσουσι. Ο. ὅτι ἐν ℣ ℔ ἀναβάσεως Λουεὶθ μετὰ τῶν κλαιόντων, ἀναβήσονται τῇ ὁδῷ Ἀρωνεὶμ· βοὴ συντέτριμμα καὶ σισμός. Σ. Ωρανείμ.

הועקה 8. Α. Σ. Θ. ἡ κραυγή. Ο. ἡ βοή.

אלים ילליה Ο. Αἰλείμ ※ ὀλολυγμὸς αὐτῆς.

דימון 9. Α. Σ. Θ. Διμών. Ο. Δημών. Αλλος, Ρεμμών.

ארמה Α. Σ. χθονός. Ο. Αδαμα. Θ. ℣ γῆς.

1. *Hebr. A. Vulg.* onus Moab. *S. Th.* aſſumtio Moab. *LXX.* verbum, quod contra Moabitidem.

H. Th. Vulg. Ar. *A. S.* civitas. *In LXX. vacat.*

3. *H. A. S. Th. Vulg.* & in plateis ejus. *LXX.* & in vicis ejus.

4. *Heb. A. S. LXX. Th. Vulg.* & Eleale.

Hebr. A. Vulg. expediti Moab. *S.* accincti Moab. *LXX.* lumbus Moabitidis.

5. *Heb.* Quia per aſcenſum Luith in fletu aſcendet in ea: quia via Oronaim clamorem contritionis ſuſcitabunt. *A.* Quia aſcenſu Luith, cum planctu aſcendet in eo, quia via Oronaim clamorem, contritionem (*f.* contritionis) ſuſcitabunt. *LXX.* Super aſcenſum autem Luith ad te flentes aſcendent viâ Aroniim: clamat contritio & concuſſio. *S.* Orannim. *Vul. Per aſcenſum enim Luith fleus aſcendet, & in via Oronaim clamorem contritionis levabunt.*

Hebr. A. S. LXX. Th. Vul. clamor.

Heb. Elim ululatus ejus. *LXX.* Ælim ※ ululatus ejus. *Vulg. Elim clamor ejus.*

9. *Heb. A. S. Th.* Dimon. *LXX.* Dimon (*Al.* Remmon. *Vul. Dibon.*

Hebr. A. S. humi. *LXX.* Adama. *Th.* terræ. *Vulg. terra.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XV. Heſaïæ.

v. 1. Α. ἆρμα Μωάβ. Druſius. Sic ſolet Aquila vertere משא & Σ. Θ. λῆμμα. Vide in Lexicis infra. Hieronymus hic: *S. Th.* aſſumtio Moab.

Ibid. Hieron. *Pro* AR, *quod ſolus Theodotio ita poſuit, ut legitur in Hebræo, Aquila & Symmachus* urbem *interpretati ſunt: non conſiderantes: quod inter* MN & RES *elementa Hebraïca,* IOD *literam non haberet: quæ ſi eſſet, tolle* civitas *diceretur.*

v. 3. A. Σ. Θ. ἐν ταῖς πλατείαις αὐτῆς. Curterius. Θ. ἐν ταῖς ῥύμαις αὐτῶν. In Edit. Romana τῶν O. utraque lectio consequenter habetur: ita ut lectio trium in textum invecta sit hoc modo: ἐν ταῖς πλατείαις αὐτῆς, ἐν ταῖς ῥύμαις αὐτῆς.

v. 4. Mſ. Jeſ. Ελεαλὰ οἱ Γ. ἑμεῖς.

Ibid. Hieronymus: Super hoc expediti Moab &c. *Verbum Hebraïcum* ELUSE, *pro quo Aquila* ἑξωμένοι, *id eſt*, expeditos, & exertis humeris, *Symm.* accinctos *interpretatus eſt*. Hîc Hieronymus pro more ſuo accuſativum pro nominativo poſuit, ut hæc ad ſeriem quadrarent

v. 5. Euſebius & Hieron. de locis Hebraïcis: *Aronïim, juxta Heſaïam, via nomen eſt, in viſione contra Moab: pro quo Aquila* Oronaim *poſuit: & Symmachus*, Orannim. Quare putamus lectionem a Curterio allatam, ἐστὶ ἀναβάσεως..... Ωρωναΐμ, Aquilæ eſſe.

v. 8. Curterius ex Mſ. Jeſ. οἱ Γ. ὁ κραυγή.

Ibid. Curterius, κολυμβᾶς αὐτῆς, cum aſteriſco ad marg. quia יללה bis repetitum in Hebræo, ſemel tantum legebatur in Edit. τῶν O. Ideoque additum & aſteriſco notatum fuerat in Hexaplis.

v. 9. Mſ. Jeſ: Διμών, ἑμεὶς οἱ Γ. ἡ τὸ Εβραϊκόν. In textu τῶν O. Mſ. Jeſ. legitur bis Ρεμμών pro Διμών: in Commentario autem Procopii modo Ρεμμών, modo Δεμμών (pro Δεσμών) modo etiam Δεσών legitur. Hieronymus, *Dibon.*

Ibid. Euſebius de locis Hebraïcis Αδαμά. Α. Σ. Θ. χθαμὰς τῆς γῆς. Sic reſtituas, Α. Σ. χθαμάς. Θ. τῆς γῆς. Nam Hieronymus vertit: *Adama in Hejaïa: pro quo Aquila & Symmachus*, humum; *Theodotio* terram *interpretatur.*

HESAIÆ CAP. XVI.

1. הר בת־ציון Α. Σ. Ο. Θ. ὄρος θυγατρὸς Σιών.

1. *Heb. A. S. LXX. Th. Vulg.* montem filiæ Sion.

2. והיה כעוף־נוד קן משלח הרועה בנות מואב מעברות לארנון Α. καὶ ἔσῃ ὡς πετεινὸν μετάφασιν, νοσσιὰ ἐξαπεσταλμένη ἔσεσθε θυγατέρες Μωάβ, διαβάσεις τὸν Αρνών. Ο. ἔσῃ γὰρ ὡς πετεινὸν αἰπόλιον νοσσὸς ἀφῃρημένος, ἔσῃ θυγατὴρ Μωάβ, ἔπειτα ὁ Αρνών.

2. *Heb.* Et fuit ſicut avis vagans nido emiſſa: erunt filiæ Moab vada Arnon. *A.* Et erit ſicut avis tranſmigrans: nidus dimiſſus erunt filiæ Moab, tranſitus Arnon. *LXX.* Eris enim velut avis avolantis pullus ablatus eris filia Moab. Deinde vero, Arnon. *Vulg. Et eris ſicut avis fugiens, & pulli de nido avolantes, ſic erunt filiæ Moab in tranſienſu Arnon.*

3. הביאו עצה Α. Φέρετε βυλιόν. Ο. βυλθόν. Θ. (αἱ διαβάσεις Αρνών) φέρετε βυλιόν.

3. *Hebr.* affer conſilium. *A.* ferte conſilium. *LXX.* conſulta. *Th.* (tranſitus Arnon) ferte conſilium. *Vul. Ini conſilium.*

נודד אל־תגלי Σ. αἰάσατον μὴ ἀποδιώξῃς. Ο. ἐξέστησθε, μὴ ἀχθῇς. Θ. μὴ μετάφασίν τε ἀποκαλύψῃς.

H. vagum ne reveles. *S.* inſtabilem ne perſequaris. *LXX.* obſtupuerunt: ne moleſte feras. *Th.* ne tranſmigrantem reveles. *Vulg. & vagos ne prodas.*

4. הוי־סתר למו Α. Αλλος, γένοι ἀποκρυβὴ αὐτοῖς. Ο. ἔσονται σκέπη ὑμῖν.

4. *Heb.* Alius, *Vulg.* eſto latibulum eorum. *LXX.* erunt tegmen vobis.

כן־הארץ Α. Ο. ἀπὸ τῆς γῆς. Σ. Θ. ἐκ τῆς γῆς.

Hebr. A. LXX. a terra. *S. Th.* de terra. *Vulg. terram.*

5. ונכון בחסד כסא Α. καὶ ἑτοιμασθήσεται ἐν ἐλέῳ θρόνος. Σ. Θ. καὶ ἑτοιμασθήσεται μετ' ἐλέους θρόνος. Ο. καὶ διορθωθήσεται μετ' ἐλέους θρόνος.

5. *Heb. Vul.* & præparabitur in miſericordia ſolium. *A.* & præparabitur in miſericordia thronus. *S. Th.* & præparabitur cum miſericordia thronus. *LXX.* & dirigetur cum miſericordia thronus.

6. נא מאד גאותו וגאונו ועברתו לא־כן בדיו Σ. ὑπερήφανος σφόδρα κατὰ τὸ ἔπαθμα αὐτοῦ, καὶ κατὰ τὴν ὑπερηφανίαν αὐτοῦ, ἐπὶ τὴν ὀργὴν αὐτοῦ, οὐχ οὕτως οἱ βραχίονες αὐτοῦ. Ο. ὑβριστὴς σφόδρα, τὴν ὑπερηφανίαν ἄξηρα· οὐχ οὕτως ἡ μαντία σου, οὐχ οὕτως. Αλλος, ἐξ ἡ ὕβρις αὐτοῦ, καὶ ἡ μιξὶς αὐτοῦ.

6. *Hebr.* Superbus valde: ſuperbia ejus, & elatio ejus & iracundia ejus: non ſic mendacia ejus. *S.* Superbus valde ſecundum elationem ejus, & ſecundum ſuperbiam ejus, & iram ejus, non ita brachia ejus. *LXX.* Contumelioſus valde: ſuperbiam ſuſtuli, non ſic divinatio tua, non ſic. *Alius*, & contumeliæ ejus, & indignatio ejus. *Vul. Superbus eſt valde: ſuperbia ejus & arrogantia ejus, & indignatio ejus plus quam fortitudo ejus.*

7. לאשישי קיר־חרשת תהגו Α. τοῖς πολυχρονίοις μου τοίχοις ὀστρακίνοις μελετήσατε. Σ. τοῖς δὲ φρυγανώδεσι δὲ ὦ τοίχοι ὦ ὀστρακίνῳ φθέγξασθε. Ο. τοῖς κατοικοῦσι Δεσὶθ μελετήσῃς. Θ. τοῖς αὐχμώδεσιν.

7. *H. A.* Longævis meis muro teſtaceo, meditamini. *S.* Lætantibus in muro teſtaceo, dicite. *LXX.* Habitantibus autem Deſeth, meditationes. *Th.* ſqualidis. *Vulg. His qui lætantur ſuper muros cocti lateris loquimini.*

8. שדמות Α. ἄγραι. Σ. κλήματα. Ο. τὰ πεδία. Θ. ἀγροὶ θανάτου.

8. *H. A.* arva. *S.* climata. (*Dr.* & palmites.) *LXX.* campi. *Th.* agri mortis. *Vulg. ſuburbana.*

שלחותיה O. οἱ ἀπεσταλμένοι ※ A. Σ. ἀπ' αὐτῆς :

עברו ים A. Σ. Θ. διέβησαν τ̀ θάλασσαν. O. διέβησαν γὰρ ἕως τ̀ θαλάσσης.

9. חשבון Σ. Εσεών. O. Εσεών.

ואלעלה A. Σ. O. Θ. καὶ Ελεαλή.

10. כן־הברמל A. ἀπὸ τ̃ Καρμήλου. Σ. Θ. ἐκ τ̃ Καρμήλου. In O. vacat.

ובכרמים לא־ירנן A. καὶ ἐν ἀμπελῶσι οὐκ αἰνέσ. O. καὶ ἐν τοῖς ἀμπελῶσί σου οὐ μὴ ὑφρανθήσονται.

11. מעי למואב ככנור יהמו וקרבי לקיר חרש Σ. ἡ κοιλία μου τ̃ Μωὰβ ὡς ψαλτήριον ἠχήσ. καὶ τὰ ἔντερά μου τ̃ τοίχῳ τ̃ ὀστρακίνῳ. O. ἡ κοιλία μου ὅτι Μωὰβ ὡς κιθάρα ἠχήσ, καὶ τὰ ἔντερά μου ὡς τοῖχος ἐσεισμένος. Θ. (Εἰς τ̀ τοῖχον ἀφανισθέντα.)

14. כאו ועתה דבר יהוה לאמר בשלש שנים כשני שכיר A.... ἐν τρισὶν ἔτεσι μισθωτ̃. Σ. ἔκτοτε καὶ νῦν ἐλάλησε κύριος λέγων, ἐν τρισὶν ἔτεσιν ὡς ὅτε [f. ἔτη] μισθωτ̃. O. ἀπότε ἐλάλησε· καὶ νῦν λέγω, ἐν τρισὶν ἔτεσιν ἐτ̃ μισθωτ̃. Θ. ἀπὸ τότε καὶ νῦν ἐλάλησε κύριος λέγων, ἐν τρισὶν ἔτεσιν ὡς ἐνιαυτοῖς μισθωτ̃. ἄλλως Θ. ὡς ὅτε μισθωτ̃ ἐνιαυτοῖς.

ונקלה כבוד מואב בכל ההמון רב Οἱ λοιποὶ, καὶ ἀπμαθήσεται ἡ δόξα Μωὰβ σὺν πάσῃ τ̃ πλήθει πολλ̃. O. ἀπμαθήσεται ἡ δόξα Μωὰβ πάσῃ τ̃ πλούτῳ τ̃ πολλ̃.

H. emissiones ejus. *LXX.* qui missi estis ※ *A. S.* ab ea : *Vul. propagines ejus.*

H. Vulg. transierunt mare. *A. S. Th.* transierunt mare. *LXX.* transierunt enim ad mare.

9. *H. Vul.* Hesebon. *S.* Esbon. *LXX.* Esebon. *H. A. S. LXX. Th. Vul.* & Eleale.

10. *Hebr.* a Charmel. *A.* a Carmelo. *S. Th. Vulg.* de Carmelo. *In LXX. vacat.*

Heb. Vulg. & in vineis non exultabit. *A.* & in vineis non laudabit. *LXX.* & in vineis tuis non lætabuntur.

11. *Heb.* Viscera mea ad Moab ut cithara tumultuabuntur : & intestinum meum super Chir Hares. *S.* Venter meus ipsi Moab ut psalterium sonabit, & intestina mea muro testaceo. *LXX.* Venter meus super Moab ut cithara sonabit, & intestina mea quasi murum renovasti. *Th.* ad murum dissipatum. *Vul. Venter meus ad Moab quasi cithara, & viscera ad murum colli lateris.*

14. *Hebr.* Ex tunc & nunc locutus est Dominus dicendo : in tribus annis tamquam annis mercenarii. *A.* ..... in tribus annis mercenarii. *S.* Ex tunc & nunc locutus est Dominus dicens, in tribus annis tamquam anni mercenarii. *LXX.* quando locutus est. Et nunc dico : In tribus annis annorum mercenarii. *Th* Ex tunc & nunc locutus est Dominus dicens : In tribus annis, quasi annis mercenarii. *Al. Th.* annis quasi super mercenariis. *Vul. Et nunc locutus est Dominus dicens : In tribus annis, quasi anni mercenarii.*

H. & vilipendetur gloria Moab in omni turba multa. *Reliqui*, & inhonorabitur gloria Moab, cum omni turba multa. *LXX.* inhonorabitur gloria Moab omnibus divitiis multis. *Vulg. Auferetur gloria Moab super omni populo multo.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap XVI. Hesaiæ.

v. 1. In textu LXX. Interpretum Codicis Jes. legitur τὸ ὄρος Σιὼν, ad marg. vero, Θυγατρὸς, ὁμοίως οἱ Γ. Scilicet tres Interpretes habebant ut hodie legitur in Edit. Rom. πρ̃ O. τὸ ὄρος Θυγατρὸς Σιών.

v. 2. A. ἡ ἔσται &c. Curterius ex Cod. Jes. Sed in Edito Curterii vox γενσὶ desideratur.

v. 3. A. φέρετε βουλὴ. Lectio Aquilæ & Theodotionis ex Curterio. A Massoretis notatur legendum הביאו & sic legerunt LXX. & Vulgatus Interpres. Alii הביאו legerunt.

Ibid. Σ. ἀνάγαιον &c. Ex Theodoreto pleniores lectiones mutuamur, quam ex Curterio.

v. 4. γένου ἀποστολὴ αὐτοῖς. Sic Curterius sine Interpretis nomine. Suspicor esse Aquilæ.

Ibid. Cod. Jes. Θ. Σ. ἐκ τ̃ γ̃ς. A. ὁμοίως τοῖς O.

v. 5. A. ἡ ἑτοιμασθήσεται &c. Eusebius in Helaïam, & Procopius.

v. 6. Σ. ὑπερφανοῦς &c. Lectio Symmachi ex Curterio & Procopio ; Alterius Interpretis ex Curterio.

v. 7. A. τοῖς πολυχρονίοις &c. Hæ omnes lectiones ex Curterio.

v. 8. A. ἄμπελος &c Ex eodem.

Ibid. Curterius, ※ A. Σ. ἀπ' αὐτῆς. Asterisco significatur hæc in LXX. omissa fuisse.

Ibid. A. Σ. Θ. διέβησαν τὴν θάλασσαν. Sic Drusius, atque ita legisse videtur Procopius, qui sic habet : κεκόπτονται γὰρ οἱονεὶ ἐκ θεῦ, οὐ μὴ διεξελθόντες τὴν θάλασσαν, οὐδὲ τὰς πειρασμὸς ἐκφυγόντες. quæ sic vertit Curterius : *Divina siquidem ope ideo sunt destituti, quod mare non transierunt, nec tentationes effugerunt.* Curterius vero ex Mss. Jes. in margine ponit θάλασσαν οἱ Γ. quia videlicet in eodem Codice in textu πρ̃ O. legitur, διέβησαν γὰρ τὴν ἔρημον, lapsu graphico, ut videtur : nam in Editione Romana legitur, διέβησαν γὰρ ἐφεξῆς τὴν θάλασσαν, ut nos edimus.

v. 9. Σ. Εσεών. Curterius.

Ibid. Curterius, Ελεαλὴ ὁμοίως τοῖς Γ. Curterius perperam legit ἔμπας τε, de more.

v. 10. A. ἀπὸ τ̃ Καρμ. Curterius ex Mss. Jes.

Ibid. A. καὶ ἐν ἀμπελῶσι &c. Idem.

v. 11. Σ. ἡ κοιλία μου &c. Hanc lectionem plenam effert Theodoretus. Theodotio autem habet, *ad murum dissipatum.* Sic Hieronymus. Septuaginta vero qui sic interpretantur, ὡς τοῖχος ἐσεισμένος, haud dubie legisse videntur בקיר חרשת : mutatio autem ר in ד & vicissim, frequentissima est, ut sæpe diximus.

v. 14. Quæ sequuntur hujus Capitis proferuntur ex Eusebio in Helaïam, qui sic habet : ἡ καὶ τοὺς λοιποὺς

ἐμίσωντες ἔχετελὰ μεθέξυ βλαβῆνα ἔφιεσθαι κατίσωσι τὸν διάνοιαν. κ᾽ μὲν γὰρ τὸν Ἀκύλαν ἔφηται· ἐν τρισὶν ἔτεσι μισθωτοῦ· κ᾽ δὲ τὸν Σύμμαχον· ἔκβοτε δὲ καὶ ἐλάλησε κύριος λέγων, ἐν τρισὶν ἔτεσι ὡς ἐπὶ μισθωτοῦ. κ᾽ δὲ τὸν Θεοδοτίωνα· ἀλλὰ τότε δὲ καὶ ἐλάλησε κύριος λέγων· ἐν τρισὶν ἔτεσιν ὡς ἐνιαυτοὺς μισθωτοῦ. εἶτα ἀλλοτέρας ἀρχῆς ἔφηται ὡς τὰς λοιπὰς ἐμίσωντας· κ᾽ ἀτιμασθήσεται ἡ δόξα Μωὰβ σὺν παντὶ τῷ πλήθει τῷ πολλῷ. ὁ γὰρ, κ᾽, ἐνώ τις μέσος παρεμβληθείς, ἑτέραν διάνοιαν παρίστησι λόγου, ἀλλὰ τοῦ, κ᾽ ἀτιμασθήσεται ἡ δόξα Μωάβ. i. *Interpolita apud Reliquos Interpretes diſtinctio clariorem ſententiam efficit: nam ſecundum Aquilam dicitur*, in tribus annis mercenarii; *ſecundum Symmachum vero*, Ex eo tempore & nunc locutus eſt Dominus, dicens: In tribus annis quaſi ſuper mercenario; *ſecundum Theodotionem autem*, Ab eo tempore & nunc locutus eſt Dominus dicens: In tribus annis, quaſi annis mercenarii. *Deinde alio reſumto principio, dicitur apud Reliquos Interpretes*, Et inhonorabitur gloria Moab cum omni turba multa. *Nam conjunctio &, quæ media interponitur, aliam offert ſententiam, ab his verbis*, & inhonorabitur gloria Moab.

HESAIÆ CAP. XVII.

משא דמשק 1. (A. ἆρμα Δαμασκοῦ) Σ. Θ. λῆμμα Δαμασκοῦ. O. ὃ ῥῆμα ὃ κατὰ Δαμασκοῦ.

מוסר מעיר O. ἀρθήσεται ἀπὸ πόλεων, Θ. μεταστήσεται ἐκ πόλεως.

עזובות ערי 2. A. Σ. Θ. καταλελειμμέναι πόλεις. O. καταλελειμμέναι.

חרש ודאמר 9. A..... ὡς ἔμιρ, Σ..... ὡς ἀμίρ. O. οἱ Ἀμορραῖοι ὡς οἱ Εὐαῖοι. Θ. Αρς, ὡς Εμίρ.

נטעי נעמנים 10. A. Θ..... καλοῦ. Σ... ἀγαθοῦ. O. φύτευμα ἄπιστον.

ביום נחלה 11. A. Σ. (ἐν ἡμέρᾳ κληρονομίας.) O. ἢ αὖ ἡμέρᾳ κληρώσῃ.

באב אנוש A. Θ.... αἰδέσπος. O. ὡς πατὴρ αἰδέσπου.

ונער בו ונם כבורחק 13. A. ὡς ἐπιτιμήσῃ ἐν αὐτῷ, ὡς φεύξεται μακράν. Σ. ὡς ἐμβεμήσεται αὐτῷ, ὡς φεύξεται πόρρω. O. ὡς ἀποπομπὴ αὐτὸν, ὡς πόρρω αὐτὸν διώξεται.

הרים Σ. Θ. ὀρέων. O. ἀχύρου.

לעת ערב 14. Σ. Θ. ὃ ποιεῖ ἑσπέρᾳ. O. ποιεῖς ἑσπέραν.

1. *Hebr.* Onus Dammeſec. *A. Vulg.* Onus Damaſci. *S. Th.* aſſumptio Damaſci. *LXX.* verbum quod contra Damaſcum.

H. remota civitas (*al.* a civitate.) *LXX.* tolletur de civitatibus. *Th.* transferetur ex civitate. *Vulg. deſinet eſſe civitas.*

2. *Hebr. A. S. Th. Vulg.* derelictæ civitates. *LXX.* derelicta.

9. *Heb.* virgulti & verberis. *A.* teſta & Emir. *S.* ſylva & Amir. *LXX.* Amorrhæi & Evæi. *Th.* Ars & Emir. *Vulg. aratra & ſegetes.*

10. *Heb.* plantationes jucundas. *A. Th.* plantationem pulcram. *S.* plantationem bonam. *LXX.* plantationem infidelem. *Vulg. plantationem fidelem.*

11. *Heb. A. S. Vulg.* in die hæreditatis. *LXX.* quacumque die hæreditaveris.

Heb. doloris deſperati. *A. Th.* dolebit homo. *LXX.* ut pater hominis. *Vul. dolebit graviter.*

13. *H.* & increpabit eum & fugiet a longe. *A.* & increpabit in eo, & fugiet procul. *S.* & fremet in eum, & fugiet procul. *LXX.* & exterminabit eum, & longe eum perſequetur. *Vul. & increpabit eum, & fugiet procul.*

Hebr. S. Th. Vulg. montium. *LXX.* paleæ.

14. *Hebr. Vulg.* in tempore veſperæ. *S. Th.* quod ad veſperam. *LXX.* ad veſperam.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XVII. Heſaiæ.

v. 1. [A. ἆρμα Δαμασκοῦ.] Σ. Θ. λῆμμα Δαμασκοῦ. Vide ſupra cap. 15. Hieronymus: Sym. Th. *aſſumtio Damaſci.* Aquilam non nominat, quia ipſum ſequitur. De voce ἆρμα vide infra in Nota ad verſ. 1. cap. 19.

Ibid. Θ. μεταστήσεται ἐκ πόλεως. Euſebius in Heſaïam.

v. 2. Curterius ex Manuſc. Jeſ. εἰ Σ. καταλελειμμένοι πόλεις.

v. 9. Hieronymus: *Miror pro aratris & acervis frugum voluiſſe Aquilam interpretari*, teſtam & Emir; *Symmachum*, ſylvam & Amir; *LXX.* Amorrhæos & Hevæos. *Solus Theodotio Hebraïcum verbum poſuit*, ARS & EMIR: *quod apud eos emendatius legitur*, HORES & AMIR, *i.* vomeres & acervi ſegetum. Habuerit ergo Aquila pro חרש ὄρυγμα, *teſta*; quo pacto eamdem vocem Hebraïcam vertit ille, Job. 41. 21. & cap. 16. ſupra, חרשת ὀρύγματος: Symmachus autem, δρυμὸς, *ſylva*, ut in Judicum Libro, & alibi. Vide Lexica infra.

v. 10. Druſius ex Hieronymo.

v. 11. *A. Σ.* ἐν ἡμέρᾳ κληρονομίας. Sic ex Hieronymo, qui ait: *Pro eo quod nos juxta Aquilam & Symm. & LXX. interpretati ſumus*, in die hæreditatis, *quod Hebraïce dicitur* BIOM NEHELA, *legi poteſt in Hebraïco*, in die peſſima.

Ibid. Hieronymus conſequenter ad priora: *Et pro eo quod Aquila & Theodotio interpretati ſunt*, & dolebit homo, *nos dolli ab Hebræis, pro homine qui lingua eorum dicitur*, ENOS, *interpretati ſumus*, ANUS, *id eſt*, graviter.

v. 13. A. ἐπιτιμήσει &c. Euſebius in Heſaïam. Hîc puto labi Procopium, qui legit ἐπιτιμήσεως una voce, niſi ſit error Librarii.

Ibid. Σ. Θ. ὀρέων. Curterius.

v. 14. Σ. Θ. τὸ ποιεῖς ἑσπέρᾳ. Idem.

HESAIÆ CAP. XVIII.

1. הוי ארץ צלצל כנפים אשר מעבר לנהרי־כוש
A. (Οὐαὶ γῆς σκιὰ πτερύγων) . . . . . .
Σ. Οὐαὶ γῆς ὁ ἦχος τοῦ πτερωτοῦ, ὃ πέραθεν ποταμῶν Αἰθιοπίας. Ο. Οὐαὶ γῆς πλοίων τοῦ πτέρυγος, ἐπέκεινα ποταμῶν Αἰθιοπίας.

2. השלח בים צירים ובכלי־גמא
A. ὁ ἀποστέλλων ἐν θαλάσσῃ πρεσβύτας, καὶ ἐν σκεύεσι βιβλίνοις. Σ. ἀποστέλλων ἀποστόλους ἐν θαλάσσῃ, καὶ ἐπὶ σκευῶν παπυρίνων. Ο. ὁ ἀποστέλλων ἐν θαλάσσῃ ὄμηρα, καὶ ἐπιστολὰς βιβλίνας. Θ. (ὁ ἀποστέλλων ἐν θαλάσσῃ) ὄμηρα, καὶ ἐν σκεύεσι πα-πύρου.

לכו Οἱ λοιποὶ, πορεύεσθε. Ο. πορεύεσθαι. Θ. πορεύονται.

מן־הוא והלאה Σ. μεθ' ὃν οὐκ ἔστιν ἐπέκεινα. Ο. τὸς αὐτὸν ἐπέκεινα.

גוי קו־קו ומבוסה A. ἔθνος ὑποτεινόμενον καὶ συμπεπατημένον. Ο. ἔθνος αἰέλπιστον καὶ κατατεπατημένον.

אשר־בזאו נהרים ארצו Οἱ λοιποὶ, διήρπασαν ποταμοὶ τὴν γῆν. Ο. τοῦ οἱ ποταμοὶ τῆς γῆς αὐτῆς.

3. תראו A. Σ. Θ. ὄψεσθε. Ο. ἆρθῇς.

4. במכוני A. (ἐν τετειώμασι.) Ο. ἐν τῇ ἐμῇ πόλει.

7. מעם נורא Ο. ἀπὸ λαοῦ φοβεροῦ. Ο. ἄλλως, ἀπὸ λαοῦ μεγάλου.

קו־קו ומבוסה A. ὑποτεινομένου καὶ συμπεπα-τημένου. Ο. ἐλπίζοντος καὶ κατατεπατημένου.

1. *Heb.* Væ terræ umbræ alarum, quæ trans flumina Æthiopiæ. *A.* Væ terræ umbra alarum. . . . . *S.* Væ terræ ſonus alatus, quæ trans flumina Æthiopiæ. *LXX.* væ terræ navium alæ, ultra flumina Æthiopiæ. *Vul. Væ terræ cymbalo alarum, quæ eſt trans flumina Æthiopiæ.*

2. *Heb.* mittens per mare legatos, & in vaſis junci. *A.* mittens in mare legatos, & in vaſis papyri. *S.* mittens legatos in mari, & per vaſa papyracea. *LXX.* qui mittit in mare obſides, & epiſtolas biblinas. *Th.* (qui mittit in mare) obſides & in vaſis papyri. *Vulg. qui mittis in mare legatos, & in vaſis papyri.*

Heb. Reliqui, Vul. ite. *LXX.* ibunt. *Th.* eunt.

Hebr. ex ipſo & ultra. *S.* poſt quem non eſt ultra. *LXX.* quis ultra illum. *Vul. poſt quem non eſt alius.*

H. gentem lineæ, lineæ, & conculcationis. *A* gens tolerans & conculcata. *LXX.* gentem abſque ſpe & conculcatam. *Vulg. ad gentem expectantem & conculcatam.*

Hebr. Vul. cujus diripuerunt flumina terram ejus. *Reliqui*, cujus diripuerunt flumina terram. *LXX.* nunc fluvii terræ omnes.

3. *Heb. A. S. Th. Vulg.* videbitis. *LXX.* elevabitur.

4. *H.* in loco parato meo. *A.* in firmamento. *LXX.* in mea civitate. *Vul. in loco meo.*

7. *Hebr. LXX. Vulg.* a populo terribili. *LXX. aliter*, de populo magno.

Heb. lineæ lineæ, & conculcationis. *A.* tolerantis & conculcati. *LXX.* ſperans & conculcata. *Vulg. expellente & conculcata.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XVIII. Heſaïæ.

v. 1. A. σκιὰ γῆς σκιὰ πτερύγων. Ex Hieronymo, qui ait Aquilam vertiſſe, *umbram alarum.* Symmachi lectio ex Euſebio, qui habet πτέρυγος pro πτερωτὸς, ex Procopio item & ex Mſſ. prodit. Unus vero legit πέρας pro πεφθὸν.

v. 2. A. ὁ ἀποστέλλων ἐν θαλάσσῃ πρεσβύτας &c. Euſebius, Procopius & Reg. unus habent πρεσβύτας. Curterius legit πρεσβυτὰς, & hæc videtur vera eſſe lectio. Symmachi autem lectio ex Euſebio & Curterio; Theodotionis ex Curterio. Editio Rom. Aquilæ lectionem Symmacho tribuit.

Ibid. οἱ λοιπ. πορεύεσθε. Procopius.

Ibid. Σ. μεθ' ὃν &c. Euſebius & unus Regius.

Ibid. A. ἔθνος ὑποτείνον &c. Procopius.

Ibid. οἱ λοιπ. οὗ διήρπασαν &c. Procopius.

v. 3. A. Σ. Θ. ὄψεσθε. Curterius.

v. 4. A. ἐν ετοιμάσματι. Ex Hieronymo, qui ſic habet: *Quieſcit & contemplatur Deus in loco ſuo, ſive juxta Aquilam*, in firmamento.

v. 7. Ο. ἀπὸ λαοῦ φοβεροῦ. Sic ad marg. οἱ Ο. φοβερῷ, in Mſ. Jeſ. quæ lectio videtur ex aliis Interpretibus deſumta.

Ibid. A. ὑποτεινομένου &c. Curterius.

HESAIÆ CAP. XIX.

משא מצרים 1. A. αἶρμα Αἰγύπτου. Σ. Θ. λῆμμα Αἰγύπτου. O. ὄρασις Αἰγύπτου.

הנה יהוה רכב על־עב קל ובא מצרים A. ἰδοὺ κύριος ἐπιβαίνει ἐπὶ πάχους ἐλαφροῦ, καὶ ἔρχεται ἐπ' Αἴγυπτον. O. ἰδοὺ κύριος καθηται ἐπὶ νεφέλης κούφης, καὶ ἥξει εἰς Αἴγυπτον.

לבב A. Σ. O. Θ. ἡ καρδία.

ימס Οἱ λοιποὶ, τακήσεται. O. ἀπολεῖται.

וסכסכתי מצרים במצרים 2. A. καὶ ταράσσω Αἰγυπτίους Αἰγυπτίοις. Σ. δὲ συμβαλῶ Αἰγυπτίους Αἰγυπτίοις. O. καὶ ἐπεγερθήσονται Αἰγύπτιοι ἐπ' Αἰγυπτίους.

ואיש A. Σ. Θ. καὶ ἀνήρ. O. καὶ ἄνθρωπος.

ונבקה רוח־מצרים בקרבו 3. A. καὶ πλαδαρωθήσεται πνεῦμα Αἰγύπτου ἐν ἐγκάτῳ αὐτῆς. Σ. καὶ ῥαγήσεται τὸ πνεῦμα Αἰγύπτου ἐν αὐτῇ. O. καὶ ταραχθήσεται τὸ πνεῦμα τῶν Αἰγυπτίων ἐν αὐτοῖς. Θ. καὶ θλασθήσεται πνεῦμα Αἰγύπτου ἐν αὐτῇ.

וסכרתי את־מצרים 4. A. Σ. O. Θ. καὶ παραδώσω τοὺς Αἰγυπτίους.

וכלך עז ימשל־בם A. καὶ βασιλεὺς κεκραταιωμένος βασιλεύσει ἐν αὐτοῖς. Σ. καὶ βασιλεὺς σκληρὸς ἐξουσιάσει αὐτῶν. O. καὶ βασιλεῖς σκληροὶ κυριεύσουσιν αὐτῶν. Θ. καὶ βασιλεὺς ἰσχυρὸς κυριεύσει αὐτῶν.

ונשתו־מים מהים 5. A. καὶ ἀποξηρανθήσεται ὕδατα ἀπὸ θαλάσσης. Σ. καὶ ἀφανισθήσεται ἀπὸ θαλάσσης ὕδατα. O. καὶ πίονται Αἰγύπτιοι ὕδωρ τὸ παρὰ θαλάσσην.

ושתים שרקת 9. Σ. τὸ λίνον τὸ κτενιζόν. O. τὸ λίνον τὸ ξυόν.

שתתיה מרבאים 10. A. αἱ ἀποδῆκαι αὐτῆς τεταπεινωμέναι. O. καὶ ἔσονται οἱ ἐργαζόμενοι αὐτὰ ἐν ὀδύνῃ. Θ. ταπειναὶ αὐτῆς τεταπεινωμέναι.

ותעו 13. A. Σ. Θ. καὶ ἐπλάνησαν. O. καὶ πλανήσουσι.

את־מצרים 14. A. Σ. Θ. ※ τοῦ ; Αἴγυπτον. O. Αἴγυπτον.

בכל־מעשהו A. Σ. Θ. ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις αὐτῆς. O. ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις αὐτῶν.

כפה־ואגמן 15. A.... ἃ στρεβλωθήσεται. Σ. O. ἄγχιλον καὶ τίλος. Θ. κεφαὶ καὶ ἀγμόν.

1. HEbr. A. Vulg. onus Ægypti. S. Th. assumtio Ægypti. LXX. vitio Ægypti.

Hebr. Ecce Dominus equitans super nubem levem, & ingredietur Ægyptum. A. Ecce Dominus equitat super crassitiem levem, & venit super Ægyptum. LXX. Ecce Dominus sedet super nubem levem, & veniet in Ægyptum, *Vulg. Ecce Dominus ascendet super nubem levem, & ingredietur Ægyptum.*

Heb. A. S. LXX. Th. Vul. cor.

Heb. liquefiet. *Reliqui, Vulg.* tabescet. *LXX.* deficiet.

2. *H.* & confundam Ægyptum cum Ægypto. *A.* & seditiones movebo inter Ægyptios & Ægyptios. *S.* & committam Ægyptios cum Ægyptiis. *LXX.* & incitabuntur Ægyptii super Ægyptios. *Vulg. Et concurrere faciam Ægyptios adversus Ægyptios.*

Hebr. A. S. Th. Vul. & vir. *LXX.* & homo.

3. *Hebr.* & evacuabitur spiritus Ægypti in medio ejus. *A.* & laxabitur spiritus Ægypti in intestino ejus. *S.* & rumpetur spiritus Ægypti in ipsa. *LXX.* & turbabitur spiritus Ægyptiorum in ipsis. *Th.* & scindetur spiritus Ægypti in ipsa. *Vulg. & dirumpetur spiritus Ægypti in visceribus ejus*

4. *Heb.* & concludam Ægyptum. *A. S. LXX. Th. Vulg.* & tradam Ægyptum.

Heb & rex fortis dominabitur in eos. *A.* & rex roboratus regnabit in eis. *S.* & rex durus potestatem habebit in eos. *LXX.* & reges duri dominabuntur eorum. *Th. Vulg.* & rex fortis dominabitur eorum.

5. *Heb.* & deficient aquæ de mari. *A.* & absorbebuntur aquæ de mari. *S.* & delebuntur de mari aquæ. *LXX.* & bibent Ægyptii aquam, quæ juxta mare. *Vulg. & arescet aqua de mari.*

9. *Heb.* lina pectinata. *S.* linum pectinatum. *LXX.* linum fissile. *Vul. linum, pectentes.*

10. *H.* retia ejus contrita. *A.* horrea ejus humiliata *LXX* & erunt operantes ea in dolore. *Th.* humilia ejus humiliata. *Vulg. irrigua ejus flaccentia.*

13. *Hebr. A. S. Th.* & errare fecerunt. *LXX.* & errare facient. *Vulg. deceperunt.*

14. *Hebr. A. S. LXX. Th. Vulg.* Ægyptum.

Hebr. Vulg. in omni opere suo. *A. S. Th.* in omnibus operibus ipsius. *LXX.* in omnibus operibus ipsorum.

15. *Heb.* ramus & juncus. *A.* incurvum atque perversum. *S. LXX.* principium & finem. *Th.* Cheppha & agmon. *Vulg. incurvantem & refrenantem.*

להנא 17. A. Εἰς γύρωσιν. O. Εἰς φόβησιν.

17. *Heb. LXX.* in timorem. *A.* in circumlationem. *Vul. in pavorem.*

ונשבעות 18. A. Σ. Θ. ὀμνύοντες. O. ὀμνῶντες.

18. *Hebr. A. S. LXX. Th, Vulg.* jurantes.

עיר ההרס A. Θ. πόλις Ares. Σ. πόλις ἡλίου. O. πόλις ἀσεδέκ.

Heb. A. Th. civitas Ares. *S. Vul.* civitas ſolis. *LXX.* civitas Aſedec.

מושיע 20. A. Σ. Θ. σωτῆρα. O. ὃς σώσῃ αὐτούς.

20. *Heb. A. S. Th. Vul.* ſalvatorem. *LXX.* qui ſalvabit eos.

זבח 21. A. θυσία. Σ. θυσίαν. O. θυσίας.

21. *Hebr. S.* ſacrificium. *A.* ſacrificio. *LXX.* ſacrificia. *Vul. in hoſtiis.*

ומנחה ※ A. καὶ δώρῳ. In O. vacat.

H. & munus. ※ *A.* & dono. *In LXX. vacat. Vul. & muneribus.*

נגף ורפוא 22. O. πληγῇ, καὶ ἰάσεται αὐτοὺς ἰάσῃ. Θ. θραύσῃ καὶ ἰάσῃ.

22. *H.* percutiendo & ſanando. *LXX.* plaga, & ſanabit eos ſanatione. *Th.* percutiet & ſanabit. *Vulg. plagâ, & ſanabit eam.*

ולאשור 24. Οἱ λοιποὶ, καὶ Ασσὺρ. O. καὶ ἐν τοῖς Ασσυρίοις.

24. *Heb.* Reliqui, & Aſſur. *LXX.* & in Aſſyriis. *Vul. & Aſſyrio.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XIX. Heſaiæ.

v. 1. A. ὅραμα Αἰγύπτου. Apud Hieronymum in Editis legitur ὅραμα. Verba ejus ſic habent: *LXX.* viſio Ægypti. *Ubi in Hebræo ſcriptum eſt*, MASSA MESRAIM, *quod nos interpretati ſumus*, onus, *vel* pondus Ægypti: *pro quo Aquila tranſtulit*, ὅραμα Αἰγύπτου. *Poſſumus dicere ab eo quod tollat Propheta & portet jugum Domini, eum extitiſſe condignum, qui prophetiam Ægypti cerneret, ſive portaret.* Nos legendum omnino dicimus, ἄρμα Αἰγύπτου, ut legit Druſius his adductus argumentis: *Ita legendum*, inquit, *non ut in quibuſdam libris*, ὅραμα, *i.* viſio. *Quæ interpretatio magis ſenſum exprimit, cum Aquila ipſas etiam etymologias amet exprimere. Unde non eſt credibile ipſum vertiſſe ὅραμα, ſed potius ἄρμα, i.* onus, *vel* pondus. His adjicimus, ſic perpetuo vertere Aquilam ubi משא legitur, ut cap. 31. Proverb. initio, cap. 22. Heſaiæ v. 13. cap. 23. Heſaiæ v. 1. & alibi, ubi ὅραμα ſemper legitur in probatiſſimis libris atque codicibus. Ad hæc vero ipſa Hieronymi ſeries ita legendum indicat; nam in iis quæ ſupra admiſimus, a lectione LXX. orditur, qui habebant, *viſio Ægypti*: deinde poſtquam ſuam & Aquilæ verſionem adtulerat, ita claudit, *eum extitiſſe condignum qui prophetiam Ægypti cerneret, ſive portaret*: ubi illud, *cerneret*, verſionem LXX. reſpicit; illud vero, *portaret*, ſuam & Aquilæ, quas poſtea retulit. Symmachi vero & Theodotionis poſtremo repræſentat, ut nos edimus. Utque nihil dubii relinquatur, Codex noſter Comment. Hieronymi in Heſaiam Latine, omnium quos vidimus antiquiſſimus, hoc loco habet *arma* ſic.

Ibid. A. ἰδοὺ νέφος &c. Ex Demonſtr. Evang. Euſebii; ubi in Editis legitur, ἐπὶ πᾶσιν ἀληθῶς, in Mſſ. vero, ἐπὶ πᾶσιν ἀληθῶς.

Ibid. Cod Jeſ. ὑμεῖς οἱ Γ.

Ibid. οἱ λοιπ. ζωῶσται. Procopius.

v. 2. A. καὶ συμπόσω &c. Aquilæ & Symmachi lectiones exhibet Euſebius in Heſaiam.

Ibid. Curterius ex Mſſ. Jeſ. οἱ Γ. & ἀνὼ.

v. 3. A. καὶ πλανηθήσονται &c. Hæ lectiones prodeunt ex Euſebio in Heſaiam, cujus Mſſ. quidam ad Aquilam habent σκληρυνθήσονται pro πλανηθήσονται. Sed hæc poſtrema lectio germana eſt, & ſic reſtituendum in Edito noſtro.

v. 4. Druſius, A. Σ. Θ. καὶ συγκλείσω. Ex Curterio nempe, ubi ad marg. legitur, ὑμᾶς οἱ Γ. pro ὑμεῖς, de more. Textus habet, καὶ παραδώσω τὸν Αἰγύπτιον. Sed ſigla ante τὸν Αἰγύπτιον ponitur: unde dubium videtur an ad ſubſequentem vocem pertineat, quod tamen non veriſimile eſt, an ad præcedentem, καὶ παραδώσω, an ad utramque, quod probabilius videtur. Nam circa vocem את־מצרים nulla potuit eſſe interpretationum varietas: quare nota, ὑμᾶς οἱ Γ. debet præcipue reſpicere vocem וסגרתי & παραδώσω, & *tradam.*

Ibid. A. καὶ θαμιὼς &c. Hæ lectiones prodeunt partim ex Euſebii Demonſtratione Evangelica, partim ex ejuſdem Comment. in Heſaiam.

v. 5. A. καὶ ἀναπεβήσονται &c. Ex Euſebio in Heſaiam.

v. 9. Σ. τὰ λίνα τὰ κλωσσά. Ex Curterio.

v. 10. A. οἱ ὑπεβάλλοντο &c. Ex Curterio, ubi LXX. in textu habent, ἀγκλοῦ ἐξόμενοι, ad marginem vero, ἐργαζόμενοι.

v. 13. Curterius, οἱ Γ. ἀπὸ δυνατῶν.

v. 14. Curterius, ※ οἱ Γ. τῶν

Ibid. A. Σ. Θ. ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις αὐτῆς. Druſius ex Curterio. Forte legerunt מעשיה

v. 15. Hieronymus habet: *Pro* principio & fine, *quod & Symmachus & LXX. tranſtulerunt*, ἀρχὴ καὶ τέλος, *Theodotio more ſuo ipſa verba Hebraica poſuit*, CHEPHPHA & AGMON, *quod Aquilæ interpretatus eſt*, incurvum atque perverſum. Alibi vero dicit Aquilam AGMON vertiſſe, στρεβλωθῆναι.

v. 17. Hieronymus: *In Hebraico legitur* AGGA, *quod interpretari poteſt*, & feſtivitas. . . . *quod ſignificantius Aquila tranſtulit*, γύρωσιν, *quum aliquis pavidus & tremens circumfert oculos, & a venientem formidat inimicum.*

v. 18. οἱ Γ. διυθύνοντες. Curterius ex Mſſ. Jeſ.

Ibid. A. πόλις Ares &c. Idem.

v. 20. Curterius, A. Σ. Θ. σωτῆρα, ὅπερ ἐρμηνεύεται ἰκτῆς.

v. 21. A. θυσία. Σ. θυσίαν. Idem.

Ibid. A. καὶ δώρῳ. Sic cum aſteriſco Curterius.

v. 22. Θ. θραύσει, καὶ ἰάσεται. Curterius.

v. 24. οἱ λοιπ. καὶ Ασσὺρ. Procopius.

HESAIÆ CAP. XX.

הרתן 1. Ο. τὴν Ἄζωτον. Ἄλλος, Θαρθάν.

סרגון Α. Θ. Σαργών. Σ. Σαργών. Ο. Ἀρνά.

נעלך 2. Α. Σ. τὰ ὑποδήματά σου. Ο. τὰ σανδάλιά σου.

ויעש Α. καὶ ἐποίησε. Ο. καὶ ποίησον.

ובשו מבוש מכוש 5. Ο. καὶ αἰσχυνθήσονται ἀπὸ θέας αὐτῶν ἐπὶ τοῖς Αἰθίοψιν. Θ. καὶ καταισχυνθήσονται ἀπὸ Αἰθιοπίας ἐλπίδος αὐτῶν.

ביום ההוא 6. Α. Σ. Ο. Θ. ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.

1. *Heb.* Alius, *Vul.* Tharthan. *LXX.* Tanathan.

Hebr. S. Vulg. Sargon. *A. Th.* Saragon. *LXX.* Arna.

2. *Heb.* calceamentum tuum. *A. S. Vul.* calceamenta tua. *LXX.* fandalia tua.

Hebr. A. Vul. & fecit. *LXX.* & fac.

5. *Hebr.* & erubescent ab Æthiopia aspectu sup. *LXX.* & confundentur victi super Æthiopibus. *Th. Vul.* & confundentur ab Æthiopia spe sua.

6. *Heb. A. S. LXX. Th. Vulg.* in die illa.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XX. Hesaïæ.

v. 1. Αλ. Θαρθάν. Curterius ex Mſ. Jeſ.
Ibid. Α. Θ. Σαργών. Σ. Σαργών. Idem.
v. 2. Α. Σ. τὰ ὑποδήματά σου. Idem.
Ibid. Α. καὶ ἐποίησε. Idem.
v. 5. Θ. καταισχυνθήσονται &c. Sic Mſ. Jeſ. Curterius legit, αἰσχυνθήσονται.
v. 6. Curterius, οἱ Γ. ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. Sic etiam habent in Editionibus hodiernis LXX. Interpretes: ſed hæc deſunt in textu Codicis Jeſ.

HESAIÆ CAP. XXI.

מדבר־ים 1. Ο. τὴν ἔρημον ※ θαλάσσης.

הבוגד בוגר והשודד שודד 2. Σ. ὁ ἀθετῶν ἀθετεῖται, καὶ ὁ παλαιπωρῶν παλαιπωρεῖ. Ο. ὁ ἀθετῶν ἀθετεῖ, ὁ ἀσυμφῶν ἀσυμφεῖ.

עלי עילם צורי מדי Σ. ἀνάβηθι Ελάμ, πολιορκεῖται Μῆδοι. Ο. ἐπ' ἐμοὶ οἱ Ελαμῖται, καὶ οἱ φρούριά σου Περσῶν.

את נשף 4. Α. Θ. (σκότος.) Ο. ἡ ψυχή μου.

צפה הצפית 5. ※ σκέπασον τὴν σκεπαίαν. In O. vacat.

אשר יראה יגיד וראה 6. Α. καὶ ἴσται ὅταν ὄψεται ἀναγγελεῖ καὶ ὄψεται. Σ. ὃ ἂν ἴδῃ ἀναγγελεῖ & ἴδοι. Ο. & ὃ ἂν ἴδῃς ἀνάγγειλον, & ἔλθοι. Θ. ὃ ἐὰν ἴδῃ ἀναγγελεῖ καὶ ὄψεται.

רכב צמד פרשים 7. Σ. ἁρμα ζεύγους ἵππων. Ο. ἀναβάζας ἵππεις δύο.

קשב ※ Σ. Ο. Θ. ἀκρόασαι.

אריה 8. Α. λέοντα. Σ. λέαιναν. Ο. Οὐρίαν. Θ. Ἀριήλ.

נפלה נפלה בבל 9. Α. Σ. Ο. Θ. πέπτωκε πέπτωκε Βαβυλών.

1. *Heb. Vulg.* deserti maris. *LXX.* deserti ※ maris.

2. *H.* prævaricator prævaricator, & vastator vastator. *S.* qui spernit spernitur, & qui affligit affligitur. *LXX.* prævaricans prævaricatur, iniquus inique agit. *Vulg.* qui incredulus est, infidelster agit: & qui depopulator est, vastat.

Heb. Vul. Ascende Ælam, obside Mede. *S.* surge Elam, obsidete Medi. *LXX.* super me Elamitæ & legati Persarum.

4. *Heb.* crepusculum. *A. Th.* tenebræ. *LXX.* anima mea. *Vul. Babylon.*

5. *Heb.* specalando speculam. ※ speculare speculam. *In LXX.* vacat. *Vulg.* contemplare in specula.

6. *Heb.* qui viderit indicabit? & vidit. *A.* & quæcumque videbit, annuntiabit & videbit. *S.* Quodcumque viderit, nuntiabit & vidit. *LXX.* Et quodcumque videris, annuntia, & vide. *Th.* Quodcumque viderit annuntiabit & videbit. *Vulg.* Quæcumque viderit, annuntiet. Et vidit.

7. *Heb.* currum par equitum. *S.* currum jugum equorum. *LXX.* ascensores equites duos. *Vulg.* currum duorum equitum.

H. attentione. ※ *S. LXX. Th.* auditionem. *Vul.* diligenter.

8. *Hebr. Vulg.* leo. *A.* leohem. *S.* leænam. *LXX.* Urian. *Th.* Ariel.

9. *Heb.* cecidit cecidit Babel. *A. S. LXX. Th. Vulg.* cecidit cecidit Babylon.

דומה 11. A. Δοῦμα. O. ὁ Ἰδουμαῖος.

אלי קרא משעיר A. Σ. Θ. πρὸς ἐμὲ κάλει τοὺς φεύγοντας πρός με τῆς Σηείρ. O. πρὸς ἐμὲ κάλει πρός με τῆς Σηείρ.

11. *H. A. Vul.* Duma. *LXX.* Idumææ.

H. Vulg. ad me clamat ex Seir. *A. S. Th.* ad me voca fugientes a Seir. *LXX.* ad me voca de Seir.

אם־הבעיון בעיו 12. A. ἐὰν ζητῆτε ζητεῖτε. O. ἐὰν ζητῆς ζήτει.

12. *H.* Si quæretis, quærite. *A.* Si perquisieritis, perquirite. *LXX.* Si quæras, quære. *Vul. Si quæritis, quærite.*

שבו אתיו A. ἐπιστράφητε ἥκατε. O. καὶ πρὸς ἐμοὶ εἶναι.

H. revertimini; venite. *A. Vul.* convertimini, venite. *LXX.* & apud me habita.

משא בערב 13. A. ἆρμα Ἀραβίας. Σ. λῆμμα Ἀραβίας. Θ. λῆμμα ἐν τῇ Ἀραβίᾳ.

13. *Hebr.* Onus in Arab. *A.* Onus Arabiæ. *S.* Assumptio Arabiæ. *Th.* Assumptio in Arabia. *Vulg. Onus in Arabia.*

דדנים A. Σ. Δωδανίμ. O. Θ. Δαιδάν.

Heb. Vulg. Dedanim. *A. S.* Dodanim. *LXX. Th.* Dædan.

חרבות 15. A. Σ. Θ. μαχαιρῶν. O. πεφονευμένων.

15. *H. A. S. Th. Vulg.* gladiorum. *LXX.* occisorum.

כי יהוה אלהי־ישראל דבר 17. A. Σ. O, Θ. ὅτι κύριος ὁ θεὸς Ισραὴλ ἐλάλησε.

17. *H. A. S. LXX. Th.* Quia Dominus Deus Israel locutus est. *Vul. Dominus enim Deus Israël locutus est.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XXI. Hesaïæ.

v. 1. Sic θαλάσσης cum asteriſco Curterius ex Mſ. Jeſ. Procopius hæc habet: τὸ δὲ Ἑβραϊκὸν ἢ οἱ λοιποὶ τὸ θαλάσσης παρεσήμηναν, ὡς τῆς πόλεως πάλαι κυμαινούσης τοῖς πλήθεσι. i. *Hebraïcum & Reliqui*, maris, *addiderunt, eo quod olim civitas multitudine populi quasi fluctuans esset.*

v. 2. Σ. ὁ αἴτιος &c. Ex Theodoreto.

Ibid. Σ. ἀνάσχου &c. Procopius.

v. 4. Hieron. *Pro* Babylon *Aquila & Theodotio* tenebras *interpretati sunt.*

v. 5. ※ ευφράνουσι τὴν ευφροσύνην. Sic cum asteriſco Curterius, quia ex aliis Editionibus in Editionem τῶν O. Hexaplarem advectum fuit.

v. 6. A. ᾗ ὅτε &c. Curterius ex Mſ. Jeſ.

v. 7. Σ. ἅρμα ζεύγους ἵππων. Procopius.

Ibid. Curterius, ※ Θ. Σ. ἀνάβασιν. Quæ vox asteriſco notatur, quia olim deerat in LXX.

v. 8. A. λίσσα &c. Curterius, & Euſebius in Heſaïam, qui adjicit: τοῦτ' ἐστὶν ἀπὸ τῶν οὐρίων ἀπήντων, ἐπεὶ οὐδὲ ἡ Ἑβραϊκὴ φωνὴ ὠνόμασέν τὸν Οὐρίαν. i. *Nemo igitur Uriam nominavit, quoniam nec Hebraïca vox Uriam memorat.*

v. 9. In hæc verba τῶν O. πίπτουσι πίπτουσι βασιλεῖ, notatur in Cod. Jeſ. ἐμείνασι οἱ Γ.

v. 11. A. Δοῦμα. Sic Druſius ex Hieronymo, qui habet, *Duma.*

Ibid. A. Σ. Θ. πρὸς ἐμὲ κάλει &c. Procopius.

v. 12. A. ἐὰν ἐπι- Curterius ex Mſ. Jeſ.

Ibid. A. ἐπιστράφητε &c. Idem.

v. 13. A. ἆρμα Ἀραβίας &c. Idem.

Ibid. A. Σ. Δωδανίμ. Idem.

v. 15. Curterius ex Mſ. Jeſ. οἱ O. πεφονευμένων, οἱ Γ. μαχαιρῶν ※ ᾧ τῶν O. ubi ※ pro more ſuo ponit pro ᾧ id eſt, Νεχθίνε, qui legiſſe dicitur ut LXX.

v. 17. In Cod. Jeſ. in textu legitur, ὅτι τάδε λέγει ὁ θεὸς Ισραήλ. Ad marg. vero, οἱ Γ. ἐμείνας, ὅτι τάδε λέγει ὁ θεὸς Ισραὴλ ἐλάλησε. Quæ eſt hodierna τῶν O. lectio.

HESAIÆ CAP. XXII.

כשא גיא חזיון 1. A. ἆρμα . . . . . Σ. Θ. λῆμμα φάραγγος ὁράσεως. O. ὃ ῥῆμα τῆς φάραγγος Σιών.

1. *Heb. Vul.* Onus vallis viſionis. *A.* onus. *S. Th.* aſſumptio vallis viſionis. *LXX.* verbum vallis Sion.

אפוא A. κατάπτει.

H. nunc. *A.* & quidem.

קריה עליזה 2. ※ ἡ πόλις γαυριῶσα.

2. *H.* civitas læta. ※ *Vulg. civitas exultans.*

מתי מלחמה A. Θ. . . . πόλεμος. Σ. O. νεκροὶ πολέμου.

H. S. LXX. mortui bello. *A. Th.* . . . bellum. *Vul. mortui in bello.*

נדדו 3. Σ. αἰχμαλωτισθῆναι. O. πεφύγασι. Θ. μετεκινήθησαν.

3. *H.* vagati ſunt. *S.* extorres facti ſunt. *LXX. Vul.* fugerunt. *Th.* amoti ſunt.

אסרו יחדו ※ Θ. ἐδέθησαν ὁμοθυμαδόν.

H. Vul. vincti ſunt pariter. ※ *Th.* ligati ſunt unanimiter.

ברכב אדם פרשים 6. A. ἐν ἅρματι ἀνθρώπων ἱππέων. O. ἀναβάσεις ἄνθρωποι ἐφ' ἵπποις. Θ. συναναβάσεις ἀνθρώπων ἱππέων.

6. *H.* in curru hominis equitum. *A.* in curru hominum equitum. *LXX.* aſcenſores homines ſuper equos. *Th.* vectores cum hominibus equitibus. *Vul. currum hominis equitis.*

מבחר־עמקיך 7. A. ἐκλογαὶ χιλιάδων σου Σ. ἐκλεκταὶ χιλιάδες σου. O. ἐκλεκταὶ φάραγγές σου.

ואת בקעי עיר־דוד ראיתם כי־רבו 9. Αλλος, καὶ τὰ ῥήγματα οἴκου Δαυὶδ ὄψεσθε ὅτι ἐπληθύνθη. O. Ϛ αἰακαλύψουσι τὰ κρυπτὰ τ οἴκων τ ἄκρας Δαυὶδ, καὶ ἔϊδοσαν ὅτι πλείους ἐσοί.

ואת־בתי ירושלם ספרתם 10. Σ. καὶ οἰκίας Ιερουσαλὴμ ἀριθμήσατε. O. καὶ οὓς κατέλυσαν πρὸς οἴκους Ιερουσαλήμ.

עשיתם 11. Σ. O. Θ. καὶ ἐποιήσατε.

ומקוה עשיתם בין החמתים למי הברכה הישנה Σ. καὶ ὃ τ ἀρχαίας κολυμβήθρας ὕδωρ εἰς τ πόλιν μετοχετεύσατε. O. καὶ ἐποιήσατε ἑαυτοῖς ὕδωρ αἰαμεῖσον τῶν δύο τειχῶν ἐσωτερον τ κολυμβήθρας τ ἀρχαίας.

מרחוק ※ πορρώθεν.

אמר ארני יהוה צבאות 14. ※ Σ. Θ. εἶπεν κύριος κύριος τῶν δυνάμεων. In O. vacat.

בא 15. ※ A. Σ. Θ. εἴσελθε. In O. vacat.

אל־הסכן A. πρὸς τ σκηνοῦντα. Σ. τ σκηνοποιοῦντα. O. εἰς ὃ παστοφόριον. Θ. πρὸς τ σκηνὴ ταύτην.

שבנא A. Σ. O. Θ. Σομναί.

גבר 17. Π. ἀνδρός. O. ἄνδρα.

ואבנטך 21. O. καὶ τ τιάραί ※ A. Σ. Θ. σου.

אחזקנו Θ. κραταιώσω αὐτόν. O. δώσω αὐτῷ κῦ κράτος. (al. καὶ ὃ κράτος.)

ונתתי מפתח בית־דוד על־שכמו ופתח ואין סגר וסגר ואין פתח A. Θ. καὶ δώσω τ κλεῖδα οἴκου Δαυὶδ ὅτι τ ὤμῳ αὐτοῦ, καὶ ἀνοίξει, καὶ οὐκ ἔσται ὁ ἀποκλείων, καὶ κλείσει, καὶ οὐκ ἔσται ὁ ἀνοίγων. O. καὶ δώσω αὐτῷ τ κλεῖδα οἴκου Δαυὶδ ὅτι τῷ ὤμῳ αὐτοῦ, καὶ ἀνοίξει καὶ οὐκ ἔσται ὁ ἀποκλείων, καὶ κλείσει, καὶ οὐκ ἔσται ὁ ἀνοίγων. Σ. καὶ ἐπιθήσω.

יתד 23. Π. πάσσαλον. O. ἄρχοντα.

הצאצאים והצפעות 24. A. . . . . Σ. . . . . In O. vacat.

כל כלי הקטן מכלי האגנות O. ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου. ※ Θ. πᾶν ὃ σκεῦος ὃ μικρὸν ἀπὸ σκεύους τῆς ἀγανώθ.

יתד 25. (Π. πάσσαλος.) O. ὁ ἄνθρωπος.

ונכרתה ※ O. Θ. καὶ ἐξολοθρευθήσεται.

7. *H. A.* electio vallium tuarum. *S. Vulg.* electæ valles tuæ. *LXX.* electæ convalles tuæ.

9. *Hebr.* Et ſciſſuras civitatis David vidiſtis, quia multiplicatæ ſunt. *Alius*, Et rupturas domus David videbitis, quia multiplicatæ ſunt. *LXX.* Et revelabunt occulta domorum arcis David, & viderunt, quia plures ſunt. *Vul. Et ſciſſuras civitatis David videbitis, quia multiplicata ſunt.*

10. *H. Vulg.* & domos Jeruſalem numeraſtis: *S.* & domos Jeruſalem numerantes. *LXX.* & quia deſtruxerunt domos Jeruſalem.

11. *H. S. LXX. Th. Vul.* & feciſtis.

H. Et lacum feciſtis inter duos muros aquis piſcinæ veteris. *S.* & veteris piſcinæ aquam in urbem derivantes. *LXX.* Et feciſtis vobis aquam inter duos muros intra piſcinam veterem. *Vul. & lacum feciſtis inter duos muros ad aquam piſcinæ veteris.*

Hebr. ※ *Vul.* de longe.

14. *H.* dixit Dominus Dominus exercituum. *S. Th.* dixit Dominus Dominus virtutum. *In LXX. vacat. Vul. dicit Dominus Deus exercituum.*

15. *Heb. A. S. Th. Vulg.* ingredere. *In LXX. vacat.*

Hebr. ad theſaurarium. *A.* ad tabernacula figentem. *S.* ad tabernaculorum artificem. *LXX.* ad paſtophorium. *Th.* ad ſocen iſtum. *Vul. ad eum qui habitat in tabernaculo.*

Hebr. Schebna. *A. S. LXX. Th.* Somnam. *Vulg. Sobnam.*

17. *Hebr. & Omnes*, viri. *LXX.* virum. *Vulg. gallus gallinaceus.*

21. *Hebr.* & balteo tuo. *LXX.* & coronam ※ *A. S. Th.* tuam. *Vul. & cingulo tuo.*

Hebr. Vulg. confortabo eum. *Th.* roborabo eum. *LXX.* dabo ei & imperium.

22. *Heb.* Et dabo clavem domus David ſuper humerum ejus; & aperiet, & non claudens; & claudet, & non aperiens. *A. Th.* Et dabo clavem domus David ſuper humerum ejus, & aperiet & non erit qui claudat; & claudet, & non erit qui aperiat. *LXX.* Et dabo ei clavem domus David ſuper humerum ejus, & aperiet, & non erit qui claudat; & claudet, & non erit qui aperiat. *S.* & imponam. *Vulg. Et dabo clavem domus David ſuper humerum ejus: & aperiet, & non erit qui claudat; & claudet, & non erit qui aperiat.*

23. *Hebr. Omnes*, *Vul.* paxillum. *LXX.* principem.

24. *Hebr.* genimina & fetus. *A.* SASAIM & SEPHOTH. *S.* nepotes atque commixtos. *In LXX. vacat. Vulg. vaſorum diverſa genera.*

Heb. omnia vaſa parva, a vaſis craterarum. *LXX.* a parvo uſque ad magnum. *Th.* omne vas parvum a vaſe Aganoth. *Vulg. omne vas parvulum a vaſis craterarum.*

25. *Heb. Omnes & Vulg.* paxillus. *LXX.* homo.

H. & exſcindetur. *LXX. Th.* & diſperdetur. *Vulg. & peribit.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XXII. Heſaïæ.

v. 1. A. ὅρμα.... ut ſupra frequenter. Σ. Θ. λῆμμα τῆς φαρίγγος ἱρόπας. Curterius ex Mſ. Jeſ.

Ibid. A. καθηγηταί. Sic Druſius ex Hieronymo, qui ait, *quam conjunctionem Latinus ſermo non explicat.*

v. 2. Curterius, ἡ πόλις γαυρίωσα, cum aſteriſco, quia deerat in O. Videtur autem eſſe Aquilæ & Symmachi, qui ita vertere ſolent.

Ibid. Mſ. Jeſ. Θ. A. πὸ ερος. O. πολέμῳ. Σ. ἰμείοις τοῖς O. In textu vero legitur, πολέμι. Ed. R. πολέμιον.

v. 3. Θ. ἰδίωσαν ἰμεθύμαζον. Sic cum aſteriſco Curterius ex Cod. Jeſ. LXX. aliud legiſſe videntur.

v. 6. A. ἐν ἅρμασι &c. Idem.

v. 7. A. ἐκλογαὶ &c. Idem.

v. 9. Αλλ. ἐξ τὰ ῥήγματα &c. Sic unus Codex ſine Interpretis nomine.

v. 10. Σ. ἐξ οἰκίας &c. Druſius ex Procopio.

v. 11. Curterius ad marg. Θ. Σ. ἐκπώματα.

Ibid. Σ. ἐξ τὸ τῆς ἀρχαίας &c. Procopius, qui videtur magis ſenſum Symmachi ſpectaſſe, quam verba.

Ibid. πρεσβεῖον, præmiſſo aſteriſco. Curterius ex Mſ. Jeſ. quia deerat in O.

v. 14. Σ. Θ. εἶπεν &c. Idem. Sed perperam ibi A. Θ. ponitur: legendum enim Σ. Θ. Nam Aquila ſemper χρατιὼν ponit, Σ. Θ. δυνάμιων.

v. 15. A. Σ. Θ. εἰσελθὲ, præmiſſo aſteriſco. Idem.

Ibid. A. πρὸς τὸν σκηνοποιὸν &c. Sic Euſebius, Procopius & Editio Rom. Hieron. vero, A. *ad degentem in tabernaculo.* S. *tabernaculorum opificem.* Alibi ait Theodotionem vertiſſe, *Ingredere ad Socen iſtum.*

Ibid. Σεμνὰν, ἰμείοις οἱ Γ. Idem.

v. 17. Hieronymus: GEBER, *quod omnes virum interpretati ſunt. Hebræus autem, qui nos in veteris Inſtrumenti lectione erudivit*, gallum gallinaceum *tranſtulit.*

v. 21. Curterius ex Mſ. Jeſ. ἰμείοις οἱ Γ. perperam ille ἴμως. Hîc porro intelligas vocem ου tantum ex A. Σ. Θ. adjectam fuiſſe, ubi tunc non aderat, etſi modo adſit. Veriſimile enim non eſt tres illos Interpretes hîc vocem ειμαι εἰμαι vertiſſe, qui alibi eam vocem interpretamur A. ἐμζωνίαι, Σ. Θ. ζωνίαι, *zonam*, vel *cingulum*, quæ eſt ejus vera ſignificatio.

Ibid. Θ. κρατηθήσεται αὐτόν. Idem.

v. 22. A. Θ. ἐξ δῶσω &c. Has item lectiones exhibet Curterius ex Mſ. Jeſ.

v. 23. Hieronymus: *Pro* paxillo, *qui Hebraïce dicitur* IATHED, *& ab omnibus ſimiliter effertur, ſolis LXX. ſupra* principem, *hic* hominem *interpretati ſunt.*

v. 24. *A.* SASAIM &c. Sic ex Hieronymo exſcripſimus.

Ibid. Θ. πᾶν τὸ σκεῦος &c. Curterius ex Mſ. Jeſuit. Hieronymus quoque ait, *a vaſis craterarum.* ; *pro quibus Theodotio* Aganoth *poſuit.*

v. 25. Π. πάσχαλος. Vide ſupra ad verſ. 23.

Ibid. Curterius ex Mſ. Jeſ. præmiſſo aſteriſco, Θ. ἐξολοθρευθήσεται. Cum enim abeſſet a LXX. ex Theodotione inductum eſt, ac in Romana Editione τὸν O. legitur.

HESAIÆ CAP. XXIII.

משא צר 1. A. ὅ ἄρμα Τύρ. Σ. Θ. λῆμμα Τύρου. O. ὅ ῥῆμα Τύρου.

אניות תרשיש A. Σ. Θ. πλοῖα Θαρσεῖς, vel Θαρσεῖς. O. πλοῖα Καρχηδόνος.

כתים A. Σ. Θ. Χεττείμ. O. Κιτιαίων.

דמו 2. A. σιωπήσατε. Σ. σιγήσατε. O. τὸν ὅμοιον γεγόνασι.

ושבי אי Σ. κατοικοῦντες τὴν νῆσον. O. οἱ ἐποικοῦντες ἐν τῇ νήσῳ.

תרשישה 6. A. Σ. Θ. Εἰς Θαρσεῖς. O. Εἰς Καρχηδόνα.

יבלוה רגליה מרחוק לגור 7. O. πρὶν ἢ ἀποδοθῆναι αὐτὴν. ※ Θ. ἀπάξουσιν αὐτὴν οἱ πόδες αὐτῆς πορρωθεν εἰς ἀποικίαν.

כנעניה 8. A. O. ἔμποροι. Θ. Χαναάν.

אין מזח עוד 10. Σ. . . . . O. οὐκέτι ἔρχεται.

רגזה 11. Σ. . . . . O. παροξύνουσα.

בתולת בת־צידון 12. ※. A. Σ. Θ. παρθένον: θυγατέρα Σιδῶνος. O. ἡ θυγατέρα Σιδῶνος.

יסדה לציים הקיטו בחיניו עוררו ארמנותיה 13.

1. HEbr. A. Vulg. Onus Tyri. S. Th. Aſſumptio Tyri. LXX. Verbum Tyri.

Hebr. A. S. Th. naves Tharſis. LXX. naves Carthaginis. Vul. naves maris.

H. Chetim. A. S. Th. Chetiim. LXX. Citiæorum. Vul. Cethim.

2. Hebr A. ſilete. S. Vulg. tacete. LXX. cui ſimiles facti ſunt.

Hebr. habitatores inſulæ. S. habitantes inſulam. LXX. qui habitant in inſula. Vul. qui habitatis in inſula.

6. H. in Tharſis: A. S. Th. in Tharſis. LXX. in Carthaginem. Vulg. maria.

7. Heb. ducent eam pedes ejus e longinquo ad peregrinandum. LXX. priuſquam ipſa traderetur. ※ Th. abducent eam pedes ejus e longinquo in coloniam. Vulg. ducent eam pedes ſui longe ad peregrinandum.

8. Heb. negotiatores ejus. A. LXX. Vul. negotiatores. Th. Chanaan.

10. H. non cingulum ultra. S. non poteris ultra reſiſtere. LXX. non ultra veniunt. Vulg. non eſt cingulum ultra tibi.

11. Heb. perterrefecit. S. conturbabat. LXX. irritans. Vul. conturbavit.

12. Heb. Vul. virgo filia Sidonis ※ A. S. Th. virginem filiam Sidonis. LXX. filiam Sidonis.

13. H. Fundavit eam deſerticolis: erexerunt

※ Θ. ἐθεμελίωσεν αὐτὴν εἰς σεὶμ, ἔστησαν ἐπάλξεις αὐτῆς, ᾠκοδόμησαν βαρεῖς αὐτῆς.

אניות תרשיש 14. A. Σ. Θ. πλοῖα Θαρσείς. O. πλοῖα Καρχηδόνος.

מלך אחד 15. Ρ. Σ. Θ. βασιλέως ἑνός. O. βασιλέως.

לצר A. Σ. Θ. Τύρῳ. C. Τύρος.

על־פני הארצה 17. ※ O. Θ. ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς.

והיה סחרה ואתננה קדש ליהוה 18. A. καὶ ἔσται ἐμπόριον αὐτῆς καὶ μίσθωμα ἁγιασμένον τῷ κυρίῳ. O. καὶ ἔσται αὐτῆς ἡ ἐμπορεία καὶ ὁ μισθὸς ἅγιον κυρίῳ.

לישבים לפני יהוה יהיה סחרה לאכל ולשבעה ולכסה עתיק A. τοῖς καθημένοις εἰς τὸ πρόσωπον κυρίου ἔσται ἐμπόριον αὐτῆς τὸ φαγεῖν εἰς πλησμονὴν, εἰς ἔδεσιν μεπάρσεως. Σ. τοῖς γὰρ κατοικοῦσιν ἐνώπιον κυρίου ἔσται ἐμπόριον αὐτῆς φαγεῖν εἰς πλησμονὴν, καὶ σκεπασθῆναι εἰς τὸ παλαιῶσαι. O. ἀλλὰ τοῖς κατοικοῦσιν ἔνδοθι κυρίου, πᾶσα ἡ ἐμπορεία αὐτῆς φαγεῖν, καὶ πιεῖν ἕως ἐμπλησθῆναι, καὶ εἰς συμβολὴν μνημόσυνον ἔναντι κυρίου. Θ. . . . . ἕως σκεπασθῆναι εἰς παλαίωσιν.

arces ejus, ſuſcitaverunt tæ des ejus. ※ *Th.* Fundavit eam in Sim, ſtatuerunt propugnacula ejus, ſuſcitaverunt domos ejus. *Vul. Fundavit eam: in captivitatem traduxerunt robuſtos ejus, ſuffoderunt domos ejus.*

14. *Heb. A. S. Th.* naves Tharſis. *LXX.* naves Carthaginis. *Vul. naves maris.*

15. *Hebr. A. S. Th. Vulg.* Regis unius. *LXX.* regis.

Heb. A. S. Th. Vul. Tyro. *LXX.* Tyrus.

17. *Heb.* ſuper facies humi. ※ *LXX. Th. Vulg* ſuper faciem terræ.

18. *Heb* Et erit negotiatio ejus, & quæſtus ejus ſanctitas Domino. *A.* Et erit emporium ejus, & merces ſanctificata Domino. *LXX.* Et erit ejus negotiatio, & merces ſanctum Domino. *Vul. Et erunt negotiationes, & mercedes ejus ſanctificatæ Domino.*

Hebr. habitantibus ad facies Domini: erit negotium ejus ad comedendum ad ſaturitatem, & in operimentum vetus. *A.* his qui coram facie Domini ſedent: erit emporium eius ut comedant ad ſatietatem, & mutatoriis veſtiantur. *S.* iis enim qui habitant coram Domino erit ejus negotiatio, ut comedant ad ſatietatem, & veſtiantur, ut veteraſcant. *LXX.* ſed habitantibus ante Dominum, omnis negotiatio ejus comedere & bibere, & impleri, & in ſymbolam memoriale coram Domino. *Th.* . . . . . ut amiciantur ad vetuſtatem. *Vul. quia his, qui habitaverint coram Domine, erit negotiatio ejus, ut manducent in ſatuitatem, & veſtiantur ad vetuſtatem.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XXIII. Heſaïæ.

v. 1. A. τὸ ἄχθος Τύρ. Σ. Θ. τὸ λῆμμα Τύρ. Curter. ex Mſ. Jeſ.

Ibid. Curterius ex Mſ. Jeſ. οἱ Γ. Θαρσείς. Hieron. vero: *Pro* Carthagine *in Hebræo ſcribitur* THARSIS, *quod omnes ſimiliter tranſtulerunt.*

Ibid. οἱ λοιποὶ, Χετιείμ. Procopius, qui addit, λέγεται δὲ Κύπρος οὕτω ἀπὸ Κίτιος τινὸς, ἐν Κίτιον εἶναι πόλιν ἐν αὐτῇ. i. *Narrant Cyprum ita ſignificari, & in ea eſſe Citium urbem.*

v. 2. A. πωλήσατε &c. Idem Procopius. Ibi LXX. poſtremâ præcedentis versûs voce adjunctâ, sic דמו verterunt, τῶν ὁμοίως γεγενημένων, *cui ſimiles facti ſunt.*

Ibid. Σ. κατοικοῦντες τὴν νῆσον. Idem.

v. 6. Curterius ex Mſ. Jeſ. οἱ Γ. Θαρσεῖς.

v. 7. Θ. ἀπ' ἀρχῆς &c. Sic cum aſteriſco Curterius, ut notetur hæc deeſſe in τοῖς O. non quidem omnino prætermiſſa, ſed curſim & compendio verſa.

v. 8. Curterius cum aſteriſco, Θ. Χανααν. Hieronymus autem hæc habet: *Verbum* Chanaan *de Theodotionis Editione additum eſt: pro quo Aquila* negotiatores *edidit.*

v. 10. S. *non poteris ultra reſiſtere.* Hieron.

v. 11. S. *conturbabat.* Hieron.

v. 12. Curterius ex Mſ. Jeſ. primo ponit ad marg. præmiſſo aſteriſco, Θ. Α. Σ. παρθένου: deinde vero, οἱ Γ. Σιδῶνος. In textu enim ibi legebatur Σιδὼ.

v. 13. ※ Θ. ἐθεμελίωσεν αὐτὴν &c. Curterius ex Mſ. Jeſ. ubi ſubjungitur nota ſequens: τοῦτον τὸν ἀστερισμένον εἶχε ὡς τῶν O. μέμνηται δὲ τοῦ κεφ. τόμῳ τῶν εἰς Ησαΐαν. quæ non potuit Druſius legere. Horum vero ſenſus eſt: *Hæc quæ aſteriſcis notantur, quaſi LXX. Interpretum memorat Origenes in XXV. tomo Commentariorum in Heſaiam.* Hieronymus vero: *Quodque ſequitur de Theodotionis Editione ſub aſteriſcis additum eſt:* Fundavit eam Sim, ſtatuerunt propugnacula ejus, ſuſcitaverunt turrim ejus. Et poſtea: Sim *etymologiam nec nos potuimus invenire; & cæteri Interpretes ipſo quo apud Hebræos ſcribitur nomine tranſtulerunt.*

v. 14. Hieronymus in Ezechielem cap. 27. v. 12. Carthaginenſes negotiatores tui a multitudine cunctarum divitiarum, argento, ferro, ſtanno plumboque repleverunt nundinas tuas. *Non ſolum in præſenti loco,* inquit, *ſed & in Heſaïa, ubi ſcriptum eſt,* Ululate naves Carthaginis, *cæteri Interpretes verbum Hebraïcum tranſtulerunt,* THARSIS, *quam coloniam eſſe Tyriorum nulli dubium eſt. Ipſi de Occidentis partibus argento, ferro, ſtanno & plumbo Tyri nundinas repleverunt.* Tharſis *in lingua noſtra ſonat,* exploratio gaudii.

v. 15. Curterius, οἱ Γ. ἐκεῖ.

Ibid. οἱ Γ. Τύρῳ. Idem.

v. 17. Θ. καὶ ἐπιστρέψει τὰς γῆς. Curterius, præmiſſo aſteriſco. Hodie tamen in τοῖς O. habetur, ut & multa alia, quæ quia olim deerant, poſtea inducta, & aſteriſcis notata ſunt: deinde vero aſteriſcis expunctis remanſerunt.

v. 18. A. ἡ ἔσται &c. Procopius.

Ibid. A. τοῖς καθημένοις &c. Has omnes lectiones exhibet Procopius.

HESAIÆ CAP. XXIV.

פניה 1. Αλλος, τα ὄψια αὐτῆς. Ο. τὸ πρόσωπον αὐτῆς.

יפין ישביה A. Θ. διασκορπίσῃ (τοὺς ἐποικοῦντας ἐν αὐτῇ.) Ο. διασπερεῖ τοὺς ἐποικοῦντας ἐν αὐτῇ.

כעבד כאדניו 2. A. ὡς ὁ δοῦλος ὡς ὁ κύριος αὐτοῦ. Ο. ὡς ὁ παῖς ὡς ὁ κύριος.

כנשה כאשר נשה בו Σ. ὡς ὁ ἀπαιτῶν, οὕτως ὁ ἀπαιτούμενος. Ο. ὁ ὀφείλων ὡς ᾧ ὀφείλει.

את־הדבר הזה 3. Ο. τοῦτο. Θ. τὸ ῥῆμα τοῦτο.

נבלה 4. ※ Σ. Θ. κατερρύη.

נבלה ※ Σ. Θ. κατερρύη.

הארץ חנפה תחת ישביה 5. Σ. ἡ γῆ ἐφονοκτονήθη ὑπὸ τῶν κατοικούντων αὐτήν. Ο. ἡ δὲ ἐμιάνθη ἕως τῶν κατοικούντων αὐτήν.

עברו Ο. παρήλθοσάν. Αλλ. παρῆλθον. Αλλος, παρέβησαν.

דברו A. ἀκύρωσάν. Σ. Θ. διεσκέδασάν. ※ Ο. διεσκέδασάν.

על־כן חרו 6. Σ. διὰ τοῦτο ἐκαπυρώθησονται. Ο. διὰ τοῦτο πτωχοὶ ἔσονται.

ונשאר אנוש מזער A. καὶ ἐκαταλειφθήσεται ἄνθρωπος ἐλάχιστος. Σ. . . . . ἄνθρωπος ὀλίγος. Ο. καὶ καταλειφθήσονται ἄνθρωποι ὀλίγοι. Θ. ἄνθρωποι ὀλίγοι.

אבל תירוש 7. A. ἐπένθησεν ὁ πρωϊσμός. Ο. πενθεῖ οἶνος.

גלה משוש 11. Ο. ἀπῆλθε πᾶσα διάφορεία. ※ Θ. ἀπεχάσθη χαρά.

בעוללות אם כלה בציר 13. Σ. ὡς ὑπολήνιδες ἐπὶ συντελείᾳ τρυγητός. Ο. ὡς ἐπὶ παύσονται οἱ τρυγηταί.

הבה ישאו קולם 14. Σ. ὅτι ἐπαροῦσι τὴν φωνὴν αὐτῶν. Ο. ὅτι βοὴν φωνήσουσι.

צהלו ים Ο. παρεχθήσεται τὸ ὕδωρ τῆς θαλάσσης. Θ. ἤχησεν ὕδατα θαλάσσης.

מכנף הארץ זמרת שבענו 16. A. ἀπὸ τῶν πτερύγων τῆς γῆς μελῳδίας ἠκούσαμεν. Σ. Θ. ἀπὸ τῶν πτερύγων τῆς γῆς ψαλμοὺς ἠκούσαμεν. Ο. ἀπὸ τῶν πτερύγων τῆς γῆς τέρατα ἠκούσαμεν.

ואמר A. Θ. καὶ εἶπα. Ο. καὶ εἴρηται.

ואמר רזי־לי רזי־לי A. Θ. καὶ εἶπα, τὸ μυστή-

Ebr. facies ejus. *Alius*, terminos ejus. *LXX. Vul.* faciem ejus.

Heb. Vulg. disperget habitatores ejus. *A. Th.* disperget inhabitantes in ea. *LXX.* dissemina-bit inhabitantes in ea.

2. *Hebr. A. Vulg.* sicut servus sic Dominus ejus. *LXX.* & puer sicut Dominus.

Heb. ut fœnerator, sic fœnus ferens ab eo. *S.* ut qui exigit, ita qui exigitur. *LXX.* qui de-bet, ut is cui debet. *Vulg. sicut qui repetit, sic qui debet.*

3. *Hebr. Th. Vul.* verbum hoc. *LXX.* hæc.

4. *Hebr. Vulg.* defluxit. *S. Th.* dejecta est.

Heb. Vul. defluxit. *S. Th.* dejecta est.

5. *H.* Terra hypocrisi est usa sub incolis suis. *S.* Terra cæde contaminata fuit ab habita-toribus suis. *LXX.* Illa vero inique egit propter habitatores suos. *Vul. Et terra infecta est ab ha-bitatoribus suis.*

Hebr. LXX. Vul. transgressi sunt. *Alius*, præ-terierunt.

Hebr. S. ※ *LXX. Th. Vulg.* dissipaverunt. *A.* irritum fecerunt.

6. *Hebr.* ideo combusti sunt. *S.* propterea conterentur. *LXX.* propterea pauperes erunt. *Vulg. ideoque insanient.*

Heb. & remanebit hominis pusillum. *A.* & relinquetur homo minimus. *S.* . . . . . homo parvus. *LXX. Vulg.* & relinquentur homines pauci. *Th.* homines pauci.

7. *H.* luxit mustum. *A.* luxit intempestivitas. *LXX.* lugebit vinum. *Vulg. luxit vindemia.*

11. *Heb.* migravit gaudium. *LXX.* abiit omnis lætitia. ※ *Th.* abscissum est gaudium. *Vulg. translatum est gaudium.*

13. *Hebr.* sicut racemi si consummata fuerit vindemia. *S.* tamquam racemi, si confecta fuerit vindemia. *LXX.* & si quiescat vindemia. *Vulg. & racemi, cum fuerit finita vindemia.*

14. *Heb S. Vulg.* hi elevabunt vocem suam. *LXX.* isti clamore vociferabuntur.

H. vocem efferent a mari. *LXX.* conturba-bitur aqua maris. *Th.* sonuerunt aquæ maris. *Vul. hinnient de mari.*

16. *H.* ab ala terræ cantus audivimus. *A.* ab alis terræ melodias audivimus. *S. Th.* ab alis terræ psalmos audivimus. *LXX.* ab alis terræ prodigia audivimus. *Vul. a finibus terræ laudes audivimus.*

Hebr. Vulg. & dixi. *A. Th.* & dicet. *LXX.* & dicent.

H. Vul. Et dixi: Secretum meum mihi, se-

ριόν μου ἐμοί, ὃ μυστήριόν μου ἐμοί. Σ. καὶ ἔλεγεν ὃ μυστήριον μου ἐμοὶ, ὃ μυστήριόν μου ἐμοί. In O. vacat.

אוי לי כי בגדים בגדו. A. ὦ οἴμοι ἀθετοῦντες ἠθέτησάν. Σ. οἴμοι ἀθετοῦντες ἠθέτησάν. O. ὅτι τοῖς ἀθετοῦσι οἱ ἀθετοῦντες τὸν νόμον.

ובגד בגדים ※ Θ. Ϛ ἀθεσίαι ἀθετούντων. ⁘

19. רעה התרעעה הארץ פור התפוררה ארץ O. παραχῇ παραχθήσεται ἡ γῆ, Ϛ ἀπορίᾳ ἀπορηθήσεται ἡ γῆ. Θ. θραύσει θραυσθήσεται ἡ γῆ, Ϛ θρασκεδασμῷ θρασκεδασθήσεται γῆ, κλινομένη κλιθήσεται ἡ γῆ.

20. נוע תנוע ארץ כשכור והתנודדה כמלונה וכבד עליה פשעה ונפלה ולא־תוסיף קום O. ἔκλινεν ὡς ὁ μεθύων ϗ κραιπαλᾷ, ϗ σαλευθήσεται ὡς ὀπωροφυλάκιον ἡ γῆ· κατίσχυσε γὰρ ἐπ' αὐτῆς ἡ ἀνομία, ϗ πεσεῖται, καὶ οὐ μὴ δυνήσεται ἀναστῆναι. Θ. σάλῳ σαλευθήσεται ἡ γῆ ὡς μεθύων, Ϛ σαλευθήσεται ὡς ὀπωροφυλάκιον, Ϛ κλιβαριωθήσεται ἐπ' αὐτῆς ἡ ἀνομία αὐτῆς, ϗ πεσεῖται, ϗ οὐ προσθήσει ἀναστῆναι.

21. והיה ביום ההוא A. Σ. Θ. ϗ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.

22. ואספו אספה אסיר על־בור וסגרו על־מסגר Σ. καὶ ἀθροισθήσονται ἀθροισμὸν δεσμῶν εἰς λάκκον, ϗ συγκλεισθήσονται εἰς συγκλεισμόν. O. ϗ συναχθήσεται συναγωγὴ αὐτῆς εἰς διαμαρτύριον, ϗ ἀποκλεισθήσεται εἰς ὀχύρωμα.

23. וחפרה הלבנה ובושה החמה Σ. ϗ ἐκπαγήσεται ἡ σελήνη, ϗ αἰσχυνθήσεται ὁ ἥλιος. O. ϗ πακήσεται ἡ πλίνθος, ϗ πεσεῖται ὁ τοῖχος.

בהר ציון O. ἐν Σιών. Alm. ἐν ※ τῷ ὄρει : Σιών.

cretum meum mihi. *A. Th.* Et dicet : Myſterium meum mihi, myſterium meum mihi *S.* Et dixit : Myſterium meum mihi, myſterium meum mihi. *In LXX. vacat.*

H. S. Vulg. Væ mihi, prævaricantes prævaricati ſunt. *A.* Heu, væ mihi, prævaricantes prævaricati ſunt. *LXX.* Væ prævaricatoribus qui prævaricantur legem.

Hebr. ※ *Th.* & prævaricatione prævaricantium. *Vulg. & prævaricatione tranſgreſſorum.*

19. *H.* Confringendo confregit ſe terra, diſſipando diſſipavit ſe terra. *LXX.* Turbatione turbabitur terra, & egeſtate egebit terra. *Th.* Fractione frangetur terra, & diſſipatione diſſipabitur terra, & reclinata reclinabitur terra. *Vulg. Confractione confringetur terra, contritione conteretur terra.*

20. *Hebr.* Movendo movebit ſe terra ſicut ebrius, & vacillabit ſicut tugurium : & gravis erit ſuper eam prævaricatio ejus, & cadet, & non adjiciet ſurgere. *LXX.* Declinavit ſicut ebrius & plenus crapulæ. Et concutietur quaſi pomorum cuſtodia terra : invaluit enim ſuper eam iniquitas : & cadet & non poterit reſurgere. *Th.* Agitatione agitabitur terra ſicut ebrius, & concutietur ut pomorum cuſtodia, & aggravabitur ſuper ipſam iniquitas ejus : cadetque, nec addet ſurgere. *Vul. Agitatione agitabitur terra ſicut ebrius, & auferetur quaſi tabernaculum unius noctis : & gravabit eam iniquitas ſua, & corruet, & non adjiciet ut reſurgat.*

21. *H. A. S. Th. Vulg.* Et erit, in die illa. *In LXX. vacat.*

22. *H.* Et colligentur collectione vincti ſuper lacum : & claudentur ſuper clauſuram. *S.* Et colligentur collectione vincti in lacum, & concludentur in carcerem. *LXX.* Et congregabunt congregationem ejus in carcerem, & claudent in munitionem. *Vulg. Et congregabuntur in congregatione unius faſcis in lacum, & claudentur ibi in carcere.*

23. *H.* Et erubeſcet luna, & pudore afficietur ſol. *S. Vul.* Et erubeſcet luna, & confundetur ſol. *LXX.* Et liqueſcet later, & cadet murus.

Hebr. Alius, Vul. in ※ monte : Sion. *LXX.* in Sion.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XXIV. Heſaïæ.

v. 1. Αλλος, τὰ ὄρ- Curter. ſine nomine Interpretis.

Ibid. A. Θ. διασκορπισει. Sic quidam Codices, melius, ni fallor, quam in Edito, & in uno Codice, ubi legitur, διασκαπιζει.

v. 2. Λ. ὡς ὁ δῆλος &c. Curterius.

Ibid. Σ. ὡς ὁ ἀναστὰς &c. Curterius ex Mſ. Jeſ.

v. 3. Θ. τὸ ῥῆμα τοῦτο. Idem.

v. 4. Σ. Θ. κατεῤῥιφη. Idem cum aſteriſco bis, quia binæ erant in LXX. Interpretibus omiſſiones.

v. 5. Σ. ὁ γῆ ἐφανερώθη &c. Procopius.

Ibid. Αλλ. παρῆλθον. Curterius ex Mſ. Jeſ. In textu vero ejuſdem Codicis legitur, παρέβησαν.

Ibid. In Mſ. Jeſ. hæc nota habetur, ※ οἱ Ο. διεστέλλαν. Α. ἐκύρωσαν. Σ. Θ. ὁμοίως τοῖς Ο. Lectio autem διεστέλλαν, aſteriſco notatur, quia licet in LXX. exſtet, non ſuo loco jacet ut in Hebræo.

Ibid. Σ. ἀπὸ τοῦ &c. Druſius.

v. 6. Α. ϗ ἐκαλεσθήσεται &c. Has lectiones adfert Curterius ex Mſ. Jeſ.

v. 7. Α. ἐκλείψει ὁ παρεσμός. Procopius. Notat vero Curterius, χ. παραφασμός.

v. 11. Θ. ἀπεχλδε χαρά. Curterius, cum aſteriſco.

v. 13. Σ. ὡς ἐπιφωλεύσης &c. Procopius.

v. 14. Σ. οὗτοι &c. Idem.

Ibid. Θ. ἤχουσαν &c. Idem & Euſebius.

v. 16. Α. ἀπὸ τῶν πτερύγων τῆς γῆς μελῳδίας &c. Eu-

sebius. Hieronymus item ait; Symm. & Theodotionem *psalmos*. Aquilam *melodias* edidisse.

Ibi L. A. Θ. κρυπτά, τὰ μυστήρια μου ἐμοί. Sic ex Curterio, Procopio & Hieronymo. Hebræa רזי־לי רזי־לי sic vertunt hodierni hebraïzantes, *macies mea mihi, macies mea mihi*: sed veteres omnes secundum significationem Chaldaïcam, *secretum*, vel *mysterium* interpretantur; quos sequi visum est.

Ibid. A. ὦ εἴμοι &c. Sic legunt Eusebius & Procopius, qui tamen postremus ad Symmachum habet, εἰμί μοι.

Ibid. ※ Θ. ἡ ἀθυμία ἀθετούντων. Sic cum asterisco Curterius.

v. 19. Θ. θραύσει &c. Idem.

v. 20. Θ. σκέπῃ ἐλπιοῦσι &c. Idem.

v. 21. A. Σ. Θ. ἡ ὄψις. Idem, præmisso asterisco.

v. 22. Σ. ἡ ἀπροσδόκητος &c. Procopius.

v. 23. Σ. ἡ ἐστερημένος &c. Procopius, qui addit Reliquos etiam similia, τὰ ἴσα, edidisse.

Ibid. Curterius ad marg. τὸ ὄρος, præmisso asterisco.

HESAIÆ CAP. XXV.

1. אמן A. πεπιστωμένως. Σ. πίστ. O. Θ. γένοιτο.

1. *Ebr. Vulg.* amen. *A.* fideliter. *S.* fide. *LXX. Th.* fiat.

יכבדוך 3. Οἱ λοιποὶ, δοξάσουσί σε. O. εὐλογήσῃ σε.

3. *Ieb. Reliqui*, glorificabunt te. *LXX.* benedicet te. *Vulg. laudabit te.*

זרים תבוּיע חרב בצל עב זמיר עריצים יענה 5. ※ Θ. ἀλλοφύλου καθιζήσεις καύσωνα, ἐν σκέπῃ νεφέλης κλημα πόδα ἰσχυρῶν.

5. *H.* alienorum humiliabis: æstus in umbra nubis propago fortium humiliabitur. ※ *Th.* alienigenarum confundes æstum, sub tegmine nubis palmitem fortium. *Vulg.* (*tumultum*) *alienorum humiliabis, & quasi calore sub nube torrente, propaginem fortium marcescere facies.*

תבוּיע ※ ταπεινώσεις.

Heb. ※ *Vulg.* humiliabis.

משתה שמנים משתה שמרים 6. A. πότον λιπασμάτων (πότου) διυλισμένων. Σ. πότον πυγμῶν (πότου) διυλισμένων. O. πίου) διφθερωμένου, πίονται οἶνον.

6. *Hebr.* Convivium pinguium, convivium fæcium. *A.* Convivium pinguedinum, convivium defæcatum. *S.* Convivium fæcum, convivium defæcatorum. *LXX.* Bibent lætitiam, bibent vinum. *Vul. Convivium pinguium, convivium vindemiæ.*

ובלע בהר הזה פני־הלוט הלוט על־כל־העמים והמכסה הנסוכה על־כל־הגוים 7. A. . . . . ὅτι ὃ ὄρος τοῦτο τὸ πρόσωπον τῆς σκηνῆς. . . . . Σ. καταπολῶ (al. καταπῶ) ἐν τῷ ὄρει τούτῳ πρόσωπον τῆς ἐξουσιαστοῦ, τῆς ἐξουσιάζοντος πάντων τὰ ἔθνη, καὶ ἡ κρίσις ἡ κεκριμένη ἐπὶ πάντων τῶν ἐθνῶν. . . . . O. χεύσουσι) μύρον ἐν ᾧ ὄρει τούτῳ, σκέπασμα ζωῶν πάντα τοῖς ἔθνεσιν, ἡ γὰρ βουλὴ αὕτη ὅτι πάντα τὰ ἔθνη. . . . . Θ. . . . . ὅτι ὃ ὄρος τὸ πρόσωπον τῆς σκηνῆς. . . . .

7. *Heb.* Et absorbebit in monte hoc facies operimenti operti super omnes populos, & velamen obtectum super omnes gentes. *A.* . . . . . supra montem hunc faciem tenebrarum. . . . . *S.* Præcipitabit in monte hoc faciem dominatoris, qui dominatur in omnes gentes: & judicium, quod judicatum est in omnes gentes. *LXX.* Ungentur unguento in monte isto. Trade hæc omnia gentibus: consilium enim hoc super omnes gentes. *Th.* . . . . . super montem istum facies tenebrarum. . . . *Vul. Et præcipitabit in monte isto faciem vinculi colligati super omnes populos, & telam quam orditus est super omnes nationes.*

בלע המות לנצח ומחה אדני יהוה דמעה מעל כל־פנים וחרפת עמו יסיר בעל כל־הארץ כי יהוה דבר 8. A. καταποντίσῃ τὸν θάνατον εἰς νῖκος. . . . . Σ. καταπολῶ τὸν θάνατον εἰς τέλος, καὶ ἐξαλείψει κύριος ὁ θεὸς ἀπὸ προσώπου παντὸς δάκρυον, καὶ τὸ ὄνειδος τοῦ λαοῦ αὐτοῦ ἀφελεῖ ἀπὸ πάσης τῆς γῆς, ὅτι κύριος ἐλάλησεν. O. καταπίεται ὁ θάνατος ἰσχύσας, καὶ πάλιν ἀφεῖλε κύριος ὁ θεὸς πᾶν δάκρυον ἀπὸ προσώπου· τὸ ὄνειδος τοῦ λαοῦ ἀφελεῖ ἀπὸ πάσης τῆς γῆς, τὸ γὰρ στόμα κυρίου ἐλάλησε. Θ. κατεπόθη ὁ θάνατος εἰς νῖκος.

8. *Heb.* Deglutivit mortem in sempiternum, & delebit Dominus, dominus lacrymam desuper omnem faciem, & opprobrium populi sui removebit desuper universa terra, quia Dominus locutus est. *A.* Præcipitabit mortem in victoriam. . . . . .

S. Absorberi faciet mortem in finem: & absterget Dominus Deus a facie omnem lacrymam, & opprobrium populi sui tollet ab omni terra, quia Dominus locutus est. *LXX.* Devoravit mors prævalens: & rursum abstulit Dominus Deus omnem lacrymam ab omni facie: opprobrium populi abstulit ab omni terra: os enim Domini locutum est. *Th.* absorpta est mors in victoria. *Vulg. Præcipitabit mortem in sempiternum: & auferet Dominus Deus lacrymam ab omni facie, & opprobrium populi sui auferet de universa terra: quia Dominus locutus*

ויושיענו זה יהוה קוינו לו 9. ※ Σ. Θ. καὶ σώσῃ ἡμᾶς ὗτος κύριος, ὑπεμείναμεν αὐτῷ. O. καὶ σώσῃ ἡμᾶς, ὗτος κύριος, ὑπεμείναμεν αὐτῷ.

ונשמחה בישועתו ※ καὶ εὐφρανθησόμεθα ἐπὶ τῇ σωτηρίᾳ ἡμῶν f. αὐτοῦ.

9. *Heb.* Et ſervabit nos iſte Dominus, expectavimus eum. *S. Th.* Et ſalvabit nos iſte Dominus, expectavimus eum. *LXX.* Et ſalvabit nos iſte Dominus, ſuſtinuimus ei. *Vulg. Et ſalvabit nos: iſte Dominus, ſuſtinuimus eum.*

Heb. & lætabimur in ſalute ejus ※ & lætabimur in ſalute noſtra. *Vulg. & lætabimur in ſalutari ejus.*

ונרוש מואב תחתיו כהדוש מתבן במי מדמנה 10. Σ. Θ καταπατηθήσεται ἡ Μωαβ ὑποκάτω αὐτοῦ, ὡς καταπατεῖται ἄχυρον, ὡς πηλόν. O. καὶ καταπατηθήσεται ἡ Μωαβίτις, ὃν τρόπον καταπατοῦσι ἄλωνα οἱ ἁμάξαις.

10. *Heb.* Et conculcabitur Moab ſub eo, ut conculcari paleam in fimo. *S.* Et triturabimus Moab ſub ea, ut trituratione palex, ut lutum. *LXX.* Et conculcabitur Moabitis, quemadmodum calcant aream in plauſtris. *Vulg. Et triturabitur Moab ſub eo, ſicuti teruntur palea in plauſtro.*

ופרש ידיו בקרבו כאשר יפרש השחה לשחות 11. Σ. Θ ἐξαπλώσῃ τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐν μέσῳ αὐτοῦ, καθὼς ἀναπλώσῃ ὁ λουόμενος εἰς ὃ κολυμβῆσαι. O. καὶ κάμψῃ τὰς χεῖρας αὐτοῦ, ὃν τρόπον κάμπτει αὐτὸς ἐπαπίωσι τοῦ ἀπολέσαι.

11. *Hebr.* Et extendet manus ſuas in medio ejus, quemadmodum extenderet natans ad natandum. *S.* Et extendet manus ſuas in medio ejus, quemadmodum extendet qui lavatur ad urinandum. *LXX.* Et remittet manus ſuas, quemadmodum ipſe humiliavit ad perdendum. *Vulg. Et extendet manus ſuas ſub eo, ſicut extendit natans ad natandum.*

ומבצר משגב חומתיך השח השפיל 12. Σ. καὶ τὸ ὀχύρωμα τοῦ ὕψους τοῦ τείχους σου κύψῃ. O. καὶ τὸ ὕψος τ καταφυγῆς τοῦ τείχου ταπεινώσει.

12. *Heb.* Et munitionem ſublimitatis murorum tuorum incurvabit, humiliabit. *S.* Et munimentum altitudinis murorum tuorum inclinare faciet. *LXX.* Et altitudinem refugii muri humiliabit. *Vul. Et munimenta ſublimium murorum tuorum concidgnt.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XXV. Heſaïæ.

v. 1. Mſ. Jeſ. A. πεπεισμένους. Σ. πίστει. Θ. ἁμαίους τοῖς O.

v. 3. αἱ λοιπ. δεξάσθωσί σε. Procopius, qui in LXX. legit, εὐλογήσουσί σε.

v. 5. ※ Θ. ἀλλοφύλων καταφυγὴν καίσεται &c. Sic haud dubie legendum. Curterius ſic habet, ※ Θ ... ἡμῶν καταφ- &c. Sed ἀλλοφύλων legendum probat vox Hebraïca זרים Ibid. ※ ἔκτασίσεως. Curterius.

v. 6. A. πᾶσιν λεπεσμένοις &c. Ex Euſebio, Curterio & Procopio. Sed haud dubie apud Aquilam & Symmachum πᾶσιν ab iis Auctoribus ſemel poſitum repetendum eſt.

v. 7. Trium lectionem Latinè adfert Hieronymus; Symmachi Græcè Procopius. A. Θ. ἐπὶ τὸ ὄρος. Curterius ex Mſ. Jeſ. ubi adfertur alia neſcio cujus lectio, nempe, καὶ ἀφεδίσεται παραδόξεται ἐν τῷ ὄρει. Ibid. A. Θ. πρόσωπον τῆς σκοτίας. Idem Procopius, qui pro Aquila poſuit Symmachum contra quàm ante dixerat. Ibid. illud, τὸ συμπόσιον ἐν ὄρει, non Aquilæ & Theodotionis eſt, ſed Procopii, qui eorum non verba, ſed ſenſum refert. Quod ut clarius evadat, Procopii verba referre ne pigeat: Ἑφῆς γὰρ ὅτως ἐξέδωκεν ὁ Σύμμαχος, ΚΑΤΑΠΟΝΤΙΕΙ ΕΝ ΤΩ ΟΡΕΙ ΤΟΥΤΩ ΠΡΟΣΩΠΟΝ ΤΟΥ ΕΞΟΥΣΙΑΣΤΟΥ &c. uſque ad ΕΛΑΛΗΣΕΝ, quo deſinit interpretatio Symmachi. Poſtea ſic reſumit Procopius: ὡς Ακ. καὶ Θεοδοτίων συμφώνως ἐξέδωκαν, ἀλαλητὸς, ἀς ἄρα ΤΟ ΣΥΜΠΟΣΙΟΝ ΕΝ ΟΡΕΙ τῷ ἀφεστηκότι πάντων τοῖς ἔθνεσι κύριος &c. Paucis autem interpoſitis: ἀντὶ δὲ τοῦ ΠΡΟΣΩΠΟΥ ΤΟΥ ΕΞΟΥΣΙΑΣΤΟΥ, ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟΝ ΤΗΣ ΣΚΟΤΙΑΣ Σύμμαχός τε καὶ Θεοδοτίων ἐξέδωκαν. Sic ille non advertens ſe paulo ante Symmachi lectionem poſuiſſe ſic ἀφεστῶτων τοῦ ἐξουσιαζοῦ, atque adeo illam alteram quam adfert, ἀφεστῶτος τῆς σκοτίας, non Σ. Θ. ſed A. Θ. eſſe; niſi forte ſit Librarii lapſus.

v. 8. A. κατάπαυσιν &c. Lectiones Aquilæ & Theodotionis imperfectas adfert Curterius ex Mſ. Jeſuit. Lectionem Symmachi plenam habet Procopius.

v. 9. ※ Σ Θ. καὶ σώσει &c. Curterius ex Mſ. Jeſ. Ibid. ※ Σ. καὶ ὑπερηφανήσωμεν &c. Idem.

v. 10. Σ. καὶ ἀλοήσομαι &c. Euſebius Demonſtratione Evang. LXX. qui vertunt ἐν ἁμαξαις, poſtremam vocem ſic legiſſe videntur, במרכבה pro במרכנה.

v. 11. Σ. καὶ ἐξαπλώσει &c. Ex Curterio.

v. 12. Σ. καὶ τὸ ὀχύρωμα &c. Druſius.

HESAIÆ CAP. XXVI.

ביום ההוא ישור השיר־הזה בארץ יהודה 1. עיר עז לנו ישועה ישית חמות וחל A. τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ᾀσθήσεται) τὸ ᾆσμα τοῦτο ἐν τῇ γῇ Ιουδα, πόλις κράτους ἡμῖν σωτήριον. Σ. [τῇ ἡμέρᾳ

1. *Hebr.* In die illa cantabitur Canticum illud in terra Judæ: Urbs fortitudinis nobis, ſalutem ponet muros & antemurale. *A.* Die illa cantabitur Canticum hoc in terra Juda: Urbs roboris nobis ſalutare. . . . *S.* Illa

ἐκείνῃ] ἐρεῖσιν οἱ ᾄδοντες τὸ ᾆσμα, πόλιν ἰσχυρὰν ἔχομεν. . . . . σωτήριον. O. τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ᾄσονται τὸ ᾆσμα τοῦτο ἐπὶ τῆς γῆς τῆς Ἰουδαίας, ἰδοὺ πόλις ἰσχυρά, ᾧ σωτήριον θήσῃ τὸ τεῖχος, καὶ ἐπιτείχισμα.

die dicent cantantes Canticum: Urbem fortem habemus. . . . . firmamentum. *LXX.* Die illa cantabitur Canticum iſtud ſuper terram Judæam: Ecce civitas fortis: & ſalutare ponet murum & circummurale. *Vul. In die illa cantabitur Canticum iſtud in terra Juda: Urbs fortitudinis noſtræ Sion Salvator, ponetur in ea murus & antemurale.*

פתחו שערים ויבא גוי־צדיק שמר אמנים 2. 3. 4.
יצר סמוך תצר שלום שלום כי בך בטח בטחו
ביהוה עדי־עד כי ביה יהוה צור עולמים

Εβρ. φθὸθ σααρεὶμ ὠαβωτὴλ (ϗ ιαβω γοι) σαδὶκ, σωμὴρ ἐμμουνεὶω (ἐμμουνεὶμ) ἰεσρὸ σμοὼχ, θσὰρ σαλὼμ, σαλὼμ χβαχ βατὼ, βετὺ βαδωναὶ ἀδδωθ, χὶ βαΐα ἀδωναὶ σοδολεμεὶμ (l. σωρ ολεμεὶμ). A. ἀνοίξατε πύλας, Εἰσελθάτω ἔθνος δίκαιοι, Φυλάσσον πίστιν, πλάσμα ἐστερεωμένον, Φύλαξις Εἰρήνης, ὅτι ἐπ' αὐτῷ πεποίθασι. πεποίθατε ὅτι ἕως κυρίῳ ἕως αἰῶνος, ὅτι ἐν ᾧ κυρίῳ κύριος ὁ στερεώσας τοὺς αἰῶνας. O. ἀνοίξατε πύλας, Εἰσελθάτω λαὸς Φυλάσσων δικαιοσύνην, ϗ Φυλάσσων ἀλήθειαν, ἀντιλαμβανόμενος ἀληθείας, καὶ Φυλάσσων εἰρήνην ※ εἰρήνην: ὅτι ὅτι σοὶ ἐλπίδι ἤλπισάν κύριε ἕως τοῦ αἰῶνος, ὁ θεὸς ὁ μέγας, ὁ αἰώνιος. Σ. . . . . τὸ πλάσμα ἡμῶν ἐπηρμένον, ἤτοι ἐπηρμένον.

Hebr. Aperite portas, & ingrediatur gens juſta cuſtodiens veritates, figmento fulto cuſtodies pacem, pacem quia in te confiſum eſt. Fidite in Domino uſque in perpetuum, quia in Ia Domino petra ſæculorum. *Heb. Leſl.* Phthou ſaarim uiabo goi ſadic ſomer emmunim iesro ſmooch theſar ſalom, ſalom chibach batou; beru badonai addoth chi baia adonai ſodolemim (*l.* ſor olemim.) *A.* Aperite portas, ingrediatur gens juſta, cuſtodiens fidem. Figmentum fultum, cuſtodia pacis, quia in ipſo confiſi ſunt. Confidite in Domino uſque in ſæculum, quia in Domino Dominus eſt qui firmavit ſæcula. *LXX.* Aperite portas, ingrediatur populus cuſtodiens juſtitiam, & cuſtodiens veritatem, apprehendens veritatem, & cuſtodiens pacem, ※ pacem: quoniam in te ſpe ſperaverunt, Domine uſque in ſæculum. Deus magnus æternus. *S.* . . . . . figmentum noſtrum firmatum. *Vulg. Aperite portas, & ingrediatur gens juſta, cuſtodiens veritatem. Vetus error abiit, ſervabis pacem, pacem, quia in te ſperavimus. Speraſtis in Domino in ſeculis æternis, in Domino Deo forti in perpetuum.*

קריה 5. A. πολίχνη. O. πόλις.

עד־עפר O. ἕως ἐδάφους. Αλλος, ἕως χώματος.

דלים 6. O. ταπεινῶν. Θ. πενήτων.

יחן רשע בל־למד צדק 10. A. ἠλεήθη ἀσεβὴς, οὐ μὴ ἔμαθε δικαιοσύνην. Σ. ἐδωρήθη ἀσεβὴς, οὐκ ἔμαθε δικαιοσύνην. O. πέπαυται γὰρ ὁ ἀσεβὴς, πᾶς ὃς οὐ μὴ μάθῃ δικαιοσύνην. Θ. ἠλεήθη ἀσεβὴς, οὐκ ἔμαθε δικαιοσύνην.

Hebr. Gratia fiat impio, non didicit juſtitiam. *A.* Miſericordiam conſecutus eſt impius, nequaquam didicit juſtitiam. *S.* Donatus eſt impius, non didicit juſtitiam. *LXX.* Ceſſavit enim impius, omnis qui non didicerit juſtitiam. *Th.* Miſericordiam conſecutus eſt impius, non didicit juſtitiam. *Vulg. Miſereamur impio, & non diſcet juſtitiam.*

ויבשו 11. A. καὶ αἰσχυνθήσονται. Σ. Θ. αἰσχυνθήτωσαν. O. ϗ αἰσχυνθήσονται.

H. A. S. Th. & pudore afficiantur. *LXX.* & confundentur. *Vul. & confundantur.*

השפת שלום לנו 12. O. Εἰρήνην δὸς ἡμῖν. Αλλος, Δόσεις Εἰρήνην ἡμῖν.

Hebr. diſpones pacem nobis. *LXX.* pacem da nobis. *Alius*, pones pacem nobis. *Vul. dabis pacem nobis.*

מתים בל־יחיו רפאים בל־יקומו לכן פקדת 14.
ותשמידם ותאבד כל־זכר למו A. ἀποθνήσκοντες οὐ μὴ ζήσωσιν, ῥαφαὶμ . . . . . πᾶν ὃ μνημόσυνον αὐτῶν. Σ . . . . . πᾶσαν τὴν μνήμην αὐτῶν. O. οἱ δὲ νεκροὶ ζῶσιν οὐ μὴ ἴδωσιν, οὐδὲ ἰατροὶ οὐ μὴ ἀναστήσουσι· διὰ τοῦτο ἐπήγαγες, καὶ ἀπώλεσας, καὶ ἦρας πᾶν

Hebr. Mortui, non vivent, Raphaim non reſurgent: propterea viſitaſti, & deleviſti eos, & perdidiſti omnem memoriam eorum. *A.* Morientes nequaquam vivant, Raphain . . . . . omne memoriale eorum. *S.* Mortui non vivificabunt, gigantes non ſuſcitabunt: propterea viſitaſti & contriviſti eos, & diſperdidiſti omnem memoriam eorum. *LXX.* Mortui autem vitam non videbunt, neque medici ſuſcitabunt. Idcirco induxiſti & perdidiſti, &

κρίσιν αὐτῷ. Θ. οὐ μὴ ἀναστῶσιν οἱ νεκροί, ἢ μὴ ζωοποιήσωσι . . . . . πᾶν δὲ μνημόσυνον αὐτῶν.

tuliſti omne maſculum eorum. *Th.* non reſurgent mortui, non vivificabunt. . . . . omne memoriale eorum. *Vulg. Morientes non vivant, gigantes non reſurgant: propterea viſitaſti & contriviſti eos, & perdidiſti omnem memoriam eorum.*

יספת לגוי נכבדת יי Ο. λοιποὶ, προσέθηκας τῷ ἔθνει σὺ ᾧ ἐδοξάσθης. Ο. προσθὲς νικᾶ τοῖς εὐδόξοις τ̃ γῆς.

15. *H.* Addidiſti genti, glorificaſti te. *Reliqui,* Adjeciſti genti, in qua glorificatus es. *LXX,* Adde mala glorioſis terræ. *Vul. indulſiſti genti: numquid glorificatus es?*

רחקת כל־קצוי־ארץ ※ ἐμάκρυνας πάντα τὰ πέρατα τ̃ γῆς.

H. ※ *Vulg.* elongaſti omnes terminos terræ.

יחיו מתיך 19. A. ζήσονται οἱ πεπεωτότες σου. Σ. Θ. ζήσονται οἱ νεκροί σου. Ο. ἀναστήσονται οἱ νεκροί.

19. *H. A. S. Th. Vul.* vivent mortui tui. *LXX.* reſurgent mortui.

הקיצו ורננו שכני עפר A. ἐξυπνισθήσονται καὶ αἰνέσουσιν οἱ ἐν τοῖς μνημείοις. Σ. ἐξυπνισθήσονται καὶ ἀγαλλιάσονται οἱ ἐν τοῖς μνημείοις. Ο. καὶ ἐγερθήσον) οἱ ἐν τοῖς μνημείοις. Θ. ἐξυπνισθήσον), καὶ ἀναβλέψουσιν οἱ ἐν τοῖς μνημείοις.

H. Expergiſcimini, & exultate habitatores pulveris. *A.* Expergiſcentur & laudabunt qui in monumentis. *S.* Expergiſcentur & exultabunt qui in monumentis. *LXX.* Et expergiſcentur qui in monumentis. *Th.* Expergiſcentur & jubilabunt, qui in monumentis. *Vul. Expergiſcimini, & laudate qui habitatis in pulvere.*

רפאים A. Ραφαείμ. Σ. γιγάντων. Ο. ἀσεβῶν.

Hebr. A. Raphaim. *S. Vul.* gigantum. *LXX.* impiorum.

מִמְּקוֹמוֹ 21. A. Σ. Ο. Θ. ἀπὸ τ̃ τόπου αὐτ̃. Ο. ἄλλως, ἀπὸ τ̃ ἁγίου.

21. *H. S. LXX. Th. Vul.* de loco ſuo. *LXX. aliter,* de ſancto.

לפקד עון יושב־הארץ Σ. ἐπισκέψασθαι τὴν ἀνομίαν τ̃ κατοικούντων αὐτὴν. Ο. ἐπάξει τ̃ ὀργὴν ἐπὶ τοὺς ἐνοικοῦντας ἐπὶ τ̃ γῆς.

Heb. ad viſitandum iniquitatem habitatoris terræ. *S.* viſitare iniquitatem inhabitantium eam. *LXX.* inducet iram ſuper habitatores terræ. *Vulg. ut viſitet iniquitatem habitatoris terræ.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap XXVI. Heſaïæ.

v. 1. A. τ̃ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ &c. Has lectiones mutuamur ex Euſebio, Procopio & Curterio. In verſione Symmachi στέρεωμα, ſive *firmamentum*, eſt pro *antemurale*, teſte Hieronymo.

v. 2. 3. 4. Hæc mutuamur ex Epiphanio: ac quæ in verbis Hebraïcis Græce expreſſis male jacent, ſervata nihilominus priori lectione emendavimus. Aquilæ item verſionem ex eodem deſumſimus. Hieronymus tamen dicit, A. Σ. πλάσμα ἐστηριγμένον. Epiphanius ad Aquilam, πλάσμα ἐστηγμένον. Sed Hieronymus ambos ſimul poſuit, quia modicum erat diſcrimen.

v. 5. A. πολίχνη. Hieron. *Nec vocatur civitas, quæ Hebraicè dicitur* IR; *ſed* CARIA, *quam Aquila* πολίχνιον *interpretatus eſt, & quam nos vel* civitatulam, *vel* vicum, *vel* oppidulum *poſſumus dicere.*

Ibid. Αλλ. ἵνα χώματος. Curterius ex Mſ. Jeſ. ſine Interpretis nomine. Videtur eſſe Theodotionis, qui ſic ſolet vertere גב

v. 6. Θ. ποσὶν. Idem.

v. 10. A. ἀλλὰ ἀσεβὴς &c. Has lectiones partim ex Mſ. Reg. partim ex Euſebio & Curterio mutuamur. Apud Curterium ſic habetur ex Mſ. Jeſ. Θ. Σ. οὐκ ἴσμεν. A. οὐ μὴ μάθῃ. οὐ μὴν ἴσμεν.

v. 11. A. αἰσχυνθήσονται &c. Curterius.

v. 12. Αλλ. Θήσεις εἰρήνην ἡμῖν. Idem.

v. 14. A. ἀποθανόντες οὐ μὴ ζήσονται &c. Has lectiones Græce exhibent Mſſ. Euſebius, Theodoretus & Curterius, apud quem legitur, εἰ A. ἴσμεν τοῖς Ο. Sed hæc ad aliud ſpectare videntur. Lectionem Symmachi Latine pleniorem excerpſimus ex Hieronymo; qui dicit eum hæc *manifeſtius* interpretari. Pro voce Ραφαείμ vide notam ad verſum 19.

v. 15. οἱ λοιπ. προσέθηκας &c. Druſius & Mſſ. noſtri.

Ibid. ※ ἐμάκρυνας &c. Sic cum aſteriſco Curterius ex Mſ. Jeſ.

v. 19. A. ζήσονται &c. Sic omnes Mſſ. Euſebius & Procopius.

Ibid. A. ἐξυπνισθήσονται &c. Has lectiones mutuamur ex Reg. uno, Euſebio & Procopio.

Ibid. A. Ραφαείμ &c. Hieronymus in Heſaïam hæc habet: *Terram autem, id eſt, corpora* Raphaim, gigantum *videlicet*, & impiorum, *Dominus in pœnas detrahet ſempiternas. Denique pro* RAPHAIM *ſoli LXX.* impios *tranſtulerunt. Et quia ſupra legimus:* Mortui vitam non videbunt, nec medici ſuſcitabunt, *pro quo Aquila & Symmachus*, Raphaim & gigantes, *interpretati ſunt; quærimus quæ erroris cauſa ſit, ut pro* RAPHAIM *Hebraïce, alii* gigantes, *alii* medicos *poſuerint. Verbum Hebraïcum* RAPHAIM, *ſi poſt* RES *primam literam ſequentem habeat* VAU, *legitur* ROPHAIM, & *ſignificat* medicos: *ſin autem abſque* VAU *litera ſcribatur, legitur* RAPHAIM, & *transfertur in* gigantes.

v. 21. A. Σ. Ο. Θ. ※ ἀπὸ τ̃ τόπου αὐτ̃. Ex Curterio & ex Mſſ.

Ibid. Σ. ἐπισκέψασθαι &c. Curterius ex Mſ. Jeſ.

HESAIÆ CAP. XXVII.

הקשה 1. Οἱ λοιποὶ, σκληρῷ. Ο. ἁγίῳ.

לויתן נחש ברח ויתן לויתן נחש עקלתון והרג את־התנין אשר בים A. ὅτι λβιαθὰν ὄφιν μόχλον, καὶ ὄφιν ἐσκιρρωμένον, ἢ ἐπιρωμένον, καὶ ἀποκτενεῖ σὺ τὸ κῆτος τὸ ἐν τῇ θαλάσσῃ. Σ. κατὰ λβιαθὰν τὸν ὄφεως τὸν συγκλείοντος, καὶ κατὰ τοῦ ὄφεως τοῦ σκολιοῦ, καὶ ἀποκτενεῖ τὸν δράκοντα τὸν ἐν τῇ θαλάσσῃ. Ο. ὅτι τὸν δράκοντα ὄφιν φεύγοντα, ὅτι τὸν δράκοντα ὄφιν σκολιὸν, ἀπελᾷ τὸν δράκοντα. Θ. ὅτι λβιαθὰν ὄφιν σκιρώμενον, καὶ ἀποκτενεῖ τὸ κῆτος ἐν θαλάσσῃ.

1. HEbr. Vulg. duro. (gladio.) Reliqui, durum. LXX. ſanctum.

Heb. Leviathan ſerpentem vectem, & ſuper Leviathan ſerpentem tortuoſum: & occidet cetum qui in mari. A. Super Leviathan ſerpentem vectem, & ſerpentem ſquallidum, & invalidum, & occidet cetum qui in mari. S. Contra Leviathan ſerpentem concludentem, & contra ſerpentem tortuoſum: & occidet draconem qui in mari. LXX. Super draconem ſerpentem fugientem, ſuper draconem ſerpentem tortuoſum: occidet draconem. Th. Super Leviathan ſerpentem ſquallidum, & occidet cetum in mari. Vulg. *Super Leviathan ſerpentem vectem, & ſuper Leviathan ſerpentem tortuoſum, & occidet cetum, qui in mari eſt.*

ביום ההוא 2. A. Σ. ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. Ο. τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.

2. *Heb. A. S. Vul.* in die illa. *LXX.* die illa.

שכיר שית 4. A. . . . . Ο. καλάμιν.

4. *Heb.* veprem, ſentem. *A. Vul.* ſpinam & veprem. *LXX.* ſtipulam.

ישרש 6. A. Σ. Θ. ῥιζώσῃ. Ο. τέκνα.

6. *Hebr. A. S. Th.* radicabit. *LXX.* filii. *Vulg. impetu.*

במאסאה 8. A. Σ. ἐν σάτῳ σάτον. Ο. μαχόμενος καὶ ὀνειδίζων. Θ. ἐν μέτρῳ μέτρῳ.

8. *Hebr.* in ſato. *A. S.* in ſato ſatum. *LXX.* rixans & exprobrans. *Th.* in menſurâ menſura. *Vulg. in menſura contra menſuram.*

בשלחה התיבנה הגה ברוחו הקשה ביום קדים Ο. ἐξαποστελῶ αὐτούς, οὐ σὺ ἦσθα μελετῶν τῷ πνεύματί σου σκληρῷ, ἀπελᾷ αὐτοὺς πνεύματι θυμοῦ. Θ. ἐν τῇ ἐξαποστολῇ αὐτῆς κρινεῖ αὐτὴν, ἐμελέτησεν ἐν τῷ πνεύματι αὐτῆς τῷ σκληρῷ ἐν ἡμέρᾳ καύσωνος.

Heb. in emittendo eam judicabis eam, removit in vento ſuo duro in die Euri. *LXX.* emittet eos: Nonne tu eras qui meditabaris ſpiritu duro interficere eos ſpiritu furoris. *Th.* in emiſſione ejus judicabit eam: meditata eſt ſpiritu ſuo duro in die æſtus. *Vul. cum abjecta fuerit, judicabis eam: meditatus eſt in ſpiritu ſuo per diem æſtus.*

יכפר 9. A. Σ. Θ. ἐξιλασθήσεται. Ο. ἀφαιρεθήσεται.

9. *Heb. A. S. Th.* propitiabitur. *LXX.* auferetur. *Vulg. dimittetur.*

כל־פרי הסר חטאתו A. Σ. Θ. πᾶς ὁ καρπὸς τοῦ περιαιρεθῆναι τὴν ἁμαρτίαν αὐτοῦ. Ο. ἡ δίλογία αὐτοῦ, ὅταν ἀφέλωμαι τὴν ἁμαρτίαν αὐτοῦ.

Hebr. omnis fructus removere peccatum ſuum. *A. S. Th. Vul.* omnis fructus ut auferatur peccatum ejus. *LXX.* benedictio ejus cum abſtulero peccatum ejus.

כגפצורת A. περιστερᾶς μέσους. Σ. λελεπισχοπημένους. Ο. κατακεκμηκότες. Θ. ἐκλεπιασμένους.

Hebr. S. comminutos. *A. Vulg.* alliſos. *LXX.* contritos. *Th.* excuſſos.

אשרים A. Σ. Θ. ἄλση. Ο. ὕδρα.

Hebr. A. S. Th. Vulg. luci. *LXX.* arbores.

חמנים A. Σ. Θ. τιμὴν. Ο. εἴδωλα.

Heb. delubra. *al.* ſolis imagines. *A. S. Th. Vul.* delubra. *LXX.* idola.

10. כי עיר בצורה בדד נוה משלח ונעזב כמדבר שם ירעה עגל ושם ירבץ וכלה סעפיה Σ. πόλις γὰρ ὀχυρωμένη μόνη, καλὴ ἄφεται, καὶ ἐγκαταλείμματος ὡς ἔρημος. ἐκεῖ νεμηθήσεται μόσχος, καὶ ἐκεῖ κοιμηθήσεται, καὶ ἀναλώσει τοὺς κλάδους αὐτῆς. Ο. ὁ κατοικούμενος πολιμίων ἀφημένων ἔσται, ὡς κοίμησιν καταλελειμμένων, καὶ ἔσται πολὺν χρόνον εἰς βόσκημα, καὶ ἐκεῖ ἀναπαύσονται πεινῶντες.

10. *H.* Nam civitas munita ſolitaria, habitaculum dimiſſum & derelictum velut deſertum: ibi paſcetur vitulus: & ibi accubabit, & conſumet ramos ejus. *S.* Civitas enim munita ſola, pulchra relinquetur, & dimittetur ramquam deſertum. Ibi paſcetur vitulus, & ibi accubabit, & conſumet ramos ejus. *LXX.* Habitans grex dimittetur, ſicut grex derelictus: & erit multo tempore in paſtionem: & ibi requieſcent greges. *Vulg. Civitas enim munita deſolata erit, ſpecioſa relinquetur; & dimittetur quaſi deſertum: ibi paſcetur vitulus, & ibi accubabit, & conſumet ſummitates ejus.*

ביבש קציה תשברנה 11. Σ. ἐν τῷ ξηρανθῆναι

11. *Hebr.* in areſcendo meſſem ejus conte-

† θερισμὸν αὐτῆς σωτερεόνσονται. O. καὶ μὴ χόρτον ὄσε ἔσαι ἐν αὐτῷ πᾶν χλωερὸν ἀλλ' ὅ ξηρανθῶσι.

נשים באות מאירות אותה A. γυναῖκες ἐρχόμεναι φανοῦσιν αὐτῷ. Σ. γυναῖκες ἐρχόμεναι καὶ δηλοῦσαι αὐτῷ. O. γυναῖκες ἐρχόμεναι ἀπὸ θέας δεῖξαι. Θ. γυναῖκες ἐρχόμεναι δηλοῦσαι αὐτῇ.

יחבט 12. A. Σ. Θ. ῥαβδίσῃ. O. συμφᾳξεῖ.

משבלת הנהר עד־נחל מצרים Σ. ἀπὸ ῥείθρου ποταμοῦ ἕως τοῦ χειμάῤῥου Αἰγύπτου. Οἱ λοιποὶ, ἕως τοῦ χειμάῤῥου Αἰγύπτου. O. ἀπὸ δ' διώρυγος τοῦ ποταμοῦ ἕως Ρινοκορούρων.

בשופר 13. A. Σ. Θ. ἐν κερατίνῃ. O. τῇ σάλπιγξι

rentur. *S.* in arescendo messem ejus conterentur. *LXX.* & post tempus non erit in eo omne viride, quia exsiccatum est. *Vul. in siccitate messes illius conterentur.*

Hebr. mulieres venientes illuminantes eam. *A.* mulieres venientes illuminabunt eam. *S.* mulieres venientes & indicantes eam. *LXX.* mulieres venientes a spectaculo, venite. *Th.* mulieres venientes ostendentes ipsi. *Vul. mulieres venientes & docentes eam.*

12. *Hebr.* excutiet. *A. S. Th.* virga excutiet. *LXX.* concludet. *Vulg. percutiet.*

Hebr ab alveo fluminis usque ad torrentem Ægypti. *S.* a rivo fluminis usque ad torrentem Ægypti. *Reliqui*, usque ad torrentem Ægypti. *LXX.* a folia fluminis usque ad Rhinocoruras. *Vul. ab alveo fluminis usque ad torrentem Ægypti.*

13. *Hebr. Vul.* in tuba. *A. S. Th.* in cornea. *LXX.* tuba.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XXVII. Hesaïæ.

v. 1. חקשה LXX. legisse videntur חדשה qui vertunt ἀγίαν. Reliqui, σκληράν, ait Procopius. *Non enim*, inquit Hieronymus, *ut LXX. arbitrati sunt*, CADESA *dicitur: quod si esset*, sanctum *sonaret*; *sed* CASA, *quod proprie transfertur* durum, *unde &* CIS *pater Saul*, durus *appellatur.*

Ibid. A. ἐπὶ λοισαβεὶ &c. Hæ lectiones prodeunt ex Procopio & ex Curterio. Hieronymus vero: *In Hebraïco dicitur* BARI, *quod Aquila interpretatus est* vectem; *Symmachus*, concludentem; *Theodotio*, robustum. *Bari*, sic Martianæus noster, atque ita legitur in antiquissimo Codice nostro Sangermanensi. At fortasse melius legatur *Bare*: nam terminata in ה per *e* legere solebant.

v. 2. A. Σ. Θ. ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. Ita Procopius, qui in tribus Interpretibus hæc cum superioribus copulari ait, secus quam apud LXX. Interpretes, ubi cum subsequentibus conjunguntur.

v. 4. Hieronymus: *Ubi Aquila posuit*, spinam & veprem, *in Hebraïco scriptum est*, SAMIR & SAITH, *quod* adamantem & loca sentium plena *significat.*

v. 6. A. Σ. Θ. ῥιζώσει. Codex Barberinus, ubi errore Librarii sequenti τὸν O. voci βλαστήσει applicatur, quæ respondet voci יצץ Sed perspicuum est illud, ῥιζώσει, esse versionem vocis Hebraïcæ ישרש quæ respicit vocem ישראל in τοῖς O. Hebraïca verba sunt ישראל יעקב יציץ ופרח ישראל ubi LXX. habent, οἱ ἐκλεκτοὶ τίνα Ιακὼβ, βλαστήσει καὶ ἐξανθήσει Ισραήλ.

v. 8. Hujus versûs interpretationes omnes ex Codice Barberino.

v. 9. A. Σ. Θ. ἐξιλασθήσεται. Idem, qui similiter sequentes hujus versûs interpretationes adfert.

v. 10. Σ. πᾶς γὰρ ἀχυρώματος &c. Hunc Symmachi locum plenum adfert Procopius, qui addit Reliquos etiam cum Symmacho consentire, οἷς καὶ τὰ τῶν λοιπῶν ἑρμηνεύματα συμφωνεῖ.

v. 11. Σ. ἐν τῇ ξηρανθῆναι, Procopius & Barberinus Codex sine Interpretis nomine.

Ibid. A. γυναῖκες &c. Lectiones Aquilæ & Symmachi ex duobus Mss. prodeunt, itemque ex Eusebio Cæsariensi & ex Procopio; Theodotionis ex Barberino Codice.

v. 12. A. Σ. Θ. ῥαβδίσει. Curterius ex Ms. Jes. atque Barberinus.

Ibid. Σ. ἀπὸ ῥείθρου ποταμοῦ &c. Procopius, qui hæc subjungit, ἐφ' ὧν Σύμμαχον, ὧπερ ἀκολουθοῦσι καὶ οἱ λοιποί. Eusebius vero in Hesaïam: οἱ λοιποὶ, ἕως τοῦ χειμάῤῥου Αἰγύπτου, ubi ἕως mendose existimo pro ἕως. Barberinus habet, A. Σ. Θ. τοῦ χειμάῤῥου Αἰγύπτου.

v. 13. A. Σ. Θ. ἐν κερατίνῃ. Barberinus.

HESAIÆ CAP. XXVIII.

גאות רומי עטרת 1. Οἱ λοιποὶ, οὐαὶ τῷ στεφάνῳ τῆς ὑπερηφανίας. O. οὐαὶ τῷ στεφάνῳ τῆς ὕβρεως.

שכרי A. Σ. Θ. οἱ μεθύοντες. O. οἱ μεθυσταί.

ציץ O. ἄνθος. Ἄλλος, ὡραῖον.

ראש O. κορυφῆς. Ἄλλος, κεφαλῆς.

גיאי שמנים A. φάραγγος λιπαρᾶς. Σ. φάραγγος πιοτήτων. O. τῇ ὄφρυϊ τῇ παχέως. Θ. φάραγγος πόνων.

יין הלוכי A. οἱ καταπλησσόμενοι οἴνῳ. Σ. οἱ πεπλανημένοι ἀπὸ οἴνου. O. οἱ μεθύοντες ἄνευ οἴνου. Θ. οἱ κατανενυγμένοι οἴνῳ.

1. HEbr. *Reliqui*, *Vulg.* Væ coronæ superbiæ. *LXX.* Væ coronæ contumeliæ.

Heb. Vulg. ebriis. *A. S. Th.* ebrii. *LXX.* mercenarii.

Heb. Vul. flori. *LXX.* flos. *Alius*, speciosum.

Heb. caput. *LXX. Vul.* vertice. *Alius*, capite.

H. Th. vallis pinguium. *A.* vallis pinguium. *S.* vallis pinguedinum. *LXX.* montis crassi. *Vul. vallis pinguissimæ.*

Heb. quassatis vino. *A.* dejecti vino. *S. Vul.* errantes a vino. *LXX.* ebrii absque vino. *Th.* compuncti vino.

כזרם ברד 2. O. ὡς χάλαζα. Αλλος, ὡς ἐκπήδημα χαλάζης.

שער קטב O. καταφερόμενον. Αλλος, καταιρὶς κυκλώσεως.

הרככנה 3. A. Σ. O. Θ. καταπατηθήσεται.

עטרת גאוית A. Σ. Θ. ὁ στέφανος ὑπερηφανίας. O. ὁ στέφανος τῆς ὕβρεως.

עכרי O. μεθυστοί. Θ. μεθύοντες.

כבכורה 4. A. ὡς πρωτόγονημα. O. ὡς πρόδρομος σύκου. Θ. ὥσπερ πρόϊμος.

בטרם קין Σ. πρὸ τοῦ θέρους.

ולצפרת תפארה 5. A. Θ. καὶ εἰς πλέγμα τῆς δόξης. Σ. καὶ εἰς κίδαριν δοξάσματος. O. ὁ πλοκὴς τῆς δόξης.

ולרוח משפט לישב על־משפט 6. A. Σ. Θ. καὶ εἰς πνεῦμα κρίσεως τῷ καθημένῳ ἐπὶ τῷ κρίσεως. O. ἐπὶ πνεύματι κρίσεως ἐπὶ κρίσιν.

ולגבורה משיבי מלחמה שערה Σ. ὡς δυνάμεων ἀποτρέψουσιν ἀπὸ πολέμου. O. καὶ ἰσχὺν κωλυόντων αἰτίαν. Θ. καὶ ὡς κραῖος ἀποτρέψουσι πόλεμον ἀπὸ πύλης.

שגו A. 7. ἠγνόησαν. Σ. ἐπλανήθησαν. O. ἐξέστησαν.

שכר Ol λοιποὶ, μέθυσμα. O. σίκερα.

בשכר A. ἀπὸ τῆς μεθύσεως. O. ἀπὸ τῆς μέθης.

בראה פקו פלילה Σ. ἐν ὁράσει διέλυσαν κρίσιν. O. τυπῶσι φάσμα. Θ. ἐν τῇ μέθῃ πεπλανήθησαν ὑπερόγκως.

כי כל־שלחנות מלאו קיא צאה בלי מקום 8. A. Σ. Θ. ὅτι πᾶσαι αἱ τράπεζαι ἐπλησθήσονται ἐμετῶν, ὥστε μὴ ὑπαρχεῖν τόπον. O. ἀρὰ ἔδοξε τούτῳ τῷ βυλῇ, αὕτη γὰρ ἡ βυλὴ ἕνεκα πλεονεξίας.

קיא צאה A. Σ. ἐμετῶν..... Θ. ἐμετῶν δυσαλίας.

דעה 9. Οἱ λοιποὶ, ὑπερήμερον. O. κακά.

קו לקו 10. ※ προσδέχου, προσδέχου.

כי בלעגי שפה ובלשון אחרת ידבר על־העם הזה Αλ. ἐν ἐπεργλώσσοις καὶ ἐν χείλεσιν ἑτέροις λαλήσω πρὸς λαὸν τοῦτον. Ακ. τὰ ἱσοδυναμοῦντα τῇ λέξει ταύτῃ. O. ἀφὰ φαυλισμὸν χλέων, ἀφὰ γλώσσης ἑτέρας, ὅτι λαλήσουσι τῷ λαῷ τούτῳ.

וזאת המרגעה 12. A. ἡ αὕτη ἡ ἀνάψυξις. Σ.

2. *H.* sicut inundatio grandinis. *LXX.* sicut grando. *Alius*, sicut excussio grandinis. *Vulg. sicut impetus grandinis.*

Heb. turbo excisionis. *LXX.* delapsa. *Alius*, procella circumdans. *Vu. turbo confringens.*

3. *Hebr.* calcabuntur. *A. S. LXX. Th. Vulg.* conculcabitur.

Heb. A. S. Th. Vulg. corona superbiæ. *LXX.* corona contumeliæ.

Hebr. Vulg. ebriorum. *LXX.* mercenarii. *Th.* ebrii.

4. *H.* sicut præcox. *A.* sicut primogenitum. *LXX.* sicut præmatura ficus. *Th.* sicut præmaturus. *Vulg. quasi temporaneum ante maturitatem.*

Hebr. S. ante æstatem. *In LXX. vacat. Vulg. ante maturitatem autumni.*

5. *Heb.* & in cidarim gloriæ. *A. Th.* & in sertum gloriæ. *S.* & in cidarim gloriæ. *LXX.* quæ compacta est gloriæ (corona.) *Vul. & sertum exultationis.*

6. *Hebr. A. S. Th.* & in spiritum judicii sedenti super judicium. *LXX.* in spiritu judicii super judicium. *Vulg. & spiritus judicii sedenti super judicium.*

Heb. & in robur avertentibus prælium ad portam *S.* ut virtutem quæ avertet a bello. *LXX.* & fortitudinem vetantium interficere. *Th.* & ut robur avertentibus prælium a porta. *Vul. & fortitudo revertentibus de bello ad portam.*

Heb. erraverunt. *A.* ignoraverunt. *S.* turbati sunt. *LXX.* exciderunt mente. *Vul. nescierunt.*

7. *Hebr.* sechar. *Reliqui*, ebrietatem. *LXX.* sicera. *Vul. ebrietate.*

Hebr. in sechar. *A.* ab ebrietate. *LXX.* a temulentia. *Vulg. pra ebrietate.*

Hebr. in visione impegerunt judicio. *S.* in visione dissolverunt judicium. *LXX.* hoc est phasma. *Th.* in temulentia obruti sunt supra modum. *Vul. nescierunt videntem, ignoraverunt judicium.*

8. *Heb.* Quia omnes mensæ repletæ sunt vomitu sorde absque loco. *A. S. Th.* Quia omnes mensæ repletæ sunt vomitu, ita ut non sit locus. *LXX.* Maledictio comedet hoc consilium; siquidem istud consilium propter avaritiam. *Vul. Omnes enim mensæ repletæ sunt vomitu sordiumque, ita ut non esset ultra locus.*

Hebr. vomitu sorde. *A.* vomitu sordium. *S.* vomitu. *Th.* vomitu dysaliæ. *Vulg. vomitu sordiumque.*

9. *Heb. Reliqui, Vulg.* scientiam. *LXX.* mala.

10. *Hebr.* linea ad lineam ※ expecta, expecta *Vulg. expecta, reexpecta.*

11. *Heb.* Quia in blæsitatibus labii & in lingua altera loquetur ad populum hunc. *Alius*, in alienis linguis, in labiis aliis, loquar populo huic. *Aquila huic lectioni consona habet. LXX.* propter irrisionem labiorum, per linguam aliam, quia loquentur populo huic. *Vulg. in loquela enim labii, & linguâ alterâ loquetur ad populum istum.*

12. *Heb.* & hæc requies. *A.* & hoc refrige-

ἡ αὕτη ἡ ἐρημία. Ο. ἡ τοῦτο ὃ σωτήριόν μου. Θ. ἡ οὕτως ὁ ἀγρός.

קו לצו קו לצו 13. Σ. ἐντολὴ ἐπὶ ἐντολή,.... Ο. θλῖψις ὅτι θλίψω, ἐλπὶς ἐπ' ἐλπίδι. Θ. δυσαλία εἰς δυσαλίαν, ἔμετος εἰς ἔμετον.

לצון 14. Α. χλθασμοί. Σ. Θ. χλθασταί. Ο. πεθλιμμένοι.

ברית 15. Σ. συνθήκην. Ο. ἄφεσιν.

חזה Ο. συνθήκας. Αλλ. καταφυγήν.

שוט שוטף Α. Σ. μάστιξ κλύζουσα. Ο. καταιγὶς φερομένη. Θ. κατακλυσμὸς φερόμενος.

כזב Α. Σ. Ο. Θ. ψεῦδος.

יסד 16. Α. Σ. θεμελιῶν. Ο. ἐμβάλλω εἰς τὰ θεμέλια.

אבן בחן Α. Σ. Θ. λίθον δόκιμον. Ο. λίθον πολυτελῆ.

המאמין לא יחיש Α. Σ. Θ. ὁ πιστεύων οὐ καταισχυνθήσεται. Ο. ὁ πιστεύων οὐ μὴ καταισχυνθῇ.

לקו 17. Α. Θ. εἰς μέτρον. Ο. εἰς ἐλπίδα.

וצדקה למשקלת Α. Θ. καὶ δικαιοσύνη εἰς σταθμόν. Θ. εἰς σήκωμα. Σ. ἡ δικαιοσύνη εἰς ζύγιον. Ο. ἡ ἡ ἐλεημοσύνη μου εἰς σταθμούς.

וישטף ברד מחסה כזב וסתר מים יסתפו Ο. καὶ οἱ πεποιθότες μάτην ψεύδη· ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ ὑμᾶς καταιγίς. Θ. ἡ περιξὴ χάλαζα ἐλπίδα ψεύδους, ἡ σκέπη ὕδατος καταλύσει. Ε. καταλυσῇ.

וכפר בריתכם 18. Σ. ἡ ἐξαλειφθήσεται ἡ συνθήκη ὑμῶν. Ο. μὴ ἡ ἀφέλη ὑμῶν τὴν ἄφεσιν.

שוט Α. μάστιγες. Ο. καταιγίς.

בי־בבקר 19. ※ Σ. ὅτι τὸ πρωΐ. Ο. πρωὶ πρωΐ.

ובלילה Α. Ο. Θ. καὶ ἐν νυκτί. Σ. ἡ νυκτός.

רק־זועה Α. ἐκβὸς βεβασμός. Σ. μόνον σεισμός. Ο. ἐλπὶς πονηρά. Θ. πλὴν χύσιμα.

הבן שמועה כי־קצר המצע מהשתרע 20. והמסכה צרה מהתכנס Σ. σύνεσις ἀκοῆς· ἐκολοβώθη γὰρ ἡ στρωμνὴ εἰς τὸ μὴ ἀναπαῆναι, ἡ δὲ σκηνὴ ἐλύθη εἰς τὸ μὴ εἰσιληθῆναι. Ο. μάθετε ἀκούειν, στενοχωρούμενοι οὐ δυνάμεθα μάχεσθαι, αὐτοὶ γὰρ ἀδυνατοῦμεν τοῦ ὑμᾶς συναχθῆναι. Θ. συνῆκεν ἀκοὴ ὅτι ἐκολοβώθη τὸ ὑποστρωμα τοῦ διαλυθῆναι, καὶ ἡ στενὴ τοῦ μὴ συναχθῆναι. (al. συναφθῆναι.)

rium. *S.* & hæc tranquillitas. *LXX.* & hæc contritio. *Th.* & hic caſtus. *Vulg. & hoc eſt meum refrigerium.*

13. *Heb.* præceptum ad præceptum, linea ad lineam. *S.* præceptum non præceptum.. *LXX.* tribulatio ſuper tribulationem, ſpes ſuper ſpem. *Th.* dyſalia in dyſaliam, vomitus in vomitum. *Vul. manda, remanda, expectа, reexpectа.*

14. *Hebr. A.* irriſionis. *S. Th. Vul.* illuſores. *LXX.* tribulati.

15. *Heb. Vulg.* fœdus. *S.* pactum. *LXX.* teſtamentum.

H. viſionem. *LXX.* pacta. *Alius*, perfugium. *Vul. pactum.*

Hebr. A. S. Vulg. flagellum inundans. *LXX.* tempeſtas irruens. *Th.* diluvium irruens.

Heb. A. S. LXX. Th. Vulg. mendacium.

16. *Hebr. A. S.* fundans. *LXX.* immitto in fundamenta. *Vul. mittam in fundamentis.*

Heb. A. S. Th. Vul. lapidem probatum. *LXX.* lapidem pretioſum.

Heb. A. S. Th. credens non feſtinabit. *LXX.* qui credit non confundetur. *Vul. qui crediderit non feſtinet.*

17. *H.* lineæ. *A. Th.* in menſuram. *LXX.* in ſpem. *Vul. in pondere.*

H. & juſtitiam ad perpendiculum. *A. Th.* & juſtitia ad trutinam. *S.* & juſtitia in circinum. *LXX.* miſericordia autem mea in pondere. *Vulg. & juſtitiam in menſura.*

H. & verret grando ſpem mendacii, & latibulum aquæ inundabunt. *LXX.* & qui confiderunt fruſtra mendacio, quoniam non præteribit vos tempeſtas. *Th.* & turbabit grando ſpem mendacii, & tegumentum aquæ diſſolvet. *f.* inundabit. *Vul. & ſubvertet grando ſpem mendacii: & protectionem aquæ inundabunt.*

18. *H.* & abolebitur fœdus veſtrum. *S. Vul.* & delebitur fœdus veſtrum. *LXX.* nonne etiam auferet teſtamentum veſtrum.

Hebr. Vulg. flagellum. *A.* flagella. *LXX.* tempeſtas.

19. *Hebr.* quia in mane. *S.* quia mane. *LXX.* mane mane. *Vulg. quoniam mane.*

H. A. LXX. Th. Vul. & in nocte. *S.* & nocte.

Hebr. S. tantum commotio. *A.* foris æſtus. *LXX.* ſpes peſſima. *Th.* cæterum commotio. *Vulg. & tantummodo ſola vexatio.*

20. *Hebr.* Intelligere auditum, quia brevius eſt ſtratum, quam ut extendatur, & operimentum anguſtius eſt quam ut colligat. *S.* Intelligentia auditûs: decurtatum eſt enim ſtratum; ut non decidat, & tabernaculum factum eſt, ut non intretur. *LXX.* Diſcite audire, anguſtiati non poſſumus pugnare: ipſi autem infirmi ſumus ut vos congregemini. *Th.* Intellexit auditus, quia decurtatum eſt ſtragulum, ut non diſſolvatur; cediaſis anguſta eſt ut non colligatur. (*al.* conjungatur.) *Vul. Intellectum dabit auditui. Coangustatum eſt enim ſtratum, ita ut alter decidat: & pallium breve utrumque operire non poteſt.*

כי כהר־פרצים יקום יהוה 21. A. ὡς ὄρη διακοπῶν. Σ. Θ. ὃν τρόπον ὄρη τῶν ἀλλογενῶν ἀναστήσεται κύριος. O. ὥσπερ ἔθος ἀσεβῶν ἀναστήσεται κύριος.

לעבר עבדתו נבריה עבדתו A. τῶ δουλῶσαι τὴν δουλείαν αὐτοῦ, ξένη ἡ δουλεία αὐτοῦ. Σ. Θ. ἐν ἐργάσασθαι τὴν ἐργασίαν αὐτῶν, ἁμαρτία ἡ ἐργασία αὐτῶν. O. ἐν ἡ σαπρία αὐτῶν ἀλλοτρία.

אל־תתלוצצו 22. A. χλευάζετε. O. μὴ διαφερεσθήτε.

מוסרי A. Θ. πέδας. O. δεσμούς.

כי כלה ונחרצה A. συντέλειαν γὰρ ἐν συντομῇ. O. διότι συντετελεσμένα ἐστὶ συντετμημένα.

שמעתי מאת ארני יהוה A. Σ. Θ. ἤκουσα παρὰ κυρίου κυρίων. O. ἤκουσα παρὰ κυρίου.

הכל היום יחרש החרש 24. A. Σ. O. Θ. μὴ ὅλην τὴν ἡμέραν ἀροτριᾷ ὁ ἀροτριῶν;

לזרע יפתח וישרד אדמתו Σ. εἰς τὸ σπεῖραι ἀνοιγήσῃ (ὑπορύσσῃ,) ἐν βωλεκκόπτοις. O. ἢ σπεῖραι παρασκευάσει, πρὶν ἐργάσασθαι τὴν γῆν.

ודגין קצח 25. A. καὶ ἀλλοσκρίσει μελάνθιον. O. τότε σπείρῃ μικρὸν μελάνθιον.

נסמן וכסבת A. O. Θ. ἐν κέγχρου καὶ ζέᾳ.

ויסרו למשפט אלהיו 26. Σ. καὶ παιδεύσει αὐτὸν εἰς κρῖμα ὁ θεὸς αὐτοῦ. O. καὶ παιδευθήσῃ κρίματι θεοῦ σου. A. τοῦ κρίματος. Θ. Εἰς κρῖμα.

כי לא בחרוץ יודש קצח 27. A. οὐ γὰρ ἐν τῷ συντέμνειν ἀληθεύσεται μελάνθιον. O. ἐν γὰρ μὴ σκληρότητος καθαίρεται τὸ μελάνθιον. Θ. οὐ γὰρ πείθεται. . . . .

יחבט O. ἐκπαίεται. Αλλος, ῥαβδισθήσεται.

וכמן בשבט Σ. κύμινον δὲ ἐν βακτηρίᾳ. O. τὸ δὲ κύμινον.

וכמן בשבט לחם יורק 28. A. Σ. Θ. βακτηρίᾳ (l. κύμινον) ἐν σκήπτρῳ [A. ἐν σκήπτρῳ. Σ. βακτηρίᾳ] ἄρτος λεπτοκοπηθήσεται. O. τὸ δὲ κύμινον μὴ ἄρτου βρωθήσεται.

לחם יורק Σ. ἄρτος δὲ λεπτοκοπηθήσεται. O. μὴ ἄρτου βρωθήσεται.

כי לא לנצח אדוש ירושנו ורכב גלגל עגלתו ופרשיו לא ירקנו Σ. Θ. ἀλλ' οὐκ εἰς τέλος ἀλοῶν ἀλοήσει αὐτὴν, οὐδὲ περάξει τροχὸς ἁμάξης αὐτῆς, οὐδὲ τῇ ὁπλῇ αὐτῆς λεπανεῖ αὐτήν. O. οὐ γὰρ εἰς τὸν αἰῶνα ἐγώ εἰμι ὑμῖν (sic) ὀργισθήσομαι, οὐδὲ φωνὴ τῆς πικρίας μου κατατρίψει ὑμᾶς.

non in perpetuum triturans triturabit illum, suis comminuet eum.

21. *Hebr.* Quia ſicut monte Pharaſim ſurget Dominus. *A.* Sicut monte diſſciſſionum. *S. Th.* In monte diſcindentium reſurget Dominus. *LXX.* Sicut mons impiorum conſurget Dominus. *Vul. Sicut monte diviſionum ſtabit Dominus,*

H. ad operandum operationem ſuam, extranea ejus operatio. *A.* ad ſerviendum ſervitutem ſuam, extranea ejus ſervitus. *S. Th.* & ad operandum operationem ſuam, peccatum ejus operatio. *LXX.* & corruptio ejus aliena. *Vul. ut operetur opus ſuum, peregrinum & opus ejus ab eo.*

22. *H.* ne deludatis vos. *A.* (ne) irridete. *LXX.* nolite lætari. *Vulg. nolite illudere.*

H. LXX. Vulg. vincula. *A. Th.* compedes.

H. quia conſumtionem & deciſionem. *A.* conſummationem enim, & deciſionem. *LXX.* quia conſummatas & abreviatas res. *Vul. conſummationem enim & abbreviationem.*

Hebr. A. S. Th. audivi a Domino Domino. *LXX.* audivi a Domino. *Vul. audivi a Domino Deo.*

24. *H. A. S. LXX. Th. Vulg.* Numquid tota die arabit arans?

H. ad ſeminandum aperiet & occabit terram ſuam. *S.* ad ſeminandum ſubſcindet & occabit. *LXX.* aut ſementem præparabit antequam operetur terram. *Vul. ut ſerat, proſcindet, & ſarriet humum ſuam.*

25. *Heb. A.* & diſperget nigellam. *LXX.* tunc ſeminat parvum melanthium. *Vul. ſeret gith.*

Heb. milium & ſpeltam. *A. LXX. Th.* & milium & ſpeltam. *Vul. & milium & viciam.*

26. *H. S.* & erudiet illum ad judicium Deus ipſius. *LXX.* & erudieris judicio Dei tui. *A.* judicio. *Th.* in judicium. *Vul. & erudiet illum in judicio: Deus ſuus.*

27. *H.* Quia non in tribula triturabitur nigella. *A.* Non in conſcindente triturabitur nigella. *LXX.* Non enim cum duritia mundatur melanthium. *Th* Non enim tribula. *Vulg. Non enim in ferris triturabitur gith.*

Heb. Vulg. excutietur. *LXX.* excutitur. *Alius,* virga excutietur.

H. Vul. & cyminum in baculo. *S.* cyminum autem in baculo. *LXX.* cyminum autem.

28. *H.* & cyminum in baculo panis comminuetur. *A. S. Th.* baculum (*l.* cyminum) in ſceptro. (*A.* in ſceptro. *S.* baculo) panis comminuetur. *LXX.* cyminum autem cum pane comedetur. *Vulg. & cyminum in baculo. Panis autem comminuetur.*

H. panis comminuetur. *S. Vul.* panis autem comminuetur. *LXX.* cum pane comedetur.

H. quia non in perpetuum triturando triturabit illum: & conteret rotam plauſtri ejus, & dentibus ejus, non comminuet eum. *S. Th.* ſed non in finem triturans triturabit illum, neque turbabit eum rota plauſtri ejus, neque ungulis ſuis comminuet eum. *LXX.* Neque enim in ſæculum ego vobis iraſcar, nec vox amaritudinis meæ conculcabit vos. *Vul. Verum neque vexabit eum rota plauſtri, nec ungulis*

29. גם־זאת מעם יהוה צבאות יצאה הפליא עצה הגדיל תושיה Σ. καὶ γὰρ παρὰ κυρίου δυνάμεων ἐξῆλθεν πάλαι, ἐδόξασε βουλὴν, ἐμεγάλυνε σωτηρίαν. A..... ἐθαυμαστώσε βουλὴν, μεγαλυῶαι σωτηρίαν. O. καὶ ταῦτα παρὰ κυρίου σαβαὼθ ἐξῆλθε τὰ τέρατα· βουλεύσασθε, ὑψώσατε παράκλησιν. Θ..... ἐξῆλθεν δὲ θαυμάσιον, ἐμεγάλυνεν ἰσχύν.

29. *Heb.* Etiam hoc a Domino exercituum exivit: mirificavit consilium, magnificavit substantiam. *S.* Etiam hoc a Domino virtutum olim exivit, glorificavit consilium magnificavit salutem. *A.*.....mirificavit consilium..... ad magnificandam salutem. *LXX.* Et hæc a Domino sabaoth sunt egressa portenta. Inite consilium, exaltate vanam consolationem. *Th.* egressum est mirabile, magnificavit fortitudinem. *Vul. Et hoc a Domino Deo exercituum exivit, ut mirabile faceret consilium, & magnificaret justitiam.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XXVIII. Hesaïæ.

v. 1. οἱ λοιπ. καὶ τῷ στόματι τῆς ὑπερφανείας. Sic duo Mss. Regii & Eusebius in Hesaïam.

Ibid. A. Σ. Θ. οἱ μεθύοντες. Barberin.

Ibid. Αλλος, ὀφρῦς. Barberin.

Ibid. A. φάραγγος &c. Reg. unus & Eusebius, qui quemdam vallem Gethsemani גיא שמן esse putarem inducit. Ad Aquilam Barberinus optime λευκοφόρ. Alii male ῥυπαρόν.

Ibid. ※ αὐτῶ. Curterius ex Ms. Jes.

v. 3. A. Σ. O. Θ. καταπατηθήσονται. Idem.

Ibid. A. Σ. Θ. ἑρμηνεῖς ὑπερφανείας, ut vers. 1. In Ms. Jes. ad marg. ὑπερφανείας, sine Interpretum nomine.

v. 6. A. Σ. Θ. ἐς πνεῦμα &c. Curterius ex Ms. Jes. οἱ Γ. ἐς οἶς πνεῦμα &c.

v. 7. οἱ λοιπ. μίγνυται. Eusebius. Barberinus Codex Aquilæ tantum tribuit.

Ibid. A. ἠγνόησαν &c. Barberin.

Ibid. A. διὰ τῦ μεθύσματος &c. Ex eodem.

Ibid. Σ. ὁ ὠφὲν. Idem.

v. 8. A. Σ. Θ. ὅτι πᾶσαι αἱ τράπεζαι &c. Idem.

Ibid. Hieronymus: *Miror autem quid voluerit Theodotio, ut pro verbo Hebraïco, quod dicitur* CISO, *pro quo Aquila interpretatus est*, vomitum sordium; *& Symmachus tantùm*, vomitum; *ille diceret*, ἐμετὸν ῥυπαλίας, *i. vomitum dysalia.* Verisimile autem est in Barberino Codice, ubi totius versûs eadem trium Interpretum versio exhibetur, solius Symmachi interpretationem referri; quandoquidem ipse solus ἐμετὸν simpliciter verterat, ut ait Hieronymus. Quid porro legerint LXX. Interpretes, qui vertunt ἀφὶ ὅτου &c. & tam disparatam sententiam efferunt, non ita facile est divinare.

v. 9. οἱ λοιπ. ἐπιστήμων. Idem Hieron. *Quod autem verbum Hebraïcum*, DEA, *quod omnes verterunt* scientiam, *soli LXX.* mala *interpretati sunt, error perspicuus est. Prima enim litera* DALETH, *vel* RES, *parvo apice distinguuntur &c.*

v. 10. ※ ἀφεσέβεια. Curter. ex Ms. Jes.

v. 11. Origenes in Philocalia Spenceri p. 35. Ακύλας τὰ ἑτεροῤῥωμένα τῇ λέξει ταύτῃ. Quæ tamen lectio hic allata, cum non sit LXX. Interpretum, ad quem pertineat, ignoratur.

v. 12. A. ἐν αὐτῃ ἡ ἀνά- &c. Has omnes versiones exhibet Barberinus.

v. 13. Symmachi & Theodotionis lectiones habet idem Barberinus, ubi legitur ῥηναλία mendose.

v. 14. A. χλευασμῶ &c. Ex Barberino.

v. 15. Σ. συνθήκην. Barberinus.

Ibid. Αλλ. καταφυγὴν. Idem.

Ibid. A. S. *flagellum.* Ex Commentariis Hieronymi. Sed Barberinus lectiones Græce pleniores adfert, & Theodotionem adjicit.

Ibid. Hieronymus: Omnes, *mendacium.*

v. 16. A. Σ. Θ. θεμελίῶν, Barberinus.

Ibid. A. Σ. Θ. λίθον δόκιμον. Idem.

Ibid. οἱ Γ. ὁ πιστεύων ὐ σπεύσει. Curterius.

v. 17. A. Θ. εἰς μέτρον. Barberin.

Ibid. Barberin. A. Σ. Θ. ἐς ὁ διαμετρῶν εἰς σάθμιον. Σ. εἰς διαζύγιον. Θ. εἰς σύκωμα.

Ibid. Θ. ἐς ὕδωρ. Barberinus, qui male habet ὑδάτος pro ψιδύος.

v. 18. Σ. ἐς ἐξαλ- Idem.

Ibid. A. μάστιγες &c. Idem.

v. 19. ※ ὅτι ἐς &c. Curterius.

Ibid. A. O. Θ. ἐν νυκτί. Σ. νυκτός. Idem.

Ibid. A. ἐστὶ &c. Has lectiones exhibet Barberinus.

v. 20. Hunc insignem Symmachi & Theodotionis locum exhibet Idem.

v. 21. A. εἰς ὄρη &c. Curterius, qui legit ad Aquilam διαίνιτον, sed melius διανευῶ, ex Barberino, qui sic habet, A. Σ. Θ. διανευῶ, omnes simul proferens de more, quia parum discrepabant.

Ibid. A. τῦ ἀλλ- Has lectiones habet Barberinus.

v. 22. A. χλευάζετε. Barberin.

Ibid. A. Θ. πίδας. Idem.

Ibid. A. συντ- Idem.

Ibid. A. Σ. Θ. ἤκουσα παρὰ κυρίου κυρίου. Drusius ex Curterio.

v. 24. A. Σ. O. Θ. μὴ ὅλως &c. Hæc lectio videtur ex tribus in LXX. inducta fuisse.

v. 25. A. ἐ διασαφήσει &c. Curterius.

Ibid. A. O. Θ. ἐς κύμινον ἐς ζίαν. Idem.

v. 26. Σ ἐς παιδείαν &c. Procopius. A. τῷ κείμενῳ. Curterius. Θ. εἰς κεῖμα. Idem.

v. 27. A. ἀπ ἐν τῷ συντ- Ex Barberino.

Ibid. Αλλ. ῥαβδισθήσεται. Ex eodem.

Ibid. Σ. κύμινον &c. Procopius.

v. 28. Σ. ἄρτος δὲ &c. Idem. Sequens vero trium lectio vitiata videtur in Codice Barberino, ubi βαλλεῖα & πάντως duæ sunt versiones vocis מעם Existimo itaque tres Interpretes in hac versione ita consensisse, ut vox κύμινον trium esset. Sic autem vocem מעם interpretatur Symmachus versu præcedenti. Deinde מטעם Aquila expressérit ἐν συντρίμματι, Symmachus βαλλεῖα, uti solent ambo: quid Theodotio posuerit; ignoratur: voces vero ἄρτου λεπτυνομένου, trium esse videntur.

Ibid. Σ. Θ. ἀλλὰ ἵνα εἰς &c. Procopius. Hanc vero interpretationem Codex Barberinus uni Symmacho tribuit, ac pro εἰς τέλος, habet εἰς τὸν αἰῶνα.

v. 29. Aquilæ & Theodotionis lectiones adfert Barberinus. Σ. καίγε τοῦ &c. Sic Procopius. Symmachi etiam partem postremam exhibet Barberinus, in quo legitur, παρεξήγαν pro ἐθαύμασαν. Cætera fragmenta, quæ in textu supra feruntur, nec memorantur in notis, ex Barberino desumta sunt.

HESAIÆ CAP. XXIX.

אריאל 1. A. Σ. λέων θεοῦ. O. Αειήλ.

קריה חנה דוד A. πολίχνη παρεμβολισμοῦ Δαυίδ. (al. βιοτεύσεως.) O. πόλις, ἣν ἐπολέμησε Δαυίδ. Σ. πόλις (παρεμβολῆς Δαυίδ.) Θ. πόλις..... Δαυίδ.

ספו A..... O. συναγάγετε γενήματα.

והיתה תאניה ואניה 2. Σ. καὶ ἔσομαι καταδύνων καὶ ἀδυναμῶν. O. καὶ ἔσομαι αὐτῆς ἡ ἰσχὺς καὶ ὁ πλοῦτος.

וצרתי עליך כצב והקימתי עליך מצרות 3. Σ. καὶ χαράξω κατά σε χάσιν, καὶ αἴρησω κατά σε πολιορκίαν. O. καὶ βαλῶ κύκλῳ σοῦ χάρακα, καὶ θήσω κύκλῳ σοῦ πύργους.

ושפלת מארץ תדברי ומעפר תשח אמרתך והיה כאוב מארץ קולך ומעפר אמרתך תצפצף 4. Σ. καὶ ταπεινωθήσῃ, ἀπὸ τῆς γῆς λαλήσεις, καὶ ἐκ τοῦ χοῦ ἐδαφισθήσεται ἡ λαλιά σου, καὶ ἔσομαι ὡς ἐγγαστρίμυθος, ἀπὸ τῆς γῆς ἡ φωνή σου, καὶ ἀπὸ τῆς γῆς ἡ λαλιά σου ῥοΐσεται. O. καὶ ταπεινωθήσῃ ἕως τοῦ χοῦ οἱ λόγοι σου, καὶ ἕως τοῦ χοῦ οἱ λόγοι σου δύσονται, καὶ ἔσονται ὡς οἱ φωνοῦντες ἐκ τῆς γῆς ἡ φωνή σου, καὶ ὡσεὶ ὃ ἔδαφος ἡ φωνή σου ἀκουσθήσῃ.

אוב A. μάγος. O. οἱ φωνοῦντες.

המון זרים 5. ※ Σ. O. Θ. ὁ πλῆθος τῶν καταδυναστευόντων σε.

כחלום 7. O. ὡς ἐνυπνιαζόμενος. Αλλος, κατ' ὕπνους.

לילה ※ A. O. νυκτός.

אריאל A. Σ. O. Θ. Αειήλ.

ושתעשעו ושעו 9. ※ Σ. ἐξαπατήθητε καὶ ἀπατᾶσθε.

נעו ולא שכר O. καὶ κραιπαλήσατε οὐκ ἀπὸ σίκερα. Θ. κινήθητε, καὶ ὐ σίκερα.

רוח תרדמה 10. A. πνεῦμα κατανύξεως. O. πνεύματι κατανύξεως. Θ. πνεῦμα ὑπνώσεως.

הספר החתום 11. A. Σ. O. Θ. τὸ βιβλίον τὸ ἐσφραγισμένον.

קרא־נא־זה A. Σ. Θ. ἀνάγνωθι ※ δή. O. ἀνάγνωθι τοῦτο.

בפיו 13. A. Σ. O. Θ. ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ.

1. HEb. LXX. Vul. Ariel. A. S. leo Dei. H. A. civitas caſtrametationis (A. al. victus) David. S. civitas caſtrorum David. LXX. Vulg. civitas quam expugnavit David. Th. civitas circumvallationis David.

Heb. addite. A. ſubtractus eſt. LXX. congregate genimina. Vulg. additus eſt.

2. Heb. & erit planctus & luctus. S. Vulg. & & erit triſtis & mœrens. LXX. & erit fortitudo illius, & divitiæ.

3. H. & coarctábo ſuper te munimentum, & ſtatuam contráte munitiones. S. & circumvallabo contra te ſtationem, & excitabo contra te obſidionem. LXX. & jaciam circa te vallum, & ponam circa te turres. *Vul. & jaciam contra te aggerem, & munimenta ponam in obſidionem tuam.*

4. *Hebr.* Et humiliabis te de terra: loqueris, & e pulvere humile erit eloquium tuum. Et erit ſicut Pythonis de terra vox tua, & de pulvere eloquium tuum garriet. S. Et humiliaberis, de terra loqueris, & ſub terra proſternetur loquela tua. Et erit quaſi ventriloquus e terra vox tua, & de terra loquela tua ſtridebit. LXX. Et humiliabuntur in terram ſermones tui, & in terram intrabunt verba tua. Et erit vox tua ſicut ii qui loquuntur e terra: & ad pavimentum vox tua infirmabitur. *Vulg. Humiliaberis, de terra loqueris, & de humo audietur eloquium tuum: & erit quaſi Pythonis de terra vox tua, & de humo eloquium tuum muſſitabit.*

Heb. Vul. Pythonis. *A.* Magus. *LXX.* qui loquuntur.

5. *Heb.* turba alienorum tuorum. ※ *S. LXX. Th.* multitudo opprimentium te. *Vul. multitudo ventilantium te.*

7. *H. Vul.* ſicut ſomnium. *LXX.* ſicut ſomnians. *Alius*, per ſomnos.

H. ※ *A. LXX.* noctis. *Vul. nocturna.*

Hebr. A. S. LXX. Th. Vul. Ariel.

9. *Hebr.* vociferati ſunt & clamaverunt. ※ *S.* decipiamini & decipiatis. *Vulg. fluctuate & vacillate.*

Hebr. moti ſunt, & non ſecbar. *LXX.* & crapulamini, non a ſicera. *Th.* commoti, & non ſicera. *Vul. movemini, & non ab ebrietate.*

10. *H. A. Vul.* ſpiritum ſoporis. *LXX.* ſpiritu compunctionis. *Th.* ſpiritum ſtuporis.

11. *Heb. A. S. LXX. Th.* libri ſigillati. *Vulg. libri ſignati.*

H. lege nunc iſtum. *A. S. Th.* lege, ※ quæſo. *LXX.* lege hæc. *Vulg. lege iſtum.*

13. *Hebr. A. S. LXX. Th.* in ore ſuo. *Vul. ore ſuo.*

מעט מזער 17. O. μικρόν. Θ. μικρὸν βραχύ.

ומאפל וחשך עיני עורים תראינה 18. A. Σ. Θ... O. καὶ οἱ ἐν τῷ σκότει, καὶ οἱ ἐν τῇ ὁμίχλῃ· ὀφθαλμοὶ τυφλῶν ὄψονται.

ילו 19. O. ἀγαλλιάσονται. Aλ. εὐφρανθήσονται.

וכלה לץ ונברתו כל־שקדי און 20. Σ. καὶ ἀπολώλασιν χλευάζοντες, καὶ ἐξεκόπησαν πάντες οἱ εἰς ἀδικίαν. O. καὶ ἀπώλεσε ὑπερήφανος, καὶ ἐξωλεθρεύθησαν οἱ ἀσεβοῦντες ὅτι κακία ※ A. Σ. Θ. πάντες.

מחטיאי אדם ברבר 21. Σ. ἁμαρτάνοντες ἄνθρωπον ἐν λόγῳ. O. καὶ οἱ ποιοῦντες ἁμαρτεῖν ἀνθρώπους ἐν λόγῳ.

צדיק A. Σ. O. Θ. δίκαιον.

אשר פדה את־אברהם 22. Σ. ὁ λυτρωσάμενος τὸν Ἀβραάμ. O. ὃν ἀφώρισεν ἐξ Ἀβραάμ.

ולא עתה פניו יחורו O. οὐδὲ νῦν τὸ πρόσωπον μεταβαλῇ. Θ. οὐδὲ νῦν τὸ πρόσωπον αὐτῆς ἐντραπήσεται.

כי בראתו ילדיו מעשה ידי בקרבו יקדישו 23. שמי והקדישו את־קדוש יעקב ואת־אלהי ישראל יעריצו Σ. ἀλλ' ὅταν ἴδῃ τὰ τέκνα αὐτῆς ἔργα χειρῶν μου ἐν μέσῳ αὐτῆς, ἁγιάσονται τὸ ὄνομά μου, καὶ ἁγιάσουσι τὸν ἅγιον Ιακώβ, καὶ τὸν θεὸν Ισραὴλ φοβηθήσονται. Θ. ὅτι ἐν τῷ ἰδεῖν.

וידעו תעי־רוח בינה ורוגנים ילמדו־לקח 24. Σ. καὶ μαθήσονται οἱ πεπλανημένοι τῷ πνεύματι σύνεσιν, καὶ γογγυσταὶ μαθήσονται παιδείαν. O. καὶ γνώσονται οἱ πλανώμενοι τῷ πνεύματι σύνεσιν, οἱ δὲ γογγύζοντες μαθήσονται ὑπακοήν.

17. *Heb.* parum pusillum. *LXX.* parum. *Th.* parum breve *Vul. in modico, & in breve.*.

18. *H. Vulg.* & de tenebris & caligine oculi cæcorum videbunt. *A. S. Th.* tenebras & caliginem oculi cæcorum videbunt. *LXX.* & qui in tenebris, & qui in caligine: oculi cæcorum videbunt.

19. *Hebr. LXX. Vul.* exultabunt. *Alius*, lætabuntur.

20. *Heb.* Et defecerit illusor: & succidentur omnes invigilantes iniquitati. *S.* Et absorpti sunt irridentes, & excisi sunt omnes qui ad iniquitatem. *LXX.* Et periit superbus, & disperierunt iniquè agentes super malitia. ※ *A. S. Th.* omnes. *Vul. Consummatus est illusor, & succisi sunt omnes qui vigilabant super iniquitatem.*

21. *Heb.* peccare facientes hominem in verbo. *S.* qui peccare faciunt homines in verbo. *LXX.* & qui peccare faciunt homines in verbo. *Vul. qui peccare faciebant homines in verbo.*

Heb. A. S. LXX. Th. justum. *Vul. a justo.*

22. *Heb. S. Vul.* qui redemit Abraham. *LXX.* quam separavit ex Abraham.

Heb. & non nunc facies ejus albescent. *LXX.* neque nunc faciem mutabit. *Th.* neque nunc vultus ejus confundetur. *Vulg. nec modo vultus ejus erubescet.*

23. *Hebr.* Quia in videndo ipsum natos suos opus manuum mearum in medio ejus, sanctificabunt nomen meum, & sanctificabunt sanctum Jacob, & Deum Israel formidabunt. *S.* Sed cum viderit filios suos, opera manuum mearum in medio sui, sanctificabunt nomen meum, & sanctificabunt sanctum Jacob, & Deum Israel roborabunt. *LXX.* Sed cum viderint filios suos opera mea, propter me sanctificabunt nomen meum, & sanctificabunt sanctum Jacob, & Deum Israel timebunt. *Th.* quia in videndo..... *Vul. Sed cum viderit filios suos, opera manuum mearum, in medio sui sanctificantes nomen meum, & sanctificabunt sanctum Jacob, & Deum Israel prædicabunt.*

24. *Hebr.* Et scient errantes spiritu intelligentiam, & murmuratores discent doctrinam. *S.* Et discent errantes spiritu scientiam, & murmuratores discent disciplinam. *LXX.* Et scient qui errant spiritu intelligentiam, & murmurantes discent obedire. *Vulg. Et scient errantes spiritu intellectum, & murmuratores discent legem.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XXIX. Hesaïæ.

v. 1. A. λίον θεῦ. Ex Eusebio de locis Hebraïcis, & Hieronymo, qui sic habet: *Pro eo quod nos interpretati sumus væ, in Hebræo scriptum est* OI, *quod apud eos interdum vocativo casu dicitur, ut non plangat Ariel, sed vocet: licet in præsenti loco pro planctu accipiendum sit.* Ariel *quoque interpretatur* leo Dei.

Ibid. Eusebius sic habet: τὸ δὲ, πόλις, ἣν ἐπολέμησεν Δαυὶδ, οὕτω φησὶν ἀκριβοῦν ἐν τῷ Ἑβραϊκῷ· ἀλλὰ καὶ μὴν τὸν Ακύλαν, πολίχνια βιατεύοντος Δαυὶδ, ἤτοι, περιβλήματος. Duo Mss. Regii & Procopius habent περιβλήματος tantùm. Hieronymus in hunc locum: *Et pro* civitate, *quam Aquila interpretatus est* πολίχνιον, *hoc est*, oppidulum, *sive* viculum ‖ *in Hebræo legitur* CARIATH, *quod proprie* villam *significat, & linguâ Syrâ dicitur* Cartha, *unde & villa Sylvarum appellatur* CARIATHIARIM. *Denique & nos in superioribus, ubi legimus:* Quomodo facta est meretrix civitas fidelis Sion? *Pro* civitate Cariath *scribitur: id est*, villa, *quam nos, ut translationem Aquilæ exprimamus, ad verbum* civitátulam *possumus dicere.* ..... *Quodque sequitur:* quam expugnavit David; *pro quo interpretatus est Symmachus*, castrum David, *& Theodotio*, circumvallatio David; *in Hebræo legitur* HANA, *quod eruditissimus Hebræorum* habitaculum *significare voluit.*

Ibid. A. *ſubtractus eſt.* Hieronymus.

v. 2. Σ. ἐξ ἕξεως κατέδυσε &c. Procopius.

v. 3. Σ. ἐξ ἀφανείας &c. Idem.

v. 4. Σ. ἐξ ἐπενεύσεως &c. Idem.

Ibid. Hieronymus: *Ut per hæc verba ſignificet magorum nigromantiam, per quam animas evocare dicuntur, & tenues umbrarum, imo dæmonum, audire voces. Denique pro Pythone Aquila* magum *interpretatus eſt, qui Hebraïce dicitur* CHEB, *pro quo LXX.* de terra loquentes *tranſtulerunt.* CHEB: ita legitur non ſolum in Editione Martianæi noſtri, ſed etiam in veruſtiſſimo noſtro Codice: ut certum videatur ita legiſſe Hieronymum: quem miror non indicaſſe literam כ eſſe loco particulæ, *ut, ſicut*, & אוֹב OB eſſe *magum.* Sic vero legitur in hodiernis Hebraïcis Bibliis cum Holem pleno, quod in Exemplari ſuo non habuiſſe videtur Hieronymus.

v. 5. Curterius ex Mſ. Jeſ. præmiſſo aſteriſco, Σ. Θ. τὸ πλῆθος &c. ex Symmacho igitur & ex Theodotione in LXX. inductum eſt.

v. 7. Αλλ. καθ' ὕστερον. Curterius.

Ibid. A. ματὸς, præmiſſo aſteriſco, quia inde in LXX. tranſlatum.

Ibid. οἱ Γ. Ακύλ. Idem.

v. 9. ※ Σ. ἐξαπατῶντες &c. Curterius.

Ibid. ※ Θ. ἀπείθεις &c. Idem.

v. 10. A. πνεῦμα καταφορᾶς. Θ. πνεῦμα ἐκστάσεως. Male ἐκστάσεως in Edit. Rom. Vide utrumque Lexicon infra. Hieronymus: *Pro ſoporis ſpiritu LXX.* compunctionem; *Theodotio*, mentis exceſſum; *Aquila*, καταφορὰν, *id eſt*, gravem ſomnum, *interpretatus eſt, qui Hebraïce dicitur* THARDEMA, *quem in Adam miſſum a Deo Scriptura commemorat; quando de coſta lateris ejus mulier effecta eſt. Et Jonas hoc eodem ſomno ſtertebat in navi.*

v. 11. A. Σ. Ο. Θ. τῇ βιβλίῳ τῷ ἐσφραγισμένῳ. In hæc verba notat Curter. ad marg. ὁμοίως οἱ Γ.

Ibid. ἀλλ οἱ Γ. Idem, præmiſſo aſteriſco.

v. 13. Curter. ※ οἱ Γ. ἐν τῷ φόβῳ αὐτοῦ. quo notatur ex tribus in LXX. inductum eſſe.

v. 17. Curter. ※ Θ. ἑμαχύ.

v. 18. Hieronymus: *Quodque nos vertimus*, de tenebris & caligine oculi cæcorum videbunt, *quorum facilis interpretatio eſt, Aquila, Theodotio & Symmachus tranſtulerunt*, tenebras & caliginem oculi cæcorum videbunt, *ut oſtenderent gentium populo, qui prius cæcus erat, Chriſti Sacramenta pandenda, juxta illud quod dicitur*, tenebroſa aqua in nubibus aëris.

Ibid. Αλλ. διαφανθήσονται. Curter.

Ibid. ※ ἐξ Ιεφθαέ. Idem.

v. 20. Σ. ἐν ἀπολέθρῳ &c. Procopius. Ibid. Curter. habet, ※ οἱ Γ. πάντες.

v. 21. Σ. ἐξαμαρτάνοντες &c. Idem.

Ibid. Curterius, οἱ Γ. ὁμοίως, ἀλλαχοῦ.

v. 22. Σ. ὁ λυτρούμενος &c. Procopius.

Ibid. Θ. οὐδὲ τῶν &c. Curterius.

v. 23. Σ. ἀλλ' ὅταν ἴδῃ &c. Procopius. Ibid. Θ. ἀπὸ ἐν τῷ ἰδεῖν. Curterius

v. 24. Σ. ἐν μαλάκοντας &c. Procopius.

HESAIÆ CAP. XXX.

1. *Heb.* Væ filiis declinantibus, dicit Dominus. *Alius*, Heu filii deſertores, dicit Dominus. *LXX. Vul.* Væ filii deſertores, dicit Dominus.

4. *H. A. S. Th.* principes ※ ejus. *LXX.* principes. *Vul. principes tui*

. *H. A. S. Th.* nuntii ※ ejus. *LXX.* nuntii. *Vul. nuntii tui.*

5. *Heb. A. S. Th. Vulg.* omnes. *In LXX. vacat.*

6. *Heb.* Onus animalium meridiei. *A. Vul.* Onus jumentorum Auſtri. *S. Th.* Aſſumtio jumentorum Auſtri. *LXX.* Viſio quadrupedum in deſerto.

H. ſuper humerum. *LXX.* ſuper aſinos. *Th. Vulg.* ſuper humeros.

H. A. S. Th. pullorum. *LXX.* & camelorum. *Vulg. jumentorum.*

Hebr. ※ theſauros ſuos. *LXX. Vulg.* divitias ſuas.

H. ſuper populo (qui) non proderunt. *LXX.* ad gentem, quæ eis non proderit. *Th.* ad populum qui non proderit. *Vul. ad populum, qui eis prodeſſe non poterit.*

7. *H.* Et Ægyptii vane & inutiliter auxiliabuntur. *LXX.* Ægyptii ad vana & inutilia proderunt vobis. *Th.* Et Ægyptus vane & fruſtra opem ferent. *Vul.* Ægyptus enim vane & fruſtra auxiliabitur.

H. robur eis ſedere. *A.* impetus. . . . . *S.* tumultus ſunt ut habirent. *LXX.* vana conſolatio veſtra hæc. *Th.* latitudo. *Vul. ſuperbia tantum eſt, quieſce.*

8. *H. S.* ſuper tabella. *LXX. Vul.* ſuper buxum.

א ה֣וֹי בָנִ֔ים סוֹרְרִ֖ים נְאֻם־יְהוָ֑ה 1. Αμ, ὦ υἱοὶ ἀφισάμενοι, φησὶ κύριος. Ο. οὐαὶ τέκνα ἀποσταῖ, λέγει κύριος.

שְׂרָיו 4. A. Σ. Θ. ἀρχηγοὶ ※ αὐτοῦ. Ο. ἀγγελοι.

מַלְאָכָיו A. Σ. Θ. ἄγγελοι ※ αὐτοῦ. Ο. ἄγγελοι.

כֹּל 5. ※ A. Σ. Θ. πάντες. In O. vacat.

מַשָּׂא בְּהֵמוֹת נֶגֶב 6. A. ἆρμα κίλωσι νότου. Σ. Θ. λῆμμα κίλωσι νότου. Ο. ἡ ὅρασις τῶν τετραπόδων τῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ.

עַל־כָּתֵף Ο. ἐπὶ ὄνων. Θ. ἐπὶ ὤμων.

עוּרִים A. Σ. Θ. πώλων. Ο. ἐ καμήλων.

אֹצְרוֹתָם ※ θησαυροὺς αὐτῶν. Ο. τὸν πλοῦτον αὐτῶν.

עַל־עַם לֹא יוֹעִילוּ Ο. ἐπὶ ἔθνος, ὃ οὐκ ὠφελήσῃ αὐτούς. Θ. ἐπὶ λαοὶ μὴ ὠφελοῦντα.

וּמִצְרַיִם הֶבֶל וְרִיק יַעְזֹרוּ 7. Ο. Αἰγύπτιοι μάταια καὶ κενὰ ὠφελήσουσιν ὑμᾶς. Θ. καὶ Αἴγυπτος μάταια καὶ κενὰ βοηθήσουσι.

רָהַב הֵם שָׁבֶת A. ὅρμημα. . . . . Σ. παραχαὶ εἰσὶ κατοικεῖν. Ο. μάταια ἡ παράκλησις ὑμῶν αὕτη. Θ. πλάτος.

עַל־לוּחַ 8. Σ. ἐπὶ σανίδι. Ο. ἐπὶ πυξίνῳ.

10. ולחזים לא־תחזו־לנו נכחות דברו־לנו חלקות חזו מהתלות Σ. καὶ τοῖς ὁρῶσι, μὴ ὁρᾶτε ἡμῖν ὀρθῶς· λαλήσατε ἡμῖν λεῖα, ὁρᾶτε ἡμῖν πλανάς. Ο. καὶ τοῖς τὰ ὁράματα ὁρῶσι, μὴ λαλεῖτε ἡμῖν, ἀλλὰ ἡμῖν λαλεῖτε, καὶ ἀπαγγέλλετε ἡμῖν ἑτέραν πλάνησιν.

10. *H.* Et aſpicientibus: Non aſpiciętis nobis recta loquimini nobis blanda: videte illuſiones. *S.* Et videntibus, Ne videatis nobis recte: loquimini nobis mollia, videte nobis errores. *LXX.* Et videntibus viſiones, Ne loquamini nobis: ſed nobis loquimini, & annuntiate nobis alium errorem. *Vulg. Et aſpicientibus, Nolite aſpicere nobis ea, quæ recta ſunt: loquimini nobis placentia, videte nobis errores.*

11. סורו מני־דרך הטו מני־ארח השביתו מפנינו את־קדוש ישראל Σ. ἀπόστητε ἀπὸ τῆ ὁδοῦ, ἐκκλίνατε ἀπ' ἐμοῦ τρίβον· παύσατε ἐκ προσώπου ἡμῶν τὸ ἅγιον τῦ Ισραήλ. Ο. ἐκτρέψατε ἡμᾶς ἀπὸ τῆ ὁδοῦ ταύτης· ἀφέλετε ἀφ' ἡμῶν τὴν τρίβον ταύτην, καὶ ἀφέλετε ἀφ' ἡμῶν τὸ λόγιον τῦ Ισραήλ.

11. *H.* Recedite de via, declinate de ſemita: ceſſare facite a conſpectu noſtro ſanctum Iſrael. *S.* Abſiſtite a via, declinate a me ſemitam: ceſſare facite a facie noſtra ſanctum Iſrael. *LXX.* Et avertite nos a via hac, auferte a nobis ſemitam hanc, & auferte a nobis eloquium Iſrael. *Vulg. Auferte a me viam, declinate a me ſemitam, ceſſet a facie noſtra ſanctus Iſrael.*

12. לכן כה אמר קדוש ישראל יען מאסכם בדבר הזה ובטחו בעשק ונלוז עליו׃ Σ. Θ. . . . . Ο. διὰ ψευδῆ.

12. *Heb.* Propterea ſic dicit ſanctus Iſrael. ※ *Vulg.* Propterea hæc dicit ſanctus Iſrael.

H. in extorſione & perverſitate. *S. Th.* ſuper contradictione & ſuperbia. *LXX.* in mendacio. *Vul. in calumnia & in tumultu.*

14. לחשוף מים מגבא׃ Α. τῦ αἰασύραι ὕδωρ ἀπὸ βοθύνε. Ο. ἐν ᾧ ἀπαυχενίᾳς ὕδωρ μικρόν.

14. *H. A.* ad hauriendum aquam de fovea. *LXX.* in quo hauries aquam puſillam. *Vul. aut hauriatur parum aquæ de fovea.*

15. כי כה־אמר Α. Σ. Θ. ※ ὅτι· οὕτω λέγει. Ο. οὕτω λέγει.

15. *H.* quia ſic dixit. *A. S. Th.* ※ quia: ſic dicit. *LXX.* ſic dicit. *Vulg. quia hæc dicit.*

בשובה ונחת תושעון בהשקט ובבטחה תהיה גבורתכם Σ. ἐν μετανοίᾳ καὶ ἀναπαύσει σωθήσεσθε, καὶ ἐν ἐλπίδι ἴσχυς ἡ δυνάμις ὑμῶν. Ο. ὅταν ἀπογραφεὶς στενάξῃς τότε σωθήσῃ, καὶ γνώσῃ ποῦ ἦσθα, ὅτι ἐπεποίθεις ἐπὶ ταῖς ματαίοις, ματαία ἡ ἰσχύς ὑμῶν ἐγένετο.

Hebr. in reverſione & requie ſalvi eritis in quieſcendo, & in ſpe erit fortitudo veſtra. *S.* in pœnitentia & requie ſervabimini, & in ſpe erit virtus veſtra. *LXX.* cum converſus ingemueris, tunc ſalvus eris, & cognoſces ubi eras, cum confidebas ſuper vana, vana fortitudo veſtra facta eſt. *Vul. Si revertamini & quieſcatis ſalvi eritis: in ſilentio & in ſpe erit fortitudo veſtra.*

17. אלף אחד מפני גערת אחד Α. Σ. Θ. χιλιὰς μία ἀπὸ προσώπου ἀπειλήσεως ἑνός. Ο. χίλιοι ἀπὸ φωνῆ ἑνὸς φεύξονται.

17. *H. A. S. Th.* Chilias una a facie increpationis unius. *LXX.* Mille ad vocem unius fugient. *Vul. Mille homines a facie terroris unius.*

כתרן על־ראש הר וכנס על־הגבעה Σ. ὡς ἵστος ἐπάνω ὄρους, καὶ ὡς ἴστια ὅτε βυσσός. Ο. ὡς ἱστὸς ἐπ' ὄρους, καὶ ὡς σημεῖον φέρων ὅτε βυσσός.

H. ſicut malus ſuper capite montis, & ſicut vexillum ſuper collem. *S.* tamquam malus ſuper montem, & tamquam vela in colle. *LXX.* quaſi malus navis ſuper montem, & quaſi ſignum ferens ſuper collem. *Vulg. quaſi malus navis in vertice montis, & quaſi ſignum ſuper collem.*

18. אשרי כל־חוכי לו Σ. μακάριοι πάντες οἱ ὑπομένοντες αὐτόν. Ο. μακάριοι οἱ ἐμμένοντες ἐπ' αὐτῷ.

18. *Heb. S. Vulg.* beati omnes qui expectant eum. *LXX.* beati qui immanent in eo.

ירושלם בכו לא־תבכה Σ. Ιερουσαλὴμ κλαυθμῷ οὐ κλαύσῃς. Ο. Ιερουσαλὴμ κλαυθμῷ ἔκλαυσεν. Θ. ὁ Ιερουσαλὴμ κλαυθμῷ οὐ κλαυθήσεται. Α. οὐ κλαιύσῃς.

19. *H.* In Jeruſalem plorando non plorabis. *S.* Jeruſalem ploratu non plorabis. *LXX.* Jeruſalem ploratu ploravit. *Th.* in Jeruſalem ploratu non plorabitur. *A.* . . . . . non plorabis. *Vulg. in Jeruſalem: plorans nequaquam plorabis.*

לקול זעקך בשמעתו ענך Σ. τῇς φωνῇ τῆ βοῆς σου, καθὼς ἂν ἀκουσθῇ ἀκοῇ σου. Ο. τῆ φωνῇ τῆ κραυγῆς σου, ἡνίκα εἶδεν ἐπήκουσέν σου.

H. ad vocem clamoris tui ſecundum auditionem ejus reſpondebit tibi. *S.* ad vocem clamoris tui, ſicut auditum fuerit, audit te. *LXX.* vocem clamoris tui, quando vidit, exaudivit te. *Vulg. ad vocem clamoris tui ſtatim ut audierit, reſpondebit tibi.*

25. ועל כל־גבעה נשאה פלגים יבלי־מים

25. *H.* & ſuper omnem collem elevatum rivi

Σ. καὶ ἐπὶ πάσης βυσσοῦ ἐπηρμένῃ ἀφαιρέσεις ἀγωγῶν ὑδάτων. Ο. καὶ ἐπὶ πάντος βουνοῦ μετεώρου ὕδωρ διαπορευόμενον.

deductus aquarum. *S.* & ſuper omnem collem excelſum diviſiones aquæductuum. *LXX.* & ſuper omnem collem elevatum aqua tranſiens. *Vulg. & ſuper omnem collem elevatum rivi currentium aquarum.*

ביום רצח רב בנפל מגדלים A. ἐν ἡμέρᾳ ἀποκλαμψεως πολλοῦ, ἐν τῷ πεσεῖν μεγαλωμένους. Σ. ἐν ἡμέρᾳ σφαγῆς πολλῆς, ἐν τῷ πεσεῖν μεγάλους. Ο. ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ὅταν ἀπόλωνται πολλοί.

Hebr. in die interfectionis multæ in cadendo turres. *A.* in die cum multi cæſi fuerint, cum cadent magnifici. *S.* in die cædis multæ, in cadendo magnos. *LXX.* in die illa cum perierint multi. *Vulg. in die interfectionis multorum, cum ceciderint turres.*

הלבנה 26. A. λευκῆς. Ο. τῆ σελήνῃ.

26. *Heb. LXX. Vulg.* lunæ. *A.* albæ.

החמה A. . . . . Ο. τῷ ἡλίῳ.

Heb. LXX. Vul. ſolis. *A.* caloris.

ביום חבש יהוה את־שבר עמו A. Ο. ὅταν ἰάσηται κύριος ὃ συντέτριμμα τοῦ λαοῦ αὐτοῦ.

Heb. in die alligare Dominum contritionem populi ſui. *A. LXX.* quando ſanaverit Dominus contritionem populi ſui. *Vulg. in die qua alligaverit Dominus vulnus populi ſui.*

בא ממרחק 27. A. Σ. Θ. ἔρχεται μακρόθεν. Ο. ἔρχεται ἐξ ἀρχῆς.

27. *Heb. A. S. Th. Vul.* venit de longinquo. *LXX.* venit poſt tempus.

ובער אפו Σ. φλεγόμενος θυμὸς αὐτοῦ. Ο. καῦμα θυμοῦ.

Heb. S. Vulg. ardens furor ejus. *LXX.* ardens furor.

ולהב אש אוכלה 30. Αλλ. ἢ φλογὸς πυρός. Ο. ἢ φλογὸς κατεσθιούσης.

30. *Heb.* & flamma ignis comedentis. *Alius*, & flammæ ignis. *LXX.* & flammæ devorantis. *Vul. & flammâ ignis devorantis.*

כי מקול 31. A. Θ. ὅτι ἀπὸ φωνῆς. Σ. ἀπὸ γὰρ φωνῆς. Ο. ἐξ γὰρ τῆ φωνῆς.

31. *Hebr. A. Th.* quia a voce. *S. Vul.* a voce enim. *LXX.* per vocem enim.

ובמלחמות תנופה 32. Ο. πολεμήσουσιν αὐτὸν ἐκ μεταβολῆς. ※ Θ. ἐν πολέμοις ἀφεσεσμοῦ.

32. *Heb.* & in bellis agitationis. *LXX.* pugnabunt contra eum ex commutatione. ※ *Th.* & in bellis ſeparationis. *Vul. & in bellis præcipuis.*

Notæ & varix Lectiones ad Cap. XXX. Heſaïæ.

v. 1. Αλλ. ὦ υἱοὶ ἀφισ- &c. Curterius ex Mſ. Jeſ.

v. 4. οἱ Γ. αὐτῷ. Idem. & mox repetitur poſt ἄγγελοι.

v. 5. οἱ Γ. πάντες, præmiſſo aſteriſco.

v. 6. A. ἄρμα πτηνῶν ὄντα &c. Euſebius, & Procop. Hieronymus vero: *Pro quo Hebraïce dicitur*, MASSA BEEMOTH NEGEB, *quod LXX. tranſtulerunt*, viſio quadrupedum in deſerto.

Ibid. Θ. ἄμων. Curterius. Ο. ὄναν, vox vitiata, quod non ſemel accidit; ex ἄμων nempe factum eſt ὄναν.

Ibid. A. Σ. Θ. πώλων. Hieronymus: *Rurſum in eo loco ubi nos interpretati ſumus*, portantes ſuper humeros jumentorum, *pro* jumentis, *omnes ſimiliter tranſtulerunt*, πώλους, *id eſt*, pullos *aſinorum.*

Ibid. ※ θυγατέρες αὐτῶν. Curterius.

Ibid. Θ. ἵνα λαὸς μὴ ὠφελεῖται. Idem.

v. 7. Θ. ἐξ αἰῶνος &c. Idem.

Ibid. Hieronymus: *Porro Symmachus interpretatus eſt*, Τεταχαὶ εἰσι κατοικῶν, *id eſt*, tumultus ſunt ut habitent. *Verbum Hebraïcum* REEB *Aquila* ὄρμημα, *id eſt*, impetum & ſuperbiam; *Symmachus*, turbationem; *LXX.* vanitatem; *Theodotio*, latitudinem, *interpretati ſunt: quod tribus literis ſcribitur* RES & HE & BETH; *& ipſum eſt quod in Pſalmis legitur*, Memor ero Raab & Babylonis ſcientium me.

v. 8. Σ. ἐπὶ πλυχεῖ. Hieronymus: *Id eſt*, inquit ille, ſuper latiſſimam tabulam.

v. 10. Σ. ἐν ταῖς ὁράσεσι &c. Procopius.

v. 11. Σ. ἀπόστητε ἀπὸ τῆς ὁδοῦ &c. Idem.

v. 12. ※ διὰ τοῦτο &c. Curterius. Hæc deerant olim in Ο. ideo aſteriſco notantur.

Ibid. S. Th. *Super contradictione & ſuperbia.* Hieronymus.

v. 14. A. τῷ ἀναυσμῷ &c. Curter.

v. 15. ※ οἱ Γ. ὅτι. Idem.

Ibid. Σ. ἐν μετανοίᾳ &c. Procopius. Porro LXX. plura hic legiſſe videntur, quam Hebraïcus textus hodiernus habeat.

v. 17. οἱ Γ. χιλιὰς μία &c. Curterius.

Ibid. Σ. ὡς ἴχνος &c. Idem.

v. 18. Σ. μακάριοι πάντες &c. Ex Euſebio & Procopio.

v. 19. Σ. Ἰερουσαλὴμ &c. Hæ lectiones prodeunt ex omnibus Mſſ. ex Euſebio, Procopio & Curterio.

Ibid. Σ. σοφὸς πᾶς φωνὴ &c. Sic Procopius, necnon Mſſ. & Euſebius; ſed hi poſtremi non habent, σοφὸς.

v. 25. Σ. ἐπὶ πάντας &c. Ex Procopio.

Ibid. A. ἐν ἡμέρᾳ &c. Hæ lectiones prodeunt ex Euſebio, Procopio & Mſſ.

v. 26. Hieron. Labina, & Hamma, *quæ Aquila interpretatur*, albam & calorem, *per quæ lunam ſolemque ſignificat.*

Ibid. ※ ὡς τὸ φῶς πλὴν ἑπτὰ ἡμερῶν. Curterius.

Ibid. A. ὅλως ἰάσονται &c. Procopius.

v. 27. Mſ. Jeſ. οἱ Γ. ἔρχεται μακρόθεν. Euſebius & tres Mſſ. οἱ λοιποὶ ἐρήμωνται, μακρόθεν.

Ibid. Σ. φλεγόμενος &c. Curter. ex Mſ. Jeſ.

v. 30. Αλλ. ἢ φλογὸς πυρός. Ex Curterio.

v. 31. A. Θ. ὅτι ἀπὸ φωνῆς &c. Curterius.

v. 32. ※ Θ. ἐν πολέμοις &c. Idem.

HESAIÆ CAP. XXXI.

ועזר 3. ※ ⁊ πεσῖται ὁ βοηθούμενος. In O. vacat.

3. *Hebr.* ※ & cadet adjutus. *In LXX. vacat. Vul. & cadet cui præstatur auxilium.*

מלא רעים מקולם לא יחת ומרמונם לא יענה 4. Σ. πληρώματος ποιμένων, ἀπὸ φωνῆς αὐτῶν οὐχ ἡττηθήσεται, οὐδὲ ἀπὸ πλήθους αὐτῶν οὐχ ὑποταγήσεται. Ο. ἕως αὖ ἐμπλησθῇ τὰ ὄρη τ φωνῆς αὐτ, ⁊ ἡττήθησθμ, ⁊ ὁ πλῆθος τῦ θυμοῦ ἐπτοήθησθμ. Θ. πλήρη ποιμένων ⁊ ἀπὸ τ φωνῆς αὐτῶν οὐ μὴ ἡττηθῇ, καὶ ἀπὸ πλήθους αὐτῶν οὐ μὴ ὑποταγῇ.

4. *Hebr.* cum plenitudine paſtorum, a voce eorum non conſternabitur, & a tumultu eorum non humiliabitur.. *S.* plenitudinis paſtorum, a voce eorum non vincetur, & a tumultu eorum non ſubjicietur. *LXX.* donec impleantur montes voce ejus, & victi fuerint, & multitudinem furoris expaverint. *Th.* plena paſtorum, & a voce ipſorum non vincetur, & a multitudine ipſorum non ſubjicietur. *Vul. multitudo paſtorum, a voce eorum non formidabit, & a multitudine eorum non pavebit.*

גנן 5. A. θυρεοῦ. Σ. Θ. ὑπερασπίζων. Ο. ὑπερασπᾷ.

5. *H.* protegendo. *A.* clypeo muniens. *S. Th. Vul.* protegens. *LXX.* proteget.

פסוח A. Σ. Θ. ὑπερβαίνων. Ο. διεπορεύσεται.

Hebr. tranſiliendo. *A. S. Th.* tranſcendens. *LXX.* ſalvabit. *Vul. tranſiens.*

שובו לאשר העמיקו סרה בני ישראל 6. Σ. μεθυσήσατε ὡς ἐβαθυνάτε παραβαίνειν υἱοὶ Ισραήλ. Ο. ἐπιστράφητε οἱ τ βαθείαν βυλὴν βυλευόμενοι, καὶ ἄφρονα υἱοὶ Ισραήλ. ※ A. Σ. Θ. υἱοὶ Ισραήλ:

6. *Heb.* convertimini ad quem profundaverunt defectionem filii Iſraël. *S* pœnitentiam agite, ut profunde tranſgredi eſtis, filii Iſraël. *LXX.* convertimini, qui profundum conſilium iniiſtis & iniquum, filii Iſraël. ※ *A. S. Th.* filii Iſraël *Vul. convertimini, ſicut in profundum receſſeratis, filii Iſrael.*

ואסון איש אלילי כספו ואלילי זהבו 7. A. ἀποκρύψουσι. . . . . Σ. ἀποκαλοῦνται. . . . . Ο. ἀπαρνήσονται οἱ ἄνδρες τὰ χλεπτοποιητὰ αὐτῶν τὰ ἀργυρᾶ, ⁊ τὰ χλεπτοποίητα τὰ χρυσᾶ. Θ. ἀπῶσι (sic) τιὸ ἀνὴρ τὰ εἴδωλα αὐτ, ἀργυρίᾳ αὐτῦ, ⁊ τὰ εἴδωλα τῦ χρυσοῦ αὐτῦ. חטא ※ ἁμάρτημα.

7. *Heb.* reprobabunt unuſquiſque vana argenti ſui, & vana auri ſui. *A.* abſcondent. . . . . *S.* revocantur . . . . . *LXX.* abnegabunt homines manufacta ſua argentea, & manufacta aurea. *Th.* abjiciat nunc vir idola ſua argenti ſui, & idola auri ſui. *Vulg. abjiciet vir idola argenti ſui, & idola auri ſui.*

Hebr. ※ *A.* peccatum. *In LXX. vacat. Vulg. in peccatum.*

וסלעו מגנו יעבור וחתו מנס שריו נאם־ יהוה Σ. πέτρα αὐτῦ ἡ φοβερὰ παρελεύσεται, ⁊ ἡττηθήσονται ἄρχοντες αὐτῦ, φησὶ κύριος. Ο. πέτρα γὰρ περιληφθήσον), ὡς χάρακι, ⁊ ἡττηθήσον) · ὁ δ φεύγων ἁλώσε), ταῦτ λέγ κύριος.

9. *Heb.* & rupem ſuam præ timore tranſibit, & pavebunt a vexillo principes ejus, dicit Dominus. *S.* petra ejus formidabilis pertranſibit, & vincentur principes ejus, dicit Dominus. *LXX.* Petrâ enim circumdabuntur quaſi vallo, & vincentur: qui autem fugerit, capietur. Hæc dicit Dominus. *Vulg. Et fortitudo ejus a terrore tranſibit, & pavebunt fugientes principes ejus, dixit Dominus.*

אשר אור לו בציון והגור לו בירושלם A. Θ. φῶς αὐτῷ ἐν Σιὼν, ⁊ κλίβανος αὐτῷ ἐν Ιερουσαλήμ. Σ. ὃς ἔχ πῦρ ἐν Σιὼν, ⁊ κλίβανον ἐν Ιερουσαλήμ. Ο. μακάριος ὃς ἔχ· ἐν Σιὼν σπέρμα, καὶ οἰκείους ἐν Ιερουσαλήμ.

Heb. cui ignis ei in Sion, & clibanus ei in Jeruſalem. *A. Th.* ignis ei in Sion, & clibanus ei in Jeruſalem. *S.* qui habet ignem in Sion, & clibanum in Jeruſalem. *LXX.* beatus qui habet in Sion ſemen, & domeſticos in Jeruſalem. *Vulg. cujus ignis eſt in Sion, & caminus ejus in Jeruſalem.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XXXI. Heſaïæ.

v. 3. ※ ⁊ πεσῶται &c. Curterius ex Mſ. Jeſ.

v. 4. Σ. πληρώματος &c. Lectionem Symmachi affert Procopius; Theodotionis Curterius ex Mſ. Jeſ.

v. 5. A. θυρεοῦ &c. Curter. ex Mſ. Jeſ.

Ibid. Hieronymus: *Pro* tranſeunte, *in Hebraïco*, PHASE, *in tribus, præter LXX. Interpretibus, invenitur positum. Ex quo manifeſtum eſt Paſcha, hoc eſt,* Phaſe *Domini, non* paſſionem *ſignificare, ſed* tranſitum.

• v. 6. Σ. μεταστήσατε &c. Procopius. Curterius vero ex Mſ. Jeſuit. οἱ τ. υἱοὶ Ισραὴλ. Hieronymus hunc Symmachi locum ſic adfert : *S.* Agite pœnitentiam, qui profundo conſilio atque peccato a Domino receſſiſtis.

v. 7. A. ἀποκρύψων &c. Curterius ex Mſ. Jeſ. qui lectionem Theodotionis pleniorem exhibet.

Ibid. ※ A. ἁμάρτημα Idem.

v. 9. Σ. πῦρα αὐτῶ &c. Procopius.

Ibid. A. Θ. φῶς αὐτῇ &c. Has lectiones exhibent Procopius & Euſebius, qui poſtremus ait vocem μακάριος, non haberi apud Reliquos Interpretes. LXX. vero ideo μακάριος tranſtulerunt, quia אשר habuerunt pro אשרי quam vocem vertere ſolent, μακάριος. In hunc autem locum Hieronymus : *Ignis & lumen Hebraice eiſdem ſcribuntur litteris*, ALEPH, VAU, RES; *quod ſi legatur* UR, ignem *ſonat : ſi* OR, lucem. *Hoc ideo dictum eſt, quia pro* igne, *quem ſolus interpretatus eſt Symmachus, Aquila & Theodotio* lumen *tranſtulerunt.*

HESAIÆ CAP. XXXII.

הן לצדק ימלך־מלך 1. Σ. ἰδοὺ εἰς δικαιοσύνην βασιλεύσει βασιλεύς. Ο. ἰδοὺ γὰρ βασιλεὺς δίκαιος βασιλεύσει.

ולשרים למשפט ישרו A. Σ. Θ. καὶ ἄρχοντες εἰς κρῖμα ἄρξουσι. Ο. οἱ ἄρχοντες μὴ κρίσιως ἄρξωσι.

והיה־איש כמחבא־רוח וסתר זרם 2. A. καὶ ἔσται ἀνὴρ ὡς κρύπτων πνεῦμα, καὶ ἀποκρυφὴ συσπάσματος. Σ. καὶ ἔσται ἀνὴρ ὡς ἀποκρυφὴ ἀπὸ πνεύματος, καὶ λαίλαπος. Ο. καὶ ἔσται ὁ ἄνθρωπος κρύπτων τοὺς λόγους αὐτοῦ, καὶ κρυβήσεται ὡς ἀφ' ὕδατος φερομένου.

בציון Ο. Θ. ἐν Σιών.

ולא תשעינה עיני 3. Σ. οὐκ ἀμαυρωθήσονται ὀφθαλμοὶ αὐτῶν. Ο. καὶ οὐκέτι ἔσονται πεπαρθένοι ἐπ' ἀνθρώποις.

ולבב נמהרים יבין לדעת 4. Σ. καὶ ἡ καρδία τῶν ἀκουόντων προσέξει τοῦ ἀκούειν. Ο. ἡ καρδία τῶν ἀσθενούντων προσέξει τῷ ἀκοῦσαι.

לדבר צחות Σ. λαλῆσαι πρᾴως. Ο. λαλῆσαι εἰρηνικά.

יען 7. A. Σ. Θ. ἐβουλεύσατο. Ο. βουλεύσεται.

ונדיב נדיבות יעץ והוא על־נדיבות יקום 8. Σ. ἄρχων δὲ ἀρχοντικὰ βουλεύσεται, καὶ ἡγεμὼν διαρτήσεται. Ο. οἱ δὲ βέβηλοι σωνετὰ ἐβουλεύσαντο, καὶ αὕτη ἡ βουλὴ μένει.

נשים שאננות 9. Οἱ λοιποὶ, γυναῖκες βίαιαι ἔσεσθε. Ο. γυναῖκες πλούσιαι.

קומנה Οἱ λοιποὶ, ἀνάστητε ※ δή: Ο. ἀνάστητε.

בטחות Οἱ λοιποὶ, πεποιθῶσι. Ο. ἐλπίδι.

אמרתי A. ὁ λόγιός μου. Σ. αἱ ῥῆσίς μου. Ο. λόγοις μου. Θ. τὰ ῥήματά μου.

אסף בלי יבוא 10. A. συλλογὴ οὐ μὴ ἔλθῃ. Σ. ἐκωλύθη ἵνα μὴ ἔλθῃ. Ο. πέπαυται σπεῦσαι μὴ ἔλθῃ.

1. HEbr. S. Vulg. Ecce in juſtitia regnabit rex. LXX. Ecce enim rex juſtus regnabit.

Heb. A. S. Th. & principes ad judicium præerunt. LXX. principes cum judicio præerunt. Vul. & principes in judicio præerunt.

2. Hebr. & erit vir ſicut latibulum venti & abſconſio inundationis. A. & erit vir ut abſcondens ſpiritum, & abſconſio excuſſionis. S. & erit vir quaſi abſconſio a ſpiritu & procella. LXX. & erit homo occultans ſermones ſuos, & abſcondetur quaſi ab aqua quæ fertur. Vul. Et erit vir ſicut qui abſconditur a vento, & celat ſe a tempeſtate.

H. in ſiccitate. LXX. Th. Vulg. in Sion.

3. H. & non hallucinabuntur oculi. S. non obſcurabuntur oculi eorum. LXX. & nequaquam ultra erunt confidentes in hominibus. Vul. Non caligabunt oculi videntium.

4. H. & cor præcipitatorum intelliget ſcientiam. S. & cor audientium attendet ad audiendum. LXX. & cor infirmantium attendet ad audiendum. Vulg. & cor ſtultorum intelliget ſcientiam.

H. ad loquendum candida. S. ad loquendum perſpicua. LXX. loqui pacem. Vul. (celeciter) loquetur & plane.

7. H. A. S. Th. conſuleavit. LXX. conſultabit. Vul. concinnavit.

8. H. & liberalis liberalia conſuluit, & ipſe propter liberalia ſtabit. S. princeps vero quæ principis ſunt cogitabit, & dux erigetur. LXX. pii autem prudentia cogitarunt, & hoc conſilium manebit. Vul. Princeps vero ea quæ digna ſunt principe, cogitabit, & ipſe ſuper duces ſtabit.

9. H. mulieres tranquillæ. Reliqui, mulieres proſpere habentes. LXX. mulieres divites. Vul. mulieres opulentæ.

H. LXX. Vulg. ſurgite. Reliqui, ſurgite, ※ quæſo.

H. Reliqui, Vulg. confidentes. LXX. in ſpe.

H. A. Vul. eloquium mçum. S. dicta mea. LXX. Th. verba mea.

10. H. collectio non veniet. A. collectio ne veniat. S. impedita eſt ne veniret. LXX. ceſſavit, non ultra veniet. Vulg. collectio ultra non veniet.

ועזה 11. Σ. . . . . O. γυμναὶ γένεσθε.

וחגרה על־חלצים A. καὶ ζώσασθε ἐπὶ ὀσφύας. O. καὶ ζώσασθε τὰς ὀσφύας.

על־שדי 12. A. ἐπὶ ἀγροῦ. Σ. Θ. καὶ ἀγροῦ. O. ἀπὸ ἀγροῦ.

על־גפן פריה A. ἐπὶ ἀμπέλῳ αὐξητικῇ. Σ. καὶ ἀμπέλου πολυφόρου. O. καὶ ἀμπέλου γενήματος.

על אדמת עמי 13. Σ. ἐπὶ τῇ γῇ τῆς λαοῦ μου. O. ἡ γῆ τῆς λαοῦ μου.

קריה עליזה Σ. πόλιν γαυριῶσαν. O. πόλις πλουσία.

בחן 14. Σ. . . . . O. ἐπιθυμήματος.

עדרים A. ἀγελῶν. O. ποιμένων.

רוח ממרום 15. Σ. ἀνάψυξις ἐξ ὕψους. O. πνεῦμα ἀπ' ὑψηλοῦ.

והיה מדבר לכרמל Σ. καὶ ἔσται ἡ ἔρημος εἰς Καρμηλον. O. ὡς ἔσται ἔρημος ὁ Χέρμελ.

ובטח עד־עולם 17. A. Σ. Θ. πεποιθήσεις ἕως αἰῶνος. O. καὶ πεποίθησις ἕως τοῦ αἰῶνος. Θ. καὶ ἐλπίσεως ἕως αἰῶνος.

בשפלה 19. A. ἐν πεδίῃ. Σ. ἐν κοιλάδι. O. ἐν τῇ πεδίῃ.

11 *H.* & nuda es. *S.* nudamini. *LXX.* nudæ efficiamini. *Vul. & confundimini.*

Hebr. & accinge te ſuper lumbos. *A.* & accingimini ſuper lumbos, *LXX.* accingite lumbos. *Vulg. accingite lumbos veſtros.*

12. *H.* ſuper agros. *A.* ſuper agro. *S. Th.* de agro. *LXX.* ab agro. *Vulg. ſuper regione.*

H. ſuper vitem fructificantem. *A.* ſuper vineam augeſcentem. *S.* de vinea fertili. *LXX.* & vite geniminis. *Vulg. ſuper vinea fertili.*

13. *Hebr. Vulg.* ſuper humum populi mei. *S.* ſuper terram populi mei. *LXX.* terra populi mei.

Heb. S. civitatem exultantem. *LXX.* civitas opulenta. *Vul. civitatis exultantis.*

14. *Hebr.* fortalitium. *S.* inquiſitio. *LXX.* deſiderii. *Vulg. palpatio.*

Hebr. A. Vulg. gregum. *LXX.* paſtorum.

15. *Heb. LXX. Vulg.* ſpiritus de excelſo. *S.* refrigerium ex alto.

Hebr. Vul. & erit deſertum in Charmel. *S.* & erit deſertum in Carmelum. *LXX.* & erit deſertum Chermel.

17. *Hebr.* & fiducia uſque in ſæculum. *A. S.* & fiduciæ uſque in ſæculum. *LXX.* & confidentes uſque in ſæculum. *Th.* & ſpei uſque in ſæculum. *Vul. & ſecuritas uſque in ſempiternum.*

19. *Hebr.* in humili loco. *A. LXX.* in campeſtri. *S.* in valle. *Vul. humilitate.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XXXII. Heſaïæ.

v. 1. Σ. ἵνα &c. Procopius, qui addit aliorum interpretationi conſonare Symmachum, συμφώνως τοῖς ἄλλοις.

Ibid. Euſebius, οἱ λοιποὶ, ἢ ἄρχοντες &c.

v. 2. A. ἢ ἵνα &c. Euſebius & Procopius, itemque tres Mſſ. quorum unus ad Symmachum legit, Νεσφελέ.

Ibid. Hieron. *Verbum Hebraïcum*, BASAION, *quod dicitur*, in ſiti, *ſive* in ſiccitate & in invio, *LXX. & Theodotio*, in Sion, *interpretati ſunt: pro* SAION, *id eſt*, ſiti, *legentes* SION, *quæ eiſdem literis ſcribitur.* Certum videtur Reliquos, ἐν ξηρότητι, & ἐν διψάσι, vertiſſe; ſcilicet, *in ſiccitate*, & *in ſiti.*

v. 3. Σ. ἐκ ἀκμαί- &c. Procop.

v. 4. Σ. ἡ καρδία &c. Idem.

Ibid. Σ. λαλῶν τραχέα. Idem.

v. 7. οἱ Γ. ἰδιωτεύσασθε. Curterius ex Mſ. Jeſ.

v. 8. Σ. ἄρχων δὲ &c. Procopius.

v. 9. οἱ λοιποὶ, γυναῖκες αὐθάδεσαι. Idem.

Ibid. ※ οἱ Γ. δὲ. Curterius ex Mſ. Jeſ.

Ibid. οἱ λοιπ. πεποιθῶσι. Procopius.

Ibid. A. τὸ λόγιόν μου &c. Curterius ex Mſ. Jeſ.

v. 10. A. συλλογὴ ἢ μὴ &c. Idem.

v. 11. Symmachus, *nudamini.* Ex Hieronymo.

Ibid. A. ἢ ζώσασθε &c. Idem.

v. 12. A. ἐπὶ ἀγροῦ. Σ. Θ. καὶ ἀγροῦ. Idem.

Ibid. A. ἐπὶ ἀμπέλῳ &c. Procopius.

v. 13. Σ. ἐπὶ τῇ γῇ &c. Idem.

Ibid. Σ. πόλιν γαυριῶσαν. Idem.

v. 14. Hieron. *Quod in Hebraïco dicitur*, OPHEL *&* BEEN, *quas Hebræi duas turres in Jeruſalem fuiſſe arbitrantur, excelſas atque firmiſſimas, quæ his appellantur nominibus: quarum prior interpretatur*, tenebræ, *ſive* nubilum, *quod uſque ad nubes erigeret caput: altera*, probamentum, *ſeu* firmitas, *ſive ut Symmachus vertit*, inquiſitio: *eo quod in contemplando cuncta ejus oculi fallerentur.*

Ibid. A. ἀγελῶν. Procopius.

v. 15. Σ. ἀνάψυξις ἐξ ὕψους Idem.

Ibid. Σ. ἢ ἵνα &c. Euſebius in Heſaïam.

v. 17. A. Σ. ἡ πεποιθήσεις &c. Curterius ex Mſ. Jeſ.

v. 19. Euſeb de locis Hebraïcis: Σεφηλὰ ἐν Ησαΐᾳ. A. πεδιὰς. Σ. βασιλὰς. ἣ ἐστι τῷ Σεφηλὰ καλεῖται· αὐτὰ δὲ πᾶσα ἡ κεῖται πρὸς ἑσπέραν χώρα ὡς ἂν ἐρεῖ τις ἡ ἀκτή. Quem locum ſic vertit Hieronymus: *Sephela, ſicut ſcribit Heſaïas: pro qua Aquila*, campeſtrem; *Symmachus*, vallem, *interpretatur. Uſque hodie omnis regio juxta Eleutheropolim campeſtris & plana, quæ vergit ad Aquilonem & Occidentem, Sephela dicitur.*

HESAIÆ CAP. XXXIII.

1. הוי שודד ואתה לא שודוד ובוגד ולא־בגדו בך Σ. οὐαὶ ὁ παλαιπωρίζων, αὐτὸς δὲ μὴ παλαιπωρηθῇς, καὶ ἀθετῶν, αὐτὸς δὲ σὺ ἀθετηθείς (ſ. ἀθετηθῇς.) Ο. οὐαὶ τοῖς παλαιπωροῦσιν ὑμᾶς, ὑμᾶς δὲ οὐδεὶς ποιεῖ παλαιπώρησις, καὶ ὁ ἀθετῶν ὑμᾶς σὺ ἀθετεῖ.

כהתיבך שודד תושד כנלותך לבגד יבגדו־בך Σ. ὅταν συντελέσῃς παλαιπωρίζων, παλαιπωρηθήσῃ, καὶ ὅταν κοπιάσῃ ἀθετῶν, ἀθετήσουσί σε. Ο. ἀλώσονται οἱ ἀθετοῦντες, καὶ καθαιθήσονται), καὶ ὡς σὴς ἐφ' ἱματίῳ οὕτως ὑπερηφήσονται.

3. מקול המון נדדו עמים A. Θ. ἀπὸ φωνῆς ὄχλου διεχωρήσαν λαοί. Ο. ἀπὸ φωνῆς τοῦ φόβου ἐξέστησαν λαοί.

המון A. Θ. ὄχλου. Σ. ἀμών. Ο. τοῦ φόβου.

כרכבתך נפצו גוים Σ. ἀπὸ τοῦ ὑψωθῆναί σε, διεσπάρησαν ἔθνη. Ο. ἀπὸ τοῦ φόβου σου καὶ διεσπάρησαν τὰ ἔθνη.

4. כמשק גבים ※ Θ. ὡς ἀπὸ τῆς βοθυνῶν.

6. והיה אמונת עתיך חסן ישועת חכמת ודעת יראת יהוה היא אוצרו Σ. ἡ πίστις τῶν καιρῶν σου, πλοῦτος σωτηρίας σοφία καὶ γνῶσις, φόβος κυρίου αὐτός ὁ θησαυρός σου. Ο. ἐν νόμῳ παραδοθήσονται), ἐν θησαυροῖς ἡ σωτηρία ἡμῶν. ἐκεῖ σοφία καὶ ἐπιστήμη καὶ εὐσέβεια πρὸς τὸν κύριον· ἅτοι εἰσὶ θησαυροὶ δικαιοσύνης.

7. הן אראלם צעקו חוצה A. ἰδοὺ ὀφθήσομαι αὐτοῖς, βοήσω ἐκλεκτός. Σ. ἰδοὺ ὀφθήσομαι αὐτοῖς... Ο. ἰδοὺ δὴ ἐν τῷ φόβῳ ὑμῶν οὗτοι φοβηθήσονται. Θ. ἰδοὺ ὀφθήσομαι αὐτοῖς, βοήσω ἐκλεκτός.

מלאכי שלום מר יבכיון A. Θ. ἄγγελοι εἰρήνης πικρῶς κλαύσονται). Σ. ἄγγελοι εἰρήνης πικρῶς ἐκλαύσαμεν. Ο. ἄγγελοι ἀποσταλήσονται πικρῶς κλαίοντες.

אבל 9. A. Σ. Ο. Θ. ἐπένθησεν.

עמים 12. Οἱ λοιποὶ, λαοί. Ο. ἔθνη.

ודבר 15. A. Σ. Θ. λαλεῖ. Ο. λαλεῖ.

16. הוא מרומים ישכן מצדות כלעים משגבו Σ. αὐτὸς ἐν ὑψηλοῖς κατασκηνώσει, ὡς ὀχυραὶ πέτραι ὁ ὕψος αὐτοῦ. Ο. οὗτος οἰκήσει ἐν ὑψη-

1. HEb. Væ prædanti, & tu non direptus, & prævaricanti, & non prævaricati ſunt in te. S. Væ qui miſeros facis, miſer & ipſe non factus; & qui reprobas, tu vero ipſe non reprobatus. LXX. Væ qui vos miſeros faciunt, vos autem nemo facit miſeros; & qui reprobat vos, non reprobat. *Vulg. Va qui prædaris, nonne & ipſe prædaberis? & qui ſpernis, nonne & ipſe ſpernêris?*

Heb cum conſummaveris devaſtans, devaſtaberis: cum compleveris prævaricari, prævaricabuntur in te. S. cum compleveris miſeros facere, miſer & ipſe fies; & cum defeſſus fueris reprobando, reprobabunt te. LXX. capientur reprobatores, & tradentur, & quaſi tinea in veſtimento, ſic ſuperabuntur. *Vul. cum conſummaveris deprædationem, deprædaberis: cum fatigatus deſieris contemnere, contemnêris.*

3. *Hebr.* A voce turbæ vagati ſunt populi. *A. Th.* A voce turbæ receſſerunt populi. *LXX.* Propter vocem timoris obſtupuerunt populi. *Vulg. A voce Angeli fugerunt populi.*

Hebr. A. Th. turbæ. *S.* Hamon. *LXX.* timoris. *Vulg. Angeli.*

Hebr. S. Vulg. ab exaltatione tua diſperſæ ſunt gentes. *LXX.* a timore tuo, & diſperſæ ſunt gentes.

4. *Hebr.* ſicut inceſſus locuſtarum. ※ *Th.* quaſi a foveis. *Vulg. velut cum foſſæ plenæ fuerint.*

6. *Heb.* Et erit fides temporum tuorum, fortitudo ſalutum, ſapientia & ſcientia: timor Domini ipſe theſaurus ejus. *S.* fides temporis tui, divitiæ ſalutis ſapientia & ſcientia, timor Domini ipſe theſaurus tuus. *LXX* in lege tradentur, in theſauris ſalus noſtra: ibi ſapientia, & ſcientia, & pietas erga Deum: hi ſunt theſauri juſtitiæ. *Vulg. Et erit fides in temporibus tuis: divitiæ ſalutis ſapientia & ſcientia: timor Domini ipſe eſt theſaurus ejus.*

7. *H.* Ecce Erelem clamabunt foris. *A. Th.* Ecce videbor ipſis, clamabo impenſe. *S.* Ecce videbor ipſis..... *LXX.* Ecce nunc in timore veſtro ipſi timebunt. *Vulg. Ecce videntes clamabunt foris.*

H. nuntii pacis amare flebunt. *A. Th. Vulg.* angeli pacis amare flebunt. *S.* angeli pacis amare fleverunt. *LXX.* angeli mittentur amare flentes.

9. *Heb. A. S. LXX. Th. Vulg.* luxit.

12. *Heb. Reliqui, Vulg.* populi. *LXX.* gentes.

15. *Hebr.* & loquitur. *A. S. Th. Vul.* loquitur. *LXX.* loquens.

16. *Heb.* Ipſe excelſa habitabit, munimenta ſaxorum ſublimitas ejus. *S.* Ipſe in excelſis habitabit, ut munitiones petrarum altitudo ejus. *LXX.* Hic habitabit in excelſa ſpelunca petræ

λῷ σπλαίῳ πέτρας ἰσχυρᾶς.

ספר את־המגדלים 18. A. Θ. ὁ ἀριθμῶν τοὺς μεμεγαλυμμένους. Σ. ὁ ἀριθμῶν τοὺς ἐκτετραμμένους. O. ὁ ἀριθμῶν τοὺς τρεφομένους.

את־עם נועז לא תראה עם עמקי שפת 19. משמוע נלעג לשון Σ. τὸν λαὸν τὸ αἰσθητὸν, οὐκ ὄψῃ λαὸν βαρυὼ χείλεσιν, ὥστε μὴ ἀκούειν διαλεκτὸν γλώσσης. O. μικρὸν & μέγαν λαὸν, ᾧ οὐ συνεβουλεύσατο, οὐδὲ ἦν βαθύφωνος, ὥστε μὴ ἀκοῦσαι λαὸς περιφρονούμενος.

חזה ציון קריית מועדנו 20. A. ὁρᾶται Σιὼν πόλις ἑορτῆς. Σ. ἴδε Σιὼν πόλις τῶν ἁγίων ἡμῶν. O. ἰδοὺ Σιὼν ἡ πόλις, ὁ σωτήριον ἡμῶν.

כי אם־שם אדיר יהוה לנו מקום־נהרים 21. יארים רחבי ידים בל־ילך בו אני־שיט וצי אדיר לא יעברנו A. . . . . ὃ μὴ πορεύσῃ ἐν αὐτῇ ναῦς κώπης. & τετήρης ὑπερμεγέθης ὃ διαβήσεται αὐτόν. Σ. ἐκεῖ κραταιὸς ἡμῖν κύριος, τόπος ποταμῶν, διώρυγες εὐρύχωροι, ὅπου μὴ πορεύσῃ πλοῖον κωπηλάτου, οὐδὲ ἐντολὴ κραταιοῦ διαπεράσῃ αὐτόν. O. ὅτι ὄνομα κυρίου μέγα ὑμῖν, τόπος ὑμῖν ἔσται, ποταμοὶ καὶ διώρυγες πλατεῖς καὶ εὐρύχωροι· ὃ πορεύσῃ τούτῳ τῇ ὁδῷ, οὐδὲ πορεύσεται πλοῖον ἐλαφρόν.

נטשו חבליך בל־יחזקו כן־תרנם בל־פרשו 23. נס אז חלק עד־שלל טרפה Σ. ἐξερρίφη τὰ σχοινία σου ὥστε μὴ κρατεῖν, οὕτως ὁ ἱστὸς αὐτῶν, ὥστε μὴ ἐκπλάσαι ἱστίον, τότε διείλεθε ἕως σκύλων πολλῶν. O. ἐρράγησάν τὰ σχοινία σου, ὅτι οὐκ ἐνίσχυσάν ὁ ἱστὸς σου ἔκλινεν, ὁ χαλάσει τὰ ἱστία, οὐκ αἴρῃ σημεῖον, ἕως οὗ παραδοθῇ εἰς προνομάς.

תרנם A. Σ. Θ. ὁ ἱστὸς αὐτῶν, O. ὁ ἱστός σου.

fortis. *Vul. Iste in excelsis habitabit, munimenta saxorum sublimitas ejus.*

18. *Hebr.* numerans turres. *A. Th.* numerans eos qui grandes facti sunt. *S. LXX.* numerans alumnos. *Vulg. doctor parvulorum.*

19. *Hebr.* Populum roboratum non videbis, populum profundo labio ab audiendo, blæsum linguâ. *S.* populum impudentem, non videbis populum gravem labiis, ita ut non audiant dialectum linguæ. *LXX.* parvum & magnum populum, cui non dedit consilium, neque sciebat profundæ vocis hominem, ita ut non audiret populus contemptus. *Vul. Populum impudentem non videbis, populum alti sermonis, ita ut non possis intelligere disertitudinem linguæ ejus.*

20. *Hebr.* Vide Sion civitatem solemnitatis nostræ. *A.* Vide Sion civitas solemnitatum. *S.* Vide Sion civitas sanctorum nostrorum. *LXX.* Ecce Sion civitas, salutare nostrum. *Vul. Respice Sion civitatem solemnitatis nostræ.*

21. *Heb.* Quia si ibi magnificus Dominus nobis, locus fluviorum, rivorum latorum manibus. Non ibit per eum nauis remigii, & navis magna non transeat eum. *A.* . . . . . non ibit in ea navis remi, & triremis maxima non transibit eum. *S.* Ibi potens nobis Dominus, locus fluviorum, canales latissimi, quo non ibit remigis navigium, neque præceptum potentis pertransibit eum. *LXX.* Quia nomen Domini magnum vobis, locus vobis erit, flumina & canales lati & spatiosi: non ibis hanc viam, neque ibit navis procedens. *Vul. Quia solummodo ibi magnificus est Dominus noster: locus fluviorum rivi latissimi & patentes: non transibit per eum navis remigum, neque trieris magna transgredietur eum.*

23. *Heb.* Extensi sunt funes tui, non robora-bunt recte malum suum, non extenderunt vexillum: tunc divisa est præda spolii multi. *S.* Projecti sunt funes tui ita ut non retineant: sic malus eorum, ita ut non expandat velum: tunc distribuit usque ad spolia multa. *LXX.* Disrupti sunt funiculi tui, quia non prævaluerunt: malus tuus inclinatus est: non demittet vela, non elevabit signum, donec tradatur in direptionem. *Vulg. Laxati sunt funiculi tui, & non prævalebunt: sic erit malus tuus ut dilatare signum non queas. Tunc dividentur spolia prædarum multarum.*

Hebr. malum suum. *A. S. Th.* malus ipsorum. *LXX. Vul.* malus tuus.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XXXIII. Hesaiæ.

v. 1. Σ. καὶ ὁ ἐλαφηβολῶν &c. Procopius.
Ibid. Σ. ἕως συντελέσῃς &c. Idem.

v. 3. A. Θ. διὰ φωνῆς ἄχλυν &c. Procopius. Ibidem Hieronymus, *a voce Angeli, quem Symmachus, ita ut in Hebræo scriptum est, transtulit* AMUN (*al* HAMON), *quem Hebræi* Gabrielem *autumant, & habere etymologiam* populi. Ex opinione igitur Hebræorum sui ævi Hieronymus ρυση *Angelum* interpretatus est
Ibid. Σ. διὰ τῆς ὑψηλότητος &c. Procopius.

v. 4. ※ Θ. ὡς διὰ τῶν βελῶν. Curterius.

v. 6. Σ. ἡ πίστις &c. Procopius.

v. 7. A. ἰδοὺ ἰσχυθήσονται &c. Idem. In hunc locum Hieronymus: *Verbum* ARELLAM, *pro quo Aquila, Symmachus & Theodotio interpretati sunt*, apparebo eis, *extremam syllabam dividentes, & legentes* ARE LAHEM, *Hebræi significare* Angelos *arbitrantur.*
Ibid. A. ἄγγελοι αὐτῶν &c. Curter. & Procopius.
v. 9. Ad illud, ἰσχύουσι, Curterius ex Cod. Jes.

ad marg. ὁμοῖς (lege ὁμοίως) οἱ Γ.

v. 12. Procop. λαοὶ πάντες ἐξέδυσαν.

v. 15. οἱ Γ. λαλῶ. Curterius ex Mſ. Jeſ.

v. 16. Σ. αὐτὸς ἐν βύβλοις &c. Euſeb. & Procopius.

v. 18. A. Θ. ὁ ἀνθρώπῳ &c. Ex Procopio & Curterio.

v. 19. Σ. τὸν ναὸν τὸν ἁγιαζό &c. Procopius.

v. 20. A. ὁρμηνεύσωσι &c. Procopius. Ubi Curterius male, ὄφε, μετάθωσι, quod ipſe vertit, *vide, quæſo.* Druſius item hanc vitiatam lectionem ſequitur. Ὁρμηνεύω eſt verbum Aquilæ familiare. Vide infra in Lexico Græco, & in Hebraïco ad vocem תרגם

v. 21. A..... ἵ μὴ πομεύῃ &c. Procopius.

v. 23. Σ. ἐξῆρξεν &c. Idem.

Ibid. A. Θ. ὁ ἰσχὺς αὐτῶν. Ita Druſius ex Curterio. Et tamen in Mſ. Jeſ. ut a Curterio prodiit, in textu legitur, ὁ ἰσχύς σου, & ad marginem notatur, ※ A. οἱ Γ. ὕτως, licet Symmachus legat, ὁ ἰσχὺς αὐτῶν. Quare ſuſpicor eſſe mendum in lectione Curterii; niſi forte dicatur Vulgatum Interpretem ideo *malus tuus* vertiſſe, licet in Hebræo legatur תרגם *malus eorum*, quia Aquila & Theodotio perinde atque LXX. ὁ ἰσχύς σου legebant: atque ita ſtare poſſet lectio Curterii. Rem eruditi Lectoris judicio permittimus.

HESAIÆ CAP. XXXIV.

הקשיבו 1. ※ προσέχετε.

יעלה באשם 3. Σ. Θ. ἀναβήσει) ἡ δυσωδία. Ο. ἡ ἀναβήσει) αὐτῶν ἡ ὀσμή.

נמקו כל־צבא השמים 4. A. Σ. Θ. ἡ ταπήσουσι) πᾶσαι αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν. Ο. Θ ταπήσουσι) πᾶσαι αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν.

וכל־צבאם יבול כנבל עלה מנפן וכנבלה מתאנה A. ἡ πᾶσα στρατιὰ αὐτῶν ἀποῤῥυήσονται ὡς ἀποῤῥεῖ φύλλον ἀπὸ ἀμπέλου, καὶ ὡς ἀπόπτωμα ἀπὸ συκῆς. Σ. καὶ πᾶσα ἡ δυνάμις αὐτῶν πεσοῦται, ὡς πίπτει φύλλον ἀπὸ ἀμπέλου, καὶ ὡς ἀπόπτωμα ἀπὸ συκῆς. Ο. καὶ πάντα τὰ ἄστρα πεσοῦται ὡς φύλλα ἀπ' ἀμπέλου, καὶ ὡς πίπτει φύλλα ἀπὸ συκῆς.

כי 5. ※ A. Σ. Θ. ὅτι. In O. vacat.

כרם בנים ועתודים 6. Σ. ἀπὸ αἵματος ἀρνῶν καὶ τράγων. Ο. ἀπὸ τοῦ αἵματος τράγων καὶ ἀμνῶν.

לדור תחרב 10. A. Σ. Θ. εἰς γενεὰν ἐρημωθήσεται. Ο. εἰς γενεὰς αὐτῆς ἐρημωθήσ).

לנצח נצחים A. εἰς τὴν νίκην νικέων. Θ. καὶ εἰς ἕκαστα ἑκάστων. Ο. εἰς χρόνον πολύν.

אין עבר בה Θ. οὐκ ἔστιν ὁ διαπορευόμενος ἐν αὐτῇ.

ישכנו־בה 11. ※ Ο. Θ. κατοικήσουσιν ἐν αὐτῇ.

יקראו ※ 12. A. Θ. κληθήσονται. In O. vacat.

ושריה A. Σ. Θ. ※ πρῶτες: οἱ ἄρχοντες αὐτῆς. Ο. οἱ ἄρχοντες αὐτῆς.

ושעיר 14. A. Σ. τραγός. In O. vacat. Θ. ἡ ὀρθοτριχῶν.

עלרעהו A. πρὸς ἕτερον (al. ἑταῖρον) αὐτῶν. Ο. ἕτερος πρὸς τὸν ἕτερον. Θ. πρὸς τὸν πλησίον αὐτῶν.

1. *Hebr.* ※ *Vul.* attendite.

3. *Heb.* aſcendet fœtor eorum. *S. Vulg.* aſcendet fœtor. *LXX.* aſcendet eorum odor.

4. *Hebr.* & tabeſcent omnis exercitus cœlorum. *A. S. Th.* & tabeſcent omnes virtutes cœli. *LXX.* & tabeſcent omnes virtutes cœlorum. *Vulg. & tabeſcet omnis militia cælorum.*

Heb. & omnis exercitus eorum decidet, ut decidit folium de vite, & ſicut decidit de ficu. *A.* & omnis militia eorum defluet, ſicut defluit folium de vite, & ſicut lapſum de ficu. *S.* & omnis virtus ejus cadet, ſicut cadit folium de vite, & ut id quod decidit de ficu. *LXX.* & omnes ſtellæ cadent ſicut folia de vite, & ut cadunt folia de ficu. *Vulg. & omnis militia eorum defluet, ſicut defluit folium de vinea & de ficu.*

5. *H.* ※ *A. S. Th. Vul.* quoniam. *In LXX. vacat.*

6. *Heb. S. Vul.* de ſanguine agnorum & hircorum. *LXX.* de ſanguine hircorum & agnorum.

10. *Hebr. A. S. Th. Vul.* in generationem deſolabitur. *LXX.* in generationes ſuas deſolabitur.

Heb. in ſæculum ſæculorum. *A.* in victoriam victoriarum. *LXX.* in tempus multum. *Th.* & in noviſſima noviſſimorum. *Vul. in ſæcula ſæculorum.*

Heb. Th. non eſt qui tranſeat in ea. *Vul. non erit qui tranſeat per eam.*

11. *Hebr. Vulg.* habitabunt in ea. *LXX. Th.* habitabunt in ea.

12. *H.* ※ *A. Th.* vocabunt. *In LXX. vacat. Vulg. invocabunt.*

Hebr. A. S. Th. Vul. & omnes principes ejus. *LXX.* principes ejus.

14. *Heb.* & ſatyrus. *A. S. Vul.* & piloſus. *In LXX. vacat. Th.* & horripilus.

Hebr. A. ad ſocium ſuum. *LXX. Vul.* alter ad alterum. *Th.* ad proximum ſuum.

שם הרתיעה לילית ותמצא לה מנוח A. ἐκεῖ ἀνέψυξεν λιλὶθ, καὶ εὗρεν ἑαυτῇ ἀνάπαυσιν. Σ. ἐκεῖ ἠρέμησαν * λαμίαι. Ο. ἐκεῖ ἀναπαύσονται ὀνοκένταυροι.

Hebr. ibi refocillata eſt ſtrix, & invenit ſibi requiem. *A.* ibi recreavit ſe lilith, & invenit ſibi requiem. *S.* ibi quieverunt lamiæ. *LXX.* ibi requieſcent onocentauri. *Vulg. ibi cubavit lamia, & invenit ſibi requiem.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap XXXIV. Heſaïæ.

v. 1. ※ προσέχετε. Sic Curterius ex Mſ. Jeſ. quia deerat in τοῖς Ο.

v. 3. Σ. ἐκλείσονται &c. Sic Euſebius in Heſaïam, ac Codex unus Reg. ex Euſebio Emiſeno.

v. 4. ※ οἱ Γ. ἐκ τάξονται &c. Curt. Euſeb autem in Heſaïam idipſum confirmat his verbis: μὴ κείμενον δὲ ἐν τῇ τῶν Ο. ἐκδόσει τὸ, Τάξονται.... μὴ ἀφιέσθω ἐν τοῖς τῶν λοιπῶν ἐκδόσεσι φερομένοις. Ex Editione igitur Hexaplari, ubi cum aſteriſco additum fuerat, in hodiernis τῶν Ο. Exemplaribus remanſit.

Ibid. Α ἐκ πᾶσα φρατιὰ &c. Hæ lectiones ex Euſebio & ex uno Codice Regio ſic prodeunt.

v. 5. ※ οἱ Γ. ἐντ. Curterius ex Mſ. Jeſ.

v. 6. ※ Σ. διὰ αἵματος &c. Idem. Si vera ſit aſteriſci nota, hæc Origenis tempore deerant in LXX. Euſebius, τῶν ἀρνῶν, ἢ ἐκ τῶν λοιπῶν, ἀρνῶν.

v. 10. οἱ Γ. εἰς ἡμέραν &c. Curterius ex Mſ. Jeſ.

Ibid. Α. Θ. εἰς νίκας νικῶν, ἢ εἰς ἐκκαῦσιν ἐκκάων. Sic Mſ. Jeſ. quod omiſſum fuerat à Curterio. Suſpicor autem illud, εἰς νίκας νικῶν, eſſe Aquilæ; & εἰς ἐκκαῦσιν ἐκκάων, Theodotionis.

Ibid. ※ Θ. ὡς ἦν ὁ παρα- Curterius ex Mſ. Jeſ.

v. 11. ※ Θ. κατακαύσουσι &c. Idem. Hæc lectio in LXX. tranſlata fuit.

v. 12. Α. Θ. καλέσουσι. Idem.

Ibid. ※ οἱ Γ. πάντες. Idem. In Mſ. Jeſ. in textu legitur οἱ ἄρχοντες μεγιστᾶνες. In Ed. R. μεγιστᾶνες tantum.

v. 14. Α. Σ. ἐν τοίχοις. Idem. In LXX. vero non exprimitur, niſi forteſſe aliud legerint, quod ſæpe contingit. In hunc locum Hieronymus: *Et occurrent ſibi in ea juxta LXX. diverſa dæmonum phantaſmata; ſive ut omnes alii juxta Hebraïcum tranſtulerunt,* SIIM *&* IIM, *onocentauri, & pilоſi, & lamiæ, quæ Gentilium fabulæ, & Poëtarum figmenta deſcribunt. Hericium quoque ibi enutrire catulos, & ſtationem habere fidiſſimam.*

Ibid. Α. ἐκεῖ ἔνοχον (l. ἐναῦλον) &c. Idem. Ibid. Α. ἐκεῖ ἀνέψυξεν &c. Idem. Hieronymus autem ibidem: *Et lamiam, quæ Hebraïce dicitur* LIL TH, *& a ſolo Symmacho tranſlata eſt* lamia, *quam quidam Hebræorum* lorum, *id eſt*, furiam, *ſuſpicantur.* In lectione Symmachi ſubſtituendum videtur ἠρέμησεν λαμία, pro ἠρέμησαν λαμίαι: nam in ſingulari videtur legiſſe Hieronymus, qui ait, *Et a ſolo Symmacho tranſlata eſt* lamia, *quam quidam* &c. Et alioquin vox λαμία fœminina eſt, ita ut vel ἠρέμησεν λαμία legendum ſit, vel ἠρέμησαν λαμίαι. Pro priore vero lectione ſtare videtur Hieronymus.

HESAIÆ CAP. XXXV.

עֲרָבָה 1. A. ὁμαλή. Σ. πεδινή, (al. πεδιάς). Ο. ἔρημος.

וְתָפְרַח Αλλος, καὶ ὑλοχαρήσει. Ο. καὶ αὐλίσεται.

כַּחֲבַצֶּלֶת A. ὡς κάλυξ (al. καλύκωσις.) Ο. ὡς κρίνον.

1. HEb. LXX. *Vulg.* ſolitudo. *A.* planities. *S.* campeſtris.

Heb. Vulg. & florebit. *Alius*, & luxuriabitur. *LXX.* & floreat.

Heb. veluti roſa. *A.* ut roſa rumens. *LXX. Vul* quaſi lilium.

הֲדַר הַכַּרְמֶל וְהַשָּׁרוֹן הֵמָּה יִרְאוּ כְּבוֹד־יְהוָה 2. A. δόξα τοῦ Καρμήλου καὶ τοῦ Σαρών, αὐτοὶ ὄψονται δόξαν κυρίου. Σ. ὡραιότης τοῦ Καρμήλου καὶ τοῦ πεδίου, αὐτοὶ ὄψονται δόξαν τοῦ κυρίου. Ο. καὶ ἡ ὥρα τοῦ Καρμήλου, καὶ ὁ λαός μου ὄψεται τὴν δόξαν κυρίου. Θ. ὡραιότης τοῦ Καρμήλου καὶ τοῦ Σαρών, αὐτοὶ ὄψονται τὴν δόξαν τοῦ κυρίου.

2. *Hebr.* decor Charmel & Saron ipſi videbunt gloriam Domini. *A. Vul.* decor Carmeli & Saron, ipſi videbunt gloriam Domini. *S.* decor Carmeli & campi, ipſi videbunt gloriam Domini. *LXX.* & honor Carmeli, & populus meus videbit gloriam Domini. *Th.* pulchritudo Carmeli & Saron, ipſi videbunt gloriam Domini.

לִקְוֹה 7. A. Σ. Θ. κάλαμον. Ο. καλάμῳ.

7. *Hebr.* calamo. *A. S. Th.* calamum. *LXX. Vulg.* calami.

שִׂמְחָה 10. Ο. εὐφροσύνη. Αλλ. σωτηρία.

10. *Heb. Vulg.* lætitiam. *LXX.* lætitia. *Alius*, ſalus.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XXXV. Heſaïæ.

v. 1. A. ὁμαλὴ &c. Sic ſemper. Vide Lexica, & loca in Lexico Græco memorata.

Ibid. Αλλ. ὑλοχαρήσει. Druſius ex Severo.

Ibid. Hieron. *Sive ut ſignificantius expreſſit*, Aq. ὡς κάλυξ, *quam nos* rumentem roſam, *& necdum foliis dilatatis poſſumus dicere.* Notat Martianæus noſter in Mſſ. Codicibus reperiri, KAVCOSIS, vel KALICASIS. Codex vero Sangermanenſis antiquiſſimus habet, ΚΑΥΚΩΣΙΣ, haud dubie pro Καλύκωσις, ut recte legendum conjicit idem Martianæus. Hanc autem puto veram eſſe lectionem.

v. 2. Α. δόξαν τοῦ &c. Hæ lectiones prodeunt ex

Euſebii Demonſtrat. Evang. & in Heſaïam, itemque ex Curterio, qui poſtremus hanc notam habet: Κάρμηλος ἡ Σαρὼν τόποι τῶν ἀλλοφύλων· ὁραμάτων τῶ Καρμήλῳ ἢ τῷ Σαρὼν, ἤτοι ὄψονται τὴν δόξαν τοῦ κυρίου. i. *Carmelus & Saron locus Alienigenarum: pulchritudo Carmeli & Saron, ibi videbunt gloriam Domini.* Hieronymus autem in hunc locum: *Omnis igitur candor, cultus Dei, & circumciſionis ſcientia, & loca uberrima atque campeſtria, quæ appellantur Saron, pro quibus Symmachus interpretatus eſt*, campos, *dabuntur deſerta quondam Eccleſiæ* &c.

v. 7. οἱ Γ. κάλαμον. Curterius.

v. 10. In textu Mſ. Jeſ. legitur ουτηεία. Ad marg. notatur, εὐφροσύνη.

HESAIÆ CAP. XXXVI.

3. הַמַּזְכִּיר Αλλος, ὁ ἀναμιμνήσκων. O. ὑπομνηματογράφος.

6. ונקבה ※ O. Θ. καὶ τρήσει αὐτόν.

7. אלי ※ A. Σ. Θ. πρός μέ. In O. vacat.

8. נָא ※ A. Σ. Θ. δή.

9. וְאֵיךְ תָּשִׁיב אֵת פְּנֵי פַּחַת אֶחָד עַבְדֵי אֲדֹנִי הַקְּטַנִּים Σ. καὶ πῶς ὑποστήσῃ ὃ προσωπεῖον ἀρχόντος ἑνὸς τῶν δούλων τοῦ κυρίου μου τῶν μικρῶν. O. καὶ πῶς δυνάσθε ἀποστρέψαι εἰς πρόσωπον τῶν τοπαρχῶν.

10. יְהוָה אֲבַר אֵלַי עֲלֵה עַל־הָאָרֶץ הַזֹּאת לְשַׁחֵיתָהּ ※ A. Σ. Θ. κύριος εἶπεν πρός μέ, ἀνάβηθι πρὸς τὸν λαὸν τοῦτον, καὶ διάφθειρον αὐτόν. O. κύριος εἶπε πρός μὲ, ἀνάβηθι ἐπὶ τὴν γῆν ταύτην, καὶ διάφθειρον αὐτήν.

11. דַּבֶּר־נָא A. Σ. Θ. λάλησον ※ δή. O. λάλησον.

12. אֶת־חֹרְאֵיהֶם A. Σ. Θ. τὴν κόπρον αὐτῶν. O. κόπρον.

אֶת־שֵׁינֵיהֶם A. Σ. Θ. οὖρον ※ αὐτῶν. O. οὖρον.

3. *Heb. Alius*, commonefaciens. *LXX. Vul.* a commentariis.

6. ※ *Heb. LXX. Th. Vul.* & perforabit eam.

7. *H.* ※ *A. S. Th.* ad me. *In LXX. vacat. Vulg. mihi.*

8. *H.* ※ *A. S. Th.* quæſo. *In LXX. & Vul. vacat.*

9. *H.* Et quomodo vertere facies vultum ducis unius ſervorum Domini mei minimorum? *S.* Et quomodo ſuſtinebit faciem principis unius ſervorum Domini mei parvorum? *LXX.* Et quomodo poteſtis avertere in faciem Toparcharum? *Vulg. Et quomodo ſuſtinebis faciem judicis unius loci ex ſervis Domini mei minoribus?*

10. *Heb.* Dominus dixit ad me, Aſcende ad terram iſtam ad corrumpendum eam. *A. S. Th.* Dominus dixit ad me, Aſcende ad terram hanc, & diſperde eam. *LXX.* Dominus dixit ad me, Aſcende ad terram hanc, & diſperde illam. *Vulg. Dominus dixit ad me, Aſcende ſuper terram iſtam, & diſperde eam.*

11. *H. A. S. Th.* loquere ※ quæſo. *LXX. Vul.* loquere.

12. *Hebr. Vul.* ſtercora ſua. *A. S. Th.* ſtercus ſuum. *LXX.* ſtercus.

H. A. S. Th. urinam ſuam. *LXX.* urinam. *Vul. urinam pedum ſuorum.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XXXVI. Heſaiæ.

v. 3. ὁ ἀναμιμνήσκων, Curterius. Eſt Aquilæ, vel Symmachi. Vide Lexicon Græcum infra.

v. 6. ※ Θ. καὶ τρήσει αὐτόν. Idem. Hæc olim in LXX. deerant, & ex Edit. Theodotionis cum aſteriſco addita fuerant. Sed in hodiernis τῶν O. Exemplaribus habentur.

v. 7. ※ A. Σ. Θ. πρός μέ. Idem.

v. 8. ※ A. Σ. Θ. δή. Idem.

v. 9. Σ. καὶ πῶς ὑποστήσῃ &c. Procopius.

v. 10. ※ A. Σ. Θ. κύριος εἶπεν &c. Curterius ex Mſ. Jeſ. Hæc clauſula tota deerat in Editione τῶν O. ac ex trium Editionibus inducta fuit, præmiſſo aſteriſco, habeturque in Edit. Romana, mutato πρός in ἐπί.

v. 11. ※ A. Σ. Θ. δή. Idem.

v. 12. ※ A. Σ. Θ. τὴν. Idem.

Ibid. ※ A. Σ. Θ. αὐτῶν.

HESAIÆ CAP. XXXVII.

2. אֶת־אֶלְיָקִים Ελιακείμ. O. Ελιακείμ.

8. אֶת־מֶלֶךְ אַשּׁוּר ※ A. Σ. O. Θ. τὴν βασιλέα Ασσυρίων.

לִבְנָה A. Σ. Θ. Λαβανά. O. Λοβνά.

בִּי נָסַע מִלָּכִישׁ A. Σ. O. Θ. ἐπὶ ἀπῆρεν ἀπὸ Λαχείς.

2. *Heb.* Eliachim. ※ *tres Int.* ipſum: Eliacim. *LXX. Vulg.* Eliacim.

8. *H.* regem Aſſur. ※ *A. S. LXX. Th. Vul.* regem Aſſyriorum.

H. A. S. Th. Labana. *LXX. Vulg.* Lobnan.

H. quod profectus erat de Lachis. *A. S. LXX. Th.* quia moverat de Lachis. *Vul. quia profectus eſſet de Lachis.*

וישמע 9. A. Σ. Θ. ℭ ἤκουσεν. O. καὶ ἀκούσας ἀπεστρέψε.

אתה הנה 11. A. Σ. Θ. ἰδοὺ ※ σύ: O. σύ.

אשר עשו A. Σ. Θ. ἃ συνεπίησαν. O. ἃ ἐποίησαν.

ואתה הנצל ※ A. Σ. O. Θ. ℭ σὺ ῥυσθήσῃ.

הגע ועוה 13. A. [Ανὰ ᾗ Γαυά.] Σ. ἀπεράτωσεν ᾗ ἐταπείνωσεν. O. Αναγουγαθα.

ויקראהו ויעל בית יהוה 14. ※ Σ. O. Θ. καὶ ἀνέγνω αὐτὸ, ᾗ ἀνέβη εἰς οἶκον κυρίου.

אחריך ראש הניעה 22. Σ. ὀπισθέν σε κεφαλὴ ἐκίνησε. O. ἐπὶ σοὶ κεφαλὴ ἐκίνησε.

חרפת 23. Οἱ λοιποὶ, ἐβλασφήμησας. O. παρώξυνας.

ברושו 24. A. ἐλάτας. Σ. ἀρκεύθους. O. τὸ κυπάρισσον αὐτοῦ. Alt. κυπαρίσσους.

כרם קצו יער Σ. εἰς ὕψος τὸ ἄκρον αὐτοῦ εἰς τὸ δρυμόν. O. εἰς ὕψος μέρους τοῦ δρυμοῦ.

כרמלו Σ. τὸ Καρμήλου αὐτοῦ. In. O vacat.

אני קרתי ושתיתי מים ואחרב בכף־פעמי כל יאורי מצור 25. Σ. ἐγὼ ὤρυξα ᾗ ἔπιον ὕδωρ, ℭ ἠρήμωσα ἐν ἴχνει ποδὸς μου πόλεις ποταμοὺς συνεχομένους. O. ᾗ ἔθηκα γέφυραν, ᾗ ἠρήμωσα ὕδατα ℭ πᾶσαν συναγωγὴν ὕδατος.

עשב שדה 27. A. χλόη χόρτου. Σ. Θ. χόρτος ἀγροῦ. In O. vacat.

ושאנך עלה באזני 29. Σ. καὶ ἡ ἀλαζονία σου ἀνέβη εἰς τὰ ὦτά μου. O. ᾗ ἡ πικρία σου ἀνέβη πρός με.

ושמתי חחי באפך ומתני בשפתיך Σ. ℭ δώσω κέντρον εἰς τὴν μυκτῆρά σου, ᾗ χαλινὸν εἰς τὰ χείλη σου. O. ᾗ ἐμβαλῶ φιμὸν εἰς τὴν ῥῖνά σου, ᾗ χαλινὸν εἰς τὰ χείλη σου.

כפיח 30. Οἱ λοιποὶ, αὐτόματα. O. ἃ ἔσπαρκας.

שחים A. Θ. αὐτοφυῆ. Σ. ἀπὸ δένδρων. O. τὸ καταλείμμα.

לא יבוא אל־העיר הזאת 33. O. οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς τὴν πόλιν ταύτην. ※ Θ. ℭ εἰς τὴν πόλιν ταύτην οὐ μὴ εἰσέλθῃ.

למען דוד עבדי 35. Οἱ λοιποὶ, διὰ Δαυὶδ τὸν δοῦλόν μου. O. ᾗ διὰ Δαυὶδ τὸν παῖδά μου.

9. *H. A. S. Th.* & audivit. *LXX.* & audiens revertit. *Vulg. Quod cum audiſſet.*

11. *H. A. S. Th. Vul.* ecce tu. *LXX.* tu. *H. A. S. LXX. Th. Vul.* quæ fecerunt.

H. ※ *A. LXX. Th.* & tu liberaberis. *Vul. & tu poteris liberari.*

13. *Hebr. Vulg.* Ana & Ava. *A.* Ane & Gava. *S.* exterminavit, & humiliavit. *LXX.* Anagugana.

14. *H. S. LXX. Th.* & legit illum, & aſcendit in domum Domini. *Vul. & legit eas, & aſcendit in domum Domini.*

22. *H. S. Vul.* poſt te caput movit. *LXX.* ſuper te caput movit.

23. *H.* probris affeciſti. *Reliqui*, blaſphemaſti. *LXX.* irritaſti. *Vulg. exprobraſti.*

24. *H.* abietum ejus. *A. Vulg.* abietes. *S.* juniperos. *LXX.* cupreſſi ejus. *al.* cupreſſos.

H. altitudinem extremitatis ejus, ſaltum. *S.* in altitudinem ſummitatis ejus in ſaltum. *LXX.* in altitudinem partis ſaltûs. *Vulg. altitudinem ſummitatis ejus, ſaltum.*

H. S. Vulg. Carmeli ejus. *In LXX. vacat.*

25. *H.* Ego excidi, & bibi aquas: & ſiccabo in planta pedum meorum omnes rivos munitionis. *S.* Ego fodi & bibi aquam, & devaſtavi in veſtigio pedis mei omnes fluvios cohærentes. *LXX.* Et poſui pontem, & detolavi aquas & omnem congregationem aquæ. *Vulg. Ego fodi, & bibi aquam, & exſiccavi veſtigio pedis mei omnes rivos aggerum.*

27. *Hebr. A.* herba agri. *S. Th. Vul.* fœnum agri. *In LXX. vacat.*

29. *Hebr. S.* & arrogantia tua aſcendit in aures meas. *LXX.* & acerbitas tua aſcendit ad me. *Vulg. ſuperbia tua aſcendit in aures meas.*

Heb. & ponam hamum meum in nare tua, & frænum meum in labiis tuis. *S.* & dabo annulum in naſum tuum, & frænum in labia tua. *LXX.* & injiciam frænum in narem tuam, & frænum in labia tua. *Vul. ponam ergo circulum in naribus tuis, & frænum in labiis tuis.*

30. *Hebr. Reliqui, Vulg.* quæ ſponte naſcuntur. *LXX.* quæ ſeminaſti.

Heb. repullulans *A. Th.* ſponte nata. *S.* ab arboribus. *LXX.* reliquias. *Vul. poma.*

33. *Hebr. LXX.* Non ingredietur in urbem hanc. *Th.* Et in civitatem hanc non ingredietur. *Vulg. Non intrabit civitatem hanc.*

35. *Heb. Reliqui, Vul.* propter David ſervum meum. *LXX.* & propter David puerum meum.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XXXVII. Heſaïæ.

v. 1. ※ οἱ Γ. τὸν: Curterius ex Mſ. Jeſ.

v. 8. ※ A. Θ. βασιλέα. Idem. Sed non dubium eſt etiam Symmachum ita vertiſſe, nec potuiſſe alio modo vertere. Hæc vox olim in LXX. deerat, & cum aſteriſco addita fuit, manſitque hactenus.

Ibid. οἱ Γ. Ασεδέκ. Idem.

Ibid. ※ A. Σ. Θ. ὅτι ἀπῆρε &c. Idem. In LXX. hodie habetur.

v. 9. A. Σ. Θ. ἐξ ἀσθενε &c. Sic unus

v. 11. ※ A. Σ. Θ. οὐ, præmisso asteriſco. Curterius. Sed habetur hodie in LXX.

Ibid. A. Σ. Θ. ὁ σωτηρίων με. Sic Druſius ex Edit. Procopii in Heſaiam: ubi tamen nihil aliud habetur, quam ad marg. textûs Mſ. Jeſ. ※ A. σωῖ.

Ibid. ※ A Σ. Θ. ᾧ σὺ ἐμὸς- Curterius ex Mſ. Jeſ. Habetur etiam hodie in LXX.

v. 13. A. [Ἕως ἐξ ἡμέρας] Vide Notas ad 4. Reg. cap. 18. In hunc vero locum Hieronymus: *In enumeratione autem gentium ceterarum ponit* ANA & AVA, *quas LXX. neſcierunt dicentes* Anavegava, *con. unitionemque, &, id eſt*, V, *inter duas gentes*, Ana & Ava, *lingua poſuêre Hebræa, ut ignorantibus una gens videatur aut civitas.*

v. 14. ※ Σ. Θ. ἐξ ἀτίγων &c. Curterius ex Mſ. Jeſ. In LXX. etiam legitur.

v. 22. Σ. ἔστιθίν σε &c. Procopius.

v. 23. οἱ λοιπ. ἐδλασφήμησας. Idem.

v. 24. A. ἐλάξες &c. Idem & Euſebius.

Ibid. Σ. εἰς ὕψος τῦ ἄκρε &c. Procopius.

Ibid. Σ. τῦ Καρμήλυ αὐτῦ. Idem.

v. 25. Σ ἐγὼ ἄρυξα &c. Idem.

v. 27. A. χλόη &c. Curterius ex Mſ. Jeſ.

v. 29. Σ. ἐξ ἡ ἐλαυσίσεσα &c. Procopius.

Ibid. Σ. ἐξ ἡλίου &c. Idem.

v. 30. οἱ λοιπ. κόνδμαξ. Idem.

Ibid. A. Θ. αὐξφοῦ. Σ. ἀπὸ λίνδρων. Idem. Hieron. vero: S. *pomis veſcere.*

v. 33. ※ Θ. ἐξ εἰς πλὴ πλὴν &c. Curterius ex Mſ. Jeſ. Ex Theodotione in LXX. tranſlatum eſt.

v. 35. οἱ λοιποὶ, ὅτε Δαυὶδ &c. Druſius ex Procopio.

HESAIÆ CAP. XXXVIII.

למות 1. A. τῦ ἀποθα ſi. Σ. Θ. Εἰς θάνατον. O. ἕως θανάτυ.

אנה יהוה 3. ※ οἱ Γ. ὦ δὴ κύριε.

אצילך 6. A. O. ῥύσομαί σε. Σ. ἐξελοῦμαί σε.

את־צל המעלות 8. Σ. . . . . O. τὴν σκιὰν τῶν ἀναβαθμῶν.

במעלות Σ. (ἐν ὡρολογίῳ.) O. πὶ δέκα ἀναβαθμοί.

מכתב 9 Οἱ λοιποὶ, (γραφή.) O. ἀποστολή.

ברמי ימי 10. οἱ ἕτεροι, ἐν ἡμίσει τῶν ἡμερῶν μυ. A. Σ. Θ. . . . O. ἐν ὕψει τῶν ἡμερῶν μυ.

ודחיים 11. ※ A. O. ζώντων.

עוד עם־יושבי ※ Θ. ἔτι μετ' κατοικούντων.

חדל דודי 12. A. ἐπαύσατο ᾠδή μυ. O. ἐξέλιπεν ἐκ τ συγγενείας μυ. Θ. ἐξέλιπεν ἡ γενεά μυ.

כסום עגור כן אצפצף 14. A. . . . Σ. . . . O. ὡς χελιδών, οὕτω φωνήσω. Θ. ὡς Αγγύρ...

לי ודוא עשה אמרה כל־שנותי על־כר נפשי 15. ※ Θ. αὐτὸς, ἐξ αὐτὸς ἐποίησι καθοδήγησιν, πάντας ἐνιαυτούς μυ ὅτι πικρίᾳ ψυχῆς μυ.

רגה לשלום מר־לי 17. ※ Θ. ἰδοὺ Εἰς Εἰρήνην πικρία μου.

בי־לא שאול תודך מות יהללך 18. Αλλος, ὅτι γὰρ ὁ ᾅδης αἰνέσῃ σε, ὅτι ὁ θάνατος δόξῃ σε. O. οὐ γὰρ οἱ ἐν ᾅδου αἰνέσουσί σε, οὐδὲ οἱ ἀποθανόντες δοξάσουσί σε.

ירדי־בור אל־אמתך Σ. οἱ καταβαίνοντες Εἰς

1. HEbr. A. ad moriendum. S. Th. ad mortem. LXX. Vul. uſque ad mortem.

3. H. Vul. obſecro Domine. ※ Tres Int. heu, quæſo Domine.

6. Heb. S. Vul. eruam te. A. LXX. liberabo te.

8. Heb. LXX. umbram graduum. S. Vul. umbram linearum.

Hebr. per gradus. S. Vul. in horologio. LXX. decem gradus.

9. Hebr. Reliqui, Vulg. ſcriptura. LXX. oratio.

10. Heb. in exciſione dierum meorum. Alii, Vul. in dimidio dierum meorum. A. S. Th. in infirmitate & ſilentio dierum meorum. LXX. in ſublimi dierum meorum.

11. Heb. A. LXX. Vulg. viventium.

Heb. Th. ultra cum habitatoribus. Vul. ultra, & habitatorem

12. Heb. A. ceſſavit generatio mea. LXX. defecit ex cognatione mea. Th. defecit generatio mea. Vulg. quietis. Generatio mea.

14. H. ſicut grus hirundo ſic pippiebam. A. ſicut equus Agur... S. ſicut hirundo incluſa ſic cantabo. LXX. ſicut hirundo, ſic vociferabor. Th. Sis Agur..... Vul. ſicut pullus hirundinis ſic clamabo.

15. Hebr. mihi & ipſe fecerit: vagabor omnibus annis meis ſuper amaritudine animæ meæ. ※ Th. ipſi, & ipſe fecit deductionem; omnes annos meos ſuper amaritudinem animæ meæ. Vulg. cum ipſe fecerit. Recogitabo tibi omnes annos meos in amaritudine animæ meæ.

17. Heb. ecce in pace amaritudo mihi. ※ Th. ecce in pacem amaritudo mea. Vulg. ecce in pace amaritudo mea.

18. Hebr. Quia non infernus confitebitur tibi, mors laudabit te. Alius, Neque enim infernus laudabit te, neque mors benedicet te. LXX. Neque enim qui in inferno laudabunt te, neque mortui benedicent te. Vulg. Quia non infernus confitebitur tibi, neque mors laudabit te.

Hebr. deſcendentes ciſternam in veritate

λήκυθον τὴν ἀλήθειάν σου. O. οἱ ἐν ᾅδῃ τὸ ἔλεημοσύνιόν σου.

tuam. *S. Vulg.* qui deſcendunt in lacum veritatem tuam. *LXX.* qui in inferno miſericordiam tuam.

יעל־השחין 21. A. Σ. Θ. ἐπὶ τὸ ἕλκος. In O. vacat.

21. *Heb.* ſuper inflammationem. *A. S. Th.* ſuper ulcus. *In LXX. vacat. Vul. ſuper vulnus.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XXXVIII. Heſaïæ.

v. 1. A. τῷ Ἀνθαρών. Σ. Θ. εἰς θάνατον. Euſebius & tres Mſſ. qui habent, εἰ λαμβὰ, εἰς θάνατον.

v. 3. εἰ Γ. ἐν δὴ πίστει. Curterius ex Mſ. Jeſ. Hæc vero deſunt in τοῖς O.

v. 6. Sic legit Curterius, οἱ O. ῥύσομαί σε. Σ. ἐξελοῦμαί σε A. ἐμοῦσε τε. Ubi bene quidem præter morem legit ἐμοῦσε, ſed vocem ſequentem perperam τε: nam legendum τοῖς, ut jam dictum fuit; alioquin dicendum eſſet A. & O. ut Σ. legiſſe, quod eſt abſurdum.

v. 8. Hieron. *Datur autem ſignum, ut ſol decem gradibus revertatur, quos nos juxta Symmachum in lineas & horologium vertimus.* Hinc vero ſequitur Symmachum המעלות בעלי־מה umbram linearum vertiſſe.

v. 9. Hieronymus: *Miror quomodo ſoli Septuaginta pro ſcriptura, orationem poſuerint, cum oratio* THEPHILLATH *dicatur, & non* MACHTHAB, *quæ in præſenti loco ſcribitur; alioquin conſequenter diceretur* oratio, *ſi de præſenti eſſet tempore, & non de præterito. Manifeſtum eſt enim, quod poſt redditam ſanitatem, de infirmitate conſurgens iſta conſcripſerit: ex quo non oratio eſt, ſed gratiarum actio, pro beneficio quod acceperat.*

v. 10. Regius unus ex Cyrillo: εἰ γὰρ μέλλω ἕτερος τῶν ἡμερῶν μου ἐκδέχεσθαι. Hieronymus vero notat LXX legiſſe *Rame* רמי pro *Dame* דמי & A. S. Th. vertiſſe, *in infirmitate & ſilentio dierum meorum*; ita ut ſcilicet alii *in infirmitate*: alii, *in ſilentio* verterint. Hieronymi verba non prætermittenda: *Dixi*, inquit, *in corde meo in dimidio dierum meorum: ſive ut Aquila & Symmachus & Theodotio interpretati ſunt*, in infirmitate & ſilentio dierum meorum; *pro quo LXX.* excelſum *interpretati ſunt, ob literæ ſimilitudinem.* RAME *pro* DAME *legentes: licet quidam* DAME, ſanguinem *verterint, ut ſit ſenſus*, in ſanguine dierum meorum, *quando meus cruor menſque expellabatur interitus.* Hinc vero quæſtio oriatur, quandoquidem A. S. Th. *in infirmitate & in ſilentio* illud בדמי verterunt, quinam ſint Reliqui, οἱ ἕτεροι, qui ſecundùm Cyrillum interpretati ſunt ἐν ἡμίσει, *in dimidio*: & quinam illi, qui ſecundùm Hieronymum verterunt, *in ſanguine.* Certe de Quinta, Sexta & Septima Editione hoc dicere nequimus, cum ne veſtigium quidem earum habeatur in tanta variarum interpretationum collectione, quantam in Heſaïam exhibemus. Veriſimilius forte dicatur utrumque ad alterum tum Aquilæ, tum Symmachi Editionem reſpexiſſe: aut certe Hieronymum alicujus ſui temporis Hebræi interpretationem illam, *in ſanguine*, adferre, ut ſæpe contingit.

v. 11. ※ A. ζήσεται. Curterius ex Mſ. Jeſ. unde & in LXX. invectum eſt, habeturque hodie

Ibid. ※ Θ. ἵνα μὴ &c. Idem. Deeſt hodie in LXX. Interpretibus.

v. 12. A. ἐναλοῦμαι &c. Idem. In textu Codicis Marchaliani, nunc RR. PP. Jeſuitarum, legitur: ἐξίλατον ἐκ τῆς συγχύσεως μου. In margine vero legitur: ἐξίλατο. A. ἐναλοῦμαι ἀφίσει μου. Θ. ἐξιλάσατο ἡ ἄφεσή μου. Ibi illud, ἐξίλατο, eſt emendatio textûs τοῦ O.

v. 14. Hieron. *Pro* pullo hirundinis, *ſive* hirundine, *ut LXX. tranſtulerunt, in Hebraico ſcriptum eſt*, SUS AGOR, *quod interpretatus eſt Aquila*, equus Agor; *Theodotio*, SIS AGUR; *media enim vocalis littera* VAU, *ſi ponatur inter duas* SAMECH, *legitur* SUS, *& appellatur* equus; *ſi* IOD, *legitur* SIS, *& hirundo dicitur. Symmachus autem ita tranſtulit*: Sicut hirundo inclula ſic cantabo. *Quod verbum* AGOR *& in Jeremia legitur, ubi ſcriptum eſt*: Milvus in cœlo cognovit tempus ſuum: turtur & hirundo & ciconia cuſtodierunt tempora ſua. (*Jerem.* 8. 7.)

v. 15. ※ Θ. αὐτῷ, ἢ αὐτὸς &c. Curterius ex Mſ. Jeſ. In LXX hæc omnino perplexa ſunt.

v. 17. ※ Θ. ἰδοὺ εἰς &c. Idem. Hæc porro deſunt in τοῖς O.

v. 18. Ἀλλ. ἀδὴ ᾧδὴ ἢ ᾠδὴς &c. Idem ſine Interpretis nomine. Videtur eſſe Symmachi.

Ibid. Σ. οἱ καταβαίνοντες &c. Idem.

v. 21. A. Σ. Θ. ἐπὶ τὸ ἕλκος. Hieronymus: *Aiunt Hebræi verbum* SIN, *quod prætermiſere LXX.* ulcus *ſonare, non* vulnus. *Nam & Aquila, Symmachus & Theodotio* ἕλκος *interpretati ſunt, quod* morbum regium *intelligi volunt: cui contraria putantur, vel ſumta in cibo, vel appoſita corpori quæcumque ſunt dulcia. Ergo ut Dei potentia monſtraretur, per res noxias & adverſas ſanitas reſtituta eſt. Alii* SIN *non* ulcus, *ſed* apoſtema *ſuſpicantur: quando tumens corpus, cocto & putreſcente pure completur.* Manuſcriptus Codex noſter antiquiſſimus bis habet SIN.

HESAIÆ CAP. XXXIX.

אה־בית נכתה 2. A. Σ. τὸν οἶκον τῶν ἀρωμάτων αὐτῶν. O. τὸν οἶκον τῆς νεχωθᾶ.

2. *Hebr.* domum pinacothecæ ſuæ. *A. S.* domum aromatum ſuorum *LXX.* domum Nechotha. *Vulg. cellam aromatum.*

ובכל ממשלתו ※ O. ᾧ ἐν πάσῃ τῇ ἐξουσίᾳ αὐτοῦ.

Hebr. ※ *LXX. Vulg.* & in omni poteſtate ſua.

אשר יצאו ממך 7. ※ Θ. οἳ ἂν ἐλεύσονται ἐκ σοῦ.

7. *Hebr.* ※ *Th. Vulg.* qui exibunt de te.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XXXIX. Heſaïæ.

v. 2. Procopius, ἡ τὸν οἶκον τοῦ τεχνήτου, ὅπερ οἶκον ἀρωμάτων ἀκύλας ἴφη ἡ Σύμμαχος. Γάζα δὲ καθ' ἑβραΐδα &c. Hic, ut jam annoravit Druſius, labitur Curterius, qui vocem ſequentem Γάζα, putat eſſe lectionem Symmachi. Mſ. Jeſ. ad marg. A. Σ. τῶν ἀρωμάτων. Hieronymus: *Oſtenditque eis juxta Septuaginta domum* NECHOTHA, *pro qua Symmachus tranſtulit*, aromatum ſuorum, *& theſauros argenti & auri, & vaſa mentorum, & unguenti optimi: quod in Hebraïco ſcribitur*, olei boni: *& omnes theſauros vaſorum gaza, ſive, ut ibi legitur, vaſorum ſuorum. Gaza autem lingua Perſarum divitiæ nuncupantur: nec eſt Hebraus ſermo, ſed Barbarus.* Lectionem igitur illam uni Symmacho tribuit Hieronymus; ſed Aquilæ etiam adſcribunt Procopius & Codex Jeſuitarum.

Ibid. ※ ἡ ὃν ποιεῖ τῇ ἰσχύϊ αὐτοῦ. Curterius ex Mſ. Jeſ. Hæc hodie in Editionibus πᾶν O. habentur; ſed olim deerant, atque ideo in Hexaplari Editione cum aſteriſco addita fuerant.

v. 7. ※ Θ οἱ τοῖς &c. Idem. Hæc deſunt etiam hodie in LXX.

HESAIÆ CAP. XL.

נחמו נחמו עמי יאמר אלהיכם 1. Σ. ℣ οἱ λοιποὶ, παρακαλεῖτε, παρακαλεῖτε τὸν λαόν μου, λέγει ὁ θεὸς ὑμῶν. O. παρακαλεῖτε, παρακαλεῖτε τὸν λαόν μου, λέγει ὁ θεός.

1. *Hebr.* Conſolamini, conſolamini populum meum, dicet Deus veſter. *S. & Reliqui*, Conſolamini, conſolamini populum meum, dicit Deus veſter. *LXX.* Conſolamini, conſolamini populum meum, dicit Deus. *Vul. Conſolamini, conſolamini, populo meus, dicit Deus veſter.*

דברו על־לב ירושלם 2. Σ. παραμυθήσασθε τὴν καρδίαν Ιερουσαλήμ. O. + ἱερεῖς· λαλήσατε εἰς τὴν καρδίαν Ιερουσαλήμ.

2. *Heb. Vulg.* Loquimini ad cor Jeruſalem. *S.* Conſolamini cor Jeruſalem. *LXX.* + Sacerdotes: loquimini ad cor Jeruſalem.

קול קורא 3. A. φωνὴ καλούντος. O. φωνὴ βοῶντος.

3. *Hebr. LXX. Vulg.* vox clamantis. *A.* vox vocantis.

ישרו בערבה מסלה לאלהינו Σ. ὁμαλίσατε εὐθείαν ὁδὸν τῷ θεῷ ἡμῶν. O. εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους τοῦ θεοῦ ἡμῶν. Αλλ. ἐξ ἀβάτου.

Hebr. rectam facite in ſolitudine ſemitam Dei noſtri. *S.* complanate in invia viam Deo noſtro. *LXX.* rectas facite ſemitas Dei noſtri. *Alius*, per inviam. *Vulg. rectas facite in ſolitudine ſemitas Dei noſtri.*

לבקעה 4. A. Σ. Θ. εἰς πεδίον. O. εἰς πεδία.

4. *Heb.* in vallem. *A. S. Th.* in campum. *LXX.* in campos. *Vulg. in vias planas.*

כי רוח יהוה נשבה בו 7. ※ Σ. Θ. ὅτι πνεῦμα κυρίου ἐπιπνεῖ εἰς αὐτόν.

7. *Hebr.* ※ *S. Th.* quia ſpiritus Domini ſufflavit in eum. *Vul. quia ſpiritus Domini ſufflavit in eo.*

אכן חציר העם A. ὡρείων ὁ λαός ※ Σ. Θ. ἀληθῶς χόρτος ὁ λαός. In O. vacat.

Hebr. vere herba populus. *A.* porrum populus. ※ *S. Th. Vul.* vere fœnum eſt populus. *In LXX. vacat.*

יבש חציר נבל ציץ 8. A. ἐξηράνθη ὡρείων, ἀπέρριψεν ἄνθος. ※ Σ. Θ. ἐξηράνθη ὁ χόρτος ἐξέπεσε τὸ ἄνθος. O. ἐξηράνθη ὁ χόρτος, καὶ τὸ ἄνθος ἐξέπεσε.

8. *Hebr.* Aruit herba, cecidit flos. *A.* Exaruit porrum, defluxit flos. *S. Th.* Exaruit fœnum, decidit flos. *LXX.* Exaruit fœnum, & flos decidit. *Vulg. Exſiccatum eſt fœnum, & cecidit flos.*

ודבר אלהינו יקום לעולם Σ. ὁ δὲ λόγος τοῦ θεοῦ ἡμῶν στήσεται εἰς τὸν αἰῶνα. O. τὸ δὲ ῥῆμα τοῦ θεοῦ ἡμῶν μενεῖ εἰς τὸν αἰῶνα.

Hebr. S. verbum autem Dei noſtri ſtabit in æternum. *LXX. Vul.* verbum autem Dei (*Vul.* Domini) noſtri manet in æternum.

עלי־לך מבשרת ציון הרימי בכח 9. קולך מבשרת ירושלם A. ἐπ' ὄρος ὑψηλὸν ἀνάβηθι σαυτῇ, εὐαγγελιζομένη Σιών, καὶ ἔπαρον ἰσχυρῶς τὴν φωνήν, εὐαγγελιζομένη Ιερουσαλήμ. O. ἐπ' ὄρος ὑψηλὸν ἀνάβηθι ὁ εὐαγγελιζόμενος Σιών, ὕψωσον τῇ ἰσχύϊ τὴν φωνήν σου ὁ εὐαγγελιζόμενος Ιερουσαλήμ. Σ. Θ. εὐαγγελιζομένη Σιών ..... εὐαγγελιζομένη Ιερουσαλήμ.

9. *Heb.* Super montem excelſum aſcende tibi quæ evangelizas Sion: exalta in fortitudine vocem tuam, quæ evangelizas Jeruſalem. *A.* In montem excelſum aſcende tibi, quæ evangelizas Sion, & exalta fortiter vocem, quæ evangelizas Jeruſalem. *LXX. Vul.* Super montem excelſum aſcende tu, qui evangelizas Sion: exalta in fortitudine vocem tuam, qui evangelizas Jeruſalem. *S. Th.* quæ evangelizas Sion ..... quæ evangelizas Jeruſalem.

וזרעו 10. O. καὶ ὁ βραχίων. ※ A. Σ. Θ. αὐτοῦ.

10. *Heb. Vul.* & brachium ejus. *LXX.* & brachium. ※ *A. S. Th.* ejus.

עדו ירעה 11. Σ. τὸν ἀγέλλων αὐτῆς ἔσονται. O. ποιμανῇ ὃ ποιμνίον αὐτῆς.

טלאים A. ἀρνία. O. ἄρνας.

ובחיקו ישא ※ A. Σ. καὶ ἐν τῷ κόλπῳ αὐτῆς βαστάξει. In O. vacat.

מי־מדד בשעלו מים 12. A. τίς ἐμέτρησε λιχμῷ αὐτῆς ὕδατα. ※ οἱ Γ. αὐτῆς. O. τίς ἐμέτρησε τῇ χειρὶ ὃ ὕδωρ.

בשלש A. ἐν τετρισμῷ. Σ. τρίτῳ. O. δραχί.

מי־תכן את־רוח יהוה ואיש עצתו יודיענו 13. Σ. (τίς ἡτοίμασε πνεῦμα κυρίου. . . . . O. τίς ἔγνω νοῦν κυρίου; ἢ τίς αὐτῆς σύμβουλος ἐγένετο, ὃς συμβιβᾷ αὐτόν;

את־מי נועץ ויבינהו וילמדהו בארח משפט 14. וילמדהו דעת ודרך התבונות יודיענו Σ. . . . . O. ἢ τοῦτο τίνα συνεβουλεύσατο, καὶ συνεβίβασεν αὐτόν; ἢ τίς ἔδειξεν αὐτῷ κρίσιν; ἢ ὁδὸν συνέσεως τίς ἔδειξεν αὐτῷ.

כרק יטול 15. A. ὡς λεπτὸν βαλλόμενον. Σ. Θ. ὡς . . . . . O. ὡς σίελος λογισθήσονται.

נחשבו־לו 17. O. ἐλογίσθησαν. ※ A. Σ. Θ. αὐτῷ.

תדמיתני 25. A. ἐξισωθήσομαι. Σ. Θ. ἰσωθήσομαι. O. με ὡμοιώσατε.

למה תאמר יעקב ותדבר ישראל 27. Σ. ἵνα τί λέγεις Ιακώβ, καὶ λαλεῖς Ισραήλ; O. μὴ γὰρ εἶπας Ιακώβ, καὶ τί ἐλάλησας Ισραήλ;

לא יעף 28. Οἱ λοιποὶ, οὐκ ἐξελύθη. O. οὐ πεινάσῃ.

ויכשלו 30. A. σκανδαλισθήσονται. Σ. Θ. ἀσθενήσουσι. O. ἀσθενεῖς ἔσονται.

11. *Hebr. Vulg.* gregem ſuum paſcet. *S.* gregem ſuum paſcebat. *LXX.* paſcet gregem ſuum.

Heb. A. agnellos. *LXX. Vul.* agnos.

Heb. A. S. & in ſinu ſuo portabit. *In LXX. vacat. Vulg. & in ſinu ſuo levabit.*

12. *Hebr.* Quis menſus eſt in pugillo ſuo aquas? *A.* Quis menſus eſt minimo digito ſuo aquas? ※ *tres Int.* ſuo. *LXX.* Quis menſus eſt manu aquam? *Vulg. Quis menſus eſt pugillo aquas?*

Hebr. in menſura ternaria. *A.* in triplici. *S.* in tertio. *LXX.* pugillo. *Vul. tribus digitis.*

13. *Hebr* Quis inſtruxit ſpiritum Domini, & vir conſilium ejus ſcire faciet eum? *S.* Quis paravit ſpiritum Domini, & virum conſilii ejus quis oſtendit ei? *LXX.* Quis novit mentem Domini? & quis ejus conſiliarius factus eſt, qui doceat eum? *Vulg. Quis adjuvit ſpiritum Domini? aut quis conſiliarius ejus fuit, & oſtendit illi?*

14. *Hebr.* Cum quo conſiliatus eſt, & inſtruxit eum, & docuit eum in ſemita judicium, & erudivit eum ſcientia, & viam intelligentiarum ſcire fecit eum? *S.* Cum quo iniit conſilium, deditque ei intelligentiam, & docuit eum viam judicii, & inſtruxit illum ſcientia, & iter prudentiæ monſtravit ei? *LXX.* Aut cum quo conſilium iniit, & inſtruxit eum? vel quis oſtendit ei judicium, vel viam intelligentiæ quis oſtendit illi? *Vulg. Cum quo iniit conſilium, & inſtruxit eum, & docuit eum ſemitam juſtitiæ, & erudivit eum ſcientiam, & viam prudentiæ oſtendit illi?*

15. *H. A.* ſicut minutum dejectum. *S. Th.* ſicut Doc quod decidit. *LXX.* ſicut ſaliva reputabuntur. *Vul. quaſi pulvis exiguus.*

17. *H. Vulg.* reputatæ ſunt ei. *LXX.* reputatæ ſunt. ※ *A. S. Th.* ei.

25. *H.* aſſimilabitis me. *A.* exæquabor. *S. Th.* & æquabor. *LXX. Vul.* aſſimilaſtis me.

27. *Hebr.* Utquid dices Jacob, & loquêris Iſrael? *S.* Utquid dicis Jacob, & loqueris Iſrael? *LXX.* Non enim dicas Jacob, & quid locutus es Iſrael? *Vul. Quare dicis Jacob, & loqueris Iſrael?*

28. *Hebr.* non fatigabitur. *Reliqui*, non diſſolutus eſt. *LXX.* non eſuriet. *Vulg. non deficiet.*

30. *Hebr.* corruent. *A.* ſcandalizabuntur. *S. Th.* infirmabuntur. *LXX.* infirmi erunt. *Vul. in infirmitate cadent.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap XL. Heſaïæ.

v. 1. Σ. ἡ οἱ λοιπ. παρηγορεῖτε, παρηγορᾶτε τὸν λαόν μου. Sic Procopius. Hieronymus vero ait: *juxta Interpretes cæteros jubentur alii, ut populum Dei & Jeruſalem pariter conſolentur.*

v. 2. Σ. παρακαλέσατε &c. Procopius. In LXX. vox ἱερεῖς, quæ in Hebræo non exſtat, notatur obelo in Editione Hieronymi, ÷ Sacerdotes.

v. 3. A. φωνὴ καλοῦντος. Idem Procopius.

Ibid. Σ. ἑτοιμάσατε &c. Procopius. Curterius vero ad marg. ἀξιῶ τῆς ἀξιάτου.

v. 4. Apud Curterium πεδία deeſt in textu; ſed ad marg. notatur, πεδία. Σ. Θ. A. εἰς πεδίον ὅμως τὸ O. lege, ὁμοίως τοῖς O. ubi de Editione τῶν O. Hexaplari; ſecundum alios Interpretes correcta, loquitur.

v. 7. Curterius ex Mſ. Jeſ. ※ Σ. Θ. ὅτι πνεῦμα κυρίου ἔπνευσεν εἰς αὐτόν. ἀληθῶς χόρτος ὁ λαός. ἐξηράνθη ὁ χόρτος, ἐξέπεσε τὸ ἄνθος. Hæc porro aſteriſcis notata fuiſſe confirmat etiam Hieronymus: *Hoc quod aſteriſ-*

cis notatur, quia ſpiritus Dei flavit in eo: verè fœnum eſt populus: aruit fœnum, cecidit flos; *ex Hebraïco & Theodotionis Editione additum eſt Ex quo manifeſtum eſt, vel a LXX. prætermiſſum, vel paulatim ſcriptorum vitio abolitum, dum & prior & ſequens verſiculus finitur in flore.* Ex ἐμαυτοῦ igitur, ſive ex repetita voce ἀνθρ, in LXX. hæc omiſſa fuiſſe opinatur Hieronymus; quod veriſimile eſt.

Ibid. A. πράσινον ὁ λαός. Procopius.

v. 8. A. ἐξηράνθη πράσινον &c. Idem.

Ibid. Σ. ὁ δὲ λόγος &c. Idem.

v. 9. A. ἐπ' ὄρος ὑψηλὸν &c. Idem. Hieron. *Perro Hebraïcum & cæteri Interpretes ponunt genere fœminino, ut dicant*, quæ evangelizas Sion, &, quæ evangelizas Jeruſalem.

v. 10. Curterius ex Mſ. Jeſ. ※ οἱ Γ. αὐτοῦ, quæ vox deerat in LXX.

v. 11. Σ. τοῦ ἀχίλλου &c. Euſebius & Cod. unus Reg.

Ibid. A. ἀχιλλ. Procopius.

Ibid. ※ A. Σ. ἐν τῷ κάλλυνθρῳ &c. Curter. ex Mſ. Jeſ. Aſteriſco notatur, quia deeſt in LXX.

v. 12. A. τὰς ἡμέτερας &c. Hieronymus: *In eo ubi nos vertimus*, Quis menſus eſt pugillo aquas? *Aquila tranſtulit*, Quis menſus eſt minimo digito aquas? *Hoc enim* λιχανὸς *ſonat: ut ſcilicet non tota manu, ſed parvo digito, quem vulgus guſtatorem vocant, omnis aquarum vaſtitas ponderetur.* Martianæus noſter legit: *Hoc enim* λιχὰς *ſonat.* Et ſic quoque habetur in Codice Sangermanenſi antiquiſſimo. At vox λιχανὸς minimum digitum aptiùs exprimit. Ad LXX. poſt vocem χειρί, notat Curterius ex Mſ. Marchaliano, ※ οἱ Γ. αὐτοῦ.

Ibid. Hieron. *Pro* pugillo, *quem* in comprehenſione textæ *LXX. tranſtulerunt, in Hebraïco ſcriptum eſt*, SALIS, *quem Symmachus* τεῖρον, *Aquila* τελαμῶν *interpretati ſunt; & nos, ut manifeſtius faceremus, in* tres digitos *vertimus: quod ſcilicet molem terræ & excelſa montium collesque quaſi tribus digitulis & ſtatera parvo momento appenderit; per quæ Dei majeſtas, & Creatoris potentia demonſtratur.* Vox Aquilæ τελαμὼν non vacat ſuſpicione mendi. Manuſcr. Sangermanenſis habet τριςσὸν.

v. 14. & 15. Hanc Symmachi interpretationem Latine ſic adfert Hieronymus: *Quis paravit* &c. ut ſupra.

v. 15. Hieron. *Inſula quoque quaſi ſaliva reputantur, ſive ut Symmachus & Theodotio ipſum ponentes Hebraïcum*, ficut Doc quod decidit; *pro quo Aquila*, λεπτὸν βαλλόμενον *tranſtulit. Aiunt autem Hebræi hoc verbo ſignificari tenuiſſimum pulverem, qui vento rapiente ſæpe in os mittitur, & ſentitur potius quam videtur. Minutiſſima ergo fruſta pulveris & pene inviſibilia hoc verbo appellantur, quas forſitan Democritus cum ſuo Epicuro atomos vocat.*

v. 17. ※ οἱ Γ. αὐτοῦ. Curterius ex Mſ. Jeſ.

v. 25. A. ἐξισωθήσομαι &c. Idem, qui habet ad Θ. Σ. σωθήσομαι, perperam.

v. 27. Σ. ἀπὸ τοῦ λόγου &c. Idem.

v. 28. οἱ λοιποὶ, τὰ ἐξαίρετα. Procopius.

v. 30. A. παραβαλοῦσιν &c. Curterius.

HESAIÆ CAP. XLI.

1. הַחֲרִישׁוּ אֵלַי אִיִּים A. κωφεύσατε πρός με νῆσοι. Σ. δουλεύσατε ἐπ' ἐμοὶ νῆσοι. O. ἐγκαινίζεσθε πρός με νῆσοι. Θ. σιγήσατε πρός με νῆσοι.

וּלְאֻמִּים Σ. καὶ ἔθνη. O. οἱ γὰρ ἄρχοντες.

2. לְפָנָיו Σ. ἔμπροσθεν αὐτοῦ. Θ. κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ. O. ἐναντίον.

כֶּעָפָר A. Σ. O. Θ. ὡς χοῦν. O. ἄλλ. εἰς γῆν.

כְּקַשׁ נִדָּף O. ὡς φρύγανα ἐξωσμένα. Θ. ἐξωθούμενα.

3. לֹא יָבוֹא ※ Θ. οὐχ ἥξει.

4. קֹרֵא הַדֹּרוֹת מֵרֹאשׁ O. ὁ καλῶν αὐτὰ ἀπὸ γενεῶν ἀρχῆς. Θ. ὁ καλῶν τὰς γενεὰς ἐξ ἀρχῆς.

5. יֶחֱרָדוּ ※ Θ. καὶ ἐξέστησαν.

קָרְבוּ וַיֶּאֱתָיוּן A. ἤγγισαν καὶ ἦκαν. O. ἤγγισαν καὶ ἦλθον.

6. אִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ יַעְזֹרוּ וּלְאָחִיו יֹאמַר A. ἀνὴρ τῷ πλησίον ἑταίρῳ (al. ἑαυτοῦ) αὐτῶν βοηθήσουσι, καὶ ὃ ἀδελφῷ αὐτοῦ εἶπεν. O. χρίων ἕκαστος τὸν πλησίον, καὶ τῷ ἀδελφῷ βοηθήσας, καὶ ἐρεῖ.

7. לְדֹבֵק טוֹב הוּא A. Θ. τῇ κόλλῃ ἀγαθόν ἐστι. Σ. Εἰς κόλλησιν ἀγαθόν ἐστι. O. σύμβλημα καλόν ἐστι.

1. *Heb. Th.* Tacete ad me inſulæ. *A.* Surdæ eſtote ad me inſulæ. *S.* Servite ad me inſulæ. *LXX.* Innovamini ad me inſulæ. *Vulg. Taceant ad me inſulæ:*

H. & nationes. *S. Vul.* & gentes. *LXX.* principes enim.

2. *Heb. Th.* ad faciem ejus. *S. Vulg.* in conſpectu ejus. *LXX.* contra.

Hebr. A. S. LXX. Th. Vulg. quaſi pulverem. *LXX. aliter*, ut terram.

Hebr. ut ſtipulam propulſam. *LXX.* ſicut ſtipulas projectas. *Th.* expulſas. *Vul. ſicut ſtipulam vento raptam.*

3. *Hebr.* non ingredietur. ※ *Th.* non veniet. *Vulg. non apparebit.*

4. *Heb.* vocans generationes a capite. *LXX.* qui vocat eam a generationibus principii. *Th.* qui vocat generationes a principio. *Vul. vocans generationes ab exordio.*

5. *Hebr. Vulg.* & timuerunt. ※ *Th.* & obſtupuerunt.

Hebr. A. LXX. appropinquaverunt & venerunt. *Vul. appropinquaverunt & acceſſerunt.*

6. *H.* Vir ſocio ſuo auxiliabuntur: & fratri ſuo dicet. *A.* Vir cum ſocio ſuo auxiliabuntur; & fratri ſuo dixit. *LXX.* Judicans unuſquiſque proximo, & fratri ad auxiliandum: & dicet. *Vul. Unuſquiſque proximo ſuo auxiliabitur, & fratri ſuo dicet.*

7. *Hebr.* ad juncturam bonum hoc. *A. Th. Vulg.* glutino bonum eſt. *S.* ad conglutinationem bonum eſt. *LXX.* commiſſura bona eſt.

ואתה ישראל עבדי 8. Οἱ λοιποὶ, σὺ δὲ Ισραὴλ δοῦλός μου. Ο. σὺ δὲ Ισραὴλ παῖς μου.

זרע אברהם אהבי A. σπέρμα Αβραὰμ ἀγαπητῶ μου. Σ. σπέρμα Αβραὰμ τῶ φίλου μου. Ο. σπέρμα Αβραὰμ, ὃν ἠγάπησα.

מאצילותי 9. Σ. τῶν ἀγκώνων αὐτῆς. Ο. ἐκ τῶν σκοπιῶν αὐτῆς.

עבדי Οἱ λοιποὶ, δοῦλός μου. Ο. παῖς μου.

אני יהוה אלהיך 13. A. Σ. Θ. ἐγὼ ※ κύριος ὁ θεός σου. Ο. ἐγὼ ὁ θεός σου.

אני עזרתיך A. Σ. Θ. ἐγὼ ἐβοήθησά σοι. In O. vacat.

אל־תיראי תולעת יעקב 14. A. Σ. Θ. μὴ φοβοῦ σκώληξ Ιακώβ. Ο. μὴ φοβοῦ Ιακώβ.

מתי ישראל A. πεθνεῶτες Ισραὴλ. Σ. ἀριθμὸς Ισραὴλ. Ο. ὀλιγοστὸς Ισραὴλ. Θ. νεκροὶ Ισραὴλ.

קדוש ישראל ※ A. Σ. Θ. ἅγιος Ισραὴλ. Ο. Ισραὴλ.

הזרם. ורוח תשאם 16. A. λικμήσῃς αὐτοὺς, καὶ ἄνεμος ἄρῃ αὐτούς. Σ. Θ. λικμήσῃς αὐτοὺς, καὶ ἄνεμος λήψεται αὐτούς. Ο. καὶ λικμήσῃς, καὶ ἄνεμος λήψεται αὐτούς.

וסערה A καὶ λαῖλαψ. Ο. καὶ καταιγίς.

ואתה תגיל ביהוה בקדוש ישראל A. Σ. καὶ σὺ ἀγαλλιάσῃ ἐν κυρίῳ καὶ ἐν τῷ ἁγίῳ Ισραὴλ. Ο. σὺ δὲ εὐφροσύνῃ ἐν τοῖς ἁγίοις Ισραὴλ.

תהלל A. Θ. καυχήσῃ. Σ. ἐπαινεθήσῃ. Ο. καὶ ἀγαλλιάσῃ.

העניים והאביונים מבקשים מים ואין 17. Ο. οἱ πτωχοὶ δὲ οἱ ἀσθενεῖς, ζητήσουσι γὰρ ὕδωρ, καὶ οὐκ ἔστι. Θ. οἱ πτωχοὶ καὶ οἱ ἀσθενεῖς ζητήσουσιν ὕδωρ, καὶ οὐκ ἔστι.

מים 18. ※ A. Σ. Ο. Θ. ὑδάτων.

בערבה ברוש תדהר והאשור יחדו 19. A. ἐν τῇ ἀβάτῳ ἐλάτην καὶ πτελέαν, καὶ πύξον. Σ. ἐν τῇ ἀβάτῳ κυπάρισσον, πτελέαν, καὶ πύξον. Ο. Εἰς τὴν ἄυδρον γῆν, κέδρον, καὶ πύξον, μυρσίνην δὲ κυπάρισσον, καὶ λεύκην.

הגישו ריבכם 21. A. (ἐγγίσατε) τὰς φρεάτους ὑμῶν. Σ. φέρετε εἰς μέσον τὰ ἰσχυρὰ ὑμῶν. Ο. πλησθήσονται αἱ βύλαι ὑμῶν. Θ. (ἐγγίσατε) τὰ κραταιώματα ὑμῶν.

לנו 22. A. Σ. Θ. ἡμῖν. Ο. ὑμῖν.

הראשנות Σ. τὰ πρῶτα. Ο. τὰ πρότερον. Θ. τὰ ἀρχαῖα.

העירותי 25. Σ. ἐγερῶ. Ο. ἤγειρα.

הן כלם און אפס מעשיהם רוח ותהו נסכיהם 29. Αλλος, ... ἄδικοι, καὶ ματαιότης οἱ πλάσαντες ὑμᾶς. Ο. Εἰσὶ γὰρ οἱ ποιοῦντες ὑμᾶς, καὶ μάτην οἱ πλάσαντες ὑμᾶς. Θ. ἰδοὺ πάντες

8. *H. Vulg.* & tu Iſrael, ſerve meus. *Reliqui*, tu autem Iſrael, ſerve mi. *LXX.* tu autem Iſrael, puer mi.

Heb. S. Vul. ſemen Abraham amici mei. *A.* ſemen Abraham dilecti mei. *LXX.* ſemen Abraham, quem dilexi.

9. *Hebr.* a ſelectis ejus. *S.* cubitis ejus. *LXX.* ex ſpeculis ejus. *Vulg. & a longinquo ejus.*

Hebr. Reliqui, *Vulg.* ſervus meus. *LXX.* puer meus.

13. *Hebr. A. S. Th. Vulg.* ego Dominus Deus tuus. *LXX.* ego Deus tuus.

H. A S. Th. ego auxiliatus ſum tibi. *In LXX. vacat. Vul. ego adjuvi te.*

14. *Heb. A S. Th.* Ne timeas vermis Jacob. *LXX.* Ne timeas Jacob. *Vul. Noli timere Jacob.*

Heb. viri pauci Iſrael. *A. Th.* mortui Iſrael. *S.* numerus Iſrael. *LXX.* parvule Iſrael. *Vulg. qui mortui eſtis ex Iſrael.*

Hebr. ※ *A. S. Th. Vulg.* ſanctus Iſrael. *LXX.* Iſrael.

16. *Hebr.* Sparges eos, & ventus tollet eos. *A.* Ventilabis eos, & ventus tollet eos. *S. Th.* Ventilabis eos, & ventus rapiet eos. *LXX.* Et ventilabis, & ventus rapiet eos. *Vulg. Ventilabis eos, & ventus tollet.*

Heb. A. Vulg. & turbo. *LXX.* & tempeſtas.

Hebr. Vulg. & tu exultabis in Domino in ſancto Iſrael. *A S.* & tu exultabis in Domino, & in ſancto Iſrael. *LXX.* tu autem lætaberis in ſanctis Iſrael.

Heb. S. laudaberis. *A. Th.* gloriaberis. *LXX.* & exultabunt. *Vulg. lætaberis.*

17. *Heb.* afflicti & egeni quærentes aquas, & non ſunt. *LXX.* pauperes & egeni: quærent enim aquam, & non erit. *Th.* pauperes & egeni quærent aquam, & non erit. *Vulg. egeni & pauperes quærunt aquas, & non ſunt.*

18. *Hebr.* ※ *A. S. LXX. Th Vulg.* aquarum.

19. *Heb.* in deſerto abietem, ſapinum & buxum pariter. *A.* in invia abietem, & ulmum & buxum. *S.* in invia cupreſſum, & ulmum & buxum. *LXX.* in terram inaquoſam cedrum & buxum, myrtum & cypariſſum, & populum. *Vulg. in ſolitudinem cedrum, & ſpinam, & myrtum, & lignum oliva.*

21. *Heb.* Accedere facite fortia veſtra. *A.* Admovete firmitudines veſtras. *S.* Ferte in medium fortia veſtra. *LXX.* Appropinquaverunt conſilia veſtra. *Th.* Admovete robora veſtra. *Vul. Afferte ſi quid forte habetis.*

22. *Heb. A. S. Th. Vul.* nobis. *LXX.* vobis.

Hebr. LXX. Vulg. priora. *S.* prima. *Th.* antiqua.

25. *Heb. LXX. Vul.* ſuſcitavi. *S.* ſuſcitabo.

29. *H.* Ea omnes ipſi iniquitas, nihil opera eorum: ventus & inane conflatilia eorum. *Alius*, ... injuſti & vanitas qui confingunt vos. *LXX.* Sunt enim qui faciunt vos, & vani qui errare faciunt vos. *Th.* Ecce omnes ipſi

αὐτοὶ ἄδικοι, αἴρεσις καὶ κενὸν ὃ χώνευμα αὐτῶν.

injusti, ventus & inane fusile ipsorum. *Vulg. Ecce omnes injusti, & vana opera eorum: ventus & inane simulachra eorum.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XLI. Hesaïæ.

v. 1. A. κατεύσατο &c. Eusebius & Procopius.
Ibid. Σ. ᾗ ἦτο. Procopius.
v. 2. Σ. ἐμακροθύμησεν αὐτῷ &c. Curterius ex Mſ. Jeſ.
Ibid. A. Σ. Θ. ὡς χειμῶν. Curterius.
Ibid. Θ. ἐξωθήσεται. Idem.
v. 3. ※ οὐχ ἕξει. Idem In LXX. non habetur.
v. 4. Θ. ὁ καλῶν &c. Idem.
v. 5. ※ Θ. ᾗ ἐξέφανεν. Idem. Omittitur autem in O.
Ibid. A. ἔλιγεν &c. Idem.
v. 6. A. ἀνὴρ τοῦ ἑτέρου αὐτῶν &c. lege ἑταίρου, ut ſupra ſæpius.
v. 7. A. Θ. τῇ κόλλῃ ἀγαθόν ἐστιν. Σ. εἰς κόλλησιν ἀγαθόν ἐστιν. Idem. Theodoretus vero ſic habet: τὸ δὲ σύμβλημα καλόν ἐστιν, οἱ τρεῖς ἅπαν τεθείκασιν, εἰς κόλλησιν καλόν ἐστιν. Parvam ſiquidem, quæ inter eos intercerat, differentiam neglexit.
v. 8. οἱ λοιπ. σὺ δὲ Ισραὴλ δοῦλός μου. Curterius.
Ibid. A. σκέμμα Αβραὰμ ἀγαπητῦ μου. Σ. σπέρμα &c. Euſeb. qui habet ἀγαπητόν: ſed aliquot Mſſ. ἀγαπητῦ.
v. 9. Σ. τῶν ἀγκώνων αὐτῆς Procopius.
Ibid. οἱ λοιπ. δοῦλός μου. Idem.
v. 13. ※ A. Σ. Θ. κύριος. Curterius.
Ibid. οἱ Γ. ἐγὼ ἐλεήσω σου. Idem.
v. 14. οἱ Γ. μὴ φοβοῦ &c. Idem. Vide Hieronymum in hunc locum.
Ibid. A. τεθραυσμένους &c. Procopius.
Ibid. ※ οἱ Γ. ἄγιος Ισραήλ. Curterius ex Mſ. Jeſ.
v. 16. A. λικμήσεις αὐτοὺς &c. Idem.
Ibid. A. ᾗ λαίλαψ. Idem.
Ibid. A. Σ. ᾗ σὺ ἀγαλλιάσῃ &c. Idem.
Ibid. A. Θ. καυχήσῃ &c. Idem.
v. 17. Θ. οἱ πλοκοὶ &c. Idem.
v. 18. οἱ Γ. ὕδατων. Idem. Olim deerat in Editis τῶν Ο. ſed ex tribus Interpretibus reſtitutum eſt.
v. 19. Σ. ἐν τῇ ἀδύτῳ κυπαρίσσου, πτελέαν ᾗ πύξον. A. ἐλάτῃ. Idem. Hieronymus in hunc locum ſic habet: *Juxta Hebraïcum & ceteros Interpretes, cedrus, ſetta, & myrtus, & lignum oliva, & abies, & ulmus, & buxus ſimul. Quæ varietates arborum, diverſitatem ſignificant gratiæ ſpiritualis. Et quia omnibus natura earum nota eſt, de* Setta *tantum Hebraïco edifferamus, quam* ſpinam *Theodotio tranſtulit. Eſt autem genus arboris naſcentis in eremo, ſpinæ alba habens ſimilitudinem: unde omnia ligna ara & tabernaculi facta ſunt inſtrumenta, quæ appellantur* Setrim: *quod lignum imputribile & leviſſimum, omnium lignorum tam in fortitudine, quam in nitore ſoliditatem ſuperat & pulchritudinem.* Priora autem lignorum genera, quorum interpretationem Græcam non habemus, hempe, *cedrus, ſetta & myrtus*, his Hebraïcis vocibus reſpondent ארז שטה הדס
v. 21. A. ἐγγίσατε τὰς φρικώσεις &c. Sic ex Theodoreto, Procopio & Mſſ.
v. 22. οἱ Γ. ἡμῖν. Curterius.
Ibid. Σ. τὰ φρικτά. Θ. τὰ ἀρχαῖα. Idem.
v. 25. Hieron. *Hæc quæ ego juxta conſuetudinem Prophetalem feciſſe me dico, quaſi jam præterita ſint: vel juxta Symmachum futura pollicetur: nullus demonum & idolorum poteſt prædicere.*
v. 29. Ἄλλος . . . . . ἄδικοι ᾗ ματαιότητες &c. Lectionem ſine Interpretis nomine adfert Curterius ex Mſ. Jeſ. eſtque, ut videtur, Symmachi, qui ματαιότης pro ματη ponit Pſ. 106. 40. Curter. male ἄδικοι, pro ἄδικοι. Sequentem item Theodotionis lectionem adfert idem.

HESAIÆ CAP. XLII.

1. Ο. הן עבדי אתמך־בו בחירי רצתה נפשי Ιακὼβ ὁ παῖς μου, ἀντιλήψομαι αὐτοῦ, Ισραὴλ ὁ ἐκλεκτός μου, προσδέξεται αὐτὸν ἡ ψυχή μου. Θ. ἰδοὺ ὁ παῖς μου ἀντιλήψεται αὐτοῦ, ᾗ ἐκλεκτός μου, ὃν ηὐδόκησεν ἡ ψυχή μου. Αλλ. ὃν ἠρέσατο ἡ ψυχή μου.

1. *Heb.* Ecce ſervus meus innitar in eo: electus meus voluit anima mea. *LXX.* Jacob puer meus, aſſumam eum: Iſrael electus meus, ſuſcepit eum anima mea. *Th.* Ecce puer meus ſuſcipiet eum, & electus meus, in quo complacuit anima mea. *Alius*, quem elegit anima mea. *Vulg. Ecce ſervus meus, ſuſcipiam eum: electus meus, complacuit ſibi in illo anima mea.*

2. Ο. לא ישא Σ. . . . . Ο. οὐδὲ αἴρων.

2. *Hebr.* non elevabit. *S.* non decipietur. *LXX.* neque dimittet. *Vulg. neque accipiet perſonam.*

3. פשתה כהה A. Σ. Θ. λίνον ἀμαυρόν. Ο. λίνον καπνιζόμενον.

3. *H.* linum caligans. *A. S. Th.* linum obſcurum. *LXX. Vul.* linum fumigans.

4. לא יכהה ולא ירוץ עד־ישם בארץ משפט A. Θ. . . . . Ο. ἀναλαμφῇ ᾗ οὐ σφανθήσεται ἕως ἂν θῇ ἐπὶ τῆς γῆς κρίσιν.

4. *H.* non caligabit & non frangetur donec ponat in terra judicium. *A. Th.* non obſcurabit & non curret, donec ponat in terra judicium. *LXX.* ſplendebit & non contereturr, donec ponat ſuper terra judicium. *Vulg. non erit triſtis neque turbulentus, donec ponat in terra judicium.*

ולתורתו אים יחלו Θ' Εβρ. ᾗ οἱ λοιποὶ, ᾗ ἐν τῷ νόμῳ αὐτοῦ ἔθνη ἐλπιοῦσι. Ο. ᾗ ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ἔθνη ἐλπιοῦσι.

Heb. & ad legem ejus inſulæ expectabunt. *H. Int. & Reliqui*, & in lege ejus gentes ſperabunt. *LXX.* & in nomine ejus gentes ſperabunt. *Vulg. & legem ejus inſulæ expectabunt.*

להלכים בה 5. Σ. ὑ τὰ πορευόμενα ἐπ' αὐτῆς. O. τοῖς πατοῦσιν αὐτήν.

לברית 6. οἱ λοιποὶ, Εἰς συνθήκην. O. Εἰς διαθήκην.

והתהלתי 8. A. ὑ ἡ ὕμνησίν μου. Σ. ἡ ἔπαινόν μου. O. τὰς δόξάς μου.

וחדשות אני מגיד 9. A. ὑ καινὰς ἐγὼ ἀναγγέλλω. Σ. ὑ καινὰ ἰδοὺ ἀπαγγέλλω. O. ὑ καινὰ ἃ ἐγὼ ἀναγγέλλω. Θ. καινὰ δὲ ἀπαγγέλλω.

בטרם תצמחנה אשמיע אתכם A. πρὸ τοῦ ἀναφυῆναι. . . . . Σ. πρὸ τοῦ ἀνατεῖλαι αὐτὰ ἀκουστὰ ποιῶ ὑμῖν. O. πρὸ τοῦ ἀναγγεῖλαι ἐδηλώθη ὑμῖν. Θ. πρὸ τοῦ βλαστῆσαι.

שיר 10. Οἱ λοιποὶ, ᾄσμα. O. ὕμνον.

ישאו 11. A. ἀράτωσαν. Σ. ἐπαράτωσαν. O. ἀνθρωπίνη.

מדבר ועריו Οἱ λοιποὶ, ἔρημος ὑ αἱ πόλεις αὐτῆς. O. ἔρημος καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς.

יהוה כגבור יצא כאיש מלחמות 13. Σ. κύριος ὡς δυνατὸς ἐξελθάτω ὡς ἀνὴρ πολεμιστής. O. κύριος ὁ θεὸς τῶν δυνάμεων ἐξελεύσεται, ὑ συντρίψει πόλεμον.

רחשתי 14. A. ἐσίγησα. O. ἐσιώπησα.

אחריב הרים וגבעות וכל־עשבם אובש 15. Σ. O. Θ. ἐρημώσω ὄρη ὑ βουνοὺς, καὶ πάντα τὸν χόρτον αὐτῶν ξηρανῶ.

יבשו בשת הבטחים בפסל 17. Σ. αἰσχυνθήσονται αἰσχύνῃ οἱ πεποιθότες τοῖς γλυπτοῖς. O. αἰσχυνθῆτε αἰσχύνῃ οἱ πεποιθότες ἐπὶ τοῖς γλυπτοῖς.

מי עור כי אם־עבדי וחרש כמלאכי אשלח 19. מי עור כמשלם ועור כעבד יהוה Σ. καὶ τίς τυφλὸς, Εἰ μὴ ὁ δοῦλός μου; καὶ κωφὸς ὡς ὁ ἄγγελός μου; τίς τυφλὸς ὡς ὁ τέλειος; ὑ κωφὸς ὡς ὁ δοῦλός μου; O. ὑ τίς τυφλὸς ἀλλ' ἢ οἱ παῖδές μου; ὑ κωφοὶ ἀλλ' ἢ οἱ συνιδόντες αὐτῷ; ὑ ἐτυφλώθησαν οἱ δοῦλοι τοῦ θεοῦ.

ראית רבות ולא תשמר פקח אזנים ולא ישמע 20. Σ. Εἶδες πολλὰ καὶ οὐ φυλάξῃς, ἀνεῳγμένα τὰ ὦτα αὐτοῦ [l. σου] ὑ οὐ μὴ ἀκούσῃς. O. Εἶδετε πλειόνας, ὑ οὐκ ἐφυλάξασθε· ἠνοιγμένα τὰ ὦτα, ὑ οὐκ ἠκούσατε.

יהוה חפץ למען צדקו יגדיל תורה ויאדיר 21. Σ. κύριος ἐβούλησεν ἵνα δικαιώσῃ αὐτὸν, μεγα-

5. *H.* ambulantibus in ea. *S.* & quæ in ea ambulant. *LXX. Vulg.* calcantibus eam.

6. *Heb. Alii*, *Vulg.* in fœdus. *LXX.* in teſtamentum.

8. *H. S. Vul.* & laudem meam. *A.* laudationem meam. *LXX.* virtutes meas.

9. *H.* & nova ego indicans. *A.* & novas ego annuntio. *S.* & nova ecce annuntio. *LXX.* & nova quæ ego annuntio. *Th.* nova autem annuntio. *Vul. nova quoque ego annuntio.*

H. antequam pullulent audire faciam vos. *A.* antequam pullulent. . . . . *S.* antequam oriantur ipſa, audita faciam vobis. *LXX.* antequam annuntientur, manifeſta ſunt vobis. *Th.* antequam germinent. . . . . *Vul. antequam oriantur, audita vobis faciam.*

10. *Hebr. Reliqui*, *Vul.* canticum. *LXX.* hymnum.

11. *H.* levabunt. *A.* tollant. *S.* ſuſtollant. *LXX.* lætare. *Vulg. ſublevetur.*

H. Reliqui, *Vul.* deſertum, & civitates ejus. *LXX.* deſertum, & villæ ejus.

13. *H.* Dominus ſicut fortis egredietur, ſicut vir bellorum. *S.* Dominus ut potens egredietur, ut vir bellator. *LXX.* Dominus Deus virtutum egredietur, & conteret bellum. *Vulg. Dominus ſicut fortis egredietur, ſicut vir prælior.*

14. *H.* tacebam. *A. LXX. Vul.* tacui.

15. *H.* Devaſtare faciam montes & colles, & omnem herbam eorum exſiccare faciam. *S. LXX. Th.* Devaſtabo montes & colles, & omne fœnum eorum exſiccabo. *Vul. Deſertos faciam montes & colles, & omne gramen eorum exſiccabo.*

17. *Heb.* Confundentur confuſione fidentes in ſculptili. *S.* Confundentur confuſione qui confidunt ſculptilibus. *LXX.* Confundamini confuſione qui confiditis ſuper ſculptilibus. *Vulg. Confundantur confuſione qui confidunt in ſculptili.*

19. *Heb.* Quis cæcus niſi ſervus meus, & ſurdus ſicut angelum meum miſſurus ſum? Quis cæcus ſicut perfectus, & cæcus ſicut ſervus Domini? *S.* Et quis cæcus, niſi ſervus meus; & ſurdus ſicut angelus meus? Quis cæcus ſicut perfectus? & ſurdus ut ſervus meus? *LXX.* Et quis eſt cæcus, niſi pueri mei? & ſurdi niſi dominantes eis: & excæcati ſunt ſervi Dei. *Vulg. Quis cæcus, niſi ſervus meus, & ſurdus, niſi ad quem nuntios meos miſi? quis cæcus, niſi qui venundatus eſt? & quis cæcus, niſi ſervus Domini?*

20. *Hebr.* Vidiſti multa, & non obſervabis, aperire aures, & non audiet. *S.* Vidiſti multa, & non cuſtodies, apertæ aures tuæ, & non audies. *LXX.* Vidiſtis ſæpe, & non cuſtodiſtis, apertæ ſunt aures, & non audiſtis. *Vulg. Qui vides multa, nonne cuſtodies? qui apertas habes aures, nonne audies?*

21. *Hebr.* Dominus voluit propter juſtitiam ſuam: magnificabit legem, & extollet. *S.* Do-

Σ. ἐγὼ κύριος ὑμῶν ὁ ἅγιος, ὁ κτίστης Ισραὴλ, βασιλεὺς ὑμῶν. Ο. ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὁ ἅγιος ὑμῶν, ὁ καταδείξας Ισραὴλ βασιλέα ὑμῶν.

Israel, rex vester. *S.* Ego Dominus sanctus vester, creator Israel, rex vester. *LXX.* Ego Dominus Deus sanctus vester, qui ostendi Israel regem vestrum.

כה 16. ※ A. Σ. Θ. ὅτι. Ο. οὕτως.

16. *H. LXX.* sic. ※ *A. S. Th.* quoniam. *Vul. hæc.*

אל־תתבננו 18. Σ. μὴ ἐνθυμεῖσθε. Ο. μὴ συλλογίζεσθε.

18. *Heb.* ne consideretis. *S.* ne cogitetis. *LXX.* ne recogitetis. *Vulg. ne intueamini.*

הנני 19. A. Σ. Θ. ὅτι ἰδού. Ο. ἰδοὺ ἐγώ.

19. *Hebr. LXX. Vulg.* ecce ego. *A. S. Th.* quia ecce.

תנים 20. A. Σ. Ο. σειρῆνες. Θ. Θαννίμ.

20. *Heb. Vulg.* dracones. *A. S. LXX.* Sirenes. *Th.* Thannim.

ובנות יענה Οἱ λοιποὶ, καὶ στρουθοκάμηλοι. Ο. καὶ θυγατέρες στρουθῶν.

H. & filiæ ululæ. *Reliqui*, & struthocameli. *LXX.* & filiæ struthionum. *Vul. & struthiones.*

תהלתי 21. Σ. τὸν ὕμνον μου. Ο. τὰς ἀρετάς μου.

21. *Hebr. Vulg.* laudem meam. *S.* hymnum meum. *LXX.* virtutes meas.

ולא־אתי קראה יעקב 22. A. Θ. καὶ οὐκ ἐμὲ ἐκάλεσας Ιακώβ. Σ. οὐδὲ ἐμὲ ἐκάλεσας Ιακώβ. Ο. οὐ νῦν ἐκάλεσά σε Ιακώβ.

22. *Heb.* & non me invocasti Jacob. *A. Th.* & non me vocasti Jacob. *S.* neque me vocasti Jacob. *LXX.* non nunc vocavi te Jacob. *Vulg. non me invocasti, Jacob.*

כי־יגעת בי Αλλοι, ἐκοπίασας ἐν ἐμοί. Σ. ἐκοπιάσθης δὲ εἰς ἐμέ. Ο. οὐδὲ κεκοπίακάς σε ἐποίησα.

Hebr. cum laborasti in me. *Alii*, laborasti in me. *S.* defatigatus autem es in me. *LXX.* neque laborare te feci. *Vulg. nec laborasti in me.*

לא העבדתיך 23. A. Ο. οὐκ ἐδούλωσά σε. Σ. Θ. οὐ καταδουλωσάμην σε.

23. *Heb. A. LXX. Vulg.* non te servire feci. *S. Th.* non servitio te subjeci.

כחטאותיך הטעתני 24. Οἱ λοιποὶ, ἐν ταῖς ἁμαρτίαις σου ἐκόπωσάς με. Ο. ἐν ταῖς ἁμαρτίαις σου παρώξυνάς μου.

24. *H.* In peccatis tuis laborare fecisti me; *Reliqui*, In peccatis tuis fatigasti me. *LXX.* In peccatis tuis ante me steristi. *Vulg. In peccatis tuis, prabuisti mihi laborem.*

אנכי אנכי הוא 25. A. Σ. Θ. ἐγὼ ἐγὼ ※ αὐτός. Ο. ἐγώ εἰμι, ἐγώ εἰμι.

25. *Hebr. A. S. Th.* ego, ego ipse. *LXX.* ego sum, ego sum. *Vul. ego sum, ego sum ipse.*

למעני וחטאתיך ※ Ο. Θ. ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ τὰς ἁμαρτίας σου.

Hebr. Vul. propter me, & peccatorum tuorum (non recordabor.) ※ *LXX. Th.* propter me & peccata tua.

ומליציך 27. A. Σ. οἱ ἑρμηνῆς σου. Ο. οἱ ἀρχηγέται ὑμῶν.

27. *Heb. A. S. Vulg.* & interpretes tui. *LXX.* & principes vestri.

לגדופים 28. Οἱ λοιποὶ, εἰς βλασφημίαν. Ο. εἰς ὀνειδισμόν.

28. *Hebr.* in convitia. *Reliqui*, *Vulg.* in blasphemiam. *LXX.* in opprobrium.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XLIII. Hesaïæ.

v. 2. Mss. Jes. Θ. ὑμῖν τοῖς Ο.

Ibid. A. οὐ καύσεται &c. Idem.

v. 3. οἱ λοιπ. καὶ Σαβά. Hieronymus: *Pro* Syene, *reliqui Interpretes posuerunt* SABA, *unde fuit regina Austri, quæ venit sapientiam audire Salomonis.*

v. 7. οἱ λοιπ. καὶ εἰς τιμὴν δόξαν &c. Procopius.

v. 9. Σ. Θ. ἀκουσάτωσαν &c. Mss. Jes.

v. 11. οἱ Γ. ἐγώ. Idem, ut significet eam vocem ab aliis Interpretibus bis repeti, ut in Hebræo: cum contra LXX. semel eam habeant.

v. 12. οἱ λοιποὶ, ἢ ἐκάτερα. Eusebius & Procopius.

v. 14. Hieron. *Detraxi omnes vectes ejus, qui Hebraïcè appellantur* BARIHIM, *& quos Theodotio fortes interpretatus est.*

Ibid. ἐν ναῦσι. Curterius ex Ms. Jes. sine Interpretis nomine.

v. 15. Σ. ἐγὼ κύριος ὑμῶν &c. Procopius.

v. 16. ※ A. Σ. Θ. ὅτι. Curterius ex Ms. Jes.

v. 18. Σ. μὴ ἐννοεῖσθε. Procop.

v. 19. οἱ Γ. ὅτι ἰδοὺ ἐγώ. Curter.

v. 20. Hieron. *Pro* draconibus, *quos solus Theodotio, ut in Hebræo scriptum est, appellavit* Thannim, *reliqui* Sirenas *interpretati sunt, animalia portentosa, quæ dulci carmine atque mortifero navigantes, Scyllæis canibus lacerandos præcipitabant.* Curterius, Θ. Σειρ.

Ibid. οἱ λοιποὶ, στρουθοκάμηλοι. Sic Reg. unus, Euseb. & Theodoretus. Curterius vero ex Mss. Jes. habet, Α. στρουθοκάμηλοι.

v. 21. Σ. τὸν ὕμνον μου. Procopius.

v. 22. Α. Θ. καὶ οὐκ ἐμὲ &c. Procopius & Curterius.

Ibid. Procop. Σ. ἐκοπιάσθης &c.

v. 23. Α. Θ. οὐκ ἐδούλωσά σε. Σ. Θ. οὐ κατ- &c. Curterius ex Mss. Jes.

v. 24. οἱ λοιπ. ἐν ταῖς ἁμαρτίαις σου ἐκόπωσάς με. Hanc notam Curterius sic adfert ex Ms. Jes. Α. Σ. Θ. ἐκοπιάσω με. Σ. Α. ἔκοπτον ἐποίησάς με. ubi duæ variæque Aquilæ & Symmachi interpretationes adferuntur.

v. 25. ※ Α. Σ. Θ. αὐτός. Curter. ex Ms. Jes.

Ibid. ※ Θ. ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ τὰς ἁμαρτίας σου. Idem. Asteriscus notatur, quia non erat in LXX. ubi hodie habetur.

v. 27. Α. Σ. ἑρμηνῆς σου. Procopius.

v. 28. οἱ λοιπ. εἰς βλασφημίαν. Idem.

HESAIÆ CAP. XLIV.

וישרון 2. Οἱ λοιποὶ, ἀδὺς, (al. ἀδύταπος.) Ο. ἠγαπημένος.

כי 3. A. Σ. Ο. ὅτι.

וברכתי A. εὐλογίαν μου. Σ. Θ. καὶ τὴν εὐλογίαν μου. Ο. καὶ τὰς εὐλογίας μου.

יקרא 5. Σ. κληθήσεται. Ο. βοήσεται.

ידו ※ A. Σ. χεῖρα αὐτοῦ. Ο. χεὶρ αὐτοῦ.

אל־תפחדו ואל־תרהו 8. Ο. μὴ παρακαλύπτεσθε, μηδὲ πλανᾶσθε. Θ. μὴ θαμβεῖσθε ※ καὶ μὴ πλανᾶσθε.

ועדיהם המה בל־יראו ובל־ידעו למען יבשו 9. ※ Θ. καὶ μάρτυρες αὐτῶν εἰσιν, οὐκ ὄψονται, καὶ οὐ γνώσονται, ἵνα αἰσχυνθῶσι.

מי־יצר אל ופסל נסך לבלתי הועיל 10. Ο. οἱ πλάσσοντες θεὸν, καὶ γλύφοντες πᾶσιν αἰωφελῆ. ※ Θ. τὶς πλάσει ἰσχυρὸν, καὶ γλυπτὸν χωνεύσῃ εἰς αἰωφελῆ.

הן כל־חבריו 11. Ο. καὶ πᾶσιν ὅσοι ἐκβάντες. ※ Θ. ἰδοὺ οἱ κοινωνοῦντες αὐτῷ.

בפחם 12. ※ A. Σ. Θ. ἐν ἀνθρακιᾷ. Ο. σκεπάρνῳ.

ובמקבות יצרנו A. καὶ ἐν σφύραις ἔπλασεν αὐτό. Σ. καὶ ἐν πρίσῃ ἐρρύθμισεν αὐτό. Ο. καὶ ἐν πρίσῃ ἔξεσεν αὐτό. Θ. . . . . ῥυθμίᾳ αὐτό.

יתארהו בשרד יעשהו במקצעות 13. ※ A. καὶ ἐμόρφωσεν αὐτὸ ἐν ἀνδριαντοποιίᾳ, ἐποίησεν αὐτὸ ἐν ἀνδριᾶσιν. Ο. ἔξεσεν αὐτὸ ἐν μέτρῳ, καὶ ἐν κόλλῃ ἐρρύθμισεν αὐτό.

לו ארזים 14. ※ A. Θ. ἑαυτῷ κέδρους. Ο. ξύλον.

ויקח תרזה ואלון ויאמץ לו ※ A. Θ. καὶ ἔλαβε ἀγριοβάλανον καὶ δρῦν, καὶ ἐκραταίωσεν αὐτῷ.

ארז ※ Ο. πίτυν.

עשהו פסל ויכרע־למו 15. Ο. ἐἰργάσατο θεοὺς, καὶ προσκυνοῦσιν αὐτοῖς. ※ Θ. ἐποίησεν αὐτὸ γλυπτὸν, καὶ κάμπτει αὐτῷ.

יצלה צלי 16. ※ A. Σ. Θ. ὤπτησεν ὀψώνιον. Ο. ὀπτήσας.

רנו 23. Οἱ λοιποὶ, ἀλαλάξατε. Ο. εὐφραίνεσθε.

2. HEb. & rectus. Reliqui, rectus, vel rectissimus. LXX. & dilecte. Vulg. & rectissime.

3. Hebr. A. S. LXX. quia. Vulg. enim.

Heb. A. S. Th. Vul. & benedictionem meam: LXX. & benedictiones meas.

5. Hebr. invocabit. S. vocabitur. LXX. clamabit. Vul. vocabit.

Heb. LXX. Vul. manu sua. ※ A. S. manum suam.

8. Hebr. Ne timeatis & ne formideris. LXX. Ne abscondamini, neque erretis. Th. Ne obstupescatis ※ & ne erretis. Vulg. Nolite timere, neque conturbemini.

9. H. & testes eorum ipsi non videbunt, & non cognoscent, ut confundantur. In LXX. hæc perplexe jacent. ※ Th. & testes eorum sunt, non videbunt, & non cognoscent, ut pudore afficiantur. Vulg. ipsi sunt testes eorum, quia non vident, neque intelligunt ut confundantur.

10. Heb. Quis formavit Deum, & sculptile conflavit: ad nihilum profuit? LXX. Qui plasmant Deum, & sculpentes omnes inutilia? Th. Quis fingit fortem, & sculptile conflabit ad inutile? Vulg. Quis formavit Deum, & sculptile conflavit ad nihil utile.

11. Hebr. Vulg. Ecce omnes participes ejus. LXX. Et omnes unde facti sunt. Th. Ecce qui communicant cum eo.

12. Hebr. in carbone. ※ A. S. Th. in carbonibus. LXX. dolabrâ. Vul. in prunis.

Hebr. & in malleis formabit illud. A. Vulg. & in malleis formavit illud. S. & in terebro concinnavit illud. LXX. & in terebro statuit illud. Th. . . . . concinnabit illud.

13. H. Delineabit illud in filo tincto, faciet illud in asciis. A. Et formavit illud in penicillo, fecit illud in angularibus. LXX. statuit illud in mensura, & in glutino concinnavit illud. Vul. Formavit illud in runcina: fecit illud in angularibus.

14. Heb. ※ A. Th. sibi cedros. LXX. lignum. Vulg. cedros.

Hebr. & tollet tirza & cedrum, & roborabit sibi. A. Th. & accepit glandem agrestem & quercum, & roborabit sibi. Vul. sulit ilicem & quercum, quæ steterat.

Hebr. ornum. ※ LXX. Vulg. pinum.

15. Heb. Faciet illud sculptile, & incurvabit se ei. LXX. Fabricati sunt deos & adorant eos. Th. Fecit illud sculptile, & flectit se illis. Vul. operatus est deum, & adoravit.

16. Heb. assabit assaturam. ※ A. S. Th. coxit opsonium. LXX. cum coxisset. Vulg. coxit pulmentum.

23. Heb. Reliqui, jubilate. LXX. lætamini. Vulg. laudate.

ובישראל יתאר Οἱ λοιποὶ, καὶ ἐν τῷ Ισραὴλ δοξασθήσεται. Ο. καὶ Ισραὴλ δικαιωθήσεται.

עשה כל 24. Οἱ λοιποὶ, ὁ ποιήσας πάντα. Ο. ὁ στερεώσας πάντα.

האמר לכורש רעי 28. Σ. ὁ λέγων Κύρῳ ποίμνιόν μου. Ο. ὁ λέγων Κύρῳ φρονεῖν.

והיכל תוסד Σ. ὁ δὲ ναὸς θεμελιωθήσεται. Ο. καὶ τὸν οἶκον τὸν ἅγιόν μου θεμελιώσω.

Hebr. Reliqui, & in Iſrael gloriabitur. *LXX. Vulg.* & Iſrael gloriabitur.

24. *Heb. Vulg.* faciens omnia. *Reliqui*, qui fecit omnia. *LXX.* complens omnia.

28. *Hebr.* Dicens ad Chores, Paſtor meus. *S. Vulg.* Qui dico Cyro, Paſtor meus. *LXX.* Dicens Cyro, ut ſapiat.

Hebr. Vulg. & templo, fundaberis. *S.* templum autem fundabitur. *LXX.* & domum ſanctam meam fundabo.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XLIV. Heſaïæ.

v. 2. Hieron. ISURUN *verbum Hebraïcum, quod cæteri* εὐθῆ, *ſive* εὐθῆ, *id eſt*, rectiſſimum, *ſive* rectum, *interpretati ſunt. Soli LXX.* dilectiſſimum, *jungentes de ſuo* Iſrael. *Proprie autem juxta Hebræos & literarum fidem*, *Iſrael* rectus Dei *dicitur.*

v. 3. A. Σ. ὕτι. Curterius ex Mſ. Jeſ. ubi in LXX. legitur ὑτι. Edit. Rom. ὅτι.

Ibid. A. τὴν ὑλὴν &c. Ex Procopio & Curterio.

v. 5. Σ. πλασθήσομαι. Procopius.

Ibid. ※ A. Σ. χεῖρα αὐτοῦ. Curterius ex Mſ. Jeſ. quia olim deerat in LXX. Certe in Codice Marchaliano non legitur: ſed hodie in Edit. Rom. χεῖρ αὐτοῦ.

v. 8. Θ. μὴ θαμβεῖσθε &c. Idem. Illud vero, καὶ μὴ πλανᾶσθε, non legitur in Codice Marchaliano, ſeu RR. PP. Jeſuitarum; & ad marginem præmiſſo aſteriſco ponitur cum nota Θ. Septuaginta Editionis Romanæ habent, μηδὲ πλανᾶσθε.

v. 9. ※ Θ. καὶ μὴ μάρτυρες αὐτῶν &c. Hujus & duorum ſequentium verſiculorum lectionem Theodotionis, præmiſſo aſteriſco, adfert Idem, quia τῶν Ο. verſio ad textum Hebraïcum non quadrabat.

v. 12. ※ αἱ Γ. ἐν ἀνδρείᾳ. Idem.

Ibid. A. καὶ ἐν σοφίᾳ &c. Idem.

v. 13. ※ A. καὶ ἐμόρφωσεν &c. Idem.

v. 14. ※ A. Θ. ἰσχὺς κύριος. Hanc & ſequentem A. Θ. lectionem cum aſteriſco adfert Idem. LXX. una voce ξύλον ἐκ τοῦ δρυμοῦ, omnes iſtas arbores expreſſerunt.

Ibid. Ο. πίνων. Idem hoc modo, ※ οἱ Ο. πίνων, quo ſignificatur hanc vocem in LXX. Hexaplaris Editionis inductam fuiſſe. Deeſt vero in textu τῶν Ο. Marchaliano: ſed eſt in Editione Romana.

v. 15. ※ Θ. ἐποίησεν αὐτὸ &c. Idem Non modo autem quod omiſſum fuerat, ſed etiam quod ſecus antea poſitum corrigebatur in τοῖς Ο. aſteriſco notabatur, ut pluribus monemus in Præluminaribus.

v. 16. ※ οἱ Γ. ἔκαυσεν ἐπὶτὸ. Idem.

v. 23. οἱ λοιπ. ἀλλὰ δόξασον. Procopius.

Ibid. οἱ λοιπ. ἐν τῷ Ισραὴλ &c. Idem.

v. 24. οἱ λοιπ. ὁ ποιήσας πάντα. Idem.

v. 28. Σ. ὁ λέγων Κύρῳ &c. Idem. In hunc locum Hieronymus: *Dicit quoque Cyro regi Perſarum, qui primus deſtruxit Babylonem atque Chaldæos:* Paſtor meus es; *ſive ut LXX. tranſtulerunt*, ut ſapiat. *Cujus differentiæ cauſa manifeſta eſt. Verbum enim Hebraïcum* ROI, *ſi per* RES *literam legamus*, *intelligitur*, paſtor meus; *ſi per* DALETH, ſciens, *vel* intelligens: *quarum ſimilitudo parvo apice diſtinguitur, ac per hoc ſæpe confunditur.*

Ibid. Σ. ὁ δὲ ναὸς &c. Idem.

HESAIÆ CAP. XLV.

בשמך 4. A. Σ. Ο. Θ. τῷ ὀνόματί σου.

אאזרך 5. Ο. ἐνίσχυσά σε. ※ Θ. ἐνίσχυσας.

שמש 6. Ο. ἡλίου. ※ Σ. Θ. αὐτοῦ.

הוי רב את־יצרו 9. A. ..... μὴ διαλεξάμενος σοὶ πλάσασά σε αὐτόν. Σ. οὐαὶ ὁ ἀντιλέγων τῷ πλάσαντι αὐτόν. Ο. μὴ ἀποκριθήσεται, ὃ πλάσμα πρὸς τὸν πλάσαντα αὐτό. Θ. οὐαὶ ὁ χρηματίζων μετὰ τοῦ πλάσαντος αὐτόν.

חרש את־הרשי אדמה Ο. ὁ ἀροτριῶν ἀροτριάσῃ τὸν γῆν. Θ. ἀροτριῶν πᾶς ἀροτριῶντας τὴν γῆν.

מה־תוליד 10. Σ. τί ἐγέννησας; Ο. τί γεννήσεις;

ועל־פעל 11. Ο. καὶ περὶ τῶν ἔργων. Θ. ἢ περὶ τῶν ἐργασίας.

וכל־דרכיו אישר הוא־יבנה עירי 13. Σ. καὶ πάσας τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ εὐθυνῶ, ἐκεῖνος οἰκοδο-

Eb. in nomine tuo. *A. S. LXX. Th.* nomine tuo. *Vul. nomine tuo.*

5. *Hebr. Vul.* accinxi te. *LXX.* confortavi te. *Th.* confortatus es.

6. *Heb. Vul. LXX.* ſolis. ※ *S. Th.* ejus.

9. *H.* Væ contendenti cum plaſmatore ſuo. *A.*... Numquid diſceptans cum fictore ſuo. *S. Vul* Væ qui contradicit fictori ſuo. *LXX.* Numquid reſpondebit figmentum fictori ſuo? *Th.* Væ qui diſceptat cum fictore ſuo.

Heb. teſta cum teſtis humi. *LXX.* arans arabit terram. *Th.* qui arat arantes terram. *Vul. teſta de ſamiis terræ.*

10. *Heb. S.* Quid genuiſti? *LXX.* Quid generabis? *Vulg. Quid generas?*

11. *H. Vulg.* & ſuper opus. *LXX.* & de operibus. *Th.* & de opere.

13. *Hebr. Vulg.* & omnes vias ejus dirigam, ipſe ædificabit civitatem meam. *S.* & omnes vias ejus dirigam, & ipſe ædificabit civitatem

μισῶ τ̀ πόλιν μ. O. ἡ πᾶσαι αἱ ὁδοὶ αὐτῆ εὐθεῖαι. οὗτος οἰκοδομήσει τ̀ πόλιν μ.

יגע בצרים 14. Οἱ λοιποὶ, κόπος Αἰγύπτ. O. ἐκοπίασεν Αἴγυπτος.

עליך יעברו ※ O. Θ. ☪ διαβήσονται πρὸς σέ.

אך בך אל ואין עוד אפס אלהים אבן אתה 15. A. πλὴν ἐν σοὶ ἰσχύς, ☪ οὐκ ἔστιν ἔτι πλὴν σοὶ θεός. ἄρα ἰσχυρὸς ἀποκρυπτόμενος, θεὸς Ισραὴλ σώζων. Σ. μόνον ἐν σοὶ θεός, ἡ οὐκ ἔστιν ἔτι, οὐδ' ὑπάρξει θεός. ὄντως σὺ θεὸς κρυφαῖος, θεὸς Ισραὴλ σώζων. O. ὅτι ἐν σοὶ ὁ θεός ὅστι, καὶ οὐκ ἔστι θεὸς πλὴν σου, σὺ γὰρ εἶ θεὸς, καὶ οὐκ ἤδειμεν, ὁ θεὸς τῦ Ισραὴλ σωτήρ. Θ. πλὴν ἐν σοὶ ἰσχυρὸς, ἡ οὐκ ἔστιν ἔτι πλὴν αὐτῦ. διὰ τοῦτο ἰσχυρὸς κρυφαῖος, θεὸς Ισραὴλ σώζων.

דרו בקשתי 19. Ἄλλοι, κενῶς ζητήσατέ με. Σ. ματαίως ζητήσατέ με. O. μάταιον ζητήσατε.

התנשו יחדו פליטי הגוים 20. Σ. προσεγγίσατέ μοι οἱ ἀφιερωμένοι τῶν ἐθνῶν. O. βουλεύσασθε ἅμα οἱ σῳζόμενοι ἀπὸ τῶν ἐθνῶν.

יצא 23. A. O. Θ. εἰ μὴ ἐξελεύσεται.

ועז 24. Σ. ἡ ἰσχύς. O. ἡ δόξα.

meam. *LXX.* & omnes viæ ejus rectæ. Hic ædificabit civitatem meam.

14. *Heb. Reliqui, Vulg.* labor Ægypti. *LXX.* laboravit Ægyptus.

H. super te transibunt. ※ *LXX. Th.* & transibunt ad te. *Vulg. ad te transibunt.*

15. *Hebr.* Tantum in te Deus, & non amplius præter Deum. Ideo tu Deus abscondite, Deus Israel salvator. *A.* Verumtamen in te fortis, & non est adhuc apud te Deus. Utique fortis absconditus, Deus Israel salvans. *S.* Tantum in te Deus, & non est adhuc, neque exstitit Deus. Vere tu Deus absconditus, Deus Israel salvans. *LXX.* Quia in te Deus est, & non est Deus præter te. Tu enim es Deus & nescieramus, Deus Israel salvator. *Th.* Verumtamen in te fortis, & non est amplius præter eum. Propterea fortis absconditus, Deus Israel salvator. *Vulg. Tantum in te est Deus, & non est absque te Deus. Vere tu es Deus absconditus. Deus Israel salvator.*

19. *Hebr. S. Alii, Vulg.* frustra quærite me. *LXX.* vanum quærite.

20. *Heb.* Accedite simul liberati gentium. *S.* Accedite ad me qui de gentibus effugistis. *LXX.* Consulite simul, qui salvamini de gentibus. *Vulg. Et accedite simul qui salvati estis ex gentibus.*

23. *Hebr.* exiit. *A. LXX. Th.* si non egredietur. *Vul.* egredietur.

24. *Heb. S.* & fortitudo. *LXX.* & gloria. *Vul.* & imperium.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XLV. Hesaïæ.

V. 4. A. Σ. Θ. ου. Et sic habent etiam hodie εἰ O. Sed in textu Mss. Jes. legimur μου.

v. 5. ☪ Θ. ἐσχύνας. Curterius ex Mss. Jes.

v. 6. ※ Σ. Θ. αὐτῦ, Idem. Sed non video quid hîc faciat asteriscus & vox αὐτῦ, nisi fortasse Symmachus & Theodotio legerint מאתו

v. 9. A. μὴ διαζήτησις &c. Idem. Drusius suspicatur illud μὴ, in versione Aquilæ vitiatum esse. Hieronymus Theodotionis lectionem hic exhibet: *Væ ei qui contendit contra fabricatorem suum, aratrum arantes terram.* In Editionibus Hieronymi legitur, *arantis*: sed *arantes* legendum esse probat tum ipsa series, tum vox Græca ἀροτευόντες, ut habetur apud Procopium. Hanc lectionem confirmant etiam textus Hebraicus, & antiquissimus Codex noster Hieronymi in Hesaïam, qui habet, *aratus arantes.*

v. 10. Σ. τί ἐξήνεγκας. Procopius.

v. 11. Θ. ἡ ἀφὶ τῆς ἐρημίας. Curterius ex Mss. Jes.

v. 13. Σ. ἡ πόδας τὰς &c. Sic Regius unus Codex.

v. 14. Sic habet Codex unus, ἀντὶ τῦ, ἐκατόνταρχοι Αἰγύπτου, τὸ Ἑβραϊκὸν ἡ οἱ λοιποὶ πάντες ἑρμήνευται, κόποι Αἰγύπτου. Ex Euseb. Demonstr. Evang.

Ibid. ※ Θ. ἡ διαβήσονται πρὸς σέ. Curterius ex Mss. Jes. cum asterisco, quia in Editione Hexaplari repositum fuerat. In Editione vero Romana legitur, ἐπὶ σὲ διαβήσονται.

v. 15. A. πλὴν ἐν σοὶ &c. Has omnes interpretationes ex Eusebii Demonstr. Evangelica & ex Procopio mutuamur.

v. 19. Ἄλλοι, κενῶς ζητήσατε &c. Procopius.

v. 20. Σ. προσαγγίσατε &c. Idem.

v. 23. A. O. Θ. εἰ μὴ ἐξελεύσεται. Ex Curterio.

v. 24. Σ. ἡ ἰσχύς. Procopius.

HESAIÆ CAP. XLVI.

נבו 1. A. O. Θ. Ναβώ. Σ. Νεβούς.

היו עצביהם לחיה Σ. ἐγένετο τὰ εἴδωλα αὐτῶν ζώοις ἐκδοτα. O. ἐγένετο τὰ γλυπτὰ αὐτῶν εἰς θηρία.

1. *Ebr. A. LXX. Th. Vulg.* Nabo. *S.* Nebus.

Hebr. fuerunt simulacra eorum bestiæ. *S.* facta sunt idola eorum bestiis tradita. *LXX.* facta sunt sculptilia eorum in bestias. *Vulg. facta sunt simulachra eorum bestiis.*

אל 6. A. Θ. ἰσχυρόν. Σ. θεόν. In O. vacat.

קרא ממזרח עיט מארץ מרחק איש עצתי 11. Οἱ λοιποὶ, καλῶν ἀπὸ ἀνατολῶν ὄρνιν, ἀπὸ γῆς πόρρωθεν ἄνδρα βουλῆς μου. O. καλῶν ἀπὸ ἀνατολῶν πετεινόν, ᾧ ἀπὸ γῆς πόρρωθεν εἶπα ὧν βεβούλευμαι.

אף־דברתי ※ Σ. καὶγε ἐλάλησα. O. ἐλάλησα.

שמעו אלי אבירי לב 12. Σ. . . . οἱ σκληροκάρδιοι. O. Θ. ἀκούσατέ μου οἱ ἀπολωλεκότες τὴν καρδίαν.

לא תרחק 13. In O. vacat. ※ Θ. οὐ μὴ μακρύνῃ.

ותשועתי A. ᾧ σωτηρία μου. Σ. ᾗ ἡ σωτηρία μου. O. ᾗ ἡ σωτηρία ἡ παρ' ἐμοῦ. Θ. ὃ σωτήριον.

ונתתי בציון תשועה לישראל תפארתי Σ. δώσω εἰς Σιὼν σωτήριον, καὶ Ἰσραὴλ δόξαν. O. δέδωκα ἐν Σιὼν σωτηρίαν τῷ Ἰσραὴλ εἰς δόξασμα.

6. *Hebr. S. Vulg.* deum. *A. Th.* fortem. *In LXX. vacat.*

11. *Heb.* Vocans ab Oriente volucrem: de terra longinqua virum consilii sui. *Reliqui*, Vocans ab Oriente volucrem, de terra longinqua virum consilii mei. *LXX.* Vocans ab Oriente avem, & de terra longinqua ea de quibus cogitavi. *Vul. Vocans ab oriente avem, & de terra longinqua virum voluntatis meæ.*

Hebr. etiam locutus sum. ※ *S.* & etiam: locutus sum. *LXX.* locutus sum. *Vulg. & locutus sum.*

12. *Heb.* Audite ad me fortes corde. *S.* ... duri corde. *LXX. Th.* Audite me qui perdidistis cor. *Vul. Audite me duro corde.*

13. *Hebr.* non elongabit se. *In LXX. vacat.* ※ *Th. Vulg.* non elongabitur.

H. A. S. Vul. salus mea. *LXX.* & salutem quæ a me est. *Th.* salutare.

H. Et dabo in Sion salutem Israeli gloriam meam. *S.* Dabo in Sion salutare, & Israeli gloriam meam *LXX.* dedi in Sion salutem Israeli in gloriam. *Vulg. Dabo in Sion salutem, & in Israel gloriam meam.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XLVI. Hesaiæ.

v. 1. A. O, Θ. Naccal. Σ. Nacdc. Curterius ex Mſ. Jeſ. In hunc locum Theodoretus: ὅτι τὸν ἀντιχριστὸν Δαγὼν ἔχει. εἰδωλεῖον δὲ καὶ τοῦτο τῶν ἀλλοφύλων· τὸν δὲ Βὴλ Κύριον ἑρμηνεύουσι τινες.

Ibid. Σ. ἐξίστη τὰ εἴδωλα αὐτοῦ &c. Procopius.

v. 6. A. Θ. ἰσχυρόν. Σ. θεόν. Curterius ex Mſ. Jeſ. Huc referri poteſt in LXX. χεροτονήσω.

v. 11. οἱ λοιπ. καλῶν ἀπὸ ἀνατολῶν &c. Procopius. Ibi vero Reliqui legerunt עצתי βουλῆς μου: quos ſequitur Vulgata, ubi legitur, *voluntatis meæ.* Hic Hieronymus: *LXX. pro eo quod nos de Hebræo expreſſimus*, virum voluntatis meæ, *poſuerunt*, de quibus cogitavi.

Ibid. ※ Σ. καὶγε ἐλάλησα. Curterius ex Mſ. Jeſ.

v. 12. Σ. . . . . οἱ σκληροκάρδιοι. Procopius. Θ. ἀκούσατε &c. Curterius ex Mſ. Jeſ.

v. 13. ※ Θ. οὐ μὴ μακρύνῃ. Idem. Ex Theodotione inducta fuerant in textum τῶν Ο. Hexaplarem, quia ibi non exprimebatur פרתי אל qua de re ſupra.

Ibid. A. ᾧ σωτηρία &c. Idem.

Ibid. Σ. δώσω &c. Procopius.

HESAIÆ CAP. XLVII.

שבי־לארץ אין־כסא בת־בבל 1. O. καθίσου εἰς τὴν γῆν. ※ οὐκ ἔστι θρόνος.

גלי צמתך 2. Σ. καλυψαι τὰ ὤτα. O. ἀποκάλυψαι ὃ κατακάλυμμά σου.

צמתך A. σιμμαθίχ. Σ. ὃ σωπηλόν σου. (al. ᾧ σώπησόν σου.) O. κατακάλυμμα. Θ. Γαμθίχ.

נקם אקח ולא אפגע אדם 3. A. . . . . ᾧ οὐκ ἀπαντήσω ἀνθρώπῳ. Σ. ἐκδίκησόν σε λήψομαι, ᾧ οὐκ ἀντήσεταί σοι ἐμοὶ ἄνθρωπος. O. ὃ δίκαιον ἐκ σοῦ λήψομαι, οὐκέτι μὴ παραδῶ ἀνθρώποις.

גאלנו יהוה 4. A. ἀγχιστεύων ἡμῶν κύριος. O. ὁ ῥυσάμενός σε κύριος.

דומם 5. Σ. σιωπῶσα. O. κατανενυγμένη.

1. *Hebr.* Sede in terra: non ſolium. *LXX.* Sede in terra. ※ non eſt thronus. *Vul. Sede in terra, non eſt ſolium.*

2. *H.* detege comam tuam. *S.* obtege aures. *LXX.* revela operimentum tuum. *Vul. denuda turpitudinem tuam.*

H. comam tuam. *A.* ſemmarech. *S.* taciturnitatem tuam. *LXX.* operimentum. *Th.* ſamtech. *Vul. turpitudinem tuam.*

3. *H.* ultionem capiam, & non occurram homo. *A.* . . . . . & non occurram homini. *S.* ultionem tuam capiam, & non obſiſtet mihi homo. *LXX.* juſtum ex te capiam, nequaquam ultra tradam hominibus. *Vul. ultionem capiam, & non reſiſtet mihi homo.*

4. *H. Vul.* redemptor noſter Dominus. *A.* propinquus noſter Dominus. *LXX.* qui eruit te Dominus.

5. *H. S. Vulg.* tacens. *LXX.* compuncta.

ונחת כמלכות Σ. διάσωσα βασιλέων. Ο. ἰσχὺς βασιλείας.

חללתי נחלתי 6. Σ. ἐβεβήλωσα. . . . Ο. ἐμίανας τὴν κληρονομίαν μου. Θ. ἐβεβήλωσάν τὴν κλῆρόν.

ודעתך היא שובבתך 10. Σ. ἡ γνῶσίς σου αὕτη ἐξαπάτησέ σε. Ο. . . . . .

אולי תעזתי 12. In O. vacat. ※ Θ. Εἴπως δυνήσῃ ἰσχύσαι.

יעמדו־נא ויושיעך חברי שמים 13. (Σ. Θ. . . . . οἰωνοσκόποι. . . . .) Ο. στήτωσάν δὴ καὶ σωσάτωσάν σε οἱ ἀστρολόγοι τῶν οὐρανοῦ.

כחרך בנעוריך איש לעברו התעו אין מושיעך 15. Οἱ λοιποί, οἱ ἔμποροί σου ἀπὸ νεότητός σου, ἕκαστος εἰς ὃ πέρας ἑαυτῷ ἐπλανήθησάν, ὀξ ὧν οὐδεὶς εὑρήθη σοι σωτήρ. Ο. ἐκοπίασας ἐν τῇ μεθόδῳ ἐκ νεότητός, ἄνθρωπος καθ' ἑαυτὸν ἐπλανήθη· σοὶ δὲ οὐκ ἔσται σωτηρία.

H. Dominam regnorum. *S. Vulg.* Domina regnorum. *LXX.* fortitudo regni.

6. *H. Vul.* contaminavi hæreditatem meam. *S.* prophanavi. . . . . *LXX.* contaminasti hæreditatem meam. *Th.* prophanaverunt sortem.

10. *Hebr.* & scientia tua ipsa avertit te. *S.* scientia tua ipsa decepit te. *LXX.* . . . . *Vul: scientia tua hæc decepit te.*

12. *Heb.* si forte robores te. *Th.* si forte poteris prævalere. *Vulg. aut si possis fieri fortior.*

13. *Heb.* stent nunc & salvent te speculantes cœlos. *S. Th. Vulg.* stent & salvent te augures cœli. *LXX.* stent nunc & salvum te faciant astrologi cœli.

15. *Heb.* Negotiatores tui a pueritiis tuis, unusquisque ad latus suum erraverunt: non salvans te. *Reliqui*, Negotiatores tui ab adolescentia tua, unusquisque in eo quod ultra seipsum est erraverunt: ex quibus nullus inventus est tibi servator. *LXX.* Laborasti in commutatione ab adolescentia: homo in semetipso erravit: tibi autem non erit salus. *Vul. Negotiatores tui ab adolescentia tua, unusquisque in via sua erraverunt: non est qui salvet te.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XLVII. Hesaïæ.

v. 1. ※ καθίσου &c. Curterius ex Mſ. Jeſ.

v. 2. Σ. καλύψαι τὰ ἄξα. Procopius. Sed hæc Symmachi verſio nec cum Hebræo, nec cum ſequenti Hieronymi loco quadrare poteſt.

Ibid. Hieron. *Theodotio ipſum verbum Hebraïcum poſuit* SAMTHECH; *Aquila*, SEMMATHECH; *Symmachus*, τὸ σιωπηλόν σου, *quod nos exprimere poſſumus*, taciturnitatem tuam, *quod tacere debeat pra verecundia*. . . . . *Ergo* SEMMATHECH, *quod Aquila poſuit, ut diximus, verenda mulieris appellantur: cujus etymologia apud eos ſonat*, ſitiens tuus, *ut inexpletam Babylonis indicet voluptatem.* Alii legunt σιώπων. Hæc autem verſio nihil habet affinitatis cum illa, Σ. καλύψαι τὰ ἄξα. Forſitan ex duabus Symmachi Editionibus, hæ duæ admodum diverſæ interpretationes prodierunt. Loco illius, τὸ σιωπηλόν σου, in Mſ. noſtro antiquiſſimo legitur corrupte, τὸ σωστολιν σου.

v. 3. A. ἐν οὐ ἀνταπόδω &c. Curterius & Procopius.

v. 4. A. ἀγχιστεύων &c. Procopius.

v. 5. Σ. σιωπῶσα. Procopius.

Ibid. Σ. διάσωσα βασιλέων.

v. 6. Σ. ἐβεβήλωσα &c. Ex Druſio & Curterio.

v. 10. Σ. ἡ γνῶσίς σου &c. Procopius. Editio τῶν Ο. Romana hic non quadrat ad Hebræum.

v. 11. ※ ἵνα μὴ δυνήσῃ ἰσχύσαι. Curterius ex Mſ. Jeſ.

v. 13. Hieron. *Pro eo quod nos juxta Symmachum & Theodotionem interpretati ſumus*, ſtent & ſalvent te augures cœli, *LXX. manifeſtius tranſtulerunt*, ſtent & ſalvum te faciant aſtrologi cœli, *qui vulgo appellantur Mathematici, & ex aſtrorum curſu, lapſuque ſyderum, res humanas regi arbitrantur.*

v. 15. οἱ λοιπ. οἱ ἔμποροί σου &c. Procopius.

HESAIÆ CAP. XLVIII.

וממי יהודה 1. Ο. ὀξ. ※ Θ. ὕδατος: Ἰούδα.

מדעתי 4. ※ Σ. Θ. ἀφ' ὃ γνῶναί με. Ο. γινώσκει.

והשמעתיך חדשות 6. A. Θ. ἠκρόασά σε καινά. Ο. ἄκουσά σου ἐποίησα τὰ καινά.

ולא שמעתם 7. ※ A, Σ. Θ. καὶ οὐκ: ἤκουσας αὐτά. Ο. καὶ οὐ πρωτέραις ἡμέραις ἤκουσας αὐτά.

מקראי 12. A. κλητέ μου. Σ. ὁ κλητός μου. Ο. ὃν ἐγὼ καλῶ.

אני ראשון אף אני אחרון Οἱ λοιποὶ, ἐγὼ πρῶτος, καὶ ἐγὼ ἔσχατος. Ο. ἐγώ εἰμι πρῶτος, καὶ ἐγώ εἰμι εἰς τὸν αἰῶνα.

1. *Ebr. Vulg.* de aquis Juda. *LXX.* ex ※ *Th.* aqua: Juda.

4. *H.* ex scientia mea. *S. Th.* eo quod sciam. *LXX.* scio. *Vul. scivi enim.*

6. *H. A. Th.* audire feci te nova. *LXX. Vul.* audita feci tibi nova.

7. *Heb.* ※ *A. S. Th. Vulg.* & non audisti ea. *LXX.* & non prioribus diebus audisti ea.

12. *Heb. S.* vocatus meus. *A.* vocate mi. *LXX. Vulg.* quem ego voco.

Heb. ego primus, etiam ego novissimus. *Reliqui, Vulg.* ego primus, & ego novissimus. *LXX.* ego sum primus, & ego sum in sæculum.

שמים 13. A. Σ. Θ. πὰ οὐρανία. O. ὁ οὐρανός.
אני ※ A. Σ. Θ. ἐγώ. In O. vacat.

14. מי בהם הגיד את־אלה יהוה אהבו יעשה חפצו A. τὶς ἐν αἰδεήποις ἀπήγγελε ταῦτα, κύριος ἠγάπηκεν αὐτόν..... Σ. τὶς αὐτῷ ἀπήγγελε ταῦτα, ὃν ὁ κύριος ἠγάπησε, ποιήσῃ τὸ θέλημα αὐτοῦ. O. τὶς αὐτοῖς ἀπήγγελε ταῦτα; ἀγαπῶν σε ἐποίησα τὸ θέλημά σου.

19. כמעותיו O. ὡς οἱ κόγχοι αὐτῆς. O. ὡς ὁ χοῦς τ̃ γ̃ς.

13. *Heb. A. S. Th. Vulg.* cœlos. *LXX.* cœlum. *Heb.* ※ *A. S. Th. Vulg.* ego. *In LXX. vacat.*

14. *Hebr.* Quis inter eos annuntiavit ista? Dominus dilexit eum, faciet voluntatem ejus. *A.* Quis in hominibus annuntiavit hæc? Dominus dilexit eum. *S.* Quis ei annuntiavit hæc? quem Dominus dilexit, faciet voluntatem ejus. *LXX.* Quis ipsis annuntiavit hæc? diligens te, feci voluntatem tuam. *Vul. Quis de eis annuntiavit hæc? Dominus dilexit eum, faciet voluntatem suam.*

19. *Hebr.* sicut viscera ejus. *Tres Int.* sicut milia ejus. *LXX.* sicut pulvis terræ. *Vul. ut lapilli ejus.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XLVIII. Hesaïæ.

v. 1. ※ Θ. ὑδάτος. Curterius ex Mſ. Jeſ.
v. 4. ※ Σ. Θ. ἐγὼ τὸ γνάθοί μου. Sic Mſ. Jeſ. Curterius μου omiſit.
v. 6. A. Θ. ἀκούτισά σε καινά. Curterius ex Mſ. Jeſ.
v. 7. ※ οἱ Γ. ἢ ἀπ. Idem.
v. 12. A. κλητέ μου &c. Curterius.
Ibid. οἱ λοιποὶ, ἐγὼ ὁ πρῶτος &c. Idem.
v. 13. A. Σ. Θ. τὰς ἀρετάς. Idem.
Ibid. ※ οἱ Γ. ἐγώ. Curterius ex Mſ. Jeſ.
v. 14. A. τὶς ἐν ἀνθρώποις &c. Sic unus Regius ex Apollinario, & Procopius.
v. 19. οἱ Γ. ὡς οἱ κόγχοι αὐτῆς. Curterius. *Sicut milia ejus*; ſive arenæ minutæ, partes ſicut milium tenues.

HESAIÆ CAP. XLIX.

1. שמעו אים אלי והקשיבו לאמים מרחוק Σ. ἀκούσατέ μου νῆσοι καὶ ἀκροάσασθε ἔθνη μακρόθεν. O. ἀκούσατέ μου νῆσοι, καὶ προσέχετε ἔθνη, ἕως χρόνου πολλοῦ.

5. וישראל לא יאסף A. : . : : .
Σ. Θ. . . . . .
O. καὶ Ισραὴλ συναχθήσομαι.

לי עבד 6. Οἱ λοιποὶ, δοῦλόν μου. O. παῖδά μου.

ונתתיך לאור גוים Οἱ λοιποὶ, καὶ πήξω σε εἰς φῶς ἐθνῶν. O. εἰς φῶς ἐθνῶν.

7. לבזה־נפש למתעב גוי לעבד משלים Οἱ λοιποὶ, ἐξουθενημένον. O. τὸν φαυλίζοντα τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, τὸν βδελυσσόμενον ἔθνη τοῖς ἐθνῶν, τοῖς δούλοις τοῖς ἀρχόντων. Θ. . . . . τὸν δοῦλον τοῖς ἀρχόντων.

ובחרך Σ. ὃς ἐξελέξατό σε. O. καὶ ἐξελεξάμην σε.

לברית 8. Οἱ λοιποὶ, εἰς συνθήκην. O. εἰς διαθήκην.

להקים ארץ להנחיל נחלות שממות Σ. διεγεῖραι τὴν γῆν, καὶ κληρονομῆσαι κληρονομίας ἠφανισμένας. O. τὸ κατασῆσαι τὴν γῆν, καὶ κληρονομῆσαι κληρονομίας ἐρήμους. ※ A. Σ. Θ. ἠφανισμένας.

1. *Hebr.* Audite insulæ ad me, & attendite populi de longe. *S.* Audite me insulæ, & auscultate populi procul. *LXX.* Audite me insulæ, & attendite gentes, per multum tempus. *Vul. Audite insulæ, & attendite populi de longe.*

5. *Hebr. S. Th. Vul.* & Israel non congregabitur. *A.* & Israel ei congregabitur. *LXX.* & Israel. Congregabor.

6. *Heb.* mihi servum. *Reliqui*, seruum meum. *LXX.* puerum meum. *Vulg. mihi servus.*

Hebr. & dedi te in lucem gentium. *Reliqui*, & posui te in lucem gentium. *LXX.* in lucem gentium. *Vul. ecce dedi te in lucem gentium.*

7. *Hebr.* ad contemptum animæ, ad abominatam gentem, ad servum dominorum. *Reliqui*, despectum. *LXX.* eum qui despicit animam suam, qui abominationi est gentibus, servis principum. *Th.* ei qui despicit animam, qui abominationi est genti, qui servus est principum. *Vul. ad contemptibilem animam, ad abominatam gentem, ad servum dominorum.*

Heb. & elegit te. *S. Vul.* qui elegit te. *LXX.* & elegi te.

8. *Heb. Reliqui, Vul.* in fœdus. *LXX.* in testamentum.

Heb. ad suscitandum terram, ad hæreditare faciendum hæreditates desolatas. *S.* ut suscitares terram, & divideres hæreditates dissipatas. *LXX.* ut constitueres terram, & divideres hæreditates desertas. ※ *A. S. Th.* dissipatas. *Vulg. ut suscitares terram, & possideres hæreditates dissipatas.*

יצמאו 10. A. ὁμοίως τοῖς O. διψάσουσιν. Σ. Θ. διψήσουσιν.

סנים 12. A. Σ. Θ. σινείμ. O. περσῶν.

וגילי ארץ 13. A. ἀγαλλίω γῆ. Σ. Θ. ὑφροσύνη γῆ. O. ἀγαλλιάσθω ἡ γῆ.

ופצחו הרים רנה A. κελαδήσατε ὄρη ᾄσεσιν. Σ. ἱλαρύσηται ὄρη ὕπνῳ πᾶσιν. O. ῥηξάτωσαν τὰ ὄρη ὑφροσύνην.

מרחם 15. Σ. ὥστε μὴ οἰκτίρησαι. O. τοῦ μὴ ἐλεῆσαι. Θ. τοῦ μὴ οἰκτίραι.

חקתיך חן על־כפים 16. A. ἰδοὺ ὅτι τοῖς παρσῶν ἀκρίβωσά σε. Σ. . . . . ἐτυπωσά σε. O. ἰδοὺ ὅτι ταῖς χερσί μου ἐζωγράφησά σου τὰ τείχη. Θ. . . . . διεχάραξά σε.

ושורתיך נגלה 21. In O. vacat. ※ Θ. πάροικος καὶ ἐγκεκλεισμένη.

בחצן 22. Οἱ λοιποὶ, ἐν ἀγκάλαις. O. ἐν κόλποις.

ושרותיהם מינקותיך 23. Σ. αἱ ἄρχουσαι αὐτῆς γαλουχήσουσί σε. O. αἱ δὲ ἄρχουσαι αὐτῆς ἔσονταί σου.

לא־יבשו קוי A. O. Θ. οὐ μὴ αἰσχυνθήσονται οἱ ὑπομένοντές με. Σ. καὶ οὐκ αἰσχυνθήσονται οἱ προσδεκῶντές με.

היקח מגבור טלקוח ואם־שבי צדיק ימלט 24. A. Θ. . . . . οὐ ὁ αἰχμαλωτίζων δίκαιος σωθήσεται. Σ. μὴ ληφθήσεται παρὰ δυνατοῦ λῆψις, ἢ αἰχμαλωσία δικαίου ῥυσθήσεται; O. μὴ λήψεταί τις παρὰ γίγαντος σκῦλα; ἢ ἐὰν αἰχμαλωτισθῇ τις ἀδίκως, σωθήσεται.

כי כה אמר 25. ※ A. Σ. O. Θ. ὅτι : οὕτω λέγει.

גם־שבי גבור יקח וטלקוח עריץ ימלט Σ. . . . . O. ἐὰν τις αἰχμαλωτισθῇ γίγαντα, λήψεται σκῦλα, λῃσάμενον δὲ παρὰ ἰσχύοντος σωθήσεται.

10. *Hebr. A. S. LXX. Th. Vul.* sitient.

12. *Hebr. A. S. Th.* Sinim. *LXX.* Perſarum. *Vul. Auſtrali.*

13. *Hebr. A. Vulg.* & exulta terra. *S. Th.* lætare terra. *LXX.* exultet terra.

Hebr. conclamate montes exultatione. *A.* modulamini montes laudem. *S.* exhilarabuntur montes in omnibus. *LXX.* erumpant montes lætitiam. *Vulg. jubilate montes laudem.*

15. *Heb.* a miſerendo. *S.* ita ut non ſit miſeratio. *Th.* ut non ſit miſeratio. *LXX. Vulg.* ut non miſereatur.

16. *Heb.* Ecce ſuper volis exaravi te. *A.* Ecce in volis accurate concinnavi te. *S.*..... firmavi te. *LXX.* Ecce ſuper manus meas depinxi muros tuos. *Th.*..... delineavi te. *Vul. Ecce in manibus meis deſcripſi te.*

21. *Hebr.* demigrans & recedens. *In LXX.* vacat. ※ *Th.* peregrina & incluſa. *Vul. tranſmigrata & captiva.*

22. *Hebr. LXX.* in ſinu. *Reliqui, Vul.* in ulnis.

23. *Hebr.* & dominæ eorum lactatrices tuæ. *S.* & principes feminæ eorum lactabunt te. *LXX.* & principes feminæ eorum nutrices tuæ. *Vul. & regina nutrices tuæ.*

Hebr. non pudore afficientur expectantes me. *A. LXX. Th.* & non confundentur qui ſuſtinent me. *S.* & non confundentur qui expectant me. *Vulg. non confundentur qui expectant eum.*

24. *Heb.* Numquid tolletur a forti captura, & an captivitas juſti evadet? *A. Th.*..... & qui captivum abducit juſtum, ſalvabitur. *S.* Num capietur a potenti captura, aut captivitas juſti conſervabitur? *LXX.* Num accipiet quis a gigante ſpolia, & ſi captivum duxerit quis inique, ſalvabitur? *Vulg. Numquid tolletur a forti præda? aut quod captum fuerit a robuſto, ſalvum eſſe poterit?*

25. *Hebr.* ※ *A. S. LXX. Th.* quia ſic dicit. *Vul. quia hæc dicit.*

Heb. etiam captivitas fortis tolletur, & captura violenti evadet. *S.* ſed & captivitas fortis auferetur, & rapina horribilis ſalva erit. *LXX.* ſi quis captivaverit gigantem, accipiet ſpolia: qui autem accipit a forti ſalvabitur. *Vulg. Equidem & captivitas a forti tolletur: & quod ablatum fuerit a robuſto, ſalvabitur.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XLIX. Heſaïæ.

v. 1. Σ. ἀκούσατέ μου &c. Euſebius in Heſaïam, & Regius unus.

v. 5. Hieronymus ait Theodotionem & Symmachum ſuæ interpretationi congruere. Et poſtea: *De Aquila autem non miror, quod homo eruditiſſimus linguæ Hebraïcæ, & verbum de verbo exprimens, in hoc loco aut ſimularit imperitiam, aut Phariſæorum perverſa interpretatione deceptus ſit, qui interpretari voluit, & Iſrael ei congregabitur, hoc eſt, Deo: cum verbum Hebraicum* LO *in hoc loco non ſcribatur per* LAMED & VAU; *quod ſi eſſet, ſignificaret* ei, *vel* illi: *ſed per* LAMED & ALEPH, *quod propriè*, non, *ſonat.* Hæc Hieronymus. Verum, ut recte annotavit Druſius, hæc interpretationum varietas ex varietate lectionum prodiit: nam alia Exemplaria לא alia לו habebant. Hanc vero poſtremam lectionem ſequutus eſt Jonathan Chaldæus Paraphraſta. Utramque agnoſcit R. David. Maſſoretæ quoque לו קרי ad marginem notarunt.

v. 6. οὐ λειτ. ἀμῶλόν μου. Procopius.

Ibid. οὐ λειτ. ἐγὼ τίθημαί σε &c. Idem.

v. 7. Theodoretus, τὸν φαυλίζοντα ἐξηστημένον οὐ λειτ. ἡμωλωμένον. Hieronymus vero ait: *Theodotio tranſtulit, ei qui deſpicit animam, qui abominationi eſt genti, qui ſervus eſt principum: quod manifeſte Chriſti perſonæ convenit. Ipſe enim bonus paſtor poſuit animam ſuam pro ovibus ſuis, & contemſit eam, qui abomina-*

tionis

tioni eſt genti Judæorum, cui ter per ſingulos dies ſub nomine Nazarenorum maledicunt in ſynagogis ſuis: qui ſervus fuit principum, & tam humilis ut ſtaret ante Annam & Caiphan, crucifigendus Pilato & Herodi mitteretur. Cui interpretationi Aquila conſentit, & ex parte LXX. licet in eo mutaverint ſenſum, & extenuaverint, quod (ſic Mſ.) *pro* gente, gentes, *& pro* ſervo, ſervos *interpretati ſunt.* In Edit. Rom. habetur, Θ. τὸν δῆλον τῶν ἑβδομήκοντα. Illud autem, ἐξεβεπαιδεύθη, non videtur eſſe Theodotionis, etiamſi Reliquorum eſſe dicatur. Nam ut ſæpe diximus, vox οἱ λοιποὶ, non reliquos omnes ſemper complectitur.

Ibid. Σ. ἐκ ἐξολέθρου &c. Idem, & Euſebius.

v. 8. Theodoretus, διὰ δίκης λαὸν, συνήθειαν οἱ λοιποὶ ἑρμηνεύσαν.

Ibid. Σ. ἀντιβήσομαι &c. Procopius. Ibid. Curterius ex Mſ. Jeſ. ※ οἱ Γ. ἐφεστηκότας.

v. 10. A. ὁμοίως τοῖς Ο. διδάσκων. Σ. Θ. διδάσκων.

v. 12. Hieron. *Pro* Auſtrali plaga, *in Hebræo legitur* SINIM, *quod LXX.* Perſarum, *interpretati ſunt. Cæteri ut in Hebræo legitur, expreſſerunt* SINIM.

v. 13. A. ἀγαλλιᾶ &c. Curterius ex Mſ. Jeſ.

Ibid. A. καλαδήσατε &c. Procopius.

v. 15. Σ. ὅτε μὰ &c. Curterius ex Mſ. Jeſ.

v. 16. A. ἵνα &c. Procopius.

v. 21. ※ Θ. πάροικος ἢ ἐγκαλουμένη. Curterius ex Mſ. Jeſ.

v. 22. οἱ λοιπ. ἐν ἀγκάλαις. Procopius.

v. 23. Σ. ἐν ἀρχαῖς &c. Regius unus, Euſebius & Druſius.

Ibid. A. O. Θ. ἐν οἷς ἐν ἀρχαῖς ἔσονται &c. Ex Curterio.

v. 24. A. Θ. ἢ ὁ αἰχμαλωτίζων &c. Curterius.

v. 25. ※ οἱ Γ. ὅτι. Idem.

Ibid. Symm. *ſed & captivitas fortis* &c. Sic Hieronymus Symmachi lectionem Latine adtulit.

HESAIÆ CAP. L.

א זה ספר 1. A. O. Θ. ποῖον τοῦτο βιβλίον. Σ. O. ἄλλως, ποῖον ὃ βιβλίον.

כנושי אשר O. τοκογλύφοις. ※ Θ. τῶν τοκογλυφούντων με, φησί.

לו ※ Θ. αὐτῷ.

ברוץ באתי 2. A. Σ. διότι ἦλθον. O. Θ. τί ὅτι ἦλθον,

Σ. הן בגערתי אחריב ים אשים נהרות מדבר ἰδοὺ τῇ ὑπερπαικῇ μου ἐξήρανα θαλάσσαν, ἐποίησα τοὺς ποταμοὺς ἔρημον. O. ἰδοὺ τῇ ἐλεγμῷ (al. τῇ ἀπειλῇ) μου ἐξερημῶ τὴν θάλασσαν, καὶ θήσω ποταμοὺς ἐρήμους.

נתן לי לשון 4. Σ. ἔδωκέ μοι γλῶσσαν, (al. γλῶσσάν μου.) O. δίδωσί μοι γλῶσσάν μου.

לדעת לעות A. τῇ γλώσσῃ τῆς ὑποστάσεως. Σ. τῇ γλώσσῃ ὁμιλίαν. O. τῇ γλώσσῃ νίκης ἐν ἔπεσι.

בבקר יעיר לי אזן לשמע A. ἐν πρωΐ ἐξεγερεῖ μοι ὦτον τοῦ ἀκούειν. O. (ἔθηκέ μοι) πρωΐ, προσέθηκέ μοι ὦτον ἀκούειν.

לי יעזר 9. A. Σ. Θ. βοηθεῖ μοι, O. βοηθός μου.

יאכלם עש A. βρωτήρ. . . . . Σ. βίρρις κατα-φάγεται. O. σὴς καταφάγεται ὑμᾶς. Θ. σὴς κατα-φάγεται.

למעצבה תשכבון 11. A. Εἰς ἀφροσύνην. . . . . Σ. ἐν ἐδώδῃ κοιμηθήσεσθε. O. ἐν λύπῃ κοιμηθήσεσθε.

1. HEb. Ubi iſte liber? *A. LXX. Th.* Qualis hic liber? *S. LXX.* Qualis eſt liber? *Vulg. Quis eſt hic liber?*

Heb. ex fœneratoribus meis, cui. *LXX.* creditori. ※ *Th.* exactorum meorum, cui. *Vulg. creditor meus, cui.*

Hebr. ※ *Th.* ei.

2. *Heb.* cur veni. *A. S. Vul.* quia veni. *LXX. Th.* quid quod veni.

Heb. Ecce in increpatione mea ſiccare faciam mare: ponam flumina deſertum. *S.* Ecce increpatione mea exſiccavi mare: feci flumina deſertum. *LXX.* Ecce increpatione (*al.* comminatione) mea deſertum faciam mare, & ponam flumina deſerta. *Vulg. Ecce in increpatione mea deſertum faciam mare, & ponam flumina in ſiccum.*

4. *Heb. Vul.* dedit mihi linguam. *S.* poſuit mihi cognitionem. *al.* linguam. *LXX.* dat mihi linguam.

Hebr. ad ſciendum loqui opportune. *A.* ad ſciendum fulcire. *S.* ad ſciendum colloquium. *LXX.* ad ſciendum, quando oporteat loqui. *Vulg. ut ſciam ſuſtentare.*

Hebr. A. in mane excitabit mihi aurem ad audiendum. *LXX.* poſuit mihi mane: addidit mihi aurem ad audiendum. *Vulg. mane erigit mihi aurem ut audiam.*

9. *Heb. LXX.* auxiliabitur mihi. *A. S. Th.* auxiliatur mihi. *Vulg. auxiliator meus.*

Hebr. Vul. tinea comedet eos. *A.* tinea, *ſeu* vermis . . . . . *S.* rubigo comedit. *LXX.* tinea comedit vos. *Th.* tinea comedit.

11. *Heb.* in dolore jacebitis. *A.* in labore. . . . *S.* in dolore cubabitis. *LXX.* in mœrore dormietis. *Vul. in doloribus dormietis.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. L. Heſaïæ.

v. 1. Curterius ex Mſ. Jeſ. Σ. πεῖον τὸ βεβλίον. A. Θ. ἐμεῖον τοῖς O. πεῖον τοῦ βεβλίον. Et vere in textu πεῖ O. Mſ. Jeſ. legitur, πεῖον τοῦ βεβλίον. In Editione autem Romana, πεῖον τὸ βεβλίον.

Ibid. ※ τὸν ἀφανισθέντων μο, ℵ. Curter. ex Mſ. Jeſ.

Ibid. ※ Θ. αὐτοῦ. Idem. Nimirum hæc vox ex Theodotione in LXX. Editionem Hexaplarem inducta fuerat, quia eſt in Hebræo.

v. 2. οἱ O. διότι ἤλθον. A. Σ. ἐμεῖος τοῖς O. Θ. τί ὅτι ἤλθον. Mſ. Jeſ. Lectio autem Theodotionis in Edit. πεῖ O. Romana habetur. Vulgatus Interpres Aquilam & Symmachum ſecutus, vertit, *quia veni.*

Ibid. Σ. ἐπὶ τῇ ἐντετμήσθαι &c. Procopius. LXX. vero in textu Mſ. Jeſ. habent, ἐπὶ τῇ ἀπωλείᾳ.

v. 4. Σ. ἴθνεσί μου γνῶσιν. Sic Procopius, haud dubie pro, ἴθνεσί μοι γλῶσσαν.

Ibid. A. τῇ γνώσῃ &c. Curterius ex Mſ. Jeſ.

Ibid. A. ἐν αρωῖ &c. Procopius.

v. 9. A. Σ. Θ. βουλῇ μοι. Curterius ex Mſ. Jeſ.

Ibid. A. βουτῇ..... Procopius. Symmachi vero & Theodotionis lectiones exhibet Curterius ex Mſ. Jeſ. Hieronymus autem: *Pruinea, in præſenti loco, Symmachus* rubiginem, *Aquila* vermem *interpretati ſunt.* Curterius autem ſic habet. Σ. αἱρὶς καταφάγεται. Θ. ἐμεῖς τὸ O. lege ἐμεῖος τοῖς O. Theodotio igitur ut LXX. habuit εἰς καταφάγεται: an item habuerit ἐμᾶς, incertum. Si legerit ut hodie legitur אכלם εἰς καταφάγεται αὐτοὺς haud dubie verterit.

v. 11. A. αἱς ἐξεπύησεν. Procopius. Σ. ἐν βδωῖ &c. Euſebius in Heſaïam.

HESAIÆ CAP. LI.

חצבתם 1. O. ὧν ἐλατομήσατε. Θ. ὅς ἧς ἐλατομήθητε.

ואל־מקבת בור נקרתם A. πρὸς ἐκκοπὴν τοῦ λάκκου, ὅθεν ἐξεκόπητε. Σ. εἰς τὸ τρυμαλιὰν τοῦ λάκκου, ὅθεν ἐξεκόπητε. O. καὶ εἰς τὸ βόθυνον τοῦ λάκκου, ὃν ὠρύξατε. Θ. καὶ εἰς τὸ ὀπὴν τοῦ λάκκου, ὅθεν ἐξεκόπητε.

ולאמי 4. [Σ. καὶ ὁ ἔθνος μου. Θ. καὶ ὁ γένος μου.] O. καὶ οἱ βασιλῆς.

ונמלחו 6. A. ἀλισθήσονται. Σ. ἁλίσουσιν. O. ἐξερεωθῇ.

עורי עורי לבשי־עז זרוע יהוה עורי כימי קדמנית 9. Οἱ λοιποὶ, ἔξεγείρου, ἔξεγείρου, ἔνδυσαι κράτος, βραχίων κυρίου. O. ἔξεγείρου ἔξεγείρου Ιερουσαλήμ, καὶ ἔνδυσαι τὴν ἰσχὺν τοῦ βραχίονός σου.

הלוא את־הוא הבחצבת רהב מחוללת תנין 10. Ἄλλος, οὐ σὺ εἶ ἡ καταπίφασα ἀλαζόνας, καταστρώσασα δράκοντα. In O. vacat. Θ. οὐ σὺ εἶ ※ ἡ ἐλατομήσασα πλάτος, διαλύσασα δράκοντα.

והוא 12. Οἱ λοιποὶ; αὐτός. In O. vacat.

מי את A. τίς σύ; Σ. τίς εἶ; O. Θ. τίς οὖσα.

מהר צעה להפתח ולא־יכות לשחת ולא יחסר לחמו 14. Σ. . . . . ※ Θ. καὶ οὐ θανατωθῇ εἰς διαφθοράν, καὶ οὐ μὴ ὑστερήσῃ ὁ ἄρτος αὐτοῦ.

ואשם דברי בפיך ובצל ידי כסיתיך לנטע 16. שמים וליסד ארץ ולאמר לציון עמי אתה A. . . . . καὶ τῷ εἰπεῖν τῇ Σιὼν, λαός μου.

1. HEb. excisi estis. LXX. quam excidistis. Th. ex qua excisi estis. *Vulg. unde excisi estis.*

Heb. & ad perforationem cisternæ eruti estis. *A.* ad excisionem laci, unde excisi estis. *S.* in foramen laci, unde excisi estis. *LXX.* & in foveam laci, quam fodistis. *Th.* & in foramen laci, unde excisi estis. *Vul. & ad cavernam laci, de qua præcisi estis.*

4. *H.* & populus meus. *S.* & gens mea. *LXX.* & reges. *Th.* & genus meum. *Vul. & tribus mea.*

6. *H.* consumpti sunt. *A.* comminuti sunt. *S.* in salis modum conterentur. *LXX.* firmatum est. *Vul. liquescent.*

9. *H.* Suscita te, suscita te, indue fortitudinem, brachium Domini. *Reliqui, Vulg.* Consurge, consurge, induere fortitudinem, brachium Domini. *LXX.* Exurge, exurge, Jerusalem, & induere fortitudine brachii tui.

10. *H.* Nonne tu ipsum excidens superbum, vulnerans draconem? *Alius,* Nonne tu es quæ amputas arrogantiam, quæ sternis draconem? *In LXX. vacat. Th.* Nonne tu es quæ incidis latitudinem, quæ dissolvis draconem? *Vul Numquid non tu percussisti superbum, vulnerasti draconem?*

12. *H. Reliqui, Vul.* ipse. *In LXX. vacat.*

H. A. Quæ tu? *S.* Quæ es? *LXX. Th.* Quæ cum esses. *Vulg. Quis tu?*

14. *H.* festinavit demigrans solvi, & non morietur in fovea, nec deficiet panis ejus. *S.* cito infernus aperietur, & non morietur in corruptionem. *Th.*..... & non occidet in corruptionem, neque deficiet panis ejus. *Vul. cito veniet gradiens ad aperiendum, & non interficiet usque ad internecionem, nec deficiet panis ejus.*

H. & posui verba mea in ore tuo, & in umbra manûs meæ protexi te ad plantandum cœlos, & ad fundandum terram, & ad dicendum ad Sion: Populus meus tu. *A. Vul.* Posui

Σ. . . . . .

. . . . . .

καὶ εἰς ὃ εἶπεν τῇ Σιὼν, λαός μου εἶ. Ο. θήσω τοὺς λόγους μου εἰς τὸ στόμα σου, καὶ ὑπὸ τὴν σκιὰν τῆς χειρός μου σκεπάσω σε, ὃς ἐν ἔστησα τὸν οὐρανὸν, καὶ ἐθεμελίωσα τὴν γῆν, καὶ εἶπα Σιὼν, λαός μου εἶ σύ.

17. את־כוס חמתו שתית עם התרעלה קבעת כום התרעלה Σ. ὃ ποτήριον θυμοῦ αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν τῆς σπαραγμοῦ, καὶ ἐξεπάτησας. Α. Θ. ἐξεσπάτησας. Ο. ὃ ποτήριον τοῦ θυμοῦ αὐτοῦ, ὃ ποτήριον γὰρ τῆς πλώσεως, ὃ κίνδυ τοῦ θυμοῦ ἐξέπιες, καὶ ἐξεκένωσας.

התרעלה Σ. σπαραγμοῦ. Ο. τοῦ θυμοῦ. Θ. . . .

18. אין מנהל לה Σ. καὶ οὐκ ἔστιν ὁ παρηγορῶν αὐτῇ. Ο. καὶ οὐκ ἦν ὁ συγκαλῶν σε.

20. בניך עלפו שכבו בראש כל־חוצות כתוא מכמר Σ. οἱ υἱοί σου ἐπορεύθησαν ἀριθμοὶ ἐπ' ἀρχῆς πάντων ἀμφιβλήστρων, ὡς ὄρυξ ὁ ἀμφιβλήστρων. Α. ὡς ὄρυξ ἠμφιβληστρωμένος. Θ. ὡς ὄρυξ συνειλημμένος. Ο. οἱ υἱοί σου οἱ ἀπορυῶντες, οἱ καθεύδοντες ἐπ' ἄκρᾳ πάσης ὁδοῦ ὡς στρουθίον ἠμφιεσμένον. . . . .

21. שמעי־נא זאת Ο. ἄκουε. ※ Σ. Θ. πάλιν.

22. ירב עמו Σ. ἐκδικήσει τὸν λαὸν αὐτοῦ. Ο. ὁ κρίνων τὸν λαὸν αὐτοῦ.

23. נפש A. σῶμά σου. Σ. τὸν νῶτον σου. Ο. Θ. τὰ μέσα σου. Ο. ἄλλως, τὰ μεταφρενά σου.

verba mea in ore tuo, & in umbra manûs meæ protexi te, ut plantes cœlos, & fundes terram, & dicas ad Sion: Populus meus es tu. *S.* Ponam verba mea in orĕ tuo, & in umbra manus meæ protegam te, in qua plantavi cœlum & fundavi terram, & ut dicam Sion: Populus meus es. *LXX.* Ponam verba mea in os tuum, & ſub umbra manûs meæ protegam te, in qua ſtatui cœlum, & fundavi terram, & dicet Sion, Populus meus es tu.

17. *H.* calicem furoris ejus, fæcem calicis mortiferi veneni bibiſti, expreſſiſti. *S.* calicem furoris ejus, craterem lacerationis, & exſorbuiſti. *A. Th.* exſorbuiſti. *LXX.* calicem furoris ejus, calicem enim ruinæ, condy furoris ebibiſti & evacuaſti. *Vul. calicem iræ ejus: uſque ad fundum calicis ſoporis bibiſti, & potaſti uſque ad fæces.*

H. mortiferi veneni. *S.* lacerationis. *LXX.* furoris. *Th.* commotionis. *Vul. ſoporis.*

18. *H.* non ductor ei. *S.* & non eſt qui conſoletur eam. *LXX.* & non erat qui conſolaretur te. *Vul. Non eſt qui ſuſtentet eam.*

20. *H.* filii tui defecerunt, jacuerunt in capite omnium platearum, ut bos ſylveſtris retis. *S.* filii tui ierunt ducti in principio omnium retiaculorum, ut oryx in retiaculo. *A.* ſicut oryx irretitus. *Th.* ſicut oryx comprehenſus. *LXX.* filii tui indigentes, dormientes, in capite omnis viæ, ſicut beta ſemicocta. *Vulg. filii tui projecti ſunt, dormierunt in capite omnium viarum, ſicut oryx illaqueatus.*

21. *H.* audi quæſo hoc. *LXX.* audi. ※ *S. Th.* hoc. *Vulg. audi hoc.*

22. *H.* litigabit populo ſuo. *S.* decertabit pro populo ſuo. *LXX.* qui judicat populum ſuum. *Vulg. qui pugnabit pro populo ſuo.*

23. *H. A. Vulg.* corpus tuum. *S.* tergum tuum. *LXX. Th.* media tua. *LXX. aliter*, terga tua.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. LI. Heſaiæ.

v. 1. Θ. ἐξ ἧς ἐλατομήθητε. Curterius ex Mſ. Jeſ. ſeu Marchaliano.

Ibid. Α. σφῆς ἐλατομὴ &c. Ex Procopio, itemque ex Curterio, qui hanc notam Codicis Jeſ. exhibet, Θ. ἐξ ἧς ἐλατομήθητε ἐξ εἰς τὸν ὀπὸν τῆς λάκκου, ὅθεν ἐξεκόπητε. Α. Σ. ἰμοῖος τὰ τύτων ἐχόμενα. Quo ſignificatur Aquilam & Symmachum in poſtremis verbis cum Theodotione convenire.

v. 4. S. & *gens mea.* Th. & *genus meum.* Hieronymus.

v. 6. Α. ἐλατήσεται. Σ. ἀλεύσεται. Sic ex Mſſ. reſtituendum putamus. Locus enim Hieronymi, unde has lectiones mutuamur, in Editis omnino vitiatus eſt, ſicque habet: *Et in Hebraico dicitur:* Cœli ſicut fumus liqueſcent; *ſive juxta Aquilam & Symmachum*, comminuentur, in nihili & in ſalis modum conterentur; *& evaneſcent: quorum prior dixit*, μειωθήσονται: *alter*, ἀλισθήσονται, *quod a comminutione & deliquio ſalis ἁλυμελογίαν trahere manifeſtum eſt.* Voces illas, μειωθήσονται, & ἀλισθήσονται, ex Latinis Hieronymi divinando fecit Eraſmus, ex quo in poſteriores Editiones manarunt. Priorem autem inauſpicato poſuit, μειωθήσονται: quid enim affinitatis habeat cum voce *comminuere*, & in minutas partes ſolvere? Codices igitur Manuſcriptos adiimus, quorum noſter Sangermanenſis 800. ſaltem annorum ſic habet: *Sive juxta Aquilam & Sym.* comminuentur, in nihili & in ſalis modum conterentur *& evaneſcent: quorum prior dixit* NNCCN CAN (*in marg.* neanſan), *alter* ANCOTCIN (ſic) *quod a comminutione & deliquio ſalis* ΘΤΕΙΜΕΛΟΓΙΑΝ (ſic) *trahere manifeſtum eſt.* Codex Reg. 3756. *quorum prior dixit* NNENCAN, *alter* ANCOTCIN. Codex autem Regius 3756: *quorum prior dixit* NECHCAN, *alter* ANCOTCIN. Hi vero Codices longe minoris vetuſtatis ſunt, quam noſter Sangermanenſis. Eraſmus qui, ac ſi *comminuere* idem eſſet atque *minuere*, μειωθήσονται poſuit; Latina Hieronymi ſequutus, vocem illam in futuro exprimendam cenſuit, quia Hieronymus ait, liqueſcent, *ſive juxta Aquilam & Symmachum*, comminuentur, &c. Non advertens Hieronymum, cum veterum Interpretum lectionibus utitur, ſæpe caſus in nominibus, & tempora in verbis mutare, ut ad ſeriem ſuam quadrent, quod jam ſæpe vidimus. Hic autem ex Manuſcriptis omnibus comprobatur lectionem Aquilæ in HCAN terminatam fuiſſe, atque adeo

in aoristo jacere : legendumque ἀλεῖψεται non dubito ; nam hæc vox *commuti fiunt* significat ex ἀλέω ; estque Aquilæ & Symmacho in usu, ut infra videas in Lexico Græco ; & alioquin vocem præteriti יחמו Aquila scrupulosus Interpres per præteritum haud dubie expressérit. Lectionem vero Symmachi esse ἀλίψουσι, non est quod dubitemus : nam vox ἀπεσοτάγη nonnisi ex ἀλιφεῖσα fieri potuit ; siquidem mutatione τῦ Λ in N nihil frequentius, ubi præsertim unciali charactere scribitur, ut tempore Hieronymi in usu erat. Nec quempiam moveat, quod hic videatur passiva significatio desiderari : siquidem perinde potest hic activè tota sententia exprimi : *Cœli sicut fumus salis morem imitabuntur* ; videlicet in minutissimas sese partes diffundentes.

v. 9. ὦ λοιπ. ἐξηείρου &c. Ἡ παράδοσις, Ἰερουσαλήμ, ὡς (l. ὅτε) ἐν τῇ ἐξοδίᾳ ἀπεγράφητε, ἅτε ἐν τοῖς λοιποῖς ἁμαρτωλοῖς φέρεται· ἀλλὰ πάντες οὗτοι ἐξέλιπαν, ἐξηείρου &c. Ex Eusebio & ex Mss. quibusdam : quo significatur illud, Ἰερουσαλήμ, nec in Hebræo, nec apud reliquos Interpretes haberi.

v. 10. οὐ σὺ αἵ &c. Ex Curterio, qui Theodotionis interpretationem præmillo asteriscо adfert.

v. 12. Curterius ex Ms. Marchal. Π. αὐτός.

Ibid. Curter. ex eodem Ms. Α. τίς σύ. Σ. τίς εἶ. ᾗ Ο. τίς ὦσα. Θ. ὅμως τι Ο. lege ὁμοίως τοῖς Ο.

v. 14 Hieronymus versionem Symmachi Latine adfert ; Dr. sius Theodotionis Græce. Addit Hieronymus illud, *& non deficiet panis ejus*, de Theodotionis Editione additum esse. Hæc vero desunt in Edit. Romana.

v. 16. Hieronymus : *Juxta Hebraïcum & Aquilam vertimus*, Posui verba mea &c. Græca mutila Aquilæ & Symmachi adfert Curterius ex Ms. Marchaliano.

v. 17. Σ. τὸ πατάξαν &c. Procopius, ex quo corrigas Hieronymi Editiones, ubi legitur : *Jubetur de ebrietate consurgere, eo quod biberit, & vacuefecerit, & potaverit eum usque ad fæces, quod Tres uno indicavêre sermone*, ἐξισρόπλας. Ibi illud, ἐξισρόπλας, haud dubie mendose positum est pro ἐξισραγγίας, quæ vox frequens est apud Interpretes, & Procopii lectione firmatur. Ms. vero noster Latinus antiquissimus habet ἐξισρόπλας, corruptum ab ἐξισράγγιας, quod nemo inficietur. Idem Hieronymus ait, Symm. & Theodotionem vertisse, *calicem . . . . . laceralionis & commotionis.* Verisimile est Hieronymum ideo non attulisse Aquilæ interpretationem, quia ipsum sequitur : hic enim mos illi. Vertit Hieronymus, *soporis.* Habuerit ergo Aquila, καρώσεως, quod certum videtur : nam vocem תרעלה sic vertit Ps. 59. 5. Bis ait Hieronymus Symmachum pro *condy* vertisse *craterem.*

v. 20. Σ. οἱ υἱοί σου &c. Sic ex Eusebio, Procopio & Curterio, qui postremus habet, Α. Σ. Θ. ὡς ὄρυξ. Hieronymus : *Pro* beta semicocta, *reliqui Interpretes*, orygem captum & illaqueatum *transtulerunt : qui Hebraice appellatur* THO, *quod genus bestiæ nascentis in eremo, inter munda animalia, in Levitico & in Deuteronomio ponitur. Pro quo LXX. Syra lingua opinati sunt* thoreth, *qua dicitur* beta.

v. 22. Σ. ὑπερμαχήσει. Procopius.

v. 23. Α. σῶμα σου &c. Has omnes lectiones exhibet Curterius ex Ms. Jes.

HESAIÆ CAP. LII.

נתנערי 2. Α. ἐξέλυσαι. Σ. ἀπόλυσαι. Ο. ἐκτίναξαι. Θ. διάλυσαι.

יהוה 4. ※ οἱ Γ. ὁ θεός σου. In O. vacat.

ועתה מה־לי־פה נאם־יהוה 5. Α. ℭ τί μοι ὧδε, φησὶ κύριος. Σ. Θ. ℭ τί μοι ὧδε λέγει κύριος. Ο. ℭ τί ἐστὶ ὧδε ; τάδε λέγει κύριος.

משלי יהילילו Α. οἱ ἐξισάζοντές αὐτὸν (κλαύσουσιν). Σ. οἱ ἐξισάζοντες αὐτῷ ὀλολύζουσιν. Ο. ℭ παραμένετε ℭ ὀλολύζετε. Θ. ἄρχοντες ὀλολύζουσιν.

לכן 6. ※ οἱ Γ. διὰ τοῦτο. & sic O.

טו־נאוו על־ההרים רגלי מבשר משמיע שלום מבשר טוב משמיע ישועה אמר לציון מלך אלהיך 7. Α. τί ὡραῖοι ἐπὶ τὰ ὄρη πόδες εὐαγγελιζομένου, ἀκουτίζοντος εἰρήνην, εὐαγγελιζομένου ἀγαθὰ, ἀκουτίζοντος σωτηρίαν, λέγοντος τῇ Σιών, ἐβασίλευσεν ὁ θεός σου. Σ. τί ὡραῖοι ἐπὶ τῶν ὀρέων πόδες εὐαγγελιζομένου, ἀκουσὸν ποιοῦντος εἰρήνην, εὐαγγελιζομένου ἀγαθὰ, ἀκουσὸν ποιοῦντος σωτηρίαν, λέγοντος τῇ Σιών, ἐβασίλευσεν ὁ θεός σου. Ο. ὡς ὥρα ἐπὶ τῶν ὀρέων, ὡς πόδες εὐαγγελιζομένου ἀκοὴν εἰρήνης, ὡς εὐαγγελιζόμενος ἀγαθὰ, ὅτι ἀκουσὸν ποιήσω τὴν σωτηρίαν σου, λέγων, Σιὼν βασιλεύσει σου ὁ θεός.

2. H *Ebr. Vulg.* excutere. *A.* exsolve. *S.* solve. *LXX.* excute. *Th.* dissolve.

4. *H. Vul.* Dominus. ※ *Tres Int.* Deus tuus.

5. *H.* Et nunc, quid mihi hîc, dixit Dominus. *A. S. Th.* Et nunc quid mihi hîc, dicit Dominus. *LXX.* Et nunc quid estis hîc ? Hæc dicit Dominus. *Vulg. Et nunquid mihi est hic, dicit Dominus.*

H. dominatores ejus ululare facient. *A.* dominantes ejus flebunt. *S.* dominatores ejus ululant. *LXX.* admiramini & ululate. *Th.* principes ululant. *Vul. Dominatores ejus inique agunt.*

6. *H.* propterea. ※ *Tres Int. LXX. Vul.* propter hoc.

7. *H.* Quam decori sunt super montes pedes evangelizantis, audire facientis pacem, evangelizantis bonum, audire facientis salutem ; dicentis ad Sion : Regnavit Deus tuus. *A.* Quam speciosi facti sunt super montes pedes evangelizantis, audire facientis pacem, evangelizantis bonum, audire facientis salutem, dicentis in Sion, Regnavit Deus tuus. *S.* Quam decori super montes pedes evangelizantis, auditam facientis pacem, evangelizantis bona, auditam facientis salutem, dicentis Sioni, Regnavit Deus tuus. *LXX.* Quanta species super montes, sicut pedes evangelizantis auditum pacis, sicut evangelizans bona : quia auditam faciam salutem tuam dicens, Sion regnabit Deus tuus. *Vulg. Quam pulchri sunt super montes pedes annuntiantis & prædicantis pacem ; annuntiantis bonum, prædicantis salutem ; dicentis Sion : Regnabit Deus tuus.*

קול צפיך נשאו קול יחדו ירננו 8. A. φωνὴ τῶν σκοπῶν σου. . . . . Σ. φωνὴ τῶν σκοπῶν σου, ἐπῆραν φωνὴν, ὅτι ὃ αὐτὸ αἰνέσουσι. O. ὅτι φωνὴ τῶν φυλασσόντων σε ὑψώθη, καὶ τῇ φωνῇ ἅμα διαρθήσονται. Θ. φωνὴ τῶν σκοπῶν σου ἐπῆρε φωνὴν, ὅτι ὃ αὐτὸ ἀγαλλιάσονται.

כי עין בעין יראו בשוב יהוה ציון Σ. ὀφθαλμοφανῶς γὰρ ὄψονται ἐν τῇ ἐπιστρέψαι κύριον τὴν Σιών. O. ὅτι ὀφθαλμοὶ κατὰ ὀφθαλμοὺς ὄψονται, νίκην αὖ ἐλεήσῃ κύριος τὴν Σιών. Θ. ὅτι ὀφθαλμὸς ἐν ὀφθαλμῷ ὄψονται. . . .

פצחו רננו יחדו חרבות ירושלם 9. Σ. ἐκθεμωνήσατε ἅμα ἀγαλλιᾶσθε ὁμοῦ τὰ ἔρημα Ιερουσαλήμ. O. ῥήξατε διφθογγεύσατε ἅμα τὰ ἔρημα Ιερουσαλήμ.

חשף 10. Σ. Θ. ἀπεκάλυψεν. O. ἀπεκάλυψε.

תלכון 12. A. Θ. πορεύσεσθε. Σ. ἀπελεύσεσθε. O. πορεύσεσθε.

הנה ישכיל עבדי 13. A. Σ. ἰδοὺ διανοηθήσεται δοῦλός μου. O. ἰδοὺ συνήσει ὁ παῖς μου.

ונשא ※ οἱ Γ. καὶ μετεωρισθήσεται. O. καὶ δοξασθήσεται.

באשר שממו 14. O. ὃν τρόπον ἐκστήσονται. Θ. ὃν τρόπον ἐθαύμασαν.

8. *Heb.* Vox ſpeculatorum tuorum, levaverunt vocem ſimul, exultabunt. *A.* Vox ſpeculatorum tuorum. . . . :. *S.* Vox ſpeculatorum tuorum, levaverunt vocem, pariter laudabunt. *LXX.* Quia vox cuſtodientium te elevata eſt, & voce ſimul lætabuntur. *Th.* Vox ſpeculatorum tuorum elevavit vocem, pariter exultabunt. *Vulg. Vox ſpeculatorum tuorum: levaverunt vocem, ſimul laudabunt.*

H. quia oculo ad oculum videbunt in convertendo Dominus Sion. *S.* ad oculum enim videbunt, cum convertet Dominus Sion. *LXX.* quia oculi ad oculos videbunt, quando miſertus fuerit Dominus Sion. *Th.* quia oculum in oculis videbunt. . . . *Vulg. quia oculo ad oculum videbunt, cum converterit Dominus Sion.*

9. *Heb.* Proclamate, exultate ſimul deſerta Jeruſalem. *S.* Exhilaremini & exultate ſimul, deſerta Jeruſalem. *LXX.* Erumpant lætitiam ſimul deſerta Jeruſalem. *Vul. Gaudete & laudate ſimul, deſerta Jeruſalem.*

10. *Hebr.* denudavit. *S. Th.* revelavit. *LXX.* revelabit. *Vul. paravit.*

12. *Hebr.* ambulabitis. *A. LXX. Th.* ibitis. *S.* exibitis. *Vul. properabitis.*

13. *Hebr.* Ecce prudenter aget ſervus meus. *A. S.* Ecce docebitur ſervus meus. *LXX.* Ecce intelliget puer meus. *Vul. Ecce intelliget ſervus meus.*

Heb. Tres Int. Vulg. & ſublimis erit. *LXX.* & glorificabitur.

14. *H.* quemadmodum obſtupuerunt. *LXX.* ſicut ſtupebunt. *Th.* quemadmodum admirati ſunt. *Vulg. ſicut obſtupuerunt.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. LII. Heſaiæ.

v. 1. A. περίλυσαι &c. Curterius ex Mſ. Jeſ.

v. 4. ※ οἱ Γ. ὁ θεὸς ἡμῶν. Idem.

v. 5. A. ἐγὼ τί &c. Idem.

Ibid. A. οἱ ἐξυπτίζοντες &c. Ex Procopio, itemque ex Hieronymo, qui ait, Aquilam vertiſſe, *ſtebunt*: Symmachum vero & Theodotionem, *ululabunt.*

v. 6. ※ οἱ Γ. διὰ τοῦτο. Curterius ex Mſ. Jeſ. quia ex tribus Interpretibus in LXX. inductum fuit, ubi hodie legitur.

v. 7. A. τί ὡραῖοι πόδες &c. Hæ interpretationes partim habentur apud Curterium; ſed pleniores in Demonſtr. Evang. Euſebii.

v. 8. A. φωνὴ τῶν σκοπ. &c. Euſebius in Heſaïam, & in Demonſtr. Evang. itemque Procopius.

Ibid. Σ. ὀφθαλμοφανῶς γὰρ &c. Procopius. Theodotionis autem verſionem habent Euſebius & Theodoretus, uterque in Commentariis in Heſaïam.

v. 9. Σ. ἐκθεμωνήσατε &c. Idem.

v. 10. Σ. Θ. ἀπεκάλυψεν. Curterius ex Mſ. Jeſ.

v. 12. Σ. ἀπελεύσεσθε. A. Θ. ἐξελεύσεσθε O. Sic Mſ. Jeſ. ubi in textu πορεύσεσθε O. legitur πορεύσεσθε.

v. 13. A. Σ. ἰδοὺ διανοηθήσεται &c. Procopius.

Ibid. ※ οἱ Γ. μετεωρισθήσεται. Curterius ex Mſ. Jeſ.

v. 14. Θ. ὃν τρόπον &c. Procopius.

HESAIÆ CAP. LIII.

על־מי 1. ※ A. Θ. ἐπί: τίνι. O. τίνι.

ויעל כיונק לפניו וכשרש מארץ ציה 2. A. καὶ ἀνεβλάστησεν ὡς παιδίσκη (al. παιδίον) ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ ὡς ῥίζα ἀπὸ γῆς διψώσης. Σ. καὶ ἀνέβη ὡς κλάδος ἔμπροσθεν αὐτοῦ, καὶ ὡς ῥίζα ἀπὸ γῆς διψώσης. O. ἀνηγγείλαμεν ὡς παιδίον ἐναντίον αὐτοῦ, ὡς ῥίζα ἐν γῇ διψώσῃ. Θ. καὶ

1. *Heb.* ※ *A. Th.* ſuper: quem. *LXX. Vulg.* cui.

2. *Hebr.* Et aſcendet ut tener ramus coram eo, & ſicut radix de terra ſiccitatis. *A.* Et aſcendet ſicut lactens in faciem ejus, & ſicut radix de terra invia. *S.* Et aſcendit ut ramus coram eo, & ſicut radix de terra ſitienti. *LXX.* Annuntiavimus quaſi parvulum in conſpectu ejus, ſicut radix in terra ſitienti. *Th.* Et aſcendet ut lactens coram eo, & ſicut

αἰαλήσεται ὡς θηλάζων ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ ὡς ῥίζα ἐκ γῆς διψώσης.

radix in terra sitienti. *Vulg. Et ascendet sicut virgultum coram eo, & sicut radix de terra sitienti.*

לא־תאר לו ולא הדר ונראהו ולא־מראה ונחמדהו Σ. οὐκ εἶδος αὐτῷ οὐδὲ ἀξίωμα, ἵνα ἴδωμεν αὐτόν, οὐδὲ ἰδέα, ἵνα ἐπιθυμήσωμεν αὐτοῦ. Ο. οὐκ ἔστιν εἶδος αὐτῷ, οὐδὲ δόξα, καὶ εἴδομεν αὐτόν, καὶ οὐκ εἶχεν εἶδος οὐδὲ κάλλος.

Heb. Non forma ei neque decor: & vidimus eum, & non aspectus ut desideraremus eum. *S.* Non species ei neque dignitas, ut videamus eum; neque aspectus, ut concupiscamus eum. *LXX.* Non est species ei, neque gloria: & vidimus eum, & non habebat speciem, neque decorem. *Vul. Non est species ei neque decor: & vidimus eum, & non erat aspectus, & desideravimus eum.*

נבזה וחדל אישים איש מכאובות וידוע חלי 3. Σ. ἐξουδενωμένος καὶ ἐλάχιστος ἀνδρῶν, ἀνὴρ ὀπτητὸς καὶ γνωστὸς νόσῳ. Οἱ λοιποί, καὶ ἐξουδενωμένος. Ο. ἀλλὰ τὸ εἶδος αὐτοῦ ἄτιμον, καὶ ἐκλεῖπον παρὰ τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων· ἄνθρωπος ἐν πληγῇ ὤν, καὶ εἰδὼς φέρειν μαλακίαν.

3. *H.* Despectus est, & desiit viris, vir dolorum, & notus ægritudine. *S.* Despectus & minimus virorum, vir laboriosus & notus morbo. *Reliqui*, & despectus. *LXX.* Sed species ejus inhonorata & deficiens præ filiis hominum. Homo in plaga positus, & sciens ferre infirmitatem. *Vulg. Despectum & novissimum virorum, virum dolorum, & scientem infirmitatem.*

וכמסתר פנים ממנו A. ὡς ἀποκεκρυμμένον τὸ πρόσωπον αὐτοῦ. Ο. ὡς ἀπεστραμμένον τὸ πρόσωπον αὐτοῦ. Ο. ἄλλως, ὅτι ἀπέστραπται τὸ πρόσωπον αὐτοῦ.

Heb. & quasi abscondens faciem ab eo. *A. Vul.* quasi absconditus vultus ejus. *LXX.* quasi aversus vultus ejus. *LXX. aliter*, quia aversa est facies ejus.

נבזה ולא חשבנהו Οἱ λοιποὶ, ἐξουδενωμένος, καὶ οὐκ ἐλογισάμεθα αὐτόν. Ο. ἠτιμάσθη, καὶ οὐκ ἐλογίσθη. Θ. οὐκ ἐλογισάμεθα αὐτόν.

Hebr. despectus erat, & non reputavimus eum. *Reliqui, Vul.* despectus, unde nec reputavimus eum. *LXX.* despectus, & non reputatus est. *Th.* non reputavimus eum.

4. אכן חלינו הוא נשא ומכאבינו סבלם ואנחנו חשבנהו נגוע מכה אלהים ומענה Σ. οὕτως. Τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν αὐτὸς αἴρεται, καὶ περὶ ἡμῶν πονεῖ. ἡμεῖς δὲ ἐλογισάμεθα αὐτὸν ὡς ἀφῆ οὕτω, πεπληγότα ὑπὸ θεοῦ καὶ πεπτωκότα. ✻ A. Θ. ὑπὸ θεοῦ. Ο. οὗτος τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν φέρει, καὶ περὶ ἡμῶν ὀδυνᾶται, καὶ ἡμεῖς ἐλογισάμεθα αὐτὸν εἶναι ἐν πόνῳ καὶ ἐν πληγῇ καὶ ἐν κακώσει.

4. *Hebr.* Vere languores nostros ipse tulit, & dolores nostros bajulavit: & nos reputavimus eum plagis affectum, percussum Dei & humiliatum. *S.* Vere peccata nostra ipse suscepit, & labores sustinuit. Nos autem reputavimus eum in lepra esse, percussum a Deo & humiliatum *A. Th.* a Deo. *LXX.* Hic peccata nostra portat, & pro nobis dolet, & nos reputavimus eum esse in labore, & in plaga & in afflictione. *Vul. Vere languores nostros ipse tulit, & dolores nostros ipse portavit: & nos putavimus eum quasi leprosum, & percussum a Deo & humiliatum.*

נגוע A. ἀφῆμένον, Σ. ἐν ἁφῇ. Ο. ἐν πόνῳ. Θ. μεμαστιγωμένον.

H. plagis affectum. *A.* plaga, *vel*, lepra affectum. *S.* in lepra. *LXX.* in labore. *Th.* flagellatum. *Vul. quasi leprosum.*

והוא מחלל מפשעינו מדכא 5. A. αὐτὸς βεβηλωμένος ἀπὸ ἁμαρτιῶν ἡμῶν, συνετρίβη. Ο. αὐτὸς δὲ ἐτραυματίσθη διὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, καὶ μεμαλάκισται.

5. *H.* Et ipse vulneratus a prævaricationibus nostris, attritus. *A.* Ipse prophanatus a prævaricationibus nostris, contritus est. *LXX.* Ipse autem vulneratus est propter peccata nostra, & infirmatus est. *Vulg. Ipse autem vulneratus est propter iniquitates nostras, attritus est.*

ויהוה הפגיע בו את עון כלנו 6. Σ. κύριος δὲ κατεμήνυσε ἐποίησε εἰς αὐτὸν τὰς ἀνομίας πάντων ἡμῶν. Ο. καὶ κύριος παρέδωκεν αὐτὸν εἰς ἁμαρτίας ἡμῶν.

6. *Heb.* Et Dominus fecit occurrere in eum iniquitatem omnium nostrum. *S.* Dominus autem fecit occurrere in eum iniquitatem omnium nostrum. *LXX.* Et Dominus tradidit eum peccatis nostris. *Vulg. Et posuit Dominus in eo iniquitatem omnium nostrum.*

נגש והוא נענה 7. Σ. πεφορτίσθη καὶ αὐτὸς ἐταπείνου. Ο. καὶ αὐτὸς διὰ τὸ κεκακῶσθαι.

7. *Heb.* Oppressus est, & ipse afflictus est. *S.* Oblatus est, & ipse obedivit. *LXX.* & ipse propter afflictionem. *Vul. oblatus est, quia ipse voluit.*

נגש Σ. Θ. ἐταπεινώθη οὐκ ἀνοίξει τὸ στόμα αὐτοῦ. Ο. διὰ τὸ κεκακῶσθαι οὐκ

Hebr. afflictus est, & non aperuit os suum. *S. Th.* audiens, *sive* obediens non aperuit os suum. *LXX.* propter afflictionem non aperit

αὐοίγᾳ ὃ στόμα αὐτῦ.

כשה לטבח יובל Σ. ὡς πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν προσαχθήσ. Ο. ὡς πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν ἤχθη.

8. כי נגזר מארץ חיים מפשע עמי נגע למו Σ. ἀπετμήθη γὰρ ἐκ γῆς ζώντων, ἢ ἕνεκα τ ἀδικίαν τ λαοῦ μ πληγὴ αὐτοῖς. Ο. ὅτι αἴρεται ἀπὸ τ γῆς ἡ ζωὴ αὐτ, ἀπὸ τ ἀνομιῶν τ λαοῦ μ ἤχθη εἰς θάνατον. Θ. ὅτι ἀπετμήθη ἀπὸ γῆς ζώντων, ἀπὸ ἀδικίας τ λαοῦ μ ἥψατο αὐτ.

9. ויתן את־רשעים Σ. Θ δώσ πὶ ἀσεβ͂ς. A. Θ. Θ δώσ. Ο. ἢ δώσω πὶ πονηρούς.

10. וחפץ יהוה בידו יצלח Σ. ἢ βούλημα κυρίυ ἐν χερὶ αὐτ͂ εὐοδωθήσ. A. Θ. ἐν χερὶ αὐτ͂. Ο. Θ βούλεται κύριος ἀφελῆσ.

יראה בעמל 11. A. Θ. ἐμπλησθήσεται ἐν τῇ γνώσ αὐτ͂. Σ. χορτασθήσεται ἐν τῇ γνώσ αυτ͂. In O. hæc perplexa ſunt.

ועונתם הוא יסבל Σ. ἢ τὰς ἀσεβείας αὐτ͂ν αὐτὸς ἀνατενεῖ. Ο. ἢ τὰς ἁμαρτίας αὐτ͂ν αὐτὸς αἴρει.

os ſuum. *Vul. Quia ipſe voluit, & non aperuit os ſuum.*

Heb. ſicut agnus ad occiſionem ducetur. *S.* ſicut ovis ad mactationem oblatus eſt. *LXX.* ſicut ovis ad occiſionem ductus eſt. *Vul. ſicut ovis ad occiſionem ducetur.*

8. *Hebr.* Quoniam abſciſſus eſt de terra viventium, propter prævaricationem populi mei plaga ei. *S.* Abſciſſus enim eſt de terra viventium, & propter iniquitatem populi mei plaga ipſis. *LXX.* Quia tollitur de terra vita ejus ab iniquitatibus populi mei ductus eſt in mortem. *Th.* Quia abſciſſus eſt de terra viventium, ob iniquitatem populi mei tetigit eos. *Vulg. Quia abſciſſus eſt de terra viventium: propter ſcelus populi mei percuſſi eum.*

9. *Heb.* & dedit cum impiis. *S. Vulg.* & dabit impios. *A. Th.* & dabit..... *LXX.* & dabo improbos.

10. *Hebr. S.* Et voluntas Domini in manu ejus proſperabitur. *A. Th.* in manu ejus. *LXX.* & vult Dominus auferre. *Vul. Et voluntas Domini in manu ejus dirigetur.*

11. *H. S. Vul.* ſaturabitur: in ſcientia ſua. *A. Th.* implebitur in ſcientia ſua. *In LXX. hæc perplexa ſunt.*

Hebr. & iniquitates ipſorum ipſe bajulabit. *S.* & impietates eorum ipſe ſuſtinet. *LXX.* & peccata eorum ipſe auferet. *Vul. & iniquitates eorum ipſe portabit.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. LIII. Heſaïæ.

v. 1. ※ A. Θ *ἐπὶ.* Procopius.

v. 2. A. ἢ *ἀνεβλάστησε* &c. Sic Procopius. At Euſebius in Demonſtr. Evangelica, ἢ *ἀνεβλάστησαν*, habet: ſuſpicor mendum. Hieronymus ait, Symmachum pro *virgulto*, interpretatum eſſe *ramum*, Græcè κλάδος, ut referunt Euſebius & Procopius; & Aquilam pro *ſitiente*, vertiſſe *invia*, i. ἀβάτῳ, ut legunt iidem.

Ibid. Σ. ὡς *ῥίζα* αὐτ͂ &c. Procopius.

v. 3. Σ. ἐξουδενημένος &c. Procopius, qui docet etiam Reliquos vertiſſe ἐξουδενημένος.

Ibid. A. ὡς ἀπεκεκομμένος &c. Idem.

v. 4. Σ. ἔντιμος τὰς ἁμ- Iden. Procopius. Ibid. ※ A. Θ. ὑπὸ Θεοῦ. Curterius ex Mſ. Jeſ.

Ibid. Hieronymus ait Aquilam vertiſſe, ἁφαμένον; Symmachum, ἐν ἁφῇ ὄντα; utriuſque verſionem ſic Latinè exprimit, *leproſum*: Theodotionem autem vertiſſe, *flagellatum*. Illud autem, ἁφαμένον, in optimis Manuſcriptis legitur; imo tempore Hieronymi ſic legebatur. Hæc porro vox ſecundum eam, quam hîc habet, ſignificationem, vix uſpiam reperiatur: derivatur enim ab ἅπτομαι: hinc ἁφὴ, unde ἁφάμενος, plaga, vel lepra percuſſus: ſed præter morem efformatur: quare tempore Hieronymi, nonnulli ſecus accipiebant. Verba Hieronymi ſunt: *Et nos putavimus eum eſſe immundum, ſive* in dolore, *ut LXX. tranſtulerunt: pro quo Aquila & Symmachus poſuerunt*, leproſum; *Theodotio*, flagellatum. *Quod aliis verbis Hebraïce idiomate* lepra *intelligitur..... Pro eo quod Symmachus tranſtulit, ἐν ἁφῇ ὄντα, hoc eſt*, in lepra. *Aquila poſuit, ἁφαμένον, id eſt*, leproſum; *quod multi non intelligentes putant*, relictum, *& alii legunt*, καθήμενον, *id eſt*, ſedentem.

v. 5. A. αὐτὸς *βεβλη-* Procopius. Euſebius vero legit, ἰβεβλήθη.

v. 6. Σ. πάντες *ἡμεῖς* &c. Idem.

v. 7. Σ. ἀνεῳγμένον &c. Euſebius in Heſaïam, atque Procopius.

Ibid. Σ. Θ. ὑπακούων *καὶ λύσιν* &c. Hieronymus: Sym- & Theod *audiens non aperuit os ſuum.* Vocem נגש vertunt alibi Symmachus & Theodotio, ὑπακούω & ὑπακούων. Vide Lexica infra. Euſebius & Procopius ad Symmachum habent, ὑπήκοον: Hieronymus vero, *audiens*, ὑπακούων, quaſi lectionem Symmachi & Theodotionis adfert.

Ibid. Σ. ὡς πρόβατον &c. Druſius.

v. 8. Σ. ἀπετμήθη γὰ &c. Procopius.

v. 9. Σ. ἢ δώσει &c. Procopius. Theodoretus vero, τὸ, δώσει *οἱ τρεῖς*, δώσω, ἰσχυσε. i. *Tres Int.* dabit, *dixerunt pro*, dabo.

v. 10. Σ. ἢ θέλημα &c. Procopius. Ibid. Curterius ex Mſ. Jeſ. ※ οἱ Γ. ἐν χειρὶ αὐτ͂.

v. 11. A. Θ. ἐμπλησθήσεται &c. Idem.

Ibid. Σ. Θ τὰς ἀσεβείας &c. Procopius.

HESAIÆ CAP. LIV.

רני עקרה לא ילדה 1. Σ. . . . . Ο. εὐφράνθητι στεῖρα ἡ οὐ τίκτουσα.

פצחי רנה וצהלי A. κελάδησ ἄισον ᾠδὴν χρεμίπτουσα. Σ. ἱλάρυνον σὺ ἀγαλλιάσει & χρεμίπτουσα. Ο. ῥῆξον καὶ βόησον. Θ. ῥῆξον εὐφροσύνῃ καὶ & τέρπου.

לא חלה כי רבים בני שוממה מבני בעולה אמר יהוה Σ. . . . . ἠφανισμένης. . . . Ο. ἡ οὐκ ὠδίνουσα, ὅτι πολλὰ τὰ τέκνα τῆς ἐρήμου, μᾶλλον ἢ τῆς ἐχούσης τὸν ἄνδρα.

ועירים נשבות יושיבו 3. Σ. & πόλεις ἠφανισμένας κατοικοῦσι. Ο. καὶ πόλεις ἠρημωμένας κατοικιεῖς.

כי־מי נח זאת לי אשר נשבעתי מעבר מי־נח עוד על־הארץ כן נשבעתי מקצף עליך וגערת־בך. 9. Σι ὡς αἱ ἡμέραι Νῶε τοῦτό μοι, ὡς ὤμοσα μὴ ἐπελθεῖν ὕδωρ Νῶε ἐπὶ τὴν γῆν· οὕτως ὠμοσάμην μὴ ὀργισθῆναί σοι, μηδὲ ἐπιτιμῆσαί σοι. Ο. ἀπὸ τοῦ ὕδατος τοῦ Νῶε τοῦτό μοι ὅτι καθότι ὤμοσα ἀπὸ τοῦ χρόνου ἐκείνου, τῇ γῇ, μὴ ἐπιστρέψαι ὅτι σοι ἔτι, μηδὲ ἐπιπλῆξαί σοι. Θ. ὡς τὰς ἡμέρας Νῶε τοῦτό μοι, ὅτι ὤμοσα τοῦ ἐπαγαγεῖν ὕδωρ Νῶε ἔτι τῇ γῇ, οὕτως ὤμοσα τοῦ μὴ ὀργισθῆναί σοι ἔτι σοι, καὶ τοῦ μὴ ἐπιτιμῆσαί σοι.

כי ההרים ימושו והגבעות תמוטינה וחסדי מאתך לא־ימוש וברית שלומי לא תמוט אמר מרחמך יהוה 10. Σ. τὰ γὰρ ὄρη σαλευθήσονται, καὶ βουνοὶ ταραχθήσονται. ὃ δὲ ἔλεός μου ἀπὸ σοῦ οὐκ ἀποφαφήσεται, οὐδὲ ἡ διαθήκη τῆς εἰρήνης μου διαχλευθήσεται, εἶπεν ὁ οἰκτείρων σε κύριος. Ο. τὰ ὄρη μεταστήσεται· οὐδὲ οἱ βουνοί σε μετακινηθήσονται· οὕτως οὐδὲ ὃ ἀπ' ἐμοῦ σοι ἔλεος ἐκλείψει, οὐδὲ ἡ διαθήκη τῆς εἰρήνης σε οὐ μὴ μεταστῇ. εἶπε γὰρ ἵλεώς σοι κύριος (al. κύριε). Θ. τὰ γὰρ ὄρη σαλευθήσονται. . . . . ὃ δὲ ἔλεός μου ἀπὸ σοῦ οὐ σαλευθήσεται.

אמר מרחמך יהוה Γ. εἶπεν οἰκτείρας σε κύριος. Ο. εἶπε γὰρ ἵλεώς σοι κύριος.

עניה סוערה לא נחמה הנני מרביץ בפוך אבניך 11. A. ἰδοὺ κατα-

1. *Heb.* Exulta ſterilis non peperit. *S.* Lætare ſterilis, quæ non peperiſti. *LXX. Vul.* Lætare ſterilis, quæ non paris.

Heb. vocifera exultationem, & hinni. *A.* modulare laudem, & hinni. *S.* hilaris eſto in exultatione, & hinni. *LXX.* erumpe & clama. *Th.* erumpe lætitiam ✻ & jucundare. *Vul. decanta laudem, & hinni.*

Heb. non parturivit: quia plures filii deſertæ, quam filii maritatæ, dicit Dominus. *S.* quæ non parturiſti: plures enim filii diſſipatæ magis, quam ejus quæ erat ſub viro. *LXX.* quæ non parturis: quia plures filii deſertæ, quam ejus quæ habet virum. *Vulg. quæ non pariebas: quoniam multi filii deſertæ magis quam ejus quæ habet virum.*

3. *Heb. S.* & civitates deſolatas inhabitare facient. *LXX.* & civitates deſertas habitare facies. *Vul. & civitates deſertas inhabitabit.*

℣ 9. *Heb.* Quia aquæ Noe hoc mihi, cui juravi a tranſeundo aquas Noe ultra ſuper terram, ſic juravi ab iraſcendo contra te, & ab increpando in te. *S.* Sicut dies Noe hoc mihi: ſicut juravi non ſuperventuram aquam Noe ſuper terram, ſic juravi, quod non iraſcar tibi, neque increpem te. *LXX.* Ab aqua quæ fuit ſub Noe, hoc mihi eſt: ſicut juravi ei in tempore illo, terræ, nequaquam ultra iraſci ſuper te, neque in comminatione tua. *Th.* Secundum dies Noe hoc mihi: quia juravi non inducturum me aquam Noe ſuper terram, ſic juravi me non iratum fore tibi, nec increpaturum te. *Vul. Sicut in diebus Noe iſtud mihi eſt, cui juravi ne inducerem aquas Noe ultra ſuper terram: ſic juravi ut non iraſcar tibi, & non increpem te.*

10. *Hebr.* Nam montes recedent, & colles nutabunt, & miſericordia mea a te non recedet, & fœdus pacis meæ non movebit ſe, dixit miſerator tuus Dominus. *S.* Montes enim commovebuntur, & colles turbabuntur: miſericordia autem mea a te non avertetur, neque teſtamentum pacis meæ revocabitur, dixit qui tui miſeretur Dominus. *LXX.* Montes transferendos eſſe: neque colles tui tranſmovebuntur; ſic neque quæ a me tibi miſericordia deficiet, neque teſtamentum pacis tuæ transferetur. Dixit enim propitius tibi Dominus. *Th.* Montes enim commovebuntur ..... miſericordia autem mea a te non removebitur. *Vulg. Montes enim commovebuntur, & colles contremiſcent: miſericordia autem mea non recedet a te, & fœdus pacis meæ non movebitur: dixit miſerator tuus Dominus.*

Heb. Vulg. dixit miſerator tuus Dominus. *Tres Int.* dixit qui tui miſertus eſt Dominus. *LXX.* dixit enim propitius tibi Dominus.

11. *Heb.* Ecce ego faciens accubare in car-

κλίνω

χώσω ἐν στιμῇ τοὺς λίθους σου. Σ. ἰδοὺ ἐγὼ στιβάζω στιμὶ τοὺς λίθους σου. Ο. ἰδοὺ ἐγὼ ἑτοιμάζω σοι ἄνθρακα τὸν λίθον σου. Θ. ἰδοὺ ἐγὼ ἐγὼ ἐμβαλῶν στιμμῇ τοὺς λίθους σου.

ברכי 12. Σ. καρχηδόνιος. Ο. ἴασπιν.

ושעריך לאבני אקדח A. τὰς πύλας σου λίθους πυρθμισμοῦ. Σ. τὰς πύλας σου λίθους γλύφους. Ο. τὰς πύλας σου λίθους κρυστάλλου. Θ. γλυφῆς.

באש 16. ※ Οἱ Γ. ἐν πυρί.

יצר 17. A. πλασσόμενον. Σ. πεπλασμένον. Ο. ἐπλασμένον. Θ. πεφθέγμενος.

וכל־לשון תקום־אתך למשפט Ο. καὶ πᾶσα φωνὴ ἀναστήσεται ὅτι σὺ εἰς κρίσιν. Θ. καὶ πᾶσα γλῶσσα ἀναστήσεται εἰς τὰ σὺ εἰς κρίσιν.

bunculò lapides tuos. *A.* Ecce ego depono in ſtibio lapides tuos. *S.* Ecce ego compono ſtibio lapides tuos. *LXX.* Ecce ego præparo tibi carbunculum lapidem tuum. *Th.* Ecce ego ſum qui injeci ſtibio lapides tuos. *Vulg. Ecce ego ſternam per ordinem lapides tuos.*

12. *Heb.* Cryſtallum. *S.* Calchedonius. *LXX. Vulg.* Jaſpidem.

H. & portas tuas ex lapidibus gemmæ rutilantis. *A.* portas tuas lapides, celaturæ. *S. Vul.* portas tuas lapides ſculptos. *LXX.* portas tuas lapides cryſtalli. *Th.* ſculpturæ.

16. *Hebr. tres Int. & Vulg.* in igne. *In LXX. vacat.*

17. *Heb. S.* fictum. *A.* formatum. *LXX.* quod paratum eſt. *Th.* figuli. *Vulg. quod fictum eſt.*

H. & omnis lingua ſurget tecum ad judicium. *LXX.* & omnis vox ſurget ſuper te in judicium. *Th.* & omnis lingua exſurget in ea, quæ ad te pertinent, ad judicium. *Vulg. & omnem linguam reſiſtentem tibi in judicio.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. LIV. Heſaiæ.

v. 1. Hieronymus: *Symmachus hunc locum ita interpretatus eſt:* Lætare ſterilis, quæ non peperiſti: gaude in exultatione, & hinni, quæ non parturiſti; plures enim filii diſſipatæ magis quam ejus quæ erat ſub viro; *e quo Theodotio & Aquila, præter pauca verba, non diſcrepant.*

Ibid. A. κελάδει ἄμυνον &c. Ex Curterio & Procopio. Illud autem, ἐξ ὄφεως, præmiſſo aſteriſco adfert Curterius ex Cod. Marchaliano.

v. 3. Σ. ἐξ πόλεως ἐφεσ. Procopius.

v. 9. Σ. ὡς αἱ ἡμέραι Νῶε &c. Procopius. Theodotionis vero verſionem ex Curterio & Mſ. Jeſ. mutatam hoc & ſequenti verſu.

v. 10. Σ. τὰ ἀφ' ὑμῶν &c. Procopius.

Ibid. οἱ Γ. ἔσται οἰκτείρας &c. Curterius ex Mſ. Jeſ.

v. 11. A. Ἰδοὺ &c. Euſebius, Procopius, Druſius & unus Regius. Euſebius ad Symmachum legit, στιμμίᾳ: ad Theodotionem, στιμμῇ. Procopius in tribus habet, στίμει. Druſius ad Symm. στιμμίσει, ad Theodotionem, στίμει. Codex unus Reg. mendoſe ad Sym. τιμίσει, ad Theodot. τιμῇ.

v. 12. Hieronymus: *Ubi nos diximus*, ſternam per ordinem lapides tuos, *in Hebraico ſcriptum eſt*, BAPHPHUCH, *quod omnes præter LXX. ſimiliter tranſtulerunt*, ſternam in ſtibio lapides tuos, *in ſimilitudinem corruptæ mulieris, quæ oculos pingit ſtibio, ut pulchritudinem ſignificet civitatis. Et ubi nos* jaſpidem, *ſequentes LXX. diximus, in Hebraico ſcriptum habet*, CHODCHOD, *quod ſolus Sym.* καρχηδόνια *tranſtulit. Pro* cryſtallo *quoque, in cujus loco apud Hebræos* ECDA *legitur, Symmachus & Theodotio* ſculpturæ, i. γλυφῆς, *Aquila* πρισματισμῷ *poſuit.* Sic vero legendum, non autem πρισματισμῷ, ut habent quidam Editi. Codex noſter Latinus antiquiſſimus habet πριζματισμῷ, Π mutato in ΙΤ, quod frequenter accidit.

Ibid. A. τὰς πύλας ὑμῶν &c. Procopius. Adi notam præcedentem. Procopius ad Symm. habet γλύφους; Hieron. γλυφῆς.

v. 16. ※ οἱ Γ. ἐν πυρί. Curterius ex Mſ. Jeſ.

v. 17. A. πλασσόμενον &c. Idem.

Ibid. Θ. ἐξ πᾶσα γλῶσσα &c. Idem.

HESAIÆ CAP. LV.

1. לכו שברו Ο. βαδίσατε ἀγοράσατε. ※ Θ. ἐξ πορεύεσθε ἐξ ἀγοράσατε.

ויין וחלב בלוא־כסף ובלוא בחיר A. Σ.... ἄνευ ἀλλάγματος οἴνου ἐξ γάλακτος. Ο. ἄνευ ἀργυρίου ἐξ τιμῆς οἴνου ἐξ γάλακτος. ※ οἱ Γ. οἴνου.

2. למה תשקלו־כסף בלוא־לחם ויגיעכם בלוא לשבעה Σ. διατί ἀργύριον, οὐχ ὑπὲρ ἄρτων, ἐξ τοὺς κόπους ὑμῶν οὐχ ὑπὲρ πλησμονῆς. Ο. ἱνατί τιμᾶσθε ἀργυρίου, ἐξ τὸ μόχθον ὑμῶν οὐκ εἰς πλησμονήν. Θ. ἐν οὐκ ἄρτοις.

1. *Ebr.* Ite, emite. *LXX.* euntes emite. ※ *Th.* & ite & emite. *Vulg. properate, emite.*

Heb. abſque argento & abſque pretio vinum & lac. *A. S.* ..... ſine commutatione vinum & lac. *LXX.* ſine argento & pretio, vinum & adipem. ※ *Tres Int.* vinum. *Vulg. abſque argento & abſque ulla commutatione vinum & lac.*

2. *Heb.* Quare appenditis argentum abſque pane, & laborem veſtrum abſque ſaturitate: *S.* impenditis argentum, non in panes, & labores veſtros non in ſaturitatem. *LXX.* Quare emitis pecuniâ, & laborem veſtrum non in ſaturitatem. *Th.* in non panibus. *Vulg. Quare appenditis argentum non in panibus, & laborem veſtrum non in ſaturitate.*

O. ὄνομα αἰώνιον δώσω αὐτοῖς, ᾗ οὐκ ἐκλείψει.

ei, quod non succidetur. *LXX.* nomen sempiternum dabo illis, & non deficiet. *Vul. nomen sempiternum dabo eis, quod non peribit.*

כל־חיתו 9. A. πᾶν ζῷον αὐτοῦ. O. πάντα τὰ θηρία.

9. *Hebr.* omnis fera. *A.* omne animal ejus. *LXX.* omnes feræ. *Vul. omnes bestiæ.*

צפיו עורים 10. A. σκοπιαὶ αὐτοῦ τυφλοί. Σ. Θ. οἱ σκοποὶ αὐτῆς τυφλοί. O. ἴδετε ὅτι ἐκτυφλώθησαν.

10. *Hebr. A. S. Th. Vulg.* speculatores ejus cæci. *LXX.* videte quia excæcati sunt.

לא ידעו οἱ Γ. οὐκ ἔγνωσαν. & O. similiter.

H. Vul. nescierunt. *Tres Int.* & *LXX.* non noverunt.

אלמים Σ. ἄλαλοι. O. ἐνεοί.

H. S. LXX. Vul. muti.

חזים שכבים אהבי לנום A. Θ. φαντάζομενοι, κοιμώμενοι, ἀγαπῶντες νυστάξαι. Σ. ὁραματιζομένοι κοιμώμενοι, ἀγαπῶντες νυστάζειν. O. ἐνυπνιαζόμενοι κεῖται, φιλοῦντες νυστάξαι.

H. deliria loquentes, jacentes, diligentes dormitare. *A. Th.* vana imaginantes, dormientes, diligentes dormitare. *S.* visionarii dormientes, diligentes dormitare. *LXX.* somniantes in lecto, diligentes dormitare. *Vul. videntes vana, dormientes & amantes somnia.*

והכלבים רעים 11. Οἱ Ἄλλοι, (καὶ αὐτοὶ οἱ ποιμένες). O. καὶ εἰσὶ ποιμενες.

11. *H. & Alii*, & ipsi pastores. *LXX.* & sunt mali. *Vul. ipsi pastores.*

איש לבצעו מקצהו A. εἷς εἰς πλεονεξίαν αὐτοῦ. . . . . Σ. ἕκαστος εἷς ἢ πλεονεξίαν αὐτοῦ. . . . . O. ἕκαστος κατὰ ἑαυτόν. . . . . Θ. ἕκαστος εἷς ἢ πλεονεξίαν αὐτοῦ ἐπ' ἄκρα αὐτοῦ. (al. ἀπ' ἄκρου αὐτοῦ.)

Hebr. vir ad cupiditatem suam ab extremo ejus. *A.* vir ad avaritiam suam. . . . . *S.* unusquisque ad avaritiam suam. *LXX.* unusquisque juxta suum.... *Th.* unusquisque ad avaritiam suam ad summa sua. (*al.* a summo suo). *Vul. unusquisque ad avaritiam suam a summo.*

אתו אקחה־יין ונסבאה שכר והיה כזה יום מחר גדול יהר מאד ※ Θ. δεῦτε λάβωμεν οἶνον καὶ οἰνοφλυγήσωμεν μέθῃ καὶ ἔσται ταύτη ἡμέρα μεγάλη, σφόδρα σφόδρα (σφοδρὰ) ὡς σφόδρα.

12. *Heb.* Venite, capiam vinum, & potabimus Sechar, & erit secundum hunc diem cras magnus abundanter valde. ※ *Th.* Venite, sumamus vinum, & ingurgitemus nos ebrietate, eritque hujusmodi dies, magna dies valde. *Vul. Venite, sumamus vinum, & impleamur ebrietate: & erit sicut hodie, sic & cras, & multo amplius.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. LVI. Hesaiæ.

v. 1. οἱ λοιπ. ᾗ τὴν δικαιοσύνην μου. Procopius.

v. 3. ※ Θ. λέγων ἀφορισμῷ. Curterius ex Mſ. Jes. Hæc autem verba desunt in LXX. prætermissa scilicet, quia his demtis nihil deficiet ad sensum, ut ex conspectu palam erit: μὴ λεγέτω ὁ ἀλλογενὴς ὁ προσκείμενος πρὸς κύριον ※ Θ. λέγων ἀφορισμῷ· ἀφορίζει με ἀφ' ὑμῶν κύριος &c.

v. 4. ※ οἱ Γ. ὅτι. Idem.

v. 5. οἱ λοιπ. χώρα ᾗ ὄνομα &c. Procopius.

Ibid. οἱ λοιπ. ὄνομα αἰώνιον &c. Idem.

v. 9. A. πᾶν ζῶον αὐτοῦ. Idem.

v. 10. A. σκοπευταὶ &c. Idem.

Ibid. οἱ Γ. τὰ ἐγ- In hæc verba πᾶν O. notatur ad marg. in Mſ. Jes. οἱ Γ. ἑμοίως.

Ibid. Σ. ἄλαλοι. Procopius.

Ibid. A. Θ. φαντάζόμενοι &c. Idem.

v. 11. Hieronymus: Ipsi pastores ignoraverunt intelligentiam. *Verbum enim Hebraïcum* ROIM, *quod quatuor litteris scribitur*, RES & AIN & JOD & MEM, *si legatur* ROIM, pastores; *si* RAIM, pessimos *sonat. Hoc diximus, ut varie interpretationis sensus monstraremus.*

Ibid. A. ἀπὸ &c. Curterius ex Mſ. Jes. Postrema Theodotionis verba sic adfert Procopius, ἐπ' ἄκρα αὐτοῦ. Curterius vero sic, ἀπ' ἄκρα αὐτοῦ: & hæc sequentibus præmittit sic cum asterisco, ※ Θ. ἀπ' ἄκρα αὐτοῦ. δεῦτε λάβωμεν οἶνον καὶ οἰνοφλυγήσωμεν &c. In hæc porro verba Hieronymus: *Quodque sequitur*: Unusquisque ad avaritiam suam, a summo usque ad novissimum; venite, sumamus vinum, & impleamur ebrietate: & erit sicut hodie sic & cras, & multo amplius; *in LXX. Interpretibus non habetur, sed ex Hebraïco additum stellis illuminantibus prenotatur.* Sic ille quæ asterisco notantur, prius incipit quam Mſ. Jes.

HESAIÆ CAP. LVII.

ואין איש 1. O. καὶ οὐδεὶς ※ οἱ Γ. οὐκ:

1. HEb & non quisquam. *LXX.* & nullus. ※ *Tres Int.* vir: *Vul.* & *non est qui.*

קרבו 3. A. Σ. ἐγγίσατε. O. προσαγάγετε. Θ. προσαγάγητε.

3. *H.* appropinquate. *A. S. LXX. Vulg.* accedite. *Th.* adducamini.

בני ענה Σ. υἱοὶ . . . . O. υἱοὶ αἴομαι. Θ. υἱοὶ ὠνενά.

H. S. Vul. filii auguratricis. *LXX.* filii iniqui. *Th.* filii Onena.

סעפי הסלעים 5. ※ A. ἄκρων : τῆς πετρῶν. O. αἱαμίσου τῆς πετρῶν.

5. *H.* ramos petrarum. ※ *A.* ſummitatibus : petrarum. *LXX.* in medio petrarum. *Vulg. eminentes petras.*

בחלקי־נחל 6. ※ οἱ τ' μειοι Φαράγγος. In O. vacat.

6. *H.* in lævibus torrentis. ※ *Vul.* in partibus torrentis. *In LXX. vacat.*

לזבח זבח 7. οἱ Γ. θυσίας ※ θυσιάσαι. O. θυσίας σου.

7. *Heb.* ad immolandum ſacrificia. *Tres Int. Vul.* ut immolares hoſtias. *LXX.* ſacrificia tua.

ורחבת משכבך והברת־לך מהם 8. ※ Θ. ἐπλάτυνας τ' κοίτην σου, καὶ διέξου σαυτῷ πρὸ αὐτῶν.

8. *H.* dilataſti cubile tuum, & excidiſti tibi ex eis. ※ *Th.* dilataſti cubile tuum, & diſpoſuiſti teipſam in eo. *Vulg. dilataſti cubile tuum, & pepigiſti cum eis fœdus.*

אהבת משכבם Οἱ λοιποὶ, ἠγάπησας τ' κοίτην αὐτῶν. O. ἠγάπησας τοὺς κοιμωμένους μετ' σοῦ.

H. dilexiſti cubile eorum. *Reliqui*, dilexiſti lectum eorum. *LXX.* dilexiſti cubantes tecum. *Vulg. dilexiſti ſtratum eorum.*

והרבי רקחיך והשלחי צירך עד־מרחוק 9. A. & ἐπλήρωσας τοὺς σωφίστας σου, ἀπέστειλας . . ἕως Ἅιδου μακράν. Σ. καὶ ἐπλήθυνας τὰ μυρέψιά σου, ἀπέστειλας ὁμήρους σου ἕως μακράν. O. καὶ πολλοὺς ἐποίησας τοὺς μακρὰν ἀπὸ σοῦ, καὶ ἀπέστειλας πρέσβεις, ἕως τὰ ἔθνη. Θ. καὶ ἐπλήθυνας τοὺς μυρεψούς σου, & ἀπέστειλας . . . . . ἕως Ἅιδου μακράν.

9. *H.* & multiplicaſti pigmenta tua, & miſiſti legatos tuos uſque ad longinquum. *A.* & multiplicaſti ſyntheſes tuas, miſiſti. . . . . uſque ad longinquum. *S.* & multiplicaſti pigmenta tua, miſiſti obſides tuos uſque longe. *LXX.* multoſque feciſti eos qui procul a te; & miſiſti legatos ultra terminos. *Th.* & multiplicaſti unguentarios tuos, & miſiſti. . . . . uſque ad longinquum. *Vul. & multiplicaſti pigmenta tua. Miſiſti legatos tuos procul.*

והשפילי עד־שאול A. Σ. O. Θ. καὶ ἐταπεινώθης ἕως ἅδου.

H. A. S. LXX. Th. Vulg. & humiliata es uſque ad inferos.

לא חלית 10. A. οὐκ ἐλυτρώθησας. O. οὐ κατεδιώξης μου σύ.

10. *Hebr.* non ægrotaſti. *A.* non precata es? *LXX.* non ſupplicaſti mihi tu. *Vul. non rogaſti.*

אני כחשה וכעולם 11. A. Σ.....O. & ἐγὼ σε ἰδὼν παρορῶ.

11. *Heb.* Ego tacens & a ſæculo. *A. S.* Ego ſemper tacui. *LXX.* Et ego te videns deſpicio. *Vul. Ego tacens, & quaſi non videns.*

מעולם ואותי לא תיראי A. διέμενες ἐξ αἰῶνος ἄφοβος καὶ ἄθλιος λοιδόρητος. O. καὶ ἐμὲ οὐκ ἐφοβήθης.

H. a ſæculo, & me non timebis. *A.* manebas a ſæculo ſine timore & ſine damno. *LXX.* & me non timuiſti. *Vul. & mei oblita es.*

צדקתך 12. A. Σ. O. Θ. τ' δικαιοσύνην σου.

12. *H. A. S. LXX. Th. Vulg.* juſtitiam tuam.

לא יועילוך A. Σ. O. Θ. οὐκ ὠφελήσῃ σε.

H. A. S. LXX. Th. Vulg. non proderunt tibi.

יצילך קבוציך 13. Σ. ἐξελέσθωσάν σε αἱ συναγωγαί σου. O. ἐξελέσθωσάν σε ἐν τῇ θλίψει σου.

13. *Heb.* Liberent te congregationes tuæ. *S.* Eruant te ſynagogæ tuæ. *LXX.* Eruant te in tribulatione tua. *Vulg. Liberent te congregati tui.*

ומחוסה בי ינחל־ארץ וירש הר קדשי Σ. . . . . O. οἱ δὲ αἰτιχόμενοί μου κληρονομήσουσι γῆν, & κατακληρονομήσουσι τ' ὄρος τ' ἅγιόν μου.

Hebr. & ſperans in me hæreditabit terram, & poſſidebit montem ſanctitatis meæ. *S.* qui autem confidit in me poſſidebit terram, & hæreditate conſequetur montem ſanctum meum. *LXX.* qui autem innituntur mihi poſſidebunt terram, & hæreditate accipient montem ſanctum meum. *Vulg. qui autem fiduciam habet mei, hæreditabit terram, & poſſidebit montem ſanctum meum.*

ואמר סלו־סלו פנו־דרך 14. Σ. . . . . O. καὶ ἐροῦσι καθαίσατε ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ ὁδόν.

14. *Heb.* Et dicet, munite munite, complanate viam. *S.* Et dicet, Rectam viam facite, &c. *LXX.* Et dicent, mundas facite a facie ejus vias. *Vulg. Et dicam, viam facite, prabete iter, declinate de ſemita.*

כי 15. ※ οἱ Γ. ὅτι. In O. vacat.

15. *Heb. Tres Int. Vulg.* quia. *In LXX. vacat.*

יעטף 16. A. Σ. Θ. περιελίσσεται. O. ἐξελεύσεται.

16. *H.* involvet ſe. *A. S. Th.* circuibit. *LXX. Vul.* egredietur.

לבו 17. ※ τ' καρδίας αὐτοῦ. In O. vacat.

17. *Hebr.* ※ *Vulg.* cordis ſui. *In LXX. vacat.*

ורשעים כים נגרש כי השקט לא יוכל 20.
ויגרשו כימו רפש וטיט A. . . . . .
ᾧ ἐκβράσει ὕδατα αὐτῆς, καταπάτημα καὶ πηλός. Σ. οἱ δὲ ἀσεβεῖς. ὡς θάλασσα ἐκβρασμῶν, ἡσυχάσαι γὰρ οὐ δυνήσονται, καὶ ἐκβρασθήσονται μετὰ τὰ ὕδατα αὐτῆς, καὶ καταπάτημα καὶ πηλός. Ο. οἱ δὲ ἄδικοι κλυδωνισθήσονται, καὶ ἀναπαύσασθαι οὐ δυνήσονται. Θ. . . . . ※ Θ. καὶ ἀποβαλεῖ ὕδωρ αὐτῆς καταπάτημα καὶ πηλός.

20. *H.* Et impii veluti mare impulsum: nam quiescere non poterit: & impellent se aquæ ejus cœno & luto. *A.* . . . . . & ebulliunt aquæ ejus, conculcamentum & lutum. *S.* Impii autem tamquam mare quod ebullit: quiescere enim non poterunt, & ejicientur ad aquas ipsius, & conculcamentum & lutum. *LXX.* Iniqui autem fluctuabunt, & requiescere non poterunt. *Th.* . . . . . ※ *Th.* Et ejicit aqua ejus conculcamentum & lutum. *Vul. Et impii quasi mare fervens, quod quiescere non potest, & redundabit fluctus ejus in conculcationem & lutum.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. LVII. Hesaïæ.

v. 1. ※ οἱ Γ. ἀνὴρ. Curterius ex Ms. Jes.

v. 3. A. Σ. ἐγγίσατε &c. Idem.

Ibid. Hieronymus: *Theodotio ipsum verbum Hebraïcum posuit*, ONENA, *quod nos juxta Symmachum in* auguratricem *vertimus, quod scilicet semper Jerusalem, quæ est mater audientium, idololatriæ dedita fuerit.*

v. 5. ※ A. ἀκρω. Curterius ex Ms. Jes.

v. 6. ※ ἐν τοῖς μερεσι &c. Curterius ex Ms. Jes.

v. 7. ※ οἱ Γ. θυσίαν. Idem. Ibi vero notatur θυσίαν legendum esse post θυσίας. Sed puto melius locari ante ※ θυσίαν θυσίας, ut respondeat Hebraïco לובח זבח

v. 8. ※ Θ. ἐνέλιπον &c. Idem.

Ibid. οἱ λοιπ. ἐγκατέλιπες &c. Idem.

v. 9. A. ἐν ἐπέλιπας τὰς συνθήκας &c. Ex Procopio & Curterio. *συνθήκας* hic de vestimentis intelligi forte potest. Sic Hermas Pastor, cujus Græca edidimus Tom. 2. Operum S. Athanasii, p 261. παῖδα ἐνδεδυμένον συνθήκην ἐνδυμάτων κακῶν. Ab aliis quoque scriptoribus *συνθήκαι* aliquando pro genere vestis usurpatur: verum aptius de pigmentorum compositione intelligatur; idque postulat Hebraïcum.

Ibid. A. Σ. Ο. Θ. ἐξ ἐναντίας &c. Ex Curterio.

v. 10. Ex Procopio. Curterius autem hîc Aquilæ verba multiplicat, ejusque nomine hæc adfert, ὡς ἐλατόμενος ὅτε τυχὼν ἀφέσεως. Verum hæc postrema verba, ὅτε τυχὼν ἀφέσεως, Procopii sunt, ad explanationem adjecta, ut liquidum est; neque enim in Hebræo exprimuntur.

v. 11. A. S. *Ego semper tacui.* Hieronymus, qui videtur magis sensum quam verba retulisse. Sic enim habet: *Ego sum qui, juxta Symmachum & Aquilam, semper tacui peccata tua: & scelera quæcunque faciebas, quasi non viderem, dissimulatione neglexi, ut si non timore mei, saltem patientia ad me redires* &c.

Ibid. A. δίμετος ἐξ αἰῶνος ἀρῶσα, καὶ ἀνεν κλῆσις. Ex Procopio. Melius, βλῆσις. Hæc porro omnia Aquilæ non sunt, sed aliis versionibus intermixta videntur.

v. 12. οἱ Γ. τὰ δικαιοσύνᾳ σου. Curterius ex Ms. Jes.

Ibid. οἱ Γ. ἐν ᾗ ἐφελήσει σε. Idem.

v. 13. Σ. ἐξελέσθωσάν σε. Procopius.

Ibid. S. *eruant te Synagogæ tuæ.* Hieronymus.

Ibid. S. *Qui autem confidit* &c. Idem Hieronymus.

v. 14. S. *& dicet, rectam viam facite.* Idem.

v. 15. ※ οἱ Γ. ὅτι. Curterius ex Ms. Jes.

v. 16. A. Σ. Θ. πνεῦμα ἐξελεύσεται. Hieronymus in Commentariis: Spiritus quoque meus, qui ex me egredietur; *sive*, qui, *juxta Hebraïcum, Aquilam, Symmachum & Theodotionem*, cuncta circumdat; *hoc enim significat* πνεῦμα ἐξελεύσεται, vegetator est omnium.

v. 17. ※ τῆς καρδίας αὐτοῦ. Curterius.

v. 20. Aquilæ & Symmachi lectiones exhibet Procopius; Theodotionis cum asterisco Curterius ex Ms. Jes.

HESAIÆ CAP. LVIII.

כשופר 1. A. ὡς κεραίνη. Σ. Θ. ὡς κερατίνης. Ο. ὡς σάλπιγξι.

ועצביכם תנגשו 3. Σ. Θ. . . . . Ο. καὶ πάντας τοὺς ὑποχειρίους ὑμῶν ὑποτίθεσθε.

הן 4. ※ οἱ Γ. ἰδοὺ. Ο. ἐξ.

ויום רצון 5. Σ. Θ. καὶ ἡμέρᾳ ※ δεκτῷ. Ο. καὶ ἡμέραν.

מתה 6. A. . . . . Σ. . . . . Ο. βιαίων συναλλαγμάτων. Θ. κλοιόν.

וכל-מטה תנתקו Σ. . . . . Ο. καὶ πᾶσαν συγγραφὴν ἄδικον διάσπα.

ומבשרך לא תתעלם 7. Αλλος, καὶ Ο. ἐκ τῶν

1. *Hebr. Vulg.* quasi tuba. *A.* tamquam buccina. *S. Th.* tamquam buccinæ. *LXX.* quasi tubâ.

3. *H.* omnes labores vestros exigatis. *S. Th. Vul.* & omnes debitores vestros repetitis. *LXX.* & omnes subjectos vestros affligitis, *vel*, compungitis.

4 *Hebr. Tres Int. Vul.* ecce. *LXX.* si.

5. *Hebr.* & diem beneplaciti. *S. Th. Vulg.* & diem ※ acceptabilem. *LXX.* & diem.

6. *Hebr.* jugi. *A.* errorem. *S.* declinationem. *LXX.* violentorum contractuum. *Th.* torquem. *Vulg. deprimentes.*

Hebr. & omne jugum dirumpatis. *S.* & omnem cautionem fallam dirumpe. *LXX.* & omnem scripturam iniquam conscinde. *Vulg. & omne onus dirumpe.*

7. *Hebr.* & a carne tua non absondas te.

τῆς οἰκείας τῆς σπέρματός σε οὐχ ὑπερόψῃ.

וארכתך מהרה תצמח 8. A. . . . . O. καὶ τὰ ἰάματά σε ταχὺ ἀνατελῶ.

אם־תסיר מתוכך מוטה שלח אצבע וְדבר־און 9. A. ἐὰν ἀφέλῃς ἀπὸ σοῦ σκωδισμὸν (l. πλανῶν) ἐκτείνοντα δάκτυλον ἢ λαλοῦντα ἀνωφελές. Σ. Θ. ἐὰν ἀφέλῃς ἐκ μέσου σου κλοιὸν ἐκτείνοντα δάκτυλον. . . . . O. ἐὰν ἀφέλῃς ἀπὸ σοῦ σκωδισμὸν, καὶ χρηστολογίαν, τὸ ῥῆμα γογγυσμοῦ.

מים אשר 11. ※ οἱ Γ. ὕδατος, οὗ.

תקומם 12. ※ A. Σ. ἀναστήσῃς.

וקרא לך גודר פרץ A. . . . . ; ἀφαιρέσεως, vel αἱαιρεσῶς. Σ. κληθήσῃ τειχίζων ἄφαιρεσιν. O. καὶ κληθήσῃ οἰκοδόμος φραγμῶν.

לשבת A. τοῦ καθίσαι. Σ. εἰς τὸ οἰκεῖσθαι. O. παύσις. Θ. τοῦ οἰκεῖσθαι.

Alius; & LXX. & domeſticos ſeminis tui n[e] deſpexeris. *Vulg. & carnem tuam ne deſpexeris*

8. *Hebr.* & medela tua cito germinabit. *A.* & cicatrix vulneris tui citò obducetur. *LXX.* & ſanationes tuæ cito orientur. *Vul. & ſanitas tua citius orietur.*

9. *Hebr.* Si removeris de medio tui jugum mittendo digitum, & loquendo iniquitatem. *A.* Si auferas a te vinculum (*l.* errorem] extendentem digitum, & loquentem inutile. *S. Th.* Si auferas de medio tui torquem extendentem digitum. . . . . *LXX.* Si auferas a te vinculum, & ordinationem & verbum murmurationis. *Vulg. Si abſtuleris de medio tui catenam, & deſieris extendere digitum, & loqui quod non prodeſt.*

11. *H. Vul.* aquarum cujus. ※ *Tres Int.* aquæ, cujus.

12. *Hebr.* ſtare facies. ※ *A. S. Vulg.* ſuſcitabis. *In LXX. vacat.*

Hebr. & vocabitur tibi ſepiens fracturam. *A.* . . . . . diruptionis. *S.* vocaberis, muro cingens diruptionem. *LXX. Vul.* & vocaberis ædificator ſepium.

H. S. Th. ad habitandum. *A.* ad ſedendum. *LXX.* quieſcere facies. *Vulg. in quietem*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. LVIII. Heſaïæ.

v. 1. A. ὡς κεραυνὸν &c. Curter. ex Mſ. Jeſ. & Hieronymus, qui ſic habet: *Et quia ſurdas aures habeant, & audire vix poſſint, juxta Symmachum & Aquilam, guttur ſuum vertat in buccinam, quæ Hebraïce dicitur* SOPHAR, *quam κεραυνὸν, id eſt,* corneam, *interpretati ſunt.*

v. 3. Hieronymus: *Quodque ſequitur juxta LXX.* & omnes ſubjectos vobis compungitis, *ſive,* affligitis, *melius Theodotio & Symmachus tranſtulerunt, quos nos in hoc loco ſequuti ſumus:* Et omnes debitores veſtros repetitis.

v. 4. ※ οἱ Γ. ὕδατος Curterius ex Mſ. Jeſ.

v. 5. In textu Mſ. Jeſ. poſt κεφάλαιον legitur ἀγκυλὸν, & ad marg. ※ Θ. Σ. ἢ ἀμφιβληστρον. Contra vero in Editione Romana legitur, ἢ ἀμφιβληστρον, & omittitur ἀγκυλοῦ.

v. 6. Hieronymus: *Verbum Hebraïcum,* MOTA, *quod in Jeremia* torques ferrea *interpretatur, in præſenti capitulo bis legitur. In eo enim loco, ubi ſupra juxta LXX. diximus:* Diſſolve obligationes violentarum commutationum, *pro uno verbo* MOTA, *ſciamus eos poſuiſſe,* violentas cautiones, *pro quibus Aquila* errorem; *Symmachus,* declinationem *Theodotio.* κλοιὸν, *i.* torquem, *tranſtulerunt. Rurſum in præſenti loco, ubi nos vertimus:* Si abſtuleris de medio tui catenam; *& pro* catena, *LXX.* σωδισμὸν, *i.* colligationem, *ſive* vinculum, *tranſtulerunt: Aquila ſicut ſupra,* errorem *interpretatus eſt: Symmachus in Theodotionis ſcita concedens,* torquem *poſuit.*

Ibid. S. *& omnem cautionem* &c. Hieronymus.

v. 7. Alius Interpres, *& domeſticos* &c. Auguſtinus de Doctrina Chriſtiana, lib. 2.

v. 8. A. *& cicatrix* &c. Hieronymus.

v. 9. A. ἐὰν ἀφέλῃς &c. Procopius, qui Aquilæ nomen non exprimit: ſed videtur omnino Aquilæ eſſe, quia Symmachi & Theodotionis verſio alia adfertur ex Mſ. Jeſ. a Curterio, & quia γρ vertitur ἀνωφελὲς, ut perpetuo Aquila interpretatur. Vide notam ad verſum 6. ubi tamen dicitur Aquilam vertiſſe *errorem.* Quare exiſtimo σωδισμὸν huc irrepſiſſe ex verſione Symmachi, quod ſæpiſſime accidit, ut plerumque vidimus, legendumque eſſe πλανῶν, vel quid ſimile.

v. 11. ※ οἱ Γ. ὕδατος, οὗ. Curterius ex Mſ. Jeſ. Ibi vero οὗ ad πηγὴ refertur.

v. 12. ※ A. Σ. ἀναστήσεις. Idem.

Ibid. Hieronymus: GODER PHERES, *quod Aquila interpretatus eſt,* περιφάκτισμα χολῆς, *quod nos poſſumus juxta ſenſum dicere,* qui ſe opponit Dei iracundiæ ſævienti. *Denique Symmachus tranſtulit,* murum opponens cædenti. Symmachi verſio apud Procopium Græce ſic legitur, κλοιὸν ταχίζων ἀμυντῆρι. Verſio autem Aquilæ omnino corrupta eſt in Editis. Illud autem, περιφάκτισμα χολῆς, ab Eraſmo excogitatum, in alias exinde Hieronymi Editiones manavit. Codex noſter veruſtiſſimus, de quo ſupra, ſic habet,

ΠΕΦΡΑΡΙΗCΑΙΑΚΟΗC,

ubi duæ voces exprimuntur, quarum poſtrema eſt haud dubie διακονῆς, Δ mutato in Λ pro more. Unus Codex Regius habet, ΠΗΦΡΗΙΕC ΝΑΚΟΠΗC; alter Regius, ΠΕΦΡΗΙΕΣ ΝΑΚΟΠΗC. Colbertinus unus, ΠΗΦΡΑΡΗC aiaconne (ſic). Alius Colbertinus, pefraries aiakopes. Ultimam autem vocem eſſe διακονῆς, ut habet etiam Symmachus, non dubitamus, tum quia ex διακονῆς factum eſſe αἱακονης, ſuadent exempla frequentiſſima mutationis τῦ α in ε, quæ in Præliminaribus adferimus, tum quia vocem γρ ſolet vertere Aquila διακονὰ, ut in Lexico Græco videas infra. Nihil fere me movet vox Νακονῆς, quæ in duobus Mſſ. fertur, ut legam ἀνακονῆς, quia hæc vox numquam reperitur in verſione Aquilæ. Primum vero vocem, ΠΕΦΡΑΡΙΗC, ne conjecturâ quidem reſtituere audemus, uſque adeo vitiata eſt.

Ibid. A. τῦ καθῆσθαι &c. Curterius ex Mſ. Jeſ.

HESAIÆ CAP. LIX.

דאבל מביצידם יכורנו 5. Οἱ λοιποὶ, ὁ ἐσθίων ἐκ τῶν ὠῶν αὐτῶν ἀποθανεῖται. Ο. καὶ ὁ μέλλων τῶν ὠῶν φαγεῖν.

והמורה תבקע אפעה A. καὶ ὃ θαλφθὲν ἐξέθλιψε ἔχιδνα. Σ. ὃ δὲ συντεταμμένον ἀπορραγὲν ἔσται ἄσπις. Ο. συντείψας οὖσαν, ῥῆξε καὶ ἐν αὐτῷ βασιλίσκον. Θ. ὃ θαλφθὲν ἐξέφυγε ἄσπις.

ופעל חמס בכפיהם 6. ※ Θ. καὶ ἔργον ἀδικίας ἐν χερσὶν αὐτῶν.

ורגליהם לשפך דם נקי 7. Οἱ λοιποὶ, ταχινοὶ ἐκχέαι αἷμα ※ ἀναίτιον. Ο. ταχινοὶ ἐκχέαι αἷμα.

און A. ἀνωφελείας. Σ. ἀνομίας. Ο. ἀφρόνων. (al. ἀπὸ φόνων. Θ. ἀδικίας.

לא ידעו 8. Αλλ. οὐκ ἔγνωσαν. Ο. οὐκ οἴδασιν.

על־כן רחק משפט ממנו ולא תשיגנו צדקה 9. נקוה לאור והנה־חשך Σ. διὰ τοῦτο μακρὰν ἐγένετο κρίσις ἀφ' ἡμῶν, καὶ οὐ καταλήψεται ἡμᾶς δικαιοσύνη. προσδοκήσωμεν εἰς τὸ φῶς, καὶ ἰδοὺ σκότος. Ο. διὰ τοῦτο ἀπέστη ἡ κρίσις ἀπ' αὐτῶν, καὶ οὐ μὴ καταλήξῃ αὐτοὺς δικαιοσύνη. ὑπομείναντων αὐτῶν φῶς ἐγένετο αὐτοῖς σκότος.

נהלך 11. Γ. διεπατήσομεν. Ο. διεπατήσαμεν.

נגשושה 10. Σ. ψηλαφήσομεν. Ο. Θ. ψηλαφήσουσιν.

כדבים 11. Αλλοι, ὡς ἄρκος ἀπηχήσομεν. Ο. ὡς ἄρκος.

כיונים הגה נהגה A. ὡς διεγερὰ φθόγγῃ φθεγξόμεθα. Σ. Θ. ὡς διεγερὰ μελέτῃ μελετήσομεν. Ο. ὡς διεγερὰ ἅμα πορεύσονται.

פשע וכחש ביהוה 13. A. . . . . ἀρνήσασθαι τὸ κυρίῳ. Σ. ἔγνωμεν ἄδικον, καὶ ψεύσεσθαι τὸν κύριον. Ο. ἠσεβήσαμεν καὶ ἐψευσάμεθα. ※ A. Θ. τὸ ΠΙΠΙ.

מאחר A. Ο. ὄπισθεν. Σ. Θ. ἀπὸ ὄπισθεν.

ותושע לו זרעו 16. Αλλ. καὶ ἔσωσεν αὐτοῖς βραχίων αὐτοῦ. Ο. καὶ ἠμύνατο αὐτοὺς τῷ βραχίονι αὐτοῦ.

וצדקתו הוא סמכתהו Οἱ λοιπ. καὶ τῇ δικαιοσύνῃ

1. HEbr. *Reliqui*, Comedens de ovis eorum morietur. *LXX.* & qui de ovis eorum comederit. *Vulg. qui comederit de ovis eorum, morietur.*

Heb. & compreſſum erumpet vipera. *A.* & fotum, erupit vipera. *S.* quod autem convolutum eſt, ubi fractum fuerit, erit aſpis. *LXX.* frangens putridum, reperit etiam in ipſo regulum. *Th.* fotum erupit aſpis. *Vulg. & quod confotum eſt, erumpet in regulum.*

6. *Hebr.* & opus rapinæ in volis eorum. ※ *Th. Vulg.* & opus iniquitatis in manibus eorum.

7. *Heb.* Et feſtinabunt ad effundendum ſanguinem innocentem. *Reliqui*, Veloces ad effundendum ſanguinem ※ innocentem. *LXX.* Veloces ad effundendum ſanguinem. *Vulg. & feſtinant ut effundant ſanguinem innocentem.*

Hebr. S. iniquitatis. *A.* inutilitatis. *LXX.* inſipientium, *vel*, a cædibus. *Th.* injuſtitiæ. *Vul. inutiles.*

8. *Hebr. Alius*, non cognoverunt. *LXX.* neſciunt. *Vulg. neſcierunt.*

9. *Hebr.* Propterea elongavit ſe judicium a nobis, & non apprehendit nos juſtitia. Exſpectavimus ad lucem, & ecce tenebroſitas. *S.* Propter hoc longe factum eſt judicium a nobis, & non apprehendet nos juſtitia. Exſpectemus in lucem, & ecce tenebræ. *LXX.* Propterea receſſit judicium ab eis, & non apprehendet eos juſtitia. Cum exſpectarent lucem, factæ ſunt eis tenebræ. *Vulg. Propter hoc elongatum eſt judicium a nobis, & non apprehendet nos juſtitia: expectavimus lucem, & ecce tenebræ.*

Hebr. Tres Int. ambulabimus. *LXX.* ambulaverunt. *Vul. ambulavimus.*

10. *H. S.* palpabimus. *LXX. Th.* palpabunt. *Vulg. palpavimus.*

11. *Hebr.* ſicut urſi. *Alii*, ſicut urſa orbata. *LXX.* quaſi urſus. *Vulg. quaſi urſi.*

Hebr. quaſi columbæ gemendo gemuimus. *A.* quaſi columbæ vocem emittemus. *S. Th.* quaſi columba meditatione meditabimur. *LXX.* quaſi columbæ pariter ambulabunt. *Vul. quaſi columbæ meditantes gememus.*

13. *Hebr.* prævaricari, & mentiri in dominum. *A.* . . . . . abnegare in dominum. *S.* novimus injuſtum, & mentiri contra Dominum. *LXX.* impie egimus & mentiti ſumus. ※ *A. Th.* in ΠΙΠΙ. *Vulg. peccare & mentiri contra Dominum.*

Heb. de poſt. *A. LXX.* retro. *S. Th.* a tergo. *Vulg. ne iremus poſt tergum.*

16. *H. Alius*, *Vulg.* & ſalvavit ſibi brachium ſuum. *LXX.* & ultus eſt eos brachio ſuo.

H. & juſtitia ejus ipſa fulcivit eum. *Reliqui*,

αὐτῷ ἐβοήθησεν. O. καὶ τῇ ἐλεημοσύνῃ ἐστήριξεν αὐτόν.

& justitiâ suâ fulcivit. *LXX.* & misericordiâ fulcivit.

לאיים גמול ישלם 18. ※ Σ. Θ. τοῖς νήσοις ἀνταπόδομα ἀνταποδώσει. In O. vacat.

18. *Hebr.* insularibus retributionem reddet. ※ *S. Th.* insulis retributionem retribuet. *In LXX. vacat. Vulg. insulis vicem reddet.*

כי־יבוא כנהר צר רוח יהוה נסה בו 19. A. ὅτι ἐλεύσεται ὡς ποταμὸς . . . . . πνεῦμα κυρίου συστημὸν ἑαυτῷ. Σ. ἥξει ὡς ποταμὸς θλίβων ὃ πνεῦμα κυρίου, ἐπείγει καὶ ἥξει. O. ἥξει γὰρ ὡς ποταμὸς βίαιος ἡ ὀργὴ παρὰ κυρίου, ἥξει μετὰ θυμοῦ. Θ. ἥξει γὰρ ὡς ποταμὸς πολιορκητὴς, πνεῦμα κυρίου, ἐσημειώσατο αὐτό.

19. *Hebr.* Cum venerit veluti fluvius hostis, spiritus Domini erigens vexillum in eum. *A.* Quia veniet quasi fluvius. . . . . spiritus Domini signum sibi. *S.* Veniet quasi fluvius tribulans spiritus Domini, urget & veniet. *LXX.* Veniet enim quasi fluvius violentus ira a Domino, veniet cum furore *Th.* Veniet enim quasi fluvius obsidens urbes spiritus Domini, signatus est in eo. *Vulg. Cum venerit quasi fluvius violentus, quem spiritus Domini cogit.*

ובא לציון גואל 20. A. Σ. καὶ ἥξει τῇ Σιὼν ἀγχιστεύων. O. καὶ ἥξει ἕνεκεν Σιὼν ὁ ῥυόμενος.

20. *Heb.* & veniet ad Sion redemptor. *A. S.* & veniet Sion redemptor. *LXX.* & veniet propter Sion qui liberat. *Vulg. & venerit Sion redemptor.*

ולשבי פשע ביעקב A. καὶ τοῖς ἀποστρέψασιν ἀδικίαν ἐν Ιακώβ. Σ. ἐν τοῖς ἀποστρέψασιν ἀσέβειαν ἐν Ιακώβ. O. καὶ ἀποστρέψει ἀσεβείας ἀπὸ Ιακώβ.

Heb. & redeuntibus prævaricatione Jacob. *A.* & iis qui aversati fuerint prævaricationem in Jacob. *S.* & iis qui aversati sunt impietatem in Jacob. *LXX.* & avertet impietates a Jacob. *Vulg. & eis qui redeunt ab iniquitate in Jacob.*

וזאת בריתי 21. Οἱ λοιποί, τὴν συνθήκην μου. O. ἡ πρὸς ἐμοὶ διαθήκη.

אמר יהוה ※ Σ. O. εἶπε κύριος.

21. *Heb.* pactum meum, *Reliqui*, & *Vul.* fœdus meum. *LXX.* a me testamentum.

Hebr. ※ *S. LXX.* dixit Dominus. *Vulg. dicit Dominus.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. LIX. Hesaïæ.

v. 5. οἱ λοιποὶ, ὁ ἑβδομ. &c. Procopius & Eusebius. Hic LXX. vocem חמר quam non exprimunt, aliter legisse videntur.

Ibid. A. ἐκ τοῦ θαλεβὺν &c. Procopius. Hieronymus vero: *Quod confotum est inveniet regulum, sive juxta Symmachum & Theodotionem, aspidem: Aquila autem viperam posuit, pro quo in Hebraico legitur*, EPHEE.

v. 6. ※ Θ. ἡ ἔργον &c. Curterius ex Mss. Jes. Hæc vero desiderantur in LXX.

v. 7. οἱ λοιπ. ταχινοὶ ταχίαι ἅμα ἀναίτιον. Procopius. In marg. vero textûs Ms. Jes. legitur ※ ἀναίτιον, quia deerat in τοῖς O. ut notat asteriscus.

Ibid. A. ἀναιτίλῶτ &c. Curterius ex Ms. Jes. ubi in textu τὸν O. legitur λὸὺ φόνου, ut in Edit. Romana; in marg. vero ἀφόνου emendatur: quæ videtur esse vera τὸν O lectio.

v. 8. Αλλ. οὐκ ἔγνωσαν. Curterius ex Ms. Jes.

v. 9. Procopius sic habet: Καὶ τοῦτο δή ἐστιν ἡ τὰ ἑξῆς, λὸὺ προσώπου τῶ κατηγορουμένου λαοῦ ἐξεῖπαν οἱ λοιποὶ. ἐπιφέρει γοῦν ὁ Σύμμαχος· δι' ἡμᾶς τοῦτο μακρὰν ἐγένετο κρίσις ἀφ' ἡμῶν, ἡ ὑ παλαιόφρονες ἡμᾶς διεφθείραμεν· προσδοκήσομεν εἰς φῶς, ἡ ἰδοὺ σκότος, ἡ τὰ ἑξῆς. ἡ οἱ Ο δὲ τὰ ὑπαγόμενα τῷ προσώπῳ τῶ λαῶ φέρουσιν· ἀπεμείναμεν κρίσιν, ἡ οὐκ ἔστι σωτηρία. i. *Cetera & verba hæc, & sequentia, tanquam ab accusati populi persona Reliqui ediderunt. Infert igitur Symmachus: Propter hoc longe factum est judicium a nobis, & non apprehendet nos justitia: Exspectemus in lucem, & ecce tenebræ &c. LXX. quoque ea quæ post sequuntur, personæ populi tribuerunt: Exspectavimus judicium, & non est salus.* Quæ si cum supra positis in textu comparentur, clara erunt Porro Curterius ad hoc Symmachi verbum προσδοκήσομεν, in margine notat, χ. προσδοκάσομεν, quæ sane lectio melius quadrat.

Ibid. οἱ Γ. ἐξεπατήσομεν. Idem.

v. 10. Σ. διαψηλαφήσομεν. Idem.

v. 11. Αλλοι, ὡς ἄρκτοι ἀπεπυμάνθη. Eusebius in Hesaïam.

Ibid. A. ὡς περιστεραὶ &c. Procopius.

v. 13. A. . . . . ἀρνήσασθαι ἐν κυρίῳ &c. Procopius. In margine autem Ms. Jes. legitur, A. Θ. ἐν πιπι. Quæritur vero cur Aquila, qui vertit ἐν κυρίῳ, posuisse item dicatur ἐν πιπι. Dicendum est, Aquilam vel utrumque posuisse in textu, vel cum vertisset ἐν κυρίῳ, in margine annotasse ἐν πιπι, vel denique illud ἐν πιπι, ex altera ejus Editione desumtum esse. Nam duas Aquilam versiones fecisse certum est. Hieronymus item ait: *Aquila*, negare Deum.

Ibid. A. ἔστησεν &c. Curterius ex Ms. Jes.

v. 16. Αλλ. ἡ ἴσωσεν &c. Procopius.

Ibid. οἱ λοιπ. ἡ τῇ δικαιοσύνῃ. Idem.

v. 18. ※ Σ. Θ. τοῖς νήσοις. &c. Curterius ex Ms. Jes.

v. 19. A. ὅτι ἐλεύσεται ὡς ποταμὸς στενῶμα &c. Procopius. Hieronymus vero: A. *quasi flumen angustum, spiritus Domini signaculum ejus.* Th. *quasi fluvius oppugnans, spiritus Domini signatus est.* In lectione Aquilæ apud Procopium desideratur vox Græca, quæ respondeat Latinæ, *angustum.* Ea autem erat, ut videtur, στενὸν.

v. 20. A. Σ. ἡ ἕνεκεν τῆ Σιὼν ἀγχιστεύων. Procopius. Hieronymus vero: *Sive juxta Hebraïcam veritatem, qui propinquus est Sion, & de Israël stirpe generatus: Hoc enim* GOEL, *i.* ἀγχιστεὺς, *sonat.*

Ibid. A. ἡ τοῖς ἀποστρέφ- &c. Procopius.

v. 21. οἱ λοιποὶ, διαθήκην μου. Hieronymus: *Hoc est fœdus meum, sive pactum, ut omnes alii transtulerunt.* Sæpe diximus Reliquos vocem ברית συνθήκην fere semper vertere.

Ibid. ※ Σ. εἶπε κύριος. Curterius ex Ms. Jes. Asteriscо notatur ex Symmacho in LXX. ubi deerat, translatum esse, ubi hodie habetur.

HESAIÆ

HESAIÆ CAP. LX.

קומי אורי כי־בא אורך 1. A. Σ. ἐγείρου, φωτίσθητι ὅτι ἦλθε φῶς σου. O. φωτίζε, φωτίζε Ιερουσαλήμ, ἥκει γὰρ σου τὸ φῶς.

כי הנה החשך 2. ※ ὅτι ἰδοὺ σκότος. O. ἰδοὺ σκότος.

ועדה יהוה Οἱ λοιποὶ, ἀλλ' ἢ κύριος. O. φανήσεται κύριος.

וכבודו 3. ※ οἱ Γ. ἡ ἀλλοίωσις σου. In O. vacat.

כלם נקבצו 4. ※ οἱ Γ. πάντα : συνηγμένα. O. συνηγμένα (τὰ τέκνα σου.)

ורחבת 5. ※ Θ. καὶ χαρήσῃ.

כי־יהפך עליך המון ים חיל גוים Σ. ὅταν μεταφερθῇ ἐπὶ σὲ τὸ πλῆθος τῆς θαλάσσης, καὶ ἡ δύναμις τῶν ἐθνῶν. O. ὅτι μεταβολὴ ἔσται εἰς σὲ πλοῦτος θαλάσσης, καὶ ἐθνῶν.

ועיפה 6. οἱ Γ. O. καὶ Γαφά.

יעלו 7. O. ἀνενεχθήσεται. Θ. . . . . :

אל־ארבתיהם 8. A. κατασκήνωσις αὐτῶν. Σ. Θ. (θυρίδας. αὐτῶν.) O. σὺν νεοσσοῖς ἐπ' ἐμέ.

לשם יהוה אלהיך ולקדוש ישראל 9. οἱ Γ. ἐνόμασι κυρίου θεοῦ σου, καὶ τοῦ ἁγίου Ισραήλ. O. διὰ τὸ ὄνομα κυρίου τὸ ἅγιον, καὶ διὰ τὸ ἅγιον τοῦ Ισραὴλ ἔνδοξον εἶ).

ברוש תדהר ותאשור יחדו 13. A. . . . . O. ἐν κυπαρίσσῳ καὶ πεύκῃ καὶ κέδρῳ. Θ. . . . . :

ומקום רגלי אכבד ※ A. Σ. Θ. καὶ τὸν τόπον τῶν ποδῶν μου δοξάσω.

והשתחוו על־כפות רגליך כל־מנאציך 14. ※ οἱ Γ. καὶ προσκυνήσουσιν διὰ παντὸς ἴχνη τῶν ποδῶν σου πάντες οἱ παροξύναντες. In O. vacat.

יעקב 16. Ἄλλοι, Ιακώβ. O. Ισραήλ.

תהלה 18. A. ὕμνησις. Σ. αἴνεσις. O. γλύμμα.

1. HEo. A. S. Surge, illuminare, quia venit lumen tuum. *LXX.* Illuminare, illuminare, Jeruſalem, venit enim lumen tuum. *Vul. Surge, illuminare Jeruſalem: quia venit lumen tuum.*

2. *Heb.* ※ *Vul.* quia ecce tenebræ. *LXX.* ecce tenebræ.

Hebr. Reliqui, Vulg. orietur Dominus. *LXX.* apparebit Dominus.

3. *Hebr. Vul.* ortus tui. ※ *Tres Int.* Orientis tui. *In LXX. vacat.*

4. *Hebr.* Omnes ipſi congregaverunt ſe. ※ *Tres Int.* omnia: congregata. *LXX.* congregati (filii tui.) *Vul. omnes iſti congregati ſunt.*

5. *H.* & ſplendebis. ※ *Th.* & gratificaberis. *Vul. & afflues.*

Hebr. Vulg. quando converſa fuerit ad te multitudo maris, fortitudo gentium. *S.* quando converſa fuerit ſuper te multitudo maris, & virtus gentium. *LXX.* quoniam transferentur in te divitiæ maris & gentium.

6. *Hebr. Vulg.* & Epha. *Tres Interpr. LXX.* & Gæpha.

7. *Heb.* aſcendent. *LXX. Vul.* offerentur. *Th.* offerent ſe.

8. *Hebr.* ad columbaria ſua. *A.* cataractas ſuas. *S. Th. Vulg.* ad feneſtras ſuas. *LXX.* cum pullis ad me.

9. *Hebr. Vulg.* Nomini Domini tui, & ſancto Iſrael. *Tres Int.* In nomine Domini Dei tui, & ſancto Iſrael. *LXX.* Propter nomen Domini ſanctum, & quia ſanctus Iſrael glorioſus eſt.

13. *Heb.* abies, ſapinus & ulmus. *A.* abietem, Thadaar (*al.* Thadaor,) & Thaaſſur. *LXX.* in cypariſſo, & pino, & cedro. *Th.* Brathi, Thadaar, & Thaaſſur. *Vulg. abies, & buxus, & pinus.*

Heb. ※ *A. S. Th. Vul.* & locum pedum meorum glorificabo.

14. *Hebr.* & incurvabunt ſe ad plantas pedum tuorum omnes reprobantes te. ※ *Tres Int.* & adorabunt ad veſtigia pedum tuorum omnes exacerbantes. *In LXX. vacat. Vulg. & adorabunt veſtigia pedum tuorum omnes qui detrahebant tibi.*

16. *Hebr. Alii, Vulg.* Jacob. *LXX.* Iſrael.

18. *Hebr.* laudem. *A. Vulg.* laudatio. *S.* laus. *LXX.* ſculptura.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. LX. Heſaïæ.

v. 1. A. Σ. ἀνάστηθι, φωτίσθητι &c. Sic bis Procopius. Legitur etiam φωτίζε.

v. 2. ※ ὅτι. Curterius ex Mſ. Jeſ.

Ibid. οἱ λοιπ. ἀναστελεῖ κύριος. Procopius.

v. 3. ※ οἱ Γ. τῆς ἀναβλάβης. Curterius ex Mſ. Jeſ.

v. 4. ※ οἱ Γ. πάντα. Idem.

v. 5. ※ Θ καὶ χαρήσῃ. Idem.

Ibid. Σ. ὅταν ἐπιστραφῇ &c. Procopius.

v. 6. οἱ Γ. καὶ Γαιφά. In textu Mſ. Jeſ. καὶ Γαιφάρ.

v. 7. Hieronymus ait Theodotionem vertiſſe, *offerent ſe.* Græcum non habemus.

v. 8. Hieron. *Juxta Symm. & Theodotionem*, ad fe-

neſtras ſuas; *juxta Aquilam*, ad cataractas ſuas.

v. 9. οἱ Γ. ἐν ἐνύμασι κυρίου &c. Curterius ex Mſ. Jeſ.

v. 13. Hieronymus: *De quo etiam nunc Scriptura promittit, abietem, & buxum, & pinum; ſive juxta LXX.* cypariſſum, & pinum, & cedrum; *aut juxta Aquilam*, abietem, Thadaar & Thaaſſur; *vel juxta Theodotionem*, brathi, *al.* braïs, Thadaat & Thaaſſur. Martianæus noſter legit, *braïs*. Vocem ברוש ſphabi reddit ſupra Symmachus 55. 13. Mſ. noſter Commentariorum Hieronymi in Heſaïam, hîc habet *Brasi*.

Ibid ※ A. Σ. Θ. ἐν τῷ τόπῳ &c. Curterius ex Mſ. Jeſuit. Hieronymus item ſic, ※ *& locum pedum meorum glorificabo*:

v. 14. ※ οἱ Γ. ἐν ἀφορισμῷ τῶν &c. Idem.

v. 16. Ἄλλοι, Ἰακώβ. Idem.

v. 18. A. ὑμνῶν &c. Procopius. LXX. vero qui vertunt γλύμμα, aliud quam חהלה haud dubiè legerunt.

HESAIÆ CAP. LXI.

רוח אדני 1. Ἄλλος, πνεῦμα ※ κύριος. Ο. πνεῦμα κυρίου.

ענוים Ἄλλος, ταπεινοῖς. Ο. πτωχοῖς.

לחבש Σ. Θ. . . . . Ο. ἰάσασθαι.

לקרא לשבוים דרור Α. Σ. Ο. Θ. κηρύξαι αἰχμαλώτοις ἄφεσιν.

לאסורים פקח־קוח Σ. (διδυμίοις λύσιν.) Ο. τυφλοῖς ἀναβλέψαι.

שנת־רצון 2. Οἱ λοιποὶ, ἐνιαυτὸν δεκτόν. Ο. ἐνιαυτὸν δεκτόν.

ליהוה Ἄλλος, τῷ κυρίῳ. Ο. τοῦ κυρίου.
לאלהינו ※ τοῦ θεοῦ ἡμῶν. In O. deeſt.

להת להם 3. ※ Α. Θ. δοῦναι αὐτοῖς.

אילי Σ. ἰσχυροί. Ο. ὗες.

ראשנים 4. (Α.) πρώτων. Σ. Θ. ἀρχαίων. Ο. πρώτοις.

אלהינו 6. ※ Α. Σ. Θ. θεοῦ ἡμῶν. Ο. θεοῦ.

יאמר לכם Α. Σ. Θ. ῥηθήσεται ὑμῖν. In O. deeſt.

חיל גוים Α. τὴν δύναμιν τῶν ἐθνῶν. Ο. ἰσχὺν ἐθνῶν.

ובכבודם תתימרו Α. καὶ ἐν δόξῃ αὐτῶν πορφύρᾳ ἐνδύσεσθε. Ο. καὶ ἐν τῷ πλούτῳ αὐτῶν θαυμασθήσεσθε.

תחת בשתכם משנה ובלמה ירנו חלקם 7. In O. deeſt. ※ Θ. ἀντὶ τῆς αἰσχύνης ὑμῶν διπλᾶς, καὶ ἐνδοξῶς ἀγαλλιάσονται μερὶς αὐτῶν.

באמת 8. Οἱ λοιποὶ, ἐπ' ἀληθείᾳ. Ο. τοῖς δικαίοις.

בתוך העמים 9. ※ ἐν μέσῳ τῶν λαῶν.

שוש אשיש ביהוה תגל נפשי באלהי 10. Α. χαίρων χαρήσομαι ἐν θεῷ, εὐφρανθήσεται ἡ ψυχή μου ἐν τῷ θεῷ μου. Σ. Θ. ἀγαλλιάσει ἀγαλλιάσομαι ἐν θεῷ, εὐφρανθήσεται ἡ ψυχή μου ἐν τῷ θεῷ μου. Ο. καὶ εὐφροσύνη εὐφρανθήσονται ἐπὶ κύριον;

1. HEb. LXX. *Vulg.* ſpiritus Domini. *Alius*, ſpiritus ※ Dominus.

Heb. Vul. manſuetis. *Alius*, humilibus. *LXX.* pauperibus.

Hebr. ad alligandum faſciis. *S. Th.* ad alliganda vulnera. *LXX.* ſanare. *Vul. ut mederer.*

Hebr. ad prædicandum captivis libertatem. *A. S. LXX. Th.* prædicare captivis remiſſionem. *Vulg. & prædicarem captivis indulgentiam.*

Hebr. vinctis apertionem carceris. *S.* vinctis ſolutionem. *LXX.* cæcis viſûs reſtitutionem. *Vulg. clauſis apertionem.*

2. *Hebr.* annum voluntatis. *Reliqui*, annum beneplaciti. *LXX.* annum acceptabilem. *Vulg. annum placabilem.*

Hebr. Alius; *Vul.* Domino. *LXX.* Domini.

Hebr. ※ *Alius*, *Vulg.* Deo noſtro. *In LXX. deeſt.*

3. *Hebr.* ※ *A. Th.* ad dandum eis. *Vulg. & darem eis.*

Hebr. arbores. *S. Vulg.* fortes. *LXX.* generationes.

4. *Heb.* priſcorum. *A.* primorum. *S. Th.* antiquorum. *LXX.* prius. *Vulg. antiquas.*

6. *Heb.* ※ *A. S. Th. Vulg.* Dei noſtri. *LXX.* Dei.

Heb. A. S. Th. Vulg. dicetur vobis. *In LXX. deeſt.*

Hebr. facultatem gentium. *A.* abundantiam gentium. *LXX. Vulg.* fortitudinem gentium.

H. & in gloria eorum prædicabitis vos. *A.* & in gloria eorum purpura induemini. *LXX.* & in divitiis eorum eritis admirabiles. *Vulg. & in gloria eorum ſuperbietis.*

7. *H.* Pro pudore veſtro duplici, & ignominia, exultabunt parte ſua. *In LXX. deeſt.* ※ *Th.* Pro pudore veſtro duplici & ignominia, exultabunt pars eorum. *Vulg. Pro confuſione veſtra duplici & rubore laudabunt partem ſuam.*

8. *Heb. Reliqui*, *Vul.* in veritate. *LXX.* juſtis.

9. *H.* ※ *Vulg.* in medio populorum.

10. *H.* Gaudendo gaudebo in Domino, exultabit anima mea in Deo meo. *A.* Gaudens gaudebo in Domino, exultabit anima mea in Deo meo. *S. Th.* Exultatione exultabo in Deo, lætabitur anima mea in Deo meo. *LXX.* Et lætitia lætabuntur ſuper Dominum; exultet

ἀγαλλιάσεται ἡ ψυχή μου ἐπὶ τῷ κυρίῳ.

כחתן יכהן פאר וככלה תעדה כליה A. ὡς νυμφίῳ ἱεράτευμά σοι περιθήσει, καὶ ὡς νύμφην κοσμήσει σκεύεσιν αὐτῆς. Σ. ὥσπερ νυμφίον κεκοσμημένον περιθήσει καὶ ὡς νύμφην περικεκαλυμμένην τοῖς σκεύεσιν αὐτῆς. Ο. ὡς νυμφίῳ περιέθηκέ μοι μίτρα, καὶ ὡς νύμφην κατεκόσμησέ με κόσμῳ. Θ. περιθήσει.

יוציא 11. ※ Σ. ἀνατελεῖ. Ο. ἀνατελεῖ.

anima mea in Domino. *Vulg. Gaudens gaudebo in Domino, & exultabit anima mea in Deo meo.*

H. tamquam sponsum consecrabit gloria, & tamquam sponsam ornabit vasis suis. *A.* tamquam sponsum sacerdotio functum cum corona, & tamquam sponsam ornatam vasis suis. *S.* quasi sponsum ornatum corona, & quasi sponsam circumdatam supellectili sua. *LXX.* sicut sponso circumposuit mihi mitram & sicut sponsam ornavit me mundo muliebri. *Th.* corona *Vulg. quasi sponsum decoratum corona, & quasi sponsam ornatam monilibus suis.*

11. *H.* proferet. ※ *S.* pullulat. *LXX.* orietur. *Vul. profert.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. LXI. Hesaiæ.

v. 1. ※ πνεῦμα. Curterius ex Mſ. Jeſ.

Ibid. ἄλλος, Συμμάχου. Idem.

Ibid. Hieronymus: *Sive juxta Symmachum & Theodotionem*, ad alligauda vulnera *peccatorum*, prædicare captivis remiſſionem, cæcis ut videant, *vel* clauſis apertionem, *quod manifeſtius interpretatus eſt Symmachus*, vinctis ſolutionem.

Ibid. κηρύξαι αἰχμαλώτοις ἄφεσιν. Videtur Hieronymus innuere ſupra, eamdem hîc eſſe τὴν Ο. & aliorum verſionem; ſed res non ſat explorata eſt.

v. 2. οἱ λοιπ. ἑτοιμάσαι τὸ σωτήριον. Procopius.

Ibid. τοῦ κυρίου. Curter. ex Mſ. Jeſ.

Ibid. ※ τοῦ θεοῦ ἡμῶν. Idem.

v. 3. ※ A. Θ. δῶναι αὐτοῖς. Idem, & mox ※ αὐτοῖς poſt κληθήσονται.

Ibid. Σ. ἰσχυροί. Procopius. Hîc Hieronymus: *Tunc vocabuntur generationes juſtitiæ, plantatio Domini gloriosa: vel juxta Hebraïcum*, ELE, *per extenſam utramque ſyllabam*, fortes, *Deique juſtitiæ, aut plantatio Domini ad glorificandum.*

v. 4. πρώτων. Σ. Θ. ἀρχαίων. Curterius ex Mſ. Jeſ.

v. 6. ※ A. Σ. Θ. θεῷ ἡμῶν ἑορτάσετε ὑμῖν. Idem.

Ibid. A. πλὴν ἱερατείαν τῶν ἐθνῶν. Procopius.

Ibid. A. ἡ ἐν δόξῃ αὐτοῦ &c. Hieronymus.

v. 7. ※ Θ. ἀντὶ τῆς αἰσχύνης &c. Curterius ex Mſ. Jeſ. Confirmatur autem ex Hieronymo, qui habet: *Quodque ſequitur*: Pro confuſione duplici, & pro rubore laudabunt partem ſuam, *quod in LXX. non habetur, ſic mihi explanandum videtur. Pro eo quod duplicem habebatis confuſionem, tam ſuper populo Judæorum, qui a Deo receſſerat, quam ſuper nationibus, quæ idolis ſerviebant, videbitis eos converſos ad timorem Dei, laudare partem ſuam. Haud dubium quin Dominum, de quo loquebatur & ſanctus, Pars mea Dominus.*

v. 8. οἱ λοιποὶ, ἐν' ὦ αὐθεντ. Procopius.

v. 9. ※ ἐν μέσῳ τῶν λαῶν. Curterius ex Mſ. Jeſ. Hæc autem hodie habentur in τοῖς Ο. ſed ex aliis verſionibus cum aſteriſco olim iſtuc inducta.

v. 10. A. χαίρων χαρήσομαι &c. Idem.

Ibid. A. ὡς νυμφίον ἱερατεύμενον στέφανῳ &c. Sic Procopius Aquilæ & Symmachi lectiones adfert. Ubi notes apud Procopium deſiderari vocem στέφανῳ: ſed ea habetur apud Hieronymum, qui hoc ex Aquila adfert, ἱερατεύμενος στέφανῳ: *quod linguâ noſtrâ dicitur*, ſacerdotii portans coronam. Theodoretus vero ait, οἱ τρεῖς, στέφανον.

v. 11 ※ Σ. ἀνατελεῖ. Curterius ex Mſ. Jeſ. In Edit. τῶν Ο. Romana legitur ἀνατελεῖ.

HESAIÆ CAP. LXII.

צדקו 1. οἱ Γ. Ο. ἡ δικαιοσύνη αὐτῆς.

וישועתה Οἱ λοιποὶ, τὸ σωτήριον αὐτῆς. Ο. τὸ σωτήριόν μου.

וכל־מלכים 2. A. Σ. καὶ ※ πάντες: βασιλῆς. Ο. καὶ βασιλῆς.

בעולרה 4. A. ἐκκεκαυμένη. Σ. Θ. συνοικουμένη. Ο. εἰκουμένη.

כי־חפץ יהוה בך וארצך תבעל ※ Σ. Θ. ὅτι εὐδόκησεν κύριος ἐν σοὶ, καὶ ἡ γῆ σου συνοικισθήσεται. Ο. ὅτι εὐδόκησε κύριος ἐν σοὶ &c.

את־יהוה 6. ※ οἱ Γ. τὸν κύριον. Ο. τῷ κυρίῳ.

אל־דמי Σ. μὴ ἡσυχάσατε. Ο. hæc perplexe habent.

1. HEbr. tres Interp. LXX. juſtitia ejus. *Vulg. juſtus ejus.*

Heb. ſalus ejus. *Reliqui*, ſalutare ejus. *LXX.* ſalutare meum. *Vulg. ſalvator ejus.*

2. *Hebr. A. S. Vul.* & ※ cuncti: reges. *LXX.* & reges.

4. *Heb. A.* poſſeſſa. *S. Th. Vul.* inhabitata. *LXX.* habitata.

Hebr. Quia complacuit Dominus in te, & terra tua erit poſſeſſa. ※ *S. Th.* Quia complacebit Dominus in te, & terra tua inhabitabitur. *LXX.* Quia complacuit Dominus in te *&c. Vul. Quia complacuit Domino in te, & terra tua inhabitabitur.*

6. *Hebr. tres Interpr.* Dominum. *LXX. Vulg.* Domini.

Hebr. ne ſilentium. *S.* ne quieſcatis. *LXX. hæc perplexe habent. Vulg. ne taceatis.*

ואל־תתנו דמי לו עד־יכון ועד־ישים .7
את־ירושלם תהלה בארץ Σ. μὴ δῶτε ἡσυχάσαν αὐτῷ, ἕως ἑτοιμάσῃ καὶ ἕως θῇ τὴν Ιερουσαλὴμ αἴνεσιν ἐν τῇ γῇ. Ο. οὐκ ἔστι γὰρ ὑμῖν ὅμοιος ἐὰν διορθώσῃ, καὶ ποιήσῃ Ιερουσαλὴμ γαυρίαμα ἐπὶ τῆς γῆς. Θ. καὶ μὴ δῶτε σιγὴν αὐτῷ, ἕως ἑτοιμάσῃ καὶ ἕως θῇ τῷ Ιερουσαλὴμ καύχημα ἐν τῇ γῇ.

7. *H. Vul.* Et ne detis ſilentium ei, donec ſtabiliat, & donec ponat Jeruſalem laudem in terra. *S.* Ne detis quietem ei, donec paraverit, & donec poſuerit Jeruſalem laudem in terra. *LXX.* Non eſt enim vobis ſimilis, ſi correxerit, & fecerit Jeruſalem gaudium ſuper terram. *Th.* Et ne detis ſilentium ei, donec paraverit, & donec poſuerit Jeruſalem gloriationem in terra.

בימינו 8. A. ἐν δεξιᾷ αὐτοῦ. Ο. κατὰ τὴν δόξαν αὐτοῦ. Θ. κατὰ τὴν δόξαν αὐτοῦ.

8. *H. A. Vulg.* in dextera ſua. *LXX.* per gloriam ſuam. *Th.* per dexteram ſuam.

בחצרות 9. Οἱ λοιποὶ, ἐν ταῖς αὐλαῖς. Ο. ἐν ταῖς ἐπαύλεσι.

9. *H. Reliqui*, *Vul.* in atriis. *LXX.* in villis.

עברו עברו 10. Ο. παρέλθατε. ※ Θ. ὁδοποιήσατε.

10. *H.* tranſite, tranſite. *LXX.* ite. ※ *Th.* iter facite. *Vul. tranſite, tranſite.*

Hebr. complanate viam. *LXX.* iter facite. ※ *Th.* parate viam. *Vul. præparate viam.*

פנו דרך Ο. ὁδοποιήσατε. ※ Θ. σκυβάτατε τὴν ὁδόν.

אתו 11. ※ Σ. Θ. μετ' αὐτοῦ. In O. vacat.

11. *H.* ※ *S. Th. Vul.* cum eo. *In LXX. vacat.*

להם 12. Οἱ λοιποὶ, αὐτούς. Ο. αὐτόν.

12. *H. Reliqui*, *Vul.* eos. *LXX.* eum.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. LXII. Heſaïæ.

v. 1. οἱ Γ. αὐτῆς. Curterius ex Mſ. Jeſ.
Ibid. οἱ λοιπ. αὐτῆς. Idem.
v. 4. A. Σ. πάντες. Idem.
v. 4. A. ἐρημένη. Σ. Θ. συμπεπτωμένη. Hieronymus in hunc locum: *Sed quæ prius vocabaris relicta, quod Hebraïce dicitur* AZUBA, *vocaberis* EPHSI-BA, *quod interpretatur*, voluntas mea in ea; *& terra tua, quæ prius vocabatur* SEMEMA, deſolata, *ſive* deſerta, *poſtea vocabitur* BULA, *quod Aquila interpretatus eſt* ἐρημένη: *Symmachus & Theodotio*, συμπεπτωμένη: *LXX.* ἠνωμένη: *quæ omnia*, habitatam poſſeſſamque *ſignificant.*
Ibid. ※ Σ. Θ. ἔστι γὰρ εὐδοκήσει &c. Curterius ex Mſ. Jeſ.
v. 6. οἱ Γ. τὸν κύριον. Idem.
Ibid. Σ. μὴ ἡσυχάσατε. Procopius.
v. 7. μὴ δῶτε &c. Symmachi lectionem adfert Procopius; Theodotionis Curterius ex Mſ. Jeſ. Hieronymus: *Mirorque quid voluerint LXX. pro eo quod habetur in Hebræo*, ne detis ſilentium ei, donec ſtabiliat & ponat Jeruſalem laudem in terra, *dicere* (ſic) *cujus ſenſus in ſuperioribus non cohæret*: Non eſt enim vobis ſimilis, ſi corrigat & faciat Jeruſalem gaudium ſuper terram.
v. 8. A. ἐν δεξιᾷ &c. Curterius ex Mſ. Jeſ.
v. 9. οἱ λοιπ. ἐν ταῖς αὐλαῖς. Procopius.
v. 10. ※ Θ. ὁδοποιήσατε. Curterius ex Mſ. Jeſ.
Ibid. ※ Θ. σκυβάτατε τὴν ὁδόν. Idem.
v. 11. ※ Σ. Θ. μετ' αὐτοῦ. Idem.
v. 12. οἱ λοιπ. αὐτούς. Procopius.

HESAIÆ CAP. LXIII.

מבצרה 1. Αλλ. ἐκ Βοσορᾶ. Ο. ἐκ Βοσόρ.

בלבושו Ο. ἐν στολῇ ※ αὐτοῦ.

אני מדבר בצדקה רב להושיע Σ. ἐγὼ λαλῶ ἐν δικαιοσύνῃ, ὑπερμαχῶ εἰς τὸ σῶσαι. Ο. ἐγὼ ἀφαλίζομαι δικαιοσύνῃ καὶ κρίσιν σωτηρίαν.

1. *Hebr. Alius*, *Vulg.* de Boſra. *LXX.* ex Boſor.
Hebr. Vulg. in ſtola ſua. *LXX.* in ſtola. ※ ſua.
H. Ego loquens in juſtitia, magnus ad ſalvandum. *S.* Ego loquor in juſtitia, propugno ad ſalvandum. *LXX.* Ego loquor juſtitiam, & judicium ſalutaris. *Vul. Ego qui loquor juſtitiam, & propugnator ſum ad ſalvandum.*

כדרך בורך 2. Ο. ὡς ἀπὸ ※ πατητοῦ: ληνοῦ.

Heb. ſicut calcantis in torculari. *LXX.* ſicut de ※ calcato: torculari. *Vul. ſicut calcantium in torcularî.*

פורה 3. Σ. ληνὸν. In O. vacat. Θ. φυρᾶ.

3. *Hebr. S. Vulg.* torcular. *in LXX. vacat. Th.* Phura.

פורה דרכתי לבדי ומעמים אין־איש אתי Σ. ληνὸν ἐπάτησα μονώτατος, καὶ ἀπὸ τῶν λαῶν οὐκ ἔστιν οὐδεὶς σὺν ἐμοί. Ο. πλήρης κατεπεπατημένης, καὶ τῶν ἐθνῶν οὐκ ἔστιν ἀνὴρ μετ' ἐμοῦ.

Heb. Torcular calcavi ſolus ego, & de populis non vir mecum. *S.* Torcular calcavi ſolus, & de populis nemo eſt mecum. *LXX.* plenus conculcata, & de gentibus non eſt vir mecum. *Vul. Torcular calcavi ſolus, & de gentibus non eſt vir mecum.*

נצחם Οἱ λοιποὶ, ἔξις αὐτῶν. Ο. ὃ αἷμα αὐτῶν.

ועל כל־בגדי אגאלתי Σ. ⁂ ἐῤῥαντίσθη ὃ ἱματισμὸς αὐτῶν ὅτι τὰ ἱμάτιά μου. Ο. ⁂ κατήγαγον ὃ αἷμα αὐτῶν εἰς γῆν.

וכל־מלבושי אגאלתי ⁂ Σ. Θ. καὶ πάντα τὰ ἐνδύματά μου ἐμόλυνα. In O. vacat.

היא ג. ⁂ οἱ Γ. αὐτός. In O. deest.

ואשברם בחמתי 6. ⁂ Σ. Θ. ᾗ ἐμέθυσα αὐτοὺς ἐν θυμῷ μου.

נצחם Οἱ λοιποὶ, ὃ νῖκος αὐτῶν. Ο. ὃ αἷμα αὐτῶν.

אזכיר תהלות יהוה ז. ⁂ ἀναμνήσω τοῦ αἰνεσαι κύριον. Ο. † ἔλεον κυρίου ἐμνήσθην.

בעל כל אשר־גמלנו יהוה ורב־טוב לבית ישראל Σ. καὶ πάντων ὧν ἀνταπέδωκεν ἡμᾶς ἐν πλήθει ἀγαθωσύνης. . . . . Ο. ἐν πᾶσιν οἷς ἡμῖν ἀνταπέδωσε, κύριος κριτὴς ἀγαθὸς τῷ οἴκῳ Ισραήλ.

אך־עמי המה בנים לא ישקרו 8. Σ. πλὴν λαός μου εἰσὶν οἱ ἀσυνθετοῦντες. Ο. οὐχ ὁ λαός μου τέκνα οὐ μὴ ἀθετήσωσι.

את־רוח קדשו 10. A. Σ. Ο. Θ. ὃ πνεῦμα ὃ ἅγιον αὐτοῦ.

משה עמו 11. ⁂ Μωσῆ λαοῦ αὐτοῦ. In O. deest.

בוקע מים מפניהם 12. Σ. ὁ ῥήξας ὕδατα ἔμπροσθεν αὐτῶν. Ο. κατέχουσι ὕδωρ ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ.

לו Σ. αὐτῷ. Ο. ἑαυτῷ.

רגש 15. A. Σ. ὀπίσω μου. Ο. ἐπίστρεψον. Θ. κατάβα.

היינו מעולם לא־משלת בם לא־נקרא שמך עליהם 19. Σ. ἐγενήθημεν ὡς ἀπ' ἀρχῆς, οὗ οὐκ ἐξουσίασας, οὐδὲ ἐπικέκληται τὸ ὄνομά σου αὐτοῖς. Ο. ἐγενόμεθα ὡς ὅτε ἀπ' ἀρχῆς ὅτε οὐκ ἦρξας ἡμῶν, οὐδὲ ἐκλήθη ὃ ὄνομά σου ἐφ' ἡμᾶς.

Heb. victoria eorum. *Reliqui*, contentio eorum. *LXX.* sanguinem eorum. *Vulg. sanguis eorum.*

Heb. & spargetur victoria eorum super vestimenta mea. *S.* & aspersus est triumphus eorum super vestimenta mea. *LXX.* & deduxi sanguinem eorum in terram. *Vulg. & aspersus est sanguis eorum super vestimenta mea.*

Heb. ⁂ *S. Th. Vul.* & omnia indumenta mea inquinavi. *In LXX. deest.*

5. *Heb. Vul.* ipsa. ⁂ *A. S. Th.* ipse. *In LXX. deest.*

6. *Hebr.* & inebriabo eos ira mea. ⁂ *S. Th.* & inebriavi eos in furore meo. *Vul. & inebriavi eos in indignatione mea.*

Hebr. Reliqui, victoriam eorum. *LXX.* sanguinem eorum. *Vul. virtutem eorum.*

7. *Heb.* Memorare faciam laudes Domini. ⁂ Memorabo laudem Domini. *LXX.* Misericordiæ Domini recordatus sum. *Vulg. Miserationum Domini recordabor.*

H. quasi super omnibus, quæ reddidit nobis Dominus, & multitudinem boni domui Israel: *S.* pro omnibus quæ benefecit nobis, & pro multitudine bonitatis, quam super domum Israel exercuit. *LXX.* in omnibus quæ nobis retribuit, Dominus judex bonus, domui Israel. *Vul. super omnibus, quæ reddidit nobis Dominus, & super multitudinem bonorum domui Israel.*

8. *Hebr.* Vere populus meus ipsi; filii non mentientur. *S.* Verum populus meus sunt filii rebelles. *LXX.* Nonne populus meus? filii non reprobabunt. *Vulg. Verumtamen populus meus est, filii non negantes.*

10. *Heb.* spiritum sanctitatis ejus. *A. S. LXX. Th.* spiritum sanctum ejus. *Vul. spiritum sancti ejus.*

11. *Heb.* ⁂ Mosi, populi sui. *In LXX. deest. Vulg. Moysi & populi sui.*

12. *Hebr.* scindentis aquas a facie eorum. *S.* scindens aquas coram eis. *LXX.* superavit aquam a facie ejus. *Vulg. qui scidit aquas ante eos.*

* *Heb. S. Vul.* sibi. *LXX.* sibi ipsi.

15. *Hebr. A. S.* aspice. *LXX.* convertere. *Th.* considera. *Vul. attende.*

19. *Heb.* Fuimus a sæculo, non dominatus es in eos, nec invocatum est nomen tuum super eos. *S.* Fuimus velut a sæculo, quorum non dominaberis, neque invocatum est nomen tuum eis. *LXX.* Facti sumus quasi a principio, cum non dominareris nostri, neque invocatum esset nomen tuum super nos. *Vul. Facti sumus quasi in principio, cum non dominareris nostri, neque invocaretur nomen tuum super nos.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. LXIII. Hesaïæ.

v. 1. Bοσρᾶ. Curter. ex Mss. Jes. Hieronymus: *Quod multi, pio errore lapsi, putant de carne Domini intelligi: id est*, BASAR, *quod verbum si* carnem *significaret, scriberetur per mediam litteram* SIN: *nunc autem*

per SADE *ſcribitur, & interpretatur* firma *atque* munita.

Ibid. ※ *αὐτῦ.* Idem.

Ibid. Σ. *ἡγοὶ λαλεῖ* &c. Euſebius & Procopius.

v. 2. ※ *πατητῦ.* Curterius ex Mſ. Jeſ.

v. 3. Σ. *λιωὸν.* Θ. *φυγὰ.* Hieronymus: *Pro* torculari, *quod Hebraïce ſcribitur* GETH, *Theodotio ipſum verbum Hebraïcum poſuit* PHURA. *Sed melius in hoc loco Symmachus, quem & nos ſequuti ſumus. Verbum enim* PHURA *ambiguum eſt, & tam* torcular, *quam* lagunculam, *plerumque ſignificat.*

Ibid. Σ. *λιωὸν ἰκάτερθα* &c. Ex Procopio & Curterio.

Ibid. *οἱ λοιπ. ἔχει αὐτὸν.* Ex Hieronymo, qui ait cæteros vertiſſe, *contentionem.*

Ibid. Σ. *ἡ ἰφάντισεν τὸ ἱματισόν μυ* &c. Procopius.

Ibid. ※ Σ. Θ. *ἡ πάντα τὰ ἐνδύματά μυ ἐμόλυνα.* Curterius ex Mſ. Jeſ.

v. 5. ※ *οἱ Γ. αὐτὸς.* Idem.

v. 6. ※ Σ. Θ. *ἡ ἐμοὶ ἁ αὐτὸς* &c. Idem.

Ibid. *οἱ λοιπ. τὰ πάντα αὐτῶν.* Procopius.

v. 7. ※ *ἀνταποδῶσι τοῖς* &c. Curterius ex Mſ. Jeſ.

Ibid. Σ. *ἀνὴ πάντων* &c. Procopius. Sed Hieronymus pleniorem locum Latine adfert: *Pro omnibus quibus benefecit nobis, & pro multitudine bonitatis, quam ſuper domum Iſrael exercuit.*

v. 8. Σ. *πλὴν λαὸς* &c. Curterius ex Mſ. Jeſ. In verſione Symmachi forte legendum, *ὡς ἀδιαθέτους.*

v. 10. A. Σ. O. Θ. *τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον αὐτῦ.* Ex eodem & ex Druſio.

v. 11. ※ *Μωσῆ λαῦ αὐτῦ.* Curterius ex Mſ. Jeſ.

v. 12. Σ. *ἡ ἡσυχίας ὕδατα* &c. Procopius.

Ibid. Σ. *αὐτῷ.* Procopius, qui male habet, *αὐτῶν.*

v. 15. A. Σ *ἐπίβλεψον* &c. Curterius ex Mſ. Jeſ.

v. 19. Σ. *ἐγένθημεν* &c. Procopius.

HESAIÆ CAP. LXIV.

א לוא־קרעת שמים ירדת מפניך הרים נזלו

Σ. *οὐδὲ ῥήξας οὐρανοὺς κατέβης, ἀπὸ προσώπυ συ ὄρη κατέῤῥυσεν.* O. *ἐὰν ἀνοίξῃς τ οὐρανὸν, τρόμος λήψεται ἀπὸ συ ὄρη, & πακήσεται.*

1. *Ebr.* Utinam dirumperes cœlos, deſcenderes, a facie tua montes diffluerent. *S.* Neque ruptis cœlis deſcendiſti, a facie tua montes defluxerunt. *LXX.* Si aperueris cœlum: tremor apprehendet ex te montes, & liqueſcent. *Vulg. Utinam dirumperes cœlos, & deſcenderes: a facie tua montes deſtuerent.*

ב כקדח אש המסים מים תבעה־אש

Σ. *ὡς ἔκκαυσις πυρὸς ἔτακη ϑαλασσα ὕδατα ἐπιπήσθω.* O. *ὡς χηρὸς ἀπὸ προσώπου πυρὸς τήκε), ἡ καταναλίσκ πῦρ (τοὺς ὑπεναντίους).*

2. *H.* Ut ardet ignis liquefactionum, aquas bulliet ignis. *S.* Tamquam combuſtio ignis tabuit mare, aquæ conſternatæ ſunt. *LXX.* Sicut cera a facie ignis liqueſcit, & comburet ignis (adverſarios). *Vulg. Sicut exuſtio ignis tabeſcerent, aqua arderent igni.*

המסים Οἱ λοιποὶ, ... O. *τήκεται.*

H. liquefactionum. *Ceteri*, conſumptionem & tabem. *LXX.* liqueſcit. *Vulg. tabeſcerent.*

שמך οἱ Γ. O. *ὄνομά συ.* O. *ἄλλως, ὄνομα κυρίυ.*

Heb. Tres Int. LXX. Vul. nomen tuum. *LXX. aliter*, nomen Domini.

ג עין לא־ראתה

4. Ἄλλοι, *ὀφθαλμὸς οὐκ εἶδε.* O. *οὐδὲ οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν εἶδον.*

4. *Hebr.* Ali, *Vulg.* oculus non vidit. *LXX.* neque oculi noſtri viderunt.

ד כלנו

6. ※ A. O. Θ. *πάντες ἡμεῖς.*

6. *Hebr.* ※ *A. LXX. Th. Vul.* omnes nos.

ה עדים

A. *μάρτυρισι.* Σ. *κυοσῶν.* O. *ἐμπεφυραμμένης.* Θ. *ἐδδίμ.*

Heb. centonum. *A.* teſtimoniorum. *S.* parientium. *LXX. Vulg.* menſtruatæ. *Th.* eddim.

ו ואתה יוצרנו

8. ※ A. Θ. *ἡ σὺ πλαστὴς ἡμῶν.* In O. deeſt.

8. *Heb.* ※ *A. Th.* & tu fictor noſter. *In LXX. deeſt. Vulg. & fictor noſter tu.*

ז עד־מאד

9. ※ *οἱ Γ. ἕως: σφόδρα.* O. *σφόδρα.*

9. *Heb.* ※ *Tres Int.* uſque valde. *LXX.* valdé. *Vulg. ſatis.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. LXIV. Heſaïæ.

v. 1. Σ. *διὸ ῥήξας* &c. Procopius.

v. 2. Σ. *ὡς ἔκκαυσις* &c. Idem. Ibi Symmachus vocem המסים *liquefactionum*, quaſi duas diſtinctas voces legit המס ים *ἔτακε ϑάλασσα*, *tabuit mare.*

Ibid. Hieronymus: *Hebræi hunc locum ita edidſſerunt*: Sic comburet ignis iniquos, quomodo aquæ fervent ignis ardore. AMASIM *enim non* conſumtionem & tabem, *ut ceteri interpretati ſunt, ſed* iniquos *intelligi volunt.*

Ibid. *οἱ Γ. τὸ ὄνομά συ.* Curterius ex Mſ. Jeſ. in quo legitur in textu, *τὸ ὄνομα κυρίυ.*

v. 4. *Ἄλλοι, ὀφθαλμὸς οὐκ εἶδε.* Idem.

v. 6. ※ A. Θ. *πάντες ἡμεῖς.* Idem. Olim deerat in τῶν O. & in textu Codicis Jeſ. non legitur; ſed cum aſteriſco ex A. Th. additum, in hodiernis Exemplaribus habetur.

Ibid. A. *μαρτυρῶν* &c. Hieronymus: *Pro quo Theodotio ipſum verbum Hebraïcum poſuit*, EDDIM, *quod Symmachus interpretatus eſt κυοσῶν, id eſt*, parientium; *Aquila*, *μαρτυρίων, hoc eſt*, teſtimoniorum; *quando ſanguis in primo coitu mariali virginis approbatur.*

v. 8. ※ A. Θ. *ἡ σὺ πλαστὴς ἡμῶν.* Curterius ex Mſ. Jeſ.

v. 9. ※ *οἱ Γ. ἕως.* Idem.

HESAIÆ CAP. LXV.

הנני 1. O. ※ ἰδοὺ ἐγώ εἰμί. Alii, ἰδοὺ ἐγώ.

בדרכים הדרך לא־טוב 2. οἱ Γ... ὁδῷ οὐκ ἀγαθῇ. O. τοῖς πορευομένοις ὁδῷ οὐ καλῇ. Alii. ἐπορεύοις. . . . .

יחדו 7. In O. deeſt. ※ Θ. ὅτι ὁ αὐτός.

כה אמר 8. ※ ὅτι: O. οὕτως λέγει.

העורכים לגד שלחן וממלאים לכני ממסך 11. Σ. . . . . O. οἱ ἑτοιμάζοντες τῷ δαιμονίῳ τράπεζαν, καὶ πληροῦντες τῇ τύχῃ κέρασμα.

ממסך A. Σ. O. Θ. κέρασμα.

לשבעה 15. Οἱ λοιποὶ, εἰς ὅρκον. O. εἰς πλησμονήν.

ולעבדיו יקרא שם אחר A. καὶ τοῖς δούλοις αὐτοῦ καλέσῃ ὄνομα ἕτερον. Σ. τοῖς δὲ δούλοις αὐτοῦ καλέσῃ ὄνομα ἕτερον. O. τοῖς δὲ δουλεύσι μοι κλη-θήσεται ὄνομα καινόν.

אשר המתברך בארץ יתברך באלהי אמן 16. A. ὁ εὐλογημένος ἐπὶ τῆς γῆς εὐλογηθήσῃ (ἐν ᾧ θεῷ) πεπιστωμένως. Σ. ἐν ᾧ εὐλογημένος ἐπὶ τῆς γῆς εὐλογηθήσῃ) ἐν τῷ θεῷ, ἀμήν. O. ὁ εὐλογη-θεὶς ἐπὶ τῆς γῆς, εὐλογήσουσι γὰρ τὸν θεὸν ἀλη-θινόν.

אשר אני בורא 18. In O. deeſt. ※ Θ. ὅσα ἐγὼ κτίζω.

את־ירושלם ※ οἱ Γ. τὴν Ἱερουσαλήμ. O. Ἱερουσαλήμ.

עול ימים 20. O. ἄωρος. ※ Θ. ἡμέρας ζ

הנער ※ A. Θ. αὐτός: O. ὁ νέος.

בן־מאה שנה ※ A. Θ. υἱὸς: O. ἑκατὸν ἐτῶν.

לבהלה 23. A. Σ. Θ. . . . . O. εἰς κατάραν.

1. HEb. Alii, Vul. ecce ego. ※ LXX. ecce ſum.

2. Hebr. ambulantes in via non bona. Tres Int. . . . . in via non bona. LXX. iis qui ambulabant in via non bona. Alius, ſequentibus. . . . . Vulg. qui graditur in via non bona.

7. Hebr. Vulg. ſimul. in LXX. deeſt. ※ Th. in idipſum.

8. H. ſic dixit. ※ quia: LXX. ſic dicit. Vulg. hæc dicit.

11. H. parantes Jovi (al. fortunæ) menſam, & implentes Meni libamen. S. qui paratis fortunæ menſam, & impletis abſque me potionem. LXX. & qui paratis dæmoni menſam, & impletis fortunæ potionem mixtam. Vulg. qui ponitis fortunæ menſam, & libatis ſuper eam.

H. libamen. A. S. LXX. Th. mixtam potionem. Vul. & libatis ſuper eam.

15. Heb. Reliqui, Vul. in juramentum. LXX. in ſaturitatem.

H. Vul. & ſervos ſuos vocabit nomine alio. A. & ſervis ſuis vocabit nomen aliud. S. ſervis autem ſuis vocabit nomen aliud. LXX. ſervientibus autem mihi vocabitur nomen novum.

16. H. Qui benedictus in terra benedicetur in Deo, amen. A. Benedictus in terra benedicetur (in Deo,) fideliter. S. Vul. In quo qui benedictus eſt ſuper terram, benedicetur in Deo, amen. LXX. Quod benedicetur ſuper terram: benedicent enim Deum verum.

18. H. quæ ego creans. in LXX. deeſt. ※ Th. quæcumque ego creo. Vulg. quæ ego creo.

H. ※ A. S. Th. ipſam: Jeruſalem. LXX. Vulg. Jeruſalem.

20. H. Vul. infans dierum. LXX. immaturus. ※ Th. diebus.

Heb. Vulg. puer. ※ A. Th. ipſe: LXX. adoleſcens.

H. filius centum annorum. ※ A. Th. filius: LXX. Vul. centum annorum.

23. Heb. ad turbationem. A. S. Th. ad feſtinationem. LXX. in maledictionem. Vulg. in conturbatione.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. LXV. Heſaïæ.

v. 1. ※ ἰδοὺ ἐμέ. Sic ad marg. cum aſteriſco Curter. ex Mſ. Jeſ. in cujus textu deſideratur; ſed in hodiernis Exemplaribus legitur. Alii, ἰδοὺ ἐγώ, habent.

v. 2. Curterius ex Mſ. Jeſ. ad marg. τοῖς ἐκομίζετο ἰδοὺ ἐ καλῇ· οἱ Γ. ἰδοὺ ὁδῷ ἀγαθῇ.

v. 7. ※ Θ. ἀντὶ τοῦ αὐτό. Idem.

v. 8. Idem ad marg. ※ ὅτι. verum mendoſe, niſi forte ſit quod reſpondet כי, ὅτι, ex Hebraïco textu exciderit.

v. 11. Hieronymus: *Quodque LXX. tranſtulerunt, dæmoni, in Hebraïco habet*; MENNI, *quod Symmachus interpretatus eſt*, abſque me; *ut ſit ſenſus: Qui paratis fortunæ menſam, & impletis abſque me potionem.*

Ibid. Omnes, κέρασμα. Curterius.

v. 15. οἱ λοιπ. εἰς ὅρκον. Procopius atque Hieronymus,

qui ait: *Pro* ſaturitate, *quæ Hebraïce dicitur* SABAA, *cæteri* juramentum *interpretati ſunt: quod verbum multas habet intelligentias, & pro diverſitate accentuum variatur. Intelligitur enim &* juramentum, *&* ſaturitas, *&* ſatietas, *&* plures, *&* ſeptem

Ibid. A. ἐξ τῶν ἑπτὰ &c. Sic Procopius has lectiones adfert pleniores quam Hieronymus.

v. 18. ※ Θ. ὅσα ἐγὼ ἐπίζω. Curterius ex Mſ. Jeſ.

Ibid. ※ οἱ Γ. τὰ ἔργα: Idem.

v. 20. ※ Θ. ἀμίασμα. Idem.

Ibid. ※ A. Θ. αὐτός. Idem, qui poſt vocem νἱὸς, ponendum norat αὐτὸς: ſed debet ante locari, quia in voce הנער αὐτὸς exprimit particulam emphaticam præpoſitivam ה HA, quæ tamen alibi non ſolet ut amiſſa per aſteriſcum ſuppleri.

Ibid. ※ A. Θ. υἱός. Idem.

v. 23. Hieronymus: *Neque generabunt in conturbatione, ſive in maledictione, & ut in Hebraico expreſſius ponitur,* εἰς ἀνοκλεξίαν, *quod lingua eorum dicitur* LABAALA, *hoc eſt, ut eſſe deſiſtant, & finem ſubſtantiæ ſuæ habeant, pro quo Aquila, Symmachus & Theodotio* feſtinationem *interpretati ſunt.*

HESAIÆ CAP. LXVI.

אי־זה בית 1. O. ποῖος ※ Θ. ποῦτον: οἶκον.

1. *Heb.* ubi iſta domus. *LXX.* qualem ※ *Th.* hanc: domum. *Vulg. quæ eſt iſta domus.*

נכה איש 3. ※ Σ. Θ. ὡς ὁ τύπτων ἄνδρα. In O. deeſt.

3. *H.* percutiens virum. ※ *S. Th.* quaſi qui percutiet virum. *In LXX. deeſt. Vulg. quaſi qui interficit virum.*

זובח השה ※ Σ. Θ. ὁ θυσιάζων ἐκ ποιμνίου. In O. deeſt.

Heb. immolans agnum. ※ *S. Th.* qui ſacrificat ex grege. *In LXX. deeſt. Vul. qui mactat pecus.*

ונראה בשמחתכם 5. Σ. καὶ ἐφάνημεν ἐν τῇ εὐφροσύνῃ ὑμῶν. O. καὶ ὀφθῇ ἐν τῇ εὐφροσύνῃ αὐτῶν.

5. *Hebr.* & conſpicietur in lætitia veſtrâ. *S. Vulg.* & videbimus in lætitia veſtra. *LXX.* & appareat in lætitia eorum.

בטרם תחיל ולדה בטרם יבוא חבל לה 7. ותמלט זכר Σ. πρὶν ἢ ὠδῖνας ἔσχεν, πρὶν ἐλθεῖν ὠδῖνα αὐτῆς ἔφυγε ἄρσεν. O. πρὶν τὸν ὠδίνασθαι πεκεῖν, πρὶν ἐλθεῖν τὸ πόνον τῆ ὠδίνων, ἐξέφυγε καὶ ἔτεκεν ἄρσεν.

7. *H.* Antequam parturiret peperit, antequam veniret dolor ei, & enixa eſt maſculum. *S.* Antequam parturiret peperit, antequam veniret dolor ejus, ſervavit maſculum. *LXX.* Antequam parturiens pariat, antequam veniat labor partus; effugit & peperit maſculum. *Vulg. Antequam parturiret, peperit: antequam veniret partus ejus, peperit maſculum.*

אם־יולד גוי פעם אחת 8. A. O. Θ. ἢ καὶ ἐπέχθη ἔθνος ἐξαπαξ. Σ. εἰ δὲ ἐτέχθη ἔθνος ἐξαπαξ.

8. *H.* num parietur gens una vice. *A. LXX. Th.* aut etiam nata eſt gens una vice. *S.* ſi etiam nata ſit gens una vice. *Vul. aut parietur gens ſimul.*

הראני אשביר ולא אוליד אמר יהוה אם־אני המוליד ועצרתי אמר אלהיך 9. Σ. μὴ ἐγὼ ὁ καθίζων ἵνα τὸ τεκεῖν, οὐκ ἐκλυόμαι, εἶπεν κύριος; ἢ ἐγὼ συνεκλοκίζων, καὶ συνέχω, εἶπεν ὁ θεός σου. O. ἐγὼ γὰρ ἔδωκα τὴν προσδοκίαν ταύτην, καὶ οὐκ ἐμνήσθης μου, εἶπε κύριος. οὐκ ἰδοὺ ἐγὼ γυναῖόν σε στεῖραν ἐποίησα, εἶπεν ὁ θεός σου;

9. *H.* Num ego frangam; & non parere faciam, dixit Dominus? Num ego generare faciens, & claudar, dixit Deus tuus? *S.* Numquid ego qui ſedere facio ad parturiendum, non parere faciam, dixit Dominus; aut ego qui ſimul parere facio, etiam inhibebo, dixit Deus tuus? *LXX.* Ego autem dedi expectationemhanc, & non meminiſti me, dixit Dominus. Nonne ego parientem & ſterilem feci, dixit Deus tuus? *Vulg Numquid ego, qui alios parere facio, ipſe non pariam, dicit Dominus? Si ego, qui generationem ceteris tribuo, ſterilis ero, ait Dominus Deus tuus?*

שמחו את־ירושלם 10. A. εὐφράνθητε οὖν Ιερουσαλήμ. Σ. εὐφράνθητε.... O. εὐφράνθητι Ιερουσαλήμ. ואתה ※ Θ. ἅμα αὐτῇ. Et ſic O.

10. *Hebr A. Vulg.* Lætamini cum Jeruſalem. *S.* Lætamini..... *LXX.* Lætare Jeruſalem.

Heb. Vulg. cum ea. ※ *Th.* ſimul cum ea. *& ſic LXX.*

משד 11. A. O. Θ. ἀπὸ μαστοῦ. Σ. μαστῶν. הנחמיה אי Γ. ..... αὐτῆς. O. παρακλήσεως αὐτῆς.

11. *Heb. A. LXX. Th. Vul.* ab ubere. *S.* ubere. *Hebr. LXX. Vulg.* conſolationis ejus. ※ *tres Int.* ..... ejus.

מזיו כבודו A. ἀπὸ πολυποικιλίας. Σ. Θ. ἀπὸ πλήθους. O. ἀπὸ εἰσόδου δόξης αὐτῆς.

Hebr. a ſplendore gloriæ ejus. *A. Vulg.* ab omnimoda (gloria ejus.) *S. Th.* a multitudine (gloriæ ejus.) *LXX.* ab introitu gloriæ ejus.

התרחנה 14. (Σ. αἰθήσουσι.) C. αἰαπλᾷ.

באש 15. Οἱ λοιποὶ, ἐν πυρί. O. ὡς πῦρ.

המתקדשים והמטהרים אל־הגנות אחר אחד 17. בתוך אכלי בשר החזיר והשקץ והעכבר יחדו יספו נאם־יהוה Σ. Θ.

. . . . . ἑπίσω. Ἀμήλων ἐν μέσῳ ἑαυτόντων ὃ χοῖρος ὃ χοιρῖνον.

O. οἱ ἁγνιζόμενοι καὶ καθαριζόμενοι εἰς τοὺς κήπους, ἐν ἑνὶ τῶν πυλῶνος ἔσθοντες χοῖρον ὕειον, καὶ τὰ βδελύγματα, καὶ τὸ μῦν, ἅπαντα ἀναλωθήσονται, εἶπε κύριος.

לוד 19. Σ. Λυδοὺς. O. Λιβύ.

משכי קשת Π. . . . . τόξον. In O. deeſt.

בסוסים וברכב ובצבים ובפרדים ובכרכרות 20. Σ. ἐφ' ἵπποις, ἢ ἐν ἅρμασι, ἢ ἐν λεκτίοις, (A. ἐν σκεπαστοῖς) καὶ ἐν καρύκαις, καὶ ἐν Φορείοις. O. μεθ' ἵππων ἢ ἁρμάτων ἐν λαμπήναις ἡμιόνων μετὰ σκιαδίων.

בפרדים A. Θ. ἐν ἡμιόνοις. Σ. ἐν καρύκαις. O. ἡμιόνων.

בכלי טהור Σ. ἐν σκεύῃ καθαρῷ. O. μετὰ ψαλμοῦ.

בפגרי האנשים 24. Σ. τὰ ἴχνη.... O. τὰ κῶλα τῶν ἀνθρώπων.

14. *Hebr. Vulg.* germinabunt. *S.* florebunt. *LXX.* pullulabunt.

15. *Heb. Cateri, Vulg.* in igne, *LXX.* ut ignis.

17. *Hebr.* Sanctificantes ſe & purificantes ſe in hortis poſt unum in medio comedentes carnem porci, & abominationem, & murem: ſimul finientur, dixit Dominus. *S. Th.* Qui ſanctificamini & luſtramini in hortis alter poſt alterum inter eos qui comedunt carnem ſuillam, & abominationem, & murem: ſimul deficient, dicit Dominus. *LXX.* Qui purificantur & mundantur in hortis, & in liminibus, comedentes carnem porcinam, & abominationes, & murem, ſimul conſumentur, dixit Dominus. *Vulg. Qui ſanctificabantur, & mundos ſe putabant in hortis poſt januam intrinſecus: qui comedebant carnem ſuillam, & abominationem & murem: ſimul conſumentur, dicit Dominus.*

19. *Hebr. LXX.* Lud. *S.* Lydos. *Vulg. Lydiam.*

Heb. trahentes arcum. *Omnes*, tendentes arcum. *In LXX. deeſt.*

20. *Hebr.* In equis, & in curru, & in lecticis, & in mulis, & in vehiculis. *S.* in equis, & in curribus, & in lecticis, (*A.* tectis vehiculis.) & in carucis, & in vehiculis. *LXX.* cum equis & curribus, in lampenis mulorum cum umbraculis. *Vulg. in equis, & in quadrigis, & in lectichis, & in mulis, & in carrucis.*

Hebr. A. Th. Vulg. in mulis. *S.* in carrucis. *LXX.* mulorum.

Heb. S. Vul. in vaſe mundo. *LXX.* cum pſalmis.

24. *H.* in cadavera virorum. *S.* noviſſima.... *LXX.* membra hominum. *Vulg. cadavera virorum.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. LXVI. Heſaiæ.

v. 1. ※ Θ. τοῦτον. Curterius ex Mſ. Jeſ.

v. 3. ※ Σ. Θ. ὡς ὁ τύπτων ἄνδρα. Idem.

v. 5 Σ. ἐξ ὀλίμεθα ἐν τῇ εἰρ. Procopius.

v. 7. Σ. πρὶν ἢ ὠδῖνας &c. Curterius ex Mſ. Jeſ.

v. 8. Mſ. Jeſ. ſic habet in textu, εἰ ἐξ ἰσχύει ἔθνος ἀνάπαξ. In hæc autem verba notam Manuſcripti apponit in margine Curterius ſic, ΟΜΩΣ ΟΙ Γ. ΟΙ Ο. Η, ΟΜΩΣ ΤΕ Α. Θ. quæ ſunt ἀνεφάλ. ſic quippe legendum, ὁμοίως οἱ Γ. οἱ Ο. ἢ, ὁμοίως τοῖς Α. Θ. Hæc vero ſignificant tres Interpretes hîc ſimilem τοῖς Ο. interpretationem habere; ita tamen ut Ο. perinde atque Α. & Θ. ἢ pro εἰ legerint. Druſius putavit vocem etiam ἀνάπαξ trium Interpretum eſſe. Illum vero non ſine ſcrupulo ſequimur: Aquila enim vocem ἅπαξ καθόλου vertere ſolet. Lectorem monuiſſe ſatis erit.

v. 9. Σ. μὴ ἐγὼ ὁ καθ' ὧν &c. Procopius. Hunc vero locum ſic exprimit Hieronymus: *In Hebraico, cui reliqui Interpretes congruunt:* Numquid ego qui alios parere facio, ipſe non pariam, dicit Dominus.

v. 10. Α. Σ. εὐφράνθητε σὺν Ἰερουσαλήμ. Curterius ſic habet ad marg. Α. Σ. εὐφράνθητε. Α. σὺν Ἰερουσαλήμ.

Ibid. ※ Θ. ἅμα αὐτῇ. Curterius ex Mſ. Jeſ.

v. 11. Α. Θ. μαζοῦ. Σ. μαζοῦ. Idem.

Ibid. οἱ Γ. αὐτῆς. Idem.

Ibid. Curterius ſic habet, Α. πανδοκείας. Σ. πλούτου. Ubi Σ. pro Θ. poſitum eſſe, ſuadere videtur Hieronymus, qui ſic habet: *Hebraïce dicitur* ZIZ, *pro qua LXX.* introitum, *Symm.* pinguedinem, *Theodotio* multitudinem *interpretati ſunt. Hoc diximus, ut Pſalmi LXXIX. verbum panderemus ambiguum, in quo ſcriptum eſt:* Vaſtavit eam aper de ſylva, & ſingularis ferus depaſtus eſt eam. *Pro eo enim ubi in noſtris Codicibus Græcis legitur* μόνος ἄγριος, *id eſt*, ſingularis ferus, *in Hebraico ſcriptum eſt*, ZIZ SADAI, *quod Aquila tranſtulit* πανδοκείαν χώρας, *hoc eſt*, omnimodum regionis.

v. 14. S. *florebunt.* Hieron.

v. 15. οἱ λοιποὶ, ἐν πυρί. Sic Mſ.

v. 17. Verſionem Symmachi & Theodotionis longe pleniorem hîc Latine adfert Hieronymus, quam Græce Procopius.

v. 19. Σ. Λυδοὺς. Curterius ex Mſ. Jeſ.

Ibid. Hieronymus: *Pro quo in Hebraïco legitur*, MOSCHE CESETH, *quod abſque LXX. omnes ſimiliter tranſtulerunt*, tendentes arcum. *Et LXX. poſuerunt* Μοσὲχ, *nomen pro verbo interpretantes.*

v. 20. Σ. ἐφ' ἵπποις &c. Procopius. Hieron. vero: *Pro* carrucis, *quas ſolus interpretatus eſt Symmachus, quem nos in hoc loco ſequuti ſumus; Aquila, LXX. & Theodotio* mulos *tranſtulerunt. Et ubi poſuêre LXX.* cum umbraculis, *quæ nos* dormitoria *interpretari poſſumus, vel* baſternas, *alii voce conſona tranſtulerunt* φορεῖα, *quæ nos varii generis interpretamur vehicula: ubi autem LXX. & Theodotio dixerunt*, lampenas, *pro quibus Symmachus* lecticas *interpretatus eſt, Aquila* σκεπαστὰ *poſuit, quod & ipſum lecticas opertas pellibus ſignificat.*

Ibid. Σ. ἐν σκεύει καθαρῷ. Procopius.

v. 24. Σ. τὰ ἴχνη. Idem.

IN JEREMIAM

MONITUM.

IN Jeremiam Prophetam multa decerpſimus ex Manuſcripto illo antiquiſſimo RR. Patrum Jeſuitarum Collegii Ludovici Magni. Et quidem viginti-quinque priorum Capitum Lectiones ad uſum noſtrum ex eodem Codice prius collegerat vir doctiſſimus, mihique neceſſitudine conjunctiſſimus Michael Lequien ex Ordine Dominicanorum; cætera ego quam diligentiſſime pro temporis brevitate potui, perfeci. Druſius, neſcio quâ conjecturâ ductus, lacunas bene multas, quæ jam ante Origenianum ſæculum in Editione τῶ O. obſervabantur, quaſque Origenes ex aliis Editionibus ſarciverat, ex Editione Complutenſi ſe ſupplere poſſe putavit; ratus videlicet illos in Jeremia verſus in Editione illa Hexaplari ex Theodotionis Editione deſumtos fuiſſe, & poſtea in Complutenſem manaſſe quales efferebantur etiam in Notis Edit. Romanæ. Verum Codex ille vetuſtiſſimus ad Hexaplorum fidem conformatus, ſupplementa illa ex Theodotione deſumpta, a Complutenſibus longe diverſa repræſentat. Cui haud dubie ſtandum videtur. Horum magnam ſupellectilem hic animadvertas. Quæ major fortaſſis acceſſiſſet, ſi majorem quatriduana huic rei operam navare potuiſſemus. Præter hunc Codicem ſubſequentes etiam libros tum Manuſcriptos, tum editos adhibuimus:

Codicem Regium num. 1892. Bombycinum XIII. circiter ſæculi, qui eſt Catena in Prophetas omnes incipiendo a duodecim minoribus Prophetis.

Codicem Colbert. X. ſæculi, qui continet Commentarios Theodoreti.

Origenem in Jeremiam.

Hieronymum in Jeremiam ex poſtrema Editione.

Theodoretum in Jeremiam.

Victorem Antiochenum ex Manuſcriptis.

Olympiodorum, cujus item loca ex Manuſcriptis deſumpta fuêre.

Auguſtini Quæſtiones in Geneſim ſemel.

Procopium in Leviticum.

JEREMIÆ

CAPUT PRIMUM.

דברי ירמיהו בן־חלקיהו 1. Εβρ. καὶ οἱ λοιποὶ, λόγοι Ιερεμίου υἱοῦ Χελκίου. Ο. ῥῆμα τοῦ θεοῦ ὃ ἐγένετο ἐπὶ Ιερεμίαν τὸν τοῦ Χελκίου.

ער־גלות ירושלם 3. Α. Σ. Θ. ἕως τῆς μετοικεσίας Ιερουσαλήμ. Ο. ἕως τῆς αἰχμαλωσίας Ιερουσαλήμ.

ולנתוש ולהרוס 10. ※ Α. Θ. καὶ καθελεῖν.

מקל שקד אני ראה 11. Α. Σ. ※ ἐγὼ ὁρῶ. Ο. βακτηρίαν καρυΐνην. Θ. ἀμυγδαλίνην ἐγὼ ὁρῶ. Ο. Σύρος καὶ Ἑβραῖος, ἀμυγδαλίνην.

אני ראה 13. ※ Α. Θ. ἐγὼ ὁρῶ.

מכולבית צפונה 15. Ο. βασιλείας τῆς γῆς ἀπὸ βορρᾶ. Θ. βασιλέων ἀπὸ βορρᾶ.

פן־אחתך 17. Οἱ λοιποὶ, μήποτε πτοηθῶσιν οἱ ποιήσω. Ο μηδὲ πτοηθῇς.

ואני הנה נתתיך 18. ※ Σ. ἐγὼ δέ: Ο. ἰδοὺ τέθεικά σε.

ולעמוד ברזל ※ Α. Θ. καὶ εἰς στῦλον σιδηροῦν.

לכהניה Θ. καὶ τοῖς ἱερεῦσιν αὐτῆς.

1. *Ebr.* Verba Jeremiæ filii Chelciæ. *Heb. & Reliqui*, Verba Jeremiæ filii Chelciæ. *LXX.* Verbum Dei quod factum eſt ſuper Jeremiam filium Chelciæ. *Vul. Verba Jeremiæ filii Helciæ.*

3. *Heb. A. S. Th. Vul.* uſque ad tranſmigrationem Jeruſalem. *LXX.* uſque ad captivitatem Jeruſalem.

10. *Heb.* & ad deſtruendum. ※ *A. Th.* & demoliendum. *Vul. & diſſipes.*

11. *Hebr.* virgam amygdali ego videns. *A. S. Vulg.* virgam vigilantem ego video. *LXX.* baculum nuceum. *Th.* virgam amygdalinam ego video. *Syrus & Hebraus*, amygdalinam.

13. *Heb.* ego videns. ※ *A. Th. Vul.* ego video.

15. *Heb. Vul.* regnorum Aquilonis. *LXX.* regna terræ ab Aquilone. *Th.* regnorum ab Aquilone.

17. *Hebr. & Reliqui*, ne forte timere te faciam. *LXX.* neque exterrearis. *Vul. nec enim timere te faciam.*

18. *Hebr.* & ego ecce dedi te. ※ *S.* ego autem: *LXX.* ecce polui te. *Vul. ego quippe dedi te.*

Hebr. & in columnam ferri. ※ *A. Th. Vulg.* & in columnam ferream.

Hebr. ſacerdotibus ejus. *Th.* & ſacerdotibus eorum. *Vulg. & ſacerdotibus.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. I. Jeremiæ.

v. 1. Εβρ. καὶ οἱ λοιπ. λόγοι Ιερεμίου υἱοῦ Χελκίου. Origen. Hom. 19. in Jeremiam.

v. 3. Α. Σ. Θ. ἕως τῆς μετοικεσίας. Sic Druſius ex Hieronymo, qui ait alios omnes vertiſſe, *tranſmigrationem.*

v. 10. ※ Α. Θ. καθελεῖν. Mſ. Jeſ. Hieronymus vero: *Hoc quod nos de Hebraico addidimus*, diſſipes; *ſive* deponas, *in LXX. non habetur.*

v. 11. Hieronymus: *Aquila & Symmachus* virgam vigilantem, *Theodotio vero* amygdalinam *tranſtulerunt.* Et infra: SACED *nux dicitur: vigilia autem; vel vigil, ſive vigilans*, SOCED: *unde in poſterioribus pardus vigilans hoc nomine appellatur.* Mſ. vero Jeſ. ※ Α. Σ. Θ. ἐγὼ ὁρῶ, quod deſiderator in LXX. Theodoretus vero ait: καὶ τὸν Σύρον καὶ Ἑβραῖον, ἀμυγδαλίνην.

v. 13. ※ Α. Θ. ἐγὼ ὁρῶ. Mſ. Jeſ.

v. 15. Θ. βασιλέων ἀπὸ βορρᾶ. Idem.

v. 17. Hieronymus: Ne timeas a facie eorum, *ſive ut LXX. & cæteri habent Interpretes*, ne forte timere te faciam. *Et eſt ſenſus juxta tranſlationem noſtram:* Noli timere a facie eorum *&c.* In Notis Edit. Rom. ex aliquot Exemplaribus adfertur hæc τῶν Ο. lectio, μηδὲ πτοηθῶμαί σε ποιέσαι. Hieronymus legit haud dubie μήποτε, & ſic interpretari ſolent τὸ μη. In Editione τῶν Ο. hodierna, μηδὲ πτοηθῇς.

v. 18. ※ Σ. ἐγὼ δέ: Mſ. Jeſ. quia hæc cum deeſſent in LXX. ex Symmacho in Editionem Hexaplarem cum aſteriſco tranſlata ſunt.

Ibid. ※ Α. Θ. καὶ εἰς στῦλον σιδηροῦν. Idem.

Ibid. Θ. καὶ τοῖς ἱερ- Mſ. Jeſ.

JEREMIÆ CAP. II.

ויהי דבר־יהוה אלי לאמר הלוך וקראת באזני ירושלם לאמר 1. Θ. καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με λέγων, πορεύθητι καὶ ἀνάγνωθι εἰς τοὺς ὠτὶ Ιερουσαλήμ, λέγων.

1. *Ebr.* Et fuit verbum Domini ad me dicendo: Vade & clamabis in auribus Jeruſalem dicens. ※ *Th.* Et factum eſt verbum Domini ad me dicens: Vade & lege in auribus Jeruſalem. *Vulg. Et factum eſt verbum Domini ad me dicens: Vade & clama in auribus Jeruſalem.*

בכרכר בארץ לא זרועה 2. ※ A. Θ. ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἐν γῇ μὴ σπειρομένῃ.

2. *Hebr.* ※ *A. Th.* in deſerto, in terra non ſata, *Vul. in deſerto, in terra quæ non ſeminatur.*

וצלמות 6. ※ A. Σ. Θ. ἐν σκιᾷ θανάτου.

6. *Heb.* & umbræ mortis. ※ *A. S. Th.* & umbra mortis. *Vul. & imaginem mortis.*

שמים 12. A. Σ. οὐρανοί. Ο. Θ. οὐρανός.

12. *Hebr. A. S. Vulg.* cœli. *LXX. Th.* cœlum.

וישתו ארצו לשמה 15. Ο. ἔπαξαν τὴν γῆν αὐτοῦ εἰς ἔρημον. Ἄλλος, εἰς ἀφανισμόν.

15. *Hebr.* & poſuerunt terram ejus in ſolitudinem. *LXX. Vul.* poſuerunt terram ejus in ſolitudinem. *Alius*, in deſtructionem.

בעת מולכך בדרך 17. ※ ἐν τῷ καιρῷ ᾧ ἀπάγοντός σε ἐν τῇ ὁδῷ.

17. *Heb.* in tempore deducentis te per viam. ※ in tempore abducentis te in via. *Vulg. eo tempore quo ducebat te per viam.*

שחור 18. Εβρ. Σιών. Ο. Γηών.

18. *Hebr.* Sior. *LXX.* Geon. *Vulg. turbidam.*

בגיא 23. A. Σ. ἐν τῇ φάραγγι. Ο. ἐν τῷ πολυανδρίῳ.

23. *Heb. A. S. Vulg.* in convalle. *LXX.* in ſepulcro multitudinis.

בכרה קלרן A. Σ. Θ. δρομὰς κούφη. Ο. ὀλὶ φωνὴ αὐτῆς.

Heb. dromedaria levis. *A. S. Th.* dromas levis. *LXX.* ad veſperam vox ejus. *Vulg. curſor levis.*

משרטת דרכיה A. Σ. ἁπλῶς ἐλάλησεν. Ο. ὠλόλυξε, τὰς ὁδοὺς αὐτῆς.

Hebr. implicans vias ſuas. *A. S.* laſcive loquutæ ſunt. *LXX.* ululavit. Vias ejus. *Vulg. explicans vias ſuas.*

שאפה רוח 24. Οἱ λοιποὶ, ἕλκυσεν ἄνεμον. Ο. ἐπιθυμητοφόρητο.

24. *Heb.* hauſit ventum. *Reliqui & Vulg.* attraxit ventum. *LXX.* ſpiritu portabatur.

בחדשה A. (ἐν νεομηνίᾳ αὐτῆς.) Σ. (ἐν τῷ μηνὶ αὐτῆς.) Ο. Θ. ἐν τῇ ταπεινώσει αὐτῆς.

Hebr. S. in menſe ſuo. *A.* in neomenia ſua. *LXX. Th.* in humilitate ſua. *Vulg. in menſtruis ejus.*

נואש 25. A. ἀπήγνωσα σε. Ο. ἀπηλπίκειμι.

25. *Heb.* deſperatum eſt. *A.* deſperavi de te. *LXX.* viriliter agam. *Vulg. deſperavi.*

אביונים 34. ※ A. Σ. Θ. πενήτων.

34. *Hebr.* ※ *A. S. Th. Vul.* pauperum.

כי נקיתי 35. ※ ὅτι: Ο. ἀθῷός εἰμι.

35. *Hebr.* quia innocens ſum. ※ quia: *LXX.* innocens ſum. *Vulg. abſque peccato & innocens ſum.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. II. Jeremiæ.

v. 1. ※ Θ. ἐγένετο ῥῆμα &c. Ex Mſ. Jeſ. Hieronymus vero in hæc verba: Et factum eſt verbum Domini ad me, dicens: Vade & clama in auribus Jeruſalem, dicens. *Hoc in LXX. non habetur: ſed ſub aſteriſcis de Theodotionis Editione additum eſt, qui verbum Hebraïcum* CARATH, *pro quo nos diximus*, clama, *ſive prædica, interpretatus eſt*, lege. *Et lectionem enim, & clamorem, & prædicationem pro ſui ambiguitate ſignificat.* Druſius ex Editione Complutenſi verba Theodotionis ſic adfert: ἐγένετο ῥῆμα κυρίου πρὸς μὲ λέγων· πορεύου καὶ βόα εἰς τὰ ὦτα Ἰερουσαλὴμ λέγων. Sed hæc non ſunt germana Theodotionis verba, ut liquet ex ſupradictis, & ex allata tum ab Hieronymo, tum a Codice Jeſuit. Theodotionis lectione.

v. 2. ※ A. Θ. ἐν τῷ ῥήματι &c. Mſ. Jeſ. Hieronymus: *Hoc quoque quod poſuimus*, in deſerto, in terra, quæ non ſeminatur, *in LXX. non habetur.*

v. 6. ※ A. Σ. Θ. ἐν σκιᾷ θανάτου. Idem Mſ. Jeſ. Hieronymus: *Pro* imagine mortis, *de Theodotione additum eſt*, umbra mortis.

v. 12. Hieronymus: *Quod Aquila & Symmachus* cœlos, *LXX. vero & Theodotio* cœlum *interpretati ſunt, nullum moveat. Hebraïcum enim* SAMAIM *communis eſt numeri, & tam cœlum quam cœli eodem appellantur nomine, ut Athenæ, Thebæ, Salonæ.*

v. 15. ἄλλος, εἰς ἀφανισμόν. Mſ. Jeſ. ſine Interpretis nomine.

v. 17. ※ ἐν τῷ καιρῷ &c. Mſ. Jeſ. Hieronymus: *Hoc quod nos diximus*, eo tempore quo ducebat te per viam. *in LXX. non habetur.*

v. 18. Hieron. *Pro* Sior, *nos* turbidam *interpretati ſumus: pro quo communis Editio habet*, Geon. Origen. Huet. in Johan. p. 137. τὸ Εβραϊκὸν, πλὴν οὐδεὶς Σιὼρ, male pro Σιών.

v. 23 A. Σ. ἐν τῇ φάραγγι. Sic Colbertinus & Druſius. Ibid. LXX. πολυάνδριον, *ſepulcrum multitudinis.* Sic vertit Hieronymus.

Ibid. A. Σ. Θ. δρομὰς κούφη. Hieronymus. Sic legitur in Codice noſtro antiquiſſimo, & quidem optime. In Editis vero, δρομὰς κούφη, non ita recte.

Ibid. A. Σ. ἁπλῶς ἐλάλησεν. Sic Colbertinus. Sed videtur aut ſcholion eſſe, aut ad alium locum pertinere: niſi fortaſſe Aquila & Symmachus aliud legerint.

v. 24. οἱ λοιπ. εἵλκυσεν ἄνεμον. Edit. Rom. ex Chryſoſtomo.

Ibid. Hieronymus: In menſtruis & in immunditia ejus invenient eam. *Pro quo Aquila* νεομηνίαν, *hoc eſt*, kalendas; *Symmachus* menſem; *LXX. & Theodotio* humilitatem *interpretati ſunt.* Memoria certe lapſus eſt Druſius, qui ad Aquilam pro νεομηνίαν poſuit *memoriam.*

v. 25. Colbert. & Druſius ex Victore Antiocheno, Αὐ. ἀπήγνωσα σε, ἤγουν ἀπηλπίσθην.

v. 34. A. Σ. Θ. πενήτων. Mſ. Jeſuit. nempe deerat in LXX.

v. 35. ※ ὅτι: ἀθῷος. Idem.

JEREMIÆ CAP. III.

לאמר 1. ※ A. λέγων: In O. vacat.

רעים Αλλοι, [ἑρασταῖς vel φίλοις] O. ποιμέσι.

והתזנתי 2. O. ἐμίανας. Αλλος, ἐφθορεύθης.

אשה זונה 3. ※ A. Σ. Θ. γυναικὸς: πόρνης. O. πόρνης.

הלכה הוא על-בל-הר 6. A. ἐπορεύθης ※ ἑαυτῇ: ὅπου πρῶ ὄρος. O. ἐπορεύθησαν ὅπου πρῶ ὄρος.

אחותה 7. ※ A. Σ. ἡ ἀδελφὴ αὐτῆς.

והתנף את-הארץ 9 ※ A. Θ. ⁂ ἐφθορεύθη ☩ γῆν.

אחותה 10. ※ A. Θ. ἡ ἀδελφὴ αὐτῆς.

נאם-יהוה A. Σ. Θ. φησὶ κύριος.

וקראת 12. A. Σ.... O. Θ. ἀνάγνωθι.

נאם-יהוה (A. Θ.) φησὶ κύριος. Σ. O. λέγει κύριος.

נחלת צבי 19. O. κληρονομίαν ※ A. Θ. ἐνομασμένην.

נחלת צבאות גוים O. κληρονομίαν θεοῦ παντοκράτορος. Θ. κληρονομίαν ἐνομασμένην....

אלהיהם 21. ※ A. τῷ: θεοῦ αὐτῶν. O. θεοῦ αὐτῶν.

משובתם 22. Σ.... O. συντρίμματα.

1. Hebr. dicendo. ※ A. dicens. Vulg. vulgo dicitur.

rieb. ſociis. Alii, Vulg. amatoribus. LXX. paſtoribus.

2. Hebr. & prophanaſti. LXX. Vulg. polluiſti. Alius, interficiebas.

3. Hebr. Vulg. mulieris meretricis. ※ A. S. Th. mulieris: meretricis. LXX. meretricis.

6. Hebr. vadens ipſa ſuper omnem montem. A. iviſti ※ tibimetipſi: ſuper omnem montem. LXX. iverunt ſuper omnem montem. Vulg. abiit ſibimet ſuper omnem montem.

7. Hebr. ※ A S. Vul. ſoror ejus.

9. Hebr. & prophanavit terram. ※ A. Th. & cruentabat terram. Vulg. contaminavit terram.

10. Hebr. ※ A. Th. Vulg. ſoror ejus.

Hebr. dixit Dominus. A. S. Th. dicit Dominus. Vul. ait Dominus.

12. Heb. & clamabis. A. S. clamita. LXX. Th. lege. Vul. clama.

16 H. dixit Dominus. [A. Th.] S. LXX. dicit Dominus. Vul. ait Dominus.

19. H. Vulg. hæreditatem præclaram. LXX. hæreditatem ※ A. Th. inclytam.

H. Vul. hæreditatem præclaram exercituum gentium. LXX. hæreditatem Dei omnipotentis gentium. Th. hæreditatem inclytam fortitudinis robuſtiſſimi gentium.

21. H. A. Dei ſui. LXX. Dei ſancti ſui.

22. H. Vul. averſiones. S. converſiones. LXX. contritiones.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. III. Jeremiæ.

v. 1. ※ A. λέγων. Mſ. Jeſ. Hieron. vero: Vulgo dicitur, *pro quo LXX. tantum* dicitur *tranſtulerunt*. Hæc tripliciter intelligi poſſunt. Primo ita ut illud, *tantum dicitur*, ſit interpretatio τῶν O. qui *tantum* poſuerint ante *dicitur*: verum hic intelligendi modus nullatenus arridet, licet ſic intellexerint ii qui Hieronymum ediderunt. Alter modus eſt, ut LXX. tantum, ſecus quam alii Interpretes, verterint *dicitur*: quod quidem verum eſt; atque ita non inepte explicari poteſt. Tertius explicandi modus, qui magis mihi probatur, eſt: ubi Hieronymus, *vulgo dicitur*, tranſtulit, LXX. tantum, *dicitur*, vertiſſe; ita ut ſolam vocem, *dicitur*, uſurparint: Exemplaria igitur Hieronymi τῶν O. λέγω habuiſſe videntur. Sed nihil in hodiernis LXX. legitur, quod reſpondeat voci לאמר?

Ibid. Hieronymus: Et tu fornicata es cum amatoribus multis, *ſive* paſtoribus. *Verbum enim* REIM, *quod quatuor litteris ſcribitur*, RES, AIN, IOD, MEM, & amatores, & paſtores *utrumque ſignificat. Et ſi legamus* RFIM, amatores *ſignificat*: *ſi* ROIM, paſtores. Mſ. noſter antiquiſſimus bis habet REHIM, & ſemel ROHIM cum H. Sed infra cap. 6. verſ. 2. idem Codex habet REIM & ROIM. Veriſimile eſt Aquilam & Symmachum vertiſſe, ἑρασταί, vel ἐταῖραι, vel φίλοι.

v. 2. Αλλοι, ἑρασταῖνοι. Sic Druſius ex Victore, qui ait, ἄλλοι ἀντὶ τοῦ ἐμίανας, ἑρασταῖνοι ἐμίανας.

v. 3. ※ A. Σ. Θ. γυναικός. Mſ. Jeſ.

v. 6. Mſ. Jeſ. ἐπορεύθης ※ A. ἑαυτῇ: ἐπὶ πᾶν ὄρος. Vox autem *ἑαυτῇ*, notatur aſteriſco, quia deerat in Editis. Vox *ἐπορεύθης*, in textu Mſ. Jeſ. legitur: an vero ſic Aquilæ, incertum.

v. 7. ※ A. Σ. ἡ ἀδελφὴ αὐτῆς. Idem. Deeſt in O. ut & aliæ aſteriſco notatæ voces, niſi ſecus moneatur.

v. 9. ※ A. Θ. ⁂ ἐφθορεύθη τῇ γῇ. Idem.

v. 10. A. Σ. Θ. φησὶ κύριος. Idem.

v. 12. Hieron. *Verbum Hebraicum* CARATH & voca, & clama, & lege, *ſignificat. Unde Aquila & Symmachus*, clamita; *LXX. & Theodotio*, lege, *interpretati ſunt.*

v. 16. Mſ. Jeſ. φησὶ κύριος. Σ. λέγω. Putamus autem, φησὶ κύριος, eſſe Aquilæ & Theodotionis, ut ſupra v. 10. nam LXX. habent λέγω, ut Σ.

v. 19. ※ A. Θ. ἐνομασμένην. Idem.

Ibid. Hieronymus: *Pro* hæreditate præclara exer-

citum gentium, *quam LXX. transtulerunt* hæreditatem nominatam Dei omnipotentis gentium, *Theodotio significantius transtulit*, hæreditatem inclytam fortitudinis robustissimi gentium. Legisse videtur Hieronymus in LXX. ἐνεμαξίω, quæ vox nomine ibi desideratur.

v. 21. In Mſ. Jeſ. ※ A. τῶ.

v. 22. Sym. *converſiones.* Hieronymus.

JEREMIÆ CAP. IV.

4. הכלו ליהוה והסרו ערלות לבבכם . . . . . O. περιτμήθητε τῷ θεῷ ὑμῶν, καὶ περιτμήσατε τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν.

9. יתמהו A. . . . . O. θαυμάσονται.

12. רוח מלא מאלה A. Σ. Θ. (πνεῦμα πληρώσεως) ※ ἀπὸ τούτων. O. πνεῦμα πληρώσεως.

14. אונך A. ἀνωφελείας σου. Σ. ἀδικίας σου. O. πόνων σου.

19. הומה A. ὀχλάζει. Σ. (ἐταράχθησαν) O. Θ. μεμύκασι.

20. על־שבר Αλλ. ἐπὶ συντρίβοντι. (al. συντρίβων.) O. συντετριμμόν.

22. לא נבונים המה O. ὃ συνετοί ※ A. εἰσί.

23. תהו ובהו A. Σ. Θ. κενὴ καὶ οὐθέν. Σ. ἄλλως, συγκεχυμένη. O. οὐθέν.

30. שדוד ※ A. Θ. παλαίπωρος. A. ἄλλως. . . . .

4. *Ebr.* circumcidite vos Domino, & auferte præputia cordis veſtri. *S.* purificamini Domino, & auferte malitias cordium veſtrorum. *LXX.* circumcidimini Deo veſtro, & auferte duritiam cordis veſtri. *Vulg. circumcidimini Domino, & auferte præputia cordium veſtrorum.*

9. *H. LXX.* mirabuntur. *A.* amentes erunt. *Vul. conſternabuntur.*

12. *H.* ventus plenus ab illis. *A. S. Th.* [ſpiritus repletionis] ※ ab his. *LXX.* ſpiritus repletionis. *Vul. ſpiritus plenus ex his.*

14. *H.* nequitiæ tuæ. *A.* inutilitatis tuæ. *S.* injuſtitiæ tuæ. *LXX.* laborum tuorum. *Vul.* [*cogitationes*] *nexi.e.*

19. *H.* tumultuans. *A.* tumultum agit. *S. Vul.* turbati ſunt. *LXX. Th.* fluctuat.

20. *H. Alius, Vul.* ſuper contritionem. *LXX.* contritionem.

22. *H.* non intelligentes ipſi. *LXX.* non intelligentes ※ *A.* ſunt. *Vulg. vecordes.*

23. *H.* inanitas & vacuas. *A. S. Th.* vacua & nihil. *S. aliter*, confuſa. *LXX.* nihil. *Vul. vacua erat & nihil.*

30. *H. A. Vul.* vaſtata. *A. aliter & Th.* miſera.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap IV. Jeremiæ.

v. 4. Symm. *Purificamini* &c. Hieronymus in Commentario.

v. 9. Hieronymus: *Propheta conſternabuntur*; ſive, *ut Aquila tranſtulit verbum Hebraïcum* IETHMAU, amentes erunt.

v. 12. ※ A. Σ. Θ. ἀπὸ τούτων. Mſ. Jeſ.

v. 14. A. ἀνωφελείας &c. Sic Colbertinus & Druſius.

v. 19. Hieronymus: *Ubi nos juxta Symmachum poſuimus*, turbati ſunt, *& in Hebræo ſcriptum eſt*, HOMA, *LXX. & Theodotio poſuerunt*, μαιμάσσει, *quod verbum in præſentiarum quid ſignificet ignoro: Aquila autem poſuit*, ἐχλάζει, *quod & ipſum* tumultum *ſignificat.*

v. 20. Αλλ. ἐπὶ συντρίβοντι. Sic in margine Cod. Jeſ. notatur, eſtque fortaſſe varia lectio tantum.

v. 22. ※ A. εἰσί. Idem.

v. 23. A. Σ. Θ. κενὴ καὶ οὐθέν. Sic Mſ. Jeſ cum aſteriſco præmiſſo pro voce κενὴ, quæ in τοῖς O. deſideratur. In Editione Romana legitur, A. κενὴ, Σ. συγκεχυμένη. quam poſteriorem Symmachi lectionem germanam puto: nam multo facilius eſt ut littera Σ. cum A. Θ. incogitanter irrepſerit, quam ut verſio συγκεχυμένη Symmacho afficta fuerit.

v. 30. ※ A. Θ. Παλαίπωρος. Mſ. Jeſ. Sed magis probatur mihi lectio Hieronymi: *Pro* vaſtata, *quod Hebraice dicitur* SADUD, *quod ſolus interpretatus eſt Aquila, alii tranſtulerunt*, miſeram *atque* miſerabilem *culpæ ſui.* Forte pro A. Θ. legendum Σ. Θ.

JEREMIÆ CAP. V.

1. ראו־נא O. ἴδετε ※ A. δή.

אמונה Σ. ἀλήθειαν. O. πίστιν.

5. הנה ※ A. Θ. αὐτοί: In O. vacat.

8. משכים A. Θ. ἵλκοντες. Σ. ἑλκόμενοι. O. θηλυμανεῖς.

1. *Ebr.* videte nunc. *LXX.* videte ※ *A.* utique. *Vul. aſpicite.*

H. S. veritatem. *LXX. Vul.* fidem.

5. *H.* ※ *A. Th.* ipſi. *In LXX. vacat. Vul. hi.*

8. *H. A. Th.* trahentes. *S.* attracti. *LXX.* furentes in feminas. *Vul. emiſſarii.*

נאם־יהוה 11. ※ A. Σ. Θ. φησὶ κύριος.

גוי איתן הוא גוי מעולם הוא 15. ※ ἔθνος ἀρχαῖόν ἐστιν, ἔθνος ἀπ' αἰῶνός ἐστιν.

לשונו A. Σ. Θ. ἡ γλῶσσα αὐτοῦ. O. ἡ φωνὴ αὐτοῦ.

ולא תשמע מה־ידבר ※ οὐ δὲ μὴ ἀκούσῃς ἃ λαλεῖ.

אשפתו כקבר פתוח 16. ※ ἡ φαρέτρα αὐτῶν ὡς τάφος ἀνεῳγμένον.

עינים לרם 21. O. ὀφθαλμοὶ αὐτῶν. ※ Θ. οἷς: ὀφθαλμούς.

שבעות 24. A. Σ. ἑβδομάδας. O. πληρώσεως.

ושור כשך יקושים 26. A. Σ. Ιασὶρ ※ ὡς δίκτυα ἐξῶτῆ. O. παγίδας ἔχοσιν.

שכנו עשתו 28. ※ A. Σ. Θ. ἐλιπαύθησαν, ἐστερεώθησαν. In O. vacat.

עברו דברי־רע Σ. Θ. καὶ παρέβησαν ※ τοὺς λόγους μου εἰς πονηρόν. O. καὶ παρέβησαν.

ויצלחו ※ A. Σ. Θ. κατεύθυναν.

11. *H.* dixit Dominus. ※ *A. S. Th.* dicit Dominus. *Vul. ait Dominus.*

15. *H.* gens robuſta ipſa, gens a ſæculo ipſa. ※ gens antiqua eſt, gens a ſæculo eſt. *Vulg. gentem robuſtam, geniem antiquam.*

H. A. S. Th. linguam ejus. *LXX.* vocem ejus. *Vul. linguam.*

H. & non audies quod loquetur. ※ neque audies quæ loquitur. *Vulg. nec intelliges quid loquatur.*

16. *H.* ※ *Vul.* pharetra ejus quaſi ſepulcrum patens.

21. *H. LXX.* oculi ipſis. ※ *Th.* quibus: oculus. *Vul. qui habentes oculos.*

24. *H.* ſeptimanas. *A. S.* hebdomadas. *LXX.* plenitudinis. *Vul. plenitudinem.*

26. *H.* intuebitur ſecundum expoſitionem laqueorum. *A. S* Iaſir ※ quaſi rete aucupis. *LXX.* laqueos ſtatuerunt. *Vul. inſidiantes quaſi aucupes.*

28. *H.* impinguati ſunt, nituêre. ※ *A. S. Th.* impinguati ſunt, corroborati ſunt. *In LXX. vacat. Vul. incraſſati ſunt & impinguati.*

H. prætericrunt verba mali. *S. Th.* & tranſgreſſi ſunt ※ ſermones meos in malum. *LXX.* & tranſgreſſi ſunt. *Vul. & præterierunt ſermones meos peſſime.*

H. & proſperaverunt. ※ *A. S. Th.* proſpere egerunt. *Vulg. non direxerunt.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. V. Jeremiæ.

v. 1. ※ A. ἀλή. Mſ. Jeſ.

Ibid. Hieronymus: Sym. *veritatem.*

v. 5. ※ A. Θ. αὐτοί. Mſ. Jeſ. Deeſt in LXX.

v. 8. Hieronymus: *Pro* emiſſariis, *in Hebraïco ſcriptum eſt* MOSECHIM, *quod omnes voce conſona* ἕλκοντες, *id eſt*, trahentes, *tranſtulerunt.* Mſ. Jeſ. habet tamen, Σ. ἱππάρχους. Verum Hieronymus parvum diſcrimen neglexit, ut omnes ſimul referret.

Ibid. ※ A. Σ. Θ. φησὶ κύριος. Mſ Jeſ. Deeſt in LXX.

v. 15. ※ ἔθνος ἀρχαῖον &c. Mſ. Jeſ. in quo ſic legitur, ※ ΕΘΝΟΣ ΑΡΧΤΟΝ ΕΣΤΙΝ, ΕΘΝΟΣ ΑΠΤΩΝΟΣ ΕΣΤΙΝ. Reſtitue, ἔθνος ἀρχαῖόν ἐστιν, ἔθνος ἀπ' αἰῶνός ἐστιν. quæ deſunt in LXX. Ibid. A. Σ. Θ. τὴν γλῶσσαν αὐτοῦ. Idem.

Ibid. ※ οὐδὲ μὴ ἀκ. Idem.

v. 16. ※ ἡ φαρέτρα &c. Idem.

v. 21. ※ Θ. οἷς: ὀφθαλμούς. Idem.

v. 24. Hieronymus: *Aquila prima Editio & Symmachus* hebdomadas *interpretati ſunt. In Hebræo enim ſcriptum eſt* SABAOTH [שבעות] *quod pro ambiguitate verbi & ſeptimanas ſignificat, & plenitudinem.*

v. 26. Hieronymus: *Quodque nos diximus*, inſidiantes quaſi aucupes, *& in LXX. non habetur, Aquila & Symmachus tranſtulerunt*, IASIR, *quaſi* rete aucupis. *Quod etiam qui bonus inter eos videtur & rectus, inſtar aucupis tendat inſidias.* Ita legit Martianæus. In priùs editis vero legebatur: *Aquila & Symm. tranſtulerunt verbum* IASUR, *quaſi rete aucupis.* Hanc vero lectionem haud dubie vitiatam ſic conjecturâ reſtituit Druſius: *A. & S. tranſtulerunt*, rectus, *quaſi rete aucupis*: quod, ait ille, indicare videntur, tum ſequentia verba, *quod etiam qui bonus inter eos videtur & rectus*; tum vox ישר ex ישר *rectus.* Codex Sangermanenſis ſic habet: *Aquila & Symmachus tranſtulerunt verbum* IASIR, quaſi rete aucupis, *quod etiam qui bonus inter eos videtur & rectus, inſtar aucupis tendat inſidias.* Affirmat Martianæus noſter vocem, *verbum*, ante IASIR non legi in Codice Sancygiritano, neque legendam eſſe. Ut ut vero ſit, non ſpernenda eſt Druſii conjectura: nam, ut ait ille, verba ſequentia, *quod etiam qui bonus inter eos videtur & rectus, inſtar aucupis tendat inſidias*, indicare videntur in ante poſita verſione vocem, *rectus*, inveniri: quæ vox apte reſpondet ישר Ibid. ※ ὡς δίκτυον ἐξωτῆ. Mſ. Jeſ.

v. 28. ※ A. Σ. Θ. ἐλιπάνθησαν, ἐστερεώθησαν. Mſ. Jeſ.

Ibid. ※ Σ. Θ. τοὺς λόγους μου εἰς πονηρόν. Idem.

Ibid. ※ A. Σ. Θ. κατεύθυναν. Idem.

JEREMIÆ CAP. VI.

דמה והמענגת 2. ※ A. Θ. τὴν ὡραίαν καὶ τὴν φαιδράν. (f. τρυφεράν.)

בור 7. A. Σ. O. Θ. λάκκος.

1. HEbr. venuſtæ & delicatæ. ※ *A. Th.* ſpecioſam & conſpicuam. (*f.* delicatam.) *Vulg. ſpecioſa & delicata.*

7. *H. A. S. LXX. Th.* lacus. *Vul. ciſterna.*

לא נושבה 8. O. οὐ κατοικισθήσῃ. Αλλ. οὐ κατοικηθήσεται. Αλλ. οὐ κατώκισαν.

8. *H.* non habitatam. *LXX.* non habitata eſt. *Alius*, non habitabitur. *Alius*, non habitarunt. *Vulg. inhabitabilem.*

ונסבו 12. ※ A. καὶ συλληφθήσονται. O. ἢ μεταγραφήσονται.

12. *H.* & vertentur. ※ *A.* & comprehendentur. *LXX.* & convertentur. *Vulg. & transibunt.*

עמי 14. ※ Σ. τῆς θυγατρὸς τοῦ λαοῦ μου. O. λαοῦ μου.

14. *H. LXX. Vulg.* populi mei. ※ *S:* filiæ populi mei.

עשו 15. ※ A. Σ. Θ. ἐποίησαν.

15. *H. A. S. Th. Vulg.* fecerunt.

ודעי עדה את־אשר־בם 18. Σ. (ἐπίγνωθι τὸ μαρτύριον ὃ ἐν αὐτοῖς.) O. ἢ οἱ ποιμαίνοντες τὰ ποίμνια αὐτῶν.

18. *H.* & cognoſce cœtus quæ in eis. *S.* & cognoſce teſtimonium quod in eis eſt. *LXX.* & qui paſcitis greges ipſorum. *Vulg. & cognoſce congregatio quanta ego faciam eis.*

למה־זה לי 20. A. Σ. Θ. ἱνατί ※ τοῦτό μοι. O. ἱνατί μοι.

20. *H. A. S. Th.* ut quid ※ hoc mihi. *LXX. Vulg.* ut quid mihi.

קנה O. Θ. κινάμωμον.

H. calamus. *LXX. Th.* cinnamomum. *Vulg. calamum.*

גוי גדול 22. ἔθνος ※ μέγα. O. ἔθνη.

22. *H.* ※ *Vulg.* gens magna. *LXX.* gentes.

מבצר 27. A. . . . . Σ. O. . . . . O. ἄλλως, δεδοκιμασμένοις.

27. *Heb.* munitionem. *A.* munitum. *S. LXX.* clauſum atque circumdatum. *LXX. aliter*, probatis. *Vulg. robuſtum.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. VI. Jeremiæ.

v. 2. ※ A. Θ. τὴν ὡραίαν καὶ τὴν φαιράν. Mſ. Jeſ. Sic exſcripſit Vir Cl. Michael Lequien. Suſpicor autem, & ipſe quoque ſuſpicatur, legendum eſſe τρυφερὰν pro φαιράν, ut quadret ad מענוגה

v. 7. Hieronymus: *Hoc autem Latinus Lector intelligat, ut ſemel dixiſſe ſufficiat*, lacum *non* ſtagnum *ſonare juxta Græcos, ſed* ciſternam, *quæ ſermone Syro & Hebraïco* GUBBA *appellatur. In præſenti autem loco pro* Lacu, *quem omnes ſimiliter tranſtulerunt, in Hebraïco* BOR *dicitur.*

v. 8. Ἀλλ. ἀ καθοικισθήσῃ &c. Hæ lectiones in Mſ. Jeſ. & in aliis Codicibus reperiuntur.

v. 12. ※ A. ἢ συλληφθήσεται. Mſ. Jeſ. Suſpicor hanc Aquilæ verſionem pertinere ad illud præcedentis verſûs יולכדו

v. 14. ※ Σ. τῆς θυγατρὸς. Mſ. Jeſ. Addas haud dubie, τοῦ λαοῦ. Illud autem, τῆς θυγατρὸς, mirum ex Symmacho poni cum aſteriſco, ac ſi in LXX. deficiens reſtitueretur ex Hebræo, ubi tamen non reperitur.

v. 15. ※ A. Σ. Θ. ἐποίησαν. Idem.

v. 18. *S. & cognoſce teſtimonium, quod in eis eſt.* Hieronymus.

v. 20. ※ A. Σ. Θ. τοῦτο. Mſ. Jeſ.

Ibid. Hieronymus: *Calamum autem, quod Hebraïce dicitur* CANE, *pro quo LXX. & Theodotio* cinnamomum *tranſtulerunt, de terra venire longinqua propheticus ſermo teſtatur: ut intelligamus Indiam, de qua per mare Rubrum plura veniunt aromata. Hoc genus pigmenti Medici* κασσίαν ὀδοντώδη *appellant.*

v. 22. ἔθνος ※ μέγα. Mſ. Jeſ.

v. 27. Hieronymus: *Datur Propheta populo incredulo probator robuſtus, quod Hebraïce dicitur* MABSAR, *quod vel* munitum *juxta Aquilam: vel* clauſum *atque* circumdatum *juxta Symmachum & LXX. ſonat.* Hæc Hieronymus. Et tamen LXX. habent hodie; ἐν λαοῖς δεδοκιμασμένοις, quod non poteſt ad Hieronymi verba quadrare.

JEREMIÆ CAP. VII.

ז. הדבר אשר־היה אל־ירמיהו מאת יהוה לאמר ※ Θ. ὁ λόγος ὁ γενόμενος πρὸς Ιερεμίαν παρὰ κυρίου λέγων.

1. *Ebr.* Verbum quod fuit ad Jeremiam a Domino dicendo. ※ *Th. Vul.* Verbum quod factum eſt ad Jeremiam a Domino dicens.

ב. עמד בשער בית יהוה וקראת שם את־הדבר הזה ואמרת שמעו דבר־יהוה כל־יהודה הבאים בשערים האלה להשתחות ליהוה ※ Θ. στὰς ἐπὶ πύλης οἴκου κυρίου, καὶ ἀναγνώσῃ ἐκεῖ τὸν λόγον τοῦτον, καὶ ἐρεῖς· ἀκούσατε τὸν λόγον κυρίου πᾶσα Ιουδαία, οἱ εἰσπορευόμενοι διὰ τῶν πυλῶν τούτων προσκυνῆσαι τῷ κυρίῳ.

2. *H.* Sta in porta domûs Domini: & prædicabis ibi verbum iſtud, & dices, Audite verbum Domini omnis Juda, ingredientes per portas illas ad incurvandum vos Domino. ※ *Th.* Sta in porta domûs Domini, & lege ibi ſermonem hunc, & dices: Audite verbum Domini, omnis Judæa, qui ingredimini per portas has ad adorandum Dominum. *Vul. Sta in porta domûs Domini, & prædica ibi verbum iſtud: Audite verbum Domini, omnis Juda, qui ingredimini per portas has, ut adoretis Dominum.*

יהוה

ואשכנה אתכם במקום הזה 3. Σ. . . . . Ο. καὶ κατοικιῶ ὑμᾶς ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ.

אם־עשו תעשו 5. ※ A. Σ. Θ. ἐὰν ; Ο. καὶ ποιοῦντες ποιήσητε.

היה 11. ※. Σ. ἐγένετο. In Ο. vacat.

נאם־יהוה 13. ※ A. Σ. Θ. φησὶ κύριος. In Ο. vacat.

אליכם השכם ודבר Ο. πρὸς ὑμᾶς ※ A. Σ. ὀρθρίζων καὶ λαλῶν ;

על־דברי עולה 22. A. Σ. περὶ ※ λόγου ; Ο. περὶ ὁλοκαυτωμάτων.

ולוא שמעו 24. Ο. καὶ οὐκ ἤκουσάν. Αλλος, καὶ οὐκ ἐἰσηκούσατε.

את־אזנם Αλλ. τὰ ὦτα. Ο. ὃ οὐ αὐτῶν.

ולא יענוכה 27. ואברת אליהם ※ A. καὶ οὐ μὴ ἀκούσωσί σου· καὶ καλέσῃς αὐτούς, καὶ οὐ μὴ ἀποκριθῶσί σοι, καὶ ἐρῇς πρὸς αὐτούς.

ונכרתה 28. ※ A. Θ. καὶ ἐξῆρται.

3. *H. LXX.* & habitare faciam vos in loco iſto. *S.* & confirmabo vos in loco iſto. *Vulg. & habitabo vobiſcum in loco iſto.*

5. *H.* ſi faciendo feceritis. ※ *A. S. Th.* ſi : *LXX.* & facientes feceritis. *Vulg. ſi feceritis.*

11. *H.* fuit. ※ *S. Vul.* facta eſt. *In LXX. vacat.*

13. *H.* dixit Dominus. ※ *A. S. Th. Vul.* dicit Dominus. *In LXX. vacat.*

H. ad vos mane ſurgendo & loquendo. *LXX.* ad vos ※ *A. S.* mane conſurgens & loquens : *Vul. ad vos, mane conſurgens & loquens.*

22. *H.* ſuper verbis holocauſti *A. S.* de verbo : *LXX.* de holocauſtis. *Vul. de verbo holocautomatum.*

24. *H. LXX. Vulg.* & non audierunt. *Alius*, & non audiſtis.

H. LXX. Vul. aurem ſuam. *Alius*, aures.

27. *H.* & non audient ad te : & vocabis ad eos, & non reſpondebunt tibi : & dices ad eos. ※ *A. Vul.* & non audient te : & vocabis eos, & non reſpondebunt tibi : & dices ad eos.

28. *H.* & abſciſſa eſt. ※ *A. Th. Vulg.* & ablata eſt.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. VII. Jeremiæ.

v. 1. ※ Θ. ὁ λόγος ὁ γεγόμενος &c. Primi & ſecundi verſûs lectionem ex Theodotione ſic adfert Mſ. Jeſ. Hieronymus vero : Verbum quod factum eſt ad Jeremiam a Domino, dicens : Sta in porta domûs Domini, & lege ibi verbum iſtud, & die : Audite verbum Domini omnis Juda, qui ingredimini per portas has, ut adoretis Dominum. *Hoc in Editione LXX. non habetur, ſed de Theodotione ex Hebraïco additum eſt.* Hæc Hieronymus. Druſius vero ex Editione Complutenſi verba Theodotionis referre ſe putat hoc modo : *Th.* ῥῆμα ὃ ἐγένετο πρὸς Ιερμίαν παρὰ κυρίου λέγων· Ἵστα ἐπὶ πύλῃ τοῦ οἴκου κυρίου, καὶ ἀνάγνωθι ἐκεῖ τὸ ῥῆμα τοῦτο. Sed germana Theodotionis lectio habetur in Mſ. Jeſ. licet ibi legatur πᾶς Ιουδαῖα, ubi Hieronymus habet, *omnis Juda.* In utro autem textu ſit mendum, judicent Eruditi.

v. 3. S. *& confirmabo vos in loco iſto.* Hieronymus.

v. 5. ※ A. Σ. Θ. ἐάν, Mſ. Jeſ.

v. 11. ※ Σ. ἐγένετο. Idem.

v. 13. ※ A. Σ. Θ. φησὶ κύριος. Idem.

Ibid. ※ A. Σ. ὀρθρίζων καὶ λαλῶν. Idem.

v. 22. ※ A. Σ. λόγου. Idem.

v. 24. Αλλ. καὶ οὐκ ἀκούσατε. Idem.

Ibid. Αλλ. τὰ ὦτα. Idem.

v. 27. ※ A. καὶ ἐὰν μὴ ἀκούσωσι &c. Idem. Deeſt in Ο.

v. 28. ※ A. Θ. καὶ ἐξῆρται. Idem. Deeſt in Ο.

JEREMIÆ CAP. VIII.

ונבחר מות מחיים 3. ※ A. καὶ αἱρεθήσεται θάνατος ὑπὲρ τὴν ζωήν. Ο. ὅτι ἐλέγετο τὸ θάνατον, ἢ τὴν ζωήν.

הרעה ※ A. Σ. πονηραί.

נאם יהוה צבאות ואכרת אליהם ※ A. λέγει κύριος τῶν δυνάμεων, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς.

ירושלם 5. ※ τὴν Ιερουσαλήμ.

כלה שב במרוצתם כסוס שוטף במלחמה 6. Σίεσε, πόλεις τῇ γνώμῃ αὐτῶν πορεύσονται, ὡς ἵππος ὁρμῶν εἰς πόλεμον. Ο. ἐλείπετο ὁ τρέχων ἀπὸ τοῦ δρόμου αὐτοῦ, ὡς ἵππος κωφὸς ἐν χρεμετισμῷ αὐτοῦ.

3. *Hebr.* ※ *A.* & eligetur mors præ vita. *LXX.* quia elegerunt mortem magis quam vitam. *Vul. & eligent magis mortem quam vitam.*

H. ※ *A. S.* mala. *Vulg. peſſima.*

H. Vul. dicit Dominus exercituum, & dices ad eos. ※ *A.* dicit Dominus virtutum, & dices ad eos.

5. *H.* Jeruſalem. ※ & Jeruſalem. *Vul. in Jeruſalem.*

6. *H.* omnis ipſe converſus eſt in curſum ſuum tamquam equus irruens in prælium. *Syrus*, omnes arbitratu ſuo ibunt, tamquam equus irruens in prælium. *LXX.* defecit currens a curſu ſuo, quaſi equus defeſſus (*al.* deſudans) in hinnitu ſuo. *Vul. omnes converſi ſunt ad curſum ſuum, quaſi equus impetu vadens ad prælium.*

חסידה 7. A. ὁ ἐρῳδιός. Σ. ἶκλις. O. Θ. ἀσίδα.

כוס Σ. (πίκλις.) O. χελιδών.

ענור A. Σ. ἀγὼρ (al. ἀγόρ.) O. ἀγρῶν στρουθία.

אבן 8. ※ διὰ τοῦτο.

כי מקטן ועד־גדול בלה בצע כצע כובא 10.
ועד־כהן כלה עשה שקר ※ Θ. ὅτι ἀπὸ μικροῦ αὐτῶν ἕως μεγάλου αὐτῶν πᾶς τις πλεονεκτεῖ πλεονεξίαν· ἀπὸ προφήτου ἕως ἱερέως πᾶς τις ποιεῖ ἄδικα.

וירפו את־שבר בת־עמי על־נקלה לאמר 11.
שלום שלום ואין שלום ※ Θ. καὶ ἰάσατο τὸ συντριμμα τῆς θυγατρὸς τοῦ λαοῦ μου, ἐπ' ἀπιμία λέγοντες, Εἰρήνη, Εἰρήνη, καὶ οὐκ ἔστιν Εἰρήνη.

הבשו כי תועבה עשו גם־בוש לא־יבושו 12.
והבלם לא ידעו לכן יפלו בנפלים בעת פקדתם יכשלו אמר יהוה ※ O. κατησχύνθησαν ὅτι βδέλυγμα ἐποίησαν· καὶ γε αἰσχύνη οὐκ ἠσχύνθησαν, καὶ γε ἐντραπῆναι οὐκ ἐντράπησαν· διὰ τοῦτο πεσοῦνται σὺν τοῖς πίπτουσιν ἐν καιρῷ ἐπισκοπῆς αὐτῶν ἀσθενήσουσι, εἶπεν κύριος.

ואתן להם יעברום 13. ※ A. Θ. καὶ ἔδωκα αὐτοῖς, καὶ παρῆλθεν αὐτούς.

צפעונים 17. A. [βασιλίσκους.] A. ἄλλως... O. (ὄφεις) θανατηφόρους.

אשר אין־להם A. οἷς οὐκ ἔστι ※ αὐτοῖς. O. οἷς οὐκ ἔστι.

נאם יהוה ※ A. Θ. φησὶ κύριος.

7. *H.* ciconia. *A.* erodius. *S. Vulg.* milvus. *LXX. Th.* aſida.

H. grus. *S.* cicada. *LXX. Vulg.* hirundo.

H. hirundo. *A. S.* agor. *LXX.* agri paſſeres. *Vulg. ciconia.*

8. *H. Vul.* vere. ※ propterea.

10. *H.* Quia a parvo uſque ad magnum totus ipſe concupiſcens cupiditatem; a Propheta & uſque ad Sacerdotem totus ipſe faciens mendacium. ※ *Th.* Quia a parvo eorum & uſque ad magnum eorum quivis avaritiæ ſtuder; a Propheta uſque ad Sacerdotem quivis facit injuſta. *Vulg. Quia a minimo uſque ad maximum omnes avaritiam ſequuntur: a Propheta uſque ad Sacerdotem cuncti faciunt mendacium.*

11. *H.* Et curabant contritionem filiæ populi mei ſuper levi, dicendo, Pax, pax, & non pax. ※ *Th.* Et curaverunt contritionem filiæ populi mei ſuper ignominia dicentes, Pax, pax, & non eſt pax. *Vulg. Et ſanabant contritionem filiæ populi mei ad ignominiam, dicentes: Pax, pax, cum non eſſet pax.*

12. *Hebr.* Pudore affecti ſunt, quoniam abominationem fecerunt: etiam pudendo non pudore affecti ſunt, & erubeſcere neſcierunt: idcirco ceciderunt in cadentes, in tempore viſitationis ſuæ corruent, dixit Dominus. ※ *Th.* Pudefacti ſunt, quia abominationem fecerunt; & quidem non pudore affecti ſunt, quippe qui erubeſcere neſcierunt: propterea cadent cum cadentibus: in tempore viſitationis ſuæ infirmabuntur, dixit Dominus. *Vulg. Confuſi ſunt, quia abominationem fecerunt: quinimo confuſione non ſunt confuſi, & erubeſcere neſcierunt: idcirco cadent inter corruentes, in tempore viſitationis ſuæ corruent, dicit Dominus.*

13. *Hebr.* & dedi eis, tranſibunt eis. ※ *A. Th.* & dedi eis, & tranſivit eos. *Vulg. & dedi eis quæ prætergreſſa ſunt.*

17. *Heb. A. Vulg.* regulos. *A. aliter*, ſpeculatores. *LXX.* (ſerpentes) mortiferos.

Heb. A. quibus non eſt ※ eis. *LXX. Vul.* quibus non eſt.

Heb. dixit Dominus. ※ *A. Th.* dicit Dominus. *Vul. ait Dominus.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. VIII. Jeremiæ.

V. 3. ※ A. ἐξολεθρευθῆναι &c. Mſ. Jeſ. cum aſteriſco, quia deſunt in LXX. ut & cætera aſteriſco notata.

Ibid ※ A. Σ. πανταχοῦ. Ibid.

Ibid. ※ A. Λέγει κύριος &c. Idem.

V. 5. ※ ἐξ Ἰερουσαλήμ. Idem.

V. 6. Σύρος, πάντες τῇ γνώμῃ &c. Theodoret.

V. 7. A. ὁ ἐρῳδιός. Colbertinus & Mſ. Jeſ. itemque Victor Antiochenus, διὰ Ἀκύλας ἐρωδιὸν ἐξέφρασεν. Olympiodorus vero, Ἑρμηνεύει δὲ ἐρῳδιὸς ἀσίδα. Idem Job. 39. 13. Ἀσίδα ὁ ἐρῳδιὸς δὲ κατὰ Ἀκύλαν, ὃ πτερυγας ὡς τινες ἐρωδίου, ἢ καλῶς τετάχασιν. Hieronymus: *Pro* milvo, *quem interpretatus eſt Symmachus, LXX. & Theodotio ipſum verbum Hebraicum poſuêre*, ASIDA; *Aquila*, Herodium, *al.* Herodiona. Manuſcriptus noſter Sangermanenſis habet, *Erodion.*

Ibid. Hieronymus: *Rurſum pro* hirundine, *Symmachus* cicadam *tranſtulit, quæ Hebraice dicitur* SIS. *Pro eo autem quod nos poſuimus* ciconiam, *& Aquila & Symmachus, ita ut in Hebræo ſcriptum eſt*, AGUR *tranſtulerunt: pro quo LXX.* agri paſſeres *interpretati ſunt.*

V. 8. ※ διὰ τοῦτο. Mſ. Jeſ.

V. 10. ※ Θ. ὅτι ἀπὸ μικροῦ &c. Hujus verſus, necnon 11. & 12. verſionem ex Theodotione cum aſteriſco adfert Mſ. Jeſ. quia hæc deerant, hodieque deſunt in LXX.

V. 13. ※ A. Θ. ἐξ ὑμῶν αὐτοῖς &c. Mſ. Jeſ.

V. 17. Hieronymus: *Aquila tranſtulit* regulos, *qui appellantur Hebraice* SAPHPHONIM. *Pro quo quid ſibi voluerit ſecunda ejus Editio, ut* ſpeculatores *diceret, non intelligo, niſi forte ob verbi ſimilitudinem.*

Ibid. ※ A. αὐτοῖς. Mſ. Jeſ

Ibid. ※ A. Θ. φησὶ κύριος. Idem.

JEREMIÆ CAP. IX.

מלון 2. A. καπήλυμα. Σ. αὐλισμόν. O. σαθμόν.

עוברי 10. ※ A. Θ. παραπορευομένων.

ולא הלכו בה 13. ※ καὶ οὐκ ἐπορεύθησαν ἐν αὐτῇ.

משבילם את־עם הזה 15. O. ψωμιῶ αὐτούς. ※ A. Σ. Θ. τὸν λαὸν τοῦτον.

יהוה צבאות 17. O. κύριος. Alloi, κύριος τῶν δυνάμεων.

והמרנה 18. ※ A. Θ. καὶ ταχυάτωσαν.

דבר 22. A. Σ. λάλησον. O. Θ. (θανάτῳ.)

כה נאם־יהוה ※ Θ. τάδι λέγει κύριος.

2. *Heb. A. Vul.* diverſorium. *S.* manſionem. *LXX.* ſtationem.

10. *Heb.* tranſeunte. ※ *A. Th.* pertranſeunte. *Vulg. pertranſiens.*

13. *Hebr.* ※ *Vulg.* & non ambulaverunt in ea.

15. *H.* cibans eos populum hunc. *LXX.* cibabo eos. ※ *A. S. Th.* populum hunc. *Vul. cibabo populum iſtum.*

17. *Hebr. Vulg.* Dominus exercituum. *LXX.* Dominus. *Alii*, Dominus virtutum.

18. *H.* ※ *A. Th.* & feſtinent. *Vul. feſtinent.*

22. *Heb. A. S. Vul.* loquere. *LXX. Th.* morte. *Heb.* ſic dicit Dominus. ※ *Th. Vulg.* hæc dicit Dominus.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. IX. Jeremiæ.

V. 2. A. κατάλυμα. Σ. αὐλισμόν. Mſ. Jeſ.

V. 10. ※ A. Θ. παραπορευομένου. Idem.

V. 13. ※ ℭ [ὡς] ἐπορεύθησαν ἐν αὐτῇ. Mſ. Jeſ. in quo deeſt ὡς.

V. 15. ※ A. Σ. Θ. τὸν λαὸν τοῦτον. Idem.

V. 17. Ἀλλ. κύριος τῶν δυνάμεων. Idem.

V. 18. ※ A. Θ. καὶ ταχυάτωσαν. Idem.

V. 22. Hieron. *Verbum Hebraïcum; quod tribus literis ſcribitur*, Daleth, Res, Beth, (*vocales enim in medio non habet*,) *pro conſequentia legentis & arbitrio, ſi legatur* Dabar, ſermonem *ſignificat*: *ſi* Deber, mortem; *ſi* Dabet, (*Mſ. noſter*, Dabber, *optime*,) loquere. *Unde & LXX. & Theodotio junxerunt illud præterito capitulo, ut dicerent*: Diſperdent parvulos de foris, juvenes de plateis morte. *Aquila vero & Symmachus tranſtulerunt*, λαλῆσον, i. loquere. Hodie vox θανάτῳ, i. *morte*, non eſt in Editis nec O unde ſuſpicor ex Theodotione in Editionem Hexaplarem inductam fuiſſe.

Ibid. ※ Θ. τάδι λέγει κύριος. Mſ. Jeſ.

JEREMIÆ CAP. X.

מעשה ידי חרשׁ 3. A. Σ. ἔργον ※ χέρσου. O. ἔργον. Aм. κενὸν ἔργον.

מאין כמוך יהוה גדול אתה וגדול שמך בגבורה 6. ※ Θ. πόθεν ὥσπερ σὺ κύριε. μέγας εἶ σὺ καὶ μεγα ὃ ὄνομά σε ἐν δυνάμει.

לך מי לא יראך מלך הגוים כי לך יאתה כי בכל־ חכמי הגוים ובכל־מלכותם מאין כמוך ※ Θ. τίς οὐ μὴ φοβηθήσεταί σε βασιλεῦ τῶν ἐθνῶν, ὅτι σοὶ ἄρχει, ὅτι ἐν πᾶσι τοῖς σοφοῖς τῶν ἐθνῶν, καὶ ἐν πᾶσι τοῖς βασιλεῦσιν αὐτῶν πόθεν ὥσπερ σὺ κύριε;

חכמי A. σωετοῖς. Θ. σοφοῖς.

ובאחת יבערו ויכסלו מוסר הבלים עץ הוא 8. ※ Θ. καὶ εἰς ἄπαξ ἐκκαήσονται καὶ ἀσθενήσουσι καρδίαι ματαίων ξύλον ἐστιν. Αλλ. ἐκθηλήσουσι, (forte) καὶ παιδία ματαιοτήτων ἐν αὐτοῖς.

3. *Heb. A. S.* opus ※ manuum. *LXX.* opus. *Aliter*, vanum opus. *Vulg. opus manûs.*

6. *Hebr.* non ſicut tu, Domine: magnus tu, & magnum nomen tuum in fortitudine. ※ *Th.* unde ſicut tu, Domine? magnus es tu, & magnum nomen tuum in fortitudine. *Vul. Non eſt ſimilis tui, Domine: magnus es tu, & magnum nomen tuum in fortitudine.*

7. *H.* Quis non timebit te, rex gentium, quia tibi convenit: quia in omnibus ſapientibus gentium, & in omnibus regnis eorum non ſicut tu. ※ *Th.* Quis non timebit te, rex gentium, quia tibi convenit: quia in omnibus ſapientibus gentium, & in omnibus regnis eorum unde ſicut tu Domine? *Vul. Quis non timebit te, ô Rex gentium? tuum eſt enim decus: inter cunctos ſapientes gentium, & in univerſis regnis eorum nullus eſt ſimilis tui.*

H. Th. ſapientibus. *A.* prudentibus. *Vul. ſapientes.*

8. *H.* & in uno deſipient & ſtulte agent Eruditio vanitatum lignum ipſum. ※ *Th.* & ſemel exurentur & infirmabuntur corda futilium: lignum eſt. *Alius*, ... reputabuntur, & diſciplina vanitatum in ipſis. *Vul. pariter inſipientes & fatui probabuntur: doctrina vanitatis eorum lignum eſt.*

9. 10. כסף מרקע יובא ווהב מאופז
מעשה חרש וידי צורף תכלת וארגמן לבושם
מעשה חכמים כלם ויהוה אלהים אמת הוא־
אלהים חיים ומלך עולם מקצפו תרעש הארץ
ולא־יכלו גוים זעמו ✻ Θ. ἀργύριον ἐλατὸν,
ὃν Θαρσὶς φερόμενον, καὶ χρυσίον ἐξ Ὀφεὶρ,
ἔργα πελέκεως καὶ χειρῶν χρυσοχόου, ὑάκινθος καὶ
πορφύρα ὁ ἔνδυμα αὐτῶν, ἔργα σοφῶν πάντα·
ὁ δὲ κύριος θεὸς ἀληθινός ἐστιν, θεὸς ζῶν καὶ βα-
σιλεὺς αἰώνιος· ἀπὸ τοῦ θυμοῦ αὐτοῦ σαλευθήσεται
ἡ γῆ, καὶ οὐχ ὑποίσουσιν ἔθνη τὸ ὀργὴν αὐτοῦ.

9. 10. *H.* Argentum extenſum de Tharſis afferetur, & aurum de Uphaz, opus artificis, & manus conflantis: hyacinthus & purpura indumentum eorum, opus ſapientum univerſa ipſa. Et Dominus Deus veritas ipſe, Deus vivens, & rex ſæculi: ab ira ejus contremiſcet terra, & non ſuſtinebunt gentes indignationem ejus. ✻ *Th.* Argentum ductile de Tharſis allatum, & aurum ex Ophir, opera artificis, & manuum aurificis; hyacinthus & purpura indumentum eorum: opera ſapientum omnia. Dominus autem Deus verus eſt, Deus vivens & rex æternus, a furore ejus concutietur terra, & non ſuſtinebunt gentes iram ejus. *Vulg. Argentum involutum de Tharſis affertur, & aurum de Ophaz, opus artificis, & manus aurifici: hyacinthus & purpura indumentum eorum: opus artificum univerſa hæc. Dominus autem Deus verus eſt: ipſe Deus vivens, & rex ſempiternus: ab indignatione ejus commovebitur terra, & non ſuſtinebunt gentes comminationem ejus.*

לקול תתו 13. ✻ Θ. Εἰς φωνὴν δόντος αὐτοῦ.

13. *Hebr.* ad vocem dare eum. ✻ *Th.* in vocem dante eo. *Vul. ad vocem ſuam dat.*

כי־יוצר הכל הוא וישראל שבט נחלתו 16.
A. Θ. ὅτι ὁ πλάσας τὰ πάντα αὐτός ✻ ἔστι καὶ
Ισραὴλ ῥάβδος κληρονομίας αὐτοῦ. *O.* ὅτι ὁ πλά-
σας τὰ πάντα, αὐτὸς κληρονομία αὐτοῦ.

16. *Heb.* Quia plaſmator omnium ipſe, & Iſrael virga hæreditatis ejus. *A. Th.* Quia ipſe eſt qui formavit omnia ✻ & Iſrael virga hæreditatis ejus. *LXX.* Qui enim formavit omnia, ipſe hæreditas ejus. *Vulg. Qui enim formavit omnia ipſe eſt: & Iſrael virga hæreditatis ejus.*

חנני קולע 18. *A.* Σ. (ἰδοὺ ἐγὼ) σφενδονήσω.
O. ἰδοὺ ἐγὼ σκελίζω.

18. *H. A. S.* Ecce ego funda jaciam. *LXX.* Ecce ego ſupplantabo. *Vul. Ecce ego longe projiciam.*

תנים 22. Σ. σειρηνῶν. *O.* γρυφῶν.

22. *Hebr. Vul.* draconum. *S.* ſirenarum. *LXX.* ſtruthionum.

ויכלהו 25. ✻ καὶ συνετέλεσαν αὐτόν.

25. *Heb.* ✻ *Vul.* conſumpſerunt illum.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. X. Jeremiæ.

v. 5. ✻ *A.* Σ. χοφῶν. Mſ. Jeſ.

v. 6. ✻ πόθεν ἔστιν οὐ κύριε &c. Sic extremam partem verſûs 6. necnon verſum 7. 8. 9. & 10. ex verſione Theodotionis præmiſſo aſteriſco refert Mſ. Jeſ. Druſius vero alteram Theodotionis lectionem ex Edit. Complutenſi & ex Theodoreto (ut ille ait) artulit: quæ ſic habet,

6. Th. οὐκ ἔστιν ὅμοιός σοι, κύριε, μέγας εἶ σὺ, καὶ μέγα τὸ ὄνομά σου ἐν τῇ ἰσχύι.

7. Th. τίς οὐ φοβηθήσεταί σε, βασιλεῦ ἐθνῶν; σοὶ γὰρ πρέπει· ὅτι ἐν πᾶσι τοῖς σοφοῖς τῶν ἐθνῶν καὶ ἐν πάσαις ταῖς βασιλείαις αὐτῶν οὐκ ἔστιν ὅμοιός σοι.

8. Th. ἅμα ἄφρονες καὶ ἀνόητοί εἰσι, διὰ ματαίαν μαθητείαν αὐτῶν ξύλον ἐστίν.

Vides hîc Theodotionis verſionem adferri omnino diverſam ab ea quæ ex Mſ. Jeſ. eruitur, quæque haud dubie germana eſt: nam Complutenſem lectionem ſuo marte Druſius Theodotioni adſcribit. Theodoretus vero cum neutra lectione penitus conſentit, & diverſam interpretationem adfert ſic,

6. Πόθεν ὅμοιός ἐσι, κύριε, μέγας εἶ σὺ, καὶ μέγα τὸ ὄνομά σου ἐν δυνάμει.

7. τίς οὐ φοβηθήσεταί σε βασιλεῦ τῶν ἐθνῶν, ὅτι ἐν πᾶσι τοῖς σοφοῖς τῶν ἐθνῶν, καὶ ἐν πάσαις ταῖς βασιλείαις αὐτῶν, πόθεν ὅμοιός ἐσι, κύριε;

10. ὁ δὲ κύριος ἀληθινὸς θεός ἐστι, θεὸς ζῶντος, καὶ βασι-
λεὺς αἰώνιος. ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ σεισθήσεται ἡ γῆ, καὶ
οὐκ ἐνέγκωσιν ἔθνη ἐμβρίμημα αὐτοῦ.

Sic mutilam interpretationem adfert Theodoretus, & quidem diverſam a præmiſſis, & ab Aquila vel Symmacho, vel ab utroque forteſſe decerptam. Hieronymus vero ait: *Hæc in LXX. non habentur, ſed de Theodotionis Editione in pleriſque addita ſunt.*

v. 7. *A.* συνετοῖς &c. Mſ. Jeſ.

v. 8. ἀλλ. τεταπείνωται &c. Idem.

v. 9. & 10. ✻ ἀργύριον ἐλατὸν &c. Idem. Ad vocem Ophaz hæc annotat Hieronymus: *Septem nominibus apud Hebræos appellatur aurum, quorum unum* OPHAZ *dicitur, quod nos dicere poſſumus* obrizum.

v. 13. ✻ εἰς φωνὴν δόντος αὐτοῦ. Idem.

v. 16. *A.* Θ. ὅτι ὁ πλάσας &c. Sic Druſius ex Origene. Hæc porro, ἔστιν ἡ Ισραὴλ ῥάβδος, in Mſ. Jeſ. notantur aſteriſco.

v. 18. *A.* Σ. σφενδονήσω. Hieronymus: *Pro quo verbo Hebraico* COLEA, *Aquila & Symmachus interpretati ſunt,* σφενδονήσω.

v. 22. Hieronymus: & habitaculum draconum, *ſive,* cubile ſtruthionum: *pro quo in Hebraïco* THANNIM *poſitum eſt.*

v. 25. ✻ καὶ συνετέλεσαν αὐτόν. Mſ. Jeſ.

JEREMIÆ CAP. XI.

הברית 2. A. Σ. συνθήκης. O. Θ. διαθήκης.

כל הדברים 6. ※ A. σύμπαντας: O. πὰς λόγους.

7. כי העד העדתי באבותיכם ביום העלותי אותם מארץ מצרים עד־היום הזה השכם והעד לאמר שמעו בקולי ※ Θ. ὅτι ὑπεμαρτυρίας ἐπεμαρτυράμην τοῖς πατράσιν ὑμῶν ἐν ἡμέρᾳ ἀναγαγόντις μν αὐτὰς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἕως τ ἡμέρας ταύτης, ὀρθρίζων ἐ ὑπεμαρτυράμην, λέγων, ἀκούσατε τ φωνῆς μν.

8. ולא שמעו ולא־הטו את־אזנם וילכו איש בשרירות לבם הרע ואביא עליהם את־כל־דברי הברית־הזאת אשר־צויתי לעשות ולא עשו ※ Θ. καὶ οὐκ ἤκουσάν, καὶ ἐξέκλιναν τὸ οὖς αὐτῶν, καὶ ἐπορεύθησαν αἷς ἐν τῇ διανοίᾳ τ καρδίας αὐτῶν τ πονηρᾶς, καὶ ἐπήγαγον ἐπ' αὐτοὺς πάντας τοὺς λόγους τ διαθήκης ταύτης, ἧς ἐνετειλάμην αὐτοῖς ποιῆσαι αὐτοῖς, καὶ οὐκ ἐποίησαν.

קשר 9. A. O. Θ. σύνδεσμος. Σ. (ἁπαρσις.)

ושוע אל־יושיעו 12. ※ A. Θ. καὶ σωτηρίᾳ [οὐ σώσουσιν.] O. οὐ μὴ σώσουσι.

חצות 13. A. Σ. O. ὁδῶν. Θ. ἀμφόδων. Alii. ὁδῶν.

לבשת ※ A. Θ. τῇ αἰσχύνῃ.

מזבחות ※ A. Σ. Θ. θυσιαστήρια. O. βωμούς.

כי 19. ※ ὅτι.

לכן כה אמר יהוה צבאות 21. ※ Σ. Θ. διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος παντοκράτωρ.

ימתו 22. O. ἀποθανοῦνται. Alii. ἀπολοῦνται.

1. *Heb. A. S. Vulg.* pacti. *LXX. Th.* testamenti.

6. *H. Vul.* omnia verba. ※ *A.* universa: *LXX.* verba.

7. *Heb:* Quia contestando contestatus sum patres vestros in die qua ascendere feci eos de terra Ægypti usque ad diem hanc, mane surgendo; contestando, dicendo: Audite vocem meam. ※ *Th.* Quia testimonio contestatus sum patres vestros in die qua adduxi eos de terra Ægypti, & usque ad diem hanc, mane surgens & contestans, dicens: Audite vocem meam. *Vulg. Quia contestans contestatus sum patres vestros, in die qua eduxi eos de terra Ægypti usque ad diem hanc: mane consurgens contestatus sum, & dixi: Audite vocem meam.*

8. *Heb.* Et non audierunt, & non inclinaverunt aurem suam: & abierunt unusquisque in pertinacia cordis sui mali: & induxi super eos omnia verba pacti hujus, quæ præcepi ad faciendum, & non fecerunt. ※ *Th.* Et non audierunt, & declinaverunt aurem suam, & abierunt vir in directione cordis sui mali: & induxi super eos omnia verba testamenti hujus, quod præcepi eis ut facerent, & non fecerunt. *Vulg. Et non audierunt, nec inclinaverunt aurem suam: sed abierunt unusquisque in pravitate cordis sui mali: & induxi super eos omnia verba pacti hujus, quod præcepi ut facerent, & non fecerunt.*

9. *Heb. S. Vul.* conjuratio. *A. LXX. Th.* colligatio.

12. *Heb.* & servando non servabunt. ※ *A. Th.* & salvatione (non salvabunt.) *LXX.* qui non salvabunt. *Vulg. & non salvabunt.*

13. *Heb.* platearum. *A. S LXX.* exituum. *Th.* biviorum. *Alius*, transituum. *Vul. viarum.*

Heb. Vulg. confusioni. ※ *A. Th.* probro.

Hebr. ※ *A. S. Th.* altaria. *LXX. Vulg.* aras.

19. *Heb.* ※ quia. *Vulg. quod.*

21. *Heb. Vul.* propterea hæc dicit Dominus exercituum. ※ *S. Th.* Ideo hæc dicit Dominus virtutum.

22. *H. LXX. Vul.* morientur. *Alius*, peribunt.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XI. Jeremiæ.

v. 2. A. Σ. συνθήκης. O. Θ. διαθήκης. Hieronymus: *Notandum est autem quod verbum* BERITH *Aquila & Symmachus semper* pactum; *LXX. & Theodotio* testamentum *interpretati sunt.*

v. 6. ※ A. σύμπαντας. Mf. Jes.

v. 7. ※ Θ. ὅτι ὑπεμαρτυρίας &c. Hunc & sequentem versum ex Theodotionis interpretatione cum asterisco adfert Mf. Jes. Drusius vero ex Edit. Complutensi duos hosce versus sic adfert, putans esse Theodotionis versionem.

7. ὅτι συμμαρτυράμενος συνεμαρτυράμην τοῖς πατράσιν ὑμῶν ἐν ἡμέρᾳ ᾗ ἐξήγαγον αὐτὰς ἐκ γῆς Αἰγύπτου ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης ὀρθρίζων συνεμαρτυράμην λέγων· ἀκούσατε τῆς φωνῆς μου.

8. καὶ οὐ ἤκουσαν, οὐδὲ ἔκλιναν τὸ οὖς αὐτῶν· ἀλλ' ἐπορεύθησαν ἕκαστος ἐν σκληρότητι τῆς καρδίας αὐτῶν τῆς πονηρᾶς, καὶ ἐπήγαγον ἐπ' αὐτοὺς πάντα τὰ ῥήματα τῆς διαθήκης ταύτης, ἃς συνετειλάμην τῷ ποιῆσαι.

Theodotionis lectionem, qualem nos ex Mf. Jes. edidimus, secutus est Theodoretus, qui etiam ad v. 8.

legit νῦν δὲ τοῦτο, quæ vox ſuſpecta Druſio erat. Hoſce porro duos verſus in Edit. LXX. deficere monet Druſius: quod verum utique eſt.

v. 9. Hieronymus: *Pro* conjuratione, *quam nos juxta Symmachum interpretati ſumus, Aquila & Theodotio συνέσεμον tranſtulerunt, quam nos* colligationem *poſſumus dicere.* Symmachus autem vocem קשר ἀθέσμον vertit alibi. Vide Lexicon Græcum.

v. 12. ※ A. Θ. ἡ συντελία. Mſ. Jeſ.

v. 13. A. Σ. ἐξόδων. Θ. ἀμφόδων. Idem, qui in textu habet, διόδων, cum in Edit. Romana LXX. habeant, ἐξόδων.

Ibid. ※ A. Θ. τῇ ἀγχοῦν. Idem.

Ibid. ※ A. Σ. Θ. διατροχιεῖα. Idem.

v. 19. ※ ὅτι. Idem.

v. 22. ※ Σ. Θ. ἀπὸ τοῦ &c. Idem.

Ibid. ἀλλ. διαλύσουσι. Idem.

JEREMIÆ CAP. XII.

תראני 3. ※ ἴδες με.

תקם כצאן לטבחה ※ Θ. ἀθρόισον αὐτοὺς ὡς πρόβατα εἰς σφαγήν.

הקדשם ὁ Σύρος, βύτριψον αὐτούς. O. ἅγνισον αὐτούς.

את־רגלים רצתה וילאוך 5. A. σὺν δρομεῖ τι ἔδραμες & ἐμόχθησέ σε, ὁ Σύρος, μὴ πίζων πέχουσα ἀπήλθης. O. σοὶ οἱ πόδες πέχουσι, καὶ ἐκλύουσί σε.

ואיך תתחרה את־הסוסים ὁ Σύρος, καὶ πῶς αἱαρῆσαι ἵπποισι δυνήσῃ; O. πῶς ἀντιπαλαίσῃ ἐφ' ἵπποις;

ואיך תעשה בגאון הירדן ὁ Σύρος, πῶς πρέψεις τὸ Ιορδάνιον πλημμυροῦντα. O. πῶς ποιήσῃς ἐν φρυάγματι τοῦ Ιορδάνου.

העיט צבוע 9. O. μὴ σπήλαιον ὑαίνης. Αλλος, μὴ σπήλαιον ἀδικίας. Αλλ. λῃστῶν.

שדמות 12. ὁ Σύρος, ἀτραπόν. O. διεξοδικόν.

וזרעו 13. Αλλ. ἐσπείρατε. In O. vacat.

את־ישראל 14. Σ. ※ τοῦ: Ισραήλ. O. Ισραήλ.

נאם־יהוה 17. ※ A. Σ. Θ. φησὶ κύριος.

3. Heb. ※ Vul. vidiſti me.

Hebr. evelle eos ſicut pecus ad jugulationem. ※ Th. congrega eos ſicut pecus ad mactationem. *Vulg. congrega eos quaſi gregem ad victimam.*

Heb. Vulg. ſanctifica eos. *Syrus*, bene præpara eos. *LXX.* purifica eos.

5. *Hebr.* Cum peditibus cucurriſti, & laborare fecerunt te. *A.* Cum curſore cucurriſti, & fatigavit te. *Syrus*, cum peditibus currens victa es. *LXX.* Tui pedes currunt, & diſſolvunt te. *Vulg. Si cum peditibus currens laboraſti.*

Hebr. & quomodo contendes cum equis? *Syrus*, & quomodo conſurgere contra equites poteris? *LXX.* quomodo præparaberis in equos? *Vulg. quomodo contendere poteris cum equis?*

H. & quomodo facies in alludine Jordanis? *Syrus*, quomodo trajicies Jordanem exundantem? *LXX.* quomodo facies in fremitu Jordanis? *Vul. quid facies in ſuperbia Jordanis?*

Heb. Numquid avis tincta. *LXX.* Num ſpelunca hyænæ. *Alius*, Numquid ſpelunca iniquitatis. *Al.* latronum. *Vul. Numquid avis diſcolor.*

12. *Heb.* edita loca. *Syrus*, ſemitam. *LXX.* diverticulum. *Vulg. vias.*

13. *Heb. Vul.* ſeminaverunt. *Alius*, ſeminaſtis. *In LXX. vacat.*

14. *Heb. S. LXX. Vulg.* Iſrael.

17. *Heb.* dixit Dominus. ※ *A. S. Th. Vulg.* ait Dominus.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XII. Jeremiæ.

v. 3. ※ ἴδες με. Mſ. Jeſ.

Ibid. ※ Θ. ἀθρόισον αὐτοὺς &c. Idem.

v. 5. A. σὺν δρομεῖ τι ἔδραμες &c. Sic Druſius, qui ſuſpicatur legendum σὺν δρομεῖον. quam lectionem libentius ſequerer, ſi adeſſet vetuſtiorum librorum auctoritas. Σύρος, μὴ πίζων &c. Theodoretus.

Ibid. Σύρος, ἢ πῶς ἀναζεύξῃ &c. Theodoretus.

Ibid. Σύρος, πῶς πρέψεις &c. Theodoretus.

v. 9. —— ἀδικίας, & alteram lectionem, λῃστῶν, adfert Mſ. Jeſ. Sunt fortaſſe ſcholia.

v. 12. Σύρος, ἀτραπόν. Theodoretus.

v. 13. Αλλ. ἐσπείρατε. Sic Mſ. Jeſ. ἢ τινὰ ἀντιγράφοις εὕρῃς, ἐσπείρατε, ἢ ἐθερίσατε.

v. 14. ※ Σ. τοῦ. Idem.

v. 17. ※ A. Σ. Θ. φησὶ κύριος. Idem.

JEREMIÆ CAP. XIII.

כה־אמר יהוה אלי 1. A. Σ. Θ. τάδε λέγει κύριος ※ πρός με. O. τάδε λέγει κύριος.

וקנית A. Σ. Θ. ὑπόδημα. O. ὑποσάμιον.

שנית 3. ※ A. Σ. Θ. δεύτερον.

ואלך ואטמנהו בפרת כאשר צוה יהוה אותי 5. ※ A. O. Θ. καὶ ἐπορεύθην καὶ ἔκρυψα αὐτὸν ἐν τῷ Εὐφράτῃ, καθὼς ἐνετείλατό μοι κύριος.

האזור 7. ※ A. Σ. Θ. τὸ περίζωμα.

העם הזה הרע 10. Alloi, τὸν λαὸν τοῦτον τὸν πονηρόν. In O. vacat.

והלכים בשררות לבם A. Θ. οἱ πορευόμενοι ἐν τῇ δίψύχῳ τῆς καρδίας αὐτῶν τῆς πονηρᾶς. ※ οἱ πορεύονται ἐν τῇ σκολιότητι τῆς καρδίας αὐτῶν τῆς πονηρᾶς.

את־כל־בית 11. ※ A. Θ. πᾶμα; τὸν οἶκον. O. τὸν οἶκον.

נאם־יהוה ※ A. Σ. Θ. φησὶ κύριος.

כה אמר יהוה אלהי ישראל ※ A. Σ. Θ. τάδε λέγει κύριος θεὸς Ισραήλ. In O. vacat.

נבל 12. A. 1. . . . . A. 2. νέβελ. Σ. κρατήρ. O. ἀσκός. Θ. . . . . .

תשמענה 17. A. Θ. ἀκούσητε ※ αὐτῦ. O. ἀκούσητε.

במסתרים A. (ἐν σκότει.) O. κεκρυμμένως.

ודמע תדמע ※ A. Θ. καὶ δακρύουσα δακρύσῃ. In O. vacat.

לגבירה 18. A. . . . Σ. . . . . O. τῆς δυναστεύσῃ.

1. *Ebr.* Sic dixit Dominus ad me. *A. S. Th. Vulg.* Hæc dicit Dominus ※ ad me. *LXX.* Hæc dicit Dominus

H. & eme*s*. *A. S. Th.* quod poſſediſti. *LXX.* & poſſedi. *Vul. & poſſide:*

3. *Heb.* ※ *A. S. Th. Vul.* ſecundo.

5. *Hebr.* ※ *A. LXX. Th. Vulg.* & abii, & & abſcondi illud in Euphrate, ſicut præceperat mihi Dominus.

7. *H.* cingulum. ※ *A. S. Th.* cinctorium. *Vulg. lumbare.*

10. *H. Vul.* populum iſtum peſſimum. *Alii*, populum iſtum malum. *In LXX. vacat.*

Hebr. ambulantes in pertinacia cordis ſui. *A. Th.* ambulantes in directione cordis ſui mali. ※ qui ambulant in perverſitate cordis ſui mali. *Vulg. & ambulant in pravitate cordis ſui.*

11. *H. Vul.* omnem domum. ※ *A. Th.* omnem; domum. *LXX.* domum.

H. dixit Dominus. ※ *A. S. Th. Vulg.* dicit Dominus.

H. ſic dicit Dominus Deus Iſrael. ※ *A. S. Th. Vulg.* hæc dicit Dominus Deus Iſrael. *In LXX. vacat.*

12. *H. LXX.* uter. *A.* 1. *Vul.* laguncula. *A.* 2. nebel. *S.* crater. *Th.* vas.

17. *Heb.* audieritis hoc. *A. Th.* audieritis ※ eum. *LXX. Vul.* audieritis.

H. in occultis. *A.* in tenebris. *LXX. Vul.* in abſcondito.

H. & lacrymando lacrymabitur. ※ *A Th.* & lacrymans lacrymabitur. *In LXX. vacat. Vul. plorans plorabis.*

18. *Heb.* heræ. *A. Vul.* dominatrici. *S.* dominæ. *LXX.* potentibus.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XIII.

v. 1. A. Σ. Θ. ※ πρός με. Mſ. Jeſ. Præcedentia quoque verba eorundem ſunt, ut infra v. 12.

Ibid. A. Σ. Θ. ὑ ὑπόδημα. Idem. Suſpicor mendum.

v. 3. ※ A. Σ. Θ. δεύτερον. Idem.

v. 5. ※ A. Θ. καὶ ἐπορεύθην &c. Idem. Hæc habentur etiam in τοῖς O. ſed ex A. Θ. deſumta, ut notat aſteriſcus.

v. 7. ※ A. Σ. Θ. τὸ περίζωμα. Idem.

v. 10. Αλλοι, τὸν λαὸν &c. Idem.

Ibid. A. Θ. οἱ πορευόμενοι &c. Sic legitur in Mſ. Jeſ. cum aſteriſco ad ſecundam lectionem.

v. 11. ※ A. Θ. πᾶμα. Idem.

Ibid. ※ A. Σ. Θ. φησὶ κύριος. Idem.

v. 12. ※ A. Σ. Θ. τάδε λέγει κύριος &c. Idem.

Ibid. Hieronymus: *Verbum Hebraïcum* NeBEL *Aquila prima Editio* lagunculam; *ſecunda ipſum* nebel; *Symmachus*, craterem; *LXX.* utrem; *Theodotio* vas *interpretati ſunt.*

v. 17. ※ A. Θ. αὐτῦ.

Ibid. *Aquila*, in tenebris. Hieronymus.

Ibid. ※ A. Θ. ὑ δακρύουσα δακρύσει. Mſ. Jeſ.

v. 18. Hieronymus: *Verbum Hebraïcum* GEBIRA; *Aquila & Symm.* dominatricem & dominam *interpretati ſunt: quod LXX. putaverunt* GEBUROTH; *potentesque dixerunt.*

JEREMIÆ CAP. XIV.

בשו והבלטו וחפו ראשם 3. ※ Θ. ἠσχύνθησαν & ἐνετράπησαν, & ἐπεκάλυψαν τὴν κεφαλὴν αὐτῶν.

כי לא־היה גשם בארץ בשו אכרים חפו ראשם 4. O. ὅτι οὐκ ἦν ὑετὸς, ἠσχύνθησαν οἱ γεωργοὶ, ἐπεκάλυψαν τὰς κεφαλὰς αὐτῶν. Θ. (ὅτι οὐκ ἦν ὑετὸς) ※ ἐπὶ τῆς γῆς: ἠσχύνθησαν γεωργοὶ, καὶ ἐπεκάλυψαν τὴν κεφαλὴν αὐτῶν.

גם־אילת בשדה ילדה ועזוב כי לא־היה דשא 5. O. ※. Θ. καὶ ἔλαφοι ἐν ἀγρῷ ἔτεκον, καὶ ἐγκατέλιπον, ὅτι οὐκ ἦν βοτάνη.

כתנים 6. ※ A. Θ. ὡς δράκων.

צורח 8. ὁ Σύρος, ὡς ὁδίτης. O. ὡς αὐτόχθων.

בן אהבו 10. ※ A. Θ. ὅτως: O. ἠγάπησαν.

ויפקד חטאתם ※ A. Θ. & ἐπισκέψεται ἁμαρτίας αὐτῶν.

בחרב וברעב יתמו 15. ※ A. Θ. ἐν ῥομφαίᾳ καὶ λιμῷ τελευτήσουσι. O. ἐν θανάτῳ νοσερῷ ἀπολοῦνται, καὶ ἐν λιμῷ συντελεσθήσονται.

הנביאים דרכה A. Σ. Θ. προφῆται ※ ἐκεῖνοι. O. οἱ προφῆται.

שבר גדול 17. O. συντέμματι ※ A. Σ. μεγάλῳ.

בתולת ※ A. Σ. παρθένος. In O. vacat.

היש בהבלי הגוים מגשמים 22. A. μὴ ἔστιν ἐν τοῖς ματαίοις τῶν ἐθνῶν ὑετίζων; O. μὴ ἔστιν ἐν τοῖς εἰδώλοις τῶν ἐθνῶν ὑετίζων;

יהוה אלהינו ※ A. Σ. κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν.

את־כל ※ A. σὺ: πάντα. O. πάντα.

3 HEb. ※ Th. pudore affecti ſunt & erubuerunt, & operuerunt caput ſuum. *Vul. confuſi ſunt & afflicti, & operuerunt capita ſua.*

4. *H.* Quia non fuit pluvia in terra pudore affecti ſunt agricolæ, operuerunt caput ſuum. *LXX.* Quia non erat pluvia, confuſi ſunt agricolæ, operuerunt capita ſua. *Th.* Quia non erat pluvia ※ ſuper terram; confuſi ſunt agricolæ, & operuerunt caput ſuum. *Vulg. Quia non venit pluvia in terram, confuſi ſunt agricolæ, operuerunt capita ſua.*

5. *Heb.* Etiam cerva in agro peperit, & reliquit, quia non erat herba. *LXX.* ※ *Th.* & cervæ in agro pepererunt & reliquerunt, quia non erat herba. *Vul. Et cerva in agro peperit, & reliquit; quia non erat herba.*

6. *H. Vul.* quaſi dracones. ※ *A. Th.* quaſi draco.

8. *Heb. Syrus, Vul.* quaſi viator. *LXX.* ſicut indigena.

10. *Hebr.* ※ *A. Th.* ſic; *LXX.* dilexerunt. *Vul. qui dilexit.*

Hebr. ※ *A. Th. & Vulg.* & viſitabit peccata eorum.

15. *Heb.* in gladio & in fame conſumentur. ※ *A. Th.* in gladio & fame morientur. *LXX.* in morte morboſa morientur, & in fame conſumentur. *Vulg. in gladio & fame conſumentur.*

. *Hebr. A. S. Th. Vul.* prophetæ ※ illi. *LXX.* prophetæ.

17. *H. Vul.* contritione magna. *LXX.* contritione ※ *A. S.* magna.

H. ※ *A. S. Vul.* virgo. *In LXX. vacat.*

22. *Hebr.* An ſunt in vanitatibus gentium pluere facientes? *A.* Num eſt in vanitatibus gentium qui det pluviam? *LXX.* Numquid eſt in idolis gentium, qui pluat? *Vul. Numquid ſunt in ſculptilibus gentium qui pluant?*

Heb. Vulg. Dominus Deus noſter. ※ *A. S.* Domine, Deus noſter.

H. A. LXX. Vulg. omnia.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XIV. Jeremiæ.

v. 3. ※ Θ. ἠσχύνθησαν &c. Mſ. Jeſ.
v. 4. ※ Θ. ἐπὶ τῆς γῆς &c. Hunc & ſequentem verſum ex Theodotione cum aſteriſco adfert Mſ. Jeſ. & habentur etiam ambo in τῶν O. cum parvo diſcrimine.
v. 6. ※ A. Θ. ὡς δράκων. Idem.
v. 8. ὁ Σύρος, ὡς ὁδίτης. Theodoretus.
v. 10. ※ A. Θ. ὅτως. Idem.
Ibid. ※ A. Θ. ἐπισκέψεται &c. Idem.
v. 15. ※ A. Θ. ἐν ῥομφαίᾳ &c. Idem.
Ibid. ※ A. Σ. Θ. ἐκεῖνοι. Idem.
v. 17. ※ A. Σ. μεγάλῳ. Idem.
Ibid. ※ A. Σ. παρθένος. Idem.
v. 22. A. μὴ ἔστιν &c. Druſius.
Ibid. ※ A. Σ. κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν. Mſ. Jeſ.
Ibid. ※ A. σὺ: πάντα. Idem.

JEREMIÆ CAP. XV.

מעל־פני 1. ※ ἀπὸ προσώπου μου.

לשאל 5. ※ Σ. Θ. ἐρωτῆσαι.
לוא שבו 7. ※ οὐκ ἐπιστράφησαν.

לי 8. ※ Σ. ἐπ' ἐμέ.
הבאתי להם O. ἐπήγαγον ※ A. Σ. αὐτοῖς.
השבעתי 9. A. O. Θ. ἑπτά. Σ. [πολλούς.]
איש מדון 10. ※ A. Θ. ἄνδρα: O. δίκαιον κρίνοντα.

לא־נשיתי ולא־נשו־בי O. οὔτε ὠφέλησα, οὔτε ὠφέλησέ με οὐδείς. Θ. . . . . ὁ Σόβεχ, οὐκ ὤφλησα.

לטוב 11. ※ A. Σ. εἰς ἀγαθόν.
הידע ברזל ברזל מצפון ונחשת 12. Σ. . . . . Θ. . . . . O. Εἰ γνωσθήσεται σίδηρος, καὶ χαλκοῦς ἐν χαλκῷ.

לא בכסף 13. Alius, ... O. ἀπαλλαγμα.

אתה ידעת 15. ※ A. Σ. Θ. σὺ ἔγνως.
אל־לארך אפך תקחני O. μὴ εἰς μακροθυμίαν ※ Θ. σὺ λάβοις με.

ואכלם 16. Σ. . . . . O. συνετέλεσον αὐτούς.

יהוה אלהי O. κύριε ※ Σ. ὁ θεός.

נאם־יהוה והצלתיך 20. ※ A. Σ. Θ. φησὶ κύριος, ἐξαιρούμενός σε. In O. vacat.

1. HEb. desuper facie mea. ※ *Vul.* a facie mea.

5. *H.* ※ *S. Th. Vul.* ad rogandum.

7. *H.* non reversi sunt. ※ & non conversi sunt. *Vul. non sunt reversi.*

8. *H. Vul.* mihi. ※ *S.* super me.

H. Vul. induxi eis. *LXX.* induxi ※ *A. S.* eis.

9. *Heb. A. LXX. Th.* septem. *S.* plurimos.

10. *H.* virum contentionis. ※ *A. Th.* virum: *LXX.* dijudicantem. *Vul. virum discordiæ.*

H. non fœneratus sum, nec fœnerati sunt in me. *LXX.* non profui, nec profuit mihi quispiam. *Th.* non debui, nec debuit mihi quispiam. *Syrus*, non debui. *Vul. non fœneravi, nec fœneravit mihi quisquam.*

11. *Hebr.* ※ *A. S. Vulg.* in bonum.

12. *Heb.* Numquid conteret ferrum ferrum ab Aquilone, & æs. *S.* Numquid nocebit ferrum ferro ab Aquilone, & æs. *Th.* Si cognoscet ferrum, & operimentum æneum. *LXX.* Si cognoscetur ferrum, & operimentum æneum. *Vul. Numquid fœderabitur ferrum ferro ab Aquilone, & æs.*

13. *H.* non in pretio. *Alius*, absque pretio. *LXX.* commutationem. *Vul. gratis.*

15. *Heb.* ※ *A. S. Th.* tu nosti. *Vulg. tu scis.*

Heb. ne in longanimitate furoris tui suscipias me. *LXX.* ne in longanimitate ※. *Th.* tua suscipias me. *Vul. noli in patientia tua suscipere me.*

16. *Heb. Vulg.* & comedi eos. *S.* suscipiebam eos. *LXX.* consumma eos.

Hebr. Vulg. Domine Deus. *LXX.* Domine ※ *S.* Deus.

20. *Hebr.* Dixit Dominus, & eruam te. ※ *A. S. Th.* Dicit Dominus, & eruam te. *In LXX. vacat. Vul. Dicit Dominus. Et liberabo te.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XV. Jeremiæ.

v. 1. ※ ἀπὸ προσω- Mf. Jes.
v. 5. ※ Σ. Θ. ἐρωτῆσαι. Idem.
v. 7. ※ ἐξ ὧν ἐπεστράφησαν. Idem.
v. 8. ※ Σ. ἐπ' ἐμέ. Idem.
Ibid. ※ A. Σ. αὐτοῖς. Idem.
v. 9. Hieronymus: *Sæpe diximus verbum Hebraïcum* SABA, *vel* septem, *vel* juramentum *sonare, vel* plurimos. *Unde & diversa est interpretatio: Aquila, LXX. & Theodotion*, septem, *transferentibus: Symmacho*, plurimos.
v. 10. ※ A. Θ. ἄνδρα. Mf. Jes.
Ibid. Theod. *non debui* &c. Hieronymus. Syri versionem adfert Theodoretus.
v. 11. ※ A. Σ. εἰς ἀγαθόν. Mf. Jes.
v. 12. Symmachi & Theodotionis lectiones adfert Hieronymus. Varietas autem versionum inde provenit, quod LXX. & Theod. legerint יֵדַע Symmachus vero יָדַע Id vero notat Hieronymus his verbis: Numquid fœderabitur ferrum ferro ab Aquilone, & æs? *Symmachus*, Numquid nocebit ferrum ferro ab Aquilone, & æs? *LXX. & Theodotio*, Si cognoscet ferrum & operimentum æneum. *Varietatis causa perspicua est. Verbum enim* IARE, *quod in præsenti loco scriptum est, pro ambiguitate enuntiationis, & amicitiam sonat, & malitiam: quod si pro* RES *littera, quæ* DALETH *littera similis est, legatur* DALETH, scientiam cognitionemque *significat.* Unam hic LXX. & Theodotionis lectionem esse ait, *Si cognoscet ferrum & operimentum æneum*; & tamen LXX. habent, ἐὰν γνωσθήσεται, *si cognoscatur.* Sed jam sæpe diximus Hieronymum, aliosque veteres, qui Hexaplis sunt usi, cum Interpretum lectiones referunt, parva, si qua intercedant, discrimina negligere.
v. 13. Variam lectionem, *absque pretio*, adfert item Hieronymus.
v. 15. ※ A. Σ. Θ. σὺ ἔγνως. Mf. Jes.
Ibid. Mf. Jes. ※ Θ. σε λάβοις με.
v. 16. S. *suscipiebam eos.* Hieronymus. Ita Symmachus, qui plus sensum exprimere solet, quam verba.
Ibid. ※ Σ. ὁ θεός. Mf. Jes.
v. 20. ※ A. Σ. Θ. φησὶ κύριος, ἐξαιρούμενός σε. Idem.

JEREMIÆ CAP. XVI.

לא־תקח לך 1. O. μὴ λάβῃς ※ A. Σ. σεαυτῷ.

1. *Hebr.* non accipias tibi. *LXX.* ne accipias ※ *A. S.* tibimetipſi. *Vulg. non accipies.*

את־החסד ואת־הרחמים וכתו גדלים וקטנים 5. בארץ הזאת ※ τὸ ἔλεον & τοὺς οἰκτιρμούς, & ἀποθανοῦνται μεγάλοι & μικροὶ ἐν τῇ γῇ ταύτῃ.

5. *Heb.* ※ *Vul.* miſericordiam & miſerationes: & morientur magni & parvi in terra iſta.

ולא־יספדו־להם ולא יגדר 6. ※ οὐδ' ὃ μὴ κλαύσουσιν αὐτοὺς, οὐκ ἀπορυγήσονται. O. οὐ μὴ κόψωνται αὐτοὺς, οὐδὲ ἐντομίδας οὐ μὴ ποιήσουσι.

6. *H.* nec plangent eos, nec incidetur. ※ neque plorabunt eos, neque incidentur. *LXX.* non plangent eos, neque inciſiones facient. *Vulg. neque plangentur, & non ſe incident.*

את כל־הרעה הגדולה 10. O. πάντα τὰ κακὰ ※ A. Σ. Θ. τὰ μεγάλα.

10. *Hebr. Vul.* omne malum grande. *LXX.* omnia mala. ※ *A. S. Th.* magna.

הרעתם לעשות 12. O. ἐποιήσασθε ※ τοῦ ποιῆσαι.

12. *Heb.* malefeciſtis faciendo. *LXX.* malefeciſtis ※ ad faciendum. *Vul. pejus operati eſtis.*

את־אלהים אחרים יומם ולילה 13. A. Σ. Θ. (θεοῖς ἀλλοτρίοις) ※ ἡμέρας καὶ νυκτός. O. θεοῖς ἑτέροις.

13. *H. A. S. Th. Vul.* diis alienis ※ die ac nocte. *LXX.* diis aliis.

לא נסתרו מלפני 17. ※ A. Θ. οὐκ ἐκρύβησαν ἀπὸ τοῦ προσώπου μου.

17. *Heb.* ※ *A. Th. Vul.* non ſunt abſconditæ a facie mea.

v. 1. ※ A. Σ. σταυροῦ. Mſ. Jeſ.

v. 5. ※ τὸν ἔλεον &c. Hæc in τοῖς O. deerant, & ex Theodotionis, ut videtur, Editione ſupplentur in Mſ. Jeſ.

v. 6. ※ οὐδ' ὃ μὴ κλαύσουσιν &c. Sic cum aſteriſco Mſ. Jeſ. Quamobrem in LXX. Editione Hexaplari, vel amota ea quæ nunc in Edit. Rom. habetur lectio, hæc cum aſteriſco ſubſtitura fuerant, vel relicta veteri verſione, hæc etiam adjecta fuerat, ut ſæpe contigit.

v. 10. ※ A. Σ. Θ. τὰ μεγάλα. Idem.

v. 12. ※ τοῦ ποιῆσαι. Idem.

v. 13. A. Σ. Θ. θεοῖς ἀλλοτρίοις. Ita legitur in textu Mſ. Jeſ. ad marg. vero, ἑτέροις. Ibid. ※ A. Θ. ἡμέρας καὶ νυκτός. Illud autem, θεοῖς ἀλλοτρίοις, eſt haud dubie trium Interpretum: nam ſic vertere ſolent.

v. 17. ※ A. Θ. οὐκ ἐκρύβησαν ἀπὸ προσώπου μου. Mſ. Jeſ. Apud Theodoretum legitur, οὐκ ἀπεκρύβησαν, Hieronymus vero ait: *Quod hic de Hebraico poſuimus*, non ſunt abſcondita ea a facie mea, *in LXX. non habetur.*

JEREMIÆ CAP. XVII.

חטאת יהודה כתובה בעט ברזל בצפרן שמיר 1. חרושה על־לוח לבם ולקרנות מזבחותיכם Οἱ λοιποὶ, ἁμαρτία Ἰούδα γέγραπται ἐν γραφείῳ σιδηρῷ ἐν ὄνυχι ἀδαμαντίνῳ, ἐγκεκολαμμένη ἐπὶ τῆς ῥήσεως τῆς καρδίας αὐτῶν, καὶ τοῖς κέρασι τῶν θυσιαστηρίων αὐτῶν.

1. *Heb.* Peccatum Juda ſcriptum in ſtylo ferri in ungue adamantis, ſculptum in tabula cordis eorum, & in cornibus ararum veſtrarum. *Reliqui*, Peccatum Juda ſcriptum eſt in ſtylo ferreo, in ungue adamantino, inſculptum in pectore cordis eorum, & in cornibus altarium eorum. *Vulg. Peccatum Juda ſcriptum eſt ſtylo ferreo in ungue adamantino, exaratum ſuper latitudinem cordis eorum, & in cornibus ararum eorum.*

כזכר בניהם מזבחותם ואשריהם על־עץ רענן 2. על גבעות הגבוהות ההרי בשדה Οἱ λοιποὶ, ὡσὰν μεμνημένοι εἰσὶν οἱ υἱοὶ αὐτῶν τὰ θυσιαστήρια αὐτῶν καὶ τὰ ἄλση αὐτῶν ὑπὸ ξύλου δασέος ὑπὸ βουνῶν μετεώρων ὀρέων ἐν ἀγρῷ.

2. *Hebr.* Cum recordati fuerint filii eorum ararum ſuarum & lucorum ſuorum juxta lignum frondoſum, juxta colles excelſos montium in agro. *Reliqui*, Cum recordati fuerint filii eorum altarium ſuorum & lucorum ſuorum ſuper lignum condenſum, ſuper colles ſublimes montium in agro. *Vul. Cum recordati fuerint filii eorum ararum ſuarum, & lucorum ſuorum lignorumque frondentium in montibus excelſis, ſacrificantes in agro.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XVI. Jeremiæ.

חילך כל־אוצרותיך לבז אתן במותיך בחטאת 3.
בכל־גבולך Οἱ λοιποὶ, ἰσχύν σου καὶ πόλεις σου Θησαυρούς σου εἰς προνομὴν δώσω, τὰ ὑψηλά σου ἐν ἁμαρτίᾳ ἐν πᾶσι τοῖς ὁρίοις σου.

3. *Heb.* Facultatem tuam, omnes theſauros tuos in direptionem dabo: excelſa tua in peccato in univerſis confinibus tuis. *Reliqui*, Fortitudinem tuam, & univerſos theſauros tuos in direptionem dabo, excelſa tua in peccato in omnibus finibus tuis. *Vul. Fortitudinem tuam & omnes theſauros tuos in direptionem dabo: excelſa tua propter peccata in univerſis finibus tuis.*

ושבקתה ובך מנחלתך אשר נתתי לך והעבדתיך 4.
את־איביך בארץ אשר לא־ידעתן כי־אש
קדחתם באפי עד־עולם תוקד נה אמר יהוה
Οἱ λοιποὶ, καὶ ἀφαιρεθήσεται (al. ἀφαιρεθήσῃ) καὶ ταπεινωθήσεται (al. ταπεινωθήσῃ) ἀπὸ τῆς κληρονομίας σου, ἧς ἔδωκά σοι, καὶ καταδουλώσω σε ἐν τοῖς ἐχθροῖς σου, ἐν τῇ γῇ ᾗ σὺκ ἔγνως· ὅτι πῦρ ἐκκέκαυται ἐν τῷ θυμῷ μου, ἕως αἰῶνος καυθήσεται. τάδε λέγει κύριος.

4. *Heb.* Et remiſſionem facies etiam in te ab hæreditate tua, quam dedi tibi: & ſervire faciam te inimicis tuis in terra quam non noſti, quia ignem ſuccendiſtis in furore meo, uſque in ſæculum ardebit. Sic dixit Dominus. *Reliqui*, Et aufereris, & humiliaberis ab hæreditate tua, quam dedi tibi: & inducam te ad inimicos tuos, in terram quam non noſti: quoniam ignis ſuccenſus eſt in furore meo, uſque in ſæculum ardebit. Hæc dicit Dominus. *Vul. Et relinqueris ſola ab hæreditate tua, quam dedi tibi: & ſervire te faciam inimicis tuis in terra quam ignoras: quoniam ignem ſuccendiſti in furore meo, uſque in æternum ardebit. Hæc dicit Dominus.*

ערער 6. Σ. ξύλον ἄκαρπον. Ο. ἀγριομυρίκη.

6. *Heb.* juniperus. *S.* lignum infructuoſum. *LXX.* myrica ſylveſtris. *Vul. myrica.*

חרוים ὁ Σύρος, ἐν φωλεοῖς. Ο. ἐν ἁλίμοις.

Hebr. exuſta loca. *Syrus*, in antris. *LXX.* in ſalſis. *Vulg. in ſiccitate.*

עקב הלב מכל ואנש הוא מי ידענו 9. Σ.

Ο. βαθεῖα ἡ καρδία παρὰ πάντα, καὶ ἄνθρωπός ἐστι, καὶ τίς γνώσεται αὐτόν;

9. *Hebr.* Supplantativum cor præ omnibus, & anxium ipſum, quis cognoſcet illud? *S.* Inſcrutabile cor omnium, vir autem quis eſt qui inveniat illud? *LXX.* Profundum eſt cor ſuper omnia: & homo eſt, & quis cognoſcet eum? *Vulg. Pravum eſt cor omnium & inſcrutabile: quis cognoſcet illud?*

בחצי ימו יעזבנו 11. A. ὡς ἐν ἡμίσει ἡμερῶν ἐγκαταλείψει αὐτούς. Ο. ἐν ἡμίσει ἡμερῶν αὐτῶν ἐγκαταλείψουσιν αὐτόν.

11. *Heb.* in dimidio dierum ſuorum derelinquet eum. *A.* quaſi in dimidio dierum derelinquet eos. *LXX.* in dimidio dierum ejus derelinquent eum. *Vul. in dimidio dierum ſuorum derelinquet eas.*

מראשון מקום מקדשנו 12. A. Σ. ἐξ ἀρχῆς τόπος ἁγίασμα. Ο. ἁγίασμα ἡμῶν.

12. *Heb.* Ab initio locus ſanctuarii noſtri. *A. S.* Ab initio locus ſanctificatio. *LXX.* ſanctificatio noſtra. *Vulg. A principio, locus ſanctificationis noſtræ.*

יבוא נא 15. Ο. ἐλθάτω ※ A. Θ. δή.

15. *Heb.* veniat nunc utique. *LXX. Vulg.* veniat ※ *A. Th.* utique.

יהוה אלי 19. Ο. κύριος ※ πρός με.

19. *Hebr. Vulg.* Dominus ad me. *LXX.* Dominus ※ ad me.

ארמנות 27. A. Σ. βάρις. Ο. ἄμφοδα.

27. *Hebr.* palatia. *A. S. Vulg.* domos. *LXX.* bivia.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XVII. Jeremiæ.

v. 1. Hi quatuor primi verſus jam olim deſiderabantur in LXX. & ex aliis Editionibus cum aſteriſcis adjecti fuerant in Hexaplis. Habentur autem apud Euſebium in Demonſtr. Evang. Theodoretum in Commentariis, & in Mſ. Jeſ. Ea vero de re hæc Hieronymus: *Quod cur a LXX. prætermiſſum ſit, neſcio: niſi forſitan pepercerunt populo ſuo, ſicut & in Heſaïa eos feciſſe manifeſtum eſt.* Et infra ad verſum 2. idem: *Et hæc in LXX. non habentur: eâdem, ut reor, cauſâ, quam ſupra diximus: ne ſcilicet æterna in eos ſententia permaneret.* Euſebius vero Demonſtr. Evang. lib. 10. ἃ δὴ μὴ κεῖται τοῖς Ο. ἀλλ' ἐπεὶ ἐν τῇ Ἑβραΐδι τυγχάνει ὄντα, ἦλθόν τε καὶ ἐπὶ τὰ τῶν λοιπῶν ἡμῶν ἀντίγραφα ἐπὶ τούτου, ἔτι μὴ κεῖσθαι αὐτὰ ἀστερίσκου τε τοῖς ἀκριβέσιν τῶν κεῖσθαι τοῖς Ο. ἀντιγράφοις. i. *Etiamſi non apud LXX. ſed in Hebraïco hæc invenerimus, necnon in aliis reliquorum Interpretum Editionibus, inſuper cum additione aſteriſcorum in accuratioribus LXX. Interpretum Exemplaribus.* In vocem autem *Samir* hæc habet Hieronymus: *Scriptum eſt ſtylo ferreo, in ungue adamantino: qui Hebraïce dicitur* SAMIR; *non quo ullus unguis ſit qui appelletur* Samir, *ſed quo lapis adamantinus (qui ex eo quod indomitus ſit & infrangibilis, hoc nomen accepit) tantum niterem habeat & levitatem, ut abſque ullo impedimento*

in eo ſcribi poſſit ſtylo ferreo : ut dura ferri materies ſcribat in duriori tabula adamantina, & duret quod ſcriptum eſt in perpetuum.

v. 6. Symm. *lignum infructuoſum.* Hieronymus: *Et erit quaſi myrica, quæ Hebraice dicitur* AROER, *ſive ut interpretatus eſt Symmachus*, lignum infructuoſum in ſolitudine.

Ibid. Σύρ, ἐν φυλακῇ. Theodoretus.

v. 9. Hieronymus: *Verbum Hebraïcum* ENOS *quatuor litteris ſcribitur*, ALEPH, & NUN, & VAU, & SIN. *Si igitur legatur* ENOS, homo *dicitur : ſi autem* ANUS, inſcrutabile, *ſive* deſperabile : *eo quod nullus cor hominum valeat invenire. Symmachus vero hunc ita interpretatus eſt*, Inſcrutabile *&c.*

v. 11. A. διὰ τὸ ἁμάρτειν &c. Druſius ex Edit. Rom.

v. 12. A. Σ. ἐξ ἀρχῆς &c. Mſ. Jeſ.

v. 15. ※ A. Θ. ὁδ. Idem.

v. 19. ※ πρὸς με. Idem.

v. 27. A. Σ. βάρος. Sic Hieronymus in Commentario.

JEREMIÆ CAP. XVIII.

בחמר 4. ※ A. Θ. ἐν τῷ πηλῷ. In O. vacat.

היוצר כן 6. O. κεραμεύς, ※ A. Σ. Θ. οὕτως.

ולנתוש 7. ※ Σ. τοῦ καθελεῖν.

לאמר כה אמר יהוה 11. ※ λέγων, οὕτως λέγει κύριος.

ודרכיכם ※ τὰς ὁδοὺς ὑμῶν. In O. vacat.

נואש 12. A. . . . . Σ. . . . . O. ἀπηλπίσαμεν.

ערף ולא־פנים 17. ※ αὐχένα καὶ οὐ πρόσωπον.

אל־נקשיבה אל־כל 18. ※ οὐ : O. ἀκουσόμεθα πάντας.

4. HEbr. quaſi lutum. ※ *A Th.* in luto. *In LXX. vacat. Vul. e luto.*

6. *Hebr. Vulg.* figuli, ſic. *LXX.* figuli, ※ *A. S. Th.* ſic.

7. *H.* & ad evellendum. ※ *S.* & ad deſtruendum. *Vul. & deſtruam.*

11. *Heb.* dicens, ſic dixit Dominus. ※ dicens, ſic dicit Dominus. *Vul. dicens, Hæc dicit Dominus.*

Hebr. ※ *Vulg.* vias veſtras. *In LXX. vacat.*

12. *Heb.* deſperatum eſt. *A. Vulg.* deſperavimus. *S.* defecimus. *LXX.* confortabimur.

17. *Hebr.* cervicem, & non facies. ※ cervicem & non faciem. *Vul. dorſum & non faciem.*

18. *Hebr.* & non attendemus ad omnia. ※ non : *LXX.* audiemus omnes. *Vul. non attendamus ad univerſos.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XVIII. Heſaïæ.

v. 4. ※ A. Θ. ἐν τῷ πηλῷ. Mſ. Jeſ.

v. 5. ※ πρὸς αὐτούς. Sic Mſ. Jeſ. notat poſt hæc nulo O. verba, πρός με λέγων, & quidem cum aſteriſco, ac ſi in Hebræo eſſent, atque a LXX. Interpretibus omiſſa fuiſſent : verum in Hebræo non extant.

v. 6. ※ A. Σ. Θ. οὕτως. Idem.

v. 7. ※ Σ. ἐν καθελεῖν. Idem.

v. 11. ※ λέγων &c. Idem.

Ibid. ※ τὰς ὁδοὺς ὑμῶν. Idem.

v. 12. A. *deſperavimus. S. defecimus.* Hieronymus.

v. 17. ※ αὐχένα καὶ οὐ πρόσωπον. Mſ. Jeſ.

v. 18. ※ οὐ : Idem. Hæc vero particula negativa etiam hodie deeſt in LXX.

JEREMIÆ CAP. XIX.

גיא 2. Οἱ λοιποὶ, φάραγξα. O. πολυανδρίου.

החרסות A. Σ. Θ. (ἀρσίθ.) O. χερσίθ.

יהוה צבאות אלהי ישראל 3. A. Σ. Θ. κύριος ※ τῶν δυνάμεων : ὁ θεὸς Ισραήλ. O. κύριος ὁ θεὸς Ισραήλ.

יען אשר עזבני 4. ※ A. ὅσα : ἐγκατέλιπόν με. O. ἀνθ' ὧν ἐγκατέλιπόν με.

את־המקום ※ A. σοὶ : τὸν τόπον. O. τὸν τόπον.

את־במות הבעל 5. O. ὑψηλὰ τῇ βαάλ. ※ τὰ : ὑψηλά.

עלות לבעל ※ Σ. ὁλοκαυτώματα τοῦ Βαάλ. In O. deeſt.

והגי 6. Ἄλλος, Θαφὶθ καὶ φάραγξ. O.

2. HEbr. Reliqui, *Vulg.* vallem. *LXX.* polyandrion.

Heb. Solaris. *A. S. Th.* Harſith. *LXX.* Charſith. *Vul. fictilis.*

3. *H. Vul.* Dominus exercituum Deus Iſrael. *A. S. Th.* Dominus ※ virtutum : Deus Iſrael. *LXX.* Dominus Deus Iſrael.

4. *H. Vul.* eo quod dereliquerunt me. ※ *A.* in quantum : dereliquerunt me. *LXX.* pro eo quod dereliquerunt me.

H. A. LXX. Vulg. locum.

5. *Heb.* excelſa Baal. *LXX.* excelſa ipſi Baal. *Vul excelſa Baalim.*

Heb. aſcenſiones ipſi Baal. ※ *S.* holocauſta ipſi Baal. *In LXX. deeſt. Vulg. in holocauſtum Baalim.*

6. *H.* Topheth & vallis. *Alii*, Thapheth &

διάπτωσις ἢ πολυανδρίου.

וכתתי את־העיר 8. O. καὶ καθέξω τὴν πόλιν. ※ A. σιὼ· τὴν πόλιν. O. ἀλλ. καὶ πάξω.

ובקשי נפשם 9. ※ A. Σ. Θ. καὶ οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχὴν αὐτῶν.

אצור את־העם 11. O. συντρίψω ※ A. σιὼ· τὸν λαόν.

ובתפת יקברו מאין מקום לקבור A. Θ. καὶ ἐν τῷ Θαφὲθ θάψουσι, ὅτι οὐκ ἔστι τόπος τοῦ ταφῆναι. Σ. καὶ ἐν τῷ Θαφὲθ θάψουσι, ἐπεὶ δὲ μὴ ὑπῆρχεν τόπος τοῦ θάψαι. In O. vacat.

ובתי בלבי ירושׁלם כמקום התפת 13. Πάντες οἶκοι βασιλέων Ἰούδα ὡς τόπος τοῦ Θαφέθ. O. καὶ οἶκοι βασιλέων Ἰούδα ἔσονται καθὼς ὁ τόπος ὁ ἁλωπίπων.

התפת 14. Θαφὲθ, ἐρημωθήσεται διάπτωσις.

vallis. *LXX.* ruina & polyandrion. *Vul. Topheth & valle.*

8. *Heb. Vulg.* & ponam civitatem. *LXX.* & deducam urbem. *A.* civitatem. *LXX. aliter*, & ſtatuam.

9. *Heb.* ※ *A S. Th.* & quærentes animam eorum. *Vulg. & qui quærunt animas eorum.*

11. *Hebr. A. LXX. Vul.* conteram populum.

Heb. & in Thopheth ſepelientur, eo quod non locus ad ſepeliendum. *A. Th.* & in Thapheth ſepelient, quia non eſt locus ad ſepeliendum *S.* & in Thapheth ſepelient, quod non exiſtat locus ad ſepeliendum. *In LXX. vacat. Vulg. & in Topheth ſepelientur, eo quod non ſit aliys locus ad ſepeliendum.*

13. *H.* & domus Regum Juda ſicut locus Thopheth. *Omnes*, domus Regum Juda ſicut locus Thapheth. *LXX.* & domus Regum Juda erunt ſicut locus corruens. *Vul. domus Regum Juda ſicut locus Topheth.*

14. *H.* Topheth. *Thapheth* vertitur *ruina.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XIX. Jeremiæ.

v. 2. οἱ λοιποὶ, φάραγγα. Druſius, qui hanc notam adjicit: *Sumptum ex ſcholio quodam Græco. In textu eſt*, גיא בן־הנם *vallis filii Hinnom, quod brevius dicitur Gehinnom, & ἁλωπίπων Gehennam. O ex dialecto Syriaca in A verſa, unde Gehenna nomen: Gehennam, Gehenna, ut Mariam, Maria.*

Ibid. Hieronymus: *Pro* lagunecula figuli, *quæ Hebraïce dicitur*, BOCBOC, *LXX.* doliolum *tranſtulerunt: & pro* porta fictili, *Aquila, Symm. & Theodotio ipſum verbum poſuerunt Hebraïcum* HARSITH: *pro quo LXX. juxta morem ſuum, pro aſpiratione* HETH, *addiderunt* CHI *Græcum, ut dicerent* Charſith *pro* Arſith: *ſicut illud eſt, pro* Hebron, Chebron, *&* Jeriho, Jericho.

v. 3. ※ A. Σ. Θ. τοὺς ἡμιόλιον. Mſ. Jeſ.

v. 4. ※ A. ἔσα· Idem ὑπολειπόμενον adjicitur ex conjectura, & quidem, ut videtur, non dubia.

Ibid. ※ A. σιὼ· Idem. De hac particula pro את Hebraïco poſita, ſæpius actum eſt.

v. 5. ※ τὰ· Idem.

Ibid. ※ Σ. ἁλισκόμενα &c. Idem.

v. 6. ἄλλος, Θαφὲθ ἢ φάραγξ. Idem, ſine Interpretum nomine.

v. 8. καὶ τάξω ※ A. σιὼ· τὴν πόλιν. Idem. Illud, ἐν τάξῳ τὴν πόλιν, in ipſo textu legitur. Editio Rom. ἐν καταξῳ. In margine vero Cod. Jeſ. ※ A. σιὼ·

v. 9. ※ A. Σ. Θ. καὶ οἱ ζητοῦντες &c. Idem.

v. 11. A. ※ σιὼ· τὸν λαόν. Idem.

Ibid. A. Θ. ἐν τῷ Θαφὲθ &c. Trium lectionem eruimus partim ex Druſio & Theodorero, partim ex Mſ. Jeſ. ſed non ſine ſcrupulo. Theodoretus legit, διὰ τὸ μὴ ὑπάρχειν τῷ θάπτειν.

v. 13. πάντες, οἶκοι &c. Mſ. Jeſ.

v. 14. Θαφὲθ ἐρημωθήσεται διάπτωσις. Idem. Qua de re Hieronymus ad caput ſequens: *Quæ ſit vallis filii Ennom, quæ Hebraice dicitur* GE ENNOM, *unde & gehennam appellatam putant, ſupra diximus. Miror autem quid ſibi voluerint LXX. pro* THOPHETH διάπτωσιν, *hoc eſt, ruinam, ponere, & pro valle, πολυάνδριον, quod ſignificat virorum multitudinem; niſi forte ex eo quod ibi populus corruerit, & cæſa ſit hominum multitudo; vel ſpiritualiter, in errore idololatriæ; vel juxta litteram, a Babylonio exercitu: quod in conſequentibus manifeſtius legitur.*

JEREMIÆ CAP. XX.

וחנך 3. O. ἐκάλεσεν. Ἄλλος, ἔδωκεν.

והמכתרת Σ. βασανιστήριον ἢ στρεβλωτήριον. O. Θ. τὴν καταῤῥάκτην.

ויהי ממחרת 3. ※ A. Θ. καὶ ἐξήλθετο τῇ ἐπαύριον.

מגור A. I. . . . . A. 2. ξένον. Σ. . . . . O. Θ. μέτοικον.

מסביב ※ A. Σ. Θ. κύκλῳ.

בבלה 4. ※ Εἰς Βαβυλῶνα.

ואת־כל־יקרה 5. ※ καὶ πᾶσαν τὴν τιμὴν αὐτῆς. In O. vacat.

2. *Heb. Alius*, dedit. *LXX.* injecit. *Vulg. miſit.*

Heb. cryptam. *S.* tormenti locum. *LXX. Th.* cataractem. *Vul. nervum.*

3. *H.* & fuit a craſtino. ※ *A. Th.* & factum eſt craſtino. *Vul. cumque illuxiſſet in craſtinum.*

Heb. Vul. pavorem. *A.* 1. circumſpicientem. *A.* 2. peregrinum. *S.* ablatum, *ſive* congregatum, *vel* coactum. *LXX. Th.* migrantem.

H. ※ *A. S. Th. Vul.* undique.

4. *H.* in Babel. ※ *Vul.* in Babylonem.

5. *H.* & omne pretioſum ejus. ※ & omne pretium ejus. *In LXX. vacat. Vulg. omneque pretium.*

ובחום ולקחום ※ A. Θ. ἐξ ἁρπάσονται αὐτὸ, ἐξ λήψονται αὐτούς. In O. vacat.

H. & diripient eos, & tollent eos. ※ *A. Th.* & diripient eos, & capient eos. *In LXX. vacat. Vul.* & *diripient eos, & tollent.*

בלבי 9. ※ ἐν τῇ καρδίᾳ σου. (l. μου.) In O. vacat.

9. *H.* ※ *Vul.* in corde meo. *In LXX. vacat.*

יהוה צבאות 12. Θ. κύριε ※ τῶν δυνάμεων. O. κύριε.

12. *H. Vul.* Domine exercituum. *Th.* Domine ※ virtutum. *LXX.* Domine.

את־נפש 13. ※ A. Σ. τὴν ψυχήν. O. ψυχήν.

13. *H. A. S. LXX. Vul.* animam.

בן־זכר 15. ※ A. Σ. Θ. υἱὸς ἄρσην. O. ἄρσην.

15. *Hebr.* ※ *A. S. Th.* filius: masculus. *LXX.* masculus. *Vulg. puer masculus.*

שמחהו O. εὐφραινόμενος. ※ Θ. εὐφρᾶναι αὐτόν.

Heb. Vulg. lætificavit eum. *LXX.* lætans. ※ *Th.* lætifica eum.

בעת צהרים 16. ※ ἐν καιρῷ μεσημβρίας. O. μεσημβρίας.

16. *H.* ※ in tempore meridiei. *LXX.* meridie. *Vul. in tempore meridiano.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XX. Jeremiæ.

v. 2. Αλλ. ἴδωσιν. Mſ. Jeſ.

Ibid. Hieronymus: *Pro* nervo, *quem nos diximus, LXX. & Theodotio vertêre* cataractem, *Symmachus* βιαιοτήριον, *ſive* σφιγκτήριον, *quod utrumque* tormenta *ſignificat. Nos autem* nervum *diximus.* Hic vero duas Symmachi Editiones indicare videtur, quas in Libris Regum ſæpe memoratas vidimus.

v. 3. ※ A. Θ. ἐξ ἐφόβου τῆς ἐπιστροφῆς. Mſ. Jeſ.

Ibid. Hieronymus: *Pro* pavore, *quod in Hebraïco ſcriptum* MAGOR, *LXX. & Theodotio* μέτοικον, *id eſt*, migrantem; *Aquila ſecunda Editio*, peregrinum; *prima*, circumſpicientem; *Symm.* ablatum, *ſive* congregatum & coactum, *interpretati ſunt.* Et paulo poſt: *Juxta ſuperiorem interpretationem, qua* Phaſchor *nomen fuerat immutatum, ut appellaretur* Magor, *omnes ſimiliter tranſtulerunt, ut ſignificarent vel* pavorem, *vel* peregrinationem, *vel* ſublationem, *&* tranſlationem, *&* congregationem.

Ibid. ※ A. Σ. Θ. κυκλόθεν. Mſ. Jeſ.

v. 4. ※ εἰς Βαβυλῶνα. Idem.

v. 5. ※ ἐγὼ πάλιν τῷ τυφλῷ αὐτῶν. Idem.

Ibid. ※ A. Θ. ἐξ διαπάσονται. Idem. Illud vero, διαπάσονται, in ſchedis noſtris dubie ſcriptum eſt: melius, διαπάσουσιν.

v. 9. ※ ἐν τῇ καρδίᾳ σου. Idem.

v. 12. ※ τῶν δυνάμεων. Idem.

v. 13. A. Σ. ※ τὴν ψυχὴν. Idem.

v. 15. ※ A. Σ. Θ. υἱὸς. Idem.

Ibid. ※ Θ. ὑπέρασον αὐτόν. Idem.

v. 16. ※ ἐν καιρῷ. Idem.

JEREMIÆ CAP. XXI.

כי נבוכדראצר מלך 2. O. ὅτι ※ A. Θ. Ναβυχοδονόσορ βασιλεύς.

2. *Heb.* quia Nabuchadretſar Rex. *LXX.* quia ※ *A. Th.* Nabuchodonoſor rex. *Vulg. quia Nabuchodonoſor rex.*

יהוה אותנו O. κύριος ※ μεθ' ἡμῶν.

H. Vul. Dominus nobiſcum. *LXX.* Dominus ※ nobiſcum.

יהוה אלהי ישראל 4. O. κύριος ※ A. Σ. ὁ θεὸς Ισραήλ.

4. *Hebr. Vulg.* Dominus Deus Iſrael. *LXX.* Dominus ※ *A. S.* Deus Iſrael.

אשר בידכם ※ Σ. τὰ ἐν χερσὶν ὑμῶν. In O. vacat.

Hebr. ※ *S.* quæ in manibus veſtris. *In LXX. vacat. Vulg. quæ in manibus veſtris ſunt.*

את־מלך בבל ※ A. Σ. Θ. τὸν βασιλέα Βαβυλῶνος. In O. vacat.

Heb. regem Babel. ※ *A. S. Th. Vul.* regem Babylonis. *In LXX. vacat.*

ואספתי אותם ※ Σ. O. καὶ συνάξω αὐτούς.

Hebr. Vulg. & congregabo ea. ※ *S. LXX.* & congregabo eos.

ביד נבוכדראצר מלך־בבל 7. ※ A. Σ. Θ. ἐν χειρὶ Ναβυχοδονόσορ βασιλέως Βαβυλῶνος. In O. vacat.

7. *Heb.* in manu Nabuchadretſar regis Babel. ※ *A. S. Th. Vul.* in manu Nabuchodonoſor regis Babylonis. *In LXX. vacat.*

ולא ירחם ※ καὶ οὐκ ἐλεήσω αὐτούς. O. καὶ οὐ μὴ οἰκτιρήσω αὐτούς.

Hebr. & non miſerebitur eorum. ※ & non miſerebor eorum. *LXX.* & non miſerabor eos. *Vulg. nec miſerebitur.*

וברבר 9. ※ ἐν θανάτῳ In O. vacat.

9. *Heb.* & in peſte. ※ & in morte. *In LXX. vacat. Vulg. & in peſte.*

והיתה לו A. Σ. Θ. ἔσται ※ αὐτῷ. O. καὶ ἔσται.

Heb. A. S. Th. Vulg. & erit ei. *LXX.* & erit.

נאם־יהוה 10. A. Σ. Θ. φησὶ κύριος. In O. vacat.

10. *Hebr.* dixit Dominus. ※ *A. S. Th.* dicit Dominus. *In LXX. vacat. Vulg. ait Dominus.*

מפני רע מעלליהם 12. In O. vacat. ※ Θ. ἀπὸ προσώπου ἀδικίας ἐπιτηδευμάτων αὐτῶν.

צור 13. A. 1. (πέτρας.) A. 2. Τύφου. Σ. πέτρας O. Σόρ. Θ. . . .

ישבת העמק צור המישר ὁ Σόφος, τὸ μεταξὺ ὀρέων (sic) κειμένου ἐν χάλῳ πέτρῳ. O. τὸ κατοικοῦντα τὴν κοιλάδα Σόρ.

14. ופקדתי עליכם כפרי מעלליכם נאם־יהוה ※ A. Θ. καὶ ἐπισκέψομαι ἐφ' ὑμᾶς κατὰ τὰ πονηρὰ ἐπιτηδεύματα αὐτῶν, φησὶ κύριος. In O. vacat.

12. *H.* a facie malitiæ ſtudiorum eorum. *In LXX. vacat.* ※ *Th.* a facie iniquitatis ſtudiorum eorum. *Vul. propter malitiam ſtudiorum veſtrorum.*

13. *H.* petra. *A.* 1. *Vul.* ſolidæ. *A.* 2. Tyri. *S.* petræ. *LXX.* Sor. *Th.* obſeſſæ.

Heb. habitatrix vallis petra planitiei, *Syrus*, quæ inter montes ſedet in concavo loco. *LXX.* inhabitantem vallem Sor. *Vulg. habitatricem vallis ſolidæ atque campeſtris.*

14. *Hebr. Vulg.* & viſitabo ſuper vos juxta fructum ſtudiorum veſtrorum, dicit Dominus. ※ *A. Th.* & viſitabo ſuper vos ſecundum mala ſtudia eorum, dicit Dominus. *In LXX. vacat.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XXI. Jeremiæ.

V. 2. ※ A. Θ. Ναβυχοδονόσορ. Mſ. Jeſ.
Ibid. ※ μετ' ἀυτῦ. Idem
V. 4. ※ A. Σ. ὁ θεὸς Ισραὴλ. Idem.
Ibid. ※ Σ. τὰ ὅπλα χειρὸς ὑμῶν. Idem.
Ibid. ※ A. Σ. Θ. τὸν βασιλέα Βαβ- Idem.
Ibid. ※ Σ. ἢ συναξω αὐτὰς. Idem. Olim deerat in LXX. ſed in Exemplaribus hodiernis legitur.
V. 7. ※ A. Σ. Θ. ἐν χειρὶ Ναβ- Idem.
Ibid. ※ ἢ τὰ ἱλικρινᾶ &c. Idem.
V. 9. ※ ἢ ὁ θανάτῳ. Idem.
Ibid. A. Σ. Θ. ἢ ὅπλα αὐτῦ. Idem.
V. 10. ※ A. Σ. Θ. φησὶ κύριος. Idem.
V. 12. ※ Θ. Καὶ προσεύχου &c. Idem.
V. 13. *Hieronymus*, SOR; *Symm.* petram; *Theod.* obſeſſam *interpretati ſunt*: *Aquila prima Editio*, ſolidam; *ſecunda*, Tyrum. Sur *enim*, *ſive* Sor, *linguâ Hebraïcâ*, & Tyrum, & ſilicem, & coarctatam *ſonat.*
Ibid. ὁ Σύρος, τὸν μεταξὺ ὀρέων &c. Theodoretus.
V. 14. ※ A. Θ. ἢ ἐπισκέψομαι &c. Mſ. Jeſ.

JEREMIÆ CAP. XXII.

אתדברי 1. ※ A. σου: τὰ λόγια. O. τὰ λόγια.
את־הדברים 5. ※ A. σου: τοὺς λόγους. O. τοὺς λόγους.
האמר 14. ※ A. Σ. Θ. ὁ λέγων. In O. vacat.

התמלך כי אתה מתחרה בארז אביך הלוא אכל ושתה ועשה משפט וצדקה אז טוב לו 15. A. μὴ βασιλεύσεις ὅτι ἀμιλλᾶσαι τοῖς τὴ κέδρον. ὁ πατήρ σου οὐκ ἔφαγε καὶ ἔπιε, καὶ ἐποίησε κρίμα καὶ δικαιοσύνην; O. μὴ βασιλεύσεις ὅτι σὺ παροξυνῇ τὸν Αχὰζ τὸν πατέρα σου; οὐ φάγονται καὶ οὐ πίονται. βέλτιον σοι ποιῆσαι.

אז טוב לו ※ A. Θ. τότε ἀγαθὸν αὐτῷ.

אחי O. 18. ἀδελφέ. Alii, ἀγαπητέ.

מרוט 19. Σ. ὡς κόπριον συλλαφθὲς. Alius, ὡς κοπρία. O. συμφαθεὶς.

מעברים 20. Σ. . . . . O. ἐκ τῶ πέραν τῆς θαλάσσης. Θ. . . . . .
כי 21. ※ Σ. ὅτι. In O. vacat.
כי 22. ※ Σ. O. ὅτι.
כי 24. ※ A. ὅτι. In O. vacat.

1. *Ebr. A. LXX. Vulg.* verbum.
5. *Hebr. A. LXX. Vul.* verba.

14. *Heb.* dicens. *A. S. Th. Vulg.* qui dicit. *In LXX. vacat.*

15. *Hebr.* Numquid regnabis, quia tu concitas te in cedro? Pater tuus nonne comedit & bibit, & fecit judicium & juſtitiam, tunc bonum ei. *A.* Numquid regnabis quia certas cum cedro? Pater tuus nonne comedit & bibit, & fecit judicium & juſtitiam? *LXX.* Numquid regnabis, quia tu contendis cum Achaz patre tuo? non comedent & non bibent. Melius tibi erat facere. *Vulg. Numquid regnabis, quoniam confers te cedro? Pater tuus numquid non comedit & bibit, & fecit judicium & juſtitiam, tunc cum bene erat ei?*

H. ※ *A. Th.* tuno bonum ei. *Vul. tunc cum bene erat ei.*

18. *Heb.* frater mi. *LXX. Vulg.* frater. *Alius*, dilecte.

19. *Hebr.* trahendo. *S.* quaſi ſtercus collectus. *Alius*, quaſi ſtercus. *LXX.* raptatus. *Vul. putrefactus.*

20. *Hebr.* è tranſitibus. *S.* decontra. *LXX. Th.* trans mare. *Vulg. ad tranſeuntes.*

21. *Heb. S. Vul.* quia. *In LXX. vacat.*

22. *Hebr.* ※ *S. LXX.* quia.

24. *Hebr.* ※ *A. Vulg.* quia. *In LXX. vacat.*

והתם Οἱ λοιποὶ, σφραγὶς. Ο. ἀποσφράγισμα.

Heb. Vulg. annulus. *Reliqui*, ſigillum. *LXX.* obſignatio.

וביד 25. ※ ℵ Εἰς χεῖρα. In O. vacat.

25. *Heb.* ※ & in manum. *In LXX. vacat. Vul. & in manu.*

וביד נבוכדראצר מלך־בבל ※ A. Θ. καὶ ἐν χερὶ Ναβυχοδονόσορ βασιλέως Βαβυλῶνος. In O. vacat.

Hebr. & in manum Nabuchadretſar regis Babel. ※ *A. Th. Vul.* & in manu Nabuchodonoſor regis Babylonis. *In LXX. vacat.*

על הארץ אחרת 26. A. Θ. Εἰς γῆν ※ ἑτέραν. O. Εἰς γῆν.

26. *Hebr. Vulg.* in terram alienam. *A. Th.* in terram ※ aliam. *LXX.* in terram.

לשוב 27. ※ A. Θ. τοῦ ἐπιστρέψαι. In O. vacat.

27. *Heb.* ※ *A. Th.* ad revertendum. *In LXX. vacat. Vulg. ut revertantur.*

העצב נבזה נפוץ האיש הזה 28. A. Ὃ σῶμα ἐξουδενωμένον ἐκλελυπασμένον ὁ ἀνὴρ οὗτος. Σ. . . . . Ο. ἠτιμώθη (al. ἠτιμάσθη) Ιεχονίας ὡς σκεῦος, ὃ οὐκ ἔστι χρεία αὐτοῦ.

28. *Heb.* Num dolor vilis minutim diſperſus eſt vir iſte. *A.* Os deſpectum, abjectum vir hic. *S.* Numquid purgamentum ſive quiſquiliæ viles atque projectæ? *LXX.* inhonoratus eſt Jechonias quaſi vas cujus non eſt utilitas ejus. *Vulg. Numquid vas fictile atque contritum vir iſte?*

והוא וזרעו ※ αὐτὸς, καὶ Ὃ σπέρμα αὐτοῦ. In O. vacat.

Hebr. ※ *Vulg.* ipſe & ſemen ejus. *In LXX. vacat.*

כה אמר יהוה 29. ※ A. Σ. Θ. τάδε λέγει κύριος. In O. vacat.

29. *Hebr.* ſic dicit Dominus. ※ *A. S. Th. Vulg.* hæc dicit Dominus. *In LXX. vacat.*

עקרה 30. A. 1. . . . A. 2. ἀναύξητον. Σ. κενόν. O. Θ. ἐκκήρυκτον.

30. *Heb.* orbum. *A.* 1. *Vulg.* ſterilem. *A.* 2. non augendum prole. *S.* vacuum. *LXX. Th.* abdicatum & abominabilem.

גבר לא־יצלח בימיו Ἄλλος, ἀβοήθητον αὐτὸν ἔθετο ὁ Θ ἡμέραις αὐτοῦ. In O. vacat.

H. virum (qui) non proſperabitur in diebus ſuis. *Alius*, hominem qui non proſpere aget in diebus ſuis. *In LXX. vacat. Vulg. virum qui in diebus ſuis non proſperabitur.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap XXII Jeremiæ.

v. 1. ※ A. σὺ: de more Mſ. Jeſ. ut & v. 5. quæ particula, ſane ſupervacanea, ex Aquila in Editionem τῶν O. Hexaplarem inducta fuerat.

v. 14. ※ A. Σ. Θ. ὁ λέγων. Idem.

v. 15. A. μὴ βασιλεύσεις &c. Ex Druſio & ex Theodoreto. In hunc vero locum hæc notat Hieronymus: *Juxta LXX. vero, quem ſenſum habeant intelligere non poſſum. Cum enim cætera ſibi aliqua ex parte conſentiant, illud quod infertur:* Numquid regnabis quoniam tu contendis in Achaz patre tuo? *pro quo in Hebræo ſcriptum eſt* ARAZ; *& hic ferme* cedrum *ſignificet, manifeſtum eſt quod nullum ſenſum habeat. Illud quoque quod ſequitur:* Non comedent & non bibent, *& cætera, quæ ita inter ſe diſſipata ſunt, atque confuſa, ut abſque veritate Hebraicæ lectionis, nullum ſenſum habeant.*

Ibid. ※ A. Θ. τὸν ἀγαθὸν αὐτοῦ. Mſ. Jeſ.

v. 18. Ἀλλ. ἀγαπητέ. Idem.

v. 19. Σ. ὡς κόπριον συλληφθείς. Druſius ex Editione Romana. Mſ. vero Jeſ. ὡς κόπρια, ſine Interpretis nomine.

v. 20. Hieronymus: *Quod autem nos diximus*, clama ad tranſeuntes, *& in Hebraïco ſcriptum eſt*, MEABARIM, *LXX. Theodotiique verterunt*, trans mare; *Symmachus*, de contra: *ut ſignificent quod vox Prophetæ de Jeruſalem uſque ad montem Libanum & Baſan debeat pervenire.*

v. 21. ※ Σ. ἔτι. Mſ. & in ſequentibus.

v. 24. οἱ λοιποὶ, σφραγὶς. Druſius ex Origene.

v. 25. ※ ἐν ὡς χεῖρα. Mſ. Jeſ.

Ibid. ※ A. Θ. ἐν τῇ χειρὶ &c. Idem.

v. 26. ※ A. Θ. ἑτέραν. Idem.

v. 27. ※ A. Θ. τοῦ ἐπιστρέψαι. Idem.

v. 28. A. τὸ σῶμα ἐξου- &c. Mſ. Jeſ. atque ita legit Theodoretus. Symmachi lectionem, *Numquid* &c. adfert Hieronymus his verbis: *Pro eo quod nos diximus*, Numquid vas fictile atque contritum, *Symmach. tranſtulit*, Numquid purgamentum, *ſive*, quiſquiliæ viles atque projectæ? *Pro quo in LXX. nihil habetur; ſed hoc tantum interpretati ſunt:* Inhonoratus eſt Jechonias, quaſi vas in quo nulla eſt utilitas.

Ibid. ※ αὐτὸς &c. Mſ. Jeſ.

v. 29. ※ A. Σ. Θ. τάδε λέγει κύριος. Mſ. Jeſ.

v. 30. Hieron. *Pro ſterili, in Hebræo ſcriptum eſt* ARIRI, *quod Aquilæ prima Editio* ſterilem *&c.* ut ſupra.

Ibid. Ἄλλος, ἀνυόδωτος &c. Druſius.

JEREMIÆ CAP. XXIII.

מרעיתי 1. Ο. τῆς νομῆς μου. Ἀλλ. τῆς πεύμνης μου.

1. *Ebr. LXX. Vulg.* paſcuæ meæ. *Alius*, ovilis mei.

יהוה אלהי ישראל 2. A. Σ. Θ. κύριος ※ ὁ θεὸς Ισραήλ. Ο. κύριος.

2. *Hebr. A. S. Th. Vulg.* Dominus ※ Deus Iſrael. *LXX.* Dominus.

הרעים

עַל־הָרֹעִים A. Σ. ἐπὶ τοὺς ποιμένας. O. ἐπὶ τοὺς ποιμαίνοντας.

נְאֻם־יְהוָה ※ A. Θ. φησὶ κύριος. In O. vacat.

4. וְלֹא יִפָּקְדוּ ※ A. οὐδὲ μὴ ἐπισκεπῶσιν. In O. vacat.

5. צֶמַח צַדִּיק Σ. βλάστημα δίκαιον. O. ἀνατολὴν δικαίαν.

יְהוָה צִדְקֵנוּ 6. Σ. κύριε δικαίωσον ἡμᾶς. O. κύριος Ἰωσεδέκ.

7. לָכֵן הִנֵּה־יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וְלֹא־יֹאמְרוּ עוֹד חַי־יְהוָה אֲשֶׁר הֶעֱלָה אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם כִּי אִם־חַי־יְהוָה אֲשֶׁר הֶעֱלָה וַאֲשֶׁר הֵבִיא אֶת־זֶרַע בֵּית יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ צָפוֹנָה וּמִכָּל הָאֲרָצוֹת ※ (Θ.) אֲשֶׁר הִדַּחְתִּים שָׁם וְיָשְׁבוּ עַל־אַדְמָתָם διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται λέγει κύριος · καὶ οὐκ ἐροῦσιν ἔτι, ζῇ κύριος, ὃς ἀνήγαγεν τὸν οἶκον Ισραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου · ἀλλὰ ζῇ κύριος, ὃς ἀνήγαγεν καὶ συνήγαγεν πᾶν τὸ σπέρμα Ισραὴλ ἀπὸ γῆς Βορρᾶ, καὶ ἀπὸ πασῶν τῶν χωρῶν, ὅσαις ἐξώσθησαν ἐκεῖ, καὶ ἀποκατέστησεν αὐτοὺς ἐπὶ τὸν τόπον αὐτῶν ἐπὶ τὴν γῆν αὐτῶν ἐκεῖ.

10. כִּי מְנָאֲפִים כֻּלָּהּ הָאָרֶץ מִפְּנֵי אָלָה נָאֲבְלוּ נְאוֹת מִדְבָּר הָיְתָה מְרוּצָתָם וְגִבוּרָתָם לֹא כֵן 11. כִּי גַם־נָבִיא גַּם־כֹּהֵן חָנְפוּ גַּם־בֵּיתִי מָצָאתִי רָעָתָם נְאֻם־יְהוָה 12. לָכֵן יִהְיֶה דַרְכָּם לָהֶם כַּחֲלַקְלַקּוֹת בָּאֲפֵלָה יִדָּחֲפוּ וְנָפְלוּ בָהּ כִּי־אָבִיא עֲלֵיהֶם רָעָה שְׁנַת פְּקֻדָּתָם נְאֻם־יְהוָה 13. וּבִנְבִיאֵי שֹׁמְרוֹן רָאִיתִי תִפְלָה הִנָּבְאוּ בְּבַעַל וַיַּתְעוּ אֶת־עַמִּי יִשְׂרָאֵל 14. וּבִנְבִיאֵי יְרוּשָׁלַ͏ִם רָאִיתִי שַׁעֲרוּרִיָּה נִאוּף וְהָלוֹךְ בַּשָּׁקֶר וְחִזְּקוּ יְדֵי מְרֵעִים לְבִלְתִּי שָׁבוּ אִישׁ מֵרָעָתוֹ הָיוּ לִי כֻלָּם כִּסְדֹם וְיוֹשְׁבֶיהָ כַּעֲמֹרָה 15. לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת עַל־הַנְּבִאִים הִנְנִי מַאֲכִלְתָּם לַעֲנָה וְהַשְׁקִתִּים רֹאשׁ כִּי מֵאֵת נְבִיאֵי יְרוּשָׁלַ͏ִם יָצְאָה חֹנֶפֶה עַל־כָּל־הָאָרֶץ 16. כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אַל־תִּשְׁמְעוּ עַל־דִּבְרֵי הַנְּבִאִים הַנִּבָּאִים לָכֶם מַהְבִלִים הֵמָּה אֶתְכֶם חִזְיוֹן לִבָּם יְדַבֵּרוּ לֹא מִפִּי יְהוָה 17. אָמְרִים אָמוֹר לְמְנַאֲצַי דָּבֶר אָמַר יְהוָה שָׁלוֹם יִהְיֶה לָכֶם וְכָל־הַהֹלֵךְ בִּשְׁרִרוּת לִבּוֹ אָמְרוּ לֹא־תָבוֹא עָלֶיכֶם רָעָה 18. כִּי מִי עָמַד בְּסוֹד יְהוָה וַיַּרְא וַיַּקְשֵׁב אֶת־דְּבָרוֹ מִי הִקְשִׁיב דְּבָרִי וַיִּשְׁמָע ※ A. Σ. Θ. καὶ ἤκουσεν. In O. vacat. 20. בִּינָה ※ Θ. νοήσῃ. 21. אֶת־הַנְּבִאִים O. πρὸς τοὺς προφήτας. 22. בְּסוֹדִי A. . . . . Σ. ἐν ὁμιλίᾳ μου. O. ἐν τῇ ὑποστάσει μου. Θ. ἐν ὑποστήματί μου. וְיָשִׁבוּם מִדַּרְכָּם רָעָה Ἄλλος, ἀπέστρεφον ※ αὐτοὺς ἐκ τῆς ὁδοῦ αὐτῶν τῆς πονηρᾶς. O. ἀπέστρεφον

Hebr. A. S. Vulg. ad paſtores. *LXX.* ad paſcentes.

Heb. dixit Dominus. ※ *A. Th.* dicit Dominus. *in LXX. vacat. Vulg. ait Dominus.*

4. *Heb.* neque deficient. ※ *A.* neque viſitabuntur. *in LXX. vacat. Vul. & nullus quaretur ex numero.*

5. *H. S. Vulg.* germen juſtum. *LXX.* Orientem juſtum.

6. *Heb.* Dominus juſtitia noſtra. *S.* Domine juſtifica nos. *LXX.* Dominus Joſedec. *Vulg. Dominus juſtus noſter.*

7. *Heb. Vul.* propter hoc ecce dies veniunt, dicit Dominus, & non dicent ultra: Vivit Dominus, qui eduxit filios Iſrael de terra Ægypti, ſed, vivit Dominus, qui eduxit & adduxit ſemen domus Iſrael de terra Aquilonis, & de cunctis terris, ad quas ejeceram eos illuc, & habitabunt in terra ſua. ※ *Th.* Propterea ecce dies veniunt dicit Dominus, & non dicent ultra: vivit Dominus, qui eduxit domum Iſrael de terra Ægypti, ſed, vivit Dominus, qui reduxit & congregavit omne ſemen Iſrael de terra Aquilonis, & de omnibus regiombus quò expulſi fuerant, & reſtituit eos in locum ſuum in terram ſuam illuc.

10. *Hebr. A. Th. Vul.* quoniam adulteriis repleta eſt terra. *in LXX. vacat.*

11. *Heb. A. S. Th. Vul.* ait Dominus. *in LXX. vacat.*

15. *H. Vulg.* Dominus exercituum ad Prophetas. *A. Th.* Dominus ※ virtutum: ſuper Prophetas. *LXX.* Dominus.

Heb. Vulg. abſinthio. *S.* amaritudine. *LXX.* dolore.

Heb. Vul. exercituum. ※ *A. Th.* virtutum. *LXX.* omnipotens.

Heb. Ne audiatis ſuper verba Prophetarum prophetantium vobis, decipientes ipſi vos. *LXX.* Ne audiatis verba Prophetarum prophetantium vobis, quia decipiunt ipſi ※ *S.* vos. *LXX. aliter*, Ne audiatis voces Prophetarum, quia vane fingunt ſibi ipſis viſionem. *Vulg. Nolite audire verba Prophetarum, qui prophetant vobis, & decipiunt vos.*

17. *H. A. LXX.* dicentes. *LXX. aliter & Vulg.* dicunt.

18. *H.* Etenim quis ſtetit in ſecreto Domini? *S.* quis enim adfuit in colloquio? *LXX.* Quoniam quis ſtetit *A. Th.* in colloquio Domini? *Vulg. Quis enim adfuit in conſilio Domini?*

H. A. S. Th. Vul. & audivit. *in LXX. vacat.*

20. *H.* intelligentiâ. ※ *Th.* intelliget. *Vul. conſilium ejus.*

21. *H. A. LXX. Vulg.* Prophetas.

22. *Hebr. A.* in ſecreto meo: *S.* in colloquio meo. *LXX.* in ſubſtantia mea. *Th.* in ſubſiſtentia mea. *Vul. in conſilio meo.*

Hebr. & averti feciſſent eos a via ſua mala. *Alius*, avertebant ※ eos a via ſua mala. *LXX.*

αὐτοὺς ἀπὸ τῶν πονηρῶν ἐπιτηδευμάτων αὐτῶν.

23. הראלהי מקרב אני נאם־יהוה ולא אלהי מרחק
A. Σ. . . . . .
. . . . . .
C. Θ. θεὸς ἐγγίζων ἐγώ εἰμι, λέγει κύριος, καὶ οὐ θεὸς πόρρωθεν.

24. נאם־יהוה ※ A. Σ. Θ. φησὶ κύριος.
25. שמעתי את אשר ἤκουσα ※ σου: ά.
27. את־עמי ※ A. Σ. ὁ λαός μου. In O. vacat.
28. נאם־יהוה ※ A. Σ. Θ. φησὶ κύριος.
32. נאם־יהוה ※ A. Σ. Θ. φησὶ κύριος.
נאם־יהוה ※ A. Σ. Θ. φησὶ κύριος.
33. משא ἄρμα. Σ. O. Θ. λῆμμα.
34. על־האיש ההוא ※ A. Σ. Θ. ἐπὶ τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον.
36. והפכתם את־דברי אלהים חיים יהוה צבאות ※ Θ. καὶ ἀξετρέψατε τοὺς λόγους θεοῦ ζῶντος, κυρίου τῶν δυνάμεων. In O. vacat.
37. כה תאמר אל־הנביא מה־ענך יהוה ※ Θ. οὕτως ἐρεῖτε πρὸς τὸν προφήτην, τί ἀπεκρίθη σοι κύριος; In O. vacat.

משא יהוה ※ ὁ λῆμμα κυρίου. In O. vacat.

38. לא תאמרו ※ μὴ λέγετε. In O. vacat.
39. ונשיתי אתכם נשא O. ἐγὼ λαμβάνω ※ A. Σ. ὑμᾶς: λήμμαθ.

מעל פני ※ A. Σ. Θ. ἀπὸ τοῦ προσώπου μου. In O. vacat.

averrebant eos a malis ſtudiis ſuis. *Vul. averti ſſem utique eos a viis ſuis malis.*

23. *Heb.* Numquid Deus de propinquo ego ait Dominus, & non Deus de longinquo? *A. S.* Numquid Deus de propinquo, ſive vicino, ego ſum, dicit Dominus, & non Deus de longe? *LXX. Th.* Deus appropinquans ego ſum, dicit Dominus, & non Deus de longe? *Vul. Putaſne Deus e vicino ego ſum, dicit Dominus, & non Deus de longe?*

24. *Hebr. A. S. Th. Vul.* dicit Dominus.

25. *Hebr. A. Vulg.* audivi quæ.

27. *H.* ※ *A. S.* populum meum. *In LXX. vacat. Vul. populus meus.*

28. *Hebr. A. S. Th. Vulg.* dicit Dominus.

32. *Hebr.* ※ *A. S. Th. Vul.* ait Dominus.
Hebr. ※ *A. S. Th. Vul.* dicit Dominus.

33. *Heb. A. Vul.* onus. *S. LXX. Th.* aſſumtio.

34. *Hebr. A. S. Th. Vul.* ſuper virum illum. *In LXX. vacat.*

36. *Hebr. Vulg.* & pervertiſtis verba Dei viventis, Domini exercituum. ※ *Th.* & everſiſtis verba Dei viventis, Domini virtutum. *in LXX. vacat.*

37. *Heb.* ſic dices ad Prophetam, quid reſpondit tibi Dominus? ※ *Th.* ſic dicetis ad Prophetam: quid reſpondit tibi Dominus? *in LXX. vacat. Vul. Hæc dices ad Prophetam, quid reſpondit tibi Dominus?*

Heb. Vul. onus Domini. ※ & aſſumtio Domini. *in LXX. vacat.*

38. *Hebr.* ※ *Vul.* ne dicatis. *in LXX. vacat.*

39. *Heb.* & obliviſcar vos obliviſcendo. *LXX.* ego aſſumo ※ *A. S.* vos; aſſumtione. *Vul. ego tollam vos portans.*

Heb. deſuper facie mea. ※ *A. S. Th. Vulg.* a facie mea. *in LXX. vacat.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XXIII. Jeremiæ.

v. 1. Αλλ. τῆς ποίμνης μου. Sic Codex unus.
v. 2. ※ A. Σ. Θ. ὁ θεὸς Ισραήλ. Mſ. Jeſ.
Ibid. A. Σ. ἐπὶ τοὺς ποιμένας. Idem.
Ibid. ※ A. Θ. φησὶ κύριος. Idem, ſimiliterque v. 11. 24. 28. & 32. modo ſecundum duos, ſæpius ſecundum tres Interpretes. Hæc porro verba libenter omittebant LXX.
v. 4. ※ A. οὐδὲ μὴ ἐπισκεφθῶσι. Idem.
v. 5. Σ. Θ. ἄσημα δίκαιον. Druſius.
v. 6. Σ. κύριε δικαίωσον ἡμᾶς. Ex Druſio. Latina verſio ex Hieronymo, qui ſic habet: *Hoc enim ſignificat* ADONAI SADECENU: *pro quo Symmachus vertit,* Domine juſtifica nos.
v. 7. 8. Horum verſuum interpretatio Græca Theodotionis, ut videtur, adfertur in Codice Jeſ. cum aſteriſcis a latere, & ad calcem Capitis ponitur, ut habetur etiam hodie in Editione Romana.
v. 10. ※ A. Θ ὅτι μοιχῶν &c. Idem.
v. 15. ※ A. Θ. τῶν δυνάμεων ἐπὶ τοὺς προφήτας. Idem. Ibid. Symm. *amaritudine.* Hieronymus.
v. 16. ※ A. Θ. τῶν δυνάμεων. Mſ. Jeſ. Supra v. 15. hæc, ἐπὶ τοὺς προφήτας, in Edit. τῶν O. Romana non habentur; ſed in Mſ. Jeſ. & in aliquot Exemplaribus leguntur, & ad A. Θ. imo etiam ad Σ. pertinere creduntur.
Ibid. O. μὴ ἀκούετε &c. Hæc habentur in Mſ. Jeſ. & cum LXX. conſonant, exceptis quibuſdam interjectis vocibus. In Editione Romana, cujus lectio ponitur ultima, ופי מהבלים prætermiſſis aliis copulatur cum הוא ſequenti.
v. 17. A. O. λέγοντες. Idem.
v. 18. Σ. τίς ἔστη ἐν παρῷ &c. Druſius. Hieronymus in hunc locum: *Ubi nos interpretati ſumus*, in conſilio, *& in Hebraico ſcriptum eſt* BASOD, *Aquila* ſecretum; *Symmachus*, ſermonem; *LXX. & Theodotio*, ſubſtantiam, *ſive* ſubſiſtentiam *interpretati ſunt.*
Ibid. ※ A. Σ. Θ. ἐν ἀκοῇ. Mſ. Jeſ.
v. 20. ※ Θ. νοήσει. Idem.
v. 21. ※ A. φωνή. Idem & verſu 25.
v. 22. Vide Hieronymum ſupra v. 18.
Ibid. Αλλος, ἀπέστρεψε ※ αὐτοὺς &c. Mſ. Jeſ.
v. 23. Hieronymus: *Aquila & Symmachus ſimiliter interpretati ſunt*, Numquid Deus &c. ut ſupra.
v. 27. A. Σ τοῦ λαοῦ μου. Mſ. Jeſ.
v. 33. A. ἄρμα. Σ. Θ. λῆμμα. Ex Hieronymo, qui ait: *Verbum Hebraïcum*, MASSA, *Aquila* ἄρμα, *id eſt*,

bens & pondus, *interpretatur: Symmachus, LXX. & Theodotio*, assumtionem. *Ubicumque ergo grave est quod Dominus comminatur, & plenum ponderis ac laboris, & importabile, in titulo quoque ἆιμα, hoc est*, pondus, *dicitur.* Hinc vero confirmatur lectio nostra Hesaiæ cap. 19. 1.

v. 34. ※ A. Σ. Θ. ἐπὶ τὸν ἄνδρωπον ἐκ- Mss. Jes.

v. 36. Hunc & sequentem versum cum asteriscis ex Theodotione adfert idem.

v. 37. ※ ἡ λῆμμα κυρίε. Idem.

v. 38. ※ μὴ λέγετε. Idem.

v. 39. ※ A. Σ. ὑμᾶς : λήμματι. Idem. Verisimile est vocem, λήμματι, esse Symmachi, non Aquilæ: nam Symmachus λῆμμα solet vertere; Aquila, ἆιμα.

Ibid. ※ A. Σ. Θ. διὰ φορτίου μου. Idem.

JEREMIÆ CAP. XXIV.

דודאי התאנים 1. Σ. κοφίνους σύκων. O. καλαθους σύκων.

ואת־שרי יהודה A. Σ. Θ. τοὺς ἄρχοντας ※ Ιούδα. O. τοὺς ἄρχοντας.

תאנים 3. A. Σ. Θ. ※ τὰ : σύκα. O. σύκα.

את־הרעב 10. ※ A. σὺν : τ̃ λιμῷ. O. τ̃ λιμῷ.

ולאבותיהם ※ ἐν τοῖς πατράσιν αὐτῶν. In O. deest.

1. *Ebr.* canistra ficuum. *S.* cophinos ficuum. *LXX.* calathos ficuum. *Vul. calathi pleni ficis.*

H. A. S. Th. & principes Juda. *LXX.* principes. *Vulg. principes ejus.*

3. *Hebr. A. S. LXX. Th. Vulg.* ficus.

10. *Hebr. A. LXX. Vulg.* famem.

Hebr. ※ *Vulg.* & patribus eorum. *in LXX. deest.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XXIV. Jeremiæ.

v. 1. Σ. κοφίνους σύκων. Drusius ex Hieronymo. Nam Commentario in Jeremiam sic legitur in Codice nostro antiquissimo, & in aliquot Editis; Ostendit mihi Dominus, & ecce duo calathi, *sive juxta Symmachum*, cophini.

Ibid. ※ A. Σ. Θ. Ιούδα. Mss. Jes.

v. 3. ※ A. Σ. Θ. τὰ. Idem.

v. 10. ※ A. σὺν. Idem.

Ibid. ※ ἐν τοῖς πατράσιν αὐτῶν. Idem.

JEREMIÆ CAP. XXV.

1. היא השנה הראשנית לנבוכדראצר מלך בבל A. αὐτὸς ἐνιαυτὸς πρῶτος τοῦ Ναβυχοδονόσορ βασιλέως Βαβυλῶνος. In O. vacat.

2. ידבר ירמיהו הנביא ※ Ιερεμίας ὁ προφήτης.

3. היה דבר־יהוה אלי ※ A. Θ. ἐλάλησεν λέγων κύριος πρός μέ. In O. vacat.

ולא שמעתם 4. A. Σ. Θ. καὶ οὐκ ἠκούσατε. O. καὶ οὐκ ἐἰσηκούσατε.

את־אזנכם לשמע A. Θ. ὠσὶν ὑμῶν ※ ἀκούσαι. O. τοῖς ὠσὶν ὑμῶν.

נאם־יהוה 7. ※ A. Θ. φησὶ κύριος.

יהוה צבאות 8. O. κύριος ※ A. Σ. Θ. τῶν δυνάμεων.

את־כל־משפחת צפון 9. O. πατριαὶ ἀπὸ Βορρᾶ. ※ Θ. πάσαν τὴν πατριὰν τοῦ Βορρᾶ.

נאם־יהוה ואל־נבוכדראצר מלך־בבל עבדי ※ φησὶ κύριος τῷ προφήτῃ Ναβυχοδονόσορ βασιλεῖ Βαβυλῶνος τὸν δοῦλόν μου. In O. vacat.

1. *Hebr.* Hic annus primus ipsi Nabuchadretsar regi Babel. *A.* ipse annus primus ipsi Nabuchodonosor regi Babylonis. *Vulg. Ipse est annus primus Nabuchodonosor regis Babylonis.*

2. *Heb.* Irmiahu propheta. ※ *Vul.* Jeremias propheta.

3. *Heb.* fuit verbum Domini ad me. ※ *A. Th. Vul.* factum est verbum Domini ad me. *in LXX. vacat.*

4. *H. A. S. Th. Vulg.* & non audistis. *LXX.* & non exaudistis.

Heb. aurem vestram ad audiendum. *A. Th.* auribus vestris ※ ad audiendum. *LXX.* auribus vestris. *Vul. aures vestras ut audiretis.*

7. *Heb.* ※ *A. Th. Vulg.* dicit Dominus.

8. *Heb. Vul.* Dominus exercituum. *LXX.* Dominus ※ *A. S. Th.* virtutum.

9. *Heb.* omnes familias Aquilonis. *LXX.* cognationem ab Aquilone. ※ *Th.* universam cognationem Aquilonis. *Vulg. universas cognationes Aquilonis.*

Heb. dixit Dominus, & ad Nabucadretsar regem Babel servum meum. ※ ait Dominus, & ad Nabuchodonosor regem Babylonis servum meum. *in LXX. vacat. Vulg. ait Dominus, & Nabuchodonosor regem Babylonis servum meum.*

קול רחים 10. Αλλος, φωνὴ μύλου. In O. vacat.

10. *H.* vocem molarum. *Alius*, *Vulg.* vocem molæ. *in LXX. vacat.*

הארץ הזאת לחרבה 11. A. Σ. Θ. ἡ γῆ ※ αὕτη εἰς ἐρήμωσιν. O. ἡ γῆ.

11. *Hebr. Vulg.* terra hæc in ſolitudinem. *A. S. Th.* terra hæc ※ in deſolationem. *LXX.* terra.

הגוים האלה את־מלך־בבל Αλλ. τοῖς ἔθνεσι ※ τούτοις, τῷ βασιλεῖ Βαβυλῶνος. O. τοῖς ἔθνεσι.

Hebr. gentes iſtæ regi Babylonis. *Alius*, gentibus ※ iſtis regi Babylonis. *LXX.* gentibus. *Vulg. omnes gentes iſtæ regi Babylonis.*

אפקד על־מלך־בבל ועל הגוי ההוא 12. ※ A. Θ. ὅτι τὴ βασιλέα Βαβυλῶνος, καὶ ὅτι: τὸ ἔθνος ἐκεῖνο. O. ἐκδικήσω τὸ ἔθνος ἐκεῖνο.

12. *Heb.* viſitabo ſuper regem Babel & ſuper gentem illam. ※ *A. Th.* ſuper regem Babylonis & ſuper: gentem illam. *LXX.* ulciſcar gentem illam. *Vulg. viſitabo ſuper regem Babylonis, & ſuper gentem illam.*

את כל־הכתוב 13. ※ A. σὺν: πάσῃ τῇ γραμμάτῳ. O. πάσῃ τῇ γρα-

13. *Heb.* omne ſcriptum. *A. LXX.* omnia quæ ſcripta ſunt. *Vul. omne quod ſcriptum eſt.*

כי עבדו־בם 14. Αλλος, ὅτι ἐδουλώσατο αὐτοῖς. Αλλ. ἐν αὐτοῖς. Αλλ. καταδουλώσονται γὰρ αὐτοί. In O. vacat.

14. *Heb.* quia ſeryierunt in eis. *Alius*, quia ſervierunt eis. *Alius*, in eis. *Alius*, ſubjicient enim eos. *in LXX. vacat. Vulg. quia ſervierunt eis.*

גוים רבים ומלכים גדולים Αλλος, ἔθνη πολλὰ καὶ βασιλεῖς μεγάλοι. In O. vacat.

Hebr. Alius, *Vulg.* gentes multæ, & reges magni. *in LXX. vacat.*

כי עבדו־בם גם־הבה גוים רבים ומלכים גדולים ושלמתי להם כפעלם וכמעשה ידיהם Αλλος, καὶ ἀποδώσω (Αλλ. ἀνταποδώσω) αὐτοῖς κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν, καὶ κατὰ τὰ πεπράγματα τῶν χειρῶν αὐτῶν. Αλλος, ... κατὰ τὴν πονηρίαν τῶν ἐπιτηδευμάτων αὐτῶν. ※ A. Θ. ὅτι ἐδουλώσατο ἐν αὐτοῖς καὶ αὐτοὶ ἔθνη πολλὰ καὶ βασιλεῖς μεγάλοι, & ἀνταποδώσω αὐτοῖς κατὰ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν αὐτῶν, καὶ κατὰ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν αὐτῶν.

H. quia ſervierunt in eis etiam ipſi, gentes multæ & Reges magni, & reddam eis ſecundum opus eorum, & ſecundum opus manuum eorum. *Alius*, & reddam eis ſecundum opera eorum, & ſecundum geſta manuum eorum. *Alius*, ... ſecundum malitiam ſtudiorum eorum. ※ *A. Th.* quia ſervierunt in eis, utique ipſis gentes multæ & reges magni, & retribuam eis ſecundum operationem eorum, & ſecundum opera manuum eorum. *Vulg. quia ſervierunt eis, cum eſſent gentes multæ, & reges magni: & reddam eis ſecundum opera eorum, & ſecundum facta manuum ſuarum.*

ואתה תשקיהו אותו את־כל־הגוים 15. A. ποτίζῃς ※ αὐτοὺς σὺν: πάσῃ τὰ ἔθνη. O. ποτίζῃς πάσῃ τὰ ἔθνη.

15. *Heb.* & propinare facies illum omnibus gentibus. *A.* potabis ※ illos, omnes gentes. *LXX.* potabis omnes gentes. *Vul. & propinabis de illo cunctis gentibus.*

את־הכוס 17. (A.) ※ σὺν: τὸ ποτήριον. O. τὸ ποτήριον.

17. *Hebr. A. S. LXX. Vul.* calicem.

את־כל־הגוים (A.) σὺν πάσῃ: τὰ ἔθνη. O. τὰ ἔθνη.

Heb. Vul. cunctis gentibus. *A.* omnes gentes. *LXX.* gentes.

אליהם A. Θ. ἐπ' αὐτά. O. πρὸς αὐτά.

H. ad eas. *A. Th.* in eas. *Vulg. ad quas.*

ולקללה כיום הזה 18. ※ A. Θ. εἰς κατάραν καθὼς τὴ ἡμέραν ταύτην. In O. vacat.

18. *H.* ※ *A. Th.* & in maledictionem ſecundum diem hanc. *in LXX. vacat. Vul. & in maledictionem ſicut eſt dies iſta.*

ואת כל־מלכי ארץ העוץ ואת כל־מלכי 20. A. Θ. καὶ ※ σὺν: πάσῃς τοῖς ※ βασιλεῦσι τῆς γῆς Ους (Θ. νήσου) & σὺν πάσῃς τοῖς ※ βασιλεῦσι τῆς .... O.... καὶ πάσῃς τοῖς βασιλεῦς (ἀλλοφύλων.)

20. *H.* & omnes reges terræ Hus, & omnes reges. *A. Th.* & omnes reges terræ Us (*Th.* reges inſulæ) & omnes reges. *LXX.*.. & omnes reges (alienigenarum). *Vulg. & cunctis regibus terræ Auſitidis, & cunctis regibus (terræ Philiſtiim.)*

ואת כל־מלכי צור ואת כל־מלכי צידון 22. A. καὶ ※ σὺν: πάσῃς τοῖς βασιλεῦσι Τύρου, & ※ σὺν: πάσῃς τοῖς βασιλεῦσι Σιδῶνος. O. καὶ βασιλεῦς Τύρου καὶ βασιλεῦς Σιδῶνος.

22. *Heb.* & omnibus regibus Sor, & omnibus regibus Sidon. *A.* & omnes reges Tyri, & omnes reges Sidonis. *LXX.* & reges Tyri, & reges Sidonis. *Vulg. & cunctis regibus Tyri & univerſis regibus Sidonis.*

ואת מלכי האי A. Θ. καὶ βασιλεῦσι τῆς νήσου.

H. & regibus inſulæ. *A. Th.* & reges inſulæ *Vulg. & regibus terræ inſularum.*

בוז 23. Αλλ. Βώζ Αλλ. Βύζ O. Ρῶζ

23. *Heb. Alius*, *Vulg.* Buz. *Alius*, Boz. *LXX.* Roz.

כל־קצוצי פאה ※ A. σὺν: πάσῃ κεκαρμένον.

Heb. univerſis extremitatibus anguli. ※ *A.*

Αλλ. περιείμενον. Ο. ἐν πᾶν περιπεφιλμένον ἐν προσώπου αὐτῆ.

24. ואת־כל־מלכי הערב ואת כל־מלכי הערב ※ A. Θ. ℰ σὺν πάσας βασιλῆς τῆ Αραβίας, ἐν πάσας ※ βασιλῆς : πεὶ συμμίκτους. Ο. ℰ πάσας τὰς συμμίκτους.

25. ואת כל־מלכי זמרי ואת כל־מלכי עילם [A.] καὶ σύμπασας βασιλῆς Ζαμεὶ (Σύρος Ζαμραὶ, Ζεμβραὶ) ℰ σὺν πάσας βασιλῆς Αἰλὰμ. Ο. . . . . ἐν πάσας βασιλῆς Αἰλάμ.

מדי Ο. Περσῶν. Αλλ. Μήδων.

26. הצפון A. Ο. ἀπηλιώτου. Αλλ. τῆ Βορρᾶ.

ואת כל־ממלכות A. ἐν σὺν πάσας βασιλείας. Ο. ℰ πάσας βασιλείας.

ומלך ששך ישתה אחריהם ※ καὶ βασιλεὺς Σησὰχ πίεται ἔσχατος αὐτῶν. In O. vacat.

28. כה־אמר יהוה צבאות אלהי ישראל ※ οὕτως εἶπεν κύριος ※ τῶν δυνάμεων ὁ θεὸς Ισραὴλ : Ο. οὕτως εἶπεν κύριος.

29. לא תנקו A. Σ. Θ. καθαρισμῷ οὐ μὴ καθαρισθήσεσθε. Ο. καθαρῶ οὐ μὴ καθαρισθῆτε.

30. הימד A. ἰασμὸν. Σ. κατάλημμα. In O. vacat.

כדרכים Σ. ὥσπερ οἱ ληνοβατοῦντες. Ο. ὡς πατοῦντες.

32. Ο. οὕτως εἶπεν κύριος ※ A. Σ. Θ. τῶν δυνάμεων.

33. לא יספדו ולא יאספו ※ A. Θ. καὶ οὐ μὴ κοπῶσιν, οὐδ' οὐ μὴ συναχθῶσιν. In O. vacat.

34. הרעים ※ οἱ : ποιμένες. Ο. ποιμένες.

והפיצותיכם ※ A. Σ. Θ. ἐν οἱ σκορπισμοὶ ὑμῶν.

38. מפני חרון היונה ומפני חרון אפו ※ A. Σ. Θ. ἀπὸ προσώπου ※ ὀργῆς τῆ μεγάλης ※ ℰ ἀπὸ προσώπου ὀργῆς κυρίου. Ο. ἀπὸ προσώπου τῆ μαχαίρας τῆ μεγάλης.

omnem attonſum. *Alius*, circumpoſitum. *LXX.* & omne attonſum in vultu ſuo. *Vul. univerſis qui attonſi ſunt in comam.*

24. *H. Vulg.* & cunctis regibus Arabiæ, & cunctis regibus Occidentis. ※ *A. Th.* & omnes reges Arabiæ, & omnes ※ reges : commixtos. *LXX.* & omnes commixtos.

25. *H. Vulg.* & cunctis regibus Zamri (*Vul. Zambre*) & cunctis regibus Elam. (*A.*) & univerſos reges Zamri (*Syrus*, Zamran, *Al.* Zambran,) & cunctos reges Ælan. *LXX.* & omnes reges Ælam.

H. Madai. *LXX.* Perſarum. *Alius & Vulg.* Medorum.

26. *Hebr. Alius, Vulg.* Aquilonis. *A. LXX.* ſubſolani.

Heb. Vulg. & omnibus regnis. ※ *A. LXX.* & omnia regna.

H. Vulg. & rex Seſach bibet poſt eos. ※ & rex Seſach bibet ultimus eorum. *In LXX. vacat.*

28. *H.* ſic dixit Dominus exercituum, Deus Iſrael. ※ Ecce : ſic dixit Dominus ※ exercituum Deus Iſrael. *LXX.* ſic dixit Dominus. *Vul. hæc dixit Dominus exercituum Deus Iſrael.*

29. *Heb.* non innoxii eritis. *A. S. Th.* purgatione non purgabimini. *LXX.* purificatione non purificabimini. *Vulg. non eritis immunes.*

30. *H.* celeuſma. *A.* iaſmum. *S.* catalegma. *in LXX. vacat. Vul.* celeuma.

Heb. Vul. quaſi calcantium. *S.* quaſi calcantes in torculari. *LXX.* quaſi vindemiantes.

32. *Heb.* ſic dixit Dominus exercituum. *LXX.* ſic dixit Dominus ※ *A. S. Th.* virtutum. *Vul. hæc dixit Dominus exercituum.*

33 *Heb.* ※ *A. Th. Vul.* non plangentur neque colligentur. *In LXX. vacat.*

34. *H.* ※ *LXX. Vulg.* paſtores.

Heb. ※ *A. S. Th. Vul.* diſſipationes veſtræ.

38. *H.* a facie iræ columbæ, & a facie iræ furoris ejus. *A. S. Th.* a facio ※ iræ magnæ ※ & a facie iræ furoris Domini. *LXX.* a facie gladii magni. *Vul. a facie iræ columbæ, & a facie iræ furoris Domini.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XXV. Jeremiæ.

v. 1. A. αὐτὸς ἐπιστὰς &c. Mſ. Jeſ. itemque Druſius, ſine Interpretis nomine.

v. 2. ※ Ιερεμίας ὁ προφήτης. Mſ. Jeſ.

v. 3. ※ A. Θ. ἐγένετο λόγος κυρίου &c. Idem.

v. 4. A. Σ. Θ. ἐν ἐπ' ἀκοάς. Idem.

Ibid. ※ A. Θ. ἀκοῦσαι. Idem.

v. 7. ※ A. Θ. φησὶ κύριος. Idem.

v. 8. ※ A. Σ. Θ. τῶν δυνάμεων. Idem.

v. 9. ※ Θ. πᾶσαι τὰς πατριὰς &c.

Ibid. ※ φησὶ κύριος &c. Idem.

v. 10. Αλλ. φωνὴν μύλου. Druſius.

v. 11. ※ A. Σ. Θ. αὕτη ὡς ἡμέρας. Idem.

Ibid. ※ τούτοις τῷ βασιλεῖ &c. Idem.

v. 12. ※ A. Θ. ἐπὶ τὴν βασιλείαν &c. Idem.

v. 13. ※ A. φησὶ : Idem.

v. 14. Αλλ. ὅτι ἐδούλευσαν &c. Druſius. Illud vero, καταδυναστεύσονται ἐν αὐτοὶ, videtur eſſe Symmachi, ut infra cap. 27. v. 7. Monet autem Hieronymus hæc non eſſe in LXX.

Ibid. Αλλ. Ἴστε πολλὰ &c. Idem.

Ibid. ἐν ἐπὶ πάσαν &c. Druſius. Quæ ſequuntur autem ※ A. Θ. ὅτι ἐδούλωσαν &c. Mſ. Jeſ.

v. 15. ※ A. αὐτὸς φησὶ : Idem, ſimiliterque duo ſequentes *φησὶ*. Videtur legendum αὐτὸς, ut quadret cum אמר

Mox A. Θ. ἐν αὐτά. Idem.

v. 18. ※ A. Θ. ἐν εἰς κατάραν &c. Idem.

v. 20. A. Θ. ℰ πᾶσι πάντας &c. Sic Mſ. Jeſ. in quo legitur, τῆς γῆ, ex Theodotione, pro τῆς γῆς Οὖς. Hieronymus : *Et tamen ſciendum hunc verſiculum in LXX. non haberi : Theodotionemque pro Us, interpretatum eſſe, inſulam.*

v. 22. A. ἐν φησὶ πάντας &c. Idem.

Ibid. A. Θ. ἐν βασιλεῖς τῆς γῆς. Idem.

v. 23. Αλλ. Βώζ. Sic Mſ. Jeſ. At Druſius ex Victore Antiocheno, Βυζ.

Ibid. A. σοὶ πάντα καὶ. Mſ. Jeſ.

V. 24. A. Θ. ✠ σοὶ πάντες &c. Utrum autem vox συμμίκτους ſit eorumdem, incertum. Quod item dicas de voce κεκραμένον in præcedenti loco

V. 25. A. ✠ σύμπαντας, lege, σοὶ: πάντες. Ibid. Syrus legit, Zamrâ, ſive ſecundum Theodoretum, Zamçrâ.

Ibid. Αλλ. Μίδων. Mſ. Jeſ.

V. 26. A. O. ἀπαλεύτου. Idem.

Ibid. ✠ A. σοὶ: Idem.

Ibid. ✠ ἡ βασιλεὺς &c. Idem.

V. 28. ✠ ἰδοὺ: &c. Idem.

V. 29. A. Σ. Θ. καθαιρεμοῦ ὃ μὴ καθαιρεθήσεται. Mſ. Jeſ. voci καθαιρεμοῦ aſteriſcum præmittit: deinde habet, ✠ A. Σ. Θ. καθαιρεθήσεται.

V. 30. Hieronymus: *Cumque ille rugierit, inſtar calcantium in torcularibus celeuma cantabitur, & in effuſione ſanguinis mutuo carmen lugubre concinetur: quod Symmachus κατάλημμα, Aquila ἰαωμὶν vocat: cujus celeumatis ſonitus uſque ad terræ extrema perveniet.* Quid ſit ἰαωμὶς, explicatur ex interpretatione Syri infra cap. 48. verſu 33. ubi hæc Hebraïca verba לא־ידרך הידד הידד לא ידרך ſic a Syro Interprete redduntur, οὐκέτι οἱ ληνοκατοῦντες ἀλαλάξουσι λέγοντες ἰᾶ, ἰᾶ. i. non amplius calcantes in torculari jubent dicentes ia, ia. Ἰαωμὶς itaque eſt cantus jubilationis, ia, ia, quo utebantur ii qui calcabant in torcularibus.

Ibid. Σ. ὥσπερ οἱ ληνοκατοῦντες. Mſ. Jeſ. Σ. οἱ ληνοκατοῦντες.

V. 32. ✠ A. Σ. Θ. τῶν ἡμιόνων. Idem.

V. 33. ✠ A. Θ. ἡ ὃ μὴ κοπιῶν &c. Idem.

V. 34. ✠ οἱ. Idem.

Ibid. ✠ A. Σ. Θ. ἡ οἱ σκηνωμοὶ ὑμῶν. Idem.

V. 38. ✠ A. Σ. Θ. ἀπὸ ἀναβάτου &c. Idem.

JEREMIÆ CAP. XXVI.

ואמרת אליהם 4. O. ἡ ἐρεῖς ✠ A. Σ. Θ. πρὸς αὐτούς.

עבדי 5. O. τῶν παίδων μου. Αλλος, τῶν δούλων μου.

את־העיר 6. A. ✠ σοὶ: τὴν πόλιν. O. τῇ πόλει.

שער יהוה התרש 10. Οἱ λοιποὶ, πύλης κυρίου τῆς καινῆς. O. πύλης τῆς καινῆς.

ואל־כל־העם לאמר 11. O. ἡ πρὸς πᾶν λαὸν ✠ λέγοντες.

ויגבא על־העיר הזאת 20. O. ἐπροφήτευσεν ✠ A. Θ. ἐπὶ τὴν πόλιν ταύτην.

וכל־גבורין 21. ✠ ἡ πάντες οἱ δυνατοὶ αὐτοῦ. In O. vacat.

ויורא ויבהל ✠ A. Θ. ἡ ἐφοβήθη ἡ ἔφυγε.

וישלח המלך יהויקים 22. O. καὶ ἐξαπέστειλεν ὁ βασιλεὺς ✠ Θ. Ιωακείμ.

את־אלנתן בן־עכבור ואנשים אתו אל־מצרים Θ. ✠ Ελιάθαν υἱὸν Αχοβὼρ & ἄνδρας μετ' αὐτοῦ εἰς Αἴγυπτον.

אל־מלך יהויקים 23. O. πρὸς τὸν βασιλέα ✠ Ιωακείμ.

4 *Heb. Vul.* & dices ad eos. *LXX.* & dices ✠ *A. S. Th.* ad eos.

5. *Heb. Alius, Vul.* ſervorum meorum. *LXX.* puerorum meorum.

6. *Heb. A. LXX. Vul.* urbem.

10. *Heb. Reliqui*, portæ Domini novæ. *LXX.* portæ novæ. *Vulg. portæ domus Domini novæ.*

11. *H. Vul.* & ad omnem populum, dicentes. *LXX.* & omni populo ✠ dicentes.

20. *Heb. Vul.* & prophetavit adverſus civitatem iſtam. *LXX.* & prophetavit ✠ *A. Th.* ſuper civitatem iſtam.

21. *H.* ✠ & omnes potentes ejus. *Vulg. & omnes potentes.*

H. ✠ *A. Th. Vul.* & timuit fugitque.

22. *H. Vul.* & miſit rex Joakim. *LXX.* & miſit rex ✠ *Th.* Joachim.

H. ✠ *Th. Vulg.* Elnathan filium Achobor & viros cum eo in Ægyptum.

23. *Hebr. Vulg.* ad regem Joakim. *LXX.* ad regem ✠ Joachim.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XXVI. Jeremiæ.

V. 4. ✠ A. Σ. Θ. πρὸς αὐτούς. Mſ. Jeſ.

V. 5. Mſ. Jeſ. in textu habet τῶν ἡμῶν, in margine vero, τῶν παίδων.

V. 6. ✠ A. σοὶ. Idem.

V. 10. οἱ λοιποὶ, πύλης κυρίου τῆς καινῆς. Druſius.

V. 11. ✠ λέγοντες. Mſ. Jeſ. Deeſt in LXX. ut & ſequentia, quæ aſteriſco notantur.

V. 20. ✠ A. Θ. ἐπὶ τὴν πόλιν ταύτην. Idem.

V. 21. ✠ ἡ πάντες &c. Idem.

Ibid. ✠ A. Θ. ἡ ἰσχύ- Idem.

V. 22. ✠ Θ. Ιωακείμ. Idem.

Ibid. ✠ Θ. Ελιάθαν &c. Sic Mſ. Jeſ. Druſius item id adfert, ſed ſine Interpretis nomine.

V. 23. ✠ Ιωακείμ. Mſ. Jeſ.

JEREMIÆ CAP. XXVII.

בראשית ממלכת יהויקים בן־יאשיהו מלך יהודה היה הדבר הזה אל־ירמיה מאת יהוה לאמר ✠ A. ἐν ἀρχῇ βασιλέως Ιωακείμ υἱοῦ

1. *Ebr.* In principio regni Joakim filii Joſiu regis Juda, fuit verbum Domini hoc ad Jermia a Domino dicens. ✠ *A.* In principio regis Joakim filii Joſiæ regis Juda, factum

Ιωσίου βασιλέως Ιούδα, ἐγένετο ὁ λόγος οὗτος παρὰ Ιερεμίου παρὰ κυρίου λέγων.

אמר יהוה אלי 2. O. εἶπε κύριος ※ Π. παρά μου.

אמר יהוה צבאות 4. O. εἶπε κύριος ※ A. Θ. παντοκρατόρων.

את־האדם ואת־הבהמה אשר על־פני הארץ 5. ※ A. Θ. τοὺς ἀνθρώπους καὶ τὰ κτήνη ὅσα ἐστὶ παρὰ πρόσωπον τῆς γῆς.

ועתה אנכי 6. ※ A. Θ. καὶ νῦν ἐγὼ εἰμι.

עבדי ※ Θ. τοῦ δούλου μου.
נתתי לו לעבדו ※ δέδωκα δουλεύειν αὐτῷ. O. ἐργάζεσθαι αὐτῷ.

ועבדו אתו כל־הגוים ואת־בנו ואת־בן־בנו 7. עד בא־עת ארצו גם־הוא, καὶ δουλεύσουσιν αὐτῷ πάντα τὰ ἔθνη, καὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ καὶ τοῦ υἱοῦ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ἕως ἔλθῃ ὁ καιρὸς τῆς γῆς αὐτοῦ.

ועבדו בו גוים רבים ומלכים גדולים ※ καὶ δουλεύσουσιν αὐτῷ ἔθνη καὶ βασιλῆς μεγάλοι. Σ. καταδουλώσονται αὐτὸν ἔθνη πολλὰ καὶ βασιλῆς μεγάλοι.

והיה הגוי והממלכה אשר לא־יעבדו אתו 8. את־נבוכדנאצר מלך־בבל ואת אשר לא־יתן ※ A. Θ. καὶ ἔσται· ὃ ἔθνος ἢ ἡ βασιλεία ὅσοι ἐὰν ※ μὴ δουλεύσωσι τῷ Ναβυχοδονόσορ βασιλεῖ Βαβυλῶνος, καὶ ὅσοι ἐὰν· μὴ ἐμβάλωσιν.

וברבר ※ Π. καὶ ἐν θανάτῳ.
ואל־עוניכם 9. ※ A. Θ. καὶ τοῖς κληδόσιν ὑμῶν.
עליכם לאמר ※ παρὰ ὑμῶν ἐν τῷ λέγειν.

והדחתי אתכם ואבדתם 10. ※ A. Θ. ἐξαποστελῶ ὑμᾶς καὶ ἀπολεῖσθε.

נאם־יהוה 11. ※ A. Θ. φησὶ κύριος.
בעל מלך בבל ועבדו אתו ועמו וחיו 12. ※ ὑπὸ τὸ ζυγὸν βασιλέως Βαβυλῶνος, καὶ δουλεύσατε αὐτῷ ἐν τῷ λαῷ αὐτοῦ, καὶ ζῆτε.

לכה תמותו אתה ועמך בחרב ברעב ובדבר 13. באשר דבר יהוה אל־הגוי אשר לא־יעבד את־מלך בבל ※ καὶ ἵνα τί ἀποθνήσκετε σὺ καὶ ὁ λαός σου ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐν λιμῷ καὶ ἐν θανάτῳ, καθὰ ἐλάλησε κύριος παρὰ τὸ ἔθνος ὃ ἐὰν μὴ δουλεύσῃ τῷ βασιλεῖ Βαβυλῶνος.

ואל־תשמעו אל־דברי הנביאים האמרים 14. אליכם לאמר לא תעבדו את־מלך בבל ※ καὶ

est verbum hoc ad Jeremiam a Domino, dicens. *Vulg. In principio regni Joakim filii Joſiæ regis Juda factum eſt verbum iſtud ad Jeremiam a Domino, dicens.*

2. *Hebr.* dixit Dominus ad me. *LXX.* dixit Dominus ※ *Omnes*, ad me. *Vul. dicit Dominus ad me.*

4. *Hebr.* dixit Dominus exercituum. *LXX.* dixit Dominus ※ *A. Th.* virtutum. *Vul. dicit Dominus exercituum.*

5. *Hebr.* hominem & beſtias quæ ſuper faciem terræ. ※ *A. Th.* homines & jumenta quæ ſuper faciem terræ. *Vulg. homines & jumenta, quæ ſunt ſuper faciem terræ.*

6. *Hebr.* & nunc ego. ※ *A. Th.* & nunc ego ſum. *Vulg. & nunc itaque ego.*

Heb. Vulg. ſervi mei. *Th.* ſervo meo.

Hebr. ※ dedi ei ad ſerviendum ei. *LXX.* ad operandum ipſi. *Vulg. dedi ei, ut ſerviant illi.*

7. *Hebr. Vulg.* & ſerviant ei omnes gentes, & filio ejus & filio filii ejus, donec veniat tempus terræ ejus. ※ & ſervient ei omnes gentes & filio ejus, & filio filii ejus, donec veniat tempus terræ ejus.

Hebr. & ſervient in eo gentes multæ, & reges magni. ※ & ſervient ei gentes, & reges magni. *S.* ſubjicient eum ſervituti gentes multæ & reges magni. *Vul. & ſervient ei gentes multæ & reges magni.*

8. *Heb.* Et erit, gens & regnum, quæ non ſervient ei, Nabuchadnetſar regi Babel, & quæ non dabit. ※ *A. Th.* & erit: gens & regnum quæcumque ※ non ſervient Nabuchodonoſor regi Babylonis, & quæcumque: non injecerint. *Vul. Gens autem & regnum quod non ſervierit Nabuchodonoſor regi Babylonis, & quicumque non curvaverit.*

H. Vulg. & in peſte. ※ *Omnes*, & in morte.

9. *Heb.* & ad augures veſtros. *A. Th.* & divinationum veſtrarum. *Vulg. augures.*

Heb. ad vos dicendo. ※ ad vos in dicendo. *Vulg. qui dicunt vobis.*

10. *Hebr.* & ejiciam vos; & pereatis. ※ *A. Th.* & diſpergam vos, & peribitis. *Vulg. & ejiciant vos, & pereatis.*

11. *Hebr.* ※ *A. Th. Vulg.* dicit Dominus.

12. *Hebr.* in jugum regis Babel, & ſervite ei & populo ejus, & vivetis. ※ ſub jugum regis Babylonis, & ſervite ei & populo ejus, & vivite. *Vul. ſub jugo regis Babylonis, & ſervite ei & populo ejus, & vivetis.*

13. *Hebr.* Ut quid moriemini tu & populus tuus in gladio, in fame & in peſte, ſicut locutus eſt Dominus ad gentem, quæ non ſervivit regi Babel. ※ ut quid moriemini tu & populus tuus in gladio, & in fame & in morte, ſicut locutus eſt Dominus ad gentem quæ non ſervierit regi Babylonis. *Vul. Quare moriemini tu & populus tuus gladio, & fame, & peſte, ſicut locutus eſt Dominus ad gentem, quæ ſervire noluerit regi Babylonis.*

14. *Heb.* Et ne audiatis ad verba Prophetarum loquentium ad vos, dicendo, non ſer-

μὴ ἀκούσητε τ̃ λόγων τ̃ προφητῶν τ̃ λεγόντων πρὸς ὑμᾶς, οὐ μὴ δουλεύσητε τ̃ βασιλῖ Βαβυλῶνος.

16. עתה כרורה ※ Π. νῦν ταχύ.

17. אל־תשמעו אליהם עבדו את־מלך בבל וחיו ※ לכה תהיה העיר הזאת חרבה ※ μὴ ἀκούετε αὐτῶν, δουλεύσατε τ̃ βασιλῖ Βαβυλῶνος, καὶ ζῆτε, καὶ ἵνα τί γένηται ἡ πόλις αὕτη ἔρημος;

18. יפגעו־נא בידוה צבאות לבלתי־באו הכלים הנותרים בבית־יהוה ובית מלך יהודה ובירושלם בבלה ※ Θ. ἀπαντησάτωσαν δὴ κυρίῳ τ̃ δυνάμεων πρὸς τὸ μὴ πορευθῆναι τὰ σκεύη τὰ καταλελειμμένα ἐν οἴκῳ κυρίου, καὶ ἐν οἴκῳ βασιλέως Ἰούδα, καὶ ἐν Ἰερουσαλὴμ, καὶ εἰς Βαβυλῶνα.

19. כי כה אמר יהוה צבאות אל־העמדים ועל־העמודים ועל־יתר הכלים הנותרים בעיר הזאת ※ Θ. διὰ τὰδε λέγει κύριος τ̃ δυνάμεων περὶ τῶν στύλων καὶ περὶ τῆ θαλάσσης καὶ περὶ τ̃ μεχωνὼθ, καὶ ἐπὶ τὸ λείμμα τ̃ σκευῶν τ̃ καταλελειμμένων ἐν τῆ πόλει ταύτῃ.

20. אשר לא־לקחם נבוכדנאצר מלך בבל בגלותו את־יכניה בן־יהויקים מלך־יהודה מירושלם בבלה ואת כל־חרי יהודה וירושלם ※ Θ. ἃ οὐκ ἔλαβεν αὐτὰ Ναβυχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἀποικίζοντος αὐτῶ τ Ιεχονίαν υἱὸν Ιωακεὶμ βασιλέα Ἰούδα ἐξ Ιερουσαλὴμ εἰς Βαβυλῶνα, καὶ πάντας τοὺς ἐλευθέρους Ἰούδα καὶ Ιερουσαλήμ.

21. כי כה־אמר יהוה צבאות אלהי ישראל על־הכלים הנותרים בית יהוה ובית מלך־יהודה וירושלם ※ Θ. ὅτι τάδε λέγει κύριος τ̃ δυνάμεων θεὸς Ισραὴλ, ὅτι τὰ σκεύη τὰ καταλελειμμένα ἐν οἴκῳ κυρίου καὶ ἐν οἴκῳ βασιλέως Ἰούδα καὶ ἐν Ιερουσαλήμ.

22. בבלה יובאו ושמה יהיו עד יום פקדי אתם נאם־יהוה והעליתים והשבתים אל־המקום הזה ※ Θ. εἰς Βαβυλῶνα ἀχθήσονται, καὶ ἐκεῖ ἔσονται ἕως ἡμέρας, ἧς ἐπισκέψομαι αὐτά, τάδε λέγει κύριος, καὶ ἀναβιβῶ αὐτὰ, ἐπιστρέψω αὐτὰ εἰς τ̃ τόπον τοῦτον.

vietis regi Babel. ※ & ne audieritis verba Prophetarum dicentium ad vos, non servietis regi Babylonis. *Vulg. Nolite audire verba Prophetarum dicentium vobis: non servietis regi Babylonis.*

16. *Hebr.* ※ *Omnes*, *Vul.* nunc cito.

17. *Hebr.* Et ne audiatis eos: servite regi Babel & vivetis. Ut quid erit civitas hæc, solitudo? ※ ne audiatis eos, servite regi Babylonis & vivite, & cur efficitur urbs hæc desertum. *Vul. Nolite ergo audire eos, sed servite regi Babylonis, ut vivatis: quare datur hæc civitas in solitudinem?*

18. *Heb.* Occurrent nunc in Domino exercituum, ut non eant vasa remanentia in domo Domini, & domo regis Juda, & in Jerusalem in Babel. ※ *Th.* Occurrant utique Domino virtutum, ut non eant vasa relicta in domo Domini, & in domo regis Juda, & in Jerusalem, & in Babylonem. *Vulg. Occurrant Domino exercituum, ut non veniant vasa, quæ derelicta fuerant in domo Domini, & in domo regis Juda, & in Jerusalem, in Babylonem.*

19. *Heb.* Quia sic dicit Dominus exercituum ad columnas, & super mare, & super bases, & super residuum vasorum remanentium in urbe hac. ※ *Th.* Quia hæc dicit Dominus virtutum de columnis, & de mari & de mechonoth, & super residuum vasorum relictorum in urbe hac. *Vul. Quia hæc dicit Dominus exercituum ad columnas, & ad mare, & ad bases, & ad reliqua vasorum, quæ remanserunt in civitate hac.*

20. *Heb.* Quæ non tulit ea Nabuchadnetsar rex Babel, cum transferret Jechoniam filium Joachim regem Juda ex Jerusalem in Babylonem, & omnes ingenuos Juda & Jerusalem. ※ *Th.* Quæ non assumsit ea Nabuchodonosor rex Babylonis, transferente ipso Jechoniam filium Joachim regem Juda ex Jerusalem in Babylonem, & omnes liberos Juda & Jerusalem. *Vul. Quæ non tulit Nabuchodonosor rex Babylonis, cum transferret Jechoniam filium Joakim regem Juda de Jerusalem in Babylonem, & omnes optimates Juda & Jerusalem.*

21. *H.* Quia sic dicit Dominus exercituum, Deus Israel super vasa residua domus Domini, & domus regis Juda, & Jerusalem. ※ *Th.* Quia hæc dicit Dominus virtutum Deus Israel, super vasa relicta in domo Domini, & in domo regis Juda, & in Jerusalem. *Vulg. Quia hæc dicit Dominus exercituum Deus Israel ad vasa, quæ derelicta sunt in domo Domini, & in domo regis Juda & Jerusalem.*

22. *Hebr.* In Babylonem adducentur, & ibi erunt usque ad diem qua visitabo eos, dixit Dominus: & ascendere faciam ea, & redire faciam ea ad locum hunc. ※ *Th.* In Babylonem adducentur; & ibi erunt usque ad diem qua visitabo ea, hæc dicit Dominus, & ascendere faciam ea, reducam ea in locum hunc. *Vulg. In Babylonem transferentur, & ibi erunt usque ad diem visitationis suæ, dicit Dominus, & afferri faciam ea, & restitui in locum istum.*

Notæ

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XXVII. Jeremiæ.

v. 1. ※ A. ἐν ἀρχῇ &c. Mſ. Jeſ. quemadmodum & aliæ omnes hujus Capitis lectiones. Multi hujus Capitis verſus in Edit. τῶν O. deſiderantur, quos adfert Druſius ex Complutenſi Editione, ab ea quam nos ſequimur aliquatenus diſcrepante. Hiſc verbi cauſa loco illiùs, ἀλήθως οὕτως, legitur in illa, τὸ ῥῆμα τοῦτο. De hujus Capitis principio hæc habet Hieronymus: In principio regni Joacim, filii Joſiæ regis Juda, factum eſt verbum hoc ad Jeremiam a Domino dicens. *Hoc in Editione LXX. non habetur. Et multi putant ſequentis Capituli eſſe principium, quod nequaquam ita eſt, ſed jungendum ſuperiori: ut quidquid dictum refertur & factum, in principio regni Joacim factum eſſe credamus. Unde & mittendi in Ægyptum, quaſi ad amicum regem, habuit poteſtatem. Videntur autem mihi LXX. titulum iſtum hac ratione ſiluiſſe, ne ſecundo dicere viderentur. Jam enim in principio poſuerant:* In principio regis Joacim filii Joſiæ regis Juda, factum eſt verbum iſtud ad Jeremiam a Domino dicens.

v. 2. ※ Π. πρός με. Mſ. Jeſ. ut & ſequentes uſque ad verſum 7.

v. 7. ※ ἐν ἡλιώσειν αὐτῷ &c. Mſ. Jeſ. ubi mendoſe legitur, ὁ κριὸς τῆς ἰσχύος αὐτῶν, pro ὁ κριὸς τῆς γῆς αὐτῶν. Druſius hoc modo legit, ἕως τῶν ἐλθεῖν κριὸν τῆς γῆς αὐτῶν.

Ibid. ※ ἐν ἡλιώσειν αὐτῷ &c. Mſ. Jeſ. & Druſius. Hieronymus vero ait Symmachum vertiſſe: *Subjiciant eum ſervituti gentes multæ* &c. Vide ſupra 25. 14.

v. 8. Druſius cum Edit. Complutenſi legit, ἕως ἂν μὴ ἰδιώσω, & infra, ἕως ἂν μὴ ἰμβ- In Cod. Jeſ. quem referimus, hæc additamenta cum aſteriſcis habentur intermixta cum textu τῶν O. hodierno, qui plerumque deficit.

v. 12. Druſius; ὑπὸ ζυγὸν τῷ βασιλέως Βαβυλῶνος, ἐν ἰσχύϊ δουλεύσει αὐτῷ ἐν τῷ λαῷ αὐτῶν, καὶ ζήσε.

v. 13. Druſius, ἵνατί ἀποθνήξεσθε σὺ καὶ ὁ λαός σου ἐν μαχαίρᾳ, καὶ ἐν λιμῷ, καὶ ἐν λοιμῷ, ὡς ἐλάλησε κύριος ἐπ' ἔθνους, ὃ οὐ δουλεύσει τῷ βασιλεῖ Βαβυλῶνος.

v. 14. Druſius, μὴ ἀκούσητε τῶν ῥημάτων τῶν προφητῶν, λεγόντων ὑμῖν, μὴ δουλεύσητε &c.

v. 16. Druſius, τῶν ἱερέων.

v. 17. Druſius, μὴ ἀκούετε αὐτῶν, ἀλλὰ δουλεύετε τῷ βασιλεῖ τῶν Βαβυλῶνος, καὶ ζήσε. ἵνατί ἔσται αὕτη ἡ πόλις εἰς ἐρήμωσιν. Quæ omnia ex Editione Complutenſi deſumta ſunt.

v. 18. Hunc & reliquos hujus Capitis verſus, qui in τοῖς O. deſiderantur, non adfert Druſius; ſed ex Mſ. Jeſ. exſcripſimus. Hæc autem de re Hieronymus: *Hæc, ut diximus, in LXX. non habentur, ſed de Hebraïca veritate tranſlata ſunt: pro quo aliud, quod ſcriptum non erat, poſuêre dicentes:* Mihi quia ſic dixit Dominus: Et reliqua vaſa quæ non tulit rex Babylonis, quando tranſtulit Jechoniam de Jeruſalem in Babylonem, intrabunt, dixit Dominus; *ſenſum magis quam verba ponentes; forſitan irrationabile arbitrati, ut Deus loqueretur ad columnas, & ad mare, & ad baſes, & ad reliqua vaſa, quæ remanſerant in Jeruſalem; quaſi non legamus, & vermi maxillæ increpuiſſe Dominum, & mari locutum.* Tace, obmutesce.

JEREMIÆ CAP. XXVIII.

1. בשנה ההיא בראשית ממלכו. 1. ※ ἐν ἔτει ἐκείνῳ ἐν ἀρχῇ. In O. vacat.

2. אמר יהוה צבאות אלהי ישראל לאמר. 2. O. εἶπε κύριος ※ A. Θ. τῷ Δανιήλ υἱὸς Ισραὴλ λέγων:

3. אשר לקח נבוכדנאצר מלך־בבל מן־המקום. 3. אשר לקח נבוכדנאצר מלך־בבל מן־המקום הזה ויביאם בבל ※ ὅσα ἔλαβε Ναβυχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἐκ τοῦ τόπου τούτου, καὶ εἰσήγαγεν αὐτὰ εἰς Βαβυλῶνα.

4. ואת־יכניה בן־יהויקים־מלך יהודה ואת־כל־ גלות יהודה הבאים בבלה אני משיב אל־המקום הזה נאם־יהוה ※ ☩ τὸν Ιεχονίαν υἱὸν Ιωακεὶμ βασιλέα Ιούδα, καὶ πᾶσαν ἀποικίαν Ιούδα τὰς εἰσπορευθείσας εἰς Βαβυλῶνα, ἐγὼ ἐπιστρέψω ὧδε τὸν τόπον τοῦτον, φησὶ κύριος.

5. ירמיה הנביא. 5. O. Ιερεμίας ※ Π. ὁ προφήτης.

7. שמע־נא. 7. ※ ἄκουσον δή. O. ἀκούσατε.

8. ולרעה ולדבר. 8. ※ καὶ εἰς κατὰ καὶ εἰς θάνατον. In O. vacat.

1. *Hebr.* ※ *Vulg.* in anno illo, in principio.

2. *Hebr.* dixit Dominus exercituum Deus Iſrael dicendo. *LXX.* dixit Dominus ※ *A. Th.* virtutum Deus Iſrael dicens: *Vulg. dicit Dominus exercituum Deus Iſrael.*

3. *Heb.* quæ tulit Nabuchadnetſar rex Babel de loco iſto, & adduxit ea Babel. ※ quæcumque accepit Nabuchodonoſor rex Babylonis de loco hoc, & adduxit ea in Babylonem. *Vulg. quæ tulit Nabuchodonoſor rex Babylonis de loco iſto, & tranſtulit ea in Babylonem.*

4. *Heb.* & Jechoniam filium Joakim regem Juda, & omnem tranſmigrationem Juda, qui ingreſſi ſunt in Babel, ego reducens ad locum hunc, dicit Dominus. ※ & Jechoniam filium Joakim regem Juda; & omnem tranſmigrationem Juda, qui ingreſſi ſunt in Babylonem, ego reducam in locum hunc, dicit Dominus. *Vulg. & Jechoniam filium Joakim regem Juda; & omnem tranſmigrationem Juda, qui ingreſſi ſunt in Babylonem, ego convertam ad locum iſtum, ait Dominus.*

5. *Heb. Vulg.* Jeremias propheta. *LXX.* Jeremias ※ *Omnes*, propheta.

7. *Hebr.* audi nunc. ※ audi utique. *LXX.* audite. *Vulg. audi.*

8. *Heb.* & malo & peſte. ※ & in malum & in mortem. *In LXX. vacat. Vulg. & de afflictione & de fame.*

הנביא 9. ※ Π. τῶ προφήτῃ. In O. vacat.

הנביא 10. ※. Π. ψευδοπροφήτης. In O. vacat.

הנביא ※ Π. τῶ προφήτῃ.

אשבר את־על נבכתאצר מלך־בבל בעוד 11. שנתים ימים O. σωτρίψω τὸ ζυγὸν ※ Π. Ναβυχοδονόσορ : βασιλέως Βαβυλῶνος ※ A. Θ. ἐν δυσὶν ἔτεσιν ἡμερῶν :

וילך ירמיה הנביא O. καὶ ἦλθεν Ιερεμίας ※ Π. ὁ προφήτης.

אחרי שבור חנניה הנביא את־המטה 12. O. μετὰ τὸ συντρίψαι Ανανίαν ※ Σ. τὸν προφήτην : τὰς κλοιὰς ※ Θ. αὐτῶ :

כה־אמר יהוה צבאות אלהי ישראל 13. O. τάδε λέγει κύριος ※ τ δυνάμεων ὁ θεὸς Ισραήλ :

על ברזל נתתי על־צואר כל־הגוים האלה 14. לעבד את־נבכתאצר מלך־בבל O. ζυγὸν σιδηροῦν ἔδωκα ἐπὶ τ. τράχηλον πάντων τ ἐθνῶν ※ A. Θ. πάντων, τῦ : ἐργάζεσθαι τῶ ※ A. Θ. Ναβυχοδονόσορ : βασιλῆ Βαβυλῶνος.

ועבדהו וגם את־חית השדה נתתי לו ※ Π. καὶ δουλεύσουσιν αὐτῶ κτήνη τὰ θηρία τ ἀγροῦ δέδωκα αὐτῶ. In O. vacat.

ואמר ירמיה הנביא אל־חנניה הנביא שמע־נא 15. חנניה O. καὶ εἶπεν Ιερεμίας ※. ὁ προφήτης : τῶ Ανανίᾳ ※ τῶ προφήτῃ, ἄκουσον δὴ Ανανία.

לכן כה אמר יהוה הנני משלחך מעל 16. פני האדמה השנה אתה מת כי־סרה דברת אל־יהוה O. τούτῳ τῶ ἐνιαυτῶ ἀπόθανῃ, ※ Θ. ὅτι ἐκκλίσιν ἐλάλησας πρὸς τ κύριον.

ויסת חנניה הנביא בשנה ההיא בחדש השביעי 17. ※ Π. καὶ ἀπέθανεν Ανανίας ὁ προφήτης ἐν τῶ ἐνιαυτῶ ἐκείνῳ, ἐν τῶ μηνὶ τῶ ἑβδόμῳ. O. καὶ ἀπέθανεν ἐν τῶ μηνὶ τῶ ἑβδόμῳ.

9. *Hebr.* ※ *Omnes*, prophetæ. *In LXX, vacat.*

10. *Hebr. Vul.* propheta. ※ *Omnes*, pseudopropheta. *In LXX. vacat.*

Hebr. ※ *Omnes*, *Vulg.* prophetæ. *in LXX. vacat.*

11. *Heb.* confringam jugum Nabuchadnetsar regis Babel post duos annos dierum. *LXX.* conteram jugum ※ *Omnes*, Nabuchodonosor regis Babylonis ※ *A. Th.* in duobus annis dierum : *Vulg. Confringam jugum Nabuchodonosor regis Babylonis post duos annos dierum.*

Heb. Vul. & abiit Jeremias propheta. *LXX.* & discessit Jeremias ※ *Omnes*, propheta.

12. *Hebr.* postquam confregit Hanania propheta vectem. *LXX.* postquam contrivisset Ananias ※ *S.* propheta : vectes ※ *Th.* suos : *Vulg. postquam confregit Hananias propheta satenam.*

13. *Heb.* sic dicit Dominus exercituum Deus Israel. *LXX.* sic dixit Dominus ※ virtutum Deus Israel.

14. *Heb.* jugum ferri dedi super collum cunctarum gentium illarum, ad serviendum Nabuchadnetsar regi Babel. *LXX.* jugum ferreum posui super collum omnium gentium ※ *A. Th.* harum ad : operandum ※ *A. Th.* Nabuchodonosor : regi Babylonis. *Vul. jugum ferreum posui super collum cunctarum gentium istarum, ut serviant Nabuchodonosor regi Babylonis.*

Hebr. & servient ei, & insuper bestias agri dedi ei. ※ *Omnes*, & servient ei, & quidem feras agri dedi ei. *In LXX. vacat. Vul. & servient ei : insuper bestias terræ dedi ei.*

15. *Heb.* & dixit Jeremia propheta ad Hananiam prophetam, Audi nunc, Hanania. *LXX.* Et dixit Jeremias ※ propheta : Ananiæ ※ propheræ, Audi utique, Anania. *Vul. & dixit Jeremias propheta ad Hananiam prophetam : Audi, Hanania.*

16. *Hebr.* hoc anno tu mortuus es, quia defectionem locutus es ad Dominum. *LXX.* hoc anno morieris, ※ *Th.* quia declinationem locutus es adversus Dominum. *Vulg. hoc anno morieris : adversum enim Dominum locutus es.*

17. *Heb. Vulg.* & mortuus est Hananias propheta in anno illo, mense septimo. ※ *Omnes*, & mortuus est Ananias propheta in anno illo, in mense septimo. *LXX.* & mortuus est in mense septimo.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XXVIII. Jeremiæ.

v. 1. ※ ἐν ἔτει ἐκείνῳ &c. Mss. Jes.

v. 2. ※ A. Θ. τῶν δυνάμεων &c. Idem.

v. 3. ※ ἐνιαυτὸν ἐκεῖνον &c. Idem. In hunc & duos sequentes versus Hieronymus : *Pro quibus LXX. transtulerunt* : Jechoniam, & transmigrationem Judæ, quia conteram jugum regis Babylonis, *breviter Hebraïca veritatis sensum magis quam verba ponentes.*

v. 4. ※ ἐκ τοῦ Ιεχονίου &c. Idem.

v. 5. ※ Π. ὁ προφήτης. Idem.

v. 7. ※ ἀκουσόν δή. Idem.

v. 8. ※ ἐκ τοῦ καιροῦ &c. Idem.

v. 9. ※ Π. τῶ προφήτῃ. Idem.

Ibid. ※ Π. ὁ ψευδοπροφήτης. Idem, & mox ※ τῶ προφήτῃ.

v. 11. Hæc item cum hiatibus τῶν O. ac cum supplementis & notis sic effert idem Mss. Jes. Drusius legit, δύο ἐτῶν ἡμερῶν, ut Editio Complutensis.

v. 12. Ex Mss. Jes. ut supra.

v. 14. Ex Mss. Jes. ut supra. Postremam autem versûs partem sic effert Drusius ut Editio Complutensis : Τῶ δουλεύειν αὐτῶ, καὶ γὰρ καὶ τὰ κτήνη τῆς γῆς δέδωκα αὐτῶ.

v. 15. Sic hiatuum τῶν O. supplementa adfert Drusius.

v. 16. ※ ὅτι ἐκκλισιν ἐλάλησας πρὸς τὸν κύριον. Ita Mss. Jes. Et sic etiam Drusius sine Interpretis nomine. Hieronymus vero : *Quædam sequitur* : Quia adversus

Dominum locutus est Ananias Propheta in anno illo, in mense septimo, *in LXX. non habetur. Pro quo tantùm posuerunt*, & mortuus est mense septimo. Hæc & alia non pauca hujus Capitis omiserunt LXX. ubi scilicet de Anania Propheta sermo erat: Ne pseudoprophetam, inquit Hieronymus, viderentur appellare Propheram.

v. 17. ※ Π. ἐξ ἀνίστασεν &c. Mſ. Jeſ.

JEREMIÆ CAP. XXIX.

יחזיה הנביא 1. O. Ιερεμίας ※ ὁ προφήτης.

כל־העם אשר הגלה נבוכדנאצר מירושלם בבלה O. πάντα τ̀ λαὸν, A. Θ. ※ ὃς ἀπῴκισε Ναβυχοδονόσορ εἰς Βαβυλῶνα.

שרי יהודה וירושלם 2. ※ Θ. καὶ ἀρχόντων Ιούδα ἐξ Ιερουσαλήμ. In O. vacat.

אל־נבוכדנאצר מלך 3. O. προς ※ Π. Ναβυχοδονόσορ: βασιλέα.

כה אמר יהוה צבאות 4. O. οὕτως εἶπε κύριος ※ A. Θ. τ̀ δυνάμεων.

מירושלם בבלה O. ἀπὸ Ιερουσαλὴμ ※ εἰς Βαβυλῶνα.

ורבו־שם 6. O. καὶ πληθύνεσθε Π. ※ ὀκ.

צבאות אלהי ישראל 8. ※ A. Θ. τ̀ δυνάμεων ὁ θεὸς Ισραήλ. In O. vacat.

את־דברי הטוב 10. ※ λόγους τοὺς ἀγαθούς. In O. vacat.

כי אנכי ידעתי את־המחשבת אשר אנכי חשב 11. עליכם נאם־יהוה מחשבות כלום ※ A. Θ. ὅτι ἐγὼ οἶδα τ̀ λογισμὸν, ὃν ἐγὼ εἰμι (λογίζων.) O. ἃ λογίζομαι ἐφ' ὑμᾶς ※ Π. φησὶ κύριος: λογισμὸν εἰρήνης.

ותקוה וקראתם אתי והלכתם ※. A. Θ. καὶ ἐλπίδα καὶ ἐπικαλέσασθέ με, καὶ πορεύεσθε. In O. vacat.

ומצאתם 12. Σ. (καὶ εὑρήσετε.)

ומצאתי לכם נאם־יהוה ושבתי את־שביתכם 14. וקבצתי אתכם מכל־הגוים ומכל־המקומות אשר הדחתי אתכם שם נאם־יהוה והשבתי אתכם אל־המקום אשר־הגליתי אתכם משם ※ Θ. καὶ ἐπιφανοῦμαι ὑμῖν, φησὶ κύριος, καὶ ἐπι[illegible]ω τ̀ αἰχμαλωσίαν ὑμῶν, καὶ ἀ[illegible]ξω ὑμᾶς ἐκ πάντων τ̀ ἐθνῶν, καὶ ἐκ πάντων τῶν τόπων, οὗ διέσπειρα ὑμᾶς ἐκεῖ, φησὶ κύριος. καὶ ἐπιστρέψω ὑμᾶς εἰς τ̀ τόπον, ὅθεν ἀπῴκισα ὑμᾶς ἐκεῖ.

כי אמרתם הקים לנו יהוה נביאים בבלה 15. O. ※ Θ. ὅτι εἴπατε, ἀνέστησεν ἡμῖν κύριος προφήτας ἐν Βαβυλῶνι.

1. *Hebr.* Jeremia propheta. *LXX.* Jeremias ※ propheta. *Vul. Jeremias propheta.*

Hebr. omnis populus quem transmigrare fecerat Nabuchadnetsar de Jerusalem in Babel. *LXX.* omnem populum ※ *A. Th.* quos transmigrare fecerat Nabuchodonosor in Babylonem. *Vulg. omnem populum, quem traduxerat Nabuchodonosor de Jerusalem in Babylonem.*

2. *Heb.* principes Juda & Jerusalem. ※ *Th.* & principum Juda ex Jerusalem. *Vulg. & principes Juda & Jerusalem.*

3. *Heb.* ad Nabuchadnetsar regem. *LXX.* ad ※ *Omnes*, Nabuchodonosor: regem. *Vulg. ad Nabuchodonosor regem.*

4. *Heb.* sic dicit Dominus exercituum. *LXX.* sic dixit Dominus ※ *A. Th.* virtutum. *Vul. Hæc dicit Dominus exercituum.*

Hebr. de Jerusalem in Babel. *LXX.* a Jerusalem ※ in Babylonem. *Vulg. de Jerusalem in Babylonem.*

6. *Heb. Vul.* & multiplicamini ibi. *LXX.* & multiplicamini ※ *Omnes*, ibi.

8. *Heb. Vulg.* exercituum Deus Israel. ※ *A. Th.* virtutum Deus Israel. *In LXX. vacat.*

10. *Hebr. Vul.* verbum meum bonum. ※ verba bona. *In LXX. vacat.*

11. *Hebr.* Nam ego novi cogitationes, quas ego cogito super vos, dixit Dominus: cogitationes pacis. ※ *A. Th.* quia ego novi cogitationem, quam ego sum [cogitans.] *LXX.* & cogitabo super vos ※ *Omnes*, dicit Dominus: cogitationem pacis. *Vul. Ego enim scio cogitationes, quas ego cogito super vos, ait Dominus, cogitationes pacis.*

Hebr. & spem, & invocabitis me, & ibitis. ※ *A. Th.* & spem, & invocate me, & ite. *In LXX. vacat. Vulg. & patientiam. Et invocabitis me, & ibitis.*

12. *Hebr. S. Vul.* & invenietis.

14. *Heb. Vul.* Et inveniar a vobis, ait Dominus, & reducam captivitatem vestram, & congregabo vos de universis gentibus, & de cunctis locis, ad quæ expuli vos, dicit Dominus: & reverti vos faciam de loco, ad quem transmigrare vos feci. (*Hebr.* ab inde.) ※ *Th.* Et apparebo vobis, dicit Dominus, & reducam captivitatem vestram, & congregabo vos de universis gentibus, & de universis locis, ubi dispersi vos illic, dicit Dominus, & reducam vos in locum, unde transmigrare vos feci illuc.

15. *Heb. Vul.* quia dixistis, Suscitavit nobis Dominus prophetas in Babel [*Vul. in Babylone*] *LXX.* ※ *Th.* quia dixistis, Constituit nobis Dominus prophetas in Babylone.

16. כי־כה אמר יהוה אל־מלך היושב אל־כסא דוד ואל־כל־העם היושב בעיר הזאת אחיכם אשר לא־יצאו אתכם בגולה ※ Θ. ὅτι τάδε λέγει κύριος πρὸς τὸ Βασιλέα τὸ καθήμενον ἐπὶ θρόνου Δαυὶδ, καὶ ὅτι πάσας τὰς φυλὰς τὰς κατοικούσας ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, ἀδελφοὺς ὑμῶν, μὴ ἐξελθούσας μετ' ὑμῶν ἐν τῇ ἀποικίᾳ.

16. *Heb.* Quia ſic dicit Dominus ad regem ſedentem ſuper ſolium David, & ad omnem populum ſedentem in urbe hac, fratres veſtros, qui non egreſſi ſunt vobiſcum in tranſmigrationem. ※ *Th.* Quia hæc dicit Dominus ad regem ſedentem ſuper thronum David, & ſuper omnes populos habitantes in urbe hac, fratres veſtros, qui non egreſſi ſunt vobiſcum in tranſmigratione. *Vul. Quia hæc dicit Dominus ad regem, qui ſedet ſuper ſolium David, & ad omnem populum habitatorem urbis hujus, ad fratres veſtros, qui non ſunt egreſſi vobiſcum in tranſmigrationem.*

17. כה אמר יהוה צבאות הנני משלח בם את־החרב את־הרעב ואת־הדבר ונתתי אותם כתאנים השעורים אשר לא־תאכלנה מרע ※ Θ. τάδε λέγει κύριος τῶν δυνάμεων, ἰδοὺ ἐγὼ ἐξαποστελῶ εἰς αὐτοὺς τὴν μάχαιραν, τὸν λιμὸν καὶ τὸν θάνατον, καὶ δώσω αὐτοὺς ὥσπερ τὰ σῦκα τὰ σουαρεὶμ, ἃ οὐ βρωθῆσαι ἀπὸ πονηρίας.

17. *Hebr.* Sic dixit Dominus exercituum: Ecce ego mittens in eos gladium, famem, & peſtem, & dabo eos ſicut ficus turpes, quæ non comedentur præ malitia. ※ *Th.* Hæc dicit Dominus virtutum: Ecce ego mittam in eos gladium, famem, & mortem, & dabo eos ſicut ficus ſuarim, quæ non comedentur præ malitia. *Vul. Hæc dicit Dominus exercituum: Ecce mittam in eos gladium, & famem, & peſtem: & ponam eos quaſi ficus malas, quæ comedi non poſſunt, eo quod peſſimæ ſint.*

השערים A. 2... Σ. τὰ ἔσχατα. Θ. τὰ σουαρείμ.

Hebr. turpes. *A.* 2. peſſimas. *S.* noviſſimas. *Th.* ſuarim. *Vul. malas.*

18. ורדפתי אחריהם בחרב ברעב ובדבר ונתתים לזועה לכל ממלכות הארץ לאלה ולשמה ולשרקה ולחרפה בכל־הגוים אשר־הדחתים שם ※ Θ. καὶ διώξω ὀπίσω αὐτῶν ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐν λιμῷ καὶ ἐν θανάτῳ. καὶ δώσω αὐτοὺς εἰς σάλον πάσαις βασιλείαις τῆς γῆς, εἰς ὄρκον καὶ εἰς ἀφανισμόν, καὶ εἰς συρισμὸν καὶ εἰς ὄνειδος ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν, οὗ διέσπειρα αὐτοὺς ἐκεῖ.

18. *Heb.* Et perſequar poſt eos in gladio, in fame & in peſte, & dabo eos in commotionem univerſis regnis terræ, in execrationem, & in ſtuporem, & in ſibilum & in opprobrium in cunctis gentibus, quo expuli eos illuc. ※ *Th.* Et perſequar poſt eos in gladio, & in fame, & in morte: & dabo eos in commotionem omnibus regnis terræ, in juramentum, & in deſtructionem, & in ſibilum, & in opprobrium in omnibus gentibus, ubi diſperſi eos illic. *Vulg. Et perſequar eos in gladio, & in fame, & in peſtilentia: & dabo eos in vexationem univerſis regnis terræ, in maledictionem, & in ſtuporem, & in ſibilum, & in opprobrium cunctis gentibus, ad quas ego ejeci eos.*

19. תחת אשר־לא־שמעו אל־דברי נאם־יהוה אשר שלחתי אליהם את־עבדי הנביאים השכם ושלח ולא שמעתם נאם־יהוה ※ Θ. ἀνθ' ὧν ὅτι οὐκ ἤκουσάν τῶν λόγων μου, φησὶ κύριος, ὅτι ἀπέστειλα πρὸς αὐτοὺς τοὺς δούλους μου τοὺς προφήτας, ὀρθρίζων καὶ ἀποστέλλων, καὶ οὐκ ἠκούσατε, φησὶ κύριος.

19. *Heb.* pro eo quod non audierunt ad verba mea, dixit Dominus, quæ miſi ad eos, ſervos meos prophetas, mane ſurgendo & mittendo: & non audiſtis, dixit Dominus. ※ *Th.* eo quod non audierunt verba mea, dicit Dominus: quia miſi ad eos ſervos meos prophetas, mane ſurgens & mittens: & non audiſtis, dicit Dominus. *Vul. eo quod non audierint verba mea, dicit Dominus, quæ miſi ad eos per ſervos meos prophetas, de nocte conſurgens & mittens: & non audiſtis, dicit Dominus.*

20. ואתם שמעו דבר־יהוה כל־הגולה אשר שלחתי מירושלם בבלה ※ Θ. καὶ ὑμεῖς ἀκούσατε λόγου κυρίου πᾶσα ἀποικία ἣν ἐξαπέστειλα ἐξ Ιερουσαλὴμ εἰς Βαβυλῶνα.

20. *Heb.* Et vos, audite verbum Domini, omnis tranſmigratio, quam miſi de Jeruſalem in Babel. ※ *Th.* Et vos audite verbum Domini, omnis tranſmigratio, quam miſi de Jeruſalem in Babylonem. *Vulg. Vos ergo audite verbum Domini, omnis tranſmigratio, quam miſi de Jeruſalem in Babylonem.*

21. כה אמר יהוה צבאות אלהי ישראל O. οὕτως εἶπε κύριος ※ A. Θ. τῶν δυνάμεων θεὸς Ισραήλ.

21. *Hebr.* ſic dixit Dominus exercituum, Deus Iſrael. *LXX.* ſic dixit Dominus ※ *A. Th.* virtutum Deus Iſrael. *Vulg. hæc dicit Dominus exercituum Deus Iſrael.*

אחאב בן־קוליה O. Αχάβ A. Θ. ※ υἱὸν Κωλίου.

בן־מעשיה הנבאים לכם בשמי שקר ※ Θ. υἱὸν Μαασίου τοὺς προφητεύοντας ὑμῖν ἐν ὀνόματί μου ἐπ' ἀδίκῳ.

23. וידברו דבר בשמי שקר O. καὶ λόγον ἐλάλησαν ἐν τῷ ὀνόματί μου ※ A, Θ. ἄδικον.

ועד [sic] אנכי הוידע O. ἐγὼ ※ A, Θ. εἰμὶ ὁ γινώσκων καὶ μάρτυς.

25. לאמר כה־אמר יהוה צבאות אלהי ישראל לאמר יען אשר אתה שלחת בשמכה ספרים אל־כל־העם אשר בירושלם ואל־צפניה בן־מעשיה הכהן ואל־כל־הכהנים לאמר ※ λέγων, τάδε λέγει κύριος ὁ δυνάμεων ὁ θεὸς Ισραὴλ, διὸ ὡς ὅτι σὺ ἀπέστειλας ἐν τῷ ὀνόματί σου τὰ βιβλία πρὸς πάντα τὸν λαὸν τὸν ἐν Ιερουσαλήμ: καὶ πρὸς Σοφονίαν υἱὸν Μαασίου, ※ Θ. καὶ πρὸς πάντας τοὺς ἱερεῖς, λέγων.

26. A. Σινώχ. Σ. μόχλον. ὁ Σύρος, εἱρκτήν. O. Θ. καταῤῥάκτην.

31. O. πρὸς A. Θ. ※ ἀπασαν ἀποικίαν.

איש ישב 32. O. ἄνθρωπος ※ A. Θ. ὁ καθήμενος.

נאם־יהוה כי־סרה דבר על־יהוה ※ Θ. λέγει κύριος, ὅτι ἐκκλισιν ἐλάλησεν κύριος.

Heb. Achab filium Culiah. *LXX.* Achab ※ *A. Th.* filium Culiæ. *Vulg. Achab filium Coliæ.*

Heb. filium Maaſiah prophetantes vobis in nomine meo mendaciter. ※ *Th.* filium Maaſiæ prophetantes vobis nomine meo in iniquitate. *Vul. filium Maaſiæ, qui prophetant vobis in nomine meo mendaciter.*

23. *Hebr.* & locuti ſunt verbum in nomine meo mendaciter. *LXX.* & verbum protulerunt in nomine meo ※ *A. Th.* iniquum. *Vul. & locuti ſunt verbum in nomine meo mendaciter.*

Heb. & ego cognoſcens & teſtis. *LXX.* ego ※ *A. Th.* ſum cognitor & : teſtis. *Vulg. ego ſum judex & teſtis.*

25. *Heb.* dicendo : Sic dixit Dominus exercituum Deus Iſrael, dicendo : Pro eo quod tu miſiſti in nomine tuo literas ad omnem populum, qui in Jeruſalem, & ad Suphuniah filium Maaſiah Sacerdotem, & ad omnes ſacerdotes, dicendo. ※ dicens : Hæc dicit Dominus virtutum Deus Iſrael : Pro eo quod tu miſiſti in nomine tuo libros ad omnem populum, qui in Jeruſalem ; & ad Sophoniam filium Maaſiæ, ※ *Th.* & ad omnes Sacerdotes, dicendo. *Vulg. dicens : Hæc dicit Dominus exercituum Deus Iſrael : Pro eo quod miſiſti in nomine tuo libros ad omnem populum, qui eſt in Jeruſalem, & ad Sophoniam filium Maaſiæ ſacerdotem, & ad univerſos Sacerdotes, dicens.*

26. *Hebr.* nervum. *A.* Sinoch, *vel*, Sinach, *S.* vectem. *Syrus, Vulg.* carcerem. *LXX. Th.* cataractem.

31. *Heb. Vul.* ad omnem tranſmigrationem. *LXX.* ad ※ *A. Th.* univerſam : tranſmigrationem.

32. *Heb. Vul.* vir ſedens. *LXX.* homo ※ *A. Th.* ſedens.

Heb. dixit Dominus, quia defectionem locutus eſt adverſus Dominum: ※ *Th.* dicit Dominus, quia declinationem locutus eſt contra Dominum. *Vul. ait Dominus : quia prævaricationem locutus eſt adverſus Dominum.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XXIX. Jeremiæ.

v. 1. ※ ὁ προφήτης. Mſ. Jeſ.
Ibid. ※ A. Θ. οἷς ἀπῴκισεν &c. Idem.
v. 2. ※ ἐξ ἀρχόντων Ιούδα &c. Idem.
v. 3. ※ Π. Ναβυχοδονόσορ. Idem.
v. 4. ※ A. Θ. τῶν δυνάμεων. Idem.
Ibid. ※ εἰς Βαβυλῶνα. Idem.
v. 6. ※ Π. ἐκεῖ. Idem.
v. 8. ※ A. Θ. τῶν δυνάμεων &c. Idem.
v. 10. ※ λέγει τάδε ὀγδοὰς. Idem.
v. 11. ※ A. Θ. ὅτι ἐγὼ οἶδα &c. Idem.
Ibid. ※ A. Θ. ἐξ ἐλπίδα &c. Idem.

v. 12. Hieronymus : Et ibitis ; *ſive juxta Symmachum*, & invenietis. Sed ut recte annotat Druſius, hæc Symmachi lectio non reſpicit hæc verba, *& ibitis* ; ſed ſequentem verſum, ubi in Hebræo legitur ופגעתם

v. 14. ※ Θ. ἐξ ἐπιστρέψω ὑμᾶς, καὶ εὑρεθῆτε, ἐξ ἐπισφίγω τοῦ αἰχμαλωσίαν ὑμῶν &c. Hos & ſequentes verſus in LXX. non haberi notat Hieronymus, qui hanc verſionem cum aſteriſcis adfert :

※ Et reducam captivitatem, & congregabo vos ※ de univerſis gentibus, & de cunctis locis ad quæ ※ expuli vos, dicit Dominus. Et reverti vos faciam ※ de loco ad quem tranſmigrare vos feci. Quia dixiſtis : Suſcitabit nobis Dominus Prophetas in Babylone. Hæc enim dicit Dominus ad regem, qui ſedet ſuper ſolium David ; & ad omnem populum habitatorem urbis hujus, & ad fratres veſtros, qui non ſunt egreſſi vobiſcum in tranſmigrationem. Hæc dicit Dominus exercituum : Ecce ego mittam in eos gladium, famem, & peſtem : & ponam eos ※ quaſi ficus malas, quæ comedi non poſſunt : eo ※ quod peſſimæ ſint. Et perſequar eos in gladio, & in fame, & in peſtilentia : & dabo eos in vexationem univerſis regnis terræ, in maledictionem, & in ſtuporem, & in ſibilum, & in opprobrium ※ cunctis gentibus, ad quas ego ejiciam eos : eo ※ quod non audierunt verba mea, dicit Dominus, ※ quæ miſi ad eos per ſervos meos Prophetas, de ※ nocte conſurgens, & mittens, & non audiſtis, ※ dicit Dominus. Vos ergo audite verbum Domini, ※ omnis tranſmigratio, quam emiſi de Jeruſalem in ※ Babylonem.

Deinde ſic ſubſequitur Hieronymus : *Huneſque in*

LXX. non habetur, quæ asteriscis prænotavi. Cætera enim in quibus vel singuli versus, vel pauca ab eis prætermissa sunt verba, vitium tædio annotare nolui, ne fastidium legentibus facerem.

v. 15. ※ Θ. ὅτι εἶπατε &c. Mſ. Jeſ. atque ita legitur hodie in τοῖς O.

v. 16. ※ διὰ τοῦτο λέγει κύριος &c. Idem. Druſius vero ex Edit. Complut. διὰ τοῦτο λέγει κύριος πρὸς τὸν βασιλέα τὸν καθήμενον ἐπὶ θρόνου Δαυὶδ, καὶ πρὸς πάντα τὸν λαὸν τὸν κατοικοῦντα ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, καὶ πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν, οἳ οὐκ ἐξεπορεύθησαν μετ' ὑμῶν εἰς αἰχμαλωσίαν.

v. 17. ※ διὰ τοῦτο λέγει &c. Druſius vero ex Editione Complutenſi, διὰ τοῦτο λέγει κύριος τῶν δυνάμεων· ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω εἰς αὐτοὺς μάχαιραν, καὶ λιμὸν, καὶ λοιμὸν, καὶ θήσω αὐτοὺς ὡς σῦκα πονηρὰ, ἃ οὐκ ἔστιν φαγεῖν διὰ πονηρίαν. In Theodotione ſupra legitur, τὰ σῦκα τὰ σαπρά. Lectionem Theodotionis in hoc LXX. Interpretum defectu ſequi videtur Theodoretus, qui habet: καὶ θήσω αὐτοὺς ὥσπερ τὰ σῦκα σαπρὰ, ἃ μὴ βρωθήσεται διὰ πονηρίαν. Deinde vero ſic pergit: ἄντερ εἶπον μικρὸν ἀνωτέρω, ἐν ταύτῃ σαπρὰν αὐτοὺς ἐκάλεσεν. σκαρὰν δὲ τὸν τῇ Ἑβραΐδι φωνῇ τὰ ἐν ταῖς ὕλαις φυόμενα, τυτίσκει τὰ ἄγρια, τὰ ἀνημέρωτα, τὰ φυτηρίας ἐκ ἀξιόμενα, τὰ εἰς βρῶσιν ἄχρηστα. Hieronymus vero: Et ponam vos quaſi ficus malas, *quas Theodotio interpretatus eſt*, ſudrinas; *Secunda*, peſſimas; *Symmachus*, noviſſimas: *quæ Hebraïce appellantur* SUARIM; *ſed ſcriptorum vitio pro media ſyllaba, ſive littera* alpha, *Græcum* delta *ſuccreviſſe*. Poſtrema Hieronymi Editio habet, *ſudrinas*, ſcilicet *peſſimas*. Sed aliæ Editiones & unus Codex Sangermanenſis perantiquus habent, *ſudrinas*: Secunda, *peſſimas*: id eſt, ut recte putat Druſius, ſecunda Aquilæ Editio.

v. 18. Sic Mſ. Jeſ. at Druſius ex Complut. καὶ δώσω αὐτοὺς εἰς μάχαιραν, καὶ λιμὸν, καὶ λοιμὸν, καὶ θήσω αὐτοὺς εἰς κίνημα εἰς πάσας τὰς βασιλείας τῆς γῆς, καὶ εἰς κατάραν, καὶ εἰς ἀπορίαν, καὶ εἰς συρισμὸν, καὶ εἰς ὀνειδισμὸν πᾶσι τοῖς ἔθνεσι, οἷς ἐξωσθήσονται ἐκεῖ.

v. 19. Idem. Druſius vero ex Edit. Complut. διότι οὐκ ἤκουσαν τὰ ῥήματά μου, λέγει κύριος, ἃ ἀπέστειλα πρὸς αὐτοὺς διὰ τῶν δούλων μου τῶν προφητῶν, ὀρθρίζων καὶ ἀποστέλλων, καὶ οὐκ ἠκούσατε, λέγει κύριος.

v. 20. Idem. Druſius autem ex Edit. Complutenſi: ὑμεῖς δὲ οὐκ ἠκούσατε τοῦ λόγου κυρίου πᾶσα ἡ μετοικία, ἣν ἀπέστειλα ἐγὼ Ιερεμίας εἰς Βαβυλῶνα.

v. 21. ※ Α. Θ. τῶν δυνάμεων, θεὸς Ισραὴλ. Idem Mſ.

Ibid. ※ Α. Θ. υἱὸν Κωλαΐα. Idem.

Ibid. ※ Θ. υἱὸν Μαασαΐα &c. Idem.

v. 23. ※ Α. Θ. ἄδικον. Idem.

Ibid. ※ Α. Θ. σὺ εἶ ὁ γνώστης &c. Idem.

v. 25. ※ λέγων, τάδε λέγει &c. Eadem fere habet Druſius.

v. 26. Theodoretus legit, εἰς τὸ καταλειμμα σπέρματος, καὶ εἰς τὸν καταλυτῶν. Hieronymus vero: Et in cataractam, *quem Symmachus πόχλον, Aquila ipſum verbum Hebraïcum poſuit*, SINAC. Alii legunt, *Sinec*. Mſ. noſter habet *Sinas*, haud dubie pro SINAC.

v. 31. ※ Θ. ἄνανδρον. Mſ. Jeſ.

v. 32. ※ Α. Θ. ὁ καθήμενος. Idem

Ibid. ※ Θ. λέγει κύριος &c. Idem.

JEREMIÆ CAP. XXX.

2. כה־אמר יהוה אלהי ישראל לאמר כתב־לך את־כל־הדברים אשר דברתי אליך בספר׃

2. *Hebr. Vulg.* ſcribe tibi. *LXX.* ſcribe ※ *Omnes*, tibimetipſi.

3. כי הנה ימים באים נאם־יהוה ושבתי את־שבות עמי ישראל ויהודה אמר יהוה והשבתים על־הארץ אשר נתתי לאבותם וירשוה׃

4. ואלה הדברים אשר דבר יהוה אל־ישראל ואל־יהודה׃

5. כי כה אמר יהוה קול חרדה שמענו פחד ואין שלום׃

6. שאלו־נא וראו אם־ילד זכר מדוע ראיתי כל־גבר ידיו על־חלציו כיולדה ונהפכו כל־פנים לירקון׃

6. *Hebr. S. Vul* maſculus: *LXX.* maſculum. *Heb.* tamquam parturientem. ※ *Omnes*, quaſi mulieris parturientis. *In LXX. vacat. Vul. quaſi parturientis.*

7. הוי כי־גדול היום ההוא מאין כמהו ועת צרה היא ליעקב וממנה יושע׃

8. והיה ביום ההוא נאם־יהוה צבאות אשבר עלו מעל צוארך ומוסרותיך אנתק ולא־יעבדו־בו עוד זרים׃

8. *Hebr. Vulg.* exercituum. ※ *Omnes*, virtutum.

9. ועבדו את־יהוה אלהיהם ואת־דויד מלכם אשר אקים להם׃

10. ואתה אל־תירא עבדי יעקב נאם־יהוה ואל־תחת ישראל כי הנני מושיעך מרחוק ואת־זרעך מארץ שבים ושב יעקב ושקט ושאנן ואין מחריד ※ Θ. σὺ δὲ μὴ φόβου παῖς μου Ιακωβ λέγει κύριος, μηδὲ δειλιάσῃς Ισραὴλ, ὅτι ἰδοὺ ἐγὼ σώζω σε μακρόθεν καὶ τὸ σπέρμα σε ἀπὸ τῆς αἰχμαλωσίας αὐτῶν, καὶ ἐπιστρέψει Ιακωβ, καὶ ἡσυχάσει καὶ εὐπαθήσει, καὶ οὐκ ἔσται ὁ ἐκφοβῶν.

10. Et tu ne timeas, ſerve mi Jacob, dixit Dominus, & ne formides Iſrael, quia ecce ego ſalvans te de longe, & ſemen tuum de terra captivitatis eorum: & revertetur Jacob, & requieſcet, & pacatus erit, & non erit qui exterreat. ※ *Th.* Tu autem ne timeas, puer meus Jacob, dicit Dominus, neque formides Iſrael: quia ego ſalvo te de longe, & ſemen tuum de captivitate eorum, & revertetur Jacob, & requieſcet in bono ſtatu, & non erit qui exterreat. *Vulg. Tu ergo ne timeas, ſerve meus Jacob, ait Dominus, neque paveas Iſrael: quia ecce ego ſalvabo te de terra longinqua, & ſemen tuum de terra captivitatis eorum: & revertetur Jacob, & quieſcet, & cunctis affluet bonis, & non erit quem formidet.*

11. כי־אתך אני נאם־יהוה להושיעך כי אעשה כלה בכל־הגוים אשר הפיצותיך שם אך אתך לא־אעשה כלה ויסרתיך למשפט ונקה לא אנקך ※ Θ. ὅτι μετὰ σοῦ εἰμι, φησὶ κύριος, τοῦ σῶζειν σε ὅτι ἐπὶ ποιῶ ἐθνῶν ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν, εἰς οὓς διεσκόρπισά σε ἐκεῖ, καὶ παιδεύσω σε εἰς κρίσιν, καὶ ἀθῷον οὐκ ἀθῳώσω σε.

11. *Hebr.* Quia tecum ego, ait Dominus, ad ſalvandum te: quia faciam conſummationem in cunctis gentibus, quo diſperſi te illuc. Verumtamen te non faciam conſummationem, & caſtigabo te in judicio, & mundando non mundabo te. ※ *Th.* Quia tecum ſum, dicit Dominus, ad ſalvandum te, quia faciam deſolationem in omnibus gentibus, in quas diſperſi te illuc. Et erudiam te in judicium, & innocentem non te faciam. *Vul. Quoniam tecum ego ſum, ait Dominus, ut ſalvem te: faciam enim conſummationem in cunctis gentibus, in quibus diſperſi te: te autem non faciam in conſummationem: ſed caſtigabo te in judicio, ut non videaris tibi innoxius.*

15. מה־תזעק על־שברך אנוש מכאבך על רב עונך עצמו חטאתיך ※ A. Θ. τί βοᾷς ὅτι ὀ συντεμμός σου, βίαιον ὀ ἄλγος σου· διὰ πλῆθος ἀνομίας σου ἴσχυσαν αἱ ἁμαρτίαι σου.

15. *Hebr.* Quid clamabis ſuper contritione tua? deſperatum dolorem tuum: propter multitudinem iniquitatis tuæ invaluerunt peccata tua. ※ *A. Th.* Quid clamas ſuper contritionem tuam? violentus dolor tuus, propter multitudinem iniquitatis tuæ invaluerunt peccata tua. *Vulg. Quid clamas ſuper contritione tua? inſanabilis eſt dolor tuus: propter multitudinem iniquitatis tuæ, & propter dura peccata tua* [*feci hæc tibi.*]

17. כי אעלה ארכה לך 17. A. Σ. . . . . .

Ο. ὅτι ἀνάξω ὀ ἴαμά σου.

קראו לך ציון Ο. ἐκλήθης ※ Π. Σιών.

18. שבות אהלי יעקוב Ο. αἰχμαλωσίαν ※ A. Θ. σκηνωμάτων Ιακώβ.

19. והרבתים ולא ימעטו ※ Θ. καὶ χέω αὐτούς, καὶ οὐ μὴ συμκρωθῶσιν.

17. *Heb.* quia inducam emplaſtrum tibi. *A. S.* quia obducam vulnus tuum cicatrice. *LXX.* quia reducam medelam tuam. *Vulg. obducam enim cicatricem tibi.*

Hebr. vocaverunt tibi Sion. *LXX.* vocatus es ※ *Omnes*, Sion. *Vulg. vocaverunt te Sion.*

18. *Hebr.* captivitatem tentoriorum Jacob. *LXX.* tranſmigrationem ※ *A. Th.* tabernaculorum Jacob. *Vulg. converſionem tabernaculorum Jacob.*

19. *Heb.* & multiplicare faciam eos, & non minuentur. ※ *Th.* & effundam eos, & non minuentur. *Vul. & multiplicabo eos, & non minuentur.*

20. עדתו Ο. ἡ Σύναγωγὴ, συναγωγαὶ αὐτοῦ. Ο. τὰ μαρτύρια αὐτοῦ.

20 *Hebr. Vulg.* cœtus ejus. *Syrus*, ſynagogæ ejus. *LXX.* teſtimonia ejus.

21. לגשת אלי נאם־יהוה והתם לי לעם ואנכי אהיה לכם לאלהים Σ. Θ. προσέλθαι πρός μέ ※ φησὶ κύριος· καὶ ἔσεσθε ἐμοὶ εἰς λαόν, καὶ ἐγὼ ἔσομαι ὑμῖν εἰς θεόν. Ο. προσέλθαι πρός με, φησὶ κύριος.

21. *Hebr.* ad accedendum ad me, dixit Dominus: & eritis mihi in populum, & ego ero vobis in Deum *S. Th.* ad revertendum ad me ※ dicit Dominus: & eritis mihi in populum, & ego ero vobis in Deum. *LXX.* ad revertendum ad me, dicit Dominus. *Vulg. ut appropinquet mihi, ait Dominus: & eritis mihi in populum, & ego ero vobis in Deum.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XXX. Jeremiæ.

v. 4. ※ Π. σκεύη. Mſ Jeſ.

v. 6. Σ. ἄρτι (ſic.) Idem.

Ibid. ※ Π. ὡς γυναικὸς &c. Idem.

v. 8. ※ Π. τῶν ἀλλοφύλων. Idem.

v. 10. ※ Θ. σὺ δὲ μὴ φόβου &c. Idem. Druſius vero ex Complut. Th. σὺ δὲ μὴ φοβοῦ, δοῦλέ μου Ιακώβ, λέγει κύριος, καὶ μὴ πτοοῦ Ισραήλ, ὅτι ἰδοὺ ἐγὼ σώσω σε ἐκ γῆς μακρόθεν, καὶ τὸ σπέρμα σου ἐκ γῆς τῆς αἰχμαλωσίας αὐτῶν. καὶ ἀναστρέψει Ιακώβ, καὶ ἀναπαύσει, καὶ ἡσυχάσει πᾶσι τοῖς ἐχθροῖς, καὶ οὐκ ἔσται ὁ φοβῶν. Verba Hieronymi ſunt:

Tu ergo ne timeas, ſerve meus Jacob, ait Dominus, neque paveas, Iſrael. Quia ecce ego ſalvum te faciam de terra longinqua, & ſemen tuum de terra captivitatis eorum: & revertetur Jacob, & requieſcet, & cunctis affluet bonis, & non erit quem formidet: quoniam tecum ego ſum, ait Dominus, ut ſalvem te. Faciam enim conſummationem in cunctis gentibus, in quibus diſperſi te. Te autem non faciam in conſummationem, ſed caſtigabo (*ſive* erudiam) te in judicio: ut non tibi videaris innocens (*ſive* & mundans non mundabo te).

Pergit poſtea Hieronymus: *Hæc ἄσημα in LXX. non habentur; & in pleriſque Codicibus Vulgatæ Editionis ſub aſteriſcis de Theodotione addita eſt.*

v. 11. Ex eodem Mſ. Jeſ. Druſius vero, ὅτι μετὰ σοῦ ἐγώ εἰμι, λέγει κύριος, σοῦ γάρ ἐστι, πονῶν δὲ σωτηλώσω σε πᾶσι τοῖς ἔθνεσι, ἐν οἷς διεσπάρης σύ, σὲ δὲ οὐ μὴ πονῶ εἰς σωτήλωσιν· ἀλλὰ παιδεύσω σε ἐν κρίσει, καὶ καθαρίζων οὐ καθαρῶ σε.

v. 15. ※ A. Θ. τί βοᾷς; &c. Ex eodem Mſ. Jeſ. Druſius vero: τί βοᾷς ἐπὶ συντέμματί σου; ἀνίατος ὁ πόνος σου διὰ τὸ πλῆθος τῆς ἀνομίας σου. Sic ille hæc ex Complutenſi Editione deſumta Theodotioni tribuit: quæ tamen non eſt vera Theodotionis verſio, ut ex Mſ. Jeſ. probatur. Hieronymus vero in hunc locum ſic habet: *Quodque ſequitur:* Quid clamas ſuper contritione tua? inſanabilis eſt dolor tuus propter multitudinem iniquitatis tuæ; *in LXX. non habetur: videlicet quia ſecunde dicitur*, propter multitudinem iniquitatis tuæ.

v. 17. Procopius in Leviticum: *Hæc noviſſima verba ſic interpretatus eſt Aquila & Symmachus:* Quia obducam vulnus tuum cicatrice.

Ibid. ※ Π. Σιών. Mſ. Jeſ.

v. 18. ※ A. Θ. αἰχμαλωσίαν Ιακώβ. Idem.

v. 19. ※ Θ. καὶ χέω αὐτούς &c. Idem.

v. 20. ὁ Σύναγωγὴ, συναγωγαὶ αὐτοῦ. Theodoretus.

v. 21. Σ. Θ. ※ φησὶ κύριος, καὶ ἔσεσθε &c. Mſ. Jeſ.

εἶπε κύριος ※ τῶν δυνάμεων ὁ θεὸς Ισραήλ.

27. וזרעתי את־בית ישראל ואת־בית יהודה A. Σ. ᾠ σπερῶ τ οἶκον Ισραὴλ ᾠ τ οἶκον Ιούδα. O. σπερῶ τ Ισραὴλ καὶ τ Ιούδα.

28. כאשר שקדתי עליהם לנתוש ולנתוץ ולהרס ולהאביד O. ὡσπερ ἐγρηγόρουν ἐπ' αὐτοὺς καθαιρεῖν, καὶ κακοῦν, Alii, ※ ἐκβαλεῖν & καταφθεῖραι ※ ᾗ ἀπολέσαι.

30. יכות כל־האדם O. ἀποθανοῦνται ※ A. Θ. πᾶς ἄνθρωπος.

33. ועל־לבם O. ᾗ ὅτι καρδίας αὐτῶν. Θ. ᾗ ὅτι τῇ ψυχῇ αὐτῶν.

34. נאם־יהוה ※ Π. φησὶ κύριος.

37. מאאס O. Οἱ λοιποὶ, ἀποδοκιμῶ. O. Εἰς ἀποδοκιμήν.

38. מבגדל חנאל שער הפנה O. ὁ Σύρος, ἀπὸ τῆς πύργου γωνίας Ανανιήλ. O. ἀπὸ πύργου Αναμεήλ.

39. עוד קוה המדה O. ἡ διαμέτρησις. Αλλος, ἔτι ὁ σχοινίον τ διαμετρήσεως.

40. וכל־העמק הפגרים והדשן ※ Θ. τ πεδιάδα τῶν φαγεὶμ, τ σποδιάν. In O. vacat. השדמות A. τὰ προάστεια. O. ἀσαρημώθ. Αλλ. ἀσαδημώθ.

Israel. *LXX.* ſic dixit Dominus ※ virtutum Deus Iſrael. *Vul. hæc dicit Dominus exercituum Deus Iſrael.*

27. *Hebr. A. S. Vulg.* & ſeminabo domum Iſrael & domum Juda. *LXX.* ſeminabo Iſrael & Judæ.

28. *Hebr.* quemadmodum vigilavi ſuper eos ad evellendum, & deſtruendum, & perdendum. *LXX.* ſicut vigilabam ſuper eos ad deſtruendum & affligendum, *Alii*, ※ ad extirpandum & evellendum ※ & perdendum. *Vulg. ſicut vigilavi ſuper eos ut evellerem, & demolirer, & diſſiparem, & diſperderem.*

30. *Heb.* morietur omnis homo. *LXX.* morietur ※ *A. Th.* omnis homo. *Vulg. morietur: omnis homo.*

33. *Hebr. LXX.* & ſuper corde eorum. *Th.* & ſuper pectus eorum. *Vul. & in corde eorum.*

34. *Heb. Vulg.* ait Dominus. ※ *Omnes*, dixit Dominus.

37. *Heb. & Reliqui*, reprobabo. *LXX.* non reprobabo. *Vul. abjiciam.*

38. *Heb. Vul.* a turre Hananeel. *Syrus*, a turre anguli Ananiel. *LXX.* a turre Anameel.

39. *Hebr.* ultra linea menſuræ. *S.* funiculus ※ adhuc ſpes. *LXX.* dimenſio. *Alius*, adhuc funiculus dimenſionis. *Vulg. ultra norma menſuræ.*

40. *Heb.* & omnem vallem cadaverum, & cineres. ※ *Th.* vallem phagarim, cinerem. *In LXX. vacat. Vulg. vallem cadaverum & cineris.*

H. arva. *A.* ſuburbana. *LXX.* Aſaremoth: *Alius*, Aſademoth. *Vul. regionem.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XXXI. Jeremiæ.

v. 2. Σ. νυχίοιν χλεύν &c. Druſius ex ſcholio quodam Græco.

In hunc locum Hieronymus: *Ridicule Latini Codices in hoc loco ambiguitate verbi Græci, pro* calido, *lupinos interpretati ſunt: Græcum enim θερμὸν utrumque ſignificat: quod & ipſum non habetur in Hebræo. Eſt enim ſcriptum*, HEN, *quod Aq. Symm. & Theod.* χλεύν, *hoc eſt*, gratiam, *interpretati ſunt. Soli LXX. poſuerunt* calidum, *putantes ultimam litteram* MEM *eſſe. Si enim legamus* HEN *per litteram* NUN, gratia *dicitur: ſi per* MEM, calor *interpretatur.* Ibid. Theodoretus, τὸ θερμὸν ὁ Σύρος ᾗ ὁ Εβραῖος αἰκτίρμονα τεθείκασιν.

v. 8. ※ ἐν αὐτοῖς τυφλὸς &c. Mſ. Jeſ.

v. 12. ※ Π. ᾗ ἀγαλλιάσονται. Idem.

v. 13. ※ A. Θ. ἀντὶ τῆς λύπης αὐτῶν. Idem.

v. 15. ※ A. συσχεθλάσαι. Idem.

v. 16. ※ Π. φησὶ κύριος. Idem.

Ibid. ※ Π. ᾗ ἵνα ἐλπὶς &c. Idem.

v. 17. ※ εἰς τὰ ὅρια αὐτῶν. Idem

v. 20. ※ Σ. πάλιν. Idem.

v. 21. Hieronymus: *Ubi nos diximus*, uſquequo delicijs diſſolvêris? *Symmachus poſuit*, uſquequo demergêris in profundum? *Utramque autem Editionem ex toto poſui, ut caput obſcuriſſimum, & Eccleſia continens ſacramentum, a LXX. (ſive quis alius hunc Prophetam interpretatus eſt) aut ignoratum, aut omiſſum oſtenderem. Verbum Hebraïcum* SIONIM, *vel in ſpeculatores, vel in ſpeculas vertitur, ut Aquila & Symmachus interpretati ſunt. Unde miror quid ſibi voluerit Vulgata Editio, ut pro* SIONIM, *hoc eſt, pro ſpeculatoribus*, Sion *poneret, turbaretque Lectoris intelligentiam.* Druſius ex Editione Complutenſi hoc adfert, σῶον σωστῇ ἰσπαλύτους, quod Aquilæ eſſe putat. Forte verterit Aquila, σκοπούς, ſpeculatores, vel καθιστῶντας. Ibid. poſt ἄμων, Mſ. Jeſ. notat ※ σου.

Ibid. Mſ. Jeſ. ※ A. ἐμὲς σωστλεί. forte σεμι, vel σεμι σωστλεί. Ita ut vocem Hebraïcam שים Græcis literis expreſſerit, ut non raro fecit.

Ibid. Symmachus, *tranſmutationes.* Hieronymus.

v. 22. Vide ſupra.

Ibid. Lectionem Aquilæ & Symmachi Græce adferimus ex Codice Colbertino, & ex Athanaſio p. 101. Eaſdem & Theodotionis Latine exhibet Hieronymus; quem vide in hunc locum.

v. 25. ※ τὸν διψῶντα &c. Mſ. Jeſ.

v. 27. A. Σ. τὸν οἶκον &c. Idem; & ſimiliter ſequentes verſus 28. 30. 33. 34.

v. 37. εἰ λοιπ. ἀποδοκιμῶ &c. Ex Druſio.

v. 38. ὁ Σύρος, ἀπὸ τοῦ πύργου &c. Druſius ex Theodoreto.

v. 39. Hieronymus: Norma, *ſive juxta Symmachum*, funiculus. Theodoretus legit, τὸ σχοινίον τῆς διαμετρήσεως, i. *funiculus dimenſionis.*

v. 40. In hunc verſum ſic habet Hieronymus: Et omnem vallem ruinarum, (*pro quibus Theodotio ipſum verbum Hebraïcum* PHAGARIM) cineres & omnem Aſaremoth, (quod melius legimus ASADEMOTH) *pro quo Aquila* ſuburbana *interpretatus eſt.* Vide item Librum de Nominibus Hebraïcis. Idem Hieronymus

in Commentario : Sademoth, *quod nos vertimus*, in regionem mortis : *unum nomen in duo verba dividentes* : SADE, *quod dicitur* regio ; & MOTH, *quod interpretatur* mortis : *pro quo Aquila vertit*, ſuburbana, *ſive* arva & rura. Colbertinus : Αγρεμωθ Αχιλαε τα περιοικια ιεριθωνε. Theodoretus vero legit, ἡ πᾶσαν φάραγγα φογαείμ, ἡ αὐλῶν, ἡ πᾶσαν ἀναιρεμώθ.

JEREMIÆ CAP. XXXII.

ואז חיל 2. O. ⁂ τότε : δυνάμις.

ירמיהו הנביא O. ᾧ Ιερεμίας ⁂ Π. ὁ προφήτης.

כלך יהודה O. βασιλέως ⁂ Ιούδα.

מלך־יהודה 3. O. βασιλεὺς ⁂ Ιούδα.

וצדקיהו מלך יהודה 4. O. ᾧ Σεδεκίας ⁂ Θ. βασιλεὺς Ιούδα.

עין־בקרו אתו ופיהו יראה ועיניו את־עיניו יבט׃ ולא תצליחו ⁂ Θ. ἕως ἂν ἐπισκέψωμαι αὐτὸν, φησὶ κύριος. ὅτι πολεμεῖ τις Χαλδαίοις, οὐ οὐ μὴ κατευοδώσητε. In O. vacat.

ויאמר ירמיהו היה דבר־יהוה אלי 6. O. ⁂ εἶπε Ιερεμίας : ὁ λόγος κυρίου ἐγένετο πρός ⁂ μέ.

כי לך משפט הגאלה 7. O. ὅτι σοὶ κρίμα (ἀλλ' κρίσιν) ⁂ ἡ ἀγχιστείας.

בן־דדי כרבר יהוה 8. O. τοῦ πατρός μου ⁂ κατὰ τὸ λόγον κυρίου.

קנה נא O. κτῆσαί ⁂ δή.

את־השדה מאת חנמאל 9. O. τὸν ἀγρὸν ⁂ Γ. τοῦ υἱοῦ : Αναμεήλ.

בן־דדי אשר בענתות O. υἱοῦ ἀδελφοῦ πατρός μου ⁂ Γ. τὸν ἐν Αναθώθ.

ואשקלה־לו את־הכסף שבעה שקלים O. ἔστησα αὐτῷ ⁂ Σ. τῷ ἀργυρίῳ : ἑπτὰ σίκλους.

והבצוה והחקים ואת־הגלוי 11. ⁂ Π. τὰ ἐντολὰς καὶ τὰ δικαιώματα, ᾧ ὃ ἀπεκαλυμμένον. In O. vacat.

לקוח את־הספרים 14. O. λαβὲ ⁂ σὺ : τὸ βιβλίον.

הגלוי הזה O. τὸ ἀνεῳγμένον ⁂ Π. τοῦτο.

יהוה צבאות אלהי ישראל עוד 15. O. κύριος ⁂ Θ. παντοκράτωρ θεὸς Ισραὴλ : ἔτι.

אהה אדני יהוה הנה אתה עשית 17. O. ὁ ὢν κύριε, κύριε (sic) ⁂ ἰδοὺ : ἐποίησας.

יהוה צבאות שמו גדל העצה 18. O. κύριος ⁂ Θ. τὸ δυνάμεων ὄνομα αὐτῷ : μεγάλης βουλῆς.

2. *Hebr.* & tunc virtus. *LXX.* & ⁂ tunc : virtus. *Vulg. tunc exercitus.*

Heb. Jeremihu propheta. *LXX.* & Jeremias ⁂ *Omnes*, propheta. *Vul. Jeremias propheta.*

* *Heb. Vulg.* regis Juda. *LXX.* regis ⁂ Juda.

3. *Hebr. Vul.* rex Juda. *LXX.* rex ⁂ Juda.

4. *Hebr.* & Sedexihu rex Juda. *LXX.* & Sedexias ⁂ *Th.* rex Juda. *Vulg. & Sedecias rex Juda.*

5. *Hebr.* uſquedum viſitem eum, dixit Dominus : ſi dimicaveritis cum Chaldæis, non proſperabimini. ⁂ *Th.* donec viſitem eum, dicit Dominus : quia oppugnat Chaldæos, quos non ſuperabitis. *In LXX. vacat. Vul. donec viſitem eum, ait Dominus : ſi autem dimicaveritis adverſus Chaldæos, nihil proſperum habebitis.*

6. *Heb.* & dixit Jeremihu, fuit verbum Domini ad me. *LXX.* & ⁂ dixit Jeremias : verbum Domini factum eſt ad ⁂ me. *Vul. & dixit Jeremias, Factum eſt verbum Domini ad me.*

7. *Heb.* quia tibi judicio redemptionis. *LXX.* quia tibi judicium ⁂ propinquitatis. *Vul. tibi enim competit ex propinquitate.*

8. *Hebr. Vulg.* filius patrui mei ſecundum verbum Domini. *LXX.* patris mei ⁂ juxta verbum Domini.

Hebr. eme, quæſo. *LXX.* poſſide ⁂ utique. *Vul. poſſide.*

9 *Hebr. Vulg.* agrum ab Hanameel. *LXX* agrum ⁂ *Omnes*, ab : Anameel.

Hebr. filio patrui mei, qui in Anathoth. *LXX.* filio fratris patris mei, ⁂ *Omnes*, qui in Anathoth. *Vul. filio patrui mei, qui eſt in Anathoth.*

Hebr. & appendi ei argentum ſeptem ſiclos. *LXX.* ſtatui ipſum ⁂ *S.* argento : ſeptem ſiclos. *Vulg. & appendi ei argentum ſeptem ſtateras.*

11. *Hebr.* præcepti, & jurium, & patentem. ⁂ *Omnes*, præceptum, & juſtificationes, & revelatum. *In LXX. vacat. Vul. & ſtipulationes, & rata, & ſigna forinſecus.*

14. *Heb.* tollendo libros. *LXX.* accipe librum. *Vul. ſume libros.*

Heb. apertum hunc. *LXX.* lectum ⁂ *Omnes*, hunc. *Vulg. hunc qui apertus eſt.*

15. *Hebr. Vulg.* Dominus exercituum Deus Iſrael : adhuc. *LXX.* Dominus ⁂ *Th.* omnipotens Deus Iſrael : adhuc.

17. *Heb.* Ahah, Domine Deus : ecce tu feciſti. *LXX.* qui es, Domine, Domine ⁂ ecce : feciſti. *Vulg. Heu, heu, heu, Domine Deus : ecce tu feciſti.*

18. *Heb.* Dominus exercituum nomen ejus, magnus conſilio. *LXX.* Dominus ⁂ *Th.* virtutum nomen ipſi ; magni conſilii. *Vul. Dominus exercituum nomen tibi. Magnus conſilio.*

אשר־עינך פקחות 19. O. οἱ ὀφθαλμοί σου ※ A. Θ. ἀνεῳγμένοι.

19. *Hebr.* quia oculi tui aperti. *LXX.* oculi tui ※ *A. Th.* aperti. *Vul.* cujus oculi aperti sunt.

על־כל־דרכי ※ Γ. πάσας : ὁδούς.

Hebr. Vulg. ſuper omnes vias. *LXX.* in ※ *Omnes*, omnes : vias.

וכפרי מעלליו ※ Θ. καὶ κατὰ τοὺς καρποὺς τῶν ἐπιτηδευμάτων αὐτῶν.

Heb. & ſecundum fructum ſtudiorum ſuorum. ※ *Th.* & ſecundum fructus ſtudiorum ipſorum. *Vulg.* & ſecundum fructum adinventionum ejus.

באדם 20. Οἱ λοιποὶ, ἐν τοῖς ἀνθρώποις. O. ἐν τοῖς γηγενέσι.

20 *Hebr.* in homine. *Reliqui*, *Vul.* in hominibus. *LXX.* in terrigenis.

צויתה לדם לעשות לא עשו 23. O. ἐνετείλω αὐτοῖς ※ Γ. ποιῆσαι : οὐκ ἐποίησαν.

23. *Hebr.* præcepiſti eis ad faciendum, non fecerunt. *LXX.* præcepiſti eis ※ *Omnes*, facere : non fecerunt. *Vul. mandaſti eis ut facerent, non fecerunt.*

והרעב והדבר 24. O. τῷ λιμῷ ※ Γ. ℭ ℌ θανάτῳ.

24. *Hebr.* & famis & peſtis. *LXX.* famis ※ *Omnes*, & mortis.

היה דגך ואתה 0. ἐγένετο ※ Γ. ἰδοὺ σὺ ὁρᾷς.

Heb. fuit : ecce tu vides. *LXX.* factum eſt, ※ *Omnes*, ecce tu vides. *Vulg. acciderunt, ut ipſe cernis.*

ואתה אמרת אלי אדני 25. O. καὶ σὺ λέγεις πρός μέ, ※ κύριε.

25. *Heb.* & tu dixiſti ad me, Domine. *LXX.* & tu dicis ad me, ※ Domine. *Vulg.* & *tu dicis mihi, Domine.*

הנפלא מיהוה כל־דבר 27. O. μὴ ἀποκρυβήσεται ἀπ' ἐμοῦ ※ Σ. πᾶς λόγος.

27. *Hebr.* numquid a me mirificabitur omne verbum? *LXX.* num abſconderur a me ※ *S.* omne verbum? *Vulg. numquid mihi difficile erit omne verbum?*

28. את־העיר הזאת ביד הכשדים וביד נבוכדראצר O. ἡ πόλις αὕτη. ※ Θ. εἰς χεῖρας Χαλδαίων καὶ εἰς χεῖρας. ※ Θ. Ναβυχοδονόσορ :

28. *Hebr.* urbem hanc in manu Chaſdim, & in manu Nabuchadreſar. *LXX.* urbs hæc ※ *Th.* in manus Chaldæorum, & in manus ※ *Th.* Nabuchodonoſor : *Vulg. civitatem iſtam in manus Chaldæorum, & in manus (regis Babylonis.)*

ובאו 29. A. ℭ εἰσελθόντας. O. καὶ ἥξουσιν.

29. *Hebr. LXX. Vul.* & venient. *A.* & ingredientur.

אך 30. A. πλήν. Σ. 2. πλήν. Σ. 1. O. Θ. μόνοι.

30. *Hebr.* profecto. *A.* cæterum. *S.* 2. jugiter. *LXX. S.* 1. *Th.* ſoli.

כי בני־ישראל אך מעשים אתי במעשה ידיהם נאם־יהוה ※ A. Σ. πλήν υἱοὶ Ισραὴλ παροργίσαι με ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν αὐτῶν, φησὶ κύριος.

Hebr. quia filii Iſrael profecto irritantes me in opere manuum ſuarum, dicit Dominus. ※ *A. S.* Cæterum filii Iſrael irritaverunt me in operibus manuum ſuarum, dicit Dominus. *Vulg. filii Iſrael, qui uſque nunc exacerbant me in opere manuum ſuarum, dicit Dominus.*

היתה לי העיר הזאת 31. O. ἐγὼ ※ μοι : ἡ πόλις αὕτη.

31. *Hebr.* fuit mihi urbs hæc. *LXX.* erat ※ mihi : urbs hæc. *Vulg. facta eſt mihi civitas hæc.*

בני־ישראל ובני יהודה 32. O. υἱοὶ Ισραὴλ ℭ ※ υἱοὶ : Ιούδα.

32. *Heb. Vul.* filiorum Iſrael & filiorum Juda. *LXX.* filiorum Iſrael & ※ filiorum : Juda.

להעביר 35. A. Σ. . . . . : O. Θ. τοῦ διαφέρειν.

35. *Hebr.* ad tranſire faciendum. *A. S.* ut tranſducerent. *LXX. Th.* ut offerrent. *Vul. ut initiarent.*

העיר הזאת 36. O. τῇ πόλει ※ A. Σ. ταύτῃ.

36. *Hebr. Vul.* civitatem hanc. *LXX.* civitatem ※ *A. S.* hanc.

מאחריהם להיטיב אותם 40. O. ὀπίσω αὐτῶν ※ ὡς ἀγαθοποιῆσαι με αὐτούς.

40. *Hebr.* a poſterioribus eorum ad benefaciendum me eis. *LXX.* poſt eos ※ ita ut benefaciam eis. *Vulg.* & *non deſinam eis benefacere.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XXXII. Jeremiæ.

v. 2. ※ τότε. Mſ. Jeſ. itemque ſequentes lectiones verſ. 3. & 4. cum aſteriſcis.

v. 3. Θ. ὡς οὗ &c. Druſius hunc locum, qui in LXX. deſideratur, ſic adfert ex Complutenſi : ἕως οὗ καλέσωμαι αὐτὸν, ὃν δὲ παραδώσει χεῖρας Χαλδαίων, εἰς οἶκον αὐτοῦ. Hieronymus vero : *Quodque ſequitur*, donec vi-

ſitem eum, dicit Dominus, & ſi pugnaveritis adverſus Chaldæos, nihil proſperum habebitis, *in LXX. non habetur.*

v. 6. ※ ἄτε Ιερεμίας &c. quæ aſteriſcis notantur uſque ad verſum 20. ex eodem Mſ. Jeſ.

v. 20. εἰ λοιπὸν, ἐν τοῖς ἀληθείαις. Idem.

v. 23. ※ Π. ποιῶν. Idem uſque ad verſum 29.

v. 24. ※ Π. ἐκ τοῦ θεραπεύειν. Mſ. Jeſ. ubi ait Druſius: alibi ἐκ τοῦ λοιμεῖν legi, alibi vero, ἐκ τοῦ θεραπεύειν.

v. 29. Hieronymus: *Melius Aquila, qui pro eo quod ſcriptum eſt* venient, *tranſtulit* ἐπιπλέοντες, *hoc eſt*, ingredientur *civitatem. Neque enim abſentes erant, ut venirent: quippe qui circumdederant Jeruſalem, ſicut Scriptura teſtatur.* Et infra: *Verbum enim* BAÜ, *ambiguitate ſui*, & venient, & ingredientur *ſonat.*

v. 30. Hieron. *Verbum Hebraïcum* ACH, *Aquila interpretatus eſt* πλὴν, *quod conjunctionem ſignificat, verumtamen. Symmachi prima Editio, & LXX. & Theodotio* ſolos *interpretati ſunt. Secunda quippe Symmachi vertit* διὰλον, *quem & nos in præſentiarum ſecuti ſumus*, jugiter.

Ibid. ※ Α. Σ. πλὴν υἱοὶ Ισραὴλ &c. Mſ. Jeſ. Druſius vero hanc lectionem adfert, deficientibus LXX. υἱοὶ Ισραὴλ εἰ παροξυνοῦσί με ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν αὐτῶν, λέγει κύριος. Hieronymus vero: Filii Iſrael qui uſque nunc exacerbant me in opere manuum ſuarum, dicit Dominus. *In LXX. non habetur, & de Hebraïco additum eſt.*

v. 31. ※ μεν. Mſ. Jeſ.

v. 32. ※ υἱῶν. Idem.

v. 35. Hieron. *Pro* initiarent, *in Hebraïco ſcriptum eſt* EBIR, *quod Aquila & Symmachus*, tranſducerent; *LXX. & Theodotio interpretati ſunt*, offerrent.

v. 36. ※ Α. Σ. ταῦτας. Mſ. Jeſ.

v. 40. ※ ὥστε ἀγαθοποιεῖν με αὐτούς. Idem.

JEREMIÆ CAP. XXXIII.

להבינה 2. Σ. εἰς τὸ ἐπιπλέοντα αὐτό. Ο. τῷ διορθῶσαι αὐτὴν.

על בתי 4. Ο. πρὸς οἴκων. Αλλ. πρὸς τῶν οἰκιῶν. (bis.) Αλλ. πρὸς οἰκίας.

אשר אנכי עשה אותם 9. Ο. ἃ ἐγὼ ※ ἐλάλησα ποιῶν ※ Α. Σ. αὐτοῖς.

מביאים תודה 11. Ο. καὶ ἐξομολόγησιν δῶρα ※ αἰνέσεως.

מאין־אדם 12. ※ Π. Ο. πρὸς τὸ μὴ εἶναι ἄνθρωπον.

הנה ימים באים נאם־יהוה והקמתי את־הדבר הטוב אשר דברתי אל־בית ישראל ועל בית יהודה ※ Θ. ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, φησὶ κύριος, καὶ ἀναστήσω τὸν λόγον μου τὸν ἀγαθὸν, ὃν ἐλάλησα ὅτι τὸν οἶκον Ισραὴλ, καὶ ὅτι τὸν οἶκον Ιούδα.

בימים ההם ובעת ההיא אצמיח לדוד צמח צדקה ועשה משפט וצדקה בארץ ※ Θ. ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις & ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀναπελῶ τῷ Δαυὶδ ἀναπολὼ δικαίαν, ποιῶν κρίμα καὶ δικαιοσύνην ἐν τῇ γῇ.

בימים ההם תושע יהודה וירושלם תשכן לבטח וזה אשר־יקראלה יהוה צדקנו ※ Θ. ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις σωθήσεται ἡ Ιούδαία καὶ Ιερουσαλὴμ κατασκηνώσει πεποιθυῖα· καὶ τοῦτο ὃ ὀνομεῖ ὃ καλέσει αὐτὴν, κύριος δίκαιος σου ἡμῶν.

כי־כה אמר יהוה לא־יכרת לדוד איש ישב על־כסא בית־ישראל ※ Θ. ὅτι τάδε λέγει κύ-

2. *Heb.* ad ſtabiliendum illud. *S.* ad perficiendum ipſum. *LXX.* ad reparandum illam. *Vul. & paraturus.*

4. *Heb.* ſuper domos. *LXX. Alius*, circa domos. *Alius*, circa domum. *Vul. ad domos. (bis.)*

9. *Heb.* quæ ego faciens eis. *LXX.* quæ ego ※ ſum faciens: ※ *A. S.* eis. *Vulg. quæ ego facturus ſum eis.*

11. *Heb.* adducentium confeſſionem. *LXX.* & afferent dona ※ laudis. *Vul. & portantium vota.*

12. *Heb. Vul.* abſque homine. ※ *Omnes, LXX.* eo quod non ſit homo.

14. *Heb.* Ecce dies veniunt, dicit Dominus, & confirmabo verbum bonum, quod locutus ſum ad domum Iſrael, & ſuper domum Juda. ※ *Th.* Ecce dies veniunt, dicit Dominus, & ſuſcitabo verbum meum bonum, quod locutus ſum ſuper domum Iſrael, & ſuper domum Juda. *Vul. Ecce dies veniunt, dicit Dominus, & ſuſcitabo verbum bonum, quod locutus ſum ad domum Iſrael, & ad domum Juda.*

15. *Hebr.* In diebus illis & in tempore illo germinare faciam ipſi David germen juſtitiæ, & faciet judicium & juſtitiam in terra. ※ *Th.* In diebus illis & in tempore illo oriri faciam ipſi David ortum juſtum, faciens judicium & juſtitiam in terra. *Vulg. In diebus illis, & in tempore illo, germinare faciam David germen juſtitiæ: & faciet judicium & juſtitiam in terra.*

16. *Heb.* In diebus illis ſalvabitur Juda, & Jeruſalem habitabit in fiducia: & iſte qui vocabit eam, Dominus juſtitia noſtra. ※ *Th.* In diebus illis ſalvabitur Judæa, & Jeruſalem habitabit confidens: & hoc eſt nomen quod vocabit eam, Dominus juſtus nobiſcum. *Vul. In diebus illis ſalvabitur Juda, & Jeruſalem habitabit confidenter: & hoc eſt nomen, quod vocabunt eum: Dominus juſtus noſter.*

17. *H.* Quia ſic dixit Dominus: Non excidetur ipſi David vir, ſedens ſuper ſolium domûs Iſrael. ※ *Th.* Quia hæc dicit Dominus, Non

ἐστὶς, ὃς οὐκ ἐξολεθρευθήσεται ὁ Δαυὶδ ἀνὴρ καθήμενος ὅπι θρόνου οἴκου Ισραήλ.

18. ולכהנים הלוים לא־יכרת איש מלפני מעלה עלה ומקטיר מנחה ועשה זבח כל־הימים ※ Θ. ⁂ τοῖς ἱερεῦσι τοῖς λευίταις οὐκ ἐξολεθρευθήσεται ἀνὴρ ἐκ προσώπου μου ἀναφέρων ὁλοκαυτώματα, ⁂ θύων θυσίαν, ⁂ ποιῶν θυμίαμα πάσας τὰς ἡμέρας.

18. *H.* & ſacerdotibus Levitis non excidetur vir a facie mea, aſcendere faciens holocauſtum, & adolens munus, & faciens ſacrificium omnibus diebus. ※ *Th.* & ſacerdotibus Levitis non exterminabitur vir a facie mea, offerens holocauſta, & ſacrificans ſacrificium, & faciens incenſum omnibus diebus. *Vul. Et de ſacerdotibus & de Levitis non interibit vir a facie mea, qui offerat holocautomata, & incendat ſacrificium, & cædat victimas omnibus diebus.*

19. ויהי דבר־יהוה אל־ירמיהו לאמור ※ Θ. ⁂ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς Ιερεμίαν λέγων.

19. *H.* Et fuit verbum Domini ad Jeremihu, dicens. ※ *Th. Vulg.* Et factum eſt verbum Domini ad Jeremiam, dicens.

20. כה אמר יהוה אם־תפרו את־בריתי היום ואת־בריתי הלילה ולבלתי היות יומם־ולילה בעתם ※ Θ. τάδε λέγει κύριος· εἰ (Σ. ἐὰν διασκεδάσητε) διασκεδάσητε διαθήκην μου τὴν ἡμέραν, ⁂ τὴν διαθήκην μου τὴν νύκτα, τοῦ μὴ εἶναι ἡμέραν ⁂ νύκτα ἐν καιρῷ αὐτῶν.

20. *H.* Sic dixit Dominus: Si infringatis pactum meum diei, & pactum meum noctis, ut non ſit dies & nox in tempore ſuo. ※ *Th.* Hæc dicit Dominus: Si diſſipaveritis (*S.* ſi diſſipaveritis) teſtamentum meum die, & teſtamentum meum nocte, ut non ſit dies & nox in tempore ſuo. *Vul. Hæc dicit Dominus: Si irritum poteſt fieri pactum meum cum die, & pactum meum cum nocte, ut non ſit dies, & nox in tempore ſuo.*

21. גם־בריתי הפר את־דוד עבדי מהיות־לו בן מלך על־כסאו ואת־הלוים הכהנים משרתי ※ Θ. καὶ γε ἡ διαθήκη μου διασκεδασθήσεται μετὰ Δαυὶδ τοῦ δούλου μου, τοῦ μὴ εἶναι αὐτῷ υἱὸν βασιλεύοντα ὅπι τοῦ θρόνου αὐτοῦ, ⁂ ἡ πρὸς τοὺς Λευίτας τοὺς ἱερεῖς λειτουργοῦντάς μοι.

21. *Hebr.* Etiam pactum meum diſſipabitur cum David ſervo meo: ut non ſit ei filius rex ſuper ſolium ejus, & cum Levitis ſacerdotibus miniſtris meis. ※ *Th.* Etiam teſtamentum meum diſſipabitur cum David ſervo meo; ut non ſit ipſi filius regnans ſuper throno ipſius, & cum Levitis ſacerdotibus miniſtrantibus mihi. *Vulg. Et pactum meum irritum eſſe poterit cum ſervo meo, ut non ſit ex eo filius qui regnet in throne ejus, & Levitæ & ſacerdotes miniſtri mei.*

22. אשר לא־יספר צבא השמים ולא ימד חול הים כן ארבה את־זרע דוד עבדי ואת־הלוים משרתי אתי ※ Θ. ὡς οὐκ ἐξαριθμηθήσεται ἡ δυνάμις τοῦ οὐρανοῦ, οὐδὲ ἐκμετρηθήσεται ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης· οὕτως πληθυνῶ τὸ σπέρμα Δαυὶδ τοῦ δούλου μου, ⁂ τοὺς Λευίτας τοὺς λειτουργοῦντάς μοι.

22. *Hebr.* Quia non numerabitur exercitus cœlorum, nec menſurabitur arena maris: ſic multiplicabo ſemen David ſervi mei, & Levitas miniſtrantes mihi. ※ *Th.* Sicut non numerabitur virtus cœli, nec menſurabitur arena maris. Sic multiplicabo ſemen David ſervi mei, & Levitas miniſtrantes mihi. *Vul. Sicuti enumerari non poſſunt ſtellæ cæli, & metiri arena maris: ſic multiplicabo ſemen David ſervi mei, & Levitas miniſtros meos.*

23. ויהי דבר־יהוה אל־ירמיהו לאמר ※ Θ. καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς Ιερεμίαν λέγων.

23. *H.* Et fuit verbum Domini ad Jeremihu dicendo. ※ *Th. Vulg.* Et factum eſt verbum Domini ad Jeremiam, dicens.

24. הלוא ראית מה־העם הזה דברו לאמר שתי המשפחות אשר בחר יהוה בהם ויואסם ואת־עמי ינאצון מהיות עוד גוי לפניהם ※ Θ. ἆρα γε οὐκ ἴδες τί ὁ λαὸς οὗτος ἐλάλησαν λέγοντες, αἱ δύο πατριαὶ αἷς ἐξελέξατο κύριος ἐν αὐταῖς, ⁂ ἰδοὺ ἀπώσατο αὐτούς, ⁂ τὸν λαόν μου παρώξυναν τοῦ μὴ εἶναι ἔτι ἐνώπιόν μου.

24. *H.* Nonne vidiſti quod populus iſte locuti ſunt, dicendo: Duas familias, quas elegerat Dominus in eis, & reprehendit eas, & populum meum parvipendent, ut non ſit ultra gens a facie eorum. ※ *Th.* Annon vidiſti quid populus hic locuti ſunt, dicentes, duæ familiæ quas elegit Dominus in eis: & ecce expulit eos: & populum meum irritaverunt, ut non ſit ultra in conſpectu meo. *Vul. Numquid non vidiſti quid populus hic locutus ſit, dicens: Duæ cognationes, quas elegerat Dominus, abjecta ſunt: & populum meum deſpexerunt, eo quod non ſit ultra gens coram eis.*

25. כה אמר יהוה אם־לא בריתי יומם ולילה

25. *Heb.* Sic dixit Dominus, Si non pactum

חקות שמים וארץ לא שמתי ※ Θ. τάδε λέγει κύριος, Εἰ μὴ τὴν διαθήκην μου ἡμέρας καὶ νυκτὸς ἀκριβάσματα οὐρανοῦ, καὶ γῆς οὐκ ἔταξα.

meum die ac nocte, statura cœlorum & terræ non posui. ※ *Th.* Hæc dicit Dominus, Si non testamentum meum die ac nocte, accurata statuta cœli & terræ non posui. *Vul. Hæc dicit Dominus; si pactum meum inter diem & noctem, & dies cœlo & terræ non posui.*

26. גם־זרע יעקוב ודוד עבדי אמאס מזרעו משלים אל־זרע אברהם יצחק ויעקב כי־אשוב את־שבותם ורחמתים ※ Θ. καὶ γε τὸ σπέρμα Ιακὼβ καὶ Δαυὶδ τοῦ δούλου μου ἀποδοκιμῶ τοῦ μὴ λαβεῖν ἐκ τοῦ σπέρματος αὐτοῦ ἄρχοντα ἐπὶ τὸ σπέρμα Αβρααμ καὶ Ισαὰκ καὶ Ιακώβ, ὅτι ἐπιστρέψω τὴν ἐπιστροφὴν αὐτῶν, καὶ οἰκτιρήσω αὐτούς.

26. *Heb.* Etiam semen Jacob & David servi mei reprobabo, ut non capiam de semine ejus dominantes in semen Abraham, Isaac, & Jacob: nam reducam captivitatem eorum, & miserebor eorum. ※ *Th.* Etiam semen Jacob & David servorum meorum reprobabo, ut non accipiam de semine ejus principem ad semen Abraham, Isaac & Jacob, quia reverti faciam reversionem eorum, & miserabor eos. *Vulg. Equidem & semen Jacob & David servi mei projiciam, ut non assumam de semine ejus principes seminis Abraham, Isaac, & Jacob: reducam enim conversionem eorum & miserebor eis.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XXXIII. Jeremiæ.

v. 2. Σ. ὡς τὸ ἐντελέσαι. Mſ. Jeſ. Idem vero ad v. 4. In textu habet, ἐπὶ τῶν οἰκιῶν, ad marg. ἐπὶ οἰκίας. Et v. 5. ※ τῶν· πληγέντας, & ※ τῇ· ὀργῇ, & ※ τοῦ· θυμοῦ. Et v. 9. ※ μοι· εἰς ὑπερτασίαν. Ibid. ※ ἐμοὶ ποιεῖν· ※ Α. Σ. αὐτοῖς· v. 11. φωνὴ ※ εὐφροσύνης. v. 12. ※ Π. ἀντὶ τὸ μὴ εἶναι ἀνθρωπον. Quæ compendii causa hûc semel notasse satis erit.

versu 14. ※ Θ. ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται &c. Hæc Mſ. Jeſ. usque ad finem Capitis ex Theodotione supplet, quia in LXX. desiderabantur. Drusius vero alteram ex Editione Complutensi versionem adfert: nempe;

14. Ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, λέγει κύριος, καὶ ἀναστήσω τὸ ῥῆμα τὸ ἀγαθὸν, ὃ ἐλάλησα ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰσραὴλ, καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰούδα.

15. ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις, καὶ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, βλαστῆσαι ποιήσω τῷ Δαυὶδ βλαστὸν δικαιοσύνης, καὶ ποιήσει κρῖμα καὶ δικαιοσύνην ἐν τῇ γῇ. καὶ βασιλεύσει βασιλεὺς, καὶ συνήσουσι.

16. ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις σωθήσεται Ἰούδας, καὶ Ἰερουσαλὴμ κατοικήσει πεποιθότως, καὶ τοῦτό ἐστιν τὸ ὄνομα ὃ καλέσουσιν (Theodoret. ὃ καλέσουσιν) αὐτῇ, κύριος δικαίωμα ἡμῶν (Theodoret. δικαιοσύνη ἡμῶν.)

17. ὅτι οὕτω λέγει κύριος, οὐκ ἐπιλείψει τῷ Δαυὶδ ἀνὴρ καθήμενος ἐπὶ τοῦ θρόνου Ἰσραήλ.

18. καὶ ἐκ τῶν ἱερέων καὶ Λευιτῶν οὐκ ἐκλείψει ἀνὴρ ἐνώπιόν μου, θυσιάζων ὁλοκαύτωμα, καὶ θυμιῶν θυσίαν, καὶ ποιῶν θυσίαν πάσας τὰς ἡμέρας.

19. καὶ ἐγένετο ῥῆμα κυρίου πρὸς Ἰερεμίαν λέγων.

20. οὕτω λέγει κύριος, ἐὰν ἐνδιατρίψητε ποιῆσαι τὴν διαθήκην μου τὴν καινὴν τῆς ἡμέρας, καὶ τὴν διαθήκην μου τὴν καινὴν τῆς νυκτὸς, ὥστε μὴ εἶναι ἡμέραν καὶ νύκτα ἐν τῷ καιρῷ αὐτῶν.

21. καὶ ἡ διαθήκη μου ἐνδιατρίψει ἵστασθαι μετὰ τοῦ Δαυὶδ τοῦ δούλου μου, ὥστε μὴ εἶναι ἐξ αὐτοῦ υἱὸς βασιλεύων ἐπὶ τὸν θρόνον αὐτοῦ, καὶ μετὰ τῶν Λευιτῶν, καὶ ἱερέων λειτουργῶν μου.

22. ὅσπερ οὐκ ἀριθμηθήσεται ἡ στρατιὰ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ οὐ μετρηθήσεται ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης, οὕτως πληθυνῶ τὸ σπέρμα τοῦ Δαυὶδ τοῦ δούλου μου, καὶ τοὺς λευίτας λειτουργοὺς μου.

23. καὶ ἐγένετο ῥῆμα κυρίου πρὸς Ἰερεμίαν, λέγων.

24. οὐκ οἶδας τί ὁ λαὸς οὗτος ἐλάλησε, λέγων, δύο συγγενείας ἃς ἐξελέξατο ὁ κύριος, ἔφυσεν αὐτὰς καὶ τὸν λαόν μου παροξύναι, ἵνα μὴ ᾖ ἔθνος ἐνώπιον αὐτῶν.

25. οὕτω λέγει κύριος, ἐὰν μὴ ὦσι ἡ διαθήκη μου τῇ ἡμέρᾳ καὶ τῇ νυκτὶ, καὶ νόμος τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς μὴ ὑπάρχῃ.

26. οὕτως τὸ σπέρμα τοῦ Ιακὼβ καὶ Δαυὶδ τοῦ δούλου μου ἐξωσθήσεται, ὥστε μὴ λαβεῖν ἐκ τοῦ σπέρματος αὐτοῦ, ἄρχοντας ἐπὶ τοῦ σπέρματος τοῦ Αβραὰμ, καὶ τοῦ Ισαὰκ, καὶ τοῦ Ιακώβ. ὅτι ἀναστρέψω τὴν αἰχμαλωσίαν αὐτῶν, καὶ ἐλεήσω αὐτούς.

JEREMIÆ CAP. XXXIV.

וכל־ממלכות ארץ ממשלת ידו וכל־העמים נלחמים ※ καὶ πᾶσαι αἱ βασιλεῖαι τῆς γῆς ἀρχῆς αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ λαοὶ ἐπολέμουν. O. καὶ πᾶσα ἡ γῆ ἀρχῆς αὐτοῦ ἐπολέμουν. O. ἄλλως, πᾶν ὃ στρατόπεδον αὐτοῦ ἐπολέμουν.

1. *Heb.* & omnia regna terræ, potestatis manus ejus, & omnes populi bellabant. ※ Et omnia regna terræ principatus ejus, & omnes populi bellabant. *LXX.* Et omnis terra principatus ejus bellabant. *LXX. aliter*, & omnis exercitus ejus bellabant. *Vulg. universæque regna terræ, quæ erant sub potestate manus ejus, & omnes populi bellabant.*

יהוי 5. O. οὐαὶ (ἀλλ', ὦ.)

ירמיהו הנביא 6. O. Ιερεμίας ※ ὁ προφήτης.

5. *H. LXX. Vulg.* Væ. *Al.* ô.

6. *H.* Jeremihu propheta. *LXX.* Jeremias ※ propheta. *Vul. Jeremias propheta.*

את־כל־העם אשר בירושלם לקרא להם 8.

8. *H.* cum omni populo, qui in Jerusalem

דרור O. ϖοῆς ※ πᾶσι : τ λαὸν, καὶ καλέσαι ※ αὐτοῖς : ἄφεσιν.

prædicando eis libertatem. *LXX.* ad ※ omnem : populum .... & ad vocandum ※ ipſis : libertatem. *Vul. cum omni populo in Jeruſalem : ut dimitteret.*

ביהודי אחיהו איש 9. O. ἐξ Ἰούδα ※ ἀδελφὸν αὐτοῦ μηδένα.

9. *Heb.* in Judæo fratre ſuo virum. *LXX.* ex Juda ※ fratrem ſuum neminem. *Vul. in Judæo & fratre ſuo.*

לבלתי עבדם עוד וישמעו וישלחו וישובו 11. אחרי־כן וישיבו את־העבדים ואת־השפחות אשר שלחו חפשים ※ ϖοῆς τὸ μὴ δουλεύειν αὐτοῖς ἔτι ἢ ἐπήκουσαν, καὶ ἐξεστράφησαν μὴ ϖοῆσαι, καὶ ἐπιστρέψαι τοὺς παῖδας καὶ τὰς παιδίσκας οὓς ἐξαπέστειλαν ἐλευθέρους.

11. *H.* & non ſervirent eis amplius : & audierunt, & miſerunt : & converſi ſunt poſtea, & reduxerunt ſervos & ancillas, quos dimiſerunt liberos, ※ ut non ſervirent eis amplius : & audierunt, & converſi ſunt poſtea, & reverti fecerunt pueros & puellas, quos dimiſerunt liberos. *Vul. Et ultra non dominarentur eis : audierunt igitur, & dimiſerunt, & converſi ſunt deinceps, & extraxerunt ſervos & ancillas, quos dimiſerunt liberos.*

לכם דרור נאם־יהוה 17. O. ἄφεσιν ὑμῖν ※ φησὶ κύριος.

17. *Heb.* vobis libertatem, dixit Dominus. *LXX.* diniſſionem vobis, ※ dicit Dominus. *Vul. vobis libertatem, ait Dominus.*

את־דברי הברית 18. Σ. O. τ διαθήκην μου ※ τοὺς λόγους μου.

18. *Hebr.* verba pacti. *S. LXX.* teſtamentum meum. ※ verba mea. *Vul. verba fœderis.*

אשר כרתו לשנים ויעברו O. ὃν ἐποίησαν ※ εἰς δύο : ἐργάζεσθαι.

H. quod conciderunt in duo, & tranſierunt. *LXX.* quod fecerunt ※ in duo ; ad operandum. *Vulg. quem conciderunt in duas partes, & tranſierunt.*

ושרי ירושלם 19. ※ καὶ τοὺς ἄρχοντας Ἰερουσαλήμ. In LXX vacat.

19. *Heb.* ※ *Vulg.* & principes Jeruſalem. *In LXX. vacat.*

הסרסים O. δυνάστας. Alius, εὐνούχους.

Hebr. Alius, eunuchos. *LXX.* potentes. *Vulg. eunuchi.*

ובל עם הארץ O. καὶ ※ πᾶσι τ λαὸν ※ τ γῆς.

H. & omnem populum terræ. *LXX.* & ※ omnem populum ※ terræ. *Vul. & omnis populus terræ.*

העברים בין בתרי העגל ※ τὰς διελθούσας αὐτὰ μέσον τῶν διχοτομημάτων τοῦ μόχου.

H. tranſeuntes inter partes vituli ※ tranſeuntes Inter fruſta viculi. *Vul. qui tranſierunt inter diviſiones vituli.*

ביד מבקשי נפשם וביד חיל מלך בבל 21. ※ ἐν χειρὶ ζητούντων τ ψυχὴν αὐτῶν, καὶ εἰς χεῖρας δυνάμεως βασιλέως Βαβυλῶνος.

21. *Heb.* in manum quærentium animas eorum, & in manum virtutis regis Babel ※ & in manus quærentium animas eorum ; & in manus virtutis regis Babylonis. *Vul. in manus quærentium animas eorum, & in manus exercituum regis Babylonis.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XXXIV. Jeremiæ.

v. 1 ※ πᾶσαι &c. Mſ. Jeſ. ubi aſteriſcus non præmittitur ; ſed hîc ponendus quia deficiunt LXX Ibid. in textu legitur, πᾶν τὸ στρατόπεδον &c. Druſius vero ſic ex Complut. ※ πᾶσαι αἱ βασιλεῖαι τῆς γῆς αἱ ὑπὸ τὴν δυναστείαν τῆς χειρὸς αὐτοῦ, & πάντες οἱ λαοὶ ἐπολέμουν.

v. 3. In hæc verba Hebraïca ופיהו את־פיך ידבר Druſius ex Complutenſi : καὶ τὸ στόμα αὐτοῦ μὴ ᾖ σὸ στόματος ἐν λαλιᾷ σου.

v. 4. עליך Druſius, ϖερὶ σοῦ. Ibid. Druſius, לא תמות בחרב ὡς ἀποθανῇ ἐν μαχαίρᾳ

v. 5. Αλλ. ἀλ. Mſ. Jeſ. Ibid. Druſius in hæc verba, כשרפות אבותיך ὡς ἔκαυσαν τοὺς πατέρας σου, & ישרפו καύσουσιν.

v. 6. ※ ὁ ϖροφήτης. Mſ. Jeſ.

v. 7. המותרות τὰς καθελελειμμένας. Druſius ex Complutenſi.

v. 8. O. ϖερὶ ※ πάσῃ &c. Mſ. Jeſ. Druſius vero adjicit ex Complut. τὴν ἐν Ιερουσαλήμ, quod in Editis τῶν O. deſideratur.

v. 9. ※ ἀδελφὸν αὐτοῦ &c. Mſ. Jeſ.

v. 10. Druſius, וישמעו ※ ἐπήκουσαν. Ibidem, ושמטו ※ ἔκλυσαν ※ ἀφῆκαν.

v. 11. ※ ϖερὶ τὸ μὴ δουλεύειν αὐτοῖς &c. Druſius ultimam hujus verſûs partem ſic refert ex Complut. ※ ἐπεστράφησαν μὴ ϖοῆσαι, ※ διέστειλαν τοὺς δούλους, ※ τὰς παιδίσκας, οὓς ἀπέστειλαν ἐλευθέρους, & ἠνάγκασαν αὐτοὺς εἰς δούλους ※ παιδίσκας. In LXX. legitur ſolum, αὐτοὺς εἰς παῖδας ※ παιδίσκας.

v. 17. ※ φησὶ κύριος. Mſ. Jeſ.

v. 18. Σ. τὴν διαθήκην μου ※ τοὺς λόγους μου. Mſ. Jeſ. Melius legas, τοὺς λόγους τῆς διαθήκης

Ibid. ※ εἰς δύο : Mſ. Jeſ. Hanc verſionem adfert Druſius ex Complut. ἐν τῷ ϖοιῆσαι εἰς δύο μέρη, & διελθόν ἐν μέσῳ τῶν μερῶν. al. διχοτομημάτων.

v. 19. ※ καὶ τοὺς ἄρχοντας Ιερουσαλήμ. Druſius, & ἄρχοντες Ιερουσαλήμ.

Ibid. Αλλ. ※, εὐνούχους. Mſ. Jeſ.

Ibid. ※ ϖᾶσαν τὴν λαόν. Locus plenus ſic apud Druſium ex Complut. & ϖᾶς ὁ λαὸς (alias ϖᾶσαν τὸν λαὸν) τῆς γῆς, οἱ διελθόν ἐν μέσῳ τῶν μερῶν τοῦ μόχου.

Ibid. ※ τοὺς διελθόντας &c. Mſ. Jeſ. In LXX. deeſt.

v. 21. ※ ἐν οἷς χεῖρας ζητοῦσιν &c. Idem. Locus plenus ſic eſt apud Druſium ex Complut. ϖάσων εἰς χεῖρας ἐχθρῶν αὐτῶν, ※ εἰς χεῖρας ζητούντων τὴν ψυχὴν αὐτῶν, ※ εἰς χεῖρας δυνάμεως βασιλέως Βαβυλῶνος τῶν ἀναχωρούντων ἀπ' αὐτοῦ.

JEREMIÆ CAP. XXXV.

דלוך אל־בית 2. O. βάδισον εἰς ※ τ̀ οἶκον. Αλλος, πορεύθητι εἰς τὸν οἶκον. Αλλ. οἰκίαν.

ואת כל־בית הרכבים 3. Σ. καὶ πάντα τὸν οἶκον... O. ℭ πᾶσαν τ̀ οἰκίαν Ἀρχαβείμ.

שכר רבת 4. Οἱ Γ. Φυλάσσοντος τὸν φαθμόν. O. Φυλάσσοντος τ̀ αὐλήν. Αλλ. τ̀ ὁδόν.

ואתן לפני בני בית־הרכבים 5. ※ καὶ ἔστησα κ̀ τροφοστον τ̀ν υἱῶν οἴκου τ̀ν Ραχαβείν. O. καὶ ἔδωκα κ̀ τροφόστον αὐτ̃ν.

ואמר אליהם O. καὶ εἶπα ※ πρὸς αὐτούς.

יהונדב בן־רכב 8. O. Ιωναδὰβ ※ υἱὸς Ρηχάβ.

ונשב 11. O. ᾠκοῦμεν. Αλλος, οἰκήσωμεν. Αλλος, ᾠκήσαμεν.

את־בנינו 14. O. τῆς τέκνους. Αλλ. τῆς υἱοῖς.

עד היום הזה כי שמעו את מצות אבותם ※ A. Θ. ἕως τ̀ ἡμέρας ταύτης, ὅτι ἤκουσαν τ̀ ἐντολῆς τ̃ πατρὸς αὐτ̃ν.

השכם ושלח 15. ※ ὀρθρίζων κ̀ ἀποστέλλων.

ויען דברתי אליהם ולא שמעו אקרא להם ולא ענו ולבית הרכבים אמר ירמיהו ※ Σ. Θ. ἀνθ' ὧν ἐλάλησα ἐπ' αὐτοὺς κ̀ οὐκ ἤκουσάν μ, ἐκάλεσα αὐτούς, κ̀ οὐκ ἀπεκρίθησάν μ, κ̀ τῷ οἴκῳ Ρηχὰβ εἶπεν Ιερεμίας.

כה אמר יהוה צבאות אלהי ישראל 18. O. Οὕτως εἶπε κύριος ※ τ̃ν δυνάμεων θεὸς Ισραήλ.

תשמרו את־כל־מצותיו ותעשו ככל אשר־צוה אתכם לכן כה אמר יהוה צבאות אלהי ישראל ※ καὶ ἐφυλάξθη σαν πάσας τ̀ς ἐντολὰς αὐτ̃ν κ̀ πάντα ὅσα ἐνετείλατο αὐτοῖς ὁ πατὴρ αὐτ̃ν. διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος τ̃ν δυνάμεων θεὸς Ισραήλ. O. ποιῆσι καθότι ἐνετείλατο αὐτοῖς ὁ πατὴρ αὐτ̃ν.

2. *Heb. Vul.* vade ad domum. *LXX.* vade in ※ domum. *Alius*, ambula in domum.

3. *H. Vulg.* & universam domum Rechabitarum. *S.* & universam domum. . . . . *LXX.* & universam domum Archabim.

4. *H.* quod supra cubiculum. *Tres Int.* custodientis stationem. *LXX.* custodientis atrium. *Alius*, viam. *Vul. qui erat custos vestibuli.*

5. *H.* & dedi in conspectu filiorum domus Rechabitarum ※ & statui in conspectu filiorum domûs Rachabin. *LXX.* & dedi in conspectu eorum. *Vulg. & posui coram filiis domus Rechabitarum.*

H. Vul. & dixi ad eos. *LXX.* & dixi ※ ad eos.

8. *Heb. Vulg.* Jonadab filii Rechab. *LXX.* Jonadab ※ filii Rechab.

11. *H. Vulg.* mansimus. *LXX.* habitabamus. *Al.* habitemus. *Al.* habitavimus.

14. *Hebr. Vulg.* filiis suis. *LXX.* filiis. *Alius*, filiis.

Heb. ※ *A. Th.* usque ad diem hanc, quia audierunt præceptum patris sui. *Vulg. usque ad diem hanc, quia obedierunt præcepto patris sui.*

15. *H.* mane surgendo, & mittendo ※ mane surgens & mittens. *Vulg. consurgens diluculo, mittensque.*

17. *H.* Pro eo quod locutus sum ad eos, & non audierunt, vocavi eos, & non responderunt: & domui Rechabitarum dixit Jeremihu. ※ *Th.* Quia locutus sum ad eos, & non audierunt, vocavi eos, & non responderunt: & domui Rechab dixit Jeremias. *Vulg. Eo quod locutus sum ad illos, & non audierunt: vocavi illos, & non responderunt mihi. Domui autem Rechabitarum dixit Jeremias.*

18. *H.* Sic dixit Dominus exercituum Deus Israel. *LXX.* sic dixit Dominus ※ virtutum, Deus Israel. *Vul. Hæc dicit Dominus exercituum Deus Israel.*

H. & custodivistis omnia præcepta ejus, & fecistis juxta omnia quæ præcepit vobis: propterea sic dixit Dominus exercituum Deus Israel, ※ & custodierunt omnia præcepta ejus, juxta omnia quæcumque præcepit ipsis pater eorum; ideo hæc dicit Dominus virtutum Deus Israel. *LXX.* facere quemadmodum præcepit eis pater eorum. *Vul. & custodistis omnia mandata ejus, & fecistis universa, quæ præcepit vobis: Propterea hæc dicit Dominus exercituum Deus Israel.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XXXV. Jeremiæ.

v. 2. O. βάδισον εἰς ※ τ̀ν οἶκον &c. Hæ lectiones prodeunt ex Ms. Jes.

v. 3. Σ. καὶ πάντα τὸν οἶκον. Sequitur vox dubia quasi ϛύλον. Sed non clare legitur.

v. 4. Ms. Jes. habet, οἱ τ. τὸν ϛαθμὸν. Reliqua hujus versûs & sequentis confusa sunt in eodem Ms. Al. ὧν, forte οὗσον.

v. 5. ※ καὶ ἔστησα &c. Idem. Ibid. ※ πρὸς αὐτούς. Idem.

v. 8. ※

v. 8. ※ ἀπὸ Ραχάβ. Idem.

v. 11. Mſ. Jeſ. in textu habet, εἰσήγαγεν, ad marg. φύσημεν.

v. 14. Αλλ. τῆς ἰωῆς. Idem.

Ibid. ※ Α. Θ. ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, ὅτι ἤκουσεν τῆς ἐντολῆς &c. Druſius, πλὴ ἐντολῶν. Hæc porro & quæ ſequuntur aſteriſcis notata, deerant in LXX.

v. 15. ※ ἀφεῖσθαι καὶ ἀποστῆναι. Mſ. Jeſ. Druſius vero, ἀφεῖσθαι τὸ σφοὶ καὶ ἀποστῆναι.

v. 17. ※ Σ. Θ. ἀπ' ὧν ἐλάλησα &c. Idem Mſ. Jeſ. In ſchedis meis habetur, S. Θ. Prior littera, hâc forma S. an Symmachum ſignificet, non ſat exploratum mihi. Poſſet enim eſſe notula, quâ remittatur ad textum. Et vero in ipſo textu ea ipſa vel littera, vel notula ponitur ſic, ελάλησα ἐπ' αὐτοὺς ※ S. qua fortaſſe remittitur ad aliam ſimilem in margine poſitam ut ſupra. Druſius hunc locum ſic exprimit ex Complut. διότι ἐλάλησ αὐτοῖς, ※ ἐν ἀκοαῖς, καὶ ἐκάλεσα αὐτούς, καὶ οὐκ ἀπεκρίθησαν. καὶ τῷ οἴκῳ τῶν Ραχαβεῖμ εἶπεν Ιερεμίας, ὅτι εἶπεν κύριος.

v. 18. ※ τῶν ἡμαρτημένων &c. Mſ. Jeſ.

Ibid. ※ καὶ ἐφύλαξαν σφοὶ πάσας &c. Idem.

JEREMIÆ CAP. XXXVI.

וידי בשנת 1. O. καὶ ※ A. Θ. ἐγένετο· ἐν τῷ ἐνιαυτῷ.

מגלת 2. A. κεφαλίδα. Σ. τόμου. O. χάρτου. (al. χάρτου.)

דברתי O. ἐλάλησα. Αλλος, ἐχρημάτισα.

את כל 3. ※ σοὶ· πάντα. O. πάντα.

ישובו איש O. ἀποστραφῶσιν ※ ἕκαστος. Αλλος, ἀποστρέψουσιν.

וישבו איש 7. O. καὶ ἀποστρέψουσιν ※ Θ. ἕκαστος.

ברוך בן־נריה 8. O. Βαρούχ ※ A. Σ. υἱὸς Νηρίου.

כל־העם הבאים מערי יהודה בירושלם 9. Αλλοι, πᾶς ὁ λαὸς οἱ ἐρχόμενοι ἐκ πόλεων Ιούδα εἰς Ιερουσαλήμ. O. πᾶς ὁ λαὸς ἐν Ιερουσαλήμ.

באזני 10. O. ἐν ὠσί. Αλλος, εἰς τὰ ὦτα.

אלנתן 12. O. Ιωνάθαν. Αλλος, Νάθαν. Αλλος, Ελνάθαν.

המגלה אשר 14. O. τὸ χάρτιον ἐν ᾧ σύ. O. ἄλλως, τὸ βιβλίον ἐν ᾧ ※ σύ.

באזניהם 15. ※ Σ. εἰς τὰ ὦτα αὐτῶν.

ויבאו אל־מלך 20. A. καὶ ἀπήντησαν τῷ βασιλεῖ. O. καὶ εἰσῆλθον πρὸς τὸν βασιλέα.

בתער 23. Σ. σμίλῃ. O. ξυρῷ.

ער־תם כל־המגלה על־האש אשר על־התנור ※ ἕως οὗ ἐξέλιπεν πᾶς ὁ χάρτης εἰς ὃ πῦρ τὸν ἔκαυσας.

ולא פחדו 24. O. καὶ οὐκ ἐξήντησαν. Αλλος, καὶ οὐκ ἐξέστησαν.

לבלתי שרף את המגלה ולא שמע אליהם 25. πρὸς τὸ μὴ κατακαῦσαι τὸ χάρτιον, καὶ οὐκ ἤκουσεν αὐτῶν.

את עונם 31. Αλλ. τὰς ἀνομίας αὐτῶν.

מגלה אחרת ותתן אל ברוך בן־נריהו הספר 32.

1. HEb. & fuit in anno. *LXX.* & ※ *A. Th.* factum eſt: in anno. *Vulg.* & *factum eſt in anno.*

2. *H. Vul.* volumen. *A.* capitulum. *S.* tomum. *LXX.* chartam.

Heb. LXX. Vul. locutus ſum. *Alius*, prædixi.

3. *Heb. LXX. Alius, Vulg.* omnia.

Hebr. revertantur vir. *LXX.* revertantur ※ unuſquiſque. *Vulg. revertatur unuſquiſque.*

7. *Heb.* & revertentur vir. *LXX.* & revertentur ※ unuſquiſque. *Vul.* & *revertatur unuſquiſque.*

8. *Heb.* Baruch filius Neriah. *LXX.* Baruch ※ *A. S.* filius Neriæ. *Vulg. Baruch filius Neriæ.*

9. *Hebr.* univerſo populo venientibus de urbibus Juda in Jeruſalem. *Alii*, omnis populus qui veniebant ex urbibus Juda in Jeruſalem. *LXX.* omnis populus qui in Jeruſalem. *Vulg.* & *univerſæ multitudini, quæ confluxerat de civitatibus Juda in Jeruſalem.*

10. *Hebr. LXX.* in auribus. *Alius*, in aures. *Vulg. audiente.*

11. *H. Alius, Vul.* Elnathan. *Alius*, Nathan. *LXX.* Jonathan.

14. *Heb.* volumen quo. *LXX.* charta, in qua tu. *LXX. alter*, liber, in quo ※ tu. *Vulg. volumen ex quo.*

15. *Hebr. Vulg.* in auribus eorum. ※ *S.* in aures eorum.

20. *Hebr. LXX. Vulg.* & ingreſſi ſunt ad regem. *A.* & occurrerunt regi.

23. *Heb.* in ſcalpello. *S. Vul.* ſcalpello. *LXX.* novaculâ.

Hebr. donec conſumeretur omne volumen in igne qui ſuper rogum ※ donec defecit omnis charta in igne foci. *Vulg. donec conſumeretur omne volumen igni, qui erat in arula.*

24. *Hebr. Vulg.* & non timuerunt. *LXX.* & non quæſierunt. *Al.* & non exterriti ſunt.

25. *Hebr.* de non comburendo volumine, & non audivit ad eos. *Al.* de non comburenda charta, & non audivit eos. *Vul. ne comburerent librum, & non audivit eos.*

31. *Heb.* iniquitatem eorum. *Al.* iniquitates eorum. *Vulg. iniquitates ſuas.*

32. *Heb.* volumen aliud, & dedit ipſum ad

χαρτὴν ἑτέραν, & ἔδωκεν αὐτὴν ᾧ Βαρούχ υἱῷ Νηρίου τοῦ γραμματέως.

Baruch filium Nerihu ſcribam. *Al.* chartam aliam, & dedit eam Baruch filio Neriæ ſcribæ. *Vulg. volumen aliud, & dedit illud Baruch filio Neriæ ſcribæ.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XXXVI. Jeremiæ.

v. 1. ※ A. Θ. ἐβασίλευσεν. Mſ. Jeſ.
v. 2. A. κεφαλίδα. Σ. τόμον. Idem.
Ibid. Αλλ. ἐχρημάτισε. Idem.
v. 3. ※ σωὶ : Ibid. ※ ἵνας Θ. 7. ※ Θ. ἵνας Θ. 8. ※ A. Θ. υἱὸς Νηρίου. Idem.
v. 9. πᾶς ὁ λαὸς οἱ ἐχόμενοι &c. Idem ſine Interpretis nomine.
v. 10. Αλλ. εἰς τὰ ἄνω. Idem.
v. 18. LXX. Edit. Rom. habet Ιωαθαν. Mſ. Jeſ. in textu, Νάθαν, ad marg. Ελισάφαν.
v. 14. Ο. τὸ βιβλίον ὃν ※ σύ. Idem. Aliæ Editiones, τὸ χαρτίον.
v. 15. ※ Σ. εἰς τὰ ἄνω. Idem.
v. 20. A. ᾧ ἀπωθύνατο τὸ βασιλεῖ. Druſius, qui dicit hanc lectionem ſuſpectam eſſe.
v. 23. Σ. σμίλην. Mſ. Jeſ.
Ibid. ※ ἕως οὗ ἐξέλιπε &c. Idem. In LXX. legitur, ἕως ἐξέλιπε πᾶς ὁ χάρτης εἰς τὸ πῦρ τὸ ἐπὶ τῆς ἐχάρας, quod olim defuiſſe videtur, & cum aſteriſco in Hexaplis poſitum poſtea remanſiſſe.
v. 24. Αλλ. ᾧ οὐ ἐξέστησαν Druſius.
v. 25. Hujus & ſequentium verſuum lectiones adfert Druſius ipſis verbis ex Editione Complutenſi.

JEREMIÆ CAP. XXXVII.

ירמיהו הנביא 3. Ο. Ιερεμίαν ※ Π. τὸν προφήτην.

ילכו 9. Ο. ἀπελεύσονται. Αλλος, πορεύσονται.

ונתנו אתו בית אסור בית יהונתן 15. Ο. ᾧ ἀπέστειλαν αὐτὸν ※ A. Θ. εἰς οἶκον φυλακῆς : εἰς τὸν οἶκον Ιωνάθαν.

כי בא ירמיהו אל־בית הבור ואל־החניות 16. ※ ᾧ εἰσῆλθε Ιερεμίας εἰς τὸν οἶκον τοῦ λάκκου, ᾧ εἰς τὸν συγκλεισμόν. A. εἰς τὰ ἐργαστήρια. Ο. ᾧ ἦλθε Ιερεμίας εἰς οἰκίαν τοῦ λάκκου, ᾧ εἰς τὸ χερεθ.

המלך בביתו בסתר 17. Ο. ὁ βασιλεὺς ※ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ : κρυφαίως.

אל־המלך צדקיהו Ο. τῷ βασιλεῖ ※ Σεδεκίᾳ.

מלך־בבל עליכם ועל הארץ הזאת 18. Ο. βασιλεὺς Βαβυλῶνος ※ ἐφ' ὑμᾶς : ᾧ ἐπὶ τὴν γῆν ταύτην.

ועתה שמע־נא אדני המלך 20. Ο. ᾧ νῦν ※ ἀξιῶ ἄκουσον : κύριε βασιλεῦ.

תפל־נא Ο. πεσέτω ※ δή.

3. *Hebr.* Jeremihu prophetam. *LXX.* Jeremiam ※ *Omnes*, prophetam. *Vulg. Jeremiam prophetam.*

9. *Hebr. Alius*, ibunt. *LXX. Vul.* abibunt.

15. *Hebr.* & dederunt eum domum carceris, domum Jonathan. *LXX.* & miſerunt eum ※ *A. Th.* in domum cuſtodiæ : in domum Jonathan. *Vulg. eum miſerunt in carcerem, qui erat in domo Jonathan.*

16. *Hebr.* quia ingreſſus eſſet Jeremihu ad domum laci, & ad ergaſtula. ※ & ingreſſus eſt Jeremias in domum laci, & in clauſuram. *A.* in officinas, *vel* tabernas. *LXX.* & venit Jeremias in domum laci, & in chereth. *Vulg. itaque ingreſſus eſt Jeremias in domum laci, & in ergaſtulum.*

17. *Hebr.* rex in domo ſua in abſcondito *LXX.* rex ※ in domo ſua : clam. *Vulg. in domo ſua abſcondite.*

Hebr. ad regem Sedekihu. *LXX.* regi ※ Sedeciæ : *Vul. ad regem Sedeciam.*

18. *Hebr.* rex Babel ſuper vos & ſuper terram hanc. *LXX. Vulg.* rex Babylonis ※ ſuper vos : & ſuper terram hanc.

20. *Hebr.* & nunc audi, quæſo, Domine mi rex. *LXX.* & nunc ※ quæſo audi : Domine rex. *Vulg. nunc ergo audi, obſecro, Domine mi rex.*

Heb. cadat obſecro. *LXX.* cadat ※ utique *Vulg. valeat.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XXXVII. Jeremiæ.

v. 3. ※ Π. τὸν προφήτην. Mſ. Jeſ.
v. 9. Αλλ. πορεύσονται. Idem.
v. 11. ※ A. Θ. εἰς οἶκον φυλακῆς. Idem.
v. 16. ※ ᾧ εἰσῆλθεν Ιερεμίας &c. Idem. A. τὰ ἐργαστήρια. Euſebius & Hieronymus de locis Hebraïcis.
v. 17. ※ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. Mſ. Jeſ. ut & ſequentes omnes cum aſteriſcis lectiones.

JEREMIÆ CAP. XXXVIII.

שפטיה בן־מתן 1. Αλλ. Σαφατίας υἱὸς Μαθθαν. O. Σαφαΐας υἱὸς Ναθαν.

ופשחור בן־מלכיה ※ A. Θ. καὶ Παχὼρ υἱὸς Μελχίου.

היושב 2. Αλλ. ὁ καθήμενος. Αλλος, ὁ κατοικῶν.

ברעב וברבר O. ἐν λιμῷ ※ A. Θ. καὶ ἐν θανάτῳ.

ואמרו השרים 4. O. καὶ εἶπαν ※ Π. οἱ ἄρχοντες.

ויקחו את־ירמיהו 6. ※ A. Θ. καὶ ἔλαβον τὸν Ιερεμίαν.

הכושי איש סריס 7. O. Αἰθίοψ ※ Π. ἀνὴρ εὐνοῦχος.

והמלך יושב בשער O. καὶ ὁ βασιλεὺς ※ Γ'. ἀνάβητο: ἐν τῇ πύλῃ.

8. ארני המלך הרעו האנשים האלה את כל־אשר עשו לירמיהו הנביא את אשר־השליכו אל־הבור וימת תחתיו ※ κύριε βασιλεῦ ἐπονηρεύσαντο οἱ ἄνδρες οὗτοι ἅπαντα ὅσα ἐποίησαν Ιερεμίᾳ ᾧ προεφήτευσεν, ὅτι ἐνέβαλον αὐτὸν εἰς τὸ λάκκον, καὶ ἀποθανεῖται λιμοκτόνῳ αὐτόν.

10. את עבד־מלך הכושי O. Αβδιμέλεχ ※ Π. τὸν Αἰθίοπα.

11. ויקח עבד־מלך את־אנשים בידו O. καὶ ἔλαβεν Αβδιμέλεχ ἀνθρώπους ※ μεθ' ἑαυτοῦ.

אל־תחת האוצר O. ἐπὶ ὑπόγαιον ※ τὸ θησαυροῦ.

12. בחבלים ואמר עבד־מלך הכושי אל־ירמיהו שים נא בלואי המחבות והבלחים תחת אצילות ידיך ※ Θ. ἐν τοῖς χοινίοις, καὶ εἶπεν Αβδιμέλεχ ὁ Αἰθίοψ πρὸς Ιερεμίαν, θὲς τὰ παλαιὰ ῥάκη καὶ μαλακὰ ὑπὸ τὰς ἀγκύλας τῶν χειρῶν σου.

14. אל מבוא השלישי A. O. Ασλιφιήλ. Οἱ λοιποὶ, τὴν πρώτην. ὁ Σύρος, ἕως τῆς πρώτης θύρας.

16. האנשים האלה אשר מבקשים את־נפשך O. αἰθίοπαι οὗτοι. ※ A. Σ. τῶν ζητούντων τὴν ψυχήν σου.

ואם 18. O. καὶ εἰ. Αλλος, εἰ δέ.

אל־שרי מלך בבל. A. Σ. ※ πρὸς τοὺς ἄρχοντας Βασιλέως Βαβυλῶνος.

1. HEbr. Saphatia filius Mathan. *Alius*, Saphatias filius Matthan. *LXX.* Saphanias filius Nathan. *Vul. Saphatias filius Mathan.* *Heb.* & Paſchur filius Melchia. ※ *A, Th.* & Paſchor filius Melchiæ. *Vulg. & Phaſſur filius Melchiæ.*

2. *Heb. Alius*, ſedens. *Alius*, habitans. *Vulg. manſerit.*

Heb. in fame, & in peſte. *LXX.* in fame. ※ *A. Th.* & in morte: *Vulg. & fame, & peſte.*

4. *Hebr. Vulg.* & dixerunt principes. *LXX.* & dixerunt. ※ *Omnes*, principes.

6. *H.* & acceperunt Jeremihu. ※ *A. Th.* & acceperunt Jeremiam. *Vul. tulerunt ergo Jeremiam.*

7. *Heb. Vulg.* Æthiops vir eunuchus. *LXX.* Æthiops. ※ *Omnes*, vir eunuchus.

Hebr. & rex ſedens in porta. *LXX.* & rex ※ *Omnes*, ſedebat: in porta. *Vulg. porro rex ſedebat in porta.*

9. *Hebr.* Domine mi rex, male fecerunt homines iſti omnia quæ fecerunt Jeremihu prophetæ, quem projecerunt in lacum, & morietur ſub eo. ※ Domine rex, male fecerunt viri iſti, quæcumque fecerunt Jeremiæ prophetæ: quia injecerunt eum in lacum, & morietur ſub eo. *Vulg. Domine mi rex, male fecerunt viri iſti omnia quæcumque perpetrarunt contra Jeremiam prophetam, mittentes eum in lacum, ut moriatur ibi.*

10. *Heb.* Abedmelech Æthiopi. *LXX.* Abdemelech ※ *Omnes*, Æthiopi. *Vulg. Abdimelech Æthiopi.*

11. *Hebr.* & aſſumſit Abedmelech viros in manu ſua. *LXX.* & accepit Abdemelech viros ※ ſecum. *Vul. aſſumptis ergo Abdemelech ſecum viris.*

Heb. ad ſub theſaurum. *LXX.* ſubterraneum ※ theſauri. *Vulg. quæ erat ſub cellario.*

12. *Hebr.* in funibus: Et dixit Abedmelech Æthiops ad Jeremihu: Pone nunc vetera tradtionum & corruptionum ſub axillis manuum tuarum. ※ *Th.* in funiculis, & dixit Abdemelech Æthiops ad Jeremiam: Pone veteres pannos ad malein, ſub cubitis manuum tuarum. *Vul. per funiculos. Dixitque Abdemelech Æthiops ad Jeremiam: Pone veteres pannos, & hæc ſciſſa & putrida, ſub cubito manuum tuarum.*

14. *Hebr. Vulg.* tertium. *A. LXX.* Aſſiſiel. *Reliqui*, tertiam. *Syrus*, intra tertiam portam.

16. *Hebr.* hominum iſtorum, qui quærunt animam tuam. *LXX.* hominum iſtorum ※ *A. S.* quærentium animam tuam. *Vulg. virorum iſtorum, qui quærunt animam tuam.*

18. *Heb. LXX.* & ſi. *Alius*, *Vulg.* ſi autem.

Hebr. ad principes regis Babel. ※ *A. S. Vul.* ad principes regis Babylonis.

ואתה לא־תמלט מידם O. σὺ δὲ οὐ μὴ σωθῇς ※ A. οὐκ ᾖς αὐτῶν.

שמע־נא 20. O. ἄκουσον ※ δή.

ויכלו 22. ἐδυνάσθησαν.
בבץ רגלך ἐν ὀλισθήματι ποδός σου.

ואת־כל־נשיך 23. O. καὶ ※ πάσας: Καὶ γυναῖκάς σου.

ואתה לא־תמלט מידם O. σὺ οὐ μὴ σωθῇς ※ Θ. οὐκ ἐκ χειρός αὐτῶν [L. αὐτῆς.]

השרף באש O. κατακαυθήσεται ※ ἐν πυρί.

מה־דבר אליך המלך 25. Αλλος, τί ἐλάλησας πρὸς σὲ βασιλέα. O. τί ἐλάλησέ σοι ὁ βασιλεύς.

Heb. Vul. & tu non effugies de manu eorum; *LXX.* & tu non ſalvaberis ※ *A.* de manu eorum.

20. *Hebr. Vulg.* audi, quæſo. *LXX.* audi ※ utique.

22. *Hebr. Alius, Vulg.* & prævaluerunt.

Heb. in cœno pes tuus. *Alius*, in lapſu pedis tui. *Vulg. in lubrico pedem tuum.*

23. *Hebr.* & omnes uxores tuas. *LXX.* & ※ omnes: mulieres tuas. *Vulg. & omnes uxores tuæ.*

H. & tu non evades de manu eorum. *LXX.* & tu non ſalvaberis ※ de manu eorum. *Vul. & tu non effugies manus eorum.*

Heb. & cremabis in igni. *LXX.* comburetur ※ in igni. *Vul. comburet igni.*

25. *Heb.* Quid locutus eſt ad te rex? *Alius*, Quid locutus es ad regem? *LXX.* Quid locutus eſt tibi rex? *Vulg. Quid locutus eſt tecum rex?*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XXXVIII. Jeremiæ.

V. 1. ΑΛΛΩ, Σαφατίας ὑὸς Ματθάν. Mſ. Jeſ. habet ΜΑΘΘΑ.

Ibid. ※ A. Θ. ὁ Πασχὼρ &c. Mſ. Jeſ.

V. 2. ὁ καθήμενος. Αλλος, ὁ κατοικῶν. Druſius.

Ibid. ※ A. Θ. ἢ ὁ θανάτῳ. Mſ. Jeſ. Druſius vero ſine interpretis nomine, ἢ ὁ λοιμῷ, ex Edit. Complut. ut & alia.

V. 4. ※ Π. οἱ ἄρχοντες. Idem.

V. 6. ※ A. Θ. ἢ ἔλαβον τὸν Ἱερεμίαν. Idem, & Druſius ſine Interpretis nomine, ἢ ἔλαβον τὸν Ἱερεμίαν, καὶ ἔβαλον.

V. 7. ※ Π. οἰκῷ τοῦ ἅρχοντος. Idem, & Druſius ſine Interpretis nomine.

Ibid. ※ Π. ἐκαθέζετο. Idem.

V. 9. ※ κύριε βασιλεῦ &c. Druſius vero ſic ex Complutenſi: κύριέ μου βασιλεῦ, ἐπονήρευσαν οἱ ἄνδρες οὗτοι πάντα ἃ ἐποίησαν καὶ τῷ Ἱερεμίᾳ τῷ προφήτῃ, ὃν ἔβαλον εἰς λάκκον, ἵνα ἀποθάνῃ ἐν αὐτῷ λιμῷ παραχρῆμα.

V. 10. ※ Π. καὶ λάβετε. Mſ. Jeſ. Et v. 11. ※ μεθ' ἑαυτοῦ. Ibid. ※ τοῦ θησαυροῦ.

V. 12. ※ Θ. ἐν ταῖς σχοινίοις &c. Idem.

V. 14. A. εἰσῆλθε. Sic Mſ. Jeſ. quod ſane ſuſpectum. Pergit idem, ut & Apollinarius, εἰ λοιπὸν, πρὸς τελευτὴν. Syrus ex Druſio, ἕως πρὸς τελευτὴν θύρας.

V. 16. ※ A. Σ. τὸν ζῶντα ταῦτα &c. Mſ. Jeſ.

V. 18. Αλλ. ἐὰν δέ. Idem, & ibid. ※ A. Σ. πρὸς τοὺς ἄρχοντας. Ibid. ※ A. ἐν χερσὶ αὐτῶν. Et 20. ※ δέ.

V. 22. ΑΛΛΩ, ἢ ἐδυνάσθησαν. Druſius.

Ibid. ἐν ὀλισθήματι ποδός σου. Idem, qui adjicit, *Alii*, πόδας σου, *quod interpretantur*, contra pedes meos. Romana Editio ὀλισθήμασι habet.

V. 23. ※ πάσας. Mſ. Jeſ. & ibid. ※ Θ. ἐκ τῆς χειρὸς αὐτῶν. Ibid. ※ ἐν πυρί. V. 25. Idem in terra, τί ἐλάλησας πρὸς τὸν βασιλέα.

JEREMIÆ CAP. XXXIX.

1. ויהי כאשר נלכדה ירושלם בשנה התשעית לצדקיהו מלך־יהודה בחדש העשרי O. καὶ ἐγένετο ※ Θ. ἐν τῷ ληφθῆναι Ἰερουσαλὴμ ἐν τῷ ἔτει τῷ ἑνάτῳ τοῦ Σεδεκίου βασιλέως Ἰούδα: ἐν τῷ μηνὶ τῷ δεκάτῳ. O. Edit. Rom. καὶ ἐγένετο τῷ μηνὶ τῷ ἑνάτῳ τοῦ Σεδεκία βασιλέως Ἰούδα.

נרגל שראצר 3. O. Μαργανασάρ. Αλλος, Νηρηγὶλ Σαρέσαρ.

סמגר־נבו שרסכים O. Σαμγαὶ καὶ Ναβουσάρσαχ. Αλλος, Ραψάρις καὶ Ναγδήγας Σαρσαχείμ.

וכל־שארית שרי מלך־בבל O. καὶ οἱ καταλοιποὶ ἡγεμόνες βασιλέως Βαβυλῶνος. ※ Θ. καὶ πάντες οἱ ἐπίλοιποι ἄρχοντες βασιλέως Βαβυλῶνος.

1. *Hebr.* Et factum eſt ut caperetur Jeruſalem in anno nono Sedekihu regis Juda in menſe decimo. *LXX.* Et factum eſt ※ *Th.* cum capta eſt Jeruſalem in anno nono Sedeciæ regis Judæ in menſe decimo. *LXX. Ed. Rom.* Et factum eſt menſe nono Sedeciæ regis Juda. *Vulg. Et factum eſt ut caperetur Jeruſalem anno nono Sedeciæ regis Juda, menſe decimo.*

3. *Hebr.* Nergel Saraſar. *LXX.* Marganaſar. *Alius*, Nergel Saraſar. *Vulg. Neregel, Sereſer.*

H. Samgar-Nabu Sarſachim. *LXX.* Samgad & Nabuſarath. *Alius*, Rabſaris & Nagargas Sarſachim. *Vul. Semegarnabu, Sarſachim.*

H. & omne reliquum principes regis Babel. *LXX.* & reliqui principes regis Babylonis. ※ *Th. Vul.* & omnes reliqui principes regis Babylonis.

שרי O. ἡγεμόνες. Αλλος, μεγιστᾶνες.

4. ויהי כאשר ראם צדקיהו מלך־יהודה וכל אנשי המלחמה וברחו ויצאו לילה מן־העיר דרך גן המלך בשער בין החמתים ויצא דרך הערבה ✻ Θ. ἐγένετο δὲ ὡὶνίκα ἶδεν αὐτοὺς Σεδεκίας βασιλεὺς Ιούδα καὶ πᾶσι οἱ ἄνδρες τοῦ πολέμου, καὶ ἔφυγον καὶ ἐξῆλθον νυκτὸς ἐκ τῆς πόλεως ὁδὸν κήπου τοῦ βασιλέως τὴν πύλης ἀναμέσον τοῦ τειχέων, καὶ ἐξῆλθον ὁδὸν τὴν ἀραβά.

4. *Heb.* Et fuit cum vidiſſet eos Sedekihu rex Juda, & omnes viri belli, & fugerunt, & egreſſi ſunt nocte de civitate, via horti regis per portam inter duos muros: & egreſſus eſt via deſerti. ✻ *Th.* Factum eſt autem cum vidit eos Sedecias rex Juda & omnes viri belli, & fugerunt, & egreſſi ſunt nocte de civitate, viam horti regis portæ inter muros: & egreſſi ſunt viam Araba. *Vul. Cumque vidiſſet eos Sedecias rex Juda, & omnes viri bellatores, fugerunt, & egreſſi ſunt nocte de civitate per viam horti regis, & per portam, quæ erat inter duos muros, & egreſſi ſunt ad viam deſerti.*

5. ורדפו חיל־כשדים אחריהם וישגו את־צדקיהו בערבות יריחו ויקחו אתו ויעלהו אל־נבוכדנאצר מלך־בבל דבלתה בארץ חמת וידבר אתו משפטים ✻ Θ. καὶ κατεδίωξεν δυνάμις Χαλδαίων κατόπισθεν αὐτοῦ, ἐ κατέλαβον τὸν Σεδεκίαν ἐν Αραβὼθ Ιεριχώ, καὶ ἔλαβον αὐτὸν, καὶ ἀνήγαγον αὐτὸν πρὸς Ναβουχοδονόσορ πρὸς βασιλέα Βαβυλῶνος ἐν Ρεβλαθὰ ἐν γῇ Αιμαθ, ἐ ἐλάλησε μετ' αὐτοῦ κρίματα.

5. *Heb.* Et perſecuti ſunt exercitus Chaſdim poſt eos, & comprehenderunt Sedekihu in campeſtribus Jeriho, & ceperunt eum, & aſcendere fecerunt eum ad Nabuchadneſar regem Babel in Rebla in terra Hamath, & locutus eſt cum eo judicia. ✻ *Th.* Et perſecuta eſt virtus Chaldæorum poſt eos, & comprehenderunt Sedeciam in Araboth Jericho; & ceperunt eum, & adduxerunt eum ad Nabuchodonoſor ad regem Babylonis in Reblatha in terra Æmath: & locutus eſt cum eo judicia. *Vulg. Perſecutus eſt autem eos exercitus Chaldæorum: & comprehenderunt Sedeciam in campo ſolitudinis Jerichontinæ, & captum adduxerunt ad Nabuchodonoſor regem Babylonis in Reblatha, quæ eſt in terra Emath: & locutus eſt ad eum judicia.*

6. וישחט מלך בבל את־בני צדקיהו ברבלה לעיניו ואת כל־חרי יהודה שחט ✻ Θ. καὶ ἔσφαξεν βασιλεὺς Βαβυλῶνος τοὺς υἱοὺς Σεδεκίου ἐν Δεβλαθὰ [sic] κατ' ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ πάντας τοὺς ἐλευθέρους Ιούδα ἔσφαξεν.

6. *Heb.* Et jugulavit rex Babel filios Sedekihu in Rebla in oculis ejus, & omnes nobiles Juda jugulavit. ✻ *Th.* Et jugulavit rex Babylonis filios Sedeciæ in Deblatha ad oculos ejus, & omnes liberos Juda jugulavit. *Vul. Et occidit rex Babylonis filios Sedeciæ in Rebhatha, in oculis ejus: & omnes nobiles Juda occidit.*

7. ואת־עיני צדקיהו עור ויאסרהו בנחשתים לבא אתו בבלה ✻ Θ. ἐ τοὺς ὀφθαλμοὺς Σεδεκίου ἐξετύφλωσεν, καὶ ἔδησεν αὐτὸν ἐν πέδαις χαλκαῖς, τοῦ ἀγαγεῖν αὐτὸν ἐἰς Βαβυλῶνα, καὶ δοῦναι αὐτὸν ἐἰς οἶκον τῆς μυλῶνος.

7. *Heb.* Et oculos Sedekihu excæcavit, & vinxit eum in compedibus ad ducendum eum in Babel. ✻ *Th.* Et oculos Sedeciæ excæcavit, & ligavit eum in compedibus æneis, ut duceret eum in Babylonem, & daret eum in domum piſtrini. *Vulg. Oculos quoque Sedeciæ eruit: & vinxit eum compedibus ut ducerentur in Babylonem,*

8. ואת־בית המלך ואת־בתי העם שרפו הכשדים באש ואת־חומת ירושלם נתצו ✻ Θ. καὶ τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως, καὶ τοὺς οἴκους τοῦ λαοῦ ἐνέπρησαν οἱ Χαλδαῖοι ἐν πυρὶ, καὶ ὃ τεῖχος τῆς Ιερουσαλὴμ καθεῖλαν.

8. *Heb.* domumque regis & domum populi combuſſerunt Chaſdim in igni, & muros Jeruſalem diruerunt. ✻ *Th.* & domum regis & domum populi incenderunt Chaldæi in igne, & murum Jeruſalem diruerunt. *Vulg. domum quoque regis, & domum vulgi ſuccenderunt Chaldæi, & murum Jeruſalem ſubverterunt.*

9. ואת יתר העם הנשארים בעיר ואת־הנפלים אשר נפלו עליו ואת יתר העם שארים הגלה נבוזראדן רב־טבחים בבל ✻ Θ. καὶ ὃ λοιπὸν τοῦ λαοῦ, τοὺς καταλελειμμένους ἐν τῇ πόλει, ἐ τοὺς ἐμπεσόντας οἱ ἐνέπεσον αὐτοῖ, καὶ ὃ λοιπὸν τοῦ λαοῦ τῶν καταλελειμμένων ἀπῴκισεν Ναβουζαρδὰν ὁ ἀρχιμάγειρος ἐἰς Βαβυλῶνα.

9. *Hebr.* Et reſiduum populi remanentium in civitate, & dilabentes qui dilapſi ſunt ſuper eum, & reſiduum populi remanentium tranſtulit Nabuzardan magiſter laniorum Babel. ✻ *Th.* Et reſiduum populi relictos in urbe, & incidentes qui inciderunt ipſi, & reſiduum populi relictorum tranſtulit Nabuzardan princeps cocorum in Babylonem. *Vul. Et reliquias populi qui remanſerant in civitate, & perfugas qui transfugerant ad eum, & ſuperfluos vulgi, qui remanſerunt, tranſtulit Nabuzardan magiſter militum in Babylonem.*

10. ומן־העם הדלים אין להם מאומה השאיר
נבוזראדן רב־טבחים בארץ יהודה ויתן להם
כרמים ויגבים ביום ההוא ※ Θ. ἀπὸ δὲ τοῦ λαοῦ τῶν πενήτων, οἷς οὐκ ἦν ὑπαρχόντων οὐδέν, κατέλιπεν Ναβουζαρδὰν ὁ ἀρχιμάγειρος ἐν γῇ Ἰούδα, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ἀμπελῶνας καὶ ὑδρεύματα ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.

10. *Hebr.* & de plebe pauperes, quibus non eis quidquam, remanere fecit Nabuzaradan magiſter laniorum in terra Juda: & dedit eis vineas & agros in die illa. ※ *Th.* de populo autem pauperum, quibus nihil erat, reliquit Nabuzardan princeps cocorum in terra Juda, & dedit eis vineas & aquationes in die illa. *Vulg. Et de plebe pauperum, qui nihil penitus habebant, dimiſit Nabuzardan magiſter militum in terra Juda: & dedit eis vineas & ciſternas in die illa.*

11. וצו נבוכדראצר מלך־בבל על־ירמיהו ביד
נבוזראדן רב־טבחים לאמר ※ Θ. καὶ ἐνετείλατο Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος περὶ Ιερεμίου ἐν χειρὶ Ναβουζαρδὰν τοῦ ἀρχιμαγείρου λέγων.

11. *H.* & præcepit Nabuchadreſar rex Babel ſuper Jeremihu in manu Nabuzaradan principis laniorum, dicens. ※ *Th.* Et præcepit Nabuchodonoſor rex Babylonis pro Jeremia in manu Nabuzardan principis cocorum, dicens. *Vul. Præceperat autem Nabuchodonoſor rex Babylonis de Jeremia Nabuzardan magiſtro militum, dicens.*

12. קחנו ועיניך שים עליו ואל־תעש לו מאומה
רע כי אם כאשר ידבר אליך כן עשה עמו
※ Θ. λάβε αὐτὸν, καὶ τοὺς ὀφθαλμούς σου ἐπ' αὐτὸν, καὶ μὴ ποιήσῃς αὐτῷ μηδὲν κακόν· ὅτι ἀλλ' ἢ καθότι ἐάν λαλήσῃ πρὸς σέ, οὕτως ποίησον μετ' αὐτοῦ.

12. *Hebr.* Tolle illum, & oculos tuos pone ſuper eum, & ne facias ipſi quidquam mali: ſed ſecundum quod loquetur ad te, ſic facias cum eo. ※ *Th.* Aſſume ipſum, & oculos tuos pone ſuper eum, & ne facias ipſi quidquam malum; quin immo ſecundum quod loquetur ad te, ſic facias cum eo. *Vul. Tolle illum, & pone ſuper eum oculos tuos, nihilque ei mali facias: ſed ut voluerit, ſic facias ei.*

13. וישלח נבוזראדן רב־טבחים נבושזבן רב־כרים
ונרגל שראצר רב־טבח ※ Θ. καὶ ἀπέστειλεν Ναβουζαρδὰν ὁ ἀρχιμάγειρος, καὶ Ναβουσαζβὰν Ραβσάρις, καὶ Νηργὰλ Σαρασὲρ Ροβοασεί. (sic.)

13. *Heb.* Et miſit Nabuzaradan magiſter laniorum Nabuſazban Rab-ſaris & Nergel Sereſer Rab mag. ※ *Th.* Et miſit Nabuzardan princeps cocorum, & Nabuſazaban Rabſaris & Nergel Saraſar Roboaſoi. *Vulg. Miſit ergo Nabuzardan princeps militiæ, & Nabuſezban & Rabſares, & Neregel, & Sereſer, & Rebmag.*

15. דבר־יהוה בהיתו עצור ※ A. Θ. ὅτος αὐτῷ συνεχώμην.

15. *H.* verbum Domini, cum eſſet clauſus. *LXX.* verbum Domini ※ *A. Th.* cum eſſet detentus. *Vulg. ſermo Domini, cum clauſus eſſet.*

16. ודבר לפנך ביום ההוא ※ Θ. ἔσονται πρόσωπόν σε ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.

16. *Hebr. Vul.* & erunt in conſpectu tuo in die illa. ※ & erunt in conſpectu tuo in die illa.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XXXIX. Jeremiæ.

v. 1. ※ Θ. λάβετε καταλάβου Ιερουσαλὴμ &c. Mſ. Jeſ. Hæc porro verba, *Et factum eſt cum caperetur Jeruſalem*, in Hebræo & in Vulgata ſunt Capitis 38. ſequentia vero Capitis 39.

v. 3. Ααλ. Νηργὰλ Σαρασὲρ. Hæ nominum propriorum varietates ex Mſ. Jeſ.

Ibid. ※ καὶ πάντες οἱ ἐπίλοιποι &c. Hujus & ſequentium verſuum, qui in τοῖς Ο. deſiderantur, verſionem ex Theodotione adfert Mſ. Jeſ. Aliam de more exhibet Druſius, qualem mox proferemus.

Ibid. μαγιστῆνες. Mſ. Jeſ.

v. 4. Druſius ex Complut. καὶ ἐφύγετε, ὡς εἶδον αὐτοὺς Σεδεκίας βασιλεὺς Ιούδα, καὶ πάντες οἱ ἄνδρες πολεμισταί, καὶ ἔφυγον, καὶ ἐξῆλθον νυκτὸς ἐκ τῆς πόλεως καὶ τὴν ὁδὸν κάτω τῆς βασιλέως διὰ τὴν πύλην ἀναμέσον τοῦ τείχους καὶ παραδεισίσκου, καὶ ἐξῆλθον διὰ τὴν ὁδὸν Αραβά.

v. 5. καὶ καταδίωξεν ἡ δύναμις τῶν Χαλδαίων ὀπίσω αὐτῶν, καὶ συνέλαβον τὸν Σεδεκίαν ἐν τῷ πάρει Ιερειχώ, καὶ ἤγαγον αὐτὸν πρὸς Ναβουχοδονόσορ βασιλέα Βαβυλῶνος εἰς Ρεβλάθα τὴν ἐν τῇ γῇ Αἰμαθ, καὶ ἐλάλησεν αὐτῷ μέγα κρίσεως.

v. 6. καὶ ἔσφαξεν ὁ βασιλεὺς Βαβυλῶνος τοὺς υἱοὺς Σεδεκίου ἐν Ρεβλάθα κατ' ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ πάσας τοὺς ἀρχοντας Ιούδα ἔσφαξεν.

v. 7. καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς Σεδεκίου ἐτύφλωσεν, καὶ ἔδησεν αὐτὸν ἐν πέδαις, καὶ ἤγαγεν αὐτὸν εἰς Βαβυλῶνα. Quod autem ex Theodotione adjicitur in Mſ. Jeſ. καὶ δῆσαι αὐτὸν εἰς οἶκον τῶν μωλῶν, in Hebræo non legitur.

v. 8. ut Mſ. Jeſ. Sed habet Druſius, καὶ τοὺς οἰκίας τοῦ λαοῦ.

v. 9. Druſius, καὶ τὸ κατάλοιπον τοῦ λαοῦ, καὶ τοὺς καταλοιφάδας τοὺς ἐν τῇ πόλει, καὶ τοὺς ἐμπεπτωκότας, ὡς ἐπέπεσαν πρὸς τὸν βασιλέα Βαβυλῶνος, καὶ τὸ λοιπὸν τοῦ λαοῦ, καὶ τοὺς καταλειφθέντας μετῆρεν Ναβουζαρδὰν εἰς Βαβυλῶνα.

Hîc notat Druſius: *Princeps coquorum, vel, Magiſter exercitûs. Hieronymus in Queſt.* In pleriſque locis Archimagiros, i. coquorum principes, pro magiſtris exercitûs Scriptura commemorat. μαγειρεῖον quippe Græce interpretatur, occidere. *Auguſtinus in Queſt. ſuper Geneſim.* Nolunt quidam præpoſitum coquorum interpretari, qui Græce ἀρχιμάγειρος dicitur; ſed præpoſitum militiæ, cui eſſet poteſtas occidendi. Nam ſic appellatus eſt etiam ille quem Nabuchodonoſor miſit, penes quem potius invenitur primatus fuiſſe militiæ.

v. 10. Druſius ex Complut. ἐκ τοῦ πλήθους τοῦ λαοῦ, οἳ οὐκ ἦν αὐτοῖς οὐθέν, κατέλιπεν Ναβουζαρδὰν ὁ ἀρχιμάγειρος ἐν γῇ Ιούδα, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ἀμπελῶνας ἐκ ἀγρούς ἐν τῇ

ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.

v. 11. καὶ ἐνετείλατο Ναβυχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἐπὶ τοῦ Ιερεμίου ἐν χειρὶ Ναβουζαρδὰν τοῦ ἀρχιμαγείρου, λέγων.

v. 12. λάβε αὐτὸν, καὶ θὲς τοὺς ὀφθαλμούς σου ἐπ' αὐτὸν, καὶ μὴ ποιήσῃς αὐτῷ οὐθὲν κακὸν, ἀλλὰ καθὼς λαλήσει πρὸς σὲ, οὕτω ποίησις αὐτῷ.

v. 13. καὶ ἀπέστειλε Ναβουζαρδὰν ὁ ἀρχιμάγειρος, καὶ Ναβουσεζεβὰ καὶ Ραβσαρὶς, καὶ Νηργὰλ, καὶ Σαρασὰρ, καὶ Ραβμάγ, καὶ πάντες οἱ ἡγεμόνες βασιλέως Βαβυλῶνος.

v. 15. ※ A. Θ. ὄντος αὐτοῦ συνεχομένου. Mſ. Jeſ.

v. 16. ※ καὶ ἔσονται &c. Idem.

JEREMIÆ CAP. XL.

ורמה 1. O. Ραμά. Αλλος, Ρεμάθ.

בקחתו O. ὁ δὲ λαβὼν αὐτόν. Αλλ. ὅτε ἔλαβεν.

ורוא־אסור ※ A. Σ. δεδεμένος: In O. vacat.

דבר 2. O. ἐλάλησεν. Αλλος, ἐλάλησέ σοι.

והיה לכם דבר הזה ועתה 3. ※ A. Θ. καὶ ἐλήλυθεν ὑμῖν ὃ ῥῆμα τοῦτο· νῦν νῦν.

ואם־רע בעינך לבוא אתי בבל חדל ראה 4. כל־הארץ לפניך אל־הטוב ואל־הישר בעינך ללכת שמה לך ועודנו לא־ישוב ※ ἢ Εἰ πονηρὸν σὸ ὀφθαλμοῖς σου ἐλθεῖν μετ' ἐμοῦ εἰς Βαβυλῶνα ※ παῦσαι ἰδοὺ πᾶσα ἡ γῆ ἐναντίον σου εἰς ἀγαθὸν ἢ εἰς ὃ ἂν δόξῃ πορευθῆναι ἐκεῖ πορεύου, καὶ ἔτι ἢ ἀπαλλαγῶ ἐγὼ, ἕπ ἐμοῦ σὺκ ὑπερήσῃς ἀποστῆναι. O. Εἰ δὲ μὴ, ἀπόστηθι.

ארחה 5. Αλλος, ἐσιτοδείαν.

ושף ומדלות הארץ 7. Αλλος, καὶ τὰ νήπια, καὶ ἐκ τῶν πενήτων τῆς γῆς.

גדליה 8. O. Γοδολίαν. Αλλ. Γαλαδίαν.

וישובו כל־היהודים מכל־המקמות אשר 12. נדחו־שם Αλλ. καὶ ἐπεστράφησαν πάντες οἱ Ιουδαῖοι ἐκ πάντων τόπων εἰς οὓς διεσπάρησαν.

בעלים 14. O. βελεισαά. Αλλ. βελιοσά. Αλλος, βααλίς.

וישמעאל בן־נתניה O. † Ισμαὴλ ※ υἱὸν Να-θανίου.

1. HEb. LXX. Vul. Rama. *Alius*, Remath. *H.* in accipiendo ipſum. *Alius*, cum accepit. *Vul. quando tulit eum.*

Heb. & ipſe vinctus ※ *A. S. Vulg.* vinctum. *In LXX. vacat.*

2. *H. LXX. Vulg.* locutus eſt. *Alius*, prædixit.

3. *Heb.* & fuit vobis verbum hoc: & nunc. ※ *A. Th.* & factum eſt vobis verbum hoc: & nunc. *Vul. & factus eſt vobis ſermo hic. Nunc ergo.*

4 *H.* & ſi malum in oculis tuis venire mecum in Babel, ceſſa, vide, omnis terra in conſpectu tuo ad bonum & ad rectum in oculis tuis ad eundum illuc: vade, & adhuc ipſe non reverterur. ※ & ſi malum in oculis tuis venire mecum in Babylonem ※ ceſſa: ecce omnis terra coram te in bonum & in rectum ad eundum illuc: vade, & antequam diſcedam ego, ultra me non permittes abſcedere. *LXX.* ſin minus, aufuge. *Vulg. Si autem diſplicet tibi venire mecum in Babylonem, reſide: ecce omnis terra in conſpectu tuo eſt: quod elegeris, & quo placuerit tibi ut vadas, illuc perge. Et mecum noli venire.*

5. *H. & Alius*, viaticum. *Vulg. cibaria.*

7. *H.* & pubem & de tenuitate terræ. *Al. Vulg.* & parvulos & de pauperibus terræ.

8. *H.* Godolia. *LXX. Vul.* Godoliam. *Alius*, Galadiam.

12. *H.* & reverſi ſunt omnes Judæi de univerſis locis, quo expulſi fuerant illuc. *Al.* & reverſi ſunt omnes Judæi de omni loco ad quem diſperſi fuerant. *Vul. reverſi ſunt, inquam, omnes Judæi de univerſis locis, ad quæ profugerant.*

14. *H. Alius*, *Vul.* Baalis. *LXX.* Beliſſa. *Alius*, Beliſa.

H. Iſmael filium Nathaniæ. *LXX.* Iſmael ※ filium Nathaniæ. *Vul. Iſmahel filium Nathaniæ.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XL. Jeremiæ.

v. 1. Αλλ Θ, Ρεμάθ.

Ibid. Αλλ Θ, ὅτε ἔλαβεν. Idem, & ibid. ※ A. Σ. δεδεμένον. & v. 2. Αλλ. ἐλάλησεν.

v. 3. Druſius, כאשר דבר καθὼς ἐλάλησε.

Ibid. ※ A. Θ. καὶ ἐλήλυθε &c. Mſ. Jeſ. Druſius autem ſine Interpretis nomine, καὶ ἐλήλυθε ὑμῖν ὁ λόγος οὗτος.

v. 4. ※ καὶ εἰ πονηρὸν &c. Sic Mſ. Jeſ. Druſius autem pro πορεύου, habet ἴκει, ex Complutenſi. Poſtea vero partem hujus verſûs ſic adfert: ἰδοὺ πᾶσα ἡ γῆ ἐναντίον σου εἰς ἀγαθὸν καὶ ὡς ἐὰν ἀρέσῃ σε ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς σου ἐκεῖ πορεύου. Subjungit Druſius: *Sequitur in iiſdem libris*, καὶ ἀνάστρεψον, & revertere, ושוב

v. 5. Αλλ Θ, ἐσιτοδείαν. Druſius.

v. 7. & 12. Lectiones ex Druſio. Druſius autem ex Editione Complutenſi.

v. 14. Αλλ. Βελιοσά. Αλλ. Βααλίς. Mſ. Jeſ. Druſius, Βελιοσὰ βασιλεὺς Αμμών.

Ibid. ※ ὑὸν Nathaniæ. Mſ. Jeſ.

JEREMIÆ CAP. XLI.

1. נתליהו בן־אחיקם O. Γοδολίαι ※ υἱὸν Αχικάμ.

יחדו המצפה O. ἅμα ※ Εἰς Μασσηφάθ.

2. וישמעאל בן־נתניה O. Ισμαὴλ ※ υἱὸς Nαθανίου.

את־נדליהו בן־אחיקם בן־שפן בחרב וימת אתו ※ Γοδολίαν υἱὸν Αχικὰμ υἱοῦ Σαφὰν ἐν ῥομφαίᾳ, καὶ ἀπέκτειναν αὐτόν.

3. את אנשי המלחמה הכה וישמעאל ※ καὶ τοὺς ἄνδρας τοῦ πολέμου ἐπάταξεν Ισμαηλ.

5. A. δῶρα. Σ. θυσίαν. O. μάννα.

7. וישחטם ישמעאל בן־נתניה אל־תוך הבור הוא ※ καὶ ἔρριψεν αὐτοὺς Ισμαὴλ ὁ υἱὸς Nαθανίου: εἰς ὃ φρέαρ ※ αὐτὸς καὶ οἱ ἄνδρες οἱ μετ' αὐτοῦ.

10. הפקיד נבוזראדן רב־טבחים את־נדליהו בן־אחיקם וישבם ישמעאל בן־נתניה O. ἐπεκατέστησε ※ Nαβουζαρδαὶ: ὁ ἀρχιμάγειρος τῷ Γοδολίᾳ υἱῷ Αχικὰμ ※ καὶ ὥρχησεν Ισμαὴλ υἱὸς Nαθανίου.

11. וישמעו כל־היהודים אשר אתו את כל־השארית אשר שב מכל־הגוים אשר נדחו שם וישבו לארץ יהודה אל־גדליהו אל־המצפה ※ καὶ ἤκουσαν πάντες οἱ Ἰουδαῖοι οἱ μετ' αὐτοῦ πάντα τὰ κατάλοιπα ἃ ἐπέστρεψαν ἐκ πάντων τῶν ἐθνῶν ἐν οἷς διεσπάρησαν ἐκεῖ, καὶ ἐπέστρεψαν εἰς γῆν Ιουδαίας πρὸς Γοδολίαν εἰς Μασσηφά.

12. וילכו להלחם עם־ישמעאל O. καὶ ἐπορεύθησαν πολεμῆσαι αὐτόν. Αλλος, ἐπορεύθησαν πολεμῆσαι πρὸς Ισμαήλ.

13. את־יוחנן בן־קרח ואת כל O. τοῦ Ιωαὰν ※ υἱὸν Καρῆε: καὶ ※ μετ' αὐτοῦ: πάντας.

14. וישמחו וישבו כל־העם אשר־שבה וישמעאל מן־המצפה וישבו וילכו אל־יוחנן בן־קרח ※ καὶ ἐχάρησαν, καὶ ἀπέστρεψαν πᾶς ὁ λαὸς, ὃν ᾐχμαλώτευσεν Ισμαὴλ ἐκ τῆς Μασσηφά, καὶ ἀναστρέψαντες ἦλθον πρὸς Ιωαὰν υἱὸν Καρῆε. O. καὶ ἀπέστρεψαν πρὸς Ιωαάν.

15. ※ ἀπὸ προσώπου Ιωαὰν.

16. ויקח ישמעאל בן־נתניה מן־המצפה אחר הכה את־גדליה בן־אחיקם ※ ἀπὸ Ισμαὴλ υἱοῦ Nαθανίου ἐκ τῆς Μασσηφά, μετὰ τὸ πατάξαι Γοδολίαν υἱὸν Αχικάμ.

1. *Ebr.* Godolihu filium Ahicam. *LXX.* Godoliam ※ filium Achicam. *Vulg. Godoliam filium Ahicam.*

H. simul in Maspha. *LXX.* simul ※ in Massephath. *Vul. simul in Masphath.*

2. *H.* Ismael filius Nathania. *LXX.* Ismael. ※ filius Nathaniæ. *Vul. Ismael filius Nathaniæ.*

H. Godolihu filium Ahicam, filium Saphan in gladio, & interfecit eum ※ Godoliam filium Achicam filium Saphan in gladio, & interfecerunt eum. *Vul. Godoliam filium Ahicam, filii Saphan gladio, & interfecerunt eum.*

3. *Hebr.* viros belli percussit Ismahel. ※ & viros belli percussit Ismael. *Vulg. & viros bellatores percussit Ismahel.*

5. *Heb.* munus. *A.* dona. *S.* sacrificium. *LXX.* manna. *Vul. munera.*

7. *Heb.* & jugulavit eos Ismael filius Nathania ad medium cisternæ ipse, & viri qui cum eo. ※ & projecit eos Ismael filius Nathaniæ: in pureum ※ ipse & viri qui cum eo. *Vulg. interfecit eos Ismahel filius Nathaniæ circa medium laci, ipse, & viri qui erant cum eo.*

10. *Hebr.* Commendaverat Nabuzaradan magister laniorum Godolihu filio Ahicam: & captivos adduxit eos Ismael filius Nathaniæ. *LXX.* Commendaverat ※ Nabuzardan: princeps cocorum Godoliæ filio Achicam ※ & diluculo surrexit Ismahel filius Nathaniæ. *Vul. Commendaverat Nabuzardan princeps militiæ Godoliæ filio Ahicam. Et cepit eos Ismahel filius Nathaniæ.*

12. *Heb.* & abierunt ad bellandum cum Ismael. *LXX.* & discesserunt ad bellandum cum eo. *Alius*, abierunt pugnatum adversus Ismael. *Vulg. profecti sunt ut bellarent adversus Ismahel.*

13. *Heb.* Johanan filium Caree & universos. *LXX.* Joanan ※ filium Caree: & ※ cum eo: universos. *Vulg. Johanan filium Caree, & universos.*

14. *H.* Et gavisi sunt, & verterunt se omnis populus, quem captivum duxerat Ismahel de Maspha: & reversi sunt & iverunt ad Johanan filium Caree. ※ Et lætati sunt, & reversus est omnis populus, quem captivum adduxit Ismahel de Massepha, & revertentes venerunt ad Johanan filium Caree. *LXX.* Et reversi sunt ad Joanan. *Vul. Lætati sunt, & reversus est omnis populus, quem ceperat Ismahel, in Masphath: reversusque abiit ad Johanan filium Caree.*

15. *Hebr. Vulg.* a facie Johanan. ※ à facie Johanan.

16. *Heb.* ab Ismael filio Nathania de Maspha, postquam percussit Godolia filium Ahicam. ※ ab Ismael filio Nathaniæ de Massepha, postquam percusserat Godoliam filium Achicam. *Vulg. ab Ismahel filio Nathaniæ de Masphath, postquam percussit Godoliam filium Ahicam.*

במרום

בגרות כמהם 17. O. ἐν Γαδηρὼ Χαμαάμ. Αλλ. ἐν Γηρὼθ Χαμαάμ.

גדליהו בן־אחיקם 18. O. Γοδολίᾳ ※ υἱὸν Αχικάμ.

17. *Heb.* in peregrinatione Chamaam. *LXX.* in Gabero Chamaa. *Alius*, in Geroth Chamaam. *Vulg. peregrinantes in Chamaam.*

18. *Heb.* Godolihu filium Ahicam. *LXX.* Godoliam ※ filium Achicam. *Vulg. Godoliam filium Ahicam.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap XLI Jeremię.

v. 1. Druſius, καὶ ἡγούμενοι τοῦ βασιλέως.

Ibid. ※ υἱὸν Αχικάμ. Mſ. Jeſ. Ibid. εἰς Μασηφάθ. Et v. 2. ※ υἱὸς Nathanie. Ex eodem Mſ.

Ibid. ※ Γοδολίου &c. Idem. Ibi vero loco ξίφει, ἐν ῥομφαίᾳ, Druſius ex Complut. μαχαίρᾳ. Ibid. Druſius, ויכת אתו וימת καὶ ἐθανάτωσεν αὐτόν, forte ἐθανάτωσεν.

v. 3. ※ καὶ τοὺς ἄνδρας πολέμου &c. Mſ. Jeſ. Druſius, πολεμιστάς, ex Complut. de more.

v. 5. A. ἄξῃρα. Σ. Συρίαν. Sic Druſius & Mſ. Jeſ. O. מנחה, melius מנחת, ut alibi.

v. 7. ※ καὶ ἔῤῥιψεν αὐτοὺς &c. Idem Druſius vero ex Complut. ſic, ἐνέῤῥιξεν αὐτοὺς, καὶ ἐκβαλὼν εἰς τὸ φρέαρ.

v. 10. O. παρατιθῆσθαι ※ Ναβουζαρδὰν &c. Mſ. Jeſ.

v. 11. Αλλ᾽ ὃ, ἐνεῤῥιψεν πολ- Idem, ut & ſequentem verſum 13.

v. 14 ※ καὶ ἐκάμψαν &c. Mſ. Jeſ. Druſius habet, καὶ ὑπέρθησαν, & nihil amplius.

v. 16. ※ Ἀπὸ Ισμαὴλ &c. Mſ. Jeſ. & Druſius.

v. 17. Αλλ. ἐν Γηρὼθ Χαμαάμ. Druſius.

v. 18. ※ υἱὸν Αχικάμ. Mſ. Jeſ.

JEREMIÆ CAP. XLII.

יזניה 1. O. Αζαρίας. Αλλος, Ιεζονίας.

וירמיהו הנביא 4. O. Ιερεμίας ※ ὁ προφήτης.

אלהי ישראל אשר שלחתם אתי אליו להפיל 9. תחנתכם לפניו ※ Θ. θεὸς Ισραὴλ, πρὸς ὃν ἀπεστείλατέ με ῥῖψαι ἔλεος ὑμῶν ἐναντίον αὐτοῦ.

יהוה שארית יהודה כה־אמר יהוה צבאות אלהי 15. ישראל ※ A. Θ. οἱ καταλοιποι τῆς Ιουδαίας· ὅτως εἶπεν κύριος ※ τ δυνάμεων ὁ θεὸς Ισραήλ·

ברעב וברבר 17. O. καὶ ἐν λιμῷ ※ Θ. καὶ ἐν θανάτῳ.

יהוה צבאות אלהי ישראל 18. O. κύριος ※ τῶν δυνάμεων ὁ θεὸς Ισραήλ.

אפי וחמתי O. ὁ θυμός μου. ※ Π. Ϛ ἡ ὀργή μου.

דבר יהוה 19. O. ἀ ἐλάλησε κύριος. Αλλος, οὕτως ἐλάλησε κύριος.

העידתי בכם היום כי ※ A. διεμαρτυράμην ὑμῖν σήμερον ὅτι.

אתם שלחתם 20. ※ Π. ὑμεῖς· ἀπεστείλατε·

יהוה אלהינו כן הגד־לנו ועשינו O. κύριος ※ ὁ θεὸς ἡμῶν, οὕτως ἀπάγγειλον ἡμῖν, ἃ ποιήσομεν.

ואגד לכם היום 21. ※ ἃ ἀπήγγειλα ὑμῖν σήμερον.

ועתה ידע תדעו כי בחרב ברעב וברבר 22. O. ἐν νῦν ※ ἵνα γινώσκοντες ὅτι· ἐν ῥομφαίᾳ Ϛ ἐν λιμῷ ※ A. Θ. Ϛ ἐν θανάτῳ.

1. HEb. Jezonia. *LXX.* Azarias. *Alius*, *Vul.* Jezonias.

4. *H.* Jeremihu prophetæ. *LXX. Vul.* Jeremias ※ prophetæ.

9. *Heb. Vulg.* Deus Iſrael ad quem miſiſtis me, ut proſternerem preces veſtras ante eum. ※ Deus Iſrael ad quem miſiſtis me, ad proſternendum miſericordiam veſtram ante eum.

15. *Heb.* reſiduum Juda. Sic dixit Dominus exercituum Deus Iſrael. ※ *A. Th.* reſidui Judææ: ſic dixit Dominus ※ virtutum, Deus Iſrael. *Vulg. reliquiæ Juda. Hæc dicit Dominus exercituum, Deus Iſrael.*

17. *Hebr.* in fame & in peſte. *LXX.* & in fame ※ *Th.* & in morte. *Vulg. & fame & peſte.*

18. *Heb. Vulg.* Dominus exercituum, Deus Iſrael. *LXX.* Dominus ※ virtutum, Deus Iſrael.

Hebr. Vulg. furor meus & indignatio mea. *LXX.* furor meus, ※ *Omnes*, & ira mea.

19. *Heb.* locutus eſt Dominus. *LXX.* quæ locutus eſt Dominus. *Alius*, ſic locutus eſt Dominus. *Vul. verbum Domini.*

Heb. conteſtatus ſum in vobis hodie, quia. ※ *A.* conteſtatus ſum vobis hodie, quia. *Vul. obteſtatus ſum vos hodie, quia.*

20. *Hebr.* vos miſiſtis. ※ *Omnes*, vos: mittentes. *Vul. vos enim miſiſtis.*

Heb. Vulg. Dominus Deus noſter, ſic annuntia nobis, & faciemus. *LXX.* Dominus ※ Deus noſter, ſic annuntia nobis, & faciemus.

21. *Heb.* ※ *Vulg.* & annuntiavi vobis hodie.

22. *Heb.* & nunc ſciendo ſcietis quia in gladio, in fame, & in peſte. *LXX.* & nunc ※ ſcitote cognoſcentes quia: in gladio, & in fame, ※ *A. Th.* & in morte. *Vulg. nunc ergo ſcientes ſcietis, quia gladio, & fame, & peſte.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XLII. Jeremiæ.

v. 1. Αλλ. Ιεζονίας. Mſ. Jeſ.
v. 4. ※ ὁ προφήτης. Idem.
v. 9. ※ Θ. θεὸς Ισραὴλ &c. Idem. Druſius vero ſic, ὁ θεὸς Ισραὴλ, ᾧ ἀπεστάλκατέ με πρὸς αὐτὸν, ἵνα πέσῃ ἡ δέησις ὑμῶν ἐνώπιον αὐτοῦ.
v. 14. Druſius, λέγοντες μεταμοῦ ἐσμεν.
v. 15. ※ A. Θ. οἱ καταλειπόμενοι &c. Druſius item.
v. 17. ※ Θ. ἢ ἐν θανάτῳ. Idem Druſius, ἢ ἐν λοιμῷ.
v. 18. ※ τῶν ἡμάρτων ὁ θεὸς Ισραήλ. Mſ. Jeſ.
Ibid. ※ Π. ἢ ὁ ὀργή μου. Idem.
v. 19. Αλλ. ὕτως λαλ. Idem.
Ibid. ※ A. διεμαρτυράμην &c. Idem. Druſius vero ex Complutenſi Edit. ὅτι ἐμαρτυρόμην ὑμῖν σήμερον.
v. 20. ※ Π. ὑμᾶς. Mſ. Jeſ.
Ibid. ※ ὁ θεὸς ἡμῶν &c. Idem.
v. 21. ※ ἢ ἀπήγγελα ὑμῖν σήμερον. Idem, itemque Druſius, qui adjicit, ἢ ἐν ἀσθενείᾳ.
v. 22. ἢ νῦν ※ ἴστε &c. Mſ. Jeſ. Ibidem Druſius, וברכ: ἢ ἐν λοιμῷ, alias, θανάτῳ.

JEREMIÆ CAP. XLIII.

1. לְדַבֵּר אֶל־כָּל־הָעָם אֵת־כָּל־דִּבְרֵי יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם אֲשֶׁר־שְׁלָחוֹ יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם אֲלֵיהֶם אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה O. λέγων (Αλλως, λαλῶν) πρὸς ※ A. Σ. πάντα: τ λαὸν πάντας τοὺς λόγους, οὓς ἀπέστειλεν ※ ὁ κύριος αὐτῷ: πρὸς αὐτοὺς ※ σαὶ: πάντας τοὺς λόγους τούτους.

1. *Ebr.* loqui ad omnem populum universa verba Domini Dei eorum, quibus miserat eum Dominus Deus eorum ad eos, omnia verba ista. *LXX.* dicens (*al.* loquens) ad ※ *A. S.* omnem: populum omnia verba quæ misit ※ Dominus eorum: ad eos, omnia verba hæc. *Vul. loquens ad populum universos sermones Domini Dei eorum, pro quibus miserat Dominus Deus eorum ad illos, omnia verba hæc.*

2. וְכָל־הָאֲנָשִׁים הַזֵּדִים אֹמְרִים 2. O. ὁ πάντες οἱ ἄνδρες ※ ὑπερήφανοι: οἱ εἶπαν. Αλλ. εἰπόντες.

2. *Heb. Vul.* & omnes viri ſuperbi, dicentes. *LXX.* & omnes viri ※ ſuperbi: qui dixerant. *Al.* dicentes.

יוחנן בן־קרח 3. O. Ιωαὰν ※ υἱὸς Καρῆ.

3. *Heb. Vul.* Johanan filium Caree. *LXX.* Joanan ※ filius Caree.

אֲשֶׁר־שָׁבוּ מִכָּל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר נִדְּחוּ־שָׁם ※ A. Θ. τὰς ἀποτραφείσας ἐκ πάντων τῶν ἐθνῶν, ἃ διεσκορπίσθησαν ἐκεῖ. O. τὰς ἀποτρέψαντας κατοικεῖν ἐν τῇ γῇ.

H. qui reverſi fuerant de cunctis gentibus, quo repulſi fuerant illuc. ※ *A. Th.* qui reverſi fuerant de cunctis gentibus, quo diſperſi fuerant illuc. *LXX.* qui reverſi fuerant ad habitandum in terra. *Vul. qui reverſi fuerant de cunctis gentibus, ad quas fuerant ante diſperſi.*

6. אֶת־הַנָּשִׁים וְאֶת־הַטָּף וְאֶת־כָּל־הַנָּפֶשׁ O. καὶ ※ σαὶ: τὰς γυναῖκας, καὶ ※ σαὶ: τὰ νήπια . . . . καὶ ※ σαὶ: τὰς ψυχάς.

6. *Hebr. Vul.* mulieres & parvulos. . . . . & omnem animam. *LXX.* mulieres & parvulos. . . . & animas.

9. בְּמֶלֶט בְּמַלְבֵּן ※ Οἱ λοιποὶ, ἐν ᾧ κρυφίῳ ἐν τῷ πλινθίῳ. O. ἐν ὑποδήσεσι.

9. *Heb.* in intrito, in lateraria. ※ *Reliqui,* in occulto, in latericio. *LXX.* in veſtibulis. *Vul. in crypta, quæ eſt ſub muro latericio.*

10. וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל O. καὶ ἐρεῖς ※ πρὸς αὐτούς: οὕτως εἶπεν κύριος ※ τῶν δυνάμεων θεὸς Ισραήλ.

10. *Heb.* & dices ad eos: ſic dixit Dominus exercituum, Deus Iſrael. *LXX.* & dices ※ ad eos: ſic dixit Dominus ※ virtutum Deus Iſrael. *Vulg. & dices ad eos: Hæc dicit Dominus exercituum Deus Iſrael.*

11. מֶלֶךְ־בָּבֶל עַבְדִּי O. βασιλέα Βαβυλῶνος ※ τ δοῦλόν μου.

H. regem Babel ſervum meum. *LXX. Vulg.* regem Babylonis ※ ſervum meum.

13. אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם Αλλος, τὰς ἐν Αἰγύπτῳ. O. τὰς ἐν Ω῾ν.

13. *Heb. Alius*, quæ in terra Ægypti. *LXX.* quæ in On. *Vulg. quæ ſunt in terra Ægypti.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XLIII. Jeremiæ.

v. 1. O. λέγων (ἀλλ. λαλῶν) πρὸς ※ A. Σ. πάντα: Mſ. Jeſ.
v. 2. ὑπερήφανοι. Mſ. Jeſ. & Druſius.
v. 5. ※ υἱὸς Καρῆ. Mſ. Jeſ.
Ibid. ※ A. Θ. τὰς ἀποστραφείσας &c. Idem Druſius quoque, ſed ſine Interpretum nomine.
v. 6. ※ σαὶ: τὰς γυν- Mſ. Jeſ.
v. 9. ※ οἱ λοιποὶ, ※ ἐν τῷ κρυφίῳ &c. Sic Mſ. Jeſ. & Druſius, qui legit, ἐν κρυφαίῳ, & Colbertinus. In Mſ. Jeſ. οἱ λοιποὶ, non habetur.
v. 10. ※ πρὸς αὐτὸς &c. Mſ. Jeſ.
Ibid. ※ τὸν δοῦλόν μου. Idem & Druſius.
v. 11. τὰς ἐν Αἰγύπτῳ. Druſius. Melius, τὰς ἐν γῇ Αἰγύπτου.

JEREMIÆ CAP. XLIV.

אל כל־היהודים הישבים 1. A. Σ. ὅτι πᾶσας τὰς Ἰουδαίους τὰς οἰκούσας. O. πᾶσι τοῖς Ἰουδαίοις τοῖς κατοικοῦσιν.

ובנף Ἄλλος, ἐν ὁ Μέμφοις.

יהוה צבאות 2. O. κύριος ※ τῶν δυνάμεων.

חרבה היום הזה O. ἔρημοι ※ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ.

לא ידעום רכה אתם ואבותיכם 3. O. οὐκ ἔγνωτε ※ Π. ὑμεῖς καὶ οἱ πατέρες ὑμῶν.

אליכם את־כל־עבדי הנביאים 4. O. πρὸς ὑμᾶς ※ σὺν πᾶσας: τοὺς παῖδάς μου τοὺς προφήτας.

היום הזה ולא יראו 10. O. ἡμέρας ταύτης ※ καὶ οὐκ ἐφοβήθησαν.

ולא־הלכו בתורתי ובחקתי O. οὐκ ἐπορεύοντο ※ τῶν νόμων μου: καὶ τῶν προσταγμάτων μου.

לפניכם ולפני אבותיכם O. κατ' πρόσωπον ※ ὑμῶν καὶ κατ' πρόσωπον: τῶν πατέρων αὐτῶν.

יהוה צבאות אלהי ישראל 11. O. κύριος ※ τῶν δυνάμεων ὁ θεὸς Ισραήλ.

פני בכם לרעה ולהכרית את־כל־יהודה ולקחתי את־שארית יהודה אשר־שמו פניהם לבוא־ מצרים לגור שם ※ Θ. δ πρόσωπόν μου ἐφ' ὑμῖν εἰς κακά, τοῦ ἐξολεθρεῦσαι τὸν πάντα Ιούδαν. καὶ λήψονται τοὺς καταλοίπους Ιούδα τοὺς θέντας. δ πρόσωπον αὐτῶν εἰσελθεῖν εἰς γῆν Αἰγύπτου, παροικεῖν ἐκεῖ.

בחרב וברעב ימתו 12. ※ A. Θ. ἐν ῥομφαίᾳ καὶ λιμῷ ἀποθανοῦνται.

וברבר 13. Ἄλλος, καὶ ἐν θανάτῳ.

לא יהיה 14. O. οὐκ ἔσται. Ἄλλος, οὐ σωθήσεται.

ונסכים לה־תקטיר 18. ※ καὶ σπονδὴν αὐτῇ σπονδάς:

כונים להעצבה 19. O. χαυανᾶς ※ Σ. καὶ σόββα. Ἄλλος, καὶ τῶν γλυπτῶν αὐτῆς.

כאין יושב 22. ※ A. Θ. ὡσεὶ δ μὴ ὑπαρχόντων οἰκούντων.

כיום הזה 23. ※ Π. καθὼς ἡ ἡμέρα αὕτη.

ירמיהו אל־כל־העם 24. O. Ιερεμίας ※ πάντα: τῷ λαῷ.

1. HEbr. A. S. ad omnes Judæos, habitantes. LXX. omnibus Judæis habitantibus. Vulg. ad omnes Judæos, qui habitabant.

Hebr. & in Noph. Alius & Vul. & in Memphis.

2. H. Vulg. Dominus exercituum. LXX. Dominus ※ virtutum.

Heb. desertæ die hac. LXX. desertæ ※ die hac. Vulg. desertæ sunt hodiè.

3. H. nec sciebant eos ipsi, vos, & patres vestri. LXX. nesciebatis. ※ Omnes, vos & patres vestri. Vulg. quos nesciebant & illi, & vos, & patres vestri.

4. H. Vul. ad vos omnes servos meos prophetas. LXX. ad vos ※ omnes; servos meos prophetas.

10. H. Vul. diem hanc; & non timuerunt. LXX. die hac ※ & non timuerunt.

H. & non iverunt in lege mea & in præceptis meis. LXX. & non adhæserunt ※ legibus meis; & præceptis meis. Vulg. & non ambulaverunt in lege Domini & in præceptis meis.

Heb. Vulg. coram vobis, & coram patribus vestris. LXX. in conspectu ※ vestro, & in conspectu; patrum vestrorum.

11. H. Vul. Dominus exercituum Deus Israel. LXX. Dominus ※ virtutum Deus Israel.

H. facies meæ in vos in malum, & ad succidendum omnem Judam, & tollam reliquias Juda, quæ posuerunt facies suas ad eundum in Ægyptum ad peregrinandum ibi. ※ Th. faciem meam super vos in mala, ad exterminandum omnem Judam; & accipient residuos Juda, qui posuerunt faciem suam ingredi in terram Ægypti, ad peregrinandum ibi. Vulg. faciem meam in vobis in malum: & disperdam omnem Judam. Et assumam reliquias Juda, qui posuerunt facies suas ut ingrederentur terram Ægypti, & habitarent ibi.

12. H. Vulg. in gladio & in fame morientur. ※ A. Th. in gladio & fame morientur.

13. H. & in peste. Alius, & in morte. Vul. & peste.

14. Heb. LXX. Vul. non erit. Alius, non addetur.

18. H. ※ Vul. & libare ei libamina.

19. H. effigies ad effingendum eam. LXX. chavanas ※ S. & sobba. Alius, & sculptilium ejus. Vulg. placentas ad colendum eam.

22. Hebr. Vulg. eo quod non sit habitator. ※ A. Th. eo quod non sit inhabitans.

23. Hebr. secundum diem hanc. ※ Omnes, sicut dies hæc. Vul. sicut est dies hæc.

24. H. Jeremihu ad omnem populum. LXX. Jeremias ※ omni; populo. Vulg. Jeremias ad omnem populum.

שמעו דבר יהוה כל־יהודה אשר בארץ מצרים O. ἀκούσατε λόγον κυρίου ※ Θ. πᾶσα ἡ Ιουδαία οἱ ἐν γῇ Αἰγύπτῳ.

יהוה צבאות 25. O. κύριος ※ ὁ δυνάμεων.

אתם ונשיכם ※ ὑμεῖς καὶ αἱ γυναῖκες ὑμῶν. O. ὑμεῖς γυναῖκες.

עשה תעשינה את־נדריכם O. ποιοῦσαι ἐποιήσατε ※ τὰς δίκας ὑμῶν.

הנני 26. ἰδοὺ ※ ἐγώ.

שמי נקרא O. ὄνομά μου ※ Π. καλούμενον.

כל־איש יהודה O. πᾶς ※ ἀνὴρ : Ιούδα.

יקום כבני ומהם 28. O. ἐμμένει ※ Θ. ὁ ἐμὸς ἢ ὁ αὐτῶν.

לכם האות נאם־יהוה 29. O. ὑμῖν δὲ σημεῖον ※ φησὶ κύριος.

אני עליכם במקום הזה למען תדעו כי קום יקומו דברי עליכם לרעה ※ A. Θ. ἐγὼ ἐφ' ὑμᾶς ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ εἰς κακά· ὅπως γνῶτε ὅτι στάσει στήσονται οἱ λόγοι μου ἐφ' ὑμᾶς εἰς κακά. O. ἐγὼ ἐφ' ὑμᾶς εἰς πονηρά.

הפרע 30. A. Θ. Φραώ. O. οὐαφρή.

מלך־מצרים ביד O. βασιλέα Αἰγύπτου ※ ἔκδοτον.

H. audite verbum Domini omnis Juda, qui in terra Ægypti. *LXX.* audite verbum Domini ※ omnis Judæa, qui in terra Ægypti. *Vul. audite verbum Domini omnis Juda, qui estis in terra Ægypti.*

25. *H. Vul.* Dominus exercituum. *LXX.* Dominus ※ virtutum.

Heb. Vulg. vos & uxores vestræ. ※ vos & uxores vestræ. *LXX.* vos uxores.

Heb. faciendo feciſtis vota veſtra. *LXX.* facientes feciſtis ※ vota veſtra. *Vulg. impleſtis vota veſtra, & opere perpetraſtis ea.*

26. *Hebr. Vulg.* ecce ego. *LXX.* ecce ※ ego.

Hebr. nomen meum vocatum. *LXX.* nomen meum ※ *Omnes*, vocatum. *Vulg. vocabitur nomen meum.*

Hebr. omnis vir Juda. *LXX.* omnis ※ vir : Juda. *Vul. omnes viri Judæi.*

28. *Hebr.* ſtabit a me & ab ipſis *LXX.* immanebit ※ meus aut ipſorum. *Vulg. compleatur meus, an illorum.*

29. *Hebr. Vulg.* vobis ſignum, ait Dominus. *LXX.* vobis ſignum, ※ dicit Dominus.

Hebr. ego ſuper vos in loco iſto, ut ſciatis quia ſurgendo ſurgent verba mea ſuper vos in malum. ※ *A. Th.* ego ſuper vos in loco iſto in mala, ut ſciatis quoniam ſtatione ſtabunt verba mea ſuper vos in mala. *LXX.* Ego ſuper vos in mala. *Vulg. ego ſuper vos in loco iſto : ut ſciatis quia vere complebuntur ſermones mei ſuper vos in malum.*

30. *Heb.* Hapree. *A. Th.* Phren. *LXX.* Uaphre. *Vul. Ephree.*

Heb. regem Ægypti in manum. *LXX* regem Ægypti ※ deditium. *Vulg. regem Ægypti in manum.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XLIV. Jeremiæ.

v. 1. Poſt Ιερμιαν Mſ. Jeſ. addit ※ λεγων κυριος.
Ibid. A. Σ. ἐπὶ πάσας τὰς Ιουδαίας &c. Idem.
Ibid. Αλλ. ἐν τῇ Μέμφει. Druſius.
v. 2. ※ τῶν δυναμεων. Idem.
Ibid. ※ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ. Idem. Druſius vero σήμερον.
v. 3. ※ ὑμεῖς καὶ οἱ πατέρες ὑμῶν. Mſ. Jeſ. & v. 4. ※ σωὶ πάντες.
v. 10. ※ καὶ οὐκ ἐφοβήθησαν. Mſ. Jeſ. & Druſius.
Ibid. ※ τῶν νόμων μου. Idem Mſ.
Ibid. ※ ὑμῶν, καὶ τῶν πατέρων ὑμῶν : Idem.
v. 11. ※ τῶν δυναμεων, ὁ θεὸς Ισραὴλ. Idem & Druſius.
Ibid. ※ τὸ πρόσωπόν μου ἐφ' ὑμῖν εἰς κακά &c. Idem.
v. 12. ולקחתי את־שארית יהודה אשר־שמו פניהם לבוא ארץ־מצרים לגור שם ותמו כל בארץ מצרים ※ λήψομαι τοὺς καταλειπτοὺς Ιούδα, οἱ ἔθεντο τὸ πρόσωπον αὐτῶν τοῦ εἰσελθεῖν εἰς γῆν Αἰγύπτου τοῦ κατοικῆσαι ἐκεῖ, καὶ ἐκλείψουσι πάντες ἐν γῇ Αἰγύπτου. Druſius ex Complut.
Ibid. ※ A. Θ. ἐν ῥαφφὰ &c. Mſ. Jeſ.
v. 13. ἐν ὀνείδει. Druſius ex Complut.
v. 14. Αλλ. οὐ σωθήσονται. Mſ. Jeſ.
v. 17. ἐν πλατείαις. Druſius.
v. 18. ※ ἐ παυσάτω αὐτῇ παυσάς. Mſ. Jeſ.
v. 19. ※ Σ. ἐν Σάλλα. Αλλ. καὶ τῶν γλυπτῶν αὐτῶν; Idem.
v. 22. ※ A. Θ. ἀπὸ τὸ μὴ ὑπάρχειν ἐποιοῦντο. Idem.
v. 23. ※ Π. καθὼς ἡ ἡμέρα αὕτη. Idem.
v. 24. ※ παντὶ. Idem.
Ibid. ※ πᾶσα ἡ Ιουδαία, οἱ ἐν γῇ Αἰγύπτου. Idem. Druſius vero, πᾶσα Ιούδα, οἱ ἐν γῇ Αἰγ-
v. 25. ※ τῶν δυναμεων. Mſ. Jeſ.
Ibid. ※ ὑμεῖς καὶ αἱ γυναῖκες ὑμῶν. Idem & Druſius.
Ibid. ※ τὰς εὐχὰς ὑμῶν. Mſ. Jeſ.
v. 26. ※ ἐγώ. Idem.
Ibid. ※ Π. καλούμενον. Idem.
Ibid. ※ ἀνὴρ. Idem.
v. 28. ※ Θ. ὁ ἐμὸς, ἢ ὁ αὐτῶν. Idem, & Druſius; ſine Interpretis nomine.
v. 29. ※ φησὶ κύριος. Mſ. Jeſ.
Ibid. ※ A. Θ. ἐγὼ ἐφ' ὑμᾶς ἐν τῷ τόπῳ &c. Mſ. Jeſ. Druſius vero hunc locum ſic adfert : ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ, ἵνα γνῶτε, ὅτι ἐμμενοῦσιν οἱ λόγοι μου ἐφ' ὑμᾶς εἰς κακά.
v. 30. A. Θ. φραώ. Mſ. Jeſ. Sed ſuſpicor mendum.
Ibid. ※ ἐκδοτον. Idem.

JEREMIÆ CAP. XLV.

מלך יהודה לאמר 1. O. βασιλέως Ιούδα ※ λέγων.

יהוה אלהי ישראל 2. O. κύριος ※ ὁ θεὸς Ισραήλ.

אני נתש ואת־כל־הארץ ההיא 4. O. ἐγὼ ἐκτίλλω ※ ἡ σὺ πᾶσαν τὴν γῆν ἐκείνην.

1. HEbr. regis Juda dicendo. *LXX.* regis Juda ※ dicens. *Vulg. regis Juda dicens.*
2. *Heb. Vul.* Dominus Deus Iſrael. *LXX.* Dominus ※ Deus Iſrael.

4. *Heb.* ego deſtruo, & univerſam terram hanc. *LXX.* ego evello, ※ & univerſam terram illam. *Vul. ego evello, & univerſam terram hanc.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XLV. Jeremiæ.

v. 1. ※ λέγων, Mſ. Jeſ.
v. 2. ※ ὁ θεὸς Ισραήλ, Idem.

v. 4. ※ ἡ σὺ πᾶσαν τὴν γῆν ἐκείνην, Mſ. Jeſ. Druſius vero; καὶ γε πᾶσαν τὴν γῆν ταύτην, ex Complut.

JEREMIÆ CAP. XLVI.

על־הגוים למצרים על־חיל פרעה נכו 1. Αλλες, ἐν ἀρχῇ βασιλεύοντος Σεδεκίου τοῦ βασιλέως ἐγένετο ὁ λόγος οὗτος πρὸς Αἰλὰμ τὴν Αἰγυπτίαν ὅτι δυνάμει Φαραὼ Νεχαώ. O. τὴν Αἰγύπτιον ὅτι δυνάμει Φαραὼ Νεχαώ.

וגאים יתגעשו מימו 8. ※ ἡ ὡς ποταμὸς ἐκταραχθήσεται κύματα αὐτῆς.

הדבר אשר דבר 13. A. ὁ λόγος οὗ ἐλάλησε. O. ἃ ἐλάλησε.

הכן לך 14. Σ. ἑτοίμασόν σοι. O. ἑτοίμασον.

סביביך Οἱ λοιποὶ, καὶ ὁ Σύρος, τὰ κύκλῳ σου. O. τὴν σμίλακά σου.

שאן העביר המועד 17. O. Ϛὼν ἔβη (l. ἔβιρ) μωάδ. A. . . . παρήλλαξε ὁ καιρός. Σ. . . καιρὸς παρῆλθε. ὁ Σύρος, παράγων καὶ καιροὺς μεταφέρων.

אבר יהוה צבאות אלהי ישראל 24. ※ A. Θ. εἶπε κύριος τῶν δυνάμεων ὁ θεὸς Ισραήλ.

ועל־מצרים ועל־אלהיה ועל־מלכיה 25. ※ καὶ ἐπ' Αἴγυπτον, καὶ ἐπὶ τοὺς θεοὺς αὐτῆς καὶ ἐπὶ τοὺς βασιλεῖς αὐτῆς.

ונתתים ביד מבקשי נפשם וביד נבוכדראצר מלך־בבל וביד עבדיו ואחריכן תשכן כימי־קדם נאם־יהוה ※ Θ. καὶ παραδώσω αὐτοὺς εἰς χεῖρας ζητούντων τὴν ψυχὴν αὐτῶν, καὶ εἰς χεῖρας Ναβουχοδονόσορ βασιλέως Βαβυλῶνος, καὶ εἰς χεῖρας τῶν δούλων αὐτοῦ, καὶ μετὰ ταῦτα κατασκηνώσει καθὼς ἔμπροσθεν, λέγει κύριος.

1. HEb. ſuper gentes ad Ægyptum, ſuper exercitum Pharao Necho. *Alius*, In principio regnantis Sedeciæ regis, factum eſt verbum hoc circa Ælam Ægypto ſuper virtutem Pharao Nechão. *LXX.* Ægypto ſuper virtutem Pharao Nechao. *Vulg. contra gentes. Ad Ægyptum adverſum exercitum Pharaonis Nechao.*

8. *Heb.* & veluti flumina movebuntur aquæ. ※ & veluti fluvius conturbantur fluctus ejus. *Vulg. & velut flumina movebuntur fluctus ejus.*

13. *Heb. A. Vulg.* verbum quod locutus eſt. *LXX.* quæ locutus eſt.

14. *Hebr. Vulg.* præpara tē. *S.* præpara tibi. *LXX.* præpara.
Heb. circuitus tuos. *Reliqui*, quæ in circuitu tuo. *LXX.* ſmilacem tuam. *Vul. quæ per circuitum tuum ſunt.*

17. *Hebr.* ſaon ebir moed. *A. . . . .* tranſivit tempus. *S. . . . .* tempus pertranſiit. *Syrus*, turbans & tempora transferens.

24. *Heb. Vulg.* dixit Dominus exercituum Deus Iſrael. ※ *A. Th.* dixit Dominus virtutum Deus Iſrael.

25. *Heb.* ※ *Vulg.* & ſuper Ægyptum, & ſuper deos ejus; & ſuper reges ejus.

26. *Heb.* & dabo eos in manum quærentium animam eorum, & in manum Nabuchadreſar regis Babel, & in manum ſervorum ejus: & poſt hæc habitabitur ſecundum dies priſtinos, dixit Dominus ※ *Th.* & tradam eos in manu quærentium animam eorum, & in manu Nabuchodonoſor regis Babylonis, & in manu ſervorum ejus: & poſtea habitabit ſicut prius, dicit Dominus. *Vul. Et dabo eos in manus quærentium animam eorum, & in manus Nabuchodonoſor regis Babylonis, & in manus ſervorum ejus: & poſt hæc habitabitur ſicut diebus priſtinis, ait Dominus.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XLVI. Jeremiæ.

v. 1. Αλλ☉, ὃν ἀρχῇ βασιλεύοντος &c. Sic primum versum exhibet Mſ. Jeſ.

v. 8. ※ ἡ ὡς ποταμὸς &c. Idem. In LXX. deeſt.

v. 13. A. ὁ λόγος ὃν ἐλάλησε. Idem.

v. 14. תגידו במצרים והשמיעו במגדל הαναγγέλατε εἰς Αἴγυπτον, ἡ ἀκούσιον ποιήσατε εἰς Μαγδώλῳ. Druſius. Et mox,

ובתחפנחס אמרו התיצב ἡ ἐν Τάφναις εἴπατε, ἑτοίμασθι. Sic ille ex Complutenſi Editione.

Ibid. Σ. ἑτοίμασόν σου. Mſ. Jeſ.

Ibid. οἱ ἐλαιται ἡ ὁ Σύρος, τὰ κύκλῳ σου. Reliquis Interpretibus adſcribunt Notæ Editionis Romanæ, Colbertinus & Mſ. Jeſ. Syro Theodoretus.

v. 17. Ο. Ζὼν ἰδοὺ μεθῆκε Α. παράγαγε &c. Has lectiones adfert Colbertinus. In Edit. Romana legitur ἐνέβη.

v. 24. ※ Α. Θ. ἔστι κύριος &c. Mſ. Jeſ.

v. 25. ※ ἡ ἐπ' Αἴγυπτον &c. Idem.

v. 26. ※ Θ. ἡ θλάσω αὐτούς &c. Idem. Druſius vero ſic ex Complut. καὶ θλάσω αὐτοὺς εἰς χεῖρα ζητούντων τὰς ψυχὰς αὐτῶν, καὶ εἰς χεῖρα Ναβουχοδονόσορ βασιλέως Βαβυλῶνος, καὶ εἰς χεῖρα τῶν θλώντων αὐτόν. καὶ μετὰ ταῦτα κατοικισθήσεται ἄστυ ὡς ἡμέρας τὰς ἀρχαίας, λέγει κύριος.

JEREMIÆ CAP. XLVII.

1. אשר היה דבר־יהוה אל־ירמיהו הנביא Ε. ὃς ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς Ιερεμίαν τὸν προφήτην.

בטרם יכה פרעה את־עזה ※ πρὸ τοῦ παταξαι Φαραὼ τὴν Γάζαν.

3. פרסות אבירין Ο. ἀπὸ τῆς ὁπλῆς τῆς ποδῶν. Θ. ἀπὸ τῆς ὁπλῆς αὐτοῦ τῆς δυναστῶν.

4. שדד יהוה את־פלשתים שארית Ο. ἐξολοθρεύσῃ κύριος ※ Σ. Θ. τοὺ ἀλλοφύλους : τοὺ καταλοίπους.

כפתור ※ Α. Θ. ἡ Καππαδοκίας.

1. *Hebr.* quod fuit verbum Domini ad Jeremihu propheram. ※ *A. S. Vul.* quod factum eſt verbum Domini ad Jeremiam prophetam.

Hebr. ※ *Vul.* antequam percuteret Pharao Gazam.

3. *Heb.* ungularum fortium ejus. *LXX.* abungulis pedum. *Th.* ab ungulis ejus potentium. *Vulg. armorum & bellatorum ejus.*

4. *Hebr.* vaſtans Dominus Philiſtiim, reſiduum. *LXX.* exterminabit Dominus ※ *S. Th.* alienigenas; reſiduos. *Vul. depopulatus eſt enim Dominus Paläſtinos, reliquias.*

Heb. Chaphthor. ※ *A. Th. Vulg.* Cappadociæ.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XLVII. Jeremiæ.

v. 1. ※ Α. Σ. ἐν ἐμφύσῃ &c. Mſ. Jeſ. & mox idem, ※ πρὸ τοῦ παταξαι &c. Totum vero locum ſic exprimit Druſius ex Complut. καὶ ἐμφύσῃ ῥῆμα κυρίου πρὸς Ιερεμίαν τὸν προφήτην ἐπὶ τοὺς ἀλλοφύλους, πρὸ τοῦ παταξαι Φαραὼ τὸν Γάζαν.

v. 3. Θ. ἀπὸ τῶν ὅπλων &c. Mſ. Jeſ.

v. 4. ※ Σ. Θ. τοὺς ἀλλοφύλους. Idem.

Ibid. ※ Α. Θ. καὶ Καππαδοκίας. Druſius vero ſic habet: כפתור אי תוך נוי Καππαδοκίας, & poſtea hæc annotat: *Id eſt,* נוי *Malim ergo, Inſula Cappadociæ: ſi modo Chaphthor eſt Cappadocia. In Theodoreto,* תוך נוי καὶ Καππαδοκίας, *inſularum & Cappadociæ. Hieron.* reliquias inſulæ Cappadociæ.

JEREMIÆ CAP. XLVIII.

1. אמר יהוה צבאות Ο. εἶπε κύριος ※ τῶν δυνάμεων.

נלכדה .... הבישה Ο. ἐλήφθη. Θ'. ... ἐάλω ... ἠσχύνθη.

המשגב Α. Σ. κραταίωμα. ※ Α. Θ. μασγάβ. Ο. ἀμαάθ.

4. זעקה מחתים Ο. κεκραγότων ὀξὺ Ωρωναὶμ ※ κραυγὴν ※ Θ. κλαυθμὸν.

9. ציץ Ο. ἄνθος. Σ. βλάστημα. Ο. σπέρμα.

10. ארור מנע Π. ὁ ἀπακτέρπτης ὁ ἀξαίρων. Ο. ὁ ἀξαίρων.

1. *Hebr.* dixit Dominus exercituum. *LXX.* dixit Dominus ※ virtutum. *Vul. dicit Dominus exercituum.*

Heb. Vulg. Th. capta eſt..... confuſa eſt. *LXX.* capta eſt.

Heb. Maſgab. *A. S.* fortitudo. ※ *A. Th.* Maſoga. *LXX.* Amath. *Vulg. fortis.*

3. *Hebr. Vulg.* clamoris de Oronaim. *LXX.* clamantium ex Oronaim. ※ clamorem ※ *Th.* periculum.

9. *Hebr.* alam. *A. Vulg.* florem. *S.* germen. *LXX.* ſigna.

10. *Hebr.* & maledictus prohibens. *Omnes,* & maledictus qui aufert. *LXX.* qui aufert. *Vul. & maledictus qui prohibet.*

וצנרו וכלין ידוקו 12. Σ. καὶ σφρώσουσιν αὐτὸν, καὶ τὰ σκεύη αὐτῦ ἐκκενώσουσι. Ο. ἐκλινοῦσιν αὐτὸν, καὶ τὰ σκεύη αὐτῦ λεπτυνοῦσι.

12. *Heb.* & tranſmigrare facient eum, & vaſa ejus exinanient. *S.* & concatenabunt eum, & vaſa ejus evacuabunt. *LXX.* & inclinabunt eum, & vaſa ejus comminuent. *Vulg. & ſternent eum, & vaſa ejus exhaurient.*

נבליהם A. Ο. κέρατα. Σ. κεφάσματα.

Hebr. utres eorum. *A. LXX.* cornua. *S.* ceraſmata, *ſive* mixturas. *Vul.* lagunculas.

ותצפי יושבת ערוער 19. A. σκόπευσον καθικοῦσα Αεσήρ. Σ. Ἐποπτεῦσον καθικοῦσα Αρωήρ Ο. καὶ ἐπιδὲ ἡ καθημένη ἐν Αεσήρ. Θ. ἔφιμε (f. ἔπιδε) καθικοῦσα Αεσήρ.

19. *Hebr.* & proſpice habitatrix Aroer. *A.* ſpeculare habitatrix Aroer. *S.* inſpice habitatrix Aroer. *LXX.* & reſpice ſedens in Aroer. *Th.* intuere habitatrix Aroer. *Vul. & proſpice habitatio Aroer.*

בו תתגודד 27. ※ A. Θ. ἐν αὐτῷ μετάστηθι.

27. *Heb.* in eo te commovebis. ※ *A. Th.* in ipſo tranſmigras. *Vul. captivus ducêris.*

גבהו 29. ※ Γ. ὁ ὕψος αὐτῦ.

29. *Heb.* elationem ejus. ※ *Omnes, Vul.* ſublimitatem ejus.

ואומתו ※ Θ ἡ ἀλαζονεία αὐτῦ.

H. ※ & arrogantiam ejus. *Vul. & ſuperbiam.*

נאם־יהוה 30. ※ Φησὶ κύριος.

30. *Hebr.* ※ *Vul.* ait Dominus.

לא־כן בדיו ※ οὐχ οὕτως αἱ βραχίονες αὐτῦ.

Hebr. non ſic nugæ ejus. ※ non ſic brachia ejus. *Vul. quod non ſit juxta eam virtus ejus.*

אליל ולמואב 31. Ο. ὀλολύξετε ※ ὑπὲρ Μωάβ.

31. *Heb. Vul.* ejulabo: & ad Moab. *LXX.* ululate ※ ſuper Moab.

קיר־חרש A. Σ. πίχου ὀστρακίνου. Ο. κεφάλας αὐχμοῦ.

Heb. Chir-heres. *A. S. Vul.* muri fictilis. *LXX.* tonſos ſqualloris.

ידגה ※ A. Θ. καὶ μελετήσῃ.

Heb. gemet. ※ *A. Th.* & meditabitur *Vulg. lamentantes.*

לא־ידרך היקב הידד לא הידד 33. ὁ Σύρος, οὐκέτι οἱ ληνοβατοῦντες κελεύουσι λέγοντες, ἰὰ ἰά. Ο. οὐκ ἐπάτησαν, οὐδὲ δείλης οὐκ ἐποίησαν, αἰδέ.

33. *Heb.* non calcabit celeuſmate, celeuſma non celeuſma. *Syrus*, non amplius calcantes torcular jubent dicentes, ia ia. *LXX.* mane non calcaverunt, neque veſpere fecerunt iſtæ. *Vul. nequaquam calcator uvæ ſolitam celeuma cantabit.*

שלשות עגלת 34. A. . . . τριετῆ. Ο. ἀγελία σιλισία.

34. *Heb.* vitulam triennem. *A.* . . . . triennem. *LXX.* angelia ſeliſia. *Vulg. vitulâ conternante.*

הנה כנשר יראה ופרש כנפיו אל־מואב 40. Θ. ※ ἰδοὺ ὡς ἀετὸς ὁρμήσῃ καὶ σκεπάσῃ χεῖρας αὐτῦ ὑπὲρ Μωάβ.

40. *Heb. Vulg.* Ecce quaſi aquila volabit, & extendet alas ſuas ad Moab. ※ *Th* Ecce quaſi aquila impetu feretur, & extendet manus ſuas ſuper Moab.

והיה לב גבורי מואב ביום ההוא כלב אשה מצרה ※ A. Θ. ἔσται ἡ καρδία δυνατῶν Μωάβ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ὡς καρδία γυναικὸς ὠδινούσης.

41. *Hebr.* & erit cor fortium Moab in die illa ſicut cor mulieris miſeræ. ※ *A. Th.* & erit cor potentium Moab in die illa ſicut cor mulieris parturientis. *Vul. & erit cor fortium Moab in die illa ſicut cor mulieris parturientis.*

פקדתם נאם־יהוה 44. ※ Θ. ᾧ ἐπεσκεψάμην αὐτούς, φησὶ κύριος.

44. *Hebr. Vulg.* viſitationis eorum, ait Dominus. ※ *Th.* quo viſitavi eos, dicit Dominus.

בצל חשבון עמדו מכח נסים כי־אש יצא מחשבון ולהבה מבין סיחן ותאכל פאת מואב וקרקר בני שאון 45. Θ. ※ ἐν σκέπῃ Εσεβὼν ἔστησαν ἀπὸ παλίδος φεύγοντες, ὅτι πῦρ ἐξῆλθεν ἐξ Εσεβὼν, φλὸξ ἐκ πόλεως Σεὼν, καὶ κατέφαγεν ἀρχηγοὺς Μωάβ, καὶ ἐξερεύνησεν υἱοὺς Σεών.

45. *Hebr.* in umbra Heſebon ſteterunt a vi fugientes: quia ignis egreſſus eſt de Heſebon, & flamma de Sehon, & devoravit angulum Moab, & verticem filiorum ſonitûs. ※ *Th.* in umbra Eſebon ſteterunt a laqueo fugientes, quia ignis egreſſus eſt ex Eſebon, flamma ex urbe Seon, & devoravit duces Moab, & inveſtigavit filios Saon. *Vulg. In umbra Heſebon ſteterunt de laqueo fugientes: quia ignis egreſſus eſt de Heſebon, & flamma de medio Seon. & devorabit partem Moab, & verticem filiorum tumultûs.*

אוי־לך מואב אבד עם־כמוש כי־לקחו בניך בשבי ובנתיך בשביה 46. Θ. οὐαί σοι Μωάβ, ἀπώλου λαὸς Χαμὼς, ὅτι ἐλήφθησάν υἱοί σου ἐν αἰχμαλωσίᾳ καὶ θυγατέρες σοῦ αἰχμάλωτοι.

46. *Hebr.* Væ tibi Moab, periit populus Chamos, quia capti ſunt filii tui in captivitatem, & filiæ tuæ in captivitatem. ※ *Th.* Væ tibi Moab, periiſti populus Chamos, quia comprehenſi ſunt filii tui in captivitatem, & filiæ tuæ captivæ. *Vulg. Væ tibi Moab, periiſti popule Chamos: quia comprehenſi ſunt filii tui, & filia tua in captivitatem.*

47. ושבתי שבות־מואב באחרית הימים נאם־ יהוה עד־הנה משפט מואב ※ Θ. καὶ ἀποστρέψω τὴν αἰχμαλωσίαν Μωάβ ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν, φησὶ κύριος, ἕως ὧδε τὰ κρίματα Μωάβ.

47. *Heb.* & convertam captivitatem Moab in noviſſimo dierum, ait Dominus: uſque huc judicium Moab. ※ *Th.* & convertam captivitatem Moab in noviſſimis diebus, dicit Dominus: uſque huc judicium Moab. *Vul. & convertam captivitatem Moab in noviſſimis diebus, ait Dominus. Hucuſque judicia Moab.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XLVIII. Jeremiæ.

V. 1. ※ τῶν ἀγωνισμῶν. Mſ. Jeſ.
Ibid. Θ. ἰαλὼμ . . . . . ἠχωῦβ. Idem.
Ibid. A. Σ. κρατάλωμα ※ A. Θ. μαλὼλ. Idem. Druſius vero, μαυὼλ, ὀχύρωμα, ὁ κρατάλωμα. Mſ. Jeſ. autem binas interpretationes Aquilæ tribuit; ex prima, ut videtur, & ſecunda ejus Editione.
Ibid. Druſius, תחת καὶ ἀντὶθ.
V. 2. Druſius, חשבו λογίσωνται. Idem mox, לכו ונכריתנה δεῦτε καὶ ἐκκόψωμεν αὐτὴν. Ex Complut.
V. 3. ※ κραυγὴ ※ Θ. κλάυσων. Mſ. Jeſ. Dubium autem utrum illa Theodotionis ad נקע referatur, an ad ſequentem vocem שד quæ ſignificat *vaſtitatem*.
V. 7. ※ ἔξει σοι Σαλκοττες. Idem. Quod quo pertineat, aſſequi non potui.
V. 9. A. ἀνθ'. Σ. βλάστημα. Druſius.
V. 10. Π. καὶ ἐπικατάρατος &c. Mſ. Jeſ.
V. 12. Σ. καὶ σκεύεσιν &c. Druſius ex Edit. Rom.
Ibid. A. κέρατα. Σ. κεράσματα. Mſ. Jeſ. Hic vero notat Druſius, A. τὰ κέρατα αὐτῶν, *cornua eorum. Hic vero libri Editionis LXX. variant. Nam in aliis* τὰ κέρατα αὐτῶν συγκόψουσι, *cornua ejus concident: & in aliis,* τὰ κεράσματα αὐτῶν συντρίψουσι, *pocula ejus conterent. Origenes:* τὰ κεράσματα ὡς ἐπ' οἴνου φησίν, Ακύλας ἐξέδωκε κέρατα· ἦν γὰρ ἀρχαῖον ποτηρίου εἶδος ὁ κέρας ἐκαλεῖτο δέ· κέρατα γὰρ ἔπινον· ὅθεν καὶ τὸ κεράσαι λέγεται παρ' ἡμῖν; *Cerasmata tanquam in vino dicta, Aquila edidit cerata, i. cornua: quod antiquum pocula genus erat. Nam cornibus bibebant: unde manſit conſuetudo dicendi* κεράσαι, *quaſi ſcilicet e cornu miſcere.* Hactenus Druſius. Crediderim illud, τὰ κεράσματα αὐτῶν συντρίψουσι, eſſe verſionem plenam Symmachi.
V. 19. A. σώσατε &c. Has lectiones exhibet Mſ. Jeſ. Illa vero vox Theodotionis vitiata ἔρημε, forte pro ἔστιν poſita eſt.
V. 27. ※ A. Θ. ἐν αὐτῇ μετεφράσθης. Mſ. Jeſ.
V. 29. ※ Π. τὸ ὕψος αὐτοῦ. Idem.
Ibid. ※ καὶ πῶν ἀλαζ. Idem.
V. 30. ※ φησὶ κύριος. Idem.
Ibid. ※ οὐχ οὕτως οἱ μάχιμοι αὐτοῦ. Idem.
V. 31. ※ ἐπὶ Μωάβ. Mſ. Jeſ. ad marg. ſed ſine aſteriſco.
Ibid. A. Σ. τοῖχον ἐκραιπνον. Idem. In hunc vero locum Druſius, אל אנשי קיר חרש *ad viros Cir Heres: quod in C.* (Complutenſi) καὶ ἀρὲς, *vel* ἀρὲς, *& eſt nomen loci. Syrus,* κεκαλυμμένοι αὐτῶν κεκαρμένοι, καὶ οἱ πώγωνες αὐτῶν ἐξυρημένοι: *capita eorum raſa, & barba eorum raſa. Non eſt interpretatio, ſed explicatio illius,* ad viros Cir Heres.
Ibid. ※ A. Θ. καὶ μολιστήσω. Mſ. Jeſ.
V. 33. ὁ Σύρος, ἀπὸ τοῦ λιμοῦ. Druſius ex Theodoreto adjicit: *Pro his poſtremis dictionibus in LXX. eſt* ἀδὼ, *& in quibuſdam libris* ἀδὼδ, *id eſt,* הידד *quod nunc legunt* ἀδὰδ, *eſt vox mere Hebraïca, quam Hieronymus* celeuma *reddere ſolet.*
V. 34. A. τριετῆ. Euſebius de locis Hebraïcis. Hieronymus vero *triennalem* habet ad vocem *Saliſa.*
V. 40. ※ Θ. ἰδοὺ ὡς &c. Mſ. Jeſ.
V. 41. ※ A. Θ. καὶ ἔσται ἡ καρδία &c. Idem.
V. 44. ※ ἡ ἐπιστολή. Idem.
V. 45. ※ Θ. ἐν σκέπῃ &c. Idem.
V. 46. ※ Θ. σοὶ σοι &c. Idem.
V. 47. ※ Θ. καὶ ἐπιστρέψω &c. Idem.

JEREMIÆ CAP. XLIX.

אם־ירש אין לו 1. Σ. ἢ κληρονόμος οὐκ ἔστιν αὐτοῦ. Ο. ἢ καθηλλημένος οὐκ ἔστιν αὐτοῖς.

אדני יהוה 2. ※ φησὶ κύριος.

והתשוטטנה בגדרות 3. ※ Ϛ ἀλφράμετε ἐν τοῖς φραγμοῖς. A. ἐν φραγμοῖς. Σ. . . . .

מה־תהתללי בעמקים זב עמקך 4. Ο. τί ἀγαλλιᾶσθε ἐν τοῖς πεδίοις Εναχείμ ※ διέρρυσι (ſic) τὰ πεδία σου πεδίοις Ζὴφ πεδίοις σου.

ואין מקבץ לנדד אחרי־כן אשיב את־שבות 5. בני־עמון נאם־יהוה Ο. ἢ οὐκ ἔστιν ὁ συνάγων ※ A. Θ. μετοικίσει, καὶ μὴ ταῦτα ὑπισχνέομαι ἐγὼ ἀποστρέψω τὴν αἰχμαλωσίαν ὑιῶν Αμμὼν, φησὶ κύριος.

1. *Heb.* an hæres non ei? *S.* & hæres non eſt ei? *LXX.* an qui excipiat non eſt eis? *Vulg. aut hæres non eſt ei?*
2. *Heb.* dixit Dominus. ※ dicit Dominus: *Vul. ait Dominus.* (*in fine verſûs.*)
3. *Heb.* & oberrate in maceriis. ※ & diſcurrite in ſepibus. *A.* in ſepibus. *S.* in coloniis. *Vulg. & circuite per ſepes.*
4. *Heb.* Quid gloriaberis in vallibus? fluxit vallis tua. *LXX.* Quid exultatis in campeſtribus Enacim? ※ effluxerunt campeſtria tua campeſtribus Zeph, campeſtribus tuis. *Vul. Quid gloriaris in vallibus? defluxit vallis tua.*
5. *Hebr.* & non eſt qui congreget vagantem: & poſt hæc reverti faciam captivitatem filiorum Ammon, dixit Dominus. *LXX.* & non eſt qui congreget ※ *A. Th.* tranſlatum: & poſtea convertam captivitatem filiorum Ammon, dicit Dominus. *Vul. nec erit qui congreget fugientes. Et poſt hæc reverti faciam captivos filiorum Ammon, ait Dominus.*

צבאות

כה אמר יהוה צבאות 7. O. τάδε λέγει κύριος ※ τῶν δυνάμεων.

שתו 12. ※ A. Θ. πίοντες. In O. vacat.

ציר 14. Σ. ἀπέλιδα. O. ἀπέλους.

איתן 19. A. τριαί. Σ. ἀρχαίαν. O. Αἰθάμ.

נמגו ביהם 23. O. ἐξέστησαν ※ Π. ἐν θαλάσσῃ.

המנתה לנוס ורעש 24. O. καὶ ἀπεστράφη εἰς φυγὴν, τρόμος. Αλλος, ἐξερρίφη, τρόμος.

וחבלים אחזתה ביולדה ※ A. Θ. ὠδῖνες κατέσχον αὐτῆς ὡς τικτούσης. In O. vacat.

ביום ההוא 26. ※ Π. ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.

את־בני־קדם 28. Οἱ λοιποὶ, τοὺς υἱοὺς τῆς διασπορᾶς. O. τοὺς υἱοὺς Κεδάμ.

נדו 30. ※ διασατάθητε. In O. vacat.

שלו 31. O. ἡσυχάζων. Αλλος, ἡσυχάζον.

נאם־יהוה ※ φησὶ κύριος.
ברית O. μοχλοί. Θ. βάλανοι.

מכל־עבריו 32. A. Σ. ἐκ πάντης μέρους αὐτῆς. O. ἐκ πάντης πέρας αὐτῆς. Θ. ἐκ πάντων τῶν μερῶν αὐτῆς.

אדם 33. O. ἀνθρώπου. Αλλος, γηγενῶν.

7. *Heb.* ſic dixit Dominus exercituum. *LXX.* hæc dicit Dominus ※ virtutum. *Vul. Hæc dicit Dominus exercituum.*

12. *Heb.* bibendo. ※ *A. Th. Vulg.* bibentes. *In LXX. vacat.*

14. *Hebr. Vul.* legatus. *S.* legationem. *LXX.* nuntios.

19. *Heb.* robuſti. *A.* ſolidam. *S.* antiquam. *LXX.* Ætham. *Vulg. robuſtam.*

23. *Hebr.* diſſoluti ſunt in mari. *LXX.* obſtupefacti ſunt ※ *Omnes*, in mari. *Vulg. turbati ſunt in mari.*

24. *Heb.* vertit ſe ad fugiendum, & tremor. *LXX.* & verſa eſt in fugam, tremor. *Alius*, & ejecta eſt, tremor. *Vulg. verſa eſt in fugam, tremor.*

Hebr. & funes tenuerunt eam ſicut parturientis. ※ *A. Th.* & dolores comprehenderunt eam ſicut parturientis. *In LXX. vacat. Vul. & dolores tenuerunt eam quaſi parturientium.*

26. *Heb.* ※ *Omnes*, *Vul.* in die illa.

28. *Heb. Reliqui*, *Vulg.* filios Orientis. *LXX.* filios Kedem.

30. *Heb.* evagamini. ※ extorres efficiamini. *In LXX. vacat. Vulg. abite.*

31. *H.* pacificam. *LXX.* tranquillam. *Alius*, *Vul.* quietam.

H. ※ *Vulg.* ait Dominus.

H. vectis. *LXX.* vectes. *Th.* repagula. *Vulg. vectes.*

32. *Heb.* ex omnibus lateribus ejus. *A. S.* ex omni parte eorum. *LXX.* ex omni quod trans eos eſt. *Th.* ex omnibus partibus eorum. *Vul. ex omni confinio eorum.*

33. *H. LXX. Vulg.* hominis. *Alius*, terrigenæ.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XLIX. Jeremiæ.

v. 1. Σ. καὶ καλαμώδη &c. Druſius.

v. 3. ※ ἐν διαδρόμοις ἐν τοῖς φραγμοῖς. Euſebius de locis Hebraïcis, γαμαρὼθ, A. ἐν φραγμοῖς, Σ. γαρμωθ. Ubi γαμαρὼθ poſitum videtur pro γαδαρὼθ. Symmachi lectio vitiata eſt: nam Hieronymus ſic habet, *Gebarth: pro quo Aquila interpretatur*, in ſepibus; *Symmachus vero*, in coloniis.

v. 4. ※ ἀλφιοὺν &c. Mſ. Jeſ. Sed hæc haud dubie vitiata ſunt. Druſius: *Alibi eſt ἐν πεδίοις, & alibi ἐν Εμεκὰμ, i. in vallibus. Vox mere Hebraïca. Mihi non dubium quin ſint duæ interpretationes diverſæ.*

v. 5. ※ A. Θ. μεταναστῶν &c. Mſ. Jeſ.

v. 7. ※ τῶν θαιμανιτῶν. Idem.

v. 12. ※ A. Θ. πίοντες. Idem.

v. 14. Σ. ἀγγελίαν. Druſius.

v. 19. Euſebius de locis Hebraïcis & Hieronymus ad vocem *Ætham.*

v. 23. ※ Π. ἐν θαλάσσῃ. Mſ. Jeſ.

v. 24. Αλλ. καὶ ἐξερρίφη, τρόμος. Idem.

Ibid. ※ A. Θ. ὠδῖνες &c. Idem.

v. 26. ※ Π. ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. Idem.

v. 28. οἱ λοιποὶ, τοὺς υἱοὺς τῶν ἀναβολῶν. Ex Theodoreto.

v. 30. ※ ἀναστατώθητε. Mſ. Jeſ.

v. 31. Αλλ. ἡσυχάζον. Ibid.

Ibid. ※ φησὶ κύριος. Idem.

Ibid. Θ. βάλανοι. Sic unus Codex. Utraque lectio eſt in LXX.

v. 32. A. Σ. ἐκ πάντης μέρης &c. Mſ. Jeſ.

v. 33. Αλλ. γηγενῶν. Idem.

JEREMIÆ CAP. L.

אל־ארץ כשדים ביד ירמיהו הנביא 1. ※ A. ἐπὶ γῆν Χαλδαίων ἐν χειρὶ Ιερεμίου τοῦ προφήτου. In O. vacat.

1. HEb. ad terram Chaſdim, in manu Jeremihu prophetæ. ※ *A.* ad terram Chaldæorum, in manu Jeremiæ prophetæ. *In LXX. vacat. Vul. & de terra Chaldæorum in manu Jeremiæ prophetæ.*

ושאו־נס השמיעו 2. ※ ἐπάρατε σημεῖον, ἀκουστὸν ποιήσατε. In O. vacat.

2. *Heb.* & levate vexillum, auditum facite. ※ erigite ſignum, auditum facite. *In LXX. vacat. Vul. levate ſignum, predicate.*

הבושו עצביה רתו גלוליה ※ Θ. ἠσχύνησάν τὰ εἴδωλα αὐτῆς, ἠσχύνησάν τὰ βδελύγματα αὐτῆς. In O. vacat.

Hebr. pudefacta ſunt ſculptilia ejus, fracta ſunt idola ejus. ※ *Th.* pudefacta ſunt idola ejus, pudefactæ ſunt abominationes ejus. *In LXX. vacat. Vul. confuſa ſunt ſculptilia ejus, ſuperata ſunt idola eorum.*

נדו הלכו 3. ※ A. ἐσαλεύθησάν, ἀπῆλθον. In O. vacat.

3. *Heb.* moti ſunt, abierunt. ※ *A.* commoti ſunt, abierunt. *In LXX. vacat. Vulg. moti ſunt, & abierunt.*

עתודים 8. ὁ Σύρος, τράγοι. O. δράκοντες. Αλλος, ἐρίφους.

8. *Hebr. Syrus*, hirci. *LXX.* dracones. *Alius*, hœdos. *Vul. hœdi.*

לפני־צאן Σ. ἔμπροσθεν προβάτων. O. κατὰ πρόσωπον προβάτων.

Hebr. Vul. ante gregem. *S.* ante greges. *LXX.* ante faciem ovium.

חצין כגבור משכיל 9. A. τὰ βέλη αὐτοῦ ὡς γίγας ἀπιστάμενος. Σ. τὰ βέλη αὐτοῦ ὡς δυνατοῦ συνετοῦ. O. ὡς βολὶς μαχητοῦ συνετοῦ.

9. *Hebr.* ſagittæ ejus tamquam fortis properantis. *A.* ſagittæ ejus quaſi gigas orbis. *S.* ſagittæ ejus tamquam potentis prudentis. *LXX.* quaſi jaculum pugnatoris prudentis. *Vul. ſagitta ejus quaſi viri fortis interfectoris.*

חפרה יולדתכם 12. ※ αἱ Γ'. αἰσχύνη ἡ τεκοῦσα ὑμᾶς, μήτηρ εἰς ἀγαθά.

12. *Hebr.* erubuit genitrix veſtra. ※ *Omnes*, erubuit quæ peperit vos, mater in bona. *Vul. confuſa eſt mater veſtra.*

הגה אחרית גוים מדבר ציה וערבה ※ ἰδοὺ: ἐσχάτη ἐθνῶν ἔρημος ※ Γ'. ἄυδρος, ἄβατος:

H. ecce noviſſimum gentium deſertum, vaſtitas, & ſolitudo. ※ ecce noviſſima gentium deſertum. ※ *Omnes*, inaquoſa, invia: *Vul. ecce noviſſima erit in gentibus deſerta invia, & arens.*

כי ליהוה חטאה 14. ※ Γ'. ὅτι τῷ κυρίῳ ἥμαρτεν.

14. *Heb.* quia contra Dominum peccatum. ※ *Omnes & Vulg.* quia Domino peccavit.

יהוה צבאות אלהי ישראל 18. O. κύριος ※ A. Θ. τῶν δυνάμεων ὁ θεὸς Ισραήλ.

18. *Hebr. Vulg.* Dominus exercituum Deus Iſrael. *LXX.* Dominus ※ *A. Th.* virtutum Deus Iſrael.

על־הארץ מרהים עלה עליה 21. A. ὅτι γῆ ἐξαπικραινόντων ἀνάβηθι ἐπ' αὐτούς. O. ὅτι τῆς γῆς, λέγει κύριος, πικρῶς ὀπίσθη ἐπ' αὐτούς.

21. *Heb.* ſuper terram dominantium aſcende ſuper eam. *A.* ſuper terram exacerbantium aſcende ſuper eam. *LXX.* ſuper terram, dicit Dominus, acerbe aſcende ſuper eam. *Vulg. ſuper terram dominantium aſcende.*

והחרם אחריהם O. ᾧ ἀφαίσου. ※ Θ. ὀπίσω αὐτῶν κακά.

Hebr. & anathematiza poſt eos. *LXX.* & deſtrue ※ *Th.* poſt eos mala. *Vulg. & interfice quæ poſt eos ſunt.*

כי־מלאכת היא לאדני יהוה 25. O. ὅτι ἔργον ※ A. ὅτι τῷ θεῷ κυρίῳ:

25. *Hebr.* quia opus ipſum Domino Domino. *LXX.* quia opus ※ eſt Domino Deo: *Vul. quoniam opus eſt Domino Deo.*

באו־לה 26. O. ἐλεύσεται ※ αὐτῇ:

26. *H.* venite ei. *LXX.* venerunt ※ ipſi. *Vulg. venite ad eam.*

נקמת היכלו 28. ※ Γ'. ἐκδίκησιν ναοῦ αὐτοῦ. In O. vacat.

28. *H. Vul.* ultionem templi ejus. ※ *Omnes*, vindictam templi ejus. *In LXX. vacat.*

ביום ההוא 30. ※ Γ'. ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.

30. *Hebr. Omnes*, ※ *Vul.* in die illa.

חרב אל־גבוריה 36. A. O. μάχαιραν ὅτι τοὺς μαχητάς.

36. *Heb. Vul.* gladius ad fortes illius. *A. LXX.* gladium ad bellatores.

וחתו ※ A. ἐξαρθήσονται.

Hebr. & conſternabuntur. ※ *A.* auferentur. *Vul. qui timebunt.*

ואל־כל־הערב 37. O. καὶ ὅτι ※ πᾶσα: τὸ σύμμικτον.

37. *Heb.* & ad omne promiſcuum. *LXX.* & ſuper ※ omne: promiſcuum. *Vul. & ad omne vulgus.*

ולא־תשב עוד לנצח 39. ※ καὶ οὐκ οἰκοδομηθήσῃ ἔτι εἰς νῖκος. O. οὐ μὴ κατοικηθῇ οὐκέτι εἰς τὸν αἰῶνα.

39. *H.* & non habitabitur ultra in æternum. ※ & non habitabitur ultra in victoriam. *LXX.* non habitabitur amplius in ſæculum. *Vul. & non inhabitabitur ultrà uſque in ſempiternum.*

את־סדם 40. ※ Θ. τὴν: O. Σόδομα.

40. *Hebr. LXX.* ※ *Th. Vulg.* Sodomam.

בגאון הירדן 44. O. ὅτι ※ A. Θ. φρυάγματος: τῆς Ιορδάνου.

44. *H.* de tumore Jordanis. *LXX.* a ※ *A. Th.* fremitu: Jordanis. *Vulg. de ſuperbia Jordanis.*

איתן A. στερεαί. Σ. ἀρχαίῳ. O. Αἰθαί. *H.* robuſtum. *A.* ſolidam. *S.* antiquam. *LXX.* Æthan. *Vulg. robuſtam.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. L. Jeremiæ.

v. 1. ※ A. πρὸς γῆν Χαλδαίων &c. Mſ. Jeſ.
v. 2. ※ ἀνάγγετε &c. Idem. Druſius vero, ἄρατε.
Ibid. ※ Θ. ἠχμαλώθη &c. Mſ. Jeſ.
v. 3. ※ A. ἀνεκλείσθησαν, ἀπῆλθον. Idem.
v. 8. Theodoretus, καὶ γίνεσθε ὥσπερ τράγοι. Ex alia ſcilicet Editione: nam LXX. habent, ἄρνες. Notat poſtea Theodoretus, τοὺς τράγους, τροπικῶς ὁ Σύρος ἑρμήνευσεν.
Ibid. Σ. ἡγεμόνες ποιμένων. Mſ. Jeſ.
v. 9. A. τοῦ βάλλοντος αὐτοῦ &c. Idem.
v. 12. αἱ Π. ἐντροπῆς &c. Idem. Hæc vero paululum perplexa ſunt in ſchedis noſtris: illudque, μήτηρ αἰσχυνθῇ, vitio inductum videtur. In LXX. Edit. Rom. legitur, ἐπ' αἰσχύνῃ.
Ibid. ※ ἰδοὺ &c. Idem, ſimiliterque lectiones verſûs 14. & 18.
v. 21. A. ἐπὶ γῆν ἀποστασιαζόντων ἀνάβηθι. Sic Mſ. Jeſ. & Alius.
Ibid. ※ Θ. ἐπίσω αὐτοῦ καὶ. Idem, ſimiliterque lectiones verſûs 25. 26. 28. 30.
v. 36. A. μάχεσθαι ἐπὶ τοὺς μαχητάς. Idem.
Ibid. ※ A. καὶ ἐξαφάνωσιν. Idem. Hæc vero lectio ſuſpecta videtur.
v. 37. ※ πανὶ. Idem.
v. 39. ※ καὶ οἱ εἰκοδομηθήσονται ἔτι εἰς τὸν. Idem. Videtur autem eſſe interpretatio Aquilæ, vel Theodotionis, vel utriuſque, qui נצי vertunt alibi τέρας. Ex eodem ſimiliter Cod. lectiones verſûs 40. & 44.
v. 44. A. στερεὰ &c. Ex Euſebio de locis Hebraïcis, ut ſupra cap. 49. v. 19.

JEREMIÆ CAP. LI.

לב קמי 1. ※ A. καρδίας ἐπιγειρούντων. Σ. λὲβ καμή. In O. vacat.

שבט נחלתו 19. O. κληρονομία αὐτοῦ. Αλλος, μερὶς αὐτοῦ. Αλλος, ῥάβδος.

יהוה צבאות שמו O. κύριος ※ τῶν δυνάμεων: ὄνομα αὐτῷ.

מפץ אתה לי כלי מלחמה 20. ὁ Σύρος, ἐπιμασόν μοι σκεῦη πολέμου. O. διασκορπίζεις σύ μοι σκεῦη πολέμου.

ואת כל־ארץ ממשלתו 28. ※ ἡ πᾶσα ἡ γῆς ἡ ἐξουσίας αὐτοῦ. In O. vacat.

כה אמר יהוה צבאות אלהי ישראל 33. O. τάδε λέγει κύριος ※ τῶν δυνάμεων ὁ θεὸς Ισραήλ.

איך נלכדה ששך 41. O. πῶς ἑάλω ※ Π. ὁ εἰσαχ. (al. Σισαχ.) Σ. Σησάκ.

עריה לשמה 43. O. αἱ πόλεις αὐτῆς. Γ'. ※ εἰς ἀφανισμόν.

וערבה ארץ O. ἡ ἄβατος ※ Θ. γῆ.

גם־חומת בבל נפלה צאו מתוכה עמי ומלטו איש את־נפשו מחרון אף יהוה Αλλ. Καίγε ὁ τεῖχος Βαβυλῶνος ἔπεσε· ἐξέλθατε ἐκ μέσου αὐτῆς λαός μου, καὶ σώσατε ἕκαστος τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἀπὸ θυμοῦ ὀργῆς κυρίου.

ופן־ירך לבבכם ותיראו בשמועה הנשמעת בארץ ובא בשנה השמועה ואחריו בשנה השמועה ובארץ משל על־משל. Αλλος, μήποτε

1. *Hebr.* cor ſurgentium in me. ※ *A.* cor ſuſcitantium. *S.* leb came. *In LXX. vacat. Vulg. qui cor ſublevaverunt contra me.*

19. *Hebr. Vulg.* ſceptrum hæreditatis ejus. *LXX.* hæreditas ejus. *Alius*, pars ejus. *Alius*, virga.

H. Vulg. Dominus exercituum nomen ejus. *LXX.* Dominus ※ virtutum; nomen ipſi.

20. *H.* malleus ſpargens tu mihi vaſa belli. *Syrus*, præpara mihi vaſa belli. *LXX.* diſpergis tu mihi vaſa belli. *Vul. collidis tu mihi vaſa belli.*

28. *Hebr. Vul.* cunctamque terram poteſtatis ejus. ※ & univerſæ terræ poteſtatis ejus. *In LXX. vacat.*

33. *Heb.* Sic dicit Dominus exercituum Deus Iſrael. *LXX.* Hæc dicit Dominus ※ virtutum Deus Iſrael. *Vul. Hæc dicit Dominus exercituum Deus Iſrael.*

41. *Hebr. Vulg.* quomodo capta eſt Seſach. *LXX.* quomodo captus eſt ※ *Omnes*, Eiſac (*al.* Siſach) *S.* Seſac.

43. *H.* civitates ejus in deſolationem. *LXX.* civitates ejus ※ *Omnes*, in deſolationem. *Vul. civitates ejus in ſtuporem.*

Heb. & deſerta terra. *LXX.* & invia ※ *Th.* terra. *Vul. terra inhabitabilis.*

45. *Heb.* Etiam murus Babel cecidit: egredimini de medio ejus, populo mi, & ſervate unuſquiſque animam ſuam ab ira furoris Domini. *Alius*, Et quidem murus Babylonis cecidit, egredimini de medio ejus, populo mi, & ſervate unuſquiſque animam ſuam ab ira furoris Domini. *Vulg. Equidem & murus Babylonis corruet: egredimini de medio ejus, populus meus: ut ſalvet unuſquiſque animam ſuam ab ira furoris Domini.*

46. *H.* Et ne forte emolliatur cor veſtrum, & timeatis in auditu quem audietis in terra: & veniet in anno auditus, & poſt eum in anno auditus: & rapacitas in terra, dominator ſuper

δλιάσῃ ἡ καρδία ὑμῶν, καὶ φοβηθῆτε ἐν τῇ ἀκοῇ τῇ ἀκουσθησομένῃ ἐν τῇ γῇ, καὶ ἐπελεύσεται ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἡ ἀκοὴ, καὶ ἡ ἀδικία ἐν τῇ γῇ ※ Σ. καὶ ἐξουσίας ἐπ' ἐξουσίαν: ϖϖβαβολὴ ὅπου ϖϖβαβολίω.

dominatorem. *Alius*, Ne forte timeat cor veſtrum, & paveatis in auditu audiendo in terra: & ingredietur in anno auditus, & injuſtitia in terra ※ *S.* & dominator ſuper dominatorem: parabola ſuper parabolam. *Vulg. Et ne forte molleſcat cor veſtrum, & timeatis auditum, qui audietur in terra: & veniet in anno auditio, & poſt hunc annum auditio; & iniquitas in terra, & dominator ſuper dominatorem.*

47. לכן הנה ימים באים ופקדתי על־פסילי בבל וכל־ארצה תבוש וכל־חלליה Αλλος, διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, φησὶ κύριος, καὶ ἐπισκέψομαι ὅτι τὰ γλυπτὰ Βαβυλῶνος, καὶ πᾶσα ἡ γῆ αὐτῆς καταισχυνθήσεται, καὶ πάντες τραυματίαι αὐτῆς.

47. *Hebr.* Propterea ecce dies veniunt, & viſitabo ſuper ſculptilia Babel, & omnis terra pudore afficietur, & omnes interfecti ejus. *Alius*, Propterea ecce dies veniunt, dicit Dominus, & viſitabo ſuper ſculptilia Babylonis, & univerſa terra ejus confundetur, & omnes vulnerati ejus. *Vul. Propterea ecce dies veniunt, & viſitabo ſuper ſculptilia Babylonis; & omnis terra ejus confundetur, & univerſi interfecti ejus cadent in medio ejus.*

48. ורננו על־בבל שמים וארץ וכל אשר בהם כי מצפון יבוא־לה השודדים נאם־יהוה Αλλος, καὶ ἀγαλλιάσονται ὅτι Βαβυλῶνος οἱ ἄγγελοι καὶ ἡ γῆ καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῇ· ὅτι ἀπὸ Βορρᾶ ἥξουσι ταλαιπωροῦντες αὐτὴν, λέγει κύριος.

48. *Hebr.* Et laudabunt ſuper Babel cœli & terra, & omnia quæ in eis, quia ab Aquilone venient eis vaſtatores, ait Dominus. *Alius*, Et exultabunt ſuper Babylonem cœli & terra, & omnia quæ in eis, quia ab Aquilone venient affligentes eam, dicit Dominus. *Vulg. Et laudabunt ſuper Babylonem cœli & terra, & omnia quæ in eis ſunt: quia ab Aquilone venient ei prædones, ait Dominus.*

49. גם־בבל לנפל חללי ישראל Αλλος, καὶ μάλιστα ἐν Βαβυλῶνι τῶν πεσεῖν Ισραὴλ ἐν αὐτῇ.

49. *H.* Etiam Babel ad cadendum vulneratos Iſrael. *Alius*, Et quidem in Babylone ad cadendum Iſrael in ea. *Vulg. Et quomodo fecit Babylon ut caderent occiſi in Iſrael.*

[Δὲ ἐλλείπει ὡς ἐν ποσὶ ἀντιγράφοις ταῦτα μετ' ἀστερίσκων κεῖται οὐ κεκλῶς.]

[*Sciendum eſt in quibuſdam Exemplaribus hæc perperam cum aſteriſcis jacere.*]

חכמיה פחותיה 57. O. τοὺς σοφοὺς αὐτῆς ※ Θ. καὶ τοὺς ἡγουμένους αὐτῆς: Γ. ἀρχοντας.

57. *H.* ſapientes ejus, duces ejus. *LXX.* ſapientes ejus ※ *Th.* & duces ejus. *Tres Int.* principes. *Vulg. ſapientes ejus & duces ejus.*

וישנו שנת־עולם ולא יקיצו ※ A. Θ. καὶ ὑπνώσουσιν ὕπνον αἰώνιον, καὶ οὐ μὴ ἐξεγερθῶσιν. In O. vacat.

Hebr. & dormient ſomnum ſæculi, & non expergiſcentur. ※ *A. Th.* & dormient ſomnum æternum, & non expergiſcentur. *In LXX. vacat. Vulg. & dormient ſomnum ſempiternum, & non expergiſcentur.*

58. כה אמר יהוה צבאות O. τάδε λέγει κύριος ※ τῶν δυνάμεων.

58. *H.* Sic dicit Dominus exercituum. *LXX.* Hæc dicit Dominus ※ virtutum. *Vulg. Hæc dicit Dominus exercituum.*

וכתב ירמיהו את כל־הרעה 60. O. καὶ ἔγραψεν Ιερεμίας ※ σαὼ: ἅπαντα τὰ κακά.

60. *Heb.* & ſcripſit Jeremihu omne malum. *LXX.* & ſcripſit Jeremias omnia mala. *Vul. & ſcripſit Jeremias omne malum.*

אל־ספר אחד את כל O. ἐν βιβλίῳ ※ ἑνὶ σαὼ: πάντας.

H. Vul. in libro uno, omnia. *LXX.* in libro ※ uno: omnia.

וקראת את כל 61. O. καὶ ἀναγνώσῃ ※ σαὼ: πάντας.

61. *Heb.* & leges omnia. *LXX. Vul.* & legeris omnia.

ויעפו עד־הנה דברי ירמיהו 64. A. καὶ ἐκλείψασαν ἕως ἐντεῦθα οἱ λόγοι Ιερεμίου. In O. vacat.

64. *H.* & deficient hucuſque verba Jeremiæ. *A.* & ſteterunt hucuſque verba Jeremiæ. *In LXX. vacat. Vul. & diſſolvetur. Hucuſque verba Jeremiæ.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. LI. Jeremiæ.

v. 1. Scholion Editionis Romanæ ſic habet: ἀντὶ χαρδ. ὁ μὲν Σύμμαχος τὸν Εξραϊκὸν ἴχνος λέξιν, ἀντὶ τοῦ, ἄτομον καύσωνα, λοιπαδὴ (l. λιδ καμὴ,) ἑρμηνεύει δὲ χαμηλὸν καὶ διεγηγερμένον καρδίαν. ὁ δὲ Ἀκύλας καρδίαν ἐπεγηγερτῶν ἐξέδωκεν. Mſ. vero Jeſ A. καρδίαν ἐπεγαρτῶν λαδ καδὲ. ſic conſequenter: lege, καμὲ.

v. 5. Mſ. Jeſ. poſt ἁ habet ※ ἐπ' αὐτῇ. Et v. 12. ἐπὶ ※ τῶν : ταχίων.

v. 19. Mſ. Jeſ. ad marg. μερὶς αὐτῦ, βάϚΘ. Ubi duas interpretationes exhibet. Ibid. ※ τῶν ἡμισάμεων. Idem.

v. 20. ὁ Σύρϑ, ἐκτίμασόν μοι σκεῦη πολέμου. Theodoretus.

v. 28. ※ ἑ πάσας Mſ. Jeſ. ſimiliterque ſequentes uſque ad finem verſûs 49. ubi legitur nota, qua dicitur hæc in quibuſdam Exemplaribus perperam aſteriſcis notari: ἡμῖν εἰδέναι ὡς ἐν τοῖν ἑπτηκαίδεκα ταῦτα μετ' ἀσημείων κεῖνται ὁ καλῶς, ſcilicet ab his verbis verſûs 45. καὶ γε τὸ τεῖχϑ Βαβυλῶνος ἔπεσε, uſque ad hæc verba verſûs 49. ἁ μὲν τοι ἐν Βαβυλῶνι τῦ πεσῦν Ἰσραὴλ ἐν αὐτῇ. poſteaque ſequitur nota ut ſupra. Hi porro verſus deſiderantur in Editione τῶν Ο.

v. 57. ※ Θ. ἁ τὺς ἰσχυροὺς αὐτῦ : Γ. ἀρχόντας. Sic Mſ. Jeſ. Cur autem, poſtquam Theodotionis lectionem attulit, diverſam trium Interpretum lectionem adferat, cum tamen Theodotio unus ſit ex tribus, in Præliminaribus diſquiritur.

Ibid. ※ Α. Θ. ἁ ἡμιατὺς &c. Idem. Similiterque omnes quæ ſequuntur lectiones uſque ad finem Capitis.

JEREMIÆ CAP. LII.

בן־עשרים ואחת שנה צדקיהו 1. O. ὅτος ἐβδόμου καὶ ἑνὸς ἔτους Σεδεκίου. Θ. ἑβδόμου καὶ ἑνὸς ἔτους τῦ Σεδεκίας.

ויעש הרע בעיני יהוה ככל אשר־עשה יהויקים 2. ※ ἁ ἐποίησε ϑ ποιῆσαι ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίυ, ὃν τρόπον ἐποίησεν Ιωακείμ.

כי על־אף יהוה היתה בירושלם ויהודה 3. עד־השליכו אותם מעל פניו וימרד צדקיהו במלך בבל ※ ὅτι ἐπὶ τ θυμὸν κυρίυ τῦ Ιερουσαλὴμ καὶ Ιούδα, ἕως ἀπέῤῥιψεν αὐτοὺς ἐκ προσώπου αὐτῦ. καὶ ἀπέϛη Σεδεκία τῦ βασιλέως Βαβυλῶνος.

וישגו את־צדקיהו 8. Αλλὸς, κατέλαβον τ βασιλέα Σεδεκίαν. Ο. κατέλαβον αὐτόν.

והיא שנת תשע־עשרה שנה למלך נבוכדראצר 12. מלך־בבל ※ οὗτος ἐνιαυτὸς ἐννεακαιδέκατος τ Ναβυχοδονόσορ βασιλέως Βαβυλῶνος. In O. vacat.

וכרלת העם ואת־יתר העם הנשארים בעיר 15. ואת־הנפלים אשר נפלו אל־מלך בבל ※ Α. ἀπὸ τ πενήτων τῦ λαοῦ, καὶ ϑ λάμμα τῦ λαοῦ, καὶ τὺς καταλελειμμένους ἐν τῇ πόλει, καὶ τὺς ἐμπίπτοντας καὶ τὺς ἐμπεπωκότας πρὸς βασιλέα Βαβυλῶνος. In O. vacat.

השאיר נבוזראדן 16. O. κατέλιπεν ※ Ναβυζαρδάν.

וכרלת ארץ השאיר נבוזראדן רב־טבחים ※ Θ. καὶ ἀπὸ τῶν πενήτων τ γῆς κατέλιπε Ναβυζαρδὰν ὁ ἀρχιμάγειρος. Ο. καὶ τὺς καταλοίπους τῦ λαοῦ κατέλιπεν ὁ ἀρχιμάγειρος.

את־כל־נחשתם 17. O. τ χαλκὸν ※ πάντα.

ואת־הסרות ואת־היעים ואת־המזמרות ואת־ 18. המזרקת ואת־הכפות ※ Α. Θ. ἑ τὺς ποδιστῆρας καὶ τὺς αἰαλημπτῆρας, καὶ τὰ θυμιατήρια,

1. HEbr. filius viginti & unius anni erat Sedekihu. *LXX.* cum eſſet viginti & unius anni Sedecias. *Th.* viginti & unius anni erat Sedecias. *Vulg. filius viginti & unius anni erat Sedecias.*

2. *H.* & fecit malum in oculis Domini ſecundum omne quod fecerat Joakim ※ & fecit malum in oculis Domini, quemadmodum fecerat Joakim. *Vulg. & fecit malum in oculis Domini juxta omnia quæ fecerat Joakim.*

3. *Hebr.* Quia ſuper furore Domini fuit in Jeruſalem & Juda uſquequo projecit ipſe eos a facie ſua. Rebellavitque Sedekihu in regem Babel. ※ quia ſuper furorem Domini erat Jeruſalem & Juda, donec projiceret eos a facie ſua. Et defecit Sedecia a rege Babylonis. *Vulg. quoniam furor Domini erat in Jeruſalem & in Juda, uſquequo projiceret eos a facie ſua: & receſſit Sedecias a rege Babylonis.*

8. *H.* & arrigerunt Sedekihu. *Alius*, & comprehenderunt regem Sedeciam. *LXX.* comprehenderunt eum. *Vulg. & apprehenderunt Sedeciam.*

12. *H.* ipſe annus nonus decimus annus regis Nabuchadreſar regis Babel. ※ hic annus nonus & decimus Nabuchodonoſor regis Babylonis. *In LXX. vacat. Vul. ipſe eſt annus nonus decimus Nabuchodonoſor regis Babylonis.*

15. *H.* Et de pauperibus populi, & reſiduo populi, relictis in civitate, & de incumbentibus, qui incubuerant ad regem Babel. ※ *A.* de pauperibus autem populi, & reſiduum populi, & relictos in urbe, & eos qui incidebant, & inciderant ad regem Babylonis. *In LXX. vacat. Vul. De pauperibus autem populi, & de reliquo vulgo, quod remanſerat in civitate, & de perfugis, qui tranſfugerant ad regem Babylonis.*

16. *H.* reliquit Nabuzaradan. *LXX.* reliquit ※ Nabuzardan. *Vulg. reliquit Nabuzardan.*

H. & de pauperibus terræ reliquit Nabuzaradan magiſter laniorum. ※ *Th.* & de pauperibus terræ reliquit Nabuzardan princeps cocorum. *LXX.* & reſiduos populi reliquit princeps cocorum. *Vulg. de pauperibus vero terræ reliquit Nabuzardan princeps militiæ.*

17. *Hebr. Vulg.* omne æs eorum. *LXX.* æs ※ omne.

18. *H.* & lebetes, & ſcopas, & pſalteria, & pelves, & cochlearia. ※ *A. Th.* & cacabos & hauſtra, & acerras, & pateras. *LXX.* & coronam, & phialas, & creagras. *Vul. & lebetes,*

IN THRENOS,

SEU

LAMENTATIONES JEREMIÆ.

MONITUM.

IN Threnis Jeremiæ, teſte Origene, nec Aquilæ, nec Theodotionis Editiones ferebantur; ſed tantum Symmachi & LXX. Ἐκδόσις Ἀκύλα (*ſic ille*) ἢ Θεοδοτίωνος ἐν τοῖς Θρήνοις οὐ φέρεται, μόνη ὁ Συμμάχου ἢ τῶν Ο. *quo ſignificatur Aquilæ & Theodotionis Editiones in Hexaplis non poſitas fuiſſe. Ne putes enim Aquilam & Theodotionem librum Threnorum Græce non interpretatos eſſe: id non dicit Origenes; ſed ſolùm, Editionem Aquilæ & Theodotionis in Threnis non ferri, ſed Symmachi dumtaxat & LXX. Interpretum. Nam Aquilæ & Theodotionis verſiones Threnorum ſeparatim exſtitiſſe probat nota Codicis Marchaliani, nunc RR. PP. Jeſuitarum, cap. 1. v. 8. ubi ad hanc vocem* τ̄ Ο. Εἰς αὐτὸν *in margine notatur* c οἱ Γ χ̄ος (l. χῶς, χωρὶς) αἰδεσπ; *id eſt*, Symmachus, tres Interpretes ſeparatim αἰδεσπ habent: *Notam quippe* οἱ Γ. *tres Interpretes Aquilam, Symmachum & Theodotionem ſignificare liquido probatur in Præliminaribus. Vox* χ̄ῶ *vel* χ̄ῶρις *frequentiſſime adhibetur hoc uſu, ut videre eſt maxime in Libris Joſue & Judicum, qua de re item in Præliminaribus agitur in Capite de Notis Hexaplorum. Ad hæc, cap. 3. v. 46.* τ̄ λειπῶν *locus adfertur: reliqui autem Alii ſunt pro more Aquila & Theodotio. Quodque clarius eſt, ipſius Aquilæ nominatim interpretatio in notis Editionis Romanæ profertur cap. 4. v. 2. cui ſubjungitur alia Symmachi, ne lapſu, Aquilæ nomen irrepſiſſe quis dubitet. Alio item indicio arguitur Aquilam & Theodotionem Threnorum interpretationes edidiſſe, licet eæ in Hexaplis locatæ non fuerint; nimirum capite 2. verſu 2. ubi in Textu Hebraïco legitur* אֶת בֹּל *in margine Mſ. Jeſ. ponitur* ※ σω, *ut præcedat vocem* πάσας: *quod additamentum* σω *aſteriſco prænotatum procul dubio ex Aquilæ Editione ſumtum eſt; nam quod* C, *quæ eſt nota Symmachi voci* σω *ſuperponatur, id certiſſime Librariorum lapſu contigit, qui cum viderent varias interpretationes hoc in libro ſemper Symmachi notam præferre, hic A. συν commutarunt in* C συν. *Aquila enim nimiæ ἀκριβείας Interpres, ne quid in verſione ſua prætermiſſum videretur, articulum* אֵת *per particulam* σὺν *paſſim exprimebat, cui jungebat accuſativum:* σὺν τ̄ ὑράνῳ, ᾗ σὺν τ̄ γ̄ῇ, *quam rem nec ſine ludibrio,* κακοζηλίας *arguit Hieronymus; contra vero Symmachus liberiorem elegantioremque vertendi morem ſectatur, quæ res ipſi vitio vertitur à Theodoro Heracleota. Additamentum itaque* σὺν, *capite ſecundo poſitum ex, Aquila deſumtum fuit. Unde inferatur Origenem, licet ſolitas Aquilæ & Theodotionis columnas hic non poſuerit, aliqua tamen additamenta ex eorum Verſionibus in Editione* τ̄ Ο. *Hexaplari inſeruiſſe pro more. Cur autem in Threnis Editiones Aquilæ & Theodotionis prætermiſerit, nonniſi ex conjectura dici poteſt. Nimirum cum hæ Editiones a Verſione LXX. vel parum vel nihil differrent, inutile fore putaverit, ſi eas apponeret, quæ cauſa fortaſſe eſt, ut pauciſſimos aſteriſcos in Threnis obſervemus, ſecus quam in libro Jeremiæ qui præcedit, & in Ezechiele qui ſequitur, ubi innumeri pene aſteriſci obſervantur.*

Hoc in Libro uſi ſumus maxime Codice RR. PP. Jeſuitarum, unde multa expiſcati ſumus, literarumque Hebraicarum formas, quales a Scriba Græco exaratæ habentur in eodem Codice, repræſentandas eſſe duximus. Quia vero illæ formæ pluries repetuntur, & Hebraice

imperitus Librarius, modo aliam modo diverſam literarum quarumdam figuram exhibet; illas delegimus, quæ magis accedebant ad literarum Hebraicarum germanam formam. Interpretationes quoque literarum Hebraicarum, nominumque quibus illæ exprimebantur, quas Origenes appoſuerat, edendas duximus ut in eodem Codice jacent.

Vidimus præterea
Codicem unum Colbertinum qui non pauca ſuppeditavit.
Origenis loca multa.
Theodoretum in Threnos.
Hieronymum Epiſt. 2. ad Paulam.
Agellium in Threnos Romæ cuſum anno 1598.
Editionis Romanæ & Druſii notas.

THRENORUM JEREMIÆ

CAPUT PRIMUM.

1. א Αλφα, ματαίωσις, ἢ πλεῖώσις.
עם רבתי Σ. πληθύνουσα λαόν. Ο. πεπληθυμμένη λαοῦ.

2. ב Βήθ, οἰκοδομὴ ἐν αὐτῷ.
אין-לה מנחם Σ. οὐ οὐχ ὑπῆρχεν αὐτῇ παρακαλῶν. Ο. οὐ οὐχ ὑπῆρχε ὁ παρακαλῶν αὐτὴν.

3 ג Γιμλ. πλήρωσις αἰώνιος.
בין הצרים Σ. ἐντὸς τῶν θλιβόντων αὐτήν. Ο. ἀναμέσον τῶν θλιβόντων.

4. ד Δελθ. δέλτοι ὑψηλότεραι.
5. ה H. αὕτη.
לראש Σ. Εἰς ἀρχοντας. Ο. Εἰς κεφαλήν.

כי יהוה הוגה Αλλος, ὅτι κύριος ἐπήγαγεν αὐτήν. Ο. ὅτι κύριος ἐταπείνωσεν αὐτήν.

רב-פשעיה Αλλ. ὁ πλῆθος τῆς ἀσυνθείας αὐτῆς. Ο. ὁ πλῆθος τῶν ἀσεβειῶν αὐτῆς.

6. ו Ουαυ. ἐν αὐτῷ.
7. ז Ζαϊ, ζῆν.
8. ח Hθ. ζωὴ.
לנידה Σ. οἱ Γ. ἀπάστην. (al. ἀπάστος.) Ο. Εἰς σάλον.
הוללו Αλλ. ἠτίμασαν αὐτήν. Ο. ἐταπείνωσαν αὐτήν.

9. ט Τῆθ. καλόν.
טמאתה בשוליה Ωρ. ἀκαθαρσία αὐτῆς ἐμπόδιον αὐτῆς. Ο. ἀκαθαρσία αὐτῆς ἐπὶ ποδῶν αὐτῆς.

10. י Ιωθ. ἀρχή.
11. כ Χαφ. ὅμως.
מחמודיהם באכל Σ. . . . αὐτῶν ἕως οὗ φαγεῖν. Ο. τὰ ἐπιθυμήματα αὐτῆς ἐν βρώσει.

1. ALPHA, inanitas, aut perfectio. *Heb.* multa populo. *S.* multiplicans populum. *LXX.* quæ repleta fuit populis. *Vulg. plena populo.*

2. BETH, quæ habitat in ipſo.

Hebr. non ei conſolator. *S.* & non erat qui conſolaretur eam. *LXX.* & non eſt qui conſoletur eam. *Vulg. non eſt qui conſoletur eam.*

3. GHIML. impletio ſurſum.

Heb. Vulg. inter anguſtias. *S.* inter tribulantes eam. *LXX.* in medio tribulantium.

4. DELTH. Libelli excelſiores.

5. HE. hæc.

Hebr. Vulg. in capite. *S.* in principes. *LXX.* in caput.

Hebr. quia Dominus anxiavit eam. *Alius*, quia Dominus induxit eam. *LXX.* quia Dominus humiliavit eam. *Vulg. quia Dominus locutus eſt ſuper eam.*

Heb. multitudinem prævaricationum ejus. *Alius*, multitudinem tranſgreſſionis ejus. *LXX.* multitudinem impietatum ejus. *Vul. multitudinem iniquitatum ejus.*

6. VAU. in ipſo.

7. ZAI. vivit.

8. HETH. vivens.

Hebr. LXX. in fluctuationem. *S. Tres Interpr. Vul.* inſtabilis.

Hebr. Vul. ſpreverunt eam. *Alius*, inhonoraverunt eam. *LXX.* humiliaverunt eam.

9. TETH. pulcrum.

Hebr. immunditia ejus in fimbriis ejus. *Origenes*, immunditia ejus impedimentum ejus. *LXX.* immunditia ejus ante pedes ejus. *Vulg. ſordes ejus in pedibus ejus.*

10. IOTH. principium.

11. CHAPH. tamen, *vel* ſimiliter.

Hebr. deſiderabilia ſua in cibo. *S.* . . . . ſua ut manducarent. *LXX.* deſiderabilia ejus in cibum. *Vulg. pretioſa quæque pro cibo.*

12.

12. ל Λαβδ. μάθε.
לוא אליכם Σ. οὐ πρὸς ὑμᾶς. Ο. οἱ πρὸς ὑμᾶς.
אשר עולל לי אשר הוגה יהוה ביום חרון אפו Σ. ὡς ἐφαυλίσθη, ἀπεκάλεσε κύριος ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς θυμοῦ αὐτοῦ. Ο. ἐφθεγξάμενος ἐν ἐμοὶ ἐταπείνωσέ με κύριος ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς θυμοῦ αὐτοῦ.

עולל לי ὁ Σύρος, ἥψατό μου. Ἀλλ. ἐπεφύλλισέ μοι.

13. מ Μήμ. ἐπ' αὐτῷ. [f. ἀπ' αὐτοῦ.]
וירדנה Σ. κατεπαίδευσέ με. Ο. κατήγαγεν αὐτό.

14. נ Νουν. αἰών.
בידו ישתרגו Σ. ἐφ' ᾧ χεὶρ αὐτοῦ κατεπείσθη. Ο. ἐν χερσί μου συνεπλάκησαν.

קום Σ. ὑποστῆναι. Ο. στῆναι.

15. ס Σαμχ. βοήθεια.
בל־אבירי אדני בקרבי Σ. (πόλεις) τοὺς μεγιστᾶνάς μου κύριος τοὺς μέσῳ ἐμοῦ. Ο. πόλεις τοὺς ἰσχυροὺς μου ὁ κύριος ἐκ μέσου μου.

מועד Εβρ. καὶ Σύρος, συμφοράν. Ο. καιρόν.

16. ע Αιν. πηγή, ἢ ὄψεσις, ἢ ὀφθαλμός.
משיב Σ. ἀνακλώμενος. Ο. ὑπερέφων.

שוממים Σ. ἔρημα. Ο. ἠφανισμένοι.

17. פ Φη. στόμα.
צוה יהוה ליעקב סביביו צריו Σ. ἐνετείλατο κύριος Ιακωβ, κύκλῳ αὐτοῦ γένεσθαι τοὺς θλίβοντας αὐτόν. Ο. ἐνετείλατο κύριος ὦ Ιακώβ, κύκλῳ αὐτοῦ οἱ θλίβοντες αὐτόν.

18. צ Σαδη.

19. ק Κωφ. κλῆσις, ἁγιασμός.
בעיר Σ. ἐν πόλει. Ο. ἐν τῇ πόλει.

20. ר Ρης. ὅρασις, ἔνοχλος, ἢ κεφαλή.

21. ש Σεν.
כבנו Σ. Ο. ὅμοιοι ἐμοί.

22. ת Ταυ. σημεῖον, ἢ κλῆσις.
ועולל למו כאשר עוללת לי ὁ Σύρος, θλῖψον αὐτοὺς ὡς ἔθλιψάς με. Ο. καὶ ἐπιφύλλισον αὐτοὺς, ἕνεκεν πάντων ἐπιφυλλίδα.

Ἕως ὧδε ἀντεβλήθησαν πάλιν οἱ Ἑβδομήκοντα πρὸς τὴν εἰς Θρήνους Ωριγένους.

12. LABD. disce.

Hebr. S. non ad vos. *LXX.* qui ad vos. *Vulg.* o vos.

H. qui factus est mihi, quia mœstitia affecit Dominus in die indignationis furoris sui. *S.* ut despectus est, revocavit Dominus in die iræ furoris sui *LXX.* locutus in me humiliavit me Dominus in die iræ furoris sui. *Vulg. quoniam vindemiavit me ut locutus est Dominus in die iræ furoris sui.*

H. factus est mihi. *Syrus*, tetigit me. *Alius*, vindemiavit mihi.

13. MEM. super ipso. (*f.* ab ipso.)

Hebr. & dominatus est ei. *S. Vulg.* erudivit me. *LXX.* deduxit illum (ignem.)

14. NUN. sæculum.

Hebr. in manu ejus perplexæ sunt. *S.* per manum ejus contritus sum. *LXX.* in manibus meis complicatæ sunt. *Vulg. in manu ejus convolutæ sunt (iniquitates.)*

Heb. Vul. surgere. *S.* subsistere. *LXX.* stare.

15. SAMCH. auxilium.

H. omnes validos meos Dominus in medio mei. *S.* omnes magnates meos Dominus, in medio mei. *LXX.* omnes fortes meos Dominus, qui ex medio mei. *Vul. omnes magnificos meos Dominus de medio mei.*

Heb. conventum. *Hebr. & Syrus*, calamitatem. *LXX. Vul.* tempus.

16. AIN, fons, aut visio, aut oculus.

Hebr. reducens. *S.* recreans. *LXX. Vulg.* convertens.

Heb. desolati. *S.* deserti. *LXX. Vulg.* perditi.

17. PHE, os.

Hebr. præcepit Dominus Jacob, circuitus ejus hostes ejus. *S.* præcepit Dominus Jacob, in circuitu ejus adesse eos qui tribulant eum. *LXX.* præcepit Dominus Jacob, in circuitu ejus qui tribulant eum. *Vul. mandavit Dominus adversum Jacob in circuitu ejus hostes ejus.*

18. SADE.

19. COPH, vocatio, sanctificatio.

Heb. LXX. Vul. in urbe. *S.* per urbem.

20. RES, visibilis, princeps, aut caput.

21. SEN.

Hebr. sicut ego. *S. LXX. Vul.* similes mei.

22. THAU, signum, aut vocatio.

H. Syrus, afflige illos sicut afflixisti me. *LXX.* vindemia eos, quemadmodum fecerunt vindemiam. *Vulg. vindemia eos sicut vindemiasti me.*

Hactenus collati denuo sunt Threni ex Commentariis Origenis in Threnos.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. I. Threnorum Jeremiæ.

v. 1. Αλφα. Literarum Hebraïcarum formam, earumque explicationes ex Mſ. Jeſ. expreſſimus, ubi literarum forma pluries repetitur, nec ſine diſcrimine. Ex variis autem formis eas ſelegimus, quæ magis accedebant ad hodiernas. Hebraïcarum porro literarum, ſeu nominum earum, ſignificationem ſic exhibet Hieronymus Epiſt. ad Paulam, Tom. 2. col. 709. *Aleph interpretatur* doctrina. *Beth*, domus. *Gimel*, plenitudo. *Daleth*, tabularum. *He*, iſte. *Vau & Zain*, hæc. *Heth*, vita. *Teth*, bonum. *Iod*, principium. *Caph*, manus. *Lamed*, diſciplinæ, *ſive* cordis. *Mem*, ex ipſis. *Nun*, ſempiternum. *Samech*, adjutorium. *Ain*,

ſons, *ſive* oculus. *Phe*, os, *ab ore, non ab eſſe dictum intelligo; ne literarum ambiguitate fallaris. Sade*, juſtitia. *Coph*, vocatio. *Res*, capitis. *Sin*, dentium. *Thau*, ſigna. Poſtea vero Hieronymus his nominibus ſimul junctis pias interpretationes annectit, quæ non pertinent ad inſtitutum noſtrum. Nec prætermittenda nota Origenis in Threnos, quæ habetur in Edit. Rom. ἐκδόσεις Ἀκύλα καὶ Θεοδοτίωνος οὐ κεῖται ἐν τοῖς Θρήνοις· ἀλλ' ἔφερεν μόνην τὴν Συμμάχου καὶ τῶν Ο. i. *Editio Aquilæ & Theodotionis in Threnis non habetur, ſed tantum Symmachi & LXX.* qua de re ſupra in Monito.

Ibid. Σ. πλατυσμὸν λαοῦ. Mſ. Jeſ.

v. 2. Σ. ἡ οὐκ ὑπῆρχεν αὐτῇ παροχωρόν. Idem.

v. 3. Σ. ἐντὸς αὐτῆς θλιβόντων αὐτόν. Idem.

v. 5. Σ. εἰς ἀρχοντᾶς. Colbertinus & Druſius.

Ibid. ἄλλ. ὅτι κύριος ἐπήγαγε &c. Mſ. Jeſ. ſine Interpretis nomine. Eſt forte Symmachi.

Ibid. ἄλλ. τὸ πλῆθος τῆς ἀσωθ. Idem. Videtur eſſe Symmachi.

v. 8. Σ. ἀνάγαβος. Mſ. Jeſ. ſic habet, Σ. εἰ γ. χῶς φάγαβος. Quam notam in Monito explicavimus.

Ibid. ἀλλ., ἐπήμασεν αὐτόν. Sic Mſ. Jeſ. ſine Interpretis nomine. Eſt, ut puto, Symmachi.

v. 9. Origenes, ἀκαθαρσία αὐτῆς ἐμπόδιον αὐτῆς. Agellius.

v. 11. Σ. αὐτῶν ὑπὲρ τῶν φαγέων. Idem Mſ.

v. 12. Σ. ὁ στόμος ἡμῶν. Idem.

Ibid. Σ. ὡς ἐφαυλίσθη &c. Mſ. Jeſ.

Ibid. ὁ Σύρος, ἔμφ μοι. Sic Theodoretus, in cujus textu legitur, ἐπεφύλλιόν μοι, ac ſi τῶν Ο. eſſet.

v. 13. Σ. κατεπαίδευσί με. Mſ. Jeſ.

v. 14. Σ. ἐξῆ τῆς χειρὸς &c. Idem.

Ibid. Σ. ὑποφλῶσι. Idem.

v. 15. Σ. τοὺς μεγιστᾶνας &c. Idem.

Ibid. Theodoretus, τῷ συμφορᾷ δὲ ὁ Σύρος καὶ ὁ Ἑβραῖος χαρὰν κακῶν.

v. 16. Σ. ἀνεπτέμεσθε. Druſius.

Ibid. Σ. ἤμεσι. Colbertinus atque Druſius.

v. 17. Σ. ἐστοιλαβ κύριος &c. Ita Druſius, & Colbertinus, qui habet, κ' Σύμμαχον, καθ' ἑπτὰ ἐκδόσεις τῶν Ο. i. *ſecundum Symmachum & ſecundum aliam Editionem LXX.*

v. 19. Σ. κ' πάλιν. Mſ. Jeſ.

v. 21. Σ. ὅμοιοι ἡμεῖ. Idem.

v. 22. ὁ Σύρος, θλίψον ἡμᾶς &c. Theodoretus.

Noram vero ſequentem, ἵνες ᾠδὴ &c. ex Mſ. Jeſ. mutuamur.

THRENORUM JEREMIÆ CAP. II.

2. לא חמל את כל נאות יעקב 2. Ο. οὐ φεισάμενος ※ Σ. οὐκ πιόντα.

5. בלעה ישראל בל־ארמנותיה 5. Σ. τὰ βασίλεια αὐτῆς. Ο. τὰς βάρεις αὐτῆς.

חומות 8. Σ. τεῖχος βασιλείων. Ο. τεῖχος.

חומת בת־ציון 18. Αλλος, τεῖχος θυγατρὸς Σιών. Ο. τεῖχος Σιών.

טפחתי 22. Αλλος, ἀλγίω (l. παλαίω.) Ο. ἐπεκράτησα.

2. *Heb.* non pepercit, omnia. *LXX.* non parcens, omnia. *Vulg. nec pepercit, omnia.*

5. *Heb.* ompia palatia ejus. *S.* palatia regia ejus. *LXX.* palatia ejus. *Vul. omnia mœnia ejus.*

8. *H. LXX. Vulg.* murum. *S.* murum regiæ.

18. *H. Al.* murus filiæ Sion. *LXX.* muri Sion. *Vulg. ſuper muros filia Sion.*

22. *Heb.* palmis obvinxi. *Alius*, luctor? *LXX.* invalescere feci. *Vul. educavi.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. II. Threnorum Jeremiæ.

v. 2. ※ Σ. σοὶ : παῖδα. Mſ. Jeſ. Mirum ſane videatur etiam Symmachum particulam σοὶ notam accuſativi caſus nimio ſcrupulo, quaſi prætermiſſam a LXX. per σοὶ exprimere, quod paſſim præſtitit Aquila, cujus eſſe credimus illud additamentum σοὶ. Vide Monitum.

v. 5. Σ. τὰ βασίλεια αὐτῆς. Druſius.

v. 8. Σ. τεῖχος βασιλείων. Hoc in ſchedis meis reperi: unde vero prodeat, ignoro. Illud autem, βασιλείων ſuſpectum eſt.

v. 18. ἄλλος, τεῖχος θυγατρὸς Σιών. Mſ. Jeſ. ſine Interpretis nomine.

v. 22. Mſ. Jeſ. ἀλαῖω. Puto legendum παλαίω. Vide Lexicon Hebraïcum in voce נפח & Græcum in voce παλαίω & παλαιστής.

THRENORUM JEREMIÆ CAP. III.

3. ושב ידו כל־היום 3. Ο. ἐπέστρεψε ※ ἐς ἔστρεψεν.

5. בנה עלי 5. Ο. ᾠκοδόμησε κατ' ἐμοῦ ※ ἐν μόχθῳ.

נחשתי 7. Σ. τὸν τραχήλου μου ζυγόν. Ο. χαλκοῦν μου.

במרורים 15. Ο. πικρίας. Αλλ. ἄμμου.

3. *Hebr.* converſus eſt, vertit. *LXX.* convertit ※ & vertit. *Vulg. vertit & convertit.*

5. *Hebr.* ædificavit ſuper me. *LXX.* ædificavit contra me ※ in marmore. *Vulg. edificavit in gyro meo.*

7. *Hebr. Vulg.* compedem meum. *S.* jugum colli mei. *LXX.* æs meum.

15. *Hebr.* in amaritudinibus. *LXX.* amaritudine. *Alius*, arenam. *Vul. amaritudinibus.*

לעגה O. χολῆς. Αλλ. πικρίας.

16. ויגרס בחצץ Σ. ὁ Σύρος, ἐν πέτρᾳ ἐξέρησέ με. O. ᾧ ἐξέβαλε ψήφῳ.

18. ואמר אבד O. ᾧ ἀπώλετο. Αλλ. ᾧ εἶπα, ἀπώλετο.

19. זכור־תזכור ותרודי לענה וראש Αλλ. πικρίας ✻ χάρ: μου ᾧ χολῆς μου ✻ μνείᾳ: μνησθήσομαι. O. πικρία ᾧ χολή μου μνησθήσεται.

20. תשיח עלי Σ. (ἑαυτῇ προσλαλήσῃ.) O. καταδολεχήσῃ ἐπ' ἐμέ.

23. חדשים לבקרים־רבה אמונתך Αλλος, εἰς τὰς πρωΐας ἐπληθύνει ἡ πίστις σου. O. καινὰ (al. μιᾶς) εἰς τὰς πρωΐας πολλὴ ἡ πίστις σου.

29. יתן בעפר פיהו אולי יש תקוה Αλλος, δώσῃ ἐν χώματι στόμα αὐτοῦ, εἰ ἄρα ἔστιν ἐλπίς. ὁ Σύρος, ἐν γῇ. Αλλος, ἐν χοιρτῷ. In O. vacat.

40. ונחפשה דרכינו Αλλος, τὰ διαβήματά μου. O. ἡ ὁδὸς ἡμῶν.

41. אל־כפים אל־אל בשמים Αλλος, πρὸς ὑψηλὸν ἐπὶ χεῖρας ἡμῶν ἐν οὐρανῷ. O. ἐπὶ χεῖρας πρὸς ὑψηλὸν ἐν οὐρανῷ.

46. פצו עלינו פיהם כל־אויבינו פחד ופחת היה לנו השאת והשבר Σ. ὅλῳ τῷ στόματι κατέπιον ἡμᾶς, καὶ εἰς βάθος κακῶν ὑπηνέχθημεν, φόβου καὶ παραχῆς ἐμπλησθέντες. O. διέῳξαν ἐφ' ἡμᾶς τὸ στόμα αὐτῶν πάντες οἱ ἐχθροὶ ἡμῶν, φόβος καὶ θυμὸς ἐγένηθη ἡμῖν, ἔκπτωσις καὶ συντριβή.

פחד Σ. πτόησις· οἱ λοιποὶ, θάμβος. O. φόβος.

49. עיני נגרה ולא תדמה מאין הפגות Σ. ὁ ὀφθαλμός μου ἐπάμφθη, καὶ οὐκ ἐπαύσατο, τοῦ μὴ εἶναι ἄνεσιν. O. ὁ ὀφθαλμός μου κατεπόθη, καὶ οὐ σιγήσομαι, τοῦ μὴ εἶναι ἔκπτωμιν.

51. Σ. ὅτι κατεπόντωσέ μου θάλασσα.

63. O. ὅτι τὰς ὀφθαλμὰς αὐτῶν. Αλλος, ἐγὼ ἀπὸ τῶν ψαλμῶν αὐτῶν.

H. Vul. absinthio. *LXX.* felle. *Alius*, amaritudine.

16. *H.* & confregit in lapillo. *Syrus*, in petra privavit me. *LXX.* & ejecit calculo. *Vulg. & fregit ad numerum.*

18. *Hebr. Alius*, *Vul.* & dixi, Periit. *LXX.* & periit.

19. *H.* & rebellionis meæ absinthii & fellis recordando recordabitur. *Al.* Amaritudinis ✻ enim: meæ, & fellis mei ✻ recordatione: recordabor. *LXX.* amaritudo & fel meum in memoria erit. *Vulg. absinthii & fillis. Zain*, *Memoria memor ero.*

20. *Hebr.* & incurvabitur super me. *S.* seipsam alloquetur. *LXX.* recolet super me. *Vulg. tabescet in me.*

23. *Hebr.* novæ matutinis: multa fides tua. (*S*) in matutinis multiplicabatur fides tua. *LXX.* nova (*al.* menses) in matutinis multa fides tua. *Vulg. novi diluculo*, *multa est fides tua.*

29. *Heb.* Dabit in pulvere os suum, si forte sit præstolatio. *Alius*, Dabit in pulvere os suum, si forte sit spes. *Syrus*, in terra. *Alius*, in pulvere. *In LXX. vacat. Vulg. Ponet in pulvere os suum, si forte sit spes.*

40. *Hebr. Vulg.* vias nostras. *Alius*, gressus meos. *LXX.* via nostra.

41. *Hebr.* ad volas ad Deum in cœlis. *Alius*, ad altum super manus nos in cœlis. *LXX.* cum manibus ad excelsum in cœlo. *Vulg. cum manibus ad Dominum in cœlos.*

46. *Hebr.* Patefecerunt super nos os suum omnes inimici nostri: formido & fovea fuit nobis, vastatio & contritio. *S.* toto ore devorabant nos, & in profundum malorum dejecti sumus, timore & perturbatione repleti. *LXX.* Aperuerunt super nos os suum omnes inimici nostri. Timor & furor factus est nobis, tumor & contritio. *Vulg. Phe: aperuerunt super nos os suum omnes inimici. Phe: formido & laqueus, facta est nobis vaticinatio & contritio.*

Heb. S. Vul. formido. *Reliqui*, stupor. *LXX.* timor.

49. *H.* Oculus meus defluxit, & non tacuit a non intermissionibus. *S.* Oculus meus immoratus est, & non cessavit, eo quod non esset remissio. *LXX.* Oculus meus absorptus est, & non tacebo, eo quod non sit requies. *Vul. Oculus meus afflictus est, nec tacuit, eo quod non esset requies.*

51. *S.* quia demerserunt me lacrymæ.

63. *Heb.* ego modulationes eorum. *LXX.* in oculos eorum. *Alius*, ego a psalmis eorum. *Vul. ego sum psalmus eorum.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. III. Threnorum Jeremiæ.

v. 31 ✻ ᾧ ἔκρυφεν. Mſ. Jeſ.

v. 5. ἐπ' μαμμάρρ. Sic cum aſteriſco Idem: quod unde prodeat, ignoro. In Hebræo nihil ſimile habetur.

v. 7. Σ. τὸν τῦ τραχήλου μου ζυγόν. Druſius, qui hoc Origenis ſcholion adfert ex Edit. Rom. λέγω δὲ ζυγὸν ᾧ τοὺς κλοιοὺς τοὺς σιδηροῦς, οὓς ἀντὶ ξυλίνων θεῦ κελεύσει περιέκλεισε. φέρεται γὰρ ᾧ γραφή· ἐβάρυνε τὸν χαλκὸν τῦ τραχήλου μου. l. Dixit jugum, & ipſos vectes ferreos, quos pro lignis Dei juſſu circumdederat. Fertur enim ſcriptura: Aggravavit æs colli mei.

v. 15. Αλλ. ἄμμοι, & mox, αλλ. πικρίας. Ex Mſ.

Jeſ.

v. 16. ὁ Σύρος, ἐν πίτῃ ἐφίρασί με. Druſius.

v. 18. Αλλ. ἤγγικε, ἀνεβλίβη. Mſ. Jeſ.

v. 19. πτερύγες ✻ גש &c. In Mſ. Jeſ. ubi aſteriſcis notavimus, ut quid adjiciatur notum ſit.

v. 20. Σ. ἐκυτῇ περιπλοκήν. Hanc Symmachi lectionem in ſchedis meis reperi, nec ſcio unde prodeat.

v. 23. Αλλος, εἰς τὰς ἁμαρτίας &c. Mſ. Jeſ.

v. 19. Αλλ. ἡμέραι ἐν χείματι &c. Idem.

Ibid. ὁ Σύρος, ἐν γῇ. Theodoretus.

v. 40. Αλλ. τὰ ἐξερεύνματά μου. Idem.

v. 41. Αλλ. προφὺλαν &c. Idem.

v. 46. Σ. πτύσαι ἅλυ τῷ στόμ- &c. Colbertinus ex Origene. Sed πτύσαι reſpondet voci פחר ut & θάμβος, quod alius Reliquorum eſſe dicit. Cætera autem Symmachi, quæ adfert Colbertinus, magis ſenſum quam verba ipſa Symmachi referunt.

v. 49. Σ. ὁ ἀφθαλμός μου &c. Sic Druſius. At Colbertinus ex Origene, κ᾽ ἀλ τὸν Σύμ. ἐσήμανέ τε ἀληθῶς, ὡσ᾽ ἐξέλιπον. In notis vero Editionis Romanæ ſic legitur: *Origenes*, κ᾽ Σύμ. ὅτι κατεπόντισέν με τὰ ἀλάτρια, τῷ τῶν ἐν ὕδατι πνιγομένων μεθερμ. κ᾽ ἀλ τὸν Ο, καθάπτει με τὰ ἀλάτρια, καθάνερ ἀμπελον ἀκριβῶς τρυγητάς.

v. 63. Αλλος, ἐγὼ λέγ τὸν ψαλμῶν αὐτῶν. Mſ. Jeſ.

THRENORUM JEREMIÆ CAP. IV.

3. תנין Σ. σειρῆνες. Ο. δράκοντες.

בת יענים Σ. ὡς στρουθοκάμηλοι. Ο. ὡς στρουθίον.

6. כמרגע Σ. ἐξαπίνης. Ο. ὥσπερ αὐτοδι.

ולא־חלו בה ידים Σ. ὧν οὐκ ἔτρωσαν χεῖρες. Ο. καὶ οὐκ ἐπόνεσαν ἐν αὐτῇ χεῖρας.

7. זכו נזיריה מחלב צחו מחלב אדמו עצם כפנינים ספיר גזרתם Σ. ἄχραντοι ἀφωρισμένοι αὐτῆς ὑπὲρ χιόνα, λαμπρότεροι γάλακτος, πυρρότεροι τ ἕξιν ὑπὲρ τὰ μαργαρίτα, σαπφείρου τὸ μέλαν αὐτῶν. Ο. ἐκαθαρίσθησαν Ναζιραῖοι αὐτῆς ὑπὲρ χιόνα, ἐλαμπύνθη ὑπὲρ γάλα, ἐπυρώθησαν, ὑπὲρ λίθα σαπφείρου ὁ διαπασμὸς αὐτῶν.

8. חשך משחור תארם Σ. σκοτεινότερον ἀσβόλης ὁ εἶδος αὐτῶν. Ο. ἐσκότασεν ὑπὲρ ἀσβόλιν ὁ εἶδος αὐτῶν.

14. נעו עורים בחוצות נגאלו בדם בלא יוכלו יגעו בלבשיהם Σ. ἀκατάστατοι ἐγένοντο τυφλοὶ ἐν τ᾽ ἐξόδοις, ἐφύρησαν ἐν αἵματι, ὡς μὴ δύνασθαι ἅψασθαι τ ἐνδυτος αὐτῶν. Ο. ἐσαλεύθησαν ἐγκήγοροι αὐτῶν ἐν τ᾽ ἐξόδοις, μολυνθῆναι ἐν αἵματι· ἐν τῷ μὴ δύνασθαι αὐτοὺς, πλύνειν ἐνδυμάτων αὐτῶν.

18. צדו 18. ὁ Σύρος, ἐθηρεύσατο. Ο. ἐθηρεύσαμεν.

רוח אפינו 20. A. πνεῦμα μυκτήρων ἡμῶν. Σ. πνοὴ μυκτήρων ἡμῶν. Ο. πνεῦμα προσώπου ἡμῶν.

3. *Hebr.* draco. *S.* ſirenes. *LXX.* dracones. *Vulg. lamiæ.*

Hebr. veluti ululæ. *S.* quaſi ſtruthocameli. *LXX. S. Vul.* quaſi ſtruthio.

6. *H.* quaſi repente. *S.* repente. *LXX.* quaſi ſubito. *Vulg. in momento.*

H. & non reſederunt in ea manus. *S.* quam non vulneraverunt manus. *LXX.* & non laborayerunt in ea manibus. *Vulg. & non ceperunt in ea manus.*

7. *Hebr.* Mundi fuerunt Nazaræi ejus præ nive, canduerunt præ lacte, rubuerunt corpore præ margaritis: Sapphir exciſio eorum. *S.* Immaculati ſunt ſegregati ejus ſupra nivem, ſplendidiores lacte, rubicundiores corpore ſuper conſpicua: ſapphirus membra eorum. *LXX.* Mundati ſunt Naziræi ejus ſuper nivem, ſplenduerunt ſuper lac, rubuerunt, ſuper lapidem Sapphiri exciſio eorum. *Vulg. Candidiores Nazarei ejus nive, nitidiores lacte, rubicundiores ebore antiquo, Sapphiro pulchriores.*

8. *Hebr.* obſcurata eſt præ nigredine forma eorum. *S.* obſcurior fuligine ſpecies eorum. *LXX.* obtenebrata eſt ſuper fuliginem ſpecies eorum. *Vulg. denigrata eſt ſuper carbones facies eorum.*

14. *Hebr.* Moverunt ſe cæci in plateis, polluerunt ſe, ut non poſſint tangere in veſtimenta eorum. *S.* Inſtabiles facti ſunt cæci in plateis, conſperſi ſunt ſanguine, ut non poſſet tangi veſtimentum eorum. *LXX.* Commoti ſunt vigiles ejus in plateis: polluti ſunt in ſanguine, cum ipſi non poſſent, tetigerunt veſtimenta ſua. *Vulg. Erraverunt cæci in plateis, polluti ſunt in ſanguine: cumque non poſſent, tenuerunt lacinias ſuas.*

18. *H. Syrus*, venati ſunt. *LXX.* venati ſumus. *Vul. lubricaverunt.*

20. *Hebr. A.* ſpiritus narium noſtrarum. *S.* halitus narium noſtrarum. *LXX.* ſpiritus faciei noſtræ. *Vul. ſpiritus oris noſtri.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. IV. Threnorum Jeremiæ.

v. 3. Σ. σειρῆνες. Ex Druſio & ex Edit. Romana, ut & aliæ pene omnes hujus Capitis lectiones.

Ibid. Σ. ὡς στρουθοκάμηλοι. Editio Romana ex Olympiodoro, qui ſic habet: διοπτεύων κ᾽ τὰς στρουθοκαμ-

λους μὰ ἀναπάμενοι, ἀλλὰ πλὴ γῆν ἀεὶ σχίζοντες. τὸ γὰρ στρουθίον ὕτως ἐξέδωκε Σύμμαχος. i. *Avolare enim more ſtruthocamelorum non poſſunt, ſed ſemper in terra diſcurrunt.* στρουθίον enim ita edidit Symmachus.

v. 6. Σ. ἐξαπίνης. Colbertinus ex Origene, itemque Editio Romana.

Ibid. Σ. διὰ τὴν ἔτρωσιν χώρας. Idem.

v. 7. Σ. ἀχραντοι Idem. Colbertinus autem ſic habet: ἡγιασμένοι γὰρ τὸ, Ναζηραῖοι, ἀγνοῖ· ὕτω γὰρ Σύμμ. & Θεοδότιων ἐν τῷ Ἀμὼς τοὺς ἡγιασμένους ἐξέδοσαν. . . . . ἔχει δὲ τὰς χρυσᾶς φιάλας· ἃς δὲ πλὴν ἔξω αὐτοῦ ὁ Συμμ. ἀνεῖκεν.

v. 8. Σ. σκοτεινότεροι &c. Druſius.

v. 14. Σ. ἀκαθάρτοις &c. Colbert. & Edit. Rom.

v. 18. ὁ Σύμ. ἐθήρευσαν. Theodoretus. Druſius legit, ἐθηρεύσαντο.

v. 20. Α. πνεῦμα μυκτήρων ἡμῶν &c. Druſius ex Edit. Romana.

THRENORUM JEREMIÆ CAP. V.

4. מימינו Αλλ. ἐξ ἡμερῶν ἡμῶν. O. ὕδωρ ἡμῶν.

5. על צוארנו Σ. ὁ ζυγὸς τῆς παχύλου ἡμῶν. O. ἐπὶ τὸ παχύλον ἡμῶν.

6. מצרים נתנו יד אשור לשבע לחם Σ. τοῖς Αἰγυπτίοις μὲν ἑαυτοὺς ἐξεδώκαμεν· τοῖς δὲ Ασσυρίοις λιμῷ πιεζόμενοι προσπεράμομεν. O. Αἴγυπτος ἔδωκε χεῖρα, Ασσὺρ εἰς πλησμονὴν αὐτῶν.

4. *Hebr.* aquas noſtras. *Alius*, ex diebus noſtris. *LXX. Vul.* aquam noſtram.

5. *Heb.* ſuper colla noſtra. *S.* jugum contra collum noſtrum. *LXX.* ſuper collum noſtrum. *Vulg. cervicibus noſtris.*

6. *Heb.* Ægypto dedimus manum, Aſſyrio, ut ſaturaremur pane. *S.* Ægyptiis quidem nos ipſos dedimus; ad Aſſyrios autem fame compulſi accurrimus. *LXX.* Ægyptus dedit manum, Aſſur ad ſatietatem eorum. *Vul. Ægypto dedimus manum, & Aſſyriis ut ſaturaremur pane.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. V. Threnorum Jeremiæ.

v. 4. Αλλος, ἐξ ἡμερῶν ἡμῶν. Mſ. Jeſ. Vox Hebraïca utroque poteſt modo explicari, ſi varie legatur.

v. 5. Σ. ζυγὸς τοῦ παχύλου ἡμῶν. על ſi varie legatur, utramque explicationem admittit, & ζυγὸς, & ἐπὶ, vel ὑπὲρ.

v. 6. τῷ δὲ Σύμμαχον, τοῖς Αἰγυπτίοις μὲν &c. Ubi putamus non verba Symmachi, ſed ſenſum exprimi. LXX. legiſſe videntur להם pro לחם

IN EZECHIELEM

MONITUM.

His uſi ſumus Manuſcriptis Editiſque Libris, in colligendis veterum Interpretum Lectionibus.

Codice RR. PP. Jeſuitarum unde multa excerpſimus.

Codice Coisliniano in Ezechielem, pervetuſto.

Codice Regio Bombycino XIII. ſeculi.

Codice San-Germanenſi Antiquiſſimo Langobardicis litteris deſcripto, ubi S. Hieronymi Comment in Ezechielem.

Origene multis in locis.

Gregorio Neocæſarienſi in Ezechielem.

Euſebio de locis Hebraïcis.

Athanaſii edito ſemel.

Hieronymi Edito Comment. in Ezechielem.

Theodoreti Edito in Ezechielem.

Notis Romanæ Editionis & Druſii.

EZECHIELIS

CAPUT PRIMUM.

הגולה 1. Οἱ λοιποὶ, μετοικεσίας. Ο. αἰχμαλωσίας.

כבר χοβὰρ βαρυσμός.

עלי שם 3. Ο. ἐπ' ἐμὲ ※ ἐκεῖ.

רוח סערה 4. Α. (ἄνεμος λαίλαπος) Σ. πνεῦμα καταιγίζον. Ο. πνεῦμα ὀξαίρεσιν. Θ.....

ונגה לו סביב ומתוכה כעין החשמל מתוך האש ὁ Εβραῖος, φῶς γὰρ ἐν μέσῳ αὐτοῦ ὡς ὅρασις ἴριδος, καὶ αὕτη διαφανὴς ἐν μέσῳ αὐτῆς. Ο. καὶ φέγγος κύκλῳ αὐτῆς καὶ πῦρ ἐξαστράπτον, καὶ ἐν ᾧ μέσῳ αὐτῆς ὡς ὅρασις ἠλέκτρου ἐν μέσῳ τοῦ πυρός.

וארבע כנפים לאחת להם 6. Ο. καὶ τέσσαρες πτέρυγες τῷ ἑνί ※ Α. Θ. αὐτοῖς.

ורגליהם רגל ישרה 7. Ο. καὶ τὰ σκέλη αὐτῶν. ※ σκέλη: ὀρθά.

וכף רגליהם ככף רגל עגל Α. ὃ δὲ ἴχνος τῶν ποδῶν αὐτῶν ὡς ἴχνος τροχήλου. Σ. ὃ δὲ ἴχνος τῶν ποδῶν αὐτῶν ὡς ἴχνος μόχλου. In O. vacat, & textus non convenit.

וכנפיהם לארבעתם חברת אשה אל־אחותה כנפיהם לא־יסבו ※ Α. Θ. Ϛ αἱ πτέρυγες αὐτῶν τῶν τεσσάρων ἁρμὸς ἑτέρα τῇ ἑτέρᾳ, καὶ αἱ πτέρυγες αὐτῶν οὐκ ἐπιστρέφοντο.

ופניהם 11. ※ καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν. In O. vacat.

לא יסבו בלכתן 12. Ο. καὶ οὐκ ἐπέστρεφον ※ ἐν τῷ ἐκπορεύεσθαι αὐτά.

והחיות רצוא ושוב כמראה הבזק 14. ※ Θ. Ϛ τὰ ζῶα ἔτρεχον καὶ ἀπέκαμπτον ὡς εἶδος τῆς Βεζέκ. Α. (καὶ τὰ ζῶα ἔτρεχον καὶ ἀπέκαμπτον) ὡς εἶδος ἀποῤῥοίας ἢ ἀστραπῆς. Σ. (καὶ τὰ ζῶα ἔτρεχον καὶ ἀπέκαμπτον) ὡς εἶδος ἀκτῖνος ἀστραπῆς. In O. vacat.

ומעשיהם כעין תרשיש 16. Α. Ϛ αἱ ποιήσεις αὐτῶν ὡς ὀφθαλμὸς χρυσολίθου. Σ..... ὡς ὅρασις ὑακίνθου. Θ. καὶ αἱ ποιήσεις αὐτῶν ὡς εἶδος Θαρσεῖς.

1. HEb. & Reliqui, transmigrationis. LXX. captivitatis. *Vulg. captivorum.*

Heb. Chobar, aggravatio.

3. *H. Vulg.* super eum ibi. *LXX.* super me ※ ibi.

4. *Heb. A. Vulg.* ventus turbinis. *S.* spiritus procellosus. *LXX.* spiritus auferens. *Th.* flatus tempestatis.

H. & splendor ei undique, & de medio ejus veluti species crepitantis flammæ, de medio ignis. *Hebræus*, Lumen quippe in medio ejus quasi aspectus iridis, & ipsa perspicua erat in medio eorum. *LXX.* & splendor in circuitu ejus, & ignis fulgurans, & in medio ejus quasi visio electri, in medio ignis. *Vulg. & splendor in circuitu ejus: & de medio ejus quasi species electri, id est, de medio ignis.*

6. *H.* & quatuor alæ unicuique eis. *LXX.* & quatuor alæ uni. ※ *A. Th.* eis: *Vul. & quatuor pennæ uni.*

7. *H.* & pedes eorum, pes rectus. *LXX.* & crura eorum ※ crura; recta. *Vul. pedes eorum pedes recti.*

Hebr. & planta pedum eorum veluti planta pedis vituli. *A.* vestigium vero pedum eorum veluti vestigium rotundum. *S.* vestigium autem pedis eorum quasi vestigium vituli. *In LXX. vacat. Vulg. & planta pedis eorum quasi planta pedis vituli.*

8. *Heb.* & alæ eorum in quatuor ipsis junctæ alia ad aliam, alæ eorum non revertebantur. ※ *A. Th.* & alæ eorum quatuor junctæ alia ad aliam, & alæ eorum non revertebantur. *Vulg. & pennas per quatuor partes habebant. Junctæque erant pennæ eorum alterius ad alterum: non revertebantur.*

11. *H.* ※ & facies eorum. *In LXX. vacat. Vulg. facies eorum.*

12. *Hebr.* non revertebantur in ambulando illa. *LXX.* & non revertebantur ※ in exeundo ipsa: *Vul. nec revertebantur cum ambularent.*

14. *Heb.* & animalia currere & redire, secundum aspectum coruscationis. ※ *Th.* & animalia currebant & deflectebant quasi species Bezec. *A.* (& animalia currebant & deflectebant) quasi species fluxus aut fulguris. *S.* (& animalia currebant & reflectebant) quasi species radii fulguris. *Vulg. & animalia ibant & revertebantur, in similitudinem fulguris coruscantis.*

16. *Heb.* & opus earum quasi aspectus Tharsis. *A.* & operationes earum quasi oculus chrysolithi. *S.* . . . . quasi visio hyacinthi. *Th.* & operationes earum quasi species Tharsis. *Vulg. & opus earum, quasi visio maris.*

ודמות אחד לארבעתן ומראיהם ומעשיהם O. ὁμοίωμα ἓν τῶν τεσσάρων ※ Θ. ἡ ὄψεις αὐτῶν: καὶ ὃ ἔργον αὐτῶν.

Heb. & ſimilitudo una quatuor ipſis aſpectus earum: & opus earum. *LXX.* & ſimilitudo una quatuor. ※ *Th.* & viſio earum: & opus earum. *Vulg. & una ſimilitudo ipſarum quatuor: & aſpectus earum, & opera.*

אל־ארבעת רבעיהן בלכתם ילכו 17. O. ἐπὶ τὰ τέσσαρα μέρη αὐτῶν. ※ Θ. ἐν ᾧ πορεύεσθαι αὐτὰς: ἐπορεύοντο.

17. *H.* ad quatuor quadrilatera ſua in eundo ibant. *LXX.* ad quatuor partes ipſarum. ※ *Th.* in procedendo ipſos: procedebant. *Vulg. per quatuor partes earum euntes ibant.*

וראה להם 18. Αλλ. καὶ φοβεραὶ ἦσαν.

18. *Hebr.* & pavor propter eas. *Al.* & terribiles erant. *Vulg. & horribilis aſpectus.*

ולכו האופנים אצלם 19. O. ἐξήροντο ※ A. Θ. αἱ ἅμαξαι ἐν αὐτοῖς.

19. *Heb.* ambulabant rotæ juxta ea. *LXX.* extollebant ſe. ※ *A. Th.* rotæ in ipſis. *Vulg. ambulabant pariter & rotæ juxta ea.*

בקול־שדי בלכתם קול דבלה כקול מחנה 24. ※ Θ. ὡς φωνὴ ἱκανοῦ ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτὰ, φωνὴ τοῦ λόγου, ὡς φωνὴ παρεμβολῆς.

24. *H.* tamquam vocem Saddai in eundo ipſa, vocem loquelæ tamquam vocem caſtrorum. ※ *Th.* tamquam vocem potentis cum ambularent ipſa: vox verbi tamquam vox caſtrorum. *Vul. quaſi ſonum ſublimis Dei: cum ambularent quaſi ſonus erat multitudinis, ut ſonus caſtrorum.*

שדי A. Σ. ἱκανοῦ.

Hebr. ſaddai. *A. S.* potentis. *Vulg. ſublimis Dei.*

בעמדם תרפינה כנפיהן וכמעל לרקיע אשר 26. על־ראשם ※ Θ. ἐν τῷ ἑστάναι αὐτὰ αἰώρημα. αἱ πέρυγες αὐτῶν, ἐν ὑπαφαίῳ τῷ στερεώματος τῷ ὑπὲρ κεφαλῆς αὐτῶν.

26. *H.* cum ſtarent, demittebant alas ſuas, & deſuper firmamentum, quod ſuper caput eorum. ※ *Th.* cum ſtarent ipſa remittentia: alæ eorum & ſupra firmamentum quod ſuper caput eorum. *Vulg. ſtabant & ſubmittebant alas ſuas. Et ſuper firmamentum, quod erat imminens capiti eorum.*

כמראה־אש בית־לה סביב 27. ※ A. Θ. ὡς ὅρασις πυρὸς ἔσωθεν αὐτοῦ κύκλῳ.

27. *H.* tamquam aſpectus ignis domus ipſi circum. ※ *A. Th.* quaſi viſio ignis intra ipſum in circuitu. *Vul. velut aſpectum ignis, intrinſecus ejus per circuitum.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. I. Ezechielis.

v. 1. οἱ λοιπ. τῆς μετοικεσίας. Druſius. In hunc vero locum Hieronymus: *Significantiuſque juxta Hebræos & cæteros Interpretes tranſmigratio dicitur Joachim, & non captivitas, quod LXX. tranſtulerunt. Non enim captus urbe ſuperata, ſed voluntate ſe tradens, ductus eſt in Babylonem. Igitur Joachim, i. Jechonia, dicatur prima tranſmigratio: Sedecia autem ſecunda, vel extrema captivitas.* Hic Codex Jeſ. has nominum propriorum interpretationes adfert, Χοβὰρ βαρυμὸς, Ιακεὶμ, Ιαὼ ἑτοιμάσει, Ιεζεκιὴλ, κράτος θεοῦ, Βοζὶ, ψηφαλωτούμενος.

v. 3. ※ ἐκεῖ. Mſ. Jeſ.

v. 4. Hieronymus: *Aq.* ventus turbinis (quem ſequitur ipſe Hieron.) *Sym. & Theodotio*, flatus ac ſpiritus tempeſtatis. Aquila Græce haud dubiè habuiſſe videtur ἄνεμος ὀλέθρου. Vide Lexicon Græcum in λαίλαψ. Symmachi lectionem Græce adfert Theodoretus.

Ibid. ὁ ἐξαίρων, φῶς ᾗδ ἐν μέσῳ αὐτοῦ &c. Mſ. Reg. bombycinus, ſimiliterque Coiſlinianus ex Polychronio.

v. 6. ※ A. Θ αὐτοῖς. Mſ. Jeſ.

v. 7. ※ ὁμοία: Idem.

Ibid. Gregorius Neocæſarienſis in Ezechielem cap. i. qui Commentarius etiam Gregorio Nazianzeno falsò adſcribitur: τὸ ἴχνος δὲ τῶν ποδῶν, ὡς μὲν ὁ Σύμμαχος, μόχθου δεῖ τὸ γεωπόνου· ὡς δὲ Ἀκύλας, στρόγγυλον, δεῖ τὸ βάλλιστρον ἢ τὸ ἁμαξίτου, τὸ αὖθις δὲ τῶν τροχῶν· ὡς μὲν ὁ Σύμμαχος, ὑακίνθινον.

v. 8. ※ A. Θ. καὶ αἱ πτέρυγες αὐτῶν. Mſ. Jeſ.

v. 11. ※ καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν. Idem.

v. 14. ※ Θ. καὶ τὰ ζῶα ἔτρεχον &c. Hæc ex Mſ. Jeſ. Druſio, & Hieronymo, qui ſic habet: *Quòdque ſequitur, & animalia currebant, & revertebantur quaſi ſpecies Bezec; de Editione Theodotionis in LXX. additum eſt.* Et paulo poſt: *Eſſetque quæſtio, niſi ſequeretur*, in ſimilitudinem fulguris coruſcantis, *quod Hebraïco ſermone dicitur* Bezec, *& interpretatus eſt Symmachus*, quaſi ſpecies radii fulguris.

Druſius hæc notat in vocem בזק *Scholion*, τὸ βλῆμα ἀστραπῆς σημαίνει. *Greg. Naz.* Bezec, fulgur. *Hieron.* fulgur coruſcans. *Philo in Nom. ex libro Judicum*, fulgur micans. *Idem*, Adonibézec, Dominus meus fulgurans, *vel*, Dominus fulminis.

v. 16. Mſ. Jeſ. ※ A. Θ, καὶ αἱ πτέρυγες αὐτῶν ὡς ὄψις θαρσεῖς. Ubi priora tantum verba, καὶ αἱ πτέρυγες αὐτῶν, Aquilæ eſſe poſſunt. Nam poſteriora, niſi ex altera ejus Editione prodierint, Aquilæ eſſe nequeunt: notat enim idem Codex, A. ὡς ὀφθαλμὸς χρυσόλιθου. Σ. ὡς ὅρασις ἰακίνθου. Hanc vero lectionem aſſerit ſupra Gregorius Neocæſarienſis, ubi ait, ὡς μὲν ὁ Σύμμαχος ὑακίνθινον. Quamobrem cum ait Hieronymus: *Pro* Tharſis, *quam nos in* mare *vertimus, Aquila* hyacinthum *poſuit, qui lapis cæli habet ſimilitudinem*: vel memoria Labitur, vel a Librariis vitiatus videtur. Scholion, τὸ θαρσεῖς χρυσόλιθον φασι, ἢ ὑάκινθον. quod ex Edit. Rom. habet Druſius.

Ibid. ※ Θ. καὶ ἡ ὅρασις αὐτῶν. Mſ. Jeſ.

v. 17. ※ ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτάς: Idem.

v. 18. Αλ. καὶ φοβεραὶ ἦσαν. Druſius, qui addit: *Legitur in quibuſdam Libris; & apud Theodoretum, nec Hieron. agnoſcit in verſione.*

v. 19. ※ A. Θ. οἱ πρεσβεῖς ἐν αὐτοῖς. Mſ. Jeſ.
v. 24. ※ Θ. ὡς φωνὴν ἰσχυρᾶν &c. Mſ. Jeſ. Aquila item & Symmachus ἰσχυρὸν vertunt, ut ait Theodoretus. Vide Lexicon Hebraïcum infra ad vocem שדי & Græcum ad vocem ἰσχυρὸς.
v. 26. ※ Θ. ἐν τοῖς ἰσχυροῖς &c. Mſ. Jeſ.
v. 27. ※ A. Θ. ὡς ὅρασις &c. Idem.

EZECHIELIS CAP. II.

3 וישׁעו בי עד־עצם היום הזה והבנים קשי פנים וחזק־לב אני שלח אותך אליהם ※ Θ. ἀπέλυσάν με ἐμοὶ ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας, καὶ υἱοὶ σκληροπρόσωποι καὶ τραχυκάρδιοι· ἐγὼ ἀποστέλλω σε πρὸς αὐτούς.

3 *Hebr.* Prævaricati ſunt in me uſque ad corpus diei iſtius: & filii duri facie, & duri corde: ego mittens te ad eos. ※ *Th.* Prævaricati ſunt in me uſque ad hanc diem: & filii duri facie & graves corde: ego mitto te ad eos. *Vulg. Prævaricati ſunt pactum meum uſque ad diem hanc. Et filii dura facie & indomabili corde ſunt, ad quos ego mitto te.*

4 אדני יהוה 4. ὁ Ἐξηγεῖτο, ἀδυναῖ ἰλωΐ. O. κύριος κύριος. in Mſ. Jeſ.

4. *H. Vul.* Dominus Deus. *Hebræus*, Adonaï Eloï. *LXX.* Dominus Dominus.

7 יחדלו 7. Οἱ λοιποὶ, κοπάσουσι. O. παυσησθῶσιν.

7. *Hebr. & Reliqui*, ceſſent. *LXX.* timeant. *Vul. quieſcant.*

10 וכתוב אליה קינים והגה והי A. γεγραμμένον ἐν αὐτῷ κλῆσις καὶ αἰτίβλησις, καὶ ἔσαι. Σ. θρῆνος καὶ κατάλειγμα καὶ μέλος πνιγηλόν. O. Θ. θρῆνος καὶ μέλος καὶ οὐαί.

10. *Hebr.* & ſcriptum in ea lamentationes, & gemitus, & væ. *A.* & ſcriptum in ea poſſeſſio & collatio, & erit. *S.* lamentationes & querimonia, & carmen lugubre. *LXX. Th.* lamentatio & carmen & væ. *Vul. & ſcripta erant in eo lamentationes & carmen & væ.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. II. Ezechielis.

v. 3. ※ Θ. ἀπέλυσάν με ἐμοὶ &c. Mſ. Jeſ. Eamdem porro lectionem ſequitur Theodoretus, qui tamen habet θρασυκάρδιοι, pro τραχυκάρδιοι. Hieronymus in Comment. ait hæc apud LXX. non haberi.
v. 4. ὁ Ἐξηγεῖτο, ἀδυναῖ ἰλωΐ. Ita Regius Codex bombycinus.
v. 7. οἱ λοιποὶ, κοπάσουσι. Idem.
v. 10. A. γεγραμμένον ἐν αὐτῷ &c. Hæ lectiones prodeunt ex Notis Edit. Romanæ, & ex Reg. Bombycino, ubi legitur κτῆσις, ut & in Edit. Rom. ſed male pro κτῶσις: nam קנין derivat Aquila a קנה poſſedit. In verſione Symmachi κατάλειγμα legitur, cujus vocis interpretationem non ſatis aſſequor. Jeremiæ 25. 30. idem habet κατάλειγμα, ſed exprimit ibi vocem Hebraïcam הידד

EZECHIELIS CAP. III.

1 את אשר־תמצא אכול Οἱ Γ. ὃ ἐὰν εὕρῃς φάγε. O. κατάφαγε.

1. *Hebr. & tres Int.* quod inveneris comede. *LXX.* comede. *Vul. quodcumque inveneris comede.*

7 חזק־מצח 7. ※ A. ἰσχυρὸν μετώπῳ. Σ. αἰδοῖς μετώπῳ. O. φιλονείκοι.

7. *Heb.* rigidi fronte. *A.* fortes fronte. *S.* impudentes fronte. *LXX.* contentioſi. *Vul. attrita fronte.*

9 חזק מצר נתתי מצחך 9. O. κραταιότερον πέτρας ※ Θ. δίδωκα τὸ μέτωπόν σου.

9. *H.* fortem præ petra dedi frontem tuam. *LXX.* fortiorem petra ※ *Th.* dedi frontem tuam. *Vulg. & ut ſilicem dedi faciem tuam.*

ולא־תחת ※ Σ. μηδὲ πτοηθῇς. O. μηδὲ φοηθῇς.

Heb. neque conſterneris. ※ *S.* neque cedas. *LXX. Vulg.* neque metuas.

וקול 13. Σ. ἐν σύγχυσιν. O. φωνὴν.

13. *Heb. Vulg.* & vocem. *S.* & concuſſionem. *LXX.* vocem.

תל אביב 15. A. Σ. Θ. Θὴλ ἀβίβ. O. μετέωρος, καὶ περιῆλθον.

15. *H. A. S. Th.* Thel abib. *LXX.* ſublimis, & circuivi. *Vul. ad acervum novarum frugum.*

משתם A. 2. ἠρεμάζων. O. ἀκαταφόμβως. Θ. (θαυμάζων.)

H. ſtupefactus. *A.* 2. quieſcens. *LXX.* converſans. *Th.* admirans. *Vul. mœrens.*

שבעת ימים ויהי דבר־יהוה אלי לאמר 16. O. ἑπτὰ ἡμέρας ※ A. Θ. Σ. ἐν ἐγένετο λόγος κυ-

16. *H.* ſeptem dierum, & fuit verbum Domini ad me, dicendo. *LXX.* ſeptem dies ※ *A. Th. S.* & factum eſt verbum Domini ad me, di-

εἶπ

εἰς τοὺς μὴ λέγων.

והוהרת 17. Σ. καὶ προφυλάξεις. Ο. καὶ ἀπειλήσῃ.

לחיתו 18. Α. τοῦ σῶσαι αὐτόν. Ο. ζῆσαι αὐτόν.

מכשול 20. Οἱ λοιποὶ, σκάνδαλον. Ο. βλάσφημον. Θ. ἀδύναμον.

בי לא הזהרתו ※ Σ. ἐπειδὴ μὴ προεφύλαξας αὐτόν. Ο. ὅτι οὐ διεστείλω αὐτόν.

ולשונך אדבק אל־חכך 26. Ο. καὶ τὴν γλῶσσάν σε συνδήσω ※ Θ. πρὸς τὸν λάρυγγά σου.

ונאלמת Σ. καὶ ἄλαλος ἔσῃ. Ο. καὶ ἀποκαφωθήσῃ.

השמע ישמע והחדל יחדל 28. Α. 2. (ὁ ἀκούων ἀκουσθήσεται, καὶ ὁ καταλείπων καταλειφθήσεται.) Ο. ὁ ἀκούων ἀκουέτω, καὶ ὁ ἀπειθῶν ἀπειθείτω.

cens. *Vulg. ſeptem dies, factum eſt verbum Domini ad me, dicens.*

17. *Heb.* & admonebis. *S.* & cuſtodies. *LXX.* & comminaberis. *Vul. & annuntiabis.*

18. *H.* ad vivificandum eum. *A.* ad ſalvandum eum. *LXX.* ut vivat. *Vul. & vivat.*

20. *Heb. Vul.* offendiculum. *Reliqui*, ſcandalum. *LXX.* tormentum. *Th.* infirmitatem.

Hebr. quia non admonuiſti eum. ※ *S.* quia non cuſtodiſti eum. *LXX.* quia non diſtinxiſti ei. *Vulg. quia non annuntiaſti ei.*

26. *H.* & linguam tuam adhærere faciam ad palatum tuum. *LXX.* & linguam tuam colligabo ※ *Th.* ad guttur tuum. *Vul. & linguam tuam adhærere faciam palato tuo.*

Hebr. S. Vulg. & eris mutus. *LXX.* & mutus evades.

28. *Hebr.* audiens audiat, & ceſſans ceſſet. *A.* 2. qui audit audietur, & qui relinquit relinquetur. *LXX.* qui audit, audiat, & qui eſt inobediens, non obediat. *Vulg. qui audit, audiat: & qui quieſcit, quieſcat.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. III. Ezechielis.

v. 1. οἱ Γ. ὃ ἂν εὕρῃς φάγε. Mſ. Jeſ.

v. 7. ※ Α. ἰσχυροὶ μετώπῳ. Σ. ἀναιδεῖς μετώπῳ. Idem.

v. 9. ※ Θ. σίδηρον &c. Idem. Ibid. ※ Σ. μηδὲ ὑπεύθυνος. Idem.

v. 13. Σ. καὶ σύγχυσιν. Idem.

v. 15. Α. Σ. Θ. θὴλ ἀβίβ. Hieron. *Pro eo quod nos poſuimus*, acervus novarum frugum, *Aquila, Symmachus, & Theodotio ipſa verba poſuêre Hebraica.* Et paulo poſt: *Nos autem ab Hebræis didicimus* Thel abib *ſignificare quando nova frumenta vel hordea congreganiur.*

Ibid. Hieron. *Pro eo quod nos diximus*, mœrens, *& in Hebræo ſcriptum eſt*, MASMIN, *Theodotio tranſtulit*, admirans; *Aquila vero ſecunda Editio, quam Hebræi* ἀχεῖλωθ *nominant; tranſtulit*, ἡσυχάζων; *id eſt*, quieſcens, *& ſeorſum poſitus.*

v. 16. ※ Α. Σ. Θ. καὶ ἐγένετο &c. Mſ. Jeſ.

v. 17. Σ. ὁ προφυλακτής. Idem.

v. 18. Α. τοῦ σῶσαι αὐτόν. Idem.

v. 20 οἱ λοιποὶ, σκάνδαλον. Idem. Θ. ἀδύναμον. Ex Hieronymo, qui ait Theodotionem vertiſſe, *infirmitatem.*

Ibid. ※ Σ. ὅτι οὐ μὴ προεφύλαξας. Mſ. Jeſ.

v. 26. ※ Θ. πρὸς τὸν λάρυγγά σου. Idem.

Ibid. Σ. καὶ ἄλαλος ἔσῃ. Idem.

v. 28. Aquilæ Editionis ſecundæ verſionem Latine adfert Hieronymus, *qui audit audietur* &c. Ex Latinis Græce poſuimus inter uncinos, ὁ ἀκούων &c.

EZECHIELIS CAP. IV.

לבנה 1. Σ. πλίνθον. Ο. πλίνθον.

4. + πεντήκοντα καὶ ἑκατόν, οὐ κεῖται παρ' Ἑβραίοις.

שלש־מאות ותשעים יום 5. ※ Οἱ λοιποὶ, τριακοσίας καὶ ἐνενήκοντα ἡμέρας. Ο. ἐνενήκοντα καὶ ἑκατὸν ἡμέρας.

על־צדך הימני שנית 6. Ο. ἐπὶ τὸ πλευρόν σου τὸ δεξιὸν ※ Α. Θ. δεύτερον.

ככרים 9. Α. 2. Σ. ζέας, vel ζείας. Ο. Θ. ὀλύραν.

לחמם טמא 13. ※ Οἱ Γ. τὸν ἄρτον αὐτῶν ἀκάθαρτον. Ο. ἀκάθαρτα.

ארה אדני יהוה 14. Α. ἆ, ἆ, ἆ. Σ. μηδαμῶς. Ο. μηδαμῶς κύριε ὁ θεὸς Ισραήλ. Θ. ὦ κύριε θεός.

זאת־צפתי 15. Α. Θ. τὰ βόλβιτα. Ο. βόλβιτα.

מצה־לחם 16. Α. 1. ἄρτου. Α. 2. Σ. Θ. στήριγμα ἄρτου. Ο. στερίγμα ἄρτου.

1. HEbr, LXX. *Vul.* laterem. *S.* laterculum.

4. ÷ quinquaginta & centum, *non exſtat apud Hebræos.*

5. *H. Vulg.* trecentos nonaginta dies. ※ *Reliqui*, trecentos & nonaginta dies. *LXX.* nonaginta & centum dies.

H. Vul. ſuper latus tuum dexterum ſecundo. *LXX.* ſuper latus tuum dexterum ※ *A. Th.* ſecundo.

9. *H.* ſpeltas. *A.* 2. *S.* ſpeltam. *LXX. Th.* olyram. *Vul. viciam.*

13. *H.* ※ *Tres Int. Vulg.* panem ſuum pollutum. *LXX.* immunda.

14. *Heb.* Ahah, Domine Deus. *Aq.* a, a, a. *S.* nequaquam. *LXX.* nequaquam Domine Deus Iſrael. *Th.* ô, Domine Deus. *Vul. A, a, a; Domine Deus.*

15. *H.* ſtercora. *A. LXX. Th.* ſtercora boum. *Vulg. ſimum boum.*

16. *H. A.* 1. *Vulg.* baculum panis. *A.* 2. *S. Th.* firmamentum panis. *LXX.* fulcimentum panis.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. IV. Ezechielis.

v. 1. Hieron. *Pro latere, qui Græce dicitur fœminino genere ἡ πλίνθος, Symmachus manifestius interpretatus est πλινθίον, quem nos* laterculum *&* abacum *appellare possumus. In cujus pulvere solent Geometræ γράμμας, i. lineas radiosque describere.*

v. 4. Hæc nota ex Ms. Jes.

v. 5. ※ οἱ λοιπ. τριακοσίας &c. Hic dies pro annis habendos putat Hieronymus, qui hæc fusissime pertractat in Commentario, dicitque post alia multa: *Satisque miror cur Vulgata Exemplaria* centum nonaginta annos *habeant; & in quibusdam scriptum sit,* centum quinquaginta; *cum perspicue & Hebraicum, & Aquila, Symmachusque & Theodotio* trecentos nonaginta annos *teneant; & apud ipsos LXX. qui tamen non sunt scriptorum vitio depravati, idem numerus reperiatur.* Et sane in Notis Edit. Rom. dicitur quædam Exemplaria sic habere, & Polychronium ita legisse, ἐνενήκοντα καὶ τριακοσίας ἡμέρας.

v. 6. ※ Α. Θ. δεύτερον. Ms. Jes.

v. 9. Hieron. *Quam nos* viciam *interpretati sumus; pro quo in Hebræo dicitur* CHASAMIM; *LXX. Theodotioque posuerunt ὄλυραν, quam alii* avenam, *alii* secalem [*Martianæus* sigalam, *Ms. Sangermanensis antiquissimus* sicalam] *putant. Aquila autem prima Editio & Symmachus ζέας sive ζειὰς interpretati sunt: quas nos vel* far, *vel gentili Italiæ Pannoniaque sermone* spicam speltamque *dicimus.*

v. 13. ※ οἱ Γ. τὸν ἄρτον &c. Ms. Jes.

v. 14. Aquila, *ah, ah, ah.* S. LXX. μηδαμῶς. Hieron. Vide Lexicon Hebraïcum in אהה

v. 15. Α. Θ. βόλβιτα. Ms. Jes. in textu cum asterisco; quia articulus τὰ ex Α. Θ. additur.

v. 16. Hieron. *Verbum Hebraïcum* MATE, *prima Aquilæ Editio* baculum; *Secunda, & Symmachus, Theodotioque στήριγμα, id est,* firmamentum, *interpretati sunt.*

EZECHIELIS CAP. V.

ולקחת לך מאזני 1. Ο. καὶ λήμψῃ ※ Α. Θ. σεαυτῷ: ζυγόν.

את־השלשית 2. Α. Θ. τὸ τρίτον. Sic quater legitur. Ο. τὸ τέταρτον.

אריק Σ. γυμνώσω. Ο. ἐκκενώσω.

בכנפיך 3. Σ. ἐν ἄκρῳ τοῦ ἱματίου σου. Ο. τῇ ἀναβολῇ σου.

4. ÷ Ο. καὶ ἐρεῖς, οὐ κεῖται παρ' Ἑβραίοις.

5. זאת ירושלם בתוך הגוים שמתיה וסביבותיה ארצות Σ. . . . . Ο. αὕτη ἡ Ἱερουσαλήμ, ἐν μέσῳ τῶν ἐθνῶν τέθεικα αὐτὴν, καὶ τὰς κύκλῳ αὐτῆς χώρας.

6. ותמר את־משפטי לרשעה מן־הגוים ואת־חקתי מן־הארצות אשר סביבותיה כי במשפטי מאסו וחקותי לא־הלכו בהם Σ. . . . .

Ο. καὶ ἐρεῖς τὰ δικαιώματά μου τῇ ἀνόμῳ ἐκ τῶν ἐθνῶν, καὶ τὰ νόμιμά μου τῶν χωρῶν τῶν κύκλῳ αὐτῆς· διότι τὰ δικαιώματά μου ἀπώσαντο, καὶ ἐν τοῖς νομίμοις μου οὐκ ἐπορεύθησαν ἐν αὐτοῖς.

7. יען המנכם מן־הגוים אשר סביבותיכם
Α. 2. . . . .
Σ. . . . .

1. Heb. & capies tibi bilances. *LXX.* & accipies. ※ *A. Th.* tibi ipsi: jugum. *Vul. & assumes tibi stateram.*

2. *H. Th Vul.* tertiam partem, *quater legitur. LXX.* quartam partem.

Hebr. LXX. evacuabo. *S. Vulg.* nudabo.

3. *Hebr.* in alis tuis. *S.* in summitate vestimenti tui. *LXX.* indumento tuo. *Vulg. in summitate pallii tui.*

4. ÷ *LXX.* & dices, *non exstat apud Hebræos.*

5. *Hebr.* hæc Jerusalem, in medio gentium posui eam, & circuitibus ejus terræ. *S.* hæc Jerusalem, quam in medio nationum posui, & circa eam regiones. *LXX.* hæc Jerusalem, in medio gentium posui eam, & quæ sunt in circuitu ejus terras. *Vulg. ista est Jerusalem, in medio gentium posui eam, & in circuitu ejus terras.*

6. *Hebr.* & mutavit judicia mea in impietatem præ gentibus, & statuta mea præ terris quæ in circuitu ejus; quia in judiciis meis reprobaverunt, & statutis meis non ambulaverunt in eis. *S.* Commutavit judicia impietatibus, quas didicit a gentibus, & justificationes meas a regionibus, quæ sunt in circuitu ejus: quia legitima mea reprobaverunt, & in judiciis meis non ambulaverunt. *LXX.* & dices justificationes meas ipsi iniquæ ex gentibus, & legitima mea de regionibus, quæ sunt in circuitu ejus: quia judicia mea repulerunt, & in legitimis meis non ambulaverunt in eis. *Vul. & contempsit judicia mea, ut plus esset impia quam gentes; & præcepta mea ultra quam terræ quæ in circuitu ejus sunt: judicia enim mea projecerunt, & in præceptis meis non ambulaverunt.*

7. *Heb.* quia multiplicastis præ gentibus, quæ in circuitu vestro. *A.* 2. eo quod numerati estis in gentibus, quæ in circuitu vestro sunt. *S.* multitudo vestra fuit ex gentibus, quæ in

Ο. αἰθ' ὧν ἡ ἀφορμὴ ὑμῶν ἐκ τῶν ἐθνῶν τῶν κύκλῳ ὑμῶν.

circuitu veſtro ſunt. *LXX.* quia occaſio veſtra de gentibus, quæ in circuitu veſtro ſunt. *Vul. quia ſuperaſtis gentes, quæ in circuitu veſtro ſunt.*

תועבתיך 11. ※ Θ. τοῖς βδελυγμοῖσί σου.

11. *Heb.* ※ *Th. Vulg.* abominationibus tuis.

והשלשית בחרב יפלו 12. ※ Θ. ϛ πέμπτον σου ἐν μαχαίρᾳ πεσοῦνται.

12. *Hebr.* & tertia pars in gladio cadent. ※ *Th.* & quarta pars tui in gladio cader. *Vulg. & tertia pars tui in gladio cadet.*

והשלשית לכל־רוח אזרה ※ A. καὶ ϛ πέμπτον σου εἰς πᾶν πνεῦμα διέμου σκορπιῶ αὐτούς.

Hebr. & tertiam partem in omnem ventum diſpergam. ※ *A.* & quartam partem tuam in omnem ventum diſpergam illos. *Vulg. tertiam vero partem in omnem ventum diſpergam.*

חמתי בם ונחמתי 13. Ο. καὶ ἡ ὀργή μου ἐπ' αὐτοὺς ※ Θ. καὶ παρακληθήσομαι.

13. *Heb.* indignationem meam in eis, & conſolatus ero. *LXX.* & ira mea ſuper ipſos, ※ *Th.* & conſolatus ero. *Vul. indignationem meam in eis, & conſolabor.*

ולחרפה בגוים אשר סביבותיך 14. ※ καὶ εἰς ὄνειδος ἐν τοῖς ἔθνεσι τοῖς κύκλῳ σου.

14. *Hebr.* ※ & in opprobrium in gentibus, quæ in circuitu tuo. *Vul. & in opprobrium gentibus, quæ in circuitu tuo ſunt.*

וגדופה 15. A. Σ. βλασφημία. Ο. Θ. καὶ λοιδορία.

15. *H.* & convitium. *A. S. Vul.* blaſphemia. *LXX. Th.* & milera.

מוסר ומשמה ※ Θ. παιδεία καὶ ἀφανισμός.

Heb. caſtigatio & ſtupor. ※ *Th.* eruditio & deſtructio. *Vul. exemplum & ſtupor.*

שפטים באף ובחמה ובתכחות חמה Ο. κρίματα ※ Θ. ἐν ὀργῇ καὶ θυμῷ· καὶ ἐλεγμοῖς τοῦ θυμοῦ σου.

Heb. judicia in furore & in ira, & in increpationibus iræ. *LXX.* judicia ※ *Th.* in ira & furore; & ultione iræ tuæ. *Vul. judicia in furore & in indignatione, & in increpationibus iræ.*

את־חצי הרעב הרעים 16. Ο. βολίδας τῆς λιμοῦ ※ τὰς πονηράς.

16. *Heb.* ſagittas famis malas. *LXX.* ſagittas famis ※ malas. *Vul. ſagittas famis peſſimas.*

אשלח אותם לשחתכם ורעב אסף עליכם ※ Θ. ἀποστελῶ αὐτοὺς διαφθεῖραι ὑμᾶς, καὶ λιμὸν συνάξω ἐφ' ὑμᾶς. In Ο. vacat.

Heb. mittam eos ad diſperdendum vos, & famem colligam ſuper vos. ※ *Th.* mittam eas ad perdendum vos, & famem congregabo ſuper vos. *In LXX. vacat. Vul. mittam ut diſperdam vos: & famem congregabo ſuper vos.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. V. Ezechielis.

v. 1. Ο. ἡ λάμψις (ſic ſæpe) ※ A. Θ. σταχύς; ζοφός, Mſ. Jeſ. In veruſtiſſimis Codicibus λάμψις pro λαῖλαψ paſſim legitur.

v. 2. A. Θ. τὸ τέλος, & ſic quater in eodem verſu in Notis Editionis Romanæ.

Ibid. Σ. συμπόσου, Mſ. Reg. Bombycinus & Mſ. Jeſ.

v. 3. Σ. ἐν ἄκρῳ. Mſ. Jeſ.

v. 4. Ex eodem Mſ. Jeſ.

v. 5. Hujus & ſequentis verſûs interpretationem Latine adfert Hieronymus dicens: *Quod pulchre interpretatus eſt Symmachus*: Hæc, *inquiens*, Jeruſalem &c. ut ſupra.

v. 7. Secundæ Aquilæ Editionis, & Symmachi lectiones Latine adfert Hieronymus.

v. 11. ※ Θ. τοῖς βδελυγμοῖσί σου. Mſ. Jeſ.

v. 12. ※ Θ. ἡ τὸ τέταρτον &c. Idem. Hieronymus vero: *Quod poſuimus*, Et quarta pars tui in gladio cadet, *de Theodotionis Editione ſub aſteriſcis additum eſt.* In Hebræo legitur שלישית *tertia pars*, quam lectionem ſequitur Vulgata. LXX. ἡ τὸ τέταρτόν σου ἐν ῥομφαίᾳ πεσοῦνται.

Ibid. ※ A. ἡ τὸ τέταρτόν σου &c. Mſ. Jeſ. Quæ lectio hodie in τοῖς Ο. habetur, ex Aquila, ut videtur, deſumta.

v. 13. ※ Θ. ἡ παρακληθήσομαι. Idem Mſ. Jeſ.

v. 14. ※ εἰς ὄνειδος &c. Idem. Quod abeſſe a LXX. teſtificatur Hieronymus.

v. 15. Hieronymus: *In LXX. legitur*: Et erit στεναγμὸς, i. gemibilis. *Et de Theodotione additum eſt*, ἡ ἀλαλαγμὸς, *cujus verbi notitiam non habemus. Pro quo tres alii Interpretes*, blaſphemiam, *tranſtulerunt, quæ in Hebraico dicitur*, GEDDUPHA. Et paulo poſt: ἀλαλαγμὸν & ἀλαλαγμὸν, *quidam* infelicem, & miſeram: *alii* perſpicuam & expoſitam ad miſerias *intelligi volunt*. Druſius legit ἀσπαλιγμὸν, ſed melius ἀλαλάγμὸν, & ſic habent optimi Mſſ. Hieronymi. Quid autem intelligat per tres alios Interpretes, ſeclusis Ο. & Θ. divinandum relinquitur. Putaverim eſſe Aquilæ Primam, & Secundam, atque Symmachum; vel fortaſſis Aquilam, Syrum & Symm. vel Quintæ, Sextæ & Septimæ lectionem eſſe. Certe ſic poſſunt tres illi alii Interpretes indicari. Mirum tamen erit hoc tantum Ezechielis loco memorari tres illos Interpretes. Quare in dubio res verſatur.

Ibid. ※ Θ. παιδεία ἡ ἀφανισμός. Mſ. Jeſ.

Ibid. ※ Θ. ἐν ὀργῇ ἡ θυμῷ. Idem.

v. 16. ※ τὰς πονηράς. Idem.

EZECHIELIS CAP. VI.

ונשמו מזבחותיכם ושברו חמניכם 4. A. Θ. ☩ ἀφανισθήσεται τὰ θυσιαστήρια ὑμῶν, ☧ συντριβήσεται τὰ τεμένη ὑμῶν. O. καὶ συντριβήσονται τὰ θυσιαστήρια ὑμῶν, ☧ τὰ τεμένη ὑμῶν.

4. *Ebr.* & desolabuntur altaria vestra, & confringentur aprica vestra. *Alii*, statuæ vestræ. *A. Th.* & destruentur altaria vestra, & conterentur delubra vestra. *LXX.* & conterentur altaria vestra, & delubra vestra. *Vulg. & demoliar aras vestras, & confringentur simulacra vestra.*

ונתתי את־פגרי בני ישראל לפני גלוליהם 5. ※ Θ. καὶ δώσω τὰ σώματα τῶν υἱῶν Ισραὴλ κατὰ πρόσωπον τῶν εἰδώλων αὐτῶν.

5. *Heb.* & dabo cadavera filiorum Israel ad facies idolorum eorum. ※ *Th.* & dabo corpora filiorum Israel ad faciem idolorum eorum. *Vul. & dabo cadavera filiorum Israel ante faciem simulacrorum vestrorum.*

ונשבתו 6. O. ☩ συντριβήσονται. Θ. καὶ καταπαύσουσιν.

6. *Hebr. Th. Vul.* & cessabunt. *LXX.* & conterentur.

ונמחו מעשיכם ※ Θ. ☩ ἐξαλειφθήσονται τὰ ἔργα ὑμῶν.

Heb. ※ *Th. Vul.* & delebuntur opera vestra.

אני יהוה והחרתי 7. O. ἐγὼ κύριος ※ Θ. ☩ ἀπολείψομαι.

7. *Heb.* ego Dominus. Et remanere faciam. *LXX.* ego Dominus. ※ *Th.* & relinquam. *Vul. ego Dominus. Et relinquam.*

את־לבם הזונה אשר־סר 9. O. τῇ καρδίᾳ αὐτῶν τῇ ἐκπορευούσῃ ※ Θ. ☧ ἀποστάσῃ.

9. *Heb.* cum corde eorum fornicante, quod declinavit. *LXX.* cordi eorum fornicanti, ※ *Th.* & deficienti. *Vul. cor eorum fornicans, & recedens.*

לא אל־חנם דברתי לעשות להם הרעה 10. הזאת ※ Θ. οὐκ εἰς δωρεὰν ἐλελάληκα τοῦ ποιῆσαι αὐτοῖς ἀπάντα τὰ κακὰ ταῦτα.

10. *Heb.* non gratis locutus sum ad faciendum eis malum hoc. ※ *Th.* non gratis locutus sum ad facienda eis omnia mala hæc. *Vul. non frustra locutus sum ut facerem eis malum hoc.*

את 11. A. ἀ, ἀ. Σ. χετλίασον. O. οὐαί, οὐαί. Θ. οὐαί.

11. *Heb. Vulg.* Heu *A.* a a. *S.* plange. *LXX.* Euge, euge. *Th.* euge.

ורנשאר ונצור ברעב ימות 12. ※ Θ. ☧ ὁ ἐκπολιορκούμενος καὶ ὁ περιεχόμενος ὁ λιμῷ συντελεσθήσονται.

12. *Hebr.* & relictus & servatus in fame morietur. ※ *Th.* & relictus & obsessus in fame morietur. *Vulg. & qui relictus fuerit & obsessus, fame morietur.*

בכל ראשי ההרים 13. ※ Θ. καὶ ἐν πάσαις κορυφαῖς τῶν ὀρέων συσκιᾷ. Σ. βάλανες.

13. *Hebr.* in cunctis capitibus montium, ※ *Th.* & in omnibus cacuminibus montium umbrosi. *S.* frondosum. *Vul. & in cunctis summitatibus montium*

תחת כל־אלה עבתה A. Σ. Θ. καὶ ὑποκάτω πάσης δρυὸς δασείας.

Heb. & subtus omnem quercum implicatam. *A. S. Th.* & sub omni quercu frondosa. *Vulg. & subtus universam quercum frondosam.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. VI. Ezechielis.

v. 4. ※ A. Θ. ☧ ἀφανισθήσεται &c. Mſ. Jeſ.

v. 5. ※ Θ. ☧ δώσω τὰ σώματα &c. Druſius legit πτώματα, quod idipſum ſignificat. Hieronymus: *Hoc quod nos poſuimus*: Et dabo cadavera filiorum Iſrael ante faciem ſimulachrorum veſtrorum, *in LXX. non habetur.*

v. 6. Mſ. Jeſ. poſt ἐξαλειφθήσεται, quod legitur in O. ※ Θ. ☧ πλημμελήσουσι, & poſt συντριβήσονται, ※ Θ. ☧ καταπαύσουσι.

Ibid. ※ Θ. ☧ ἐξαλειφθῶσι &c. Idem. Multa autem in hoc Capitulo a LXX. prætermiſſa fuiſſe teſtificatur Hieronymus.

v. 7. ※ Θ. ☧ ἀπολείψομαι. Idem.

v. 9. ※ Θ. ☧ ἀποστάσῃ. Idem.

v. 10. ※ Θ. ☧ εἰς δωρεὰν &c. Idem.

v. 11. Hieronymus: *Quod oſtenditur verbo*; hebr. *pro quo Aquila interpretatus eſt*, ἀ ἀ, *Symmachus* χετλίασον, *quod ſignificat* lamentare, *vel* plange; *LXX. & Theodotio* εὖγε, *quod magis inſultantis eſt, quam plangentis.*

v. 12. ※ Θ. ☧ ὁ ἐκπολιορκούμενος &c. Mſ. Jeſ.

v. 13. ※ Θ. ☧ ἐν πάσαις &c. Idem.

Ibid. A. Σ. Θ. ☧ ὑποκάτω Idem. Hæc porro a LXX. prætermiſſa fuiſſe teſtificatur Hieronymus.

EZECHIELIS CAP. VII.

3. עתה הקץ עליך ושלחתי אפי בך ושפטתיך כדרכיך ונתתי עליך את כל־תועבתיך
Alius, νῦν ὃ πέρας ἐφ' σοί· ⁊ ἀποστελῶ ἐγὼ ὀργήν μου ἐπὶ σοί, ⁊ ἐκδικήσω σε τὰς ὁδούς σου, καὶ δώσω ὅτι σοὶ πάντα τὰ βδελύγματά σου.

3. *Heb.* nunc finis ſuper te, & mittam furorem meum in te, & judicabo te juxta vias tuas, & dabo ſuper te omnes abominationes tuas. *Al.* nunc terminus ad te, & mittam ego ſuper te, & ulciſcar in viis tuis, & dabo ſuper te omnes abominationes tuas. *Vul. Nunc finis ſuper te, & immittam furorem meum in te: & judicabo te juxta vias tuas, & ponam contra te omnes abominationes tuas.*

4. ולא־תחום עיני עליך ולא אחמול כי דרכיך עליך אתן ותועבותיך בתוכך תהיין וידעתם כי־אני יהוה
Alius, οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλμός μου ὅτι σοί, οὐδὲ μὴ ἐλεήσω, διότι τὰς ὁδούς σου ὅτι σοὶ δώσω, καὶ τὰ βδελύγματά σου ἐν μέσῳ σου ἔσται, ⁊ γνώσῃ ὅτι ἐγὼ κύριος.

4. *Heb.* & non parcet oculus meus ſuper te, nec indulgebo: nam vias tuas ſuper te dabo, & abominationes tuæ in medio tui erunt, & ſcietis quod ego Dominus. *Al.* non parcet oculus meus ſuper te, nec miſerebor, quia viam tuam ſuper te dabo, & abominationes tuæ in medio tui erunt, & cognoſces quia ego Dominus. *Vulg. & non parcet oculus meus ſuper te, & non miſerebor: ſed vias tuas ponam ſuper te, & abominationes tuæ in medio tui erunt: & ſcietis quia ego Dominus.*

5. כה אמר ארני יהוה רעה אחת רעה הנה באה
Alius, διότι τάδε λέγει ἀδωναὶ κύριος ※ Θ. κακία μία, κακία ἰδοὺ πάρεστι. Σ. κάκωσις.

5. *Hebr.* ſic dixit Dominus Deus, Malum unum, malum ecce venit. *Al.* quia hæc dicit Adonai Dominus, ※ *Th.* Malitia una, malitia ecce adeſt. *S.* afflictio. *Vulg. Hæc dicit Dominus Deus, Afflictio una, afflictio ecce venit.*

6. קץ בא בא הקץ הקיץ אליך
※ Θ. ὃ πέρας ἥκει, ἥκει ὃ πέρας, ἐξεγήγερται ἐφ' σοί.

6. *Heb. Vulg.* finis venit, venit finis: evigilavit adverſum te. ※ *Th.* finis venit, venit finis: exſuſcitatus eſt ad te.

7. באה הצפירה אליך
※ Θ. ἰδοὺ ἥκει ἡ πλοκὴ ἐπὶ σοί, A. ἡ περιοχή σου.

7. *H.* venit cidaris ad te. ※ *Th.* ecce venit nexus ad te. *A.* proſpectio. *Vulg. venit contritio ſuper te.*

בא העת קרוב היום מהומה ולא־הד הרים
Σ. . . . . .
Ο. ἥκει ὁ καιρός, ἤγγικεν ἡ ἡμέρα ἡ μὴ χορύζων, οὐκ ἐπὶ μετ' ᾠδίνων. Θ. . . . . .

Hebr. venit tempus, propinqua dies tumultûs, & non repercuſſio montium. *S.* venit tempus, prope eſt dies feſtinationis, & non recraſtinationis. *LXX. Mſ. Alex.* venit tempus, appropinquavit dies, quæ cum tumultibus, & non cum doloribus. *Th.* venit tempus, prope eſt dies famis, & non gloriæ montium. *Vulg. venit tempus, prope eſt dies occiſionis, & non gloria montium.*

10. הנה היום הנה באה יצאה הצפרה צץ המטה פרח הזדון
Alt. ἰδοὺ ἡμέρα κυρίου ἥκει, ἐξῆλθεν ἡ πλοκή, ⁊ ὠδῖνον ἡ ῥάβδος, ἐξανέτειλεν ἡ ὕβρις.

10. *Hebr.* ecce dies, ecce venit: egreſſa eſt cidaris, floruit virga, germinavit ſuperbia. *Alius*, Ecce dies Domini venit, exiit nexus, & floruit virga, germinavit ſuperbia. *Vul. Ecce dies, ecce venit: egreſſa eſt contritio, floruit virga, germinavit ſuperbia.*

הצפרת Σ. . . . . .

Hebr. cidaris *S.* inſpectio. *Vulg. contritio.*

11. ולא מהמם ולא־נה בהם
※ Θ. ⁊ οὐκ ἐξ αὐτῶν ἐσόν, οὔτε ὠφελιμός ἐν αὐτοῖς.

11. *Heb.* neque e tumultu eorum, & non lamentum in eis. ※ *Th.* & non ex eis ſunt, neque pulchritudo in eis. *Vul. neque ex ſonitu eorum: & non erit requies in eis.*

12. בי חרון אל־כל־המונה
※ Θ. ὅτι ὀργὴ εἰς πᾶν τὸ πλῆθος αὐτῆς.

12. *Heb.* quia ira ad omnem turbam ejus. ※ *Th.* quia ira in omnem multitudinem ejus. *Vul. quia ira ſuper omnem populum ejus.*

13. לא ישוב ועוד בחיים חיתם כי־חזון אל־כל־המונה לא ישוב
※ ⁊. οὐκέτι (al. καὶ ἔτι) ἐν ζωῇ τὸ ζῶν αὐτῶν, ὅτι ὅρασις εἰς πᾶν τὸ πλῆθος αὐτῆς οὐκ ἀναστρέψει.

13. *Heb.* non revertetur. Et etiam in viventibus vita eorum, quia viſio ad omnem turbam ejus non revertetur. ※ & non ultra (*al.* & adhuc) in vita vivere eorum, quia viſio ad omnem multitudinem ejus non revertetur.

Vul. non revertetur, & adhuc in viventibus vita eorum: viſio enim ad omnem multitudinem ejus non regredietur.

14. ואין הלך למלחמה כי חרוני אל־כל־המונה ※ Θ. καὶ οὐκ ἔστιν ὁ παρεμβάλλων εἰς πόλεμον, ὅτι ἡ ὀργή μου εἰς πᾶν τὸ πλῆθος αὐτῆς.

16. כיוני הגאיות ※ Θ. ὡς περιστεραὶ μελέτη-ται.

כלם המות איש בעונו O. πᾶς πολίτης ἀποθνῄσκει, ἕκαστον ἐν τῇ ἀδικίᾳ αὐτοῦ. Θ. . . . . .

17. תלכנה מים O. μολυνθήσονται ὑγρασίᾳ.

19. כספם וזהבם לא־יוכל להצילם ביום עברת יהוה ※ Θ. τὸ ἀργύριον αὐτῶν, καὶ τὸ χρυσίον αὐτῶν οὐ δυνήσῃ ἐξελέσθαι αὐτοὺς ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς κυρίου.

20. שקוציהם עשו בו ※ Θ. περισχίσματα αὐτῶν ἐποίησαν ἐξ αὐτῶν.

לנדה Σ. . . . . O. εἰς ἀκαθαρσίαν.

22. פריצים Σ. . . . . O. ἀφυλάκτως. Θ. . . . . .

וחללוה A. ἀβηλώσουσι, O. βεβηλώσουσι.

23. התוך A. . . . Σ. Θ. καθήλωσιν, O. Φυρμόν.

משפט דמים Αλλος, κρίσεως αἱμάτων.

24. והבאתי רעי גוים וירשו את־בתיהם ※ Θ. καὶ ἄξω πονηροὺς ἐθνῶν, καὶ κληρονομήσουσι τοὺς οἴκους αὐτῶν.

והשבתי גאון A. καὶ καταπαύσω ὑπερφανείαν. Σ. ἀπειπέπω. O. καὶ ἀποστρέψω τὸ φρύαγμα.

25. קפרת בא A. Θ. . . . . Σ. . . . O. καὶ ἱλασμὸς ἥξει.

26. המלך יתאבל ※ A. Θ. βασιλεὺς πενθήσει.

14. *Hebr.* & non eſt procedens ad bellum; nam ira mea ad omnem turbam ejus. ※ *Th.* & non eſt procedens ad bellum, quia ira mea in omnem multitudinem ejus. *Vulg. & non eſt qui vadat ad prælium: ira enim mea ſuper univerſum populum ejus.*

16. *Hebr.* veluti columbæ vallium. ※ *Th.* ut columbæ meditantes. *Vulg. quaſi columba convallium.*

Heb. univerſi ipſi gementes, unuſquiſque in iniquitate ſua. *LXX.* & omnes occidam, unumquemque in iniquitatibus ſuis. *Th.* omnes muſſitantes, unaquæque in iniquitate ſua. *Vulg. omnes trepidi, unuſquiſque in iniquitate ſua.*

17. *Heb.* ibunt aquæ. *Hebraus Int.* diſſolventur ut aqua. *LXX.* polluentur humore. *Vulg. fluent aquis.*

19. *Hebr. Vulg.* argentum eorum, & aurum eorum non valebit liberare eos in die furoris Domini. ※ *Th.* argentum eorum, & aurum eorum non valebit liberare eos in die iræ Domini.

20. *Hebr.* ſpurcitiarum ſuarum fecerunt ex eo. ※ *Th.* offendicula ſua fecerunt ex iis. *Vul. ſimulachrorum fecerunt ex eo.*

Hebr. in elongationem. *S.* in nauſeam. *LXX. Vulg.* in immunditiam.

22. *Hebr.* effractores. *S.* irrumpentes. *LXX.* incaute. *Th.* peſtilentes. *Vulg. emiſſarii.*

Hebr. & polluent illud. *A.* prophanabunt. *LXX.* contaminabunt. *Vul. contaminabunt illud.*

23. *Hebr.* catenam. *A. Vul.* concluſionem. *S. Th.* confixionem. *LXX.* permixtionem.

Hebr. Vulg. judicio ſanguinum. *Al.* judicii ſanguinum.

24. *Hebr.* & adducam peſſimos gentium, & poſſidebunt domos eorum. ※ *Th.* & adducam peſſimos gentium, & hæreditate poſſidebunt domos eorum. *Vul. & adducam peſſimos de gentibus, & poſſidebunt domos eorum.*

Heb. A. & ceſſare faciam ſuperbiam *S.* everto. *LXX.* & avertam arrogantiam. *Vulg. & quieſcere faciam ſuperbiam.*

25. *Heb.* præciſio venit. *A. Th.* adeſt anguſtia. *S.* mœror. *LXX.* & propitiatio veniet. *Vulg. anguſtia ſuperveniente.*

26. *Heb.* ※ *A. Th. Vulg.* rex lugebit.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. VII. Ezechielis.

Hieronymus: *In hoc Capitulo juxta LXX. Interpretes ordo mutatus eſt atque confuſus: ita ut prima noviſſima ſint; & noviſſima vel prima, vel media, ipſaque media nunc ad extrema, nunc ad principia tranſeruntur. Ex quo nos & ipſum Hebraicum, & cæteros ſequuti Interpretes, ordinem poſuimus veritatis.*

A tertio autem uſque ad ſeptimum verſum, lectiones mutuamur ex Mſ. Jeſ. ubi textus paululum differt a LXX.

v. 5. Σ. κάκωσιν. Druſius ex Edit. Rom.

v. 7. Hieronymus: *Venit* contractio, *quæ in Hebraïco dicitur* SEPHPHIRA, *& quam Aquila interpretatus eſt* περιστόμωσιν, *i.* contemplationem, *&* proſpectionem, *quam ſemper pavida tibi venire metuebas: & quam interpretatus eſt Theodotio* πλοκὴν, *i. ordinem contextumque malorum omnium.*

Ibid. Hieron. *Verbum Hebraïcum* ADARIM, *quod nos in duo verba diviſum, primum* AD, *ſecundum* ARIM, *juxta Theodotionem*, gloriam montium *interpretati ſumus, Symmachus vertit*, in recraſtinationem, *dixitque*, Et tempus prope eſt: dies feſtinationis, & non recraſtinationis. *Porro LXX. ita tranſtulerunt:* Venit tempus, appropinquavit dies, non cum perturbatione, neque cum doloribus. *Theodotio:* Venit tempus, prope eſt dies famis, & non gloriæ montium.

v. 10. Αλλ. ἰδοὺ ἡμέρα &c. Druſius. Hieronymus vero in hunc locum hæc habet: *Locus difficilis, & inter*

Hebraïcum & LXX. multum diſcrepans, quibus pleraque de Theodotionis Editione addita ſunt, ut aliquam habere conſequentiam viderentur.

Ibid. Symmachus, *inſpectis.* Ex Hieronymo.

v. 11. ※ Θ. ἐξ ὧν ἐξ αὐτῶν &c. Mſ. Jeſ.

v. 12. ※ ὅτι ἐγὼ ὡς πᾶν τὸ πλῆθος &c. Idem. Quod in LXX. non haberi teſtatur Hieronymus.

v. 13. ※ ἕως ἀπὸ τοῦ ζῆν &c. Mſ. Jeſ. Druſius melius, ἕως ἔτι. Quod etiam in LXX. non exſtare ait Hieronymus.

v. 14. ※ Θ. ἐν τῷ ἰσχὺν &c. Mſ. Jeſ. Et deſiderabantur in LXX. teſte Hieronymo.

v. 16. ※ Θ. ὡς περιστερὰ μελετῶσαι. Mſ. Jeſ. ὡς περιστερὰ μελετ- Ibi Hieronymus: *LXX.* columbas convallium, *ſive ut Theodotio tranſtulit*, meditantes, *omnino tacuerunt.*

Ibid. Th. *Omnes muſſitantes unaquæque in iniquitate ſua.* Hieronymus, qui hæc fuſius ibidem proſequitur.

v. 17. ὁ ἑβραῖος, ἀφαλυθήσονται &c. Sic Mſ. Regius Bombycinus & Coiſlin. & ſcholion Rom. Editionis.

v. 19. ※ Θ. τὸ ἀργύριον αὐτῶν &c. Mſ. Jeſ. Hoc autem apud LXX. non exſtare teſtatur Hieronymus.

v. 20. ※ Θ. περιχθιαμάτων αὐτῶν &c. Mſ. Jeſ. Apud Theodoretum legitur, περιχθιαμάτων. In hunc vero locum Hieronymus: *Illudque quod ſequitur*, offendiculo eorum, *ſciamus de Theodotione additum.*

Ibid. Symm. *in nauſeam.* Hieronymus.

v. 21. Hieronymus: Et introibunt in illam emiſſarii, *ſive, ut LXX. tranſtulerunt*, ἀφωλίστους, i. temere, *vel ut Symm. & Theodotio*, irrumpentes & peſtilentes.

Ibid. A. λῃστάς. Mſ. Jeſ.

v. 23. Hieronymus: *Verbum Hebraïcum* ARETHIC, *Aquila*, concluſionem; *Symm. & Theodotio*, καθήλωσιν, i. confixionem, *interpretati ſunt. Pro quo LXX. poſuêre* φορμόν, *quod nos in* perturbationem *vertimus.*

Ibid. ἀλλ. πεῖσιν αἱμάτων. Druſius.

v. 24. ※ Θ. ἐξ ἕξω &c. Mſ. Jeſ.

Ibid. A. ἐξ ἀναστάσεως &c. Idem.

v. 25. Hieronymus: *Juxta ſuperiorem ordinem recte Aq. & Theodotio interpretati ſunt*, adeſſe anguſtiam; *Symmachus*, mœrorem. Et mox: *Nos autem juxta Symmachum priorem ſententiam cum poſteriore conjunximus, ut diceremus*, Anguſtia ſuperveniente requirent pacem, & non erit.

v. 26. ※ A. Θ. ὁ βασιλεὺς πενθήσει. Mſ. Jeſ. Hieron. *Neſcio quid volentes LXX. hoc quod de Hebraico expreſſimus*, rex lugebit, *omnino tacuerunt.* Quod hîc adfertur ex Origene, τὸ, ὁ βασιλεὺς πενθήσει, *omnibus iſtis*, recte jam ab aliis emendatum fuit, ἀστερίσει, i. *aſteriſco de more notatum eſt.*

EZECHIELIS CAP. VIII.

וידי בשנה הששית בששי בחמשה לחדש א. Ἐπὶ ϛ'. μηνὶ ϛ. ἡμέρᾳ ϛ.

ותפל עלי שם יד אדני יהוה Σ. [ἐκεῖποι μοι ἡ χεὶρ κυρίου.] Ο. ἡ ἐβλήθη ἐπ' ἐμὲ χεὶρ κυρίου.

ב. ודמות כמראה־אש Ο. ὁμοίωμα ※ ὡς εἶδος: ἀνδρός.

ומראה־זוהר בעין החשמלה Θ. ὡς ὄψεως αὐγαὶς, ὡς εἴδους ἠλέκτρου. A. Σ. ὡς ὄψεως φέγγους. Ο. ὡς ὄψεως ἠλέκτρου.

ג. בציצת ראשי ※ A. Θ. τῆς κεφαλίδου ϛ' κορυφῆς μου. Σ. μάλλης. Αλλος, ϛ' κεφαλῆς μου. Ο. ϛ' κορυφῆς μου.

והניחרני Αλλ. ϛ' ἐσωτέρας.

Ο. אשר־שם מושב סמל הקנאה המקנה ג. ὃ ἐστὶν ἡ στήλη ※ Θ. ϛ' εἰκόνος τοῦ ζήλου μου: ὃ κεκτήσθω. Αλλ. ἀφεχόεσι. Σ. ἐκτύπωμα τοῦ ζηλώσεως. Σχολ. Εἰκὼν ζήλου.

ד. אשר בית־ישראל עשים ϛ. ※ A. Σ. Θ. αἷς ὁ οἶκος Ισραὴλ ποιοῦσι.

ואראה והנה חר־אחד בקיר ז. ※ Θ. καὶ ἴδον, καὶ ἰδοὺ ὀπὴ μία ἐν τῷ τοίχῳ.

וחתר־נא בקיר ואחתר בקיר ח. ※ A. ὄρυξον δὴ ἐν τῷ τοίχῳ: Ϛ' ὤρυξα ἐν τῷ τοίχῳ.

וראה את־התועבות הרעות ט. Ο. καὶ ἴδε Ϛ' πονηρίας ※ οἱ Γ. Ϛ' πονηράς.

1. *Hebr.* & fuit in anno ſexto, in ſexto, in quinta menſis. *A.* anno ſexto, menſe quinto, die quinta. *Vulg. & factum eſt in anno ſexto, in ſexto menſe, in quinta menſis.*

Heb. & cecidit ſuper me ibi manus Domini Dei. *S.* incidit mihi manus Domini. *LXX.* & facta eſt ſuper me manus Domini. *Vulg. & cecidit ibi ſuper me manus Domini Dei.*

2. *Heb. Vulg.* ſimilitudo quaſi aſpectus ignis. *LXX.* ſimilitudo ※ quaſi ſpecies: viri.

Hebr. quaſi aſpectus ſplendoris, quaſi ſpecies crepitantis flammæ. *Th.* quaſi viſio auræ, quaſi ſpecies electri. *A. S.* quaſi viſio ſplendens. *LXX.* quaſi viſio electri.

3. *Hebr. Vul.* in cincinno capitis mei. ※ *A. Th.* fimbriæ verticis mei. *S.* comæ. *Alius*, capitis mei. *LXX.* vertice meo.

Heb. Alius, interioris. *Vul. interius. In LXX. vacat.*

Hebr. ubi habitatio imaginis zeli zelare facientis. *LXX.* ubi erat ſtatua ※ *Th.* imaginis zeli mei: poſſidentis. *Alius*, ambitûs. *S.* ſimulacrum æmulationis. *Schol.* imago zeli. *Vul. ubi erat ſtatutum idolum zeli ad procurandam æmulationem.*

6. *Heb.* quas domus Iſrael facientes. ※ *A. S. Th.* quas domus Iſrael faciunt. *Vulg. quas domus Iſrael facit.*

7. *Heb. Vul.* & vidi, & ecce foramen unum in pariete. ※ *Th.* & vidi, & ecce foramen unum in muro.

8. *Heb.* fode nunc in parietem, & fodi in parietem. ※ *A.* fode quæſo in muro; & fodi in muro. *Vulg. Fode parietem. Et cum fodiſſem parietem.*

9. *Hebr. Vul.* vide abominationes peſſimas. *LXX.* & vide iniquitates ※ *tres Int.* malas.

רמש ובהמה 10. ※ Θ. καὶ ἰδοὺ πᾶσα ὁμοίωσις ἑρπετῶν καὶ κτήνους.

על־הקיר סביב סביב 10. Ο. ἐπ' αὐτὴν ※ Σ. Θ. τοῦ τοίχου κύκλῳ.

ועתר ענן־הקטרת 11. Ο. καὶ ἡ ἀτμὶς ※ Θ. καὶ νεφέλης: τοῦ θυμιάματος.

יהוה ראה אתנו עזב 12. Ο. ὁ κύριος. ※ A. Σ. ἡμᾶς: ἐγκαταλέλοιπε.

עוד תשוב תראה 13. Ο. ἔτι ※ A. Θ. ἐπιστρέψας: ὄψῃ.

את־התמוז 14. Αλλ. προξυσμούς. Αλλος, βδελύγματα. Ο. καὶ ὁ Σύρος, Θαμμούζ.

אולם 16. A. 1. περιστάδα. ἄλλ. περίβολον. A. 2. Ο. Αἰλάμ. Σ. περίπυλον. Θ. αἴλάμ: Σύρος, κιγκλίδα.

בעשרים וחמשה Θ. εἴκοσι καὶ πέντε. Ο. εἴκοσι.

ותמה משתחויתם קדמה לשמש Ο. καὶ ὅτι προσκυνοῦσι ※ Θ. κατ' ἀνατολὰς: τῷ ἡλίῳ.

ושבו לרגיזני 17. ※ Θ. καὶ ἐπιστρέψαι τὴν παροργίαν μου.

והנם־שלחים את־הזמורה אל־אפם Σ. καὶ ὡς ἀφιέντες εἶσιν ἦχον ὡς ᾄσμα διὰ τῶν μυκτήρων αὐτῶν. A. πρὸς μυκτῆρα αὐτῶν. Θ. εἰς τὰ μυκτῆρα αὐτῶν. Σ. ἦχον ὡς ᾄσμα διὰ τῶν μυκτήρων ἑαυτῶν.

וקראו באזני קול גדול ולא אשמע אתם 18. ※ Θ. καὶ κεκράξονται εἰς τοῖς ὠσί μου φωνῇ μεγάλῃ, καὶ οὐ μὴ εἰσακούσω αὐτῶν.

10. *Hebr.* ecce omnis ſimilitudo reptilis & animalis. ※ *Th.* & ecce omnis ſimilitudo reptilis & jumenti. *Vul. ecce omnis ſimilitudo reptilium & animalium.*

Hebr. ſuper parietem circum circum. *LXX.* ſuper ipſum ※ *S. Th.* murum in circuitu. *Vul. in pariete in circuitu per totum.*

11. *Hebr.* & vapor nebulæ ſuffimenti. *LXX.* & vapor ※ *Th.* nubis: thymiamatis. *Vulg. & vapor nebula de thure.*

12. *Heb.* Dominus videns nos dereliquit. *LXX.* Dominus ※ *A. S.* nos: dereliquit. *Vul. Dominus nos dereliquit.*

13. *Hebr.* adhuc converteris, videbis. *LXX.* adhuc ※ *A. Th.* converſus: videbis. *Vul. adhuc converſus videbis.*

14. *Hebr. LXX. & Syrus*, Thammuz. *Alius*, irritationes. *Alius*, abominationes. *Vulg. Adonidem.*

16. *Heb. S. Vulg.* veſtibulum. *A.* 1. porticum. *Al.* veſtibulum. *A.* 2. *LXX.* ælam. *Th.* ulam. *Syrus*, cancellum.

Heb. quaſi viginti & quinque. *Th.* viginti & quinque. *LXX.* viginti. *Vul. quaſi viginti quinque.*

Heb. incurvantes ſe ad ortum ſolis. *LXX.* & ipſi adorant ※ *Th.* ad orientem: ſolem. *Vulg. & adorabant ad ortum ſolis.*

17. *Hebr. Vul.* & converſi ſunt ad irritandum me. ※ *Th.* & converterunt ſe ad irritandum me.

Heb. & ecce ipſi mittentes ramum ad naſum ſuum. *S.* & quaſi emittentes ſonitum quaſi canticum per nares ſuas. *A.* ad naſum ſuum. *Th.* in naſum ſuum. *S. aliter*, ſonitum ut anhelitum per nares ſuas. *Vulg. & ecce applicant ramum ad nares ſuas.*

18. *Hebr.* & clamabunt in auribus meis voce magna, & non exaudiam eos. ※ *Th.* & vocabunt in auribus meis voce magna, & non exaudiam eos. *Vulg. & cum clamaverint ad aures meas voce magna, non exaudiam eos.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. VIII. Ezechielis.

v. 1. A. ἔτος π'. &c. Mſ. Jeſ.

Ibid. Hieronymus: *Pro eo quod nos diximus*, cecidit ſuper me manus Domini, *Symmachus tranſtulit*, incidit mihi manus Domini, *quod in Hebraïco dicitur* THEPHPHOL. Codex Sangermanenſis antiquiſſimus Hieronymi in Ezechielem THEPPOL.

v. 2. ※ ὡς εἶδος. Mſ. Jeſ.

Ibid. Θ. ὡς ὅρασις πύρος &c. Ex Druſio & ex Mſ. Jeſ. Hieronymus: *Pro* ſplendore, *qui in Hebraïco dicitur* ZOR, auram *Theodotio tranſtulit.*

v. 3. ※ A. Θ. τῆς προσωπίδος &c. Mſ. Jeſ.

Ibid. τῆς ἰσοτιμίας. Druſius.

Ibid. ※ Θ. τῆς εἰκόνος τοῦ ζήλου &c. Hæ lectiones prodeunt ex Mſ. Jeſ. Hieronymo & Editione Romana. Hieronymus ſic habet: ※ & in ſtatua imaginem zeli: *de Theodotione additum eſt.* In Editis εἰκὼ legitur pro ζηλῖ, ſed perperam.

v. 6. ※ A. Σ. Θ. ὡς ὁ οἶκος Ισραὴλ ποιοῦσι. Mſ. Jeſ.

v. 7. ※ Θ. καὶ ἰδοὺ &c. Idem.

v. 8. ※ A. ὄρυξον δὴ &c. Idem.

v. 9. ※ Σ. τὰς πονηρίας. Idem.

v. 10. ※ Θ. καὶ ἰδοὺ πᾶσα &c. Idem. Hæc porro teſte Hieronymo deerant in LXX.

Ibid. ※ Σ. Θ. τοῦ τοίχου κύκλῳ. Mſ. Jeſ. Ed. R. ἐπ' αὐτάς.

v. 11. ※ Θ. τῆς πυρίας. Idem.

v. 12. ※ A. Σ. ἡμᾶς. Idem.

v. 13. ※ A. Θ. ἐπιστρέψας. Idem.

v. 14. Αλλ. προξυσμούς. Αλ. βδελύγματα. Cod. Reg. Hieronymus: *Quem nos* Adonidem *interpretati ſumus, & Hebræus & Syrus ſermo* THAMUZ *vocat.*

v. 16. Hieronymus: *Quod nos* veſtibulum *juxta Symmachum interpretati ſumus, qui* περίπυλον *poſuit, pro eo quod LXX. & Theodotio ipſum verbum Hebraïcum tranſtulerunt, Aquila prima Editio* περιστάδα, *ſecunda* αἴλαμ templi *interpretata eſt: quem nos* porticum templi *exprimere poſſumus, ſive* intectum atrium, *quod inter templum & altare erat.* Alibi legitur τοῦ Οὐλάμ, alibi τοῦ Αἰλάμ. Scholion, τὸ ἀναμέσον τοῦ αἴλαμ καὶ τοῦ περιβόλου φησί, ὅπου τὸν καυκίλλιον. Αἴλαμ δὲ τὸ περίπυλον ἐκάλουν τὸν ναόν, περὶ αὐτὸν γὰρ ἦν ἱερεῖον· τὸ

χαλκοῦν

χαλκῶν δυνατήριον. ἀλλὰ καὶ τὸ σφυρίλιμον ὁ Σύμμαχος διὰ τριγλίδα καλεῖ, ὅτις λήγεται παρὰ τοῖς παλαιοῖς κάγκελλον.

Ibid. Θ. ὧδαι ἐξ αὐτῶν. Hieronymus ait illud αὐτῶν in LXX. ex Theodotione additum fuiſſe.

v. 17. ※ Θ. κατ' ἀνατολάς. Mſ. Jeſ.

Ibid. Σ. καὶ ὡς ἀφάπτοντες &c. Has lectiones exhibet Mſ. Jeſ. Itemque Coiſlinianus, qui habet, Σύμ. ὡς ἀφάπτοντες εἶδον ἔχειν, ὡς ὄδμα ἀπὸ μυκτήρων. Hieronymus: *Pro eo quod nos diximus*: Et ecce applicant ramum ad nares ſuas; *LXX. tranſtulerunt*, Et ecce ipſi ſicuti ſubſannantes; *quibus de Theodotione additum eſt*, extendunt ramum; *ut ſit totum pariter*: Et ecce ipſi extendunt ramum quaſi ſubſannantes. *Pro quo interpretatus eſt Symmachus*, quaſi emittens ſonitum in ſimilitudinem cantici per nares ſuas. His adjicit Druſius circà vocem ὄδμα: *Fallor an Hieron. legit* ᾠδὴν, *quod vertit* canticum. *Ejus verba ſunt*: Pro quo interpretatus eſt Symmachus, *Quaſi emittentes ſonitum in ſimilitudinem cantici per nares ſuas. Hoc lectio melius quadrat cum veritate Hebraica. Prior exſtat apud Origenem. Videſis Edit. Rom.*

Ἐκτείνων. *In Origene*, ἐκτείνων, *extendent*. τὸ μέντοι, *inquit*, ἐκτείνων τὸ κλῆμα, μὴ κάμοντι παρὰ τοῖς Ο. καὶ Θεοδοτίωνι προσκείμενον. ἰσχὺν δὲ ὅτι μικρὰ (*legerim* ζεμιρὰ) ἐξαίρει ἐκ ἔχων ἐξ κλῆμα ἐπιμήκες. Hactenus Druſius.

v. 18. ※ Θ. ἐξ καλίσμου &c. Mſ. Jeſ.

EZECHIELIS CAP. IX.

בדים 2. A..... Σ..... O. παδύρη. Θ. βαδδίμ.

ברים וקסת הספר במתניו ὁ Ἑβραῖος, μέλαν καὶ κάλαμος γραφέως ὅτι ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ. A. 1. Θ. κάτω γραμματέως [ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ.] A. 2. μελανοδόχιον γραφέως ὅτι ἡ ἰσχὺς αὐτῷ. Σ. ἐξ πυξίδιον γραφέως ἔχων ὅτι ἡ ἰσχὺς αὐτῷ. O. ἐξ ζωνὴ σαπφείρου ὅτι ἡ ἰσχὺς αὐτῷ.

מעל הכרוב 3. O. ἀπὸ τῶ Χερουβίμ. Ἄλλως, ἀπὸ τῶ χερουβ.

אל מפתן הבירה O. Θ. εἰς τὸ αἰθρίον τοῦ οἴκου.

בתוך העיר בתוך ירושלם 4. ※ μέσον τῆ πόλιν μέσον Ιερουσαλήμ. O. μέσον Ιερουσαλήμ.

והתוית תו על־מצחות A. Θ. σημείωσις τῶ θαῦ ὅτι τὰ μέτωπα. O. καὶ δὸς σημεῖον ὅτι τὰ μέτωπα.

אשר־עליו התו 6. A. ἐφ' ὃν ἐπ' αὐτῷ τὸ θαῦ. O. ἐφ' ὃς ὅτι τὸ σημεῖον. Θ. ἐφ' ὃν τὸ θαῦ.

ממקדשי A. Θ. ἀπὸ τῶ ναοῦ. O. ἀπὸ τῶν ἁγίων μου.

את־החצרות 7. ὁ Ἑβραῖος, τὰς αὐλάς. O. τὰς ὁδούς.

יצאו והכו בעיר O. καὶ κόπτετε ※ καὶ παταξατε τὴν πόλιν, καὶ ἐξελθόντες ἔτυπτον τὴν πόλιν.

ברחמם ונאשאר אני 8. O. ἐν τῶ κόπτειν αὐτούς, ※ Θ. καὶ ὑπελείφθην ἐγώ.

רבים 9. A. Σ. Θ. αἱμάτων. O. ῥαῦν πολλῶν.

רבדים 10. A. . . . . Σ. . . . . O. παδύρη. Θ. βαδδίμ.

2. *Ebr.* lineis. *A.* præcipuâ. *LXX.* talari. *Th.* baddim.

Hebr. lineis & tabella ſcribæ in renibus ejus. *Hebræus Int.* atramentum & calamus ſcribæ ſuper renes ejus. *A.* 1. *Th.* caſty ſcribæ in manu ejus. *A.* 2. atramentarium ſcribæ ad lumbos ejus. *S.* & tabulas ſcriptoris habebat in renibus ſuis. *LXX.* & zona ſapphiri ſuper lumbum ejus. *Vulg. & atramentarium ſcriptoris ad renes ejus.*

3. *Heb.* deſuper Cherub. *LXX.* de Cherubim. *Al. Vul.* de Cherub.

Heb. Vul. ad limen domûs. *LXX. Th.* in ſubdio domûs.

4. *Hebr.* in medio civitatis, in medio Jeruſalem. ※ mediam civitatem, mediam Jeruſalem. *LXX.* mediam Jeruſalem. *Vul. per mediam civitatem, in medio Jeruſalem.*

Hebr. & ſignabis Thau ſuper frontes. *A. Th.* ſignum Thau ſuper frontes. *LXX.* & da ſignum ſuper frontes. *Vulg. & ſigna Thau ſuper frontes.*

6. *Heb. Th.* ſuper quem Thau. *A.* ſuper quem ſuper ipſo Thau. *LXX.* ſuper quo eſt ſignum. *Vulg. ſuper quem videritis Thau.*

Hebr. Vul. a ſanctuario meo. *A. Th.* a Templo. *LXX.* a ſanctis meis.

7. *Heb. Hebræus Int. Vulg.* atria. *LXX.* vias.

Heb. egredimini. Et egreſſi ſunt, & percutiebant in civitate. *LXX.* & percutite ※ & percutite urbem: & egreſſi percutiebant urbem. *Vulg. egredimini. Et egreſſi ſunt, & percutiebant eos qui erant in civitate.*

8. *H.* cum percuterent, & remanſi ego. *LXX.* in percutiendo ipſos ※ *Th.* & relictus ſum ego. *Vulg. & cæde completa, relictus ſum ego.*

9. *Hebr. A. S. Th. Vul.* ſanguinibus. *LXX.* populis multis.

10. *Hebr. S. Vulg.* lineis. *A.* præcipuâ. *LXX.* talari. *Th.* baddim.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. IX. Ezechielis.

v. 2. Hieronymus: *Et pro* lineis, *quod nos juxta Symmachum interpretati ſumus, LXX.* παδύρη, *Theodotio ipſum verbum Hebraïcum* BADDIM; *Aquila*, præcipuâ, *interpretati ſunt.*

Ibid. Hebraïci lectionem adfert Codex Reg. Bombycinus. De reliquis interpretationibus hæc Hieronymus: *Rursum ubi nos diximus*, & atramentarium scriptoris ad renes ejus; *Theodotio*, κάψυ scribæ in manu ejus; *Aquila*, μελανοδόχειον, *id est*, atramentarium scribæ ad lumbos ejus; *Symmachus*, tabulas scriptoris habebat in renibus suis.

Quibusdam interpositis Hieron. *Quodque Aquila prima Editio & Theodotio dixerant*, κάψυ, *pro quo in Hebræo legitur* CESATH, *cum ab Hebræo quærerem quid significaret, respondit mihi Græco sermone appellari καὶ ἀμάξιον; ab eo quod in illo calami recondamus. Nos* atramentarium, *ex eo quod atramentum habeat, dicimus. Multi significantius* thecas *vocant, ab eo quod theca sint scribentium calamorum.* Codex Regius Bombycinus, itemque Coislinianus, Α. Σ. Θ. κάψυ χαμματίου, quod ex Origene sumtum est. Ait autem idem Origenes, οὐδὲν ᾗ ἠγοῦμαι σημαίνεσθαι παρ' Ἕλλησιν ἐκ τῆς κάψυ φωνῆς, τῶν δὲ Ἑβραίων τις ἔλεγε τὸ καλούμενον καλαμάριον εἶναι τὸ κάψυ. i. *Nihil autem voce* κάψυ *apud Græcos significari puto: Hebræus autem quidam dicebat* caſty *esse id quod dicitur* calamarium. R. David in Libro Radicum, ספר cum 6. punctis est atramentarium. Ita Drusius hoc loco. Vide Lexicon Hebraïcum.

v. 3. Αλλ. ἀντὶ τοῦ χειρός. Sic Mſ. Jeſ. in textu.

Ibid. Hieronymus: *Et ubi nos transtulimus*, limen domûs, *LXX. & Theodotio* τὸ αἴθριον, *i. sub divo, posuêre* vestibulum.

v. 4. ※ μέσου τοῦ τοίχου &c. Mſ. Jeſ.

Ibid. Α. Θ. σημείωσιν τοῦ Θαῦ &c. Ex Origene. Ibi puto Origenem de altera Aquilæ Editione agere, ubi Θαῦ legebatur ut infra; nam quod ait Hieronymus, ad alteram spectare debet: *Pro* signo (sic ille) *quod LXX. Aquila & Symmachus transtulerant, Theodotio ipsum verbum Hebraïcum posuit* THAU. Et aliquanto post: *Antiquis Hebræorum literis, quibus usque hodie utuntur Samaritani, extrema Thau litera crucis habet similitudinem: quæ in Christianorum frontibus pingitur, & frequenti manûs inscriptione signatur.* Non prætermittenda Origenis annotatio insignis, quæ habetur in Coisliniano Codice, necnon in Regio Bombycino: Οἱ μὲν Ο. τὸ ἐπιδεδυμένον φασὶ τὸν ποδῆρη σφριγοπάχθαι ἐπὶ τῆς ὄψεως τοῦ ἀγγέλου, σημεῖον δηλοῦσθαι ἐπὶ τοῦ μέτωπα τῶν παῖς γεγραμμένων καὶ τῶν κατεσφαγμένων, παιδευόμενον δὲ παρ' Ἑβραίων, εἴ τι πάτριον ἔχουσιν εἰς τὸν Θαῦ λόγον μαθόντα, ταῦτα ἱστορεῖν, τινὸς μὲν φάσκοντος, ὅτι τὸ Θαῦ ἐν τοῖς παρ' Ἑβραίοις εἰκοστόν δεύτερόν ἐστι στοιχεῖον, τὸ τελευταῖον, εἰς τόπον τοῦ παρ' αὐτοῖς τάξιν τοῦ γαμμάτου. τὸ τελευταῖον οὖν εἶναι τῶν στοιχείων, εἰς παράστασιν τῆς τελειότητος τῶν δὲ περὶ τὸν αὐτοῖς ἀριθμὸν στοιχείων, ἐν ὑπομνήματι ἐπὶ τοῖς ἀμφισβητουμένοις ὑπὸ τοῦ λαοῦ, ἐν συμπλάσσειν τοῖς ἀγνοουμένοις. ἕτεροι δὲ ἔλεγον, σύμβολον εἶναι τὸ Θαῦ τοῦ τίμιον τετιμῆσθαι· ἐπείπερ ὁ νόμος παρ' Ἑβραίοις θεσμὸς καλεῖται, ἐν τῷ πρώτῳ αὐτῷ στοιχείῳ ἔχει τὸ Θαῦ· ἐν σύμβολον ἂν εἴη τῶν τὸν νόμον βιωσκόντων. τεῖχος δέ τις φέρειν τὸν ἐν τοῖς τῶν σωτῆρα πεπιστευκότων, ἔλεγε τὰ πρῶτα στοιχεῖα ἐμφερῆ ἔχειν τὸ Θαῦ τῷ τοῦ σταυροῦ χαρακτῆρι· ἐν περιτίθεσθαι περὶ τῷ ἡγεμόνι τὸ χειρωνὰξ ἐπὶ τῷ μετώπῳ σημεῖον· ὅπερ ποιοῦσι οἱ πιστεύοντες πάντες ἀπὸ νοσῶν ἀρξάμενοι πρώτῳ μέρει, ἐν μάλιστα εὐχῶν ἢ ἐν ἱερῷ ἀναγνωσμάτων. Ο' δὲ Ἀκύλας ἐν Θεοδοτίων φασὶ, σημείωσιν τὸ Θαῦ. Sensus est: *Septuaginta dicunt, ei qui talari veste indutus erat, a gloria Domini præceptum fuisse, ut signum daret in frontibus gementium & dolentium. Interrogatis autem Hebræis, num quam a majoribus sibi traditam circa Thau notitiam haberent, hæc audivimus. Unus quidem dicebat, Thau unum ex viginti duobus Hebræorum elementis esse, ipsumque ultimum secundum ordinem literarum suarum: ideoque ultimum elementum propositum fuisse, ad declarationem perfectionis eorum, qui ob insitam virtutem gemebant, & de peccatis populi dolebant, & condebant cum delinquentibus (ne concíderent.) Alius autem dicebat, Thau symbolum eorum esse, qui legem servaverant: quoniam apud Hebræos lex* THORA *vocatur, & primum vocis hujus elementum est Thau: quapropter symbolum est eorum, qui secundum legem vixerant. Tertius, e numero eorum qui in Christum crediderant, aiebat vetera elementa Thau crucis frontem similem habere: ac prophetice enuntiari signum quo Christiani in frontibus insigniendi erant: quod sane omnes qui in Christum credidérunt, affirmare solent initio cujusque operis, maxime autem orationum & lectionum sacrarum. Aquila autem & Theodotio dicunt, signum Thau.*

v. 6. Α. ἐν ᾧ ἂν ἐπ' αὐτοῦ τὸ Θαῦ &c. Mſ. Jeſ.

Ibid. Α. Θ. διὰ τοῦ ταῦ. Drusius.

v. 7. ὁ ἑβραῖος, τὰς αὐλάς. Ibi Hieronymus: *Pro atriis, quæ Hebraïce dicuntur* ASEROTH, *LXX. posuêre* vias.

Ibid. ※ ἐν παταξατε &c. Mſ. Jeſ.

v. 8. ※ Θ. ἐν ὑπολοίπῳ ἐγώ. Drusius ex Mſ. Jeſ.

v. 9. Α. Σ. Θ. αἱματων. Drusius.

v. 10. Vide supra versu 2.

EZECHIELIS CAP. X.

1. כמראה דמות כסא נראה עליהם ※ ὡς ὅρασις ὁμοίωμα θρόνου ὤφθη ἐπ' αὐτῶν. Ο. ὁμοίωμα θρόνου ἐπ' αὐτῶν.

1. *Hebr.* veluti aspectus similitudinis soliis apparuit super eos. ※ sicut visio similitudo throni visa est super eos. *LXX.* similitudo throni super eos. *Vul. quasi species similitudinis solii, apparuit super ea.*

2. קול אל־שדי 5. Σ. Θ. βροντὴ θεοῦ ἱκανοῦ, Ο. φωνὴ θεοῦ σαδδαΐ. Α. ἱκανοῦ.

5. *Hebr. LXX.* vox Dei saddai. *S. Th.* tonitru Dei potentis. *A.* potentis. *Vulg. vox Dei omnipotentis.*

7. וישלח הכרוב את־ידו מבינות לכרבים 7. Ο. καὶ ἐξέτεινεν ὁ Χερουβὶμ τὴν χεῖρα αὐτοῦ ※ Θ. ἐκ τοῦ ἀναμέσου τῶν Χερουβίμ.

7. *Heb.* & misit Cherub manum suam de inter Cherubim. *LXX.* & extendit Cherub manum suam ※ *Th.* de medio Cherubim. *Vulg. Et extendit Cherub manum de medio Cherubim.*

9. בעין אבן תרשיש 9. Α. ὡς... χρυσολίθου. Σ. ὡς εἴδος ὑακίνθου. Ο. ὡς ὄψις λίθου ἀνθρακος.

9. *Heb.* tamquam oculus lapidis Tharsis. *A.* tamquam . . . . . chrysolithi. *S.* quasi species hyacinthi. *LXX.* quasi aspectus lapidis carbunculi. *Vulg. quasi visio lapidis chrysolithi.*

11. כי המקום אשר־פנה הראש 11. Αλλ. εἰς ὃν ἐὰν τόπον, οὗ ἐπιβλέπει ἡ κεφαλή. Alius, οὗ ἐὰν

ἔκλινε ὁ τροχός. Αλλ. οὗ ἐπείπετο ὁ ἄρχων. O. ὅτι εἰς ὃν αὐ τόπον ἐπέβλεψαν ἡ ἀρχὴ ἡ μία.

Alius, quo vertebatur dux. *LXX.* quoniam in quemcumque locum respiciebat principium unum. *Vul. sed ad locum, ad quem ire declinabat quæ prima erat.*

אחריו ילכו A. Θ. ὀπίσω αὐτῆς ἐπορεύοντο. O. ἐπορεύοντο.

Hebr. A. Th. post illud ibant. *LXX.* ibant. *Vul. sequebantur & cætera.*

ובל־בשרם 12. Αλλ. καὶ πᾶσα ἡ σὰρξ αὐτῶν. In O. vacat.

12. *Heb. & Alius*, & omnis caro earum. *Vul. & omne corpus earum. In LXX. vacat.*

הגלגל 13. A. Τροχός. Σ... ※ κυλίσματα. O. γίλγελ.

13. *Hebr.* ô rota; *A.* rotæ. *S. Vulg.* volubiles. *LXX.* gelgel. ※ volubilitates.

וארבעה פנים לאחד פני האחד פני הכרוב 14. ופני השני פני אדם והשלישי פני אריה והרביעי פני־נשר ※ Θ. καὶ τέσσαρα πρόσωπα τῷ ἑνί· τὸ πρόσωπον τῷ ἑνὸς πρόσωπον τοῦ Χερούβ, καὶ τὸ πρόσωπον τοῦ ἑνὸς πρόσωπον ἀνθρώπου, καὶ τὸ τρίτον πρόσωπον λέοντος, καὶ τὸ τέταρτον, πρόσωπον ἀετοῦ.

14. *Heb.* & quatuor facies unicuique, facies unius facies Cherub: & facies secunda facies hominis, & tertia facies leonis, & quarta facies aquilæ. ※ *Th.* quatuor facies uni: facies unius facies Cherub, & facies unius facies hominis; & tertium facies leonis, & quartum facies aquilæ. *Vul. quatuor autem facies habebat unum: facies una, facies Cherub: & facies secunda, facies hominis: & in tertio facies leonis: & in quarto facies aquilæ.*

גם־הם לצדם 16. ※ καὶ αὐτοὶ ἀπὸ τῶν ἐχόμενα αὐτῶν.

16. *Heb.* etiam ipsæ apud eos. ※ etiam ipsi jùxta eos. *Vulg. sed & ipsæ juxta erant.*

מעל מפתן הבית 18. Αλλ. ἀπὸ τῆς αἰθρίου τοῦ οἴκου. O. ἀπὸ τοῦ οἴκου.

18. *Hebr.* desuper limine domus. *Alius*, de subdio domus. *LXX.* a domo. *Vulg. a limine templi.*

ארבעה פנים ארבעה 21. A. Θ. τέσσαρα τέσσαρα πρόσωπα. O. τέσσαρα πρόσωπα.

21. *H. A. Th.* quatuor quatuor facies. *LXX. Vulg.* quatuor vultus.

כמראיהם 22. ※ Θ. τὴ ὄψιν αὐτῶν.

22. *H.* aspectus eorum. ※ *Th.* visionem eorum. *Vul. intuitus eorum.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. X. Ezechielis.

V. 1. ※ ὡς ὅρασις &c. Mss. Jes.

V. 5. Σ. Θ. βροντὴ Διῦ ἰσχυροῦ. Drusius & Coislin. Hieronymus vero ait: Saddai *Aquila*, *Symmachus & Theodotio ἰσχυρὸν, quod* fortem potentemque *significat, transtulerunt.* Vide Cap. 1. v. 24.

V. 7. ※ Θ. ἐκ τῶν ἀναμίσου &c. Mss. Jes. Edit. Rom. variat.

V. 9. Theodoretus Symmachi versionem adfert. Hieronymus vero ait: *Juxta LXX.* quasi visio λίθου ἀνθρακος, *i.* carbunculi, *licet in Hebraico* THARSIS *scriptum sit: quod Aq.* chrysolithum, *Symm.* hyacinthum *transtulerunt.*

V. 11. Αλλ. ὡς ἂν τρόπον &c. Has omnes lectiones exhibet Ms. Jes.

Ibid. A. Θ. ἑπέσθων &c. Idem.

V. 12. Αλλ. καὶ πᾶσα &c. Drusius.

V. 13. Hieron. *Rotæ quoque ipsæ appellatæ sunt linguâ Hebraïca* GELGEL, *quod Symm.* volubiles, *Aquila* rotam *interpretatus est.* Ms. Jes. habet, ※ κυλισμαῖς. quæ est forte versio Symmachi.

V. 14. ※ Θ. καὶ τέσσαρα πρόσωπα &c. Mss. Jes. Drusius vero sic sine Interpretis nomine: καὶ τέσσαρα πρόσωπα εἶχον ἕκαστον τῶν ζώων· τὸ πρόσωπον τὸ ἓν πρόσωπον χερούβ, καὶ τὸ πρόσωπον τὸ δεύτερον πρόσωπον ἀνθρώπου, καὶ τὸ τρίτον &c. Hieronymus vero ait: *Porro quod sequitur*, audiente me, *usque ad eum locum ubi scriptum est*, elevati sunt Cherubim, *in LXX. non habetur, sed de Hebraico additum est.*

V. 16. ※ καὶγε αὐτοὶ &c. Mss. Jes.

V. 18. Αλλ. ἀπὸ τῆς αἰθρίου &c. Drusius.

V. 21. A. Θ. τέσσαρα τέσσαρα πρόσωπα. Mss. Jes.

V. 22. ※ Θ. τὴν ὄψιν αὐτῶν. Idem.

EZECHIELIS CAP. XI.

11. הוא לא־תהיה לכם לסיר ואתם תהיו בתוכה לבשר אל־גבול ישראל אשפט אתכם Αλλος, αὕτη ὑμῖν οὐκ ἔσται εἰς λέβητα, καὶ ὑμεῖς οὐ μὴ γένησθε ἐν μέσῳ αὐτῆς εἰς κρέα, ὅτι τὰ ὅρια τοῦ Ισραὴλ κρινῶ ὑμᾶς.

11 *Hebr.* Hæc non erit vobis in lebetem, & vos eritis in medio ejus in carnem. In termino Israel judicabo vos. *Al.* Hæc vobis non erit in lebetem, & vos non eritis in medio ejus in carnes: super terminos Israel judicabo vos. *Vulg. Hæc non erit vobis in lebetem, & vos non eritis in medio ejus in carnes: in finibus Israel judicabo vos.*

12. וידעתם כי־אני יהוה אשר בחקי לא הלכתם ומשפטי לא עשיתם וכמשפטי הגוים אשר סביבותיכם עשיתם Αλλος, καὶ ἐπιγνώσεσθε ὅτι

12. *Heb.* Et scietis quia ego Dominus, quia in statutis meis non ambulastis, & judicia mea non feciſtis: sed juxta judicia gentium, quæ in circuitu vestro, feciſtis. *Alius*, & cognosce.

EZECHIELIS

CAPUT PRIMUM.

הגולה 1. Οἱ λοιποὶ, μετοικεσίας. Ο. αἰχμαλωσίας.

כבר χοβὰρ βαρυσμός.

עלי שם 3. Ο. ἐπ' ἐμὲ ※ ἐκεῖ.

רוח סערה 4. Α. (ἄνεμος λαίλαπος) Σ. πνεῦμα καταιγίζον. Ο. πνεῦμα ἐξαῖρον. Θ. . . . .

ונגה לו סביב ומתוכה כעין החשמל מתוך האש ὁ Ἐζραῖος, φῶς γὰρ ἐν μέσῳ αὐτοῦ ὡς ὅρασις ἴριδος, καὶ αὕτη διάδηλος ἦν ἐν μέσῳ αὐτῆς. Ο. καὶ φέγγος κύκλῳ αὐτοῦ καὶ πῦρ ἐξαστράπτον, καὶ ἐν ᾧ μέσῳ αὐτοῦ ὡς ὅρασις ἠλέκτρου ἐν μέσῳ τοῦ πυρός.

וארבע כנפים לאחת להם 6. Ο. καὶ τέσσαρες πίτυλοι τῷ ἑνί ※ Α. Θ. αὐτοῖς.

ורגליהם רגל ישרה 7. Ο. καὶ τὰ σκέλη αὐτῶν. ※ σκέλη: ὀρθά.

וכף רגליהם ככף רגל עגל Α. Θ. καὶ ἴχνος τῶν ποδῶν αὐτῶν ὡς ἴχνος τροχήλου. Σ. Θ. καὶ ἴχνος τῶν ποδῶν αὐτῶν ὡς ἴχνος μόχλου. In O. vacat, & textus non convenit.

ופניהם וכנפיהם לארבעתם חברת אשה אל־אחותה כנפיהם לא־יסבו ※ Α. Θ. Ϛ αἱ πίτυλοι αὐτῶν τὸ παράμεσον ἐχόμενα ἑτέρα τῆς ἑτέρας, καὶ αἱ πίτυλοι αὐτῶν οὐκ ἐπιστρέφοντο.

ופניהם 11. ※ καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν. In O. vacat.

לא יסבו בלכתן 12. Ο. καὶ οὐκ ἐπέστρεφον ※ ἐν τῇ ἐκπορεύεσθαι αὐτά.

והחיות רצוא ושוב כמראה הבזק 14. ※ Θ. Ϛ τὰ ζῶα ἔτρεχον καὶ ἀνέκαμπτον ὡς εἶδος τῆς Βεζέκ. Α. (καὶ τὰ ζῶα ἔτρεχον καὶ ἀνέκαμπτον) ὡς εἶδος ἀποῤῥοίας ἢ ἀστραπῆς. Σ. (καὶ τὰ ζῶα ἔτρεχον καὶ ἀνέκαμπτον) ὡς εἶδος ἀκτῖνος ἀστραπῆς. In O. vacat.

ומעשיהם כעין תרשיש 16. Α. Ϛ αἱ ποιήσεις αὐτῶν ὡς ὀφθαλμὸς χρυσολίθου. Σ. . . . . ὡς ὅρασις ὑακίνθου. Θ. καὶ αἱ ποιήσεις αὐτῶν ὡς εἶδος Θαρσεῖς.

1. *Heb. & Reliqui*, tranſmigrationis. *LXX.* captivitatis. *Vulg. captivorum.*

Heb. Chobar, aggravatio.

3. *H. Vulg.* ſuper eum ibi. *LXX.* ſuper me ※ ibi.

4. *Heb. A. Vulg.* ventus turbinis. *S.* ſpiritus procelloſus. *LXX.* ſpiritus auferens. *Th.* flatus tempeſtatis.

H. & ſplendor ei undique, & de medio ejus veluti ſpecies crepitantis flammæ, de medio ignis. *Hebræus*, Lumen quippe in medio ejus quaſi aſpectus iridis, & ipſa perſpicua erat in medio eorum. *LXX.* & ſplendor in circuitu ejus, & ignis fulgurans, & in medio ejus quaſi viſio electri, in medio ignis. *Vulg. & ſplendor in circuitu ejus: & de medio ejus quaſi ſpecies electri, id eſt, de medio ignis.*

6. *H.* & quatuor alæ unicuique eis. *LXX.* & quatuor alæ uni. ※ *A. Th.* eis: *Vul. & quatuor pennæ uni.*

7. *H.* & pedes eorum, pes rectus. *LXX.* & crura eorum ※ crura; recta. *Vul. pedes eorum pedes recti.*

Hebr. & planta pedum eorum veluti planta pedis vituli. *A.* veſtigium vero pedum eorum veluti veſtigium rotundum. *S.* veſtigium autem pedis eorum quaſi veſtigium vituli. *In LXX. vacat. Vulg. & planta pedis eorum quaſi planta pedis vituli.*

8. *Heb.* & alæ eorum in quatuor ipſis junctæ alia ad aliam, alæ eorum non revertebantur. ※ *A. Th.* & alæ eorum quatuor junctæ alia ad aliam, & alæ eorum non revertebantur. *Vulg. & pennæ per quatuor partes habebant. Junctæque erant pennæ eorum alterius ad alterum: non revertebantur.*

11. *H.* ※ & facies eorum. *In LXX. vacat. Vulg. facies eorum.*

12. *Hebr.* non revertebantur in ambulando illa. *LXX.* & non revertebantur ※ in exeundo ipſa: *Vul. nec revertebantur cum ambularent.*

14. *Heb.* & animalia currere & redire, ſecundum aſpectum coruſcationis. ※ *Th.* & animalia currebant & deflectebant quaſi ſpecies Bezec. *A.* (& animalia currebant & deflectebant) quaſi ſpecies fluxus aut fulguris. *S.* (& animalia currebant & reflectebant) quaſi ſpecies radii fulguris. *Vulg. & animalia ibant & revertebantur, in ſimilitudinem fulguris coruſcantis.*

16. *Heb.* & opus earum quaſi aſpectus Tharſis. *A.* & operationes earum quaſi oculus chryſolithi. *S.* . . . . . quaſi viſio hyacinthi. *Th.* & operationes earum quaſi ſpecies Tharſis. *Vulg. & opus earum, quaſi viſio maris.*

ורכות אחר לארבעתן ומראיהם ומעשיהם O. ὁ ὁμοίωμα ἓν τοῖς τέσσαρσιν ※ Θ. ὁ ἡ ὄψεις αὐτῶν: καὶ ὁ ἔργον αὐτῶν.

Heb. & ſimilitudo una quatuor ipſis aſpectus earum: & opus earum. *LXX.* & ſimilitudo una quatuor. ※ *Th.* & viſio earum; & opus earum. *Vulg. & una ſimilitudo ipſarum quatuor: & aſpectus earum, & opera.*

אל־ארבעת רבעיהן בלכתם ילכו 17. O. ἐπὶ τὰ τέσσαρα μέρη αὐτῶν. ※ Θ. ὁ ᾧ πορεύεσθαι αὐτός: ἐπορεύοντο.

17. *H.* ad quatuor quadrilatera ſua in eundo ibant. *LXX.* ad quatuor partes ipſarum. ※ *Th.* in procedendo ipſos; procedebant. *Vulg. per quatuor partes earum euntes ibant.*

וראה להם 18. Αλλ. ὁ φοβερὰ ἦσαν.

18. *Hebr.* & pavor propter eas. *Al.* & terribiles erant. *Vulg. & horribilis aſpectus.*

ולכו ראופים אחלם 19. O. ὑψοῦντο ※ A. Θ. οἱ ἐπῆραν ὁ αὐτοῖς.

19. *Heb.* ambulabant rotæ juxta ea. *LXX.* extollebant ſe. ※ *A. Th.* rotæ in ipſis. *Vulg. ambulabant pariter & rotæ juxta ea.*

בקול־שדי בלכתם קול דבלה כקול מחנה 24. ※ Θ. ὡς φωνὴν ἱκανοῦ ὁ ᾧ πορεύεσθαι αὐτά, φωνὴ τοῦ λόγου, ὡς φωνὴ παρεμβολῆς.

24. *H.* tamquam vocem Saddai in eundo ipſa, vocem loquelæ tamquam vocem caſtrorum. ※ *Th.* tamquam vocem potentis cum ambularent ipſa: vox verbi tamquam vox caſtrorum. *Vul. quaſi ſonum ſublimis Dei: cum ambularent quaſi ſonus erat multitudinis, ut ſonus caſtrorum.*

שדי A. Σ. ἱκανοῦ.

Hebr. ſaddai. *A. S.* potentis. *Vulg. ſublimis Dei.*

בעמדם תרפינה כנפיהן ומעל לרקיע אשר 26. על־ראשם ※ Θ. ὁ τοῦ ἑστάναι αὐτὰ αἰώρημα. αἱ πέρυγες αὐτῶν, ὁ ὑπεραίρω τοῦ στερεώματος τοῦ ὑπὲρ κεφαλῆς αὐτῶν.

26. *H.* cum ſtarent, demittebant alas ſuas, & deſuper firmamentum, quod ſuper caput eorum. ※ *Th.* cum ſtarent ipſa remittentia: alæ eorum & ſupra firmamentum quod ſuper caput eorum. *Vulg. ſtabant & ſubmittebant alas ſuas. Et ſuper firmamentum, quod erat imminens capiti eorum.*

כמראה־אש בית־לה סביב 27. ※ A. Θ. ὡς ὄψεως πυρὸς ἔσωθεν αὐτοῦ κύκλῳ.

27. *H.* tamquam aſpectus ignis domus ipſi circum. ※ *A. Th.* quaſi viſio ignis intra ipſum in circuitu. *Vul. velut aſpectum ignis, intrinſecus ejus per circuitum.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. I. Ezechielis.

v. 1. οἱ λοιπ. τῆς μετοικεσίας. Druſius. In hunc vero locum Hieronymus: *Significantiſque juxta Hebræos & cæteros Interpretes tranſmigratio dicitur Joachim, & non captivitas, quod LXX. tranſtulerunt. Non enim captus urbe ſuperata, ſed voluntate ſe tradens, ductus eſt in Babylonem. Igitur Joachim, i. Jechonia, dicatur prima tranſmigratio: Sedecia autem ſecunda, vel extrema captivitas.* Hic Codex Jeſ. has nominum propriorum interpretationes adfert, Χοβὰρ βαρυτμὸς, Δανιὴλ, Ἰακὼβ ὑποπτεύων, Ἰεζεκιὴλ, κραταιὸς Θεοῦ, Βοζὶ, ψαλμολογίαι.

v. 3. ※ ἐκεῖ. Mſ. Jeſ.

v. 4. Hieronymus: *Aq.* ventus turbinis (quem ſequitur ipſe Hieron.) *Sym. & Theodotio*, flatus ac ſpiritus tempeſtatis. Aquila Græce haud dubiè habuiſſe videtur ἄνεμος λαίλαπος. Vide Lexicon Græcum in λαίλαψ. Symmachi lectionem Græce adfert Theodoretus.

Ibid. ὁ ἑζόμενος, φῶς ἦν ὁ ἐν μέσῳ αὐτοῦ &c. Mſ. Reg. bombycinus, ſimiliterque Coiſlinianus ex Polychronio.

v. 6. ※ A. Θ αὐτοῖς. Mſ. Jeſ.

v. 7. ※ σκέλη: Idem.

Ibid. Gregorius Neocæſarienſis in Ezechielem cap. i. qui Commentarius etiam Gregorio Nazianzeno falsò adſcribitur: τὸ ἴχνος δὲ τῶν ποδῶν, ὡς μὲν ὁ Σύμμαχος, μόχθος δὲ τὸ γινόμενον· ὡς δὲ Ἀκύλας, στρογγύλον, δὲ τὸ κάλλιστον τῶν χαμαὶ ἐστι, τὸ οὖν ἐς δὲ τῶν τροχῶν, ὡς μὲν ὁ Σύμμαχος, ὑακίνθινον.

v. 8. ※ A. Θ. ἡ αἱ πτέρυγες αὐτῶν. Mſ. Jeſ.

v. 11. ※ ὁ τὰ πρόσωπα αὐτῶν. Idem.

v. 14. ※ Θ. ἡ τὰ ζῶα ἔτρεχον &c. Hæc ex Mſ. Jeſ. Druſio, & Hieronymo, qui ſic habet: *Quodque ſequitur, & animalia currebant, & revertebantur quaſi ſpecies Bezec; de Editione Theodotionis in LXX. additum eſt.* Et paulo poſt: *Eſſetque quæſtio, niſi ſequeretur, in ſimilitudinem fulguris coruſcantis, quod Hebraïco ſermone dicitur* Bezec, *& interpretatus eſt Symmachus*, quaſi ſpecies radii fulguris.

Druſius hæc notat in vocem בזק *Scholion*, τὸ βεζὶ ἀστραπὴ εἰρηκέναι. *Greg. Naz.* Bezec, fulgur. *Hieron.* fulgur coruſcans. *Philo in Nom. ex libro Judicum*, fulgur micans. *Idem*, Adonibezec, Dominus meus fulgurans, *vel*, Dominus fulminis.

v. 16. Mſ. Jeſ. ※ A. Θ, ἡ αἱ ποιήσεις αὐτῶν ὡς ὄψις θαρσεῖ. Ubi priora tantum verba, ἡ αἱ ποιήσεις αὐτῶν, Aquilæ eſſe poſſunt. Nam poſteriora, niſi ex altera ejus Editione prodierint, Aquilæ eſſe nequeunt: notat enim idem Codex, A. ὡς ἰάσπιδος χρυσίδι. Σ. ὡς ὄψεως ὑακίνθου. Hanc vero lectionem aſſerit ſupra Gregorius Neocæſarienſis, ubi ait, ὡς μὲν ὁ Σύμμαχος ὑακίνθινον. Quamobrem cum ait Hieronymus: *Pro* Tharſis, *quam nos in* mare *vertimus, Aquila* hyacinthum *poſuit, qui lapis cœli habet ſimilitudinem*: vel memoria labitur, vel a Librariis vitiatus videtur. Scholion, τὸ θαρσεῖς χρυσίδιον φησι, ἡ ὑακίνθου. quod ex Edit. Rom. habet Druſius.

Ibid. ※ Θ. ἡ ὁ ὄψις αὐτῶν. Mſ. Jeſ.

v. 17. ※ ἐν τοῖς πορεύεσθαι αὐτούς: Idem.

v. 18. Αλ. ἡ φοβερὰ ἦσαν. Druſius, qui addit: *Legitur in quibuſdam Libris, & apud Theodoretum, nec Hieron. agnoſcit in verſione.*

v. 19. ※ A. Θ. αἱ τροχοὶ τὸ αὐτοῖς. Mſ. Jeſ.
v. 24. ※ Θ. ὡς φωνὴ ἰκανῦ &c. Mſ. Jeſ. Aquila item & Symmachus ἱκανὸν vertunt, ut ait Theodoretus. Vide Lexicon Hebraïcum infra ad vocem שדי & Græcum ad vocem ἱκανός.
v. 26. ※ Θ. τὸ τοῦ Ἰσραὴλ &c. Mſ. Jeſ.
v. 27. ※ A. Θ. ὡς ὅρασις &c. Idem.

EZECHIELIS CAP. II.

ג׳ פשעו בי עד־עצם היום הזה והבנים קשי פנים וחזקי־לב אני שולח אותך אליהם ※ Θ. ἀπέστα-λκά σε ἐμοὶ ἕως τῆ σήμερον ἡμέρας, καὶ υἱοὶ σκλη-ροπρόσωποι καὶ στερεοκάρδιοι· ἐγὼ ἀποστέλλω σε πρὸς αὐτούς.

3. *Hebr.* Prævaricati ſunt in me uſque ad corpus diei iſtius: & filii duri facie, & duri corde: ego mittens te ad eos. ※ *Th.* Prævaricati ſunt in me uſque ad hanc diem: & filii duri facie & graves corde: ego mitto te ad eos. *Vulg. Prævaricati ſunt paſtum meum uſque ad diem hanc. Et filii dura facie & indomabili corde ſunt, ad quos ego mitto te.*

אדני יהוה 4. ὁ Ἐδραῖος, ἀδωναὶ ἐλωαί. Ο. κύριος κύριος. in Mſ. Jeſ.

4. *H. Vul.* Dominus Deus. *Hebræus*, Adonaï Eloï. *LXX.* Dominus Dominus.

יחדלו 7. Οἱ λοιποὶ, κοπάσουσι. Ο. φοβηθῶσι.

7. *Hebr. & Reliqui*, ceſſent. *LXX.* timeant. *Vul. quieſcant.*

ויכתב אליה קינים והגה והי 10. Α. γεγραμ-μένον ἐν τῷ αὐτῷ κόπος & ἀπώλεια, καὶ ἔσται. Σ. θρῆνος & κατάλειμμα καὶ μέλος πενθικόν. Ο. Θ. θρῆνος καὶ μέλος καὶ οὐαί.

10. *Hebr.* & ſcriptum in ea lamentationes, & gemitus, & væ. *A.* & ſcriptum in ea poſſeſſio & collatio, & erit. *S.* lamentationes & querimonia, & carmen lugubre. *LXX. Th.* lamentatio & carmen & væ. *Vul. & ſcripta erant in eo lamentationes & carmen & væ.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. II. Ezechielis.

v. 3. ※ Θ. ἀπέσταλκά σε ἐμοὶ &c. Mſ. Jeſ. Eamdem porro lectionem ſequitur Theodoretus, qui tamen habet Σφακελόφθοι, pro στερεοκάρδιοι. Hieronymus in Comment. ait hæc apud LXX. non haberi.
v. 4. ὁ Ἐδραῖος, ἀδωναὶ ἐλωαί. Ita Regius Codex bombycinus.
v. 7. οἱ λοιποὶ, κοπάσουσι. Idem.
v. 10. Α. γεγραμμένον ἐν τῷ αὐτοῖς &c. Hæ lectiones prodeunt ex Notis Edit. Romanæ, & ex Reg. Bombycino, ubi legitur κτῖνος, ut & in Edit. Rom. ſed male pro κτῆνος: nam קינן derivat Aquila a קנה poſſedit. In verſione Symmachi κατάλειμμα legitur, cujus vocis interpretationem non ſatis aſſequor. Jeremiæ 25. 30. idem habet κατάλειμμα, ſed exprimit ibi vocem Hebraïcam חידד

EZECHIELIS CAP. III.

את אשר־תמצא אכול 1. Οἱ Γ. ὃ ἐὰν εὕρῃς φάγε. Ο. κατάφαγε.

1. *Hebr. & tres Int.* quod inveneris comede. *LXX.* comede. *Vul. quodcumque inveneris comede.*

חזק־מצח 7. ※ Α. ἰσχυρὸν μετώπῳ. Σ. αἰσχυντῆς μετώπῳ. Ο. φιλόνεικοι.

7. *Heb.* rigidi fronte. *A.* fortes fronte. *S.* impudentes fronte. *LXX.* contentioſi. *Vul. attrita fronte.*

חזק מצר נתתי מצחך 9. Ο. κραταιότερον πέτρας ※ Θ. δέδωκα τὸ μέτωπόν σου.

9. *H.* fortem præ petra dedi frontem tuam. *LXX.* fortiorem petra ※ *Th.* dedi frontem tuam. *Vulg. & ut ſilicem dedi faciem tuam.*

ולא־תחת ※ Σ. μηδὲ πτοηθῇς. Ο. μηδὲ πτοηθῇς.

Heb. neque conſterneris. ※ *S.* neque cedas. *LXX. Vulg.* neque metuas.

וקול 13. Σ. & σύγχυσιν. Ο. φωνὴν.

13. *Heb. Vulg.* & vocem. *S.* & concuſſionem. *LXX.* vocem.

תל אביב 15. Α. Σ. Θ. Θὴλ ἀβίβ. Ο. μετέωρος, καὶ περιῆλθον.

15. *H. A. S. Th.* Thel abib. *LXX.* ſublimis, & circuivi. *Vul. ad acervum novarum frugum.*

משתם Α. 2. ἠρεμάζων. Ο. διαστρεφόμενος. Θ. (θαυμάζων.)

H. ſtupefactus. *A.* 2. quieſcens. *LXX.* converſans. *Th.* admirans. *Vul. mœrens.*

שבעת ימים ויהי דבר־יהוה אלי לאמר 16. Ο. ἑπτὰ ἡμέρας ※ Α. Θ. Σ. & ἐγένετο λόγος κυ-

16. *H.* ſeptem dierum, & fuit verbum Domini ad me, dicendo. *LXX.* ſeptem dies ※ *A. Th. S.* & factum eſt verbum Domini ad me, di-

εἶπε

εἰν πρὸς μὲ λέγων.

והזהרת 17. Σ. καὶ προφυλάξεις. Ο. καὶ ἀφοπλίσῃ.

לחיתו 18. Α. τοῦ σῶσαι αὐτόν. Ο. ζῆσαι αὐτόν.

מכשול 20. Οἱ λοιποὶ, σκάνδαλον. Ο. βλάσφημον. Θ. ἀσθένειαν.

כי לא הזהרתו ※ Σ. ὑπειδὴ μὴ προεφύλαξας αὐτόν. Ο. ὅτι οὐ διεστείλω αὐτόν.

ולשונך אדביק אל־חכך 26. Ο. καὶ τὴν γλῶσσάν σε συνδήσω ※ Θ. πρὸς τὸν λάρυγγά σου.

ונאלמת Σ. καὶ ἄλαλος ἔσῃ. Ο. καὶ ἀπικωφωθήσῃ.

השמע ישמע והחדל יחדל 28. Α. 2. (ὁ ἀκούων ἀκουσθήσεται, καὶ ὁ καταλείπων καταλφθήσεται.) Ο. ὁ ἀκούων ἀκουέτω, καὶ ὁ ἀπειθῶν ἀπειθείτω.

cens. *Vulg. ſeptem dies, factum eſt verbum Domini ad me, dicens.*

17. *Heb.* & admonebis. *S.* & cuſtodies. *LXX.* & comminaberis. *Vul.* & *annuntiabis.*

18. *H.* ad vivificandum eum. *A.* ad ſalvandum eum. *LXX.* ut vivat. *Vul.* & *vivat.*

20. *Heb. Vul.* offendiculum. *Reliqui*, ſcandalum. *LXX.* tormentum. *Th.* infirmitatem.

Hebr. quia non admonuiſti eum. ※ *S.* quia non cuſtodiſti eum. *LXX.* quia non diſtinxiſti ei. *Vulg. quia non annuntiaſti ei.*

26. *H.* & linguam tuam adhærere faciam ad palatum tuum. *LXX.* & linguam tuam colligabo ※ *Th.* ad guttur tuum. *Vul.* & *linguam tuam adhærere faciam palato tuo.*

Hebr. S. Vulg. & eris mutus. *LXX.* & mutus evades.

28. *Hebr.* audiens audiat, & ceſſans ceſſet. *A.* 2. qui audit audietur, & qui relinquit relinquetur. *LXX.* qui audit, audiat, & qui eſt inobediens, non obediat. *Vulg. qui audit, audiat: & qui quieſcit, quieſcat.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. III. Ezechielis.

v. 1. οἱ Γ. ὁ ἐκ τοῦ στόματός μου φάγε. Mſ. Jeſ.

v. 7. ※ Α. ἰσχυροὶ μετώπῳ. Σ. ἀναιδεῖς μετώπῳ. Idem.

v. 9. ※ Θ. δίδυμα &c. Idem. Ibid. ※ Σ. μαδὶ ὑπαιδεῖς. Idem.

v. 13. Σ. καὶ εὐήχουν. Idem.

v. 15. Α. Σ. Θ. θὰλ ἀβίβ. Hieron. *Pro eo quod nos poſuimus*, acervus novarum frugum, *Aquila*, *Symmachus*, & *Theodotio ipſa verba poſuêre Hebraica.* Et paulo poſt: *Nos autem ab Hebræis didicimus* Thel abib *ſignificare quando nova frumenta vel hordea congreganturr.*

Ibid. Hieron. *Pro eo quod nos diximus*, mœrens, *& in Hebræo ſcriptum eſt*, MASMIN, *Theodotio tranſtulit*, admirans; *Aquila vero ſecunda Editio*, *quam Hebræi* ἀχεῖλωθ *nominant; tranſtulit*, ἠρεμάζων; *id eſt*, quieſcens, & ſeorſum poſitus.

v. 16. ※ Α. Σ. Θ. ἡ ἐφ' ὑμῖν &c. Mſ. Jeſ.

v. 17. Σ. ἐκ προφυλάξεως. Idem.

v. 18. Α. τοῦ σῶσαι αὐτόν. Idem.

v. 20 οἱ λοιποὶ, σκάνδαλον. Idem. Θ. ἀσθένειαν. Ex Hieronymo, qui ait Theodotionem vertiſſe, *infirmitatem.*

Ibid. ※ Σ. ὑπειδὴ μὴ προεφύλαξας. Mſ. Jeſ.

v. 26. ※ Θ. πρὸς τὸν λάρυγγά σου. Idem.

Ibid. Σ. καὶ ἄλαλος ἔσῃ. Idem.

v. 28. Aquilæ Editionis ſecundæ verſionem Latine adfert Hieronymus, *qui audit audietur* &c. Ex Latinis Græce poſuimus inter uncinos, ὁ ἀκούων &c.

EZECHIELIS CAP. IV.

לבנה 1. Σ. πλίνθιον. Ο. πλίνθον.

4. ← πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν, οὐ κεῖται παρ' Ἑβραίοις.

שלשׁ־מאות ותשעים יום 5. ※ Οἱ λοιποὶ, τριακοσίας καὶ ὀγδοήκοντα ἡμέρας. Ο. ὀγδοήκοντα καὶ ἑκατὸν ἡμέρας.

על־צדך הימני שנית 6. Ο. ἐπὶ τὸ πλευρόν σου τὸ δεξιὸν ※ Α. Θ. δεύτερον.

ככמים 9. Α. 2. Σ. ζέας, vel ζείας. Ο. Θ. ὀλύρας.

לחמם טמא 13. ※ Οἱ Γ. τὸν ἄρτον αὐτῶν ἀκάθαρτον. Ο. ἀκάθαρτα.

ארה אדני יהוה 14. Α. ἀᾶ, ἀᾶ, ἀᾶ. Σ. μηδαμῶς. Ο. μηδαμῶς κύριε ὁ Θεὸς Ἰσραήλ. Θ. ὦ κύριε θεός.

צאת־בקר 15. Α. Θ. τὰ βόλβιτα. Ο. βόλβιτα.

מטה־לחם 16. Α. 1. ἄρτου. Α. 2. Σ. Θ. στήριγμα ἄρτου. Ο. στήριγμα ἄρτου.

1. *Ebr, LXX. Vul.* laterem. *S.* laterculum.

4. ← quinquaginta & centum, *non exſtat apud Hebræos.*

5. *H. Vulg.* trecentos nonaginta dies. ※ *Reliqui*, trecentos & nonaginta dies. *LXX.* nonaginta & centum dies.

H. Vul. ſuper latus tuum dexterum ſecundo. *LXX.* ſuper latus tuum dexterum ※ *A. Th.* ſecundo.

9. *H.* ſpeltas. *A.* 2. *S.* ſpeltam. *LXX. Th.* olyram. *Vul. viciam.*

13. *H.* ※ *Tres Int. Vulg.* panem ſuum pollutum. *LXX.* immunda.

14. *Heb.* Ahah, Domine Deus. *Aq.* a, a, a. *S.* nequaquam. *LXX.* nequaquam Domine Deus Iſrael. *Th.* ô, Domine Deus. *Vul. A, a, a, Domine Deus.*

15. *H.* ſtercora. *A. LXX. Th.* ſtercora boum. *Vulg. fimum boum.*

16. *H. A.* 1. *Vulg.* baculum panis. *A.* 2. *S. Th.* firmamentum panis. *LXX.* fulcimentum panis.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. IV. Ezechielis.

v. 1. Hieron. *Pro* latere, *qui Græce dicitur feminino genere ἡ πλίνθος, Symmachus manifestius interpretatus est πλίνθιον, quem nos* laterculum *& abacum appellare possumus. In cujus pulvere solent Geometræ γράμμας, i. lineas radiosque describere.*

v. 4. Hæc nota ex Mſ. Jeſ.

v. 5. ※ *οἱ λοιπ. τεσσαρακοντα* &c. Hic dies pro annis habendos putat Hieronymus, qui hæc fuſiſſime pertractat in Commentario, dicitque poſt alia multa: *Satisque miror cur Vulgata Exemplaria* centum nonaginta annos *habeant; & in quibuſdam ſcriptum ſit,* centum quinquaginta; *cum perſpicue & Hebraïcum, & Aquila, Symmachuſque & Theodotio* trecentos nonaginta annos *teneant; & apud ipſos LXX. qui tamen non ſunt ſcriptorum vitio depravati, idem numerus reperiatur.* Et ſane in Notis Edit. Rom. dicitur quædam Exemplaria ſic habere, & Polychronium ita legiſſe, *ἐκατὸν ὀγδοήκοντα ἐξ τεσσαράκοντα ἡμέρας.*

v. 6. ※ *A. Θ. δεύτερον.* Mſ. Jeſ.

v. 9. Hieron. *Quam nos* viciam *interpretati ſumus, pro quo in Hebræo dicitur* CHASAMIM; *LXX. Theodotioque poſuerunt ὄλυραν, quam alii* avenam, *alii* ſecalem [*Marlianeus* ſigalim, *Mſ. Sangermanenſis antiquiſſimus* ſicalam] *putant. Aquila autem prima Editio & Symmachus ζεὰν ſive ζειὰν interpretati ſunt: quas nos vel far, vel gentili Italiæ Pannoniæque ſermone* ſpicam ſpeltamque *dicimus.*

v. 13. ※ *οἱ Γ. τὸν ἄρτον* &c. Mſ. Jeſ.

v. 14. Aquila, *ah, ah, ah.* S. LXX. *μηδαμῶς.* Hieron. Vide Lexicon Hebraïcum in חאח

v. 15. A. Θ. *βόλιτα.* Mſ. Jeſ. in textu cum aſteriſco; quia articulus τὰ ex A. Θ. additur.

v. 16. Hieron. *Verbum Hebraïcum* MATE, *primæ Aquilæ Editio* baculum; *Secunda, & Symmachus; Theodotioque στήριγμα, id eſt,* firmamentum, *interpretati ſunt.*

EZECHIELIS CAP. V.

ולקחת לך מאזני 1. O. καὶ λήμψῃ ※ A. Θ. σεαυτῷ ζυγόν.

את־וחלשית 2. A. Θ. ὃ τέταρτον. Sic quater legitur. O. ὃ τέταρτον.

ארוק Σ. γυμνώσω. O. ἐκκενώσω.

בכנפיך 3. Σ. ἐν ἄκρῳ τῷ ἱματίῳ σου. O. τῇ αἰδοίᾳ σου.

4. ÷ O. καὶ ἐρεῖς, οὐ κεῖται παρὰ Ἑβραίοις.

ואת ירושלם בתוך הגוים שמתיה ומסביבותיה 5. ארצות Σ. . . . . : O. αὕτη ἡ Ἱερουσαλήμ, ἐν μέσῳ τῶν ἐθνῶν τέθηκα αὐτὴν, καὶ τὰς κύκλῳ αὐτῆς χώρας.

ותמר את־משפטי לרשעה מן־הגוים ואת־חקותי מן־הארצות אשר סביבותיה כי במשפטי מאסו וחקותי לא־הלכו בהם 6. Σ. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

O. καὶ ἐρεῖς τὰ δικαιώματά μου τῇ αὐθαιρέτῳ ὑπὲρ τὰ ἔθνη, καὶ τὰ νόμιμά μου τῶν χωρῶν τῶν κύκλῳ αὐτῆς· διότι τὰ δικαιώματά μου ἀπώσαντο, καὶ ἐν τοῖς νομίμοις μου οὐκ ἐπορεύθησαν ἐν αὐτοῖς.

יען המנכם מן־הגוים אשר סביבותיכם 7. A. 2. . . . . .

Σ. . . . . .

1. *Heb.* & capies tibi bilances. *LXX.* & accipies. ※ *A. Th.* tibi ipſi: jugum. *Vul. & aſſumes tibi ſtateram.*

2. *H. Th. Vul.* tertiam partem, *quater legitur. LXX.* quartam partem.

Hebr. LXX. evacuabo. *S. Vulg.* nudabo.

3. *Hebr.* in alis tuis. *S.* in ſummitate veſtimenti tui. *LXX.* indumento tuo. *Vulg. in ſummitate pallii tui.*

4. ÷ *LXX.* & dices, *non exſtat apud Hebræos.*

5. *Hebr.* hæc Jeruſalem, in medio gentium poſui eam, & circuitibus ejus terræ. *S.* hæc Jeruſalem, quam in medio nationum poſui, & circa eam regiones. *LXX.* hæc Jeruſalem, in medio gentium poſui eam, & quæ ſunt in circuitu ejus terras. *Vulg. iſta eſt Jeruſalem, in medio gentium poſui eam, & in circuitu ejus terras.*

6. *Hebr.* & mutavit judicia mea in impietatem præ gentibus, & ſtatuta mea præ terris quæ in circuitu ejus; quia in judiciis meis reprobaverunt, & ſtatutis meis non ambulaverunt in eis. *S.* Commutavit judicia impietatibus, quas didicit a gentibus, & juſtificationes meas a regionibus, quæ ſunt in circuitu ejus: quia legitima mea reprobaverunt, & in judiciis meis non ambulaverunt. *LXX.* & dices juſtificationes meas ipſi iniquæ ex gentibus, & legitima mea de regionibus, quæ ſunt in circuitu ejus: quia judicia mea repulerunt, & in legitimis meis non ambulaverunt in eis. *Vul. & contempſit judicia mea, ut plus eſſet impia quam gentes; & præcepta mea ultra quam terræ quæ in circuitu ejus ſunt: judicia enim mea projecerunt, & in præceptis meis non ambulaverunt.*

7. *Heb.* quia multiplicaſtis præ gentibus, quæ in circuitu veſtro. *A.* 2, eo quod numerati eſtis in gentibus, quæ in circuitu veſtro ſunt. *S.* multitudo veſtra fuit ex gentibus, quæ in

O. αὐθ' ὧν ἡ ἀφορμὴ ὑμῶν ἐκ τῶν ἐθνῶν τῶν κύκλῳ ὑμῶν.

תועבתיך 11. ※ Θ. τοῖς βδελυγμοῖσί σε.

ובשלשית בחרב יפלו 12. ※ Θ. ὁ τέταρτός σου ἐν μαχαίρᾳ πεσεῖται.

והשלשית לכל־רוח אזרה ※ A. καὶ ὁ τέταρτός σου εἰς πᾶσαν αἴρεσιν σκορπιῶ αὐτούς.

וחמתי בם ורנחמתי 13. O. καὶ ἡ ὀργή μου ἐπ' αὐτοὺς ※ Θ. καὶ παρακληθήσομαι.

ולחרפה בגוים אשר סביבותיך 14. ※ καὶ εἰς ὄνειδος ἐν τοῖς ἔθνεσι τοῖς κύκλῳ σου.

וגדופה 15. A. Σ. βλασφημία. O. Θ. καὶ δειλίᾳ.

מוסר ושמה ※ Θ. παιδεία καὶ ἀφανισμός.

שפטים באף ובחמה ובתכחות חמה O. κρίματα ※ Θ. ἐν ὀργῇ καὶ θυμῷ· καὶ ἐκδικήσει τοῦ θυμοῦ σου.

את־חצי הרעב הרעים 16. O. βολίδας τῆς λιμοῦ ※ τὰς πονηράς.

אשלח אותם לשחתכם ורעב אספה עליכם ※ Θ. ἀποστελῶ αὐτοῖς διαφθεῖραι ὑμᾶς, καὶ λιμὸν συνάξω ἐφ' ὑμᾶς. In O. vacat.

circuitu veſtro ſunt. *LXX.* quia occaſio veſtra de gentibus, quæ in circuitu veſtro ſunt. *Vul.* *quia ſuperaſtis gentes, quæ in circuitu veſtro ſunt.*

11. *Heb.* ※ *Th. Vulg.* abominationibus tuis.

12. *Hebr.* & tertia pars in gladio cadent. ※ *Th.* & quarta pars tui in gladio cadet. *Vulg.* *& tertia pars tui in gladio cadet.*

Hebr. & tertiam partem in omnem ventum diſpergam. ※ *A.* & quartam partem tuam in omnem ventum diſpergam illos. *Vulg.* *tertiam vero partem in omnem ventum diſpergam.*

13. *Heb.* indignationem meam in eis, & conſolatus ero. *LXX.* & ira mea ſuper ipſos, ※ *Th.* & conſolatus ero. *Vul.* *indignationem meam in eis, & conſolabor.*

14. *Hebr.* ※ & in opprobrium in gentibus, quæ in circuitu tuo. *Vul.* *& in opprobrium gentibus, quæ in circuitu tuo ſunt.*

15. *H.* & convitium. *A. S. Vul.* blaſphemia. *LXX. Th.* & miſera.

Heb. caſtigatio & ſtupor. ※ *Th.* eruditio & deſtructio. *Vul.* *exemplum & ſtupor.*

Heb. judicia in furore & in ira, & in increpationibus iræ. *LXX.* judicia ※ *Th.* in ira & furore: & ultione iræ tuæ. *Vul.* *judicia in furore & in indignatione, & in increpationibus iræ.*

16. *Heb.* ſagittas famis malas. *LXX.* ſagittas famis ※ malas. *Vul.* *ſagittas famis peſſimas.*

Heb. mittam eos ad diſperdendum vos, & famem colligam ſuper vos. ※ *Th.* mittam eas ad perdendum vos, & famem congregabo ſuper vos. *In LXX.* *vacat. Vul.* *mittam in diſperdam vos: & famem congregabo ſuper vos.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. V. Ezechielis.

v. 1. O. ἡ λιμὸν (ſic ſæpe) ※ A. Θ. σεσυρμένη: ζοχόν. Mſ. Jeſ. In vetuſtiſſimis Codicibus λιμὸν pro λοιμὸν paſſim legitur.

v. 2. A. Θ. τὸ τέταρτον, & ſic quater in eodem verſu in Notis Editionis Romanæ.

Ibid. Σ. γομφίου. Mſ. Reg. Bombycinus & Mſ. Jeſ.

v. 3. Σ. ἐν ἄκρῳ. Mſ. Jeſ.

v. 4. Ex eodem Mſ. Jeſ.

v. 5. Hujus & ſequentis verſûs interpretationem Latine adfert Hieronymus dicens: *Quod pulchre interpretatus eſt Symmachus*: Hæc, *inquiens*, Jeruſalem *&c.* ut ſupra.

v. 7. Secundæ Aquilæ Editionis, & Symmachi lectiones Latine adfert Hieronymus.

v. 11. ※ Θ. τοῖς βδελυγμοῖσί σου. Mſ. Jeſ.

v. 12. ※ Θ. ὁ τὸ τέταρτον &c. Idem. Hieronymus vero: *Quod poſuimus*, Et quarta pars tui in gladio cadet, *de Theodotionis Editione ſub aſteriſcis additum eſt.* In Hebræo legitur רביעית *tertia pars*, quam lectionem ſequitur Vulgata. LXX. ἡ τὸ τέταρτόν σου ἐν λοιμῷ πεσοῦνται.

Ibid. ※ A. ἡ τὸ τέταρτόν σου &c. Mſ. Jeſ. Quæ lectio hodie in τοῖς O. habetur, ex Aquila, ut videtur, deſumta.

v. 13. ※ Θ. ἡ παρακληθήσομαι. Idem Mſ. Jeſ.

v. 14. ※ εἰς ὄνειδος &c. Idem. Quod abeſſe a LXX. teſtificatur Hieronymus.

v. 15. Hieronymus: *In LXX. legitur*: Et erit συμμικτὸν, *i.* gemibilis. *Et de Theodotione additum eſt*, ἡ θλαψὸν, *cujus verbi notitiam non habemus. Pro quo tres alii Interpretes*, blaſphemiam, *tranſtulerunt*, *quæ in Hebraico dicitur*, GEDDUPHA. Et paulo poſt: θλαψῶ & θλαψιν, *quidam* infelicem, & miſeram: *alii* perſpicuam & expoſitam ad miſerias *intelligi volunt.* Druſius legit θελαψὸν, ſed melius θλαψὸν, & ſic habent optimi Mſſ. Hieronymi. Quid autem intelligat per tres alios Interpretes, ſeclusis O. & Θ. divinandum relinquitur. Putaverim eſſe Aquilæ Primam, & Secundam, atque Symmachum; vel fortaſſis Aquilam, Syrum & Symm. vel Quintæ, Sextæ & Septimæ lectionem eſſe. Certe ſic poſſunt tres illi alii Interpretes indicari. Mirum tamen erit hoc tantum Ezechielis loco memorari tres illos Interpretes. Quare in dubio res verſatur.

Ibid. ※ Θ. παιδεία καὶ ἀφανισμός. Mſ. Jeſ.

Ibid. ※ Θ. ἐν ὀργῇ καὶ θυμῷ. Idem.

v. 16. ※ τὰς πονηράς. Idem.

EZECHIELIS CAP. VII.

3. עתה הקץ עליך ושלחתי אפי בך ושפטתיך כדרכיך ונתתי עליך את כל־תועבתיך Αλλος, νῦν ὁ πέρας ἐπὶ σέ· ⁊ ἀποστελῶ ἐγὼ ὀπίσω σου, ⁊ ἐκδικήσω σε τ ὁδῶς σου, καὶ δώσω ὅπὶ σὶ πάντα τὰ βδελύγματά σου.

3. *Heb.* nunc finis ſuper te, & mittam furorem meum in te, & judicabo te juxta vias tuas, & dabo ſuper te omnes abominationes tuas. *Al.* nunc terminus ad te, & mittam ego ſuper te, & ulciſcar in viis tuis, & dabo ſuper te omnes abominationes tuas. *Vul. Nunc finis ſuper te, & immittam furorem meum in te: & judicabo te juxta vias tuas, & ponam contra te omnes abominationes tuas.*

4. ולא־תחום עיני עליך ולא אחמול כי דרכיך עליך אתן ותועבותיך בתוכך תהיין וידעתם כי־אני יהוה Αλλος, οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλμός μὲ ὅπὶ σὶ, οὐδὲ μὴ ἐλεήσω, διότι τ ὁδόν σου ὅπὶ σὶ δώσω, καὶ τὰ βδελύγματά σου ἐν μέσῳ σου ἔσται, ⁊ γνώσῃ ὅτι ἐγὼ κύριος.

4. *Heb.* & non parcet oculus meus ſuper te, nec indulgebo: nam vias tuas ſuper te dabo, & abominationes tuæ in medio tui erunt, & ſcietis quod ego Dominus. *Al.* non parcet oculus meus ſuper te, nec miſerebor, quia viam tuam ſuper te dabo, & abominationes tuæ in medio tui erunt, & cognoſces quia ego Dominus. *Vulg. & non parcet oculus meus ſuper te, & non miſerebor: ſed vias tuas ponam ſuper te, & abominationes tuæ in medio tui erunt: & ſcietis quia ego Dominus.*

5. כה אמר אדני יהוה רעה אחת רעה הנה באה׃ Αλλος, διότι τάδι λέγει ἄδωναὶ κύριος ※ Θ. κακία μία, κακία ἰδοὺ πάρεστι. Σ. κάκωσις.

5. *Hebr.* ſic dixit Dominus Deus, Malum unum, malum ecce venit. *Al.* quia hæc dicit Adonai Dominus, ※ *Th.* Malitia una, malitia ecce adeſt. *S.* afflictio. *Vulg. Hæc dicit Dominus Deus, Afflictio una, afflictio ecce venit.*

6. קץ בא בא הקץ הקיץ אליך ※ Θ. ὁ πέρας ἦκει, ἦκει ὁ πέρας, ἐξεγήγερται ἐπί σέ.

6. *Heb. Vulg.* finis venit, venit finis: evigilavit adverſum te. ※ *Th.* finis venit, venit finis: exſuſcitatus eſt ad te.

7. באה הצפירה אליך ※ Θ. ἰδοὺ ἦκει ἡ πλοκὴ ὅπὶ σί. A. ἡ περιοχή πος.

7. *H.* venit cidaris ad te. ※ *Th.* ecce venit nexus ad te. *A.* proſpectio. *Vulg. venit contritio ſuper te.*

בא העת קרוב היום מהומה ולא־הד הרים Σ. . . . . O. ἦκει ὁ καιρός, ἤγγικεν ἡ ἡμέρα ἡ μὴ χορύζων, οὐκὶ μετ' ὀδύνων. Θ. . . . .

Hebr. venit tempus; propinqua dies tumultûs, & non repercuſſio montium. *S.* venit tempus, prope eſt dies feſtinationis, & non recraſtinationis. *LXX. Mſ. Alex.* venit tempus, appropinquavit dies, quæ cum tumultibus; & non cum doloribus. *Th.* venit tempus, prope eſt dies famis, & non gloriæ montium. *Vulg. venit tempus, prope eſt dies occiſionis, & non gloriæ montium.*

10. הנה היום הנה באה יצאה הצפרת צץ הבטה פרח הזדון Αλλ. ἰδοὺ ἡμέρα κυρίε ἦκει, ἐξῆλθεν ἡ πλοκὴ, ⁊ ἐωλόπονεν ἡ ῥάβδος, ἐξανέτειλεν ἡ ὕβρις.

10. *Hebr.* ecce dies, ecce venit: egreſſa eſt cidaris, floruit virga, germinavit ſuperbia. *Alius*, Ecce dies Domini venit, exiit nexus, & floruit virga, germinavit ſuperbia. *Vul. Ecce dies, ecce venit: egreſſa eſt contritio, floruit virga, germinavit ſuperbia.*

הצפורין Σ. . . . . .

Hebr. cidaris *S.* inſpectio. *Vulg. contritio.*

11. ולא מהמם ולא־נה בהם ※ Θ. ⁊ οὐκ ἐξ αὐτῶν ἐστὶν, οὔτε ὠφελίμος ἐν αὐτῖς.

11. *Heb.* neque e tumultu eorum, & non lamentum in eis. ※ *Th.* & non ex eis ſunt, neque pulchritudo in eis. *Vul. neque ex ſonitu eorum: & non erit requies in eis.*

12. כי חרון אל־כל־המונה ※ Θ. ὅτι ὀργὴ ἐὶς πᾶν τὸ πλῆθος αὐτῆς.

12. *Heb.* quia ira ad omnem turbam ejus. ※ *Th.* quia ira in omnem multitudinem ejus. *Vul. quia ira ſuper omnem populum ejus.*

13. לא ישוב ועוד בחיים חיתם כי־חזון אל־כל־ המונה לא ישוב ※ ⁊. οὐκέτι (al. κὰ ἔτι) ἐν ζωῇ τὸ ζῆν αὐτῶν, ὅτι ὅρασις ἐὶς πᾶν τὸ πλῆθος αὐτῆς οὐκ ἀναστρέψει.

13. *Heb.* non revertetur. Et etiam in viventibus vita eorum, quia viſio ad omnem turbam ejus non revertetur. ※ & non ultra (*al.* & adhuc) in vita vivere eorum, quia viſio ad omnem multitudinem ejus non revertetur. *Vul. non revertetur, & adhuc in viventibus vita eorum: viſio enim ad omnem multitudinem ejus non regredietur.*

14. ואין הלך למלחמה כי חרוני אל־כל־המונה ※ Θ. καὶ οὐκ ἔστιν ὁ πορευόμενος εἰς πόλεμον, ὅτι ἡ ὀργή μου εἰς πᾶν τὸ πλῆθος αὐτῆς.

16. ניני השיורת ※ Θ. ὡς περιστεραὶ μελέτησαι.

כלם המות איש בעונו O. πᾶς πολίτης ἀποκτανθήσεται, ἕκαστος ἐν τῇ ἀδικίᾳ αὐτοῦ. Θ. . . . . .

17. תלכנה מים Ε῾β῾ρ. κυλισθήσονται ὡς ὕδωρ. O. μολυνθήσονται ὑγρασίᾳ.

19. כספם וזהבם לא־יוכל להצילם ביום עברת יהוה ※ Θ. τὸ ἀργύριον αὐτῶν, καὶ τὸ χρυσίον αὐτῶν οὐ δυνήσῃ ἐξελέσθαι αὐτοὺς ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς κυρίου.

שקוציהם עשו בו 20. ※ Θ. βδελυγμίσματα αὐτῶν ἐποίησαν ἐξ αὐτῶν.

לנדה Σ. . . . O. εἰς ἀκαθαρσίαν.

פריצים 22. Σ. . . . O. ἀφυλάκτως. Θ. . . . .

וחללוה A. λῃστεύσουσι. O. βεβηλώσουσι.

הרתוק 23. A. . . Σ. Θ. κατήλωσιν. O. φυρμόν.

משפט דמים Αλλος, χρίσεως αἱμάτων.

והבאתי רעי גוים וירשו את־בתיהם 24. ※ Θ. καὶ ἄξω πονηροὺς ἐθνῶν, καὶ κληρονομήσουσι τὰς οἰκίας αὐτῶν.

והשבתי גאון A. καὶ καταπαύσω ὑπερηφανίαν. Σ. αἰσχύνω. O. καὶ ἀποτρέψω τὸ φρύαγμα.

קפרה בא 25. A. Θ. . . . . Σ. . . . O. καὶ ἔλεημοὺς αἰτήσῃ.

המלך יתאבל 26. ※ A. Θ. βασιλεὺς πενθήσει.

14. *Hebr.* & non eſt procedens ad bellum; nam ira mea ad omnem turbam ejus. ※ *Th.* & non eſt procedens ad bellum, quia ira mea in omnem multitudinem ejus. *Vulg. & non eſt qui vadat ad prælium: ira enim mea ſuper univerſum populum ejus.*

16. *Hebr.* veluti columbæ vallium. ※ *Th.* ut columbæ meditantes. *Vulg. quaſi columbæ convallium.*

Heb. univerſi ipſi gementes, unuſquiſque in iniquitate ſua. *LXX.* & omnes occîdam, unumquemque in iniquitatibus ſuis. *Th.* omnes muſſitantes, unaquæque in iniquitate ſua. *Vulg. omnes trepidi, unuſquiſque in iniquitate ſua.*

17. *Heb.* ibunt aquæ. *Hebræus Int.* diſſolventur ut aqua. *LXX.* polluentur humore. *Vulg. fluent aquis.*

19. *Hebr. Vulg.* argentum eorum, & aurum eorum non valebit liberare eos in die furoris Domini. ※ *Th.* argentum eorum, & aurum eorum non valebit liberare eos in die iræ Domini.

20. *Hebr.* ſpurcitiarum ſuarum fecerunt ex eo. ※ *Th.* offendicula ſua fecerunt ex iis. *Vul. ſimulachrorum fecerunt ex eo.*

Hebr. in elongationem. *S.* in nauſeam. *LXX. Vulg.* in immunditiam.

22. *Hebr.* effractores. *S.* irrumpentes. *LXX.* incaute. *Th.* peſtilentes. *Vulg. emiſſarii.*

Hebr. & polluent illud. *A.* prophanabunt. *LXX.* contaminabunt. *Vul. contaminabunt illud.*

23. *Hebr.* catenam. *A. Vul.* concluſionem. *S. Th.* confixionem. *LXX.* permixtionem.

Hebr. Vulg. judicio ſanguinum. *Al.* judicii ſanguinum.

24. *Hebr.* & adducam peſſimos gentium, & poſſidebunt domos eorum. ※ *Th.* & adducam peſſimos gentium, & hæreditate poſſidebunt domos eorum. *Vul. & adducam peſſimos de gentibus, & paſſidebunt domos eorum.*

Heb. A. & ceſſare faciam ſuperbiam *S.* everto. *LXX.* & avertam arrogantiam. *Vulg. & quieſcere faciam ſuperbiam.*

25. *Heb.* præciſio venit. *A. Th.* adeſt anguſtia. *S.* mœror. *LXX.* & propitiatio veniet. *Vulg. anguſtia ſuperveniente.*

26. *Heb.* ※ *A. Th. Vulg.* rex lugebit.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. VII. Ezechielis.

Hieronymus: *In hoc Capitulo juxta LXX. Interpretes ordo mutatus eſt atque confuſus: ita ut prima noviſſima ſint: & noviſſima vel prima, vel media, ipſaque media nunc ad extrema, nunc ad principia tranſferantur. Ex quo nos & ipſum Hebraicum, & cæteros ſequuti Interpretes, ordinem poſuimus veritatis.*

A tertio autem uſque ad ſeptimum verſum, lectiones mutuamur ex Mſ. Jeſ. ubi textus paululum differt a LXX.

v. 5. Σ. καιρος. Druſius ex Edit. Rom.

v. 7. Hieronymus: *Venit* contractio, *quæ in Hebraïco dicitur* SEPHPHIRA, *& quam Aquila interpretatus eſt* περιοπτον, i. contemplationem, *&* proſpectionem, *quam ſemper pavida tibi venire metuebas; & quam interpretatus eſt Theodotio* πλοκην, i. *ordinem contextumque malorum omnium.*

Ibid. Hieron. *Verbum Hebraïcum* ADARIM, *quod nos in duo verba diviſum, primum* AD, *ſecundum* ARIM, *juxta Theodotionem*, gloriam montium *interpretati ſumus, Symmachus vertit*, in recraſtinationem, *dixitque*, Et tempus prope eſt: dies feſtinationis, & non recraſtinationis. *Porro LXX. ita tranſtulerunt:* Venit tempus, appropinquavit dies, non cum perturbatione, neque cum doloribus. *Theodotio:* Venit tempus, prope eſt dies famis, & non gloriæ montium.

v. 10. αλλ. ιδου ἡμερα &c. Druſius. Hieronymus vero in hunc locum hæc habet: *Locus difficilis, & inter*

Hebraïcum & LXX. multum diſcrepans, quibus pleraque de Theodotionis Editione addita ſunt, ut aliquam habere conſequentiam viderentur.

Ibid. Symmachus, *inſpectis*. Ex Hieronymo.

v. 11. ※ Θ. ἐξ ὧν ἐξ αὐτῶν &c. Mſ. Jeſ.

v. 12. ※ ἔτι ὀργὴ ἐπὶ πᾶν τὸ πλῆθος &c. Idem. Quod in LXX. non haberi teſtatur Hieronymus.

v. 13. ※ ἔτι ἐν ζωῇ &c. Mſ. Jeſ. Druſius melius, ἐξ ὅτι. Quod etiam in LXX. non exſtare ait Hieronymus.

v. 14. ※ Θ. ἐν ἐν ἔργῳ &c. Mſ. Jeſ. Et deſiderabantur in LXX. teſte Hieronymo.

v. 16. ※ Θ. ὡς ἀδελφαὶ μελετῶσαι. Mſ. Jeſ. ὡς περιφραὶ μελετῶσαι. Ibi Hieronymus: *LXX.* columbas convallium, *ſive ut Theodotio tranſtulit*, meditantes, *omnino tacuerunt.*

Ibid. Th. *Omnes meſſitantes unaquæque in iniquitate ſua.* Hieronymus, qui hæc fuſius ibidem proſequitur.

v. 17. ὁ ἐχθρός, ἀποβαλοῦνται &c. Sic Mſ. Regius Bombycinus & Coiſlin. & ſcholion Rom. Editionis.

v. 19. ※ Θ. τὸ ἀργύριον αὐτῶν &c. Mſ. Jeſ. Hoc autem apud LXX. non exſtare teſtatur Hieronymus.

v. 20. ※ Θ. περιζώσματος αὐτοῦ &c. Mſ. Jeſ. Apud Theodoretum legitur, περιζώσματον. In hunc vero locum Hieronymus: *Illudque quod ſequitur*, offendicula eorum, *ſciamus de Theodotione additum.*

Ibid. Symm. *in nauſeam.* Hieronymus.

v. 22. Hieronymus: Et introibunt in illam emiſſarii, *ſive, ut LXX. tranſtulerunt*, ἀχυλάκτως, *i.* temere, *vel ut Symm. & Theodotio*, irrumpentes & peſtilentes.

Ibid. A. λαιϊκόν. Mſ. Jeſ.

v. 23. Hieronymus: *Verbum Hebraïcum* ARETHIÇ, *Aquila*, concluſionem; *Symm. & Theodotio*, καθήλωσιν, *i.* confixionem, *interpretati ſunt. Pro quo LXX. poſuêre* φρικῶν, *quod nos in* perturbationem *vertimus.*

Ibid. ἀλλ. περίστασιν αἱμάτων. Druſius.

v. 24. ※ Θ. ἐξ ἔξω &c. Mſ. Jeſ.

Ibid. A. ἐξ καταπαύσεων &c. Idem.

v. 25. Hieronymus: *Juxta ſuperiorem ordinem recte Aq. & Theodotio interpretati ſunt*, adeſſe anguſtiam; *Symmachus*, mœrorem. Et mox: *Nos autem juxta Symmachum priorem ſententiam cum poſteriore conjunximus, ut diceremus*, Anguſtia ſuperveniente requirent pacem, & non erit.

v. 26. ※ A. Θ. ὁ βασιλεὺς πενθήσει. Mſ. Jeſ. Hieron. *Neſcio quid volentes LXX. hoc quod de Hebraïco expreſſimus*, rex lugebit, *omnino tacuerunt.* Quod hîc adfertur ex Origene, τὸ, ὁ βασιλεὺς πενθήσει, *omnibus iſtis* ἅπασι, recte jam ab aliis emendatum fuit, ἅδεσι, *i. aſteriſco de more notatum eſt.*

EZECHIELIS CAP. VIII.

ויהי בשנה הששית בששי בחמשה לחדש 1. A. ἔτει ϛ'. μηνὶ ε'. ἡμέρᾳ ε'.

Σ. ותפל עלי שם יד אדני יהוה [εἰπεῖν μοι ἡ χεὶρ κυρίου.] Ο. καὶ ἐπῆλθεν ἐπ' ἐμὲ χεὶρ κυρίου.

ואראה והנה דמות כמראה־אש 2. Ο. ὁμοίωμα ※ ὡς εἶδος: ἀνδρός.

כמראה־זהר כעין החשמלה Θ. ὡς ὄρασις αὐγῆς, ὡς εἶδος ἠλέκτρου. A. Σ. ὡς ὅρασις φέγγους. Ο. ὡς ὅρασις ἠλέκτρου.

ואשא בציצת ראשי 3. ※ A. Θ. τῆς κεφαλίδου τῆς κορυφῆς μου. Σ. μέλλου. Αλλος, τῆς κεφαλῆς μου. Ο. τῆς κορυφῆς μου.

והנה אל־החצר הפנימית Αλλ. τῆς ἐσωτέρας.

ואשר־שם מושב סמל הקנאה המקנה Ο. οὗ ἐστὶν ἡ ζήλη ※ Θ. τῆς εἰκόνος τοῦ ζήλου μου: τοῦ κλωπεύοντος. Αλλ. ἀφειδοῦντος. Σ. ἐκπόπωμα ἀφορμῆς λύπης. Σχολ. εἰκὼν ζήλου.

אשר בית־ישראל עשים 6. ※ A. Σ. Θ. αἷς ὁ οἶκος Ισραὴλ ποιοῦσιν.

ואראה והנה חור־אחד בקיר 7. ※ Θ. καὶ ἰδοὺ, καὶ ἰδοὺ ὀπὴ μία ἐν τῷ τοίχῳ.

חתר־נא בקיר ואחתר בקיר 8. ※ A. ὄρυξον δὴ ἐν τῷ τοίχῳ: καὶ ὤρυξα ἐν τῷ τοίχῳ.

וראה את־כל־תועבות הרעות 9. Ο. καὶ ἴδε τὰς πονηρίας ※ οἱ Γ. τὰς πονηράς.

1. HEbr. & fuit in anno ſexto, in ſexto, in quinta menſis. *A.* anno ſexto, menſe quinto, die quinta. *Vulg. & factum eſt in anno ſexto, in ſexto menſe, in quinta menſis.*

Heb. & cecidit ſuper me ibi manus Domini Dei. *S.* incidit mihi manus Domini. *LXX.* & facta eſt ſuper me manus Domini. *Vulg. & cecidit ibi ſuper me manus Domini Dei.*

2. *Heb. Vulg.* ſimilitudo quaſi aſpectus ignis. *LXX.* ſimilitudo ※ quaſi ſpecies: viri.

Hebr. quaſi aſpectus ſplendoris, quaſi ſpecies crepitantis flammæ. *Th.* quaſi viſio auræ, quaſi ſpecies electri. *A. S.* quaſi viſio ſplendens. *LXX.* quaſi viſio electri.

3. *Hebr. Vul.* in cincinno capitis mei. ※ *A. Th.* fimbriæ verticis mei. *S.* comæ. *Alius*, capitis mei. *LXX.* vertice meo.

Heb. Alius, interioris. *Vul. interius. In LXX. vacat.*

Hebr. ubi habitatio imaginis zeli zelare facientis. *LXX.* ubi erat ſtatua ※ *Th.* imaginis zeli mei: poſſidentis. *Alius*, ambitûs. *S.* ſimulacrum æmulationis. *Schol.* imago zeli. *Vul. ubi erat ſtatutum idolum zeli ad procurandam æmulationem.*

6. *Heb.* quas domus Iſrael facientes. ※ *A. S. Th.* quas domus Iſrael faciunt. *Vulg. quas domus Iſrael facit.*

7. *Heb. Vul.* & vidi, & ecce foramen unum in pariete. ※ *Th.* & vidi, & ecce foramen unum in muro.

8. *Heb.* fode nunc in parietem, & fodi in parietem. ※ *A.* fode quæſo in muro: & fodi in muro. *Vulg. Fode parietem. Et cum fodiſſem parietem.*

9. *Hebr. Vul.* vide abominationes peſſimas. *LXX.* & vide iniquitates ※ *tres Int.* malas.

10 הנה כל־תבנית רמש ובהמה Θ. ※ ἰδοὺ πᾶσα ὁμοίωσις ἑρπετοῦ καὶ κτήνους.

10. *Hebr.* ecce omnis ſimilitudo reptilis & animalis. ※ *Th.* & ecce omnis ſimilitudo reptilis & jumenti. *Vul. ecce omnis ſimilitudo reptilium & animalium.*

על־הקיר סביב סביב O. ἐπ' αὐτὸ ※ Σ. Θ. τοῖχου κύκλῳ.

Hebr. ſuper parietem circum circum. *LXX.* ſuper ipſum ※ *S. Th.* murum in circuitu. *Vul. in pariete in circuitu per totum.*

11 ועתר ענן־הקטרת O. καὶ ἡ ἀτμὶς ※ Θ. καὶ νεφέλης τοῦ θυμιάματος.

11. *Hebr.* & vapor nebulæ ſuffimenti. *LXX.* & vapor ※ *Th.* nubis: thymiamatis. *Vulg. & vapor nebulæ de thure.*

יהוה ראה אתנו עזב 12. O. ὁ κύριος. ※ A. Σ. ἡμᾶς: ἐγκαταλέλοιπε.

12. *Heb.* Dominus videns nos dereliquit. *LXX.* Dominus ※ *A. S.* nos: dereliquit. *Vul. Dominus nos dereliquit.*

עוד תשוב תראה 13. O. ἔτι ※ A. Θ. ἐπιστρέψας: ὄψῃ.

13. *Hebr.* adhuc converteris, videbis. *LXX.* adhuc ※ *A. Th.* converſus: videbis. *Vul. adhuc converſus videbis.*

את־התמוז 14. Αλλ. προξυσμούς. Αλλος, βδελύγματα. O. καὶ ὁ Σύρος, Θαμμούζ.

14. *Hebr. LXX. & Syrus*, Thammuz. *Alius*, irritationes. *Alius*, abominationes. *Vulg. Adonidem.*

אולם 16. A. 1. περιστάδα. ἄλλ. προθυρον. A. 2. O. Αἰλάμ. Σ. προπυλον. Θ. ὐλάμ. ὁ Σύρος, κυγκλίδα.

16. *Heb. S. Vulg.* veſtibulum. *A.* 1. porticum. *Al.* veſtibulum. *A.* 2. *LXX.* ælam. *Th.* ulam. *Syrus*, cancellum.

בעשרים וחמשה Θ. εἴκοσι δὲ πέντε. O. εἴκοσι.

Heb. quaſi viginti & quinque. *Th.* viginti & quinque. *LXX.* viginti. *Vul. quaſi viginti quinque.*

ותבה משתחוים קדמה לשמש O. δὲ ὕπτιοι προσκυνοῦσι ※ Θ. κατ' ἀνατολὰς: τῷ ἡλίῳ.

Heb. incurvantes ſe ad ortum ſolis. *LXX.* & ipſi adorant ※ *Th.* ad orientem; ſolem. *Vulg. & adorabant ad ortum ſolis.*

17 ושבו לרגיזני Σ. ※ Θ. δὲ ἐπιστρέψαι τοῦ παροργίσαι με.

17. *Hebr. Vul.* & converſi ſunt ad irritandum me. ※ *Th.* & converterunt ſe ad irritandum me.

והנם שלחים את־הזמורה אל־אפם Σ. ὡς ἀφιέντες εἰσὶν ἐπὶ χοῦν ὡς ὄσμα ᾄδῃ τὸ μυκτήρων αὐτῶν. A. πρὸς μυκτῆρα αὐτῶν. Θ. εἰς τὸ μυκτῆρα αὐτῶν. Σ. ἦχον ὡς ἅδιμα ᾄδῃ τῷ μυκτήρων ἑαυτῶν.

Heb. & ecce ipſi mittentes ramum ad naſum ſuum. *S.* & quaſi emittentes ſonitum quaſi canticum per nares ſuas. *A.* ad naſum ſuum. *Th.* in naſum ſuum. *S. aliter*, ſonitum ut anhelitum per nares ſuas. *Vulg. & ecce applicant ramum ad nares ſuas.*

וקראו באזני קול גדול ולא אשמע אותם 18. ※ Θ. καὶ κελεύσουσι δὲ τοῖς ὠσί μου φωνῇ μεγάλῃ, καὶ οὐ μὴ εἰσακούσω αὐτῶν.

18. *Hebr.* & clamabunt in auribus meis voce magna, & non exaudiam eos. ※ *Th.* & vocabunt in auribus meis voce magna, & non exaudiam eos. *Vulg. & cum clamaverint ad aures meas voce magna, non exaudiam eos.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. VIII. Ezechielis.

v. 1. A. ἔτη ϛ'. &c. Mſ. Jeſ.

Ibid. Hieronymus: *Pro eo quod nos diximus*, cecidit ſuper me manus Domini, *Symmachus tranſtulit*, incidit mihi manus Domini, *quod in Hebraïco dicitur* THEPHPHOL. Codex Sangermanenſis antiquiſſimus Hieronymi in Ezechielem THEPPOL.

v. 2. ※ ὡς εἶδος. Mſ. Jeſ.

Ibid. Θ. ὡς ὅρασις πύρος &c. Ex Druſio & ex Mſ. Jeſ. Hieronymus: *Pro ſplendore, qui in Hebraïco dicitur* ZOR, *autem Theodotio tranſtulit.*

v. 3. ※ A. Θ. τῆς πρανοῦς &c. Mſ. Jeſ.

Ibid. τῆς ἰσωτέρας. Druſius.

Ibid. ※ Θ. τῆς εἰκόνος τοῦ ζήλου &c. Hæ lectiones prodeunt ex Mſ. Jeſ. Hieronymo & Editione Romana. Hieronymus ſic habet: ※ & in ſtatua imaginem zeli: *de Theodotione additum eſt.* In Editis *coli* legitur pro *zeli*, ſed perperam.

v. 6. ※ A. Σ. Θ. ὡς ὁ οἶκος Ισραὴλ ποιοῦσι. Mſ. Jeſ.

v. 7. ※ Θ. καὶ ἴδον &c. Idem.

v. 8. ※ A. ὄρυξον δὴ &c. Idem.

v. 9. ※ Σ. τὰς πονηρὰς. Idem.

v. 10. ※ Θ. καὶ ἰδοὺ πᾶσα &c. Idem. Hæc porro teſte Hieronymo deerant in LXX.

Ibid. ※ Σ. Θ. τοῦ τοίχου κύκλῳ. Mſ. Jeſ. Ed. R. ἐπ' αὐτὸς.

v. 11. ※ Θ. τῆς νεφέλης. Idem.

v. 12. ※ A. Σ. ἡμᾶς. Idem.

v. 13. ※ A. Θ. ἐπιστρέψας. Idem.

v. 14. Αλλ. προξυσμούς. Αλ. βδελύγματα. Cod. Reg. Hieronymus: *Quem nos* Adonidem *interpretati ſumus, & Hebræus & Syrus* femina THAMUZ *vocat.*

v. 16. Hieronymus: *Quod nos* veſtibulum *juxta Symmachum interpretati ſumus, qui* προπύλαιον *poſuit, pro eo quod LXX. & Theodotio ipſum verbum Hebraïcum tranſtulerunt, Aquila prima Editio* περιστάδα, *ſecunda* αἴλαμ templi *interpretata eſt: quem nos* porticum templi *exprimere poſſumus, ſive* intectum atrium, *quod inter templum & altare erat.* Alibi legitur τῷ Οὐλάμ, alibi τῷ Αἰλάμ. Scholion, τὸ ἀναμέσον τοῦ αἰλὰμ καὶ τοῦ προθύρου ἐστὶ, ὅπερ τοῦ καγκέλλου. Αἰλὰμ δὲ τὸ περιπόλαιον ἐκάλεσε τῷ θείῳ νεῷ, περὶ αὐτῷ γὰρ ἵδρυτο τὸ χαλκοῦν

χαλκῶν δυνατόν. αἰλάμ γὰρ τὸ φωνοῦν ὁ Σύμμαχος ἐκδέδωκε τῇ κινήσει τῆς καλάμης, ἅτις λέγεται καθ' ἡμᾶς καλαῦρος.

Ibid. Θ. ἀπὸ ἐμοῦ ἐγὼ πάντα. Hieronymus ait illud πάντα in LXX. ex Theodotione additum fuiſſe.

v. 17. ※ Θ. κατ' ἀναβολάς. Mſ. Jeſ.

Ibid. Σ. ἐγὼ ὡς ἀφέντες &c. Has lectiones exhibet Mſ. Jeſ. Itemque Coiſlinianus, qui habet, Σύμ. ὡς ἀφέντες αὐτὸν ἦχεν, ὡς ἄβδμα ἐγὼ μυκτῆρας. Hieronymus: *Pro eo quod nos diximus*: Et ecce applicant ramum ad nares ſuas; *LXX. tranſtulerunt*, Et ecce ipſi ſicuti ſubſannantes; *quibus de Theodotione additum eſt*, extendunt ramum; *ut ſit totum pariter*: Et ecce ipſi extendunt ramum quaſi ſubſannantes. *Pro quo interpretatus eſt Symmachus*, quaſi emittens ſonitum in ſimilitudinem cantici per nares ſuas. His adjicit Druſius circà vocem ἄβδμα: *Fallor aut Hieron. legit* ᾠδὴν, *quod vertit* canticum. *Ejus verba ſunt*: Pro quo interpretatus eſt Symmachus, *Quaſi emittentes ſonitum in ſimilitudinem cantici per nares ſuas. Hæc lectio melius quadrat cum veritate Hebraïca. Prior exſtat apud Origenem. Videſis Edit. Rom.*

Ἐκτείνουσι. *In Origene*, ἐκτείνουσι, *extendent*. τὸ μύκτηρας, *inquit*, ἐκτείνουσι τὸ ἄβδμα, μὴ κάμψαντες καθὼς τοῖς Ο. καὶ Θεοδοτίωνος φερομένοις. ἴσως δὲ ὅτι μικρὰ (*legerim* ζεμμὰ) ἀκροῖς ἐπὶ ἄκρον ἐγκλίνει τὸ ἄβδμα ἐκτείνει. Hactenus Druſius.

v. 18. ※ Θ. ἐγὼ παλίνωσι &c. Mſ. Jeſ.

EZECHIELIS CAP. IX.

2. בדים A. .... Σ. .... O. ποδήρη. Θ. βαδδίμ.

בדיו וקסת הספר במתניו ὁ Ἑβραῖος, μέλαν καὶ κάλαμος γραφέως ὅπου ἡ ἰσφὺς αὐτοῦ. A. 1. Θ. καὶ γραμματέως [ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ.] A. 2. μελανοδόχιον γραφέως ὅπου ἡ ὀσφὺς αὐτοῦ. Σ. ἢ πινακίδιον γραφέως ἔχων ὅπου ἡ ὀσφὺς αὐτοῦ. O. ἢ ζωνὴ σαπφείρου ὅπου ἡ ἰσφὺς αὐτοῦ.

3. על הכרוב O. ἀπὸ τῆς Χερουβίμ. Ἄλλως, ἀπὸ τῆς χερούβ.

אל מפתן הבית O. Θ. εἰς τὸ αἰθριον τοῦ οἴκου.

4. כתוך העיר בתוך ירושלם μέσον τῆς πόλεως μέσον Ιερουσαλήμ. O. μέσον Ιερουσαλήμ.

והתוית תו על־מצחות A. Θ. σημείωσις τῷ θαῦ ὅπου τὰ μέτωπα. O. καὶ δὸς σημεῖον ὅπου τὰ μέτωπα.

6. אשר־עליו התו A. ἐφ' ὃν ἐπ' αὐτῷ τὸ θαῦ. O. ἐφ' ὃς ὅστι τὸ σημεῖον. Θ. ἐφ' ὃν τὸ θαῦ.

ממקדשי A. Θ. ἀπὸ τοῦ ναοῦ. O. ἀπὸ τῶν ἁγίων μου.

7. את־החצרות ὁ Ἑβραῖος, τοὺς αὐλούς. O. τοὺς οἴκους.

צאו ויצאו והכו בעיר O. καὶ κόπτετε ※ καὶ παπάξατε τὴν πόλιν, καὶ ἐξελθόντες ἔτυπτον τὴν πόλιν.

8. בהכותם ואשאר אני O. ἐν τῷ κόπτειν αὐτούς, ※ Θ. καὶ ἐπελείφθην ἐγώ.

9. דמים A. Σ. Θ. αἱμάτων. O. ῥαιδὸς πολλοῦ.

10. רבתים A. . . . Σ. . . . O. ποδήρη. Θ. βαδδίμ.

2. *Heb. S. Vulg.* lineis. *A.* præcipuâ. *LXX.* talari. *Th.* baddim.

Hebr. lineis & tabella ſcribæ in renibus ejus. *Hebræus Int.* atramentum & calamus ſcribæ ſuper renes ejus. *A.* 1. *Th.* caſty ſcribæ in manu ejus. *A.* 2. atramentarium ſcribæ ad lumbos ejus. *S.* & tabulas ſcriptoris habebat in renibus ſuis. *LXX.* & zona ſapphiri ſuper lumbum ejus. *Vulg. & atramentarium ſcriptorum ad renes ejus.*

3. *Heb.* deſuper Cherub. *LXX.* de Cherubim. *Al. Vul.* de Cherub.

※ *Heb. Vul.* ad limen domûs. *LXX. Th.* in ſubdio domûs.

4. *Hebr.* in medio civitatis; in medio Jeruſalem. ※ mediam civitatem, mediam Jeruſalem. *LXX.* mediam Jeruſalem. *Vul. per mediam civitatem, in medio Jeruſalem.*

Hebr. & ſignabis Thau ſuper frontes. *A. Th.* ſignum Thau ſuper frontes. *LXX.* & da ſignum ſuper frontes. *Vulg. & ſigna Thau ſuper frontes.*

6. *Heb. Th.* ſuper quem Thau. *A.* ſuper quem ſuper ipſo Thau. *LXX.* ſuper quo eſt ſignum. *Vulg. ſuper quem videritis Thau.*

Hebr. Vul. a ſanctuario meo. *A. Th.* a Templo. *LXX.* a ſanctis meis.

7. *Heb. Hebræus Int. Vulg.* atria. *LXX.* vias.

Heb. egredimini. Et egreſſi ſunt, & percutiebant in civitate. *LXX.* & percutite ※ & percutite urbem: & egreſſi percutiebant urbem. *Vulg. egredimini. Et egreſſi ſunt, & percutiebant eos qui erant in civitate.*

8. *H.* cum percuterent, & remanſi ego. *LXX.* in percutiendo ipſos ※ *Th.* & relictus ſum ego. *Vulg. & cæde completa, relictus ſum ego.*

9. *Hebr. A. S. Th. Vul.* ſanguinibus. *LXX.* populis multis.

10. *Hebr. S. Vulg.* lineis. *A.* præcipuâ. *LXX.* talari. *Th.* baddim.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. IX. Ezechielis.

v. 2. Hieronymus: *Et pro* lineis, *quod nos juxta Symmachum interpretati ſumus, LXX.* ποδήρη, *Theodotio ipſum verbum Hebraïcum* BADDIM; *Aquila*, præcipuâ, *interpretati ſunt.*

Ibid. Hebraïci lectionem adfert Codex Reg. Bombycinus. De reliquis interpretationibus hæc Hieronymus: *Rursum ubi nos diximus*, & atramentarium scriptoris ad renes ejus; *Theodotio*, κάφυ scribæ in manu ejus; *Aquila*, μηλαρεθέχοντα, *id est*, atramentarium scribæ ad lumbos ejus; *Symmachus*, tabulas scriptoris habebat in renibus suis.

Quibusdam interpositis Hieron. *Quodque Aquila prima Editio & Theodotio dixerant*, κάφυ, *pro quo in Hebræo legitur* CESATH, *cum ab Hebræo quærerem quid significaret, respondit mihi Græco sermone appellari καλαμάριον; ab eo quod in illo calami recondantur. Nos* atramentarium, *ex eo quod atramentum habeat, dicimus. Multi significantius* thecas *vocant, ab eo quod theca sint scribentium calamorum.* Codex Regius Bombycinus, itemque Coisslinianus, Α. & Θ. κάφυ γραμματίας, quod ex Origene sumtum est. Ait autem idem Origenes, ὑδὲν δὲ ἠχεῖν τοῦτο συμβαίνειν παρ' Ἕλλησιν ἐν τῇ κάφυ φωνῇ, τῶν δὲ Ἑβραίων τινὰς λέγειν τὸ καλούμενον καλαμάριον εἶναι τὸ κάφυ. i. *Nihil autem voce* κάφυ *apud Græcos significari puto: Hebræus autem quidam dicebat* casty *esse id quod dicitur* calamarium. R. David in Libro Radicum, כפף cum 6. punctis est atramentarium. Ita Drusius hoc loco. Vide Lexicon Hebraïcum.

v. 3. Αλλ. ἀπὸ τοῦ χηρούβ. Sic Mss. Jes. in textu.

Ibid. Hieronymus: *Et ubi nos transtulimus*, limen domûs, *LXX. & Theodotio* τὸ αἴθριον, i. sub divo, *posuêre* vestibulum.

v. 4. ※ μετέβη ἀπὸ τοῦ πύλου &c. Mss. Jes.

Ibid. Α. Θ. συμείωσις τοῦ Θαῦ &c. Ex Origene. Ibi puto Origenem de altera Aquilæ Editione agere, ubi Θαῦ legebatur ut infra: nam quod ait Hieronymus, ad alteram spectare debet: *Pro* signo (sic ille) *quod LXX. Aquila & Symmachus transtulerant, Theodotio ipsum verbum Hebraïcum posuit* THAU. Et aliquanto post: *Antiquis Hebræorum literis, quibus usque hodie utuntur Samaritani, extrema Thau litera crucis habet similitudinem: quæ in Christianorum frontibus pingitur, & frequenti manûs inscriptione signatur.* Non prætermittenda Origenis annotatio insignis, quæ habetur in Coisslinianoo Codice, necnon in Regio Bombycino: Οἱ μὲν Ο. τὸ ἐνδυνόμενον φασὶ τὸν παῖδα ἀφεστακέναι ἀπὸ τῆς ὄψεως τοῦ ναοῦ, συμεῖον δηλοῦσαι ἐπὶ τὰ μέτωπα τῶν στεναζόντων καὶ τῶν κεκλαυμένων. πυθανομένων δὲ τῶν Ἑβραίων, εἰ τι πάσχει ἔχοιεν εἰς τὸ Θαῦ λέγειν μαθόντα, ταῦτα ἐπύθοντο, τινὸς μὲν φάσκοντος, ὅτι τὸ Θαῦ ἐν τοῖς παρ' Ἑβραίοις εἰκοσιδύο στοιχείοις ἐστὶ, τὸ τελευταῖον, εἰς μορφὴν τοῦ παρ' αὐτοῖς τάξιν τοῦ γεγραμμένου. τὸ τελευταῖον οὖν εἰκονίζει στοιχεῖον, εἰς παράστασιν τῆς τελευτησάσης τῶν ἐξ αὐτοῦ ἀρετῶν στοιχήσεως, καὶ ὀδυνωμένου ἐπὶ τοῖς ἁμαρτανομένοις ὑπὸ τοῦ λαοῦ, καὶ συμπαθοῦντος τοῖς ὀδυνωμένοις. ἑτέρου δέ τινος, σύμβολον εἶναι τὸ Θαῦ, τῶν νόμων τετραμόρφων· ἑκάστη γὰρ ἡ νόμος παρ' Ἑβραίοις διφορεῖ καλεῖται, καὶ τὸ σημεῖον αὐτῶν στοιχεῖον ἐστὶ τὸ Θαῦ· καὶ σύμβολον ἐν ἐστὶ τῶν κ' τῶν νόμων βεβιωκότων. τελείας δὲ τὰς φύσεως τῶν ἐξ εἰς τὸν σωτῆρα πεπιστευκότων, ἔλεγε τὰ ἀρχαῖα στοιχεῖα ἐμφερῆ ἔχειν τὸ Θαῦ πρὸ τοῦ σταυροῦ χαρακτῆρα· καὶ ὡς φατνιζόμενοι ἐπὶ τῷ ἡμέρᾳ ἐκ χειρὸς ἐπὶ τὸ μέτωπον τιθέμενοι· ὅπερ ποιοῦσι οἱ πεπιστευκότες πάντες ἐπὶ παντὸς σημειούμενοι πράγματος, καὶ μάλιστα εὐχὴν ἢ ὕμνον ἀναγινώσκοντες. Ο' δὲ Ἀκύλας καὶ Θεοδοτίων φασὶ, σημεῖόν τὸ Θαῦ. Sensus est: *Septuaginta dicunt, eum qui talari veste indutus erat, a gloria Domini præceptum fuisse, ut signum daret in frontibus gementium & dolentium. Interrogatis autem Hebræis, num quam a majoribus sibi traditam circa Thau notitiam haberent, hæc audivimus. Unus quidem dicebat, Thau unum ex viginti duobus Hebræorum elementis esse, ipsumque ultimum secundum ordinem literarum suarum: ideoque ultimum elementum propositum fuisse, ad declarationem perfectionis eorum, qui ob insitam virtutem gemebant, & de peccatis populi dolebant, & condebant cum delinquentibus (i. ne concíderent.) Alius autem dicebat, Thau symbolum eorum esse, qui legem servaverant: quoniam apud Hebræos lex* THORA *vocatur, & primum vocis hujus elementum est Thau: quapropter symbolum est eorum, qui secundum legem vixerant. Tertius, e numero eorum qui in Christum credíderant, aiebat vetera elementa Thau crucis formæ simile habere: ac prophetice enuntiari signum quo Christiani in frontibus insigniendi erant: quod sane omnes qui in Christum credíderunt, efformare solent initio cujusque operis, maxime autem orationum & lectionum sacrarum. Aquila autem & Theodotio dicunt, signum Thau.*

v. 6. Α. ἐφ' ἓν ἐπ' αὐτῷ τὸ Θαῦ &c. Mss. Jes.

Ibid. Α. Θ. Θαὺ τοῦ ταῦ. Drusius.

v. 7. ὁ ἑστὼς, τὰς αὐλάς. Ibi Hieronymus: *Pro atriis, quæ Hebraïce dicuntur* ASEROTH, *LXX. posuêre* vias.

Ibid. ※ ἐξ ἐπάξατο &c. Mss. Jes.

● 8. ※ Θ. ἐξ ὑπολείφθη ἐγώ. Drusius ex Mss. Jes.

v. 9. Α. Σ. Θ. εἰμάτων. Drusius.

v. 10. Vide supra versu 2.

EZECHIELIS CAP. X.

1 במראה דמות כסא נראה עליהם 1. ※ ὡς ὅρασις ὁμοίωμα θρόνου ὤφθη ἐπ' αὐτοῖς. Ο. ὁμοίωμα θρόνου ἐπ' αὐτούς.

קול אל־שדי 5. Σ. Θ. βροντὴ θεοῦ ἱκανοῦ. Ο. φωνὴ θεοῦ σαδδαΐ. Α. ἱκανοῦ.

ושלח הכרוב את־ידו מבינות לכרובים 7. Ο. καὶ ἐξέτεινε ὁ Χερὺβ τὴν χεῖρα αὐτοῦ ※ Θ. ἐκ τοῦ αἀναμέσου τῶν Χερυβίμ.

כעין אבן תרשיש 9. Α. ὡς... χρυσολίθου. Σ. ὡς εἴδους ὑακίνθου. Ο. ὡς ὄψις λίθου ἀνθράκος.

כי המקום אשר־יפנה הראש 11. Αλλ. εἰς ὃν ἂν τόπον, οὗ ἐπιβλέψῃ ἡ κεφαλή. Αλλος, οὗ ἂν

1. Hebr. veluti aspectus similitudinis solii apparuit super eos. ※ sicut visio similitudo throni visa est super eos. *LXX.* similitudo throni super eos. *Vul. quasi species similitudinis solii, apparuit super ea.*

5. *Hebr. LXX.* vox Dei saddai. *S. Th.* tonitru Dei potentis. *A.* potentis. *Vulg. vox Dei omnipotentis.*

7. *Heb.* & misit Cherub manum suam de inter Cherubim. *LXX.* & extendit Cherub manum suam ※ *Th.* de medio Cherubim. *Vulg. Et extendit Cherub manum de medio Cherubim.*

9. *Heb.* tamquam oculus lapidis Tharsis. *A.* tamquam . . . . . chrysolithi. *S.* quasi species hyacinthi. *LXX.* quasi aspectus lapidis carbunculi. *Vulg. quasi visio lapidis chrysolithi.*

11. *Hebr.* sed locum quo vertebat se caput. *Alius*, in quemcumque locum quo respiciet caput. *Alius*, quocumque declinabat primus.

ἦλθε ὁ τροχός. Αλλ. οὗ ἐτρέπετο ὁ ἀρχηγός. O. ὅτι εἰς ὃν αὐ τόπον ἐπιβλέψει ἡ ἀρχὴ ἡ μία.

אחריו ילכו A. Θ. ὀπίσω αὐτῆς ἐπορεύοντο. O. ἐπορεύοντο.

וכל־בשרם 12. Αλλ. καὶ πᾶσα ἡ σὰρξ αὐτῶν. In O. vacat.

והגלגל 13. A. τροχός. Σ... ※ κυλίσματα. O. γίλγελ.

14. וארבעה פנים לאחד פני הראשן פני הכרוב ופני השני פני אדם והשלישי פני אריה והרביעי פני־נשר ※ Θ. καὶ τέσσαρα τροσώπατα τῷ ἑνὶ· τὸ τροσώπατον τῷ ἑνὸς τροσώπου τῷ Χερούβ, καὶ τὸ τροσώπατον τῷ ἑνὸς τροσώπου ἀνθρώπου, καὶ τρίτον τροσώπατον λέοντος, καὶ τὸ τέταρτον, τροσώπατον ἀετοῦ.

16. גם־הם מצדם ※ καὶ αὐτοὶ ἀπὸ τῆ ἐχόμενα αὐτῶν.

18. כעל מפתן הבית Αλλ. ἀπὸ τῆς αἰθρίου τῆς οἴκου. O. ἀπὸ τῆ οἴκου.

21. ארבעה פנים ארבעה Α. Θ. τέσσαρα τέσσαρα τροσώπατα. O. τέσσαρα τροσώπατα.

22. כראידם ※ Θ. τὰ ὅμοια αὐτῶν.

Alius, quo vertebatur dux. *LXX.* quoniam in quemcumque locum respiciebat principium unum. *Vul. sed ad locum, ad quem ire declinabat quæ prima erat.*

Hebr. A. Th. post illud ibant. *LXX.* ibant. *Vul. sequebantur & cætera.*

12. *Heb. & Alius*, & omnis caro earum. *Vul. & omne corpus earum. In LXX. vacat.*

13. *Hebr.* ô rota. *A.* rotæ. *S. Vulg.* volubiles. *LXX.* gelgel. ※ volubilitates.

14. *Heb.* & quatuor facies unicuique, facies unius facies Cherub: & facies secunda facies hominis, & tertia facies leonis, & quarta facies aquilæ. ※ *Th.* quatuor facies uni: facies unius facies Cherub, & facies unius facies hominis; & tertium facies leonis, & quartum facies aquilæ. *Vul. quatuor autem facies habebat unum: facies una, facies Cherub: & facies secunda, facies hominis: & in tertio facies leonis: & in quarto facies aquilæ.*

16. *Heb.* etiam ipsæ apud eos. ※ etiam ipsi juxta eos. *Vulg. sed & ipsæ juxta erant.*

18. *Hebr.* desuper limine domus. *Alius*, de subdio domus. *LXX.* a domo. *Vulg. a limine templi.*

21. *H. A. Th.* quatuor quatuor facies. *LXX. Vulg.* quatuor vultus.

22. *H.* aspectus eorum. ※ *Th.* visionem eorum. *Vul. intuitus eorum.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. X. Ezechielis.

v. 1. ※ ὡς ὅραμα &c. Ms. Jes.

v. 5. Σ. Θ. βροντὴ Θεῦ ἰσχυροῦ. Drusius & Coistlin. Hieronymus vero ait: Saddai *Aquila*, *Symmachus & Theodotio ἰσχυρὸν, quod* fortem potentemque *significat, transtulerunt.* Vide Cap. 1. v. 24.

v. 7. ※ Θ. ἐκ τῶν ἀναμέσον &c. Ms. Jes. Edit. Rom. variat.

v. 9. Theodoretus Symmachi versionem adfert. Hieronymus vero ait: *Juxta LXX.* quasi visio λίθου ἀνθρακος, *i.* carbunculi, *licet in Hebraïco* THARSIS *scriptum sit: quod Aq.* chrysolithum, *Symm.* hyacinthum *transtulerunt.*

v. 11. Αλλ. ὡς ὃν ἂν τρόπον &c. Has omnes lectiones exhibet Ms. Jes.

Ibid. A. Θ. ἅτινα &c. Idem.

v. 12. Αλλ. καὶ πᾶσα &c. Drusius.

v. 13. Hieron. *Rotæ quoque ipsæ appellatæ sunt lingua Hebraïca* GELGEL, *quod Symm.* volubiles, *Aquila* rotam *interpretatus est.* Ms. Jes. habet, ※ συλλημψεις. quæ est forte versio Symmachi.

v. 14. ※ Θ. καὶ τέσσαρα τροσώπατα &c. Ms. Jes. Drusius vero sic sine Interpretis nomine: καὶ τέσσαρα τροσώπατα ἦχεν ἕκαστον τῶν ζώων· τὸ τροσώπατον τὸ ἓν τροσώπατον χερούβ, καὶ τὸ τροσώπατον τὸ δεύτερον τροσώπατον ἀνθρώπου, καὶ τὸ τρίτον &c. Hieronymus vero ait: *Porro quod sequitur*, audiente me, *usque ad eum locum ubi scriptum est*, elevati sunt Cherubim, *in LXX. non habetur, sed de Hebraïco additum est.*

v. 16. ※ καὶ αὐτοὶ &c. Ms. Jes.

v. 18. Αλλ. ἀπὸ τῆ αἰθρίου &c. Drusius.

v. 21. A. Θ. τέσσαρα τέσσαρα τροσώπατα. Ms. Jes.

v. 22. ※ Θ. τὰ ὅμοια αὐτῶν. Idem.

EZECHIELIS CAP. XI.

11. הוא לא־תהיה לכם לסיר ואתם תהיו בתוכה לבשר אל־גבול ישראל אשפט אתכם Αλλος, αὕτη ὑμῖν οὐκ ἔσται εἰς λέβητα, καὶ ὑμεῖς ἐὰν μὴ γένησθε ἐν μέσῳ αὐτῆς εἰς κρέα, ὅτι ἐπὶ τῶν ὁρίων τῆ Ισραὴλ κρινῶ ὑμᾶς.

12. וידעתם כי־אני יהוה אשר בחקי לא הלכתם ומשפטי לא עשיתם וכמשפטי הגוים אשר סביבותיכם עשיתם Αλλος, καὶ ἐπιγνώσεσθε ὅτι

11 HÆC *Ebr.* Hæc non erit vobis in lebetem, & vos eritis in medio ejus in carnem. In termino Israel judicabo vos. *Al.* Hæc vobis non erit in lebetem, & vos non eritis in medio ejus in carnes: super terminos Israel judicabo vos. *Vulg. Hæc non erit vobis in lebetem, & vos non eritis in medio ejus in carnes: in finibus Israel judicabo vos.*

12. *Heb.* Et scietis quia ego Dominus, quia in statutis meis non ambulastis, & judicia mea non feciſtis: sed juxta judicia gentium, quæ in circuitu vestro, feciſtis. *Alius*, & cognosce-

ἐγὼ κύριος ὅτι ἐν τοῖς δικαιώμασί μου οὐκ ἐπορεύθητε, καὶ τὰ κρίματά μου οὐκ ἐποιήσατε· ἀλλὰ κατὰ τὰ κρίματα τῶν ἐθνῶν τῶν κύκλῳ ὑμῶν ἐποιήσατε.

tis quia ego Dominus, quia in juſtificationibus meis non ambulaſtis, & judicia mea non feciſtis, ſed ſecundum judicia gentium, quæ in circuitu veſtro, feciſtis. *Vul. Et ſcietis quia ego Dominus: quia in præceptis meis non ambulaſtis, & judicia mea non feciſtis, ſed juxta judicia gentium, quæ in circuitu veſtro ſunt, eſtis operati.*

אחיך אחיך אנשי 15. ※ Οἱ Γ. ἀδελφοί σου ἀδελφοί σου οἱ ἄνδρες. Ο. οἱ ἀδελφοί σου καὶ οἱ ἄνδρες.

15. *Heb.* ※ *Tres Int. Vulg.* fratres tui, fratres tui, viri. *LXX.* fratres tui, & viri.

כלה A. Σ. Θ. (σύμπτωσις) Ο. συντέλεσμα.

Heb. ipſa tota. *A. S. Th. Vulg.* univerſi. *LXX.* conſummata eſt.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XI. Ezechielis.

v. 11. Αλλ. αὗται ὑμῖν &c. Druſius, qui notat aliter legi ἐπὶ τῶν ἐθνῶν pro ἐπὶ τῶν ἐθνῶν: ſed male, ut patet.

v. 12. Αλλ. καὶ ἐποιήσατε. Idem. Notatque Hieronymus hæc in LXX. non haberi, ſed ex Hebræo addita fuiſſe: quæ tamen ille Latine tantum adfert.

v. 15. ※ οἱ Γ. ἀδελφοί σου &c. Mſ. Jeſ.

Ibid. Hieronymus: *Pro* univerſis, *illi poſuerunt*; conſummata eſt, *propter litterarum & verbi ambiguitatem*: CHULLO *enim quod Aq. Sym. & Theod.* univerſos *interpretati ſunt, illi verterunt*, conſummata eſt, *quod juxta ſenſum omnino non reſonat.* Codex noſter vetuſtiſſimus habet CHOLLO.

EZECHIELIS CAP. XII.

בתוך בית־המרי 2. Αλλ. ἐν μέσῳ οἴκου παροξύνοντος. Ο. ἐν μέσῳ τῆς ἀδικίας αὐτῶν.

בית מרי 3. Σ. οἴκου παροξυσμοῦ. Ο. οἴκου παροξύνοντος.

רגשא רמשא 10. Ο. ὁ ἄρχων καὶ ὁ ἀφηγούμενος. Αλλος, τῷ ἄρχοντι καὶ τῷ ἀφηγουμένῳ.

ארק אחריהם 14. Σ. γυμνώσω ὀπίσω αὐτῶν. Ο. ἐκκενώσω ὀπίσω αὐτῶν. Αλλος, ἐκχεῶ ὀπίσω αὐτῶν.

ברעש 18. Ο. μετ' ὀδύνης. Αλλος, μετ' ἐνδείας.

המשל 22. Οἱ λοιποὶ, παραβολή. Σ. παροιμία.

ואבד Σ. ἀφανισθήσ. Ο. ἀπόλωλεν.

חלק 24. Οἱ λοιποὶ..... Ο. τὰ τῆς χάριτος.

2. HEb. in medio domus rebellionis. *Alius Vulg.* in medio domus exaſperantis. *LXX.* in medio iniquitatum ipſorum.

3. *H.* domus rebellionis. *S.* domus contentioſa. *LXX. Vul.* domus exaſperans.

10. *H.* principi onus. *LXX.* princeps & dux. *Alius*, principi & duci. *Vulg. ſuper ducem onus.*

14. *H. LXX.* evacuabo poſt eos. *S.* nudabo poſt eos. *Alius*, effundam poſt eos. *Vulg. evaginabo poſt eos.*

18. *H.* in tremore. *LXX.* cum dolore. *Alius*, cum penuria. *Vul. in conturbatione.*

22. *Hebr. S. Vulg.* proverbium. *Reliqui*, parabola.

H. Vul. peribit. *S.* diſſipabitur in vaporem. *LXX.* periit.

24. *H.* lenientis. *Reliqui*, lubrica. *LXX.* juxta gratiam. *Vul. ambigua.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XII. Ezechielis.

v. 2. Αλλ. τὸ μέσον οἴκου παρα- Druſius. Hieronymus vero hæc notat: *Pro eo quod nos vertimus*, in medio domûs exaſperantis tu habitas, *LXX. poſuerunt*: In medio iniquitatum eorum tu habitas.

v. 3. Σ. οἴκου παροξυσμοῦ. Druſius.

v. 10. Αλλ. τῷ ἄρχοντι &c. Mſ. Jeſ.

v. 14. Σ. γυμνώσω &c. Idem.

v. 18. Αλλ. μετ' ἐνδείας. Idem.

v. 22. Hieron. *Quod nos diximus*, proverbium, *juxta Symmachum, omnes alii Interpretes* parabolam *tranſtulerunt, quæ Hebraïce appellatur* MASAL.

Ibid. Hieron. *Omnis viſio peribit: vel juxta Symmachum, ſfgmtiwsin, id eſt*, in ventum & auram tenuem diſſolvetur.

v. 24. Hieronymus: *Ubi a nobis editum eſt*, neque erit divinatio ambigua, *vertêre LXX.* neque divinans juxta gratiam: *pro quo omnes* lubricum *interpretati ſunt, quod nos* ambiguum *diximus.*

EZECHIELIS CAP. XIII.

הנבאים ואמרת לנביאי מלבם 2. ※ A. Θ. τοὺς προφητεύοντας, καὶ ἐρεῖς τοῖς προφήταις τοῖς προφητεύουσιν ἀπὸ καρδίας αὐτῶν.

2. Heb. prophetantes: & dices prophetantibus de corde ſuo. ※ *A. Th.* prophetantes: & dices prophetis prophetantibus de corde ſuo. *Vulg. qui prophetant: & dices prophetantibus de corde ſuo.*

אשר הלכים אחר רוחם 3. ※ Θ. τῆς πορευομένοις ὀπίσω τῶν πνευμάτων αὐτῶν.

3. *H.* qui euntes poſt ſpiritum ſuum. ※ *Th.* euntibus poſt ſpiritum ſuum. *Vul. qui ſequuntur ſpiritum ſuum.*

כשעלים בחרבות נביאיך ישראל 4. Σ. Θ. ὡς ἀλώπεκες ἐν ἐρημίοις οἱ προφῆταί σου Ισραήλ. A. O. ὡς ἀλώπεκες ἐν τῇ ἐρήμοις οἱ προφῆται σου Ισραήλ.

4. *Heb.* tamquam vulpes in deſertis prophetæ tui Iſrael. *S. Th.* ſicut vulpes in parietinis prophetæ tui Iſrael. *A. LXX. Vul.* quaſi vulpes in deſertis prophetæ tui Iſrael.

לא עליתם בפרצות והגדרו גדר על־בית ישראל לעמד במלחמה ביום יהוה 5. Σ. Οὐκ ἀνέβητε ἐπὶ τὰς διεκτροπάς, οὐδὲ προεφράξατε φραγμὸν περὶ τοῦ οἴκου Ισραήλ, τοῦ στῆναι ἐν πολέμῳ ἐν ἡμέρᾳ κυρίου. O. Οὐκ ἔστητε ἐν τειχώματι· καὶ συνήγαγον ποίμνια ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ Ισραήλ· οὐκ ἀνέστησαν οἱ λέγοντες, ἐν ἡμέρᾳ κυρίου.

5. *Hebr.* Non aſcendiſtis in fracturas, & ſepiviſtis ſepem ſuper domum Iſrael ad ſtandum in bello in die Domini. *S.* Non aſcendiſtis ad interciſiones, neque obſepiviſtis ſepem circa filios Iſrael, ad ſtandum in prælio in die Domini. *LXX.* Non ſteterunt in firmamento; & congregaverunt greges ſuper domum Iſrael: non reſurrexerunt dicentes; In die Domini. *Vul. Non aſcendiſtis ex adverſo, neque oppoſuiſtis murum pro domo Iſrael, ut ſtaretis in prælio in die Domini.*

ואמרים נאם־יהוה ואני לא דברתי 7. Αλλ. ἢ ἐλέγετε, φησὶ κύριος, καὶ ἐγὼ οὐκ ἐλάλησα.

7. *Heb.* & dicentes: Dixit Dominus, & ego non locutus ſum. *Al.* & dicebatis, dicit Dominus: & ego non locutus ſum. *Vul. & dicitis, ait Dominus, cum ego non ſim locutus.*

בסוד 9. Σ. ἐν ὁμιλίᾳ. O. ἐν παιδίᾳ.

9. *Hebr.* in ſecreto. *S.* in colloquio. *LXX.* in diſciplina. *Vul. in conſilio.*

טחים אתו התל אבל 10. A. (ἀλείφουσι) αὐτὸν ἄλατον, εἶπον. Σ. (ἀλείφοντες) αὐτὸν ἀναρτύτου, εἶπε. O. ἀλείφουσιν αὐτὸν, πιστῶς, εἶπον. Θ. ἀλείφουσιν αὐτὸν ἀφρονῶς, εἶπον.

10. *H.* oblinentes eum inſulſo: Dic. *A.* liniunt eum abſque ſale. Dic. *S.* liniebatis eum abſque temperamento. Dic. *LXX.* liniunt eum: cadet: Dic. *Th.* liniunt eum ſtultitia. Dic. *Vul. liniebant eum luto abſque paleis. Dic.*

הוי למתפרות כסתות על כל־אצילי ידי ועשות המטפחות על־ראש כל־קומה לצוד נפשות ὁ Ἑβραῖος, οὐαὶ τοῖς ποιοῦσαις φυλακτήρια, καὶ κρεμαζούσας ἐπὶ τοῖς βραχίοσιν αὐτῶν, καὶ ἐπιτιθείσας αὐτὰς ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ἑκάστης ἡλικίας, τοῦ ἀγρεῦσαι τὰς ψυχάς. Σ. Οὐαὶ τοῖς συρραπτούσαις ὑπαγκώνια, ὑπὸ πᾶσαν ἀγκῶνα χεῖρος, καὶ ποιούσας ὑπαυχένια ἐπὶ κεφαλὰς πάσης ἡλικίας εἰς τὸ ἀγρεῦσαι ψυχάς. O. οὐαὶ τοῖς συρραπτούσαις περικεφάλαια ὑπὸ πᾶσαν ἀγκῶνα χεῖρος, καὶ ποιούσας ὑποβόλαια ἐπὶ πᾶσαν κεφαλὴν πάσης ἡλικίας, τοῦ ἀγρεῦσαι ψυχάς.

18. *Hebr.* Væ conſuentibus pulvinaria ſuper omnibus axillis manuum mearum, & facientibus velamina ſuper caput omnis ſaturæ ad venandum animas. *Hebræus Int.* Væ facientibus phylacteria & appendentibus ſuper brachia ipſarum, & imponentibus illa ſupra caput uniuſcujuſque ſaturæ, ad ſubverrendum animas. *S.* Væ conſuentibus pulvinaria ſub omni cubito manus, & facientibus cervicalia ad caput omnis ætatis, ad venandum animas. *LXX.* Væ iis quæ conſuunt cervicalia ſub omni cubito manus, & quæ faciunt velamina ſuper omne caput univerſæ ætatis, ut pervertant animas. *Vul. Væ qui conſuunt pulvillos ſub omni cubito manus: & faciunt cervicalia ſub capite univerſæ ætatis ad capiendas animas.*

יען הבאות 22. A. ἐχμαζητε. O. αὐτὸ ὃν διεστρέψατε.

22. *Heb.* ad conterendum. *A.* . . . . fluctuare faciebatis. *LXX.* pro eo quod pervertebatis *Vul. pro eo quod mœrere feciſtis.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XIII. Ezechielis.

v. 2. ※ A. Θ. τὰς προφητεύουσας &c. Mſ. Jeſ. quæ a LXX. prætermiſſa fuiſſe teſtificatur Hieronymus.

v. 3. Θ. τοῖς πορευομένοις &c. Mſ. Jeſ.

v. 4. Σ. ὡς ἀλώπεκες &c. Theodoretus, ταῦτα ὁ Σύμ-

μαχθ Ἐσίσηρ ἡμιόνους, ὡς ἀλόπηκες &c. Hieron. *Propheta Iſrael vulpium ſimiles ſunt, quotidie domeſticarum avium furta facientes, qui habitant, juxta Aquilam, & LXX.* in deſertis; *juxta Symmachum & Theod.* in parietinis, *atque* ruinoſis.

v. 5. Σ. ὡς ἀΐσατε &c. Ex Theodoreto.

v. 7. Αλλ. ἐγὼ ἐλάλησα. Hieronymus vero hæc habet: *Quodque ſequitur*, Et dicebatis, Dicit Dominus, & ego non ſum loquutus, *in LXX. non habetur.*

v. 9. Σ. ἐν ἐμπλοκῇ. Druſius.

v. 10. Mſ. Jeſ. Α. αὐτὸν ἄναλον εἰκόν. Σ. ἀναρτύτῳ εἰκί. Hieronymus vero in hunc locum: *Ipſumque parietem, qui in ſequentibus* CIR *appellatur, linebant pſeudoprophetæ abſque temperamento, ut interpretatus eſt Symmachus, hoc eſt, puro luto, & quod paleas non haberet, ut nec præbere poſſet aliquam fortitudinem. Ut vero LXX. & Theodotio, linunt eum ſtultitia: Aquila autem verbum Hebraïcum* THAPHEL, *interpretatus eſt ἄναλα, quod ſignificat* abſque ſale. Quod vero ait Hieronymus LXX. vertiſſe *ſtultitiâ*, ut Theodotio reddidit, intelligendum videtur de Editione τοῦ Ο. Hexaplari. Nam in Editis legitur πυθῶνας. Et in Edit. Complut. utraque lectio adhibetur, ἐμπλοκὴν πυθῶνας. Huc reſpicit nota Anonymi in Codice Coiſliniano: ὁ Ἑβραῖος ἔχει, χείσει τὸν τοῖχον πᾶλον ἀνυ ἀχύρων.

v. 18. ὁ Ἑβραῖος, οὐαὶ ταῖς ποιούσαις &c. Lectio Hebræi Interpretis prodit ex Codice Regio; Symmachi ex Theodoreto.

EZECHIELIS CAP. XIV.

מזקני ישראל א. Αλλ. ἐκ τῶν πρεσβυτέρων τοῦ Ισραήλ. Ο. ἐκ τῶν πρεσβυτέρων ἀνδρες τοῦ λαοῦ Ισραήλ.

1. *Heb. Al.* de ſenioribus Iſrael. *LXX.* de ſenioribus viri populi Iſrael. *Vulg. ſeniorum Iſrael.*

האנשים האלה העלו גלוליהם על־לבם 2. ומכשול עונם נתנו נגד פניהם. A οἱ ἄνδρες οὗτοι ἀνέβησαν τὰ εἴδωλα αὐτῶν ἐπὶ καρδίας αὐτῶν, & σκάνδαλον ἀδικίας αὐτῶν ἔδωκαν ἀπέναντι τοῦ προσώπου αὐτῶν. Ο. οἱ ἄνδρες οὗτοι ἔθετο τὰ διαλογισμὰ αὐτῶν ἐπὶ ταῖς καρδίας αὐτῶν, καὶ τὸ κόλασιν τῆς ἀδικίας αὐτῶν ἔθηκαν πρὸ προσώπου αὐτῶν.

2. *Hebr.* Viri iſti aſcendere fecerunt idola ſua ſuper cor ſuum & offendiculum iniquitatis ſuæ dederunt contra facies ſuas. *A.* Viri iſti dedicarunt, *al.* obtulerunt, idola ſua in corde ſuo, & ſcandalum iniquitatis ſuæ poſuerunt contra faciem ſuam. *LXX.* Viri iſti poſuerunt cogitationes ſuas in cordibus ſuis: & tormentum iniquitatum ſuarum poſuerunt ante faciem ſuam. *Vulg. Viri iſti poſuerunt immunditias ſuas in cordibus ſuis, & ſcandalum iniquitatis ſuæ ſtatuerunt contra faciem ſuam.*

גלוליהם Οἱ Γ. εἴδωλα.

גלוליו 4. A. Σ. Θ. εἴδωλα αὐτοῦ. Ο. τὰ διαλογισμὰ αὐτοῦ.

Heb. & tres Int. idola.

4. *Hebr. A. S. Th.* idola ſua. *LXX.* cogitationes ſuas. *Vulg. immunditias ſuas.*

לאות 8. Αλλ. εἰς σημεῖον.

8. *Heb. Alius*, in ſignum. *Vul. in exemplum.*

והנביא כי־יפתה ודבר דבר 9. Ο. καὶ ὁ προφήτης ἐὰν πλανηθῇ καὶ λαλήσῃ ※ οἱ Γ. λόγον.

9. *Hebr.* & propheta cum ſeductus fuerit, & locutus fuerit. *LXX.* & propheta cum erraverit, & locutus fuerit ※ *Tres Int.* verbum. *Vulg. & propheta cum erraverit, & locutus fuerit verbum.*

כעון הנביא יהיה 10. Αλλ. ὡσαύτως καὶ ὁ ἀδίκημα τοῦ προφήτου ἔσται.

10. *Heb. Vul.* ſic iniquitas prophetæ erit. *Al.* ſimiliter & iniquitas prophetæ erit.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XIV. Ezechielis.

v. 1. Αλλ. ἀπὸ τῶν πρεσβ. Druſius.

v. 2. Α. οἱ ἄνδρες &c. Ex Theodoreto. Hieronymus autem ait: *Poſuerunt immunditias ſuas in cordibus ſuis, ſive cogitationes; & juxta Symm. & Theodotionem,* idola, *& ſcandalum.* Mſ. Jeſ. οἱ Γ. εἴδωλα.

v. 4. Α. Σ. Θ. εἴδωλα αὐτοῦ. Druſius; qui Aquilam non memorat; ſed ita vertiſſe & hoc loco, certum videtur ex ſuperioribus.

v. 8. Αλλ. εἰς σημεῖον. Druſius.

v. 9. ※ οἱ Γ. λόγον. Mſ. Jeſ.

v. 10. Αλλ. ὡσαύτως &c. Druſius.

EZECHIELIS CAP. XV.

רגה לאש נתן 4. Αλλος, ἰδοὺ πυρὶ δίδοται. Ο. πλὴξ ὃ πυρὶ δίδοται.

4. *Heb. Al. Vul.* ecce igni datum eſt. *LXX.* præter id quod igni datum eſt.

שני קצותיו Α. δύο ἔσχατα αὐτοῦ. Σ. Θ. . . . . Ο. τὸν κατ' ἐνιαυτὸν καθαρσιν ἀπ' αὐτῆς.

Hebr. duas extremitates ejus. *A.* duo noviſſima ejus. *S. Th.* duas ſummitates ejus. *LXX.* annuam purgationem ex ea. *Vulg. utramque partem ejus.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. VI. Ezechielis.

v. 4. Ἀλλ. ὧδε vel ἡδονάς. Drusius.

Ibid. Hieronymus: *Ambiguitas enim verbi Hebraici* SENE, *quod tribus literis scribitur*, SIN & NUN & JOD: *si legatur* SENE, *duo significat: si* SANE, *annos. Unde factum est, ut pro duabus summitatibus ejus, quod nos interpretati sumus*, utramque partem ejus, *LXX. interpretarentur*, annuam purgationem ejus: *cum Aquila dixerit*, duo novissima ejus: *Symm. & Theodotio*, duas summitates ejus.

EZECHIELIS CAP. XVI.

לא־כרת טרך 4. Δ. οὐκ ἐτμήθη ὀμφαλός σου.

4. *Heb.* non præcisus fuisset umbilicus tuus. *Quatuor Int. vel, Tetrapla. & Vul.* non est præcisus umbilicus tuus.

בדמיך 6. ὁ Ἑβρ. ἐν ὑγρασίᾳ. Ο. ἐν τῷ αἵματί σου.

6. *Hebr.* in sanguinibus tuis. *Heb. Int.* in humore. *LXX. Vul.* in sanguine tuo.

ותגדלי ותבאי בעדי עדיים 7. ὁ Ἑβραῖος, καὶ ἐπληθύνθης, καὶ ἦλθες εἰς ὥραν καλλωπισμοῦ. Σ.... Ο. καὶ ἐμεγαλώθης, καὶ εἰσῆλθες εἰς πόλεις πόλεων. Θ. . . . . .

7. *Heb.* & grandis facta es, & ingressa es in ornamentum ornamentorum. *Heb. Interpr.* & adulta facta es, & venisti in tempus ornamenti. *S.*..... & pervenisti ad ornatum mulierum. *LXX.* & magnificata es, & ingressa es in civitates civitatum. *Th.* & ingressa es ad ornamentum ornamentorum. *Vul. & grandis effecta, & ingressa es, & pervenisti ad mundum muliebrem.*

עת דדים 8. ὁ Ἑβραῖος, καιρὸς τῶν ἐμπρησθῆναι σε. Α. 1. καιρὸς μαστῶν. Α. 2. καιρὸς συναλλαγῆς. Σ. καιρὸς ἀγαπῆς. Ο. καιρὸς κατακλυσμοῦ.

8. *Heb. Vul.* tempus amantium. *Heb. Interpr.* tempus devirginandi te. *A.* 1. tempus uberum. *A.* 2. tempus sponsalium. *S.* tempus amoris. *LXX.* tempus divertentium.

כנפי Ἑβρ. τὸ πέρυσίν μου. Ο. τὰς πέρυσάς μου.

Heb. alam meam. *Heb. Interp.* oram meam. *LXX.* alas meas. *Vul. amictum meum.*

תחש 10. Α. Σ. . . . Ο. ὑακίνθου. Θ. ὑακίνθινα.

10. *H.* taxo. *A. S.* ianthina. *LXX.* hyacintho. *Th.* hyacinthina. *Vulg. ianthino.*

משי Α. 1. ψηλαφητοῦ. Α. 2. αἴθριον. Σ. ἐπίνδυμα. Ο. τριχάπτῳ. Θ. μεσσί, vel μεσσί. Αλλ. ἀβδιβήραιον.

Hebr. serico. *A.* 1. palpabili. *A.* 2. florido. *S.* indumentum. *LXX.* trichapto. *Th.* messe, *vel* messi.. *Vulg. subtilibus. Alii*, amictu pelliceo.

רביד 11. Α. 2. Σ. κλοιόν. Ο. Θ. καθημά.

11. *Hebr. A.* 2. *S. Vulg.* torquem. *LXX. Th.* torquem.

נזם 12. Οἱ λοιποὶ, ἐνώπιον. Σ. ὀπτήριον.

12. *Hebr. Reliqui*; *Vulg.* inaurem. *S.* ornamentum naris.

תפארת Σ. . . . . Οἱ λοιποὶ, καυχήσεως.

Heb. gloriæ. *S. Vulg.* decoris. *Reliqui*, gloriationis.

משי 13. Α. αἴθριον. Σ. πολύμιτον. Ο. τριχάπτα. Θ. μεσσί.

13. *Heb.* sericum. *A.* floridum. *S.* polymitum. *LXX.* trichapta. *Th.* messi. *Vul. polymito.*

ותיפי במאד מאד Ο. καλὴ σφόδρα ※ σφόδρα.

Hebr. & pulcra es valde valde. *LXX.* pulcra valde ※ valde. *Vulg. & decora facta es vehementer nimis.*

ויצא לך שם בגוים כי כליל הוא בהדרי 14. אשר־שמתי עליך נאם אדני יהוה Σ. (ᾧ ὠξήλθε σου ὄνομα εἰς τὰ ἔθνη, ὅτι τέλειον ἐν τῷ κάλλει μου ἦν, ὃ ἐπέθηκα ἐπὶ σέ, λέγει κύριος ὁ θεός.) Ο. καὶ ἐξῆλθε σου ὄνομα ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἐν τῷ κάλλει σου, διότι συνετελεσμένον ἦν ἐν ὡραιότητί μου ἣν ἔταξα ὅτι σὺ, λέγει κύριος.

14. *Heb.* Et egressum est tibi nomen in gentes propter speciem tuam, quia perfecta ipsa in decore meo, quem posueram super te, dixit Dominus Deus. *S.* Et egressum est nomen tuum in gentes, quod perfectum erat propter dignitatem meam, quam posueram super te, dicit Dominus Deus. *LXX.* Et exivit nomen tuum in gentes in specie tua: quia completum erat in decore, in pulchritudine, quam posui super te; dicit Dominus. *Vulg. Et egressum est nomen tuum in gentes propter speciem tuam: quia perfecta eras in decore meo, quem posueram super te; dicit Dominus Deus.*

16. ותקחי מבגריך ותעשי־לך במות טלאות ותזני עליהם לא באות ולא יהיה Σ. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

O. ἐ ἔλαβες ἐκ τῶν ἱματίων σου, ἐ ἐποίησας σεαυτῇ ἐδώλα ῥαπτά, ἐ ἐξεπόρνευσας ἐπ' αὐτά, καὶ οὐ μὴ ἐισέλθῃς, οὐδὲ μὴ γήπται. A. Θ. ἐμβολίσματα.

16. *Heb.* Et ſumpſiſti de veſtimentis tuis, & feciſti tibi excelſa maculoſa, & fornicata es ſuper eis, non ventura, & non erit. *S.* Cumque tuliſſes de veſtibus tuis, feciſti tibi excelſa multicoloria, & fornicata es in eis, non facta, neque futura. *LXX.* Et tuliſti de veſtibus tuis: & feciſti tibi idola conſura: & fornicata es ſuper eis, & non ingredieris, neque fiet. *A. Th.* emboliſmata. *Vulg. Et ſumens de veſtimentis tuis, feciſti tibi excelſa hinc inde conſuta: & fornicata es ſuper eis, ſicut non eſt factum, neque futurum eſt.*

21. ותגיכי בהעביר אותם A. Σ. Θ. . . . O. ἐ ἔδωκας αὐτὰ ἐν τῷ ἀποτράζεσθαί σε αὐτά.

21. *Hebr.* & dediſti eos in tranſire faciendo eos. *A. S. Th.* tranſtuliſti & transduxiſti eos. *LXX.* & dediſti eos in expiando te ipſos. *Vul. & dediſti, illos conſecrans.*

23. אוי אוי לך נאם אדני יהוה Γ. οὐαί σοι, οὐαί σοι, λέγει ἀδωναὶ κύριος. O. λέγει κύριος.

23. *H.* Væ, væ tibi, dixit Dominus Deus. *Tres Int.* Væ tibi, væ tibi, dicit Adonai Deus. *LXX.* dicit Dominus. *Vul. Væ, væ tibi, ait Dominus Deus.*

גב 24. A. βόθυνον. Σ. Θ. πορνεῖον. O. οἴκημα πορνικόν.

24. *Heb.* fornicem. *A.* foveam. *S. Th. Vulg.* lupanar. *LXX.* habitaculum fornicationis.

רמה A. Σ. Θ. (ὑψηλόν.) O. ἔκθημα.

Heb. excelſum. *A. S. Th.* excelſum, *frut* ſublime. *LXX. Vul.* proſtibulum.

זמה 27. Σ. . . . . O. ἐς ἀσέβησας. Θ. ζεμμά.

27. *Heb. S. Vulg.* ſcelerata. *LXX.* qua impie egiſti. *Th.* zemma.

את־תזנותך 29. Αλλος, τὰς πορνείας σου. O. τὰς διαθήκας σου.

29. *Heb. Vul.* fornicationem tuam. *Al.* fornicationes tuas. *LXX.* teſtamenta tua.

אל־ארץ כנען כשדימה Αλλ. γῆν Χαναὰν, ἐ εἰς τοὺς Χαλδαίους. O. γῆν Χαλδαίων.

Hebr. in terra Chanaan, in Chaſdim. *Al.* terram Chanaan, & in Chaldæos. *LXX.* terram Chaldæorum. *Vul. in terra Chanaan cum Chaldæis.*

מה אמלה לבבך נאם אדני יהוה 30. O. τί δέσω τὴν ψυχήν σου, λέγει ἀδωναὶ κύριος. Αλλως, τί ἀσθενῶ τὴν καρδίαν σου, λέγει κύριος. Δ. τίνι κρίνειῶ.

30. *Hebr.* quam infirmatum eſt cor tuum, dixit Dominus Deus. *LXX.* quomodo diſponam filiam tuam, dicit Adonai Deus. *Aliter,* quomodo diſponam cor tuum, dicit Dominus. *Tetrapla,* in quo mundabo. *Vulg. in quo mundabo cor tuum, ait Dominus Deus?*

זונה כלטרת ✻ Θ. πόρνη παῤῥησιαζομένη, καὶ ἐξεπόρνευσας.

Heb. meretricis imperioſæ. ✻ *Th.* meretrix confidens, & fornicata es. *Vulg. meretricis & procacis.*

ורמתך 31. O. καὶ τὴν βάσιν σου. Αλλως, καὶ τὸ ἔκθημά σου.

31. *Hebr. Vulg.* & excelſum tuum. *LXX.* & baſin tuam. *Al.* & proſtibulum tuum.

לכל־זנות יתנו־נדה ואת נתה את־נדניך לכל־מאהביך Αλλ. πάσαις πόρναις δίδοται μισθώματα, σὺ δὲ ἀπεδίδους μισθώματά σου πᾶσι τοῖς ἐρασταῖς σου. O. πᾶσι τοῖς ἐκπορνεύουσιν αὐτῇ ἀπεδίδου μισθώματα· ἐ σὺ ἔδωκας μισθώματα πᾶσι τοῖς ἐρασταῖς σου.

33. *Hebr.* omnibus meretricibus dabunt donum: & tu dediſti præmia tua omnibus amatoribus tuis. *Al.* omnibus meretricibus dantur mercedes: tu autem dediſti mercedes tuas omnibus amatoribus tuis. *LXX.* omnibus qui fornicabantur cum ea dabat mercedes: & tu dediſti mercedes omnibus amatoribus tuis. *Vulg. omnibus meretricibus dantur mercedes: tu autem dediſti mercedes cunctis amatoribus tuis.*

והשחדי אותם A. καὶ ἐδωροδότεις αὐτούς. Σ. καὶ ἐδωμάτιζες αὐτούς. O. καὶ ἐφόρτιζες αὐτούς.

H. & remunerabas illos. *A.* & dona dabas illis. *S.* & munera dabas illis. *LXX.* & onerabas illos. *Vulg. & dona donabas eis.*

ואחריך לא זונה 34. Σ. καὶ μὴ οὐκ ἔσται πορνεία. O. ἐ μετά σου πεπορνεύσασιν.

34. *Heb.* & poſt te non fornicatum fuit. *S. Vulg.* & poſt te non erit fornicatio. *LXX.* & tecum fornicatæ ſunt.

קט במעט 47. O. καὶ μικρόν. Αλλως, καὶ μικρὸν ὅσον.

47. *Hebr.* quaſi paululum pauxillum. *LXX.* paulo minùs. *Aliter,* paulum quantulum. *Vul. pauxillum minus.*

ותשחתי מהן Γ. καὶ διέφθειρας ὑπὲρ αὐτάς. O. καὶ ὑπερῆλθον αὐτάς.

H. & corrupta es præ illis. *Tres Int.* & corrupta es ſuper illas. *LXX.* & ſupergreſſa es eas. *Vulg. pene ſceleratiora feciſti illis.*

ושבתי 53. Σ. ἀποκαλίσω. Ο. ἀποστρέψω.

שבות סדם A. αἰχμαλωσίαν Σοδόμης. Ο. ἡ ἀποστροφὴ Σοδόμων.

שבות שמרון A. Σ. αἰχμαλώσιαν Σαμαρείας. למען תשאו 54. Ο. ὅπως κομίσῃ. Αλλος, ἵνα κομίσω.

ולוא היתה סדם אחותך לשמועה בפיך ביום 56. גאותך Σ. . . . . .

. . . . . .

Ο. καὶ εἰ μὴ ἦν Σόδομα ἡ ἀδελφή σου εἰς ἀκοὴν ἐν τῷ στόματί σου ἐν ᾗ ἡμέραις ὑπερηφανείας σου. Θ. . . . . .

57. בטרם תגלה רעתך כמו עת חרפת בנות־ארם וכל־סביבותיה בנות פלשתים השאטת אותך מסביב Σ. . . . . .

. . . . . .

Ο. ὡσεὶ τὴν ἀποκαλυφθῆναι τὰς κακίας σου, ὃν τρόπον νῦν ὀνείδος εἰς θυγατέρων Συρίας, καὶ πάντων τῶν κύκλῳ αὐτῆς θυγατέρων ἀλλοφύλων τῶν περιεχουσῶν σε κύκλῳ. Θ. . . . . .

ס . . . . . .

ס . . . . . .

58. את־זמתך ואת־תועבותיך את נשאתים נאם יהוה Σ. . . . . .

. . . . . .

Ο. τὰς ἀσελγείας σου καὶ τὰς ἀνομίας σου σὺ κεκόμικας αὐτάς, λέγει κύριος. Θ. . . . .

61. לבנות Ο. εἰς οἰκοδομήν. Αλλος, εἰς δοκιμήν.

53. *Hebr. LXX. Vulg.* & convertam. *S.* restituam.

Heb. A. captivitatem Sodom. *LXX. Vul.* conversionem Sodomorum.

Heb. A. S. LXX. Vul. captivitatem Samariæ.

54. *Hebr. LXX. Alius, Vulg.* ut portes. *Alius,* ut portem.

56. *Heb.* & non fuit Sodom soror tua in auditu in ore tuo in die superbiarum tuarum. *S.* quia non fuit Sodoma soror tua in auditu per os tuum in die superbiæ tuæ. *LXX.* & nisi fuisset Sodoma soror tua in auditum in ore tuo, in diebus superbiæ tuæ. *Th.* & non erat Sodoma soror tua in auditu oris tui, in die superbiæ tuæ. *Vul. quæ Aquilæ congruit. Non fuit autem Sodome soror tua audita in ore tuo in die superbiæ tuæ.*

57. *H.* Antequam revelaretur malitia tua sicut tempore opprobrii filiarum Aram, & omnium circuituum ejus, filiarum Philistim spernentium te undique. *S.* Antequam revelaretur ignominia tua, sicut in tempore opprobrii filiarum Syriæ, & omnium quæ in circuitu tuo sunt filiarum Palæstinarum quæ te ambiunt per gyrum. *LXX.* Antequam revelarentur malitiæ tuæ, sicut nunc opprobrium es filiarum Syriæ, & omnium quæ in circuitu ejus, filiarum alienigenarum, quæ circumdant te per gyrum. *Th.* Antequam revelaretur malitia tua sicut tempus opprobrii filiarum Syriæ, & omnium per circuitum ejus filiarum alienigenarum, quæ abominantur te per gyrum. *Vul. quæ Aquilæ congruit. Antequam revelaretur malitia tua sicut hoc tempore in opprobrium filiarum Syriæ, & cunctarum in circuitu tuo filiarum Palæstinarum, quæ ambiunt te per gyrum.*

58. *H.* Scelus tuum & abominationes tuas tu portasti ea, dixit Dominus. *S.* Scelus tuum & nefas tuum tu portatura es, dicit Dominus. *LXX.* impietates tuas & iniquitates tuas tu portasti eas, dicit Dominus. *Th.* fornicationem tuam & contaminationes tuas tu portasti, dicit Dominus. *Vulg. quæ Aquilæ congruit. Scelus tuum & abominationem tuam tu portasti, ait Dominus Deus.*

61. *H. Vul.* in filias. *LXX.* in ædificationem. *Alius,* in probationem.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XVI. Ezechielis.

v. 4. Δ. ἐν ὑγρότητι &c. Mſ. Jeſ. Δ. vero ſignificat quatuor Interpretes, A. S. LXX. Th. In LXX. autem hodie non habetur; ſed forte in Editione Hexaplari τοῦ Ο. additum fuerat, vel forte, & quidem probabilius, Δ. ſignificat τετραπλᾶ, ut ſenſus ſit ſic in Tetraplis legi. Qua de re frequenter in Libro Job.

v. 6. Schol. Edit. Romanæ, ὁ Ἑβραῖος, ἐν τῇ ὑγρασίᾳ ἔχει. ὑγρασίαν καλοῦσι τὸν ἀκρωτήριον ἰχῶρα.

v. 7. Hebræi Interpretis lectionem habent Theodoretus ex Codice Regio. De reliquis audi Hieronymum: *Porro quod interpretatus eſt Symmachus*, & pervenisti ad ornatum mulierum; *ſive ut Theodotio*, & ingreſſa es ad ornatum ornamentorum, *pro quo nos ſequuti ſenſum Hebraïcum diximus*, & pervenisti ad mundum muliebrem *&c.*

v. 8. Lectio Hebræi Interpretis ex Theodoreto. Cætera ex Hieronymo, cujus verba adferre compendii cauſa nolumus: nihil quippe aliud, quam quod in textu vides, exhibent.

Ibid. ὁ Ἑβραῖος, τὸ πτερύγιον. Item ex Hieronymo.

v. 10. *A. & S.* ianthina. *LXX. & Theodotio*, hyacinthina *tranſtulerunt. Pro quo in Hebræo ſcriptum eſt* THAS. Hieronymus.

Ibid. Hieronymus: Trichapto, *pro quo Aquila* floridо, *ſive* palpabili, *Symmachus* indumento, *Theodotio ipſum Verbum Hebraïcum poſuit* MESSE, *vel* MESSI. Paulo poſt ait Hieronymus illud, *floridè*, eſſe Secundæ Editionis Aquilæ. Αλλ. πεπλεγμένον. Regius Codex. Origenes vero ait, alios Interpretes vertiſſe ἐκλεκτὸν; & ἀνθινον. Prima lectio eſt Symmachi, ſecunda Aqui-

lx. De τειχέων multa disputat Hieronymus, atque esse vocem a LXX. compositam. Theodoretus dicit esse plexum e capillis factum, qui capiti mulierum circumponitur. Codex Coislin. Ἀκύλας· τειχωτὸν δὲ τὸ ψηλαφητὸν, quod respondet voci *palpabili*, ab Hieronymo allatæ. Ibidem ex Origene, τειχωτὸν ἡρμήνευται οἱ ἄλλοι ἡρμήνευται, ἔνθημον ἢ ἐνύφασμα. Aliud Scholion, πλέξις ἢ τὸ εἰ τειχὶς συμπλέκονται. τετυχωτὸν δέ φησι τὸ ἀπὸ χρυσοῦ κατασκευασμένον, ἵνα εἴπῃ ἀπὸ χρυσοπήκτου. λέγει δὲ πλοῦν ἐκ χρυσοῦ διαζωσθεῖσαν ἐσθῆτα. i. *Plexus, quo capilli complicantur. Trichapeum autem dicit quod ex auro concinnatum est, quasi dicat, ex aureo filo. Loquitur autem de veste figuris animalium ex auro intertexta.*

v. 11. A. 2. Σ. πλοκὴν &c. Hieronymus: *Pro* torque, *quam juxta Aquila Secundam Edit. & Symmachum interpretati sumus, LXX. & Theodotio κάθημα transtulerunt. Quod non solum hic, sed etiam in Hesaïa scriptum est..... Puto autem κάθημα ab eis dictum ex varii generis in pectus mulierum monile descendens, qui & ipse ornatus pulcherrimus mulierum est.*

v. 12. Σ. ἐνύφασμα. Hieronymus, qui ait Alios *inaurem* transtulisse.

Ibid. Hieronymus: Decorem *juxta Symmachum ob sensûs elegantiam interpretati sumus. Alioqui & in Hebræo est* THOPHERTH, *& in reliquis Interpretibus* κάλλος, gloriatio *dicitur.*

v. 13. Hieron. *Verbum Hebraïcum* MESSI, *& hic Theodotio ipsum ut supra posuit, Aquila* ἄνθημον, *Symmachus* polymitum *&c.*

Ibid. ※ σφόδρα. Mf. Jes.

Ibid. ⁂ κατασκωπεύθης εἰς βασιλείαν. Drusius. Hieronymus vero: *Hoc in LXX. non habetur, qui forsitan Alexandriæ in Græcum sermonem Scripturas ex Hebraica veritate vertentes, timuerunt hoc edere, ne regem Ægypti viderentur offendere, dum a Deo Jerusalem debitum regnum esse commemorarent: quamquam Eruditi solos quinque libros Moysi ab eis interpretatos putant.*

v. 14. Hieronymus: *Hunc locum manifestius interpretatus est Symmachus*, Et egressum est *&c.* Ibi LXX. loco בהדרי ἐν αἰσχύνῃ ἐν τῇ ἁφῇ αὐτῆς. Ubi duæ interpretationes in unam coaluêre; quod sæpe contigit.

v. 16. Sym. *cumque tulisses &c.* Hieronymus, qui adjicit: *Pro* consutis *&* versicoloribus, *Aquila & Theodotio* ἐμβολώμασι *transtulerunt, quod significat divulsos pannos hinc & inde consutos, & instar emplastri factum idolum, quasi* πολύμορον *vestimentum.*

v. 21. Hieronymus: *LXX. transtulerunt*, & dedisti eos ad placandum, *sive* expiandum; *A. S. & Th. posuerunt*, transtulisti & transduxisti eos, *quia Ethnici per ignem filios suos vel transferunt parvulos, vel adultos transire compellunt.*

v. 23. ※ οἱ Γ. οὐαὶ σοι &c. Mf. Jes. Quod ex Theodotionis Editione additum fuisse τοῖς O. docet Hieronymus.

v. 24. Hieronymus: *Rursumque ubi nos diximus*, Et ædificasti tibi lupanar, *pro quo LXX. transtulerunt*, Et ædificasti tibi habitaculum fornicationis, *Sym. & Theod. πορνεῖον interpretati sunt: Aquila volens exprimere etymologiam sermonis Hebraïci*, GOB, *posuit* βόθυνον, *quod nos dicere possumus* foveam, *ut significet ganeam ad defossum specum atque tenebrosum, in quo prostitutarum libido versatur.* Postea vero vocis Hebraïcæ RAMA interpretationes, quales supra in textu exhibentur, refert Hieronymus. Vox autem *Rama* significat *excelsum*, atque hîc *prostibulum* significare, *ut volentibus fornicari procul appareat fornicationis locus.* Polychronius autem, ἔνθημα λέγει οἷον τὸ πορνικὸν ἀγώγιον, ὅθεν τὰς πόρνας τρέφειν εἰώθασιν. i. *Ethema dicit, quasi prostibulum, ubi solent scorta alere.*

v. 27. Hieronymus: *Quod nos interpretati sumus juxta Sym.* scelerata, *Theodotio ipsum verbum Hebraicum posuit* ZEMMA. Vide utrumque Lexicon ad vocem זמה & ζίμμα, vel ζίμμα.

v. 29. Ἀλλ. τὰς πορείας. Sic quædam Exemplaria. Theodoretus vero, τὰ πορεῖα. Nescio quid legerint LXX. qui verterunt, τὰς ἐξόδους.

Ibid. Ἀλλ. γλῶ χαναὰν ἢ εἰς τὴν χαλδαίαν. Mf. Jes.

v. 30. Ἀλλ. τί ἐξῆλθεν ἡ ὀργή σου &c. Mf. Jes. Qui ita vertit לבבך legit ac si ך esset præpositio, & בת filiam significaret ut vulgo. Illud autem Δ. τίνος κάθημα perplexe jacet in Mf. Jes. ita ut nonnisi divinando exscribi possit: nam legi videtur τινος, quod nihil significat. Δ. autem Tetrapla significare puto. Vide in Libro Job, & in Præliminaribus.

Ibid. ※ Θ. πόρνου πειθῶ &c.

v. 31. Ἀλλ. ἢ τὸ ἔνθημά σου. Idem.

v. 33. Ἀλλ. πάσαις ταῖς πόρναις &c. Drusius.

Ibid. Α. ⁂ δίδ. Lectionem Aquilæ mutuamur ex Mf. Jes. Symmachi ex Cod. Reg.

v. 34. Hieronymus: *Juxta Symmachum interpretati sumus*, & post te non erit fornicatio.

v. 47. Ἀλλ. ⁂ μικρὸν ὅσον. Mf. Jes.

Ibid. οἱ Γ. ⁂ διαφθορᾶς &c. Idem.

v. 55. Σ. ἀποκαθιεῖ σε. Mf. Reg.

Ibid. Α. αἰχμαλωσίαν Σοδόμ .... Hieronymus: *Primum restituitur* conversio, *sive* captivitas Sodomæ, *ut interpretatus est Aquila: secundo* captivitas Samariæ, *ut idem Aquila & Symmachus transtulerunt.*

v. 54. Ἀλλ. ἵνα κομίσωμαι. Mf. Jes.

v. 56. Hujus & sequentium versuum interpretationes ex Hieronymo mutuamur Latine: Græce vero nusquam exstant.

v. 61. Mf. Jes. in textu, εἰς δεξιμιλιὰ, ad marg. vero, Δ. ⁂. εἰς εἰκοσιμιλιὰ, quo significatur, ni fallor, in Tetraplis scribi εἰς εἰκοσιμιλιὰ.

EZECHIELIS CAP. XVII.

אדך הראבר 3. A. μήκιστα τὰ μετάφρενα. O. μακρὸς τῇ ὀπτασίᾳ.

בשדה־זרע קח על־מים רבים 5. O. εἰς δ πεδίον φυτοῦ ※ Θ. λαπίου: ἐφ' ὕδατι πολλῷ.

מערות מטעה 7. O. σὺ δ βάλε τ φυτείας αὐτῆς. Alius, σὺ τῷ βάλῳ ἀπὸ τῆ σπέρμα.

אמר הנה־בא מלך 12. A. εἶπον αὐτοῖς, ἰδοὺ

3. *Hebr.* larga penna. *A.* longissima dorsa. *LXX.* longus extensione. *Vul. longo membrorum ductu.*

5. *Hebr.* in agro seminis. Tulit juxta aquas multas. *LXX.* in campum plantationum. ※ *Th.* captum: ad aquam multam. *Vulg. & posuit illud in terra pro semine, ut firmaret radicem super aquas multas.*

7. *H.* de lineis plantationis suæ. *LXX.* cum gleba plantationis suæ. *Alius*, cum gleba a caudice. *Vulg. de arcolis germinis sui.*

12. *H. Vulg.* dic, Ecce venit rex. *A.* dic eis,

ἥξει ὁ βασιλεύς. O. Εἰπὸν, ὅταν ἔλθῃ βασιλεύς.

במקום המלך המכליך 16. Αλλος, ἐν τόπῳ τοῦ βασιλέως τοῦ βασιλεύσαντος. O. ἐν τόπῳ ὁ βασιλεὺς ὁ βασιλεύσας.

ובביאותיו בבלה ונשפטתי אתו שם מעלו 20. אשר מעל־בי ואת כל־מבחריו בכל־אנפין ※ ἄξω αὐτὸν εἰς Βαβυλῶνα, καὶ διακρινοῦμαι μετ' αὐτοῦ ἐκεῖ περὶ τῆς ἀδικίας αὐτοῦ, ὧν ἠδίκησεν ἐν ἐμοὶ, καὶ πάσας φυγαδίας αὐτοῦ ἐν πάσῃ τῇ παρατάξει, καὶ πάντες οἱ ἐκλεκτοὶ αὐτοῦ σὺν αὐτῷ.

ונתתי מראש יניקותיו 22. ※ Θ. καὶ δώσω ἀπὸ κεφαλῆς παραφυάδων αὐτῆς.

Ecce veniet rex. *LXX.* dic, Cum venerit rex.

16. *H.* in loco regis regnare facientis. *Alius*, in loco regis, qui regnare fecit. *LXX.* in loco ubi rex qui regnare fecit. *Vulg. in loco regis, qui conſtituit eum regem.*

20. *H.* Et adducere faciam eum in Babel, & judicabo cum eo ibi, prævaricatione ejus, qua prævaricatus eſt contra me: & omnes profugi ejus cum omnibus alis ſuis ※ & ducam eum in Babylonem, & dijudicabor cum eo ibi, de iniquitate ejus, qua injuſte egit erga me, & de omnibus fugitivis ejus in omni acie: & omnes electi ejus cum eo. *Vul. Et adducam eum in Babylonem, & judicabo eum ibi in prævaricatione qua deſpexit me. Et omnes profugi ejus cum univerſo agmine ſuo.*

22. *Hebr.* & dabo de capite ramorum ejus. ※ *Th.* & dabo de capite ramorum ejus. *Vul. & ponam de vertice ramorum ejus.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XVII. Ezechielis.

v. 5. A. μάιζα τοῦ μετ. Cod. Reg.

v. 5. ※ λαττὸν ἐφ' ὕδατι πολλῷ. Mſ. Jeſ. ubi vox λαττὸν punctis undequaque cingitur, ut ſpuria, quæ tamen reſpondere viderit voci Hebraïcæ חפ

v. 7. Ἀλλ. σὺν τῷ βάλῳ δὲ τῶν ἀρούρου. Mſ. Jeſ. Ibid. Β καρπὸς αὐτῆς ξηρανθήσεται. ad marg. Ἐκπέσεται.

v. 12. A. εἰπὸν αὐτοῖς, ἰδοὺ ἄξει ὁ βασ. Ex eodem.

v. 16. Ἀλλ. ἐν τόπῳ τοῦ βασιλέως τοῦ βασιλεύσαντος. Sic Theodoretus & Mſ. Jeſ.

v. 20. ※ καὶ ἄξω αὐτὸν &c. Mſ. Jeſ. Hæc vero deſunt in O. uſque ad illud, ἐν πάσῃ παρατάξει &c.

v. 22. ※ Θ. καὶ δώσω &c. Idem, & Druſius. Hieronymus item, qui ait: *Quod in LXX. legitur*, & dabo de capite ramorum ejus, *de Theodotionis Editione additum eſt.*

EZECHIELIS CAP. XVIII.

תקהינה 2. Σ. O. ἐμφιάσθη. Αλλος, ἐμβλιάσθη. Αλλος, ἀμφιάσθη.

פרוץ 10. A. 2. ἁμαρτωλόν. Σ. παραβάτην. O. Θ. λοιμόν.

גלולי 15. οἱ Γ. Εἰδώλων. O. ἐνθυμήματα.

לא לקח משפט עשה 17. A. Σ. O. οὐκ ἔλαβεν, δικαιοσύνην ἐποίησε.

לא יתכן 25. O. οὐ κατευθύνει. Αλλ. οὐ καπρεῖ.

לכן איש כדרכיו אשפט 30. ※ οἱ Γ. διὰ τοῦτο ἕκαστον κατὰ τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ κρινῶ. O. ἕκαστον κατὰ τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ κρινῶ.

1. *Hebr.* obſtupeſcent. *S. LXX.* obſtupeſcunt. *Alius*, obſtupuerunt.

10. *Hebr.* effractorem. *A.* 2. peccatorem. *S.* tranſgreſſorem. *LXX. Th.* peſtilentem. *Vul. latronem.*

15. *Hebr. Tres Int. Vulg.* idola. *LXX.* cogitationes.

17. *Hebr. Vulg.* non acceperit, judicia mea fecerit. *A S. LXX.* non accepit, juſtitiam fecit.

25. *H.* non dirigetur. *LXX.* non recte perget. *Alius*, non recta eſt. *Vulg. non eſt æqua.*

30. *Heb. Vulg.* idcirco unumquemque juxta vias ſuas judicabo. ※ *Tres Int.* idcirco unumquemque juxta viam ſuam judicabo. *LXX.* unumquemque juxta viam ſuam judicabo.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XVIII. Ezechielis.

v. 2. Σ. O. ἐμφιάσαν. Αλλ. ἐμβλιάδαν. Primam lectionem exhibet Druſius ex Edit. Rom. ſecundam Mſ. Jeſ. Apud Athanaſium & alios frequenter legitur etiam ἀμπλιάδαν, & quidem melius, ni fallor.

v. 10. Hieronymus: *Pro* latrone, *in Hebraïco ſcriptum habet* PHARIS, *quod Aquila ſecunda Editio* &c. ut ſupra.

v. 15. οἱ Γ. εἰδώλων. Mſ. Jeſ.

v. 17. A. Σ. O. οὐκ ἔλαβεν &c. Idem.

v. 25. Αλλ. οὐ καπρεῖ. Idem.

v. 30. ※ οἱ Γ. διὰ τοῦτο &c. Idem.

EZECHIELIS CAP. XIX.

לביא 2. O. σκύμνος. Alius, λέαινα.

וישמעו אליו גוים 4. O. & ἤκουσάν κατ' αὐτοῦ ἔθνη. Alius, & ἤκουσάν περὶ αὐτοῦ ἔθνη.

ויתנו עליו 8. O. καὶ ἔδωκάν ἐπ' αὐτόν. Alius, καὶ ἐπέθεντο αὐτῷ.

9. ויתנהו בסגר בחחים ויבאהו אל־מלך בבל O. & ἐν γαλεάγρᾳ ἤλθεν ※ καὶ ἤγαγον αὐτόν: πρὸς βασιλέα Βαβυλῶνος.

14. מקשה ורוה O. καὶ ῥάβδος ἐκλεκτῆς αὐτῆς. Alius, ἐκ τῆ ῥάβδου τῆ ἐκλεκτῆς αὐτῆς.

עז מטה Alius, σκῆπτρον εἰς τὸ ἐξουσιάζειν. O. ῥάβδος ἰσχύος.

2. HEbr. *Alius*, *Vulg.* læna. *LXX.* catulus leonis.

H. & audierunt ad eum gentes. *LXX.* & audierunt contra eum gentes. *Alius*, *Vul.* & *audierunt de eo gentes.*

8. *Heb. LXX.* & dederunt ſuper eum. *Alius*, & irruerunt in eum. *Vulg.* & *convenerunt adverſus eum.*

9. *H.* & dederunt in clauſtrum in hamis, & adduxerunt eum ad regem Babel. *LXX.* & in cavea venit ※ & adduxerunt eum: ad regem Babylonis. *Vul.* & *miſerunt eum in caveam, in catenis adduxerunt eum ad regem Babylonis.*

14. *H.* de virga membrorum ejus. *LXX.* & virga electorum ejus. *Alius*, ex virgis electorum ejus. *Vulg. de virga ramorum ejus.*

H. virga roboris. *Alius*, ſceptrum ad imperandum. *LXX.* virga fortitudinis. *Vulg. virga fortis.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XIX. Ezechielis.

v. 2. Αλλ. λέαινα. Mf. Jeſ.
v. 4. Αλλ. & ἤκουσαν περὶ αὐτοῦ ἔθνη. Idem.
v. 8. Αλλ. καὶ ἐνέβησε αὐτῷ. Idem.
v. 9. ※ καὶ ἤγαγον αὐτόν. Idem.
v. 14. Αλλ. ἐκ τῶν ῥάβδων. Idem.

Ibid. Αλλ. σκῆπτρον &c. Druſius. Videtur autem eſſe Aquilæ, qui vocem שבט ſic vertere ſolet. In aliquot Exemplaribus legitur συλὴ σκῆπτρου, quæ ſunt duæ ejuſdem vocis interpretationes.

EZECHIELIS CAP. XX.

בחמשי בעשור לחדש 1. Alius, ἐν τῇ πέμπτῃ μιᾷ δεκάτῃ τοῦ μηνός. O. τῇ πεντεκαιδεκάτῃ τοῦ μηνός.

אם אדרש לכם 3. Σ. εἰ ἀποκριθήσομαι ὑμῖν. O. εἰ ἀποκριθήσομαι ὑμῖν.

צבי 6. ὁ Ebr. κάλλιστον. A. 1. στρέωμα. A. 2. . . . Σ. φάσιν. O. κηρίον. Θ. . . . .

שקוצי 7. A. 2. ἀποκέμματα. Σ. τὰ σίκχη. O. βδελύγματα. Θ. προσκόμματα.

בגלולי A. 1. . . . . A. 2. Σ. Θ. εἰδώλοις (l. ἐν εἰδώλοις.) O. ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν.

ולא אבו לשמע אלי 8. Σ. . . . . O. καὶ οὐκ ἠθέλησάν εἰσακοῦσαί μου.

ותמרדבי בית־ישראל במדבר 13. Αλλ. ἐν παρεπίκρανάν με οἶκος Ισραὴλ ἐν τῇ ἐρήμῳ. O. & εἶπα πρὸς τὸν οἶκον Ισραὴλ ἐν τῇ ἐρήμῳ.

אפי בם במדבר והשבתי את־ידי 21. O. ὀργὴν μου ἐπ' αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ ※ Οἱ Γ. & ἐπέστρεψα τὴν χεῖρά μου αὐτοῖς.

1. HEbr. *Vulg.* in quinto, in decima menſis. *Alius*, quinto menſe, decimâ menſis. *LXX.* decima-quinta menſis.

3. *H.* ſi requirar vobis. *S. Vulg.* non reſpondebo vobis. *LXX.* ſi reſpondebo vobis.

6. *Hebr.* ornamentum. *Hebr. Int.* optimum. *A.* 1. firmamentum. *A.* 2. inclytum. *S.* ſtationem. (*al.* regionem.) *LXX.* favus. *Th.* fundamentum. *Vul. quæ eſt egregia.*

7. *Heb. LXX.* abominationes. *A.* 2. abſciſſiones. *S.* nauſeas. *Th.* offendicula. *Vulg. offenſiones.*

Heb. A. 2. *S. Th. Vulg.* in idolis. *A.* 1. in inquinamentis. *LXX.* in adinventionibus.

8. *Heb. Vulg.* noluerunt que audire me. *S.* non acquieverunt mihi. *LXX.* & noluerunt exaudire me.

13. *H.* & rebellaverunt in me domus Iſrael in deſerto. *Al.* & exacerbaverunt me domus Iſrael in deſerto. *LXX.* & dixi ad domum Iſrael in deſerto. *Vulg.* & *irritaverunt me domus Iſrael in deſerto.*

21. *Hebr.* iram meam in eis in deſerto. Et averti manum meam. *LXX.* iram meam ſuper eos in deſerto. ※ *Tres Int.* & converti manum meam ipſis. *Vulg. iram meam in eis in deſerto. Averti autem manum meam.*

25. וגם־אני נתתי להם חקים לא טובים ומשפטים לא יחיו בהם Σ. . . . .

. . . . . .

O. καὶ ἐγὼ ἔδωκα αὐτοῖς προστάγματα οὐ καλά, καὶ δικαιώματα ἐν οἷς οὐ ζήσονται ἐν αὐτοῖς.

26. ואטמא אותם במתנותם בהעביר כל־פטר רחם למען אשמם למען אשר ידעו אשר אני יהוה A. καὶ ἐμίανα αὐτοὺς ἐν τοῖς δόγμασιν αὐτῶν ἐν τῷ ἀποφράττειν πᾶν ἀφοῖγον μήτρας. . . . . Σ. . . . . .

. . . . . .

O. καὶ μιανῶ αὐτοὺς ἐν τοῖς δόγμασιν αὐτῶν, ἐν τῷ διαπορεύεσθαί με πᾶν ἀφοῖγον μήτρας, ὅπως ἀφανίσω αὐτούς.

במתנותם 26. Αλλος, ἐν δόμασιν αὐτῶν. O. ἐν τοῖς δόγμασιν.

28. ואביא אותם אל־הארץ אשר נשאתי את־ידי לתתה להם ויראו כל־גבעה רמה וכל־עץ עבת וישחטו שם את־זבחיהם ויתנו־שם כעס קרבנם וישימו שם ריח ניחוחיהם ✻ Θ. ἐὰν εἰσαγάγω αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν δοῦναι αὐτοῖς, καὶ ἴδωσι πᾶν ὄρος ὑψηλὸν καὶ πᾶν ξύλον δασύφυλλον καὶ θύσωσιν ἐκεῖ τὰς θυσίας αὐτῶν.

29. מה הבמה Σ. τί ὅτι βαμά. ὁ Σύρος, λίθος. O. τί ὅτιν ἀβαμά.

37. הברית ✻ A. Θ. τῆς διαθήκης.

39. איש גלוליו לכו עבדו ואחר אם־אינכם שמעים אלי ואת־שם קדשי לא תחללו־עוד במתנותיכם ובגלוליכם A. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Σ. . . . . .

. . . . . .

O. ἕκαστος τὰ ὑποπτεύματα αὐτῶν ἔλατρεύετε· ἐὰν μὴ ταῦτα εἰσακούσητέ μου, καὶ τὸ ὄνομά μου τὸ ἅγιον οὐ βεβηλώσητε ἔτι ἐν τοῖς δώροις ὑμῶν, καὶ ἐν τοῖς ὑποπτεύμασιν ὑμῶν.

40. כי בהר־קדשי בהר מרום ישראל נאם אדני יהוה שם יעבדני כל־בית ישראל A. . . .

. . . . . .

Σ. . . . . .

. . . . . .

O. διότι ἐπὶ τῆς ὄρους τῆς ἁγίας μου, ἐπ' ὄρους ὑψηλοῦ, λέγει κύριος κύριος, ἐκεῖ δουλεύσουσί μοι πᾶς οἶκος Ισραήλ.

43. ונקטתם בפניכם בכל־רעותיכם אשר עשיתם Σ. . . . . .

25. *Hebr.* & etiam ego dedi eis ſtatuta non bona, & judicia: non vivent in eis. *S.* igitur & ego dabo eis præcepta non bona, & judicia propter quæ non vivent. *LXX.* & ego dedi eis præcepta non bona & juſtificationes, in quibus non vivent in ipſis. *Vulg. ergo & ego dedi eis præcepta non bona, & judicia in quibus non vivent.*

26. *Hebr.* & pollui eos in muneribus ſuis, in tranſire faciendo omnem apertionem vulvæ propter delicta eorum, ut ſcirent quia ego Dominus. *A.* & pollui eos in dogmaribus ſuis in producendo omne aperiens vulvam.... *S.* & polluam eos propter munera ſua, quia conſecrant & tranſducunt omne quod aperit vulvam, & ſcient quia ego Dominus. *LXX.* & polluam eos in dogmatibus eorum, in tranſducendo me omne adaperiens vulvam, ut delerem eos. *Vul. & pollui eos in muneribus ſuis, cum offerrent omne quod aperit vulvam, propter delicta ſua, & ſcient quia ego Dominus.*

26. *Heb. Alius, Vul.* in muneribus ſuis. *LXX.* in dogmatibus.

28. *H.* & dederunt ibi iram oblationis ſuæ, & poſuerunt ibi odorem requiei ſuæ. ✻ *Th.* & ſtatuerunt ibi furorem munerum ſuorum, & poſuerunt ibi odorem fragrantiæ ſuæ. *Vul. & dederunt ibi irritationem oblationis ſuæ, & poſuerunt ibi odorem ſuavitatis ſuæ.*

29. *H. Vul.* excelſum. *S.* bama. *Syrus*, lapis. *LXX.* abama.

37. *Heb. Vul.* fœderis. ✻ *A. Th.* teſtamenti.

39. *H.* vir (ad) idola ſua ambulate ſervite: & poſt ſi non audientes ad me; & nomen ſanctitatis meæ non polluetis adhuc in dons veſtris & in idolis veſtris. *A.* Ite poſt idola veſtra, & ſervite eis. Quod ſi nequaquam audieritis me, ſed nomen ſanctum meum polluetis idolis veſtris. *S.* Unuſquiſque idolis ſuis euntes ſervite, quia noluiſtis audire me: nomen autem meum ſanctum nolite ultra polluere per munera veſtra atque ſimulachra. *LXX.* Unuſquiſque adinventiones ſuas afferte: & poſt hæc, ſi vos exaudieritis me, & nomen ſanctum meum non polluetis ultra in muneribus veſtris, & in ſtudiis veſtris. *Vul. Singuli poſt idola veſtra ambulate & ſervite eis, quod ſi & in hoc non audieritis me, & nomen meum ſanctum polluetis ultra in muneribus veſtris & in idolis veſtris.*

40. *Heb.* Quia in monte ſanctitatis meæ in monte altitudinis Iſrael, dixit Dominus Deus, ibi ſervient mihi omnis domus Iſrael. *A. S.* Quia in monte ſancto meo, in monte excelſo Iſrael, dicit Dominus Deus, ibi ſerviet mihi omnis domus Iſrael. *LXX.* Quia in monte ſancto meo, in monte excelſo, dicit Dominus Dominus, ibi ſervient mihi omnis domus Iſrael. *Vulg. in monte excelſo Iſrael, ait Dominus Deus, ibi ſerviet mihi omnis domus Iſrael.*

43. *H.* & faſtidietis in facie veſtra ob omnia mala veſtra, quæ feciſtis. *S.* & parvuli vobis videbimini propter omnes malitias quas fe-

O. καὶ κόψασθε τὰ πρόσωπα ὑμῶν ἐν πάσαις ταῖς κακίαις ὑμῶν ※ A. Θ. ἃς ἐποιήσατε.

תקטתם A. δυσαρεστήσατε. Σ. μικρὰ φρονήσατε. Θ. προσκόψητε.

נאם ארני יהוה 44. ※ οἱ Γ. λέγει κύριος.

בן־אדם שים פניך דרך תימנה והנף אל־ 46. דרום הגבא אל־יער השדה נגב Σ. υἱὲ ἀνθρώπου, στῆσον τὸ πρόσωπόν σου ὅτι τὴν νότον ὁδὸν λιβὸς, καὶ προφήτευσον κατὰ τοῦ δρυμοῦ τῆς χώρας τῆς μεσημβρινῆς. O. υἱὲ ἀνθρώπου, στῆσον τὸ πρόσωπόν σου κατὰ Θαιμὰν, καὶ ἀπέλθὲ κατὰ Δαρὼμ, καὶ προφήτευσον κατὰ δρυμὸν τὴν θυμίωμον Νασίβ.

ונצרבו־בה כל־פנים מנגב צפונה 47. ὁ Ἑβραῖος, καὶ καυθήσεται πᾶν πρόσωπον ἐν αὐτῆς ἀπὸ τοῦ ἀπὸ Βορρᾶ ἐρχομένου πυρός. O. καὶ κατακαυθήσεται ἐν αὐτῇ πᾶν πρόσωπον ἀπὸ ἀπηλιώτου (Σ. ἀπὸ μεσημβρίας) ἕως Βορρᾶ.

ciſtis. *LXX.* & percutietis facies veſtras in omnibus malitiis veſtris. ※ *A. Th.* quas feciſtis. *Vul. & diſplicebitis vobis in conſpectu veſtro in omnibus malitiis veſtris, quas feciſtis.*

Hebr. & faſtidietis. *A.* diſplicebitis vobis. *S.* parvuli videbimini. *Th.* offendetis.

44. *H.* dixit Dominus Deus. ※ *Tres Interp.* dicit Dominus. *Vulg. ait Dominus Deus.*

46. *H.* Fili hominis, pone facies tuas viam ad Auſtrum, & ſtilla ad Auſtrum: propheta ad ſylvam agri meridiei. *S.* Fili hominis firma faciem tuam ſuper Auſtrum viam Africi, & propheta de ſylva regionis meridianæ. *LXX.* Fili hominis obfirma faciem tuam ſuper Thæman, & reſpice ſuper Darom, & propheta ſuper ſaltum ducem Nageb. *Vul. Fili hominis, pone faciem tuam contra viam Auſtri, & ſtilla ad Africum, & propheta ad ſaltum agri meridiani.*

47. *Heb.* & comburentur in ea omnes facies a meridie ad Aquilonem. *Hebræus Int.* & comburetur omnis facies in illis per ignem ab Aquilone venientem. *LXX.* & ardebit in ea omnis facies a Subſolano (*S.* a meridie) uſque ad Aquilonem. *Vul. & comburetur in ea omnis facies ab Auſtro uſque ad Aquilonem:*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XX. Ezechielis.

v. 1. Αλλ. ἐν τῷ πέμπτῳ &c. Druſius.

v. 3. Σ. οὐκ ἀποκριθήσομαι ὑμῖν. Hieron. *Symmachus manifeſtius tranſtulit*, non reſpondebo vobis.

v. 6. Hieronymus: *Pro eo quod dixêre LXX.* factus eſt ultra omnes terras, *pro quo nos interpretati ſumus*, egregia eſt inter omnes terras, *Aquila prima Editio* &c. ut ſupra. Hanc porro notam exhibent Codex Regius & Editio Romana: κατὰ τὸν Ἑβραῖον κάλλιστον ἐστιν· Σύμμ. σφόδρα ἐστὶν, ἤγουν, σφόδρα καλῶς τὸ αὐτόθι τῆς ἱερατείας ἀναιρεῖσθαι θεός. i. *Hebræus dixit, optimum, Symm. ſtatio eſt, ſtationem vocans, ea quod ibi ſacerdotium dicatum Deo eſſet.* Cur autem Hieronymus σφόδρα verterit *regionem*, non video: forte aliud legerit.

v. 7. Mſ. Jeſ. Α. ἀποκόμματα. Σ. τὰ σκῶλα. Θ. προσβλήματα. Hieronymus vero: *Pro* offenſionibus, *quæ Hebraïce dicuntur* SECUSE, *Symmachus interpretatus eſt*, nauſeas; *Aquila* 2. *Editio*, abſciſſiones.

Ibid. Hieron. GELULE *quoque verbum Hebraïcum eſt, quod LXX.* adinventiones, *Aq.* 1. *Edit.* inquinamenta, *Secunda, Symm. & Theodotio* idola *interpretati ſunt.*

v. 8. Symmachi lectionem exhibet Hieronymus.

v. 13. Αλλ. ἐν παροπτικῷ. Druſius.

v. 21. ※ οἱ Γ. ἐν ἐπιστροφῇ &c. Mſ. Jeſ.

v. 25. Hujus & ſequentis verſûs lectionem ex Symmacho profert Hieronymus. Verſûs autem 26. verſionem Aquilæ adfert Theodoretus.

v. 26. Αλλ. ἐν δόμασιν αὐτῶν. Druſius.

v. 28. ※ Θ. ἐν ἔθεσιν ἐκεῖ &c. Mſ. Jeſ. Horum quædam habentur in O. Edit. Romanæ.

v. 29. Σ. τί ἔστι βάμα. Theodoretus. Scholion quodam ſic habet: ὁ μὲν Σύρος, λίθος· ὁ δὲ Ἑβραῖος, τί ἔστι βαμμά (Coiſlin. βάμα) ἔχει, ὅπερ καλοῦσι θυσιαστήριον εἰδώλων· τὸ δὲ θεῖον θυσιαστήριον βαμμὰ καλοῦσι. Suſpicatur Druſius hîc βαμμὰ ex μαγδὰ factum, voce deducta ex מגדה Aliud ſcholion Ακύλα, λίθος ἐμιλωτήριος. In hanc vocem Hieronymus multa diſſerit, atque BAMA ſignificare *excelſum*. In LXX. alia Editione legi ἀκκαρὰ. In Libris Regum & Paralip. BAMA & BAMOTH *excelſa* ſignificant.

v. 31. Mſ. Jeſ. ※ Θ. ἐν πυρὶ ὑμᾶς μιαίνεσθε.

v. 36. Idem, ※ ὅτι ἐξήγαγον αὐτούς.

v. 37. ※ Α. Θ. τῆς διαθήκης. Idem. Aquila tamen בריתי ſolet vertere συνθήκην.

v. 39. Interpretationem Symmachi & Aquilæ Latine adfert Hieronymus, hujus videlicet ac ſequentis verſûs. Sed in verſione Aquilæ magis ſenſum quam verba reſpexiſſe videtur. Druſius ex verbis Hieron. veram Aquilæ lectionem elicere ſtuduit, qualem nos damus.

v. 43. Hîc etiam lectionem Symmachi Latine adfert Hieronymus. Α. Θ. ἃς ἐποιήσατε. Mſ. Reg. Idem ubi LXX. κόψασθε habent, ait Aquilam vertiſſe διεσύρεσθήσεσθε, Theodotionem autem προσβλήθητε.

v. 44. ※ οἱ Γ. λέγει κύριος. Mſ. Jeſ.

v. 46. Σ. υἱὲ ἀνθρώπου &c. Druſius & Mſ. Jeſ. ubi legitur ἐπὶ δρυμὸν, pro κατὰ τοῦ δρυμοῦ.

v. 47. ὁ Ἑβραῖος, ἐκ καυθήσονται &c. Mſ. Reg. & Coiſlin. Σ. ἀπὸ μεσημβρίας. Coiſlin.

EZECHIELIS CAP. XXI.

חרבי 3. Α. ῥομφαίαν μου. Σ. Θ. τῷ μαχαιρῷ μου. O. ὃ ἐγχείδιόν μου.

מנורו אל־חרב היו את־עמי 12. Αλλ. οἱ παροικοῦντες εἰς ῥομφαίαν ἐγένοντο σὺν τῷ λαῷ

3. *Ebr. Vul.* gladium meum. *A.* frameam meam. *S. Th.* machæram meam. *LXX.* gladiolum meum.

12. *Heb.* timores ob gladium fuerunt populo meo. *Alius*, inhabitantes in gladium fue-

μϐ. O. κατοικήσουσιν, ὅτι ῥομφαία ἐγένετο ἐν τῷ λαῷ μϐ

כי בחן 13. A. ὅτι ἠρθίνησεν. O. ὅτι διϊστώσατο.

ברא 19. A. Σ. κατάσσα. Θ. ἑτοιμάσαι.

לקסם 21. ὁ Ἑβραῖος, ῥίψαι. O. ἀναβράσαι.

בתרפים A. ἐν τοῖς θαραφείν. Σ. τὰ εἴδωλα. O. ἐν τοῖς γλυπτοῖς.

קול בתרועה 22. O. φωνῇ μὴ κραυγῆς. Αλλ. μὴ φωνῆς σάλπιγγος.

שבעי שבעות להם 23. ※ Θ. ἑβδομάζοντες ἑβδομάδας αὐτοῖς.

עון לרהפש O. ἀδικίας αὐτῶν μνησθῆναι. Αλλ. ἀσμίαν αὐτῶν τῷ συλληφθῆναι.

24. + ἐν πάσαις ταῖς ἀσεβείαις ὑμῶν, ἃ κεῖται πρὸ Ἑβρ.

ואתה חלל רשע נשיא ישראל אשר־בא יומו 25. בעת עון קץ Σ.

O. καὶ σὺ βέβηλε, ἄνομε, ἀφηγούμενε τοῦ Ισραηλ, οὗ ἥκει ἡ ἡμέρα ἐν καιρῷ ἀδικίας, πέρας.

כה אמר אדני יהוה הסר המצנפת והרים 26. העטרה זאת לא־זאת השפלה הגבה והגבה השפיל Σ.

O. τάδε λέγει κύριος· ἀφείλου τὴν κίδαριν, καὶ ἔκλινον τὸ διάδημα, αὐτὴ ἡ ταύτη ἔσται, ἐταπείνωσας ὃ ὑψηλόν, καὶ ὕψωσας ὃ ταπεινόν.

עות עות עות אשימנה גם־זאת לא תהיה 27. עד־בא אשר־לו המשפט ונתתיו ※ α΄ Γ. ἀδικίαν, ἀδικίαν, ἀδικίαν θήσομαι αὐτῷ, οὐδ' αὕτη ταύτη. Σ.

O. ἀδικίαν, ἀδικίαν, ἀδικίαν θήσομαι αὐτῷ, καὶ αὐτὴ, ταύτη ἔσται ἕως οὗ ἔλθῃ ᾧ καθήκει, καὶ παραδώσω αὐτῷ.

אל־הערה 30. Αλλ. εἰς τὴν κολεὸν αὐτῆς.

ועמי 31. A. ἀπειλάν μου. Σ. ἐμβρίμησίν μου. O. ὀργήν μου. Θ. ἐμβρίμημά μου.

runt cum populo meo. *LXX.* inhabitabunt; propter gladium fuit in populo meo. *Vul. qui fugerant, gladio traditi sunt cum populo meo.*

13. *Hebr.* quia probatio. *A.* quia inveſtigavit *LXX.* quia juſtificatus eſt. *Vul. quia probatus eſt.*

19. *Hebr.* elige. *A. S.* confodiens. *Th.* ad præparandum. *Vul. capiet.*

21. *Hebr.* ad divinandum. *Heb. Int.* ad conjiciendum. *LXX.* ad jaciendum. *Vulg. divinationem quæreus.*

Heb. in theraphim. *A.* in tharaphin. *S. Vul.* idola. *LXX.* in ſculptilibus.

22. *H.* vocem in vociferatione. *LXX.* vocem cum clamore. *Alius*, cum voce rubæ. *Vulg. vocem in ululatu.*

23. *Heb.* jurantes juramenta eis. ※ *Th.* hebdomazontes hebdomadas ipſis. *Vulg. ſabbatorum otium imitantes.*

Hebr. Vulg. iniquitatis ad capiendum. *LXX.* iniquitatis ejus ad recordandum. *Alius*, iniquitatem eorum ut comprehendantur.

24. *Poſt* (ut appareant peccata veſtra) + in omnibus impietatibus veſtris. *Non exſtat apud Hebræos.*

25. *Heb.* Et tu prophane, impie, dux Iſrael, cujus venit dies ejus in tempore iniquitatis finis. *S.* Tu autem prophane, inique, dux Iſrael, cujus venit dies in tempore iniquitatis conſtituetus. *LXX.* Et tu prophane, inique, dux Iſrael, cujus venit dies in tempore iniquitatis, finis. *Vul. Tu autem prophane, impie, dux Iſrael cujus venit dies in tempore iniquitatis præfinita.*

26. *Heb.* Sic dixit Dominus Deus: Remove cidarim, & leva diadema: hæc non hæc: humilem ſublevando, & altum humiliando. *S.* Hæc dixit Dominus Deus: Abſtulit cidarim, & tulit coronam: neque hoc neque illud: humilem ſublevabit, & ſublimem humiliabit. *LXX.* Hæc dicit Dominus: Abſtuliſti cidarim, & impoſuiſti coronam, ei non erit talis. Humiliaſti excelſum, & ſublevaſti humilem. *Vul. Hæc dicit Dominus Deus: Auſer cidarim, tolle coronam: nonne hæc eſt quæ humilem ſublevavit, & ſublimem humiliavit.*

27. *H.* perverſam, perverſam, perverſam ponam eam: etiam hoc non fuit, donec veniat cui ei judicium, & tradam eum. ※ *Tres Int.* iniquitatem, iniquitatem, iniquitatem ponam eam, neque ipſa talis. *S.* iniquitatem, iniquitatem, iniquitatem faciam illud: & hoc non fuit iſte, cujus judicium eſt, quem daturus ſum. *LXX.* iniquitatem, iniquitatem, iniquitatem ponam eam: væ illi, talis erit donec venerit cui convenit, & tradam ei. *Vul. iniquitatem, iniquitatem, iniquitatem ponam eam: & hoc non factum eſt, donec veniret cujus eſt judicium, & tradam ei.*

H. Al. ad vaginam ſuam. *Vul. ad vaginam ſuam.*

31. *H. Vul.* indignationem meam. *A.* comminationem meam. *S. Th.* fremitum meum. *LXX.* iram meam.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XXI. Ezechielis.

v. 3. A. ῥομφαίαν &c. Mſ. Jeſ.

v. 7. Loco τῇ, λέγει κύριος ὁ Θεὸς, quædam Exemplaria, λέγει ἄδωναϊ κύριος Θ.

v. 12. Αλλ. οἱ παροινοῦντες &c. Mſ. Jeſ. & Theodo-

retus. Ubi Hieronymus: *Rursum*, ait, *ubi nos diximus*, qui fugerant, gladio traditi sunt, *& illi & Alii transtulerunt*: Hospites mei, *sive* habitatores.

v. 13. A. ὅτι ἐφείσατο. Drusius & Mſ. Jeſ.

v. 19. A. Σ. κοπτὸν &c. Mſ. Jeſ.

v. 21. Polychronius, ἀντὶ τοῦ βίᾳ βίαν, ταύτην δὲ τὴν λέξιν ἐχρήσατο καὶ ὁ Ἑβραῖος.

Ibid. A. ἐν τοῖς θαμεὶν. Σ. τὰ εἰδωλα. Mſ. Jeſ.

v. 22. Αλλ. μὴ φωνὴ σάλπιγγος. Mſ. Jeſ.

v. 23. ※ Θ. ἐδουμάζοντες ἐδουμάδας αὐτῶν. Druſius, Mſ. Jeſ.

Ibid. Αλλ. ὁμοίως αὐτοῖς &c. Mſ. Jeſ.

v. 24. Ex Mſ. Reg. Bombyc.

v. 25. Hujus & duorum ſequentium verſuum lectionem ex Symmacho adfert Hieronymus.

v. 27. ※ οἱ Γ. ἁδρίαν &c. Mſ. Jeſ. Hujus item verſûs ex Symmacho lectionem adfert Hieronymus. Licet autem Symmachus ſit unus ex tribus, & ejus verſio a trium verſione aliquantum diſcrepet, nihil mirum, quando certum eſt parvam illam differentiam neglectam fuiſſe: qua de re in Præliminaribus.

v. 30. Αλλ. εἰς τὸν κολεὸν αὐτῆς. Druſius.

v. 31. A. ἀπωλλύμεν &c. Mſ. Jeſ.

EZECHIELIS CAP. XXII.

ותקריבי ימיך 4. Σ. ἐκκαίου δὲ θλίψεώς σου τὸν καιρόν. O. καὶ ἤγγισας τὰς ἡμέρας σου.

4. *Hebr. LXX. Vulg.* & appropinquare fecisti dies tuos. *S.* attraxisti tribulationis tuæ tempus.

יתקלסו־בך 5. O. οἱ ἐμπαίζονταί σοι ※ καὶ βοήσουσιν ἐπὶ σοί.

5. *Hebr.* & ſubſannabunt in te. *LXX.* & illudent in te. ※ & clamabunt ſuper te. *Vul. & triumphabunt de te.*

אנשי רכיל 9. Σ. Θ. [ἄνδρες δόλιοι.] O. ἄνδρες λῃσταί.

9. *Hebr.* viri delationis. *S. Th.* viri doloſi. *LXX.* viri latrones. *Vul. viri detractores.*

ונחלת בך לעיני גוים 16. A. 1. Θ. . . . . Σ. . . . . O. καὶ κατακληρονομήσω σοὶ σοὶ κατ' ὀφθαλμοὺς τῶν ἐθνῶν.

16. *H.* & hæreditabis in te in oculis gentium. *A.* 1. *Th.* & contaminabo te in conſpectu gentium. *S.* & vulnerabo te ſive confodiam te in conſpectu gentium. *LXX.* & hæreditabo in te ante oculos gentium. *Vulg. & poſſidebo te in conſpectu gentium.*

סוג 18. A. 1. κίμφυλον δὲ χάλκου. A. 2. O. ἀκαμιγμένοι. Σ. σκωρίαν.

18. *Heb. S. Vulg.* ſcoriam. *A.* 1. acinum vinacii. *A.* 2. *LXX.* commixti.

ועפרת בתוך כור O. καὶ μολίβῳ ἐν μέσῳ. ※ οἱ Γ. καμίνου.

Heb. Vulg. & plumbum in medio fornacis. *LXX.* & plumbo in medio. ※ *Tres Int.* camini.

נתתו להם תפל 28. ὁ Ἑβραῖος, ἤλειφον αὐτοὺς πηλῷ ἄνευ ἀχύρου. O. ἀλείφοντες αὐτοὺς ποσωῒ. ※ ἤλειφον αὐτοὺς πηλῷ ἄνευ ἀχύρων.

תפל A. αἰάλῳ. Σ. ἀναρτύτῳ.

ועבר בפרץ לפני 30. O. καὶ ἔστω ἀλοιφεὺς ἐκεῖ κατεναντίον μου ※ ἐν ἁρμονῇ φραγμοῦ.

28. *Hebr.* liniebant eos inſulſo. *Hebraus Int.* liniebant eos luto abſque palea. *LXX.* ungentes eos cadent ※ liniebant eos luto abſque paleis. *Vul. linichant eas abſque temperamento.*

Hebr. A. inſulſo. *S.* abſque temperamento.

30. *Heb.* & ſtantem in fractura ante faciem meam. *LXX.* & ſtaret integrè ante faciem meam ※ in ſciſſura maceriæ. *Vulg. & ſtarem oppoſitus contra me.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XXII. Ezechielis.

v. 4. Σ. ἐκκάου &c. Mſ. Reg.

v. 5. ※ ἐ βόρυβον ἐπὶ σὲ Gl. Mſ. Jeſ. Eſt alia interpretatio.

v. 9. Hieronymus: *Viri* detractores, *ſive juxta Sym. & Theod.* doloſi, *quod in Hebræo dicitur* RACHIL.

v. 16. Has verſiones adfert Hieronymus, ut nos referimus.

v. 18. *Verbum Hebraïcum* SIG *Symmachus* ſcoriam &c. Hieronymus.

Ibid. ※ οἱ Γ. καμίνου. Mſ. Jeſ.

v. 28. ὁ Ἑβρ. ἤλειφον αὐτοὺς &c. Druſius ex Editione Romana.

Ibid. A. ἀχάλῳ &c. Ex Hieron. Vide ſupra.

v. 30. ※ ἐν ἁρμονῇ φραγμοῦ. Mſ. Jeſ. In Editione τῶν O. Romana legitur, καὶ ἔστω ἐκεῖ κατεναντίον μου ἵλεως ἐν τῇ καμίνῳ τῶν ἐθνῶν.

EZECHIELIS CAP. XXIII.

בנעוריהן זנו 3. O. ἐν τῇ νεότητι αὐτῆς ※ οἱ Γ. ἐπόρνευσαν.

3. *Hebr. Vulg.* in adoleſcentia ſua fornicatæ ſunt. *LXX.* in juventute ſua. ※ *Tres Int.* fornicatæ ſunt.

ושם עשו דדי בתוליהן O. ἐκεῖ διεπαρθενεύσαντο ※ πτῶσι παρθενίαι αὐτῆς.

Hebr. &, ibi compreſſerunt mammas virginitatis eraum. *LXX.* ibi devirginatæ ſunt ※ mammæ virginitatis earum. *Vulg. fracta ſunt mamma pubertatis earum.*

קרובים

קרבים 5. O. τοὺς ἐγγίζοντας αὐτῇ. Αλλος, τοὺς ἐγγὺς αὐτῆς.

5. *H.* propinquos. *LXX.* propinquantes ipſi. *Alius*, eos qui prope ipſam. *Vul. propinquantes.*

לבשי תכלת 6. Σ. ἠμφιεσμένους ἐν καταιβάτῃ. O. ἐνδεδυκότας ὑακίνθινα. Θ. ἐνδεδυμένους πολυτίμα.

6. *Heb.* indutos hyacintho. *S.* amictos in apparatu. *LXX.* indutos hyacinthinis. *Th.* indutos varia veſte. *Vul. veſtitos hyacintho.*

עגבתה 11. A. ὀπτασίαν. O. ὄπτησιν.

11. *Heb.* amorem ſuum. *A.* concupiſcentiam. *LXX.* applicationem. *Vul. libidine.*

בששר 14. Αλλ. ἐν χρώμασιν. O. ἐν γραφίδι.

14. *Heb.* in minio. *Alius*, in coloribus. *LXX.* in ſtylo. *Vul. coloribus.*

טבולים סרוחי 15. Αλλ. ἢ πάραγ βαπτάς. O. βαπτιζομένους.

15. *Heb. Vulg.* tiaras tinctas. *Alius*; & tiaræ tinctæ. *LXX.* tincta.

מראה שלישים כלם A. ὄψεσιν σκυλευτῶν πολίτας. Σ. εἰδέα τριςατῶν πάντων. O. ὄψις τριῶν πάντων.

Heb. aſpectu triariorum univerſi. *A.* aſpectus prædonum omnes. *S.* ſpecies triſtatarum omnium. *LXX.* aſpectus triplex omnium. *Vulg. formam ducum omnium.*

ורטוב זרמתם 20. ὁ Εβραῖος, καὶ αἱ διεγέρσεις αὐτῶν ὡς ἵππων. O. καὶ αἰδοῖα ἵππων τὰ αἰδοῖα αὐτῶν.

20. *Hebr.* & fluxus equorum fluxus eorum. *Heb. Inſ.* & arrectiones eorum quaſi equorum. *LXX.* & verenda equorum verenda eorum. *Vul. & fluxus equorum fluxus eorum.*

פקוד ושוע וקוע 23. A. ὑποπτεύειν καὶ τύραννον καὶ χιλιοφάρχην. Σ. O. Θ. Φακούδ καὶ Σουέ, & Κουέ.

23. *H. S. LXX. Th.* Phacud, & Sue, & Cue. *A.* inſpectorem, & tyrannum, & ducem. *Vul. nobiles, tyrannoſque, & principes.*

כלם שלשים סגנים O. στρατηγοὺς πάντας τριστάς. Αλλ. πάντας τριςάτας.

H. magiſtratus ipſos univerſos triarios. *LXX.* duces omnes triarios. *Al.* omnes triſtatas. *Vul. duces, & magiſtratus univerſos, principes principum.*

תלגל ובקהל עמים צנה וגן וקובע ישימו 24. עליך סביב O. ὄχλοι μετ' ὄχλου λαῶν ※ καὶ θώρακας καὶ ἀσπίδας & περικεφαλαίας ἐνδύσονται ἐπὶ σοί.

24. *Hebr.* & rota, & in cœtu populorum ſcutum, & clypeum & galeam ponent contra te. *LXX.* rotæ cum tumultu populorum ※ & thoracas, ſcuta & galeas induentur contra te. *Vul. & rotâ, multitudo populorum: lorica & clypeo, & galea armabuntur contra te.*

כל־יגיעך 29. O. πάντας τοὺς πόνους σου καὶ τὰς μόχθους.

29. *H.* omnem laborem tuum. *LXX.* omnes labores tuos, & ærumnas tuas. *Vul. omnes labores tuos.*

תהיה לצחק וללעג 32. ※ Θ. & ἔσῃ εἰς γέλωτα καὶ εἰς μυκτηρισμόν.

32. *Heb. Vul.* eris in deriſum & in ſubſannationem. ※ *Th.* & erit in deriſum & in ſubſannationem.

ובצית ואת־חרשיה תגרמי ושרך התתקי 34. Αλλ. καὶ ἐκγραπίζῃς, καὶ τὰ ὄστρακα αὐτῆς καταφαγῇ, & τοὺς μαθοὺς σου καταπλήξ. Αλλος, καὶ τὰ ὄστρακα αὐτῆς καταιτώξῃς καὶ τοὺς μαθοὺς σου καταπλήξ. O. ἑορτὰς καὶ τὰς νουμηνίας αὐτῆς ἀποτρέψω.

34. *Heb.* & exprimes, & teſtas ejus confringes, & ubera tua evelles. *Alius*, & exprimes, & teſtas ejus devorabis, & ubera tua evelles. *Alius*, & teſtas ejus comedes, & ubera tua evelles. *LXX.* feſtivitates & neomenias ejus auferam. *Vulg. & epotabis uſque ad faces, & fragmenta ejus devorabis, & ubera ejus lacerabis.*

טמאו את־מקדשי ביום ההוא 38. O. τὰ ἅγιά μου ἐμίαναν ※ οἱ Γ. ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.

38. *Heb. Vul.* polluerunt ſanctuarium meum in die illa. *LXX.* polluerunt ſancta mea ※ *Tres Int.* in die illa.

ויבאו אל־מקדשי ביום ההוא 39. O. καὶ εἰσπορεύοντο εἰς τὰ ἅγιά μου ※ οἱ Γ. ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.

39. *Heb.* & ingrediebantur in ſanctuarium meum in die illa. *LXX.* & ingrediebantur in ſancta mea ※ *Tres Int.* in die illa. *Vul. & ingrederentur ſanctuarium meum in die illa.*

סבאים 42. Αλλος; οἰνομέθους. O. ἥκοντας.

42. *Heb.* Sabæi. *Alius*, vino ebrios. *LXX.* venientes. *Vul. & veniebant.*

שפכות דם 45. Αλλ. ἐκχεόντων αἷμα.

45. *H. Alius*, *Vulg.* effundentium ſanguinem.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XXIII. Ezechielis.

V. 3. ※ οἱ Γ. ἐνέπαιξαν. Mſ. Jeſ.
Ibid. ※ τίτθοι παρθενείαι αὐτῆς. Idem.
V. 5. Αλλ. τοὺς ἐγγὺς αὐτῆς. Sic Mſ. Jeſ. in textu.
V. 6. Σ. ἠμφιεσμένους &c. Ex eodem.
V. 11. A. ἐνιτίθεται. Druſius ex Theodoreto.
V. 14. Αλλ. ἐν χρώμασιν. Druſius ex Edit. Rom.
V. 15. Αλλ. ἢ τιάραις βαπτάς. Druſius.
Ibid. A. ὄψεσι σκυλευτῶν πάντων. Σ. οἷόν τε τριςάτε

πάντες. Sic Mſ. Jeſ. Druſius vero ſic, Σ. ὕψις σκυλευτῶν πάντες. De his multa Hieronymus, qui dicit: *Triſtaia autem nomen eſt apud Græcos ſecundi gradûs poſt regiam dignitatem.*

v. 20. Polychronius, ὁ Εβραῖος, ἢ αἱ διηφθαρμέναι πάντων εἰς ἄκρον.

v. 21. Ἀλλοτριωτήν &c. Druſius. Hieronymus vero ſic habet: *In Hebraïco habetur*, PHACUD & SUE & CUE, *quas multi gentes Orientales intelligunt: cum hujuſmodi nomina nec in Regum volumine, nec in Paralip. neque in Jeremia quidem, qui deſcribunt captivitatem Jeruſalem, aut in aliquo loco Scripturæ ſanctæ inveniamus. Nec mirum ſi LXX. ipſa Hebraïca poſuerunt nomina, cum Symm. quoque & Theod. in eadem verba conſentiant.*

Ibid. Ἀλλ. πάντας τειχέλλας. Mſ. Jeſ.

v. 24. ※ ἢ θαύμασας &c. Idem.

v. 29. Ο. πάντας τὰς πόνους σου, ἢ τὰς μόχθους σου. Videntur eſſe duæ vocis יגע interpretationes. In LXX. duas conjunctim reperiri ſæpe contingit.

v. 32. ※ ἢ ἴσαι εἰς γέλωτα &c. Mſ. Jeſ.

v. 34. Ἀλλ. ἢ ἐκφραγμοῦς &c. Druſius, & partim Mſ. Jeſ. Edit. Complut. habet καταφάξῃ pro καθαφαγῇ. Hieron. & fragmenta ejus devorabis, & ubera tua lacerabis; *ſive ut LXX. tranſtulerunt*, feſtivitates & neomenias ejus auferam.

v. 38. ※ οἱ Γ. ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. Mſ. Jeſ. & ſimiliter verſu ſequenti.

v. 42. Ἀλλ. σικυρίτης. Druſius & Mſ. Jeſ.

v. 45. Ἀλλ. ἐκχυσιὸν αἷμα. Druſius.

EZECHIELIS CAP. XXIV.

אח־שם היום 2. Αλλος, τὸ ὄνομα τῆς ἡμέρας.

על־צחיח סלע 7. Α. λείαν πέτρας. Ο. ἐπὶ λεωπετρείαν. Αλλος, πετρείαν.

אוי עיר הדמים 9. ※ Α. Θ. οὐαὶ πόλις τῷ αἱμάτων.

והעצמות יחדו 10. Αλλ. ἢ τὰ ὀστᾶ συντριβήσονται.

על־נחליה ריקה 11. Αλλος, ἐπὶ τοὺς ἄνθρακας αὐτῆς κενούς.

בתוכה טמאתה Α. Σ. Θ. συντριμμή. Ο. ἐν τῇ ἀκαθαρσίᾳ αὐτῆς. Ο. Αλλ. ἐν μέσῳ ἀκαθαρσίας αὐτῆς.

זמה 13. Αλλ. ζέμα.

ולא טהרת טמאתך ※ Α. Θ. ἢ οὐκ ἐκαθαρίσθης ἀπὸ ἀκαθαρσίας σου.

ולא־אחום ולא אנחם כדרכיך 14. Ο. οὐδὲ μὴ ἐλεήσω. ※ Θ. μὴ παρακληθῶ: κατὰ τὰς ὁδούς σου.

את־מחמד עיניך 16. ὁ Εβρ. ἐπιθύμημα τῶν ὀφθαλμῶν σου. Ο. ἐπιθυμήματα τῶν ὀφθαλμῶν σου.

ולוא תבוא דמעתך ※ Θ. οὐδ' ἢ μὴ ἔλθῃ δάκρυά σου.

דאנק דם 17. Αλλ. στέναζε σιγῶν. Ο. στεναγμὸς αἵματος.

מתים אבל לא־תעשה Αλλ. ἀνθρώπινον πένθος ἢ ποιήσῃ.

ותמת אשתי בערב 18. Αλλ. ἢ ἀποθανεῖται ἡ γυνή μου ἑσπέρας.

2. *Hebr. Alius, Vulg.* nomen diei.

7. *H.* ſuper faſtigium lævæ petræ. *A.* lævem petræ. *LXX. Vulg.* ſuper leviſſimam petram.

9. *Hebr. Vulg.* Væ civitati ſanguinum. ※ *A. Th.* Væ civitas ſanguinum.

10. *Heb.* & oſſa comburantur. *Alius*, & oſſa conterentur. *Vul. & oſſa tabeſcent.*

11. *Heb.* ſuper prunas ejus vacuam. *Al.* ſuper prunas ejus vacua. *Vulg. ſuper prunas vacuam.*

Hebr. in medio ejus immunditia ejus. *A. S. Th.* conſtitutum. *LXX.* in immunditia ejus. *LXX. aliter*, in medio immunditiæ ejus. *Vulg. in medio ejus inquinamentum ejus.*

13. *Hebr.* fœditas. *Al.* zema. *Vul. execrabilis.*

Hebr. ※ *A. Th.* & non mundata es ab immunditia tua. *Vulg. & non es mundata a ſordibus tuis.*

14. *Heb.* & non parcam, & non pœnitentia ducar propter immunditias tuas. *LXX.* neque miſerebor, ※ *Th.* neque conſolabor; ſecundum vias tuas. *Vulg. nec parcam, nec placabor: juxta vias tuas.*

16. *Heb. & Hebr. Interp.* deſiderium oculorum tuorum. *LXX.* deſideria oculorum tuorum. *Vulg. deſiderabile oculorum tuorum.*

H. neque veniat lacryma tua. ※ *Th.* neque veniant lacrymæ tibi. *Vul. neque fluant lacryme tue.*

17. *Hebr.* clamando tace. *Al.* geme tacens. *LXX.* gemitus ſanguinis. *Vul. ingemiſce tacens.*

Hebr. Vulg. mortuorum luctum non facies. *Al.* humanum luctum ne facias.

18. *H.* & mortua eſt uxor mea in veſpera. *Al. Vulg.* & mortua eſt uxor mea veſpere.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XXIV. Ezechielis.

v. 2. Ἀλλ. τὸ ὄνομα τῆς ἡμέρας. Druſius.

v. 7. Α. λείαν πέτρας. Mſ. Jeſ. forte pro λείαν πέτραν. Idem in textu, πετρείαν.

v. 9. ※ Α. Θ. οὐαὶ πόλις τῷ αἱμάτων. Mſ. Jeſ. & Druſius: ſed hic poſtremas ſine Interpretum nomine.

v. 10. Ἀλλ. ἢ τὰ ὀστᾶ &c. Druſius.

v. 11. Ἀλλ. ἐπὶ τοὺς ἀνθρ- Idem.

Ibid. Α. Σ. Θ. συντριμμή. Mſ. Jeſ. quæ lectio ſuſpecta

mihi. Idem in textu habet, ἐν τῇ ἀκαθαρσίᾳ.

v. 13. Αλλ. ζίμα. Mſ. Jeſ. in textu, & Druſius. De hac voce ſupra. Hic ex Theodotione additum ait Hieronymus.

Ibid. ※ A. Θ. ἐν τῇ ἀκαθαρσίᾳ σου &c. Mſ. Jeſ.

v. 14. ※ Θ. μὴ ἀφειδήσω. Idem.

v. 16. ὁ Ἑβρ. ἐπιθύμημα τῶν ὀφθ. Ex Theodoreto.

Ibid. ※ Θ. ἀφ' οὗ μὴ ἔλθῃ &c. Mſ. Jeſ. & Druſius.

v. 17. Αλλ. φίνακες σηρόν. Druſius.

Ibid. Αλλ. οἱ θρόνοι &c. Idem.

v. 18. Αλλ. ἐν ἀνίσαντι &c. Idem.

EZECHIELIS CAP. XXV.

לבני־קדם 4. οἱ Γ. τοῖς υἱοῖς ἀνατολῶν. Ο. τοῖς υἱοῖς Κεδέμ. Αλλοι, Σαρακηνῶν.

ושעיר 8. ※ A. Σ. Θ. ὁ Σηείρ.

בית התשמית 9. Ο. οἶκον Βεθασιμώθ.

בעל מעון וקריתם Αλλ. ἡ Βαελμεών, ἢ ἡ Καριαθείμ. Ο. ἐπάνω πηγῆς πόλεως θαλασσίας.

ונתתיה 10. Αλλος, δίδωμι αὐτῷ. Ο. δίδωκα αὐτῷ.

בגוים ※ A. Θ. ἐν τοῖς ἔθνεσι.

ודדנה 13. Αλλ. ἢ ἐκ Δαιδάν. Ο. διωκόμενοι.

בשאט 15. Αλλ. ἐν μιαιφονίᾳ. Ο. ὑπερλίαν φυσῶντες.

בנפש למשחית אבת עולם Ο. ἐκ ψυχῆς τοῦ ἐξαλεῖψαι ἕως ἑνός. Αλλ. ἢ ἐξαλεῖψαι ἕως αἰῶνος ※ τοῦ διαφθεῖραι ἐκ ψυχῆς κατ' ἔχθραν αἰώνιον.

את־כרתים 16. A. . . . . Σ. . . . . Θ. . . . . Ο. Κρῆτας.

4 *Hebr.* filiis Orientis. *Tres Interpr.* filiis Orientis *LXX.* filiis Cedem. *Al.* Saracenorum. *Vulg. filiis Orientalium.*

8. *H.* ※ *A. S. Th. Vul.* & Seir.

9. *Hebr. Vulg.* Beth-leſimuth. *LXX.* domum Bethiaſimuth.

H. Vul. Beelmeon, & Cariathaim. *Al.* Baelmon & Cariathem. *LXX.* ſuper fontem urbis maritimæ.

10. *H. Vul.* & dabo eam. *Al.* dedi eam. *LXX.* dedi ei.

H. ※ *A. Th. Vulg.* in gentibus.

13. *Hebr.* & Dedan. *Al.* & ex Dædan. *LXX.* fugientes. *Vulg. & qui ſunt in Dedan.*

15. *H.* cum contemtu. *Alius*, in indignatione. *LXX.* inſultantes. *Vul. toto animo.*

H. in animo ad deſtructionem, inimicitiâ ſæculi. *LXX.* ex animo ut delerent uſque ad unum. *Alius*, ut delerent uſque in ſæculum ※ ut diſperderent ex animo per inimicitiam ſempiternam. *Vul. toto animo interficientes, & implentes inimicitias veteres.*

16. *H.* Cherathaim. *A. S. Th.* interfectores, *vel* interfectionem. *LXX.* Cretenſes. *Vulg. interfectorem.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XXV. Ezechielis.

v. 1. οἱ Γ. τοῖς υἱοῖς ἀνατολῶν. In hæc verba notat Druſius: *Theodoretus, Filios Cedem alii Interpretes dixerunt, υἱοὺς ἀνατολῶν, filios Orientis. Scholion, τινὲς μὲν ἐμυλώσαν Σαρακηνῶν. ἡ δὲ τὸ τρίτον ἔκδοσιν, ἀνατολῶν ἐμυλώσαν. Quæ hæc tertia Editio? Euſebius de Locis*, Cedem in Ezechiel, quod Aquila & Symmachus interpretantur Orientem. *Hieronymus in Comment. ad hunc locum:* Propterea & ego tradam te filiis Kedem, quos Orientales interpretati ſumus. Nullique dubium eſt Madianitas, & totam eremi vaſtitatem adjacere Arabiæ, qui habent camelorum greges *&c. Et mox:* Per Madianæos, Iſmaelitas & Agarenos, qui nunc Saraceni appellantur, aſſumentes ſibi falſo nomen Saræ, quod ſcilicet de ingenua & domina videantur eſſe generati, Scriptura ſignificat. Tertia autem illa Editio lapſu graphico inducta videtur. Cum enim legeretur, ἡ δὲ τὸ Γ. ἔκδοσιν, illud Γ. quiſpiam τρίτον legerit, cum ſit legendum, τῶν. Et revera tres Interpretes ἀνατολῶν verterunt.

v. 8. ※ A. Σ. Θ. ἡ Σηείρ. Mſ. Jeſ.

v. 9. Ο. εἶδον βεθσιμώθ. In hæc verba Druſius: *Alius, βαιθσιμώθ. Schol. ἀσιμὼθ* nomen Idoli. *βαὶθ, ſive βὴθ, i. οἶκος. Poſſunt ergo duæ interpretationes eſſe. Et tamen Hieronymus annotat LXX. ita vertiſſe:* Neſcio, *inquit*, quid volentes LXX. interpretati ſint, *Domum Bethiaſimuth*, cum hoc vocabulum *villam deſertam* ſignificet. *Idem paulo poſt:* Bethieſimoth interpretatur *domus ſolitudinis* atque *deſerta.*

Ibid. τὸ βαιθ μὲν &c. Druſius.

v. 10. Αλλ. δίδωμα αὐτοῖς. Idem.

Ibid. ※ A. Θ. ἐν τοῖς ἔθνεσι. Mſ. Jeſ.

v. 13. Αλλ. ἢ ἐκ Δαιδάν. Druſius.

v. 15. Αλλ. ἐν μιαιφονίᾳ. Schol. Edit. Rom. οὗτος ὁ τῶν ἀντιγράφων κείμενος ἐκδέδωκεν ὁ μιαιφονίᾳ, ἢ τὸ ἐμυλώσαν τινὲς τῷ μιαιφονίᾳ ἐξεδώκασιν ἀντιγράφειν. τῇ δὲ ἀληθείᾳ ἐκεῖ τῷ μιαιφονίᾳ κεῖται.

Ibid. ※ τῷ διαφθεῖραι &c. Mſ. Jeſ.

v. 16. Hieron. *Pro quo neſcio quid volentes LXX.* Cretenſes *interpretati ſunt, cum* Θ *A. & S. & Th. vel* interfectores, *vel* interfectionem *verterint, non ſolum in præſenti loco, ſed etiam in Sophonia:* Et mox erit Creta in pabulum paſtorum. (Sophon. 2.) *Et hic enim cum LXX.* Cretam *verterint, cæteri Interpretes* ὀλεθρον, *i.* interfectionem, *vel* perditionem *interpretati ſunt.*

EZECHIELIS CAP. XXVI.

צר 2. Οἱ λοιποὶ, Τύρος. Ο. Σόρ.

ושחתו 4. Ο. καθαιρεθήσι. Αλλος, καθελοῦσι.

לצחיח סלע Ο. Εἰς λεωπετρίαν.

סללה 8. Αλλ. καὶ βαλοσιάσεις. Ο. καὶ ἐφέξασιν ὅπλοις.

צנה Αλλ. πυκὶ κριοῖς. Ο. ταῖς λόγχαις.

בחרבותיו 9. Αλλ. ἐν ταῖς ὅπλοις. Ο. ἐν ταῖς μαχαίραις αὐτῆς.

בבואו בשעריך 10. Αλλος, Εἰσπορευομένῳ αὐτῷ τὰς πύλας σου. Ο. Εἰσπορευόμενος εἰς πόλιν.

והשבתי 13. Αλλ. καὶ καταλύσω. Ο. καὶ καταλύσῃ.

אבות נושבת מכים העיר ההללה אשר היתה חזקה בים הוא וישביה ※ Θ. καὶ ἀπόλου ἐκ καπελύθης ἐκ θαλάσσης ἡ πόλις ἡ ἐπαινετὴ, ἥτις ἐλπὶδα ἰσχυρὰ ἐν θαλάσσῃ αὐτὴ καὶ οἱ κατοικοῦντες αὐτήν. Ο. καπελύθης ἐκ θαλάσσης ἡ πόλις ἡ ἐπαινετὴ, ἡ δοῦσα τὸν φόβον αὐτῆς πᾶσι τοῖς κατοικοῦσιν αὐτήν.

ונבהלו האיים אשר־בים מצאתך 18. ※ Θ. καὶ ταραχθήσονται αἱ νῆσοι ἐν τῇ θαλάσσῃ ἀπὸ τῆς ἐξόδου σου. Ο. καὶ φοβηθήσονται αἱ νῆσοι ἀπὸ ἡμέρας πτώσεως σου.

ותבקשי ולא־תמצאי 21. ※ Θ. ἐκ ζητηθήσῃ καὶ οὐκ εὑρεθήσῃ.

2. H. *Ebr. LXX.* Sor. *Reliqui*, *Vulg.* Tyrus.

4. *H. Vulg.* & diſſipabunt. *LXX.* dejicient. *Alius*, deſtruent.

H. in cacumen læve petræ. *LXX.* in nitidiſſimam petram. *Vul. in limpidiſſimam petram.*

8. *H. Vul.* aggerem. *Alius*, & balliſtas. *LXX.* & circumſtantiam armorum.

Hebr. ſcutum. *Alius*, arietes. *LXX.* lanceas. *Vulg. clypeum.*

9. *H.* in gladiis ſuis. *Alius*, in armis. *LXX.* in gladiis ſuis. *Vulg. in armatura ſua.*

10. *H.* ingrediente illo in portas tuas. *Alius*, ingrediente illo portas tuas. *LXX.* ingredienti in urbem. *Vul. cum ingreſſus fuerit in urbem.*

13. *Hebr.* & ceſſare faciam. *Alius*, & diſſolvam. *LXX.* & ceſſare faciet. *Vulg. & quieſcere faciam.*

17. *Heb.* Periſti habitata a maribus, urbs laudata, quæ fuit fortis in mari ipſa & habitatores ejus. ※ *Th.* Et periſti, & expulſa es a mari, urbs laudata, quæ fuit fortis in mari ipſa, & inhabitantes eam. *LXX.* diſſipata es a mari; urbs laudata, quæ dedit timorem ſuum omnibus habitatoribus ejus. *Vul. Periſti, quæ habitas in mari, urbs inclyta, quæ fuiſti fortis in mari, cum habitatoribus ſuis, quos formidabant univerſi.*

18. *Heb.* & terrebantur inſulæ quæ in mari ab ingrediendo te. ※ *Th.* & turbabuntur inſulæ in mari ab exitu tuo. *LXX.* & formidabunt inſulæ a die ruinæ tuæ. *Vul. & turbabuntur inſulæ in mari, eo quod nullus egrediatur ex te.*

21. *Hebr.* & requireris, & non invenieris. ※ *Th.* & quæreris, & non invenieris. *Vul. & requiſita non invenieris.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XXVI. Ezechielis.

v. 2. οἱ λοιποὶ, Τύρος. Mſ. Jeſ. Ait Hieronymus Tyrum Hebraïco Syroque ſermone appellari *Sor.*

v. 4. Αλλος, καθελῶν. Mſ. Jeſ.

Ibid. Ο. εἰς λεωπετρίαν. Vide in Lexico Græco. Edit. Rom. λεωπετρίαν.

v. 8. Αλλ. καὶ βιλοσιάσεις. Vide in Lexico Græco. Ibid. Αλλ. τοῖς κριοῖς. Mſ. Jeſ.

v. 9. Αλλ. ἐν τοῖς ὅπλοις. Idem.

v. 10. Αλλ. εἰσπορευομένῳ &c. Idem.

v. 13. Αλλ. καὶ καθελῶ. Druſius.

v. 17. ※ Θ. καὶ ἀπόλου &c. Mſ. Jeſ.

v. 18. ※ Θ. καὶ ταραχθήσονται &c. Idem.

v. 21. ※ Θ. καὶ ζητηθήσῃ &c. Idem.

EZECHIELIS CAP. XXVII.

בלב ימים גבוליך בניך כללו יפיך 4. Ο. ἐν καρδίᾳ θαλάσσης τοῦ Βεελὶμ υἱοί σου ※ οἱ ὅμορφοι οἱ οἰκοδομοῦντές σε σταεπίλεσθω ὁ κάλλος σου.

קרשך 6. Οἱ λοιποὶ, ὁ κέρας σου. Ο. τὰ ἱερά σου.

4. H. *Ebr.* in corde marium termini tui. Ædificatores tui perfecerunt decorem tuum. *LXX.* in corde maris ipſi Beelim, filii tui ※ contermini, qui ædificabant te, conſummaverunt decorem tuum. *Vul. finitimi tui, qui te ædificaverunt, impleverunt decorem tuum.*

6. *H.* tabulatum tuum. *Reliqui*, cornu tuum. *LXX.* templa tua. *Vulg. tranſtra tua.*

בת־אשרים A. ἐμποίσι κεκαλυμμένοις. O. οἴκοις ἀλσώδεσι.

ישבי 8. ὁ Ἑβρ. καὶ Σύρος, οἱ γείτονές σου. O. οἱ ἄρχοντές σου, οἱ κατοικοῦντες.

על חומותיך סביב 11. O. ἐπὶ τῶν τειχέων σου ※ κύκλῳ.

גמדים A. 1. πυγμαῖοι. Σ. ἀλλὰ καὶ Μῆδοι. O. φύλακες. Θ. γαμμαδίμ.

תרשיש 12. A. Σ. Θ. ὁ Σύρος, καὶ Ἑβρ. Θαρσεῖς. O. Καρχηδόνιοι.

ופרדים 14. Αλλ. καὶ ἡμιόνους.

בני דדן 15. A. Σ. Θ. υἱοὶ Δαδάν. O. υἱοὶ Ροδίων.

ארם 16. Αλλ. ὁ Σύρος. O. ἀνθρώπους.

בנפך A. συναλλαγή σου. Σ. πολύμιτα. (al. πολύμιτα.) Θ. ἐν ναφίχ.

ארגמן Οἱ λοιποὶ, πορφύραν. O. σακτιών.

ובוץ Π. καὶ βύσσον. O. καὶ ποικίλματα ἐκ Θαρσείς.

ראמות A. . . . . O. καὶ Ραμώθ.

ברכת Π. χοδχόδ. O. χορχόρ.

פנג 17. A. Σ. Θ. φανάγ. O. μύρων.

בין חלבון 18. A. Θ. . . . . Σ. οἴνου λιπαροῦ. O. οἴνου ἐκ χελβών.

וצמר צחר A. Θ. (καὶ ἐρίοις Σοόρ.) O. καὶ ἔρια ἐκ Μιλήτου.

ודן ויון מאזל בעזוניך 19. Θ. . . . .

מאזל A. . . . Σ. . . .

שבא אשור 23. Αλλ. Σαβὰ καὶ Ασσύρ.

בכללים בגלומי תכלת 24. ὁ Σύρος, ἐν λιθοχρύφοις σκεύεσι. A. ἐγκατασκεύοις ἑλίγμασιν ὑακίνθου. Σ. . . . Θ. ἐν Μαχαλὶμ καὶ Γαλιμὰ ὑάκινθον.

ורקמה ובגנזי ברומים A. καὶ ποικιλίας καὶ ἐν μαγάζοις συγκαιμιδίοις.

ורקמה A. Σ. . . . .

והקריחו אליך קרחה וחגרו שקים ובכו אליך במר־נפש מספד מר ※ Θ. καὶ φαλακρώσουσιν (Αλλ. καὶ ξυρήσονται) ὅτι οἱ φαλάκρωμα· καὶ περιζώσονται σάκκους, καὶ κλαύσονται πρὸς σοὶ ἐν πικρασμῷ ψυχῆς, καὶ κοπετὸν πικρὸν λήψονται ὅτι σοί.

ונשאו אליך בגידם קינה וקוננו עליך 32. ※ Θ. καὶ

H. filia Aſſurim. *A.* tabulis contectas. *LXX.* domos ſylveſtres. *Vul.* (*ex ebore*) *indico.*

8. *H. Vul.* habitatores. *Hebr. & Syrus*, vicini tui. *LXX.* principes tui inhabitantes.

11. *H. Vul.* ſuper muros tuos in circuitu. *LXX.* ſuper muros tuos ※ circum.

H. A. 1. *Vulg.* pygmæi. *S.* etiam Medi. *LXX.* cuſtodes. *Th.* Gammadim.

12. *H. A. S. Th. Syrus & Hebræus*, Tharſis. *LXX. Vulg.* Carthaginenſes.

14. *H. Al. Vulg.* & mulos.

15. *Hebr. Vul.* filii Dedan. *A. S. Th.* filii Dadan. *LXX.* filii Rhodiorum.

16. *Hebr.* Aram. *Alii*, *Vul. Syrus*, *LXX.* homines.

Heb. in carbunculo. *A.* commutatio tua. *S.* polymita. *Th.* in Naphec. *Vul. gemmam.*

Heb. Reliqui, *Vulg.* purpuram. *LXX.* ſtactem.

Heb. & byſſo. *Omnes & Vul.* & byſſum. *LXX.* & varietates ex Tharſis.

Hebr. coralliis. *A.* ſerica *vel* ſubtilia. *LXX.* Rhamoth. *Vul. ſericum.*

Heb. & rubinum. *Omnes & Vulg.* Chodchod. *LXX.* Chorchor.

17. *Heb.* pannag. *A. S. Th.* phanag. *LXX.* unguentorum. *Vul. balſamum.*

18. *Heb.* in vino Chelbon. *A. Th.* vinum de Helbon. *LXX.* vinum de Chelbon. *S.* vinum pingue. *Vulg. in vino pingui.*

Hebr. & lana alba. *A. Th.* (& lanis Soor.) *LXX.* & lanas de Mileto. *Vul. in lanis coloris optimi.*

19. *Hebr.* & Dan, & Javan, & Meuzal in nundinis tuis. *Th.* Dan, & Javan, & Meozel in nundinis tuis. *Vul. Dan, & Gracia, & Moſel, in nundinis tuis.*

Heb. Meuzal: *A.* de Uzal. *S.* deferens.

23. *Heb. Vul.* Saba, Aſſur. *Al.* Saba & Aſſur.

24. *Heb.* in univerſitatibus in involucris hyacinthi. *Syrus*, in occultis vaſis. *A.* conſtructis involucris hyacinthi. *S.* pretioſis involucris. *Th.* in Machalim & Galima hyacinthum. *Vul. multifariam involucris hyacinthi.*

Hebr. & recamationis, & in capſis veſtium pretioſarum. *A.* & varietatis, & in Magoſis compoſitis. *Vulg. & polymitorum gazarumque pretioſarum.*

Hebr. & recamationis. *A. S.* polymitâ.

31. *Heb.* & decalvabunt ad te calvitium, & accingent ſe ſaccis: & flebunt in te in amaritudine animæ, planctu amaro. ※ *Th.* & decalvabunt (*al.* & radent) ſuper te calvitium, & circumcingentur ſacco: & flebunt ſuper te in amaritudine animæ, & luctum amarum aſſument ſuper te. *Vul. & radent ſuper te calvitium, & accingentur ciliciis: & plorabunt te in amaritudine animæ ploratu amariſſimo.*

31. *H.* & tollent ad te in querimoniis ſuis

λήψονται ὑπὲρ σὲ ἡ φωνὴ αὐτῶν θρηνοῦσαι, θρηνήσουσι σε.

lamentum, & lamentabuntur ſuper te. ※ *Th.* & aſſument ſuper te filii eorum planctum: lamentum tibi. *Vul. & aſſument ſuper te carmen lugubre, & plangent te.*

מי כצור כדמה בתוך הים Alm. τίς ὥσπερ Τύρος κατασιγηθεῖσα ἐν μέσῳ θαλάσσης;

Hebr. Quis ſicut Sor, ſic ſuccisa in medio maris? *Alius*, Quis ſicut Tyrus, quæ conticuit in medio maris? *Vulg. Quæ eſt ut Tyrus, quæ obmutuit in medio maris?*

36. מרכלים בעמים שרקו עליך Αλλος, ἔμποροι ἐθνῶν συριοῦσιν ὑπὲρ σοί.

36. *H.* negotiatores in populis ſibilaverunt ſuper te. *Al.* negotiatores gentium ſibilabunt ſuper te. *Vulg. negotiatores populorum ſibilaverunt ſuper te.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XXVII. Ezechielis.

v. 4. ※ οἱ ὅμοροι &c. Mſ. Jeſ.

v. 6. οἱ λοιποὶ, τὸ κῆρας σου. Idem.

Ibid. A. σανίσι κεκαλυμμέναις. Theodoretus.

v. 8. Ἑβραῖος ἡ Σύρος, οἱ γαιῶται σου. Idem.

v. 11. ※ κύκλῳ. Mſ. Jeſ.

Ibid. Hieronymus: *Verbum* GAMADIM *Aquila prima Editio* Pygmæos, *S.* Medos, *LXX.* cuſtodes, *Theod.* Gomadim. Plena Symmachi verſio erat, ἀλλὰ καὶ Μῆδοι, ac ſi lectum fuiſſet גם מדים Ita habet Mſ. Jeſ.

v. 12. ὁ Σύρος καὶ ὁ Ἑβρ. Θαρσεῖς. Theodoretus.

v. 14. Αλλ. καὶ ἡμίονοι. Druſius. Deeſt autem in LXX.

v. 15. A. Σ. Θ. υἱοὶ Δαδάν. Hieron. *Pro quo neſcio quid volentes LXX.* filios Rhodiorum *interpretati ſunt: niſi forte prima littera falſi ſimilitudine, ut pro Dadan legerent Radan: & ipſa Cycladum maxima eſt, & in Ionio mari quondam urbs potentiſſima* &c. Et mox: *Sed melius eſt Dadan alterius loci nomen accipere, ut & in Hebraïco & apud cæteros Interpretes habetur.*

v. 16. ארם Σύρος. LXX. legerunt אדם qui vertunt ἄνθρωπος, ר pro ד ut ſæpe alibi.

Ibid. Mſ. Jeſ. ※ ἐν ἀφέκ. ※ A. σιωπηλωμένη. Σ. πολύμιτα, ſeu πολύμιτα. Hieron. In Naphec, *quod de Theodotionis Edit. in LXX. additum eſt: pro quo Symmachus vertit*, polymita. Quod autem in quibuſdam libris Latine legitur, *in Aphec*, & Græce, ἐν ἀφέκ, cum ſit legendum *Naphec* ſecundum Hebræum, id ex concurſu duarum N factum eſt, ut ſæpe contingit; nam tunc altera a Librariis omitti ſolet.

Ibid. οἱ λοιποὶ, παρύφαι. Ex Hieronymo.

Ibid. Omnes, ἐξ ὑάκινθου. Item ex Hieronymo.

Ibid. Aq. *ſerica*, vel *ſubtilia*. Hieronymus.

Ibid. Omnes, *Chodchod*. Hieronymus, qui ait hanc vocem obſcuriſſimam ab Hebræis pro mercibus quibuſcumque pretioſiſſimis haberi.

v. 17. A. Σ. Θ. φαννάγ. Hieron. *Verbum Hebraïcum* PHANAG *A. S. Th. ita ut apud Hebræos poſitum eſt, tranſtulerunt: pro quo LXX.* unguenta, *nos* balſamum *vertimus.*

v. 18. Hieron. *Pro* vino pingui, *quod interpretatus eſt Symmachus, & apud Aquilam & Theod. & in ipſo Hebraïco habet*, vinum de Helbon. *Alii*, Chelbon. Theodoretus & Polychronius aiunt Symmachum vertiſſe χαλδάϊλον, quæ eſt forte altera Symmachi interpretatio, ut alibi non infrequenter.

Ibid. A. Th. *& lanis Soor.* Hieronymus.

v. 19. Th. *Dan & Javan* &c. Hæc quoque ex Hieronymo.

v. 23. σαβὰ καὶ ἀσσύρ. Druſius. Primum deeſt in LXX.

v. 24. Aquilæ verſionem adfert Theodoretus, itemque Theodotionis, & infra Syri etiam Interpretis. Hieron. vero: *Quod autem de Theodotione in LXX. additum eſt*, in Machalim & Galima, *Symm.* pretioſis involucris. Theodoretus vero hæc adjicit: ἐν ἀκριβοῦς σκεύεσι. οὕτω γὰρ ὁ Σύρος τείνας ἑρμήνευσεν· οὗτος δὲ φησι πολυτελῆς, καὶ ποικίλα δηλῶ πολυτίμων εἱλημάτων πεκαλυμμένα, καὶ ἐν σκεύεσιν ἀρίστοις ἠσκημένοις δυναμένοις, καὶ ἐν φυσίοις καταδεδεμένα ὀνομάζεσθαι ἔοι.

Ibid. A. καὶ ποικίλας, καὶ ἐν μαγδίοις. Theodoretus, qui ait, σημαίνει δὲ ἐν ἀκριβοῦσι σκεύεσι.

Ibid. A. S. *polymita.* Ex Hieronymo.

v. 31. ※ Θ. καὶ φαλακρώσουσι &c. Mſ. Jeſ. & Druſius, qui legit, καὶ ξυρήσονται. Horum & ſequentium meminit Hieronymus, qui ait de Theodotione in LXX. addita fuiſſe.

v. 31. ※ Θ. καὶ λήψονται &c. Mſ. Jeſ. Ed. R. parum differt.

Ibid. Αλλ. τίς ὥσπερ Τύρος &c. Druſius.

v. 36. Αλλ. ἐμπορεῖ ἐθνῶν &c. Idem.

EZECHIELIS CAP. XXVIII.

ותעש 4. Alm. καὶ ἐποίησας.

ביד מחללך 9. Αλλος, ἐν χερὶ τραυματιζόντων σε. Αλλ. πτωσσόντων.

מותי ערלים תמות 10. Alm. θανάτοις ἀπεριτμήτων ἀποθανῇ.

מלא חכמה 12. ※ οἱ Γ. πλήρης σοφίας.

כל־אבן יקרה מסכתך 13. Σ. . . .
O. πᾶσα λίθος χρηστὸς ἐδέδεσαι.

מלאכת תפיך Σ. . . . . :
O. ἐνέπλησας τοὺς θησαυρούς σου.

4. *Ebr.* & feciſti. *Al. Vulg.* acquiſiſti.

9. *Heb.* in manu fauciantis te. *Alius*, in manu vulnerantium te. *Vulg. coram interficientibus te.*

10. *Hebr. Alius*, mortibus incircumciſorum morieris. *Vulg. morte incircumciſorum morieris.*

12. *H.* ※ *Tres Int. Vulg.* plenus ſapientia.

13. *H. Vul.* omnis lapis pretioſus operimentum tuum. *S.* omni lapide pretioſo vinctus atque conſtrictus fuiſti. *LXX.* omni lapide bono circumdatus es.

H. S. opus tympanorum tuorum. *LXX.* repleſti theſauros tuos. *Vul. opus decoris tui.*

14. ביום הבראך כונו את־כרוב ממשח הסוכך O. ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐκλίθης ✻ Σ. Θ. ἡτοίμασαν μετὰ τοῦ Χερὺβ κεχρισμένου. Θ. τὸ κατασκηνοῦντος. Σ. τῷ Χερὺβ καταμεμετρημένῳ.

14. *H.* in die, qua creatus es, præparata ſunt. Tu Cherub unctus protegens. *LXX.* a die qua creatus es ✻ *S. Th.* præparaverunt cum Cherub uncto. *Th.* inhabitante. *S.* Cherub commenſurato. *Vulg. in die qua conditus eſt præparata ſunt. Tu Cherub extentus & protegens.*

התהלכת A. ἐμπεριπατήσας. In O. vacat.

H. Vulg. ambulaſti. *A.* circumambulans. *In LXX. vacat.*

תמים 15. A. τέλφος. O. ἄμωμος.

15. *H. A. Vul.* perfectus. *LXX.* immaculatus.

רכלתך 16. O. ἐμπορίας σου. Αλλος, περιδρομῆς σου.

16. *H. LXX. Vulg.* negotiationis tuæ. *Alius*, circumcurſationis tuæ.

ואבדך כרוב הסוכך A. ἀπολέσω σε Χερὺβ ὁ συσκιάζων. Σ. ἀπολέσῃ σε Χερὺβ ὁ σκέπων. Θ. ὁ Χερὺβ ὁ συσκιάζον.

Hebr. & perdam te Cherub protector. *A.* perdam te Cherub obumbrans. *S.* perdet te Cherub tegens. *Th.* Cherub obumbrans. *Vul. perdidi te, ô Cherub protegens.*

חללת מקדשיך 18. Σ. ἐβεβήλωσας τὰ ἁγιασμά σου. O. ἐβεβήλωσα τὰ ἱερά σου.

18. *Hebr.* polluiſti ſanctuaria tua. *S. Vulg.* polluiſti ſanctificationem tuam. *LXX.* contaminavi ſancta tua.

לאפר Αλλ. εἰς σποδόν. O. σποδόν.

H. Alius, Vulg. in cinerem. *LXX.* cinerem.

ושלחתי־בה דבר ודם 23. Αλλ. καὶ ἐξαποστελῶ ἐπ' αὐτὴν θάνατον καὶ αἷμα. O. αἷμα καὶ θάνατος.

23. *Hebr.* & mittam in eam peſtilentiam & ſanguinem. *Alius*, & mittam in eam mortem & ſanguinem. *LXX.* ſanguis & mors. *Vulg. & immittam ei peſtilentiam & ſanguinem.*

בתוכה ✻ A. Σ. Θ. ἐν μέσῳ αὐτῆς.

H. ✻ *A. S. Th. Vulg.* in medio ejus.

את־בית ישראל 25. ✻ οἱ Γ. τὸν οἶκον Ισραὴλ.

25. *H.* ✻ *Tres Int. Vul.* domum Iſrael.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XXVIII. Ezechielis.

v. 4. Αλλ. καὶ πλεονεκτίαν σου. Ex Druſio.

v. 9. Αλλ. ἐν χειρὶ τραυματιζόντων σε. Mſ. Jeſ. Druſius vero, τετρωκότων.

v. 10. Αλλ. θανάτοις &c. Ex Druſio.

v. 12. ✻ οἱ Γ. πλήρης ὡραίας. Mſ. Jeſ.

v. 13. Hieronymus: *Hoc obſervandum eſt, non omni lapide pretioſo regem Tyri fuiſſe circumdatum, ſive apertum, & ut Symmachus tranſtulit, vinctum atque conſtrictum: ſed omnem lapidem quem habuit princeps Tyri, fuiſſe pretioſum.* Et paulo poſt: *Sed & A. S. & Th. in præſenti loco multum inter ſe & LXX. Interpr. non ſolum ordine, ſed & numero diſcrepant atque nominibus.* Et multis interpoſitis: *Porro Symmachi interpretatio iſtum principem Tyri, quaſi pretioſiſſimum monile lapidibus ſcribit eſſe diſtinctum. Denique auri tympanum vocat, in quo infixi ſunt lapides.* Hinc Druſius putat, ſed non ſine dubio quodam, Symmachum vertiſſe, *opus tympanorum tuorum*, quod mihi etiam veriſimile videtur.

v. 14. ✻ Σ. Θ. ἡτοίμασεν &c. Mſ. Jeſ. Alius legit, ἡτοιμάσθησαν. Conveniunt autem Sym. & Th. uſque ad κεχρισμένου. Vocem autem הסוכך ex Scholiaſte Romano, Θ. καταπετασσούσης, Σ. καταμεμετρημένῳ. Sed Mſ. Jeſ. habet, Σ. τῷ καταπετασσούσῃ. Codex Coiſlin. habet, Σ. τῷ χειρὶ καταμεμετρημένῳ.

Ibid. A. ἐμπεριπατήσας. Druſius.

v. 15. A. τέλφος. Idem. Mox, Αλλ. πλεονεμίας. Mſ. Jeſ.

v. 16. A. ἀπολέσω σε τὸ χερὺβ τὸ συσκιάζον. Mſ. Jeſ. Druſius vero, χερὺβ ὁ συσκιάζων. Coiſlin. autem habet, A. ἀπώλεσά σε χερὺβ ὁ συσκιάζων. Σ. ἀπολέσει σε χερὺβ ὁ σκέπων.

v. 18. Σ. ἐβεβήλωσας &c. Mſ. Jeſ.

Ibid. Αλλ. εἰς σποδόν. Druſius.

v. 23. Αλλ. καὶ ἐξαποστελῶ &c. Idem.

Ibid. ✻ A. Σ. Θ. ἐν μέσῳ αὐτῆς. Mſ. Jeſ.

v. 25. ✻ οἱ Γ. τὸν οἶκον Ισραὴλ. Idem.

EZECHIELIS CAP. XXIX.

בשנה העשרית 1. O. ἐν ᾧ ἔτει ᾧ δεκάτῳ. Αλλ. δωδεκάτῳ.

1. *Heb. LXX. Vulg.* in anno decimo. *Alius*, duodecimo.

בשנים עשר ἐν τῷ δωδεκάτῳ. O. δεκάτῳ.

H. Alius; *Vul.* in duodecimo. *LXX.* decimo. *Vulg. in undecima.*

דבר ואמרת 3. ✻ οἱ Γ. λάλησον καὶ εἰπόν.

3. *Hebr. Vulg.* loquere & dices. ✻ *Tres Int.* loquere & dic.

הנני עליך פרעה מלך־מצרים O. Ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ σὲ Φαραὼ ✻ βασιλεῦ Αἰγύπτου.

Heb. ecce ego ſuper te Pharao rex Ægypti. *LXX.* ecce ego ſuper te Pharao ✻ rex Ægypti. *Vul. ecce ego ad te Pharao rex Ægypti.*

התנים הגדול ὁ Ἑβραῖος, ᾧ κῆτος ᾧ μέγα. O. τὸν δράκοντα τὸν μέγαν.

H. draco magnus. *Hebraus*, cetum magnum. *LXX.* draconem magnum. *Vul. draco magne.*

לי יאורי Αλλοι, ἐμοὶ ὁ ποταμός μου. O. ἐμοί εἰσιν οἱ ποταμοί.

חחיים 4. Αλλ. χαλινόν. O. παγίδας.

ואת כל־דגת יאורך בקשקשתיך תדבק Αλλ. καὶ πάντες οἱ ἰχθύες τῶν ποταμῶν σου ταῖς λεπίσι σου κατασχολληθήσονται.

ונטשתיך המדברה אותך ואת כל־דגת יאוריך 5. Αλλ. καὶ ἀπορρίψω σε εἰς ἔρημον, καὶ πάντας τοὺς ἰχθύας τῶν ποταμῶν σου. O. καὶ καταβαλῶ σε ἐν τάχει, καὶ πάντας τοὺς ἰχθύας τῶν ποταμῶν σου.

לחרבת חרב שממה 10. Αλλ. εἰς ἔρημον κενὴν καὶ ἠφανισμένην.

ממגדל Εβρ. ἀπὸ Μαγδάλ. O. ἀπὸ Μαγδωλῶν.

ונשא רבנה 19. Αλλος, καὶ λήψεται ὁ πλῆθος αὐτῆς.

H. Alii, mihi fluvius meus. *LXX.* mihi ſunt fluvii. *Vul.* meus eſt fluvius.

4. *Hebr.* hamos. *Al. & Vulg.* frænum. *LXX.* laqueos.

Hebr. & omnis piſcis fluminum tuorum in ſquamis tuis adhærebit. *Al.* & omnes piſces fluminis in ſquamis tuis adhærebunt. *Vul. & agglutinabo piſces fluminum tuorum ſquamis tuis.*

5. *Hebr.* & derelinquam te in deſerto, te & omnem piſcem fluminum tuorum. *Alius*, & projiciam te in deſertum, & omnes piſces fluminis. *LXX.* & projiciam te velociter, & omnes piſces fluminis tui. *Vulg. & projiciam te in deſertum, & omnes piſces fluminis tui.*

10. *H.* in ſolitudines, ſolitudinis, deſolationis. *Al.* in deſertum vacuum, & deſolatum. *Vul. in ſolitudines, gladio diſſipatam.*

H. Vulg. a turre. *Hebr. Int.* a Magdal. *LXX.* a Magdolo.

19. *H. Vul.* & tollet multitudinem ejus. *Al. Vul.* & accipiet multitudinem ejus.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XXIX. Ezechielis.

V. 1. Αλλ. ἡμέρᾳ τετάρτῃ. Druſius.
Ibid. ἐν τῇ ἡμέρᾳ τετάρτῃ. Idem.
V. 3. ※ οἱ Γ. λέλαγε καὶ αὐτός. Mſ. Jeſ.
Ibid. ※ βασιλεῦ Αἰγύπτου. Idem. Ed. Rom. ἐπὶ φαραώ.
Ibid. ὁ Εβρ. τὸ κῆτος τὸ μέγα. Druſius. Mſ. vero Jeſ. habet: τὸ Εβραϊκὸν, τὸ κῆτος, ἔχει, ἵνα ἐμφανῇ τὸν κροκόδιλον. i. *Hebraïcum habet* cetum, *ut ſignificet* crocodilum.

Ibid. Scholion a Druſio allatum ſic habet: τινὲς μὲν ἑκατονταδύο ἐποίησαν τοὺς ποταμούς, οἱ δὲ O. πολυωνυμικῶς. i. *Quidam Interpretum ſingulariter* fluvium *dixerunt: LXX. vero pluraliter.* Quæ verba non alium quam hunc locum reſpicere poſſe videntur.

V. 4. Αλλ. χαλινόν. Mſ. Jeſ.
Ibid. Αλλ. ἐκ πάντες οἱ ἰχθύες &c. Druſius.
V. 5. Αλλ. καὶ ἀπορρίψω σε &c. Idem.
V. 10. Αλλ. εἰς ἔρημον κενὴν &c. Druſius, qui ſuſpicatur legendum eſſe ξηράν. Melius diceret ξηράν: quamquam non video cur opus ſit hic mendum ſuſpicari, cum ἔρημος κενὴ optime exprimat חרבת חרב deſertum vacuum & inane. Pergit deinde Druſius: *LXX. & Hieronymus legerunt* חרב (cum duplici ſegol) *nam vertunt* ῥομφαίαν, gladium. *Sic variant Codices Pſ. 9. Nam in aliis eſt* חרבות *harboth*, gladii, *quod legerunt Greci. In aliis vero* חרבות (cum camets hatheph) *herboth*, deſtructiones, vaſtitates. *Porro* חרבו *Pſ. 7. 13. Symmachus interpretatus* τῇ μάχαιρᾳ αὐτοῦ. ממגדל *Schol.* ὁ Εβραῖος, ἀπὸ μαγδάλ. *Sic videtur etiam legiſſe Hieronymus: nam ait*, Pro *turre*, quæ Hebraïce MAGDAL dicitur, LXX. loci nomen poſuerunt, ut μαγδωλὼν ſcriberent. Turris autem Syene uſque hodie permanet, caſtrum ditioni Romanæ ſubditum, ubi ſunt Nili cataractæ, & uſque ad quem locum de noſtro mari Nilus navigabilis eſt. *Sed forte Hieronymus ſcripſit Magdol. Nam & hæc vox appellative ſumitur pro turri. Aliquando eſt proprium loci.* Hactenus Druſius.

V. 19. Αλλ. καὶ λήψεται &c. Idem.

EZECHIELIS CAP. XXX.

הוללו 2. Αλλ. ὀλολύξατε.

יום ענן 3. ※ Οἱ Γ. ἡμέρα νεφέλης. & ſic O.

עת גוים יהיה Αλλ. καιρὸς ἐθνῶν ἔσται. O. πέρας ἐθνῶν ἔσται.

ולקחו דמונה 4. Αλλος, καὶ λήψονται ὁ πλῆθος αὐτῆς.

וכל־הערב 5. Σ. καὶ πᾶσα ἡ Αραβία.

מלפני בצים 9. Θ. ἐκ προσώπου μου. A. Θ. ἐν Σείμ. Σ. ἐν ἐπείξει.

בטח A. ἐν πεποιθήσει. Θ. ἐν ἐλπίδι.

2. *Ebr. Alius*, *Vulg.* ululate.

3. *H.* ※ *Tres Int. Vul.* dies nubis. *& ſic etiam LXX.*

H. Alius, *Vulg.* tempus gentium erit. *LXX.* finis gentium erit.

4. *Heb.* & tollent turbam ejus. *Al.* & accipient multitudinem ejus. *Vul. & ablata fuerit multitudo illius.*

6. *H.* & omne vulgus. *S.* & omnis Arabia. *Vulg. & omne reliquum vulgus.*

9. *Hebr.* a facie mea in navibus. *A. Th.* in ſeim. *S.* in feſtinatione. *Vulg. a facie mea in trieribus.*

H. confidenter. *M.* confidentem. *Th.* ſpem. *Vul. confidentiam.*

בירדעים

ומכרתי את־הארץ ביד־רעים 12. ※ A. Θ. καὶ ἀποδώσομαι τὴν γῆν εἰς χεῖρας πονηρῶν.

12. *H.* & vendam terram in manûm malignorum. ※ *A. Th.* & tradam terram in manum malignorum. *Vulg. & tradam terram in manus peſſimorum.*

והאבדתי גלולים והשבתי 13. ※ Θ. καὶ ἀπολῶ βδελύγματα καὶ καταπαύσω.

13. *Heb.* & perdam ſimulacra, & ceſſare faciam ※ *Th.* & perdam abominationes, & ceſſare faciam. *Vulg. & diſperdam ſimulachra, & ceſſare faciam.*

בנא 14. A. Σ. Θ. ἐν Νώ. O. ἐν Διοσπόλει.

14. *Heb. A. S. Th.* in No. *LXX.* in Dioſpoli.

וצרי יומם תח 16. Αλλ. καὶ ἐν τῇ Μέμφει πολέμιοι αὐθημερινοί.

16. *H.* & ipſi Noph tormina interdiu. *Alius*, & in Memphi inimici eo ipſo die. *Vul. & in Memphis anguſtia quotidiana.*

לא־חבשת 21. A. οὐκ ἐμπεδώθη. Σ. οὐκ ἐπιδέθη. O. οὐ κατεδέθη.

21. *Hebr. S.* non eſt alligatum, *A.* non eſt curatum. *LXX.* non eſt ligatum. *Vulg. non eſt obvolutum.*

לחבשה לחזקה Αλλ. τοῦ δεθῆναι τοῦ κατισχύσαι. O. τοῦ δεθῆναι ἰσχύι.

Hebr. ad alligandum ad roborandum illud. *Al.* ad ligandum & roborandum. *LXX.* ad dandum robur. *Vulg. ut faſciaretur linteolis, ut recepto robore.*

את־החזקה ואת־הנשברת 22. A. τὴν ἰσχυρὰν καὶ ὑψηλόν. Θ. τὴν ἰσχυρὰν καὶ μεγάλην.

22. *Hebr.* fortitudinem & confractum. *A.* robuſtum & excelſum. *Th.* robuſtum & magnum. *Vul. forte ſed confractum.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XXX. Ezechielis.

v. 2. Αλλ. ἀλολύξατε. Druſius ex Complutenſi Edit. ut & alia.

v. 3. ※ οἱ Γ. ἡμέρα πεῖλης. Et ſic O. hodie, quia multa ex Edſt. Hexaplari in κοινῇ remanſerunt.

Ibid. Αλλ. καιρὸς ἐθνῶν ἔσται. Druſius.

v. 4. Αλλ. καὶ λήψονται &c. Idem.

v. 5. Σ. καὶ πᾶσαν ἡ Ἀραβία. Idem. Hic autem Hieronymus, cum ait: *In commune de variis populis & Chuth, quod Symmachus vertit in* Arabiam; labi ſane videtur: nam Arabia hic haud dubie reſpondet voci Hebraïcæ ערב non autem voci proxime antecedenti כוש vel ſubſequenti כוב Hoc autem non Librarii mendo ſcriptum eſt: nam multis interpoſitis Hieronymus ait, *& Chuth*, i. *Arabes.*

v. 9. Θ. ἐν πλοίοις μου &c. Hæ lectiones ex Druſio & ex Mſ. Jeſ. prodeunt. Hieronymus, A. Th. *in Siim. S. feſtinantes.* Hic Mſ. Jeſ. ſic habet: ἐν πλοίοις μου ἐστίμα (ſic.) Σ. ἐν ἑτοίμοις. Druſius vero ſic: *Scholiaſtes hoc loco ex Theodotione videtur referre* ἡσυχιεροῖς, inſeſſio. *Theodoretus vero, ἐν σθένει, quod in multis libris ait Græca lingua ſignificare* ἐν ἰσχύι, in robore. At non video quid affinitatis habeat ἡσυχιεροῖς cum בציים

Ibid. A. διὰ πονηροῦων. Θ. διὰ ἰλυσίων. Druſius.

v. 11. ※ A. Θ. ἐξ ἀποδώσομαι &c. Mſ. Jeſ.

v. 13. ※ Θ. ἐξ ἀπολῶ βδελύγματα. Idem.

v. 14. A. Σ. Θ. ἐν Νω. In hæc verba Hieronymus: *Faciamque, ait, judicia tua in Alexandria, quæ hodie ſic vocatur. Caterum, priſtinum nomen habet No, quod A. S. Th. ſicut in Hebræo poſitum eſt, tranſtulerunt. Pro quo neſcio quid volentes LXX. dixère Dioſpolim, quæ Ægypti parva civitas eſt: Nos autem pro No Alexandriam poſuimus per anticipationem, quæ Græce πρόληψις appellatur, juxta illud Virgilianum*, Lavinaque venit littora: *non quod eo tempore, quando venit Æneas in Latium, Lavinia dicerentur: ſed quæ poſtea Lavinia nuncupata ſunt, ut manifeſtior locus fieret Lectoris intelligentiæ.*

v. 16. Αλλ. καὶ ἐν τῇ Μέμφει &c. Druſius.

v. 21. A. τὴν ἰασθῆναι &c. Idem.

Ibid. Αλλ. τοῦ δεθῆναι &c. Idem ex Complut.

v. 22. A. τὸν ἰσχυρὸν &c. Druſius. In hunc locum Hieronymus: *Illud autem quod in LXX. dicitur* τετυμένα, *ſcriptorum vitio depravatum eſt. Ibi enim interpretati ſunt, non* τετυγμένα, *ſed* τετμημένα, *hoc eſt, non diſpoſita, ſed* extenta. *Pro quo juxta conſuetudinem ſuam, alii Interpretes* excelſa *poſuerunt.*

EZECHIELIS CAP. XXXI.

ארז 3. Αλλ. κέδρος. O. κυπάρισσος.

וחרש מצל Αλλ. καὶ πυκνὸς ἐν τῇ σκέπῃ.

עבתים A. Θ. διαπλοῖ. O. πεφελωδῶν.

ותארכנה פארתיו 5. ※ Θ. καὶ ὑψώθησαν αἱ παραφυάδες αὐτοῦ.

בשלחו 6. Αλλ. ἐν τῷ ἐκτεῖναι αὐτόν.

לא עכרו 8. Αλλ. οὐκ ἐσκότωσαν αὐτόν.

3. *Ebr. Alius, Vulg.* cedrus. *LXX.* cypariſſus.

Heb. & ſylva inumbrans. *Alius*, & denſus in tegmine. *Vul. & frondibus nemoroſus.*

Hebr. implicata. *A. Th.* condenſorum. *LXX.* nubium. *Vulg. denſas frondes.*

5. *Heb.* & prolongati ſunt rami ejus. *A. Th.* & elevatæ ſunt propagines ejus. *Vulg. & elevati ſunt rami ejus.*

6. *Heb.* in mittendo ipſam. *Al.* cumque extenderet. *Vul. cumque extendiſſet.*

8. *Heb.* non obſcuraverunt eam. *Alius*, non ſuperaverunt eum. (*Al.* non extulerunt eum.) *Vulg. non fuerunt altiores illo.*

γῆπᾶν. O. ὅτι ἡ ἰσχὺν Αἰγύπτου.

מִמִּי נָעַמְתְּ 19. Alm. τοῦ γὰρ σὺ πολὺ βελτίων. O. τίνος κρείττων εἶ.

מִמִּי נָעַמְתְּ רְדָה וְהִשָּׁכְבָה אֶת־עֲרֵלִים ※ Θ. ἐξ ὑδάτων διαφερόντων κατάβηθι, καὶ κοιμήθητι μὴ διαφερόντων.

אֲשֶׁר נִתְּנוּ קִבְרֹתֶיהָ בִּירֵכְתֵי־בוֹר וַתְּהִי קְהָלָתָהּ 23. סְבִיבוֹת קִבְרָתָהּ כֻּלָּם חֲלָלִים נֹפְלִים בֶּחָרֶב ※ Θ. οἱ ἔδωκαν τὰς ταφὰς αὐτῆς ἐν μυχοῖς λάκκου· καὶ ἐγένετο ἐκκλησία περικύκλῳ τῆς ταφῆς αὐτῆς. πάντες αὐτοὶ τραυματίαι πίπτοντες μαχαίρᾳ. ὁ Ἑβραῖος, ἐν μηκεῖ λάκκου. O. ὅτι ἐδόθησαν, καὶ ἡ ταφὴ αὐτῶν ἐν βάθει βόθρου, καὶ ἐγένετο ἡ συναγωγὴ αὐτοῦ περικύκλῳ τοῦ μνήματος αὐτοῦ. πάντες οἱ τραυματίαι οἱ πεπτωκότες μαχαίρᾳ.

מֶשֶׁךְ תֻּבַל 26. Σ. Θ. . . . O. Μοσὸχ καὶ Θοβέλ.

תִּשָּׁבֵר וְתִשְׁכַּב 28. Alm. συντριβήσῃ καὶ κοιμηθήσῃ. In O. hæc confusa sunt.

שָׁמָּה אֱדוֹם מְלָכֶיהָ וְכָל־נְשִׂיאֶיהָ 29. ※ Θ. ὅτι Ἐδὼμ, καὶ οἱ βασιλεῖς αὐτῆς, καὶ πάντες οἱ ἄρχοντες αὐτῆς. O. ὅτι ἐδόθησαν οἱ ἄρχοντες Ασσὺρ.

וְכָל־צִדֹנִי אֲשֶׁר־יָרְדוּ אֶת־חֲלָלִים בְּתִתָּם 30. מְגִבּוּרָתָם בּוֹשִׁים וַיִּשְׁכְּבוּ O. πάντες σφαττηνοὶ Ασσὺρ οἳ πεπτώκασιν μετὰ τραυματιῶν τὸν τοῦ φόβου αὐτῶν, αἰσχυνόμενοι ἐκοιμήθησαν ※ πάντες σφαττηνοὶ Ασσὺρ καὶ τῇ ἰσχύϊ αὐτῶν ※ A. Θ. αἰσχυνόμενοι ἐκοιμήθησαν.

אֶת־חֲלָלֵי־חֶרֶב פַּרְעֹה וְכָל־הֲמוֹנָה 32. ※ Θ. τραυματίαι μαχαίρας Φαραὼ, καὶ πᾶσα ἡ δύναμις αὐτοῦ. O. μετὰ τραυματιῶν μαχαίρας Φαραὼ, καὶ πᾶν τὸ πλῆθος αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ.

super multitudinem Ægypti. *LXX.* super fortitudinem Ægypti.

19. *Hebr.* Ex quo jucunda fuisti. *Alius*, non enim tu quopiam præstantior. *LXX.* quo melior es? *Vul. quo pulchrior es.*

Heb. ex quo jucunda fuisti? descende & jace cum præputiatis. ※ *Th.* ex aquis decentibus descende, & cuba cum incircumcisis. *Vulg. quo pulchrior es? descende, & dormi cum incircumcisis.*

23. *Heb.* cujus posita sunt sepulcra ejus in lateribus lacûs: & fuit cœtus ejus circuitus sepulcri ejus: omnes ipsi interfecti cadentes in gladio. ※ *Th.* qui dederunt sepulcra ejus in lateribus lacus, & facta est congregatio in circuitu sepulcri ejus: omnes ipsi vulnerati cadentes gladio. *Heb. Int.* in longitudine lacus. *LXX.* ibi dati sunt, & sepulcrum eorum in profundo foveæ: & facta est congregatio ejus in circuitu sepulcri ejus: omnes vulnerati qui ceciderunt gladio. *Vulg. quorum data sunt sepulchra in novissimis laci: & facta est multitudo ejus per gyrum sepulcri ejus: universi interfecti, cadentesque gladio.*

26. *Hebr.* Mosoch Thubal. *S Th.* cubile eorum. *LXX.* Mosoch & Thobel. *Vulg. Mosoch, & Thubal*

28. *H. Al. Vul.* contereris & dormies. *In LXX. hæc confusa sunt.*

29. *Heb.* Ibi Edom, rex ejus, & omnes principes ejus. ※ *Th.* Ibi Edom & reges ejus, & omnes principes ejus. *LXX.* Ibi dati sunt principes Assur. *Vul. Ibi Idumæa, & reges ejus, & omnes duces ejus.*

30. *Hebr.* & omnis Sidonius, qui descenderunt cum interfectis in terrore suo a fortitudine sua erubescentes: & jacebant. *LXX.* omnes duces Assur, qui dejecti sunt cum vulneratis cum timore eorum, pudefacti erubescentes dormierunt. ※ omnes duces Assur & fortitudine eorum ※ *A. Th.* pudefacti dormierunt. *Vulg. & universi venatores qui deducti sunt cum interfectis, paventes, & in sua fortitudine confusi: qui dormierunt.*

32. *Heb.* cum interfectis gladio Pharao, & omnis turba ejus. ※ *Th.* vulnerati gladii Pharao, & omnis virtus eorum. *LXX.* cum vulneratis gladio Pharao: & omnis multitudo ejus cum eo. *Vulg. cum interfectis gladio, Pharao & omnis multitudo ejus.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XXXII. Ezechielis.

v. 1. οἱ λοιπ. ἐν τῷ δωδεκάτῳ &c. Drusius ex Hieronymo, qui ait: *In multis Exemplaribus juxta LXX.* duodecimus annus & mensis decimus *ponitur: juxta ceteros autem Interpretes*, decimus annus & duodecimus mensis.

v. 2. A. λουσαθέν. Item ex Hieronymo.

v. 5. οἱ Γ. καὶ ἐμπλήσω τὰς φάραγγας &c. Mf. Jes.

v. 6. In Mf. Jes. ad marg. legitur, σαφέστερον ὁ Ἑβρ. λέγει τὸν ἰχῶρα αὐτῶν. Hæc autem, ut & aliæ quædam ejusdem Mf. Notæ, recentiore manu scripta sunt ab annis circiter 700. & quidem, ut videtur, Latina manu; nam characteres non expediti sunt.

v. 8. Αλλ. πάσας τὰς &c. Cod. Reg.

v. 14. Αλλ. αἱ δύσεις. Idem.

v. 17. O. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ δωδεκάτῳ ἔτει. [ad marg. ἐν τῷ πρώτῳ μηνὶ] προστεχομένου τῷ μηνός. Ita Mf. Jes. qui hanc notam habet in margine: Ἐν τῇ τοῦ O. ἐνδέκατον οὕτω φέρεται, καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ιϚ'. ἔτει, ἐν τῷ δ. μηνὶ ιδ. τοῦ μηνός· τὸ δὲ, ἐν τῷ δ. μηνὶ, ἀδιλεῖται παρεπόμενον ὡς ἐγχρῖνες. ταῦτα δὲ καὶ λέξιν οὕτω ἐν τῷ ιϚ'. τόμῳ τῶν εἰς τὸν Ἰεζεκιὴλ ἐξηγητικῶν. ὅμοιον δὲ παρεφθαρται αὐτὰ ἐξῆς τῇ παρὰ αὐτῆς τεθειμένῃ καὶ αὐτὰ τῷ ιϚ'. λελέχθαι ἔτει

ἐμείνε μὲν ἐκεῖνο, ἐν κῷ τὸ ἐν τοῦ ιϛ'. μλιὰ πεπροφητεύσθω. κεῖτο δὲ ἐμείνε κῷ πεὶ ἡμέρας, ἢ μὲν ἀρὰ μλα τῶ μλιὸς ἰλάλουν· αὐτὰ δὲ ἀ. τῶ μλιὸς, διότερ τὸ, τῶ ἀ. μλιὸς ἀσελλιθὲν ἐβλιθόμαμεν περιλεῖν, ὡς πάντα ἀλόγως πεφυκότα. i *In Editione LXX. Interpretum ſic habetur:* Et factum eſt in XII. anno, in primo menſe, decimaquinta menſis. *Illud autem*, in primo menſe, *obelo notatum abſtulit Origenes. Hæc autem ad verbum dicit in* 19. *tomo Commentariorum in Ezeciel:* Videtur hæc prophetia conſequenter poſt præcedentem poſita, & ipſa anno XII. prolata fuiſſe, atque etiam in duodecimo menſe quemadmodum & illa prodiiſſe: ſed non ſimiliter in die conveniunt; illa quippe primâ menſis pronuntiata fuit, hæc vero decimâ-quintâ menſis. Quamobrem illud, *in primo menſe*, utpote omnino temere poſitum, obelo notatum auferre auſi ſumus. Hactenus Origenes.

v. 18. ΑΛΛ. ἐν τῶ πλήθει &c. Druſius.

v. 19. ΑΛΛ. οὐ μὴ οὐ &c. Mſ. Reg.

Ibid. Hieron. *Porro ſub aſteriſcis additum eſt*, de aqua pulcherrima deſcende, & dormi cum incircumciſis. Et paulo ante: *Multum in hoc loco LXX. Interpretum Editio, & ordine, & tranſlatione diſcordat, & quædam in ea de Theodotione adita ſunt.*

v. 23. ※ Θ. οὐ ἔσονται &c. Druſius & Mſ. Jeſ. Hieronymus vero: *Et iterum de Theod. Editione ſub aſteriſcis additum eſt*, qui dederunt *&c.*

Ibid. ὁ ἐξαίφνης, ὃ μόνον λείπει. Mſ. Jeſ. & Druſius ex Origene. Confundit hîc Interpres יד *latus*, cum אד *longitudo.*

v. 26. Hieron. *Pro* Moſoch Thubal, *Sym. & Theod. interpretati ſunt*, cubile eorum. Si משך הבל ſic reddiderint Symmachus & Theodotio, aliud ſane legerint oportet In prima voce כשבב pro משך legiſſe conſpicuum; ſecundam horum interpretationi aptare nequeo.

v. 27. Druſius, ΑΛΛ. ἐν φόβῳ ἀναιρεθήσονται ἐξωθεν ἐν τῇ γῇ τῶν ζώντων.

v. 28. ΑΛΛ. συντελέσω &c. Idem.

v. 29. ※ Θ. ἐπὶ ἔργοις &c. Mſ. Jeſ.

v. 30. Ο. πάντες στρατηγοὶ Ασὼρ &c. Ex Druſio, & partim ex Mſ. Jeſ. Hîc multum variat Edit. Romana, quæ ſic habet: πάντες στρατηγοὶ Ασὼρ οἱ καθαίροντες τραυματίαι, ἐπὶ τοῦ φόβου αὐτῶν ἐν τῇ ἰσχύι αὐτῶν ἐκοιμήθησαν ἐκτεῖνοντοι.

v. 32. ※ Θ. τραυματίαι μαχαίρας &c. Mſ. Jeſ. & Druſius.

EZECHIELIS CAP. XXXIII.

7. ודהזהרת אתם מבני ※ Θ. καὶ διαφυλάξεις αὐτοὺς ἀπ' ἐμοῦ.

8. רשע Αλλος, ἁμαρτωλόν.

12. לא יוכל לחיות בה ביום חטאתו O. οὐ μὴ δυνήται σωθῆναι ※ A. Θ. ἐν ἡμέρᾳ ἁμαρτίας αὐτοῦ.

25. לכן אמר אלהם כה־אמר אדני יהוה על־הדם תאכלו ועיניכם תשאו אל־גלוליכם ודם תשפכו והארץ תירשו ※ Θ. Διὰ τοῦτο εἰπὸν αὐτοῖς· τάδε λέγει κύριος· ἐπὶ τῷ αἵματος ἔφετε, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν ἄρετε πρὸς τὰ εἴδωλα ὑμῶν, καὶ αἷμα ἐκχέετε, καὶ τὴν γῆν κληρονομήσετε;

26. עמדתם על־חרבכם עשיתם התועבה ואיש את־אשת רעהו טמאתם והארץ תירשו ※ Θ. ἔστητε ἐπὶ τῇ μαχαίρας ὑμῶν, ἐποιήσατε βδέλυγμα, καὶ ἕκαστος τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον αὐτοῦ ἐμιάνατε, καὶ τὴν γῆν κληρονομήσετε;

27. כה־תאמר אלהם כה־אמר אדני יהוה ※ Θ. οὕτως ἐρεῖς πρὸς αὐτούς, τάδε λέγει ἀδωναὶ κύριος. Ο. Διὰ τοῦτο εἰπὸν αὐτοῖς, τάδε λέγει κύριος κύριος.

איש את־אחיו 30. A. Θ. Εἷς σὺν ἑνί. Ο. ἄνθρωπος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ.

עמי 31. ※ Σ. Θ. ὁ λαός μου.

7. *Hebr.* & præmonebis eos ex me. ※ & cuſtodies eos a me. *Vulg. annuntiabis eis ex me.*

8. *Hebr. Vulg.* impiè. *Alius*, peccator.

12. *Hebr.* non poterit vivere propter eam in die qua peccaverit. *LXX.* non poterit ſalvari ※ *A. Th.* in die peccati ſui. *Vulg. non poterit vivere in juſtitia in quacumque die peccaverit.*

25. *Hebr.* Idcirco dic ad eos: Sic dixit Dominus Deus: ſuper ſanguine comedetis, & oculos veſtros levabitis ad idola veſtra: & ſanguinem effunderis, & terram poſſidebitis? ※ *Th.* propterea dic eis: Hæc dicit Dominus: quia de ſanguine comeditis: & oculos veſtros levatis ad idola veſtra, & ſanguinem effunditis, & terram hæreditate poſſidebitis? *Vul. Idcirco dices ad eos: Hæc dicit Dominus Deus: Qui in ſanguine comeditis, & oculos veſtros levatis ad immunditias veſtras, & ſanguinem funditis: numquid terram hæreditate poſſidebitis?*

26. *Hebr.* Stetiſtis ſuper gladio veſtro, feciſtis abominationem, & unuſquiſque uxorem ſocii ſui polluiſtis: & terram poſſidebitis? ※ *Th.* Stetiſtis ſuper gladio veſtro, feciſtis abominationem, & unuſquiſque uxorem proximi ſui polluiſtis: & terram hæreditate poſſidebitis? *Vul. Stetiſtis in gladiis veſtris, feciſtis abominationes, & unuſquiſque uxorem proximi ſui polluit, & terram hæreditate poſſidebitis?*

27. *Heb.* ſic dices ad eos: Sic dixit Dominus Deus. ※ *Th.* ſic dices ad eos: Hæc dicit Adonaï Dominus. *LXX.* propterea dic eis: Hæc dicit Dominus Dominus. *Vul. Hæc dices ad eos: Sic dicit Dominus Deus.*

30. *Heb.* unuſquiſque cum fratre ſuo. *A. Th.* unus cum uno. *LXX.* homo fratri ſuo. *Vul. vir ad proximum ſuum.*

31. *Hebr. Vulg.* populus meus. ※ *S. Th.* populus meus.

אחרי בצעם לבם הלך O. ὀπίσω τῶν μιασμάτων ἡ καρδία αὐτῶν ※ A. Θ. πορεύεται.

Hebr. poſt appetitionem ſuam cor eorum ambulans. *LXX.* poſt contaminationes cor eorum ※ *A. Th.* ambulat. *Vulg. & avaritiam ſequitur cor eorum.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XXXIII. Ezechielis.

v. 7. ※ ἡ διαφυλάξεις &c. Mſ. Jeſ. Druſius legit, ἡ φεισαφυλάξεις. Complut. ἡ ἀναγγελεῖς.

v. 8. Αλλ. ἁμαρτωλί. Druſius. Vocem רשע ἁμαρτωλὸς vertit Aquila Pſalm. 9. 10. Hic vero eadem vox repetita poſtremo loco omittitur a LXX.

v. 12. ※ A. Θ. ἐν ἡμέρᾳ &c. Mſ. Jeſ. Druſius vero totum locum ſic: ὃ μὲ δύναται ζῆσαι ἐξ ἧς ἐποίησεν αὐτῶν, ἐν ᾗ ἂν ἡμέρᾳ ἁμάρτῃ.

v. 25. ※ Θ. ἐξ οὗ &c. Hunc & ſequentes duos verſus ſic habet Mſ. Jeſ. Druſius vero ſic: ἐξ οὗ ἐγὼ φωνῶ αὐτούς, τάδε λέγει κύριος θεός, ἐναντίον τοῦ αἵματος ἐσθίετε, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν ἐπῆρτο πρὸς τὰ εἴδωλα ὑμῶν, καὶ αἷμα ἐκχέετε, καὶ τάδε &c. Ibi vero Hieronymus: *Primum ſciendum, quod olim plus minus verſus ab eo loco quem poſuimus*, Qui in ſanguine comeditis, & oculos veſtros levatis ad immunditias veſtras, *uſque ad eum locum, ubi ſcriptum eſt*: Hæc dicit ad eos: Sic dicit Dominus Deus; *in LXX. non habentur, qui cum multis aliis & hæc prætermiſerunt: ſive interpretate ab eis ſcripturæ paulatim ſublata ſunt vitia.* Ubi adjicit Druſius ad illud, *olim plus minus verſus*, imo duo tantum: ignorans ſcilicet verſiculos tempore Hieronymi perquambreviſſimos fuiſſe. Qua de re in Præliminaribus, & frequenter in Libro Job, actum eſt.

v. 30. Θ. ἐπὶ σωὶ ἰσρ. Mſ. Jeſ.

v. 31. ※ Σ. Θ. ὁ λαός μου. Idem.

Ibid. ※ A. Θ. πορεύεται. Idem.

EZECHIELIS CAP. XXXIV.

ואמרת אליהם 2. O. καὶ ἐρεῖς ※ οἱ Γ. πρὸς αὐτούς.

ואת־התולה לא־רפאתם 4. ※ Θ. καὶ τὸ ἄῤῥωστον οὐκ ἰάσασθε. O. καὶ τὸ κακῶς ἔχον οὐκ ἐθεραπεύσατε.

ובחזקה ורדיתם אתם ובפרך Αλλ. καὶ ἐν κράτει ἐπαιδεύσατε αὐτά, ἐν σκληρίᾳ. O. καὶ τὸ ἰσχυρὸν κατεργάσασθε μόχθῳ.

וורשתי את־צאני 10. ※ Σ. αὐτὸς ἐκζητήσω τὰ πρόβατα. O. καὶ ἐκζητήσω τὰ πρόβατά μου.

בין־שה לשה לאילים ולעתודים 17. O. ἀναμέσον προβάτου ἐν προβάτου, κριῶν καὶ τράγων. Complut. ἀναμέσον προβάτων ἐν κριῶν.

ורוא ירעה אתם 23. ※ A. Θ. καὶ αὐτὸς ποιμανεῖ αὐτούς.

ושכנו בעורים 25. A. Θ. καὶ ὑπνώσουσιν ἐν ταῖς δρυμοῖς.

וגבעתי ברכה 26. O. τῆς ὄρεως μου ※ A. Θ. εὐλογία.

את־כטות עלם 27. Αλλ. τὰς κλοιὰς τοῦ ζυγοῦ αὐτῶν. O. τὸν ζυγὸν αὐτῶν.

לשם 29. Αλλ. εἰς ὄνομα. O. εἰρήνης.

יהוה אלהיהם אתם 30. O. κύριος ὁ θεὸς αὐτῶν ※ A. Θ. μετ' αὐτῶν.

ואתן צאני צאן מרעיתי אדם אתם 31. Αλλος, ἐν ὑμεῖς πρόβατά μου καὶ πρόβατα νομῆς μου, ἄνθρωποι ἐστε. O. πρόβατά μου καὶ πρόβατα ποιμνίου μου ἐστέ.

2. *Hebr.* & dices ad eos. *LXX.* & dic ※ *Tres Int.* ad eos. *Vul. & dices.*

4. *Hebr.* ※ *Th.* & infirmum non ſanaſtis. *LXX.* & quod male habebat non corpore curaſtis. *Vulg. & quod ægrotum non ſanaſtis.*

Hebr. & in robore dominati eſtis eis & in ferocia. *Al.* & vi caſtigaſtis ea & illuſione. *LXX.* & quod forte afflixiſtis labore. *Vul. ſed cum auſteritate imperabatis eis, & cum potentia.*

10. *Hebr. Vulg.* & requiram gregem meum. ※ *S.* ipſe requiram oves. *LXX.* & requiram oves meas.

17. *H.* inter pecus & pecus, arietes & hircos. *LXX.* inter ovem & ovem, arietes & hircos. *Complut.* inter oves & arietes. *Vulg. inter pecus & pecus arietum & hircorum.*

23. *H.* & ipſe paſcet eos. ※ *A. Th.* & ipſe: paſcet eos. *Vul. ipſe paſcet eas.*

25. *H.* & dormient in ſylvis. *A. Th.* & dormient in ſaltibus. *Vulg. dormient in ſaltibus.*

26. *H. Vulg.* collis mei benedictionem. *LXX.* montis mei ※ *A. Th.* benedictio.

27. *H. Alius*, vectes jugi eorum. *LXX.* jugum eorum. *Vul. catenas jugi eorum.*

29. *H. Alius*, in nomen. *LXX.* pacis. *Vulg. nominatum.*

30. *H. Vulg.* Dominus Deus eorum cum eis. *LXX.* Dominus Deus eorum ※ *A. Th.* cum eis.

31. *Heb.* & vos grex meus, & grex paſcuæ meæ, homo vos. *Alius*, & vos oves meæ, & oves paſcuæ meæ, homines eſtis. *LXX.* oves meæ, & oves gregis mei eſtis. *Vulg. vos autem greges mei, & greges paſcuæ meæ, homines eſtis.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XXXIV. Ezechielis.

v. 2. ※ αἱ Γ. πρὸς αὐτούς. Mſ. Jeſ.
v. 4. ※ Θ. καὶ τὸ ἄρμεγον &c. Idem, & Druſius.
Ibid. Αλλ. καὶ ἐν πρώτῃ &c. Druſius.
v. 10. ※ Σ. αὐτὸς ἐκζητήσω &c. Mſ. Jeſ.
v. 17. O. ἀναμέσον &c. Druſius, & in Notis Edit. Romanæ.
v. 23. ※ A. Θ. καὶ αὐτός. Mſ. Jeſ.
v. 25. A. Θ. καὶ διαθήσομαι ἐν τοῖς ὄρεσιν. Sic etiam legitur hodie in τοῖς O. Rom. Edit.
v. 26. ※ A. Θ. εὐλογίαν. Idem.
v. 27. Αλλ. τὰς πλατείας τῆ ζωῆ αὐτῶν. Druſius. In Complutenſi vero, τῷ σιτάρι.
v. 29. Αλλ. εἰς ὄνομα לטע LXX. qui vertunt σπορίμους; legiſſe videntur טלש inverſis literis. Ibid. καὶ οὐκέτι ἔσονται ὀλιγοι ἀσιτίαν ἐν τῇ γῇ. Druſius. Quæ eſt meta τῶν O. lectio.
v. 30. ※ A. Θ. μετ' αὐτῶν. Mſ. Jeſ.
v. 31. Αλλ. καὶ ὑμεῖς πρόβατά μου &c. Druſius.

EZECHIELIS CAP. XXXV.

6. דם שנאת ודם ירדפך Σ. τὸ αἷμά σου ἐμίσησας, καὶ τὸ αἷμα ἐκδιώξεταί σε. O. Εἰς αἷμα ἥμαρτες, καὶ αἷμα διώξεταί σε.

7. עבר ושב Αλλ. παραπορευόμενον καὶ ἀναστρέφοντα.

11. וכקנאתך אשר עשיתה משנאתיך בם ※ Θ. καὶ κατὰ τὸν ζῆλόν σου, ὃν ἐποίησας ἐκ τοῦ μισῆσαί σε ἐν αὐτοῖς.

13. והגדתם עלי דבריכם Ο. καὶ ἐλοιδορήσατε ἐπ' ἐμὲ λόγους ὑμῶν.

15. כשמחתך לנחלת בית־ישראל Ο. καθὼς ηὐφράνθης ἐπὶ κληρονομίᾳ οἴκου Ισραήλ.

וכל־אדום כלה O. ἡ πᾶσα ἡ Ιδουμαία ἐξαναλωθήσεται. Αλλ. ἐξολεθρευθήσεται.

6. *Heb.* ſanguinem odio habueris, & ſanguis perſequetur te. *S.* ſanguinem tuum odiſti, & ſanguis perſequetur te. *LXX.* in ſanguinem peccati, & ſanguis perſequetur te. *Vulg. & cum ſanguinem oderis, ſanguis perſequetur te.*

H. tranſeuntem & redeuntem. *Alius*, prætergredientem & redeuntem. *Vulg. euntem & redeuntem.*

11. *Hebr.* & ſecundum zelum tuum, quem feciſti propter odia tua in eos. ※ *Th.* & ſecundum zelum tuum, quem feciſti eo quod oderis eos. *Vul. & ſecundum zelum tuum, quem feciſti, odio habens eos.*

13. *H.* & auxiſtis ſuper me verba veſtra. ※ *Th.* & clamaſtis ſuper me verba veſtra. *Vul. & derogaſtis adverſum me verba veſtra.*

15. *H.* juxta lætitiam tuam ob hæreditatem domus Iſrael. ※ *Th.* ſicuti gaviſus es ſuper hæreditatem domus Iſrael. *Vul. ſicuti gaviſus es ſuper hæreditatem domus Iſrael.*

H. & omnis Edom ipſa tota. *LXX.* & omnis Idumæa conſumetur. *Al.* exterminabitur. *Vul. & Idumæa omnis.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XXXV. Ezechielis.

Druſius, poſt Edit. Romanam, ex verſu 4. adfert, ἐν ταῖς πύλαις σου, ubi LXX. Edit. Rom. καὶ ταῖς πύλαί σου. Ex verſu 5. ἐν σοὶ ἐχθρὰν αἰώνιον, ubi LXX. εἰς ἐχθρὰν αἰώνιον. Indidem ἐν χειρὶ μαχαίρας, ubi LXX. ἐν χειρὶ ἐχθρῶν μαχαίρα. Quæ monuiſſe ſatis eſto. Hæ vero Druſii lectiones, in Notis Editionis Romanæ allatæ, in Complutenſi habentur, cum tantillo diſcrimine ad verſum 5. ubi ἐν σοὶ non habetur.

v. 6. Σ. τὸ αἷμά σου &c. Druſius. Latinam vero Symmachi verſionem Hieronymus.
v. 7. Αλλ. παραπορ- &c. Druſius. Hieronymus vero Latine, *euntem & redeuntem.* Ubi LXX. διαπόρους καὶ ἀνίους.
v. 11. ※ Θ. καὶ κατὰ τὸν ζῆλον &c. Mſ. Jeſ. & Druſius.
v. 13. ※ Θ. καὶ ἐλοιδορήσατε &c. Mſ. Jeſ.
v. 14. ※ Θ. καθὼς ηὐφράνθης &c. Druſius. Hieronymus vero dicit hæc ex Theodotione ſub aſteriſcis τοῖς O. addita fuiſſe.
Ibid. Αλλ. καὶ πᾶσα ἡ Ιδουμαία ἐξαναλωθήσεται. Druſius. Al. ἐξολεθρευθήσεται.

EZECHIELIS CAP. XXXVI.

2. במות Αλλ. τὰ ὑψηλά. O. ἔρημα.

5. כל־לבב Αλλ. ἐξ ὅλης καρδίας.

11. ורבו ופרו ※ A. Θ. καὶ αὐξηθήσονται καὶ πληθυνθήσονται.

15. ועוד לא תכשיל־עוד Αλλος, καὶ ὃ ἔθνος

2. *Heb. Alius*, excelſa. *LXX.* deſerta. *Vul. altitudines.*

5. *Hebr.* omnis cordis. *Alius*, ex toto corde. *Vulg. toto corde.*

11. *H. Vul.* & multiplicabuntur & creſcent. ※ *A. Th.* & augebuntur & multiplicabuntur.

15. *H.* & gentem tuam non impingere facies

σου οὐκ ἀτεκνωθήσεται ἔτι. In O. vacat.

עַל־דָּמִים אֲשֶׁר־שָׁפְכוּ עַל־הָאָרֶץ וּבְגִלּוּלֵיהֶם 18. טִמְּאוּהָ ※ A. Θ. περὶ τοῦ αἵματος οὗ ἐξέχεαν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐν τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν ἐμίαναν αὐτήν. In O. vacat.

וּבְעִלִילֹתָם 19. Αλλ. καὶ κατὰ τὰ ἐπιτηδεύματα αὐτῶν.

adhuc. *Alius*, & gens tua abſque liberis ultra non erit. *In LXX. vacat. Vulg. & gentem tuam non amittes amplius.*

18. *Heb.* ſuper ſanguinem quem fuderunt ſuper terram, & in idolis ſuis polluerunt eam. ※ *A. Th.* de ſanguine quem effuderunt ſuper terram, & in idolis ſuis polluerunt eam. *In LXX. vacat. Vulg. pro ſanguine, quem fuderunt ſuper terram, & in idolis ſuis polluerunt eam.*

19. *Heb. Alius*, & juxta ſtudia eorum. *Vulg. juxta vitas eorum.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XXXVI. Ezechielis.

v. 2. Αλλ. τὰ ὑψηλά. Druſius, qui hæc notat; *Hieron. altitudines, ſive ſolitudines. Idem alibi:* Bama ſingulariter *exceſſum*, & Bamoth *exceſſa* ſignificat. *Euſebius de Locis:* Bama Aquila ſemper ὑψηλὸν reddit.

v. 5. Αλλ. ἐξ ὅλης καρδίας. Druſius. In LXX. deeſt.

v. 11. ※ A. Θ. ἐξ αὐξηθήσεται &c. Mſ. Jeſ. v. 13. Ibid. Druſius ex Notis Edit. Rom. γῆ κατοικουσα ἀνθρώπους. γῆ autem nec in Hebræo exprimitur, nec in LXX. habetur, licet apud Theodoretum legatur.

v. 15. Αλλ. ἐξ τὸ ὄνομα &c. Druſius.

v. 18. ※ A. Θ. περὶ τῶν αἱμάτων &c. Mſ. Jeſ.

v. 19. Αλλ. ἐξ κατὰ τὰ ἐπιτηδεύματα αὐτῶν. Druſius.

Deinde ad verſum 20. notat Druſius, ἐν τῇ λήξει αὐτοῦ, ubi LXX. ἐν τῇ λήξει αὐτῶν. Et ad v. 38. ἐν ἑορταῖς ἀνθρώπων, quod ſimiliter in LXX. enuntiatur. Quæ lectiones in Notis Edit. Romanæ habentur.

EZECHIELIS CAP. XXXVII.

וַיּוֹצִיאֵנִי בְּרוּחַ יְהוָה 1. Ο. καὶ ἐξήγαγέ με ἐν πνεύματι κύριος. Αλλ. ἐξ ἐξήγαγέ με ἐν πνεύματι κυρίου.

1. *Heb. Alius, Vul.* Et eduxit me in ſpiritu Domini. *LXX.* Et eduxit me in ſpiritu Dominus.

מֵאַרְבַּע רוּחוֹת בֹּאִי הָרוּחַ 9. Α. ἐκ τῶν τεσσάρων ἀνέμων ἐλθὲ πνεῦμα. Ο. ἐκ τῶν τεσσάρων πνευμάτων ἐλθέ.

9. *H. A. Vulg.* a quatuor ventis veni, ſpiritus. *LXX.* a quatuor ventis veni.

וּפְחִי בַּהֲרוּגִים הָאֵלֶּה A. καὶ ἐμφύσησον ἐν τοῖς πεφονευμένοις τούτοις. Ο. καὶ ἐμφύσησον εἰς τοὺς νεκροὺς τούτους.

H. A. Vulg. & inſuffla ſuper interfectos iſtos. *LXX.* & inſuffla in mortuos iſtos.

חַיִל גָּדוֹל 10. Α. Σ. Θ. δύναμις μεγάλη. Ο. συναγωγὴ πολλή.

10. *Hebr.* virtus magna. *A. S. Th.* exercitus magnus. *LXX.* ſynagoga multa. *Vulg. exercitus grandis.*

אֶתְכֶם מִקִּבְרוֹתֵיכֶם עַמִּי 12. Αλλ. ὑμᾶς ἐν τοῖς τάφοις ὑμῶν λαός μου. Ο. ὑμᾶς ἐν τοῖς μνημάτων ὑμῶν.

12. *Heb.* vos ex ſepulcris veſtris populo mi. *Alius, Vulg.* vos de ſepulcris veſtris populus meus. *LXX.* vos de monumentis veſtris.

לְכֻלָּם לְכֶלֶךְ 22. Αλλ. πᾶσιν αὐτοῖς εἰς βασιλέα.

22. *H.* omnibus illis in regem. *Al.* omnium ipſorum in regem. *Vulg. omnibus imperans.*

וּבְשִׁקּוּצֵיהֶם וּבְכֹל פִּשְׁעֵיהֶם 23. ※ καὶ ἐν ταῖς παραβάσεσιν αὐτῶν, ἢ ἐν πάσαις ταῖς ἀνομίαις αὐτῶν. In O. vacat.

23. *Heb.* & in fœditatibus ſuis, & in cunctis prævaricationibus ſuis. ※ & in offendiculis eorum, & omnibus impietatibus eorum. *In LXX. vacat. Vulg. & abominationibus ſuis, & cunctis iniquitatibus ſuis.*

וּבְנֵיהֶם וּבְנֵי בְנֵיהֶם 25. ※ A. Θ. καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν, καὶ οἱ υἱοὶ τῶν υἱῶν αὐτῶν.

25. *H.* ※ *A. Th. Vul.* & filii eorum, & filii filiorum eorum.

וְנָתַתִּים וְהִרְבֵּיתִי אֹתָם 26. ※ A. Θ. ἐδὲ δώσω (al. πάξω) αὐτοὺς ἐδὲ πληθυνῶ αὐτούς.

26. *H.* ※ *A. Th.* & dabo eos, & multiplicabo eos. *Vul. & fundabo eos, & multiplicabo.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XXXVII. Ezechielis.

v. 1. In hunc locum notat Druſius: וַיּוֹצִיאֵנִי בְּרוּחַ יְהוָה *Verba hæc ambigua ſunt. Nam verti poſſunt*, & eduxit me in ſpiritu DOMINUS: *&*, eduxit me, *nempe manus DOMINI*, in ſpiritu DOMINI. *Utraque interpretatio extat in Codicibus Græcis. Hieron. autem hanc poſtremam in verſione ſua ſecutus eſt. Cui infirmandæ verbum maſculinum* וַיּוֹצִיאֵנִי eduxit, *cum nomen* יָד *quod* manum *ſignificat, in communi uſu femininum ſit. Verba Hieron. in Comment.* Et eduxit me in ſpiritu Domini, *ſubauditur*, manus Domini. *Cui favet locus Sophoniæ*

3. 16. *ubi* ד *maſculine conſtituitur. R. David annotat alium reperiri in quinque Megellis.*

v. 7. Notat Druſius, ἐ ἠχὴ φωνὴ, ubi LXX. ἡ ἠχὴ tantum habent. Sed קול φωνὴ exprimitur in Hebræo.

v. 9. A. ἐκ τῶν τεσσάρων &c. Mſ. Reg.

Ibid. A. ἡ ἐμφύσησις &c. Idem.

v. 10. A. Σ. Θ. ἰσχὺς μεγάλη. Druſius, A. Θ. Sed & Symmachi eſſe monet Regius. Ibid. notat Druſius, σφόδρα σφόδρα, pro מאד כאד ubi LXX. σφόδρα ſemel.

v. 12. Αλλ. ὑμᾶς ἐκ τῶν &c. Druſius.

Adverſum 22. Druſius, ὡς ὄμβρος ἰσ. Ubi LXX. ἐκ omittunt ob concurſum ἐκ præpoſitionis ſequentis; Quod monuiſſe ſatis erit.

Ibid. πέτρου αὐτῶν εἰς βάλλα. Sic legit Theodoretus. Veriſimileque eſt ſic olim habuiſſe LXX. Interpretes: Hieronymus quippe in *LXX.* legit, *omnium iſtorum in regem.*

v. 23. ※ ἡ ἐν τοῖς προφητεύσασιν &c. Mſ. Jeſ.

v. 25. ※ A. Θ. ἡ οἱ υἱοὶ αὐτῶν &c. Mſ. Jeſ. Ibid. Druſius, ἄρχων αὐτῶν ἔσται, ubi LXX. ἄρχων tantum habent.

v. 26. ※ A. Θ. ἡ ἡμῶν αὐτὸς &c. Mſ. Jeſ. Mſ. vero Reg. & Druſius habent, ἡ τάξιν αὐτὸς &c. Hæc deſunt in O.

EZECHIELIS CAP. XXXVIII.

נשיא ראש משך ותובל 2. A. ἄρχοντα κεφαλῆς Μοσὸχ ἡ Θοβέλ. ὁ Σύρος, κεφαλῆς. Σ. O. Θ. ἄρχοντα Ρὼς, Μοσὸχ (O. Μεσὸχ) ἡ Θοβέλ.

ושובבתיך ונתתי חתים בלחייך 4. ※ Θ. καὶ ἐπιστρέψω σε, καὶ δώσω χαλινοὺς εἰς τὰς σιαγόνας σου. In O. vacat.

קהל רב צנה וגנן תפשי חרבות כלם ※ συναγωγὴ πολλὴ, πέλτας καὶ ἀσπίδας, καὶ μαχαίρας πάντες αὐτοὶ ἔχοντες.

פרס כוש ופוט אתם כלם מגן וכובע 5. Αλλος, Πέρσαι καὶ Αἰθίοπες, καὶ Λίβυες μετ' αὐτῶν, πάντες οὗτοι ἀσπίδας ἡ περικεφαλαίας ἔχοντες. O. Πέρσαι ἐ Αἰθίοπες, ἡ Λίβυες, πάντες περικεφαλαίαις ἡ πέλταις.

ואת־כל־אגפיו 6. Αλλος, ἡ πάντα τὰ ὑποστρώματα αὐτοῦ. O. ἡ πάντες οἱ περὶ αὐτόν.

כשואה 9. O. ὡς νεφέλη. Αλλος, ὡς καταιγίς.

סחרי תרשיש 13. ὁ Ecp. Σύρ. ἔμποροι Θαρσεῖς. O. ἔμποροι Καρχηδόνιοι.

וכל־כפיריה O. Θ. καὶ πᾶσαι αἱ κῶμαι αὐτῆς. O. αὐτῷ.

הנבאים 17. Αλλ. τῷ προφητεύσαντι. In O. vacat.

תעלה חמתי באפי 18. O. ἀναβήσεται ὁ θυμός μου ※ Θ. ἐν ὀργῇ μου.

וקראתי עליו לכל־הרי חרב 21. Αλλ. καὶ καλέσω ἐπ' αὐτὸν εἰς πάντα τὰ ὄρη μου μάχαιραν. O. ἡ καλέσω ἐπ' αὐτὸ ἐ πᾶν φόβον. (sic.)

2. *Heb.* principem capitis Moſoch & Thubal. *A.* principem capitis Moſoch & Thobel. *Syrus*, capitis. *S. LXX. Th* principem capitis Moſoch. (*LXX.* Meſoch) & Thobel. *Vulg. principem capitis Moſoch & Thubal.*

4. *Hebr.* & reducam te, & dabo hamos in maxillis tuis. ※ *Th. Vulg.* & circumagam te, & ponam frænum in maxillis tuis. *In LXX. vacat.*

Heb. cœtus multus ſcutum & clypeum, tenentes gladios omnes ipſi ※ congregatio magna, peltas & clypeos & gladios omnes hi habentes. *Vulg. multitudinem magnam, haſtam & clypeum arripientium & gladium.*

5. *H.* Paras, Chus & Phuth cum eis, omnes ipſi clypeum & galeam. *Alius*, Perſæ & Æthiopes, & Libyes cum ipſis, omnes iſti clypeos & galeas habentes. *LXX.* Perſæ, & Æthiopes, & Libyes, omnes galeis & peltis. *Vulg. Perſæ, Æthiopes, & Libyes cum eis, omnes ſcutati & galeati.*

6. *Heb.* & omnes alæ ejus. *Al.* & omnia ſuſtentacula ejus. *LXX.* & omnes qui circa ipſum ſunt. *Vulg. & univerſa agmina ejus.*

9. *Hebr. Alius*, *Vulg.* quaſi tempeſtas. *LXX.* quaſi nubes.

13. *Heb. Hebr. Int. Syrus*, *Vul.* negotiatores Tharſis. *LXX.* negotiatores Carthaginenſium.

H. & omnes leunculi ejus. *LXX. Th.* & omnes villæ ejus. *Vul.* & *omnes leones ejus.*

17. *Hebr.* prophetantium. *Alius*, *Vulg.* qui prophetaverunt. *In LXX. vacat.*

18. *Hebr.* aſcendet furor meus in ira mea. *LXX.* aſcendet furor meus ※ *Th.* in ira mea; *Vul. aſcendet indignatio mea in furore meo.*

21. *Hebr.* & vocabo ſuper eum in cunctis montibus meis gladium. *Al.* & vocabo ſuper eum in omnes montes meos gladium. *LXX.* & vocabo ſuper ipſum & omnem timorem. *Vul. & convocabo adverſus eum in cunctis montibus meis gladium.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XXXVIII. Ezechielis.

v. 2. A. ἄρχοντα &c. Has omnes lectiones mutuamur ex Theodoreto, Druſio & ex Mſ. Jeſ. Sic autem habet Hieronymus: *Porro quod in exercitu Gog, ſive Magog, qui juxta LXX. S. & Th. princeps eſt* Ros, Moſoch & Thubal: *primam gentem Ros, Aquila interpretatur* caput, *quem & nos ſecuti ſumus, ut ſit ſenſus,*

Jenſus, principem capitis *Moſoch & Thubal*. Theodoretus vero, τὸ δὲ Ῥὼς κεφαλὴ ὁ Σύρος ἡρμήνευσεν, καὶ ὁ Ἀκύλας δὲ κεφαλὴ Μοσὸχ, τὸ Ῥὼς Μοσὸχ ἡρμήνευσεν.

v. 4. ※ Θ. καὶ περιστρέψω &c. Mſ. Jeſ.

Ibid. ※ συναγωγὰς &c. Druſius. In aliis libris legitur πλῆξε, καὶ πεφαιφαλαίκε, καὶ μαχαίρας ἀναιδίας. In O. Edit. Rom. συναγωγῇ πολλῇ, πλῆγαι καὶ πεπεφαλαίκαι καὶ μάχαιραι.

v. 5. Αλλ. Πέρσαι &c. Druſius, καὶ Λίβυες. Theodoretus, καὶ Φύτ. In aliis legitur, ἡ Λιβύη, καὶ Λίβυες, καὶ Φρύγες.

v. 6. Αλλ. καὶ πολλοὶ &c. Druſius.

Ad verſum 8. Druſius alteram lectionem adfert corruptam, quæ nihil pene differt a LXX. habeturque in Notis Edit. Romanæ his verbis: ἑτοιμασθήσῃ, καὶ ἐγγιεῖ πᾶν ἔπλον ἥξεις, καὶ ἥξεις εἰς γῆν, εἰς τὴν γῆν ἀποκεκαμμένην ὑπὸ μαχαίρας, ἠγροικημένην ὑπὸ λαῶν πολλῶν. Sicque legitur apud Theodoretum.

v. 9. Αλλ. εἰς καταγὴν. Mſ. Jeſ.

v. 13. Lgr. ἡ Σύρῳ, ἔμποροι Θαρσεῖς. Theodoretus.

Ibid. Θ. καὶ πᾶσαι αἱ κῶμαι αὐτῆς. Druſius. Sic autem Hieronymus loquitur. *Ut autem pro* catulis leonum, *qui Hebraïce dicuntur* CHAPHIR, *LXX. & Theod. ponerent* villas, *error perſpicuus eſt. Si enim per* Chi *litteram ſcribas, appellatur* catulus leonis; *ſin autem cum* ce, *qui Hebraïce dicitur* Coph, *aget appellatur* & villæ. Sic reſtituit Martianæus noſter ex Mſſ. quorum unus Sangermanenſis habet *cum ce*, Editi *per ce*.

Ibid. וקניו καὶ ὕπαρξιν. Druſius, & Notæ Edit. Rom. ex Theodoreto, ut notetur hanc vocem non exprimi in LXX. Et שלל גדול σκῦλα μεγάλα. poſtrema vox non eſt in LXX. Ibid. v. 14. תדע Druſius, γνώσῃ, ubi in LXX. legitur ἐγερθήσῃ, *excitaberis*, vel *conſurges*. Hæc item in Notis Edit. Rom. adferuntur.

v. 18. ※ Θ. ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ. Mſ. Jeſ.

v. 21. Αλλ. καὶ καλέσω &c. Druſius.

EZECHIELIS CAP. XXXIX.

ודביתי קשתך 3. Αλλος, καὶ ἐκπτυλάξω τὸ τόξον σου. O. καὶ ἐκπλῶ τὸ τόξον σου.

3. *Heb.* & percutere faciam arcum tuum. *Al.* & excutiam arcum tuum. *LXX.* & perdam arcum tuum. *Vulg. & percutiam arcum tuum.*

ושלחתי־אש במגוג 6. Αλλ. καὶ ἐκπυρῶ πῦρ εἰς Μαγώγ.

6. *Heb.* & mittam ignem in Magog. *Al. Vul.* & immittam ignem in Magog.

ובערו והשיקו בנשק ומגן וצנה בקשת ובחצים 9. ובמקל יד וברמח O. ἐκκαύσουσιν ἐν τοῖς ὅπλοις, πέλταις καὶ κόντοις, ἐν τόξοις, καὶ τοξεύμασι, καὶ ῥάβδοις χειρῶν καὶ λόγχαις. ※ Θ. ἐκκαύσουσιν ἐν κατακαύσουσιν ἐν τοῖς ὅπλοις, πέλταις... Αλλος, καὶ ἐκκαύσουσι καὶ ἀπάλουσιν ἐν τοῖς ὅπλοις, θυρεοῖς καὶ πέλταις, καὶ τόξοις, καὶ βέλεσι καὶ βακτηρίαις χειρῶν, καὶ λόγχαις.

9. *Heb.* & ſuccendent, & comburent in armatura, & clypeum & ſcutum in arcu & in ſagittis, & in baculo manus, & in lancea. *LXX.* & ſuccendent in armis, peltis, & contis, & arcubus, & ſagittis, & baculis manuum, & lanceis. ※ *Th.* & incendent & comburent in armis, peltis. . . . *Alius*, & comburent, & incendent arma, & ſcuta, & peltas, & arcus, & jacula, & baculos manuum, & lanceas. *Vul. & ſuccendent, & comburent arma, clypeum, & haſtas, arcum & ſagittas, & baculos manuum, & contos.*

קדמת הים 11. Αλλ. ἐξ ἀνατολῆς ἢ θαλάσσης. O. πρὸς τῇ θαλάσσῃ.

11. *Hebr. Vulg.* ad orientem maris. *Al.* ex oriente maris. *LXX.* ad mare.

וקברו שם Αλλ. ἐκ θάψουσιν ἐκεῖ. O. καὶ κατορύξουσιν ἐκεῖ.

Hebr. Al. Vulg. & ſepelient ibi. *LXX.* & defodient ibi.

והיה להם לשם יום הכבדי 13. Αλλ. καὶ ἔσται αὐτοῖς εἰς ὄνομα ἡ ἡμέρα, ἐν ᾗ ἐνδοξασθήσομαι. O. καὶ ἔσται αὐτοῖς ὀνομαστὴ, ἡ ἡμέρα ἐδοξάσθη.

13. *Hebr.* & erit eis in nomen dies in qua glorificabor. *Al.* & erit eis in nomen dies, in qua glorificabor. *LXX.* & erit ei nominata, qua die glorificatus fuerit. *Vulg. & erit eis nominata dies in qua glorificatus ſum.*

יבדילון 14. O. ἀφοριοῦσι. Αλλος, ἐκπεμψοῦσι.

14. *H.* ſeligent. *LXX.* ſecernent. *Alius*, mittent. *Vul. conſtituent.*

המונה 16. Αλλ. ἀμωνά. O. πολυάνδριον.

16. *Hebr. Vulg.* Hamona. *Al.* Amona. *LXX.* Polyandrion.

אילים כרים ועתודים פרים מריאי בשן כלם 18. Αλλ. κριῶν καὶ μόσχων, καὶ τραγῶν, καὶ ἀρνῶν, καὶ ταύρων ἐστεατωμένων πάντων. O. κριοὶ, καὶ μόσχοι καὶ τράγοι, καὶ οἱ μόσχοι ἐστεατωμένοι πάντες.

18. *Hebr.* arietum, agnorum & hircorum, vitulorum bubalorum Baſan, cunctorum ipſorum. *Al.* arietum & vitulorum, & hircorum, & agnorum, & taurorum adipatorum omnium. *LXX.* arietes, & vitulos & hircos, & vituli omnes adipati. *Vul. arietum, & agnorum, & hircorum, taurorumque & altilium, & pinguium omnium.*

מארצות איביהם 27. ἐκ τῶν χωρῶν τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν. O. ἐκ τῶν χωρῶν τῶν ἐθνῶν.

27. *H. Alius*, *Vul.* de terris inimicorum ſuorum. *LXX.* de terris gentium.

ובנסתים אל־אדמתם ולא־אותיר עוד שם 28.

28. *Heb.* & congregarem eos ad terram

שם ※ καὶ συνάξω αὐτοὺς ὅπι ἐπὶ γῆν αὐτῶν, καὶ οὐ καταλείψουσιν ἔτι ἀπ' αὐτῶν ἐκεῖ. Αλλ. Ἐ οὐ καταλείψω ἀπ' αὐτῶν οὐκέτι.

suam, & non relinquam ultra ex eis ibi. ※ & congregabo eos in terram ſuam, & non derelinquent amplius eorum quempiam ibi. *Al.* & non derelinquam amplius eorum quempiam. *Vulg. & congregaverim eos ſuper terram ſuam, & non derelinquam quempiam ex eis ibi.*

את־רוחי 29. Αλλ. Ὃ πνεῦμά μου. Ο. τ' θυμόν μου.

29. *H. Alius, Vul.* ſpiritum meum. *LXX.* furorem meum.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XXXIX. Ezechielis.

V. 3. Αλλ. ᾧ ἀποτινάξω &c. &c. Druſius.

V. 6. Αλλ. Ἐ ἀποστελῶ πῦρ εἰς Μαγώγ. LXX. habent ἐπὶ τὴν. Ad verſum 8. Druſius, αὕτη ἐστὶν ἡ ἡμέρα ἣν ἐλάλησα. Pro quo LXX. ἐν ᾗ ἐλάλησα.

V. 9. ※ Θ. ᾗ ἐκκαύσουσι &c. Mſ. Jeſ. Alteram vero lectionem adfert Druſius.

V. 11. Αλλ. ἐξ ἀναβάσεως &c. Druſius.

Ibid. Αλλ. Ἐ θάψουσι ἐκεῖ. Idem.

Ibid. Αλλ. εἰς τὴν πολυάνδριον. Druſius. Et V. 12. Αλλ. ᾗ θάψουσι αὐτούς. Idem.

V. 13. Αλλ. ᾗ ἔσται αὐτοῖς εἰς ὄνομα &c. Idem. Editio Romana, ὀνομαστόν.

V. 14. Αλλ. ἀποστελοῦσι. Mſ. Jeſ. qui mox habet πᾶσαν ante τὴν γῆν.

Ibid. μὴ τῶν. παραπορευομένων. Druſius Hæc non habentur in τοῖς Ο. Idem mox habet, μὴ τὰ ὑπερμένοντα ἐκζητήσουσι, ubi LXX. ᾗ ἐκζητήσουσιν. Et V. 15. Idem ἐν ᾗ, ubi LXX. εἰς ἣν.

V. 16. Αλλ. Ἀμωνα. Quod cum aſpirata ſcribendum putat Druſius, qui hæc Hieronymi loca adfert: *Nomen autem civitatis appellari* Amona, *quæ Græce dicitur πολυάνδριον, hoc eſt*, multitudo hominum ſepultorum. Rurſum: *Sepulchrum Gog non erit in montibus, ſed in depreſſis vallibus & in confragoſis locis, quæ Hebraïce appellantur* Gai *ſive* Gæ. Et mox: *Nomen autem civitatis . . . . appellabitur* Amona, *ſive* polyandrion.

V. 18. Αλλ. κριῶν Ἐ μόσχων &c. Druſius. Hîc invertuntur quædam: ſic enim Hebraïca ſeries poſtularet, κριῶν, ᾗ ἀρνῶν, ᾗ τράγων, ᾗ μόσχων &c. V. 25. Idem legit, αἰχμαλωσίαν Ιακὼβ, ubi LXX. αἰχμαλωσίαν ἐν Ιακώβ.

V. 27. Αλλ. ἐκ τῶν χωρῶν τῶν &c. Idem.

V. 28. ※ ᾗ συνάξω &c. Mſ. Jeſ. & Druſius. In Edit. Rom. vacat.

V. 29. Αλλ. τὸ πνεῦμά μου. Druſius. Ubi LXX. τὸν θυμόν μου. quam τῶν Ο. interpretationem memorat Hieronymus, atque RUFI non *furorem meum*, ſed *ſpiritum meum* ſignificare.

EZECHIELIS CAP. XL.

בראש השנה 1. Ο. ἐν τῷ πρώτῳ μηνί. Θ. [ἐν νέῳ ἔτει.]

1. *Ebr.* in capite anni. *LXX.* in primo menſe. *Th.* in novo anno. *Vul.* in exordio anni.

ויבא אתי שמה במראות אלהים ※ καὶ ἤγαγέν με ἐκεῖ ἐν ὁράσει θεοῦ.

Heb. Vulg. & adduxit me illuc. In viſionibus Dei. ※ & adduxit me illuc in viſione Dei.

נגנב 2. Α. ἐξέναντι τοῦ Βορρᾶ. Σ. Θ. ἀπὸ νότου ἀπὸ μεσημβρίας. Ο. ἀπέναντι.

2. *Hebr.* a meridie. *A.* ex adverſo Aquilonis. *S. Th.* ab Auſtro a meridie. *LXX.* e regione. *Vulg. ad Auſtrum.*

בידו וקנה המדה והוא עמד בשער 3. ※ Α. Θ. ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, (καὶ κάλαμος μέτρου) καὶ αὐτὸς εἱστήκει ὅπι ἐπὶ πύλῃ. Ο. καὶ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ ἦν σπαρτίον οἰκοδόμων, καὶ κάλαμος μέτρου, (ἄλλ. μέτρα,) καὶ αὐτὸς ἐστήκει ὅπι ἐπὶ πύλης.

3. *Hebr.* in manu ejus, & calamus menſuræ; & ipſe ſtans in porta. ※ *A. Th.* in manu ejus, (& calamus menſuræ) & ipſe ſtabat in porta. *LXX.* & in manu ejus erat funiculus cæmentariorum, & calamus menſura, (*al.* menſuræ:) & ipſe ſtabat in porta. *Vulg. in manu ejus, & calamus menſuræ in manu ejus: ſtabat autem in porta.*

חומה 5. Α. Θ. τεῖχος. Σ. Ο. περίβολος.

5. *Hebr. A. Th. Vul.* murus. *S. LXX.* ſeptum.

את־רחב הבנין Α. Σ. τὸ πλάτος τῆς οἰκοδομῆς. Ο. τὸ περιτείχισμα.

Hebr. A. S. Vulg. latitudinem ædificii. *LXX.* antemurale.

וקומה Α. Σ. καὶ αἴσημα. Ο. καὶ τὸ ὕψος.

Heb. A. S. LXX. Vulg. & altitudinem.

ויעל במעלתו 6. Σ. καὶ ἀνέβη δι' αἰσαθμῶν. Ο. ἐπὶ αἰσαθμοῖς.

6. *Heb.* & aſcendit in gradus ejus. *S. Vulg.* & aſcendit per gradus. *LXX.* in ſeptem gradibus.

סף Α. Θ. προθυρον. Σ. ὐδόν.

Heb. S. Vulg. limen. *A. Th.* veſtibulum.

סף 7. Α. Θ. προθυρον. Σ. ὐδόν.

7. *Heb. S. Vul.* limen. *A. Th.* veſtibulum.

אולם Σ. προπυλον. ὁ Σύρος, τὴν κιγκλίδα. Ο. αἴθριον.

Hebr. veſtibulum. *S.* anteliminare. *Syrus*, cancellum. *LXX.* æthrium. *Vulg. vacat.*

את־אלם השער 9. Σ. προπυλον τῆς πυλῶνος. Ο. αἴθριον τῆς πυλῶνος.

9. *Heb. S. Vul.* veſtibulum portæ. *LXX.* æthrium portæ.

ואילן Αλλ. τὸ πρὸς αὐτό. Αλλ. ἡ πύλης τείχισμα. Ο. ἢ τὰ αἰλάμ.

Hebr. & poſtes ejus. *Al.* quod circa eum. *Al.* portæ ſuſtentaculum. *LXX.* & Æleu. *Vulg. & frontem.*

ותאי השער דרך קדים 10. Σ. αἱ δὲ παραστάδες τῆς πύλης ἦσαν τὴν ὁδὸν τὴν ἀνατολικήν. Ο. ἡ τὰ δὲ τῆς πύλης.

10. *Heb.* & thalami portæ viam Orientis. *S.* poſtes autem januæ ad viam Orientalem. *LXX.* & Thee portæ. *Vulg. porro thalami portæ ad viam Orientalem.*

השער 11. Ο. τῆς πυλῶνος. Αλλως, τῆς προπυλαίου.

11. *Hebr. LXX. Vulg.* portæ. *Al.* veſtibuli.

ונבול לפני התאות אמה־אחת 12. Σ. καὶ ὅριον ἔμπροσθεν τῶν παραστάδων πῆχυς ἑνός. Α. τειχίσματος. ※ Θ. πῆχυς ἑνός.

12. *Heb.* & terminum ante thalamos cubito uno. *S.* & terminum ante poſtes cubiti unius. *A.* [ante] ſuſtentacula ※ *Th.* cubiti unius. *Vul. & marginem ante cálamos cubiti unius.*

והתא Σ. ἡ αἱ παραστάδες. Ο. ἡ τὰ δὲ.

Heb. & thalamus. *S.* & poſtes. *LXX.* & ipſum Thee. *Vul. thalami autem.*

אל־אול החצר 14. Α. χρίωμα... Σ. παραστάσις.

14. *H.* & ad poſtem atrii. *A.* frontem (atrii.) *S.* paraſtaſes, *vel* poſtes. *Vulg. & ad frontem atrium.*

על־לפני אלם השער 15. Α. . . . . Σ. . . . . Ο. καὶ τὸ αἴθριον τῆς πύλης.

15. *Heb.* ſuper faciem veſtibuli portæ. *A.* ante faciem poſtium portæ. *S.* contra faciem veſtibuli portæ. *LXX.* & ſub divo portæ. *Vulg. & ante faciem portæ.*

חלנות אטמות 16. Σ. πεφραγμέναι πλινθίαι. Ο. ἠνειδισμέναι χρυσαῖ.

16. *Hebr.* & feneſtræ clauſæ. *S.* munitæ arcuatæ. *LXX.* feneſtræ abſconditæ. *Vul. feneſtras obliquas.*

ותאים Α. τείχισμα. Σ. παραστάδας. Ο. τὸ ἠειμ.

Hebr. Vulg. thalamis. *A.* ſuſtentaculum, *al.* thalamos. *S.* poſtes. *LXX.* Theim.

אלי־בדיו Σ. τῶν περιστάσεων. Ο. τοῖς αἰλαμμωθ. Ο. ἄλλως, τὰ αἰλάμ.

Hebr. Vulg. poſtibus eorum. *S.* circumſtantiis. *LXX.* ælammoth. *LXX. aliter,* ælam.

לאלמות Σ. τῶν περιστάσεων. Ο. ὅτι τὰ αἰλάμ.

Hebr. Vulg. in veſtibulis. *S.* circumſtantiis. *LXX.* ſuper ælam.

לשכות 17. Α. γαζοφυλάκια. Σ. ἐξέδρας. Ο. παστοφόρια.

17. *Hebr.* cubicula. *A.* gazophylacia & cellaria. *S.* exedras. *LXX.* paſtophoria. *Vul. gazophylacia.*

רצפה עשוי לחצר סביב סביב Ο. καὶ ψῆφος ※ Σ. Θ. πεπαημένα τῆς αὐλῆς κύκλῳ ※ Α. Θ. κύκλῳ.

Heb. pavimentum factum atrio circum circum. *LXX.* & periſtylia ※ *S. Th.* facta atrii circum ※ *A. Th.* circa. *Vulg. & pavimentum ſtratum lapide per circuitum.*

ורחבו ואמו 21. Ο. τὸ πλάτος ※ αὐτῆς: καὶ τὸ μῆκ. Α. Θ. παραστάδας.

21. *Heb* & latitudinem ejus, & thalami ejus. *LXX.* latitudinem ※ ejus, & Thee. *A. Th.* poſtes. *Vul. quam in latitudine. Et thalamus ejus.*

אלו Οἱ Γ. τὰ ὑπερθυρα. Ο. ὃ αἰλεύ.

Hebr. poſtes ejus. *Tres Int.* ſuperliminaria. *LXX.* Æleu. *Vulg. frontem ejus.*

אלמו Σ. ὑπερόχους. Ο. αἰλαμμώθ.

Heb. veſtibula ejus. *S.* eminentia. *LXX.* ælamoth. *Vul. veſtibulum ejus.*

ובמעלות 22. Ο. κλιμακῖδων. Αλλ. βαθμοῖς.

22. *Heb.* in gradibus. *LXX. Alius, Vulg* gradibus.

אלמו Ο. αἰλαμμώθ. (al. αἰλουμμών.) Αλλος, προπύλων.

Heb. veſtibula ejus. *LXX.* ælammoth. *Alius,* anteliminare. *Vulg. veſtibulum.*

דרך הדרום 24. Ο. κατὰ νότον. Αλλ. κατὰ τὴν ὁδὸν τὴν πρὸς νότον. Σ. εἰς λίβα.

24. *Hebr.* viam Auſtri. *LXX.* ad Auſtrum. *Alius, Vulg.* ad viam Auſtralem. *S.* ad Africum.

אלו Α. τὰ τείχισματα αὐτῆς. Σ. τὰ πρὸς αὐτάς. Ο. τὰ αἰλεύ.

Hebr. poſtes ejus. *A.* ſuſtentacula ejus. *S.* quæ circa eam. *LXX.* Æleu. *Vul. frontem ejus.*

לאלמו סביב סביב 29. Ο. αἰλαμμώθ κύκλῳ ※ Α. Θ. κύκλῳ.

29. *Hebr.* & veſtibula ejus circum circum. *LXX.* ælammoth circum ※ *A. Th.* circa. *Vul. veſtibulum ejus in circuitu.*

אל־חצר הפנימי דרך הקדים 32. Αλλος, εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐσωτέραν ὁδῷ κατ' ἀνατολάς. Ο. εἰς τὴν πύλην τὴν βλέπουσαν κατ' ἀνατολάς.

31. *Hebr.* ad atrium interius via Orientis. *Alius,* in atrium interius via ad Orientem. *LXX.* in portam reſpicientem ad Orientem. *Vulg. in atrium interius per viam Orientalem.*

לחצר החיצונה 34. Σ... O. εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐσωτέραν.

34. *Hebr.* atrio exteriori. *S.* atrii interioris. *LXX.* in atrium interius. *Vulg. atrii exterioris.*

שם ירחצו את־העלה 38. ※ Θ. ἐκεῖ πλυνοῦσι τὴν ὁλοκάυτωσιν. In O. deeſt.

38. *Heb.* ibi abluent holocauſtum. ※ *Th.* ibi lavabunt holocautoſin. *In LXX. deeſt. Vul. ibi lavabunt holocauſtum.*

ובאלם חשער שנים שלחנות מפה ושנים 39. שלחנות מפה O. ἐν ᾗ ὃς αἰλὰμ τῆς πύλης ← τῆς δευτέρας: δύο τράπεζαι ἔνθεν καὶ δύο τράπεζαι ἔνθεν.

39. *Hebr. Vulg.* & in veſtibulo portæ, duæ menſæ hinc, & duæ menſæ inde. *LXX.* in ælam vero portæ ← ſecundæ; duæ menſæ hinc, & duæ menſæ inde.

לשחוט עליהם העלה והחטאת O. ὅπως σφάξωσιν ἐν αὐτῇ ※ Θ. τὴν ὁλοκάυτωσιν καὶ περὶ ἁμαρτίας.

Hebr. ad mactandum ad eas holocauſtum & ſacrificium pro peccato. *LXX.* ut immolent in ea ※ *Th.* holocautoſin & quæ pro peccato. *Vulg. ut immoletur ſuper eas holocauſtum & pro peccato.*

ואל־הכתף מחוצה לעולה לפתח השער 40. A. Σ. ἐν τοῖς τῆ ὠμίᾳ τῆ ἐξωθεν, τῆ ἀναβαινούσῃ τοῖς τὴν θύραν τῆ πύλης.

40. *Hebr.* & ad humerum extra gradum ad oſtium portæ. *A. S. Vulg.* & ad latus exterius, quod aſcendit ad oſtium portæ.

השפתים 43. A. 1. ὑπερῶα. A. 2. Σ. Θ. χείλη. O. χεῖτος.

43. *Heb.* crenathræ. *A.* 1. epiſtaſes. *A.* 2. *S. Th. Vul.* labia. *LXX.* giſum.

זה הלשכה 45. A. γαζοφυλάκιον. Σ. O. ἐξέδρα. Θ. θάλαμος.

45. *Heb.* hoc cubiculum. *A. Vulg.* gazophylacium. *S. LXX.* exedra. *Th.* thalamus.

ובמעלות אשר יעלו אליו 49. A. 1. ... A. 2. Θ. ..... Σ. ..... O. ἐν ἓξ καὶ δέκα ἀναβαθμῶν ἀνέβαινον ἐπ' αὐτό.

49. *H.* & in gradibus quibus aſcendent ad illud. *A.* 1. & gradibus in quibus aſcendebatur ad eam. *A.* 2. *Th.* gradibus undecim. *S.* gradibus octo. *LXX.* & ſuper decem gradus aſcendebant ad illud. *Vul. & octo gradibus aſcendebatur ad eam.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XL. Ezechielis.

v. 1. Hieronymus: *Qui (Theodocio) in eo loco ubi nos poſuimus*, in exordio anni, *interpretatus eſt*, in novo anno, decima menſis. *Novus autem annus apud Hebræos vocatur menſis ſeptimus, qui apud eos habet vocabulum*, THESRI.

Ibid. ※ ἐν ἐγκαῖνῃ &c. Mſ. Jeſ. Hæc porro habentur in Edit. Rom. ubi ἐκεῖ non adeſt.

v. 2. Hieronymus: LXX. & Aq. *a regione & ex adverſo Aquilonis.* Th. & Sym. *vergentis ad Auſtrum.* Interpretum lectionem Græcam mutuamur ex Codice Regio.

v. 3. ※ A. Θ. ἐν τῷ χωλ &c. Mſ. Jeſ. ubi illud, ἐν καλαμοις μίτρᾳ, omittitur.

v. 5. A. Θ. τῷχῳ. Σ. O. περιβόλῳ. Hieron. *Pro muro, quem Aq. & Th. interpretati ſunt, Sym. & LXX. poſuêre* περίβολον.

Ibid. A. Σ. τὸ πλάτος τῆς οἰκοδομῆς. Druſius. Regius vero Codex pro τῆς οἰκοδομῆς, habet τῆς ἀναβαθμῖδος.

Ibid. A. Σ. ἐν ἀναβάσεσι. Druſius.

v. 6. Σ. ἐν ἀναβάσεσι &c. Druſius. In hunc locum Hieron. *Propterea per gradus ingreditur, imo conſcendit, quos ſoli LXX. ſeptem nominant: cum & in Hebræo & in ceteris tranſlationibus, gradus tantum abſque numero legerimus.*

v. 7. A. Θ. παραστάδες. Σ. σταθμοί. Mſ. Jeſ. ex Origene, & Druſius ex hoc Hieronymi loco: *Limen igitur portæ ſive סף, imo* SEPH, *quod Symm.* σταθμοὺς, *Aq. & Th.* παραστάδας *interpretati ſunt.*

Ibid. חמש LXX. παραστάδες. Ubi hæc notat Druſius: *Singularis (vox) חמש ex quo fallum putaverim סף, quod in Editione τὸν O. Id cum סף confundunt, & limen interpretantur. In Edit. Romana* τὸ σὺ, *A. S. Th.* προθυρον, veſtibulum, אולם, limen. *Theodoretus annotat apud Syrum ſe reperiſſe סף & limen & ſuperliminare ſignificare; Thelm vero eadem numero multitudinis. Hieron.* limen portæ, ſive סף, imo SAPH. *Et mox:* Poſt limen autem portæ, juxtà Hebraïcum, menſus eſt thalamum, ſive cubiculum; ut Symm. tranſtulit, παραστάδας, i. poſtes. *Et poſt aliquanto:* Extrema thalamorum, vel ut Sym. tranſtulit, παραστάδων. Thalami autem, ſive παραστάδες, & ut LXX. de ſuo poſuêre, θαλάμους. *Et deinde:* Menſuſque eſt portam a tecto thalami, ſive παραστάδος: & cubicula autem, id eſt, thalami, & παραστάδες. *Hic vides θαλὰμ corruptum eſſe in* θαλαὰθ. Nam, *ut ait Hieronymus*, omnia prope verba Hebraïca, & nomina quæ in Græca & Latina tranſlatione ſunt poſita, nimiâ vetuſtate corrupta, Scriptorumque vitio depravata, & dum de inemendatis ſcribuntur inemendatiora, de verbis Hebraïcis facta eſſe Sarmatica, imo nullius gentis, dum & Hebræa eſſe deſierint, & aliena eſſe non cœperint.

Ibid. Σ. προθύλου. Mſ. Jeſ. ex Origene, & Druſius: ὁ σὴφ, τὸν προθύλιδα. Mſ. Jeſ. Hieronymus: *Poſt limen portæ &c. quod LXX. αἰλὰμ tranſtulerunt, quod in ſequentibus Sym.* anteliminare *interpretatus eſt.*

v. 9. Σ. προθύλου τῶν πυλῶν. Ex Mſ. Jeſ.

Ibid. Αλλ. τὸ ἀπ' αὐτοῦ. Ἀλλ. τῆς πύλης τὸ ἔσχατον. Mſ. Jeſ. Hieron. eadem ipſa exprimit ELAU, circa eum, *ſive* ſuſtentacula. Prima verſio Symmachi eſſe videtur, ut infra v. 24. & cap. 41. v. 3.

v. 10. Σ. αἱ δὲ παραστάδες τῆς θύρας &c. Druſius.

v. 11. Αλλ. τὸ προπύλαιον. Ex ſcholio Romanæ Edit.

Ibid. τὸ μῆκος τῆς πύλης. Hanc lectionem τοῖς Ο tribuit ſcholion Edit. Rom. Verum illi habent ὦμος, & Hieronymus reſtituatur legi in LXX. *latitudinem.*

v. 12. Σ. ἐν ὅσῳ &c. Hoc quaſi ſcholion adfert Druſius; at eſt verſio Symmachi, ut colligitur ex Codice Jeſ. qui habet, Σ. παραστάδων. unde etiam reliquas interpretationes mutuamur.

Ibid. Σ. ἐν αἷς παραστάδες. Druſius.

v. 13. Hieron. *a tecto thalami*, ſive παραστάδος.

v. 14. Hieron. *Symmachus hunc locum ſic interpretatus eſt*, & fecit παραστάσεις, *pro quibus in Hebraïco*

habet ELIM, quæ Æg. interpretatur est ulmus, & nos in fronte vertimus. Verum hæc ſuſpicione non vacant: nam mira perturbatio hoc Capite. Ibid. pro illo τὸν O. τὸ αἴθριον αἰλάμ, Mſ. Jeſ. ad marg. ἐφεστηλεν.

v. 15. Hieronymus: *Sub divo quoque aliam portæ.* A. ante faciem poſtium portæ; S. contra faciem veſtibuli portæ, *interpretati ſunt.*

v. 16. Σ. πεφαγμένας ξύλα. Cod. Reg. Bombycinus. Hieron. item: *Feneſtras abſconditas, quæ Hebraïce appellantur* ATEMOTH, *Sym.* ξύλα *tranſtulit.* Et infra: *Et hæ feneſtræ erant in thalamis, hoc eſt, in cubiculis ſingulis & porticibus, quæ ante cubicula tendebantur, obtinentes cubitos* 50. *Quæ feneſtræ obliquæ, ſive* ξύλα, *idcirco a ſagittis vocabulum perceperunt: quod inſtar ſagittarum anguſtum in ædes lumen immittant; & intrinſecus dilatentur.*

Ibid. A. σύεργμα. Σ. παραστάς. Mſ. Jeſ. Longe aliter Druſius אלמים S. poſtes. A. thalamos.

Ibid. Σ. τοῖς πεφαγμένοις. Mſ. Jeſ. Druſius vero: A. *frontes eorum.* S. *circumſtantiam.* Sic ex Hieronymo.

Ibid. Σ. τοῖς πεφαγμένοις. Mſ. Jeſ. ubi hæc nota additur: τουτέστι, τοῖς πεφαγισμένοις ἤγουν τοῖς αὐλοῖς, ἃ λεγομένας ὑπὸ Ἀκύλα σύεργματα. Op. i. Ωφγδίνε.

v. 17. A. γαζοφυλακίε. Σ. ἐξέδραι. Ex Hieronymo.

Ibid. ※ Σ. Θ. πεποιημένα τοῖς αὐλοῖς κύκλῳ. ※ A. Θ. κύκλῳ. Mſ. Jeſ.

(v. 21. τὸ πλάτος ※ αὐτῆς, ἢ τὸ θέ. A. Θ. παραστάς. Idem.

Ibid. οἱ Ο. τὰ ὑπήνεμα. Mſ. Jeſ. Ex Origene Schol. Romanus, τὰ ὑπήνεμα ἢ ὑπερεχόντες αὐτῆς.

Ibid. Σ. ὑπερέχοντες. Idem: an ὑπερέχουσι, ut ſupra.

v. 22. Αλλ. σκεφτολον. Mſ. Jeſ. ex Origene.

v. 24. Αλλ. ἢ πλὴν οὐδὲ &c. Ex Druſio.

Ibid. A. τὰ ζυγίσματα &c. Mſ. Jeſ. ex Origene.

v. 29. ※ A. Θ. κύκλῳ. Idem.

v. 32. Αλλ. ἢ πλὴν αὐλαῖ &c. Druſius ex Edit. Complutenſi. Verſo ſequenti ita legitur in Mſ. Jeſ. ἀπὸ πάντα ἢ αἰλαμμαὶθ ※ Θ. κύκλῳ κύκλῳ μῆκος ἢ πλ. πλάτος ἢ αἰλαμμαὶθ.

v. 34. Hieron. Atrii exterioris, *pro quo LXX. & Sym.* interiorem *poſuerunt.*

v. 38. ※ Θ. διὰ πλευρῶν &c. Druſius & Mſ. Jeſ.

v. 39. Ἐν δὲ τῷ αἰλάμ &c. Druſius. Hieron. vero ait: *Pro* ÆLAM, *in Hebræo poſitum eſt*, ULAM. In Edit. Romana, ubi multa perplexe jacent hoc Capite, legitur, ἢ τὰ αἰλαμμαὶν αὐτῆς ἐπὶ τῆς πύλης τῆς δευτέρας ἔξωθεν.

Ibid. ※ Θ. πλὴν ἐλαιαίνων &c. Mſ. Jeſ. Hieronymus ait ex Theodotione additum eſſe in LXX.

v. 40. A. Σ. Θ πρὸς τῇ ἀμοιβῇ &c. Druſius. In Edit. Romana omnia perplexa ſunt.

v. 43. A. 1. ἐπιστάσεις &c. Has lectiones ex Hieronymo mutuantur, quemadmodum & ſequentes uſque ad finem.

EZECHIELIS CAP. XLI.

את־האולם 1. Σ.... O. ὁ αἰλάμ. Θ. αἰλάμ.

רחב האהל ※ A. πλάτος ἡ σκηνῆς.

כתפות 2. A. ὦμοι. Σ. ὦμαι. O. ἐπωμίδες. Θ. ὦμοι.

אול־רחבה 3. A. σύεργμα ἡ θύρας. Σ. ὁ πρὸς ἡ θύρᾳ. O. Θ. αἴλ.

רחבה שתים אמות ※ A. Σ. ἡ θύρα δύο πήχεις. O. θυρώματος πηχῶν δύο.

ארכה עשרים אמה 4. ὁ Ἑβρ. ἢ ὁ Σύρος, πηχῶν εἴκοσι. O. πηχῶν μ'.

וארא לבית גבה סביב סביב מיסדות הצלעות 8. Αλλ. ἢ εἶδον κύ ἡ οἶκον ὁ ὕψ. πρὸς κύκλῳ πλευρῶν. O. ἢ ὃ θραὲλ τοῦ οἴκου ὕψος κύκλῳ θεμέλια τῶν πλευρῶν.

בין הלשכות 10. A. ἀναμέσον τῶν γαζοφυλακίων. Σ. O. ἀναμέσον τῶν ἐξεδρῶν.

ורחב בקעה 11. Αλ. ὃ ὦμος τοῦ τόπου. O. ὃ ὅρος τοῦ φωτός.

והגזרה 12. A. 1. Σ.... A. 2. Θ. Γαζερά. O. τοῦ ἀπολοίπου.

אתוקדא 15. O. τοῦ οἴκου ἐκείνου.

והיכל הבנין Αλ. καὶ ὁ ναὸς ὁ ἐσώτερος. O. καὶ ὁ ναός.

מעל הפתח 20. Αλ. ἕως θύρας. O. ἕως τοῦ φατνώματος.

והתמרים O. καὶ οἱ φοίνικες. Θ. καὶ φοῖνιξ

1. HEbr. poſtes. S. in circuitu. LXX. ælam. Th. ælim. Vul. frontes.

H. ※ A. Vulg. latitudinem tabernaculi.

2. H. A. S. Th. humeri. LXX. ſuperhumeralia. Vulg. latera.

3. H. poſtem oſtii. A. ſuſtentaculum portæ. S. quod in circuitu portæ. LXX. Th. al. Vulg. in fronte portæ.

H. oſtii duobus cubitis. ※ A. S. & portam duos cubitos. LXX. portæ cubitorum duorum. Vul. [in fronte] porta cubitorum duorum.

4. H. viginti cubitus. Hebr. Int. & Syrus, viginti cubitorum. LXX. cubitorum quadraginta. Vul. viginti cubitorum.

8. H. & vidi in domo altitudinem circum circum fundamenta coſtarum. Alius, & vidi in domo in altitudine in circuitu laterum. LXX. & thrael domûs altitudo in circuitu diſtantia laterum. Vul. & vidi in domo altitudinem per circuitum fundata latera.

10. H. inter cubicula. A. Vul. inter gazophylacia. S. LXX. inter exedras.

11. H. Alius, latitudo loci. LXX. latitudo luminis. Vulg. latitudinem loci.

12. H. tabulati ſepoſiti. A. 1. S. Vulg. ſeparatum. A. 2. Th. Gazera. LXX. reliqui.

15. H. angulos ejus. LXX. domus illius. Vul. ethecas.

H. Alius, Vulg. & templum interius. LXX. & templum.

20. H. uſque ad deſuper oſtium. Alius, ſupra portam. LXX. uſque ad laquear. Vulg. uſque ad ſuperiora portæ.

H. LXX. Vulg. & palmæ. Th. & palma.

והעבים 26. Αλλ. καὶ τὰ παχη. Ο. ἐξυγωμένα.

26. *Hebr.* & trabes. *Alius*, & craſſitudines *LXX.* æqui ponderis. *In Vulg. vacat.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XLI. Ezechielis.

v. 1. Hieronymus: Et menſus eſt frontem templi; *pro quo* ælam *LXX.* & ælim *Th.* & in circuitu *Sym. tranſtulerunt.* Sym. *in circuitu*, τὰ περὶ, ut ſupra c. 40. v. 14. & infra v. 3.

Ibid. Α. πλάτος τῆς σκιωῆς. Mſ. Jeſ.

v. 2. Α. ὦμοι &c. Idem.

v. 3. Α. διέρυμα τῆς θύρας. Σ. τὸ περὶ τὴν θύραν. Idem. Hieronymus vero ait Aquilam vertiſſe *oſtium.*

v. 4. ὁ Εβρ. καὶ ὁ Σύρος, πλάτος οἴκου. Theodoretus.

v. 8. Αλλ. καὶ εἶδον &c. Druſius ex Editionis Romanæ Notis. Illud θριὰλ, vel θραὰλ, LXX. Interpretum, ut omnino ſpurium rejicit Hieronymus, atque cæteros Interpretes vertiſſe, *& vide.* Hebraïcum eſt וראיתי

v. 10. Α. ἀπαμέσον τοῦ γαζ. Ex Hieronymo.

v. 11. Αλλ. τὸ ὄρος &c. Ex Druſio.

v. 12. Has verſiones Latine ad verbum refert Hieronymus.

v. 15. Hieronymus: Ἐκθέσεις (*Alii*, Ethecas) *Roma appellant Solaria de cœnaculorum mœnibus eminentia, ſive Meniana, ab eo qui ea primus invenit, quæ nonnulli Græcorum ἐξώστρας vocant.* Cæterum ſive ἐκθέσεις legas, ſive *ethecas*, ex voce Hebraïca κατ' ἀπαρτισμὸν expreſſum videtur.

Ibid. Αλλ. καὶ ὁ ναὸς &c. Hanc & ſequentes omnes lectiones ex Druſio mutuamur.

EZECHIELIS CAP. XLII.

ויוציאני אל־החוץ דרך צפונה 1. Αλλ. καὶ ἐξήγαγέ με εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐξωτέραν. Ο. καὶ εἰσήγαγέ με εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐσωτέραν.

הלשכה Α. γαζοφυλάκιον. Σ. Ο. ἐξέδραν. Θ. παστοφόριον.

הבנוה Α. 1. Σ. . . . . Α. 2. Θ. γαζεφά. Ο. ἀπολοίπου.

פני אל־פני 2. Αλλ. κατ' ὀφθαλμούς. In O. vacat.

אתיק אל־פני־אתיק בשלשים 3. Αλλ. ἐκλίτου ἀφθαλμοὺς ἐκλίτου ἐν τριακοσίοις. Ο. καὶ ἀφθαλμοὺς καὶ τριακοσίοις.

אל־המבוא דרך אמה אחת 4. ✻ Θ. εἰς τὴν ἐσωτέραν ὁδὸν πήχεως ἑνός.

כי משלשות הנה 6. Σ. τριστέγα γὰρ ἦν. Ο. διὰ τριπλαῖ ἦσαν.

ומאזל מהתחתנות Θ. ὑποστηλώσεσι κατὰ κατώτερα. Ο. ἀφείχοντο τῶν ὑποκάτω.

ותר 7. Ο. ἡ φῶς. Αλλ. ἡ φλιά.

ושם יניחו בגדיהם 14. Αλλ. ἡ ἐκεῖ ἀποθήσονται τὰ ἱμάτια αὐτῶν. In O. vacat.

לארבע רוחות מדדו 20. Αλλος, τὰ τέσσαρα μέρη ᾧ αὐτῷ καλάμῳ ἐμέτρησεν. Ο. τὰ τέσσαρα μέρη τῷ αὐτῷ καλάμῳ.

1. *Hebr. Alius, Vul.* & eduxit me in atrium exterius. *LXX.* & induxit me in atrium interius.

H. cubiculum. *A. Vulg.* gazophylacium. *S. LXX.* exedram. *Th.* paſtophorium.

H. tabulatum ſepoſitum. *A.* 1. *S. Vulg.* ſeparatum. *A.* 2. *Th.* gazera. *LXX.* reliquum.

2. *H.* ad faciem. *Alius*, juxta faciem. *In LXX. vacat. Vulg. in facie.*

3. *Heb.* angulus ad faciem anguli in tertiis. *Alius*, ſolarium ad faciem ſolarii in triplicibus. *LXX.* e regione invicem poſitæ porticus ternæ. *Vul. ubi erat porticus juncta porticui triplici.*

4. *H.* ad interius, via cubiti unius. ✻ *Th.* in interius via cubiti unius. *Vul. ad interiora reſpiciens via cubiti unius.*

6. *H.* quia tertiata ipſa. *S. Vul.* triſtega enim erant. *LXX.* quia triplices erant.

H. ſeparatum eſt ab inferioribus. *Th.* collecti ſunt ſupra inferiora. *LXX.* eminebant ab iis quæ erant inferius. *Vulg. eminebant de inferioribus.*

7. *H.* & maceriæ. *LXX.* & lumen. *Alius*, & limen. *Vulg. & peribolus.*

14. *H. Alius*, *Vulg.* ibi reponent veſtimenta ſua. *In LXX. vacat.*

20. *H.* ad quatuor ventos menſus eſt ipſum. *Alius*, quatuor partes eodem calamo menſus eſt. *LXX.* quatuor partes ejuſdem calami. *Vul. per quatuor ventos menſus eſt.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XLII. Ezechielis.

v. 1. Αλλ. καὶ ἐξήγαγέ με &c. Druſius.

Ibid. Hieronymus: *Eductus autem eſt in* gazophylacium, *ſive ut Sym. & LXX. tranſtulerunt*, exedram, *vel ut Th.* παστοφόριον, *quod in* thalamum *vertitur.* Gazophylacium autem, ut liquet, eſt verſio Aquilæ, etſi hic non memoretur. Edit. Rom. ἐξώστρας πέντε.

Ibid. Variorum interpretationes vocis Hebraïcæ גזרה exprimit Hieronymus, quales nos edidimus: atque in iſtis locis multum intereſſe diſcriminis Hebraïcum inter & LXX. *non ſolum ordine, ſed numero verborum, & interpretatione.*

v. 2. Αλλ. κατ' ὀφθαλμούς. Druſius.

v. 3. Αλλ. ἐκλίτου &c. Druſius. Vide ſupra cap. 41.

v. 4. ✻ Θ. εἰς τὸ ἐσώτερον &c. Mſ. Jeſ. Druſius legit.

ἐκτὸς τοῦ ἐσωτέρου οἴκου.
v. 6. Σ. τείχισμα. Ꝺ ἰῶ. Drusius.
Ibid. Θ. ἐπισωπήσεται. Idem.
v. 7. Αλλ. ἡ φλιά. Idem.
v. 14. Αλλ. ἡ ἐκ τοῦ Ναθινεσταμ &c. Idem.
v. 10. Αλλ. τὰ τίαρα &c. Mſ. Jeſ. ubi frequenter legitur τίαρα pro τίαρα.

EZECHIELIS CAP. XLIII.

בקול מים רבים 2. ὁ Ἑβραῖος καὶ ὁ Σύρος, ὡς φωνὴ ὑδάτων πολλῶν. O. ὡς φωνὴ διπλασιαζόντων πολλῶν.

כבואי לשחת את־העיר 3. ὁ Ἑβρ. ⅁ ὁ Σύρος, ὅτε εἰσῆλθον ἀπολέσαι τὴν πόλιν. Αλλ. εἰσπορευομένῳ αὐτῷ διαφθεῖραι τὴν πόλιν. O. ὅτε εἰσεπορευόμην τοῦ χρίσαι τὴν πόλιν.

ביני ובינים 8. Αλλ. ἀναμέσον ἐμοῦ καὶ αὐτῶν. O. ὡς συνεχόμενον ἐμοῦ καὶ αὐτῶν.

ופגרי מלכיהם 9. Αλλ. καὶ πτώματα (τῶν βασιλέων αὐτῶν.) O. καὶ ταῖς φόνοις τῶν ἡγουμένων αὐτῶν.

ויפלמו 10. Αλλ. εἴπως ἐντραπῶσιν. O. καὶ κοπάσουσιν.

ותכונתו ומוצאיו ומובאיו וכל־צורתו ואת 11. כל־חקתו Θ. ※ καὶ τὴν ἑτοιμασίαν αὐτοῦ: καὶ τὰς ἐξόδους αὐτοῦ. ※ cl Γ. καὶ τὰς εἰσόδους αὐτοῦ: καὶ τὰ νόμιμα αὐτοῦ: ※ καὶ πάσας τοὺς νόμους αὐτοῦ: O. καὶ τὰς ἐξόδους αὐτοῦ, καὶ τὴν ὑποστασιν αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ προστάγματα αὐτοῦ.

ואת תורה הבית 12. Αλλ. οὗτος ὁ νόμος τοῦ οἴκου. In O. vacat.

באמות אמה אמה ואבדן 13. O. ἐν πήχει τοῦ πήχεως ※ A. Θ. καὶ πήχεως.

אמה אמה וטפח וחיק A. πήχεως τὸν πῆχυν, πῆχυμα ὃ κόλπωμα ἰῶ. Σ. πήχισμα πεπηχισμένον. O. ἐν πήχει τοῦ πήχεως καὶ παλαιστῆς, κόλπωμα.

גבולה A. Θ. ὅριον. Σ. προορισμόν. O. γεῖσος.

מחיק הארץ עד־העזרה התחתונה 14. A. ἀπὸ τοῦ κόλπου τῆς γῆς ἕως τοῦ κρηπιδώματος τοῦ κατωτάτω. O. ἐκ βάθους τῆς ἀρχῆς τοῦ χειλώματος αὐτοῦ, ἕως τοῦ ἱλαστηρίου τοῦ μέγα τοπου.

העזרה A. κρηπιδώματος. Σ. προδρομῶ. O. ἱλαστηρίου. Θ. ἀζαρά.

מהעזרה הקטנה עד העזרה הגדולה A. ἀπὸ κρηπιδώματος τοῦ μικροῦ ἕως τοῦ κρηπιδώματος τοῦ μεγάλου. O. ἀπὸ τοῦ ἱλαστηρίου τοῦ μικροῦ ὅπου τοῦ ἱλαστηρίου τὸ μέγα.

רחב 16. Αλλ. πλάτος. In O. vacat.

2. *Ebr. Hebraus Interp. Syrus*, *Vulg.* quaſi vox aquarum multarum. *LXX.* quaſi vox geminantium multorum.

3. *H.* in veniendo me ad perdendam urbem. *Hebr. Int. & Syrus*, cum ingreſſus ſum ad perdendam urbem. *Alius*, ingrediente illo ad deſtruendam urbem. *LXX.* quando ingrediebar ut ungerem civitatem. *Vulg. quando venit ut diſperderet civitatem.*

8. *H. Alius*, *Vul.* inter me & inter eos. *LXX.* ut connexum inter me & eos.

9. *H.* & cadavera regum ſuorum. *Alius*, *Vul.* & ruinas regum ſuorum. *LXX.* & homicidia ducum ſuorum.

10. *H.* & erubeſcent. *Alius*, ſi forte erubeſcant. *LXX.* & ceſſabunt. *Vul. & confundantur.*

11. *H.* & diſpoſitionem ejus; & exitus ejus, & introitus ejus, & omnes figuras ejus, & omnia ſtatuta ejus. ※ *Th.* & præparationem ejus: & exitus ejus, ※ *Tres Int.* & ingreſſus ejus: & legitima ejus: ※ & omnes leges ejus: *LXX.* & exitus ejus, & ſubſtantiam ejus, & omnia præcepta ejus. *Vulg. & fabricæ ejus, exitus & introitus, & omnem deſcriptionem ejus, & univerſa præcepta ejus.*

12. *H. Alius*, *Vul.* iſta eſt lex domûs. *In LXX. vacat.*

13. *Heb.* in cubitis cubitus cubitus. *LXX.* in cubito cubiti ※ *A. Th.* & cubiti. *Vul. in cubito veriſſimo.*

H. cubitus, cubitus, & palmus, & ſinus. *A.* cubiti cubitum, cubitalis menſura ſinuoſitas erat. *S.* cubitalis dimenſio cubito dimenſa. *LXX.* in cubito cubiti & palmæ: ſinus. *Vulg. in cubito veriſſimo, qui habebat cubitum & palmum: in ſinu.*

H. terminus ejus. *A. Th.* terminus. *S. Vulg.* definitio. *LXX.* giſus.

14. *H.* a ſinu terræ uſque ad atrium auxilii inferius. *A.* a ſinu terræ uſque ad crepidinem infimam. *LXX.* a profundo exordii cavitatis ejus ad propitiatorium magnum hoc. *Vul. & de ſinu terræ uſque ad crepidinem noviſſimam.*

H. atrium auxilii. *A. Vul.* crepidinem. *S.* circuitum. *LXX.* propitiatorium. *Th.* azara.

H. & ab atrio auxilii minore uſque ad atrium auxilii magnum. *A. Vulg.* a crepidine minore uſque ad crepidinem magnam. *LXX.* a propitiatorio minore ad propitiatorium majus.

16. *Heb. Vulg.* latitudinis. *Alius*, latitudo. *In LXX. vacat.*

והעזרה 17. Σ. καὶ ἡ περίδρομος. Ο. ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ. Θ. καὶ αὐλαγή.

17. *H.* & atrium auxilii. *S.* & circuitus. *LXX.* & propitiatorium. *Th.* & azara. *Vulg.* & crepido.

וחיקו־לה Σ. (στοιχεῖα αὐτῆς.) Ο. τὸ γόνυ αὐτῆς.

Hebr. & ſinus ei. *S.* conſummatio ejus. *LXX.* ei. *Vulg.* ſinus ejus.

פר 19. Σ. (βοῦς γεν.) Ο. Θ. (μόσχον.)

19. *H. LXX. Th. Vul.* viculum. *S.* taurum.

וכפרתו 20. ※ καὶ ἐξιλάσῃ αὐτό.

20. *Heb.* ※ & expiabis ipſum. *Vul. & expiabis.*

וכלאו ידו 26. A. Σ. Θ. . . . . Ο. καὶ πλήσουσι χεῖρας αὐτῆς.

26. *Heb. Vulg.* & implebunt manum ejus. *A. S. LXX. Th.* & implebunt manus ejus.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XLIII. Ezechielis.

V. 2. ὁ Ἑβρ. ἐξ ὁ Σύρ, ἀς φασὶ &c. Theodoretus.

V. 3. ὁ Ἑβρ. ᾗ ὁ Σύρ, ὅτε ἐλάλουν. Item Theodoretus.

V. 8. Αλλ. ἀναμέσον ἐμοῦ &c. Druſius. In aliis libris, ex duabus lectionibus una efficitur, συνεχόμενον ἀναμέσον ἐμοῦ ἐξ αὐτῶν.

V. 9. Αλλ. ἐξ πτώσεως. Druſius.

V. 10. Αλλ. ἵνα πως ἐντραπῶσι. Mſ. Jeſ. & Druſius.

V. 11. ※ Θ. ἐξ ὧν ἐτελέσθησαν αὐτῷ &c. Ex Mſ. Jeſ.

V. 12. Αλλ. ὅτος ὁ νόμος &c. Druſius.

V. 13. ※ Α. Θ. ἐξ πήχεως. Mſ. Jeſ.

Ibid. Α. πήχεως τὸν πῆχυ &c. Idem.

Druſius ibidem: אמה ומפח πῆχυς ἐξ παλαιστὴς, *cubitus & palmus. Sunt qui legunt voce Græca* παλαιστὴς, *in antiqua verſione apud Hieronymum*, cubitus *&* palæſtes. *Hieronymus in ſua*, cubitum, *ſive* palmum, *ſive* παλαιστὴν. *Dicitur &* παλαιστὴ. *Idem in Comment.* Cui jungitur palmus, *id eſt*, παλαιστὴ, ſextam habens partem cubiti. *Lexicon vetus*, παλαιστὴς χοῖνος, palmus, palma. *Hieronymus diſtinguit:* Palmus, *inquit*, Græce dicitur παλαιστὴ, & eſt ſexta pars cubiti. Alioquin palmus σπιθαμὴ ſonat, quam nonnulli pro diſtinctione palmum, porro παλαιστὴν palmum nominare conſueverunt. Hactenus Druſius.

Ibid. Α. Θ. ὅριον &c. Mſ. Jeſ. Hieronymus vero ex A. S. Th. *terminus*, LXX. γῆινος. Cujus verbi ſignificationem ignorare ſe fatetur Hieronymus.

V. 14. Α. ἀπὸ τῆ κλίνης &c. Druſius. Idem יסוד Σ. περιδρομὴν. Th. *azara.* Ex Hieronymo.

Ibid. Α. ἀπὸ πρεσπιδώματος &c. Idem. Legitur & πρεσπιδώματος.

V. 15. Mſ. Jeſ. ad vocem ἀριὴλ, ſic habet: φῶς μου θεὸς, ὅτοι ὄρος θεοῦ, διὰ τὸ θυσιαστήριον αὐτοῦ ἐκλεῖσον.

V. 16. Αλλ. πλάτος. Druſius.

V. 17. Σ. ἡ περίδρομος. Idem ex Hieronymo, qui duas Symmachi interpretationes, eaſque varias adfert. An ex duabus ejuſdem Editionibus? Ejus verba ſunt: *Et corona in circuitu ejus dimidii cubiti, pro qua rurſum LXX.* γῆινον *interpretati ſunt: & ſinus, ſive juxta Symmachum*, conſummatio ejus *atque* perfectio *cubiti unius per circuitum.* Et poſtea: *Et ſinus ipſius propitiatorii, ſive* conſummatio *atque* perfectio, *quam Symmachus interpretatus eſt* περιδρομὴν, *habebat unum cubitum.*

V. 19. Hieronymus: S. *taurus.* Th. *vitulus.*

V. 26. A. S. Th. *& implebunt manus ejus.* Hieron.

EZECHIELIS CAP. XLIV.

נשיא 3. Οἱ Γ. ἄρχων. Ο. ἡγούμενος.

אולם השער Αλλ. τοῦ θυρεοῦ πύλης. Ο. αἰλὰμ τῆ πύλης.

4. הנה מלא כבוד יהוה את־בית יהוה Ο. ἰδοὺ πλήρης δόξης ※ οἱ Γ. κυρίου: ὁ οἶκος κυρίου.

אל־מרי 6. Α. Σ. Θ. πρὸς ἐριστὴν τῷ φιλόνικον. Ο. πρὸς τὸ οἶκον τὸ παροξυντικόν.

חלב 7. Αλλ. πίαρ. In O. vacat.

ולא שמרתם משמרת קדשי 8. ※ Θ. καὶ οὐκ ἐπεφυλάξασθε τὴν φυλακὴν τῶν ἁγίων μου. In O. vacat.

אשר רחקו מעלי 10. Αλλ. οἱ μακρυνθέντες ἀπ' ἐμοῦ. Ο. οἵτινες ἀφέλοντο ἀπ' ἐμοῦ.

בתעות ישראל אשר תעו מעלי אחרי גלוליהם Αλλ. ἐν τῇ πλανᾷ τῶ υἱοῦ Ισραὴλ τῶ πλανηθέντων ὀπίσω τῶ εἰδώλων αὐτῶν. Ο. ἐν ᾧ πλανᾶται τὸ Ισραὴλ ἀπ' ἐμοῦ κατόπισθεν τῶ ἐνθυμημάτων αὐτῶν.

והיו במקדשי משרתים פקדות אל־שערי 11. Οἱ Γ. ἄρχοντες. Ο. ἡγούμενοι.

3. *Hebr. Tres Int. Vul.* princeps. *LXX.* dux. *Hebr.* veſtibuli portæ. *Al.* veſtibulum portæ. *LXX.* æam portæ. *Vul. portæ veſtibuli.*

4. *Hebr. Vulg.* ecce implevit gloria Domini domum Domini. *LXX.* ecce plena gloriâ ※ *Tres Int.* Domini: domus Domini.

6. *Hebr.* ad rebellem. *A. S. Th.* ad contentioſum & pervicacem. *LXX.* ad domum exaſperantem. *Vul. ad exaſperantem.*

Heb. A'ius, Vul. adipem. *In LXX. vacat.*

8. *Hebr.* & non ſervaſtis cuſtodiam ſanctitatum mearum. ※ *Th.* & non cuſtodiſtis cuſtodiam ſanctorum meorum. *In LXX. vacat. Vul. & non ſervaſtis præcepta ſanctuarii mei.*

10. *Hebr.* qui elongaverunt ſe a me. *Alius*, qui elongati ſunt a me. *LXX.* qui reſilierunt a me. *Vulg. qui longe receſſerunt a me.*

Hebr. in errando Iſrael, qui erraverunt a me poſt idola ſua. *Alius*, in errore filiorum Iſrael, qui erraverunt poſt idola ſua. *LXX.* cum erraret Iſrael à me poſt cogitationes ſuas. *Vulg. in errore filiorum Iſrael, & erraverunt a me poſt idola ſua.*

11. *Heb.* & erunt in ſanctuario meo miniſtri

הבית

הבית ומשחטים את־הבית החטה וישחטו את־העלת
ואת־הזבח לעם והמה יעמדו לפניהם לשרתם
Αλλος, καὶ ἔσομαι ἐν τῷ ἁγιάσματί μου λειτουργοῦντες τοῖς ἐπισκοπαῖς καὶ τοῖς πύλαις τοῦ οἴκου
. . . . . αὐτοὶ ἔσφαξον τὴν ὁλοκάυτωσιν
& τὴν θυσίαν τοῦ λαοῦ καὶ αὐτοὶ ἐστήκεισαν ἐνώπιον αὐτῶν λειτουργεῖν αὐτοῖς. O. καὶ ἔσονται ἐν τοῖς ἁγίοις μου λειτουργοῦντες, θυρωροὶ θύραι τοῦ πυλῶνος τοῦ οἴκου, καὶ λειτουργοῦντες ὡς οἶκος· αὐτοὶ σφάξουσι τοῖς θυσίας καὶ τὰ ὁλοκαυτώματα τοῦ λαοῦ, καὶ αὐτοὶ στήσονται ἐναντίον τοῦ λαοῦ, τοῦ λειτουργεῖν αὐτοῖς.

יען אשר ישרתו אותם לפני גלוליהם והיו 12.
לבית־ישראל למכשול עון על־כן
Αλλος, διὸ ὧν ὅσα ἐλειτουργήσαμεν αὐτοῖς ἐνώπιον τῶν εἰδώλων αὐτῶν, & ἐγένετο εἰς κόλασιν ἀνομίας, ἕνεκα τούτου. O. διὸ ὧν ἐλειτούργουν αὐτοῖς πρὸ προσώπου τῶν εἰδώλων αὐτῶν, καὶ ἐγένετο τῷ οἴκῳ Ισραὴλ εἰς κόλασιν ἀδικίας. ἕνεκα τούτου.

ונשאו עונם ✻ & λήψονται τὴν ἀνομίαν αὐτῶν.

ונתתי אותם שמרי משמרת הבית לכל עבדתו 14.
ולכל אשר יעשה בו ס. . . . . .
. . . . . .
Αλλ. δίδωκα δὲ αὐτοὺς τὴν φυλάσσειν τὴν φυλακὴν τοῦ οἴκου εἰς πᾶσαν λατρείαν αὐτοῦ, καὶ εἰς πάντα γινόμενα ἐν αὐτῷ. O. κατάξουσιν αὐτοὺς φυλάσσειν φυλακὰς τοῦ οἴκου εἰς πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ, καὶ εἰς πάντα ὅσα ἂν ποιήσωσιν.

הפנימית 17. A. Θ. & ἔσω. O. τὴν ἐσωτέραν.
ביזע 18. A. 1. Σ. . . . . A. 2. Βουζά. O. Βία. Θ. ἐν Ιαζύ.
לא ישלחו 20. ὁ Σύρος καὶ ὁ Ἑβραῖος, οὐ ξυρήσουσι. O. οὐ ψιλώσουσι.

אל־מת 25. ὁ Ἑβραῖος καὶ ὁ Σύρος, ἐπὶ νεκρῷ. O. ἐπὶ ψυχῇ.

רבנתה 29. A. Σ. δῶρον. O. καὶ τὰς θυσίας.

חרם A. Σ. Θ. ἀνάθημα. O. ἀφόρισμα.

præfecturæ ad portas domûs, & miniſtri domûs: ipſi mactabunt holocauſtum & victimam populo, & ipſi ſtabunt ante faciem eorum ad miniſtrandum eis. *Alius*, & erant in ſanctuario meo miniſtrantes præfecturas obeuntes in portis domûs..... ipſi mactabant holocauſtum & victimam populo: & ipſi ſteterunt coram eis, ut miniſtrarent illis. *LXX.* & erunt in ſanctis meis miniſtrantes, oſtiarii in portis domûs, & miniſtri domûs: iſti immolabunt ſacrificia & holocauſta populo: & iſti ſtabunt ante populum, ut miniſtrent ei. *Vul. Erunt in ſanctuario meo aditui, & janitores portarum domûs, & miniſtri domûs: ipſi mactabunt holocauſta & victimas populi: & ipſe ſtabunt in conſpectu eorum, ut miniſtrent eis.*

12. *Hebr. Vulg.* Pro eo quod miniſtraverunt illis in conſpectu idolorum ſuorum, & facti ſunt domui Iſrael in offendiculum iniquitatis: idcirco. *Alius*, Pro eo quod igitur miniſtraverunt illis in conſpectu idolorum ſuorum, & facti ſunt in pœnam iniquitatis, ideo. *LXX.* Pro eo quod miniſtraverunt eis ante faciem idolorum ſuorum, & factum eſt domui Iſrael in tormentum iniquitatis. Propterea.

Heb. Vul. & portabunt iniquitatem ſuam. ✻ & accipient iniquitatem ſuam.

14. *Hebr.* & dabo eos cuſtodes cuſtodiæ domûs in omni ſervitio ejus, & in omni quod fiet in eo. *S.* poſueram enim eos cuſtodes januarum domûs univerſi miniſterii ejus, & cunctorum quæ fiunt in ea. *Alius*, dedi enim eos ad cuſtodiendam cuſtodiam domûs in univerſum miniſterium ejus, & in omnia quæ fiunt in ea. *LXX.* demittent eos ut ſervent cuſtodias domûs in omnia opera ejus, & in univerſa quæcumque fecerint. *Vul. Et dabo eos janitores domûs in omni miniſterio ejus, & in omnia quæcumque fecerint.*

17. *Heb. LXX. Vul.* interioris. *A. Th.* & intra.

18. *Hebr. A. 1. S. Vulg.* in ſudore. *A. 2.* buza. *LXX.* violenter, *vel* biza. *Th.* in Jaze.

20. *Heb.* non demittent. *Syrus & Hebræus*, non nutrient. *LXX.* non ad preſſum tondebunt. *Vul. neque comam nutrient.*

25. *Heb. Vulg.* ad mortuum. *Hebræus & Syrus*, ſuper mortuo. *LXX.* ſuper animam.

29. *Hebr.* munus. *A. S.* donum. *LXX.* & ſacrificia. *Vul. victimam.*

Hebr. A. S. Th. anathema. *LXX.* ſeparatio. *Vul. votum.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XLIV. Ezechielis.

v. 3. οἱ Γ. ἄρχων. Mſ. Jeſ.
Ibid. Αλλ. φερέφορον πύλης. Druſius.
v. 4. ✻ οἱ Γ. ἀνεῴξε. Idem.
v. 6. A. Σ. Θ. πρὸς ἱκανωθῆναι &c. Druſius ex ſcholio Edit. Rom. ubi legitur una voce προσικανωθῆναι, ſed male. Non putandum autem ſingulos ex tribus eandem vocem רב duabus illis vocibus ἱκανωθῆναι & φιλόνεικον expreſſiſſe: ſed ſignificari in ſcholio ſingulos ex tribus, vel ἱκανωθῆναι, vel φιλόνεικον edidiſſe.
v. 7. Αλλ. φίλαρ. Idem.
v. 8. ✻ Θ. καὶ οὐκ ἐπιφυλάξασθε &c. Druſius & Mſ. Jeſ. qui habet, & οὐκ ἔστι φυλάξασθαι, male.
v. 10. Αλλ. οἱ μακρυνθέντες &c. Druſius.
Ibid. Αλλ. ἐν τῇ πλάνῃ &c. Idem.
v. 11. Αλλ. & ἄνων &c. Idem.
v. 12. Αλλ. διὸ ὧν ἐν ἐλειτούργουν &c. Sunt qui hæc omnia ſumta ſuſpicantur ex Editione Symmachi. Vide Notas ad Editionem Romanam.

Ibid. ※ Θ. ἐξ λέφοντας &c. Mſ. Jeſ. qui habet λέμφοντας, & alibi ſæpe.

v. 14. *S. Poſueram* &c. Ex Hieronymo. Græca autem, δέδωκα γὰρ αὐτὰς &c. Latinis Symmachi non penitus reſpondent: quare crediderim in alterius eſſe verſionem Græcam.

v. 17. A. Θ. ἐ ἴνα. Mſ. Jeſ.

v. 18. Has verſiones ad verbum refert Hieronymus.

v. 20. Lectiones Syri & Hebræi hujus & 25. verſûs ex Theodoreto.

v. 29. A. S. *donum.* Hieronymus. *Quod Hebraïce dicitur* MANAA.

Ibid. A. Σ. Θ. ἀνάθεμα. *Quod Hebraïce dicitur* HEREM. Hieronymus.

EZECHIELIS CAP. XLV.

עשרה 1. Αλλ. δέκα. Ο. εἴκοσι.

1. *Hebr. Alius, Vulg.* decem. *LXX.* viginti.

הקדש 2. Ο. ἁγιάσματα. Αλλ. ἁγίασμα. Αλλ. ἅγιον.

2. *Heb. Alius*, ſanctificationem. *LXX.* ſanctificationes. *Alius*, ſanctum. *Vul. ſanctificatum.*

מגרש Σ. . . . . Ο. διάστημα. Θ. ἀφόρισμα.

Hebr. ſuburbanum. *S.* terminus. *LXX.* ſpatium. *Th.* ſeparatio. *Vul. ſuburbana.*

והמקדש קדש קדשים 3. Αλλ. ὃ ἁγίασμα τὸ ἅγιον τῶν ἁγίων. Ο. ἅγια τῶν ἁγίων.

3. *Hebr.* ſanctuarium ſanctitas ſanctitatum. *Alius*, ſanctificario ſanctum ſanctorum. *LXX.* ſancta ſanctorum. *Vulg. templum ſanctumque ſanctorum.*

קדש מן־הארץ הוא 4. Αλλ. ἅγιον ἀπὸ τῆς γῆς ποιῆ. Ο. ἀπὸ τῆς γῆς ἔσαι.

4. *Hebr.* ſanctitas de terra ipſa. *Alius*, ſanctum de terra hoc. *LXX.* de terra erit. *Vulg. ſanctificatum de terra erit.*

לשכות 5. Α. ἐξέδρας. Σ. . . . . Ο. πόλεις.

5. *Heb.* cubicula. *A.* exedras. *S.* thalamos. *LXX.* civitates. *Vul. gazophylacia.*

האיפה 11. Αλλ. εἴφι vel εἰφί. Ο. τὸ μέτρον.

11. *Hebr.* epha. *Alius*, œphi. *LXX.* menſura. *Vul. Ephi.*

עשרה וחמשה 12. οἱ Γ. πεντεκαίδεκα. Ο. δέκα καὶ πεντήκοντα.

12. *H.* decem & quinque. *Tres Interp. Vulg.* quindecim. *LXX.* decem & quinquaginta.

חמר 13. οἱ Γ. κόρου. Ο. χομόρ.

13. *H.* chomor. *Tres Int.* cori. *LXX.* gomor. *Vul. de coro.*

חק 14. Ο. πρόσταγμα. Αλλ. δικαίωμα.

14. *H.* & ſtatutum. *LXX.* præceptum. *Alius*, juſtificatio. *Vul. menſura.*

מעשר הבת מן־הכר עשרת הבתים חמר כי־עשרת הבתים חמר A. ὁ βάτος ὁ μετρήτης ἀπὸ τοῦ κόρου· ὅτι οἱ ι. μετρηταὶ κόρος. Ο. ἀπὸ δέκα κοτυλῶν, ὅτι αἱ δέκα κοτύλαι εἰσὶ χομόρ. Θ. ὁ βάτος ὁ μετρήτης ἀπὸ τοῦ κόρου, οἱ ι. βάτοι κόρος. Αλλως, δεκακοτυλῶν αἱ δεκακοτύλαι χομόρ· αἱ δεκακοτύλαι εἰσὶ χομόρ.

H. decimum bati de coro: decem bati chomor, quia decem bati chomor. *A.* batus metretes a coro, quia decem metretæ corus. *LXX.* de decem cotylis, quia decem cotylæ ſunt gomor. *Th.* metretes batus de coro, decem bati corus. *Alius*, decatotylarum, decatotylæ gomor: decatotylæ ſunt gomor. *Vul. decima pars cori eſt: & decem bati corum faciunt, quia decem bati implent corum.*

במשקה ישראל 15. A. Σ. ἀπὸ τῶν ὑδάτων Ισραήλ. Ο. ἐκ παστῶν τῶν παστάδων Ισραήλ. Ο. Θ. ἀπὸ τῶν ποτιστηρίων Ισραήλ.

15. *H.* de irriguo Iſrael. *A. S.* de aquis Iſrael. *LXX.* ex omnibus patriis Iſrael. *LXX. Th.* de canalibus Iſrael. *Vul. de his quæ nutriunt Iſrael.*

מנחה 17. A. Σ. δῶρον. Ο. τὴν θυσίαν.

17. *H.* munus. *A. S.* donum. *LXX. Vulg.* ſacrificium.

פר 18. Σ. . . . . Ο. μόσχον.

18. *H. LXX. Vulg.* viculum. *S.* taurum.

העזרה 19. Ο. τῆς ἰσχύος. Θ. ἀζαρά.

19. *H.* atrii auxilii. *LXX.* templi. *Th.* azara. *Vulg. crepidinis altaris.*

מאיש שגה ומפתי 20. ※ Σ. Θ. ἀγνοούντος καὶ ἀπὸ ἀπλοῦ.

20. *H.* a viro errante & a ſimplici. ※ *S. Th.* ignorante & a parvulo. *Vulg. pro unoquoque qui ignoravit, & errore deceptus eſt.*

איפה 24. Ο. πέμμα.

24. *H.* epha. *LXX.* coctionem. *Vulg. ephi.*

והין Ο. εἵν.

H. Vulg. hin. *LXX.* in.

בחמשה עשר יום 25. Ο. πεντεκαιδεκάτῃ ※ οἱ Γ. ἡμέρᾳ.

25. *H.* in quinta decima die. *LXX.* quintadecima ※ *Tres Int.* die. *Vulg. quintadecimâ die.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XLV. Ezechielis.

v. 1. Αλλ. δίκα. Druſius.

v. 2. Αλλ. ἁγίασμα. Αλλ. ἅγιον. Idem.

Ibid. Hieronymus: *Præcipit ut 50. cubitis per circuitum terra ſit vacua in ſuburbana, vel ut Sym. & Th.*

& LXX. tranſtulerunt in terminum, *&* ſeparationem, *&* ſpatium. Prima igitur verſio eſt Symmachi, ſecunda Theodot. tertia LXX.

v. 3. Αλλ. τὸ ἀγίασμα &c. Druſius.

v. 4. Αλλ. ἅγιον ἀπὸ τῆς &c. Idem. Edit. Complut. ἁγίασμένον.

v. 5. A. *exedras*: S. *thalamos*. Th. *civitatem*. Hieronymus. Vide ſupra cap. 41.

v. 11. Αλλ. εἴφι, vel οἰφί. Druſius. Hieronymus vero: *Pro* Ephi, *LXX. interpretati ſunt* menſuram.

v. 12. Mſ. Jeſ. πεντηκαίδεκα εἰς τὰς Γ. ἐγγραπτῷ ἐν διώρυξιν πέντε ἐν ἑκάστῃ, οἱ δ. σκέλοι ὧν τιν.

v. 13. οἱ Γ. κόρου. Idem. Hieronymus vero: *Qui ſupra pro Ephi menſuram, & pro bato chœnica dixerant, & pro coro Gomor, pro ſiclo appendiculum, & hic pro* Ephi *poſuêre* menſuram: *& pro* coro *nunc* gomor, *nunc ipſum* corum: *& in menſura olei pro* bato κοτύλην, *i.* cyathum.

v. 14. Αλλ. δεκάτημα. Mſ. Jeſ.

Ibid. Mſ. Jeſ. βάτου δέκατον. Θ. μετρήτης.

Ibid. A. ὁ βάθος ὁ μετρήτης &c. Has lectiones exhibet Mſ. Jeſ.

v. 15. Hieronymus: *Quod nos interpretati ſumus*, de his quæ nutriunt Iſrael (*al.* nutrit) *in Hebraico ſcriptum eſt* MEMMASCE, *quod A. & S. interpretati ſunt*, ἀπὸ τῶν ἰδάτων. *LXX. & Th.* ἀπὸ τῶν ποτιστηρίων: *quorum alterum de irriguis, alterum de canalibus, ſive piſcinis ſonat.* Druſius ſuſpicabatur legendum ποτιστηρίων, & quidem optime: nam ſic habet Mſ. noſter Sangermanenſis antiquiſſimus charactere Saxonico; Editi vero, ποτηρίων. Lectio LXX. prior ἐκ παντὸς τῶν παστάδων, corruptiſſima eſt.

v. 17. A. S. *donum*. Hieronymus.

v. 18. S. *taurum*. Hieronymus. Et mox idem: Th. *Azara*.

v. 20. ※ Θ. Σ. ἀγνοοῦντος &c. Mſ. Jeſ.

v. 24. Schol. σημάδαλα. Druſius ad vocem מנחה ubi LXX. habent, πίμμα. Quæ vox vere non ad מנחה refertur, hæc enim prætermittitur in Editione τοῦ Ο. ſed ad ſequentem אפה quam LXX. ab אפה *coquere*, derivantes vertunt πίμμα, *coctionem*. Male igitur in Editione Romana, ut ait Druſius, ad vocem πίμμα notant ex Theodoreto: *manaa* eſt ſacrificium σημάδαλις, nam hæc pertinent ad præcedentem vocem מנחה quæ in LXX. non exprimitur. Hic autem Hieronymus: *Pro* Ephi, *quæ eſt decima pars cori, LXX. tranſtulerunt* πίμμα, *quod in noſtra lingua* coctionem *ſonat.*

Ibid. Druſius: הין *hin*. Theodoretus, τὸ δὲ εἶν παρὰ Σύροις ἡμίναν οὖσαν. *Quæ verba ſignificant pro* hin *Syrum* heminam *tranſtuliſſe, aut expoſuiſſe. Idem Ezech.* 4. τὸ δὲ εἶν μέτρον ἦν παρ' αὐτοῖς, ὃ τὸ ἥμισυ τοῦ Σύρου ἡμίνου ξέστου ἰχώρει. (*i.* Hin autem menſura erat apud illos, cujus ſexta pars ſecundùm Syrum, dimidium Sextarii capiebat.) *Polychronius*: τὸ δὲ Ἑβραϊκὸν ἐν, σημαίνει τῷ ξέστῳ τὸ ὄγδοον. (*i.* Hin Hebraïcum, ſignificat Sextarii octavam partem. *Apollinarius*: τὸ ἐν ποιεῖ δύο χόας. (*i.* Hin duo choas facit.) Hactenus Druſius, cujus annotationi Græcorum locorum interpretationes adjecimus. Hic autem vides Theodoretum, nec ſibi ipſi, nec Polychronio conſentire circa menſuram hin. Apollinarius vero cum ſecundo Theodoreti loco convenit, ubi dicitur hin eſſe ſextam dimidii Sextarii, ſeu heminæ, partem. Nam chus eſt cotylæ duodecima pars: cotyla autem dimidium ſextarii: unde ſequitur choas duos eſſe ſextam partem dimidii Sextarii. Vide Analecta Græca noſtra, p. 395.

v. 25. ※ οἱ Γ. ἡμίσ. Mſ. Jeſ.

EZECHIELIS CAP. XLVI.

בחוץ 2. Αλλ. ἔξωθεν. Ο. ἔσωθεν.

מנחת 5. A. δῶρον. Σύμμ. ὁ Σύρος, Ο. Μανασσή. Θ. θυσία.

איפת Αλλος, οἰφί. Ο. πίμμα.

בן־בקר 6. ※ Θ. υἱὸν βουκολίου.

נדבת 12. Αλλ. ἑκούσιον. Ο. ὁμολογίαν.

תמים 13. A. τέλειον. Ο. ἄμωμον.

מנחה 14. A. Σ. δῶρον. Ο. μαναά. Θ. θυσία.

לרסס Σ. . . . . Ο. τοῦ ἀναμίξαι.

תהיה אחזתם רק 16. Ο. ἔσται κατάσχεσις ※ Θ. αὐτῶν αὕτη.

הדרור 17. Ο. ἀφέσεως. Θ. δρορ.

להונתם 18. A. Σ. . . . . Ο. τοῦ καταδυναστεύσαι αὐτούς.

רעותיה 23. A. σιδάδας. Σ. φραγμάτα. Ο. μαγδφα. Θ. πυρώθ.

2. HEbr. *Alius*, *Vulg.* deforis. *LXX.* interioris.

5. *H.* munus. *A.* donum. *Syrus*, *LXX.* manaa. *Th. Vulg.* ſacrificium.

Hebr. epha. *Alius*, œphi. *LXX.* coctionem. *Vulg. ephi.*

6. *H.* filium bovis. ※ *Th.* filium bucolii. *Vul. de armento.*

12. *H. Alius*, *Vulg.* ſpontaneum. *LXX.* confeſſionem.

13. *H.* integrum. *A.* perfectum. *LXX. Vulg.* immaculatum.

14. *H.* munus. *A. S.* donum. *LXX.* manaa. *Th. Vulg.* ſacrificium.

H. ad ſubigendam [ſimilam.] *S.* ut aſpergatur. *LXX.* ad miſcendam. *Vulg. ut miſceatur* [*ſimila.*]

16. *H.* erit poſſeſſio eorum ipſa. *LXX.* erit poſſeſſio ※ *Th.* eorum hæc. *Vulg. filiorum ſuorum erit: poſſidebunt eam.*

17. *H.* libertatis. *LXX. Vulg.* remiſſionis. *Th.* deror.

18. *H.* ad populandum eos. *A. S.* ut affligat eos atque contriſtet. *LXX.* opprimendo eos. *Vul. per violentiam.*

23. *H.* parietes. *A.* . . . . . *S.* ſepta. *LXX. Vul.* culinæ. *Th.* tiroth.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XLVI. Ezechielis.

v. 2. Αλλ. ἐξωθεν. Druſius.

v. 5. A. δῶρα &c. Idem. Ibid. Αλλ. εἰρήν. Idem. Hieron. vero: *Ubi nos diximus* ſacrificium, *LXX. ipſum Hebraïcum verbum poſuêre* μαναὰ, *quod* A. donum, *vel* ſacrificium, *Th.* ſacrificium tranſtulit. Theodoretus, μαναὰ ὁ Σύρος ἑρμήνευσε τὸν ἐν σημειώσει θυσίαν.

v. 6. ※ ἐὰν βουλῆται. Mſ. Jeſ.

v. 12. Αλλ. ἑκόντες. Druſius.

v. 13. A. τέλειον. Druſius. Hieronymus item, A. *perfectum:*

v. 14. A. Σ. δῶρον. Druſius ex Hieronymo, ut ſupra. Ibid. S. *ut aſpergatur.* Hieronymus.

v. 16. ※ Θ. αὐτῶν αὐτοῦ. Mſ. Jeſ.

v. 17. Th. *deror.* Hieronymus, remiſſionis. *Th. ipſum verbum Hebraïcum poſuit.*

v. 18. A. S. *ut affligat* &c. Hieronymus.

v. 23. Hieron. accubita, *quæ Aq.* ἑστιάσεις *interpretatus eſt: S.* περιῤῥάγματα, *Th. ipſum verbum Hebraïcum poſuit* THUROTH. Mſ. noſter habet TUROTH; littera enim ו non aſpiratur.

EZECHIELIS CAP. XLVII.

יוצאים מתחת מפתן הבית 1. Αλ. ἐξεπορεύετο ἀπὸ τοῦ οὐδοῦ τῆς θύρας. O. ἐξεπορεύετο ὑποκάτωθεν τοῦ αἰθρίου.

בצאת־האיש 3. ὁ Ἑβρ. ᾧ ἰδοὺ ὁ ἐξιὼν πρὸς αὐλαίαν, Ἐξηκιὴλ ἐξ ὁσμῆς. O. κατὰ ἔξοδος ἀνδρὸς ἀξιεπαινίας.

וקו בידו O. καὶ μέτρον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. Vide notam.

אלף באמה O. χιλίους ※ πήχεις: ἐν τῷ μέτρῳ.

אפסים 4. A. Σ. Θ. ἕως ἀστραγάλων. O. ἀφέσεως.

ברכים Αλ. ἕως τῶν γονάτων. O. ἕως τῶν μηρῶν.

אלף נחל 5. O. χιλίους ※ A. Θ. χειμάῤῥους ※ καὶ ἰδού.

ראלה יוצאים אל־הגלילה 8. ὁ Ἑβρ. τοῦτο τὸ ὕδωρ τὸ πρῶτον ἐκπορεύεται εἰς τὴν Γαλιλαίαν. O. τὸ ὕδωρ τοῦτο τὸ ἐκπορευόμενον εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

גלילה A. ὅρια. Σ. μεθόριον. O. εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

על־הערבה A. εἰς ὁμαλόν. Σ. ὅτι ἡ ἀοίκητον. ὁ Ἑβραῖος, ὅτι δυσμάς. O. ὅτι ἡ Ἀραβίαν. Θ. Ἀραβά.

המוצאים ὁ Ἑβραῖος, τὰ ἁλμυρᾶ τῆς θαλάσσης. O. τῆς διεκβολῆς.

ולא ירפאו למלח נתנו 11. Αλλ. τὰ ἐξώτερα τῆς θαλάσσης οὐκ ἰαθήσεται. Αλλ. ἐὰν οὐ μὴ ἰαθῇ, εἰς ἅλας δοθήσονται.

לא־יבול עלהו 12. Αλλ. οὐκ ἀπορρυήσεται τὸ φύλλον αὐτῆς. O. οὐ μὴ παλαιωθῇ ἐπ' αὐτῷ.

פריו O. ὁ καρπὸς ※ A. Θ. αὐτῆς.

לחדשיו יבכר Αλ. εἰς τοὺς μῆνας αὐτῆς πρωτοτόκους. O. τὰ καινότητας αὐτῆς πρωτοβολήσει.

1. HEb. egredientes de ſub limine domus; *Alius*, egrediebatur e limine portæ. *LXX.* egrediebatur de ſubdio. *Vul. egrediebantur ſubter limen domus.*

3. *Heb.* in egrediendo virum. *Hebræus Interp.* & ecce cum exiret quidam homo ſtetit ex adverſo. *LXX.* ſicut exitus viri ex adverſo. *Vulg. cum egrederetur vir.*

H. & linea in manu ejus. *LXX.* & menſura in manu ejus. *Vulg. qui habebat funiculum in manu ſua.*

Hebr. Vulg. mille cubitos. *LXX.* mille ※ cubitos; in menſura.

4. *H.* talorum. *A. S. Th. Vul.* uſque ad talos. *LXX.* remiſſionis.

Hebr. poplitum. *Alii*, *Vulg.* uſque ad genua. *LXX.* uſque ad femora.

5. *H.* mille, torrens. *LXX.* mille ※ *A. Th.* torrentes: ※ & ecce. *Vulg. mille.*

8. *H.* iſtæ egredientes ad tumulum. *Hebræus*, hæc aqua primum egreditur in Galilæam. *LXX.* aqua iſta egrediens in Galilæam. *Vulg. aqua iſta quæ egrediuntur ad tumulos ſabuli.*

Heb. tumulum. *A. Vulg.* tumulos ſabuli. *S.* confinium. *LXX.* in Galilæam.

Hebr. ſuper planitiem. *A.* in planitiem. *S.* in inhabitabilem. *Hebræus*, in Occidentem. *LXX.* in Arabiam. *Th.* Araba. *Vul. ad plana deſerti.*

Heb. eductæ. *Hebræus Int.* ſalſuginis maris. *LXX.* exitus. *Vul. & exibunt.*

11. *Heb. Alius*, & non ſanabuntur, in ſalem dabuntur. *Al.* exteriora maris non ſanabuntur. *Vulg. & in paluſtribus non ſanabuntur, in ſalinas dabuntur.*

12. *H. Alius*, non defluet folium ejus. *LXX.* non veteraſcet in eo. *Vulg. non defluet folium ex eo.*

Hebr. Vulg. fructus ejus. *LXX.* fructus ※ *A. Th.* ejus.

Hebr. in menſibus ſuis maturabit. *Alius*, in menſes ſuos primogenita afferet. *LXX.* renovationis ſuæ primitiva dabit. *Vulg. per ſingulos menſes afferet primitiva.*

16. הצר רתיכן Σ. . . . Αλλ. αὐλαὶ τ῀ ϑίχου. O. αὐλὴ τ῀ Σαυαί.

17. צפונה וגבול חמה ואת פאה צפון Θ. ※ Βορρᾶ ἕως ὅρους Αἰμαθ, ἕως ὅρους Βορρᾶ.

18. חורן Αλλ. Αὐρανί. O. Αωρανίτιδος.

19. מתמר Οἱ λοιποὶ, ἀπὸ Θαμάρ. O. ἐκ φοινικῶνος.

16. *Heb.* chaſer Thichon. *S.* atrium médium. *Al.* atria Tichôn. *LXX.* atrium Saunan. *Vulg.* domus Tichon.

17. *Heb.* ad Aquilonem, & terminum Hemath, & angulum Aquilonis ※ *Th.* ad Aquilonem, & terminum Æmath, & terminum Aquilonem. *Vul. ad Aquilonem: terminus Emath, plaga Septentrionalis.*

18. *Hebr.* Hauran. *Alius, Vulg.* Auran. *LXX.* Auranitidis.

19. *Hebr. Reliqui, Vulg.* a Thamar. *LXX.* & palmeto.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XLVII. Ezechielis.

v. 1. Αλλ. ἐξεπορεύϑη &c. Druſius ex Polychronio.

v. 3. ὁ Εβρ. ἐν ἰδοὺ &c. Item ex Polychronio.

Ibid. O. ἐν μέτρῳ &c. Hîc notat Mſ. Jeſ. φασὶ τὸ μέτρον τὸν χρόνον δηλοῦν, ὡς εἰς πολλὰ διαιρούμενον· διὸ ἐν μετ' ὀλίγα φησὶν, εἰς τοὺς μίλους αὐτῶν φρυκτωϑήσεται ὁ ϑεός· ἐν πιθανῶς ἐπιβάλοι τις τῷ μέτρῳ μετρῆσαι μίλους δ'. ὡς ὸν πῆχυν δηλοῦντας, ποιοῦντας ἔτη τλγ' ἐν μίλιας δ'. εἰς ἃ παιδεύεται ὁ λαὸς ἡμῶν τῶ χειρῶ χρόνος ἕως τῆς Κωνσταντίνου βασιλείας, ἐφ' ἃς ἤρξαϑο πλατυνϑῆναι τὰ χειρωϑέντα. i. *Modus mensuram tempus significare, quasi in multas partes divisum. Quare post pauca dicit, in mensibus suis primos fructus feret Deus. Nec sine probabilitate quidam conjecêre, mensurâ dimensos fuisse quater mille menses, ecu cubitis indicatos, qui faciunt annos 331. & quatuor menses: quod tempus colligitur ab ortu Christi usque ad imperium Constantini, quo res Christianorum augeri cœperunt.*

Ibid. ※ πήχεις. Mſ. Jeſ.

v. 4. A. Σ. Θ. ἕως ἀσφαλτου. Mſ. Jeſ. ſine nomine Interpretum. Verum Hieronymus: *A. S. Th.* ἀσφαλτος *interpretati ſunt.* Ubi accuſativum caſum ad ſeriem ſuam adaptat, ut ſæpe alibi.

Ibid. ἕως τῶν γονάτων. Ex Mſ. Jeſ.

v. 5. ※ A. Θ. χαμαῤῥοῦς. Ex eodem. Ibid. ἐξυδρίζων. Mſ. Jeſ. ad marg. ἐκδρέζων.

v. 8. ὁ Εβρ. τοῦδε τὸ ὕδωρ &c. Mſ. Jeſ. Hieron. vero: *Deinde pro* Galilæa, *quæ Hebraïce dicitur* GALILA, *A.* ϑῖνας . . . . . *quod tumulos significat arenarum, S.* μεϑόριον, *quod nos possumus transferre* confinium. In Mſ. noſtro legitur ϑῖνας & μεϑόριον rectè, ſecus quam in Editis nonnullis, ubi ϑίνωδες & μετόριον legitur. Nota vero Mſ. Jeſ. ſic habet: ἐφίστησιν πρὸς τὸ Εβραϊκὸ ὁ ἰῶτα. φασὶ γάρ· τοῦδε τὸ ὕδωρ ἐρεῖδον ἐκπορεύεται εἰς τὴν Γαλιλαίαν. ἐντεῦϑεν γὰρ ἤρξαϑο τῶ κηρύγματος ὁ Χριστὸς, ὡς δηλοῦσιν ἐν τὸ ἐν Κανᾷ πρῶτον σημεῖον τῆς τῦ ὕδατος εἰς οἶνον μεταβολῆς. i. *Clarius effertur sententia apud Hebraïcum: dicitur enim,* Hæc aqua primo egreditur in Galilæam. *Inde namque initium duxit prædicatio Christi, ut ostendit in Cana primum signum mutationis aquæ in vinum.*

Ibid. A. εἰς ἰαμλεὶ. Σ. ἐπὶ τὴν ἀσίαδα. Θ. ἀραβὰ Hieronymus: *Pro* Arabia *quoque Sym.* inhabitabilem, *A.* humilia, *vel* plana, *Th.* Araba. (in Editis legitur *arabas.*) Mſ. vero Jeſ. in hæc verba κατέβαινον ἐπὶ τὴν Αραβίαν, hæc notat in margine: ἀσίαδα. ὁ δὲ Εβραῖος, ἐπὶ δυσμὰς φησι. ὁ δὲ ἑρμηνεὺς λέγει τῦ τὸ ἀραβὰ ἐκ δυσμῶν δηλοῦν, ἐκ ἀσίαδα. ἔοικε δὲ τὸ αὐτὸ πως καὶ ὁ ἑβδομηκοντὼ ἑρμηνεὺς σημαίνειν προσθεὶς τὸ, ἤρχετο ἕως ἐπὶ τὴν ϑάλασσαν. ὁ γὰρ χαρὰ πολλαχῦ τὴν ϑάλασσαν ἐπὶ τῦ τῆς δύσεως μέρους λαμβάνει. σκεπτέον δὲ μὴ τὸ, κατέβαινεν ἐπὶ τὴν Αραβίαν, τὴν ἀρχὴν ἐπὶ τὴν Αραβὰ ἐξεδόϑη, τὴν Εβραίαν διάτασιν φασὶ τὸν ἡμιοικοδόμητον. i. Inhabitabilem. *Hebræus vero,* ad Occidentem *ait. Obscuritas autem hinc procedit, quod* Araba & Occidentem *significet & inhabitabilem. Videtur porro illud Græcus etiam textus significare, adjiciens,* veniebat usque ad mare. *Nam Scriptura plerumque mare pro Occidentali parte accipit. Animadvertendum autem est, num illud,* descendebat in Arabia, *sic initio positum fuerit,* in Araba: *vocem Hebraïcam ponentibus Interpretibus.*

Ibid. ὁ Εβρ. τῆς ἁλμυρᾶς. Mſ. Jeſ. ſic habet: ὁ Εβραῖος ἀντὶ τῆς διεξοδικῆς, τῆς ἁλμυρᾶς τῆς Θαλάσσης ἔχει. δῆλον δὲ ὅτι τροπικῶς αὐτὸς ἀνθρωπότητα, δι' τὸ ἁμαρτίας ἁλμυρὸν. μάλιστα γὰρ οὕτως χρῆται τούτοις ὁ ἑρμηνεύς. i. *Hebræus pro* exitûs, *habet* salsuginis maris. *Conspicuum autem est sic tropicè vocasse humanitatem, propter salsuginem peccati. Hoc enim maximè loquendi modo uti solet Propheta.*

v. 10. Αλλ. ἀπὸ Λιγαδδί. Druſius, ex Notis Edit. Romanæ. Ibid. ἰχϑυῶν Γαλιλαίας. Hîc notat Mſ. Jeſ. ἀγράφων οἱ τῶν ἄλλων δογμάτων διδάσκαλοι. i. *Cæsabunt alierum dogmatum doctores.* Ibid. Druſ. ἕως ἐναγκαλίμ.

v. 11. Mſ. Jeſ. ἀντὶ τῦ, τὰ τέλη αὐτῦ, ἢ τὰ ἑξάτομα τῆς Θαλάσσης οὐ ἰαθήσεται, οὕτως γὰρ καὶ ὁ Εβραῖος ἔχει, ἀφοῦς διδάσκων τὸ βαρβάρων τινὰς τὰς πέτρας, τὴν τῶ χειρῶ πίστιν μὴ σκληρὰν ἔχειν.

v. 12. πᾶν ξύλον βρώσιμον. Druſius ex Complutenſi Edit. ex qua alia quædam adjicit. Hîc Hieronymus: *Omne lignum pomiferum: sive, ut omnes voce consona transtulerunt, βρώσιμον, quod cibum & escam tribuit, & quod mandi potest, appellaturque linguâ Hebraïcâ* MAACHAL.

Ibid. Αλλ. οὐ διορρήσσεται &c. Druſius. Hieronymus vero: *Non defluet folium ex eo, sive non veteraſcet ex eo.*

Ibid. ※ A. Θ. αὐτῦ. Mſ. Jeſ.

Ibid. Αλλ. εἰς τοὺς μίλους &c. Druſius. Mſ. vero Jeſ. ἐν ἄλλοις, εἰς τοὺς μίλους αὐτῦ πρωτοβλαστήσει, ἵνα εἴπῃ, εἰς τὸν χρόνον ἑαυτῦ ἐπιδώσει τὸ εὐαγγέλιον. Hieron. *Per singulos menses afferet primitiva: sive, ut in LXX. scriptum est, fructus ejus in renovatione sui primitiva dabit.*

v. 16. S. *atrium medium.* Hieronymus. Complut. αὐλὴ τῶν ϑίχων. Ubi exprimitur vox Hebraïca חצר

v. 17. ※ Θ. κὴ βορρᾶν &c. Mſ. Jeſ.

v. 18. Hieron. Auran, *quam LXX. in Græcum vertêre sermonem,* Auranitidis, *quod* iracundiam *sonat.*

v. 19. οἱ λοιποὶ, ἀπὸ Θαμάρ. Druſius. Hieronymus item in Libro Locorum.

EZECHIELIS CAP. XLVIII.

גבול דן 2. A. Σ. τὸ ὅριον τοῦ Δαί. O. τῷ ὁρίῳ τοῦ Δαί.

עשרת אלפים 9. Alm. δέκα χιλιάδες. O. πέντε χιλιάδες.

ולאלה תהיה תרומת־הקדש לכהנים 10. Alm. καὶ αὕτη αἱ ἀπαρχαὶ τῶν ἁγιασμάτων τοῖς ἱερεῦσιν. O. τούτων ἔσται ἡ ἀπαρχὴ τῶν ἁγίων τοῖς ἱερεῦσι.

רחב עשרת אלפים וקומה רחב עשרת אלפים * ונעבה ארך חמשה ועשרים אלף πλάτος δέκα χιλιάδες, καὶ πλάτος ἀπαντικρὺ πλάτος δέκα χιλιάδες, καὶ πρὸς νότον μῆκος εἴκοσι καὶ πέντε χιλιάδες.

חל 15. A. βέβηλον. Σ. Θ. λαϊκόν. O. προτείχισμα.

לכפרש Alm. εἰς προάστια. O. εἰς διάστημα.

ולאחזת העיר אל־פני 21. O. καὶ εἰς τὴν κατάσχεσιν τῆς πόλεως ※ Θ. κατὰ πρόσωπον.

גבול 24. A. Σ. τὸ ὅριον. O. τῇ ὁρίῳ.

מריבת 28. A. διαδικασμοῦ. Σ. ἀπλογίας. O. μωριβώθ (al. βαριμώθ.

תוצאותיו 30. A. Σ. Θ. διέξοδοι. O. διεκβολαί.

2. H. Ebr. A. S. Vul. terminum Dan. LXX. terminis Dan.

9. H. decem millium. Alius, decem millia. LXX. quinque millia. Vulg. decem millibus.

10. H. & istis erit oblatio sanctitatis sacerdotibus. Alius, & hæ primitiæ sanctificationis sacerdotibus. LXX. horum primitiæ sanctorum sacerdotibus. Vul. hæ autem erunt primitiæ sanctuarii sacerdotibus.

H. latitudinis decem millia, & ad Orientem latitudinis decem millia; & ad meridiem longitudinis quinque & viginti millia. * latitudo decem millia, & ad Orientem latitudo decem millia, & ad Austrum longitudo quinque & viginti millia. Vul. latitudinis decem millia, sed & ad Orientem latitudinis decem millia, & ad Meridiem longitudinis viginti quinque millia.

15. Hebr. A. profanum. S. Th. laïcum. LXX. antemurale. Vul. profana.

H. in suburbanum. Alius, in suburbia. LXX. in spatium. Vul. in suburbana.

21. H. & ad possessionem civitatis ad facies. LXX. & in possessione civitatis ※ Th. ad faciem. Vul. & possessionis civitatis e regione.

24. Heb. A. S. Vul. terminum. LXX. terminis.

28. Hebr. S. Vulg. contradictionis. A. litis. LXX. Mariboth.

30. Heb. LXX. Vulg. egressus. A. S. Th. exitus.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XLVIII. Ezechielis.

V. 1. αὐλῆς Αἰνάν. Drusius. Complut. vero, αἰνάν.

V. 2. A. Σ. τὸ ὅριον τῦ Δάν. Idem Drusius. Et v. 9. Alm. ἀπαρχή. Idem ex Complut.

Ibid. Alm. δέκα χιλιάδας. Idem.

V. 10. Alm. ἡ αὕτη &c. Idem.

Ibid. Alm. οὖρος &c. Idem.

V. 15. A. βέβηλον &c. Hieronymus: *Quod nos vertimus in* prophanum, *pro quo Aquila* βέβηλον, *Sym. & Th.* λαϊκὸν *transtulerunt, LXX. dixêre* προτείχισμα, *quod* antemurale *possumus dicere. Prophanum autem est & laïcum, i. vulgare, quod omni populo habitare passim licet.*

Ibid. Hieronymus: *Pro* suburbanis, *quæ Hebraïce dicuntur* MAGRAS, *rursum LXX.* διάστημα, *i.* spatium, *transtulerunt.* His addit Drusius: *Josue* 21. 1. *Hieron.* suburbana, *Symm.* προάστεια. *Supra* 45. 2. (LXX. διάστημα) *Symm. Th.* terminus & separatio, *i.* ἀφορισμα. *Hinc liquet, εἰς προάστια, quod in nonnullis Codicibus, non Sennm esse, sed Symmachi, vel alterius Interpretis.*

V. 21. ※ Θ. κατὰ πρόσωπον. Mf. Jes.

V. 22. Alm. τῷ ἀφηγεμένῳ. Drusius ex Complut.

V. 24. A. Σ. τὸ ὅριον. Hieronymus: de cujus sensu sine causa ambigit Drusius, ut quisque videre possit.

V. 30. A. Σ. Θ. διέξοδοι. Idem.

IN DANIELEM

MONITUM.

LECTOREM admoneo, (*inquit Hieronymus Præfat. in Dan.*) Danielem non juxta LXX. Interpretes, ſed juxta Theodotionem Eccleſias legere, qui utique poſt adventum Chriſti incredulus fuit: licet eum quidam dicant Ebionitam, qui altero genere Judæus eſt. Sed & Origenes de Theodotionis opere in Editione Vulgata aſteriſcos poſuit, docens deſuiſſe quæ addita ſunt; & rurſus quoſdam verſus obelis prænotavit, ſuperflua quæque deſignans. Cumque omnes Chriſti Eccleſiæ tam Græcorum, quam Latinorum, Syrorumque & Ægyptiorum hanc ſub aſteriſcis & obelis Editionem legant; ignoſcant invidi labori meo, qui volui habere noſtros quod Græci in Aquilæ & Theodotionis ac Symmachi Editionibus lectitant. Et ſi illi in tantis divitiis doctrinarum non contemnunt ſtudia hominum Judæorum; cur Latina paupertas deſpiciat hominem Chriſtianum, cujus ſi opus diſpliceat, certe voluntas recipienda eſt? *Hæc Hieronymus, cujus poſtrema verba non carent difficultate, quæ in Præliminaribus excutietur. Cum autem, ut ille ait, Eccleſiæ Danielem, non ſecundum LXX. ſed ſecundum Theodotionem legerent, hic contigit ut Editio ℣ O. prorſus exciderit, & Theodotionis ſola remanſerit. Varias autem Lectiones & Interpretationes mutuati ſumus ex Codicibus & Libris quorum catalogum ſubjicimus.*

Codex Regius Bombycinus XIII. ſæculi, qui eſt catena in Prophetas omnes, de quo in Monitis ſupra.

Codex antiquiſſimus IX. ſæculi San-Germanenſis, olim Corbeienſis, Hieronymi in Danielem.

Euſebius in Demonſtratione Evangelica.

Joannes Chryſoſtomus in Danielem editus a Cotelerio anno 1661.

Hieronymus in Danielem editus a Joanne Martianæo noſtro.

Theodoretus in Danielem.

Polychronius ex Catenis.

Chronicon Alexandrinum.

Editionis Romanæ & Druſii nota.

DANIELIS

CAPUT PRIMUM.

ארץ שנער 2. Θ. Εἰς γῆν Σενααρ. Αλλος, εἰς γῆν Βαβυλῶνος.

2. HEbr. in terram Senar. *Th. Vulg.* in terram Sennaar. *Alius*, in terram Babylonis.

לאשפנז רב סריסיו 3. Θ. τῷ Ασφανὲζ ἀρχιευνούχῳ αὐτοῦ. Αλλος, Αβδιεζρὶ ἀρχιμαγείρῳ αὐτοῦ.

3. *Heb.* Aſphenez magiſtro eunuchorum ſuorum. *Th.* Aſphanez præpoſito eunuchorum ſuorum. *Alius*, Abdiezdri magiſtro eunuchorum ſuorum. *Vulg. Aſphenez præpoſito eunuchorum.*

פרתמים ὁ Εβραῖος, τῶν ἀνδρῶν. Α. 1. Ο. Ἐπιλέκτων. Α. 2. τυράννων. Σ. Πάρθων. Θ. Φορθομμίν.

Hebr. principibus. *Hebraus*, nobilium. *A. 1. LXX.* electorum. *A. 2. Vulg.* tyrannorum. *S.* Parthorum. *Th.* Phorthommin.

ויתגאל 8. Θ. ἀλισγηθῇ. Αλλος, μιανθῇ.

8. *Hebr.* pollueret ſe. *Th. Vulg.* pollueretur. *Alius*, contaminaretur.

שר הסריסים 10. Θ. ὁ ἀρχιευνοῦχος.

10. *Heb. Th. Vulg.* princeps eunuchorum.

וחיבתם Θ. καὶ καταδικάσητε. Αλλος, καταδικασθῆναι ποιήσητε.

Heb. & condemnabitis. *Th.* & condemnetis. *Alius*, & condemnari faciatis. *Vul. condemnabitis.*

נם 12. Θ. πείρασον. Αλλ. δοκίμασον.

12. *H. Th. Vul.* tenta. *Alius*, proba.

את־עבדיך Θ. τοὺς παῖδάς σου. Αλλος, τοὺς δούλους σου.

H. Alius, Vul. servos tuos. *Th.* pueros tuos.

ויבחן 14. Θ. ἐπείρασεν αὐτούς. Αλλος, καὶ ἐδοκίμασε τὴν ἰδέαν αὐτῶν.

14. *Hebr. Th.* & tentavit eos. *Alius*, & probavit ideam, [*i.* vultum] eorum. *Vul. tentavit eos.*

ובריאן בשר 15. Θ. καὶ ἰσχυροὶ ἡ σάρξ. Αλλος, καὶ αὐτοὶ ἰσχυροὶ ἡ σάρξ.

15. *Heb.* & pinguiores carne. *Th.* & robusti carnibus. *Alius*, & ipsi robusti carnibus. *Vul. & corpulentiores.*

זרעים 16. Θ. σπέρματα. Αλλος, σπορία.

16. *H. Th.* semina. *Alius, Vulg.* legumina.

בכל ספר 17. A. ἐν πάσῃ τῇ βιβλίῳ. Σ. . . . Θ. ἐν πάσῃ γραμματικῇ.

17. *Hebr. A. Vulg.* in omni libro. *S.* in omni arte grammatica. *Th.* in omni litteratura *sive* grammatica.

לפני נבוכדנצר 18. Θ. ἐναντίον Ναβυχοδονόσορ. Αλλος, ἐνώπιον Ναβυχοδονόσορ.

18. *H.* ad facies Nebuchadnesar. *Th. Vulg.* in conspectu Nabuchodonosor. *Alius*, ad Nabuchodonosor.

החרטמים האשפים 20. Θ. σοφιστὰς καὶ φιλοσόφους. Θ. τοὺς ἐπαοιδοὺς καὶ τοὺς μάγους.

20. *H.* genethliacos sophos. *LXX.* sophistas & philosophos. *Th.* incantatores & magos. *Vulg. arioles & mag.s.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. I. Danielis.

v. 2. Schol. Βαβυλῶνα, apud Drusium ex Edit. Romana, estque haud dubie altera versio. Vide in Lexico Hebraico nostro ad vocem שנער Hieronymus in Comment. *Terra Sennaar locus est Babylonis, in quo fuit campus Dura, & turris, quam usque ad cœlum hi qui ab Oriente moverant pedes suos, ædificare nisi sunt.*

v. 3. Αλλος, Ἀβιεσδρὶ εἰ δὲ ἀσφανὲζ ὀνόμαζον αὐτῷ. Cod. Regius Bombycinus. Hanc lectionem memorat Hieronymus, qui ait: *Pro* Asphanez, *in Editione Vulgata* Abiesdri *scriptum reperi.* Codex noster antiquissimus Corbeiensis habet literis Latinis, *Abiesdri.*

Ibid. ὁ Εβρ. τῶν ὑπολοίπων. Idem Mss. Reg. De reliquis versionibus hæc Hieronymus: *Et pro* φοθομμὶν, *quod Theodotio posuit, LXX. & Aquila* ελεθος *transtulerunt; Symmachus*, Parthos, *pro verbo nomen gentis intelligens, quod nos juxta Editionem Hebraeorum, quæ κατ' ἀκρίβειαν legitur, in* tyrannos *vertimus.* Priora hujus loci verba sic habet Ms. Corbeiensis noster, *& pro* Porthommim, *quod Theodotio posuit.*

v. 8. Αλλ Θ, μιαινθῇ. Drusius.

v. 10. Θ. ἀρχιευνούχῳ. Hieron. *Non solum præpositus Eunuchorum, sive magister, & ut alii transtulerunt,* ὁ ἀρχιευνοῦχος, *sanctis immutat nomina, sed & Pharao Joseph in Ægypto* &c.

Ibid. Αλλ Θ, καταδικασθῆναι ποιήσετε. Id Drusius quasi scholion adfert.

v. 12. Αλλ. δοκίμασον. Drus. Ibid. Chrys. τοὺς δούλους.

v. 14. Αλλ. & ἐδοκίμασεν &c. Drusius. Quæ sunt alterius Interpretis, cujus nomen tacetur.

v. 15. Αλλ Θ, ἡ αὐτοὶ ἰσχυ- Ex Jo. Chrysostomo in Danielem.

v. 16. Αλλ Θ, ἔσωσεν. Ex Drusio.

v. 17. Α. ἐν παντὶ τῷ βιβλίῳ. Mss. Reg. ex Polychronio. Drusius ex Edit. Rom. Schol ἐν παντὶ τῷ βίβλῳ, mendose: nam βίβλος est fœminini generis. *Pro quo*, inquit Hieronymus, *Symmachus interpretatus est*, artem grammaticam.

v. 18. Αλλ. ἐνώπιον Ναβυχ- Ex Chrysostomo in Danielem.

v. 20. Mss. Reg. Ο. σοφιστὰς καὶ φιλοσόφους. Hieronymus: *Pro* Harjolis & Magis, *Vulgata Editio*, Sophistas & Philosophos *transtulit.*

DANIELIS CAP. II.

חרטמים 2. A. Σ. Ο. Θ. ἐπαοιδούς. ὁ Σύρος, σοφούς.

2. *Heb.* genethliacos. *A. S. LXX. Th.* incantatores. *Syrus*, sophos. *Vul. arioli.*

ותתפעם 3. Σ. καὶ ἀπορεῖ. Θ. καὶ ἔξίστη.

3 *H.* & consternatus est. *S.* & hæsitabat. *Th.* & obstupuit. *Vulg. & mente confusus.*

עדנא אתון זבנין 8. Θ. καιρὸν ὑμεῖς ὀξαγοράζετε.

8. *H.* tempus vos ementes. *Th.* tempus vos redimitis. *Vulg. tempus redimitis.*

אזדא מני ὁ Σύρος, ἀπατᾷ με. Θ. ἀπέστη ἀπ' ἐμοῦ.

H. effluxerit a me. *Syrus*, decipit me. *Th.* discessit a me. *Vul. recesserit a me.*

ענה ואמר 15. Θ. vacat. Αλλος, καὶ ἐπυνθάνετο αὐτὸν λέγων.

15. *Heb.* respondit & dixit. *Th. vacat. Alius*, & interrogabat eum dicens. *Vulg. & interrogavit eum.*

וגבורתא 20. Θ. καὶ ἡ σοφία. Αλλ. ὁ ἡ ἰσχύς.

20. *Hebr. Alius*, & *Vul.* & fortitudo. *Th.* & prudentia.

גזרין

נזרין 27. Σ. ϑύται. Θ. γαζαρηνῶν.

באחרית יומיא 28. Ο. ἐν ἐσχάταις ἡμέραις. Θ. ἐπ' ἐσχάτων τ ἡμερῶν.

צלם 31. Οἱ λοιποὶ, εἰκών. Σ. ἀνδριάς.

וי־דהב טב 32. Θ. χρυσίου χρηστοῦ. Αμ. ἐκ χρυσίου καθαροῦ.

והתגזרת 34. Θ. ἀπεκόπη. Αλλος, ἀπετμήθη.

מנחה 46. Αλλοι, δῶρον. Θ. μεριά.

27. *H. Vul.* aruſpices. *S.* ſacrificos. *Th.* gazarenorum.

28. *H.* in noviſſimo dierum. *LXX. Th.* in noviſſimis diebus. *Vul. in noviſſimis temporibus.*

31. *H. & Reliqui*, imago. *S. Vulg.* ſtatua.

32. *Heb. Th.* ex auro bono. *Alius*, ex auro puro. *Vulg. ex auro optimo.*

34. *H. Th. Vul.* abſciſſus eſt. *Alius*, exciſus eſt.

46. *Hebr.* munus. *Alii*, donum. *Th.* manaá: *Vulg. hoſtias.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. II. Danielis.

v. 2. A. Σ. Ο. Θ. ἐπαοιδούς. Ex Hieronymo, cujus hæc ſunt verba: *Quos nos* hariolos, *cæteri* ἐπαοιδούς *interpretati ſunt*, i. incantatores. *Ergo videntur mihi incantatores eſſe, qui verbis rem peragunt: Magi, qui de ſingulis philoſophantur: Malefici, qui ſanguine utuntur & victimis, & ſæpe contingunt corpora mortuorum. Porro in Chaldæis* ϑηριακόλογους *ſignificari puto, quos vulgus* mathematicos *vocat.* Hujus autem loci initium ſic habetur in Mſ. Corbeienſi, nunc noſtri Monaſterii: *Præcepit ergo rex ut convocarentur arioli, & magi, & malefici,* ✠ *id eſt, incantatores. Ergo videntur* &c. Druſius ex Polychronio addit, ὁ Σύρος εὐστόμως λέγει τοὺς ϑεοὺς τοὺς Βαϐυλωνίους. i. *Syrus compendio dicit Sophos Babylonis.* Quibus indicatur, illa Magorum & incantatorum varii generis nomina, quæ in Hebraïco enumerantur, uno τῶν ϑεῶν nomine comprehendi.

v. 3. Σ. ἐ διωλύϑη. Sic Mſ. Regius ex Polychronio, & Druſius.

v. 8. Θ. καιρὸν ὑμεῖς ἐξαγοράζετε. In hæc verba ſcholion adfertur in Edit. Rom. τινὲς ἐν ὑπῤῥήσει ϑηρῶσι, ἐξαπατᾶσθαι δεομένῳ τῇ ἀναβολῇ τῶν καιρῶν σκοποῦντες τὸ παρ' ὑμῶν ζητούμενον. i. *Prorogationem venamini, ſtudentes dilatione temporis diſſolvere quod quæritur a vobis.*

Ibid. ἑ Σύρος, ἀπατᾷ με. Hoc ſuſpectum habet Druſius: at non ſemel Syrus Interpres a litera, imo nonnumquam a ſenſu diſcedit.

v. 15. Αλλ. ἑ ἐπαοιδούς. Jo. Chryſoſt. in Danielem.

v. 20. Αλλ. ἑ ἀ ἰχνός. Idem.

v. 27. Hieron. *Pro* Haruſpicibus, *quod nos vertimus, in Hebræo* GAZARENOS *habet, quod ſolus Symmachus* ϑύτας *interpretatus eſt, quos Græci ſolent* ἐπαοιδοὺς *appellare: qui exta inſpiciunt, ut ex his futura prædicant.* Locus corruptus in Editis & in Mſſ. Editi habent ϑυὲς Mſ. Corbeienſis noſter ΒΑΣ. Sed ϑύτας legendum eſſe conſtat, ut videas infra cap. 4. notâ ad verſum 4. Mſ. Corbeienſis habet, *prædicant*, ſic cum accentu rectè; Editi, *prædicent.*

v. 28. Hieronymus: *LXX.* dies noviſſimos, *tranſtulerunt.*

v. 31. Hieron. *Pro* ſtatua, i. ἀνδριὰς, *quod ſolus interpretatus eſt Symmachus, cæteri* imaginem *tranſtulerunt, volentes hoc nomine ſimilitudinem oſtendere futurorum.* Alius legit, ἀνδριάντα. Mſ. vero Corbeienſis, *pro* ἀνδριάντα. Quæ ſi vera lectio ſit, ſane Hieronymus voci Græcæ terminationem Latinam dederit, ut cum præpoſitione *pro* quadraret.

v. 32. Αλλῷ, ἐκ χρυσίου καθαροῦ. Jo. Chryſoſt.

v. 34. Αλλῷ, ἀπετμήϑη. Idem.

v. 46. Αλλοι, δῶρον. Druſius. Scholl. δῶρον. Vide infra in Lexico Græco ad hanc vocem.

DANIELIS CAP. III.

דורא 1. Σ. (Δυρᾶ.) Ο. πεδίδιον. Θ. Δειρᾶ.

די הקים נבוכדנצר 3. Θ. ἧς ἔστησε Ναβυχοδονόσορ ὁ βασιλεύς.

עממיא אמיא לשניא 4. Αλλος, ἔθνη, λαοὶ καὶ γλῶσσαι. Θ. λαοῖς, φυλαῖς, γλώσσαις.

סומפניה 5. Αλλ. συμφωνίας. In Θ. vacat.

לצלם דהבא 18. Οἱ λοιποὶ, εἰκόνι χρυσῇ. Σ. ἀνδριαντὶ χρυσῷ.

בסרבליהון 21. Α. Θ. σὺν ταῖς βραβάγεσιν αὐτῶν. Σ. σὺν ταῖς αἰαξυρίσιν αὐτῶν.

גבריא אלך די הסקו לשדרך מישך ועבד נגו קטל רמן שביבא די נורא Αλλ. καὶ τοὺς ἄνδρας ἐκείνους τοὺς ἐμβαλόντας Σιδράχ, Μισάχ καὶ Ἀβδεναγὼ ἀπέκτεινεν αὐτοὺς φλὸξ τοῦ πυρός.

1. *Hebr. Vulg.* Dura. *S.* Durau. *LXX.* ſeptum. *Th.* Deïra.

3. *Hebr. Vul.* quam erexerat Nabuchodonoſor rex. *Th.* quam ſtatuerat Nabuchodonoſor rex.

4. *Heb.* populis, nationibus & linguis. *Alius*, gentes, populi & linguæ. *Th.* populis, tribus, linguæ. *Vulg. populis, tribubus, & linguis.*

5. *Heb. Alius, Vul.* ſymphoniæ. *In Th. vacat.*

18. *Hebr. Reliqui*, imagini aureæ. *S. Vulg.* ſtatuæ aureæ.

21. *Hebr.* in ſarabalis ſuis. *A. Th.* cum ſarabaris ſuis. *S.* cum femoralibus ſuis. *Vul. cum braccis ſuis.*

22. *Hebr.* viros illos qui aſcendere fecerunt Sidrach, Miſach, & Abed-nego occidit illos flamma ignis. *Alius*, & viros illos qui injecerant Sidrach, Miſach, & Abdenago, occidit eos flamma ignis. *Vulg. porro viros illos qui miſerant Sidrach, Miſach, & Abdenago, interfecit flamma ignis.*

23. וגברא אלך תלתהון שדרך משך ועבד נג נפלן לגוא־אתון־נורא יקדתא מכפתין A. ☩ οἱ ἄνδρες ἐκεῖνοι οἱ τρεῖς, Σεδραχ, Μισαχ, Αβδεναγὼ ἔπεσον εἰς μέσον τ πυρὸς πεπεδημένοι. Θ. καὶ οἱ τρεῖς ἄνδρες ἐκεῖνοι, Σεδραχ, Μισαχ, ☩ Αβδεναγὼ, ἔπεσον εἰς μέσον τ καμίνου τ καιομένης πεπεδημένοι.

23. *Heb.* & viri illi tres Sidrach, Miſach & Abed-nego ceciderunt in medium fornacis ignis ardentis ligati. *A.* & viri illi tres, Sedrach, Miſach, Abdenego ceciderunt in medium ignis colligati. *Th.* & tres, ſcilicet Sedrach, Miſach & Abdenago, ceciderunt in medium camini ignis ardentis ligati. *Vulg. viri autem hi tres, id eſt, Sidrach, Miſach, & Abdenago, ceciderunt in medio camino ignis ardentis colligati.*

24. אדין נבוכדנצר מלכא תוה וקם בדתבהלה ענה ואמר להדברוהי A. ὁ βασιλεὺς ὁ Ναβυχοδονόσορ ἐθαύμασε, ☩ αἴφνης ἀνέστη σπουδῇ, καὶ ἀπεκρίθη ☩ εἶπε τοῖς μεγιστᾶσιν αὐτοῦ. Θ. ☩ Ναβυχοδονόσορ ἤκουσε ὑμνούντων αὐτῶν, καὶ ἐθαύμασε ☩ ἐξαίφνης ἀνέστη σπουδῇ, καὶ εἶπε τοῖς μεγιστᾶσιν αὐτοῦ.

24. *Hebr.* Tunc Nabuchadneſar rex obſtupuit, & ſurrexit in feſtinando, reſpondit & dixit magnatibus ſuis. *A.* Rex Nabuchodonoſor miratus eſt, & ſurrexit feſtinanter, & reſpondit, dixitque optimatibus ſuis. *Th.* & Nabuchodonoſor audivit hymnos canentes ipſos, & miratus eſt, & ſurrexit propere, & ait magnatibus ſuis. *Vulg. Tunc Nabuchodonoſor rex obſtupuit, & ſurrexit propere, & ait optimatibus ſuis.*

25. ורוה די רביעיא דמה לבר־אלהין A..... ὅμοιος υἱῷ θεοῦ. Σ. . . . . Ο. . . . ἀγγέλῳ θεοῦ. Θ. καὶ ἡ ὄψις τ τετάρτ ὁμοία υἱῷ θεοῦ.

25. *H.* & ſpecies quarti ſimilis eſt filio Dei. *A.*..... ſimilis filio Dei. *S.* ſpecies autem quarti, ſimilitudo filiorum deorum. *LXX.* ...ὁ angelo Dei. *Th. Vul.* & ſpecies quarti, ſimilis filio Dei.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. III. Danielis.

v. 1. Ex Hieronymo, qui ſic habet in Mſ. Corbeienſi: *Pro* Dura *Theodotio* (ſic) Deira, *Symmachus* Duræ, *LXX.* περίοικον. Ubi *Dura*, *Deira*, *Duræ* legendum, non *Durandi*, ut in Editis: nam lineæ ſuprà poſitæ hîc non indicant *n* in fine.

v. 3. ἀς ἔφατο &c. Sic Editi.

v. 4. Αλλ. ἔθνη, λαοὶ, ☩ γλῶσσαι. Druſius.

v. 5. Αλλ. συμφωνίας. Druſius, qui hanc notam adfert: *Elias in libro ubi vocum Chaldaïcarum ſenſa explicat:* Nomen eſt inſtrumenti Muſici, quod Italicè vocatur *Symphonia*, & Germanicè *Lier*, i. *Lyra. Iſidorus:* Symphonia appellatur lignum cavum, ex utraque parte pelle extenſa, quam virgulis hinc inde Muſici feriunt &c.

v. 18. Symmachus, *ſtatua autem.* Ex Hieronymo.

v. 21. Hieronymus; *Pro* braccis, *quas Symmachus* ἀναξυρίδας *vocat: Aq. & Theodotio* ſaraballa *dixerunt, & non, ut corrupte legitur,* ſarabara. *Lingua autem Chaldæorum* ſaraballa, crura *hominum vocantur & tibiæ: & ἡμιπάμους etiam* braccæ *eorum quibus crura teguntur & tibiæ, quaſi* crurales *& tibiales appellata ſunt.* Druſius hoc loco ſic annotat:

Quid de hoc loco Hieronymi ſentiendum ſit, diximus alibi. In Vulgata Scriptura Codices plerumque conſentiunt. Quocirca ſatius ut dicamus λ *in* ρ *mutaſſe: nam hæ literæ de facili alternant. Sic* אלה *&* ארר *quod Græce eſt* ἀρά, maledictio, diræ. *Sic* καλέω *&* κελεύω. *Sic* ſarabala, ſatabara, *Chaldaïce* סרבלא *An Aquila ſcripſerit, cui τοῖς Χαλδαϊκοῖς αὐτὸν, neſcio. Hoc ſcio, vocem* ſarabara, *etiam profanis Auctoribus uſitatam eſſe, quod alias a me probatum. Nunc monco minus rectè ſcriptum eſſe in Hieronymo* ſaraballa *cum* l *duplici, cum unicum duntaxat ſit in Scriptura Chaldaïca. Qui habent, adeant ad Quæſtiones meas, ubi plura de hac voce. Scholion:* τινὲς περισκέλη σήμαινον, τὰ μὲν ἀπὸ τῶν πολλῶν λεγόμενα μακιὰ καὶ ἀπὸ τῆς Ἑλλάνων ἀναξυρίδος παραλλαγόμενα. *Diſſio, μακιὰ, ſonat ridicula; ſed forteſſe legendum* βρακία. *Theodoretus Sarabara ſcribit eſſe veſtimenti Perſici genus: a quibus diſtinguit* ἀναξυρίδας, *quas putat eſſe ipſas* ἀναξυρίδας. Hactenus Druſius, de cujus conjectura circa μακιὰ judicent eruditi.

Conſequenter idem Druſius. *In Compl. eſt* Χραβάλοις. *Tertullianus autem de Oratione*, Sarabaris, *habet. Idem de carne Domini, cum bracis ſuis. Sequitur,* καὶ τιάραις καὶ ἀναξυρίσι, *quæ legi malim ordine inverſo, ut* מטטין *ſint* περισκελίδες, & סרבלין τιάραι. *Eſt autem* τιάρα, *teſte Hieronymo, genus pilei, quo Perſarum Chaldæorumque gens utitur. Locus iſte valde debilitat opinionem Hieronymi de Sarabaris. Nam ſi* περισκελίδες, *ut rectè cenſet Theodoretus, ſunt ipſa* ἀναξυρίδες, *aut aliud dicunt Sarabara, aut minus abſurdè* Χαλδαϊκῶς ὁ Θεοδώρητος.

v. 22. Αλλ. καὶ τοὺς ἄνδρας &c. Druſius.

v. 23. & 24. Lectio Aquilæ prodit ex Epiſt. Origenis ad Africanum.

v. 25. Hieronymus: *Speciem autem quarti, quem ſimilem dicit Filii Dei, vel Angelum debemus accipere, ut LXX. tranſtulerunt, vel certè, ut plerique arbitrantur, Dominum ſalvatorem. Sed neſcio quomodo rex impius Dei Filium videre meretur. Ergo juxta Symm. qui interpretatus eſt:* Species autem quarti ſimilitudo filiorum, *non Dei, ſed* deorum, *angeli ſentiendi ſunt, qui vel dii & deorum, vel Dei Filii ſæpiſſimè nuncupantur.*

DANIELIS CAP. IV.

ורענן בהיכלי 1. Αλλ. ἐν ἀθαλοῖ ὅπου ἡ ἕδρα μου. Θ. ἐν ἀθαλοῖ.

חרטמיא אשפיא כשדיא וגזרין 4. Θ. οἱ ἐπαοιδοί, μάγοι, γαζαρηνοί, χαλδαῖοι.

עד אחרין על קדמי דניאל 5. Θ. ἕως ἦλθε Δανιήλ. Αλλ. ἕως ὃ ἕτερος εἰσῆλθεν εἰδώπιόν μου Δανιήλ.

לא־אנס לך 6. Θ. εἰκὶ ἀδυνατῇ σι. Αλλος, εἰκὶ ἀδυνατῇ σοι.

וחזוי ראשי 7. Αλλος. ἐν αἷ ἐφάσεις τῆς κεφαλῆς μου. In Θ. vacat.

וחזותה 8. Θ. ἐν ὃ κῶπος αὐτοῦ.

לסוף Οἱ λοιποὶ, εἰς τὰ πέρατα. Θ. εἰς τὸ πέρας.

עיר 10. A. Σ. ἐγρήγορος. Ο. ἄγγελος. Θ. εἴρ.

יצטבע 12. Θ. κοιταθήσεται. Αλλος, αὐλισθήσεται.

בל־קבל די 15. Αλλ. κατέναντι. Θ. ὅτι.

אשתומם 16. Θ. ἀπορεῖται.

ענך חלמא ואגר בלטשאצר חלמא ושגרא אל־יבהלך Αλλος, καὶ ἀπεκρίθη βασιλεὺς καὶ εἶπε, Βαλτάσαρ ὁ ἐνύπνιον καὶ ἡ σύγκρισις μὴ καταπυοάτω σε. In Θ. vacat.

לך מצבעין 22. Αλλ. ὁ σῶμά σε βαφήσεται. Θ. αὐλισθήσῃ.

הן תהוה ארכא 24. Θ. ἴσως ἔσται μακρόθυμος. Αλλος, ἴσως ἔσται μακροθυμία.

1. HEb. & frondoſus in palatio meo. *Alius*, & florens in throno meo. *Th.* & florens. *Vulg. & florens in palatio meo.*

4. *Heb.* genethliaci, ſophi, Chaſdim, & divini. *Th.* incantatores, magi, Gazareni, Chaldæi. *Vul. arioli, magi, Chaldæi, & aruſpices.*

5. *Heb.* uſque ad noviſſimum intravit coram me Daniel. *Th.* donec venit Daniel. *Alius*, donec alius intravit coram me Daniel. *Vulg. donec collega ingreſſus eſt in conſpectu meo Daniel.*

6. *Heb.* non facit negotium tibi. *Th. Alius*, *Vulg.* non eſt impoſſibile tibi.

7. *Hebr. Alius*, & viſiones capitis mei. *In Th.* vacat. *Vulg. viſio capitis mei.*

8. *Heb.* & aſpectus ejus. *Th.* & moles ejus. *Vul. aſpectus illius.*

Heb. ad finem. *Reliqui*, ad terminos. *Th.* ad terminum. *Vulg. uſque ad terminos.*

10. *Heb. A. S. Vul.* vigil. *LXX.* angelus. *Th.* ir.

12. *H. Vul.* tingatur. *Th.* cubabit. *Alius*, manebit.

15. *Heb.* omni reſpectu quia. *Alius*, e regione. *Th. Vul. quia.*

16. *H.* obſtupefactus eſt. *Th.* obſtupuit. *Vul. cæpit intra ſemetipſum tacitus cogitare.*

Hebr. Reſpondit rex, & dixit, Baltſaſar, ſomnium & interpretatio ejus non terreat te. *Alius*, & reſpondit rex, & dixit, Baltaſar, ſomnium & interpretatio ejus, ne ſollicitum te reddat. *In Th.* vacat. *Vul. Reſpondens autem rex ait, Baltaſſar, ſomnium & interpretatio ejus non conturbent te.*

22. *Hebr.* te tingentes. *Alius*, corpus tuum intingetur. *Th.* commoraberis. *Vul. infunde[illegible]*

24. *Heb.* ecce erit prolongatio. *Th.* forte erit longanimis. *Alius*, forte erit longanimitas. *Vul. forſitan ignoſcet delictis tuis.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. IV. Danielis.

v. 1. Hieronymus: *Quietus eram in domo mea, & florens in Palatio meo, ſive* in throno, *ut interpretatur eſt Theodotio.* Verba illa ἐπὶ τῷ θρόνῳ μου abſunt a pleriſque Exemplaribus, excidiſſeque videntur.

v. 4. Θ. οἱ ἐπαοιδοὶ &c. In has voces hoc Scholion adfert Druſius ex Edit. Romana: ἐπαοιδοὺς ἐκάλουν τοὺς ἐξορκίστας καὶ τοὺς ἐπαοιδοὺς ἢ ἐπικλήσεις τῶν δαιμόνων χολάζοντας· μάγους δὲ τοὺς τῷ πυρὶ μίχεα ἢ τινῶν θυσιαστὰς παρ' αὐτοῖς, ἢ τοὺς ἀγνισμοὺς ἐπιτελοῦντας, καὶ περὶ τιλὼ τῶν ἄστρων κατασκοπιὰ, οἷς δεκτῶν ἐπιστήμονας ἔχοντας· Χαλδαίους δὲ τοὺς ἐν τῇ Χαλδαϊκῇ χώρᾳ, ἀφ' ἧς Ἀβραὰμ ὥρμητο· μέρος γὰρ αὕτη τῶν Ἀσσυρίων· ἀστρονομίᾳ καὶ οἰωνοσκοπίᾳ προσέχοντας· Γαζαρηνοὺς δὲ τοὺς τὰς θυσίας λειτουργοῦντας, θύτας γὰρ ἀντὶ Γαζαρηνῶν Θεοδοτίων ἐξέδωκε. i. *Incantatores vocabant eos, qui peſſimum incantationibus, & invocationibus dæmonum vacabant: Magos autem eos qui apud ipſos uſque in hodiernum diem cultores ignis ſunt, & purificationes perficiunt, & in ſtellarum contemplatione, ut ipſi putant, perite verſantur: Chaldæos autem, qui in regione Chaldæica, ex qua Abrâham profectus eſt: pars autem hæc Aſſyriorum, ſtellarum ſpeculationi & auſpitio dans operam: Gazarenos autem eos qui ſacrificia offerunt: nam Theodotio pro Gazarenis θύτας ſive ſacrificulos vocat.* Hic haud dubie Theodotionem pro Symmacho poſuiſſe videtur, nam Theodotio γαζαρηνοὶ habet. Vide ſupra Daniel. 2. 7.

v. 5. Αλλ. ἕως οὗ ἕτερος &c. Hieronymus: *Exceptis LXX. tranſlatoribus, qui hæc omnia neſcio quæ ratione prætermiſerunt, tres reliqui* collegam *interpretati ſunt. Unde judicio magiſtrorum Eccleſiæ Editio eorum in hoc volumine repudiata eſt, & Theodotionis vulgo legitur, quæ & Hebræo & cæteris tranſlatoribus congruit.* Legerit ergo Hieronymus ἑταῖρον, qui vertit *collegam*, ut ſuſpicatur Druſius, quæ lectio non quadrare videtur ad vocem Chaldaïcam חבר, quæ ſignificat,

alium: ſed fortaſſe ille ἑτοῦτον pro ἕτερον legerit.

Ibid. Th. χεῖ ἀχὰν. Druſius.

v. 6. Αλλ. ὡς ἀδωνετῆ &c. Ex Druſio.

v. 7. Αλλ. οἱ ἰφάνις &c. Idem.

v. 8. Hieron. *Quod autem ait juxta Theodotionem,* τὸ ἀῦξε, *altitudo ejus, ſive* ὑψηλία, *ut poſtea ipſe interpretatus eſt*, i. dominatio, *pro quo nos vertimus* altitudo ejus &c.

Ibid. οἱ λοιποὶ, οἱς τὸ πέρατε. Druſius.

v. 10. Hieron. Pro vigili Theodotio ipſum Chaldaïcum poſuit HIR, *quod per tres litteras*, AIN, IOD & RES *ſcribitur: ſignificat autem Angelos &c.* HIR legit Martianæus noſter itemque Mſ. Corbeienſis. Scholion Romanæ Edit. τὸ δὲ εἰρ οὐδὲν ἕτερον ἢ ἐγρήγορος ἢ ἄγγελος ἑρμηνεύεται. Aliud Scholion, ἀντὶ τοῦ εἰρ οἱ Ο. ἄγγελον ἑρμηνεύσαν, οἱ δὲ λοιποὶ, ἐγρήγορα.

His addit Druſius: *quod in mente habuit Hieronymus, cum ad hunc locum hæc annotaret*: conſuetudo autem Græci Latinique ſermonis ἴρεν vocat, quæ per multiplorem arcum ad terras deſcendere dicitur.

v. 15. Αλλ. κατέναντι. Druſius.

v. 16. Θ. ἀπλωσάθη. Polychronius, Θεοδ. ἐξεπλάγη ἐπὶ τῇ παραδόξῳ τῶν ὀπτασίων, ἢ σωὴς ἐγένετο. *Id eſt, conſternatus eſt ſuper mira novitate rerum oſtenſarum, & cogitabundus fuit.*

Ibid. Ἄλλος, ἢ ἀπωλείθη &c. Druſius.

v. 22. Ἄλλως, τὸ σῶμά σου ζαφάνται. Idem Joannes Chryſoſtomus Comment in Danielem legit, βαφήνται τὸ σῶμά σου.

v. 24. Αλλ. ἴσως ἴσως μακροθυμία. Joann. Chryſoſt. in Danielem.

DANIELIS CAP. V.

ולקבל אלפא חמרא שתה 1. Οἱ λοιποὶ, ... Θ. καὶ κατέναντι τῶν χιλίων, ὁ οἶνος, ἢ πίνων.

והלתי 7. Θ. τρίτος.

רוח אלהין קדישין 11. Οἱ λοιποὶ, πνεῦμα θεοῦ ἁγίου. Σ. πνεῦμα θεῶν ἁγίων. Θ. πνεῦμα θεοῦ.

אחידן 12. Θ. κραπώμενα. Αλλ. κρυπτόμενα.

יקרון 15. Θ. ἀναγνῶσι. Αλλ. γνωρίσωσι.

וקשרין למשרא 16. Θ. vacat. Ἄλλως, ἢ λύσιν συνδέσμους.

1. *Heb.* & contra mille vinum bibebat. *Reliqui*, & coram mille vinum bibebat. *Th.* & e regione ipſorum mille, vinum, & bibens. *Vul. & unuſquiſque ſecundum ſuam bibebat ætatem.*

7. *H. Th. Vul.* tertius.

11. *Hebr. S.* ſpiritus deorum ſanctorum. *Reliqui*, ſpiritus Dei ſancti. *Th.* ſpiritus Dei. *Vul. ſpiritum deorum ſanctorum.*

12. *Hebr.* ænigmatum. *Th.* derenta. *Alius*, abſcondita. *Vulg. ſecretorum.*

15. *Hebr. Th. Vulg.* legerent. *Alius*, cognoſcerent.

16. *Heb.* & nodos ſolvere. *Th. vacat. Alius*, & vincula ſolvere. *Vul. & ligata diſſolvere.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. V. Danielis.

v. 1. Hieronymus. Unuſquiſque autem principum vocatorum juxta ſuam bibebat ætatem: *Sive ut cæteri Interpretes tranſtulerunt, bibebat ipſe rex vinum coram principibus quos vocaverat.* Non verba cæterorum Interpretum hic adfert Hieronymus, ſed ſenſum dumtaxat, ut liquet ex verſione Theodotionis, qui unus ex cæteris eſt, cujus tamen poſtrema verba nunc variant.

v. 7. Hieron. *Vel tertius poſt me, vel unus e tribus principibus, quos alibi* τριστάτας legimus.

v. 11. οἱ λοιπ. πνεῦμα θεῶν ἁγίων &c. Druſius. Hieronymus vero ſic habet: *Præter Symmachum, qui Chaldaïcam veritatem ſecutus eſt, cæteri* ſpiritum Dei *interpretati ſunt.*

v. 12. In Editione Theodotionis legitur κρατύμενα ex אתר Chaldaïce, κρατέω pro ית mutato ו in ד de more. Chronicon etiam Alexandrinum habet κρατούμενα. In Edit. Complut. habetur κρυπτόμενα, quæ videtur eſſe alia verſio.

v. 13. Αλλ. γνωρίσωσι. Ex Chronico Alexandrino.

v. 16. Αλλ. ἢ λύσιν συνδέσμους. Joann. Chryſoſt. in Danielem.

DANIELIS CAP. VI.

דריוש 1. Ο. Ἀρταξέρξης. Θ. Δαρείου.

כרבן 2. Α. στρατηλατῶν. Σ. ἀρχόντας. Ο. δύο ἀνδρας. Θ. ταξιάρχους.

עשית להקימותה 4. Αλλος, προεθυμήθη καταστῆσαι αὐτόν. Θ. κατέστησε αὐτόν.

מדר מלכותא Αλλος, ἐκ πλαγίων βασιλείας. In Θ. vacat. Αλλ. ἐκ τῆ βασιλείας.

ושחיתה Α. ἢ ἀμβλάκημα. Θ. ἢ ἁμπλάκημα. (al. ἀμβλάκημα.)

1. *Ebr.* Darius. *LXX.* Artaxerxe. *Th. Vulg.* Dario.

2. *Heb.* præſides. *A.* præfectos. *S. Vul.* principes. *LXX.* duos viros. *Th.* ordinatores, *ſeu* præfectos ordinum.

4. *Hebr. Vulg.* cogitabat conſtituere eum. *Alius*, in animo habebat conſtituere eum. *Th.* conſtituit eum.

Hebr. & parte regni. *Alius*, ex lateribus regni. *In Th. vacat. Alius*, ex regno. *Vulg. ex latere regis.*

Heb. & corruptela. *A. Th.* & peccatum. *Vul. & ſuſpicio.*

דו־לא תעוא כל־קבל דנה 8. Αλλ. ὅπως αὐ μὴ παραγραφῇ κατὰ τοῦτο. In Θ. vacat.

8. *Hebr.* ut non tranſgrediatur: omni reſpectu hoc. *Alius*, ut non violetur e conſpectu ejus. *In Th. vacat. Vul. nec prævaricari cuiquam liceat. Porro.*

ועל אסרא די רשמת 13. Α. ἐπὶ τῷ δεσμῷ ᾧ ἔπαξας. Θ. vacat.

13. *Heb.* & ſuper obvinctione, quam deſignaſti. *Alius*, & circa decretum quod ſtatuiſti. *Th. vacat. Vulg. & de edicto, quod conſtituiſti.*

ועד מעלי שמשא 14. Αλλος, καὶ ἕως πρὸς δυσμὰς ἡλίου. Θ. ἐ ἕως ἑσπέρας.

14. *H. Alius, Vul.* & uſque ad occaſus ſolis. *Th.* & uſque ad veſperam. *Vul. & uſque ad occaſum ſolis.*

דרגשו על־מלכא 15. Αλλ. παρετηρήσαντο δηλ. τὸν βασιλέα. ● vacat.

15. *Hebr.* tumultuario venerunt ad regem. *Alius*, obſervarunt ſuper regem. *Th. vacat. Vul. intelligentes regem.*

מן־יד אריותא 27. Θ. ἐκ χειρὸς τῶν λεόντων.

27. *Heb. Th.* de manu leonum. *Vulg. de lacu leonum.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. VI. Danielis.

v. 1. Hieronymus. *Pro Dario. LXX. Artaxerxem interpretati ſunt.* Sic etiam interpretantur nomen ΑΧΟΥΗΡΟΣ in hiſtoria Eſther.

v. 2. *Pro principibus, quod Symmachus tranſtulit, Theodotio* ταγματικὸς A. συνταγματικὸς *interpretatus eſt. Cumque quæreremus qui eſſent iſti principes* ταγματοὶ, *vel* συνταγματικοὶ, *in LXX. Editione legi manifeſtius, qui dixerunt:* & duos viros quos conſtituit cum eo, & ſatrapæ centum viginti. Hieron.

v. 3. Αλλ. ὑπερτιθέμενος &c. Druſius.

v. 4. Αλλ. ἐν πλάγιῳ βασιλείας. Druſius ex Notis Edit. Rom. ubi dicitur in aliquot Exemplaribus Theodoretum habere ἐν τῇς βασιλείας: & ſic habet Chryſoſt. in Danielem.

Ibid. Hieronymus. *Pro ſuſpicione Theodotio & Aq.* ἀμελάκημα *interpretati ſunt: quæ Chaldaicè dicitur* ESSAITHA. *Cumque ab Hebræo quererem quid ſignificaret, reſpondit vim verbi ſonare* ἁλίσκεσθαι, *quam nos* illecebram *ſive* σφάλμα, *hoc eſt*, errorem, *dicere poſſumus. Porro Euripides in Medea* ἁμπλακίας, *per π, & non per φ* ἁμφτίας, *id eſt*, peccata *appellat.*

v. 8. Αλλ. ὅπως ἂν μὴ &c. Joann. Chryſoſt.

v. 13. Αλλ. ἐ ἐπὶ τῷ &c. Idem.

v. 14. Αλλ. ἐ ἕως πρὸς &c. Idem.

v. 15. Αλλ. παρετηρήσαντο &c. Idem.

v. 17. Θ. ἐκ χειρὸς τῶν λεόντων. Theodotio hic Hebraïſmum ſervavit, ut LXX. in Pſalmis, *de manu canis.* Aliqui, ἐκ στόματος τῶν λεόντων.

DANIELIS CAP. VII.

ראש מלין אמר 1. Αλλος, καὶ ὃ κεφάλαιον τῶν λόγων εἶπεν. Αλλ. ἀρχὴ λόγων αὐτοῦ, ἐ ἀπαρχὴς εἶπεν. Θ. vacat.

1. *Ebr.* caput verborum dixit. *Alius*, & caput verborum dixit. *Alius*, principium ſermonum ejus, & reſpondens dixit. *Th. vacat. Vul. brevi ſermone comprehendit.*

בחזוי עם־ליליא 2. Αλλος, ἐν ὁράματί μου τῆς νυκτός. Αλλος, ἐν τῇ ὁράσει μου τῆς νυκτός. Θ. vacat.

2. *Heb.* in viſione mea cum nocte. *Alius*, in viſione mea noctis. *Th. vacat. Vulg. in viſione mea nocte.*

ורברבן 7. Αλλος, μεγάλοι. Θ. vacat.

7. *Hebr. Alius*, magni. *Th. vacat. Vul. magnos (dentes).*

עתיק יומין 9. Αλλ. ὁ παλαιῶν ἡμερῶν. Θ. παλαιὸς ἡμερῶν.

9. *Hebr. Th. Vulg.* antiquus dierum. *Alius*, antiquans dies.

נגר ונפק מן־קדמוהי 10. Αλλος, ἕλκων ἐκπορευόμενος. Θ. ἕλκων ἔμπροσθεν αὐτοῦ.

10. *Heb.* trahens & egrediens a facie ejus. *Alius*, trahebat egrediens. *Th.* trahebat in conſpectu ejus. *Vulg. rapiduſque egrediebatur a facie ejus.*

וקדמוהי הקרבוהי 13. Αλλος, ἐ ἐνώπιον αὐτοῦ προσηνέχθη. Θ. ἐ προσηνέχθη αὐτῷ.

13. *H.* & coram eo appropinquare fecerunt eum. *Alius*, & coram eo oblatus eſt. *Th.* & oblatus eſt ei. *Vulg. & in conſpectu ejus obtulerunt eum.*

חיוהא רבתא 17. Αλλος, τὰ θηρία τὰ μεγάλα. Θ. θηρία.

17. *H. Alius, Vul.* beſtiæ magnæ. *Th.* beſtiæ.

ומלין לצד עליא יכלל 25. Σ. (ἐ λόγους ὡς θεὸς λαλήσει.) Θ. ἐ λόγους πρὸς τὸ ὕψιστον λαλήσει.

25. *Heb.* & ſermones ex parte Altiſſimi loquetur. *S.* & ſermones quaſi Deus loquetur. *Th.* & ſermones contra Altiſſimum loquetur. *Vulg. & ſermones contra Excelſum loquetur.*

יבלא Θ. παλαιώσει. Αλλος, καταρτίσει. Αλλ.

H. abolebit. *Th.* faciet veteraſcere. *Alius*,

ταπεινώσῃ.

וסבר Θ. ἐν ὑπονοίᾳ. Αλλος, ἐν προσδοκίᾳ. Αλλος, ἐν προσδέξεται.

ועלי ישתנון 28. Αλλ. καὶ ἡ λέξις διέφθειρέ ἐμοί. Θ. ἐν ἡ μορφή μου ἠλλοιώθη.

everter. *Alius*, humiliabit. *Vulg.* (*& ſanctos Altiſſimi*) *conteret.*

H. Vulg. & putabit. *Th.* & cogitabit. *Alius*, & ſperabit. *Alius*, & exſpectabit.

28. *Hebr.* & ſplendores immutati ſunt ſuper me. *Alius*, & ſermo diverſus fuit mihi. *Th.* & forma mea mutata eſt. *Vul. & facies mea mutata eſt in me.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. VII. Danielis.

v. 1. Druſius, qui addit: *Alibi eſt*, ἀλλὰ λέγων αὐτῷ: *& apud Theodoretum additur*, ἐν διανοίᾳ εἶπεν. Et ſic legit Chryſoſtomus.

v. 2. Αλλ. ἐν ὁράματί μου &c. Druſius. Chryſoſt. ἐν τῇ ὁράσει.

v. 7. Αλλ. μεγάλοι. Druſius.

v. 9. Αλλ. ὁ παλαιὸν τὰς ἡμέρας. Theodoretus, τινὲς τῶν ἑρμηνευτῶν. . . . εἴρηκε τὸν, παλαιὸς τῶν ἡμερῶν, ὁ παλαιὸν τὰς ἡμέρας τεθεικώς.

v. 10. Αλλ. ἕλκουσι ἐκτρεφόμενοι. Druſius.

v. 13. Αλλ. ἐν ἐνώπιον αὐτοῦ προσωπίζθη. Idem.

v. 17. Αλλ. τὰ ζῶα τὰ μεγάλα. Idem.

v. 25. Hieronymus. *Symm.* & ſermones quaſi Deus loquetur.

Ibid. Θ. παλαιώσει &c. Has lectiones adfert Druſius, atque in aliis πλανήσει legi cum hoc Scholio in margine, τουτέστι σκυλμὸν αὐτοῖς ποιήσει.

Ibid. Θ. ἐν ὑπονοίᾳ. Schol. προσδοκίᾳ. Juſtinus habet προσδέξεται.

y. 28. Αλλ. ἐν ἡ λέξις &c. Druſius.

DANIELIS CAP. VIII.

ואראה בחזון וירי בראותי 2. Αλλος, ἐν ἴδει ἐν τῇ ὁράσει, ἐν ἐγένετο ἐν τῷ ἰδεῖν με. Θ. vacat.

Σ. אשר בעילם המדינה

O.

Θ. ἥ ἐστιν ἐν χώρᾳ Αἰλάμ.

A. על־אובל אולי

Σ. O.

Θ. ἐπὶ τῷ Οὐβάλ.

ואגבה 3. Αλλ. ὑψηλότερον. Θ. ὑψηλόν.

קרן חזות בין עיניו 5. Αλλος, κέρας ἀφορητὸν αἱαμέσον τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ. Θ. κέρας μέσον τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ.

עמד 6. Αλλ. ἑστῶτος. Θ. ἑστώς.

מצעידה 9. Θ. ἰσχυρόν.

ואל־הצבי Αλλος, ἐν πρὸς τὴν ἀνατολήν. Θ. vacat.

ואל־הצבי Θ. καὶ πρὸς τὴν δύναμιν. Αλλος, ἐν πρὸς τὴν δύσιν.

ותפל 10. Θ. ἐν ἔπεσεν.

מן־הצבא Θ. ἀπὸ τῆς δυνάμεως τοῦ οὐρανοῦ.

ומרמס Θ. ἐν συνεπάτησεν αὐτά. Αλλ. αὐτούς.

ועד שר־הצבא הגדיל 11. Αλλος, ἐν ἕως ἀρχοντος τῆς δυνάμεως ὑψώθη. Θ. καὶ ἕως οὗ ὁ ἀρχιστράτηγος ῥύσηται τὴν αἰχμαλωσίαν.

בפשע 12. Αλλ. ἐν παραπτώματι. Θ. ἁμάρτια.

2. *Hebr.* & vidi in viſione, & fuit in videndo me. *Alius*, & vidi in viſione, & factum eſt cum viderem. *In Th. vacat. Vul. vidi in viſione mea.*

Hebr. quæ in Elam provincia. *S.* quæ eſt in Elam civitate. *LXX.* quæ eſt in Elimaide regione. *Th.* quod eſt in regione Ælam. *Vulg. quod eſt in Ælam regione.*

H. ſuper rivum Ulai. *A.* ſuper Ubal Ulai. *S.* ſuper paludem Ulai. *Th.* ſuper Ubal. *Vul. ſuper portam Ulai.*

3. *H. Th.* excelſum. *Alius*, *Vulg.* excelſius.

5. *H.* cornu viſionis inter oculos ejus. *Alius*, cornu conſpicuum inter oculos ejus. *Th.* cornu medium oculorum ejus. *Vul. cornu inſigne inter oculos ſuos.*

6. *H. Vulg.* ſtantem. *Alius*, ſtantis. *Th.* ſtans.

9. *H.* parvum. *Th.* forte. *Vulg. modicum.*

Hebr. Alius, & ad Orientem. *In Th. vacat. Vulg. & contra Orientem.*

H. & ad ornatum. *Th. Vul.* & contra fortitudinem. *Alius*, & ad Occidentem.

10. *Hebr. Vulg.* & dejecit. *Th.* & cecidit, *vel* cadere fecit.

H. de exercitu. *Th.* de virtute cœli. *Vulg.* de fortitudine.

Heb. Vul. & conculcavit eas. *Th.* & conculcavit ea. *Al.* eos.

11. *H.* & uſque ad principem exercitus magnificatum eſt. *Alius*, & uſque ad principem virtutis grande evaſit. *Th.* & quoadusque dux exercitus liberaverit captivitatem. *Vul. & uſque ad principem fortitudinis magnificatum eſt.*

12. *Heb.* in prævaricatione. *Alius*, in delicto. *Th.* peccatum. *Vul. propter peccata.*

לפלמני 13. A. O. Θ. τῷ φελμωνί. Σ. τινί κτπ.

ושלש מאות 14. Αλλος, τετρακόσιαι. Θ. τετρακόσιαι.

באחרית זעמם 19. Αλλος, ἐπ' ἐσχάτῳ τῆς ὀργῆς. Θ. ἐπ' ἐσχάταις τῆς ὀργῆς.

ולא בכחו 24. Αλλ. ἀλλ' οὐκ ἐν τῇ ἰσχύι αὐτοῦ. Θ. vacat.

ועל שר־שרים יעמד 25. Αλλ. ἀλλ' ἐπὶ ἄρχοντα ἀρχόντων στήσεται. Θ. ἀλλ' ἐπὶ ἀπωλείας πολλῶν στήσεται.

יומם 27. Αλλ. ἡμέρας. Θ. vacat.

13. *Heb.* cuidam. *A. LXX. Th.* Phelmoni. *S.* nescio cui. *Vulg. alteri nescio cui.*

14. *Hebr.* & trecentis. *Alius*, *Vul.* trecenti. *Th.* quadringenti.

19. *Heb. Alius*, in novissimo iræ. *Th.* in novissimis iræ. *Vul. in novissimo maledictionis.*

24. *Heb.* & non in fortitudine sua. *In Th. vacat. Vul. sed non in viribus suis.*

25. *H.* & super principem principum stabit. *Alius*, *Vulg.* & contra principem principum consurget. *Th.* & super perditiones multorum stabit.

27. *H. Alius*, *Vul.* per dies. *In Th. vacat.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. VIII. Danielis.

v. 2. Αλλ. ἐν ἴσῳ ὂν τῇ ὁράσει &c. Drusius.

Ibid. Hieron. *sive ut Symmachus interpretatus est, civitate: a qua etiam regia nomen accepit . . . pro qua LXX. Elimaïdem interpretati sunt.*

Ibid. Hieronym. Super portam Ulai: *pro quo Aq. transfulit*, super Ubal Ulai: *Symm.* super paludem Ulai. LXX. super portam Ulai. *Sciendum est autem* Ulai *nomen esse loci, sive portæ, ut in Troia, unam porta, & apud Romanos, Carmentalis.*

v. 3. Αλλος, ὑψηλότερον. Drusius. Sic etiam habet Chrysostomus in Danielem.

v. 5. Αλλ. τράγος γενητὸν &c. Idem, & Chrysostomus.

v. 6. Αλλ. ἐστῶτος. Idem.

v. 9. Θ. ἰσχυὸν, nescio quid legerit qui ita vertit, nam בצעירה significat *parvum, modicum*, ut Vulgata vertit.

Ibid. Αλλ. πρὸς τὸν ἀνατολάς. Idem & Chrysostomus.

Ibid. Αλλ. πρὸς τὸν ἥλιον. Sic Chrysostomus & Complut. Vide Lexicon Hebraïcum ad vocem צבי.

v. 10. Θ. ἐν ἴσῳ. Sunt qui exponant transitive, & *dejecit*, sive *cadere fecit*, aut *disturbavit*. Drusius.

Ibid. Θ. ἀπὸ τῆς ἡμιόνου τῆ εἰρικῷ. Polychronius, ὁ Σύρος τὸ, ἀπὸ τῆς ἡμιόνου, ὡς ἔχει.

Ibid. Αλλ. αὐτοῦ. Idem Drusius.

v. 11. Αλλ. ἐν ἴσῳ ἀρχοῦσι &c. Idem, & Chrysostomus.

v. 12. Αλλ. ἐξαπλάσεται. Idem.

v. 13. Hieron. *Pro* altero nescio quo, *quod Symmachus interpretatus est τινί νενο. A. & Th. & LXX.* φελμωνὶ, *ipsum verbum Hebraïcum posuêre.* Mf. Corbeiensis habet Latinis literis PHELMONI.

14. Hieron. *Quidam pro duobus millibus trecentis*, duo millia ducentos *legunt, ne sex anni & tres menses supereſſe videantur.*

Sequentes item hujus Capitis Lectiones ex Drusio & ex Edit. Romana prodeunt.

DANIELIS CAP. IX.

בשנת אחת למלכו 2. Αλλος, ἐν ἔτει ἑνὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ. Θ. vacat.

ואפר 3. Θ. vacat. Αλλος, ἐν σποδῷ.

ועוינו והרשענו 5. Αλλος, ἠδικήσαμεν, ἠσεβήσαμεν. Θ. ἠδικήσαμεν, ἐνομήσαμεν.

והמורדת 23. Σ. ἀνὴρ ἐπιθυμητός. Θ. ἀνὴρ ἐπιθυμιῶν.

נחתך 24. Αλλος, ἐδοκιμάσθησαν. Αλλος, ἐκρίθησαν. Θ. συνετμήθησαν.

על־עמך ועל־עיר קדשך A. ἐπὶ τὸν λαόν σου, καὶ ἐπὶ πόλιν ἡγιασμένην σου. Σ. ἐπὶ τὸν λαόν σου, καὶ τὴν πόλεως τὴν ἁγίαν σου. Θ. ἐπὶ τὸν λαόν σου, καὶ ἐπὶ τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν.

לכלא הפשע ולחתם חטאות A. τοῦ συντελέσαι τὴν ἀγνοίαν, καὶ τοῦ πληρῶσαι ἁμαρτίας. Θ. τοῦ συντελεσθῆναι ἁμαρτίαν, καὶ τοῦ σφραγίσαι ἁμαρτίας.

2. *Heb. Alius*, in anno uno regni ejus. *Th. vacat. Vul. anno uno regni ejus.*

3. *H. Alius*, *Vul.* & cinere. *Th. vacat.*

5. *H.* & prævaricati sumus, impie egimus. *Alius*, inique egimus, impie egimus. *Th.* injuste egimus, inique egimus. *Vul. iniquitatem fecimus, impie egimus.*

23. *Hebr.* desideriorum. *S.* vir desiderabilis. *Th. Vul.* vir desideriorum.

24. *H.* decisæ. *Alius*, probatæ sunt. *Alius*, decretæ sunt. *Th. Vul. abbreviata sunt.*

Heb. super populum tuum, & super civitatem sanctitatis tuæ. *A.* super populum tuum, & super civitatem sanctificatam tuam. *S.* contra populum tuum, & civitatem sanctam tuam. *Th.* super populum tuum, & super civitatem sanctam. *Vul. super populum tuum, & super urbem sanctam tuam.*

H. ad consumendum prævaricationem, & ad sigillandum peccatum. *A.* ad consummandam prævaricationem, & consummandum peccatum *Th.* ut consummetur peccatum, & obsignentur peccata. *Vul. ut consummetur prævaricatio, & finem accipiat peccatum.*

ולכפר עון A. καὶ τοῦ ἐξιλάσασθαι ἀνομίαν. Θ. καὶ ἀπαλεῖψαι τὰς ἀδικίας, καὶ τοῦ ἐξιλάσασθαι ἀδικίας.

H. A. & ad expiandam iniquitatem. *Th.* & deleantur iniquitates, & expientur iniquitates. *Vul. & deleatur iniquitas.*

ולחתם חזון ונביא ולמשח קדש קדשים C. Θ. καὶ τοῦ σφραγίσαι ὅρασιν καὶ προφήτην, καὶ τοῦ χρίσαι ἅγιον ἁγίων.

H. ad signandam visionem & prophetiam, & ad ungendam sanctitatem sanctitatum. *LXX. Th.* & signetur visio & prophetia, & ungatur sanctus sanctorum. *Vulg. & impleatur visio & prophetia, & ungatur sanctus sanctorum.*

ואחרי השבעים ששים ושנים יכרת משיח ואין לו A. καὶ μετὰ τὰς ἑπτὰ ἑβδομάδας, καὶ ἑξηκοντα δύο, ἐξολοθρευθήσεται ἀλλομιθὲς, & οὐκ ἔστιν αὐτοῦ. Σ. καὶ μετὰ τὰς ἑβδομάδας ἑπτὰ καὶ ἑξήκοντα δύο, ἐκκοπήσεται Χριστὸς, καὶ οὐχ ὑπάρξει αὐτοῦ. Θ. καὶ μετὰ τὰς ἑβδομάδας τὰς ἑξήκοντα δύο, ἐξολοθρευθήσεται χρίσμα, καὶ κρίμα οὐκ ἔστιν ἐν αὐτοῦ.

26. *Hebr.* & post hebdomadas sexaginta & duas, excidetur unctus & non ei. *A.* & post septem hebdomadas & sexaginta duas, exterminabitur unctus, & non est ei. *S.* & post hebdomadas septem & sexaginta duas, exscindetur Christus, & non existet ei. *Th.* & post hebdomadas sexaginta duas, exterminabitur unctio, & judicium non est in eo. *Vulg. & post hebdomadas sexaginta duas occidetur Christus: & non erit ejus populus.*

והעיר והקדש ישחית עם נגיד הבא A. καὶ τὴν πόλιν καὶ τὸ ἅγιον διαφθερεῖ λαὸς ἡγουμένου ἐρχομένου. Θ. καὶ τὴν πόλιν καὶ τὸ ἅγιον διαφθερεῖ σὺν τῷ ἡγουμένῳ τῷ ἐρχομένῳ.

Hebr. & civitatem & sanctitatem destruet populus ducis venturi. *A.* & civitatem & sanctum corrumpet populus ducis venturi. *Th.* & civitatem & sanctuarium destruet cum duce adveniente. *Vulg. & civitatem & sanctuarium dissipabit populus cum duce venturo.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. IX. Danielis.

v. 2. Αλλ. ἐν ἔτει ἑνὶ τῆς βασιλείας &c. Drusius ex Ed. Romana.

v. 3. Αλλ. ἐν πανοπλίᾳ. Joannes Chrysostomus in Danielem.

v. 5. Αλλ. ἠδικήσαμεν, ἠσεβήσαμεν. Drusius.

v. 23. Σ. ἀνὴρ ἐπιθυμιῶν. Idem.

v. 24. Αλλ. ἐδεκαμοιράσθησαν. Sic ex Theodoreto.

Ibid. A. ἐνὶ τῶν λαῶν &c. Has omnes Aquilæ & Symmachi lectiones usque ad finem Capitis, ex Demonstratione Evangelica Eusebii proferimus.

DANIELIS CAP. X.

חרקל 4. Θ. Τίγρις, Εδδικέλ.

4. *Hebr.* Heddekel. *Th.* Tigris, Eddekel. *Vulg.* Tigris.

הנה איש 5. Σ. (ὡς ἀνὴρ.) Θ. ἰδοὺ ἀνὴρ.

בדים A. . . . . Σ. ὀξαίρετα. Ο. . . . . Θ. βαδδίν.

5. *Hebr. Th. Vul.* ecce vir. *S.* quasi vir.

Hebr. A. Vulg. lineis. *S.* præcipuis. *LXX.* byssi finis. *Th.* baddin.

ומתניו חגורים בכתם אופז A. . . . . ὡφάζ Θ. καὶ ἡ ὀσφὺς αὐτοῦ περιεζωσμένη ὡς χρυσίῳ ὠφάζ.

Hebr. & lumbi ejus accincti in massa auri obrizi. *A.* & lumbi ejus accincti erant colore Ophaz. *Th.* & renes ejus accincti auro Ophaz. *Vul. & renes ejus accincti auro obrizo.*

גויתו כתרשיש 6. A. (ὁ σῶμα αὐτοῦ ὡσὶ χρυσολίθος.) Σ. Θ. ὁ σῶμα αὐτοῦ ὡσὶ Θαρσὶς. Ο. ὁ σῶμα αὐτοῦ ὡσὶ θαλασσα.

6. *Hebr.* corpus ejus sicut Tharsis. *A. Vulg.* corpus ejus quasi chrysolithus. *S. Th.* corpus ejus quasi Tharsis. *LXX.* corpus ejus quasi mare.

את־קול דבריו 9. Αλλ. Φωνὴν ῥημάτων αὐτοῦ. Θ. τὴν φωνὴν τῶν λόγων αὐτοῦ.

9. *Hebr. Alius*, vocem verborum ejus. *Th. Vul.* vocem sermonum ejus.

וכפות ידי 10. Αλλος, Καρσὶ χεῖρός μου. Θ. vacat.

10. *Heb.* & palmas manuum mearum. *Alius*, & articulos manuum mearum. *Th. vacat. Vul. & super articulos manuum mearum.*

איש־חמודות 11. Σ. ἀνὴρ ἐπιθυμητὸ. Θ. ἀνὴρ ἐπιθυμιῶν.

11. *Hebr. Th. Vulg.* vir desideriorum. *S.* vir desiderabilis.

אחד השרים הראשנים 13. Αλλος, εἷς τῶν ἀρχόντων τῶν πρώτων. Θ. Εἷς τῶν ἀρχόντων.

13. *Heb. Alius*, unus principum primorum. *Th.* unus de principibus. *Vulg. unus de principibus primis.*

אדני 16. Θ. κύριε. Αλλος, κύριέ μου.

16. *H. Alius, Vul.* Domine mi. *Th.* Domine!

Notæ

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. X. Danielis.

v. 4. Θ. Ἐδδεκὰλ, *Theod.* Videntur eſſe duæ interpretationes. Tigris Chaldæis eſt Diglath. Plinius ait vocari ab incolis Diglito. In quibuſdam vero Codicibus, Τηγεὶτ; in aliis vero Heddekel tantum reperitur. Hæc annotavit Druſius.

v. 5. Hieronymus: *Pro eo autem quod nos juxta Hebraicum vertimus*, ecce vir; *Symmachus poſuit*, quaſi vir. *Non enim vir erat, ſed viri habebat ſimilitudinem.*

Ibid. Hieronym. *Pro* lineis *quod interpretatus eſt Aquila*: *Theodotio* BADDIM *poſuit*. *LXX.* byſſina; *Sym.* ἐξαίρετα, *id eſt*, præcipua.

Ibid. Hieron. auro obryſo. *Pro quo in Hebræo legitur* OPHAZ, *quod Aq. ita interpretatus eſt*: Et lumbi ejus accincti erant colore ὠφάζ. Mſ. Corbeienſis habet, *in Hebræo legitur* OPAZ, & poſtea, *pro quo Aq. interpretatus eſt*: & lumbi ejus accincti erant colore ophaz.

v. 6. Hieron. *Pro Chryſolitho, qui unus eſt de duodecim lapidibus qui ponuntur in logio Pontificis, in Hebræo habet* THARSIS: *quod Theod. & Symmachus eodem verbo interpretati ſunt, LXX. vero mare appellaverunt.*

v. 9. Αλλ. φωνὴ ῥημάτων αὐτῶν. Druſius.

v. 10. Αλλ. ἡ ἅψουσ χειρὸσ μου. Idem.

v. 11. Hieron. *Pro vire deſideriorum Symm. interpretatus eſt* virum deſiderabilem.

v. 13. Ἄλλος, εἷς τῶν ἀρχόντων τῶν πρώτων. Θ. εἷς τῶν ἀρχόντων. Sic unus.

v. 16. Hieron. Domine mi in viſione tua converſa ſunt anteriora mea in me. *Sic Theod. interpretatus eſt.*

DANIELIS CAP. XI.

חולים רבים 10. Αμ. δυνάμεων πολλῶν. Θ. αἱμάτων πολλῶν.

בארץ הצבי 16. A. . . . . Σ. ἐν τῇ γῇ τῆς δυνάμεως. Ο. ἐν τῇ γῇ πλήσεως. Θ. ἐν τῇ γῇ τῇ Σαβεί.

ולא־תהיה בראשנה ובאחרונה 29. ὁ Σύρος, καὶ ὁ παῖσ ὡς τὸ πρῶτον, καὶ τὸ ἔσχατον. Θ. καὶ οὐκ ἔσται ὡς ἡ πρώτη καὶ ἡ ἐσχάτη.

ונכאה 30. Αλλος, ... Θ. καὶ ταπεινωθήσεται.

ויבן על־עזבי ברית קדש A. . . . Θ. καὶ συνήσῃ ὅτι πεῖ καταλιποῦσι διαθήκην ἁγίαν.

חרעים 31. Αλλ. καὶ βραχίονες. Θ. καὶ σπέρματα.

ועל אל אלים 36. Αλλ. καὶ ὅτι ὁ θεὸσ ὁ θεῶν. Θ. vacat.

כי־נחרצה נעשתה Αλλος, ... Θ. εἰς γὰρ συντέλειαν γενήσῃ, Αλλ. καὶ ἀσωτίαν.

ועל־אלהי אבתיו לא יבין ועל־חמדת נשים 37. ועל־כל־אלוה לא יבין A. καὶ ὅτι θεὸν πατέρων αὐτοῦ οὐ συνήσει, καὶ ὅτι ἐπιθυμίαν γυναικῶν, καὶ ὅτι πάντα θεὸν οὐ συνήσει. Ο. . . . Θ. καὶ ὅτι πάντας θεοὺς τῶν πατέρων αὐτοῦ οὐ συνήσει, καὶ ἐπιθυμία γυναικῶν, καὶ ὅτι πᾶν θεὸν οὐ συνήσει.

ולאלה מעזים 38. A. . . . Ο. . . . Θ. θεὸν μαωζείμ.

10. *Hebr. Vulg.* exercituum plurimorum. *Alius*, virtutum multarum. *Th.* inter medium plurimorum.

16. *H.* in terra ornamenti. *A. Vulg.* in terra inclyta. *S.* in terra fortitudinis. *LXX.* in terra voluntatis. *Th.* in terra Sabei.

29. *Heb.* & non erit ſicut prius, & ſic poſterius. *Syrus*, & non faciet ut prima etiam noviſſima. *Th.* & non erit ſicut prima etiam noviſſima. *Vul. & non erit prioti ſimile noviſſimum.*

30. *Heb. Th.* & humiliabitur. *Alius*, & comminabuntur. *Vulg. & percutietur.*

Hebr. & intelliget ſuper derelinquentes pactum ſanctitatis. *A.* & cogitabit, ut deſeratur pactum ſanctuarii. *Th. Vulg.* & cogitabit adverſum eos qui dereliquerunt teſtamentum ſanctuarii. *Th.* teſtamentum ſanctum.

31. *Hebr. Alius*, *Vulg.* & brachia. *Th.* & ſemina.

36. *Heb. Alius*, & ſuper deum deorum. *Th. vacat. Vulg. & adverſus deum deorum.*

H. quia deciſa eſt, facta eſt. *Al.* in ipſo enim erit conſummatio. *Th.* in conſummationem enim fit, *Al.* & feſtinationem. *Vulg. perpetrata quippe eſt definitio.*

37. *H.* & ſuper deum patrum ſuorum non intelliget, & ſuper deſiderium mulierum, & ſuper omnem deum non intelliget. *A.* & ſuper deum patrum ſuorum non intelliget, & ſuper concupiſcentiam mulierum, & ſuper omnem deum non intelliget. *LXX.* & concupiſcentiis mulierum non ſubjacebit. *Th.* & ſuper omnes deos patrum ſuorum non intelliget: & concupiſcentia mulierum, & ſuper omnem deum non intelliget. *Vulg. & deum patrum ſuorum non reputabit: & erit in concupiſcentiis feminarum, nec quemquam deorum curabit.*

38. *Heb. Th.* & Deum Maozim. *A.* Deo fortitudinum. *LXX.* Deum fortiſſimum. *Vul. Deum autem Maozim.*

39. ועשה למבצרי מעזים עם־אלוה נכר אשר
רבה ירבה כבוד והמשילם ברבים ואדמה יחלק
כמחיר Θ. καὶ ποιήσῃ τοῖς ὀχυρώμασι τοῦ καταφυγῶν μετὰ θεοῦ ἀλλοτρίου, καὶ πληθυνῶ δόξαν, καὶ κατακύριον αὐτοῖς πολλοὺς, καὶ γῆν διελεῖ ἐν δόσει.

40. Θ. καὶ συντρίψει. Αλλ. ἐν τῇ κατακλύσει.

ושטף 41. Θ. εἰς τὴν γῆν τοῦ Σαβαείμ.
באין וצבי

A. ורבות יכשלו
Σ. . . . Θ. καὶ πολλοὶ ἀσθενήσουσιν.

45. ויטע אהלי אפדנו בין ימים להר צבי־קדש
A. ובא עד־קצו
. . . . . .
Σ. καὶ ἐκτενεῖ τὰς σκηνὰς ἱππασίας αὐτοῦ μεταξὺ τῆς θαλάσσης εἰς ὄρος τὸ δυνάμεως τὸ ἅγιον, καὶ ἥξει ἕως ἄκρου αὐτοῦ. Ο. . . .
Θ. καὶ πήξει τὸ σκηνὶ αὐτοῦ ἐφαδμὼ, ἀναμέσον θαλάσσης εἰς ὄρος Σαβαείμ ἅγιον, ἥξει ἕως μέρους αὐτοῦ.

39. *H.* Et faciet munitionibus Maozim cum deo alieno, quem agnoscet: multiplicabit gloriam, & dominari faciet eos in multis: & terram dividet in pretio. *Th.* Et faciet in munitionibus confugiorum cum deo alieno: & multiplicabit gloriam: & subjiciet ipsis multos: & terram dividet in donis. *Th. aliter*, Et aget hæc, ut muniat præsidia cum deo alieno, & cum eis ostenderit, multiplicabit honorem, & dominari eos multis faciet, & terram dividet gratis. *Vulg. Et faciet ut muniat Mauzim cum deo alieno, quem cognovit, & multiplicabit gloriam, & dabit eis potestatem in multis, & terram dividet gratuito.* Maozim. *Symm.* confugia. *Hieron.*

40. *Heb.* & inundabit. *Th. Vul.* & conteret. *Alius*, in inundationibus.

41. *Hebr.* in terram decoris. *Th.* in terram Sabaim. *Vulg. in terram glorioſam.*

H. A. Vul. & multæ corruent. *S.* & multa millia corruent. *Th.* & multi infirmabuntur.

45. *H.* Et plantabit tabernacula palatii sui inter maria in monte decoris sanctitatis, & veniet usque ad summitatem ejus. *A.* Et plantabit tabernaculum prætorii sui in ἀφαδανῷ inter maria in monte Sabin glorioso & sancto, & veniet usque ad finem ejus. *Symm. ex Hieronymo.* Et extendet papiliones equitatus sui inter maria super montem fortitudinis sanctum, & veniet usque ad verticem montis. *LXX.* Et statuet tabernaculum suum tunc inter maria, & montem voluntatis sanctum, & veniet hora consummationis ejus. *Th.* & figet tabernaculum suum in Ephadano inter maria in monte Sabaim sancto, & veniet usque ad partem ejus. *Vul Et figet tabernaculum suum Apadno inter maria, super montem inclytum & sanctum: & veniet usque ad summitatem ejus.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XI. Danielis.

v. 20. Αλλ. ἡμιόλιον πολλῶν. Drusius.

v. 16. Hieronymus. *Terram inclytam sive ut LXX. interpretati sunt*, voluntatis, *hoc est, quæ complaceat Deo, Judæam significat, & proprie Jerusalem . . . pro* terra inclyta, *quod interpretatus est Aq. quem nos in hoc loco secuti sumus, Theodotio ipsum verbum Hebraicum posuit* Sabi, *pro quo Sym. vertit*, terram fortitudinis. Ms. Corbeiensis habet *fabir*. Theodoretus item. ἔστι τὸν ἑρμηνεύσαντα τῇ τοῦ γῇ Σαβαείμ ἔχειν· τινὲς δὲ τῶν τὴν ἑβδόμην φασὶν αὐτὸν τὴν Ἑλλάδα μεταδεδληκέναι, γῆν ἡδύτητος τὴν γῆν τοῦ Σαβεὶρ καλέσαντα.

v. 29. ὁ Σύρος, ἢ ὁ τετάρτου &c. Drusius.

v. 30. Hieron. & percutietur; *sive ut alius interpretatus est*, & comminabuntur ei. Quæ pertinent ad vocem Hebraïcam נכתו, non autem ad נגף, ut suspicatus est Drusius.

Ibid. Aq. & cogitabit &c. Hieronymus.

v. 31. Αλλ. ἢ βραχίονες. Drusius. Hieronymus vero. *Pro* brachiis, *alius interpretatus est* semina.

v. 36. Αλλ. ἢ ἕως τοῦ γῆν &c. Drusius.

Ibid. Hieron. perpetrata quippe definitio est. *Sive ut alius*, in ipso enim erit consummatio.

v. 37. Hieron. *Quia vero in Hebraico pro eo quod nos diximus:* & erit in concupiscentiis fœminarum, *ambigue positum est, dicente Aquila, qui verbum expressit e verbo*, ἢ ἐπὶ γῆν &c. quibus interpretationem annectit, ut nos edidimus, & LXX. versionem attulit.

v. 38. *Pro deo* MAOZIM, *quod habetur in Hebraico, Aq. transtulit*, Deum fortitudinum; *LXX.* Deum fortissimum. Hieronymus.

v. 39. Theodorionis versionem, *Et aget hæc ut muniat* &c. sat diversam a Græco ejusdem textu hodierno, attulit Hieronymus.

v. 40. Αλλ. ἐν ταῖς καταιόσεσι. In Editionis Romanæ notis legitur.

v. 41. Θ. εἰς τὴν γῆν τοῦ Σαβαείμ. Theodoretus, ἢ εἰσελεύσεται εἰς τὴν γῆν τοῦ Σαβεὶρ, πάλιν δηλῶν τοῦ Σαβεὶρ τὰ ἰδιώματα ἰδίαν. Vide supra ad versum 16.

Ibid. Hieronymus: & multi corruent. *Pro quo interpretatus est Symmachus:* & multa millia corruent; *Theodotio*, & multi infirmabuntur. *Multas autem corruere juxta Aquilam, vel urbes, vel regiones, vel provincias intellige.*

v. 45. Hieronymus. *Hunc locum Symm. ita interpretatus est:* ἢ ἐκτενεῖ &c. ut supra *quod in Latino sonat*, & extendet papiliones &c. *Theodotio*, & figet tabernaculum suum in Apadnæ. (Ms. Corb. & figet

tabernaculum ſuum ΕΡΑΔΑΝΟ. *ſecunda manu*, ΑΡΕΑΝΟ) inter matia in monte Saba ſancto, & veniet uſque ad partem ejus. *Aquila* (*addit Mſ. Corb. ita.*) Et plantabit tabernaculum prætorii ſui in Ἀρεδηνῷ (Mſ. Corb. prætorii ſui ΑΡΕΑΝΟ,) inter matia, in monte gloriolo & ſancto, & veniet uſque ad finem ejus. *Soli LXX. omni ſe nominis quæſtione liberantes interpretati ſunt.* Et ſtatuet tabernaculum ſuum tunc inter matia, & montem voluntatis ſanctum, & veniet hora conſummationis ejus. *Quòs Apollinarius ſecutus de nomine* ΑΡΕΑΝΟ, *omnino conticuit.* Has autem Corbeienſis Mſ. lectiones confirmat infra Hieron. tùm ait. *Vitandum autem quod cum* (Mſ. Corb. ſequimur) *P. litterâm Hebræus ſermo non habeat, ſed pro ipſa utatur f, cujus vim Græcum φ ſonat, in iſto tantùm loco apud Hebræos ſcribatur quidem ſe, ſed legatur* pe. Obſerves autem in Mſ. Corbeienſi rectè omitti *in* ante *Apedno*.

DANIELIS CAP. XII.

ג. והמשכילים יזהרו כזהר הרקיע ומצדיקי הרבים ככוכבים לעולם ועד
Θ. Ο. Ϛ οἱ συνιέντες λάμψουσι ὡς ἡ λαμπρότης τοῦ στερεώματος, καὶ ἀπὸ τῆς δικαίας τῆς πολλοὺς ὡς οἱ ἀστέρες εἰς τοὺς αἰῶνας καὶ ἔτι.

3. *Hebr.* & intelligentes fulgebunt ſicut ſplendor firmamenti, & juſtificantes multos ſicut ſtellæ in ſæculum & perpetuum. *LXX. Th.* & intelligentes fulgebunt quaſi ſplendor firmamenti, & de juſtis plurimi (*al.* plurimis) quaſi ſtellæ in æternum & ultra. *Vulg. Qui autem docti fuerint, fulgebunt quaſi ſplendor firmamenti, & qui ad juſtitiam erudiunt multos, quaſi ſtella in perpetuas æternitates.*

ז. למועד מועדים. Alλ. Εἰς καιρὸν καὶ καιρούς. Θ. Εἰς καιρὸν καιρῶν.

7. *Hebr.* ad tempus ſtatutum tempora ſtatuta. *Al. Vulg.* in tempus & tempora. *Th.* in tempus temporum.

וכבלות נפץ יד־עם־קדש הבלינה כל־אלה
Θ. ἢ ὅτε τοῦ συντελεσθῆναι διασκορπισμόν, γνώσονται πάντα ταῦτα. Alλ. ἢ ὅτε δὲ συντελεσθῆναι διασκορπισμὸν χειρὸς λαοῦ ἁγιασμοῦ, γνώσονται ἅγιοι, καὶ συντελεσθήσεται ταῦτα πάντα.

H. & cum conſummatum fuerit diſpergere manus populi ſanctitatis, conſummabuntur omnia illa. *Th.* & cum conſummata fuerit diſperſio, cognoſcent omnia hæc. *Alius*, & cum conſummata fuerit diſperſio manus populi ſanctificati cognoſcent ſanctum, & conſummabuntur omnia hæc. *Vulg. & cum completa fuerit diſperſio manus populi ſancti complebuntur univerſa hæc.*

יג. ואתה לך לקץ ותנוח ותעמד לגורלך לקץ הימין.
Θ. καὶ σὺ δεῦρο, ἡ ἀναπαύσῃ· ἔτι γὰρ ἡμέραι καὶ ὥραι εἰς ἀναπλήρωσιν συντελείας· καὶ ἀναστήσῃ εἰς τὸν κλῆρόν σου εἰς συντέλειαν ἡμερῶν.

13. *Heb.* & tu vade ad finem, & requieſces, ſtabis in ſorte tua in fine dierum. *Th.* tu autem vade & requieſce. Adhuc enim dies & horæ in completionem conſummationis: & reſurges in ſorte tua in conſummatione dierum. *Th. ex Hieron.* tu autem vade & requieſce, & reſurges in ordine tuo in conſummatione dierum. *Vul. tu autem vade ad præfinitum: & requieſces, & ſtabis in ſorte tua in finem dierum.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XII. Danielis.

v. 3. Hieronymus: *quem locum Theodotio & Vulgata Editio ita expreſſit*: Et intelligentes &c. ut ſupra.
v. 7. Αλλ. εἰς καιρὸν &c. Druſius ex Edit. Rom.
Ibid. Αλλ. ἢ τῷ συντελεσθῆναι &c. Ex Joan. Chryſoſtomo in Danielem.
v. 13. Hieron. *Pro quo Theodotio interpretatus eſt*, Tu autem vade &c. ut ſupra.

IN PROPHETAS MINORES

MONITUM.

PROPHETARUM Minorum Hexaplares Lectiones collegimus ac multis in locis reſtauravimus ope Manuſcriptorum ac Editorum, quorum catalogum ſubjicimus.

Codex Barberinus cujus Lectiones ſuppeditavit Brianus Valtonus ſexto Polyglottorum tomo, unde majorem interpretationum copiam eruimus, quam ex omnibus aliis.

Codex Marchalianus, nunc RR. PP. Jeſuitarum, de quo ſuperius paſſim actum eſt.

Codex Regius Bombycinus, de quo ſæpius actum eſt.

Coislinianus Codex unus IX. vel X. ſæculi.

Alter Coislinianus ubi Eclogæ quædam.

Colbertinus IX. ſæculi ſi χρυσᾶς ſcriptus.

Codex San-Germanenſis S. Hieronymi in Prophetas minores.

Origenes in Matthæum ſemel adductus.

Euſebius de locis Hebraïcis.

Ejuſdem Demonſtratio Evangelica.

Hieronymus in minores Prophetas.

Ejuſdem Epiſt. ad Marcellam.

Theodoretus in minores Prophetas.

Procopius in Heſaïam.

Romanæ Editionis ac Druſii notæ.

OSEE

CAPUT PRIMUM.

ובפרשים 7. Ο. οὐδὲ ἐν ἱππεῦσι. Αλλ. οὐδὲ ἐν ἅρμασι.

7. *Heb. Vulg.* & in equitibus. *LXX.* neque in equitibus. *Alius*, neque in curribus.

Nota.

v. 7. Αλλος, οὔτε ἐν ἅρμασι. Sic quidam Codices & Alexandrinus; quæ lectio vel alterius Interpretis eſt, vel redundat. In Hebræo ſane non habetur.

OSEE CAP. II.

ריבו 2. Α. Σ. δικάσασθε. Ο. κρίθητε.

2. *Heb.* contendite. *A. S.* diſceptate. *LXX.* judicemini. *Vul. judicate.*

צמרי 5. Οἱ λοιποὶ, τὰ ἱεμά μου. Ο. τὰ ἱμάτιά μου.

5. *Hebr. Vulg.* lanam meam. *Reliqui*, lanas meas. *LXX.* veſtimenta mea.

חדשה ושבתה 11. Ο. Τὰς νεμηνίας αὐτῆς ※ Θ. καὶ τὰ σάββατα αὐτῆς.

11. *H. Vul.* neomeniam ejus & ſabbatum ejus. *LXX.* neomenias ejus ※ *Th.* & ſabbata ejus.

חליהה 13. Σ. περιπαχίλια αὐτῆς. Ο. κοσμήματα αὐτῆς.

13 *H. Vul.* monili ſuo. *S.* collaria ſua. *LXX.* monilia ſua.

עכור 15. ὁ Σύρος, Αχάρ. Ο. Αχώρ.

15. *Heb. LXX. Vulg.* Achor. *Syrus*, Achar.

לפתח תקוה Σ. Εἰς θύραν ἐλπίδος. Ο. διανοῖξαι

Heb. S. in oſtium ſpei. *LXX.* ad aperiendam

σεῖσεται αὐτῆς. Θ. ἀκαίξαζ ἡ ἐκπορεύσεται αὐτῆς.

ועניתה Σ. κακωθήσεται. Ο. ταπεινωθήσεται. Θ. ἀποκριθήσεται.

נעוריה Σ. Θ. νεότητος. Ο. ὑπερτέλους.

16. A. [καλέσεί με ὁ ἀνήρ μου, & οὐ καλέσεί με ἔτι ἔχειν με.] Ο. καλέσεί με ὁ ἀνήρ μου, ἡ οὐ καλέσεί με ἔτι βααλείμ.

18. A. ἡ κοιμήσω αὐτοὺς ἐλς πεποίθησιν. Σ. καὶ κατοικήσω (al. κατοικίσω) αὐτοὺς ἐν ἐλπίδι. Ο. καὶ κατοικιῶ σε ἐπ' ἐλπίδι. Θ. & κατοικιῶ αὐτοὺς ἐν πεποιθήσει.

19. Ο. ἡ μνησθήσομαί σε. Αλλος, ἡ λήψομαί σε.

intelligentiam ejus. *Th.* ad aperiendam patientiam ejus. *Vul. ad aperiendam spem.*

Hebr. Th. & respondebit. *S.* affligetur. *LXX.* humiliabitur. *Vulg. canet.*

Hebr. adolescentiarum tuarum. *S. Th. Vulg.* juventutis. *LXX.* infantiæ suæ.

16. *Heb.* Vocabis me: Vir meus, & non vocabis me ultra Baali. *A.* Vocabit me. Vir meus, & non vocabit me ultra habens me. *LXX.* Vocabit me: Vir meus, & non vocabit me ultra Baalim. *Vulg. Vocabit me, Vir meus, & non vocabis me ultra, Baali.*

18. *Hebr.* & recumbere faciam eos in fiducia. *A.* & dormire faciam eos in fiducia. *S.* & habitare faciam eos in pace. *LXX.* & habitare te faciam in spe. *Th.* & habitare faciam eos in fiducia. *Vulg. & dormire eos faciam fiducia. liter.*

19. *H.* & desponsabo te. *LXX. Vul.* & sponsabo te. *Alius*, & accipiam te.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. II. Oſee.

v. 1. A. Σ. ἀναβάτε Barberin.

v. 5. οἱ λοιποὶ, τὰ ἔρια μου. Idem.

v. 11. ✻ Θ. ἡ τὰ σαββατα αὐτῆς. Mſ. Jeſ.

v. 13. Σ. περιπαιχμὸς. Barberin.

v. 15. ἐκ Σιὼν ἀχάρ. Theodoretus.

Ibid. Σ. ὡς γύρα &c. Druſius ex Hieronymo.

Ibid. Σ. κακωθήσεται. Hieronymus. *In Hebræo ſcriptum eſt* ANATHA, *quod Sym. interpretatus eſt* affligetur. *Th.* reſpondebit. *A.* obediet: ὑπακούσεται *nos ad Hebræa & Aquilæ magis accipimus.* i. præcinet. Et infra: *Interpretatio Aquilæ & Th. e quibus alter* ὑπακούσει *poſuit* i. audiet, *alter.* ἀποκριθήσεται i. reſpondebit, *nobiſcum facit, quod præcinentibus aliis, alii reſpondeant concinentes.* ὑπακούειν vero etiam, reſpondere non infrequenter ſignificat, ut exemplis comprobavimus in Editione Athanaſii & alibi.

Ibid. Σ. κακωθ- &c. Barber.

Ibid. Σ. Θ. νεότητος. Barberin.

v. 16. Hieronymus. *Denique Aquila diligentiſſimus interpres*, Vocabit, *inquit*, me vir meus &c.

v. 18. A. ἡ κοιμήσω &c. Hæc trium lectiones exhibet Barberinus.

v. 19. Αλλος, ἡ λήψομαί. Barberinus, ſine interpretis nomine.

OSEE CAP. III.

אשישי 1. A. παλαιά. Σ. ἀκάρπους. Ο. πέμμασι.

וחמר שערים וחתך שערים 2. Οἱ λοιποὶ, κόρον καὶ ἡμικόριον. Ο. γομὸρ κριθῶν καὶ νέβελ οἴνου. Aliter Barberinus, ἑβρ. OMOP ΣΕΩΡΙΜ ΟΥΛΕΘΧ ΣΕΩΡΙΜ. A. κόρου κριθῶν. Σ. καὶ ζύλακος κριθῶν, ἡ ἀσκοῦ οἴνου. Θ. καὶ γομὸρ ἀλφίτων, & νέβελ οἴνου.

אין אפוד ותרפים 4. Σ. Θ. οὔθ' ἐφὼδ ἡ οὔθ' θεραφίμ. Ο. οὐδὲ ἱερατίας οὐδὲ δήλων. Sed Barberinus ſic, A. & μορφωμάτων. Σ. οὐδὲ ὑπολύσεως. Θ. οὐδὲ ὑπολυομένων.

1. HEbr. dolia. *A.* antiqua. *S.* infructuoſos. *LXX.* coctiones. *Vulg. vinacia.*

2. *Hebr.* chomer hordeorum, & lethech hordeorum. *Reliqui*, corum & ſemicorum. *Barberinus autem alio modo. Heb.* omor ſeorim ulethch ſeorim. *A.* cori hordeorum. *S.* & ſaculi hordei & utris vini. *Th.* & gomor farinæ, & nebel vini. *LXX.* gomor hordei & nebel vini. *Vul. coro hordei, & dimidio coro hordei.*

4. *Heb.* non ephod & theraphim. *S. Th. Vul.* ſine ephod & ſine theraphim. *LXX.* ſine ſacerdotio, & ſine manifeſtationibus. *Barberinus ſic. A.* & figurarum. *S.* neque ſolutionis. *Th.* neque ſoluti.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. III. Oſee.

v. 1. Hieron. *Unde pro vinaciis quod Hebraïce dicitur* ASISE, *A. interpretatus eſt* παλαιά i. vetera. *S.* ἀκάρπους i. ſteriles. Et infra. *Pro* pemmatibus *quæ LXX. tranſtulerunt, & comeduntur cum uvis paſſis ſive vinaciis*, placentas *Latine poſſumus dicere, vel* cruſtula *quæ idolis offeruntur & Græce appellantur* πέμματα.

v. 2. Hieron. *Pro Gomor in Hebraïco ſcriptum eſt* OMER, *quod omnes Interpretes abſque LXX.* eorum *interpretati ſunt, ſermone Græco, & maxime Paleſtino, qui habet LXX. modios. Et pro nebel vini in Hebraïco legitur* LETHECH SEORIM, *quod ceteri interpretes* ἡμικόρους *hordei tranſtulerunt.* i. mediam partem cori. Barberinus longe diverſas interpretationes

adfert: ac *S. LXX. Th.* in poſtrema parte non conveniunt cum Hebræo. Forte putaverint סערה mendoſe repetitum, legendumque eſſe ים.

v. 4. Σ. Θ. ἀνὴρ ἐριδὶ ἢ ἀνὴρ θιγαφίμ. Ex Hieronymo Epiſt. ad Marcellam. Vide infra in utroque Lexico. Sed longe alio modo Codex Barberinus: qui forteſſe alteram Symmachi Editionem exhibet.

OSEE CAP. IV.

13. תחת אלון ולבנה ואלה כי־טוב צלה A. ὑποκάτω δρυὸς καὶ λιβύκης καὶ τερεβίνθου. Σ. ὑπὸ τὴν δρῦν ἢ πίτυν καὶ πλάτανον ὀθισκιάζουσιν. Ο. Θ. ὑποκάτω δρυὸς (Θ. κάτω) ἢ λιβύκης (Θ. πίτυος,) καὶ δένδρου συσκιάζοντος.

13. *Ebr.* ſubtus quercum, & populum & terebinthum, quia bona umbra ejus. *A.* ſub quercu & populo & terebintho. *S.* ſubtus quercum & pinum & platanum obumbrantem. *LXX. Th.* ſub quercu & populo (*Th.* pino) & arbore adumbrante. *Vulg. ſubtus quercum, & populum, & terebinthum, quia bona erat umbra ejus.*

יפרדו 14. A. ἐχωρίζοντο. Σ. ἠχλίζοντο. Ο. συνεφύροντο. Θ. κατεμίσθουν.

14. *Hebr.* diviſerunt ſe. *A.* ſeparabantur. *S.* ſequuti ſunt. *LXX.* commiſcebantur. *Th.* connumerati ſunt. *Vulg. converſabantur.*

עם־הקדשות יזבחו A. μὴ τῶν ἐναλλαγμάτων. (al. ἀλλαγμάτων.) Σ. μὴ τῶν ἑταιρίδων. (al. ἀκαθάρτων.) Ο. μὴ τῶν τετελεσμένων ἔθνον. Θ. μὴ τῶν κεχωρισμένων. (al. καὶ τοῖς βδελύγμασιν) ἔθυον.

H. cum ſcortis ſacrificaverunt. *A.* cum immutatis. *S.* cum meretricibus, *ſive* impuris. *LXX.* cum initiatis immolabant. *Th.* cum ſeparatis. (*al.* cum abominationibus) immolabant. *Vul.* cum effeminatis ſacrificabant.

15. אם־זנה אתה ישראל אל־יאשם יהודה A. Σ. Θ. E. Εἰ πορνεύῃς σὺ Ισραὴλ, μὴ συμπλημμελείσθω Ιούδα. Ο. σὺ ὁ Ισραὴλ μὴ ἀγνόει, καὶ Ιούδα μὴ εἰσπορεύεσθε.

15. *H.* Si fornicans tu Iſrael, ne delinquat Juda. *A. S. Th. V.* Si fornicans tu Iſrael, ne una delinquat Juda. *LXX.* Tu autem Iſrael ne ignores, & Juda ne ingrediamini. *Vulg. Si fornicaris tu Iſrael, non delinquat ſaltem Juda.*

בית און A. Θ. οἶκον ἀωφελῆ. Σ. οἶκον ἀλιτὰς. ὁ Σύρος, βηθαυέν. C. οἶκον Ω. In Barberino. A. Σ. Θ. οἶκον ἀωφελοῦς.

Heb. Syrus, Vulg. Beth-aven. *A. Th.* domum inutilem. *S.* domum impietatis. *LXX.* domum On. *Barberin. A. S. Th.* domum inutilis.

17. חבור עצבים אפרים הנח־לו סר סבאם Σ. E. ἑώωθη εἰδώλοις Εφραίμ . . . . ἐπέκλινε συμπόσιον. Ο. μέτοχος εἰδώλων Εφραίμ, ἔσχεν ἑαυτῷ σκάνδαλα, ἐρέπτου Χαναναίους.

17. *Hebr.* ſocius dolorum Ephraim, dimitte eum: receſſit potus eorum. *S. V.* unitus eſt idolis Ephraim. . . . . declinavit convivium. *LXX.* particeps idolorum Ephraim, poſuit ſibi ipſi ſcandala, provocavit Chananæos. *Vulg. particeps idolorum Ephraim, dimitte eum. Separatum eſt convivium eorum.*

19. צרר רוח אותה בכנפיה Σ. ἔδησεν αὐτὴν τὸ πνεῦμα αὐτοῦ. (l. αὐτό.) Ο. συγροφὴ πνεύματος σὺ εἶ ἐν τῷ πλεύρᾳ αὐτῆς.

19. *Heb.* ligavit ſpiritus eam in alis ſuis. *S.* ligavit ventum in alis ſuis. *LXX.* turbo ſpiritus tu es in alis ejus. *Vulg. ligavit eum ſpiritus in alis ſuis.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. IV. Oſee.

v. 13. A. ὑποκάτω δρυὸς &c. Has lectiones exhibet Barberinus.

v. 14. Similiter trium lectiones ex Barberino.

Ibid. A. μὴ τῶν ἐνδ- &c. Druſius.

Hieronymus: *Sciendum autem quod in preſenti* CADESOTH, meretrices, ἱερείας, *i. ſacerdotes Priapo mancipatas vocet. In aliis autem locis viros exſectos libidine*, CADESIM *legimus*, Iſaia dicente: & illuſores dominabuntur eorum; *pro quo in Hebræo dicitur*, & CADESIM dominabuntur eorum, *quod nos in effeminatos vertimus. A. autem* ἐνδιαλλαγμένους *interpretans*, i. mutatos, *hoc oſtendere voluit, quod ſuam naturam mutaverint, & de viris facti ſint femine. S.* ἑταιρίδας *proprie* meretrices *appellavit. LXX.* τετελεσμένους i. conſecratos & initiatos, *ut cultores idolorum oſtenderent: Theodotion*, κεχωρισμένους. i. a populo ſeparatos &c. Sic ex Hieronymo. Subjunctas vero lectiones verſu 15. mutuamur ex Barberino.

v. 15. A. Θ. οἶκον ἀωφελῆ &c. Sed has lectiones confudit Barberinus, qui tribus Interpretibus unam verſionem adſcribit. Codex Reg. unus ex Theodoreto, ὁ μὲν ϙΟ Λα. ἑ ὁ Θ. οἶκον ἀωφελῆ ἠμελωνέσιον ὁ δὲ Σύμ. οἶκον ἀθεΐας. Similiterque in Editione Rom. in notis legitur ὁ δὲ Σύμ. οἶκον ἀθεΐας, pergitur ibidem ex eodem Theodoreto, ἑ ὁ Σύρος δὲ αὐτὸ τὸ Εβραϊκὸν γιβόνεον ἔνομα, quæ nota in eodem Regio habetur. His non conſonat Hieron. in Comment. qui ait: *Pro domo de in quibuſdam Exemplaribus, & maxime in Theodotione legitur*, domus iniquitatis; *quod Aquila & Sym. interpretati ſunt domum* ἀνωφελοῦς, *id eſt*, inutilem, *que nihil proſit, & alio verbo* idolum nuncupetur. In tanta lectionum varietate hæreo, & tamen puto illud Σ. οἶκον ἀθεΐας probe aſſertum & γιβόνεον eſſe. Notes autem velim, illud Hieronymi de nominibus Hebraïcis. *On*, *civitas Samaria: pro qua in Hebraïce ſcriptum eſt AUN quod A. & S. interpretatur inutile. Th.* inu-

quirates, non repugnare iis quæ ſuprà ex Commentario ejuſdem attulimus. Nam in loco de Nominibus Hebraïcis jamjam allato, interpretationes illas addit quæ in libris Joſue & Regum uſurpabantur ab Interpretibus: qui non ſemper in vertendi modo ſibi conſtabant.

OSEE CAP. V.

לְמִצְפָּה 1. A. τῇ σκοπιᾷ. Σ. πλατείᾳ. Ο. τῇ σκοπιᾷ.

עַל־תָּבוֹר A. Σ. Θ. ὄπὶ Θαβώρ. Ο. ὄπὶ ὃ Ιτιβύριον. Barberinus vero. ὄπὶ Θαβὼρ ex A. videlicet. Σ. ὄπὶ ὃ ὄριον. Θ. εἰς τ᾽ δρυμόν.

לֹא־נִכְחַד מִמֶּנִּי 3. A. οὐκ ἀπεκαλύφθη ἐξ ἐμοῦ. Σ. οὐκ ἐλήθησάν. Θ. καὶ Ο. οὐκ ἄπεστιν ἀπ᾽ ἐμοῦ. Ο. ἄλλως, οὐκ ἀπέστη.

מַעַלְלֵיהֶם 4. A. ἐπιτηδεύμασι. Σ. βουλαῖς. Ο. ἐμβολίαις. Θ. γνώμαις.

גְּאוֹן 5. A. Θ. ἀλαζονεία. Σ. Ο. ὕβρεις.

יָלָדוּ 7. A. Θ. ἐγένοντο. Ο. ἐγενήθησαν.

חֹדֶשׁ A. νεομηνία. Σ. Θ. μὴν. Ο. ἡ ἐρυσίβη.

שׁוֹפָר 8. A. Σ. κερατίνη. Ο. σάλπιγξ.

בֵּית אָוֶן A. Σ. εἰς οἶκον ἀφελοῦς. Σ. Θ. Ωρ. Ο. ἐν τῷ οἴκῳ Ωρ.

אַחֲרֶיךָ A. Σ. Θ. ὀπίσω σου. Ο. ἄξιοι. Ε. κατὰ πόδας σου.

כַּמַּסִּיגֵי גְבוּל 10. Σ. ὡς ἁρπάζοντες. Ο. ὡς μεταθέντες ὅρια. Ε. ὅμοιοι τοῖς ἀποτεμνομένοις ὅρια.

כַּמַּיִם עֶבְרָתִי Οἱ λοιποὶ, [τὴν ὀργήν μου.] Ο. ὃ ἔρμημά μου. Barberinus ſic. A. αὐτοβρόησίαν μου. Σ. ὑδροκηλίαν ὁρμήματός μου. Θ. ὡς ὕδωρ τὴν χόλεσι μου.

רִיב 13. A. δικαζόμενον. Σ. . . . . Θ. [κριτήν.] Ο. Ιαρείμ. mel. Ιαρείβ.

לִרְפֹּא Οἱ λοιποὶ ἰᾶσθαι. Ο. ἰάσασθαι. Ο. ἄλλ. ῥῖσαι.

מָזוֹר A. ὀδύσις vel συνδισμός. Ο. ἑδμάν.

כְּשָׁחַל 14. A. ὡς λέαινα. Σ. ὡς ὀπίσθιοι λεαίνης. Ο. ὡς πάνθηρ. Θ. ὡς λίς.

1. Hebr. Maſpa. *A. Vulg.* ſpeculationi. *S.* plateæ. *LXX.* ſpeculæ.

H. A. S. Th. Vulg. ſuper Thabor. *LXX.* ſuper Itabyrium. *Barberin. A.* ſuper Thabor. *S.* ſuper terminum. *Th.* in ſylvam.

3. *Hebr.* non abſconditus eſt a me. *A.* non revelatus eſt ex me. *S.* non latuerunt *Th. LXX.* non abeſt a me. *LXX. al.* non receſſit a me. *Vulg. non eſt abſconditus a me.*

4. *Heb. A.* ſtudia & conſilia. *LXX. Vul.* cogitationes. *Th.* ſententiam.

5. *Hebr.* ſuperbia. *A. Th. Vul.* arrogantia. *S. LXX.* injuria.

7. *Heb. A. Th. Vulg.* genuerunt. *LXX.* geniti ſunt.

Heb. S. Th. Vulg. menſis. *A.* neomenia. *LXX.* rubigo.

8. *Hebr. Vulg.* buccina. *A. S.* cornea. *LXX.* tuba.

Hebr. Beth-aven. *A. S.* in domum inutilitatis. *S. Th.* On. *LXX.* in domo On. *Vulg. in Bethaven.*

Hebr. poſt te. *A. S. Th. Vulg.* poſt tergum tuum. *LXX.* mente excedit. *V.* ad tergum tuum.

10. *Hebr.* ut transferentes terminum. *S.* ut tranſinoventes. *LXX.* quaſi transferentes terminos. *V.* ſimiles abſcindentibus terminos. *Vulg. quaſi aſſumentes terminum.*

Heb. quaſi aquam indignationem meam. *Reliqui,* iram meam. *LXX.* impetum meum. *Barberin. ſic. A.* celeritatem meam *S.* hydrocelam impetus mei. *Th. Vul.* quaſi aquam iram meam.

13. *H.* Iareb. *A.* diſceptantem. *Th.* judicem. *S. Vul.* ultorem. *LXX.* Iarim. *mel.* jarib.

H. Reliqui, LXX. Vul. ſanare. *LXX. al.* liberare.

Heb. purulentam plagam. *A.* colligationem *vel* vinculum. *LXX.* dolor. *Vulg. vinculum.*

14. *Heb.* quaſi panthera. *A. Vul.* quaſi leæna. *S.* quaſi irruptio leænæ. *LXX.* quaſi panther. *Th.* quaſi leo.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. V. Oſeæ.

v. 1. A. τῷ σκοπίῳ &c. Has lectiones exhibet Barberinus Cod.

Ibid. A. Σ. Θ. Θαβώρ. Euſeb. & Hieron. de locis Hebraïcis. Hieronymus in Comment. hæc habet, *LXX. Ιτιβύριον tranſtulerunt. Hanc habentes conſuetudinem, ut Hebræa nomina Græco ſermone declinent, ſicut Edom. . . . . Idumæam.* Longe aliud Barberinus, cui aſſentiendum eſt. Nam Euſebius de locis Hebraïcis interpretationes adfert, quæ aliquando quidem, ſed non ubique ab interpretibus uſurpantur, ut jam vidimus.

v. 3. A. τὰ ἄντα. Ex Barberino.

v. 4. A. ἐπιτηδ. Ex eodem.

v. 5. A. Θ. ἀλαζονεία. Σ. Ο. ὕβρεις. Druſius. Hieronymus vero: *Verbum* GAON *LXX. & S. interpretantur* injuriam: *A. & Th.* ſuperbiam.

v. 7. A. Θ. ἐγένοντο. Sic unus.

Ibid. A. νεομηνία. Σ. Θ. μὴν. Druſius ex Hieron.

v. 8. A. Σ. κερατίνη. Druſius. Hieron. *Buccina paſtoralis eſt, & cornu recurvo efficitur: unde & propriè Hebraïce* SOPHAR, *Græcè* κερατίνη *appellatur.*

Ibid. A. Σ. εἰς οἶκον ἀφελοῦς. Sic Barberinus, qui

binas Symmachi lectiones adfert, & notam adjicit ſic: A. Σ. εἰς οἶκον ἀνομείλιξε, τυτίσκον ἀδόλως πωτὸς, Ὃν δὴ ἐστιν ὁ ἥλιος. Σ. Ο. ὦν.

Ibid. A. Σ. Θ. ἐπλεύνθη ου. Idem.

v. 10. Σ. ὡς παρόρμ. Idem.

Ibid. Hieronymus: *Pro ira LXX.* ὄρμημα, *id eſt, impetum tranſtulerunt... ſed rectius, ut omnes præter LXX. tranſtulerunt, ira accipienda eſt, præſertim cum nomen effuſionis & ira conveniat, dicente Propheta ad Dominum*, Effunde ſuper eos iram tuam. Hæc Hieronymus: at non video qua ratione hæc quadrare poſſint ad lectiones Barberini, quas adferimus.

v. 13. Hieronym. *A. Th.* Judicem *interpretati ſunt. Quod autem* IARIB ultorem *ſignificet & judicem; nomen Gedeonis oſtendit, quem cum cultores Baal expeterent ad ſupplicium, eo quod lucum Baal araſque everti ſſet, reſpondit pater*, ulciſcatur ſe Baal, *& appellatus eſt, inquit*, Jerobaal. *i.* ulciſcatur ſe Baal. Sed Barberinus habet A. δικαζόμενον, & cum Hieronymo conſonat.

Ibid. οἱ λοιπ. Ἰεσσαΐ. Mſ. Jeſ.

Ibid. Binas Aquilæ interpretationes adfert Hieronymus, forte ex duabus ejuſdem Editionibus deſumtas.

v. 14. A. ὡς λοιμὸν. Trium lectiones adfert Barberinus.

OSEE CAP. VI.

טרף 1. O. ἥρπακε. Αλλος, πέπαγε.

ויחבשנו Οἱ πόλιες, καὶ μετὰ ἡμᾶς. Barberinus. Σ. καὶ μαλαγματὸς ἡμᾶς. Σ. ἄλλως, ὑπεδέσε ἡμᾶς.

יחיינו 2. A. Σ. ἀναζωώσει ἡμᾶς. O. ὑγιάσει ἡμᾶς. E. ὑγιῆς ἀποδείξει ἡμᾶς.

ונרדפה נדעה 3. Σ. γνῶμεν οὖν σπεύσας. O. καὶ γνωσόμεθα. διώξωμεν. E. παιδεύσωμεν οὖν, καὶ ἐπιγνῶμεν.

כשחר נכון מוצאו Σ. ὡς ὄρθρος βεβαία ἡ ἐπιφάνεια αὐτοῦ. O. ὡς ὄρθρον ἕτοιμον εὑρήσομεν αὐτόν.

וחסדכם 4. O. ὃ ἦ ἔλεος ὑμῶν. E. ὁ δὲ ἔλεος ὑμᾶς οἰκτιρμός.

חצבתי 5. A. Θ. ἐλατόμησα. Σ. οὐκ ἐφείσαμην. O. ἀπέθεσα. E. ἔξεκλα.

משפטי O. ὃ κρίμα. Αλλος, ἡ διακρισία.

עקבה מרצח 8. A. πεδικαμπὴς ἀπὸ αἵματος. Σ. διωκτὴ ἀπὸ αἵματος. O. παρεμπεσοῦσα ὕδωρ. E. ὑποσκελίζουσι καὶ δολοφονοῦσι.

וכחכי איש גדודים 9. Σ. . . . . ὑποκριτοῦ. O. καὶ ἡ ἰσχύς σου ἀνδρὸς πειρατοῦ. E. ὡς λοχὸς πολυχείρας ληστρικῆς.

גדודים A. δίζωνοι. O. Θ. πειρατοῦ.

חבר כהנים דרך ירצחו שכמה A. . . . . Σ. . . . . O. ἔκρυψαν ἱερεῖς ὁδὸν, ἐφόνευσαν Σίκιμα. Θ. . . . . .

גם־יהודה שת קצר לך 11. Barber. καὶ Ἰούδα ἀφῆκε θερισμὸν αὐτῷ. Σ. σὲ σοὶ Ἰούδα ἀπόκειται θερισμός. O. καὶ Ἰούδα. ἄρχου πυγμὴν σαυτοῦ. E. ἀλλὰ καὶ σὺ Ἰούδα προετοίμαζες αὐτὸν εἰς ὃ ἐκθερισθῆναι.

1. *Hebr. LXX.* rapuit. *Alius*, percuſſit. *Vul.* cepit.

Hebr. alligabit faſciis nos. *Omnes*, *Vulg.* & curabit nos. *Barberinus*, *S.* malagmata apponet. *S. aliter*, alligabit nos.

2. *Heb. Vul.* vivificabit nos. *A. S.* reviviſcere facier nos. *LXX.* ſanos faciet nos. *V.* ſanos demonſtrabit nos.

3. *Heb. Vul.* ſciemus, ſequemurque. *S.* ſciamus igitur ad feſtinandum. *LXX.* & ſciemus. Perſequamur. *V.* erudiamur ergo, & inducamur.

Hebr. tamquam aurora præparatus egreſſus ejus. *S.* quaſi diluculum firmum adventus ejus. *LXX.* quaſi mane paratum inveniemus eum. *Vul. quaſi diluculum præparatus eſt egreſſus ejus.*

4. *Hebr.* & miſericordia veſtra. *LXX.* miſericordia autem veſtra. *V.* nam miſeratio erga vos. *Vulg. miſericordia veſtra.*

5. *Hebr.* ſuccidi. *A. Th.* cælavi. *S.* non peperci. *LXX.* demeſſui. *V.* excidi. *Vul. dolavi.*

Hebr. Vulg. judicia. *LXX.* judicium. *Alius*; juſtum judicium.

8. *Heb.* fœdata a ſanguine. *A.* deflexa a ſanguine. *S.* perſecutores a ſanguine. *LXX.* conturbans aquam. *V.* ſupplantans & dolo occidens. *Vulg. ſupplantata ſanguine.*

9. *Hebr.* & juxta expectare viros latrones. *S.* & fauces tuæ quaſi viri inſidiatoris. *LXX.* & fortitudo tua viri piratæ. *V.* quaſi cohors magnæ catervæ prædatricis. *Vul. & quaſi fauces virorum latronum.*

H. latrones. *A.* expeditorum. *LXX. Th.* piratæ. *Vul.* latronum.

Hebr. ſocietatem ſacerdotum via interficiebant humerum. *A.* participatio ſacerdotum in via occidebant humeros. *S.* ſocietas ſacerdotum in via occidebant Sichem. *LXX.* abſconderunt ſacerdotes viam, occiderunt Sicima. *Th.* abſconderunt ſacerdotes viam, interficiebant in dorſo. *Vul. particeps ſacerdotum, in via interficientium pergentes de Sichem.*

H. etiam Juda poſuit meſſem tibi. *Barb.* & Juda dimiſit meſſem ſuam. *S.* & tibi Juda depoſita eſt meſſis. *LXX.* & Juda. Incipe vindemiare tibi. *V.* etiam tu quoque Juda præparabas ipſum ut meteretur. *Vulg. Sed &, Juda, pone meſſem tibi.*

Notæ

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. VI. Oſee.

v. 1. Αλλος, πέπαμαι. Sic Barberinus.

Ibid. Omnes, μετώπον. Hieronymus qui addit: *proprie autem μέτωπα appellantur linteola, quæ inferuntur vulneribus, ut putridas carnes comedant, & extrahant purulentas.* At Barberinus Codex binas eaſque diverſas Symmachi interpretationes adfert, cui magis credendum: nam Hieronymus hic omnes pro majori parte poſuit, ut & alibi.

Ibid: a. Σ. ἀναζωύσει &c. Barberin.

v. 3. Hæ omnes verſiones a tertio verſu ad nonum ex Barberino prodeunt, qui in quinto verſu ἐκπύμασι habet, ſed perperam. Vide vocem אפה in Lexico Hebr.

v. 9. S. *& fauces tuæ* &c. Hieron. Lectiones Græce ex Barberino prodeunt. Hic vides Hieronymum vocem ἐνεδρευτῶν vertiſſe *inſidiatoris.*

v. 11. Barber. ἡ ἰδέα ἀφῶν. Sic in textu. Ad Marg. vero Symmachi & Quintæ Lectiones adfert.

OSEE CAP. VII.

1. תנב יבוא פשט גדוד בחוץ A. Σ. ἡ κλέπτης μὴν εἰσῆλθε, ἐκδύσει ἢ λῃσταί. O. ἐφ' κλέπτης. ἐφεὶς αὐτὸν εἰσελεύσεται, ἐκδιδύσκων λῃστὴς ἐν τῇ ὁδῷ αὐτοῦ. E. ἐ κλέπτης μὴν ἔστιν ἔνδον, λωποδύτης ἢ λῃστεύῃ τὰ ἔξω.

2. ובל־יאמרו ללבבם כל־רעתם זכרתי A. ἢ μήποτε εἴπωσι τῇ καρδίᾳ αὐτῶν, πᾶσαν κακίαν αὐτῶν ἐμνήσθην. O. ὅπως στεναξάσωσιν ὡς ᾄδοντες τῇ καρδίᾳ αὐτῶν, πάσας τὰς κακίας αὐτῶν ἐμνήσθην.

מעלליהם A. Σ. τὰ ἐπιτηδεύματα. O. τὰ ἐξεύρεσια αὐτῶν. E. ἀνεύρεσις.

4. כלם מנאפים כמו תנור בערה מאפה ישבות מעיר מלוש בצק עד־חמצתו O. πάντες μοιχεύοντες ὡς χαλκεὺς καιόμενος εἰς πῦρ καπνισμάτων (Barb. καπνισμοῦ αὐτοῦ) ἀπὸ τῆς φλογός, ἀπὸ φυραίσεως ζύμης, ἕως τοῦ ζυμωθῆναι αὐτό. E. ἅπαντες εἰς τὸ μοιχεύειν ἐκπυρούμενοι, ὡς ὀπτήριον ἀπὸ τῆς πίσσης: ἐπαύσατο ὡσεὶ ὀλίγον ἡ πόλις τῆς φυράματος χοινικίας, ἕως μετὰ μικρὸν πᾶσα ἐζυμώθη.

5. יום מלכנו O. ἡμέρας τῆς βασιλέως ἡμῶν. Θ. ἡμέρα βασιλέως.

לצים A. χλευασῶν. O. λοιμῶν.

6. קרבו A. ἤγισεν. O. αἰσχαύνησεν.

באפם A. Σ. Θ. ἐνεδρεύει. O. ἐν τῷ καταφάσιν αὐτοῦ.

ישן אפם בקר A. ὕπνωσεν ὁ πίστων ὡσεὶ. O. ὅπως Εφραὶμ ἐνεπλήσθη.

8. היה עגה בלי הפוכה O. ἐγένετο ἐγκρυφίας οὐ μεταστρεφόμενος. E. ἕως (l. ὡς) ἐν σποδιᾷ πιτύρινος ἄρτος ἀμεταστρέπτως.

9. לא ידע נם־שיבה זרקה בו O. οὐκ ἔγνω, ἐ

1. *Heb.* & fur ingreſſus eſt, ſpoliavit latro foris. *S.* fur quidem ingreſſus eſt, exuens autem turma latronum. *LXX.* & fur ad eum ingredietur, ſpolians latro in via ejus. *V.* & fur quidem eſt intus: prædo autem furatur ea quæ foris ſunt. *Vulg. & fur ingreſſus eſt ſpolians, latrunculus foris.*

2. *Hebr.* & non dicent in corde ſuo, omnis malitiæ eorum recordatus ſum. *A.* & ne forte dicant cordibus ſuis, omnis malitiæ eorum recordatus ſum. *LXX.* ut concinant quaſi canentes corde ſuo: omnes malitias eorum recordatus ſum. *Vulg. & ne forte dicant in cordibus ſuis, omnem malitiam eorum me recordatum.*

Heb. A. S. ſtudia eorum. *LXX.* deliberationes ſuæ. *V.* impietates. *Vulg. adinventiones ſuæ.*

4. *Hebr.* omnes ipſi adulterantes, ſicut clibanus ſuccenſus a coquente, ceſſabit ab excitando a ſubigendo paſtam donec fermentetur. *LXX.* omnes adulterantes quaſi clibanus accenſus ad coctionem deuſtionis (*Barb.* comburet eos,) a flamma, a commiſtione fermenti, donec fermentetur. *Quinta Editio.* omnes ad adulterandum accenſi, ſicut fornax a piſtore: ceſſavit ad modicum civitas a conſperſione conſortii, & poſt paululum tota fermentata eſt. *Vul. omnes adulterantes, quaſi clibanus ſuccenſus a coquente: quievit paululum civitas a commiſtione fermenti, donec fermentaretur totum.*

5. *Heb. Vul.* dies regis noſtri. *LXX.* dies regum noſtrorum. *Th.* dies regis.

H. Vul. illuſoribus. *A.* irriſoribus. *LXX.* peſtilentibus.

6. *Heb. Vulg.* applicuerunt. *A.* admoverunt. *LXX.* accenſæ ſunt.

Hebr. A. S. Th. in inſidiando eos. *LXX.* cum ingruerent ipſi. *Vul. cum inſidiaretur eis.*

Heb. Vulg. dormivit coquens eos, mane. *A.* dormivit coquens mane. *LXX.* ſomno Ephraim repletus eſt.

8. *Heb.* fuit libum non verſum. *LXX.* factus eſt ſubcinericius, qui non reverſatur. *V.* quaſi in cinere conſperſus panis, qui non reverſatur. *Vulg. factus eſt ſubcinericius panis, qui non reverſatur.*

9. *H.* neſcivit etiam canities ſparſit ſe in eo.

πολιαὶ ἐξέωθησάν αὐτόν. E. οὐκ ἤδετο, καὶ ἔφυτα πολιὸς ἦν τυγχάνων.

און 10. O. ὕβρις. Θ. ὑπερηφανία.
שבו O. ἐπέστρεψαν. E. μετενόησαν.

בקשו O. ἐξεζήτησάν. E. ἐπεκαλέσαντο.

פותה 11. A. ἠλιθωμένη. Σ. ἀπατωμένη. O. ἄφρις.

כשמע לעדם 12. A. κατ' ἀκοὴν τῆς συναγωγῆς. Σ. κατ' ἀκοὴν τῆς μαρτυρίας. O. ἐν τῇ ἀκοῇ τῆς θλίψεως αὐτῶν.

שד להם 13. A. πορεύομαι αὐτοῖς. Σ. διαφθορά. O. δειλοί εἰσιν. Θ. . . . E. ἐκπορεύσονται.

כי יילילו על־משכבותם 14. A. ἀλλὰ ἀπλῶς ἐλάλησάν. Σ. ἀλλ' ἢ ἐχρεμέτισάν ἐν τῷ καθακλίσει αὐτῶν. O. ἀλλ' ἢ ὠλόλυζον ἐν ταῖς κοίταις αὐτῶν.

על־דגן ותירוש יתגוררו יסורו בי O. ὅτι σίτῳ καὶ οἴνῳ κατετέμνοντο, ἐπαιδεύθησαν ἐν ἐμοί. E. ὑπὸ πτυφῆς καὶ πλησμονῆς σίτου καὶ οἴνου ἀπέχεσθέ μου. Alt. ἐξέκλιναν ἀπ' ἐμοῦ.

ישובו לא על 16. Σ. ἐπέστρεψαν εἰς ὃ μὴ ἔχειν ζυγόν. O. ἀπετράφησαν εἰς οὐδέν. E. ἀπέχονται ἵνα ἀφῶσιν αὐτοὺς ζυγόν.

רמיה Σ. ἀνεστραμμένον. O. ἐπτερωμένον. E. διάστροφον.

מעם A. Σ. διὰ ἐμβεβηκότας. O. διὰ ἀπαιδευσίαν. E. ἀφ' ὑμῶν.

זו לעגם בארץ מצרים A. οὗτος ὁ μωκισμὸς αὐτῶν ἐν γῇ Αἰγύπτῳ. Σ. τοῦτό ἐστιν ὃ ἐφθέγξαντο ἐν Αἰγύπτῳ. O. οὗτος ὁ φαυλισμὸς αὐτῶν ἐν γῇ Αἰγύπτῳ. E. αὗται ἐβλασφήμησαν.

LXX. nescivit, & cani efloruerunt ei. *V.* non sensit, & hæc cum jam canus esset. *Vul. nescivit: sed & cani effusi sunt in eo.*

10. *H. Th. Vulg.* superbia. *LXX.* contumelia.

H. LXX. Vulg. reversi sunt. *V.* pœnitentiam egerunt.

H. Vulg. quæsierunt. *LXX.* exquisierunt. *V.* invocaverunt.

11. *Heb.* stolida. *A.* lactata. *S.* decepta. *LXX.* insipiens. *Vul. seducta.*

12. *Heb.* juxta auditum cœtus eorum. *A.* secundum auditum synagogæ. *S.* secundum auditum testimonii. *LXX.* in auditu tribulationis eorum. *Vulg. secundum auditionem cœtus eorum.*

13. *Hebr. A.* vastitas eis. *S.* interitus. *LXX.* meticulosi sunt. *Th.* miseria. *V. Vulg.* vastabuntur.

14. *H.* quia ululârunt super cubilibus suis. *A.* sed mollitèr locuti sunt. *S.* sed hinnierunt in cubilibus suis. *LXX. Vul.* sed ululabant in cubilibus suis.

Heb. super triticum & mustum congregaverunt se, defecerunt a me. *LXX.* super tritico & vino disecabantur: eruditi sunt in me. *V.* a voluptate & abundantia tritici & vini defecerunt a me. *Al.* declinaverunt a me. *Vulg. super triticum & vinum ruminabant, recesserunt a me.*

16. *Hebr.* revertentur absque jugo. *S. Vulg.* reversi sunt, ut essent absque jugo. *LXX.* conversi sunt in nihilum. *V.* defecerunt, ut degerent absque jugo.

H. doli. *S.* eversus. *LXX.* intensus. *V.* eversus. *Vul. dolosus.*

Heb. propter furorem. *A. S.* propter fremitum. *LXX.* propter imperitiam. *V.* propter insaniam. *Vulg. a furore.*

Hebr. Vulg. ista subsannatio eorum in terrâ Ægypti. *A.* ista subsannatio eorum in terrâ Ægypto. *S.* hoc est quod locuti sunt in Ægypto. *LXX.* hæc est subsannatio eorum in terra Ægypto. *V.* hanc blasphemati sunt.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. VII. Oseæ.

v. 1. Σ. ἐγὼ κλίνας. Hæ lectiones prodeunt ex Barberino.

v. 2. A. ἐὰν μέντοι &c. Ex eodem.

Ibid. A. Σ. Θ. τὰ ἐντυλίγματά. Theodoretus. Barberinus id Symmacho tantum tribuit, & lectionem Quintæ effert.

v. 4. Hanc Quintæ lectionem habet Barberinus.

v. 5. Θ. ἡμέρα βασ- Barberinus.

Ibid. A. χλιανεσῶν. Idem. Et mox A. ἤγγικεν. Idem.

v. 6. A. Σ. Θ. ἐνεδρεύει. Ex Edit. Romana.

Ibid. A. ὅπνωσεν &c. Barberin.

Lectiones versus 8. 9. & 10. ex eodem.

v. 11. A. ἠλιθωμένη. Σ. ἀπατωμένη. Hieron. Barberinus. A. ἀπατεῶνα ἀνόητος, male.

v. 12. A. κατ' ἀκοὴν &c. Has lectiones habet Barberinus.

v. 13. S. interitus. Th. miseria. Hieronymus. Barberinus vero lectiones Aquilæ & Symmachi Græce adfert, ut nos edimus.

v. 14. A. Σ. ἁπλῶς ἐλάλησαν. Edit. Rom. ex Victore Antiocheno. Sed longe præstat Barberinum sequi, qui ex ipsis, ut videtur Hexaplis, concinnatus est.

Ibid. E. ἀπαιδευσίαν &c. Hanc & sequentes usque in finem capitis lectiones ex Barberino mutuamur.

OSEE CAP. VIII.

אל־חכך שפר 1. A. Σ. Θ. . . . . O. εἰς κάλπιν αὐτῶν, ὡς γῆ.

1. *Ebr.* ad palatum tuum tubam. *A. S. Th. Vul.* in gutture tuo ſit tuba. *LXX.* in ſinu eorum quaſi terra.

זנח עגלך ש. A. ἀπώσησον † μόχον σου. Σ. ἀπεβλήθη ὁ μόχος σου. O. ἀπότεινας † μόχον σου. (al. ἀπέρριψον.) Θ. ἀπέρριψας. E. ἀπέβλητός σού ἐστιν ὁ μόχος.

5. *Heb.* rejecit vitulus tuus. *A.* expelle vitulum tuum. *S. Vulg.* projectus eſt vitulus tuus. *LXX.* projice vitulum tuum. *Th.* projice. *V.* rejectus a te eſt vitulus.

נקין A. ἀθωωθῶσι. Σ. καθαρθῶσι. O. καθαιρεθῶσι.

Hebr. innocentiam. *A.* purgari. *S. LXX. Vulg.* emundari.

חרש 6. A. τεχίτης. O. πέλων.

והוא חרש עשהו ולא אלהים הוא O. καὶ αὐτὸ πέκτων ἐποίησε, καὶ οὐ θεός ἐστι. E. καὶ ὅ ἀπὸ πέκτονος γλυπὲν οὐκ αὖ ἦ θεός.

6. *Hebr. A. LXX. Vulg.* artifex.

Heb. & ipſe artifex fecit eum; & non Deus ipſe. *LXX.* & hoc artifex fecit, & non eſt Deus. *V.* & ab artifice factum, nequaquam fuerit Deus. *Vulg. & ipſe eſt: artifex fecit illum; & non eſt Deus.*

שבבים A. . . . Σ. ἀκαπαστῶν. O. Θ. πλανῶν. E. ῥεμβῶν. ἀλλ. παγκληπόνως ἢ ἡ ἀράχνης ἱστῶν.

Heb. contritiones. *A.* erantibus, ſive converſis. *S.* inſtabilis. *LXX. Th.* ſeducens. *V.* fluctuans. *Al.* quemadmodum aranearum tela. *Vulg. in aranearum telas.*

פרא בודד לו אפרים 9. A. ὄναγρος μονάζων ἑαυτῷ Εφραίμ. Σ. καὶ οὐκ ἀνέθαλλεν ἐν ἐμοὶ Εφραίμ. O. ἀνέθαλε καθ' ἑαυτὸν Εφραίμ. Θ. ὄναγρος μονάζων καθ' ἑαυτὸν Εφραίμ. E. ὡς ὄναγρος μονάζων κατ' ἑαυτὸν ἀφαιτούμενος.

9. *H. A. Vul.* onager ſolitarius ſibi Ephraïm. *S.* & non refloruit in me Ephraïm. *LXX.* germinavit apud ſeipſum Ephraïm. *Th.* onager ſolitarius apud ſeipſum Ephraïm. *V.* quaſi onager ſolitarius apud ſeipſum vitam agens.

גם כי־יתנו בגוים עתה אקבצם 10. O. ἀφ' ὅτου παρεδόθησαν ἐν τοῖς ἔθνεσι, νῦν εἰσδέξομαι αὐτούς. E. ἀλλὰ καὶ ὅταν μισθώσηται ἔθνη, ὀλίγως προσεγχόμαι αὐτούς.

10. *Hebr.* Etiam quia munera miſerunt ad gentes, congregabo eas. *LXX.* Propter hoc tradentur in gentibus: nunc ſuſcipiam eos. *V.* Etiam cum mercede conduxerint gentes, ſtatim complectar eos. *Vul. Sed & cum mercede conduxerint nationes, nunc congregabo eos.*

ויחלו מעט ממשא מלך שרים A. ἐ λιτεμβίσασιν ὀλίγοι ἀπὸ ἄρματος βασιλέως ἐ ἀρχόντων. Σ. καὶ μόνοσαν βράχοι (l. βράχη) ἀπὸ φόβου βασιλέων, καὶ ὀφαλείψουσι τῇ χειρί. O. καὶ κοπάσουσι μικρὸν τῆ χειρὶ βασιλέα ἐ ἄρχοντας. Θ. καὶ ἀφαλείψουσι ἐ χειρί.

Hebr. & dolebunt paululum propter onus regis principum. *A.* & ſupplicabunt paululum ab onere regis & principum. *S.* & manebunt brevi a timore regum, & deſinent ungere. *LXX.* & ceſſabunt parum ab ungendo regem & principes. *Th.* & deſinent ungere. *Vulg. & quieſcent paululum ab onere regis & principum.*

אכתב־לו רבו תורתי כמו־זר נחשבו 12. A. γράψω αὐτῷ πληθυνομένους νόμους, ὁμοίως ἀλλότριοι ἐλογίσθησαν. Σ. ἔγραψα αὐτῷ πλῆθος νόμων μου, ὡς ἀλλότριοι ἐλογίσθησαν. O. καταγράψω αὐτῷ πλῆθος, καὶ τὰ νόμιμα αὐτοῦ εἰς ἀλλότρια ἐλογίσθησαν.

12. *H.* Scribam ei præcipua legis meæ: ſicut alienum reputata ſunt. *A.* ſcribam ei multiplicatas leges: ſimiliter alieni reputati ſunt. *S.* ſcripſi ei multitudinem legum mearum, ſicut alieni reputati ſunt. *LXX.* ſcribam ei multitudinem, & legitima ejus in aliena reputata ſunt. *Vul. ſcribam ei multiplices leges meas, quæ velut aliena computata ſunt.*

זבחי הבהבי יזבחו 13. A. θυσίας φέρε φέρε θυσάζουσι. Σ. θυσίας ἐπαλλήλους θυσάζουσι. O. διότι ἐαὶ θύσωσι θυσίαν. Θ. θυσίας μεταφορὰν θύσιασαν.

13. *Heb.* & hoſtiis donorum meorum ſacrificaverunt. *A.* hoſtias, age, age, ſacrificabunt. *S.* hoſtias frequentes ſacrificant. *LXX.* quia ſi immolaverint hoſtiam. *Th.* hoſtias tranſlationum immolaverunt. *Vulg. hoſtias offerent, immolabunt.*

Notę & varię Lectiones ad Cap. VIII. Oſee.

v. 1. In gutture tuo ſit tuba. *A. S. Th. ſimiliter tranſtulerunt.* Hieronymus.

v. 5. A. ἀπώθησον &c. Has lectiones exhibet Barberinus.

Ibid. A. ἀνεθαλλῶμεν &c. Idem.

v. 6. A. τεχνίτης. Barberinus.

ibid. E. τὰ ὑπὸ πίστους &c. Idem.

Ibid. Hieron. *In eo loco in quo nos posuimus*, aranearum telas, *in Hebraico scriptum est* SABABIM, *per* IOD, *litteram penultimam: non ut quidam falsè putant* SABABUM, *i. per* VAU, *quod LXX. & Th.* πλανᾶν *interpretati sunt, i.* seducens, *atque* decipiens; *A.* errantibus, *sive* conversis: *S.* inconstans *vel* instabile, *i.* ἀκατάστατον *V. Ed.* ῥεμβόμενα vagus & fluctuans. *Nos ab Hebræo didicimus proprie nominari* aranearum fila *per aerem volantia.* At Barberinus sic habet. Σ. ἀκατάστατος. E. ἀβεβαιότητος τῆς τῶν ἀράχνων ὑφῆς. Et hæc versio cum Vulgata consonat.

v. 9. Hujus & sequentium ad finem usque capitis versuum lectiones exhibet Barberinus.

OSEE CAP. IX.

3. A. μιμιασμάτα. Σ. ἀπόλιπα. O. ἀκάθαρτα.

5. A. (καιρός.) O. πανηγύρεως.

6. (A. ἐκ στόματος.) O. Μέμφις.
A. Σ. τὰ ἐπιθυμήματα. O. Μαχμάς.

7. A. θαλάσσης. Σ. ἐτεός. O. πρίξεπικώς.

A. ἐγκότησις. O. μανία σου. Αλλος, ἔκστασις.

8. A. ἐπιπωλευτής. Σ. σκέδρα. O. σκολιά.

10. O. ἐν συκῇ. Αλλος, ὡς σῦκον.

11. A. Σ. Θ. E. ἀπὸ τοκετοῦ, καὶ ἀπὸ γαστρὸς, καὶ ἀπὸ συλλήψεως. O. ἐκ τόκων καὶ ὠδίνων καὶ συλλήψεων.

12. A. ἐκκλίνοντός μου ἀπ' αὐτῶν. O. οὐαὶ αὐτοῖς ὅτι ἔφυγε μου ἐξ αὐτῶν. Θ. . . . .

13. A. Σ. ὡς ἀκρότομον πεφυτευμένον ἐν καταικίᾳ. O. εἰς θήραν πρίξουσι τὰ τέκνα αὐτῶν. Θ. Εἰς πέτραν πεφυτευμένος, οἱ υἱοὶ αὐτῆς.

3. *Hebr. A.* polluta. *S.* abjecta. *LXX.* immundi. *Vulg.* pollutum.

5. *Heb.* solemnitatis. *A.* tempus. *LXX.* conventus. *Vul. solemni.*

6. *H.* moph. *A.* ex ore. *LXX. Vul.* Memphis.
Heb. desiderium. *A. S.* concupiscentiæ. *LXX.* Machmas. *Vul. desiderabile.*

7. *Hebr.* furiosus. *A.* epilepticus. *S.* mutus. *LXX.* insaniens. *Vulg. insanum.*
Hebr. odium. *A.* iracundia. *LXX.* amentia tua. *Alius*, excellus mentis. *Vul. amentiæ.*

8. *Heb.* aucupis. *A.* in offendiculum cadens. *S.* insidiæ. *LXX.* tortuosus. *Vul. ruinæ.*

10. *Hebr. LXX.* in ficu. *Alius*, ut ficus. *Vulg. ficulneæ.*

11. *Hebr. A. S. Th. V. Vulg.* a partu, & ab utero, & a conceptu. *LXX.* ex partu, & parturitionibus, & conceptibus.

12. *Hebr.* Væ eis in recedendo me ab eis. *A.* declinante me ab eis. *LXX.* Væ eis est: caro mea ex eis. *Th.* Væ illis, caro mea ex eis. *Vulg. Væ eis cum recessero ab eis.*

13. *Hebr.* in Sur plantata in habitaculo. *A. S.* ut petra prærupta plantata in habitatione. *LXX.* in captionem præbuerunt filios suos. *Th.* in petra plantata filii ejus. *Vul. Tyrus erat fundata in pulchritudine.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. IX. Oseæ.

v. 1. A. μαμιασμένα &c. Barberinus.

v. 5. A. *tempus.* Hieronymus.

v. 6. A. ἐκ στόματος. Drusius qui unde acceperit ignorare se fatetur. Hieronymus vero *Memphis, quod interpretatur*, ex ore; sed sine ulla Aquilæ mentione.

Ibid. Eusebius & Hieronymus de locis Hebr. A. Σ. τὰ ἐπιθυμήματα. A. S. concupiscentias.

v. 7. A. ἐπίλυπτος &c. f. ἐπίλοιπος. Barberin.

Ibid. A. ἐγκότησις. Ex Agellio in Psalmum 37.

Illud vero, ἔκστασις adfert Barber. sine Interpretis nomine.

v. 8. A. ἐπιπωλευτὴς &c. Barberinus.

v. 10. Αλλ. ὡς σῦκον. Sic quædam Exempl. & Cyrillus recte.

v. 11. A. Σ. Θ. E. ἀπὸ τοκετοῦ &c. Barberinus.

v. 12. Hieron. *LXX. & Th.* Væ eis, caro mea ex eis. *Quæreńsque causam cur sit tanta varietas, hanc mihi videor reperisse: Caro mea lingua Hebræa dicitur* BASARI: *rursum si dicamus, recessio mea, sive* declinatio mea, *dicitur* BASORI. Lectionem Aquilæ sequentem adfert Barberinus.

v. 13. A. Σ. ὡς ἀκρότομον &c. Barberinus qui non repugnat sequenti Hieronymi notæ: nam ἀκρότομος ell petra.

Ibid. Hieron. *LXX. interpretati sunt* θήραν *i.* venationem, *sive* capturam: *A. S. TH.* petram durissimam, *i.* silicem, *quæ lingua Hebraïca appellatur* SUR. LXX. igitur *Daleth* pro *Res* legerunt, ut monet ibid. Hieronymus.

OSEE CAP. X.

בוקק 1. A. ἔυδρος. Σ. ὑλομανοῦσα. O. εὐκληματοῦσα.

דברים אלה שוא 4. Σ. ὅρκους ματαίους. O. ῥήματα ψευδοφάσεις ψευδῆ.

לעגלות בית און יגורו 5. A. τὰς δαμάλεις τοῦ οἴκου αὐ ἐσεβάσθησαν. O. τοῦ μόσχου τοῦ οἴκου Ωι προσκήσουσι. Αλλος, ἡ μόσχοι τοῦ οἴκου Ωι ἐφοβήθησαν.

ירב 6. A. διαζόντι. Σ. ὑποφαχοῦντι. O. Ιαρείμ.

קצף 7. Σ. ὑπόζεμα. O. Θ. φρύγανον.

משׁי הגבעה 9. Οἱ λοιποὶ, ἀπὸ ἡμερῶν Γαβαά. O. ἀφ' ἧς αἱ βυσοί.

על-טוב 11. A. ὑπὲρ τὸ κάλλος. Σ. κάλλος. O. ὑπὲρ τὸ κάλλιστον.

יחרוש יהודה Οἱ λοιποὶ, ἀροτριάσει Ιούδα. O. ἀροτριωπήσομαι Ιούδᾳ.

קצרו 12. O. τρυγήσατε. Αλλος, θερίσατε.

חרשתם 13. O. προσωπήσατε. Αλ. ἐσπείρατε.

עולתה O. τὰς ἀδικίας αὐτῆς. Αλλος, ἡ καρπὸν αὐτῆς.

ובל-מבצריך ישדד 14. O. τὰ ὀχυρωμένα σου εἰχήσατε. Αλλος, τετειχισμένα σου ἀφανισθήσεται.

1. HEbr. vacua. *A.* inaquoſa. *S.* frondibus exuberans. *LXX.* bonas habens propagines. *Vulg. frondoſa.*

4. *Heb.* verba jurando mendaciter. *S.* juramenta vana. *LXX.* verba, occaſiones mendaces. *Vul. verba viſionis inutilis.*

5. *Hebr.* ad vitulas Beth-aven pavebunt. *A.* vitulas domus, quas venerati ſunt. *LXX.* apud vitulum domus On habitabunt. *Alius*, vitulum domus On timuerunt. *Vul. vaccas Bethaven coluerunt.*

6. *Heb.* jareb. *A.* diſceptanti. *S.* propugnatori. *LXX.* jarim. *Vulg. ultori.*

7. *Heb.* ſpumia. *S.* infervefactio *vel* ebullitio. *LXX. Th.* cremium. *Vulg. ſpumam.*

9. *Hebr. Reſiqui*, a diebus Gabaa. *LXX.* ex quo colles. *Vulg. ex diebus Gabaa.*

11. *Heb.* ſuper bonitatem. *A. Vul.* ſuper pulcritudinem. *S.* pulcritudinem. *LXX.* ſuper pulcherrimum.

Heb. Reliqui, arabit Juda. *LXX.* reticebo Judam. *Vulg. arabit Judas.*

12. *Hebr. Alius*, *Vulg.* metite. *LXX.* vindemiate.

13. *Heb. Vulg.* araſtis. *LXX.* reticuiſtis. *Alius*, ſeminaſtis.

H. Vulg. iniquitatem. *LXX.* iniquitates ejus. *Alius*, fructum ejus.

14. *H. Vul.* & omnes munitiones tuæ vaſtabuntur. *LXX.* omnia murata tua ubibunt. *Alius*, mœnia tua delebuntur.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. X. Oſee.

1. Hieron. *Pro vite frondoſa. A. interpretatus eſt* ἔυδωρ, *quam nos* aquoſam, *vel* ἐξοινον *poſſumus dicere, eo quod vini perdat ſaporem. S.* ὑλομανοῦσαν, *qua tota in frondibus creverit.*

v. 4. Σ. ὅρκους ματαίους. Barberinus.

v. 5. Αι τὰς δαμάλεις &c. Barberinus. Ubi illud δε pro γαρ omnino vitiatum eſt, videtuque legendum ὑποφαλῶς: quo pacto vertit ſemper Aquila vocem γαρ.

v. 6. Σ. ὑποφαχοῦντι. Hieronymus. V. ſupra 5. 13. Barberinus habet ὑποφαχοῦσι, & ad Aquilam διαζόντι.

v. 7. Hieron. *Pro ſpuma LXX. & Th.* ἐφρύαγον, *i. cremium, tranſtulerunt, aridas ſcilicet herbas ſiccaque virgulta, quæ camino & incendio præparantur. S. poſuit* ὑπόζεμα, *volens oſtendere ferventis olle ſuperiores aquas, & in ſpumam bullaſque aſſurgentes: quas Græci* πομφόλυγας vocant.

v. 9. Hanc & reliquas omnes lectiones ad finem uſque capitis ex Barberino mutuamur.

OSEE CAP. XI.

כי נער ישראל ואהבהו וממצרים קראתי לבני

Εβρ. χι νηρ Ισραηλ νεανιας ι μεμμισθωμαι καραθι εαυι. A. ὅτι παῖς Ισραὴλ, καὶ ἠγάπησα αὐτὸν, καὶ ἀπὸ Αἰγύπτου ἐκάλεσα τὸν υἱόν μου. Σ. ὅτι παῖς Ισραὴλ καὶ ἠγαπημένος, ἐξ Αἰγύπτου κέκληται υἱός μου. O. ὅτι νήπιος Ισραὴλ, καὶ ἐγὼ ἠγά-

1. HEb. chi ner Iſrael veabeu umemmeſraim carathi bani. *i. H. A. Vulg.* quia puer Iſrael, & dilexi eum: & ex Ægypto vocavi filium meum. *S.* quia puer Iſrael & dilectus: ex Ægypto vocatus eſt filius meus. *LXX.* quia parvulus Iſrael, & ego dilexi eum, & ex Ægypto vocavi filios ejus. *Th.* quia

πασα αὐτὴ, καὶ ἐξ Αἰγύπτου μετεπάλεσα τὰ τέκνα αὐτῆς. Θ. ὅτι νήπιος Ισραὴλ, καὶ ἠγάπησα αὐτὸν, καὶ ἐκάλεσα τοῦ μὴ ἐξ Αἰγύπτου.

parvulus Iſrael, & dilexi eum, & vocavi filium meum ex Ægypto.

בחבלי אדם אמשכם בעבתות אהבה 4. A. Σ. Θ. . . . . .

O. ἐν σχοινοδρομῇ ἀνθρώπων ἕλξάτωσαν αὐτούς, ἐν δεσμοῖς ἀγαπήσεώς μου.

4. *Heb.* in funibus hominis traham eos, in funibus charitatis. *A. S. Th.* in funiculis hominum traham eos, in funiculis charitatis. *LXX.* in corruptione hominum traham eos, in funibus charitatis. *LXX.* in corruptione hominum extendi eos, in vinculis charitatis meæ. *Vulg. in funiculis Adam traham eos, in vinculis charitatis.*

ואהיה להם כמרימי על על לחיהם Σ. . . . . O. καὶ ἔσομαι αὐτοῖς ὡς ῥαπίζων ἄνθρωπος ἐπὶ ταῖς σιαγόσιν αὐτοῦ.

Hebr. & ero eis tamquam exaltantes jugum ſuper maxillis eorum. *S.* & putaverunt quod imponerem jugum ſuper maxillam eorum. *LXX.* & ero illis quaſi dans alapas homo ſuper maxillas ejus. *Vul. & ero eis quaſi exaltans jugum ſuper maxillas eorum.*

ואט אליו אוכל Σ. . . . . O. καὶ ἐπιβλέψομαι πρὸς αὐτὸν, δυνήσομαι αὐτῷ.

H. & declinabo ad eum cibum. *S.* & declinavi ad eum cibos. *LXX.* & reſpiciam ad eum, prævalebo ei. *Vulg. & declinavi ad eum ut vesceretur.*

וחלה 6. A. . . . . Σ. . . . . O. καὶ ἀσθένησεν.

6. *H.* & impendebit. *A.* irruet. *S.* vulnerabit. *LXX.* & infirma fuit. *Vulg. cepit.*

בדין Σ. . . . . O. ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ.

H. membra ejus. *S.* brachia illius. *LXX.* in manibus ejus. *Vulg. electos ejus.*

אמגנך 8. A. ἔπλῳ κυκλώσω σε. Σ. σκεπάσω σε. O. σκεπάσαι σου. Θ. ἀφοπλίζω σε.

8. *Heb. S.* tradam te. *A.* ſcuto circumdabo te. *LXX.* protegam te. *Th.* armis nudabo te. *Vulg. protegam te.*

רד 12. A. ὑπεράτεια. O. ἔγνω αὐτούς.

12. *H.* dominans. *A.* imperium. *LXX.* cognovit eos. *Vulg. deſcendit (cum Deo.)*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XI. Oſee.

v. 1. Εξ. χι τφ &c. Hæ lectiones prodeunt ex Euſebii Demonſtr. Evangelica, & ex Barberino Codice, ubi hac forma diſponuntur in margine ſecundum Hexaplorum morem.

χι τφ Ισραηλ ουτως κ μεμνησεται καρδι βαι	A. ὅτι παῖς Ισραὴλ, ἐ ἠγαπησα αὐτὸν, καὶ ἐκ Αἰγύπτου ἐκάλεσα τὸν υἱόν μου.	C. ὅτι παῖς Ισραὴλ καὶ ἠγαπημένος, ἐξ Αἰγύπτου κέκληται υἱός μου.	Οἱ Ο. διότι τὸ παιδίον Ισραὴλ ἐγὼ ἠγάπησα αὐτὸν, καὶ ἐξ Αἰγύπτου μετεπαλεσα τὰ τέκνα αὐτῆς	Θ. ὅτι νήπιος Ισραὴλ, καὶ ἐκάλεσα τὸν υἱόν μου.

Hanc vero notam adjicit Barber. τοῦτο ἰχνεύει ὁ Ματθαῖος, ὡς οὗτος ἔχοντος ἤλοιπεν τῷ Εβραικῷ, ὡς καὶ ὁ Α. ἡμιλλεύσατο.

v. 4. A. S. Th. *in funiculis* &c. Hieronymus.

Ibid. S. *& putaverunt* &c. Idem.

Ibid. S. *& declinavi* &c. Idem.

v. 6. A. *irruet.* S. *vulnerabit.* Idem.

Ibid. S. *brachia illius.* Idem. LXX. qui verterunt ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ: legerunt haud dubie בידיו.

v. 8. Hieron. *In Hebraïco ſcriptum eſt* AMMAGGENACH, *quod A. tranſtulit* ὅπλῳ κυκλώσω σε i. ſcuto circumdabo te. *Quod cum in bonam partem putaremus intelligi, & ſignificare protectionem, ex edit. Symmachi contrarius nobis ſenſus ſubjicitur dicentis,* σκεπάσω σε i. tradam te. *Ex tranſlatione Theodotionis non proſpera, ſed adverſa demonſtrantur:* ἀφοπλίζω σε, *quod ſignificat.* Nudabo te, *& auferam a te* ὅπλον, *hoc eſt* ſcutum, *quo te ante protexeram.*

v. 12. Hieron. RAD *enim & deſcenſionem & fortitudinem ſignificat: pro quo Aquila tranſtulit,* ἐπικράτεια.

OSEE CAP. XII.

רוח 1. A. Σ. ἄνεμον. O. πνεῦμα.

ברית A. Σ. συνθήκην. O. διαθήκην.

ובכה ויתחנן־לו בית־אל ימצאנו 4. A. Σ. Θ. ἔκλαυσε καὶ ἐδεήθη αὐτοῦ, καὶ ἐν Βαιθὴλ εὗρεν αὐτόν. O. ἔκλαυσάν, καὶ ἐδεήθησάν μου: ἐν τῷ οἴκῳ Ωρ εὗρόσάν με.

1. HEbr. *A. S. Vulg.* ventum. *LXX.* ſpiritus.

H. A. S. Vulg. fœdus. *LXX.* teſtamentum.

4. *H.* Flevit & rogavit eum, Bethel invenit eum. *A. S. Th.* Flevit & deprecatus eſt eum, & in Bæthel invenit eum. *LXX.* Fleverunt & deprecati ſunt me: in domo On invenerunt me. *Vulg. Flevit, & rogavit eum: in Bethel invenit eum.*

אף לי 8. A. αἰωφελὲς αὐτ῀. O. ἀναψυχὴ ἐμαυτ῀.

8. *H.* robur mihi. *A.* inutiliratem ei. *LXX.* requiem mihi. *Vul. idolum mihi.*

בולים 11. A. ὡς σωρεί. Σ... Σ. ἄλλ. ὡς βάτραχοι. O. ὡς χελώναι. Θ... Θ. ἄλλ. τ῀ ἀλωπέκων.

11. *H. Vul.* acervi. *A.* velut acervi. *S.* acervi lapidum. *S. al.* ut ranæ. *LXX.* teſtudines. *Th.* colles. *Al.* vulpium.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap XII. Oſee.

v. 1 A. Σ. ἄνεμος. Barberinus.

Ibid. A. Σ. συλλήψω. Idem.

v. 4. Theodoretus: τοῦ δὲ ἄλλοι ἐμιμήσαντο. A. Σ. Θ. ὡς δεῖ τῷ Ιακὼβ ἀφομοιῶσαι τοὺς ἔπαινους &c.

v. 8. A. ἀνωφελὲς αὐτ῀. Barberinus.

v. 11. Hieronymus: *Rurſum ubi nos poſuimus*, acervos, *qui Hebraïce appellantur* GALLIM: *& proprie Sinæ ſignificant, hoc eſt, ex arena tumulos congregatos: qui maxime in deſerto, in littoribus ſtante vento, vel augentur, vel minuuntur, LXX. tranſtulerunt*, teſtudines: *pro quibus S* acervos lapidum *interpretatus eſt: Theodotio* colles. Sed longe diverſas Symmachi & Theodotio is interpretationes adfert Barberinus, ut ſupra; nihilum Σ. ὡς βατράχοι. Θ. τὰ ἀλωπέκων. Illius eſt etiam Aquilæ verſio.

OSEE CAP. XIII.

רתת נשא הוא 1. A. φείκην ἔλαβεν αὐτός. Σ. Θ. . . . . O. δικαιώματα ἔλαβεν αὐτός.

1. *Heb.* terror, elevavit ipſe. *A.* horrorem accepit ipſe. *S. Th.* tremorem. *LXX.* juſtificationes accepit ipſe. *Vul. horror invaſit.*

זבחי אדם עגלים ישקון 2. A. . . . μόσχοις καταφιλοῦντες. Σ. . . . . μόσχοις προσκυνήσατε. O. θύσατε ἀνθρώπους, μόσχοι γὰρ ἐκλελοίπασι.

2. *Heb.* Sacrificate hominem, vitulos oſculentur. *A.* . . . . vitulos oſculantes. *S.* Immolate, homines vitulos adorate. *LXX.* Immolate homines: vituli enim defecerunt. *Vulg. Immolate homines vitulos adorantes.*

כבן יסער מגרן 3. O. ὡς χνοῦς ἀποφυσώμενος ἀφ' ἅλωνος. Αλλος, ἢ ὡς ἀράχνη ἀποφυσωμένη λαίλαπι.

3. *Heb.* ſicut gluma exturbabitur ab area. *LXX.* ſicut pulvis exſufflatus ab area. *Alius* & ſicut aranea exſufflata turbine. *Vul. ſicut pulvis turbine rapius ex area.*

מארבה A. ἀπὸ τ῀ καταφάκης. Σ. . . . . O. ἀπὸ δακρύων. Θ. ἀπὸ καταρράκτης.

Heb. Th. Vulg. de fumario. *A.* de cataracta. *S.* de foramine.

כמרעיתם וישבעו 6. Σ. κατὰ τὰς νομὰς αὐτῶν ἐμπλησθῆναι. O. κατὰ τὰς νομὰς αὐτῶν, καὶ ἐνεπλήσθησαν.

6. *H.* juxtà paſcuum ſuum, & ſaturati ſunt. *S.* juxta paſcuum ſuum quo adimpleti ſunt. *LXX.* ſecundum paſcua ſua, & repleti ſunt. *Vul. juxta paſcua ſua adimpleti ſunt.*

שכול 8. O. ἀποφυμῶν. Αλλος, ἀπεσυλημένῳ.

8. *H.* orbatus. *LXX.* indigens. *Alius, Vulg.* raptis catulis.

ואקח 11. Οἱ λοιποὶ, ... O. καὶ ἔλαβον.

11. *Hebr. reliqui*, & abſtuli. *LXX.* & habui. *Vulg. & auferam.*

צרור עון 12. O. συστροφὴ ἀδικίας. Θ. ἐνειλημένη ἀδικία αὐτ῀.

12. *Heb.* ligata iniquitas. *LXX.* conglobationem iniquitatis. *Th.* ligata iniquitas ejus. *Vul. colligata eſt iniquitas.*

לא חכם 13. O. ὁ φρόνιμος. Αλλος, ἀσύνετος.

13. *H. Vulg.* non ſapiens. *LXX.* ſapiens. *Alius*, ſtultus.

אהי דבריך 14. A. E. ποῦ εἶσιν οἱ λόγοι σου. Σ. (ἔσομαι πληγή σου.) O. ποῦ ἡ δίκη σου.

14. *Hebr.* ero peſtis tua. *A V.* ubi ſunt ſermones tui. *S.* erò plaga tua. *LXX.* ubi eſt cauſa tua. *Vulg.* ero mors tua.

קטבך Σ. ἀπώτημα. O. ὁ κέντρον σου. Θ. E. . . . . .

Hebr. exciſio tua. *S.* occurſus. *LXX.* aculeus tuus. *Th. V.* plaga & conclusio tuo. *Vul. morſus tuus.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XIII. Oſee.

v. 1. Hieronym. *Pro* horrore *qui Hebraïcè dicitur* RATHAD, (*l.* Rathath) *quem S. & Th.* tremorem *interpretati ſunt, neſcio quid volentes* δικαιώματα, *i.* juſtificationes *LXX. tranſtulerunt.* Aquilæ vero lectionem adfert Barberinus.

v. 2. Hieron: *Pro eo quod LXX. interpretati ſunt,* immolate homines, vituli enim defecerunt; *& nos vertimus*, immolate homines vitulos adorantes, *Symmachus interpretatus eſt*, immolate, homines vitulos adorent, *ut ſit ſenſus: Immolate, hoc eſt ſacrificate idolis; & huncuſque diſtinctio ſequatur, rationale animal homines, adorent vitulos muta animantia.* Et infra dicit Aquilam tranſtuliſſe καταφιλοῦντες, pro, *adorantes.* Barberinus vero ſic habet, μόσχοις καταφιλοῦσι.

τες. Σ. μάχης ἀφορτιώσεται. Illud vero καβριλεύοντες est Aquilæ secundum Hieronymum.

v. 3. ΑΛΛΩ, ἓξ ὡς ἀράχνη &c. Barberinus.

Ibid. Hieron. *Quærimus autem quare LXX. pro* fumario *quod Th. transtulit* κνηκοδέιχλω, locustas *interpretati sunt? Apud Hebræos locusta & fumarium iisdem scribitur litteris* ALEPH, RES, BETH, HE. *Quod si legatur* ARBE, locusta *dicitur*: OROBBA, fumarium: *pro quo A.* καβράκτλω, S. foramen *interpretati sunt.*

v. 6. Σ. ἀπ' αὐτῶν &c. Barberinus.

v. 8. ΑΛΛΩ, ἀντιτυπία. Idem. Vide Lex. Hebr. in voce שכול.

v. 11. Hieron. *Omnes*, & abstuli.

v. 12. Θ. ἐκδιδεμένη &c. Barberin.

v. 13. ΑΛΛΩ, ἀνόδους. Idem. In LXX. legendum videtur ὁ ἐρέσμιος.

v. 14. Hieron. *In eo loco in quo LXX. transtulerunt,* ubi est causa tua, *& nos diximus*, ero mors tua; *S. interpretatus est*, ero plaga tua. *V. Ed. & A.* ubi sunt sermones tui, *quod Hebraïce legitur* DABARACH: *legentes* DABAR, *hoc est*, verbum, *pro* DEBER, *quod interpretatur* mors.

Ibid. Hieron. *S.* ἀπάντημα, i. occursum. *Th. & V. Ed.* plagam & conclusionem *interpretati sunt.*

OSEE CAP. XIV.

תאשם 1. Σ. μεταμελήσῃ. Ο. ἀφανισθήσεται.

יחיו 8. Ο. μεθυσθήσονται. Αλλος, σπερχθήσονται.

אני כברוש רענן 9. Α. ἐγὼ ὡς ἐλάτη τῆς βίβλου. Ο. ἐγὼ ὡς ἄρκευθος πυκάζουσα.

1. HEb. desolabitur. *S.* aget pœnitentiam. *LXX.* dispergetur. *Vulg. pereat.*

8. *Hebr.* vivificabunt. *LXX.* inebriabuntur. *Alius*, confirmabuntur. *Vulg. vivent.*

9. *Heb. A.* ego ut abies frondosa. *LXX.* ego sicut juniperus condensa. *Vulg. ego ut abietem virentem.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XIV. Osee.

v. 1. Σ. μεταμελήσει. Hieronymus.

v. 8. Αλλος, σπερχθήσονται. Barberinus.

v. 9. A. ἐγὼ ὡς ἐλάτη &c. Idem, ubi legitur ἐλαία? male.

JOELIS CAPUT PRIMUM.

הקיצו שכורים 5. Οἱ λοιποὶ δὲ Ο. ἐκνήψατε οἱ μεθύοντες.

יהוה 9. Ο. θυσιαστηρίῳ κυρίου. Θ. κυρίῳ.

הבושו 11. Ο. ἐξαράθησαν. Αλλ. κατηχύνθησαν.

קציר Ο. πυγμὸς. Αλλος, θερισμός.

עצרה 14. Α. . . . . Σ. συνόδου. Ο. θεραπείαν.

תערוג אליך 20. Α. ἐφαρσιώθη. Ο. αἰβλεψαν πρὸς σέ.

5. HEbr. *Vul.* Expergiscimini ebrii. *Reliqui & LXX.* evigilate qui ebrii estis.

9. *Heb. Vulg.* Domini. *LXX.* altari Domini: *Th.* Domino.

11. *H.* pudore afficite. *LXX.* aruerunt. *Alius*; *Vulg.* confusi sunt.

Heb. Alius, *Vul.* messis. *LXX.* vindemia.

14. *Hebr. S. Vulg.* cœtum. *A.* diem collectæ. *LXX.* curationem.

20. *H.* vociferabitur ad te. *A.* imbrem ficus areola sitierunt. *LXX.* respexerunt ad te. *Vul. quasi area sitiens imbrem suspexerunt ad te.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. I. Joelis.

v. 5. οἱ λοιπ. ἐκνήψατε &c. Drusius ex Hieron.

v. 9. Θ. κυρίῳ. Barber. Respicit ad postremam hujus versûs vocem.

v. 11. ΑΛΛ. κατηχ- Barberin.

Ibid. ΑΛΛ. θερισμός. Idem.

v. 14. Hieron. *In Hebraïco legitur*, ASARA: *quod S.* synodum. *A.* diem collectæ, *interpretatus est.*

v. 20. A. ἐφαρσιώθη. Hieron. Vide Psalm. 41. 1.

JOELIS CAP. II.

ואחריו 2. Ο. καὶ μετ' αὐτῶν (al. αὐτόν.) Θ. καὶ μετ' αὐτόν.

לפניו 3. Οἱ λοιποὶ, πρὸ προσώπου αὐτῶν. Ο. τὰ ἔμπροσθεν αὐτῶν.

חדר 16. Ο. κοιτῶνος. Αλλος, νυμφῶνος.

2. HEbr. *Th. Vulg.* & post eum. *LXX.* & cum eo. *LXX. al.* & post eum.

3. *Hebr.* ad facies ejus. *Reliqui*, *Vulg.* ante faciem ejus. *LXX.* quæ ante eum.

16. *Hebr. LXX. Vulg.* cubili. *Alius*, cubiculo nuptiali.

ראולם

דאולם 17. A. αἰσχύδομαι. Σ. αἰσχύλαιον. O. τῆς κρηπίδος. Θ. αὐλάμ.

17. *Hebr. A. S. Vulg.* veſtibulum. *LXX.* crepidinem. *Th.* ulam.

והרחתיו 20. O. καὶ ἐξώσω αὐτόν. Αλλος, ἢ ἐκβαλῶ αὐτόν. Αλλ. ἐξέσω.

20. *Heb.* & expellere faciam eum. *LXX. Vul.* & expellam eum. *Alius*, & ejiciam eum. *Alius*, efferam.

נאות 22. Σ. ἡ νομή. O. τὰ πεδία.

22. *Hebr.* paſcua. *S.* paſcuum. *LXX.* campi. *Vulg. ſpecioſa.*

את־המורה 23. Σ. τὸ ὑποδηκνύοντα. O. τὰ βρώματα.

23. *Heb. Vul.* doctorem. *S.* commonſtrantem. *LXX.* eſcas.

אשפוך 28. Πάντες, ἐκχεῶ.

28. *Omnes*, effundam.

פליטה 32. Σ. . . . . O. σῳαζόμενος.

32. *Heb.* evaſio. *S.* qui fugerit. *LXX.* ſalvatus. *Vulg. ſalvatio.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. II. Joelis.

v. 2. Θ. μετ' αὐτὸν. Mſ. Jeſ.
v. 3. οἱ λοιπ. ἀφὴ πεφεύγατε. Barberin.
v. 17. Αλλ. τυμφῶνος. Barberin.
Ibid. Hieron. *LXX.* crepidinem *interpretati ſunt*, *S.* αἰσχύλαιον. *A.* αἰσχύδομον; *Th. ipſum verbum Hebraïcum poſuit* ULAM.
v. 20. 21. & 23. Lectiones ex Barberin.
v. 28. Hieron. *Verbum effuſionis, quod Hebraïcè dicitur* ESPHOCH, *& omnes ſimiliter tranſtulerunt.*
v. 32. *In Hebraico ſcriptum eſt* PHALETA. *S. tranſtulit*, qui fugerit.

JOELIS CAP. III.

אל־עמק יהושפט 2. O. εἰς τὴν κοιλάδα Ιωσαφάτ, Θ. εἰς τὴν χώραν κρίσεως.

1. *Ebr. LXX. Vulg.* in vallem Joſaphat. *Th.* in regionem *vel* in locum Judicii.

גלילות 4. A. ὅριες. Σ. . . . . O. Γαλιλαία.

4. *Heb.* termini. *A.* littora. *S.* terminos. *LXX.* Galilæa. *Vulg termines.*

לשבאים 8. A. Σ. τοῖς Σαβαείμ. O. εἰς αἰχμαλωσίαν.

8. *Heb. A. S.* Sabaim. *LXX.* in captivitatem. *Vulg. Sabæis.*

החלש 10. A. O. ὁ ἀδυνάτος.

10. *Hebr.* debilis. *A. LXX. Vul.* infirmus.

בעמק החרוץ 14. A, Σ. E. . . . O. ἐν τῇ κοιλάδι τῆς δίκης. Θ. ἐν τῇ κοιλάδι τῆς κρίσεως.

14. *Hebr. A. S. V. Vulg.* in valle conciſionis. *LXX.* in valle diſceptationis. *Th.* in valle judicii.

את־נחל השטים 18. Σ. τὴν κοιλάδα τῶν ἀκανθῶν. O. τὸ χειμάρρουν τῶν ῥάβδων.

18. *H.* torrentem ſittim. *S. Vulg.* torrentem ſpinarum. *LXX.* torrentem juncorum. *Al.* funiculorum.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. III. Joelis.

v. 2. Θ. ἀπὸ τῶν χώρων &c. Druſius ex Edit. Rom.
v. 4. Hieron. *Pro* Galilæa *in Hebræo ſcriptum eſt* GALILOTH, *quod A.* ὅριες. *S.* terminos *tranſtulit.*
v. 8. A. Σ. εἰς Σαβαείμ. Druſius ex Hieronymo.
v. 14. Ex Hieronymo.
v. 16. A. O. ὁ ἀδυνάτος. Mſ. Jeſ.
v. 18. Σ. τῶν κοιλάδων &c. Druſius.

AMOS

CAPUT PRIMUM.

בנקדים 1. A. ἐν ποιμνοτρόφοις. Σ. E. ἐν τοῖς ποιμέσι. O. ἐν Ακκαρείμ. Θ. ἐν νωκαδείμ.

1. *Ebr.* in pecuariis. *A.* in paſtoribus. *S. V.* in paſtoribus. *LXX.* in accarim. *Th.* in nocedim. *Vulg. in paſtoribus.*

על ישראל A. Σ. Θ. ἐπὶ Ισραήλ. O. ἐπὶ Ιερουσαλήμ.

Hebr. A. S. Th. Vul. ſuper Iſrael. *LXX.* ſuper Jeruſalem.

הרעים 2. A. τῶν βοσκάντων νομέων. O. ποιμένων.

2. *Hebr. LXX. Vulg.* paſtorum. *A.* paſtorum ovium.

אשיב 3. Σ. ἀποδέξομαι. O. ἀποστρέψομαι.

3. *Hebr. Vulg.* convertam. *S.* excipiam. *LXX.* averſabor.

על־רושם בחרוצות הברזל את־הגלעד Σ. αἰθ' ὧν πλάσουσι ἅρμασι σιδηροῖς τὴν Γαλαάδ. Ο. αἰθ' ὧν ἔπριζον πρίσαι σιδηροῖς τὰς ἐν γαστρὶ ἐχούσας τὴν ἐν Γαλαάδ. Θ. ἅρμασι σιδηροῖς.

בבקעת־און 5. A.... ἀναφελοῦς. Σ. Ε.... ἀδικίας. Ο. Θ. ἐκ πεδίου ὧν.

מבית עדן Π. ἐξ οἴκου Εδν. Ο. ἐξ ἀνδρῶν Χαρραί.

קירה A. Κυρώνη. Ο. ἐπίκλητος.

גלות שלמה 6. A. 2. αἰχμαλωσίᾳ ἀπηρτισμένῃ. A. 2. αἰχμαλωσίᾳ ἀναπεπληρωμένῃ. Σ. Θ. αἰχμαλωσίαν τελείαν. Ο. αἰχμαλωσίαν τοῦ Σαλωμών.

פלשתים 8. Σ. Φυλιστιέων. Ο. ἀλλοφύλων.

ושחת רחמיו 11. A. διέφθειρε σπλάγχνα αὐτοῦ. Σ. διέφθειρε σπλάγχνα ἰδίᾳ. Ο. ἐλυμήνατο μητέρα ἐπὶ γῆς. Αλλ. μήτραν.

ויטרף לעד אפו Σ. ἥρπασεν αἰωνίως ἐν ὀργῇ αὐτοῦ. Ο. ἥρπασεν εἰς μαρτύριον φόβου αὐτοῦ. Θ. ἥρπασεν εἰς μακρὰν τὸν θυμὸν αὐτοῦ.

ועברתו שמרה נצח A. ἐν ἀνοχῇσίαι αὐτοῦ... Σ. τῷ μνήμῃ αὐτοῦ ἐφύλαξεν ἕως τέλους. Ο. τὸ ἅρμα αὐτοῦ ἐφύλαξεν εἰς τέλος. Θ. τὸ ὀργὴν αὐτοῦ ἐφύλαξεν εἰς τέλος.

ארמנות 12. A. Σ. βάρις. Ο. ἡμέλια. Θ. . . .

למען תרחיב 13. A. Θ. ὅπως ἐμπλατύνωσι. Ο. ὡς ἐμπλατύναι.

ושלחתי אש 14. Σ. Ο. ἐξάψω πῦρ. Θ. αἰάψω πῦρ.

15. Π. ἱερεῖς τοῦ αὐτοῦ. Ο. ἱερεῖς αὐτῶν.

. *H. S.* eo quod trituraverint in plaustris ferreis ipsam Galaad. *LXX.* pro eo quod secuerunt serris ferreis prægnantes eorum, qui in Galaad. *Th.* rotis ferreis. *Vulg. eo quod triturayerint in plaustris ferreis Galaad.*

5. *H.* de valle aven. *A.* . . . . inutilis. *S. V.* iniquitatis. *LXX. Th.* de campo On. *Vul. de campo idoli.*

H. & Omnes, de domo Eden. *LXX.* de viris Charran. *Vul. de domo voluptatis.*

Hebr. in Chir. *A.* Cyrene. *LXX.* nominatus; *Vul. Cirenen.*

6. *Heb. A. 1. S. Th. Vul.* captivitatem perfectam. *A. 2.* captivitatem completam. *LXX.* captivitatem Salomonis.

8. *H.* Pelisthim. *S.* Philistæorum. *LXX.* alienigenarum. *Vul. Philisthinorum.*

11. *Heb.* & corruperit misericordias suas. *A.* corrupit viscera sua. *S.* corrupit viscera propria. *LXX.* violavit matrem super terram. *Vul. violaverit misericordiam ejus.*

H. & rapuerit in perpetuum furor ejus. *S.* & rapuit æternùm in ira sua. *LXX.* & rapuit in testimonium horrorem suum. *Th.* & rapuit in diuturnum furorem suum. *Vul. & tenuerit ultra furorem suum.*

H. & iram suam servavit perpetuo. *A.* & celeritatem iræ suæ... *S.* & memoriam ejus custodivit usque in finem. *LXX.* & impetum suum custodivit in victoriam. *Th.* & iram suam custodivit in finem. *Vul. & indignationem suam servaverit usque in finem.*

12. *H. Vul.* ædes. *A. S.* domos. *LXX.* fundamenta. *Th.* habitatores.

13. *H. Vulg.* ad dilatandum. *A. Th.* ut dilatent. *LXX.* ut dilatarent.

14. *H. S. LXX. Vulg.* & succendam ignem. *Th.* & accendam ignem.

15. *Omnes*, Sacerdotes ejusdem. *LXX.* Sacerdotes eorum.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. I. Amos.

v. 1. Ex Hieronymo qui ait Hebraïcum habere NOCEDIM.

Ibid. A. Σ. Θ. ἐπὶ Ισραήλ. Ex Hieronymo.

v. 2. A. πρεσβύτου τοπίων. Barberin.

Ibid. Σ. πρωτοδίξομαι. Idem.

v. 3. Σ. ἀνθ' ὧν ἐλέησαν &c. Theodoretus & Codex unus Regius, qui habet, κρᾶσις ἐλέους, lideinque aiunt Aquilam & Theodotionem eodem sensu vertisse, τῷ αὐτῷ φησὶ θεόδοτος καὶ ὁ ακύλας καὶ ὁ θεοδοτίων τεθείκασι. Hieronymus. *Pro* tribulis, *quæ Hebraïce appellantur* ARSOTH, *& a Theodotione translata sunt* rotæ ferreæ, *quæ nos* plaustra ferrea *interpretati sumus. LXX. transtulerunt* serris ferreis.

v. 5. Hieronymus: *Campum autem idoli, quod Hebraïce dicitur* AVEN, *& LXX. & Th. interpretati sunt in & V. Ed. transtulerunt* iniquitatem: Aquila, ἀνωφελοῦς i. inutilem: Sic & Barber.

Ibid. Hieron. *In eo quippe loco, ubi nos diximus,* de domo voluptatis, *quod Hebraïce dicitur* MEBBETH EDEN, *& omnes similiter transtulerunt, LXX. interpretati sunt* ex viris Charran, DALETH *mediam nominis litteram* RES *arbitrantes; & juxta consuetudinem suam* AIN *primæ Hebraïcæ litteræ* Chi *Græcum proponentes.*

Ibid. A. Κυρώνη. Barberin.

v. 6. Hieron. *Denique Aquila* ἀνωφτισμένῳ *transtulit &* ἀναπεπληρωμένῳ, *S. & Th.* τελείαν, *quod non* Salomonem, *sed* perfectam *significat atque* completam; *ut nullus remanserit captivorum qui non sit traditus Idumæis.* Symmachi lectionem adfert item Barberinus.

v. 8. Σ. Φυλιστιέων. Barberinus.

v. 11. Hieronymus. *S. viscera propria.* Procopius vero in Hesaïam cap. 21. ἡ ἐλυμήνατο πατρὸς ἐπὶ γῆς, ἤγουν φησὶ Σύμμαχος σπλάγχνα ἰδίᾳ. Barber. A. διέθορε σπλάγχνα (sic) αὐτοῦ. Σ. διέθορε σπλάγχνα ἰδίᾳ.

Ibid. Σ. ἡ ὀργὴ αὐτοῦ &c. Barberinus.

Ibid. A. τῷ ἀνωχῇσίαι. Hanc & reliquas lectiones adfert Barberinus.

v. 12. A. Σ. βάρις. *Th. habitatores.* Druſius. Scho-

lion, ἔφησε ἐνιχνείως λέγειν· ὥσπερ τύρεις αἱ μεγάλαι εἰκάς. Vide utrumque Lexicon infra.

Ibid. Hieron. Tantummodo, *ſive, ut Symm. interpretatur*, ſolos, vos cognovi ex omnibus nationibus terræ.

v. 13. A. Θ. ἔνας ἐμπλακτεῖον. Mſ. ſcſ.

v. 14. Σ. Ο. ἐξάψω πῦρ. Idem.

v. 15. Η. ἱερεῖς τοῦ αὐτοῦ. Idem. Hic porro notes velim in Mſ. legi. Η. τῷ αὐτῷ, ἱερεῖς οἱ ſ. & ſacerdotes non exprimi in Hebræo.

AMOS CAP. II.

ארמנות 5. A. βάρεις. Ο. ἡμέλια. Θ. οἰκήσεις.

הנזרים 12. Ο. ἡγιασμένους. Θ. Ναζωραίους.

אנבי מעיק תחתיכם כאשר תעיק העגלה 13. Ο. ἐγὼ κυλίω ὑποκάτω ὑμῶν ὡς κυλίει ἡ ἅμαξα. Αλλος, τελῶ ὑποκάτω ὑμῶν ὡς τελεῖ ἡ ἅμαξα.

ואמיץ לבו בגבורים ערום יגס 16. A. καὶ ὁ κραταιὸς καρδίᾳ αὐτοῦ ἐν δυνατοῖς γυμνὸς φεύξεται. Σ. . . . . ἐν τοῖς ἀνδρείοις γυμνὸς φεύξεται. Ο. καὶ ὁ κραταιὸς οὐ μὴ εὑρήσει τὴν καρδίαν αὐτοῦ ἐν δυναστείαις ὁ γυμνὸς διώξεται. Αλλος, καὶ εὑρεθῇ ἡ καρδία αὐτοῦ ἐν δυναστείαις.

5. *Hebr. Vulg.* ædes. *A.* domos. *LXX.* fundamenta. *Th.* habitationes.

12. *ſicbr.* Naziræos. *LXX.* ſanctificatos. *Th.* Nazoræos. *Vul. Nazareis.*

13. *Heb.* Ego coarctans ſubter vos, quemadmodum coarctares plauſtrum. *LXX.* Ego volvo ſubter vos, ſicut volvitur plauſtrum. *Alius, Vul.* Stridebo ſubter vos ſicut ſtridet plauſtrum.

16. *Hebr.* & roborator ſui cordis in potentibus nudus fugiet. *A.* & robuſtus corde ſuo inter fortes nudus fugiet. *S.* . . . . . in fortibus nudus fugiet. *LXX.* & fortis non inveniet cor ejus in potentatibus, nudus fugiet. *Alius*, & inventum eſt cor ſuum in potentibus. *Vul. & robuſtus corde inter fortes nudus fugiet.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. II. Amos.

v. 5. A. βάρεις. Θ. οἰκήσεις. Barberinus.
v. 12. Θ. Ναζωραίους. Barberinus.
v. 13. Αλλ. τελῶ &c. Idem.
v. 16. Αλλ. καὶ ῥύσθη &c. Sic legitur in quibuſdam Mſſ. Lectiones vero Aquilæ & Symmachi adfert Barberinus.

AMOS CAP. III.

עותי 2. A. ἀνομίας. Σ. ἀδικίας. Ο. ἀμαρτίας. Θ. ἀσεβείας.

בלתי אם־נועדו 3. A. ἐὰν μὴ συντάξονται. Ο. ἐὰν μὴ γνωρίσωσιν ἑαυτούς.

סודו 7. Ο. παιδείαν. Θ. τὸ βουλεῦμα αὐτοῦ.

צר 11. A. Ο. Τύρος. Σ. πολιορκία. Θ. ἰσχύς.

כביב הארץ Σ. . . . . Ο. κυκλόθεν ἡ γῆ σου.

ערש 12. A. . . . . Ο. ἱερεῖς.

צבאות 13. Ο. παντοκράτωρ. Αλλος, τὸ κραταιόν.

והכיתי בית־החרף על־בית הקיץ 15. A. Σ. Θ. τὸ οἶκον χειμερινόν. Σ. καὶ παταξω τὸ οἶκον τὸ χειμερινὸν ὅτι τὸ οἶκον θερινοῦ. Ο. καὶ παταξω τὸ οἶκον τὸ ἀλείπτηριον ὅτι τὸ οἶκον τὸ θερινόν.

2. *Hebr. A. Vulg.* iniquitates. *S.* injuſtitias. *LXX.* peccata. *Th.* impietates.

3. *Hebr.* niſi convenerint. *A.* niſi conſtituerint. *LXX.* niſi cognoverint ſe. *Vulg. niſi convenerit eis.*

7. *Heb. Vul.* ſecretum ſuum. *LXX.* eruditionem. *Th.* conſilium ſuum.

11. *H.* tribulatio. *A. LXX.* Tyrus. *S.* obſidio. *Th.* fortitudo. *Vul. tribulabitur.*

Hebr. circum terram. *S.* circumdatio terræ. *LXX.* in circuitu terra tua. *Vul. circuietur terra.*

12. *Heb.* ſtrati. *A.* grabatum. *LXX.* ſacerdotes. *Vul. grabato.*

13. *Hebr. Alius, Vulg.* exercituum. *LXX.* omnipotens.

15. *H.* & percutere faciam domum hyemis ſuper domo æſtatis. *A. S. Th. Vulg.* domum hyemalem. *S.* & percutiam domum hyemalem ſuper domo æſtatis. *LXX.* & percutiam domum pinnatam ſuper domum æſtivam. *Vul. & percutiam domum hyemalem cum domo æſtiva.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. III. Amos.

v. 1. A. ἀνομίας &c. Barberinus.
v. 3. A. ἐὰν μὴ συντάξονται. Ex Edit. Rom.
v. 7. Θ. τὸ βουλεῦμα αὐτοῦ, Ex eadem Editione. Hanc Theodotionis lectionem adfert item Codex Regius ex Heſychio.
v. 11. Hieronymus: *Pro Tyro quæ in Hebraïco dua-*

bus litteris ſcripta eſt SADE *&* RES, *& appellatur* SOR: *quod & A. & LXX. ſimiliter tranſtulerunt, Hebræus qui me in ſanctis Scripturis erudivit*, tribulationem *interpretatus eſt, nec rennimus ejus ſententiam: quia & Symmachus, qui non ſolet verborum* κακοζηλίαν, *ſed intelligentiæ ordinem ſequi, ait*, obſidio & circumdatio terræ. *Pro obſidione terræ, quæ ab eo dicitur* πολιορκία, fortitudo *a Theodotione poſita eſt, qui putavit non* SAR *&* SOR, *quod* tribulatio *vel* Tyrus; *ſed* SUR *legendum: quod proprie refertur ad* petram duriſſimam, *quæ Græce appellatur* ἀκρότομον, *& quam nos Latine* ſilicem *dicere poſſumus.*

Ibid. *S. circumdatio terræ.* V. ſupra.

v. 12. Hieronymus: *Quod in principio Capituli juxta LXX. poſitum eſt*, Sacerdotes, *in Hebraïco non habetur, ſed pro hoc verbo legitur* ARES, *quod Aquila interpretatus eſt* grabatum: *& puto LXX. ipſum verbum poſuiſſe Hebraïcum, quod quidam non intelligentes, pro* ARES *legerunt* ἱερεῖς *i.* Sacerdotes.

v. 13. Αλλος, ὁ τῶν θρατιῶν, Barberinus.

v. 15. A. Σ. Θ. τὸν οἶκον &c. Theodoretus. Hieronymus vero: *Pro* domo hyemali, οἶκον τὸν χειμερινὸν *LXX. tranſtulerunt: quod nos interpretati ſumus* pinnatam, *eo quod oſtiola habeat per feneſtras & quaſi pinnas ad magnitudinem frigoris repellendam.* Symmachi vero lectionem plenam habet Barberinus, ubi lapſu graphico legitur ἀντὶ τῶν οἴκου τῶν χειμερινῶν pro θερινῶν, quo pacto vertit alibi Symmachus vocem קץ.

AMOS CAP. IV.

1. פרות הבשן A. Σ. αἱ βόες αἱ Ὄπφοι. Ο. δαμάλεις τὰς βασανίδος. A. Θ. Βασάν.

בהריהשמרון *Hebr.* vaccæ Baſan. *S.* boves ſaginatæ. *LXX.* vaccæ Baſaniſidis. *A. Th.* Baſan. *Vulg. vaccæ pingues.*

2. בקדשו Σ. ἐν τῇ ἁγιωσύνῃ αὐτοῦ. Ο. ἐν τῷ ἁγίῳ αὐτοῦ.

2. *Heb.* in ſanctitate ſua. *S.* per ſanctitatem ſuam. *LXX.* per ſanctos ſuos. *Vul. in ſancto ſuo.*

בצנות A. [ἐν ὑποτειῶν.] Σ. Ο. ἐν ὅπλοις. Θ. ἐν δόρασι.

H. in ſpinis. *A.* in clypeis *S. LXX.* in armis, *Th.* in haſtis. *Vul. in contis.*

ואחריתכן Ο. καὶ τοὺς μετ' ὑμῶν. Θ. ἡ τὰ ἔκγονα ὑμῶν.

Heb. & poſteritates veſtras. *LXX.* & eos qui vobiſcum ſunt. *Th.* & poſteros veſtros. *Vulg. & reliquias veſtras.*

בסירות דוגה A. . . . . Ο. εἰς λέβητας ὑποκαιομένους ἐμβαλοῦσι.

Heb. in ollis piſcis. *A.* in lebetibus piſciculorum. *LXX.* in ollas ſuccenſas injicient. *Vulg. in ollis ferventibus.*

3. והשלכתנה ההרמונה A. Εἰς Αρμανὰ ὄρος ἀπάξοντες. Σ... Εἰς Ερμωνίαν. [al. Εἰς Αρμωνίαν.] Ο. καὶ ἀπορριφήσεσθε εἰς τὸ ὄρος τὸ Ρεμμάν. Θ. . . . . Εἰς ὑψηλὸν ὄρος. Ε. . . . . Μονά.

3. *Hebr.* & projicere facietis palatium. *A.* in Armana montem abducentes. *S.* . . . in Armeniam. *LXX.* & projiciemini in montem Remman. *Th.* . . . . . in excelſum montem. *V.* . . . . montem Mona. *Vul. & projiciemini in Armon.*

4. לשלשת ימים מעשרתיכם Σ. (τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ....) Ο. εἰς τὴν πεντηκοστὴν, τὰ ὑποδήκατα ὑμῶν. Αλλ. εἰς τὴν πέμπτην ἡμέραν.

4. *Hebr. Vul.* tribus diebus decimas veſtras. *S.* tertia die decimas veſtras. *LXX.* in triduum decimas veſtras. *Alius*, in tertiam diem.

תודה 5. A. ὑμνῳδίαν. Ο. νόμον.

5. *H.* confeſſionem. *A.* gratiarum actionem. *LXX.* legem. *Vul. laudem.*

נקיון שנים 6. A. Σ. Θ. καθαρισμὸν ὀδόντων. Ο. γομφιασμὸν ὀδόντων. A. Barb. πλησμόν.

6. *Hebr. A. S. Th.* munditiam dentium. *LXX. Vulg.* ſtuporem dentium. *A. Barb.* plagam.

חרשים לקצר 7. Ο. μισωδὸν τοῦ πυγμητοῦ. Αλλος, μισωδὸν τοῦ θερισμοῦ.

7. *Heb.* menſes ad meſſem. *LXX.* menſes vindemiæ. *Alius*, menſes meſſis. *Vul.* (*tres*) *menſes ſupereſſent uſque ad meſſem.*

בשדפון 9. A. Σ. Θ. αἱμοῤῥοΐᾳ. Ο. ἐν πυρώσει.

9. *H. LXX.* uredine. *A. S. Th.* vento vaſtante. *Vulg. in vento urente.*

בירקון Οἱ λοιποὶ, ἐν ἰκτέρῳ. Θ. ὠχριάσει.

Heb. in rubigine. *Reliqui*, *Vul.* in aurugine. *Th.* in pallore.

דבר 10. A. λοιμόν. Δ. πληγὴν. Ο. θάνατον.

10. *Hebr. A.* peſtilentiam. *Tetrapl.* plagam. *LXX. Vulg.* mortem.

ואעלה באש מחניכם ובאפכם A. καὶ ἀνεβίβασα σαπρίαν. . . . . Σ. . . . . τὴν δυσοσμίαν τῆς παρεμβολῆς ὑμῶν εἰς τὰς μυκτῆρας ὑμῶν. Ο. καὶ ἀνήγαγον ἐν πυρὶ τὰς παρεμβολὰς ἐν τῇ ὀργῇ ὑμῶν.

Heb. & aſcendere feci fœtorem caſtrorum veſtrorum, & in naſum veſtrum. *A.* & aſcendere feci fœtorem. . . *S.* . . fœtorem caſtrorum veſtrorum in nares veſtras. *LXX.* & eduxi in igne caſtra in ira veſtra. *Vul. & aſcendere feci putredinem caſtrorum veſtrorum in nares veſtras.*

עקב 12. A. ὕστερον. Ο. πλὴν ὅτι. Θ. ἐξαίφνης.

12. *Heb.* pro eo. *A.* poſtea. *LXX.* verumtamen quia. *Th.* noviſſime. *Vul. poſtquam.*

הכון לקראת־אלהיך A. Σ. Ε. . . . Ο. ἑτοιμάζου τοῦ ὑπαντῆσαί σοι τὸν θεόν σου.

Heb. præpara teipſum in occurſum Dei tui. *A. S. V.* præparare ut adverſeris Deo tuo. *LXX.* præparare ut invoces Deum tuum. *Th. Vul. præparare in occurſum Dei tui.*

הרים 13. Ci λοιποὶ, ὄρη. O. βρονταὶ.

מה־שחו 13. A. τίς ἡ ὁμιλία αὐτῦ. Σ. ὁ φώνημα αὐτῦ. O. ὁ χρισὸς αὐτῦ. Θ. ὁ λόγος αὐτῦ. E. ὁ ἀδολεσχία αὐτῦ.

במתי O. ὑψηλά. Alius, ἄκρα. Alius, ὕψη.

13. *Heb.* Reliqui, *Vul.* montes. *LXX.* tonitruum. *Hebr.* quid meditatio ejus. *A.* quæ converſatio tua. *S.* quæ vociferatio tua. *LXX.* Chriſtum ejus. *Th.* ſermonem ejus. *V.* exercitationem ejus. *Vulg. eloquium ſuum.*

H. LXX. Vulg. excelſa. *Alius*, ſumma. *Alius*, cacumina.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. IV. Amos.

v. 1. Hieronymus: *Pro vaccis pinguibus, LXX. poſuerunt* Baſanitides. *A. & Th. ipſum verbum Hebraicum* BASAN, *nos Symmachi interpretationem ſecuti; qui ait* αἱ βόες τρυφῶσαι, *i.* boves ſaginatæ, vaccas pingues *interpretari ſumus.*

v. 2. Σ. κῷ τῷ ἀγιότητος αὐτῦ. Theodoretus, & ſic Barberinus.

Ibid. Hieronymus: *Pro* contis *quoque qui Hebraïce dicuntur* SANNOTH, *A. interpretatus eſt* clypeos: *S. & LXX.* arma: *ſolus Th.* δόρατα, *quem nos ſequuti,* contos *vel* haſtas *interpretati ſumus.*

Ibid. Θ. ἐν τὰ ἴσχυρα ὑμῶν. Barberinus.

Ibid. *A. in lebetibus piſciculorum.* Ex Hieronymo.

v. 3. Hieron. *Denique S. ita interpretatus eſt:* & projiciemini in Armeniam: *pro quibus LXX.* montem Remmam: *A.* montem Armona, *Th.* montem Mona *V. Ed.* excelſum montem. Euſebius de locis Hebraïcis: Ρεμμὰ, ὄρος ἐν Ἑβραίᾳ ἐν Ρεμμωνᾶ. Σ. εἰς Ἀρμωνίαν. Suſpicatur Druſius iſta pertinere ad hunc locum Amos. Certe apud Heſaïam, qui citatur ab Euſebio nondum reperi. Ut ut ſit hæc corrupta videntur, quemadmodum & altera lectio Græca εἰς Ἀρμανὰ ὄρος &c. quæ nonniſi ad Aquilam pertinere poſſe videtur. Barberinus id confirmat, qui habet A. Ἀρμονᾶ. Σ. εἰς Ἐρμωνίαν, pro Ἀρμωνίαν.

v. 4. Symm. *tertia die* &c. Hieronymus. Sed Barberinus ſine Interpretis nomine, εἰς τὴν τρίτην ἡμέραν.

v. 5. A. εὐχαριστίαν. Hieronymus.

v. 6. A. S. *munditiam dentium.* Hieron. Σ. Θ. καθαρισμὸν ὀδόντων. Theodoretus fortaſſe error in nominibus Interpretum apud alterutrum. Barberinus A. πλησμὸν, ſed errore ni fallor.

v. 7. Ἀλλ. τῷ δευτέρῳ. Mſ Jeſ.

v. 9. A. Σ. Θ. ἀνομεφθορίαν. Hieronymus pro ἀνομεφθορίᾳ: nam caſum de more ſeriei ſuæ adaptat.

Ibid. Hieronymus: Aurugineni *autem omnes* ἅλιρον *ſimiliter tranſtulerunt: abſque Theodotione, qui ſolus* ὠχρίασιν, *quæ* pallorem *ſignificat, interpretatus eſt.*

v. 10. A. λειμὼν. A. πλησμὸν. Quid autem ſignificet τὸ Δ. jam ſæpe diximus, nempe τετραπλᾶ, ut putamus.

Ibid. A. & ἀνεβ. Lectiones Aquilæ & Symm. adfert Barberinus.

v. 11. Hieronymus: *Pro eo quod nos interpretati ſumus* poſtquam; *& in Hebraico ſcriptum eſt* ECEB. *A.* ὕστερον. . . . *Th.* noviſſime. *LXX.* verumtamen.

Ibid. Hieron. *Ubi LXX. tranſtulerunt:* præparare ut invoces Deum tuum: *& nos juxta Theodotionem poſuimus:* præparare in occurſum Dei: *S. & V. Ed. tranſtulerunt:* præparare ut adverſeris Deo tuo: *quod Hebraïcè dicitur,* HECHIN LACEBATH ELOACH. Multis autem interpoſitis Hieron. *A. S.* hæc faciam tibi Iſrael poſtea: & cum hæc fecero tibi, præpara te adverſari Deo tuo.

Ibid. Hieron. *Pro montibus quoque qui Hebraïce dicuntur* ARIM, *ſoli LXX.* βρονταὶ *i.* tonitruum, *verterunt.*

v. 13. A. τίς ἡ ὁμιλία αὐτῦ. Sic Editio Rom. melius quam apud Hieronymum, ubi legitur, τὴν ὁμιλίαν αὐτῦ. Cæteræ lectiones ex Hieronymo.

Ibid. Ἀλλῳ, ἄκρα. Bar.

AMOS CAP. V.

כימה 8. A. Ἀρκτοῦρον. Σ. Θ. πλειάδα. O. πόρπα.

כסיל A. ὠρίωνα. Σ. ἄστρα. O. μεταπικραίζων. Θ. ἑσπερον.

הכבלים 9. A. ὁ μειδιῶν. O. ὁ διαιρῶν.

דבר תמים 10. Σ. (ῥῆμα ἄμωμον.) O. Θ. λόγον ὅσιον.

בושככם על־רל 11. O. κατεκονδύλιζον τοὺς χείρους. Alius, κατεκονδυλίζετε εἰς κεφαλὰς πτωχῶν.

כפר 12. Οἱ λοιποὶ, ἐξίλασμα. O. ἀλλάγματα.

הטו Σ. . . . O. ἐκκλίνοντες.

וככל־חוצות 16. Σ. ἐν ὁ πᾶσιν (sic) ἀμφόδοις. O. ἐν ὁ πάσαις ταῖς ὁδοῖς.

8. *Ebr. A. Vul.* Arcturum. *S. Th.* Pleiada. *LXX.* omnia.

Heb. A. Vul. Orionem. *S.* aſtra. *LXX.* transformans. *Th.* veſperum.

9. *Hebr.* confortans. *A. Vulg.* qui ſubridet. *LXX.* qui dividit. *Th.* veſperum.

10. *H. Vulg.* loquentem perfecte. *S.* verbum immaculatum. *LXX. Th.* verbum ſanctum.

11. *H.* conculcare vos ſuper tenuem. *LXX.* pugno percutiebant pauperes. *Alius*, percutiebatis in capita pauperum. *Vulg. diripiebatis pauperem.*

12. *H.* propitiationem. *Reliqui*, propitiationes. *LXX.* commutationes. *Vul. munus.*

Hebr. declinare fecerunt. *S.* oppreſſerunt. *LXX.* declinantes, *vel.* declinare facientes. *Vulg. deprimentes.*

16. *H.* & in cunctis plateis. *S.* & in omnibus biviis. *LXX.* & in omnibus viis. *Vulg. & in cunctis quæ foris ſunt,*

יודעי נהי Σ. πικὶ γινώσκοντες μέλος. Ο. ἐλεεῖσθαι θρηνῶν.

Hebr. scientes querimoniam. *S.* cognoscentes melodiam. *LXX.* scientes lamentationem. *Vul.* *qui sciunt plangere.*

נבליך 23. Α. ναβλων σου. Ο. ὀργάνων σου.

23. *Hebr. A.* nablorum tuorum. *LXX.* organorum tuorum. *Vulg. lyræ tuæ.*

וגל 24. Σ. κεκύλισται γὰρ. Ο. κυλισθήσεται. Θ. ἐκ ἀποκυλισθήσεται.

24. *Hebr.* evolvat se. *S.* convolutus est enim. *LXX.* volvetur. *Vulg. & revelabitur.*

את סכות 26. Ο. σκηνὴ. Αλλος, εἰκόνας.

26. *Hebr.* succhoth. *LXX. Vul.* tabernaculum. *Alius*, imagines.

כיון Α. συνοπασμός. Σ. Ο. ἡ σκηνὴ.

Hebr. succhoth. *A.* umbracula. *S. LXX. Vul.* tabernaculum.

מלככם Α. μαλχὸμ. Σ. Θ. (τὸν βασιλέως ὑμῶν.) Ο. τῷ Μολόχ.

H. regem vestrum. *A.* Malchom. *S. Th.* regis vestri. *LXX.* Moloch. *Vulg. Moloch vestro.*

את כיון Α. Σ. χιὼν. Ο. ὁ ἄστρον. Θ. ἀμαύρωσιν.

Heb. saturnus. *A. S.* Chiun. *LXX.* sydus. *Th.* obscuritatem. *Vulg. imaginem.*

ונשאתם את סכות מלככם ואת כיון צלמיכם כוכב אלהיכם Ο. καὶ ἀνελάβετε τὴν σκηνὴν τοῦ Μολόχ, καὶ ὁ ἄστρον τοῦ θεοῦ ὑμῶν Ραιφάν, τοὺς τύπους αὐτῶν. Θ. ἐ ἤρατε τὴν ὄρασιν τ βασιλέως ὑμῶν, ἀμαύρωσιν εἰδώλων ὑμῶν, ἄστρον τοῦ θεοῦ ὑμῶν.

Heb. & portastis Succhoth regem vestrum, & Chiun imaginum vestrarum, stellam deorum vestrorum. *LXX.* & assumpsistis tabernaculum Moloch, & stellam Dei vestri Ræphan, figuras eorum. *Th.* & portastis visionem regis vestri, & obscurationem idolorum vestrorum, stellam Dei vestri. *Vul. & portastis tabernaculum Moloch vestro, & imaginem idolorum vestrorum, sidus Dei vestri.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. V. Amos.

v. 8. Hieron. *Hebraïce* CHIMA *dicitur, & a S. & Th. in πλειάδα vertitur: quem vulgo Booten vocant.* Codex Barberinus A. ἀμαλὼρ ἢ ὠρίωνα. Σ. πλειάδας ἢ ἄρκτον.

Ibid. Hieron. Oriona, *qui Hebraïce dicitur* CHASIL, *S. absolute* stellas; *Th. interpretatus est* vesperum. *Hebræus autem qui not in Scripturis sanctis erudivit*, CHASIL *interpretari putat* splendorem, *& significare generaliter* astra fulgentia.

v. 9. Hieron. *A. interpretatus est* ὁ μεσῶν. *Proprie autem μεσλαμα dicitur, quod nos subrisionem possumus appellare.*

v. 10. S. *verbum immaculatum.* LXX. Th. *sermonem sanctum.* Hieronymus.

v. 11. Αλλ. καταπατοῦλλετε &c. Barberin.

v. 12. Omnes, ἀλλάγματα. Hieronymus, qui ait ἀλλαγμα juxta Idioma Scripturarum *pretium* dici. Mirum certe Hieronymum ita legisse, cum alia Reliquorum interpretatio ἴξισμα, præmissa nota λειπει, ut est in Barberino, longe melius quadret ad vocem כפר, quam ἐξίλασμα, vel ἐξιλασμὸν solent omnes vertere; quare crediderim Hieronymum vitiato Exemplari usum esse.

Ibid. S. *oppressérunt.* Hieron.

v. 16. Σ. ἐ ἐν πᾶσιν ἀμφόδοις. Barberin.

Ibid. Σ. τὰς γνώσεσθαι μέλη. Barberin.

v. 23. Α. ναβλων σου. Barberin.

v. 24. Σ. κεκυλίσται &c. Idem.

v. 26. Αλλ. εἰκόνας. Θ. εἴδωλον ὑμῶν. Idem.

Ibid. In sequentes lectiones hæc Hieronymus: *In eo autem loco ubi Lucas posuit* Μολὸχ, *& in Hebraïco scriptum est* MELCHECHEM; *A. & LXX. verterunt* Μιλχὸμ; *S. & Th.* reges vestri. *Pro eo quoque quod in LXX. legitur* Rephan; *A. & S. ipsum Hebraïcum transferentes posuerunt* CHION; *Th.* ἀμαύρωσιν *i.* obscuritatem. *Rursum pro* SOCHOTH, *A.* συνοπασμοὺς *i.* tabernacula. *S. & LXX.* tabernaculum; *Th. transtulit* visionem.

Ibid. Θ. ἐ ἤρατε &c. Barberinus.

AMOS CAP. VI.

3. Hebr. elongantes. *A. Vulg.* qui separati estis. *S.* segregati. *LXX.* venientes.

6. *Hebr. S.* unguentorum. *LXX.* unguentis. *Vulg. unguento.*

7. *Heb.* & recedet convivium luxuriantium. *S.* & auferetur societas voluptuariorum. *LXX.* & auferetur hinnitus equorum ex Ephraïm. *Vulg. & auferetur factio lascivientium.*

11. *H.* Tace, quia non ad memorandum in nomine Domini. *A* Quiesce ad memorandum in nomine Domini. *S.* Sile, quia non est quod memoretur nomen Domini. *LXX.* Tace, ut non nomines nomen Domini. *Th.* quia non ad memorandum nomen Domini. *Vul. Tace, & non recorderis nominis Domini.*

אבי־חורש בבקרים 13. A. Εἰ ἀροτεταθήσοι)... Σ. . . . . πέτρα ἐξὸ βοῶν. O. Εἰ παραφανήσονται ἐν βηλείαις.

ללא דבר Σ. ἀλόγως. O. ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ.

הצבאות 14. O. τῆς δυνάμεων. Alius, τραπῆ.

מלבוא Σ. ἀπὸ εἰσόδου. O. τοῦ μὴ εἰσελθεῖν.

חמת O. Αἰμάθ. Alius, χόλον.

ער־נחל הערבה A. . . . . τῆ ὁμαλῆς. Σ. . . . . τῆ πεδιάδος. O. ἕως τοῦ χειμάρρου τῆ δυσμῶν. Θ. . . . τῆ Αραβά.

13. *H.* num arabit in bobus. *A.* ſi arabitur... *S.* petra per boves. *LXX.* ſi reticebunt ad feminas. *Vulg. aut arari poteſt in bubalis.*

Hebr. in nullo verbo. *S.* temere. *LXX.* ſuper nullo verbo. *Vul. in nihilo.*

14. *Hebr. Alius, Vulg.* exercituum. *LXX.* virtutum.

Hebr. S. Vulg. ab introitu. *LXX.* ut non introeatis.

H. Hamath. *LXX.* Æmath. *Alius*, indignationem. *Vul. Emath.*

Hebr. Vulg. uſque ad torrentem deſerti. *A.* uſque ad torrentem qui eſt in planitie. *S.* uſque ad vallem campeſtrem. *LXX.* uſque ad torrentem Occidentis. *Th.* uſque ad torrentem Araba. (*al.* Arabiæ.)

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. VI. Amos.

v. 3. A. Οἱ ἀπεχωρισμένοι &c. Barberin.
v. 6. Σ. τῶν μύρων. Idem.
v. 7. Σ. ἡ ἁμαρ. Idem.
v. 11. Trium lectiones adfert idem Barberinus.
v. 13. A. οἱ ἀροτρ- Idem.
Ibid. Σ. ἀλόγως, Hieronymus.
v. 14. ἀλλ. χραυσῦν: & poſtea Σ. ἀπὸ εἰσόδου, deindeque, ἀλλ. χόλον. Barberinus.
Ibid Has quoque interpretationes Latine adfert Hieronymus: Græce imperfectas Barberinus.

AMOS CAP. VII.

בצי 1. A. βοερδῶν. O. ἀκρίδων.

הנה־לקש אחר גוג המלך A. ἰδοὺ ἔλιμος ὀπίσω τοῦ Γάζης βασιλέως. O. ἰδοὺ βρῦχος εἷς Γὼγ ὁ βασιλεύς.

יעקב מי יקום Σ. τίς ὢν (sic) ὑποστήσεται Ιακώβ. O. τίς ἀναστήσῃ τὸν Ιακώβ.

נחם יהוה 3. Σ. μετεμελήθη κύριος. O. μετάνοησον κύριε.

מי יקום 5. Σ. τίς ὢν (sic) ὑποστήσεται. O. τίς ἀναστήσει.

נחם 6. A. μετεμελήθη. O. μετάνοησον.

כה הראני והנה אדני 7. Σ. ὅτι ἐφάνη κύριος. O. ὅτως ἔδειξέ μοι κύριος. Θ. ἰδοὺ ἀδωναὶ κύριος.

אנך A. χαίωσις. Σ. O. ἀδάμας. Θ. ταπόμων.

במות 9. Σ. τὰ ὑψηλά. O. βωμοί.

קשר 10. A. συνέδησαν. Σ. αἴτησιν. * ἀναπαύσεσι. O. συστροφὰς ποιῆται.

בוקר 14. A. Σ. E. βουκόλος. O. αἰπόλος.

בולס שקמים A. ἐρευνῶν συκομόρους. Σ. ἔχων συκομόρους. O. κνίζων συκάμινα. Θ. ψαλλῶν συκαμίνους.

לא תטף 16. Σ. . . . O. μὴ ἐκλαλαγμήσῃς.

1. *Heb. LXX.* locuſtarum. *A.* boradum. *Vul. locuſtæ.*

11. ecce herba ſerotina poſt tonſiones regis. *A.* ecce ſerotinus poſt Gazæ regem. *LXX.* ecce bruchus unus Gog rex. *Vulg. ecce ſerotinus poſt tonſionem regis.*

2. *H. LXX. Vul.* quis ſuſcitabit Jacob. *S.* quis ergo ſuſcitabit Jacob.

3. *H.* pœnituit Dominum. *S.* revocatus eſt Dominus. *LXX.* pœniteat te Domine. *Vul. miſertus eſt Dominus.*

5. *H. LXX. Vul.* quis ſuſcitabit? *S.* quis igitur ſuſcitabit?

6. *H.* pœnituit. *A.* revocare. *LXX.* pœniteat te. *Vul. miſertus eſt.*

7. *H.* Sic oſtendit mihi, & ecce Dominus. *S.* Quia viſus eſt Dominus. *LXX.* Sic oſtendit mihi Dominus. *Th.* Ecce Adonaï Dominus. *Vulg. Hæc oſtendit mihi Dominus: & ecce Dominus.*

Hebr. perpendiculum. *A.* ſtannatura. *S. LXX.* adamas. *Th.* liqueſcens. *Hieron. tabeſcens. Vul. trulla cæmentarii.*

9. *H. S. Vul.* excelſa. *LXX.* aræ.

10. *Heb.* conjuravit. *A.* colligavit. *S.* conſpiravit. *LXX.* congregationes facit. *Vulg. rebellavit.*

14. *Heb. Vul.* armentarius. *A. S. V.* bubulcus. *LXX.* caprarius.

H. A. ſcrutans ſycomoros. *S.* habens ſycomoros *Th.* vallans, *vel* foſſa muniens ſycamina. *LXX.* vellens ſycamina. *Vul. vellicans ſycomoros.*

16. *Heb. Vulg.* non ſtillabis. *S.* non increpabis. *LXX.* ne congreges turbas.

הזנה 17. Σ. πορνευθήσῃ. Ο. πορνεύσῃ.

17. *Hebr. LXX. Vulg.* fornicabitur. *S.* fornicationem patietur.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. VII. Amos.

v. 1. A. *βοράδων*. Barberinus.

Ibid. Hieron. *Quid autem voluerit Aquila dicere: ecce serotinus post Gazæ regem; cum Gaza verbo Hebraïco* AZA *appelletur, non satis intelligo, nisi forte ipsum sermonem* GOZI *posuit: & paulatim in Gazam errore corruptus est.*

v. 2. Σ. τί ὧν pro τίς ὧν &c. Lectiones sequentes usque ad versum 7. habet Barberinus.

v. 7. Hier. *Priusquam de* adamante *differamus, quem S. & LXX. pro eo quod in Hebraïco* ENACH *scriptum est transtulerunt, dicendum est breviter, quod hoc verbum A. γάνωσιν. Th. ταυώμενον interpretati sunt: quorum alterum* stannaturam, *alterum* tabescentem *significat.* Hic autem loco τῷ γάνωσιν, quod restituit Martianæus noster, veteres Editi habebant ἀλείφων. Barberinus vero lectionem illam γάνωσις tribuit Symmacho.

v. 9. Σ. τὰ ὑψηλά, Barberin.

v. 10. A. *συνέστησεν*. Barber. Lectio autem Symmachi corrupta duplex adfertur, sed ambæ æque vitio laborant. Primam ἀνέστησεν, puto sic restituendam ἀνέδωσεν. Nam ille verbum קשר vertit alibi ὑφίεσθαι, ut videas infra in Lexico Hebraïco. Secundum ἀνεπέδησεν potuerunt Librarii ponere pro ἀνέτρεψεν: nam ille קשר nomen vertit ἀνατροπή. Hoc conjecturæ tantum loco ponimus.

v. 14. Hieronymus: *Pro armentario, qui Hebraïce dicitur* BOCER, *A. S. Th. V. Ed.* βουκόλων *transtulerunt, qui armenta pascit, non oves. Soli LXX.* αἰπόλον.

Ibid. A. ἰσχυρῶν &c. Has lectiones Græce adfert Theodoretus, Latine Hieronymus.

v. 16. *S. non increpabis*, Hieronymus.

v. 17. Hieronymus, fornicabitur, *quod melius interpretatus est S.* πορνευθήσῃ: *non quod ipsa fornicetur, sed quod passive genere ab aliis constuprata sustineat fornicationem.*

AMOS CAP. VIII.

כלוב קיץ 1. Σ. κάλαθος ὀπώρας. Ο. ἄγκος ἐξώτης.

1. *Heb.* canistrum æstatis. *S.* calathus autumni. *LXX.* vas aucupis. *Vul. uncinus pomerum.*

והילילו שורות 3. Σ. ὀλολύξουσιν αἱ ᾠδαί. Ο. ὀλολύξει τὰ φατνώματα.

3. *H. S.* & ululabunt cantica. *LXX.* ululabunt laquearia. *Vulg. & stridebunt cardines.*

ולשבית 4. Ο. καταδυναστεύοντες. Θ. λοιμός.

4. *H.* & ad abolendum. *LXX.* & opprimitis. *Th.* solvitis. *Vulg. deficere facitis.*

בר בפל 6. Ο. πτωτὸς ᾠνήματος. Αλλος, πᾶσης ὠνῆσεως.

6. *H.* labile frumenti. *LXX.* de omni genimine. *Alius*, de omni venditione. *Vulg. quisquilias frumenti.*

צמא 11. A. Θ. δίψαν. Ο. δίψος.

11. *H. A. LXX. Th. Vulg.* sitim.

באשמת 14. Ο. κατὰ τὸν ἰλασμόν. Αλλος, ἐν τῇ πλημμελείᾳ.

14. *Hebr. Alius*, *Vulg.* in delicto. *LXX.* per propitiationem.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. VIII. Amos.

v. 1. Σ. κάλαθος ὀπ- Barberinus.
v. 3. Σ. ὀλολύξουσι &c. Idem.
v. 4 Θ. λοιμός. Idem.
v. 6. Αλλ. πᾶσης ὠφελείας. Idem. Mf. Jes.
v. 11. A. Θ. δίψαν. Mff.
v. 14. Αλλ. ἐν τῇ πλημμελείᾳ. Barberinus.

AMOS CAP. IX.

הכפתור 1. Σ. οἰκοδόμημα ἱλαστήριον. Ο. ἱλαστήριον.

1. *Heb.* sphærulam. *S.* ædificium propitiatorium. *LXX.* propitiatorium. *Vul. cardinem.*

קרקע 3. Ο. βάθη. Αλλος, δημόσια.

3. *H.* pavimento. *LXX.* profunda. *Alius*, fundamenta. *Vulg. profundo.*

אגדת 6. Οἱ λοιποὶ, δέσμιον. Ο. ἐπαγγελίαν.

6. *Hebr. Reliqui*, *Vul.* fasciculum. *LXX.* promissionem.

הלוא כבני 7. A. Σ. μὴ, οὐχ ὡς υἱοὶ. Ο. οὐχ ὡς υἱοί.

הלוא את־ישראל A. μὴ οὐ τὸν Ισραήλ. Σ. μὴ οὐχὶ τὸν Ισραήλ. Ο. οὐ τὸν Ισραήλ.

7. *Hebr. LXX.* Nonne sicut filii? *A. S. Vulg.* Numquid non ut filii?

Heb. S. LXX. nonne Israel? *A. Vul.* numquid non Israel?

מכפתור

מכפתור A. ἀπὸ * Καφ. O. ἐκ Καππαδοκίας.

H. de Chaphthor. *A.* de * Cara. *LXX. Vul.* de Cappadocia.

קיר A. E. κίρ. Σ. ἀπὸ Κυρίνης. O. ἐκ βόθρου. Θ. τοίχος.

Heb. A. V. de Kir. *S.* Cyrene. *LXX.* de fovea. *Th.* paries. *Vulg. de Cyrene.*

וזעיתי 9. A. Σ. κοσκινῶ. O. λικμίσω.

9. *H. A. S.* cribrabo. *LXX.* ventilabo. *Vulg. concutiam.*

כבורה A. Σ. κοσκίνῳ. O. λικμῷ.

Heb. A. S. Vul. cribro. *LXX.* ventilabro.

ולא־יפל צרור ארץ A. καὶ οὐκ ἐμπεσοῦται ὁ ψαφίων ὅτι πλὴν γῆς. O. καὶ οὐ μὴ πίσῃ σκύπτεσμα ὅτι πλὴν γῆς.

Hebr. A. Vulg. & non cadet lapillus ſuper terram. *LXX.* & non cadet contritio ſuper terram.

חורש 13. O. ἀμητός. Αλλος, ἀλοητός.

13. *Heb. Vulg.* arator. *LXX.* meſſis. *Alius*, tritura.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. IX. Amos.

v. 1. Σ. οἰκοδόμημα ἱλαρίων. Barberin.
v. 3. Αλλ. ἡμίλια. Idem.
v. 6. οἱ λοιποὶ, δίσημον. Idem.
v. 7. A. μὴτι &c. Idem. Et infra A. μὴτι οὐ &c. Idem.
Ibid. A. ἀπὸ Καφ. Idem. Sed arbitror corruptum eſſe ex ſequenti Κιρ.
Ibid. Hieron. *Pro Cyrene Aq. & V. Ed. ipſum verbum Hebraïcum poſuerunt* CIR; *LXX.* foveam, *i.* βόθρον, *Th.* parietem. *S.* Cyrenem, *quem & nos in hoc loco ſequuti ſumus.*
v. 9. A. Σ. κοσκινιῶ. Barberinus. Similiterque ſequentes omnes lectiones uſque ad finem Capitis.

ABDIAS.

צר 1. Σ. ἀπελίαν. O. ἀθετοχήν.

1. *Ebr.* legatus. *S.* legationem. *LXX.* munitionem. *Vulg. legatum.*

ואאבדתי 8. A. Θ. ἀπολῶ. O. ἀπολέσω.

8. *Hebr. A. Th. LXX. Vulg.* perdam.

למען יכרת־איש 9. O. ὅπως ἀχθῇ αἴθεφπος. Θ. ὅπως ἐξαρθῇ ἄνθρωπος.

9. *Heb.* ut ſuccidatur vir. *LXX.* ut auferatur homo. *Th.* ut de medio tollatur homo. *Vulg. ut intereat vir.*

אחיך 10. Σ. εἰς † ἀδελφόν σου. O. ἀδελφοῦ σου.

10. *Heb. LXX.* fratris tui. *S. Vulg.* in fratrem tuum.

ביום אבדם 12. Οἱ Γ. ἐν ἡμέρᾳ ἀπωλείας αὐτῶν. O. ἐν ἡμέρᾳ ἀπωλείας αὐτοῦ.

12. *Heb. LXX. Vul.* in die perditionis eorum. *Tres Interp.* in die perditionis ejus.

ולא־יהיה שריד 18. A. Θ. E. καὶ οὐκ ἔσται καταλελειμμένον. Σ. & οὐκ ἔσται διασῳζόμενον. O. καὶ οὐκ ἔσται περιφόρος.

18. *Hebr.* & non erit ſuperſtes. *A. Th. V.* & non erit reſiduum. *S.* & non erit ſervatum. *LXX.* & non erit frumentarius. *Vulg. & non erunt reliquiæ.*

הנגב 19. Οἱ Γ. νότον. O. Ναγέβ.

19. *Heb.* meridiem. *Tres Interp.* notum. *LXX.* Nageb. *Vulg. Auſtrum.*

והשפלה A. πεδινή. Σ. χαμαί. O. σφηλά.

Heb. planitiem. *A.* planicies. *S.* vallis. *LXX.* ſephela. *Vulg. in campeſtribus.*

בספרד 20. A. Σ. Θ. σαφαράδ. O. ἕως ἐφραθά.

20. *Hebr. A. S. Th.* in Sapharad. *LXX.* in Ephrata. *Vulg. in Boſphoro.*

מושיעים 21. A. σωσομένοι. Σ. σώζοντες. O. Θ. διασῳζόμενοι.

Hebr. Vulg. ſalvatores. *A.* ſervati. *S.* ſalvantes. *LXX. Th.* qui ſalvi fuerint.

Notæ & variæ Lectiones ad Abdiam.

v. 1. Σ. ἀγγελίαν. Sic Theodoretus.
v. 8. A. Θ. ἀπολῶ. Mſ. Jeſ.
v. 9. Θ. ὅπως ἐξαρθῇ ἄνθρωπος. Idem.
v. 10. Σ. εἰς τὸν ἀδελφόν. Idem.
v. 12. οἱ Γ. αὐτῶν ἡ, ἀπωλείας αὐτῶν. Idem.
v. 18. Theodoretus. τὸν περιφόρον ὁ μὲν Σύμμαχος διασῳζόμενον ἑρμηνεύει· Ακύλας δὲ ὁ Θεοδοτίων καταλελειμμένον. Hieronymus vero. *Sed melius eſt ut ipſum ſequamur Hebraïcum*, *i.* SARID, *quod interpretatur vel reliquus juxta Aquilam; vel effugiens, juxta Symmachum; vel ſecundum Theodotionem, & quintam Editionem* reſiduus.

v. 19. Theodoretus, ἐν πᾶσι δὲ συμφώνως αἱ τρεῖς ἡρμηνεύκασι νότον ἠρμηνεύκασιν· ἕτω γὰρ ὁ νότος ἡρμηνεύεται τῇ Ἑβραίων φωνῇ, ſcilicet νοτίς.

Ibid. Euſebius de locis Hebraïcis. Σιφηλά, ἐν Ησαΐᾳ. Α. πεδινά. Σ. ταπεινάς· ἐν οἷς ἔστι νῦν Σιφηλὰ καλοῦται. Suſpicatur Druſius hic Heſaiam pro Abdia poſitum eſſe. In Heſaia tamen 32. 19. reperitur בשפלה; ſed LXX. vertunt ἐν τῇ πεδινῇ non σφηλά, ut hic, quod forte Druſii conjecturæ faveat, niſi dicatur, ἐν τῇ πεδινῇ ibi ex Aquila remanſiſſe, quod ſæpe contigit.

v. 20. Hieronymus. *Ubi nos poſuimus* Boſphorum *in Hebraico habet* SAPHARAD: *quod neſcio cur LXX.* Ephratha *transferre voluerint, cum A. S. Th. cum Hebraica veritate concordent.*

v. 21. Hieronymus: *Pro eo autem quod nos interpretati ſumus, & aſcendent ſalvatores, LXX. tranſtulerunt, hi qui ſalvi fuerint: in Hebræo ſcriptum eſt* MOSIM, *qui non ut A. & LXX. & Th. paſſive ſonant, vel ἀναβαίνοντες; ſed juxta Symmachum σώζοντες, i. active* ſalvatores *intelligendi ſunt.*

JONÆ

CAPUT PRIMUM.

רוח־גדולה 4. Σ. πνεῦμα μέγα. Ο. πνεῦμα.

להשבר Ο. συντεθλῶσθαι. Αλλος, ἀφανισθῆναι.

ויקרב 6. Α. κατέδυ. Ο. προσῆλθε.

קום Οἱ λοιποὶ, ἀνάστηθι. Ο. ἀνάστα.

ואין תבוא 8. Αλλος, καὶ πόθεν ἔρχῃ, καὶ ποῦ πορεύῃ. Ο. καὶ πόθεν ἔρχῃ.

4. *Hebr. Vulg.* ventum magnum. *S.* ſpiritum magnum. *LXX.* ſpiritum.

Hebr. LXX. Vul. conteri. *Alius*, diſſolvi.

6. *Hebr. LXX. Vul.* acceſſit. *A.* deſcendit.

Heb. Reliqui, LXX. Vulg. ſurge.

8. *Heb. LXX.* & unde venis. *Al.* & unde venis, & quo vadis? *Vulg. & quo vadis?*

Notę & varię Lectiones ad Cap. I. Jonæ.

v. 4. Σ. πνεῦμα μέγα. Barberin.

Ibid. Αλλ. ἀφανισθῆναι. Idem.

v. 6. Α. κατέδυ. Idem. Verum hæc lectio ſuſpecta, aut alicunde tranſlata videtur.

v. 8. Αλλ. καὶ πόθεν ἔρχῃ, καὶ ποῦ πορεύῃ. Hic ejuſdem Hebraïci dicti ואין תבוא duas interpretationes exhibent quædam τῶν Ο. Exemplaria. Poſtremam vero lectionem, ἐν ᾧ πορεύῃ, quæ videtur eſſe veteris cujuſdam Interpretis, ſequitur Vulgata quæ habet, *& quo vadis?*

JONÆ CAP. II.

ותשליכני מצולה בלבב ימים 4. Α. καὶ ἔῤῥιψάς με εἰς βυθῷ καρδίας θαλάσσης. Ο. ἀπέῤῥιψάς με εἰς βάθη καρδίας θαλάσσης. Θ. ἔῤῥιψάς με εἰς ἄβυσσον εἰς καρδίαν θαλασσῶν.

משבריך Σ. γλῶσσαι σου. Ο. μετεωρισμοί σου.

נגרשתי 5. Α. ἐξέβλεψα. Σ. Θ. ἐξεβλήθην. Ο. ἀπέσπασμαι.

אך אוסיף להביט אל־היכל קדשך Σ. ἴσως πάλιν προσβλέψω πρὸς ναὸν ἅγιόν σου. Ο. ἆρα προσθήσω τοῦ ἐπιβλέψαι με πρὸς ναὸν τὸ ἅγιόν σου. Θ. πῶς ἐπιβλέψω πρὸς τὸν ναὸν τὸ ἅγιόν σου.

תהום 6. Σ. θάλασσα. Ο. ἄβυσσος.

סוף Α. ἐρυθρά. Σ. ἀπέρατος. Ο. ἐρήτη.

ותעל משחת חיי 7. Οἱ λοιποὶ, ἀναβήτω ἐκ φθορᾶς ἡ ζωή μου. Ο. ἀναβήτω φθορὰ ζωῆς μου.

משמרים הבלי־שוא חסדם יעזבו 8. Α. ἀπεφυλαξάμην ματαιότητα εἰκῆ.... Σ. οἱ φυλάσσοντες

4. *Hebr.* & projeciſti me profundum in cor marium. *A.* & projeciſti me in profundum cordis marium. *LXX.* projeciſti me in profunda cordis maris. *Th.* projeciſti me in abyſſum in cor marium. *Vulg. & projeciſti me in profundum in corde maris.*

H. illiſiones tuæ. *S.* caligines tuæ. *LXX.* elevationes tuæ. *Vulg. gurgites tui.*

5. *Hebr. S. Th.* expulſus ſum. *A.* exii. *LXX. Vul.* abjectus ſum

H. verumtamen addam reſpicere ad templum ſanctitatis tuæ. *S.* forte iterum reſpiciam ad templum ſanctum tuum. *LXX.* putaſne addam, ut videam templum ſanctum tuum, *Th.* quomodo reſpiciam ad templum ſanctum tuum. *Vulg. verumtamen rurſus videbo templum ſanctum tuum.*

6. *H. LXX. Vulg.* abyſſus. *S.* mare.

H. carectum. *A.* rubrum. *S.* interminatum. *LXX.* noviſſima. *Vulg. pelagus.*

7. *Hebr.* aſcendere feciſti de fovea vitam meam. *Reliqui*, aſcendat de corruptione vita mea. *LXX.* aſcendat corruptio vitæ meæ. *Vul. & jublevabis de corruptione vitam meam.*

8. *H.* cuſtodientes vanitates mendacii, miſericordiam ſuam derelinquent. *A.* cuſtodientium vanitatem fruſtra..... *S.* obſervantes vapores

λελοιπότες ἀτιμοῦ ματαίους τὸ ἔλεον αὐτῶν ἀπεβάλοντο. Ο. φυλασσόμενοι μάταια καὶ ψευδῆ, ἔλεος αὐτῶν ἐγκατέλιπον.

vanos, misericordiam suam abjecerunt. *LXX.* qui custodiunt vana & mendacia misericordiam suam reliquerunt. *Vulg. qui custodiunt vanitates frustra, misericordiam suam derelinquunt.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. II. Jonæ.

v. 1. A. & Θ. lectiones habet Coislin. noni vel decimi sæculi, ubi post Psalmos sunt Cantica Scripturæ cum expositionibus Patrum: qui Codex sequentes etiam suppeditat usque ad versum 7.

v. 6. οἱ λοιποὶ, ἀναβάτω &c. ἐν ἐθφᾶς &c. Hanc lectionem exhibet Codex Reg. Bombycinus, necnon Colbertinus unus.

v. 8. A. διαφυλασσόντων &c. Ex Codice Psalmorum Colbertino χιλιοστῷ scripto, qui in fine habet Canticum Jonæ cum cæteris Veteris Testamenti Canticis. Coislinianus has ipsas lectiones effert, & ad Symmachum habet τὸν ἔλεον αὐτῶν.

JONÆ CAP. III.

עוֹד אַרְבָּעִים יוֹם 4. A. Σ. Θ. ὁ Σύρος καὶ ὁ Ἑβρ. ἔτι τεσσεράκοντα ἡμέραι. Ο. ἔτι τρεῖς ἡμέραι.

4. *H. Eb. S. Th. Syrus, Hebraus & Vulg.* adhuc quadraginta dies. *LXX.* adhuc tres dies.

וְיָשֻׁבוּ 8. A. Θ. ἐπίστρεψαι. Ο. ἀπέστρεψαι. Αλλ. αὐέστρεψω.

8. *H.* & convertantur. *A. Th.* conversi sunt. *LXX.* reversi sunt. *Vulg. & convertatur.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. III. Jonæ.

v. 4. Lectionem A. Σ. Θ. itemque Syri & Hebræi adfert & asserit Theodoretus. Vide Hieronymum in hunc locum. Apud Justinum Dial. cum Tryphone legitur, ὅτι μὴ (ἐν ἄλλοις τρεῖς) τεσσαράκοντα τρεῖς; ita ut ex duabus lectionibus una facta fuerit.

v. 8. A. Θ. ἐπίστρεψαι. Mss. Jes.

JONÆ CAP. IV.

הֲהֵיטֵב חָרָה לָךְ 4. Οἱ λοιποὶ, Εἰ καλῶς ἐλυπήθης. Σ. ἆρα δικαίως ἐλυπήθης. Ο. εἰ σφόδρα λελύπησαι σύ.

4. *H. Ebr.* num bene faciendo ira est tibi? *Reliqui*, an bene contristatus es? *S.* Jurene tristatus es? *LXX.* si vehementer contristatus es tu? *Vul. putasne bene irasceris tu?*

קִיקָיוֹן 6. A. καὶ οἱ λοιποὶ, κισσόν. Ο. κολοκύντην. Barberin. A. Θ. κυκεῶνα. Σ. κισσόν.

6. *H.* ricinum. *A. Reliqui, Vul.* hederam. *LXX.* cuburbitæ. *Barber. A. Th.* cyceona. *S.* hederam.

הֲהֵיטֵב חָרָה לְךָ 9. Οἱ λοιποὶ, εἰ καλῶς ἐλυπήθης. Σ. ἆρα δικαίως ἐλυπήθης. Ο. εἰ σφόδρα λελύπησαι σύ.

9. *H.* num benefaciendo ira est tibi? *Reliqui*, an recte contristatus es tu? *S.* jurene tristatus es? *LXX.* si vehementer contristatus es tu? *Vulg. putasne bene irasceris tu?*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. IV. Jonæ.

v. 4. οἱ λοιπ. εἰ καλῶς. Has versus 4. & 9. lectiones adfert Theodoretus.

v. 6. A. καὶ οἱ λοιποὶ, κισσόν. Hieronymus in Epistola quadam ad Augustinum, & in Commentariis in Jonam, ubi de hedera & cucurbita fuse disputat. Sed Barberinus longe aliud habet, ut vides. A. Θ. κυκεῶνα. Hoc nihil aliud est, quam vox Hebraïca קיקיון Græcis litteris expressa.

v. 9. οἱ λοιπ. &c. Theodoretus.

MICHÆÆ

CAPUT PRIMUM.

לעד 2. Σ. μάρτυρόν. Ο. εἰς μάρτύριον.

הנים 8. Α. σειρήνων. Ο. δρακόντων, Θ. λεόντων.

יענה Α. Σ. στρουθοκαμήλων. Ο. σειρήνων.

הבכו 10. Οἱ λοιποὶ, κλαύθμῳ. Ο. ἐν βαχείμ.

לא יצאה יושבת צאנן מספד 11. Α. . . . Σεναάρ. (al. Σαναών, ἢ εὐθηνοῦσα.) Ο. οὐκ ἐξῆλθ|κατοικοῦσα Σενναάρ. κόψασθε. Θ. Σανιὼν εἰς κοπετόν.

יושבת מרות 12. Σ. ἡ κατοικία ἡ παραπικραίνουσα. Ο. κατοικοῦσα ὀδύνας.

עוד הירש אביו לך יושבת מרשה עד־עדלם 15. יבוא כבוד ישראל Σ. ἔτι κληρονόμον ἄξω καί σοι κατοικία Μαρέσα, ἕως Οδολλάμ ἥξει ἡ δόξης Ισραήλ. Α. κληρονόμον. Ο. ἕως τοῦ κληρονόμους ἀγάγωσι, κατοικοῦσα Λαχείς. κληρονομία ἕως Οδολλάμ ἥξει, ἡ δόξα τῆς θυγατρὸς Ισραήλ.

קרחתך 16. ὁ Εβρ. Ο. τῶν χαρείδων σου. Α. Σ. φαλακρωσιν. Αλλος, ξύρησιν.

1. *Ebr. Vul.* in teſtem. *S.* teſtificans. *LXX.* in teſtimonium.

8. *H. LXX. Vul.* draconum. *A.* ſirenarum. *Th.* leonum.

Hebr. ululæ. *A. S.* ſtruthocamelorum. *LXX.* ſirenarum. *Vul. ſtruthionum.*

10. *Heb.* fleveritis. *Reliqui*, fletum. *LXX.* in bachi. *Vulg. lachrymis.*

11. *H.* Non eſt egreſſa habitatrix Sanaan planctum. *A.* . . . Sennaar. (*al.* Sanaon, *vel* proſperam.) *LXX.* Non eſt egreſſa habitatrix Sennaar. Plangite. *Th.* . . . Sanion in luctum. *Vul. Non eſt egreſſa quæ habitat in exitu: planctum.*

12. *Hebr.* habitatrix Maruth. *S.* habitatio exaſperans. *LXX.* habitatrici dolorum. *Vulg. quæ habitat in amaritudinibus.*

15. *H.* Adhuc hæredem adducam tibi, habitatrix Mareſa, uſque ad Odollam veniet gloria Iſrael. *S.* Adhuc hæredem adducam, & tibi habitatio Mareſa, uſque Odollam veniet gloriæ Iſrael. *A.* hæredem. *LXX.* Donec hæredes adducant, quæ habitas Lachis; hæreditas uſque Odollam veniet, gloria filiæ Iſrael. *Vulg. Adhuc hæredem adducam tibi quæ habitas in Mareſa: uſque ad Odollam veniet gloria Iſrael.*

16. *Heb. A. S. Vulg.* calvitium tuum. *Hebr.* & *LXX.* cheriam tuam. *Al.* viduitatem. *Alius*, tonſionem.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. I. Michææ.

V. 2. Hieron. *Symm.* teſtificans. i. μαρτυρῶν.

V. 8. A. σειρίων &c. Barberinus.

Ibid. A. Σ. στρουθοκάμηλος. Idem.

V. 10. οἱ λοιποὶ, κλαυθμόν. Hieron. in Commentariis. Euſebius vero de locis Hebraïcis, Εκαχείμ, ἢ ἐν βαχείμ, ἅ ἐστιν ἐν κλαυθμῷ. Ubi pro ἅ ἐστιν emenda Α. ἑξ Συμ. quod confirmat verſio Hieronymi: *Inachim, ſive In Bachim: pro quo Aquila & Symmachus tranſtulerunt, in fletu.* Potius crederem κλαυθμὸν vertiſſe, ut ait in Commentario Hieronymus, quam ἐν κλαυθμῷ, cum nulla ſit in Hebræo præpoſitio.

V. 11. Euſebius de locis Hebraïcis: Σενναὰρ ἐν Μεχθα. Α. Σεναάρ. pro quo Hieronymus: *Sennaar: pro quo Aquila Sennam: S. interpretatur uberem. Meminit hujus Michæas propheta.* Barberinus vero ad marginem. Α. Σαναὰν ἢ εὐθηνοῦσα (ſic). Θ. σανιὼν εἰς κοπετόν.

V. 12. Σ. ἡ καταικία &c. Ex Druſio. Verſionem vero Latinam adfert Hieronymus.

V. 15. Σ. ἔτι κληρονόμον &c. Ex Hieronymo. Α. item κληρονόμον habuit teſte Theodoreto, qui hanc unam ejus vocem adfert.

V. 16. Ex Barberino. Illud autem Εβρ. ἑξ Ο. χηρείας denotat. *LXX.* ipſam vocem Hebraïcam קרחה, illos χηρείας expreſſiſſe.

MICHÆÆ CAP. II.

דוה 1. Α. Σ. ὠαί. Ο. ἐλάλουν.

כי יש־לאל ידם Α. διότι ἰσχυὸν χεὶρ αὐτῶν. Σ. ὅτι ἔχει ἡ χεὶρ αὐτῶν. Ο. διότι οὐκ ἦραν ἐφ᾽ ὑψηλὰ τὰς χεῖρας αὐτῶν.

אל־תטיפו יטיפון לא־ישיגו לאלה לא יכלמות ראבות 6. Α. μὴ στάζετε στάζοντες, ἃ

1. *Ebr. A. S. Vulg.* væ. *LXX.* facti ſunt.

Heb. quia eſt in forti manus eorum. *A.* quia fortis eſt manus ejus. *S.* quia fortis erat manus ejus. *LXX.* quia non levaverunt ad Deum manus ſuas. *Vulg. quoniam contra Deum eſt manus eorum.*

6. *Hebr.* ne ſtilletis, ſtillabunt: non ſtillabunt iſtis: non comprehendet ignominias. O dicta [domus.] *A.* ne ſtilletis ſtillantes, non

βάλλεσθε εἰς τοὺτους, ἵ καταλήψη ὀνείδη ἃ λέγω. Σ. μὴ ὀπτάνεσθε ἐαὶ ὀπτάνωνται, οὐκ ὀπτάνονται οὐ κωλύσῃ καταισχύνας. Ο. μὴ κλαίετε δάκρυσι, μηδὲ δακρύεσθω ὅτι τούτοις· οὐδὲ γὰρ ἀπώσεται ὀνείδη, ὁ λέγων.

ואתמול עמי לאויב יקומם 8. A. ἐ σωιατῶν. Σ. πρὸ μιᾶς ἡμέρας ὁ λαός. . . Ο. χ ἔμπροσθεν ὁ λαός μου εἰς ἐχθρὸν αἰτίαν.

stilletis in hos, non comprehendet confusiones qui dicis. *S.* ne increpetis si increpetis: non increpantes non cohibet ignominia. *LXX.* nolite flere lacrymis, neque plorent super his, neque enim abjiciet opprobria qui dicit. *Vulg. ne loquamini loquentes, non stillabit super istos, non comprehendet confusio. Dicit.*

8. *Hebr.* & heri populus meus in inimicum insurrexit. *A.* occurrens... *S.* ante unam diem populus meus quasi inimicus restitit. *LXX.* & antea populus meus in inimicitia restitit. *Vul. & e contrario populus meus in adversarium consurrexit.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. II. Michææ.

v. 1. A. Σ. *alii.* Barberin. *LXX.* qui vertunt, ἡ λοιπὸς legerunt haud dubie והוי pro הוי.

Ibid. A. *διὰ τοῦτο* &c. Has Aquilæ & Symmachi lectiones adfert idem. Lectio autem Aquilæ videtur deficere.

v. 6. A. *ne stilletis stillantes.* Hieronymus. Barberinus vero lectiones Aquilæ & Symmachi Græce plenas adfert.

v. 8. Græca Aquilæ & Symmachi habet Barberinus. Hieronymus: *quia verbum* MUL *&* contrarium *&* diem hesternum. sonat, *S. apertius transtulit, ut diceret:* ante unam diem &c.

MICHÆÆ CAP. III.

קציני בית ישראל 1. Οἱ λοιποὶ, (ἡγούμενοι οἴκου Ἰσραήλ.) Ο. οἱ καταλοιποὶ οἴκου Ἰσραήλ.

ואולם אנכי מלאתי כח 8. Σ. ἀλλὰ μὴν ἐγὼ ἐσεπλήσθην ἰσχύος. Ο. ἐαὶ μὴ ἐγὼ ἐμπλήσω ἰσχύν.

לכן בגללכם ציון שדה תחרש וירושלם עין 12. תהיה A. διὰ τοῦτο χάριν ὑμῶν Σιὼν χώρα ἀροτριωθήσεται, ϗ Ἱερουσαλὴμ λιθολογηθήσεται. Ο. διὰ τοῦτο διὰ ὑμᾶς Σιὼν ὡς ἀγρὸς ἀροτριωθήσεται, ϗ Ἱερουσαλὴμ ὡς ὀπωροφυλάκιον ἔσται.

1. HEb. gubernatores domus Israel. *Reliqui*, *Vulg.* duces domus Israel. *LXX.* reliqui domus Israel.

8. *H.* & vere ego repletus sum fortitudine. *S.* verum ego repletus sum fortitudine. *LXX.* nisi ego implevero fortitudinem. *Vul. verumtamen ego repletus sum fortitudine.*

12. *H.* Idcirco propter vos Sion ager arabitur, & Jerusalem in acervos erit. *A.* Ideo propter vos Sion ager arabitur, & Jerusalem in acervum lapidum redigetur. *LXX.* Idcirco propter vos Sion quasi ager arabitur, & Jerusalem ut custodia pomarii erit. *Vulg. propter hoc, causa vestri, Sion quasi ager arabitur, & Jerusalem quasi acervus lapidum erit.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. III. Michææ.

v. 1. Hieron. Pro *reliquit domus Israel, exceptis LXX.* omnes, duces domus Israel *transtulerunt.*

v. 8. Σ. ἀλλὰ μὴν &c. Barberinus.

v. 12. A. Σ. διὰ τοῦτο χάριν &c. Eusebius in Demonstr. Evangelica.

MICHÆÆ CAP. IV.

תניהודים 3. Ο. τὰ δόρατα αὐτῶν. Αλλος, ζιζώνας αὐτῶν.

גוי אל־גוי Σ. Θ. ἐπ' ἔθνος. Ο. πρὸς ἔθνος.

עפל בת־ציון 8. A. σκοτώδης θυγάτηρ Σιών. Σ. ἀπόκρυφος θυγάτηρ Σιών. Ο. ἀοχμώδης, θυγάτηρ Σιών.

ונאספו 11. Σ. συνήχθησαν. Ο. ὑπουνήχθησαν.

והחרמתי 13. Οἱ λοιποὶ, ἀναθεματίσεις. Ο. ἀναθήσεις.

3. HEb. LXX. *Vul.* hastas suas. *Alius*, lanceas suas.

H. LXX. contra gentem. *S. Th.* super gentem. *Vulg. adversus gentem.*

8. *Heb.* editus locus filia Sion. *A.* tenebrosa filia Sion. *S.* abscondita ipsa est filia Sion. *LXX.* squallens, filia Sion. *Vul. nebulosa filia Sion.*

11. *Heb. S. Vulg.* congregatæ sunt. *LXX.* und congregatæ sunt.

13. *H.* anathematizabo. *Reliqui*, anathematizabis. *LXX.* consecrabis. *Vulg. interficies.*

בצעם Σ. ὁ κέρδος αὐτῶν. Ο. ὁ πλῆθος αὐτῶν. Θ. τὰ δῶρα αὐτῶν. Ε. ἡ ὠφέλεια.

13. *H.* deſiderium eorum. *S.* lucrum eorum. *LXX.* multitudinem eorum. *Th.* dona eorum. *V.* utilitas. *Vulg. rapinas eorum.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. IV. Michææ.

v. 3. Αλλ. ζιζωλιᾶ Barberin.
Ibid. Σ. Θ. ἐν ἰδίῳ. Mſ. Jeſ.
v. 8. Hieronymus: Et hæc turris filia Sion; *ſive ut Symmachus vertit in Græcum*, & ipſa eſt filia Sion. Quæ haud dubie vitiata videntur. Barberinus A. ναὶ σὺ πύργε. Σ. ἀνάμεσον; hæ videntur eſſe veræ lectiones.
v. 11. Σ. συνάχθητωσαν. Barberin.
v. 13. οἱ λοιπ. ἀναθεματίσατε. Idem.
Ibid. Hæ lectiones prodeunt ex Hieronymo & ex Edit. Romana.

MICHÆÆ CAP. V.

עתה תתגדדי בת־גדוד 1. A. Σ. Θ. Ε. . . . . Ο. νῦν ἐμφραχθήσεται θυγάτηρ ἐμφράγματι.

ישפטו את־שפט ישראל A. πλήξουσι ἐπὶ σιαγόνα τὸν κριτὴν Ισραήλ. Σ. τύψουσι τὴν σιαγόνας τὸν κριτὴν Ισραήλ. Ο. παταξουσι ἐπὶ σιαγόνας τὰς Φυλὰς Ισραὴλ. Θ. παταξῇ ἐπὶ σιαγόνα τὸν κριτὴν Ισραήλ.
שפט Ο΄ Γ. τὸν κριτὴν. Ο. τὰς φυλάς.

וישבו 4. Σ. . . . Ο. κατοικήσει.

שבעה רעים ושמנה נסיכי אדם 5. A. ἑπτὰ νομεῖς, καὶ ὀκτὼ καθεσταμένους ἀνθρώπους. Σ. ἑπτὰ ποιμένας, καὶ ὀκτὼ χριστοὺς ἀνθρώπων. Ο. ἑπτὰ ποιμένες, καὶ ὀκτὼ ὄγμασι ἀνθρώπων. Θ. ἑπτὰ ποιμένας, καὶ ὀκτὼ ἀρχηγοὺς ἀνθρώπων. Ε. ἄρχοντες ἀνθρώπων.

ורעו את־ארץ אשור בחרב ואת־ארץ נמרד בפתחיה 6. Σ. . . . . Ο. καὶ ποιμανοῦσι τὴν Ασσὺρ ἐν ῥομφαίᾳ, καὶ τὴν γῆν τοῦ Νεβρὼδ ἐν τῇ πύρᾳ αὐτῆς.

בפתחיה A. ἐν . . . . Σ. ἐντὸς πυλῶν αὐτῆς. Ο. ἐν τῇ πύρᾳ αὐτῆς. Θ. ἐν πύλαις αὐτῆς. Ε. ἐν καθοξίφεσιν αὐτῶν.

כרביבים עלי־עשב 7. A. ὡς ψακάδες ἐπὶ πόαν. (al. σπόρον.) Ο. καὶ ὡς ἄρνες ἐπὶ ἄγρωστιν. Θ. ὡσεὶ ὑφετὸς ἐπὶ χόρτον. Σ. ἐπὶ χόρτον.

אשר לא־יקוה לאיש ולא ייחל לבני אדם A. ὃς οὐχ ὑπομενεῖ ἄνδρα, καὶ οὐ προσδέξεται υἱοὺς ἀνθρώπων. Ο. ὅπως μὴ συναχθῇ μηδὶς, μηδὲ ὑποσῇ ἐν υἱοῖς ἀνθρώπων. Θ. ὃς οὐ μενεῖ ἄνθρωπον, καὶ οὐκ ἐλπίσει ἐπὶ υἱῶν ἀνθρώπων.

מעוננים 12. A. καταδενιζόμενοι. Σ. σημειοσκοπούμενοι. Ο. ἀποφθεγγόμενοι.

1. *Ebr.* nunc turmatim excurres filia turmæ. *A. S. Th. V. Vulg.* nunc vaſtaberis filia latronis. *LXX.* nunc obſtruetur filia obſtructione.

H. A. percutient ſuper maxillam judicem Iſrael. *S.* percutient in maxillas judicem Iſrael. *LXX.* percutient in maxillas tribus Iſrael. *Th.* percutiet in maxillam judicem Iſrael. *Vul. percutient maxillam judicis Iſrael.*

Hebr. Tres Interpres. Vulg. judicem. *LXX.* tribus.

4. *H.* & manebunt. *S.* & habitabunt. *LXX.* erunt. *Vulg. & convertentur.*

5. *H. Th.* ſeptem paſtores, & octo principes hominum. *A.* ſeptem paſtores, & octo conſtitutos homines *S.* ſeptempaſtores, & octo chriſtos hominum. *LXX.* ſeptem paſtores, & octo morſus hominum. *Th. V.* principes hominum. *Vul. ſeptem paſtores, & octo primates hominum.*

6. *H.* & depaſcent terram Aſſur in gladio; & terram Nemrod in gladiis ſuis. *S.* & paſcent terram Aſſur in gladio, & terram Nemrod intra portas ejus. *LXX.* & paſcent Aſſur in gladio, & terram Nebrod in fovea ejus. *Vulg. & paſcent terram Aſſur in gladio, & terram Nemrod in lanceis ejus.*

Heb. in gladiis ſuis. *A. Vulg.* in lanceis ejus. *S.* intra portas ejus. *LXX.* in fovea ejus. *Th.* in portis ejus. *V.* in ſicis eorum.

7. *Hebr.* tamquam imbres ſuper herbam. *A.* ut guttæ roris ſuper herbam. (*al.* ſemen.) *LXX.* & ſicut agni ſuper gramen. *Th.* & ſicut ſtillæ ſuper fœnum. *S.* ſuper fœnum. *Vulg. & quaſi ſtillæ ſuper herbam.*

H. quæ non expectabit virum, nec præſtolabitur filios hominis. *A.* quæ non expectabit virum, nec circa filios hominum. *LXX.* ut non congregetur quiſquam, neque ſit in filiis hominum. *Th.* quæ non expectabit hominem, neque ſperabit in filios hominum. *Vul. quæ non expectat virum, & non præſtolatur filios hominum.*

12. *H.* præſtigiatores. *A.* hariolantes. *S.* augures. *LXX.* loquentes, *i.* divini. *Vulg. divinationes.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. V. Michææ.

v. 1. Hieron. Nunc vastaberis filia Sion. *Hoc juxta Hebraïcum : cui interpretationi A. S. Th. Ed. V. consentiunt.* Trium interpretationes ex Eclogis Joannis Monachi Litera X. in Cod. Coislin.

Ibid. οἱ Γ. τὸν κεντοῦντα. Barberin.

v. 4. Hieron. Et convertentur; *sive, ut melius interpretatus est Symmachus*, habitabunt. JASUBU *enim verbum Hebraïcum utrumque significat.* In illa autem hujus versus verba ἢ στήσεται ἢ ὀφίσεται, notat ad marg. Ms. Jes. τὰ ὠβελισμένα εἰς δύο τόπους οὐ κεῖνται ἐν τῇ ἑξαπλῷ. i. *quæ obelo notantur in duobus locis non extant in Hexaplo*, scilicet, ut male posita.

v. 5. A. καθηγεμόνας. Drusius ex Editione Romana. Hieronymus vero sic habet: *Ubi nos posuimus* primates homines; *& in Hebraïco scriptum est* NESICHE ADAM, *S. interpretatus est* christos hominum. *Th. & V. Ed.* principes hominum. *Aquila*, graves, *vel* constitutos homines, i. καθεζομένους. Sed trium lectiones pleniores proferimus ex Barberino Codice.

v. 6. Hieronymus: *Rursum in eo ubi ego & Aquila transtulimus*, in lanceis ejus, *ut subaudiatur*, *terra Nemrod*; *S. vertit*, ἐντὸς πυλῶν αὐτῆς, i. intra portas ejus, *Th.* in portis eorum. *V. Ed.* ἐν ἀδύτοις αὐτῶν, *quod nos possumus dicere*, in sicis eorum: *In Hebræo autem positum est* BAPHETHEE.

Infra vero Hieronymus plenam Symmachi versionem adfert qualem nos edidimus.

v. 7. A. καὶ ὡς ψεκάδες ἐπὶ πόαν. Ex Eusebii Demonstr. Evangelica. Barberin. A. κυρίου. Σ. Θ. λέγων.

Ibid. A. ὡς οὐκ ἐνομίζετο &c. Aquilæ & Theodotionis lectionem exhibet Euseb. in Demonstr. p. 81. ut supra.

v. 12. A. κληδονίζ- &c. Barberin.

MICHÆÆ CAP. VI.

והאתנים מסדי ארץ 2. Σ. . . . . O. καὶ αἱ φάραγγες θεμέλια τῆς γῆς. E. . . . . .

. . . . . .

בן־השטים 5. Οἱ λοιποὶ, ... O. ἀπὸ τῶν ἀδίκων.

צדקות Σ. (ἔλεος.) O. ἡ δικαιοσύνη.

והצנע לכת עם־אלהיך 8. O. καὶ ἕτοιμον εἶναι τοῦ πορεύεσθαι μετὰ κυρίου θεοῦ σου. Θ. καὶ ἀσφαλίζου τοῦ πορεύεσθαι μετὰ ἐλωαίχ. E. ὁ φροντίζων.

יקרא 9. Σ. βοήσει. O. ἐπικληθήσεται.

וישחך בקרבך ותסג ולא תפליט 14. A. καὶ καταφυτεύσω ἐν ἐγκάτῳ σου, καὶ καταλήψῃ, καὶ οὐ μὴ ἀφεωθῇς. Σ. ἀλλὰ καὶ ἀφθορίᾳ εἰς τὰ ἐντός σου, καὶ ἥξεις, καὶ οὐ μὴ ἀφεωθῇς. O. καὶ συσκοτάσῃ ἐν σοὶ, καὶ ἐκκλίνῃ, καὶ οὐ μὴ ἀφεωθῇς.

מעשה 16. A. ποιήματα. O. ἔργα.

מעצות O. ὁδοῖς. Ἄλλος, βουλαῖς.

2. HEbr. *Vul.* & fortia fundamenta terræ. *S.* & antiqua fundamenta terræ. *LXX.* & valles fundamenta terræ. *V.* ethanim fundamenta terræ.

5. *Hebr. Reliqui*, *Vulg.* de Setim. *LXX.* de Schœnis.

Hebr. Vulg. justitias. *S.* misericordia. *LXX.* justitia.

8. *H.* & humiliare te ambulando cum Deo tuo. *LXX.* & paratus sis ambulare cum Domino Deo tuo. *Th.* & cave diligenter ut ambules cum Eloaich. *V.* & solicitum esse. *Vul. & solicitum ambulare cum Deo tuo.*

9. *Heb. S.* clamabit. *LXX.* vociferabitur. *Vul. clamat.*

14. *Hebr.* & depressio tua in interiore tuo; & apprehendet, & non producet. *A.* & plantabo in interiori tuo, & comprehenderis, & non salvaberis. *S.* sed & corrumpes in intimo tuo, & venies, & non salvaberis. *LXX.* & contenebrescet in te, & declinabit, & non salvaberis. *Vulg. & humiliatio tua in medio tui: & apprehendes, & non salvabis.*

16. *Heb.* opus. *A.* facta. *LXX. Vul.* opus.

Hebr. Alius, consiliis. *LXX.* viis. *Vulg. voluntatibus.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. VI. Michææ.

v. 2. Hieron. *S. & Th. transtulerunt*, & antiqua fundamenta terræ. *Quinta autem Ed. ipsum Hebraïcum posuit*, ETHANIM fundamenta terræ.

v. 5. Hieron. *Pro* justitiis *sive* justitia, misericordias *interpretatus est S. & ubi LXX.* schœnis; *Omnes ipsum Hebraïcum* SETTIM *transtulerunt.*

v. 8. ἢ ἀσφαλίζου τοῦ πορεύεσθαι μετὰ ἐλωαίχ. Sic restituit Martianæus, antea legebatur μετὰ θεοῦ σου. V. Ed. ἢ φροντίζων. Hieron.

v. 9. Σ. βοήσει. Barberin.

v. 14. A. ἢ καταφυτεύσω &c. Lectiones Aquilæ & Symm. Sic exhibet Barberin.

v. 16. A. ποιήματα. Barb.

Ibid. Αλλ. βουλαῖς. Idem.

MICHÆÆ CAP. VII.

אבד 2. O. λοιποὶ, ἐκλέλοιπεν. O. ἀπόλωλεν.

מכוכה 4. Alm. πολιορκία. Aquila, φρύρησις. O. κλαυθμοί.

חק 11. Σ. ἐπιταγή. O. νόμιμα. Θ. πρόσταγμα.

גדר 12. Π. φραγμὸς, ἢ περίφραγμα καὶ πολιορκία. O. ὀχυρά.

לעד 18. Oi λοιποὶ, Εἰσαεί. O. E. Εἰς μαρτύριον.

קדם 20. O. ἀρχῆθεν. Aquila, ἔμπροσθεν.

2. HEbr. LXX. Vul. periit. Reliqui, defecit.
4. Hebr. perplexitas. Alius, obsidio. Al. munitio. LXX. fletus. Vul. vastitas.

11. Heb. statutum. S. præceptum. LXX. legitima. Th. jussio. Vulg. lex.

12. Heb. munitionis. Omnes, munitio, & circumvallatio, & obsidio. LXX. munitæ. Vulg. munitas.

18. Heb. in perpetuum. Reliqui, in sempiternum. LXX. V. in testimonium. Vulg. ultra.

20. H. quondam. LXX. a principio. al. priores. Vulg. antiquis.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. VII. Michææ.

v. 2. οἱ λοιπ. ἐκλέλοιπεν. Barberinus.

v. 4. Hieronymus: Vastatio tua venit: nunc erit vastitas eorum, i. habitatorum *sive* obsidio: MABUCHA *enim magis* πολιορκίαν & φρούρησιν, i. obsidionem & custodiam, *quam* vastitatem *in Hebræo sonat*. Ubi haud dubie aliorum Interpretum versionem tacito nomine adfert.

v. 11. S. Th. ἐντάγμα ἢ πρόσταγμα. Hieronymus.

v. 12. Hieron. MASOR: *quod verbum si in præpositionem* MA, & *nomen* SOR, dividatur, de Tyro; *intelligitur: sin autem unus servus sit*, munitionem, *sonat. Denique omnes* φραγμὸν, ἢ περίφραγμα, ἢ πολιορκίαν, non de Tyro, *ut LXX. sed* munitionem & ambitum muratæ urbis *transtulerunt*. Ubi trium haud dubie lectionem adfert.

v. 12. οἱ λοιποὶ, εἰσαεὶ &c. Has lectiones ex Codice Regio & ex Hieronymo mutuamur.

v. 20. Ἄλλως, ἔμπροσθεν. Sic quædam Exemplaria.

NAHUM

CAPUT PRIMUM.

משא 1. A. ἆρμα. O. λῆμμα.

בעל חמה 2. A. Θ. ἔχων θυμόν. O. μὴ θυμοῦ.

ותשא 5. A. ἔφριξεν. Σ. ἐκινήθη. O. αἰεσάλη.

ומי יקום בחרון אפו 6. A. τίς ἀντιστήσεται. . . . .
Σ. . . . . .
O. ἢ τίς ἀντιστήσεται ἐν ὀργῇ θυμοῦ αὐτοῦ.

ונתכה A. συνεχυθήσ. Σ. Θ. ἔκτηξεν. O. τήκει.

ובשטף עבר כלה יעשה מקומה 8. Σ. . . .
. . . . A. . . . . ἀπὸ τῶν ἀνισταμένων.
O. καὶ κατακλυσμῷ πορείας συντέλειαν ποιήσεται τοῖς ἐπιτιθεμένοις. Θ. . . . . .
E. . . . .

לא־תקום פעמים צרה 9. Σ. . . . . .
O. οὐκ ἐκδικήσει δὶς θλῖψαι ἐν θλίψει.
Θ. . . . . .

רעה יעץ בליעל 11. A. κακίαν βουλεύσεως ἀποστασία. O. πονηρὰ βουλεύμενος ἐναντία.

1. HEbr. A. Vulg. onus. LXX. assumptio.
2. Hebr. A. Th. Vulg. habens furorem. LXX. cum furore.

5. Heb. & conflagravit. A. inhorruit. S. commota est. LXX. contracta est. Vul. contremuit.

6. Heb. & quis stabit in ira furoris ejus? A. quis resistet. . . . . S. & quis sustinebit iram furoris ejus? LXX. Vul. & quis resistet in ira furoris ejus?

Hebr. Vulg. effusa est. A. conflata est. S. Th. stillavit. LXX. consumit, *sive* liquefacit.

8. Hebr. & in inundatione transeunte consummationem faciet loci ejus. S. Vulg. & in diluvio prætereunte consummationem faciet loci ejus. A. . . . . a consurgentibus. LXX. & in diluvio transeunte consummationem faciet: transeuntes. Th. . . . . consurgentibus ei. V. . . . . a consurgentibus ei.

9. Hebr. non consistet bis angustia. S. non sustinebunt impetum secundum angustiæ. LXX. non vindicabit bis in idipsum in tribulatione. Th. non consurget secunda tribulatio. Vulg. *non consurget duplex tribulatio.*

11. Hebr. malum consulens Belial. A. malitiam deliberans, apostasia. LXX. pessima cogitans contraria. Vulg. *malitiam: mente pertractans prævaricationem.*

כי קלוט 14. O. ὅτι παχεῖς. E. ὅτι ἐξουθενήθης.

14. *Hebr.* quia deſpectus fuiſti. *LXX.* quia veloces. *V.* quia contumelia affectus es. *Vulg.* *quia inhonoratus es.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. I. Nahum.

v. 1. A. ἆρμα. Hieron. Prologo in Nahum. *LXX. interpretantur* λῆμμα. *A.* ἆρμα. *Apud Hebræos* MASSA.

v. 2. A. Σ. ἔχων θυμόν. Druſius.

v. 5. A. ὤφειξεν &c. Theodoretus.

v. 6. Hieronymus. *Apertius interpretatus eſt Sym.* & quis ſuſtinebit iram furoris ejus. Infra vero: *Porro verbum Hebraïcum* IACCUM, *quod & A. & LXX. tranſtulerunt*, reſiſtet &c.

Ibid. A. συνεχυνεῖται &c. Hieronymus.

v. 8. Hieronymus: *Verbum* MACOMA, *quod nos interpretati ſumus*, loci ejus, *omnes in duas orationis partes diviſerunt: ut* MA, *in prepoſitionem* de, *verterent*, i. ἀπὸ, CQMA, *ſurgentes interpretarentur? Denique Aquila* ἀπὸ ἀνισταμένων, *inquit*, i. a conſurgentibus; *LXX.* conſurgentes; *Theodotio*, conſurgentibus ei; *V. Ed.* a conſurgentibus illi. *Solus Symmachus cum noſtra interpretatione conſentiens, ait*: Et in diluvio &c.

v. 9. S. Th. Lectiones adfert Hieronymus, ut nos edimus.

v. 11. A. ἀπὸν βαλιούμενος &c. Mſ. Jeſ.

v. 14. *V. Editio*, ὅτι ἐξουθενῆς, *LXX. tranſtulerunt*: quia veloces, *quod in Hebraïco legitur* CHI CALLOTH.

NAHUM CAP. III.

פרק מלאה 1. A. ἐξαιχενισμοῦ πλήρης. Σ. 1. ἀποτμήσεως πλήρης. Σ. 2. μελοτομίας πλήρης. O. ἀδικίας πλήρης.

לא ימיש טרף Σ. O. οὐ φλαφηθήσεται θήρα.

כשלו בגויתם 3. Σ. O. καὶ ἀσθενήσουσιν ἐν τοῖς σώμασιν αὐτῶν.

בעלת כשפים 4. A. Σ. O. πανευμόρφη Φαρμάκων.

והיה כל־ראך ידוד ממך ואמר שדדה נינוה מי ינוד לה Σ.

O. καὶ ἔσται, πᾶς ὁ ὁρῶν σε καταβήσεται ἀπὸ σοῦ, & ἐρῇ, ἠρήμωται Νινευή, τίς σπλαγχνισθήσεται αὐτῇ;

מקבץ 18. A. Σ. Θ. ὁ συνάγων. O. ἐκδιηθέμενος.

1. HEbr. extorſione plena. *A.* excervicatione plena. *S.* 1. crudelitate plena. *S.* 2. membrorum conciſione plena. *LXX.* iniquitate plena. *Vulg.* *dilaceratione plena.*

Hebr. non recedet præda. *S.* ubi indeſinens præda eſt. *LXX.* non contrectabitur venatio. *Vulg.* *non recedet a te rapina.*

3. *Hebr.* impingent in corpora eorum. *S.* & offendunt in cadaveribus mortuorum. *LXX.* & infirmabuntur in corporibus eorum. *Vulg.* *& corruent in corporibus ſuis.*

4. *Heb.* patronæ maleficiorum. *A. S.* habens maleficia. *LXX.* dux maleficiorum. *Vulg.* *habentis maleficia.*

7. *Hebr.* Et erit omnis qui viderit te vagabitur a te, & dicet, vaſtata eſt Ninive, quis condolebit ei? *S.* Et omnis qui viderit te recedet a te, & dicet, diſſipata eſt Ninive, quis lugebit cum ea? *LXX.* Et erit, omnis qui viderit te receder a te, & dicet, miſera Nineve; quis gemet eam? *Vulg.* *Et erit: omnis, qui viderit te, reſiliet a te, & dicet; vaſtata eſt Ninive: quis commovebit ſuper te caput?*

18. *Heb. A. S. Th. Vul.* qui congreget. *LXX.* qui ſuſcipiat.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. III. Nahum.

v. 1. Hieronymus. *Ubi nos poſuimus* laceratione plena; *in Hebræo habetur* PHEREC MALEA, *quod interpretatus eſt A.* ἐξαυχενισμοῦ πλήρης, i. excervicatione plena. *Symmach. autem* ἀποτμήσεως πλήρης, *quod poſſumus dicere*, crudelitate *vel* ſeveritate plena. *In altera ejus Editione reperi*, μελοτομίας πλήρης, i. ſcc. tionibus carnium, & fruſtis per membra conciſis.

Ibid. S. *ubi indeſinens* &c. Hieronymus.

v. 3. S. *& offendunt* &c. Druſius ex Hieronymo.

v. 4. A. S. *habens maleficia.* Hieronymus.

v. 7. S. *& omnis qui viderit* &c. Hieronymus.

HABACUC

CAPUT PRIMUM.

המשא 1. A. ἄρμα. Σ. Ο. Θ. λῆμμα.

ראו בגוים 5. A. Σ. Θ. Ο. ἴδετε οἱ καταφρονηταί.

כי־פעל פעל בימיכם לא תאמינו כי־יספר Σ. . . . . Ο. διότι ἔργον ἐγὼ ἐργάζομαι ἐν ταῖς ἡμέραις ὑμῶν, ὃ οὐ μὴ πιστεύσητε ἐάν τις ἐκδιηγῆται.

יצא ממנו משפטו ושאתו 7. Σ. αὐτὸς ἑαυτοῦ δικαστής, καὶ δόγμα ὃ ἑαυτῷ ἐπιξελεύσεται. Ο. ἐξ αὐτοῦ ὃ κρίμα αὐτοῦ ἔσται, καὶ ὃ λῆμμα αὐτοῦ ἐξ αὐτοῦ ἐξελεύσεται.

ופרשיו 8. Σ. . . . Ο. καὶ ἐξιππάσονται οἱ ἱππεῖς αὐτοῦ.

מזאבי ערב A. ὑπὲρ πάρδαλις τὸ ἑσπέρας. Ο. ὑπὲρ τοὺς λύκους τῆς Ἀραβίας.

כלה לחמס יבוא 9. Σ. πάντα εἰς πλεονεξίαν ἥξει. Ο. συντέλεια εἰς ἀσεβεῖς ἥξει.

מגמת פניהם קדימה Σ. ἡ ἀφόψις τῶν ἀφορώντων αὐτῶν αἴνεμος καύσων. Ο. ἀντιστάσεις ἀφορώντων αὐτῶν ἐξεναντίας.

ואשם 11. A. Σ. καὶ πλημμελήσει. Ο. ἐξιλάσεται.

הלוא אתה מקדם יהוה אלהי קדשי לא נמות יהוה לכשפט שמתו וצור להוכיח יסדתו A. . . . . καὶ κρίσιν εἰς ὃ ἐλέγχειν ἐθεμελίωσας αὐτήν. Σ. . . . . εἰς ὃ κρίνῃ . . . . . καὶ κραταιὸν εἰς ὃ ἐλέγχῃ ἔκτισας αὐτήν. Ο. οὐχὶ σὺ ἀπ' ἀρχῆς κύριε ὁ θεός ὁ ἅγιός μου; καὶ οὐ μὴ ἀποθάνωμεν, κύριε εἰς κρίμα τέταχας αὐτόν, καὶ ἔπλασέ με τῷ ἐλέγχῳ παιδίαν αὐτοῦ.

החריש בבלע רשע צדיק ממנו 13. A. Σ. Θ. πρᾶσιν πρᾶς κατάπιοντος ἀσεβὴς τὸν δικαιότερον αὐτοῦ. Ο. πρᾶσιν πρὸς τὸν καταπίνοντα ἀσεβῆ τὸν δίκαιον.

1. *Heb. A. Vul.* onus. *S. LXX. Th.* assumptio.

5. *Heb.* videte in gentibus. *A. S. Th. Vulg.* aspicite in gentibus. *LXX.* videte contemptores. *Alius*, videbitis calumniatores. *Alius*, videbitis declinantes.

H. quia opus operans in diebus vestris, non credetis cum narrabitur. *S.* quia opus fiet in diebus vestris, quod nemo credet cum narrabitur. *LXX.* quia opus ego operor in diebus vestris, quod non credetis, si quis narraverit. *Vulg. quia opus factum est in diebus vestris, quod nemo credet cum narrabitur.*

7. *Hebr.* Ipsa ex seipsa judicium ejus, & exaltatio ejus egredietur. *S.* Ipsa sibi judicabit, & decreto suo egredietur. *LXX.* Ex ipsa judicium ejus erit, & assumptio ejus ex se egredietur. *Vul. Ex semetipsa judicium, & onus ejus egredietur.*

8. *H.* & late patebunt equites ejus. *S.* effundentur equites ejus. *LXX.* & equitabunt equites ejus. *Vulg. & diffundentur equites ejus.*

Hebr. præ lupis vesperæ. *A.* præ pardis vesperæ. *LXX.* lupis Arabiæ. *Vulg. velociores lupis vespertinis.*

9. *H.* tota ipsa ad rapinam veniet. *S.* omnia in avaritiam venient. *LXX.* consummatio in impios veniet. *Vul. omnes ad prædam venient.*

Hebr. oppositio facierum eorum ad Orientem. *S.* aspectus vultus eorum ventus urens. *LXX.* resistentes faciebus ipsorum ex adverso. *Vul. facies eorum ventus urens.*

11. *Hebr. A. S.* & delinquet. *LXX.* & propitiabitur. *Vulg. & corruet.*

12. *H.* Nonne tu a principio Dominus Deus meus sanctus meus: non moriemur, Domine, ad judicium posuisti eum, & petram ad increpandum fundasti eum. *A.*.... & firmum ad arguendum fundasti eum. *S.* Nonne tu a principio Domine Deus meus, sancte meus, ut non moreremur? Domine ad judicandum posuisti eum, fortem ad corripiendum constituisti eum. *LXX.* Nonne tu a principio Domine Deus sancte meus? & non moriemur: Domine in judicium posuisti ipsam: & plasmavit me ut arguam disciplinam ejus. *Vulg. Numquid non tu a principio, Domine Deus meus, Sancte meus, & non moriemur? Domine in judicium posuisti eum: & fortem, ut corriperes, fundasti eum.*

13. *H.* Tacebis in deglutiendo impio justum præ se. *A. S. Th. Vulg.* Taces devorante impio justiorem se. *LXX.* Tacebis dum impius devorat justum.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. I. Habacuc.

v. 1. Hieronymus in Prologo. LXX. S. Th. λῆμμα. A. pondus, i. ἄρμα, ut ſupra cap. i. Nahum.

v. 5. Hieron. *Ubi in Hebraïco ſcriptum eſt* RAU BAGGOIM, *& nos tranſtulimus*, aſpicite in gentibus, *& LXX. poſuerunt*, Videte contemtores, *excepto Aquila & S. & Th. qui cum noſtra interpretatione concordant, in alia quadam Editione habetur*, videbitis calumniatores, *& in alia pariter abſque auctoris titulo*, videbitis declinantes.

v. 6. Hieron. *Symmachus pro eo quod diximus*, quia opus factum eſt in diebus veſtris, *interpretatus eſt*, quia opus fiet in diebus veſtris: *cætera ſimiliter.*

v. 7. Σ. αὐτὸς ἰωυτῷ &c. Theodoretus. Codex vero Reg. habet ἰωυτόν. *Hieronymus*: S. ipſa ſibi judicabit, & decreto ſuo egredietur.

v. 8. S. *effundentur equites ejus.* Hieron.

Ibid. A. ὀψὲ πρωΐ. Barberinus.

v. 9. Σ. πάντα εἰς πλεονεξίαν ἄξει. Theodoretus & Cod. Reg.

Ibid. Σ. ἡ συναγωγὴ &c. Idem.

v. 11. A. ἡ πλημμελήσει. Hieronymus, qui ſic habet: *Et poſtea corruet*: pro quo *A. & S. tranſtulerunt* ἢ πλημμελήσει, i. & delinquet; *hanc habente Scriptura ſancta conſuetudinem, ut* VASAM, i. delinquet, *ponat pro eo quod eſt*, deſinet eſſe *quod fuerat.*

v. 12. S. *Nonne tu a principio* &c. Hieron. Græca vero Aquilæ & Symmachi ex Barberino mutuamur.

v. 13. A. Σ. Θ. συναγωγὰς &c. Theodoretus & Mſ. Reg.

HABACUC CAP. II.

1. עַל־מִשְׁמַרְתִּי אֶעְמֹדָה וְאֶתְיַצְּבָה עַל־מָצוֹר וְאֶצְפֶּה לִרְאוֹת מַה־יְדַבֶּר־בִּי וּמָה אָשִׁיב עַל־תּוֹכַחְתִּי Σ.

Ο. ἐπὶ τὴν φυλακήν μου στήσομαι, καὶ ἐπιβήσομαι ἐπὶ πέτρα, καὶ ἀποσκοπεύσω τοῦ ἰδεῖν τί λαλήσει ἐν ἐμοὶ, καὶ τί ἀποκριθῶ ἐπὶ τὸν ἔλεγχόν μου.

מצור A. E. . . . Σ. . . . Ο. πέτραι. Θ. . . . . .

חזון 2. A. ὁράματισμόν. Ο. ὅρασιν.
לוחות Σ. . . . . Ο. πυξίον.
ירוץ A. Σ. πέσῃ. Ο. διώκῃ.

ולא יכזב 3. A. Σ. καὶ οὐ ψεύσεται. Ο. ἐὰν οὐκ εἰς κενόν.

אם־יתמהמה חכה־לו כי־בא יבא לא יאחר A. ἐὰν δὲ μελλήσῃ, περιμένετε αὐτόν, ὅτι ἐρχόμενος ἥξει (al. ἐλεύσεται) καὶ οὐ βραδυνεῖ. Σ. τραχύνουσα.
Ο. ἐὰν ὑστερήσῃ ὑπόμεινον αὐτόν, ὅτι ἐρχόμενος ἥξει, καὶ οὐ μὴ χρονίσῃ.

רגה עפלה לא־ישרה נפשו בו 4. A. ἰδοὺ πεπαχυμμένη οὐκ εὐθεῖα ἡ ψυχή μου ἐν αὐτῷ. Ο. ἐὰν ὑποστείληται, οὐκ εὐδοκεῖ ἡ ψυχή μου ἐν αὐτῷ.

וצדיק באמונתו יחיה A. καὶ δίκαιος ἐν πίστει αὐτοῦ ζήσεται. Σ. Θ. E. ϛ'. Z. ὁ δὲ δίκαιος τῇ ἑαυτοῦ πίστει ζήσεται. Ο. ὁ δὲ δίκαιος ἐκ πίστεώς μου ζήσεται.

לא ינוח 5. Σ. οὐκ ἀπορήσει. (al. ἀναπαήσεται)

1. *Hebr.* Super cuſtodiam meam ſtabo, & ſubſiſtam ſuper munitionem, & contemplabor ad videndum quid loquatur in me, & quid reſpondeam ſuper increpatione mea. *S.* Quaſi cuſtos ſuper ſpeculam ſtabo, & ſtabo velut incluſus, & contemplabor ut videam quid dicatur mihi, & quid reſpondeam, & contradicam adverſum arguentem me. *LXX.* Super cuſtodiam meam ſtabo, & aſcendam ſuper petram, & contemplabor ad videndum quid loquetur mihi, & quid reſpondeam ad correptionem meam. *Vul. Super cuſtodiam meam ſtabo, & figam gradum ſuper munitionem: & contemplabor, ut videam quid dicatur mihi, & quid reſpondeam ad arguentem me.*

Hebr. Vulg. munitionem. *A. V.* circum. *S.* concluſum. *LXX.* petram. *Th.* gyrum.

2. *Hebr. LXX.* viſionem. *A. Vul.* vilum.

Hebr. Vulg. tabulas. *S.* paginas. *LXX.* buxum.

Heb. Vul. percurrat. *A. S.* currat. *LXX.* perſequatur.

3. *Hebr. A. Vulg.* & non mentietur. *LXX.* & non in vanum.

H. ſi moram fecerit expecta eum, quia veniendo veniet, non tardabit. *A.* ſi autem procraſtinaverit, expecta eum, quia veniens veniet, & non tardabit. *S.* coarctabit. . . . *LXX.* ſi moram fecerit, ſuſtine eum, quia veniens veniet, & non tardabit. *Vulg. ſi moram fecerit, expecta eum, quia veniens veniet; & non tardabit.*

4. *H.* Ecce elata eſt; non recta anima ejus in eo. *A.* Ecce tardante non recta anima mea in ipſo. *LXX.* ſi retraxerit ſe, non placet anima mea in eo. *Vul. Ecce qui incredulus, eſt non erit recta anima ejus in ſemetipſo.*

Heb. A. & juſtus in fide ſua vivet. *S. Th. V. VI. VII.* juſtus autem fide ſua vivet. *LXX.* juſtus autem ex fide mea vivet. *Vul. juſtus autem in fide ſua vivet.*

5. *Hebr.* non habitabit: *S.* non abundabit.

O. οὐκὶ μὴ περάσῃ.

וקצו 7. Οἱ λοιποὶ, ἐξυπνισθήσονται. O. ἐκνήφουσιν.

רוו 9. Σ. Οὐαί. O. ὦ.

בו־אבן מקיר תזעק וכפיס מעץ יעננה 11. Αλλος,

. . . . . .

Αλλος,

. . . . . .

O. διότι λίθος ἐκ τοίχου βοήσει, καὶ κάνθαρος ἐκ ξύλου φθέγξεται αὐτά.

וכפיס מעץ יעננה A. καὶ μάζα ἐκ ξύλου (ἀποκριθήσει.) Σ. καὶ στύδισμος οἰκοδομῆς ξύλινος ἀπαφθέγξει. Θ. Ε. Ϛ σύνδεσμος ξύλου φθέγξεται αὐτά. Θ. ἔνδεσμος. Barberinus.

רוו משקה רעהו מספח חמתך 15. A...ἐξ ἐκπτώματος. Barber. ἐπιτρίψεως χόλου σου. Σ... Ϛ ἀφιὼν ἀκρίτως τὸ θυμὸν ἑαυτοῦ. O. Ω ὁ ποτίζων τὸν πλησίον αὐτοῦ αἰαξεπῇ θολερᾷ. Ε. ἐξ ἀπροσδοκήτου αἰαξεπῆς τὸ ὀργῆς σου. Θ. . . . . ἀπὸ χύσεως θυμοῦ σου. Αλλ. οὐαὶ τῷ ποτίζοντι τὸν ἑταῖρον αὐτοῦ ἀέλλῃ ποτιμίῳ. Αλλ. . . . ἕκστασιν ὀχλουμένῳ.

מעורי A. γύμνωσιν. Σ. ἀκροποσθίαν. O. τὰ αἰσχήματα.

והערל 16. A. καρώσῃτι. O. σαλεύσῃτι.

וחמס 17. A. αἷμα. Σ. πλεονεξία. O. ἀσέβεια.

ושד בהמות A. Ϛ ταραχὴ κτηνῶν. Σ. ἀλλοτρία κτηνῶν. O. παλαιπωρία θηρίων.

יחתן A. καταπλήξει. Σ. πτήσει. O. πτοήσει.

אלמים 18. Σ. ἄλαλα. O. κωφά.

וכל־רוח אין בקרבו 19. A. . . . . O. καὶ πᾶν πνεῦμα οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῷ.

[*al.* prosperabit.] *LXX.* nihil perducet ad finem. *Vul. non decorabitur.*

7. *Heb. LXX.* evigilabunt. *Reliqui*, expergiscentur. *Vul. suscitabuntur.*

9. *Hebr. S. Vul.* Væ. *LXX.* ô.

11. *Hebr.* quia lapis e pariete clamabit, & massa de ligno respondebit ei. *Alius*, quia lapis in pariete clamabit, quasi vermis in ligno loquens. *Alius*, lapis enim de pariete vociferabitur, & καλὰξ de ligno loquetur ei. *LXX.* quoniam lapis de pariete clamabit, & scarabeus de ligno loquetur ea. *Vulg. quia lapis de pariete clamabit: & lignum, quod inter juncturas ædificiorum est, respondebit ei.*

Heb. & massa de ligno respondebit ei. *A.* & massa de ligno respondebit. *S.* & colligatio ædificii lignea vocem dabit. *Th. V. Ed.* & colligatio ligni vociferabitur ea. *Vulg. & lignum, quod inter juncturas ædificiorum est, respondebit ei.*

15. *Hebr.* Væ propinanti socio suo, adjungenti venenum tuum. *A.* . . . . . ex emissione. *Barb.* attritione furoris tui. *S.* . . . . . & emittens absque judicio furorem suum. *LXX.* O qui propinat proximo suo subversionem turbidam. *V.* de insperata subversione iræ tuæ. *Th.* . . . de effusione furoris tui. *Alius*, Væ qui potum dat amico suo turbinem volantem. *Al.* Væ qui potum dat amico suo extasin turbidam. *Vulg. Væ qui potum dat amico suo, mittens fel suum.*

H. nuditates. *A. Vul.* nuditatem. *S.* turpitudinem. *LXX.* speluncas.

16. *Heb.* denudare præputium. *A. Vul.* consopire. *LXX.* commovere.

17. *Heb.* rapina. *A.* sanguis. *S.* avaritia. *LXX.* impietas. *Vul. iniquitas.*

Hebr. A. & præda jumentorum. *S.* direptio jumentorum. *LXX.* miseria bestiarum. *Vulg. vastitas animalium.*

Heb. conteret. *A. Vul.* deterrebit. *S.* superabit. *LXX.* terrebit.

18. *Hebr. S. LXX. Vulg.* muta.

19. *H.* & omnis spiritus non in medio ejus. *A.* & spiritus ejus non est in visceribus, sive in medio ejus. *LXX.* & omnis spiritus non est in eo. *Vul. & omnis spiritus non est in visceribus ejus.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. II. Habacuc.

v. 1. S. *quasi custos* &c. Hieronymus qui subdit: *Pro munitione & petra, in cujus locum Symm. interpretatus est*, conclusum, *in Hebræo ponitur* MASUR, *quod Th.* gyrum, *A. & V.* circum *transtulerunt.*

v. 2. A. ἐμμανιεμέν. Hieronymus.

Ibid. Hieronymus. *Pro* tabulis *&* buxo, *quod Hebraice dicitur* ALLUOTH *S. interpretatus est* paginas. Forte σιλώας. Aquila vero πλάκας verterit de more. LXX. πυξίον, fortasse πινάκιον, librum.

Ibid. A. Σ. τρέχῃ. Barberin.

v. 3. A. ἐὰν οὐ διχρονίσῃ. Eusebius in Demonstrat. Evang p. 171. & Barberinus qui id Aquilæ & Symmacho tribuit.

Ibid. A. ἐὰν δὲ μελλήσῃ &c. Ex eodem Euseb. Σ. τραγῳδήσῃ. Barberin.

v. 4. A. ἰδοὺ ταχυλαυμένε &c. Ex eodem p. 178. ut & sequentia A. ὁ δὲ δικαίῳ &c. ubi Hieronymus: *Et ubi LXX. posuerunt*, justus autem ex fide mea vivet: *Denique Symmachus significantius interpretans ait*: Justus autem per fidem suam propriam vivet: *quod Græce dicitur*: ὁ δὲ δίκαιος τῇ ἰδιοῦ πίστει ζήσεται. (Hæc depravata sunt in Editis, sed ex Eusebio restituuntur.) BAEMUNATHO quippe, *quod interpretatur* in fide sua, *si* IOD *& non* VAU *literam haberet in fine, ut LXX. putaverunt, & legeretur* BAEMUNATHI, *recte transtulissent*, in fide mea.

v. 5. Σ. ἐν ὑστερίοις, *i.* in rerum omnium erit penuria, *Hieron.* Barberinus habet, ὑπερηφάνοις.

v. 7. ὁ λοιμ. ξυσμ. Barberinus.

v. 9. Σ. οἰκ. Idem.

v. 11. Hæc ex Hieronymo prodeunt, qui ſic habet: *Porro quod nos interpretati ſumus*: Et lignum quod inter juncturas ædificiorum eſt reſpondebit: *pro quo LXX. poſuerunt*: Et ſcarabeus de ligno loquetur ea, *manifeſtius more ſuo tranſtulit Symm.* καὶ σκωλεμὸς &c. ut ſupra in textu: *quæ & ipſæ interpretationes cum Symmachi & noſtra interpretatione concordant: quod enim lingua Hebraïca dicitur* CHAPHIS, *lignum ſignificat, quod ad continendos parietes in medio ſtructura ponitur: & vulgo apud Græcos appellatur* ἰμάντωσις. . . . . *Reperi, exceptis quinque Editionibus, i. A. S. LXX. Th. & V. in duodecim Prophetis & duas aliàs Editiones, in quarum una ſcriptum eſt*: quia lapis &c. *Sed & Aquila aliud quiddam, quam nos diximus poſuit*, καὶ μάζα, i. & maſſa de ligno reſpondebit. Illæ vero duæ Editiones incerto auctore ſunt ſexta & ſeptima, quas memorat ſupra Euſebius v. 4. De lignis ad ſtructuræ murorum firmitatem uſurpatis, hæc habet Flaminius Vacca, quem ex Italico Vulgari idiomate Latine verſum edidimus in Diario Italico p. 205. *Memini audiviſſe me ab Horatio Mario ut exornaretur Monaſterium quoddam Monialium; jam in foro Nervæ ſitum, in ſolum projecta fuiſſe quædam ſaxa peperina quadra, & inter duo quadra fuiſſe aſſulas ex quolibet latere, ad formam caudæ hirundinis. Sed, quod ſummopere mirer, aiebat Horatius uſque adeò ſanas & ſinceras eſſe, ut poſſent adhuc in opus admoveri. Nulluſque lignarius faber ligni naturam novit.*

v. 13. Has item omnes lectiones adfert Hieronymus ibid. quas hic repetere non eſt neceſſe. Ad Aquilam vero pro ἐκπύρωσις, Barberinus habet, ἐκτρίμματος non male.

Ibid. A. γύμνωσιν &c. Barb.

v. 16. A. καμάτου. Barb.

v. 17. A. ἅμα, forte αἱμάς; ita ut vocem Hebraïcam Græcis literis expreſſerit, addito i. poſt a. ut alibi.

Ibid. A. καὶ σφαγὴ & cætera hujus verſus ex Barberino.

v. 18. Σ. ἀλαλά. Hieron.

v. 19. Hieron. *Unde & Aquila ſignificantius vertit Hebraïcum dicens*: Et ſpiritus &c.

HABACUC CAP. III.

תפלה לחבקוק הנביא על שגיונות 1. A. Σ. E. Ω. . . . ὑπὲρ ἀγνοημάτων. O. & Alius, προσευχὴ Ἀμβακοὺμ τοῦ προφήτου μετ' ᾠδῆς. Θ. . . . ὑπὲρ τῶν ἐκουσιασμῶν.

יהוה שמעתי שמעך יראתי יהוה פעלך 2. O. κύριε ἐἰσακήκοα τὴν ἀκοήν σου, & ἐφοβήθην. Alius, κύριε εἰσήκουσα τῆς ἀκοῆς σου, & ἐδειλιάσθην, ambo, κατενόησα τὰ ἔργα σου, καὶ ἔξέστην.

בקרב שנים תודיע ברגז רחם תזכור A. ἐν τῷ ἐγγίζειν τὰ ἔτη ζωώσεις αὐτό. Σ. ἐντὸς τῶν ἐτῶν σου ἀναζώωσον αὐτό. O. & Alius, ἐν μέσῳ δύο ζώων γνωσθήσῃ. Θ. ἐν μέσῳ ἐτῶν ζώωσον αὐτό.

בקרב שנים תודיע ברגז רחם תזכור O. καὶ Alius. ἐν ᾧ ἐγγίζειν τὰ ἔτη ἐπιγνωσθήσῃ, ἐν ᾧ παρῇται ὁ καιρὸν ἀναδείχθήσῃ.

אלוה מתימן יבוא וקדוש מהר־פארן 3. A. Σ. E. ὁ θεὸς ἐκ Θαιμὰ ἥξει . . . . . O. ὁ θεὸς ἐκ Θαιμὼ ἥξει, καὶ ὁ ἅγιος ἐξ ὄρους Φαρὶ κατασκίου δασέος. Θ. ὁ θεὸς (al. ἐλωὰ) ἀπὸ νότου ἥξει, ἀπὸ ὄρους Φαρί. Alius, ὁ θεὸς ἀπὸ λιβὸς ἥξει, & ὁ ἅγιος ἐξ ὄρους Φαρί.

סלה A. ἀεί. Σ. Εἰς τὸν αἰῶνα. O. διάψαλμα. Θ. Εἰς τέλος. E. σιγή. Alius, μεταβολὴ διαψάλματος.

כסה שמים הודו ותהלתו מלאה הארץ A. Θ. ἐπεκάλυψεν οὐρανοὺς τὸ βασίλειον αὐτοῦ, δόξης αὐτοῦ καὶ τῆς αἰνέσεως αὐτοῦ ἐπλήρωθη ἡ οἰκουμένη. O. ἐκάλυψεν οὐρανοὺς ἡ ἀρετὴ αὐτοῦ, καὶ αἰνέσεως αὐτοῦ πλήρης ἡ γῆ. Alius, ἐκάλυψεν

1. *Heb.* Oratio Habacuc Prophetæ ſuper ſigionorb. *A. S. V.* Canticum . . . ſuper ignorantiis. *LXX. & Alius*, Oratio Ambacum Prophetæ cum Cantico. *Th.*... pro voluntariis. *Vulg Oratio Habacuc Prophetæ pro ignorantiis.*

2. *Hebr.* Domine, audivi auditum tuum, timui, Domine, opus tuum. *LXX.* Domine, audivi auditum tuum, & timui. *Alius*, Domine, audivi auditum tuum, & reveritus ſum. *Ambo*, conſideravi opera tua & obſtupui. *Vul. Domine, audivi auditionem tuam, & timui, Domine, opus tuum.*

Heb. in interiori annorum vivifica illud. *A.* in appropinquando annos vivifica illud. *S.* intra annos revivifica illud. *LXX. & Alius*, in medio duorum animalium cognoſcêris. *Th. Vulg.* in medio annorum vivifica illud.

Heb. in interiori annorum notum facies, in ira miſericordiæ recordaberis. *LXX. & Alius*, cum appropinquaverint anni cognoſceris, cum advenerit tempus demonſtraberis. *Vul. in medio annorum notum facies, cum iratus fueris, miſericordiæ recordaberis.*

3. *Heb.* Deus de Theman veniet, & ſanctus de monte Pharan. *A. S. V.* Deus de Thæman veniet. *LXX.* Deus de Thæman veniet, & ſanctus de monte Pharan, umbroſo condenſo. *Th.* Deus (*al.* eloa.) ab Auſtro veniet, a monte Pharan. *Alius, Vul.* Deus ab Auſtro veniet, & ſanctus de monte Pharan.

Heb. V. ſela. *A.* ſemper. *S.* in ſæculum. *LXX.* diapſalma. *Th.* in finem. *Alius*, mutatio diapſalmatis.

H. operuit cœlos decor ejus, & laudis ejus plena eſt terra. *A. Th.* revelavit cœlos decorem ejus, gloria ejus & laude ejus repletus eſt orbis. *LXX.* operuit cœlos virtus ejus, & laudis ejus plena eſt terra. *Alius*, operuit cœlum decorem gloriæ ejus, & laude ejus re-

ὁ ὑρθμὸς τῆς διορέπεως τ δόξης αὐτῦ, καὶ τ αἰνέσεως αὐτῦ ἐπλήσθη ἡ οἰκουμένη.

plenus est orbis. *Vulg. operuit cœlos gloria ejus: & laudis ejus plena est terra.*

ונה באור תהיה קרנים מידו 4. O. ἡ φέγγος αὐτῦ ὡς φῶς ἔσται, κέρατα ἐν χερσὶν αὐτῦ. Αλλ. διαύγασμα φωτὸς ἔσται αὐτῷ, κέρατα ἐκ χειρὸς αὐτῦ ὑπάρχει αὐτῷ. Hanc postremam lectionem τοῖς O. tribuit Coislin. in margine positam.

4. *Heb.* & splendor ut lux erat, cornua de manu ejus ei. *LXX.* & splendor ejus ut lux erit, cornua in manibus ejus. *Alius*, splendor lucis erit ei: cornua de manu ejus sunt ipsi. *Vulg. splendor ejus ut lux erit: cornua in manibus ejus.*

וישם חכיון עזה A.
Σ.
O. καὶ ἔθετο ἀγάπησιν κραταιὰν ἰσχύος αὐτῦ. Αλλ. ἐκεῖ ἐπεσκέπασται ἡ δυνάμις τ δόξης αὐτῦ.

Heb. & ibi absconsio fortitudinis ejus. *A.* & posuit absconsionem fortitudinis suæ. *S.* & posuit absconditam fortitudinem suam. *LXX.* & posuit dilectionem robustam fortitudinis suæ. *Alius*, ibi firmata est virtus gloriæ ipsius. *Vul. ibi abscondita est fortitudo ejus.*

לפניו ילך דבר 5. A.
Σ.
O. πρὸ προσώπου αὐτῦ πορεύσεται λόγος. Θ. λόγος. Αλλος, πρὸ προσώπου αὐτῦ προελεύσεται πῶσις.

5. *H.* ad facies ejus ibit pestis. *A.* ante faciem ejus ibit pestis. *S.* ante faciem ejus præcedet mors. *LXX.* ante faciem ejus ibit verbum *Th.* verbum. *Alius*, ante faciem ejus præibit ruina. *Vul. ante faciem ejus ibit mors.*

ויצא רשף לרגליו A. ...Σ. Θ. E. . O. καὶ ἐξελεύσεται εἰς πεδία καὶ πόδας αὐτῦ. Αλλος, καὶ καὶ πόδας αὐτῦ ἀκολουθήσει τὰ μέγιστα τῶν πετεινῶν.

Hebr. & egrediebatur carbo ad pedes ejus. *A.* . . . . . volatile. *S. Th. V.* volucris. *LXX.* & egredietur in campos ad pedes ejus. *Alius*, & ad pedes ejus sequeris maxima volucrium. *Vul. & egredietur diabolus ante pedes ejus.*

עמד וימד ארץ ראה ויתר נזים ויתפוצצו הררי עד שחו גבעות עולם הליכות עולם לו O. ἔστη καὶ ἐσαλεύθη ἡ γῆ, ἐπέβλεψε καὶ διέτηκε ἔθνη· διεθρύβη τὰ ὄρη βία, ἐπάγησαν βουνοὶ αἰώνιοι πορείαι αἰώνιαι αὐτῦ. Αλλος, τὰς διεμέτρησε τ γῆν· κατῴκισας ὀξείκασι τὰ ἔθνη· διεθρύβη, καὶ τὰ ὄρη συνεθλάσθησαν· παπεινωθήσονται αἱ νάπαι ὁδὸν αἰῶνος, αἱ ὁδοὶ αἱ ἐξ ἀρχῆς ἀλλοιωθήσονται· αὐτῦ ἕνεκα σαλευθήσεται ἡ οἰκουμένη.

6. *Heb.* Stetit & mensus est terram: vidit & exsilire fecit gentes; & contriti sunt montes perpetuitatis, incurvaverunt se colles sæculi, itinera sæculi ei. *LXX.* Stetit & commota est terra: aspexit & tabuerunt gentes: contriti sunt montes violentiâ: tabuerunt montes sempiterni, itineris sempiterni ejus. *Alius*, Stans mensus est terram: cogitans effinxit gentes: contritæ sunt: & montes confrigentur: humiliabuntur saltus a sæculo, viæ ab initio immutabuntur: ejus causâ commovebitur orbis. *Vul. Stetit & mensus est terram: aspexit & dissolvit gentes, & contriti sunt montes sæculi, incurvati sunt colles mundi ab itineribus æternitatis ejus.*

תחת און ראיתי אהלי כושן יריעות ארץ מדין O. ἀντὶ κόπων εἶδον σκηνώματα Αἰθιόπων, πλοηθήσονται) καὶ αἱ σκηναὶ γῆς Μαδιάμ. Αλλος, κατῴκηκας τὰς σκηνὰς Αἰθιόπων, ταραχθήσονται) οἱ κατοικοῦντες τὰς δέρρεις Μαδιάμ.

7. *H.* Pro iniquitate vidi tentoria Chusan, moverunt se cortinæ terræ Madian. *LXX.* Pro laboribus vidi tentoria Æthiopum: pavebunt & tabernacula terræ Madiam. *Alius*, Cogitavi tabernacula Æthiopum, turbabuntur inhabitantes pelles Madiam. *Vulg. Pro iniquitate vidi tentoria Æthiopiæ: turbabuntur pelles terræ Madian.*

הבנהרים חרה יהוה אם־בנהרים אפך O. καὶ Αλλος, μὴ ἐν ποταμοῖς ὠργίσθης κύριε, ἢ ἐν ποταμοῖς ὁ θυμός σου;

8. *H.* Numquid in flumina iratus es, Domine, num in flumina furor tuus? *LXX. & Alius, Vulg.* Numquid in fluminibus iratus es, Domine, aut in fluminibus furor tuus?

אם־בים עברתך כי תרכב על־סוסיך מרכבתיך ישועה O. ἢ ἐν θαλάσσῃ ὁ ὁρμημά σου; ὅτι ἐπιβήσῃ ἐπὶ τοὺς ἵππους σου, καὶ ἡ ἱππασία σου σωτηρία. Αλλ. ἢ ἐν θαλάσσῃ ἡ ὀργή σου; ἀνέβης ἐπὶ τὰ ἅρματά σου· ἡ ἱππασία σου σωτηρία ὁ σωτήρος.

Hebr. num in mare ira tua? quia equitabis super equos tuos, quadrigas tuas, salutem. *LXX.* vel in mare impetus tuus: quia ascendes super equos tuos, & equitatio tua salus. *Alius*, aut in mari ira tua: ascendisti super currus tuos, equitatio tua salus, quod præcessisti. *Vulg. vel in mari indignatio tua. Qui ascendes super equos tuos, & quadriga tua salvatio.*

עריה העור קשתך שבעות מטות אמר 9. O. ἐπτίλωσιν ἐπέτεινας τόξον σου ἐπὶ σκῆπτρα, λέγει κύριος. Αλλος, ἐξεγέρθη ὁ τόξον σου, ἐχόρτασας βολίδας τὰ φαρέτρας αὐτῆς.

סלה A. ἀεί. O. Αλλος, διάψαλμα.

נהרות תבקע־ארץ O. ποταμοὺς ῥαγήσεται γῆ. Αλλος, ποταμοὶ διασπεδάσεις, ἡ γῆν σώσεις.

10. ראוך יחילו הרים זרם מים עבר נתן תהום קולו רום ידיו נשא O. ἔφοβήθη σε καὶ ὠδινήσουσι λαοὶ, σκορπίζων ὕδατα περάσας· ἔδωκεν ἡ ἄβυσσος φωνὴν αὐτῆς, ὕψος φαντασίας αὐτῆς. Αλλος, ὃν τρόπον αὐτοφθαλμεῖν σε παραχθήσονται τὰ ὄρη· ὃν τρόπον τὸ ἐξαίσιόν σε ὄμβρου διελθεῖν δι' αὐτῆς, ἡ ἄβυσσος ἀνεφώνησε μέγα.

11. שמש ירח עמד זבלה לאור חציך יהלכו לנגה ברק חניתך O. ἐπήχθη ὁ ἥλιος, καὶ ἡ σελήνη ἔστη ἐν τῇ τάξει αὐτῆς, εἰς φῶς βολίδες σου πορεύσονται, εἰς φέγγος ἀστραπῆς ὅπλων σου. Αλλος, φῶς ὃ λαμπρὸν τοῦ ἡλίου ἐπέσχεν· ὃ δὲ φέγγος τῆς σελήνης ἐστάθη· καὶ ὃ φέγγος τῶν βολίδων σου πορεύσονται, καὶ τὸ φέγγος ἀστραπῆς μαχαίρας σου.

12. בזעם תצעד־ארץ באף תדוש גוים O. ἐν ἀπειλῇ ὀλιγώσεις γῆν, καὶ ἐν θυμῷ καθέξεις ἔθνη. Αλλος, μετὰ θυμοῦ ἐκερθήσῃ ἐπὶ τὴν γῆν, μετ' ὀργῆς ἀλήσεις ἔθνη.

13. יצאת לישע עמך לישע את־משיחך A. E. ἐξῆλθες εἰς σωτηρίαν λαοῦ σου, εἰς σωτηρίαν σὺν χριστῷ σου. Σ.
O. ἐξῆλθες εἰς σωτηρίαν λαοῦ σου τοῦ σῶσαι τὸν χριστόν σου. Θ.
ε. ἐξῆλθες τοῦ σῶσαι τὸν λαόν σου διὰ Ιησοῦ τὸν χριστόν σου. (l. διὰ Ιησοῦ τοῦ χριστοῦ σου.) Αλλ. ἀνεφάνης ἐπὶ σωτηρίᾳ τοῦ λαοῦ σου, ἐσῶσας τοὺς ἐκλεκτούς σου.

מחצת ראש מבית רשע ערות יסוד עד־צואר סלה O. βαλεῖς εἰς κεφαλὰς αὐθμῶν θάλασσαν, ἐξήγειρας διασμὸς ἕως τραχήλου, διάψαλμα. Θ. . . . E. . . . Αλλος, κατεπόξευσας κεφαλὰς ἀνδρῶν ὑπερηφάνων, ἕως ἀβύσσου τὸ θαλάσσης καταδύσονται.

9. *Hebr.* Denudatione denudabitur arcus tuus, juramenta tribuum, dictum. *LXX.* Intendens intendisti arcum tuum super sceptra; dicit Dominus. *Alius*, excitatus est arcus tuus, satiasti jacula pharetræ ejus. *Vul. Suscitans suscitabis arcum tuum, juramenta tribubus quæ locutus es?*

Hebr. sela. *A.* semper. *LXX. Alius*, diapsalma.

Heb. Vul. fluvios scindes terræ. *LXX.* fluviorum scindetur terra. *Alius*, fluvios dissipabis, & terram salvabis.

10. *Heb.* Viderunt te, tremuerunt montes, inundatio aquarum transiit. Dedit abyssus sonitum suum, altitudo manus suas elevavit. *LXX.* Videbunt te, & sicut parturiens dolebunt populi: dispergens aquas itineris. Dedit abyssus vocem suam, altitudo phantasiæ ejus. *Alius*, Cum contra respexeris, turbabuntur montes: cum ingens imber tuus pertransiret per eam, abyssus magis resonavit. *Vulg. Viderunt te, & doluerunt montes: gurges aquarum transiit. Dedit abyssus vocem suam, altitudo manus suas levavit.*

11. *Heb.* Sol, luna stetit tabernaculo suo, ad lucem sagittarum tuarum ibunt, ad splendorem fulguris hastæ tuæ. *LXX.* Elevatus est sol, & luna stetit in ordine suo, in luce jacula tua ibunt, in splendore coruscationis armorum tuorum. *Alius*, lux splendida solis continuit, splendor autem lunæ stetit, secundum splendorem jaculorum tuorum ibunt, secundum splendorem fulguris gladii tui. *Vulg. Sol & luna steterunt in habitaculo suo, in luce sagittarum tuarum, ibunt in splendore fulgurantis hastæ tuæ.*

12. *Heb.* in ira incedes terram, & in furore triturabis gentes. *LXX.* in comminatione imminues terram, & in furore detrahes gentes. *Alius*, cum furore excitaberis super terram, cum ira triturabis gentes. *Vul. in fremitu conculcabis terram: in furore obstupefacies gentes.*

13. *Hebr. A. V. Vulg.* Egressus es in salutem populi tui in salutem cum Christo tuo. *S. LXX.* Egressus es in salutem populi tui, ut salvares Christum tuum. *Th.* Egressus es salvare populum tuum, salvare Christum tuum. *VI. Ed.* Egressus es salvare populum tuum per Jesum Christum tuum. *Alius*, Apparuisti super salute populi tui, ad liberandum electos tuos.

Hebr. transfixisti caput de domo impii, denudando fundamentum usque ad collum, sela. *LXX.* Mittes in capita iniquorum mortem, suscitasti vincula usque ad collum. Diapsalma. *Th.* . . . . . ornasti fundamentum usque ad collum. *V. Ed.* . . . . . denudasti, *sive* evacuasti fundamentum usque ad collum, sela. *Alius*, Sagittis confodisti capita hominum superborum, usque ad abyssum maris demergentur. *Vulg. Percussisti caput de domo impii; denudasti fundamentum ejus usque ad collum.*

14. נקבת בטנו ראש פרזו יסערו להפיצני עליתם כמו־לאכל עני במסתר O. διέκοψας εἰς σκήπτους αὐτοῦ κεφαλὰς δυναστῶν, σκιδήσονται εἰς αὐτήν, διοίξουσι χαλινοὺς αὐτοῦ ὡς ἔδεται πτωχὸς λάθρα. Αλλος, ἐξεδίκησας μετὰ δυνάμεως σὺ τοὺς ἀρχηγοὺς τῶν ἁμαρτωλῶν· τοὺς πεποιθότας ἐπὶ τῇ αὐθαδείᾳ αὐτῶν, ἔσεσθε τὸ καταφαγεῖν τοὺς πτωχοὺς λάθρα.

14. *H.* Perfodiſti in baculis ejus caput paganorum ejus: turbinabunt ad diſpergendum me: exultatio eorum quaſi ad comedendum afflictum in abſcondito. *LXX.* Diſcidiſti in ſtupore capita potentium: commovebuntur in eo: aperient fræna ſua ſicut comedens pauper in abſcondito. *Alius*, Ultus es cum virtute duces peccatorum; confidentes in arrogantia ſua, ut comederent pauperes clam. *Vul. Maledixiſti ſceptris ejus, capiti bellatorum ejus, venientibus ut turbo ad diſpergendum me. Exultatio eorum, ſicut ejus qui devorat pauperem in abſcondito.*

A. להפיצני עליתם כמו־לאכל עני במסתר A. τῷ διασκορπίσαι, χαυχήματα αὐτοῦ τοῦ φαγεῖν πένητας ἀποκρύφως. Σ. ἐπιπηδῶντες σκορπίσαι χαυνιοῦντες ὥστε καταφαγεῖν κρυφίως. Ο. διοιξουσι χαλινὸς αὐτοῦ ὡς ἔδεται πτωχὸς λάθρα.

H. ad diſpergendum me: exultatio eorum quaſi ad comedendum afflictum in abſcondito. *A.* ad diſpergendum: exultationes eorum ad comedendum pauperes clam. *S.* irruentes ad diſpergendum eos qui exultant ut devorent clam. *LXX.* aperient fræna ſua ſicut comedens pauper in abſcondito.

15. דרכת בים סוסיך חמר מים רבים O. ἐβασίλευσας εἰς θάλασσαν τοὺς ἵππους σου, ταράσσοντας ὕδωρ πολύ. Αλλος, ἀνεβίβασας ὅτι θαλάσσας τοὺς ἵππους σου, ἐταράχθη τὰ ὄξαια ὕδατα τοῦ ἀβύσσου.

15. *Heb.* Calcare feciſti in mare equos tuos, acervo aquarum multarum. *LXX.* Et aſcendere facis in mare equos tuos, conturbantes aquam multam. *Alius*, Aſcendere feciſti ſuper maria equos tuos: conturbatæ ſunt ingentes aquæ abyſſi. *Vulg. Viam feciſti in mari equis tuis, in lute aquarum multarum.*

16. שמעתי ותרגז בטני לקול צללו שפתי יבוא רקב בעצמי ותחתי ארגז אשר אנוח ליום צרה לעלות לעם יגודנו O. ἐφυλαξάμην καὶ ἐπόνεσεν ἡ κοιλία μου, ἀπὸ φωνῆς προσευχῆς χειλέων μου, καὶ εἰσῆλθε τρόμος εἰς τὰ ὀστᾶ μου, ἐν ἐμοὶ ταπεινωθήτω μου ἐταράχθη ἡ ἕξις μου. (Σ. Θ. καὶ ἐν ἐμοὶ κάτω μου ἐταράχθη ἡ ἕξις μου.) ἀναπαύσομαι ἐν ἡμέρᾳ θλίψεως, τοῦ ἀναβῆναι εἰς λαὸν παροικίας μου. Αλλος, ἐπαξάμην, καὶ ἀπῳατώθη τὰ σπλάγχνα μου, ἀπὸ τῆς φωνῆς τοῦ στόματός σου, αἰδοῦ τρόμος εἰς τὰ ὀστᾶ μου· κατ' ἐμαυτὸν ἐταράχθην· τοῦτο φυλάξῃς ἐν ἡμέρᾳ θλίψεως, ἐπαναγαγεῖν ὅτι ἔθνος πολεμοῦν τὸν λαόν σου.

16. *Hebr.* Audivi, & expavit venter meus, ad vocem palpitarunt labia mea. Ingreſſa eſt putredo in oſſa mea, & ſubtus me expavi; qui requieſcam in die anguſtiæ. aſcendendo ad populum, excidet eum. *LXX.* Cuſtodivi & extimuit venter meus, a voce orationis labiorum meorum. Et ingreſſus eſt tremor in oſſa mea: & ſubter me conturbata eſt habitudo mea. (*S. Th.* & ſub me conturbata eſt habitudo mea.) Requieſcam in die tribulationis, ut aſcendam ad populum peregrinationis meæ. *Alius*, Ordinavi, & reſtituta ſunt viſcera mea, à voce oris tui, ſubiit tremor in oſſa mea, in memetipſo conturbatus ſum. Hæc cuſtodies in die tribulationis, ad reducendum ſuper gentem impugnantem populum tuum. *Vulg. Audivi & conturbatus eſt venter meus: a voce contremuerunt labia mea. Ingrediatur putredo in oſſibus meis, & ſubter me ſcateat. Ut requieſcam in die tribulationis: ut aſcendam ad populum accinctum noſtrum.*

17. כי־תאנה לא־תפרח ואין יבול בגפנים כחש מעשה־זית ושדמות לא־עשה אכל גזר ממכלה צאן ואין בקר ברפתים O. διότι συκῆ οὐ καρποφορήσῃ, καὶ οὐκ ἔσται γενήματα ἐν ταῖς ἀμπέλοις· ψεύσῃται ἔργον ἐλαίας, καὶ τὰ πεδία οὐ ποιήσῃ βρῶσιν. ἐξέλιπον ἀπὸ βρώσεως πρόβατα, καὶ οὐκ ὑπάρχουσι βόες ἐπὶ φάτναις. Αλλος, ἡ συκῆ οὐ μὴ ἀποδῷ τὸν καρπὸν αὐτῆς, καὶ ἐν ταῖς ἀμπέλοις οὐκ ἔσται φορά. ἡ ἐλαία ἐξίτηλος ἔσται, ἡ ἢ γῆ μὴ ἐκβάλῃ βοτάνην· ἐκλείψει ἐκ μάνδρας πρόβατα, καὶ βόες οὐχ ὑπάρξουσιν ἐπὶ φάτναις.

17. *Hebr.* Quia ficus non florebit, & non germen in vitibus: mentiebatur opus olivæ, & arva non fecerunt cibum: abſcidit de ovili pecus, & non bos in bovilibus. *LXX.* Quia ficus non afferet fructum, & non erunt germina in vineis: mentietur opus olivæ, & campi non facient eſcam: defecerunt ab eſca oves, & non ſunt boves in præſepibus. *Alius*, ficus non tradet fructum ſuum, & in vineis non erit productio: oliva de medio tolletur, terra autem non emittet herbam: deficient ex ovili oves, & boves non erunt in præſepibus. *Vulg. Ficus enim non florebit, & non erit germen in vineis. Mentietur opus olivæ, & arva non afferent cibum. Abſcindetur de ovili pecus, & non erit armentum in præſepibus.*

18. ואני בידוד אעלוזה באלהי אשעי
O. Ἀλλος, ἐγὼ δὲ ἐν τῷ κυρίῳ ἀγαλλιάσομαι, χαρήσομαι ἐπὶ τῷ θεῷ τῷ σωτῆρί μου.

19. יהוה אדני חילי וישם רגלי כאילות ועל־במתי
ידרכני למנצח בנגינתי O. κύριος ὁ θεός δυναμίς μου, καὶ θήσει τοὺς πόδας μου εἰς συντέλειαν ἐπὶ τὰ ὑψηλά ἐπιβιβᾷ με, τοῦ νικῆσαι ἐν τῇ ᾠδῇ αὐτοῦ.
Ἄλλος, κύριος ὁ θεός μου ἔδωκε μοι ἰσχύν, καὶ κατέστησε τοὺς πόδας μου ἀσφαλεῖς, καὶ ἐπὶ τὰς ὑψηλάς τῆς ἐχθρῶν μου ἐπιβιβᾷ με· τέλειος κατέπαυσατο.

18. *Heb.* Et ego in Domino exultabo; lætabor in Deo ſalute mea. *LXX. & Alius*, Ego autem in Domino exultabo, gaudebo in Deo ſalvatore meo. *Vulg. Ego autem in Domino gaudebo, & exultabo in Deo Jeſu meo.*

19. *H.* Deus Dominus virtus mea, & ponet pedes meos tanquam cervorum: & ſuper excelſa mea calcare faciet me, victorem in modulationibus meis. *LXX.* Dominus Deus virtus mea, & ponet pedes meos in conſummationem: ſuper excelſa aſcendere facit me, ut vincam in cantico ejus. *Alius*, Dominus Deus meus dedit mihi fortitudinem, & conſtituit pedes meos firmos: & ſuper colla inimicorum meorum aſcendere facit me; cum feſtinaſſet requievit. *Vul. Deus Dominus fortitudo mea: & ponet pedes meos quaſi cervorum. Et ſuper excelſa mea deducet me victor in Pſalmis canentem.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. III. Habacuc.

v. 1. Hieronymus: *A. & S. & V. Ed. ſicut nos* pro ignorationibus *tranſtulerant*: *ſolus Th.* ὑπὲρ τῶν ἀγνοημάτων *i.* pro voluntatibus; & pro his qui ſponte delinquunt. *Hoc propterea ut intelligamus, exceptis LXX. nullum, orationem hanc Cantico, tranſtuliſſe. Nam & in Hebraico habet* AL SEGIONOTH; *quod dicitur,* ὑπὲρ ἀγνοημάτων, *& nos tranſtulimus*, pro ignorationibus. In Codice Barberino adfertur interpretatio alia Cantici Habacuc cum hac nota in fine, τοῦτο οὐδεὶς τῶν ἑβδομήκοντα οὐκ οἶδεν οὔτε Ο. οὔτε Ακύλας οὔτε Συμ. οὔτε Θεοδοτίων. Ζητήσεις οὖν ἐν τῇ ἕκτῃ τῶν ε'. ἀνάθεσις ἐστί. *i. Canticum Ambacum nec cum LXX, nec cum A. nec cum S. nec cum Th. conſentit. Quæres igitur an ad Quintam vel ad Sextam Editionem pertineat.* Imo nec cum Quinta nec cum Sexta convenit, ut ex earum locis ſupra allatis liquidum eſt: quare ut incerti Interpretis poſtrema ſemper ponitur, præmiſſa voce, Αλ. Θ, per totum Canticum. Eſſe vero ſeptimam Editionem vix eſt quod dubitemus.

v. 2. A. Αλλ' ἐν τῷ ἐγγίζειν. Ex Euſeb. Demonſtrat. Evang. p. 279.

v. 3. A. Σ. Ε. ὁ θεὸς &c. Has lectiones ex Euſebio, Theodoreto & Hieron. mutuamur: qui poſtremus ait *A. S. & V. Ed. ipſum Hebraïcum poſuerunt* THEMAN: *ſolus Th. quid ſignificaret* Theman interpretatus eſt, dicens, ELOIM ab Auſtro veniet, & ſanctus de monte Pharan in finem. Druſius legit ἐλωᾶ, vel ἐλωᾶς, & Euſebius ὁ θεὸς etiam ad Theodotionem.

Ibid. Hieronymus. *Sed & hoc quod LXX. tranſtulerunt* διάψαλμα, *& nos poſuimus*, ſemper, *S. interpretatus eſt*, in æternum; *Th.* in finem; *V. Ed. ipſum Hebraïcum* SELA. Idipſumque haud dubie v. 9. & 13.

Ibid A. Θ. ἀνακάλυψον ὀφρύας &c. Ex Colbert. σιχαρὸς ſcripto, qui continet Pſalmos & Cantica Scripturæ. Coiſlinianus vero habet, Α. Θ. ἀνακάλυψον ὁ ὀφρὺς &c.

v. 4. Ex Hieronymo, qui addit: *Verbum enim* SAM *pro qualitate loci*; & potuit *intelligitur*, & ibi.

v. 5. Hieron. *Pro eo quod nos tranſtulimus* mortem, in Hebræo tres litteræ poſitæ ſunt DALETH, BETH, RES, *abſque ulla vocali: quæ ſi legantur* DABAR, verbum *ſignificans; ſi* DEBER peſtem, *quod Græce dicitur* λοιμός. *Denique A. ſic interpretatus eſt* ante &c. ut ſupra.

Ibid. Hieronymus: *Ubi diximus*: Egredietur diabolus ante pedes ejus; & *LXX. aliter tranſtulerunt, juxta quos poſtea diſputabimus*: *Aquila pro* diabolo *tranſtulit*; volatile. *S. autem & Th. & V. Ed.* volucrem, *quod Hebraïce dicitur*, RESEPH. Poſtea vero dicit Hieronymus Hebræos *Reſeph*, habere pro diabolo, qui principatum teneat inter alios.

v. 13. A. ἐξῆλθες &c. Lectionem Aquilæ exhibet Euſebius in Demonſtr. Evang. p. 188. Hieronymus vero: *Sciendum autem, ut ſupra diximus, quod ubi poſuerunt LXX. plurali numero*, ut ſalvares christos tuos, *ibi eſſe in Hebraico* LAJESUA ETH MESSIACH, *quod A. tranſtulit*, in ſalutem cum Chriſto tuo: *V. Ed. ſimiliter tranſtulit*, Egreſſus es in ſalutem populi tui, in ſalutem cum Chriſto tuo. *Theodotio autem vere quaſi pauper & Ebionita; ſed & Symmachus ejuſdem dogmatis; pauperem ſenſum ſecuti, Judaïce tranſtulerunt*: Egreſſus es in ſalutem populi tui, ut ſalvares Chriſtum tuum; & egreſſus es ſalvare populum tuum, ſalvare Chriſtum tuum. *Rem incredibilem dicturus ſum, ſed tamen veram: Iſti ſemichriſtidæi Judaïce tranſtulerunt; & Judæus Aquila interpretatus eſt ut Chriſtianus. VI. Editio prodens manifeſtiſſime ſacramentum, ita vertit ex Hebræo*, &c. ut ſupra.

Ibid. Theodotio *ornaſti* &c. Hieronymus qui etiam Editionis quintæ lectionem adjicit, ut nos edimus.

v. 14. A. τῷ ἀφανισμῷ &c. Hanc Aquilæ & Symmachi lectionem effert Coiſlinianus Codex.

SOPHONIÆ

CAPUT PRIMUM.

3. והמכשלות את־הרשעים
Σ. καὶ τὰ σκάνδαλα σὺν ἀσεβέσι. O. Θ. καὶ ἀσθενήσουσι οἱ ἀσεβεῖς. E.

5. כמלכם O. ἐν τῷ βασιλέως αὐτῶν. Ἄλλος; ἐν τῷ Μολόχ.

3. *Hebr.* & offendicula cum impiis. *S.* & ſcandala cum impiis. *LXX. Th.* & infirmabuntur impii. *V.* & infirmitas cum impiis deficiet. *Vul. & ruinæ impiorum erunt.*

5. *Heb.* in Malcham. *LXX.* per regem ſuum. *Alius*, per Moloch. *Vulg. in Melchom.*

כל־רחלג 9. Σ. ὑπερβαίνοντας. In O. vacat.

9. *H.* omnem transilientem. *S.* ascendentes. *In LXX. vacat, Vulg. omnem, qui arroganter ingreditur.*

המכתש 11. A. Εἰς τ' ὅλμον. Barber. A. Σ. τ' ὁλμῷ. O. τ' κοπαχιρομιθίλω. Θ. ὁ ὃ βάϗ.

11. *Hebr.* Machthes. *X.* in mortarium. *Barb. A. S.* mortariorum. *LXX.* concisam. *Vul. pila.*

אחפש 12. Οἱ λοιποὶ, ἐκζητήσω. O. ἐξερευνήσω.

12. *Heb. Vulg.* scrutabor. *Reliqui*, vindicabo. *LXX.* investigabo.

צרה 15. A. παλαιπωρίας. O. θλίψεως.

15. *Heb.* angustiæ. *A.* miseriæ. *LXX. Vul.* tribulationis.

יום שאה ומשואה A. ἡμέρα συμφορᾶς καὶ ἄτης. O. ἡμέρα ἀωρίας καὶ ἀφανισμοῦ.

Hebr. dies tumultus & desolationis. *A.* dies calamitatis & infortunii. *LXX.* dies immaturitatis & perditionis. *Vulg. dies calamitatis & miseriæ.*

אך־נבהלה 18. A. κατασπουδασμόν. Σ. μετ' ἐπείξεως. O. καὶ σπουδήν.

18. *H.* profecto festinatam. *A.* festinationem (*al.* sollicitudinem.) *S. Vul.* cum festinatione. *LXX.* & festinationem.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. I. Sophoniæ.

v. 3. Hieronymus: *Hoc quod posuimus in LXX.* & infirmabuntur impii, *de Theodotionis translatione additum est: pro quo S. interpretatus est*, & scandala cum impiis, *ut subaudiatur*, congregabuntur, *sive* deficient. *V. autem Ed.* & infirmitas cum impiis deficiet. Græca adfert Barberinus.

v. 5. ΑΛΛΩ, καὶ τῷ Μολὸχ. Barberinus.

v. 9. Σ. ἐπιβαίνοντας. Barber.

v. 11. Hieron. *Pila, quæ Hebraïce dicitur* MACHATHES, *& ab Aquila versa est*, εἰς τὸν ὅλμον. Theodotionis lectionem habet Barberinus.

v. 12. Οἱ λοιπ. ἐκδικήσω. Barberin.

v. 15. Α. παλαιπωρίας. Barberin.

Ibid. Α. ἡμέρα συμφορᾶς καὶ ἄτης. Barberin.

v. 18. Α. κατασπ. &c. Idem.

SOPHONIÆ CAP. II.

קושו 1. Σ. συλλεγῆτε. O. συνδίδητε.

1. *Heb. S. Vul.* congregamini. *LXX.* colligamini.

עוברת 4. Οἱ λοιποὶ, ἐγκαταλελειμμένη. O. διαρπαγήσεται.

4. *Heb. Reliqui*, derelicta. *LXX.* direpta *Vul. destructa.*

גוי כרתים 5. A. E. ἔθνος ὀλέθριον. Σ. ἔθνος ἀλιθρεῦόμενον. O. πρόσοικοι Κρητῶν. Θ. ἔθνος ὀλεθρίας.

5. *Hebr.* genti Cerethim. *A. V.* gens perniciosa. *S.* gens perdita. *LXX.* advenæ Cretensium. *Th.* gens perniciei. *Vul. gens perditorum.*

והיתה חבל הים נות כרת רעים 6. A. . . . ὃ χοίνισμα ἢ ὡρομέτρησις. . . . Σ. . . . σχοινίσει ὃ σχοῖνιον. . . . . O. ἡ ἔσται Κρήτη νομὴ ποιμνίων, καὶ μαάνδρα προβάτων.

6. *H.* & erit portus maris, habitacula caularum pastorum. *A.* . . . . . funiculus speciei. . . . . *S.* . . . . . mensura maritima. . . . . *LXX.* & erit Creta pascua gregum, & ovile pecorum. *Vulg. & erit funiculus maris requies pastorum.*

קאת 14. A. πελεκᾶνοι. O. χαμαιλέοντες. Θ. κύκνοι.

14. *Hebr.* pelicanus. *A.* pelicani. *LXX.* chamæleones. *Th.* cycni. *Vulg. onocrotalus.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. II. Sophoniæ.

v. 1. Σ. συλλεγῆτε. Barberin.

Ibid. οἱ λοιπ. ἐγκαταλελειμμένη. Idem.

v. 5. Hieronymus: *Ubi nos transtulimus*, gens perditorum, *illi (LXX.) dixerunt*, advenæ Cretensium, *& quod Hebraïce scriptum est* GOI CHORETHIM *pro* GOI, *i.* gente, *legerunt* GAR, *hoc est*, advenam: *& pro* CHORETHIM, *quod dicitur*, perditorum, *nomen Cretæ insulæ putaverunt. Denique & A. & V. Ed. interpretati sunt* ὃν ὀλέθριον: *& Th.* ὃν ὀλεθρίας: *S. quoque* ὃν ἀλιθρεύόμενον, *quæ omnia cum interpretatione nostra faciunt.* In Editis antea legebatur ad singulos γόϗ pro ὃν, sed ὃν restituit Martianæus, ut habent optimi MSS.

v. 6. Hieronym. *Rursum, ubi nos diximus*: Et erit funiculus maris requies pastorum; *& omnes Interpretes huic translationi congruerunt, scribitur in LXX.* Et erit Creta pascua gregis, & ovile pecorum. Ita Hieronymus qui magis sensum quam verba respicit. Barberinus vero Aquilæ & Symmachi lectiones habet quales attulimus.

v. 14. Α. πελεκᾶνοι. Θ. κύκνοι, Barberinus. Hæc vero respiciunt vocem νϗ O. χαμαιλέοντες non sequentem, ut notatur apud Waltonum.

SOPHONIÆ CAP. III.

רוּ מוראה 1. O. ὦ ἡ ὑπερφυής. Αλλος, οὐαὶ ἡ ἐξηττῶσα.

רוּנה Σ. αἰσχυνθεῖσα. O. ἡ ἀπειθήσασα.

פוחזים 4. A. θαμβοῦνται. O. πτωμαποφόροι.

לעד 8. Π. εἰς μαρτύριον.

אז אהפך אל־עמים שפה ברורה 9. A. Θ. τότε στρέψω πρὸς πόλεις τοὺς λαοὺς χείλος ἐξελεγμένον. Σ. τότε μεταστρέψω ἐν τοῖς λαοῖς χεῖλος καθαρόν. O. τότε μεταστρέψω ὅτι λαὸς γλώσσαν εἰς γῆραν αὐτῆς.

מעבר לנהרי־כוש עתרי בת־פוצי יובלון 10. Σ. πέραν ποταμῶν Αἰθιοπίας ἱκετεύοντά με, τέκνα τῶν διεσπαρμένων μου ἐμοὶ ἐνέγκωσι δῶρα ἐμοί. O. ἐκ περάτων ποταμῶν Αἰθιοπίας προσδέξομαι ἐν διεσπαρμένοις μου • οὗτοι θυσίας μοι.

הן 18. A. οἵ. O. οὐαί.

1. HEb. Væ fœdatæ. *LXX.* O illuſtris. *Aliùs,* Væ contemnens. *Vul. Væ provocatrix.*

Heb. columbæ. *S.* ſtulta. *LXX. Vul.* columbâ.

4. *Hebr.* leves. *A.* ſtupentes. *LXX.* portantes ſpiritum. *i.* ſpiritu malo correpti. *Vul. veſani.*

8 *Heb.* in ſpolium. *Omnes*, in teſtimonium. *Vul. in futurum.*

9. *H.* Tunc convertam ad populos labium purum. *A. Th.* Tunc vertam ad omnes populos labium electum. *S.* Tunc convertam in populis labium purum. *LXX.* Tunc convertam ſuper populos linguam in generationem ejus. *Vulg. Tunc reddam populis labium electum.*

10. *Hebr.* De trans flumina Chus Atharæi, filia diſperſorum meorum, deferent munus meum. *S.* De trans flumina Æthiopiæ ſupplicantem mihi, filii diſperſorum a me deferent donum mihi. *LXX.* De finibus fluviorum Æthiopiæ ſuſcipiam in diſperſis meis: offerent victimas mihi. *Vul. Ultra flumina Æthiopiæ, inde ſupplices mei, filii diſperſorum meorum deferent munus mihi.*

18. *Heb.* fuerunt. *A.* Oï. *LXX.* væ. *Vul. erant.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. III. Sophoniæ.

v. 1. Αλλῷ, οὐαὶ ἡ ἀπειθοῦσα. Barberin.

Ibid. Σ. ἀνόητος. Idem.

v. 4. Hic prius Editi Hieronymi confictam vocem invexerant nempe A. ὀρθοπαιζόμενοι, quæ in Mſſ. non habetur. Alteram ſubſtituit Martianæus, nempe θαμβηλοί, vel θαμνοί, quæ ut teſtificantur ipſe in Codicibus habetur: & hæc quidem lectio ad veritatem accedit; ſed cum non omninò quadret, alteram ex Mſ. noſtro noni ſæculi adfero, quæ licet vitiata ſit, veræ aſſerendæ lectioni admodum juvabit: legitur ibi *eaalbrutai:* ubi notes in his Mſſ. Latinis, cum Græca verba occurrunt Θ. frequentiſſime per ϵ ſcribi, ob magnam harumce literarum in Codicibus uncialibus Græcis affinitatem, ubi ſic ſcribebantur ϵ Θ. *al.* vero ſive AA Græce ex litera *M* factum eſt. Poſt B autem r ex e haud dubie factum; ita ut legi debeat ΘAMBETTAI. Quam lectionem verè eſſe liquet: nam Gen. 49. 5. Aquila vocem מחמתם, θαμεὶμ, vertit. Et hic מחמתם θαμεὶται haud dubie tranſtulit.

v. 8. Omnes, εἰς μαρτύριον. Druſius. Ex Hieronymo.

v. 9. A. Θ. τότε στρέψω &c. Has lectiones exhibet Theodoretus. Hieronymus vero ſic habet: *Nemandum autem quod in eo loco, ubi nos interpretati ſumus:* reddam populis labium electum, *pro eligito LXX. dixerunt*, in generationem ejus, *ut ſubaudiatur* terræ. *Et hinc error exortus eſt: quod* verbum Hebraïcum BARURA, *quod A. & Th.* electum; *S.* mundum *interpretatus eſt*; *LXX. legerunt* BADURA; RES *literam* DALETH *exiſtimantes, propter elementi ejus ſimilitudinem, quod parvo apice diſtinguitur.*

v. 10. Σ. πέραν &c. Euſebius in Demonſtr. Evang. libro 3. Theodoretus & Codex Reg.

AGGÆI

CAPUT PRIMUM.

ביד־חגי 1. Σ. Ν' Ἀγγαίου. O. ἐν χειρὶ Ἀγγαίου.

פחת יהודה A. Σ. Θ. ἡγούμενον Ἰούδα. O. ἐκ φυλῆς Ἰούδα.

ספנים 4. A. ὑποφαινίδιους. O. κυλοστάθμους.

עליכם כלאו 10. Οἱ λοιποὶ, ἐφ' ὑμᾶς ξηρασία. In O. vacat.

במלאכת 13. O. ἐν ἀγγέλοις. Αλλος, ἐν ἀποστολῇ.

1. HEb. in manu Haggai. *S.* per Aggæum. *LXX. Vulg.* in manu Aggæi.

Hebr. A. S. Th. Vulg. ducem Juda. *LXX.* de tribu Juda.

4. *Hi. A. Vulg.* laquearis. *LXX.* concavis.

10. *Hebr.* ſuper vos clauſerunt ſe. *Reliqui*, ſuper vos ſiccitas. *In LXX. vacat. Vulg. ſuper vos prohibiti ſunt.*

13. *Heb. Alius*, in legatione. *LXX.* in angelis. *Vulg. de nuntiis.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. I. Aggæi.

v. 1. Σ. δ' Αγγαΐου. Drusius qui reliquas usque ad versum 10. interpretationes adfert.

v. 10. οἱ λοιποὶ, ἢ ὑμῖν ξηρασία. Barberinus.

v. 13. Αλλ. ἐν ἀγγελῇ. Barberinus.

AGGÆI CAP. II.

והשמדתי חזק ממלכות הגוים 23. Αλλ. Ο. ἐξολοθρεύσω δύναμιν βασιλέων τῶν ἐθνῶν.

וירדו Οἱ λοιποὶ, ἐ καταβήσονται. Αλλος, καὶ ἀναβήσονται.

23. *Heb. Alius, LXX.* & disperdam fortitudinem regum gentium. *Vulg. & conteram fortitudinem regni gentium.*

Heb. Reliqui, Vulg. & descendent. *Alius*, & ascendent.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. II. Aggæi.

v. 23. Αλλ. Ο. ἐξολοθρεύσω &c. Hanc lectionem ex aliis interpretibus, puta ex Theodotione additam fuisse ait Hieronymus.

Ibid. In textu Codicis Jes. legitur, καὶ ἀναβήσονται; ad marg. vero, οἱ λοιποὶ, ἐ καταβήσονται: quo pacto habet hodie Edit. Rom.

ZACHARIÆ

CAPUT PRIMUM.

בין ההדסים 8. A. Σ. μυρσινεώνος (al. μυρσινεώνων.) Ο. ἀναμέσον τῶν ἐρέων.

שרקים A. ξανθοί. Ο. ποικίλοι.

8. *Heb. A. S. Vul.* inter myrteta. *al.* myrtetorum. *LXX.* inter montes.

Hebr. nigri. *A.* rufi. *LXX. Vul.* varii.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. I. Zachariæ.

v. 8. A. Σ. μυρσινεώνας. Theodoretus. Barberinus vero λοιπ. μυρσινώνων.

Ibid. A. ξανθοί. Barberinus. Sed posset fortasse referri ad vocem Hebraïcam præcedentem אדמים, quam Vulg. vertit rufi; LXX. πυρροὶ ignei.

ZACHARIÆ CAP. II.

פרזות 4. Σ. ἀτειχίστως. Ο. καταχάρπως. Θ. Εἰς πλάτος.

וגלוו 11. Ο. καταφθάξονται. Αλλος, προσεδρεύσουσιν.

וידעת Ο. καὶ ἐπιγνώσῃ. Αλλοι, ἐ γνώσονται.

חלקו 12. Ο. τῇ μερίδι αὐτοῦ. Αλλ. τὴν μερίδα αὐτοῦ.

ובחר Ο. αἱρεῖται. Αλλ. ἐκλέξεται.

במעון קדשו 13. Ο. ἐκ νεφελῶν ἁγίων αὐτοῦ. Αλλος, ἐκ καταπάσεως ἁγίας αὐτοῦ.

4. *Hebr.* villæ. *S. Vul.* absque muro. *LXX.* frugifere. *Th.* in latitudinem.

11. *Hebr.* & adhærebunt. *LXX.* confugient. *Alius*, adjicientur. *Vulg. applicabuntur.*

Hebr. LXX. Vulg. & scies. *Alius*, & scient.

12. *Heb. Alius, Vul.* partem suam. *LXX.* parti suæ.

Hebr. LXX. Alius, Vulg. eliget.

13. *Heb. Alius, Vul.* de habitaculo sancto suo. *LXX.* de nubibus sanctis suis.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. II. Zachariæ.

7. 1. Σ. ἀτειχίσως. Has lectiones exhibet Barberinus.

v. 11. Αλλ. προσεδρεύσουσιν. Sic quædam Exemplaria ex alio videlicet Interprete.

Ibid. Αλλ. ἐ γνώσουσ. Sic quædam Exemplaria ut etiam duas sequentes lectiones.

v. 13. Αλλ. ἐκ καταπάσεως ἁγίας. Barberinus.

ZACHARIÆ CAP. III.

השטן 1. Οἱ λοιποὶ, σατὰν. Ο. διάβολος.

הלוא זה אוד מצל מאש 2. Α. μὴ οὐχὶ οὗτος δαλὸς ἐρρυσμένος ἀπὸ πυρός. Σ. οὐχ ὁρᾷς αὐτὸν ὡς δαλὸν ἐξηρμένον ἐκ πυρός. Ο. σὺ δὲ ἰδὲ τοῦτο ὡς δαλὸς ἐξεπασμένος ἐκ πυρός.

מופתי 8. Α. τέρατος. Σ. θαυμάσιοι. Ο. τερατοσκόποι.

כפתח פתוחה 9. Α. διαγλύψω ἔσοπμα αὐτῆς. Σ. γλύψω γὰρ τὴν γλυφὴν αὐτῆς. Θ. διαγλύψω τὴν γλυφὴν αὐτῆς. Ο. ἐρύσατο βόθυνον.

1. HEbr. Reliqui, Vulg. ſatan. LXX. diabolus.

2. Heb. A. Nonne hic torris erutus de igne. S. Nonne vides eum ut torrem ablatum ex igne. LXX. Nonne ecce hoc ut torris erutus de igne. Vulg. Numquid non iſte torris eſt erutus de igne.

8. Hebr. A. portenti. S. admirabiles. LXX. portentorum ſpectatores. Vulg. portendentes.

9. Hebr. aperiens apertionem ejus. A. ſculpam aperturam ejus. S. ſculpam enim ſculpturam ejus. Th. ſculpam ſculpturam ejus. LXX. fodio foveam. Vah calabo ſculpturam ejus.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. III. Zachariæ.

v. 2. οἱ λοιπ. Cod. Barberinus.
v. 2. Lectiones Aquilæ & Symm. profert idem.
v. 8. A. τράγος. Σ. θαυμάσιοι. Idem.

v. 9. A. Σ. Θ. διαγλύψω &c. Druſius. Barberin. vero legit A. διαγλύφω ἀνάγμαῦ (lege ἀνάγμαῦ) αὐτῆς. Σ. γλύψω γὰρ τὸν γλυφὸν αὐτοῦ.

ZACHARIÆ CAP. IV.

כוקות 2. Α. ὄπυται. Σ. ὀπυχυτῆρες. Ο. ἐπαρυσρίδες.

את־האבן הראשה 7. Α. τὸν λίθον τὸν πρωτεύοντα. Σ. τὸν λίθον τὸν ἄκρον. Ο. τὸν λίθον τὸν κληρονομίας. Θ. τὸν λίθον τὸν πρῶτον.

תשאות חן 7. Α. ἐξισώσει χάριτος. Σ. ποιῆς χάριν αὐτῆς. Ο. ἰσότητα χάριτος. Θ. καταπαυσις αὐτῆς.

אשר ביד שני צנתרות הזהב המריקים מעליהם 12. Σ. οἱ ἀνὰ χεῖρα τῶν δύο ὀπυχυτήρων (χρυσῶν) τῶν ἐκκενουντων ἀφ' ἑαυτῶν. Ο. οἱ ἐν τῇ χειρὶ τῶν δύο μυξωτήρων τῶν χρυσῶν τῶν ὀπυόντων, καὶ ἐπαναγόντων τὰς ἐπαρυσίδας.

שני בני־היצהר 14. Α. δύο υἱοὶ στιλπνότητος. Σ. δύο υἱοὶ ἐλαίου. Ο. δύο υἱοὶ τῆς πιότητος. Θ. δύο υἱοὶ λαμπρότητος.

2. HEbr. A. S. LXX. Vulg. infuſoria.

7. Hebr. A. Vul. lapidem primarium. S. lapidem ſummum. LXX. lapidem hæreditatis. Th. lapidem primum.

Hebr. ſtrepitibus gratia. A. adæquatione gratiæ. S. ad grariam ejus. LXX. æqualitatem gratiæ. Th. requies hæc. Vul. & exæquabit gratiam gratiæ.

12. H. Quæ in manu duarum ampullarum auri evacuantium deſuper ſe. S. Quæ ad manum duarum ampullarum aurearum evacuantium a ſe ipſis. LXX. Qui ſunt in manibus duorum emunctoriorum aureorum infundentium & reducentium ſuffuſoria. Vul. Quæ ſunt juxta duo roſtra aurea, in quibus ſunt ſuffuſoria.

14. Heb. S. Vulg. duo filii olei. A. duo filii ſplendoris. LXX. duo filii pinguedinis. Th. duo filii claritatis.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. IV. Zachariæ.

v. 2. Aq. & Symmachi lectiones habet Barberinus.
v. 7. Idem.
v. 12. Σ. οἱ ἀνὰ χεῖρα. Idem.
v. 14. Hieron. Iſti ſunt duo filii olei, ut Symmachus voluit, ſive στιλπνότητος, ut interpretatus eſt Aquila, id eſt ſplendoris; vel πιότητος, hoc eſt, pinguedinis, ut verterunt LXX. aut λαμπρότητος, i. claritatis, ut Theodotio tranſtulit. Vide etiam in Epiſt. ad Nepotianum Tom. IV. p. 153.

ZACHARIÆ CAP. V.

מגלת 1. A. Θ. διφθέρα. Σ. κεφαλίς. O. δρέπανον.

ונקי 3. Σ. δίκην δίκη. (sic) O. ἐκδικηθήσεται.

האיפה 6. Σ. οἰφί. O. ὁ μόδιος.

זאת עינם Σ. τοῦτο τοῦτο ἀποβλέπουσιν. O. αὕτη ἡ ἀδικία αὐτῶν.

וישלך אתה 8. O. καὶ ἔρριψεν αὐτὴν. Θ. . . . .

את־אבן העפרת O. λίθον τοῦ μολίβδου. Θ. . . .

והחסידה 9. A. Σ. Θ. ἐρωδίν. O. ἔποπος.

1. HEbr. Vulg. volumen. A. Th. diphthera. S. capitulum. LXX. falx.

3. Hebr. succisus est. S. pœnas dabit. LXX. ultionem subibit. Vulg. judicabitur.

6. Hebr. epha. S. œphi. LXX. mensura. Vulg. amphora.

Hebr. hæc oculus eorum. S. ad hoc respiciunt. LXX. hæc iniquitas eorum. Vul. hæc est oculus eorum.

8. Hebr. LXX. Vulg. & projecit eam. Th. & projecit sese.

H. LXX. lapidem plumbi. Th. pondus plumbi. Vulg. massam plumbi.

9. Heb. iconiæ. A. S. Th. Herodionis. LXX. upupæ. Vul. milvi.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. V. Zachariæ.

v. 1. Hieronymus: *Volumen. . . . . Hebraïce dicitur* MEGELLA, *& ab Aq. & Th. versum est* διφθερα; *Symm.* κεφαλὶς *i.* capitulum.

v. 3. Σ. δίκην δίκης. Barberin.

v. 6. Hujus item versus lectiones adfert Barberinus.

v. 8. Th. *& projecit sese*, Drusius ex Hieronymo, ut & sequentem lectionem.

v. 9. A. S. Th. ἰκτῖνον, *soli LXX.* ἔποπα. Hieronymus, qui casum seriei suæ accommodat. In vocem ἰκτῖνος sic edisserit Drusius: ἰκτῖνος, *Job.* 39. 13. *In Græcis Bibliis legitur* ἀσίδα, *ad quem locum Olympiodorus,* ἀσίδα ὁ ἰκτῖνός ἐστι κατὰ Δεύλιον. *Sic etiam LXX. interpretantur Psalm.* 103. 17. *ubi Arnobius*, fulica. *Suidas*, ἰκτῖνος, ἀετὸς ἰρτὸν ὁ πτίλαργος λεγόμενος, ὁ ὅμοιος αὐτῷ ἱλαρός τις ὢν καὶ τὸ ἦθος ἀγαπᾶσθαι, διὸ καὶ τοῖς καλοῖς τούτοις. *De ciconia dissentit Olympiodorus*, ἀσίδα, *inquit*, ὁ ἰκτῖνος, ὁ πτίλαργος ὡς τινες ἔφασαν, ὁ καλὸς οὗτος. *Ecce manifestum discrimen ponit inter Erodium & ciconiam: & negat* חסידה *ciconiam esse, aut saltem eos errare asserit qui hoc tradunt. De pietate Erodii avis in pullos videndus Ælianus lib.* 13. *cap.* 22. *hist. animalium &c.*

ZACHARIÆ CAP. VI.

אבנים 3. A. κραταιοί. O. φαιοί.

מחלדי מאת טוביה ומאת ידעיה 10. A. παρὰ Ολδαὶ, καὶ παρὰ Τωβία, καὶ παρὰ Ιδία. O. παρὰ τῶν ἀρχόντων, καὶ παρὰ τῶν χρησίμων, καὶ παρὰ τῶν ἐπιγνόντων αὐτούς.

צמח 12. A. ἀνατολή. Σ. βλάστημα. O. ἀνατολή.

והדר 13. Αλλος, ἐνδοξότητα. Αλλ. ὡραιότητα. Αλλος, δόξαν. O. ἀρετήν.

3. HEbr. A. Vul. fortes. LXX. sturnini.

10. Heb. ab Heldai de Tobiau, & de Jedaia. A. ab Olda & a Tobia & ab Idea. LXX. a principibus & ab utilibus, & ab iis qui cognoverunt eam. Vulg. ab Holdai, & a Tobia, & ab Idaia.

12. Hebr. A. germen. S. surculus. LXX. Vulg. oriens.

13. Heb. Alius, Vul. gloriam. Alius, conspicuitatem. Alius, decorem. LXX. virtutem.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. VI. Zachariæ.

v. 3. A. κραταιοὶ Ex Hieronymo.

v. 10. A. παρὰ Ολδαὶ &c. Barberinus.

v. 12. Αλλ. ἀνατολή. Αλλ. βλάστημα. Ex Hieronymo. Prior vero lectio est Aquilæ; posterior Symmachi, qui sic vertere solet vocem צמח. Aquilæ primam, Symmacho alteram tribuit etiam Barberinus.

13. Αλλ. ἐνδοξότης &c. Has item lectiones exhibet Hieronymus. Prior videtur Aquilæ esse, qui ita vertit Psalm. 103. 1.

ZACHARIÆ CAP. VII.

ותשע 1. O. μηνὸς τοῦ ἐνάτου. Αλλος, μηνὸς ἕκτου.

ושלוה 7. O. διαπαντός. Αλλοι, διαφαίνουσα.

1. HEbr. LXX. Vulg. mensis noni. Alius; sexti.

7. Heb. & quietam. LXX. abundans. Alius, lætans. Vulg. opulenta.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. VII. Zachariæ.

V. 1. Αλλ. μηνὸς ἕνου. Sic quædam Exemplaria.
V. 7. Αλλ. ἐφαίνετο. Ita legitur in quibuſdam Exemplaribus: eſque haud dubie alterius Interpretis lectio.

ZACHARIÆ CAP. VIII.

17. רעת H. κακίαν.

19. צום הרביעי וצום החמישי וצום השביעי וצום העשירי A. Σ. Θ. νηστεία ἡ τῆ τετάρτη, καὶ νηστεία ἡ τῆ πέμπτη, καὶ νηστεία ἡ τῆ ἑβδόμη, καὶ νηστεία ἡ τῆ δεκάτη. O. νηστεία ἡ τετραὰς, καὶ νηστεία ἡ πέμπτη, καὶ νηστεία ἡ ἑβδόμη, καὶ νηστεία ἡ δεκάτη.

17. *Heb. Omnes, Vulg.* malum.

19. *Hebr. A. S. Th. Vulg.* jejunium quarti, & jejunium quinti, & jejunium ſeptimi, & jejunium decimi. *LXX.* jejunium quartum, & jejunium quintum, & jejunium ſeptimum, & jejunium decimum.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. VIII. Zachariæ.

V. 17. Hieronymus. Omnes, κακίαν.

V. 19. A. Σ. Θ. νηστεία &c. Ex Theodoretô.

ZACHARIÆ CAP. IX.

1. משא דבר יהוה A. ἆρμα λόγου κυρίου. O. λῆμμα λόγου κυρίου.

ודמשק מנוחתו A. καὶ ἐν Δαμασκῷ ἀνάπαυσις αὐτῦ. O. καὶ Δαμασκὸς θυσία αὐτῦ.

2. וגם־חמת תגבל־בה צר וצידון Å. καὶ Ημαθ ὁμοιωθήσεται ἐν αὐτῇ Τύρος καὶ Σιδών. Σ. ἐπὶ καὶ ἐν Ημαθ τῇ ὁμορούσῃ, καὶ Τύρῳ καὶ Σιδῶνι. O. ἐν Ημαθ, ἐν τοῖς ὁρίοις αὐτῆς, Τύρος καὶ Σιδών.

8. מצבה מעבר Σ. κωλύων γραπτὸν παράγοντος, O. ἀνάστημα τῦ μὴ διαπορεύεσθαι.

9. רוא עני ורכב על־חמור ועל־עיר בן־אתנות A. αὐτὸς πραεὶς καὶ ἐπιβεβηκὼς ὄνῳ καὶ πώλῳ υἱῦ ὀνάδων. Σ. αὐτὸς πτωχὸς καὶ ἐπιβεβηκὼς ὄνου καὶ πώλου υἱὸν ὀνάδος. O. αὐτὸς πραεὶς, καὶ ἐπιβεβηκὼς ὄνῳ ὑποζυγίου καὶ πώλῳ νέῳ. Θ. αὐτὸς ἐπακτύων καὶ ἐπιβεβηκὼς ὄνῳ καὶ πώλῳ υἱῷ ὄνου. E. αὐτὸς πτωχὸς καὶ ἐπιβεβηκὼς ὄνῳ ὑποζυγίου καὶ πώλῳ υἱῷ ὄνου.

10. ודבר שלום לגוים ומשלו ים עד־ים ומנהר עד־אפסי־ארץ ὁ Ἑβραῖος, ... καὶ ἀπὸ ποταμοῦ ἕως τῶν περάτων τῆς γῆς. A. Σ. Θ. καὶ λαλήσει εἰρήνην τοῖς ἔθνεσι, καὶ ἡ ἐξουσία αὐτῦ ἀπὸ θαλάσσης ἕως θαλάσσης, καὶ ἀπὸ ποταμοῦ ἕως περάτων τῆς γῆς. O. καὶ πλῆθος καὶ εἰρήνη ἐξ ἐθνῶν, καὶ κατάρξει ὑδάτων ἕως θαλάσσης καὶ ποταμοῦ, διεκβολὰς γῆς.

1. *Heb. A. Vulg.* onus verbi Domini. *LXX.* aſſumptio verbi Domini.

Hebr. & Dameſec requiei ejus. *A.* & in Damaſco requies ejus. *LXX.* & Damaſci ſacrificium ejus. *Vulg. & Damaſci requiei ejus.*

2. *Heb.* & etiam Hamath terminabit in ea Sor, & Sidon. *A.* etiam Hemath terminabitur in ea Tyrus & Sidon. *S.* etiam & in Hemath conterminæ, & Tyro & Sidone. *LXX.* & in Emath, in terminis ejus, Tyrus & Sidon. *Vulg. Emath quoque in terminis ejus, & Tyrus & Sidon.*

8. *Hebr.* ab exercitu, a tranſeunte. *S.* impediens exercitum pertranſeuntis. *LXX.* elevationem ut non pertranſeat. *Vulg. ex his qui militant mihi euntes.*

9. *H.* Ipſe humilis & equitans ſuper aſinum, & ſuper aſellum, filium aſinarum. *A.* Ipſe manſuetus, & vectus ſuper aſino & pullo filio aſinarum. *S.* Ipſe pauper & vectus ſuper aſinum & pullum filium aſinæ. *LXX.* Ipſe manſuetus & vectus ſuper ſubjugali & pullo juvene. *Th.* Ipſe obediens, & vectus ſuper aſino & pullo filio aſinæ. *V.* Ipſe pauper & vectus ſuper ſubjugali, & pullo filio aſinarum. *Vul. Ipſe pauper, & aſcendens ſuper aſinam, & ſuper pullum filium aſinæ.*

10. *Hebr.* & loquetur pacem gentibus, & poteſtas ejus a mari uſque ad mare & a flumine uſque ad fines terræ. *Hebraus Interp...* & a fluminibus uſque ad fines terræ. *A. S. Th. Vul.* & loquetur pacem gentibus, & poteſtas ejus a mari uſque ad mare, & a flumine (*Vul.* fluminibus) uſque ad fines terræ. *LXX.* & multitudo & pax ex gentibus: & dominabitur aquis uſque ad mare & fluminibus, exitus terræ.

תירוש 17. A. οἰνία. O. οἶνος.

17. *Hebr.* vinum novum. *A.* vinum novum? *LXX. Vulg.* vinum.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. IX. Zachariæ.

v. 1. A. ἆρμα λόγου κυρίου, de more. Hieronymus Latine tantum: A. *pondus & onus verbi Domini.*

Ibid. A. ἐν τῷ Δαμασκῷ &c. Theodoretus.

v. 2. A. καὶ γε &c. Idem.

v. 8. Σ. κωλύων &c. Idem.

v. 9. A. αὐτὸς σωθεὶς &c. Has omnes lectiones adfert Origenes in Matthæum.

v. 10. ὁ Ἐξαΐας, ἐν ᾧ καὶ πολλαχοῦ &c. Has lectiones effert Eusebius in Demonstrat. Evang. p. 458. & in Psalmos p. 571.

v. 17. A. *Pro vino, quod Hebraïce dicitur* THIROS, *Aquila οἰνίαν interpretatus est: quod & ipsum ad ubertatem vindemiæ referri potest.*

ZACHARIÆ CAP. X.

נוגש 6. A. Ἐισπράκτωρ. O. ἐξελαυνῶν.

ורוו כאשר לא־זנחתים 6. Σ. καὶ ἔσονται ὡς οὐ ἐὰν μὴ ἀπωσάμην αὐτούς. O. καὶ ἔσονται οὐ τρόπον σὺν ἀπερριψάμην αὐτούς.

6. *Ebr. A. Vulg.* exactor. *LXX.* qui abigit. 6. *H.* & erunt sicut quando non elongavi eos. *S.* & erunt ut si non repulissem eos. *LXX.* & erunt ac si non averrissem eos. *Vul.* & erunt sicut fuerunt quando non projeceram eos.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. X. Zachariæ.

v. 4. Hieron. *In Hebraïco scriptum est* NOGES, *& Aquila interpretatus est* ἐκπράκτωρ.

v. 6. Σ. καὶ ἔσονται &c. Theodoretus.

ZACHARIÆ CAP. XI.

שני מקלות 7. Ἄλλος, δύο σκυτάλας. O. δύο ῥάβδους.

לאחד קראתי נעם ולאחד קראתי חבלים A. τὴν μίαν ἐκάλεσα εὐπρέπειαν, καὶ τὴν ἑτέραν ἐκάλεσα σχοινισμα. Σ. τὴν μὲν ἐκάλεσα εὐπρέπειαν, τὴν δὲ μίαν ἐκάλεσα σχοινισμα. O. τὴν μίαν ἐκάλεσα κάλλος, καὶ τὴν ἑτέραν ἐκάλεσα σχοινισμα.

ותקצר נפשי בהם 8. A. καὶ ἐκλοβώθη (al. ἐφοβήθη) ἡ ψυχή μου ἐπ' αὐτούς. Σ. καὶ ὠλιγοψύχησα ἐν αὐτοῖς. O. καὶ βαρυθήσεται ἡ ψυχή μου ἐπ' αὐτούς. Θ. καὶ ὠλιγοψύχησεν ἡ ψυχή μου ἐπ' αὐτούς.

גם־נפשם בחלה בי A. καὶ γὰρ ἡ ψυχὴ αὐτῶν ἐπέρκασεν ἐν ἐμοί. Σ. καὶ ἡ ψυχὴ αὐτῶν ἤκμασεν ἐν ἐμοί. O. καὶ γὰρ αἱ ψυχαὶ αὐτῶν ἐπωρύοντο ἐπ' ἐμέ.

ואקח את־נעם ואגדע אתו 10. A. καὶ ἔλαβον τὴν ῥάβδον μου τὴν εὐπρέπειάν, καὶ περιέκοψα αὐτήν. O. καὶ λήψομαι τὴν ῥάβδον μου τὴν καλήν, καὶ ἀπορρίψω αὐτήν.

עני הצאן השמרים אתי 11. A. πτωχοὶ τῆς ποιμνίης μου οἱ φυλασσόμενοί με. O. οἱ χαναναῖοι τὰ πρόβατα τὰ φυλασσόμενά μοι.

ושקלו את־שכרי שלשים כסף 12. A. O. καὶ ἔστησαν τὸν μισθόν μου τριάκοντα ἀργυροῦς. Σ. καὶ ἐστήμισαν τὸν μισθόν μου τριάκοντα ἀργυροῦς.

7. *Heb. LXX. Vul.* duas virgas. *Alius*, duas scytalas.

Heb. unam vocavi Noam, & unam vocavi Hobelim. *A. Vulg.* unam vocavi decorem, & alteram vocavi, funiculum. *S.* alteram quidem vocavi decorem, unam vero vocavi funiculum. *LXX.* unam vocavi, pulchritudinem, & alteram vocavi funiculum.

8. *Heb.* & abbreviata est anima mea in eis. *A.* & abbreviata est (*al.* timuit) anima mea in eis. *S.* & animo defeci in eis. *LXX.* & ingravescet anima mea super eos. *Th.* & animo defecit anima mea in eis. *Vulg. & contracta est anima mea in eis.*

H. & etiam anima eorum nauseavit in me. *A.* & quidem anima mea maturuit in me. *S.* & anima eorum floruit in me. *LXX.* siquidem & animæ eorum rugiebant super me. *Vulg. siquidem & anima eorum variavit in me.*

10. *H.* & tuli virgam meam Noam, & abscidi eam. *A.* & accepi virgam meam decorem, & circumcidi eam. *LXX.* & assumam virgam meam pulchram, & projiciam eam. *Vulg. & tuli virgam meam, quæ vocabatur decor, & abscidi eam.*

11. *Hebr.* afflicti pecoris custodientes me. *A.* pauperes ovilis mei custodientes me. *LXX.* Chananæi oves custoditæ mihi. *Vul. pauperes gregis qui custodiunt mihi.*

12. *Heb. S. Vulg.* & appenderunt mercedem meam triginta argenteos. *A. LXX.* & statuerunt mercedem meam triginta argenteos.

אל־היוצר

ואמר יהוה אלי השליכהו אל־היוצר אדר היקר אשר יקרתי מעליהם A. καὶ εἶπε κύριος πρὸς με, ῥῖψον αὐτὰ πρὸς τὸ πλάσμα· ἐπισημείωσαι ἣν τιμὴν ἐτιμήθην ὑπ' αὐτῶν. Ο. καὶ εἶπε κύριος πρός με, κράτησον αὐτοὺς εἰς τὸ χωνευτήριον, καὶ σκέψομαι εἰ δόκιμόν ἐστιν, ὃν τρόπον ἐδοκιμάσθην ὑπ' αὐτῶν.

13. *Hebr.* & ait Dominus ad me : Projice illud ad figulum, magnificentiam gloriæ, qua appretiatus ſum deſuper eis. *A.* & dixit Dominus ad me : Projice ea ad figulum, grandiſſimum pretium, quo æſtimatus ſum ab eis. *LXX.* & ait Dominus ad me : Depone eos in conflatorium : & conſiderabo, ſi probatum eſt, ſicut probatus ſum pro eis. *Vulg. & dixit Dominus ad me : Projice illud ad ſtatuarium, decorum pretium quo appretiatus ſum ab eis.*

ואשליך אתו בית יהוה אל־היוצר A. καὶ ἔρριψα αὐτὰ εἰς οἶκον κυρίου πρὸς τὸ πλάσμα. Σ. καὶ ἔρριψα αὐτὰ εἰς τὸν οἶκον κυρίου εἰς τὸ χωνευτήριον. Ο. καὶ ἐνέβαλον αὐτοὺς εἰς τὸν οἶκον κυρίου εἰς τὸ χωνευτήριον.

Hebr. A. & projeci illud in domum Domini ad figulum. *S.* & projeci illud in domum Domini in conflatorium. *LXX.* & injeci eos in domum Domini in conflatorium. *Vulg. & projeci illos in domum Domini ad ſtatuarium.*

את־אחות 14. Ο. τὴν κατάχεσιν. Ἄλλος, τὴν διαθήκην.

14. *Hebr.* fraternitatem. *LXX.* poſſeſſionem. *Alius*, teſtamentum. *Vul. germanitatem.*

אולי 15. A. Σ. Θ. ἄφρονος. Ο. ἀπαιδεύτου.

15. *Heb. A. S. Th.* ſtulti. *LXX.* imperiti.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XI. Zachariæ.

v. 7. Hieron. *duas virgulas*, i. baculos, *qui Hebraïce dicuntur* MACALOTH.

Ibid. A. τὴν μίαν &c. Euſebius in Demonſtr. Evangelica.

v. 8. A. ἐ ἐκολοβώθη, al. ἐφοβήθη &c. Idem p. 483.

v. 11. A. πλὴν τὴν &c. Barberinus Codex.

v. 12. A. καὶ ἦν &c. Euſebius ut & reliquas omnes hujus & ſequentis verſus lectiones

v. 14. Ἄλλος, τὴν διαθήκην. Barberin.

v. 15. A. Σ. Θ. ἄφρονος. Euſebius.

ZACHARIÆ CAP. XII.

כל־עכסיה שרוט ושרטו 3. A. ὁ βαστάζων αὐτὸν παραχρησιμώτερος ἀμωμοθήσεται. Ο. πᾶς ὁ κατατιλλόμενος αὐτὸν ἐμπαίζων ἐμπαιχθήσεται.

3. HEb. omnes onerantes ſe eo incidendo incidentur. *A.* qui geſtat ipſum diſcerptus lacerabitur. *LXX.* omnis qui conculcaverit eam, illudens illudet. *Vul. omnes, qui levabunt eam conciſione lacerabuntur.*

אמצה לי 5. A. κατέρησόν μοι. Ο. εὑρήσομεν ἑαυτοῖς.

5. *Hebr.* robur mihi. *A.* conforta mihi. *LXX.* inveniemus nobis. *Vul. confortentur mihi.*

והביטו אלי את אשר־דקרו וספדו עליו 10. A. . . . . καὶ ὄψονται ἐξεκέντησάν με, καὶ κόψονται αὐτόν. Σ. . . . . ἐμβλέψονται ἐξεκέντησάν, καὶ κόψονται αὐτόν. Ο. ἐ ἐπιβλέψονται πρός με ἀνθ' ὧν κατηρχήσαντο, καὶ κόψονται ἐπ' αὐτόν. Θ. καὶ ἐπιβλέψονται πρός με ὃν ἐξεκέντησαν.

10. *Hebr.* & aſpicient ad me, quem confixerunt, & plangent ſuper eum. *A.* . . quem confixerunt, & plangent eum. *S.* . . prius confixerunt, & plangent eum. *LXX.* & aſpicient ad me pro eo quod inſultaverunt : & plangent ſuper eum. *Th.* & reſpicient ad me quem confixerunt. *Vulg. & aſpicient ad me quem confixerunt, & plangent eum.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XII. Zachariæ.

v. 3. A. ὁ βαστάζων &c. Barberinus.

v. 5. A. κατέρησόν μοι. Hieronymus.

v. 10. A. Σ. Θ. ἐξεκέντησαν. Druſius. Hieronymus vero notat LXX. qui verterunt κατηρχήσαντο legiſſe RACADU רקדו Barberinus autem pleniores lectiones adfert quales nos damus, & hæc notat. Ἀντὶ ὧν κατηρχήσαντο· οὕτω μὲν οἱ Ο. ὁ δὲ Θεοδοτίων ἐπέστρεψαν, ἐπιβλέψονται πρός με ὃν ἐξεκέντησαν. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐπί τινων οἱ ἀντίγραφοι τὸ Ἑβραϊκὸν, ἢ οὐ τὸ ὃν τῇ κοινῇ τεθείκασιν. Ῥομφαία ἐξεγέρθητι ἐπὶ τοὺς ποιμένας μου, καὶ ἐπ' ἄνδρα πολίτην αὐτοῦ, λέγει κύριος παντοκράτωρ· πατάξατε τοὺς ποιμένας, καὶ διασκορπισθήσεται τὰ πρόβατα, καὶ ἐπάξω τὴν χεῖρά μου ἐπὶ τοὺς ποιμένας· καὶ ταῦτα πρὸς τοὺς φιλαργύρους ἐπεσήμηνε διὰ τοῦτο ἐν τοῖς ἑξῆς, ✻ ἀντὶ ἐπαιδεύσατο (sic) ῥομφαία ἐξεγέρθητι ἐπὶ τὸν ποιμένα μου, καὶ τὰ ἑξῆς, ὅπερ οὐκ ἔχουσιν οἱ ἀπὸ τὸν Ἀκύλαν, οὐδὲ οἱ Ο. ἀναγκαίως ἐσημειωσάμεθα ἵνα γνωσθῇ ὅτι ἀλλαχοῦ οἱ ἀντίγραφοι ποτὲ τῷ πρὸ Ο. ἄλλοτε τῇ κοινῇ, ἄλλοτε τῇ Ἑβραϊκῇ ἀκολουθοῦντες, οὐχ ἁπλῶς τὰς λέξεις. i. Pro eo quod inſultaverunt; *ſic quidem LXX. Theodotio autem vertit*, & aſpicient ad me, quem confixerunt. *Notavimus autem Apoſtolos in quibuſdam locis Hebraïcum, non autem id quod in Vulgata habetur poſuiſſe.* Framea ſuſcitare ſuper paſtores meos, & ſuper virum concivem ejus, dicit Dominus omnipotens. Percutite paſtores, & extrahite oves; & inducam manum meam ſuper paſtores. *Et hæc ad avaros. Quia vero legitur in ſequentibus. . . . . .* Framea ſuſcitare ſuper paſtorem meum &c. *quo nec Aquila, nec LXX. ſunt uſi, id neceſſario annotavimus, ut ſciatur, Apoſtolos aliquando LXX. verſionem,*

aliquando Vulgatam, nonnunquam Hebraïcum indifferenter ſecutos, loca poſuiſſe. Hæc non carent mendis. Verumtamen ſcriptoris mentem aſſequi, facile eſt. Ait igitur Apoſtolos modo Hebraïcum, modo Editionem τῶν Ο. Hexaplarem ſcilicet, modo Vulgatam, ſeu κοινὴν ſequi. Non quod Editio illa τῶν Ο. Hexaplaris Apoſtolorum tempore exiſteret; ſed quia illi lectiones uſurparunt omnino ſimiles illis quæ poſtea in Editione illa Hexaplari poſitæ ſunt.

ZACHARIÆ CAP. XIII.

1. HEbr. Vul. erit fons patens domui David. A. . . . vena aperta. . . S. Th. erit fons apertus domui David. LXX. erit omnis locus apertus domui David.

Heb. & habitantibus Jeruſalem in peccatum & in menſtruum. *A.* & ſedentibus in Jeruſalem in tranſmotionem (*al.* in peccatum) & in aſperſionem. *S.* . . . . . in expiationem & in aſperſionem circum. *LXX.* & habitantibus Jeruſalem in tranſmutationem, & in ſeparationem. *Vulg. & habitantibus Jeruſalem in ablutionem peccatoris & menſtruata.*

3. *H. Vul.* & configent eum. *A. S. Th.* confixerunt. *LXX.* compedient eum.

7. *Hebr.* o framea. *A. S.* gladius. *LXX. Vulg.* framea.

Hebr. ſuper virum proximum meum. *LXX.* ſuper virum contribulem meum. *S.* ſuper virum populi mei. *LXX.* ſuper virum civem meum. *Th.* ſuper virum proximum ejus. *Vulg. ſuper virum cohærentem mihi.*

Heb. ſuper parvulos. *A.* ſuper paſtores parvos. *S. LXX.* parvos. *Th.* juniores. *Vulg. parvulos.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. XIII. Zachariæ.

v. 1. Barberinus ſic habet A. φλὲψ ἀνοιγομένη. Σ. Θ. πηγὴ διανοιγομένη. Legitur etiam Σ. ἔσται ἀνοιγομένη in Edit. Rom.

Ibid. Lectiones Aquilæ & Symmachi habet Barberinus. Illud autem εἰς μοχλεύσιν ex LXX. in Aquilam mendoſe inductum videtur.

v. 3. A. Σ. Θ. ἐξεκέντησαν. Ex Hieronymo, ut ſupra.

v. 7. A. Σ. μάχαιρα. Hieron.

Ibid. A. ἐπ' ἄνδρα &c. Theodoretus.

Ibid. A. ἐπὶ τοὺς ποιμένας βραχεῖς &c. Ex Barberino.

ZACHARIÆ CAP. XIV.

5. HEbr. & fugietis in vallem montium, quia pertinget vallis montium ad Aſal: & fugietis. *S.* & obturabitur vallis montium meorum, & adhuc appropinquabit vallis ad id quod adjacet, & obturabitur. *Reliqui*, obturabitur. *LXX.* & obturabitur vallis montium meorum: & adjungetur vallis montium uſque Jaſod, & obturabitur. *Vul. & fugiet ad vallem montium eorum, quoniam conjungetur vallis montium uſque ad proximum, & fugietis.*

6. *Heb.* Et erit in die illa, non erit lux pretioſitatum & coagulationis. Et erit dies unus, ipſe notus erit Domino, non dies, neque nox. Et erit in tempore veſpere erit lux. *S.* In die illa non erit lux, ſed frigus & gelu. Erit una die, quæ nota eſt Domino, non dies, neque

ἡμέρα ἐκείνη νύξ, ἀλλ' ἔσται ὃ πρωὶ ἐπὶ τὸ φῶς. O. καὶ ἔσται ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, οὐκ ἔσται φῶς, καὶ ψύχη καὶ πάγος, ἔσται μία ἡμέρα, καὶ ἡ ἡμέρα ἐκείνη γνωστὴ τῷ κυρίῳ, καὶ οὐχ ἡμέρα καὶ οὐ νύξ, καὶ πρωὶ ἐπὶ τὸ φῶς ἔσται.

nox; sed erit ad vesperam lux. *LXX.* Et erit in illa die, non erit lux, & frigus; & gelu: Erit una die, & dies illa nota Domino, & non dies neque nox: & ad vesperam erit lux. *Vul. Et erit in die illa non erit lux, sed frigus & gelu: Et erit dies una, quæ nota est Domino, non dies, neque nox: & in tempore vesperi erit lux.*

וראמה 10. A. Σ. Θ. ὑψωθήσῃ. O. Ραμά.

10. *Heb. A. S. Th. Vulg.* & exaltabitur. *LXX.* Rhama.

ולא עליהם יהיה הגשם 16. A. Σ. Θ. (καὶ οὐκ. ἔσται ἐπ' αὐτοῖς ὄμβρος.) O. καὶ ὅτι ἐκείνοις προσθήσονται.

16. *Hebr.* & non super eos erit imber. *A. S. Th.* & non erit super eos imber. *LXX.* & isti illis apponentur. *Vul. non erit super eos imber.*

מצלת 20. A. Θ. βύθιον. Σ. πεῖραπον σύριον. O. χαλινόν.

20. *Heb.* tintinnabula. *A. Th.* profundum. *S.* incessum umbrosum. *LXX. Vulg.* frænum.

כנעני 21. A. (ἔμποροις.) O. Χαναναῖος.

21. *Heb. A. Vul.* mercator. *LXX.* Chananæus.

Notę & varię Lectiones ad Cap. XIV. Zachariæ.

v. 5. Σ. ᾧ ἐμφραχθήσῃ &c. Euseb. Demonstr. Evang. p. 290.

v. 6. Σ. ᾗ ἐν τῇ ἡμέρᾳ &c. Euseb. Demonstr. Evang. p. 292.

v. 10. A. Σ. Θ. ὑψωθήσῃ. Eusebius & Hieronymus de locis Hebraïcis: ubi Græce quidem legitur Ραμά, Latine vero Ramale; sed mendose ut ibidem deprehenditur: nam agitur de Rama. Ibi tamen ὑψωθήσῃ Aquilæ tantum tribuitur. At Hieronymus in Commentariis, *Aquila & cæteri*, exaltabitur.

v. 16. A. S. Th. *& non erit super eos imber.* Hieronymus.

v. 20. A. Θ. *βύθιον.* Σ. *πεῖραπον σύριον.* Hieron.

v. 21. A. *mercator.* Idem Hieronym. i. ἐμπόρῳ, ut alibi vertit Aquila.

MALACHIÆ

CAPUT PRIMUM.

משא 1. A. ἆρμα. Σ. O. Θ. λῆμμα.

1. *Heb. A. Vulg.* onus. *S. LXX. Th.* assumptio.

מלאכי Οἱ λοιποὶ, Μαλαχί. O. ἀγγέλου αὐτοῦ.

Heb. Reliqui, Malachi. *LXX.* angeli ejus, *in titulo autem*, Malachias. *Vul. Malachiæ.*

להנות 3. A. εἰς σφιγγῶας. Σ. Θ. εἰς ἀνεπίβατα. O. εἰς δώματα.

3. *H. Vulg.* in dracones. *A.* in sirenas. *S. Th.* in inaccessa *LXX.* in domata.

יכבד 6. Οἱ λοιποὶ, φοβηθήσῃ. O. δεξάσῃ.

6. *H.* honorabit. *Reliqui.* timebit. *LXX.* glorificat. *Vulg. Honorat.*

בזינו A. ἐξουδενοῦντες. O. ἐφαυλίσαμεν.

Hebr. LXX. Vulg. despeximus. *A.* vilipendentes.

מטמא 7. A. Σ. μεμολυσμένους. O. πλησμιάσμους.

7. *Heb. Vulg.* pollutum. *A. S. LXX.* pollutos.

ישא 8. A. Θ. δυσωπηθήσῃ. O. λήψῃ.

8. *Hebr.* suscipiet. *A. Th.* reverebitur. *LXX.* accipiet. *Vulg. susceperit.*

משחת 14. A. Σ. ἔμμωμον. O. διεφθαρμένον.

14. *Hebr. LXX.* corruptum. *A. S.* maculosum. *Vulg. debile.*

נורא O. ὀπτασίαν. Αλλος, ὀπτόφοβος.

Heb. Alius, terribile. *LXX.* illustre. *Vul. horribile.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. I. Malachiæ.

v. 1. Hieron. *Quid significet* onus, id est, pondus, *quod Hebraïce* MASSA, *& ab Aquila* ἆρμα *dicitur: vel quid* λῆμμα, *i.* Assumtio, *quod & LXX. & cæteri Interpretes transtulerunt, in aliis Prophetis diximus.* In Editis perperam legitur ὅραμα; sed ἆρμα legendum esse tum ipsa Hieronymi series, tum frequentissima quæ præcesserunt exempla comprobant.

Ibid. οἱ λοιποὶ, Μαλαχί. Hieronymus: *exceptis LXX. alii Interpretes nomen* MALACHI, *ita ut in Hebræo legitur, transtulerunt.* Quod de primo versiculo, non autem de Titulo libri intelligendum, ut indicat Hieron. initio Præfationis: *cujus nomen LXX. transtulerunt*, angelus ejus, *dicentes*: Assumptio verbi Domini super Israel in manu Angeli ejus. Et tamen Barberin. habet. A. Σ. Θ. Μαλαχίου, sed mendose ut puto.

v. 3. A. εἰς σφιγγῶας &c. Barberin.

v. 6. οἱ λοιποὶ, φοβηθήσῃ. Idem.

Ibid. A. ἐξουδενοῦντες. Barberin.

v. 7. A. Σ. μεμολυσμένους. Theodoretus.

v. 8. A. Θ. δυσωπηθήσῃ. Barberinus.

v. 14. A. Σ ἔμμωμον. Barberin.

Ibid. Αλλ. ὀπτόφοβ. Barberin.

MALACHIÆ CAP. II.

את־המצרה 2. O. κατάραν. Αλλος, ἀπάνιν.

2. *Ebr. LXX.* maledictionem. *Alius; Vul.* egeſtatem.

הנני גער לכם את־הזרע וזריתי פרש על־ 3.
פניכם פרש חגיכם A. ἰδοὺ ἐγὼ ἐπιτιμῶ ὑμῖν σὺν τῷ βραχίονι, & λικμήσω κόπρον ἐπὶ πρόσωπα ὑμῶν, κόπρον ἑορτῶν ὑμῶν. O. ἰδοὺ ἐγὼ ἀφορίζω ὑμῖν τὸν ὦμον, καὶ σκορπιῶ ἔντερον ἐπὶ τὰ πρόσωπα ὑμῶν, ἔντερον ἑορτῶν ὑμῶν.

3. *Heb.* Ecce ego corripiens vobis ſemen, & ſpargam ſtercus ſuper faciem veſtram, ſtercus ſolennitatum veſtrarum. *A.* Ecce ego increpo vobis cum brachio, & ventilabo ſtercus ſuper facies veſtras, ſtercus ſolennitatum veſtrarum. *LXX.* Ecce ego ſeparo vobis humerum, & diſpergam ventriculum ſuper facies veſtras, ventriculum ſolennitatum veſtrarum. *Vulg. Ecce ego projiciam vobis brachium, & diſpergam ſuper vultum veſtrum ſtercus ſolennitatum veſtrarum.*

ברית 4. A. συνθήκην. O. διαθήκην.

4. *Hebr. A. Vulg.* pactum. *LXX.* teſtamentum.

והכשלתם 8. A. Σ. ἐσκανδαλίσατε. O. ἠθετήσατε.

8. *Hebr.* offendiculo fuiſtis. *A. S. Vulg.* ſcandalizaſtis. *LXX.* infirmari feciſtis.

ונשאים פנים בתורה 9. Σ. ἐλυσιτελεῖτε πρόσωπα ἐν νόμῳ. O. ἐλαμβάνετε πρόσωπα ἐν νόμῳ.

9. *Heb.* & aſſumentes facies in lege. *S.* reveriti eſtis facies in lege. *LXX.* accipiebatis perſonas in lege. *Vulg. accepiſtis faciem in lege.*

13. וזאת שנית תעשו כסות דמעה את־מזבח
יהוה בבכי ואנקה מאין עוד פנות אל־המנחה
ולקחת רצון מידכם ὁ Ebr. ουζωθ. σνιθ. θεσυ. χεσυθ. δημα. εθμασβη. πιπι. βεχι. ναναχ. μηϖ. ωδ. φενωθ. ελ. αμμημα. ϑλακεθ. βασων. μεδεχεμ. A. καὶ τοῦτο δεύτερον ἐποιῆτε, ἐκαλύπτετε δάκρυσι τὸ θυσιαστήριον, κλαυθμῷ καὶ οἰμωγῇ, ἀπὸ τοῦ μὴ εἶναι ἔτι νεῦσαι πρὸς τὸ δῶρον, καὶ λαβεῖν εὐδοκίαν ἀπὸ χειρὸς ὑμῶν. Σ. καὶ τοῦτο δεύτερον ἐποιῆτε, καλύπτοντες ἐν δάκρυσι τὸ θυσιαστήριον, κλαίοντες καὶ στενάζοντες ἀπὸ τοῦ μὴ εἶναι ἔτι νεῦσαι πρὸς τὸ δῶρον, καὶ δέξασθαι τὸ εὐδοκημένον ἀπὸ χειρὸς ὑμῶν. O. καὶ τοῦτο, ἃ ἐμίσουν, ἐποιῆτε, ἐκαλύπτετε δάκρυσι τὸ θυσιαστήριον κυρίου, καὶ κλαυθμῷ καὶ στεναγμῷ ἐκ κόπων. ἔτι οὐκ ἔστιν ἐπιβλέψαι εἰς θυσίαν, οὐ λαβεῖν δεκτὸν ἐκ τῶν χειρῶν ὑμῶν. Θ. καὶ τοῦτο δεύτερον ἐποιήσατε· ἐκαλύπτετε δάκρυσι τὸ θυσιαστήριον, κλαίοντες καὶ στένοντες ἀπὸ τοῦ μὴ εἶναι ἔτι προσβλέποντα τὸ ὁλοκαύτωμα, καὶ λαβεῖν τέλεον ἐκ χειρῶν ὑμῶν.

13. *Hebr.* Et hoc ſecundo facietis, operire lacryma altare Domini, fletu & clamore, a non ultra reſpiciendo ad munus, & ad capiendum beneplacitum de manu veſtra. *Heb.* uzoth. ſenith. theſui cheſſuth. dema ethmaſbee. pipi. bechi. vanaca. mecn. od. phennoth. el. ammama. ulaceth. raſon. meidechem. *A.* Et hoc ſecundò faciebatis, operiebatis lacrymâ altare; fletu & ululatu; eo quod non eſſet ultra reſpicere ad munus, & accipere beneplacitum de manu veſtra. *S.* Et hæc ſecundo faciebatis, operientes in lacrymis altare, flentes & ululantes, eo quod non eſſet ultra qui reſpiceret ad donum, & ad accipiendum beneplacitum de manu veſtra. *LXX.* Et hæc quæ oderam, faciebatis; operiebatis lacrymis altare Domini, & planctu & gemitu de laboribus. Adhuc dignum reſpicere ad ſacrificium, aut ſuſcipere acceptabile de manibus veſtris. *Th.* & hoc ſecundo feciſtis: operiebatis lacrymis altare, flentes & gementes; eo quod non eſſet ultra qui admoveret holocauſtum, & acciperet perfectum de manibus veſtris. *Vul. Et hoc rurſum feciſtis, operiebatis lacrymis altare Domini, fletu & mugitu, ita ut non reſpiciam ultra ad ſacrificium, nec accipiam placabile quid de manu veſtra.*

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. II. Malachiæ.

v. 2. Αλλος, ἀπάνιν. Barberinus.

v. 3. A. ἰδοὺ ἐγὼ ἐπιτιμῶ &c. Theodoretus.

v. 4. Hieronymus: *Notandum quod* BERITH *verbum Hebraïcum Aq.* συνθήκην, *id eſt*, pactum *interpretatur: LXX. ſemper* διαθήκην, *i.* teſtamentum.

v. 8. A. Σ. ἐσκανδαλίσατε. Theodoretus. Barberinus vero ad Aquilam legit ἐσκανδαλίζετε.

v. 9. Σ. ἐλυσιτελεῖτε &c. Theodoretus.

v. 13. Hujus verſus lectiones omnes plenas exhibet Barberinus, quales edimus, cum punctis poſt voces Hebraïcas Græce ſcriptas, quemadmodum ſcribitur in eodem Codice.

MALACHIÆ CAP. III.

ופנה 1. Σ. χολάζει. Ο. ἐπιβλέψεται. Θ. ἐπιμελεῖται.

כבסים 2. Σ. γναφέως. Ο. πλυνόντων.

גר 5. Π. προσηλύτου.

היקבע אדם אלהים כי אתם קבעים אתי 8. ואמרתם במה קבענוך A. Σ. μὴ ἀποστρήσει ἄνθρωπος θεόν, ὅτι ὑμεῖς ἀποστρέφετέ με, καὶ εἴπατε, ἐν τίνι ἀποστρεψάμεθά σε; Ο. μήτι πλανᾷ ἄνθρωπος θεόν, διότι ὑμεῖς πλανᾶτέ με, καὶ ἐρεῖτε, ἐν τίνι ἐπλανήσαμέν σε;

ובחנוני נא בזאת 10. A. καὶ πειράσατέ με τούτῳ. Ο. ἐπιστρέψατε δὴ ἐν τούτῳ.

כגולה 17. A. περιούσιον. Οἱ λοιποὶ, περιποίησιν.

וחמלתי עליהם כאשר יחמל איש על־בנו A. φείσομαι ὡς φείδεται) ἄνθρωπος τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ. Ο. καὶ αἱρεπιῶ αὐτὸν ὃν τρόπον αἱρετίζει ἄνθρωπος τὸν υἱὸν αὐτοῦ.

1. HEb. & parabit. S. vacat. LXX. respiciet. Th. præparat. Vul. præparabit.

2. Heb. Vul. fullonum. S. fullonis. LXX. lavantium.

5. Heb. Vul. peregrinum, Omnes, advenæ.

8. Heb. Numquid auferet vi homo Deum; quia vos vi auferentes me. Et dixistis, in quo vi abstulimus te. A. S. Num fraudabit homo Deum, quia vos me fraudatis & dixistis: in quo frandavimus te? LXX. Numquid supplantabit homo Deum, quia vos supplantatis me, & dicetis, in quo supplantavimus te? Vulg. Si affiget homo Deum, quia vos configitis me? Et dixistis: In quo configimus te?

10. Heb. & probent me nunc in hoc. A. & probate in hoc. LXX revertimini ergo in hoc. Vulg. & probate me super hoc.

17. Hebr. Vul. peculium. A. peculiarem. Reliqui. acquisitionem.

Hebr. & parcam super eis, sicut parcet vir super filio suo. A. parcam ut parcit homo filio suo. LXX. & eligam eum sicut eligit homo filium suum. Vulg. & parcam ei sicut parcit vir filio suo.

Notæ & variæ Lectiones ad Cap. III. Malachiæ.

v. 1. Σ. χολάζει. Θ. ἐπιμελεῖται. Barberinus.

v. 2. Σ. γναφίως. Idem.

v. 5. Mſ. Jeſ. οἱ Γ. προσηλύτου. Idipsum habent & LXX.

v. 8. A. Σ. μὴ ἀποστρήσει &c. Theodoretus. Barberinus vero sic. A. μήτι ἀποστρήσει ἄνθρωπος θεόν.

v. 10. A. ἐν πειράσατε. Idem.

v. 17. Hieronymus: *Pro* peculio *in Hebræo legitur* SGOLLA, *quod Aquila* περιούσιον, *& cæteri* περιποίησιν *interpretati sunt.*

Ibid. A. φείσομαι &c. Theodoretus.

MALACHIÆ CAP. IV.

זדים 1. (A. πάντες οἱ ὑπερήφανοι.) O. πάντες οἱ ἀλλογενεῖς.

1. HEbr. Vulg. omnes superbi. A. omnes superbos. LXX. omnes alienigenæ.

Nota.

v. 1. A. *omnes superbos.* Drusius.

NOTÆ ALIQUOT POSTERIORES AD II. TOMUM HEXAPLORUM.

IN PROVERBIA.

CAP. I. v. 2. Symmachus ἐπιστῆναι φρονήσεως συνετῶς. Vertimus *ad intelligendum ſermones intelligentiæ*, forte aptius vertatur, *ad cogitandum dicta prudentia*. Sed *cogitare* magis conſonat cum Græca voce ἐπιστῆναι, quam cum Hebraïca לחבין, quæ ſignificat, *intelligere*.

v. 15. Adde, Αλλ@, ante οὐ; nam excidit.

v. 31. A. Σ. ἡ εὐθυμία &c. In Latina item interpretatione legas, *A. S. & proſperitas* &c. nam A. opetarum lapſu excidit.

CAP. II. v. 9. Σ. ἐγκυλισμός. Exiſtimat Druſius hic legendum eſſe Θ. pro Σ. Theodotionem pro Symmacho, quia nempe Theodotio eodem cap. v. 15. eamdem Hebraïcam vocem מעגל vertit ἐγκυλισμός. Verum ſi valeret hæc ratio potius dicendum eſſet in ſecundo exemplo Theodotionem poſitum eſſe pro Symmacho: nam pro Theodotione unicum ſtat exemplum, nempe cap. 2. v. 15. pro Symmacho duo, nimirum cap. 2 v. 9. & cap. 5. v. 21. Nolim tamen hic nomina mutare: nam plerumque accidit ut modo in eadem explicanda voce conveniant, modo differant: quare nil mirum ſi eam vocem, quam alibi ἐγκυλισμός vertit Symmachus, verſu 18. εὐθὺς interpretatur.

v. 20. Circa duos ſequentes verſiculos, qui in Editionis Romanæ notis habentur, cum hoc ſcholio: ἔξω οἱ δύο στίχοι οὔτε ἐν ταῖς λοιπαῖς κοιν῀ οὔτε ἐν πᾶσι τοῖς τῆς κοινῆς ἀντιγράφοις; ubi nos vertimus: *Hi duo verſus neque in reliquis verſionibus, neque in omnibus Vulgatæ Exemplaribus*, id eſt, *in nullis*. Circa hæc, inquam, aliqua poteſt oriri difficultas. Nam ſi in nullis exſtabant Exemplaribus, undenam tranſcripſit is qui notam appoſuit. Certum quidem eſt οὔτε ἐν πᾶσι ſignificare, *in nulliſque*, ſed excipiendus Codex unde hi exſcripti fuêre, ac ſi diceretur, *In nullis aliis*.

CAP. III. v. 3. Σ. ἐπὶ τῆ στίβῃ. Hic notat Druſius: *Pellus* נתן: *dicitur*, לוח *magis eſt tabula i.* πλαξ. *Forte quod in Hebræo* על לוח לבך *Symmachus tranſtulit*, ἐπὶ τῆ στίβῃ, *ut tabula cordis ſit peripʰraſis pectoris*.

v. 4. בעיני אלהים Α. Σ. Θ. ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου; melius legatur ἐν ὀφθαλμοῖς θεῦ.

v 17. נתיבת Αλλος, οἱ ἄξονες. Druſius id pro Scholio habet, & hanc notam adjicit: ἄξων *proprie axis. Hoc ſignificatu ſumitur id nomen Sirach.* 33. 5. *Alio uſurpant Interpretes antiqui, videlicet pro calle ſive orbita aut ſemita, ut Proverb.* 2. 9. כל מעגל טוב *quod reddunt*, omnem orbitam bonam, *LXX. poſuerunt*, πᾶσι τοῖς ἄξοσι ἀγαθοῖς. *Sic v.* 10. מעגלותיה ἄξονας αὐτῆς, *ubi Aquila retulit* καμπὰς *& Symmachus* ὁδὸς, *& Theodotio* κυλισμούς. *Alibi eamdem vocem* τροχιὰς, *ut v.* 15. *&* τρίβους *Pſalm.* 17. 5. *Etiam* נתיבות τρίβους *interpretantur, hic & Pſalm.* 142. 4. *& Job.* 38. 20. *ubi Sym.* ἀτραπούς *& Hieron. ſemitas. Loquor de loco hoc ultimo: nam alias non conſului.* Hactenus Druſius. Cujus interpretationes in Lexicis infra exemplis confirmatas reperies.

CAP. IV. v. 8. מלסלה Α. ὑψῶσε αὐτὴν. Σ. βαστάζε αὐτὴν. Druſius, *Suſcipe illam: vel aſſume; aut ſuſtolle. Verbum Hebraum* מלסלה *Abenezra quoque interpretatur* הגביהה *evehe ſeu extolle illam. Thema eſt* סלל *unde* סולו לדרכב *vetus Interpres*: arripe illam. *Santes*: exalta eam.

Bajula *vel*, porta. *Sed* βαστάζω *proprie bajulo. Id bajulorum eſt qui onera portant: unde & ſimpliciter pro portare uſurpatur. Ab eadem origine* מלסלה *dicuntur caniſtra, quibus uvæ deportantur in vindemia. Caterum quia vindemiator ſubinde redit ad caniſtra. Ideo R. Salomo* כלסלה *exponit*, ſubinde redi ad eam. Quid ſi terere illam? nam מסלה via trita. Sic terere libros in Latio? *Quid dico?* מסלה *proprie via elevata, non trita. Interpretamentum quod ex Nazir laudat Nathan juſtus Jobelides, non eſt contemnendum. Eſt autem* דמוך בה והסוך בה, *ſubinde verſa eam* בלומד התעסק בה תמיד, *ac ſi diceret, exerce te in ea jugiter: ſtudeto ei perpetuo.* Hactenus Druſius.

CAP. V. v. 2. דעת Α. Σ. Θ. γνῶσιν. Trium interpretatio voci דעת jungenda eſt, non autem præcedenti מזמות, cui Druſius eam copulavit: & vero ipſe in nota ſua ſuſpicatur illud γνῶσιν Hebraïcum דעת reſpicere.

v. 11. בכלות Σ. ἐν τῷ ἐκλείπειν. Ο. ἐν ἐκάστῳ. Sic Editionis Romanæ notæ, quas ſequimur. Locus ſic habet in Hebræo ונחמת באחריתך בכלות בשרך ושארך ubi LXX. Romanæ Editionis ſic vertunt, καὶ μεταμελήσῃ ἐν ἐκάστῳ, λιμὸς ἂν καταπέσῃ σάρκες σώματός σου. Ubi illud ἐν ἐκάστῳ reſpondet haud dubie לאחריתך, non autem ſequenti voci בכלות, quæ exprimitur per λιμὸς ἂν καταπέσῃ, *cum contrita fuerint*: ut recte annotavit Druſius.

v 12. נאץ Θ. παρῴξυνεν. Hic Druſius: *Legit forte* נאץ (niets in Piel) *ſiquidem* נאץ (naats in Kal) *potius denotat averſari. Mercerus*, Hoc verbum in Kal eſt avertari, in Piel vero irritare, provocare. *Pſalm.* 10. 3. נאץ יהוה. *Alius*, παρῴξυνε τὸν κύριον, *acerbavit Dominum. Alius*, ἐλοιδόρησε, *detractavit, laceravit probris ac convitiis. Pſalm.* 74 10. יאנץ *LXX.* παροξυνεῖ. *Proverb.* 1. 30. נאצו *A.* ἐλοιδόρησαν. *Sym. Th.* παρῴξυναν. 2. *Sam.* 12. 14. נאצת *A.* παροξύνασι.

v. 16. Α. μὴ διασπαρήσεσθωσαν αἱ πηγαί σου ἔξω. Hic Druſius: *Aquila* μὴ *adjecit de ſuo, an potius ut ſit additum a Librariis ex Editione* ωδε Ο. *Hoc poſtremum probabilius mihi videtur. Non enim certe legitur in Hebræo.* Hactenus Druſius. At licet non legatur in Hebræo, ad concinnam efferendam ſententiam ita neceſſarium videtur, ut vel exciderit, vel ſubintelligatur, oporteat. Totum locum adfero: שתה־מים מבורך ונחלים מתוך בארך יפצו מעיינתיך חוצה נרחבות פלגי־מים יהיו־לך לבדך ואין לזרים אתך, id eſt ad litteram: *Bibe aquam de ciſterna tua, & fluenta de medio putei tui. Diſpergantur fontes tui foras, in plateis diviſiones aquarum: ſint tibi ſoli & non alienis tecum.* Ubi niſi particula אל ante יפצו, & ne ante *diſpergantur* ſubintelligantur, quæ ſequuntur, *ſint tibi ſoli* &c. viden-

tur pugnare cùm præcedentibus. Certe LXX. Interpretes negationem vel legerunt, vel subintellexerunt cum ita verterent, *μὴ ὑπεναχούσῃς*.

CAP. VI. v. 7. שטר Σ. *γραμματέα*. An legerit כתר, LXX. quoque Num. 11. 16. ושוטרין vertunt, *καὶ γραμματεῖς αὐτῶν*: Verum & ipsi passim voces aliquatenus similes pro iisdem habent.

CAP. VII. v. 10. שית זונה. A. *Θέσιν πόρνης*. In hæc verba Drusius. *Situs proprie positio. Idem* שית *quippe* שת *posuit. Hic sumi videtur pro habitu aut vestis genere, quæ & ornatum. Qua voce Latini quoque Auctores utuntur. Suetonius in Nerone.* Ac plerumque *vestitus* indutus *&c. Martialis*, Synthesibus dum gaudet eques dominusque Senatus.

v. 16. מרבדים רבדתי A. Θ. *ἐστρώμασι περιέστρωσα*, stragulis stravi Drusius: *περιστρώματα tapetia aulæa, quibus triclinia vel lecti circumquaque sterni solent. Utuntur hac voce Latini autores, ut Plautus & alii. Cicero.* Conchiliatis Cn. Pompeii peristromatis servorum in cellis lectos stratos videres. *Rectius igitur vertes*, peristromatis stravi. Hactenus Drusius. At ego malim, *stragulis stravi*, quoniam Aquila Hebraïsmos sectari solet, eosque in Latina interpretatione exprimere operæ pretium est: quare מרבדים רבדתי, quod litteræ serviens Aquila vertit *περιστρώμασι περιέστρωσα*, accurate vertitur *stragulis stravi*.

CAP. X. v. 15. מחתת דלים αλλ. *θηλεῖα ἀσθενῶν*. Pro Scholio adfertur a Drusio, sed est versio alicujus Interpretis, pura Symmachi, sed viciata. מחתת, *θηλεῖα* vertit Symmachus hoc cap. v. 29. item, Symmachus & Theodotio Proverb. 21. 15. Hanc vero interpretationem hic secutus Vulgatus Interpres *pavor* vertit. Illud vero *ἀσθενῶν* pro דלים ex versione LXX. in hunc alium Interpretem irrepsisse videtur pro *ἀτέκνων*. Vocem enim דל *ἄτεκνος* vertit Aquila Job. 5. 16. & Symmachus Psalm. 81. v. 3. licet ibi mendose legatur *ἄγονος*, ut monemus in Lexicis.

CAP. XIV. v. 4. בכח שור Σ. *ἐν ἰσχύϊ μόχου*. Hic notat Drusius: *In robore vituli i. tauri aut bovis, quod* שור *proprie significat. LXX. quoque μόχον eam vocem reddunt. Num. 7. 3. & alibi, ut Exod. 22. 1. Hinc Severus in Historia Sacra.* Si quis vitulum surripuerit, *i. bovem, Augustinus Locut. 4. ad locum*, & vitulum annorum septem. Hinc manifestum est, *inquit*, quomodo vitulos appellet Scriptura. Bos enim annorum septem secundum consuetudinem locutionis nostræ, non est utique vitulus &c. *Theodoretus Jeremiæ 46.* vitulum electum vocat Apin. Hic autem bos erat, qui ab ipsis alebatur & adorabatur. *Rursum Augustinus Quæst. lib. 7. Quæst. 25.* Vitulos appellant Ægyptii boves qui grandes sunt, sicut apud nos (*pœnos intelligit*) pulli appellantur gallinæ cujuslibet ætatis: *& alibi, videlicet in Libris locutionum.* In hac locutione notandum putavi eosdem dictos vitulos, quos boves dixerat, sed hoc etiam Græcum idioma esse perhibetur. *Lexicon vetus*, *μόχος vitulus, juvencus.*

CAP. XVIII. v. 19. ארמון A. *βάρεις*, domus. Hic Drusius: *Ample domus, βάρεις a recto βάρις: unde pluralis βάρεις, magna domus. Scholia Græca βάρεις ἰσχυρὰς λέγονται καθ' Σύρους αἱ μεγάλαι οἰκίαι. Amos 1. 12.* ארמנות *palatia A. Sym. βάρεις; id est, domos, ait Hieronymus ad illum locum. Idem in Comment. Jeremiæ 27. scribit βάρεις esse turritas domos, quæ & πυργοειδεῖς. Psalm. 122. 7.* בארמנותיך *LXX. ἐν πυργοειδέσι σου. Item in explanatione Psalmi 44. βάρεις* verbum est, *inquit*, ἰσχυόεων Palæstinæ, & usque hodie domus ab omni parte conclusæ, & in modum ædificatæ turrium ac mœnium publicorum *βάρεις* appellantur.

CAP. XIX. v. 26. יבריח A. *διαδιδράσκων*. Hic annotat Drusius: *Verbum Hebraum magis denotat* qui fugat. *Forte Aquila eo sensu abusus est verbo διαδιδράσκων: quod novum videri nemini debet, cum alia hujus generis occurrant in anteribus illis. Profecto Hellenista Judæi linguam habent peculiarem, quæ ab aliis Græcis non æque intelligitur. Hic operam det oportet qui novum fœdus solide intelligere aut explicare sategit. Credat qui volet. Hujus dialecti ignoratio multos errores peperit in Ecclesia, multisque viris aliequi doctis tenebras offudit.* Hactenus Drusius. Verum ut certum est multos erravisse, quod Græcarum vocum apud Judæos Hellenistas usum ignorarent, nullatenus debet in omnes, multo minus in ipsam Ecclesiam refundi talis ignoratio. Nam probe sciunt periti verba per se deponentia & intransitiva, transitive usurpari sæpissime tum a LXX. tum ab aliis Interpretibus. Neque erat hic locus in exemplum adducendus: nam Vulgata transitive *fugat* vertit, & sic omnes docti transitive intelligunt. An vero *διαδιδράσκων* pro *fugare*, hic acceperit Aquila, an pro *fugere*, non ita certum est, cum utroque modo sententia quadret.

CAP. XXV. v. 3. סיגים Σ. *ὑγροῦ*. Notat Drusius: *ὑγρὸν acini vinacii nucleus proprie: sed hic pro scoria sumi videtur, quæ remanet post purgatum argentum. Hieron. exponit rubiginem, quod est proprie ferri vitium. Ezech. 22. Aquila prima Editio* ξέμφυλον & *ὑγρόν, i. interpres Hieronymo, acinum vinacii: secunda & LXX. commistionem. Porro scoria sordes & purgamenta metallorum sunt, ait idem Hieronymus. Psalm. 118. 119.* סיגים *Hieron. quasi scoriam. Aquila* ξέμφυλα. *Sym.* ευφεῖαν, *aut, ut est in alio Codice,* ευφυεῖαν. Vide in Lexicis nostris.

v. 11. חרי. Incertus, *πίνακι*. Drusius: *Pinacis, non intelligo: Hieronymus hic* margaritum fulgens, *alias*, margarita fulgens. *Sed margaritum non male: sic alibi in eodem*, si tanti vitrum, quanti margaritum. *LXX. σάρδιον πολυτελές. Chaldæus paraphrastes*, vasa smaragdina. *Cant. 7. 1. LXX.* ὁμιλίαν: *monile. Aliis est*, collare, torques, *περιτραχήλιον. Glossæ nominum proprietarum*, chali, gemma aut monile.

CAP. XXVIII. 13. יצליח Σ. *εὐοδωθήσεται*. Ο. *ἀγαπηθήσεται*. Hoc loco *ἀγαπηθήσεται*, non respondet voci Hebraïcæ יצליח, sed paulopost sequenti ירחם. Licet in notis Editionis Romanæ illud *ἀγαπηθήσεται* referatur ad vocem Symmachi *εὐοδωθήσεται*, quæ haud dubie exprimit יצליח; unde id in Editionem nostram manavit. Locus Hebraïce sic habet

מכסה פשעיו לא יצליח ומודה ועזב ירחם

ubi *LXX.* ὁ ἐπικαλύπτων ἁμαρτίας ἑαυτῷ οὐ εὐοδωθήσεται; ὁ δὲ ἐξομολογούμενος ἔλεγχος ἀγαπηθήσεται: ubi perspicuum est *εὐοδωθήσεται* referri ad vocem יצליח, quare reponas velim יצליח Σ. Ο. *εὐοδωθήσεται*.

CAP. XXXI. v. 3. In Hebræo legitur אל תתן לנשים חילך ודרכיך לכחות מלכין i. *ne des mulieribus facultatem tuam, & vias tuas ad delendos reges.* Ex notis autem Editionis Romanæ, חילך Σ. *τὴν ἰσχύν σου*. Ο. *σὸν πλοῦτον*. Postea vero דרכיך A. Σ. Θ. *τὰ σὰ χρίσματα* Ο. *ὁδούς σου*. Suspicatur autem Drusius utramque interpretationem ad vocem חילך pertinere, ita ut ad secundam Symmachi nomen irrepserit; secundum ejus itaque conjecturam sic restituendum esset חילך A. Θ. *τὰ σὰ χρίσματα*. Σ. *τὴν ἰσχύν σου*. Ο. *σὸν πλοῦτον*: sane si verborum significatio spectetur, hæc optime quadrant: verum præterquam quod hæc accurate ut videtur in Editione Romana notantur; ita ut in prima voce חילך unius Symmachi versio adferatur; in secunda vero trium, nempe A. Σ. Θ. ita ut nullum appareat lapsus vestigium, דרכיך quod pluraliter jacet in Hebræo, pluraliter etiam effertur *τὰ σὰ χρίσματα*; ægre autem crederem Aquilam scrupulosum interpretem vocem חילך singulariter pluraliter expressisse *τὰ σὰ χρίσματα*, ubi Symmachus eam singulariter exprimit: & alioquin illud *τὰ σὰ χρίσματα* optime quadrat ad sensum. Quare nihil mutandum censeo.

IN ECCLESIASTEN.

NOTÆ.

CAP. II. v. 9. in Nota noſtra: *Ubi Hieronymus, S.* & adjeci ſapientiam ſuper omnes. Ibi mendoſe ponitur S. poſt Hieronymus; quo ſignificaretur Symmachum ita vertiſſe; ſed legendum: Ubi *S. Hieronymus*, & adjeci &c.

v. 12. in Nota noſtra: *Hieronymus S.* ante factorem ſuum. Legendum ut ſupra *S. Hieronymus*, ante factorem ſuum.

Ibidem in textu שיבוא אחרי המלך *S. qui ire poſſit poſt regem.* Hanc interpretationem adfert quidem Hieronymus, ſed Symmacho non adſcribit: quare non liquet eſſe Symmachi.

CAP. III. v. 20. in Nota noſtra: *Hieronymus S.* omnia vadunt ad locum unum. Lege *S. Hieronymus*, omnia vadunt &c.

CAP. IX. v. 3. הוללות A. πλοῖα Σ. αὐθάδεια. O. περιφέρεια. Omnes Græcæ verſiones in recto ponuntur in Edit. Romana, unde hæc exſcripta ſunt: tametſi certum eſt, apud Symmachum non in recto fuiſſe, ſed in obliquo caſu, puta genitivo: nam interpretatio hujus loci Latina ſecundum Symmachum ſic habet ex Hieronymo: *Sed & cor filiorum hominum repletur malitiâ & procacitate juxta cor eorum in vita ſua*, quæ Latina ex his Græcis manaſſe videntur: ἀλλὰ καὶ ἡ καρδία τῶν υἱῶν τῶν ἀνθρώπων πλησθήσεται κακίας καὶ αὐθαδείας, κατὰ τὴν καρδίαν αὐτῶν ἐν τῇ ζωῇ αὐτῶν. Sed qui prior Aquilæ & Symmachi verſionem cum interpretatione τῶν O. comparavit, omnia in nominativo poſuit, ut ad vocem illam τῶν O. περιφέρεια quadrarent. Quod paſſim obſervatur in hoc Opere.

IN CANTICUM CANTICORUM.

NOTÆ.

CAP. I. v. 5. שחורה O. μέλαινα. ἀλλ', ὑπερτικὸς. Sic Ed. Rom. & Druſius, qui illud ὑπερτικὸς pro Scholio habent, & ad μέλαινα referunt; ſed certum videtur illud, ὑπερτικὸς, quod eſt veteris cujuſdam Interpretis, referri ad vocem ſequentem נאוה quæ proprie ſignificat ὑπερτικὸς decora, ſicque ponendum eſſe שחורה O. ἀπλῶς. ἄλλος, ὑπερτικός.

v. 14. עין גדי Σ. ὃς ἐν Ταδδί. Probabile eſt vel Engaddi una voce legendum eſſe, aut ſi duæ voces legantur, ἐν præpoſitionis loco non eſſe habendam, ſed litteris Græcis referre ע Hebraïcum. Ne alterutrum affirmem vetat articulus τῆς: nam illud אכרמי עין גדי vertit haud dubie Symmachus ἐν ἀμπελῶσι τῆς ἐν Ταδδί, ubi illud τῆς ante ἐν poſitum ſubindicare videtur potuiſſe Symmachum, non ita ſcrupuloſum Interpretem ἐν hic præpoſitionis loco ponere.

IN HESAIAM.

NOTÆ.

CAP. II. v. 16. תרשיש οἱ λοιπ. Θαρσεῖς. Hîc Druſius: *Tharſis: Hieron.* naves Thariis. I. πλοῖα Θαρσεῖς. *Eſt autem propria regio quæ nobis Cilicia dicitur: unde & metropolis ejus portu mercatuque nobilis nomen habuit. Græci enim* Ταρσὸν *dixere. Hîc Paulo fuit patria. Sunt qui Africæ urbem fuiſſe cenſent, quæ nunc Tunes, olim Carthago nominabatur. Hanc opinionem ſecuti LXX.* תרשיש *Ezech.* 27. *reddunt* Καρχηδόνιοι. *Euſtathius in Dionyſium Alexandrinum de ſitu orbis,* ἰσφῆ δέ φασι καὶ ὅτι Θαρσεῖς ἡ θεία γραφὴ οὐ τὸν ταρσὸν κατά τινας, ἀλλὰ τὴν Καρχηδόνα καλεῖ, σφραγισαμένων τῆς Ἀφρικῆς. *Sed vide ſis quæ ſcripſimus Obſervat. libr.* 6. *cap.* 3. Hactenus Druſius: Qui non ſat conſulto dicit Tunem hodiernam, eſſe Carthaginem: quæ autem præterea adfert de *Tharſis*; variorum opiniones ſunt, quarum ſingulæ non vacant difficultate. Sed hæc pluribus indagare, non eſt præſentis inſtituti.

CAP. III. v. 18. השהרנים Σ. μανιακὰς. (Ex Theodoreto) O. μηνίσκους. In hunc locum Druſius: *Et collaria, vel torques, μανιάκης enim torques a collo dependens, unde collare vocatur. Eſt ubi reperitur μανιάκαι cum accentu in penultima. Origo nominis ut apparet ex Chaldæo* בניכא *quo torquem ſignificant, vel, ut alii volunt, armillam, quod eſt ornamentum manuum. Sunt qui ornamentum brachiorum eſſe tradant. In centone Euſebiano,* (erat Codex mſ. de quo ſæpe loquitur,) *Etiam torques:* idem pro armillis, quod paulopoſt dixit penſilia. *Cæterum οἱ* O. *hîc ediderunt μηνίσκους, ut Latinus Interpres, qui a vulgo nomen habet* lunulas. *Sic Judic.* 8. 21. שהרנים *idem μηνίσκους, lunulas. Qua voce uſus eſt Plautus in Epidico*, lunulam atque anellum aureolum in digitum: *exponunt, lapillum ſive gemmam rotundam inſtar lunæ. Alius, μηνίσκοι ſunt monilia ad lunæ ſimilitudinem in rotundum formata. Contextus poſtea* עגלות *i. torques appellat, videlicet v.* 26.

v. 19. הנטפות Σ. χαλαστὰ. Druſius: *Si quid video in his rebus, μανιακὰς potius reſpondet* מטיפות (ſic) *i. torques aut monilia, ſic dicta quod in pectus a collo ſtillarent. Apellatio a ſtillando, ut ſtalagmia & σταλαγμὰς dicimus gemmas oblongas aurium lobis appendentes, a gutta, quæ σταλαγμὰς dicitur, ſimilitudine. Sane χαλαστὰ cum catenas denotet, potius interpretamentum eſt vocis proxime ſequentis* והשרות: *unde & περὶ ἡ ἅλυσις i. catena, quæ & περὶς. Obvia hæc diſſidio* 2. *Paralip.* 3. ἐκύλισε ἐν αὐτοῖς φοίνικας & χαλαστά. *Ubi Complutenſis Editio ἁλύσεις habet, ut & paulo poſt ἁλύσεων, pro eo quod in aliis eſt χαλαστῶν, id eſt, catenarum.* Hactenus Druſius: ſed hæ ſunt conjecturæ meræ, quas Lectoris judicio mitrimus.

CAP. XIII. v. 19. אחים A. τυφλῶν. Druſius: *Typhonibus, τυφῶν* (ſic accentus) *nomen dæmonis, quem Hieronymus inter Ægyptios deos numerat, inquiens,* ſignificat quod Ægyptii Heroas & deos autores ſuæ gentis ſimulent, Oron & Iſin & Oſirin & Typhonem.

De

De Ægyptio autem Typhone videndi ſunt Herodotus & Diodorus Siculus. Eſt & nomen gigantis.

CAP. XX. v. 1. נעלך A. Σ. τὰ ὑποδήματά σου. Ο. τὰ ἐνδεδιά σου. Hic notat Druſius: *Prius erat, τὰ σανδάλιά σου. i. ſandalia ſive calceamenta tua. Gen.* 14. 22. נעל ὑποδήματα, *Hieron. caliga. Jonathan & auctor Jeroſolymitana* כסדרא. *Onceles* מסנא *i. calceus, ὑποδήματα proprie ſolea, quibus planta pedis dumtaxat obteguntur. Vide Gel. lib.* 13. *cap.* 20. *Vincula pedum vocantur a pueris.*

CAP. XXI. v. 11. אלי קרא משעיר A. Σ. Θ. πρὸς ἐμὲ κάλει ἐκ φυγόντας ἀπὸ τῆς Σηείρ, Ο. πρὸς ἐμὲ κάλει ἀπὸ τῆς Σηείρ. Illud ἐκ φυγόντας non videtur ad textum Aquilæ & Symmachi pertinere; ſed adjectum putamus a Procopio. In hunc vero locum Hieronymus: *Verbum Hebraicum* ELAI, (Cod. San-Germanenſis HELN; pro HELH ſive HELE forſan) *quod omnes interpretati ſunt*, ad me, *ſi volueris legere* ELI, *interpretatur*, Deus meus, *vel* fortis meus *Quodque nos diximus* clamat, *vel* vocat, id eſt, καλεῖ; *ſecundum Hebrei & Graci ſermonis ambiguitatem dici poteſt* clama, *vel* voca.

IN JEREMIAM.

NOTÆ.

CAP. XVII. v. 27. ארמנות A. Σ. βάρεις. Hieronymus: *Domos ſive vicos Jeruſalem, LXX. Aquila & Sym.* βάρεις, *turritas domos interpretati ſunt; appellanturque Hebraice* ARMENOTH. In hunc autem locum Druſius: *Alibi dicit eſſe verbum* ἐπιχώριον *Paleſtinæ, quo domus ab omni parte concluſa, & in modum ædificatæ turrium & mœnium publicorum, ſignificantur. Pſalmo* 122. 7. ὁ πυργοδόμος σου. *Euthymius*: Hac dictione mœnia turribus circumſepta ac munita intelligimus. *Scholion*, βάρεις, ἐπιχωρίως λεγομένη παρὰ Σύροις αἱ μεγάλαι οἰκίαι. *Pſalm.* 44. τὸ βάρεων ἰλιφαντίνων *ex hoc loco intelligentiam habet. Nam male interpretantur*, a gravibus eburneis, *tanquam a* βαρὺς, *cum ſit a* βάρις.

CAP. XXXIX. v. 4. הערבה Θ. διὰ ἀραβᾶ. Druſius: *Araba, i. deſerti. Vox Hebraica, Jonathan fere reddit, planitiem. Sane* ים הערבה *idem interpretatur, mare planitiei. Symm.* τῆς ἀοικήτου *i. ſolitudinis. Aquila vocem Araba retinuit. Vide Maſium in Joſuam, p.* 66. *&* 219. *Euſebius de locis*, Araba, Aquila planam, Symm. campeſtrem interpretantur. *Amos*, 6. 14 נחל הערבה, *Hieron.* torrens deſerti. *Sym.* vallis campeſtris. *Aquila*: torrens qui eſt in planitie. *Th.* torrens Arabiæ; *forte legendum* Arabæ. *Jeſai.* 40. 3. במדבר. *Hieron.* in ſolitudine: *Jonathan* במישרא in planitie. *Joſ.* 11. 2. ערבה *A.* διὰ ὁμαλοῦ. *Sym.* πεδινοῦ. *Hoc campeſtrem, illud planam ſignificat. Joſ.* 3. 16. *A.* ὁμαλοῦ. *Sym.* ἀοικήτου. *Th.* ἀραβᾶ. *Hieron.* in ſolitudine. *LXX.* ὄρους. *Rurſum Maſius in Joſuam pag.* 144 Non ſolum ſignificat idem quod מדבר deſertum, ſed etiam locum æquabilem, planum, campeſtrem: Unde a Symmacho nunc πεδινὰ, nunc ἀοικήτος redditur, ab Aquila vero plerumque ὁμαλὰ. *Mercerus in Amos*, Nomine Araba ſignificatur locus planus, non deſertus omnino, nec plane fertilis; ſed mediæ cujuſdam naturæ, ubi tantum pabulum jumentis aptum creſcat, quod μίγμα appellatur. Nam ערב Arab, miſceo. Hactenus Druſius. Vide in Lexico infra ad vocem ערבה.

CAP. XLI. v. 17. בגורת כתובם. Druſius: *Legendum in Græca Editione* ὁ τρωὼ χαμαάμ, *pro eo quod vulgo legitur* ὁ τραχωχαμάα. *Nam eſt vox mere Hebraica. Sunt Editiones quæ habent*, ὁ τῷ βαρὼ χαάμ, *quod magis corruptum, cum ex unica voce facta ſint duæ, & quod abſurdiſſimum, ſyllaba Hebraica in Græcam degeneravit. Sed imperitia quid non audet?*

IN EZECHIELEM.

NOTA.

CAP. 8. v. 3. סמל הקנאה ἐκτίνωμα τοῦ ζηλώσεως. Hic Druſius: *Æmulationis vel zelotypiæ. Cæterum Senes videntur legiſſe* הקנה. *Nam vertunt*, poſſidentis. *Hieron.* porro quia zelus & poſſeſſio, quod Hebraice dicitur מקנה eodem appellantur nomine, pro ſtatua zeli LXX. ſtatuam poſſidentis interpretati ſunt. *Hæc cum judicio legenda: nam quod ait zelum & poſſeſſionem eodem nomine appellari, aperte falſum eſt. Poſſeſſio enim* קנין *dicitur, non* מקנה. *Hoc a* קנא *deducitur, illud a* קנה. Hactenus Druſius. Verum Hieronymus hic non Hebraicis litteris poſuit מקנה: ſed CENA, ut reſtituit Martianæus, quam vocem ſecundum ſimilitudinem ſoni non literarum, ait zelum & poſſeſſionem eodem appellari nomine. Nam alibi quoque Hieronymus parem ſimilitudinem obſervat, & a ſono tantum ac pronuntiatione accipiendam eſſe monet.

IN OSEE.

NOTÆ.

CAP. 3. v. 4. תרפים S. Th. Theraphim. In hanc vocem Druſius: ἀνευ θεραφὶμ, *vel ſi placet* θεραφεὶν, *ut Gen.* 31. 34. התרפים *A.* μορφώματα. *S.* θεραφὶν. *Hieron in libro quæſtion Hebraic.* THERAPHIM Aq. μορφώματα, id eſt, figuras & imagines interpretatur. *Idem in Comment. ad hunc locum*; THERAPHIM proprie appellantur μορφώματα, id eſt figuræ & ſimulacra. *Si eumdem recte capio, Aquila hoc loco* φωτισμοὺς *tranſtulit, id eſt, illuminationes* (imo tranſtulit μορφώματα ut habet Coiſlin. nam φωτισμοὺς eſt אורים,) *forte quod illuminando docerent ac præfacerent futura. Qua ratione vocantur a paraphraſte Chaldæo Jonatha* מחי, *id eſt*, indicantes, *& a Græcis* δῆλοι *i.* manifeſtationes: *alibi Chaldæus interpretatur* צלמיא *id eſt*, ſimulacra, *& Graci* εἰδώλια: *id eſt*, idola. *De his Triſmegiſtus in Aſclepio*, Videſne, *inquit*, ſtatuas animatas, ſenſu & ſpiritu plenas & talia facientes? ſtatuas futurorum præſcias &c. *Marſilius Ficinus in libello de vita cœlitus producenda cap.* 13. Triſmegiſtus ait Ægyptios ex certis mundi materiis facere conſueviſſe imagines, & in eas opportune animas dæmonum inſerere ſolitos atque animam avi ſui Mercurii, iremque Phœbi cujuſdam & Iſidis Oſiridiſque ſic in ſtatuas deſcendiſſe, profuturas hominibus, vel etiam nocituras, *& quæ ſequuntur. Vide & cap.* 16, *&* 18. *Idem cap.* 20. Arabes & Ægyptii tantum ſtatuis & imaginibus attribuunt arte aſtronomica & magica fabricatis, ut ſpiritus ſtellarum in eis includi putent. Spiritus autem ſtellarum intelligunt alii quidem mirabiles cœleſtium vires, alii vero dæmonas etiam ſtellæ hujus illiuſve pediſequas. Spiritus igitur ſtellarum qualeſcumque ſint, inſeri ſtatuis & imaginibus arbitrantur, non aliter ac dæmones ſoleant humana nonnumquam corpora occupare; perque illa loqui, moveri, movere, mirabilia perpetrare. Similia quædam per imagines facere ſtellarum ſpiritus arbitrantur &c.

IN DUO LEXICA SEQUENTIA PRÆVIA DISQUISITIO.

Quomodo veteres Interpretes Hebraïce legerint.

RE litteraria fore putavimus, ſi duo Lexica Hexaplorum collectioni ſubjungeremus: quorum primum Hebraïcum, ſingulas Hebraïcas voces exhiberet cum interpretationibus veterum, quæ in Hexaplis erant; unde non parum emolumenti Linguæ Sanctæ ſtudioſis obventurum ſperamus. Veterum autem Interpretationibus ſubjicimus eas, quæ habentur in Lexicis hodiernis; ut quiſque videre poſſit in quo veteres cum recentioribus conveniant, in quo ab eis in ratione interpretandi differant.

Hoc autem Lexico aliquatenus ſarcitur damnum ex amiſſione Hexaplorum rei litterariæ Hebraïcæ importatum. Ex Interpretationibus quippe veterum, Aquilæ, Symmachi, Theodotionis aliorumque, quæ ad ſingulas voces Hebraïcas adferuntur, cognoſci plerumque poterit quo pacto iidem aliis in locis, quæ intercidérunt, interpretati ſint. Plerumque dixi: non paucæ enim ſuperſunt voces Hebraïcæ, quæ aut ſemel tantum aut rariſſime occurrunt, quarum Hexaplares interpretationes prorſus exciderunt. Ne quid porro deſiderari videretur, Septuaginta quoque Interpretum verſionem cum aliis paſſim adferimus, quando ſcilicet illa ad vocum explanationem aliquid momenti conferre videtur.

Secundum Lexicon, Græcum ſive a Græcis vocibus incipiens, verba Græca præcipua ordine alphabetico exhibet; ea videlicet quibus Aquila, Symmachus, Theodotio, aliique in Editionibus ſuis ſunt uſi. Adſcripta ſunt ſingulis vocibus verba Hebraïca quæ iis reſpondent: ſæpe vero contingit ut plurima verba Hebraïca una eademque voce Græca a variis Interpretibus, imo nonnunquam ab eodem variis in locis, exprimantur. A vocibus porro quæ in LXX. Interpretibus habentur abſtinendum duximus; tum quia eas jam accurate collegit Conradus Kirkerus in Concordantia ſua; tum quia id nimiæ operæ fuiſſet, & majoris molis libros peperiſſet, quam ea ipſa, ut jam edimus, Hexapla. Hic obſervabunt ſtudioſi, magnam Græcarum vocum ſylvam, quarum pleræque vel prorſus ignotæ, vel parum frequentatæ, nunc cum germana ſua interpretatione prodeunt.

Alteram hinc utilitatem excerpere poterunt qui legendis SS Patrum Operibus vacant; nimirum quia ſæpe accidit Patres Scriptoreſque Eccleſiaſticos, dum Scripturæ loca referunt, Lectiones exhibere quæ in Vulgatis ℣ O. Exemplaribus non feruntur, quæque ex aliis Interpretibus, puta Aquila, Symmacho vel Theodotione, in quædam Exemplaria inductæ fuerant; tunc ope Lexici noſtri, non modo ad quamnam ex Interpretibus lectio pertineat; ſed etiam ex qua Scripturæ parte excerpta fuerit, edíſci poterit. Siquidem Concordantiæ Græcæ, ea ſolum verba, quæ in Vulgatis Editionibus habentur adferunt; ita ut ſicubi aliunde lectio petita fuerit, ibi lector hæreat, nec poſſit veram locorum ſedem reperire.

Operæ pretium erit binis Lexicis ea præmittere quæ de vario Hebraïca legendi more obſervata nobis ſunt. Certum quippe eſt magnum interceſſiſſe veteres inter & recentiores in lectione diſcrimen. Imo etiam inter veteres eadem lectionis varietas obſervabatur: ait enim Hieronymus: *Nec refert utrum Salem an Salim nominetur, cum vocalibus in medio litteris perraro utantur Hebræi, & pro voluntate Lectorum ac varietate regionum eadem verba diverſis ſonis atque accentibus proferamur.* Nihil mirum igitur eſt ſi Maſſoretica lectio, cum vetuſtiore illa non prorſus conveniat: ſiquidem Maſſoretæ eam annotaverunt quæ ætate ſua, & eo loco ubi verſabantur uſui

erat: quæque ab antiquiore illa & ab ea, quæ variis in regionibus uſurpabatur, multum differebat. Quin etiam hodie lectione per Maſſoretas ad certas vocales determinata, inter Rabbinos plerumque non ſatis convenit quo pacto ſit legendum. Inde eſt quod Veteres illi non ſecum ſemper conſentiant in lectionibus, ſed alius alio modo idem verbum proferat, quod exemplis ſequentibus confirmatur. Initium porro ducimus ab Alphabeto Græco, quod cum litterarum nominibus, Græcis literis deſcriptum habetur apud Euſebium de Præp. Evang. lib. 10. & in Codice RR. PP. Jeſuitarum Collegii Ludovici Magni in Threnis Jeremiæ; necnon in Alphabeto Codicis Murbacenſis mille circiter annorum, a nobis edito Palæographiæ Græcæ p. 221.

DE VETERI LITTERARUM HEBRAICARUM PRONUNTIATIONE.

אלף *Aleph.* Euſebius legit αλφ. Cod. Jeſ. αλφὰ, Alphabetum Murbacenſe ALEPH. Ait vero Hieronymus Quæſtionibus in Geneſim, hanc litteram ſæpe per e legi, ſæpius vero per a. Aliquando per o lecta deprehenditur ut 3. Reg. 1. 5. ארניה. LXX. *Oprias.*

בית *Beth.* Euſebius & Codex Jeſ. βὶθ, Alph. Murbac. BETH. Omnino reſpondet ב Græco, atque hodie, ut ב Græcum, ſæpe legitur per V conſonantem, quando ſcilicet non eſt dagheſſatum.

גימל *Ghimel.* Euſebius γιμελ legit, Codex Jeſuit. γμελ. Alphabetum Murbacenſe GEMEL. Exprimitur ſemper per γ Græcum.

דלת *Daleth.* Euſebius & Codex Jeſ. δὰθ legunt ſuppreſſa poſtrema vocali. Alphabetum Murbacenſe DELETH. Legitur per δ ubique.

הא *He.* Euſebius & Cod Jeſ. una litterâ ʽ exprimunt. Poſtremus vero cum ſpiritu denſo ἁ. Alphab. Murbac. HE. Hæc porro littera ſæpius per e exprimebatur, ſæpe etiam per a teſte Hieron. Quæſt. in Gen. Canticorum autem 7. v. 6. ברהים legit quidam vetus Interpres βεεραπὶμ,

ו *Vau.* Euſebius & Cod. Jeſ. ϝαῦ, Alph. Murbac. VAU. Hæc littera numquam conſonantis vice fungitur in fragmentis per Græcos deſcriptis, nec fungi poſſe videtur, quandoquidem initio vocum exprimitur per ὑ, ϝἀεεὶ, ויחי *& vixit;* ϝεσπασὴ וישקהו & oſculatus eſt. In medio autem & fine vocum modo per ὑ, modo, & quidem frequentius per ω redditur: qua de re infra.

זין *Zain.* Euſebius & Cod. Jeſ. Zαὶ legunt omiſſa poſtrema nominis littera. Itemque Zaï legitur in Alphabeto Murbacenſi quod edidimus Palæographiæ Græcæ p. 221. Ex Manuſcriptis vero noſtris unus IX. ſæculi num. 3. habet Zaï. Alter XI. circiter ſæculi. num. 12. item Zaï. Tertius XII. circiter ſæculi num 5. Zay. Sed alius IX. circiter ſæculi num. 2. & alius XII. ſæculi num. 17. Zain, habet. Codex item Coiſlin. Græcus num. 191. habet ζαΐ. In alios quotidie incido Codices, qui Zai habent. Quare vix dubitaverim quin olim ab omnibus Zai, non Zain lectum fuerit. ז omnes per ζ reddunt.

חית *Hheth.* Euſebius & Cod. Jeſ. χὶθ legunt, cum aſpirata ſcilicet, etſi in poſtremo non legatur ſpiritus. Alph. Murbac. HETH. Hanc litteram LXX legebant per χ. *Chi*, ut notat Hieronymus Quæſt. in Gen ut חם χὰμ Cham. Et in Jeremiam cap. 19. v. 2. de voce חרסית hæc habet. *Et pro porta fictili, Aquila, Symmachus & Theodotio ipſum verbum poſuerunt Hebraicum* HARSITH: *pro quo LXX. juxta morem ſuum pro aſpiratione* HETH *litteræ, addiderunt* CHI *Græcum, ut dicerent* charſith *pro* arſith: *ſicut illud eſt, pro* Hebron, Chebron, *& pro* Jeriho, Jericho, & ſimilia. Alii, maxime vero Aquila, pro aſpirata habent; ac ut veriſimile eſt, initio dictionum per ſpiritum denſum indicabant, licet jam ſpirituum hujuſmodi commutationes multæ, maxime in nominibus propriis, deprehendantur: quia enim olim Origenis tempore, & aliquot poſt Origenem ſæculis, Exemplaria omnia ſine ſpiritibus

& accentibus describebantur, quando hæc annotari cœperunt, Calligraphi eos spiritus in nominibus propriis posuerunt, qui primum in mentem veniebant. Hac autem in re Codices sequuti sumus, male positos lenes spiritus emendare non ausi. In medio dictionum litteram ה nonnisi per vocalem exprimebant, unicum tamen reperitur exemplum ubi Symmachus vocem אחים ὠχλία legit nempe Isai. 33. 21. Initio vocum, ut dixi, vocalem qua litteram exprimebant aspirare solebant: ea porro vocalis erat aliquando ε. Sic Gen 2. 14. ἐδ ἐσσηλ חדקל *Tigris* Josue 15. 30. הרמה, ἐ μα. *Herma* & similia: sæpius autem α ut 4. Reg. 1. 2. Aquila Ααζία, אחזיה, qui dicitur, Ochozias ab Hieronymo & LXX. & Psalm. 9. 7. ἀρέωθ חרבות & Psalm. 103 17. ἀσιδὰ חסידה & Jerem. 19. 2. A. S Th ἀρσὶθ חרסות ut supra. In medio, sive post primam litteram vocis frequentius ε vel ι Gen. 5. 5. ἐβασεὶ ויחי *& vixit.* 3 Reg. 1. 9. A. S. ζωελὲθ זחלת. Psal. 7. 15 ἐεβὲλ יחבל Isai. 15. 5. A. ἐλιὲσσα לוחית nomen proprium. Aliquando etiam α ut 4. Reg. 1 In fine autem vocum ε aut ι fere exprimitur, nisi sequatur ה paragogicum. Sic Gen. 3. 8. λαρουὶ לרוח *ad spiritum*, vel, *ad auram.* Psalm. 8. 1. λαμαναασὶ למנצח. *Victori.* Ps 48. 1. Κορὲ קרח Deut. 16. 1. A. Φεσὲ, פסח, Phase vel Pascha. Malachiæ. 11. 13. μασβεὶ, מזבח altare, & ibid. לקרח λαχὶθ. Aliquando etiam præponitur α ante ε ut 4. Reg. 11. 6. A. μασαὲ בסח.

ט *Teth.* Eusebius & Cod. Jes. τὶθ cum aspirata Θ in fine. Alphabetum Murbacense TET, licet non aspiretur initio vocis, sed τ legatur apud Veteres, ut in his exemplis cernimus. Unde fortassis suspicio oriatur, postremam litteram, quæ in allatis omnibus exemplis aspiratur, olim fuisse ת aspiratum, lectumque fuisse טת pro טט hodierno. Nam ט non aspirabant. Sic Psalm. 109. 4. מאל טל, *ros.* Psalm. 8. 6. מעט מעט *parum.* Deuteron. 2. 3. A. σιθὶμ שטים & Isaiæ 26. 4. βατυ βατὶ בטוח בטחו.

י *Iod.* Eusebius legit Ιὼθ & Ms. Jes. Ιωθ. In Alphabeto item Murbacensi legitur IOTH. Codex item Coislin. Græcus numero 191. habet Ιὼθ. Qui multorum in postrema littera consensus subindicat olim lectum fuisse ית quod confirmare videtur Ιωσπ Græcum, haud dubie ex Hebraïco derivatum. Quotidie incido in Codices qui Ιὼς habent, unde asseritur id quod supra diximus. Ut ut vero sit ι mobile redditur per ι ab omnibus. De quiescenti infra.

כף *Chaph.* vel *Kaph*, ut Grammatici hodierni, & Alphabetum Murbacense. Eusebius & Mss. Jes. χὰθ. Ab Interpretibus aspiratur semper, ut innumeris exemplis ex hac collectione desumptis probari potest; quod si bis terve contrarium occurrat, id potest Librariorum oscitantiæ adscribi.

לבד *Lamed.* Eusebius & Mss. Jes. λαβὰθ *Labd.* Crederem Librarii errato λαβὰθ pro λαμὰθ scriptum fuisse, quia a IX. vel X. sæculo β & μ in Codicibus affinem sæpe formam habent, ut difficile quandoque sit aliam ab alia littera distinguere, maxime quando sensus non juvat, ut hic contingit; sed cum Codex Jes. VIII. circiter sæculo exaratus, unciali charactere scriptus sit, alia quærenda hujus nodi solutio: fortassis ad euphoniam & faciliorem pronuntiationem pro λαμὰθ, λαβὰθ scriptum fuit. Alphabetum Murbacense LAMED.

מם *Mem.* Eusebius & Cod. Jes. Μὶμ legunt. Alphabet. Murbac. MEM. Omnes vero ם per M exprimunt, præterquam in fine vocum, ubi N pro M frequentissime ponunt Græci, quia nempe a terminatione in μ abhorret Græca Lingua.

נן *Nun.* Eusebius & Cod. Jesuit. νωὶν. Per N omnes. Alphabetum Murbacense NUN.

סכך *Samech.* Eusebius & Codex Jes. σαμὶχ. Alphabetum Murbacense SAMETH. Omnes vero legunt per Σ.

ע *Ain.* Euseb. & Cod. Jes. αἰν. Alphab Murb. AIN LXX. Interpretes non raro per exprimunt. A עוה עוי. Alibi & literam & motionem frequentius per ι, nonnunquam per α reddunt Sic Gen. 2. 8. ערן ἐδὲμ Gen. 28. 19. עיר ἰὼθ Josue 7. 14. ἐμὲκ, עמק. 1. Reg. 17. 18. A. ἐεγαβὰ ערבה. 3. Reg. 4. 12. מעבר. LXX. μαβὲρ. 4. Reg. 1. 2.

עקרון, ἐκρών Pſalm. 46. v. ult. עם ἔμ, *cum*; ſed quando עם ſignificat populus legitur ἀμ. Pſalm. 90. 9. Ελιὼν עליון. Iſai. 64. 5. Theodotio, ἐδὰμ עדיכם. Et ſic alibi. Per α autem Gen. 3 5. αἰωμ, ערום *nudus*. Joſue 7. 24. ἀχωρ עכור. Pſalm. 8. v. 1. ἀλ על. Pſalm. 74. 4. ἀρωδα, יכורה. Pſalm. 75. αἰὴ ענו. Pſalm 48. 6. עון αἰων, ibid. v. 12. ἀλὴ עלי Iſai. 15. 1 Theodotio ἀρ ער. In Appendice Deut. 2. 23. A ἀζὰ עזה. In medio autem vocum, ſive poſt primam litteram, modo per ε, modo per α, & quidem frequentius, exprimitur; per ε Malach. 1. 13. העשו, ἐποὺ, (ſee 11. 1. ופר נער; per α. Pſalm 8. v 6. μετ בעט. Pſalm. 11. 7. βαελὰλ, בעליל 4. Reg. 1. 2 βελ, בעל Iſai. 26. 2. σαριὶμ שערים. In fine autem vocum per ε fere ſemper legunt, niſi ſequatur ה paragogicum ſive Hœmanticum: nam tunc per α legitur. 1. Paralip. 7. 26. ιωσὲ יהושע 4. Reg. 11. 4. יהוידע S. LXX. Ιωδαὲ. 4. Reg. 13. 34. A. αὲ ועז; aliquando tamen per α Deut. 1. 38. O. Ιησαὲ. יהושע, & Joſue 15. 26. σαμαὲ. שמע.

Certum autem eſt gutturalem aliquam pronuntiationem habuiſſe ע apud Hebræos. Spiritu leni afficitur ut plurimum quando initio vocis jacet in fragmentis veterum Interpretum quæ ſuperſunt: quibus tamen non plena fides habenda, ut diximus ad litteram ה. Hieronymus ſine aſpirata ſæpius: aliquando tamen cum aſpirata legit. LXX. quandoque cum γ ut Γαὶ. Aliquando cum χ ut Amos 1. 5. עדן Eden, ubi LXX. legunt ערן, & vertunt Χαρρὰν. Ubi Hieronymus: *In eo quippe loco, ubi nos diximus, &c.* Vide in nota ibid.

פה *Pe.* Euſebius & Mſ. Jeſ. φὲ. Alphabetum Murbacenſe FE. Veteres omnes Interpretes פ per φ ſemper efferunt. Aitque Hieronymus Comment. in Iſaiam tom. 3. *P litteram ſermo Hebraicus non habet; ſed pro ea PHI Græco utitur.* Et Comment. in Danielem cap. 11. v. 35. dicit in ſola voce אפדנו legi APEDNO; in aliis per φ ſemper.

צדי *Iſadi.* Euſeb & Mſ. Jeſ. σαδὶ. Alphabetum Murbacenſe SADE. Omnes Interpretes per σ legunt.

קוף *Quoph.* Euſebius & Mſ Jeſ. Κὼφ. Murbacenſe Alphabetum KOPH. Veteres per κ exprimunt Si ſecus aliquando reddi obſervetur, videlicet per χ, puto id Librariorum oſcitantia accidiſſe.

רש *Reſch.* Euſebius & Mſ. Jeſ. Ρὲς, Alphab. Murbac. RES.

שין *Schin.* Euſebius & Mſ. Jeſ. σὶν, Alphab. Murbac. item SEN. Veteres ſemper σ legunt ſive dextro ſive ſiniſtro puncto ſit notandum.

תו *Tau.* Alphab. Murbac. habet eriam TAU; ſed Euſebius & Mſ Jeſ. Θαῦ Thau. Veteres ſemper Θ reddunt, non Τ.

DE VOCALIBUS HEBRÆORUM.

Quod ad vocales autem Hebræorum attinet, inter doctos diſputatum eſt num litteræ אהוין vocalium olim officio fungerentur, ut credidiſſe videtur Hieronymus: an conſonantis vicem haberent, ut docent plerique hodierni viri. Sane ſi hæ litteræ vocalium uſum habuerint, neceſſe prorſus fuerit alias penes Hebræos fuiſſe vocales, quæ licet non notarentur in Libris, ex conſuetudine tamen uſurparentur. Cum enim nulla vox, nullum verbum poſſit ſine vocali pronuntiari, & innumeræ apud Hebræos voces nullam ex litteris אהוין præferant; certum eſt eos præter has litteras alias habuiſſe vocales, quæ quidem non ſcribebantur, ſed ex conſuetudine adhibebantur, etſi magna eſſet in legendo varietas. Litteræ autem אהוין præſertim quæ aſpirantur אע non determinatam vocalem, ſed modo hanc, modo aliam in uſu legendi & loquendi obtinebant; ita ut & aſpiratio & vocalis unà ſonarent: quod nemo negaverit. Utrum autem illa aſpiratio conſonans dici debeat, videtur eſſe mera nominis quæſtio. De ו & י non eſt, ut quidem puto, par ratio: nam veriſimile eſt eas, ut plurimum ſaltem, vocalium officio functas eſſe; ſed iis qui ſecus exiſtimabunt rem, perquàm exigui momenti pluribus indagandam mitto. Jam ad vocales illas veterum cum hodiernis Hebraïzantium

motionibus comparandas veniamus. Vocalem A. exprimunt poſt Maſſoretas hodierni Grammatici per camets ָ, per patahh ַ & per ſcheva patahh ֲ: E vero per tſere ֵ. per ſegol ֶ & per ſcheva ſegol ֱ: E autem tenuiſſimum per ſcheva : I per hhiriq magnum ſic ִ. vel parvum, ſeu punctum ſub littera, quam adficit poſitum ſic בִ, *bi*. O. per ֹ hholem plenum, vel per hholem deficiens, ſeu punctum in ſuperno latere ſequentis litteræ ſcriptum ſic דֹם *dom*; item per camets hhatouph ſic ָ vel per hhateph camets, ֳ V. autem grave per ſchourec ֻ V. tenue per kibbus ֹ. De gravitate ſive tenuitate ſingularum vocalium non loquar, quia nihil hujuſmodi obſervatur in lectione veterum.

Magna porro legendi varietas inter veteres illos Interpretes & Maſſoretas deprehenditur, ita ut ubi illi legunt *a*, hi legant *e*, & viciſſim, ut 1. Reg. 17. 18. ערבת Aquila ιεφθαὰ, Maſſoretæ vero *aruboth*, cum patahh ſegol in prima & kibbus in ſecunda, ac ſæpiſſime ubi ע & ח notantur vocali *a*; illi *e* legunt. Pſalm. 47. 3. ubi Maſſoretæ illud ירכתי *la chethe* legunt. In vetuſtis Codicibus legitur ιερχθί; & eodem Pſalmo v 7. רכיבו Maſſoretæ, *damminou*, illi, δαμμιουδ habent: & Pſalm. 109. 4. ילרתך Maſſor *Ialdatheca*, illi, ιελδαθήχ. Malachiæ 2. 13. בכסה Maſſor CASSOTH; illi χασσθ. Longe vero ſæpius illi E Maſſoreticum per A legunt, ut Levit. 18. 13. תבל Maſſor. cum duplici ſegol, *Thebel*: Theodotio Θάβελ. Judicum 3. ſæpe אהוד Maſſoretæ cum tſere ſub prima *Ehud*. LXX. Αωδ, Alii, Ααωδ, 1. Reg. 17. 1. אפס Maſſor. *Ephes*, illi ἀφες, 4. Reg. 18. 34. ענע Maſſor. *Henah*, Aquila Ανί. 4. Reg. 25. 17. כתרת Maſſor. *Chothereth*, Symm. & Theodotio χαθάρθ, Job. 42. קרן Maſſor. *kerren*, Aquila & Symm. κέρι. Pſalm. 7. 15. יחבל Maſſor. *ichabbel*: veteres illi ιεβαλ.

Hic vero notandum eſt in affixis ſecundæ perſonæ ſingularis maſculini generis ך ſuppoſito camets *ca* Veteres Interpretes A ante C legêre, nimirum *ac*. Sic Pſalm. 44. v 8. אלהיך ubi Maſſoretæ *Eloeca* legunt, illi ἐλωαχ. Pſalm. 47. 10. תיבלך Maſſor. *Hecalecha*, illi ἡχαλαχ. Pſalm. 109. לך Maſſor. *Lecha*: illi λαὲ, melius λαχ. Iſaï. 42. 3. בך Maſſor. *becha*, illi βαχ. Quando autem præcedens vocalis eſt ε per ε terminant, ut ſupra ילרתך ιελδαθήχ.

Aliquando etiam, ſed raro ο vel ω, pro α legunt veteres illi, ac viciſſim. Sic Gen. 36 v. 24. in nota, מקור, Maſſoretæ *makor*, vetus lectio μωκάρ, niſi ſit mendum pro μαχώρ: & Joſue 7. 24. עכור Maſſoretæ *Achor*. Aliqui legerunt Αχάρ non obſtante ι. Alii Αχώρ. 1. Reg. 17. 1. דמים Maſſoretæ *Dammim*: illi δομμὼ, & Pſalm. 48 2. חלד Maſſoretæ, *haled*; illi ὀλδ.

De ſceva quædam obſervanda nobis ſunt. Maſſoretico quidem more aliquando legitur, aliquando ſilet. Legitur ſemper initio vocis ſub littera dagheſſata, in medio vocis poſt aliud ſceva, & poſt motionem magnam. Alibi quieſcere ſolet, *e* autem ſonat cum legitur. Hiſce porro legibus non ſtabant veteres Interpretes: nam ſceva ſæpe non legebant initio vocis; ut Gen. 1. 1. בראשית. Maſſoretæ, bereſchith, illi, βρασθ. Gen. 2. 8. בעדן Maſſor. *beheden*, illi βεδὶν. Levit. 14. 36. שאת Maſſor. *ſceth*, Theodotio, σὰθ. Pſalm. 11. 9. כרם Maſſor. *cherum*, illi χαρὰμ. Pſalm. 117. 25. בשם Maſſor. *beſchem*. illi βασὰμ.

Frequenter etiam pro hodierno ſceva initiali eamdem vocalem adhibent quæ in ſequenti ſyllaba habetur Gen 14. 5. רפאים Maſſoretæ *Rephaim*, Aquila, ῥαφαείμ. Levit. 19. 27. פאת Maſſoretæ, *Pheath*, illi φαὰθ. Pſalm. 45. 8. צבאות Maſſor. *tſebaoth*; Veteres illi σαβαὼθ ſæpe. Pſalm. 46 5. פלגיו Maſſor. *pelagau*; illi, φαλαγαὺ. Pſalm. 48. 5. למשל Maſſor. *lemaſchal*; illi, λαμασὰλ. Horum exempla frequentia reperire eſt in LXX. Interpretibus ut *ſchelomo*, Σολομὼν, & alia. Eſt etiam ubi ſequente ν ſcheva illud initiale per α exprimant, ut Pſalm. 43. 15. מנוד μανὰθ.

De י Iod, & de vocali ι hæc obſervanda ſunt; י ſemper exprimunt veteres per ι, vel indiſcriminatim per ει, niſi mendo Librariorum ει poſitum fuerit pro ι, quod frequentiſſime in Manucriptis Græcis pene omnibus obſervatur. Gen. 1. 1. בראשית βρασθ. Gen. 14. 5. רפאים Aquila, ῥαφαείμ. Gen. 28. 19. העיר αὶρ. Levit. 1. 1. ויקרא ωικρὰ. Gen. 36. 24 in Nota רבים ἀμμαὶμ. 1. Reg. 4. 18. ארבעים ἀρβαείμ 1. Reg. 17. 1. דמים

δαμείν. 2 Reg. 14. 26. מאתים μαθαείμ. 3. Reg. 6. 1. בשמנים βασμονείμ. 4. Reg. 1. 2. אחזיה A. Ααζία. S. Οχοζίας 4. Reg. 23. 7. הקדשים ἀκαθαρσίαι. Job 42. ישיבה A. S. ιεμμα. Pfalm. 8. 1. הגתית ἀγεθθίθ. Pfalm. 11. 1. השמינית, ἀσμανίθ. Pfalm. 44. 1. ירדת ιεδεθθ. & alibi ſæpe.

Ubi vero י quieſcit in tſere, per ε vulgo exprimunt, rarius per ι. 4. Reg 1. 8. אלהי ἐλοέ. Pfalm. 7. 8. יעלית, αἰαλεὰ ירכתי ιερκθί. Pfalm. 47. 10. ימינך ιεμινάχ. Alia multa exempla proferre poſſemus, ſed hæc ſatis ſunto

Quando autem littera י nec exprimitur, nec ſubintelligitur, ut in voce דויד David, quæ ſæpius דוד ſcribitur ſuppreſſo, ſed ſubintellecto י, tunc per hhiriq parvum a Maſſoretis notatur, a veteribus numquam per i legitur, ſed frequentius per e, ut Gen. 2. 8. מקדם Maſſor. *mikkedem*, illi, μακεδέμ, Levit. 7. 18. פגול, Maſſoretæ, *Phiggoul* habent, Theodotio autem φεγλοὺλ vel φεγλοὰλ. Pſalm. 9. 17. הגיון Maſſoretæ, *higgaion*, illi ἐγλαών. Pſalm. 109. משחר Maſſor. *Miſchaar*, illi; μεσαάρ. Pſalm 117 27. אסרו Maſſor. *isrou*, illi, ἐσεγού. Iſaï. 9. 5 Maſſor. *ghibbor*; illi, γεβώρ. Oſee 11 1. ממצרים. Maſſor. *mimmitſraim*. Illi, μεμμισεφαίμ, Malachiæ 2. 13. דמעה Maſſoretæ, *dimah*; illi; δημά.

Quando hhiriq parvum jacet poſt *a*, vocalem tunc per *a* exprimunt. 2. Reg. 17. 19. הרפות Maſſor. *hariphoth*; illi ἀραφώθ.

Ubi ſecundum Maſſoretas ſceva initio occurrens ante aliud ſceva mutatur in hhiriq parvum, tunc veteres illi utrumque ſceva legunt per ε vel per *a*; per ε Pſalm. 11. 1. לבני Maſſor. *Libne*, vel *livne*, illi λεβνί. Pſalm. 150. 2. כגבורתיו Maſſor. *bigbourothau*; illi, βιγεβυροθαυ; per *a* מנחה pluribus in locis Maſſor; *minhah*; illi, μαναά, vel μανά. Pſalm. 75. 4 מלחמה Maſſor. *milhama*; illi, μαλαμα. Pſalm. 15. 1. מכתם. Maſſor. *Michtham*; illi, μαχθάμ. Oſee 10. 9. גבעה, Maſſor. *Ghibah*; illi, Γαβαά. Quando poſt primam vocalem ſequitur, O vel ω, vel ʏ, per *a*. Num 11. 34. קברות, Maſſoretæ, *kibroth*; illi, χαβρώθ, forte melius ʏαβρώθ. Jerem. 48. 1. משגב Maſſor. *miſgah*. A. Th. μασγαβ. Ezech. 29. 10 מגדל. Maſſor. *Migdol*: illi, Μαγδάλ Reperitur etiam *a* ante ε. 3. Reg. 6. 1. בשמנים. Maſſor. *biſchmonim*: illi, βασμωνείμ. אתמזבח Maſſor. *Eth-mizbah*: illi, ἰθμαζβά. l. ἰθμαζβάν. Unde inferas hodiernum illud hhiriq ante ſceva frequentius á veteribus illis per a legi. Origenes tamen pag. 41 duo ſuppeditat exempla, ubi per *i* legitur, nempe διβρη αἰαμιν & μισλώθ, pro μασλώθ. דברי הימים, בישלי. Sed hæc & fortaſſe ſimilia exempla quæ aliunde ſuppeditari poſſunt, ab Hebraïzantibus poſteriorum temporum, inducta fuiſſe ſuſpicari fas eſt, quare peroptarem ut hæc cum Mſſ. conferrentur.

Circa litteram ו hholem, ſchurek & cametshhatuph hæc obſervavimus. ו initiale ſchevatum perinde atque ſchourec ſolent per ου exprimere, neglecto ſceva hodierno. Sic Pſalmo 48. 4. והגות, Maſſoretæ, *vehaguth*; illi, ουαγίθ, ι pro ו ut non infrequenter accidit. Iſaï. 26. 2. ויבא, maſſor. *veiabo*; illi, ουιαβω. Malachiæ 2. 13. ומאת maſſor. *vezoth*; illi, ουζώθ. Ibid. ולקחת maſſor. *velakath*; illi, ουλακάθ.

Etiamſi vero ו initiale, ut pote converſivum futuri in præteritum, maſſoretico titu afficiatur patahh, per ε tantum redditur ab antiquis illis Interpretibus non expreſſo patahh; ſic ουικρα legunt pro ויקרא, non ναικρά, ουιδαββήρ pro ουαιεδαββήρ, etiamſi in Bibliis Latinis hodiernis Vaicra, & Vaieddabber legatur initio librorum, Leviticí & Numerorum. Similiter 4. Reg. 4. 35. ουιχάρ pro ויחר non ναιχάρ.

Hholem vero ſive plenum, ſive deficiens, necnon hhateph camets, & camets hhathuph per ο, & per ω expreſſum reperitur: idque fortaſſe vitio Librariorum qui haſce litteras confundere ſolent, maxime in vocibus peregrinis.

Schurec & Kibbus per ου, etiamſi non ſemel per ο vel per ω exprimantur. Cujuſmodi eſt vox כסות *operire*, infinitivum quieſcentium Lamed He, quæ exprimitur χαπουθ in Codice Barberino.

Hæc de veterum legendi more paucis prælibare viſum eſt. Hinc porro videas difficile eſſe pro lectione veterum certas regulas tradere, cum illi non modo a recentioribus, ſed etiam ab æqualibus & coævis ſuis in ratione pronuntiandi differant. Cæterum ex iis quæ ſupra tradidimus, illa veriſimiliora videntur eſſe quæ pluribus exemplis aſſeruntur. Reliqua vero Lectoris eruditi judicio permittimus.

LEXICON

Digitized by Google

LEXICON HEBRAICUM
AD HEXAPLA.

א

אבב אביב ἀνελὲ, tenera, *i.* teneræ fruges. *Aquila, Symmachus, Levit.* 2. 14. *in Append.* νεᾳὰ, novæ fruges, *Incerti, Exod.* 13. 4. At *LXX. Interpretes ſemper,* νέα, novæ fruges. *Hinc* menſis novarum frugum, *qui eſt* Martius. *Veteres pariter & recentiores vertunt,* fruges virides, culmi, ariſtæ virentes. *Aquila & Theodotio, Ezech.* 3. 15. תל אביב *Gracis litteris exprimunt,* θηλ αϐιϐ.

אב ὥρα, hora, *vel,* ſpecies, *Aquila, Job.* 8. 12. ubi *Symmachus,* ἐπώρα, autumnalis fructus, *quo ſenſu poteſt etiam intelligi* ὥρα *apud Aquilam. Vulg.* poma. *Alii,* viror, fructus recens.

אבא *Chaldaïce,* viror, virens, fructus recens. *Dan.* 4. 9. *Legitur &* אנבא.

אבד *Aquila,* ὠλεσε, *Symm.* ἀπώλεσε, periit Job 4. 11. *& ſic frequenter. Vide Lexicon Græcum.* ואבד Σ. ἀχανίσθη, diſſipabitur in vaporem. *Ezech.* 12. 22.

In Piel Prov. 1. 32. תאבדם ἀπολεῖ αὐτὰς, interficiet, *aut,* perdet eos *Aq. Symm. & Heſai.* 26. 14. *Symm.* ותאבד, & diſperdidiſti: ἀπώλεσεν, perdere. ואבד ἀπολλύει, perdit *aut* perdet *A. Th. Eccleſ.* 7. 7.

In Hiphil. ואאבדה נפש ἀπολῶ, perdam, *Theodotio, Ezech.* 30. 13. *In forma Chaldaica amiſſo* א *radicali, ſic* להאבדה ad perdendum. *Dan.* 2. 12. *& alibi.*

In Hophal. Chald. perditum fuit, *ubi etiam amittitur* א והובד perditum fuit. *Dan.* 7. 11.

אבדה res perdita, *Levit.* 6. 3.

אבדון perditio, *vel,* perditionis locus. *Prov.* 15. 11. *ubi LXX.* ἀπώλεια, *vertunt.*

אבדה Idem.

אבדן perditio, *Eſther* 8. 6. *&* 9. 5.

אבה ἠθέλησε, ἠθέλησαν, *Incerti,* 2. *Reg.* 13. 25. ἤβουλον. *Incerti, Jud.* 21. 17. *& alibi,* volebat, voluit, *paſſim Omnes.* אבו ἠβούλοντο, ſuſceperunt. *A. S. Th. Prov.* 1. 30. Item, acquieverunt, *S. Ezech.* 20. 8. *Sumitur & pro* ἔσπευσεν, feſtinavit. *S. Job* 9. 26. *quo loco R. David Gerſon* אבה, *explicat, deſiderium.*

אב πατὴρ, pater, *Omnes: & metaphorice,* inventor, doctor, princeps, dominus, auctor. *Sumitur etiam pro majoribus & atavis, quemadmodum & Latine. Plurale,* אבות, Patres, Majores. *Chaldaïce cum* affixis אבוך pater tuus, אבוהי pater ejus. *Plurale,* אבהתי patrum meorum, *Dan.* 2. 23. אבהתך patrum tuorum, *Eſdræ* 4. 15. אבהתנא patres noſtri, *Eſdræ* 5. 12.

אביון *A.* πτωχὸς, *Pſalm.* 11. 5. *S.* πένης, *Pſalm.* 11. 5. *& alibi,* pauper, mendicus, egenus. *Sic etiam, Septuaginta, & Recentiores. Plural.* אבינים egeni, pauperes.

אבונה *LXX.* κάππαρις, capparis. *S.* ὁ ἐπίπονος, laboriosa. *Sed Hieronymus ex eodem Symmacho Latine hanc lectionem adfert,* ſpiritus fortitudo, *niſi ſit mendum. Nam quid affinitatis habet,* ὁ ἐπίπονος, laboriosa, *cum hac interpretatione Latina,* ſpiritus fortitudo. *Etſi enim* ἐπίπονος *aliquo modo quadrare poſſit ad vocem* fortitudo, *quorſum illa vox,* ſpiritus? *Alii,* appetitus, concupiſcentia. *Eccleſ.* 12. 5.

אבוי *LXX.* θόρυϐος, tumultus. *Vulgata ex aliis, ut putatur, Gracis Interpretibus* למי אבוי cujus patri væ. *Alii,* heu, heu.

אבו *LXX.* ὁ μὲν δὴ ἀλλὰ, verum enimvero. *Vulgata autem ex quodam veteri Interprete, ac ſi* י *affixum eſſet vocis* אב, Pater mi. *Alii, pro particula optandi,* ah, o, *habent.*

אבוחה אבחה *LXX.* σφάγια, mactationes. *Vulgata,* conturbatio. *Alii,* cuſpis, mucro. *Alii,* terror, clamor.

אבטחים *Vide infra in* בטח

אבך ותאבך *LXX.* συνεπαχθήσεται, devoratur. *Heſai.* 9. 18. *Alii,* elevat ſe *vel* elevatur. *Vulg.* convolvetur. *Quidam,* in minutiſſimum pulverem abibit, *quaſi ab* אבק *Caph & Koph permutatis.*

אבל ἐπένθησε, luxit, *A. Th. Ezech.* 7. 16.

In Hiphil. האבלתי induxi luctum. *Vulg. Ezech.* 31. 15.

In Hithpael. ותאבל luxit.

אבל πένθος, luctus.

אבל lugens: eſt & nomen proprium loci. *Plural.* אבלים lugentes. *Fœminin.* אבלות lugentes.

אובל *Vide in* יבל

אבל *adverb. A.* μάλιστα, maxime. *Gen.* 42. 21. *in Appendice. LXX.* μάλα, valde. *Inc.* ὄντως; revera: *Reg.* 14. 5. *Vertitur etiam,* ναὶ, certe, πλὴν, verum. *Alii etiam,* verumtamen, imo.

אבן λίθος, lapis, *Omnes, & metonymice,* pondus; perpendiculum, maſſa. Σ. σάθμιον, pondus. *Proverb.* 17. 8.

אבני *Inc. & Th.* σάθμια, pondera. *Vide Lexicon Græcum.* Σ. θεμέλια, fundamenta, *quia ex lapidibus fiunt. Heſai.* 14. 9.

אבנא *Chald.* lapis, *Dan.* 2. 34.

אבנים fellæ parturientium, *vel* figulorum pro אגנים.

אבנט *A.* ἐμζώνη, balteus, cingulum. *S. LXX.* ζώνη, cingulum. *Exod.* 29. 9. *Et ſic Alii,* Balteus, cingulum.

אבס ſaginare אבוס *Th.* σιτιστὸς, ſaginatus, *Proverbiorum* 15. 17. *Aquila,* φατνιζόμενος, in præſepe ponitur. *Prov.* 14. 4. *Ibid. Th.* φατνοβοτήσει. in præſepe ponetur, locabitur. *S. LXX.* φάτνη præſepe. *A veteribus igitur etiam pro verbo habetur. Verum longe diſſimili uſu accipitur* φατνιζόμενος *apud Aquilam, &* φατνοβοτήσει *apud Theodotionem. Nam Aquila dicit:* Ubi non ſunt boves, in præſepe ponitur proventus electus, *id eſt, accumulatur, ſed non paſcendis bobus: Theodotio autem:* In multitudine boum in præſepe reponetur fructus, *aut,* reponentur fruges, *bobus ſcilicet paſcendis. Plural.* אבוסים præſepia, *Job* 39. 12.

מאבסים *LXX.* ἀποθήκαις, granaria, horrea.

אבק *LXX.* κονιορτὸς, *Th.* χνὺς, pulvis, cuſpis, *Cant.* 3. 6.

אבקה *idem.*

In Niphal. נאבק, luctari. ויאבק *A. S.* ἐπάλαιε, volvebatur, *LXX.* ἐπάλαιον, luctabatur, *& ſic Vulgata. Incertus,* ἐμονάζετο, *quaſi dicas, in pulvere volutabatur, ut ſolent ii qui luctantur. Gen.* 32. 24.

אבר אביר ἰσχυὸς, fortis. *Reliqui, Iſai.* 1. 24. *ubi de Deo agitur. Aquila, Symmachus,* ὑπερμεγέθης, quam maximus, *Theodotio,* θαυμαστὸς, mirabilis. *Pſalm.* 75. 5. *A. Th.* δυνάσται, potentes, *Pſ.* 77. 25. *LXX.* ἄγγελοι. אבירי *S.* ὑπερήφανοι, ſuperbi. *LXX.* ἀνοήτοι, inſipientes, *Pſ.* 75. 5.

אבירי לב *S.* σκληροκάρδιοι, duri corde, *Iſai.* 46. 12.

אבורי *S.* μεγιστᾶνες, magnates. *Thren.* 1. 15. Item, δυνάσται, potentes, *Theodotio, Pſalm.* 22. 13.

אבור ταῦρος, Taurus. *A. S. LXX. Pſalm.* 22. 13. *Alii,* ἰσχυρὸς, *Heſai.* 1. 24. *S.* ἄρχων, princeps, dux. 1. *Reg.* 21. 7.

אבר πτέρυξ, penna, *Symm. LXX. Pſalm.* 54 8. & 67. 14. *A.* μεταφρένα, terga, *Ezech.* 17. 3.

אברה *Symmachus,* ἐναγκαλίσηται, in ulnis complectetur. *LXX. Theodotio,* συλλάβῃ, conceperit, *Job.* 39. 14.

In Hiphil. volavit, *Job* 39. 26. *ubi Vulgata,* plumeſcit.

אגד *A.* δέσμας, vinculum; *Symm.* συσφιγὰ, cuneus, agmen militum, *LXX.* συμπνοαὶ, concurſus, 2. *Reg.* 2. 25. אגודות κραγγαλίας, nodos, *LXX. Heſai.* 58. 6. *Alii,* faſces, ſarcinæ. *Incertus,* δέσμη, faſciculus e olligatus, *Amos* 9. 6.

אגוז *LXX.* κάρυα, nuces, *Cant.* 6. 10. *Alii,* purationem *vertunt ex* נוז. *Semel tantum occurrit in Bibliis ſacris.*

אגל *LXX.* βόλος, jactus, i. ſtilla. *Job* 38. 28. *Alii,* gutta, ſtilla. *Plural.* אגלי guttæ.

אגם *Inc.* λίμνη, ſtagnum. *Exod.* 7. 19. *LXX.* ἕλος, palus. *Plural.* אגמי *Ibid.* ſtagna.

אגמון *A.* στρεβλωτῶς, perverſum. *Heſai.* 19. 15. *S. & LXX.* τέλος, finis. *Ibidem hanc vocem cum non intelligeret Theodotio,* agmon, *reddidit. Alibi LXX.* ἄθηξ, carbo, *&* κέλυς, circulus. *Alii vero,* juncus, cortina, ahenum, cacabus, *ac pro varia ſeriei ratione varias interpretationes adferunt.*

אגן *LXX.* κρατὴρ, crater. *A.* σφόβυμα, patera. *Is* σφοβύμασιν *in pateris,* באגנת *Exod.* 24. 6.

אגפים *Th.* παρατάξεις, acies. *Ezech.* 17. 21. *Inc.* ὑποστρώματα, ſuſtentacula. *Exech.* 38. 6. *Alii,* alæ militum, agmina, *& cum Theodotione conſonant.*

אגפין *Chald.* alæ.

אגר μισθαρνῶν, quæſtum facere. *S.* 1. *Reg.* 2. 36. συνάγειν, colligere, *Idem Prov.* 10. 5. *ubi LXX.* אגר *vertunt* διασῶσαι, evaſit, ſe recepit. *Alii,* collegit, congeſſit, comportavit.

אגורה *Alii a radice,* גרר, nummus, nummulus.

אגרת Epiſtola, *ſic paſſim LXX. Sic dicta creditur Epiſtola, quod in ea res variæ congerantur & comportentur ab* אגר comportare. *Chald.* אגרא Epiſtola, *Eſdra* 4. 8. *Emphatice* אגרתא *Ibid. v.* 11. *Plural.* אגרות Epiſtolæ. *Nehem.* 2. 7.

לאגרות *A.* εἰς συλλογὴν, in collectionem. 1. *Reg.* 2. 36. *Alii,* nummulum. *LXX.* obolum *vertunt. Quidam ponunt in Radice* גרר

אגרטל pelvis, pollubrum. *Plurale,* אגרטלי *LXX.* ψυκτῆρες. *Eſdr.* 1. 9.

אדב חאדיב cruciare. *LXX.* vertunt καταῤῥεῖν, diffluere. 1. *Reg.* 2. 33. *commutatis, ut putatur, litteris ex* ואב האדיב *efficitur*

אדם rubere, rubrum *vel* rufum eſſe. *S.* אדמו *verbum pro nomine habet, &* πυῤῥότεροι, *i.* rubicundiores, *vertit. Thren.* 4. 7. מאדמים *A. S. Th.* πεπυρωμένα, ignei coloris. *LXX.* λιθοβεβαμμένα, rubricata. *Exod.* 25. 5. *& alibi.*

In Hiphil. rubrum eſſe.

In Hithpael, rubeſcere.

אדם *S.* πυῤῥὸς, rufus, ruber, rubicundus.

אדם Σάρδιος, ſardius lapis. *LXX. Exod.* 28. 17. *& alibi. Alii vertunt,* pyropus, rubinus. *Nihil incertius nominum hujuſmodi Hebræorum ſignificatione.*

ארמוני πυῤῥάκης, rufus. *LXX. Gen.* 25. 25. *& alibi.*

אדמה *A. S. LXX. Th.* χοῦς, humus, terra, pulvis, *Gen.* 2. 7. *item A.* χθὼν, γῆ, terra. *Exempla vide in Lexico Græco. Plural.* אדמות terræ.

אדם ἄνθρωπος, homo, *paſſim Omnes. Interdum generaliter,* homo, *interdum diſtributive,* quiſque.

אדמדם ſubrubidus, rufus.

אדן *Aquila, Symmachus, Theodotio,* βάσις, baſis, ſtylobates. *Exod.* 36. 38. *& alibi. Sic & LXX. paſſim. Item* אדני κεφαλίδες, capitella. *LXX. Exod.* 36. 36. *Incert.* ἀγκύλαι, anſulæ. *Sed Job* 38. 6. אדניו *A. Th.* βάσεις, baſes; *S.* κατάπηγες, palli; *LXX.* κρίκοι, circuli.

אדון κύριος, Dominus: *ſic Omnes. Veritur & de rebus. A. Pſalm.* 22. 5. *S. Jerem.* 3. 22. *de Deo & de homine. Alibi,* ἄρχων, princeps, dux. *Item A.* κυριεύων, dominans. *Joſ.* 3. 11. אדונים Domini, *dicitur de uno & de pluribus.*

אדין τότε, tunc. *Chald. A. Dan.* 3. 24.

אדר *in Niphal,* נאדר magnificus.

In Hiphil. LXX. δοξάζειν, μεγαλύνειν, magnificare, glorioſum reddere. *In Hiphil etiam S.* θαυμάζειν, admirari. *Heſai.* 4. 2. 21.

אדיר ἰσχυὸς, fortis. *Th. Jud.* 5. 25. *atque ita etiam LXX. & Reliqui. A. ſæpe* ὑπερμεγέθης, maximus. *Exempla vide in Lexico Græco ad vocem* ὑπερμεγέθης. אדירי *A.* σωζόμενοι, qui ſalvi evaſerunt. *Jud.* 5. 13. *Item,* μεγιστᾶνες, magnates *apud. LXX.* אדיר *S.* κραταιὸς, fortis. *Heſai.* 33. 21. אדירים δυνάσται, potentes. *Incertus, Jud.* 5. 25.

אדר magnificentia. *Item,* toga, pallium magnificum.

אדר Adar, *menſis ejus nominis, qui* Februario *reſpondet.*

אדרת μεγαλωσύνη, magnificentia. *LXX. Ezech.* 11. 3. *Item,* pellis.

אדרת *Aquila,* στολὴ, ſtola, amictus. *Symmachus,* ἔνδυμα, indumentum. *Joſ.* 7. 21.

אדרא *Chald.* area. *Daniel.* 3. 1. *Plural. conſtructum* אדרי areæ.

אדרגזריא *Vox Chaldaïca,* ἡγούμενοι, Duces. *LXX. al.* Senatores. *Dan.* 3. 2.

אדרזא *Chald.* ſedulo, diligenter.

אדרכן *LXX.* δραχμὴ, drachma. אדרכנים drachmæ.

אהב ἀγαπᾶν, φιλεῖν, amare, diligere. *Aquila & Symmach. ſæpe. Vide Lexicon Græcum ad utramque vocem.*

Niphal, התאהבים amantes ſe, mutuo ſe amore complectentes.

Piel מאהבים amantes, amatores.

מאהב ἐρασθεὶς, amator.

אהב *S.* φίλος, amicus. *Pſalm.* 37. 12.

אהב אהבה ἀγάπη, amor, dilectio. *Aquila, Symmachus, Proverb.* 10. 12. *& LXX. paſſim. S.* φίλτρον, amor. *Cant.* 2. 5.

אהה *Theod.* ἆ, ἄ, ἂ. *Vulgata,* heu. *Jud.* 6. 22.

אהי *Aquila, LXX. Quinta Editio,* πῶ, ubi. *Symmachus habet pro futuro verbi* היה *vertitque,* ἔσομαι, ero. *Oſee* 13. 14.

אהל σκηνὴ, σκηνὼμα, tentorium, tabernaculum, *ſic Omnes. Exempla vide in Lex. Græco ad utramque vocem. Item Aq. Theod. Quinta Editio,* σκηνώματα. *Pſalm.* 18. 5. *S.* σκηνώσεις, tabernaculum. *Pſalm.* 77. 51. *Plurale* אהלים tabernacula, tentoria.

אהל tentorium figere, σκηνοῦν, *LXX. vel* tentoria movere, *iidem.* σκηνοποιεῖν, tabernaculum facere, *vel,* figere. *Symmach. Heſai.* 13. 20. *ubi per apocopen, legitur* ואהלו *pro* ויאהל *& in Hiphil eſſe putatur.*

אהלות ἀλόη, aloë. *A. Cant.* 4. 14. *Alius ibidem,* κασσίαν, Cinnamomum. *S.* θυμίαμα. *Alii,* ſantalie

אחלים *formâ masculinâ idem significat.*

אי ubi, aut, vel, sive. *Quidam volunt pro*, &, si, *quandoque sumi.*

איב *A.* μάγος, Magus. 1. *Reg.* 28. 8. *& alii. A.* θελητὴς, voluntarius, *sæpe. Vide Lex. Græcum.* θελητὴς *vero sive* voluntarius *dicitur, quia pro arbitrio & voluntate sua hariolari & divinare creditur. Symmach.* ἐγγαστρίμυθος, ventriloquus. *Hesai.* 29. *& alibi. Alii*, Pytho. *Plurale* אבות Pythones. *Item* utres, באבות sicut utres. *Job* 32.

אוד על אודות, propter, & אֵת, de.

אוד ξύλος, torris, titio, *Aquila, Symmachus, LXX. Zach.* 3. 2. *Plurale* אודים titiones.

אוה *Piel* ποθέω, desidero. *Symm. Prov.* 20. 21. ἐπιθυμία, concupisco, *LXX. passim.* נא ו *Symm.* ὡραϊσμὸς, decori. *Hesai.* 32. 7. *A.* יאוה ὡραΐζεται, decora est. *Ps.* 32. 3. *Item Aquila*, ואוו ὡραϊσθησαν, quasi ex נוה *Itemque* ואוות ὡραϊότητες, pulchritudines.

In Hithpael, desiderare.

אוה תאוה ἐπιθυμία, desiderium, concupiscentia. *A. S. Prov.* 18. 1. *& alibi. A. item* πόθος desiderium. *Psalm.* 10. *secund. Hebr.* 3.

מאוה ἐπιθυμία, desiderium, concupiscentia. *Symm. LXX. Psalm.* 139. 5. *A.* ἐπιποθήματα, desideria, *Ibid.* מחאוה ἐπιθυμῶ, desideram. *Symm. Prov.* 13. 4.

אוים אוים *S.* ὠχεῖμ. *A.* τυφῶνες, Typhones, *LXX. Th.* ἦχος, sonitus, *Vulgata*, dracones. *Alii*, aves ferales, animalia terribilia. *Alii*, simiæ, *vel* mustelæ, *Hesai.* 13. 21.

אוי *A.* οὐαί, heu, væ mihi. *S.* οἴμοι, væ mihi. *LXX.* ὀδύ, væ. *Hesai.* 24. 17. *& alibi.*

אול אולי *A.* εἴπως, si forte. *Job* 1. 5. *& alibi. LXX.* μήποτε, ne forte. *Alii*, forsitan. *Alii volunt etiam significare*, utinam.

אולם *Aq.* φοβέτιμον, primùm, priùs. *Gen.* 28. 19. *Alii*, profecto, certè, utique. *Symmachus*, ἐπειδήπερ, quandoquidem. 1. *Reg.* 25. 34.

אולל *A. S. LXX. Th.* ἄφρων, stultus, *in Proverb.* 1. 7. *& alibi.*

אולת ἀφροσύνη, stultitia, *in Prov. S.* 5. 23. *&* 14. 24. *Item*, ἀνομία, iniquitas, *S. Prov.* 15. 14. *Item*, ἀμαθία, imperitia. *S. Prov.* 14. 24. *Symm.* ἀπαιδία, imperitia, *Psalm.* 68. 6.

און Aven. *A.* ἀνωφελὴς, inutile, *vel* inutilitas, *passim. S.* ἀσέβεια, impietas. *Psalm.* 54. 4. *vertitur*, & iniquitas. *S.* ἀδικία *Prov.* 22. 8. *& Th. sæpe. Item*, mendacium, idolum. *Item* ἀθέα, *quasi dicas*, ἄθεος, atheïsmus, *S. Osee* 4. 15. *Item*, ἀνομία, iniquitas, *S.* 1. *Reg.* 15. 23. *& Th. Prov.* 22. 8. *A.* ἀνωφελία, inutilitas, *Jer.* 4. 19.

און On. *Aq.* πόνος, dolor, mœror, *Gen.* 49. 3. *& alibi. S.* ἴσωσις, dolor. *Gen.* 49. 3. *& alibi. S. Item*, πένθος, luctus. *Syrus*, ἰσχὺς, fortitudo. *LXX.* ראשית אוני ἀρχὴ τέκνων, principium filiorum. *Qui videtur verus hujus loci sensus, ut & Psalm.* 77. 51. *& Psalm.* 104. 36. *Plurale* אונים vires.

מאונים molestiæ. *Exech.* 24. 12.

אוץ *Incert.* σπουδάζω, festino, propero. *Alii*, urgeo, premo, arcto.

In Hiphil, urgeo.

אוץ *Incert.* σπουδαῖος, festinus, *Prov.* 28. 20. *LXX.* ὀξὺς, velox, *Proverb.* 29. 20. *Alii item*, arctus, angustus.

אור luxit. *Incert.* ἐφάνη, illuxit. 2. *Reg.* 17. 22. *& Symmachus* 1. *Reg.* 29. 10.

In Hiphil, illuminavit.

לאור *A.* τοῦ φαίνειν *ad apparendum, Gen.* 1. 15.

ויאר *A.* καὶ ἐφώτισε, & illuminavit. *Symm.* φαίνουσα, lucens. *Samar.* ἔκαιε, lucebat. *Exod.* 14. 20. *A.* φωτίζειν, illuminare. 1. *Reg.* 14. 27. *Et sic A. Th. in Hiphil, pro* illuminare.

In Nphal. lucidum fieri, illuminari.

נאור *A.* φωτισμὸς, illuminatio, *S.* ἐπιφανὴς, conspicuus, *LXX.* φωτίζεις, illuminas, *Theodotio*, φοβερὸς, terribilis, *Psalm.* 75. 5.

אור φῶς, lux, lumen, *Omnes passim.*

מאור φωστὴρ, luminare, *Omnes, Gen.* 1. 16. *& alibi. Item*, illuminatio. *Plural.* מאורים luminaria: *& formâ fœmininá* מאורות luminaria.

אורה φῶς, lux. Accipitur etiam pro genere oleris; 4. *Reg.* 4. 39. ארה *Incert.* ἀγριολάχανα, herbæ agrestes: *ubi LXX.* ἀγρωστὶν *habent.*

אור πῦρ, ignis: *item*, focus. *Hinc* אורים Urim, *quod Reliqui vertunt* φωτισμὸς, illuminationes, *LXX.* δήλωσιν, demonstrationem, *Exod.* 28. 26. *& Levitic.* 8. 8. *Num.* 27. 21. *Symmachus*, διδασκαλία, doctrina, *Deuter.* 33. 8. *&* ἐπίταγμα, præceptum. *Job* 25. 3. *Ibi Symmachus ab* ירה *derivare videtur, videlicet ex Hiphil ejusdem vocis* דורה φωτίζειν, illuminare. *Item* אורים δῆλοι, *manifesti. S.* 1. *Reg.* 28. 6. *Hieronymus in Osee Tom.* 3. *Col.* 1256. *hæc habet:* Verum quia Septuaginta δήλους interpretati sunt, pro quibus Aquila φωτισμοὺς transtulit; & hæc ipsa sunt in λογείῳ, id est, in Rationali; hoc intelligimus, quia in pectore & corde Pontificis ἀλήθεια & φωτισμοὶ, id est, veritas esse debeat atque doctrina: ut non solum sciat rectam fidem, sed & quod noverit possit ore proferre.

מאורה *LXX.* κοίτη, cubile. *Alii*, caverna, *specus. Hesai.* 11. 8.

אות σημεῖον, signum, *Omnes*, *Hesai.* 7. 11. *Reliqua Exempla vide in Lexico Græco.* אתות *Plurale* signa.

אותות litteræ. *Alii in* אתה *reponunt.*

את *Chaldaïce* signum. *Plural.* אתין signa, & *emphatice* אתיא signa.

אז τότε, tunc, *A. LXX. Gen.* 4. *& alibi.*

או *item*, tunc. *Psalm.* 123. v. 3.

אז מן a tunc, ex tunc.

מאז a tunc, *vel* ab æterno.

אוא *Chald. apud Daniel.* 3. 22. accendi, succendi.

למוא ad accendendum. *Dan.* 3. 19.

אזוב ὕσσωπος, hyssopus.

אזר אזרא *Chald. Theodotio*, ἀνέζευξε, abiit, exiit, discessit. *Syrus*, ἀπατᾷ, decipit. *Daniel.* 2. 8. מני אזרא *Syrus*, decipit me. *Alii*, effluxerit a me. *Vulgata*, recesserit a me. *Ibidem.*

אזל *Symmachus*, ἐκρεῖν, effluere. *Job* 14. 11. *Item*, abire, proficisci, deficere. *Chald.* אזל, abire, proficisci.

In Pual מאזל abire factus, *Ezech.* 27. 19. *At Theodotio id habet pro nomine proprio Regionis, vel gentis,* Meuzal. *Dan, Javan &* Meuzal. *Ubi Vulgata, Dan, & Græcia, &* Mosel.

אזן itio, profectio. 1. *Reg.* 20. 19.

אזן οὖς, οὖτος, auris, auricula, *Omnes; Item* ἀκοὴ, auditus. *S.* 1. *Reg.* 20. 2.

אזן *Piel*, & האזין *Hiphil.* ἀκούειν, ἐπακούειν, προσέχειν, audire, exaudire, attendere, ἀκροᾶσθαι, audire. *Aquila*, ἐνωτίζειν, auribus percipere, *Eccles.* 2. 9. *& alibi A. S. Th. Hesai.* 8. 9. *Exempla vide in Lexico Græco ad prædictas voces Græcas.* אזין ἀκροασάμενον, audivi, *S. Job* 31. 11. *Participium* מזין *pro* מאזין.

מאזנים *Aquila, Symmachus*, ζύγια, stateræ, *vel* bilances, *LXX.* ζυγοὶ, *Prov.* 11. 1. *& alibi A. S.* ζυγὸς, jugum. *Exempla multa vide in Lex. Græco. S.* ῥοπαὶ, momenta. *Psalm.* 61. 10.

אזקים *V. in* זקק

אזר περιζωννύειν, ζωννύειν, circumcingere, accingere. *Sic omnes.*

Niphal נאזר accinctus.

In Piel idem, quod in Kal.

In Hithpael, cingere se.

התאזרו *Tres Interp.* περιζώσασθε, circumcingimini. *Isai.* 8. 9.

אזר *Aquila, Symm. Theodotio*, περιέζωσε, cinctos-

tium, *Jerem.* 13. 7. *Item*, ζώνη, cingulum. *S.* σχοῖνος, funiculus. *Job* 11. 18.

אח ἰχνία, focus. *Vulgata*, arula. *Jerem.* 36. 23.
אחים *Aquila*, τυφῶνες, typhones. *V. ſupra in* אות

אח ah, heu, vox dolentis, & gementis.
ואח *Aquila*, ἀὲ, *Symmachus*, *LXX.* εὖγε, euge, *Pſalm.* 39. 16. אח *A.* ἆ, ἆ. *Ezech.* 6. 11. *ubi Symm.* κατάλιμαι, plange, *ac ſi verbum eſſet. LXX. Th.* εὖγε. *Vulgata*, heu.

אחד εἷς, unus & ἓν, unum. אחת μία, una. אחדים οἱ αὐτοί, iidem. אחר *A. item* πρῶτος, primus, ὅμοιος, ſimilis, τὶς, aliquis. *Aliquando ſit verbum, & ſignificat*, univit; *ſed derivatur a verbo* אחר.

In Hithpael, והתאחדו aduna te, uni te, *Ezechiel.* 21. 16.
באחד ἅμα, pariter, ſimul.
כאחד ὁμοθυμαδὸν, unanimiter.
באחת *Symmachus*, ἅπαξ, ſemel. *Job* 33. 14.
אחת *Aquila*, *Symmachus*, *Theodotio*, ἐνδεκάτῃ, una vice. *Heſai* 66. 8.
חד unus, *Chald.* חדא una, *item* חדא
כחדה ſimul, una, pariter.
Vide in אחדן

אחוה אח ἀδελφὸς, frater, *paſſim Omnes. Aliquando*, propinquus, agnatus, cognatus, gentilis, *vel* quilibet proximus. *Plural.* אחים fratres.
אחות ἀδελφὴ, ſoror, *& metaphorice*, par, ſimilis, *qua ſenſu item* ἀδελφὴ, ſoror *apud Græcos Scriptores. Plural.* אחיות ſorores.
אחוה *Incert.* ἐξαθύκα, teſtamentum, *Zachar.* 11. 4. *LXX.* κατάσχεσις, poſſeſſio. *Alii*, fraternitas, *Zach.* 11. 14.

אחו *Aquila*, *Symmachus*, ἄλσος, palus, udis, *Gen.* 41. 2. *in Appendice*, *& Job.* 8. 11. *LXX.* βοτάνη, pratum. *Vulg.* carectum. *Job* 8. 11. *Alibi Incert.* ὄχθη, ripa. *Gen.* 41. 2. *Theodotio*, ΑΧΙ. *Job.* 8. 11. *Alii*, ulva, carectum.

אחז *LXX.* κατέχω, detineo. *S. Pſ.* 47. 7. *&* 51. 1. *A.* πιάτω, teneo, capio. *Pſalm.* 55. 1. *al.* λαμβάνω, καταλαμβάνω, apprehendo. *Item*, poſſideo, hæreo, hærere facio.
In Niphal, capi, detineri יאחזו *A.* κατεχέθησαν, detenti ſunt. *Gen.* 47. 27.
In Piel, continere.
In Hophal, comprehendi.
אחוה κατάσχεσις, poſſeſſio, *Inc. Levit.* 14. 34. *Item* κλῆσις, poſſeſſio. *Item Inc.* κλῆρος, ſors, *Levitici* 14. 34.
באחים *LXX.* ἀγκῶσι, cubiti, brachia, 2. *Paralip.* 9. 18. *qui aliud ibi legiſſe videntur, niſi forte Græca Lectio corrupta fuerit. Alii*, comprehenſi, conjuncti.

אחל אחלי ὄφελον, utinam. *LXX. Sunt qui deducunt ab* חלה *quæ vox in Piel, ſignificat precari.*

ארגז אחסתא arca, ſcrinium. *Chald. Eſdræ* 6. 1. *Alii nomen proprium Urbis eſſe exiſtimant*, Achmetha, *quam opinantur eſſe* Ecbatanam.

אחר μετὰ, ὀπίσω poſt *paſſim. Item* poſtea, poſtquam. *S.* ἀκόλουθα, poſt. *Pſalm.* 67. 26. אחריך *S.* ἀκολουθήσω σοι, ſequar te. *Jud.* 5. 14. *& ſic ſæpe Symmachus* אחר *vertit* ἀκολουθῶν *pro ſenſu ratione.*
אחרית *Chaldaice*, *poſtremo*, *tandem. Dan.* 4. 5.
אחר ἕτερος, ἀλλος, ἀλλότριος, alter, alius, alienus, *paſſim. Item*, reliquus.
אחרים ἀλλόφυλοι, alieni. *S.* 1. *Reg.* 26. 19.
אחור ὀπίσω, ὄπισθεν, retro, retrorſum, *Omnes paſſim.*
אחור ἀκολουθοῦ, ſequor. *S. Job* 23. 8.
אחרי *Symmachus*, κατόπιν, retro. *Joſ.* 10. 9. *Item*, *Theodotio*, κατόπισθεν retro, poſt tergum. *Jud.* 19. 3. *A.* ὀπίσω, poſt. *Joſ.* 10. 19. *Item S.* τελευτῆς, noviſſima, *Eccleſ.* 9. 3.
אחרון ἔσχατος, noviſſimus, *Omnes*, ὕστερος, poſterior; καταλειπόμενος, reliquus. *Symmachus*, μεταγενέστερος, poſterus. *Pſalm.* 47. 14.
אחרונים poſteri.
אחרנית retrorſum.
אחרן *Chald.* alius, *Dan.* 2. 11.
אחריתו ἔσχατα, poſteri. *Item*, *noviſſima. A.* ἔσχατον, noviſſimum, *Exod.* 4. 6.
אחר ἐχρόνισεν, procraſtinavit. *Item*, ἐχρόνισεν, uſque ad noviſſimum & extremum tardavit, & moratus eſt, *Incert. Jud.* 5. 28.
In Piel יאחר *A.* βραδυνεῖ, tardabit. *Habac.* 2. 4.
מאחרי *A.* βραδύνοντες, tardantes, *Pſalm.* 126. 2.
Hiphil, differre, tardare, ויחר & ſivit ut tardaret, 2. *Reg.* 20. 5. *cum* י *pro* א *ex uſu Chaldaico.*
אחשדרפנים ſatrapæ, *Eſther.* 3. 5.
אחשדרפניא ſatrapæ, *Dan.* 3. 2.
אחשתרנים curſores regii, *Eſther.* 8. 10. *Alii*, camelos velociſſimos *exponunt*; *Aben Eſra*, mulos.

אטד *Omnes*, βάτος, rhamnus, *Jud.* 9. 14. *&* *Pſ.* 57. 10. *Alii*, Kynoſbaton.

אט אט ἡσυχῇ, lente, ſenſim, quiete, *Incert. Jud.* 4. 21. *Item* κεκλιμένῳ, inclinatus, *quaſi a verbo* נטה *LXX.* 3. *Reg.* 21. 27.
לאט ſenſim, lente, leniter, בלאט *Hunc vocem ex* אט *derivare videtur Incertus Interpres Jud.* 4. 21. *qui vertit* ἡσυχῇ, quiete, lente, *ubi LXX.* ἐν κρυφῇ, in abſcondito, *interpretantur. Similiterque Aquila* לטים *ex* אט *deducere creditur: vertit enim* ἐπῳδαὶ, quieta, *ſeu incantationes quæ quiete peraguntur. Vide utramque vocem in* לום
אטים φάλαγγες, ſimulacra. *LXX. Heſai.* 19. 3. *Alii vertunt*, præſtigiatores, divini, incantatores.

אטם *βύειν*, obturare, claudere, *Aquila*, *Theodotio*, *Proverb.* 17. 28. *ubi Alius*, φιμῶν, frænans. *Prov.* 17. 28. *Alibi S.* φράσσειν, obſtruere.
Hiphil, obturare. *Symmach. βύειν*, obturare, claudere. *Pſalm.* 57. 5. אשמורת *S.* ἔξοδοι, arcuatæ, feneſtellæ, *Ezech.* 40. 16. *Alii*, clauſæ.

אטן *LXX.* ἀμφιτάσια, tapetes, *Th.* ζωγράφια picturæ. *Prov.* 7. 16. *Vulg.* funes, *Alii*, funiculi, filum, *& metonymice* linteum *ex filis contextum.*

אטר *ἐνστομίζειν* obſtruere. *Sym. Pſalm.* 68. 16. *ubi LXX.* συνέχειν, cohibere. *Alii*, claudere, occludere.
אטר ἀμφοτεροδέξιος, ambidexter. *LXX. Jud.* 3. 15. *Alii vertunt*, ſcævam, præcluſum manu.

אי νῆσος, inſula *S. Heſai.* 23. 2. *Plur.* איים νῆσοι. *A. S. Th. Heſai.* 41. 1.
איים *Heſai.* 42. 4. *vertunt Omnes* ἔθνη, gentes, *niſi ſis mendum: nam Vulg. habet*, inſulæ. *Cum priori tamen interpretatione conveniunt Lexica hodierna, quæ habent* איי inſula, regio, provincia.
איים *A. S. Th.* ἰοὶ. *LXX.* ἑταίρωσι. *Vulg.* ululæ, *Heſai.* 13. 22. *Alii*, aves inſulanæ, ululæ.
Vide etiam in איה

איב ἐχθρεύειν, inimicari. *LXX. Exod.* 23. 22. ἐχθραίνειν, inimicum eſſe. *Incer.* 1. *Reg.* 18. 29.
איב & אויב ἐχθρὸς, inimicus, *paſſim Omnes. Item*, ἀντικείμενος, adverſarius, μισῶν odio habens, μισοπονῶν, odio habens, *vel* odium concilians. *A. Pſalm.* 81. 3. *Vide infra in Lexico Græco ad ſingulas voces.*
איבות inimica.
איבה ἔχθρα, inimicitia.

אוי & אי *A.* ὑπόλυπος, *vel* ὑπόφλυγμος, ſcatebra. *Gen.* 2. 6. *& Job* 30. 12. *& alibi. LXX.* πηγὴ, fons, *&* νεφέλη, nubes. *De hac poſtrema ſignificatione vide Geneſis cap.* 2. *v.* 6. *in nota.*
אוד *Symmachus*, πλανωμένα, miſeria, *Pſalm.* 17. 19. *Idem vertit*, σωρηδὸν, pacium, *Prov.* 1. 16. *ſed aliud legiſſe videtur. S.* κάκωσις, afflictio. *Vertitur etiam* infortunium, interitus. *Th.* ἐπαγωγὴ, inducta calamitas. *Prov.* 27. 10.

איה ἰκτῖνες, milvus. *LXX. Alii*, pica, *&* cornix.

אי ubi, ubinam, איכה ubi es tu? איה ubi eſt ille? 4. *Reg.* 19. 13. איום, ubi ſunt illi? *Heſai.* 19. 12.

אי מי, ubi, ubinam, *paſſim.* אי־זה quiſnam, *vel* quidnam, qualiſnam? אי כזה, undenam?

איך איכה, quomodo, *vel* ubinam?

איכנה *item*, quomodo?

איל fortitudo, virtus.

אילות *A.* ἀντίλυψις, ſuſceptio, *Pſalm.* 21. 1.

אילותי virtus.

איל κριὸς, aries, *Omnes. Vide in Lex. Græco. Item alibi, Reliqui*, τράγος, hircus. *Pſalm.* 65. 15.

איליים *Aquila*, κρίωμα, frons atrii. *Ezech.* 40. 14. *Symmachus*, σφηκιδεῖς, quæ prope atrium ſunt. *Item*, ſuperliminaria. *A. item*, φάτνωμα, fulcimentum. *Ezech.* 41. 3.

איל *Aquila*, αὐλὼν, *Pſalm.* 41. 2. pratum, *ſic vertitur ibi, vel*, ſulcus. אילות *S.* ωδία, campi. *Pſalm.* 28. 9.

אילן *Tres Interpretes*, τὰ ὑπερῶα, ſuperliminaria. *Ezech.* 40. 21.

איל aial. *A. S. LXX. Th.* ἔλαφος, cervus.

אילון *Idem. Vide Lex. Græc. in* ἔλαφος.

איל δρῦς, quercus. *Incert. Gen.* 14. 6.

איל planicies. *Gen.* 14 6.

אילון planicies, campeſtria. *Alii*, quercetum *explicant de quo in* אלה

אל *A.* ſolet vertere ἰσχυρὸς, fortis, *ſic A. S. Th. Job* 40. 14. *Alii, modo*, Θεὸς Deus, *modo* ἰσχυρὸς, fortis, *modo*, κύριος Dominus. *S.* δυναστεία, potentia. *Exod.* 15. 11.

אילים *Aquila, Symmachus, Theodotio*, εἴδωλα, idola. *Heſai.* 1. 29. *Item A.* ἐπάλξεσι, fucati. *Pſalm.* 9. 5.

איום φοβερὸς, formidabilis. *LXX. Habac.* 1. 7. איומה *S.* ἐπιφόβεος, terribilis. *Cant.* 6. 3. & 9. *Item LXX.* δέος, pavor, & φόβος, metus.

Apud LXX. Jer. 50. 38. איים *vertitur*, idola, & *Deut.* 2. 11. gigantes. *Alii*, Emæi, gigantes; *quaſi terrifici & formidabiles.*

איומן *Chaldaice*, terribilis, formidabilis. *Plurale*, איומנין *Fœminin.* איומני terrifica, pro איומנית

איומה *Sexta Editio*, καταπλήξεως, terrorem afferens. *Cant.* 6. 9. *A. S.* κατάπληξις, terror, ſtupor magnus. *Exod.* 23. 16. *in Append.*

אימורין *Plural. forma fœminina*, terrores. *Pſalm.* 54. 5.

אין οὐκ, non, οὐδὲν, nihil. οὐδεὶς, nemo, nullus.

כאין tamquam nihil, *Heſai.* 41. 11. *ſignificat &* pene, prope, parum abfuit.

מאין ex nihilo, præ nihilo. *Aliquando*, unde, undenam.

האין anne?

באין in non, dum non, abſque.

לאין ad non, ut non.

מאין a non, abſque, eo quod non.

Ex אי אין, *quod legendum* אי *per apocopam pro* אין *Prov.* 31. v. 1.

אינו non illud אינך non tu, *& cetera affixa ſimiliter.*

איפה, *menſura genus; quod* ωφὶ, Oephi *exprimunt LXX. & Alii, aliquando* μέτρον, *menſura. A.* ἐφὰ, Epha. *Deuter.* 25. 14. *in Append. Ephan dicunt eſſe menſuram majorem, tantum continentem in aridis, quantum batus in liquidis, id eſt, tres ſeas*, סאים. *Vide in* סאה.

איפו איפה *Vide in* סאה.

איש ἀνὴρ, vir, mas, maritus; *Omnes paſſim. Aliquando* ἄνθρωπος, homo. *Significat &* quiſque, quilibet, aliquis, *S. Th.* ἕκαστος, unuſquiſque. *Num.* 2. 17. & *Jud. Plural.* אישים viri.

אשה γυνὴ, mulier, fœmina, uxor, *in regimine* אשת, *ſic Omnes.*

אשה ἀνδρεῖος, vira *aut* virago. *S. Gen.* 2. 23. *Hinc derivatum putant* התאשש virum ſe præbuit. *Heſai.* 46. 6. *Alii* ex אשש deducunt.

אישון κόρη, pupilla oculi. *A. LXX. Th. Pſalm.* 16. 9. *A.* σκοτόμηνιον, nox illunis. *Pſalm.* 90. 6. *Item S.* σκοτόμηνια, nox illunis, *vel*, tenebræ nocturnæ. *Proverb.* 20. 20. *Alii*, nigrum, nigror.

אשון nigrum, nigror.

איתן איתן ἀρχαῖος, antiquus. *Aquila, Symmachus, Exod.* 14, 27. *S. Mich.* 6. 2. & *LXX. Heſai.* 23. 17. *Vertitur etiam* fortis, robuſtus, & *metaphorice*, aſper, horridus. *S.* ϛκληρὸς, ſolida, *Jerem.* 49. 19. *Item*, vis, robur. *Plural.* איתנים, fortes, validi.

איתנים Ethanim. *Fuit etiam nomen menſis ſeptimi, i.* Septembris, *quem hodie vocant*, Tiſri.

איתן Vide in אתה.

את *Chaldaice*, eſt, ſunt. *Hebraice* יש איתי גבר eſt vir, *Dan.* 5. 11. לא איתוהי non eſt ipſa. *Dan.* 2. 11. *Et ſic cum reliquis affixis.*

אך πλὴν, verumtamen, cæterum, præter, *A. & alii, Levit.* 27. 26. *Vertitur etiam*, ἀλλὰ, ſed. *Item*, utique, tantum, dumtaxat, profecto, ſane. *Item, S.* διόλου, jugiter, *Jerem.* 32. 30. *Item S.* οὕτως, ſic 1. *Reg.* 25. 21. *Symmachus*, ἴσως, forte, fortaſſis, *Pſalm.* 72. 13.

אכל ϕαγεῖν, edere, comedere. *S. & omnes paſſim*, & ἐσθίειν, comedere: & *metaphorice*, conſumere, devorare, *quo ſenſu ignis dicitur, comedere. Symmachus*, βιβρώσκειν, edere, *Job* 6. 6. *ubi in Niphal eſſe dicitur.* אכלה κατωδάλωσε, conſumſit, *Symm. Pſalm.* 68. 10. *A.* κατεσθίειν, devorare. *Deut.* 4. 24. *in Appendice. Item S.* ἐκφαγεῖν. *In Daniele item* vociferari, clamare.

In Niphal, comedi, abſumi.

In Piel, conſumere.

In Hiphil, A. S. Th. ψωμίζειν, cibare. *Exempla vide in Lexico Græco.*

אכל מאכלת βρῶμα, βρῶσις, cibus, eſca. *Vide in Lex. Græco ad has voces.* ϐρῶϛις, cibus, eſca. Σ. βρῶσις, cibus, *Job* 9. 26. Σ. τροφὴ, cibus, eſca. *Job* 10. 21. & *alibi.*

מאכלת gladius. *LXX.* μάχαιρα, *Deut.* 32. 42. *Sed Prov.* 30. 13. מאכלות *ubi LXX. vertunt* ϐρώσεις, cultros. *Aquila, Symmachus, Theodotio*, habent κατεσθίοντες, comedentes. *Item Symm.* κατάβρωμα, cibus, eſca, *Heſai.* 9. 5.

מכלת βρῶσις, alimentum, annona. *A.* 3. *Reg.* 5. 11. *pro* מאכלת deficiente א

אכן ὄντως, vere, revera. *S. Job* 32. 8. δὲ, autem. *S. Pſalm.* 81. 7. ἆρα, num, *vel*, utique. *A. Gen.* 28. 16. *in Append. Item*, profecto, ſane. *Quidam ex* כון *derivant.*

אכף curvavit ſe, reflexit ſe, *Prov.* 16. 26. *Idem quod* בכף

אכף manus *Job* 33. 17. *Idem quod* כף

אכר γεωργὸς, arator, agricola. *LXX. Th. Jerem.* 14. 5. *Plural.* אכרים aratores, agricolæ.

אל *ind* μὴ, ne, nequaquam, *dehortandi & deprecandi particula. Rarius*, non.

אל *Plurale*, illi, illæ; iſti, iſtæ; hi, hæ, & *cum* ה *emphatico* האל, *ſæpiuſque cum* ה paragogico אלה. Eſt uſus Chaldæi frequenter.

אל אלי ad, apud, juxta, erga, verſus. *Tres Interpretes*, πρὸς ad, *ſæpe*, & ὑπὲρ, ſuper. *Aliquando ſignificat* cum אל בני מצרים cum filiis Ægypti. *Ezech.* 16. 26. *Interdum*, contra, אל אדום contra Edom. *Cum affixis jungitur in* forma אלי, אליך ad te אליו ad eum, אליה ad eam, אלינו ad nos, אלימו ad eos, אליהם ad eos, אליהן ad eas, אליכם ad vos, אליכן ad vos (*fœminas*).

אלגביש *LXX.* περιῤῥηγνύμενος, jactus lapidis. *Ezech.* 13. 11. *Alii*, grando immanis אבני אלגביש lapides immanis grandinis.

אלגמים *A.* σύκινα, ligna ſuchina, *an* ſuccina? *Veriſimile eſt verſandum eſſe* ſuccina. *Sym.* ξύλινα, ligna thyina. *Alii*, corallium. *Alii*, ἀπειλήνα, non dolata. 1. *Reg.* 10. 11. *Hoc autem locò legitur* אלמגים *tranſpoſitis litteris* ג & ם. *Sed* 2. *Paral.* 2. 8. אלגמים *quod idipſum ſignificat.*

אלה ἐξορκίζειν, adjurare. *Inc. Jud.* 17. 2. ἀρᾶσθαι, execrari. *Item*, jurare, *aliquando* pejerare. *Semel ex ſignificatione Chaldaïca*, ejulare. *Imperativum* אלי ejula, *Joel.* 1. 8. *Symmach.* ὁρκίζειν, adjurare. *Exod.* 2. 21.

אלה ἀρά, maledictio, κατάρα, maledictio. *Incert. Pſalm.* 10. *ſecund. Hebr.* 7. *Aliquando*, ὅρκος, juſjurandum אלה *S.* ἀρά, maledictio, execratio. *Pſalm.* 58. 13. *Plural.* אלות execrationes.

אתלה maledictio, execratio.

מאלה ἀρά, execratio, maledictio. *Symmachus, Pſ.* 58. 13.

אלה *LXX.* ὀσφύς, lumbus. *Aquila*, κέρκος, cauda. *Levit.* 8. 25. *in Append. Incert. Exod.* 29. 22. *Item, Reliqui*, κέρκιον, cauda. *Levit.* 7. 3. *Item Symmachus, & Theodotio*, κέρκιον, cauda. *Levit.* 8. 25. *in Append.*

אלה δρῦς, quercus. *A. S. Th. paſſim, & aliquando etiam LXX. A. ſemel*, τερέβινθος. *Oſee* 4. 13. *& ſic quandoque LXX. S. item*, πλάτανος ἐπισκιάζουσα, platanus obumbrans. *Oſee* 4. 13 *Item*, δένδρον, arbor. *Incert.* 2. *Reg.* 18. 10. *Et ſic fortaſſe alibi pro arbore in genere. Pluraliter*, querceta, luci. באילים *alii*, ab ulmis, *alii*, a quercubus, *A. S. LXX.* ἀπὸ τῶν εἰδώλων, ab idolis, *Heſai.* 1. 29.

אלון *item* δρῦς, quercus, *omnes ſæpe. Exempla vide in Lexico Graco.* A. πεδίον, campus. *Jud.* 9. 6. *Aquila ſemel*, αὐλών, ſulcus, *litteris Græcis vocem Hebraicam exprimens.*

אלוני βαλάνους, glandes. *S. Th. Heſai.* 2. 13. *& alibi. Alii* אורנים *vertunt*, quercus *in plurali.*

אלה eloa, θεός, Deus, *Omnes paſſim. Item* אלהים *in forma pluralis* Deus. *Dicitur aliquando de Angelis, de præclaris hominibus, de principibus, de falſis diis.* אדירים *S.* δυναστεύοντες, potentes. *Gen.* 6. 2. δυνάσται. *Incert. ibidem. Symm. Theodotio*, εἴδωλα, idola. *Gen.* 31. 30. *A. ſemel*, μορφώματα, figuræ, ſimulacra. *Gen.* 31. 19. *S. vocem* אלהים *nonnunquam ita accipit, ut adhibitam credat ad commonſtrandam excellentiam rei cui conjungitur. Ita Gen.* 1. 27. *illud* בצלם אלהים *quod alii vertunt*, in imagine Dei *vel* ad imaginem Dei, *ille tranſtulit*, ἐν εἰκόνι ἐξαίρετον, in imagine excellenti.

אלה ela, *Chaldaïce*, Deus. אלהין & אלהיא dii.

אלו illu *Chald.* οἱ, ſi. *Uſurpatur etiam Eccleſ.* 6. 6.

אלו alu, *Chaldaïce*, ἰδού, ecce. *Dicitur &* ארו. *Vide infra in* אוה.

אלח נאלח impurus, vel inutilis eſt, *ſic LXX. Alii*, fœtidus vel rancidus factus eſt.

אלך *Chaldaïce*, illi. *Eſt plurale maſculinum.*

אלל אליל, nihilum, res nihili. *Aliquando cum* ו *loco* י, אלול res nihili. *Plurale* אלילים idola. *Vocem* אלל *ſingularem Symmachus pluraliter accipit* רבי אלל ἰατροὶ ἐπίπλαστοι, medici fucati, ementiti. *Symmachus, Job* 13. 4.

אלילים אלילם, *Incert. Levit.* 19. 4. *& alibi. Aquila*, ἐπίπλαστοι, commentitii, fucati. *S.* εἰσὶν πλάνοι, non exiſtentes *ſupple*. dii. *LXX.* δαιμόνια, dæmonia. *Pſa.* 59. 5. *Alibi*, βδελύγματα, abominationes; *alibi*, εἴδωλα, idola.

אלול Elul, Auguſtus menſis. *Nehem.* 6. 15.

אללי *Vide in* ילל

אלם *Niphal*, נאלמתי נאלם δεδεμένος ἐγενόμην, mutus factus ſum ſine loquela fui. *S. Pſalm.* 38. 3. *ubi LXX.* ἐταφώθην, obmutui, *& ſic Ezech.* 3. 26.

In Piel, ligare, colligare.

אלם manipulus.

אלם *Aquila, Symmachus, Theodotio*, μογιλάλος; difficulter loquens, balbus. *Exod.* 4. 11. *LXX.* δύσφωνος, mutus. *Exod.* 4. 11. ἄλαλος, mutus, *vel*, ſine loquela. *Sym. Heſai.* 56. 10. *A. Pſalm.* 55. 1. *A. S. Th. Proverb.* 31. 8.

אלמות אלמים, faſciculi, manipuli.

אולם *A.* προστάτης, veſtibulum. *Joel.* 2. 17. *& alibi. Item*, porticus. *S.* προστώλιον, veſtibulum. *Joel.* 2. 17. *S.* προστῶλον, veſtibulum. *Ezech.* 40. 7. *Syrus*, κιγκλὶς, cancellus. *Ezech.* 8. 16. *Aq. item*, προστὰς, porticus. *Ezech.* 8. 16.

אולם *item hac forma*, veſtibulum.

אלמן viduatus. *Jer.* 51. 5.

אלמנה χήρα, vidua. *Omnes*, *Plurale* אלמנות viduæ.

אלמון אלמנות viduitas.

אלמי quidam homo, *vel* locus, *tacito nomine. Vide infra in* פלמי & פלוני

אלמנים *Vide in* אלגמים *Non idipſum ſignificat; & ex ſolâ litterarum tranſmutatione formatur.*

אלן אילנא אילנה אולן *Chald.* arbor. *Putant ex* איל *formari.*

אלין *Chald.* illi, iſti, illæ, iſtæ.

אלן *Vide in* אולת & *in* איל

אלסר *S.* θάλασσα, pontus. *Gen.* 14. 2. *Alii*, *quaſi nomen proprium* Ellaſar *vertunt.*

אלף μανθάνω, diſco.

In Piel, doceo. *S. & LXX.* אאלף διδάξω, docebo. *S. Job* 33. 33.

מלף διδάσκων, docens. *Symmachus, Job* 35. 11. *ubi* א *deficit.*

אלוף princeps, dux, millenarius, doctor. *S.* συνήθης, familiaris. *Pſalm.* 54. 14. *Prov.* 11. 17. *A.* ἡγεμών, dux. *Prov.* 2. 17. *ubi S.* μάθησις, diſciplina. *LXX.* διδασκαλία, doctrina. Θ. ἡγούμενος, dux.

אלופים duces, *item* boves.

אלוף *S.* συνήθεια, conſuetudo. *Prov.* 17. 9.

אלף *Aquila, Symmachus*, βοῦς. *Prov.* 14. 4.

אלף χίλιοι, mille. *Omnes*, אלפים millia, milleni, chiliades. *Item*, boves. אלפים אלפים millies mille.

Chaldaïce, אלף & אלפא mille.

מאלפות millena patientes, fetoſæ. *Eſt in forma Hiphil. Pſalm.* 144. 13.

תלפיות *Vide in* תלה

אלץ *Piel*, *Aq.* παρενόχλησε, moleſtavit, ſumma moleſtia affecit, *vel* damno affecit. *Jud.* 16. 17.

אם ἐὰν, *S. Job* 9. 20. ſi. *Item*, ſiquidem, utrum? aut אם עד־אם uſquedum. כי אם ſed. עד אשר אם uſquedum.

לא אם ſi non, niſi, annon.

אם em. *Vide* אמם

אמה *A.* οἰκέτις, famula. *Exod.* 21. 8. *S.* δούλη, famula, ancilla. 2. *Reg.* 14. 16. *Plural.* אמהות famulæ, ancillæ.

אמה cubitus. *Vide in* אמם

אמלל אמללה languidum, infirmum אמלל ἀσθενῶν, infirmari, languere. *Item* πενθῶν, lugere. *Aq. S. Th. Heſai.* 33. 9. *In Pual ponitur.*

אמללים languidi. *Nehem.* 4. 2.

אם אם μήτηρ, mater. *Omnes*, *Item LXX.* μητρόπολις, Metropolis. 2. *Reg.* 20. 19. *Ubi* עיר ואם *vertunt* πόλιν καὶ μητρόπολιν, urbem & Metropolim.

לאמים populus fit ex אמם *Aquila*, φῦλα, tribus. *Alii*, populus, natio.

אמה *Chaldaïce*, natio. *Plur.* אמיא, nationes.

אמה πῆχυς, cubitus, *Omnes. Th.* ὑδραγωγὸς, aquæductus. *S.* τόπος, ſaltus. 2. *Reg.* 2. 24.

אמן τιθηνῶν, nutrire, τιθηνὸς, nutricius. אמון *A.* τιθηνούμενον, nutrix. *Proverb.* 8. 30.

In Niphal. נאמן πιστόν, credere, πιστὸν, fidelem eſſe.

Hiphil. האמין *Aquila, Symmachus*, πιστεύειν, cre-

dere. *Pſalmo* 26. 13. *& alibi.*

חימין *Chaldaïce*, credidit. *Dan.* 6. 23.

כחימן *Chaldaice*, fidus, fidelis. *Dan.* 2. 45.

נאמן אמן πιστὸς, fidelis, ἀληθινὸς, verax.

נאמנים *Symmachus*, ἀπλανεῖς, qui errare nequeunt. *Job* 12. 18. נאמן *Symm.* ἐκλιμένος, ſtabilis. *Deuter.* 28. 59. *in Append.*

אמת אמונה אמן אמן *Aq. S.* πίστις, fides, *A. S.* ἀλήθεια, veritas.

אמונה βεβαίότης, firmitas. *A. Pſalm.* 142. 1. *Symm. Pſalm.* 35. 6.

אמן *S.* ἀμὴν, amen. *Aq.* πεπιστωμένως, fideliter. *LXX.* γένοιτο, fiat *ſæpe.*

אמנם vere, revera, ſane, ἀληθῶς, vere. *Th. Job* 36. 4. ὄντως, vere, revera. *S. Job* 36. 4.

אמת ἀλήθεια, veritas. *A. Gen.* 32. 11. *S. Pſalm.* 53. 7. *Th.* ἀληθινὸς, verus, *Joſ.* 2. 12. *Item* fides.

אמן artifex. *Cant.* 7. 1.

אמץ ἰσχύω, fortis ſum, ואמץ *Symmachus*, ὑπερισχύσει, prævalebit, *Gen.* 25. 23. *in Append.*

In Piel, roborare. *Aquila*, *Theodotio*, κραταιοῦν, confirmare, roborare. *Prov.* 31. 17. *&* ותאמץ *Symmachus*, ἐκραταίωσεν, roboravit. *Prov.* 31. 17. ואמץ *S.* ἐκράτωσα, roboravi. *Job* 16. 5.

In Hiphil, eadem ſignificatione.

In Hithpael, ויתאמץ ὡς ἐνίσχυσεν, & invaluit. *Inc.* 2. *Paral.* 13. 7.

אמיץ *S.* κραταιὸς, fortis. *Job* 9. 19. *A.* κραταιὸς, fortis, robuſtus. *Amos* 2. 16.

אמץ ἰσχὺς, robur, fortitudo. אמצה *Idem.*

מאמצים κραταιοῦντες, fortitudinem habentes. *Theodotio*, *Job* 36. 19. *Alii*, fortificationes, robora.

אמר ἔφην, dixit, *paſſim Omnes. Item* ἐλάλησε, loquutus eſt האמר ἐρῶ, dices. *A. Th. Jud.* 16. 13.

Niphal, dictus eſt.

Hiphil, dicere fecit, ſpopondit, ſtipulatus eſt.

Hithpael, verbis prædicare.

אמר λόγος, ſermo, verbum, ῥῆμα, dictum, *paſſim Omnes.*

אמרה *Idem. Incert.* λαλιά, loquela. *Gen.* 35. 8. *S.* ῥῆσις, loquela. *Pſalm.* 17. 31. *Vide in Lexico Græco.*

מאמר ſermo, oratio, edictum, *Chaldaïce.*

אמיר ramus ſummus. *LXX.* μετέωρον, ſublime. *Heſai.* 17. 6.

אמר אמרא agnus. *Chald. Plural.* אמרין agni, *Eſdr.* 6. 9.

אמש χθὲς, heri, *vel* heri veſperi, *ſeu* præterita nocte *vel* veſpera.

אמתני *nomen Chaldaïcum. Vide ſupra in* איתי

אן Quo? עד־אן quouſque? ἕως πότε. מאן undenam; אנה ubi? & quo? אנה תלך quo vadis? אנה ואנה huc & illuc.

אנה *pro* אנא quæſo, obſecro, ſic per ה ſexies ſcribitur. *Symmachus*, αἰτῶ, rogo, quæſo, obſecro. *Pſalm.* 114. 4.

אנון illi, iſti. *Chaldaïce*, אנין iſtæ, illæ, *vel* iſta, illa.

אנגא *nomen Chaldaïcum. Vide in* אנב

אנה mœſtus fuit, luxit, occaſionem quæſivit.

Piel, obvenire, occurrere. אנה *Aquila*, *Symmachus*, ἀφῆκε, dimiſit. *Exod.* 21. 13. *ubi alii*, cauſam veniendi dedit, impulit.

Sed Pſalmo 90. 10. לא־תאנה *A.* οὐ μὴ ἐγγίσῃ, non tradducetur. *S.* οὐ κατισχύσει, non prævalebit. *LXX.* οὐ προσελεύσεται, non accedet. *Alii*, non cauſabitur, *vel*, non occurret, *in Pual ut putatur.*

In Hithpael, occaſionem quærere.

אני πλοῖον, navis, & אניה *Idem Omnes. Vide Lexicon Græcum. Plural.* אניות *naves.*

תאנית ואנית *S.* κατάλυπος, καὶ ἀθυμοῦσα, triſtis & mœrens, *ubi LXX.* ἡ ἰσχὺς & ἡ πλοῦτος, fortitudo & divitiæ. *Heſai.* 29. 2.

תאנה *Aquila*, πρόφασις, occaſio, obtentus. *Incert.* ἀνταπόδομα, retributio. *Jud.* 14. 4.

אנא אנה *Chald. Vide in* אני

אנח נאנח *in Niphal*, ἐστέναξεν, ingemuit, ſuſpiravit.

אנחה στεναγμὸς, gemitus, ſuſpirium. *A. LXX. Job* 3. 24. *Plural.* אנחות gemitus, ſuſpiria.

אנחנו *Vide in ſequenti voce.*

אני & aliâ formâ אנכי ἐγώ, ego, *Omnes. Plurale*, אנחנו & נחנו ἡμεῖς, nos. *Chaldaïce*, אנא & אנה ego: *Plural.* אנחנא nos.

אתה σύ, tu, אתם ὑμεῖς, vos, *fœm.* את אתי tu. *Plur.* אתן אתנה vos. *Chald.* אנתה tu. *Plural.* אנתון vos. *Unde arguunt* אתה *ex* אני *per apheræſin* נ *factum eſſe.*

אנך *Aquila*, γάνωσις, ſtannatura. *Symmachus*, *LXX.* ἀδάμας, adamas. *Vulgata*, trulla cæmentarii. *Amos* 7. 7. *Lectio Aquilæ* γάνωσις, *ex Commentario Hieronymi in Amos deſumta. Olim legebatur* ἀλείψασις, *ſed hæc vox ab Eraſmo conficta fuerat, ut ex Mſſ. probatur. Significat autem* γάνωσις, *ſecundum Hieronymum* ſtannaturam, *ſive lituram ex ſtanno: cum quis tabulam vel figuram, vel quidpiam hujuſmodi ſtanno illinit. Alii*, libella, perpendiculum.

אנכי *Vide in* אני

אנן plangere, lugere, mœſtum eſſe.

Hithpael, התאונן lamentari, plangere.

Hinc derivant און planctus, mœror, luctus, *Gen.* 35. 18. *Deut.* 26. 14. *& Oſee* 9. 4.

אנן *Chald. Vide ſupra in* אן

אנס negotium facere, cogere, urgere.

Chald. prémens, negotium faceſſens. *Dan.* 4. 6.

אנף ὀργισθῇ, iraſcatur. *Aq. S. LXX. Pſalmo* 2. 12. אנוש *A.* θυμωδὴς, indignatus. *Pſalm.* 59. 3.

In Hithpael, ira percitus fuit.

אף θυμὸς, ὀργὴ, furor, ira, *paſſim Omnes. Exempla vide ſis in Lexico Græco.*

אף μυκτὴρ, nares, naſus, *A. S. Th. non raro. Exempla vide in Lexico Græco, & LXX. S.* ῥὶς, ῥινὸς, naſus. *Job* 40. 19. *Item* אף πρόσωπον, ὄψις, facies, vultus.

Duale, אפים facies, vultus, nares, *A. Symm. Th.* μυκτῆρες, nares. *Gen.* 2. 7.

קצר אפים brevis ira, ad iram pronus. ארך אפים longanimis, tardus ad iram.

אנפין *Chald.* facies.

אנפה *LXX.* χαραδριὸς, Charadrius, *avis. Alii*, ardea: *Thalmudici*, milvus iratus.

אנק *Incert.* στενάζειν, gemere. *Exech.* 24. 17. *S.* ἀμύσσειν, ejulare, gemitum edere. *Alii*, clamare, exclamare.

אנקה *A. S.* ἀμυγὴ, gemitus, ejulatus. *LXX.* στεναγμὸς, gemitus. *Pſalm.* 11. 6. *& alibi. Alii*, exclamatio.

אנקה attelabus, *locuſta ſpecies*, *Levit.* 11. 30. *LXX.* μυγάλη, mus araneus. *Diverſimode redditur. Probabile eſt a ſonitu vocis, quaſi gementis & clamitantis, Hebraïcum nomen accepiſſe.*

אנש ואנש ἠρρώστησε, morbo affectus eſt, LXX. 2. *Reg.* 12. 15. *ubi putatur eſſe in Niphal; alii reddunt,* & ægritudine confectus fuit.

ואנושה *Aquila*, καὶ ἀπηγνώσθην, & deſperavi. *S.* & ἐνωμίλουν, & cruciabar. *LXX.* καὶ βαρυπονίαν, & miſeriam. *Pſalm.* 68. 21. *Alii*, & ægritudine afficior. *Hanc vocem recentiores in Kal ponunt, putantque deficere* א *radicale: ita ut* אנושה *ponatur pro* אאנושה

אנוש βίαιος, violentus. *Aquila*, *Theodotio*, *Jerem.* 30. 15. *ubi LXX.* ἀνίατος, inſanabilis. *Alii*, mortiferus, ægerrimus.

אנוש *A. S. LXX. Th.* ἄνθρωπος, homo. *Heſai.* 17. 11. *& alibi paſſim. S.* vir. *Jerem.* 17. 9. *Plural.* אנשים homines.

אנשא אנש *Chald.* homo.

נשים mulieres, *hinc derivari volunt.* Sed *vide in* נשה

אנתה *pronomen Chaldaïcum vide in* אני

אסם *Aquila*, ἀποθήκη, depositum, apotheca, horreum, *Symmachus*, θησαυρὸς, thesaurus. *LXX.* ταμεῖον, cellarium, *Prov.* 3. 10. *Alii*, horreum.

אסון *Aquila*, σύμπτωμα, casus, calamitas. *Sym.* κίνδυνος, periculum. *LXX.* μελαγχία, languor. *Geneſ.* 42. 4. *Alii*, exitium, mors.

אסף συνάγειν, colligere; *ſæpe: Job* 30. 2. *aliàs*; 12. *Item*, αἴρειν, tollere, retrahere, συλλέγειν, colligere. *A. Prov.* 30. 4.

In Niphal, collectus eſt. נאספו ἠθροίζοντο, congregabantur. *S. Pſalm.* 34. 15. יאספון ἐπισυναχθήσονται, ſecedent. *Pſalm.* 10,. 22.

In Piel, colligere.

In Pual, colligi. אספו ἀθροϊζόντων ἀθροϊσμόν, congregabuntur congregatione, *vel* confertim congregabuntur. *S. Heſai.* 24. 22.

In Hiphil, ſuſtulit.

אסף אסיף congregatio. אספה ἀθροϊσμὸς, collectio. *A. Pſalm.* 29. 6. *A.* συλλογὴ, collectio. *Exod.* 23. 16. *& alibi.*

אספים res congregatæ, collectæ.

אסף *Symmachus*, συγκομιδὴ, comportatio, commeatus, *Exod.* 23. 16.

אספסף collecta turba, colluvies. *Num.* 11. 4. *LXX. Interpretes*, ἐπίμικτος, promiſcua turba, vulgus promiſcuum.

אספרנא *Chald. vide in* כפר

אסר δῆσαι, ligare, *Omnes*, πεδᾶν, vincire, *item*, jungere, conjungere. *S.* περιζωννύειν, circumcingere, *Job* 12. 18. אזר *S.* συνδήσατε, colligate. *Pſalm.* 117. 28.

In Niphal, vinciri.

In Pual, vinctum eſſe.

אסיר *Aquila*, δέσμιος, vinctus. *Symmachus*, δεσμώτης, incarceratus, vinctus. *Job* 3 18. *& alibi. Aq. S.* αἰχμαλωσία. *Heſai.* 10. 4. *S.* δεδεμένος, vinctus, *Gen.* 39. 22. *Aquila*, ἐγκεκλεισμένος, incluſus. *Geneſ.* 39. 22.

אסר אסורה δέσμος, vinculum. *Item*, obligatio, obſtrictio.

מכרה vinculum, *Ezech.* 20. 37.

אסרא אסר אסור vinculum. *Chald. Hæc vero poſtremum vertunt LXX.* δόγμα, decretum. *Daniel.* 6. 9. *Alii*, interdictum, *quod pro vinculo poteſt haberi.*

אעא אעה *Chald.* lignum. *Apud Eſdram & Danielem. Idipſum quod* עץ lignum, *mutato* ע *in* ע *more Chaldaico.*

אף etiam, quinetiam, quoque, *Sym. ſemel* אף πόσῳ μᾶλλον, quanto magis. *Job* 4. 19.

אפ־כי *S.* πόσῳ μᾶλλον, quanto magis. 2. *Reg.* 4. 11. *Aliquando vero*, quanto minus, *pro ratione ſenſus.*

אפד συνάπτειν, copulare, συνδεῖν, adſtringere, *ſic LXX. Interpretes. Item*, amicire, accingere.

אפוד Ephod *Aquila*, *Symmachus*, *paſſim*, ἐπένδυμα, ſuper indumentum. *Vide Lexicon Græcum. LXX. A. Th.* ἐπωμὶς, ſuperhumerale. *Vide in Lexico Græco. item*, amiculum. *S.* ἐνδυμα ἱερατικὸν, veſtis ſacerdotalis. *Jud.* 17. 5. *Item A. Th.* ἐπενδύτης, ependytes, ſuperindumentum. *Aquila*, 1. *Reg.* 14. 3. *& Theodotio*, *Job* 1. 20.

אפדת amictus, indumentum.

אפדן *Vide in* פדן

אפדנו *S.* ἱππαγώγιον αὐτοῦ, equitatus ejus. *Daniel.* 11. 46. *ſignificare poteſt etiam* ſtabulum aut ſtatio equorum. *Vide in* פדן *Hieronymus nomen proprium eſſe putat, & reddit* Apedno.

אפה πέσσειν, πέττειν, coquere *proprie panem.*

In Niphal, coqui.

אפה *Aquila*, πέσσων, coquens, *ſive* coquus. *LXX.* ἀρχισπάνις, princeps piſtorum. *Geneſ.* 40. *& alibi*, σπάνις, piſtor. *Plural.* אפים coqui.

אפות μαγειρικὰς, panificas, *Incert.* 1. *Reg.* 8. 13.

מאפה coctum, *Levit.* 2. 4.

תפיני *abjecta* a coctiones. *LXX.* ἐκκαῦσις, circumvoluta: *Alius*, ἐφεκτὰ, fiſta. *Levit* 6. 21.

אפל *Aquila*, σκοτόμαινα, nox illunis, *vel* tenebræ nocturnæ. *Job* 3 6. *Item*, σκότος, tenebræ. *Job* 3. 6. *A.* σκοτόμαινα, nox illunis, *vel* tenebræ nocturnæ. *Pſal.* 90. 6. *S.* ζόφος, caligo. *Pſalm.* 90. 6.

אפלה *S. LXX.* ζόφος, caligo. *Exod.* 10. 21. *Plural.* אפלות caligines.

אפילות obſcura. *Exod.* 9. 31.

מאפל caligo. *Joſ.* 24. 7. *& Jerem.* 2. 31. *ubi legitur* ארץ מאפלה terra caliginis maximæ, יה *vero finale, quod eſt unum ex nominibus Dei, augendæ ſignificationis cauſa adjunctum eſt. LXX.* γῆ κεχερσωμένη, terra arida, *vel* deſerta, ſentibus plena. *Vulg.* terra ſerotina.

אפן *A. Th.* τροχὸς, rota. *Ezech.* 1. 9.

אפנו על־ *A. Th. LXX.* ἐν ἁρμόζουσιν αὐτοῦ, ad congruentes ei. *S.* ἐν καιρῷ αὐτοῦ, in tempore ſuo. *Prov.* 25. 11. *Ubi alii*, juxta modos ſuos, *reddunt.*

אפס deſiit, defecit.

אפס *Aquila*, *Symmachus*, *LXX.* πέρας, terminus. *Pſalm.* 38. 14. *Item*, defectus. באפס μὴ ὄντων *Symm. Prov.* 26. 20. *Item*, vanum. אפס *in Lexicis hodiernis*, Defectus, finis, terminus. *Item*, nihil, nemo, nullus. *Item*, niſi, tantum, tantummodo, præter.

באפס *S.* ἀναλωθήσεται, conſumti ſunt, *LXX.* εἰς κενὸν, in vana. *Job* 7. 6. *Plur.* אפסים, in regimine אפסי termini.

אפס *Symmachus*, ἀσθένεια, raritas, *vel* penuria. *Prov.* 14. 28.

אפס אפלו, verumtamen, 2. *Reg.* 12. 14. *Item*, niſi, tantummodo.

אפסים *Aquila*, *Symmachus*, *Theodotio*, ἀσφάλειαι, tali. *Ezech.* 47. 3.

אפעה אפעי *Aq.* ἰχιδνα, vipera. *S. Th.* ἀσπὶς, aſpis. *LXX.* βασιλίσκος, baſiliſcus. *Heſai.* 59. 5.

אפף circumdedit. *Pſalm.* 39. 13.

אפק *in Hithpael*, אתאפק ἐκαρτέρησε, violenter actus, vi compulſus. *S.* 1. *Reg.* 13. 12. *Vertitur etiam* fortiter ſe continere, cohibere ſe, reprimere, *&* corroborare ſe.

אפיק fortis, robuſtus, validus. *Plural.* אפיקים robuſti, אפיקי כחושה robuſta æris.

אפיקי *A.* καταῤῥέοντα, defluxus, *S.* ἰχνῶν, canales. *Pſ.* 125. 4. אפיקי *Inc.* πηγαὶ, fontes. LXX. ἔξοδοι, emiſſiones, effuſiones. *A.* ἐκχύσεις, effuſiones. *Cant.* 5. 12. *Alii*, torrentes, alvei.

אפר *Aq. S.* κονιὸς, pulvis, cinis. 3. *Reg.* 20. 38. *& alibi. A.* χοῦς, pulvis, humus, terra. *Job* 42. 7.

אופיר Ophir, *nomen proprium regionis. S. Pſalm.* 44. 10. בכתם אופיר *vertit in* χρυσῷ φωτεινῷ, in auro primo.

אפתם אפתרי *Chald.* theſaurus, ærarium.

אצל ἐπὶ, circa, μετὰ, cum. *Item*, apud, juxta, prope. מאצל ἐκόμενα, juxta *A.* 1. *Reg.* 20. 41.

אצל *item*, πλησίον, prope, juxta. *A. S.* 1. *Reg.* 20. 19. παρακείμενος, adjacens. *S. Zach.* 14. 5. ἐκόμενος, hærens. *S.* 3. *Reg.* 1. 9.

ויאצל *A.* ἀφεῖλεν, abſtulit. *S.* ἀπεσπάσθη, abſtraxit. *LXX.* παρελάβη, aſſumſit. *Th.* ἐπεσκίασεν, obumbravit. *Num.* 11. 25. *Vertitur etiam*, ſepoſuit, reſervavit.

In Niphal, נאצל *LXX.* ἐξέκοπτο, eminebant. *Th.* ἐπεσυνήχθησαν, collecti ſunt. *Ezech.* 42. 6.

In Hiphil, להאציל *Symm.* ἀγκὼν, cubitus. *Heſai.* 41. 9. מאצילות ἀγκῶνας, *Th. Jerem.* 38. 12.

אצילים

אצולים *Lexica recent.* alæ, axillæ.

אצילים *eadem Lexica*, ſelecti, optimates; magnates.

אצר recondidit, theſaurizavit.

In Niphal, in theſaurum reponi.

In Hiphil, theſaurarios conſtituere.

אוצר θησαυρὸς, theſaurus. *Symmachus*, *Proverbior.* 3. 10. *& alibi. Theodotio*, *Proverb.* 21. 6. *Plurale*, אוצרות theſauri.

אקו LXX. πραλίλαφος, hirtocervus. *Alii*, rupicapra.

ארא ארואם ארואל *Aquila*, ὁραθήσομαι αὐτοῖς, *Symmachus*; *Theodotio*, ἐφθήσομαι αὐτοῖς, videbor eis. *Heſai.* 33. 7. *Alii*, ארואל prævalidus, valens.

ארואל *Aquila*, *Symm.* λέων θεοῦ, leo Dei. 2. *Reg.* 23. 20. *compoſitum ex* ארי leo, & אל Deus. Leo fortiſſimus, validiſſimus. *Chaldæus & Hebræi*, nuncium & legatum *exponunt.*

ארב ἐνεδρεύειν, inſidiari. *Aquila*, *Symmachus*, *Job* 31. 9.

Piel, idem.

Hiphil, idem.

ארב ἐνεδρευτὴς, inſidiator. *S.* 1. *Reg.* 22. 8.

ארב ἐνέδρα & ἐνεδρον, inſidiæ. *Aquila*, *Pſalm.* 10. *ſec. Hebræos* 8. *& alibi.*

מארב *Idem.* מארבים *Incert.* ἐνεδρα, inſidiæ. *Jud.* 9. 25.

ארבה *Aquila*, καταράκτης, cataracta. *Sym.* feneſtra, foramen. *Theodotio*, καπνοδόκη, fumarium. *Heſaiæ*, 60. 8. *& Oſee* 13. 3. *Aq. S.* θυρὶς, feneſtra. *Gen.* 7. 11. *S.* ὄπη, fovea. *Eccleſ.* 12. 3. *Plur.* ארבות feneſtræ.

ארבה bruchus, locuſta. *Vide in* רבה

ארג ὑφαίνειν, texere.

ארג ὕφασμα, textura. *Sym. Job* 7. 6. *Alii reddunt etiam*, radius textoris.

ארגזת *A.* ἐνδύματα, veſtes. 4. *Reg.* 23. 7.

ארגון purpura. 2. *Paral.* 2. 7. *& Chald.* ארגונא purpura. *Dan.* 5. 7.

ארגמן πορφύρα, purpura, *Omnes.*

ארגב *Symmachus*, περίμετρος, funiculus. *Deuteron.* 3. 4.

ארגז *Symmachus*, λαρνάκιον, capſula, arcula. 1. *Reg.* 6. 8. *Alii*, feretrum, loculus. בארגז *Aquila*, ἐν τῇ κεφῇ, in textura tonſuræ, *ac ſi diviſis vocibus legerit* בארג גז

ארד carpſit, decerpſit. *LXX. vero* ἐμίσθωσεν, vindemiavit.

ארי & אריה λέων, leo, *Omnes. Sym.* λαίλαψ, læna. *Heſai.* 21. 8. *Plural.* אריות & אריום leones. *Plurale Chald.* אריותא leones. *Dan.* 6. 8. *Hæc perro notat* » *Buxtorfus hoc loco.* Leonum nomina plura ſunt, & » ſecundum ætatis gradus diſtinguuntur. *Catulus* vocatur גור אריה catulus leonis, Gen. 49. 9. Jer. 51. 38. ubi dicitur non שאג rugire, ſed נעור rudere, id eſt, inconditam vocem edere, non verum rugitum. *Nomen primum* כפיר *juvenis leo*, *leunculus*, *vel* בכיר אריות juvenis leonum; jam rugiens. Jud. 14. 5. dentatus ad dilacerandam prædam, Job 4. 10. Pſalm. 58. v. 7. tugurium relinquens, Jer. 25. 38. prædari diſcens, Ezech. 19. 3. Amos 3. 4. *Secundum* ארי vel אריה *leo major* & adultior, catulos habens, & pro iis prædam rapiens, Nah. 2. 12. animoſus 2. Sam. 17. 10. ſeſe efferens, Num. 23. 24. *Tertium* שחל Job 4. 10. *Quartum* שחץ Exod. 28. 8. quæ duo mediæ ætatis ſunt, ac per *leo ferox* explicari poſſunt. *Quintum* לביא *leo immanis*, & anhelus, ſed molares adhuc habens, Joel. 1. 6. quem ob ferociam nemo excitare aut commovere audeat. Gen. 49. 9. *Sextum* לביש *leo vetus*, qui præcedenti ſubjungitur Heſ. 30. v. 6. potens adhuc. Proverb. 30. 30. ſed qui tandem præ inopia prædæ, quam viribus deſtitutus conſequi non valet, perit. Job 4. 11. Hæc ſex a Thalmudicis recenſentur in Sanhedrin cap. 2. fol. 95. Col. 2. *Haſtenus Buxtorfus. Ha porro varie leonum ſpecies, & ætates in Veterum Interpretum Aquilæ, Symmachi, Theodotionis & aliorum lectionibus non obſervantur. Nomen autem poſtremum* לביש *nullo vocis diſcrimine* λὶς *explicatur ab Aquila. Heſiodus item voce* λὶς *utitur pro leone, Symmachus vertit* ἀνυπόστατος λέων, *i. leo ſubſiſtentia carens: quod convenit cum poſtremis ſupra allatis Buxtorfi verbis.*

ארון *A. S. Th.* γλωσσόκομον, ſcrinium, marſupium. *Exod.* 25. 10. *& ſæpe. A. S. Th.* κιβωτὸς, arca. 1. *Reg.* 14. 18. *& alibi. Lexica recent.* arca, loculus, feretrum.

ארו *Chald.* ecce. *Dicitur &* זלו *per commutationem* ר & ל

ארז κέδρος, cedrus. *Sic omnes. Vide Lexicon Græcum. Plurale* ארזים cedri.

ארזים cedrata, cedrinæ capſæ. *Ezech.* 27. 24.

ארח iter fecit, venit.

ארח *Aquila*, τρίβος, ſemita. *Job* 30. 12. *Item* ὁδὸς, via. *Jud.* 5. 6. πορεία, greſſus. *S. Pſalm.* 24. 4. ἀτραπὸς, ſemita. *S.* αὐλὴ, vicus. *Job* 34. 11. *Plural.* ארחות viæ, ſemitæ.

ארח ὁδοιπόρος, viator. *Th. Jud.* 19. 17. *Vertitur &* comitatus, turma. *Syrus*, ὁδίτης, viator. *Jer.* 14. 8.

ארוחה viaticum. *Jerem.* 40. 5. *Item*, comitatus, turma, cohors commeantium. *Plur.* ארחות cœtus commeantes. *Heſai.* 21. 13. *ubi LXX. reddunt*, ὁδὸς via.

ארך prolongari, produci.

In Hiphil האריך *Aquila* μακροθυμέω, longanimis ero. *Job* 6. 11. *Item in LXX.* longævus ſum. האריך *Aquila* μακρύνειν, prolongare. *Pſalm.* 128. 3. *Symm.* ἐκτείνειν, extendere. *ibid.* מאריך *A.* μακρύνων, prolongans, *ſive* diu immanens, *Eccleſ.* 7. 16. *Item*, prorogare, protrahere, differre.

ארך *S.* μῆκος, longitudo. *Pſalm.* 22. 6. *Aquila*; *Theod.* 3. *Reg.* 6. 20. *Chald.* ארכה prorogatio, *Dan.* 4. 24.

אריך decens, conveniens. *Chald.*

ארכה longum, diuturnum, diutinum. *Item Incert.* μῆκος, longitudo. *Aquila*, *Symmachus*, παλαιστιαῖος, palmaris. *Jud.* 3. 16. *Symmachus*, μακρὸς, longus. 2. *Reg.* 3. 2.

ארם Aram, *nomen proprium viri. Item*, Aramia, Syria. ארמי Aramæus, Syrus: *feminin.* ארמיה Aramæa, Syra. ארמית Syriace. 4. *Reg.* 18. 26.

ארמון palatium. ארמנות *S.* τὰ βασίλεια, Regia. *Pſalm.* 47. 14. *A. Sym.* βάρις, domus. *Amos* 1. 11. *& alibi. Legitur &* הרמנה *Amos* 4. 3. *cum* ה *loco* א

ארן πίτυς, pinus. *Alii*, ornus.

ארנבת lepus. *Levit.* 11. 6. *A.* λαγωὸς, lepus. *Deut.* 14. 7. *in Append.*

ארעא ארקא terra. *Jer.* 10. 11. *eſt Chaldaicum ibi.*

ארץ γῆ, terra, *Omnes paſſim*, *vel* ager. *Item*, regio. *Plural.* ארצות terræ, agri, regiones.

ארקא *Chald.* terra. *Jerem.* 10. 11.

ארר κατάρασθαι, καταρᾶσθαι, maledicere, execrari.

Niphal, maledici.

Piel, maledictum reddere.

Pual, maledictum eſſe.

ארור ἐπικατάρατος, maledictus, *Omnes. Vide in Lexico Græco.*

ארירה maledictio. *Item*, πενία, egeſtas. *LXX.* ἀνάγκη, penuria, *A. Deuter.* 28. 20. *Alii item*, defectus; diminutio, penuria. *Plural.* מארירות maledictiones.

אררט *Aquila*, *Symmachus*, *Theodotio*, *Aquila*, Armenia. *Gen.* 8. 4. *Alii*, Ararat.

ארש *Incert.* δέησις, ſupplicatio. *LXX.* θελήσεις, voluntas. *Alii*, pronuntiatum.

אֵרַשׂ *cum puncto ſiniſtro. Piel*, אֵרְשְׂתִּי *A.* ἐμνηστευσάμην, deſponſavi, 2. *Reg.* 3. 14.

In Pual, deſponſari, *vel* deſponſatam eſſe.

אֵשׁ ignis, πῦρ, *Omnes.*

אִשֵּׁה πυρίτου, ignitum. *Aquila*, *Theodotio*, *ſæpe in Leviticо. Symmachus*, *LXX.* κάρπωμα, oblatio, ſacrificium. *Levit.* 24. 9. *Incert.* ὁλοκάρπωμα, oblatio perfecta. *Plurale conſtructum* אִשֵּׁי ignita.

אִשְׁתָּא *Chald.* ignis. *Dan.* 7. 11.

אִשָּׁה *Vide in* אִישׁ

אֶשֶׁד effuſio, decurſus. *A.* κατάχυσις, effuſio. *Deuter.* 3. 17. *in Append.* אַשְׁדּוֹת decurſus, loca declivia.

אֶשֶׁת אַשְׁתּוֹת fundamentum. *LXX. vero*, ἴωαλξις, propugnaculum. *Plur.* אַשְׁתּוֹת fundamenta.

אֶשֶׁךְ teſtis, teſticulus. *Levit.* 21. 20.

אֶשֶׁל *Aquila*, ἄλσος, arboretum. 1. *Reg.* 22. 6. *ſuſpectum. Item A.* ἄλσος אֵץ, arboretum. *Geneſ.* 21. 33. & 1. *Reg.* 31. 13. *S.* φυτεία, arborum plantatio. *Gen.* 21. 33. *LXX.* ἄγρα, ager, arvum. δρῦς, quercus, *Theodotio*, 1. *Reg.* 31. 13. *Symmach.* φυτὸν, virgultum, *ibid.*

אָשַׁם πλημμελεῖν, delinquere. *A. & alii. Prov.* 30. 10. & *alibi. Item*, ἁμαρτάνειν, peccare. *Alii*, vaſtari. תֵּאָשַׁם *Symm.* μετεμέλετο, reſipiſcet. *Oſee* 14. 1.

In Niphal, deſolatum eſſe.

In Hiphil, reum agere.

אָשָׁם *A. S.* πλημμέλημα, πλημμέλημα & πλημμέλημα, delictum, peccatum. *Exempla in Lex. Graco.*

אַשְׁמָה *Idem. Aquila*, πλημμέλημα, delictum. *Levit.* 4. 3. & *alibi. Plural.* אַשְׁמוֹת πλημμελήματα, delicta, ſcelera.

אֲשַׁמִּים loca deſolata, *ſecundum quoſdam. Vide* שָׁמֵן

אַשָּׁף *Chald. LXX.* φιλόσοφος, philoſophus. *Th.* μάγος, magus. *Alii*, aſtrologus. *Apud Danielem non raro. Plural.* אַשָּׁפִין & אַשָּׁפִים aſtrologi. *Vide etiam in* כָּשַׁף

אַשְׁפָּה φαρέτρα, pharetra. *Aquila*, *Symmachus*, *Pſ.* 126. 5.

אַשְׁפָּה κόπρια, ſtercus, ſterquilinium. *Eſt in uſu in Plurali* אַשְׁפּוֹת ſtercus, ſterquilinium.

אַשֻׁר fruſtum, portio ampla.

אָשַׁר direxit ſe וַיְאַשְּׁרוּ. *A. S.* καὶ κατευθύνετε, & dirigite vos. *Prov.* 9. 6.

In Piel, incedere fecit, direxit. *Item*, ἐμακάρισεν, beatificavit. *Aq. S. Th. Prov.* 31. 28. & *alibi.* יְאַשְּׁרוּ *A. S.* ἐπῄνεσαν, laudaverunt. *Cant.* 6. 8.

Pual, יֻאַשַּׁר *Symmachus*, μακαριστὸς ἔσῃ, beatus eris, *Pſalm.* 40. 3.

אֹשֶׁר beatitudo.

אַשְׁרֵי μακάριος, beatus. *Sic Omnes*, *Pſalm.* 126. 5. *Sed Pſalm.* 1. 1. *Th. V. VI.* τέλειος, perfectus. *Alius*, ἄμεμπτος, inculpatus.

אֹשֶׁר & אֻשָּׁר greſſus, via. אֻשְּׁרִי *ubi S. vertit*, τὰ ἐπορθωμένα μοι, quæ me dirigunt, *LXX. habent* τέλεσι μου, ſemitæ meæ, *vel* ἐξεύμενά μου, greſſus mei. *Pſalm.* 43. 19.

אֲשֶׁר qui, quæ, quod. כַּאֲשֶׁר quemadmodum. לַאֲשֶׁר ei qui. מֵאֲשֶׁר a quo. בַּאֲשֶׁר in quo.

אֲשֵׁרָה ἄλσος, lucus. אֲשֵׁרִי ἄλση, luci. *Reliqui*, *Jerem.* 17. 2. & *alibi.* אֲשֵׁרָה & אֲשֵׁרוֹת & ἄλσεων & ἄλσωμα, lucus. *A.* 4. *Reg.* 17. 16. & 4. *Reg.* 23. 4. *S.* ἐξέδρωμα, locus circa aram. 4. *Reg.* 17. 16. & *alibi.*

הָאֲשׁוּר *Heſai.* 41. 19. *LXX.* πύξος, buxus. *Aq. Th.* Thaaſſur.

אֶשְׁתָּא murus, *Chald.*

אָשִׁישׁ ἀσκός, labruſca. *A. Cant.* 2. 5. *ubi LXX.* μύρον, unguentum: *S.* ἄνθος, flos; אֲשִׁישׁוּ *Aq.* παλαιώθητε, longævi. *Heſai.* 16. 7. *Alii*, fundamenta. אֲשִׁישׁ *Aquila*, παλαιά, vetera. *Symm.* ἀκάρπους, infructuoſos. *LXX* πίμπλης, coctiones. *Oſee* 3. 1. *Hieronymus*: pro vinaciis, quod Hebraïce dicitur ASISE, *A.* interpretatus eſt, παλαιά, &c. *Et infra*: pro pemmatibus, quæ LXX. tranſtulerunt, & comeduntur cum uvis paſſis ſive vinaciis, *placentes* Latine poſſumus dicere, vel *cruſtula* quæ idolis offeruntur, & Græce appellantur πέπανα. *Alii*, lagenas. אָשׁוּשׁ *Theodotio*, αὐχμώδης, ſqualidus, *quaſi ex* עשׁשׁ, *Heſai.* 16. 7.

אֵת *verbis activis conjunctum notat accuſativum, & nimio ſcrupulo ab Aquila vertitur per* σὺν *conjunctum cum accuſativo*, σὺν τὸν οὐρανὸν, cœlum. *Ante alia pronomina præmittitur* אִתִּי me, אִתְּךָ te, אֹתוֹ eum, אוֹתָם eos, אֹתָן eas. אִתְּכֶם vos, אֶתְכֶם eos. אֵת *ſignificat etiam* cum אֶת־מִי quocum?

אֵת *Symm.* σιαφὸν, ligo. *A. LXX.* σιδῆς, vas. 1. *Reg.* 13. 20. *Incert.* ῥόξ, ligo.

אֵתִי *Vide in* אִתִּי

אִתָּא *Chald. Vide ſupra in* אִתִּי

אָתָה venit, acceſſit, *paſſim. Aquila*, *Theodotio*, ἥκειν, venire. *Job* 37. 22. יֹאתוּ *Symm.* παρέξουσι, morem gerent. *Gen.* 34. 21.

In Hiphil, *Chaldaïce*, adducere.

In Hophal, adduci.

אָתוֹן ingreſſus. *Ezech.* 40. 15.

אָתוֹן *A. S.* ὑδὰς, aſina, *Zach.* 9. 9. & *alibi.* ὄνος, aſina, ὁ ὄνος, aſinus. 1. *Reg.* 10. 2. & *Aquila*, *Gen.* 36. 24.

אִתּוֹנוֹ fornax, *Chaldaïce.*

אֵתַר *Chald.* locus. *Dan.* 2. 35.

בְּאֵתַר *Vide in* בְּתַר

ב

בָּאַר *Piel*, διηγήσασθαι, declarare. *LXX. & ſic Lexica.*

בְּאֵר φρέαρ, puteus, *Omnes. Veritur etiam* λάκκος, lacus, *Symmachus*, *Pſ.* 54. 24. *Plural.* בְּאֵרוֹת putei.

בְּאֵר *Vide in* בּוֹר

בָּאַשׁ fœtuit.

In Hiphil, , ἐκφαῦλον, fœtere facere. *A. S. Exod.* 5. 21. *ubi LXX.* abominabilem facere. יַבְאִישׁ εἴδωλα, putrefaciet. *S. Eccleſ.* 10. 1.

In Niphal, fœtidum eſſe. נִבְאַשׁוּ *Symm.* ἐκακοῦργησαν, male fecerunt, *vel* male afficerunt. 2. *Reg.* 10. 6.

בְּאֹשׁ *Aquila*, ἕλκωσις, putredo; *Symmac.* δυσωδία, fœtor. *Amos* 4. 10. & *S.* δυσωδία, putidus odor, *vel* fœtor. *Heſai.* 34. 3.

בָּאְשָׁה *Symmachus*, ἀτελεσφόρητα, imperfecta. *LXX.* βάτος, ſpina. *Job* 31. 40. & *alibi. Symm.* ἀτελῆ, imperfecta. *Heſai.* 5. 2. *Alii*, vitium, herba vitioſa, *vel* putrida frugum.

בְּאֻשִׁים labruſcæ, uvæ fœtentes.

בָּאַשׁ בְּיִשׁ *Chald.* malum apparere, diſplicere.

בִּאְשְׁתָּא *Chald.* maligna, peſſima. *Eſdra* 4. 12.

בָּבָה pupilla בָּבַת עַיִן in pupillam oculi ipſius. *Zachar.* 2. 8.

בָּבְתָּא בְּבָתָא *Chald.* pupilla.

בַּג cibus פַּת בַּג τράπεζα, menſa. *LXX. Dan.* 1. *ſæpe. Alii*, portio cibi.

בָּגַד *Aq. S. Th.* ἀδικεῖν, inique agere. *Prov.* 11. 6. *S. Quinta Editio*, ἀθετεῖν, prævaricari, contemnere, violare. *Vide in Lex. Græco.* & ἀπατᾶν, deſpicere *vel* prævaricari. *A. S. Th. Quinta Editio*, *Exempla multa vide in Lexico Græco. Alii etiam*, perfide agere.

בֹּגְדִים *A. S. Th.* ἀποστατοῦντες, deficientes. *Pſ.* 24. 3.

בגד ἀδικημα, injuſtitia.

בגד ἱμάτιον, veſtimentum, *Omnes. Vide in Lexico Græco. Incert.* ϛολὴ, ſtola. *Jud.* 14. 12.

בגדה perfidia, בגדות perfidiæ.

בד ἐξαίρετος, eximius. *Aquila*, 1. *Reg.* 2. 18. *& ſæpe. Symm.* λινοῦς, lineus. 1. *Reg.* 2. 18. *A.* βύσσινος, byſſinus. *Dan.* 10. 5. διπλοῦς, duplex. *Incert. Levit.* 6. 4. *& alibi A. S. Th.*

בדים *Aquila*, διωχῆας, vectes. *Exod.* 30. 4. ἀναφορεῖς. *Aquila*, *Symmachus*, *Theodotio*, *Exod.* 39. 34. *Alii*, φορεῖς, *item* vectes. *Symmachus*, ἐξαίρετα, eximia, electa. *Dan.* 10. 5.

Item, בדיהם Rami, *Ezech.* 17. 6. *&* 19. 14. *Item*, membra, *Job* 41. 3.

בדיו vectes ejus, *id eſt*, artus *vel* oſſa, quæ ceu vectes corpori inhærent.

בדא effinxit, mentitus eſt.

בדים *Aleph eliſo*, mendacia *vel* mendaces, *vel* aſtrologi. *Heſai.* 44. 25. *Alibi quoque* mendacia. בדיו *item*, mendacia ejus. *Heſai.* 16. 6. *Sed ibi Symmach.* βραχίονες αὐτῆς, brachia ejus. *Vulgata*, fortitudo ejus *reddit.*

בדד μονάζων, ſolum *vel* ſolitarium agere.

בודד *A. Th. Quinta Editio*, μονάζων, ſolitarius. *Oſee* 8. 9.

בדד ſolus, *ſive* ſeorſum, ſolitarie. *Item A.* ἐξαίρετος, eximie. *Deut.* 32. 12. *in Appendice.*

לבד ſeorſum, præter. *A.* χωρὶς, præter. *Exod.* 12. 37.

לבדו *Reliqui*, μοναχὸν, ſolitarium, *Geneſ.* 2. 18. *in Appendice.*

כלבד χωρὶς, præter.

לבדד *Aquila*, κατ' ἰδίαν, ſeparatim. *Pſalm.* 4. 9.

ברל דבדיל διχοτόμων, dividere, dirimere. *S. Geneſ.* 14. *Item Aq. Th.* διαχωρίζων, ſeparare. *Ibidem Aq.* χωρίζων, ſeparare. *Deut.* 10. 8. *in Appendice.*

In Niphal, ſeparari.

In Hophal, ſeparatum eſſe.

ברזל particula, ſegmentum.

בדיל ſtannum. *Aquila*, *Symmachus*, *Theodotio*, κασσίτερος, ſtannum. *Heſai.* 1. 25.

בדלח *Incert.* βδέλλιον, bdellium. *Gen.* 2. 13. *& alibi. LXX.* ἄνθραξ, carbunculus *Hebræi recentiores*, cryſtallum *explicant.*

ברק inquiſivit, ſcrutatus eſt.

בדק rima, fiſſura. *Symm.* ἐπιτείχισμα, apparatus, præparatio, *vel* reparatio. 4. *Reg.* 12. 5. *Quidam etiam recentiores* reparationem *&* reſtaurationem *vertunt.*

ברר *Chald.* ſparſit, diſperſit. *Ex Hebræo* בור mutato ו in ר

בהו בהה *Aquila*, *Theodotio*, οὐδὲν, nihil. *Symmach.* ἀδιακρίτως, indiſtinctum. *LXX.* ἀκατασκεύαστος, incompoſita. *Geneſ.* 1. 2. תהו ובהו *Symm.* συγκεχυμένα, confuſa. *Heſai.* 40. 23. *Alii*, inanitas, res inanis.

ברקת *LXX.* ſmaragdites. *Alii*, porphyrites. *Eſther.* 1. 7.

בהל *In Niphal*, turbari, terreri, perturbari. אבהל *Aquila*, *Theodotio*, κατασπουδάζω, ſolicitus ero, *vel* ſolicitus fuerim. *Alius*, ἀμεριμνῶ, anxius ſum. *Job* 23. 15. יבהלו *A.* καταπουδασθήσονται, exagitentur. *Pſalm.* 6. 11. נבהלו *A.* κατεσπουδάσθησαν, ſolliciti fuerunt, *vel* exagitati ſunt. *Sym.* ἐταράχθησαν, turbati ſunt. *LXX.* παρώθησαν, demiſſi ſunt. *Th.* ἐξέστησαν, perculſi ſunt, 2. *Reg.* 4. 1.

In Piel, exagitare, anxium reddere. יבהלנו *Aquila*, καταπουδάσει (αὐτὸς) exagitabit (eos). *Pſalm.* 2. 5. אל תבהל *S.* μὴ προπετὴς γένου, ne præceps fias. *Eccleſ.* 5. 1. *Alii*, terrere, turbare, perturbare, accelerare, feſtinare.

בהלת ἄνθησις, viguit, floruit. *S. Zach.* 11. 8.

In Pual, מבהלה *S. Th.* σπουδαζομένη, feſtinata, accelerata. *Prov.* 20. 21. *& ſic alia Lexica.*

In Hiphil, יבהילני *S.* ἐταράξατό με, turbavit me. *Job* 23. 16. *& ſic alii.*

In Hithpael מתבהל *Chald.* conturbatus. *Dan.* 5. 9.

בהלה σπουδὴ, feſtinatio, celeritas. *Incert. Levit.* 26 16. *Alii*, conturbatio, terror.

בבהלה *Aquila*, κατέσπευσεν, acceleravit. *Pſalm.* 77. 33. *ubi alii* cum feſtinatione, *Alii* cum terrore *vertunt.*

בהלות terrores, *Jerem.* 15. 8. *Hinc per metaphoſin.*

בלהה *Heſaia* 17. 14. *Plur.* בלהות *Ezech.* 26. 21. *Job* 24. 17. *Vide in* בלה

בבהלה *S.* ἔντεξις, feſtinatio, *Soph.* 1. 18. *A.* καταπουδασμὸς, feſtinatio, *ibid.*

בהילו *Chald.* celeritas.

והתבהלא & *Chald. idem.*

בהמה κτήνη, pecus, jumentum, *Omnes. Vide exempla in Lexico Græco. Item* θηρίον, fera, beſtia.

בהמות beſtiæ. *Etiam ſingulariter accipitur pro* elephante *propter ingentem ejus molem, qua eſt inſtar plurium.*

בהמות κτηνωδῶς, jumenti more. *S. Pſalm.* 72. 23.

בהן *Aquila*, ἀντιδεξιόλαβος, pollex. *LXX.* τὸ ἄκρον τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς, ſummitas dextræ manus. *Exod.* 29. 20. *Plural.* בהנות pollices. *Jud.* 1. 6.

בהק *LXX.* ἄλφος, impetigo. *Vulgata*, macula coloris candidi. *Alii*, puſtula lucida aut vitiligo. *Levit.* 13. 39. a בהק lucere, *unde* מבהקין pellucent. 2. *Reg.* 22. 13.

בהיק lucens, illuſtris, ſplendidus. *Cant.* 7. 3. בהקין ſplendentes. *Cant.* 1. 10.

בהקא *Chald.* puſtula lucida, *aut* vitiligo.

בהרת *Aquila*, τηλαυγὲς, lucidum. *Levit.* 13. 4. *S.* τηλαύγημα, fulgor. *Aquila*, αὴγασμα, fulgor. *Levit.* 13. 4. *in Append. Symmachus*, ἐλλαμπρισμὸς, ſplendidus. *Levit.* 13. 4. *Item*, candor. *Alii*, papula alba. *S.* ἐλλαμψὶς, ſplendor. *Levit.* 13. 26. *in Append.*

בהיר *Aq.* τηλαυγὴς, fulgidus. *S.* vero *id habet quaſi verbum* συσκιάσει, obnubilabit. *Job* 37. 21.

בוא ἔρχεται, εἰσέρχεται, ingreditur. *S. & alii. Item* advenit, proficiſcitur. בא πίπτω, occidere, cadere. *Incert. Jud.* 14. 18. ויבא ἐξ ἄλσεσι, acceſſit *A. Exod.* 3. 1. *in Append.* ἔρχεσθαι, venire *Th. Jud.* 18. 10. אתם καταλύσει, in occurſum veniebat. *S. Eccleſ.* 1. 6.

In Hiphil, inducere, introducere. *Aq. S.* εἰσάγειν, introducere. *Gen.* 14. 67. *& S. Deut.* 3. 7. ויבא *Aq.* ἤνεγκε, detulit. *Gen.* 37. 2.

Hophal, inferri, adduci.

בוא εἰσόδιος, ingreſſus, introitus.

מבוא *Idem. Plurale conſtructum* מבואי.

מובא *Idem. Plurale conſtructum* מובאי.

לבוא, *quaſi dicas*, *ingrediendo*, *Aq. S.* εἰσόδιος, ingreſſus. *A. Num.* 13. 22. *S. Amos* 6. 14.

תבואה γένημα, fructus. *Aq. Sym. Joſ.* 5. 12. γενήματα fructus, proventus, *vel* reditus. *Prov.* 3. 9. *& alibi. Theodotio*, κάρπωμα, fructus. *Joſ.* 5. 12. *Plurale* תבואות *cum bholem deficiente in fine*, proventus.

בוב נבוב *S.* ἀκενῶς, in vanum. *LXX.* ἄλλως, temere. *Job* 21. 12. *Alii*, vacuus, evacuatus. *Pro nomine habetur*, *Exod.* 27. 8.

בוז *Aquila*, *Symmachus*, *Theodotio*, ἐξουθενῶ, & ἐξουθενῶν, vilipendere. *Proverb.* 11. 12. *& alibi. Alii etiam*, deridere. *Sym.* ὑφορᾶν, vilipendere. *Prov.* 15. 20. 4. *Sym.* ἐξουδενίζειν, nihili facere. *Pſalm.* 122. *Et alibi. A.* μυκτηρίζειν, ſubſannare. *Cant.* 8. 1.

בוז ἐξουθενισμὸς, contemtus, *Aq. Pſalm.* 122. 4 *Aq. S. Th.* ἐξουθένησις, deſpectio. *Prov.* 18. 3. בזי *alibi.*

בוך נבוך *Niphal*, perplexum, implexum eſſe. *Exod.* 14. 3.

נבך *S.* συνοχὴ, coarctatio. *Job* 38. 16.

מכוכה *Alius*, πολιορκία, obsidio. *Alius*, φρούριον, præsidium. *LXX.* πλαυθμὸς, fletus. *Mich.* 7. 6. *Alibi*, πλάνησις, error. *Alii*, perplexitas.

בול nomen mensis, *scil.* Octobris.

בין *vel* בין συνιέναι, intelligere, καταγνῶναι, animadvertere, considerare, *Omnes.*

Niphal, intelligens & prudens est. נבון *A. S. Th.* συνετὸς, intelligens, prudens. *Hesai.* 3. 3.

Piel, בונן, intelligere fecit, intelligentiam dedit. *Item*, intellexit, sensit, advertit, consideravit.

In Hiphil, prudentem facere, erudire, docere. אבין *S.* αἰσθάνομαι, sentiam, *Job* 23. 8. & νοῶ, cogitare. יבינו *Aquila*, συνετίθησαν, prudentes effecti sunt. *Deut.* 30. 29. אבינה *Symmachus*, συνιῶδ, דבין *Sym.* συνῆκε, intellexit. להבין συνιέναι, intelligere, *S. Prov.* 1. 2. הבינו, νοῆσαι, cogitare. *S. Prov.* 8. 5.

In Hithpael, *Theodotio*, התבונן συνίει, intellige *Job* 37. 14. התבונן *Symmachus*, ἐνθυμήθητι, cogita. *Job* 37. 14. אתבונן *S.* ἐνενόησα, cogitavi. *Job* 31. 1. *Aq. Theod.* καταγνῶναι, considerans, cogitans. *Job* 23. & *alibi.* תבונן ἐνενόουν, cogitabam. *S. Job* 32. 11.

בינה συνέσεως, intelligentia. *Aq. S. Exempla vide in Lexico Græco*; & φρόνησις, prudentia, *Omnes. Item S.* ἔννοια, cogitatio. *Job* 58. 36. *Plural.* בינות prudentiæ, intelligentiæ.

תבונה *Symmachus*, συνέσεως, intelligentia. *Psalm.* 43. 1. *A. S. Th.* φρονήσεως, prudentia. *Prov.* 2. 11. & *alibi. Plural.* תבונות, prudentiæ, intelligentiæ.

בוס συμπατεῖν, conculcare *A. S.* ἐξουθενοῦν, despicere. *LXX. Psalm.* 43. 6.

Piel, *item* conculcare.

Hophal, proculcatum esse.

Hithpael, conculcandum se præbere.

מבוסה conculcatio. *Hesai.* 22. 5. *Aquila*, συμπεπατημένον, conculcatum. *Hesai.* 18. 2.

תבוסה conculcatio.

בוץ βύσσος, byssus.

בץ *Vide in* בצץ

בוק מבוקה בוקה vacuitas. *Nahum* 2. 10. *Vide in* בקק

בור λάκκος, lacus, *Omnes. A.* 2. *Reg.* 3. 26. & *alibi. Item* fovea: *aliquando*, carcer. *Incert.* φρέαρ, puteus. 1. *Reg.* 19. 22. בית הבור, domus laci, διεσωτήριον, carcer. *S. Exod.* 12. 29. *in Append. Aliquando etiam*, cisterna.

בוש αἰσχύνεσθαι, erubescere, pudefieri. יבשו αἰσχυνθήτωσαν, confundantur, *Omnes*, *Psalm.* 24. 3. *Symm.* ἐντρέπεσθαι, confundi. *Psalm.* 39. 15.

In Hiphil, pudefacere, pudore afficere; *sed Symmachus intransitive accipit.* הבישתה *S.* καταισχυνθῇς, pudore adficieris. *Psalm.* 52. 6. & *alibi.*

In Hithpael, erubescere.

בושה αἰσχύνη, pudor.

בשנת *Idem Oseæ* 10. 6.

בשת *Idem S.* καταισχύνη, pudor, confusio. *Ps.* 43. 16.

מבוש pudendum. *Deut.* 25. 11. *Plurale constructum* מבושי pudenda.

מביש αἰσχύνη, pudor, infamia. *Aquila*, *Prov.* 10. 5. & *alibi. Alii quasi participium habent*, *vertuntque* בן מביש filius confundens, filius pudefaciens.

בשש *verbum in Piel*, *vide* בשש

בוא *unde preterit.* בואו. *Vide in* בוז

בוז ἐξουθενεῖν, vilipendere, contemnere ut בזה. *Sym.* ἐξουτενίζειν, vilipendere. *Psalm.* 68. 34. *S.* καταφρονεῖν, despicere. *Eccles.* 9. 16.

Niphal, despectus.

נמבוז contemptibilis *pro* נבוז *inserto* מ. εὐτελὴς, vilis. *S.* 1. *Reg.* 15. 9. *ubi Aquila* τεταπεινωμένος, humiliatus; *Th.* ἐξουδενωμένος, contemtus; *Alii*, contemtibilis.

בזין contemtus, *Esther* 1. 18.

נבזבה *Chald.* honorarium, largitio. נבזבן honoraria. *Jerem.* 40. 5. *in Thargum.*

בזז *A.* διαρπάζειν, diripere, deprædari. *Deuter.* 3. 7. *in Append. semel hac forma usurpatum occurrit*, בזאו diripiunt. *Hesai.* 18. 2.

Niphal, diripi.

Pual, *idem.*

בז διαρπαγὴ, rapina. *A. Deut.* 1. 39. & 20. 14. *in Append.* σκῦλον, præda; *dicitur* & בזה בזה præda, direptio.

בזק *A.* ἀστραπὴ, fulgur, *Ezech.* 1. 14. *ubi Th.* βέλος. *Incert.* ἀκόντισις, fluxus *ibid. Item* ἀκτὶς ἀστραπῆς, radius fulguris. *S. Ezech.* 1. 14. *Fit autem commutatione* ז *in* ר *ex* ברק *de qua infra. Apud Rabbines* בזק *est* dispergere; *quæ significatio sat convenit cum* ἀκόντισις *supra*, fluxus, effluxus.

בזר διασκορπίζειν, dissipare. *In Kal & Piel convenit cum* פזר

בחל *Aquila*, ἐκμῦσαι, maturuit. *Zach.* 11. 8. *Symm.* ἄνθησε, floruit; *LXX.* ἐκραύγασε, ululabant; *Vulgata* variavit; *Alii*, fastidivit, aversatus est. *Thalmudici quoque perinde atque Aquila* בחל maturuit *reddunt & בחל* fructus maturus.

בחן *A.* δοκιμάζειν, probare. *Job* 23. 10. *Item Aquila*, πειρᾶν, tentare, probare. *Malach.* 3. 10. *S. Item* ἐκδοκιμάζειν, probare. *Job* 7. 18. & δοκιμάζειν, *sic passim. Vide Lexicon Græcum.*

Niphal, probari. תבחנו *A. S.* δοκιμασθήσεσθε, probabimini. *Gen.* 42. 15.

בחן ἐξέτασις, examinator, *Th. Psalm.* 7. 10.

בחן *Aq. S. Th.* δόκιμος, probatus electus, *Hesai.* 28. 16. *Alii*, probatio, munitio.

בחון specula exploratoria. *Alii*, turris munita. *Jerem.* 6. 27. *Plurale cum affixo* בחוניו *Hesai* 23. 13.

בחר ἐκλέγειν, eligere. *A. LXX. Th. sæpe. Vide Lexicon Græcum. Symmachus*, ἐπιλέγειν; eligere. ἐπιλέγεται, eligit יבחר *S. Psalm.* 24. 12. *Theodotio*, αἱρετίζειν, eligere. *Jud.* 5. 8. & *alibi. Aquila*, αἱρεῖν, eligere. *Job* 7. 15. & *alibi. Symm.* προαιρεῖσθαι, eligere, & προαιρεῖν, eligere. *Job* 29. 25. & 1. *Reg.* 20. 30.

Niphal, eligi. נבחר ἐκλεκτὸς, electus. *A. Th. Prov.* 22. *v.* 1. נבחר *Aquila*, αἱρεθήσῃ, eligetur. *Jerem.* 8. 3.

Pual, eligi.

בחור ἐκλεκτὸς, electus. *Incert. Psalm.* 148. 12. *Item*, νεανίσκος, juvenis. *Plurale* בחורים electi, juvenes.

בחורים juventus.

בחורות *Idem.*

בחר *Incert.* λαμπρότης, splendor. *Levit.* 13. 26.

בחיר ἐκλεκτὸς, electus, *Omnes. Ps.* 88. 4. & *alibi. Plurale constructum* בחירי electi.

מבחור delectus, lectissimum, seu lectissima pars.

מבחר *idem. A.* ἐκλογὴ, electio, *vel*, delectus. *Hesai.* 22. 7. *Plurale constructum*, מבחרי

בטא pronuntiavit, effutivit. *Participium* בטה effutiens, *ex forma quiescentium Lamed He*, *Prov.* 12. 18. *ubi Theodotio* πεποιθὼς confisus *reddit*, *quasi ex* בטח.

In Piel, לבטא effutiendo. *futur* יבטא effutit. *Lev.* 5. 4.

מבטא pronuntiatum, prolatio.

בטח πείθεσθαι, confidere, fidere, *Omnes. Exempla vide in Lexico Græco.* πεποιθέναι, confidere. בטוח ἀμεριμνεῖτε, sine sollicitudine estis. *A. Psalm.* 61. 9.

Hiphil, fiduciam conciliare.

בטח *S.* ἀμεριμνος, securus. *Psalm.* 111. 7.

בטח πεποίθησις, fiducia, confidentia, *Omnes. Exempla vide in Lexico Græco. Item*, ἐλπὶς, spes. *Aq. S. Th. Job* 11. 18. *S. Oseæ* 2. 18. לבטח *S.* ἀμεριμνως, sine sollicitudine. *Jud.* 18. 7. *Item*, בטח *S.* ἀφοβία, securitas. *Jud.* 18. 7. *Item*, בטח *S.* ἀφοβία, securitas. *Jud.* 18. 7. & *alibi. S.* ἡσυχία, tranquillitas, *Jud.* 18. 7. *Aquila*, πεποιθότως, confidenter. *Deut.* 12. 10. *in Append.*

בטחון fiducia, confidentia. *Eccles.* 9. 4.

בטחה *Idem. Plurale* בטחות securitates.

מבטח fiducia. *S.* ἀφοβία, securitas. *A. S.* πεποίθησις, fiducia. *Job.* 8. 14. *Plural.* מבטחים securitates.

מבטחים

אבטיחים pepones. *Num.* 11. 5. *ubi* א *ſervile eſſe putatur.*

בטל ἀργῶν, ἀργῶν ἔσῃ, ceſſare. *S. LXX. Eccleſ.* 12. 13. *Pael Chald.* ceſſare facere, impedire.

בטן κοιλία, venter, uterus. *Incert. Jud.* 3. 21. γαστήρ, venter. *A. S. Pſalm.* 16. 14. *& alibi. Et metaphorice,* prominentia, projectura.

בטנים nuces terebinthinæ. *Alii*, avellanæ.

בי *Particula obſecrandi*, ô, ah, quæſo, obſecro. *A. Th.* ἐν ἐμοὶ, in me. *LXX.* δέομαι, obſecro, quæſo. *Exod.* 4. 13. בי, particula jurandi, vel affirmandi. *Incert.* 1. *Reg.* 1. 26.

בין ἀναμέσον, *A. S. Gen.* 49. *& Th. alibi.* μέσος, inter. *A. S.* ἀναμέσου, inter. 1. *Reg.* 20. 3. *Alii*, Intermedium, medietates.

בין *Chaldaïce item*, inter.

ביץ ביצה ὠόν, ovum. *Omnes, Heſai.* 59. 5. *Theodotio autem* ביצים τέκνα, filii. *Job* 39. 14.

ביר בירה palatium, ædes. *LXX. aliquando vertunt* πόλις, urbs.

בירנית βάρις, domus magnæ. *Incert.* 21. *Paralip.* 26. 4. *Recentiora Lexica*, palatia, arces, baſilicæ.

ביר purcus. *Jerem.* 6. 7. *ubi ſcribitur* בור; *ſed Maſorethæ notarunt legendum* ביר

בית οἶκος, οἰκία, domus, ædes, *Omnes paſſim. Item*, familia, ſedes, locus habitandi & conſidendi. *Item*, οἴκημα, domicilium. *A. Geneſ.* 15. 2. ביתה *Symmachus*, ἔσω, intus, intra. 2. *Reg.* 5. 9. *Aquila*, ἔνδοθεν, ab intus. 3 *Reg.* 6. 16. *Aquila*, εἰσωτάτω, intus. *Exod.* 28. 25. *Alii*, ad domum, in domum, verſus domum. בתוך & בתוכה, intrinſecus. בתים, domus, ſedes, familiæ, ſacella. *Chald.* בית & בירא domus.

ביתן palatium. *Eſther.* 7. 7. *Alii*, hortum interiorem *vertunt.*

בית pernoctavit. *Dan.* 6. 18.

בכא בכאים *Aquila*, ἀπίων, pyrorum. *Alius Codex Aquila, Symmachus*, φυλάκων, cuſtodiarum. 2. *Reg.* 5. 24. *LXX.* κλαυθμῶνος, fletus. *Alii*, mororum. 2. *Reg.* 5. 23. *At Pſalm.* 83. 7. *Aliqui vertunt*, morus, *A.* κλαυθμὼς, fletus. *LXX. in Paral.* ἄπιον, pyrum.

בכה ἔκλαυσεν, flevit, *Omnes. Exempla vide in Lexico Græco.*

Piel, deflere.

בכה fletus.

בכי *Aquila, Symmachus*, κλαυθμὸς, fletus. *Heſai.* 15. 5. *&* 30. 19.

בכים κλαυθμῶνος, planctus. *S. Jud.* 2. 4.

בכות *Idem.*

בכור בכורה πρωτότοκος, primogenitus, *Omnes. Vide in Lexico Græco. Sym. Th.* πρώϊμος, matutinus, præcox. *Job* 18. 13. בכורים & בכורת, primogenita.

In Piel ſignificat, primogenita offerre, *&* jus primogenituræ dare.

Pual, יבכר *A.* πρωτοτοκευθήσῃ, ut primogenitus offeretur. *Levit.* 27. 26.

בכורה primogenitum, jus primogenituræ. *A.* πρωτοτόκια, primogenitura. *Gen.* 25. 34. *in Append.*

בכירה *Idem.*

בכורים primitiæ, primogenita fructuum.

בכורה *Aq.* πρωτόγεννημα, fructus primitivus. *LXX.* ὀψίφορος, præcox, *Theodotio*, πρώϊμος, *Heſai.* 28. 4.

בכרה *A. S. Th.* δρομὰς, dromedaria. *Alii*, dromas. *Jerem.* 2. 23.

בל non, nequaquam, ne. *S.* ἀνευ, ſine. *Pſalm.* 15. 2. בלי non, ſine, præter. עד־בלי donec non. *Pſalm.* 71. 5. על־בלי eo quod non. *Gen.* 31. 20. בלי in non, *vel* per non, abſque. *Dent.* 4. 42. לבלי־חק ſine modo, immodice. *Heſai.* 5. 14. מבלי, eo quod non, eo quod non ſit, abſque. המבלי־אין, an propterea quod nulla. *Exod.* 14. 11.

בלי *Idem* per epentheſin litteræ י ut עד בלתי usque dum non. *Job* 14. 12. בלתי אם niſi, præter. *Gen.* 47. 18. לבלתי ad non, *cum infinitivo conſtruitur.* מבלתי propterea quod non. *Cum affixis* בלתי abſque me, בלתך abſque te, *vel* præter te. בלימה *Th.* μηδὲν, nihil, nihilum. *Job* 26. 7.

בליעל *Vide in* בלה

בל *Chald.* cor, animus, *quaſi ex tranſpoſitione* לב

בלא *Chald.* conſumi, atteri vetuſtate.

Pael, יבלא *Th.* παλαιώσει, veteraſcere faciet. *Alius*, everter. *Alius*, humiliabit. *Dan.* 7. 25.

בלו tributum provinciale. *Eſdr.* 4. 13.

בלג הבליג μειδιᾷν, ridere. *Aq. Amos* 5. 9. *S. Pſalm.* 38. 14. *Alii*, recreare ſe, confortare ſe, requieſcere.

בלה παλαιωθῆναι, inveteraſcere, vetuſtate atteri, *Aquila, Symmachus, LXX. Th. Exempla vide in Lexico Græco. Aquila etiam* καταρεκτέσαι, atteri, deteri. *Pſalm.* 31. 3. יבלו ἀτιμωθήσονται, inhonorabuntur. *Sym. Pſalm.* 17. 46.

Piel, conſumere, deterere. לבלות *Symm.* παλαιῶσαι, antiquabit. *Pſalm.* 48. 15. *Aquila*, καταρεῖψαι, conterere, deterere. *Ibid.*

בלה παλαιὸς, vetus.

בלות *S.* παλαίωσις, inveteratio. *Pſ.* 71. 7. *& alibi.*

בלהה παλαίωσις, inveteratio.

בלהות *A.* ἀνυπαξία, non exiſtentia, interitus. *Job* 18. 12. *&* *A. S. Job* 27. 20.

בלי ἀνυπαξία, interitus vel conſumtio. *Theodotio, Job* 18. 13.

בלוי בלואי & בלוה παλαιὰ, vetera. *Jerem.* 38. 12. *& 42. poteſt referri ad* בלא

בלות conſumtio. *Heſai.* 10. 25.

בליעל בני *A.* υἱοὶ ἀποστασίας, filii defectionis *ſæpiſſime. Symm.* υἱοὶ ἀνυπάκτου, filii immorigeri. 1. *Reg.* 2. 12. בליעל *Aq.* ἀνὴρ ἄνομος, apoſtata. 1. *Reg.* 30. 22. ἄνομος, iniquus *S.* 1 *Reg.* 25. 17. *Symmachus*, παράνομος, iniquus. *Pſalm.* 40. 9. *Item* impius, abſque jugo. ἀνυπόστατος, intolerabilis. *S. Prov.* 16. 27. *S.* ἀναιδευτὸς, immorigeratus. *Jud* 19. 22.

בלל ἀναμίγνυν, confundere, miſcere, condire, *vel intranſitive*, perfundi, miſceri. בלולת ἀναπεφυρμένας, conditas, confuſas, permixtas, conſperſas. *A. S. Th. Levit.* 2. 4. *& Incert. Num.* 15. 6. בלל (*unde fallum* נבל) *A.* ἀνέμιξε, commiſcuit, confudit. *Gen.* 11. 9. *in Append.* ויבל *aliter legitur* ויבל *LXX. ſecundum unam lectionem*, καὶ ἔκλαυσεν, & flevit; *ſecundum alteram*, καὶ ἔπεσεν, & projecit. *Alii*, & pabulum dedit, *vel* pabulum miſcuit. *Jud.* 19. 21.

In Hithpael, confundere, commiſcere ſe.

בליל permixtio, *al.* pabulum, farrago.

תבל confuſio. *Levit.* 20. 12. *S.* ἔμμιξον, infandum. *A.* ἀνεπιμίκτων, prohibitum. *Levit.* 18. 23. *in Append. A. item*, infectum. *Levit.* 18. 23.

תבל *A.* ſuffuſio oculorum. *Alii*, λεύκωμα, albugo. *Levit.* 21. 20.

בלם conſtrinxit. *Pſalm.* 31. 12. *ubi legitur* לבלום ad conſtringendum.

בלם בולם *Aq.* ἐρευνῶν, inveſtigans. *S.* ἔχων, habens. *LXX.* κνίζων, vellens. *Theodotio*, χαράσσων, vallans, *vel* foſſa muniens. *Amos* 7. 14. *Vulgata*, vellicans. *Alii*, perquirens, *ut Aquila. Deductum putatur ex Chaldæo* בלם

בלע *A. Th.* καταποντίζω, demergo, præcipito. *S.* καταπίνω, abſorbeo, deglutio. *Alii item*, devorare, perdere. *Quidam etiam* tegere, operire.

Niphal, abſorberi, devorari.

Piel, abſorbere. *A. S. Th.* καταποντίζειν, demergere. *Exempla vide in Lexico Græco.*

Pual, יבלע *Incert.* καταποθῇ, abſorbeatur. 2. *Reg.* 17. 16.

Hithpael item, abſorberi.

בלע absoptio, perditio, pernicies, *Th.* λάρυγξ, guttur. 1. *Reg.* 6. 8.

דברי־בלע *Symm.* ῥήσεις εἰς τὸ καταπιεῖν, verba ad devorandum. *LXX.* ῥήματα καταποντισμοῦ, verba demersionis. *Psalm.* 51. 6.

בלעדי præter, præterquam, excepto quod *A.* ἐκτὸς ἐμοῦ. *Gen.* 41. 18.

בלק exinanivit. *LXX.* vastavit.

Pual, כבולקה exinanita. *Nahum* 2. 10.

בלהי *Vide in* בל *supra.*

במה ὑψηλὸν, excelsum. *A.* 1. *Reg.* 9. 13. במת ὑψηλά, excelsa. *A. Ps.* 77. 58. *& S. Amos* 7. 9. *& alibi. Item*, ὕψωμα, cacumen. *Aquila, Deuter.* 32. 13. *& alibi. Vertitur &* ara idolorum, *vel*, sacellum.

בנה ᾠκοδόμησεν, ædificavit. *Th. & alii.* τεκνοποιῆσαι, filios procreare. *Incert. Gen.* 16. 2. *Usu Chaldaïco item* ædificare.

Niphal, ædificari.

In Ithpeal, ædificari.

בנה structura, ædificium.

בנין *Idem Chald.* בנינא

כבנה *item* structura. *Ezech.* 40. 2.

תבנית structura, *vel* similitudo, exemplar. *A.* ὑπόδειγμα, repræsentatio. *Deuter.* 4. 17. *in Appendice. Theodotio*, ὁμοίωσις, similitudo. *Ezech.* 8. 10.

בן υἱὸς & τέκνον, filius. בן *Aquila, S.* ἄξιος, dignus. 2. *Reg.* 12. 5. *Plural.* בנים filii. בת filia. *S.* παιδίσκη, puella. *Gen.* 34. 19. בנות pagi, villæ. *Item* filiæ.

בנם *Chald.* irasci, indignari. *Dan.* 2. 12. *Alii volunt* ב *esse servile, &* נם *significare iram.*

בסר ὄμφαξ, uva immatura. *LXX. Jer.* 31. 9.

בעה ἐπιζητῶν, requirere. *Aq. Hesai.* 21. 12. *Alii*, bullas excitare.

Niphal, נבעה tumens, inflata est ut bulla. *Hesai.* 30. 13.

בעא *Chald.* petiit; *dicitur &* בעה

בעה orans. *Dan.* 6. 11.

In Pael, requisivit.

בעי postulatio, petitio. *Job* 30. 24.

בעות *Chald. idem, &* per apocopen בעו. *Dan.* 6. *v.* 8.

מבעבעות *Aquila*, φλυκτίδες πεφλεγμέναι, vesicæ expansæ. *Symmachus*, φλυκτίδες ἐξανθοῦσαι, vesicæ efflorescentes. *LXX.* φλυκτίδες ἀναζέουσαι, vesicæ effervescentes. *Exod.* 9. 9. *Alii*, bullæ, pustulæ.

בעט ἀπλακτῆσαι, recalcitrare. *Incert.* 1. *Reg.* 2. 29. *& LXX. alibi.*

בעל κατακυριεύειν, dominari, & κτᾶσθαι, possidere. הבעל *S.* συνοικήσει, cohabitaverit. *Prov.* 30. 23. *Item*, maritum esse, *&* dominum esse. בעולה, maritata. בעולה *Aq.* ἰχνμένη, habita. *S. Th.* συνοικουμένη, inhabitata. *Hesai.* 62. 4.

In Niphal, maritari, *de muliere dicitur.*

בעל κύριος, Dominus. *Item*, possessor, maritus. *Item Symm.* κατοχὴ, detentio. *Cant.* 8. 10. *Aquila, Symm.* ἔχων, habens, possidens, *sæpe.*

בעלים Baalim, *dii gentium. Aliquando* tutelares dii. בעל *Chald.* dominus, præses.

בעל Dominus.

בעלה Domina.

בעלת־אוב pythonissa. בעלת־הבית domina domus.

בער φλέγειν, ardere. *Symmach. Hesai.* 30. 27. *Item*, καταφλέγειν, uri, incendi. *Exod.* 3. 2. *A.* ἀνάπτειν, accendi. *S.* ἐκκαίειν, comburi. *Psalm.* 38. 4.

Item A. Sym. Th. ἐκλέγειν, eligere, *pro* בחר *sæpe. Exempla vide sis in Lexico Græco.*

In Niphal, obbrutescere.

In Piel, ardere facere, succendere, comburere. *Item*, tollere, removere.

In Hiphil, comburere, succendere.

בער κτηνώδης, stultus. *Aq. Prov.* 30. 2. *Symmachus*, ἀμαθὴς, indoctus. *Psalm.* 48. 11. *Alii*, brutus, baro, בער ἀφαίρεσις, exustio. *Aq. S. Hesai.* 1. 31. *S.* καῦσις ἐπίκαυσις, vastatio, depastio. *Hesai.* 6. 13.

בעיר κτῆνος, jumentum. *Aquila, Symmachus, Gen.* 45. 17. *LXX. Theodotio*, φορεῖα, vehicula.

בערה incendium. *Exod.* 22. 6.

תבערה exactio, combustio. *Num.* 11. 3.

בעת *In Piel, Symm.* συνέσχεν, occupavit, continuit. 1. *Reg.* 16. 14. *A.* ἐκταράσσειν, perturbare, *Job* 3. 5. *& alibi. A.* ἐκθλίβειν, vexare, *Job* 9. 34. *Aq. item* θαμβεῖν, 1. *Reg.* 16. 14. תבעת *Symm.* πτοήσει, terrebit. *Job* 13. 11.

In Niphal, turbatum *vel* territum esse.

בעתה terror.

בעתת *S.* ἐκπλήξεις, terrores. *Psalm.* 87. 16.

בעתים terrores, conturbationes.

בצה *Reliqui*, καλάμη, humidum. *LXX.* πάπυρος, papyrus. *Alii*, locus palustris. *Job* 40. 16. *Referunt ad radicem* בצץ

בצל cepa. *Plural.* בצלים cepæ.

בצע πλεονεκτεῖν, avarum esse. *A. S. Th. Prov.* 1. 19. *& alibi. Item, Alii*, dividere, concidere, opprimere. *Passive etiam*, concidi, sauciari. *Symm.* κερδαίνειν, lucrari. *Job* 22. 3.

In Piel, quæstum exercere, concidere, resecare. *Aliquando* perficere, complere.

בצע πλεονέκτημα, quæstus. *A. Gen.* 37. 26. πλεονεξία, avaritia. *Aquila, Symmachus, Theodotio, Hesai.* 56. 11. *& alibi. S.* κέρδος, lucrum. *Gen.* 37. 26.

בצע πλεονέκτης, avarus. *Aquila, Symmachus, Psalm.* 10. *secund. Hebr. vers.* 3.

בצע frustum, segmentum. *Alii*, lucrum.

בצק בן cœnum, lutum.

בצה *Vide suo loco.*

בצק intumuit, inflatus est.

בצק *LXX.* σῆς, farina. *Alii*, σίαρ, adeps. *Incert.* 3. *Reg.* 13. 8. *Alii*, massa.

בצק *Aliqui*, fermentatio.

בצר ἁρπᾶσαι, auferre. *S. Psalm.* 75. 13. *Item* præcidere, vindemiare.

In Niphal, præcidi ולא־יבצר ἢ οὐ ἁρπασθήσεται, & non auferetur. *Incert. Job* 42. 2.

In Piel, munire.

מבצר *S.* τετραχισμένα, mutata. 1. *Reg.* 6. 18.

בציר *S.* τρυγητὸς, vindemia. *Hesai.* 24. 13.

בצר munitum. בצרת *Aquila*, ἁρπαίναι, claræ. *Alii*, munitæ. *Item.* 3. 5. *in Append.*

בצרת cohibitio pluviæ, sterilitas, siccitas.

בצר aurum lectissimum. *Job* 22. 24. *& alibi apud Job.*

בצרון munitio.

מבצר *Aq. S.* φράγμα, munitio. 2. *Reg.* 24. 7. *Item*, ἐχύρωμα, munimentum, præsidium. *Idem Jos.* 19. 29.

בקע ῥήγνυσθαι, discindere. *A. Psalm.* 140. 8. *Symm.* διορύσσειν, rumpere. *Psalm.* 140. 7. ובקע διώρυξε, aperuit. *Incert. Jud.* 15. 19.

In Niphal, findi. *Symmachus*, διαῤῥηγνύναι, abrumpi. *Hesai.* 59. 5.

In Piel, findere, σχίζειν, scindere. *Aquila, Psalm.* 77. 15.

In Hiphil, perrumpere. *A.* διορύσσειν, abscindere, *Hesai.* 7. 6.

In Pual & Hophal, perrumpi.

In Hithpael, diffundere se, dissilire.

בקע dissectio. בקיעים *Incert.* ῥήγματα, rupturæ. *Hesai.* 22. 9. *Incert.* δίδραχμα, didrachma. *Gen.* 24. 22. δίδραχμον, didrachma. *A. Exod.* 38. 25. *in Appendice.*

בקעה vallis, convallis.

בקק exhausit, evacuavit.

In Niphal, ובוקה *A.* ἢ πλαδαμήσεται, & laxabitur.

S. καὶ ἐκλήτευε. *Th.* & χιθίσεται, & iumpetur. *Heſai.* 19. 5. *Alii*; & exhaurietur.

בוקק *Aquila*, ἐκενῶν, inaquoſa. *Symmachus*, ὑλοφυῆτα, frondibus exuberans. *Oſee* 10. 1.

בקבוק lagena. *Inc.* ϛαμνὸς, valis genus. 3. *Reg.* 14. 3.

בקר *Piel.* יבקר *A.* ζητήσει, quæret. *Levit.* 13. 36. *in Append. Alii*, inquirere, luſtrare. *Eſt quoque Chaldaici uſus.*

In Hithpael, perquiri.

בקר πρωΐ, mane, diluculum, *Omnes paſſim. Item S.* ὄρθρος, matutinum, diluculum, *Job* 24. 17. *Alii etiam*, tempeſtive, opportune, *Plural.* בקרים.

בקר *Symmachus*, βῦς, bos. *Jud.* 3. 31. *Item* armentum. *Item Aquila*, βουκόλιον, bucolium. *Heſai.* 11. 3. *Theodotio*, μοχθοῦν, vitulus. 1. *Reg.* 17. 29.

בוקר βουκόλος, bubulcus. *A. S. Quinta Editio, Amos* 7. 14. *Item*. Armentarius.

בקרת *LXX.* ἐπισκοπὴ, *al.* ἐπίσκεψις, viſitatio, *Levit.* 19. 20. *Alii*, flagellatio, quod fieret loro bovino.

בקש *Piel* בקשו ἐζήτησαν, quæſierunt; *Aquila, Sym. Pſalm.* 26. 8. quærere, petere. *Symmachus*, διαζητεῖν; inveſtigare, *Eccleſ.* 7. 26. *S.* φιλοπεριέργως, curioſe inquirere. *Eccleſ.* 7. 30. *Symmach.* ἐπεχείρησε; tentavit, ויבקש 2. *Reg.* 21. 2.

In Pual, יבקש quæratur. *Jer* 50. 20.

בקשה petitio, poſtulatio.

בר filius.

נשקו־בר *A.* καθαρίσατε ἐκλογὴν, oſculamini electe. *S.* φιλοσοφήσατε καθαρῶς, adorate pure. *LXX.* ἐπιλάβεσθε παιδείας, apprehendite diſciplinam. *Pſalm.* 2. 12.

בר *Symmach.* τροφὴ, cibus, eſca. *Job* 36. 8. *& alibi. Hanc & ſequentes ſignificationes alii ponunt in* ברר. *Item* בר καθαρότης, puritas. *S. Job* 22. 30. *A.* ἐκλεκτὸν, *Pſalm.* 64. 11. בר γέννημα ἐκλεκτὸν; fructus electus *vel* proles electa. *A. Prov.* 14. 4. בר *S.* ἀγρότης, agreſtis, mos, *vel* locus. *Job* 39. 4.

ברא *Chald.* ager.

ברא *A. S. Th.* ἔκτισεν; creavit. *LXX.* ἐποίησε, fecit. *Gen.* 1. 1. *& alibi.*

In Niphal, creari, recreari.

בורא *Symmachus*, κτιστὴς, creator. *Heſai.* 43. 15.

In Piel, præſcindere, exſcindere. ברא *Aq. Symm.* ἐκτέμνω, confodiens. *Ezechiel.* 21. 19. *ubi alii*, elige; *vertunt. Item Piel*, eligere.

In Hiphil, impinguare, ſaginare.

בריא pinguis, ſaginatus.

בריא *A.* πιμελὴς, pinguis. *S.* παχὺς, craſſus. *LXX.* ἀστεῖος, urbanus. *Jud* 3. 17. *S.* στερεὸς, firmus. *Pſalm.* 72. 4. *A.* στερεώματος, firmus, ſolidus. *Geneſ.* 41. 2. *in Appendice.*

ברבר *Vide infra in* ברר

ברד χάλαζα, grando. *Omnes. S.* κρύσταλλος; glacies. *Job* 38. 22.

Item ברד grandinavit.

ברוד grandinatum, *id eſt, punctis quaſi grandine notatum.*

ברדים guttati, maculoſi. *Gen.* 31. 12.

ברת comedit, pranſit. *Item*, elegit, ſelegit.

Hiphil להבריות *S.* τὸ μεταλαβεῖν, ad cibum ſumendum. 1. *Reg.* 3. 35.

Hiphil, *item* refocere, comedere facere.

ברנך *Incert.* ἄρτους, coena, 2. *Reg.* 13. 7. βρῶμα, cibus. *Item*, κολλυρίδας, *Incert.* 2. *Reg.* 13. 5.

ברות τροφὴ, cibus, eſca, *Symm. Pſalm.* 68. 22.

ברו *S.* καρπὸς, fructus. *LXX.* ἐκλογὴν, electum. *Alii*, ſerenitas, puritas. *Job* 37. 11.

ברית pactum. *Vide infra in* ברת

ברזל σίδηρος, ferrum, *Omnes. A. S. Th.* σὺν ηῶϊ, ferreus. *Vide in Lexico Græco.*

ברח φεύγω, fugio, aufugio. *Th.* ἀποδρᾶναι, aufugere. *Jud.* 11. 3.

In Hiphil, *Aquila*, ἀποδιδράσκειν, fugere. *Prov.* 19. 26. *vel melius tranſitive* fugare, *ut ſenſus poſtulat ibi. S.* φυγαδεύειν, fugare. *Job* 41. 19.

ברח נחש *Aquila*, ὄφιν μέγαν, ſerpentem vectem. *Symmachus*, τὸν ὄφιν τὸν αὐγενίσαντα, ſerpentem concludentem. *Heſai.* 27. 1. *Alii*, extenſum, oblongum.

ברוח μόχλος, vectis. *Aq. Heſai.* 27. 1. *& LXX. Alii*, repagulum, vectis.

מברחים *Incert.* φυγαδίας, *legendum videtur* φυγαδίας, fugitivos. *Ezech.* 17. 20.

ברך benedixit, genua flexit.

In Piel Aq. S. Th. εὐλόγησε, benedixit. *Gen.* 1. 28. *& alibi paſſim. Item*, genua flexit. *Chald.* procubuit. *Alii etiam*, blaſphemavit, *Hebræus Interpres Job* 2. 5. *Alius* ברך κατάραιτον, maledic. *Job* 2. 9.

ברוך *participium Kal*, benedictus, εὐλογητὸς, *Omnes.* Et εὐλογημένος; *A. S. Gen.* 24. 31. *in Appendice.*

In Niphal, ונברך benedictus eſt.

Hiphil, genua flexit, *vel* alterum flectere fecit. ויברך *A.* ἐγονάτισεν, in genu procubuit. *Geneſ.* 24. 11. *& alibi.*

In Hithpael יתברך *A. S.* εὐλογηθήσεται, benedicetur. *Heſai.* 65. 16.

ברך *Incert.* γόνυ, genu. *Jud* 16. 19.

ברכה *A.* εὐλογία, benedictio. *Prov.* 10. 7. *Alii*, benedictio & munus, donum. ברכות benedictiones. ברכה κολυμβήθρα, piſcina, *Omnes. Vide Lexicon Græcum.* ברכות *A.* λίμνας, ſtagna. *Eccleſ.* 2. 6. ברכות *S.* δεξαμενὰς, receptacula aquarum. *Ibid.*

אברך *Aq.* adgeniculatio. *Sym.* Abrech. *Geneſ.* 41. 43. *Has interpretationes Latine tantum adtulit Hieronymus. Græcam Aquilæ vocem putamus eſſe* γονατίζειν, adgeniculari, *vel* in genua procumbere. *Vide noſtram ad hunc locum in Appendice.*

ברם *Chald.* ſed, verum, verumtamen.

ברומים *Ezech.* 27. 24. veſtes pretioſæ. *A.* ἐνειλημένοις. *Vide Deum ibidem.*

ברק fulguravit.

ברק ἀστραπὴ, fulgur, *Omnes. Vide in Lexico Græco. Alii*, fulgur, *item*, coruſcatio, fulgor. *Item*, gladius coruſcus, *Job* 20. 25.

ברקת *Sym.* κεραυνὸς, ceraunius. *LXX.* σμάραγδος, ſmaragdus. *Exod.* 28. 17. *Alii etiam*, carbunculus.

ברקנים *A.* τραγάκανθαι, ſentes. *S.* τριβόλοι, tribuli. *Jud.* 8. 7. *Alii*, oxycanthæ, *ſive*, ſpinæ ſummæ aculeatæ.

ברר expurgavit, purificavit, declaravit. *Item*, elegit, ſelegit.

ברור purum, clarum, nitidum.

Piel, purificare.

Hiphil, purgare.

Hithpael, purum exhibere.

בר purus mundus. *Vide ſupra in* בר

בר frumentum, triticum. בבר frumento, *ſive ex Chaldaïca ſignificatione*, in agris, foris. *Job* 39. 7. *Item* בר frumenti horreum. *Amos* 8. 5.

בר puritas. *Item* ſmegma. *Job* 9. 30.

ברית *Alii*, ſmegma. *Alii*, herba quâ panni abluuntur.

ברברים *Alii*, capones. *Alii*, altilia. 3. *Reg.* 4. 23. *Alii*, ſelectiſſima.

ברוש *Aq.* Dadu, abies. *S.* βραθύ. *Pſalm.* 103. 17. *S.* βράθυ. *Heſai.* 55. 13. *Item Symm.* ἔλατος, juniperus. *Heſai.* 37. 24. *Item Symm.* πίτυς, pinus. *Heſai.* 14. 8. *Lexica recentiora*, abies. *Ex ſupra allatis, iiſque diverſis Symmachi interpretationibus, ipſum divinaſſe dixeris.*

ברות *arboris nomen.* ברותים *A.* κυπαρίσσους, boratinæ, *vel* abietinæ, *Cant.* 1. 17. *LXX.* κυπαρισσοῖ, cyparilli, cypreſſi. *Alii*, brutæ, *vel* cypreſſi.

ברית *Aquila, Symmachus, Theodotio, paſſim*, συνθήκη, pactum, fœdus. *LXX.* ſæpius διαθήκη, teſta-

mentum. *Alii deducunt a* ברה

בשל elixare, coqui, matureſcere.

Piel, coquere, apparare. תבשל *Symmachus*, ἑτοιμάσεις, apparabis. *Exod.* 23. 19.

Pual, coctum eſſe.

Hiphil, coquere, maturum proferre.

בשל coctile. *Exod.* 12. 9. מבשלות culinæ, foci. *Exech.* 46. 23.

בשם *Aquila*, *Symmachus*, *Theodotio*, ἄρωμα, aroma, *ſæpe. Exempla multa vide in Lexico Græco. Al.* ἔδυσμα, condimentum. *Incert. Cant.* 8. 14.

בשן *Symmachus*, τετρφοι, pingues, ſaginati. *Amos* 4. 1. *S.* εὐτροφία, bonum alimentum. *Pſalm.* 67. 16. *Aq.* λιπαρὸς, pinguis. *Altera lectio*, *Aquila*, πίων, pinguis. *Pſalm.* 21. 13. *S.* πεπιεσμένος, ſaginatus. *Pſalm.* 21. 13. *Alii ut nomen proprium habent*, Baſan.

בשר σὰρξ, caro, *paſſim*, & *ſynecdochice*, homines, animantia.

בשר *Piel*, εὐαγγελίζεσθαι, annuntiare, prædicare. *Omnes. Heſai.* 40. 9. & *alibi.*

Hithpael יתבשר, annuntiabitur.

בשורה εὐαγγελισμὸς, nuntium. *Incert.* 2. *Reg.* 18. 20.

בשורת nuntium. *Alii*, nuntii præmium.

בטש *Piel*, tardavit, diſtulit.

בוש tarditas. *Vertitur* & pudor, αἰσχύνη. *Jud.* 3. 25.

בת βάτος, batus. *Reliqui*, *LXX.* vero, κάδμιον, lagunctula. *Heſai.* 5. 10. בתין *Chald.* bati.

בתה deſolatio. בתות deſolationes. בתים *Symmach.* ἔιρεσίαι, annuli. *Exod.* 30. 4. *quod in eos, quaſi in domos, vectes immitterentur, & ingrederentur. Aquila*, κρίκοι, circuli. *Videtur reponendum in* בית

בתולה παρθένος, virgo, *Omnes. Item Aq.* νεᾶνις, puella. *Deut.* 22. 23.

בתולים & בתולות virginitas.

בתק *Piel*, confodit, tranſigit.

בתר *In Piel*, diſſecuit.

בתר diſſectio, pars diſſecta. *Sed Cant.* 2. 17. *LXX. vertunt* κοιλώματα, cavitates, *Theod. vero* θυμιάματα, thymiamata. בתרי διαβεβρωμένα, fruſta. *Incert. Jerem.* 34. 19.

בתר *Chall.* poſt. *Legitur* & באתר *cum epentheſi Aleph*, Poſt hæc, poſtea.

ג

גאה ὑψώθη, elatus eſt, ſuperbivit. *Symmach.* ὑπερφρονῶν, altum ſapere. *Job* 41. 6. יגאה *Aquila*, *Symm.* πλεονασθήσεται, multiplicabitur. *Job* 8. 11.

גאה excellens, elatus, ſuperbus, faſtuoſus.

גאה ſuperbia *cum* י *pro* א, *Jer.* 13. 17.

גאון גאון *Aquila*, ὑπερφάνια, & ὑπερφανεία, elatio. *Exempla vide in Lexico Græco. A. Th.* ἀλαζόνεια, arrogantia. *Oſee* 5. 5. *Th.* ὑπερφανία, ſuperbia. *S.* ἐνδόξασμὸς, glorificatio. *Pſalm.* 46. 5. *S.* ὕπαρμα, elatio. *Theodotio*, ὕβρις, contumelia. *Heſai.* 13. 11. *Aq.* φρύαγμα, fremitus. *Jerem.* 50. 44.

גאוה ſuperbia. *A.* σῶμα, corpus. *Job* 40. 26. *quaſi ex* גו

גאות *S.* ὕπαρμα, elatio. *Heſai.* 16. 6. ἐνδόξασμὸς, glorificatio. *S. Pſalm.* 45. 4.

גאון ſuperbia, exaltatio, ὕπαρμα, elatio. *S. Job* 38. 11. κενόδοξα, gloriatio; *Quinta Edit. Pſalm.* 46. 3.

גאל ἀγχιστεύειν, jure propinquitatis redimere, vindicare. *Aq. Gen.* 48. 10. *A. S.* ἐγγίζειν, appropinquare. *Levit.* 25. 33. & *alibi. S.* ὑπερμάχησεν, propugnavit. *Pſ.* 77. 35. *Item* μολύνειν, polluere. *A. Job* 3. 5.

Niphal, redimi, vindicari. *Item* contaminari, polli.

גאל ἀγχιστὺς, ἀγχιστεύων, ἀγχιστευτὴς, propinquus, *paſſim Omnes. Samar.* λυτρωτὴς, redemptor. *Levit.* 25. 25. *Exempla aliquot in Kal ſupra, hoc nomen reſpiciunt.*

גאלה ἀγχιστεία, propinquitas, *vel* redemtio. *Incert. Jer.* 32. 7.

In Piel, polluere. *A. S.* μολύνειν, polluere, contaminare. *Malach.* 1. 7.

In Pual, contaminari.

In Hiphil, אגאלתי *Symmach. Theodotio*, ἐμόλυνα, inquinavi. *Heſai.* 63. 3.

In Hithpael, יתגאל *Th.* ἀλισγηθῇ, polluceretur. *Dan.* 1. 8.

גאל *ſignificat etiam* pollutio.

גב גבא *A.* βόθυνος, fovea *Heſai.* 30. 14. *Alii*, lacuna, palus. *Item Chald.* גוב & גובא

גב גב gibbus, tergum, dorſum.

גב *Aq.* βόθυνος, fovea. *Sym. Th.* πορνεῖον, lupanar. *LXX.* οἶκημα πορνικὸν, domus fornicationis. *Ezechiel.* 16. 24. *Alii etiam*, prominentiæ, *vel* ſupercilia. *Item*, excelſum.

גבים cantheri, trabes. *Item* βόθυνοι, foveæ. *Theod. Heſai.* 33. 4. לגבים εἰς βοθυνώσεις, in foſſores, 4. *Reg.* 25. 12.

גבי *Plurale conſtructum*, eminentiæ. *Aliquando*, aſſides. *Aliquando plurale femininum* גבות dorſa, ſupercilia.

גבה ὕψος, excelſum. ὑψηλὸν, altum, ὑψηλὸς, altus. *Plur.* גבהים alti. *Femin.* גבהה alta.

גבה excelſum, altum eſſe.

וגבה *Aq. Symm. Th.* μετεωρισθήσεται; ſublimabitur. *Heſai* 52. 13.

Hiphil; דגבה *A.* μετεωρίσω, ſublimem fac. *Heſai.* 7. 11.

גבהים *A. S. Th.* μετεωροι; ſublimes. *Heſai.* 10. 33.

גבה altitudo, elatio. *S.* μετεωρισμὸς, ſublimitas. *Pſ.* גבה altitudo, elatio. *Sym.* μετεωρισμὸς, ſublimitas. *Pſalm.* 10. *ſecundum Hebr. v.* 7.

גבהי ἀπορήσεται, anxietates. *S. Job* 11. 8. *Alii*, altitudines.

גבהות altitudo. *Heſai.* 2. 11. *Oſee* 7. 10.

גבח recalvaſter, calvus anteriore parte capitis. *Levit.* 13. 14.

גבחת calvities, recalvatio. *Levit.* 13. 42.

גבל determinavit, terminavit. *A.* ἐσφηνῶν, terminum ponere. *Zach.* 9. 2.

Hiphil, הגביל *Incert.* ἐσφηνῶν, terminum ponere. *Exod.* 19. 12. *Alii*, terminare.

גבול ὅρος, ὅριον, confinium, terminus. *Aq. S. Th. Vide in Lexico Græco. Plurale conſtructum*, גבולי termini.

גבולה *Idem. S.* περιορισμὸς, circumterminatio, definitio. *Ezech.* 43. 13. *Alii*, terminus. *Plural.* גבולת termini.

גבלת terminatio.

גבלי Giblæi, *gentile nomen. Joſ.* 13. 5. *Alii reddunt*, lapicidas, latomos, *vel* fabros murarios.

מגבלות terminales, æquabiles. *Exod.* 28. 14.

גבן gibboſus: *derivari creditur a* גב dorſum.

גבנון הרים גבנים *Aquila*, ὄρη ἐπηρμένα, montes ſupercilioſi. *LXX.* ὄρη τετυρωμένα, montes coagulati. *S.* ὄρη ὑψηλά, montes alti. *Pſalm.* 67. 17.

גבינה caſeus. *Job* 10. 10.

גבע גביע *A.* σκύφος, ſcyphus. *S.* φιάλη, phiala. *LXX. Th.* κόνδυ. *Gen.* 44. 2. *Plural.* גבעים ſcyphi.

גבעה βουνὸς, collis. *Aq. S. Th. Deut.* 12. 2. & *alibi frequenter. Vide Lexicon Græcum. Sym.* νάπη, ſaltus. *Cant.* 4. 6. *A.* ὑψηλὸν, excelſum. *Jud.* 7. 1. *Aliquando eſt nomen loci. Plurale* גבעות colles.

גבטן *Theodotio*; *Incert.* βυσὶς, collis. *Symmachus*, σπήλαιον, ſpelunca. 2. *Reg.* 2. 24.

בגבעות κιδάρεις, tiaræ.

גבעול culmus. *Exod.* 9. 31.

גבר *Aquila*, ἰσχυροῦσθαι, roborari, fortem effici, prævalere. *Pſalm.* 64. 4. & *A.* ἐνισχυροῦσθαι, prævalere, ſuperexcedere. *Geneſ.* 7. 20. *Symmachus*, κατισχύειν, prævalere. *Pſalm.* 64. 4. *Sym.* ἐκυριεῦσε, dominari, prævalere. *Gen.* 7. 20.

Piel, corroborare.

In Hiphil item, corroborare, prævalere, נגבירו ἰσχυροποιήσομεν, potentes erimus. *Incert. Pſalm.* 11. 5.

In Hitpael, יתגבר *LXX.* ἐκραταλαίωσε, induravit cervicem. *Th.* κατισχύσας, prævaluit. *Job* 15. 25. יתגברו *A.* ἰσχυροποιῶσι, roborentur. *Job* 36. 9. *S.* κατισχυσαν, prævalebant. *Ibidem.*

גבר ἀνὴρ, ἄνθρωπος, vir, homo, *ſæpe. Chaldaïce item*, vir. *Plural.* גברין viri.

גביר potens, dominus, herus.

גבור ἰσχυρὸς, potens. *A. Th. Vide Lex. Græc.* & *A.* ἰσχὺς, fortis. *Jud.* 6. 12. *S.* ἀνδρεῖος, virilis. *Jud.* 6. 11. & *alibi.* γίγας, gigas. *Aq. Jerem.* 50. 9. *Theodotio*, ἰσχυρός. *Heſai.* 3. 2. *A.* μάχητὰς, bellatores. *Jer.* 50. 37. *Plural.* גבורים fortes.

גבורה *Symmachus*, virtus. *LXX.* ἰσχὺς, fortitudo. κράτος, imperium. *Heſai.* 18. 6. *S.* ἀνδραγαθία, recte factum. *Eccleſ.* 7. 17. *Samar.* ἀ δρία, robur, virtus. *Exod.* 32. 18. *A. S. Th.* ἰσχυροποίησις, potentia. *Exempla vide in Lexico Græco.*

בגבורתו *Symmachus*, ἀσθενείᾳ, inexſpectato. *Pſ.* 19. 7.

גבורות potentiæ.

גבורתא *Chald.* potentia.

גביש *Symm.* ὑπερφυία, eminentia. *Job* 28. 18. *LXX.* ταῦκ *Alii*, unio, margarita.

גג *A. S. Th.* δῶμα, ſolarium, *vel* tectum. *Prov.* 21. 9. *Plural.* גגות

גד κόριον, coriandrum. *Numer.* 11. 7. *Samar.* ὀρύζα, oryza. *Prov.* 23. 27.

גדבר *Chald.* theſaurarius, præfectus ærarii, quæſtor. *Plurale* גדבריא theſaurarii.

גדד turmatim convenire, depopulari יגדד *A.* σύζωσῆ, accingat ſe, & *ibidem* יגד σύζωσθήσῃ, accingetur. *Gen.* 49. 19. *in Append. Chald.* excidere, ſuccidere.

גדוד *A.* σύζωσ, accinctus. *Gen.* 49. 19. & *alibi. S.* λόχος, cohors, turma. *Gen.* 49. 19. & *alibi. Aquila*, μονόκωλος, expeditus. 2. *Reg.* 3. 22. & *alibi. S.* στρατιὰ, exercitus. *Job* 19. 5. *Item S.* στρατόπεδον, exercitus *Job* 29. 25. *Symm.* λῃστήριον, turma prædonum. *Oſee* 7. 1. *Quinta Editio*, λῃστοδύται, prædo, latro. *Oſee* 7. 1.

גדודים *Incert.* σωματείων, prædatorum manus. 4. *Reg.* 5. 2. גדודים שרי *LXX.* λοχαγοὶ, manipularii. *Symm.* 2. *Reg.* 4. 2.

גד *A.* ζῶσις, accinctio. *Alii*, turma. *Gen.* 30. 11. *Ibi vero legitur* בגד *cum Cametz ſub prima littera ſecundum Maſſoretas, qui notant in margine legendum eſſe* בא גד, *quam lectionem ſequitur Aquila qui vertit* ἦλθεν ἡ ζῶσις, venit accinctio. *Symmachus quoque ut in Coiſtiniano Codice fertur, Maſſoretico lectioni favet*, ἦλθεν Γὰδ σωματείων, venit Gad prædatorum manus. *Septuaginta vero* בא בגד *ita legunt, ut* ב *prepoſitionis loco habeant, &* גד τύχῃ *fortunam ſignificare putent. Vertunt enim* ἐν τύχῃ *in fortuna. Hos vero ſequitur Hieronymus, qui vertit*, feliciter. *Item* גד *A. Th.* σωρὸς, acervus. *S.* ἄκαιμα, uter. *Joſ.* 3. 13.

גדודות cæſuræ, inciſiones.

גדים *Aquila, Symmachus, Theodotio*, ἀδικοῦντες, injuſte, inique agentes. *Prov.* 11. 6.

In Hithpael, incidere ſe, cæſuram ſibi inducere. תתגודדו ἐντεμεῖσθε, circumcidemini. *A. Deut.* 14. 1. *in Append.* יתגדר *Incert.* διορυγήσονται, fodientur, transfodient ſe. *Jer.* 16. 6. *Item in Hithpael*, turmatim convenire. *Item*, incidere ſe, cæſuram ſibi inducere.

גדי גדה *Symm.* ἔριφος, hœdus. *Exod.* 23. 19. & *alibi.* גדיים νεβροί, hinnuli. *Symm.* 1. *Reg.* 10. 3. גדיות capellæ. *Cant.* 1. 8.

גדות ripæ, oræ. *LXX.* κράσπεδ, margo.

גדל *Aq.* μεγαλύνειν, magnificare. 2. *Reg.* 7. 2. magnum eſſe, creſcere, educari.

In Piel, magnificare, augere. גדל αὔξων, augens. *S. Num.* 6. 5. *ubi A.* μεγαλύνων, magnificans.

גדלתי *S. Th.* ἐξέτρεφα, enutrivi. *Heſai.* 1. 2.

Pual, educatus eſt. *Item S. Pſalm.* 34. 13. & *Heſai.* 9. 3.

In Hiphil, magnificare, extollere, *vel* extollere ſe: הגדילו *S.* κατεμεγαλύνθη, extulerunt ſe. *Pſ.* 37. 17.

גדול μέγας, magnus, magnificus. *Omnes paſſim.* גדולים magni, magnates.

In Hithpael, magnificare ſe, magnum ſe facere.

גדל *Aq.* μεγαλοσύνη, magnitudo. *Pſ.* 150. 1. גדלות *A.* μεγαλεῖα, magnalia. *Pſalm.* 70. 19.

גדלה *Idem. S.* μεγαλεῖότης; magnitudo. *Pſalm.* 70. 21. & *alibi.*

גדילים inſtitæ, faſciæ.

מגדל & בגדול πύργος, turris, *Omnes. Exempla vide in Lexico Græco.*

Plurale conſtructum מגדלי turres, *& forma fœminina* מגדלות turres. *Item*, creſcentes plantulæ, flores.

גדע abſcidit, ſuccidit. אגדע *Aq.* ἐκκόψω, ſuccidi. ἐκκόψω, concidam, *Symmachus*, μετελεύσομαι, conteram, confringam. *Pſalm.* 74. 11.

In Niphal, ſucciſus eſt.

In Piel ſuccidit.

In Pual., excidi.

גדף *Piel*, βλασφημεῖν, blaſphemare. *A. S. Pſalm.* 43. 18. *Item*; contumelia, *vel* probro afficere.

גדופה βλασφημία, blaſphemia. *Aq. S. Ezech.* 5. 15. *Alii*, contumelia, convitium. גדופים βλασφημία, blaſphemia. *Incert. Heſai.* 43. 28. גדופות blaſphemiæ.

גדר ſepivit, ſepſit, cinxit murum, *vel* maceriam ſtruxit. φραγεῖν, munire. *S. Ezech.* 13. 5. *S.* περιφράσσειν, circummunire. *Ezech.* 13. 5.

גדר *S.* τειχίζων, muros fabricans. *Heſai.* 58. 12.

גדר ſtructor τοιχικὸς. *LXX.* 4. *Reg.* 12. 12. *Alii*; faber murarius, cæmentarius.

גדר *S.* φραγμὸς, ſepes, maceria, murus. *Ezech.* 13. 5. גדרות maceriæ, ſepta, caulæ, *& forma maſculina* גדרי maceriæ. בגדרות *A.* ἐν φραγμοῖς, in ſepibus. *S.* in coloniis, *ex Hieronymo Jerem.* 49. 3.

גדש גדיש *Aq. Th.* θημωνιὰ, acervus. *Job* 21. 32. *Th.* σωρεῖα, ſtruës. *Jud.* 15. 5. *Incert.* σωρὸς, acervus. *Job* 5. 26. *Alii*, meta frumenti, *& metaphorice* tumulus.

זה hic, *prænomen*, *ut* זו *per commutationem* וּ *in* ז

זרה *S.* ἴαμα, æstas. *Prov.* 17. 22. *Alii*, medicina. *Alibi pro verbo habetur, & ſignificat*, mederi, ſanare. *Oſee* 5. 13.

זרר proſternere, *vel* abjicere ſe. ויזר *A.* ἐπνευσε, inſufflavit. *S.* ἐνέπεσε, incidit. 4. *Reg.* 4. 35. *Alius*, ἐνεφύσησε, inſufflavit. *Alius*, ἐπλαμψε, incurravit ſe. *Ibidem.*

זו *Vide in* זוה

זוב locuſta. גבי *Aq.* βορᾶδες, boradum. *Nomen deductum a* βορᾶ, cibus, alimentum, *ſeu voracitas.* Borades *igitur ſive* βορᾶδες, *inſecta erant, quæ fruges devorabant & corrodebant. Amos* 7. 1. *LXX.* ἀκρίδων, locuſtarum. *Amos* 7. 1.

גב foſſa, fovea. *Vide ſupra in* גבב. גבי foveæ, foſſæ.

גבא גב גובא גוב *Chald.* fovea, foſſa.

גוב *Vide in* גבב

גו גוה *A.* σῶμα, corpus. *Heſai.* 51. 23. *S. Th.* σῶμα,

dorſum. *Heſai.* 51. 23. & *Prov.* 10. 13. *Alii*, tergum, *vel* medium.

גו גו *Chald.* medium.

גויה σῶμα, corpus. *Item*, ἕξις, habitus corporis. *Jud.* 14. 9.

גוז *Symmachus*, ἐπῆλθε, reſpexit. *Pſalm.* 70. 6. *ubi LXX.* ἀντιλῆπτορ, protector. *Item Aquila*, ἐπισκέπτεσθαι, tuitus ſivit. *ubi Symm.* τμηθέντες, ſucciſi. *Pſalm.* 89. 11. refertur & ad גזז *Alii*, avulſit, abſcidit.

גז avulſor. *Pſalm.* 70. 6.

גוח prodiit, prodire fecit, edidit, eduxit. *Item intranſitive*, erupit, exivit.

In Hiphil, מגיח educens, erumpens. בגיחו *Aq.* ἐν τῇ πάλαι, cum luctaretur. *LXX.* ὅτε ἐμαίμαξεν, cum fremeret. *Alias*, ὅτι ἐμαιώθη, cum obſtetricaretur. *Job* 38. 8. *Lexica recent.* cum prodiret, cum erumperet.

גוי ἔθνος, gens. גוים ἔθνη, gentes, *paſſim Omnes. Exempla vide in Lexico Graco. Sym.* Παμφυλία, Pamphylia. *Gen.* 14. 1. מלך גוים *putavit ſignificare regem Pamphyliæ, quia* Παμφυλία *omnium vel multarum gentium concurſum, vel gentem unam ex multarum confluxu compoſitam ſignificat.*

גול exultare, *vel* lætari.

In Hiphil, תגלנה ἀγαλλιάσωσιν, exultent. *S. Pſalm.* 47. 12. אל־יגל μὴ ἀγαλλιάσθω, ne exultet. *Aquila, Symmachus, Theodotio, Prov.* 24. 17. גגילה *S.* ἱλαρυνθήσεται, exhilarabimur. *Cant.* 1. 4. גיל, גלית גיל ἀγαλλίασις, exultatio. *Sym.* εὐθυμία, bonus animus. *Pſalm.* 42. 4.

גוע expirare, animam agere, moribundum eſſe. *S.* γηράσκειν, ſenescere. *Job* 29. 18.

גוף גויה corpus.

גויות corpora.

גו *item* corpus.

גוף *Hiphil*, הגיף claudere, occludere.

גור peregrinatus eſt, commoratus eſt. *Aq. S. Th.* παροικεῖν, habitavit. *Vide Lexicum Græcum. Aquila*, παρεπιδημεῖν, advenam eſſe. *Pſalm.* 5. 5. *Item*, timuit, formidavit. *Aq. S.* εὐλαβεῖσθαι, revereri. *Exempla vide in Lexico Græco.*

יגורו *Aq.* ὑποπτήσσουσι, ſubigentur, metuent. *Aq. Job.* 4. 16. ויגר *A. S.* ὑποπτήσσω, 1. *Reg.* 18. 15.

In Hithpael, commorari, hoſpitare.

גור *Theodotio*, παροικία, tranſmigratio. *Heſai.* 23. 7. *ubi alii* peregrinari *vertunt.*

גר παροικοῦσα, advena *A. S. Exod.* 12. 19. & *alibi. Item*, peregrinus. *Sym. Th.* πάροικος, advena. *Levit.* 25. 45. & *alibi. Plural.* גרים peregrini.

מגור *A.* παροικία, peregrinatio. *Geneſ.* 47. 9. *Item*, commoratio, habitatio. *Item*, formido. מגורות *Symmach.* θύραι quæ circa atrium ſtabant. *Pſalm.* 3. 5.

מגור *A.* συναγωγή, cœtus. *Pſalm.* 30. 14. & *alibi.*

גרות peregrinatio. *Alii* hoſpitium. *Jerem.* 41. 17.

גרים *A.* προσήλυτος, proſelytus. *Exod.* 2. 22.

גור *A.* σκύλαξ, catulus. *S. LXX.* σκύμνος, catulus. *Gen.* 49. 9. *Plurale conſtructum* גורי catuli. *Et formâ fœmininá* גרות catuli.

מגורה granarium, horreum. *Item*, formido, metus.

מגורות granaria.

גרם ramentum, pulvis. *LXX.* βῶλαξ, gleba. *Job* 7. 5.

גזבר *Chald* quæſtor, præfectus ærarii.

גזברא quæſtores.

גזז κείρειν, tondere. *Item*, ſecare, ſcindere.

גז *Aq.* διῆλθεν, tranſivit, tranſmeavit, *quem ſequitur Hieronymus, mutata perſona*, tranſivimus. *Sym.* τμηθέντες, ſucciſi, præciſi. *Pſalm.* 89. 10. *Refertur & ad* גזר. *Item*, ſcindere.

Niphal, tonderi.

גז *Aq.* κῶμαι *Pſalm.* 71. 6. *S.* πόκος, vellus. *Pſalm.* 71. 6. *Item*, herba ſecta. *Plurale conſtructum* גזי herbæ ſectæ.

גזה vellus.

גזרת avulſio, cæſura, lapis cæſus.

גזל ἁρπάζειν, rapere, abripere. *S. Job* 20. 19. *A.* βιάζειν, vim facere. *Pſalm.* 68. 5.

Niphal, abripi, eripi.

גזל ἅρπαγμα, rapina. *S. Pſ.* 61. 11. *A.* βία, violentia. *Pſ.* 61. 11. *Incert.* ἀναγκασμός, coactio. *Levit.* 6. 2.

גזל *Aquila, Symmachus*, ἁρπαγή, columba. *Gen.* 15. 9. *Theodotio*, νεοσσὸς περιστερᾶς, pullus columbarum. *Plurale conſtructum* גוזלי pulli.

גזלה raptum, rapina. *Plural.* גזלות rapinæ.

גזם Eruca. *Joel.* 1. 4.

גזע *Aquila, Symmachus, Theodotio*, κορμός, truncus. *Heſai.* 11. 1.

גזר ſecuit, ſcidit, defecit. ἐκκόπτειν, excidere.

Niphal, extcindi. נגזר ἀπετμήθη, abſciſſus eſt. *S. Heſai.* 53. 8. ἐξεκόπησαν, exciſi ſunt. גזרו *S. Pſalm.* 87. 6. גזר decretum eſt. *Eſther* 2. 1.

In Ithpeal Chald. excidit.

גזר ſegmentum. *Aq.* ἀπότμημα, ſectio. *Pſalm.* 135. 16. *Plural.* גזרים ſegmenta.

גזרה deciſio, decretum. *Chaldaïce*, decretum.

גזרין *Symm.* θύται, ſacrificuli *Daniel.* 2. 27. *Alii*, haruſpices, & extorum inſpectores. *Alii*, Gazareni.

מגזרה ſerra, dolabrum. *Alii*, ſecuris. 2. *Reg.* 12. 31. *Plural.* מגזרות ſerræ, ſecures.

גחל ἄνθραξ, pruna, carbo. *Pſalm.* 17. 13. *Omnes. Incert.* πυρσός, ſcintilla. 2. *Reg.* 14. 7. *Item*, גחלי *Aq.* ἀνθρακιαί. *Pſalm.* 119. 4.

גחלת pruna, carbo. *Heſai.* 47. 14.

גחן ג ן κοιλία, venter. *A.* στῆθος, pectus. *Levit.* 11. 42. *in Append.*

גיא *A. S. Th.* φάραγξ, vallis. *Exempla vide in Lex. Græco. Aquila*, μεσάζων, medians, locus intermedius, *vel* vallis. 1. *Reg.* 17. 3. Dicitur & גי *Theod.* κοιλὰς, vallis. 1. *Reg.* 13. 18.

גי בן הנם vallis filii Hinnom, *vel* Hennom. *Joſ.* 15. 8. & גי־הנם vallis Hinnom. *Hinc* gehenna.

גאות & גיאות valles.

גיד nervus. גידים nervi.

גיל ſimilitudo. *Dan.* 1. 10.

גיף *In Hiphil*, הגיף claudere, occludere. *Vide ſupra in* גוף

גיר calx. גירא *Chald. Idem.*

גלב κουρεύς, tonſor. *Plural.* גלבים tonſores.

גלד cutis, pellis. *Job* 16. 15.

גלה μετοικίζειν, μετοικεσίαν, tranſmigrare, deportari, abduci in captivitatem. *Item*, ἀποκαλύπτειν, revelare. *Reliqui, Job* 36. 10. ἀκροᾶσθαι, oſtendere. *S.* 1. *Reg.* 20. 2.

In Niphal, ἀποκαλύπτεσθαι, revelare ſe, revelari. *S.* 1. *Reg.* 3. 7.

In Piel, abducere, deportare. revelare. תגלי ἀποικεσίαν, expellas. *S. Heſ.* 16. 3. *ubi alii reddunt*, detege.

In Hiphil, deportare, migrare facere, captivum abducere. תגלה *A. Th.* μετοίκιον, tranſmigrare fecit, deportavit. *Jerem* 29. 1.

Pual & Hophal, deportati, abduci.

Hithpael, retegere ſe.

גלות μετοικία, tranſmigratio. *Aq. S. Th. Jeremiæ* 1. 3. ἀποικία. *Incert. Jer* 28. 4.

גולה μετοικία, tranſmigratio. *Incert. Ezech.* 1. 7. *Chald.* גלותא *Idem.*

גליון volumen, liber. *Vide in* גלל

גלעדים ſpecula, *a ſpeculum ſpeculi. LXX.* σκοπαὶ

Ἀκκουσὰ, perſpicua Laconica. *Heſai.* 3. 23.

גלח *Piel*, *Incert.* ξυρᾶν, radere. *Jud.* 16. 22. *S.* κείρειν, tondere. 2. *Reg.* 19. 24.

In Pual, abraſus fuit.

In Hithpael, radere ſe, *vel ſimpliciter* radere.

גלל κυλίειν, ἐκκυλίειν, volvere, devolvere, convolvere. גור *S.* ἐκκυλίειν, devolvi. *Pſalm.* 36. 5. *ubi Aquila*, κύλισε, volve.

In Niphal, volutari, convolvi רגל κυλίεσθαι, devolutus eſt. *S. Amos* 5. 24.

In Piel, volutare, & geminata ſyllaba גלגל continue & indefinenter volutare.

In Pual, volutari. מגולה *Symmachus*, ἐφύρη, volutatus eſt. *Heſai.* 9. 5.

In Hithpael, devolvere ſe.

גל *Aquila*, σωρὸς, cumulus, acervus. *Vide Lexicon Græcum. Plurdl.* גלים fluctus.

גלמים ἀλώπεκες, vulpes. *Theodotio*, *Oſee* 12. 11. *Ibid. Symmachus*, βατράχοι, ranæ: & *LXX.* χελώνας, teſtudines. *Ubi alii vertunt* acervi.

גל *LXX.* κυκλόθεν λίθων, acervus lapidum. *Theod.* βοὸς, colus. *Alii*, ſcaturigo. *Job* 8. 17. *Aq. S.* κῦμα, fluctus. *Vide in Lev. Græco.*

גלה גלת *Symm.* τὸ περιφερὲς, *i.* circuitus, *vel* zona. *Eccleſ.* 12. 6. *LXX.* ἀνθέμιον, vitta. *Alii*, lenticula. *Item*, גלת *Symm.* κτῆσις, poſſeſſio. *Al.* ἄρσις, irrigatio, *ubi Aq.* γολγὰθ, vel melius γολγαθ. *Jud.* 1. 15.

גלין *Aq.* κεφαλὶς, capitulum, *ſive melius*, liber, *S.* τεῦχος, liber. *Heſai.* 8. 1. διφθέρωμα, diphtherarum, *ſeu* pellium ſcribendo aptarum collectio.

גלל ſtercus. *Incert.* κόπρος. 3. *Reg.* 14. 10.

גלל *Chald.* devolutio. *Alii*, marmor.

גלל Limes, confinium. *S.* ὅριον, terminus.

גלילה Galilæa, *alii*, limes, tractus. *A.* σὼρ, acervus. *Ezech.* 47. 8. *& alibi. S.* μεθόριον, confinium. *Ezech.* 47. 8.

גלילה *Symmachus*, ὅρια, termini. *Joſ.* 22. 10. *Alii pro nomine loci habent*, Gelliloth. גלולים, idola, abominationes. *Th.* βδελύγματα, *Jerem.* 50. 2. *A.* καθάρματα, purgamenta. *Deut.* 29. 17. *in Append. Aquilæ conſentiunt qui vertunt* dii ſtercorei.

גלגל τροχὸς, rota. *Omnes*, *Pſalm.* 75. 19. *Eſt item nomen proprium loci. Accipitur etiam pro* carruca *vel* planſtro. *Plurale conſtructum* גלגלי rotæ.

גלגלת calvaria, cranium

מגלה *in regimine*, מגלת *Aquila*, κεφαλὶς, capitulum, *melius*, liber, *Symmach.* τόμος, tomus. *LXX.* χάρτης. chartæ. *Jerem.* 36. 2. *A. Th.* διφθέρα, diphthera. *Zach.* 5. 1. *A.* εἴλημα, volumen. *Pſalm.* 39. 8. *ubi S.* τεῦχος, liber. *Pſalm.* 39. 8.

בגלל propter, occaſione, cauſâ. בגללך tui cauſa, propter te.

גלם convolvit, involvit.

גלם *Aquila*, *LXX.* ἀκατέργαστον, imperfectum, res imperfecta, nondum elaborata, *vel* ad certam formam deducta. *Pſalm.* 138. 16. *ubi Symmach.* ἀμόρφωτον, informe. *Alii*, glomus, maſſa *rudis & imperfecta, nondum certam formam aſſecuta.*

גלום genus veſtis, pallium. בגלומי *Aq.* ἐν εἱλύμασιν, *Ezech.* 27. 24. in involucris, in tegumentis. *Alii*, in pallis.

גלכור ἄκαρπος, infructuoſus. *A. Th. Job* 15. 34. *S.* ἐκλελυμένος, ejectus. *Job* 3. 6. *Incert.* ἄγονος, ſterilis. *Job* 30. 3. *Alii*, ſolitarius. *Hebr. Interp.* μεμονωμένα, ſola relicta. *Job* 3. 7.

גלמודה vidua, ſeparata a viro ſuo.

גלע *Hithpael*, התגלע *fut.* יתגלע *A.* ἐξυβρισθήσεται, contumel â afficietur. *S.* ἀποκαλυφθήσεται, revelabitur. *LXX.* συμπλέκεσθαι, miſcetur. *Prov.* 20. 3. *Alii*, immiſcebit ſe.

גלש detondit, deglabravit. *LXX.* apparuit, revelatus eſt. *Cant.* 4. 1. *&* 6. 4.

גם etiam, imò, quoque, tum, tam, quam. *Symm.* ἐφεσεῖτι, inſuper. *Pſalm.* 48. 3. *A. Th.* ἕνεκεν, quapropter. *Job* 7. 11. וגם *Aq.* καὶ γὰρ, & vero, *Exod.* 3. 9.

הגם num etiam, etiamne? *Gen.* 16. 13. וגם, quin etiam. ואף־גם ac inſuper etiam. *Levit.* 26. 24. בשגם eo quod etiam. *Gen.* 6. 3.

גמא *Piel*, καταπίνειν, abſorbere. *S. Job* 39. 24. de medio tollere. *LXX.*

Hiphil, הגמיאני βρόχθοιόν με, ſorbere me fac. *A. Gen.* 24. 17. *in Append.*

מגמה *Symmach.* ἀφέλκυσις, aſpectus. *Alii*, hauſtus, abſorptio. *Habac.* 1. 9.

גמא φάναγξ, papyrus. *Aq. S. Th. Exod.* 2. 3. *& Heſai.* 18. 2. *Alii*, juncus, ſcirpus. *A.* βιβλίον, liber. *Heſai.* 18. 2.

גמר *A. S.* χόρτος, pugnus. *Jud.* 3. 16. *Alius*, σπεῖρα, pugnus. *Jud.* 3. 16. *LXX. Th.* σπιθαμὴ, ſpithama, palma. *Jud.* 3. 16. *Alii*, cubitus.

גמדים *Aq.* πυγμαῖοι, pygmæi. *Ezech.* 27. 11. *ſic dicti, quod quaſi palmares & cubitales ſint, a voce* גמר *pugnus, vel quod brachiales & robuſti. Alii*, Gammadæi, *quod eſt nomen proprium gentis in Planicie. LXX.* φύλακες, cuſtodes.

גמל *A.* ἀμείβεσθαι, remunerari. *Prov.* 11. 17. *ſumitur ab Aquila etiam active. Gen.* 50. 17. *in Append. ubi legitur* גמלוך, ἠμείψατό σε; gratiam tibi retulerunt. *S.* εὐεργετεῖν, benefacere. *Prov.* 11. 17. *Alii*, retribuere, benefacere alicui. *Item*, ulciſci aliquem. גמול *S.* ἀπογαλακτισθείς, ablactatus. *Pſalm.* 130. 2.

In Niphal, ablactari.

גמול *A. S. Th.* ἀμοιβὴ, retributio. *Proverb.* 12. 14. *Item S. Th.* ἀνταπόδοσις, *&* ἀνταπόδομα, retributio in bonum vel in malum. *S. Th. Proverb.* 19. 17. *& alibi. Item S.* εὐεργεσία, beneficium. *Pſalm.* 102. 2.

תגמול retributio, beneficium, meritum.

גמל κάμηλος, camelus. *A. Gen.* 37. 25.

גמץ *LXX.* βόθρος. *Theodotio*, βόθυνος, foſſa. *Eccleſ.* 10. 8.

גמר *Symmachus*, συντέλεσον, perfecit. *Pſalm.* 76. 9. *A.* συντελεσθῆναι, conſumi. *S.* ἀναρτισθῆναι, perfici, conſummari. *Pſalm.* 7. 10. *LXX. aliquando vertunt ut* גמל retribuere.

גמיר *Chald.* perfectus, conſummatus. *Alii*, perfectio, integritas. *Eſdræ* 7. 12.

גנב κλέπτειν, furari.

In Niphal, furto auferri.

In Piel, ſuffurari.

In Pual, furto abripi.

In Hithpael, furto ſe ſubtrahere. ויתגנב ἡ διεκλάπη, & ſubductus vel ſeparatus erat. *Incert.* 2. *Reg.* 19. 3. *Alii*, furtim ſe ſubduxit.

גנב κλέπτης, fur. *A. S. LXX. Quinta Editio*, *Prov.* 6. 30. *& alibi. Plural.* גנבים fures, latrones.

גנבה furtum.

גנז Theſaurus, Gaza, Gazophylacium. *Plural. conſtructum* גנזי Theſauri, Gazæ. *Hinc* Gaza *deduci videtur.*

גנזך Gazophylacium. *LXX.* Ζαχόρ; *tranſpoſitis litteris Hebraici nominis.*

גנן protexit, obtexit. גנון *A.* θυρεὸν, clypeo muniens. *S. Th.* ὑπερασπίζων, protegens. *Heſai.* 31. 5. *ubi LXX.* ὑπερασπιεῖ, protegit.

In Hiphil, יגן protegit.

גן *A.* κῆπος, hortus. *Gen.* 2. 8. *Symm. & Syrus*, παράδεισος, paradiſus. *Ibid: LXX. item*, παράδεισος.

מגן θυρεὸς, clypeus. *Aq. S. Pſalm.* 46. 10. *& alibi. Item S.* ἀσπὶς, clypeus. *Pſ.* 75. 4. ὑπερασπισμὸς, protectio, *Omnes. Vide in Lexico Græco.*

מגנה, tegumentum. מגנת־לב, obtegumentum, obturatio, obſtructio cordis. מגנה *item* velamen. *LXX.* ὑπερασπισμὸς, protectio. *Thren.* 3. 64.

נָעַר *Symmachus*, μυκᾶσθαι. *al.* μυκᾶσθαι, mugire. *Job* 6. 5. *LXX.* κοπιᾶν, laborare *quasi ex* יגע

נָעַל fastidivit.

In Niphal, ונגעל *Aquila*, ἀπεβλήθη, abjectus est. 2. *Reg.* 1. 21. *Alii*, fastidio fuit.

In Hiphil, יגעיל *Aquila*, ἐξέβαλε, ejecit. *Symmach.* ἐξέτρωσε, abortivit. *LXX.* ὑποτόκους, fetum immaturum peperit. *Job* 21. 10. *Alii*, fastidivit.

נעל fastidium.

נָעַר *Symmach.* ἐμβεμάσται, infremet. *Hesai.* 17. 13. *LXX.* ἐπετίμησεν, increpavit, objurgavit. *Item*, compescuit. *Alii etiam*, perdidit, disperdidit, corrupit. נערה *A. S. Th.* ἐπιτίμησις increpatio. *A. Deut.* 28. 20. *in Append. Item alii*, perditio, pernicies, exitium.

נָעַשׁ *A.* ἐσαλεύθη, commota est, *S.* ἐσαλεύθη, concussa est. *Psalm.* 17. 8.

In Pual, commoveri, concuti.

In Hithpael, *idem.* ויתנעשו *S.* καὶ ἐσαλεύθησαν, & subversi sunt. *Psalm.* 17. 8.

נֹפֶף גף ala. על נפי super alis, *sive*, super pinnis excelsis. *Alii*, super eminentiis.

גף *Chald.* ala. גפין alæ.

אגפין *Vide in* אגף

נֶפֶן ἄμπελος, vitis, vinea. *A. S. Hesai.* 32. 12. גפנים vites, vineæ. *Cant.* 2. 13.

עֲצֵי־נֹפֶר *LXX.* ἐκ ξύλων τετραγώνων, ex lignis quadratis. *Alius*, ἐκ ξύλων ἀσήπτων, ex lignis imputribilibus. *Alius*, κεδρίνων, cedrinis. *Alius*, πυξίνων, buxinis *Genes.* 6. 14. *Alii pro nomine proprio habent* Gopher.

גפרית *Theodotio*, θεῖον, sulphur. *Job* 18. 15.

נֶרֶב *LXX.* ψώρα, scabies. *Aliqui dicunt esse scabiem magnam, intus & foris siccam.*

נָרַד התגרד κνᾶσθαι, *Heb. Interp.* scalpere se. *Job* 2. 8. *ubi LXX.* ξύειν, radere, abradere.

נָרָה *Piel*, ינרה *Aquila*, *Symmachus*, ἐρεθίζει, irritat. *Prov.* 15. 18. & 29. 2. & *alibi. Symm.* ἐγκεῖται, exacerbat *LXX.* ἑτοιμάζει, præparat, provocat. *Proverb.* 15. 18. *Alii*, miscuit, *eo sensu quo dicitur miscere bellum.*

In Hithpael, miscere bellum.

תגרה conflictus.

גרה ruminatio & גרון guttur. *Vide in* גרר

נָרַן *Niphal*, ונגרו succidi, excidi. *LXX.* ἀποβληθήσεται, projici. *Psalm.* 30. 19.

גרן *Aquila*, πέλυξ, securis, & πέλεκυς, securis. *Vide utramque vocem in Lexico Græco infra.*

גּוֹרָל גורל *Aq. S. LXX.* κλῆρος, sors. *Levit.* 16. 8. & *alibi. Plural.* גורלות sortes.

גֶּרֶם os, ossis, ossa, artus. *Item*, fastigium. *Item* A. ἐσχάρα, osseus, *Gen.* 49. 14. *in Append.* חמר גרם ὄνος ἐσχάρα, asinus osseus, *id est*, fortis, laboriosus.

גרם comminui, *vel transitive*, comminuere, conterere, & *quasi dicas* exossare.

In Piel, comminuere תגרמו καταπρίσεις, devorabis. *Incert. Ezech.* 23. 34. *Alii*, comminues.

גֹּרֶן ἅλων, area. *A.* 2. *Reg.* 6. 6. *Plural.* גרנות areæ.

גָּרַם גרכה *Aquila*, *LXX.* ἐπεπόθησε, concupivit. *Symmachus*, τελεία ἦν, perfecta erat. *Theod. Quinta & Sexta Editio*, ἐπεποίθησεν, obtemperavit, *vel* fiduciam habuit. *Psalm.* 118. 20. *Alii*, comminui, frangi.

In Hiphil, comminuere. *Thren.* 3. 16.

גרש *cum puncto sinistro ex mutatione* ס *in* ש. *Aq. Symmachus*, ἀναλές, tener. *Lev.* 2. 14. *Incert.* πίων, pinguis. *Alii*, comminutum, contusum, res contusa.

גָּרַע *Aquila*, ἀφαιρεῖν, subtrahere, adimere. *Exod.* 5. 19. *Incert.* ὀλιγοστεύειν, deficere. *Deuter.* 4. 2. ותגרע שיחה *Symmachus*, καὶ ἀπέβλιτο ὁμιλοῦσα, & impudenter loquutus es. *Job* 15. 4.

Niphal, diminui.

Piel, subtrahere.

מגרעת imminutiones, contractiones. 1. *Reg.* 6. 6.

גָּרַף volvit, devolvit, evertit. *Theodotio*, ἐξέσυρεν, extraxit. *Jud.* 5. 16. ἐξέβαλον, ejecit. *Incert. Jud.* 5. 21.

אגרף pugnus.

כגרפה gleba, massa terræ convoluta. *Plural.* מגרפות glebæ.

יגר *Aquila*, ἐπισπάσει, attrahet, detrahet. *Prov.* 21. 7. *ubi LXX.* ἐπεξουσιάσουσι, hospitio suscipietur, *quæ tamen Latina interpretatio non dubio vacat. Alii derivant a* גור terrebit גרר. *Alii*, secuit, concidit, *aliquando*, ruminavit.

Pual, dissecari.

Hithpael, succidere.

גרה μηρυκισμὸς, ruminatio, cibus ruminatus.

גרה *Aquila*, *LXX. Theodotio*, ὀβολὸς, obolus. *S.* νόμισμα, nomisma, nummus. *Num.* 3. 47.

אגורה *Vide in Radice* אגר.

מגרה *Symm.* σφῦρα, serra. *Aquila*, σφυρὰ, serra. 3. *Reg.* 7. 9. מגרות במגרה *A.* πεπρισμένον ἐν σφυρᾷ. *S.* πεπρισμένον σφύρᾳ serra sectum. 3. *Reg.* 7. 9.

גרון guttur.

גרגר granum, bacca. *Plural.* גרגרים. *Hesai.* 17. 6.

גרגרה & גרגרת guttur, fistula gutturis. *Plurale*, גרגרות fauces. *Prov.* 3. 3.

גָּרַשׁ expulit, ejecit.

In Piel, ἐκβάλλειν, ejicere. *S. Psalm.* 33. 1.

Niphal, ejici. מים נגרש *S.* ὡς θάλασσα ἐκβραζομένη, tamquam mare ebulliens. *Hesai.* 57. 20. *Et ibidem* ויגרשו מימיו *A.* καὶ ἐκβράσει τὰ ὕδατα αὐτῆς, & ebullient aquæ ejus. *S.* καὶ ἐκβραδύνουσι τὰ ὕδατα αὐτῆς, & ebullitione ejicientur præter aquas ejus. *Alii*, & impellent se aquæ ejus. *Vulgata*, & redundabit fluctus ejus. *Posterius exemplum in Kal ponitur, sed Symmachus passive accipit.*

גרש expulsio, ejectio.

מגרש προάστειον, suburbium. *S.* προάστεια. *Alii*, expulsio. *Plural.* מגרשי *Jos.* 14. 4. *Dicitur &* מגרשות

גֵּרְשֹׁם *Aq.* προσήλυτος, advena. *Exod.* 2. 22. *Vide supra in* גור

גרש *cum puncto sinistro. Vide in* גרס

גֶּשֶׁם ὑετὸς, pluvia, βροχὴ, pluvia. *S. Proverb.* 25. 23. *ubi A.* ὄμβρος, imber, & *S.* χειμὼν, hyems, tempestas. *Job* 37. 6. *Plural.* גשמים pluviæ.

Pual, גשמה לא non est compluta. *Ezech.* 22. 24.

Hiphil, מגשים *A. LXX.* ὑετίζων, qui dat pluviam. *Jerem.* 14. 22.

גשם *Chald.* corpus *apud Danielem frequenter.*

גָּשַׁשׁ *Piel*, *S.* διαψηλαφᾶν, palpare. *LXX. Th.* ψηλαφᾶν, palpare. *Hesai.* 59. 10.

גַּת גת torcular. *Joel.* 3. 13. *Plural.* גתות torcularia.

גתית ληνὸς, torcular. *A. S. LXX. sæpe in Psalmis. Alii habent pro nomine proprio instrumenti musici* Gherhith.

ד

דא *Chald.* hæc, iſta, hoc, illud. *Ex Hebræo* זת *mutato* ז *in* ד

דאב *Symmachus*, ἐκῥεῖν, effluere. דאבה ἐξέῤῥευσεν, effluxit (*oculus*) præ mœrore. *Pſalm.* 87. 10. *Alii*, dolere, mœrere. *Aquila*, ἐκλιμώττειν, eſurire.

Hiphil, cruciare.

דאבה *A.* ἐκλιμία, egeſtas, eſuries. *LXX.* ἀπώλεια, perditio. *Job* 41. 13. *Alii*, mœror.

דאבון *Aquila*, ἐκλιμώττοντα, eſurientem. *Deut.* 28. 65.

דאג μεριμνᾶν, ſolicitum & anxium eſſe. *Incert.* 1. *Reg.* 10. 2. *vel* timere

דאגה μέριμνα, ſolicitudo. *Theodotio*, *Prov.* 12. 25. *Item*, anxietas.

דאג *Vide in* דוג & *in* דנה

דאה πετᾶσθαι, volare, & ἐφιέναι, impetum facere.

דאה *LXX.* γὺψ, vultur. *Alii*, milvus.

דב fluxus, excrementum, a זוב *Chald.* דוב fluere.

דבינים ſtercus columbarum, *compoſitum ex* דב ſtercus, & יונים columbarum.

דבא *Alii*, ſermo, *Alii*, ſenecta, *Alii*, fortitudo, *Deut.* 33 25.

דבב *LXX.* ἱκανοῦσθαι, ſufficientem eſſe. *Alii*, loqui. דובב *Sym.* ἐπεροχήματος, adjiciens. *Cant.* 7. 10. *ubi Alii*, loqui faciens.

דבה *A. S.* διαβολὴ, calumnia. *A. Num.* 14. 37. *in Append. & S. Gen* 37. 2. *Alii*, infamia.

דוב urſus. *Vide ſuo loco* דוב

דבח *Chald.* ſacrificare *ex Hebræo* זבח

דבחין ſacrificia.

מדבחא altare.

דבך גדוך ordo, paries, murus, ſtructura. *Eſt vox Chaldaica. Plural.* גדבין ordines lapidum.

דבל דבלה *LXX.* πελάθη, maſſa ficuum, palathæ. *Plural.* דבלים palathæ, maſſæ ficuum.

דבק לדבקה κολλᾶσθαι, conglutinari. *Aquila*, *Deut.* 30. 20. *in Append. Alii item*, adhærere, cohærere, conjunctum eſſe.

In Pual, ידבק *A.* προσκολληθήσεται, agglutinabitur, adhærebit. *Job* 41. 1.

דבק *Aq.* κόλλα, gluten, & κόλλησις, conglutinatio. *Heſai.* 41. 7. *Alii*, junctura, commiſſura, ferrumen glutinum. *Item* דבק adhærens, conjunctus. *Plur.* דבקים commiſſuræ.

In Hiphil, ודביקו *Aq.* ἐκολλήθησαν, conglutinati ſunt. 1. *Reg.* 31. 2. *Alii*, aſſecuti ſunt. ותדביקו *A.* κατέλαβον, comprehenderunt. 2. *Reg.* 1. 6. *Alius Codex hoc etiam loco habet. A.* ἐκόλλησαν, *ſive ut alius legit*, ἐκολλήθησαν. *Alii*, aſſequebantur. *Alia ſignificationes in Hiphil ſunt*, agglutinavit, adhærere fecit.

In Hophal, adhærere factus eſt.

דבר λαλεῖν, loqui omnes.

In Niphal, aſſidue *vel* frequenter loqui, dictitare, prædicare, colloqui.

In Piel, דברתי *S.* ἀπεθησαύμην, locutus ſum. *Job* 39. 35. *alio numero.* 40. 5. ידבר *A.* ἐπεφθέγξατο, loquetur. *Alii*, dicere, loqui, proloqui. *Item alia ſignificatione* perdere.

Pual, dicitur, prædicatur, dictus eſt.

Hiphil, perdere.

Hithpael, locutus eſt.

דבר λόγος, verbum, *Omnes. Item S. Th.* πρᾶγμα, res, negotium. *Exempla vide in Lexico Græco. Aq.* ῥῆσις, dictum. דברו ῥηταὶ, dicta. *A. Prov.* 31. 2. דברים verba, dicta, ſermones.

דבר ללא ἀλόγως, irrationabiliter, temere. *S. Amos*, 6. 13.

דבר-על propter, cauſa.

דבר λοιμός, peſtis. *Aq. S. Exod.* 9. 3. *& alibi ſæpe. Vide in Lexico Græco. Item*, θάνατος, mors. *Plurale conſtructum*, דברי mortes, perditiones. דבר *deber.* ductus, cauſa, ovile.

דביר *Aq. Th.* χρηματιςήριον, oracu'um *vel* oraculi locus, adytum.

דבר ductus, ratio, cauſa, negotium. דברת-על, propter cauſam, *vel ſimpliciter*, propter. דברת *quidam* rates *vertunt.* 3. *Reg.* 5 9. *Item*, verba. *Deuter.* 33. 3.

דבורה *Incert.* μέλισσα, apis. *Gen.* 35. 8. *At Hebræus & Syrus*, σφῆξ, veſpa. *Heſai.* 7. 18. דבורים apes.

דרבריא *Chald.* gubernatores, ductores.

לרברותי μεγιςᾶσιν αὐτῦ, magnatibus ſuis. *A. Dan.* 3. 24.

מדבר ἔρημος, deſertum, *Omnes. Gen.* 36. 24 *& alibi.*

דבש μέλι, mel, *Omnes. Aquila*, μελιτώδιον, favum mellis. *Exod* 16. 31. *Dicitur etiam de omni alia dulcedine. Aliqui* putant nonnumquam *ſignificare* palmam. 2. *Paral.* 31. 5. *quia ejus primitiæ dari dicuntur. De melle autem numquam ſunt primitiæ datæ. Palma vero dicitur ſic vocari ob dulcedinem fructuum.*

דבש gibbus camelorum, *ſic dictus, quod oneribus laſus, melle ſanari ſoleat.*

דגה augeri, multiplicari, piſcium more multiplicari. *Formatur a* דג *piſcis.*

דג piſcis. *Vide infra in* דוג

דגל *Aquila*, *Symmachus*, *Theodotio*, τάγμα, ordo. *Num.* 2 17. *Alii*, vexillum, ſignum militare.

דגל *Aquila*, *LXX.* ἔταξεν, ordinavit. *Symmachus*, ἐστρατώσατο, coacervavit. *Cantic.* 2. 4. *Alii*, vexillum erexit.

דגול *Aq.* ἐκλελεγμένος. *S.* ἐπίλεκτος, electus. *Cant.* 5. 10. *Eſt participium præteriti.*

מדגלות *participium Niphal. S.* τεταγμένη φάλαγξ, acies ordinatæ. *Cant.* 6. 3. *Alii*, copiæ vexillatæ.

דגן *S.* σῖτος, frumentum. *Pſalm.* 77. 25. *S. al.* σπέρματα, ſemen. *Pſalm.* 64. 10. *Omnes*, σῖτος, frumentum. *Pſalm.* 4. 8.

דגר collegit. *Eſt Chaldaïcum. Jerem.* 17. 11.

דד *A.* τιτθίς, mamma. *Vide in Lexico Græco.* μαςός, mamma, uber. *Aq. S. Num.* 11. 8. *& alibi. Plurale conſtructum* דדי mammæ.

דדה *In Hithpal* הדודה *pro* התודה vagari, incedere, gradi; progredi. אדדם *Aq.* προεκάθιζον αὐτούς, præcedens eos. *S.* ὑπερεκτείνομαι, bajulabor. *Pſ.* 41. 5. אדדה καθοδήγησις, deductio. *Theod. Heſai.* 38. 15. *Ubi nomen eſſe putavit Theodotio. Symmachus vero credidiſſe videtur* ם *finale non eſſe affixum; ſed ex radice* דדם. *Hieronymus denique, qui interpretatur* tacebo, *ex* דמם *derivatum eſſe credidit.*

דהב aurum. *Chald.* pro זהב, commutato ז in ד. *Dicitur &* דרבא

מדהבה *Aq.* λιμός, fames. *Heſai.* 14. 4. *Alii vero*, aurea, aurifica, inaurata, *vel* auri cupida. *Unus*, auri exactrix. *LXX.* ὁ ἐπιπολάζων, ſolicitator.

דהם *in Niphal*, נדהם defatigari. *LXX.* ὑπνῶ, dormire. *Jerem.* 14. 9. *ubi Alii quaſi participium vertunt* defeſſus, defatigatus. *Alii*, obſtupefactus.

דהר plauſit. *De equo dicitur, qui citato curſu terram quaſi plaudendo calcat.*

דהרורת *LXX. ac ſi verbum eſſet, reddunt* ἐσπούδασαν, feſtinaverunt. *Jud.* 5. 22. *Aq.* decus, *niſi ſit mendum. Alii*, plauſus, *vel* calcitratus equorum. *Aquilæ interpretationem nonniſi ex Procopii Latina verſione habemus: ideoque ſuſpecta eſt.*

תדהר *A. S.* πτελέα, ulmus. *Heſai.* 41. 19. *Et Heſai.* 60. 13. *A.* Thadaar. *LXX.* πτελέα, ulmus. *Alii*, tæda.

דוב ἄρκος & ἄρκτος, urſus, *Omnes paſſim. Alii reponunt in Radice* דבב. *Plural.* דבים, *dubbim, urſi.*

דוג *in Hiphil*, ἁλιεύειν, piſcari ודיגם & piſcabuntur eos, *pro* והדיגום *Jerem.* 16. 16.

דג ἰχθύς, piſcis, *Omnes. Semel cum epenthеſi* דאג piſcis. *Nehem.* 13. 16. *Plural.* דגים piſces. *Job* 40. 26. *Sed ibi Symmachus hac ratione interpretatur.* צלעל דגים *S.* ἰχθυοφόρια, naſſellæ piſcium. *Job* 40. 26.

דגה *item fœminin.* piſcis, & in regimine דגת

דיג *item &* דוג piſcator. *Plural.* דיגים & דוגים

דגנה piſcatio. *Amos* 4. 2.

דוד *A.* πατράδελφος, patruus *ſæpe. Alii putant* πατράδελφος *hic ſignificare* patruelis. *Vide Lexic. Græc. S.* ἀγαπητός, dilectus. *S. Cant.* 1. 13. *& alibi.* דודים *Aquila, Symmachus,* Θῆρες, amici. *Cant.* 1. 13. *Alii*, amores. *Hinc* David דויד dilectus.

דודה amita. *Al.* cognata.

דוד κόφινος, cophinus. *S. Pſalm.* 80. 7. *Alii*, calathus, caniſtrum, ſporta. *Item*, lebes, pelvis, labellum. *Item*, ahenum. *Plural.* דודים ſportæ, lebetes.

דודאי *Symmachus*, κοφίνους, cophinos. *LXX.* καλάθους. *Jerem.* 24. 1. *Alii*, ſportæ, calathi.

ודודי *LXX.* ἐχάραι, foci. *Alius*, ἅλωαι, lampades. *Job* 41. 10. *Alii*, ſcintillæ. *Legitur ibi* כדודי. *LXX. & quidam alii* כ *initiale pro ſervili habuerunt*, ὡς ἐχάραι, quaſi foci. *Alii pro radicali habent. Vide in* כדר

דודאים mandragoræ. *Alii*, flores amabiles. *Alii*, violæ.

דוה *Aquila*, miſeria. *Symm.* afflictio. *Theodotio*, dolor. *Leuit.* 12. 2. *Alii*, languidus, languida. *Dicitur de muliere menſtruata.* דוה ἐν αἱμορροΐσσῃ, in ſanguinis fluxu. *Incert. Leuit.* 20. 18.

חדוה *Incert.* ἰδίωμα, dolens. *Leuitic.* 15. 33. *LXX.* αἱμορροοῦσα, ſanguinis fluxum patiens.

דוי langor, infirmitas.

מדוה langor, infirmitas. *Aquila*, Θλασπωγία, miſeria. *Deuter.* 28. 60. *in Append. Plurale conſtructum* מדוי languores.

מדויהם *Vide in* מדר

דוח *Hiphil*, הדיח ἐξῶσαι, expellere. *Jerem.* 51. 34. *LXX. & Th.* πλυνεῖν, abluere. *Ezech.* 40. 38.

דוך tutudit. *Num.* 11. 8.

מדוכה mortarium. *Num.* 11. 8.

דך pauper. *Vide in* דכך

דוכיפת *LXX.* ἔποψ, upupa. *Alii*, gallus ſylveſtris. *Alii*, attagen.

דום *Aquila, Symmachus, Theodotio*, σωπᾶν, tacere. *Exempla vide in Lexico Græco. Symmachus*, ἡσυχάζω. *Job* 30. 27. *refertur ad* דמם *S.* παρεσιώπησεν, tacuit. *Pſalm.* 39. 13. *melius refertur ad* דמם. *Aquila*, σίγησον, tace. *Symm.* ἡσύχαζε, quieſce. *Pſalm.* 35. 7. *& alibi.* דמו *Aq.* σωπήσατε, tacete. *S.* ἡσυχάσατε, quieſcite. *LXX.* κατανύγητε, compungimini. *Pſalm.* 4. 5. *& alibi. Verum hoc & ſimilia exempla melius conveniunt radici* דמם

Piel, דומם *S.* σωπᾶσα, ſilens. *Heſai.* 47. 5. *Item Piel*, ſilere facere, ſedare, quietum reddere.

דומיה σιγή, ſilentium. *Aq. S. Th. non ſemel. Vide in Lexico Græco. LXX.* ἄνοια, amentia. *Item* דמיה ſilentium, *cum Kibbus ſub prima.*

דומה ſilentium. *Item*, ſepulchrum. *Eſt & nomen proprium regionis*, Duma.

דון *Symm.* κρίνειν, judicare. *Gen.* 6. 3. ἀνακρίνειν, diſceptare.

Niphal, נדון diſceptans. 2. *Reg.* 19. 9.

In Hiphil, judicare, diſceptare, judicium exercere, cauſam agere.

תדין *Aq. S.* διακρινεῖς, diſceptabis. *Pſalm.* 53. 3. *Deficit* ה *characteriſticum, ut & aliis in locis.*

מדין *A.* ἀντίδικος, adverſarius. 2. *Reg.* 21. 20. *S.* ἀφεστηκότες, procerus. 2 *Reg.* 21. 20.

מדינו ἀντιδικίαι, contradictiones, diſceptationes. *Al. Prov.* 19. 13.

דין *A. Th.* κρίσις, judicium. *Job* 19. 29.

דון *item*, judicium.

דין *A.* δικαστής, judex. *Pſalm.* 67. 6. *Plural. Chald.* דינין cauſidici, cauſarum cognitores. *Eſdræ* 7. 25. *ubi legitur* דאנין *ſed Maſorethæ notant legendum* דיונין

מדון *Symm.* μάχη, pugna, diſceptatio. *Pſalm.* 79. 7. *& alibi. Aq.* ἀντιδικία, diſceptatio. *Prov.* 28. 25. *Plural.* מדונים

מדנים, contentio, diſceptatio. *Prov.* 6. 19.

מדינה provincia, juriſdictio. *Eſther.* 1. 22. *Plural.* מדינות provinciæ. *Ibid. Chald.* מדינתא *Eſdræ* 5. 8. *Plural.* מדינן & מדינתא

דוץ exſilire. *LXX.* πήδαω, cutrere. *Job* 41. 14. *Putatur eſſe Chaldaicum, pro* gaudio exſilire.

דור habitare. *Pſalm.* 83. 11.

דור habitatio. *Heſai.* 38. 12. *Chald. item* habitare. דארון *pro* דירון habitant. *Dan.* 2. 38

דור & דור γενεά, generatio. *S. & alii. Vide in Lex. Græco. Item*, ætas. *Plural.* דורים & דורות generationes. דר *Chald.* generatio.

דור pyra, rogus. *Ezech.* 24. 5.

מדורה pyra, rogus.

מדר מדור *Chald.* habitatio. *Dan.* 4. 22. *& alibi.*

דוש ἀλοᾶν, trituro, *Omnes.* ונדוש ἀλοήσουσι, & triturabimus. *Symmach. Heſai.* 25. 10. *& alibi.* ודושתו *Theodotio*, κατακόψασι, dilacerabo. *Jud.* 8. 7.

In Niphal, triturari. *Huc vulgo referunt exemplum ſuperius allive a Symmacho allatum* ונדוש *verſumque*, & triturabitur. *Heſai.* 25. 10.

In Hiphil הדוש triturare.

In Hophal, triturari. דוש ἀλοηθήσεται, triturabitur. *A. Heſai.* 28. 27.

דוש & דוש ἄλοησις, trituratio, *vel* tritura.

מדושה *Idem.*

דישן pygargus, caprea ſylveſtris, *ſic quidam, Deut.* 14. 5.

דחה ἐξῶσαι, expello, impello.

In Niphal, expulſus eſt.

In Pual, דוחו *S.* ὠθοῦνται. *Pſalm.* 35. 13.

Hiphil, הדיחו *Theod.* διέστρεψε, diſperſi. *Jerem.* 49. 24. *Refertur a multis ad radicem* נדח

דחי impulſio, *vel* lapſus.

מדחה *Symmachus*, ὀλίσθημα, lapſus. *Prov.* 26. 28. *Alii*, impulſio ad lapſum.

דחן *LXX.* ἐδέσματα, cibi. *Alii*, cantiones *vel* inſtrumenta muſica. *Vulgata*, menſa. *Dan.* 6. 18.

דחל *Chald.* timuit.

In Piel, terruit.

דחיל terribilis. *Fœminin.* דחילה timenda, terribilis.

דחן *LXX.* κέγχρος, milium. *Ezech.* 4. 9.

דחף impulit.

Niphal, impulit ſe, proripuit ſe. מדחפות impulſiones. *Pſalm.* 139. 12.

דחק arctavit, preſſit. *LXX.* afflixit.

די *Chald.* qui, quæ, quod, quia. *Eſt item nota genitivi caſus* זהב די auri. עד די atque dum על די ſupra, magis quam כדי cum הא־כדי perinde ac.

די ſufficientia. *Aq.* ἱκανὸν, ſufficiens. *Deuter.* 1. 2. *in Append. Item*, ſatis. כדי quantum ſatis eſt. *Aquila*,

ἱκανὸν, ad ſufficientiam. *Deuter.* 25. 2. *in Appendice.* לְמַדַּי ad ſufficientiam דַּיְךָ quod ſatis eſt tibi.

Eſt item דַּי *ſyllabica adjectiua* בְּדַי in, כְּדַי ſicut, מִדַּי de.

שַׁדַּי ſaddai. *Vide in* שׁדד *Aquila, Symm. Theodotio, qui vertere ſolent* ἱκανὸς, ſufficiens, *vel (quia de Deo dicitur)* potens, *ſive* omnipotens, *deducunt ex particula* שׁ *&* דַּי *ex* דַּי *conjunctis.*

דַּיָּה milvus. *Alii*, vultur. *Plural.* דַּיּוֹת milvi. *Alii*, vultures.

דַּיּוֹ atramentum. *Jerem.* 36. 18.

דַּיָּק *LXX.* περίτειχος, munitio, propugnaculum, antemurale, *& ſic alii.* 4. *Reg.* 25. 1. *Ezech.* 4. 2. *Alibi LXX.* φυλακὴ, munitio.

דָּךְ *Chald.* hic, is, iſte.

דָּכֵן hic, iſte, hæc, iſta.

דָּכָא *In Niphal*, conteri, atteri.

In Piel, conterere, atterere.

In Pual, conteri, atteri.

In Hithpael, *A.* ἐντετρίβεσθαι, conteri. *Symmachus*, ταπεινοῦσθαι, humiliari. *LXX.* καταβεβλῆσθαι, atteri. *Theodotio*, κατακλᾶσθαι, confringi. *Job* 5. 4.

דַּכָּא vulneratus, contritus. *LXX* διάβολος, puſillanimis. מְעוֹךְ דַּכָּא vulneratus & contritus teſticulis.

דַּכָּא alliſio, humiliatio. *Aquila*, ἐντετριμμὸς, attritio. *Deut.* 23. 1. *in Appendice.*

דָּכָה θλᾶσθαι, frangi. *A. Pſalm.* 10. *ſecund. Heb. v.* 10. *Alii*, atterere ſe.

In Niphal, atteri, conteri.

Piel, דַּכּוֹת *Aquila*, συνθλασμοὺς, confregiſti. *Pſalm.* 43. 20.

דַּכִּי contritio. *Alii*, fluctus.

דַּךְ דַּכָּה *Aquila*, ἐντετριμμένος, attritus. *Pſalm.* 9. 10. *S.* τεθλασμένος, fractus. *LXX.* πένης, pauper. *Ibidem.* דַּכְּאוּ *Vide ſupra in* דַּךְ

דָּכַר *Chald.* recordati, meminiſſe, *pro* זָכַר

דָּכָר aries. *Plural.* דְּכָרִין arietes. *Eſdra* 4. 15.

דִּכָּרוֹן memoriale. *Eſdra* 6. 9.

דִּכְרוֹנָא res memorabiles, *Eſdra* 4. 15.

דָּלַג *Symmachus*, ἐκλεῖσαι, incedere, inſcendere. *LXX.* σκαρίζειν, ſaltare. *Alii*, ſubſilire, inſilire, tranſilire.

In Piel, ſaltare, ſalire, tranſilire.

דָּלָה ἀντλεῖν, haurire. *Incert. Exod.* 2. 19. *Alii*, evehere, extollere, haurire.

In Piel, *Incert.* ἀναβιβάσαι, aſcendere facere. *Pſ.* 29. 2. *A.* ἀνασῶσαι, ſalvare, ſervare. דִּלִּית ἀνέσωσας, ſervaſti. *Ibid. Alii*, evellere, extollere, extrahere.

דַּל elatio, elatum.

דָּלִי κάδος, cadus. *Alii*, ſitula. *Plural.* דְּלִיִּים ſitulæ.

דַּלּוּת κλάδοι, rami, propagines, palmites.

דָּלַח turbavit, conturbavit.

דָּלַל *Symmachus*, ἀσθενῶν, infirmum eſſe. *Pſalm.* 114. 6. *Alii*, attenuati, depauperari, exhauriri.

Niphal, attenuari.

דַּל *Aquila*, ἄσθενες, infirmus. *Job* 5. 16. *Item*, πλοκὴς, pauper. *A. S. Job* 24. 9. *Item S.* ἄγονες, ſterilis. *Pſ.* 81. 3. *niſi ſit mendum pro* ἄσθενες. *Item Aq.* ἁπαλὸς, tenuis. *Pſalm.* 81. 3. *&* ἁπαλύμενος, tenuis. *A.* 2. *Reg.* 3. 2. *Plural.* דַּלִּים tenues, attenuati.

דַּלָּה *LXX.* πλόκιον, plexus capillorum. *Alius*, ἀναστόμωσις, ornatus. *Alii*, cincinni. *Alii*, peniculamentum.

דָּלַף ῥέζειν, ſtillare. *Symm.* καταῤῥέζειν, diſtillare. *Pſ.* 118. 28.

דֶּלֶף ſtilla. *A.* ῥαγιτὸς, ſtillicidium. *S.* ῥαγόνες, ſtillæ. *LXX.* αὐλαὶ, voca. *Prov.* 19. 13.

דָּלַק *S.* καίειν, urere. *Pſalm.* 7. 14. *& alibi. S.* φλέγεσθαι, inflammari. *Vide Lex. Græc.* ἐκκαίεσθαι, uri, incendi. *Pſ.* 10. *ſecund. Hebræos. verſ.* 3. *Alii*; ardere, accendi, perſequi, inſectari.

Hiphil, accendere, incendere.

דֶּלֶק *Symmac.* διωγμὸς, inſequitio. 1. *Reg.* 17. 53.

דַּלֶּקֶת ardens febris. *Deut.* 28. 22.

דֶּלֶת θύρα, janua, porta, oſtium. *Incert.* 3. *Reg.* 6. 31. *Reliqui*, *Job* 41. 5. *Metaphorice*, folium, pagina, *quod quaſi janua revolvatur & aperiatur. Duale* דַּלְתַּיִם valvæ. *Plural.* דְּלָתוֹת fores. *Item*, paginæ, *ut ſupra.*

דָּם αἷμα, ſanguis, *Omnes. Item*, reatus ſanguinis. *Metaphorice*, ſanguis uvæ *pro* vino. דָּמִים ſanguines, *vel* cædes.

דָּמָה ſimilem eſſe, aſſimilari. *Item*, quieſcere, ceſſare. *S.* ἡσυχάζω, quieſcere. *Pſalm.* 34. 16. *S.* ἐξισάζειν, æqualem eſſe, æquari. *Pſalm.* 88. 7.

Piel, *S.* νομίζειν, putare, exiſtimare. *Pſalm.* 49. 21. דִּמִּית ὑπέλαβες, ſuſpicatus es. *A. Th. Septima Editio*, *ibid.* דִּמִּינוּ ἐλογισάμεθα, æſtimavimus. *Incert. Pſalm.* 47. 10.

In Niphal, ſimilem fieri, exſcindi, ſuccidi.

Piel, מְדַמֶּה תִּ *Aquila*, ἰσωθήσεται, æquabor. *Heſaiæ* 40. 25.

In Hithpael, aſſimilare ſe.

בְּדַמִּי דְמִי *Alii*, ἐν ἡμέρᾳ, in dimidio. *LXX.* ἐν ὕψει, in altitudine. *Heſai.* 38. 10. *Alii*, in reſciſſione.

דְּמִי ſilentium.

דִּמְיוֹן σιγὴ, ſilentium. *A. S. Th. non ſemel.*

דִּמְיוֹן ſimilitudo.

דְּמוּת ὁμοίωσις, ſimilitudo, *Omnes Gen.* 1. 26.

דְּמוּת *Idem.*

דָּמַם σιωπᾶν, σιγᾶν, ſilere; *Omnes, paſſim. Item*, quieſcere, expectare.

In Niphal, exſcindi, ſuccidi.

In Hiphil, ſilere facere, ſilentium indicere.

In Hithpael, exſcindi, vaſtari. *Jerem.* 48. 2. *ut quidam interpretantur.*

דְּמָמָה *Symm.* γαλήνη, tranquillitas, *Pſalm.* 106. 29. *Item S.* ἡσυχία, quies. *Job* 4. 16.

דֻּמָּה ſilentium.

דֻּמָּה *A. Th.* αὔρα, aura. *Pſ.* 106. 29. *Alii*, ſilentium.

דֹּמֶן κόπρος, ſtercus. *S.* κόπριον, ſtercus. *Jerem.* 22. 19. *Item*, ſimus.

דֶּמֶנָה *S.* πῆλος, lutum. *Heſai.* 25. 10.

מִדְמָנָה ſterquilinium, ſtercorationis locus. *Eſt item nomen proprium loci.*

דָּמַע lacrymatus eſt.

דִּמְעָה & דִּמְעָ δάκρυον, lacryma. *A. S. Malach.* 2. 13. *& paſſim omnes.* דִּמְעָ *etiam metapherice ſignificat* liquorem, *veluti vini & olei.*

דַּמֶּשֶׂק Damaſec, Damaſcus. *Aliquando*, angulus, latus, *ut quibuſdam placet.*

דֵּן *Chald.* iſte, ille. דְּנָה iſta, illa. כְּדְנָה ſecundum hoc.

דֹּנַג κηρὸς, cera. *Pſalm.* 68. 3. *& alibi LXX.*

דָּעַךְ דָּעְכוּ *Aquila*, *Symmach.* ἀνεζωπυρήθησαν, exſtincti ſunt. *Pſalm.* 117. 12. *LXX.* exarſit.

In Niphal, exſtingui.

In Pual, exſtinctum eſſe.

דָּפָה *LXX.* σκάνδαλον, ſcandalum, offendiculum, infamia, probrum. *Pſalm.* 49. 20.

דָּפַק κρούειν, pulſare.

In Hithpael, מִתְדַּפְּקִים *Incert.* καὶ ἔκρουσαν, & pulſaverunt, & impegerunt. *Jud.* 18. 22.

דָּקַק comminuit, & comminutus fuit. λεπτύνειν, extenuare, comminuere. *S. Th. Heſai.* 28. 28

In Hiphil, eodem ſenſu.

In Hophal, comminui. יוּדַק *A. S. Th.* λεπτυνθήσεται.

ξάσεται, in frusta comminuetur. *LXX.* βρωθήσεται, comederur. *Hesai.* 28. 28.

דק minutus, tenuis, gracilis: Minutum, & res minuta.

דק *Aquila*, λεπτὸν, minutum. *Symm. Theodotio*, Dac. *LXX.* ψακάδ., stilla. *Hesai.* 40. 15.

דק conopæum, aulæum, cortina. *Hesai.* 40. 22. *sic quidam. LXX.* καμάρα, fornix.

דקר *Aquila, Symmachus, Theodotio*, ἐκκεντῶν, transfigere, confodere. *Zach.* 12. 10.

In Niphal, transfigi, ידקר *Aquila, Symmachus, Theodotio*, ἐκκεντήσονται, transfigetur. *Hesai.* 13. 15.

In Pual, transfixum esse.

מדקרות κεντήμασι, transfixiones, *Symmach. Theod. Prov.* 12. 18.

דר parius lapis, parium marmor, seu lapis quidam pretiosus.

דראון contemptus. *Item*, fastidium, nausea.

דרבן stimulus, aculeus. *Plurale*, דרבנות aculei, *LXX. interpretantur* ἐκκεντρον, stimulus boum.

דרגה gradus, præcipitium. *LXX.* φάραξ, vallis. *Chaldæus*, turres.

דרור *Vide infra in* דרר

דרך calcavit, conculcavit. *Symmach.* ἐπάτησαν, extendere, intendere arcum. *Psalm.* 7. 13. *Item*, incedere, procedere. *S.* ὁδεῦσαι, iter facere. *Job* 29. 25.

Hiphil, deducere.

דרכוהם *Symm.* πλανοκαλοῦντες, calcantes in torculari. *Jerem.* 25 30.

דרך ὁδὸς, via, *passim Omnes. Item*, mos, ratio, consuetudo. *S.* διάβημα, gressus. *Thren.* 3. 40.

לא דרך *S.* ἀοδία, invia. *Job* 12. 24.

מדרך calcatio, vestigium.

דרכון drachma. *Et plural.* דרכמונים drachmæ.

דרום meridies, notus, auster, plaga meridionalis.

דרע *Chald.* brachium. אדרע *Idem ex Hebraico* זרוע

דרור libertas.

דרור *Aquila*, στρουθὸς, passer. *LXX.* τρυγὼν, turtur. *Psalm.* 83. 4. *Alii*, hirundo. דרדר carduus, tribulus.

דרש ζητεῖν, inquirere, percontari; *Omnes. Aquila, Symmachus*, ἐκζητεῖν, exquirere. *A. Deuter.* 11. 12. *in Appendice, & alibi. Incert. Jud.* 6. 29. אל־ידרשדו μὴ ἀντιποιήσαιτο αὐτῆς, ne sibi vindicet eam. *Symmachus, Job* 3. 4. דרשו *Symm.* πύθησθε, percontamini, interrogate. 4. *Reg.* 1. 2.

Niphal, requiri, consuli.

מדרש commentarius, historia.

דשא βλαστῆσαι, germinare, herbascere.

In Hiphil, A. LXX. βλαστῆσαι, germinare. *Gen.* 1. 11.

דשא *A.* βλάστημα, germen. *LXX.* χόρτον, herba. *Gen.* 1. 11. *& Th. Gen.* 1. 11. *& Jer.* 14. 5. *A. S.* ϣⲁ, herba. *Psalm.* 22. 2. *Alii*, herba tenera, herbula.

דשן impinguari, laginari.

In Piel, a cineribus purgare, cineres removere. *Item*, incinerare, in cineres red gere.

In Pual, תדשן *Aq. S. Th.* πιανθήσεται, impinguabitur. *Prov.* 11. 25. *& alibi.*

Ex Hophal & Hithpael compositum est תדשנה pinguefiet. *Hesai.* 34. 6.

דשן *A. S. Th.* ϣⲓⲛⲉ, pinguis. *Psalm.* 91. 15. *Aq. S.* λιπαρὸς, pinguis. *Psalm* 22. 30.

דשן πιότης, pinguedo. *Aliquando Theodotio*, σωρὸς, cinis. *S.* λίπος, pinguedo. *Jud.* 9. 9.

דת lex, edictum, jus. *Plural.* דתים leges, jura.

דתאא *Chald.* herba *ex Hebræo* דשא *mutato* ש *in* ת

דתבריא legisperiti. *Chald.*

ה

הא En, ecce. הא כדי ecce, sicut, perinde ac.

הזה *Vide in* אזה

הבהב *Vide in* יהב

הבל ἀτμὶς & ἀτμὸς, vapor, *Omnes. Exempla frequentia vide in Lexico Græco. Item*, vanitas. *Aq. S.* ματαιότης, vanitas. *Job* 7. 16. *& alibi. Aquila*, μάτην, frustra. *Job* 5. 29. *& alibi. Plural.* הבלים vanitates.

הבל evanescere, vanum fieri. תהבלו μὴ ματαιωθῆτε, ne vani evadatis. *Aquila, Theodotio*, μὴ γένησθε ἀτμὶς, ne fiatis vapor aut inanitas. *S. Psalm.* 61. 11.

Hiphil, vanum efficere.

הבל *S.* ἄπνοια, angustia. *Eccles.* 8. 14.

הבנים ebena, ligna. *Ezech.* 27. 15.

הבר observare, contemplari, astra considerare. הברים *S. Th.* augures. *LXX.* astrologi. *Hesai.* 47. 13.

הגה *A. S. Quinta & Sexta Editio*, φθέγξασθαι. *Psalm.* 2. 1. *A. Hesai.* 59. 11. *sed aliquando S. Th.* μελετᾶν, meditari. *Hesai.* 59. 11. *& Th. Hesai.* 27. 8. *ubi alii reddunt*, auferre. *Symm.* ἐξαμελεῖν, meditari. *Psalm.* 76. 13. *Item, Incert.* μουσίζειν, meditari, submissa voce canere, cantillare, muginari. *Psalm.* 48. 5.

הגו ἀπέλασον, amove, abige. *Aq. Th. Prov.* 25. 4. *derivari potest a* נהג duxit; נהג enim vertitur ἐλαύνειν, ἀπελαύνειν. *Alibi* הגה *est* gemere, mussitare, *de columbis loquendo. Et* rugire, *de leonibus. Item*, auferre, removere.

Pual, amotus fuit.

Hiphil, mussitare.

בהגיני *S.* ἐν τῷ διαπολεῖν με. *Psalm.* 38. 4. cum animo versarem.

הגה *A.* φθόγγος, vox, sermo. *LXX.* μελετὴ, meditatio. *S. Th. Job* 37. 2. *Aq.* ἀντίκλησις, collatio. *Ezech.* 2. 7. *S.* κατάλογμα, querimonia. *Ezech.* 2. 7.

הגיג *LXX.* ᾠδὴ, canticum. *Alii*, meditatio.

הגיון *A. LXX.* ᾠδὴ, canticum. *S.* μέλος, *Psalm.* 91. 1. *Th.* φθόγγος, loquela. *Psalm.* 9. 7. *vel* μελῳδημα, modulatio.

הגות meditatio. *Incert. vertit* μουσίζειν. *Ps.* 48. 4.

הגן rectum, decens, conveniens.

הגינה recta. *Ezech.* 42. 11.

הדד הידד *A.* ἰαμὸς, iasmus, cantici genus. *S.* κατάλογμα, cantionis genus. *Jerem.* 25. 30. *Alii* celeusma, *vox evantium, aliquando* הד

iamos formatur ex ἴα ἴα, quæ secundum Syrum vox erat jubilationis calcantium in torculari. Vide notam ad Jer. 25. 30.

הדה *LXX.* ἐπιβάλλειν, immittere. *Hesai.* 11. 8. *Alii*, injecit, immisit.

הדך contrivit. *LXX.* putrefecit. *Job* 40. 7.

הדם הדום scabellum. *LXX.* ὑποπόδιον, suppedaneum, scabellum. *Psalm.* 109. 1.

הדם *Chald.* membrum, frustum. *Plur.* הדמין membra, frusta *Dan.* 2. 5.

הדס *Symmachus, LXX.* μυρσίνη, myrtus. *Hesai.* 55. 13. *item*, μυρσινὼν, ὄρος, myrretum. *Incert. Jud.* 1. 35.

הדסים *Aquila*, μυρσινῶνες, myrteta. *Zach.* 1. 8.

הדף deturbavit, depulit, expulit, impulit.

הדר *Symmac.* ἐτίμησε, honoravit, decoravit. *Exod.* 23. 3. תהדר δόξασις, gloria afficies, celebrabis. *Inc. Levit.* 19. 15.

Niphal,

, *Niphal*, honore affici.

Hithpael, honorem sibi arrogare.

הדר ἀξίωμα, dignitas. *Aq. Psalm.* 8. 6. & *Ps.* 110. 3. *S. Hes.* 33. 2. *Item. S.* εὐδοξία, gloria. *Psalm.* 103. 1. *S.* ἀξιοπρεπὴς, dignitas, decorum, *vel* quod dignum & decorum est. *Psalm.* 89. 6. *Theodotio*, ὡραιότης, decor. *Psalm.* 109. 14. *Item*, honor. & *Aq. Symm.* εὐπρέπεια, decor, decorum, *sepe. Vide Lexicon Graecum. Th.* μεγαλοπρέπεια, magnificentia. *Psalm.* 103. 1.

הדרה honor, decus, decor, majestas.

הדורא *Chald.* decor. *Dan.* 5. 18. *Et in regimine emissa* א, הדרי decor meus. *Dan.* 4. 33.

הדורים ὄρη, montes. *LXX. Hesai.* 45. 2. & *Michaea* 2. 9. *ubi legisse videntur* הרורים *Alii*, הדודים tortuosa, inæqualia.

הה ah! *Exclamatio dolentis. Ezech.* 30. 2.

הוֹ οὐαί, væ, ho. *Amos* 5. 16.

הוא ille, ipse. הם ipsi & המה *Chald.* המון, & *per apocopen* המו ipsi.

הוד *A.* ὑπερμέγεθος, excelsa magnitudo. *Psalm.* 8. 2. *Alii*, decus, decor, gloria, majestas. *S.* αἶνος, laus. *Job* 37. 22. ἴσαρος, laus. *S. Ps.* 8. 2. φόβος, timor. *S. Th. Job* 39. 20. *Item S.* δόξα, gloria. *Prov.* 2. 9. *A.* ἰδιοδοξία, gloria. *Psalm.* 103. 1. *Th.* ὡραιότης, decor. *Job* 40. 5. אהוד *A.* ἐξομολογήσομαι, confitebor. *Vide in* ידה

הוה ἐγένετο, factum est, fuit. *Chald.* הות & הוא

הוה aerumna, pravitas.

הוות *Aq.* ἐπιβουλὴ, insidiosum. *Psalm.* 5. 10. *LXX.* ματαία καρδία, vanum cor. *Psalm.* 5. 10. *S.* ἐπήρεια, nocumentum. *Psalm.* 54. 11. & *alibi. A.* ἐπιβουλὴ, insidiæ. *Psalm.* 56. 2. & *alibi. S.* ἐπηρεαστὴς, obtrectator. *Ps.* 56. 2. והוה *Symmach.* δόλιον, dolor. *Prov.* 19. 13.

Hinc verbum in Piel. תהותתו *A.* ἐπιβουλεύετε, insidiamini. *Psalm.* 61. 4. *ubi S.* ματαιοπονήσετε, vane laborabitis. *Alii reducunt ad radicem* דתת

יהוה αἰώνιος, αἰὼν, *Omnes. Samaritanus legit* יאכל. *Vertitur &* ἀγαθότης. *Aq. Ps.* 61. 12. & *S. Ps.* 29. 8.

הוי οὐαί, væ, *Omnes. Alii*, heu, hei, cheu, ah, væ, ô, heus.

הוך *Chald.* proficisci, ire, pervenire.

הום חמם *Aquila*, φαγεδαίνῃσιν αὐτὸς, morbo edacitatis affliget eos. *Symm.* ταράξει αὐτοὺς, turbabit eos. *Alii*, affliget, perdet eos. *Deut.* 7. 23. *Alii hoc exemplum reducunt ad radicem* חום frangere, confringere, tumultum facere, turbare. *Alii ad* חמם turbare, profligare, quassare, conterere. *At certum est hoc loco postremum* ם *esse pronomen servile; & significare* eos, *ut omnes Veteres interpretantur.*

In Niphal, turbari, tumultuari.

In Hiphil, ואוהמה *Symmach.* ἐγὼ συνεχύθην, & confusus sum. *Psalm.* 54. 4. *LXX.* turbatos sum. *Alii*, & perstrepam.

מהומה *Aquila*, φαγέδαινα, edacitatis morbus. *Sym.* ταραχὴ, turbatio. *Vide in Lexico Graco. Plur.* מהומות vexationes. כהומה *Alii*, vexatio, pernicies, turbatio, strepitus, tumultuatio. *Sym.* ἀκαταστασία, instabilitas. *Deut.* 28. 20.

הון *Aquila*, *Sym. Th.* ὑπαρξις, substantia. *Exempla vide in Lex. Graco. S.* πλοῦτος, divitiæ. *Prov.* 1. 13. *S.* βίος, vita. *Prov.* 8. 18. *Plural. constructum* הוני opes.

הוות *semel occurrit* חזיום *A. Theodotio*, φαντάζόμενοι, imaginantes. *Symmac.* ὀφθαλμασταὶ, visionarii. *LXX.* ἐνυπνιαζόμενοι, somniantes. *Hesai.* 56. 10. *Alii*, stertentes.

הוי heu, væ. *Ezech.* 2. 10. *Hebræi volunt idem esse quod* בהו. *Vide in* נוח

הוא αὐτὸς, αὐτὴ, illa, ista, ea. *Sæpe scribitur &* הוּא *Plural.* הן αὐταὶ, ipsæ. לזן ipsis, אליהן ad ipsas, ההנה istas. 1. *Reg.* 17. 23.

חיבל *Chaldaicum. Vide infra in* יבל

היה *Omnes*, ἐγένετο, fuit, factum est.

In Niphal, נהיה fieri, effici. *Item* deficere, auferri, confici.

אהיה Ehie, *nomen Dei proprium*, *A.* ἔσομαι, ero. *Exod.* 3. 14.

היך quomodo. idem quod איך *commutato* א *in* ה 1. *Paral.* 13. 12.

היכל *Vide in* הכל

הימן *Vide in* אמן

הין הוין paratus fuit, paratum se obtulit, ultro & prompte voluit. *Deducunt ab* הן ecce.

הין ἐν, in, *vel* hin, *mensuræ genus. Est mensura liquidorum.*

היכל *Aquila*, *Symmachus*, *Theodotio*, ναὸς, templum. *Vide Lexicon Græcum in voce* ναὸς. *Alii etiam*, palatium, regia.

הכר obfirmavit se. *Job* 39. 3. *LXX.* incubuit.

הכרה obfirmatio, obduratio. *LXX.* turpitudo. *Alii vertunt* agnitio, *quasi derivatum a* נכר

הלא הלאה ἐπέκεινα, ultra.

Hinc verbum תהלאה ἀπωσμένην, expulsam. *Micha* 4. 7. *Alii*, procul dissitam *vel* dissectam.

הלך πορεύεσθαι, ire, abire. *Aq.* περιπατεῖν, ambulare. 99. 6. הלך ἀνεχώρησεν, recessit. *S. Cant.* 5. 17. יהלך *A.* ἔκλινε, discessit, abiit. *Job* 4. 15.

Niphal, נחלך dejici.

Piel, deducere, ad tundum pellere. *A.* περιπατεῖν, ambulare. *S.* ὁδοῦσαι, iter facere. *Psalm.* 85. 11.

In Hithpael, obambulare. והתהלך *S.* ἀναστραφήσῃ, revertetur. 1. *Reg.* 21. 35. *A.* ἐμπεριπατήσει, inambulabit. 1. *Reg.* 2. 35. *Incert. Psalm.* 14. 9. ויתהלך *S.* ἐπορεύθησαν, secutus est. *Gen.* 6. 9. ויתהלך *A.* περιεπάτει, ambulabat. *Gen.* 6. 9.

הלך itio.

הלך *Aquila*, παροδίτης, viator. *Symmachus*, ξένος, hospes. 2. *Reg.* 12. 4. *ubi Theodotio*, ὁδοιπόρος, viator.

הלך *Chald.* vectigal, tributum. *Esdra* 4. 13.

הליך ambulatio, incessus. *Plural.* הליכי *Job* 29. 6.

הלוכה πορεία, gressus. *Symm. Psalm.* 67. 24. *Item*, ὁδοιπορία, iter. *Incert. Job* 6. 19. *Plural.* הליכות, incessus.

מהלך iter, profectio, *vel* ambulacrum. מהלכים, viæ, ambulandi loca.

תהלכות progressiones.

הלל insanire.

In Niphal, laudari. *Alii*, stultum esse.

In Piel, *Aquila*, *Symmach.* ὑμνῶν. *Sym.* ὑμνολογῶν, hymnis celebrare, laudare, *sæpe. Symm.* ὑμνοποιῶν, hymnos facere. *Exempla vide in Lexico Græco ad illas voces. Item*, αἰνῶν, *S. Ps* 10. *secund. Hebræos vers.* 3. laudare. *A.* καυχᾶσθαι, gloriari. *Psalm.* 43. 9.

והולל *S. Th.* ἐξέστη, mente excedere faciens. *Job* 12. 17.

In Piel, *item eadem forma*, πλανῶν, errare facere. *A. Eccl.* 7. 7. *Item eadem forma*, *S.* φανερὸν, seditionem movere; & *S.* θορυβῶν, turbare. *Eccles.* 7. 8. *Incert.* ἐκταραχύνειν, seditionem excitare. *Psalm.* 101. 9. *ubi LXX.* ἐκθριαμβεῦσαι, inique agere.

In Pual, laudatum & celebratum esse. ורוללו *Symm.* ἐπαινέσονται, laudati sunt. *Psalm.* 77. 63.

In Hiphil, splendere, lucere.

In Hithpael, laudare se, jactare se, laudibus se extollere, gloriari. *Item*, insanire. ויתהולל *Aquila*, ἐν παροδίτῃ, & præteribat. *LXX.* συμπεριεπάτει, simulabat. 1. *Reg.* 21. 13. יתהללו ἀλαζονευόμενοι, arroganter agentes. *Incer. Psalm.* 48. 8. התהללו *A.* καυχᾶσθε. *Ps.* 104. 3. & *alibi. Item A.* ὑμνῶν, celebrare. *Prov.* 31. 30.

הילל *A.* ululans. *Alii*, lucifer. *Hesai.* 14. 12.

הלולי laus, laudatio. *Plural.* הלולים αὐλοὶ, tibiæ, fistulæ. *S. Psalm.* 86. 7. *Th. Jud* 9. 27.

דוללה *Aq. S.* πλάνη, error. *Eccleſ.* 1. 17. *& alibi. LXX.* παραφορά, inſania. *Eccleſ.* 2. 12. הוללות *Samar.* συμπλοκαί, commiſſuræ. *Exod.* 26. 5. חוללות αὐλαία, procacitas, ignorantia. *S. Eccleſ.* 9. 3.

כהלל laus. *S.* θόρυβος, tumultus. *Eccl.* 2. 2. *A.* πλάνη, error. *Ibid.*

תהלה *S.* αἶνος, laus. *Pſalm.* 70. 8.

תהלה *S.* ματαιότης, vanitas. *LXX.* σκολιὰ, pravum. *Job* 4. 18. *ubi Alii*, laudem, *Aq.* φέγγος, ſplendor, *Alii* gloriationem *vertunt.*

תהוללות *Theodotio*, ἐκστάσεις, furores. *Eccleſ.* 1. 17. *& alibi.*

תהלה *A. S.* ὕμνος, laus. *A. S. Th.* ὕμνος, hymnus. *Pſ.* 21. 4. *& ſic frequenter* ὕμνος. *S.* αἶνος, laus. *Pſ.* 70. 8. ἔπαινος, laus. *Th. Pſalm.* 9. 15. *Plural.* תהלות laudes, *& forma maſculina* תהלים laudes.

הלם contudit, obtudit, enervavit. הלמו ἀνεκλάσθησαν, refectæ ſunt. *Th. Jud.* 5. 22. הלומי *Aquila*, κατελαυνόμενοι, malleo ducti. *Heſai.* 28. 2.

הולם tuſio.

הלום huc, hîc.

הלמות malleus, tudes. *Jud.* 5. 26.

הלום adamas, lapis pretioſus. *Exod.* 28. 18. *quia contundit & confringit omnes alios lapides.*

מהלמות *S.* σφυροκοπίαι, mallei percuſſiones, contuſiones. *Prov.* 19. 29. *Ubi LXX.* τιμωρίαι, ſupplicia. *Theodotio autem* συγκλάσεις, confractiones.

הם ipſi. *Plur. pronomen.* המו *Plur. Chaldaïcum*, ipſi. *Vide in* הוא

המה ἠχεῖν, ſonitum edere. *S. Pſalm.* 45. 4. המו *Aq.* συνήχησαν, congregatæ ſunt. *Pſ.* 45. 7. *A.* ἐταράχθησαν, turbati. *Vide Lexicon Græcum.*

ἐχλάζων, tumultuati. *Aq. Pſ.* 58. 7. *ubi S.* συνάγειν, ſonitum edere. *Pſalm.* 58. 7. *& alibi. S.* θορυβεῖν, tumultuari. *Pſ.* 42. 5. *& alibi.* והמי ἀνάμενον, exſpecta. *A. S. Pſalm* 41. 6.

המה *Aquila*, χαλάζωσα, vacans, otiola. *Proverb.* 7. 11. *Alii*, audax. *Alii*, ſtrepitus.

המון *Aquila, Theodotio*, ὄχλος, turba. *Heſai.* 33. 3. *& alibi. al* πλῆθος, multitudo. *Incert.* ἦχος, ſonitus, tumultus. 2. *Reg.* 18. 29. *& alibi. Plur.* המונים, multitudines.

המים ſtreperi, thraſones, *ut quidam explicant. Ezech.* 7. 11.

המית ſtrepitus. *Sic aliqui Prov.* 19. 18. *ſed Aquila* διατεθραυσμένος *vertit, a* מות

מהומה *Symmac.* ταραχὴ, turbatio. *Deut.* 7. 23. *Ab hac radice deducere videtur S. ut ex interpretatione arguitur. Alii omnes ab* הום *derivant, ubi vide ſis.*

המולה *Vide in* מול

הכה proſtigavit, contrivit, quaſſavit. *LXX.* conturbavit. והמכם ἐκστήσει, excedet, excedere faciet. *Th. Deut.* 7. 23. *Alii hoc exemplum locant in radice* חום

דמן ומנכם יען *Aquila*, eo quod numerati eſtis. *S.* multitudo veſtra fuit. *Alii*, multiplicati eſtis. *Ezech.* 5. 7.

Alii ומנן *reducunt ad hanc radicem.*

דמם המיתם מים *Sym.* ἔπαυσε θάλασσαν, tabuit mare: *& ſic etiam LXX. & Vulgata quaſi ex* מסס *Heſaiæ* 64. 2. *Alii* חכסים *vertunt*, cremia, vel ſtipulæ. *Alii*, res liquidas.

רמר מהכותם *LXX.* θλασμούς, miſeriæ. *Alii*, ſcrobes, foveæ. *Pſalm.* 139. 11.

הן en, ecce. *Aq.* ἰδοὺ ἐγὼ, ecce utique. *Job* 13. 15. *S.* ἰδοὺ, vide. *Job* 4. 18. הנה *A.* ἰδοὺ, ecce. *Exod.* 3. 4. *& alibi tam Aquila, quam alii.*

להן הן *Vide in* הנה

הנה huc, ἐνταῦθα. *Theodotio*, *Jud.* 4. 20. *& alibi.* הנה והנה huc & illuc.

עד הנה *Aquila*, ἕως νῦν, uſque ad hoc tempus. 1. *Eſd.* 2. 16.

הכה *Piel, S.* σιγᾶν, ſilere. *Jud.* 3. 20. חס *S.* σιωπᾶν, ſile, tace. *A.* ἡσυχάζειν, quieſce. *Amos* 6. 10.

In Hiphil, ſilere fecit.

הפך *A.* ἔστρεψε, vertit, vertit ſe, mutavit ſe. *Sym.* μετεχλιφθη, cute mutatus eſt. *Levit.* 13. 13. הנהפכת ἐξεστράφησαν, evertiſtis. *Th. Jerem.* 23. 36. *Item*, mutari, converti, vertere ſe, commutare ſe, in alium ſe formam vertere.

In Niphal, S. μεταστρέφεσθαι, verti, converti. *Pſalm.* 31. 4.

In Hophal, והחפך converſa eſt. *Job* 30. 15.

In Hithpael, .

והתהפך ἀναστρέφει, vertitur, revolvitur. *Job* 37. 12. מתהפך *Incert.* κυλιόμενος, convolvens ſe. *Jud.* 7. 13.

הפך diverſum, contrarium. *Ezech.* 16. 34.

הפכה ſubverſio. *Gen.* 19. 29. הפכות *Symm. Th.* στρεβλά, tortuoſa. *Prov.* 8. 13.

הפכפך volubilis, verſatilis. *Prov.* 21. 8.

מהפכת ſubverſio.

כרפנא *S.* στρεπτήριον, vel βασανιστήριον, tormenti locus, *vel* cruciandi inſtrumentum. *LXX.* καταῤῥάκτης, cataractes, *quo ſignificatur etiam cruciandi inſtrumentum, ubi carnes lacerabantur & rumpebantur; id enim indicare videtur nominis etymon. Alii*, carcer. *Alii minus recte, ni fallor*, cippus. *Jerem.* 20. 2.

תהפכה perverſitas. *Deut.* 32. 20.

התפכות στρεβλά, tortuoſa. *S. Prov.* 23. 33. *Alii interpretantur* perverſitates.

הצן *ſemel reperitur Ezech.* 23. 24. *quidam vertunt*, currus falcatus. *LXX. interpretantur* ἅρματα, currus *in plurali.*

הרג διαφθείρειν, occidere, interficere, perimere. *A. S. Th. Gen.* 4. 15. *Sym. Pſalm.* 10. *ſecundum Hebr.* 8. *Item*, ἀναιρεῖν, occidere. *Th. Job* 5. 2.

In Niphal, interfici, occidi.

In Pual, idem.

הרג *S.* σφαγὴ, cædes, occiſio. *Heſai.* 30. 25.

הרגה *Idem.*

הרה *Aquila, Symmachus*, συλλαμβάνειν, concipere. *Heſai.* 7. 14. והרית ἐν γαστρὶ ἕξεις, in utero habebis. *Th. Jud.* 13. 3. הרת ἐμβρυον ἔχουσα, fœta, fœtum habens. *Incert. Exod.* 21. 22.

In Pual, concipi.

הורה genitor. *Symmachus, Pſalm.* 29. 8. *ubi legitur hodie* העמדתה להררי עז, ſtare feciſti monti meo virtutem, *legit haud dubie* להורי *pro* להררי, *quaſi ex* הורה *nam vertit* τῷ προγεννήσαντί μου, progenitori, *vel* avo meo. *Siquidem, ut in Præluminaribus monemus, non infrequens eſt* ר *in* ו *commutatio ob earum litterarum ſimilitudinem. Plural. conſtructum*, הורי.

הורה genitrix. *Plural.* הרות gravidæ, prægnantes, uterum geſtantes.

הרה gravida, prægnans. *S.* ἐνδεκάς, vicina partui. 1. *Reg.* 4. 19.

הריה *Idem. Plural.* הריות gravidæ, prægnantes.

הרון conceptus. *Aquila*, σύλληψις, conceptio. *S. Th.* κύησις, partus. *Gen.* 3. 16. *in Appendice.*

הריון *Aquila Symmachus, Theodotio, Quinta Edit.* σύλληψις, conceptio, conceptus. *Oſee* 9. 11.

הרהר *Chald.* cogitavit. *Unde nomen plurale* והרהרין, cogitationes. *Dan.* 4. 2.

הרמנה & ארמן *Idem quod. Ibi vide.*

הרס *A. Th.* καθαιρεῖν, evellere, demoliri, deſtruere, *Jerem.* 1. 10. *Alii*, diruere, deſtruere, demoliri. הרסה κατόρυγμα, ſuffoditio. *Incert.* 2. *Reg.* 11. 25.

In Niphal, deſtrui. יהרסון *A.* καταῤῥηγήσονται, diruentur, deſtruentur. *S.* κατελύθησαν, deſtructi, diſſoluti ſunt. *Pſalm.* 10. 3.

In Piel, deſtruere.

הרס *A. Th.* Ἄρης, Ares, *quaſi nomen proprium civitatis. S.* ἴλιν, ſolis civitas. *Alii*, deſtructio. *Heſai.* 19. 18.

הרמות destructio. *Reperitur etiam in plurali. Amos* 9. 11.

הר ὄρος, mons, *Omnes. Hinc plurale* הרים montes; *& in regimine* הררי. *Alii volunt* י *esse affixum.*

הר ὄρος, mons. *Item*, montana loca. *Plural.* הרים montes.

הרי montanus *secundum quosdam. Alii volunt* י *esse affixum.*

התל *Piel, A. S.* παραλογίζεσθαι, fallere. *Exod.* 8. 29. *al. vers.* 25. eludere, illudere, *& alibi. Item*, ludificare.

In Pual, delusum esse.

התלים ludificationes, illusiones. *Job* 17. 2.

מתתלות ludificationes, illusiones. *Hesai.* 30. 10.

התת *Piel, LXX.* ἐπιτίθεσθαι, invadere. *Alii*, prava moliri, insidiari, machinari. תחתתו *A.* ἐνεδρεύειν, insidiamini. *S.* ματαιοπονεῖτε, vane laborabitis. *Alii* prava, vel strumas machinabimini. *Psalm.* 61. 4.

ו Uncinus, uncus *in Exodo. Ab unci enim forma littera* ו *& nomen habebat, & figuram antiquitus, ut videtur, unco vicinierem. Alii pugnant Vau Samaritanum propius accedere ad unci formam: ideoque Samaritanum esse priscum Hebræorum characterem.*

Plurale ווים unci.

זאב λύκος, lupus. *sic LXX. semper. Aquila vero* πάρδαλις, pardalis, *vel* leopardus. *Habac.* 1. 8. *Plurale* זאבים lupi.

זאת *pronomen femininum. Vide infra in* זה.

זבב זמב μυῖα, musca. *Plurale constructum* זבובי μυῖαι, muscæ. *S. LXX. Vulg. Eccles.* 10. 1.

זבד dotare. *Gen.* 30. 20.

זבד donum, dos, donatio. *Ibid.*

זבח *Aquila*, θύειν, mactare *vel* mactare victimam. *Psalm.* 16. 6. θυσιάζειν, immolare, sacrificare. *A. S. Osee* 8. 13. *& alibi sæpe.*

In Piel, idem.

זבח θυσία, *Aquila, Symmachus*, sacrificium, victima. 1. *Reg.* 20. 29. *Item*, mactatio, *vel* animalia mactationi deputata. *Plural.* זבחים, mactationes, victimæ, sacrificia, *vel* animalia sacrificio destinata.

זבחה *Idem. Plural.* זבחות sacrificia, mactationes; hostiæ.

מזבח θυσιαστήριον, altare, *Omnes passim. S.* ἀνάκτορον, templi adytus. *Psalm.* 25. 6. *Aquila, Theodotio*, θυμιατήριον, *Jerem.* 52. 17. *videtur ibi significare*, altare suffimenti. *Plural.* מזבחות altaria.

זבל habitavit, cohabitavit. *Genes.* 30. 20. יזבלני *Aq.* συνοικήσει μοι, habitabit mecum *in Append.* Inde ortum nomen Zabulonis.

זבול זבל *A.* καταγώγιον, habitaculum. *Symmachus*, εἰκὸς ἔντιμον, habitatio honorabilis. *Psalm.* 48. 15. *Ubi vocem* ἔντιμον, ἀνθρωπικὸν *adjicit Symmachus, ad seriem Psalmi respiciens: quia ibi agitur de viris potentibus, qui postquam hujus vitæ dies feliciter opulenterque transegerunt, derepente ad inferos ab habitatione sua honorabili dejiciuntur.*

זבלת *Idem. LXX.* τάξις, ordo. *Habac.* 3. 11.

זבן *Chald.* ἐξαγοράζειν, redimere. זבנין *Theod.* ἐξαγοράζεσθε, redimitis. *Dan.* 2. 8. *Alii*, emere, redimere.

זג cortex, *seu* folliculus. *LXX.* ὑμένιον, acinum. *Num.* 6. 4. *Item*, cutis exterior uvarum.

זה hic, iste, hoc, istud.

בזה hic, hoc loco. מזה ἐντεῦθεν, hinc. *Incert.* 1. *Reg.* 14. 4. *Aliquando* זה *solum significat*, hæc, ista: *Item*, מזה secundum hoc. *Aliquando* זה *per* jam *exponitur.*

זה *fœmininum*, hæc, ista; hoc, istud.

זו *per omne genus*, hic, iste; hæc, ista; hoc, istud.

זאת hæc, hoc; ista, istud.

זהב χρυσίον, aurum, *Omnes. Metonymice*, aureus nummus. *Metaphorice*, serenitas, serenum, lux aurea. *Item metaphorice*, limpidus, aureus liquor. Talmudici, inquit Buxorf. septem genera auri numerant

» In *Joma* fol. 44. 2: Primum זהב generale est. 2. זהב
» טוב aurum bonum, *Genes.* 2. 12. quod distinctum ab
» auro vulgati 3. זהב אופיר, aurum Ophir, de quo in
» אפר 4. זהב כותז Vide in זוג. 5. זהב שרוק 2. Paral. 9.
» 15. Vide שחט 6. זהב סגור 1. Reg. 6. 29. Vide כנר 7.
» זהב מרים aurum Parvaim. 2. Paral. 3. 5. sic dictum,
» quod simile sit לדם הפרים sanguini juvencorum.
» Hæc illi. Sed sunt plura, veluti בצר, הרוץ, כתם, quæ
» vide suis locis.

זהם *In Piel*, fastidivit, repulit. *Job* 33. 20. *Item*, detestatus est. *In Targum est*, polluere, inquinare.

זהר *In Niphal*, admoneri, *& alia significatione*, splendere, fulgere. יזהרו *LXX. Th.* λάμψουσι, splendebunt. *Dan.* 12. 3. *A.* φυλάξασθαι, custodire. *S.* præcavere. *Eccles.* 4. 13.

Hiphil, הזהרת *Aquila*, διαστελῇ; mandabis. *Exod.* 18. 20. *S.* φυλάξεις, custodies, servabis. *Ezech.* 3. 17. *Alii*, splendere, fulgere, *vel alia significatione*, monere, admonere, præmonere, commonefacere.

זוהר *Aq. S.* φέγγος, splendens, αὐγή, aura, *Theod. Ezech.* 8. 2. *Alii*, splendor.

זהירין *Chald.* moniti, cauti.

זוב ῥεῖν, fluere, *Omnes. Specialiter dicitur de fluxu sanguinis menstruata, necnon de fluxu seminis viri.*

זב ῥέων, fluens. *Exempla multa sine nominibus Interpretum vide in Lexico Græco.* vel γονορρυὴς, seminifluus.

זוב profluvium, fluxus.

זור ὑπερφανεύεσθαι, superbire, *Omnes. Item*, superbe & arroganter agere.

In Hiphil idem. יזידון ὑπερφανεύσωνται, superbe agent. *A. Deut.* 17. 13. *in Append.*

זר superbus, arrogans, ὑπερήφανος. *A. S. Exempla vide in Lexico Græco. Plural.* זדים superbi.

מים זדונים *Aquila vertit* ὡς τὰ ὕδατα ὑπερήφανοι, quasi aquæ superbi. *Symmachus & Theod.* τὰ ὕδατα ὑπερήφανα, aquæ illæ superbæ. *LXX.* τὸ ὕδωρ τὸ ἀνυπόφορον, aquam intolerabilem. *Hieron.* aquæ superbiæ. *Alii*, aquæ tumidæ vel inflatæ. *Psalm.* 123. 4.

זויות זוית *A.* ἀνωγέια, angularia. *Hieron.* anguli. *Ps.* 143. 12. *Alii*, cellæ, promptuaria. *LXX. id habent quasi adjectivum vocis* συγατρὸς, *vertunt* τὰς, καὶ ἀπεστιλμένας, ornatæ, decoratæ.

מזוח זוז *LXX.* ἀνεῳγυῖαν, apertus. *Ezech.* 41. 21. *ac si esset participium verbi* זוח

מזוזה *LXX. Theod.* φλιὰ, limen. *Aq. LXX. etiam* σταθμὸς, postis. *Deuteron.* 11. 20. *in Append. Plural.* מזוזות postes. *Deuteron.* 6. 9. *ubi LXX. vertunt* φλιὰς, limina.

זו *Aquila*, πανδαπὴ. *Vulgata*, omnimoda gloria, *ubi Aquila interpretatio a Vulgata exprimi videtur. Symmachus*, *Theodotio*, πλῆθος, multitudo. *LXX.* εἴσοδος, ingreſſus. *Heſai.* 66. 11. *Alii*, ſplendor.

זול vile eſſe. *LXX.* ἐξουθενεῖν, humiliare. *Jerem.* 2. 36. *Alii*, vilipendere ſe. וליט *LXX.* συμβαλλόμενοι, conferentes. *Alii*, vilipendentes, *vel*, quaſi vile ſpargentes. זלות ζηλωτὴ. *Aquila*, ὑπερτιμήσει, vilipenſi. *Symm.* ὑπερλῆς, viles. *Pſalm.* 11. 9. *LXX. pro prima perſona perfecti habuerunt, ex duplicanti* זלל *vertunt enim* ἐπολυπράγμασας, multiplicaſti. *Hieronymus*, viliſſimi *cum A. & S. Alii*, vilitates, vilia quæque.

In Hiphil, vilipendere. *LXX.* ἐξουθενεῖν, humiliare.

זולל vilis. *Omnes.*

זלה vilitas.

זון *Chald.* alere, paſcere, ſuſtentare.

זן alimentum. *Sic quidam Pſalm.* 143. 13. *ubi LXX. vertunt*, τοῦτο, hoc.

מזון alimentum, eſca. *Dan.* 4. 9.

מזומם bene paſti. *Jerem.* 5. 8. *Kirkerus putat ad hanc vocem pertinere* Σαλυμανῶς, *emiſſarii apud LXX. ſed Hieron. ad ſequentem vocem refert* מסמים, *Pſ.* 61. 10. *Alii vertunt*, armati.

זונה *Vide in* זנה

זוע movere, commovere ſe. *LXX.* σαλευθῆναι, commoveri.

זועה *Aquila*, βρασμὸς, ebullitio, æſtus. *S.* σεισμὸς, concuſſio. *LXX.* ὠδὶς πονηρὰ, mala ſpes. *Theodotio*, ἄτομα, morus. *Heſai.* 28. 19. *Sic illi quatuor Interpretes eodem loco. Verum LXX. in hac voce multum variant: nam modo vertunt* Ταραχὴ, turbatio, *modo*, ἀκοὴ, commotio; *alibi*, διασπορὰ, diſperſio; *alibi*, ἀνάγκη, neceſſitas.

Piel, מועזים *LXX.* ἐνεδραι, inſidiatores. *Alii*, commoventes ſe. *Habac.* 2. 7. *Ex duplicata ſyllaba.*

זור alienari, abalienare ſe. *Item*, premere, comprimere, comprimi, abalienare ſe.

Niphal, מזר ἀπεστάλη, compreſſit. *Inc. Jud.* 6. 48.

Piel, זורר ſternutare.

Hophal, alienum fieri.

זורה *Aq. Th.* τὸ θαλῆσον, quod fotum eſt. *Sym.* τὸ ἐπιεσταμμένον, quod convolutum eſt. *Heſai.* 59. 5. *ubi LXX.* συντελῆσαι, cum contriviſſet. *Alii*, compreſſum.

זר *Aq.* ἀλλότριος, alienus. *Pſalm.* 80. 10. *& alibi. Symm.* ξένος, peregrinus, extraneus, *Ibid. Plural.* זרים extranei, peregrini. *Fœminin.* זרות extraneæ, peregrinæ.

זרא *Symmachus*, ἀτοφία, eruditas. *LXX.* χολερὰ, cholera. *Vulgata*, nauſea. *Num.* 11. 20. *Alii*, faſtidium, nauſea, ejectamentum.

מזור *Aq.* ἐπίδεσις, *Oſee* 5. 13. vel συνάθροισις, colligatio vulneris. *Alii*, vulnus. *Oſee* 5. 13. *ubi LXX. vertunt*, ὠδὶν, dolor.

זחח *Niphal* נוח, ἀποσπᾶν, evellere, abſtrahere. *Inc. Exod.* 18. 28. *Alius ibidem*, ולא־יזוח ἵνα μὴ ἀποκλίνητε, & ne declinetis. *ubi LXX.* ἵνα μὴ χαλᾶται, ne laxetur, ne effluat. *Alii item*, defluere, laxari.

זחל timuit, verius eſt. *LXX.* σύρειν, trahere. *Item Alii*, repere, ſerpere. *Hinc Chaldæi* dicunt רחל, repere, reptare, ſerpere. *Alibi LXX.* φοβεῖσθαι, timere.

זחלי ſerpentes, reptilia. *LXX.* σύροντες, trahentes. *Michæa* 7. 17.

זיו *Chald.* ſplendor. *Th.* μορφὴ, forma. *Alius*, λέξις, ſermo, dictio. *Dan.* 7. 28. *Plurale conſtructum* זיוי, ſplendores.

זיו Ziu, *vel* Zif *menſis* Aprilis *nomen.* 3. *Reg.* 6. 1. *LXX. vertunt*, in menſe ſecundo. *Putatur eſſe Tyriorum & Phœniciorum nomen, ſicut* Bul *&* Ethanim, *quæ in eodem libro occurrunt.*

זין *Symmach.* ζῶον, animal. *LXX.* μόνοις, ſingulariſ ferus. *Pſalm.* 79. 14. *Aquila*, πανδαπὴ, univerſitas. *Pſalm.* 49. 11. *Aquila*, πανδαπὰ, univerſitas, omnigena copia. *Symmachus*, *Theodotio*, πλῆθος, multitudo. *Heſai.* 66. 11.

זין *Chald.* armatura, inſtrumenta armorum. *Dicitur & de* זנה

זיף ἀλιχμῶν, ſqualliditatum, ſiccitatum: *aliis eſt nomen proprium.* 1. *Reg.* 26. 2.

זיק ſcintilla, flamma. *Item LXX.* πέδη, compes, χειροπέδη, manica. *Alii*, malicolus, faſciculus, *atque etiam* laqueus piceus. *Plur.* זיקים ſcintillæ, *ubi LXX. vertunt* λόγοι, verba. *Prov.* 26. 18. *In forma fœminina* זיקות ſcintillæ.

זית ἐλαία, oliva, olivetum. *Pſalm.* 51. 10. *Item*, ἔλαιον, oleum. *Plural.* זיתים, oleæ. *Deut.* 28. 40.

זכה לא זכו *A.* οὐ διαυγισθήσονται, non dilucidæ erunt. *Symmach.* ἀμίαντος ἔσται, mundus & ſine ſordibus erit. *Alii hoc exemplum referunt ad radicem ſequentem* זכך *Job* 25. 4. *&* 5. תזכה *A.* ἐπικριθῇς, judicio vincas *Pſ.* 50. 6. *ubi LXX.* ὅταν κρίνῃ σε, cum judicaris. *Alii* זכה purus, mundus fuit, purum habuit, ſeu pronunciavit.

In Piel, purificare. *A. S.* καθαρίζειν, purum reddere. *Pſalm.* 72. 13. *Sym.* λαμπρύνειν, ſplendentem reddere. *Prov.* 20. 9. *LXX.* ἁγνίζειν, purgare, defendere, juſtum declarare. *Alibi LXX.* κατορθοῦν, dirigere, corrigere, emendare.

In Hitkpael, purificare ſe. *LXX.* καθαρὸς γενέσθαι, purum effici.

זכו *Chald.* puritas. *Dan.* 6. 22.

זכך purum & mundum eſſe. זכו. *Sym.* ἁπλοῦς, *ſupple* ἐστὶ, ſine macula eſt (cœlum) *LXX.* καθαρὸς, purum eſt. זכו *A.* διαυγάζεται. *Job* 25. 5. *Vide ſupra in* זכה

זכו *Symmachus*, ἀκραιφνὲς, immaculati. *Thren.* 4. 7.

In Niphal, emundatus eſt.

In Hiphil, emundavit, purificavit.

זך *A.* διαυγὴς, pellucidus. *Prov.* 16. 2. *Item*, mundus, purus. וכה διαφανὲς, pellucidus. *Incert. Levit.* 24. 7.

וכוכית *S.* κρύσταλλος διαφανὴς, cryſtallus pellucida. *Job* 28. 17. *Alii*, vitrum. *Alii*, gemma nitidiſſima. *LXX.* ὕαλος, vitrum.

זכר *Sym.* ἀναμιμνήσκειν, recordari. *Pſ.* 77. 4. *& alibi.* וכר *Aq.* μνησθῆναι, recordare. *Job* 40. 27. *Sic Omnes. Sym.* ἀναπολεῖν, in mente verſare. *Pſalm.* 41. 5.

In Niphal, memorari, commemorari, in memoria eſſe. לא יזכר *S. LXX.* οὐ μνησθήσεται, non commemorabuntur. *Job* 28. 18. *Aliquando etiam*, maſculum naſci.

In Hiphil, memorare, in memoriam revocare, memoriam celebrare. *Aq. S.* ἀναμιμνήσκειν, commemorare. 2. *Reg.* 8. 16. מזכיר ὁ ἀναμιμνήσκων, commemorator, a commentariis, *ubi LXX. habent*, ἐπὶ τῶν ὑπομνημάτων ſuper commentaria.

וכר μνῆμα, memoria, & μνημόσυνον, memoriale. *Omnes. Sym.* ἀνάμνησις, commemoratio. *Exod.* 3. 15. *Aliquando etiam*, odor.

ווכר *S.* μνήμη, memoria. *Thren.* 3. 19.

זכר ἄρσην, mas, maſculus, *Omnes. A. S. Th. Gen.* 1. 27. *Plural.* זכרים maſculi, mares.

זוכר *item*, mas, maſculinum.

זכרון memoria, monimentum. *Aq. Symm.* μνημόσυνον, memoriale, monumentum. *Exempla vide in Lexico Græco. Plurale conſtructum* וכרוני memorialia, memoriæ. *In forma fœminina* זכרנות memorialia, memoriæ.

אזכרה ſuffimentum, odoramentum. *Levit.* 24. 7. *Alius vetus Interp. & LXX. forte melius*, ἀνάμνησιν, rememoratio.

זלג מולג *LXX.* κρεάγρα, fuſcinula *extrahendis ex olla carnibus*

carnibus. Alii item, fuſcina, fuſcinula. *Plur.* מזלגות fuſcinæ, fuſcinulæ.

זולל זולי *Aquila, Symmachus, Theodotio*, συμβολοδόκος, qui ad convivia ſymbolam dat. *Alii*, epulo, comeſſator. *Prov.* 23. 21. *& alibi. Plural.* זוללים comeſſatores.

זלזלים זלזל rami, culmi. *Alii*, flagella in vitibus. *LXX.* βοτρύδια μικρά, racemuli parvi. *Heſai.* 18. 5.

זלעפה *LXX.* καταιγὶς, procella. *Alii*, preſter, procella. *Plural.* זלעפות, procellæ.

זלת זולה præter, niſi, excepto quod. *Aq.* παρεκτὸς, præter. *Deut.* 1. 36. *in Appendice.*

זמם *Symmachus*, βουλεύεσθαι, conſilium inire. *Pſal.* 139. 9. ἐνθεῖν, cogitare. *Aquila, Deut.* 19. 19. *in Appendice & alibi. Theodotio, Prov.* 30. 31. יזמו *Symm.* λογίσονται, cogitabunt. *Gen.* 11. 6. *in Append.*

זמם cogitatio, ſcelus, ſcelerata cogitatio.

זמה *S. Th.* ζίμμα. *Vide in Lexico Græco ad vocem* ζίμμα. *A. Th.* ἔννοια, cogitatio. *Prov.* 24. 9. *& Sym. ſæpe. Eſt autem ut plurimum* cogitatio in malum. *Aq.* μύσος, abominatio. *Levit.* 18. 17. *Item*, ſcelus. *LXX. vertunt ſæpe*, ἀσέβεια *&* ἀσέβημα, impietas, ἀδικίαν, iniquitas, ἀνόμημα, ſcelus.

מזמה *S.* ἔννοια, cogitatio. *Job* 21. 27. *& alibi. Sym.* αἴσθησις, ſenſus. *Prov.* 12. 4. *Th.* συλλογισμὸς, ratiocinatio. *Item Aq.* ἄνοιαν, infania. *Pſalm.* 138. 20. *S.* διαλογισμὸς, cogitatio. *Pſalm.* 138. 20. *Incert.* ἐνθύμημα, cogitatio. *Job* 42. 2. *Hieron.* ſcelus. *Pſalm.* 20. 13. βεβουλὰ, conſultatio, *Theod. Prov.* 8. 12. κακόβουλα, pravum conſilium. *Quinta Editio, Pſ.* 138. 20. *Plural.* מזמות, ſcelera, cogitationes ſceleratæ.

זמן *Chald.* parare, præparate.

Pual participium מזמנים parata, deſignata, conſtituta (tempora.) *Nehem.* 10. 34. *&* מזמנות *fœmin. eodem ſenſu.*

In Hithpael, præparare ſe.

זמן *Symmachus*, ὥρα, hora, tempus. *Theod.* καιρὸς, tempus, opportunitas. *LXX.* χρόνος, tempus. *Plurale conſtructum* זמני tempora. *Chald.* זמנין

זמר putare, præcidere.

In Niphal, putari, præcidi.

In Piel, pſallere. *S.* ἀείδειν, canere, ᾄσω, canam. מזמרת *S. Pſalm.* 9. 4. *& alibi. A. S.* μελῳδεῖν, modulari. *Vide Lex. Græc. Item Symm.* ψάλλειν, pſallere. *Pſalm.* 32. 1. *LXX.* ψάλλειν *&* ὑμνεῖν *vertunt.*

זמר cantus, pſalmodia, melodia.

זמיר *Aq. Sym.* κλάδωσις, putatio. *Cant.* 2. 12. *Th.* κληματὶς, palmes. *Heſai.* 25. 5.

זמרה palmes. *Sed Symm.* ᾆσμα, canticum. *Ezech.* 8. 17.

זמירה canticum. *Plural.* זמירות cantica, pſalmi.

זמר camelopardalis. *Deut.* 14. 5. *Alii*, rupicapra.

זמר *Chald.* cantor. *Eſdr.* 7. 24. *Plural.* זמרין cantores.

זמרא *Chald.* muſica. *Dan.* 3. 5.

זמרה *Aq.* μελῳδία, melodia. *Job* 35. 10. *& alibi. S.* ᾠδὴ, canticum. זמרת αἴνεσις, laudes. *Incert. Job* 35. 10.

מזמור *A.* μελῴδημα, canticum. *Pſalm.* 4. 1. *& alibi ſæpe. Symmac.* ᾠδὴ *&* ᾆσμα, canticum. *Theodotio*, ψαλμὸς, pſalmus, *paſſim. LXX. fere ſemper* ψαλμὸς, Pſalmus. *Aliquando*, ᾠδὴ, canticum.

מזמרות falces putatoriæ. *LXX.* δρέπανα, falces. *Heſai.* 18. 5.

זן *Chald.* ſpecies, *pro Hebræo* מין ſpecies. *Plurale conſtructum* זני ſpecies.

זנב cauda, οὐρὰ. *Incert. Exod.* 4. 4. *in Appendice. LXX. ſemper*, κέρκος *&* οὐρὰ, cauda. *Plural.* זנבות caudæ.

זנב *Piel*, decaudare, poſtremum agmen cædere. *LXX.* κόπτειν τὸν ὀπίσω, poſtremum agmen cædere, *& καταλαμβάνειν τὸν ὀπίσω*, poſtremum agmen conſequi & aggredi.

זנה πορνεύειν, fornicari, ſcortari, *Omnes. Sic Aquila, Symmachus, Theodotio, & Quinta Editio Oſee* 4. 15. *Sapiſſime dicitur Metaphorice, ut fornicari à Deo: id eſt, Deum deſerere, & alienorum deorum cultum amplecti: fornicari ad deos alienos; ad Baalim &c. hoc eſt, ſacrificare iiſdem.*

In Pual, זונה ſcortatio peracta fuit.

In Hiphil, etiam ſcortari, *& aliquando* ſcortari facere, ad ſcortationem inducere.

זונה φόρνη, ſcortum, meretrix, *Omnes. Plural.* זנות meretrices, ſcorta. *Item*, הזנות arma. 3. *Reg.* 22. 38. *vulgo deducunt a* זין

זנות ſcortatio. *Plural.* זנוח ſcortationes.

זנונים ſcortationes.

הזנות ſcortatio. *Plurale conſtructum* הזנותי

זנח *Symmach.* ἀπελλεῖν, abjicere. *Pſalm.* 43. 24. *& paſſive* ἀπελήλυθε, abjectus eſt. *Symmach. Oſee* 8. 5. *Aquila*, ἀπωθεῖσθαι, amovere, repellere. *Pſalm.* 73. 1. *& S. Pſalm.* 43. 9. *Alii*, deſerere, rejicere, repellere.

In Hiphil, abjicere, depellere, longe rejicere.

זנק *Piel*, exiliit, ſubſiliit. *Deut.* 33. 22.

זעה *Vide in* יזע

זעזה *Vide in* זוע

זעו מזעו extinguuntur. *Job* 17. 1. *Pro* נדעכו *ex mutatione* ד *in* ז *Chaldaico more.*

זעם *Aquila*, ἀπειλεῖν, comminari. *Pſ.* 7. 12. *Alius*, ἐμβριμᾶσθαι, infremere, *Ibid. Alii*, indignari, deteſtari, ſpernere.

In Niphal, נזעמים indignabundi. *Prov.* 25. 23. *ubi LXX.* ἀναιδεῖς, impudens, *interpretantur.*

זעם *A.* ἀπειλὴ, comminatio. *Ezech.* 21. 31. *& ſic ſolent LXX. interpretari. A. S.* ἐμβρίμησις, fremitus. *Pſalm.* 37. 4. *Theod.* ἐμβρίμημα, fremitus. *Ezech.* 21. 31. *Alii*, indignatio, ira.

זעף *Sym.* ὀργᾶσθαι, iraſci, indignari. *Prov.* 19. 3.

זעפים *Aquila*, ἐμβριθούμενοι, æſtuantes. *Gen.* 40. 6. *S.* σκυθρωποὶ, triſtes.

זעף indignatio. *LXX.* ὀργὴ, ira, θυμὸς, furor, ἀπειλὴ, minæ, σάλος, commotio.

זעף indignabundus, iratus.

זעק βοᾶν, clamare, exclamare. *Incert. Jud.* 10. 14. *Item*, κράζειν, clamare. *Theodotio, Jud.* 10. 10. *& ſic LXX. paſſim.*

Niphal, conclamari, convocari.

In Hiphil, clamare facere, convocare, accerſere.

זעק βοὴ, clamor. *S. Heſai.* 30. 15. *& alibi.*

זעקה *Item*, clamor. *Aq. Symm. Theod.* κραυγὴ, clamor. *Heſai.* 15. 8. *Et ſic etiam LXX. frequentiſſime.*

זער μικρὸν, parum, pauxillum, pauliſper. *Sic paſſim LXX.*

כוזער *Th.* βραχὺ, breve. *Heſai.* 29. 17. *Item*, parum, pauxillum. *A.* ἐλαχίστως, minimus. *Heſai.* 24. 6.

זעירה parvum. *Dan.* 7. 8.

זפת πίσσα, pix. *Exod.* 2. 3. *Sic ſemper LXX.*

זקן γηράσκειν, ſeneſcere. זקנו γήρασα, ſenui. *Sym. Pſalm.* 36. 25.

In Hiphil item, ſeneſcere. *Job* 14. 8.

זקן πρεσβύτης, *aut* πρεσβύτερος, ſenex, ſenior. *Aq. Exempla vide in Lexico Græco. Item S.* γέρων, ſenex. *Job* 12. 20. *Sic etiam vertunt LXX.* πρεσβύτης, πρεσβύτερος, γέρων *Plural.* זקנים ſenes. *Plural. fœmininum.* זקנות anus.

זקן *S. & alii*, πώγων, barba. *Exempla vide in Lexico Græco.*

זקן *Item*, ſenium, ſenectus. *Geneſ.* 48. 10.

זקנה γῆρας, ſenectus, *vel* ſenatus. *Item S.* γῆρας, ſenectus. *Pſ.* 70. 8. *LXX. etiam* γῆρας, *&* γερουσία *vertunt.*

זקנים γερόντα, ſenectus.

זקף ἀνορθοῖ, erigit. *LXX. & Alius, Pſalm.* 145. 8.

זקק χωνεύσαι, conflari. *Aliqui Interpretes Job* 28. 1. *LXX.* διυθῶσαι, percolari *Alii*, fundere, liquare.

Piel, fundere, liquare, defæcare. *LXX.* χέαν, fundere.

Pual, liquari, fundi. מזוקק *Aquila, Symmachus,* διυλισμένον, defæcatum. *Pſalm.* 11. 7. & *Heſai.* 25. 6.

זרב diffluere, diffundi. *LXX.* τῆκειν, tabeſcere. *Job* 6. 17.

זרה λικμᾶν, ventilare, diſpergere, *Omnes paſſim. LXX. etiam*, σπείρειν, ſeminare, διασπείρειν, diſpergere, σκορπίζειν & διασκορπίζειν, diſpergere.

In Niphal, diſpergi, diſſeminari, ventilari.

In Piel, σκορπίζειν, diſpergere. *Et alia ſignificatione*, cingere, *unde* זר *infra.*

In Pual, ventilatum eſſe.

In Hiphil ſecundum quoſdam, accingere. *Alii referunt ad* זור

זר κυμάτιον, cymatium. *LXX. & Incert. Samaritanus vero*, ςέφανος, corona. *Incert.* χείλωμα, labrum. *Symm.* ςεφάνη, corona. *Exod.* 25. 11. *in Append.* ἅλυσις, catena. *Incert. Prov.* 6. 1.

זרא *Vide in* זור

זרים ventilatores. *Heſai.* 51. 2.

מזרה *LXX.* διασπορά, diſperſio. *Jerem.* 15. 7. *Alii*, ventilabrum.

מזרות *Hanc vocem ex radice* זרה σκορπίζειν, diſſipare, *derivatam putavit Symmachus, qui vertit*, τὰ σκορπισθέντα, diſſipata. *LXX. Græce expreſſerunt*, μαζουρώθ, Mazuroth. *Alii*, ſigna cœleſtia. *Vulgata*, luciferum. *Job* 38. 32. *Vide in* נזר

זרזיף *LXX.* ςαγών, ſtilla. *Alii*, irrigatio. *Pſ.* 71. 6.

זרזיר *Aquila, Theodotio*, ἀλεκτρυών, gallus. *Proverb.* 30. 31. *LXX.* ἀλέκτωρ, gallus. *Prov.* 30. 31. *Alii*, accinctus, *videlicet* equus. *Alii*, vertagus, lelaps, *id eſt, canis venaticus.*

זרח ἀνατέλλειν, oriri, *Omnes. Heſai.* 60. 1. *A.* ἀναφαίνειν, apparere. *Symm.* ἐπιφαίνειν, illucere. *Deuter.* 33. 2.

זרח *A. S. Th.* ἀνατολή, oriens. *Heſai.* 60. 3.

מזרח ἀνατολή, oriens, *Omnes. Heſai.* 46. 11. & *alibi. S.* ἑταιρεία, ſocietas. *Amos* 6. 7.

אזרח *LXX.* αὐτόχθων, Indigena. *LXX. & Alius,* ἐγχώριος, indigena. *Num.* 15. 13.

ארז *LXX.* κέδρος, cedrus. *Alii*, arbor indigena, *Pſalm.* 36. 35.

זרם inundavit, exundavit.

זרם *LXX.* σκορπίζων, diſpergens. *Alii*, inundatio, *Habac.* 3. 10.

זרמה *Hebr. Int.* διάχυσις, excitatio, arrectio equorum, *obſcœnum. LXX.* αἰδοῖον, pudendum. *Alii*, fluxus. *Ezech.* 23. 20. *Et ſicut fluxus equorum, fluxus eorum.*

זרם ψεκάς, gutta roris. *LXX. Th. Job* 24. 8. *Aq.* ἐπιπάγημα, *melius* ἐπίπαγμα, excuſſio. *Symm.* λαῖλαψ, procella. *Heſai.* 32. 2.

זרע *Symmachus; Theod.* σπείρων, ſeminare, ſerere. *Jud.* 6. 3. & *Heſaiæ* 28. 24. *A. Th.* σπερμαίνειν, ſeminare, *vel* vim ſeminis habere. *Gen.* 1. 29.

In Niphal, ſeminari.

In Pual, ſeminatum eſſe.

In Hiphil, *A. S.* σπερματίζειν, ſeminare.

מזריע σπερματίζων, ſeminans. *Aq. Symm. Vide in Lexico Græco.*

זרע σπέρμα, ſemen, ſementis, *Omnes. Plurale conſtructum* זרעי *ſemina.*

זרוע ſativum. *Plurale conſtructum* זרעי ſativa, ſata.

זרעים legumina. *Dan.* 1. 12.

זרעונים *Theod.* σπέρματα, ſemina. *Alius*, ὄσπρια, legumina. *Dan.* 1. 16.

מזרע ſemen, ſementis.

זרוע βραχίων, brachium. *Aq. S. Th. Heſai.* 40. 10. *alibi. Item S.* σύμμαχοι, commilitones, *Metaphorice. Pſalm.* 82. 9. *Item forma fœminina*, זרעה brachia.

אזרוע brachium. *Job* 31. 22.

זרק ſparſit; aſperſit; inſperſit, effudit; προσέχυσεν, effudit. *Incert. Exod.* 24. 6. וזורקו ἀκοντιοῦσι, jaculabuntur. *Incert. Levit.* 1. 5. *in Appendice, quaſi dicas*, cum violentia jaculi more effundent ſanguinem bovis. *Quod ita intelligendum videtur, ut ex ipſo vulnere ſanguis in altare exiliret.*

מזרק phiala, crater. *Item*, infuſorium. *Plur.* מזרקים crateres, & *forma fœminina*, מזרקת crateres, infuſoria.

זרת *LXX.* σπιθαμή, ſpithama. *Menſura digitorum extenſorum, continens dimidium cubiti majoris, ſive ſacri, qui conſtabat ſex palmis; unde ſpithama fuit trium palmorum, ſive duodecim digitorum; ut notat Kimchi in libro Radicum. Verum alii longe minorem faciunt, putant enim eſſe palmum, id eſt, menſuram quatuor digitorum in tranſverſum expanſorum, quâ faciunt dimidium cubiti minoris.*

ח

חבא *Hiphil*, והחביא κρύπτειν, abſcondere, occultare. *Incert. Joſ.* 6. 17. & *LXX. paſſim.*

In Niphal, abſcondi, latere, abſcondere ſe; latitare.

In Pual, חבאו ἀφανῶς ἐκείνων. *Symmachus, Theod.* de medio ſuſtulerunt, abdiderunt. *Job* 24. 4. *ubi LXX.* ἐκρύβησαν, abſconditi ſunt.

Hophal, abſcondi.

In Hithpael, abſcondere ſe.

מחבא *Aquila, LXX.* κρύπτων, abſcondens. *Symm.* ἀπόκρυφα, abſconſio. *Heſai.* 32. 2.

מחבאים latibula. 1. *Reg.* 23. 23.

חבב diligere. *LXX. vero* φείδεσθαι, parcere. *Deuter.* 33. 3.

חבה latitare, abſcondere ſe. *Sic etiam LXX.*

חבין abſconſio. *Sic Aquila & Symmachus. LXX.* ἐγκάτοικος κραταιά, dilectio robuſta. *Habac.* 3. 4. *quaſi ex* חבב

חבט *Aquila, Symmachus, Theodotio*, ῥαβδίζειν, virga excutere, decutere. *Heſai.* 27. 12. & *alibi.*

Niphal, excuti, יחבט ῥαβδισθήσεται, virga excutietur. *Heſai.* 28. 27.

חבל ἐνεχυράζειν, in pignus accipere. *Aq. Symm. Th. Exempla vide in Lexico Græco infra. Ex uſu Chaldaïco*, corrupit, perdidit, deſtruxit.

In Niphal, corrumpi, perdi.

In Piel, corrumpere, perdere. *Item*, parturire, eniti, מחבלים *S.* διαφθείροντες, corrumpentes. *Cant.* 2. 15. חבלה, *quæ vox in Bibliis hodiernis eſt in forma Piel, ab Aquila paſſive accipitur*, διαφθάρη, *corrupta eſt, ſeu violata eſt. Alii*, peperit, *LXX.* ὠδίνησεν, parturivit. *Cant.* 8. 5. *Uſu Chaldaïco* perdidit, deſtruxit.

In Pual, perdi, corrumpi.

In Hithpael Chaldaïce, item, deſtrui, perdi, corrumpi.

חבל *Chald.* perditio, corruptio. חבלא *Idem.*

חבל *Symmachus*, σταθμητόν, menſura. *Soph.* 1. 6.

Item, χοῖνιξ, funiculus, *Omnes. Item*, *Aquila*, *Symmachus*, *Theodotio*, χοινικμα, funiculus. *Vide in Lexico Græco. Aliquando*, turba, caterva. *Plural.* חבלים funes, funiculi. *Aliquando*, turbæ, catervæ.

חבל *Symmachus*, ὠδὶν, dolor partus. *Heſai.* 66. 7. & de aliis item doloribus. *Plural.* חבליהם ὠδῖνων. *Aquila*, *Symmachus*, *Job* 39. 3. parturierunt. *Ubi nomen plurale cum affixo per præteritum verbi expreſſerunt.*

חבל pignus. *Dicitur & forma fœminina* חבלה pignus.

חבל malus, arbor navis.

חבל nauclerus, nauta. *Plurale conſtructum* חבלי, nauclerí, nautæ.

תחבולת *Sym.* κυβέρνησις, gubernatio. *Job* 37. 12. *Aq.* οἰάκωσις, gubernatio.

בתחבולות *Aquila*, ἐν οἰακώσει. *S.* ἐν κυβερνήσει, in gubernatione. *LXX.* ἐν βουλαῖς; *Job* 37. 12. תחבלת ἐπιβουλὰς, cogitationes. *Incert. Prov. Alii*, ſolertiæ, conſilia callida, induſtria. באין תחבלות *Th.* ἐν ἀσυνεσίᾳ, in inſipientia. *Proverb.* 11. 14. *ubi LXX. vertunt*, οἷς μὴ ὑπάρχει κυβέρνησις, quibus non eſt gubernatio.

חבצלת *A.* κρίνωσις. *Cant.* 2. 1. & κρίνῳ. *Heſai.* 35. 1. *id eſt*, roſa tumens. *LXX.* κρίνον, lilium. *Heſai.* 35. 1. & ἄνθῳ, flos. *Cant.* 2. 1.

חבק *Sym.* ἐμπλέκει, complicatur. *Eccl.* 4. 5. *LXX.* ἐμπλεκεῖ. *Alii*, amplexatus eſt.

In Piel item, amplecti, complecti.

חבוק amplexus, complicatio. *Prov.* 6. 10.

חבר ſociatus, aſſociatus, conjunctus fuit. חברו *Aq.* συνέκλεισαν, congreſſi ſunt. *S. Th.* συνῆλθε, convenerunt. *LXX.* conſenſerunt. *Gen.* 14. 3.

Piel, conſociavit, conjunxit.

Pual, conjunctus, conſociatus eſt. היחברך *Aquila*, μὴ μείξει σε, num partem habebit tecum. *Sym.* μὴ συναφθήσεταί σοι, num conjungetur tibi. *LXX.* μὴ συμφωνήσεταί σοι, numquid adhærebit tibi, *vel*, numquid tecum aderit. *Pſ.* 93. 20.

In Hiphil, compono, conjungo.

In Hithpael, conjungo me, conſocio me.

חבר μέτοχος, particeps, conſors. *Aq. S. Th. Prov.* 28. 24. & *alibi. Plural.* חברים ſocii, conſortes, participes.

חבר ἑταῖρος, amicus. *S. Eccleſ.* 4. 10. *Aquila*, φίλος, amicus, *ibid. Alii*, ſocius, ſodalis. *Item*, ſocietas, ſodalitium. *Sym.* συναμφίστομος, conjunctus. *Pſalm.* 118. 63.

חבר ἑταιρικὸς, meretricius. *S. Prov.* 21. 9.

חברה *S.* συνάφεια, conjunctio. *Pſalm.* 21. 3.

מחבר ἑταῖρος, amicus, ſodalis. *A. S. Pſ.* 44. 8.

חובר ἑταιρὶς, incantator. *S. Pſalm.* 57. 6.

חבר *A.* ἑταιρίᾳ, incantatio. *Pſalm.* 57 6. *S.* ἑταιρίᾳ. Incantatio, *Ibid. Th.* φάρμακος, veneficus, *Ibid.* חברים ἑταιρίαι, incantationes.

חבורה plaga, tumor, tumor lividus, ulcus.

חבורת *A. Th.* μώλωπες, vibices. *Prov.* 20. 30. & *S. Heſai.* 1. 6.

חוברת junctura, commiſſura. *Exod.* 26. 4.

מחברת *Idem. Exod.* 28. 26.

חברורות *LXX.* ποικίλματα, varietates. *Alii*, lividæ maculæ. *Jerem.* 13. 23.

התחברות conſociatio. *Dan.* 11. 23. *Ubi LXX.* συναλλαγὴς, commixtio, conjunctio.

חבש ligare, alligare, ſternere, inſternere jumentum. ויחבשנו, *Omnes*, καὶ ἰάσεται ἡμᾶς, & curabit nos, *vel*, & alligabit nos faſciis. *Sed ſecundum Barberini Codicis lectionem Symmachus*, *ibidem*, *nempe Oſee* 6. 1. καὶ μαλαγματίσει ἡμᾶς, & malagmata; ſeu emplaſtra lenientia apponet nobis; *ſive ſecundum aliam lectionem. S.* καὶ ἐπιδήσει ἡμᾶς, & alligabit nos; ἐπιδήσει *vertit etiam Symmachus*, *Job* 5. 18. & *Aquila & Sym. Job* 34. 16. חבשו *Incert.* ἐπιπάξατε, ſternite, *id eſt*, *aſino epiſagma imponite.*

In Piel, obligare, alligare.

In Pual, obligari, alligari. לא חבשו *Symmac.* οὐκ ἐφηγμένη, neque conſtricta plaga, ſeu alligata. *Heſ.* 1. 6.

חבה חבתים ſartagines, *vel*, cacabi.

מחבה ſartago. *LXX.* τήγανον, ſartago *ſæpe. Alii ponunt in* חבה

חגב *LXX.* ἀκρὶς, locuſta. *Alii*, cicada. *Eccleſ.* 12. 5. *Symmachus*, ὁ ἐπίπονος, laborioſa. *Sed in Latina ejus verſione, quam adſert Hieronymus, legitur*, ſpiritûs fortitudo.

חגג ἑορτάζειν, feſtum celebrare. *Aquila*, *Theodotio*, *Levit.* 23. 41. & *alibi. Symm.* πανηγυρίζειν, ſolemnitatem celebrare. *Levit.* 23. 41.

חוגג πανηγυρίζων, celebrans. *S. Pſalm.* 41. 5.

חג *Aquila*, *Theodotio*, ἑορτὴ, feſtum, celebritas, *Levit.* 23. 41. & *alibi. Symmach.* πανήγυρις, ſolemnitas. *Levit.* 23. 41. & *alibi. Plural.* חגים feſta, ſolemnitates.

לחוג חוגה *Aquila*, εἰς γύρωσιν, in gyrum, in circuitionem, in circuitum. *Heſai.* 19. 17. *Alii*, in titubationem. *Ibi* א *pro* ה *ponitur*, & *ab Aquila derivatur a* חוג ἐγύρωσε. *LXX.* εἰς φόβητρον, in terriculum.

חגוי חגוה הגויים fiſſuræ, foramina. *LXX. vertunt*, ἐναὶ & τρυμαλιαὶ, foramina, foveas, & *ſecundum aliquos propter rotunditatem a radice* חוג

חגר ζωννύειν, περιζωννύειν, cingere, accingere, accingi, *Omnes. Inc. Item*, ἐνδύειν, induere. *Inc.* 1. *Reg.* 17. 39.

חגור *Incert.* ζωνὴ, cingulum. *Prov.* 31. 24.

חגורה cingulum, zona. *Plurale.*

חגורות cinctoria, ſubligacula.

מחגרת cinctus, cinctura.

חד הרא *Chald. Vide in* אחד

חדד acui, exacui, acutum eſſe. *LXX.* ἐξαίρειν & ἀκονᾶν, acuere.

In Hophal, acutum eſſe.

חדה acutum.

חדודים *A.* ἐξωστῆρες, acumina. *S. Th.* σιδήρια, ferramenta. *Job* 41. 21. *ubi LXX.* ὀβελίσκοι, obeliſci, *quod in acumen deſinant.*

חדה lætari, gaudere. *Eſt proprie Chaldæum*, συνάπτεσθαι, conjungi. *S. Job* 3. 6.

In Piel, exhilarare, lætificare, χαροποιεῖν, lætificare. *S. Pſalm.* 20. 7. *ubi LXX.* εὐφραίνειν, exhilarare. חדוה lætitia. 1. *Paral.* 16. 27. *ubi LXX.* καύχημα, gloriatio. *Iidem LXX. alibi* χαρὰ & εὐφροσύνη, gaudium. חדי & חדיא *Chald.* pectus. *Fit ex* חדה *ex mutatione* ה *in* ד *apud Chaldæos ſolita, ut & apud Doras.*

חדל *A. S.* παύειν, ceſſare. *Job* 3. 17. & *alibi. Item S.* ἀπέχεσθαι, abſtinuit. *Pſalm.* 35. 4. *Reliqui*, χαλᾶσαι, vacare. *Prov.* 19 27. *Th.* κοπάζειν, ceſſare. *Job* 30. 17.

יחדל *A.* κοπάσει. 1. *Reg.* 9. 5.

חדלו *S.* ἀνεπάφως ἐγένοντο; non egentes evaſerunt. 1. *Reg.* 2. 5. *Coiſlinianus Codex id Aquilæ adſcribit.*

In Hiphil, החדלתי *Sym.* ἆρα παύσομαι, num ceſſabo. *LXX. Th.* μὴ ἀφήσω. *LXX. aliter*; μὴ ἀπολείψεις, num derelinquens. *Jud.* 9. 9. *Alii dicunt eſſe compoſitum ex Hiphil & Hophal.*

חדל mundus, tempus. *Sic quidam Heſai.* 38. 12. *ubi Aquila*, ἐπαύσατο, ceſſavit, *LXX. Th.* ἐξέλιπον, deſiit, *vel* defecit.

חדק ἄκανθα, ſpina. *S. LXX. Prov.* 15. 19.

חדר ταμεῖον, cubiculum. *Th. Jud.* 16. 12. *Incert.* κοιτὼν, cubiculum. *Gen.* 43. 30. *in Appendice. Inc.* νυμφὼν ὅπως, *Joel.* 2. 16. cubiculum & conclave ſponſi. *LXX. etiam* ταμεῖον & κοιτὼν *ſæpe vertunt. Aliquando* ἀποθήκη, apotheca, depoſiti locus. *Et Job* 37. 9. *unus interpretatur* meridies; *Alius*, *ſtella quæ eſt in tractu meridiano ſphæræ majoris, ſic appellata ac ſi eſſet in loco occulto. Plural.* חדרים penetralia; loca remota, conclavia *ſæpe.*

חדש *Piel*, innovare, renovare, inſtaurare, reſtaurare, καινίζειν, ἀνακαινίζειν, novare, innovare. חדש *S.* ἀνανεώσει, renovabit. *Job* 29. 20.

In Hitpael, innovare ſe.

חדש νέος, καινὸς, *Aquila, Symmachus, Theodotio, Heſ.* 41. 9. *& alibi*, novus, recens. *LXX. item* νέος, καινὸς, novus, recens: *& ſemel* ἕτερος, alius. *Plurale*, חדשים novi, recentes, *& forma fœminin.* חדשות novæ, recentes.

חדש *Aquila*, νεομηνία, neomenia, noviluniun. *Oſee* 5. 7. *Item Symm. Th.* μὴν, menſis. *Oſee* 5. 7. *LXX. item*, μὴν ſæpiſſime, *&* νεομηνία, neomenia. *Plurale*, חדשים menſes, neomeniæ.

חדשי novus, recens. 4. *Reg.* 24. 6. *Quibuſdam eſt proprium nomen.*

חדת *Chald.* novus.

חוב ὀφείλων, debens, debitor. *LXX. Ezech.* 18. 7. *Alii item*, debitor, *vel* debitum.

חיב debitorem efficere, reum efficere; damnationi obnoxium facere. *Daner.* 1. *v.* 10. *Ubi Th.* κατακαίειν, condemnare.

חג *Sym.* ἀμφιγραφὴν, circumſcripſit. *LXX.* ἐγύρωσε; circumdedit. *Job* 26. 10. *vel* ἐγύρωσε, circumpoſuit. *Ibid. Alii*, circinare, circino circulum ducere.

חג *Aquila, Theod.* γῦρος, gyrus, circulus, ambitus. *Prov.* 8. 27. ἀμφιγραφὴ, circumſcriptio. *Sym. Job* 26. 14. *ubi LXX.* γῦρος, gyrus.

חגא *Vide in* חגר

מחוגה circinus. *Heſai.* 44. 13. *ubi LXX.* κόλλα, glutinum.

חוד ænigmatice loqui, ænigma proponere. *LXX.* ἀφηγεῖσθαι, proponere, *&* διηγεῖσθαι, recenſere.

חידה *& A.* αἴνιγμα. *Pſ.* 77. 2. *Symm. LXX.* πρόβλημα, problema, propoſitio. *LXX. aliquando*, διήγημα *&* διήγησις, narratio.

אחידן *formâ plurali Chald.* ænigmata. *Daniel.* 5. 12. *cum Aleph formante.*

חוה *Piel, Symm. LXX.* ἀναγγέλλειν, indicare. *Pſal.* 18. 3. *Chaldaice* אמר *vox frequentiſſima apud Danielem, ubi ſignificat* renuntiare, indicare. *LXX.* ἀναγγέλλειν, renuntiare, γνωρίζειν, notum facere, *& ſemel* διδάσκειν, docere.

אחוה indicatio. *Job* 13. 17.

חוה *& חוח Vide in* חיה

חוח מחוז *LXX.* λιμένι, portus. *Alii*, terminus. *Pſ.* 106. 30. *LXX. ſemel*, ἐλπὶς, ſpes.

חוה *LXX.* διαθήκη, teſtamentum. *Incert.* καταφυγὴ, refugium. *Heſai.* 28. 15. *Alii referunt ad radicem* חזה

חוח *Sym.* ἄκανθα, ſpina. *Oſee* 8. 6. *& Job* 31. 40. *Th.* ἄκανθα, ſpina. *Job* 31. 40. *Th.* χαλινὸς, frænum. *Job* 40. 21. *ubi LXX.* ψέλλιον, armilla. *LXX. item alibi*, κνίδη, urtica, γαλεάγρα, fovea, decipula, σφρηγὶς, ſigillum, κυμὸς, camus, ἄγκιστρον, hamus, ἕλκος, vinculum, φίμος, frænum, circulus.

חוחים *Symmach.* κρίκος, annulus, circulus. *Heſai.* 37. 29. *LXX.* φιμὸς, frænum, circulus. *Alii*, hamus, uncus.

חוט *A.* ῥάμμα, ſutura; *S.* νῆμα, filum; *LXX.* σπαρτίον, funiculus. *Gen.* 14. 23. *Item Sym.* κρόκη, ſubtegmen. *Jud* 16. 12. *Aliquando LXX.* σχοινίσματον, menſura, *ſive* funiculus menſorius.

Chaldaice in Aphel, conſuere, *& Metaphorice* conjungere, componere.

חול parturire, dolere. *Item*, timere, contremiſcere. *Aliquando*, manere, permanere, reſidere. *Confunduntur ſæpe forma diverſarum Radicum: nempe* חול, יחל, *&* חלל, חלה

In Piel, חולל ὠδῖνειν, parturire. *A. Pſalm.* 28. 9. *S. Pſalm.* 90. 7. *Item Piel*, gignere, parere, eniti, parere facere. *Aliquando metaphorice* formare. *Item*, dolere facere, dolore afficere. *Item*, ſolicite exſpectare, *In Pual*, formari, reformari. *Item*, dolore affici.

In Hiphil, יחיל *Aq.* ὠδίνησεν, parturivit. *S.* ὑπερφέρεται, volvebatur. *LXX.* ἐσπαράχθη, contorquebatur eſt. *Pſ.* 54. 5. *Item*, ὠδινοῦσα, parturiet. *Aq. Pſ.* 28. 8. *ubi Sym.* ἐκτίκτει, parturire facit. *Et ſimiliter A. S. Pſ.* 95. 9. *Item in Hiphil*, contremiſcere. *Item*, dolere, dolore afficere. *Item*, permanere, præſtolari.

In Hophal, ad partum deduci. *Heſai.* 66. 8.

In Hithpael, dolore affici, dolore ſe afficere. *Item*, permanere, exſpectare.

התחולל *A.* ἐκπαραδόκει, exſpecta. *S. LXX.* ἱκέτευε, ſupplica. *Pſ.* 36. 7.

מתחולל *A.* ἐν ὠδῖνι, in dolore. *S.* ἀλαζονεύῃ, arroganter agis. *Job.* 15. 24.

חיל ὠδὶν, dolor. *Sym. Pſ.* 47. 7.

חילה dolor. *Job* 6. 10. *ubi LXX.* ἄτειχος, murus.

חולה dolorificum. *Nomen adjectivum.*

חול ἄμμος, arena. *A. Deut.* 33. 19. *in Append. Th. Jerem.* 33. 22.

חלחלה dolor intenſus.

מחולה *Vide in* חלל

חום nigrum, fuſcum. *Vide in* חמם

חום *LXX.* φείδεσθαι, parcere *paſſim. Sæpius adjunctum habet nomen* עין *oculus. Non pepercit oculus ejus.*

חוץ *LXX.* ἔξω, foris, extra, præter, præterquam.

חוץ *Symmachus*, αἰσχιὰ, forum, platea. *Job* 18. 17. *Item*, ἀμφοδος, bivium. *S.* 1. *Reg.* 1. 20. *& Th. Jer.* 11. 13. *Plural.* חוצות vici, plateæ.

חוצות *Aquila*, ἐξωτάτων, extimorum. *Job* 7. 10.

חוצה foris. *Sed Aquila, Theodotio*, ἐκτενῶς, impenſe, vehementer. *Heſai.* 33. 7.

חיצון exterior, exterius. *Fœmininum* חיצונה exterius.

חור albeſcere. *Heſai.* 29. 22. *Eſt proprie Chaldæum. Item*, palleſcere.

חור albus, candidus. חרי *S.* λευκὴ, palmea. *Aquila*, γύρις, pollen. *Gen.* 40. 16.

חר *LXX. Th.* ὀπὴ, foramen. *Alii reducunt ad* חרר

חוש *A. & Alii*, σπεύδειν, feſtinare. *Vide in Lexico Græco.*

יחוש *Aq.* φείσεται, parcet, *quaſi ex* חוס *S.* ἀναλώσει, conſumet. *Eccleſ.* 2. 25.

In Hiphil, feſtinare, accelerare, maturare.

חיש ἄφνω. *Symmachus*, repentè. *Pſalm.* 89. 11. *ubi Aquila vertit* ὀπὴ *quaſi ex* איש. *Alii*, cito, feſtine, celeriter.

חשים celeres, feſtini.

חזה vidit, reſpexit, intuitus eſt, contemplatus eſt. *Aq.* ἐραματίζεσθαι, videre, viſionem habere, *ſæpe. Exempla vide in Lexico Græco.* יחזו ἐπιβλέπουσι, inſpiciunt. *Th. Pſ.* 10. 4.

חזים videntes. *S.* ἐραματικοὶ, *q. d.* viſionarii. *Aq.* φαντάζόμενοι, imaginantes, opinantes. *Heſai.* 56. 10.

חזא *Chald.* vidit. חזה videns, propheta. *LXX. aliquando*, προφήτης, propheta.

חזה pectus, *in Exod. & Levit. LXX.* στῆθιον, pectuſculum, *ſemel* ἧπαρ, jecur.

חזון *& חזין Aq. S.* ὅρασις. *Pſ.* 88. 20. *&* ἐραματικὸς. *Habac.* 2. 2. *& alibi. S.* ὅραμα, viſio. *Exod.* 24. 10. *& alibi.* חזון *LXX.* ἐξηγητὴς, interpres, enarrator. *Prov.* 29. 18

חזות viſio. *LXX. ſemel* ἐλπὶς, ſpes.

חזו, חזוא *Chald.* viſio, aſpectus, ſpecies. *Plurale conſtructum* חזוי viſiones.

מחזה aſpectus, feneſtra.

חזז חזיז *A. S.* ſtrepitus. *Job* 28. 28. *&* 38. 25. *LXX. modo*, σεισμὸς, concuſſio, *modo*, κυδασμὸς, tumultus. *Alii*, fulgetrum, coruſcatio, nubes. *Plurale*, חזיזים nubes.

חזק validus fuit, invaluit; fortis fuit, roboratus, confirmatus eſt, obfirmatus eſt.

חזק ἐκφαλίζου, cave, *vel* confortare, bono & forti animo ſis. *S. Deuter.* 12. 23. *in Append.* התחזקו *Aq.* ἐνισχύσατε, roborentur, fortes ſint. 2. *Reg.* 2. 7.

In

In Piel, confirmavit, obduravit, roboravit. *Aquila*, κραταίωσεν, robora. *Deut.* 3. 28. *Aquila*, ἐνίσχυσεν, corroborare. *Exod.* 4. 21. & *alibi.* קיקיים, firmare, confirmare, corroborare. *Incert. Exod.* 14. 17.

In Hiphil, apprehendit, comprehendit, tenuit. *A.* ἐπιλαμβάνεσθαι, ſuſcipere, retinere. מחזיק *Symmachus*, ἰμμένης, immaneas. *Job* 2. 8. *Item* מחזיק κατέχεις detines. *Symm. Exod.* 9. 2. יחזיק ἐπιλαμβάνῃ, coerces. *Aquila*, *Exod.* 9. 2. יחזיק *Symmach.* ἀφῇς, porriget. *Job* 8. 20.

Item in Hiphil, tenuit, detinuit, retinuit.

Hithpael, fortem ſe præbuit, & ſe confirmavit, confirmatus eſt. מתחזק κραταιούμενος, roborans. *S.* 2. *Reg.* 3. 6. ויתחזק *Aquila*, καὶ ἐσκλήρυνεν, & invaluit, & roboravit ſe. 1. *Reg.* 30. 6.

חזק ἰσχυρὸς, fortis, validus, robuſtus, vehemens. *Th. Jud.* 18. 26. חזקי־לב στερεοκάρδιοι, fortes & duri corde. *Ezech.* 2. 3. *Et ſic* חזקי־מצח fortes & duri fronte, qui æneæ fronte ſunt.

חזק firmitas, robur, vehementia, violentia.

חוקה *Idem.*

חזיר חֲזִיר ὗς, porcus, *Omnes. Item*, ὗς, ſus. *Sym. Pſalm.* 79. 14.

חטא ἁμαρτάνειν, peccare, labi, errare, aberrare a ſcopo, infeliciter agere, *Omnes paſſim.* ולא תחטא *S.* καὶ μὴ ἀνυσταγήσῃς, non infeliciter ages. *Job* 5. 24. חטאתי *Symmachus*, ἐσφάλην, erravi. *Exod.* 10. 16.

חטא ἁμαρτωλὸς, peccator. *S. Eccleſ.* 7. 27.

In Piel, expiare, mundare a peccato. *Tres Interpretes*, περιαμαρτάνειν, expiare, περιαμαρτεῖν, & περιεξαμαρτίζειν. *Exempla vide in Lexico Græco.*

In Hiphil, ἐξαμαρτάνειν, *Symmach. & LXX.* ad peccandum inducere. *Heſai.* 24. 21. & 3. *Reg.* 4. 16. *Item*, peccare fecit, *vel* peccare ſivit.

In Hithpael, purgare ſe, purificare ſe.

חטא & חטאה ἁμαρτία, peccatum, *paſſim Omnes.* ἱλασμὸς, propitiatio. *Incert. Levit.* 4. 8.

חטאת *Symmachus*, περιαμαρτισμὸς, expiatio. *Zach.* 13. 1. *Et ſic non infrequenter ſumitur pro ſacrificio vel expiatione ad placandum Deum. Plural.* חטאים peccata, delicta.

חטב cædere, ſculpere. *Aquila*, ξυλόται, exſcindere. *Deut.* 19. 15. *in Append. Dicitur proprie de lignis & de lapidibus.*

In Pual, exciſum eſſe.

חטבות *LXX.* ἐμπλοκαῖοι, tapetes. *Theodotio*, διαγεγραμμέναι, delineatæ. *Prov.* 7. 16.

חטה triticum. *Vide in* חנט

חטב *LXX.* ἐνάγειν, inducere. *Alii*, differre, prolongare. *Heſai.* 48. 9. *tantùm. Significat proprie, prolongare, differre iram vel furorem. Alii putant idem eſſe quod* חתם obſignare.

חטף *LXX.* ἁρπάζειν, rapere, diripere. *Pſ.* 10. *Hebr.* 9. *& ſic interpretantur omnes cum veteres, tum recentiores.*

חטר *Aquila, Theodotio*, ῥάβδον, virga. *LXX.* βακτηρία, baculus. *Prov.* 14. 3. & *Heſai.* 11. 1.

חיה ζῆν, vivere. *Exempla vide ſis in Lexico Græco. Item*, reviviſcere, revaleſcere.

In Piel, vivificare. *Aquila*, ζωοῦν, vivificare. *Gen.* 12. 12. *A. S.* ἀναζωοῦν, vivificare, ad vitam revocare. *Oſee* 6. 2. & *S. Pſ.* 29. 4. & *Habac.* 3. 2. *S.* σῴζειν, ſalvum facere. *Pſalm.* 40. 3.

In Hiphil, vivificare, vivere facere, in vita conſervare, ad vitam revocare. להחיות ζωοῦν, vivificare. *Incert. Gen.* 19. 19. *Sym.* σῴζειν, ſalvum facere. 2. *Reg.* 8. 2.

In Hiphil, Partic. Chald. מחיא vivificans.

חי נὴ, *particula jurandi vel affirmandi. S.* 2. *Reg.* 15. 21.

חיה ζωὴ, vita, vivens. *Aq. S.* ζῷον, animal. *Gen.* 2. 20. *in Append. & alibi ſæpe. S.* θηρίον, fera. *Gen.* 9. 2. *Th. Gen.* 1. 30. *Item*, cœtus, caterva. *Plurale formâ fœmininá*, חיות animalia, beſtiæ, feræ.

חיות חיא *Chald.* beſtia. *Emphatice* חיותא *Plural.* חין & חיותא, beſtiæ, animalia.

חוה Heva, *ſic dicta, quod fuerit mater* כל חי omnium viventium.

חיה viva, vivida, vivax.

חיות vita.

חוות villæ. *Th.* κῶμαι, urbes. *Aq.* ἐπαύλεις, villæ. *Deut.* 3. 14. *in Appendice.*

מחיה victus, ſuſtentatio vitæ. *Aq.* ζώσεις, vivificatio. *Gen.* 45. 5. *S.* σωτηρία, ſalus. *Ibid.*

חי vivens, vivum, *quod ſæpe per verbum explicatur*, vivere, in vivis eſſe. *Chald.* חיא

חיים vita. *Aquila, Symmachus, Theodotio*, ζωὴ, vita. *Gen.* 2. 7.

חיל δύναμις, virtus. *Sym.* 1. *Reg.* 10. 26. & *alibi.* ἰσχὺς, fortitudo. *S. & Incert. Jud.* 6. 12. *S.* πλοῦτος, divitiæ. *Pſalm.* 61. 11. *Item*, copiæ, acies. *Aq.* ἐπιφάνεια, apparatus. 2. *Reg.* 8. 9. *A. S.* ὑπαρξία, abundantia *ſæpe. Exempla vide in Lexico Græco. Sym.* πλοῦτος, divitiæ. *Pſalm.* 61. 11. *Incert.* περιτείχισμα, antemurale. *Pſ.* 121. 7. *Item*, γενναῖοι, *ſupple* (viri) *Symm.* 2. *Reg.* 2. 7. *LXX.* δύναμις, fortitudo, ἰσχὺς, robur, στρατία, exercitus, στρατόπεδον, exercitus, παράταξις, acies, πόλεμος, bellum, περιτείχισμα, vallum, περίτειχος, propugnaculum, vel ὑπάρχοντα, ſubſtantia, πλοῦτος, divitiæ. *Alæque interpretationes adferunt minus aptas, & interdum metaphoricas.*

חילות *Symmachus*, περίβολος, ſeptum. *Pſ.* 47. 14.

חין gratia. *Vide in* חנן

חיץ *LXX.* τοῖχος, paries. *Alii*, paries luteus. *Ezech.* 13. 10.

חיק *Aquila, Symmachus, Theodotio*, κόλπος, ſinus. *Pſalm.* 88. 51. & *ſic LXX. paſſim. Aquila, LXX.* κόλπωμα, ſinuoſitas. *Ezech.* 43. 13. *LXX. Ezech.* 43. 13. κοίλωμα, ſinus; & *Prov.* 5. 20. ἀγκάλη, ulna; & *Ezech.* 43. 17. αὔλος, circuitus, ambitus.

חכה exſpectare, præſtolari. *Item*, elongare, prolongare.

In Piel, item exſpectare, præſtolari. וחכיתי *Aquila*, καὶ ὑποδέξομαι, & ſuſcipiam, & amplectar. *Symm.* καὶ προσδοκήσω, & exſpectabo. *Heſai.* 8. 17. והכה *Symm.* ἐπλῆξε, percuſſit, perculſit, *quaſi ex* נכה *LXX.* ὑπέμεινε, exſpectavit. *Job* 32. 4. *LXX. alibi* μένειν, manere, ἐμμένειν, immanere *ſæpe. Et ſemel LXX.* ἐπιποθεῖν, deſiderare. *Job* 5. 21.

חך חֵךְ *Theod.* λάρυγξ, guttur. *Job* 34. 3. *S. Th.* φάρυγξ, gattur: *utroque modo LXX. ſæpe. Alii*, palatum.

חכה hamus. *LXX.* ἀγκιστρον, hamus, uncus.

חכלילי חַכְלִלִי χαροποὶ, gratioſi. *Al.* καθαροὶ, puri, *melius forteſſe legatur*, κατάκοροι, vividi, *ut alter Codex habet. Geneſ.* 49. 12. *Vide in Appendice, ubi hæc interpretatio Aquilæ tribuitur.* Θερμοὶ, ardentes, πύρινοι, ignei, φοβεροὶ, formidabiles. *Alii*, rubicundi. *Gen.* 49. 12.

חכלילות *A.* καθαροὶ, puri. *S.* χαροποὶ, gratioſi. *LXX.* γελασινοὶ, lucidi. *De oculis agitur. Vide Lexicon Græcum in his vocibus.*

חכם ſapiens fuit, ſapuit, ſapienter egit, ſapientiæ operam dedit. חכמו *A.* ἐσοφίσατο. *Deut.* 32. 29.

In Piel, ſapientem reddere, informare. וחכמנו *A. Th.* σοφίζει ἡμᾶς, ſapientes nos facit. *Job* 35. 11.

In Pual, eruditum eſſe.

In Hiphil, ſapientiam attulit.

In Hithpael, ſapienter ſe geſſit.

חכם σοφὸς, ſapiens, & φρόνιμος, prudens, *Omnes. A.* συνετὸς, prudens. *Deut.* 4. 6. *in Appendice. LXX. ſimiliter vertunt, & aliquando* πανοῦργος, aſtutus, callidus, verſipellis. *Prov.* 13. 1. *Plural.* חכמים ſapientes, & *fœmininum* חכמות ſapientes mulieres.

חכמה σοφία, ſapientia, & φρόνησις, prudentia, *Omnes paſſim. LXX. aliquando* συνέσεις, intelligentia, ἐπιστήμη, ſcientia; τέχνη, ars. *Plural.* חכמות ſapientiæ.

חלא חלאה *LXX.* ἰὸς, rubigo *ſemper. Alii*, ſpumam, *Alii*, æruginem *interpretantur.*

חלב γάλα, lac. *A. S. Heſai.* 55. 1. & *alibi. S.* λιπαρότης, pinguedo. *Pſalm.* 72. 7.

חלב στέαρ, pinguedo. *Aq. S. Vide in Lexico Græco infra. Plurale.* חלבים adipes.

חלבון Helbon, Chelbon. *Nomen proprium loci in Syria, ubi optimum vinum creſcebat.*

חלבנה Galbanum. *LXX.* χαλβάνη, Chalbana, *genus reſinæ. Eſt ſuccus pinguis ferulæ in Syria naſcentis.*

חלד *Aq. S.* κατάδυσις, occidens, *vel* demerſio. *Pſ.* 48. 2. *Alii*, terra, ævum, tempus. *Sym.* βίωσις, vita, victus. *Pſalm.* 38. 6. *LXX. multum variant in hujus vocis interpretatione.* γῆ, terra. *Pſ.* 16. 15. ζωὴ, vita. *Job* 18. 17. οἰκουμένη, terra, habitabilis orbis. *Pſ.* 48. 7. ὑπόστασις, ſubſtantia. *Pſalm.* 38. 7.

חלד muſtela. *LXX.* γαλὰ, muſtela. *Levit.* 11. 29.

חלה *A.* ἀρρωστεῖν, ægrotare, infirmari, *ſæpe. Exempla vide in Lex. Græc.* חלתי *Incert.* ἠρρώστησα, ægrotavi, in ægritudinem incidi. *Symmachus*, ἐνόσησα, ægrotavi. *Theodotio*, ἐμαλακίσθην, morbo affectus ſum. *A. LXX.* ἀσθενῶ, moleſte habui. 1. *Reg.* 30. 13. חלה *Symmachus*, συμπαθῶ, condolens. 1. *Reg.* 22. 8.

In Niphal, ægritudine affici, morbo affici, infirmari.

In Piel, precari, ſupplicare, deprecari, obteſtari. ויחלו *S.* ἐπήνεσαν, laudabant. *Job* 29. 21. *Aquila, Sym.* λιτανεύειν, deprecari. *Vide Lexicon Græcum.*

In Pual, infirmari.

In Hiphil, morbo afficere, morbum immittere.

In Hophal, ægrotum fieri.

In Hithpael, ægrotum agere, ſe ægrotum ſimulare. התחל *Incert.* ἀσθενοῦσα ἐκλείπει, ſimula te exagitari morbo. 2. *Reg.* 13. 5. *ubi LXX.* μελαγχόλησον, ægrota.

חולה *S.* νόσος, morbus. *Eccleſ.* 5. 11. *Alii item*, infirmitas, ægritudo.

חלי *A.* ἀρρώστημα, morbus. *Heſai.* 1. 5. *Plur.* חלים morbi, & *alia forma* חליים

חלות *Aquila, Symmachus*, ἀρρωστίαι, infirmitates. *Pſalm.* 34. 11. & *alibi.*

חלי *LXX.* σάρδιον, ſardium. *Incert.* πίνακος, *genus ornamenti. Alii*, monile. *Prov.* 25. 12.

חלית *Symmachus*, περιτραχήλιον, collare, torques, *Oſee* 2. 13. *ubi ille quaſi plurale habet*, περιτραχήλια, *LXX. vero* καθέμια, *monilis genus.* חליים ornamenta, monilia.

מחלה מחלת morbus, infirmitas.

מחלים morbi.

החלאים *Idem.*

מחלת *LXX.* μανδύη. *Rabbini id habent pro inſtrumento muſico nomine* Machalath. *Aquila*, χορεία, chorea. *Pſalm.* 52. 1. & *alibi. S.* χορὸς, chorus. *Ibid.*

חלט præciſe & abſolute facere, *vel* cognoſcere, *vel ut LXX.* eligere ſermonem. *Vox eſt Chaldaïca, quam alii* excidere, præcidere *vertunt; alii*, feſtinare, accelerare.

חלך חלבה *S.* ἀσθενὴς, infirmus. *LXX.* πένης, pauper. *Pſalm.* 10. *ſecundum Hebr. v.* 8. *Alii item*, pauper, afflictus. *Plural.* & *inſerto* חלכאים *A.* ἀσθενεῖς, infirmi. *LXX.* πένητες, egeni, pauperes.

חלל *S.* τετρωκέναι, vulnerari. *Cant.* 2. 5. *ubi vocem* חולת, *quaſi ex* חלל τετρωμένη, vulnerata *vertit. Alii ex* חלה derivant. *Reliqui vocem* חלל *interpretantur*, perforati, perfodi, confodi, vulnerari, ſaucium fieri. *Item*, tripudiare, ſaltare. *LXX.* χορεύειν, choreas agere.

Item Piel A. λαΐνειν, prophanare, & *quaſi* laïcum reddere. *Vide Lexicon Græcum. Item A. & Alii*, βεβηλοῦν, prophanare. *Heſai.* 53. 5. *S. Th. Heſai.* 47. 6.

Item, tibicinare, tibiis canere, ſaltare.

In Pual, prophanari, & *aliquando*, confodi.

In Niphal, ſignificatione derivata ex Piel, prophanari.

In Hiphil, *Aq. Deut.* 2. 25. *in Append. & LXX.* ἄρχεσθαι, incipere; & *aliquando*, prophanare, *ut ſupra.*

In Hithpael, התחולל *Aq.* ἀναπαύεσθαι, exſpecta. *S.* ἱκέτευε, ſupplica. *Pſ.* 36. 7. *Vide in* חול *ad quam radicem aptius revocatur.*

חלל *A. & Alii*, τραυματίας, vulneratus, confoſſus. 2. *Reg.* 1. 19. חללים *A. S.* σφαγιασθέντων, interfectorum. 2. *Reg.* 1. 21. *Item*, prophanus.

חלולים *A.* χοροὶ, chori.

חל *A. S. Th.* κοινὸς, communis, popularis, prophanus. *Vide Lexicon Græcum. LXX.* βέβηλος, prophanus.

חליל *LXX. & Alius*, αὐλὸς, tibia. *Heſai.* 5. 12. *Plurale* חלילים tibiæ.

חלילים *S. Th.* αὐλοὶ, tibiæ. *A.* χοροὶ, chori. *Pſalm.* 86. 7.

חלילה *S.* ἄπειη, abſit. *Job* 34. 10. *LXX.* μὰ γένοιτο, *paſſim. Item, Aq.* βέβηλον, prophanum. *S.* ἵλεως σοι; propitius tibi. *q. d.* abſit. 1. *Reg.* 20. 2. & *alibi.*

חלה κόλλυρα, collyra, placenta. חלות κόλλυραι, *Omnes. Incert.* λάγανον, laganum. *Levit.* 8. 26. *Plural.* הלות placentæ, collyræ. *Vide in Lexico Græco.*

חלון θυρὶς, feneſtra. *Incert. Joſ.* 2. 21. *Plur.* חלונית feneſtræ; & *forma fœminina* חלונות feneſtræ.

כחול chorus. *Plural.* כחלת chori, *utroque holem deficiente.*

כחלת *Aquila, Th. Quinta Editio*, χορεία, chorea. *Sym.* χορὸς, chorus. *Pſalm.* 52. 1. & *alibi. Alii volunt eſſe generale nomen Muſicorum inſtrumentorum, quæ excavata & perforata ſunt, ac perflari ſolent, & dicuntur Pneumatica, ut tibiæ, tubæ, buccinæ. LXX. etiam pro inſtrumento muſico habuiſſe videntur, qui vertunt* ὑπὲρ μαελὲθ, *ſuper Maeleth. Niſi dicatur, & quidem probabilius eos, vocem ſibi prorſus ignotam, litteris Græcis expreſſiſſe.*

כחלות *LXX.* χορεύοντας, choreas agentes. *Incert.* παίζοντας, ludentes.

כחלות foſſæ, cavernæ. *Heſai.* 2. 19. *LXX.* τρῶγλαι; hiatus, foveæ.

תחלה ἀρχὴ, initium, principium, & *conſtructum* התחלת

חלות *Symmachus*, τρῶσις, vulnus. *Pſ.* 76. 11.

מחלת *S. Idem Cant.* 7. 1.

חלם ἐνυπνιάζεσθαι, ſomniare. *Incert. Gen.* 37. 9. & *alibi. Sic etiam LXX. & alii. Item*, convaleſcere, augeſcere, *vel* pingueſcere.

Hiphil, revaleſcere fecit. *Aliquando*, ſomnium induxit.

חלום ἐνύπνιον, ſomnium. *Sym. Job* 33. 15. & *Alii. Item S.* ὕπνος, ſomnium, ſomnus. *Eccl.* 5. 2. & *alibi. Plural.* חלומות ſomnia. חלם *Chald. Idem. Plur.* חלמין ſomnia.

חלמת *Aquila, Th.* κλῆδὼν, divinatio. *Jerem.* 27. 9.

ברוב חלמות *LXX.* ἐν ἰδίαις κενεῖς, in verbis vanis. *Alius*, in albumine vitelli. *Job* 6. 6.

אחלמה *LXX.* ἀμέθυστος, amethyſtus. *Exod.* 28. 19.

חלמיש *LXX.* ἀκρότομος, petra. *Alii*, ſilex. *A.* στερεὸς, firmus, de firma petra dicitur. *Deuter.* 8. 15. *in Appendice.*

חלף *A. & Alii*, ἀλλάσσειν, mutare, & ἀλλάσσεσθαι, mutari. חלף ולבוש ἀποικόμενος. *S. Prov.* 31. 8. *Item*, tranſire, præterire. וחלפה ἐξ ὑπήλθεν, & trajecit. *Th. Jud.* 5. 26. יחלפו ἀλλαγήσονται, mutabuntur. *S. Pſalm.* 101. 27. *Aliquando etiam*, exſcindere, conſcindere.

In Piel, mutare.

In Hiphil, mutare. תחליף *S. LXX.* ὠδῖνες, volves. *Pſalm.* 101. 27. והחלף, ἤλλαξε, mutavit. *Aq. S. Gen.* 31. 7

תחת pro, vice, in commutationem;

חלוף transitus, discessus.

חליפה *Aquila*, ἀλλαγὴ, *Psalm.* 54. 20. ἀλλαγμα; mutatio. *Aquila*, *Job* 14. 14. חלפות ζυγαὶ, paria. *Syrus*, *Gen.* 45. 22. *Alii*, mutationes, commutationem, mutatoria vestium.

כחלפים cultri mactatorii. *Esdræ* 1. 9. *ubi LXX.* παραλλαγὴ μίνα, commutata.

כחלפות *Aquila*, *Symmachus*; ἑλίγμοι, cincinni. *Jud.* 16. 13.

חלץ eruere, extrahere, liberare, expedire, ῥύεσθαι; liberare, eruere. *LXX. passim.* חלוצי *A.* ἔξαρμοι, expediti, *vel* exertis humeris. *Hesai.* 15. 4. & *Aq.* ἐξηρμένοι, selecti, expediti. *Deut.* 3. 18. *in Appendice*; & *alibi.*

In Niphal, expeditum esse.

In Piel, liberare, eripere, eruere. צחלצה *A.* ἁρπάσαι, diripui. *Ps.* 7. 5.

In Hiphil, expeditum reddere.

חלצה extractio, exuviæ. *Plural.* חלצות exuviæ.

חלצים *Symmachus*, ἰσχύες, lumbi. *Hesai.* 32. 11.

מחלצות mutatoriæ vestes.

חלק *A.* ἐμέρισεν, divisit. *Deut.* 29. 26. *in Appendice.* יחלק *Aquila*, *Symmac. Theodotio*, μεριεῖται, dividet. *Prov.* 17. 2. *Aq. S. Th.* διανέμεται, decenter ordinavit, decenter distribuit. *Symmach.* ἔνειμε, distribuit. *Job* 39. 17.

In Niphal, dividi, distribui.

In Piel, החלק *Aq.* μερίζει, dividit. *Psalm.* 67. 13. וחלק *Symm* μερῶ, dividet. *Gen.* 49. 27. אחלקה *Sym.* διανεμῶ, distribuam. *Psalm.* 59. 8. תחלק *A.* μεριῶ, dividet, *S.* διαιρεῖ, distribuit. *Psalm.* 67. 13.

In Pual, divisus est, distributus est. *Symmachus locum in Pual transitive accipit. Hesai.* 33. 23. *ubi* חלק *hudae*, *vertit* διένειμε, distribuit.

In Hipkil, emolliri, lævigare. דחליק *Symmac.* ἐξολισθαίνειν, labi. *Psalm.* 35. 3. מחליק *A.* λεῖον, emolliens. *Prov.* 28. 23.

החלקה ὀλισθηρὸς, lubricus. *S. Prov.* 2. 16. *Alii etiam in Hiphil*, lævigare, blandiri.

In Hithpael, dividere inter se.

חלק μέρος, pars. *A. S. Vide Lexicon Græcum.* μερὶς, pars, portio. *S. Th. Job* 17. 3. & *alibi. Plur.* חלקים partes.

חלק *A. S. Th.* λεῖος, lævis. *Exempla vide in Lexico Græco. Item*, blandus, mollis. *Prov.* 26. 28. החלק μισεῖ ζημίαν, divisit. *A. Jos.* 11. 17.

חלקה *A. S.* κλῆρος, sors. 2. *Reg.* 1. 16. *Item*, pars, portio. *Item*, lævitas, blandities. *Item*, partitio. *S.* ὀλισθος, lapsus. *Psalm.* 72. 18.

חלקות *S. LXX.* δόλια, dolosa. *Psalm.* 11. 3. *Alii*, blandiriarum.

חלקים lævis. *Item*, lævitates.

חלקלקות lubricitates, blanditiæ.

מחלקת partitio, distributio.

חלש debilis, infirmus fuit. *Aliquando transitive*, debilitavit.

חלש *A. LXX.* ἀδυνάτος, infirmus. *Joel.* 3. 10.

חלושה debilitas. *Samaritanus*, ἄτιμα, clades. *Exod.* 32. 8.

חמא חמאת חמאה βούτυρον, butyrum. *Sym. Ps.* 54. 22.

חמד *Aq.* ἐπιθυμῶν, desiderare, concupiscere. *S.* ποθῶν, desiderare. *Psalm.* 67. 17. *Alibi S. quoque*, ἐπιθυμῶν, desiderare.

Niphal, desiderari.

Piel, summe desiderare.

חמד ἐπιθυμία, desiderium.

חמוד *S.* ἐπιθυμητὸς, desiderabilis. *Vide Lex. Grec. Plurale constructum* חמודי desiderabilia, *& forma feminina*, חמודות *Daniel.* 9. 23. *ubi Theodotio* ἐπιθυμιῶν, desideriorum.

חמדה desiderium.

כחמד desiderium. *Plur.* מחמדים desideria. מחמדים res desirabiles.

חם חמה חמות θερμὸς, socer. *Item*, ἑκυρὸς, socer. *Incert. Gen.* 38. 25. *in Appendice.*

חמות θερμὸς, socrus.

חומה τεῖχος, murus. *Symmachus*, περίβολος, septum. *Ezech.* 40. 5. *In constructione* חומת murus. *Plurale* חומות muri. *Duale* חמתים duo muri.

חמט limax, testudo. *Alii*, lacerta. *LXX.* σαῦρα, *id est*, lacerta.

חמל φείδεσθαι, parcere. *Aquila*, *LXX. Item*, condonare, clementia uti, indulgere. תחמל ἐπιελεήσῃς, misereatis. *S. Deut.* 13. 8. *in Appendice.*

חמלה clementia, indulgentia.

כחמל *Idem.*

חמם *LXX.* θερμαίνειν, calidum esse, incalescere. *S.* ἐκθερμαίνεσθαι. *Ps.* 38. 4. חם ἐξεθερμάνθη, incaluit. *Item*, *Symmac.* ἐκύησεν, concipere. *Gen.* 30. 38. *in Append. Alii ad aliam conjugationem reducunt.*

In Niphal, incalescere.

In Piel, calefacere.

In Hithpael, calefactum esse.

חם *A. S.* θερμὸς, calidus. *Job* 37. 17. *Plur.* חמים calidi, calidæ, calida.

חם calor, æstus. *LXX.* καῦμα, æstus, θερμὴ, calor, & *semel*, φῶς, lumen.

חום fulcum. *Alii*, maculosum, *Gen.* 30. 32. *LXX. ter* φαιὸς, fuscus; *semel*, ποικίλος, varius.

חמה calor. *Alii*, sol. *Job* 30. 28. *ubi LXX.* φωτὸς, fraxinum *interpretantur.*

חמת *Sym.* ὄχλος, turba, tumultus. *Psalm.* 6. 2. *Th.* θυμὸς, furor. *ibid.*

חמנים *A. S. Th.* τεμένη, delubra. *Vide LXX. Grec. Alii*, statuæ. *Hesai.* 27. 9. *Alii*, imagines solis.

חמס ἀδικεῖν, injuste agere, vim facere. *Omnes. Item*, violenter agere, abripere, injuria afficere. *LXX.* ἀδικεῖν, injuriam facere, ἀθετεῖν, contemnere, ἀσεβεῖν, impie agere, κακοδοξματίζειν, traducere, dehonestare.

חמס ἀδικία, injuria, injustitia, violentia. *Omnes. Theodotio*, ἁρπαγὴ, rapina. *Prov.* 10. 6. *Symm. etiam*, πλεονεξία, avaritia. *Habac.* 1. 9. & *alibi. LXX. etiam.* ἀδικία, injuria, injustitia. *Item*, ἀγνοια, prævaricatio, ἀσέβεια, impietas, ἀνομία, iniquitas, ὄνειδος, vituperium, ὕβρις, contumelia.

החמס *LXX.* γλαυξ, noctua. *Alii*, hirundo. *Levit.* 11. 16.

חמץ *LXX.* ζυμοῦσθαι, fermentari, & *sic Omnes. Item*, ἀναπτεῖν, commiscere, βάπτειν, tingere. *Et metaphorice*, ἀδικεῖν, injuste agere.

Hithpael, exacerbare se.

חמץ ζύμη, fermentum. *Sym. & Alii*, *Vide Lexicon Græcum. A.* ζυμωτὸν, fermentatum. *Deuter.* 16. 3. *in Appendice.*

חמץ ὄξος, acetum. *Si Psalm.* 68. 22. & *alibi.*

חומץ *LXX.* ἀδικεῖν, violentus, injustus. *Psal.* 70. 4. *Item*, oppressor.

חמוץ tinctus, madefactus. *Hesai.* 63. 1. *Item*, oppressus. *Hesai.* 1. 7.

חמיץ *LXX.* ἀναπεπαυμένος, tinctus, commixtus. *Hesai.* 30. 24.

חמצה fermentario.

מחמצת fermentatum.

חמק *Aq.* κλίνειν, declinare. *Item*, discedere, subducere se, circuire se subducendo. *S.* ἀποστῆναι, remuere. *Cant.* 5. 6. *LXX.* ἀποστῆναι, declinare. *Item*, ἀναχωρεῖν, averti.

Hithpael, תתחמקין *S.* demergèris. *Jerem.* 31. 22. *Ubi Alii*, te subduces.

חמוק *LXX.* ῥυθμὸς. *Alius*, ambitus. *Plur. construct.* חמוקי ambitus.

חמר *Sym.* θολοῦσθαι, turbidum esse. *Ps.* 45. 4. *LXX.* ταράττεσθαι, turbari. *Item*, linire bitumine. *LXX. semel*, καταχρίειν, linire. *Item*, ἐξαλείφειν, delere.

Pual geminatis duabus radicalibus פני חמרמרות facies

nica lutulenta & ſqualida facta eſt. *Job* 16. 16.

חמר *Symmachus*, *LXX.* ἄκρατος, merum, *de vino dicitur. Pſ.* 74. 9. καὶ οἶνος, auſterum, merum. *A. Deut.* 32. 15. *in Appendice. LXX.* οἶνος, vinum. *Ibidem.*

חמר ψηλὸς, cæmentum. *LXX. & Alii*, *Syrus autem*, ἄσβεστος, calx. *Gen.* 11. 3. *Symmachus*, πήλινος, luteus. *Job* 4. 19. *Item*, acervus. *Habac.* 3. 15. *Ubi Vulgata*, lutum. *Plural.* חמרים acervi.

חמר bitumen.

חמר ὄλυνθος, cumulus. *Aquila*, *Symmachus*, *Theodotio*, *Ezech.* 45. 13. *A.* σωρὸς, acervus. *Exod.* 8. 14. *in Appendice.*

חמור ὄνος, aſinus; *Omnes. Exempla vide in Lexico Græco, & frequenter* ὑποζύγιος, ſubjugales.

יחמור *LXX.* βούβαλος, bubalus. *Alii*, dama. *Deut.* 14. 5. *Incert.* ἄγριος, caper agreſtis. *Ibid. Sed* 3. *Reg.* 4. 23. *LXX. vertunt*, ὄρνις, avis.

חמש πέντε, quinque. חמשים πεντήκοντα, quinquaginta. חמש מאות quingenti. חמשה *Maſculin.* quinque. חמש *Fœminin.* quinque.

חמש quinta pars.

חמישי quintus, חמשית vel חמשת quinta.

חמשים quini.

חמשים *A.* ἐσπλισμένοι. *S.* κεκοπλισμένοι, armati. *Theodotio*, πεμπταίζοντες, quintari. *Exod.* 13. 18. *Ubi LXX. vertunt* πέμπτῃ γενεᾷ, quinta generatione. *Et alibi LXX.* ὡπλισμένοι, accincti. *Item*, ἡτοιμασμένοι, armati.

חמש *verbum in Piel*, וחמש את־הארץ & quintabit terram. *Gen.* 41. 34.

חמש *A.* ἐσπλισμός, armatura. 2. *Reg.* 3. 23.

חמת *LXX.* ἀγγεῖς, uter, lagena. *Gen.* 21. 14.

חנה *A. S.* παρεμβάλλειν, caſtra metari. *Pſalm.* 52. 6. *Et ſimiliter LXX. paſſim. Item*, reſidere. *Item LXX. aliquando*, πολεμεῖν, bellum gerere.

חנה *A.* παρεμβολὴ, caſtrametatio. *Incert.* κάτοικος, victus. *Heſai.* 29. 1.

מחנים מחנה παρεμβολὴ, caſtra, *Omnes. Vide in Lexico Græco.*

חנית ἄκων, lancea. *Aquila*, *Symmachus*, *Theodotio*, *Quinta Editio*, *Pſalm* 34. 3. *& alibi.* ἔγχος, haſta, *A. Th.* 2. *Reg.* 17. 7. *Sym.* 4. *Reg.* 11. 12. *Incert.* ζωνάριον, lancea. *Mich.* 4. 3. *Plural.* חניתים, *& formâ fœminina*, חניתות lanceæ.

חניות cellulæ, manſiunculæ. *Jerem.* 37. 14. *Alii*, ergaſtula. *Incert.* συγκλεισμὸς, cluſura. *Jerem.* 37. 16.

חנותו caſtrametatio, mantio. 4. *Reg.* 6. 8.

חנט *A.* ἀρωματίζειν, aromatibus condire, *ſcilicet ad ſepulturam*, *LXX.* ἐνταφιάζειν, funerare. *Geneſ.* 50. 2. *Alii item*, aromatibus condire.

הנטה *A.* προβάλλω, protulit. *Cant.* 2. 13. *LXX.* ἐξέτεινε, extulit, protulit.

חנטה σῖτος, frumentum. *Symm. Job* 31. 40. *&* πυρὸς, triticum *ſæpe.* חטים חנטה, frumenta. *Aq. Symm.* 3. *Reg.* 5. 11.

חנטין *Chald.* tritica.

חנך initiavit, dedicavit. *LXX.* ἐγκαινίζειν, dedicare. *Item*, imbuere, inſtruere.

חנכה initiatio, dedicatio. *LXX.* ἐγκαίνια, dedicationes, ἐγκαίνισις & ἐγκαινισμὸς, dedicatio.

חניכים initiati, inſtructi. *LXX.* ἴδιοι, proprii. *Gen.* 14. 14.

חנכל *Aquila*, κρύος, glacies. *LXX.* πάχνη, pruina. *Pſalm.* 77. 47. *Ubi Symmachus*, σκώληξ, vermis. *Sed ſuſpicor Symmachi verſionem vel vitiatam fuiſſe, vel ad aliam vocem pertinere. Alii*, grando, grando major.

חנן ἐλεεῖσθαι, donare, condonare. *Aquila ſæpe*, *Sym. Gen.* 33. 6. *Incert. Pſalm.* 6. 3. *S.* οἰκτείρειν, miſerari. *Pſalm.* 40. 5. *LXX.* ἵλεως, miſereri, *Aq.* χαρίζεσθαι, largiri. *Gen.* 33. 6.

Niphal, gratulari ſibi.

Piel, gratiam dare.

In Hiphil accipere videntur Aquila & Symmachus, יחון *Job* 41. 3. *vertunt enim*, ἐλεήσει, condonabit, *vel paſſive*, condonabitur. *Alii putant eſſe nomen, & vertunt*, gratia.

Hithpael, אתחנן *Theodotio*, ἱκετεύσομαι, ſupplicabo. *Job* 9. 15. *Symmachus*, ſupplicabo. *Pſ.* 29. 8.

חנון ἱλεήμων, miſericors. חנן χαριστικὸς, gratioſus. *S. Pſalm.* 111. 5.

חן *Aquila*, χάρις, gratia. *Prov.* 1. 9. *Incert. Jud.* 6. 7. *LXX.* ἔλεος, miſericordia.

תחנונים ἱκετεῖαι, ſupplicationes. *Hebr. Interpr. Job* 40. 22. *Item*, precationes, deprecationes.

חנם ἐλεημοσύνη, gratis. *Aquila*, *Theodotio*, *Job* 9. *& alibi. A.* ἀναιτίως, ſine cauſa. *Pſalm.* 34. 19. *S.* ἀναίτιος, inculpatus. *Job* 22. 6. *& alibi. S.* ἀναιτίως, ſine cauſa. *Pſalm.* 68. 5. μάτην, temere, fruſtra. *Symmac.* 1. *Reg.* 19. 5.

תחנה precatio, ſupplicatio.

תחנה gratia.

חנף contaminatus & prophanatus eſt. *LXX.* μιαίνεσθαι, contaminari, & μολύνεσθαι, pollui. חארץ דחנפה *Symmachus*, ὑπὸ τῶν ἰδιωτευόντων, terra cædibus contaminata, *vel* ſanguine polluta eſt. *Heſai.* 24. 5. *Item aliter*, contaminavit, ſimulavit, hypocriſi uſus eſt.

In Hiphil, contaminare. *LXX.* φονεύειν, cædibus contaminare, *vel* effuſo ſanguine polluere.

חנף ἀσεβὴς, hypocrita, ſimulator. *Aq. S. Theod. Exempla vide in Lexico Græco. Item Alii*, profanus, impurus.

חנף *Symm.* ὑπόκρισις, hypocriſis. *Pſalm.* 34. 16.

חנפה hypocriſis. *LXX. vero* μολυσμὸς, pollutio. *Jer.* 23. 15.

חנק *Piel*, ſuffocavit, ſtrangulavit.

In Niphal, נחנק ſtrangulavit ſe.

מחנק *Aquila*, ἀπὸ χόρδης, laqueus. *Job* 7. 15. *Alii*; ſtrangulatio. *LXX. qui forte aliud legerunt*, πνεῦμα, ſpiritus.

חסד *Aquila*, *Symm.* ἔλεος, miſericordia. *Aq. Item*, ἐλεημοσύνη. *Pro utroque exempla vide in Lex. Græco. Item Alii*, benignitas, beneficentia. *S.* χάρις, gratia. *Pſalm.* 59. 11. *& alibi. Plurale conſtructum* חסדי benignitates.

חסד *S.* ὄνειδος, probrum. *Prov.* 14. 34. *S.* ἐπίχαρις, gratioſus. *Prov.* 31. 26.

חסד *Piel*, probro afficere.

Hithpael, תתחסד ἀνοσιάσῃ, ſanctificaberis. *Omnes*; *Pſalm.* 17. 26.

חסיד ὅσιος, ſanctus, pius, *Omnes. Vide in Lex. Græc. Plural.* חסידים ſancti, pii.

חסיר benignus, beneficus, miſericors. *Aq.* αἰτὸς, caſtus. *Pſalm.* 11. 2.

חסידה *A. S. Th.* ἐρῳδιὸς, crodius. *Levit.* 11. 19. *& alibi ſæpe.* κύκνος, cygnus. *S. Job* 39. 14. *Alii*, ciconia. *S. bis*, ἱέραξ, milvus. *Pſalm.* 103. 17. *& Jerem.* 8. 7. *Aliquando ipſam vocem Hebraicam retinent* ἀσιδὰ, *aliquando* πελαργὸς, ciconia, *vertunt* חסידה *q. d.* pia. *Eſque vere ciconiæ erga parentes pias. Unde in nummis Conſularibus, ubi pietas militaris forma repræſentatur, appingitur etiam ciconia avis, quæ a Petronio pietatricularix vocatur.*

הסה *Sym.* ἐλπίζειν, ſperare. *Pſalm.* 35. 1. *Th.* πείθεσθαι, obtemperare, *S.* ἀμεριμνῶν, ſecurum degere. *Pſ.* 35. 8. *Alii*, confugere, recipere ſe ad aliquem, confidere.

חסות refugium.

מחסה *A. S. Th.* καταφυγὴ, refugium. *Pſalm.* 103. 18. *S.* ἀσφάλεια, ſecuritas. *Pſalm.* 60. 4. *S.* πεποίθησις, fiducia. *Pſ.* 70. 7. *LXX.* σκέπη, tegmen, καταφυγὴ, refugium, ἐλπὶς, ſpes, βοηθὸς, auxiliator, ἀντιλήπτωρ, ſuſceptor.

חסל abſumſit, devoravit. *LXX.* κατέδεται, devorat.

חסיל *A.* βροῦχος, bruchus. *Symm.* μυίαπται, myzetes, *inſecti genus, quod fruges devorat, & perdit a* μύζω, *fugo. LXX.* ἐρυσίβη, ærugo. *Pſalm.* 77. 46.

חסם

חסם obturavit, occlusit. *LXX.* φιμῶν, frænare, os obturare.

מחסום *Symmach.* φίμωσις, frænum. *Alii*, capistrum. *LXX.* φυλακὴ, custodia.

חסן *Chald.* fortis, robustus fuit.

Aphel, apprehendit, possedit.

חסנא *Chald.* robur, potentia.

חסין robustus.

חסן *LXX.* ἰσχὺς, fortitudo, robur. *Item*, θησαυρὸς, thesaurus. *Item*, δυναστεία, potentia. *Alii etiam*, opes, facultates. *Hinc verbum in Niphal.* יחסן retondetur. *Hesai.* 23. 18.

חספא חספא *Chald.* lucum, proprie figuli.

מחספם rotundam.

חסר defuit, defecit, destitutus fuit, eguit, indiguit. *Aquila*, στερῶν, privatur. *Prov.* 6. 32. חסר ὑστερούμενος, qui deficit, qui privatur, qui caret. *Theod. Proverb.* 10. 13.

Piel, minuit, destituit, defraudavit.

Hiphil, subtraxit.

חסר *Sym.* ἔνδεια, egenus. *Prov.* 15. 21. & *alibi. sic* & *LXX. passim.*

חסרו *A. S.* ἔνδεια, egestas. *Prov.* 16. 21. & *Prov.* 21. 22. & *Septuaginta sæpe.*

חסיר *Chald.* egenus.

חסרון *Symm. LXX.* ὑστέρημα, defectus. *Eccl.* 1. 15. *Sic etiam Septuaginta sæpe: & semel*, ἧττον, minus. מחסור ὑστέρημα, defectus, privatio. *Th. Prov.* 11. 24.

חפה *LXX.* καλύπτειν, ἐπικαλύπτειν, operire, tegere.

Niphal, tegi.

Piel, operire, tegere.

חפז *Symmac.* καταπλήττεσθαι, consternari. *Job* 40. 18. *Item*, trepidare, *vel* accelerare.

בחפזי *Ag.* ἐν τῷ θαμβεῖσθαι, dum obstupescerem. *S.* ἐκθύμων, despectans. *Psalm.* 115. 11.

נחפז *Aquila*, θαμβούμενος, attonitus. 1. *Reg.* 23. 26. *ubi Symmach.* συστελλόμενος, contractus, *Theodotio*, κρυπτόμενος, abscondens se, *LXX.* σπεύδοντες, obtectus.

חפזון *Ag.* θάμβος, stupor. *Symmachus*, ἔκπληξις, stupor. *LXX. Theod.* ἔκστασις, extasis, excessus mentis. *Psalm.* 30. 23.

חפזון *A.* θάμβος, stupor. *Exod.* 12. 11. *ubi S.* ἔκτασις, festinatio. *LXX.* σπουδὴ, festinatio, diligentia.

חפן חופן *A.* δίαρ, *sive* θεναρὸς, vola manus. *Symm. LXX.* δράξ, pugnus. *Proverb.* 30. 4. *Duale*, חפנים pugni.

חפה texit, protexit, obtexit. *Aquila*, παστὰς, vel παστὸν, thalamum ponere, instruere. *Deuter.* 33. 12. *Th.* σκιάζειν, tegere. *LXX.* σκιάζειν, tegere, & *aliquando passive* σκιάζεσθαι, tegi.

חף *LXX.* ἀμέμπτος, inculpatus. *Alii*, nitidus, mundus.

חוף ora, littus maris, portus. *LXX.* αἰγιαλὸς, littus, & ἀκτὴ, ora maris.

חפה obtectio, protectio. *Item*, thalamus. *LXX.* παστὸς, thalamus.

חפץ βούλεσθαι, velle, desiderare. *Incert. Jud.* 13. 23. חפץ θέλειν, vult. *S.* 1. *Reg.* 15. 22. *Item*, erigere, attigere. *Incert.* ἀγαπᾶν, diligere. 2. *Reg.* 19. 1. *S.* ἐπιθυμεῖν, concupiscere. *Genes.* 34. 19. *S.* προσδέχεσθαι, exspectare. *Psal.* 50. 10. *Item S.* χρῄζειν, opus habere. *Job* 22. 3. & *Incert. Job* 21. 21. *Alii etiam*, delectari, oblectari, deamare, placere, complacere.

חפץ *A.* βούλημα, voluntas. *Psalm.* 1. 2. *A. S. Th.* θέλημα, voluntas. *Psalm.* 15. 3. *Alii item*, oblectatio, oblectamentum. *Item*, χρεία, vlus, necessitas, *Aquila*, *Eccl.* 12. 10. & *S. Eccl.* 3. 1. & 5. 8. דברי חפץ λόγοι χρείας, sermones utiles. *S. Eccles.* 12. 10. *Plurale*, חפצים voluntates, desideria, oblectamenta.

חפץ *cum Camets sub prima & Tsere sub secunda Masseretice*, volens, desiderans, qui delectatur re aliqua. *Plural.* חפצים volentes, desiderantes.

חפר *Aquila*, *Symmachus*, *Theodotio*, ὀρύττειν, fodere, perfodere. *Exod.* 7. 24.

יחפרו *Aquila*, διέρρηξαν, diruperunt. *Symm.* ὤρυξαν, suffoderunt. *Psalm.* 34. 7. *Item*, ἀνορύγησαν, effossi sunt. *Sym. Psalm.* 70. 74. *Symm.* ἀσχημονῶν, turpiter agere. *Psalm.* 39. 15. *Item*, pudore affici, probro & ignominia affici. *Aliquando metaphorice*, pervestigare, perscrutari.

Hiphil, pudore affici, *vel* afficere, *nam modo transitive, modò intransitivè accipitur.*

תחפרות *Aquila*, ὀρυκτὰ, fossilia, *haud dubie metalla, quibus idola conficiebantur. Symm.* infructuosa. *LXX.* vana. *Vulgata*, talpæ. *Hes.* 2. 20. *Vide notam eodem loco.*

חפש ἐλευθερία, libertas.

חפשי *Aquila*, *Symmachus*, ἐλεύθερος, liber. *Psalm.* 87. 6. & *alibi. Alii etiam*, manumissus. *Plur.* חפשים liberi, manumissi.

חפשית *A.* ἐλευθερία, libertas. 4. *Reg.* 15. 5. *Scribitur etiam* חפשות, *quod tamen Masseretha tradunt legendum* חפשית

חפש *Pual*, libertate donari. לא חפשה *LXX.* οὐκ ἀπολελυθρώθη, non fuit libertate donata.

חפש *cum puncto sinistro. Symmac.* ἐξιχνιάζειν, scrutari, investigare. *Psalm.* 63. 7.

Niphal, pervestigari, perquiri.

Piel, pervestigare, scrutari. ויחפש רוחי *Aquila*, καὶ ἐσκάλευεν τὸ πνεῦμά μου, & scrutatus est spiritus meus, *vel ad litteram*, sarrivit, *aut* repurgavit spiritus meus, *scilicet cogitationes minus rectas & puras. Symmach.* καὶ ἀνιχνίαν τὸ πνεῦμά μου, & perscrutabar spiritum meum. *LXX.* καὶ ἐσκαλλον τὸ πνεῦμά μου, & scopebam spiritum meum: *quo pacto vertit etiam Hieronymus: Theodotio autem*, & ἐξιχνίαζεν τὸ πνεῦμά μου, & *perscrutatus est spiritus meus*, *Ps.* 76. *v.* 7. *Item*, אחפש *Reliqui*, ἐκδικῶ, vindicabo, *ubi LXX.* ἐξιχνιάσω, scrutabor. *Sophon.* 1. 12.

In Pual, pervestigari, מחפש חפש *A.* σκαλεύσει σκαλεύμενος, scrutatione scrutans, *vel* repurgatione repurgans. *Symmachus*, ἐξιχνιῶν ἐξιχνιάσει, examinans examinabit, *vel si vocem* ἐξιχνιάσει *pro Dativo nominis* ἐξιχνίασις *habeas*, examinabit examine. *LXX.* ἐξερευνῶντες ἐξερευνήσει, scrutantes scrutinio, *quo pacto vertit etiam Hieronymus. Itaque omnes Veteres hic* מחפש *transitive & active accipiunt, secus quam Masseretha, qui* מחפש *in Pual ponunt. Nuperi autem Hebraïzantes vertunt*, scrutinium pervestigatum. *Psal.* 63. 7.

Hithpael, mutare se, dissimulare, mentiri. התחפש *Symmachus*, μετασχηματίσας ἑαυτὸν, transformavit se. *Alius*, ἀλλοιώθη, mutatus est. *LXX.* συνεκαλύψατο, cooperuit se. *Vulg.* mutavit habitum suum. 1. *Reg.* 28. 8. *Sed alio loco longe variant significationes.* ויתחפש באפר על־עיניו *Aq.* καὶ ἐσκαλεύσατο ἐν σποδῷ ἐπὶ ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, & conspersit se in cinere super oculos suos. *Hic vocem* σκαλεύειν *pro* conspergere *accepisse omnino videtur Aquila. Symmachus vero* καταπασάμενος σποδὸν ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ, aspersus pulvere contra oculos suos. *LXX.* καὶ κατεδήσατο ἐν τιλλαμῶνι τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, & colligavit in vitta oculos suos. *Vulgata*, & mutavit aspersione pulveris os & oculos suos. 3. *Reg.* 20. 38.

חפש *A.* σκαλισμὸς, scrutatio, *vel* repurgatio. *Symm.* & *LXX.* ἐξιχνιασμὸς, examen, scrutinium.

חצב *Aq. Sym. Tbi* κατατμῆσαι, excidete. *Exempla hujus pauca vide in Lexico Greco.* חצב *participium Symm.* καταλαμβῶν, dividens, scindens. *Psal.* 28. 7. *ubi LXX.* διακόπτων, discindens.

Niphal, excidi.

Pual item, excidi, exscindi. חצבתם *Theodotio*, ἐκκοπέντες, excisi estis. & *sic etiam Vulgata. LXX.*

vero alibi, ἐκαθάρατε, excidistis. *Hesai.* 31. 1.
כחצב excisio.

חצה *Aquila, Symmach. Theodotio*, ἡμισυάσαι, dimidiare, in duas æquales partes dividere. *Exempla vide in Lexico Græco. Symmachus*, διαιρεῖσθαι, dividere. *Job* 40. 25.
יחצנו ἀγκράσεται. *Th. Job* 40. 25. derivando ab חצן ἀγκρά.
Niphal, dividi.
חצי ἥμισυ, dimidium.
חצות *Idem.*
מחצה *Idem Sym. Th.* ἥλασεν, fregit. *Jud.* 5. 26. *S.* σφενδόνη, vectis, palus, *suspectum.*
מחציח *Idem.*

חצן *Reliqui*, δρεπάνη, falcem. *Hesai.* 25. 21.

חצף *Chald.* urſit, acceleravit.

חצץ *Th.* διαιρῶν, dividere. *Alii*, excidere.
Piel, ejaculari.
Pual, reſciſſum & truncatum eſſe.
חצץ *Sym.* ψηφὶς, calculus. *Prov.* 30. 27.
חץ *A. S. Th.* βέλος, telum, ſagitta. *Exempla frequentia vide in Lex. Græc. S.* τόξον, arcus. *Pſ.* 63. 4.
חצים ἀκόντια, jacula. *S. 1. Reg.* 25. 36.

חצר *Aq. S. Th.* αὐλὴ, atrium. *Heſai.* 62. 9. *& alibi ſæpe. S.* ἀγρὸς, ager. *Joſ.* 13. 23.
חצר σαλπίζειν, buccinare.
חצרת σάλπιγξ, tuba, buccina.
חציר χόρτος, fœnum; *Omnes. Aq.* πόαν, porrum. *Heſai.* 40. 7. *S.* χλωρὸν, viride.

חקה imprimere, circumſcribere.
מתחקה *Hebr. Int.* ἐξιχνιάζοντες, circumſcribis. *Job* 13. 27.

חקק *A.* ἀκριβάζειν & ἀκριβῶν, vel ἀκριβοῦν, accurate ſtatuere, ſtricte præcipere. *Sym.* ἀφορίσαντα, præcipere. חק ἀκρίβωμα, accurate ſtatuta. *Incert. Levit.* 18. 3. & 5. חקתי *A.* ἀκρίβωσα. *Heſai.* 49. 16. *ubi Th.* ζωγράφησα, exaravi, delineavi. לחוקקי ἀκριβαζόμενοι, legiſlatores accurati. *A. Jud.* 5. 8.
Piel, מחקק *Aquila*, ἀκριβαζόμενος, legiſlator accuratus. *Geneſ.* 49. 10. *LXX.* ἡγούμενος, Dux. *Item Aq.* ἀκριβασία. מחקקים *S.* ἐντελλόμενοι, præcipientes. *Jud.* 5. 14.
Pual, ſtatutum eſt.
חק *Aq.* ἀκριβασμὸς, *Gen.* 47. 22. *& alibi.* ἀκρίβασμα, *A. Deut.* 6. 17. *&* 20. ἀκρίβεια, accurate ſtatutum. *S.* πρόσταγμα, præceptum. *Exod.* 12. 14. *& alibi*; & διάταξις. ἐξιχνιασμοὶ, inveſtigationes. חקקי *S. Jud.* 5. 6. *S. etiam*, ἐντολὴ, præceptum. *Mich.* 7. 11. *Item S.* ὅρος, terminus. *Job* 14. 5. *& alibi. S.* κτίσις, conſtitutio. *Gen.* 47. 22. *Quinta Editio*, διαθήκη, teſtamentum. *Pſalm.* 2. 7. *Incert.* ἐντολὴ, præceptum. *Deut.* 4. 8. *& alibi.*
חקה *Idem. Th.* νόμιμον, legitimum. *Levit.* 23. 41.
חקקים *Idem. A.* διαλογισμοὶ, cogitationes. *Jud.* 5. 15. *S.* ἐξιχνιασμοὶ, inveſtigationes.

חקר *A.* ἐξιχνιάζειν, inveſtigare. *Pſalm.* 43. 22. *S. 1. Reg.* 20. 12. *Aq. S.* ἐρευνᾶν, examinare, diſquirere. *Vide Lexicon Græcum. Item S.* ἐξετάζειν, examinare. *Job* 31. 11. *& alibi.* חקרה ἐξακριβάσομαὶ, diligenter perquiram. *Th. 1. Reg.* 20. 12. *Item Th.* ἐρευνᾶν, ſcrutari. *Job* 28. 27.
Niphal, נחקר perveſtigatum eſt.
Piel, ſcrutari.
חקר *A.* ἐξιχνιασμὸς, inveſtigatio. *Job* 11. 7. *& alibi. Incert.* ἐξεύρεσις, inventio. *Pſalm.* 144. 3.
חקרי *A.* ἀκριβολογίαι, accurati ſermones, *vel* accuratæ cogitationes. *Jud.* 5. 16.
אין־חקר *A.* ἀνεξερεύνητος, *Prov.* 25. 3. & ἀνεξίχνιαστος, non inveſtigabilis.
מחקרים ſcrutationes. *S.* κατώτατα, infima. *Pſ.* 94. 4
חראי *Vide in* חרר

חרב ſiccatus fuit, vaſtatus fuit, deſolatus & in ſolitudinem redactus fuit. תחרב *Aquila, Symmachus, LXX. Theodotio*, ἐρημωθήσῃ, deſolabitur, devaſtabitur. *Heſai.* 34. 10. חרבו *Symm.* ἐπήξαν, infixerunt. *2. Reg.* 2. 16. *ubi alii omnes* ו *habent pro affixo*, &, חרבו *pro nomine*, *vertunique*, gladius ejus.
Niphal, deſolari.
Pual, *Symmachus*, ξηραίνεσθαι, exſiccari. *Judic.* 16. 7.
Hiphil, exſiccare *vel* vaſtare.
Hophal, vaſtatum eſſe.
חרב ſiccus, vaſtus, deſolatus. *Item*, ſiccitas, vaſtitas. *Incer.* καῦμα, æſtus. *Job* 30. 30.
חרב *Aquila, Symmachus, Theodotio*, μάχαιρα, gladius. *Exempla vide in Lexico Græco. Th. & alii*, ῥομφαία, framea. *Exempla multa vide in Lexico Græco. Aquila, Theod.* ὅπλα, arma. *Job* 39. 22. *Plur.* חרבות gladii.
חרבה ſiccitas, vaſtitas, vaſtatio, deſolatio. *A.* ἐξηραμμένος, exſiccatus. *Prov.* 17. 1. *Plural.* חרבות vaſtitates, deſolationes.
חרבונים *A.* ἐρημώσεις, vaſtitas. *S.* καῦσις, ardor, æſtus. *Pſalm.* 31. 4.
חרבות *S.* ἐρείπιον, ſtructura. *Aq. LXX. Th. Quinta Edit.* οἰκήτορίον, domicilium. *Pſalm.* 101. 7.

חרג *LXX.* χαλάσαι, clandicare. *Alii*, tremere, horrere.
חרגל *LXX.* ὁμομάχης. *Alii*, cantharus. *Levit.* 11. 22. *De hujus vocis ſignificatu diſputatur apud Thalmudicos.*

חרד *A. S.* ἐκπλάγηθι, terrore percelli. *1. Reg.* 16. 4. *& alibi. Sym.* πτόησον, expaveſcere. *Job* 37. 1. *& alibi. Alii*, terreri, ſollicitum eſſe. *Incert.* ἀγωνιᾷν, in angustiis agere. *1. Reg.* 4. 13. חרד ἀκολάθησε, *Sym.* 14. 15. 7. *Ubi aliud legiſſe videtur.*
Hiphil, deterrere, perterrefacere. כחריד ἀποστρέφων, abigens. *Incert. Deut.* 28. 26. *Th.* ἐκφοβῶν, exterrens. *Jer.* 30. 10.
חרד trepidus. *S.* ἐκθαμβὴς, attonitus. *2. Reg.* 4. 13. *Plural.* חרדים trepidi.
חרדה terror. *Plural.* חרדות trepidationes.

חרה *Kal Sym.* ὀργίζεσθαι, iraſci *Jud.* 14. 19. *& alibi, Th.* θυμοῦσθαι, furore accendi, *ſæpe. Vide Jud.* 10. 7. חרו *S.* ἐκπυχωθήσονται, conterentur, macerabuntur. *Heſai.* 24. 6. *Sed forte melius referatur ad* חרר *Item* חרה לך *A. Sym.* ἐλυπήθης, contriſtatus es. *Jona* 4. 9. ויחר *Sym.* ἐλυπήθη, contriſtatus eſt. *1. Reg.* 25. 11. *Item Alii*, arſit, excanduit. חרה κατεφρύγη, frixa ſunt. *Job* 30. 30.
Niphal, נחרו *S.* αἱ ἁλῶναι ἐξηράνθησαν, arefacta ſunt. *LXX.* συνεφρύγησαν, aruerunt *vel* toſta ſunt. *Pſalm.* 101. 4. *Reducitur etiam ad radicem* חרר *ut & ſequens exemplum.* נחרו בי *S.* διεμαχέσαντό μοι, pugnaverunt contra me, *LXX.* ἐμαχέσαντο ὲπ ἐμὲ, pugnaverunt in me. *Alii*, ſuccenſi ſunt in me. *Cant.* 1. 6. *Vide in* חרר
Hiphil, exardeſcere, *vel* accendere.
Hithpael, ſuccenſere. אל־תתחר *A.* μὴ ἐξαμάχου, ne dimices. *S. Sexta Editio*, μὴ φθονείσθω, ne altercare. *LXX.* μὴ παραζήλου, noli æmulari. *Th.* μὴ παροργίζου, ne irriteris. *Quinta Edit.* μὴ ἐρέθιζε, ne inciteris. *Pſ.* 36. 1. *Alii*, ne ſuccenſeas. מחרה *A.* ἐριθείαν, certas. *LXX.* παροξυνόμενος, concitatus es. *Jerem.* 12. 15.
חרי æſtus.
חרון ὀργὴ, ira, & θυμὸς, furor. חרון *Sym.* ἀλόξησον; penitus ſiccum, *quaſi ex* חרר *Pſalm.* 57. 10.

חרוזים חרוזות ὁμόνοιαι, torques. *Cant.* 1. 9. *Alii*, lapides boni, *vel*, margaritæ perforatæ.

חרט *LXX.* γραφὶς, ſtylus ſcriptorius. *Alii*, culter, i. celte. *Sed 4. Reg.* 5. 23. *LXX.* θυλάκιον, ſaccellus.

חרטם *A. S. LXX. Th.* ἐπαοιδὸς, incantator. *Apud Danielem ſæpe, & alibi. A.* κρυφιαστὴς, occultorum interpres. *Gen.* 41. 7. *& alibi. Plural.* חרטמים *Symm.*

μάγοι, magi. *Gen.* 41. 8. *Theodotio*, σοφισταί, ſophiſtæ. *Gen.* 41. 24. *in Append.*

חרך aduſſit, inuſſit, *Chald.*

Hithpael, aduſtus eſt. *LXX.* ὁλοκλήθη, inflammatus eſt. *Dan.* 3. 28.

חרכים clathri, cancelli. *Cant.* 2. 9. *LXX.* δίκτυα, retia.

חריל יד *Alii*, urtica, *Alii*, carduus, *LXX.* φύλλα, ſarmentum. *Job* 30. 7.

חרם התרים ἀναθεματίζειν, anathematizare. *Omnes. Exempla vide in Lexico Græco in voce* ἀναθεματίζω. ξολεθρεύειν, perdere. *S.* 1. *Reg.* 15. 8. *Item*, devovere, diſperdere, delere.

Hophal, anathematizari.

חרם ἀνάθεμα, anathema, *Omnes.*

חרמה ἐξολόθρωσις, exterminatio. *Incert. Jud.* 1. 17. *Item*, res devota, perniciei tradita. *Item Aquila*, *S. Theodotio*, ἀνάθεμα, conſecratio. *Ezech.* 44. 29.

חרום curtus membris. *Levit.* 21. 18. *Aliqui*, ſimus.

חרמש falx meſſorum. *Deut.* 16. 9. *LXX.* δρέπανον, falx.

חרס *Symm. LXX.* ἥλιος, ſol. *Heſai.* 19. 18.

חרס λεφαντίασις, *morbus* elephantiaſis *dictus. Sym. Deut.* 28. 27. *in Appendice. LXX.* ἕλκος, prurigo.

חרסות ſolaris. *Sed A. S. Th.* Harſith, *exprimunt, quod non intelligant vocis ſignificationem. LXX.* Θαρσεῖς, Tharſis. *Jerem.* 19. 2.

חרף exprobrare, probris afficere.

Niphal, deſpectus eſt, probro affectus eſt.

Piel, *A. S. Th.* ὀνειδίζειν, exprobrare. *Pſal.* 41. 11. & 88. 52. *S.* ἀφυπνιλαιίζω, exprobrare, probris afficere. *Pſal.* 54. 13. *Th.* βλασφημεῖν, blaſphemare. *Prov.* 14. 13. *ubi alii* חרף *pro verbo habent. Incert.* ἐξουθενίζειν, vilipendere. 1. *Reg.* 17. 10.

חרפה *A. S.* ὀνείδεα, *Pſ.* 38. 9. & *Pſ.* 68. 11. *A. Th.* ὀνειδισμός, opprobrium, exprobratio, *Job* 19. 5. & *alibi.* probrum, opprobrium. *S.* ἀφυπνιλαισμός, opprobrium. *Pſal.* 43. 14. *Item S.* ὀνειδιστὸς, exprobrabilis. *Pſal.* 38. 9. *Plural.* חרפות opprobria.

חרף hyems. *Sed LXX. ſepius* ἔαρ, ver. *S.* πόνος, juventus. *Job* 29. 4. *Metaphorice pro* vere. *A. S. Th.* χειμερινός, hyemalis. *Amos* 3. 15. *Sym.* ψῦχος, frigus. *Prov.* 20. 4.

חרץ movit, motus eſt, concidit, excidit, ſtatuit, decrevit. תחרץ *S.* συντεμῶ, concides. 2. *Reg.* 5. 24. *ubi LXX.* καταβήσεις, deſcendes. *Alii*, exacues te. *Incert.* concidit. *Prov.* 22. 5. יחרץ ἀναφθέγξεται, vociferabitur. *Incert. Exod.* 11. 7. *ubi ali*, movebit.

Niphal, præcidi. נחרצה *A.* συντομὴ, conciſio. *Heſ.* 28. 22.

חריץ exciſus, ſtrenuus. *Alii*, tribula. *A.* συντέμνων, concidens. *Prov.* 22. 24. *ubi Th.* ἀνδρεῖος, virilis. *Plural.* חרוצים ſeduli, ſtrenui.

חרוץ χρυσίον, aurum. *A. S. Prov.* 8. 19. *Item*, conſilio. *A. S. Quinta Edit. Joel.* 3. 14. *S. item*, πλουσίας, dives. *Prov.* 22. 24.

חרוצות *S.* τριχαῖ, rotæ. *Amos* 1. 3. *ubi LXX.* σφῦραι, ferræ.

חרוצים tribulæ. *Alii*, caſei. *LXX.* τριφυλλίας, *quam vocem vertunt*, caſei.

חרוצין *Chald.* lumbi.

חרצב חרצבות *A.* ἀρρωστήματα, ægritudines. *Alii*, nexus, vincula, colligationes. *Pſalm.* 72. 4.

אין חרצבות *Symmac.* οὐκ ἐνθυμοῦνται, non cogitabant. *Ibidem.*

חרצן חרצנים nuclei acinorum. *Num.* 6. 4. *ubi LXX.* ξύμφυλα, *vertunt, quod eſt* acini.

חרק *Symm.* βρύχει, ſtridet. *Pſalm.* 36. 12. *Alii*, frendet, ſtridet. חרק *S.* ἔκριον, ferrabant. *Pſalm.* 34. 16. *id eſt*, dentibus in modum ferræ poſitis ſtridebant. *Druſius ſuſpicatur legendum* ἐκρυζέων, *pro* ἔκριον, *id eſt*, exacerbabant; *ſed Editio Romana*, *Agellius*, & *Colbertinus annus*, ἔκριον *habent*, *nullaſque variat, nec video cur lectio ſex aſſerta teſtimoniis mutanda ſit.*

חרר הרה κατεφλέγη, toſta ſunt, aduſta ſunt, frixa ſunt. *Incert. Job* 30. 30. *Alii referunt ad* חרה. חרו *S.* ἐκτριχωθήσεσθε, conterentur. *Heſai.* 24. 6.

Niphal, נחרו *Aquila*, ἐψαυρώθη, aruerunt. *Symm.* αἱ ῥίζαι, arefactæ ſunt. *Pſalm.* 101. 4.

Piel, חרחר *Aquila*, *Theod.* ἀναξάνῃ, eradere. *Proverb.* 26. 21. *ubi LXX. quaſi nomen eſſet, vertunt*, Θραχὴ, turbatio.

חרדר aduſtio, inflammatio. *A.* φλογωμὸς, aduſtio. *Symm.* φλογισμὸς, *Deuter.* 28. 22. *LXX.* ἐθισμὸς, irritatio.

חררים ſiccitates. *Jerem.* 17. 6. *LXX.* ſalſugines.

חרי ἐλεύθεροι, liberi. *Th. Jerem.* 39. 6.

חרים חורים liberi, nobiles, illuſtres.

חר foramen, caverna.

מחרות latrinæ.

חריונים excrementa columbarum.

חרי *in regimine Aq. S. Th.* κόπρος, ſtercus. *Heſai.* 36. 12.

מחראת *Incert.* κοπρών, ſtercorarium. 4. *Reg.* 10. 27.

חרש ἀροτριᾶν, arare, *Omnes. Exempla vide in Lex. Græc. & metaphorice*, ἐγκολάπτειν, cælare. חרושת ἐγκεκολαμμένα, inſculpta. *Jer.* 17. 1. *ubi LXX.* γεγλυμμένα, ſculpta. *Item metaphorice*, exarare, inſculpere, fabricari. חרש ſilere, tacere, obſurdeſcere. אל תחרש *Aq. & Hieronymus*, μὴ κωφεύῃς, ne obſurdeſcas, *S.* μὴ σιγήσῃς, ne ſileas. *Pſalm.* 27. 1. *S.* μὴ ἡσυχάσῃς, ne quieſcas. *Item*, *S.* μὴ παιωνίσῃς, ne inauditum præterеas. *Pſalm.* 38 13. חרשי *A. S. Th.* τεκταινόντων, fabricantium. *Prov.* 12. 10.

Niphal, arari, *de agro dicitur.*

Hiphil, obſurdeſcere, ſilere, tacere. החרישו *Aq.* κωφεύσατε, ſurdæ eſtote, *vel melius*, mutæ eſtote, *Th.* σιγήσατε, tacete, *S.* δηλώσατε, ſervite, *LXX. legerunt haud dubie* החדישו *qui vertunt* ἀνακαινίζεσθε, innovamini. *Heſai.* 41. 1. מחרישי *A. S.* κωφεύων, tacens *vel* mutus. *Prov.* 17. 28. *ubi neſcio quid legerint LXX. qui vertunt*, ἐπερωτῶντι σοφὸν, interroganti ſapien-

Hithpael, התחרשתי *S.* ἀνεπαυσάμην, tacui. *Pſ.* 31. 3. ויתחרשתו *A.* παρενόησαν, tacebant. *Jud.* 16. 2. *ubi S.* ἠσύχαζον, quieſcebant. *LXX.* ἐκφοβοῦνται, muniverunt.

חרש *A.* τεχνίτης, artifex. *Oſee* 8. 6. *S. Th.* τέκτων, faber. *Job* 41. 21.

חרש ὄστρακον, teſta. *A. Job* 41. 21.

חרשת ὀστράκινος, teſtaceus. *Aquila*, *Sym. Heſai.* 16. 7. & *alibi.*

חרש *Symm.* κωφὸς, ſurdus. *Pſalm.* 57. 6. & *alibi.*

חרש κραυγὴ. *Alius*, κραυγὴ, clam. *Joſ.* 2. 2.

חריש aratio.

חרוש ſylva, ſaltus.

חורש ἀλοητὸς, trituratio. *Incert. Amos* 9. 13.

חרשית ſilens.

חרשת artificium, fabrefactura. *A.* δρυμὸς, quercetum, ſylva. 1. *Reg.* 23. 18. & *alibi*, & *S.* 1. *Reg.* 23. 15. *Item*, *A.* ὕλη, ſylva.

מחרשת *A.* ἄροτρον, aratrum. 1. *Reg.* 13. 21. *Alii*, rutrum, & ſarculum.

מחרשת *Sym.* ὕνις, vomer. *Th. & Incert.* βουκέντρον, ſtimulus boum. *S.* δικέλλα, bidens. 1. *Reg.* 13. 20. *A.* τριόδους, tridens. 1. *Reg.* 13. 20.

חרש *cum puncto ſiniſtro*, teſta, *vel* vas teſtaceum.

חרת exaravit, ſculpſit. *Exod.* 32. 15.

חשב cogitavit, exiſtimavit, putavit, reputavit. *Aq.* λογίζεσθαι, cogitare, reputare. *Heſai.* 13. 17. *Aq. Th. Job* 41. 20. *Symm. Pſalm.* 20. 13. *Aquila*, *S. Quinta Edit. Pſalm.* 34. 20.

Niphal, reputari, æſtimari, annumerari. נחשבה *Aquila*, *Symmachus*, *LXX. Theodotio*, ἐλογίσθησαν, reputatæ ſunt. *Heſai.* 40. 17.

Piel, cogitare; reputare, ſupputare. חשבתי *Symmachus*, ἀνελογιζόμην, mecum reputabam, *Pſalm.* 76. 6. וחשב *Aquila*, & ſupputabit. *Theodotio*, & tractabit. *Levit.* 25. 50. *ex Heſychio.* חשבת *Aquila*, *qui legit* חשבת *vertit* διελογίσω, reputaſti; *Alii*, ceſſare feciſti. *Pſalm.* 118. 119.

Hithpael, annumerari, annumerare ſe.

חשב cogitans, *ſive*, artifex.

מעשה חשב *Aquila*, *Symmachus*, ἐμηχανήθη, opus laqueatum. *Exod.* 28. 15. *S.* μηχάνημα, ſtructura arte facta. *Levit.* 8. 7. *Incert.* ὑφαντὴ, contextura. *Exod.* 28. 27. *Aq.* διάζωμα, cinctura. *S.* μηχάνημα, artificium. *Levit.* 8. 7. *in Appendice.*

חשבון *A. S. Th.* λογισμὸς, cogitatio. *Eccleſ.* 7. 26. *A.* ἐπιλογισμὸς, cogitatio. *Cant.* 7. 4.

השבונות *Idem.*

מחשבה *Idem. S.* διαλογισμὸς, cogitatio. *Pſal.* 39. 6. *Item S.* ἐνθύμησις, cogitatio. *Job* 21. 27.

חשה ſiluit, taculit, mutus fuit.

Hiphil, *Sym.* σιωπᾶν, ſilere. *Pſalm.* 38. 3. מחשים *S.* ἀμελῶντες, negligitis. *Jud.* 18. 9.

חשת *Chald.* opus habuit.

השחות *Chald.* neceſſarium. *Eſdræ* 7. 20.

חשך obſcurus, tenebroſus fuit, obtenebratus fuit.

Hiphil, obtenebravit, tenebras adduxit.

חשך σκότος, tenebræ, *Omnes. Gen.* 1. 1. *& alibi. S.* ἀχλὺς, caligo. *Job* 3. 5. *S.* γνόφος, caligo. *Exod.* 20. 21. *Item A.* νέφωσις, obnubilatio. *Job* 3. 5. *Th.* συνέφεια, nubium coactio. *Job* 3. 5. חשך *A. S.* φθόμενος, partens, *forte referatur ad* חוש *Prov.* 11. 25. מחשיך *A. S.* σκοτεινὸς, tenebroſus. *Vide Lexicon Græcum.*

חשכים *Th.* σκοτειναὶ, tenebroſi. *Prov.* 22. 29.

חשבת tenebræ. *Plural.* חשכים tenebræ.

מחשך tenebræ, tenebroſus locus. *S.* σκοτεμὸς, obtenebratio. *Pſal.* 87. 19. במחשכים *A. S.* ἐν σκοτεσμῷς, in tenebroſis. *Pſalm.* 87. 7.

חשך *cum punctо ſiniſtro* חשך *S.* ἐλαττοῖ, minuetur. *Job* 16. 6. *Alii*, cohibebit. חשך *S.* ἐξαιρεῖται, eruit. 1. *Reg.* 25. 39. *Item A. S.* σωτηρεῖν, conſervare, cuſtodire. *Pſalm.* 18. 14. *Alii*, cohibere, ſubtrahere.

Niphal, יחשך *A.* ἀνεξαιρεθήσεται, eruetur, *S.* σωτηρεῖται, conſervatur, *LXX.* κωφίζεται, ſublimatur, *vel* levis efficitur, *Alii*, prohibebitur. *Vulgata*, ſervatur, *ut Symmachus. Job* 22. 30.

חשל *Chald.* debilitavit, comminuit. *LXX.* δαμάζειν, domare.

Niphal, debilitate affici, *vel*, affectum eſſe.

חשמל *Hebr. Interpr.* ἶρις, Iris. *Ezech.* 1. 5. *Aq. S.* ὡς ὅρασις φλεγομένη, quaſi viſio ſplendens. *Alii*, pruna. *LXX. Th.* ἤλεκτρον, electrum. *Ezechiel.* 8. 2.

חשמנים *LXX.* πρεσβεῖς, legati, oratores. *Alii*, magnates, primates. *Pſalm.* 67. 32. *ubi S.* ἐτοιμάζοντες, parefacientes.

חשן *A. S. LXX. Th.* λόγιον, *ſive* λογεῖον, rationale. *Exod.* 25. 7. *& alibi. Th. ſemel*, ποδήρης, talaris veſtis. *Exod.* 25. 7. *S.* θήκην, receptaculum. *Levit.* 8. 8. *in Append. Alii*, pectorale.

חשף *A. cum punctо ſiniſtro*, *LXX.* ἀναῦραι, haurire. *Alii in LXX. interpretantur*, denudare. *Heſ.* 30. 14. *S. Th.* ἀνακαλύψει, revelavit. *Heſai.* 32. 10. *Alii*, nudavit, denudavit. *Metaphorice*, hauſit, exhauſit, depromſit. *LXX. modo*, καλύπτειν, operire, & ἀποκαλύπτειν, tetegere, *modo*, ἐξερευνᾶν, ſcrutari, *modo*, ἐξαντλᾶν, exhaurire.

חשפים greges.

מחשף denudatio. *Gen.* 30. 38. *ubi LXX.* ἐξαυρῶν, detrahens *vertunt.*

חשק amavit, deſideravit. *A.* προσκεκολλήθη, agglutinatus eſt. *Deut.* 7. 7. *in Appendice*

Piel, cinxit. *LXX.* κατεδεμένην, ornavit. *Deuter.* 38. 29.

Pual, cinctus eſt.

חשק deſiderium.

חשוקים faſciæ. *LXX.* ψαλίδες, forcipes. *Exod.* 25. 10.

חשקים orbes rotarum, *ſive* canthi, exterior rotæ tinctura.

חשוק חשרים radii rotarum.

חשרה colligatio. 2. *Reg.* 22. 12. *ubi LXX. pro verbo habent*, σκότος, *verſumque*, ἐπάχυνε, denſæ fuerunt *tenebræ.*

חשש quiſquiliæ, gluma. *Heſai.* 5. 24. *ubi LXX. pro verbo habent*, & *interpretantur*, συγκαυθήσεται, comburetur.

חתה *Aquila*, *Symmachus*, *Theodotio*, ἐπιτιθεὶς, accendet. *Proverb.* 6. 27. *ubi LXX.* ἐπιθήσει, alligabit. *Alii*, cepit, accepit.

מחתה πυρεῖον, focus. *Sic LXX. paſſim. Item*, thuribulum, acerra. *Plur.* מחתת *Reliqui*, πυρεῖα, acerræ *Exod.* 25. 38. *in Append.* מחתה θυμιατήριον, thuribulum. *Incert. Levit.* 10. 1. *in Appendice.*

חתך concidere, incidere.

Niphal, נחתך deciſum eſt, conciſum eſt. *LXX.* συντμηθήσονται, conciſæ ſunt *hebdomades. Dan.* 9. 24.

חתל faſciis involvit. חתלתי *LXX.* αὐτὸν ἐσπαργάνωσα, faſciis eam involvi. *Job* 38. 9. *ubi alii hic* חתלת *quaſi nomen*, faſcia, *vertunt.*

רחוץ לא חתלת *Infinit. Hophal & preterit. Pual*, *LXX.* ἐν ἐσπαργάνοις οὐκ ἐσπαργανώθης, faſciis non alligata fuiſti. *Ezech.* 16. 4.

חתול faſcia. *LXX.* μάλαγμα, *id eſt* emplaſtrum, *ſeu* remedium ad leniendum & emolliendum. *Ezechiel.* 30. 21.

חתם *LXX.* σφραγίζειν, obſignare, ſignare, *paſſim. S.* ἐπισωρεύειν, accumulare. *Job* 14. 17. *ubi LXX.* σφραγίζειν, obſignare *interpretantur.*

Niphal, obſignatus fuit.

Piel, חתמו *Symm.* ὡς ἐν σφραγῖδι κρύψουσι, quaſi ſub ſigillo abſcondent. *Job* 24. 17.

Hiphil, obſtruxit. התחים *Symmachus*, ἐστερέωσε, circumconcretus eſt. *Symmac. Levit.* 13. 3. *ubi LXX.* ἐστήκασι, conſtat, *vel* conſtitit, *Aquila*, ἐσφράγισται, obſignatus eſt, *Theod.* ἐσφράγισται, *vel ut in Ceiſliniano Codice forte melius legitur* ἐσφράγισε, obſignavit. *Alii*, obſtruxit.

חתם חתמת σφραγὶς, ſigillum, *Omnes. Vide in Lexico Græco.*

חתן חתתן affinitatem contrahere, deſponſare, affinitate jungere ſe. *Aq.* νυμφεύειν, deſponſare. 1. *Reg.* 18. 22. *Th.* ἐπιγαμβρεύειν, generum fieri. *Ibidem.*

חתן *Aq. S. Th.* νυμφίος, ſponſus. *Exod.* 4. 26. *Aq.* νυμφευτὰς, pronubus. *Exod.* 3. 1. *& 18. 1. & 5. Item*, *S.* πενθερὸς, ſocer *ſæpe. Item*, γαμβρὸς, gener, *Incert. Jud.* 15. 6. *& alibi. Plural.* חתנים generi.

חתנת πενθερὰ, ſocrus. *Incert. Deut.* 27. 23. *Aquila*, νύμφη, ſponſa. *Deut.* 27. 23. *in Appendice.*

חתנת *LXX.* νυμφίους, deſponſatio. *Cant.* 3. 11.

חתף *Symm.* ἁρπαγὴν, rapere. *Job* 9. 12. *ubi LXX.* ἀπαλλάττειν, abalienare. *Alii*, rapere, abripere.

חתף rapina.

חתר *A.* ὀρύσσειν. *Ezech.* 8. 8. *Th.* διορύσσειν, effodere. *Job* 24. 15. *Sic etiam LXX. ſed ſemel*, *Jona* 1. 13. παραβιάζεσθαι, cum impetu conari. *Alii item*, fodere, perfodere, foramen facere, *& metaphorice in illo Jonæ loco*, ſulcare, remigare.

מחתרת ὄρυγμα, effoſſio.

חתת πτοεῖσθαι, terreri. *Th. Job* 32. 15. *& Incert. Joſ.* 1. 9. *ſed hoc exemplum ponunt in Niphal. Item Alii*, frangi, atteri, conſternari. חתו *Tres Interpretes*, ἡττᾶσθε, & ſuperemini. *Heſai.* 8. 9. *& alibi.*

Niphal,

Niphal, *Symmachus*, נחתו καθικνοῦσί μοι, attingunt me. *Pſal.* 37. 3. *ubi LXX.* ἐνεπάγησάν μοι, infixæ ſunt mihi. תחת *Sym.* ἐκκεδῆς, cedas. *Ezech.* 3. 9.

Hiphil, יחתן *Aquila*, καθέπτηξεν, deterrebit, percellet. *Habac.* 2. 17. יחתום *Aquila*, πλῆξαι αὐτὸς, percellet, *ſive*, percutiet eos. *Job* 33. 16. ם *ſcilicet finale habuit pro affixo, ut & LXX. qui vertunt* αὐτὸς ἐξέφλησεν, ipſos exterruit. *Alii* ם *pro radicali habent, interpretantur*que, & obſignabit.

חת terror, tremor.

חתה tremor, timor, conſternatio.

חתת *Aquila*, πλῆξις, perculſio. *Prov.* 17. 10. *Item*, terror, conſternatio.

תחתה conſternatio.

כחתה *Theod.* αἰσχύνη, turpitudo. *Prov.* 13. 3. *S. Th.* ἔκπληξις, timor. *Prov.* 21. 15. συντρίβη, contritio. *Proverb.* 10. 28. *Aquila*, *Symmachus*, *Theod.* πτῶσις, conſternatio. *Prov.* 18. 7.

חחתים contritiones, *vel* terrores. *Eccleſ.* 12. 5.

ט

טאב *Vide infra in* טוב

טאטא everrit.

טאטא everriculum, ſcopæ; *vel* expurgatio.

טבח *LXX.* σφάζειν, jugulare, mactare. *Item*, θύειν, mactare. *Item*, coquere.

טבח coquus. רב טבחים *Th.* ἀρχιμάγειρος, princeps coquorum, *vel* ſatellitum. *Jerem.* 39. 9. שר טבחים *Idem*, טבחות *LXX.* μαγείρων, coquæ. 1. *Reg.* 8. 13.

טבח mactatio, jugulario.

מטבח *Idem.*

מטבח *Symmachus*, σφαγή, mactatio. *Heſai.* 53. 7.

טבל *Aq.* βαπτίζειν, tingere, *vel* demergere. *Job* 9. 31. *LXX.* βαπτεῖν, tingere, & *ſemel*, μολύνειν, polluere.

Niphal, intingi.

טבול βαπτὸς, tinctus. *LXX.* & *Incert. Ezech.* 23. 15.

טבע *Sym.* βαπτίζεσθαι, demergi. *S. Pſalm.* 68. 3. *ubi LXX.* ἐμπήγνυσθαι, infigi.

Pual, καταποντίζεσθαι, ſubmergi. *Exod.* 15. 4.

Hophal, figi, conſtitui.

טבעת δακτύλιος, annulus. *Incert. Exod.* 28. 23. *Alius*, κρικὸς, fimbria. *In Exodo ſæpe. Plural.* טבעות annuli.

טבור מבור *LXX.* ὀμφαλὸς, umbilicus. *Jud.* 9. 37. *Metaphorice*, editus & excelſus locus.

טבת Tebeth, *nomen menſis decimi, qui* decembri *reſpondet. Eſther.* 2. 16.

טהר *LXX.* καθαρίζεσθαι, mundum eſſe, mundari.

Piel, mundare. *Item LXX.* ἁγνίζειν, purificare, conſecrare.

Hithpael, mundare ſe.

טהור καθαρὸς, mundus, purus, *Omnes paſſim. Sym.* ἁγνὸς, caſtus. *Prov.* 15. 27. & 22. 11. *Item LXX. aliquando*, ἁγιος, ſanctus, δίκαιος, juſtus, δόκιμος, probatus. *Plural.* טהורים mundi. *Fœminin.* טהורה munda, pura. *Plural.* טהרות mundæ, puræ.

טהר מטהר טהרה mundities, puritas, purgatio.

טוב bonum eſſe, bene habere. *S.* ἀρέσκειν, placere. *Eccleſ.* 2. 26. *Chaldaice* טאב bonum eſſe, *mutato* ו *in* א, *more Chaldaico.*

Hiphil, *Aq. S.* ἀγαθοῦν, bene facere. אם־תיטיב *S.* ἐὰν ἀγαθωθῇς. *Th.* ἐὰν ἀγαθὰ ποιῇς, ſi bene fecerit. *Gen.* 4. 7. *Alius*, ἀγαθοποιῶν, bene facere. *Jud.* 17. 13. ייטב *S.* εὐεργετηθήσεται, beneficio adficietur. 1. *Reg.* 2. 32. *S.* εὐεργετῆσαι, bene facere, להיטיב *Pſalm.* 35. 4.

טוב ἀγαθὸς, & καλὸς, bonus, *Omnes paſſim. Item*, ἀρεστὸς, placens, placitus. *S. ſæpe. Item A. S.* κάλλος, pulchritudo. *Oſee* 10. 11. *S.* σύμφορον, utile. *Eccleſ.* 2. 3. *S.* טוב *non raro exprimit per verbum* συμφέρω. *Plur. Maſc.* טובים boni, & טובות bonæ.

טובה ἀγαθοσύνη, bonitas. *A. Pſal.* 15. 2. & *Omnes paſſim.*

טוה νήθειν, nere.

מטוה netum. *LXX.* ὑφασμένα,

טוח *LXX.* ἀλείφειν, linire, obducere.

Niphal, liniri, obduci.

טוח tectorium. *Ezech.* 13. 12. *ubi LXX.* ἄλειμμα, litura.

מטוח præcordia, renes. *Job* 38. 36.

טול הטיל jecit, ejecit, projecit. *LXX.* καθαλλᾶσθαι, dejicere, ἐκτρίβειν, conterere.

פלפל *duplicans Piel*, tranſtulit, deportavit. *LXX.* ἦρε, ἐπῆρε, ſuſtulit, & ἐκβάλλειν, ejicit.

טור *LXX.* στίχος, ordo, ſeries. *Plurale*, טורים τάγματα; ordines, *Reliqui*, *Exod.* 28. 17. *in Appendice.* טירות *Aquila*, στάδιαι, ſtibades, ordines, *Symmac.* ἐπιτειχίσματα, ſepta, munimenta. *Ezech.* 46. 23.

טור *Chald.* mons, *dicitur* & טורא

טוש *Symmachus*, ἐκπέτομαι, volans. *Job* 9. 6. *LXX.* πετόμενος, *Idem. Alii etiam*, volare, involare.

טוה *Chald.* jejunus, incœnatus.

טוח *Piel*, jaculari. *LXX.* βάλλειν, jactus. *Gen.* 21. 16.

טחן ἀλήθειν, molere. *Incert. Job* 31. 10. & *LXX. ſæpe.*

טוחנת מυλαι, molares dentes. *Symmach. Eccleſ.* 12. 3.

טחרים *LXX.* ἕδρα, nates, anus. *Alii*, mariſcæ, hæmorrhoides.

טטפת מוסגות *Aquila*, ἀτρεπτὰ, immota, *leſſio dubia*, *Symmach. Theodotio*, ἀσάλευτον, inconcuſſam. *Exod.* 13. 16. *Alii*, frontalia. *Item Sym.* διεσταλμένα, diviſa. *Deut.* 6. 8. *Sed vox* διεσταλμένα *non vacat ſuſpicione mendi.*

טיט πηλὸς, lutum, cœnum, *Omnes. Heſai.* 57. 20. *LXX. ſemel*, βόρβορος, cœnum.

טל *Vide ſupra in* טול

טין *Chald.* lutum, cœnum. *Dicitur etiam* טינא

טירה palatium, caſtellum. *S.* περίφραγμα, circumvallatio. *Ezech.* 46. 23. *Aquila*; στάδες, ſtibas, ordo. *Vide Ezech.* 46. 23. *Vide ſupra in* טור

טלא *Incert.* ποικίλον, varium, maculoſum. *Gen.* 30. 32. *Incert.* πῖλος, nigris maculis. *Plurale*, *maſculinum*, טלאים maculis reſperſi. *Plural. fœminin.* טלאת maculis reſperſæ. *Alii*, maculis latis reſperſæ & diſtinctæ.

טלאת *Incert.* ἐπιβλήματα ἔχουσα, aſſumenta habentia. *Joſ.* 9. 5. *LXX.* καταπεπλασμένα, *quod idem eſt.*

טלאות *Symmachus*, multicoloria. *LXX.* βαπτὰ, confuta. *Ezech.* 16. 16. *A. Th.* ἐμβολίσματα, emboliſmata, *vel* aſſumenta. *Ibid.*

טלה agnus. *Plural.* טלאים *A.* ἀρνία, agni, agnelli. *Heſai.* 40. 11.

טלל *Piel*, tegere, obumbrare. *LXX.* σκιάζειν, tegere, & *alibi*, πλήθειν, complere.

טלטלה contectio, integumentum. *Al.* migratio, vagatio.

טל δρόσος, ros, *Omnes. Exempla vide in Lex. Græc.*

טמא *μιαίνεσθαι*, pollui, impurum esse.
Niphal, pollutum fieri.
Piel, *μιαίνειν*, polluere. *Job* 14. 4. *& alibi. Aq. S. μολύνειν*, polluere, immundum reddere. 4. *Reg.* 23. 10.
Pual, immundum fieri.
Hithpael, polluere se.
טמא *Aquila*, *ἀκάθαρτος*, impurus. *Job* 22. 19. *& S. Hesai.* 6. 5. *Symmac. βέβηλος*, prophanus. *Jos.* 22. 19.
Plural. טמאים *neutrum*, immunda.
טמאה *ἀκαθαρσία*, immundities, impuritas. *Incert. Jud.* 13. 7. *Orig. Thren.* 1. 9. *A. S. μιασμὸς*, pollutio. *Vide Lexicon Graecum. Theod. ῥύσιν*, menstruum. 2. *Reg.* 11. 4.

טמן *Sym. κρύπτειν*, abscondere. *Psal.* 63. 6. *Item. A. Deut.* 33. 19. *in Append. Aquila, Theod. ἀποκρύπτειν*, abscondere. *Job* 20. 26. *Sym. κρύψαι*, & *καταφυτεῦσαι*. *Psalm.* 34. 7. טמן *Sym. κατέχειν*, obruc. *Job* 40. 8.
Niphal, abscondere se.
Hiphil, abscondere, occultare.
טמון absconditus.
טמוני שני *θησαυροὶ κεκρυμμένοι*, depositi absconditi. *A. Deut.* 33. 19. *in Append. ubi LXX. ἐμπόρια*, emporia. *Vulgata*, thesauros absconditos.
מטמון *LXX. θησαυρὸς*, thesaurus. *Plural*, מטמונים thesauri.
מטמוניהם *Sym. Th. τὰ ἀπόκρυφα*, arcana, abscondita. *Prov.* 2. 4.

טנא *LXX. κάρταλλος*, cartallus, & *λάκκος*, horreum. *Alii*, cophinus, corbis. *A. ἀγγεῖον*, vas. *Deut.* 26. 2.

טנף *Piel*, *μολύνειν*, inquinare. *LXX. Cant.* 5. 4.

טעה errare.
Hiphil, *LXX. πλανᾶν*, in errorem inducere, decipere. *Ezech.* 13. 10.

טעם *γεύεσθαι*, gustare. *LXX.*
טעם *A. γεῦμα*, gustus. *Sym. τρόπος*, modus, mores. *LXX. τὸ εὐφρόσυνον*, facies. *Psalm.* 33. 1. *Symm. ἐπιστήμη*, scientia. *Job* 12. 20. *A. γνώμη*, sententia. 1. *Reg.* 25. 33. *ubi LXX. τρόπος*, modus. *Alii*, gustus, sapor: *metaphorice*, ratio, consilium, judicium, sententia.
טעמתי *Aq. S. βρώματα αὐτοῦ*, cibi ejus. *LXX. βρώματα. Prov.* 23. 6. *Alii*, cupedias.

טען onerare, *γεμίζειν*, *LXX. Item*, transfigere, confodere. *LXX. ἐκκεντεῖν*, confodere.

טפח *Symmach. παλαιστιαῖος*, palmus. *Psalm.* 38. 6. *Aq. πῆχυς*, cubitalis mensura. *Ezech.* 43. 13. *Aliis est*, palmus, *sive mensura quatuor digitorum conjunctorum.*
טפח *Piel LXX. ἐκπαιδεῦσαι*, invalescere. *Alius, παλαίειν*, palmis certare. *Alii*, palmis distendere, educare. *Thren.* 2. 22.
מטפחים educationes. *Ibid.*

מטפחות *Incert. παλαιστάς*, palmares. *Psalm.* 38. 6. *Item, ἀκροτόμους*, summitates. *Sym.* 3. *Reg.* 7. 9. *A. παλαιστιαίους*, palmares longitudines. 3. *Reg.* 7. 9.
מטפחת ventrale. *Alii*, peplum. *LXX. περίζωμα*, cingulum, *alibi*, *ἐνδύματα*, assumenta.

טפל concinnare, conjungere, applicare. *LXX. ἐπισημαίνειν*, annotare: *alibi πλησιάειν*, multiplicare.
טפלי *S. προσβιβάσθητε*, adjungimini. *LXX. ἰατροί*, medici. *Job* 13. 4.

טפסר *LXX. βελοφόρος*, machina bellica emittendis telis. *Jer.* 51. 27. *σύμμικτος*, promiscua turba. *Nahum* 3. 17. *Alii*, imperator, dux, princeps.

טף *τὸ παιδίον*, puer, *vel παιδία*, pueri. *A. Exempla vide in Lexico Graco. Aq. S. ὄχλος*, turba, *non semel. Gen.* 47. 12. *in Append. & Symm. Exod.* 10. 10. *Item S. φορτίον*, sarcina. *Jos.* 1. 14.
טף parvulum incessu agere, *sive*, parvulorum more incedere. *Hesai.* 3. 16.

טפר *Chald.* unguis.

טפש *Aquila*, *ἐλιπάνθη*, impinguatum est, *LXX. ἐτυφώθη*, coagulatum est, *Alius*, *ἐσκληρύνθη*, obduratum est, *Alius*, *ἀπελιθώθη*, in lapidem versum est. *S. ἐμυελώθη*, medullatum est. *Psalm.* 118. 70. *Alii*, obesatum est, pinguefactum est.

טרד perseverare, assiduum esse. *LXX. καταπονεῖσθαι*, accelerare. *Alibi*, *ἐκβάλλειν*, ejicere. *Apud Danielem Th. semper ἐκδιώκειν*, expellere, ejicere.
טרד *Aquila*, *συνεχὴς*, continuus, subitus. *S. καταπονεῖσθαι*, celer, repentinus. *Prov.* 19. 13. *ubi LXX. οὐκ ἁγνὸς*, non castus.

טרה humidum, humens, *non est in usu.*
מריה *S. κρῆμα*, *vel τραῦμα*, percussio *aut* vulnus. *Hesai.* 1. 6. *ubi LXX. φλεγμαίνουσα*, tumens *plaga. Alii*, humida *vel* purulentia.

טרח laboravit.
Hiphil, יטריח עב *S. ἐκλείψει νεφέλη*, onusta erit nubes, *LXX. καταπλάσσει νεφέλη*, formar nubes. *Alia lectio*, *καταπλάσσει νεφέλη* percellit, *vel* deterret nubes. *Alii*, defatigabit nubem. *Job* 37. 11.
טרח *A. Sym. Th. ἐνόχλησις*, molestia, perturbatio. *Hesai.* 1. 14. *ubi LXX. πλησμονὴ*, satietas.

טרם ante, prius, priusquam. *Symm. οὔπω*, nondum. 1. *Reg.* 3. 7. רטרם תדע *Aq. ἆρα οὔπω οἶδας*, an nondum nosti. *Exod.* 10. 7.

טרף *A. ἁλίσκειν*, capere. *S. θηρεύειν*, venari. *Psalm.* 21. 13. *Th. διαρπάζειν*, diripere. *Job* 18. 4. *Alii*, rapere, discerpere.
Niphal, discerpi.
Pual, discerptum esse.
Hiphil, *Sym. δίδοσθαι*, constituere cibum. *Alii*, cibare. *Prov.* 30. 8. *Alii*, prædam dare, victui necessaria tribuere.
טרף *Sym. θηρεύματα*, captura ferarum. *A. ἅλωσις*, captura. *Gen.* 49. 5. *& alibi. LXX. βορά, βρῶμα, τροφὴ*, esca, cibus, & *ἁρπαγμα*, raptum.
טרף *θήρα*, venatio, *Omnes. Exempla vide in Lexico Greco.*
טרפת discerptum, laceratum. *Symm. θηρίοβρωτος*, a fera devoratus. *Gen.* 31. 19.

יאב voluit, desideravit. *Psal.* 118. 130. *LXX. ἐπιθυμεῖν*, desiderare.

יאה convenit, decet, pulcrum est. *Jerem.* 10. 7.

יאל הואיל voluit, acquievit. ויאל *Symm. ἔπαυζε*, claudicabat. 1. *Reg.* 17. 39. *Alius, ἐχώλαινε*, claudicabat, *LXX. ἐκοπίασε*, & laboravit. *Ibid. Sed videntur hi Interpretes magis ad seriem respexisse, quam ad verbi significationem. Alii*, & voluit, *Vulg.* & cœpit tentare.
Niphal, stultum esse, stulte agere.

יאר *Aquila, Symmach. Theodotio, ποταμὸς*, fluvius. *Exod.* 7. 24. *Symmac. Hesai.* 7. 18. *LXX. item, ποταμὸς, passim.* יאר *Aquila, ῥεῦμα*, fluentum. *Gen.* 7. 24.
יארים *Symmach. ῥεῖθρα*, fluenta. *Job* 28. 10. *S. διώρυγες*, fossæ, canales. *Hesai.* 33. 21.

יאש נואש *A. ἀπήγορα*, desperavi. *Jerem.* 2. 25. *Item, A.* desperavimus, *S.* defecimus. *Jerem.* 18. 12. ינואש *Aquila, ἀπογνώσῃ*, desperabit. *Symmachus, ἀπόσχηται*, abstineat. 1. *Reg.* 27. 1.
Piel, spe destituere. *Incert. ἀπαμεῖν*, labori succumbere, *LXX. ἀποτάξασθαι*, renuntiare. *Eccles.* 2. 20.

יאת acquievit, conſenſit. באות *LXX.* ὁμοιωθησόμεθα, ſimiles erimus, *Quinta Editio*, εὐδοκήσομεν, benevoli erimus, *Alii*, complacebimus. *Gen.* 34. 15. יאתו *S.* σκηνώσουσι, morem gerent, *vel*, acquieſcent, *LXX.* ὁμοιώσουσι, ſimiles erunt, *Alii*, complacebunt. *Gen.* 34. 22.

יבב *Piel*, vociferatus eſt. *Jud.* 5. 28.

יבל הוביל *Theodotio*, ἀναφέρειν, deportare. *Job* 21. 30. *LXX.* ἄγειν, ducere, ἀπάγειν, abducere, ἀποφέρειν, auferre. *Alii*, adferre, adducere, deducere, reducere.

Hophal, adduci, deduci, deductum eſſe. אובל *A. Th.* ἀνελήφθην, deportatus ſum. *Job* 10. 19. *ubi LXX.* ἀπηλλάγην, tranſlatus ſum.

יבול *Symm.* φορά, proventus. *Pſalm.* 66. 7. *Incert.* ἐκφόρια, proventus. *Jud.* 6. 4.

יובל fluvius, aquæductus. *Symm.* κερατίνη, tuba cornea. *Joſ.* 6. 4.

יבלי *S.* ἀγωγοὶ, aquæductus. *Heſai.* 30. 25.

אובל *Chald. A.* ubal. *S.* palus. *Daniel.* 8. 2.

יובל aries. *A.* ἄφεσις, remiſſio. *Joſ.* 6. 4. *& ſic paſſim LXX.* Jubilæus annus *ſæpe. Unus ſemper*, ἰωβηλ, exprimit. *Levit.* 25. *ſæpe, & alibi.*

יבלת fluxus. *Alii*, verruca. *Levit.* 22. 22.

יבם *Piel*, fratris defuncti uxorem ducere. ויבמה ἐπιγαμβρεύσει, ducet ut uxorem fratris. *A. Deut.* 25. 5. *& 7. in Append. ubi LXX.* συνοικήσει, cohabitabit.

יבם levir, mariti frater, יבמי ἐπιγαμβρευτής μου, qui me in uxorem ducturus eſt. *A. Deut.* 25. 7.

יבמת uxor fratris, glos. *LXX. ſemel*, συνυμφεύω, connurus. *Ruth.* 1. 15.

יבש ξηραίνεσθαι, ſiccari, areſcere, *Omnes.*

Piel, arefacere, exſiccare.

Hiphil, ξηραίνειν, arefacere, ſiccare. *Sym. Pſal.* 73. 15. *& aliquando intranſitive*, areſcere, exſiccari.

יבש *Aquila, S. Theodotio*, ξηρὸς, ſiccus. *Joſ.* 9. 5. *& ſic paſſim LXX.*

יבשה ξηρά, arida, *Omnes. Geneſ.* 1. 9. *& alibi. Aq.* χέρσον, continens. *Exod.* 14. 16. *& 21. ubi LXX.* τὸ ξηρὸν, aridum.

יגב ἀγρὸς, ager, *LXX. Jerem.* 39. 10.

יגב γεωργὸς, agricola. *Jerem.* 52. 13.

יגבים *Th.* ὑετώματα, aquationes. *Jerem.* 39. 10. *ubi LXX.* ἀγροὺς, agros.

יגה *Hiphil*, הוגה mœrore affecit, afflixit. הוגה *Sym.* ἀνεκάλεσε, revocavit. *Thren.* 1. 12. *Incert.* ἐπήγαγε, induxit. *LXX.* ἐταπείνωσεν, humiliavit. *Threnor.* 1. 5. *Alii*, afflixit.

Niphal, mœſtum eſſe.

Piel, mœſtitia afficere.

יגון mœror, triſtitia. *A. Th.* λύπη, dolor. *Jerem.* 31. 13. *Sym.* μέριμνα, ſollicitudo. *Pſal.* 12. 3. *S.* ταλαιπωρία, miſeria. *Pſalm.* 106. 39. *LXX.* λύπη, triſtitia, πένθος, ærumna, ὀδύνη, dolor, κόπος, labor, πτῶσις, luctus, ἔκλυσις, diſſolutio, ἀκηδία, tædium.

תוגה *Idem.*

יגע *A.* κοπιᾶν, laborare. *Job* 9. 29. *& paſſim LXX. Item S.* κοπιᾶν. *Heſai.* 43. 22.

Piel, fatigare, laborare facere. תגעו *Sym.* κοπώσετε αὐτὰς, fatigabis eos. *LXX.* κακώσετε αὐτὰς, affliget eos. *Eccleſ.* 10. 15.

Hiphil, fatigare.

יגע laſſus, defatigatus.

יגיע *Idem. A.* κόπος, defatigatio. *Pſal.* 127. 2. *Plur. conſtructum* יגיעי deffeſſi.

יגעים *Symmac.* κοπιῶντες, laborioſi. *Eccleſ.* 1. 8. *ubi LXX.* ἔργοντες, laborioſi.

יגר metuit, formidavit.

יגור timens.

יגר *Chald.* cumulus, acervus. *Uſurpatur à Labane Gen.* 31. 47.

יד χεὶρ, manus, *Omnes. Item*, ripa, latus, tractus; robur, poteſtas, ſpatium. *Symmachus*, , *Theodotio*, βραχίων, brachium. *Jud.* 15. 14. *Duale* ידים ambæ manus, *& metaphorice* vites. *Duale conſtructum* ידי *Plurale fœmininum ſemper metaphorice ſumitur, & ſignificat*, fulcra manuum, partes, cardines. ידות *Sym.* καμπτῆρες, retinacula. *Exod.* 26. 17. *LXX.* ἁρμονίαι; cubiti, cubituli, *Alii*, cardines.

ידד jecit, projecit. *Joel.* 3. 2. *Sed hoc exemplum ponunt etiam in radice ſequenti.*

ידיד ἀγαπητὸς, dilectus. *A.* μονάζων, ſolitarius, *non ſemel. Pſalm.* 24. 16. *& alibi. Plural. maſc.* ידידים dilecti, *Plur. fœminin.* ידידות dilectæ. ידידת *A.* φιλοφροσύνη, amicitiæ. *S. Th.* εἰς ἀγαπητὸν, in dilectum. *Pſ.* 44. 1. *S.* μονότης, unitas. *Pſ.* 22. 2. *& alibi.*

ידידיה ἀγαπητὸς κυρίου. *S. quaſi* יריד יה 2. *Reg.* 12. 25. *A. idibia. Alii*, amicus Dei, dilectus Dei.

דוד *A.* πατρὸς ἀδελφὸς, patruus. *S. LXX.* ἀγαπητὸς, dilectus, *paſſim. Congruit cum* יריד *Vide in* דוד

ירה jecit, projecit. *LXX.* βάλλειν, mittere, jacere.

Piel, dejicere, projicere.

Hiphil, הודה ἐξομολογεῖσθαι, confiteri. *Aq. ſæpe. Exempla vide in Lex. Grec. Item*, laudare, celebrare, gratias agere. מודה *S.* ἐξαγορεύων, profitens. *Prov.* 28. 13. כורה *A. Th.* ὁμολογῶν, confitens. *Prov.* 28. 13.

Hithpael item, confiteri.

תודה *A.* εὐχαριστία, gratiarum actio. *S.* ἐξομολόγησις, confeſſio. *Pſalm.* 41. 5. *& alibi. Item*, laus, celebratio. *Plur.* תודות celebrationes, laudationes, gratiarum actiones. *Item*, שני תודות duo celebrantium ordines.

יהודה Juda filius Patriarchæ Jacobi.

יהודי Judæus. *Plural.* יהודים Judæi. *Chald.* יהודאין & יהודאי Judæi.

יהודית judaïce, Judaïca, *ſive* Hebraïca Lingua. *Hinc verbum in Hithpael pro* judaïzare: *Particip.* מתיהודים judaïzabant, Judæi fiebant.

ידע ſcivit, novit, cognovit, animadvertit, percepit. γινώσκειν, cognoſcere, *paſſim Omnes. S.* ἐπίστασθαι, ſcire; *Eccleſ.* 8. 7. *S.* προγινώσκειν, prævidere. *Pſalm.* 36. 18. ידעתם *LXX. Th.* οἴδατε, noſtis. *Jud.* 18. 14. *Item*, curare, curam agere. *Sæpe*, coire, copulari cum muliere.

Niphal, notum fieri, cognoſci, innoteſcere, notum ſe facere.

Piel, γνωρίζειν, notum facere, indicare, aſſignare. *A. Job* 38. 12.

Pual, notum eſſe.

Hiphil, *A.* γνωρίζειν, indicare. *Pſal.* 24. 4. *& alibi. S.* φανερῶν, manifeſtare. *Pſalm.* 24. 4. *& alibi Aq. S.* ἀναγγέλλειν, narrare, *Pſalm.* 77. 6. הודעני φανέρωσόν μοι, oſtende mihi. *Incert. Exod.* 33. 13. *Aliquando etiam* ſcire. *Item*, experiri facere, indicare, inſtruere.

Hophal, manifeſtatum eſſe, *vel* notum factum eſſe.

Hithpael, oſtendere ſe, cognoſcendum ſe præbere, notum ſe facere.

דעת & רעת דת *in regimine*, γνῶσις, cognitio, ſcientia, *Omnes paſſim. Vide Lexicon Græcum. Item*, ἐπιστήμη. *S.* ſcientia. *Job* 21. 2. *S. item*, ἐπίγνωσις, cognitio. *Pſ.* 72. 11. בלי דעת *S.* ἀναισθήτως, ſine ſenſu. *Job* 36. 16. *Idem*, ἀνοήτως, ſtultus; *eſt varia lectio ibidem.*

ידעני *Aquila, Sym. Theod.* γνώστης, divinus. *Vide Lexicon Græcum. A. item*, ἐπαοιδοποιός, qui ſigna obſervat, hariolus. 1. *Reg.* 28. 9. *Item A.* γνωρίστης, divinus, hariolus. *Deut.* 18. 11. *Th. etiam*, θεατὴς, divinus, hariolus. *Deut.* 18. 11. *Plur.* ידעונים divini, harioli, inſpectores ad hariolandum.

מידע *Sym.* γνωστὸς, notus. *Pſal.* 87. 9. *Sym.* γνώσιμος, notus. *Pſal.* 54. 14.

מדע ſcientia. *A. Th.* γνῶσις, cognita. *Prov.* 7. 4.

מנדע & מנדעא *Chald. Idem.*

מודע affinis, cognatus, notus, familiaris. *Ruth.* 2. 1.

מודעת cognatio, affinitas.

מדוע διατί, cur? quare?

יה *Symmachus, Quinta Editio*, ἰὰ, ia; nomen Dei:

Alii, κύριος, Dominus. *Pſalm.* 67. 5.

יהב dedit, tradidit, reddidit. *Chald. frequenter apud Danielem. in Kal & Peil.*

Inde Hebraice Imperativum הב δὸς, da, & חבו *Item* הבו, δότε, date.

יהב onus, cura.

וזבחי חבדבי *Aquila*, Θυσίας φέρε, φέρε, ſacrificia affer, affer. *Symmachus*, Θυσίας ἐπαλλήλους, ſacrificia frequentia. *Theodotio*, Θυσίας μεταφορῶν, ſacrificia tranſlationum. *Oſee* 8. 13. *Alii*, ſacrificia donariorum meorum.

יהיר ירד ſuperbus, arrogans. *Habac.* 2. 5. *ubi LXX.* ἀλαζών, arrogans, ſuperbus.

יום ἡμέρα, dies, *Omnes. Item*, tempus. *Duale* יומים biduum. *Plurale* ימים dies. *Aliquando*, anni. *Plurale item*, ימין & ימות dies. *Chald.* יום, יומא, dies. *Plurale* יומין & יומיא

יומם interdiu.

היום *Symmachus*, ἐκείνῃ, hodie. 1. *Reg.* 14. 38. *& alibi.*

יון cœnum, lutum. ביון מצולה *Symmachus*, εἰς ἀπείρους καθιζήσεις, in infinitas voragines. *LXX.* εἰς ἰλὺν βυθοῦ, in limum abyſſi. *Pſalm.* 68. 3. *Alii*, in cœnum profunditatis.

יזם cogitavit, *forte ex* ומם *Gen.* 11. 6.

יזן מזנים armati. *Vide in* זין

יזע בזע *Aquila prima Editio, Symmachus & Vulgata* in ſudore; *Aquila ſecunda Editio*, Buza, *mutare* ו *in* ו; *LXX.* βίᾳ, violenter; *ſed ſuſpicor hic* βία *pro* βίᾳ *poſitum fuiſſe, ita ut vocem Hebraicam Græcis litteris expreſſerint; Theodotio*, ἐν Ιαζύ, in Jaze. *Alii*, cum ſudore.

יחד uniri, adunari, conjungi. אל־תחד *Aquila*, μὴ μονάσῃτε, ne uniatur. *Geneſ.* 49. 6. *in Appendice, ubi LXX.* μὴ ἑνῶσαι, non contendant.

Piel, unire, adunare, conjungere. יחד *A.* μονάζουσαν, ſolitarium fac. *Aquilam videtur exprimere Hieronymus qui vertit*, unicum fac; *Symmachus*, ἕνωσον, unito, *LXX.* εὐφρανθήτω, lætetur. *Pſalm.* 85. 11.

יחיד *Aq. S.* μοναχὸς, ſolitarius. *Vide Lexicon Græcum. A. item*, μόνογενὴς, unigenitus. *Gen.* 22. 2. *Sym.* μόνος, ſolus. *Gen.* 22. 2. *& alibi. Quinta Editio*, μονίζουσα, expeditus. *Pſalm.* 67. 7. יחידה ἀγαπητὰ, dilecta. *Incert. Jud.* 11. 34.

יחד ἅμα, ſimul, *omnes ſæpiſſime. Item Aq. S.* ὁμοῦ. unà, ſimul, pariter. *Exempla vide in Lexico Græco. Item*, ὁμοθυμαδὸν, unanimiter, *Aquila, Pſalm.* 33. 4. *S. Pſalm.* 2. 2.

יחל *Piel, Aq.* ἐξέμεινεν, *S.* ἀνέμεινεν, exſpectavit. 1. *Reg.* 13. 8. *Item*, moratus eſt, ſperavit, confidit. *Aq.* ἐλπίζων, ſperare. *Job* 14. 14.

Hiphil, A. S. ἀνέμεινεν, exſpecta יחולי *Pſalm.* 41. 6. והחלתי *A.* ὑπεμεινάμην, exſpectavi. *Pſalm.* 129. 5. *Item*, morari, præſtolari.

יחיל exſpectans. *Thren.* 3. 26. *ubi LXX.* ὑπομενῶν, exſpectabit.

תוחלת *S.* ὑπομονὴ, patientia, expectatio. *Prov.* 10. 28. *Item S.* ἀναμονὴ, *Pſal.* 38. 8. *& alibi. Aq.* προσδοκία, exſpectatio. *Pſalm.* 38. 8. *& alibi.*

יחם caluit, incaluit, coivit, concepit. יחמת *S.* ὠδῖνος, peperit. *Pſal.* 50. 7.

Niphal, coivit, concepit.

Piel, concipere. *Ejus tempora & modi confunduntur cum radice* חמם *ubi vide.*

חמת *Th.* Θυμὸς, ira. *Pſalm.* 6. 1. *Item*, æſtus iræ, excandeſcentia. *Metaphorice ſignificat etiam* venenum, virus.

יחף *LXX.* ἀνυπόδητος, nudus pedibus, diſcalceatus. *Sic item alii*, diſcalceatus. *LXX. alibi*, ὁδὸς τραχεῖα, via aſpera.

יחש *cum puncto ſiniſtro*, *LXX.* παλαιγενεῖς, retenſio, & γενεαλογία, genealogia.

Hithpael, התיחש recenſeri per familias, & genealogiam, γενεαλογεῖσθαι.

יטב bonum eſſe, *aut* bonum videri.

Hiphil, היטיב benefacere. *Vide in* טוב

מיטב bonum, optimum. *S.* καλῶς, pulcre. 1. *Reg.* 16. 17.

יין οἶνος, vinum, *Omnes.*

יכח תוכיח *Aquila, Theodotio*, ἐλέγχειν, redarguere. *Vide in Lexico Græco. Symm.* ἐλέγχειν, arguere. *Job* 39. 32. *Symmach.* διδασκαλίαν, oſtendere, ἀποδείξας, הכחת *Geneſ.* 24. 14. *in Append. LXX. ſemel* βλασφημῶν, blaſphemare. *Item*, diſceptare, diſſerere, increpare, corripere. *Incert.* παιδεύειν, inſtituere, erudire. *Alii*, præparare, adjudicare.

Hophal, corripi.

Niphal, erudiri.

Hithpael, diſceptare.

תוכחות ἐλέγχω, redargutio. *Aquila, Symmachus, Theod. Prov.* 6. 23. *Alii*, correctio, increpatio, reprehenſio. *Plur.* תוכחות increpationes, correptiones, diſceptationes.

יכל δύναμαι, poſſe, prævalere, *Omnes. Item Alii*, valere, ſuperare.

יכל rivus, rivulus, vadum. 2. *Reg.* 17. 20. *Quibuſdam eſt nomen proprium. LXX.* μικρὸν, parum. παρῆλθον μικρὸν τοῦ ὕδατος, prætergreſſi ſunt parum aquam.

יכת *Vide in* כתת

ילד γεννᾶν, gignere. *cum de viris dicitur*, τίκτειν, parere, *cum de mulieribus. Exempla vide in Lexico Græco ad utrumque.*

Niphal, naſci.

Piel, parere facere, obſtetricati. *LXX.* μαιεύεσθαι, obſtetricari.

Pual, natum eſſe.

Hiphil, gignere, parere, parere facere. *Symmach.* ὠδῖνειν, parturire facere. *Heſai.* 66. 9. *&* συναγωνίζειν. *Ibid.* והוליד *Aq.* γενέσθαι αὐτὸν, gignere ipſum. *Gen.* 5. 26.

Hophal, naſci, natum eſſe.

Hithpael, natales profiteri; *LXX.* nùmerari, annumerari.

ילד *Aq.* παιδίον, puer. *Heſai.* 9. 6. *Th.* παιδάριον, puerulus, infans. *S.* νεανίας, adoleſcens. *Heſai.* 9. 6. *Incert.* μειράκιον, puer. 3. *Reg.* 17. 21. *Plural.* ילדים nati pueri, parvuli. *Item*, caruli.

יליד natus. יליד בית *LXX.* οἰκογενὴς, in domo natus. *Plurale conſtructum* ילידי nati.

ילוד natus recens. *Hebr. Int.* γέννημα, proles. *Job* 15. 14. *S.* τεχθείς, natus. *Job* 25. 4. ולד proles. *Geneſ.* 11. 30.

ילדות juventa. *LXX.* νεότης, adoleſcentia. *Eccleſ.* 11. 10.

לדה partus.

מולדת γέννημα, proles. *Incert. Levit.* 18. 9.

מולדת ortus, progenies, cognatio. *LXX.* γένεσις, generatio. *Plurale*, genituræ, generationes.

תולדות *Aq. S.* γενέσεις, generationes; *& ſic etiam LXX. Gen.* 2. 4. *Item*, γεννήματα, generationes. *Aq. Gen.* 4. 1.

מילדה *A. S.* μαῖα, obſtetrix. *S. Exod.* 1. 9. *& Aq. Exod.* 1. 21. *Plurale*, מילדות obſtetrices.

ילך *Symm.* πορεύεσθαι, ire, ambulare, proficiſci. *Gen.* 33. 12. *Aq. S. Th.* βαδίζειν, ire, incedere. *Exod.* 4. 8. *& alibi*, ἀπέρχεσθαι, abire. *Aq. Gen.* 15. 2. *in Appendice, & alii.*

Hiphil, abire fecit, deduxit, abduxit, detulit, proceſſit, attulit. מוליך *A.* ἀνάγων, abducens, amovens. *Job* 12. 17. *S.* διάγων, traducens. *Ibid.*

לבת *A. Th.* πορεία, greſſus. *Prov.* 30. 29.

ילל תיליל *S. Th.* ὀλολύζειν, ululare, ejulare. *A.* flere. *Heſai.*

Heſai. 52. 5. *LXX. aliquando*, θρηνῶν, flere. יוללון ἀσελγῶς ἐλάλησαν, laſcive locuti ſunt. *Aq. Oſea* 7. 14. *ubi Sym.* ἐχρεμέτισαν, hinnierunt; *LXX.* ἐλάλουζον, ululabant; *Vulgata*, ululabant.

יְלֵל *Aquila*, ἐλελυγμὸς, ululatus, ejulatus. *Deut.* 32. 10. *in Appendice.*

יְלֶלֶת *Incert.* ἐλελυγμὸς, ejulatus. *Heſai.* 15. 8.

אֲלֵלַי וַי, hei.

יְלֶפֶת יַלְפֵּת impetigo, ſanies. *Levit.* 21. 20. *LXX.* λοιχὼ, impetigo.

יֶלֶק *LXX.* βρύχος, bruchus, & ἀκρὶς, locuſta. *Vide in* לקק

יָם יָמִם θάλασσα, mare, *Omnes.* δυσμὴ, occidens; occaſus. *Incert. Gen.* 12. 8. *Semel ſecundum quoſdam*, meridies, *reſpectu ſitus maris Rubri. Item*, lacus. *Item*, vas amplum, *quod erat in Templo.*

יָמִם *Omnes Græci Interpretes vocem hanc Hebraïcam Græcis litteris exprimunt* Ιαμὶμ, *vel* Ιμὶμ, *Syrus*, ωαγιὰ, fontem *veritis. Hieronymus aut alios vertere*, ſcaturigines, *Alios*, aquas calidas; *Al.* aſinos, *Al.* mulos. *Gen.* 36. 24. *Vide notam ibi.*

יָמִין יְמִינִי δεξιὸς, dexter, *vel* δεξιὰ, dextera, *Omnes paſſim. Item*, dexterum latus, dextera manus. *Item*, Auſter, meridies, meridionalis plaga. יָמִין *Theodotio, Quinta Editio*, νότος, Auſter, *ubi Aquila & Symm.* δεξιὰ, dextera. *Pſ.* 88. 13.

יְמָנִי δεξιὸς, dexter.

תֵּימָן λίψ, *Incert. Num.* 2. 10. & νότος, *Incert. Joſ.* 15. 10. Auſter, meridies, *Th.* νότιος, Auſtralis plaga. *Item*, ventus Auſtralis. תֵּימָנָה meridiem verſus.

הֵימִין dexteram petere, *vel*, tenere, ad dexteram flectere.

מֵימִנִים δεξιάζοντες, dextra manu utentes. *Incert.* i. *Paral p.* 12. 2. *ubi LXX.* ἐκ δεξιῶν, a dextris *interpretantur.*

יִמַּר תִּתְיַמָּרוּ *Hithpael*; *Aquila*, περιβύρσῳ ἐσθήσεσθε, purpura induemini. *Heſ.* 61. 6. *ubi LXX.* θαυμαζόμενοι, admirabiles eritis, *vel* admirationi eritis, *Vulgata*, ſuperbietis, *Alii*, prædicabitis. *Hi vero poſtremi* תִּתְיַמָּרוּן *derivant ex* אמר *mutato* א *in* י

יָנָה afflixit, oppreſſit.

Hiphil, κακῶσαι, affligere. *Incert. Levit.* 19. 33. & *alibi.* לֹא תוֹנֶנּוּ οὐ κακώσεις αὐτόν, non affliges eum. *A. Exod.* 22. 22. *in Appendice*, *ſic ille paſſive accipit. Alii activè*, *LXX.* οὐ κακώσεις, non vexabitis. *Vulgata*, non contriſtabis.

יוֹנָה περιστερὰ, columba, *quaſi oppreſſioni & prædæ obnoxia. S. item*, ἀνοήτως, ſtulta (civitas.) *Soph.* 3. 1. *ubi ille* יוֹנָה *metaphorice accipit pro ave ſimplici & fatua*: Civitas fatua, ſtulta. *Hieronymus in hunc locum*: Multi putant propter conſequentiam ſermonis dici adverſum Niniven, de qua ſupra: *Et perdet Aſſyrium, & ponet Ninivem in ſolitudinem.* Sed nunquam Scriptura Niniven columbam vocaret: licet in Jeremiâ, a facie gladii columbæ, de Nabuchodonoſor quidam dictum putent. Sed ſciendum quod alii e contrario aſſerant, pro columba ibi intelligi Ἑλλάδα, id eſt, Græciam, ut ſit ſenſus, *a facie gladii Jona*, id eſt, *a facie gladii Græciæ.* Jona enim tam columbam quam Græciam ſignificat. Unde & uſque hodie Græci Jones, & mare appellatur Ionium; & apud Hebræos permanet eorum vetus vocabulum.

יָנַח הִנִּיחַ *Hiphil*, וּרְנִיחוּ *A. S.* καὶ ἀφήσουσι, & dimittent. *Pſalm.* 16. 14. יְנִיחוּ *Sym.* ἀφῆκαν, dimiſerunt. 1. *Reg.* 6. 28. *ſimiliter A. Pſalm.* 118. 121. יַנִּיחֵנִי, ſinere, *S. Eccleſ.* 5. 11. *Item Aq. Symm.* παῦσον, ceſſare facere. *Eccleſ.* 10. 4. *Alii item*, ſtatuere, collocare, deponere. *Hophal*, collocari.

מָנוֹחַ relictum, dimiſſum. *Item*, area, locus vacuus. *LXX.* ἀπόλοιπον, reliquum.

מֻנָּח depoſitum.

יָנַק *Symmach. & alii*, μυζῶν, ſugere. *Job* 20. 16. *Item*, θηλάζεσθαι, lactari.

Hiphil, θηλάζειν, lactare. *Symmachus*, γαλαχτῶν, lactare, מֵינִיקוֹתַיִךְ γαλακτοῦσίν σε, lactabunt te. *Heſai.* 49. 23.

יוֹנֵק *Theodotio*, θηλάζων, lactens; & νήπιος, infans. *Aquila*, τιθιζόμενος, lactens. *Heſai.* 53. 2.

יוֹנֶקֶת *Symmachus*, κλάδος, ramus. *Job* 8. 16 *LXX.* βλάστημα, germen. *Theodotio*, θαλλός, fruticatio. *Item Aquila, Theodotio*, κλῆμις, truncus. *Job* 14. 7. *Plural.* יֹנְקוֹת teneri rami.

יְנִיקוֹת *Idem.*

מֵנִיקָה *Aquila*, τιτθὴ, nutrix, *Symm.* ἡ τροφὸς, nutrix. *Gen.* 24. 59. *Codex Coiſlin. Aquila*, ἡ τιθήνη, nutrix. *in Append. ibid.*

יָסַד θεμελιῶν, fundare, *Omnes.*

Niphal, fundari, *item* conſultare. נוֹסְדוּ *S. συνῆλθον*, conſultant. *Pſalm.* 2. 2.

Piel, fundare, θεμελιῶν. *Heſai.* 28. 16.

Pual, fundatum eſſe.

Hophal, הוּסְּדָה *Aquila, Symmachus*, ἱδρυμένη, fundata eſt. *Exod.* 9. 4.

יְסוֹד θεμέλιος & θεμέλια, fundamentum. *Aq. Sym. Job* 4. 9. & *alibi. Theod. ſimiliter. Plural.* יְסוֹדִים & *forma fœminina* יְסוֹדוֹת fundamenta.

מַסַּד *Idem &* בּוֹסֵס.

מִיסָדָה *Idem.*

יְסוֹדָה θεμελίωσις, fundatio. *A. Pſalm.* 86. 1.

יָסַךְ unxit. *Exod.* 30. 32. *convenit cum* כָּסַךְ

יָסַף προσθεῖναι, adjicere.

Niphal, adjungere ſe, adjungi.

Hiphil, adjicere, *frequenti uſu. Incert.* πλεονάζειν, abundare, ſuperabundare. 3. *Reg.* 16. 33.

Hophal, adjici.

יָסַר *Aquila*, *Theodotio*, παιδεύειν, caſtigare, erudire. *Pſalm.* 6. 1.

Niphal, eruditionem accipere, erudiri, caſtigari.

Piel, erudire, caſtigare.

Hiphil item, erudire, caſtigare.

Hithpael, erudiri.

יִסּוּרִים caſtigationes. *Jerem.* 17. 13. *Maſſoreta legendum dicunt per* י *ab initio, & ſic reducitur ad* כור, *a quo verba ſignificationem petunt LXX. qui vertunt* ἀφιστάμενοι, *& Vulgata, in qua legitur*, recedentes.

יְסוֹר eruditio.

מוּסָר παιδεία, inſtitutio, caſtigatio, *Omnes.* אֱוִילֵי מוּסָר *Sym.* ἀπαιδευσία, inſcitia, imperitia, educationis defectus *Prov.* 5. 23.

מוּסָר *S.* ἔννοια, cogitatio. *Prov.* 16. 22. *LXX. paſſim*, παιδεία, inſtitutio. *Alibi*, διδασκαλία, doctrina, νουθέτημα, admonitio, νόμος, lex, σοφία, ſapientia.

מוֹסֵר *Sym.* δεσμὸς, vinculum, & *LXX. frequenter.* מוֹסְרוֹת *Aq. Theod.* πέδαι, compedes. *Heſai.* 28. 22. *Et formâ fœminiâ* מוֹסְרוֹת vincula, *frequenter.*

יָעַד condicere, indicere, conſtituere, conſentire, convenire. *Aliquando*, deſponſare, *LXX.* τάσσειν, ordinare, & καθομολογεῖν, deſponſare.

Niphal, convenire, congregari. נוֹעַדְתִּי *Aq. S. Th.* συντάξομαι, conſtituam, *LXX.* γνωσθήσομαι, cognoſcar, innotéſcam, *ac ſi legiſſent* נוֹדַעְתִּי; *Vulgat.* præcipiam. *Item*, וְיוֹעֲדוּ *S.* συνετάξαντο, conſtituerunt enim; *LXX.* ἐγ παρῆσαν, & acceſſerunt; *Vulgata*; condixerant enim.

Hiphil, conſtituere, condicere, aſſignare. *LXX.* ἀντιστῆναι, reſiſtere, repugnare.

Hophal, conſtitutum eſſe.

עֵדָה συναγωγὴ, congregatio, conventus, *Omnes ſæpe. S.* σύνοδος, conventus. *Pſalm.* 67. 31.

מוֹעֵד *A. S.* συναγωγὴ, conventus. *Num.* 4. 26. & *alibi.* חֻקָּה διάταξις, præceptum. *Incert.* 2. *Reg.* 20. 5. *Item S. & Alii*, συναγωγὴ, congregatio, conventus. *Num.* 3. 7. & *alibi. S.* ἐπιτηδὲς, de induſtria. 1. *Reg.* 9. 24. *A.*

Theod. καιρὸς, tempus. *Exempla vide in Lexico Græco. Hebr. & Syrus*, συμφορὰ, calamitas. *Threnor.* 1. 15. *LXX.* καιρὸς, tempus, ἑορτὴ, festum, πανήγυρις, solemnitas, solemnis conventus, ὥρα, tempus, statutum tempus. לבוקר *Symmachus*, ἐντρυφῶς, de industria. 1. *Reg.* 9. 24. *Plurale masculin.* מועדים, stata tempora, conventus, solemnitates, *itemque*, cœtuum loca, synagogæ. *Plurale fœminin.* מועדות, *idem.*

יעה amovit, removit.

יעים ἀγγεῖα, vascula. *Aquila*, *Symmach.* 3. *Reg.* 7. 40. palæ, *instrumentorum genus*, *Alii*, scopæ. *Aq.* ἀγκίστρια, hami. 4. *Reg.* 25. 14. *At incertum est utrum hic* ἀγγεῖα, *an supra* ἀγκίστρια *legendum sit: nam in alterutro mendum esse videtur. Item Sym.* ἀναλυτῆρες forcipes. 4. *Reg.* 25. 14. *LXX. modo*, καλυπτῆρ, operimentum; *modo*, πρόχους, fuscina, *vel* φιάλη; *vel* θυμιατήρια, thuribulum.

יעז נועז *Symmachus*, ἀναιδὴς, impudens. *Hesai.* 33. 19. *quem sequitur vulgatus Interpres, eodem in loco. Alii*, robustus, robore præditus.

יעט amicivit.

יעט *Chald.* consilium iniit, consuluit, *pro* יעץ

Hithpael Chald. consilium inire.

יעטין consiliarii.

עצה consilium.

יעל הועיל *Hiphil*, prodesse, utilem esse, ὠφελεῖν, *Omnes. Hesai.* 57. 12. לבלתי הועיל *LXX.* εἰς ἀνωφελῆ, ad nihil utile, *Theod.* ἀνωφελῆ, inutile. *Hesai.* 44. 10.

יעלה *S. Th.* ἔλαφος, cervus. *Prov.* 5. 19. יעלים *Aq. Th.* ἔλαφοι. 1. *Reg.* 24. 3. *LXX. semel*, πῶλος, pullus. *Item Th.* νεβρὸι, hinnuli cervorum. *Alii*, rupicapra.

יען propter, propterea, quia, eo quod, quandoquidem.

יען כי propterea quod.

יען אשר eo quod.

יען מה propter quid? quamobrem?

יענה *Aq. Sym. Th.* στρουθοκάμηλος, struthiocamelus. *Hesai.* 13. 21. & *alibi. Vide Lexicon Græcum. LXX.* στρουθὸς & στρουθίον, struthio. *Alii*, ulula, *vel* struthio.

יעף lassatus & fatigatus est. עף יעף לא *Reliqui*, οὐκ ἐξελύθη, non dissolutus est. *Hesai.* 40. 28. עיף *Incert.* ἐπτοήθησαν, palpitavit. *Jud.* 4. 21. *S.* λιποψυχῶν, animo deficere. *Jud.* 4. 21.

עף *LXX.* ἐκλείπων, deficiens. *Th.* λελυμένος, solutus. *Alii*, fessus, lassus. *Plurale* עפים lassi, fatigati.

עף lassitudo.

יעצות vires, fortitudines. *LXX. aliquando* δόξα, gloria, *nonnunquam*, ὕψη, altitudines.

יעץ βουλεύειν, βουλεύεσθαι, consultare. *S. Psalm.* 31. 8. συμβουλεύειν, consilium inire, consultare, *Omnes. Job* 26. 3. & *Prov.* 12. 20.

Niphal, consilium communicare. ונועצו *S. LXX.* Κυκλοῦσι με, consilium inierunt. *Ps.* 70. 10.

Hithpael, consultare.

יועץ *Symmachus*, βουλευτικὸς, consiliarius. *Aq.* σύμβουλος, consiliarius. *Job* 12. 17. & *alibi.*

עצה עצה *Sym.* συμβουλία, consilium. *Psalm.* 72. 24. βούλευμα, *Aq. Prov.* 1. 31. *S. Psalm.* 80. 13. βουλὴ, *S. Job* 5. 13. & *alibi. Theod. Job* 38. 7. *A.* συνέλευσις, conventus. *Psal.* 2. 1. *Plural.* עצות consilia.

מועצות *Aq.* βουλεύματα. *Symmachus*, βουλαὶ, consilia, consultationes.

יער ὕλη, ὑλώδης, sylva, saltus, *Omnes. Exempla vide sis in Lexico Græco. Item, LXX. & Alius*, κηρίον, favus. 1. *Reg.* 14. 27. *Plural.* יערים sylvæ, & *formâ fœmininá*, יערות sylvæ.

יפה pulcrum esse, יפו ἐκαλλωπίσθησαν, pulcra, *vel* ornata fuerunt *Cant.* 4. 10. *ubi S.* ὡραϊσθησαν, speciosa facta sunt. *LXX.* ἐκαλλιώθησαν, pulcra facta sunt.

Piel, pulcrum reddere.

Hithpael, pulcritudinem affectare.

Pual, *geminatâ syllabâ*, יפיפית *A.* κάλλει ἐκαλλίσθης, pulcritudine pulcher effectus es. *Psalm.* 44. 3. *ubi S.* κάλλει καλὸς εἶ, pulcritudine pulcher es. *LXX.* ὡραῖος κάλλει, speciosus forma. *Quinta Editio*, κάλλει ὡραϊσθεὶς, pulcritudine speciosus factus es.

Hithpael, se pulcram facere, pulcritudinem affectare.

יפה *Aquila*, *LXX.* καλὸς, pulcher. *Cant.* 4. 9. *Item LXX.* ὡραῖος, speciosus, & βέλτιων, melior. *Plurale fœminin.* יפות pulcræ, formosæ.

יפי pulcritudo. *LXX.* κάλλος, pulcritudo, forma. *Item*, ὡραιότης, elegantia. *Aliquando*, δόξα, gloria.

יפה־פיה pulcherrima, speciosissima. *LXX.* κεκαλλωπισμένη, ornatissima.

יפח *Hithpael*, התיפח anhelare, suspirare. *Vide in* פוח

יפח *Aquila*, *Symmac.* ἐξ ἐξεφάνη, & deleta, *vel*, & abolita est (iniquitas) *ut vertit Corderius. Potest etiam significare*, & apparuit (iniquitas): *hic enim est vulgatior usus vocis* ἐξεφάνη. *Verum ut videas infra in Hiphil* יפח *ad quam conjugationem pertinet hæc vox, Symmachus vertere solet* ἐκφυσᾶν, exsufflare; *Aquila vero* ἐμφυσᾶν, insufflare, *quæ versio convenit cum illa*, abolita est, *quasi dicas*, exsufflata, *vel* insufflata est. *LXX.* ἐξ ἐψεύσατο, & mentita est. *Psal.* 26. 12.

יפע splendere.

Hiphil, splendere, illucescere, apparere, splendidum reddere. הופיע *Aquila*, ἐπιφανῆναι, appare, illucesce. *Psalm.* 79. 3. & *sic Omnes Ps.* 93. 1.

יפעה splendor. *LXX.* κάλλος, pulcritudo. *Ezech.* 28. 7. & 17.

יפת מופת *Aquila*, *Symm.* τέρας, prodigium, ostentum, portentum. *Vide Lexicon Græcum Symm.* θαυμάσιος, admirandus. *Zach.* 3. 8. *Plural.* מופתים portenta, ostenta.

יצא ἔρχεσθαι, ἀπέρχεσθαι, ἐξέρχεσθαι, *Omnes. S.* προέρχεσθαι, egredi, abire, exire. *Exempla vide in Lexico Græco ad singulas Græcas voces. S.* βλαστᾶν, germinare. *Job* 31. 40.

Hiphil, *A. S.* ἐξάγειν, educere, efferre. 2. *Reg.* 10. 16. *S.* ἀναφέρειν, educere. *Job* 38. 32. להוציא ἐκφῦσαι, educere, germinare facere. *S. Psalm.* 103. 15. מוציאי ἐξαγαγόντες, efferentes. *A. Num.* 14. 37.

Hophal, educi.

יצא sordes, excrementum. *Hesai.* 30. 22. יציאה *Aq.* ἔξοδος, exitus. *Exod.* 21. 8. *S.* ῥύπος, sordes.

יציאת חשמש ἀνατολὴ. Oriens. *Theodotio*, *Jud.* 5. 31. יציאת πρόοδος, egressio, liberatio, *Symmach. Exod.* 21. 8.

יציאת *Sym.* ἐκφορὰ, funeris pompa. *Psal.* 143. 14.

יציאים sordidi.

יציאה ἀφοδία, intemperies, indigestio. *Th. Hesai.* 28. 8. *Alii*, sordes, excrementum.

יציאים filii prognati, propagines. *Hesai.* 42. 5. *S.* ἔκγονα, progenies. *Job* 31. 8.

מוצא ἔξοδος, exitus, exortus, productio, pronuntiatum, processus. *Sym.* πρόοδος, egressio. *Psal.* 64. 9. *Plurale constructum*, מוצאי egressus, processus, exitus.

מוצאים prognati, progeniti.

מוצאות exitus. *Item*, latrinæ.

מוצא ἀνάφυσις, repullulatio. *Incert. Job* 38. 27. *quasi derivatum ex Hiphil, quod Symmachus* ἀνεφύσησεν *vertit.*

מוצא *Sym.* προσέλευσις, accessus. *Prov.* 4. 23.

מוצאות *Sym.* ἔξοδος, exitus. *Psalm.* 67. 21.

יצב *Chald.* verum, *aut* veritatem cognoscere.

Pael, veritatem cognoscere.

יציב verum, firmum.

יצב *Hiphil*, הציב statuere, constituere, *Symm.* תציב στῆσον πρόσωπον, adstare facies. *Psal.* 40. 13. *A. Th.* στῆσαι, stabilire. *Psalm.* 73. 17.

Niphal, sisti, collocari, stare, constitui, consistere.

Hithpael, sistere se, statuere se, assistere, consistere. התיצב *Omnes*, ἱστάναι, permanere. *Psalm.* 5. 5. *Sym.*

ανίστασθαι, consistere, consurgere. *Psalm.* 2. 2. *S. Th.* παρίστασθαι, adstare. *Jud* 3. 20. *& alibi.*

נצב *LXX.* ἐφεστάτης, præfectus, præstitutus. *Plur.* נצבים præfecti, præstituti, præfecti annonæ.

נצבים *A.* ἐστηλωμένοι, erecti. *Psal.* 38. 8. *Vide in* נצב

נצב *Aquila*, στήλωμα, cippus. *Jud.* 9. 6. *&* στήλωσις, statio. *Hesai.* 6. 13. *Symmac. Theodotio*, στάσις, statio. *Exempla vide in Lexico Græco. Incert.* ὑπόστασις, substantia. 1. *Reg.* 13. 23.

נצבה statua. *Plural.* נצבות statuæ.

יצב statuit, collocavit, constituit, stare fecit. *Sic etiam LXX. qui tamen semel vertunt*, ἀναπείθειν, firmare. *Alibi*, καταλείπειν, relinquere.

יצע *Hiphil*, יצע stravit, substravit, stratum posuit. *LXX.* στρωννύειν, sternere, ἐκχεῖν, effundere, *&* καταβαλεῖν, deiicere.

Hophal, substratus est.

יצוע στρωμνή, stratum. *Sym. Psalm.* 62. 7. καταστρώματα, tabulata. *Symmachus*, 3. *Reg.* 6. 5. *Plurale* יצועים strata.

יצע substructio, solum, stratum. *Sym.* κατάστρωμα, tabulatum. 3. *Reg.* 6. 10. *Aquila*, στρῶμα, tabulatum. *Ibid.*

מצע στρωμνὴ, stratum. *S. Hesai.* 28. 20. *ubi Theod.* ὑπόστρωμα, substratum, *vel* stragulum.

יצק fundere, effundere, infundere, perfundere, profundere: *& intransitive*, effundi, effluere. *Dicitur de metallis; hinc que*, conflari, durescere, firmari, consistere, collocari; suum esse. יצוק *Symm. Lexicon*, effusus erat, *LXX.* κατεστερεῶτο, constructum. *Psalm.* 40. 9. *Item eandem vocem*, χωνεύειν, conflatur. *Hieb aus Interp. Job* 28. 2. *ubi LXX.* λατομεῖν, incidituri. *Alibi LXX.* καθαιρεῖν, evacuare.

Hiphil item, fundere, infundere. *Item*, statuere, collocare;

Hophal, infundi. יצוק ὑποφέρων, decurrens; defluens. *Incert. Job* 22. 16.

יצוק fusum, firmum, solidum. *Plural.* יצוקים fusi, effusi. *Feminini* יצוקה fusio, fusura. *Plural.* יצוקות fusiones.

מוצק *Aquila*, σύγχυσις, confusio, *Job* 37. 18. *ubi* confusio *videtur significare magnam effusionem. LXX.* ἡ χύσις, effusionis. *Alii item*, fusio, fusura. *LXX. alibi*, χώνευμα, conflatura, *&* χώνευσις, conflatio.

מוצקת fusio, fusura.

מוצקות *Aquila*, ἐπιφυταί, infusoria. *Sym.* ἐπιχυτῆρες, infundibula. *LXX.* ἐπαμυχίδες, infusoria. *Zach.* 4. 2.

יצר *A. S.* πλάσσειν, efformare, fingere. *Genes.* 2. 7. *Item*, arctari, angi, angustia premi. *Theodotio*, ἐνθλίζειν, concinnare. *Hesai.* 34. 12. *Sym.* ἐνθλῶν, concinnare. *Ibid.*

Niphal, formari.

Pual, formatum esse.

Hophal, formari.

יצר *Aquila, Theodotio*, πλάστης, fictor, formator, *Hesai.* 64. 8. *Alii*, formans, fingens. *Item*, figulus. *Plural.* יצרים figuli, fictores. יצר *Th.* κεραμεύς, figulus, *Hesai.* 54. 17. *Item*, fictor, efformator.

יצר *Aq Theod.* πλάσμα, figmentum, res formata. *Hesai* 16. 3 *& alibi. Alii item*, figmentum, *& aliquando* cogitatio *LXX.* πλάσμα, figmentum *passim: alibi*, διάνοια, cogitatio, *&* ἀλήθεια, veritas, *&* πονηρία, malignitas.

יצרים membra. *Sic quidam, Job* 17. 8.

צור *Vide in* צור

צר *Vide in* צר

יצת succendi uri, flagrare.

Niphal, accendi.

Hiphil, accendere, incendere, succendere. בהציתו *Symm.* ἐμπρῆσαι, cum incendisset. *Psalm.* 59. 1. *ubi LXX.* ὅτε ἐνέπρησεν; cum succendit.

יקב torcular. *LXX.* ληνὸς, torcular *passim: semel* ὑπο-ληνίον, protorcular, *& non infrequenter*, συνληνίον, *&* ὑπολήνιον, quæ sub torculari ponuntur. *Plurale*, יקבים torcularia.

יקד arsit, exarsit.

Hophal incensus est.

יקד ardor. *Hesai.* 10. 16. *ubi LXX.* πῦρ, ignis *interpretantur.*

יקוד focus.

יקוד *Aquila*, καῦσις, exustio; *Symmachus*, ἀνάκαυμα, *idem. LXX. Theodotio*, ὀφρύον, cremium. *Psalm.* 101. 4. *Alibi LXX.* καῦσις; exustio.

יקודה adustio.

יקדה *Chald.* combustio.

יקדתא *Chald.* ardens, accensa.

יקה יקוה *Aquila*, σύστημα, cœtus. *LXX.* ὑπόστασις, exspectatio. *Gen.* 49. 10. *Alibi LXX.* γῆρας, senectus *Prov.* 30. 17. *ubi alii*, obedientia. *Item alii*, aggregatio, collectio, associatio.

יקע pendere, luxari, luxatum esse, recedere, divelli.

Hiphil, *Aquila*, ἀναστηρίσαι, sustingere. *Num.* 25. 4. *& alibi*, ut in *Lexico Græco videbis Symm.* κρεμᾶν; suspendere. *Num.* 25. 4. *LXX.* ἡλιάζειν, solis æstui & ardori exponere.

Hophal, suspensum esse.

תוקעים *Symmach.* ἁμαξαί, laquei. *Prov.* 21. 15. *ubi Theodotio*, παγίδευσαι, illaqueari, *ambo ab hac radice derivantes; LXX.* ἦχος, sonus, *qui cum aliis ad* הקע *referunt.*

יקף *Hiphil*, היקיף ambivit, cinxit, circumegit, circuivit, circumdedit. היקיפו περιτειχίσατε, muro cingite. *Sym. Psalm.* 47. 13. *ubi LXX.* διέλθετε, circumdare. *vel* complectimini; *Alius*, περιδράμετε, circuite.

יקץ ἐξυπνίζεσθαι, evigilare, *Omnes. Exempla vide in Lexico Græco.* ויקץ ἐξηγέρθη, expergefactus, suscitatus est. *Incert. Jud.* 16. 14.

Hiphil, ויקיצו ἐξεγερθήσονται, suscitabuntur. *A. Theod. Job* 14. 12. *& alibi. Vide in radice* קוץ

יקר τίμιον εἶναι, pretiosum esse, in pretio haberi, *Omnes*, τιμᾶσθαι, honorari. ויקר *A.* τιμηθήσεται, honorabitur. *Psalm.* 72. 14.

Hiphil, pretiosum facere.

יקר τίμιος, pretiosus, *Omnes*, πολύτιμος, carus. *S.* 1. *Reg.* 3. 1. *LXX.* τίμιος, ἔντιμος, pretiosus, ἀξιόλογος, probatus, χρηστὸς, bonus, πολυτελὴς, multi pretii. *Plural. masculi.* יקרים pretiosi; *fœminini* יקרות pretiosæ.

יקר pretium, pretiosum, res pretiosa. *LXX.* τιμὴ, pretium, *& semel*, δόξα, gloria. *Nam metaphorice significat etiam*, gloria, honor. *Plural.* יקרות pretiositates.

יקר *Chaldaïce*, gloria.

יקיר pretiosus honorabilis, gloriosus, carus. *Chaldaïce*, יקירא gloriosus.

יקרות *Symm.* φάγος, gelu, *quasi legisset* קרח *Zach.* 14. 6.

יקש παγίδευειν, illaqueare. *LXX. Item*, συλλαμβάνειν, comprehendere, ἐξιχνιάζειν, scrutari, θηρεύειν, venari. *Alii*, laqueum tendere.

Niphal, irretiri, illaqueari. ונוקשו *Sym.* καὶ παγιδευθήσονται, & irretientur, *LXX. qui aliud legisse videntur*, καὶ ἐγγίσωσι, & accedent, & appropinquabant. *Hesai.* 8. 15. *Item Symm. Prov.* 6. 2. נוקשת ἐνεπαγιδεύθης, illaqueatus es.

יקוש *Aq.* ἐκτρόμημα, in offendiculum lapsa. *Osee* 9. 3. *Alii*, auceps. *Plurale*, יקושים aucupes. יקוש ἐξιστὰς, auceps. *Aq. Sym. Prov.* 6. 4. *& Jerem.* 5. 26. *Item Symmach.* ἄνδρα, insidiæ. *Osee* 9. 8.

יקש auceps. *Plural.* יקשים aucupes; *LXX.* θηρευταὶ, venatores.

יקשים irretiti. *Ecclesi.* 9. 12. *ubi LXX.* παγιδευόμενοι, illaqueantur.

מוקש παγὶς, laqueus. *Sym. Psalm.* 63. 6. *Item Sym.* πτῶσις, fibula. *Job* 40. 19. *Item A.* σκανδαλισμὸς, offen-

sio. *Prov.* 29. 6. *A. S.* σκάνδαλον, scandalum, offendiculum. *Exod.* 10. 7. *Symmachus, Theodotio,* σκάνδαλον, offendiculum. *Prov.* 13. 14. *Aquila, Symmach. Theodotio,* σκῶλον, offendiculum. *Prov.* 18. 7. *& alibi. Samar.* עתו, noxa. *Exod.* 10. 7. ἡττημα, offendiculum. *Incert. Exod.* 34. 12. *LXX.* σφάλμα, error, lapsus. *Prov.* 29. 16. *Plurale,* מוקשים laquei, tendiculæ: & *formâ femininâ,* מוקשת laquei.

ירא φοβεῖσθαι, timere, *Omnes. Item*, metuere, revereri.

Niphal, נורא *Symmachus*, φοβερὸς, formidabilis. *Aquila, Sym.* ἐκφοβος, tremendus. *Psalm.* 88. 8. *ubi legitur* נורה *ex commutatione* וּ א *in* ה *Alibi* נורא *sæpe.* נוראת *Aquila*, ἐκφόβα, tremenda, *Deut.* 10. 21. *in Appendice.*

ירא timens, timidus, reverens. *Plurale*, יראים timentes.

Piel, timere facere, terrorem incutere.

יראה reverentia, timor. *Theodotio*, φόβος, timor. *Job* 15. 4.

מורא reverentia. *Aq.* φόβημα, terror, timor. *Deut.* 4. 34. *in Appendice. Item* מורה *Aq.* φόβημα, timor. *Psalm.* 9. 21. *quasi transmutato* א *in* ה, *& Theod.* φόβος, timor. *Sed Symm.* νόμον, legem, *LXX. vero,* νομοθέτην, legislatorem, *quasi ex* ירה

ירד *Aq. Sym.* καταβαίνειν, descendere. *Exempla vide in Lexico Græco.*

Hiphil, *Aq.* κατάγειν, deducere, deturbare, deponere. *Psalm.* 55. 8. *Item A.* καταβιβάζειν, deducere. *Psalm.* 55. 5. ויורדו ἀπήγαγον, reduxerunt. *Theodotio, Jud.* 16. 21.

Hophal, deduci.

מורד descensus, locus declivis. *Plur.* מורדי declivia. *Vide in* מרד

ירה ἀκοντίζειν, jaculis impetere, καταξύειν *idem. Item*, jacere, dejicere, projicere, præcipitare.

Niphal, jaculis confici, impeti. ירה יורה *Th.* ξυόμενος καταξυόμενος), sagittis confixus configetur, *ubi Aq.* βαλόντι βαλοῦσιν), cum stridore jaculorum confodietur. *Exod.* 19. 13.

Hiphil, jacere, jaculis impetere. הורים & ἀκοντίσει αὐτὸς, & jaculabitur eos. *Sym. Psalm.* 63. 7. *Item A.* φωτίζειν, illuminare. *Sym.* ὑποδείκνυον, ostendere, docere, instituere. *Item*, δηλῶν, manifestare, ostendere. *Sym. Job* 12. 7. *S.* ἀναφῆναι, declarare. *Job* 34. 31. *S.* μηνύειν, indicare. *Job* 12. 8. *Aq.* ἐξηγεῖσθαι, deducere. *Prov.* 4. 11.

יורה *S.* βέλος, telum, jaculum. *A.* βολισμὸς, emissio jaculi cum stridore. *Exod* 19. 13.

יורה pluvia tempestiva.

מורה *Sym.* ὑποδείκτης, commonstrator. *Item*, νόμος, lex, *idem. Psal.* 9. 21. *S.* νομοθέτης, legislator. *Psal.* 71. 13. מורים *Aq.* βολίζοντες, cum stridore jacientes, *Symmach.* ἀκοντισταὶ, jaculatores. 1. *Reg.* 31. 3. מורה διδάσκων, docens. *Sexta Edit. Psalm.* 83. 8. *Incert.* ξυρὸν, novacula. *Jud.* 13. 5. *Aq.* ὀψίμος, matutinus. *Psalm.* 83. 8. *A.* φόβημα *&* φόβος, timor, *ac si legeretur* מורא *Vide in* ירא

תורה νόμος, lex, *Omnes. Alii etiam*, doctrina, institutio. *LXX.* νόμος, lex, *passim. Alibi*, ἐντολὴ, præceptum, πρόσταγμα, præceptum, θεσμὸς, statutum. *Plural.* תורת *bolem postremo deficiente*, leges.

יורא *S.* ὀψινὸς, matutinus. *Prov.* 11. 25.

ירח σελήνη, luna, *Omnes. Vide in Lex. Græco. Item, S.* μὴν, luna. *Psalm.* 81. 37. *Item*, mensis. *Plurale,* ירחים lunæ, menses.

ירט *S.* ἐβαλε, injecit. *Job* 16. 11. *ubi LXX.* ἔρριψε, jecit. *Alii*, declinavit, divertit.

ירך μηρὸς, femur. *Aq. S. Th. Vide in Lexico Græco. Syrus & Hebræus*, παιδίον ἄρσεν, membrum genitale. *Gen.* 24. 2. *Item*, latus. *LXX. item*, μηρὸς, femur, *passim: alibi vero*, βάθος, profundum, πλάγιος, latus, κανὼν, hastile candelabri, μέρος, pars, πλευρὰ, latus, σκέλος, crus. *Duale*, ירכים femora.

ירכה femur, latus. *Duale*, ירכתים latera, *& constructum*, ירכתי

ירע malum esse; *vel* videri. *Convenit cum* רעה *ubi vide.*

ירעה δέρρις, pellis. *Aquila, Exod.* 26. 7. *in Appendice. Item*, aulæum, cortina. *Aquila, Symmachus*, καλυπτὴρ, operimentum. *Exod.* 26. 7. *in Appendice. Plural.* ירעות aulæa, cortinæ, operimenta.

ירק spuere, exspuere, inspuere. *Aquila*, ἐπτύειν, superspuere. *Levit.* 15. 8. *LXX.* χλωρίζειν, virescere.

ירק *Symmachus, LXX. Theodotio*, χλωρὸν, viride. *A.* λάχανον, *olus. Gen.* 1. 30.

ירק viride, viriditas, virens herba.

ירקון ἴκτερος, pallor, *Aliqui Interpretes, Amos* 4. 9. *A. Deut.* 28 22. *in Append. ubi LXX.* ἀκρὶς, pallor. *Alibi LXX.* ἴκτερος, pallor, *& semel*, ἀντιφθορία, corruptio aeris: *Alii*, rubigo. *Item*, aurigo *vel* morbus regius.

ירקרק subviridis, *vel* subfulvus. *LXX.* χλωρότης, pallor. *Plural.* ירקרקות subvirides.

ירש κληρονομεῖν, hereditate accipere; possidere. *Sym. Deuter.* 11. 11. *Item*, jure hereditario possidere, in hæreditatem succedere, hæreditatem adire.

Niphal, pauperem effici. נירשתי *A.* μὴ ἀναλωθῇς, ne consumaris. *Gen.* 45. 11. *in Appendice. Symmach.* ἵνα μὴ λιμώξῃς, ne forte indigeas. *Prov.* 20. 13.

Piel, hereditate accipere, *vel* in possessionem dare.

Hiphil, in possessionem dare, hæredem constituere; κληρονομεῖν, להוריש *Incert.*

ירשה possessio, hæreditas.

מורש possessio, hæreditas. *Plurale construct.* מורשי hæreditariæ possessiones.

מורשה *Idem.* מורשת *est nomen proprium loci. Mich.* 1. 14.

תירוש mustum, vinum. οἶνος, vinum, *Omnes. Psal.* 4. 7. *Item Aq.* οἶνος, vinum novum. *Zach.* 9. 17. *Item A.* ὀπωρινὸς, fructus autumnalis. *Deuteron.* 7. 13. *in Appendice. Sed Hesai.* 24. 7. *Aquila*, παρωρινὸς, intempestivitas, *quia vindemia male cesserat.*

ישב οἰκεῖν, habitare, *Omnes passim.* καθεύδειν, inhabitare. *A. S. Th. Exempla vide in Lexico Græco.* παροικεῖν, peregrinari, advenam esse. *Incert. Gen.* 13. 18. *& alibi. Vide Lexicon Græcum.* καθῆσθαι, sedere, *Aq. S. Th. Exempla vide in eodem Lexico.* וישבו *Symm.* διατρίβοντες, morantes. 1. *Reg.* 19. 18. ישב *A* καθεδεῖται), sedebit. *Psal.* 9. 8. *& alibi.* ἔμεινεν, mansit. *Symm. Gen.* 13. 12. *in Append.* שבו *S.* ἀπεσκηνώθησαν, exspectate. *Exod.* 24. 14. וישב *S.* καὶ διέτριβε, & versabatur, & morabatur. 2 *Reg.* 5. 9.

Niphal, habitari, inhabitari.

Piel, jure hereditario possidere, *aut* possidere facere.

Hiphil, sedere, residere, habitare facere, collocare. מושיב *A.* καθίζει, sedere facit, collocat. *Psal.* 67. 7. והושב καθίσαι, sedere fac, *Hebræus Interpres, Gen.* 47. 6.

Hophal, habitatorem constitui, habitatorem effici, collocari.

שיבה sessio, habitatio.

שבת *A. S.* κατάπαυσις, habitatio. *Psal.* 22. 6. *ubi alii id habent pro prima persona indicativi* שוב, ושבתי, & revertar. *A. S.* καθέδρα, sedes. *Psalm.* 32. 14.

משב & מושבה καθέδρα, habitatio. *A. S.* καθέδραι, sedes. *Psalm.* 1. 1. *A. S.* κατοικία, habitatio. *Psalm.* 106. 36. οἴκημα, domicilium. *Incert. Exod.* 12. 20. *Plural.* מושבות habitationes.

ישבת *Symmachus*, κατοικία, habitatio. *Mich.* 1. 15.

יש ישה est, *aut* sunt. ישנו est ipse, ישך es tu. ישכם estis vos.

תושיה essentia, substantia, substantiale, existens, existentia. *A.* εὐσεμία, æquitas. *Prov.* 8. 14. *Th.* σωτηρία, salus. *Job* 12. 16. *In hujus vocis usu multum va-*

riant

riant LXX. nimirum ἀληθὲς, verum, βοήθεια, auxilium, ἰσχὺς, fortitudo, σωτηρία, ſalus, βουλὴ, conſilium, ἀσφάλεια, ſecuritas, καιρὸς, tempus, *mutata* παράκλησις, vana conſolatio.

ישח וישחך *Aquila*, & καθαιρεθήσεται, & plantabo, *quaſi ex* שחך *Symmac.* καὶ διαφθερεῖς, & corrumpes. *LXX.* καὶ σκεπάσει, & obumbrabit. *Mich.* 6. 14. *ubi tantum reperitur. Alii*, ישח depreſſio, *vel* humiliatio. *Convenit cum* שחח & שוח, *quæ depreſſionem ſignificant.*

שחת fovea. *Vide in* שחת

ישט *Chald. Hiphil*, extendit, porrexit. *Eſt uſus Chaldaici tantum.*

ישם deſolatus fuit.

Hiphil, deſolare; deſertum reddere, depopulari, devaſtare.

ישמת *Incert.* ἀοίκητος, inhabitabilis. *Num.* 33. 49.

ישימון *Symm.* ἔρημος, ſolitudo, deſertum. 1. *Reg.* 23. 19. & *alibi ſæpe. Aquila*, ἠφανισμένα, deſolata, locus deſolatus, vaſtatus, *Deuter.* 32. 10. & *alibi*, *maxime autem in Libris Regum.*

ישן ὑπνῶν, dormire. *Aquila, Symmachus, Theodotio, Vide in Lexico Graco. Symm.* καθεύδειν, dormire. *Eccleſ.* 5. 11.

Niphal, veteraſcere, inveteraſcere.

Piel, dormire facere, ſomnum inducere.

ישן dormiens. *Plural.* ישנים dormientes. *Femininum*, ישנה dormiens.

שנה ὕπνος, ſomnus. *Sym. Theod. ſæpe. Item Symm. Th.* νυσταγμὸς, dormitatio, ſomnus. *Prov.* 6. 4. *Plur.* שנות ſomni.

ישן vetus. *Plural.* ישנים veteres. *Femin.* ישנה vetus (piſcina).

ישע *Hiphil*, ושיע σώζειν, ſervare, ſalvum facere, *Omnes & LXX.* הושיע ἐλαιῶσαι, vindicare. *Symm.* 1. *Reg.* 25. 33. *LXX. non infrequenter*, βοηθεῖν, auxiliari; & ῥύεσθαι, liberare, ἀμύνειν, vindicare.

Niphal, ſervari.

ישע σωτηρία, ſalus, auxilium, conſervatio.

ישעה ſalus, auxilium, conſervatio. *Sym.* σωτὴρ, ſervator, ſalvator. *Pſal.* 67. 20. *Plural.* ישועות ſalutes.

ישעת *Sym.* καθαίρεμα, deſiderabilia. *Job* 30. 15.

תשועה σωτηρία, ſalus.

מושעות *Idem. S. Pſalm.* 67. 21.

ישפה ושבה jaſpis. *Exod.* 28. 20. *LXX.* ὀνύχιον, onychium. *Rabbi Jonathan*, pantherinus lapis.

ישר *Symm. Th.* ἀρέσκειν, placere, rectum videri *non ſemel.*

Piel, recte dirigere, rectum facere, κατευθύνειν, recte dirigere. *Item*, æquare, complanare, recta deducere.

Pual, rectificari, rectum & purum effici.

Hiphil, *Aq.* κατευθύνειν, recte dirigere. *Sym.* ὁμαλίζειν, complanare. *Pſalm.* 5. 9. & *alibi.*

ישר *A. S. Th.* εὐθύτης, rectitudo, æquitas. *Exempla vide in Lexico Graco.*

ישר *A.* εὐθὺς, rectus. *Exempla vide in Lex. Grec. Item Aq. S. Th.* εὐθὺς, rectus. *Vide Lexicon Gracum. A.* δίκαιος, rectus. *Pſalm.* 91. 10. *Sym.* ἁπλοῦς, plicitus. 1. *Reg.* 29. 6. ישר ἁπλοῦς, ſimplex. *Sym. Job* 33. 3. & *alibi. Plural.* ישרים recti, juſti. *Fœminin.* ישרות rectæ.

מישור *A.* ὁμαλὴ, plana, planities. *Pſ.* 142. 10. & *alibi.*

מישרים rectitudines, recta.

מישור εὐθεῖα, recta, planicies. *A. Deut.* 3. 10.

ישש decrepitus. *Aq.* ישישים πεπαιοὶ, ſenes. *Job* 12. 12. *Sym.* μακροχρονίσαντες, longævi, *Ibid. A. Theod.* אשישי πεπαιωμένα, antiqua. *Vide in* אשש

יתּ *Chald. articulus accuſativi caſus*, *pro* את

יתב *Chal.* ſedit, habitavit *pro* ישב. *Præterit.* יתיב ſedit. *Aphel*, habitare facere.

יתד πάσσαλος, paxillus. *Incert. Jud.* 16. 14. *Et ſic LXX. paſſim. Alibi vero LXX.* στήριγμα, fulcimentum, & *metaphorice*, ἄρχων, princeps. *Plural.* יתדות paxilli.

יתום יόρφανὸς, orphanus, pupillus, *Omnes. Exempla vide in Lexico Graco. Plural.* יתמים pupilli.

יתר *Hiphil*, והותיר καταλείπειν, relinquere. *Inc. Exod.* 12. 10. *Item Aq.* περισσεύειν, abundare, præſtare, excellere. *Gen.* 49. 3. *ſed hoc exemplum ponunt in Hophal.* מותיר *S.* αὔξησει, augebit. *S. Deut.* 30. 9.

Niphal, relinqui, remanere. נותר *A.* καταλειφθὲν, reſiduum. *Levit.* 10. 12.

Hophal, excellentem fieri.

יתר καταλοιπὸς, reliquus. *Inc.* 2. *Reg.* 21. 2. *Item*, *A.* περισσὸς, præſtans. *Gen.* 49. 3. *A.* λεῖμμα, reſiduum. *Exod.* 10. 5. *Symm.* λείψανον, reliquiæ. *Pſal.* 16. 14. *A.* περιουσία, facultates. *Pſal.* 16. 14.

יתר *A. S.* νευρὰ, nervus. *Pſalm.* 10. 2. *Plural.* יתרים reſtes, chordæ.

יתר excellentia. *S.* περισσὸς, reliquum, *Eccleſ.* 6. 8. *Item*, reſiduum, emolumentum. *Et adverbialiter*, nimium, magis, amplius, potius.

יתיר *Chald.* excellens. *Fœminin.* יתירא excellens. *Et adverbialiter* יתירה excellenter, valde, vehementer, abundanter.

יתור excellens.

יתרה τὸ περισσὸν, *Aquila, Th.* reſiduum, quod ſuperabundat.

יתרון *S.* περισσὸς, reliquum. *Eccleſ.* 5. 15. *Alii*, emolumentum. ויתרון *S.* ὑπερέχει, excellit. *Eccleſ.* 10. 10. *Item S.* περισπασμὸς, diſtractio. *Eccleſ.* 5. 13.

יתרת reticulum *jecoris.*

מותר præſtantia, emolumentum.

מיתרים funes, nervi. *Symm.* περιλειπόμενοι, relicti. *Pſalm.* 20. 13.

כ

כאב *LXX.* ἀλγεῖν, dolere. *Symmachus*, πονεῖν, laborare. *Prov.* 14. 13.

Hiphil, dolore afficere.

כאב *Aquila*, βάσανος, cruciatus. *Eccleſ.* 1. 18. & *alibi. Symmachus*, πόνος, labor. *Job* 16. 6. & *alibi.*

כאוב מכאוב *Aquila, Theod.* ἄλγος, dolor. *Jer.* 30. 15. *S.* πόνος, labor. *Job* 33. 19. *A. item*, βάσανος, cruciatus. *Eccleſ.* 1. 18. & *alibi. Plural.* מכאובים dolores. *Fœminin.* מכאובות dolores.

כאה הכאה *Aquila*, κραδάζειν, fluctuare facere. *Ezechiel.* 13. 11. *Alii*, conterere, atterere, dolore afficere.

Niphal, atteri, *Th.* ταπεινοῦσθαι, humiliari. *Dan.* 11. 30. *Idem* נכאה רוח πνεῦμα πεπληγμένον, ſpiritus percuſſus. *Prov.* 18. 14. *Alii*, attritus.

נכאים attriti, contriti, *vel* atterita, contrita.

כבד βαρύνεσθαι, aggravari, *vel* gravem eſſe, *atque etiam* βαρεῖσθαι, gravem eſſe. *Aq. Gen.* 12. 10. *Aq. S. Geneſ.* 18. 20. & *alibi.* כבד ἐβάρυνε, remit, graviter tulit. *S. Exod.* 7. 14. *in Appendice.*

Niphal, נכבד *Incert.* τίμιος, honoratus. 2. *Reg.* 6. 20. *Item A.* ἔνδοξος, glorioſus. *S.* ὑπερένδοξος, glorioſiſſimus. 2. *Reg.* 23. 18.

Piel, honorare, honore afficere, *Aq. S.* δοξάζειν, glorificare. *Aq. Deut.* 5. 16. *in Appendice. Aq. Sym.* τιμᾶν, honorare. 2. *Reg.* 10. 3. *S.* ὑπερτιμᾶν, præhonorare. 1. *Reg.* 2. 29.

Pual, honoratum eſſe.

Hiphil, aggravare, βαρύνειν. והכבדתי, ἐβάρυνα, aggravavi. *Incert. Exod.* 10. 1.

Hithpael, honore affici. מתכבר *Symmach.* δοξαζόμενος *Prov.* 12. 9. *Alias*, honore ſe extollere.

כבד βαρὺς, gravis. *Aquila*, *Symmac. Gen.* 41. 31. *in Appendice*, & *paſſim omnes. Item*, numeroſus, dives. *Plurale*, כבדים graves.

כבד gravitas, multitudo, copia.

כבד *Aquila*, ἧπαρ, jecur, *Levit.* 8. 25. *in Appendice. Sic dictum a gravitate.*

כבוד δόξα, gloria, *Omnes. Item*, honor. *Aquila*, ἔνδοξος, glorioſus. *Pſal.* 4. 19.

כבודה honorata. *Item*, gravamen, impedimenta militaria.

כבודת gravitas. *A.* πανδαπὰ, omnimoda abundantia. *Heſai.* 66. 11.

נכבד honoratus, honorabilis, glorioſus. *Plur. maſc.* נכבדים honorati. *Plural. fœmin.* נכבדות honoratæ.

כבה *Symm.* ἐκλυθῇ, exſtingui. 1. *Reg.* 3. 3. תכבה *Sym.* ἀποσβεσθήσῃ, exſtinguetur. *Prov.* 26. 20.

Piel, exſtinguere.

כבל *LXX.* πέδη, compes. *Plurale conſtructum*, כבלי compedes.

כבול *Chabul, nomen proprium. LXX.* ὅριον, terminus.

כבס *Piel*, πλυνεῖν, lavare, abluere.

Pual, lavari.

Hophal, lavatum eſſe, ablutum eſſe.

כובס γναφεὺς, fullo. *A. S. Th. Heſai.* 7. 3. *Sic dictus a lavando.*

מכבנה γναφεὺς, fullo. *Sym. Malach.* 3. 2. *ubi* מכבסים *legitur, eſtque participium Piel, LXX.* πλυνόντων, lavantium.

כבע *LXX.* περικεφαλαία, caſſis, galea. *Sic alii omnes. Plurale*, כובעים, caſſides, galeæ.

כבר *Hiphil*, הכביר multiplicare. *LXX. ſemper, quaſi nomen habent, verſumque*, βαρὺς, gravis, ἀναριθμήτος, innumerabilis, ἔνδοξος, excellens, ἄκακος, innocens, ἔντιμος, honorabilis. *Semel* כבור ἧπαρ, jecur. *Sed legiſſe videntur* כבד, *ut & in primo exemplo* βαρύς.

כביר *Sym.* ἔνδοξος, glorioſus. *Job* 31. 23. *Sym. item*, πολυχρονιώτερος, longævior. *Job* 15. 10. *Theod.* βαρύτατος, graviſſimus. *Job* 8. 2. *& Job* 15. 10. βαρύτερος, gravior. *Theod.* δυνατὸς, validus. *Job* 36. 5. *Alii*, validus, ingens. *Plural.* כבירים ingentes, validæ (aquæ).

למכביר *Sym.* παμπάλλῳ, permultam. *Job* 36. 31.

כביר *A.* ἧπαρ, jecur. 1. *Reg.* 19. 16. *Legit forte* כבד *Alii*, pulvinar.

כבר jam. שכבר qui jam.

כברת κόσκινον, *Ap. Symmachus*, cribrum, *LXX.* λικμὸς, ventilabrum, *Amos* 9. 9. *Alii*, cribrum, ventilabrum.

מכבר *LXX.* ἰχάρα, craticula, cribrum. *Reliqui*, κατακόμμα δικτυωτὸν, craticula in modum retis. *Exod.* 27. 4. *in Append. Item alii*, ſtragula. 4. *Reg.* 8. 15. *Inc.* ῥῆμμα, ſtragulum. 4. *Reg.* 8. 15.

כברת הארץ *Aq.* κατ' εὐθὺ τῆς γῆς, ſecundum viam terræ. *Ubi LXX.* χαβρωθὰ. *Alii*, milliare terræ. *Alii*, ſtadium, *vel* ſpatium minimum. *Gen.* 35. 13.

כבש *A. S. Th.* ὑποτάττειν, ſubigere. *S.* χειρῶν, ſubjicere. *LXX.* καταδυναστεύειν, dominari. *Gen.* 1. 28.

Niphal, domitum eſſe.

Piel, ſubigere.

כבש clivus parvus.

כבשן fornax. *LXX.* κάμινος, caminus.

כבש *cum punctо ſiniſtro*, ἀμνὸς, agnus. *Incert. Levit.* 4. 32. *& ſic paſſim LXX. aliquando vero*, πρόβατον, ovis. *Plural.* כבשים agni, oves. *Fœminin.* כבשה agna. *Plurale*, כבשות agnæ.

כזב *Chald.* mentiri. *Pro* חז *mutato pro more* ז *in* ד כדבה *Chald.* mendacium, *vel* mendax.

כידוד *Aliqui*, δᾷλος, lampas, *aut* titio. *LXX.* ἰχάρα, focus. *Job* 41. 10.

כד ὑδρία, hydria, cadus. *Incert. Jud.* 7. 16. *& ſic ſemper. LXX. Plural.* כדים hydriæ.

כדי *Chaldaïcum. Vide in* די

כדכד *Sym.* καρχηδόνιος, Chalcedonius. *LXX.* ἴασπις, *Vulgata*, jaſpis. *Alii*, pyropus. *Heſai.* 54. 12.

כדנה כדן *Chald. Vide in* דן

כדר כידור & כדור pila.

כה ſic, ita. *Item*, hîc, huc, illuc. עד־כה uſque *loci; itemque*, uſque *temporis*, בכה ſic, hoc modo, illo modo.

כהה *Aquila*, *Th.* ἀμαυροῦσθαι, caligare, obſcurari. 2. *Reg.* 3. 13. *& alibi. Alii*, contrahi, ſtringi, rugas contrahere.

Piel, rugas contrahere, & caligare.

כהה ἀμαυρὸς, obſcurus. *Aquila*, *Symm. Theodotio*, *Heſai.* 42. 3. *Alii*, ſtrictum, contractum, *ſive* contractio, reſtrictio. *Plurale fœminin.* כהות contractæ, ſtrictæ.

כהל *Chald.* poſſe, potentem eſſe. *Plural* כהלין potentes.

כהן *Piel*, *Omnes.* ἱερατεύειν, ſacerdotio fungi. *Exempla vide in Lexico Græco.*

כהן ἱερεὺς, ſacerdos, *Omnes paſſim. Plural.* כהנים ſacerdotes. *Item*, præſes, præfectus. *Chald.* כהנא ſacerdos. *Plural.* כהניא ſacerdotes.

כהנה ἱερατεία, ſacerdotium. *Samar. Numeror.* 18. 7. *Plural.* כהנות ſacerdotia.

כהנים *Symm.* ἀργολιζοντες, vacantes. 2. *Reg.* 8. 19.

כוא *Chald.* feneſtra.

כוה *Niphal*, καίειν, uti, *Symmac.* διαπυρωθῆναι, comburere. *Heſai.* 43. 2. *Alii*, comburi, aduri.

כי uſtio, aduſtio. *Heſai.* 3. 24.

כוית *LXX.* κατάκαυμα, aduſtio.

מכוה *LXX.* κατάκαυμα, aduſtio.

כוח ἰσχὺς, fortitudo, *Omnes. Exempla vide in Lexico Græco. Alii*, virtus, robur, facultas. *Syrus*, δύναμις, virtus. *Gen.* 49. 3.

כוח lacerta. *LXX.* χαμαιλέων, chamæleon. *Levit.* 11. 30. *Variant Interpretes.*

כול capere, continere, complecti. *Aliqui*, metiri.

Piel, *geminatis duabus radicalibus* כלכל *Aquila*, *Theodotio*, διοικεῖν, adminiſtrare, curare, *Symmach.* οἰκονομεῖν, adminiſtrare, diſpenſare. *Pſal.* 111. 5. *Item Alii*, ſuſtentare, continere, moderari. יכלכל *Aquila*, *Symm. Quinta & Sexta Editiones*, ἀγαπήσει, diliget. *Pſalm.* 34. 23. *S.* οἰκονομῶν, diſpenſans, adminiſtrans, *Pſalm.* 111. 5.

Pual, ſuſtentari.

Hiphil, ſuſtinere.

כון aptare, diſponere, dirigere. *S.* ἑδράζειν, firmari, fundari. 1. *Reg.* 20. 31.

Niphal, aptari, parari, ſtatui, conſtitui, firmari, confirmari; rectum, firmum, & ſtabilem eſſe. נכון *S.* παρασκεύασμαι, paratus ſum *Pſalm.* 37. 18. *Symm.* ἑδραιούμενος, firmatus, conſolidatus. 2. *Reg.* 7. 16. *Th.* ἐπερείδεται, fultus eſt. *Jud.* 16. 26.

Piel, aptare, parare, præparare, diſponere, confirmare, dirigere; ſtabilire, ſtatuere. כוננת *Aquila*, *Theodotio*, ἡτοίμασας, præparaſti, *Sexta Editio*, ἵδρυσας, firmaſti. *Pſal.* 8. 4. יכוננך *A.* ἡτοίμασέ σε, præparavit te, *Deut.* 32. 6. *in Appendice.* תכונן *A.* ἱδρυθήσῃ, firmabis, ſtabilies, *S.* κατευθυνεῖς, diriges. *Pſal.* 7. 10. ויכוננו *S.* συνετέλεσαν, perfecerunt, præparaverunt. *Pſalm.* 118. 73.

Pual, ſtatui, dirigi

Hiphil, aptare, parare, præparare, firmare, dirigere, ſtatuere, ſtabilire. הכין ἵδρυσεν, firmavit. *S.* 2. *Reg.* 5. 12. תכין *Sym.* τελεσφορήσεις, fructificare facies. *Pſalm.* 64. 10. ותכינהו ἡτοίμασεν, præparavit. *A. Th.* 3. *Reg.* 6. 19. *& Symm. Pſal.* 10. *ſecund. Hebræos* 17.

Hophal, conſtitui, ſtabiliri; parari.

Hithpael, ſtabilire ſe, conſtituere ſe.

כן rectum, recte. *Item*, ſic, ita. *Aquila*, οὕτως, ſic. *Exod.* 7. 11. & *alibi*. *S. Theodotio*, ὁμοίως, ſimiliter. *Exod.* 7. 11. & 22. לכן propterea, ideo, quapropter, quandoquidem. *Aquila*, ἀντὶ τούτου, idcirco. *Gen.* 30. 15. *in Appendice*. *Item*, כן baſis, *Incert.* γόνυ, genuum. *Exod.* 39. 39. כנים *Aq.* ἰθεῖαι, recti. *Gen.* 42. 11. *ubi S.* ἁπλοῖ, ſimplices.

אכן firme, certe. *Aquila*, ἆρα, num, *vel*, utique. *S.* ὄντως, vere. *Gen.* 28. 16. *in Appendice*.

כנה ſurculus, planta.

נכון *S.* βάσεις, firmus, *Oſee* 6. 3. *S.* ἑτοίμως, firmus. *Pſalm.* 56. 8. & *alibi*. *Item Sym.* ἑτοίμως, permanet, *Job* 21. 8. נכונה *S.* ἀληθὲς, verum. *Job* 42. 8. *Sym.* ἰθῶς, recte. *Job* 42. 7.

כיון *Aquila*, *Symmachus*, χιοῦν, chiun, *LXX.* ἄστρον, ſtella, *Theodotio*, ἀμαύρωσις, obſcuratio, *quaſi ex* כהה *Amos* 5. 26. *Alii*, baſis.

כונים *LXX.* χαυῶνας, *Vulgata*, placentæ. *Alii*, liba, popana; placentæ effigiatæ, idoli figuram habentes.

מכון βάσις, baſis. *Aq.* 4. *Reg.* 16. 17. *Symmach. Pſ.* 88. 15. *A. S.* ἕδρα, locus, ſedes. *Pſal.* 103. 5. & *alibi*. *A.* ἑτοιμασία, firmitas. *Pſalm.* 32. 14. *Item S.* ἑτοῖμος, firmus. *Pſal.* 32. 14. *Plurale maſc. conſtructum*, מכוני baſes, *femin.* מכונות baſes.

מכונה baſis.

תכונה ἕδρα, ſedes. *S. Job* 23. 3. *Alii*, diſpoſitio, ſedes parata, apparatus.

תכין *A.* κατάστασις, propoſitio. *Pſalm.* 10. *ſecundum Hebr.* v. 17.

כוס *Aq. S.* ποτήριον, calix, poculum. *Pſal.* 22. 5. & *alibi*. *Plural.* כוסות pocula.

כוס *A. Th.* νυκτικόραξ, nycticorax. *S.* ἔποψ, upupa. *Quinta Editio*, γλαύξ, noctua. *Levit.* 11. 17. *Alii*, bubo.

כור κάμινος, fornax, *Omnes. Ezech.* 22. 18. *Theod.* χωνευτήριον, conflatorium, officina conflaturæ metallorum. *Prov.* 27. 21. *Alii putant* כור *ſignificare*, excidere, fodere, *ac inde derivant* כארו *Pſal.* 21. 17. *De qua voce vide in* כרה

כר κόρος, corus, menſuræ genus. *A. S.* 3. *Reg.* 5. 11. *Reliqui*, βάτος, batus. 3. *Reg.* 5. 11. *LXX. ſemel*, βαθ. *Plurale*, כרים cori, *Chald.* כרין

כוש Chus, *nomen viri*, & *gentis. Aq. LXX.* Αἰθίοψ, Æthiops. *Symm.* Αἰθιοπία, Æthiopia, *Pſalm.* 67. 32. כושית *LXX.* Αἰθιόπισσα, Æthiopiſſa. *Plurale maſculin.* כושים Æthiopes.

כזב mentiri. *LXX.* ψεύδεσθαι, mentiri. כל־האדם כזב, *Aquila*, πᾶς ἄνθρωπος διάψευσμα, omnis homo mendacium, & *ſic Hieronymus*: *Symm.* πᾶς ἄνθρωπος διαψεύδεται, omnis homo mentitur; *LXX.* πᾶς ἄνθρωπος ψευστὴς, omnis homo mendax, *Th.* πᾶς ἄνθρωπος ἐλλείπει, omnis homo deficit. *Pſalm.* 115. 11.

Niphal, mendacem effici, mentiri, נכזבה *Th.* διεψεύσθη, mentita eſt, *Job* 40. 28.

Piel, mentiri, ψεύδεσθαι, & διαψεύδεσθαι, *Omnes. Vide in Lexico Græco.*

Hiphil, mendacem facere.

כזב *Quinta Edit.* ψεῦδος, mendacium. *S.* ψεῦσμα, mendacium. *Pſalm.* 60. 5. & *alibi*. *Aq.* διάψευσμα, mendacium. *Pſalm.* 115. 11. *Incert.* δόλος, dolus. *Pſal.* 61. 5. *Plurale*, כוזבים mendacia.

אכזב fallax, mendax. *Item A. Th.* ψεῦσμα, mendacium. *Job* 34. 6.

אכזר *Aq. Th.* ἀπολογχεύσω, immiſericors ero, immitis ero. *Job* 41. 1. *Id videlicet pro verbo habent.*

אכזר *Symm.* ἀπόλογχος. *Prov.* 17. 11. *LXX.* ἀνιλεήμων, immiſericors. *Alius*, ὠμὸς, crudelis. *Proverb.* 17. 11. *LXX. ter*, ἀνίατος, inſanabilis *vertunt*. *Alii*, crudelis, ferox, ſævus.

אכזריות חמה crudelitas. *S.* κακοήθειαν θυμὸς, maligne rodens animus, *LXX.* ἀνιλεήμων θυμὸς, immiſericors animus, *vel* crudelis indignatio, *Vulgata*, ira non habet miſericordiam. *Prov.* 27. 4.

כחד *Piel*, *Aquila*, *Symmachus*, ἀρνεῖσθαι, negare, abnegare. *A. Heſai.* 59. 13. *S. Job* 15. 18. *Alii*, celare, abſcondere. *LXX.* κρύπτειν, ἀποκρύπτειν, abſcondere. *bis* ἐκλείπειν, deficere. *Item*, ἀναιρεῖν, conterere.

Niphal, abſcondi, exſcindi, ſuccidi.

Hiphil, celare, exſcindere. נכחידם *Symmac.* ἐξαίρωμεν αὐτοὺς, de medio tollamus eos. *Pſal.* 82. 4. *ubi LXX.* ἐξολοθρεύσωμεν αὐτοὺς, diſperdamus eos.

כחל fucare, colorare, *vel* aptare, concinnare, *vel ſecundum LXX.* ſtibio ornare. *Ezech.* 23. 40.

כחש macreſcere, tenuem eſſe. *Item*, mentiri, mendacem fieri.

Piel, mentiri, abnegare; negare. יכחשו־לו *Aq.* ἀρνήσονται αὐτὸν, *quem exprimit Hieronym.* negabunt eum. *S.* οἱ ψευσάμενοι αὐτῷ, qui mentiuntur ei. *LXX.* ἐψευσαντοαὐτῷ, mentiri ſunt ei. *Pſ.* 80. 16. כחש *Inc.* ἀρνήσῃ, negaverit. *Levit.* 6. 2. *ſic item A. Prov.* 30. 9.

Niphal, mendacem effici, *vel ut alii*, emaciari.

Hithpael, mendacem fieri.

לכחש ψεῦδος, mendacium. כחשי *Symm.* καταψευσάμενοι, calumnians *vel* obloquens, *Theodotio*, τὸ ψεῦδός μου, mendacium meum, *Vulgata*, falſiloquus. *Alii*, macies mea. *Job* 6. 8.

כחשים mendaces.

כי ὅτι, quia, quoniam, nam, quod, quamvis. *Interdum*, igitur, ideo, idcirco.

עד־כי donec, uſquedum.

אם כי quod ſi, & etiamſi. ſed.

הכי an, quia.

כיד *Sym.* πτῶσις, ruina. *LXX.* σφαγὴ, jugulatio. *Alii*, exitium, pernicies. *Job* 21. 20.

כידון *Aquila*, γένος, *vel* γάϊσος, geſum, *S.* ἀσπὶς, clypeus. *Joſ.* 8. 18. *Item A.* ἀσπὶς, *S.* θυρεὸς, clypeus. *Job* 41. 20. *ubi LXX.* πυρφόρος, ignifer. *Alibi LXX.* γάϊσος, geſum, ἀσπὶς, clypeus. *Item*, ζιβύη, lancea. *Jerem.* 6. 23. & ἐγχειρίδιον, pugio. *Jerem.* 50. 42. *Alii*, lancea, haſta.

כיל כילי *Alii*, tenax, avarus. *LXX.* βουλὴ, conſilium. *Heſai.* 32. 7. *Alibi*, ὑπηρέτης, miniſter. *Heſai.* 32. 5.

כימה כימה *Hebr. Interp.* ἄστρα, ſtellæ. *Job* 9. 9. *Item A.* ἀρκτοῦρος, Arcturus. *S. Th.* πλειάς, pleias. *Amos* 5. 8. *Alii*, vergiliæ, pleiades.

כים loculus, marſupium. *Th.* μάρσιππος, marſupium, ſaccus. *Proverb.* 16. 11. & *ſic LXX.* μάρσιππος, μαρσίππιον.

כיף כיפא petra. *Jerem.* 4. 29. *Plurale*, כיפים petræ. *Hinc Apoſtolus Petrus* Cephas *dictus.*

כיר כיור *Aq. LXX.* λουτὴρ, labrum. 1. *Reg.* 2. 14. *Alii*, labrum, lavacrum, concha. *Aliquando*, focus, foculus. *Semel LXX.* βάσις, baſis, *ubi alii*, ſuggeſtus *vertunt.* 2. *Paral.* 6. 13. *Plural.* כיורים labra. *Formâ femininâ* כיורות *holem primo deficiente: ubi S.* λουτῆρας, luteras, *ſeu* lavacra, *LXX.* χυτροκαύλους, chytrocaulos, *ſeu*, magnas ollas, *vertunt.* 3. *Reg.* 7. 38.

כירים *formâ duali, vaſa fictilia in quibus placenta coquebantur. LXX.* χυτροπόδια, chytropodes; *ſive* ſuſtentacula ollarum. *Levit.* 11. 35.

כך כה ita, ſic. שכך quod ſic.

ככב כוכב ἄστρον, ſtella. *Th. & alii.* כוכבים ἀστέρες, ſtellæ. *S. Pſal.* 148. 3.

ככר maſſa, fruſtum. *Alii*, planicies. *Inc.* τάλαντον, talentum. *Exod.* 38. 29. *S.* κολλύρα, collyra. 1. *Reg.* 10. 4. διεστιγμένα, conſtituta. *Incert.* 2. *Reg.* 18. 23. *ubi tres Interp.* διατέμνουσα, diſſecans, *vel* compendioſa. *de via agitur.* כברות *A.* πεπλεγμένα, tortæ. 1. *Reg.* 10.

4. *ubi Symm.* κολλύρας, collyras, *LXX.* ἀγγεῖα, vasa. *In forma duali*, כברים duo talenta. *Plurale Chaldaïcum*, כבריז

כלא *Symmachus*, φρυκτῶν; claudere, includere, occludere: cohibere, coercere, custodire, in custodia asservare. *Psalm.* 87. 9. *Aquila*, εἵρξαν, coercere. *Ps.* 118. 101. *Quinta Edit.* κωλύειν; impedire, coercere.

Niphal, cohiberi.

Piel, cohibere, coercere.

כלא φυλακὴ, custodia, carcer. *Item*, coercitio, cohibitio. ξηρεία; siccitas, *Reliqui Aggei*, 1. 10. *Plur.* כלאים carceres.

כלאים diversa genera, heterogenea. *Incert.* διφθέρας duplex semen. *Aquila*, ἀνομοιογενεῖς, genere dissimile. *Deuter.* 22. 9. *dicitur esse Symmachi in Appendice ex Coisliniano Codice. Sym.* εἱρμὸς, detentio. *Deut.* 22. 9. *Si precedens lectio sit Symmachi, quod verisimile videtur;* εἱρμὸς *haud dubie est Aquila, qui* כלא *supra reddit* εἵρξεν.

כבלה caula, *cum* ה *loco* א, *vel potius contractum pro* כבלאה. *Plural.* כבלאות caulæ. *LXX.* κοίμια, greges.

כלב κύων, canis, *Omnes. Plurale*, כלבים canes.

כלבים *Th.* κυναγεταὶ, venatores. *Psalm.* 21. 17.

כלוב canistrum, corbis, vas. *Symm.* κάλαθος, calathus. *Amos* 8. 1. *ubi LXX.* ἄγγος, vas. *Alibi LXX.* παγὶς, laqueus.

כלה consumi, deficere: absolvi, perfici. *Et ex usu Chaldaico*, confidere, sperare, desiderare תכלה *S. Th.* ἐκλείψουσι, deficient. *Job* 17. 5. *& sic etiam Theod. Job* 11. 2. *& Job* 19. 27. *& Sym. Prov.* 5. 11. כלו *Aq.* ἐτελέσθησαν, consummati sunt. *Psalm.* 68. 4. ויכלו *S.* ἀνελήφθησαν, consumti sunt. *Job* 7. 6. כלתה *Symmac.* ἀνήρτισαι, perfecta est. 1. *Reg.* 20. 7. *& mox Symmachus v.* 9. *eandem vocem*, ἀπόκειται, decretum est.

Piel, absolvere, complere, perficere, finire, consummare, consumere, solicite expectare, appetere. ככלות *Incert.* ἵνα συντέλεσαι, cum complesset. *Jud.* 15. 17. כלה בחמת כלה *S.* συντέλεσον ἐν θυμῷ, ἀνάλωσον, consume in furore, consume. *Psal.* 58. 14.

Pual, absolvi, finiri, consumi. כלו *Symm.* ἐτελειώθησαν, completæ sunt, *LXX.* ἐξέλιπον, defecerunt. *Th. Quinta Edit.* ἀνεκεφαλαιώθησαν, recognitæ sunt. *Psalm.* 71. 20.

כלה consumtus, deficiens. כלות *S. Th.* ἐκλείποντες, deficientes. *Deut.* 28. 32.

כלה consumtio, consummatio. *S.* συντέλεια, consummatio. *Hesai.* 28. 22.

כלת *Chaldaïcum. Vide infra in* לא

כליון consummatio.

תכלה perfectio. *A.* συντέλεια, perfectio, consummatio. *Psal.* 118. 96. *S.* κατασκευὴ, apparatus. *Ezech.* 23. 6. *& alibi.*

תכלית perfectio, consummatio, finis. *Job* 26. 10.

מכלות perfectiones.

כלי σκεῦος, vas, *Omnes. S.* ὅπλα, arma. 1. *Reg.* 17. 54. *Item A.* ἀναλεκτήριον, collectorium, pera. *S.* πήρα, pera. 1. *Reg.* 17. 40. *Incert.* ἄγγος, vas. *Levit.* 11. 33. *Plurale*, כלים vasa.

כליות *S. Th.* νεφροὶ, renes. *S. Prov.* 23. 16. *Th. Job* 19. 27. *& sic passim LXX. qui tamen semel vertunt* χείλη, labia.

מכלת alimentum. *Vide in* אכל

כלח *S.* πᾶν τὸ πρὸς ζωὴν, quidquid ad vitam pertinet. *LXX.* συντέλεια, consummatio, *quasi ex* כלה *Hieronymus & Vulgata*, vita, *Alii*, senium. *Job* 30. 2.

כלל perfecit, absolvit, omni ex parte absolvit, consummavit.

Pual, *geminatis litteris*, in una summa comprehendi.

כליל perfectum, absolutum, integrum, totum, consummatum, consummatio: *& adverbialiter*, absolute, penitus, integre, universaliter. *Aquila*, ὁλοτελῶς, penitus. *Deuteron.* 11. 16. *in Appendice. LXX.* ὅλος, totus, πᾶς *&* ἅπας, omnis, ἀεὶ παντὸς, semper, παντελὲς, funditus, ὁλοκαύτωμα, holocaustum: *& bis* στέφανος, corona.

כלה *A.* νύμφη, sponsa. *Hesai.* 61. 10. *& Alii*, *vel etiam* nurus. *Plurale*, כלות sponsæ, nurus.

כלולות sponsalia. *Jerem.* 2. 2.

כל πᾶς, ἅπας, πᾶσα, πᾶν, omnis, omne, totum; *per omnes casus, & per omnia genera. Item cum negandi particula*, quidquam, ullum, nullum. *Cum affixis* כלו totus ipse, כלה tota ipsa, *&* כלם כלהם universi ipsi. *Chaldaice* כל *&* כלא totus, omnis.

מכלול perfectio. *Plurale*, מכלולים perfectiones.

מכלל perfectio.

כלם *Niphal*, נכלם erubescere, rubore perfundi, ignominia & pudore perfundi, confundi. כלמים *Aquila*, ἐντραπέντες, pudefacti, confusi, *S.* αἰσχυνθὲ, turpes, *LXX.* ἐντιμωμένοι, inhonorati 2 *Reg.* 10. 5.

Hiphil, pudefacere, pudore & ignominia afficere, pudore suffundere. *A.* ἐντρέπειν, confundere. 1. *Reg.* 25. 7. *ubi Symmach.* ἐνοχλῶν, molestia afficere, *LXX.* ἀπαισχύνειν, prohibere, *Th.* καταισχύνων, confundere, pudore & ignominia afficere. *Item S. Th.* καταισχύνει, *Job* 19. 3. כמלים *A.* ἀνατρέπων, evertens. *Job* 21. 3. *S.* ἐνοχλῶν, perturbans, molestia afficiens. *Jud.* 18. 7.

Hophal, pudore suffundi, ignominia affici.

כלמה *Aquila*; *Theodotio*, ἐντροπὴ, pudor, ignominia. *Mich.* 2. 6. *& Hesai.* 61. 7. *Symmach.* ἀκρισία, opprobrium. *Ps.* 43. 16. *& alibi. S.* καταισχυμμὸς, pudor. *Mich.* 2. 6. *Plurale*, כלמות ignominiæ.

כלף כלפות *Symmachus*, διφόροις, bipennibus, *vel* furcis. *Psal.* 73. 6. *Alii*, malleos *vertunt. LXX.* λαξευτηρία, dolabra.

כמה *A.* ἐπιτάθη, extensa est. *Hieron.* desideravit. *Psalm.* 62. 2. *ubi Sym.* ἐμάρτυρα, desiderat. *LXX. pro adverbio habent, vertuntque*, πανταχῶς, quam multipliciter, *seu* quoties. *Alii*, desiderare, desiderio teneri.

כמז cingulum, *vel* subligaculum, *Alii*, murenulam, *Alii*, brachiale. *LXX.* ἁμαλλίσιον, torques. *Est ornamentum muliebre.*

כמן מכמנים recondita, thesauri reconditi, *LXX.* ἀπόκρυφα, abscondita. *Hinc Chaldæis verbum in Piel*, latere, abscondere se, insidiari.

כמון *S. LXX.* κύμινον, cyminum. *Hesai.* 28. 27.

ככם *S. LXX.* ἀπόκειμαι, depositum est. *Alii*, reconditum est. *Deut.* 32. 34. *LXX. alibi*, συνῆκται, collectum est.

כמר *Niphal*, נכמר incalescere, flagrare, æstuare. *Item*, denigrari, contrahi, convolvi. *LXX.* συσχίσθαι, revolvi, ταράττεσθαι *&* συνταράττεσθαι, conturbari, παροξύνειν, irritare.

כמרים sacerdotes, sacrificuli. *Soph.* 1. 4. *LXX.* ἱερεῖς, sacerdotes.

מכמר *S.* δίκτυον, rete. *Psalm.* 140. 10. *Item S.* ἀμφίβληστρον, retiaculum. *Hesai.* 51. 20. *ubi Aquila*, ἀμφιβληστρευμένοι, irretiti. *LXX.* ἀμίσθοι, semicoctus. *LXX. alibi*, ἀμφίβληστρον, rete, ἀμφιβολὰς, retia, σαγήνη, sagena.

מכמור *Idem. Plurale*, מכמרים retia.

מכמרת retiaculum.

כנה cognominavit, denominavit honoris causa. *LXX.* θαυμάσαι πρόσωπον, personam mirari, accipere. *Item*, προσδέχεσθαι, suscipere: *semel*, βοᾶν, clamare.

כנוה *LXX.* συνδοῦλος, conservus. *Alii*, collegium, societas, *sæpe apud Esdram. Est usus Chaldaïci. Plurale*, כנות societates.

כנה *Vide supra in* כן, כון.

כנמא *Chald.* hujusmodi, hunc in modum, in hanc sententiam.

כנים *Incert.* σκνῖπες, pediculi, *aut* vermiculi. *LXX.* σκνῖφες, sciniphes, *Alius*, φθεῖρες, pediculi. *Exod.* 8. 16. *Origenes scribit esse animalia volitantia, ita sub-*

tilia

tilia, ut visum fallant.

כנם pediculorum multitudo. *Exod.* 17. 18.

כנס colligere, congregare, comportare, congerere, *Aquila*, συνάγειν, colligere *Eccles.* 2. 26. & *Symm. Psalm.* 32. 7. כנסתי *Symm.* ἀθροίσω, coacervavi. *Eccles.* 2. 8.

Piel, *item* colligere, coacervare, congregare.

Hithpael, colligere se.

כנסת congregatio, cœtus, *apud Rabbinos.*

ככנסיהם femoralia. *LXX.* ἐνδυμασίαι, femoralia, *semper.*

כנע *Hiphil* הכניע deprimere, prosternere, humiliare. *Aquila*, ὑπερῤῥίπτειν, projicere, *LXX.* ἐξανιέναι, exstinguere. *Job* 40. 7. אכניע *Symmachus*, ἔπτυσα, subegissem, prostravissem, *LXX. Vulgata*, *Hieronym.* humiliassem. *Psal.* 80. 15. וכנעתי *Aquila*, ἐκόλασεν, punivit, *Symmachus*, κατήχησε, confudit, *LXX.* ἐτροπώθη, fugavit, *Vulgata*, humiliavit. 2. *Reg.* 8. 1.

Niphal, deprimi, humiliari, abjici: *vel* deprimere se, humiliare se. ויכנעו *Aquila*, *LXX. Theodotio*, ἐντραπέντες, confusi sunt, pudefacti sunt, *LXX. aliter*, συνεχόμενοι, coangustiati sunt, *Jud.* 11. 33. נכנעו *Symmachus*, ἐγκομπάζουσι, resipuerunt, *LXX.* ἐντραπέντες, confusi sunt, 2. *Paralip.* 12. 7. *Incert.* ταπεινωθῆναι, humiliari, *Jud.* 3. 30.

כנען Chanaan, *nomen proprium viri, filii Cham, & gentis, necnon regionis: incolæ mercaturæ dediti erant: hinc*, mercator, negotiator.

כנעני Chananæus, negotiator.

כנענים Chananæi. *A.* ἔμποροι, negotiatores. *Hesai.* 23. 8. *S.* μεταβολεῖς, negotiatores. *Job* 40. 25. *Th.* ἐμπορίζοντες, emtores. *LXX.* φοίνικες, Phœnices, *ibidem.*

כנען merx. *Jerem.* 10. 17. *ubi LXX.* ὑπόστασις, substantia.

כנף *S.* πτερὸν, ala. *Job* 39. 13. πτέρυξ, ala. *A. Symm. Vide Lexicon Græcum. Item A.* πτερύγιον, ala. *Job* 39. 13. & *alibi. Item*, ora. *Item Sym.* ἄκρον, summitas. 1. *Reg.* 15. 27. *Plurale*, כנפים alæ, oræ: & *formâ fœmininá*, כנפות alæ, *vel*, oræ.

כנפים *A.* πτερωτὰ, volatilia. *Eccles.* 10. 20. & *Sym. Hesai.* 18. 1.

Hinc fit verbum in Niphal, quod alii, extremæ oræ includi; *Alii*, alatum esse; *Alii*, aufugere; *Alii*, uti *vertunt. LXX.* ἀντεῖπον, contradicere, & *alio loco*, ἐγγίζειν, appropinquare.

כנר כנור *S. Th.* κίθαρα, cithara. 1. *Reg.* 16. 16. & *alibi sæpe. Aquila*, *S.* λύρα, lyra. *Psalm.* 150. 3. *Ps.* 80. 3. & *alibi. A. S. Th.* ψαλτήριον, psalterium. *A.* 1. *Reg.* 16. 16. *S. Psal.* 42. 4. & *Hesai.* 16. 11. *Th.* 1. *Reg.* 16. 23. *Plural.* כנרות citharæ, lyræ, psalteria.

כנש *Chald.* congregavit.

Hithpael, congregare se.

כסא θρόνος, solium, thronus, *Omnes. Exempla vide in Lexico Græco.* לימים הכסא *A.* εἰς ἡμέραν πανσελήνου, in diem plenilunii, *Vulgata*, in die plenæ lunæ. *Incertus*, εἰς ἡμέραν ἑορτήσιμον, in die insignis festi, *LXX. nescio quid legerunt, qui vertunt*, δι' ἡμερῶν πολλῶν, per dies multos. *Prov.* 7. 20. *ubi Alii*, ad diem statuti temporis. *Nonnulli hoc exemplum reducunt ad* כסס

כסה thronus, solium, *mutato* א *in* ה

כס *per apocopen*, thronus, solium.

כסה tegere, obtegere, occultare, celare. כסה *Sym.* κρύπτων, tegens, *LXX.* κρύπτει, abscondit, *Theod.* καλύπτων, abscondens, *Vulgata*, qui dissimulat.

Niphal, operiri, tegi.

Piel, tegere, obtegere, occultare. *Aq. S. Th.* καλύπτειν, operire, tegere. *Exempla vide in Lex. Græc. A.* ἐξελλεῖν, circumdare. *Psalm.* 103. 6. *Th.* συγκαλύπτειν, obtegere. *Job* 9. 24. *Aq.* ἐπικωμάζειν, operculum imponere. *Psalm.* 43. 20. *S.* κωμάζειν, *idem. Psalm.* 139. 10. *Aliquando intransitive* וכסם *A. S.* ἐκα-

κάθη, obscurata est. *Exode* 10. 15. כסה *S.* ἐπεκαλύφθη, opertus est. *Job* 15. 27.

Pual, operiri

Hithpael, operire se.

כסוי tegmen.

כסות tegumentum, operimentum: & *cum aphæresi* סותו *unde* כותנת operimentum suum. *Genes.* 49. 11.

מכסה *Aquila*, *Symmachus*, κάλυμμα, tegmen, operculum. *Gen.* 8. 13. *in Append. Item A.* ἱμάτιον, vestitus. *Hes.* 23. 18. ἐπισκήνιον, tentorium. *Samar. Num.* 4. 26.

כסח excidere, succidere. *LXX.* ῥίπτειν, projicere, & *alibi*, ἀνασκάπτειν, effodere.

כסחה succesum. *LXX.* κοπρία, stercus.

כסל ἀφρονεῖν, stultum esse. *Aq.* 2 *Reg.* 15. 31. *S.* 2. *Reg.* 13. 13. *Aquila*, ἀγνωμονεῖν, ingratum esse. ἠγνωμόνησας, ingratus fuisti, כסלת 2. *Reg.* 13. 13.

כסל & כסיל *Aquila*, *Symmachus*, ἄνοητος, amens. *Prov.* 17. 16. & *alibi. S.* ἄφρων, stultus. *Prov.* 26. 10. *Item* כסל *Symmach.* ἄνοια, stultitia. *Psalm.* 148. 11. *S.* ψόα, lumbus. *Job* 15. 27. *Plurale*, כסילים stulti, insani, & *aliquando*, ilia, lumbi. כסלו *Aq.* λαγόνες, *S.* ψόαι; lumbi, ilia. *Psal.* 37. 8.

כסיל *A.* ἀετὸν, orion, *S.* ἄρκτον, stellæ, *Th.* ἑσπέραν, vesperum. *Amos* 5. 8. *S.* μάχλας, vectis. *Psalm.* 73. 6. *Plurale constructum* כסלי orionis, sidera.

כסילות stultitia, stoliditas.

כסלו *nomen mensis noni* Kisleu, *insipientis a noviluniо Novembris.*

כסם tondere. *LXX.* καλύπτειν, tegere, operire.

כסמת כוסמת *A. S. Th.* ζέα, far. *Exech.* 4. 9. & *alibi*, *dicitur & ζεία. Alii*, ὄλυρα, olyra. *Th. Exod.* 9. 32. *Item Alii*, spelta. *Plurale*, כוסמים speltæ.

כסס *LXX.* ἀναριθμεῖν, connumerare. *Alii*, numerare, supputare, in summam redigere.

מכסה, כסס *LXX.* ἀριθμὸς, numerus, *item* τέλος, finis. *Alii*, summa, numerus, summa numerata. *Reperitur in regimine* מכסת

כסא *Aq.* πανσέληνον, plenilunium. *Prov.* 7. 20. *Alii*, tempus statutum, dies fixus. *Vide supra in* כסא

כסף concupiscere, ἐπιποθεῖν. *Th. Job* 14. 15.

Niphal, desiderio affici, *LXX.* ἐπιθυμεῖν, concupiscere, desiderare.

כסף ἀργύριον, argentum, *Omnes. Plurale*, כספים, nummi argentei, pecuniæ.

כסת כסתות pulvilli. *Esdr.* 13. 8. *S.* ἀναπαύσεις, pulvinaria, *Exech.* 13. 18. *ubi Hebræus Interp.* φυλακτήρια, phylacteria, *seu* amuleta, *brachiis appensa, ut ibidem dicitur; LXX.* περικεφάλαια, cervicalia; *Vulgata*, pulvilli.

כען *Chald.* jam, nunc.

כעס irasci, indignari.

Piel, irritare. כעסתה *Incert.* παρώργισεν, irritavit. 1. *Reg.* 1. 6.

Hiphil, παροργίζειν, irritare, ad indignationem provocare. *A. S. Eccles.* 7. 10. & *alibi. Incert.* ἐπειράζειν, tentare. *Deut.* 32. 16.

כעס *A. S.* παροργισμὸς, furor, indignatio. *Psal.* 30. 10. & *alibi.* כעם *S.* θυμώδης, animosus, *vel* iracundus. *Prov.* 21. 19. *Legitur &* כעש *Th.* ὀργὴ, ira. *Job* 5. 2. & *S. Job* 6. 2. *Sym. item*, πικρασμὸς, amaritudo. *Psal.* 6. 8. *Plurale*, כעסים irritamenta.

כפר *Symmachus*, σβεννύειν, exstinguere; *LXX.* ἀνατρέπειν, evertere; *Alii*, supprimere, subigere. *Prov.* 21. 14.

כפל duplicare.

Niphal, duplicari.

כפל duplum. *S.* ἐπιδιπλώσεις, duplicatio, *vel* duplicitas. *Job* 41. 4. *Duale*, כפלים duplicia, *vel* duplo majora.

מכפלה *nomen proprium loci. Aliis*, duplicitas. *LXX. non semel*, διπλῆς, duplex. *vel* duplicatus, *vertunt.*

כפן colligere, aggregare. *Alii*, incurvare

כפן *Th.* λιμὸς, fames. *Job* 30. 3. *ex uſu Chaldaïco.*

כפס כפים *Aquila*, μάζα, maza; *Sym. Theod. Quinta Edit.* συλλογὴ, colligatio; *Alii*, vermis; *LXX.* icarabæus, cantharus. *Habac.* 2. 11. *In hunc locum Hieronymus:* Porro quod nos interpretati ſumus: *Et lignum quod inter juncturas ædificiorum eſt reſpondebit:* pro quo LXX. poſuerunt, *& ſcarabæus de ligno loquebatur ea;* manifeſtius more ſuo tranſtulit Symmachus, καὶ συλλογὴ οἰκοδομῆς ξύλου λαλήσει αὐτά, id eſt, *& junctura ædificii lignea loquetur ea.* Theodotio quoque, ἡ συλλογὴ ξύλου φθέγξεται αὐτά: nectum & Quinta Edit. ἡ συλλογὴ ξύλου φθέγξεται αὐτά: quæ & ipſæ interpretationes cum Symmachi & noſtra interpretatione concordant. Quod enim lingua Hebraïca dicitur CHAPHAS, lignum ſignificabat, quod ad continendos parietes in medio ſtructuræ ponitur; & vulgo apud Græcos appellatur ἰμάντωσις. . . . Reperi exceptis quinque Editionibus, id eſt, Aquilæ, Symmachi, LXX. Theodotionis, & Quintæ, in duodecim Prophetis & duas alias Editiones, in quarum una ſcriptum eſt: *quia lapis de pariete clamabit quaſi vermis in ligno loquens:* in altera, *lapis enim de pariete vociferabitur, & σκώληξ de ligno loquetur ea.* Sed & Aquila aliud quiddam, quam nos diximus poſuit, καὶ μάζα, id eſt, *& maſſa de ligno reſpondebit. Vide notam noſtram in hunc locum.*

כפף curvare, incurvare. *LXX.* καταδυναστεύω, incurvare, כפופים *Interp. & LXX.* κατηφαγμένους, afflictos, *Alii*, curvatos. *Pſal.* 145. 1.

Niphal, incurvare ſe.

כף *Aquila*, ταφὼθ, vola manus. *Num* 6. 19. *Sym.* παλάμη, palma. *Job* 11. 13. *& alibi. A. S. item*, χεὶρ, manus. *Vide in Lexico Græco. S. Th.* ἴχνος, veſtigium. *Heſai.* 1. 6. *Item* acetabulum. *Duale* כפים manus, *&* כפות ramuli palmarum. *Item*, plantæ, volæ, acerræ. *Item*, manubria.

כפה *Aquila*, incurvus, *Symmach. LXX.* ἀρχὰ, principium, *Theodotio*, κεφὰ. *Heſai.* 19. 15. *Alii*, ramus. *Job* 15. 32. כפת βαΐα, rami. *Incert. Levit.* 23. 40.

אכף *Vide in* אכף

כפר *Aq.* ἀλοιφᾶν, *vel* ἀλοιφὰν, linire. וכפרת ובכפר ἀλοιφίσεις ἀλοιφῇ, linies linimento. *A. Gen.* 6. 14. *S.* (ἱλάσεις) ἱλασμοῦν, propitiaberis propitiatione, *LXX.* ἀσφαλτώσεις, bitumine linies, *ſic & Vulgata.*

Piel, *Omnes.* ἐξιλάσκεσθαι, propitiari, *&* ἐξιλάζεσθαι. *Exod.* 29. 37. *& alibi. Item*, expiare, placare.

Pual, expiari, aboleri. וכפר *A. Sym. Th* ἐξιλασθήσεται, propitiabitur, *melius*, placabitur. *LXX.* ἀφαιρεθήσεται, auferetur. *Heſai.* 27. 9. וכפר *Symmachus*, ἐξαλειφθήσεται, delebitur. *Heſai.* 28. 18.

כפר *A.* ἄλειμμα, linimentum. *LXX.* ἄσφαλτος, bitumen. *Gen.* 6. 14. *ubi S.* ἱλαστήριον, propitiatio. *Alii*, pix. *Aliquando*, cyprus, *arbor.*

כפר ἐξίλασμα, propitiatio. *A. S. Th. Exod.* 30. 12. *&. alibi. &* ἐξιλασμὸς, propitiatio, *Omnes. Exod.* 29. 36. *& alibi. Vide in Lexico Græco. Item*, ἀλλαγμα, commutatio, *Omnes. Amos* 5. 12. *Th.* λύτρωσις, redemtio. *Prov.* 6. 35. *Alii*, expiatio, redemtio, redemtionis pretium.

כפר *Symmach. Th.* κώμη, vicus, pagus. 1. *Reg.* 6. 18. *Th. Ezech.* 38. 13. *Plurale*, כפרים vici. *Alii*, cypri, *arbores.*

כפיר כפר leo juvenis. *Vide ſupra in* ארה *Plurale*, כפירים juvenes leones.

כפר *cum Helem in poſtrema ſyllaba*, πάχνη, pruina. *Incert. Exod.* 16. 14. *Item*, cratet, pelvis. *Plurale conſtructum*, כפורי pelves, crateres.

כפרים chiphurim, expiationes.

כפרת ἱλαστήριον, propitiatorium.

כפש כפש depreſſit, ſubegit. *LXX.* ἐψώμισεν, aluit, nutrivit. *Thren.* 2. 16.

כפת *Chald.* vinxit, ligavit. *Particip.* מכפתין ligati.

כפתר globulus, malogranatum affabre elaboratum. *LXX.* σφαιρωτὴρ, ſphærula. *Sym.* ἱλαστήριον, propitiatorium. *Amos* 9. 1. *Plurale*, כפתרים mala, ſphæræ, globuli.

כפתור Chaphthor. *Symmac. Theodotio*, Καππαδοκία, Cappadocia. *Jerem.* 47. 4.

כר *Vide in* כרר

כרב כרוב Cherub, Cherubinus. *Plurale*, כרובים Cherubim.

כרבל *Piel*, amicire, tegere.

Pual, מכרבל opertus, palliatus, *LXX.* ἐζωσμένος, accinctus, circumcinctus. 1. *Paral.* 15. 27.

כרבלה *Chald.* paludamentum, tegumentum. *Plurale* כרבלת paludamenta, *Theod.* ἐξωμίδες, genus veſtis.

כרה fodit, effodit. *Item*, convivium apparavit. *Item*, emit, comparavit. כרוּ *Aquila*, ὤρυξάν μοι, fodiebant mihi. *Symmachus*, ὑπώρυξάν μοι, ſuffoderunt mihi; *Quinta Edit.* ἄμυξάν μοι, foderunt mihi, *& ſic Hieronymus: LXX.* διηγήσαντό μοι, narraverunt mihi. *Pſalm.* 118. 85. כריתּ לי *Aquila*, ὤρυξάς μοι, fodiſti mihi. *Symmachus*, κατεσκεύασάς μοι, præparaſti mihi; *LXX. Theodotio, Quinta & Sexta Editio.* κατηρτίσω μοι, perfeciſti mihi. *Hieronymus cum Aquila*, fodiſti mihi, *Pſal.* 39. 7.

כארו *Pſal.* 21. 17. *In Maſora notatur ſcribi* כארו. *In tertia perſona pluralis legit item Aquila; qui vertit* ἤσχυναν, pudore affecerunt, *vel* ignominia affecerunt, *& LXX. qui*, ἄμυξαν, foderunt, *& Hieronymus, qui* fixerunt, *interpretatur. Aliqui putant deduci a* כרר fodere: *cujus verbi uſus alius non reperitur. Qui lectionem* כארו *retinent, vertunt*, quaſi leo. *Verum Aq. LXX. Hieronymus, Chaldæicus Interpres, Maſora, R. Jacob, & alii* כאטו *legerunt, nullusque illorum pro lectione Hebraïci Exemplaris hodierna ſtat.*

Niphal, fodi.

Ithpeal, *Chaldaïce*, transfigi, infirmari, *vel ut quidam*, abbreviari.

כרה convivium. *LXX.* παράθεσις, apparatus; appoſitio. 4. *Reg.* 6. 23.

כרורת foſſuræ. *LXX.* Κρήτη, Creta, *inſula. Sophon.* 2. 6.

ככרה fodina. *LXX.* θημωνὰ, tumulus, acervus. *Sophon.* 2. 9.

כרז *Chald.* proclamavit.

Aphel, *idem.*

כרוז præco. *Chald.*

כרך הכרוך ſtola, pallium. *Eſther.* 8. 15. *LXX.* διάδημα, diadema, *Ibid.*

כרכב ambitus, circuitus. *LXX.* ἴχδια, craticula, *&*, *alibi*, θυρεὸν, thuribulum.

כרכם crocus. *Cant.* 4. 14. *Alii legendum putant* כרכם *cum ſamech in fine: ſed refelluntur a Roberſono &. aliis.*

כרכר ſaltare. *Vide infra in* כרר

כרכרות veredarii. *Symmach.* φορεῖα, vehicula. *Heſai.* 66. 20. *ubi LXX.* σκιάδια, umbracula *vertunt.*

כרם ἀμπελὼν, ῶνος, vinea. *Incert. Levit.* 25. 4. *&* 1. *Paral.* 27. 27. *LXX. item*, ἀμπελὼν *&* ἄμπελος, vinea. *Aliquando* κτῆμα, poſſeſſio, *&* χωρίον, regio.

כרם vinitor. *Plurale*, כרמים *LXX.* ἀμπελουργοὶ, vinitores.

כרמל Carmel, *nomen proprium loci, & montis feracissimi: inde appellative eſt* arvum, *ac* ſpica virens. גרש כרמל *A. S.* ἁπαλὰ λαχανα ἐσπερικὰ, tenera olera legumini ſimilia. *LXX.* χλωρὰ ἑφθὰ, ſpicæ virides comminutæ, *Theodotio*, ψιλὰ ἀλφίτα, pinguis farinæ. *Levit.* 2. 14.

כרמיל coccineum. כרמל *LXX.* τὸ κόκκινον, coccinum.

כרם כרמי כרא ſolium, thronus, *Chaldaïce. Plurale*, כרכין ſolia.

ברסם *Piel*, *Symmac.* κατεπαίωσε, vaſtavit. *LXX.* ἐλυμήνατο, perdidit; *Alii*, ſuffodit. *Pſ.* 79. 14.

ברע incurvare ſe, in genua procumbere. *Aquila*, *Th.* κάμπτειν, incurvare ſe, flectere ſe. *Vide in Lexico Græco. Symmachus*, ἐκλίζειν, in genua procumbere. *Exempla frequentiſſima vide in Lexico Græco.* והכרענה *Symmachus*, ἀποκλίνει, *tranſitive ut puto*; emittunt *filios ſuos*, *LXX.* ἐξέβρεψας, nutriviſti, *Th.* ἐὰν ἀφῶσιν, ſi dederint, *Vulgata*, incurvantur. *Job* 39. 3. כרע *Theodotio*, συγκάμψας, incurvans ſe. *Jud.* 5. 27.

Hiphil, incurvare facere, proſternere, deprimere. *Aquila*, κάμπτειν, *tranſitive*, incurvare facere, *S.* ἐκλίζειν, procumbere facere. הכרע תכרעני *A.* κάμψας ἔκαμψάς με, incurvando incurvare feciſti me, *i.* depreſſiſti me; *S.* ἐκλικμὸς μὲ, ὑμνιδοςάτησάς με, procumbere feciſti me, confirmaſti me *in lapſu*, *LXX.* ταραχῇ ἐτάραξάς με, perturbatione perturbaſti me, *Th.* καταάγχων κατῆξάς με, ſtrangulans ſtrangulaſti me; *Vulgata*, *decepiſti me*, *& ipſa decepta es*, *Jud.* 21. 35.

ברעים genua, crura, *LXX.* σκέλη, crura, *&* πόδες, pedes; *Metaphorice*, ἀκροτέρεα, ſummitates.

ברקם carbaſus. *LXX.* βύσσινος, byſſinus.

ברר *Piel*, *geminata ſyllaba*, ברבר ſaltavit, ſubſiliit. מברבר *Aquila*, ὀρχούμενος, ſaltans, tripudians, *S.* ἐν τύμπανῳ, cum tiara, *LXX.* ἀνακρούων ἐν ὀργάνοις, pulſabat in organis. 2. *Reg.* 6. 14. *Et mox verſu* 16. *Aq.* ἀνακρούμενος, ſaltans, *ubi ex Hebraica vocem Græcam feciſſe videtur. Symmachus*, σκιρτῶν, effuſe ridens, *LXX.* ἀνακρούμενος, pulſans. *Vulgata*, ſubſilientem *vertit.*

ברכות veredarii. *Sym.* φορεῖα, vehicula. *Vide ſupra in* ברכר

בר ἀρὴ ἀρὸς, agnus. *S. Heſai.* 34. 6. *Item*, paſcuum. *Item*, clitellæ, ſtramentum.

ברים agni, *& metaphorice* principes, duces, primores exercitus.

ברש *cum punctо ſiniſtrо*, ingluvies. *Jerem.* 51. 34. *ubi LXX.* κοιλία, venter.

ברת cædere, abſcidere, diſcidere, præcidere, ſuccidere, amputare, pangere fœdus. *A. S.* κόπτειν, ſcindere. *Deut.* 19. 5. *in Append. S.* 1. *Reg.* 31. 9. *Item Inc.* διαπρίειν, exſcindere. *Jud.* 6. 25. וכרתו *S.* καὶ συνθῶσι, *&* paciſcentur fœdus. 2. *Reg.* 3. 21. *Hoc etiam modo interpretatur Theodotio. Job* 40. 23. διατιθήσῃ.

Niphal, exſcidi, abſcidi, ſuccidi, נכרתה ἐκκοπήσεται, perdentur. *S. Pſalm.* 36. 38. תכרת ἐξολεθρευθήσεται, perdetur, diſperdetur, peribit. *A. S. Prov.* 23. 18. *&* ὀλεθρευθήσεται. *A. Gen.* 41. 36. *in Appendice.*

Pual, præciſum eſſe, exciſum eſſe.

Hiphil, excidere, præcidere, ſuccidere. תכרית *S.* διαπρίσεις, exſcindes. *LXX.* ἐξαροῦσι, auferes. ויכרת *A.* καὶ ὀλεθρεύσει, *&* perdet. *S.* καὶ ἐξολεθρεύσει, *&* diſperdet, *& ſic Vulgata*, *LXX.* καὶ ἀφεῖλε, *&* abſtulit; *Th.* καὶ ἀφελῶν, *&* auferet. *Heſai.* 9. 14.

Hophal, exciſum eſſe.

כריתת *A.* κοπὴ, ſciſſio. *Th.* ἐξολέθρωσις, exterminatio. *S.* διαπρισὴ, diſſectio. *Deut.* 24. 1.

כריתות *LXX.* ἀποστάσιον, repudium. *Plur.* כריתותיו divortia, repudia.

כרתים *Aq. Quinta Editio*, ὀλέθριον, peſtilentioſum. *Sophon.* 2. 5.

כרתי Cerethæus, *nomen proprium. Plurale*; כרתים Cerethæi.

כשב *cum punctо ſiniſtrо*, agnus, ovis annicula. *Aq.* ἀμνὸς, agnus. *Levit.* 3. 8. *in Appendice*, *ubi S.* πρόβατον, ovis. *Plurale.* כשבים agni, *vel* oves, כשבה agna, *vel* ovis.

כשרי *cum punctо ſiniſtrо*, Chaldæus; *Chal.* כשדיא Chaldæus; *Plur.* כשדים Chaldæi. *Chald.* כשראין Chaldæi, כשדות in Chaldæam. *Ezech.* 11. 24.

כשח *cum punctо ſiniſtrо*; *LXX.* πλατυάσθαι, dilatari, extendi. *Alii*, operiri, obduci. *Deut.* 32. 15.

כשל impingere, offendere, corruere, labi. ויכשלו *A.* καὶ σκανδαλισθήσονται, ſcandalizabuntur, *S.* καὶ προσκόψουσι, offendent, *LXX.* ἀσθενήσουσι, infirmi erunt. *Heſai.* 8. 15. כרשל *S.* σφαλέντες, lapſos. *LXX.* ἀσθενοῦντες, infigmantes. *Job* 4. 4.

Niphal, impingere, labi. תכשל *Aq.* σκανδαλισθήσῃ, offenderis, *LXX.* κοπιάσεις, laborabis. *Prov.* 4. 12. ויכשלו *A.* καὶ σκανδαλισθήσονται, ſcandalizabuntur, *vel* offendent, *Sym. Th.* ἀσθενήσουσι, infirmabuntur, *LXX.* ἀνίσχυσε ἰσχύν, invalidi erunt. *Heſai.* 40. 30.

Piel, impingere facere.

Hiphil, impingere facere, labefactare. *A.* σκανδαλίζειν, impingere facere. *Pſ.* 63. 9. *ubi S.* πταίειν; impingere, corruere.

כשלון lapſus. *Prov.* 16. 18. *LXX.* πτῶμα, caſus, ruina.

כשל *S.* μοχλὸς, rectis. *Alii*, ſecuris; *LXX.* πέλεκυς. *Pſalm.* 73. 6.

מכשול offendiculum, offenſio. *A.* σκάνδαλον, ſcandalum, offendiculum. *S.* πτῶμα, ruina, offendiculum. *Heſai.* 8. 14. *Plural.* מכשולים ſcandala.

מכשלה *Symmachus*, σκάνδαλον, ſcandalum, offendiculum. *Alii*, ruina. *Soph.* 1. 3. *Item*, ἀσθένεια, infirmitas. *S. Th. Heſai.* 3. 6. *Plurale*; מכשלות ruinæ; offendicula.

כשף *Piel*, præſtigiis uti; *LXX.* φαρμακεύεσθαι, veneficiis uti.

כשפים præſtigiatores, malefici. *LXX.* φάρμακοι, venefici.

כשפים *Aquila*, *Symmachus*, maleficia. *Alii*, præſtigiæ, *LXX.* φάρμακα, veneficia, præſtigiæ.

כשר *Aquila*, εὐθυτεῖν, recte componere. *Eccleſ.* 11. 6. *ubi S.* εὑρίσκειν, invenire. *LXX.* εὐοδοῦν, recte procedere. *Alii*, rectum eſſe.

Hiphil, dirigere. הכשיר *Sym.* γοργευόμενος, agilis. *Alii*, rectificare. *Eccleſ.* 10. 10.

כשרון *Sym.* γοργότης, agilitas, ſolicitudo. *Eccleſ.* 2. 21. *& alibi*, *ubi LXX.* ἀνδρεία, fortitudo. *Alii*, rectitudo, æquitas. *Item S.* ἀνδραγάθημα, recte factum. *Eccleſ.* 5. 19.

בכישרו *Aquila*, *Symmach. Theodotio*, ἀνδρείᾳ, fortia, *forte melius legatur*, ἐν ἀνδρείᾳ, in fortitudine; *LXX.* τὰ συμφέροντα, utilia. *Proverb.* 31. 19. *Alii*, ad vertibulum. *Ibid. In editо noſtrо ſupra male legitur*, ad veſtibulum, *mendo typographico. Eſt autem vertibulum inſtrumentum nendi.*

כתורות ἁλύσεις, catenæ. *S. Pſal.* 67. 7. *Lex. Recent.* compedes. *LXX.* ἀνδρεία, fortitudo; *Th.* εὐθύτητες, rectitudines.

כתב γράφειν, ſcribere; *Omnes. A.* συγγράφειν, conſcribere. *Eccleſ.* 12. 10. *Alii*, διαγράφειν, deſcribere. לכתב διαγράψαι, deſcribere. *Incert. Joſ.* 18. 8. ויכתב ἀπεγράψατο, deſcripſit. *Th. Jud.* 8. 14.

Niphal, ſcriptum eſt.

Piel, præſcribere.

כתב ſcriptum, ſcriptura. *Item Chaldaïce*, כתבה *&* כתבא ſcriptura.

בכתוב *Th.* ἐν ἀπογραφῇ, in deſcriptione. *Pſalm.* 86. 6. *ubi Aquila*, ἐν τῷ γράφειν, in ſcribendo, *S.* γράφων, ſcribens, *Quinta Edit. ut Theodotio.*

כתבת inſcriptio.

מכתב ſcriptura, ſcriptum. *A.* γράφιον; ſtylus. *Deut.* 10. 4. *in Appendice.*

כתל paries. *Eſt & uſus Chaldaïci. Plural. Chald.* כתלא parietes.

כתם aurum, maſſa auri, aurum inſigne. פז כתם *A.* λίτρα χρυσοῦ, maſſam auri. *S.* χρυσὸν, aurum. *Theod.* ἐπίσημον ἐκ χρυσοῦ, inſigne ex auro. *Cant.* 5. 11. כבתם אופז *A.* colore Ophaz. *Th.* auro Ophaz. *Dan.* 10. 5. בכתם אופיר *Sym.* χρυσῷ φωτεινῷ, auro primo, *LXX.*

χρυσίῳ ευφὶρ, auro Sophir, *Alii*, auro Ophir. *Sed Pſalmo* 44. 10. *A. Quinta & Sexta Edit.* ἐν βάμματι Ωφὶρ, in tinctura Ophir. *S.* ἐν χρυσῷ ἀρωτείῳ, in auro primo *vel* excellenti. *LXX.* ἐν ἱματισμῷ ᾠδῇ δεδαιμένῳ, in veſtitu deaurato, *Th.* ἐν διαδήματι χρυσῷ ἐκ Σωφὶρ, in diademate aureo ex Suphir.

Hinc verbum in Niphal נכתם inaurari, *LXX.* κεκηλῶσθαι, maculari.

מכתם *A.* σῶλωμα, maculoſum, *vel* varie tinctum. *Heſai.* 13. 12. *LXX.* λίθος τιμιώτατος, lapis pretioſus. *Alii*, aureum cimelium.

בכתם *Aq.* Ἐπιεικῶν τελείου, humilis perfecti. *S.* τῶν ἐπιτιθέντων ἐν ἀμωμῷ, humilis inculpati. *Hi duas voces legerunt* תם ו מך *LXX. & Quinta Editio*, εἰς στηλογραφίαν, in tituli inſcriptionem *Pſalm* 51. 1. *Alibi A.* τῷ ἐπιεικεῖ ὄντος ἐν ἀπλότητι, humilis & ſimplicis, *ubi Quinta & Sexta Edit.* μαχθάμ, Machtham *exprimunt. Alii vero*, carmen. *Alii*, inſtrumentum muſicum *explicant.*

כתנת כ־נץ τριχίνη, tunica, *Omnes. A. S. Th.* ἐνδύτης, ſubucula, veſtis interior, tunica. *Plural.* כתנות ſubuculæ, tunicæ, veſtes interiores.

כתף ὦμος & ὠμία humerus, *Omnes. Item*, ſcapula, latus, littus. *LXX.* νῶτος, dorſum; & *apud Joſue* νότος, auſter. *Plurale conſtructum maſc.* כתפי humeri. *Fœmin.* humeri, ſcapulæ.

כתר *Piel*, *Aquila*, *Symmachus*, κυκλόειν, circumdare. *Pſalm.* 22. 13. *Theodotio*, διαδεγματίζειν, traducere; *ſed poſſet hoc poſtremum eſſe Aquilæ*, *Pſal.* 22. 13. יכתרו *Symmac.* στεφανώσουσι, coronabunt. *Pſal.* 142. 8. כתר *Theodotio*, ὑπόμενον, ſuſtine, exſpecta. *Job* 36. 2.

Hiphil, coronare, circumdare. יכתירו *Aquila*, ἀναμενοῦσιν, exſpectabunt, *Th.* στεφανώσουσι, coronabuntur. *Prov.* 14. 18. *ubi LXX.* περιέσονται, tenebunt.

כתר corona. *LXX.* διάδημα, diadema, redimiculum.

כתרת *Symmachus*, κεφαλίς, capitellum. *Jerem.* 52. 22. *Alii*, coronamentum. *Symmach.* ἐπιστύλιον, epiſtylium. 3. *Reg.* 7. 16 כותרת ἀκροκιονίαν, angulare. *S.* 4. *Reg.* 25. 17. *Plurale*, בכתרות coronamenta.

כתש *Aquila*, *Theod.* κόπτειν, contundere. *Prov.* 27. 22. *ubi LXX.* μαστιγῶν, flagellare. *Alii*, contundere.

מכתש ἅλμας, mortarium. *Aq. Th. Prov.* 27. 22. *& alibi. Item Symm.* μύλη, mola. *Jud.* 15. 19. *ubi LXX.* τρῶμα, vulnus.

כתת *Aq.* συγκλάσσειν, contundere. *Levit.* 22. 24. *Symmac. LXX.* συγκόπτειν, concidere. *Pſalm.* 88. 24. *Alii*, contundere; conterere.

Piel, conterere, contundere. *LXX.* συγκόπτειν, concidere.

Pual, conteri, contundi. *LXX.* πολεμεῖν, bellare.

Hiphil, contundere, conterere. *LXX.* τιτρώσκειν, vulnerare.

Hophal, conteri.

כתית tuſum. *Exod.* 27. 20. *LXX.* κεκομμένον, conciſum, excluſum.

מכתה contuſio. *Heſai.* 30. 14.

ל

לא ὄχι, non, *Omnes paſſim. Aliquando* הלא, הלוא ὄχι, nonne, annon. בלוא ac ſi non. *Maſſoreta dicunt quindecim locis ſcriptum eſſe* לא *ubi legendum* לו illi, ei.

לאב תלאובות ſiccitates. *Oſea* 13. 15. *LXX.* ἀοικήτους, non habitata, deſerta *terra.*

לאה moleſte & ægre ferre, laborare, defatigari, defeſſum eſſe. תלאה *Symmachus*, μοχθήσεις, moleſte feres. *LXX.* ἐν πόνῳ, in moleſtia. *Th.* κοπιάσεις, laborabis. *Job* 4. 2.

Niphal, fatigari, defeſſum eſſe. ונלאה *Aquila*, καὶ μεμοχθηκυῖαν, quæ laborabat, *Hieronymus*, & laborantem; *LXX.* καὶ ἀθύμησα, & infirmata eſt, *Pſalm.* 67. 10. *Item Aquila*, *Theodotio*, ἐμόχθησεν, laboravit. *Symmachus*, ἀνορθρεύων, obtorpuit. *LXX.* ὁ δυνάμενος ὑποστῆναι, *forte* ὑπενεγκεῖν, non poterit ſuſtinere. *Prov.* 26. 15. נלאיתי *Sym.* ἐκοπίασα, defatigatus ſum, *vel* defeci. *Heſai.* 1. 14.

Hiphil, fatigare. תלאות *Aquila*, μοχθῶν, moleſtare. *Sym.* κοπῶν, defatigare, *LXX. Th.* ἀγῶνα παρέχων, certamen præbere. *Heſai.* 7. 13.

תלאה labor, defatigatio, moleſtia. *LXX.* μόχθος, labor, πόνος, defatigatio, πόνος, dolor, κακοπάθεια, afflictio.

לאט obvolvit, involvit. 2. *Reg.* 19. 4. *Vide in* לוט

לאך מלאך ἄγγελος, legatus, nuncius, Angelus, *Omnes paſſim. Plurale*, מלאכים legati, nuncii, Angeli.

מלאכות ἀγγελίαι, legationes. *Aq. Pſal.* 72. 28. *ubi LXX.* ἐπαγγελίαι, promiſſiones, & *ſecundum aliam lectionem*, αἰνέσεις, laudes.

מלאכות λειτουργίαι, miſſiones. *Incert. Aggæi* 1. 13.

מלאכת *LXX.* ἔργον, ἐργασία, opus, opificium. *Aliquando* λειτουργία, miniſterium, & πραγματεία, opus, & ἐφημερία, vices diurnæ. *Plurale*, מלאכות operæ, opificia.

לאם populus. *Vide in* אמם

לבא לביא *S.* λέων, leo. *A.* λίαινα, læna. *Pſ.* 56. 5. *ubi LXX.* σκύμνος, catulus leonis. *Talmudici dicunt* לביא *ſignificare, leonem immanem & annoſum, ſed molares adhuc dentes habentem. Vide in* א. *Cum Talmudicorum interpretatione non conſonant LXX. qui vertunt paſſim* σκύμνος, catulus leonis; *aliquando tamen* λέων, leo. *Plurale*, לבאים leones, *in loco ſupra citato Pſal.* 56.

לבב καρδία, cor, animus, *Omnes paſſim. Plurale conſtructum* לבבי corda.

לב καρδία, cor, animus, *Omnes paſſim. Item*, *Aq. S.* διάνοια, mens, animus, cogitatio. *Eccl.* 1. 16. *&* 2. *Pſalm.* 12. 3 *& Incert. Joſ.* 14. 8. *Item ſæpe LXX.* ψυχή, anima, φρὴν, mens, νοῦς, mens. *Aliquando LXX.* φρόνησις, prudentia, ὁμόνοια, concordia, ἐπιθυμία, concupiſcentia, ὁδός, via, πάθος, pectus.

לבה cor, animus. *Plurale*, לבות corda, animi.

בלבות *Vide infra in* לחב

לבבות *LXX.* κολλυρίδες, collyrides, placentæ. *Alii*, matriæ, lagana, paſtilli, *vel ſimilia, quæ ob ſuavitatem cor exhilarant.*

נלבב *Niphal*, cordatus fieri. יולב *Symmach.* θρασυνεῖ, audacter agit; *LXX.* νήχει λήμης, natat ſeremonibus; *Vulgata*, in ſuperbiam erigitur. *Job* 11. 12.

Piel. לבבתני *Symmac. Quinta Edit.* ἐθαρσυνάς με, audacem feciſti me; *LXX.* ἐκαρδίωσας ἡμᾶς, cor abſtuliſti nobis, *Vulgata*, vulneraſti cor meum; *Alii*, rapuiſti cor meum. *Cant.* 4. 9. *Alia ſignificatione* ותלבב *LXX.* καὶ κολλυριάσει, & collyridas faciat; *Alii*, lagana *vel* placentas faciat.

לבט *Niphal*, נלבט, conturbari. יולבט *Aq.* ἁρπάσεται, vapulabit; *Symmachus*, βασανισθήσεται, torquebitur; *Theodotio*, φορίσει, fœdabitur. *Prov.* 10. 8. *ubi LXX.* ἐκπερισλισθήσεται, ſupplantabitur. *Vulg.* cæditur. *Alii*, corruet.

לבן *Hiphil*, תלבין albus fuit, dealbatus eſt. *LXX* λευαίνειν, dealbare, & λευκαίνεσθαι, albeſcere.

Hithpael, dealbari. *LXX.* ἐκλευκαίνεσθαι, dealbari, album fieri.

לבן λευκός, albus. *A. Heſai.* 30. 26. *Aliquando* λευκὸν, album, albor. *Plurale*, לבנים albi. *Fœminum*

לבנה

לבנה alba. *Plurale*, לבנות albæ.

לבנה *Symmachus*, *LXX.* σελήνη, luna. *Heſai.* 24. 23. *Aquila*, λευκὴ, alba. *LXX.* σελήνη, luna. *Heſai.* 30. 26. *Aquila hoc loco* λευκὴ, alba, *de luna haud dubiè intelligit, neque enim alio modo intelligi poteſt illud*, Et erit lux lunæ ſicut lux ſolis.

לבנה *Aquila*, λευκὴ, populus alba. *Oſee* 4. 13. *ubi LXX. etiam* λευκὴ *vertunt: ſed iidem Gen.* 30. 37. στυρακίνην, ſtyracinas; ῥάβδους στυρακίνας, virgam ſtyracinam.

לבנה λίβανος, thus. *paſſim apud LXX.*

לבנון Libanus, *mons*, *a thure. LXX.* Λίβανος, Libanus, *& non raro* Ἀντιλίβανος, Antilibanus.

לבנה πλινθίον, *Sym.* πλινθεῖον, later, opus lateritium. *Ezech.* 4. 1. *LXX. etiam*, πλίνθος, later. *Plural.* לבנים lateres.

לבן *verbum*, lateres formare, laterificare. *LXX.* πλινθεύειν, laterificare.

לבן בלבן πλινθίον, later, *aut* fornax lateraria. *Inc. Jerem.* 43. 9.

לבש induere, veſtire ſe, *LXX.* ἐνδύειν, ἐνδύνειν, induere. לבשי *Sym.* ἀμφιεσμένους, amictos, *LXX.* ἐνδεδυκότας, *Theod.* ἐνδεδυμένους, indutos.

Pual, indui, indutum eſſe.

Hiphil, induere facere, induere, veſtire alium.

לבוש *Aquila*, ἔνδυσις, *Symmachus*, ἔνδυμα, indumentum. *Pſalm.* 36. 13. *&* 68. 12. *Item*, στολὴ, ſtola. *LXX.* ἱμάτιον *&* ἱματισμὸς, veſtimentum, ἀμφίασις, veſtitus, ἐνδύλωμα, veſtimentum. *Plurale conſtructum*, לבושי veſtimenta.

מלבוש veſtimentum, indumentum. *Plurale conſtructum*, מלבושי indumenta.

תלבשת veſtitus.

אלגום לגם *Vide* אלג

להב φλὶξ, flamma, *paſſim. Inc.* ἀχμὴ, cuſpis. *Jud.* 3. 21. *Item*, gladius, mucro, acies, lamina flammans. *Plurale*, להבים flammæ.

להבת ס׳ להבת *Idem*, להבת חנית *Aquila*, *Theodotio*, φλὶξ δόρατος, flamma haſtæ, *vel* lamina flammans haſtæ. *Sym.* ἀχμὴ cuſpis, *LXX.* λόγχη, lancea, *Vulg.* ferrum haſtæ. *Plurale*, להבות flammæ, cuſpides.

בלבת *contractum pro* בלהבת in flamma. *Exod.* 3. 2.

להג *LXX.* μελέτη, meditatio. *Alii*, lectio, ſtudium. *Eccleſ.* 12. 12.

להה Inſanire, furere.

Hithpael, geminata ſyllaba, מתהדלה *Aquila*, κακοηθιζόμενοι, malis moribus imbuti. *Sym.* πειρώμενοι, conantes. *Alii*, ſicut inſanientes. *Prov.* 26. 18. *ubi* ב *particula loco præfigitur, & ſignificat*, ſicut. *LXX. vero*, ὥσπερ οἱ ἰώμενοι, ſicut ii qui curantur.

להט *Theodot.* συνεφλόγισεν, inflammavit, *LXX.* συμφλέγοντες, inflammantes. *Heſai.* 42. 25.

Piel item, inflammavit, incendit, accendit.

להטים *A.* λαβρων, voracium. *Sym.* τόλμης, audacium. *al. & melius, ut videtur*, πλεόντων, ardentium. *Theodotio*, καυλιζόντων, conſumentium. *Pſalm.* 56. 5. להטים *Symm.* κρύφια, ſecreta. *Exod.* 7. 11. *&* 22. *Item* להטים *A.* ἐπῳδαῖς, incantationes. *Vide in* לוט, *ubi legitur* לטים

להט *Symmach.* φλὸξ, flamma. *Pſalm.* 105. 4. *Item*, lamina flammans. *Gen.* 3. 24.

להם *Hithpael*, התלהם blandiri, *vel ſecundum alios*, contundi, conteri, *ita ut conveniat cum* הלם *per metatheſin litterarum.*

מהלכים *A.* γοητικαῖς, incantatoria *verba*, *Theod.* ἐξαπλώσεσι, explicata, extenſa. *S.* ἐν παίγνιῳ, cum negligentia. *Prov.* 26. 22. *LXX.* μαλακοὶ, mollientia, *vel*, blandientia *verba.*

להן *Chald.* quamobrem, ideo. *Item*, niſi, præterquam, *apud Danielem.*

להק להקת *A.* ἔμπλεος, cœtus, conventus; *LXX.* ἐκκλησία, Eccleſia, congregatio; *Th.* σύστημα, turba, congregatio. 1. *Reg.* 19. 20. *Sym.* συσσοφὼ, cœtus, *ibidem.*

לו εἴθε ἦν, utinam, *Omnes. Sym.* εἴθε, utinam. *Job* 6. 2. *& alibi. Item*, forte, fortaſſe. *Aliquando*, quæſo. *Reperitur etiam cum* א, לוא utinam, ולוא etiamſi. *Et compoſitum* ללולא niſi, *vel* לולי niſi.

לוג *LXX.* κοτύλη, ſextarius. *Levit.* 14. 12. *Incertus ibi vocem Hebraicam Græcis litteris expreſſit*, λόγγου, longen. *Erat autem* log, *menſura liquidorum minima, vigeſima-quarta pars ſati, continens ſex ova. Hinc putant quidam* lagenam *deduci.*

לוה mutuari, mutuo accipere: *item*, adhærere. ועבד לוה לאיש מלוה *Symmac. Theodotio*, ὁ δεδανεισμένος ὑπὸ δανείζοντι, & ſervus eſt qui mutuum accipit ei qui mutuum dat, *LXX.* ὁ εἰσπραττόμενος ἰδίοις δανειστὰς δανειῶν, & famuli propriis dominis fœnerabunt. *Prov.* 22. 7. *Præſtat interpretatio Symmachi & Theodotionis.*

Niphal, adhærere, adjungi, adjungere ſe, ילוה אישי אלי *Aquila*, applicabitur mihi vir meus. *LXX.* ἐμοῦ ἕξει ὁ ἀνὴρ μου, apud me erit vir meus. *Vulgata*, copulabitur mihi maritus meus. *Gen.* 29. 34.

Hiphil, mutuare, mutuo dare, commodare. מלוה *Aquila*, δανείζει, commodat, *LXX.* δανείζων, commodans. *Pſalm.* 36. 26. *Item*, *Symmachus*, *LXX.* κιχρῶν, commodans. *Pſalm.* 111. 5.

לויה adjunctio, adjectio. *A.* προσθήκη, additamentum. *Prov.* 1. 9. *LXX.* στέφανος, corona.

לויתן *Aquila*, *Symmac.* Λευιαθὰν, Leviathan. *LXX.* κῆτος, cetum. *Theodotio*, δράκων, draco *Job* 3. 8. *Aq. Sym. Th.* Λευιαθὰν, *Heſai.* 27. 1.

לוית adjectiones.

לוי Levi, *filius Jacobi*, *ex* adhæſione *ſic dictus. Interdum*, Levita. *Plural.* לויים Levitæ, *Chaldaïce* לויא Levitæ.

לוז decedere, recedere. *LXX.* ἀποῤῥεῖν, effluere. *Prov.* 3. 21.

Niphal, perverſum eſſe. ונלוזים *A.* ἐξ ὑφῶν, & ſuſurrant. *LXX.* ἐκ καμπύλης, & flexuoſæ *rotæ. Th.* ἐξ μεταστρεφόντων, & ſubtiannant. *Vulg.* & infames. *Proverb.* 2. 15.

Hiphil, לילוז *Sym.* ἀποῤῥυήσονται, effluant; *LXX.* ἐκλείπουσι, derelinquant; *Th.* χλευασθήσονται, irrideantur. *Prov.* 4. 24. *Alii*, recedere faciant.

לוז *Inc.* amygdala. *S.* ἀμυγδαλῆ, amygdalina. *Gen.* 30. 37. *in Appen. LXX.* nux, *vel* nuceus. *Alii*, corylus.

לוז pravitas. *Prov.* 4. 24. *LXX. id pro voce plurali habent; & vertunt*, ἄδικα, injuſta.

לוח πλαξὶ, tabula, *Omnes. Exod.* 24. 12. *& alibi. Item*, πινὰξ, tabella. *S. Heſai.* 30 8. *Item Sym.* σανὶς, tabula. *Cant.* 8. 8. *Item S.* σπλὴν, pectus. *Prov.* 3. 3. *ubi Hebraicum habet* על לוח לבך ſuper tabula cordis tui, *& Symmac. uno verbo*, ſuper pectore. לוחות *Sym.* tabulas. *Hebr. & Vulgata*, tabulas. *LXX.* πυξίου, buxum. *Habac.* 2. 2. *Reperitur & Duale* לוחותים gemina tabulata. *Ezech.* 27. 5.

לח *Vide infra in* לחח

לוט abſcondit, operuit, involvit. *LXX.* κρύπτειν, ἐπικαλύπτειν, occultare.

Hiphil, obvolvere.

לוט *Symmachus*, ἐξωμοσία, dominator. *Heſai.* 25. 7. *Alii*, operimentum obvolutum. *Aquila*, σκοτία, tenebræ, *ibidem. LXX. aliud legiſſe videntur. Vide ſuo loco.*

לט abſconſio, בלט in abſcondito, clam. *LXX.* ἐν κρυφῇ, ſecreto. *Ruth.* 3. 7.

לטים *A.* ἐπῳδαῖς, quietâ, *ſeu potius*, incantationes quæ clam & quiete peraguntur. *S.* ἀπόκρυφα, arcana. *LXX. Th.* φαρμακείαις, veneficia. *Exod.* 7. 22.

בלאט *Inc.* ἀνυχῇ, quiete. *Jud.* 4. 21. *ſcilicet*, in abſcondito, clam.

לוט ſtacte, ladanum. *LXX.* στακτὴ, ſtacte. *Variant Interpretes.*

לול cochlea, לולים cochleæ, gradus cochleares.

לולאת *LXX.* ἀγκύλαι, anſulæ. *Alii*, laqueoli. *Samaritanus*, συμβολαί, commiſſuræ. *Exod.* 26. 5.

לולי niſi. *Vide ſupra in* לו

לון pernoctare, divertere. ולנו αὐλισθῶμεν, maneamus, diverſemur. *Theodotio*, *Jud.* 19. 13. ולן ηὐλίσθη, manſit. *Incert.* 2. *Reg.* 16. 12. ללון *LXX. Th.* καταλῦσαι, diverſari. *Jud.* 19. 15.

Hiphil, pernoctare, divertere. *Item*, murmurare. אלין *Symmachus*, αὐλιζόμην, manſiſſem. *Pſalm.* 54. 8. *Incert.* καταλύειν, diverſari. *Jud.* 19. 9. & 20. *Incert.* γογγύζειν, murmurare. *Exod.* 17. 3.

Niphal, murmurare, *raro uſurpatur in hac conjugatione.*

Hithpael, pernoctare. יתלונן *Aquila*, *LXX.* αὐλισθήσεται, manebit, commorabitur, *Symm.* νυκτεύων, pernoctans. *Pſal.* 90. 1. *Item S.* αὐλισθήσεται, manebit, *vel* commorabitur. *Job* 39. 28.

לן pernox, pernoctans. *Plur.* לנים pernoctantes.

מלון *Aquila*, αὐλισμόν, diverſorium. *Heſai.* 10. 29. *Sym.* αὐλισμὸς, pernoctatio, pernoctandi locus. *Heſai.* 10. 29. & *alibi*. *A.* καταλύμα, diverſorium. *Jerem.* 9. 1. מלונה tuguriolum. *Heſai.* 1. 8. *Theodotio*, ὀπωροφυλάκιον, locus pomis ſervandis. *Heſai.* 24. 20.

תלונה murmuratio. *LXX.* γόγγυσις, & γογγυσμός. *Plurale*, תלונות murmurationes.

לוע *Lexica hodierna*, abſorbere, deglutire. דברי לעו *Aquila*, ῥήματά μου κατεπατήθησαν, verba mea conculcata ſunt. *Job* 6. 3. *Suſpicatur Druſius legendum eſſe*, κατεπόθησαν, abſorpta ſunt: & *huic ego conjecturæ aliquando adſtipulatus ſum, habita ratione ſignificationis, quam huic voci Lexica omnia applicant, nempe*, abſorbere, deglutire; *verum quia nemo veterum hoc loco ad hujuſmodi explicationem accedit, non mutandam exiſtimo Aquilæ verſionem: nam Symmachus vertit*, οἱ λόγοι μου κατέκωπτον, ſermones mei peramari, *LXX.* τὰ ῥήματά μου ἰσχὺν φαῦλα, verba mea ſunt inala, *Vulgata cum Symmacho*, verba mea dolore ſunt plena. *Theodotio*, (οἱ λόγοι μου) ἤχθεσαι, verba mea laborioſa ſunt. לעזר *Aquila*, ὑποστηρίσαι, ſuſtentare, *quem ſequitur Vulgata. Heſai.* 50. 4. *Alii*, tempeſtive loqui, & *hanc vocem reducunt ad* עזר *ubi vide.*

Piel, ſorbere. יעלעו *ex geminato & tranſpoſito* ע *pro* יללעו *A.* ἐγομισμένοι, *id eſt, ut puto*, ore deguſtantes *ſanguinem. Job* 39. 30. *ubi Symmachus*, καθαιμαξάντων αἷμα, abſorbent ſanguinem, *LXX.* φύρουσι ἐν αἵματι, conſpergunturin ſanguine. *Vulgata*, lambent ſanguinem. *Alii ponunt in radice* עלע.

Hiphil, deglutire.

לוע & לע *Aq.* καταπότης, gula, *LXX. Th.* λάρυγξ, guttur. *Prov.* 23. 2.

לוץ *Sym.* λοιμὸν γενέσθαι, peſtilentem & improbum eſſe. *Prov.* 9. 12. *Alii*, illudere, deridere, ludificare.

Hiphil, *A. Th.* χλευάζειν, deridere. *S.* ἐκχλευάζειν, deridere. *Proverb.* 14. 9.

Hithpael, derideri, ludificari.

לץ *Aq. S. Theod.* χλευαστὴς, deriſor, *ſæpe. Exempla vide in Lexico Græco. S. item*, ἐνεδρίτης, impoſtor. *Pſ.* 1. 1. *S.* λοιμὸς, peſtilens. *Prov.* 4. 6. & *alibi ſæpe. S.* παράνομος, iniquus. *Ecc.* 8. 4. *Plural.* לצים deriſores.

לצץ *A.* χλευαστὴς, deriſor, (*ſee* 7. 5. *Plural.* לצצים deriſores. *Ibidem.*

לצון deriſio. *A.* χλευασμὸς, irriſio, deriſio. *Heſai.* 28. 14.

מליץ deriſor. *Item*, interpres, orator. מליצי *A. S.* ἑρμηνεῖς, interpretes, *LXX.* ἄρχοντες, principes. *Heſai.* 43. 27.

מליצה *A. Th.* ἑρμηνεία, interpretatio, *S.* προβόλαιμα, problema. *Prov.* 1. 6. *ubi LXX.* σκοτεινὸν λόγον, obſcurum ſermonem, *vertunt.*

לוש *LXX.* φυρᾶν, commiſcere, depſere. *Alii item*, depſere.

לוש *Quinta Editio*, φύραμα, commixtio, conſperſio, *LXX.* φύραμα, commixtio. *Oſee* 7. 4.

לת *Chald.* ad, apud.

לז *Chald.* ille, illa, iſte, iſta. *Dicitur ſemper cum prefixo* ה: זה. *Item, cum* ו *in fine* הלוז ille. *Reperitur etiam* הלזו hæc ipſa.

לחי לחי σιαγών, maxilla, *Omnes. Jud.* 15. 9. *Alii*, gena, maxilla. *Duale*, הלחיים ambæ maxillæ. *Et conſtructum* לחי maxillæ. *Cum affixo* לחיו maxillæ ejus.

לח לח virens, recens, viridis. *Plur.* לחים viridi, recentes.

לחה vigor ejus. *Reliqui*, σιαγὼν αὐτοῦ, maxilla ejus. *LXX.* χείλυσια αὐτοῦ, *vel* χειλύσια αὐτοῦ, labia ejus. *Hebræus Interpres*, τὰ χλωρὰ αὐτοῦ, viridia ejus. *Vulgata*, dentes illius. *Deut.* 34. 7.

לחך *LXX.* λείχειν, lingere, & *ſic alii.*

Piel item, lingere.

לחם veſci, comedere. *Item*, pugnare, impugnare, oppugnare. אלחם *Incert.* συμφάγομαι, una comedam. *Pſalm.* 140. 4. πολεμεῖν, pugnare, *Omnes frequenter.*

Niphal, πολεμεῖν, pugnare, *Omnes. Item*, ἐκπολεμεῖν; expugnare, debellare. *Th. Jud.* 10. 9. & *alibi.*

לחם ἄρτος, panis, *Omnes. Symmachus*, σιτοῦ, eſca, cibus, annona. *Job* 30. 4. *Item Sym.* βίωσις, vivendi ratio; *vel* locus. *Prov.* 30. 18.

לחם *Chald.* convivium, epulum.

לחם oppugnator, debellator. *Jud.* 5. 8.

לחם tibia, card.

מלחמה πόλεμος, bellum, *Omnes.* למלחמה *Symmachus* πολεμικῶς, hoſtiliter. *Pſalm.* 119. 7. איש מלחמת πολεμιστὴς, πολεμικὸς, bellator. *Plural.* מלחמות bella.

לחן לחנת *Chald.* concubina, pellex.

לחץ *Symm. Theodotio*, θλίβειν, affligere. *Exod.* 3. 9. *Aquila*, *Sym.* καταθλίβειν, opprimere. *Aquila*, *Exod.* 3. 9. *Sym. Jud.* 10. 12.

Niphal, comprimere ſe.

לחץ *S.* θλῖψις, affliction, *Aquila*, καταθλιμμὸς, oppreſſio, *Th.* θλιμμὸς, oppreſſio. *Exod.* 3. 9.

לחש *Piel*, *Aquila*, *LXX.* ἐπᾴδειν, incantare. *Sym.* ψιθυρίζειν, inſuſurrare, muſſitare. *Pſalm.* 57. 6.

Hithpael, muſſitare, inſuſurrare. יתלחשו *S. LXX.* ὑπέβλεπον, ſuſurrabant. *Hieronymus*, murmurabant. *Pſalm.* 40. 8.

לחש *A.* ἐπῳδὴ, incantatio. *Symmachus*, ἐπαοιδὸς, incantator. *Eccleſ. cap.* 10. 11. *ubi LXX.* ψιθυρισμὸς, inſuſurratio, *ut & Aq. Heſai.* 3. 3. *S.* ὁμιλία μυστικὴ, colloquium ſecretum. *Heſai.* 3. 3. *ubi Vulg.* eloquium myſticum, *Th.* ἐπῴδὴν, incantationem, *LXX.* ἀκροατὴν λόγου, auditorem.

לחשים amuleta. *Heſai.* 3. 20. *Alii*, inaures, *interpretantur.*

לטאה לטאה ſtellio. *Alii*, lacerta, *LXX.* καλαβώτης, ſtellio.

לטש *S.* ἀκονᾶν, acuere. ילטוש ἀκονίσει, acuam, *S. ſi legerit* אלטוש *Pſ.* 7. 13. *S.* ἐξαίρειν, acuere. *Job* 16. 9. *Alii metaphorice*, erudire. *Sic accipiunt Geneſ.* 4. 22. *LXX. modo*, χαλκεύειν, fabricari, *modo* ἐξαίρειν, vibrare, *vel* lucere facere, *modo* ἀκονᾶν, acuere.

Pual, acutum eſſe.

ליל νύξ, nox, *Omnes.*

לילה *Idem. Plural.* לילות noctes. *Chald.* ליליא nox.

לילית *A.* Λιλὶθ, *Lilith*, *S.* λαμία, lamia. *Alii*, ſtrix. *Heſai.* 34. 14. *ubi LXX.* ἐνυπόκενταυροι, onocentauri.

לישׁ *Aq.* λὶς, leo. *S.* ἀνυπόστατος λέων, leo ſine ſubſiſtentia. *Job* 4. 11. *vel* leo intolerabilis. *Alii*, leo vetus. *Vide ſupra in* ארה

לכד capere, occupare, deprehendere. וילכד *S.* καὶ συνέλαβεν, & comprehendit, & cepit. *LXX.* καὶ ἔσχεν καταλαβεῖν, & præoccupavit. 2. *Reg.* 8. 4.

Niphal, capi, deprehendi, comprehendi. תלכד *A.* κατελήφθη, deprehenſus eſt. 1. *Reg.* 10. 20. ילכד *Sym.* ἁλώσῃ, capietur, *LXX.* συλληφθήσῃ, comprehendetur. *Eccleſ.* 7. 27.

Hithpael, comprehendi. *Item*, concreſcere, congelari.

לכד captura.

מלכד *Theodotio*, σύλληψις, comprehenſio. *Alii*, decipula. *Job* 18. 10.

לבד *LXX.* μανθάνειν, diſcere.

Piel, *Aquila*, *Symmac.* διδάσκειν, docere. *Exempla vide in Lexico Græco.*

Pual, edoctum, aſſuetum eſſe.

למד *vel* לומד *Aquila*, διδακτὸς, diſcipulus. בלמדי *A.* ἐν τοῖς διδακτοῖς μου, in diſcipulis meis. *Symm.* ἐν τοῖς δόγμασί μου, in præceptis meis. *Heſai.* 8. 16.

תלמיד diſcipulus.

מלמד *Symm.* ἰχθύλη, ſtiva; *Vulgata*, vomer; *Alii*, ſtimulus. *Jud.* 3. 31. *Ibid. A.* διδακτὸν, תפ, *q. d.* ſtimulus ad docendum boves. *Jud.* 3. 31. *in Notis poſterioribus.*

כלמד Calmad, *Medorum provincia*, *vel populus.*

למנן *Vide in* ענח

לנה pernoctare. *Vide in* לון

לעב *Hiphil*, הלעיב *LXX.* μυκτηρίζειν, ſubſannare; irridere. *Et ſic alii.*

לעג *Aquila*, μυκθίζειν, irridere, ſubſannare. *Symm.* καταγελᾶν, deridere *Pſalm.* 2. 4. *A. S. Th.* μυκτηρίζειν, ſubſannare. *Prov.* 1. 26. *S.* ἐπιλαλεῖν, obloqui. *Pſalm.* 122. 4. תלעג *S.* ἐκφράξεις, obſtrues. *Pſalm.* 58. 9.

Niphal, נלעג ridiculus. *S.* διαλέκτῳ, dialectus. *Heſai.* 33. 19. *Forte legit* בלעז *qua vox ad ſequentem radicem pertineret.*

Hiphil, ſubſannare, irridere.

לעג *A.* μυκθισμὸς, ſubſannatio. *Oſee* 7. 16. *& alibi. Theodoti*, μυκτηρισμὸς, ſubſannatio. *Ezech.* 23. 32.

לעג ſubſannator, irriſor, ſannio, ridiculus. *Plurale conſtructum*, לעגי ſanniones.

לעז *A.* ἑτεροχλωσσος, alterius linguæ *populus S.* ἀλλόφωνος, alterius vocis. *LXX.* βάρβαρος, barbarus. *Pſ.* 113. 1.

לעס *Hiphil*, הלעיס *LXX.* γεύειν, guſtare. *Semel reperitur Geneſ.* 25. 30.

לענה *Aquila*, ἀψίνθιον, abſynthium. *Prov.* 5. 4. *S.* πικρία, amaritudo. *Jerem.* 23. 15. *Et ſic ter LXX. Alibi autem*, χολὴ, fel, ὀδύνη, dolor, *&* ἀνάγκη, neceſſitas.

לפיד *LXX. & Alius*, λαμπὰς, lampas. *Alii item*, fax, tæda. *Plurale*, לפידים tædæ, faces.

לפת *LXX.* ἀντιλαμβάνειν, apprehendere, complecti. *Alii*, inclinare.

Niphal, inclinare; vertere ſe.

לקח λαμβάνειν, capere, accipere, *Omnes paſſim.* לקח δέξασθαι, accepit. *Theod. Jud.* 13. 23. *S. Job* 4. 12. *Item*, auferre, ſumere. ונקח ἀραιῶν, auferens. *S. Job* 12. 20. יקחו *S. Th.* κομίζειν, deferunt. *Job* 27. 13.

Niphal, capi, tolli.

Pual, ſumi, deſumi.

Hophal, ſumi, auferri.

Hithpael, intertipi, immiſceri. מתלכח *S.* ἐνειλημένον, obvolutum. *Exod.* 9. 24. *Aq.* συναναλαμβανόμενον, comprehenſum. *Ibid.*

לקח *A.* λῆψις, acceptio. לקחה *S. Th.* ἐπιδοχὴ, receptio. *Prov.* 16. 23. ברב לקחה *LXX.* πολλῇ ὁμιλίᾳ, multa colloquutione. *Th.* ἐν πλήθει δόμάτων, in multitudine donorum. *Proverb.* 7. 21. *Vulgo accipitur pro* doctrina, diſciplina, perceptione doctrinæ.

מלקח *S.* λῆψις, acceptio, captura. *Heſai.* 49. 24. *ubi LXX.* σκῦλα, ſpolia, *Vulg.* præda. *Alii*, captura.

מלקח *LXX.* λάρυγξ, faux. *Plurale conſtructum*, מלקחי fauces.

מלקחים *Aquila*, *LXX. Th.* λαβὶς, forceps. *S.* λαβίδες, forcipes. *Heſai.* 6. 6.

מקח acceptio, ſumtio. 2. *Par.* 19. 7.

מקחות merces. *Nehem.* 10. 31. *LXX.* ἀγορασμοὺς, emtiones.

לקט *LXX.* συλλέγειν, colligere, *&* ἐπισυνάγειν, congregare.

Piel, legere, colligere.

Pual, colligi.

Hitkpael, colligi, colligere ſe. *Incert.* συλλέγεσθαι, colligi. *Jud.* 11. 3.

לקט συλλέγμασι, collectanea. *Incert. Levit.* 23. 23.

ילקוט pera, *ſic dicta, quod in eam res neceſſaria colliguntur*; *LXX.* συλλογὴ, collectio. 1. *Reg.* 17. 40.

לקק λάπτειν, lambere, lingere. *LXX. & Inc. Jud.* 7. 5. *& alibi.*

Piel, lambere.

לק bruchus, locuſta *Joel.* 1. 4. *Sic dicta, quod lambendo fruges abſumat.*

לקש *Piel*, colligere. *Item*, vindemiare, ſerotinare, *ſive* ſero colligere. *LXX.* ἁμισθὶ ἢ ἀντὶ (*al.* ἀπὸ) ἐργάζεσθαι, ſine mercede & ſine cibo operari. *Job* 24. 6.

לקש fœnum ſerotinum *poſt primam ſectionem recreſcens. LXX. adjective ſumunt* ὀψινὸν, matutina. *Amos* 7. 1. *oppoſita prorſus interpretatione.*

מלקוש pluvia ſerotina. *LXX ſæpe* ὑστερὸς ὑετὸς, pluvia ſerotina, *& aliquando* ὄψιμος ὑετὸς, tempus veſpertinum & ſerotinum.

לשד humor. *Alii*, viror, viriditas.

לשכה *A.* γαζοφυλάκιον, gazophylacium. 1. *Reg.* 9. 22. *& alibi. S.* ἐξέδρα, exhedra, 1. *Reg.* 9. 22. *& alibi. Th. & Inc.* παστοφόριον, paſtophorium. σταθμὸς, ſtatio; habitaculum. *Tres Inter. Jer.* 35. 4. *LXX. item*, παστοφόριον, paſtophorium, *cubiculi genus*; ἐξέδρα, exhedra, γαζοφυλάκιον, gazophylacium: *item aliquando LXX.* οἶκος, domus, κατάλυμα, diverſorium, σκηνὴ, tentorium, θησαυρὸς, theſaurus, αὐλὴ, aula, περίστασις, ambulacrum. *Plural.* לשכות cellæ, cubicula.

לשם *Alii*, cyanus lapis; *Alii*, ligurius; *Alii*, topazius; *LXX.* λιγύριον, ligurium.

לשן לשון γλῶσσα, lingua, *Omnes paſſim. Metonymice*, ſermo; *metaphorice varia ſignificat*, lingua maris, *id eſt*, ſinus maris, lingua auri, *i.* lamella aurea, lingua ignis, *i.* flamma in acumen deſinens. *Plur.* לשונות linguæ.

מלשין *Piel*, linguâ lædens, detrahens. *Pſ.* 100. *v.* 5. *ubi LXX.* καταλαλῶν, detrahens.

Hiphil, אל־תלשן *Sym.* μὴ διάβαλλε, ne calumnieris. *Theodotio*, μὴ καταλάλησῃς, ne obloquaris. *Proverb.* 30. 10.

מלתחה veſtiarium. 4. *Reg.* 10. 22.

לתך λάθχ, lethch; *ſic exprimitur in Barberino. Reliqui*, ἡμίκορον, ſemicorum; *S.* κεράμιος, urceus; *LXX. Th.* νεβὶλ, nebel. *Oſee* 3. 3. *Vulgo* Lethech *interpretantur* ſemicorum, *vel* mediam partem Cori. *Hieronymus in hunc locum*: OMER, quod omnes Interpretes abſque LXX. *Eorum* interpretati ſunt, ſermone Græco, & maxime Palæſtino, qui habet 70. modios. Et pro *nebel vini*, in Hebraïco legitur LETHECH SEORIM, quod cæteri Interpretes ἡμίκορον tranſtulerunt. Lethec *igitur*, *ſive* ſemicorus, *triginta quinque modiorum fuerit.*

לתע *Niphal*, נלתע *& cum deficit prima Radicalis.* ותע *LXX.* ἐσκότωται, exſtinctum eſt. *Job* 4. 10. *Alii*, commoluntur *vertunt.*

מלתעות molares dentes. *LXX.* μύλαι, molares dentes *leonum.*

מ

מואב Moab, *nomen proprium.* מואבי Moabita. *Plur.* מואבים Moabitæ. מואבית Moabitis. *Plural.* מאביות Moabitides.

מאד σφόδρα, valde, *Omnes.* מאד מאד vehementiſſime. עד־מאד uſque valde, admodum. *Eſt aliquando velut nomen,* ובכל־מאדו & in totis viribus ſuis, *LXX.* ἐξ ὅλης ἰσχύος αὐτοῦ, & in tota virtute ſua. 4. *Reg.* 23. 25.

מאה ἑκατὸν, centum. *Plural.* מאות centum, centeni. *Duale,* מאתים ducenti, ducentæ, ducenta. *Chald.* מאה centum, & מאתין ducenti.

מאום מאומה quidquam, מאומה aliquid. *Symmachus,* μόμψις, reprehenſio, reprehenſionis cauſa, *quod incidit cum prieri interpretatione, q. d.* quidquam mali, *Eccleſ.* 7. 15. *ubi LXX.* οὐδέν, nihil. *Aquila,* ἐτιοῦντι, quidquam, 1. *Reg.* 29. 3.

מאן *Piel, Aquila,* ἀναινόμενον, renuere. *Exod.* 4. 16. & *alibi. Symm.* ἀ πειθόμενος, non perſuaderi, & *Sym.* ἀπειθῶν, recuſare. *Exod.* 4. 23. & *alibi.*

מאן *adjectivum,* renuens, non obtemperans.

מאן *Chald.* vas. *Plurale conſtructum,* מאני vaſa. *LXX.* σκεύη, vaſa *aurea. Plurale Chald.* מאנא vaſa.

מאס *Aq.* ἀπρίλυτον, abſicere. *Job* 31. 13. & *alibi. S.* ὑπερφρονῶν, contemnere. *Job* 31. 13. *Theod.* ἀπώσων, expellere. *Vide in Lexico Græco. A. S. Th.* καθαιμάζων, reprobare, *paſſim. Vide exempla frequentiſſima in Lexico Græco.* וימאכך ἐξουδενώσει σε, nihili faciet te. *Symm.* 1. *Reg.* 15. 16. *Symmach.* καταγινώσκων, reprehendere, improbare. *Job* 42. 6. ἀπωσμαι, expulſus ſum מאסתי *Incert.* 1. *Reg.* 16. 1. & *Th. alibi.*

Niphal, reprobum eſſe.

מאר כμαρὶ *LXX.* πικρία, amaritudo, *ſemel in Ezechiel.* 28. 24. *Alii volunt eſſe participium Hiphil, & ſignificare* pungens, doloriſicus.

מארה *Samaritanus,* φιλόνικος, contentioſa, *ſeu* perſeverans *lepra. LXX.* ἔμμονος, perſeverans, *ſive* immanens *lepra. Levit.* 13. 51.

מארה defectus, diminutio, penuria.

מב *Alii, nomen proprium viri; Alii,* caſtrametationem *eſſe dicunt. Jerem.* 39. 3.

מגד *Aquila,* τραγήμασι, bellaria. *Sym.* ὀπώρα, poma, *vel* fructus autumnalis. *Deut.* 33. 13. *Alii,* res pretioſa. *LXX.* κεφαλὴ, vertex. *Plurale,* מגדים fructus pretioſi, *LXX.* ἀκρόδρυα, nuces, *in Canticis.*

מגדות res pretioſæ, *de fructibus dicitur. LXX.* δῶρα, δόματα, dona, ξένια, munera, & *ſemel,* ὅπλα, arma.

מגל falx, falcula. *LXX.* δρέπανον, falx. *Aliqui ex* גדל *derivant.*

מגן *Piel, Aq.* ὅπλοις κυκλῶν, ſcuto circumdare, armis protegere. *Sym.* ἐκδιδόναι, tradere. *LXX.* ὑπερασπίζειν, protegere, *Th.* ἀφοπλίζειν, armis nudare. *Oſea* 11. 8.

מגן θυρεὸς, clypeus, *Omnes. Vide etiam in* גנן

מגנה traditio, *ſecundum quoſdam.*

מגר derrudere, dejicere.

Piel item, derrudere, dejicere. *LXX.* καθαιρεῖν συντρίβειν, confringere, collidere.

מדד metiri, dimetiri. *Aq. LXX.* ἐμέτρησεν, menſus eſt.

Niphal, menſurari. ימד *Theod.* ἐμετρηθήσεται, menſurabitur. *Jerem.* 33. 22.

Piel, metiri, emetiri. ומדד *S. LXX.* καὶ διεμέτρησεν, & dimenſus eſt, 2. *Reg.* 8. 2.

Hithpael, metiri ſe.

מד μέτρον, menſura. *Plurale conſtructum* מדי menſuræ. *Significat etiam* veſtis, veſtimentum. *Plurale conſtructum,* מדי veſtimenta.

מדה *Symmach.* μέτρον, menſura. *Job* 28. 25. *Aquila,* καταμέτρησις, diſtributio, dimenſio, *ibidem. Plurale,* מדות, menſuræ, & *Plural. maſcul.* מדי menſuræ.

מדי *Incert.* ἱμάτια, veſtis. *Jud.* 3. 16. *Aquila,* ἐνδύματα, indumentum. 1. *Reg.* 17. 35. μανδύαι, mandyæ. *A.* 1. *Reg.* 4. 12. מדוריהם *Aq.* χιτῶνες αὐτῶν, tunicæ eorum. *LXX.* μανδύαι αὐτῶν, mandyæ eorum, *vel* mantellæ eorum. 2. *Reg.* 10. 4. מדין *A.* αἱ μανδύαι αὐτῶν, mandyæ, *ſive* mantellæ eorum. 1. *Reg.* 4. 12.

מדה *Chaldaice,* menſura.

מדון menſura. *Vide in* דון *alia ſignificatione.*

מדים menſuræ.

מדינה provincia. *Vide in* דון

מדוע quare, cur. *Vide in* ידע

מה τί, quid, quod, quæ? quam. *Item,* quî, quidvis, quidquam. למה cur, quorſum, quare, ad quid? במה quot, quamdiu, quanto tempore? כמה tot, aliquot. עד כמה quoties? עד מה uſquequo. *Chald.* מה quod, quid? על מה propter quid? ad quid? כמה quam, דמה quid? לממה de eo quod.

מהה *Hithpael, geminatâ ſyllabâ,* התמהמה *Aquila,* μέλλων, cunctari, morari. *Gen.* 19. 16. & *alibi. Vide Lexicon Græcum. Item,* tergiverſari. *Quidam derivant ex radice præcedenti: Quia cunctantis & tergiverſantis mos eſt dicere* מה, מה, quid? quid hoc? quid illud? quorſum hoc? *quæ omnia exprimuntur per geminatum* מה

מהול מדול *Symmach.* mixtum. *Heſai.* 1. 22. *Hoc ſolum loco reperitur, & ſic alii quoque interpretantur.*

מהר dotare, dotem conſtituere. *LXX.* φερνᾶν, dotare.

Niphal, feſtinanter fieri, præcipitari. נמהרה *Sym.* ταραχθήσεται, turbabitur. *Job* 5. 13. *ubi LXX.* ἐξίστησιν, disjecit; *Vulgata,* diſſipat.

מהר *Piel,* ἔσχισεν, feſtinare, *Omnes. Vide Lexicon Græcum.*

מהיר *Aquila, Symmach.* ταχὺς, promptus, celer, *Pſalm.* 44. 2.

מהר ὅδνον, dotale munus. *S. Gen.* 34. 12. & *Incert.* 1. *Reg.* 18. 25. *LXX.* φερνὴ, dos, & δῶμα, donum, munus.

מהר ταχὺς, celer, *Omnes. Item,* ταχέως, cito, celeriter, feſtinanter.

מהרה feſtinatio, celeritas. *Adverbialiter ſumitur,* cito, feſtinanter.

מו *particula expletiva,* במו in, cum, כמו ſicut, למו ipſis, למו ad, כמוני ſicut ego, כמוך ſicut tu, כמוהם ſicut ipſi, כמוכם ſicut vos.

מוג liquefieri, diſſolvi, liqueſcere, tabeſcere.

Niphal item, diſſolvi, tabeſcere, *Metaphorice ſemper uſurpatur pro,* conſternari, viribus deficere. נמגו *A. Sym.* ἐκτετήκασι, liquefacti ſunt. *Th.* κατέπιπτον, conſternabantur, conſternati erant, *Vulgata,* elanguerunt, *Joſ.* 2. 9.

Piel, diſſolvere, diffluere facere ברביבים תמוגגנה *S.* ταῖς ψεκάσι αὐτῆς χαυνώσεις αὐτὴν, ſtillis ejus emollies eam. *LXX.* ἐν ταῖς σταγόσιν αὐτῆς εὐφρανθήσεται, in ſtillicidiis ejus lætabitur, *Hieronymus,* pluviis irriga eam. *Pſalm.* 64. 11.

מוח *Symm.* μυελὸς, medulla. *Job* 21. 24. *Aliqui,* cerebrum.

מחים pinguia, medullata. *Pſalm.* 65. 15. *LXX.* μεμυελωμένα, medullata.

מטחים medullata. *Heſai.* 25. 6. *LXX.* λιπάσματα, pinguedines.

מוט moveri, dimoveri, nutare, vacillare, declinare. במוט *A.* (ἐν τῷ) σφαλλεσθαι, in vacillando; *LXX.* ἐν τῷ μεταβιβάζεσθαι, dum transferentur. *Quinta Editio,* ἐν τῷ ζαλεύεσθαι, dum nutabunt, dum commovebuntur. *Pſ.*

45.

45. 3. מוט *Symmachus*, κλεισθῆναι, claudi, incarcerari: Non dabit in æternum claudi justum. מוטה *Aq. συνδεσμῷ*, vinculum, *infra*: *hinc* מוט incarcerari *secundum Symmachum*, *Pſ.* 54. 23. *ubi LXX.* σάλον, fluctuationem; *Alius*, μετάθεσιν, tranſmotionem.

Niphal, נמוט *Aquila*, *Symm.* σφάλλεσθαι, nutare, vacillare. *Vide in Lexico Græco. Symmac. Theod.* Σαλεύεσθαι, commoveri, concuti. *Prov.* 10. 30. *Symmac.* ἐκτρίβεσθαι, everti. *Pſal.* 10. *ſecund. Hebr.* 6. *LXX.* Σαλευθῶσι, everti. בל־ימוט ἀκλινεῖς, indeclinabiles. *Symmach. Job* 41. 14. לא־ימוט *Item Sym.* ἀπερίτρεπτος, inverſabilis. *Pſalm.* 124. 1.

Hiphil, admovere, dimovere, dejicere, detrudere. יכיתו *Symmach.* ἐνήχθησαν, inſcripſerunt. *Pſ.* 54. 4. *ubi legendum* ἐνέβαλον, injecerûnt; *ut quidam habent.*

Hithpael, commovere ſe.

מוט *Aquila*, σφαλμὸς, lapſus. *Pſalm.* 120. 3. *Alii*, commotio, *S. ibid.* ἐκτρεπτιῶσι, ſubverti. *LXX.* εἰς σάλον, in commotionem.

למוט *Symm.* σφαλῶσι, ad nutandum. *Pſalm.* 65. 9. *ubi alii omnes pro nomine habent. LXX.* εἰς σάλον, in commotionem, *& ſic item Hieronymus, Alius*, εἰς μετάθεσιν, in tranſmotionem.

מוטה jugum, temo, vectis. *Veterum interpretationes ſic adfert Hieronymus. Heſai.* 58. 6. *&* 9. Verbum Hebraïcum MOTA, quod in Jeremia *torques ferreus* interpretatur, in præſenti capitulo bis legitur. In eo enim loco ubi ſupra juxta *LXX.* diximus, *Diſſolve obligationes violentarum commutationum*, pro uno verbo MOTA, ſciamus eos poſuiſſe, *violentas cautiones*, pro quibus Aquila *errorem*: Symmachus, *declinationem*, Theodotio, πλοκὴν, *id eſt*, *torquem*, tranſtuleruut. Rurſum in præſenti loco, ubi nos vertimus: *Si abſtuleris de medio tui catenam*: & pro *catena* LXX. σύνδεσμον, *i. colligationem*, tranſtulerunt; Aquila ſicut ſupra *errorem*, interpretatus eſt; Symmachus in Theodotionis ſcita concedens, *torquem* poſuit.

interpretationem ſequitur Hieronymus, irriſerunt; *LXX.* διενθυμήθησαν, cogitaverunt; *Alii*, contabeſcunt; *Alii*, reddent ſe diſſoluros.

מור *Hiphil*, והמיר mutare, commutare. *Vide in* מרר *Niphal*, mutari.

תמורה commutatio, permutatio. *LXX.* ἀλλαγμα; commutatio, pretium.

מור *Aquila*, *LXX.* σμύρνα, myrrha. *Cantic.* 4. 6. *LXX. ſemel*, σταγὼν, ſtacte. *Cant.* 1. 12.

מוש movere ſe, amoveri, dimoveri, recedere, diſcedere. *Symmach. Theodotio*, Σαλευθῆναι, commoveri, *Heſai.* 54. 10. *ubi LXX.* μετατεθῆναι, transferendos eſſe *montes. Sumitur aliquando tranſitive*, amovere. *Item*, palpare, contrectare.

Hiphil, לא ימיש *S.* ἀχώριστον, inſeparabile. *LXX.* οὐκ ἐξέλιπεν, non defecit. *Pſalm.* 54. 11. *Alii*, non receſſit, non diſceſſit. *Item aliquando*, palpare facere, contrectare facere.

מות ἀποθνήσκειν, mori, *Omnes paſſim.* מות תמות *Sym.* θανάτῳ ἐσῃ, mortalis eris. *Gen.* 2. 17. *Alii*, moriendo morieris, *vel*, morte morieris. *Illud* mortalis eris, *probe ſenſum exprimit.*

Piel, θανατῶ, occidere, interficere, mortem adferre.

Hiphil, *idem.*

Hophal, morte affici.

מת *Symmach. Theodotio*, νεκρὸς, mortuus, cadaver. *Eccleſ.* 9. 3. *&* *Heſai.* 41. 14.

מתים mortui. *Symm.* νεκροὶ, mortui.

מות θάνατος, mors, *Omnes. Symmac.* τέλευτὴ, finis, mors, interitus. על־מות ſuper mortem *filii. Variant Interpretes. Vide in* מות

מתמיתים mortes.

תמותה occiſio, mors.

מזג mixtio, mixtura. *Cant.* 7. 2. *LXX.* κρᾶμα, mixtio.

מוג *LXX.* τακόμενοι, conſumti. *Deut.* 32. 24. *&* ἐκκαῦσαι, exurere, incendere. *Dan.* 3. 19.

מוח cingulum. *LXX.* ζώνη. *Item*, vires; robur. אין מוח non poteris ultra reſiſtere. *Symm. Heſai.* 23. 10. *ubi legit haud dubie* מוה *cum* ה *in fine*, ab hinc; *LXX. ſimiliter*, ἐσώθη non ultrà. *Vulgata*, non eſt cingulum.

ממזר *Aquila*, μαμζὴρ, Mamzer, *Deut.* 23. 2. *ubi Vulgata*, Mamzer, *hoc eſt de ſcorto*, ſpurius, nothus, *ſive etiam* ἀλλογενὴς, alienigena. *Sic LXX. Zach.* 9. 6.

מחא *putant eſſe Chaldaïcam ſequentis verbi formam. Significat autem*, percuſſit manibus, complosit. *Item metaphorice*, attingere, pervenire, tendere aliquo.

Piel, complodere, *vel* percutere manibus.

מחה delere, abſtergere. *Aquila*, *Symm. Theodotio*, ἐξαλείφειν, abſtergere. *Prov.* 30. 20. *Sym.* ἐξαλοίφειν, abſtergere. *Heſai.* 25. 8. *ubi LXX.* ἀφαιρῶν, auferre.

Niphal, deleri.

In Hiphil eſſe putant illud למחות ad delendum, ad abolendum, *ubi LXX.* ὑστεροβουλίαν, poſterius conſilium, tardius conſilium. *Theod.* ἢ μεταμέλειαν, & pœnitentiam, *vel* reſipiſcentiam. *Prov.* 31. 3.

מחה abſterſio. *Exod.* 17. 14. *LXX.* ἀλειφὴ, deletio, abſterſio.

מחי קבלו aries, machina bellica. *Ezech.* 26. 9. *Alii*, arcum, *vel* baliſtam *interpretantur. LXX.* λόγχας, lanceas.

מחץ *Sym.* συνθλᾶν, confringere. *Job* 26. 12. מחצן *S.* συγκατακλᾷ, ut impingat. *Pſ.* 67. 24. *LXX.* ἵνας ἐν βαφῇ; ut intingatur. *Hieronymus*, ut calcet. *Vertitur item vulnerare. S.* πατάσσειν, ferire. *Num.* 24. 17. *Item*, immergere; intingere.

מחק *S.* διλᾶσαι, trajecit. *LXX.* διῦσαι, perforavit. *Th.* ἀπέτεμε, abſcidit. *Jud.* 5. 26. *Alii*, raſit, abraſit, delevit.

מחר αὔριον, cras. *Aliquando*, posthac, in posterum.
מחרת cras. *Item*, postero die.
מכחרת ἐπαύριον, postridie. *Aliqui veteres Interpretes*, *Jos.* 5. 11.
מחר *Symmachus & Incert.* δῶρον, dotale munus. *Gen.* 34. 12.
מחיר *Aquila*, *Symm.* ἄλλαγμα, pretium, commutatio. *Hesai.* 55. 1. *Aquila*, *Sym.* ἀντάλλαγμα, commutatio. *Prov.* 17. 16. *Plurale constructum* מחירי pretia, commutationes.

מטא *Chald.* advenit, supervenit, pertigit.

מטט *Niphal*, נמוט dimoveri, nutare.
ומטה vacua, infra. *Vide in* נמה

מטל מטול *Sym.* συμβλήματα, commissuræ. *Job* 40. 13. *Alii*, vectem, palum, *vertunt*. *Locus sic habet* במטל ברזל *LXX.* σιδήρῳ χυτὸς, ferrum fusum.

מטר ὑετὸς, pluvia, *Omnes. S.* ὄμβρος, pluvia, imber. *Job* 37. 6. *Plurale*, מטרות pluviæ.
Niphal, complui.
Hiphil, pluere, pluviam emittere, המטיר ὑετίσαι, pluere, pluvia irrigare, *Theodotio*, *Job* 38. 26. *Sym. Theod.* ἐπιβρέχειν, pluere, pluviam demittere. *Job* 20. 23. *Incert.* βρέχειν, pluere. *Exod.* 16. 4. *in Appendice. Incert.* ὕειν, pluere. *Psalm.* 10. 6.

מי τίς, quis, qui, quæ? *Interrogativum personæ utrique generi & numero serviens*, מי זאת, quis est ea? מי אלה, qui sunt isti? למי זאת cujus es ea? בשלמי cujus causa? propter quem? *Jona* 1. 7.

מים ὕδωρ, aqua, *Omnes. Item*, aquæ *pluraliter. Constructum* מי aquæ: *& servato utroque* מ, מימי aquæ.

מין γένος, genus, species, *Omnes in prima Geneseos capite.*
מיתר χορδαί, chordæ. *Vide in* מתן

מיץ *A.* ἐκμύζησις, emunctio. *Alii*, pressura. *Proverb.* 30. 33. *ubi quidem*, emunctor, *vertunt. LXX.* ומיץ ἐὰν δὲ ἐκπιέσῃς, si autem expresseris; *Vulgata*, & qui vehementer emungit.
מץ pressor, qui premit, qui expetunt.

מיק *Hiphil*, דמיק contabescere, *convenit cum* מוק & מקק *In hoc postremo vide.*

מיר *Hiphil*, חמיר mutare, commutare. *Vide in* מור *& in* ימיר. ימור *A. Th.* ἐφάλη, lapsus fuerit, *Ps.* 14. 4. *S.* ἀλλαγήσε, mutatus, *Ibidem.*
תמורה commutatio. *Vide in* מור

מכך attenuari, depauperari. *Convenit cum* מוך, *ubi vide.*
Niphal, attenuari.
Hophal item, attenuari.
מך *Aq.* ἔκνευσις, *Aq. S.* ἔκνευσμένον, humilis. *Vide Lexicon Græcum pro utraque voce.*

מכר *Aq.* πωλῶν, vendere. *Exod.* 21. 7. *LXX.* ἀποδόσθαι, vendere, *sæpe. Item*, παραδοῦναι, vendere.
Niphal, vendi.
Hithpael, vendere se, dedere se.
מכר venditio. *Item*, pretium venditionis.
מכרה commercium, negotiatio. *Plurale*, מכרות negotiationes, commercia.
מכרות conventiones, pactiones. *Alii*, gladii, arma. *Gen* 49. 5.
ממכר *A.* ὠνὴ, venditio. *Deut.* 18. 8. *S.* κτῆσις, possessio; emtio. *Ibid. Plurale constructum*, ממכרי venditiones.

מלא plenum esse, compleri, impleri, repleri. *Interdum activè* implere, complere; *metaphoricè manus implere est* consecrare. מלאו *S.* ἐτελειώθησαν; *LXX.* ἐπληρώθησαν, repleta sunt. *Psal.* 73. 20. אינו מלא *S.* οὐ πλημμυρεῖ, non redundat *mare. LXX.* οὐκ ἔστιν ἐμπεπλημένη, non est repletum. *Eccles.* 1. 7. ומלאו καὶ πλησθήσεται, & implete, *Omnes. Gen.* 1. 28.

Niphal, impleri, adimpleri. ונמלא *Aquila*, *Sym. Theodotio*, καὶ ἐπλήσθη, & repleta est *Exod.* 1. 7. *Sed Num.* 14. 21. *Aquila*, *Symmachus*, *LXX. Theodotio*, *activè accipiunt.* וימלא כבוד־יהוה את־כל־הארץ, ὅτι ἐμπλήσει πᾶσαν τὴν γῆν ἡ δόξα κυρίου, quoniam implebit omnem terram gloria Domini; *Alii*, & implebitur gloria Domini omnis terra. *Utraque interpretatio in sensu convenit.*
Piel, implere, replere; complere, opplete, *& sæpe*, consecrare *manus*, *quæ interpretatio huic maxime conjugationi competit.* ומלאת *Aquila*, *Symmac. Theod.* καὶ πλήσεις, & implebis; *LXX* καὶ τελειώσεις, & arrexes *in Rationali*, *Exod.* 28. 15. מלא *A. S. LXX. Th.* ἐνέπλησε, implevit. *Job* 22. 18. תמלא *A. S.* πλήσεις, implebis. *LXX. vero passivè acceperant*, ἐπλήσθη, impletus est *venter eorum. Psalm.* 16. 14.
Hithpael, repleri, repletum esse.
מלא πλήρης, plenus. *Incert. Levit.* 2. 2. *Plurale*: מלאים pleni, repleti. *Femin.* מלאה plena. *Plurale* מלאות plenæ.
מלא & מלאה *A. S. Th.* πλήρωμα, multitudo. *Exod.* 28. 17. *Item A. S. Th.* πλήρωσις, impletio, plenitudo. *Exod.* 25. 7. *Alii etiam*, plenitudo.
מלוא munitio, plenitudo, *vel locus* Mello *dictus.* כן־המלוא *Aquila*, διὰ τῆς πληρώσεως, a plenitudine; *S.* διὰ τοῦ προσθήματος, ab additamento; *LXX.* διὰ τῆς ἄκρας, a summo, *vel* ab arce, a munitione; *Vulg.* a Mello. *Et* 2. *Paral.* 32. 5. *eandem vocem cum præpositione*, *Incertus* διὰ τῆς Μαλλά, a Maalo; *Alius*, διὰ τῆς ἄκρας, a summitate, *vel* ab arce; *Vulg.* a Mello.
מלאים *Aq. S. Th.* πληρώσεως, plenitudinis *lapides. LXX.* εἰς λίθους γλυπτοὺς, *lapides* ad sculpturam, *Vulg.* ad ornandum. *Exod.* 25. 7.
ממלאים *S. Sexta & Quinta* πλήρεις, plenæ. *LXX.* πεπληρωμένοι, plenæ. *Cant.* 5. 14.

מלח ἅλς, sal. *Aq. S.* 2. *Reg.* 8. 12. ἅλας, sal. *S. Job* 6. 6. ברית מלח *LXX.* διαθήκην ἁλὸς, testamentum, *vel* fœdus salis, *id est*, durabile *& perseverans*, *vel* incorruptibile, *quia sal a corruptione conservat.*
כלח salire. *LXX.* ἁλίζεσθαι, salire, *vel*, saliri. *Metaphoricè*, educari. *Est usus Chaldaïci apud Esdram.*
Niphal, evanescere, consumi, *vel* deteri, dissolvi. *Hesai.* 51. 6. *ubi legitur* כעשן נמלחו שמים cœli sicut fumus evanescent; *vocem* נמלחו *sic vertit Aquila, ut nos ex Mss. restituendum putavimus*, ἀλισθήσεται, comminuti sunt; *Symmachus*, ἁλίσεται, salis modum imitabuntur, *sive*, *ut habet Hieronymus*, in salis modum conterentur; *LXX.* ἐστερεώθη, firmatum est *cælum. Vulg.* liquescent *cæli. Vide notam ibi.*
Pual, במלח salitum, salsum; *Alii*, commixtum; *LXX.* εὐώδεσι, compositio.
Hophal, saliri, salitum esse.
מלוח *S.* φλοιὸς, cortex. *Job* 30. 4. *Alii*, herbam salsilaginosam. *Alii*, malvam, *Alii*, urticam *vertunt*, *LXX.* ἅλιμα, salsuginosa.
מלוחה *Theodotio*, ἁλμυρὶς, salsugo. *Job* 39. 6. *terra salsuginis.*
מלחים nautæ, *a salso mari in quo navigant.*

מלט נמלט *Niphal*, liberatus, ereptus est. *Heb. Int.* σωθῆναι, servari. ונמלט καὶ διασωθήσῃ, & effugiet. *S. Job* 22. 30. *A. S.* περισωθήσεται. *Prov.* 19. 5. ומלט *S.* καὶ διασωθήσεται, & fugit. 1. *Reg.* 22. 20.
Piel, eripere, liberare, educere, parere. *LXX.* διασώζειν, servare.
Hithpael, ואתמלטה *S.* καὶ ἐξέσπασλον, & vellicabam. *Job* 19. 20. *Alii*, eripi, prosipere se.
מלט *Aliqui*, κρύφιον, occultum; *LXX.* αἰθούσιον, vestibulum; *Alii*, cæmentum, *vel* argilla. *Jer.* 43. 9.

מלך βασιλεύειν, regnare, regem esse, *Omnes passim.*
Niphal, *Chald.* consilium inire.
Hiphil, regnare facere, regem constituere, regem præficere.
Hophal, regem effici, in regem constitui.
מלך βασιλεὺς, rex, *Omnes passim.* מלכה regina. *Chal-*

Chaldaïce, מלך & מלכא rex. *Plural.* מלכים reges, *& cum Epenthesi* נוּ, א, מלאכים reges. *Chaldaïce*, מלכין

מלך *Idolum* Moloch; *Alii*, Molech. *Dicitur &* מלכם Melchom.

מלוכה βασιλεία, regnum, *Omnes passim.*

מלכות regnum. *Plurale*, מלכיות regna. *Chaldaïce dicitur etiam* מלכותא *vel* מלכותה regnum. *Item per apocopam*, מלכו regnum. *Plurale*, מלכותת regna.

ממלכה regnum. *Plurale*, ממלכות regna.

מלל verba fecit, loquutus est. *Participium*, ממלל *A.* λέων, terens, *Symmachus*, συντρίβων, atterens, *LXX.* σημαίνει, significat *pede*; *Vulgata*, terit *pede*; *Alii*, loquens.

Piel, dicere, loqui, effari, profari, *LXX.* λαλεῖν, loqui, *& semel* νοεῖν, cogitare, *Job* 33. 3.

Hithpael, כמו יתמללו *Symm.* ὡς τὰ διαιρούμενα, ut quæ comminuta sunt. *LXX.* ἕως ἂν ἀσθενήσωσι, donec infirmabuntur; *Hieronymus*, donec conterantur; *Buxtorfus*, in spicas abeant, *scilicet sagittæ, hoc est, irritæ sint, non minus quam si spicæ pro sagittis essent. Ps.* 57. 8. *Alii ponunt in radice* מול *ubi vide sis.*

מלה *Sym.* λόγος, sermo. *Job* 24. 25. *Aquila, Symm.* λαλιά, loquela *Psalm.* 138. 4. *Plurale*, מלים sermones, verba; *& forma Chaldaïca*, מלין sermones, *&* מלוא sermones. *Chaldaïce item*, מלתא & כלתה sermo. *Ex* מלוא *plurale constructum* מלי sermones. סלים *S.* λόγοι. *Item S.* ῥήματα, verba. *Job* 21. 5.

מלין λόγοι. *Sym. Theod. apud Job* 35. 16.

חמולה, חמולה vociferatio.

מלולות *LXX.* θερισμός, spica. *Deut.* 23. 25.

מלא *Vide in* אלף

מלין *Niphal*, נמלץ suavem & dulcem esse, *semel: Psalm.* 118. 102. *ubi LXX.* נמλαζω γλυκάνθησαν, dulcia *interpretantur.*

מלצר promus. *Chald. sive ut Alii*, dans munera. *Dan.* 1. 11.

מלק ungue secuit, rupit, *vel* discerpsit. *LXX.* διαστρέψει, contorquebit, *vel melius*, eradet. *Samar.* ἀναλλάσσει, reflectet. *Levit.* 1. 15. *& Inc.* 5. 8. *in Appendice. Alius*, λεπίσει, decorticabit. *Alius*, μαδήσει, glabrum reddet. *Levit.* 1. 15.

מן a, ab, de, ex, e, præ; *comparative*, *pro* magis quam. *Item*, propter. *Conjungitur aliis vocibus, rejecto Nun*, ממנו a sacerdote. *Adjuncto* י *scribitur &* מני

מן *Chald.* quis, qui. *Aliquando* מן־די quisquis.

מנדה *Chald.* mensura. *Vide in* מדד

מנדע *Chald. Vide in* ידע

מנה numeravit, dinumeravit, supputavit. *Chaldaïce dicitur* מנה & מנא *LXX.* ἀριθμεῖν numerare, ἐξαριθμεῖν accurate recensere, *& semel*, μετρεῖν metiri. *Dan.* 5. 28.

Niphal, annumeratus est, *LXX.* λογίζεται, reputatus est *cum iniquis. Hesai.* 53. 12.

Piel, parare, præparare, constituere, præficere. *LXX.* καταστῆσαι, constituere, *Daniel.* 1. 10. *&* ἐπιτάσσειν, præcipere. *Jonæ* 2. 1.

Pual, constitutum esse.

מנה numerus, portio.

מנה μερὶς, pars numerata & constituta. *Plur.* מנות partes, portiones, *& per Epenthesin* נוּ מנאות; א partes.

מנה mina, libra, pondo. *Plurale*, מנים minæ.

מנים *Aquila, Symmachus*, ἀριθμοί, numerus: ותחלף את־משכרתי עשרת מנים *Aquila*, καὶ ἤλλαξε τὸν μισθόν μου δέκα ἀριθμούς, & mutavit mercedem meam decem numeros, *vel* numeris; *Symm.* καὶ ἤλλαξε τὸν μισθόν μου δεκάκις ἀριθμῷ, & mutavit mercedem meam decies numero; *LXX.* καὶ ἤλλαξε τὸν μισθόν μου δέκα ἀμνούς, & mutavit mercedem meam decem agnorum; *Syrus*, καὶ ἤλλαξε τὸν μισθόν μου δεκάκις, & mutavit mercedem meam decies; *Vulgata*, & mutavit mercedem meam decem vicibus. *Genes.* 31. 7. *&* 41.

מן Man, Manna. *Erat autem* Manna *quasi semen* κοριάνδρου *sive coriandri; aut, ut Samaritanus habet*, ὡς σπέρμα ὄρυζης, quasi semen oryzæ, *Exod.* 16. 31.

מנין *Chaldaïce*, numerus.

מנחה מנחת *Veteres legunt sæpe* Manaa, Mavad, munus, donum, oblatio. *Aquila, Symmac.* δῶρον, munus, oblatio. 1. *Reg.* 26. 19. *& alibi. Aquila*, θυσία oblatio, donum, *Deut.* 16. 17. *in Appendice, LXX. sæpe*, θυσία, sacrificium, *vel* donum oblatum ad sacrificandum; *Aliquando* ξένιον, munus. נשאי מנחה *S.* ὑπὸ φόρον, sub tributo, 2. *Reg.* 8. 2. *ubi LXX.* φέροντες ξένια, portantes munera. *Plural.* מנחות munera, dona.

מנך ומניכא *vel* המניכא *Chaldaïce*, torques. *Theodotio vocem pene Chaldaïcam exprimit*, μανιάκης, torques.

מנים מנין fides, chordæ. במנים *Aquila, LXX.* ἐν χορδαῖς, in chordis; *Alius*, διὰ χορδῶν, per chordas, *Psalm.* 150. 4.

מנע inhibere, cohibere, prohibere, impedire. מנע *A. Th.* κώλυσον, prohibe, impedi; *Symm.* ἀπόστρεψον, averte; *LXX.* ἔκκλινον, declina. *Prov.* 1. 15.

Niphal, cohiberi, prohiberi. ויכנע *Symm.* καὶ ἀφαιρεθήσεται, & auferetur; *LXX.* ἀφῄρηται, abstulisti; *Alii*, & prohibebitur, *Job* 38. 15.

מנור מנר *Symm.* ἱστὸν, velum; *A. Th.* ἄντλον, malus; *LXX.* μηχανάλιον, liciatorium. 1. *Reg.* 17. 7. *Alius*, μίτωμα, *Alius*, μίτραιον. *Recentiores*, jugum textorium.

מסה *Hiphil*, המסה *Symm.* διαλύειν, dissolvere. *Ps.* 58. 12. *Alii*, ἀναλίσκειν, consumere. *Alii*, liquefacere, dissolvere. *Quidam referunt ad Radicem* נסס *infra.*

מסך infudit, miscuit, *LXX.* κίρνα, κεραννύειν, miscere, *& semel* ἐνδύειν, illigare.

נסך *Symm.* ἐκχυθεὶς, effusus. *Psalm.* 74. 9. *LXX.* κίρνημα, mixtio.

מסך mixtio.

ממסך *A. S. Th.* κίρνημα, mixtio, *LXX.* κλῦσι, potus, compotationes. *Hes.* 65. 11. *Alii*, mixtura, libamen mixtum, *vel* vinum mixtum.

מסס liquefieri, dissolvi. ותמס *Symm.* καὶ διαλύεις, & dissolvis, *LXX.* καὶ ἐξέτηξας, & tabescere fecisti. *Alius*, καὶ ἀπέλυσας, & absumpsisti, *Alius*, καὶ ἐταπείνωσας, & humiliasti, *Psal.* 38. 12. *Alii hoc exemplum referunt ad* מסה *supra.*

Niphal, liquefieri; dissolvi. ויסמו *Incert.* διελύθησαν, dissoluti sunt; *LXX.* ἐτάκησαν, liquefacti sunt. *Jud.* 15. 14. יסאנו *cum Epenthesi* נוּ א, *S.* διαλυθήτωσαν, dissolvantur; *LXX.* ἐξουδενωθήσονται, ad nihilum devenient; *Alii*, liquescent. *Psalm.* 57. 8. ימס *Reliqui Interpretes*, τακήσεται, tabescet, *& sic Vulgata*; *LXX.* ἐκτηκόμενος, deficiet, *vel* prosternetur. *Hesai.* 29. 1.

Hiphil, liquefacere; dissolvere.

מס dissolutus.

מס tributum, vectigal. למס־עבד *A. LXX.* εἰς φόρον δουλεύειν, sub tributo serviens, *Gen.* 49. 15. *Plurale*, מסים tributa. *Femininum.* מסה tributum, *& constructum* מסת

תמס liquefactio. *Psalm.* 57. 8. *Alii putant esse secundam personam futuri* מסה *in Kal.*

מסר tradere, suppeditare.

Niphal, tradi.

מוסר *A. S.* παιδεία, institutio. *Prov.* 1. 3.

מסר σύνδεσις, vectum, *Reliqui*, *Prov.* 1. 3. *A.* παιδεία, institutio, eruditio. *Job* 33. 16. מסורת traditio, exhibitio. *Alii*, vinculum. *Ezech.* 20. 37. *Sed ibi ex* אסר *derivatum putant per defectum* א

מעך *A.* σφαλῆναι, viribus deficere. *S.* ἀνατρέπεσθαι, subverti. *Psal.* 25. 1. *LXX.* ἀσθενεῖν, infirmari. *Alii*, vacillare; nutare, labi.

Pual, luxari.

Hiphil, ad nutandum impellere, *vel* præcipitare. המיד *Symmachus*, ἐξαίφνιον, confringe, *q. d.* exarticula. *Aquila*, ἀτόνωσον, debilita; *LXX.* εὐθυμφόν, incurva, incurvare fac. *Pſalm.* 68. 24. *Alii*, mutare fac.

מעה מעים *vel* מע *Aquila*, *LXX.* κοιλία, venter. *Pſalm.* 39. 9. *Sym.* ἐνδότερα, viſcera. *Pſ.* 70. 6. *Item*, *Symmac.* ἔγκατα, viſcera. *Pſal.* 39. 9. *& alibi.*

מעט *Aquila*; *Symmachus*, *Theodotio*, κόγχοι, milia. *LXX.* χοῦς, pulvis. *Alii*, ſcrupi, lapilli. *Heſai.* 48. 19.

מעט parvum eſſe, paucos numero eſſe, minui, diminui. וימעטו *Sym. LXX.* ὀλιγόθησαν, diminuti ſunt, *vel* pauci facti ſunt; *Hieronymus*, imminuta ſunt *pecora*. *Pſ.* 106. 39. ולא ימעטו *Theodotio*, οὐ μὴ ἐμμείνωσιν ὑῶν, non minuentur. *Jerem.* 30. 19.

Piel, minuere, diminuere.

Hiphil, minuere, minorare. לא ימעיט *Aquila*, οὐκ ὀλιγώσει, non minorabit. *Sym.* οὐκ ὀλίγα ἐποίησεν, non pauca fecit. *LXX. Th.* οὐκ ἐσμίκρυνεν, non minoravit. *Pſalm.* 106. 38.

מעט ὀλίγος, parvus, *vel* ὀλίγον, parum. *Aquila*; *Symmachus*, 2. *Reg.* 12. 8. *Item*, minimum, paucitas. מעט אנשי homines pauci. מעט מעט paulatim. *Plur.* מעטים pauci.

במעט *Symmach.* ἐν ὀλιγίστῳ, in minimo. *Pſalm.* 80. 15; *ubi LXX.* ἐν τῷ μηδενί, in nihilo, *vel* pro nihilo. *Hieronymus*, quaſi nihilum. *Item*, momento, propemodum, fere. *LXX. ſemel*, ἐν τάχει, brevi.

מעך comprimere, *Alii*, frangere, *Alii*, figere. *LXX.* ἐμπήγνυμι, infigere.

Pual, comprimi. מעכו compreſſa fuerunt, *LXX.* ἔπηξεν, ceciderunt *ubera tua*. *Ezech.* 23. 3.

מעל prævaricari. מעלתם *Aq.* παρέβητε, tranſgreſſi eſtis; *LXX.* ἀπειθήσατε, immorigeri fuiſtis. *Deut.* 32. 51. וימעלו *S.* καταφρόνησαν, deſpexerunt, *LXX.* ἐπλημμέλησαν, prævaricati ſunt. *Joſue* 7. 1. לא ימעל *A. Th.* οὐ παραβήσεται, non tranſgredietur; *S.* οὐκ ἀδικήσει, non injuſte aget; *LXX.* οὐ μὴ πλανηθῇ, non errabit. *Prov.* 16. 10. תמעל כעל *Incert.* ἀδικίαν ἀδικίαν, inique fecerit iniquitatem, *Levit.* 5. 15.

מעל prævaricatio, tranſgreſſio. *LXX.* πλημμέλεια, delictum, ἁμάρτημα, prævaricatio, ἀνομία, tranſgreſſio, prævaricatio, ἀνομία, iniquitas, ἀπόστασις & ἀποστασία, defectio, ἀδικία, injuſtitia, παράπτωμα, lapſus, crimen.

מעל *deficiente Iod*, *A.* ἔνδυμα, indumentum, *Sym.* ἐσθής, ſagum, *LXX.* ἱμάτια, veſtimenta, *Theod.* ἐπενδύτην, ependytem, *Alii*, pallium, *Job* 1. 20.

מעל *Sym. Job* 34. 10. ἀδικία, iniquitas, *ubi LXX.* ταράξαι τὸ δίκαιον, turbare juſtitiam.

מעיל pallium, indumentum, *A.* ἔνδυμα, indumentum, *LXX.* ὑποδύτης, ſubucula; *Vulgata*, tunica; *Alii*, pallium, *Levit.* 8. 7. *Item Aquila*, ἔνδυμα, indumentum; *S.* ἐφεστρίδιον, pallium, *LXX.* χλαῖνις, diplois, duplex veſtis, *Th.* ἱμάτιον, veſtimentum, 1. *Reg.* 15. 27. *Item S.* ἐφεστρὶς, ſagum, *Th.* ἐπενδύτιον, pallium, 1. *Reg.* 24. 12. *Inc.* χλαμύς, chlamys. 1. *Reg.* 24. 5. *A.* ἐνδύτης, indumentum, *& ſecundum aliam lectionem*, μανδύας, mandyas, *genus pallii*. 1. *Reg.* 17. 38. *Vide in nota. Plurale*, מעילים pallia, indumenta.

מען למען propter, propterea, ut.

מערה *LXX.* σπήλαιον, caverna. *Vide in* ערה

מצא εὑρίσκειν, invenire, reperire, *Omnes. Exempla vide in Lex. Grec. S.* ἐξευρίσκειν, reperire. *Job* 37. 23. *Item*, deprehendere, aſſequi, conſequi.

Niphal, inventus, repertus eſt. *Item aliquando* ſufficere.

Hiphil, invenire facere, porrigere, admovere, exhibere.

מצר & מצורה arx, propugnaculum, munitio, munimentum, præſidium. במצורה *Aquila*, ἐν τῷ ἐχυρώματι, in munitione. *Symmachus*, ἐν τῇ ἐνέδρᾳ, in inſidiis; *LXX.* ἐν τῇ περιοχῇ, in præſidio, *Theodotio*, καταφυγῇ, refugium, 1. *Reg.* 22. 4. *Item Aq.* περιοχὴ, munitio, *Deuter.* 20. 19. *& alibi*, *& Quinta Editio*, *Pſalm.* 65. 11. *ubi Symmachus*, περιοχὴν, obſidio, *ac ſi legiſſet* מצורה *Plurale Maſculin.* מצורים munitiones, *S.* ἀποτείχισμα, vallamentum, *LXX.* χάρακας, aggeres, *Eccleſ.* 9. 14. *Plurale feminin.* מצדות munitiones; *S.* ἐφέδρια, præſidia; *LXX.* κρημνοὺς, penſilia; *Alius*, ἐν τοῖς ἐχυρώμασιν, munimentis, *Jud.* 6. 2.

מצה exprimere, exſugere. ויצן *A. S. Th.* ἐκπράγησαν, ſtillare fecit; *LXX.* ἔσταξε, ſtillavit; *Alius*, ἀπηγξεν; compreſſit. *Jud.* 6. 38. מצית *Aquila*, *Sym. Theodotio*, ἐξεπράγησας, exſorbuiſti, *vel* exſtillare feciſti. *Heſai.* 51. 17 *ubi LXX.* ἐξεκένωσας, evacuaſti; *Vulgata*, potaſti uſque ad fæces.

Niphal, exprimi. *Convenit cum* מצץ

מצח *Aquila*, *Symm. Th.* ὄψις, facies, aſpectus. *Jer.* 3. 3. *Item Aq. S.* μέτωπα, frons. *Ezech.* 3. 7. *Alii omnes*, frons. *Plurale*, מצחות frontes.

מצחה frontale. 1. *Reg.* 17. 6. *Sed longe oppoſita ſignificatione LXX.* κνημὶς, ocrea. *Alii*, tibiale.

מצץ exprimere. *A. Sym. Th.* ἐκπραγγίζειν, exſtillare facere, exprimere. *Exempla vide ſupra in* מצה *ad quam radicem etiam refertur. Item*, πραγγίζειν, exprimere. *A. S. Jud.* 6. 38.

מצה ἄζυμος, azymus. *A. Th.* ἄζυμον, azymum, infermentatum. *Plurale*, מצות infermentata.

מצח *A. S.* μάχη, pugna. *Proverb.* 15. 10; *ubi LXX.* κακὰ, mala; *Vulg.* jurgia.

מצר *Vide in* צרר

מקל baculus, virga. *LXX.* ῥάβδος, virga, βακτηρία, baculus. *Item*, λέπισμα, virga, *ſeu* virga decorticata. *Plurale*, מקלות virgæ.

מקק *Niphal*, נמק tabeſcere, contabeſcere, tabeſieri. ימקו *A. S. LXX. Th.* ἐκλείπουσιν, tabeſcent. *Levit.* 26. 39. *ubi Vulg.* affligentur.

Hiphil, tabefacere.

מר ſtilla, gutta *Heſai.* 40. 15. *ubi A.* λεπτὸν, minutum, *LXX.* σταγὼν, ſtilla.

מרא *Hiphil*, דמרוא extulit ſe. *Job* 39. 21. *Chaldaïce*, volare.

מריא pingue, ſaginatum. *Aq.* σιτευτὸν, ſaginatum. 2. *Reg.* 6. 13. *ubi Symmachus*, θρέμμα, ovis, *LXX.* ἀρνες, agni. *Sæpe LXX.* ἄρνες, agni; *ſemel* מריא ταῦρος. taurus. *Plur.* מריאים pingues, ſaginati. *Semel LXX.* ἐπιφάνειαι, apparitiones, oſtentationes, *quaſi ex* ראה vidit, *Amos* 5. 22.

מרא *Chaldaïce*, dominus.

מרג פורג traha, tribula. *LXX.* τροχὸς, rota, *& ſemel*, ἄροτρον, aratrum.

מרד rebellare, rebellem eſſe. *LXX.* ἀποστατεῖν, abſcedere, abſiſtere, ἀποστατεῖν, deficere, ἀποστρατεῖν, avertere ſe, averti, αὐθομολεῖν, transfugere, ἀθετεῖν, prævaricari, ἀπειθεῖν, immorigerum eſſe, παραπικραίνειν, exacerbare, irritare.

מרד rebellio. *LXX.* ἀποστασία, defectio, deſertio. *Adjectivum feminineum Chaldaïce* מרדתא rebellis *urbs.*

במרדי *Symmachus*, ἀποστατῶν, apoſtatæ, rebelles. *Job* 24. 12.

מרדות rebellio, contumacia.

מרודים exules, afflicti, ejecti *ut rebelles*, *LXX.* ἄστεγοι, qui ſunt ſine tecto & domo. *Heſai.* 58. 7. *Alii deducunt a* רוד

מרה *Sym.* παραπικραίνειν, exacerbare. *A.* ἀντιτείνειν, contendere, litigare. *Exod.* 21. 22. *& alibi. S.* ἀπειθεῖν, non obtemperare, rebellare. *Pſal.* 104. 28. *Sym-*

machus,

machus, ἀντιλαλῶν, contradicere. *Pſalm.* 138. 20. *Aq.* ὑπτιλέγων, *Idem. Pſal.* 138. 20. *Sym.* φιλονεικεῖν, contendere. *Pſal.* 77. 17.

Hiphil, exacerbare, rebellare in aliquem. *Aliquando*, mutare.

מרי *Sym.* ἰσοτιμὸς, irritatio, *Theod.* παραπικρασμὸς, irritatio, exacerbatio, *Prov.* 17. 11.

מרי *Aquila*, *Symm. Theod.* ἐριστὴς, *Ezech.* 44. 6. *S.* φιλονεικίας, contentioſus, litigioſus. *Ezech.* 12. 3. *A. S. Th.* φιλόνεικος, contentioſus, *Ezech.* 44. 6.

מרי κατήφειοι, mœſti. *Theod. Jud.* 11. 25.

מרה ξύρον, novacula. *Incert.* 13. 5. *ubi Aq. vertit*, φόβος, timor, *ac ſi legiſſet* מורא *LXX. Theod.* σίδηρος, ferrum.

מרתים *A.* παραπικραίνοντες, exacerbantes. *Alii*, rebelliones, *Jerem.* 30. 21. *Alii volunt eſſe nomen proprium.*

מרח conterere, contundere. *LXX.* καταπλάττειν, emplaſtrum imponere.

מרוח μύωφις, *LXX. Alii vero*; attritus teſticulo. *Levit.* 21. 20.

מרט pilos evellere, depilare. *Æteapherice*, expolire, extergere. *LXX.* τίλλειν, ſvellere, μαδᾶν, decalvare. למרטים depilantibus, *Alii*, vellentibus, *LXX.* εἰς ἐκτίλματα, ad alapas, *Heſai.* 50. 6.

Niphal, glabrum effici. *LXX.* μαδᾶν, calvum eſſe.

Pual, depilatum *vel* exterſum eſſe.

מרוטי *Chald.* evulſæ, depilatæ.

מרץ *Niphal*, נמרץ roborari, acrem & vehementem eſſe. כמרצו *Aquila*, ἐμοχθηρώθησαν, improbi fuerunt. *Job* 6. 25. *ubi LXX.* ἴσως φαῦλα, videntur vilia, *vel* improba; *Alius*, ἴσως λυπηρά, videntur triſtia, *Vulgata*, detraxiſtis.

Hiphil, robuſtum *vel* acrem reddere. ימריץ *Theod.* ἐπιφερόχλησεί σοι, moleſtum tibi erit; *Alii*, roborabit te, *Job* 16. 3.

מרק tergere, expolire. *LXX.* ἐκτρίβειν; defricare.

Pual, extergi, defricari.

מרק jus, juſculum.

מרוקים mundationes *vel* curationes.

המרוק mundatio; ſtrigilis. *LXX.* σμῆγμα, ſmegma, pigmentum. *Plurale conſtructum*, מרוקי mundationes, munditiæ, *LXX.* σμήγματα; pigmenta.

מרר amarum eſſe.

Niphal, amareſcere.

Piel, amarum reddere, amaritudine afficere. וימררו *Incert.* παρεπίκραινον, exacerbabant; *LXX.* κατέθλιβον, dolore afficiebant, *Vulg.* ad amaritudinem perducebant. *Exod.* 1. 14. ממר *Aquila*; *S.* παραίνων, exacerbans: *illam nempe vocem pro participio Hiphil habent. Prov.* 17. 25. *ubi LXX.* λύπη, dolor, *& ſic etiam Vulgata*: *Theodotio*, πικρασμὸς, exacerbatio.

Hiphil, exacerbare, amarum reddere.

Hithpael geminatâ ſyllabâ, exacerbare ſe.

מר *Aquila*, *Symmachus*, πικρὸς, amarus. *Vide in Lexico Græco. Item Sym.* ἀντιπικρασμὸς, exacerbatio.

מרה amara! *dicitur & מרא cum Aleph pro He.* מר *Aquila*, *Symmach. Th.* πικρῶς; amate. *Heſai.* 33. 7. *Plurale*, מרים amari, *vel* amara.

מסר *Th.* πικρασμὸς, amaritudo. *Prov.* 17. 25. *Vide ſupra in Piel.*

מרה *A. Th.* πικρία, amaritudo. *Prov.* 14. 10.

מרי ἀντιπικρασμὸς; exacerbatio. *Aq.* 1. *Reg.* 15. 23. *Ponitur & in* מרה

מרירות amaritudo.

מרורה *LXX. Th.* χολὴ, fel. *Hebraus Interpres*, ὸς, venenum. *Job* 20. 14.

מרור amarus. *Deuter.* 32. 24. *Sumitur ſingulariter; interdum etiam pro plurali conſtructo.*

מרורים amaritudines, res amaræ. *Deut.* 32. 32.

מרירי *A.* πικρασμοὶ, amaritudines. *Job* 3. 5.

ממרורים amaritudines. *Job* 9. 18.

חמרורים amaritudines. *Jerem.* 31. 15. *Item Symm.* μεταβολαὶ, tranſmutationes. *Jerem.* 31. 21. *ubi LXX.* τομοείαν, caſtigationem, *Vulgata*, amaritudines, *Alii*, cumulos altos. *Vide etiam in* הבר

משה extraxit, eduxit. *LXX.* ἐλκύειν; trahere, & προσλαμβάνειν, aſſumere. *Hinc* משה Moyſes, *abeductione*, ex aqua fluminis.

משי *Aquila prima Editio*, ψηλαφητὸν, palpabile; *ſecunda*, ἄνθιμον, floridum. *Ezech.* 16. 8. *Symm.* ἐνδυμα, inducentorum. *Ezechiel.* 16. 8. *&* μου πολύμιτον, polymitum. *Ezech.* 16. 13. *LXX.* τρίχινον, e capillis textum. *Th.* μωσὶ, *vel* μεσὶ, *Alii*, ſericum, *Alii*; veſtis conchiliata, murice tincta. *Vide notam noſtram ad Ezech.* 16. 8.

משח ingere. ומשח *Aquila*, ἤλειψεν, unxit; *S. Th.* ἔχρισεν, unxit. *Levit.* 8. 11. משחו *Aquila*, ἤλειψαν, unxerunt. 3. *Reg.* 3. 1. *& Pſalm.* 44. 8. *Et ſic ſemper Aquila verbum* משח ἀλείφειν; *Symmachus autem & Theodotio* χρίειν *vertunt. LXX. paſſim* χρίειν, *ter* ἀλείφειν.

משוח *participium*; *Aquila*; *Symmach.* κεχρισμένος, unctus. *LXX.* κεκρικὼς, conſtitutus. 2. *Reg.* 3. 39. משחים נשמן *Aq.* ἀναμεμιγμένας ἐν ἐλαίῳ, mixtas in oleo *collyras*; *LXX.* κεχρισμένα ἐν ἐλαίῳ, uncta in oleo *lagana*; *Th.* ἀπαστριμένας, confectas. *Exod.* 29. 2.

Niphal, unctum eſſe.

משיח *A.* ἠλειμμένος, unctus. 1. *Reg.* 2. 35. *& paſſim. Item A.* ἀλοιφεὺς, unctus. *Leviticus.* 6. 22. *in Append. bis etiam Aquila cum Symmacho & Theodot* χριστὸς; Chriſtus, *nempe Pſalm.* 88. 52. *& Habac.* 3. 18. *Symmachus ſemper* χριστὸς, Chriſtus, *& ſimiliter Septuaginta Interpretes perpetuo.* משיח *uſu communi dicitur* Chriſtus *&* Meſſias. *Plurale conſtructum*, משיחי Chriſti, uncti.

משחת משחת *A.* ἄλειμμα, unctio. *S.* χρῖσμα, unctio. *Levit.* 21. 12. *S. Th.* χρίσις, unctio. *Exod.* 35. 7. *Th.* τὸ χρῖσμα, unctum, quod unctum eſt. *Levit.* 21. 12.

מ משח unctio.

משח *Chald.* oleum.

משך *Aq. S.* ἑλκύειν, trahere, extrahere. *Job* 40. 20. *& alibi. S.* ἕλκειν, trahere. *Cant.* 1. 4. משכים *S.* διδάσκοντες, docentes; *Th.* ἐπισπώμενοι, attracti: *ſed hic videtur aliive uſurpari*, trahentes; *LXX.* ἕλκοντες, trahentes, *vel ſecundam aliam lectionem*; ἐπιχέοντες, præ-valentes; *Vulg.* qui exercitum ducerent; *Jud.* 5. 14. *Item*, משכים *A. Th.* ἕλκοντες, trahentes; *S.* ἑλκόμενοι, attracti; *LXX.* θηλυμανεῖς, furentes in fœminas; *Vul.* emiſſarii. *Jerem.* 5. 8.

Niphal, protractum eſſe.

Pual, diſtractum eſſe.

משך tractus, tractio, acquiſitio. *Aq.* γλυκὺ, dulce; *LXX.* ἕλκειν, trahe. *Job* 18. 18. *Alii adverbialiter ſumunt, & explicant*, protracte, *ſive* diu. *Eſt etiam nomen proprium filii Japhet* Meſech, *& gentis quam quidam putant eſſe Moſcovitas.*

משכות *Symm.* φραγμὸς, ſepes. *Prov.* 15. 19. *Vide in* שוך

משל dominari, dominium habere, imperare. *A. S.* ἐξουσιάζειν, dominari, imperium habere. *Exempla vide in Lexico Græco. Th.* ἄρχειν, imperare. *Gen.* 4. 7. *Item*, parabolice loqui, parabolis & proverbiis uti.

Niphal, נמשל comparatus eſt, ſimilis factus eſt. ונמשלתי *Sym.* ὁμοιωθῶ, aſſimilor; *LXX.* ὁμοιωθήσομαι, aſſimilabor; *Hieronymus*, comparer, *Pſalm.* 27. 1.

Piel, parabolas facere.

Hiphil, dominari, *vel* dominum conſtituere. *Item*, comparare, aſſimilare.

משל *A. S.* ἄρχων, princeps. *Pſalm.* 104. 20.

משל *A. S. Th.* παραβολὴ, parabola. *Job* 17. 10. *& alibi. Symmac.* παροιμία, proverbium. 1. *Reg.* 24. 14. *Item*, ſimilitudo, ſententia. *LXX. aliquando*, προοίμιον, procœmium, *&* θρύλλημα, rumor, fabula. *Plurale*, משלים parabolæ.

משל *A. S. Th.* ἐξουσία, poteſtas, dominium. *Exempla vide in Lexico Græco.*

משל S. ἐξουσιαστὴς; dominator. *Jerem.* 51. 46.

ממשל dominatio.

ממשלת ἐξουσία, potestas, dominium. *A. Th. Gen.* 1. 16. *ubi Symmachus*, לממשלת εἰς τὸ ἐξουσιάσαι, ad dominandum. *Gen.* 1. 16. *Plurale*, ממשלות dominia.

משק *Aquila*, ὁ ποτίζων, potans. *LXX.* μέθυσα. *Gen.* 13. *Vide in* שקק

ממשק derelictio, locus derelictus. *LXX.* κῦμα, æstus. *Sophon.* 2. 9.

משש *LXX.* ψηλαφᾶν, tangere, palpare. *Aliquando* ἐρευνᾶν, scrutari.

Piel, palpare, contrectare.

Hiphil, palpare.

מתא *Aquila, Theod.* κῦμα, catus. *Prov.* 16. 3. *Sym.* φίμωθρον, capistrum, *ibidem. S. item*, χαλινὸς, frænum. *Hesai.* 37. 29. *Symm. metaphorice*, ἐξουσία potestas. 2. *Reg.* 8. 1. *ubi Aquila*, χαλινὸς, frænum.

מתה *unde* מתים homines. *LXX.* οἱ ἄνδρες, viri; *Alia lectio*, οἱ ἰσχύοντες, fortes. *Hesai.* 3. 25. *Item significat totam multitudinem virorum, mulierum & parvulorum.*

מתח *LXX.* διατείνειν, extendere. *Hesai.* 40. 22. *Hodierna quoque Lexica*, ostendere.

אמתחה σάκκος, saccus. *S. Gen.* 42. 27. *LXX. semper*, μάρσιππος, marsupium, saccus. *A.* Θύλακος, vas. *Gen.* 42. 27. *in Append. Plurale*, אמתחות sacci.

מתי *A. Th.* πότε, quando? *Job* 7. 4. עד מתי quousque? usquequo? למתי ecquando?

מתנים בתן *S.* λαγόνες, lumbi, renes. *Job* 12. 18. *& alibi. S.* ὀσφύς, lumbi, renes. 3. *Reg.* 12. 12. *& alibi. Aq. Th.* νῶτος, dorsum. *Prov.* 30. 31. *& alibi. LXX. passim*, ὀσφύς, lumbi; *bis* νῶτος, dorsum, *& semel*, ἰσχύς, fortitudo.

מתק dulcem esse, suavem esse, dulcescere: ומתק *A.* καὶ γλυκαίνει, & edulcat; *sive*, & suaviter disponit *amicum*; *Vulgata*, dulcoratur. *Prover.* 27. 9. *ubi alii nomen esse putant*, & dulcedo.

Hiphil, המתיק dulce reddere, dulce facere. ונמתיק סוד *Aq.* ἡμῖν ἡλυκάναμεν ἀνάῤῥητον, simul dulce miscebamus secretum; *S.* ἐκοινολογούμεθα γλυκεῖαν ὁμιλίαν, commune miscebamus dulce colloquium; *LXX.* ἐπορεύετο ἡδύσματας ἐδέσματα, simul mecum dulces capiebas cibos; *Hieronymus*, simul habuimus dulce secretum. *Psal.* 54. 15.

מתוק γλυκὺς, dulcis. *Theod. Jud.* 14. 4. γλυκύτης, dulcedo. *S. Th. Prov.* 16. 24.

מתק dulcedo.

ממתקים dulcedines. *Cant.* 5. 16.

נא quæso, obsecro, nunc. *Aquila, Symm. Theodotio*, δή, utique, agedum. *Hesai.* 1. 18. *& alibi. Sym.* αἰτῶ, quæso, rogo. 1. *Reg.* 15. 25. *semel significat* crudum; cruditas, *LXX.* ὠμὸν, crudum. *Exod.* 12. 9.

אנה quæso, obsecro. *Hinc fallum putant* נא *per apocopen.*

נאר urer. בנאדך *Symmachus*, *LXX.* ἐνώπιόν σου, in conspectu tuo. *Psalm.* 55. 9. *ubi Hieronymus item* in conspectu tuo; *Alii*, in urre tuo. *Plural.* נאדות urres.

נאה pulcrum & decorum esse, convenire, decere. *Per commutationem* ה *tertiæ radicalis in* ו *dicitur &* נאוה, לא־נאוה *Symmac.* οὐ πρέπει, non decent; *LXX.* οὐχ ἁρμόσει, non convenient. *Proverb.* 17. 7. *Itemque Prov.* 19. 10. *ubi LXX.* οὐ συμφέρει, non conferunt.

נאוה *Aquila, Symmachus*, ὡραιότης, decor, *Psalm.* 22. 2.

נוה amœnus, pulcher, elegans. *Vide in* נוח

נוח *Sym.* ἀνάπαυσις, mansio, requies, locus, *sæpe. A.* ὡραῖος, decorus. *Item sapiens*, ὡραιότης, decor. *Vide in* נוה

נאם εἶπε, dixit & ἔφη, dixit, *passim. Hinc quidam Hebræi derivatum putant* נאמים eloquentes, facundi, *S.* ἀπλανεῖς, qui errare nequeunt, *Job* 12. 20. *Vide in* אמן

נאף *LXX.* μοιχᾶσθαι, adulterari. *Item* adulterare, mœchari. *LXX. item* μοιχεύειν, adulterare.

Piel, adulterare, *vel* adulterari. *Participium plurale Piel*, מנאפים μοιχοὶ, mœchi. *A. Th. Jerem.* 23. 10.

נאפים adulteria.

נאופים adulteria. *Osee* 2. 2.

נאץ sprevit, contemsit. נאצו *Aquila*, ἐθεώρουν, detrahebant, detrectabant; *Symmachus, Theod.* παρώξυναν, irritaverunt; *LXX.* ἐμυκτήριζον, subsannabant. *Prov.* 1. 30.

Piel, נאץ contemsit, irritavit, provocavit. נאץ נאצת *A.* ἐλοιδόρησας ἐλοιδορίαν, convitiando convitiari fecisti; *S.* βλασφημῶσαι ἐποίησας, blasphemare fecisti. *LXX. in Hexaplis*, παροξυνῶν παρώξυνας, excitans excitasti; *LXX. aliter*, & *Theodotio*, παροργίζων παρώργισας, irritans irritasti, 2. *Reg.* 12. 14. נאץ *Aq.* ἐθεώρησε, detraxit, *S. LXX* παρώξυνε, exacerbavit; *Hieronymus*, blasphemavit, *Psal.* 10. *secundum Hebræos*, 3. *Aquila sæpe* ἐξεύρων, detrahere; & *aliquando Symmachus. Vide in Lexico Græco.* ינאץ *S.* ἀφορμὴν λάβοι, vituperabit; *LXX.* παροξυνῶν, irritabit; *Hieronymus*, blasphemabit. *Psal.* 73. 10.

Hithpael, irritari, exacerbari.

נאצה irritatio, contumelia. *LXX.* παροργισμὸς, irritatio, & ὀργὴ, ira, *item* βλασφημία, blasphemia. *Plurale*, נאצות irritationes, contumeliæ.

נאק gemuit. *Convenit cum* נקא *litteris transpositis. Ibi vide.*

נאקה gemitus. *A. Sym.* ἀναγμὸς, gemitus, ejulatus; *LXX.* στεναγμὸς, gemitus, *Exod.* 2. 24. *in Appendice. Plurale*, נאקות gemitus, clamores.

נאר *Piel*, detestari. *LXX.* διαπτύσασθαι, excutere. *Threnorum* 2. 7. *Idem alibi* καθαιρεῖσθαι, evertere, *Hieronymus*, attenuare, *Psalm.* 88. 40.

נבא *Niphal*, προφητεύειν, prophetare, *Omnes.*

Hithpael, *item* prophetare.

נביא προφήτης, propheta, *Omnes passim. Aq. Sym.* προφητεύων, prophetans. 1. *Paral.* 25. 3. *Plur.* נביאים prophetæ. *Femininum* נביאה προφῆτις, prophetissa. *Chaldaïce*, נביאה propheta. *Plurale*, נביאיא prophetæ.

נבואה προφητεία, prophetia. *Constructum* נבואת prophetia.

נבה *item commutato* א *in* ה prophetare.

Niphal, prophetare.

Hithpael, prophetare facere, *vel* prophetare.

נגוב *Vide in* גוב

נבזבה *Chald. Vide in* גוה

נבח *LXX.* ὑλακτεῖν, latrare. *Hesai.* 56. 10. *Semel reperitur in Bibliis.*

נבט *Piel, vel secundum alios Niphal*, intueri, respicere, נבט ἐμβλέψονται, intuebuntur, inspicient. *Hesai.* 5. 30.

Hiphil, הביט, inspicere, intueri. ודבמת *A. Th.* καὶ ἐμβλέψεις, & inspicies; *S.* καὶ ὄψει, & videbis, 1. *Reg.* 2. 32. תביט *A.* ἐμβλέψας, respicis; *S.* ἐποπτεύεις, respicis; *LXX. Th.* καθορᾷς, consideras. *Psal.* 10. *secundum Hebræos*, 14. *Item*, ἐμβλέπειν, aspicere. *Aq. S. Vide in Lexico Græco.*

נבט respectus. *Alii*, exspectatio *vel* fiducia. *Hieronymus*, spes.

נבל cadere, concidere, decidere, diffluere. יבול *A.* ἀποῤῥύσεται, defluet, *& ſic Hieronymus. Symm. LXX.* πεσεῖται, cadet, *Heſai.* 34. 4. *Eandem vocem Aquila* ἀποπεσεῖται, decidet; *LXX.* ἀποῤῥυήσεται, defluet. *Pſal.* 1. 3. נבלה *Symmac. Theodotio,* κατέῤῥυται, dejecta eſt, *Heſai.* 24. 4. *Item* נבל emarceſcere, flacceſcere, corrumpi. *Item*, ſtulteſcere, ſtulte agere.

Piel, vilipendere, turpitudine afficere; *LXX.* ἀτιμάζειν, inhonorare, ignominia afficere.

Hiphil, decidere, defluere, flacceſcere.

נבל *Aquila*, ἀποῤῥέων, effluens. *Pſal.* 13. 1. *& paſſim. Symmachus*, ἄφρων, ſtultus, inſipiens. *Pſal.* 38. 9. *& alibi. Symm. item* μωρός, ſtultus. *Prov.* 17. 22. *Theod.* ἀνοήτως, ſine ſenſu. *Job* 36. 16. *Pluraliter*, נבלים ſtulti, inſipientes.

נבלה *Aquila*, ἀποῤῥέουσα, effluens. *Job* 2. 10. *Alii*, ſtulta, inſipiens. *Plur.* נבלות ſtultæ, inſipientes. *Item A.* ἀποῤῥοαί, defluxus. 1. *Reg.* 25. 25. *& alibi. Alii*, ſtultitia. *Incert.* ἀφροσύνη, *Jud.* 20. 6.

נבלות ſtultitia, inſipientia.

נבלה θνησιμαῖον, νεκρός, cadaver. *A.* νεκρωμάτιον, morticinum, cadaver. *Deut.* 14. 8. *in Appendice.*

נבלת *Aq. S.* ἀπόπτωμα, lapſus, *ſive*, quod cadit. *Heſai.* 34. 4

נבל *Aq.* ἀμφορεύς, amphora. 1. *Reg.* 1. 24. *& alibi.* ἀσκός, uter. *S.* 1. *Reg.* 25. 18. κεράμιον, vaſculum. *Incert.* 2. *Reg.* 16. 1. *Item ſervato nomine* נבל; nebel, *S.* 1. *Reg.* 1. 24. *Item*, uter, lagena.

נבלים *A. LXX.* κέραται. *Sym.* κεράσματα, mixtiones. *Jerem.* 48. 12. *S.* ὄργανα, inſtrumenta. *Job* 38. 37. *Alii*, utres.

נבל *A. S.* νάβλα, nabla, *inſtrumentum muſicum. Legitur &* ναῦλα, ναύλα. *Pſalm.* 150. 3. *& ναῦλος. Vide Lexicon Græcum. Plural.* נבלים nablia, *vel* nablæ, *inſtrumenta muſica.*

מבול *Aquila, Symmachus, LXX.* κατακλυσμός, diluvium. *Pſal.* 28. 10.

בול Bul, *menſis octavi nomen, qui Octobri noſtro reſpondet. Sic dictus, quod tunc fruges & folia arborum effluant, & decidant.*

נבע ἀναβλύζειν, ſcaturire. *Item*, eructare; נבע *A. S.* ἀναβλύζων, ſcaturiens; *LXX.* ἀναπηδῶν, ſcaturit, *Th.* ἀναβρύων, effundens. *Vulgata*, redundans. *Proverb.* 18. 14.

Hiphil, eructare, ſcaturire facere. אביע *A. Theod.* ἀναβλύσω, ſcaturire faciam; *LXX.* προφήσομαι, proferam. *Prov.* 1. 23. יביע *Aq. Sym.* ἀναβλύσει, ſcaturire facit; *LXX.* ἀναγγέλλει, annuntiat, *Vulgata*, ebullit, *Prov.* 15. 2. יביע *Symmac. LXX.* φθέγγεται, eructat, *Pſ.* 18. 3. אביע *A.* ἐμβρίσω, pluam; *Symmach.* ἀναβλύσω, ſcaturire faciam; *LXX.* φθέγξομαι, loquar, *Pſalm.* 77. 2.

מבוע ſcatebra, ſcaturigo, *LXX.* πηγή, fons. *Plurale conſtructum* מבועי ſcaturigines.

נברשא *Chaldaïcum: emphatice vero dicitur* נברשתא *Chald.* lychnuchus, lucerna. *Dan.* 5. 5.

נגב *Aquila*, λίψ, meridies, auſter. 3. *Reg.* 7. 39. *S.* μεσημβρία, meridies. 2. *Reg.* 20. 41. *& alibi. Alii*, νότος, auſter. *Vide in Lexico Græco.* תנגבו *A.* πρὸς νότον, εἰς νότον, in auſtrum. *Gen.* 12. 9.

נגד *Aq. S. LXX. Th.* κατέναντι, e regione, coram, contra, ex adverſo. *Vide Lexicon Græcum.* לנגד ἀντικρύ, e regione. *S. Gen.* 2. 18. *in Appendice, & alibi.* מנגד e regione, נגדו coram, נגדי ex adverſo ſui.

נגר *Chald.* traxit ſe, manavit, profluxit.

הגיד *Hiphil*, ἀναγγέλλειν, nuntiare, annuntiare, *Omnes paſſim. Item* ἀναγγέλλων. *Incert.* 3. *Reg.* 14. 3. *Item*, renuntiare, indicare, exponere, narrare, referre.

Hophal, nuntiatum eſt, enarratum eſt.

נגיד antiſtes, præſul, princeps. *S.* ἡγεμών, dux. *Pſ.* 75. 13. נגידים ἡγεμόνων, ducum; *LXX.* ἀρχόντων, principum. *Pſalm.* 75. 13. נגידים *Symmachus*; *Theodotio*, ἡγεμονικά, imperatoria. *LXX.* σεμνά, præclara verba. *Prov.* 8. 6.

נגה λάμπειν, ſplendere. לא־יגה *S. LXX.* οὐ λάμψει, non proceder, *forte* non contingit; *Th.* οὐ λάμψει, non ſplendebit. *Vulgata etiam*, non ſplendebit, *Job* 18. 5.

Hiphil, ſplendere facere, ſplendidum reddere. יגיה *LXX.* ἐλλάμψει, illuminabit; *Incertus*, ἀναλάμψει; illucebit. 2. *Reg.* 22. 29.

נגה *Aquila, Symmac. Theodotio*, φέγγος, ſplendor; *LXX. item*, φῶς, lux, αὐγή, ſplendor, λαμπρότης, ſplendor, τηλαύγημα, illuſtratio, ἀνατολή, oriens. *Item* διαύγασμα, ſplendor. *Incert. Habac.* 3. 4. *Plurale*, נגהות ſplendores.

נגח ferire, petere, impetere cornibus. *LXX.* κερατίζειν, cornu petere.

Piel, cornu petere.

Hiphil, *item* cornu petere.

נגח cornupeta. *LXX.* κερατιστής, cornupeta *bos.*

נגן pulſare *inſtrumentum muſicum. LXX.* ψάλλειν; pſallere: *& ſemel*, κιθαρίζειν, citharizare, citharam pulſare. נגנים *Aquila, LXX.* ψάλλοντες, pſallentes; *Sym.* αἱ μελῳδοί, modulatrices. *Pſ.* 67. 26. *Legitur ibi* τοῖς μελῳδοῖς; *ſed forte legendum* τοῖς μελῳδοῦσι, modulatoribus.

Piel, pulſare *muſicum inſtrumentum.*

נגינה fidium pulſatio, modulatio, inſtrumenta muſica. *Plurale*, נגינות pulſationes, modulationes, *vel* ipſa inſtrumenta muſica. *Aq. Th.* ψαλμοί, Pſalmi; *Symm.* ψαλτήρια, pſalteria, *ſæpe in titulis Pſalmorum.*

מנגינה *Incert.* ψαλμός; *Alii*, modulatio. *Threnorum* 3. 63.

נגע tangere, attingere. *Item*, lædere, percutere, plagis afficere. ונגע *Symm.* καὶ ἅψεται, & tangens; *LXX.* καὶ προσέψαυσε, & procidit; *Th.* ἥψατο, & tetigit, *Exod.* 4. 25. ויגע *Aquila*, καὶ ἅψεται, & attinget; *S.* καὶ ἐκράτησεν, & occuparit; *LXX.* ἀντάψω, tangat, 2. *Reg.* 5. 8. נגוע *Symmac.* μαστιζόμενος, ſubflannatus; *LXX.* μεμαστιγωμένος, flagellatus, *Pſalm.* 72. 14.

Niphal, ſe percuſſum fingere *in ſenſu Hithpáel*; *Joſ.* 8. 15.

Piel, percutere, plagis afficere. וינגע *Aq.* ἔπαιεν, tangebat, plagis afficiebat; *LXX.* καὶ ἔβασε, & probavit; *ſive*, & afflixit, *Gen.* 12. 17. *in Appendice.*

Pual; plagis affici.

Hiphil, pertingere facere, admovere, conjungere. *Item*, deturbare, dejicere: *& intranſitive*, pervenire, pertingere: לא יגיעו *Symm.* μὴ ἐγγίσαι, non appropinquent, *LXX.* οὐκ ἐγγιοῦσιν, non appropinquabunt. *Pſ.* 31. 6. הגיעו *A.* κατακυριεύσει, devenit *vita mea*; *Symm.* ἅψεται, attigit; *LXX.* ἤγγικεν, appropinquavit; *Hieronymus*, deſcendit, *Pſ.* 87. 4. נגיע *S.* συμβήσεται, contingit, *LXX.* φθάσει, occurrit, advenit, *Eccleſ.* 8. 14.

נגע *S.* πληγή, plaga. *Pſal.* 37. 12. *Aq. S.* ἁφή, plaga. *Exod.* 11. 1. *& ſæpe. Item S.* μάστιξ, flagellum. *Proverb.* 6. 3. *Plurale*, נגעים plagæ.

נגף cædere, percutere, verberare, plagis afficere. *Item*, offendere, impingere. ויגף *S.* καὶ ἐπάταξε, & percuſſit, *LXX.* ἐξ ἤρωσε, & fregit, & percuſſit, 2. *Reg.* 11. 15. יגף *Aq.* θραύσει, fregerit; *LXX.* πατάξει, percuſſerit; 1. *Reg.* 26. 10.

נגף *Niphal*, *A.* θραύσεται, fractum, *aut* attritum; *S.* τροπώσεται, fugatum, in fugam verſum; *LXX* ἐν πολέμῳ, in occiſionem; *Vulgata*, corruentem, *Deut.* 28. 27. וינגף *S.* καὶ ἐτροπώθη, fugatuſque eſt; *& ſic etiam Vulgata*; *LXX.* ἐξ ἔπταισεν, & cecidit, 2. *Reg.* 2. 17.

Hithpael, lædere ſe; *vel* lædi, offendi.

נגף plaga. *A.* θραῦσις, fractio, percuſſio. *Sym. Th.* πρόσκομμα, offenſio. *Heſai.* 8. 14. *LXX. paſſim*, πληγή, *& πτῶσις*; *interdum*, θραῦσις, *ſemel*, συντριμμός, occurſus, calamitas, *& voces ſynonymas adhibent.*

מגפה *Symmachus*, πληγή, plaga. *Exod.* 9. 14. *alibi*

Aquila, θραῦσις, fractio, percuſſio. *Incertus*, πτῶσις, ruina.

נגר *Niphal*, defluere, diffluere, diffundere ſe, effundere ſe, perfuſum eſſe. נגרה *S.* ἐκτείνετο, extenſa fuit. *Hieronymus*, extenditur; *LXX. vero qui legerunt* נגרה *nempe* ר *pro* ר, *ut ſæpe contingit*, ἐναντίον αὐτῦ, contra eum, *Pſal.* 76. 3. הנגרים *Sym.* καθεῖν ὑμενον, demiſſa *aqua*, delapſa. 2. *Reg.* 14. 14. *ubi Th.* ἐκχυνόμενον, effuſa. *LXX.* καταφερόμενον, delabens.

Hiphil, diffluere facere, fundere, effundere. ויגר *S.* ἄγει ἕλκειν, ita ut trahant. *LXX.* ἐξ ἕλκειν, & declinavit; *Hieronymus*, & propinabit. *Pſal.* 74. 9.

Hophal, effuſus, profuſus fuit.

נר fluxus, alveus. *LXX.* κοιλὰ, calx. *Job* 28. 4. *Alii putant eſſe participium a* גור accola, peregrinans, habitans.

נגש ἐγγίζειν, accedere, appropinquare, ſecedere. *Incert.* προσεγγίζειν, accedere. *Levit.* 21. 23. *& alibi.*

Niphal, accedere juberi, appropinquare.

Hiphil, הגיש accedere jubere, adferre, offerre, adducere, admovere, ſiſtere. הגישה־נא לי האפוד 1. *Reg.* 30. 7. *Hæc variant Manuſcripti: Regius unus ſic habet. Aquila*, ἔγγισόν μοι τὸν ἐπωμίδα, admove mihi ſuperhumerale: *Coiſlinianus Codex*, *A. S.* φέρον πρός με τὸν ἐπωμίδα, applica ad me ſuperhumerale; *& conſequenter idem Codex. A.* προσεγγίσον δὲ μοι τὸ ἐπένδυμα, admove utique mihi indumentum; *ita ut duas Aquila lectiones adferat Coiſlinianus, & tertiam ejuſdem Regius: ſed ſuſpicor primam Coiſliniani lectionem eſſe ſolius Symmachi; duas vero alias quæ Aquilæ nomen præferunt ex duabus ejus Editionibus excerptas eſſe.* והגישו *A. S.* καὶ ἄξουσι αὐτὸν, & duces eum. *LXX.* προσαγάγη αὐτὸν, adducet eum. *Exod.* 21. 6.

Hophal, admoveri, offerri.

Hithpael, appropinquare. התגושו *Symmac.* προσεγγίσατε, appropinquate; *LXX.* βουλεύσασθε, conſulite; *qui forte aliud legerunt. Heſai.* 45. 20.

נגש *cum puncto ſiniſtro in* ש *A. S.* ἀπαιτοῦντων, exigere. *Job* 3. 18. *& alibi.* הנגש ἀπαιτοῦντος, repetentis, exigentis. *Theodot. Heſai.* 9. 14. *Item* exactionibus opprimere.

Niphal, arctatum eſſe, coarctari, opprimi.

נגש *A.* ἀπαιτητὴς, exactor. *Exod.* 5. 6. *& alibi. S.* ἀναγκάσας, exactor. *Job* 3. 18. *& alibi. Plurale*, נגשים exactores.

נד acervus. *Vide in* נוד

נדב *Aq. S. Th.* ἑκουσιάζεσθαι, ſponte dare, ſponte offerre. *Exempla vide in Lexico Græco.*

Hithpael, ſponte, *vel* ſpontaneum dare, *vel* offerre, voluntarie offerri. בהתנדב עם *Aq.* ἐν ἑκουσιασμῷ λαῦ, in ſpontanea oblatione populi. *LXX. Th.* ἐν προθυμίᾳ λαῦ, in propoſito populi; *LXX. aliter*, ἐν τῷ ἑκουσιασθῆναι λαὸν, dum ſponte ſe offerret populus. *Jud.* 5. 2.

נדיב *A. S. Th.* ἑκουσιάζομενος, ſponte offerens. *Vide Lexicon Græcum. Item A.* ἑκούσιος, ſpontaneus, libens. *Exod.* 35. 22. *S. Th.* ἄρχων, princeps. *Pſalm.* 46. 10. *Item Th.* ἡγούμενος, dux. *Prov.* 17. 7. *S.* αὐθαίρετος, ſponte agens. *Exod.* 35. 5. *Alii item*, voluntarius, ſpontaneus, ingenuus, liberalis, munificus. *Item* princeps. *Plur.* נדיבים voluntarii, principes. *Fœmin.* נדיבה ingenua, *vel* ingenuitas. *Plural.* נדיבות ingenuitates, res ingenuæ, munificæ. נדיבים *Symmac. Th.* ἡγεμονικὰ, imperatoria. *Prov.* 8. 6. נדיבות *Sym.* ἀρχοντικὰ, quæ principis ſunt. *S. Heſai.* 32. 8.

נדבה *A.* ἑκουσιασμὸς, ſpontaneum donum *vel* oblatio. *Pſalm.* 53. 8. *Alii*, voluntarium, voluntaria oblatio, voluntarium ſacrificium. *Plurale*, נדבות voluntariæ oblationes.

ותנדבות ſpontanea oblatio.

נדבך *Chald. Vide in* דבך

נדד vagari, evagari, movere ſe, errare, aberrare, fugere. נדדו *Aq. Th.* ἀνεχώρησαν, receſſerunt; *LXX.* ἐξέστησαν, obſtupuerunt; *Vulgata*, fugerunt, *Heſai.* ſſi 3. *Eandem vocem Sym.* ἐξωσθέντες, extorres facti ſunt; *LXX.* πεφύγασι, fugerunt; *Th.* μετανάστευσαν, amoti ſunt. *Heſ.* 21. 3. נודד *Aquila*, *Th.* μετανάστευων, tranſmigrans. *Jerem.* 48. 27. ונודדת *S.* μετανάστευσον, tranſmigrans; *LXX.* ἐὰν καταπτῇ, cum avolaverit. *Prov.* 27. 8.

נדד *Symmachus*, ἀναχώρησις, receſſio; *LXX.* φυγάδευον, fugiens. *Pſal.* 54. 8. *Aquila*; *Theod.* μετάστασις, tranſlatus. *Jerem.* 49. 5.

Hiphil, removere, *vel* fugare.

Hophal, fugari.

Hithpael, evagari, movere ſe. *Hujus conjugationis exempla poſſunt etiam referri ad* נוד

נדדים motus, jactationes.

נדה *Vide in ſequenti radice.*

נדח *Piel*, procul amovit, ejecit, expulit, ſeparavit.

נדה ἀφορισμὸς, ſeparatio. *Th. Levit.* 12. 2. *Aquila*, ῥαντισμὸς, aſperſio.; *Symmac.* περιῤῥαντισμὸς, circumaſperſio. *Zach.* 13. 1. *Incert.* μετάνοσος, tranſmotio, *Levit.* 15. 19.

נדח impulit, depulit, diſpulit, vibravit.

Niphal, impelli, depelli. נדחה *A.* ἐξωσθῇ, expulſa fuerit; *LXX.* ἐκριφθῇ, expulſa fuerit, *Deut.* 19. 5. *in Appendice.* את־נדחו *S. LXX.* τὸν ἐξωσμένον αὐτῦ; *Th.* τὸν ἀπωσμένον αὐτῦ, ejectum ſuum. 2. *Reg.* 14. 13. נדחי *S.* τοὺς ἐξωσμένους, expulſos; *LXX.* τοὺς διασπορὰς, diſperſiones, *Pſal.* 146. 2. *Sed hoc exemplum referunt ad radicem* דוח

Pual, impulſum eſſe.

Hiphil, impellere, expellere. תדיח *Aq. Symmach. Th.* ἐξωσεν, expulit; *LXX.* ἐξώκλασεν, attraxit, protraxit, *Prov.* 7. 21. והדחתי *Th.* διασπορὰ, diſperſi, *Jerem.* 29. 14.

Hophal, expulſum eſſe.

מדוחים depulſiones, expulſiones.

מדוחה *Vide in* דוח

נדן *LXX.* κολεὸς, vagina. *Et ſic omnes.* נדנים *Vide in* נדה

נדנה *Chald.* vagina. *Daniel.* 7. 5. *Item metaphorice*, corpus, *quod ſit anima quaſi vagina gladio.*

נדף diſpellere, depellere. *Sym.* ἀνατέτακται, decidens. *Job* 13. 25. *Incert.* ἐξωθούμενος, expulſus. *Levit.* 26. 36.

Niphal, depelli.

נדר εὔχεσθαι, vovere, precari.

נדר εὐχὴ, votum. *A. Pſalm.* 60. 6. *& Alii, Symmach.* προσευχὴ, oratio. *Ibidem. Plurale*, נדרים vota.

נהג duxit, texit, gubernavit, abduxit, abegit, deduxit, induxit. *Symmachus*, ἐνάγων, inducere, *&* μετάγων, traducere. *Eccleſ.* 2. 3. ונהגתי *Aq.* ἀλλ' ἤλασα, ſed moverunt. 1. *Reg.* 30. 2. *& 22. & alibi.*

Piel, ducere.

מנהג ductus. *S. Th.* ἀγωγὴ, ductus, *vel* incedendi modus; *A.* ἔλασις, inceſſus. 4. *Reg.* 9. 20. *inceſſus, id eſt, ambulandi modus & ratio.*

נהה lamentari, lamentum edere. *LXX.* θρηνεῖν, lamentari, *& ſemel*, ἐπιβλέπειν, inſpicere.

Niphal item, lamentari.

נהי lamentum. *S.* μέλος, melos, melodia. *Micheæ* 2. 4. *LXX. item*, μέλος, melodia, οἶκτος, miſeratio, *& ſemel* σπουδὴ, feſtinatio.

נהיה lamentum.

נה *Idem.*

נהי *Idem.*

נהל *Piel*, ducere, deducere leniter & commode. נהלת *S.* διεβάσατε, portaſti; *LXX.* παρεκλέσω, advocaſti. *Exod.* 15. 13. תנהלני *A.* διεβάσατέ με, geſtabis me; *S.* παιδεύσεις με, curabis me; *LXX.* διαθρέψεις με, enutries me. *Pſalm.* 30. 4. מנהל *Symmach.* παρηγορῶν, qui conſolatur; *LXX.* παρακαλῶν, qui conſolatur; *Vulgata*, qui ſuſtentet, *Heſai.* 51. 18.

Hithpael,

Hithpael, ducem se præbere, *vel* leniter incedere. התנהל *Vide in* הלא

נהם *Aquila*, *Symmachus*, *Theodotio*, γεμίζειν, gemere. *Prov.* 5. 11. *ubi LXX.* μεταμελεῖσθαι, pœnitere. *Symmachus*, ἠχεῖν, sonare. *Hesai.* 5. 30. *ubi LXX.* βοᾶν, *Theodotio*, βοᾶσθαι, clamabit. *Alii etiam*, rugire, fremere.

נהם *Incert.* γεμετμὸς, gemitus. *Prov.* 19. 12. *LXX.* βρυγμὸς, fremitus. *Alii*, rugitus.

נהמה *Aquila*, βρυγμὸς, fremitus. *Psalm.* 37. 9. *ubi LXX.* στεναγμὸς, gemitus.

נהק *Symm.* γέμειν, gemere. *Job* 6. 5. *ubi LXX.* κράζειν, clamare. *Item Symmachus*, ἠχεῖν, sonare. *Alii*, rudere.

נהר confluere. *Semper metaphorice de hominibus confluentibus dicitur. Mirum quantum in hac voce variant LXX. nam modo* σπεύδειν, festinare, *modo* συναχθῆναι, congregari, *alibi* φωτισθῆναι, illuminari, *alibi* ἥκειν, venire; *demum*, φοβεῖσθαι, timere *verunt.*

נהר ποταμὸς, fluvius, flumen, *Omnes. Plurale*, נהרים flumina, *& formâ fœmininá*, נהרות flumina. *Chald.* נהר, נהרא & נהרה flumen, fluvius.

נהרה splendor. *Job* 3. 4. *LXX.* φέγγος, splendor.

נהורא *Chald.* lux

נהורו *Chald.* lux, *per apocopen ex* נהירות

נהר *Chaldaïce*, splendere, lucere.

מנהרות *Theod.* μεσότοιχα, spelunca. *Jud.* 6. 2. *Alii item*, specus, spelunca.

נוא הניא rupit, irritum fecit, fregit. *LXX.* ἀναιρεῖν, abnuere, ἀθετεῖν, irritum facere, διαστρέφειν, pervertere.

תנואה abruptio, ruptura, fractura. *LXX.* μέμψις, reprehensio. *Plurale*, מנואות abruptiones.

נוב germinare, progerminare, fructum proferre, & *metaphorice*, eloqui. ביגיבו *Symmac.* ἐὰν καρποφορῶσι, si fructificaverint; *LXX.* ἐὰν μὴ, si affluant. *Ps.* 61. 11. עוד ינובון *Aquila*, ἔτι φυτευματίζοντες, adhuc germinantes; *Sym. Th.* ἔτι καρποφοροῦντες, adhuc fructum ferent; *LXX.* τότε πληθυνθήσονται, tunc multiplicabuntur; *Quinta Editio*, ἔτι γεννηματίσουσι, adhuc germinabunt; *Sexta Editio*, ἔτι πληθυνθήσονται, adhuc multiplicabuntur. *Psal.* 91. 15.

Piel, ינובב בחולות, germinans virgines, *vel* germinare faciens virgines; *LXX.* εὐφραίνειν ὡς παρθένους, boni odoris in virgines; *Rabbinizantes*, facundas facient virgines. *Zach.* 9. 17.

נוב proventus; fructus.

תנובה *Idem. Plurale*, תנובות proventus, fructus.

נוד vagari, errare, moveri, agitari, migrare, emigrare. *Item*, condolere. נודו (*veteres omnes legerunt* נודו, *& Masoreta sic legendum notant*) *Aquila*, ἀπέστω, abscede, demigra; *LXX.* μετανάστευε, transmigra; *Hieronymus*, transvola. *Psalm.* 10. 1. לנוד *Sym.* συμπαθῆσαι, ad condolendum; *LXX.* παρακαλέσαι, ad consolandum. *Job* 2. 11. *Eundem vocem*, *Sym. LXX.* συλλυπούμενον, condolentem. *Ps.* 68. 21. ואין מנוד כי quis lugebit eum? *LXX.* τίς στενάξει αὐτῷ; quis gemet eam? *Vulgata*, quis commovebit super eam caput? *Nahum.* 3. 7.

Hiphil, errare facere, commovere.

Hophal, amotum esse.

Hithpael, condolere.

נוד Nod, *nomen regionis.*

נוד motus, commotio.

נוד *A. Th.* σωρὸς, acervus. *S.* ἄκακος, uter. *Psalm.* 32. 7. *& S.* ἄσκωμα, uter. *Jos.* 3. 13.

נד *Syrus & Hebraus*, ἀκατάστατος, instabilis, vagus. *Gen.* 4. 12.

מנוד agitatio, commotio. *Psalm.* 44. 15.

נוה inhabitare, manere. *Item*, pulerum, *vel* decorum esse. לא יגוה *Sym.* οὐ σπουδεῖται, *vel secundum aliam lectionem*, οὐ διαμενεῖ, non abundabit, *non prospere aget*; *LXX.* οὐδὲν μὴ περάνῃ, nihil perducet ad finem; *Vulgata*, non decorabitur; *Alii*, non habitabit. *Habac.* 2. 5.

Hiphil, habitare facere.

נוה *Aquila*, *Theodotio*, ὡραιότης, decor. *Vide in Lexico Græco. Exempla frequentia occurrunt. S.* καλλονὴ, pulcritudo. *Psal.* 78. 7. *A.* ἁφότης, mansuetudo. *Psalm.* 27. 36. *A. item*, ὡραῖον, speciosum. *Psalm.* 78. 7. *Aq. S. Th.* ὡραιότης, species, decor, *sæpe. Vide in Lexico Græco.* נוה habitaculum. *Alii*, caula. *S.* ἐν ταῖς αὐλαῖς, בנוית 1. *Reg.* 19. 22. *Symmachus*, διαίτη, vivendi ratio. *Psalm.* 82. 13. *Aq. S.* κατοίκησις, habitatio. *Osee* 9. 13.

Item נוה *Sym.* νομὴ, pascua. 2. *Reg.* 7. 8.

Cum נוה *significat*, decor, pulcritudo, species, ex נאה *derivatum putatur: nam hæ duæ radices sæpe confunduntur.*

Plurale masculi. constructum נוי habitacula: *femin.* נות neveth, *bolem postremo deficiente*, caulæ: *item* נאות *mutato* ו *in* א

נוח quiescere, requiescere, quiete agere, sedere, residere. וינח *Aquila*, ἀνεπαύσατο, requievit; *LXX.* κατέπαυσεν, quievit; *Vulgata*, sederunt, *Exod.* 10. 14. וינוחו *Reliqui*, ἐπαύσαντο, quieverunt; *LXX.* ἀνεπήδησε, resiliit; *Vulgata*, siluerunt, 2. *Reg.* 25. 9.

Hiphil, requiescere facere, quietem dare. הניח־לו *Incert.* κατέπαυσεν αὐτῷ, dedit requiem ei; *LXX.* κατεκληρονόμησεν αὐτὸν, hæreditare fecit eum. 2. *Reg.* 7. 1. והניחה *Incert.* ἐπαναπαύσασθαι, quiescere fac; *LXX.* ἄφες, dimitte; *Vulg. similiter*, dimitte, *Jud.* 16. 26.

Hophal, הונח quies data fuit.

נוח *LXX.* καταπαύσεις, quies, *& ἀνάπαυσις*, requies.

נחת *Symmach.* ἐπιείκεια, lenitas. *Eccles.* 9. 17. *& ἀνάπαυσις*, requies. *S. Eccles.* 4. 6.

ניחוח ἀνάπαυσις, requies. *Incert. & A. S. Th. sæpe. Exempla vide in Lexico Græco. Item Aq. S. Theod.* ἱλάσεως, placabilitas. *Exod.* 29. 18. *& alibi. Plurale constructum*, ריח ניחוחיהם odores grati ipsorum. *Chald.* ניהוהין

הנחה quies, immunitas.

מנוח quies, requies, quietis locus. *Plurale constructum*, מנוחי quietes.

מנוחה, מנחה *Idem. Reliqui*, ἀνάπαυσις; requies. *Ps.* 94. 11. *Plurale*, מנוחות requies.

נוט *LXX.* κλίνεσθαι, moveri; *Alii*, nutare, labi, ruere, declinare.

נול inquinare. *Hinc Chaldaicum*, נולי, נולא sterquilinium.

נום dormitare, dormiturire. לנום *A. LXX. Theod.* νυστάξαι; *Symm.* νυστάζειν; dormitare. *Hesai.* 56. 10.

נומה dormitatio.

תנומה *A. S. LXX. Th.* νυσταγμὸς, dormitatio. *Psal.* 131. 4. *Plurale*, תנומות

נוס fugere, aufugere, confugere, effugere. ונסו *Incert.* φυξόμεθα, fugiemus, *Jos.* 8. 6. נס *Incert.* ἀνεχώρησεν, recessit; *LXX.* ἔφυγε, fugit, *Jud.* 4. 17.

Piel, מנסה *S.* φεύγων; *LXX. item*, φεύγειν, fugiens; *Vulgata*, profugus, *Hesai.* 10. 18. *Alii referunt ad radicem* נסס

Hiphil, הניס fugare, *A.* φυγαδεύειν, fugare. *Deut.* 32. 30. *LXX.* μεταπέμψεται, transmovebunt. הניס *Sym.* ἐφύλαξε, servavit, *quasi dicas*, effugere fecit. *Exod.* 20. *in Appendice*, *ubi LXX.* συνάγαγεν, congregavit; *Vulg.* fecit consurgere.

Hithpael, להתנוסס *Aq.* τῷ σημειοῦσθαι, ut significentur, *sive*, ut significationem *seu* signum habeant; *S.* εἰς τὸ ἐκφυγεῖν; *LXX.* τῷ ἐκφυγεῖν, ut effugiant, *Psal.* 59. 6. *Itaque Aquila solus derivat ex* נסס vexillum *vel* signum erigere: *Alii ex* נוס fugere, *quos sequitur Hieronymus.*

מנוס fuga, effugium, perfugium. *Femin.* מנוסה fuga.

נוע movere se, moveri, agitari, vacillare, vagari,

abſcedere, recedere. נע *Hebræus & Syrus*, Κλινόμενος; fluctuans; *LXX.* σείων, gemens; *Vulgata*, vagus, *Gen.* 4. 12. לנוע *Inc.* κινεῖσθαι, moveri; *LXX.* ἄρχειν, imperare; *Theodotio*, ἡγεῖσθαι, *principatum habere*, *Jud.* 9. 21. *& mox verſu* 23. *Symmach.* κλονεῖσθαι; *LXX.* κινεῖσθαι, moveri. נוע *Sym.* ἀκατάστατος ἐγένετο, inſtabiles facti ſunt; *LXX.* ἐκαλινδήθησαν, commoti ſunt; *Vulgata*, erraverunt, *Thren.* 4. 14.

Niphal, agitari, moveri.

Hiphil, movere, commovere, agitare. ואניעה *S.* ἡ ἐκίνησα ἄν, & moviſſem; *LXX.* κινῶν ἡμᾶς, movebo autem, *Job* 16. 4. ואניעה *Sym.* ἀναστάτωσον αὐτὰς, extorres fac eos; *LXX.* διασκέδασον αὐτὰς, diſperge illos, *Pſal.* 58. 12. והנעתי *Aquila, Sym.* κοσκινιῶ, cribrabo; *LXX.* λικμίσω, ventilabo; *Vulg.* concutiam, *Amos* 9. 9.

הנע *S.* ἀνέστρωται, ſubvertit, evertit. 4. *Reg.* 18. 34. *Ubi alii omnes hanc vocem pro nomine proprio habent: Aquila reddit*, Ane; *LXX.* λίβα, *& Vulgata ſimiliter. Symmachus vero putavit eſſe Hiphil verbi* נע

מנענעים *A. S.* σεῖρα, ſiſtra. *LXX.* κύμβαλα, cymbala. 2. *Reg.* 6. 5.

נוף ſtillare, perſtillare, *vel ut Alii*, ſuffire, ſuffumigare, *LXX.* ἐξιλάσκεσθαι, aſpergere.

Piel, agitare. *LXX. bis*, παρακαλεῖν, conſolari.

Hiphil, הניף agitare; *Alii*, ventilare. וחרבך הנפת עליה *Aq.* μάχαιράν σου ἐξῆρας ἐπ' αὐτὸ, gladium tuum extuliſti ſuper illud, *S.* μάχαιράν σου ἐκίνησας ἐπ' αὐτὸ, gladium tuum moviſti ſuper illud; *LXX.* ἐγχειρίδιόν σου ἐπέβαλλες ἐπ' αὐτὰς, cultrum tuum injeciſti ſuper eos; *Theod.* ῥομφαίαν σου ἐπιβέβλησαι ἐπ' αὐτὸ, frameam tuam injeciſti ſuper illud, *Ex.* 20. 25. תניף *LXX.* ἐπιθήσει, imponet; *Alius*, ἀφελεῖται, ſeparabit; *Vulg.* levabit, *Levit.* 14. 24. *Metaphorice etiam*, offerre.

Hophal, agitatum eſſe.

נף Noph. *nomen urbis, quæ* Memphis *eſſe creditur, & alibi etiam* Moph *appellatur.*

נפה נפת agitatio, cribrum. *Item*, diſtillatio. *Aquila*, γλυκασμὸς, dulcedo. *Cant.* 4. 11. *ubi S.* μέλι, mel; *LXX.* κηρίον, favus.

נפת tractus, *Joſ.* 17. 15.

נפות *S.* παραλία, maritima. *Joſ.* 11. 2. *ubi* בנפות דור ἐν τῇ παραλίᾳ Δωρὰ, in maritima Dora, *vertit. Alius*, Ναφεθδὼρ; Naphetdor; *Vulgata*, in regionibus Dor; *Alii*, in tractibus Dor. *Et Joſ.* 12. 23. דור לנפת *Sym.* Δωρ τῆς παραλίας, Dor maritimæ.

תנופה agitatio. *Incert.* ἀνάθεμα, donum. *Numer.* 8. 13. *Incert.* ἀφόρισμα, ſeparatio. *Levit.* 14. 24. *Th.* ἀφορισμὸς, ſeparatio. *Heſai.* 30. 32. *Item*, ἀφαίρεμα, ſeparatio. *Incert. Levit.* 23. 17. *Alii*, agitatio, *ſpecialiter illa quæ in ſacrificio fieri ſolebat.*

נוץ *Hiphil*, ויניץ germinavit, floruit. *LXX.* ἀνθεῖν, florere, ἐξανθεῖν, efflorescere.

נצה flos, *LXX.* ἄνθος, flos, & βλαστὸς, germen.

נצנים flores. *Cant.* 2. 12.

נצן *Vide in* נצץ

נר ניר נור *A. S. LXX. Th.* λύχνος, lucerna, lampas, *Prov.* 20. 27. *& alibi. Incert.* λαμπτὴρ, fax. *Proverb.* 20. 27. *Plurale*, נרות lucernæ.

נור *Chald.* ignis.

מנרה candelabrum, lychnuchus. *Plurale*, מנרות candelabra, lychnuchi. *LXX.* λυχνία, candelabrum.

נור *Hiphil*, תניר coquere. *LXX.* ἑψᾶν, coquere.

ניר *LXX.* ἕψημα, coctio, pulmentum. *Item alii*, coctio, decoctum, jus, pulmentum, puls.

נזה aſpergi, inſpergi; *vel active*, aſpergere. ἐραντίσθη, & aſperſus eſt, *ſicque Vulgata*; *LXX.* κατήγαγον, & deduxi *ſanguinem. Heſai.* 63. 3.

Hiphil, ſpargere, aſpergere, inſpergere. in *Aq.* καὶ ἐρράντισεν, & aſperſit; *S. Th.* & ἔρρανεν, & aſperſit. *Levit.* 8. 11. והזה *LXX.* ἐπερράνη, circumaſpergit; *Alius*, περιέρρανεν, circumaſpergit; *Alius*, ἐπέβαλεν, inſpergit. *Num.* 19. 18.

נזל fluere, effluere, ſtillare. נזלו *Symm.* κατέῤῥευσαν, defluxerunt. *Heſai.* 64. 2. *ubi LXX.* ταπήσονται, liquefcent. *LXX.* ἐξέρχεσθαι, exire, περιπατεῖν, ambulare, ἰέναι, fluere.

Hiphil, הזיל effundere, profundere. *LXX.* ἐξάγειν, educere.

נוזלים *Aquila*, κατάῤῥευσις, defluxus; *Symm.* ῥεῦμα, fluenta. *Pſal.* 77. 44.

מזלות planetæ, aſtra, *vel* conſtellationes.

נזם *Aquila*, *Th.* ἐνώτιον, inauris. *Job* 42. 11. *& alibi. Sym.* ἐνῴδιον, *Job* 42. 11. *vel* ἐνῴδιος, ornamentum narium. *Ezech.* 16. 12. *Plurale*, נזמים inaures.

נזק *Chald.* nocuit, læſit.

Hiphil, nocumentum attulit.

נזק damnum.

נזר ſeparare ſe, abſtrahere ſe, avertere ſe, abſtinere a re aliqua. נזרו ἀπηλλοτριώθησαν, abalienati ſunt, *Aq. Th. & Vulgata*, *Heſai.* 1. 4. *Alii hoc exemplum reponunt in Niphal radicis* זור

Niphal, ſeparari, *vel* cavere ſibi, *item*, cuſtodire ינזרו *LXX.* προσέχετωσαν, attendant; *Alius*, φυλασσέσθωσαν, cuſtodiantur; *Vulgata*, caveant; *Alii*, ſeparentur. *Levit.* 22. 2.

Hiphil, ſeparare, ſegregare: *vel*, ſeparare ſe, abſtinere. *LXX.* ἁγιάζειν, ἀφορίζειν, ſanctificare, & εὐλαβῆ ποιῆσαι, pium facere.

נזיר *A. S. Th.* ἀφωρισμένος, ſeparatus, *ſæpe. Vide in Lexico Græco. S.* Ναζιραῖος, *vel* Ναζωραῖος, Naziræus. *Num.* 6. 18. *& alibi. Item S.* φυλάξας, qui ſe cuſtodit, *Deut.* 33. 16. *Theod.* Ναζαρίτης, Nazoræus. *Amos* 2. 11. *Plurale*, נזירים Naziræi, ſeparati.

נזר ἀφόρισμα, ſeparatio. *A. Levit.* 23. 15. *S. Exod.* 36. 6. *S.* ἅγιος, intactum. *Levit.* 21. 12. *S. Th.* διάδημα, diadema. 2. *Reg.* 1. 10. *Aq.* πέταλον, lamina. *Exod.* 29. 6. *Alii*, Naziræatus. *Item*, coma, corona, coronamentum.

מנזירים coronati. *Nahum* 3. 17.

מזרות *LXX.* μαζιρώθ, Mazuroth. *S.* τὰ πεφωτισμένα, diſſipata. *Alii*, ſigna cœleſtia. *Vulg.* Luciferum. *Job* 38. 32.

נחה *Aq.* ducere, adducere, deducere. καθοδηγήσει, *Job* 38. 32. *& alibi. Item Th. Job* 12. 23. *S.* ὁδηγῶν, ducere, deducere. *Pſalm.* 60. 4.

מנחה *A.* δῶρον, donum. 4. *Reg.* 17. 3. *& ſæpe alibi. Exempla vide in Lexico Græco. Item*, munus, oblatio. *Vide in* מנח

נחל poſſidere, poſſeſſorem eſſe, *vel* effici, poſſeſſionem habere, *vel* accipere. *LXX.* κληρονομεῖν, poſſidere, in hæreditatem habere, *vel* accipere: *nonnunquam etiam tranſitive accipitur*, poſſidendum dare, *vel* diſtribuere.

Piel, poſſidendum tradere, poſſidere facere.

Hiphil, *Aq. Th.* κληροδοτεῖν, poſſidendum tradere. *Exempla vide in Lexico Græco. Incert.* ἀποκληροῦν. *Joſ.* 1. 6. *Alius*, תנחיל κληρᾶν, divides. *Joſ.* 1. 6.

Hophal, in poſſeſſionem deduci.

Hithpael, poſſeſſorem ſe conſtituere, poſſeſſionem adire.

נחלה *A. S. Th.* κληρονομία, hæreditas, poſſeſſio. *Vide in Lexico Græco. Aq. S.* κληροδοσία, hæreditas. *Vide in Lexico Græco.* κλῆρος, hæreditas, poſſeſſio, *vel* hæreditatis diſtributio, *vel* ſors, *Incert. Numer.* 27. 8. *Item*, κληρουχία, poſſeſſio *vel* hæreditas. *Symm. Pſalm.* 44. 5. *& alibi. Plurale*, נחלות poſſeſſiones.

נחל χειμάῤῥους, torrens, *Omnes. Exempla frequentia vide in Lexico Græco. Symmachus & Incert. ſæpe.* φάραγξ, vallis. *Vide Lexicon Gracum. Sym.* ὑγρὸς, canalis. *Job* 22. 24. *Item*, fluvius; flumen. *Plur.* נחלים torrentes *vel* flumina. *Conſtruct.* נחלי *S.* ῥεῦμα, fluenta. *Job* 20. 17. *Duale*, נחלים nahalaim, duo torrentes, *vel* duo flumina.

אל־נחילות *A. S. LXX. Th.* ὑπὲρ τῆς κληρονομίας,

ſuper ea; *vel* pro ea quæ hæreditatem conſequitur. *Alii dicunt*, Nehiloth *eſſe inſtrumentum muſicum*; *Alii*, genus carminis, *vel* muſicæ melodiæ. *Alii alio modo vocem prorſus incertam interpretantur.*

נחם *Niphal*, conſolationem accipere *vel* admittere. *Item* pœnitere. ונחם *Aquila*, καὶ μετεμελήθη, & pœnituit, *LXX.* καὶ ἐνεθυμήθη, & cogitavit, *Gen.* 6. 6. *& verſu ſequenti* נחמתי *Aquila*, μετεμελήθην, pœnituit me. *Eandem vocem Gen.* 24. 67. *Incert.* παρεκλήθη, conſolationem accepit; *LXX.* παρεκλήθη, conſolatus eſt ſe, *vertunt.* נחמתי *Symmachus*, μετεμελήθην, *LXX.* μετεμεμέλημαι, pœnituit me; *Theodotio*, παρακέκλημαι, revocavi me, 1. *Reg.* 15. 11. ויתנחם *Aquila*, *Symmac. LXX.* παρεκλήθη, revocavit ſe; *Th.* μετεμελήθη, pœnituit eum. 1. *Reg.* 24. 16. ונחמתי *A.* καὶ παρεκλήθην, & conſolationem accepi, *Job* 42. 6. מאנה התנחם *A.* ἀπέσυρε παρακληθῆναι, renuit conſolari; *Symmachus*, οὐκ ἐπείθετο παρακληθῆναι, non perſuadebatur conſolari; *LXX.* ἀπέστησε παρακληθῆναι, renuit conſolari, *Pſalm.* 76. 3. לא ינחם *S.* οὐ μεταμέλει, non pœnitet eum. *Pſalm* 109. 4. נחם *S.* παρεκλήθη, revocatus eſt; *LXX.* μετανόησον, pœniteat te, *Amos* 7. 3. *& verſu* 6. *eandem vocem*, *Aq.* ἀνακλήθητι, revocare; *LXX.* μετανόησον, pœniteat te, *vertunt.*

Piel, ſolari, conſolari. לנחם *S.* ἀνακαλέσασθαι, conſolaas; *LXX.* ἀνακλήσεως, ad conſolandum, 2. *Reg.* 10. 2. *S.* ἀνακαλέσασθαι; *LXX.* ἀνακλήσεως, ad conſolandum, *Job* 2. 11. מנחמי *Sym.* παρηγορήσω με; *LXX.* ἀνακαλέσει με, conſolabitur me. *Job* 7. 13. מנחמי *A. Th.* παράκλητοι, conſolatores, *vel* evocatores *malorum*; *S.* παρηγορηταί, conſolatores; *LXX.* ἀνακλήτορες, conſolatores, *Job* 16. 2. למנחמים *Symm.* παρηγορηταῖς, conſolantem; *LXX.* ἀνακαλουμένῳ, *Pſ.* 68. 21. מנחם *Sym.* παρηγορῶν; *LXX.* ἀνακαλούμενος; *Alius*, ἀνακαλῶν, conſolans, *Eccl.* 4. 1. נחמו ואין עמי *Symmachus & Alii*, παρηγορεῖτε, παρηγορῶν τὸν λαόν μου, conſolamini, conſolamini populum meum; *LXX.* ἀνακαλεῖται, ἀνακαλοῦντι τὸν λαόν μου, *Idem*; *Vulgata*, conſolamini, conſolamini, populo meus, *in qua poſtrema interpretatione verbum Hebraicum intranſitive accipitur*, *Heſai.* 40. 1.

Pual, ſolamen accipere, conſolatione affici.

Hithpael, conſolari ſe. *Item*, pœnitere. ויתנחם *Interp. Ord.* μεταθήσει, ut pœniteat eum; *LXX.* ἀπειλῶν θέλει, ut minæ intententur in eum; *Vulg.* ut mutetur, *Num.* 23. 19. מתנחם *LXX.* ἀπειλεῖ σοι, minatur tibi; *Alius*, διανοεῖται κατὰ σοῦ, cogitat contra te; *Alii*, conſolans ſe tibi, *Gen.* 27. 42.

נחם pœnitentia, *Theodotio*, παράκλησις, conſolatio, *Job* 6. 10. נחמה conſolatio.

נחמים conſolationes: *al.* pœnitentiæ, *pluraliter.*

מנחמי παράκλητος, conſolator. *A. Theod. Job* 16. 2. παρακλητῆρας *Th. eodem loco.*

תנחומת *Sy.* μετάκλημμα, mutatio conſilii, pœnitentia. *Job* 21. 2.

תנחומים conſolationes.

נחץ נחוץ urgens, acceleratum. 1. *Reg.* 21. 8. *ubi LXX.* καὶ σπουδή, cum diligentia.

נחר נחירים nares, ℣ *dualiter*, נחיריו nehiraiw, ambæ nares. *LXX.* μυκτῆρας, nares, *Job* 41. 12.

נחר ronchus, qui per nares egreditur. *LXX.* ῥόθος, pectus. *Job* 39. 25. *Hinc* נחרה ronchus, fremitus, *LXX.* ἐξίτηλος, acumen, acrimonia.

נחש *Piel*, *Incert.* καλοκάγαθον, hariolari. *Levit.* 19. 26. *Samar.* πορεῦσαι, experiri. *Gen* 44. 15. *Alii*, augurari, conjectare, experiri, expertum habere. מנחש *Aquila*, ἱστορικὸν μαγεῖον, interrogans magum. *S.* ἐπαοιδοκοπούμενος, hariolans. *Deut.* 18. 10. *ubi LXX.* ἐπαοιδὸς μάντις, augurans.

נחש *Samarit.* πορεμεῖας, tentatio, experimentum. *Gen.* 44. 15. *Alii*, augurium. *Plural.* נחשים augurii, incantationes.

נחש ὄφις, ſerpens. *A. Gen.* 3. 1. *Sym. Job* 26. 13. & *LXX. paſſim*, qui bis δράκων, draco, *vertunt. Plur.* נחשים ſerpentes.

נחשת χαλκὸς, æs, *Omnes.*

נחשתים *Theod.* πέδαι χαλκαῖ, ærei compedes. *Sic item LXX. & recentiores.*

נחשתן Nehuſtan, *quaſi* æreus, *nomen ſerpentis. Aq. ſic exprimit* Ναασθάμ, Naaſtham; *Symmach.* Νεεσθάμ; Neeſtham; *Theod.* Νεεσθάν, Neeſthen; *Hebraus Interp.* Νοοσθάμ, Nooſtham.

נחשת chalybæus, æreus,

נחש *Chald.* æs.

נחת *proprie Chaldaïcum. Theod.* κατακάμπτειν, deſcendere. *Symmachus*, καθικνεῖσθαι, attingere. *Pſalm.* 37. 3. *In hujus Radicis interpretatione mire variant LXX. diverſis in locis.*

Niphal, demitti.

Piel, deprimere, deſcendere facere.

Hiphil, deſcendere, demittere ſe.

Hophal, demiſſum eſſe, depoſitum eſſe.

נחת deſcenſus, demiſſio, *item* ferculum.

נחתים demiſſi.

נטה inclinare ſe, extendere ſe, declinare, deflectere, divertere. *Item alitve*, inclinare, extendere, intendere. ויט *Aquila*, *Theodotio*, καὶ ἔκλιναν, & declinaverunt; *Symm.* ἀλλὰ μετέκλιναν, ſed declinabant. 1. *Reg.* 6. 3. נטה *Symm.* παρῆλθεν, præterivit; *LXX.* ἐξέκλινε, declinavit, 2. *Reg.* 2. 19. לנטות *Aquila*, τοῦ ἐκκλῖναι, ad declinandum; *S.* ἐκτραπῆναι, ad alio declinandum; *LXX.* ἐκκλῖναι, declinare, *Pſalm.* 16. 11. תטינה *Sym.* μετέκλιναν, declinata ſunt. *LXX. & Quinta Editio*, ἐξέκλινας, declinaſti, *Pſalm.* 43. 19. נטו *Sym.* ἐπέφραξαν, obſtruxerunt; *LXX. & Quinta Editio*, ἔκλιναν, declinaverunt, *Pſalm.* 20. 12. נטיתי *Aq. Sym. LXX. Th.* ἐξέτεινον, extendi, *Prov.* 1. 24. ואין־תט *A. S. Th.* μηδὲ ἐκκλίνῃς, neque declines; *LXX.* μηδὲ παρελθῇς, neque deſpexeris, *Prov.* 4. 5. בנטויה *Aq.* ἐκτεταμένῃ, extento *brachio*; *LXX.* ὑψηλῷ, alto. *Deuter.* 4. 34. *in Appendice.*

Niphal, extendi, extendere ſe, inclinari, inclinare ſe.

Hiphil, amovere, declinare facere, ſecedere facere, avertere, pervertere, inflectere, admovere. המטו *Aquila*, ἤγξεσε (αὐτὸν) conſtrinxit eum; *S.* ἐξέκλινε, declinare fecit; *LXX.* ἀπεπλάνησε, ſeduxit, *Prov.* 7. 21. תטה *A.* ἀνακλινεῖς, reclinabis; *LXλ.* ἀφεξελεῖς, adjicies, *Prov.* 2. 2. יטו *S.* παρέτρεψαν; ſubverterunt; *LXX.* ἐξέκλινον, divertere fecerunt, *Job* 24. 4. ויטהו *S.* παρήγαγεν (αὐτὸν) abduxit, *vel* retrorſum adduxit eum; *LXX.* ἐξέκλινε, divertere fecit, 2. *Reg.* 3. 27. להטותה *Aquila*, ἐκκλῖναι αὐτὴν, ad declinare faciendum eam, *Num.* 22. 23.

Hophal, perverſum eſſe.

מטה *A. S.* κλίνη, lectus. *Item*, feretrum. *Plurale*, מטות lecti.

מטה virga, ſcipio, baculus. *Item* tribus. *A.* ῥάβδος, virga, *Num.* 1. 47. *Item A.* βακτηρία, baculus, 1. *Reg.* 14. 27. *& alibi. S.* ἐγχειρίδιον, manuale, *Gen* 38. 18. *A. S. Th.* φυλὴ, tribus, *Num.* 1. 20. *Plurale maſcul. conſtructum*, מטי virgæ, *fœmin.* מטות virgæ.

נטל levavit, ſuſtulit, impoſuit, ישא *Sym.* καταβαλεῖ, dejicet. *Job* 40. 18. *ubi Vulg.* præcipitabitur. ונשא *A.* βαλλόμενον, dejectum. *S. Th.* quod decidit.

נטל onus, pondus.

נטלים portatores, bajuli.

נטע φυτεύειν, plantare, *Omnes.* ויטע *Aq. LXX. & Syrus*, καὶ ἐφύτευσε, & plantavit, *Gen.* 2. 8. נטועים *A. LXX.* πεφυτευμένοι, plantati; *Th.* πεπηγότες, defixi, ℣ *ſic Vulgata*, *Eccleſ.* 12. 11.

Niphal, plantari.

נטע planta. *Plurale conſtructum*, נטעי plantæ.

מטע planta. *Incert.* φύτευμα, caudex; *LXX.* φυτεία, plantatio, *Ezechiel.* 17. 7. *Alius*, βῶλος, gleba. *Ibid. Plurale conſtructum*, מטעי plantationes.

נטף ſtillare, diſtillare. נטפו *Sym.* ἀπέσταξε, diſtillavit *cælum*; *LXX.* ἔσταξαν, diſtillaverunt *cæli*, *Pſ.* 67. 9.

Hiphil, ſtillare facere, ſtillare: *metaphorice*, ſtillare verbum *vel* prophetiam. תטיפו אל־תטיפון *Aquila*, μὴ ϛαλάξητε ϛαλάζοντες, ne ſtilletis ſtillantes; *Sym.* μὴ ἐπιτιμᾶτε ἐὰν ἐπιτιμήσητε, ne increpetis, ſi increpetis; *LXX.* μὴ κλαίετε δάκρυον, nolite flere lacrymis; *Vulgata*, ne loquamini loquentes. *Micha.* 2. 6.

נטף ſtilla *vel* ſtacte. *Plurale conſtructum* נטפי ſtillæ.

נטפות *Aquila*, περιφάϊτης, peplos; *Symmachus*, ϰαλαϑίσϰια, catenulas; *LXX.* μανιάϰαι, torques; *Theodotio*, ναϑίμαϰα, monilia demiſſa. *Heſai.* 3. 19. *Alii & LXX.* ἐμπλόϰια, torques. *Jud.* 8 26.

נטר cuſtodire, ſervare, obſervare. חטר *Incert.* τηρήσεις, ſervabis, obſervabis; *LXX.* μνησιϰαϰήσεις, ſuccenſebis; *Vulgata*, memor eris. *Levit.* 19. 18.

נטרה cuſtodia, carcer. למטרה *Aquila*, εἰς τὸν σϰοπὸν, in ſcopum. 1. *Reg.* 20. 20. *Aquila, Theodotio*, εἰς τὴν φυλαϰὴν, in cuſtodiam. *Ibid. ex Codice Coiſliniano ſecundum aliam lectionem*; *Symmachus vero*, εἰς τὸν ϰαϑωρισμένον, ad conditum; *Alius*, λαματτάμ, Lamattaran: *ſcribitur ſemel cum* א *loco* ה *in fine* מטרא

נטש dimiſit, deſeruit, permiſit, omiſit: *& intranſitive*, extendit ſe, expandit ſe, diffudit ſe. נטשו *LXX.* ἐξέβαλον ἡμᾶς, ejecit nos; *Theodotio*, ἀπέϑανε, expulit, *Jud.* 6. 13. נטשים *A.* ἐπεϰτεμένοι, extenſi; *Symmach.* ἀναπεπτωϰότες, prolapſi; *LXX.* διαϰεχυμένοι, profuſi; *Th.* ἐσϰορπισμένοι, diſperſi, 1. *Reg.* 30. 16. אל־תטשני *Aquila*, μὴ ἐάσῃς με, ne deſeras me; *Sym.* μὴ ἀπορρίψῃς με, ne projicias me; *LXX.* μὴ ἐγϰαταλίπῃς με, ne derelinquas me; *Alius*, μὴ ἀποϰαρϰίσῃς με, ne abjicias me, *Pſalm.* 26. 9. נטשתה *Aq.* ἔϱημας, dereliquiſti; *Sym.* ἀπέῤῥιψας, abjeciſti; *Th.* ἀφῆϰας, dimiſiſti, *Heſai.* 2. 6.

Niphal, extendi, deſeri, diffundere ſe. נטשו *Sym.* ἐξεβλήϑη, projecti ſunt; *LXX.* ῥῆξάντων, diruperi ſunt *funes*; *Vulg.* laxati ſunt, *Heſai.* 33. 23. וינטשו *Aq. S.* ἐπῆλθον, ſupervenerunt; *LXX.* συνέτρεχον, concurrerunt; *Vulg.* diffuſi ſunt. 2. *Reg.* 5. 22.

Pual, deſertum eſſe.

נטישות propagines, ſarmenta; *LXX.* ϰληματίδες, palmites, *vel* ſarmenta.

נין filius. *A.* γονῆς, parentes. *Job* 18. 19. *ubi Vulgata*, ſemen, *vertit.*

מנון *S.* γογγυσμὸς, murmuratio. *Prov.* 29. 21. *Alii*, filius. *Hunc verbum in Niphal* ינון ſoboleſcet.

ניק *Hiphil*, הניק lactavit. *Exod.* 2. 9. ינק *S.* μυζήσει, luget; *Reliqui*, μυζήσει, luget. *Job* 20. 16. *Melius* *refertur ad Hiphil* ינק *indicis*

ניר *Hiphil*, הניר novellavit agrum. *Jerem.* 4. 3.

ניר novale.

נכא *Niphal*, percuti, percuſſum eſſe. *Fit ex* נכה *per commutationem* ה *in* א. *Ibi vide.*

נכד *A.* ἔγγονοι, nepotes. *Vulg.* progenies. *Job* 18. 19. *ubi LXX.* ἀνεψιοῦς, cognitus, notus.

נכה *Hiphil*, הכה percuſſit, excidit. *Item*, anathematizavit; *metaphorice*, propagavit, diffudit. *Symm.* ἔπληξε, percuſſit, *Job* 31. 4. *A.* ἔπλησσεν, percutiebat; *LXX.* ἐπάταξεν, percuſſit, 1. *Reg.* 2. 14. ונכהו *A.* ἀνεθεματίζομεν, anathematizavimus, exterminavimus; *LXX.* ἐπατάξαμεν, percuſſimus, *Deut.* 3. 3. והך *Th.* ἔπαισον, ferit; *LXX.* ἐπάταξεν, percuſſit. *Jud.* 14. 19. *A.* ϰὴ ἐπάταξεν; *S.* ϰὴ ἔπληξεν, & percuſſit; 1. *Reg.* 5. 6. *& Th. ſimiliter* 2. *Reg.* 1. 15. *& 2. Reg.* 6. 7. *Exempla alia bene multa ſuppetunt, ubi A. S. LXX. Th.* παταίσσειν, *& πλήσσειν, interpretantur. Horum non pauca alia vide in Lexico Græco. Particip.* מכה *A.* παταξας, qui percuſſit; *LXX.* ἐϰϰόψας, qui excidit. *Gen.* 36. 35. מכה־כל *A.* πᾶς παταίσσων, omnis percutiens; *S.* ὃς δὲ τύψῃ, quiſquis percuſſerit, 2. *Reg.* 5. 8.

Hophal, cæſi, percuſi. מכים *Aq.* πεπληγμένοι, percuſſi. *Symmach.* μεμαστιγωμένοι, verberati; *LXX. Theodotio*, μεμαστίγωνται, verberantur, *Exod.* 5. 16. מכה *S.* πεπληγότα, percuſſum, *Heſai.* 53. 4. *LXX.* ὑπὸ πληγῆς, in plaga.

Niphal, percuſſum eſſe, *ubi perſæpe* א *ponitur loco* ה

Piel, percutere; *ſed raro occurrit in hac conjugatione.*

Pual, percuſſum eſſe.

נכה percuſſus. נכים *S.* πλῆϰται, percuſſores; *LXX.* μάστιγες, flagella, *Pſal.* 34. 15.

מכה *Symmachus*, πληγὴ, plaga, vulnus. *Heſai.* 1. 6. *Plurale*, מכות plagæ, *& ſemel maſculinum* המכים plagæ.

נכח coram, contra; e regione, ex adverſo.

נכחים *Symmachus*, ἰθηγήσωμεθα, arguamus. *Prov.* 8. 9. *Sed ibi magis ſenſum, quàm etymon vocis reſpicit. Alii*, recti.

נכח *Alii*, æquitas, rectum. *Plurale*, נכחות recta, *vel* æquitates.

נכל machinari, doloſe agere. *LXX.* δολοῦν, doloſe agere, decipere.

Hithpael, יתנכלו ἐδολιόσαντο, doloſe egerunt. *Inc. Geneſ.* 37. 18. *Alii*, cogitaverunt. *LXX.* ἐπιβουλεύσωσι, malignabantur.

נכל calliditas, dolus *Plurale*, נכלים *LXX.* δόλοι, dolo, calliditates.

נכס *Plural.* נכסים opes, facultates. *LXX.* χρήματα, pecuniæ, opes, *&* τὰ ὑπάρχοντα, ſubſtantia, facultates. *Plurale Chaldaïcum*, נכסין facultates.

נכר *Piel*, agnovit. *Item*, alienavit, aliene ſe geſſit. *S.* ἐξέδωϰεν, tradidit. 1. *Reg.* 23. 7. *ubi LXX.* πέπρα-ϰεν, vendidit. *Theodotio*, ἀπαλλοτριῶν, abalienare, alienum facere. *Job* 21. 29.

Niphal, agnitus eſt.

Hiphil, הכיר *S.* γνωρίζει, cognoſcere. *Job* 4. 11. *A. S. LXX. Th.* ἐπιγινώσϰειν, cognoſcere. *Prov.* 24. 23. יכיר *S.* φανεῖς, deprehenſus. *Job* 24. 17.

Hithpael, cognoſcendum ſe præbere, *vel* alienum ſe fingere. יתנכר *Symmachus*, ἐπιγνωσθήσῃ, cognoſcetur; *LXX.* συμπαϱαδόσῃ, intercipietur, *vel* impedietur; *Alius*, ὑποπλιαδήσῃ, ſupplantabitur; *Vulgata*, cognoſcitur, *Prov.* 20. 11. מתנכרה *Incert.* ἀπεξενοῦτο, ſe peregrinam ſimulabat. 3. *Reg.* 14. 5. *& Gen.* 42. 7. *in Appendice.*

נכר *Incert.* ἀλλογενὴς, alienigena & ἀλλόφυλος, alienigena, extraneus. *Incert. Joſ* 24. 23.

נכרי *Aquila, Theodotio*, ξένος, extraneus, alienigena. *Job* 19. 15. *Item Aq.* ξένος, hoſpes, extraneus. *A. Deut.* 14. 21. *in Append.* נכריה *A. S.* ξένα, extranea, aliena. *Aq. Exod.* 2. 22. *S. Prov.* 2. 16. נכרי ἀλλογενὴς, alienigena. *Incert. Deut.* 15. 3. *Plurale maſculinum*, נכרים alienigenæ, extranei; *famin.* נכריות alienæ, extraneæ.

נכר alienatio, alienum.

נכר notus. 4. *Reg.* 12. 5.

הכרה agnitio. *Vide in* הכר

נכת נכאת aromata, *Alii*, res deſiderabiles; *Aquila*, ϱητίνη, ſtyrax; *LXX.* θυμιάματα, thymiamata, odoramenta. *Gen.* 37. 25. *&* 43. 11. *ubi Vulgata*, ſtoracis, *Heſai.* 39. 2. *legitur abſque* א *ſic* נכתו את־בית *Aq. S.* τὸν οἶϰον τῶν ἀρωμάτων, domum aromatum; *Vulgata*, cellam aromatum; *LXX.* τὸν οἶϰον τῆς Νεχωθᾶ, domum Nechotha; *Alii*, domum gazarum ſuarum, *ſive* gazophylacium ſuum.

נלה *Hiphil*, הנלה, כנלותך *S.* ὅταν κοπιάσῃς, cum defeſſus fueris; *A. Vulg.* cum fatigatus defieris; *LXX.* ὡς σὴς, quaſi tinea; *Alii*, cum abſolveris. *Heſai.* 33. 1.

מנלה perfectio, abſolutio. *LXX.* σϰιὰ, umbra. *Job* 15. 29.

נמל circumcidere, *& circumcidi, convenit cum* גזל *Niphal*, circumcidi.

נמלה formica. *LXX. item*, μύρμηξ, formica. *Plurale*,

vale, נמלים formicæ.

נמר pardus. *LXX.* πάρδαλις, pardalis, *semper. Quidam*, panthera. *Plurale*, נמרים pardi.

נם *Chald. Vide in* כנם

נם *Aquila*, σύστημα. *Symmachus*, σημεῖον, signum. *Vide in* נסם

נסג apprehendit; *LXX.* ἀπώσῃ, expellet; *Vulgata*, comprehendet, *Mich.* 2. 6.

נסוג *Symm.* ἀπῆρε, abſceſſit. *Pſalm.* 43. 19. *Vide in* סוג

Hiphil, movit, amovit. כמסיגי *Symm.* ὡς παραμείζοντες, ut transferentes, ut removentes. *Oſee* 5. 10. *ubi Quinta Editio*, ὅμοιοι τοῖς ἀποτεμνομένοις, ſimiles ſecantibus *terminos*; *LXX.* ὡς μεθιστάντες.

נסה tollere, attollere. נסה *Aquila*, ἦραρον, tolle, extolle; *Hieronymus*, leva; *Sym.* ἐσήμανον σύσσημον, inſigne fac; *LXX.* ἐσημάνθη, ſignatum eſt.

Piel, נסה *S.* ἐδόξασεν, glorificavit; *LXX.* ἐπείρασεν, tentavit. *Geneſ.* 22. 1. לנסות *S.* ἀπάσαι, ad exercendum, ut exerceret; *LXX.* ὡς τοῦ πειρᾶσαι, ut tentaret; *Vulg* ut erudiret. *Jud.* 3. 1. הנסה *A.* μήτι ἐπειράσμεθα, numquid aſſumemus; *S.* ἐὰν ἀναλαβώμεθα, ſi aſſumamus; *Theodotio*, εἰ λαμβάνομεν, ſi aſſumamus; *Vulg.* ſi cœperimus. *Job* 4. 2. נסיתי *S.* ἐπειρασθῶ, periculum feci; *LXX.* ἐπείρασα, tentavi. *Eccleſ.* 7. 24.

לא־נסה *Sym.* ἄπειρος, imperitus. 1. *Reg.* 17. 39.

מסה *LXX.* πεῖρα, experientia, & πειρασμός, tentatio, probatio. *Plurale*, מסות tentationes, probationes.

נסח amovere, evellere, exſtirpare. *LXX.* ἐξαίρειν, auferre, καθαιρεῖν, evertere, delere, μεθαναστεύειν, transferre, καθαιρεῖν, demoliri, ἐξώθειν, expellere.

מסח evulſio.

נסך *LXX.* σπένδειν, libare. *Item Alii*, fundere, perfundere, effundere, inungere. *Metonymice*, expandere, obtegere. ונסכתי *Aq.* & *Quinta Editio*, ἐσπεισάμην; *vel ſecundum aliam lectionem*, διεσπεισάμην, ſervavi, *utramque lectionem ſuſpectam habeo*: *Sym.* ἔχεσα, inxi; *LXX.* κατεστάθην, conſtitutus ſum; *Sexta Editio*, ἔσωσα, ſervavi; *Hieronymus*, ordinavi. *Pſ.* 2. 6.

Niphal, inunctum eſſe.

Piel, effundere, libare.

Hiphil, *Aquila*, σπένδειν, libare. בל־אסיך *A.* οὐ μὴ ἐπείσω, non libabo; *LXX.* οὐ μὴ συναγάγω, non congregabo. *Pſal.* 15. 4.

נסך *Aquila*, σπονδὴ, libamen. *Pſal.* 15. 4. *Item*; tegumentum, operimentum. *Item*, fuſio; fuſile. *Plur.* נסכים libamina.

נסיך libamen.

נסיכים *A.* καθεσταμένοι, conſtituti. *S.* χριστοὶ, Chriſti. *LXX.* θύματα, morſus. *Theod.* ἀρχηγοὶ, principes. *Quinta Editio*, καὶ ἄρχοντες, principes. *Mich.* 5. 5.

מסכה χωνευτὸν, fuſile. *Item*, fuſio, fuſura. *Item*, tegumentum; ſtragula. *Plural.* מסכות *Incert.* χωνευτὰ, conflatilia. 3. *Reg.* 14. 9.

מסך *Aq.* ὑφασμάτιον, tentorium, tegumentum. *Exod.* 26. 36. *in Append. Vide in* סך

מסכרת *A. S. LXX.* θύσπμα, lucium.

ניסן Niſan, *nomen menſis* Martii, *initium habentis a novilunio Martii*; & *a poſtrema ſui parte* Aprilli *reſpondentis.*

נסס vexillum erigere, vexillum ferre. נסס *particip. S.* φεύγων, fugiens; *Vulgata*, profugus. *Heſai.* 10. 18. *ubi Alii*, vexillum ferens.

Piel, vexillum erigere; *Alii*, urgere *vel* fugare; *quaſi a* נסה. נסכה בו *Aquila*, σύσσημον ἐστιν, ſignum ſibi; *S.* ἐπελθεῖν, ἢ ἥξει, urget & veniet, *ac ſi legerit* בא *pro* בו *Theodotio*, ἐσημειώθη ἐν αὐτῷ, ſignatum eſt in eo. *Heſai.* 59. 19.

התנסס *Hithpael*, *A.* σημειῶσθαι, ut ſignificentur. *S.* ἐκφυγεῖν, ad effugiendum. *Pſalm.* 59. 6.

נס *A. S.* σύσσημον, ſignum. *Heſai.* 11. 10. *S* σημεῖον, ſignum. *Pſalm.* 59. 6. *Item S.* ἱστὸν, velum. *Heſai.* 30. 17. & *alibi. & A.* ἱστὸς, velum. *Heſai.* 33. 23. *Alii*, vexillum, ſignum militare *vel* prodigioſum, pertica militaris.

נסע proficiſci, recedere. ויסעו *Samaritanus*, ἵνα ἀπάρωσιν, ut proficiſcantur; *LXX.* καὶ ἀναζευξάτωσαν, & diſjungant ſe; *vel melius*, & proficiſcantur. *Exod.* 14. 15. & *ſic* ישעו *Incert.* ἀναζεύξωσιν, proficiſcentur; *Num.* 2. 8. & *ſequent.* יסע *Aquila*, *Symmach.* ἀπαρῶσι; *LXX. Th.* ἐξαροῦσι, proficiſcentur, *Num.* 2. 17. ונסעו *A. S.* ἀπάρατε, proficiſcimini. *Deut.* 1. 40. בנסע *Aquila*, ἐν τῷ ἆραι. *S.* ἐν τῷ ἄραι, in proficiſcendo; *LXX.* ἐν τῷ κοπῆναι, cum moverent. *Geneſ.* 11. 2. *in Appendice.*

Niphal, transferri.

Hiphil, profectum jubere, amovere, amotionem jubere, transferre, impellere, advehere, devehere; *Participium Hiphil*, מסיע אבנים *A.* μετατιθεὶς λίθους; transferens lapides; *S.* μετεωρίζων λίθους, ſublevans lapides; *LXX.* ἐξαίρων λίθους, qui ſuſtollit lapides, *Eccleſ.* 10. 9.

מסע ἄπαρσις, profectio. *Aq. Th. Deut.* 10. 11. *Sym.* ἆρσις, elatio. *Job* 41. 17. למסע *S.* εἰς τὸ ἆραι, ad proficiſcendum. *Deut.* 10. 11. *Item*, כסע telum, miſſile, *a celeri motu.* מסעי profectiones.

רוח סערה *A. Th.* πνεῦμα λαίλαπος, ſpiritus turbinis; *Symmachus*, πνεῦμα ἐπαῖρον, ſpiritus extollens; *LXX.* ὀλιγοψυχία, puſillanimitas. *Pſal.* 54. 9.

נסק aſcendit.

Apheel Chald. ſcandere fecit, aſcendere fecit.

נעל clauſit, obſeravit. *Item*, calceavit. נעלת ἀνοικλειόμεναι, clauſæ. *Incert. Jud.* 3. 24.

Hiphil, calceavit.

נעל ὑπόδημα, calceus, calceamentum, *Omnes. Duale*, נעלים naalaim, par calceorum. *Plurale* נעלים naalim, calceamenta; & *formâ femininâ*, נעלות calcei, calceamenta.

מנעל calceus.

מנעל peſtulus, ſera. *Plurale conſtructum* מנעלי ſeræ.

נעם amœnum & jucundum eſſe. ונעמו *Aquila*, ὑπερηφάνθησαν, ornata fuerunt, decora fuerunt *verba*: *& ſecundum aliam lectionem*, ἐφαιδρύνθησαν, ſatellitio munita fuerunt: *ubi ſuſpicor mendum*; *Sym.* εὐαρεστηθῆναι, acceptabilia fuerunt: *aliter legitur*, ἡδίσας (ἥδιστος) dulciſſimos ſermones; *LXX.* ἡδυνήθησαν, dulcia fuerunt; *Theodotio*, ἡδυνάθησαν, potuerunt, *forte pro* ἡδυνήθησαν. *Pſal.* 140. 6. ינעמו *Aq.* εὐφημήσει, decora erit. *LXX.* καλὰ ἔσται δόξῃ, pulcra videbitur. *Vulgata*, placuerit. *Prov.* 2. 10. *Aquila ſi vere* ἐφαιδρύνθησαν *ſupra verterit*, נעמו *derivaſſe videtur ex* עטם tegere, protegere.

נעים *Aq.* εὐφρὼν, decorus. *Pſalm.* 8. 3. *S.* ἡδεῖα, dulcis. *Pſalm.* 80. 3. *S.* εὐδοξία, gloria; *Alius*, εὐφημία, proſperitas, *Job* 36. 11. *Sexta Editio*, τερπνὸς, jucundus, *Cant.* 1. 16. *Plural.* נעימים jucundi: *femininum.* נעימות amœnæ.

נעם *A. S.* εὐφρόνεια, decor. *Zach.* 11. 7. *S.* κάλλος, pulcritudo. *Pſal.* 26. 4.

נעמנים amœna. *Heſai.* 17. 10.

מנעמים *Alius*, ἡδέα; dulcia, *Alius*, τερπνότητος, voluptates. *Pſal.* 140. 4.

נעץ נעצוץ *Symmachus*, *LXX.* σκόλοψ, ſtœbe, *ſive* ſtrues. *Heſai.* 55. 13. *Alii*, vepretum, virgultum. *Vulgata*, ſaliuncula.

נער excutere. *Item*, rudere: *metaphorice*, rugire.

Niphal, excuti. ואנער *Theod.* καὶ διαστιναχθήσομαι, & excutiam. *LXX.* ἢ διαστιναχθήσομαι, & excutiar, excutiam me. *Jud.* 16. 20.

Piel, excutere. רנער *A.* ἀνέβρασε, vi æſtus ejecit. *LXX.* ἐξετίναξε, excuſſit. *Vulg.* involvit. *Exod.* 14. 27.

Hithpael, excutere ſe. והנערו *A.* συνείλυσαι, circumſolve. *S.* ἀπόλυσαι, exſolve. *Theod.* διάλυσε, diſſolve. *LXX.* ἐκτίναξαι, excute: *Vulg.* excutere. *Heſai.* 52. 2.

נער *Aquila*, παῖς, puer. *Gen.* 9. 26. *& alibi. Symmachus*, νεανίσκος, juvenis, adoleſcens. *Job* 24. 6. *& alib. Symm.* νέος, juvenis. *Job* 29. 8. *& alibi. A. Th.* παιδάριον, puerulus. *Vide in Lexico Græco. Plurale* נערים pueri, juvenes, infantes.

נערה *Theodotio*, κόρις, puella. *Prov.* 9. 3. *S.* κοράσιον, puella. *Gen.* 24. 61. *& alibi. Aq. Sym.* παιδίσκη, puella. *Exempla vide in Lexico Græco. Scribitur &* נער puella, *abſque* ה. *Plurale*, נערות puellæ.

נעורה νεότης, juventus. *Hebr. Interp.*

נעורים *Symmac.* νεότης, pueritia, adoleſcentia. *Aq.* ἡβηδία, adoleſcentia, *vel pluraliter* ἡβηδίαι, adoleſcentiæ. *A. Pſalm.* 126. 4.

נערה ἀνατίναγμα, ſtuppa excuſſa. *Sym. Heſai.* 1. 31. *Jud.* 16. 9. *LXX.* σύνθιον, ſtupa.

נפח ſpirare, flare, efflare, perflare, ſufflare.

Pual, ſufflari, לא נפח *Aquila, Theod.* μὴ φυσηθὲν, non ſufflatus. *Sym.* ἀνεμοφυσήτως, abſque flatu. *Job* 20. 26.

Hiphil, הפריחי ſpirare feci. *S.* ἐλωΐ ἐξέφλασε, ſpe privavi; *LXX.* ἐλύμηνε, contriſtavi; *Vulgata*, afflixi. *Job* 31. 39. יניחו *S.* ἐξεμύλαξαν, ſuffitum efflaverunt. *Prov.* 29. 8.

נפח exſpiratio. מפח נפש *A. S. Th.* ἀπώλεια, perditio, pernicies. *Job* 11. 20.

נפח follis. *Jerem.* 6. 29.

נפך *LXX.* ἄνθραξ, carbunculus; *Vulg. item*, carbunculus; *Alii*, chryſopraſus; *Alii*, ſmaragdus. נפכך *A.* ἐναλλαγή σου, commutatio tua; *Sym.* πολύμιτα, *al.* πολύμιτα, polymita, *quod eſt*, variis intertexta coloribus; *Th.* ἐν ναφὶχ, in Naphech; *Vulgata* gemmam, *Ezech.* 27. 16.

נפל cadere, incidere, excidere, demittere ſe, deſicere, ruere, corruere, irruere. πίπτειν, cadere, *Omnes. A. Th.* ἐμπίπτειν, incidere, irruere. *Pſal.* 15. 3. *& alibi. S.* ἐμπίπτειν, incidere. *S.* προσπίπτειν, fugere ad aliquem. *Reg.* 29. 3. נפל בנפל ἔκαμψε, incurvavit ſe, *vel* procubuit. *A. Th. Jud.* 5. 27.

Hiphil, ejicere, dejicere, proſternere, projicere, abjicere. *Aquila*, στομανίζειν, proſternere. *Pſ.* 139. 11. *& alibi. S.* καθέλλειν, dejicere. *Sym.* ὑποβάλλειν, ſubjicere. *Joſ.* 23. 4. והפלתי ἔβαλε, jeci. *Theodot. Joſ.* 23. 4.

Hithpael, proruere, proſternere ſe. ואתנפל *Aquila*, συμπεσῶν, procubui. *Deuteron.* 9. 25. *in Appendice.*

נפל *Symmachus*, καθαιρῶν, extractum, abortivum. *Job* 3. 16. *A. S.* ἔκτρωμα, abortivum. *Pſal.* 57. 9.

נפילים *A.* ἐπιπίπτοντες, cadentes, *vel* irruentes. *S.* βίαιοι, violenti. *Th.* γίγαντες, gigantes. *Gen.* 6. 4 *S. alibi*, τερατῶδες, portentoſi. *Num.* 13. 34. δυσκατόν, cutatu difficiles. *S. Gen.* 6. 4. *ſecundum aliam lectionem, quæ admodum ſuſpecta videtur.*

נפל *Symmachi*, *LXX.* σάρξ, caro. *Job* 41. 15. *Alii*, quiſquiliæ, deciduum.

מפלה cadaver, caſus, ruina. *LXX.* πτῶμα, cadaver, *&* πτῶσις, ruina. *Plurale*, מפלות caſus ruinæ.

נפץ ſpargi, diſpergi. יפצו *Aq.* διασκορπιζέσθωσαν, diſpergantur; *LXX.* ὑπερεκχείσθω, ſupereffundantur, *Prov.* 5. 16. נפצו *Sym.* διεσπάρησαν, diſperſi ſunt. *Heſai.* 33. 3.

Piel, diſſipare, diſpergere.

Pual, diſſipari, diſpergi. מנפצות *Aq.* κεκερματισμένης, effractos; *Symm.* λελεπτυσμένης, in fruſta conciſos; *LXX.* καθαιρεθησομένης, contritos, conciſos; *Th.* ἐκτετιναγμένης, excuſſos, *Heſai* 27. 9.

Hiphil, יפיץ *A. Th.* διασκορπίσει, diſperget, diſſipabit; *LXX.* διασπερεῖ, diſſeminabit. *Heſ.* 24. 1. *Perſimile ad radicem* פוץ *ubi vide.*

נפץ diſſipatio.

נפץ diſſipatio.

נפץ malleus.

נפק *Chald.* egreſſus eſt.

Aphel, egredi feci, exportavit.

ויפק ἀφύσῃ, haurit. *Symmac. Proverb.* 8. 35. *Vide in* פוק

נפקא *Chald.* ſumtus.

במקנא *Idem.*

נפש ψυχὴ, anima, *Omnes paſſim. Item*, animus, mens, vita, corpus animatum. *Item* homo *vel* perſona *quivis*, halitus: *aliquando*, concupiſcentia, appetitus. *Per catachreſin* cadaver, corpus inanime. *Plurale maſculin. femel tantum*, נפשים animæ: *fœminin. paſſim*, נפשות animæ.

Hinc verbum in Niphal, reſpirare, recreare ſe, quieſcere. וינפש *Aquila*, ἀνέψυξεν, refrigeravit, reſpirare fecit; *LXX.* ἀναπαύεται, quievit. *Exod.* 31. 18. *Vide notam in Appendice.*

נפת *Vide in* נוף

נץ *LXX.* ἱέραξ, accipiter. *Et ſic omnes.*

נצא *Vide infra in* נצה

נצב conſiſtere. *A.* ἐξεληλυθὼς, ſtans, erectus; *LXX.* ζῶν, vivens. *Pſalm.* 38. 6.

נצבים *Aq.* ἐξεληλυθότες, erecti, conſtituti. *Symmach.* φρουροὶ, præſidiarii; *LXX.* φρουρὰ, præſidium. 2. *Reg.* 8. 6.

נציב ſtatua. *Alii*, ſtatio, *LXX.* εἰκὼν, ſtatua, *&* φυλακὴ, cuſtodia.

נציב præfectus annonæ. *Aquila*, ὑποστρωμα, ſtatio. 1. *Reg.* 13. 3. נציבים *A.* ἐξεληλυθότας, conſtitutos, ſtationarios. 2. *Reg.* 8. 6. *S.* φρουρὸς, præſidiarios, *ibid. Refertur & ad* נצב *ſupra.*

כוצבה נצב *Vide in* יצב

נצבתא נצבא *Chald.* firmitas, durities.

נצה volare, avolare. *Item*, vaſtari, deſtrui. *Item*, incendi. נצו ἀνήφθησαν, ſuccenſi ſunt. *Threnor.* 4. 15. *Ex uſu Chaldaico dicitur etiam* נצא *&* תצא

Hiphil, certare, rixas movere.

Niphal, contendere, rixari, certare, concertare. נצים *Aq. S.* διαμαχόμενοι, dimicantes. *Exod.* 2. 13. *ubi LXX.* διαπληκτιζόμενος, rixantes.

נצה *& in regimine.* נצת πτιλὸς, pinna. *Symm. Th. non ſemel. Vide Lexicon Græcum. Alii*, pluma, *LXX.* πτερὸν, penna. *Sed Job* 39. 13. ונצה *Sym.* πτιλὰς αὐτῆς, pennas ſuas, *LXX.* τέκνα, neſſa; *Vulg.* accipitris.

מצה *Aquila, Symm. Th.* μάχη, pugna, jurgium, *ubi LXX.* καυκὰ, mala.

מצות jurgium, concertatio. *Plurale conſtructum* מצתך concertationum tuarum *ex* מצה

נצח *Piel*, vincere, ſuperare, præeſſe, præfectum eſſe, ſolicitare. *LXX. multum variant in hujus vocis interpretatione: nam modo* ἰσχύειν, valere, *&* ἐνισχύειν, tenere; *modo* κατισχύειν, prævalere; *alibi*, ἐπεσκοπῶν, inſpicere, præfecturam habere, πιεστεῖν, *&* ἐπιστῆσαι, vincere, *item* βοηθῶν, auxiliari. *Particip.* מנצח *A.* νικητὴς, victor, *ſæpe in Pſalmis, ut* 4. 1. *& alibi. Sym.* ἐπινίκιον *ſupple* ᾠδὴν, triumphale carmen. *LXX.* τέλος, finis, *&* νῖκος, victoria. *Th.* νῖκος, victoria. *Pſ.* 4. 1. *& alibi.*

Niphal, *Particip.* נצחת pervincens; *Alii*, pertinaciſſima; *Alii*, æterna, continua, perpetua.

Ithpeal, *Chald.* מתנצח ſuperans, ſuperabat, *vel* præfectus erat.

נצח *A.* νῖκος, victoria. *Pſal.* 73. 1. *S.* τέλος, finis. *Pſ.* 43. 24 *& alibi. Alii*, æternitas, *Alii*, robur. *S.* ἐπινίκιον, triumphale carmen. *Heſai.* 63. 3. *Item*, ἔρις, contentio. *Reliqui, Heſai* 63. 3. *Aq.* τέλεον, penitus. *Pſalm.* 11. 2. לנצח נצחים *LXX.* εἰς χρόνον πάλιν, in multum tempus; *Alii*, in æternitatem æternitatum.

נצל *Niphal*, evadere, eripere ſe, eripi. לא־ינצל *S.* οὐδὲ ἐκφεύξεται, neque effugiet; *LXX.* οὐ σωθήσεται, non ſalvabitur; *Hieronymus*, nec liberabitur. *Pſ.* 32. 16.

Piel, eruere, ſpoliare, abripere, diripere. ונצלתם *Aquila, LXX. Symmach.* συλήσετε, ſpoliabis; *Alius.*

συκοφάνται, expilabitis. *Exod.* 3. 22. *Vide etiam Ex.* 12. 36.

Hiphil, eruere, eripere, liberare. יצילך *Aq.* ῥύσηταί σε; *LXX.* οἱ ἐξελοῦ, eruet te. *Job* 5. 19. רצילני *Aq.* ἐῤῥύσατό με, eripuit me; *Symm.* ἐξείλετό με, liberavit me. *Pſalm.* 33. 5. יצילך *Symmach.* ἐξελοῦ, liberabit. *Pſalm.* 71. 12.

Hophal, eripi. מצל *Symm.* ἐῤῥύσθη, erutus. *Zachar.* 3. 2.

Hithpael, ſpoliare ſe.

הצלה liberatio. *Eſther.* 4. 14.

נצץ ſcintillare. *Ezech.* 1. 7.

ניצוץ *A. S. LXX.* πυρὸς, ſcintilla. *Heſai.* 1. 31.

נצר *A. S. Th.* διατηρεῖν, conſecrare. *Exempla vide in Lexico Graco. Symm.* περιφράττειν, circummunire. *Pſal.* 59. 12. *& alibi. Quinta & Sexta Editiones*, φυλάσσειν, cuſtodire. *Pſalm.* 60. 8. *S.* συντηρεῖν, conſervare. *Job* 27. 18.

נצר cuſtodiens, cuſtos. *Plural.* נצרים cuſtodes.

נצר ſurculus. *Aq. Sym. Th.* βλαστὸς, germen; *Alii*, flos. *LXX.* ἄνθος, flos. *Heſai.* 11. 1. *Sed Heſai.* 14. 19. בנצר *A.* ὡς ἰχὼρ, ſicut tabes. *S.* ὡς ἔκτρωμα, ſicut abortivum. *LXX.* ὡς νεκρὸς, ſicut mortuus. *Th.* ὡς βλαστὸν ſicut germen, *ſive* ſicut ſurculus; *Vulg.* quaſi ſtirps.

נקב figere, transfigere, perforare; *metaphorice*, exprimere, nominatim exprimere. *Item*, maledicere, execrari. יגדר *Symm.* τρυπηθήσεται, perforabitur. *LXX.* τρήσει, perforabit. *Job* 40. 19. תקב *Th.* τρήσεις, perforabis. *LXX.* τρυπήσεις, perforabis. *Job* 40. 21. נקבה *A.* ἐνυπάρχουσι, nomina. *Sym* ὅρισον, defini. *Geneſ.* 30. 28. *ubi LXX.* διάστειλον, diſtingue.

Niphal, figi, exprimi.

נקבים fiſtulæ; *LXX.* ἀποθῆκαι, apothecæ. *Ezechiel.* 28. 13.

נקבה *A. S.* θῆλυς, femina. *Jerem.* 31. 22. *A. S. Th.* θῆλυ, femina. *Gen.* 1. 27. *& ſic paſſim. LXX.*

מקבת & מקבת *Aquila*, σφῦρα, malleus. *Heſai.* 44. 12. *S.* τέρετρον, terebrum. *Ibid. item alibi. Aq.* ἐκκοπὴ, exciſio. *Heſai.* 51. 1. *Sym.* τρυμαλιὰ, foramen. *Ibid. Alii*, perforatio. *Th.* ὀπὴ, foramen. *Heſai.* 51. 1. *Plurale*, מקבות mallei.

נקד punctum, punctatum, maculis diſtinctum. *Plur.* נקדות puncta; *LXX.* στίγματα, puncta. *Cant.* 1. 11. *ubi S.* ποικίλματα, varietates, *ſeu* variæ colorum diſtinctiones. *Quinta Editio*, κέγχροι, milia, *ſive*, milii grana.

נקדים *A.* ἰψαθυρισμὸν, arefactus *panis. Joſ.* 9. 5. *Alibi Aq.* ἰψαθυρώθη, arefactus eſt. *Pſalm.* 101. 4. *S.* καυτὸς, aduſtus. *Joſ.* 9. 5. *LXX.* σὺν σητιῶντες, vermibus ſcatentes *panes. Ibid. item* κολλύρια, collyræ. *Incert.* 3. *Reg.* 14. 3. *Alii*, micæ, *Th.* βεβρωμένοι, corroſi *panes. Joſ.* 9. 5.

נקד *Symm.* τρέφων βοοκήμασι, nutriens pecudes. *Incert.* ἀρχιποίμαινα, princeps paſtorum. *LXX.* νωκὴδ, Noced. 4. *Reg.* 3. 4. *Incert.* ποικίλος, varius. *Gen.* 30. 32. *Plural.* נקדים paſtores. *A.* ποιμενοτρόφοι, paſtores. *Amos* 1. 1. *ubi LXX. qui legerunt* בנקדים *videlicet* ד *pro* ר, *ut ſæpe contingit, ita* νακκαρὶμ, *reddiderunt. Poſtea vero duabus* ν *concurrentibus una excidit, uti ſæpe fieri ſolet, ita ut hodie legatur* ἐν ἀκκαρὶμ.

נקה mundum eſſe, purum eſſe; *metaphorice* innocentem *vel* impunem eſſe.

Niphal, innocentem ſe aſſerere, innocentem eſſe, impunem eſſe, innocentem declarari, purgari ונקתה *LXX.* ἀθῶα ἔσῃ, innocens eris; *Incert.* ἀθωωθήσεται, innocens declarabitur. *Numer.* 5. 28. נקיתי *Th.* ἀθῷός εἰμι, innocens ſum. *LXX.* ἀθωώμαι, innocens factus, *vel* declaratus ſum. *Jud.* 15. 3.

Piel, mundare, innocentem declarare, abſolvere. לא תנקני *A. Th.* οὐ ἀθωώσεις με, non purgabis me; *S.* οὐ καθαρίσεις με, non mundabis me; *LXX.* οὐκ ἀθῷόν με ποιήσεις, non innocentem me feciſti. *Job* 10. 14.

נקי *Aq.* ἀθῷος; innocens; mundus. *Job* 27. 17. *& ſæpe Symmach.* ἀναίτιος, inculpatus. *Job* 17. 17. *& alibi. S.* καθαρὸς, purus. 2. *Reg.* 3. 28. נקים *S. Th.* δίκαιοι, juſti. *Job* 9. 23. *Dicitur &* נקיא innocens.

נקיון *Aquila; Symm. Theodotio*, καθαρισμὸς, purgatio, purificatio, munditia. *Amos* 4. 6. *Aquila*, ἀθῳότης, innocentia. *Pſal.* 25. 6. *Symmachus*, ἀναμαρτησίαι, innocentia. *Pſalm.* 72. 13.

מנקיות ſcopulæ. *LXX. ſemper* κύαθοι, cyathi.

נקם ulciſci ſe, ultionem ſumere.

Niphal, ultionem ſumere. *LXX. Theod.* ἐκδικεῖν; vindicare, ultionem ſumere. *Jud.* 15. 7. ונקמתי *LXX.* ἐκδικήσω, ulciſcar. *Incert.* τιμωρήσομαι, puniam. 1. *Reg.* 14. 24. לחנקם *Symm.* τιμωρεῖσθαι, ulciſci. 1. *Reg.* 18. 25.

Hophal, vindicari. שבעתים יקם *Aquila*, ſeptempliciter ulciſcetur; *Sym.* ſeptimus vindicabitur. *LXX.* ἑπτὰ ἐκδικούμενα ἀποδώσει, ſeptem vindictas exſolvet; *Th. ut LXX. Gen.* 4. 15.

Hithpael, ulciſci ſe. *Participium*; מתנקם *Symmac. & Sexta Editio*, τιμωρούμενόν ἑαυτὸν, ſe ulciſcentem; *LXX.* ἐκδικοῦντα, ultorem. *Pſalm.* 8. 3. *&* 43. 17.

נקם *Symmachus*, ἔκδικος, ultor. *Pſ.* 98. 8.

נקם & נקמה ἐκδίκησις, vindicta, *ultio. Exempla vide in Lexico Graco. S.* τιμωρία, ultio, ſupplicium. *Pſalm.* 17. 48. *Plurale*, נקמות ultiones, vindictæ.

נקע luxari, recedere, divelli. *Convenit cum* יקע *ubi vide.*

נקף excîdere, concîdere.

Piel item, excidere, amputare; *LXX.* κόπτειν, cædere, excidere, circumcidere. *Alii*, circumdare, cingere.

Hiphil הקיפו *Symm.* περιετείχισε, muro cinxit, *al.* murum circuit. *Referetur ad* יקף *ubi vide.* לא תקפו פאת *A.* οὐ περικυκλώσεις τὸ κλῆμα, (*vel.* κλίμα) non circumdabis palmitem; *S.* οὐ περιξυρήσετε κύκλῳ, non radetis in circuitu; *LXX.* οὐ ποιήσετε στρογγύλα, non facietis ſiſoen, *genus tonſuræ. Th.* οὐ ποιήσετε τὸ φαλὸ, non facietis Phaath *Levit.* 19. 27.

נקף excuſſio, decuſſio.

נקפה diſſolutio, diſciſſio.

נקיק foramen, caverna. *Plurale conſtructum* נקיקי foramina, cavernæ.

נקר ὀρύσσειν, fodere.

Piel, effodere. ויקרו *Inc.* ὤρυξαν, foderunt. *LXX.* ἐξόρυξαν, effoderunt. *Jud.* 16. 21.

Pual, effodi.

נקרה foramen, caverna. *Plurale*, נקרות cavernæ; foramina.

נקש παγιδεύειν, illaqueare, irretire, laqueum tendere.

Niphal, illaqueari.

Piel, illaqueare; *Alii*, ſcrutari. ינקש *Sym.* συναγάγῃ, compellat, cogat; *LXX.* ἐξερευνήσει, ſcrutetur, *Hieronymus item*, ſcrutetur. *Pſal.* 108. 11.

Hithpael obſervatur in participio tantum. מתנקש *Aq.* ἐγκρύπτων, impellis. 2. *Reg.* 18. 9. *ubi LXX.* παγιδεύοντες, illaqueas.

נקש *Chald.* collidere.

נרד nardus *in Cantico.*

נשא *cum punctо ſiniſtro*, ferre, adferre, proferre. *Item*, geſtare, portare, deportare: ſumere, aſſumere, accipere, levare, elevare. נסו *A.* ἄρατε, elevate, levate. *Sym.* μετάβατε, tranſire facite, *vel* tranſferte portas. *Hieron.* levate, *Pſalm.* 27. 3. נשאת *Aq.* ἄρας, aſſumens, *Job* 27. 1. נשא *Aq.* φέρων, portans; *LXX.* αἴρων, tollens *Ephod.* 1. *Reg.* 14. 3. נשאים *A. LXX.* ἐγκύμονες, portabant, onuſti erant *cameli.* כאת *Aquila*, ἄρσει, elevatione, *ſive*; dignitate; *S.* λαβεῖν, accipere; *LXX.* εἰς φόρεμα, ad ferendum. *Geneſ.* 49. 3. כאשר ישא *A.* ὡσεὶ ἄρας, ſicut portat; *S.* βαστάζειν, geſtare. *Deut.* 1. 31. וישא *Aq.* καὶ ἦρε, & levavit *oculos*; *S.* ἐπάρας, elevans, tollens, *Gen.* 33. 1. עש *Sym.* ἀφελῶ, aufer;

LXX. ἆρον, tolle. 1. *Reg.* 25. 28. נשׂא *Aquila, LXX.* ἐπαρον αὐτὰς, extolle illos; *Symm.* ὕψωσον αὐτὰς, erige, ſublimes fac illos; *Hieronymus*, ſubleva eos, *Pſalm.* 27. 9. *Item*, revereri, honorare, poſtulata concedere, ſupportare, condonare. אם־תיטיב שאת *Sym.* ἐὰν ἀγαθύνῃς, ἀφήσω, ſi bene feceris, dimittam; *LXX.* ἐὰν ὀρθῶς προσενέγκῃς, ſi recte offeras; *Theodotio*, ἐὰν ἀγαθὸν ποιῇς, ἔσται, ſi bene feceris, acceptabile *erit*, *Gen.* 4. 7. נשאתי *Aquila*, ἦρα, tuli, *faciem tuam*; *S.* ὡράσθη ὑποστηλῶ, viſu reveritus ſum; *LXX.* ἐθαύμασα, admiratus ſum, *Geneſ.* 19. 21. ואשא *Aquila*, ἦρα, tuli; *Symm.* ἐτίμησα, honoravi; *ſive ſecundum aliam lectionem. Aq.* ἔλαβον, accepi; *S.* ὑποστέλλω, reveritus ſum; *Th.* ἔλαβον, accepi *faciem tuam*, 1. *Reg.* 25. 35. שאו *Sym.* ἀνάσχεσθε, ſupportate; *LXX.* ἄρατε, ferte, ſuſtinere; *Th.* ὑπομείνατε, ſufferte, *Job* 21. 3. נשאתי *A.* ἦρας, abſtuliſti; *S.* ἀπῆρας, auferas; *LXX. Th.* ἀφῆκας, remiſiſti, *Pſal.* 31. 5.

Niphal, ſuſtollere ſe, ſuſtolli, elevari, portari, exportari.

Hiphil, auferri, curare, *vel* ſinere, permittere ut auferant.

Hithpael, efferre ſe.

נשיא ἄρχων, princeps. נשיאים principes. *Aliquando*, vapores, nubes; *LXX.* νεφέλαι, nubes.

נשאת oblatio, munus.

נשיא *A. S. Th.* ὕπαρμα, elatio. *Job* 10. 6. *ubi LXX.* ἦρον, donum.

שאת *Aquila*, ἄρσις, elatio, dignitas. *Geneſ.* 49. 2. *Symmachus*, κίνησις, motio. *Job* 13. 11. & 41. 16. *Alii excellentia. Aliquando*, remiſſio, condonatio. שאור *Th.* ἀρεστὸν, acceptabile. *Gen.* 4. 7. *Vide ſupra. Item Sym.* δόγμα, dogma. *Habac.* 1. 7. שאת *A.* συμφορὰ, calamitas. *Soph.* 1. 15.

משא *Aq.* ἄχθος, onus, pondus, *paſſim, ut videas in Lexico Graco. Sym. Th.* λῆμμα, aſſumtio, *paſſim. A.* φορτίον, ſarcina. *S.* βάρος, pondus. *Deut.* 1. 12. & *alibi LXX. ſæpe vertunt* ὅραμα, viſio. *Metaphorice* prophetia *calamitatum & pœnarum onera denuntians. Item* משא acceptio perſonarum. *Fœminin.* משאה *Alii*, onus; *Alii*, incendium; *Alii*, ferculum; *aliquando*, elevatio, elatio: *ut* elevatio *manuum mearum*: *quidam eodem loco*, collecta. *Plurale*, משאת onera, fercula, oblationes, munera.

משאן onus. *Item*, oblatio, munus. *Quidam etiam*, incendium. *Jud.* 20. 40.

משאן *S.* λήμματα, aſſumtiones. *Prov.* 26. 26. *Vide in ſequente radice.*

נשא *Hiphil*, השיא decipere, ſeducere. לא ישיא *S.* οὐκ ἐξαπατήσει, non decipiet; *LXX.* οὐκ ὠφελήσει, nihil proficiet; *Hieronymus*, non decipiet; *Alii*, non exiget, *hoc enim exemplum reducunt ad radicem* נשה *ubi vide.* והשיאני *Incert.* ἐπαγάγετό με, *forte* ἀπαγάγετό με, abduxit me, ſeduxit me; *LXX.* ἐπάτησέ με, decepit me, *Gen.* 3. 13.

Niphal, decipi.

משאן deceptio. *Prov.* 26. 26. *ubi Symmach. vertit* λήμματα, munera, *quaſi ex precedenti radice. LXX. ibid.* במשאן *vertunt*, συνίστων δόλον, componit dolum; *Alii*, in deſolatione, *quaſi ex* שאה משאות *Vide in* שאה

נשב *Hiphil*, perflare, ſufflare. *LXX.* πνεῖν, flare: *ſemel* συγκαθίζειν, ſedere, *quaſi ex* ישב

נשג *Hiphil*, השיג attingere, aſſequi, conſequi, attingere facere, admovere. ישיגו *Aq.* προσλαμβάνουσι, aſſumunt, *Job* 24. 2. *ubi LXX.* ὑπερβαίνουσι, tranſgreſſi ſunt; *Vulgata*, tranſtulerunt.

שיג infectatio. 1. *Reg.* 18. 27. *ubi Vulg.* לו שיג in diverſorio eſt. *Alii*, inſecutio, occupatio.

נשה obliviſci, mutuare, mutuo dare, fœnerare, exigere debitum, exactorem agere. *A. S.* ἀπαιτῶν, exigere. *A. ſcilicet Heſai.* 3. 12. & *S. Heſai.* 24. 2. נשים *A.* ἀπαιτοῦντες, exactores; *S.* γυναῖκες, mulieres; *Th.* δανεισταὶ, fœneratores; *LXX.* ἀπαιτοῦντες, exactores; *Heſai.* 3. 12. נגשה *Sym.* ὡς ὁ ἀπαιτῶν, ut qui exigit. *Heſai.* 24. 2.

Niphal, oblivione tradi, oblivioſum ſe præſtare.

Piel, oblivifci facere.

Hiphil, השה oblivionem inducere. *Item* mutuare, exactorem agere.

נושה *S.* ἀπαίτης, exactor. *Pſalm.* 108. 11. *Eſt participium.*

גיד דנשה nervus luxatus; *LXX.* νεῦρον ὃ ἐνάρκησε, nervus qui obtorpuit, *Gen.* 32. 32.

נשא creditor, exactor.

משא mutuum, debitum. *Fœminin.* משאת mutuum. *Plurale*, משאות debita.

נשי mutuatio, oblivio.

נשים γυναῖκες, mulieres, fœminæ, uxores. *Quidam deducunt ab* אנשים *per apharesin. Transfertur & ad* majores urbes, *quemadmodum minora oppida* filiæ *vocantur. Plurale conſtructum* נשי

נשך mordere. *Item* in uſuram dare, fœnerare. *LXX.* *modo* δάκνειν, mordere; *modo* ἐκδανείζειν, fœnerare.

Piel, mordere.

Hiphil, in uſuram dare; *LXX.* ἐκτοκίζειν, fœnerare.

נשך fœnus, uſura.

נשכה cubiculum, cella; *pro* לשכה *Nehem.* 3. 30. *LXX.* γαζοφυλάκιον, gazophylacium.

נשל decutere, dejicere, ejicere, extrahere. של *Aq.* ἐκσπάσω, extrahe; *S.* ὑπόλυσαι, ſolve; *LXX.* λῦσον, ſolve, *Exod.* 3. 5.

Piel; וינשל *LXX.* καὶ ἐξέβαλε, & ejecit. 4. *Reg.* 16. 6.

נשם anhelavit. אשום anhelabo. *LXX.* ἐκφήσω, erumpam.

נשמה anima. *Item*, flatus, halitus, reſpiratio, ἀναπνοὴ, reſpiratio. *Aq. S. Th. Gen.* 2. 7. & *alibi. LXX.* πνοὴ, ſpiraculum. *S.* ἐμφύσημα, inſufflatio. *Job* 37. 10. *ubi LXX.* πνοὴ, flatus.

ישם *Symmachus*, ἐμπνέει, inſufflat *vel* inſpirat. *Job* 24. 13. *hanc Symmachus vocem ex* נשם *derivatam haud dubie putavit. Alii* ponet *vertunt.*

תנשמת תנשמת monedula *avis. Alii*, veſpertilio; *Alii*, talpa; *Alii*, glis; *LXX.* *modo* πορφυρίων, porphyrio; *modo* ἶβις, ibis; *alibi* ἀσπάλαξ, talpa.

נשף flavit, ſufflavit. *LXX.* πνεῖν, ſpirare. ישופני *S.* ἐπεκύκλουσί με, obtegent me. *Pſal.* 138. 11. *ubi LXX.* καταπατήσει με, conculcabunt me. *Vide in* שוף

מרנשף *Symm.* ἀφ' ἑσπέρας συσκοτάζει, a crepuſculo veſpertino. 1. *Reg.* 30. 17. *A.* ἀπὸ συσκοτάσεως, a nocte illuni, *ibid. LXX.* ἀπὸ ἑσπέρας, a crepuſculo.

נשף tenebræ, obſcuritas, crepuſculum. *Aq.* σκοτόμηνα, nox illunis.

נשפה *Incert.* νεφώδης, nebuloſus. *Inc. Heſai.* 13. 2.

אשפים *LXX.* φιλόσοφοι, philoſophi; *Theod.* μάγοι, magi; *Alii*, aſtrologi. *Dan.* 2. 2.

נשק oſculari, deoſculari. ישק *Th.* καταφιλήσει, oſculo donabitur; *LXX.* φιλήσουσι, oſculabuntur, *Prov.* 24. 26. ישקן *A.* καταφιλοῦντες, oſculantes; *Sym.* προσκυνήσατε, adoraſtis; *LXX.* ἐλιμοίαναν, defecerunt, *Oſee* 13. 2.

Piel, oſculari. נשקו־בר *Aq.* καταφιλήσατε ἐλικτῶς, oſculamini electe; *S.* προσκυνήσατε καθαρῶς, adorate pure; *LXX.* ἁψάσθε παιδείας, apprehendite diſciplinam. *Pſalm.* 2. 12.

Hiphil, oſculari. משיקות oſculantes: *metaphorice pro* contingentes, complectentes; *LXX.* πτερωτὰ, alata animalia, *Ezech.* 3. 13.

נשיקות oſcula.

נשק armatura, arma, armamentarium. *Sym.* καταφρακτοὶ, cataphracti. *Job* 39. 22. *A. Th.* ὅπλον, telum. *Ibid. LXX.* βέλη, tela.

נשק armatus. *Plurale conſtruct.* נשקי armati; *LXX.* διατεταγμένοι

ἐκτείνοντες, extendentes *arcum. Pfalm.* 77. 9.

נשק *cum puncto ſiniſtro. Hiphil*, והשיק accendere. *LXX.* ἀνάπτειν & καίειν, incendere, urere.

Niphal, ſuccendi.

נשר *Sym. Theod.* ἀετὸς, aquila; *Sym. Job* 9. 26. & *ſic Alii. Plurale*, נשרים aquilæ, & *Chaldaice* נשרין aquilæ.

נשר משור ſerra.

Hinc verbum in Hiphil, ſerrare. *LXX.* διαπρίειν, diſſecare.

נשת deficere, perire.

Niphal, ונשתו *A.* καὶ ἀναπίονται, & abſorbebuntur. *S.* καὶ ἀφανισθήσονται, & delebuntur; *Alii*, peribunt, deficient. *Heſai.* 19. 5. *ubi LXX.* πίονται, bibent.

נשתון *Chald.* diploma, decretum. *Alii*, epiſtola. *Dicitur* נשתוא

נתיב נחיב *S. & Alii*, ἀτραπὸς, ſemita. *Pſalm.* 77. 50. & *Job* 19. 8. & *alibi. Item Th.* τρίβος, ſemita, callis, *Jud.* 5. 6. *Incert.* ἄξων, axis. *Prov.* 3. 17. *Fœmin.* נתיבה ſemita. *Plurale*, נתיבות ſemitæ.

נתח *Piel*, *Inc.* μελίζειν, in fruſta concidere, dividere, membratim concidere. *Levit.* 1. 12. *LXX.* διχοτομεῖν, ſecare, μελίζειν, dividere membratim, διαιρεῖν, dividere, κρεανομεῖν, in fruſta carnes concidere.

נתח fruſtum, membrum. *Plur.* נתחים fruſta, membra.

נתך fundi, effundi, ſtillare: *Alii*, fundere, effundere.

Niphal, fundi, effundi. נתכה *A.* συνεχυνήθη, conflata eſt; *Sym. Th.* ἔχεεν, ſtillavit; *LXX.* τήκει, liquefacit; *Vulg.* effuſa eſt, *Nahum.* 1. 6.

Hiphil, fundere, effundere. תנתיני *Aq.* ἀπέχεάς, ſtillare feciſti *me*; *LXX.* με ὥμιλξας, mulſiſti me. *Job* 10. 10.

Hophal, effundi.

רתוך fuſio. *Ezech.* 22. 2.

נתן δίδωμι, dare, *Omnes. Item*, reddere, tradere; applicare, ponere, conſtituere, locare, permittere. נתן ἐνέτρεψε, permiſit. *S.* 1. *Reg.* 24. 8.

Niphal, dari.

Hophal, poni, imponi.

מתן *S.* δόμα, donum, munus. *Prov.* 19. 6. & *Alii alibi.*

מתנה donum, munus. *A. LXX. Th.* εὐφροσύνη, nobilitas; *Symmach.* μαθανὰ, τυτέστι δῶρον, mathana, hoc eſt donum. *Eccleſ.* 7. 8.

מתנה donum, munus.

נתינים Nathinæi. *Chaldaice*, נתינא Nathinæi.

נתס diruere, deſtruere. *Job* 30. 13. *LXX.* ἐκτρίβουσι; atterere. *Convenit cum verbo ſequenti.*

נתע contrivit, comminuit.

Hinc נתע *Niphal*, comminutus eſt. *Sed reducitur ad* לתע *ubi vide.*

נתץ diruere, deſtruere. ויתץ *A.* καὶ κατέλυσε, & diruit: *LXX.* καὶ καθεῖλε, & deſtruxit. 4. *Reg.* 23. 7. תתצון *LXX.* καθελεῖτε, deſtruetis. *Incert.* κατεσκάψατε, deſtruite, ſuffodite. *Jud.* 2. 2.

Niphal, deſtrui.

Piel, diruere, deſtruere.

Pual, deſtrui, deſtructum eſſe.

Hophal, deſtructum eſſe.

נתק avellere, evellere, dirumpere, diſcerpere. *LXX.* ἐκκόπτειν, evellere, extrahere. נתוק *A.* κεκομμένον, exciſum; *LXX.* ἐκτετμημένον, exciſum, cui exſecti ſunt teſticuli, *Levit.* 22. 24.

Niphal, avelli, dirumpi.

Piel, dirumpere, diſcindere, evellere. ויתק *Aquila, LXX.* διέρρηξεν, dirupit; *LXX. aliter*, διέκοψεν, diſcerpſit, *Jud.* 16. 9. נתכה *Symmac.* διαῤῥήξωμεν, diffringamus; *LXX.* διαῤῥήξομεν, dirumpamus. *Pſalm.* 2. 3. תנתקי *Incert.* καθαιρεῖς, evelles, *Ezech.* 23. 34.

Hiphil, avellere, dirumpere.

Hophal, avelli.

נתק plaga, *morbi genus. Aquila*, ἀπόσπασμα, avulſio. *Levit.* 13 30. *ubi LXX.* τραῦμα, vulnus.

אתיק periſtylium. *Alii*, ἐξέδραν, ſolarium. *Ezechiel.* 42. 3. & 15. *Plurale*, אתיקים periſtylia: & *hac forma* אתוקיהא periſtylia ejus.

נתר ſalire, ſubſilire; *LXX.* ἀναῤῥίπτειν, defluere *ſignificatione Chaldaica.*

Piel item ſubſilire, *LXX.* πηδᾶν, ſalire.

Hiphil, ſolvere, expeditum reddere, exilire facere. *LXX.* διαλύειν, diſſolvere.

נתר *S.* νίτρον, nitrum. *Prov.* 25. 20.

נתר *Chald.* fluxit, defluxit.

Hiphil, defluere fecit, dejecit.

נתש evellere, exſtirpare, convellere. ונתש *LXX. in Hexapl.* καὶ ἐκτιλῶ, & evellet. 3. *Reg.* 14. 15. לנתוש *S.* καθελεῖν, ad deſtruendum, *Jerem.* 1. 7.

Niphal, exſtirpari.

Hophal, evelli.

סאה σάτον, ſatum, menſura. *Plur.* סאים σάτα, ſata. *Aquila, Symmachus, Geneſ.* 18. 6. *ubi LXX.* μέτρα, menſuræ. *Similiter* 1. *Reg.* 25. 18. *A.* σάτα; *LXX.* οἴφι, œphi: *ubi ait Præcepimus*: Gomor autem eſt æquale œphi, ut in Ezechiele diſcimus.

בסאסאה *Aquila, Symmac.* ἐν σάτῳ σάτου, in ſato ſatum, *Heſai.* 27. 8. *Theodot.* ἐν μέτρῳ μέτρου, in menſura menſura, *Ibid. LXX. vero*, μαχόμενος & ἀναιρῶν, rixans & exprobrans, *ubi illam vocem metaphorice accepiſſe videntur*; *Vulgat.* menſura contra menſuram.

סאן conflixit. *Semel Heſai.* 9. 5. *ubi Symmac.* כל־סאון *vertit* πᾶσα βία ἰσχύσεως, omnis vis violenter adhibita eſt: *ubi LXX.* πᾶσαν στολὴν ἐπισυναγωγῆς μόλυβδον, omnem ſtolam congregaram; *Vulg.* omnis violenta prædatio.

סבא *Aquila*, συμποτάζει, comporat, convivium agit. *Deut.* 21. 20. *in Appendice. Th.* οἰνοφλυγεῖν, vino ſe ingurgitare. *Heſ.* 56. 12. סובאים οἰνομέλας, vino ebrios. *Incert. Ezechielis* 23. 42. *Omnes ſimiliter interpretantur.*

סבא *Aquila*, συμπόσιον, compotatio, convivium. *Symmachus*, οἶνος, vinum. *Heſai.* 1. 22. *LXX. hic*, κάπηλοι cauponæ *vertunt.*

סבאים *LXX.* Σαβαεμί; Sabaim; *Alii recentiores* Sabæi, *nomen proprium gentis*, *Heſai.* 45. 14.

סבב circumire, ambire, circumdare, vertere ſe, divertere. *Item*, in cauſa eſſe, cauſam præbere. סב *Aquila, Theod.* κύκλωσον, circumda; *Symm.* μεταστρέφετε, convertere; *LXX.* ἐπιστρέφου, convertere; 1. *Reg.* 22. 18. סבבוני *S. LXX.* ἐκυκλώσαντό με, circumdederunt me, *Pſalm.* 16. 11. כבוני *S.* ἐκύκλωσάν με, circumvenerunt me; *LXX.* ἐκύκλωσάν με, circumdederunt me, *Pſ.* 87. 18. תסבבים *S.* ἐκυκλώσατε, circumeuntes, *Cant.* 3. 3.

Niphal, נסב vertere ſe, converti, reverti: divertere, deflectere, circumdare, circumſtare, circumvenire: circumagi, circumvolvi, devolvi. תסב *S.* κυκλώσεις, circuibis; *LXX.* ἐπιστρέψας, converſus. *Pſ.* 70. 21.

Piel, circumire; circumducere, circumdare. תסובבך *S.* κυκλώσατω σε, circumdet te; *LXX.* κυκλώσει σε, circumdabit te, *Pſalm.* 7. 8. וסובבו עיר *Aquila, Sym.*

περιχύμενοι πόλιν, circumeuntes civitatem. *LXX.* ἢ κυκλεύουσι πόλιν, & circuibunt civitatem. *Pſal.* 58. 15.

Hiphil, circumvertere, evertere, avertere, amovere, convertere, divertere, divertere facere, circumducere, circumdare, gyrare. הסב *Symm.* κύκλευσον, gyra. *LXX.* διαστρέψω, averte te, 2. *Reg.* 5. 23.

Hophal, מסבות *Incert.* περικεκυλισμένους, circumdatos; *Aquila*, μετεστραμμένους, transverſos; *Theodotio*, συνεσφιγμένους, conſtrictos. *Exod.* 28. 11. *Reliqui*, συνεσφιγμένους, conſtrictos *lapides*. *LXX.* συμπεστραμμένους, conſtrictos fibulis, *Exod.* 39. 6. מוסבות *LXX.* περιτετειχισμένους, circummuratas. *Alius*, περικεκαλυμμένους, circumtectas. *Alius*, περικεκυλισμένους, circumdatas. *Num.* 32. 38.

סביב circuitus, ambitus & *adverbialiter*, circumquaque *eſt & prepoſitio*, circum, circa. *Aquila*, *Th.* κύκλῳ, in circuitu. *Job* 10. 8. *Plurale conſtructum* סביבי circuitus, & *formâ fœmininá*, סביבות circuitus.

סביבת *Aquila*, κύκλοθεν, circum. *Exod.* 7. 24.

סבה cauſa, occaſio. *Alii*, reductio, circumductio.

נסבה cauſa, occaſio.

סבב circuitus. *A.* ἀνάκλισιν, accubitus. *S.* ἀνάπαυσιν, quies, requies. *Cant.* 1. 12. *Plurale*, סבבות circuitus, viciſſitudines.

סבבת *A. S.* πλοκὴν, licium. *Jud.* 16. 13.

כובב ambitus.

מסבורת *S.* κυκλοδὸν, in orbem. *Job* 37. 12.

סבך implexum & perplexum eſſe.

Pual, implexum eſſe.

סבך perplexitas. בסבך *Aquila*, ἐν συχνῷ, *melius* ἐν συχνοῖς, *ut in Appendice*, in condenſo. *Symm.* ἐν πλέγματι, in reti. *LXX. Theod.* ἐν φυτῷ Ἐδέμ, in virgulto Sabec; *Vulg.* inter vepres; *Alii*, in perplexo. *Gen.* 22. 13. בסבך *S.* ἐν ἁρμοῖς ξυλίνοις, in inſtrumentis ligneis; *LXX.* ὡς ἐν δρυμῷ ξύλων, quaſi in ſylva lignorum; *Hieronymus*, in laeto lignorum, *Pſalm.* 73. 6. *Plurale conſtructum* סבכי perplexa, perplexitates.

שבך *mutato* ם *in* ש *cum punctо ſiniſtro*, perplexitas, perplexum, implexum. *Plural.* שבכים perplexa, implexa.

שבכה perplexum, *item*, cancellus. בעד והשבכה *Aq.* διὰ τῶν κιγκλίδων τὸν, per cancellatum; *S.* διὰ ἐξώστρας αὐτοῦ, per exoſtram ejus, *ſive* per locum extimum cancellis munitum; *LXX.* διὰ τῶν δικτυωτῶν, per cancellos, 4. *Reg.* 1. 2. שבכה *Sym.* ἐπίθεμα, ſuperimpoſitio, coronamentum; *LXX.* Σαχαά, Sabacha; *Vulgata*, retiaculum, 4. *Reg.* 25. 17. *Plural.* שבכות perplexum, perplexitates.

שבכא & כבכא *Theod.* Ψαλτήριον, ſambuca, *inſtrumentum muſicum. Dan.* 3. 5. & 7.

סבל portavit, tulit, bajulavit, ſuſtinuit.

Pual, portare factus eſt. מסבלים onuſtæ, oneratæ, *pinguedine ſcibcet*, pingues. *LXX.* παχεῖς, craſſæ *bovet. Participium Chald.* מסבלין firma, magnum onus portantia.

Hithpael, דיסתבל *Symmachus*, & diſſolvetur; *Alii*, & increſſetur; *Alii*, & onuſtam reddit ſe, *Eccleſ.* 12. 5.

סבל *Aquila*, *Symmac.* βάσαγμα, *Exod.* 1. 11. *Sym.* βασαγμούς, onus. *Pſalm.* 80. 7. *LXX.* ἔργον, opus, & ἄρσις, onus, ſarcina.

כבל bajulus. *LXX.* τοβοφόρ, bajulans humeris. *Plurale*, כבלים bajuli.

כבלה onus, *LXX.* δυναστεία, potentia. *Plur.* סבלות [illegible]

כבלת *Vide in* שבל

כבר *Chald.* cogitare.

כבר *LXX.* προσκυνεῖν, adorare; κάμπτειν, incurvare ſe; κύπτειν, inclinare ſe; *Alii*, adorare, procumbere. *Eſt uſus Chaldaici frequenter.*

כבל סבלה *Aq.* περιούσιον, peculiaris. *Malach.* 3. 7. *S.* περιούσιον, peculium. *Eccl.* 2. 8. *Item A.* ὑπάρξεις, ſubſtantia, facultates. *Eccleſ.* 2. 8. *S.* ἐξαίρετος, eximius, ſelectus. *Exod.* 19. 5. & *alibi*. *Alii item*, peculium.

סגן antiſtes, princeps, dux, *in ſingulari nunquam* 2 *in Plural.* סגנים antiſtites, principes, duces. *LXX. ſæpius* στρατηγοί, duces exercitus, *rarius* ἄρχοντες, principes.

סגר claudere, concludere, includere, occludere, præcludere. *Item*, tradere, dedere. וסגר *A.* καὶ ἐκλεισεν, & incluſit; *Symm.* καὶ συνέκλεισεν, & concluſit; *LXX.* καὶ ἀνεπλήσθη, & replevit, *Gen.* 2. 21. *in Appendice.* כגרו *Aq.* ἐκλεῖσαι, clauſerunt, *Joſue* 2. 7. סגרו *Symm.* ἀπεφράγησαν, obſtruxerunt; *ſeu potius*, obſtructi ſunt; *LXX.* συνέκλεισαν, concluſerunt. *Pſal.* 16. 10. סגר *A. Sym. Theod. & Quinta Editio*, καὶ περιέφραξεν, & circumvalla. *LXX.* σύγκλεισον, conclude; *Hieronymus*, præoccupa, *Pſal.* 34. 3. *Item Aq. Th.* διακλεῖσαι, & κλεῖσαι, claudere. *Heſai.* 22. 22.

Niphal, includere ſe, includi, occludi.

Piel, concludere, tradere, dedere.

Pual, claudi, occludi.

Hiphil, includere, tradere. המגיר *Aq.* τηρήσει, ſervabit. *Sym.* συγκλείσει, concludet; *LXX.* ἀφορίσῃ, ſegregabit. *Levit.* 13. 26.

מגר *Aquila*, *Theod.* ἀπόκλεισον, concluſum aurum, 3. *Reg.* 6. 20. *Alii*, *aurum* optimum *quod propter bonitatem concluſum erat*; *LXX.* καθαρὸν, purum. *Item*, clauſura.

כוגר clauſtrum, clauſura.

מסגר *A.* διακλεισμὸς, clauſura; carcer. *S.* συγκλεισμὸς, clauſura. *Pſalm.* 141. 8. *Item*, clauſtrarius, & fabet ferrarius.

מסגרת tænia. *LXX.* στρόφος, corona.

מסגרות clauſuræ. *Aq.* ἐμπήγματα, ligna ad figendum & firmandum; *LXX.* συγκλείσματα, clauſuræ & juncturæ. 4. *Reg.* 16. 17.

סגריר imber vehemens. *LXX.* χειμερινὸς, hybernus.

סד *Aquila*, ξύλινον, compes. *Symm.* ξύλον σφιγκτῆς, lignum carceris, *Job* 13. 27. *Alii*, cippus, compes, compedis.

סדין סדן *Incerti* σινδὼν, ſindon. *Jud.* 14. 15. *LXX. ſimiliter. Plural.* סדינים ſindones.

סדר ordo. *Plural.* סדרים ordines. *LXX.* στίχοι; lumen. שדרות ם *mutato in* ד *cum punctо ſiniſtro Aq. Theod.* περίφραγμα, ſeptum. 4. *Reg.* 11. 8.

מסדרונה *A.* πυλῶνας, portieus. *Jud.* 3. 23. *S.* θύρας, veſtibula. *Ibid. LXX.* θυρεῶν, veſtibulum.

סהר rotunditas. *Item* turris. *Item Aq.* δεσμωτήριον, carcer. *Gen.* 39. 20. *in Appendice.*

שהרונים *Sym.* μανιακὰς, collaria. *Heſai.* 3. 18. *S. item*, τὰ πέρατα, ornamenta. *Jud.* 8. 21. *Alius*, μανιακὰς. *Vulg.* lunulas, *Jud.* 8. 21. *A.* μηνίσκους, *Jud.* 8. 26. *in notis poſterioribus. Alii*, lunulas, *ornamenta ſive monilia pretioſa, quæ lunæ formam imitantur: a Chaldæo* כהורא *luna qua plena rotunda eſt.*

סוג retrocedere, avertere ſe.

Niphal, retroagi, averti, avertere ſe retrorſum. לא נסוג *Symmach.* οὐδὲ ἀπέστη, neque abceſſit; *LXX.* καὶ οὐκ ἀπέστη, & non receſſit; *Alius*, οὐκ ἀπεχώρησεν, non receſſit. *Alius*, οὐκ ἀπεστράφη, non averſum eſt; *Hieronymus*, & non eſt converſum retro. *Pſalm.* 43. 19.

שוגים *Sym.* μεμεθυσμένοι, palabundi, removentes ſe; *Aquila*, ἀποστρεφόμενοι, averſi. *Theod. Quinta Editio*, πλανώμενοι, errantes. *LXX.* ἀποστραφέντες, deficientes. *Hieronymus*, qui averſantur. *Pſalm.* 118. 118.

שוג *Vide in* סיג

סוד *Aquila*, ἀπόκρυφον, ſecretum. *Pſalm.* 24. 14. & *alibi ſæpe. Exempla vide in Lexico Græco. S.* ὁμιλία, colloquium, *paſſim. Exempla vide in Lexico Græco. Th. & Quinta Editio*, μυστήριον, myſterium. *Pſ.* 24. 14. & *alibi*, & *S. Prov.* 11. 13. *LXX. & Sexta Edit.* πρα-

στήριγμα, firmamentum. *Th. item*, συμβούλιον, conſultatio. *Prov.* 15. 22. *S.* σύνεσις, conſultatio. *Pſalm.* 61. 3. מתי סודי *S.* ἑταῖροί μου, ſodales mei, *Job* 19. 19. *ad litteram*, viri ſecretorum meorum. בסור *S.* ἐπὶτὸ περικύκλωσαι, quando circumvallabat. *Job* 19. 4. *LXX.* ὅτε ἐπεσκέπτετο ἐντεῦθεν, quando viſitationem faciebat; *Alii*, in ſecreto *Dei*.

סוה מסוה velamen, velum. *LXX.* κάλυμμα, operimentum, velum.

סוך ungere ſe, ungi. *LXX.* ἀλείφειν, ungere.

Piel, miſcere, commiſcere. *Geminat ſyllabam* סככך: *ſed vide in* סכך, *ubi commodius ponitur.*

Hiphil, *participium* מסיך tegens eſt, regit: אסיך *Aquila*, σκέπω, libabo. *Pſalm* 15. 4. *Vide in* סכך אסוך lecythus.

סך *A.* σύσκιον, umbroſum *S. LXX.* σκηνὴ, tabernaculum. *Alii*, turba mixta *Pſal.* 41. 5. *Hieronymus tum Aquila*, umbraculum.

סון סיון, Sivan, *nomen menſis Maii.*

סוס ἵππος equus, *Omnes. Item* equitatus. 2. *Reg.* 15. 1. *& alibi. Plurale*, סוסים, equi.

סוס *S.* cicada. *LXX.* χελιδὼν, hirundo. *Jerem* 8. 7. כסוס עגור *Aq.* ſicut equus Agur. *S.* ſicut hirundo incluſa. *LXX.* ὡς χελιδὼν, ut hirundo. *Th.* Sis Agur. *Vulg.* ſicut pullus hirundinis. *Alii*, grus, hirundo. *Heſa.* 38. 14. *Vide notam ibi, & Jerem.* 8. 7.

סוסה equitatus.

סוף deficere, deſinere, conſumi. ספו *S. LXX.* ἐξέλιπον, defecerunt, *Pſalm.* 72. 19. *Symmach. Theodotio*, deficere. *Heſa.* 66. 17.

Hiphil. conſumere.

סוף finis, terminus. *Chaldaice.* סופא finis.

סוף *Aquila*, παπυρεών papyreon, locus papyri fruticibus repletus. *Exod.* 2. 3. *& 5. ubi Vulgata* papyrion. *Alii*, juncus, juncetum. *Sic item vocatur* mare Rubrum, *A. S.* ἐρυθρὰ θάλασσα. *Deut.* 1. 1. *& alibi.*

סופה *A.* συστροφὴ, turbo; *S. Th.* καταιγὶς tempeſtas; *Job* 37. 9. *& alibi. Vide in Lex. Grec. A. S. Th. metaphorice*, ἀντίξοσις, adverſus caſus. *Job.* 27. 20. *Sed hunc locum ſuſpectum habet. Plurale.* סופות turbines.

סור recedere, ſecedere, declinare, divertere. *A.* ἀναχωρεῖν, recedere. *S.* ἐκκλίνειν, declinare. *Pſ.* 138. 19. יסיר *Symmachus*, ἀφαιρεθήσεται auferetur *Gen.* 49. 10. *ubi Aquila*, ἀναστήσεται, exurget: *ſed ſuſpicor legendum*, ἀποστήσεται, *ut ſupra vertit Aquila; & ita ſenſus poſtulare videtur*: Non recedet ſceptrum de Juda &c. *LXX.* οὐκ ἐκλείψει, non deficiet.

Piel, כורר. *Vide in* סרר

Hiphil, הסיר *A.* ἀπέστησε, recedere fecit, *Job* 34. 5. *S.* περιέρρηξεν avertit, evertit. *Job.* 34. 5. והסרתי ἀφεῖλον abſtuli *S.* 2. *Reg.* 7. 15. *& ſic A. S. Th. Heſai.* 27. 9. *A. S. Th.* והסר περιαιρεθήσεται auferetur *Heſai.* 27. 9. *ubi paſſive vertunt. Item A.* ἆραι tollere, *Deut.* 1. 31. *S.* παραδοῦναι, negligere, *Job* 27. 2. ויסר *S.* μετέστησεν, tranſtulit, *Exod* 14. 25. אסיר *S.* ἐκκλῖναι, *Job* 17. 5. recedam. מסיר *Theod.* μεθιστῶν, transferens. *Job* 12. 24. *S.* περιστρέφων, evertens. *Job.* 12. 20. *Significat etiam*, auferre, evertere, abducere, amovere, detrahere, deponere.

Hophal, amoveri, removeri, auferri.

סר faſtidioſus. *Symmachus*, ἀναίσθητος, indiſciplinatus. *Eccleſ.* 7. 7. *Theodotio*, πανοῦργος, malignus, ὁ ἐξ ἁ, *Prov.* 11. 22. ἐξηλλαγμένος perturbatus, *Sym.* 3. *Reg.* 20. 43.

סרה *Aquila*, ἀπόστασις, defectio. 2. *Reg.* 3. 26. *Th.* ἔκκλισις, declinatio, defectio. *Heſai.* 1. 5. *Item*, receſſio, dimotio, averſio.

סורים degeneres, recedentes, deficientes.

סורה recedens, fugitiva.

סירות *S.* ἄκανθαι, ſpinæ. *Pſalm.* 57. 10. *forte referendum ad* סיר

סיים *Vide in* יים

סוה *Hiphil*, הסית incitare, perſuadere, ſeducere, avertere. *Heb. Int.* ἐπάτησε, decepit. *Job* 36. 16. *Alii*, incitavit, perſuaſit. *A.* יסית ἀναπείσῃ, perſuadeat, *Deut.* 3. *in Appendice.* הסיתני *A.* ἐπείσθης με, incitaſti me. *Job.* 2. 3.

סותה operimentum, *per apharesin* תּ כ *ex* כסה *ubi vide.*

סחב trahere, raptare. *Infinitivus* כחוב trahendo, *quam vocem ſic* ἀκυρολογικῶς *Symmachus interpretatur*, כחוב *Symmach.* εἰς κόπριον συλλεχθὲν, quaſi ſtercus collectus. *Jer.* 22. 19. *ubi LXX.* συμπεσεῖται, raptatus; *Vulg.* putrefactus.

כחבות extracta. *Th.* ῥάκη, panni, *Jer.* 38. 12. *& ſic etiam Vulgata.*

סחה *Piel*, expurgavit, abraſit. *LXX.* καμμύσαι, claudere oculos, *Thren.* 3. 44. *Alibi*, λιμᾶν, venti lare. *Ezech.* 16. 4.

Niphal, *futur.* יסח *reducitur ad* נכח *ſupra.*

כחי, abraſio, purgamentum, ſordes.

סחף abduxit, everrit, סחף *A. S. Th.* ἀναχωσθὲν, retenta *pluvia*, retentus *imber*, *qui non fluit. LXX.* λαῖλαψ, vehemens. *Prov.* 28. 3. *Vulg item* vehemens; *contrario prorſus ſenſu.*

Niphal, everti.

סחר mercatus & negotiatus eſt, circuivit. *LXX.* ἐμπορεύεσθαι, negotiari; *ſemel* κυκλοῦν, circuire.

כחר ἔμπορος, negotiator, *Inc. Heſai.* 23. 8. *Plurale conſtructum* כחרי negotiatores. *Fœminin.* כחרת *vel* סחרת negotiatrix.

כחרה ἐμπορία, negotiatio. *A. S. Th. Prov.* 31. 18. *& alibi. Significat etiam*, merx, mercatura, mercimonium.

כחרת parma, *armatura vel munimenti genus.*

כחרת ſochereth, *genus lapidis pretioſi*, *Eſther.* 1. 6.

סחיש כחיש *A. Th.* αὐτοφυῆ, ſponte nata. 4. *Reg.* 19. 29. שחיש *mutato* ס *in* ש. *Aquila*, *Theodotio* αὐτοφυῆ, ſponte nata; *Symmachus*, ἀπὸ ξύλων ab arboribus; *Hieronymus vero Symmachi lectionem ſic refert*; pomis veſcere; *LXX.* τὰ κατάλειμμα; reliquias; *Vulg.* poma, *Heſai.* 37. 30.

סיג ſcoria. *Legitur &* סוג *Ezech.* 22. 18. *ubi Maſoretha notant legendum eſſe* סיג. *Ibi Aquila prima Editio* σίμβλον ἢ γήματον, *quod Hieronymus vertit*, acinum vinacii, *S.* σκωρίαν, ſcoriam; *Aquilæ ſecunda Editio & LXX.* ἀναμεμιγμένοι, commixti. *Plurale* סיגים ſcoriæ: *conſtructum* סיגיך *A.* σίμβλα σου, acinos tuos; *S.* σκωρίαν σου; ſcoriam tuam. *Th.* τὸ γήματόν σου, ſcoriam tuam, *Heſai.* 1. 25. סיגים *Sym.* γήματα, ſcorias, *Prov.* 25. 4. *Item A.* σίμβλα, vinacea; *S.* σκωρίαν, ſcoriam; *LXX.* παραβαίνοντας; prævaricantes. *Pſalm.* 118. 119.

סין *Vide in* כון

סיר λέβης, lebes, *Omnes*, *Pſalm* 59. 10. *& alibi*; *Syrus vero* κάδος, cadus, *ibid. Inc.* λαὰν, lecythus; *ibidem. Alii*, olla. *Plur.* כירות ollæ, lebetes.

סירות ἄκανθαι, ſpinæ. *Vide in* כור

סית *Hiphil*, הסית *Vide ſupra in* סוה

סכך *A.* σκεπάζειν, tegere. *Exod.* 25. 20. *Alii*, tegere, obtegere, protegere. *Item*, obducere, operire. סוכך *A.* σκιάζων, obumbrans *Ezech.* 28. 16.

Piel duplicant, miſcere, commiſcere. וסכסכתי *A.* ἐγὼ συγχέω, & ſeditiones movebo. *S.* καὶ ἐκκαλῶ; & committam *Ægyptios cum Ægyptiis*, *LXX.* καὶ συμπεσοῦνται, & incitabuntur *Ægyptii contra Ægyptios. Vulg.* & concurrere faciam, *Heſai.* 19. 2. *Alii reducunt*, *ad Radicem* סור

Hiphil, obduxit, obtexit. ויסך *S.* καὶ ἀπέφραξεν, & obſtruxit. *Job* 3. 23.

Hophal, tegi, obtegi.

סך *Aquila*, σκηνὴ, tabernaculum. *Pſalm.* 75. 3.

Item Symmachus, Pſ. 41. 5. *Item* tugurium. *A.* σύσκιον, umbroſum, *Pſ.* 41. 3.

כך *Vide in* כוך

סכה tugurium, tabernaculum, tentorium. *S.* σκέπη, tegumentum, tentorium. *Pſalm.* 30. 21. *Plural,* סכות tugutia, tegumenta.

סכות tabernaculum. *A. S.* συσκιασμούς, umbracula. *Vide Lex. Grec.* εἴδωλα, idóla, *Inc. Amos* 5. 26.

מסך *A. S.* παραπέτασμα, tentorium. *Exod.* 27. 16. *S.* καταπέτασμα velum, velamen. *Num.* 4. 26. *A. S.* παρακάλυμμα, operculum. *Exod.* 27. 16. παραπέτασμα, velum. *Num.* 14. 26. *lectiones variant in* Mſſ.

מסכה *Aquila,* κάλυμμα, velum, velamen. *Samaritanus,* ἐπίσκηνον, tentorium. *Num.* 4. 25. *S.* σκηνή, tabernaculum. *Heſai.* 28. 20.

מוסך tegmen.

מסוכה *Vide in* שוך *cum punctis ſiniſtro.*

סכל *Niphal,* ſocordem & ſtultum eſſe, ſtulte agere; נסכלת *A.* ἠγνοήσας, ingratus fuiſti; *Symmachus,* ἐφρόνησας, ſtulte egiſti. 1. *Reg.* 13. 13. *ubi LXX.* μεματαίωται ἐσε, in vanum egiſti.

Piel, ſtultum reddere, infatuare. סכל ἀσύνετον ποίησον, inſipientem fac, *S.* 2. *Reg.* 15. 31. *Ibid. A.* κακοφύησον, *tranſitive ſumtum id eſt,* malam mentem da. *Ibid. Th.* ματαίωσον, vanum facito, & *alibi.*

Hiphil, ſtulte agere. הסכלתי *Aq.* ἠγνόησα, ignoravi. *S.* ἐφρονοπάθησα, ſtulte egi, 1. *Reg.* 26. 21.

סכל *Symmachus,* ſtultus. *Eccleſ.* 10. 3. *Aquila,* ἄφρων ſtultus, *ibidem. Symmachus,* ἄνοητος, inſipiens. *Eccleſ.* 10. 14.

סכל *S.* ſtultitia. *Eccleſ.* 10. 3.

סכלות ſtultitia, ſtoliditas, *Sym.* ἀμαθία; inſcitia: *Eccleſ.* 2. 13.

סכן prodeſſe. לא יסכן *S.* οὐχὶ σωθήσεται; nonne ſalvabitur? *Theodotio,* οὐ περισωθήσει, non periclitabitur. *Vulg.* non placebit. *Job* 34. 9. מה־יסכן *S.* ὅτι συμβαλεῖται, nihil conferet; *Vulg.* non tibi placet. *Job* 35. 3.

Niphal, periclitari.

Hiphil, ſolitum, aſſuefactum eſſe.

סכן *A.* σκηνάς, tabernacula figens. *S.* σκηνοποιός, tabernaculorum artifex. *Alii,* theſaurarius. *Heſai.* 22. 15.

סנה *Inc.* σύγκοιτος, concubina, ejuſdem lecti conſors *cum rege.* 3. *Reg.* 1. 4. *LXX.* θαλπούσα, fovens, *vel,* calefaciens *regem. Alii,* adjutrix.

מסכן *Symmach. LXX.* πένης, pauper. *Eccl.* 4. 13.

סכן pauper. *Alii,* præfectus, theſaurarius.

מסכנות penuria. *LXX.* πλοῦχεια, paupertas, mendicitas.

מסכנות granaria, horrea, penuaria, apothecæ, theſauri. *LXX.* ἰσχυρὰς, munitus *vertunt.*

סכר *Piel,* concludere, tradere, includere. וסכרתי *A. S. LXX. Th.* καὶ παραδώσω, & tradam. *Heſ.* 19. 4.

Niphal, obturari. ויסכרו *A.* ἐνεφράγησαν, & obturati ſunt; *S.* καὶ ἐμολύνθησαν, & clauſi ſunt. *Gen.* 8. 2. *convenit cum* עכר

סכת *Hiphil,* auſcultavit, attendit. *Deut.* 27. 10. *ubi LXX.* σώπα, ſile.

סל *S. LXX.* κατοικῶ, caniſtrum. *Gen.* 40. 6. & *Inc. alibi. Hanc vocem ponunt in radice* סלל

סלא *Pual,* æſtimati, taxari. *Thren.* 4. 2.

מסלאים taxati. *LXX.* ἐπῆρμένοι, elati, *ibid.*

סלד *Piel,* æſtuare. *LXX.* ἁλλέσθω, ſalite, ſaltare. *Job* 6. 10.

סלה ſternere, proſternere, conculcare. כליתי *Sym.* ἀνέλκυσας, tedarguiſti; *Aquila,* ἀνεσκολόπισας, palis confixiſti; *LXX. Th.* & *Quinta Editio,* ἐξουθένωσας, ſpreviſti; *Hieronymus,* abjeciſti. *Alii ponunt in radice* סלל *Pſalm.* 118. 118.

Piel, conculcare.

Pual, proſtravit, conculcavit. *Aq. S.* לא חסלה οὐ μὴ ἀναλλήσῃ, non rejicietur. *Job* 28. 16. & 19. *Ibid. v.* 19. *Incert.* οὐκ ἀντιςαθμισθήσῃ, non comparabitur. *LXX.* οὐ συμβαλεῖται, non conferetur. *Alii referunt ad* סלא

סלה Sela. *Aquila,* ἀεὶ, ſemper, *paſſim in Pſalmis. S. LXX. Theodotio,* διάψαλμα, diapſalma, *nota muſica. Quinta Editio,* ἐξαπαντὸς, perpetuo. *Sexta Editio,* εἰς τέλος, in finem. *Origenes & alii* סלה *legunt* סל, Sel; *Hieronymus,* Sela.

סלח *LXX.* ἱλάσκεσθαι, propitiari, condonare, remittere.

סלח *Symmach.* ἀφιὼν, dimittens. *Pſal.* 85. 5. *Aquila, Theodot.* ἱλασμὸς, propitiator, propitius, *ibid. LXX.* ἱκετικὸς, mitis, *ibid.*

סליחה condonatio, remiſſio; *LXX.* ἱλασμὸς, propitiatio.

סלל aggerare, viam parare. כלו *A.* διακολεπίσατε, virgulta evellite, iter parate. *Sym.* καθαρίσατε, ſternite. *Pſalm.* 67. 5. & *alibi; LXX.* ὁδοποιήσατε, iter facite, *Pſalm.* 67. 5.

Piel, סלסל *geminatâ ſyllabâ,* סלסלה *Aquila,* ἀνάλαβε αὐτὴν, ſuſcipe eam. *S.* βάλε αὐτὴν, geſta illam; *LXX.* περιχάρακωσον αὐτὴν, circumvalla eam. *Proverbs* 4. 8.

Hithpael מסתולל extollis teipſum, *Exod.* 9. 7. *Aq.* ἀντιτείνῃ, detines, tibi arrogas; *S.* κατέχεις, retines, *ibid.*

סלה agger. *Incert.* βιλίσσαις, balliſta, *Ezech.* 26. 8. *Incert.* χάραξ, vallum, 2. *Reg.* 20. 15. *ubi LXX.* περίχωμα, agger. *Plurale* סללות aggeres.

סל κανοῦν, caniſtrum. *Vide ſupra in* סל

מסלול agger, aggeſta via, *Heſai.* 35. 8.

מסלה עזה, via ſtrata, aggeſta; *LXX.* ὁδὸς, via, τρίοδος, bivium, τρίβος, ſemita, ἀνάβασις, aſcenſus, gradus. *Plurale* מסלות viæ tritæ, aggeres.

סלם ſcala; *LXX.* κλῖμαξ.

סלן סלון ſpina. *LXX.* σκόλοψ, palus, aculeus. *Plural.* סלונים aculei, pali.

סלע *A. S.* πέτρα, petra, *paſſim. Vide in Lex. Græc. Metaphorice,* στήριγμα, confirmatio, κραταίωμα, robur, ἀντιλήπτωρ, ſuſceptor. *Plurale,* סלעים petræ.

סלעם bombyx, *vel,* attacus; *LXX.* ἀττάκης, attacus.

סלף *Piel, A. S.* διαστρέφειν, diſſipare, *Proverb.* 19. 13. *Theodot.* σκολιάζειν, ſupplantare, *ibid. Sym.* ὑποσκελίζειν, ſupplantare, *Proverb.* 21. 12. *Alii,* pervertere; *LXX.* λυμαίνεσθαι, ſubvertere, perdere, καταστρέφειν, ſubvertere, φαυλίζειν, vilipendere.

סלף *LXX.* ὑποσκελισμὸς, ſupplantatio, *Prov.* 11. 3.

סלק *Chald.* aſcendere.

סלת *Aquila,* σεμίδαλις, ſimila. *Levit.* 7. 12. & *ſic LXX. ſemper.*

סמים סם *Aquila, Sym.* ἀρώματα, condimenta, *Th.* ἀρώματα, aromata. קטרת סמים *A. S.* θυμίαμα ἀρωμάτων, incenſum condimentorum; *LXX.* θυμίαμα σωβιὸν, incenſum compoſitum; *Th.* θυμίαμα ἀρωμάτων, thymiama aromatum, *Exod.* 30. 7. *Item Theod.* θυμίαμα τῆς σωβιότητος, incenſum *ſive* thymiama compoſitionis, *Exod.* 35. 7.

סמדר *Sym.* ἀνάβλη, ſabruſca. *Cant.* 2. 13. *Alii,* uva prima. *LXX. quaſi verbum exprimunt* ἀνθίζων, florent.

סמך *LXX.* στηρίζειν, firmare, fulcire; *Item,* firmari, fulciri. סומך *Symm.* ἀντιλαμβάνεται, ſuſcipit, *Pſalm.* 36. 17. *Item,* accedere, appropinquare.

Niphal, Sym. LXX. נסמכתי ἐστηρίχθην, firmatus ſum, *Pſal.* 70. 6.

Piel, סמכוני *Aq. LXX.* στηρίσατέ με, fulcite me; *S.* ἀναπαύσατέ με, reclinate me. *Cant.* 2. 5.

סמך *S.* ὑπόστημα, ſuſtentaculum. *Pſalm.* 53. 6.

כמל *S.* ἐντύπωμα, simulacrum. *Alii*, εἰκὼν, imago. *Ezech.* 8. 5. *ubi Vulg.* idolum.

כמן *Niphal*, נכמן *Aq. Th.* κέγχῳ, milium, *Heſai.* 28. 25. *Alii*, ſignatum *vertunt*, & *verbum in Niphal eſſe dicunt*; *Vulg.* milium. *Hinc* כימן σημεῖον, ſignum *apud Rabbinos uſitatiſſimum.*

כמפניה סומפניה *συμφωνία*, ſymphonia. *Dan.* 3. 15. *Legitur* & סימפניא *quod Maſorethæ reſtituunt* סומפניא ſymphonia.

כמר horruit, riguit; *Aquila*, ἀλοᾶν, conſira eſt; *Symmac.* ἐφοτεγεῖν, horripilat; *LXX. Th.* καθίκωσεν, configé; *Hieronymus*, horripilavit. *Pſ.* 118. 120.

Piel, horridum efficere, horripilare. תכמר *Hebraus Interpres*, & *LXX.* ἔφριξεν, inhorruerunt *pili*, & *ſic Vulgata*, *Job* 4. 15.

מכמרים clavi; *LXX.* ἧλοι, clavi, & *ſemel* σφῦραι, mallei.

כנה *LXX.* βάτος, rubus. *Hinc*, *ut putant*, סיני Sinai, *mons*, *a ruborum copia.*

כנור cæcitas. *LXX.* ἀορασία, viſûs obſcuritas, *cum oculi capti ſunt. Plurale* כנורים cæcitates, oculorum infirmitates.

כנכנים כנכנים *Aquila*, ἐλάτη, abietes; *Symmac.* βάϊα, rami palmarum. *Cant.* 7. 8. *ubi LXX.* ὕψη, altitudines; *Vulgata*, fructus.

כנפיר pinnula; *LXX.* πτερύγιον, ala, *ſive potius*, pinna piſcium.

כס *LXX.* σὴς, tinea. *Heſai.* 51. 8. *Item*, blatta. *Syriace dicitur* ܟܣܐ

כעך *Aq. Theodotio*, βοηθεῖν, adjuvare. *Pſalm.* 40. 4. *Item*, fulcire, ſuſtentare. *Symmach. LXX.* στηρίζειν, fulcire. *Pſal.* 103. 15. *ubi Hieronymus*, roborare.

Hinc Chaldaice participium in Piel, מכערין ſuffulcientes, juvantes; *LXX.* βοηθοῦντες, *Eſdræ* 5. 2.

כפיר fulcrum, fulcimentum. *Plural.* כפירים fulcra, fulcimenta; *LXX.* ἐπισηρίγματα, fulcimenta; *Alii*, columnas; *Alii*, pavimenta; *Alii*, repagula, 3. *Reg.* 12. 2.

כעה *Vide in* נעה

כעף *Piel*, ramos excidere, *LXX.* συμβράσσειν, conturbare.

כעף ramus; *Th.* χειμάῤῥῳ, torrens; *Alii*, ἐπὶ, ſuramen; *Alii*, ſcopulus, *Jud.* 15. 11. *LXX. in hujus vocis interpretatione mire variant*; *nam* χειμάῤῥῳ, torrens; τρωμαλιὰ, ſpecus, ἰγνύη, poples, σχισμὰ, ſciſſura, κλάδος, ramus, ἐπιφυάδες, propagines; *variis in locis vertunt. Plurale maſculinum*, כעפים rami; *alibi*, ſcopuli. *S.* κλάδοι, rami, *Heſai.* 27. 10. כעפים cogitationes. *Pſal.* 118. 23. *Interdum legitur* שעפים cogitationes; *cum* ש *ſiniſtro. Plurale fœminin.* כעפות rami, ramuſculi.

כער *Symmachus*, καταιγὶς, procella. *Pſalm.* 106. 29. *Al. Symmach.* λαῖλαψ, turbo. *Exempla vide in Lexico Græco. Item*, tempeſtas; *LXX.* σεισμὸς, & συσσεισμὸς, commotio, terræ motus, σάλος, fluctus, νέφος, nubes, καταιγὶς, procella, ὀργὴ, ira, κλυδὼν, tempeſtas. *Incertus*, τύφων, Typhon, *Pſalm.* 148. 8. *Plural.* כערות turbines, procellæ.

כער procelloſum eſſe, procellis agitari, turbulenter agere. כערה *Symmac.* καταιγίζειν, procellam excitans. *Ezech.* 1. 4. *Alii id quaſi nomen habent*, procella.

Niphal, procelloſum eſſe.

Piel, in modum procellæ abripere.

Pual, turbine abripi.

Hithpael, inſtar turbinis irruere.

כפא מכפא pabulum, *LXX.* χόρτασμα, pabulum.

כפר *Incert.* κόπτεσθαι. *Symm.* plangere, *Eccleſ.* 12. 5. & *ſic LXX.*

Niphal, plangi.

מכפר planctus. *LXX.* κοπετὸς, luctus, planctus.

כפה conſumere, perdere, conſumi, deficere. מכו ἐξέλιπον, defecerunt. *S. LXX. Pſal.* 72. 19.

Niphal, conſumi, deficere, perire. הנכו *Aq.* συμφράσθε, ſimul trahemini; *Sym.* ἀπολεῖσθε, peribitis; *LXX.* προσθήσεσθε, apponemini, 1. *Reg.* 12. 25.

כפח aggregare, adhibere, aſſociare, coöptare; *LXX.* προσθεῖναι, adjicere.

Niphal, adjungere ſe, aſſociare ſe.

Piel, admovere, aggregare. *Item* ſcabie afficere *ſecundum quoſdam. Ubi legitur* שכח *Heſai.* 3. 7.

Pual, adjungi. יככחו adjungentur; *LXX.* ἀμπελῶσι; vivebant. *Aliqui*, ſcabie afficientur.

Hithpael, מתכפחנה *Aquila*, (μὴ) ἁπτεσθω, ne attingam; *Sym.* (μὴ) συνδυάζεσθω, ne conjungar; *LXX.* μὴ ἐνισχύῃ, ne confirmatus ſim; *Vulgata*, ut non habitem *in hæreditate Domini.* 1. *Reg.* 26. 19.

כפכה *Incert.* ἄελλα, procella. *Habac.* 3. 15. *ubi Aq.* ם *pro præpoſitione habuit*, *vertitque* ἐξ ἐκπτώσεως, *ex* emiſſione, *vel ſecundum al ud exemplar* ἐξ ἐκπτέσεως, ex attritione; *LXX.* ἀναστροφὴ, everſio; *Alii*, ſuppuratio; *Alii*, aggregatio; *Alii*, pertinacia, contumacia.

משכת *Aq.* (ἀσχεδάσεως) diſſipatio, *ubi LXX.* ἀνομίαν, iniquitas. *Heſai.* 5. 7.

כציח *Reliqui*, αὐτόματα, quæ ſponte naſcuntur. *Heſ.* 37. 30. *Symm.* τὰ ἀποκαλυμμένα, reſidua. *Job* 14. 19. *Plurale conſtructum* כציחי

כפחת abſceſſus, apoſtema, *vel* ſcabies; *LXX.* ἐκμαγεῖα, ſignificatio, ſignum.

מכפחת *Aquila*, ἐξάνθεσις, eruptio. *Sym.* ἔκρυσμα, ejectamentum. *Levit.* 13. 6. *ubi poſtea S.* ἐκτρωμα, puſtula; *Th.* μαφθὰ, Maſphaa; *Levit.* 13. 7. *Vulgata*, ſcabies.

מכפחות *Symmachus*; ἐναυχένια, cervicalia. *Ezechiel.* 13. 18. *Alii*, conſibula; *Alii*, tiaræ; *LXX.* ἐπιδέσμια, velamina, amictus.

כפל ſimpulum, *vaſis genus. LXX.* λήκυθος, lecythus.

כפן tegere, obtegere. *Participium Paël* מכפנים *Aq.* ἐφεστῶσαι, laquearia *Amos* 14. *LXX.* κεκλιμέναι, concavi.

טמני טמוני *Aquila*, ἀπόθετοι κεκρυμμένοι, depoſita, abſcondita. *Deut.* 33. 19. *in Append. Vulg.* theſauros abſconditos.

כפן tegmen, tegumentum. *LXX.* ἡμιὸς, trabes. 3. *Reg.* 6. 15.

כפנה navis. *Jon.* 1. 5. *LXX.* πλοῖον, navis. *Dicunt eſſe navim magnam, ſuperne tectam.*

כפף כף *A. Theodotio*, σφηνίον, veſtibulum; *Symm.* σῶρος, limen. *Ezech.* 40. 6. *Alii etiam* pelvis, trater. *Plural.* כפים pelves. *Fœmin.* כפות pelves.

מכפות ὑποστίμματα, hypoſtimmata, ſtragula; 2. *Reg.* 17. 28. *Coiſlin. Cod. S.* ὑποστρώματα, ſubſtrata, ſtragula, *ibid. LXX.* ἀμφιτάπους, tapetes; *Vulg.* tapetia; *Alii*, ſcyphos.

Hinc verbum in Hithpael התכופף limen frequentare, ad limen manere.

כפק plaudere, complodere. *LXX.* κροτεῖν, plaudere. *Convenit cum* שפק

Hiphil, applaudere; acquieſcere; *vel* ſufficientiam habere.

כפק & שפק ſufficientia.

כפר *Symmachus*, ἀριθμεῖν, numerare. *Job* 39. 2. & *alibi.* & ἐξαριθμεῖν, enumerare. *Pſalm.* 55. 9. *Aquila*, ψηφίζειν, ſupputare. *Pſalm.* 47. 13. *Significat etiam*, narrare, recenſere.

Niphal, numerari.

Piel, *A.* ἀναγγέλλειν, annuntiare. *Pſalm.* 2. 7. *Sym.* λαλεῖν, loqui. *Pſal.* 58. 13. *Aq.* διηγεῖσθαι, narrare, *S.* ἐξηγεῖσθαι, enarrare. *Pſ.* 68. 17. *Job* 12. 8.

Pual, narrati. יכפר *Sym.* ἀναγγελεῖται, deſcribetur; *LXX.* ἀναγγελεῖται, annuntiabitur, *Pſalm.* 21. 31.

כפר & כופר *A. Th.* γραμματεὺς, ſcriba. *Pſal.* 44. 2. *Symm.* γραφεὺς, ſcriba. *Pſal.* 44. 2. *Item*, legis peritus, jurilperitus, cancellarius, cenſor. *Plural.* סכרים ſcribæ, legiſperiti. *Chald.* סרא, legiſperitus.

כפר *Aquila, Symmach. Theodotio*, βιβλος, βιβλιον, liber. *Heſai.* 29. 11. & *alibi paſſim. Item*, enumeratio, epiſtola; *S.* γραμμα, ſcriptura. *Jud.* 5. 14. *Th.* γραμματικὴ, grammatica. *Dan.* 2. 17. διήγησις, narratio. *Th. Jud.* 5. 14. כפרים ἐπιστολαὶ, epiſtolæ. *Incert.* 4. *Reg.* 2. 12. *Item* litteræ, libri. כפר *ſignificat etiam* enumeratio, recenſio, liber, libellus. *Plurale Chaldaicum* כפרין & כפריא libri.

כפרות numeri. *Pſal.* 70. 15. *ubi Symmachus*, ἐξαριθμήσεις, numerare.

ספיר *Sym. LXX.* σάπφειρος, ſapphirus. *Thren.* 4. 7. *Plural.* σάπφειροι, ſapphiri.

ספר *Symmac. Theod.* ἀριθμὸς, numerus. *Deut.* 32. 8. & *alibi. Aq.* ψῆφος, ſupputatio, calculus, *ibidem. Plurale conſtructum* מספרי numeri.

ספרה numeratio.

אכפ־נא *Chald.* cito, celeriter.

סקל *Incert.* λιβολιᾶν, lapidare. *Joſ.* 7. 25.
Niphal, lapidibus obrui.
Piel, lapidare.
Pual, lapidatum eſſe.

ערב refractarius. *Plur.* ערבים refractarii, *quam vocem LXX. vertunt* παροιστρήσουσι, inſanient, *Ezechiel.* 2. 6. *Verbum* ערב *Chaldaicum eſt*, refractarium eſſe.

ערבל ערבלים *A. Th.* Σαράβαρα, Sarabara; *S.* ἀναξυρίδες, femoralia. *Dan.* 3. 21. *Alii*, chlamydes, pallia.

ערה סרין lorica; *LXX.* θώραξ, lorica. *Plur.* כרינות loricæ; *LXX.* ὅπλα, arma.

ערח redundare, luxuriari. *Alii*, extendere ſe, excedere, diffundere ſe *vel* diffundi; *LXX.* ἐπαναλύσουσι, & συναναλύσουσι, operire, tegere. ערוחים *S.* τρυφηταὶ, voluptuarii; *Vulgata*, laſcivientes; *Alii*, luxuriantes, *Amos* 6. 7.

Niphal, נערחה ſuperflua facta eſt, nihili facta eſt; *LXX.* ἔχεσθε, abiit, *Jerem.* 49. 6.

ערח redundantia; *LXX. verbum eſſe exiſtimantes*, ἐνθύμιος, ſupponens *vertunt*, *Exod.* 26. 12.

ערות *Plurale conſtructum* ערתי *Incert.* τιάραι, tiaræ. *Ezech.* 23. 15. *atque ita Vulgata. Alii interpretantur*, redundantes.

ערץ סרכין *A.* συνετοὶ, præfecti. *S.* ἄρχοντες, principes. *Theod.* Ταξιαρχοὶ, duces; tribuni, ordinatores, *Dan.* 6. 2. *Alii*, eparchi, exarchi, *vel* præſides. *Dicitur etiam Chaldaice* סרכיא

ערץ סרנים *Incert.* Σατράπαι, ſatrapæ. *Jud.* 16. 5. & *alibi.* & Σατραπεῖα, ſatrapia. *Jud.* 16. 18. *LXX.* ἄρχοντες, principes, *ſæpius* Σατράπαι, ſatrapæ. סרנים *dicuntur etiam*, tabulæ, 3. *Reg.* 7. 30. *ubi LXX.* τὰ προσηλώματα, adhærentia *vertunt.*

סריס εὐνοῦχος, eunuchus, *vel* cubicularius. *Incert. Jerem.* 34. 19. *LXX. paſſim* εὐνοῦχος, eunuchus: *bis, semel* δυνάστης, ſpado; & *ſemel* ἄρχων, princeps. *Plurale*, סריסים eunuchi, cubicularii, & *latius* aulici.

סרעפה ramus, ramuſculus. *Plur.* סרעפות rami; *LXX. item* κλάδοι, rami.

סרף כסרף veſpillo, uſtor; *LXX.* παραδυναστεύοντες, cogentes, *Amos* 6. 10. *Vulgatus autem Interpres*, כסרפו *vertit*, & comburet eum, *quaſi ex verbo* שרף combutere.

סרפד *Symm.* κνίδη, κνιδὶς, urtica; *Aq. LXX. Th.* κονύζα, conyza. *Heſai.* 55. 13. *Alii*, paliurus.

סרר ἀπειθεῖν, immorigerum eſſe, refractarium eſſe.
סוררים *A.* ἀφιστάμενοι; abſcedentes. *Sym.* ἀπειθεῖς, inobſequentes. *Pſalm.* 67. 7. & *alibi. Convenit cum* סור *ubi vide.*

סתו כתו hyems. *Cant.* 2. 11. *LXX. etiam*, χειμὼν; hyems.

סתם obturare, occludere, obſtruere. *Scribitur etiam* שתם *LXX.* διαφράττειν, & ἐμφράττειν, obſtruere.
Niphal, occludi. *LXX.* ἀναφράσσεσθαι, obſtrui, occludi.
Piel, occludere. *LXX.* ἐμφράττειν, obſtruere, occludere.

סתר latere, abſcondere ſe. ויסתר *A. Th.* καὶ ἐκρύβη, & abſconditus eſt, *vel* & abſcondit ſe, *Prov.* 22. 3.
Niphal, abſcondere ſe, abſcondi. תסתר *A. Symm.* διακρυβῇς, abſconderis; *LXX.* διασπᾷς, avertis te, avertis.
Piel, abſcondere.
Pual, occultum eſſe.
Hiphil, abſcondere, abdere, celare, occultare. תסתיר *Aquila, Symmachus, Theodotio*, κρύψεις, abſcondes; *LXX.* διασπᾷς, avertes, *Pſalm.* 22. 2. הסתרת *Aq.* ἀπεκρυψας, abſcondiſti; *LXX.* ἀπέσπασας, avertiſti, *Pſalm.* 29. 8. הסתר אסתיר *Aq.* διακρύψον διακρύψω, abſcondens abſcondam; *LXX.* διασπάω, avertam. *Deut.* 31. 18. *in Appendice.*
Hithpael, latitare, abdere ſe. מסתתר *Sym. Theod.* κρυφαῖος, abſconditus, *Heſai.* 45. 15. & κρύπτεται, abſconditur. 1. *Reg.* 26. 1.

סתר *Aquila*, ἀποκρυφὴ, abſconſio, latibulum. 1. *Reg.* 25. 20. & *alibi. Item S.* κρυφαῖος, abſconditus. *Pſalm.* 82. 8. *Symmachus*, σκέπασμα, operimentum. *Job* 24. 15. *Item* ἀποκρυφὴ, abſconſio, latibulum. *Incer. Heſai.* 16. 4. *Plurale* כתרים abſconſiones, latibula, latebræ.
סתרה latebra. *Deut.* 32. 38.

מסתר latebra. במסתרים *Symmach.* ἐν ἀποκρύφοις, in abſcondito. *Pſal.* 10. *ſecundum Hebræos v.* 3. *Item S.* κρυπτῇ, *Pſal.* 63. 5.
בסתר *S.* κρύφα, clam, *Job* 13. 10.
מסתור latibulum.
כתר *Chald.* deſtruxit, demolitus eſt. *Item*, abſconditus eſt.

ע

עבה עבים *Incert.* τὰ πάχη, denſa, craſſa. *Ezech.* 41. 26. *Alii*, trabes. *Deducitur ex* עבה *Ibi vide.*

עבד ſervire, *A. S. Th.* δουλεύειν ſervire, *ſæpe. Exempla vide in Lexico Græco. Item Symmachus*, λειτουργεῖν, ſervire, miniſtrare. *Num.* 3. 7. *Pſal.* 21. 31. *Exod.* 10. 11. עבד *Aquila*, δουλεύων, ſerviens. *S.* ὑπηρετῶν, miniſtrans. *Gen.* 49. 15. *Vide in Appendice. Item*, operari, facere, *quæ ſignificatio proprie Chaldaica eſt.* לעבד עבדתו *A.* τὸ δουλεύειν τὴν δουλείαν αὐτοῦ, ad ſerviendum ſervitutem ſuam. *Symmach. Theodotio*, ἢ ἐργάζεσθαι τὴν ἐργασίαν αὐτοῦ, & ad operandum operationem ſuam. *Vulg.* ut operetur opus ſuum, *Heſai.* 28. 21. ועבדת *Aquila*, ἐνεργήσεις, coles, ſubiges *terram ejus. S.* γεωργήσεις, arabis, *LXX.* ἐμοὶ (*ſic*) operare. 2. *Reg.* 9. 10. *Chaldaice vulgo* facere, operari, colere.
Niphal, coli, excoli.
Pual, ad ſervitium & famulatum adhiberi.
Hiphil, ad ſervitutem cogere, ſervitutem exigere; in ſervitutem redigere. לא תעבדיך *Aquila, LXX.* οὐκ ἐδούλωσά σε, non te ſervire feci; *Symmach. Theodotio*, οὐ κατεδουλωσάμην σε, non ſervitio te ſubjeci, *Heſai.* 43. 23.
Ithpeal Chald. fieri, effici.
עבד δοῦλος, ſervus, *Omnes. Vide Lexicon Græcum.*

Item A. Th. παῖς, puer, *passim. Vide Lex. Graecum.* γεωργὸς, agricola. *Symmachus. Gen* 49. 15. *Plurale* עבדים servi.

עבדה *A. S. Th.* δουλεία, servitus, *passim. Exempla vide in Lexicis Graeco. S.* λατρεία, servitus, ministerium, famulitium. *Num.* 4. 7. *& alibi. S. Th.* ἔργασια, opus. *Hesai.* 28. 21. *S.* ὑπηρεσία, famulatus. *Job* 1. 3. δουλεύτων, servitio. *Inc. Lev.* 25. 8 *&* 22. *Intelligitur saepe de domesticis & servis simul sumtis.*

עבדתא *Chald.* opus.

עבדות servitus.

מעבדים tacta, gesta, opera. *est Chaldaici usus.*

עבה densus, crassus, incrassatus fuit. *LXX.* ἐπαχύνθη, incrassatus fuit.

עב *Symm.* νεφέλη, nubes, *Job* 37. 11. *Aquila*, πάχος, crassities, densitas. *Hesai.* 19. 9. עבה *S. & Syrus* παχύτερος crassior, densior, 3. *Reg.* 12 12. *Alii*, trabs. *LXX. semel* σανὶς, columna *Plurale* עבים hubim, *quod putesi esse ab* עבב *vel ab* עוב *ubi vide.*

עבי densitas, crassitudo.

מעבה crassities, densitas.

עבוט densum lutum. *LXX.* πλοκὴς, jugum *aut* vinculum, *Habac.* 2. 6. *compositum ex* עב densum, *&* *ex* טיט lutum.

עבט *LXX.* δανείζειν, fœnerare. *&* ἐνεχυράζειν, oppignerare.

Piel, pervertere. *Usu Chaldaico*, tardare, morari.

Hiphil, sub pignore accipere.

עבט *Aquila*, χρεωφειλέτης, redditio debiti; *LXX.* ἐνέχυρον, pignus; *Alius*, ἱμάτιον, vestimentum, *Deut.* 24. 13.

עבר transire, transgredi, praetergredi, praeterire. *Aquila*, διαβαίνειν, tranlire; *Symmachus*, διαβαίνειν, praeterire, *Deut.* 11. 11. *Item A.* διαβαίνειν, tranlire, 1. *Reg.* 30. 10. *S.* διαπερᾶν, tranimittere, tranimeare, *Cant.* 2. 11 *&* *Hesai.* 33. 21. *S.* παροδεύειν, praetergredi, *Psalm.* 87. 16. *Inc.* διαπερονᾶν, praeterire, *Jud.* 9. 25.

Niphal, tranliti poise.

Piel, inire, coire, gravidam facere. *Item*, repagulare, *sive*, pagulo *vel* peisulo occludere.

Hiphil, tranlire facere *vel* jubere *vel* permittere, transferre, traducere, tranivehere. *A. S.* μετάγειν, traducere, *Gen.* 8. 1. *&* *Zach.* 9. 8. מעביר *A.* διαγων, traducens. *Deut.* 18. 10. *in Appendice.* העביר *A. S. Th* παραδιδόναι. admovere, *Levit.* 18. 21. *Item Inc.* ἀφεῖλε, abitulit, 2. *Reg.* 12. 13. לבלתי להעביר *Symm.* ὥστε μὴ παραφέρειν, ut ne traduceret, *LXX.* τοῦ διαγαγεῖν, ad traducendum; *Vulg.* ut nemo conisecraret.

Hithpael, exandeiscere, furore concitati. ויתעבר *Aquila*, ἀνυπερβλητεῖν, & non diitulit; *atque sic Hieronymus: ita ut sensus sit, Deum iratum sine ulla mora plagas immisisse in Israelitas; LXX. tamen*, καὶ ἐβράδυνε, & diitulit *contrario sensu*; *Symmachus*, καὶ ἐχολώθη, & iratus est. *Eodem Psalmo versu* 62. התעבר *S.* ἐπισκοπεῖν; *LXX.* ὑπερεῖδον, delpexit, iprevit. התעברת *A.* ὑπερβλήθησας, diitulisti, *longe alio quam supra sensu*; *S.* ἐχολώθης, iratus es, *& sic item Hieronymus*; *LXX.* ἀνεβάλου, diitulisti, *Psalm.* 88. 39. מתעבר *Aquila*, *Sym. Theodotio*, ὑπερβαίνων, iupergrediens; *LXX.* παροξύνων, irritans; *Vulg.* qui provocat, *Prov.* 20. 2.

עבר *S.* διάβασις, transitus. *Deut.* 32. 49. *Item*, vadum, littus. *Adverbialiter*, ultra, trans; *aliquando*, cis. על־עבר *A.* ἀντιπέρα, ex oppoisita ora, *Deut.* 30. 13. מעבר *S.* ἐξαντικρὺς, e regione, 2. *Reg.* 10 16. אל־עבר ἐξαντίας, e regione, *Deut.* 30. 13.

עבר Heber *nomen viri.* עברי Hebraeus, *Aquila*, περάτης, transitor, *Gen.* 14. 3. *Alius*, πέρατης. *Plurale*, העברים *A.* Ἑβραῖοι, Hebraei, 1. *Reg.* 14. 3. *& alibi.* עברים οἱ πέραν, qui trans poiiti sunt, *A. Deut.* 32. 49. *S.* 1. *Reg.* 13. 3. *Hoc postremo loco LXX. habent*, οἱ δοῦλοι, servi, *quia legerunt* ד *pro* ר *ut saepe contingit. Femin.* עבריה Hebraea. *Plur.* עבריות Hebraeae.

עברה navis trajectoria, 2. *Reg.* 19 18.

עברות *Symmachus*, ἀνυποστασίαι, celeritates. *Aquila*, *Psalm.* 7. 7. *& alibi. Theodotio*, θυμὸς, furor, *Psalm.* 7. 7. *Ist forma pluralis sequentis vocis.*

עברה *Symmachus*, χόλος, ὀργὴ, furor, ira, *Psalm.* 89. 9. *&* 12. *Theodotio*, μῆνις, ira, indignatio, *Hesai.* 13. 9. *Plurale*, עברות indignationes, irae.

עבור proventus, annona.

בעבור propter, propterea, ut, ea de causa. *Aquila*, ἕνεκεν, propter, 2. *Reg.* 12. 25 ב *semper praeponitur.* בעבורך *Theodotio*, ἐν τῇ ἀμαρτάνειν σε, intransgressione tua. *Gen.* 3. 17. *in Appendice. Nam vox* ἀσωβιείας, *quam spuriam suspicabamur, vere spuria deprehensa est. Vide notam ibi. Eodem loco LXX. qui vertunt* ἐν τῷ ἔργειν σε, *legerunt haud dubie* בעבדך *nempe* ד *pro* ר *Vulgata item*, in opere tuo; *Aquila*, διὰ σέ, *propter te.*

מעבר *Aquila*, *Theodotio*, διάβασις, transitus. *Aq. Hesai.* 16. 2. *Th.* 1. *Reg.* 13. 23. *Item A.* ἐκ τόπου μετάβασις, ex loco trans lito, 2. *Reg.* 10. 16. *&* 3. *Reg.* 4. 12.

מעברת transitus, vadum.

עבש mucidum fieri, putridum esse, putrescere; *LXX.* σκιρτᾶν, saltare, *semel in Joel* 1. 12.

עבת *Piel*, contorsit, condensavit. *LXX.* ἐξαίρειν, auferre, *& alio loco*, πλέκειν, plecti.

עבות *Aquila*, *Theodotio*, δασέα, densa, *Ezech.* 31. 3. *A.* πυκνὰ, πυκνὰ, pinguia; *Symmachus*, συνηγμένα, condensa, *Psalm.* 117. 18.

מעשה עבות *Aquila*, *Symmachus*, δικτυωτὸν, opus laqueatum, *Exod.* 28. 22.

עבות *Th.* πλέγμα, vecles, *Psalm.* 118. 4.

עבתת condensa, implexa. *Inc.* πλεκτὰ, concatenata, *Exod.* 28. 24. *Inc.* πρυμνὰ, humbria, *Ex.* 28. 24. πλοκὰς, catenae. *Inc. Exod.* 28. 25. עבתים *A.* δικτύοις, laquei, *Psalm.* 140. 4.

עבות δίκτυα, laqueus; *S. Hesai.* 5. 18.

עגב adamavit, amasium *vel* amasiam egit; *LXX. semper* ἐμιάνθη, adjunctus est, adjectus est, adjunxit se.

עגב *LXX.* ἐραστὴς, amator, *Jer.* 4 30.

עגבה *Aquila*, ἐπιθυμία, concupiscentia, amor, *Ezec.* 23. 11.

עגבים amatoria.

עוגב *&* עגב *A.* ὄργανον, organum, *Symm.* κιθάρα, cithara, *Job* 21. 12. *LXX.* κιθάρα, cithara; *alibi*, ψαλτήριον, psalterium, *&* ψαλμὸς, psalmus. *Item alio loco*, ὄργανον, organum. *Dicitur* עגב *quod sit instrumentum amabile.*

עגה *hinc deducunt aliqui* תעגנה *Vide in* עגן

עגול rotundus, globosus. *Plurale*, עגלות rotundi.

עגיל inaunis, *Ezech.* 16. 12. *LXX.* περιδέξιον, dextrale, *ornamenti genus. Plurale*, עגילים *Sic dictum putatur* ἀπὸ τῆς περιγραμμάτων, *a ratum ducto.*

עגל *Aquila*, *Symmachus*, *Vulgata*, μόσχος, vitulus, *Osee* 8. 5. *Plurale*, עגלים vituli. *Alio sensu hanc vocem semel accipit Symmachus Ps.* 67. 31. בעגלי עמים μετὰ συσσοφῶν λαῶν, cum coetibus populorum, *ubi LXX.* ἐν ταῖς δαμάλεσι, in vaccis. *Hieronymus* in vitulis. *In Ezech. autem cap.* 1. *v.* 7. ככף רגל עגל *A.* ὡς ἴχνος σφηνοειδὲς, quasi vestigium rotundum; *S* ὡς ἴχνος μόσχου, quasi vestigium vituli. *Vulg.* quasi planta pedis vituli.

עגלה vitula, *Th.* δάμαλις, vacca, *Jud.* 14. 18. *& sic saepe LXX. Plurale.* עגלות vitulae. *Item* ἅμαξα currus; *S. Th. Hesai.* 28. 28. *Item* ἅμαξα *Symmachus Hesai.* 5. 18. *ubi LXX* δάμαλις, vacca: *ac similiter Amos* 5. 13. *LXX. & Incertus* ἅμαξα, currus *verterunt.*

מעגל plaustrum, plaustri anibitus. *Item* semita, orbita; *Aquila*, κάμπη, flexus, *sive* rota currus: *vel fortasse* orbita, *quod nolim affirmare. Saepe in Proverbiis. Symmachus & Theodotio*, ἑκκύλισμα, revolutio, convolutio, *Prov.* 2. 9. *&* 2. 15. *& alibi Aquila*, καμπτοὶ, flexus, *Prov.* 2. 9. *S.* ὁδὸς, via, *Jud.* 5. 6 *Symm. item*

ἑπταπλῆς, ſemitâ, *Pſalm.* 22. 3. *ubi LXX.* τριβους, ſemita. *Th.* κυλισμὸς, convolutio, *Prov.* 1. 18. *Inſignis eſt aliud locus* 1. *Reg.* 26. 5. במעגל *A.* ἐν τῷ κυκλοτερεῖ ὀχυρώσει, in vallo; *LXX.* ἐν λαμπάδι, in Lampene, *quod eſt vellere genus. Coiſlinianus Codex hoc loco longe diverſam lectionem præfert*; *A.* ἐν καμπῇ, in flexura, *vel* in orbita; *S.* σκηνῇ, in tabernaculo; *S. aliter*, ἐν τῇ κύκλῳ ὑποστάσει, in vallo. *Ibidem v.* 7. *ad eandem vocem*; *A.* τῇ λαμπάδι; *S.* σκηνῇ; *LXX.* ἐν λαμπάδι; *Th.* Μαγδαλᾶ, Magal. *Plurale conſtructum Maſculinum* מעגלי orbitæ. *Fœminin.* מעגלות orbitæ.

עגם contriſtatus & anxius fuit; *LXX.* συνέχειν, gemere, *& alibi* πονεῖν, laborare.

עגן *Niphal*, morari, differre; detineri, retardari; תעגנה differetis, morabimini, *Ruth* 1. 13. *LXX.* καταμείνητε, detinebimini.

עגר עגור *Hæc vox explicatu difficillima bis occurrit in Scriptura, & ubique poſt vocem* שם *ſcripta reperitur. Primo Heſai.* 38. 14. כסוס עגור *ubi Aq.* ſicut equus Agur; *Symmachus*, ſicut hirundo incluſa; *LXX.* ὡς χελιδὼν, ſicut hirundo; *& nihil ultra*; *Theodotio*, ὡς Ἀγὼρ, Sis Agur; *Vulgata*, ſicut pullus hirundinis. *Secundo Jerem.* 8. 7. וסוס ועגור *Symmachus ad primam vocem* cicada *exprimit*; *LXX.* χελιδὼν, hirundo, *ut ſupra*; *ad ſecundam vocem* עגור *Aquila & Symmachus*, Ἀγὼρ, Agur; *vel ut in alio Exemplari legitur* Ἀγὼρ, Agor; *LXX.* ἀγρῶν στρουθία, agri paſſeres; *Vulgata*, ciconia. *Vide notam noſtram ad utrumque locum. Recentiores item* hirundo; *Alii*, grus; *Alii*, ardea.

עדד *Piel*, עדד erigere, exaltare: *vel*, confirmare, ſuſtentare, certificare. מעודד *Symmachus*, ἀναπαύμενος, recreans; *LXX.* ἀναλαμβάνων, ſuſcipiens, *Pſal.* 146. 6.

Hithpael, ותתעודד *LXX.* καὶ ἀνορθώθημεν, & erecti ſumus, *& ſic etiam Hieronymus, eodemque modo Recentiores.*

עדה decorare, ornare. *Aliquando ſignificatione Chaldæa*; tranſire; *vel* removere. *Item paſſive* ornari, decorari. לא־עדה *Theodotio*, οὐ παρῆλθε, non pertranſivit, *Job* 28. 8. וכבלה תעדה כלית *Aquila*, καὶ ὡς νύμφην κεκοσμημένην ἐκείνην αὐτῆς, & tamquam ſponſam ornatam vaſis ſuis; *Symmach.* καὶ ὡς νύμφην περικεκοσμημένην τοῖς ἐπιτηδείοις αὐτῆς, & quaſi ſponſam circumdatam ſupellectili ſua; *LXX.* καὶ ὡς νύμφην κατακοσμοῦσά με κόσμῳ, & ſicut ſponſam ornavit me mundo mulieri, *Vulg.* & quaſi ſponſam ornatam monilibus ſuis, *Heſai.* 61. 10.

Hiphil, tranſire facere, amovere, auferre.

עדי ornatus, ornamentum; *Aliquando*, os oris, *ſecundum quoſdam. Plurale*, עדים ornamenta.

כבגד עדים ſicut veſtis remotionum, *vel* menſtruatæ, *LXX.* ὡς ῥάκος ἀκαθαρσίας, ſicut pannus menſtruatæ; *& ſic etiam Vulg. A.* μαρτυρίων, *vel* μαρτυρίας, teſtimoniorum; *Symmachus*, κυοφορούντων, parientium; *Theodotio*, Ἐδὶμ, Eddim.

עדות & עדה *Vide in* עוד

עד uſque, uſque ad; donec, dum. *Aquila, Symm.* ἕως, donec, 2. *Reg.* 2. 17. עד־מה uſquequo? עד־מתי uſquequo? עד אן quouſque? עד כי donec. עד אשר donec. עד כה hucuſque, eouſque. עד־הנה & הנה hucuſque. עד מתי uſque adhuc. עד מאד uſque valde. עד מהרה quam celerrime. *Jungitur & cum pronominibus*, עדי uſque ad me: *& cum hac forma* עדי *jungitur aliis*, עדיכם uſque ad vos, עדיך uſque ad te, עדיה uſque ad eam.

Cum ב *præpoſito* בעד *ſignificat* pro, propter, per, circa, in.

מבעד inter, intra, circa.

עד *Aq. S. Th.* διαπαντὸς, aſſidue, perpetuo, *Pſalm.* 44. 18. *A.* ἔτι, adhuc, *Pſalm.* 44. 7. *Item Symmach.* αἰὼν, ſæculum, æternitas, *Job* 20. 4. *S.* ἀπέραντος, infinitum. *Pſalm.* 20. 5. לעד *Reliqui*, εἰς τὸν αἰῶνα, in ſempiternum. *Mich.* 7. 18.

עדן *Hithpael* התעדן oblectare ſe; *LXX.* τρυφᾶν; deliciari, in deliciis eſſe.

ערנה *A.* τρυφεία, voluptas, deliciæ. *S.* ἀκμὴ, adoleſcentia, vigor, *Gen.* 18. 12. *ubi LXX. compoſitum eſſe putantes ex* עד *&* נה *nempe*, עדינה ἕως τοῦ νῦν, hactenus *tranſtulerunt.*

עדנה voluptaria, delicata; *LXX.* τρυφερά, delicata, *Heſai.* 47. 5.

עדן *Aquila*, Ἐδὶμ, Edem; *Symmach.* εὐθηνία, (*dubium*) florentem *Gen.* 2. 8. *& mox S.* בגן עדן ἐν τῷ παραδείσῳ τῆς ἄλσους, in paradiſo amœnitatis, *quæ poſtrema vox* ἄλσους, *ſuſpecta aliquibus eſt*; *LXX. item* Ἐδὶμ, Edem *vertunt. Item Vulgata ſæpe* Eden; *ſed Gen.* 2. 5. voluptatis *paradiſum.*

ערנים *A. S.* τρυφὴ, voluptas; *LXX.* κόσμος, ornatus; *Vulg.* deliciæ. 2. *Reg.* 1. 24.

מעדנים *Symmach. Theodotio*, τρυφαί, deliciæ; *LXX.* κόσμος, ornatus, *Prov.* 29. 17. *Item Aquila*, τρυφαί, deliciæ; *LXX.* τρυφὴ, voluptas, *Gen.* 49. 20. *in Appendice.*

מעדנות deliciæ; *Alii*, faſciculi, ligamina, nodi, vincula, אגד מעדנת *Aq.* Ἀγὰγ ἀπὸ τρυφείας, Agag a voluptate, *ſeu* voluptuarius, voluptati affluens; *S.* Ἀγὰγ ἁβρὸς, Agag delicatus; *LXX.* Ἀγὰγ τρέμων, Agag tremens; *Vulg.* Agag pinguiſſimus & tremens, 1. *Reg.* 15. 32. מעדנות כימה *Aq. S.* μέσον πλειάδος, partes Pleiadis; *LXX.* δεσμὸς πλειάδος, vinculum *vel* nexus Pleiadis; *Vulg.* micantes ſtellas Pleiadis, *Job* 38. 31.

עדן *Chaldaice*, tempus. *Plurale*, עדנין & עדני tempora.

עדף redundare, abundare, ſuperfluum eſſe, ſupereſſe: *LXX.* πλεονάζειν, abundare, *& ὑπερέχειν*, ſupereminere; *ſechel* ὑπολείπειν, relinquere.

Hiphil, abundare. *LXX.* πλεονάζειν, abundare, redundare.

ערך ordinavit, inſtruxit, diſpoſuit. *LXX.* συντάττειν, inſtruere, *&* βοηθεῖν, auxiliari.

Niphal, deeſſe, deſiderari. *Item* ſatiari, paſtinari. *LXX.* σκάπτειν, fodi.

Piel, ערר *futur.* יעדרו deeſſe, deſiderari faciebant; *LXX.* συναλλάσσειν, commutant *verbum*, 3. *Reg.* 4. 27.

ערר *Aquila*, *Sym.* αὐλὴ, grex. *Cant.* 6. 5. *& alibi. Item*, ovile. *Item* עדרים *Incert.* κοίμιον, ovile; *Alii*, greges, ovilia.

מערר ſarculus.

ערש lens, lentis. *LXX.* φακὴ, lens. *Plurale* עדשים lentes.

עוב *Hiphil*, העיב obnubilavit, obſcuravit. *Refertur ad radicem* עיב *infra. Alii reducunt ad* עבה

עב *S.* νεφέλη, nubes. *Vide ſupra in* עבה

עוג placentas coxit; *ſeu* paravit. *Ezech.* 4. 12. *LXX.* ἐγκρύπτειν, operire.

עגה & עוגה placenta; *LXX.* ἐγκρυφίας, ſubcinericius panis. *Plural.* עגות placentæ.

משט placenta. *Alii*, panis, cibus. *Item LXX.* μύστοποιός, ſubſannatio. *Pſalm.* 34. 19. *Alii*, facetiæ.

עוד ivved. *Piel*, diſpoliare, prædari. *LXX.* ἁρπάζειν, circumplectere. *Alii reducunt ad* עדה: אשר־לא יעדה *A.* ὃς οὐ καθωμολογήθη αὐτῷ, qui non deſponſavit eam; *Symm.* οὐ μὴ καθωμολογημένη, ſi non deſponſata eſt; *Theodotio*, ᾧ οὐ καθωμολογήθη αὐτῷ, quam non deſponſavit, *Exod.* 21. 8. *Alii reducunt ad* יעד

Hiphil העיד *Aquila*, *Symm.* μαρτυρεῖν. *Job* 29. 11. διαμαρτύρεσθαι, teſtificari, *Aquila*, *Jerem.* 42. 19. *Sym. Pſal.* 77. 5.

עד *A. S.* μάρτυς, teſtis. *Pſalm.* 26. 12. *& alibi. Item A.* μαρτύριον; teſtimonium. *Deut.* 31. 21. *in Appenda Plurale* עדים teſtes.

עד præda, ſpolium.

עדה testimonium. *Aliquando* testis. *Plurale* עדות testimonia.

עדה συναγωγὴ, *Omnes. Levit.* 3. 7. *Symmac.* συνέδρια, cœtus. *Psalm.* 63. 31. *Item Symmachus*, ὁμιλῶ, cœtus, *Psal.* 1. 3. *Pertinet ad* יעד

עדות *A. S.* μαρτυρία, testimonium. *Aq. S. Psalm.* 79. 1. *S.* διαμαρτυρία, testimonium, testificatio. *Psal.* 77. 5. *Plurale* עדות testimonia, *cum* ו *mobili* edvoth, *ut aiunt Masoretæ.*

התעודה *A. S.* μαρτύριον, testimonium, *Hesai.* 8. 16.

עוד *Aquila, Symmach. Theodotio*, ἔτι, adhuc, amplius, demeps. *Vide Lexicon Græcum ad vocem* ἔτι. בעוד cum adhuc, dum adhuc. כל־עוד quamdiu. *Jungitur etiam cum affixis.*

עוה inique & perverse agere. *LXX.* ἀδικεῖν, injuria afficere, & ἀνομεῖν, inique agere *Est affine verbo* עות *ita ut sæpe vix ab eo distingui possit.*

Niphal, perverti, distorqueri, contorqueri. בן נעות המרדות *LXX.* ὑπὲρ καιρὸν συμπολεμῶντων, *al.* αὐξομένων, filii puellarum ultro venientium. *Legerunt haud dubie* נערות puellarum *pro* נעות *nempe* ר *pro* ו *ut non infrequenter accidit. S.* (*in*) ἀπαιδεύτων ἀπεσταλμένων, filii indisciplinatarum deficientium; *Theod.* μετατεταμένων, tranſmotarum; *Vulgata*, filii mulieris virum ultro rapientis, 1. *Reg.* 20. 30.

Piel, יעוה pervertet; *LXX.* ἀνακαλύψει, revelabit, discooperiet; *Vulg.* affliget, *Hesai.* 24. 1. עוה *Masſoretice legitur* huvvah. 4. *Reg.* 18. 34. *LXX.* Λαά, Aba; *Aquila*, Γαβά, Gaba; *Vulg. & Hieronymus*, Ava; *atque id pro nomine proprio regionis habent. Symmachus vero quaſi verbum explicat; ita ut* הנע ועוה *qua quaſi duarum regionum nomina reddi ſolent*, Ana & Ava, *ipſe verterit*, ἄνες ἄνωσι, ἢ ὑπέπεσον, ſubvertit, & humiliavit: *ita ut hujus loci ſenſus ſit ſecundum Symmachum:* Ubi eſt deus Emath & Arphad? Ubi eſt deus Sephaivaim? Subvertit & humiliavit *eos, nempe Sennacherib.*

Pual, perverſum eſſe.

Hiphil, inique agere, perverſe agere, pervertere. עוה pervertitas.

עוים perverſitates; *LXX.* πλάνους, error, *Heſai.* 19. 14.

עוה *Chald.* iniquitas. *Plurale* עוית iniquitates.

עון *Symmac.* ἀδικία, iniquitas. *Pſalm.* 35. 3. & *alibi. Incert.* ἀνόμημα, *Levit.* 5. 1. & ἀνομία, iniquitas. *Pſ.* 31. 5. & *alibi. Sym. Th.* ἀσέβεια, impietas. *Pſal.* 31. 6. ἁμαρτία, peccatum, *Incert. Levit.* 26. 39. *A.* ἀσέβημα, impietas. *Pſalm.* 44. 8. *Plurale* עונים & עונות iniquitates: *ſive deficiente ultimo* ו, עונת iniquitates.

עוז *Hiphil* העיז coire, congregari: & *activè* congregare. *Alii hoc referunt ad radicem* עזז

עול *Aquila*, juvenis; *Theodotio*, ἀώρῳ, immaturus. *Heſai.* 65. 20. *Alii*, infantulus, lacteus, fœtus; *LXX.* παιδίον, puer, *Heſai.* 49. 15.

עלות lacteutes, fœtæ.

עולל, עול *Vide in* עלל

עול *Piel*, inique egit.

עול injuſtus, iniquus. *Plur.* עולים ſtulti; *Theod.* ἄφρονες, inſipientes; *Vulg.* ſtulti; *LXX. qui vertunt*, οἱ ἐκ τοῦ αἰῶνος, qui in ſæculum ſunt, *legiſſe videntur* עולם ſæculum, *Job* 19. 18.

עול & עולה *Aq. S.* ἀδικία, iniquitas. *Job* 11. 14. & *alibi. S. item* ἀδικία, injuſtitia. *Job* 36. 33. *S. item*, ἀνομία, inæquitas. *Proverb.* 22. 8. *Plurale* עולת iniquitates.

עול *item*, iniquus.

מעול *Symm.* ἀδικία, iniquitas. *Job* 34. 10. *atque ita Vulgata. Alii vero* מ *hic habent ut præpoſitionem, &* מעול *vertunt*, ab iniquitate.

עון עונה habitatio. *Alii*, tempus ſtatutum.

עונן, מעונן *Vide infra in* ענן

מעון *Aq. S.* καταγώγιον, habitaculum. *Cant.* 4. 8. & *Pſal.* 67. 6. *Symmach* καταλύσεως, habitatio. 1. *Reg.* 2. 32. *LXX. aliquando* κοίτη, cubile. *Plurale* מעונים habitacula, *itemque* מעונות habitacula.

עוף volare, volitare, advolare, evolare, involare? אעיפה *Sym.* πτήσομαι, ad volandum; *LXX.* πτήσομαι, volabo. *Pſal.* 54. 7. ונעפה *Aquila*, καὶ ἐπετάσθη, & avolavit; *Symmachus*, ἐκπετώμεθα, avolamus; *LXX* καὶ παῦσόμεθα, & corripiemur, *vel* & eruditmur; *Hieronymus*, & avolabimus, *Pſalm.* 89. 10.

Piel, volare. ועפי עוף *Aquila*, καὶ πετώμενον ἱπτάμενον, & volatile volans; *Symm. Theodot.* καὶ πετεινὸν πετόμενον, & volatile volans; *LXX.* καὶ πετεινὰ πετόμενα, & volatilia volantia; *Vulg.* & volatile, *nihilque ultra, Gen.* 1. 20.

Hiphil, volare jubere, ad volandum cogere, volitare. ועיף *Maſſoretæ legendum notant* יעף *Aquila, Sym. Theodotio*, πτήσασθαι, volabit; *LXX.* ὑποστρέψει, revertit, *Prov.* 23. 5.

Hophal, מעף volare juſſus.

Hithpael, avolare.

עוף *Aquila, Symm. Theod.* πέτεσθαι & πετᾶσθαι, volatile, avis. *Exempla vide in Lexico Græco. Item S.* πτερύγων, ala. *Job* 5. 7. πετόμενον, volatile, *Incert. Geneſ.* 1. 14.

עיפה obſcuritas. *Amos* 4. 13. *LXX.* ὁμίχλην, nebulam. עפתה obſcuritas. *Job* 10. 22. *Hebr. Interp.* σκότωσιν, tenebroſa; *LXX.* σκότος, tenebræ.

עפעפים *A. S.* βλέφαρα, palpebræ. *Pſalm.* 131. 4. & *alibi. S.* σκότος, tenebræ. *Job* 3. 9. *Item* εἶδος, ſpecies, *Reliqui, Job* 41. 9.

מעוף obſcuratus. *Heſai.* 2. 28.

עוץ עוצים perverſitates. *Vide ſupra in* עוה

עוץ conſulere, conſilium inire. עצ conſilium inite, conſultate, *Jud.* 19. 30. *Alii hoc exemplum reducunt ad radicem* יעץ

עוק *Hiphil*, העיר *Incert.* τρίζων, ſtridere; *LXX.* κυλίειν, volvere; *Alii*, arctare, premere, *Amos* 2. 13. מעיק *Incert.* τρίζων, ſtridebo, *Amos* 2. 13.

עוקה preſſura; *Sym.* ἐπιχείσεως, moleſtatio, *Pſalm.* 54. 4. *ubi LXX.* θλίψεως, tribulatio, preſſura, afflictio.

מעוקה *A.* τρόμος, ſtridor; *S.* κυκλώσεως, circuitio *vel* cingulum, *Pſal.* 65. 11. *ubi LXX.* θλίψεις, tribulationes, preſſuræ; *Hieronymus*, ſtridor; *Alii*, preſſura, conſtrictio.

עור evigilare; *LXX.* ἐξεγείρεσθαι, evigilare, expergiſci.

Niphal, excitari, evigilare.

Piel, עור ivet, *Theod.* ἐκτιφλοῦσθαι, excæcare. *Jerem.* 39. 8.

Piel in forma duplicantium עורר *Symmachus*, διεγείρειν, excitare. *Aquila*, ἐξεγείρεσθαι, ſuſcitare. *Job* 3. 8. *Theodotio*, ἐξυπνίσαι, e ſomno incitare; *LXX.* χειροήθεσθαι, capere, domare. *Inſigni anomalia, Heſai.* 15. 5. *duplicato* ain עיערו *Aquila*, ἐξαναστήσουσι, ſuſcitabunt; *LXX.* καὶ σεισμὸς, & concuſſio; *Vulg.* levabunt.

Hiphil, *Aq. Th.* ἐξεγείρειν, ſuſcitare. *Job* 41. 1. *ubi LXX. neſcio quid legerint, qui vertunt* ἑτοιμάζεσθαι, præparari.

Hithpael, ואתעוררתי *Sym.* ἀναστῶ, inſurrexi, *Job* 31. 29. *Alii*, excitare te, expergiſci.

ער vigilans, vigil

עיר *Chald.* vigil; *A. S.* ἐγρήγορος, vigil, *Th.* ἐγρ. Ir, *LXX.* ἄγγελος, angelus; *Vul.* vigil, *Dan.* 4. 10. *Plur.* עירין vigiles.

עיר civitas, urbs. *Vide in* ער

מעור ערה *Vide in* ערה

ער inimicus, adverſarius. *S.* ἀντίζηλος, æmulus, adverſarius. 1. *Reg.* 28. 16. *A.* ἀντίζηλοι, æmuli, adverſarii. *Pſ.* 138. 20.

ער τυφλὸς, cæcus, *Omnes. Plurale* עורים cæci. *Feminin.* ערת cæca. *Plurale* ערות cæcæ.

עורון cæcitas. *Incert.* τύφωσις, cæcitas.

עוש coire, convenire, congregari. *Joel.* 3. 11. *LXX.* συναθροίζεσθαι, congregari.

עש Arcturus. *Job* 9. 9. *LXX.* πλειάς, Pleias, *conſtellatio. Vide in* עשש

עיש Arcturus, *vel* Pleias. *Job* 38. 32. *Thalmudici* caudam arietis *eſſe dicunt.*

עות *Piel* pervertit, ſubvertit. *Hebr. Interp.* ἔπλαξε, percuſſit. *Job* 19. 6. יעות *Aquila*, σκολίσει, ſupplantabit; *LXX.* ἀδικούσι, injuriâ afficiet; *Vulgata*, ſupplantat, *Job* 8. 3. *mox in eodem verſu*, *Symm.* εἰς ἄδικον μεταστρέψει, in id quod injuſtum eſt vertet *id quod juſtum eſt*; *LXX.* ταράξει, turbabit; *Vulg.* ſubvertit.

Pual, מעות perverſum.

Hithpael, perverti, pervertere ſe. מתעותו *Aquila*, (πλανηθήσονται) errabunt; *Symmachus*, διαφθαρῶσι, perdantur, corrumpantur; *LXX.* διαστραφῶσι, pervertantur; *Vulg.* nutabunt, *Eccleſ.* 12. 13.

עז αἴξ, capra. *Plurale* עזים capræ. *A. LXX.* αἶγες, capræ, 1. *Reg.* 19. 16.

עזים *Aq. Th.* αἶγια, caprini pili; *S.* τρίχες, pili, *Exod.* 35. 23. *Item Incert.* τρίχινοι (καλυπτῆρες), capillacea *operimenta*, *Exod.* 26. 7.

עזאזל Azazel, *A.* τράγος ἀπολελυμένος εἰς τὸν ἄφεσιν, caper *vel* hircus dimiſſus in deſertum; *Symmac.* τράγος ἀπερχόμενος, caper diſcedens. *Leviticc.* 16. 8. *ubi LXX.* τῷ ἀποπομπαίῳ, emiſſario; *Vulg.* capro emiſſario. *Sic & alii ſolent reddere*, caper emiſſarius. *Verſus autem* 10. *ibid. Præcipiunt Aquile verſionem ſic Latine effert*, ut relegetur in deſertum; *LXX. ibidem*, εἰς τὸν ἀποπομπαῖον, in dimiſſionem, *vel* in emiſſionem.

עזב relinquere, derelinquere, deſerere. עזבתני *Aq. LXX.* ἐγκατέλιπές με, dereliquiſti me, *Pſ.* 22. 2. עזבו *Sym. LXX.* ἐγκατέλιπον αὐτὸν, dereliquit eum, *Pſal.* 70. 11. *Exempla reliqua vide in Lexico Græco.*

Niphal, relinqui.

Pual, relictum eſſe.

עזבים nundinæ; *LXX.* ἀγορά, forum.

עזז roborare, corroborare, roborare ſe, corroboratum eſſe. אל־יעז *Aquila*, μὴ θρασυνέσθω, ne ferociat, ne audax ſit; *LXX.* μὴ κραταιούσθω, ne confortetur, *Pſal.* 9. 20. יעז *Aq.* ὀκραταιωθη, roboratus eſt; *Sym.* ἐνισχυσάτω, confortatus eſt; *LXX.* ἐπεκράτησεν, prævaluit, *Pſal.* 51. 9. עזי *S.* ἐνίσχυσε, robora; *LXX.* ἐνίσχυσον, confirma; *Hieron.* conforta, *Pſal.* 67. 29.

Hiphil, obfirmare, indurare, indurare ſe. העז פניו *S.* ἐτόλμησε πρόσωπον αὐτῆς, obduravit vultum ſuum, *ſive* audacem fecit vultum ſuum; *Theod.* ἀναιδεύσατο ὁ πρόσωπον αὐτῆς, impudenter compoſuit vultum ſuum, *vel* impudenter ſe geſſit vultu ſuo; *LXX.* ἀναιδὲς δὲ πρόσωπον, impudenti autem vultu; *Vulg.* procaci vultu blanditur, *Prov.* 7. 13.

עז robuſtus, fortis, obfirmatus, vehemens; *Theod.* ἰσχυρὸς, fortis, roboratus. *Jud* 14. 14. *& alibi. S.* ἰσχυρὸς, munitus, *Pſalm.* 60. 4. *Item*, ſævus, acris. *A.* κεκραταιωμένος, roboratus; *S.* σκληρὸς, durus. *Heſai.* 19. 4. *Plurale* עזים fortes, validi, robuſti, vehementes.

עזה *S.* ἀκαταμάχητος, inexpugnabilis, *S. Cant.* 8. 6. *Alii*, fortis, vehemens, dura; *Plurale* עזות dura *verba.*

עז & עוז *Aquila*, κράτος, fortitudo, robur; *Symm. Th.* ἰσχὺς, fortitudo, *Job* 37. 6. *& Pſ.* 8. 3. *S.* δύναμις, virtus, *Pſalm* 28. 1

עוז robuſtus, *Pſalm.* 23. 8.

עוז *A.* κραταίωσις, robur; *S.* κράτος, fortitudo, robur, *Heſai.* 42. 25.

מעוז *Aquila, Theodotio*, ἰσχὺς, fortitudo; *S.* ἰσχυρὸς, fortis, *Jud.* 6. 26. *Item S. Th.* κραταίωμα, firmamentum; *LXX.* ὀχύρωμα, munitio, munimentum; *Vulg.* fortitudo, *Prov.* 10. 29. *Alii item*, arx, munitio. *Plur.* מעזים robora, fortitudines. *Ita interpretantur Lexica hodierna. Quid vero de hac voce cenſuerint veteres, jam videndum.*

ואלה מעזים *Theodotio*, θεὸν Μαωζείμ, deum Maozim; *Aquila*, deo fortitudinum; *LXX.* deum fortiſſimum; *Vulgata*, deum Maozim, *Daniel* 11. 38. למעזי מעזים *Th.* τοῖς ἐχυρώμασι τῶν καταφυγῶν, munitionibus confugiorum; *Symmachus item* confugia *verterat, ut teſtatur Hieronymus*; *Theodotio autem ſecundum aliam lectionem ab Hieronymo allatam, pro utraque voce* præſidia *poſuit*; *Vulgata*, ut muniat Maozim, *Daniel.* 11. 39.

מעזים munitiones, *Heſai.* 23. 11.

עזניה haliaetus; *LXX.* ἁλιαίετος, *quod eſt* aquila marina.

עזק *Piel*, circumdare, circummunire; *LXX.* ſepem circumponere.

עזקא, עזקתא annulus ſignatorius, *Chald.*

עזר juvare, adjuvare, auxiliari, opem ferre, opitulari. לעזר *A. S. LXX.* βοηθῆσαι, auxilium laturus, *Joſ.* 10. 33. עזרי *S.* οἱ ὑπερεφάνευσε, qui nituntur *ſuperbia*, *Job* 9. 13. עזור *Aquila, Theodotio, Quinta & Sexta Editiones*, βοηθῶν, adjuvans, *Pſ.* 10. *ſecundum Hebræos*, 14.

Niphal, adjuvari.

Hiphil, adjuvare, auxiliari, opem ferre.

עזר *A. S.* βοήθεια, auxilium, 1. *Reg.* 5. 1. *& alibi. Item A.* βοηθὸς, adjutor, *Gen.* 2. 18. ἀντίληψις, ſuſceptio, protectio; *S. Pſal.* 88. 20.

עזרה *A.* κραπίδωμα, *& mox legitur*, κρηπίδωμα, crepido; *LXX.* ἱλαστήριον, propitiatorium; *Theodotio*, Azara; *Symmach.* περίδρομὴ, circuitus; *Vulgata* ut *Aquila*, crepido; *Alii*, atrium, *Ezech* 43. 14.

עט *S.* γραφεῖον, graphium, ſtylus, *Pſalm.* 44. 2. *& alibi. A.* γραῦς, juncus ad ſcribendum aptatus, calamus, *Pſal.* 44. 2. *LXX.* γραφεῖον, *&* γραφὶς, graphium, ſtylus; καλάμη, calamus, *&* χοῦς, juncus, *ut ſupra.*

Hinc quidam deducunt hoc participium in Pual מעטה acuminatus, auctus, *de quo mox in* עטה

עטה obvelare, operire, amicire; *vel intranſitive*, operire ſe, amiciri, operiri. כעטיה *S.* (ὅτι) ἐμπεσοῦνται, quaſi vaga, *vel*, huc illuc diſjecta; *LXX.* ὅτι περιβαλλομένη, quaſi circumamicta; *Vulg.* ne vagari incipiam, *Cant.* 1. 7. *Symmachus videtur hujus vocis ſignificationem petere ex radice* עיט *de qua paulopoſt*; *Alii*, quaſi operta, quaſi velata; *Alii*, quaſi divertens.

Pual, *participium.* מעטה; *Alii*, opertus; *Alii*, acutus, acuminatus.

Hiphil, operire; *LXX.* κατασχέσω ἑαυτῇ, infundere ſibi ipſi *ignominiam.*

מעטה pallium, amictus; *LXX.* κατασκιὰ, amictus, operimentum. *Heſai.* 61. 3.

עטלף veſpertilio, *Heſai.* 2. 20. *LXX.* νυκτερὶς, veſpertilio, *& ſic omnes.*

עטין עטין mulctrale; עטיו mulctralia ejus. *Verum LXX. longe aliud exprimunt.* τὰ ἔγγονα αὐτῆς, prolem ejus; *vel ſecundum aliam lectionem*, τὰ ἔγκατα αὐτῆς, viſcera ejus, *& ſic etiam Vulgata*, *Job* 21. 24.

עטף operire, *vel* obtegi, obrui. *Item*, deficere, deliquium pati יעטף *Th.* περιβαλεῖ, circumplectetur; *ſecundum Hieronymum*, convertantur; *Job* 23. 9. בעטף *S.* ἐν τῇ ἀθυμίᾳ, in deſperando; *LXX.* ἐν τῇ ἀπορίᾳ, dum anxiaretur; *Hieron.* cum triſte fuerit, *Pſal.* 60. 3. יעטף *S.* ἀθυμεῖ, animo deficit; *LXX.* ἀκηδιάσει, anxius fuerit, *Pſal.* 101. 1. יעטוף *A. S. Th.* περιελίσσεται, circuibit; *LXX.* ἐξελεύσεται, egredietur; *Alii*, involvet ſe. *Heſai.* 57. 16. עטפים *Aquil.* ὄψιμα, ſerotina; *vel potius*, δευτερόγονα, ſecundo genita; *Symmachus*, ὄψιμα, ſerotina, *& ſic Vulgata*; *LXX.* ἄσημα, non ſignata; *Gen.* 30. 42. *in Appendice. Vide notam ibi.*

Niphal, obrui.

Hiphil, ſerotinare; בהעטיף העתן *Sym.* ὅτε δὲ ἦν ὄψιμα τὰ βοσκήματα, cum autem ſerotinæ eranț

pecudes; *LXX.* ὠδίνει δὲ ἀφιστᾶσα τὰ πρόβατα, cum vero peperissent oves; *Vulg.* quando vero serotina admissura erat, & conceptus extremus, *Gen.* 30 42.

Hithpael, obrui, *vel* deficere. מתעטף *Symmachus*, ἐγὼ περιελίσσομαι, & circumvolvebatur; *LXX.* ἐγὼ πεπλάτυσται, & anxiatus est; *Hieronymus*, & anxius fuit *spiritus meus*, *Psalm* 142. 4.

מעטפות *Symmachus*, ἀμφιβλαῖα, amictus; *LXX.* περιστρώματα, prætextæ purpureæ; *Vulg.* palliola; *Alii*, operimenta, *Hesai* 3. 22. *Alii*, amicula; *nonnulli*, taperia.

עטר circumcingere, circumcludere, circumtegere, coronare. תעטרנו *Aquila*, περιφραγεῖς αὐτὸν, coronabis eum, *Symmachus*, στεφανοῖς ἡμᾶς, circumvallati nos; *LXX.* ἐστεφανωμένας ἡμᾶς, coronasti nos; *Hieronymus*, coronabis eum, *ut Aquila*, *Ps.* 5. 13. עטרים *LXX.* πεπυκασμένον, castrametabantur; *Reliqui*, περιφραττόντες, circumcingentes, *Vulg.* in modum coronæ cingebant, 1. *Reg.* 23. 26.

Piel, coronare. תעטרהו *A.* ἐστέφανε αὐτὸν, coronabis eum, *LXX.* ἐστεφανωμένος αὐτὸν, coronasti eum; *Hieronymus*, coronabis eum, *Psalm.* 8. 6.

Hiphil, coronare.

עטרה corona, *Aquila*, *Theodotio*, στέφανος, corona, *Prov.* 14. 24. *& alibi. Plurale*, עטרות coronæ.

עטש sternutare *apud Rabbinos.*

עטישה *A.* πτάρμος, sternutatio, *Job* 41. 9. *& similiter LXX. atque Vulgata, qui omnes* עטשתיו *in singulari constructo accipiunt; Recentiores autem in plurali*, sternutationes ejus.

עיב *Vide in* עוב

עיה עי, עיים *Sym. & alii*, βουνοὶ, colles, *Num.* 31. 44. *& alibi. Item Aq.* ἐμβολεῖα, *vel* λιθοβολεῖα, acervus lapidum; *S.* ῥωμαὶ, saltus, *Ps.* 78. 1.

מעי acervus.

עיו *Vide in* עוו

עיט *Hiphil*, העיט involare, *metaphorice*, irruere in aliquem, invehi, subito contendere. ויעט *A.* ἐπτοήθη, exterritus est; *Symmachus*, ἀνεστράφη, aversus est; *Th.* ἐξέπτυσε, despexit; *LXX.* ἐξέκλινε, declinavit, 1. *Reg.* 25. 14.

עיט *Ins.* ὄρνις, avis, volucris, *Hes.* 46. 11. *LXX. semel* ἀποκλασμὸς, spelunca, *Jer.* 12. 9. *Alibi*, ὄρνεον, avis *& passim*, volucris.

עילם *Symmach.* Σκύθαι, Scythæ, *Gen.* 14 1. *Ubi Alii*, Elam.

עים robur, fortitudo, *Hesai.* 11. 15. *LXX.* πνεῦμα βιαῖον, spiritus violentus.

עין ὀφθαλμὸς, oculus, *passim Omnes. Duale*, עינים ambo oculi. *Item metaphorice*, superficies, color. *Plurale Chaldaicum* עינין oculi.

עין מעין, fons. *Omnes. Plurale*, עינות fontes.

עין oculis observans; *vel* invido oculo respiciens, 1. *Reg* 18. 9.

עינן *Piel*, præstigiis uti, præstigiari. *Vide in* ענן

מעננים præstigiatores, *LXX.* κληδονισμοὶ, divinationes, *Hesai.* 2. 6.

מענה præstigiatrix. *Vide in* ענן

מעין מעין, fons. *Plurale*, מעינים fontes, *& formâ fœminina.* מעינות fontes.

עיף fessum, defessum esse, lassum esse עיפה *S.* ἐκπεπόνηται, animo defecit; *LXX.* ἐσκοτώθη, obtenebratus est; *LXX. alter*, ἀπεκάμασε, palpitavit; *Vul.* defecit; *Alii*, lassatus est, *Jud.* 4. 21. *Alii hæc exempla referunt ad* יעף *ubi vide.*

עיף lassus, fessus; *S.* ἄκλαυτος, exsolutio, *Psalm.* 62. 2. *ubi LXX.* ἀνύδρου, inaquosa. *Plurale* עיפים fessi, lassi. עיפים *LXX.* πεπονηκότες, elutientes. *Alius*, ἐλλειποψυχοῦντες, animo deficientes, *Jud.* 8. 4. *& versu sequenti*, *Th.* σεσιτωμένοι, eluriunt, *LXX.* ἐκλελυμένοι, defecerunt.

עיפה *Symm.* ἀνύδρῳ, sitiens *terrâ*; *LXX.* ἀνύδρου, inaquosa, *quod est idem*, *Psalm.* 142. 6.

עיפה *Vide supra in* עיף

עיק *Vide supra in* עוק

עיר πόλις, urbs, civitas, *Omnes passim. Aquila*, κώμη, vicus, pagus *Jo.* 15. 5. *Plurale* ערים *& aliâ formâ scd rara* עירים urbes, civitates.

עיר *Aquila, Sym. Theod.* πῶλος, pullus. *Hesa.* 30. 6. *& sic item LXX. qui tamen bis vertunt*, ὄνος, asinus; *semel* βοῦς, bos. *Plurale* עירים pulli, *& semel mutato* י *in* ו עורים atelli.

עיר *Aquila*, *Symmachus*, ἐγρήγορος, vigil. *Dan.* 4. 10 *Vide supra in* ער

עיש *Vide in* עוש *& in* עשש

עכבר mus. *Sym Th. Hesai.* 66. 17. *& Lexica recentiora item* mus. *Plurale constructum* עכברי mures.

עכביש *Aquila*, *Sym.* ἀράχνη, aranea. *Job* 8. 11. *Item* araneus. *Accipitur etiam pro* tela aranea, *secundum quosdam.*

עכס compes. *Alii*, periscelides, ornamenta muliebria. *LXX. semel*, ἱματισμὸς, vestimentum. *Plurale* עכסים compedes, periscelides. עכס *Sym.* σκιρτῶν, saliens, *Prov.* 7. 22. *ubi alii hanc vocem pro nomine habent. LXX quid legerint nesc o, qui vertunt* κύων canis.

עכס quasi compedibus constrictum incedere. *Dicitur esse semel in Piel, & semel in Kal.*

עכר turbare, conturbare, perturbare עכרתני *A. S. Th.* συνέχυσε, ἐμὲ, confudit nos; *LXX.* ἀπώλεσας ἡμᾶς, perdidisti nos, *Vulg.* turbasti nos, *Josue* 7. 25. עכר *Immittas*, ἐνόχλει, turbavit, *LXX.* ἐταραχθήσεται, commutavit, perturbivit, 1. *Reg.* 14. 29.

Niphal, turbari, conturbari. ונאכי נעכר *Symm.* καὶ ἐγὼ ἀνεστράφην, & turbatus sum *LXX.* καὶ ἡ ὀδύνη μου ἀνεκαινίσθη, & dolor meus renovatus est; *Hieron.* & dolor meus conturbatus est, *Psalm.* 38. 3.

עכשוב aspis. *Ps.* 139. 3. *Sic item LXX.*

עלא bulbus. *Hesai* 32. 4. *Vide in plurali* עלים bulbi, balbutientes. *LXX.* ψελλίζοντα, balbutientes *linguæ.*

עלה scandere, ascendere, conscendere. *Aq. S. Th.* ἀναβαίνειν, ascendere. *Vulgo sic ab omnibus redditur.* יעלה ἐπιβήσεται, ascendet. *A. Jud.* 13. 5.

Niphal, extulit se, elatus fuit, abductus fuit, deductus, traductus fuit: excelsus fuit: recessit, subduxit se.

Hiphil, ascendere fecit: abstulit, extulit, obtulit, sustulit, elevavit, extraxit, abduxit, adduxit, deduxit, produxit, subduxit, evexit. *Aq.* ἀναβιβάζειν, ascendere facere. *Job* 42 8. העליתי *A. S LXX.* ἀνήγαγόν με, reduxi, *Th.* ἐξεκρέμασε, erui; *LXX. alter* ἀναβιβάζας, ascendere faciens, *vel* reducens, *Jud.* 6. 8. ואעלה *Symmach. LXX.* ἀπώλεσα, obtuli; *Vulg. item*, obtuli, 1. *Reg.* 13. 12.

Hophal, ascendere factus est, oblatus, relatus, abductus fuit.

Hithpael, extollere se.

על excelsus.

עול *A.* ζυγὸν, jugum, *Deut.* 28. 48. *in Appendice*, *& Symmach. Gen.* 27. 40. *in Appendice. Aut similiter* jugum.

על super, supra: contra, adversus: coram: propter, eo quod: ad, apud, juxta, secundum. על כן idem, eo, quapropter. על כי eo quod. עלונה *Chald.* propterea. עלוהי *Chald.* contra eum *Cum affixis jungitur, ut docet usus.* מעל a, ab, desuper, taperne.

עלה φύλλον, folium, *A. S. & LXX. Vide Lexicon Græcum S.* θάλλος, ramus. *Gen.* 8. 11. *& alibi. Plurale constructum* עלי folia.

עלה ascensus, gradus

עלות *S* ἐγκωμιαστὰς, fœtæ. *Psalm* 77. 71. ἀπὸ τῶν θηλαζόντων, lactantes, *S.* 1. *Reg.* 6. 7. *A.* θηλαζούσας, fœtæ. 1. *Reg.*

Digitized by Google

κεφ. 7. & alibi. Item עלות Aquila, τίκτουσι, pariunt; S. ὠδῖνι, parturiunt, Gen. 33. 13. in Appendice.

עלה & עולה Aquila, Symmac. Theodotio, ὁλοκαύτωμα, & ὁλοκαυτώσεις, holocauſtum. Exempla frequentia vide in Lexico Græco. Sym. ἀναφορά, oblatio. Geneſ. 8. 20. & ſæpe. Item δῶρον, donum, A. S. Levit. 1. 9. in Appendice. Plurale עלות holocauſta. Plurale Chaldaïcum עלין holocauſta.

עלי Aq. Th. ὕπερον, mortarium. Prov. 27. 22. ubi Vulgata pilum vertit. Alii, piſtillum, quod etiam ὕπερον exprimit. Sunt qui putent העלות 2. Paral. 24. 14. ſignificare piſtilla; Alii vero pro infinitivo Hiphil habent.

עליה aſcenſus, cœnaculum, conclave ſuperius. Plurale עליות cœnacula.

עלין excelſus, ὑψηλός, paſſim Omnes. Plur. Chald. עלונין excelſi. Fœmin. עלית ſummum. Plur. עליות ſumma, ſuprema.

עלא Chald. excelſus.

עלית ſuperius. Plurale עליות ſuperiores.

עלית Chald. cœnaculum.

מעל elatio, elevatio. Accipitur pro elevatione manuum.

ממעל מעל ſupra, ſuperne. Sym. ἀνάνθεν, deſuper. Prov. 24. 18.

מעלה A. S. ἀναβασις, aſcenſus. Pſalm. 119. 1. Item ἀναβαθμός, gradus. A. 4. Reg. 9. 13. & S. Exech. 40. 6. Alii etiam clivus, ſuggeſtum. Alii item, excellentia, dignitas.

מעלה S. ἀνάνθεν, ſupra. Num. 1. 20.

מעלות βαθμοὶ, gradus. Incert. Ezech. 40. 22. Alibi etiam cœnacula ſecundum quoſdam.

מלמעלה Aq. S. ἀναβάσεως, ſupple ἀπὸ, ab aſcenſu, & Theod. ἄνωθεν, deſuper. Jud. 8. 13. & ſic etiam alii, deſuper.

עלה Aquila, Theodotio, ὑδραγώγιον, aquæductus. Job 38. 25.

העלה aquæductus, & ex alia ſignificatione, emplaſtrum, vel curatio. Plurale העלות aquæductus.

עלז exultare, geſtire: item ſecundum veteres Interpretes, exhilarari, refloreſcere. ויעלז לבי A. καὶ ἠγαλλιάσατο ἡ καρδία μου, & exſultávit cor meum; S. καὶ ἱλαρώθη (vel aliter ἀνθήσαι) ἡ καρδία μου, & exhilaratum eſt, (al. floreat) cor meum; LXX. καὶ ἀνήνθησεν ἡ σὰρξ μου, & refloruit caro mea; Th. καὶ ἀνήνθησεν ἡ καρδία μου, & refloruit cor meum; Quinta Editio, ἐνεπαχύνθη ἡ καρδία μου, roboratum eſt cor meum, Pſ. 27. 7. אעלוזה A. γαυριάσωμαι; S. γαυριάσω, exſultabo, vel lætabor; LXX. ἀγαλλιάσομαι, exſultabo, vel ſecundum aliam lectionem ὑψωθήσομαι, exaltabor. Primam vero lectionem auguror a Theodotione reſtitutam fuiſſe; ſecundum vero eſſe LXX. Interpretum, qui legerint אעלה pro אעלוז

עלז exſultabundus; S. Th. ἀγαλλιώμενος, exſultabundus; LXX. οἱ λοιμοὶ, peſtilentes; Vulg. glorioſi, Heſai. 5. 14.

עלז exſultabundus. Plurale עלזים exſultabundi; A. γαυριώμενοι, lætantes; LXX. χαίροντες, lætantes; Vulg. exultantes, Heſai. 13. 3.

עלטה עלמה nox cæca, tenebræ, caligo maxima. LXX. fere ſemper vertunt κρυπτόμενος & κεκρυμμένος, occultus, latens, abſconditus.

עלל Piel, עולל facere, operari, & in malam partem, conficere, malo adficere Item A. ἐπιφυλλίζειν, racemare, Deut. 24. 21. ubi LXX. ἐπαναστρωφᾶν, revindemiare; Vulg. colligere remanentes uvas. אשר עולל לי S. ὡς ἐμπαίζων, ut deſpectus eſt; LXX. φθεγξάμενος ἐν ἐμοὶ, locutus in me; Syrus, ܐܬܠ ܒܝ, tetigit me; Alius ἐπεφύλλισέ μοι, vindemiavit mihi; Vulg. vindemiavit me, Thren. 1. 12.

Pual, fieri, factum eſſe.

Hithpael, facere, operari, machinari, factitare. Item, illudere. A. ἐναλλάττειν, immutare, melius quam ἐναλαλάζειν, jubilare, ut legitur 1. Reg. 31. 4. LXX. ibidem ἐμπαίζειν, illudere; Vulgata, illudentes.

עולל Symmach. νήπιος, parvulus infans. Pſal. 16. 4. Aquila, βρέφος, infans. Pſ. 8. 3. Sym. ἐμπαιχθείς, ſpretus & deceptus eſt, Threnor. 1. 12. videlicet infantis more.

עוללים Theodotio, ἔμβρυον, fetus, Job 3. 16. Alii, infantes, parvuli.

מעולל parvulus, judicio & conſilio infans. Heſai. 3. 12.

עליל catinus; Alii, clibanus, ſeu vas in quo purgantur metalla. Pſal 11. 7.

מעללי Symmachus, ἐνθυμήσεις, cogitationes; LXX. ἔργα, opera. Pſal. 76. 12. מעלליהם actiones. 1. Reg. 25. 3. A. S. ἐπιτηδεύμασι, ſtudia, non raro. Exempla vide in Lexico Græco.

עלילה actio, Heſai. 12. 4. Aq. ἐναλλαγή, commutatio, immutatio, machinatio, Pſal. 9. 12. S. μηχαναὶ, machinatio, machinæ. Pſalm. 9. 12. μηχανήματα, machinatio, Pſal. 63. 5. עלילת דברים ἐναλλαγὰς ῥημάτων, commutatoria verba. A. Deut. 22. 14. in Append. S. ἐπήρειαι, moleſtiæ. Pſalm. 98. 8.

מעלל מעלל ſententia. Th. Oſee 5. 4.

עלילות actio, opus. Jerem. 32. 19.

עלא & עלה Chald. cauſa, occaſio.

עוללות Sym. ἐπιφυλλίδες, racemi, item Vulgata, racemi. Heſai. 24. 13. עוללות racemationes. Heſai. 17. 6. S. περιφόρισις, prætextus, obtentus. 1. Reg. 2. 3.

עול Symm. ζυγὸν, jugum. Legitur & על Th. κλοιὸς, vectis. Heſai. 10. 27. Vide etiam ſupra in radice עוה

בליעל Vide in בלה

תעלולים Aquila, ἐναλλάκται, immutatores, Syma ἐμπαίκται, illuſores. Heſai. 3. 4. Item alii, facinora, ludificationes, Alii, debiles, infirmi, pueriles.

עלל Chald. accedere, ingredi, intrare.

Aphel, introducere.

Hophal, adduci, introduci.

עלם Niphal נעלם latitavit, abſconditus fuit, occultus fuit. על כל־נעלם S. περὶ παντὸς παρορωμένου, de omni quod neglectum fuerit; LXX. ἐν παντὶ παραπτώματι, in omni quod contemtum fuit; Vulgata, pro omni errato; Alii, ſuper omne occultum, Eccleſ. 12. 14. Theod. λανθάνον, latere, latitare, occultum eſſe. Job 28. 21.

Hiphil, abſcondere, celare, occultare. נאם העלם יעלימו LXX. ἐὰν ὑποκρύψει ὑποκείμενον, ſi deſpectione deſpexerint; Alius, ἐὰν ὑποκρύψει κρύμμα, ſi deſpectione abſconderint; Alius, ἐὰν κρύψει κρύμμα, ſi abſconſione abſconderint, Levit. 20. 4.

Hithpael, abſcondere ſe, occultare ſe.

עלם adoleſcens, puer adultus. LXX. νεανίσκος; adoleſcens.

עלם Sym. ἀμέλεια, negligentia; LXX. αἰὼν, ſæculum; Aq. παραφόρους, negligentiæ. Pſalm. 89. 8. Alii hoc loco עלמנו quaſi plurale habent, ut Aquila, & vertunt, occulta noſtra.

עלמה Aquila, Symmachus, Theodot. νεᾶνις, puella. Heſai. 7. 14. & S. Prov. 30. 14. Item Aq. ἀπόκρυφος, abſcondita. A. Gen. 24. 43. Id eſt, virgo quæ abſcondita, & virorum aſpectui occulta manſit. LXX. bis παρθένος, virgo. Plurale עלמות virgines, puellæ.

עלום A. παράβασις, trangreſſio. Pſ. 89. 8. Inc. Levit. 5. 15. A. S. νεότης, juventus. Pſ. 88. 46. Plur. עלומים A. Th. νεότης, juventus, adoleſcentia. Job 33. 25.

עלומות A. νεανιότης, juvenilitas. Pſal. 9. 1. & alibi. Vide infra.

תעלומה abſconditum.

תעלומים S. ὑπερορωμένος, deſpectus. Job 28. 11. Alii, abſconditus, vel abſconditum.

העלמת A. ἀπόῤῥητος, ſecretus. Job 11. 6.

עולם αἰὼν, ſæculum, æternitas, paſſim Omnes. לעולם αἰώνιος, æterna. S. Eccleſ. 1. 4. Item αἰωνίως, æternùm. S. Gen. 6. 3. Plur. עולמים ſæcula.

עלמא עלם Chald. ſæculum. Plur. עלמין & עלמיא ſæcula.

עלום

עלום *Item* ſæculum.

על-כוח לבן *Aquila*, νεανιότητος τοῦ υἱοῦ, juvenilitatis vel juventutis filii; *Symmach.* ἐπὶ θανάτῳ τοῦ υἱοῦ, de morte filii; *LXX.* ὑπὲρ τῶν κρυφίων τοῦ υἱοῦ, de occultis filii; *Theodotio & Quinta Edit.* ὑπὲρ ἀκμῆς τοῦ υἱοῦ, de florida ætate filii; *Hieron.* ſuper morte filii, *Pſal.* 9. 1. *Recentiores hærent, & incerti voces Hebraïcas exprimunt*, al-muth laben: *putantque ad muſicam pertinere vocem illam, vel inſtrumentum muſicum exprimere.*

עלם exſultare. *Job* 20. 20. *ubi legitur* לא יעלם *LXX.* ἀκατάπαυστος, non potabilis: *ac ſi legiſſent* יעלע *ut in ſequenti radice, qua ſignificat*, ſorbere.

Niphal נעלמה *A.* συμπεπλέκται, complicat; *Symm.* ἐρεύγεται, circumnaſcitur; *Alii*, exſultabunda, *Job* 39. 13. *LXX. vocem ipſam Hebraïcam exprimunt* αἰλααρα, ncelaſſa.

Hithpael, נתעלמה *A. Th.* συμπεφλεκόμεθα, circumplicemur; *Alii*, exſultemus, exhilaremus nos, *Prov.* 7. 18. *LXX.* ἐγκυλισθῶμεν, volutemur; *Vulg.* fruamur *cupitis amplexibus.*

עלע *Piel*, lambere, ſorbere. יעלערום *Aquila*, ἐρευγομένους (αἵματι) habentes os ſanguine plenum; *Sym.* καταπίνουσιν αἷμα, abſorbent ſanguinem; *LXX.* φύρονται ἐν αἵματι, conſperguntur in ſanguine; *Vulg.* lambent ſanguinem, *Job* 39. 30. *Vide in* לקק

עלעין *Chald.* coſtæ. *Dan.* 7. 5. *Ab Hebræo* צלע, *mutato* צ *in* ע

עלף *Piel*, tegere, obtegere; *metaphorice*, animo deficere. *Symm.* עלפו ἐκοπίασαν, ſuerunt, inceſſerunt. *Heſai.* 51. 20. *Alii*, defecerunt; *LXX.* οἱ λελυμένοι, indigentes; *Vulg.* proſtrati ſunt.

Pual, animo deficere.

Hithpael item, animo deficere, dubitare.

עלץ *A. S.* ἀγαλλιᾶται, exſultare. *Pſalm.* 9. 3. ויעלצו *A.* γαυριάσουσι, exultabunt, *vel* lætabuntur; *LXX.* καυχήσονται, gloriabuntur, *Pſalm.* 5. 12. *Convenit cum* עלז עלם

עליצות exultatio; *LXX.* χαλινὸς, frænum, *Habac.* 3. 14.

עלק עלוקה ſanguiſuga, hirudo. *Prov.* 30. 15. *LXX.* βδέλλα, ſanguiſuga.

עליא *Chald. Vide in* עלה

עמד ſtare, adſtare, perſtare; manere, permanere. עמד *S.* παρεῖστηκε, adſtabant; *LXX.* ἔστησαν, ſteterunt, *Job* 29. 8. יעמד *S.* στήσεται, ſtabit, *Job* 8. 15. *eandem vocem S.* ἔστη, ſteterit, *Job* 4. 16. לעמד *LXX.* παραστῆναι, adſtare; *LXX. aliter*, διελθεῖν, tranſire; *Reliqui*, ὑποστῆναι, ſubſiſtere, 1. *Reg.* 6. 20. העמדים *S.* παρεστηκότες, adſtantes; *LXX.* ἱστῶτες; *Theodot.* παριστάντες, adſtantes, *Jud.* 3. 20. והעמדות *Aq.* ἑστηκυίας, ſtantes; *S.* ἱδρυμένας, conſtitutas; *LXX.* κεχωματισμένας, aggeratas; *Th.* ἐχούσας, munitas; *Joſ.* 11. 13. אל-תעמדו *A. Th.* μὴ στῆτε, ne ſteteris; *S.* μὴ ἀποστῆτε, ne abſcedatis; *LXX.* μὴ ἑστήκατε, ne ſteteritis, *Joſ.* 22. 19.

Hiphil, ſtatuere, conſtituere, ſtabilire.

Hophal, ſtabilitum eſſe, diſtentum eſſe, diſtineri.

עמוד στύλος, columna, *Omnes. Vide in Lexico Græco.* עמודים columnæ, *Aq. S. LXX. Th. Quinta & Sexta Editiones*, στύλοι, columnæ, *Pſal.* 74. 4.

עמדה conſtitutio, *Mich.* 1. 11.

עמדי mecum.

מעמד ſtatus, ſtatio, conſtitutio; *Symmac.* στάσις, ſtatio, *Pſalm.* 68. 3. *& alibi.*

עמל laborare, elaborare, moleſtiam adferre. עמל עמלה לו *Aquila*, ἐμόχθησεν μόχθους ἑαυτῷ, anima laborantis laboravit ſibi; *S.* ἐμόχθησεν κοπιάσεις ἑαυτῷ, anima ejus qui laboravit, laboravit ſibi; *LXX.* ἀνὴρ ἐν πόνοις πονεῖ ἑαυτῷ, vir in laboribus laboravit ſibi; *Theod.* ὁ ἐν πόνοις πονῶν ἀμέτρως, ἐπιπονεῖ θάνατον, qui in laboribus laborat ſine menſura, attrahit mortem, *Prov.* 16. 26. שעמל *S.* μοχθοῦντι, laboranti; *LXX.* ᾧ μοχθεῖ, quo laborat, *vel* cui laborat; *Vulg.* quod laborat, *Eccleſ.* 5. 15.

עמל laborioſus, ærumnoſus, moleſtus. *S.* ἐπαχθὴς, onerioſus, *Job* 16. 2. *Plurale* עמלים laborantes, ærumnoſi, *item* operantes.

עמל *Aquila*, *Symmac.* πόνος, labor. *Vide in Lexico Græco. Aq. Sym.* πρὸς πόνον, labor. *Pſal.* 10. *ſecund. Hebr.* 14. *& alibi. Sym.* μόχθος, labor, moleſtia. *Pſalm.* 72. 16. *& alibi. S.* ταλαιπωρία, miſeria. *Pſal.* 54 11. *Sym.* φιλοπονία, induſtria. *Eccleſ.* 2. 10. *Aliquando etiam*, perverſitas, iniquitas, prævaricatio, tranſgreſſio.

עמם texit, operuit, abſcondit, obſcuravit: *ex Chaldaica ſignificatione*: *LXX.* ἐκαθάρισεν, inſtituere.

Hophal, obſcuratum eſſe. יועם *LXX.* ἀμαυρωθήσεται, obſcurabitur. *Thren.* 4. 1.

עם λαὸς, populus, *Omnes paſſim. Item S.* ἔθνος, gens. *Jud.* 2. 12. *Aquila*, πλῆθος, multitudo, cœtus. 1. *Reg.* 14. 38. γένος, genus. *Incert. Exod.* 1. 9. *& alibi. Dicitur etiam de multitudine animalium & inſectorum, ut de locuſtis, de formicis, de cuniculis. Plurale* עמים populi, *& duplicatâ poſtremâ litterâ* עממים populi: *In conſtructione* עממי populi. *Chaldæce dicitur per emphaſin* עמה populus, *itemque* עמא populus. *Plurale perfectum* עממיא populi.

עם cum. *Aliquando*, juxta, prope, apud. מעם a, *vel* de, מעמו ab eo.

עמס onerare, onus imponere. כל-עמסיה *A.* (πᾶς) ὁ βαστάζων αὐτὸν, omnis qui geſtat ipſum; *LXX.* πᾶς ὁ καταπατῶν αὐτὴν, omnis qui conculcaverit eam *Vul.* omnes qui levabunt eam. *Zacha.* 12. 3. *Interdum ſcribitur cum* ש, עמשים onerantes, *Nehem.* 4. 17.

Hiphil, onerare. העמיס *LXX.* ἐπεβάστασε, inſtravit; *Alii*, oneravit, 3. *Reg.* 12. 11.

מעמסה onus.

עמק profundum eſſe. מאד עמקו *Aq. LXX. Theod.* σφόδρα ἐβαθύνθησαν, valde profundæ factæ ſunt; *Sym.* σφόδρα βαθεῖς, valde profundæ ſunt; *Hieronymus*, latus profundæ factæ ſunt *cogitationes tuæ*, *Pſal.* 91. 6.

Hiphil, profundum facere, petitionem in profundo exhibendam facere. העמק שאלה *A. S. Th.* βάθυνον εἰς ᾅδου, deprime in infernum; *id eſt*, ſignum vel ex inferno ſi vis pete; *LXX.* εἰς βάθος, in profundo *pete ſignum*; *Vulgata*, (pete tibi ſignum) . . . *in profundum inferni*, *Heſai.* 7. 11.

עמק *Aquila*, *Symmachus*, *Theodotio*, βαθὺς, profundus. *Pſalm.* 67. 3. *& alibi* βαθύτερος, *Symmac. Levit.* 13. 3. *A. Th.* κοιλὸς, cavus. *Levit.* 13. 3. *Plurale* עמקים profunda. *Fœminin.* עמקה profunda. *Plurale* עמקות profundæ, *vel* profunditates.

עמק κοιλὰς, vallis, *Omnes paſſim. Exempla vide in Lexico Græco. Item A. S. Th.* βάθος, profundum. *Proverb.* 9. 18. *& alibi. Plural.* עמקים valles.

מעמקים profunditates; *LXX.* βάθεα, profunditates. *Pſalm.* 130. 1.

עמיקו *Chald.* profunda: עמיקתא *Idem.*

עמר *Piel*, colligere, manipulos facere. מעמר συλλέγων, colligens. *Incert. Pſal.* 128. 6. *Sic item LXX.*

Hithpael, quæſtum facere; *LXX.* καταστυγνάζειν, dominium in aliquem ſibi aſſumere, aliquem opprimere; *ſive* ἀδικεῖσθαι, deſpicere.

עמר *LXX.* γομὸρ, Gomor, *menſura genus. Dicitur eſſe decima pars Ephi.*

עמר *LXX.* δρέγμα, manipulus; *Aquila*, ἀλὴς, tenera ſpica, *Deut.* 24. 19. *in Appendice. Plur.* עמרים manipuli.

עמיר manipulus; *LXX.* χόρτος, fœnum. *Item LXX.* καλάμη, ſtipula.

עמר *Chald.* lana, *ab Hebræo* צמר *mutato* צ *in* ע, *ut ſæpe fit.*

עמת ſecundùm, juxta. לעמת e regione, ex adverſo, מלעמת *idem.* זה-לעמת ἀνάλογον τούτῳ conſentaneum illi; *S. Eccleſ.* 7. 15. *LXX.* καὶ τοῦτο συμφώνως. *Le-*

gendum haud dubie videtur σωί τῶ; nam hæc Hebraïca verba אתיהוה בם, *ſic primitus verterant LXX.* ἰδὲ καὶγὼ τοῦτο συρφωνῶ τῶ, vide & quidem huic congruenter iſtud *fecit Dens. Origenes autem dum Hexapla adornaret, ut particulam* את *ante* יהוה *exprimeret,* σωὶ *addidit ex Aquila præmiſſo aſteriſco: nam Aquila in verſione ſua quæ κατ' ἀκρίβειαν vocabatur, particulam* את *notam accuſativi caſus per* σωί *exprimebat, quam particulam cum aliis bene multis ſupervacaneis in Editione* ωὶ *Ô. Hexaplari poſuit. Harum vero additionum magna pars in Eccleſiaſte ſecundum Exemplaria hodierna remanſit, ut probavimus in Prælimin aribus.*

עמית *Aquila, Symm. Theod.* ὁ πλησίον, proximus, ſocius. *Levit.* 6. 2. *& ſic LXX. paſſim.* עמיתי *Aquila,* σύμεσλόν μου, contribulem meum, *S.* τῶ λαῶ μου, populi mei; *LXX.* πολίτην μου, civem meum; *Th.* πλησίον αὐτῆ, proximum ejus; *Vulg.* cohærentem mihi, *Zach.* 13. 7.

ענב *A. S.* σταφύλη, uva. *Num.* 6. 3. *Plurale* ענבים uvæ.

ענג *Pual*, deliciari; *LXX.* τρυφᾶν, ἐντρυφᾶν & καθαπτρυφᾶν, delectari. *Item,* παῤῥησιάζεσθαι, confidenter agere.

Hitpael, oblectare ſe.

ענג delicatus; *LXX.* τρυφερὸς, delicatus. *Fœminin.* ענגה *LXX.* τρυφερὰ, delicata.

ענג delic um, deliciæ, voluptas.

תענוג *Aq.* τρυφὴ, voluptas, oblectatio; *S.* ἀγάλλος, delicatus. *Eccleſ.* 2. 8. *Plurale* תענוגים deliciæ.

ענד alligare, annectere. ענד *Sym.* σφίγξον, ſtringe; *LXX.* ἐμπλεύσατε, torque, circumda; *Vulg.* circumda, *Prov.* 6. 21.

ענה reſpondere, exaudire. *Item*, dicere, loqui, alloqui, teſtificari, conteſtari: clamare, acclamare, canere, canticum incipere. *Item*, affligere ſe, humiliare ſe, negotiis diſtendi, יענה *A. S.* ἀποκριθήσεται, reſpondebit, *Gen.* 41. 16. לא אענה *Th.* οὐ ἀποκριθήσομαί μοι, non reſpondebit mihi; *LXX.* οὐ εἰσακούσεταί μου, non exaudiet me; *Vulgata*, non reſpondebo, *Job* 9. 15. לא יענה *A.* οὐ ἀποκριθήσῃ, non reſpondebit; *S.* ἀναντίῤῥητοι, irrefutabiles *ſermones ejus*; *LXX.* οὐ ἐπακούσεται, non exaudivit, *Job* 33. 13. ויענני *Aquila, Quinta & Sexta Editiones,* καὶ ἐπακούσῃ μου, & exaudiet me; *LXX.* καὶ ἐπήκουσέ μου, & exaudivit me, *Pſalm.* 3. 5. *Item* ἐπακούειν, *quod ſæpe ſignificat* reſpondere, *ut infra in Lexico Græco dicemus.* יענה *Symmach.* ἀποφθέγξεται, loquetur, vociferabitur, *Habac.* 2. 11. יענו *S.* κατέλεγον, cantando recitabant; *LXX.* ἐξῆρχεν, præcinebant; *Vulg.* cantabant, 1. *Reg.* 21. 11. וענו *A.* καὶ κατέλεγεν, & cantando recitabat; *LXX.* ἐξῆρχεν, præcinebat, *Exod.* 15. 21. לענת *S.* ἀχοληθῆναι, ut occuparentur; *LXX.* ἀποσπασθῆναι, ut negotiis abſtraherentur; *Alii*, ut affligerentur, ut affligerent ſe, *Eccleſ.* 1. 13. יענה *S.* ὑποταγήσεται, ſubjicietur, *Heſai.* 31. 4.

Niphal, exaudiri, reſpondere, *aliquando* affligi. לא אענה *S.* οὐ εἰσακουσθήσομαι, non exaudiar; *LXX.* οὐ λαλήσω, non loquar; *Vulg.* & nemo audiet, *Job* 19. 7. לא יענה *S.* ἀναντῤῥήτως ἔσται, irrefutabilis erit; *LXX.* καὶ ἀποκρινεῖ, & viciſſim audiet; *Vulg.* non & audiet; *Job* 11. 2.

Piel, comprimere, affligere, humiliare, *ſcilicet mulierem, coeundo cum ea. Item*, canere, cantare. תענינה *Incert.* κακώσετε, affligetis; *LXX.* ταπεινώσετε, humiliabitis, *Levit.* 25. 32. לענותו *Aquila,* κακῶσαι αὐτὸν, ad affligendum eum; *LXX.* ταπεινῶσαι αὐτὸν, ad humiliandum eum; *Alius*, μεταπεῖσαι αὐτὸν, ad transmovendum eum, 2. *Reg.* 7. 10. לא יענה *Aq.* οὐ κακοήσει, non male tractabit; *LXX.* οὐ μὴ ἐᾷ ἐπακοῦσαι αὐτὸν, non putas exaudire eum; *Vulg.* & enarrari non poteſt, *Job* 37. 23.

Pual, affligi.

Hiphil, reſpondere, annuere, teſtimonium perhibere, reſpondere facere.

Hithpael, affligi, affligere ſe.

ענה *Incert.* ἀκρόασις, auditus.

ענו πρᾶος, manſuetus, *Omnes. S.* πρᾶος; mitis, manſuetus, *ad utramque vocem exempla vide in Lexico Græco. Item*, humilis. *Plur.* ענוים manſueti, humiles, *& in conſtructione* ענוי manſueti.

ענוה *S. Th.* πραΰτης, manſuetudo. *Prov.* 15. 33. *& alibi. S. Th.* πραότης, manſuetudo. *Prov.* 18. 12. *& alibi. Item*, abjectio, humilitas.

עני *Aquila*, πένης, pauper. *Pſ.* 18. 5. *& alibi. Item Sym.* πτωχὸς, pauper, inops, mendicus, egenus. *Job* 24. 9. *& alibi. Item*, affl.ctus, abjectus. *Plurale* עניים pauperes; *Chaldaïce*, ענין affl.cti. *Fœminin.* עניה pauperc ula.

עני *S.* κάκωσις, afflictio. *Pſal.* 43. 25. *Item* ענוי *A. S.* πενία, paupertas. *Deuter.* 26. 7. *in Append. Aquila, Symmachus*, κακωχία, affl.ctio. *Pſalm.* 9. 14. *& Pſal.* 43. 25. *& alibi.*

ענות ſulci. *Oſee* 10. 10. *ſecundum quoſdam.*

ענות affl.ctio. *Samaritanus*, ἀπόκρισις, reſponſio, *Exod.* 32. 18.

תענית jejunium. *Eſdræ* 9. 5.

לענן ut, propter, *ad hanc radicem reducitur a quibuſdam. Vide in* ענן

יענה *Aquila, Symmachus, Theodotio*, στρουθοκάμηλος, ſtruthiocamelus. *Exempla frequentia vide in Lexico Græco. Plur.* יענים ſtruthiocameli. *Alii*, ulula, *a voce reſonante ſic dicta LXX.* σειρῆνες & σειρῆνα, ſtruthiones, *& non raro*, σειρῆνες, ſirenes.

מענה *Symmachus*, ἀπόκρισις, reſponſio. *Prov.* 15. 1. *Item*, ſermo, exauditio, reſponſio.

מענה jugerum; *LXX.* σφενδόνη, lapidum jaculatio.

מענות ſulcus, ſtriga. *Pſ* 128. 3. *ubi legitur* דאו יכו למענותם *A.* ἐμάκυναν (τὴν αὔλακα αὐτῶν.) *hæc parentheſi inclusa verba ex conjectura pono, quia Hieronymus, qui in Pſalmis Aquilam exprimere ſolet, hic vertit*, prolongaverunt ſulcum ſuum: *S.* παρέτειναν κακοῦντες, extenderunt malignantes; *LXX.* ἐμάκρυναν τὴν ἀνομίαν αὐτῶν, prolongaverunt iniquitatem ſuam.

ענין *Aquila*, περισπασμὸς, diſtractio, occupatio; *S.* ἀγωγία, negotium, *ſæpe in Eccleſiaſte. Vide in Lexico Græco*; *S. ſemel* ἀνομία, iniquitas, *ac ſi legiſſet* עון

ענן nubes; *Aquila, Symmachus, Theodotio*, νεφέλη, nubes. *Exempla vide in Lexico Græco. Aquila*, ὁμίχλη, caligo, *Deut.* 4. 11. *Samaritanus*, νεφὴς, nubes. *Exod.* 14. 20. *Incert.* ἀπόκρυφα, abſconſio, abſconditum, latibulum. *Job* 26. 9. *LXX. aliquando*, ἀτμὶς, vapor. *Plurale conſtructum Chald.* ענני nubes.

Piel, ענן obnubilare; *LXX.* σκιαφωτῶν, obnubilare, nubibus obducere. *Et alia ſignificatione* ענן præſtigiari, præſtigiis uti. *Quidam vero ad hanc radicem reducunt, quod idem ſit, ac* ex nubibus hariolari & conjectare. בני עננה *Symmac. & Vulg* filii augurarricis; *LXX.* υἱοὶ ἀνομίας, filii iniqui; *Theod.* υἱοὶ ὀνοσᾶ, filii Onena, *Heſai.* 57. 3. מעוננים *Aquila*, κληδονιζόμενοι, divinantes, hariolantes; *Sym.* ἐπαοιδοκατάρατοι, ex ſignis quibuſdam hariolantes; *LXX.* ἀποφθεγγόμενοι, vociferantes, vaticinantes, *Mich.* 5. 11.

מעוננים præſtigiatores. מענה *ſupra* præſtigiatrix.

ענף ramus; *LXX.* κλάδος, ramus, βλαστὸς, germen, propago. *Item*, ἀναδενδρὰς, arbuſtum, σκιὰ, propago, κλῆμα ramus, *& ſemel*, σταφυλὴ, uva; *ac ſi legerint* ענב

ענפה ramoſa, frondoſa.

ענק torquis in modum cingere, torque donare, muneribus adficere; *Sym.* יענקו ἐμφιάζετο, induerunt, *Pſalm.* 72. 6. *ubi LXX.* ἐκράτησεν αὐτὸς, tenuit eos *ſuperbia*; *Hieronymus qui videtur Aquilam pro more ſuo exprimere, longe aliud effert*, nutriti ſunt *ad ſuperbiam.*

ענק *Aq.* περιτραχήλιον, torques, collare, *Prov.* 1. 9. *A.* πλόκαμον, cincinnus; *Symmac.* ἐμμανὲς, monile, *Cant.* 4. 9. *Incert.* πλοὺς, vectis, *vel* torques, *Jud.* 8. 26. *Plural. maſc.* ענקים torques; *Plurale fœmin.* ענקות torques.

ענק Enac, *nomen viri & Gentis. Plurale.* ענקים Enacitæ.

ענש punire, multare, pœna adficere, mulctam imponere. *LXX.* ζημιῶν, damno afficere, *vel* multare.

Niphal, mulctari, ונענש *LXX.* ζημίαν τίνων, mulctam solvent, mulctabuntur.

ענש mulcta.

חנה *Chald.* tempus, *quidam falsum putant ab* ת *Hebræo per Epenthesin tu* ב *Chaldaït fami iarem. Alii volunt esse nomen proprium loci*, Esdræ 4. 10.

עסס conculcare, calcare, *Malach.* 4. 3. *LXX.* καταπατῶν, conculcare.

עסיס succus *vel* mustum a calcando; *LXX. semel* οἶνος νέος vinum novum; *semel* ὕδωρ, latex. *Alibi*, μέθη, ebrietas; *alibi*, γλυκασμὸς, dulcedo.

עפאים עפים rami, frondes. *Est vox Chaldea, LXX.* πέτραι, petræ. *Psal.* 103. 13. *Sed alibi semper* φύλλα, folia.

עפל clivus, locus editus. *Alii volunt esse nomen proprium loci*, 4. *Reg.* 5. 24. *ubi LXX.* σκοτεινὸν, tenebrosum, *ac si legerint* אפל

Hiphil, העפיל in altum contendere, impetuose conari. ויעפלו *LXX.* διαβαίνοντες, pertranseuntes; *Alii*, elato animo contenderunt, *Num.* 14. 44.

Pual, הנה עפלת *Aquila*, ἰδοὺ ὀκνηλευόμενε, ecce tardante *me*; *LXX.* ἐὰν ὑποστείληται, si contraxerit se, *vel* retraxerit se; *Vulg.* ecce qui incredulus est; *Alii*, ecce elata est, *Habac.* 2. 4.

עפר *Symmach.* κόνις, pulvis, *Job* 5. 6. *& alibi. Vide Lex. Grec. Inc* κονιορτὸς, pulvis, *Thren.* 3. 29. *Item*, *Aq. S. Th.* χοῦς, pulvis, *Levit.* 17. 13. *& alibi*; *S. Th.* χῶμα, cumulus terræ, agger. *Exempla vide in Lexico Græco. Heb. Int.* σποδὸς, cinis, *Job* 14. 8. *Plur.* עפרות pulveres.

עפר *Piel*, pulverem excitavit. ויעפר בעפר *LXX.* καὶ ἐπέχεεν χοῦν πολὺν, & pulvere conspergens, 2. *Reg.* 16. 13.

עפר *A. S. Th.* μνημεῖον, monumentum, *Hesai.* 26. 19. & lætabuntur ii qui in monumento; *LXX.* ἐν τῇ γῇ, *in* terra.

עפרת plumbum; *LXX.* μολιβδος, plumbum.

עפר *Aquila*, πῶλος, pullus [cervorum] *Cant.* 2. 9. *LXX.* νεβρὸς, hinnulus; *Plur.* עפרים hinnuli.

עץ ξύλον, lignum *Omnes. Item, Sym.* δένδρον, arbor, *Eccles.* 11. 3. *Est generale nomen arborum, quod etiam ad arbusta & frutices transfertur. Plurale*, עצים ligna. *Fœminin.* עצה lignum.

עצב dolore affecit, dolorem adtulit, afflixit, vexavit.

Niphal, dolore affectus est. יעצב *Aq.* κατεδύσατο, abstraheretur, convelletur; *S.* κακωθήσεται, affligetur. *LXX.* ἐξασθενήσεται, labore adficietur, *Eccles.* 10. 9. יעצבו *S.* ἐφρόντιζον, curam habebant, curabant, *Psal.* 55. 6. נעצבה *Symm.* ἐδυνάσθη, dolore affecta est, doluit, 1. *Reg.* 20. 34. *Theod.* ἐλυπήθη, contristata est.

Piel, dolore afficit, dolorem adtulit.

Hiphil, להעצבה idolorum cultum exhibendo, idola adorando, *vel* idola effingendo, *Jerem* 44. 19. *ubi S. quasi nomen proprium reddit* ἐν Θόβᾳ, & Sobba; *Alius*, καὶ τὸν γλυπτὸν αὐτῆς, & Sculptilium ejus, *Vulg.* ad colendum eam.

Hithpael, dolere. ויתעצב *A.* διεπονήθη, labore & molestia affectus est, *Gen.* 6. 6. *ubi LXX.* ἐν διανοίᾳ, & recogitavit; *Vulgata*, & tactus dolore cordis intrinsecus.

עצב *S.* ἐδυνάσθη, dolor, molestia. *Hesai.* 50. 11. *Item*, idolum, *vel* terriculum.

עצב *A.* σκληρὸς, durus; *Symm.* θρασὺς, audax; *Th.* πονηρὸς, laboriosus. *Prov.* 15. 18. *ubi LXX.* λυπηρὸς, molestus, dolorem adferens.

עצבים terricula, simulacra, *Osee* 4. 10. *S.* εἰδώλια, idola. עצבי *Hesai* 46. 1. & עצבות *Sym. Psalm.* 15. 4. *S.* γλυπτὰ, sculptilia, 2. *Reg.* 5. 21. *A.* ἐξεπονήματα, labores, *ibid. Hic autem* labores, *seu* opera, *pro simulacr, s manufactis accipiuntur.*

עצבון dolor, labor; *S.* κακοπάθεια, afflictio, vexatio, *Gen.* 3. 17. *in Appendice*; *Th.* μόχθοι, labor, molestia, *ibidem.*

עצבת *Aq.* ἐξεπόνησε, labor, dolor, *sive* opus fabrile; *S.* εἴδωλον, idolum; *Incert.* κάταγμα, fractura. עצבות *A.* διεπονήσαντο, Labores, *Psalm.* 15. 4. *& alibi. Vide Lex. Græcum.*

מעצבה *Aq.* διεπονοῦς, labor, *Hesai.* 50. 11. *ubi Symm.* ὀδύνη, dolor. *Sym. Theod.* διαβουλία, consultatio, *Prov.* 1. 3.

עציב *Chald.* dolens, tristis.

עצר מעצד ascia, securis. *LXX.* σκληρὸν, ascia, *& alibi*, χώνευμα, conflatio, conflatile.

עצר *semel Prov.* 16. 30. *Aq. Th.* στηρίζων, firmans; *LXX.* στηλίζων, obfirmans, qui obfirmat; *Vulgata*, qui annuit *oculis*; *Alii verunt*; claudere leviter oculos, connivere *oculis.*

עצה spina dorsi, *Levit.* 3. 9. *ubi LXX.* πλάτη, ile, lumbus.

עצל *Niphal*, pigrum esse, *Jud.* 18. 9. *ubi LXX.* segnem & pigrum esse.

עצל *Aq. Sym. Th.* ἀνειρὸς, piger, *Prov.* 15. 19. *& alibi. Item LXX.* ἀργὸς, opere carens, vacans, piger, *& semel* ἄφρων, insipiens.

עצלה *S. Th.* ἀνεσις, pigritia, *Prov.* 19. 15. *Duale* עצלתים ar saltaim, pigritia duplex, *id est*; ambarum manuum.

עצם roborari, corroborari, potentem esse, invalescere, ἰσχύειν, fortem esse, valere, עצמו *A. LXX. Th.* ἐκραταιώθησαν roborata sunt; *Symm.* πλειστλεθεῖς ἦσαν, quam plurima erant *capita eorum*, *Psalm.* 138. 17. עצמו *S.* ὑπερισχύουσι, prævalent; *LXX.* ἐκραταιώθησαν, confirmati sunt, *Psalm.* 37. 10.

Piel, exossare, ossa comminuere.

Hiphil, potentem facere.

עצם *Aquila*, ἰσχύϊ; *A. Gen.* 18. 18. *Psal.* 34. 18. *&* ἰσχύϊ, osseus; *Aq. Exod.* 1. 9. *Aq. Deut.* 7. 1. *in Appendice*, *Inc. Deut.* 9. 1. *S.* ἰσχυρὸς, fortis, potens, *Genes.* 18. 18. *S.* πλειστλεθὲς, quamplurimus, *Psal* 34. 18. *& alibi*, *Item* potens, numerosus. *Plurale*, עצומים robusti, fortes. *Fœminin.* עצמה, robusta, *item*, robora.

עצם robur, fortitudo; *S.* ἕξις, habitus, *Thren.* 4. 7. *Fœminin.* עצמה robur.

עצמות *Theodotio*, κραταιώματα, fortitudines, *A.* στερέωσις, confirmatio, firmatio, *Hesai.* 41. 21.

העצמות vires.

עצם ὀστοῦν, os. ossis, *Omnes. Vide Lexicon Græcum. Synecdochice*, corpus, substantia. *Plurale* עצמים ossa, *Plur. fœminin.* עצמות ossa.

עצר claudere, concludere, includere; continere, detinere: cohibere, coercere, imperare. עצר *A.* ἐκώλυσε, cohibuit; *LXX.* συνέκλεισεν, conclusit, *Gen.* 16. 2. *in Appendice.* נעצרה *Th.* βιασώμεθα, vim faciamus; *LXX.* κατέχωμεν, detineamus, *Jud.* 13. 15.

Niphal, cohiberi, detineri, claudi. נעצר *Aquila*, ἐγκεκλεισμένῳ, inclusus; *LXX.* συνεχόμενον, detensus, 1. *Reg.* 21. 7.

עצר imperium.

עצר *Aquila*, ἐπισχὴ, retentio; *Symmachus*, συνοχὴ, coarctatio, *Prov.* 30. 16.

עצרה *A.* ἐπίσχεσις, prohibitio, detentio, *Deut.* 16. 8. *in Appendice. Item S.* συνόδῳ, cœtus, conventus; *Aq.* collectio, *Joel* 1. 4. *significat item*, interdictio, prohibitio, detentio; dies feriatus, feria, cœtus festivus. *Plurale*, עצרות festa, *aut* feriæ.

מעצר *A.* ἐπίσχεσις, detentio, 1. *Reg.* 14. 6. *& ibid. Symmachus*, ἐποχὴ, inhibitio, *item* prohibitio, impedimentum.

מעצר coercitio, imperium, *A.* ἐπίσχεσις, retentio.

עָקַב calcaneum tenere; *vel* apprehendere, ſupplantare, circumvenire; fraudare; *LXX.* πλησίζειν, ſupplantare; *ſemel*, ταράττειν, conturbare.

Piel, tardare, retardare, ad extremum differre; *ſed longe aliter Veteres* יעקבם *S.* ἐξιχνιάζουσιν, inveſtigabitur, *Job* 37. 4. *& ſic Vulgata*; *LXX.* ἐπαλλάξει αὐτούς, commutabit eos.

עֵקֶב *A.* πλέγμα, calcaneus, *Pſal.* 40. 10. *& alibi, ubi S. Th. vertunt*, ἀκολουθῶν, ſequens. *Item S.* ἴχνος, veſtigium, *Pſalm.* 48. 6. *Metaphorice etiam ſignificat*, finis, extremum, extremitas, extrema pars. *Plurale, conſtructum* עִקְבֵי calces, extremæ partes, veſtigia. *Fœm.* עֲקֵבוֹת veſtigia.

עֵקֶב *adverb.* tandem, extremò. *Item*, pro, propter, quia; *S.* ὕστερον עֵקֶב עָנוּת ὕστερον πραΰνασε, poſt manſuetudinem, *Prov.* 22. 4.

עֲקֻבָה fraus; *item*, עֲקֻבָה *A.* πλεκτάνης, flexuoſa, (*ſee* 6. 8. *S.* δῶν), perſequutores, *Joel.* 6. 8.

עָקֹב fraudulentum, pravum, perverſum.

עֵקֶב *item*, emolumentum, fructus, præmium, merces.

עָקַד ligavit, colligavit; *LXX.* συμποδίζειν, compedibus vincire, ligare.

עָקֹד varius, maculoſus; *LXX.* ῥαντὸς, conſperſus maculis; *&* διαλευκὸς, ſubalbus, albicans. *Plurale*, עֲקֻדִּים varii, maculoſi.

עֲקֻדָּה *Aq.* κάμψις, flexio, curvatio, 4. *Reg.* 10. 12. *ubi legitur* בית־עקד *Aquila*, οἶκος κάμψεως, domus curvationis, *ſive*, domus curvantium, *ut habet Hieronymus de locis Hebraïcis*; *Symmachus*, οἶκος ἐνδέσεων, domus ſingulorum, *Hieronymus ibidem. Videtur autem Symmachus ex voce* עָקַד *feciſſe* ἐνδεῖν, *quaſi nomen proprium*: *nam* ἐνδέσεων *quoad ſignificationem, nullam habet cum* עָקַד *affinitatem*; *LXX.* Βαθακάδ, Bæthacad; *Vulgata*, cameram; *Recentiores* Beth-heked *nomen proprium loci.*

עֲקֵרָה מעקה lorica, peribolus; *LXX.* περίφραγμα, *Deut.* 2. 28.

עָקֹל מעקל *participium Pual*, perverſum, tortuoſum, obtortum; *LXX.* διεστραμμένον, perverſum.

עִקְלָתוֹן tortuoſum. נחש עקלתון *Aq. Th.* ὄφιν ἐνειλούμενον, ſerpentem ſqualidum; *S.* τὸν ὄφιν τὸν σκολιὸν, ſerpentem tortuoſum; *LXX.* ὄφιν σκολιὸν, ſerpentem tortuoſum, *Heſai.* 27. 1.

עִקְּלְקְלוֹת *Aquila*, ἐξελιγμοὶ, complicationes *Symm.* σκολιότητες, tortuoſitates, *LXX.* διεστραμμένα, ſtrangulationes, *Theodotio*, στραγγαλιαὶ, perverſa, *Pſalm.* 124. 6. *ubi Vulgat.* obligationes; *Hieronymus*, pravitates.

עָקַר exſtirpare, eradicare, enervare. עת לעקור *Sym.* (καιρὸς τοῦ) ἐκριζῶσαι, tempus eradicandi; *LXX.* καιρὸς τοῦ ἐκσπάσαι, tempus evellendi, *Eccleſ.* 3. 2.

Niphal, exſtirpari.

Piel, enervare, exſtirpare, evellere. ויעקר *Aq.* ἐξέ[illegible]ρεν, *mendoſe*; *forte* ἐξώλεσεν, exterminavit; *Symmac.* ἐπηρώτωσε, ſubnervavit; *LXX.* παρέλυσε, diſſolvit, 2. *Reg.* 8. 4. עקרדסור *A. S.* ἐξερίζουσιν τεῖχος, eradicarunt murum; *LXX.* ἐπηρώκασιν ταῦρον, ſubnervaverunt taurum; *Vulgata*, ſuffoderunt murum, *Gen.* 49. 6.

Ithpeal Chald. eradicari.

עָקָר *Aquila*, στεῖρος, ſterilis, orbus, *Deut.* 7. 14. *in Appendice. Fœmin.* עקרה ſterilis.

עֵקֶר ſtirps, *vel* indigena, *qui ex ſtirpe extranea ortus eſt.*

עקר *Chald.* ſtirps, radix.

עַקְרָב ſcorpio, *LXX.* σκορπίος, ſcorpius. *Plur.* עקרבים ſcorpiones.

עָקַשׁ pervertere, ſubvertere; *LXX.* σκολιὸν ἀποκαθιστᾶν, tortuoſum evadere, *Job* 9. 20

Niphal, perverſum eſſe.

Piel, pervertere, depravare. מעקש *S.* στρεβλοῦν, diſtorquens; *LXX.* διαστρέφων, ſubvertens; *Vulg.* qui depravat: *Prov.* 10. 9.

עָקֹשׁ *S.* σκαμβὸς, obliquus, *Prov.* 2. 15. *Th.* στρεβλὸς, tortuoſus, perverſus, *Prov.* 2. 15. עקשי־לב *A. S. Th.* στρεβλοκάρδιοι, perverſi corde, *Prov.* 11. 20. *Symm.* στρέβλωμα, tortuoſitas, *Prov.* 6. 12. *Plural.* עקשים perverſi.

עקשות *Aquila, Symmach. Theodotio*, στρεβλότητες perverſitas, *Prov.* 4. 24.

מעקשים perverſitates, *Heſa.* 42. 16.

עָרַב miſcere, commiſcere: *item*, negotiari, ſpondere, fidejubere, oppignerare; amœnum, gratum, jucundum eſſe. אערב *Aq.* ἐγγυήσομαι, ſpondeo; *LXX.* ἐκδέξομαι, ſuſcipio, *Gen.* 43. 9. *in Appendice.* ערב *S.* ἐνεγυήσατο, ſpopondit; *LXX.* ἐκδέδεται, excepit, ſuſcepit; *Gen.* 44. 32. *in Appendice.* כי־ערב זר *A. S. Th.* ὅτι ἐνεγυήσατο ἀλλότριον, quia ſpopondit pro extraneo; *LXX.* παρῆλθε γὰρ ὑβριστὴς, pertranſiit enim contumelioſus, *Prov.* 27. 13. *ubi LXX.* עבר pertranſiit, *haud dubie legerunt tranſpoſitis litteris, pro* ערב fidejuſſit: *& vocem ſequentem* זר ſuperbus, contumelioſus, *legerunt pro* זר extraneus; *nihil enim frequentius illa mutatione* ז *in* ד *&* ר *in* ד *& vicißim*, ערב *Aq. Th.* ἐγγύησαι, fidejube; *Symmac.* ἀπόδεξαι, ſuſcipe; *LXX.* ἀνάδεξαι, excipe; *Hieronymus*, ſponde. *Pſ.* 118. 122.

Pual, participium מערב mixtum.

Hiphil, veſperaſcere, advesperaſcere.

Hithpael, ſpondere; ſponſionem facere, *item*, miſceri, miſcere ſe. לאירערב זר *Sym.* οὐ συμμιγήσεται ἀλλοτρίοις, non commiſcebitur alienis; *LXX.* οὐ ἐπαμίγνυται ὕβρει, non miſcetur contumeliæ, *ubi ſimiliter* זר *pro* זור *legerunt*; *Vul.* non miſcebitur extraneus, *Prov.* 14. 10.

עָרֵב ſuavis, dulcis, ἡδὺς, *Sym. Job* 24. 6. *ubi LXX. quaſi verbum vertunt*, ἥσθη, dulcis fuit, dulcis effectus eſt *panis.*

עֵרֶב *Aq. Th.* σύμμικτος, promiſcuus, confertim poſitus, *Jer.* 25. 24. *dubium*; *Alii*, Arabia *vertunt eodem loco*, *Item*, trama, ſubtegmen.

עֶרֶב ἑσπέρα, veſpera, *Omnes. Item A. Symmac. Th.* δείλη, veſpera, 3. *Reg.* 17. 6. *Plural.* ערבות veſperæ. *Duale.* בין הערבים ben haarbaim, inter duas veſperas.

עָרֹב *A.* πάμμυια, omnimoda muſca, *Exod.* 8. 17. *Pſalm.* 77. 45. *S.* κυνόμυια, *Pſal.* 77. 45. *Item Aq.* πάμμυιος, omnis generis muſca, *Pſalm.* 104. 31.

עֹרֵב κόραξ, corvus, *A. S. Th.* 3. *Reg.* 17. 6. *& alibi. Plurale*, ערבים corvi.

עֲרָבָה ἰτέα, ſalix. *Omnes Levit.* 23. 41. *A. Job* 40. 17. *Plur.* ערבים ſalices, *quod in* ערבה *ſeu campeſtri loco naſcantur.*

עֲרָבָה Arabia, *ſic dicta quod quaſi ſolitudo, & deſerta regio eſſet.* הערבי Arabs; *Plur. item cum* ה *emphatico* הערבים Arabes, *& cum epentheſi* א, הערביאים Arabes.

עֲרָבָה *Aq.* ὁμαλὴ, plana, planities, *S.* πεδιὰς *&* πεδινὴ, campeſtris, *ſæpe. Exempla utriuſque vide in Lex. Græc. A.* ὁμαλὴ, *Joſ.* 3. 16. *& Th. Amos* 6. 14. *Th. vulgo* δυσμαὶ Occidens, *Num.* 21. 1. *& alibi. S.* ἄβατος, invius, invia, *Heſai.* 40. 3. *Symm.* ἀοίκητος, inhabitabilis, *Joſ.* 3. 16. *& alibi ſæpe. Vide Lexicon Græcum.*

ערבות ἔρημα, deſerta. *Aquila*, *Pſal.* 9. 7.

עֵרָבוֹן ſponſio, pignus, arrha. *Item Sym.* ἡδὺς, dulcis. *Item A.* σύμμιξις, commixtio. *Sym.* μισθοφορία, merces, 3. *Reg.* 17. 28.

עַרְבוֹן arrha, pignus.

עֲרֻבוֹת *Sym. & Alii*, ἐρείσεις, ſtructura. *Pſal.* 9. 7. *&* 103. 11. *A.* ἔρημα, deſerta, *Pſalm.* 9. 7.

מַעֲרָב Occidens, veſpertinæ partes, *a veſperâ. Item*, commercium, negotiatio. *Plurale conſtructum* מערבי commercia, negotiationes.

תַּעֲרֻבוֹת ſponſiones.

עָרַג glociavit, *eſt proprium cervorum. Hic variant Interpretes, Pſalm.* 41. 1. כאיל תערג *Aq.* ὡς αὐλὸν πε[illegible]πραίνεται,

πρασιάζει, ut pratum, *vel* ut sulcus imbrem sitit; *& sic etiam Joel.* 1. 20. *Sexta Editio*, ὃν τρόπον πεδίον πρασιάζει, ac si campus imbrem sitiat; *S.* ὡς ἀναίδεια ἔλαφος, ut festinat cervus; *LXX.* ἐπιποθεῖ concupiscit; *Alii*, sicut cervus glocitat, *vertunt*, *cervi clamorem exprimentes*: *Hieronymus*, sicut areola præparata, *Aquilam nempe pro more sequitur. Non de cervis modo, sed etiam de aliis bestiis dicitur* ערג clamavit.

ערגה *Aq. S.* πρασιά, area, *Cant.* 6. 1. *& alibi. Alii*, areola, *Plur.* ערגות areolæ.

עֵרוֹד עירוד onager; *LXX.* ὄνος ἄγριος, asinus agrestis, *id est*, onager, *Job* 39. 5. *Plur. Chal.* עורדיא onagri *Dan.* 5. 21.

ערה nudari.

Niphal, nudari, effundi, evacuari.

Piel, *A.* ἀποκενῶ evacuare; *S. Th.* ἐκκενῶν, evacuare, effundere, *Psal.* 140. 8. *Item*, nudare, effundere, depromere.

Hiphil, effundere, nudare, turpiter denudare, והערה ἀσχημόνησε, turpiter habuit, *A. Levit.* 20. 19. *in App. ubi LXX.* ἀπεκάλυψε [τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῆς] revelavit *ignominiam suam*, retexit *turpitudinem suam.*

Hithpael, diffundere se, explicare se, nudare se: *item*, vitescere.

ערוה ערות *Aquila*, *Symm.* ἀσχημοσύνη, turpitudo, *Genes.* 9. 22. *& alibi.* i. nuditas, verenda, pudenda. *Item*, infirmitas. ערות *Aq.* κρυπτά, τά, occulta, *Gen.* 42. 9. *significat hic, occulta & debilia terræ loca, quæ exploratores observare solent, ut ad suos referant.*

ערית reteckio, *vel* retecta, nudata *adjective.*

עור δέρμα, pellis; *Aquila*, *Symmachus*, *Theodotio*, *Exod.* 25. 5. *& alibi. Item Sym.* σῶμα, corpus, *Job* 40. 26. *S.* χρὼς, cutis, corpus, *Job* 2. 4. *Plurale* ערת pelles, *utroque Holem deficiente.*

עור *A. S. Th.* πῶλος, pullus, *Hesai.* 30. 6. *Vide supra in* עיר

ערוה papyri *quasi pellicula*, *Hesai.* 19. 6. *Papyrus autem in multas membranulas dividebatur, hinc* ערות *sive* pelliculæ *dicitur.*

ערת τρίχες, pili. *Exod.* 35. 23. *Alii*, δέρματα, pelles.

עירד nudatissimus, destitutus ab omnibus. *Alii*, myrica.

מעור & מיער *Aquila*, γύμνωσις, nuditas, nudatio; *S.* ἀσχημοσύνη turpitudo, *Hab.* 2. 15. מעורים nuditates.

מעורה *item* nuditas.

מערה spelunca, caverna. *Plurale*; מערות speluncæ, cavernæ.

עָרַךְ ordinare, disponere; aptare, struere, instruere: ordinare, taxare, comparare; *Aquila*, κατηρτίσατο, instruere, ordinare, *Prov.* 9. 2. *S.* προτίθημι, proponere, *Job* 23. 3. *S. Th.* συνιστάνειν; struere, *Psalm.* 119. 4. *& alibi. S. item* יערך ἀντισταθήσεται, æquabit se, æquabitur, æquiparabitur, *Psalm.* 88. 7.

Hiphil, taxare, æstimare. והעריך *Samaritanus*, ἐκτιμήσει, æstimabit, *Levit.* 27. 14.

ערך *Aq.* τάξις, ordo, *S.* τίμημα, pretium; *Job* 28. 13. *Alii*, instructio, dispositio, æstimatio, pretium. *A. S. Th.* ζεῦγος, jugum, *Jud.* 17. 10.

מערכה *A.* παράταξις, acies. 1. *Reg.* 13. 3. *& A.* τάξις, ordo; *S.* τίμημα, pretium, *Job* 28. 13. *& A. S. Job* 41. 31. מערכה ordo, aptatio. *A.* παράταξις, acies. *Plurale*, מערכות ordines; *S.* στρατόπεδον, exercitus; *Incer.* πόλεμος, bellum, *sæpe. Vide in Lexico Græco. Incert.* στοῖχοι, strues, *Levit.* 24. 6. *Alius*, σύνθεσις, compositio, *Ibid.*

מערכת ordo; dispositio.

עָרַל præputiari, præputium habere: *A. S. Th.* ἀποκαλύπτειν, præputiari. ערלתם ἀκροβυστίαν ἔστε, præputiamini, *A. S. Th. Levit.* 19. 23.

Niphal, præputium retegere, ostendere. הערל *A.* καταβάπτει, consopire, *Habac.* 2. 16. *Videtur legisse* הרעל *Vide in* רעל *LXX. ibidem* Σαλεύσατε, commovere, *vel* commoveatis; *Alii*, præputium retege, præputium ostende.

ערל ἀκροβυστίας, præputiatus, *A. Exod.* 6. 12. *Samar. Levit.* 26. 41. *Theodotio*, *Jos.* 5. 7. *S.* οὐ καθαρὸς, non purus, impurus; *Th. & Incert.* ἀπερίτμητος, incircumcisus; *Th. Ezech.* 32. 19. *Incert. Ezech.* 28. 10. *Plurale*, ערלים præputiati, incircumcisi. *Fœmin.* ערלה præputiata, incircumcisa.

ערל *A. S. Th.* ἀκροβυστία, præputium. *Levit.* 19. 23. *& alibi. A. Deut.* 10. 16. *in Appendice.*

ערלה *item* præputium, *sæpe. Aq.* ἀκροβυστία, præputium, *Deut.* 10. 16. *in Append. Plurale* ערלות præputia.

עָרַם callide agere, astutia uti. *LXX.* πανουργεύεσθαι, vafre & astute agere.

Niphal, coacervari. נערמו *Aquila*, *Symm. Theod.* ἐπάγησαν, coacervatæ sunt *aquæ*, *Exod.* 15. 8. *LXX.* διέστη, divisæ sunt.

Hiphil, astute agere, astute versari. יערימו *Symm.* πανούργως ὁμιλοῦσι, vafre colloquuntur. *Psalm.* 82. 4. *LXX.* κατεπανουργεύσαντο, calliditate usi sunt; *Vulgata*, malignaverunt consilium; *Hieronymus*, nequiter tractaverunt.

ערום *Aquila*, *Theodotio*, πανοῦργος, astutus, *Omnes. Gen.* 3. 1. *& alibi*; *Symmachus*, πανουργεύσεις, callidior, *Gen.* 3. 1. *Plurale* ערומים astuti, callidi.

ערם, ערם nudus; *A. S.* γυμνὸς, nudus; *Amos* 2. 16. *Fœminin.* ערומה nuda. *Plurale*, ערמים nudi.

עירם nudus; *Gen.* 3. 10. *Item*, nuditas. *Plur.* עירמם nudi, *postremo* ם *deficiente.*

ערמה *S.* πανουργία, astutia. *Prov.* 8. 12.

ערמה *Symmac.* σωρὸς, acervus. *Cant.* 7. 3. *ubi LXX.* θημωνία, acervus. *Alibi*, σταχὺς, congeries. *Plurale*, ערמות acervi, *& masc.* ערמים acervi.

ערמון platanus. *Hebræi*, castanea, *arbor*; *LXX. semel* πλάτανος, platanus, *& semel*, πίτυς, abies. *Plur.* ערמנים castaneæ.

מערמים nudi.

עֶרֶם עריסת massæ farinæ aquâ conspersæ. *Num.* 15. 20. *Est in plurali* ערמות massæ farinæ; *LXX.* φύραμα, massa conspersa.

ערער *Vide in* עזה

עֹרֶף cervix, collum, dorsum, *scilicet* humeri. *Hanc postremam significationem sæpe veteres efferunt, secus recentiores. Incert.* τράχηλος, collum; 2. *Paral.* 30. 8. *Incert.* αὐχὴν, collum, cervix. *Jerem.* 18. 17. *Aquila*, τένων, cervix, tendon, *Deuter.* 9. 6. *in Appendice & alibi, itemque Hebræus Interp.* μεταφορικῶς, dorsa, *Gen.* 49. 8. *LXX.* ὀπίσω, τῶν ἐχθρῶν, tergum, dorsum; *toties* τράχηλος, collum; *ter* αὐχὴν, cervix; *semel* κόμη, coma, *semel item*, σπόνδυλος, vertebra spinæ dorsi.

ערף *A.* τραχηλοκοπεῖν, *&* τραχηλίζω, decervicare, decollare. *Exempla vide in Lexico Græco. S.* τραχηλοκοπεῖν, decollare; *Theodot.* κεφαλοτομεῖν, decollare, *Exod.* 13. 13. *S.* ἀποτρέπειν, occidere, *Exod.* 13. 10. *Aliquando* stillare. יערפו stillabunt *cœli*, *ubi LXX.* συνιοῦσι, obnubilarum *cœlum*, *Deuteron.* 33. 28. *&* יערף stillet; *LXX.* ἐπιφανήσεται, exspectetur; *Vulg.* concrescat *ut pluvia*, *Deut.* 32. 2.

עריפים ruinæ; *LXX.* ἀπορία, egestas; *Vulg.* caligo, *Hesai.* 5. 30.

ערפל *Incert.* γνόφος, caligo; *Aq. Th.* ἀμφίλη; *Exod.* 20. 21. *S.* ἐμπύκλη, caligo, *ibidem.*

עָרַץ violentiâ uti, violenter agitare, confringere, conterere, violentum se præbere: expavescere, consternari. *Item* terrere; *Symmach.* καταδυναστεύειν, dominio suo subigere, *Job* 13. 25. *ubi LXX.* ὀλεθρεύω, vereri, timere, formidare. *Inc.* ἰσχύειν, fortem esse.

Niphal, formidabilem esse, roboratum & fortem esse. נערץ *A.* κατισχυόμενος; roboratus; *S.* ἀνυπόστατος, invictus, *Psalm.* 88. 8. *ubi LXX.* δεδοξασμένος, qui glorificatur; *Hieronymus*, inclitus.

Hiphil, formidare; *LXX.* φοβεῖσθαι, timere, formidare; *alibi* ταράσσω, turbari.

עזין *Symmachus, Theodotio*, ἰσχυὸς, fortis. *Job* 15. 20. *S. Th.* ἀκαμπὴς, inflexibilis. *Job* 27. 13. *Symmac.* ἀνυπόστατος, intolerabilis. *Pſal.* 85. 14. *ubi A.* καταχυρεύοντες, fortitudine prævalens; *Alii*, violentus, tyrannus, formidabilis. עריצים δεινότατοι, diſſecantes; *Theodotio*, *Prov.* 11. 16. *Alii*, violenti, prævalidi.

עזן ruptura, concavitas. *Job* 30. 6.

מעזין pavor, terror. *Heſai.* 8. 13.

מעזקה violentia. *Heſai.* 10. 33. *LXX.* ἰσχὺς, fortitudo.

עזק fugit, *proprie Chaldaïcum.*

עזקים arteriæ, nervi. *Job* 30. 17. *LXX.* νεῦρα, nervi.

עזר עזרי *Aquila prima Editio*, ſterilis; *Aquilæ ſecunda Editio*, ἀναυξὴς, non augendus, *Jerem.* 22. 30. *Symmachus*, κενὸς, vacuus, *Heſai.* 22. 30. *S Th.* ἄτεκνος, ſine liberis, orbus, *Levit* 20. 20. ἀπαλλοτριούμενος, abalienatus, *Th. Jerem.* 22. 29. *Aq.* ἄγονος, ſterilis, orbus, *Geneſ.* 15. 2. *in Append. Alii*, ſolitarius. *Plurale* עזרים ſolitarii, ſteriles, orbi.

עזש *cum puncto ſiniſtro*, *Aquila*, grabatum, *Amos* 3. 12. *Alii*, ſponda, lectus. *Plur.* מעזשות lecti, ſpondæ.

עזשב *cum puncto ſiniſtro*, *Aquila, Symmachus, Theod.* χόρτος, fœnum. *Vide in Lexico Græco. A. item*, χλόη, herba, *ſæpe. Exempla vide in Lexico Græco. A.* φόα, herba, *Mich.* 5. 7. *Symmach.* σπέρμον, ſeminale, *Gen.* 1. 30. *Plurale* עזשבות herbæ. *Chaldaïce dicitur* עזשב & עזבא herba.

עשה *cum puncto ſiniſtro*, facere, efficere, parare, comparare, acquirere, procreare, magnificare, curare, aptare. *Item* conficere, ſubigere, conſumere. ποιεῖν, facere, efficere, parare, *Omnes paſſim. Symm.* συμπράσσειν, ſimul agere. 2. *Reg.* 20. 9.

Niphal, fieri, effici.

Piel, conficere, ſubigere.

Pual, fieri, factum eſſe.

מעשה *A.* ποίημα, opus, opificium. *Exempla vide in Lexico Græco. Item Incert.* ἐργασία, opus *vel* officina, & *A.* ἔργον, opus. 1. *Reg.* 20. 19. *Plurale* מעשים opera, opificia.

עשן καπνίζειν, fumare. ויעשנו *Incert.* ἐκαπνίσθησαν, fumigati ſunt. *Pſalm.* 143. 5.

עשן *Aquila, Symmachus, Theodot.* καπνὸς, fumus. *Heſai.* 4. 5. & *alibi.*

עשן fumans, fumigans. *Plurale* עשנים fumigantes.

עשק συκοφαντεῖν, calumniari. *Omnes. Vide in Lexico Græco Item*, opprimere, fraudare, in fraude *vel* oppreſſione detinere. פעשק ἀποστερήσεις, privabis, fraudabis. *Incert. Deut.* 24. 14. *LXX.* ἀδικεῖν, lædere, injuriam facere, ἀποστερεῖν, privare, negare, συκοφαντεῖν, calumniari, καταδυναστεύειν, opprimere, ἐκπιέζειν, opprimere, θλίβειν, affligere, ἁρπάζειν, rapere.

Pual participium מעשקה oppreſſa. *Heſai.* 23. 12.

עשוק oppreſſor.

עשק *Aquila, Symm. Theod.* συκοφαντία, ſycophantia, calumnia. *Levit.* 6. 4. & *alibi. Alii*, oppreſſio, fraus.

מעשקות oppreſſiones.

עשק *cum puncto ſiniſtro*, *Hithpael* התעשק litem habere, *vel* movere, litigare.

עשק lis; *A.* συκοφαντία, ſycophantia, calumnia. *Gen.* 26. 20. *in Append. LXX.* ἀδικία, injuſtitia. *Eſt etiam nomen proprium putei propter quem litigant.*

עשר πλουτεῖν; divitem eſſe, *Omnes. Item*, diteſcere, ditari.

Hiphil Symm. πλουτίζειν, ditare. *Pſalm.* 64. 10. *Item A. S. Th.* πλουτεῖν, diteſcere. *Prov.* 21. 17. *ubi legitur* יעשיר πλουτήσει *forte melius*, πλουτίσει, ditabit.

Hithpael, divitem ſe jactare, *vel* fingere.

עשיר *Aq. S.* πλούσιος, dives. 2. *Reg.* 12. 4. & *alibi. Plurale* עשירים divites.

עשר πλοῦτος, divitiæ.

עשר *cum puncto ſiniſtro*, decimare, decimas accipere; *LXX.* δεκατεύω & ἀποδεκατεύω, decimas accipere.

Piel, decimare; *LXX.* δεκατεύω, decimare.

Hiphil item, decimare; *LXX.* ἀποδεκατοῦσαι, decimas accipere.

עשר *decem*, decem, *Omnes. Item* decimus. עשר עשר undecim.

עשור decimus & decem. *Item*, decachordum. *Pſ.* 32. 2. *ubi Symmachus* ἐπιμελῶς, diligenter; *LXX.* vero δεκάχορδον, decachordum *pſalterium.*

עשרה decem. *Plur. conſtr.* עשרו *quod inſtar ſubſtantivi eſt & ſignificat*, decas. עשרות decuriæ, & præfecti decuriarum, decuriones.

עשרת *Sym.* δεκάκις, decies. *Gen.* 31. 7.

עשירי decimus.

עשירית decimatio, decimæ.

עשירית decima, pars decima.

עשרים viginti. *Sumitur & pro numerali*, vigeſimus. *Chald.* עשרין viginti.

עשרין decima pars.

עשרים decimæ partes.

מעשר decima, decima pars. *Plurale* מעשרת decimæ.

עשש depaſci, contabeſcere, עששה *Aquila*, ἀκλεμαίνω, ſqualidus fuit, *Symmach.* ἐφλεγμαίνει, inflammatus eſt *oculus*; *Hieron.* caligavit; *LXX.* ἐταράχθη, turbatus eſt, *Pſalm.* 6. 8. *Alibi S.* ἐθολώθη, turbatus eſt, *Pſ.* 30. 10. עשש *S.* ὠμορβάκησαν, cariem paſſa ſunt, *Pſalm.* 30. 11. *ubi Aquila*, ſqualluerunt, *ſive* ſqualida facta ſunt *oſſa mea*; *LXX.* ἐταράχθησαν, conturbata ſunt; *Hieronymus*, contabuerunt.

עש tinea. *Job* 13. 28. *Aquila*, ῥῶπες, tinea. *Heſai.* 50. 9. *S.* ὠρὸς, caries *vel* rubigo, *ibid.* & *alibi. Aliam ſignificationem vide in* ערש

עשת nitidum eſſe. *Longe alio modo veteres Interpretes*; ויעש ἐστηρίχθησαν, corroborati ſunt; *Aquila, Symmac. Theod. Jerem.* 5. 28. *Hieronymus*, impinguata ſunt.

Hithpael, יתעשת cogitabit, in cogitationem veniet, *vel ſecundum quoſdam*, nitidum *ſive* amicum ſe exhibebit; *LXX.* διαθήσεται, ſervaverit, *Jon.* 1. 6.

עשת *Chald.* cogitavit; *Alius*, expectabat, in animo habebat, *Dan.* 6. 3.

עשות nitidum, terſum. *Ezech.* 27. 19.

עשת nitor. *Cant.* 5. 14. *LXX.* πύξινος; tabella *eburnea.*

עשתי unus, una. *Semper additur nomini numerali* עשר, עשרה & *ſignificat* undecim, *vel* undecimus.

עשתות cogitatio. *Job* 12. 15.

עשתנות cogitationes; *Alius*, προθέσεις, propoſitiones, διαλογισμοὶ, cogitationes.

עשתרת עשתרת grex; *LXX.* ποίμνιον, ovile. עשתרת greges. *Eſt & nomen proprium numinis gentilitii.* עשתרת *Aquila*, ἀγελάματα ἀστάρτης, ſimulacra Aſtarte, 1. *Reg.* 7. 4. *ubi LXX.* τὰ ἄλση Ασταρώθ, lucos Aſtaroth; *Vulg.* Aſtaroth.

עת *Vide in* עתה

עתד *Piel*; paravit. עתדה *Symmachus*, προνοήσεται, cura, ſollicitus eſto *in agro*; *LXX.* ἑτοιμάζου, præpara te *ad agrum*; *Vulg.* diligenter exerce *agrum. Prov.* 24. 27.

Hithpael, parare ſe, paratum eſſe; *LXX.* ἑτοιμάζειν, parare.

עתד paratus. מלך עתיד *LXX.* στρατηλὸς πρωτοστάτης; dux exercitus, præfectus. *Job* 15. 24.

עתידים *Aq.* παρασκευαζόμενοι; *S.* μέλλοντες, parati; *id eſt*, mox rem effecturi; *LXX.* μέλλων, *eodem ſenſu*; *Theod.* ἕτοιμοι, parati, *Job* 3. 8.

עתודים *Aq. S. Quinta Editio*, κεριοὶ, cornei. *Pſ.* 49. 9. & *alibi. Vide in Lexico Græco. LXX.* τράγοι, & *aliter*, χίμαροι, hirci. עתודים *Sym.* τράγοι, hirci, *Heſai.* 34. 6. *Alii volunt eſſe proprie* hircos majores

qui gregis duces ſunt. Metaphoricè etiam, duces, præfecti.

עתודים parata, *i.* theſauri parati. *Heſai.* 10. 13. *ubi LXX.* ἰσχὺν, fortitudinem *verterunt.*

עתדה *Aquila*, ἐτοίμως, tempeſtive; *LXX.* ἑτοίμα, parata, *Deut.* 32. 35. *in Appendice.*

עתם *Niphal*, נעתם obſcurari. *Heſai.* 9. 19. נעתם ארץ obſcurata eſt terra; *LXX.* συγκέκαυται ἡ γῆ, ſuccenſa eſt, *vel* combuſta eſt terra; *Vulgata*, conturbata eſt terra.

עתק conſeneſcere, vetereſcere, transferri. עתקה *A.* μετῆρθαι, ſublatus ſum; *Symmach.* ἐτριβώθην, attritus ſum; *LXX.* ἐπαλαιώθην, inveteravi; *Hieronymus*, conſumtus ſum, *Pſalm.* 6. 8.

Hiphil, transferre, refigere, tranſcribere. ויעתק *A.* μετῆρεν, tranſmovit; *Symmac.* ἀπῆρεν, profectus eſt; *LXX.* ἀνέστη, recellit; *Vulg.* tranſgreditur, *Gen.* 12. 8. *in Appendice.* מסעיתק הרים *Symmachus*, ἐξαίρων ὄρη, qui aufert montes; *LXX.* ὁ παλαιῶν ὄρη, qui in veteſtatem perducit montes; *Vulg.* qui tranſtulit montes; *Alii*, transferens montes, *Job* 9. 5.

עתק *Symm. Theodot.* παλαίωσις, inveteratio, antiquatio. *Heſai.* 23. 18. *ubi LXX.* μνημόσυνον, memoriale, monumentum *verterunt*; *Aquila*, μεταφορᾶς, ſublationis; εἰς ἱμάτιον μεταφορᾶς, in veſtem ſublationis, *ſive* mutatoriam, *vel* detritam & auferendam.

עתק *Symm.* ἀνομία, iniquitas, *Pſalm.* 74. 5. בצואר עתק *S.* τραχήλῳ ἀνομίας, collo iniquitatem *loquentes*; *LXX.* κατὰ τοῦ θεοῦ δίκαιον, contra Deum iniquitatem; *Hieronymus* in cervice veteri. *Pſal.* 74. 5. *LXX. qui verunt* κατὰ τοῦ θεοῦ, *hic vel* צור *legerunt*, *vel* צואר *cum epentheſi* τοῦ κ *idem quod* צור *eſſe putaverunt. Hæc quippe vox ſignificat* petra; *& ſæpe metaphoricè* Deus. *Vide in* צור

עתק *S.* παλαιὸς, vetus, antiquus; *item* durum, durabile, ſtabile.

עתיק *item* antiquus, durus, ſtabilis: *Chaldaicè* antiquus. *Plurale* עתיקים antiqua, obſoleta.

עתר deprecari, rogare, ſupplicare alicui. יעתר *LXX.* ἐξάμενος, deprecatus; *Theod.* δεηθήσεται, deprecabitur, *Joſ.* 36. 26.

Niphal, נעתר exoratus eſt; *LXX.* εἰσακούσεται, exaudiet, *Heſai.* 19. 22. נעתרת *Aquila*, ἱκετικὴ, ſupplicatoria; *S. Th. Prov.* 27. 6. *LXX.* ἑκούσια, voluntaria; *Vulg.* fraudulenta; *LXX. alibi* τεταραγμένα, perturbata.

Hiphil, ſupplicare, orare. *Item*, profundere; *LXX.* εὐχόμενος, orare.

עתר abundantia. *Ezech.* 8. 11.

עתרת abundantia, *Jerem.* 33. 6.

עתרים ſupplices. עתרי *S.* ἱκετεύοντά μοι, ſupplicantem mihi; *LXX.* προσδέξομαι, ſuſcipiam: *neſcio autem quam hic lectionem expreſſerint*; *Vulg.* ſupplices mei, *Soph.* 3. 10. *Alii autem putant* עתרי *hic eſſe nomen proprium, & reddunt* Atharæi, *vel* Hatharæi.

עתת tempeſtive eloqui, loqui in tempore ſuo. לדעת לעות *A.* τοῦ γνῶναι τοῦ ὑποστηρίξαι, ad ſciendum ſulcire; *S.* τοῦ γνῶναι ὁμιλίαν, ad ſciendum colloquium; *LXX.* τοῦ γνῶναι ἡνίκα δεῖ αὐτὸν, ad ſciendum quando oporteat loqui, *Vulgata cum Aquilâ*, ut ſciam, ſuſtentare, *Heſai.* 50. 4.

עת καιρὸς, tempus, *paſſim Omnes. Vide Lex. Græc. Item S.* εὐκαιρία, opportunitas. *Eccleſ.* 9. 12. *Plurale* עתים tempora, *& formâ fœmininá* עתות tempora.

עתי tempeſtivus, opportunus.

עתה *Ag.* νῦν, nunc, jam, modo. *Num.* 24. 17. *& alibi. S.* παραχρῆμα, ſtatim. *Pſalm.* 16. 11.

לעתות *S.* ἐκκαίρως, opportune. *Pſalm.* 9. 10.

פאה angulus; latus, plaga. *Incert.* γωνία, angulus; *LXX.* πλαγίαι, latus, *Exod.* 27. 9. פאת *Aquila*, πλάγια (*videtur legendum* πλάγια, latus.) *Symmachus*, ὄψις, facies, aſpectus, *& eodem loco* φαλὲ, *lege* φααθ, Phaath; *LXX.* σιλὼ, Siloen, *& mox*, ὄψιν, aſpectum; *Th.* φαὰθ, Phaath; *Alii interpretantur*, angulum; *vel* latus *capitis veſtri non radetis*, *Levit.* 19. 27. *Plurale* פאות lateta. *Plurale conſtructum maſc.* פאתי latera, *vel* angulos, *vel ut quidam interpretantur*, duces; פארי מואב *Symmachus*, κλίμακα Μωάβ, climata, *vel* latera Moab; *LXX.* ἀρχηγοὺς Μωάβ; duces Moab; *Alii*, angulos Moab, *Num.* 24. 17.

Hunc verbum in Hiphil, אפיאם in angulos relegabo eos, *aut* ex omnibus angulis profligabo eos; *LXX.* διασπερῶ αὐτοὺς, diſpergam eos; *Vulg.* ubinam ſunt? *Deut.* 32. 6.

פא *Vide in* פה

פאר ornavit, decoravit, glorificavit. *Item* ramos ſcrutari בארך *Sym.* ἐποίησε σε καύχημα, fecit te gloriationem; *LXX.* δεδόξασαί σε; glorificavit te; *Alii*, decoravit te, *Heſai.* 55. 5. לא תפאר *LXX.* οὐ ἐπανασρέψεις καλαμῆσαι, non redibis ad colligendum; *Alius*, οὐ στεφανώσεις, non coronabis; *Alius*, οὐ τρυγήσεις, non vindemiabis; *Vulgata*, non reverteris ut colligas, *Deut.* 24. 20.

Hithpael, gloriari. יתפאר *LXX. & Reliqui*, δοξασθήσεται, gloriabitur, *Heſai.* 44. 23.

פאר ornatus, ornamentum decus. *Item*, tiara; *Sym.* καύχημα, gloriatio, *Heſai.* 55. 5. *Plurale* פארים.

פארה ramus, פארות rami, פארה *A.* κεραμεῖον, figlinam. *melius*, *forte*, vas figlinum; *S. Th.* λάκκον, torcular; *LXX.* τοὺς ἐνδόξους, glorioſos; *Vulg.* lagunculam; *Alii*, ramum, *Heſai.* 10. 33.

תפארת *A.* καύχημα, gloriatio, *Jud.* 4. 9. *A.* καύχησις, gloriatio; *S.* ἀγλαΐσμα, decor, *Prov.* 19. 11. *Th.* ὡραιότης, ſpecies, *Prov.* 4. 9. *Item S.* εἰσιτήρια, τὰ, præmia, *Jud.* 4. 9. *A.* αὔχησις, gloriatio. *Videtur mendum pro* καύχησις, *Prov.* 4. 9. *S.* δόξα, gloria, *Prov.* 4. 8. *S.* δόξασμα, glorificatio, *Heſai.* 28. 5. *Symmachus*, ὑπόστασις, decor, *Pſal.* 70. 8.

פאר elegantia, nitor, *geminata ultima radicali, ut quidam volunt. Vide in* פרר

פגים פגים *LXX.* ἄλωβοι, groſſi. *Eſt in plurali conſtructo* פני

פגל פגול *Th.* φεγγελ, Phengol, *vel ſecundum aliud Exemplar* φεγγελγελ, Phengul; *A. S.* ἀπόβλητον, abjiciendum, abominandum, *Levit.* 7. 18. *& alibi. S.* ἀηδὲς, ingratum, *Levit.* 19. 7. *in Append. LXX.* μίασμα, pollutio, ἀνοσίαν, inſacrificabile, βέβηλον, profanum. *Plur.* פגלים abominanda, *vel* abominandæ; *LXX.* μιαρὰ μιάσματα, pollura.

פגע occurrere, incurrere, irruere, offendere, obviam venire, intervenire, intercedere. פגע *Incert.* ἀπάντησον, irrue, invade; *LXX.* συνάντησον, occurre, *Jud.* 8. 21. פגעבו *S.* ἔπιπλθε αὐτῷ, irrue in eum; *Th.* ἅψαι, tange, attinge; *LXX.* ἀπάντησον, occurre, 2. *Reg.* 1. 15. פגע *Incert.* ἀνῆλεν, occidit, *Jud.* 8. 21.

Hiphil, occurrere fecit, *vel* occurrit מפגיע *S.* ἀπαντῆσαι, occurrere, *Job* 36. 32.

פגע occurſus, caſus. *Inc.* ἀπάντημα, occurſus.

מפגע ſcopus למפגע לך *LXX.* κατεντυπτὸν, *quam vocem vertunt*, ut loquerer adverſum te; *Alius*, ἐναντιῶσθαι, ad adverſandum; *Vulg.* contrarium, *Job* 7. 20.

פגר *Piel*, pigrum eſſe, laſſum eſſe, viribus deficere, פגרו מעבר *Aquila*, ἐνόησαν τῷ διαβῆναι, debiles fuerunt ad tranſeundum; *Symmach.* ἐξασθένησαν, defecerunt, non potuerunt; *LXX.* ἐκαθίσαν πέραν τοῦ χειμάρρου, ſederunt trans torrentem; *Th.* ἀπεσκοτώθησαν πατιλθεῖν, obtorpuerunt ad tranſeundum; *Vul.* laſſi tranſire non poterant, 1. *Reg.* 30. 10. אשר נכרו *A.* οἱ ἐντετμημένοι, qui conciderant; *S.* ἀθυμήσαντες, qui animo defecerant; *LXX.* τοὺς ἐγκαταλειφθέντας, qui relicti fuerant; *Th* ἀποτεκοτωθέντας, qui obtorpuerant; *Vulgat.* qui laſſi

ſubſtiterant, 1. *Reg.* 10. 11.

פגר *Incert.* πτῶμα, cadaver, *Num.* 14. 33. *Plural.* פגרים cadavera: *conſtructum.* פגרי *Symm.* τὰ ἰχθέα, extrema, *Heſai.* 66. 24. *Item Sym.* σώματα, corpora, 1. *Reg.* 17. 46.

פגש occurrere, פגוש *Theodotio*, συναντῆσαι, occurrere; *LXX.* ἐμπεσεῖται, incidet; *Vulgata*, expedit, *Prov.* 17. 12.

Niphal, נפגשו συνελήφθησαν, occurrerunt, obviam iverunt, *Pſal.* 84. 11.

פדה redimere, אשר פדית *Symm. LXX.* ὃν ἐλυτρώσω, quam redemiſti, *Pſalm.* 70. 23. אשר־פדה *Sym.* ὁ ῥυσάμενος, qui eruit; *LXX.* ὃς ἐλυτρώσατο, qui redemit; 1. *Reg.* 4. 9.

Niphal, redimi.

Hiphil, redimere facere, redemtionem curare.

Hophal, redimi.

פדים redemtio.

פדין redemtio.

פדת, פרת *Idem.*

פדן *LXX. ſemper* Meſopotamia, *Alii, nomen proprium loci*, Paddan. *Dicunt* Paddat. *Arabice ſignificare*, agrum, campum.

אפדן *S.* ἱππος ἀσίου, equitatus; *Th.* ἰφαδανῶ, Ephadano; *Alii*, palatium, *Daniel* 11. 45. *Verum* אדרנו *ut hic legitur Aquila, Theodotio & Hieronymus pro una voce ſine affixo habuerunt, & nomen proprium eſſe putarunt, quod Theodotio* ἰφαδανῶ, Ephadano; *Aquila vero*, ἀφαδνῶ, Aphadano *exprimunt. At antiquiores Manuſcripti ad Theodotionem* ΕΠΑΔΑΝΟ *vel* ΕΠΕΔΝΟ *habent*, Epadano, Epedno; *ad Aquilam vero* ΑΠΕΔΝΟ, Apedno: *quam lectionem confirmat Hieronymus, cum dicit eodem loco*: notandum autem quod cum P litteram Hebræus ſermo non habeat; ſed pro ipſa utatur F, cujus vim Græcum φ ſonat, in iſto tantum loco apud Hebræos ſcribatur quidem FE, ſed legatur PE. *Symmachus autem* ן poſtremum pro affixo habuit, qui vertit ἱππος ἀσίου, ſtationis equorum ejus; *ſive* equilis ejus: *aut ut Hieronymus vertit*, equitatus ſui; *LXX. vocem* אדרנו τότε, tunc, *verterunt. Vide notam ibi.*

פדע redemit, *Job* 33. 24.

פדר *LXX.* στέαρ, adeps, *Alii*, inteſtina.

פה στόμα, os, oris, *paſſim Omnes. Metaphorice*, acies gladii, *conſtructum & in regimine dicitur* פי *Plur.* פיים *& formâ fœminina* פיות *& geminatâ litterâ* פיפיות acies, *dicitur de gladio utrinque ſecante, ſive de* bipenni. *Hinc* פי, עלפי, לפי juxta, ſecundum.

פי *Symm.* ὤα, ora. *Pſalm.* 132. 2. *LXX. Theodotio*, ὤα, ora, *& Hieronymus*, ora; *Aquila vero*, στόμα, os, *os ſcilicet indumentorum ab infima parte verſus pedes, ubi undique aperta ſunt.*

פה hic, huc; *Aquila*, ἐνθάδα, hîc, *Deut.* 5. 31. *in Appendice*, *& alii alibi.* עד־פה hucuſque, מפה inde. *Si repetatur, eſt*, hinc, inde, utrinque: אי פה ubinam? איפוא *Item*, אפו jam, nunc. איה אפו ubinam nunc eſt? מי אפוא רוא quis nunc ille?

פוג intermittere, ceſſare: deficere, deliquium pati. ויפג *Aquila*, ἐξύπνισε, evigilavit; *Symmach.* ἐλιποψύχησε, animi deliquium paſſus eſt; *LXX.* ἐξέστη; *Vulg.* quaſi de gravi ſomno evigilans, *ubi Aquilam ſequitur*, *Gen.* 43. 26. *in Appendice.*

Niphal, נפגתי *LXX.* ἐκακώθην, male affectus ſum: *Alii*, debilitatus ſum, defeci, *Pſalm.* 37. 9.

פוגה *LXX.* ἔκνυψις, evigilatio; *Alii*, intermiſſio, ceſſatio, *Thren.* 2. 8.

תפגות *LXX.* ἔκνυψις, evigilatio, *Alii*, intermiſſiones, *Thren.* 3. 48.

פוח afflare, aſpirare עד שתפיח עד *A.* ἕως κοπάσῃ, donec ceſſet; *LXX.* ἕως οὗ διαπνεύσῃ, donec aſpiret, *vel ut alii*, donec reſpiret, *Cant.* 2. 17. *Hinc referunt quidam illud* ויפח *A.* ἐνεφύσησεν, inſufflavit; *Symm. Th.* ἔπνευσε, inſpiravit, *Gen.* 2. 7.

Hiphil, conflare, perflare, efflare, ſufflare, exſufflare: *metaphorice*, effari, eloqui. *Item*, illaqueare יפיח *S.* ἐκφυσᾷ, exſufflat; *LXX.* καταδυναστεύσει, dominabitur, *vel* imperio ſuo ſubjiciet; *Hieronymus*, deſpicit, *Pſal.* 10. *ſecundum Hebræos* 5. יפיחו *S.* ἐθυμίασαν, adoleverunt; *LXX.* ἐξέκαυσαν, combuſſerunt; *Vulg.* diſſipant; *Alii*, illaqueabunt, *Prov.* 29. 8.

פיח favilla; *LXX.* αἰθάλη, cinis, *Exod.* 9. 8.

פח *Symmachus*, παγὶς, laqueus. *Pſal.* 68. 3. *Et ſic LXX. aliique. Plurale*, פחים laquei; *aliquando* laminæ.

פוך *Aq. Sym.* στίμι, *vel* στίμμι. *Th.* στιμμὶ, ſtibium, *Heſai.* 54. 11. *ubi* בפוך *Aq.* ἐν στίμμι, *vel* ἐν στίμι, in ſtibio; *Symmac.* στίμει; *Th.* στιμμῖ, ſtibio, *LXX.* ἄνθρακα, carbunculum; *Hodierni etiam hoc loco*, carbunculum; *Alii*, rubinum; *Vulg.* per ordinem, *Heſai.* 54. 11.

פול *LXX.* κύαμος, faba; *& ſic alii.*

פום *Chald.* os, oris, *ſæpe apud Danielem.*

פון *ſemel* אפונה; *LXX.* ἐξεπορεύθην, anxius fui; *Symm.* πρὸς τοῦτο, ad hæc, *Pſ.* 87. 16. *Sed ſuſpicor hic quædam deeſſe in verſione Symmachi. Hieronymus vero vertit*, oppreſſerunt me; *Alii*, animi pendeo, *vel* anxius fui, *ut LXX.*

פן μήποτε, ne forte, ut non, *Omnes.*

פוץ ſpargete ſe, ſpargi, diſpergi. לא *in Hebræo ſubintelligitur negatio, quam exprimunt Interpretes. Aq.* μὴ διασκορπισθῶσι, ne diſpergantur; *LXX.* μὴ ἐκχυθήτω, ne ſupereffundantur, *Prov.* 5. 16.

Niphal, diſpergi.

Piel, diſperſionem facere, ad diſſiliendum pellere; ויפצני *geminatâ ſyllabâ, Hebræus interpres*, διεθραυσε, diſcuſſit *me*; *LXX.* διέτιλε, divulſit; *Vulg.* confregit *me*, *Job* 16. 12.

Hiphil, diſpergere. ויפץ *A. Th.* διεσκόρπισεν, diſpergit; *LXX.* διέσπειρε, diſſeminabit, *Heſai.* 24. 1. *& Deut.* 4. 27. *in Append. Aq.* σκορπίσει, diſperget; *LXX.* διέσπειρε, diſſeminabit. *Vide Lexicon Græcum.*

Hithpael, diſſipari

פטיש malleus.

תפוצה diſperſio: *Plur.* תפוצות *A. S. Th.* diſperſiones, diſſipationes, *Jer.* 25. 34.

פוק titubare, vacillare. פקו *Sym.* ἐσάλευσε, diſſolverunt; *Theodotio*, ἐκωφώθησαν, obtuſi ſunt crapula, *Heſai.* 28. 7.

Hiphil, vacillare facere. *Item* proferre, producere, provehere, educere, expromere, *quæ ſignificatio proprie Chaldaïca eſt.* יפיק *Aquila*, ὑπερεχεῖν, ſupereffundit; *Vulg.* hauriet, *Prov.* 12. 2. *Sym. item* ἀρύεσθαι, haurire, *Prov.* 8. 35.

פיק tibutatio, *Nahum.* 2. 10. *LXX.* ὑπάλυσις, diſſolutio.

פוקה *A. Th.* λυγμὸς, ſingultus, *vel* ὀδυγμὸς, compunctio, *prima littera convenit cum Vulgata*, 1. *Reg.* 25. 31. *ubi LXX.* βδελυγμὸς, abominatio.

פור *Th.* διασκεδάζεσθαι, diſſipari, diſtrahi; *Alii*, dirumpi.

Piel, *Sym.* διασκεδάζειν, diſſipare. פרר *in forma duplicanti*, *Pſalm.* 73. 13. *& alibi.*

Hiphil, frangere, diſſipare, abrogare, irritum facere. ויפר *S.* διαλύειν, diſſolvere, frangere. מפר διαλύει, diſſolvet; *Symm. Job* 5. 12. *Aq.* ἀκυροῖ, abrogare. אם־הפר יפר אתם ἐὰν ἀκυρῶν ἀκυρώσῃ αὐτά, ſi abrogans abrogaverit ea; *A. Num.* 30. 13. מפר ἀκυροῦντα, abrogantem, *A. Job* 5. 12. הפר ἀκυρώσας, irritum facias, *Symm. Job* 40. 3. *Sym.* διασκεδάσειν, diſſipare, *Pſalm.* 118. 26. *& Th. Job* 5. 12.

Hophal, irritum fieri.

Hithpael, dirumpere ſe.

פורה *S.* ληνὸς, torcular, *Heſai.* 63. 3. *& ſic alii.*

גור sors, *LXX.* κλῆρος, sors, ψῆφισμα, calculus, & *alibi*, ταραχὴ, tumultus.

גוש *Symmachus*, effundi; *Alii*, augeri, multiplicari; *LXX. bis* σκιρτᾶν, exilire, lascivire, *semel*, αναίρειν, tollere.

Niphal, diffundere se, diffugere, dispergi.

גש abundantia, multitudo; *S. LXX.* παράτειμα, delictum, *ac si legant* נשע *Job* 35. 15.

גוז cardo; *LXX.* θύρωμα, cardo. *Item* pudendum muliebre, *Hesai.* 3. 16.

גוע consolidari, roborari; *LXX.* ἐκλυθῆναι, dissolvi.

Piel, subsilire, saltare. גיעו *Aq.* ἐκτινασσόμενοι, quatiens; *Symmac.* σκιρτῶν, saliens, 2. *Reg.* 6. 16. *ubi LXX.* ἐξαλλόμενον, saltans.

Hophal, מגעז solidum, *de auro dicitur*; *LXX.* δόκιμον, probatum.

גז *Aquila*, κεῖρις, fulvum, *Prov.* 8. 19. *ubi legitur* מחרוץ ומגז *A.* ἀπὸ χρυσίου & ἀπὸ κεῖριος, præ auro & præ fulvo; *Sym.* χρυσὸν Ωφάζ, auro Ophaz; *LXX.* ὑπὲρ χρυσίον, & λίθον τίμιον, super aurum & lapidem pretiosum; *Vulg.* auro & lapide pretioso. גז כתם *A.* λίθος τοῦ χρυσοῦ, lapidem *vel* pondus auri; *S.* χρυσίον, aurum, *vel aliter* λίθος τίμιος, lapis pretiosus; *LXX.* χρυσίον Κιφάζ, aurum Cephaz; *Theodotio*, ἐπίσημοι ἐν χρυσῷ, insignes in auro; *Quinta Editio* ἐπίσημος χρυσῷ, insignis auro; *Vulgata*, aurum optimum, *Cant.* 5. 11.

אופז *A. Th.* Ωφάζ, Ophaz; *Vulg.* obrizum *aurum*, *Dan.* 10. 5. *Putant esse nomen proprium loci vel regionis* Ophaz *vel* Uphaz.

גור dispergere.

Niphal, נגורו *A. S.* ἐσκορπίσθη; *LXX. Quinta Editio*, διεσκορπίσθη, dissipata sunt, *Psalm.* 140. 7.

Piel, dispergere מגר *A.* ἐσκόρπισεν, dissipavit; *Sym.* διεσκορπίσει, dissipabit, *Psalm.* 52. 6. *& alibi.*

דמגיר *Aquila*, *Symmach. Theod.* σκορπίζειν, dissipare, *Prov.* 11. 23.

פחד *Aquila*, *Theodotio*, πτοεῖσθαι, attonitum esse, *Job* 13. 25. *& Psal.* 77. 53. *Symmachus*, φοβεῖσθαι, timere; *Theodotio*, θαμβεῖσθαι, obstupescere, *Psalm.* 52. 6.

Piel, pavere; *LXX.* καταπτήσσειν, horrere, timere.

Hiphil, exterrere; *LXX.* σαλεύειν, concutere, commovere.

פחד *Aq. Sym.* πτόησις, pavor, *Cant.* 3. 8. *& Sym. Thren.* 3. 46. *S.* φόβος, timor, *Job* 22. 10. *A. item*, ἔκπληξις, terror, *Ps.* 63. 2. *Plurale* פחדים terrores, *& usu Chaldaico*, testiculi, *Job* 40. 12. *Femin.* פחדה pavor.

פחה dux, princeps, præses; *LXX.* στρατηγὸς, satrapa, ἡγεμὼν, ἡγούμενος, ἀρχηγούμενος, dux; *alibi*, ὕπαρχος, & ἄρχων, princeps. *Plural.* פחות ἄρχοντες, principes, *tres Interpretes*, *Jerem.* 51. 57. *Alii item*, duces, principes, proceres: *aliâ formâ* פחות duces. *Plurale Chaldaicum forma fœminina*, פחותא duces.

פחז *In hujus vocis interpretatione variatur.* פחז כמים *Aquila*, ἐθαμβώθης ὡς ὕδωρ, obstupuisti sicut aqua; *Sym.* ἀναζέσας ὡς ὕδωρ, effervescens ut aqua; *Syrus*, ἐπλανήθης ὡς ὕδωρ, vagatus es ut aqua; *LXX.* ἐξυβρίσας ὡς ὕδωρ, fecisti contumeliam ut aqua; *Vulg.* effusus es sicut aqua; *Alii*, festinatio, *vel* rapiditas sicut aquæ, *Gen.* 49. 3. פחזים *S.* ἀπηλπισμένους, desperatos; *LXX.* ἀθλίους, miseros; *Alius*, θαμβουμένους, attonitos; *Vul.* vagos, *Jud.* 9. 6. פחזים *A.* θαμβούμενοι, stupentes, *LXX.* πνευματοφόροι, portantes spiritum, *i.* spiritu malo correpti; *Vulg.* vesani, *Sophon.* 3. 6.

פחזות levitas, instabilitas, rapiditas; *LXX.* πλάνοι, efrones *vel* impostores.

פחם *LXX.* ἄνθραξ, carbo, *& alibi*, ἐχάρα, focus; *Alii item* carbo, pruna.

פחר *Chald.* figulus.

פחת fovea, fossa; *LXX.* βόθυνος, fovea, *& semel* πτῶσις, stupor. *Plurale* המפחים *LXX.* βόθυνοι, collium; *Alius*, αὐλώνων, canalium; *Vulgatâ*, in foveis, 2. *Reg.* 17. 9.

מפחת corrosio, plaga corrodens; *LXX. quasi verbum vertunt*, ἐστάθη, firmatum est, *Levit.* 13. 55.

פטרה פטדה topazius, *lapis pretiosus*; *LXX. semper*, σμάραγδος, topazium.

פטר dimittere, emittere, laxare, eximere, discedere, abscedere. כל־פטר רחם *Aquila*, *LXX.* πᾶν διανοῖγον μήτραν, omne aperiens vulvam, *sic etiam Symmachus*, *& Vulgata*; *Alii*, apertionem omnis vulvæ, *Ezechiel.* 20. 26. *LXX. alibi* ἐκπαιδεύειν *&* διανοίγειν, aperire, *fere semper.*

Piphil, diducere, distorquere. ופטירו *LXX.* ἐλάλησαν, loquuti sunt, *sive*, diduxerunt labia ad loquendum.

פטר apertio, laxatio, *ut supra. Fœminium*, פטרה apertio.

פטרים dimissi, immunes; *LXX.* διατεταγμένοι, dispositi, 2. *Paral.* 9. 31. פטרי עצים *Aquila*, *Theod.* περιγλυφα ἐκπεπηγότα, circumsculpta excidentia. 3. *Reg.* 6. 18. *Ibidem Symmac.* πέταλα & ἀνάγλυφα, laminæ & sculpturæ, *& sic etiam LXX. Vulgata vero*, cælaturas eminentes; *Alii*, apertiones florum.

פטיש malleus; *LXX.* σφῦρα, malleus, *& semel* πέλεκυς, securis.

פטישיהן *Chald.* subligacula eorum; *LXX.* τιάραι, tiaræ.

פיד oppressio; *LXX.* τραῦμα, infortunium, *&* τιμωρία, supplicium.

פימה *Hebræus Interpr.* πιμελὴ, pinguedo, adeps, *Job* 15. 27. *LXX.* ἐξεσμένον, *quod quid hoc loco significet, non satis intelligo*: *Vulg.* arvina; *Alii*, plicatura, strigæ. *Quidam a plurali* פים ora *deducunt*; *scilicet* ῥῖμαι, *quibus suffragari videntur LXX. interpretantes* ἐξεσμένον.

פכר *Piel*, manare, diffluere, effluere; *LXX.* καταφέρεσθαι, deferri.

פך lenticula, *vas olei*, 1. *Reg.* 10. 1.

פלא *Niphal* נפלא mirum esse, mirabile esse, in admirationem rapi, occultum esse, occultari. יפלא *A.* ἐθαυμαστώθη, mirabile fuerit; *LXX.* ἀδυνατήσει, impossibile fuerit; *Vulg.* difficile & ambiguum, *Deut.* 17. 8. *in Appendice.* נפלאו *Aquila*, ἐθαυμαστώθησαν, mirabilia facta sunt; *LXX.* ἀδυνατά μοι γέγονται, impossibilia mihi ad cogitandum; *Alius*, ἀδυναστώθησαν, impossibilia; *Vulg.* difficilia mihi, *Prov.* 30. 18. ויפלא *Incert.* & ἠδυνάτει, & impossibile erat; *LXX.* & ὑπερεῖχεν, & admodum difficile; *Vulg.* difficile, 2. *Reg.* 13. 11.

Piel, mirificare. *Item*, separare. לפלא־נדר *LXX.* διαστείλας εὐχὴν, distinguens votum; *Alius*, τῷ θαυμαστῶσαι ὅρκον, ad mirificandum jusjurandum; *Vulg.* vota solvens, *Levit.* 22. 21. *Refertur & ad* פלה

Hphil, mirabiliter agere, mirifica facere, mirificum reddere. יפלא *Aq. Th.* θαυμαστάσει, admirabile fecerit; *Symmachus*, superaverit, *melius legitur*, separaverit; *LXX.* εὔξηται, voverit; *Vulg.* vi rum fecerit; *Levit.* 27. 2. כי הפלא *Symmachus*, ὁ θαυμαστώσας ἐδόξασε, qui glorioſum fecit; *LXX.* ὅτι ἐθαυμάσωσε, quoniam mirificavit, *Psalm.* 30. 22.

Hithpael, mirificum se exhibere. תתפלא *A. Theod.* ἐθαυμαστώθης, mirabile fecisti; *LXX.* θλιβῶς με ὠδίναις, graviter me perdis, *Job* 10. 16.

פלא *A.* θαυμαστὸς, mirabilis. *Hesai.* 9. 6. *S.* τερατεία, prodigia.

פלאי mirificus. פלאיה mirifica. פלאני *S.* ὑπερέβαλέ με, exsuperat me; *LXX.* ἐθαυμαστώθη, mirabilis facta est, *Psal.* 138. 6.

פלא mirum, miraculum, mirabile; *Symmach.* πε-

θαυμαστὸς, admirabilitas, *Heſai.* 9. 6. פלאים mirabiliter. מפלאות mirabilia.

נפלאות Θαυμάσια, mirabilia. *Aquila*, *Theod. Job* 9. 10. *Symmachus*, τεράστια, prodigia. *Pſalm.* 39 6. & *alibi. Aquila*, *Symm.* παράδοξον, incredibile & præter opinionem. *Vide in Lexico Græco. S. Th.* ὑπερδιλλιων, exuperantibus.

מפלאות mirabilia.

פלג *Piel*, dividere. מי־פלג *Aquila*, τὰς διῶλε, quis diviſit; *ſecundum aliam lectionem*, *A. Th.* τὰς διέζευλε, *forte* διέζωλε, quia diviſit; *LXX.* τὰς ἡτοίμασε, quis præparavit, *Job* 38. 25. פלג *S.* ἀνόμοιον ποιῆσαι, diſſonam fac *linguam eorum*; *LXX.* καταδίωλε, divide, *Pſalm.* 54. 10.

Niphal, diviſum eſſe. נפלגה diviſa fuit; *LXX.* διεμερίθη, diviſa fuit *terra.*

פלג *Sym.* ἐχθρὸς, canalis, rivus. *Pſalm.* 64. 10. *A. S.* ἐξοδος, exitus. *Pſal.* 1. 3. *Plur.* פלגים rivi. *A. S.* διαιρέσεις, diviſiones. *Vide in Lexico Græco.*

פלגה claſſis, diviſio. פלגות διαιρέσεις, diviſiones. *Incert. Jud.* 5. 15.

מפלגות claſſes.

פילגש concubina. *Plur.* פלגשים concubinæ.

פלה פלדה lampas, fax, tæda; *LXX.* λαμπὰς, habenæ.

פלה *Niphal*, נפלה ſegregari, ſeparari. *Confunditur ſæpe cum radice* פלא, *ubi vide.*

Piel, ſegregare; *Alii*, dividere, & vota ſolvere. *Huc etiam refertur exemplum ſupra allatum in Piel radicis* פלא *ubi vide ſis.*

Hiphil, הפלה ſegregavit. *Alius*, Θαυμάζωσε, mirabilem reddidit. *Pſalm.* 4. 4. *Sic etiam LXX. eodem loco*; *Hieronymus etiam*, mirabilem reddidit. *Itaque etiamſi formam habeat ex* פלה ſeparati, *Veteres ſignificationem ex* פלא *petunt.*

פלני *cum altera voce* אלמני *ſic uſurpari ſolet* אל־מקום פלני אלמני... φελωνιδλμωνι; *A. Th.* εἰς τὸν δεῖνα τόπον, in quempiam locum; *Sym.* εἰς τὸν οὐ οἶδά τινα τόπον, in neſcio quem locum, 1. *Reg.* 21. 2. *Coiſlinianus vero Codex alias præfert lectiones*, *A.* τὸν δεῖνα τοῦδε τινὸς, *ſupple* τόπον; *id eſt*, in hunc cujuſpiam *locum*; *S.* τὸν δεῖνα τόπον, quempiam locum; *LXX.* ἐν τῷ τόπῳ τῷ λεγομένῳ Θεοῦ πίστις, φελλανὶ μαιμωνὶ, in loco dicto Dei fides, Phellani Maemoni; *Vulg.* in illum & illum locum; *Recentiores*, ad locum obſcuri, ignoti, *ſive* innominati, *cujus proprium nomen reticetur.*

לפלכני *compoſitum ex* פלני & אלמני, *Aquila*, *LXX. Theod.* τῷ φελμωνὶ, Phelmoni; *Sym.* τινὶ ποτε, neſcio cui; *Vulgata*, alteri neſcio cui; *Alii*, cuidam, *Dan.* 8. 13.

פלח diſſecare, *participium* פלח diſſecans, findens; *LXX.* πάχος, craſſitudo, denſitas *terræ*; *Hieronymus*, agricola cum ſcindit *terram*, *Pſalm.* 140. 7. *Hieronymus autem hanc interpretationem mutuatus videtur ex Aquila pariter & Symmacho*, *quorum primus habet*, διπυλλώσει, ſcindenti; *alter vero* γεωργὸς *agricola*; *Quinta Editio*, καλλιεργῶν, pulcre operans, probe laborans.

Piel, diſſecare; *LXX.* πλήττειν, percutere: *iidem alibi* βάλλειν, jaculari.

פלח fragmen, ſegmentum; *LXX.* κλάσμα, fragmen; *alibi* λέπυρον, cortex. *In Job autem* 41. 16. ἄκμων, incus.

פלח *Chald.* ſervire, colere, miniſtrare, *apud Danielem frequenter*: *LXX.* λατρεύειν, ſervire, & λατρεύειν, miniſtrare.

פלחן miniſterium.

פלט evadere, ſervari, elabi; *LXX.* διασῴζειν, ſalvum evadere.

Piel, eruere, liberare, eripere. *Item aliquando* eniti, parere. תפלטני *A.* διασώσεις με, ſervabis me; *S.* ῥύσῃ με, eripies me; *LXX.* ῥῦσαί με, eripe me; *Hieronymus*, ſalvabis me, *Pſalm.* 17. 44.

Hiphil, eripere, liberare. ולא תפליט *Aquila*, *Sym. LXX.* καὶ οὐ μὴ διασωθῇς, & non ſalvaberis; *Vulg.* & non ſalvabis, *Mich.* 6. 14.

פליט qui evaſit, perfuga, reſiduus. *S.* τῶν διαφυγόντων, eorum qui effugerunt, פליט *Symmachus*, *Geneſ.* 14. 13. *Plurale* פליטים, qui evaſerunt, reſidui.

פליטה evaſio, effugium, reſiduum, reliquiæ; *Aq.* ἀνασωσμὸς, ſalvatio, *Gen.* 45. 7. *in Appendice.*

פלימי *S.* λοιπόντες, *Jud.* 12. 5. *S. item aliter*, σεσωσμένοι, qui ſalvi evaſerunt. *Jud.* 12. 5.

מפלט ῥύσις, liberator, *Omnes. Pſalm.* 17. 49.

מפלט *Aquila*, διασωσμὸς, evaſio, effugium; *Symm.* καταφυγὴ, effugium, *Pſalm.* 54. 9.

פלך *A.* ἄτρακτον, fuſum. 2. *Reg.* 3. 29. *Alii*, ſcipio, baculus; *LXX.* σκυτάλη, ſcytala, *alibi* ἄτρακτος, fuſum. *Item ſignificatione Chaldaica*, tractus, ager; *LXX. ſæpe*, περίχωρος, adjacens ager, ager vicinus; *ſemel*, μέρος, pars.

פלל *Piel*, judicavit, judicium exercuit, adjudicavit; *LXX. ſemel*, ἐξιλάσατο, placavit.

Niphal, judicari.

Hithpael, precari, orare, ſupplicare. *Item*, judicem ſe conſtituere. בהתפללו *Sym.* ἐν τῷ προσεύξασθαι αὐτὸν, in orando ipſum; *LXX.* εὐξαμένου δὲ αὐτοῦ, & cum ille precatus eſſet, *Job* 42. 10. יתפלל *Sym. LXX.* προσεύξεται, orabit, *Pſalm.* 31. 6. & *alibi.*

תפלה *Symmach.* μωρία, ſtultitia. *Job* 24. 12. *Alii*, inſultum. *Vide in* תהל

תפלה προσευχὴ, oratio, *Omnes. Pſal.* 16. 1. & *alibi. Aquila*, *Symmac.* ᾠδὴ, canticum. *Habac.* 3. 1. *Plurale* תפלות orationes.

פלילים judices; *LXX. ſemel*, δόκιμοι, ſtulti; *alibi*, αἴτημα, poſtulatio.

פלילי judicialis.

פלילה judicium.

פלילה *Symmachus*, κρίσις, judicium, *Heſai.* 28. 7. *Theodotio*, ὑπερφυῶς, ſupra modum; *Vulg.* judicium, *ibidem.*

פלמני *Vide ſupra in* פלה

פלוני *Vide ſupra in* פלה

פלס *Piel*, librare, appendere: *metaphorice*, expendere, conſiderare; *Aquila*, διαστῆσαι, librare. *Pſ.* 57. 3. *ubi LXX.* συμπλέκειν, complicare; *Theodotio*, & *Quinta Editio*, διαστῆσαι, librare. *Item* פלס *A.* ἐδοποίει, ſterne viam; *Sym.* διατήρησε, obſerva; *LXX.* ἐξέλαβε ποιεῖν, rectas fac, *Prov.* 4. 26. יפלס *Aq. LXX.* ἐδοποίησεν, viam fecit; *Symmachus*, διέστρωσεν, ſtravit, *Pſalm.* 77. 50.

פלס *A.* στάθμος, ſtatera, pondus. *Prov.* 16. 11.

מפלשים libramenta, pondera; *LXX.* διακρίσεις, diſcrimen.

פלץ *Hithpael* יתפלצון, ותתפלץ *Reliqui*, διαταραχθήσεται ſubvertentur, *Job* 9. 6. *ubi LXX.* ἐλεύσεται, quatiuntur; *Vulg.* concutiuntur.

פלצות tremor, terror, horror; *Aquila*, σκληδόνες; convolutio, caligo, *Pſal.* 54. 6. *ubi Symm.* φρίκη, horror; *LXX.* σκότος, tenebræ; *Hieronymus*, caligo.

מפלצת horror, horriculum, idolum; *LXX.* εἴδωλον, idolum; *alibi*, σκιδνὸς, cœtus, congregatio; *alibi*, καταδύσεις, adyta, *loca idolis ſacra & ſubterranea.*

תפלצת horror; *LXX.* φαντασία, illuſio.

פלש *Hithpael* התפלש volvere, volutare, *vel* conſpergere ſe; *LXX.* καταδαρθεῖν, conſpergere *cinere*; *modo*, πόντον, plangere; *modo* ἐπιστρῶσαι, ſternere, inſternere.

מפלשים *Vide in* פלס

פן *Vide ſupra in* פן

פנג *A. S. Th.* φανὰγ, Phanag, *nomen proprium loci*; *Alii* balſamum; *LXX.* μύρων, unguentorum; *Vulg.* balſamum. *Quidam putant eſſe Phœniciam.*

פנה *Aq. S.* νεύειν, annuere, vertere ſe. *Exempla frequentia vide in Lexico Græco. Item* aſpicere, reſpi-

cere, convertere, divertere, declinare; *Symmachus*, ἀναστρέφειν, reverti, *vel* verſari, *Deuteronom.* 1. 40. *S. item*, διαδρᾶναι, aufugere, *Pſalm.* 89. 9. *ubi LXX.* ἐξέλιπον, defecerunt *dies noſtri*; *Hieronymus*, tranſierunt, *A.* ἐκκλῖναι, declinare, *Exod.* 10. 6. *& alibi.*

Piel, amovere, expedire, præparare; *item*, ſcopare. מנית ἀπεστράφης, amoviſti; *Symm. Pſalm.* 79. 10. *ubi melius forte vertatur*, emundaſti *in conſpectu ejus*; *LXX.* ὁδοποίησας, dux itineris fuiſti, *vel*, viam muniviſti, præparaſti; *Hieronymus*, præparaſti; *Alii*, ſcopaſti. פנו דרך *LXX.* ὁδοποιήσατε, iter facite; *Theod.* εὐθύνατε τὴν ὁδὸν, parate viam; *Vulgata*, præparate viam, *Heſai.* 62. 10.

Hiphil, ad reſpiciendum movere, faciem obvertere, reſpicere, verrere ſe.

Hophal, obverſum fieri.

פנים πρόσωπον, facies, vultus, aſpectus, ſuperficies, *paſſim Omnes.* לחם פנים ἄρτος προθέσεως, panis propoſitionis, *Symmac. Exod.* 25. 30.

פני דבר *Symmach.* πρόσωπον τῷ ῥήματι, dicti proſopopœiam, *ſive modum & figuram, quâ mulier de ſeipſa loquens, Davidi ea ipſa quæ penes ipſum gerebantur, repræſentabat.* 1. *Reg.* 14. 20. *Item* פנים ante, a fronte; *cum tempus denotat*, ante, antea, prius. פנים ואחור ante & retro, *Ezech.* 2. 10. לפנים ante, antea, prius. מלפנים ab ante, ab antiquitate, olim. לפני *Aq. S.* ἔμπροσθεν, ἔναντίον, coram, ante; in conſpectu. *Exempla vide in Lexico Græco.* מלפני e conſpectu *vel* præſentia; מפני *idem*; *item* propter: לפני coram eo, ante eum, ad conſpectum ejus; *cum tempus denotat*, ante eum, prius quam ille. מלפני a conſpectu ejus

מפני אשר propterea quod.

פנימ interius, intimum: מפנימה intro, intus, intrinſecus: לפנים, לפנימה, מפנימה *idem.* פנימה *Aquila, Th.* ἔσω, intus. 3. *Reg.* 6. 18. מבפנימה *A. Theod.* ἔνδοθεν, intrinſecus, 3. *Reg.* 6. 19. לפנימה intrinſecus. פנימי Interior, intimus. *Plurale* פנימים interiora. *Feminin.* פנימית interius. *Plurale* פנימיות interiora.

לפני anterius. 3. *Reg.* 6. 17.

פנה *Aquila*, γωνία, angulus. פנות γωνίαι, anguli. *Aq.* 1. *Reg.* 14. 38. *ubi Symmachus metaphorice*, τοὺς μεγάλους, magnos, magnates; *Alius*, τὰς φυλὰς, tribus. *Sym.* פנה לראש ἀκρογωνιαῖος, angularis. *Pſal.* 117. 22. *LXX.* εἰς κεφαλὴν γωνίας, in caput anguli. *Plurale* פנים anguli; *in forma fœminina* פנות anguli, *ut ſupra*, *Aliquando*, turres angulares. *Item* principes, primores, magnates *populi.*

פניים *Symmach* ἐνδότατα, intima; *LXX.* πολυτελῆ, pretioſi *lapides*; *Vulg.* pretioſiſſima, *Proverb.* 8. 21. *Alibi A.* περιβλεπτὰ, conſpicua. *Job* 28. 18. *ubi LXX.* ἐνδότατα, intima; *Vulg.* occulta; *Alii*, margaritæ, *vel* carbunculi.

פנק *Piel*, delicate educavit; *LXX.* καθαπαταλᾷ, deliniatur.

פסג *Piel*, extollere; efferre, elevare. פסגו *Sym.* διαμετρήσατε, dimetimini; *LXX.* καταδιελεῖσθε, dividite, diſtribuite; *Hieronymus*, ſeparate; *Alii*, roborate; *Alii*, attollite, *Pſalm.* 74. 14.

פסגה *A.* ὑψηλὴ, excelſa; *LXX.* τῷ ὑπερυψωμένῳ, exciſi; *Vulg.* Phaſga; *Alii*, collis; *Num.* 21. 20. *& ſimiliter Num.* 23. 14. *Itemque*, *Deut.* 34. 1. *ubi LXX.* Φασγὰ, Phaſga, *necnon Joſue* 13. 20.

פסח tranſire, tranſilire. *Item* claudicare; *LXX.* παρέρχεσθαι, tranſire, διαπρέχειν, percurrere; *item*, σκεπάζειν, protegere.

Niphal, claudum reddi; *LXX.* ἐκωλάνθη, claudus redditus eſt, 2. *Reg.* 4. 4.

Piel, tranſilire; *LXX.* διαπρέχειν, percurrere.

פסח *Aquila*, ὑπερβασις, ſupergreſſio, tranſitio; *S.* ὑπερμάχεσις, propugnatio; *Theodot.* φασὶχ, Phaſech; *Alii* Paſcha; *LXX.* *item* Paſcha; *Vulg.* Phaſe, *Exod.* 12. 11. *Vide quæ dicimus in nota ibidem. Aquila item*, φασὶ, Phaſe, Paſcha, *Deut.* 16. 1. *in Appendice. Plur.* פסחים paſchata.

פסח *S.* χωλὸς, claudus, *Prov.* 26. 7. *& alibi*; *LXX.* *ſimiliter. Plurale* פסחים claudi.

פסל ſculpere, cælare, dolare; *LXX.* λαξεύειν, dolare, cælare, ψηλαφίζειν, ſcindere, dolare, γλύφειν, ſculpere.

פסל γλυπτὸν, ſculptile, *Tres Interpr. Exod.* 20. 4. *& alibi. LXX.* γλυπτὸν, ſculptile, *paſſim*; *item*, εἴδωλον, ſimulacrum, idolum; ἄγαλμα, ſimulacrum; εἰκὼν, imago, *& ſemel*, ἐξόμματα, quæ circa altare ſunt.

פסיל ſculptile, ſimulacrum, idolum. *Plurale* פסילים γλυπτὰ, ſculptilia, *Heſai.* 41. 17. *& alibi*, *Theodotio ſimiliter.*

פסנתרין *Chald.* pſalteria, *inſtrumenta muſica.*

פסס defecit, imminutum fuit, terminatum eſt. פסי *Aquila*, ἐκλείψεις, terminatæ ſunt. *Pſal.* 12. 2. *ubi S.* ἐξέλιπον, defecerunt; *LXX.* ὀλιγώθησαν, diminutæ, ſunt.

פסא & פס *Chald.* pars, particula, pars defecta, ſegmentum.

פסים *Aquila*, ἀμφαλωτὰς, & ἀμφαλωτῷ, talaris veſtis; *Symmachus*, χειριδωτὰς, manicata; *Aquila item* καρπωτὰς, manicata, *vel* intexta fructibus. *Vide Lexicon Græcum ad has voces. Alii volunt ſignificari* veſtem diverſis coloribus intextam.

פסה *Idem.*

פעה ſibilavit, *vel* clamavit; *LXX.* ἐκφοβήσει, patienter egit.

פעטנה *Aq.* ἔχιδνα, vipera; *S. Theod.* ἀσπὶς, aſpis. *Vide in* אפעה

פעל ἐργάζεσθαι, operari; *Sym. Job* 33. 8. *Item Symm.* ποιεῖν, facere; *Symmac.* ἔργον, facere, *Pſalm.* 10. 3. *A.* κατεργάζεσθαι, operari, *Pſalm.* 10. 3. *LXX. præter illas ſignificationes*, πράττειν, facere, *&* ἐνεργεῖν, operari.

פעל ἔργον, opus; *Aquila*, κάτεργον, opus, *Job* 14. 5. *Incert.* ἔργασία, opus, 1. *Reg.* 20. 19. *Symm.* ἐργάτης, operator, *Pſ.* 93. 16. *Significat etiam* operis mercedem. *Plurale* פעלים opera.

פעלה opus; *ſignificat etiam* mercedem mercenarii. *Plurale* פעלות opera.

מפעלים opera; *Aq.* κατεργάσματα, opera; *Symm. Theod.* ἐργασία; operatio; *LXX.* ἔργα, opera, *Prov.* 8. 22.

פעם *Piel*, agitavit, impulit, concuſſit, egit, pulſavit; *LXX.* συμπεριάγειν, comitari.

Niphal, concuti, conſternari, anxium eſſe. תפעם *LXX.* ἐταράχθη, turbatus eſt; *Incert.* κατατέτρωται, transfixus eſt; *Vul.* pavore perterritus, *Gen.* 41. 8. נבעתי *S.* διετάρασσόμην, dubitabam; *LXX.* ἐταράχθην, turbatus ſum; *Hieronymus*, ſtupebam, *Pſalm.* 76. 5.

Hithpael, conſternatus eſt; *LXX.* ἐξέστη, obſtupuit, *Daniel.* 2. 1.

פעם ictus, pulſus, concuſſio. *Item*, vices. *Plurale* פעמים vices.

פעם *S.* πούς, pes. *Item*, inceſſus; *Aq.* κάθοδος; deſcenſus, *vel* regreſſus, vices. *Exempla plurima vide in Lexico Græc. A. item* ὁδὸς, via; *S.* περίοδος, circuitus, *Joſ.* 6. 3. *Plurale*, פעמים inceſſus, ingreſſus; pedes.

הפעם *S. Th.* ἅπαξ; ſemel. *Gen.* 2. 23.

פעמים *S.* δὶς, τρὶς, bis, ter. *Job* 33. 29. *Item Aq.* πολυτρόπως, ſæpe, *Prov.* 7. 23.

פעמון tintinnabulum; *LXX.* κώδων, tintinnabulum. *Plurale* פעמנים tintinnabula.

פער aperuit, diſtendit; *LXX.* ἀνοίγειν, *&* διανοίγειν, aperire; *item* ἐκκαίειν, incidere.

פתח aperire, pandere; dilatare; *& ex uſu Chaldaïco*, liberare פתח *LXX.* ἀνοίγω; contradicat; *Theod* ἀνοίγων, aperiens; *Vulg.* & aperiet, *Heſai.* 10. 14.

פצח fragorem *vel* ſonum edere, perſonare. פצחו *A.* κιλαδήσατε, modulamini; *S.* ἱλαρύνθη, exhilaretur;

aut exhilarabuntur; *LXX.* ἐξάλλονται, erumpant; *Vul.* jubilare; *Alii*, conclamate, *Hesai.* 49. 13. פצחו *Sym.* ἱλαρυνθῆτε, exhilaramini; *LXX.* ῥῆξατε, erumpant *deserta*: *Vulg* gaudete & laudate, *Hesai.* 52. 9.

Piel, diffringere; *LXX.* συνθλᾶν, confringere, *Micah* 3. 3.

פצל *Piel*, decorticavit; *LXX.* λεπίζειν, decorticare.

פוץ *LXX.* συνθρύπτειν, contubare. *Alii*, confringere, diffringere.

פצע *A.* μαλωπᾶν, vulnerare, vibices inferre. *Cant.* 5. 7. *LXX.* τραυματίζειν, vulnerare, & *alio loco*, συντείβειν, conterere.

פצוע *A.* τραυματίας, vulneratus. *Deut.* 23. 1. *in Append. ubi LXX.* θλαδίας; attritus *vel* castratus; *Vulg.* Eunuchus.

פצע τραῦμα, vulnus; *A. Th. Prov.* 20. 30. & *Sym. Hesai.* 1. 6. *Plurale* פצעים vulnera.

פצר instare; *LXX.* βιάζεσθαι, & καταβιάζεσθαι, cogere, compellere.

Hiphil, הפציר *Symm.* ἀνεσθῆν, rebellare, 1. *Reg.* 15. 23. *ubi Vulg.* nolle acquiescere; *Alii*, transgredi; *Alii*, instare ad resistendum.

מפציר *Incert.* προσεπάλωσις, applicatio: *hujus vocis Græcæ incerta significatio*; *LXX.* τρυγητὸς, vindemia; *Alii*, lima, 2. *Reg* 13. 21.

פקד visitare, invisere, recognoscere, rationem habere, animadvertere. *Item*, numerare, recensere, lustrare; præficere, committere, deponere, requirere, desiderare. ἐπισκοπεῖσθαι, inspicere, lustrare, *passim*; *A. S. & Inc. in Levitico & in Numerit.* פקדים *in Paul Kal. A. S. Th.* οἱ ἐπεσκεμμένοι, qui visitati, *vel* lustrati sunt, *Num.* 1. 45. & *alibi.* ופקדת *Aquila*, καὶ ἐπισκέψῃ, & visitabis; *LXX.* ἡ δὲ ἀναστροφὴ, conversatio, *aut* vivendi ratio; *Vulgata*, & visitans, *Job* 5. 24. ובו תפקד *Sym.* ἐὰν ἐπιζητῇ, si quæsierit; *LXX.* ἐὰν δὲ ἐπισκοπὴν, si autem visitationem; *Vulgata*, & cum quæsierit, *Job* 31. 14. פקד *S.* ἐπιλογιζόμενος, reputans; *LXX. Th.* ἐπισκεπτόμενος, visitans; *Vulg.* infert, *Job* 35. 15. מפקד *Symmachus*, ὃς ἐξετάσει, qui examinabit; *LXX.* τὰς δὲ ἰσχὺς ὁ ἐπιζῶν quis autem est qui examinet? *Vulgata*, quis poterit scrutari? *Job* 36. 23.

Niphal, deesse, desiderari, abesse. ויפקד *Symmach.* ἐσφηνώθη, vacavit; *LXX.* ἐπεσκέφθη, visitatus est; *Vul.* vacuusque apparuit *locus Davidis*, 1. *Reg.* 20. 25. יפקד *S.* ζητηθήσεται, quæretur; *LXX.* ἐπισκεφθήσεται, visitabitur; *Vulg.* requiretur, 1. *Reg.* 20. 18. ולא נפקד οὐ διεφώνησεν, non dissensit, *id est*, in numero non dissensit, *sive*, non defuit; *LXX.* οὐκ ἐστενολέμεθα, non præcepimus; *Th.* οὐκ ἠτιάμεθα, non petimus; *Vulgata*, non periit, 1. *Reg.* 25. 21.

Piel, lustrare, visitare.

Pual, numerari; desiderari, privari; *vel* privatum esse, carere.

Hiphil, præficere, committere, commendare, deponere in manus alicujus. והפקדתי, *LXX.* καὶ ἐπιστήσω, & constituam; *Alius*, καὶ ἐπισκέψομαι, & prospiciam; *Vulg.* visitabo, *Levit.* 26. 16.

Hophal, depositum esse, visitatum esse. *Participium* מפקדים præfecti, 2. *Paral.* 34. 12.

Hithpael, recenseri, numerari, visitari. לא יתפקדו οὐκ ἐπεσκέφθησαν, non visitati sunt, *Aquila*, *Symmach. LXX. Theodotio*, *Num.* 1. 47. *ubi Vulgata*, non sunt numerati.

פקיד præfectus, *Plurale* פקדים & פקידים præfecti.

מפקד *A.* ἐπισκέπτης, inspector, *Ezech.* 23. 23. פקודים ἐπίσκοποι, *Symm. Gen.* 41. 34. *in Append* ἐπεσκεμμένοι, visitati; *Symmachus*, *Theodotio*, *Num.* 1. 20. & *alibi habetur pro Paul Kal.*

פקדה præfectura, visitatio, animadversio, recensio, depositum. *Plur.* פקדות præfecturæ.

פקודים mandata, commissa, commissiones. *Item* ἀριθμητὴς, numeratio, *Inc. Num.* 7. 2. & ἀριθμοὶ, numeri, *sæpe.*

פקדי *S.* ἐντολὰς, admonitiones, *Pf.* 118. 100. & *singulariter* ἀριθμὸς, numerus, *sæpe*, *Exempla vide in Lex. Græc. Item A. Th.* ἐπισκοπὴ, inspectio; *Symm. Theod.* ἐπισκοπὴ, inspectio, præfectura. *Vide in Lexico Græco.*

פקדון *S.* ἀπόθεσις, depositum; *Gen.* 41. 30. *A.* παραθήκη, depositum, *Gen.* 41. 36.

פקדה præfectura.

מפקד mandatum, præfectura, census.

פקח aperire *proprie oculos vel aures.* פקח אזנים aperire aures *Symmach.* ἀνεῳγμένα τὰ ὦτά σου, apertæ aures tuæ; *LXX.* ἀνεῳγμένα τὰ ὦτα, apertæ aures; *Vulg.* qui apertas habes aures, *Hesai.* 42. 20.

Niphal, aperiri, ונפקחו *S.* συνετισθήσονται, prudentiores reddentur; *LXX.* διανοιχθήσονται, aperientur *oculi vestri*, *Gen.* 3. 5. & *mox v.* 7. ותפקחנה *S.* καὶ συνετίσθησαν, & prudentiores redditi sunt; *LXX.* καὶ διανοίχθησαν, & aperti sunt *oculi.*

פקח apertus, qui apertos habet oculos, *id est*, videns; *Plural.* פקחים videntes; *Aq.* Θεοῦ, sapientes; *LXX.* βλέποντες, videntes; *Vulg.* prudentes, *Exod.* 23. 8.

פקח-קוח omnimoda apertio, *Hesai.* 51. 1. *LXX.* ἀναβλεψις, visus restitutio.

פקעים *A. Th.* ξυστρὰ, complanata, constrata, 2. *Reg.* 6. 18. *Alii*, colocynthides, *vel* fungi; *LXX.* ὑπὸς σείγματα, fulcimenta; & *alibi* κολόκυντα, cucurbitæ.

פקעות κολοκυνθίδες, colocynthides; *Inc.* 4. *Reg.* 4. 39. *herbæ agrestis*, herba agrestis, *A. ibidem*; *LXX.* τερὸν, βλάπτον ἀγρίαν, tolype agrestis.

פר vitulus, juvencus; *Symmach. semel* ταῦρος; taurus, 1. *Reg.* 1. 24. *Incert.* μόσχος, vitulus, *Levit.* 4. 20. *Plural.* פרים juvenci, vituli.

פרה *A. Th.* δάμαλις, vitula, juvenca; *A. Job* 21. 10. *Aq. Th. Hesai.* 11. 7. *Plural.* פרות juvencæ, vitulæ, vaccæ.

פרא *Aquila*, *Symmachus*, *Theodotio*, *Quinta Editio*, ὄναγος, onager. *Exempla vide in Lex. Grac. LXX.* ἐρημίτης, solitarius, ὄνος ἄγριος, asinus agrestis, & ὀναγρος, onager. פרא אדם *Aq.* ἄγριος, agrestis; *S.* κεχωρισμένος ἀνθρώπων, segregatus ab hominibus; *LXX.* ἄγριος ἄνθρωπος, agrestis homo; *Th.* ἔρημος ἄνθρωπος, desertus homo; *Vulgata*, ferus homo, *Gen.* 16. 12. *Plural.* פראים onagri; *LXX.* ὄνοι ὀρεινοὶ ἀγροῦ, asini in agro, *Job* 24. 5.

יפרא *Vide in* פרה

פרבר *vox semel usurpata*, pars exterior; *Alii*, pomarium, 1. *Paral.* 26. 18. *LXX.* διαδεχόμενοι, succedentes.

פרד separare, disjungere. *Participium Paül Plurale fœminin.* פרדות separatæ, *sive* exporrectæ; *LXX.* ἐκτεταμέναι, expansæ, *Ezech.* 1. 11. פרדות *Alii*, grana; *LXX.* δαμάλεις, vitulæ; *Vulg.* jumenta, *Joel.* 1. 17.

Niphal, *A. S.* χωρίζεσθαι, separari; *S. item*, ἀκολουθῶν, sequi. יפרדו ἠκολούθησαν, secuti sunt; *S. Osee* 4. 14. *ubi LXX.* συμφύρεσθε, commixti sunt. *Item*, dividi, disjungi, separare se.

Pual, מפרד dissipatus; *LXX.* διεσκορπισμένον ἔθνος, dissipata gens, *Esther* 3. 8.

Hiphil, *Sym.* διαχωρίζειν, disjungere, distinguere, *Prov.* 16. 28. & *S. Th.* 18. 18. *Item S.* διαχωρίζειν, separare, *Prov.* 17. 9. *Aq.* διορίζειν, disterminare, *Deut.* 32. 8. *in Appendice.*

Hithpael, *Theod.* διασπασθῆναι, divelli, *Job* 41. 9. *LXX. alibi*, διασκορπίζεσθαι, dispergi.

פרד *Incert.* ἡμίονος, mulus, 4. *Reg.* 5. 17. & *alibi*, & *sic fere semper*; *LXX.* ἡμίονος, mulus, *vel* mula. *Plural.* פרדים muli, *Symmach.* καρῦκαι, carrucæ, *Hesai.* 66. 20.

פרדס paradisus, pomarium; *LXX.* παράδεισος, paradisus; *Alii*, hortus; *Alii*, sylva, saltus. *Plural.* פרדסים

פרדסים paradisi, horti.

פרה αὐξάνειν, crescere, multiplicari. פרו αὐξάνεσθε, multiplicamini, *Omnes*, Gen. 1. 28. *& alibi. Item*, fructuosum esse, fructum edere.

Hiphil, multiplicare; fœcundare, fructuosum reddere; יפריא *mutato* ה *in* א fructificabit, *Osee* 13. 15.

כרי καρτὸς, fructus, *Omnes. Vide in Lex. Grac. Aq.* καρπιμος, fructifer, Gen. 1. 11.

פריה *Aquila*, αὐξητικὰ, augens, crescens; *Hesai.* 32. 2. *Symmach.* ωφελοῦσες, ferax, *ibidem.*

פארה ramus. *Vide in* פאר

אפריון thronus, thalamus, lectus conjugalis, *Cant.* 3. 9. *ubi LXX.* φορεῖον, ferculum.

פרוים Parvaim, *nomen proprium loci.* והב פרוים *LXX.* χρυσίον ἐκ τῆς φαρείμ, aurum ex Pharuim; *Vulgata*, aurum probatissimum; *Thalmudicorum circa aurum Parvaim opinionem vide supra in* והב

פרור *Plurale* בפרורים *Sym.* τῶν φαρείμ, prælidiarii; *ubi ipsam Hebraïcam vocem expressisse videtur*; *Alii*, Pharbium; *LXX* ἐν φαρουείμ, in Pharurim, 4. *Reg.* 23. 11. *Addit Coislinianus Codex* φαρραιμ καὶ φαῦσι, Phaurim apud omnes, *scilicet Interpretes. Nec efficit quod Symmachus aliam interpretationem adfert: nam, ut diximus in Præliminaribus, Symmachus duas Editiones emisit.*

פרזן פרזון *Aquila*, *LXX.* φερεζαῖον, loquens, *vel potius* Phrazon; *nam puto hos Interpretes hic vocis sonum Græce expressisse. S.* ἀτειχίστου, muris non cinĉti; *Th.* ἐσχυρὸν, robora; *Alius*, κατοικοῦν, habitans. *Jud.* 5. 7. *& 11. Alii interpretantur*, pagus, *vel* pagorum incolæ, *quibus accinit Symmachus, qui vertit* ἀτειχίστου, muris non cincti.

פרזים *LXX.* ἡγεμόνες, *Inc.* ἐξέχοντες, potentes, principes, *Habac.* 3. 14. *Alii*, pagani. פרזי paganus

פרזות *Symmachus*, ἀτειχίστως, sine muris; *Theodot.* εἰς πλάτος, in latitudinem, *Zach.* 2. 4. *Alii*, pagi; *LXX.* κατάκαρπος, fructifera *habitabitur Jerusalem*; *Vulg.* absque muro *habitabitur Jerusalem.*

פרזל *Chald.* ferrum. *Emphatice* פרזלא ferrum. *Idem qui* ברזל *Hebraïcum.*

פרח *A. S.* ἀνθεῖν, florere; *Psal.* 91. 13. *S. Psalm.* 71. 7. *A. S. & Quinta Editio*, βλαστῆσαι germinare. *Exempla vide in Lexico Græco*; *A. S. Gen.* 40. 10. *in Append. A. Psal.* 71. 7. *Prov.* 14. 28. *A. & Quinta Editio*, *Cant.* 7. 13. *S.* ἐξανθῆσαι, efflorescere, *Exod.* 9. 31. חפ ח *A.* ὑλοχαΐα, luxuriabitur tamis; *Hesai.* 35. 1. ורחה ἐξανθοῦσα, efflorescens. *Inc. Levit.* 13. 41.

Hiphil, florentem reddere: *aliquando intransitive*, florere.

פרח *S.* ἄνθος, flos, *Exod.* 25. 31. *Item*, germen. פרחי *A.* βλαστοὶ, ramuli, *Exod.* 25. 31. *& 34.*

פרחת pubertas; *& metonymice* puberes; ת *geminatur hoc loco.*

פרחים *Aq.* νεοσσοὶ, pulli avium, *Psalm.* 83. 4. *Sic dicti putantur pulli a flore plumarum.*

פרט particularitas, acini decidui; *Alii*, grana decidentia, *quæ pauperibus pro spicilegio reservantur, vel* acini qui post peractum vindemium remanent.

פרטים modulantes; *LXX.* ὑποβοῶντες, plaudentes, *Amos* 6. 5.

פרך *Aquil.* ἐντρύφημα, illusio, *Sym. Th.* ἔμπαιγμα, derisio, *Exod.* 1. 13. *Item*, ψαιγμὸς, derisio, illusio; *Incert. Levit.* 25. 43. *& alibi. Alii*, duritia, violentia, asperitas.

פרכת καταπέτασμα, velum; *Inc.* βῆμα, velum, *Exod.* 30. 6. *Alii*, κάλυμμα, operculum, *Exod.* 36. 35. *Alius*, ὑπόπτασμα, tentorium; *A.* ὑπόπτασμα, velum, *Exod.* 36. 35.

פרם scindere, dissolvere, dissuere; *LXX.* παραλύειν, dissolvere.

פרס *LXX.* διχάζειν, diffindere ungulam, dividere, *Aliquando sumit* ש *cum punctis sinistre pro* ס. פרש pars tiens, dividens.

Hiphil etiam dividere; *LXX.* διχάζειν, dividere ungulam.

פרס ossifraga, *aquilæ genus*; *LXX.* γρὺψ, gryphus; *Alii alio modo.*

פרסה *Aquila*, ὀπλὴ, ungula, *Deut.* 14. 6. *in Appendice Incert.* χηλὴ, ungula. *Plurale* פרסות ungulæ. *Plurale masc. constructum*, פרסי ungulæ.

פרע nudare, retegere; abstrahere, abjicere, deserere, abstrahere se, avertere se, retrocedere. *Item ex usu Chaldaico* ulcisci. כי פרע הוא כי ערם אהרן *A.* ὅτι ἀπεκαλύφθη αὐτὸς, ὅτι ἀπεστέγασεν αὐτὸν Ααρὼν, quia discooperta ipse, quia discooperuerat eum Aaron; *S.* ὅτι γεγύμνωται, ἐφεξέδωκε γὰρ αὐτὸν Ααρὼν, quia nudatus est, prodiderat enim eum Aaron; *LXX.* ὅτι διεσκέδασται, διεσκέδασε γὰρ αὐτὸς Ααρὼν, quia dissipatus est, dissipavit enim eos Aaron; *Th.* ὅτι διεσκεδάσθησαν, διεσκέδασε γὰρ αὐτὸς Ααρὼν, quia dissipatus est, dissipavit enim eos Aaron; *Vulg.* quod esset nudatus, spoliaverat enim eum Aaron, *Exod.* 32. 25. *ubi* ערם *primum* perush, *est in Paul Kal.* לא פרע *Inc.* οὐ διαμιτρώσει, non nudabit mitrâ; *LXX.* οὐκ ἀκεκαλύψεται, non nudabit cidari; *Vulg.* non discooperiet, *Levit.* 21. 10. צורע *Symmachus*, διαλύει, dissolvit; *LXX.* ἀφαιρεῖται, aufert; *Vulg.* ei qui deserit, *Prov.* 13. 18.

Niphal, abstrahi, avertere se. יפרע *Aquila*, ἀποκεκαθάρται, dissipabitur; *LXX.* παραπέμψει, iniquæ genti, *ac si legeretur* יפרץ *Vulgata*, dissipabitur, *Proverb.* 21. 10.

Hiphil, abstractionem facere, abducere, avertere, dissipare. תברעון *A.* ἀποστατίζετε, *id est ni fallor*, abducitis, avertitis *populum*; *non enim eodem quo supra sensu hic* ἀποστατίζειν *accipi potest*; *S.* διαστρέφετε, avertitis; *LXX.* διαστρέψατε, pervertatis; *Th.* διασκεδάζετε, dissipatis; *Vulg.* sollicitatis; *Exod.* 5. 4.

פרע coma, *Num.* 6. 5. *LXX.* κόμη, coma.

פרעות ultiones *secundum quosdam*, *Jud.* 5. 2. *ubi legitur* בגרע ס *Sym.* ἐν τῷ ἀποκαλύψασθαι κεφαλὰς, in revelando, in retegendo capita. *LXX. Th.* ἐν τῷ ἄρξασθαι ἄρχοντας, in imperando duces, *Jud.* 5. 2. *ubi LXX. secundum aliam lectionem*, ἀποκαλύψει ἀποκαλύμματα, revelata est revelatio; *Alii*, in ulciscendo ultiones.

פרעש *Incert.* ψύλλος, pulex, 1. *Reg.* 26. 20. *LXX. item* ψύλλος, pulex.

פרץ rumpere, erumpere, dirumpere, irrumpere, perrumpere, rupturam facere, effringere. *Item* urgere, instare, פרצה *A.* διέκοψας, dilicuisti. *Syrus & Hebraus & LXX.* femina, dilecta est; *Alius*, διαπλώσας, expandisti, *Gen.* 38. 29. פן יפרץ פן *μήποτε* διακόψῃ, ne forte dirumpat; *S. μήποτε* διαφθαρῇ, ne forte corrumpat; *LXX μήποτε* ἀναλλαχῇ, ne forte avellatur; *Vulgata*, ne percutiat, *Exod.* 19. 22. תפרץ *S.* διέκοψας ἡμᾶς, discidisti nos; *LXX.* κατέβαλες ἡμᾶς, destruxisti nos; *Hieronymus*, scidisti nos, *Psal.* 59. 3.

Niphal, נפרץ *LXX.* διαφαλλουσα, distinguens visio; *Vulgat.* manifesta; *Alii*, emissa *in publicum*, i. aperta, 1. *Reg.* 3. 1.

Pual, diruptum esse.

Hithpael, abrumpere se. במתרצים ἀποδιδράσκοντες, aufugientes. *Th.* 1. *Reg.* 25. 10. *ubi LXX.* ἀναχωροῦντες, discedentes; *Alii*, abrumpentes se, deficientes.

פרץ *A. S.* διακοπὴ, dissectio, ruptura. *Frequentia exempla vide in Lexico Græco. Sym.* διαίρεσις, divisio. *Gen.* 38. 29. *Aq.* χολὴ, otium, *Hesai.* 33. 12. *Item* ἄνλωμα, expansio, *Incert. Genesis* 38. 29. *Plurale* פרצים *Aquila*, διακοπαὶ, diruptiones, 2. *Reg.* 5. 20. *Plurale fœmininum* פרצות irruptiones, *vel* rupturæ.

פרץ *Symmachus*, παραβάτης, transgressor, *Psalm.* 16. 4. *& alibi. Aquila Secunda Editio*, ἁμαρτωλὸς, peccator, *Ezech.* 18. 10. *Alii*, effractor, violentus latro. *Plurale* פרצים effractores, violenti, latrones מערת פרצים spelunca latronum, *Jer* 7. 11

בפרצים διακοπαὶ, scissiones, rupturæ; *Inc. Jud.* 5.

17. *Item*, διαλύσεις, diſſoluciones, *ibid.*

פרק rumpere, dirumpere, dilacerare; *Sym.* ἐκλύειν, exſolvere, *Gen.* 27. 40. *Item*, eripere, aſſerere, *Exech.* 19. 12. *LXX.* ἐκλύειν, diſſolvere, λυτροῦν, redimere, ἀφαιρεῖν, tollere.

Piel, perfringere, perrumpere; *LXX.* διαλύειν, diſſolvere, ἀφαιρεῖν, tollere, ἐκτρίβειν, atterere.

Hithpael, abrumpere ſe, deficere, *LXX.* ἐκδικεῖσθαι, vindicari, *vel* vindicare ſe.

פרק *Aquila*, ἐξαυχένισμὸς, decervicatio. *Symmachi prima Editio*, ὠμότης, crudelitas; *Symmachi ſecunda Editio*, μελισμὸς, membrorum conciſio, *Nahum.* 3. 1. *ubi Alii*, diruptio, dilaceratio; *LXX.* ἀδικία, injuſtitia; *LXX. alibi*, ἐκβολὴ, eruptio, egreſſus.

פרק fruſtum, *ubi Maſſoreta legendum dicunt* מרק *Abdia verſu* 14.

כפרקת cervix; *Aquila*, τένων, tendon: *Sym.* σπόνδυλος, vertebra, 1. *Reg.* 1. 18. *ubi LXX.* νῶτος, tergum, dorſum.

פרר מרור cacabus. *Int.* χύτρα, olla, *Jud.* 6. 19. *Legitur* & בארור *quod quidam* pallor livens *vertunt Joel* 2. 6.

פרש *Incert.* διαχίλλειν, dividere, diſtinguere, *Levit.* 24. 12. *ubi LXX.* διακρίνειν, dijudicare, diſcernere; *Item*, exponere, explanare, declarare. פרש *S.* καταμερίζειν, diſtribuere, *Pſal.* 67. 15. יפרש *A.* ἀναπλώσει, extendet; *Symmach. Heſai.* 25. 11. *Item Sym.* ἐκπλήσσει, extendet, *ibidem.*

Niphal, ſeparari, diſpergi; *LXX.* διαχωρίζεσθαι, ſeparari.

Pual, expoſitum eſſe; *LXX.* διδάσκειν, docuit.

Hiphil, pungere, *ex uſu Chaldaico*; *LXX.* διαχέειν, effundere.

פרש ἱππεὺς, eques. פרשים *A. S.* ἱππεῖς, equites, *Heſai.* 21. 6. *Item Symmachus, Theodot.* ὀπλαί, ungulæ, *Heſai.* 28. 28. *ubi Vulgata item* ungulæ; *Alii*, dentes *interpretantur.*

פרש *A.* κόπρος, ſtercus, *Malach.* 2. 3.

פרשה expoſitio, explicatio, *Eſther.* 4. 7. *ubi LXX.* ἐπαγγελία, promiſſio; *Alibi vero*, πλοῦτος, divitiæ.

פרש *cum punctо ſiniſtro*, pandere, expandere, explicare, extendere. ויפרש *Aquila*, καὶ ἐξεπέτασεν, & expandit; *LXX.* καὶ ἐξέτεινε, & extendit, *Heſai.* 9. 3. פרשי *A.* ἐκπετάζοντες, expandentes; *LXλ.* ἐκτείνοντες, extendentes, *Exod.* 25. 20. ופרשו *A.* ἐκπετάζει, expandes; *S.* ἁπλώσεις, expandes; *LXX.* ὑπτιάσεις, ſupinas expandes *manus*; *Th.* ἐπέτασας, expandiſti, *Job* 11. 13. פרש *S.* ἐκπετάζει, expandit; *LXX.* ἐκτενῶ, extendet, *Job* 30. 30.

Niphal, diſpandi, *vel* diſpergi.

Piel, expandere, diſtribuere. בזרש *Symmach.* ἐν τῷ κατατμίζειν, cum diſtribueret; *LXX.* ἐν τῷ διαχωρίζειν, dum diſcernit; *Hieronymus*, cum divideret, *Pſalm.* 67. 15. ופרש *Symmachus*, καὶ ἐξεπέτασε, & expandet; *LXλ.* καὶ ἀπώσει, & remittet; *Vulg.* & extendet, *Heſai.* 25. 11.

בפרש *Theod.* ἀνάπτασις, extenſio, *Job* 36. 29. *ubi plurale conſtructum* מפרשי ἀναπτάσεις, extenſiones.

פרשגן *Chald.* exemplum, exemplar, *Eſdr.* 4. 11, *ubi LXX.* διάταξις, diſpoſitio, *vel* præceptum. *Alibi LXX.* διασάφησις, declaratio.

פרשדנה *LXX.* ἀφεδρὼν *dicit*, porticus; *Alii*, podex. *Paraphraſtes Chaldæus putat eſſe compoſitum ex* פרש fimus, *&* ex דנה effudit; *Alii*, excrementum.

פרשז *Piel*, expandere, *Job* 26. 9. *LXX.* ἐκπετάζειν, expandere.

פרת Εὐφράτης, Euphrates.

פרתמים *Hebr. Int.* εὐγενεῖς, nobiles; *Aquila prima Editio & LXλ.* ἐκλεκτοὶ, electi, ſelecti; *Aquila ſecunda Editio*, τύραννοι, tyranni; *S.* Πάρθοι, Parthi; *Th.* φορθομμὶμ, Phorthommim, *Dan.* 1. 3. *Alii*, præfecti, proceres, dominatores.

פשה *cum punctо ſiniſtro*, expandere, diffundere ſe; *Aquila*, ἐπάτυνεν, accrevit; *Levit.* 11. 7. *Vide Lex. Græc. Symmachi*, ὑπερβῇ, tranſcendit; *Samaritanus* ἐπλατύνθη, dilatata fuit; *LXX.* μετέωρον, decidit; *Th.* διαπέχυθη, diffuſa eſt, *Levit.* 13. 7. ἐπέχυθη, diffuſa eſt. *Inc. Levit.* 13. 5.

פשח *Piel*, diſcerpſit, diſcidit, *Thren.* 3. 11. *ubi LXX.* καταπαῦσαι, ceſſare fecit.

פשט exuere, detrahere, nudare, ſpoliare: irruere, irrumpere, diffundere ſe, graſſari פשט *Symmachus*, ἐκδύον, *neutrum*, exuens; *LXX.* ἐκδιδύσκων, exuens; *Vulg.* ſpolians; *Quinta Editio*, λωποδύτης, prædo, *Oſee* 7. 1. פשטו *LXX. Th.* ἐξεχύθησαν, effuſi ſunt, *vel* effuderunt ſe; *LXX. aliter*, ἐξέτειναν, tetenderunt; *Alius*, ἐξετάθησαν, extenſi ſunt, *vel* extenderunt ſe; *Vulg.* palantes, *Jud.* 9. 44.

Piel, ſpoliare.

Hiphil, detrahere, exuere, ſpoliare; *Inc.* ἐκδύειν; exuere, *Levit.* 1. 6. *ubi LXX.* ἐκδεῖραι, excoriare. ויפשטו *LXX.* καὶ ἐξέδυσαν, & exuerunt; *Alius*, καὶ ἐκδύσουσιν, & exuunt, 1. *Reg.* 31. 9.

Hithpael, exuere ſe.

פשע *Symmach.* ἀφιστᾶν, prævaricari; פושעים *Sym.* ἀθετοῦντες, prævaricantes; *LXX.* παράνομοι, iniqui. *Pſalm* 36. 38.

Niphal, נפשע *Aquila*, ἀποστάντα, prævaricans, deſpiciens, rebellans; *Proverb.* 18. 9. *ubi LXX. qui aliud legiſſe videntur* βοηθούμενος qui adjuvatur *Verſio Aquilæ poteſt etiam paſſive accipi* ἀδελφὸς ἀθετούμενος ὑπὸ πόλεως κρατοῦς, frater rejectus, *vel* deſpectus a civitate forti.

פשע *A. S.* ἀθεσία, prævaricatio. *Pſal.* 24. 8. *& ſic ſæpiſſime. Vide Lexicon Græcum. S.* ἀδικημα, iniquitas, *Prov.* 19. 11. *Item Symmac.* ἀνομία, iniquitas, *Job* 14. 17. *Aq.* ἁμαρτία, peccatum; *S.* ἀνομοθεσία, tranſgreſſio, *Pſal* 35. 2. *S.* παράπτωμα, delictum, *Pſalm.* 24. 7. *& alibi.* בלי־משע *S.* ἀναιτίως, inculpate, *Job* 34. 6. פשעים prævaricationes.

פשעי *cum punctо ſiniſtro*, incedere, ingredi, *LXX.* ἀθετεῖν, prævaricari, *Heſai.* 27. 4. *ac ſi pertineret ad præcedentem radicem.*

פשע *A. S.* βῆμα, gradus, paſſus. 1. *Reg.* 20. 30 *ubi LXX.* ἐμπέπλεκται impletum eſt, *vertunt.*

מפשעה gradatio; *Alii*, coxendix, 1. *Paralip.* 19. 4. *ubi LXX.* ἀναξυρὶς, tunica.

פתיל *cum punctо ſiniſtro*, divaricavit; *LXX.* σφενδονᾶται, petulans, *Prov.* 13. 3.

Piel item, divaricavit; *LXX.* διάγειν, diducere, divaricare.

פתר *Chald.* interpretatus eſt; *LXX.* συγκρίνειν, diſcernere, dijudicare, conjectare.

פתר & פתרא *Theod.* σύγκρισις, conjectura; *Alii*, interpretatio. *Apud Danielem frequenter.*

פשתה *A. S. LXX. Th.* λίνον, linum. *Heſai.* 42. 3. *& alibi. Incert.* ξύσματα, ſtuppa. *Levit.* 26. 26. *Plurale* פשתים lina.

פתאם *Sym.* ἐξάφνης, ſubito, repente, *Job* 22. 10. *S. Th.* ἄφνω, ſubito, repente, *Job* 9. 23. *& alibi. Aquila*, ἐξαυτῆς, ſtatim, *Job* 5. 3. *Referuntur etiam ad* פתה

פתיגיל *Aq.* cingulum exultationis; *S.* faſcia pectoralis: *utrumque in duo diviſit* פתי גיל *Theodotio*, φετιγίλ, Phetigil; *Alii*, toga; *LXX.* χιτὼν τῆς μεσοφορίου, tunica clavatæ purpuræ; *Vulg.* faſcia pectoralis; *Alii*, veſtis tenuis & ſubtilis Phrygionica, *qua ponebatur ſuper omnes veſtes*; *Thalmudici*, ſemicinctium, ventrale.

פתגם ſententia, decretum; *S.* ἀπόφασις, decretum, *Eccl.* 8. 11. *LXX.* ἀντίῤῥησις, contradictio, *ibid. Chal-*

dixit; מתומא verbum, ſermo, narratio; *LXX. alibi*, λόγῳ, ſermo, & νόμῳ, lex.

פתה ſeduci, pellici, perſuaderi. *Participium* מתה *A.* θελγόμενον, qui demulcetur, qui pellicitur; *Symmac.* νηπίων, infantem; *LXX.* πεπλανημένον, in errorem inductum; *Vulg.* parvulum, *Job* 5. 2.

Niphal, decipi, pellici.

Piel, pellicere, illicere, decipere. יפתה *Aquila*, *Theodotio*, ἀπατήσει, decipiet; *LXX.* ἀποπλανᾷ, palpat, probat; *Vulgata*, lactat, *Prov.* 16. 29.

Pual, pellici.

Hiphil, *Alii*, dilatare; *Alii*, allicere, *Gen.* 9. 27.

מפתה *Aquila*, θελγομένη, illecebris decepta; *S.* ἀπατωμένη, decepta, *Oſee* 7. 11.

מתי *Aq.* θελγόμενος, illecebris deceptus. *Prov.* 14. 15. *& alibi. S.* νήπιος, fatuus, & ἠπατημένος, deceptus. *Vide in Lexico Graco.*

מתאים *Theod.* ἠπατημένοι, decepti, *Proverb.* 1. 4. *ubi Aquila* θελγόμενοι, qui delinimtur, qui lactantur; *S.* νήπιοι, infantes; *LXX.* ἄκακοι, innocentes; *Alii* ſimplices. *Dicitur etiam ſine epentheſi* יו א, פתים, & פתיים fatui, ſimplices.

פתי *Aquila*, νηπιότης, infantia, fatuitas. *Prov.* 1. 22. *ubi LXX.* ἄκακοι, innocentes.

פתיות fatuitas, ſimplicitas, *Prov.* 9. 13. *ubi LXX.* ἐνδεὴς ψωμοῦ, qui indiget frusto panis.

פתא *Chald.* latitudo; *LXX. item* εὖρος, latitudo.

פתאום *Vide ſupra in radice* פתא

פתח ἀνοίγειν, aperire; *Aquila*, *Symmachus paſſim Item* ſolvere, explicare, pandere: ſtringere; *Symmac.* γλύφειν, ſculpere, *Zach.* 3. 9. *A.* ἐγγλύφειν, ſculpere, *Zach.* 3. 9. *Hoc exemplum pertinet ad Piel.*

Niphal, aperiri, ſolvi. ונפתח ἀνοιγομένη, aperta. *A. Zach.* 13. 1.

Piel, aperire, ſolvere, ſculpere, inſculpere; fulcare; *Symmach.* γλύφειν, ſculpere, inſculpere; *LXX.* ὀρύσσειν, fodere, effodere; *Aquila*, ἐγγλύφειν, ſculpere, inſculpere, *Zach.* 3. 9. יפתח *S.* ἀποχίνει, ſuffindet, *Heſai.* 28. 24. ויפתח ἀνέσπασεν, deſtravit *camelum*, *Incert. Gen.* 24. 32. *in Append. ubi LXX.* ἀπέζευξε, deſtravit.

פתח *S. Th.* θύρα, janua, *Gen.* 4. 7. *& alibi. Incert.* θυλὴν, oſtium; *Aq.* ἄνοιγμα, apertura, oſtium, *Num.* 4. 6. *& ſic ſolet ubique vocem* פתח *vertere. Vide Lexicon Graecum. Plurale* פתחים oſtia, aperturæ.

פתחות *A.* λόγχαι, lanceæ; *S.* ἀνάτμητοι, diſſecantes, *Pſal.* 54. 22. *ubi LXX.* βολίδες, jacula, lanceæ; *Hieronymus cum Aquila*, lanceæ.

פתוח פתח *Sym.* γλυφὴ, ſculptura, cælatura. *Plurale* פתוחים ſculpturæ, cælaturæ.

פתחון apertio, apertura.

כפתח *Aq. LXX. Th.* κλεὶς, clavis. *Heſai.* 22. 22. *Item* apertio. *Prov.* 8. 6.

פתל *Niphal* נפתל luctari, contorqueri, intorqueri, converti: נפתולי אלהים נפתולי *A.* συναναστρέφει με κύριος, καὶ συνεστράφην, convertit me Deus, & converſa ſum; *LXX.* συναντελάβετό μου ὁ θεὸς, καὶ συνεστράφην, coaſſumſit me Deus, & converſa ſum; *Vulg.* comparavit me Deus cum ſorore mea, & invalui, *Gen.* 30. 8. *ubi alii*, luctationibus Dei luctata ſum. בפתל *A. Th.* ἐξεστραμμένον, circumplicatum; *LXX.* σκολιὸν, tortuoſum, pravum; *Vulg* pravum, *Prov.* 8. 8.

Hithpael, *Futurum*, תתפתל *LXX.* διαστρέψετε pervertes; *Vulg.* perverteris, *Pſal.* 17. 27. *Alibi ſcribitur* תתפתל *contracte pro* תתפתל; 2. *Regum* 22. 27.

פתיל *Th.* κλῶσμα, vitta, *Jud.* 16. 9. *A. S.* στρεπτὸν; torques, *Geneſ.* 38. 18. *Alii*, filum, funiculus, ſudarium, panniculus. *Incert.* ἐπιτραχήλιον, ſtola, *Gen.* 38. 18. *Sed Symmachus*, ἐξιτραχήλιον, torques. *Vide in Append. eodem loco. Syrus*, ὀφέως, ſtrophium, *Gen.* 38. 18 *Alii etiam* linteum capitis; *Alii* pallium *explicant. Plurale* פתילים lintea, ſudaria, filamenta.

מתפתל contortiſſimum, *Deut.* 32. 5. *LXX.* διεστραμμένα, perverſa, *Deut.* 32. 5.

מפתלי luctationes, *Geneſ.* 30. 8. *ubi Aquila*, *quaſi affixum habuit*; *vertitque* συνανέστρεψέν με, convertit me; *ſimiliterque LXX. & Vulgatus Interpres*, *pro affixo habuiſſe videntur. Alii* luctationes *vertunt. Vide ſupra in Niphal.*

מפתלים *Sym.* σκολιὰ, tortuoſa, *Job* 5. 13. *ubi LXX.* πολυπλόκων; aſtutorum; *Vulg.* pravorum.

פתן *Hebr. Interpr. S. Th.* ἀσπὶς, aſpis, *ſerpentis genus. Vide in Lex. Graco. Item*, ἀσπαλιεὺς. *Inc. Deut.* 32. 33. *LXX. item* ἀσπὶς, aſpis, *item ſemel*, δράκων, draco, *& ſemel* βασιλίσκῳ, baſiliſcus. *Plurale* פתנים aſpides.

מפתן *Incert.* οἶδος, limen. *LXX. Theodotio*, αἴθριον, ſubdialis locus, *apud Ezechielem.*

פתע repente, momento, ad momentum; *LXX.* פתע *ſolum & ſine præpoſitione*, διαπαντὸς, inciſio. *Prov.* 6. 15. *&* στίγμὴ, punctum, *Heſai.* 29. 5. *Cum præpoſitione autem* בפתע ἐξάπινα, ἐξάπινος; & ἐξαίφνης, repente.

פתר interpretari; *Aquila*, λυθῆναι, ſolvere; *S.* διακρῖναι, dijudicare, *Geneſ.* 40. 8. *in Append. LXX. vere* συμβαλεῖν, conjectare.

פתרון interpretatio; *Aquila*, λύσεως, ſolutio; *Symmachus*, διάκρισις, dijudicatio, interpretatio ſomniorum, *Geneſ.* 40. 8. *in Appendice*, *LXX. vere* σύμβασις, conjectatio, conjectura; *Alii*, interpretatio. *Plurale* פתרונים interpretationes, ſolutiones.

פתשן exemplum, exemplar; *LXX.* ἀντίγραφον, deſcriptum.

פתת frangere.

Hiphil item frangere; *LXX.* διαθρύπτειν; comminuere, *Levit.* 2. 5.

פת *A. S. Th.* ψωμὸς, fruſtulum, buccella. *Levit.* 2. 6. *Theod* κλάσμα, fruſtum *Jud.* 19. 5. *& alibi. LXX. item*, κλάσμα, fruſtum, & ψωμὸς, buccella. פתים *S.* κλῆροι, ſortes. *Pſalm.* 67. 14. *Alii*, fruſta.

פתתים fruſta. *Ezechiel.* 13. 19. *LXX.* κλάσματα; fruſta.

צ

צאלים צאל umbroſa, *Job* 4. 16. *ubi LXX.* πανδενδρία *Sed* δένδρα, omnigenæ arbores, *& verſu ſequenti*, δένδρα μεγάλα, magnæ arbores.

צאן *Aquila*, *Symmachus*, πρόβατον, ovile. *Pſalm.* 79. 2. *& alibi. Symmachus*, ποιμνίων, pecora. *Gen* 30. 38. *in Append. LXX. Inc.* θρέμμα, ovis, *&* θρέμματα, oves. *Exempla vide in Lexico Greco. Alii item* oves, grex, greges. *Reperitur etiam cum* א *tranſpoſito* לצאנכם pro gregibus veſtris, *Numer.* 31. 24. *&* צאן oves, greges, *Pſal.* 8. 8.

צאנן florens, proſperans, abundans, *vel* pecoroſus locus. לא יצאה יושבת צאנן *LXX.* οὐκ ἐξῆλθε κατοικοῦσα Σεννααρ, & non eſt egreſſa habitatrix Sennaar; *Hieronymus LXX. interpretationem referens melius legit*, non eſt egreſſa quæ habitat in Sennan; *& tamen Euſebius de locis Hebraicis ad hunc Michæa locum cap.* 1. *v.* 11. *reſpicient*, *legit* Σεννααρ; *Symmachus ab Hieronymo allatus Commentario in Micheam*, non eſt egreſſa habitatio abundans; *& in libro de locis Hebraicis*, Symmachus *uberem* interpretatur. *Locum illum Symmachi prætermiſimus ad Micheam*, *ibique reſtituendus*

eſt; *Vulgata*, non eſt egreſſa quæ habitat in exitu; *ubi* צאצן *ex* יצא exire *derivatur. Itaque* צאצן *Symmachus*, uberem *vel* abundantem; *Vulgata*, in exitu, *vertunt*; *LXX. vocem ipſam Hebraïcam quaſi nomen proprium exprimunt* Sennan; *Aquila vero* Σαναὰν ὁ πιθανῶν, Sanaon proſperans, *vel* abundans; *Theodot.* Σανιὼν, Sanion.

צב *Vide infra in* צבה

צבא *Chald.* velle, optare, cupere. *Frequenter in Daniele.*

צבו voluntas, *Chaldaïce per apocopen pro* צבוה *Dan. 6. 17.*

צבא militare, miniſtrare, turmatim concurrere, excubias agere; *Aquila*, στρατεύειν, militare, *vel* excubare, *aut* excubias agere, miniſtrare. *Num. 8. 24. & alibi. Vide in Lexico Græco. Theod.* λειτουργῶν, ſervire, miniſtrare, *Num. 8. 24. Symm.* παρίστασθαι, aſſiſtere, *ibidem.*

Hiphil, exercitum conſcribere, militem facere, המצבא exercitum conſcribens, 4. *Reg.* 25. 19.

צבא *Aquila, Symm.* στρατιὰ, exercitus. *Item Symm.* στράτευμα: & στράτευμα, exercitus. *Vide in Lex. Græc. Item S.* διακόσμησις, ornatus. *Pſal.* 32. 6. *Plurale conſtructum*, צבאי militiæ, exercitus.

צבא *Th.* λειτουργία, miniſterium, *Num. 8. 24. Sym.* παράστασις, *q. d.* aſſiſtentia. *Num. 8. 24. Incert.* στρατηγία, exercitus præfectura, *A. S. Th.* δυνάμεις, virtus. *Exempla vide in Lexico Græco infra.*

צבאות ſabaoth, *A.* στρατιῶν, exercituum; *S. Th.* δυνάμεων. *Item Incert. & LXX. ſæpe*, δυνάμεων, virtutum. *Eſt epitheton Domini Dei*, Dominus Sabaoth, Dominus exercituum, Dominus virtutum. *Exercitus autem ille accipitur ſæpe pro militia cœlorum, ſive pro ſtellarum exercitu, & multitudine.*

צבאות *S.* στρατιωτῶν, militum. *Pſal. 67. 13.*

צבה intumeſcere; *LXX.* φῦσαι, dirumpere. *Num. 5. 23. & ter in hoc capite. Forte* φῦσαι.

Hiphil, tumidum reddere: *hunc ſequens exemplum* reducere videtur *Aquila.* הצבי *A.* ἀνελίξαν, al. ἀνείξαν, ſollicite cura, 1. *Reg.* 1. 19. *ubi LXX.* στῆσαι, ſtatue, *vel* erige, *vel* ſignum erige, *quâ deducere videntur ex* יצב ſtare; *Vulgata*, conſidera; *Alii id quaſi nomen habent, & vertunt*, O decor.

צב tumidum, tumens, *metaphorice*, cameratum, coopertum. *Item* bufo, *vel* teſtudo; *LXX. vero* προκόδειλος ὁ χερσαῖος, crocodilus terreſtris, *Lev.* 11. 29. *S.* ὑπηρεσία, miniſterium, *Num.* 7. 3. צב *A.* καλυπτοφορεῖς, coopertus, *Num.* 7. 3. *Locus ſic habet*, שש עגלת צב *A.* ἓξ ἁμάξας καλυπτοφορεῖς, ſex vehicula cooperta; *S.* ἓξ ἁμάξας ὑπηρεσίας, ſex vehicula miniſterii; *Samarit.* ἓξ ἁμάξας δυνάμεως; *LXX.* ἓξ ἁμάξας λαμπαδικὰς, ſex vehicula lampenica; *Vul.* ſex plauſtra tecta. *Num.* 7. 3.

צבים lecticæ. בצבים *S.* ἐν λεκτοῖς, in lecticis; *Alii*, in curribus cameratis, *Heſai.* 66. 20. *ubi Aquila*, ἐν στεγαστοῖς, in tectis vehiculis; *LXX.* ἐν λαμπάσι, in lampenis, *quod eſt vehiculi genus.*

צבי *A. Th.* ἐνομασμένη, nominata, præclara, *Jerem.* 3. 19. *Alii* צבי decus, gloria, ornamentum; *A.* στέφανα, firmamentum, *Ezech.* 20. 6.

צבי caprea; *A. S.* בצבאות ἐν δορκάσι, in capreis, *Cant.* 2. 7. *Eſt vero plurale vocis* צבי *mutato* י *in* א *Plurale etiam* צבים capreæ, *& inſerto* א *alicubi* צבאים capreæ. *Reperitur quoque femininum* צביה caprea.

צבט porrigere. *Ruth.* 2. 14. *ubi LXX.* βυζεῖν, accumulare.

צבע pinxit, tinxit, coloravit, βάπτειν. *Eſt vox Chaldaïca.*

Pael, Chald. tingere.

Ithpeal item, tingere.

צבע βάμμα, tinctura. *Item*, color, verſicolor, coloratum.

צבעים *Aq.* ὑφῶν, hyænatum, 1. *Reg.* 13. 18. *ubi Theodotio vertit* δορκάδων, caprearum.

אצבע *Aq.* δάκτυλος, digitus, *Heſai.* 58. 9. *Plurale* אצבעות digiti. *Plurale Chaldaicum* אצבען *& emphatice* אצבעתא digiti.

כורה באצבעת *Symmachus*, δακτυλοδεικτῶν, digite monſtrans. *Prov.* 6. 13.

צבר congeſſit, coacervavit: ויצברו *Aquila*, συνέχωσαν, obruerunt. *Exod.* 8. 14. *ſecundum Hebræos v.* 10. *LXX.* συνήγαγον, collegerunt.

צברים acervi; *LXX.* βυσσοὶ, colles.

צבת צבתים manipuli, faſciculi. *Ruth* 2. 16.

צדא *Vide infra in* צדה

צד צדר *A. Symmach.* πλάγιον, latus; *Incert.* πλευρὰ, coſta; *A.* μέρος, pars, *Exod.* 37. 18. *LXX.* πλάγιον; latus. מצדו *S.* διὰ πλαγίου αὐτοῦ, a latere ejus, 1. *Reg.* 6. 8. *ubi LXX.* ἐκ μέρους αὐτῆς, ex parte ejus. *Plurale* צדים latera.

לצד *Chaldaïcè*; ad latus, adverſus, contra.

כצד *Chaldaïce*, a latere, ex parte, ratione, propter.

צדה *A.* μεθοδεύειν, inſidiari, machinari, *Exod.* 21. 13. *ubi LXX. vertunt*, ἑκὼν, voluntarius; *Alii*, quærere, venari; *Symmachus*, θηρᾶν, venati. *Particip.* צדה *S.* θηρᾶς venaris; *XX.* διαμένοις, ligas; *Vulg.* inſidiaris, 1. *Reg.* 24. 12.

Niphal, vaſtari.

צדיה induſtria, propoſitum; *LXX.* ἑκόντων, inſidiæ; בצדיק de induſtria.

הצדא *Chaldaïce*, num de induſtria? an certo conſilio? *Alii*, verúmne eſt? veréne? *Dan.* 3. 14.

צדק *Aquila, Symmac. Theod.* δικαιοῦσθαι, juſtificari, juſtum eſſe. *Exempla vide in Lexico Græco.*

Niphal, juſtificari.

Piel, δικαιοῦν juſtificare, juſtum aſſerere.

Hiphil, δικαιοῦν, juſtificare, abſolvere, juſtum pronunciare.

Hithpael, juſtificare ſe.

צדיק *Aquila*, ξανθὸν, flavum; *S.* φωτεινὸς, ſplendoris. *Levit.* 13. 36.

Hophal, *particip.* מצהב fulgens; *LXX.* φλογὸς, fulgens.

צהל *Aq. S.* χρεμετίζειν, hinnire. *Heſai.* 54. 1. *LXX.* βοᾶν, clamare.

Hiphil להצהיל *Sym.* φλέγειν, illuceſcere, ſplendere, *Pſalm.* 103. 15. *Sed legerit* והצהיב *ni fallor, vel* והצהיב *LXX.* ἱλαρύνει, exhilarare.

מצהלות hinnitus; *LXX.* χρεμετισμὸς, hinnitus.

צהר *Aq.* μεσημβρινὸν, feneſtra meridiana; *Sym.* ἔκφανσις, pellucidum; *Theod.* θυρὶς, feneſtra, *Gen.* 6. 16. *LXX. quaſi verbum eſſet, vertunt* ἐπισυνάγων, colligens.

צהר *Chaldeis eſt* lucere.

צהרים ſahoraim *A. S.* μεσημβρία, meridies. *Pſal.* 90. 6. *& alibi.*

יצהר *A.* φλογώδης, ſplendor; *S.* ἔλαιον, oleum; *Th.* λαμπρότης, ſplendor, *Zach.* 4. 14. *& Aquila* φλογώδης *etiam, Deut.* 7. 13. *in Append. Vide in nota ibidem.*

Hinc verbum in Hiphil, הצהיר oleum facere, *vel* exprimere: *futurum* יצהירו oleum exprimunt; *LXX.* ἀδίκως ἐνεδρεύσαν, injuſte inſidiati ſunt; *Vulg.* meridiati ſunt, *Job.* 24. 11.

צואה צוא excrementum. *Vide in* צוא

צואר *Vide infra in* צור

צוד *Symm.* ἀγρεύειν, venatu capere, *Pſalm.* 139. 12. *& alibi. Syrus*, θηρεύειν, venari, *Thren.* 4. 18. *S.* θηρᾶν

θηρᾶν, venari, 1. *Reg.* 24. 12.

Piel צודד *Sym.* θηρεύειν, venari, *Ezech.* 13. 18. *ubi LXX.* διαστρέφειν, evertere.

Hithpael, in viaticum ſumere. התצידנו *LXX.* ἐφοδιάσθημεν, viatico muniti fuimus; *Alii*, in viaticum ſumſimus, *Jeſ.* 9. 12.

צד venator. *Plurale* צדים *LXX.* θηρευταί, venatores, *ferem.* 16. 16.

צד *A. S.* ἐνεστισμὸς, cibaria, annona. *Exempla vide in Lexico Græco. Alii*, eſca, viaticum, commeatus.

צדה צידה viaticum; *Symmach.* σῖτος, cibus, eſca. *Pſal.* 131. 15. *Incert.* σιτομετρία, annona, *Gen.* 45. 21.

מצוד rete; *LXX.* ἰσχύρωμα, præſidium, *Job.* 19. 6.

מצודה venatio; *A.* ἰσχύρωμα, præſidium, 1. *Reg.* 22. 14. *& alibi*; *S.* πολιορκία, obſidio, *Pſal.* 65. 11. *Sym.* καταφυγὴ, refugium, 1. *Reg.* 23. 14. *& alibi.* במצודות *Aq. Th.* ἐν τοῖς ἰσχυροῖς, in munimentis, 1. *Reg.* 23. 19. *Th.* σπήλαιον, ſpelunca, 1. *Reg.* 23. 14. *Vide in* מצוד

מצודים *Sym.* ἐνατενίσματα, vallamentum, vallum; *LXX.* χώματις, aggeres; *Vulg.* munitiones, *Eccleſ.* 9. 14.

צוה *Piel*, ἐντέλλω, præcepit, *Omnes*, *Exod.* 40. 16. *& alibi. Exempla vide in Lex. Græc. Item S.* προστάσσειν, mandare, *Pſal.* 67. 29. *S.* ἐντάσσειν, præcipere, *Job* 36. 32. *Omnes aliæ interpretationes ad præmiſſas reducuntur.*

Pual, præceptum fuit.

צו *S.* ἐντολὴ, præceptum; *Th.* ἡυσταλία, dyſtalia, intemperies, morbus ſtomachi, *Heſai.* 28. 13. *ubi illud* צו לצו *S.* ἐντολὴ ἐπ᾽ ἐντολὴ, præceptum ad præceptum, *videlicet* ל *præpoſitum pro particula negativa* לא *habuit*; *LXX.* θλῖψις ἐπὶ θλῖψιν, tribulationem ſuper tribulationem: *Legerunt* צר לצר *nempe* ר *pro* ו *quod non infrequenter accidiſſe notamus in Præluminaribus*; *Th.* ἡυσταλία ἐπὶ ἡυσταλίαν, dyſtalia in dyſtaliam; *ſive* intemperies ſtomachi in intemperiem ſtomachi, *ac ſi legiſſet* צצ ſordes, *quam vocem ipſe paulo ante Heſai.* 28. 8. ἡυσταλίαν *tranſtulerat*; *Vulgata*, manda; remanda.

מצוה ἐντολὴ, præceptum, mandatum, *paſſim Omnes. Exempla vide in Lexico Græco. Plur.* מצות præcepta.

צוח vociferari, clamare; *LXX.* ὀλολύζειν, ululare, & βοᾶν, clamare.

צוחה clamor, vociferatio; *Sym.* κωκυτὸς; planctus, luctus. *Pſal.* 149. 14. *ubi LXX.* κραυγὴ, clamor; *Hieronymus*, ululatus.

צול צולה profundum, profunditas; *LXX.* ἄβυσσος, abyſſus.

מצולה & מצולת *Aquila*, *Symmachus*, βυθὸς, profundum. *Pſal.* 67. 23. *LXX.* βάθος, & βυθὸς, profundum; *ſemel* βόθυνος, fovea, & *ſemel* σκιὰ θανάτου, umbra mortis. *Plurale* מצלות profunda; & *cum* ו *in medio Holem poſtremo deficiente* מצולות profunda.

צום νηστεύειν, jejunare, *paſſim.*

צום *Aq. S. Th.* νηστεία, jejunium. *Zach.* 8. 19. *& alibi. Plurale* צומות jejunia.

צוף fluxit, effluxit, exundavit, ſupernatavit; *LXX.* ἐπιπολάζειν, inundare; & ἐπιρρεῖν, ſuperfundere.

Hiphil הציף exundare fecit; *LXX.* ἐπιπολάζειν, ſupernatare.

וצף *Aquila*, *Theodotio*, καὶ ἀλειφάλοιτον, & circumlinivit. 3. *Reg.* 6. 20. *Vide in* וצפה

צוף favus; *LXX.* κηρίον, favus. *Plurale* צופים favi.

צוק arctari, coarctari, arcte cohærere. יצוק *Sym.* ἐκκεχυμένος, effuſus erat, *Pſalm.* 40. 9. *LXX.* ἐστερέωσε, conſtituerunt; *Hieronymus*, infundebant.

Hiphil הציק arctare; angere, anguſtiis afficere, premere. יציק ἐπιχύσει, infundet; *Aquila*, *Deut.* 28. 53. *in Append. ubi LXX.* θλῖψαι, affliget; *Vulgata*, opprimet. הציקתני *Sym.* συγκαίει μὲ, comburit me, *Job* 30. 18. *ubi LXX.* ἀλίσκει, perdit, perire facit; *Vulg.* coarctat me.

Tom. II.

Hophal particip. מוצק anguſtatum.

צוק anguſtia. *Dan.* 9. 25.

צוקה anguſtia; *Aquila*, ἐπιχύσεις, inundatio, *Prov.* 1. 27. *ubi Theod.* κατάσπευσις, feſtinatio; *LXX.* πολιορκία, obſidio; *Alii*, coarctatio.

מצוק preſſura, anguſtia, ὀδύνη, vexatio; *Sym. Pſ.* 118. 143. *LXX.* ἀνάγκαι, neceſſitates, anguſtiæ. מצוק ſitus, conſtitutus. *Aq. Th.* συνεχόμενος, conſtrictus; *Symmachus*, στενοχωρούμενος, anguſtiatus. 1. *Reg.* 22. 2. *LXX.* ἐν ἀνάγκῃ ὤν, in neceſſitate conſtitutus.

מצוקה *Aquila*, συνοχὴ, coarctatio, *Pſalm.* 24. 17. *Plurale* מצוקות coarctationes, anguſtiæ.

מוץ anguſtum.

צור obſidere, arctare, coarctare, inimicum eſſe, hoſtiliter agere, premere. *Item* ligare, colligare. צרים *Particip. LXX.* ἐκπολεμοῦντες, obſident; *Alius*, πολιορκοῦντες, obſident; *Vulgata*, oppugnat, *Jud.* 9. 31. לצור *Reliqui*, πολιορκεῖν, obſidere; *LXX.* συνέχειν, comprehendere, 1. *Reg.* 23. 8: בצור *Symmach.* ἐμφράξωμεν, conſtringamus; *LXX.* διαγράψωμεν, deſcribamus, *ſive*, ſculpamus; *Vul.* compingamus, *Cant.* 8. 8. צור *Aq.* ἐκδῆσον, illiga; *Symm.* δῆσον, liga, *Heſai.* 8. 16. צורי *Symm.* πολιορκοῦντες, obſidere; *Vulgata*, obſide, *Heſai.* 21. 2. וצרתי עליך מצב *Sym.* καὶ χαράξω κατὰ σοῦ χάρακα, & circumvallabo contra te ſtationem; *LXX.* καὶ βαλῶ βέλη ἐπὶ σὲ χάρακα, & mittam contra te vallum; *Vul.* & jaciam contra te aggerem, *Heſai.* 29. 3. ותצר *Aq.* ἐλυπήθη, contriſtatus eſt; *LXX.* ἠλλοιώθη, afflictus eſt; *Th.* ἀνεῖτο, anxius erat, 1. *Reg.* 30. 6.

Niphal, obſideri.

Piel צורר ἐκδιώκειν, ligare, colligare. *Refertur ad* צרר *ubi vide.*

Pual item refertur ad צרר

Hiphil, premere, angere, anguſtiare, anguſtiâ afficere.

צר *Aquila*, ἀντίζηλος, æmulus, 1. *Reg.* 2. 32. *Th.* πολιορκοῦντες, obſidens urbes, *Heſai.* 59. 19. צרה ἀντίζηλος, *fœminin.* æmula. *Incert.* 1. *Reg.* 1. 6. *Plurale* צרים hoſtes. צר *Aquila*, *Symmachus*, *Theod.* στενὸς, arctus, anguſtus. *Exempla vide in Lexico Græco. Item Aq. Symmach.* θλῖψις, afflictio. *Exempla vide in Lexico Græco. S.* πολιορκία, obſidio; *Amos* 3. 11.

צרה *A.* ἀλαπωρεία, miſeria, *Sophon.* 1. 15. *Item* צרת anguſtia, & *emphatice* צרתה anguſtia. *Plurale* צרות anguſtiæ.

צר צור *A. Sym.* πέτρα, ſaxum *Jud.* 7. 25. *& alibi. A.* πέτρος, petra, *Exod.* 4. 25. *& alibi. Item A. S.* ἀκρότομος, præruptum, *Oſee* 9. 13. *& S. Job* 22. 24. *& Theodotio Exod.* 4. 25. צור στερεὸς, ſolidus, firmus; *Aq. Deut.* 32. 31. צר *S.* ψῆφος πετρίνη, calculus lapideus, *Exod.* 4. 25. *Th.* ἀκρότομος, rupes. *Alii*, acies, cacumen. צור *item ſæpe metaphorice accipitur pro* Deo, *& LXX. paſſim vertunt* θεὸς, Deus. צורים & צרים rupes. *Et formâ fœmininá* צרות rupes.

צירים *Th.* ὠδῖνες. *Alii*, dolores, cruciatus. *Vide infra in* צר

צורה forma; *Alii*, νόμιμα, legalia. *Reperitur etiam cum* ו *ut* צורם formam eorum. *Plurale* צורות formæ.

צואר *Aq. S.* τράχηλος, collum. *Cant.* 4. 9. *& alibi. Hic* א *per epenthefin inſertum creditur: nam dicitur etiam* צור collum. *Plurale conſtructum* צוארי colla.

צורן *A. Sym.* τράχηλος, collum. *Cant.* 4. 9. *Plurale conſtructum* צורני colla, *vel* collula: *nam putatur eſſe diminutivum quaſi blandientium.*

מצר *Vide infra in* צרר

מצור *Aq.* ἀσφάλεια, munitio; *S.* ἐπιτετειχισμένα, circumvallata, munita; *Symmachus*, πολιόρκια, obſidio, *Heſai.* 29. 3. *& alibi. Item*, munitio, propugnaculum, præſidium. *Fœmin.* מצורה munitio. *Plurale* מצורות munitiones.

צחר *LXX.* λάμπειν, fulgere; *Alii*, album & candidum eſſe, limpidum eſſe.

צח *Sym.* λαμπρὸς, ſplendidus. *Cant.* 5. 10. *& alibi. Alii*, albus, nitidus, ſerenus; *LXX.* λευκὸς, albus.

זח *LXX.* φῶς καύματος, lux ardoris; *Alii*, ardor ſerenus.

זחה arens, aridum.

צחות *S.* τραχὺ; clara verba. *Heſai.* 32. 4. *ubi LXX.* λάλιαν, pacem *loqui.*

צחזחת *Aquila*, λευκότητα, lævis petra; *Symmach.* καύσωνος ξηρότης, æſtûs ſiccitas, *Pſalm.* 67. 7.

צחצחות *ſecundum LXX.* deſiderabilia, καθάπερ ἐπιθυμεῖ ἡ ψυχή σου, ſicut deſiderat anima tua; *Vulgata*, ſplendores. *Alii putant eſſe* ſiccitates, ſummam ariditatem.

צחנה צחנת putor, puttedo. *Joel.* 2. 20.

צחק *A.* γελᾶν, ridere. *Gen.* 18. 2.

Piel, irridere aliquem. *Incert.* ἐμπαίζειν, irridere, *Jud.* 16. 25. *Item*, ludere, illudere, colludere, jocari.

צחק riſus.

צחר צחורה alba, candida. *Plurale* צחורות *S.* φιλευόντων, ſplendentium *aſinarum. Alius*, λαμπυσῶν, ſplendentium. *Alius*, μεσημβρίας; meridiei; *ac ſi legiſſet* צהרים *Vulg.* nitentes; *Alii*, candidas *aſinas*, *Jud.* 5. 10.

ציה *Symm.* ἀτραφίας, ſiticuloſa, arida. *Pſalm.* 62. 2. *Alii*, ſiccum, aridum, ſiccitas, aridus locus; *Aq. S.* ἄβατος, *communis gen.* invius, invia. *Pſalm.* 77. 17. *Incert.* ἀνύδρου, inaquoſus. *Jerem.* 50. 12. *Plurale* ציות ſiticuloſa *loca.*

ציי *A.* τριήρους, triremis; *S.* ἐντολὰς, præceptum, *ac ſi legiſſet* צוי *LXX.* πλοῖα, navicula; *Alii*; navis, *Heſai.* 33. 21.

ציים *Aquila*, *Symmac. Theod.* νησί, Siin; *LXX.* θηρία, feræ; *Vulg.* beſtiæ, *Heſai.* 13. 21. *Item A. Sym.* Αἰθίοπες, Æthiopes; *itemque LXX. & Hieronymus*, *Pſalm.* 71. 9. *Alii*, feri, barbari populi, *vel* deſertorum locorum incolæ. *Item* fera animalia.

ציון aridus locus, *Heſai.* 25. 5. *Hinc putant dictum montem* ציון Sion, *ab ariditate loci.*

ציון ציין ſignum, monumentum ſepulcrale; *LXX. ſemel* σημεῖον, ſignum: *& ſemel* σκόπελον, ſcopulus.

ציים *S.* σκοπιαὶ, ſpeculæ, *Jerem.* 31. 21. *A.* σκοποὶ, ſpeculatores, *vel* ἐπίσκοποι, ſpeculatores; *Syrus*, σημεῖα, ſigna; *LXX.* Σιὼν, Sion; *Vulg.* ſpeculam.

ציץ *LXX.* ἀνθῶν, florere, *&* ἐξανθῶν, florere: *alibi* βλαστῶν, germinare.

Hiphil item florere, micare, emicare; *LXX.* ἐπιβλέπειν, reſpicere, proſpicere.

ציץ *A.* ἄνθος, flos. *Jerem.* 48. 9. *ubi S.* βλάστημα, germen. *Incert.* ὡραῖον, ſpecioſum, *Heſai.* 28. 1. *Plurale* ציצים flores. ציצים ἐκπτώσεις, excidentia, *Ab.* 3. *Reg.* 6. 18.

ציצת *A. Th.* κράσπεδον, fimbria; *S.* μέλλοι, coma, *Ezech.* 8. 3. *Alii*, cincinnus, peniculamentum, peniculaus ſilorum textus.

ציר *A.* τρητὸς, cardo, *Prov.* 26. 14. *Aq. Symmach.* ὄμφαξ, obex, *Prov.* 13. 7. *Th.* φύλαξ, cuſtos, *ibid. LXX. vero* ἄγγελος, nuntius.

צירים *Aq.* πρεσβευταὶ, legati; *S.* ἀπόστολοι, nuntii; *Theod.* ὅμηρα, obſides, *Heſai.* 18. 2. *S.* ἀγγελία, nuntium, *Amos* 1. 1. *& alibi Symmac.* κραταιὸν, fortem, validum, *Pſalm.* 48. 15. *ubi A.* χαρακτὴρ, character; *Symmachus forte legit* צור, *qua vox ſignificat*, στερεὸς, ſolidus, firmus, *& ex affinitate*, robuſtus, fortis. *Plurale* צירים legati. *Aliam ſignificationem vide ſupra in* צור

ציתו *Hiphil* דצית incendit, ſuccendit. בהציתו *Sym.* ἐκκαῆναι ἐμπρησθῆναι, *Pſalm.* 59. 2. quando incenſa *Syria*; *LXX.* ἐκκαῆναι ἐνεπρήσθη, cum ſuccendit; *Hieronymus*, quando pugnavit *adverſus Syriam*; *qui poſtremus videtur Aquilam expreſſiſſe. Licet enim Aquile interpretatio hujus loci non exſtet*; *Hieronymus qui Aquilam fere ſequitur in Pſalmis*, *ab aliorum interpretatione non deflexiſſet hoc loco*, *niſi Aquila duce. Itaque Symmachus & LXX. qui vertunt* ſuccendere, *ab hac radice deducunt*; *Hieronymus vero & forte Aquila ab Hiphil radicis* נצה *quod ſignificat*, pugnare, contendere, rixas movere. הנציתו *Incert.* ἐμπυρίσθητι, ſuccendite; *& Vulgata ſimiliter*, *Joſ.* 8. 8. *Convenit hæc radix cum* יצה

צלא *Chald.* oravit.

Pael participium Chald. מצלא orans erat, orabat. *Plurale* מצלין orantes.

צלה *Aq. S. Th.* ὀπτῆσαι, coxit, aſſavit, *& ſimiliter LXX. Heſai.* 44. 16.

צלי *Aq. Sym. Theod. LXX.* coctum, aſſum, *Heſai.* 44. 16.

צלול *A.* ἐγκρυφίας, ſubcinericius panis; *S.* κολλύρα, collyra; *Incert.* μαγὶς, magis, *genus placentæ*; *Alii* toſtum, torta, *Jud.* 7. 13.

צלח proſpere agere; proſperum eſſe, proficere, prodeſſe. *Item*, irruere, invadere, pervadere, tranſire: ותצלח *S.* ἐφήρμοσεν, irruit *ſuper eum ſpiritus Domini*; *LXX.* ἥλατο, inſiliit *in eum ſpiritus Domini*; *Alius*, κατεύθυνεν, direxit *eum*, proſpere egit *cum eo ſpiritus Domini*, *Jud.* 14. 6. ותצלח *Aquila*, ἐνῴκησε, inhabitavit; *Symm.* ἥρμοσεν, irruit; *LXX.* ἐφάλατο, inſiliit; *Theodotio*, ἐπέβη, advenit; *Vulg.* directus eſt *ſpiritus Domini*, 1. *Reg.* 16. 13.

Hiphil, proſpere agere, proſperum facere, ſecundare. יצליח *Symm.* εὐδοκήσει, proſperabitur, *LXX.* ἀγαπήσει, diligetur; *Vulg.* miſericordiam conſequetur, *Prover.* 28. 13. איש מצליח *A.* κατευθυνόμενος, proſpere agens; *S.* εὐοδούμενος, proſperos exitus habens; *LXX.* ἀνὴρ ἐπιτυγχάνων, vir proſpere agens; *Syrus*, ἀνὴρ κατευοδούμενος, vir proſpere agens, *Gen.* 39. 2.

צלוחית *LXX.* ὑδρία, hydria; *al.* ὑδρίσκη, parva hydria; *Alii* ſcutella, paropſis.

צלוחית ſcutella, *vel* lebes; *LXX.* ἀλάβαστρος, alabaſter *vel* alabaſtrum; *al.* πύξιον, tabella. *Plur.* צלוחות ſcutellæ *vel* lebetes.

צלחת *Aquila*, μασχάλη, axilla; *Sym.* μάλη, axilla; *LXX.* κόλπος, ſinus, *Prov.* 19. 24. *Aq. S. Th.* μάλη, axilla, *vel* maxilla; *LXX.* κόλπος, ſinus, *Prov.* 26. 15. *Alii*, manica, *vel* ſinus.

צלל obumbrari, in profundum ire, tinnire, palpitare; *LXX.* βάθος, ſubmergi, *vel* profundum petere.

Niphal, נצל tinnire; *LXX.* ἠχεῖν, ſonare, tinnire.

Hiphil, הצל umbram facere, *vel* tinnire.

צל *Symm.* σκιὰ, umbra, *Pſalm.* 35. 8. *& alii*, *atque LXX. paſſim* σκιὰ, umbra. *Item S.* σκέπη, tegumentum, *Cant.* 2. 3.

צלל *item* umbra; *S.* ἀσφαράδες, furculi, *Job* 40. 17. *quia umbram faciunt. Plurale* צללים umbræ. *Huc referunt quidam* צאלים umbroſa, umbroſæ arbores.

צלל *vide paulo ante in* צלה

צלצל *A.* σκιὰ, umbra; *Alii*, umbroſa, denſa, *Heſai.* 18. 1. *ubi LXX.* πλοῖα, naviculæ; *Symmachus vero*, ἦχος, ſonus.

בצלצל דגים *S.* ἐν ἰχθυοφόροις, in naſſellis piſcium; *Alii*, in fuſcina piſcaria, *Job* 40. 26. *LXX. quemadmodum Symmachus*, πλοῖα ἁλιέων, naviculæ piſcatorum.

צלצל *LXX.* ἰοφόρα, rubigo, ærugo; *Alii*, locuſta; *Alii*, ſyderatio, *Deut.* 28. 42.

צלצלים *Incert.* κύμβαλα, cymbala, *Pſalm.* 150. 5. *Item S.* σημασίαι, ſignificationes, *id eſt*, *ſigna jubilationis cum inſtrumentis muſicis*, *ibid.*

צלמון tenebræ, caligo; *Alii pro nomine proprio habent* Tſelmon, *vel* Selmon *montem.*

צלמות *A S.* σκιὰ θανάτου, *Job* 24. 16. *& Pſal* 43. 20. *S.* συντρόφιλλα θανάτῳ, contectam morte, *Job* 10. 21. *Uterque duas diviſas voces conjunctas putavit* צל umbra, *&* מות mors: *Alii eodem modo interpretantur.*

מצולה *Aq. Th.* βυθὸς, profundum; *Symm.* περιπάτους σκίους, ambulacrum umbroſum, *Zach.* 14. 10. *Aquila*

& *Theodotio* e צול profundum, *derivatum putaverunt*; *Symmachus* e צלל *LXX. quos sequitur Vulgata.* χαλκὸν, æneum *vertunt.*

צלם εἰκὼν, imago, *Omnes*, *Gen.* 1. 26. *Reliqui Dan.* 2. 31. *Symmach.* ἀνδριὰς, statua, *Dan.* 2. 31. *Theodot.* εἴδωλον, idolum; *Amos* 5. 26. *Plurale conſtructum* צלמי imagines, idola.

צלמות *Vide in præcedenti radice.*

צלמון *Vide ibidem.*

צלע *Theodotio*, πλευρὰ, coſta, *Gen.* 2. 22. *Item* πλευρὰ, latus. *Incert.* 2. *Reg.* 16. 13. *LXX. item* πλευρὰ & πλαγὴ, latus, *itemque*, μέρος, pars. *Item* ſubſtructio, trabs ſubſtructionis. *Item* cella, cubiculum ad latus exſtructum.

צלע *S.* ἐκλῖναι, claudicare. *Pſalm.* 34. 15. & *alibi.*

צלע *A.* ἐκκλισὶς, claudicatio. *Pſalm.* 34. 15.

צלע claudicans.

צמא *Aquila*, *Symmach. Theod. LXX.* διψᾶν, ſitire. *Exempla vide in Lexico Græco.*

צמא *S.* διψῶν, *Pſalm.* 68. 22. & *alibi*; & διψᾶν, ſitis, *S. Pſalm.* 103. 11.

צמאון & צמאה *Idem.*

צמד *Niphal* נצמד jungere ſe, copulare ſe, conjugare ſe: *vel* jungi, copulari, conjugari. *Item* initiari. ויצמדו *Aq. Th.* ζευχθῆναι, jugati ſunt; *LXX.* ἐτελέσθησαν, initiati ſunt; *Vul.* initiatuſque eſt, *Num.* 25. 3. ונמצדים *A.* μυηθέντας, initiatos, *ſic Baſilienſis Codex Num.* 25. 5. *ſed Coiſlinianus longe antiquior*: *S.* μυηθῆναι, initiatos, & *huic lectioni ſtandum eſſe videtur, veriſimile quippe non eſt Aquilam qui paucis antea verbis & in eadem ferie* ויצמדו *verterat* ζευχθῆναι, jugati ſunt, *mox* נצמדים *vertiſſe* μυηθῆναι, *ubi ſeries eamdem quam prius interpretationem poſtulabat. Vide notam in Appendice*; *LXX. eodem loco*, τὸν τετελεσμένον, initiatum; *Vulg.* qui initiari ſunt.

Pual participium מצמדת *LXX.* ζευχθείσῃ, conjuncto gladio; *Alius*, ἀμφιμάχῳ, oblongo gladio; *Vul.* dependente, 2. *Reg.* 20. 8.

Hiphil, copulare, conjungere; *LXX.* ἐπισυνάψειν, connectere.

צמד *Symmachus*; ζεῦγος, jugum; *LXX.* δύο, duo, *Heſai.* 21. 7. *Item*, copulatio, copula, copulatum par animalium. צמד בקר par boum. *Plurale* צמדים paria, juga. רכבים צמדים equitantes binis. צמדי־גפן jugera vinearum.

צמיד copulatus, conjunctus; *LXX.* ἁρμὸς, vinculum, ligatura. *Item* armillâ; *LXX.* ψέλλιον, armilla. *Plurali.* צמידים armillæ.

צמח *Aquila*, ἀναφύειν, germinare, pullulare, *Heſai.* 42. 9. *Incert.* ἀνατεῖλαι, oriri, pullulare. *Jud.* 16. 22. *Item* florere.

Piel, germinavit.

Hiphil הצמיח *Sym.* ἐκλαμπάνειν; germinare facere. מצמיח ἐκλαμπάνων, *S. Pſalm.* 103. 14.

צמח *A.* ἀναφὴ, germen; *Sym.* βλάστημα, ſurculus, *Zach.* 6. 12.

צמה צמה *S.* κάλυμμα, operimentum; *Alii*, coma, crines. כבנד לצמחך *Symmac.* σκεπάσματι καλύμματι, tectæ operimento; *LXX.* ἐκτὸς τῆς σιωπῆς σου, extra taciturnitatem tuam; *Vulg.* abſque occultis tuis, *Cant.* 6. 6.

צמתך *A.* σεμμαθὶχ, Semmathech; *S.* τὸ σιωπηλόν σου, taciturnitatem tuam; *LXX.* καταπέτασμά σου, operimentum tuum; *Theod.* ζαμὶχ, *Heſai.* 47. 2. *ubi Vulg.* turpitudinem tuam; *Alii*, comam tuam.

צמים *Aq.* διψῶντες, ſitientes; *Symm.* διψῶν, ſitiens, *quaſi e* צמא; *Alii*, horridus; *Alii*, prædo, latro. *Job* 5. 5. *ubi Vulgatus interpres Aquilam & Symmachum ſequens* ſitientes *vertit.*

צמק areſcere, flaccеſcere.

צמקים uvæ paſſæ; *Aquila*, σταφίδες, uvæ paſſæ; *Symm.* ἐπίσημον σταφίδων, ligaturæ uvæ paſſæ, 1. *Reg.* 30. 12.

צמר ἔριον, lana. *Inc. Oſee* 2. 5. & *alibi. LXX. item* ἔριον, lana; *alibi*, πόκος, vellus, & *ſemel*, ἱμάτιον, veſtimentum.

צמרת *Aquila*, τὸ ἄκρον, cacumen; *Symmach.* τὰς καρδίας, corda; *LXX.* ἀρχὴ, principium; *Theodotio*, κεφαλὴ, ſcapus; *Alii*, calamum, ſurculum, *Ezechiel.* 31. 14. *Poſtremi derivatum putant a* זמר amputare, *commutato* ז *in* צ

צמת exſcindere. צמתתני *Aquila*, ἐξέλιπέ με, perdidit me, *Pſalm.* 118. 139. *ubi Symmach.* ἀπεσιώπησέ με, tacere me fecit; *LXX.* ἐξέτηξέ με, tabeſcere me fecit; *Hieronymus*, conſumſit me.

Niphal, exſcindi.

Piel, exſcindere; *Sym.* καταπονῆσαι, ſilentium imponere, *Pſal.* 87. 17. *ubi LXX.* ταπεῖνωται, conturbare; *Hieronymus*, opprimere.

Hiphil הצמית *Reliqui*, ἀφανίζειν, *itemque LXX.* diſperdere, diſſipare, *Pſal.* 93. 23. תצמית *Symm.* σιωπᾶν ποιεῖς, tacere facies, *Pſal.* 142. 12. תצמיתם *S.* σιωπᾶν σε; tacere fac; *Pſalm.* 53. 7. *ubi LXX.* ἐξολόθρευσον; diſperde.

צמיתות exciſio; *LXX.* βεβαίωσις, confirmatio.

צמת *S.* σιωπηλὸν, *vel* σιώπησις, taciturnitas, *Heſai.* 47. 2. *Vide ſupra in* צמתך

צנה defiliit, infixus eſt. ותצנח ἔλαθεν, penetravit, *Incert. Jud.* 4. 21. *LXX.* διῆλθεν, pertranſivit; *Vulg.* defixit.

צנום צנומה tenuis, gracilis, *Gen.* 41. 23. *ubi in Plurali* צנומות tenues, graciles; *LXX.* λεπτὰ, tenues; *Vulg. item*, tenues.

צנה צנה *Incert.* θυρεὸς, clypeus, 2. *Reg.* 17. 7. *Symm. LXX.* ὅπλον, telum; *Theod.* ἄρμα, hasta. צנות ἄρματα, *Th. Amos* 4. 2. *Incert.* πέλτη, pelta, *Ezech.* 38. 4. θώραξ, thorax, *Ezech.* 23. 24. *Alii*, clypeus, ſcutum, umbo. *Semel vero ex Chaldaica ſignificatione*, frigus, *Prov.* 25. 13. frigus nivis, *ubi LXX.* ἔξοδος χιόνος, exitus nivis. *Plurale* צנה clypei, & *aliâ ſignificatione*, aculei, hami.

צנים aculei; ſpinæ; *Prov.* 22. 5. *A. S.* ἔνοπλοι, armati; *Job* 5. 5. *ubi LXX.* κακὰ, mala.

צנינים aculei. *Num.* 33. 55. *LXX.* βολίδες, jacula.

צנע *Hiphil* הצניע humiliter & modeſtè agere; *Th.* ἀσφαλίζεσθαι, ſecure agere; *aut* cavere; *Quinta Edit.* φροντίζειν, curare. *Miſch.* 6. 8. *LXX.* ἕτοιμον εἶναι, paratum eſſe; *Vulg.* ſolicitum *ambulare.*

צנוע *Symmachus*, ἐπιμελὴς, diligens; *Th.* ἐπιμελὴς, æquus, *vel* modeſtus; *Alii*, m. deſtus, verecundus, *Prov.* 11. 2. *ubi in plurali* habetur צנועים *quod LXX.* ἔνοπλοι, humiles; *Vulg.* humilitas.

צנף circumvolvere, volutare, obtegere. יצנפך צנפה *Hæc apud LXX. confuſa ſunt, Vulg. ſic habet*, coronans coronabit te tribulatione.

צניף cidaris, *vel* tiara; *LXX.* κίδαρις, cidaris, & *alibi* διάδημα, diadema. *Plurale* צניפות tiaræ, cidares.

מצנפת *A. S. Th.* κίδαρις, tiara. *Exempla vide in Lexico Græco. Samarit.* סנינא, pileus, *Exod.* 28. 4. & *alibi. Incert.* μίτρα, mitra. & *Samar. Vide in Lex. Græco. Theod.* ὕψωμα, ſummitas, cacumen, *Exod.* 28. 39.

צנצנת urna; *Alii*, patopſis, ſcutella; *LXX.* ἔκπωμα χρυσοῦν, vas aureum.

צסך ציסך *Aq.* σοὰχ, Sinoch; *Hieronymus* Sinac; *S.* μόχλοις, vectis; *Syrus*, φρατὴ, carcer; & *Vulgata ſimiliter LXX. Th.* καταῤῥάκτης, catarrhactes; *Alii*, nervus, cippus, manica.

צער צער *A.* κρυσμὸς, ſcatebra; *S.* ἐπάλξεις, propugnaculum, 2. *Reg.* 5. 8. *Alii*, canalis, tubus; *LXX.* ὀχύρωμα, pugio; *Vulg.* ſiphones. *Plurale conſtructum*

צנורך *S.* τῶν κρηνῶν σου, fontium tuorum; *LXX.* τῶν καταῤῥακτῶν σου, cataractarum tuarum; *Alii*, canalium tuorum, *Pſalm.* 41. 8.

צנתרות *Symmach.* ἐπιχυτῆρες, infuſoria; *LXX.* ἐπιῤῥυτίδες, infuſoria, *vel melius* hauſtra; *Alii*, tuba fiſtulæ, *Zach.* 4. 12. *ubi notes dubium videri utrum apud LXX.* μυξωτῆρες, emunctoria, *qua vox paulo ſupra ponitur, potius referenda ſit ad Hebraicum* צנתרות *quam* ἐπιῤῥυτίδες.

צעד *Symmac.* βαίνειν, incedere, procedere. *Pſal.* 67. 8. *ubi LXX.* διαβαίνειν, tranſire. צעדו διεπορεύθησαν, inceſſerunt, progreſſi ſunt. *A.* 2. *Reg.* 6. 13.

Hiphil, ad incedendum pellere, inducere. והצעידהו *Aquila*, ἐπιβήσῃ αὐτῷ, invadet eum, *vel* ſuperveniet ei; *LXX.* χαλῶ δὴ αὐτὸν, & teneat eum; *Vulgata*, & calcet ſuper eum, *Job* 18. 14.

צעד *Aquila*, *Symm.* διάβημα, greſſus, proceſſus. 2. *Reg.* 5. 24. *A. S.* βῆμα, greſſus. 2. *Reg.* 6. 13. *Plur.* צעדים greſſus.

צעדה greſſus, inceſſus; *LXX.* συντριμὸς, concuſſio; *Rabbi Salomon* periſcelides; *Aben Eſra*, armillæ.

מצעדים greſſus.

אצעדה *Aquila*, πλάτιον, clanium, *armilla genus*, 2. *Reg.* 1. 10. *A.* βραχιάλιον; *al.* βραχίδιον, brachiarium, armilla. *Sed hanc poſtremam lectionem Coiſlinianus Codex Symmacho & Theodotioni tribuit. Heſai.* 3. 20. *LXX.* χλιδῶνι, murenula, *vel* armilla; *Alii etiam* periſcelides.

צעה peragrare, peregrinari, peregre agere; *LXX.* ἐν βίᾳ πορεύεσθαι, violenter incedere.

Piel Symmach. ταιῶν, *vel* σαιῶν, concatenare, *Jer.* 48. 12. *Alii*, peregre dùcere; *LXX.* κλίνων, inclinare, *vel* inclinare facere; *Vulg.* ſternere.

מצעצעים motiones. מעשה מצעצעים opus motionum; *LXX.* ἔργον ἐκ ξύλου ἀσήπτου, opus ex lignis imputribilibus; *Vulg.* operę ſtatuario.

צעף diſrumpi, diſſipari; *LXX.* σεισθῶσι, concuti, commoveri; *Alii*, volutari in terra.

צעף צעיף *LXX.* θερίστρου, theriſtrum; *Aliut*, παλλαδίου, ſpatharioſcus; *Alii*, peplum, *Gen.* 38. 14.

מצעצעת *Vide in* יעה

צעק *Sym.* κραυγάζειν, clamare. *Job* 19. 7. βοᾷν, clamare, vociferari. *S. Jud.* 10. 12. *& alibi. Sic item Alii*, clamare, exclamare, vociferari.

Niphal, convocari, conclamari.

Piel, clamare.

Hiphil, convocare; *LXX.* ἀναβοᾷν, ἀναγγέλλειν, annuntiare, præcipere.

צעקה clamor.

צער minui, exiguum fieri.

צער parvus, minimus; *Symmachus*, μικρὸς, parvus, *Zach.* 13. 7.

צעיר *Symm.* νέος, juvenis; *Th.* νεώτερος, junior, *Job* 30. 1. *& alibi. Item S.* μικρότατος, minimus, *Pſal.* 67. 28. *Plur.* צעירים *Aq.* βραχεῖς, breves, *Job* 30. 1. *& alibi. Alii*, minores, minimi, natu minores.

צעירה quæ minor eſt natu: *& ſubſtantive* minoritas, *vel*, minor ætas.

מצער exiguum, res exigua, paucitas.

מצעירה perparvum.

צפד adhærere, cohærere; *LXX.* πήγνυμι, agglutinari, adhærere.

צפה *Aq. Symm.* σκοπεύειν, ſpeculari. *Heſai.* 21. 5. *& Jerem.* 48. 19. *Symmac.* ἐπισκοπεύειν, explorare, *Pſal.* 65. 7. *Sym.* διαβλέπειν, introſpicere, *Jerem.* 48. 19. *S.* προβλεπτεύειν, prævidere, proſpicere, *Job* 15. 22. אצפה ἐπισκεπτεύσω, conſiderabo, *Incert. Pſalm.* 5. 4. וצפו *A.* σκοπευταὶ αὐτοῦ, ſpeculatores ejus, *Heſai.* 50. 10. *ubi Symm. Th:* οἱ σκοποὶ αὐτοῦ, ſpeculatores ejus; *LXX.* ἴδετε, videte. *Maſſoreta notant legendum eſſe* וצי ſpeculatores ejus, *atque ita legerunt Aquila, Symmachus & Theodotio*; *LXX. vero legerunt* וצר *ut hodieque habetur in Bibliis.*

Piel, obtegere, obducere; *LXX.* χρυσῶν & καταχρυσῶν, deaurare. *Aliquando etiam* inueri, reſpicere.

וצף obductio, tectorium; *LXX.* περίθημα, obductio, circumpoſitio.

צפה coronamentum.

צפיה ſpeculatio.

צפית ſpeculatio, ſpecula.

מצפה *Vide in* נצף

מצפה ſpecula; *Symmachus*, πλατεῖα, platea; *Aq.* ἐπίσκεψις, ſpeculatio, *Oſee* 5. 1. *Item* σκοπιά, ſpecula; *Incert.* 1. *Reg.* 22. 3. *Item*, σκοπὸς, ſpeculator, *Sym. Deuter.* 18. 64. *in Append. Eſt item nomen proprium loci* Maſpha.

צפיה ſpeculatio, circumſpectio accurata; *ſive etiam adverbialiter; quaſi dicas* circumſpectiſſime; *LXX.* ἐπισκεπτόμενον.

צפצף *Vide infra in* נצף

צפח צפחת *Aquila*, ἄγγος, vas, *Symmac.* νυκτέτευτον; nocturnum poculum; *Alii*, lecythus, 1. *Reg.* 26. 11. *Incert.* καμψάκη, campſaca, *vaſis genus*, 3. *Reg.* 17. 12. *A.* λακυθία, lecythus, 3. *Reg.* 17. 12. *LXX.* φακὸς, lenticula, *&* καμψάκης, campſaces.

מצפחת *Aquila, Symm.* ἀμυλοῦς, laganum, placenta. *Exod.* 16. 31. *LXX.* ἐγκρὶς, placenta ſimilæ.

צפן *Aq. S.* κατακρύπτειν, abſcondere, *Cant.* 7. 14. *& A. S. Th.* κρύπτειν, abſcondere. *Exempla vide in Lexico Græco. S.* σκεπάζειν, occultare, tegere, *Exod.* 2. 2. *Aquila*, συγκρύπτειν, abſcondere, *Proverb.* 10. 14. מצפן ἐγκεκρυμμένος, abſconditi, *Aq. Theodotio*, *Job* 20. 26.

Niphal, *Aquila*, *Theodotio*, κρύπτεσθαι, abſcondi, *Job* 15. 20.

Hiphil, abſcondere; *LXX.* κρύπτειν abſcondere.

צפן *A. S. Theod.* βορέας & βορρᾶς; Aquilo. *Exempla vide in Lex. Græco ad illas voces. A.* ἀπηλιώτης, ſubſolanus, *Jerem.* 25. 26.

צפוני Aquilonaris.

צפון reconditum, res recondita; *S.* ἀπόκρυφον, abſconditum, *Pſ.* 82. 4.

צפון *S.* ἀπόθετον, depoſitum. *Pſal.* 16. 14. *ubi Maſſoreta notant legendum eſſe* צפון

צפנת טמנת *A.* Ἐμφανῆ, *mendoſe, ut videtur*; *Sym.* Ἐφαπτὰ; *Syrus*, εἰδὼς τὰ κρυπτὰ, occultorum gnarus; *LXX.* ψευθομφανὴχ. *Alius*, ᾧ ἀνακαλύφθη τὸ μέλλον, cui revelatum eſt futurum. *Gen.* 41. 45.

מצפונים abſcondita, *Abdiæ, verſu* 6.

צפע *LXX.* κεράστης, ceraſtes, *genus ſerpentis*, & ἀσπὶς, aſpis; *Alii*, regulus, baſiliſcus.

צפעוני regulus, baſiliſcus. *Plurale* צפעונים *Aquila*, βασιλίσκοι, baſiliſci; *LXX.* ὄφεις θανατῶντες, ſerpentes mortiferi.

צפיעים egeſta, excrementa; *LXX.* βόλισθον, fimus. צפעוני βόλισθα, ſtercora boum, *Ezech.* 4. 15.

צפצפה *Aq.* SEPHOTH, *Heſai.* 22. 24. *ubi S.* commixtos *ex Hieronymo. Alii*, nepotes.

צפר צפצף *Piel Th.* τρυθίζειν, in modum paſſeris pipire. *Heſai.* 10. 14. *Sym.* ἁρπάζειν, ſtridere. *Heſ.* 29. 4.

צפצפה *Vide in* צוח

צפר evolare; *LXX.* ἐξέρχεσθαι, recedere, *Jud.* 7. 3.

צפור & צפר *Aq.* ὄρνεον, avis. *Pſalm.* 83. 4. *Incert.* ὀρνίθιον, avicula. *Exod.* 1. 15. *S.* στρουθίον, paſſer. *Pſalm.* 103. 17. *Plurale* צפרים aves. *Chald.* צפרין & צפריא aves.

צפיר hircus. *Dan.* 8. 5. *LXX.* χιμαρρῶς, & τράγος, hircus. *Plurale conſtructum* צפירי hirci.

צפירה *Aq. Th.* πλέγμα, nexus; *Sym.* εἰδάρια, cidaris, *Heſai.* 28. 5. *Alii*, matutinum tempus, *Ezech.* 7. 10. *Alii*, צפרה πλοκὰ, nexus, *Incert. Ezech.* 7. 10. *Ibidem autem Symmachus vertit*, inſpectio *ſecundum Hieronymum. Et paulo ſupra v.* 7. *Aquila*, σκεπασμὸς, inſpectio. *Uterque legiſſe videtur* צפיה

צפרן

צפרן ὄνυξ, unguis, *Reliqui, Jerem.* 17. 1. *Metaphorice*, ſtylus, ſcalprum. *Plurale cum affixo*, צפרניו ungues ſuos. *Deut.* 21. 12.

צפרדע rana, & ranæ *collective*. *Plurale* צפרדעים ranæ.

צאה *Vide in* צאה

צקל צלחן gluma, folliculus, 4. *Reg.* 4. 22. *LXX.* πήρα, pera, ſacculus.

צרב צרבת *Theodotio*, κάμινος, uterus; *LXX. qui aliud legiſſe videntur*, θησαυρίζει, theſaurizat, *Proverbior.* 16. 27.

נצרב *Niphal*, uri; *LXX.* κατακαυθήσῃ, aduretur, *Exech.* 20. 47.

צרה צרי *LXX.* ῥητίνη, reſina; *Alii*, opobalſamum; *Alii*, theriaca.

צרח clamavit, vociferatus eſt.

Hiphil, exclamavit, clamorem magnum edidit.

צריח *LXX. Theodot.* συνέλευσις, concurſus; *Alius*, ἐχύρωμα, arx, præſidium, *Jud.* 9. 46. *Alii*, ἄντρον, antrum. *Incert. Jud.* 9. 49. *LXX. ter* ἐχύρωμα, munitio, propugnaculum, *ſemel* βόθρος, foſſa; *Alii*, arx, turris munita. *Plural.* צריחים arces, turres, propugnacula.

צרך neceſſitas, indigentia; *LXX.* χρεία, uſus, neceſſitas, 2. *Paral.* 2. 16.

צרע צרוע *Symmachus*, λεπρός, leproſus, *Num.* 5. 2.

Pual מצרעת *Symm.* λελεπρωμένη, quæ lepra infecta eſt, *Exod.* 4. 6. *Plurale* מצרעים leproſi.

צרעת *Incert.* λέπρα, lepra.

צרעה crabro, *Exod.* 23. 28. *LXX.* ἐφυμία, crabro.

צרף *Aquila, Sym. Th.* πυρῶν, igne examinare, *Heſai.* 1. 25. *Incert.* χωνεύειν, conflare; *Alii*, conflare, purgare, defæcare, & *metaphorice*, examinare, explorare, probare, *Pſal.* 17. 31.

צרופה *Sym.* δόκιμος, probatus.

Niphal, conflari, igne probari.

צורף *vel* צרף *Incert.* χωνευτής, conflator; *Th.* χρυσοχόος, aurifex, *Jerem.* 10. 10.

צרפת Tzorphat, *vel* Sarphat, *nomen urbis*, *Abd.* v. 20 *Rabbini interpretantur*, Galliam, Franciam. *Hinc* צרפי Gallus, Francus.

מצרף vas fuſorium; *LXX.* χωνευτήριον, conflatorium.

צרר *Sym.* δῆσον, ligare, *Oſee* 4. 19. *A. Th.* ἐνδυναμῶν, alligare. *Exempla vide in Lexico Græco*; & δῆσον, ligare. *Item* oppugnare, anguſtiare.

Pual participium מצרים colligati.

צרור *Incert.* ἁλάβαστος, crumena, loculus, *Prov.* 7. 20. *A.* ψῆφος, calculus, *Amos* 9. 3. בצרור *Aquila*, ἐπὶ σχοινίων πλαγίων, in ſiſcella obliqua, 1. *Reg.* 25. 29. *ubi LXX.* ἐν δεσμῷ, in vinculo; *Vulg.* in faſciculo.

מצר anguſtia, *quidam e* צור *derivant.*

מצרים *Symmach.* οἱ θλίβοντες, tribulantes, *Threm.* 1. 3. *Alii* angueſtias *vertunt.*

ק

קא קאה *Vide infra in* קוא

קבב *Aquila*, καταράσθαι, maledicere, execrari, deteſtari, *Job* 3. 3. *LXX. ſimiliter*, ἀρᾶσθαι, καταράσθαι, maledicere.

קב maledictio; *LXX.* κατάρα, maledictio.

לבן *A.* τοῖχος, tectum; *S.* περιβόλιον, fornicem; *LXX.* κάμινον, caminum, *Num.* 25. 8. *Alii*, lupanar.

קיבה lupanar, fornix.

קבה ventriculus, ingluvies; *LXX.* ὕστερον, ventriculus.

קב Cabus, *ſexta pars* סאה *Sati. LXX.* κάβος, cabus. *In hanc & alias menſuras hæc refert Joan. Buxtorf. ex opere R. Alphes, Tractatu de Paſchate cap.* 5. *fol.* 176.

» רביעית Quadrans *ſive* Quartarius legis (*id eſt*, quarta pars menſuræ ſacræ in liquidis) *continet* ſeſquiovum: לוג Log *ſive* Sextarius, quatuor quadrantes, *id eſt*, ſex ova: קב Cabus, quatuor Logos *ſive* Sextarios, *id eſt*, 16. quadrantes, 24. ova. הין Hin, 12. Logos, *id eſt*, 48. quadrantes, 72. ova. סאה Sea Satum, ſex Cabos, *hoc eſt* 24. Sextarios, duo Hin, 92. quadrantes, 144. ova. איפה Epha, tres Seas, *id eſt*, 18. Cabos, 6. Hinnos, 72. Logos, 288. Quadrantes, 432. ova. עשר Homer, decimam Ephæ, *id eſt*, 43. ova & $\frac{1}{2}$ ovi. *Hæc ibi.*

קבל *Piel* accepit, recepit, ſuſcepit, *verbum uſitatius apud Chald. S.* ἐνδέχεσθαι, ſuſcipere. *Prov.* 19. 20. *LXX.* δέχεσθαι, προσδέχεσθαι, λαμβάνειν, προσλαμβάνειν, accipere.

Id phil מקבלת δεδεγμένας, excipientes, *Samarit. Exod.* 26. 5. *LXX.* ἀντιπροσώπους, ſe mutuo reſpicientes.

קבל coram, ex adverſo. *Item* propter; propterea, לקבל propter, & coram. כל קבל propter, propterea, eo quod, quandoquidem. לקבלך ex adverſo tui.

קבץ *A.* καθελεῖν, configere; *Sym.* κολάζεσθαι, punire, *Prov.* 22. 23. *ubi LXX.* λύειν, liberare; *Vulgata*, configere; *A. S.* διαστρέφειν, fraudare, privare, *Malach.* 3. 8. *LXX.* πτερνίζειν, calcare, calcitrare contra.

קובע *Incert.* περικεφαλαία, galea; *Ezech.* 23. 23. *In quibuſdam Exemplaribus LXX.* φυλακή, cuſtodia.

קבעת *Sym.* κρατῆρα, crater, *Heſai.* 51. 17. *Dubium eſt an hanc ſignificationem Symmachus extendat ad duas voces* קבעת כוס *LXX. habent*, τὸ πυελίσκιον τῆς πτώσεως, calicem ruinæ; *Vulgata*, fundum calicis; *Alii*, fæcem calicis.

קבץ ἀθροίζειν, congregare, colligere; *LXX.* συνάγειν, congregare, συναθροίζειν, congregare, colligere ὑποδέχεσθαι, ſuſcipere.

Niphal, congregari. *Incert.* ἀθροίζεσθαι, congregari, *Gen.* 49. 2. *LXX.* συνάγεσθαι, congregari.

Piel, congregare. מקבץ *Aq.* ἀθροίζων, congregans; *Heſai.* 13. 14. *LXX.* συνάγων, congregans.

Pual, colligi.

Hithpael, congregare ſe.

קבוצים collectiones, congregationes.

קבצה congregatio.

קבר *Aq. Sym.* θάπτειν, ſepelire, *Gen.* 15. 15. & *ſic LXX. paſſim. Aliquando LXX.* καθαιρεῖν, ſepelire.

Niphal, ſepeliri.

Piel, ſepelire.

Pual, ſepeliri, ſepultum eſſe.

קבר τάφος, ſepulcrum, *Incert.* 3. *Reg.* 14. 13. *Plur.* קברים ſepulcra: & *formâ fœminina ſæpe* קברות ſepulcra.

קבורה ταφή, ſepultura, *Incer. Ezech.* 32. 23. *Plurale* קבורת ſepulturæ.

קדד inclinare, incurvare verticem. ויקד *Symmach.* ἔκλασεν, procubuit, 1. *Reg.* 24. 8. *ubi LXX.* ἔκυψεν, inclinavit ſe; *Vulg.* inclinans ſe.

קדקד *Symmach.* κορυφή, vertex, *Pſalm.* 67. 22. *LXX. item* κορυφή, vertex, & *ſemel* κεφαλή, caput; *Alii vero* ἄρχων, princeps, *metaphorice.*

קדה caſia; *LXX.* ἴρις, itis, *ſpecies fiſtulæ ſeu cannæ aromaticæ.*

קדח accendere, accendi, conflagrare; *LXX.* καίειν, & ἐκκαίειν, urere; ἀνάπτειν, incendere; *ſemel* τήκεσθαι, liqueſcere; *ſed exemplum poſtremum dubium eſt*, *Heſai.* 64. 2.

קדח *Symmachus*, ἔκκαυσις, combustio; *Hesai.* 64. 2. *ubi Vulgata*, exustio.

קדחת febris ardens; *LXX.* πυρετὸς, febris: *alibi*, ἴκτερος, icterus, ochra.

אקדח carbunculus; *LXX.* κρύσταλλος, crystallus. אבני אקדח *A.* λίθοις τρυπάσεως, lapides perforationis, *sive* cœlaturæ; *Symm.* λίθοις γλύφεως, lapides sculptos; *Theodotio*, γλυφῆς, sculpturæ, *Hes.* 54. 12. *ubi LXX.* λίθοις κρυσταλλίνοις, lapides crystalli.

קדם *Piel*, antevertere, anticipare, anteïre, præcedere, obvenire. *Aq. Symm.* προφθάνειν, prævertere, prævenire, *Psalm.* 16. 13. *Sym.* προκαταλαμβάνειν, antevertere. *Item Sym.* προσκυνεῖν, prævenire, *Job* 23. 8. *LXX. aliquando* συναντᾶν, occurrere.

Hiphil, prævenire, obvenire; *LXX.* ἀντιζῆναι, resistere.

קדם antiquitas, æternitas, *cum de Deo dicitur: item* antiquum, priscum. *Et adverbialiter*, antiquitus, antea, pridem, olim. *Item significat*, Orientem. קדם *A.* ἀρχὴ, principium, *Gen.* 2. 8. *Symmach.* ἀρχαῖον, priscum, *Deuter.* 33. 15. *Vertitur item* æternitas, antiquitas; *Aq. item* ἀρχῆθεν, a principio. מקדם *S.* ἐκ πρώτης, e prima, *Genes.* 2. 8. *& Psal.* 67. 34. *Alii*, ab Oriente.

קדמה קדם *A.* ἀνατολὴ, Oriens, *Gen.* 2. 14 *in Appendice.* בני קדם *Sym.* ἀνατολικοὶ, Orientales, *Job* 1. 3. *Plurale* קדמות, *sic* בקדמותיכם antiquis temporibus vestris.

קדם *Chald.* coram. מקדם a coram, a conspectu, de coram. *Et in forma pluralis construkti* קדמיהון coram eis.

קדמיא *Chald.* priores.

קדמיתא *Chald.* prima, prior.

קדים *Aquila*, *Symm.* καῦσων, æstus, ventus urens, *Exod.* 10. 13. *& alibi*; *Sym.* εὖρος, Eurus, *vel* plaga Orientalis *Psalm.* 77. 26. *Symm.* ἄνεμος, ventus, *Gen.* 41. 6. *& alibi*; *S.* βίαιος, violentus, *de vento loquens*, *Psalm.* 47. 8. קדימה ad Orientem, *Habac.* 1. 9.

קדמים antiquitates, *Jud.* 5. 21. *ubi S.* ἀγίων, caprarum *vertit.* נחל קדומים ἀγίων φάραγξ, caprarum vallis. *Aliud haud dubie legit: quid si legerit* קדושים *& verterit* ἁγίων φάραγξ, *corruptio perinde in Hebræo atque in Græco facilis videtur: & Th. legit* Καδησίμ.

קדמני antiquus; *item* Orientalis. *Plurale* קדמנים priores, superiores, antiqui. *Plurale fœminin.* קדמניות antiqui, *de annis dicitur.*

קדמת Orientalis.

קדר obscuratum, atratum, pullatum, atrum esse; *LXX.* συσκοτάζειν, obscurum esse: *& aliquando* ἐκκλινατάζειν, tristem esse.

Hiphil, obscurare, atrum reddere; *LXX.* σκοτάζειν, tenebris offundere.

Hithpael, obscuratum esse; *LXX.* συσκοτάζειν, obscurum esse.

קדר *Symmachus*, σκυθρωπὸς, tristis, *Psalm.* 37. 7. *& alibi.*

קדרות atror, *Hesai.* 50. 3. *LXX.* σκότος, tenebræ.

קדרנית atrate, obscure; *LXX.* ἱκέται, supplices: *ambulavimus* supplices *in conspectu Domini*; *Vulgata*, *ambulavimus* tristes *coram Domino*, *Malach.* 3. 14.

קדש ἁγιάζειν, ἁγιασθῆναι, sanctum & sacrum esse, sanctificari, *Omnes. Item Alii*, parari, præparari, destinari.

Niphal, sanctificari.

Piel, sacrare; sanctificare: reparare. *Item*, præparare, edicere, indicere, ἁγιάζειν, sanctificare, *Omnes.*

Pual, sanctificari.

Hiphil, consecrare; *LXX.* ἁγνίζειν, sanctificare, consecrare.

Hithpael התקדש sanctificare se, & sanctificari. מתקדשת *Aq.* διαλουομένη, abluta, 2. *Reg.* 11. 4. *ubi LXX.* ἁγιαζομένη, sanctificata.

קדוש ἅγιος, sanctus; *Omnes. Plurale* קדושים sancti. *Fœminin.* קדושה sancta.

קדיש *Chald.* sanctus. *Plurale* קדישין sancti.

קדש ἁγιασμὸς, sanctificatio, *S. Exod.* 15. 11. *Aq. Deut.* 33. 2. *Item*, sanctitas, res sancta, sanctum, sacrum. *Plurale* קדשים *S.* τελεταὶ, initiationes, sacra, 4. *Reg.* 23. 7. *Item* sanctitates, res sacræ.

מקדש ἅγιασμα, sanctificium, *passim. Item* sanctuarium, asylum. *Plurale* מקדשים sanctuaria, loca sancta.

קדש cinædus, *sic quidem.* קדשים *A.* ἐσθηλαγμένοι, cinædi, exoleti, 4. *Reg.* 23. 7.

קדשה *Aquila*, διηλλαγμένη, *&* ἐσθηλλαγμένη, immutata, meretrix, *Gen.* 38. 21. *Symm.* ἑταῖρις, meretrix, *Osee* 4. 14. *Immutatam vocat Aquila, quod meretrices vestem immutare solerent, ut vel ad prostibula, vel ad constituta loca concederent. Plur.* קדשות prostitutæ, meretrices.

קהה obstupescere, obtusum fieri. הקהיתה *S. Theod. LXX.* ἐκπλαγῆναι, obstupuerunt, *Ezech.* 18. 2. *Alia Exemplaria LXX. Interpretum habent*, ἠμαυλίσθη, *vel* ἠμαυλίσθησαν, obstupuerunt.

Piel, hebetavit; *LXX.* ἐὰν ἀκμὴν, si exciderit.

קהל *Incert.* συναθροίζειν, congregare; *LXX. item*, συναθροίζειν, ἐκκλησιάζειν, *&* ἐκκλησιαστάζειν, congregare.

Niphal נקהל congregari.

Hiphil item, congregare.

קהלת congregatrix. *Est participium fœmininum kal, quod aiunt, convenire animæ regis Salomonis: sed quia in toto libro Ecclesiaste* קהלת *accipitur pro persona, ideo dicitur* ὁ ἐκκλησιαστὴς, Ecclesiastes, *&* Liber *similiter.*

קהל *Aquila*, *Sym. Theodotio*, ἐκκλησία, congregatio, *Omnes. Exempla vide in Lexico Græco. Item Inc.* συναγωγὴ, cœtus, synagoga; *S.* πλῆθος, multitudo, *Psalm.* 39. 11.

קהלת *S.* παροιμιαστὴς, parœmiastes, *Eccles.* 12. 10.

קיא vomere, evomere; *LXX.* ἐξεμεῖν, evomere, *&* προσκυλίειν; abhorrere.

Hiphil, vomere, evomere; *Aquila*, ἐξεμεῖν, vomere, evomere; *Symm.* ἐξεμεῖν, vomere, *Levit.* 18. 28. *Theod.* ἀπαλλάττειν, rejicere, *Levit.* 18. 25. *S. Th.* ἀποκάλλειν, ejicere, *Levit.* 20. 22.

קיא *Theod.* ἐμετὸς, vomitus, *Hesai.* 28. 8.

קא *idem. Legitur item* קי

קיקלון vomitus ignominiæ, *seu* ignominiosus, *compositum ex* קי vomitus, *&* קלון ignominia, *Habac.* 2. 16. *ubi LXX.* ἀτιμία, ignominia.

קאת קאה pelicanus; *LXX. in hujus vocis interpretatione admodum variant: nam modo* πελεκᾶν, pelicanus *vertunt; modo* καταῤῥάκτης, catarractes, *quam vocem quidam explicant*, mergulus; *alibi* ὄρνις, avis; *alibi* χαμαιλέων, chamæleon.

קוה *A. S.* προσδοκᾶν, exspectare, *passim. Exempla vide in Lexico Græco. Item* ὑπομένειν, sustinere; *Sym.* ἀναμένειν, exspectare. *Vide in Lexico Græco.*

קוה *Piel*, *idem* יקוו *A. S.* συστῆναι, consistant, *Gen.* 1. 9. *Item Symm.* ἀναμένειν, exspectare, *Psal.* 24. 5. *&* προσδοκᾶν, exspectare, *Job* 30. 26.

Niphal נקוה confluere, congregare se; *LXX.* συναγωγὴ, congregari.

קו linea, delineatio, regula, amussis, filum mensorium; *Aquila*, κανὼν, regula, *Psalm.* 18. 5. *Alii*, linea, delineatio; *S.* χοινικὸν μέτρον, funiculus mensorius, *Job* 38. 5. *& alibi.*

קוה *Incer.* διαμέτρησις, dimensio, *Jerem.* 31. 39.

מקוה exspectatio, spes, confluentia, receptaculum, εὕρεμα, congregatio, *Omnes. Gen.* 1. 10.

תקוה *Symm. Th.* ἐλπὶς, spes, *Job* 7. 6. *& Job* 17. 15. *Item S.* προσδοκία, exspectatio, *Job* 14. 19. *& alibi. Aquila, Theodotio*, ὑπομονὴ, patientia, *Job* 4. 6. *& alibi. Vide in Lexico Græco. Item* funiculus.

מקוא מקוה netum, filatum. *Sic Buxtorfius*; *Alii*, congregatio. *Locus sic habet* 2. *Paral.* 1. 16. ומקוא מחיר המלך מקוא יחדו בכחיר *ubi Vulgatus Interpres*: & de Coa a negotiatoribus regis, qui ibant & emebant pre-

tio; *LXX. vero*, ἡ ἐπαὶ τῶν ἐμπόρων τῶ βασιλεως πρασσειν, ἡ ἐκφερειν, & pretium negotiatorum regis ad eundum: & emebant, *quæ satis implicata sunt. Eadem clausula habetur* 3. *Reg.* 10. 28. *hoc uno discrimine, quod bis* מקוה *pro* מקוא *legatur. Ibi vero Vulgatus Interpres*: & de Coa. Negotiatores enim regis emebant de Coa, & statuto pretio perducebant; *ubi LXX.* ἡ ἐν Θεκωὲ ἔμπορος τῶ βασιλέως, ἡ ἐλάμβανον ἐκ Θεκωὲ ἐν ἀλλαγματι, & e Thecue negotiatores regis, & accipiebant e Thecue cum commutationibus, *sive* soluto pretio. *Itaque Vulgatus Aquilam vel Symmachum, vel utrumque secutus, hic* קוא & קוה *habuit pro nomine proprio loci* Coa: *similiterque LXX. apud quos* Θεκωὲ *irrepsisse videtur pro* Κωὲ. *De voce* מקוא & מקוה *fuse disputat Kobertsonus in Thesauro.*

קוץ fastidivit, fastidio habuit, moleste tulit; *Alii*, abjecit, abominatus est, repulit, litigavit. אקוץ *Aq. Sym.* ἡχθεσθην, displicui mihi, moleste tuli, *Psal.* 94. 10 *ubi LXX.* προσωχθισα, offensus fui, moleste tuli.

Niphal נקוט fastidio esse.

Hithpael, fastidiosum sibi esse; *LXX.* ἐκτακησομαι, tabescere.

קץ fastidium; *Alii*, minimum quantulum, *Ezech.* 16. 47.

קול φωνὴ, vox, *passim Omnes. Symm.* ἦχος, sonitus, *Job* 39. 24. *Aquila, Sym. Theodotio*, βροντὴ, tonitru, *Exech.* 10. 14. *& alibi. Symm.* σύγχυσις, concussio, fragor, *Ezechiel.* 3. 13. *Symmachus*, ῥόιζος, strepitus, *Job* 37. 4. *Plurale* קולות & קלות soni, voces, tonitrua.

קל *Chald.* vox, sonus.

קום surgere, assurgere, insurgere; stare, consistere; præstare; *Symm.* ἑστναι, *Psalm.* 33. 13. *Item* ἀνίστασθαι, surgere, resurgere, stare, *passim Omnes. Aq. S. Th.* ἐφίστασθαι, surgere, *Num.* 11. 19. קמו *S.* παρίστανε, adstabant, *Job* 29. 8. קמי *A.* ἐπανισταμένα μοι, insurgentem in me, *Psalm.* 17. 40. קמו ἀμβλυώθησαν, obtusi erant oculi, *q. d.* steterant & desistebant a functione, *Interr.* 3. *Reg.* 14. 4. קם *A. S. Th.* ἀνθιστάμενος, opponens se, *Exod.* 32. 25.

Piel, erigere, stabilire, statuere.

Hiphil הקים statuere, constituere, restituere, confirmare, excitare, suscitare. יקם *Aquila*, ἀναστήσει, excitabit, *Gen.* 49. 9. *in Append. & Alii passim. Aq.* הקימתי ἐκύρωσα, ratum feci, 1. *Reg.* 15. 13.

Hophal, excitari, starui, collocari. הוקם ἐκυρώθη, ratum factum est, statutum est, *Aq. Gen.* 23. 17. *in Appendice.*

Hithpael התקומם insurgere.

קים *Theodotio*, ὑπόστασις, substantia, *Job* 22. 20. *In forma fœminina*, קימה surrectio, insurrectio.

קים *Chald.* staturum.

קים *Chald.* stabilis. *Fœminin.* קימא stabile.

קומה *LXX.* ὕψος, altitudo, statura; *Aq.* ἀνάστασις, resurrectio, *Cant.* 7. 8. *A. S. Th.* ἀνάστημα, altitudo, *A. Th.* 3. *Reg.* 6. 10. *A. S. Exech.* 40. 5. *In libro* 3. *Regum* 6. 10. *legitur Aq.* ἀνάστημα, *sed mendose ut videtur*; *S.* ἡλικία, ætas, *vel* statura, *Cant.* 7. 8. *Sym.* μῆκος, longitudo, 1. *Reg.* 28. 20.

קמה *Interr.* δράγμα, manipulus, *Jud.* 15. 5. *& alibi. Alii*, seges. *Plurale* קמות seges.

קומיות erectio, *Levit.* 26. 13.

יקום *Interr.* ἐνανάστημα, quod insurgit; *Alius*, ἀνάστασις, quod erigitur. *Item* substantia, *Gen.* 7 4.

מקום τόπος, locus, *Omnes passim. LXX. aliquando*, γῆ, terra, χώρα, regio, ager, *bis* οἶκος, domus; *bis item* θεμέλιον, fundamentum. *Plurale* מקומות loca. *Apud Rabbinos cum articulo* המקום *est unum ex nominibus Dei, quod quasi per antiphrasin significat*, illocabilis, infinitus, interminatus, quem nullus locus capere potest.

אלקום invictus, contra quem nemo insurgit, *Prov.* 30. 31. *ubi sic legitur* ומלך אלקום עמו *Vulgata*, nec est rex qui resistat ei; *ita ut* לא *pro particula negativa* non *habeatur*, & קום insurgere *significet, sensusque sit*, & rex non insurgere adversus eum potest: *sicque interpretantur Rabbini: LXX. vero*, ἡ βασιλεὺς ἐξομολογῶν ἐν ἔθνει, & rex concionem habens in gente; *quid vero legerint qui sic interpretantur incertum est.*

תקומה resurrectio, *Levitic.* 26. 37.

קון קונן *Piel*, lamentari; *LXX.* θρηνεῖν, lamentari, plangere.

קינה *Theodotio*, κοπετὸς, luctus, lamentatio; *LXX.* θρῆνος, lamentatio, *Ezech.* 27. 31. *Plurale* קינות lamentationes.

קינים *Sym. LXX. Theodotio*, θρῆνος, lamentatio; *ubi Aquila* κτῆσις, possessio, *quasi ex* קנה *Ezech.* 2. 10. *Vulg.* lamentationes.

קוס *Piel* כוסס succidere. *Futur.* יקוסם succidet; *Vul. fructus ejus* distringet. *LXX.* ἡ καρποφορία αὐτῆς *fructus ejus* comprecetur, *Ezech.* 17. 9. *Alii reducunt ad Radicem* קנם & *putant convenire cum* קצץ

קיץ *Aquila*, κορυφαῖος, Coryphæus; *Sym. LXX. Th.* Κυὲ, Cue; *Alii etiam omnes pro nomine proprio habent, Ezech.* 23. 23.

קוף simia. *Plurale* קופים simiæ. *Affine est verbo* יקף circumire; *nam simia volubilis est.*

תקופה revolutio, circumactio, circulus. תקופת השנה *LXX.* μεταβαινόντος τοῦ ἐνιαυτοῦ, mediante anno; *Vulg.* redeunte anni tempore; *Alii*, in revolutione anni. *Plurale* תקופות revolutiones.

קוץ tædere, distædere, abhorrere; *semel* ætatem transigere. *Aquila*, σκληύνει, tædio affici, *Gen.* 27. 46. *& alibi. Symm.* ἠγανάκτησα, affligor, vexor; *Th. similiter. Vide in Lex. Græco. Alii etiam* ætatem transigere, *Hesai.* 18. 6. *ubi illud*, וקץ עליו העיט *vertunt*, & ætatem aget super eo volucris; *LXX.* ἡ συναχθήσονται ἐπ' αὐτὰς τὰ πετεινὰ, & congregabuntur super eos volatilia; *Vulg.* & æstate perpetua erunt super eum volucres.

Hiphil הקיץ *Aquila, Sym. Th.* ἐξυπνίζεσθαι, expergiscere, evigilare; *Alii etiam*, tædio afficere. *Item* ἐγείρειν, evigilare, expergisci, *Reliqui, Joel.* 1. 5. *A.* ἐξεγείρεσθαι, expergisci, *Job* 14. 12. ἀναστήσεται, הקיצו *Incert. Joel.* 1. 5.

קוץ ἄκανθα, spina; *Theod. Jud* 8. 16. *A. S. Psalm.* 116. 12. *Plurale* קוצים spinæ; *& in constructione* קוצי spinæ.

קיץ *Symm.* θέρος, æstas, *Hesai.* 18. 4. *Metonymice etiam* æstivi fructus: *unde Symmach.* ὀπώρα, fructus. *Vulgo dicitur de fructu autumnali, vel de autumno*, ὀπώρα. *Eodem loco Amos* 8. 1. *LXX. interpretamur* ξύσεως, auceps. בחרבוני קיץ *Aquila*, ἐν ἡμέρᾳ θέρους, in vastitate æstiva; *Sym.* ὡς καύσων θέρους, ut ardor æstivus; *LXX.* ἐν τῇ ἐμπαγῆναι ἄκανθαν, dum configitur spina; *Quinta Editio*, ἐν τῇ ἁρμοθῆναι ὀπώραν, dum vastarentur fruges; *Hieronymus*, cum exardesceret æstas, *Psalm.* 31. 4.

קיצון *Vide in* קצף

קיצי cincinni, capilli, *Cant.* 5. 11.

קור fodit, effodit. קרתי *Symmac.* ὤρυξα, fodi, *Hesai.* 37. 25.

Hiphil, structare, manare; *LXX.* ψύχειν, frigidum facere.

קורים telæ, *Semper in constructione* קורי telæ.

מקור *S. Th.* πηγὴ, fons, *Zach.* 13. 1. *A.* φλὲψ, vena, *Prov.* 18. 4. *Zach.* 13. 1.

וכרקר *Symmac.* ἐξιχνιάσει, investigabit, *Num.* 24. 17. *Vide infra in* כיר

קוש tendiculam ponere. *Convenit cum* יקש *ubi vide sis*

קושו *S.* συλλέγετε, congregamini, *Sophon.* 2. 1. *Vide in* קשש

קטב & קמוב *Aq.* θλῖμμὸς, mœrsus, *Psalm.* 90. 6. *S.* συντέλεσμα, casus, calamitas, *Psal.* 90. 6. *Alii*, excidium, ruina, lues, exitium; *A.* ἀπάντημα, occursus,

casus, *Ose* 13. 4. *LXX.* σύμπτωμα, ruina, casus, calamitas, *Psal.* 90. 6. *item* κέντρον, aculeus, *Ose* 13. 14. & ὀπισθότονος, opisthotonus, *morbus quo cervix ad scapulas contrahitur & reflectitur, ita ut non ultra erigi possit, Deut.* 32. 24.

קטל *Arg. S.* κτείνειν, occidere, interficere, *usu frequenti apud Chald. Psalm.* 138. 19.

Piel, occidi, occisum esse.

Pael, interficere, occidere.

Ithpeal item, interficere.

קטל occisio; *Alii*, sectio, dissecatio; *LXX.* σφαγή, jugulatio, occisio.

קטן *Aquila*, σμικρωθῆναι, parvum esse, parvum effici, *Gen.* 32. 10. *Item*, minui, minutum esse.

Hiphil, minuere; *LXX.* μικρὸν ποιῆσαι, parvum facere.

קטן *S. Th.* μικρὸς, parvus, & *Sym.* σμικρὸς, parvus. *Exempla vide in Lexico Graco. Item*, minor, minimus

קטן parvus, minor, minimus. *Plurale*, קטנים parvi, minimi; *vel in neutro*, minima. *Fœminin.* קטנה parva. *Plurale* קטנות parvæ, minores.

קטף decerpere; *S.* κνησίζειν, vellicare, *Job* 30. 4. *ubi legitur* מקטפים *S.* δηκτίζοντες, vellicantes; *LXX.* περικαλοῦντες, circumdantes; *vel secundum aliam lectionem* θραύοντες, confringentes; *versio Hieronymi cum asteriscis*, & rodebant; *Vulgata*, & mandebant.

Niphal, יקטף *Aquila* θραυσθήσεται; confringetur, *Job* 8. 12. *ubi LXX.* ὀρυσθῇ, metatur; *Hieron.* carpatur manu.

קטר *Piel*, adolere, suffire, suffumigare, suffitum facere; θυμιᾶν, adolere, suffire, *Omnes. LXX. etiam* ἀναφέρειν, offerre, & ἐπιτιθέναι, imponere *super altare.*

Pual, suffumigari, מקטרת *LXX.* τεθυμιαμένα, ad adolendum adhibita *myrrha*, *Cant.* 3. 6.

Hiphil item, adolere. θυμιᾶν, adolere, *Jer.* 3. *Reg.* 22. 8. *LXX. item passim* θυμιᾶν, adolere.

Hophal, תקטר adolebitur; *LXX.* ἐκκαυθήσεται, comburetur.

קטר suffitus, *Hesai.* 44. 25.

קיטור *Hebr. Int.* ἀναθυμίασις, vapor, *Gen.* 19. 28. *ubi LXX.* φλὸξ, flamma. *Jer.* τυφῶνες, typhones, *Ps.* 148. 8. *Alii*, fumus; *LXX.* ἀτμὶς, vapor, *& semel* πνοὴ, pruïna.

קטרת θυμίαμα, thymiama, Incensum, suffitus; *Omnes.*

קטורה fumigatum. *Plurale* קטרות loca fumigata.

מקטר suffimentum; *LXX.* θυμιατήριον, thymiaterium, thuribulum.

מקטרת *Aquila*, θυμίαμα, thymiama; *S.* ἀναθυμιάσεις, *Cant.* 3. 5. *Hanc vocem Alii habent pro participio Pual, ut LXX. supra, qui vertunt* τεθυμιαμένη, ad adolendum adhibita *myrrha.*

מקטרות suffitoria, aræ thuratiæ, 2. *Paral.* 30. 14.

קט ἄστας, *Chald. pro* קין *e commutatione τῦ ץ in* ט *Chaldais familiari.*

קין lanceæ, 2. *Reg.* 21. 16. *LXX.* δόρυ, hasta. *Quidam reducunt ad Radicem* קן

קין *Vide supra in* קן

קיקין קיקון *Aquila*, *Theodotio*, κολοκύνθη, Cyceona: *ubi uterque, ut liquidum est, vocem Hebraïcam Græcis litteris exprimit; Symmachus*, κισσὸς, hedera; *LXX.* κολοκυνθη, coloeyntha, cucurbita; *Alii*, ricinus, *Jona* 4. 6. *Interpretationem Aquilæ & Theodotionis ut supra sic effert Barberinus Codex; Hieronymus vero Aquilæ & cæteri* κισσὸς; *est autem* κισσὸς, hedera. *Sic in Epistola quadam ad Augustinum. Non mirum autem sic duas* efferri *Aquilæ lectiones ex duabus nempe ejus Editionibus excerptas: sæpe namque in Hexaplis supra duæ* eque *diversæ ejusdem* lectiones *proferuntur. Non prætermittenda vero sunt quæ de hac voce profert Hieronymus in Commentariis:* Pro *cucurbita*, sive *hedera* in Hebræo legimus CICEION, quæ etiam linguâ Syrâ & Punicâ CICEIA (*unus Codex habet* CICAESA) dicitur. Est autem genus virgulti, vel arbusculæ, lata habens folia in modum pampini, & umbram densissimam, suo trunco se sustinens; quæ in Palæstina creberrime nascitur, & maxime in arenosis locis; mirumque in modum, si sementem in terram jeceris, cito consota consurgit in arborem, & intra paucos dies, quam herbam videras, arbusculam suspicis. Unde & nos eodem tempore quo interpretabamur Prophetas, voluimus idipsum Hebrææ linguæ nomen exprimere, quia sermo Latinus hanc speciem arboris non habebat: sed timuimus Grammaticos, ne invenirent licentiam commentandi, & vel bestias Indiæ, vel montes Bœotiæ, aut istiusmodi quædam portenta confingerent: sequutique sumus veteres Translatores, qui & ipsi hederam interpretati sunt, quæ Græce appellatur κισσὸς: aliud enim quod dicerent non habebant. Discutiamus ergo historiam, & ante mysticos intellectus solam litteram ventilemus. Cucurbita & hedera hujus naturæ sunt, ut per terram reptent, & absque furcis vel adminiculis, quibus inniruntur, altiora non appetant. Quomodo igitur ignorante Propheta, cucurbita in una nocte consurgens umbraculum præbuit, quæ naturam non habet, sine pergulis & calamis vel hastilibus in sublime consurgere? *Ricion* autem cum in ortu subito miraculum præbuerit, & potentiam ostenderit Dei in protectione virentis umbraculi, naturam suam sequuta est.

קיר *Symm. Theodot.* τεῖχος, murus, paries. *Vide in Lexico Græco.* קירה *A.* Κυρλαῖος, Cyrene *urbs. Similiterque Vulg LXX.* ἐπικλῆσις, nominatus, *quasi ex* קרא *Alii pro nomine proprio loci vel regionis habent, reddunteque* Chir, *aut* Kir.

קיקר *Piel*, destruxit. וקרקר *Sym.* ἐξιχνιάσει, investigabit; *LXX.* καὶ ἐρημώσει, prædabitur; *Vulg.* vastabitque; *Alii*, destruet, *Num.* 24. 17.

קל *Chald. Vide in* קול

קלה torrefacere, assare; *LXX.* διαταγανίζειν, frigere, *Jerem.* 29. 22. *Participium Pual*, קלוי *LXX.* πεφρυγμένα, tosta.

Niphal, vilescere, vilem haberi, inhonorari. נבזה *Reliqui* ἀτιμασθῆναι, inhonorari. *Item Sym.* ἄτιμος, inhonoratus, *Prov.* 12. 9.

קלוי קליא tostum, assatum; *Aquila*, *Sym.* φρυκτὸν, tostum, *vel* assatum, 2. *Reg.* 18. 28.

Hiphil, vilipendere; *LXX.* ἀτιμάζειν, inhonorare, vilipendere.

קלון *Symmachus*, ὕβρεις, ignominia, *Prov.* 6. 33. *S.* ἀτιμία, infamia, *Prov.* 12. 16. *LXX. semper* ἀτιμία, infamia, ignominia. *Item Alii*, levitas, vilitas.

קיקלון vomitus ignominiosus. *Vide in* קוא

קלחת קלחת lebes, ahenum, olla; *LXX.* χύτρα, olla.

קלט קלוט contractum, membro curtum, *Levit.* 22. 23. *ubi LXX.* κολοβόκερκος, cui cauda amputata est.

מקלט asylum, refugium, *Num.* 35. 6. *LXX.* φυγαδευτήριον, refugii locus; φυγαδεῖον, confugium, & καταφυγὴ, refugium.

קלל levem esse, velocem esse, vilescere. קלתי *Aq.* ἐλαφρώθην, levior factus sum; *Symmac.* κούφως ἐποίησα, leviter feci, *Job* 39. 34.

Niphal, levem fieri, abjici, abjicere se. ונקלתי ἀτιμασθήσομαι, inhonorabor; *A.* 2. *Reg.* 6. 22. *ubi S.* εὐτελίσθην ἔσομαι, vilior ero; *LXX.* ἐξουθενηθήσομαι, despicabor; *Th.* ἀχρεῖος ἔσομαι, inutilis ero; *Vulg.* vilior fiam.

קלקל *Reliqui*, κακὸς, levis, *Num.* 21. 5. מקלקל *Sym.* λοιδορῶν, convitians; *LXX.* καταρώμενος, maledicens, *Eccles.* 7. 22.

Piel קלל *A. S. Th.* καταρᾶσθαι & καταράσθαι, maledicere, execrari, *passim. Item Incer.* βλασφημεῖν, blasphemare;

mare, *Levit.* 24. 11. *Aq. S. Th.* ἀτιμᾶν, inhonorare, *Exod.* 22. 28. *& alibi frequenter. Symmachus*, λοιδορῶν, convitiari, 1. *Reg.* 17. 43. *& alibi. S.* detrahere, *Levit.* 24. 15.

Piel geminatâ primâ radicali קלקל lævigare, tergere, expolire.

קלקל *Reliqui* κακῶς, levis, *Num.* 21. 5. מקלקל *S.* λοιδορῶν, convitians; *LXX.* καταρώμενος, maledicens; *Eccleſ.* 7. 22.

Pual, maledictum eſſe. מקללין *LXX.* οἱ δὲ καταρώμενοι αὐτὸν, maledicentes autem ei; *Hieronymus vero paſſive exprimit*, & qui maledicti, *Pſalm.* 36. 22.

Hiphil הקל ἐτάχυνε, acceleravit; *Sym. & Reliqui*, *Heſai.* 9. 1. *LXX.* ταχὺ ποίει, cito fac; *Vulgata*, ale leviata eſt. *Item Alii*, levare, allevare, vilipendere, vile reddere.

Hithpael, velociter ſe movere; *LXX.* ταράσσεσθαι, turbari.

קל *A. S. Th.* κοῦφος, levis, *Num.* 21. 5. *& alibi. Et* קלה κούφη, levis, *Jer.* 2. 23. *Item A.* ἐλαφρὸς, levis, velox, celer, *Heſai.* 19. 1. *Plurale maſculinum* קלים veloces, leves.

קל terſum, *Ezech.* 1. 7. *LXX.* ἐλαφρὰ, leves, veloces, celeres.

קללה *A. Theodot.* κατάρα, maledictio, *Deut.* 21. 23.

קלוקל vilißimus, *Num.* 21. 5. *LXX.* διάκενος, vacuus.

נקלה *S.* ἔμπαιγμα, illuſio, *Pſ.* 37. 8. *S.* ἐλαφρὸν, velox, leve, 1. *Reg.* 18. 23. ἀτιμία, ignominia, *A. Pſ.* 37. 8. נקל *S.* κουφότερος, vilior, 2. *Reg.* 6. 22. *Item*, κοῦφος, levis. *Item A.* κούφως, vilis. *Exempla vide in Lexico Græco. S.* ἄτιμος, obſcurus, inhonoratus, 1. *Reg.* 18. 23. *Sed hæc exempla, in quibus nomina ſubſtantiva & adjectiva exprimunt Aquila & Symmachus, reducuntur ad Niphal ſupra.*

קלם *Piel* ludificavit, eluſit. לקלם *LXX.* συνάγων, congregans, *Ezech.* 16. 30. *ubi aliud legiſſe videntur.*

Hithpael item eluſit, ludificavit; *LXX.* ἐμπαίζειν; & καταπαίζειν, illudere: *& ſemel*, ἐντρυφᾶν, delitiari, *vel* ludificare.

קלס ludificatio, illuſio commelioſa; *LXX.* χλευασμὸς, deriſio.

קלסה ludificatio, illuſio; *LXX.* ἐμπαιγμὸς, ludificatio.

קלע ſculpere, inſculpere, incidere. *Item* fundâ mittere; *vel* jacere. *Aquila, Symmach.* σφενδονᾶν, fundâ jacere *in aliquem*, *Jerem.* 10. 18. *ubi LXX.* σκολιὸν, ſupplantare. *Item alibi LXX.* ἐγκολάπτειν, inſculpere, γλύφειν, ſculpere.

קלע σφενδόνη, funda. *Vide in Lexico Græco.* קלעי *S. LXX.* ἱστία, vela, *Num.* 4. 26. *A.* ἱστοὶ, vela, *ibid. Plurale* קלעים fundæ, *& ſecundum alios*, tapetes ocellati; *&* valvæ, *ut putant*, 3. *Reg.* 6. 34. *Plurale conſtructum ut ſupra.*

קלעים funditores, 4. *Reg.* 3. 25. *LXX.* σφενδονῆται, funditores, fundibularii.

מקלעת inciſura, ſculptura, 4. *Reg.* 6. 18. *Aq. Th.* διατετορνευμένα, tornata, 3. *Reg.* 6. 18. מקלעות inciſuræ. קלע מקלעות ἐγκολαπτὰ ἐγκεκολαμμένα, cælaturæ, cælatæ, *Inter.* 3. *Reg.* 6. 23.

קלשון קלשן *ſemel in Bibliis.* לשלש קלשון *Incert.* εἰς τριαίλιον, tridentibus; *Vul.* tridentum, 1. *Reg.* 13. 21. *LXX.* τρεῖς σικλοι εἰς τὸν ὀδόντα, tres ſicli in dentem, *haud dubie legiſſe videntur* שלש שקל לשן, *quæ commutatio facilis.*

קמח farina, *Heſai.* 47. 2. *LXX.* ἄλευρον, farina; *& bis* σεμίδαλις, ſimila.

קמט corrugare, rugas contrahere; *ſic recentiores: veteres autem Interpretes longe aliter* ותקמטני *LXX.* καὶ ἐπελάβου μου, & apprehendiſti me; *ubi tamen Vulg.* rugæ meæ; *Alii*, rugas obduxiſti mihi, *Job* 16. 8.

Pual אשר־קמטו *Symmac.* ἁλόντων, capientur, *vel* deſtruentur; *LXX.* οἱ συναλόβοντες, qui capti ſunt; *Vul.* qui ſublati ſunt; *Alii*, qui corrugati ſunt, *Job* 22. 16.

קמל languere, exareſcere, marceſcere, marcidum fieri; *LXX.* εἰς ξηρὸν γενέσθαι, in deſertum fieri.

קמץ pugillo colligere, *vel* pugillo complecti; *LXX.* δρᾶξαι, pugillo capere.

קמץ δρᾶξ, pugillus, manipulus, *Omnes, Levit.* 2. 2. *Alii*, manipulus. *Plurale* קמצים pugilli, manipuli.

קמש למוש cardous; *Alii*, urtica; *Alii*, chamæleon; *LXX.* ὄλισθος, interitus.

קנא *Piel Aquila, Symmach.* ζηλῶσαι, zelare, æmulari, 2. *Reg.* 21. 2. *Item Symmach.* παροξύνεσθαι, laceſſere, *Prov.* 24. 19. *Item* zelotypum eſſe.

Hipbil, zelare fecit, ad zelotypiam provocavit. הקניא ad zelotypiam vehementer concitare; *LXX.* παροξύνειν, ultra modum ad zelotypiam provocare.

קנוא ζηλωτὴς, æmulator, *S. Joſue* 14. 19.

קנא *Idem. Item Aquila*, ζῆλος, zelus, æmulatio, *Pſalm.* 118. 139.

קנאה ζῆλωσις, æmulatio; zelus, zelotypia; *Symmac.* παροξύνσις, æmulatio, *Ezech.* 8. 3. דקנאת ζηλοτυπουμένη, quæ zelotypiam patitur, *Incert. Numer.* 5. 29. *Plurale* קנאות zelotypiæ, æmulationes.

קנה *Aquila, Symmachus*, κτᾶσθαι, poſſidere, acquirere. *Exempla vide in Lexico Græco. Item* comparare, emere.

Niphal, comparari, emi; *LXX. tranſitive ſumunt*; κτήσεται; comparabunt, *Jerem.* 32. 44.

Hiphil, poſſidere facere. הקנני *LXX.* ἐγέννησέ με, genuit me, *Zach.* 13. 5. *ubi Vulg.* exemplum meum, *quaſi ex* קנא æmulari. *Ne peregrina videatur vox O. interpretatio*, ἐγέννησέ με, genuit me: *nam Gen.* 4. 1. קניתי איש את־יהוה, poſſedi hominem cum Deo: poſſedi *ibi uſurpatur pro* genui. *Et in Proverb.* Dominus poſſedit me, קנני poſſedit *ibi congruenter pro* genuit *accipitur.*

קנה poſſeſſor, emtor.

קנה *Aquila, Symmach. Theodot.* κάλαμος, calamus, arundo, *Heſai.* 37. 7. *Item* canna, culmus, calamus odoratus; ſcapus, calamus menſorius; *Theod.* κιννάμωμον, cinnamomum, *Jerem.* 6. 20. *Incert.* καλαμίσκος, calamiſcus, *Exod.* 37. 17. *Plurale* קנים rami, calami; *& formâ fœmininâ* קנות cannæ, calami.

קנין *Aquilà, Symmachus, Theod.* κτῆσις, poſſeſſio, *Pſal.* 103. 18. *Incert.* ὑπαρξις, ſubſtantia, *Ezech.* 38. 13. *Item* acquiſitio, negotiatio. *Plurale conſtructum* קניני poſſeſſiones.

מקנה *Aq.* κτῆσις, poſſeſſio, acquiſitio, *Gen.* 31. 18. *in Append. Sym.* ζῆλος, zelus, *ac ſi legiſſet* מקנא *Job* 36. 33. *Item* emtio, comparatio; *aliquando etiam* pecora, jumenta. מקנה *Th.* κτῆνος, jumentum, pecus; *& ſic ſæpiſſime LXX.* κτῆνος, pecus. *Nonnunquam item LXX.* κτίσις, fabricatio; πρᾶσις, venditio, σκῦλα, ſpolia, σκευὴ, apparatus, τὰ ὑπάρχοντα, facultates, bona, poſſeſſiones.

קנמן קנמון cinnamomum. *Sic ſemper LXX.* κιννάμωμον, cinnamomum.

קנן *Piel A.* νοσσεύειν, nidificare; *Sym.* ἐνοσσεύειν, nidificare, *Pſalm.* 103. 17.

Pual מקננתי *LXX.* ἐνοσσεύθη, quæ nidificat.

קן *Aq. S.* νοσσιὰ, nidus, *Pſal.* 83. 4. *& alibi S. Job* 29. 18. *S.* καλιὰ, nidus; *Gen.* 6. 14. *Plurale* קנים nidi, manſiones, manſiunculæ.

קנצי *Vide infra in* קצין

קסם *LXX.* μαντεύειν, divinare.

קסם μάντις, divinus.

קסם μαντεία, vaticinatio, 1. *Reg.* 15. 23. οἰώνισμα, augurium, *Incert. ibidem. Plurale* קסמים divinationes.

מקסם divinatio.

קסת *Aquila prima Edit. Th.* κάλαμος, caſtÿ; *Aquila ſecunda Edit.* μελανοδόχειον, atramentarium; *Symm.* πινακίδιον, tabella ad ſcribendum, *Ezechiel.* 9. 2. *ubi Hebr. Interp.* κάλαμος; calamus. *De hac voce Hiero-*

rymus: Quodque Aquilæ prima Editio & Theodotio dixerant καλαμ, pro quo in Hebræo legitur CESATH, cum ab Hebræo quærerem quid significaret, respondit mihi Græco sermone appellari καλαμάριον, ab eo quod in illo calami recondantur. Multi significantius *theceas* vocant, ab eo quod theceæ sint scribentium calamorum.

קְעָקַע stigma; *LXX.* γεγλυμμένα, incisa, insculpta.

קְעָרָה scutella, scutula; *LXX.* τρύβλιον, catinus, *passim in Numeris. Plurale* קְעָרוֹת scutellæ.

קָפָא concrescere, coagulari. תקפיאם *LXX.* καταφρονῆσας, negligentes. *Nescio quid legerint.*

Hiphil, coagulare. תקפיאני *Aquila*, ἔπηξας, coagulasti, *Job* 10. 10. *ubi LXX.* τύρωσας, caseï instar coagulasti me.

יְקִפָּאוֹן *Sym.* ψύχος, frigus, *Zach.* 14. 6. *ubi LXX.* πάγος, gelu.

קָפַד *Piel*, præcidere; *LXX.* καθαίρειν, solvere, *Hes.* 38. 12.

קְפֻדָּה *Aquila, Theodotio*, angustia; *Symm.* mœror; *Alii*, pernicies, excidium; *LXX.* ἱλασμὸς, propitiatio, *Ezech.* 17. 23.

קָפוֹז *LXX.* ἐχῖνος, erinaceus; *Alii*, anataria, *aquilæ species lacus amant*; *Alii*, noctuam; *Alii*, castorem; *Alii aliud genus animalis aquatici.*

קָפוֹן קִפּוֹז merula; *Alii*, ericius; *LXX.* ἐχῖνος, erinaceus.

קָפַץ occlusit, obdidit; *LXX.* συνέχειν, continere; *alibi LXX.* ἐμφράττειν, obstruere.

Niphal יִקָּפְצוּן occludentur.

Piel Symmach. διαπηδᾶν, transilire, *Cant.* 2. 8. *ubi* מְקַפֵּץ διαπηδῶν, transiliens; *LXX.* διαλλόμενος, transiliens.

קָצַב præcidere, decurtare, tondere; *LXX.* ἀποκείρειν, vellicare, 4. *Reg.* 6. 6. & κείρειν, tondere, *Cant.* 4. 2.

קֵצֶב præcisio, incisio, cæsura; *LXX.* συντέλεια, consummatio, & χειμὰ, scissura. *Plur. constructum* קִצְבֵי præcisiones.

קָצָה scindere, succidere, abradere, præscindere, amputare, decurtare, detruncare.

Piel, detruncare, truncare.

Hiphil, abradere; *LXX.* ἀποξύειν, abradere.

קָצֶה *Vide in* קָצַץ

קָצֶה τέλος, finis, extremum. *Item Symmach.* ἄκρον, summitas, ἔσχατον, terminus; *aliquando* ἀρχὴ, initium. *Item* τέλος, finis, συντέλεια, consummatio, πλάτος, latus, ἀκροτήριον, extremitas, ἔσχατον, extremum, πέρας, terminus. *Plurale* קְצוֹת fines, extremitates, & קְצוֹת extremitates. *Item* קְצוֹת ἄκρα, summitates, *Incert. Exod.* 28. 23. קְצוֹתָם extremitates, *Psal.* 87. 11.

קְצוֹת *idem. Item Incert.* πλάγια, latera, *Exod.* 28. 24.

קִיצוֹן extremus. *Fœminine* קְצוֹנָה extrema; *LXX.* ἐξωτέρα, exterior.

קְצָת *Chald.* pars, finis. מִן־קְצָת ex parte.

מִקְצָת *Chald. idem. Item* aliqui, quidam.

קֶצַח *A.* μελάνθιον, nigella, *Hesai.* 28. 25. *ubi LXX.* μικρὸν μελάνθιον, parvum melanthium, parvam nigellam; *Vulgata*, gith.

קָצִין *Symmachus*, ἀρχηγὸς, dux; *Theod.* ἐπιστατεύων, alligans, *Hesai.* 3. 6. *Incert.* ἡγούμενος, dux, *Jud.* 11. 6. *Plurale constructum* קְצִינֵי principes, duces.

קָצַץ *Hiphil* וַיַּקְצִץ abradere, tectorio nudare; *LXX.* ἀποξύειν, abradere.

קְצִיעָה casia *vel* casia, *Psalm.* 44. 9. *frutex aromaticus cujus cortex abraditur teste Plinio libr.* 12. *c.* 20.

מִקְצֶה & מִקְצֵה angulus. *Plurale* מִקְצוֹעוֹת ἀκρογώνια, anguli.

מִקְצֹעַ *A.* ἀκρογωνιαῖος, penicillus, *Hes.* 44. 13. *LXX.* κανὼν, norma, *vel* squadra.

מְקֻצָּעוֹת angulata, angularia.

קָצַף *Symm.* ἐγκότησαι, irasci, 1. *Reg.* 29. 4. *ubi Aq.* παροξυνθῆναι, irritari; *Th.* θυμωθῆναι, in furorem agi; *Alii*, effervescere, spumare. *Item LXX.* πικρανθῆναι, exacerbatum esse, παροξυνθῆναι, irritari, λυπεῖν, dolere.

Hiphil, irritare, in furorem agere; *LXX.* παροξύνειν, irritare.

קֶצֶף *Symm.* ἐγκότημα, effervescentia, *Osee* 10. 7. *Alii etiam* spuma; ira fervens, fervor. *Chald. idem. Theodotio*, φύγανον, cremium, *vel* sartago, *Osee* 10. 7. *similiterque LXX.*

קֹצֶף spuma, *Joel* 1. 7. *LXX.* γλυκασμὸς, dulcedo; *vel secundum alia Exemplaria melius*, κλασμὸς, *&* συγκλασμὸς, confractio.

קָצַץ *Aquila*, κόπτειν, amputare, truncare, mutilare; *LXX.* κολοβοῦν, decurtare, mutilare; *LXX. alibi*, ἀποκόπτειν, abscindere. כְּצוּצִי *Aq.* κεκαρμένον, tonsum, *Jer.* 23. 23. *LXX.* ἐξυπεκαρμένος, circumquaque tonsum.

Piel, *item* truncare, וַיְקַצְּצוּן ἀπέκοψαν, abscinderunt, *A.* 2. *Reg.* 4. 12.

קֵץ *A. S. Th.* τέλος, finis, *sæpe. Vide in Lex. Græc. Idem*, πέρας, terminus. *Exempla vide in Lex. Græc. Sym.* ἀναβιώσεως, tempus constitutum, *Job* 28. 3. *Et cum* ה *paragogico* קֵצָה finis. *Plurale constructum* קְצֵי fines, termini, *inserto* ג *loco Daghes pro more Chaldæorum.*

קְוָצוֹת capilli, *a resectione sic dicti. Vide supra in radice* קוּץ

קָצַר brevem & curtum esse; angustum esse, minui, abbreviari, decurtari. *Item Aquila*, θερίζειν, metere, demetere, *Deut.* 24. 19. *in Appendice.* וְנִקְצַר ἐκολοβώθη, præcisus, *vel* decurtatus est, *Jud.* 16. 16. קָצַר *S. Th.* ἐκολοβώθη, decurtatum est, *Jud.* κολοβοῦν; *LXX.* συνεχώρησεν, angustiati; *Vul.* coangustatum est, *Hesai.* 28. 20.

Piel, decurtare, קִצֵּר decurtavit, *Psalm.* 101. 24. *ubi LXX. quasi nomen esset verterunt*, ὀλιγότητα, paucitatem *dierum meorum.*

Hiphil, decurtare, abbreviare. תְּקַצֵּרְנָה *LXX.* ἐκολοβώσας, abbreviasti, *Psalm* 88. 45.

קָצָר brevis, curtus, contractus, præceps. *Aq. Sym.* ἄφρων, stultus, *Prov.* 14. 17. *ubi legitur.* קְצַר־אַפַּיִם brevis naribus, *vel* brevis ira; *LXX.* ἐξύβριστος, impatiens. קְצַר־רוּחַ *LXX.* ὀλιγόψυχος, pusillanimus; *Inc.* μικρόψυχος, animo deficiens, *Prov.* 14. 29. *Plurale constructum* קִצְרֵי breves.

קֹצֶר brevitas, angustia; *A.* κολοβότης, defectio, decurtatio; *Alii*, imminutio, *Exod.* 6. 9.

קָצִיר *Aquila, Symmach. Theodot.* θερισμὸς, messis. *Exempla frequentia vide in Lexico Græco. S.* ἄμητος, *item* messis, *Prov.* 10. 4. *S.* κόμη, coma, *& similiter Sexta Editio. Dicitur de frugibus luxuriantibus, quæ admodum creverunt, & quasi comare sunt.*

קָרָא καλεῖν, vocare, *Omnes. Exempla vide in Lex. Græc. Item*, evocare, invocare, invitare, accersere. *Item A. S. Th.* βοᾶν, clamare. *Frequentissima Exempla vide in Lex. Græc. in voce*, βοᾶν. *A. S. Th.* κηρύσσειν, prædicare, *Prov.* 1, 21. *& alibi. S. Th.* ὀνομάζειν, nominare, *Deut.* 3. 9. *S.* ἐπονομάζειν, nominare, appellare, *Jud.* 2. 4. *Item, aliquando* evenire, occurrere, *sed tunc confundi videtur cum* קָרָה *Item Aq. S. Th.* ἀναγινώσκειν, legere, *Hesai.* 29. 11. *& alibi. Alii*, vocare, advocare, accersere, convocare, evocare, invocare, invitare, clamare, exclamare, inclamare, proclamare. *Usus Chaldaïco item* legere, proclamare. *Chaldæi sæpe legunt* ה *pro* א *in fine.*

Niphal, invocari. *Item* legi.

Pual, vocati.

Hiphil, וַתַּקְרֵא fecistis ut evenirent illis, *ubi significatio accipitur ex* קָרָה

Ithpeal, *Chald.* vocari.

מִקְרָא *Aquila, Symmachus, Theod.* κλητὸς, vocatus, *Hesai.* 48. 12. *Item*, convocatio, scriptura; *Sym.* ἀνάγνωσις, convocatio, *Hesai.* 1. 13. *Plurale constructum*

מקראי convocationes. קרא *A. S. Th.* κλητοί, vocati, *Prov.* 9. 18.

קרא *Reliqui*, ἐφόδιξ, perdix; *LXX.* nycticorax, 1. *Reg.* 25. 20. *Sed alibi etiam LXX.* ἐφόδιξ, perdix, *Jerem.* 17. 11.

קריאה proclamatio, prædicatio, lectio,

קראה *Vide infra in* קרה

קרב appropinquare, propinquum esse, accedere, procedere, congredi. ולא־קרב זה אל־זה כל־הלילה *A.* καὶ οὐκ ἤγγισεν οὗτος πρὸς τοῦτον... & non appropinquavit hic ad illum.... *LXX.* καὶ οὐ συνῆλθεν ἀλλήλοις ὅλην τὴν νύκτα, & non commiscuerunt se invicem totam noctem; ita ut ad se invicem toto noctis tempore accedere non valerent, *Exod.* 14. 20. בקרב *S. LXX.* ἐν τῷ ἐγγίζειν, in appropinquando, *Psal.* 16. 2. קרבו *Symm.* ἠσθένησαν, fetmaverunt; *LXX.* προσενήγισαν, appropinquaverunt, *Psalm.* 118. 150. קרבו *Aquila*, ἤγγισαν, appropinquaverunt, *vel* admoverunt; *LXX.* ἐπλησθήσαν, accensi sunt *sicut fornax*; *ubi magis ad ferum, quam ad vocis etymon respexisse videntur*; *Vulg.* applicuerunt, *Osee* 7. 6.

Niphal, sistere se, accedere. *LXX.* προσεπορεύθη, accedere, & *semel transitive*: προσήγαγον, offerre, *Jos.* 7. 14.

Piel, appropinquare facere, admovere, applicare, & *aliquando intransitive*, appropinquare. *Huc reducunt Lexica exemplum Oseæ* 7. 6. *quod supra adtulimus in Kal, ubi Aquila vocem* קרבו *intransitive expressit*; ἤγγισαν, appropinquaverunt; *Vulgata vero transitive*, applicuerunt *Chaldaice significat etiam* offerre.

Hiphil, appropinquare facere, *vel* jubere; admovere, offerre, *Levit* 7. 8. & *alibi*; *LXX. item* προσφέρειν, admovere, offerre, & προσφέρειν, offerre. *Chaldaice item*, offerre, admovere. *Participium* מקריבין offerentes.

קרב *Aquila, Symmach. Theod.* ἤγγικε, prope, *Num.* 24. 17. *Item* propinquus, appropinquans, accedens. בקרב *S.* ἐν τῷ, intus, *Ps.* 54. 5. *Significat etiam* in, inter, intra. *Plurale* קרבים propinqui.

קרוב propinquus, propinquum; *Symmac.* ὁ ἤγγικε, proximus, *Psal.* 37. 12. מקרוב πρὸς μάχην, *Hebr. Int. Job* 20. 5. *Plurale* קרובים propinqui. *Femin.* קרבה propinqua. *Plurale* קרבות propinquæ.

קרב prælium, bellum, conflictus belli, congressus. *Est nomen, ut putant, proprie Chaldaicum. LXX.* παράταξις, prælium, ac es; *sic item Hieronymus, Psal.* 143. 1. *similiterque LXX.* πόλεμος, bellum, *Psalm.* 27. 12. מכלי קרב *Aquila*, (ὑπὲρ) σκεύη πολεμικά, præ vasis bellicis; *LXX.* ὑπὲρ σκεύη πολέμου, præ vasis belli; *Vulgata*, quam arma bellica, *Eccles.* 9. 18. *Plurale* קרבות prælia.

קרב *Aquila, Symmac.* ἔγκατον & ἔγκατα, viscera, *passim. Exempla frequentissima vide in Lexico Græco. Item Inc.* κοιλία, venter, *Levit.* 1. 9. & *alibi. Item*, medium, intimum. *Item*, inter, intra; *Aquila*, ἔντερον, intestinum, *Psalm.* 5. 10. מקרבך ἐκ μέσου σου, ex medio tui, *Symmach. Deut.* 4. 3. *LXX.* κοιλία, venter, ἐνδότερα, intestina, ἐγκοίλια, quæ in ventre sunt, interiora, γαστήρ, venter, uterus, καρδία, cor; ἔντος, intra. קרבם *autem vertunt, si τάφοι αὐτῶν*, sepulcra eorum, *quia legerunt* קברם: *nam* קבר *est* sepulcrum. מקרב ἐκ μέσου, de medio. בקרב ἐν μέσῳ, in medio. *Plur. constr.* קרבי interiora.

קרבה appropinquatio, accessus.

קרבן *Aq. Sym.* προσφορά, oblatio, donum, *Levit.* 1. 2. *LXX. semper*, δῶρον, donum. *Plurale constructi.* קרבני oblationes, dona.

קרדום *Symmac.* ἀξινάριον, securicula, 1. *Reg.* 13. 20. & ἀξίνη, securis. *Th.* 1. *Reg.* 13. 20. *Inc.* 1. *Reg.* 13. 21. *S. Psalm.* 73. 6. *LXX. semper* ἀξίνη, securis. *Plurale masc.* קרדמים secures. *Femininum* קרדמות secures.

קרה *Sym.* συμπίπτειν, evenire, contingere, *Eccles.* 9. 11. יקרה *S.* συμπίπτει, eveniet; *LXX.* συναντήσῃ, occurret; *Vulgata*, casumque. *Ibid.* קורא ἀπαντᾷ, occurrit, *S. Psalm.* 42. 8. *cum terminatione ex* קרא *LXX. vero* ἐπικαλεῖται, invocat; *Hieronymus*, abyssus abyssum vocat.

Niphal, obvium esse, *vel* fieri; apparere, ostendere se. יקרה *LXX.* φανεῖται, apparebit, *Num.* 23. 3. *In hac item conjugatione observatur aliquando terminatio in* א

Piel, קרה contignare, *vel* contabulare; *LXX.* στεγάζειν, tegere, contiguare.

Hiphil, הקרה obvenire fecit. הקרה *LXX.* εὐόδωσον, prosperum fac, fac ut prospere eveniat, *Gen.* 24. 12.

קרה tignum, trabs; *LXX.* δόκος, trabs. קרות *Sym.* φατνώσεις, contignationes, laquearia, *Cant.* 1. 17. *ubi LXX.* φατνώματα, trabes; *Vulg.* tigna.

קרה casus, eventus.

מקרה *S.* συγκύρημα, accidens; 1. *Reg.* 20. 26. *Sym.* συγκύριον, casus, 1. *Reg.* 6. 9. *Sym.* σύμβαμα, eventus; *Aquila*, συνάντημα, & συνάντημα, incidens. *Exempla vide in Lex. Græc. LXX.* σύμπτωμα, casus, & συνάντημα *item*, casus, eventus.

קרי casus, eventus. בקרי *Samaritanus*, ἐριλονείκως, contentiose, contentioso animo, *Levit.* 26. 24. *Alius*, ἐναντίωσιν, *q. d.* contrarietate, oppositione; *LXX.* θυμῷ πλαγίῳ, animo adverso; *Vulg.* adversus.

קרת civitas. *Hinc Chaldaicum* קרתא

קריה *Aquila*, πολίχνη, civitatula, *Hesai.* 26. 5. *Item*, urbs, civitas. קריתים Cariathaïm & קריות Carioth, *vel* Kerioth: *sunt nomina propria urbium. Chaldaice* קריא civitas, urbs.

קראת occursus. לקראתו εἰς ἀπαντήσεις αὐτοῦ, occurrentes ei; *S.* 1. *Reg.* 16. 4. & *alibi*; *Th.* לקראת ἀπαντᾶν, occursus, *Jud.* 4. 18.

מקרה contignatio; *LXX.* δόκωσις, trabs, contignatio.

קרח decalvare se, deglabrare se; radere se; *LXX.* ξυρᾶσθαι, *vel* ξυρᾶν, radere.

Niphal, deglabrari, decalvari; *LXX.* ξυρᾶσθαι, radi, abradi, decalvari.

Hiphil, calvitium inducere. והקרחו *Th.* φαλακρώσουσι, decalvabunt, *Ezech.* 27. 31.

Hophal, decalvatum esse.

קרח calvus; *LXX.* φαλακρός, calvus, glaber.

קרח *A. S. Th.* πάγος, gelu, glacies; *S. Job* 37. 9. *A. Th. Job* 38. 29. *Item*, crystallus; *LXX.* πάγος, & παγετός, glacies, & κρύσταλλος, glacies.

קרחה calvitium.

קרחת calvities, calvum, locus calvus; *Aq. Symm.* φαλάκρωσις, calvities; *Theodotio*, φαλάκρωμα, calvities; *Alius*, ξύρωσις, tonsio, tonsura, *Inc. Mich.* 1. 6.

קרם superindere, superinducere, obducere, *vel intransitive*, superinduci. וקרמתי *LXX.* & ἐπτερῶ, & extendam. ויקרם *LXX.* καὶ ἀνέζεσεν, & accendere fecit *super ea cutem*, *Ezech.* 37. 7. *ubi* ἀνέζεσεν, *est transitive sumtum præter consuetudinem.*

קרן *Aquila, Symmachus, Theod.* κέρας, cornu. *Vide in Lexico Græco. Item*, robur, fortitudo. *Dicitur* קרנים carnaim, cornua duo; *vel secundum alios interdum*, radii splendentes. *Plurale fœmin.* קרנות cornua. *Chald.* קרן & קרנא cornu. *Plurale* קרנין & קרניא cornua.

מקרן *Sym.* κερατίας, cornutus; *LXX.* κέρατα ἐκφέρων, cornua producens, *Psalm.* 68. 32. *Alii*, cornua producens. *Est participium Hiphil in Lexicis.*

קרן splendere, radiari; *Aq.* קרן cornuta erat *facies scilicet Moysis*; *hinc Vulgata*, quod cornuta esset, *Exod.* 34. 29. *ubi LXX* ὅτι δεδόξασται, quia glorificata est *facies*; *Alii*, quod splenderet, quod emicaret.

Hiphil, cornua producere. *Vide paulo ante.*

קרס curvum & reflexum esse; *LXX.* συστρέφεσθαι, contrari.

קרסים *S.* περόναι, fibulæ, *Exod.* 35. 11 *ubi LXX.* ἁγκτίδια, fibulæ, *secundum quosdam. Alibi LXX. semper* κέντρα, fibulæ.

קרסל talus pedis, malleolus. *Plurale conſtructum*, קרסלי *LXX. ſemel* σκέλη, crura, *& ſemel* ἴχνη, veſtigia.

קרע findere, lacerare, rumpere. קרעו διέῤῥηξαν, ſciderunt; *Symm.* διαῤῥήξαντες, *al.* διαῤῥηγνύντες, diſcindentes; *LXX.* διεῤῥάγησαν, diſciſſi ſunt; *Hieronym:* ſcindentes; *Vulg.* diſſipati ſunt, *Pſalm.* 34. 16.

Niphal, findi, rumpi, lacerari; *LXX.* ῥηγνύναι, rumpi, findi.

קרעים fragmenta; *LXX.* ῥήγματα, fragmenta.

קרץ incidere, concidere. *Item*, innuere. קורץ *A. Th.* νεύων, vellicat; *LXX.* ἐννεύει, innuit; *Vulgata*, annuit. קרץ *Aq. Sym. Theod.* νεύων, vellicans; *Inc.* ἐνδάκνων, mordens; *LXX.* δείξει, definit; *Vulg.* mordens *labia ſua*, *Prov.* 16. 30.

Pual, קרצתי deciſus ſum; *LXX.* διῃρέθην σὺ, præparatus es, concinnatus es, formatus es *ex luto*, *Job* 33. 6.

קרץ excidium; *LXX.* ἀπόπατμα, avulſio.

קרקע *Symmac.* ἔδαφος, pavimentum, *Joſ.* 15. 3. *Alii, etiam* pavimentum, ſolum, fundum; *LXX.* ἔδαφος, pavimentum; *Alibi*, βάθος, fundum, profundum *maris*; *ſemel* τὸ ἔσω, quod intus eſt. *Hinc Rabbinis plurale* קרקעים bona immobilia.

קרר frigeſcere, *apud Chaldæos & Rabbinos uſitatiſſimum verbum.*

קר frigus. *Item*, frigidum. *Plurale* קרים frigidæ *aquæ.*

קרה *conſtructum* קרת *Aq. LXX.* ψύχος, frigus; *S.* καῦμα, æſtus. *Tam diſparatas interpretationes obſervamus*, *Pſalm.* 147. 17. לפני קרתו מי יעמד *A.* εἰς πρόσωπον ψύχους αὐτοῦ τίς στήσεται; in faciem frigoris ejus quis ſtabit? *S.* πρὸ προσώπου καύματος αὐτοῦ τίς ὑποστήσεται; ad faciem æſtus ejus quis ſubſiſtet? *LXX.* πρὸ προσώπου τοῦ ψύχους αὐτοῦ τίς ὑποστήσεται; ante faciem frigoris ejus quis ſuſtinebit? *Hieronymus ut Aquila.*

מקרה refrigeratio, refrigerium; *LXX.* ψυχικὸς, æſtivus: *bis*: *& ſic Vulgata*, æſtivum cubiculum, *ubi eandem quam ſupra interpretationum varietatem advertas*, *Jud.* 3. 20.

קרש *Aq. Symmach. Theodot.* Ἐνὶς, aſſer, tabula, *Exod.* 26. 5. *LXX. paſſim*, στύλος, columna, *& bis* κεφαλὶς, capitellum. *Plurale* קרשים tabulæ, aſſeres, tranſtra.

קשא קשאים cucumeres; *LXX.* σίκυοι, cucumeres.

מקשה cucumerarium. ה *ponitur loco* א; *LXX.* σικυήλατον, cucumerarium.

קשב auſcultare, attendere, intentum eſſe.

Hiphil, attendere, attentum eſſe. הקשיב ἐπήκουσε, auſcultavit, *A. Pſal.* 10. *ſecundum Hebræos v.* 17. *A. Sym. Th.* προσέσχεν, attendere, *Prov.* 2. 2. *& alibi. Item LXX.* προσέχειν, attendere, ἀκούειν, audire, ἐπακούειν, *&* ἐπακοῦσαι, exaudire, ἐνωτίζεσθαι, auribus percipere.

קשב attentio; *LXX.* ἀκρόασις, auditus, auditio.

קשבת attenta.

קשבות attentæ; *LXX.* ἐπήκοα, auſcultantes, attentæ *aures.*

קשה durum & difficile eſſe; *LXX.* σκληρὸν εἶναι, durum, *vel* gravem eſſe.

Niphal, difficultatibus premi, durum eſſe.

Piel, difficilem, & durum reddere. ותקש בלדתה & difficilem reddidit partum ſuum; *LXX.* καὶ ἐσκλήνατο ἐν τῷ τόκῳ, ægre ſe habuit in partu ſuo, *Gen.* 35. 16.

Hiphil, indurare, durum ſe præbere; *LXX.* ἐσκλήρυνε, durum ſe præbuit: *& aliquando*, induravit.

קשה *Aq. Symmac. Theod.* σκληρὸς, durus, gravis. *Exempla vide in Lexico Græco. Item*, difficilis, immorigeratus, diſciplinam reſpuens; *Th.* δύσκολος, difficile, *Exod.* 18. 26. *Plurale* קשים duri. קשי מצח duri facie, effrontes. קשה עֹרף *Sym. Th.* σκληροτράχηλος, duræ cervicis, *Exod.* 32. 9. קשה dura. *Plural.* קשות dura *verba.*

קשי durities; *LXX.* σκληρότης, durities.

מקשה ſoliditas, firmitas, *cum opus continens, vel continuum & firmum eſt.*

מקשה pexum, æquale. *LXX.* ἐστρωτὸν, tornatile.

קשוה *cum punctis ſiniſtro*, ſcultella, *vel* ſcutella, libatorium; *LXX.* σπονδεῖον, libatorium, *vel* patera. *Plurale*: קשות libatoria, pateræ.

קשח *Hiphil.* הקשית obdurare, duritiem tractare; *LXX.* σκληρύνειν, *&* διασκληρύνειν, indurare.

קשט veritas; *Aq.* βεβαίωσις, firmitas, *Pſalm.* 59. 6. *S.* τόξευμα, ſagitta, *vel* arcus, *vel* actus ſagittandi, *ac ſi legiſſet*, קשת arcus. *Similiterque LXX. bis.* τόξον, arcus, *ac ſi legerint* קשת *ſemel LXX.* ἀληθὲς, verus *ſermo. Chaldaice* קשט veritas. כן קשט ex veritate, vere; *Theod.* ἐπ' ἀληθείας, in veritate, vere, *Dan.* 2. 47.

קשט *cum puncto ſiniſtro. Hinc* קשטה numus. *Alii*, ovis, agnus; *LXX.* ἀμνὸς, agnus, *&* ἀμνὰς, agna, ovicula; *Gen* 33. 9. *& Joſ.* 24. 33. *Job* 42. 12. *Chaldaice*, oves, *&* agnos *ſignificat.*

קשקש *cum puncto ſiniſtro in utroque Sin.* קשקשת *A.* φολὶς, ſquama; *Inc.* λεπὶς, ſquama, *Ezech.* 29. 4. *LXX.* πτέρυξ, ala, *ibidem:* קשקשים *S.* ἐπεπλατυσμένος, ſquamatus, *A.* φολιδωτὸν, ſquamatum, 1. *Reg.* 17. 5. *ubi LXX.* ἁλυσιδωτὸν, catenatum *thoracem.*

קשר ligare, alligare, colligare; devincere. *Item*, conſpirare, conjurare. קשרתם *Aquila*, συνδήσετε, colligatis; *Symm.* συνεθήσθε, compoſuiſtis, depacti eſtis; *LXX.* συγκεῖσθε, compoſiti eſtis; *Th.* συνδεσμὸς, colligatio, conjuratio; *Vulg.* conjuraſtis, 1. *Reg.* 22. 8. קשר *A.* συνδήσῃ, colliga; *LXX.* ἅψασθαι, alliga; *Vulg.* circumda, *Prov.* 3. 3. *Item Prov.* 7. 3. *A.* συνδῆσον, colliga; *S. Th.* ἅψασθαι, alliga; *LXX.* περίθου, circumpone; *Vulgat.* liga.

Niphal, ligari; *LXX.* συνδεῖσθαι, colligata eſt *anima*; *& alibi*, συνάπτεται, conjunctum eſt.

Piel, ligare. התקשר *A.* ἢ συνδήσεις; an conjunges? εἰ συνάψεις, ſi conjunges; *LXX*, συνῆκας δὲ, intelexiſti autem; *Vul.* Numquid conjungere valebis, *Job* 38. 31.

Pual, colligarum eſſe.

Hithpael, ligare ſe, conjurare; *LXX.* ἐπιτίθεσθαι, irruere, inſtare, *vel* conjurare.

קשר *Aquila*, *Theodotio*, συνδεσμὸς, colligatio, conſpiratio; *Symmach.* ἀπάτη, conjuratio, *Heſai.* 8. 12. *& alibi.* ἀγχίνοια, conſultatio, *Inc.* 2. *Reg.* 15. 12. *LXX.* συνάψεις, conſpiratio, συνδεσμὸς, conjuratio, συσφοὰ, cœtus conjuratus, ἐπίθεσις, inſidiæ.

קשרים redimicula, alligamenta, *Heſai.* 3. 22. *LXX.* στρεπτοσύναι, faſcia pectoralis, *Jer.* 2. 32. φάλαι, armillæ, *Heſai.* 3. 19. ἐνώτιον, inſigne, *Gen.* 30. 43.

קשש recolligere, excutere, inquirere, *vel* ſtipulas colligere. קושו *S.* συλλήβητε, congregamini; *LXX.* συνάχθητε, colligamini; *Vulg.* congregamini, *Sophon.* 2. 1.

Piel, colligere, *vel* conquirere. קשש *S. Th* καλαμᾶσθαι, colligant *paleam*; *LXX.* συναγαγέτωσαν, colligant; *Exod.* 5. 7.

Hithpael item, colligere: *Alii*, excutere, *vel* conquirere; *LXX. paſſive accipiunt*, συνάχθητε, congregamini, *Soph.* 2. 1.

קש *Aq. Th.* καλάμη, ſtipula; *Job* 41. 20. *LXX. item*, καλάμη, ſtipula; *alibi*, χόρτος, fœnum; *alibi*, φρύγανον, ſarmentum.

קשת τόξον, arcus, *paſſim. Samaritanus* τόξευμα, jactus ſagittæ, *q. d.* ſagittatio, *Gen.* 49. 24. *Plurale*, קשתות arcus.

בן־קשת *S.* τοξότης, ſagittarius, *Job* 41. 19.

קשת ſagittarius, *quando conjungitur ut* בן *ſupra, cum his quatuor vocibus* 1. דרך לשת 2. איש קשת 3. רבת קשת 4. תפש קשת *ubi LXX. ſemper verſunt* τοξότης, ſagittarius.

קיתרס *Chald.* cithara.

ראה εἶδεν, videre, *Aquila, Sym. Theod. Gen.* 6. 5. *& paſſim.* & ὁρᾶν, videre, reſpicere, *Omnes. Item*, reſpicere, circumſpicere; animadvertere, experiri; *A. S.* ἐπιτρέπειν, videre. *Vide in Lexico Græco. Symm.* διαβλέπειν, ſpeculari, *Eccleſ.* 3. 22. *A.* συνιδεῖν, conſpicere, *Gen.* 1. *& ſeqq.* ἐμβλέπειν, *Th. Jud.* 16. 27. *& alibi.* καταμανθάνειν, ediſcere, *S. Cant.* 6. 10. *& alibi. Item* proſpicere, circumſpicere, *aliquando* frui *ſecundum quoſdam.*

Niphal נראה videndum ſe præbere, videri, conſpicuum eſſe, apparere, conſpici, oſtendi. נראו *Aquila, Th.* ἐλπόμενοι, qui conſpiceretur, 3. *Reg.* 6. 18. *ubi Symmachus*, ἐφαίνετο, apparebat.

Hiphil הראה videre, frui, experiri, ſentire, aſpicere facere; videndum exhibere, oſtendere, demonſtrare. הראני δεῖξόν μοι, oſtende mihi, *Inc. Ex.* 33. 18.

Hophal, oſtendi, exhiberi.

Hithpael, ſe invicem videre, ſe mutuo aſpicere.

ראה videns, *cum participialiter accipitur: cum vero ſubſtantive* propheta, *quod futura & occulta videret & prænuntiaret: nam qui propheta dicitur, olim* הראה videns *vocabatur. Item ſignificat* viſio prophetica.

ראה cornix; *Aquila*, ἰξός; ixus, *avis genus. Deut.* 14. 13. *in Appendice. Alii alibi*, milvus. *Hæc avis* ראה *vocatur a viſus acumine.*

ראי viſus, viſio, aſpectus. *Item* ſpeculum; *A.* ὅρασις, viſio; *LXX. item* ὅραμα; *Alii* ſpeculum, *Job* 37. 18.

ראות *Sym.* θεωρία, aſpectus, *Eccl.* 5. 10. *Item* viſio; viſiones.

ראיה ἀπόδειξις, demonſtratio. ראיות demonſtrationes *apud Rabbinos.*

מראה ὅραμα, viſio, aſpectus. *Incert. Gen.* 13. 18. *& Theod. Jud.* 13. 6. *Sym.* θεωρία, aſpectus, *Heſai.* 53. 2. *Symmachus item*, ἰδέα, ſpecies, *Job* 40. 28. *S.* εἶδος; ſpecies, *Job* 4. 16. *ubi Vulgata*, vultus. *Item S.* διαμα, ſpectaculum, *Exod.* 2. 3 *in Appendice. Plurale* מראות viſiones; *& alia ſignificatione*, ſpecula. *Ex.* 38. 8.

מראה ἀποστάτης, prævaricans, *Incer. Sophon.* 3. 1. *Lexica recentia*, ingluvies; *LXX.* ἐπιφανὴς, illuſtris; *Alii putant eſſe participium Hophal, & vertunt*, væ monſtroſæ; *Alii*, væ rebelli *& contumaci*; *Alii*, væ inquinatæ, *vel* fœdatæ.

מריה Moria, *nomen terræ cujuſdam.* אל־ארץ המריה *Aquila*, εἰς τὴν γῆν καταφανῆ, in terram lucidam, *vel* conſpicuam; *Sym.* γῆν τῆς ὁπτασίας, terram viſionis; *LXX.* εἰς τὴν γῆν τὴν ὑψηλὴν, in terram excelſam; *Vulg.* in terram viſionis, *Gen.* 22. 2. *Hieronymus in hunc locum, Quæſt. in Geneſim*: Difficile eſt, *ait*, idioma linguæ Hebrææ in Latinum ſermonem vertere. Ubi nunc dicitur, vade in terram excelſam, in Hebræo habet, MORIA, quod Aquila tranſtulit, γῆν καταφανῆ, hoc eſt, lucidam, Symmachus, τῆς ὁπτασίας, hoc eſt, viſionis. Aiunt ergo Hebræi hunc montem eſſe, in quo poſtea templum conditum eſt in area Ornæ Jebuſæi. *Aquila igitur & Symmachus ex* ראה *vocem* מריה *derivatam putarunt, mutato* א *in* י

מראה *in conſtructione* מראה *Aquila*, στρέβλη, vefica; *ſive* receptaculum gutturis; *S. Th.* φύσα, veſica, *id eſt*, veſicula gutturis, *ciborum receptaculum avibus, Levit.* 1. 16. *ubi LXX.* τὸν πρόλοβον *habent, id eſt*, veſicam gutturis. *Hinc ſecundum quoſdam* הוי מוראה *Soph.* 3. 1. *id eſt*, væ ingluviei, *ſcilicet urbi Jeruſalem, quæ erat quaſi ingluvies & receptaculum opum, per avaritiam, frandem & vim partarum. Sic Buxtorf. Vide ſupra in* מוראה

ראם monoceros, unicornis; *LXX.* μονόκερως, *ſic antepenacutum, ut plurimum*, unicornis, *ſæpe. De unicornis forma vide Coſmam Ægyptium in Topographia Chriſtiana. Plurale* ראמים *& formâ contractâ* רמים *Pſal.* 21. 22.

ראמת *Sym.* ὑψηλά, excelſa *ex* רום *ubi vide.*

רים *Aquila*, μονόκερως, rhinoceros, *Job* 39. 9. *ubi LXX.* μονόκερως, unicornis.

ראש κεφαλὴ, caput, *Omnes paſſim. Item*, principium; ſumma; præſtantiſſimum, præcipuum, primarium, *de hominibus & de rebus aliis. Item* faſtigium, *tam propria, quam metaphorice ſumtum.* ἀρχὴ, principium; *Omnes paſſim. Item*, princeps, dux, magnas, primus.

Item Sym. ἄκρον, ſummitas, cacumen, vertex, *Gen.* 37. 41. *Item Aquila, Sym.* ἄκρα; arx, 2. *Reg.* 15. 32. *A. Th.* κορυφὴ, cacumen, *Ezech.* 8. 3. *Symm.* μάλλος; coma, *Ezech.* 8. 3. *Sed dubium quo pertineat hæc interpretatio. Vide Lexicon Græcum in voce* μάλλος.

Item Symmachus, χολὴ; fel, *Job* 20. 16. *& Pſal.* 68. 22. *Item* venenum, *Incert. Deut.* 32. 33. *S.* πικρασμός, amaritudo, *Pſalm.* 139. 10. *Etiam* cicuta, *herba veneneſa, Deut.* 29. 18. *Plurale* ראשים capita, primores; *item* principia; *ut* principia *menſium.*

ראשה *Sym.* ἄκρος, ſummus, *Zach.* 4. 7. *Aq.* κορυφαῖος, primus *lapis, ibid.*

ראשון πρῶτος, prior, primus, *Omnes. Semel legitur* רישון primus, *Job* 8. 8. *cum* ' *loco* א *Rurſus ſemel* ראישון primus. *Plurale* ראשונים priora.

ראשונה prior, primus, primum. *Adverbialiter etiam* primum בראשונה primum. לראשונה primum: *& cum tribus ſervilibus per pleonaſmum* לבבראשונה inde a principio.

ראשית *Aquila*, κεφάλαιον, capitulum, *Gen.* 1. 1. *& Alii alibi. Vide Lexicon Græcum. Sym. Th.* ἀρχὴ, principium, *ibid. A. S. Theod.* κεφάλαιον, capitulum, *Job* 4. 14. *Symm.* πρωτεῖον, primitiæ, *Pſalm.* 77. 51. *Item* primitivum, primitiæ; *Reliqui* ἀπαρχὴ, primitiæ. 2. *Reg.* 15. 21.

ראשות primordia.

ראשות cervicalia, 1. *Reg.* 26. 12.

בראשות cervicalia *ſecundum quoſdam.* בראשתיו *A.* προσκλίνασα τρίχας, convolutio capillorum. 1. *Reg.* 19. 16. *ubi LXX.* ἐπὶ κεφαλῆς αὐτοῦ; ad caput ejus.

מראשות principatus.

רבב πλεονάζειν, multiplicari, copioſum & multum eſſe. *Item* jaculari, *convenit cum* רבה

Pual מרבבות *participium. LXX.* πλεονάζοντα, abundantes *oves*; *Hieronymus*, innumerabilia *pecora*; *Alii*, myriadibus auctæ, quæ myriades pariunt *oves*, *Pſal.* 143. 13.

רב πολὺς, multus, *Omnes paſſim. Item*, magnus, amplus, magiſter. *Aliquando ſubſtantive*, multum, magnum. *Adverbialiter*, multum, ſatis. *Hinc* רבי magiſter, doctor.

רבים *Symmac.* πολλαχοῦ, multi, *Pſ.* 34. 19. magni, magnates, multa, magna. רבים *item* jaculatores.

רבה magna. *Item adverbialiter*, multum. *Cum Thau* רבת multum. *Item*, magna pars, multitudo. *Cum* ' *paragogico* רבתי multa *populo*, populoſa. *Plurale* רבות multæ.

רב *Symmach.* ἀρκέσθω, ſatis ſit. *Item* multum.

רבת *Sym.* πολυκαρπία, abundantia fructuum, *Pſalm.* 64. 10.

רבא רב *Chald.* multus, multa. *Fœmininum* רבתא magna. *Plurale geminatâ primâ ſyllabâ* רברבין magna *neutro genere. Et cum affixo ſubſtantive* רברבני magnates mei. *Plurale fœmininum* רברבן magnæ: *& formâ emphaticâ* רברבתא grandia *verba.*

רב πλῆθος, multitudo; *Omnes. Plurale* רבו amplitudines, *ſcriptum per* ו *ſed legitur* י *Oſee* 8. 12.

רבא *&* רבו μυριάς, decem millia. רבאות רבות myriades multæ.

רבו רבון *Chald.* myriades myriadum.

רבבה *Aq. S.* μυριάς, myrias. רבבות μυριάδες, myriades, *Deut.* 33. 2.

רביבים ψιχάδες, ſtillæ, *Omnes. Exemplâ vide in Lexico Græco.* ῥαγὰς, ſtillæ, imber nivalis, *Theod.*

Mich. 5. 7. *LXX. modo* ὑετὸς, Rilla, pruina; *modo* σταγόνες, ſtillæ; *aliquando* πλησμονὴ, ſatietas; *& ſemel* ἄρνες, agni, *Michæ* 5. 7.

רבד ſternere, adornare. מרבדים רבדתי *Aquila*, *Th.* ἐστρώμωσα ἐστρωμὰ, ſtragulis ſtravi; *LXX.* καμάραις πλέκτοις, inſtitis tetendi *vel* texui; *Vulg.* intexui funibus, *Prov.* 7. 16.

רביד *Aquila ſecunda Editio & Symmachus*, πλοῖος, torques, *Ezech.* 16. 1. *ubi LXX. Theod.* κάθισμα, cathema; *id eſt, ut quidam volunt*, torques *aut aliud* ornamentum muliebre. *A. S.* μανιάκης, torques, *Gen.* 41. 42. *in Append. LXX.* πλοῖς, torques.

מרבדים *Aq. Theod.* ἐστρώματα, ſtragula, tapetes; *Prov.* 6. 16. *&* 31. 22. *Sym.* ἀμφιτάπους, amphitapetes, *Proverbior.* 31. 22. *ubi LXX.* χλαίνας, chlænas, *veſtis genus.*

רבה πλεθωρίζεσθαι, multiplicari, *Omnes paſſim. Symm.* αὐξάνειν, creſcere, *Job* 10. 17. *& alibi. Item*, multum eſſe, augeri, magnum eſſe: *aliquando* jaculari. *Unde participium* רבה jaculator, ſagittarius, *Geneſ.* 21. 20. *Eſt uſus Chaldaici frequenter in Daniele.*

Piel, πλεθωρίσειν, multiplicare, augere, educare, magnificare.

Hiphil item Symmachus, πλεθωρίσειν, augere, multiplicare, *Heſai.* 9. 3. *Infinitivum irregulariter* מהרבית *pro* מהרבת ne multiplicetur, 2. *Reg.* 14. 11.

רבו *per apocopen pro* רבות *Chald.* amplitudo, magnificentia. *Item emphatice* רבותא amplitudo.

רבוי multitudo, *eſt Rabbinici uſus.*

ארבה *Symmac. Theodotio*, πολὺς, multus, *Levit.* 11. 21. *Eſt ibi nomen inſectorum numero frequentium; LXX.* βρῦχος, *Vulgata*, bruchus; *Alii*, locuſta.

הרבה multum, plurimum. *Eſt etiam imperativus Hiphil.*

מרבה multitudo, amplitudo. *Item* multum, plurimum.

מרבה amplus, ampla.

מרבית multitudo. *Item* amplitudo. *Alibi* fœnus, *quod ſit amplitudo, & multiplicatio lucri. Alibi* ſoboles, proles, *quod multiplicetur.*

תרבות turba, multitudo.

תרבית *Reliqui* διπλασιασμὸν, duplicatio dati in mutuum, fœnus, *Levit.* 25. 36. *Alii* fœnus. *Incer.* πλεονασμὸς, redundantia, *Levit.* 25. 36.

רבך מרבכת *Aquila*, ζεστὰ, fervida; *Symmach.* πεπλατυσμένα, dilatata; *Alii*, bullata, *de farina dicitur*, *Levit.* 6. 21. *LXX.* πεφυραμένη, conſperſa. *Eſt participium Hophal.*

רבע quadratum eſſe *vel* fieri. *Item* coire, inire, *de quadrupedum tantum cum muliere coïtu, dicitur; LXX.* βιάζεσθαι, inſcendi.

Pual participium מרבע quadratum; *LXX.* τετράγωνος, quadrangulus, quadrangularis.

Hiphil הרביע coire facere, *vel* finere.

רבוע quadratum. מרבע *idem. Primum eſt Paül Kal; ſecundum eſt participium Hophal.*

רבע quarta pars: *& Chaldaïca ſignificatione*, accubitus. רבץ *enim* accumbere *Chaldaico more vertitur in* רבע *commutato ut ſolet* ץ *in* ע *Plurale* רבעים quadraturæ.

רבע *Th.* ὁδὸς, via; *LXX.* σχοῖνος, funiculus, *Pſalm.* 138. 3. *ubi Hieronymus* accubationem. *Recentiores* accubitum *vertunt, ut ſupra diximus.*

רביעי quartus. *Plurale* רביעים quarti. *Feminin.* רביעית quarta: *item ſubſtantive*, quarta pars. *Chaldaïce feminin.* רביעיא *& emphatice* רביעיתא quarta.

רבעים quartani, *qui ſunt quartæ generationis ſequentis.*

ארבע quatuor. ארבע מאות quadringenti. ארבעה *maſculinum*, quatuor *reges. Chald.* ארבעה *&* ארבע quatuor. *Forma dualis* ארבעתים quadruplum. *Plur.* ארבעים quadraginta.

ארבעתים *Aq. S.* τετραπλασίως, quadruplicitèr, 2. *Reg.* 12. 5.

רבץ cubare, excubare, incubare, recubare, incumbere, ſuccumbere; *Symmachus*, ἐγκεῖται; *Theodotio*, ἐγκάθηται, inſidet, *Geneſ.* 4. 7. *Sym.* κοιτάζεσθαι, cubare, *Heſai.* 27. 10. *Aquila*, κατακλίνεσθαι, reclinari, *Gen.* 49. 9. ירבצו *A.* κατακλιθήσονται, claudentur, *Heſ.* 11. 7. *Sed legendum videtur* κατακλίνονται *vel* κατακλιθήσονται, reclinabuntur, *nam ſupra* κατακλιθῆναι, *in verſione Aquilæ legitur; LXX.* ἀναπαύεσθαι, quieſcere, ἡσυχάζειν, quieſcere, ἀναπαύειν, requieſcere, κοιμᾶσθαι, *&* κοιτάζειν, cubare, dormire; *vel tranſitive* cubare facere.

Hiphil הרביץ *Aquila*, *Symm.* κατακλιθῆναι, habitare facere, collocare, *Pſalm.* 22. 2. *ubi LXX.* ἐκτρέφειν, nutrire, educare; *Hieronymus*, enutrire.

מרבץ cubile; *LXX.* νομὴ, paſcuum, κοίτη, cubile, ἀνάπαυσις, requies, *& ſemel* χειροποίητα κοιλίας, ſatietas ventris.

מרבק ſaginatus; *Incert.* γαλαβιώδης, lactens vitulus, *Incert.* 1. *Reg.* 28. 24. *LXX.* νομὰς, paſcua, *adjective*, *nempe vitula paſcua, in paſcuis verſans.*

רגב gleba. *Plurale* רגבים *Vulgata* glebæ, *Job* 38. 38; רגבי *Th.* χάλικες, lapilli, *Job* 21. 33. *ubi Hieronymus*, glareæ; *Alii* ceſpites *vel* glebæ.

רגז *Aquila*, κλονεῖσθαι, commoveri, *Pſalm.* 4. 4. *S. Theodotio*, ταράσσεσθαι, turbari, *Heſai.* 5. 25. *Aq. S.* σείεσθαι, concitari. *Exempla vide in Lexico Græco. Symmach.* ἀγρυπνεῖσθαι, *Pſal.* 4. 5. *Incert.* ἀθυμεῖν, animo deficere, *Deuter.* 28. 65. *Symm.* κλονεῖσθαι, fluctuare, *Heſai.* 14. 9. ירגז μεταστραφήσεται, transferetur, *Symm.* 2. *Reg.* 7. 10. תרגזו μάχεσθε, pugnetis; *Sym. Gen.* 45. 26. *in Appendice.*

Hiphil הרגיז *Aquila*, κλονεῖν, commovere, 1. *Reg.* 28. 15. *Sym.* ταράσσειν, conturbare, *Heſai.* 33. 11. ברגיז *Theodotio*, παροργίζων, irritans, *Heſai.* 15. 16.

Hithpael, commoveri; *LXX.* ὀργισθῆναι, iratum eſſe, 4. *Reg.* 19. 27.

רגז trepidus, commotus.

רגז *Aquila*, κλόνησις, commotio, *Job* 3. 17. *& alibi*; *Th.* ὀργὴ, ira, *Job* 39. 24. *& alibi*; *LXX.* θυμὸς, furor, ὀργὴ, ira; *& ſemel* βάσανος, tormentum.

רגז *Chald.* ira, commotio.

רגזה commotio; *ubi LXX.* ὀργὴ, ira.

ארגז *Vide in Aleph* ארגז

רגל obtrectare, detrahere. לא רגל *LXX. in Ὑλλωσι*, non doloſe egit, *Pſalm.* 14. 3.

Piel, obtrectare, detrahere: *item* explorare; *LXX. Theod.* κατασκοπεύειν, explorare, *Joſ.* 2. 1. מרגלים *A.* ἐφοδευταὶ, luſtratores viarum, exploratores; *LXX.* κατάσκοποι, exploratores, ſpeculatores, *Gen.* 42. 9.

Hiphil, affluefacere, *ſecundum quoſdam.* תרגלתי *LXX.* συνεπόδισα; compedivi; *Vulg.* quaſi funiculus, *Oſee* 11. 3.

רגל πούς, pes, *Omnes. Duale* רגלים raglaïm, bini pedes: *conſtructum* רגלי pedes. *Chald.* רגלין pedes, *&* רגליא pedes.

רגל Rogel, *nomen proprium fontis.*

רגלי pedes, peditis. רגלים *Syrus*, πεζοὶ, pedites; *Jerem.* 12. 5. *& alii.* 1. *Reg.* 4. 15. *Plurale* רגלים pedites.

רגלים vices. שלש רגלים tribus vicibus.

מרגלות ſtragulæ pedales.

רגם *LXX.* λιθοβολεῖν, lapidare.

רגם Regem, *nomen principis, Zach.* 7. 2.

רגום λιθοβολία, lapidatio, *Incert. Levit.* 24. 16.

רגמה cœtus. רגמת *LXX.* ἄρχοντες, principes, *Pſal.* 67. 28.

מרגמה funda, baliſta; *LXX.* σφενδόνη, funda.

מתרגם *Vide in* תרגם

רגן fuſurrare, murmurare, muſſitare; *Symm.* γογγύζειν, murmurare, *Heſai.* 29. 24. *Aquila*, φιλονεικεῖν, contendere, *Deut.* 1. 27.

Niphal נרגן *Aq.* τονθορυσὸς, fuſurro; *Sym.* ὑπογογγύζων

רמה, simulator, *Prov.* 16. 28. *Symm.* δόλιος, dolosus, *Prov.* 26. 20. *ubi LXX.* ὑπερφ, astutus; *Theod.* γόγγυσι, & γογγυσταὶ, murmuratot, *Prov.* 16. 28. & *Prov.* 26. 20.

רגע dirumpere, dirumpi, findi; *LXX. longe contrario sensu* καθεύδειν, sedare, *Job* 26. 12. *ubi Vulgata*, congregari; *quæ conveniunt interpretationi Conjugationum Niphal & Hiphil.*

Niphal, quietum esse.

Hiphil הרגיע *Aquila*, ἀναψύχειν, respirare, recreare se; *Symm.* ἡσυχᾶν, quiescere. *Vide infra in* מרגעה *Alii*, quiescere facere, quietum reddere; *LXX.* ἐξαίρειν, liberare: & *semel* ἐκδύειν, turbare.

רגע *Hebr. Inter.* ῥοπὴ, momentum, *Job* 20. 5. *Aq.* ἐξόφως, confertim, *Psal.* 6. 11. *Sym.* ἐξαίφνης, repente, *Psalm.* 6. 11. *Item* רגע *A.* ἐξόδιασμὸς, coacervatio, *vel* festinatio; *Quinta Editio*, συντέλεια, consummatio, *Psalm.* 29. 6. *Aquila*, συναρπαγὴ, direptio, *Psalm.* 34. 20.

Item עד־רגע *Aq.* ἕως ἐξόδου, confertim, *Job* 20. 5. כמו־רגע *S.* ἐξαίφνης, repente, *Thren.* 4. 6. רגעי־אץ *A.* ἐξόδου τάχος, *Psalm.* 34. 20. רגע ἀνάπαυσις, requies, *Incert. Job* 21. 11. לרגעים *S.* ἐξαίφνης, repente, *Job* 7. 18. *Alii*, ad momenta, singulis momentis; *Hesai.* 27. 3. *In voces* רגע *interpretatione mire variant LXX. vertunt nempe variis in locis*, πέρας, extremum, πτῶσις, casus, ruina, πληγὴ, plaga, κραυγὴ, clamor, ὀργὴ, ira, ἀνάπαυσις, requies, σπουδὴ, sollicitudo. *Et adverbialiter*, ὅσον ὅσον, quantulumcumque temporis, ἐξῆς τάχος, celeriter. כרגע ἅπαξ, semel. לרגעים μάτην, frustra.

מרגוע requies, *Jerem.* 6. 16. *ubi LXX.* ἀγνισμὸς, expiatio.

מרגעה *A.* ἀναψυξία, refrigeratio, recreatio, respiratio; *S.* ἡσυχία, requies, *Hesai.* 28. 12.

רגש tumultuari, tumultuose concurrere *vel* convenire; *A.* θορυβᾶσθαι, turbari; *Sym.* κωφᾶν, tumultuari, res miscere; *Psal.* 2. 1. *ubi LXX.* φρυάττειν, fremere.

ברגש *Symmachus*, συναναστρεφόμενοι, una viventes; *Ps.* 54. 15.

רגש *Alii*, cœtus conveniens; frequens conventus; *LXX.* ὁμόνοια, concordia.

רגשה *Symmachus*, κίνησις, commixtio, tumultuatio, *Psal.* 63. 3. *ubi LXX.* πλῆθος, multitudo.

רדד extendere, expandere, diducere. *Metaphorice*, substernere, subdere, sternere; *LXX.* ὑποτάσσειν, subdere. ירדנה κατανοήσουσί με, erudivit me, *melius* erudivit eam. *Vide in sequenti radice.*

Hiphil הרדיד diducere; *LXX.* καταβαίνειν, descendere, *quasi ex radice* ירד

רדיד *Incer.* κάλυμμα, operimentum muliebre, pallium muliebre, *Cant.* 5. 7. *ubi LXX.* θέρος, theristrum, velum æstivum. *Alii*, catbasus, pallium muliebre, peplum.

ורדידים *Sym.* καταβαφαὶ, spatharica; vestimenta muliebria, *Hesai.* 3. 23. *ubi LXX.* θέρος, vela æstiva.

מורד deductum. *Ubi LXX.* κατάβασις, descensio; *quasi ex* ירד *unde quidam deducunt.*

רדה dominari, dominium *vel* dominatum exercere. *Item*, capere, accipere, desumere. *Aquila*, ἐκπατεῖν, dominari, *Gen.* 1. 26. *sæpe. Sym. Th.* παιδεύειν, erudire, *Psalm.* 109. 2. ורד *Aquila*, κρατεῖν, dominari, *Psal.* 48. 15. *Symmachus*, χειροῦν, subigere, *Gen.* 1. 28. *Theodotio*, καταβιβᾶν, descendere, *Osee* 11. 12. *quasi ex* ירד *LXX.* ἄρχειν, & καταρχεῖν, dominari, imperare, κυριεύειν, dominari, ἐξαίρειν, desumere, κατέχειν, in afflictione detinere.

Piel, dominium tradere; *LXX.* μεγαλυνθήσῃ, magnificari. ירדנה *Symm.* κατανοήσουσί με, erudivit me, *melius* erudivit eam, *Threnor.* 1. 13. *LXX.* κατήγαγε αὐτὸ, deduxit illud.

Hiphil, dominium tradere.

רד *Aquila*, ἐκπάτημα, dominium, imperium, *Osee* 11. 12.

רדם *Niphal* נרדם sopiri, somno obrui, soporari. ותנ־נרדם *S.* καταφωμένου αὐτῷ, soporato illo; *LXX. ἐκστάθη*, obtenebratus est; *LXX. aliter*, ἀνεπήδησεν, palpitavit. *Sed utraque interpretatio pertinere potest ad vocem* ויקץ *sequentem*; *Vulg.* qui soporem morti conscians, *Jud.* 4. 21. ונרדם *Aquila*, καταφορᾷ, dejiciebatur; *vel forte Aquila*, *qui* הרדמה *vertere solet*, κατάφορα, somnus altus, καταφορᾷ *hic usurpat pro* dejiciebatur in somnum; *Sym.* ἐκαρώθη, soporatus est; *LXX.* ἐσκίρτησαν, desultaverunt; *Hieronymus*, contopitus est *currus & equus*, *Psalm.* 75. 7.

תרדמה *A.* κατάφορα, somnus altus; *Symmach.* κῆρος, sopor gravis, *Sym. Th.* ἔκστασις, extasis, *Prov.* 19. 15. & *alibi Th. Vide Lexicon Græcum ad has voces.*

רדף persequi, prosequi, sequi, sectari, insectari; *Aquila*, *Symmachus*, διώκειν, persequi, *Jos.* 10. . . . *S.* ἐπιδιώκειν, persequi, insequi, *Ezech.* 35. 6. *A. S. Th.* καταδιώκειν, *A. Psalm.* 34. 3. & *Josue* 2. 7. *Symmachus Psal.* 70. 11. *Theodot. Jud.* 7. 23.

Niphal, persecutionem pati. נרדף ἐκδιωκόμενος, expulsus, *Sym. Eccles.* 3. 15.

Piel, sectari, sequi, persequi. מרדף *Sym.* ὁ ἐπιπορεύων, festinans, qui festinat; *LXX.* οἱ διώκοντες, qui persequuntur; *Vulgata*, qui sectatur, *Prov.* 12. 11.

Pual, persecutionem pati.

Hiphil, persequendum curare.

רהב corroborare, efferre, *vel intransitive*, corroborare se, efferre se; *S. Th.* ἐπιῤῥώσθη, incitare, impellere, *Prov.* 6. 3. *LXX.* παροξύνων, acuere, concitare.

Hiphil, efferre. הרהבנני *Symm.* ἐνίσχυσάς με, constituisti me; *Alii*, extulisti, roborasti, *vel* roborabis me; *LXX.* πολυπλήσεις με, multiplicabis me; *Hieronymus*, dilatabis, *quasi ex* רחב dilatare, *ob similitudinem* ה *cum* ח, *Psal.* 137. 3.

רהב *S.* ἀλαζονεία, arrogantia, superbia, *Job* 9. 13. & 26. 12. *Item Aquila*, ὁρμὴ, impetus, *Psalm.* 86. 4. & *alibi*; *S.* ἔφοδοι, tumultus; *Th.* πλάτος, latitudo, *Hesai.* 30. 7. *Alii*, robur, fortitudo; *LXX. bis* κῆτος, cete *in Job*, *semel* ὑπερήφανος, superbus, *item* μάταιος, superbus. ורהבים *LXX.* τὸ πλέον αὐτῶν, amplius eorum.

ורה formidavit, timuit. אל־תרהו *LXX. Theod.* μὴ πλανᾶσθε, ne erretis, *Hesai.* 44. 8.

רהט ambulacrum; *Alii*, canalis.

ורהטים ambulacra; *Alii*, canales, *Inc.* αὐλίσκοι; alvei, canales, *Exod.* 2. 1. *Incert.* κάλυμμα, involucra, *Cant.* 7. 6. *LXX.* διαδρομαὶ, transcursus. *Alibi LXX.* φατνώματα, laquearia.

רוא *Chald.* aspectus, forma; *apud Danielem bis terve. Est a* ראה vidit.

רוב litigavit, contendit; *LXX.* μαχίζεσθαι, pugnavit; *Alibi LXX.* ורבתי־רב ἰδοὺ ἐγὼ κρινῶ, ecce ego judicabo, *vel* acturus sum *causam tuam*. *Jer.* 51. 36.

Hiphil, הריב *Aq. S.* δικάζειν, disceptare, litigare. *Exempla frequentia vide in Lexico Græco. Symm.* διαδικάζειν, disceptare, *Job* 31. 13. & *alibi. A. S.* ἐκδικάζειν, defendere, pro aliquo judicare, *Psalm.* 9. 5. *S.* ὑπερδικᾶν, *idem. Item*, *A. S.* διαμάχεσθαι, pugnare, disceptare, litigare, *Exod.* 21. 18. וריבו *Sym.* συμμαχήσῃ, propugna, *Psalm.* 73. 10. יריב ἀντιδικήσει, *Inc. Jud.* 6. 31. *Aq. Th.* διαλεγόμενος, disceptans, *Jer.* 15. 10.

ריב *A. S. Th.* lis, litigium, causa, *Proverb.* 25. 15. & *alibi. Sym.* δίκη, lis, *Exod.* 23. 3. & *alibi. Item Sym.* δικαίωσις, justificatio, *Psalm.* 24. 23. *Symmach.* ἀδικία, injustitia, *Psal.* 54. 10. *S.* ἐνδεία, molestia, *Prov.* 20. 3. *Aquila*, ἀντιδικία, litigatio, *ibid. S.* μάχη, pugna, *Jud.* 12. 2. & *alibi. Item*, ἀντίδικος, adversarius, *Inc. Jud.* 12. 2. *Præter has interpretationes, alias item adhibent, LXX.* nempe λοιδόρησις, & ὀνείδισμα, contumelia, objurgatio, ἀντιλογία, contradictio, *sæpe*

κρίσις, judicium, ἀπολόγημα, apologia; *rarius* ναὸν, malum, μάχαιρα, gladius, στάσις, seditio, δικαστήριον, tribunal, forum.

יריב litigator, litigans, contendens. *Plurale constr.* יריבי adversarii, litigantes.

מריבה *Aquila*, διαδικασία, litigatio, contentio; *S.* ἀντίθεσις, litigium, contradictio, *Ezech.* 48. 24. *Symmach.*, ἀντιλογία, contradictio, *Psalm.* 17. 40. *S. item*, rebellio, *Deut.* 33. 8. λοιδορία, contumelia, *Jnc. Num.* 20. 13. *Est etiam nomen proprium loci, a contentione sic dicti.*

רוד dominatus est, imperavit, de dominatu contendit.

Hiphil etiam, dominari, *vel secundum aliam significationem* plorare, plangere. *Alius* καταβιβάζων, descendere, *Genes.* 27. 40. *ubi sic legitur* כאשר תריד *Symmach.* ὅταν καμφθῇς, cum incurvatus fueris; *LXX.* ὅταν λάβῃς τὸν ταπεινὸν, cum depositeris; *Vulg.* cum excutias *jugum ejus*, *Gen.* 27. 40. *in Appendice.*

רד Rad, *Aquila* ὑπερήφανα, imperium, *Osee* 11. 12. *Hieronymus*: Rad & *descensionem*, & *fortitudinem* significat; pro quo Aquila transtulit ὑπερήφανα.

מרוד planctus, ploratus; *LXX.* ἀπωσμὸς, expulsio. *Plural.* מרודים deplorati: *Alibi*, ploratus. *Vide etiam in* מרד

רוה *LXX.* μεθυσθῆναι, inebriari, vino repleri, inebriatum esse. *Item*, irrigare sc. נרוה דדיהם *A. S. & Th.* μεθυσθῶμεν τιτθῶν, inebriemur uberibus; *LXX.* ἀπολαύσωμεν φιλίας, fruamur amicitia, *vel* amore, *Proverb.* 7. 18.

Piel, irrigare; & μεθύσκειν, inebriare. ירוך *Aquila*, μεθυσκέτωσάν σε, inebrient te, *Prov.* 5. 19. וכורה *S.* ὁ δὲ μεθύσκων, ebrius vero; *LXX.* ἀνὴρ δὲ δυνάστης, vir autem animosus; *Vulg.* & qui inebriat, *Prov.* 11. 25.

Hiphil, inebriare. *Itemque* irrigare.

רוה irriguus. *Item femininum* רוה ebria, *Deut.* 29. 19.

רויה irriguum, inebrians, exuberans. *Symm.* ὑφώσεις, latitudo, *Psalm.* 65. 12. *Item A. S. Th.* μεθύσκων, inebrians, *Psalm.* 22. 5.

ברה *Vide in* ברה

רוח *Incert.* ἀναπνεῖν, respirare, *Theod.* 1. *Reg.* 16. 23. *ubi LXX.* ἀναψύχειν, refrigerari; *LXX. alibi* ἀναπαύεσθαι, requiescere.

Pual, *participium plurale* מרוחים *LXX.* μετεωρά, ventis pervia; *Al.* μετεωρά, perflatilia, *vel secundum aliam lectionem*, πρόχωρα, spatiosa, *Jer.* 22. 14. *Alii etiam* perflatilia, spatiosa.

רוח πνεῦμα, spiritus, *Omnes passim. Item Aquila, Symm.* ἄνεμος, ventus, *Gen.* 3. 8. & *alibi. Alii item*, spiritus, ventus, flatus. & *pro* Spiritu Dei *sæpe. Accipitur item pro* animo *vel* anima. *Aliquando*, plaga, *vel* pars mundi. רוח איש vir ventosus. רוחה in plagam quamque, in omnem ventum. *Plurale* רוחות venti, plagæ mundi. *Chaldæi emphatice* רוחא ventus, spiritus. *Plurale constructum* רוחי spiritus.

רוח *Aquila*, *Symmachus*, ἀναπνοὴ, respiratio; *Aq. scilicet Hesaiæ* 1. 22. *S. Job* 6. 4. & *alibi. Sym.* ἀνάψυξις, refrigeratio, refrigerium, *Hesai.* 32. 25.

רוחה *Aquila*, ἀναπνοὴ, respiratio, actus respirandi, *Exod.* 8. 15. *Symm.* ἄνεσις, remissio, *ibidem*; *LXX.* ἀνάψυξις, refrigeratio; *Vulg.* requies.

רחת vannus, pala, *instrumentum quo ventilatur frumentum, purgaturque a palais, Hesai.* 30. 24. *ubi LXX.* ἄχυρον, palea.

רום ὑψοῦσθαι, exaltari, *Omnes*, efferri, altum esse, attollere se, extollere se. ירום *Symmachus*, καυχᾶται, exaltat se, *Psalm.* 60. 4. ירם יָרָה, exulit, *Incert.* 1. *Reg.* 9. 24.

Piel, רומם ὑψοῦν, exaltare, efferre, extollere, tollere.

Pual, exaltari, exaltatum esse.

Hiphil, levare, exaltare, erigere, extollere, offerre, tollere, auferre. הרים ὑψοῦν, efferre, extollere, exaltare, *Omnes passim. Symmac.* ἐπαίρειν, exaltare. *Ps.* 74. 5. ἀναφέρειν, offerre, *Incert. Levit.* 22. 15.

Hophal, elevari, exaltari.

Hithpael, extollere se.

רם elatus, altus, excelsus; *LXX.* ὑψηλὸς, excelsus, ὕψιστος, altissimus, μετέωρος, sublimis, excelsus; *aliquando*, δυνατὸς, potens, ἰσχυρὸς, potens, ὑπερήφανος, procerus; *Alius*, μέγας, magnus, ὑπερήφανος, superbus. *Plurale* רמים excelsi. *Femin.* רמה excelsa. *Plurale* רמות excelsæ.

רום elatio, altitudo, altum; *Aq.* ὕψος, altitudo, *Psal.* 11. 9.

רומה elatio; *LXX.* ὕβρεις, contumelia, *Hesai.* 10. 33.

רמה excelsum, suggestum, locus editus.

רמת altitudo.

דאמות *Symmac.* ὑψηλὰ, *Job* 28. 18. *ubi LXX.* μετέωρα, sublimia, *Alii*, coralia, *Alii*, sandastri, *gemmæ species.*

רוממה excelsa, elata. רוממות *LXX.* ὑψώσεις, exaltationes, altitudines; *Alii*, ὑμνολογίας, laudes, celebrationes.

רממה exaltatio, *Hesai.* 33. 3. *ubi LXX.* φόβος, timor.

מרום *Aquila*, *Symmachus*, ὕψωμα, cacumen, altum, sublimitas, altitudo. *Item Aq. Sym.* ὕψος, altitudo. *Vide in Lexico Græco. Plur.* מרומים excelsa, dignitates, excellentiæ.

תרומה oblatio, *quæ sponte dabatur*; *Aquila*, *Th.* ἀφαίρεμα, separatio, *Prov.* 29. 4. & *alibi non infrequenter. Plurale* תרומות ἑκούσια, voluntaria, *Incert. Deut.* 12. 11. *Alii*, oblationes.

רוע malum esse, *vel* videri, malignum esse. רעה κακωθῇ, mala sit, *Aquila*, *Exod.* 21. 8. *Confunditur sæpe tam quoad formam, quam quoad significationem cum* ריע clangere, vociferari, *cum* רעע confringere, conterere, & *cum* רעה

Niphal, נרוע malum effici, *vel* videri. ורע *Symm.* ἀρέσκει αὐτῷ, injucundum ei, *Gen.* 48. 17. *ubi Aquila*, ἐκακώθη, malum visum est ei; *LXX.* βαρὺ αὐτῷ κατεφάνη, grave ipsi visum est.

Pual Futurum ירעע *Vide in* ריע

Hiphil, κακοῦν, affligere, malum facere, male facere, malo *aut* damno afficere. *Participium* מרעים *A.* πονηρευόμενοι, malignantes, maligni; *S.* κακοῦργοι, maligni, scelerati, *Job* 8. 20. & *alibi.*

Hithpael, התרעשה *Vide in* רעע & ריע & רעה

רע *Vide in* ריע

רע πονηρὸς, κακὸς, malus, *Omnes. Exempla vide in Lexico Græco.* κακοῦργος, malignus; *Symm. Eccles.* 8. 12. ἡδέως, injucundum, *S.* 1. *Reg.* 29. 7. *Item LXX.* πονηρία, malitia. *Item S. & Alii*, κάκωσις, afflictio. *Vide in Lexico Græco. Symm.* κακία, malignitas, malitia, *Job* 42. 12. רע *S.* λυπρὰ, tristis, mœsta, *Prov.* 25. 20. *Plurale* רעים mali, *vel in neutro*, mala, tristia, afflicta. *Fœminin. singulare*, רעה mala, & *substantive*, malitia. *Plurale*, רעות κακὰ, mala, ærumnæ.

רוע malitia, malignitas.

מרע malignus, maleficus; *Symm.* κακοῦργος, scelleratus, malignus, *Job* 8. 20. & *alibi. Plural.* מרעים malefici, scelerati.

תרועה *Vide in* ריע

רוף *Piel*, רופף concutere, quassare, confundere.

Pual, concuti, quassari, confringi. ירופפו *Aquila*, ἠκροβολίσθησαν, commotæ & concussæ fuerunt, *Job* 26. 11. *ubi LXX.* ἐκτετάνυσται, expansæ sunt; *Vulg.* contremiscunt; *Alii*, conterentur.

רפות *Aq. Symmac.* πτῶσις, ptisanas, 2. *Reg.* 17. 19. *Alius*, παλλάθας, palathas; *LXX.* ἀναφοὶθ, Anaphoth, 2. *Reg.* 17. 19. *Alii*, confusa. הרפות *Aquila*, *Theodotio*, ἐμπεπατημένα, quæ tunduntur, *Prov.* 27. 22. *ubi LXX. qui vertunt*, ἐυπάθειαν, confessus, *quid legerint nescio*; *Vulgata*, ptisanas.

תרופה sanatio, curatio, *Ezech.* 47. 12. *pertinet ad* רפא

רוץ currere, accurrere, concurrere, excurrere, præcurrere; δρομεῖν; curretè, *Omnes*, *Psalm.* 18. 6. & *alibi*: *Symmachus* ἐπιτρέχων, incurrere, *Psal.* 58. 5. *LXX. præter jam allatas significationes*, καταφύγειν, confugere, φθάνειν, præcurrere, δρομεῖν, & ἐκδιώκειν, persequi. *Alias significationes vide in* רצץ *quod sæpe confunditur cum* רוץ

Niphal, נרוץ *Vide in* רצץ

Piel, *Vide in* רצץ

Hiphil, curtere fecit, excurrere fecit, fugavit. הריץ *Aq.* δρομεῖν, currere facere, *Psalm.* 67. 32. *Item*, fugare; *Symmac.* σπεύδειν, festinare, *intransitive*, *Psalm.* 67. 32.

Hithpael. *Vide in* רצץ

רץ *Theodotio*, δρομεὺς, cursor, *Job* 9. 24. *Plurale*, רצים cursores; & *formâ Chaldaicâ* רצין cursores, 3. *Reg.* 11. 13.

מרוץ *Symmachus*, δρόμος, cursus; *Eccles.* 9. 11.

מרוצה concussio, *Jer.* 22. 17. *significatione desumtâ ex* רצץ *sed formâ ex* רוץ *a qua postrema Radice alibi significationem accipit*, *nempe*, cursus, decursio.

רוש depauperari, pauperem esse; *LXX.* πτωχεύειν, mendicare.

Piel, pauperem facere, humiliare; *Alii*, subvertere.

Pual, depauperari; *Alii*, subverti.

Hithpael, מתרושש *Sym.* πτωχεύμενος, qui se pauperem facit; *Theodotio*, πτωχοφανὴς, qui pauper videtur, qui se pauperem fingit; *LXX.* ὡσεὶ οὐδὲν ἑαυτὸν, humiliant se ipsos; *Vulgata*, est quasi pauper, *Proverb.* 13. 7.

רש *Theodotio*, πένης, pauper, 2. *Reg.* 18. 23. *A. Th.* ἔνδεια, egenus, *Prov.* 28. 3. & *alibi*. *Plurale* רשים pauperes: & *inserto Aleph* ראשים pauperes, *Proverb.* 13. 23.

רוש *Symm.* πενία, paupertas, *Prov.* 13. 18. *LXX. similiter* πενία, paupertas; *Vulg.* egestas. *Et cum* א *non semel* ראש paupertas.

רשש *vide in* רשש

רז *Chald.* secretum: *emphatice* רזא secretum. *Plural.* רזין secreta, & *aliâ formâ* רזיא secreta, *apud Danielem non rara*; *Theodotio semper*, μυστήριον mysterium: & *pluraliter* μυστήρια, mysteria, secreta.

רזה macilentum reddere; *LXX.* ἐξολοθρεύειν, exterminare.

Niphal, macilentum reddi, macilentum esse; *LXX.* σκώληκες, commotum esse.

רזה macilenta; *LXX.* ἀφαιμάν, remissa, debilis; *quod eodem recidit.*

רזי macies; *Aq. LXX.* μυστήριον, mysterium, secretum, *Hesai* 24. 16. *Vulgata item*, secretum. *Hæc significatio proprie Chaldaica est. Hebræizantes hodierni* macies *reddunt.*

רזון macies; *LXX.* πλησμονὴ, satietas; *Hieronymus*, tenuitas, *Psalm* 105. 15. *Item LXX.* ἀτιμία, ignominia; *Vul.* tenuitas, *Hesai.* 10. 16. *LXX. alibi.* ὕβρις, injuria, contumelia; *Vulg.* minor *adjective*, *mensura* minor, *Mich.* 6. 10.

תרזה *Aq. Sym.* ἀγριελαία, glans agrestis, *Hesai.* 44. 14. *Alii*, cupressus; *Vulg.* ilicem; *Alii*, Thirza, *quasi proprium nomen.*

מרזח *S.* ἑταιρεία, amicitia, societas, cœtus amicus; *Alii*, curatio funebris, *Amos* 6. 7. *ubi LXX.* χρεμετισμὸς, hinnitus; *Vulgata vero*, factio: *Aliqui*, convivium: *Alibi vero Jerem.* 16. 4. θοῦλος, thyasus, cœtus; *Vulg.* convivium; *Alii vero hic interpretantur*, curatoe, & præpositus funebris; *qui quæ agenda in funeralibus sunt*, *designat & constituit.*

רזם respexit ירזמו *Incert.* ἐπέβλεψαν, respexerunt, *Job* 15. 12. *Alii*, spectavit, collimavit; *LXX.* ὑπέμειναν, sustinuerunt; *Vulgata vero* ἀθρησιτικῶς, & quasi magna cogitans, *attonitos habes oculos.*

רזן princeps; *LXX.* ἡγούμενος, princeps, *Prov.* 14. 28. *sed quidam eo loco* maciem *expresserunt. Plurale* רוזנים *Symmachus*, ὑπαρχοι, principes; *LXX.* ἀρχοντες, principes.

רחב *LXX.* πλατύνεσθαι, dilatari. *Et sic alii omnes.*

Niphal, latum esse.

Hiphil, dilatare: & *intransitive*, dilatare se, extendere se. הרחיב *Sym.* εὐρυχωρίας, latos fecisti, spatiosos fecisti *gressus*; *LXX.* πλατύνας, dilatasti; *Hieronymus*, dilatabis, *Psal.* 17. 37. יהרחיב *Aquila*, *Theod.* ὅπως ἐμπλατύνωσι, ut dilatent; *LXX.* ὅτι ἐμπλατύνει, ut dilatarent; *Vulgata*, ad dilatandum; *Amos* 1. 13.

רחב *Aquila*, *Sym.* πλατὺς, amplus, latus, *Prov.* 28. 25. *Psal.* 24. 17. *Aquila*, *Symm. Theod.* εὐρύχωρος, spatiosus. *Exempla vide in Lex. Grac. LXX. passim*, πλατὺς, latus; *semel*, πολὺς, multus; & *semel*, ἀμέτρητος, immensus. *Plurale constructum*, רחבי lati. *Femin.* רחבה lata, *vel neutro genere*, latum.

רחב *Aquila*, *Theod.* πλάτος, latitudo, amplitudo, 3. *Reg.* 6. 11. *Incert.* εὖρος, latitudo, *Exod.* 25. 10. & *alibi.*

רחבה latitudo.

מרחב *Symm.* εὐρυχωρία, latitudo, *Psal.* 17. 20. & *alibi*: *LXX. sæpe* πλατυσμὸς, latitudo. *Plurale constructum*, מרחבי latitudines.

רחב *S.* πλατεῖα, platea, *Psal.* 54. 11. & *alibi. Plur.* רחבות plateæ.

רחל *A.* θρέμμα, ovis; *S.* ἀμνὰς, agna, *Cant.* 6. 5. *Plurale*, רחלים oves; *LXX.* κεκαρμένοι, tonsæ, detonsæ oves, *Cant.* 6. 5.

רחם diligere; *LXX.* ἀγαπᾶν, diligere.

Piel misereri, misericordiâ duci. ברחם *Sym.* ὅτε μὴ οἰκτειρήσει, ita ut non sit miseratio; *LXX.* τὸ μὴ ἐλεῆσαι; *Vulg.* ut non misereatur; *Ib.* τὸ μὴ οἰκτεῖραι; ut non sit miserario, *Hesai.* 49. 15.

Pual, misericordiam consequi.

רחום misericors; *S.* ἐλεήμων, misericors, miserator, *Psalm.* 77. 38. *LXX. semper* οἰκτίρμων, misericors.

רחם *Aquila*, *Symmachus*, *Theod.* οἰκτιρμὸς, miseratio, miseriæ alienæ dolor, misericordia, *Psalm.* 102. 4. & *alibi*. *Plurale*, miserationes, misericordiæ, viscera miserantia. רחמים *Aq. S.* σπλάγχνα, viscera, *Gen.* 43. 30. *in Appendice & alibi. Item*, ἔντερα, intestina, *Incert. Gen.* 43. 30. *Plurale Chald.* רחמין miserationes.

רחם *Aq.* μήτρα, vulva, matrix, *Psalm.* 109. 4. & *alibi.*

רחם *Incert.* φιλάζων, amans; *Alii*, puella, *Jud.* 5. 30. *ubi sic legitur* רחם ורחמתים *LXX.* οἰκτίρμων οἰκτειρήσει, misericors miserebitur; *Alius*, φιλεῖ, ἢ φίλους, amicitiam habentem amicis, *vel* erga amicos; *Vulg.* pulcherrima fœminarum *eligitur ei*; *Alii*, amasia, amasiæ duæ; *Alii*, puella, puellæ duæ.

רחם merops, *genus avis*, *Levit.* 11. 18. ταὼς, pavo, *Incert. in Append. ubi LXX.* κύκνος; *Vulg.* porphyrionem; *Alibi LXX.* πορφυρίωνα, porphyrionem.

רחמניות misericordes *mulieres.*

רחף commoveri, commovere se, contremiscere. ורחפו *LXX.* ἐσαλεύθη, commota sunt; *Vulgata*, contremuerunt, *Jerem* 23. 9.

Piel, incubare, superferri, moliare. *Participium* מרחפת *Aquila*, *Sym. Theodotio*, ἐπιφερόμενον, superferebatur; *LXX.* ἐπεφέρετο, superferebatur; *Vulg.* ferebatur; *Alii*, moliebat, *Gen.* 1. 2. *Interpretationes vero quæ motum exprimunt*, *magis quæ irare videntur ad etymon vocis & ad alia Scripturæ loca*, *ubi hæc radix occurrit.* ירחף *LXX.* ἐπεπόθησεν, desideravit, *seu potius* volavit. *Vide in Lexico Græco ad hanc vocem*; *Alius*, ἐπιφέρεται, qui superfertur, qui superferebatur; *Vulg.* volitans *optime*; *Alii*, moliebit se.

רחץ *Symm.* νίπτεσθαι, lavare se, abluere se, *Psal.* 57. 12. & *alibi*. *Item transitive*, lavare *manus*, lavare *pedes.*

Pual, lotum, ablutum esse.

Hithpael, lavare se.

רחץ *Aquila*, λουτρὸν, lavacrum; *Alii*, lotio; *Symm.* πλύσις, ablutio; *Symmachus*, ἀμεριμνία, securitas; *LXX.* ἐλπὶς, spes; *Hieron.* pelvis; *Incert.* καταπάτησις, conculcatio, *Psalm.* 59. 10. & 107. 10.

רַחְצָה lavacrum, ablutio; *LXX.* λουτρὸν, lavacrum, *Cant.* 4. 2.

רחן *Chald.* confidere.

Ithpeal, *item* confidere.

רחק procul esse, longe esse, abesse, longe abire, recedere, proficisci; *Aquila*, *Sym. Th.* μακρύνω, elongari, procul removeri, longe esse. *Vide Lexicon Graecum.* רחק *LXX.* ἀνίστη, recessit, *Hes.* 59. 9. *Item*, ἀνίχνευσε, amoveri, removeri.

Niphal, μακρύνομαι, elongari.

Piel, procul amovere; *LXX.* πόῤῥω ἀπέχειν, longe abesse.

Hiphil, procul abigere, procul vagari, amoveri. המה ארחיק נדד *Symm.* πόῤῥω ἂν ἐποίουν πλὴν ἀναχώρησιν μου, longe utique fecissem secessionem meam; *LXX.* ἰδοὺ ἐμάκρυνα φυγαδεύων, ecce elongavi fugiens; *Hieronymus*, ut procul abeam, *Psal.* 54. 8.

רחוק longe remotus, longinquus. *Item* μακρὰν, procul, longe, *Aquila*, *Sym. LXX. Th. Quinta & Sexta Edition. Psalm.* 21. 2. *& alibi.*

רחוקים *Aquila*, μακρυσμοὶ, elongationes, remotiones, *Psalm.* 55. 1. *Feminin.* רחקה longinqua. *Plurale*, רחקות longinquæ. *Plurale Chaldaic.* רחיקין procul remoti.

מרחק & מרחק longinquitas; *Symmac.* μακρόθεν, *Job* 36. 25. *Symm.* πόῤῥωθεν, procul, a longe, *Job* 39. 25. *Plurale* מרחקים longinquitates. מארץ מרחקים e terra longinquitatum, *id est*, remotissima.

רחש *Symmac.* ἐκινήθη; commotum est; *LXX.* ἐξερεύξατο, eructavit; *Hieron. item* eructavit; *Alii*, ebullivit, *Psalm.* 44. 1.

מרחשת *LXX.* ἐχάρα, focus, craticula; *Alii*, aheneum, cacabus.

רחת *Vide supra in* רוח

רטב madere, humidum esse; *LXX.* ὑγραίνεσθαι, madefieri, *Job* 24. 8.

רטוב *Aquila*, ὑπόμβρος, humidus, *Job* 8. 16. *ubi LXX.* ὑγρὸς, humidus.

רטה *Vide in* ירט

רטט tremor, horror, *Jerem.* 49. 27. *LXX.* τρόμος, tremor.

רטפש *Pual*, recreatus est; *LXX.* ἀναλωθῆ, mollem reddet, *Job* 33. 25. *Sunt qui compositum putent ex* רכב *de quo paulo ante*, *& ex* פש crescens, augescens.

רטש *Piel*, allisit, collisit. ועולליהם תרטש *LXX.* καὶ τὰ νήπια αὐτῶν ἐνόησον, & infantes eorum commovebis; *vel secundum aliam lectionem*, ἰσάσεις, allides ad solum; *aliter*, ῥήξεις, dirumpes, discindes, 4. *Reg.* 8. 12. *Alibi LXX.* תרטשנה ῥήξουσι, dirumpent, discindent; *alibi* συντελέσουσι, conterent.

Pual, allidi, collidi. ירטשו *LXX.* ἐκκοπήσονται, allidentur ad solum *lactentes eorum*, *Osee* 14. 1.

ריח *Hiphil* הריח odorari, olfacere, sentire. יריח מלחמה *Sym.* ἀλαλάξει (l. ἀλαλάξει) πόλεμον, jubilabit bellum, *ac si legerit* יריע jubilabit, vocem bellicam exsultando emittet; *LXX.* ἐσφαίρισε πόλεμον, odoratur bellum, *& similiter Vulgata*, *Job* 39. 25.

ריח odor, odoratus, *Aquila*, *S. LXX. Th.* ἐμὴ, odor, *sæpe*; *LXX.* ἐσφραίνετο, odoratus, odor. ריח ניחוח *Aquila*, *Sym. Theodotio*, ἐμὴ εὐαρεστήσεως, odor beneplaciti, *scilicet*, odor beneplacitatis, *sive* ad placandum; *LXX.* εἰς ὀσμὴν εὐωδίας, in odorem bonæ fragrantiæ, *seu* in odorem suavitatis; *Vulgata*, odor suavissimus; *Alii* odor quietis, *Exod.* 29. 18. *Item Incertus Levit.* 1. 9. ניחוח *vertit* ἀναπαύσεως, quietis.

ריח mola, *sic dicta, ut putatur, ab* ὀδεῖν farinæ. *In duali semper forma, quia duæ sunt partes, inferior, & superior. LXX.* μύλη, mola, *passim, atque sic veteres quidam Interpres. Vide Lexicon Graecum; LXX. semel* ἐμύλων, ωνος, *quasi dicas* officina molarum.

ריע *Hiphil* הריע clangere, vociferari. וירעו *Reliqui*, ἠλάλαξαν, jubilaverunt; *LXX.* ἐσήμαναν, significaverunt, *id est*, voce *vel* tuba signum dederunt; *Vulg.* vociferantes, ululantesque, *Jud.* 7. 21. הריעו *LXX.* ἀλαλάξατε, jubilate: *& sic Hieronymus*; *Alius* σημάνατε, significate, *vel* signo canite; *Alius*, εὐφημήσατε, benedicite, *Psalm.* 46. 2.

Pual futurum ירעע *duplicatâ ultimâ radicali*; *LXX.* πατήσουσι, calcabunt *vinum*; *Vulgata*, jubilabit; *Alii*, vociferario agitabitur, *Hesai.* 16. 10.

Hithpael, clangentem agere, clangere, jubilare.

רע vociferatio.

תרועה ἀλαλαγμὸς, jubilatio, vociferatio; *Aq. Th. Job* 8. 22. *A. Job* 33. 26. *Symmach.* σημασία, significatio, *Psal.* 32. 3. *& alibi*, *Sym.* σημεῖον, signum, *Num.* 23. 21. *Alii*, clangor; *Incert.* αἴνεσις, laus, *Psalm.* 26. 6. *Incert.* Γλυπτεμὸς, clangor, *Levit.* 23. 24.

תרועה ἀκροβυστία, celebrata, *Samaritan. Num.* 29. 1.

ריק *Hiphil* הריק evacuare, exhaurire, effundere; proferre, evaginare, evaginare facere. יריקו *Aquila*, ἐκκενώσουσι, evacuabunt; *LXX.* ἐκχέουσι, effundent; *Vulgata*, effundunt, *Eccles.* 11. 3. *Symmachus item*, ἐκκενοῦσι, evacuabunt; *LXX.* λεπτυνοῦσι, comminuent; *Vulg.* exhaurient, *Jerem.* 48. 12. ארוק *Symm.* γυμνώσω, nudabo; *LXX.* ἐκκενώσω, evacuabo, *Ezech.* 5. 2. *& Ezechiel.* 12. 14. *ubi Alius* ἐκχεῶ, effundam; *Vulg.* evaginabo. וחרב תריק *Aquila*, *Symm. Theod. & Quinta Editio*, καὶ γυμνώσει λόγχην, & nuda lanceam; *LXX.* ἐκχεῶ ῥομφαίαν, effundé frameam; *Hieronymus*, evagina gladium, *Psal.* 34. 3.

Hophal, diffundi; *LXX.* *activè semel*, ἐγχεῖν, infundere; *& semel passivè* תורק ἐκκενωθὲν, evacuatum, effusum, *Cant.* 1. 2.

ריק *& metaphoricè* vacuus, inanis, *metaphoricè* vanus, futilis. *A. Th.* κενὸς, vacuus, inanis, *Prov.* 28. 19. *& 2. Reg.* 6. 20. *S.* ἀργὸς, otiosus, *Jud.* 9. 4. *S.* ἀναίσχυντος, vilis, vanus, 2. *Reg.* 6. 20. *Incert.* λιτὸς, tenuis, *Jud.* 11. 3. *LXX.* κενὸς, vacuus, λεπτὸς, tenuis, gracilis, λοιμὸς, pestilens, μάταιος, vanus, ματαιότης, vanitas. *Et adverbialiter*, *Aq.* κενῶς, vacuè, inaniter, *Psalm.* 4. 1. *Plurale* ריקים vani, vanissimi, inanes. *Et substantivè* ריקים *S.* ἀργία, inertia, pigritia, *Prov.* 12. 11. *& Incert. Prov.* 28. 19. *Fœmin.* ריקה vacua, inanis. *Plur.* ריקות vacuæ. *Hinc Matth.* 5. 22. ρακὰ *vox Syra*, ῥακὰ, Racà, *convitium gravissimum*: *significat enim* vanus, vanissimus, mente carens, futilissimus.

ריקם *Aquila*, ματαίως, in vanum, *Psal.* 7. 5. *Item* sine causa, immeritò; *Sym.* δίκαιος, juste, 2. *Reg.* 1. 22. *Quandoque transit in naturam nominis*, *significatque* vacuus, inanis.

ריר fluxit, salivam emisit, *vel* semen emisit. דר בשרו *LXX.* ῥεῦσαι γόνον ἐκ τοῦ σώματος αὐτοῦ, fluens semen ex corpore suo; *Vulgata*, qui patitur fluxum seminis, *Levit.* 15. 3.

ריר saliva; *& metaphoricè*, albumen ovi, *Job* 6. 6. *Alibi LXX.* σίελον, saliva, 3. *Reg.* 21. 23.

רכב equitare, insidere, vehi, *Aq.* ἐπιβαίνειν, inscendere, *Psal.* 67. 34. *S.* ἐποχεῖσθαι, vehi, *Psal.* 67. 5. *& alibi.* לרכב בשמי *A.* τῷ ἐπιβεβηκότι ἐν οὐρανῷ, inscendenti in cœlum; *Sym.* τῷ ἐποχουμένῳ ἐπὶ τὸν οὐρανὸν, ei qui vehitur super cœlum; *LXX.* τῷ ἐπιβεβηκότι ἐπὶ τὸν οὐρανὸν, ei qui ascendit super cœlum; *Alii*, equitanti in cœlis, *Psal.* 67. 34. *LXX. aliquando*, ἀναβαίνειν, ascendere, ἐπαναθίζειν, insidere, ἐπαναβαίνειν *&* ἐπιππεύειν, equitare.

Hiphil, vexit, *aut* vehi fecit; *A. LXX.* ἀναβιβάσαι, ascendere fecit. וירכב *Deut.* 32. 13. *Vul.* constituit eum *super excelsam terram. Dicitur etiam de impositione manuum, quod manus ascendat, & quasi equitet super caput.*

רכב *Aq. S.* ἅμα, currus, *Psalm.* 75. 9. *& alibi. S.* ὄχημα, vectura, currus, *Pſal.* 67. 18. *Item LXX.* ὑπερῷον, pars ſuperior molæ, *ſic dicta quod vehatur ſuper inferiorem. Plurale conſtructum* רִכְבֵי currus. *Et in forma feminina ſingulari* רִכְבָּה currus.

רכב eques, auriga; *LXX.* ἀναβάτης, *&* ἐπιβάτης, aſcenſor, *& aliquando* ἵππος, eques; *imo interdum* ἵππος, equus.

רכוב vehiculum; *LXX. vero*, ἐπίβασις, aſcenſus, *Pſ.* 103. 4 *& Cant.* 3. 10.

מרכב ſedile, ephippium. *Item*, equitatus; *LXX.* ἐπίβλημα, inſtratum, *ſive* ephippium, *Levit.* 15. 9.

מרכבה currus; *LXX. ſemper* ἅμα, currus. *Plurale* מרכבות currus.

ארכבה poples, genu; *vox Chaldaïca. Formari creditur ex* ברך *inverſis literis*; *LXX.* τὰ γόνατα, genua, *Daniel.* 5. 6.

רכך molliri, molle eſſe, molleſcere; *LXX.* ἀπαλύνεσθαι, molliri, 4. *Reg.* 22. 19. *iemque Pſal.* 54. 22.

Niphal, molleſcere. אל־ירך μὴ ἀπαλυνθῇ, ne diſſolvatur, *Deuter.* 20. 3. *Alii*, ne molleſcat; *Vulg.* non pertimeſcat.

Pual, emollitum eſſe, molle eſſe. לא רככה בשמן *S.* οὔτε ἀπαλυνομένη ἐλαίῳ, neque emollita oleo *plaga*; *Vulgata*, neque fota oleo, *Heſai.* 1. 6.

Hiphil הרך emollivit; *LXX.* ἐμαλάκισε, emollivit, *Job* 23. 16.

רך mollities, ἀπαλότης, *Aquila*, *Deuter.* 28. 59. *in Appendice.*

רך *Aquila*, *Sym.* ἁπαλός, mollis, tener, 2. *Reg.* 3. 39. *& alibi. Vide in Lexico Græco. Sym.* καθαρός, delicatus, *Deut.* 28. 54. *Præter has ſignificationes aliàs adhibent LXX. nempe* ἀδύνατος, infirmus, δειλός, timidus, ὑπήκοος, obediens. *Plurale* רכים molles, teneri. *Feminin. ſingulare* רכה mollis, *Plurale* רכות mollia, *Job* 40. 22. *ubi LXX.* μαλακῶς, molliter.

רך mollities; *LXX.* δειλία, pavor, *Levit.* 26. 30.

רכל negotiator, mercator, aromatarius. *Plur.* רכלים *LXX.* ἔμποροι, negotiator, μεταβολεῖς, mercator, μυροπῶλαι, unguentarius *Incertus*, ἐμπόριον, ſcitarii, aromatarii, negotiatores, 3. *Reg.* 10. 15. *Singulare fœmininum conſtructum* רכלת negotiatrix, *Ezechiel.* 27. 4. *ubi LXX.* τετραγωνίαν, murata.

רכיל *Aquila*, διάβολος, calumniator, *Prov.* 11. 13. *Sym.* δόλιος, doloſus, *ibidem*; *LXX.* δίγλωσσος, bilinguis, *ibidem.*

רכלה mercatura; *LXX.* ἐμπορία, negotiatio, *& alibi*, τὰ ὑπάρχοντα, facultates.

מרכלת mercatus.

רכם *Incert.* στίγγειν, ſtringere, *Exod.* 28. 28. *Alii*, elevare, tollere; *LXX.* ἐφίγγειν, *&* συσφίγγειν, conſtringere.

רכסים ſalebroſa, aſpera, *Heſai.* 40. 4. *ubi LXX.* τραχεῖα, aſpera.

Item, elationes, *Pſalm.* 30. 21. *ubi LXX.* θραυσὴ, turbatio.

רכש acquiſivit, comparavit. *Incert.* ἐκτήσατο, acquiſivit, comparavit, *Gen.* 31. 18. *in Append. Videtur Aquila eſſe*; *LXX.* ἐνόησεν, fecit, apparavit. *Alibi LXX.* κτᾶσθαι, poſſidere, ἐκτήσεσθαι, acquirere, ἱππεύειν, equitare.

רכוש ſubſtantia, facultates; *LXX.* ἀποσκευὴ, ſupellex, *&* τὰ ὑπάρχοντα, facultates. עורי כל־רכוש *LXX.* γαζοφύλακες, gazarum cuſtodes.

רכש *Incert.* κτῆσις, poſſeſſio, *Gen.* 31. 10. *LXX.* τὰ ὑπάρχοντα, *&* ὕπαρξις, ſubſtantia, ἀποσκευὴ, apparatus, ſupellex *Alii etiam*, equus *vel* mulus; *LXX* ἵππος, *fœminin.* equitatus, *& ſemel*, κτῆνος, jumentum.

רמה jacere, projicere; jaculari. ורם צלהים *A.* καὶ βολίσαι αὐτὰς ὁ Θεὸς, *&* ſagittabit eos Deus, *Pſ.* 63. 7. *Aquila igitur hic* ם *habuit pro affixo, putavitque* ויר *eſſe futurum verbi* ירה *Hiphil, quod ſignificat* jaculari, *ut plerique omnes arbitrantur: ſimiliterque Symmachus qui vertit*, ἀκοντίσει ἐν αὐτοῖς ὁ Θεὸς, jaculis ergo impetet illos Deus: *verum LXX. ex* רום *deductum putantes, ſic efferunt*, καὶ ὑψώσει ὁ Θεὸς, & exaltabitur Deus; *Theodotio autem quaſi ex radice* רמה τανοξεύσει ὁ Θεὸς, ſagittabit Deus; *Hieronymus Aquilam & Symmachum ſequutus eſt. LXX alibi* ἐπιτείνειν, projicere, ἐντείνειν, intendere *arcum*, βάλλειν, jaculati. *Eſt etiam Chaldaïci uſus in Daniele frequenter, ubi reperitur* לְרָמָא ad projiciendum.

Piel, decipere, defraudare, fallere. רמני *LXX.* παρελογίσατό με, decepit me; *Incert.* ἀπέβαλέ με, projecit me; *Vulg.* contemſit me, 2 *Reg* 19 26. רמיתני *A.* ἐτέθης μοι, impoſuiſti mihi, *vel* decepiſti me; *Sym.* ἐνεδρεύεις μοι, inſidiaris es mihi; *LXX.* παρελογίσω με, decepiſti me, 1. *Reg.* 28. 12. *Similiterque Geneſ.* 29. 25.

Ithpeal, *Chald.* projiti.

רמיה *Incert.* ἐνέδρευσε, fraus, fallacia; *itemque Aquila & Symmachus*, *Pſal.* 54. 22. *& alibi. Vide in Lexico Græco. Item omnes Interpretes paſſim*, δόλος, dolus. *Exempla vide in Lexico Græco. Alii etiam* falſitas *vertunt. Item* doloſus. רמיה *Symmach.* διεστραμμένον, perverſum; *LXX.* ἐντεταμένον, intenſum *arcum*, *Oſee* 7. 16.

מרמה dolus, fraus; *Aq. S.* ἐνέδρευσε, fallacia, fraus, *Pſal.* 54. 22. *& alibi. Vide in Lex. Græco. Symm* δόλιος, doloſus. שפתי מרמה *Sym. LXX.* χείλη δόλια, labia doloſa; *Hieronymus*, labia mendacii, *Pſal.* 16 1. *Plurale* מרמות fraudes, doli.

תרמה dolus. בתרמה per do'um, doloſe. *Item*, ſecreto, clam; *LXX.* μὴ δόμοις, cum donis; *ſed mendoſe ut exiſtimatur pro* μὴ δόλοις, in fallaciis; *Alii* ἐν κρυφῇ, in abſcondito, clam, *Jud.* 9 31.

תרמית dolus. תרמיתם *Aq.* ἐνεδρεύσεις αὐτῶν, doli eorum; *Sym.* ὁ δόλος αὐτῶν, dolus, *vel* doloſus animus eorum; *LXX.* ἐνθύμημα αὐτῶν, cogitatio eorum; *Th. & Quinta Editio*, τὸ ἐπιθύμημα αὐτῶν, deſiderium *vel* concupiſcentia eorum, *Pſal.* 118. 118.

רמח lancea, ſpiculum; *Sym.* δόρυ, haſta; *Aq.* κόντος, contus, haſta, *Num.* 25. 7. *Incert.* στρομάτης haſta. *Vide in Lexico Græco. LXX. item*, δόρυ, haſta, λόγχη, lancea, *&* στρομάτης, haſta. *Plurale* רמחים ſpicula, lanceæ.

רכך equa. רכשים equæ. *Aben Eſra ſcribit ſic etiam Arabice vocari* equas.

רמם attolli, elevari. *Item*, vermificare; *LXX.* ἐκζεῖν, ebullire, emittere vermes.

Niphal, tollere ſe, recedere.

רמה vermis; *Symmach.* σκωλήκιον, vermiculatio; *Job* 17. 14. *ubi Aquila*, σήπη, putredo; *LXX. Græcia*, putredo; *LXX. alibi*, σκώληξ, vermis, *&* σῆψις, putredo.

רמן רמון malum punicum, malogranatum; *LXX.* ῥοά, malum punicum. *Plurale*, רמנים mala punica.

רמס calcare, proculcare, conculcare.

Niphal, conculcari. ורמסנה *Aquila*; *Symmachus*; *LXX. Theod.* καταπατηθήσῃ, conculcabuntur, *Heſai.* 28 3.

מרמס conculcatio; *LXX.* τὰ πατήματα, conculcationes.

רמש *Aq.* κινεῖσθαι, moveri; *Gen.* 1. 28. *Sym. Theod.* ἕρπειν, repere; *ibidem. item Aq.* ἕρπειν, repere. 3. *Reg.* 6. 16. *Incert.* ἑρπύειν, repere, *Levit.* 20. 25. *LXX. quoque* ἕρπειν, repere, *&* κινεῖσθαι, moveri.

רמש ἑρπετὸν, reptile; *Aq. Sym. Th. Gen.* 1. 20. *ſic & LXX. paſſim.*

רנב ארנבת *Vide in* ארנבת

רנה ſonuit; *LXX.* γαυριᾷ, gloriatur, *vel* exſultat; *Vulg.* ſonabit, *Job.* 39. 23.

רנן canere, cantare; exclamare, acclamare. וירנו *LXX.* ἐξέστη, mente exceſſit; *Incertus*, ἀλαλαξεν, jubilavit;

Vulg. laudaverunt, *Levit.* 9. 24. רננו *Aquila*, αἰνεῖτε, laudate; *Symmachus*, εὐφημεῖτε, benedicite; *LXX.* ἀγαλλιᾶσθε, exultate, *Pſalm.* 32. 1. *Hoc exemplum vulgo ponunt in Piel.*

Piel, canere, cantare, hymnis celebrare. ואזמר *S.* ᾄσομαι, & cantabo; *LXX.* καὶ ἀγαλλιάσομαι, & exultabo; *Hieronymus*, & laudabo, *Pſalm.* 58. 17. הרנן *Sym.* διαλαλήσει, enarrabit *lingua mea*; *LXX.* ἀγαλλιάσεται, exultabit; *Vulg.* laudabit, *Pſal.* 50. 16. ארנן *S.* αἰνοῦμαι, benedicebam; *LXX.* ἀγαλλιάσεμαι, exultabo; *Hieronymus*, laudabo, *Pſalm.* 62. 8. תרננה *Symmach.* εὐφημήσει, benedicent *labia mea*; *LXX.* ἀγαλλιάσονται, exultabunt; *Vul.* laudabunt, *Pſ.* 70. 23.

Pual. Futurum. לא ירנן non cantabitur; *LXX.* οὐ μὴ εὐφρανθήσεται, non lætabitur; *Vulg.* non exſultabit, *Heſai.* 16. 10.

Hiphil, cantare, laudare, *vel* cantare facere, laudare facere. והרנינו *A.* αἰνεσατε, laudate, *vel* hymnis celebrate; *LXX.* εὐφράνθητε, lætamini; *Th.* ἀγαλλιᾶσθε, exultate; *Vulg.* laudate, *Deut.* 32. 43. והרנינו *A.* καὶ αἰνεσατε, & laudate; *S.* καὶ εὐφημεῖτε, & benedicite; *LXX.* καυχᾶσθε, & gloriamini, *Pſalm.* 31. 11. והרנינו *Aq.* αἰνεσατε, laudate; *S.* εὐφημεῖτε, benedicite; *LXX.* ἀγαλλιᾶσθε, exultate; *Alii*, votiferamini, *Pſalm.* 80. 3.

Hithpael, מתרוננין כיין cantans ex vino; *Aq. LXX.* κεκραιπαλισμένος ἐξ οἴνου, crapulatus a vino; *Hieronymus*, poſt crapulam vini, *Pſalm.* 77. 65 *Symmachus vero*, ἀλαλάζων ἐξ οἴνου, differens ex vino; *Alii*, exclamans a vino.

רן cantio, canticum.

רנה *Aq.* αἴνεσις, laus, *A. Pſalm.* 16. 1. *& alibi*; *S.* εὐφημία, benedictio, laudatio, *Pſalm.* 41. 5. *& alibi. Item Alii*, cantus, clamor; *S.* λαλιὰ, loquela, *Pſal.* 141. 7. *Incert.* τέρψις, delectatio; *LXX. vero*, τέρψις, delectatio, δέησις, ſupplicatio, oratio, αἴνεσις, laus, εὐφροσύνη, lætitia *ſæpe*, ἀγαλλίαμα & ἀγαλλίασις, exultatio, χαρὰ, gaudium.

רנן *S.* εὐφημῶν, benedicens, *Pſalm.* 62. 6.

רננה *Incert.* ἀγαλλίαμα, exultatio, *Job* 3. 7. *Heb. Int.* ἀγαλλίασις, exultatio, *Job* 20. 5. *Alii*, cantus, cantio. *S.* εὐδαιμονία, proſperitas, *Job* 10. 5. *Plur.* רננות cantiones, jubilationes, laudes.

רננים *Aquila*, αἰνούντων, laudantium; *Symmach.* ἀγλαΐσμῶν, nitoris, *vel* jubilationis; *Vulg.* ſtruthionum; *Alii*, pavonum; *LXX.* τερπομένων, lætantium, *Job.* 39. 13.

רסן frænum; *S.* φολὶς, ſquama, *Job* 41. 4. בכבל רסנו כי יבא *Symm.* εἰς διπλόϊσμον φολίδος αὐτοῦ τίς εἰσδύσει, in duplicitatem ſquamæ ejus quis ſubibit; *LXX.* εἰς δὲ πτύξιν θώρακος αὐτοῦ τίς ἐισελεύσεται; in plicam thoracis ejus quis ingrediatur? *Vulgata*, in medium oris ejus quis intrabit? *Job* 41. 4. *LXX. alibi* χαλινὸς, frænum, *bis.*

רסס *Symm.* aſpergere, conſpergere. לרס את הסלת *Symmach.* ut aſpergatur *ſimila*; *LXX.* τοῦ ἀναμῖξαι τὴν σεμίδαλιν, ad miſcendam *ſimilam*; *Vulg.* ut miſceatur ſimilæ; *Alii*, ad ſubigendam ſimilam, *Ezech.* 46. 14.

רסיסים *Aq. Symmach. LXX.* φυσάλεις, ſtillæ, *Cant.* 5. 2. *Vulg.* guttæ; *Alii*, conſperſiones, fragmenta, ſciſſuræ.

רע *Chald.* infra, ſubtus *ſemper cum ſervili littera*, לרע לארעא infra terram, *Eccleſ.* 3. 21. *in Thargum.* מלרע de ſubtus. ארעא מנך inferius te. *Scribitur cum* א *redundante*, *ſed Maſorethæ notant legendum* ארע

ארעית infimum, imum, pars demiſſior. לארעית גבא ad imum foveæ, *Dan.* 6. 24.

רעב πεινᾶν, eſurire, *Omnes & LXX. paſſim. Idem Prov.* 27. 7. ἐν ἐνδείᾳ εἶναι, in egeſtate eſſe.

Hiphil, eſurire facere, *vel* eſurire finere. וירעיבך *LXX.* & λιμαγχονεῖ σε, & fame te afflixit, *Deut.* 8. 3. *Alibi LXX.* λιμαγχονᾶν, fame necare.

רעב eſuriens, famelicus. *Plurale*, רעבים eſurientes, famelici. *Fœminin.* רעבה famelica.

רעב λιμὸς, fames, *Omnes paſſim.*

רעבון fames.

רעד tremere.

Hiphil, מרעיד *Theodot.* ποιῶν τρόμον, tremens, *Dan.* 10. 11. *Plurale*, מרעידים trementes; *LXX.* ἀπὸ τοῦ θορύβου αὐτῶν, a tumultu eorum, *Eſdræ* 10. 9. *nimirum* מ *primum habuerunt pro præpoſitione*, & מ *poſtremum pro affixo.*

רעד tremor.

רעדה *Symmachus*, φρίκη, horror; *LXX.* τρόμος, tremor.

רעה paſcere, paſcere ſe, paſci, depaſcere: *metaphorice*, conſociari, ſocium, *vel* amicum ſe præbere. ברעותו *Aq.* ἐν τῷ βόσκειν αὐτὸν, dum paſceret; *Sym.* ὅτε ἐνέμετο, cum paſceret, *ſimiliterque LXX. & Th. Gen.* 36. 24. ורעה אמונתך *A.* καὶ ποίμανον πίστιν & paſce fidem; *S.* καὶ ποιμάνεις διηνεκῶς, & paſcere aſſidue; *LXX.* καὶ πιανθήσῃ ἐν τῷ πλούτῳ αὐτῆς & paſceris in divitiis ejus; *Hieronymus*, & paſcere fide, *Pſalm.* 36. 3. ורעם *Symm.* ποιμάνει αὐτὸν, paſcet eos; *LXX.* ποιμανεῖ αὐτοὺς, depaſcet eos, *Pſalm.* 48. 15. *pro* devaſtare. ירעה *Symm.* κατεδουλώσατο, αὐτὸν, depaſtus eſt eam; *LXX.* κατεπαίχθη αὐτὸν, depaſtus eſt eam, i. devaſtavit, *Pſalm.* 73. 14. ירעו רבים *Aquila*, ποιμαίνουσι πολλούς, paſcunt multos; *LXX. insigniter* ὑψηλὰ, ſciunt excelſa; *Vulgat.* erudiunt plurimos, *Prov.* 10. 21. *ubi LXX. legiſſe videntur* ידעו רבים ſciunt excelſa. ירעה אולת *Symmac.* ποιμαίνει ἀνομίαν, paſcit iniquitatem; *LXX.* γινώσκει κακὰ, cognoſcet mala, *ubi ſimiliter* ד *pro* ר *legerunt*; *Vulgata*, paſcitur imperitia, *Prov.* 15. 14. לרעות *Aq. Symmach. & Sexta Editio*, τῷ νέμεσθαι, ad paſcendum; *LXX.* ποιμαίνειν, paſcere, *Cant.* 6. 1. ורעו *Symm.* καὶ νεμεῖσθε), & paſcentur; *LXX.* βοσκηθήσονται), & paſcentur, *Heſai.* 5. 17. ורעו *Aq. Symm. Theod.* συναχθείσεται, congregamini; *LXX.* γνῶτε, cognoſcite, *Heſai.* 8. 9. *ubi LXX.* ד *pro* ר *legerunt.*

Piel, conſociare לו רעה אשר quem conſociaverat ſibi, *Jud.* 14. 20.

Hiphil, paſcere. וירעם & pavit eos. *Quidam hoc exemplum ponunt in Kal.*

Hithpael, amicum eſſe, ſocietatem habere, conſociare ſe. עלי פלשת התרועע *A.* ἐπ' ἐμὲ φυλιστιὰμ ἐταιρίσθη, ſuper me Phyliſtiæa amicitiam habuit; *LXX.* ἐμοὶ ἀλλόφυλοι ὑπετάγησαν, mihi alienigenæ ſubditi ſunt; *item Vulg. Th.* ἐμοὶ ἀλλόφυλοι προσέθεντο, mihi alienigenæ amici facti ſunt; *Hieron.* mihi Palæſtina fœderata eſt; *Pſal.* 59. 10. עלי פלשת אתרועע *Aquila*, ἐπὶ φυλιστιείμ συνεταιρισθήσομαι, cum Phyliſtæis amicitiam inibo; *LXX.* ἐμοὶ ἀλλόφυλοι ὑπετάγησαν, mihi alienigenæ amici facti ſunt, *Pſalm.* 107. 10. alienigenæ ſubditi ſunt; *Hieronymus*, cum Philiſthiim fœderabor; *Quinta Editio*, ἐπὶ τοῖς ἀλλοφύλοις εὐτιμηθήσομαι, apud alienigenas honorabor; *Vulgata*, mihi

רעה *Aq. Sym.* ποιμὴν, paſtor. *Exempla vide in Lexico Græco. Symmac.* νομεὺς, paſtor. *Vide in eodem Lexico. Plur.* רעים paſtores.

רעי paſcuum, 3. *Reg.* 4. 22.

רעות *Hujus vocis interpretationem ſic effert Hieronymus Comment. in Eccleſiaſten c.* 1. *v.* 14. ROUTH (*al.* ROOTH) Aquila & Theodotio, νομὴν, Symmachus βόσκημα, tranſtulerunt. *LXX.* autem Interpretes non Hebræum ſermonem expreſsêre, ſed Syrum, dicentes προαίρεσιν. Sive ergo νομὴ, ſive βόσκημα, a paſtione vocabulum eſt. προαίρεσις autem melius voluntatem, quam præſumtionem ſonat. *Et infra*: Dicebat mihi Hebræus, quo Scripturas ſanctas inſtituente perlegi, quod ſupra ſcriptum ROOTH verbum, magis in hoc loco afflictionem & malitiam, quam paſtionem & voluntatem ſignificaret. *Aquila igitur & Symm.* νομὴ & βόσκημα, paſtio; *LXX.* προαίρεσις, præſumtio, *aut* propoſitum; *Vulg.* afflictio, *verterunt.*

מרעה paſcuum.

מרעית pascuum, *Incert. νεμαι*, grex, ovile, *Jer.* 23. 1. *Symmachus*, νομὴ, pastio, *Psalm.* 99. 3. *& alibi.*

רעין depastio, *item*, afflictio. *Chaldaice* cogitatio. *Plurale constructum* רעיוני cogitationes.

רע *Aq. Sym.* ἑταῖρος, amicus, socius, 1. *Reg.* 20. 41. *& alibi*; *Theodot.* φίλος, amicus. *Vide Lex. Grac. S. Th.* ὁ πλησίον, proximus, *Prov.* 6. 1. *Alii item*, amicus, socius, proximus. *Plurale* רעים amici. רע *etiam Chaldaice est* cogitatio, voluntas. *Plurale femin.* רעין amicæ, *Holem deficiente.*

רעיה *A.* φίλη, amica, *Cant.* 1. 14. *&* 2. 2. *S.* ἑταίρα, amica, dilecta, *Cant.* 1. 5.

רעות amica, proxima. *Chald.* voluntas.

מרע *Incert.* ἑταῖρος, amicus, socius, sodalis; *Aq. Theodotio*, συνέταιρος, sodalis, socius, amicus. *Vide in Lexico Graco. Plurale.* מרעים amici, socii, sodales.

רעל horrere, tremere. *Est vox Chaldaica. LXX.* διϊστᾶσθαι, conturbari, *Galeidesθai*, *&* διαβαλεύεσθαι, commoveri, concuti, fluctuare.

רעל horror, tremor; *LXX. quasi participium in Kal verterunt*, Γαλεύμενα, concussa, fluctuantia.

Hophal, in tremorem, *vel* horrorem induci.

רעלת ornamentum muliebre; *Alii*, bracteolæ tremulæ; *Alii*, velum, peplum; *LXX.* καθῖμα, cathema, *genus ornamenti muliebris.*

הרעלה *Aq.* κάμωσις, sopor; *Symm.* σάλος, agitatio; *Alii*, horror, *Psalm.* 59. 5. *Item S.* σπαραγμὸς, laceratio, *Hesai.* 51. 17. *Theodotio*, commotio, *secundum Hieronymum*; *LXX.* πτῶσις, ruina.

רעם *Aquila*, βροντᾶν, *vel* βροντᾶν, tonare, intonare, *Psalm.* 95. 11. *Sym. Theod.* ἠχεῖν, sonare, strepere, *ibid. Item*, fremere, perstrepere, personare, commoveri, percelli.

Hiphil, intonare. הרעים *LXX.* ἐβρόντησε, tonuit, *Psalm.* 28. 3.

רעם *Aq. Sym. Th.* βροντὴ, tonitru, *Psalm.* 79. 19. *& alibi*; *LXX. passim* βροντὴ, tonitru; *sed semel* καταιγὶς, procella.

רעמה *idem. Symmachus*, κλαγγὴ, clangor; *Job* 39. 19. *Theod.* χρεμετισμὸς, hinnitus, *ibidem*; *LXX. vero* φόβος, timor.

רען *Piel duplicans ultimam radicalem*, רעגן *S.* ἀθαλὲς, virescere, florere, *Job* 15. 32. *LXX.* πυκάζειν, densum esse.

ענן *A. S.* ἀθαλὴς, floridus, virens. *Exempla vide in Lexico Graco. Item A. S. Th.* θαλὴς, frondosus, densus, *Ezech.* 6. 13. *LXX. item*, θαλὴς, frondosus, ἀλσώδης, sylvestris, ὕψωσις, εὐσκιος, κατάσκιος, umbrosus; *item*, καρποφόρος, fructifer, πίων, pinguis. *Plurale.* רעננים virentes, pingues. *Femininum* רעננה virens, florida.

רעע *Chald.* fregit, confregit, contrivit. *Fallunt est ex Hebræo* רצץ *mutato* צ *in* ע

Pael, *participium* מרוקעץ quod confringit.

Hujus verbi tempora sæpe confunduntur cum רעה *&* רוע

Niphal, *futurum. Vide in* רוע

Hithpael. Vide supra in רעה

רעף stillare, destillare; *Alii*, pinguescere; *Alii*, obscurari, obnubilari. ירעפו נאות מדבר *S.* γεμισθήσεται τὰ ὡραῖα τῆς ἐρήμου, replebuntur caligine speciosa deserti; *LXX.* πιανθήσεται τὰ ἄλση τῆς ἐρήμου, pinguescent montes deserti; *Incert.* ἐμπλησθήσονται αἱ νομαὶ τῆς ἐρήμου, obnubilabuntur pascua deserti; *Vulg.* pinguescent speciosa deserti; *Hieronymus*, pinguescent pascua deserti; *Alii*, stillabunt pascua deserti, *Psalm.* 64. 13. *LXX. alibi*, ῥεῖν, fluere, stillare, πλήθειν, replere, σκιάζειν, obumbrare.

Hiphil, stillare. הרעיפו οὐρανὸς ἔτηξε, lætetur cœlum; *Vulg.* rorate cœli; *Alii*, destillate, *Hesai.* 45. 8.

רעץ confringere; *LXX.* θραύειν, frangere *inimicos*,

& Gypsum, corrumpere, perdere; *al.* θλᾶν contere, etc.

רעש movere se, moveri, commoveri, concuti, contremiscere; *S.* σείεσθαι concuti, *Job* 41. 20. ורעש *Ae & ieiesθe*, & concussa est terra; *LXX.* ἐντρομὸς ἐγενήθη, & contremuit, *Psalm.* 17. 8. ירעשו הרים *Symm.* σεισμὸν ἔσεσθαι, dum concuterentur montes; *LXX.* ἐταράχθησαν τὰ ὄρη, conturbati sunt montes; *Hieronymus*, agitatis montibus, *Psalm.* 45. 4. *itemque Psal.* 67. 9. ותרעש *Reliqui*, καὶ ἐσείσθη, & concussa est; *LXX.* ἐντρομὸς ἐγενήθη, tremuit; *Vulg.* contremuit; *Hieron.* commota est, *Psalm.* 76. 19. תרעש *Theodotio*, Γαλευθήσεται, concutietur; *Vulg.* commovebitur, *Jerem.* 10. 10.

Niphal, concuti, commoveri, נרעשה *LXX.* Γαλευθήσεται, concutietur terra, *Jerem.* 50. 46.

Hiphil, vehementer concutere, commovere; *LXX.* σεῖσαι, & σαλεῦσαι, concutere.

רעש *S.* σεισμὸς, commotio, terræ motus, *Hesai.* 9. 5. *S.* σάλος, agitatio, *Job* 39. 24. *LXX.* σαλευσμὸς, concussio; *sed frequentius*, σεισμὸς, concussio, terræ motus.

רפא sanare, medicari, curare, *vel* sanare. וירפו *Th.* ἰάσαντο, & curaverunt; *Vulgata*, & sanabant, *Jer.* 8. 11. *ubi forma desumitur ex* רפה *quod non raro contingit.* רפאה ἴαμαι, sana; *Symmachus & LXX. Psal.* 40. 5.

Niphal, curari, sanari. לרפאה *Aq.* ἰαθῆναι, sanitatem consequi, sanum esse, *Deut.* 28. 35. *in Appendice*, *ubi LXX.* ἰαθῆναι, sanari, curari.

Piel sanare, curare, medicinam adferre.

Hithpael, curare se; *LXX.* ἰατρεύσασθαι, curari, sanari, 4. *Reg.* 8. 29.

רפא *Symmac.* ἰατρὸς, medicus, *Job* 13. 4. *Est Benoni Kal quod sæpe transit in nomen*; *LXX.* ἐνταφιαστὴς, funerator *bis*, *sed sæpius* ἰατρὸς, medicus.

רפאות sanatio.

רפואה curatio, medicamentum, sanatio.

רפאים *Vide in* רפה

מרפא *Aq. S. Th.* ἴαμα, *&* ἴασις, medela, sanatio, *Vide in Lexico Graco*; *Aquila*, εὐεργεσία, beneficus, *Proverb.* 15. 4. *ubi LXX.* ἴασις, medela, medicina.

תרופה *vide in* רפה

רפד sternere, substernere; *LXX.* στρωννύειν, sternere.

Piel, *S.* ἀμφιπλόω, circumdare, *vel* ἀμφιπλάζειν, circumsternere; *jam utraque lectio effertur*, *Cant.* 2. 5. *Alii*, sternere, substernere; *LXX.* στηρίζειν, stipare; *Alii*, confortare, roborare.

רפדה stratum, *Cant.* 3. 10. *ubi LXX.* ἀνάκλιτον, reclinatorium, *atque sic Vulgata.*

רפה remittere, remitti, remissum esse, desistere, deficere. מעליו וירף *S.* ἀφῆκε δὲ αὐτὸν, dimisit autem illum; *LXX.* καὶ ἀνέβλεψε ἀπ' αὐτοῦ, & recessit ab eo; *Theod.* καὶ ἀφῆκεν αὐτὸν, & dimisit eum, *Exod.* 4. 26. ורפתה *LXX.* ἀνέθη, remissus est; *Incert.* ἀφῆκε, remisit; *Vulgata*, requievit, *Jud.* 8. 3.

Niphal, remissum esse, desidem esse; *LXX.* χαλᾶζειν, vacare.

Piel, debilitare, remissum & debile reddere, destituere; *LXX.* ἐκλύειν, dissolvere, ἀνιέναι, dimittere.

Hiphil, desistere, absistere, remittere, sinere, dimittere. הרף ἐᾶν, cede, remitte, *Incert.* 1. *Reg.* 11. 3. *ubi LXX.* ἄνες, remitte. חרף *A.* ἄφες, dimitte; *S.* ἐᾶσον, sine; *LXX.* ἄνες, remitte, 1. *Reg.* 15. 16.

Hithpael מתרפה *Aq.* παχυλεύομενος, qui segnis est; *Symmac.* συναγόμενος, qui coarctatur; *Theod.* ἀνιέμενος, remissus; *LXX.* ἰώμενος, sanatus, *Prov.* 18. 9. *&* *Prov.* 24. 10. התרפית *Aq.* παχυλεύομενος, qui segnis est; *Sym.* συναγόμενος, torqueri; *LXX.* ἐμολύνθη, inquinabitur; *Theodotio*, ἐχαλάσθη, soluta est, *vel* solutum est; *Vulg.* si desperaveris lassus.

רפה, רפא gigas, *ſic dictus, ut quidam volunt, quod immani ſtatura ſua aliorum animos debilitaret, remiſſoſque redderet; Alii, qui a* רצא *vocem derivant, aiunt hac voce ſignificari* fanum, validum, robuſtum. *Quidam volunt eſſe nomen proprium gentis & familiæ, cujus viri proceres & robuſti erant; unde nomen gigantum quemlibet emanarit.*

רפאים *A. S.* Παρακλῆ, Raphaïm. *Vide in Lex. Græc. S. item* Διαμάχοι, Dei hoſtes, *non ſemel, Job* 26. 5. *& alibi. Th.* γίγαντες, gigantes, *Prov* 9. 18. *& alibi. Incer.* τυράννους, Tyrannum, 2. *Reg.* 23. 13. *LXX. paſſim,* γίγαντες, gigantes, *bis* γηγενεῖς, terrigenæ, *vel* terræ filii, *ſemel* ἀσεβεῖς, impii. *Item ſignificat aliquando* mortui, manes, *ut Pſalm.* 87. 11.

רפם conculcare, perturbare, conturbare, *ad aquas referri ſolet.* ותרפש נהרותם *LXX.* καὶ κατεπάτησας τὰς ποταμούς σου (*ſic*) & calcabas flumina tua: *Alii*, & perturbas flumina eorum, *Ezech.* 32. 2. *ubi* ש *cum punctо ſiniſtro pro* ס *legitur.*

Niphal, conculcatus eſt.

Hithpaël, ſubjicere ſe, ſubmittere ſe. מתרפס *Sym.* ὑποκείμενος ὅλως, qui accepti ſunt, *Pſalm.* 67. 31. *ubi LXX.* τῷ μὴ δόκιμα βλῶσι, ut non excludantur; *Hieronymus vero*, calcitrantibus.

רפש *Aquila*, καταπάτημα, conculcamentum, *Heſai.* 57. 20. *Vide infra in* רגש

רפסד רפסדה ratis; *LXX. item*, σχεδία, ratis, 2. *Paral.* 2. 16.

רפק *Hithpael* התרפק aſſociate ſe, adjungere ſe, adhærere. מתרפקת *LXX.* ἐστηριγμένη, innixa; *Sexta Editio*, ἐπερειδομένη, innixa, *Cant.* 8. 5. *Alii*, aſſociata, adjuncta.

רפש *Aquila, Symmac. Theodotio*, κατάπατημα, conculcamentum, *vel* ſtercus; *Vulgata*, conculcationem; *Alii*, lutum, *Heſai.* 57. 20.

רפש *cum punctо ſiniſtro. Vide in* רפס

רפת *LXX.* φάτνη, præſepe; *Alii*, bovile. *Plurale*, רפתים bovilia, *ſeu* præſepia.

רצא τρέχειν, currere, *Omnes. Exod.* 1. 14. *Idem quod* רוץ *unde formatur.*

רצד *Piel*, *Aquila, Theod.* ἁρπάζειν, contendere; *Sym.* σπουδάζειν, ſollicitum eſſe; *LXX.* ἐπολεμοῦντο, ſuſpicari; *Alii*, depicere ſe, deprimere ſe; *Alii*, exſilire, exſultare, *Pſalm.* 67. 17.

רצה velle, bene velle, benevolum eſſe; benevole accipere, acceptare; gratum & acceptum eſſe *vel* habere, acquieſcere, delectari in aliquo. *Aquila, Sym. Theodotio*, εὐδοκεῖν, bene velle, placitum habere, acceptum eſſe *vel* habere, acquieſcere, *Pſalm.* 48. 14. *& alibi*, רצה θέλειν, velis, *Incert. Pſal.* 39. 14. *Item* perficere, complere, abſolvere, exſolvere. ירצו ἐκπερῶσιν, convertent, *Aq. Job* 20. 10. *ubi S.* ἐκείσουσιν, inferent; *LXX.* διασῶσιν, perdant, *quaſi ex* רצץ *Vulg.* atterantur; *Alii*, placabunt. *Hoc exemplum ponitur etiam in Piel.*

Niphal, acceptum haberi, acceptari, abſolvi, ſolvi, ſolutum eſſe. נרצה *LXX.* λέλυται, ſolutum eſt *peccatum, Heſ.* 40. 2. *Item LXX.* ἀπεβλήθη, acceptum eſſe.

Piel, gratificari, benevole ſe habere. *Exemplum unum habetur ſupra in Kal, ubi Aquila ex* רוץ currere.

Hiphil, perficere.

Hithpael, benevolentiam ſibi conciliare. יתרצה *Aq.* εὐδοκηθήσεται, beneplacitus erit, 1. *Reg.* 29. 4. *ubi* διαλλαγήσεται, conciliabitur, *vel* reconciliabitur; *Vulgata*, poterit placare. *Hinc* מתרצה conciliatus, contentus, *apud Rabbinos.*

רצון *Aq. S. Th.* εὐδοκία, beneplacitum, acceptatio, benevolentia, *Cant.* 6. 3. *& alibi ſæpiſſime. Item Sym.* διαλλαγή, reconciliatio, *Pſal.* 29. 6. *&* 68. 14. *S.* εὐμένεια, benevolentia, *Prover.* 16. 13. *LXX. vero hanc vocem varie exprimunt, nempe* θέλημα *&* θέλησις, voluntas, εὐδοκία, beneplacitum, χάρις, gratia, ἱλαρὸν, *&* ἱλαρότης, hilaritas, ἐπιθυμία, concupiſcentia. *Sæpiſſime etiam hanc vocem adjective exprimunt, ubi ſcilicet hoc ſeries poſtulare videtur; minimum* δεκτὸς, acceptabilis, acceptus, *per omnes caſus*, δεδεκτος, acceptus, ἀρεστὸς, placitus.

רצה beneplacitum. כרצה *A.* κατ' εὐδοκίαν, ſecundum beneplacitum; *S.* εὐδοκοῦντα, beneplacens, accepta; *LXX.* ὡς εὐδοκία, ſicut beneplacitum; *Sexta Editio*, ἕως εὐδοκῶ, donec placuerit mihi; *Vulg.* ſuavis, *Cant.* 6. 3.

רצח occidere. *Dicitur tantum de cæde hominis.* ברצח בעצמותי *Aquila*, ἐν τῷ φονεύειν με ἐν ὀστέοις μου, in occidendo me in oſſibus meis; *Symmac.* ὡς σφαγὴ ἐν τοῖς ὀστέοις μου, quaſi occiſionem per oſſa mea; *LXX.* ἐν τῷ καταβλᾶσθαι τὰ ὀστᾶ μου, dum confringuntur oſſa mea; *Hieronymus*, dum me interficerent in oſſibus meis; *Vulgata*, dum confringuntur oſſa mea, *Pſal.* 41. 11. *ubi notandum eſt Symmachum pro* ב *legiſſe* כ ſicut, quaſi, *quod frequentiſſime occurrit; LXX. vero ſignificationem petiiſſe ex* רצץ confringere. *Participium* הרצח *Incer.* ὁ φονεύσας, qui occidit; *Vulgata*, homicida, *Joſ.* 20. 6. *Alibi*, φονευτὴς, homicida.

Niphal, הנרצחה occiſa.

Piel participium מרצח occiſor, homicida; *nominis vicem habet. Plurale* מרצחים homicidæ.

Pual, תרצחו occidemini. *Verum LXX. tranſitive accipiunt, Pſal.* 41. 11. φονεύειν, interficitis; *Hieronymus item* interficitis, *Pſal.* 61. 4.

רצח cædes; *Sym.* σφαγὴ, cædes, *Pſal.* 41. 11. *ut ſupra. Hanc vocem Symmachus, Lexica, & Rabbinizantes, quaſi nomen ſubſtantivum habent, putantque ſignificare* cædem, & occiſionem; *Alii*, gladium, *vel* ſicam, *quæ ad oſſa uſque pervadat, ut ex biblico textu arguunt. Aquila autem & Hieronymus quaſi infinitivum habent, ut ſupra videas in Kal, quibus adjungendi. LXX. licet ex* רצץ confringere *ſignificationem petant.*

רצע perforare; *LXX.* τρυπᾶν, perforare.

מרצע ſubula; *LXX.* ὀπήτιον, ſubula.

רצף ſtravit. חובר רצוף *LXX.* ἐστὶς αὐτῶν λιθόστρωτον, in ipſo ſtratum lapidum. *Sed Quinta Editio vocem* רצוף *quaſi verbum habuit: vertit enim*, τὸ μέσον αὐτῶν ἐψηφολόγηται, medium ejus teſſellavit; *Alii*, ſtravit, *Cant.* 3. 10. *ubi Hieronymus*, media charitate conſtravit.

רצפה *A. S. LXX. Th.* ἄνθραξ, carbo, *Heſai.* 6. 6. *Alii Ezech.* 42. 3. pavimentum, *ubi LXX.* περίστυλος, periſtylium, porticus. *Alibi LXX.* λιθόστρωτος, lapidibus ſtratus. *Plurale* רצפים, 3. *Reg.* 19. 6. *ubi legitur* עגת רצפים ἐγκρυφίας ἐλυσίτους ſubcinericius panis ex oliva; *Vulg.* ſubcinericius panis, *tantum.*

מרצפת pavimentum; *LXX.* βάσις, baſis.

רצץ quaſſare, conquaſſare, confringere, conterere, concutere. ורצץ *S.* καὶ ἰλαθῇ, & diducatur; *LXX.* καὶ συντριβῇ, & conteratur; *Vulg.* & recurrat, *Eccleſ.* 12. 6. *Alii*, & confringitur. *Sunt qui vertendum putent*, & excurrit, *quaſi a* רוץ *quam radicem exprimit. Vulgata.*

Niphal, dirumpi; *LXX.* θλᾶσθαι, confringi, dirumpi.

Piel, quaſſare, conquaſſare, confringere. וירצצו *S.* κατεδυνάστευσαν, oppreſſerunt, in durâ ſervitute detinuerunt; *LXX.* θλάσαι, fregerunt; *Vulg.* vehementer oppreſſi, *Jud.* 10. 8.

Hithpael, ויתרוצצו *A.* συνεθλάσθησαν, confracti ſunt, *vel* confringebantur, collidebantur; *Sym.* διεπάλαιον, concertabant: *ſic enim legendum, non ut Hier.* διώκοντες, navigabant; *LXX.* ἐσκίρτων, exſultabant, ſaltabant, exſiliebant, *Gen.* 25. 22. *Vide notam ibi & in Append. ad eumdem locum.*

רץ *Symm.* δοκιμὴ, probatio; *Alius*, fragmen, fragmentum. *Flur. conſtructum* רצי fragmenta, *quod Sym-*

machus habuit pro ſingulari, & vertit δοκιμὴ, probatio.

רקב putridum eſſe, putreſcere. יִרְקַב *Aquila*, *Symm.* (σήπεται), putreſcet, *Prov.* 10. 7. *ubi LXX.* σβέννυται, exſtinguitur *nomen impiorum: ita ut interpretationes eodem redeant.*

רקב *Symmach.* σαπεδὼν, putredo, ulcus putridum, *Job* 13. 28. *LXX.* ἀσκὸς, uter; *ibid. Sed Vulgata & Alii*, putredo. *LXX. alibi*, σαπρὸς, vermis, σὴς, tinea, τρόμος, tremor, & κέντρον, ſtimulus.

רקבון *idem. Job* 41. 19. *LXX.* σαπρὸν, putridum.

רקד ſalire, ſaltare; ſubſilire; *LXX.* σκιρτᾶν, exſilire, & ὀρχεῖσθαι, ſaltare.

Piel item ſaltare. *Particip.* מְרַקֵּד *LXX.* ὀρχούμενος, ſaltans, 2. *Paral.* 15. 29. *Fœminin.* מְרַקְּדָה *LXX.* ἀσκὸς ἑλκόμενος, ſervens *currus*, *Nahum.* 3. 2.

Hiphil, *Aquila*, σκιρτᾶν, ſalire facere; ſaltare facere: *Symmachus*, ὀρχεῖσθαι ποιεῖν, tripudiare facere; *LXX.* λικτυᾶν, comminuere; *Quinta Editio*, σκιρτᾶν ποιεῖν, exſilire facere; *Hieronymus*, diſpergere, *Pſ.* 28. 6.

רקח condire, conficere unguenta, *vel* condimenta; *Symm.* ἀρτύειν, condire. *Vide lexicon Græcum. Hinc participium* רֹקֵחַ unguentarius; *LXX.* μυροθὲς, pigmentarius. *Plurale*, רוֹקְחִים pigmentarii.

Pual, confici, condiri. מְרֻקָּחִים confecta, condita.

Hiphil, conficere, condire.

רוקח *Aq.* μύρον, unguentum & condimentum, *Eccleſ.* 10. 1. *ubi S.* μυροθὲς, pigmentarius; *LXX.* ἅλισμα, condimentum; *Vulg.* unguentum.

רקוח unguentum. *Plurale conſtructum* רִקּוּחֵי unguenta, condimenta, *Heſai.* 57. 9. *ubi Aquila*, τὰς συνθέσεις, compoſitiones; *Symm.* τὰ μυρόθετα, pigmenta, condimenta; *LXX.* τὰς μακρὰν. διὸ οὖν, eos qui longe ſunt a te; *ac ſi legerint* רוֹקֵחַ *tranſpoſitis literis*; *Theod.* τὰς μυροθὲς, pigmentarios; *Vulg.* unguenta.

מין הרקח *Sym.* (διὸ) οἶνον ἡρτυμένον, ex vino condito; *LXX.* διὸ οἶνον τῶ μυροθετικῶ, de vino unguentarii; *Cant.* 8. 2.

מרקחת *Aquila*, μυροθετήσιον, vas unguentarium. מרקחת ὡς ἀναζεσταμένιον ἄρτεμον, quaſi ebulliens condimentum, *S. Job* 41. 22. *ubi Aquila* μυροθετήσιον; *ut ſupra, ſupple* ὡς, *ut ſit*, quaſi vas unguentarium, *vel*, quaſi officina unguentaria; *LXX.* ἄσκιφ ἐξελκυστρον, tamquam vas unguentarium; *Vulg.* quaſi cum unguenta bulliunt.

רקם acupingere; ποικιλλεῖν, varietate affici.

Pual, רְקְמִתִי *Aq.* ἐποικιλλεύθην, varie compactus ſum; *LXX.* ἡ ὑπόστασίς μου, ſubſtantia mea; *Hieronymus*, imaginatus ſum; *Alii*, artificioſe formatus ſum, *Pſ.* 138. 15. *ſumtâ metaphorâ ab acupictoribus ad formationem corporis humani in utero materno.*

רקמה *Aq.* ποικιλία, varietas, *Ezech.* 27. 24. *Alii*, acupictum, opus Phrygionicum; *Vulgata ibidem* polymitorum.

רקמות veſtes Phrygionicæ. *Incert.* ποικίλα, varia; *Pſal.* 44. 15.

רקע expandere; *item*, plaudere, percutere; *LXX.* στερεοῦν, firmare, & ψοφεῖν, ſtrepere.

Piel, diducere, extendere. וירקעו extenderunt *laminas auri*: *LXX.* ἐτυπώθη, exciſæ ſunt laminæ auri; *Vulg.* incidtque *bracteas aureas*, *Exod.* 39. 3.

Pual Participium מרקע ductum *argentum*; *LXX.* σφυρήλατον, productum *argentum*; *Th.* ἐλάτον, ductile; *Vulg. argentum* involutum, *Jerem.* 10. 9.

Hiphil, expandere. הרקיע *Aq.* ἐστερέωσε, firmavit; *LXX.* στερεώσεις, firmabis; *Vulg.* fabricatus es; *Alii*, expandes, *Job* 37. 18.

רקיע *Omnes*, στερέωμα, firmamentum, *Gen.* 1. 6. & *alibi. Vide in Lexico Græco*; *Alii*, expanſum.

רקעים diductiones; *LXX.* περιβόμα, circumpoſitio.

רקק ſpuere, deſpuere. *Item* tenuare; attenuare. מירק *Aquila*, (ἐὰν ἐκπτύσῃ,) ſi ſuperſpuerit; *LXX.* ἐὰν δὲ ἀφεσταλῇ, ſi autem ſpuerit, *Lev.* 15. 8 *LXX. alibi*, πτύσει, & ἐμπτύειν, ſpuere; *ſemel*, λειάνειν, lævigare.

Hiphil ארקם extenuabo eos; *LXX.* λεανῶ αὐτὸς; lævigabo eos; *Vulg.* delebo eos; *Hieronymus*, projiciam eos, *Pſalm.* 17. 43. *Alii deducunt ex* רק

רק ſputum, ſaliva; *LXX.* σπυελὸς, ſaliva; *alibi*, ἔμπτυσμα, ſputum.

רק *Sym.* μόνον, tantum, tantummodo; *Aq.* ἐκτὸς, extra, præter, *Heſai.* 28. 19. *Theod.* & *Incert.* πλὴν, cæterum. *Vide in Lexico Græco.*

רקה tenuis. *Plurale* רקות tenues, graciles.

רקה *Symmachus*, κρόταφος, tempus, *pars capitis*; *Th.* γνάθος, maxilla; *Jud.* 4. 21. & *alibi*; *Symm.* σιαγὼν, gena, *Cant.* 4. 3.

רקיק *Aq.* κολλύρα, collyra, placenta; *Exod.* 29. 2. *Alii*, laganum. *Plurale conſtructum* רקיקי lagana, placentæ.

רשות רשון facultas, licentia; *LXX.* ἐπιχείρησις, indulgentia; *vel ſecundum alia Exemplaria*, γνώμη, ſententia.

רשם *Chald.* exarare, conſignare ſcripturam; *LXX.* τάττειν, ordinare, ſancire, ἐκτίθεσθαι, exponere, ἐπιτάττειν, & ἐντάττειν, conſtituere. *Participium Peil* רשים conſtitutum, conſignatum, *exaratum*: & *Hebraicâ formâ Paûl* רשום exaratum.

רשע improbum eſſe, improbe ſe gerere; improbe agere; *LXX.* ἀσεβεῖν, impie agere, ἀδικεῖν, inique agere, ἁμαρτάνειν, peccare.

Hiphil, improbum facere, improbum declarare; improbare, damnare, condemnare; *interdum* improbe agere; *aliquando*, inquietare, exagitare. הרשיע *Aquila*, *Symm.* κατακρίνειν, condemnare, *Job* 9. 20. & 10. 2. *Symm.* κατάγνωσιν, condemnare, *Job* 34. 29. *Sym.* ἄδικον ποιεῖν, iniquum facere, *Job* 40. 3. *LXX.* ἀσεβεῖν διδάσκειν, impium eſſe docere; *ſemel LXX.* ἐλέγχειν, redarguere.

רשעה *Sym.* ἀδικία, iniquitas, *Job* 34. 10. *ubi LXX.* ἀσεβεῖν, impie agere; *Alii* ם *quaſi prepoſitionem habent*, & *vertunt*, ab improbitate.

רשע ἀσεβὴς, impius. *Omnes. Aq item* ἁμαρτωλὸς, peccator, *Pſalm.* 7. 10. & *Pſalm.* 9. 10. *S.* παράνομος, iniquus, *Pſal.* 10. *ſecundum Hebræos* v. 3. *S.* φαῦλος, improbus, *Pſal.* 74. 9. *Item S.* ἀνόσιος, tranſgreſſor, *Pſalm.* 138. 19. *Plurale* רשעים improbi, iniqui, peccatores, impii. *Fœminin.* רשעה improba.

רשעת *Aquila*, ἀσέβημα, impietas; *Symmachus, Theodotio*, ἀσέβεια, impietas, *Pſalm.* 10. *ſecundum Hebræos verſus* 15. *Symm.* ἀδικία, iniquitas, *Job* 35. 8. *Symmachus*, ἀντιλογία, contradictio, *Job* 20. 29. רשעת *Incert.* ἀνομία, iniquitas, *Deuter.* 9. 5. *Fœminin.* רשעה improbitas, iniquitas.

כרשעת improba, 2. *Paral.* 24. 7.

רשף pruna ignita, ſcintilla; *metaphorice* anthrax, *id eſt*, inflammatio, morbus ardens. *Sic Buxtorfus*, & *Lexicographi hodierni: veteres autem*, avis, volucris. ובני רשף *S.* τὰ τέκνα τῶν πετεινῶν, filii volatilium; *A.* υἱοὶ πτηνῶν, filii volucris; *LXX.* νεοσσοὶ δὲ γυπὸς, pulli autem volturis; *Alius*, νεοσσοὶ δὲ ἀετῶν, pulli autem aquilarum, *Job* 5. 7. רשף *Aq.* volatile; *Sym. Th.* & *Quinta Editio*, volucris; *LXX.* εἰς πεδία, in campos, *nescio quid legerint ut talem interpretationem ederent*; *Alius*, nempe *Septima Editio*, τὰ μέγιστα τῶν πετεινῶν, maxima volucrum, *vel* maximæ volucres; *Vulgata*, diabolus; *Alii*, carbo, *Habac* 3. 5. *LXX. item*, ὄρνις, avis, *Deuter.* 32. 24. *Plurale* רשפים *S.* αἰτοὶ, aves; *LXX.* πῦρ, ignis; *Hieronymus*, volucres, *Pſalm.* 77. 48. רשפיה רשפי אש *S.* αἱ ὁρμαὶ αὐτῆς, ὁρμαὶ πύρινοι, impetus ejus, impetus igneï; *LXX.* πτερύγια αὐτῆς, πτερύγια πυρὸς, alæ ejus, alæ ignis; *Sexta Editio*, σπινθῆρες αὐτῆς, σπινθῆρες πυρὸς, ſcintillæ ejus, ſcintillæ ignis; *Alius*, λαμπάδες αὐτῆς, λαμπάδες πυρὸς,

lampades ejus, lampades ignis; *Alii*, prunæ ejus, prunæ ignis, *Cant.* 8. 6.

רשש *Pual*, depauperati. *Convenit cum* ורש *unde etiam desumtum esse possit. Vide illic.*

רשת *Sym.* δίκτυον, rete, *Psal.* 34. 7. *ubi LXX.* πάγις, laqueus. *Incert. Geogr.* sagena; *Psal.* 10. *secundum Hebræos v.* 9. *ubi LXX.* παγὶς, laqueus.

רתח *Piel*, ferveſcere; *LXX.* ἐζέειν, efferveſcere, *Ezech.* 24. 5.

Pual, ferveſieri. רתחו efferveſactæ ſunt; *LXX.* ἐξέζεσε, efferbuerunt, *Job* 30. 27.

Hiphil ירתיח *Aquila*, παγχλάσει, fervere faciet, *Job* 41. 22. *ubi LXX.* ἀναζᾷ, ebullire *vel* efferveſcere faciet, *nam tranſitive accipitur hoc loco; Vulgata*, ferveſcere faciet.

רתם ligavit, junxit: רתם liga; *vel* junge *currum*, *ubi LXX. id pro nomine habent, ac vertunt* ψόφον ἁρμάτων, ſtrepitum curruum.

רתם juniperus; *Aquila*, ἀμανθᾷ. juniperus, *ubi Symmachus* σκίαν, tegumentum; *LXX.* φυτὸν, planta; *Alius Hebraïcas litteras exprimens*, Ραθμὶν, Rathmen, 3. *Reg.* 19. 5. *Plurale* רתמים בחלי *Aq.* ἀνθρακιαὶ ἀρκευθίναι, carbones juniperini; *Sym. Theod.* ἄνθρακες ἐφεσταμένοι, carbones aggeſti, *Pſalm.* 119. 4. *LXX.* σὺν ταῖς ἀνθρακιαῖς ταῖς ἐρημικαῖς, cum carbonibus devaſtatoriis *vel* deſolatoriis; *Hieronymus*, cum carbonibus juniperorum. רתמים *S.* ξύλον ἀγρίον, lignum agreſte; *Job* 30. 5. *ubi Vulgata*, juniperi.

רתק *Niphal* concatenari, catenis jungi *aut* vinciri; *LXX.* ἀνατρέπεσθαι, everti. *Futur.* ירתק *ſic enim legendum notant Maſoreta pro* ירתק procul amoveatur, *ut hodie ſcriptum habetur*; *Eccleſ.* 12. 6.

Pual רתקו *LXX.* δέδενται, ligabuntur; *Alii*, concatenati, *vel* vincti ſunt compedibus, *Nahum* 3. 10.

רתוק carena *vel* funis: ורתוק *Hieronymus*: Verbum Hebraïcum ARETHiC (*ſic*) Aquila *concluſionem*; Symmachus & Theodotio καθύλωσιν, *i. confixionem*; interpretati ſunt. Pro quo *LXX.* poſuere φυμὸν, quod nos in *perturbationem* vertimus, *Plurale* רתוקות catenæ.

רתקות catenæ.

רתת *Aquila*, φρίκη, horror; *Symmachus*, *Theodotio*; tremor, *Oſee* 13. 1. *ubi LXX.* ἀναβίωμα, juſtificatio.

ש

שאב haurire; *LXX.* ἐρύειν, aquari, aquam haurire; *rarius* ἀντλεῖν *vel* ἀντλᾶν, haurire; *ſemel*, ἑκμυζᾶν, attrahere aquam.

משאבים *Aquila*, καταλογάδην, connumerantium; *vel potius* enarrantium. *Vide Lexicon Græcum in* καταλογάς; *S.* συμποτῶντες, compotantium; *Alii*, hauſtra *vel* loca ubi hauritur aqua, *Jud.* 5. 11. *ubi LXX.* ὑδρευομένων; aquam haurientium. *Igitur omnes veteres hanc vocem pro participio verbi habuêre, ſecus quam recentiores, qui putant eſſe nomen ſubſtantivum.*

שאג *Aquila*, *Sym.* βρυχᾶσθαι, rugire, fremere, *Pſal.* 22. 14. *& alibi*; *Sym.* ἰδρύεσθαι, lamentari, *Pſal.* 22. 3. *LXX. vero*, ὠρύεσθαι, ululare, βοᾶν, clamare, κράζειν, clamare; *bis*, χρηματίζειν, oracula reddere; *ter*, ἡνύγησαν, rugire.

שאגה *Aquila*, βρύχημα, rugitus, *Pſalm.* 22. 2. *& alibi. S. Th.* ὄρυγμα, ululatus, *Heſai.* 5. 29. *Theodotio & Quinta Edit.* βόησις, clamor, *Symmachus*, ἰδρυμὸς, gemitus, lamentatio; *Sexta Edit.* δέησις, ſupplicatio, *Pſal.* 22. 2.

שאה vaſtari, *vel* tumultuari; *LXX.* ἐρημοῦσθαι, deſolatum eſſe.

Niphal, vaſtari, *vel* tumultuari; *LXX.* ἠχεῖν, ſonare, *vel* tumultum edere.

Hiphil, vaſtare; *LXX.* ἐξερημοῦν, vaſtare, deſertum reddere.

Hithpael, obſtupeſcere; *LXX.* καταμανθάνειν, conſiderare, *vel* obſervare.

שואה vaſtatio, *Prov.* 3. 25. *ubi LXX.* ὁρμὴ, impetus.

שאת *idem Thren.* 3. 47.

שאים vaſtationes; *LXX.* κακουργία, malignitas, maleficium; *Hieronymus*, calamitates, *Pſal.* 34. 17.

שאון *A.* θόρυβος, tumultus, *Pſalm.* 64. 8. *Item A.* ἦχος, ſonitus, *Pſal.* 64. 8. *locus ſic habet* שאון ימים שאון גליהם *A.* ἦχος θαλάσσης, θόρυβοι κυμάτων αὐτῆς, ſonum maris, tumultum fluctuum ejus; *LXX.* τὸ κῦδος τῆς θαλάσσης, ἦχους κυμάτων αὐτῆς, profundum maris, ſonos fluctuum ejus; *Hieronymus*, ſonitum maris, ſremitum fluctuum ejus; *Vulgat.* profundum maris, ſonum fluctuum ejus.

שאון tumultuatio. *Vide in* שאן.

משואה devaſtatio, *A.* ἄτη, noxa, *Soph.* 1. 15. *ubi LXX.* ἀφανισμὸς, deſolatio, vaſtitas.

משואות *Sym.* ἀφανισμοὶ, devaſtationes, deſtructiones, *Pſalm.* 72. 18. *ubi LXX.* למשואות *verſunt*, εἰς τὸ ὑπερῆραι αὐτὰς, dum erigerentur, *quaſi ex* נשא *Hieronymus*, ad interitum.

משאות fragores, acclamationes, tumultus, tumultuationes. חן משאות *A.* ἐξισώσει χάριτος, adæquatione gratiæ; *Sym.* ἐφ' ᾧ χάρις αὐτῆς, ad gratiam ejus; *LXX.* ἰσότητα χάριτος, æqualitatem gratiæ; *Theodotio*, καταπαύσεως αὕτη, requies hæc; *Vulg.* exæquabit gratiam gratiæ; *Alii*, ſtrepitibus gratiæ, *Zach.* 4. 7.

שאט depopulari, *vel* ſpernere; *LXX.* ἀτιμάζειν, inhonorare; *Alibi*, ἐπιχαίρειν, gaudere *de ruina cujuſpiam.*

שאט depopulari; *vel* depopulatio. *Hujus radicis vocem apud Ezechielem tantum occurrere, putanturque eſſe uſus Chaldaïci.*

שאל *Aq. S.* αἰτεῖν, petere, *Prov.* 20. 4. *item* rogare, interrogare, quærere, requirere, ἐπερωτᾶν, interrogare, *A. Deut.* 18. 11. *& alibi*; *ſignificat etiam*, mendicare, emendicare; *LXX.* ἐπαιτεῖν, mendicare. *Item LXX.* ἀσπάζεσθαι, amplecti, ſalutare.

Niphal, exorari, precibus obtinere, impetrare; נשאל נשאל αἰτήσεως ᾐτήσατο, petiens petiit; *LXX.* προσευχῇ προσηύξατο, deprecans deprecatus eſt; *Vulg.* rogavit, 1. *Reg.* 20. 6.

Piel, petere, interrogare, *vel* mendicare.

Hiphil, mutuari, mutuo dare, commodare; χρᾶν, commodare.

שאול ᾅδης, infernus, *paſſim Omnes. Item* ſepulcrum. *Et cum* ה *paragogico* לשאולה in ſepulcrum uſque; *&* שאלה in ſepulcrum. *Dicunt ſic vocari infernum & ſepulcrum, quod ore hiante omnia petat & poſtulet.*

שאלה petitio; *LXX.* αἴτησις, & αἴτημα, petitio. *Item aliquando* χρῆσις, uſus; *&* χρέος, fœnus.

משאלות petitiones.

שאן *Piel*, שאנן *Aquila*, *Symmachus*, εὐημερεῖν, proſperare, abundare *ſæpe. Exempla vide in Lexico Græco.* tranquillum eſſe, tranquille agere. שאנו *A.* εὐημέρησαν, abundarunt; *Sym.* ἀόχλησοι, imperturbati, *Job* 3. 18. *Reliqui*, εὐημεῖν, proſperare, *Heſai.* 32. 9.

שאנן tranquillus. *Plurale* שאננים *Aq.* ἐνυβρίζοντες, exprobrantium; *Symmach.* εὐημερούντων, *ablat. abſolut.* abundantibus, *vel* proſperantibus; *LXX.* τῶν εὐημερούντων, abundantibus, *Pſalm.* 122. 4. *Plurale feminin.* שאננות tranquillæ *mulieres*; *LXX.* πλούσιαι, divites.

שאנן *S.* ἀλαζόνεια, arrogantia, *Heſai.* 37. 29.

שלאנן *Theodot.* εὐημεροῦν, abundans, proſperans; *Vulg.* dives, *Job* 21. 23. *cum epenthеſi* ה *vel, ut alii putant, vox compoſita ex* שלו *&* שאנן *qua ſignificatur* ſumme tranquillus, tranquilliſſimus.

שאף hauſit. שואף *Aq.* ἐσπᾶται, aſpirat, inſufflat; *S. Theod.*

Th. ἐπιστρέφει, revertitur, *Eccl.* 1. 5. *ubi LXX.* ἕλκει, trahit; *Aquila*, ἀφελκύειν, abſtrahere, *Job* 5. 5. *ubi LXX.* ἀναῤῥοφῆσαι, abſorbere; *LXX.* ἐκπιοῦνται, exhauriri; *Vulg.* bibere. שאפו *Symm.* ἐπίτεγον, atterebant, *Pſalm.* 55. 1. *ubi LXX.* κατεπάτησαν, conculcaverunt; *Alii*, abſorbuerunt. אל־תשאף *Symmac.* μὴ ἐφεσθυμήσῃς, ne cupias, ne ſtudeas; *LXX.* μὴ ἐξελκύσῃς, ne extrahas; *Vulg.* ne prottrahas; *Alii*, ne anheles, *Job* 36. 20.

שאר reliquum eſſe, ſupereſſe.

Niphal, relinqui, reſiduum eſſe, ſupereſſe, ſuperſtitem manere. נשאר *Symm.* ἐλείφθησαν, relictæ ſunt, *Job* 21. 34. השׁארים *S.* οἱ λελειμμένοι, relicti, reſiduum, *Levit.* 26. 39. נשאר *Aq.* ὑπολελειμμένον, relictum; *S.* ὑπολειφθὲν, relictum, reſiduum, 1. *Reg.* 9. 24.

Hiphil, relinquere, ſuperſtitem facere, reſiduum relinquere; *LXX.* καταλείπειν, reſiduum relinquere.

שאר *Symmach.* ὑπόλοιπος, reliquus; *S.* τὰ ὑπόλοιπα, reliqua, reſidua; *Heſai.* 10. 9 *Item*, *Aquila*, *Symm.* *Theodotio*, ὑπόλειμμα, reliquum, reſiduum, *Heſai.* 21. 11. *A.* & *Incert.* λίμμα *pro* λεῖμμα; reſiduum; reliquum, *Incert. Levit.* 18. 16. & *Aq. ibidem verſ.* 17. *Chaldaïce* שארא reſiduum, reliquum.

שאר caro; *Aquila*, *Symmachus*, σὰρξ, *Pſalm.* 77. 20. & *generaliter* alimentum *quodlibet*. *Item*, propinquus, propinqua. *Aliquando*, corpus.

שארה propinquitas.

שארית *Incert.* λεῖμμα, reſiduum; reliquiæ, 2. *Reg.* 14. 7. *Aquila*, *Theod.* κατάλειμμα, reſiduum, *Jerem.* 42. 15. *Semel ſcribitur abſque Aleph* שרית reliquiæ, 1. *Paral.* 13. 18. *Semel item contracte ſine* א *cum* י *loco* שרות reſiduum, *Jerem.* 15. 11. *Sed Maſorethæ notant legendum* שריה

משארת macta. *Plurale* משארות mactæ.

שאר *cum punctô ſiniſtro*, fermentum; *LXX.* ζύμη; fermentum.

שבב fragmentum. *Hinc verbum* שבב frangere *apud Thalmudicos uſitatum.*

שבבים *S.* ἀκαταστάτων, *ſive* ἀκαταστάτους, inſtabilis; *Oſee* 8. 6. *ubi Aquila* errantibus, *ſive* converſis *vertit*; *LXX.* & *Theodotio*, πλανῶν, ſeducens; *Quinta Editio*, fluctuans; *Vulg.* in aranearum telas; *Alii*, quemadmodum aranearum telæ; *Recentiores*, contritiones *Vide notam ibi.*

שביב ſcintilla; *Chaldaïce* שביבא ſcintilla, *Plurale Chaldaïcum* שביכין ſcintillæ.

שבה capere, captivum facere, captivum abducere, deportare, detinere; *Aq. Th.* αἰχμαλωτίζειν, captivum facere; *vel* ducere, *Heſai.* 49. 24. *LXX. item paſſim*, αἰχμαλωτίζειν, & αἰχμαλωτεύειν, captivum facere. *Item* λαμβάνειν, capere, ζωγρεῖν, vivum capere. שבוים *Aq. Symm. Th.* αἰχμάλωτοι, captivi, *Heſai.* 61. 1.

Niphal, captivum abduci, capi.

שבי captivitas, captivorum turba, multitudo capta; *A. Th.* αἰχμαλωτίζων, captivum ducens, *Pſal.* 49. 14. *ubi Symmach.* αἰχμαλωσία, captivitas; *Vulg.* quod captum fuerit.

שבית captiva.

שבית captivitas.

שבת *Item* captivitas.

שבית captivitas. *Plurale conſtructum* שביתי captivitates.

שבות *idem.*

שבו achates, *lapis pretioſus*; *LXX.* ἀχάτης, achates; *Aliqui*, topazius.

שבח *Piel*, laudare, laudibus celebrare. *Item*, reprimere, compeſcere. ושבח אני *S.* καὶ ἐμακάρισα, & beatos dixi; *LXX.* καὶ ἐπῄνεσα, & laudavi, *Eccleſ.* 4. 2. ישבחנו *S.* καταπραΰνει αὐτὸν, mitigat eum; *Alii*, ſedabit eum, *Prov.* 29. 11. *Eſt etiam Chaldaïci uſus frequentiſſimus in Daniele.*

Hiphil, compeſcere, ſedare. משבית *Aquila*, κατα-

πραῦνον, comprimens; *LXX.* ἐπαιωρούμενον, conturbans; *Theod.* & *Quinta Editio*, καταπραΰνων, mitigans, compeſcens; *Hieronymus*, compeſcens, *Pſal.* 64. 8.

Hithpael; laudibus commendare.

שבח laudans.

שבח laus, *apud Rabbinos.*

שבט *Aquila*, σκῆπτρον, ſceptrum, *paſſim*, & *aliquando Symmach. Vide in Lexico Græco. Item S. Th.* φυλὴ; tribus. *Vide in Lexico Græco. S.* ἐξουσία, poteſtas, *Gen.* 49. 10. *Item A. S. Th.* ῥάβδος, virga. *Exempla vide in Lexico Græco. Symmachus* βακτηρία, baculus, *Heſai.* 28. 27. *Aliquando item*, ſtylus, calamus. *Plurale conſtructum* שבטי tribus. *Aliquando*, tela, *vel* ſpicula.

שבט Schebat, *nomen menſis undecimi qui reſpondet noſtro Januario.*

כנך *Vide in*

שביל שבל ſemita; *LXX.* τρίβος; ſemita. *Plurale conſtructum* שבילי ſemitæ, viæ; *LXX.* χοῖνοι, funiculi, *vel* ſemitæ.

שבלת ſpica; *LXX.* στάχυς, ſpica; *Alius*, εὕρημα, conſtitutum, ſtatutum, ſignum datum; *Vulg.* ſpica, *Jud.* 12. 6. *Dicitur &* כבלת *ibidem*, *vitio Ephraïmitarum non recte pronuntiantium. Incertus quidam Græcus interpres legit* σβολὰ, *forte pro* σβελὰθ, ſebeloth. שבלת *item Aquila*, ῥεῦμα, fluxus, alveus, fluentum; *Sym.* βάθρον, alveus; *LXX.* καταιγὶς, tempeſtas, *Pſ.* 68. 3. *ubi Hieronymus*, flumen.

שבלים baccæ, *Zach.* 4. 12. *ubi LXX.* κλάδοι; rami.

שבלול *A.* σκώληξ, vermis; *Symmac.* χοῖρος, vulvæ pellicula; *LXX. Th.* κηρὸς, cera; *Hieronymus* vermis; *Alii*, limax, *Pſalm.* 57. 9.

שבכים *Aquila*, τελαμῶνες, faſciæ; *Alii*, retinacula, *Heſai.* 3. 18. *LXX. hic duas voces habent*, ἐμπλόκια, i. funiculos, reticula, & κεκρύφους, cincinnos. *Incertum utra vocem hanc Hebraicam reſpiciat.*

שבע ſeptem, & ſepties. *Item Incert.* πανσόφως, ſapientiſſime, *Pſalm.* 118. 164.

שבעה ſeptem & ſeptimus. *Duale* שבעתים ſepties, ſeptuplum; *A.* ſeptempliciter, *Gen.* 4. 24. *Plur.* שבעתים ſeptem illi.

שבעים ſeptuaginta.

שביעי ſeptimus. *Fœminin.* שביעית ſeptima, *vel* ſeptimo *anno.*

שבע ſeptimana. שבעות *Aquila*, *Sym.* ἑβδομάδες, ſeptimanæ, *Jer.* 5. 24. & *formâ maſculinâ*, שבעים ſeptimanæ.

Niphal; בשבע juravit; *Symmachus*, ὀμνύω, juravit; *LXX.* ὤμοσα, juravit, *Pſalm.* 109. 4. דנשבע *Aq. LXX.* ὁ ὀμνύων, qui jurat; *Pſal.* 62. 12. *Vide & Pſalm.* 14. 4.

Hiphil, השביע adjuravit. אשר השבעתנו *Reliqui*, ὃ ὥρκισας ἡμᾶς, quo adjuraſti nos, *Joſ.* 2. 17. והשבעתי אתכם *Aquila*, *Symmac. LXX. Quinta Editio*, ὥρκισα ὑμᾶς; adjuravi vos, *vel in præſenti*; adjuro vos, *Cantic.* 2. 7.

שבע juramentum, adjuratio; *S.* ὅρκος, juramentum, *Eccleſ.* 8. 2. *Plurale maſculinum conſtructum*, & *plurale fœmininum conſequenter*; שבעי שבעות juramenta juramentorum, *Ezech.* 21. 23.

שבועה juramentum; jusjurandum, adjuratio. *Plur.* שבעות juramenta.

שבע *cum punctô ſiniſtro*; *Symm.* κορεσθῆναι, ſaturari; *Pſal.* 21. 26. *A. S. Th.* χορτασθῆναι, ſaturari; *A. S. Th.* ἐμπλησθῆναι, impleri, ſaturari. *Exempla vide in Lexico Græco.*

Piel Omnes, ἐμπλῆσαι implere, ſaturare.

Hiphil, χορτάζειν, ſaturare, ſatiare.

שבע ſatur; *Aquila*, πλήρης, plenus, *Job* 14. 1. *Plur.* שבעים ſaturi. *Fœminin.* שבעה ſatura, ſaturata *anima*, *Prov.* 27. 7.

שבע *A. S.* πλησμονὴ, ſatietas, ſaturitas *paſſim. Exempla vide in Lex. Græc.*

שבעה ſatietas, ſaturitas.

שבץ *Piel Incert.* συσφίγγειν, conſtringere, *Exod.* 28. 11. *Alii*, teſſellatum opus facere. *Incert.* συσφραγίζειν, obſignare, *Exod.* 28. 11.

Pual, intextum. משבצים *LXX.* ἐξυπκαλυμμένα, circumquaque tecta; *Exod.* 28. 20.

שבץ *A. S. Th.* σύσφιγξις, nodus, *Exod.* 28. 39. *Alii*, ocellata chlamys; *Alius*, κόσυμβος, nodus, *Exod.* 28. 19.

משבצה *Aquila*, σφιγκτὴρ, uncinus; *Alius*, συσφιγκτὴρ, *vel* συσφίγκτης, fibula. *Vide Lex. Græc. ad ſingulas voces. Incert.* uncinus, *vel* fibula; *Alii*, pala, funda annuli. *Incert.* ἐμπλόκιον, implicatio, reticulum, funiculus, *Exod.* 28. 25. *Reperitur in plurali tantum formâ fœminina* משבצות palæ.

משבץ teſſella, ocellatio. σύσφιγξις, conſtrictum. *A. S. Exod.* 28. 4. *in Appendice.*

שבק *Chald.* ſivit, reliquit, dimiſit, remiſit.

Ithpeal, relinqui.

שבר frangere, confringere, diffringere, effringere, perfringere. *Item*, vendere; emere, *vel* comparare. שבר *Aquila, Symmachus*, καταγνύειν, confringere. *Exempla vide in Lexico Græco. Aq. Symm. Theodot.* συντρίβειν, confringere, effringere. *Vide Lex. Græc. Item*, vendere, emere. שברו *Th.* ἀγοράζατε, emite, *Heſai.* 55. 1. *& Inc. Gen.* 42. 2. שברו *S.* κατάλαμβάνεις, fractos, *Pſalm.* 146. 3. תשבר *S.* κατάξεις, confringes. *Item S.* συντρίψῃ, conteratur, *Eccleſ.* 12. 6.

Niphal, confringi. נשברו *A.* συντρίβεσθαι, contriti ſunt, 1. *Reg.* 2. 5. *hodie legitur* נשכרו *ſecundum quam lectionem Alius vertit*, mercede conducti ſunt; *LXX.* ἠλαττώθησαν, minorati ſunt.

Piel, effringere, confringere; *LXX.* συντρίψει, contrivit, *Pſalm.* 106. 6.

Hiphil, *Aq. Th.* πιπράσκειν, vendere, *Prov.* 11. 26. *ubi Symm.* πωλεῖν, vendere; *Th.* ἀγοράζειν, emere, *Heſai.* 55. 1.

Hophal, confractum eſſe.

שבר *Aquila, Symmachus, Theodotio*, συντριβὴ, contritio, fractura. *Vide Lex. Græc. Item Aq. Th.* συντριμμὸς, contritio, *Heſai.* 15. 5. *Th.* σύντριμμα, contritio. *Vide Lex. Græc. Item* annona, *Gen.* 42. 19. *Alii etiam*, explicatio, enucleatio. *Plurale*, שברים confractiones, contritiones. *Eſt etiam nomen proprium loci* שברים Sabarim, *Joſ.* 7. 5.

שברון fractio, contritio.

משבר matrix, os matricis, 4. *Reg.* 19. 3. *Plurale* משברים *Sym.* καταιγίδες, turbines, procellæ, *Pſ.* 41. 7. *ubi LXX.* μετεωρισμοὶ, ſublimitates. משברי ὄμφαι, caligines, *S. Jona* 2. 4.

שבר *cum punctis ſiniſtro. Piel*, ſperavit, exſpectavit, ſpectavit. ישברו *Sym.* ἀναπαύσῃ, recreabit, *Pſal.* 103. 11. *LXX.* προσδέξῃ, expectabunt *onagri*; *Hieronymus*, reficiat *onager ſitim ſuam. Hoc loco Schin dextrum habetur in Bibliis hodiernis, ſed hic locamus, quia LXX. hujus, non autem præcedentis Radicis ſenſum expreſſerunt.*

שבר exſpectatio; *LXX.* ἐλπὶς, ſpes; *alibi vero*, προσδοκία, exſpectatio.

שבש *Chald.* perplexum eſſe, obſtupeſcere, attonitum reddi, conturbari.

שבת quieſcere, ceſſare; *LXX.* ἀναπαύειν, quieſcere. *Item*, καταπαύειν, quieſcere, vacare, ceſſare. תשבתו *A.* ἐξεθειάσῃς, labbatizabit, ceſſabit; *LXX.* ἀναπαύσεται, requieſcet, *Lev.* 25. 2. וישבת *A.* διέλιπεν, deſinebat; *LXX.* κατέπαυσεν, requievit, *Gen.* 2. 2. *in Append.*

Niphal, ceſſare.

Hiphil, השבית *S.* παύειν, ceſſare facere, ſedare, *Ex.* 22. 15. *Item* amovere, removere, de medio tollere; *A.* ἐξολοθρεύειν, relinquere. *Ex.* 12. 15. תשביתו *S* ἀπολεῖτε, ceſſare feciſti; *LXX.* κατέλυσας, deſtruxiſti; *Hieron.* quieſcere feciſti, *Pſalm.* 88. 45.

שבת *Aquila & alii*, ἐκκλητὸν, ſabbatum, *Levit.* 25. 2. *& alibi. Item* ceſſatio, requies; *Incert.* ἀνάπαυσις, requies, ceſſatio, *Lev.* 16. 31. *Synecdochice etiam accipitur pro* ſeptimana, hebdomade. *Plurale* שבתות ſabbata, ſeptimanæ. שבתות שנים ſeptimanæ annorum.

שבתון quies, ceſſatio. *Incert.* ἐκκλητὸν, ſabbatum, *Levit.* 23. 29. *&* 25. 3.

משבתים ceſſationes.

שגא *Chald.* creſcere, multiplicari, augeri. ישגא *Aquila, Sym.* πλεονασθήσεται, multiplicabitur, creſcet. *Job* 8. 11. *ubi LXX.* ὑψωθήσεται, exaltabitur, erigetur. *Hinc Hebraïce futurum* ישגא creſcit, augetur.

Piel geminatis litteris תשגשגי facies ut creſcat; *LXX.* πλανηθῇς, decipieris; *Vulgata quaſi nomen exprimit*, labrulca, *Heſai.* 17. 11.

Hiphil, augere.

שגיא amplus; *Theodotio*, ἰσχυὸς, fortis, *Job* 36. 26. *LXX.* πολὺς, multus. *Et adverbialiter Chaldaice*, vehementer.

שגב *cum puncto ſiniſtro*, exaltari, extolli, altum eſſe, ſublime eſſe; *LXX. longe alio ſenſu*, ἐκφεύγειν, effugere.

Niphal LXX. ὑψωθῆναι, exaltari.

Piel, in alto loco collocare. אשגבנו *LXX.* σκεπάσω αὐτὸν, tegam eum; *Alii*, in ſublimi loco collocabo eum, *Pſal.* 90. 14.

Pual ישגב in alto loco collocabitur; *LXX.* ἀγαλλιάσεται, lætabitur, *Prov.* 29. 25.

Hiphil, *A.* ὑπερασπιεῖ, extollere; *Symmach.* ἰσχυρώσῃ, munire, *Pſal.* 106. 41. *ubi LXX.* βοηθῶν, adjuvare.

משגב *A.* ὑπερασπισμὸς, ſumma exaltatio; *Sym.* ἰσχύρωμα, munimentum, *Pſalm.* 47. 4. *Item*, locus editus, arx; *Aquila, Symm.* κραταίωμα, munimentum, fortitudo, *Jerem.* 48. 1. *LXX.* καταφυγὴ, confugium; *alibi* ἀντιλήπτωρ, ſuſceptor, patronus; *ſemel* βοηθὸς, adjutor.

שגג ignorare, errare; *LXX.* ἀγνοεῖν, ignorare, ἀκουσίως, involuntarie agere; *ſemel*, πλημμελεῖν, delinquere, *& ſemel* ἁμαρτάνειν, peccare.

שגגה *A. S.* ἄγνοια, ignorantia; *Alii*, error. *Item*, ἀκούσιον, involuntarium, *Aq. Eccleſ.* 5. 5. *Aq. Theod. Eccleſ.* 10. 5.

משגה *Reliqui*, ἄγνοημα, ignorantia, *Job* 19. 4. *Alii*, error.

שגה *Sym. Theodotio*, ἀγνοεῖν, ignorare, *Ezech.* 45. 20. *Alii*, errare, aberrare.

Hiphil, errare facere. *Participium* משגה errare faciens; *LXX.* σύνεσις, intelligentia.

שגיות *Aquila*, ἀγνοίαις, ignorantiæ; *Sym.* ἀγνοήμασι, ignorantiæ; *LXX.* ἁμαρτήμασι, delicta; *Hieronymus*, errores, *Pſal.* 18. 13. *ubi legitur* שגיאות *cum epentheſi* τοῦ א

שגיון *A. S. Quinta Edit.* ἄγνοημα, ignorantia, *Habacuc* 3. 1. *& alibi. Item A.* ἄγνοια, ignorantia, *Pſal.* 7. 1. *& alibi*; *Alii*, cantio erratica, *id eſt*, *varia, quæ omnibus muſicæ rationibus cantabatur. Plurale* שגיונות ignorantiæ, *vel* cantiones erraticæ. *In plurali eſt in Habacuc ſupra.*

משגה *Reliqui*, ἄγνοημα, ignoratio, *Job* 19. 4.

שגה *Vide & in* שגא

שגח *Hiphil* השגיח proſpexit, reſpexit, conſideravit; *LXX.* ἐπιβλέπειν, inſpicere, προσβλέπειν, proſpicere, *& ſemel*, θαυμάζειν, admirari.

שגל vitiare, violare mulierem, concumbere, coire. *Verbum eſt apud Hebræos obſcœnum.* ישגלנה *Aquila*, συγκοιμηθήσεται, concumbet, *Deuteron.* 28. 30. *in Appendice.*

Niphal, vitiari; *LXX. hic & in ſuperiori exemplo conjugationis Kal, ut honeſte exprimant*, ἔχειν habere *dicunt.*

Pual אשה לא שגלת ubi non fueris vitiata; *LXX.* οὗ οὐκὶ ἐξετύφθης, ubi non fueris inquinata, commixta. *Jerem.* 2. 3.

שגל *Aquila*, σύγκοιτος, conjux *vel* concubina; *Sym.* παλλακὴ, concubina, meretrix, *Pſalm.* 44. 10. *Alii*, uxor; *LXX.* βασίλισσα, regina. *Plurale Chaldaïcum cum affixis* שגלתה uxores ejus. שגלתך uxores tuæ.

שגע *Pual* משגע *Symmac.* παραφορᾷ, vecors, *Deut.* 28. 34. *Aquila*, ἐξεπλαγτευόμενον, mente captus, *vel* mente perculſus, veſanus; *Sym.* μαινόμενον, furens, 1. *Reg.* 21. 15. *ubi LXX.* ἐπίληπτος, epilepticus, furioſus; *Sym.* ἐνιὸς, mutus *vel* ſtultus, *Oſee* 9. 7. *Aq.* ἐπίληπτος, mente captus, *Oſee* 9. 7.

Hithpael להשתגע *Aquila*, ἐξεπλαγτιώθαι; inſanire; *Symmachus*, μαίνεσθαι, furere, 1. *Reg.* 21. 15. משתגע *Aq.* ἐξεπλαγτευόμενον, mente perculſus, 1. *Reg.* 21. 14. *Sym.* παράφρων, inſanus, *ibid.*

שגעון amentia; *Aquila*, ἐξεπλαξία, ſtoliditas, 4. *Reg.* 9. 20.

שגר fœtus, *proprie emiſſus ac genitus*; *LXX. vero* βουϊλίου, bovile.

שד *Aquila*, *Theodot.* μαζὸς, mamma, *Heſ.* 66. 11. *Plurale* שדים mammæ, ubera.

שדד vaſtare, devaſtare. שדודה *Aq.* ἡ ἀφεγνωμένη, vaſtata; *Sym.* ἡ λῃστὴς, prædatrix; *LXX.* ἡ ταλαίπωρος, miſera; *Th.* ἡ διαρπαζομένη, diripienda. מקטב ישוד *A.* ἀπὸ θανάτου δαιμονίζοντος, a morſu dæmoniaco; *S.* ἀπὸ συμπτώματος δαιμονιώδους, a caſu dæmoniaco; *LXX.* ἀπὸ συμπτώματος ἢ δαιμονίου, a ruina & dæmonio; *Hier.* a morſu inſaniente; *Ith.* ab excidio vaſtabit, *Vul.* ab incurſu & dæmonio. *Pſ.* 90. 6. חזי שודד וצהרים יזא שדוד *Sym.* οὐαὶ ὁ ταλαιπωρῶν, αὐτὸς δὲ μὴ ταλαιπωρηθῇς, væ qui miſeros facis, miſer & ipſe non factus; *LXX.* οὐαὶ τοῖς ταλαιπωροῦσιν ὑμᾶς, ὑμᾶς δὲ οὐδεὶς ποιῇ ταλαιπώρους, væ iis qui vos miſeros faciunt, vos autem nemo facit miſeros; *Vulg.* væ qui prædaris, nonne & ipſe prædaberis? *Heſai.* 33. 1. המשודד שודד *Symmac.* καὶ ὁ ταλαιπωρίζων ταλαιπωρῇ, & qui affligit affligitur; *LXX.* ὁ ἀνομῶν ἀνομῇ, iniquus inique agit; *Vulgata*, & qui depopulator eſt, vaſtat, *Heſai.* 21. 2.

Niphal vaſtari.

Piel, vaſtare, devaſtare.

Pual, שדד vaſtatus eſt.

Hophal, vaſtari.

שד vaſtator. *Item ſubſtantive* dæmon, *quaſi vaſtator dictus. Hinc Aquila* ושד δαιμονίζων, *&* *Sym.* δαιμονιώδη *vertunt. Plurale*, ויובח לשדים ſacrificaverunt dæmonibus, *Deut.* 32. 17.

שדוד ταλαίπωρος, miſer, *A. Theod. Jerem.* 4. 30. *& alibi. Eſt Paul Kal.*

שד *Aq.* ἀφεγνωμὴ, vaſtatio, *Pſalm.* 31. 4 *& alibi. Symmach.* διαρπαγὴ, direptio, *Habac.* 2. 17. *S.* κακωσίαν, affli ctio, *Pſalm.* 11. 5. לשדי *Symmachus*, εἰς διαφθοράν, in corruptionem, *Pſal.* 31. 4.

שוד *A.* ἀφεγνωμὴ, vaſtatio, *Job* 5. 21. *& alibi.*

שדה ושדות *A.* κυλίκιον ἢ κυλίκια, parvum calicem & parvos calices, *Eccleſ.* 2 8. *ubi Sym.* menſuram, ſpecies & appoſitiones, *Alii*, ſymphonia; *LXX.* οἰνοχόον, καὶ οἰνοχόας, miniſtros & miniſtras vini; *Vulg.* ſcyphos & urceos in miniſterio ad vina fundenda.

שדי *Gebal*, *Aq. Symmac. Theod.* ἱκανὸς, ſufficiens, *Epitheton Dei. Exempla frequentiſſima vide in Lexico Græco*; *LXX.* *ſæpius*, παντοκράτωρ, omnipotens; *alibi*, θεὸς, Deus, *&* κύριος, Dominus; ἱκανὸς, ſufficiens, *vel* magnus, ὑπερέχων, cœleſtis.

שדד *cum punctis ſiniſtro Piel*, occare. וישדד ארמתו *Symmachus*, καὶ βωλοκοπήσει, & glebas ſcindet, *ſive* & occabit; *LXX.* πρὶν ἐγκλίναι τὸν γῆν, antequam operetur terram; *Vul.* & ſarriet humum ſuam; *Alii*, occabit terram ſuam, *Heſai.* 28. 24. אם־ישדד *Symm.* ἢ ὁμαλίσει, an complanabit *valles*; *LXX.* ἢ ὀλκεύσει τὰ αὐλῶνας, aut trahet ſulcos tuos; *Vulg.* aut confringet glebas *vallium*; *Alii*, an occaret *valles*, *Job* 39. 10.

שדים *A.* τῶν αἰγιαλῶν, campeſtrium; *S.* τῶν ἀλσῶν, amœnitatum, *Gen.* 14. 3.

שדה *cum punctis ſiniſtro*, ἀγρὸς, ager, *Omnes. Syrus*, ἄρρα, ager, arvum, *Heſai.* 16. 8. *Aquila*, χώρα; regio, *ſæpe. Vide in Lexico Græco. Reperitur &* שרי *pro* שרה ager. *Plurale conſtructum* שדי agri; *& formâ fœminina* שדות agri.

שדי ἀγρίας, agreſtis, *Symmac. Pſalm.* 79. 14. *Incer. Pſal.* 8. 7.

שדמות שדמה *LXX.* ἀγρὸν, campus ager; *Aq.* ἄρρα; arvum, *Heſai.* 16. 8. *Symm.* κλῆμα, palmes, *Heſai.* 16. 8.

שדמות *Aq.* περίχωρα, ſuburbana. *Jerem.* 31. 40. *S. Th.* φάραγξ, vallis, 4. *Reg.* 23. 4.

Item שדמות *Th.* ἀγρὸν θανάτου, agri mortis, *ubi duas diſtinctas voces legit Theodotio, quaſi* שדי כות *Heſai.* 16. 8.

שדמות שרף adustæ, uredine tactæ *ſpicæ. Geneſ.* 41. 23. *ubi LXX.* ἀνεμόφθορα, vento corruptæ.

שדפה adustio, uredo.

שדפון *Idem*, *Aquila*, *Symmac. Theod.* ἀνεμοφθορία; venti devaſtatio, *Amos* 4. 9. *ubi LXX.* πύρωσις, adustio.

שדר *Chald.* mittere.

Ithpeal, conari, ſatagere, contendere, operam dare; *LXX.* ἀγωνίζεσθαι, certare, contendere, conari.

אשדורו conſpitario, rebellio.

שדרות *Vide in* סדר

שה *cum punctis ſiniſtro*, pecus, agnus, hœdus. *Aq. Symmach.* βόσκημα, pecus, *Levit.* 27. 26. *LXX. ſæpe*, πρόβατον, ovis, ἀρνὸς, agnus. *Cum affixis aliquando mutat* ה *in* ו *veluti* שו pecus ejus, שהו pecus ſuum.

שהד *cum punctis ſiniſtro*, teſtis, teſtificator, *Job* 16. 19. *LXX.* συνίστωρ, conſcius.

שהדותא *Chald.* teſtimonium.

שהם *Aquila*, Σαρδόνυξ, ſardonyx; *Symm. Th.* ὄνυξ; onyx, *Gen.* 2. 12. *& alibi. A. Symm. Th.* ὄνυξ, *Exod.* 25. 7. *& alibi. LXX. mire variant in hujus vocis interpretatione: nam ſemel* ὄνυξ, onyx *vertunt*; *alibi*, πράσινος, lapis præſinus; *modo* σμάραγδος, ſmaragdus; *modo* σάπφειρος, ſapphirus; *alibi* βηρύλλιον, beryllus, *&* σαρδίος, ſardius.

שהרנים *Vide in* כהר

שוא vanitas, falſum, mendacium. *Aquila*, ἀναίδητος, vanitas, *Prov.* 30. 8. *Item A.* εἰκῇ, temere, *Pſal.* 126. 2. *& alibi. Sym.* μάταιος, vanus, *Pſal.* 59. 3. *& alibi. Sym. Th.* ματαιότης, vanitas, *Job* 31. 5.

שוב reverti, redire, convertere ſe, converti; avertere ſe *vel* averti, recedere, retroagi. שוב *Syrus*, ὑπέστρεψεν, reverſus eſt; *LXX.* οὐκ ἀπέστρεψεν, non reverſus eſt; *Vulg.* non revertebatur, *Gen.* 8. 7 *Hæc negatio non exprimitur in Exemplaribus Hebraïcis hodiernis.* וישב *Aquila*, ἀνεστράφησαν, averſi ſunt; *Reliqui* ἐξέκλιναν, receſſerunt; *LXX.* ὑπέστρεψαν, reverſi ſunt; *LXX aliter*, ὑπέστρεψεν, reverſus eſt, *Jud.* 7. 3. ושבו *Incer.* ἢ ἀναπέμψατε, reſtituite, revertimini; *LXX.* ὑποστράφητε, revertemini, 2. *Reg.* 10. 5. ישובו *Aq.* ἀναστρέψουσι, revertentur; *LXX.* διαστραφήσονται, avertantur; *Hieronymus*, convertantur, *Pſalm.* 9. 18. ישובו *Sym.* ἀναπέμψουσι, deflectent; *LXX.* ὑποστρέψουσι, revertent; *Hieronym.* revertantur, *Pſalm* 78. 7. שבו *LXX.* ὑπέστρεψαν, reverſi ſunt; *Quinta Editio*, μετενόησαν, pœnitentiam egerunt, *Oſee* 7. 10. *Et ſic non infrequenter alii* μετανοῶν. ואשובתי *Symmac.* ἀποκαθιστῶ, reſtituam; *LXX.* ἀποστρέψω, convertam, *Ezech.* 13. 33. *Alii quoque* שוב *ſignificat*, reſtituere, reducere facere, redire facere. *Sunt qui velint aliquando explicandum*, quietum eſſe, requieſcere.

Piel, שובב reverti fecit, convertit, reſtituit; reduxit; avertit, pervertit, perverſum reddidit.

Pual, reduci; *Alii* משובבת *tranſitive*, reducam.

Hiphil, redire fecit, reverti fecit, reduxit, retulit, reportavit, repoſuit: reddidit, reſtituit, rependit; retorſit, retudit: convertit, avertit respondit. וישב *Sym.* ἀποστρέψει; avertes, *Exod.* 23. 4. *Item Aquila*

& alii ſæpe hanc interpretationem uſurpant. Item Symmachus ἀποκαθιστῆσαι, reſtituere, *Job* 39. 12. *Symm.* μετακαλέσαι, revocare, *Job* 39. 12. ישיב *S.* ἀποδώσει, reſtituet, 1. *Reg.* 26. 23. והשבתי *Aquila*, καὶ καταπαύσω, & ceſſare faciam, *quaſi ex* שבת *S.* καὶ ἀναστρέψω, & everto, *vel* evertam, *aut potius*, & confundam; *LXX.* καὶ ἀποστρέψω, & avertam, *Ezech.* 7. 24. *Item Aq. S. Theodotio*, ἀποκρίνασθαι, reſpondere, *ſæpe. Sic & Reliqui*, *Job* 13. 22. *Aq. Joſ.* 14. 7. *S. Job* 31. 14. להשיב *Incert.* διαλλάξαι, reconciliare, *Jud.* 19. 3. וישב *Aq.* ἀποστέλλων, abegit, *Gen.* 15. 11. לא־ישיב *Sym.* ἀναστρεπτός, qui averti non poteſt, *Job* 9. 13.

Hophal, reſtitutum eſſe, redditum eſſe, reductum eſſe.

שובה reverſio; *S.* μετάνοια, pœnitentia, *Heſai.* 30. 15. *Quidam putant nonnunquam ſignificare* quies, requies: *ac revera Veteres hanc radicem interdum confundunt cum* שבה ceſſavit, requievit: *cujus rei exemplum ſupra vidimus.*

שובה *Vide in* שבה

משובה averſa, *& ſubſtantive* averſio; *S.* ἀποστροφὴ, averſio, *Prov.* 1. 32. *Plurale* משובות averſiones.

שובב averſus. *Plurale* שובבים averſi. *Femininum*, השובבה averſa.

תשובה reverſio, reditus, regreſſio, reſponſio; *Symmac.* ἀντιθέσεις, contradictio, *Job* 21. 34. *Plurale* תשובות reſponſiones.

שוב *cum puncto ſiniſtro*, caneſcere; *LXX.* καταγηράσκειν, ſeneſcere, *Heſai.* 46. 4.

שב *Th.* πρεσβύτης, ſenex, *Job* 15. 10. *& Reliqui*, 1. *Reg.* 28. 14. *Plur. Chaldaicum* שבא ſenes, ſeniores; *conſtructum* שבי ſenes.

שיב γήρας, ſenectus, *Incert.* 3. *Reg.* 14. 4. *Femin.* שיבה *Aquila, Symm.* πολιά, canities, *ſæpe. Exempla vide in Lexico Græco.*

שוב *cum puncto ſiniſtro. Vide in* כוב

שודד ישוד *Vide in* שוד

שוד *cum puncto ſiniſtro*, linere, oblinere; *LXX.* κονιᾶν, linere, oblinere.

שיד calx; *LXX.* κονία, calx.

שוה æquare, æquari, æqualem eſſe: utile eſſe, prodeſſe, convenire, expedire; *LXX.* ἄξιον εἶναι, dignum eſſe. *Item*, συμφέρει, conducit, convenit.

Piel, æquare, ponere, diſponere, componere, proponere.

Hiphil item, æquare.

Hithpael, æquari. נשתוה æquatur; *compoſitum ex Niphal & Hithpael.*

שוח inclinari, propendere. שחה אל מות ביתה *Sym.* ὤκισεν (εἰς θάνατον τὸν οἶκον αὐτῆς,) definivit ad mortem domum ejus; *LXX.* ἐθετο γὰρ ἀφ' ἑαυτῆς τὸν θάνατον τὸν οἶκον αὐτῆς, poſuit enim juxta mortem domum ſuam; *Alius, quem ſequitur Vulgata*, ἔκλινε γὰρ εἰς θάνατον οἶκος αὐτῆς, inclinata eſt enim ad mortem domus ejus, *Proverb.* 2. 18. *Alii vocem hanc in Radice* שחה *ponunt.*

שחה *&* שחת *Aq. Symm. Th.* διαφθορά, corruptio; *Alii*, foſſa, fovea; *S.* ὄρυγμα, fovea, *Prov.* 23. 27. *LXX.* θάνατος, mors, φθορά, διαφθορά, *&* καταφθορά, pernicies, *&* βόθρος, fovea.

שיחה foſſa, fovea. *Plurale* שיחות *S.* ὑπόγεια, ſubterranea; *ubi Aquila*, βρόχους, laqueos, *Pſalm.* 118. 85. *Quinta Editio*, βεβόθρους, foveas; *LXX.* ἀδολεσχίας, fabulationes, *ibidem. LXX. vero hanc vocem ad Radicem ſequentem pertinere putaverunt, quæ eſt* שוח *cum puncto ſiniſtro.*

שוח meditari, eloqui; *Aquila, Symmac.* ὁμιλῆσαι, colloqui. *Vide in Lexico Græco.* לשוח λαλῆσαι, loqui, *S. Gen.* 24. 63.

Piel item, meditari, eloqui. אשוחה meditabor, *Pſ.* 142. 3. *duplicatâ poſtremâ litterâ.*

Hiphil, Sym. διαλαλῶν, colloqui, eloqui, *Pſalm.* 16. 4. *S.* ἀδολεσχῶν, colloqui, ratiocinari; *Job* 7. 11. *S.* διηγοῦσθαι, narrare, *Pſalm.* 76. 13. *Item S.* περιλαλῶν, alloqui, *Pſalm.* 54. 3. *S.* φθέγγεσθαι, loqui, *Jud.* 5. 10. *Aquila*, ὁμιλοῦσαι, colloqui. *Vide in Lex. Græc.*

שיח ἀδολεσχία, meditatio, *A.* 1. *Reg.* 2. 16. *& alibi. Th. Job* 7. 13. *& alibi.* ἀδολεσχία *ſignificat etiam* exercitatio, colloquium, confabulatio, fabulatio; *Alii etiam*, querimonia, querela, oratio querula; *A. Item* διαλέξις, eloquium, colloquium, *Pſal.* 103. 34. *A. S.* ὁμιλία, colloquium, *A. Pſalm.* 54. 3. *& S. Pſ.* 103. 34. *& alibi.*

שח *idem Symmac.* φώναμα, vociferatio, *Amos* 4. 13. *ubi Aquila*, ὁμιλία, converſatio; *Theodotio*, λόγος, ſermo; *Quinta Editio*, ἀδολεσχία, exercitatio. *Legitur* מה־שחו quæ meditatio ejus; *LXX. vero junctis vocibus legerunt* משוח τὸν χριστὸν αὐτοῦ, Chriſtum ejus.

שוט ire, circuire, peragrare, diſcurrere, percurrere; *LXX.* διαπορεύεσθαι, tranſire, διέρχεσθαι, circuire, περιέρχεσθαι, circuire, 4. *Reg.* 24. 8. *ubi Alii*, περιφέρεσθαι, circumire.

Piel, paragrare; *LXX. vero*, ἐπισκέπτειν, inſpicere, *&* διαδραμεῖν, circumcurrere.

Hithpael, curſitare. ותתשוטטנה *Incert.* διαδράμετε, diſcurrite; *LXX.* κόψασθε, plangite, *vel aliter*, περιλυπεῖσθε, circuite, *Jer.* 49. 3.

שוט flagellum, ſcutica; *Aq. Symm.* μάστιξ, flagellum, *Heſai.* 28. 15. *Scribitur autem ibi per* ו *ſed legendum per* י *ſecundum Maſſorethas*; *Aq.* κώπη, remus, *Heſai.* 33. 21. *Item*, ἀντιλογία, contradictio, *Job* 5. 21. *ubi LXX.* μάστιξ, flagellum; *Alius*, συκοφαντία, ſycophantia, calumnia. *Plurale* שוטים flagella, ſcuticæ.

שוטט flagellum, ſcutica.

שט remex; *S.* κυβερνήτης, remex, *Heſai.* 33. 21. *ubi Aq.* κώπη, remus; *Vulg.* remiges.

משוט remus. *Plurale* משוטים remi.

שוט *cum puncto ſiniſtro*, declinare. שט declinans, *Pſ.* 39. 5. *ubi ſolum reperitur in plurali conſtructo* ושטי כוב *hodierna Lexica*, & declinantes ad mendacium; *LXX.* καὶ μανίας ψευδεῖς, & inſanias falſas; *Hieronymus vero*, pompaſque mendacii.

שוך *cum puncto ſiniſtro*, ſepire, obſepire. ויסך ἀνέφραξεν, obſepivit, obſtruxit, *S. Job* 3. 23. *legitur tum* ס *eſtque in conjugatione Hiphil; ſed hæ Radices* סכך *&* שוך *ſæpe confunduntur, idemque ſignificant; LXX.* περιφράττειν, circummunire, *&* ὑπερκεῖσθαι, ſternere, *Prov.* 15. 20.

Piel duplicans שכך *Vide in* סכך

שוך ſepes; *LXX.* σκόλοψ, aculeus, palus, *quia ex palis & ſpinis ſepes ſtruuntur.*

שוכה φορτίον, ſarcina, *vel* faſcis; *Alii*, κλάδος, ramus; *Vulgata*, ramus, *Jud.* 9. 48. *Mox verſu* 49. שוכה ramum ſuum, *contracte pro* שוכתו

משכה משכת *Sym.* φραγμὸς, ſepes; *LXX. quaſi participium Pual plurale*, ἐστρωμέναι, ſtratæ, conſtratæ; *Vulgat.* ſepes, *Prov.* 15. 19. *Dicitur etiam* מכוכה *eodem ſenſu.*

שכים vepres, ſpinæ. *Poteſt etiam a* שכך *derivari. Forma feminina* שכות ſpinæ.

שך *Aquila, Symm.* δίκτυον, rete, *Jer.* 5. 26. *Alii referunt ad* סכך *vel ad* שכך

שול fimbria. *Plurale* שולים *conſtructum* שולי fimbriæ; *Symm. Theodot.* τὰ περὶ τοὺς πόδας, quæ ad pedes; *A.* ἀπόλυγμα, terminus, ora, *Exod.* 28. 33. *ubi LXX.* λῆμμα, margo. *In Codice Coiſliniano legitur*; *Aquila*, ἀπόπλυγμα, complicatio, contextus, *loco τῦ* ἀπόλυγμα.

שום allium; *LXX.* σκόροδον, allium. *Plurale* שומים *Sunt qui putent eſſe vocem Ægyptiacam.*

שום *cum puncto ſiniſtro*, ponere, apponere, compo-

nere,

nere, disponere, imponere, interponere, proponere: statuere, constituere, collocare, τιθέναι, ponere, statuere, collocare, imponere. שמו *A.* ἐτέθησαν, imposuerunt, *Job* 21. 17. שם *S.* ἐτέθη, imposuit, 1. *Reg.* 15. 2. *LXX. sæpe*, ποιεῖν, facere, τάττειν, constituere; *sed sæpius interpretationes petunt ex verbo* τίθημι, *& compositis.*

Hiphil, השים τιθέναι, ponere, *sæpius Omnes. A. S.* ἐντιθέναι, imponere; *S. Th.* τάττειν, constituere. *Exempla vide in Lexico Græco.*

Hophal, poni, apponi, appositum esse, repositum esse.

Ithpeal, *Chald.* poni, apponi, constitui.

משמת positio. *Inc.* θῖμα, *Levit.* 6. 2.

שוע *Symmach.* αἰμάζειν, ejulare, *Psalm.* 71. 12. *Alii*, vociferari; *LXX.* κράζειν, clamare.

Piel, vociferari, clamare. משוע vociferans; *LXX.* δυνάστης, potens.

Hiphil, illinere, oblinere, incrustare, obturare, השע ἔμωσεν, clausit, obturavit, *Symmach. Hesa.* 6. 10. *ubi LXX.* ἐκάμμυσαν, obturarunt, *Vulg.* claude; *Alii*, obline.

שוע vociferatio; *Symmachus*, αἴμωγὴ, ejulatus, *Psalm.* 87. 14. *& alibi*; *Alii*, nobilitas, divitiæ, *Job* 36. 19. *item adjective*, liberalis, nobilis; dives; *Aq.* τύραννος, tyrannus, *Ezech.* 23. 23. *ubi Alii* שוע *quasi nomen proprium habent reddunteque* Σωὲ, *Symmachus nempe LXX. & Theodotio*; *Vulgata vero* tyrannos *interpretatur*; *LXX. alibi* κραυγὴ, clamor, *& δέησις*, supplicatio.

שועה *Symm.* αἴμωγὴ, ejulatus. *Vide in Lex. Græco.*

תשועה *Vide in* ישע

שוף conterere, *& secundum aliam significationem*, abscondere; obscurare; *Symm.* ἐπισκιάζειν, obtegere, *Psalm.* 138. 11. *ubi LXX.* καταπατεῖν, conculcare; *Incer.* καλύπτειν, occultare; *LXX. alibi*, ἐκτρίβειν; conterere; atterere. ישופך *Incert.* τερέτω, conteret te; *verisimile est germanam lectionem esse*, τείλῃ, conteret, *ut habet Coislinianus Codex cum reliquis interpretis nomine*, *Gen.* 3. 15.

שוק *Piel*, משקה *S.* ποτίζειν, potare, irrigare. *Item*, appetere, desiderare. ותשקהו *Symm.* καὶ ποτιεῖς αὐτὴν, & potabis eam *terram*; *LXX.* καὶ ἐμβιβᾷς αὐτὴν, & inebriasti eam; *Hieronymus*, & irriga eam, *Psalm.* 64. 10.

Hiphil, excurrere, exundare, effluere; *LXX.* ὑπερεκχεῖν, supereffundi, redundare.

שוק *Symmachus*, platea, *Eccles.* 12. 5. *Item* vicus; forum, *sic dictum, quod illuc homines confluant*; *LXX.* γωνία, angulus, *& ἀγορά*, platea. *Plural.* שוקים plateæ.

שוק *Aquila*, *Symm.* κνήμη, femur, tibia. *Exempla frequentia vide in Lexico Græco. Item* κνημὶς, crus; *Reliqui*, *Levit.* 8. 25. *in Appendice*; *LXX. item*, κνήμη, crus, σκέλος *item*, crus, *& sæpe* βραχίων, brachium.

שוקקה appetens, *Hesai.* 29. 8. *ubi LXX.* εἰς κενὸν ἐλπίσων, in vanum sperans.

תשוקה *& construllum* תשוקתך *Aquila*, ἡ συμφορά *cu*, *vel ut habet Hieronymus*, societas tua. *Hæc est vera lectio, ut ex Coislin. Codice confirmatur, quæ de re vide in Appendice; altera vero lectio*, ἡ συμμαχία *cu*, *quam utpote suspectam, & ex Latino Hieronymi non ita pridem effictam, uncinis includemus, omnino spuria est*; *Sym.* ἡ ὁρμή *cu*, impetus, *vel* appetitus tuus; *LXX.* ἡ ἀποστροφή *cu*, conversio tua, *Gen.* 3. 6. ותשוקתו *LXX.* ἡ ἀποστροφὴ αὐτῆς, conversio ejus; *Th.* ὁρμὴ αὐτῆς, impetus ejus; *Vulgata*, appetitus ejus, *Gen.* 4. 7.

משך *Hujus vocis significationem ex Radice* שוך *petiit Aquila, qui hæc verba* ובן־כשך ביתי *ita vertit*, υἱὸς τῆ ἐπεκτεινούσῃ οἰκίαν μου, filius porrigentis domum meam; *LXX.* ὁ δὲ υἱὸς Μασεκὶ, filius autem Masec; *Theodotio*, καὶ ὁ υἱὸς τῆ ἐπὶ τῆς οἰκίας μου, & filius ejus qui est super domum meam; *Alius*, ὁ δὲ συγγενὴς τῆ οἰκίᾳ μου, cognatus vero domus meæ; *Vulg.* & filius procuratoris domus meæ; *Alii, qui hanc vocem deducunt ex* שכך & filius discursationis domus meæ; *id est, qui discursitat ut domus meæ negotia gerat.*

שור *Aquila*, *Symmachus*, *Theodot.* ἀείδειν, canere. *Item aliquando*, contemplari. שר ᾖσε, cecinit; *Aq. Sym. Theod. Psalm.* 7. 1. *LXX. item sæpe*, ᾄδειν, *& ἀείδειν*, cantare. *Item*, καταμανθάνειν, edisscere, considerare; *semel*, ἀναμιμνήσκειν, reprehendere, accusare.

Piel, laudare. *Item*, contemplari.

Hiphil, cantare. אשירה ᾄσω, cantabo, *Symmach. Psalm.* 9. 4.

שיר *Aq. Sym. LXX. Theod.* ᾆσμα, canticum, *passim S.* ᾠδὴ, cantio, canticum. *Exempla vide in Lex. Græc. ad utramque vocem. Plurale* שירים cantica. *Fœminin.* שירה canticum, *& construllum* שירת canticum. *Plur.* שירות cantica.

שור *Sym. Th.* ἀνταγωνιζόμενον, qui a muris excludit, qui adversatur, *Psalm.* 91. 12. *vel* inimicus, adversarius; *LXX.* ἐχθρὸς, inimicus. *Plurale construllum* שורי inimici. *Item*, שור murus. *Plurale fœmin.* שורות muri. *Plurale Chaldaicum emphaticum* שוריא muri.

שור *Aq. Sym.* τεῖχος, murus *Alii*, taurus, *Gen.* 49. 6. *Symm. Theod.* ταῦρος, taurus. *Vide in Lexico Græco.*

שור *Symm. Th.* ταῦρος, taurus. *Item S. Th.* μόσχος, vitulus. *Exempla vide in Lexico Græco. Item Aquila & Symmachus*, βοῦς, bos, *Prov.* 14. 4. *Plur.* שורים boves.

שורון *Vide in* שרה

שורר inimicus, insidiator, adversarius; *LXX.* ἐχθρὸς, inimicus. *Est quasi Piel duplicans, nominis vice fungens.* שוררי *Aquila*, ἐνεδρεύοντάς μοι, insidiantes, insidias parantes mihi; *S.* ἀντιλέγοντάς μοι, affligentes, *vel* opprimentes me; *Alii*, inimici mei, *Ps.* 5. 9. *Symm.* ἀνταγωνιζόμενοι, expellentes, adversarii, *Psalm.* 53. 7. *Aquila*, ἐνεδρευταὶ, lustratores, insidiatores, *Gen.* 42. 9.

משורה munus, donum. *Dicitur proprie de donis & muneribus, quæ magnatibus offeruntur*; *LXX.* φλοῦσον, amplius, 1. *Reg.* 9. 7. *ubi legitur*, & amplius *non est apud nos quod offeretur*; *Vulg.* & sportulam *non habemus ut demus homini Dei.*

שור *cum punllo sinistro*, *Aq. Symmach.* ἄρχειν, principatum habere, dominari, imperare; *A.* ἐφορᾶσθαι, prospicere, inspectionem habere, *Num.* 24. 17. תשור ἐποπεύσῃ, respiciet, *Incert. Job* 7. 8. *LXX. item*, ἄρχειν, κατάρχειν, imperare, πρωτεύειν, primas tenere, μεγαλωσύνην, magnificari.

Hiphil, principem constituere; *LXX. vero*, ἄρχειν, imperare.

שר ἄρχων, princeps, *Omnes*; *LXX. item*, ἡγούμενος, *& ἐφεστώς*, præfectus, ἀρχηγὸς, dux, στρατηγὸς, dux militum, dux exercitus. שר המאות ἑκατοντάρχης, centenarius, centurio, *S.* 4. *Reg.* 11. 4. שר צבא *LXX. sæpe*, ἀρχιστράτηγος, dux, *vel* princeps exercitus. *Item* שר *LXX.* ἡγούμενος, ἡγεμὼν, *& ἀφηγούμενος*, dux, princeps, *& Satrapes*, satrapa. *Plurale* שרים principes, duces; *Aq. Th.* ἄρχοντες, principes, imperatores; *LXX.* μεγιστᾶνες, magnates, *Prov.* 8. 16. *Fœminin. regulariter* שרה princeps fœmina; *in construllione* שרת *& cum* י *paragogico* שרתי princeps fœmina. *Plur.* שרות principes fœminæ.

שורה principale, præstantissimum. *Dicitur de tritico, Hesai.* 28. 25. *Alii putant significare*, mensura, series, ordo, *ita ut ille loco sensus sit*, triticum in mensura.

משורה mensura; *LXX. bis*, μέτρον, mensura; *alibi LXX.* ζυγὸν, statera.

שוש *cum punllo sinistro ad utrumque*, *A.* χαίρειν, gaudere, lætari, *Hesai.* 61. 1. *LXX. frequentius*, εὐφραίνεσθαι, lætari, *item*, χαίρειν, gaudere, γαυριᾶν *& exultare*, gloriari, ἀγαλλιᾶσθαι, exultare, τρυφᾶν;

delectari; *semel*, ἐκπέμπειν, expectare.

Hiphil, *item* gaudere. שעשע *Symm. Theod.* ἀγαλλιάσομαι, exultabo, *Hesai.* 61. 10. *ubi Aquila*, χαρήσομαι, gaudebo; *LXX.* τρυφήσουσι, lætabuntur.

משעשע *Aq.* χαρά, gaudium; *S.* ἀγαλλίαμὰ, jubilatio, exultatio, *Psalm.* 44. 8. *S.* εὐθυμία, bonus animus, *Psalm.* 50. 10. *LXX.* τερψιν, lætitia, ἀγαλλίασις, exultatio, χαρά, gaudium.

משוש *A.* χάρμα, gaudium; *Sym.* ἀγαλλίσμα, exultatio, jubilatio, *Psalm.* 47. 3. *ubi LXX.* ἀγαλλίαμα, exultatio, lætitia.

שות ponere, disponere, præponere, apponere, imponere; *LXX.* τιθέναι, ἐπιτιθέναι, ponere, imponere; *aliquando*, ἐπιβάλλειν, injicere.

Hiphil, ponere, apponere, imponere. שיתה *Aq.* θῦ, *S.* τάξει, statue, ordina; *LXX. Th.* κατάστησον, constitue. ועד ישית *S.* ἕως ἂν τεταχθῶ, hucusque ordinetur; *Alii*, & hîc ponet, *Job* 38. 11.

Hophal, impositum esse.

שית *Aquila*, θέσις, ornatus, *Prov.* 7. 10. *S.* τάξις, ordo. *Ibid. S.* ἀνάθεμα, depositum, *Psal.* 32. 6. *Alii*, ornatus, ornamentum.

שת nates; *LXX.* ἰσχίον, nates,

שתות *Aquila*, θεμέλιοι, fundamenta; *Sym.* θεσμοὶ, leges, *Psalm.* 10. 3. *ubi LXX.* τὰ κατηρτισμένα, quæ perfecisti, quæ adaptasti, *Alius*, αἱ διδασκαλίαι, doctrinæ; *Sexta Editio*, αἱ διαδοχαὶ, successiones. שתותיו *A.* αἱ ἀποθῆκαι αὐτῶν, horrea, *vel* deposita ejus; *LXX.* οἱ ἐργαζόμενοι αὐτὰ, qui hæc operantur; *Th.* τὰ ταπεινὰ αὐτῆς, humilia ejus; *Vulgat.* irrigua ejus; *Alii*, fundamenta ejus, *sive metaphorice*, consilia prava adversus alios inita.

שיב *Chald. in Pael*, liberavit, eripuit. *Usitatum sæpe in Daniele.*

שקף conspicere, intueri. ששתתני *Aquila*, ὅτι συκαύσαύσί με, quia combussit me *sol*; *S.* ὅτι κατέφλεξέ με, quia tetigit me; *vel secundum aliam lectionem*, ὅτι παρεπίλεψέ με, quia despexit me; *LXX.* ὅτι παρέλεψέ με, quia despexit me; *Th.* ὅτι πεπύρωκέ με, quia torrefecit me; *Vulgata*, quia decoloravit me *sol Cant.* i. 6.

משור שור contortum; *Incert.* διατετμημένα, contexta a διατείνω, *Exod.* 27. 16. *Theod.* πεπλεγμένος, netus, contextus, *Exod.* 28. 6. *& sic LXX.*

שחר *Aquila*, ἐμφορεῖον; *Symmachus*, δόμασιν, dona & munera dare, *Ezech.* 16. 33. *ubi LXX.* φορτίζειν, onerare; *alibi LXX.* ἱκετεύειν, supplicare.

שחד donum, munus, *ad corrumpendum oblatum*; *Aq.* ἐμφορεία, corruptela donorum & munerum, *Deut.* 10. 17. *in Append.* תרבה שחד *A.* ἐμφορεία, corruptela donorum & munerum, *Prov.* 6. 35. *ubi LXX.* πολλῶν δώρων, multis donis; *Vulg.* dona plurima.

שחה incurvare se. *Item*, abjicere se, inclinare, prosternere se. שחה *S.* ἔκλινε, definivit, *Prov.* 2. 18. *ubi LXX.* ἔθετο, posuit; *Alius*, ἔκλινε, inclinata est *domus.* תשח *S.* ἐμφανισθήσεται, prosternetur, *Hesai.* 29. 4. *ubi LXX.* δόξει, subibunt, intrabunt *in terram verba tua*; *Vulg.* de humo audietur eloquium tuum. *Hæc Radix sæpe confunditur cum* שוח

Hiphil, deprimere; *LXX.* ταράσσειν, turbare, *Proverb.* 12. 25. *Alii hoc exemplum reducunt ad Radicem* שוח

Hithpael, השתחוה *Aq. S.* προσκυνῶν, adorare, incurvare se, procumbere, *Gen.* 37. 42. *Inc. Jos.* 5. 15. καταπίπτειν, incurvare se, *Psal.* 41. 6. καταβύπτειν, deprimere se, *A. Psalm.* 46. 1. *alibi. Sed hoc postremum exemplum melius refertur ad* שוח

שחות fovea, fossa. *Alii referunt ad Radicem* שחת *ubi vide.*

שחיתה fovea, fossa, *Chaldaice*, ἁμπλάκημα, *vel* ἁμάρτημα, peccatum, lapsus, *Aq. Dan.* 6. 4. *Plur.* שחיתות foveæ, fossæ.

השתחוה incurvatio, adoratio.

שחה *cum puncto sinistro*, natare, urinari שחה לשחות *Symmach.* ὁ νιπόμενος εἰς τὸ κολυμβᾶσθαι, qui lavatur ad uripandum, *Hesai.* 25. 11. *ubi LXX.* ἔκλινεν τῷ νήχεσθαι, humiliavit ad perdendum; *Vulg.* natans ad natandum.

Hiphil, natare facere; *LXX.* λούειν, lavare; *Hieronymus*, natare facere, *Psalm.* 6. 7.

שוח incurvari, incurvatum esse, prosterni, incurvare se, deprimi, dejici; *LXX.* ταπεινοῦσθαι, humiliari. וישחו *S.* κατεφθάρησαν, corrupti sunt; *LXX.* κακωθῆναι, vexati sunt, *Psal.* 106. 39.

Niphal, incurvari, demitti, deprimi. ומשחו *Aquila*, καὶ κλιθήσονται, & inclinabuntur, & jacebunt; *LXX.* καὶ ταπεινωθήσονται, & humiliabuntur; *Vulg.* & obtur-descent, *Eccles.* 12. 4.

Hiphil, deprimere; *LXX.* ταπεινοῦν, humiliare; *Hesai.* 25. 12.

Hithpael, משתוחחי *Aquila*, καταπίπτοντες, deprimeris; *Symmach.* καταδύμενος, incurvaris, *Psalm.* 41. 6. *Sym.* καταῤῥέων, effluis, *Psal.* 42. 5. משתוחח *Sym.* καταπίνων, tabescit, *Psalm.* 41. 7.

שח demissus *oculis*, *Job* 22. 29. *Alii*, deprimens *oculos*; *Vul.* qui inclinaverit *oculos.*

שחט *Inc. & LXX.* σφάζειν, jugulare, mactare. *Hoc verbum frequentissimè occurrit, maxime in Levitico*; *LXX. sæpius*, σφάζειν, jugulare, mactare, *alibi*, θύειν, immolare; *semel* τιτρώσκειν, vulnerare.

Niphal, jugulari; *LXX.* σφαγήσονται, jugulabuntur, mactabuntur *boves*, *Num.* 11. 22.

שחוט ductum, tractum. שחוט זהב aurum ductum, ductile. *Reperitur &* שחט חץ *Jerem.* 9. 8. *ubi Masorethæ notant legendum* שחוט *explicaturque* sagitta acuta, polita; *LXX.* τετρωκυῖα, vulnerans; *Vulg. item*, vulnerans.

שחטה mactatio, jugulatio. *Alii putant esse infinitivum Kal*, ad jugulandum.

שחיטה jugulatio, mactatio.

שחט *cum puncto sinistro*, expressit, *Gen.* 40. 11. *ubi LXX.* ἐπιλαβόμενος, premere, exprimere.

שחל leo ferox, *vel* immanis. בשחל *Aquila*, ὡς λαίνα, quasi læna, *Osee* 5. 14. *ubi Symmachus*, ὡς ἐπιβολὴ λαίφους, quasi irruptio lænæ; *LXX.* ὡς πάρδις, quasi panther; *Theodotio*, ὡς λὶς, quasi leo; *Vulgata*, quasi lænæ; *Alii*, quasi panthera. *Vide in* ארה

שחלת onyx, *species aromatis, quæ ad suffitum adhibebatur.*

שחין שחין *A. S. Th.* ἕλκος, ulcus, *Hes.* 38. 22. *Inc.* ἐλέφας, elephas, elephantiasis, *genus morbi*, *Job* 2. 7. *Item Aq.* ἐξανάστασις, eruptio, *Levit.* 13. 18. *in Appendice. Alii*, ulcus, inflammatio, *vel* apostema; *LXX. semper* ἕλκος, ulcus.

שחים שחים *A. Th.* αὐτοφυῆ, sponte nata, quæ terra sine cultura profert; *Sym.* ἀπὸ ξύλων, ab arboribus, *Hes.* 37. 30. *id est*, fructus arborum; *LXX.* ἀπὸ ἀκανθῶν, quæ seminasti; *Vulg.* quæ terra sponte profert. *Idem est quod* מחיש *ibi vide.*

שחף ascalon, *accipitris genus. Alii*, latus; *Alii*, cuculus, *Levit.* 11. 16. *LXX. bis* λάρος, larus, *Levit.* 11. 16. *& Deut.* 14. 15.

שחפת ἀνεμοφθορία, ventus corrumpens, vastans, *vel* corruptio venti, *Inc. Lev.* 26. 16. *ubi LXX.* ψώρα, scabies; *alibi vero* ἀπορία, egestas.

שחף *cum puncto sinistro*, שחף rectorium, operimentum ligni, *Ezech.* 41. 16.

שחין fera; *Theodotio*, βαναυσία, illiberalitas, ignobilitas, *Job* 41. 25. *Thalmudici putant esse leonis genus. Veteres non consentiunt mutuo* על־כל־בני־שחץ *Sym.* πάντας βρομώδεις, omnis fœtidi; *quædam Exemplaria habent* δρομώδεις; *LXX.* πάντων τῶν ἐν ὕδατι, omnium quæ in aquis; *Theodotio*, υἱῶν βαναυσίας, fi-

liorum illiberalium; *Vulgata*, ſuper univerſos filios ſuperbiæ.

שׁחק contudit, comminuit; *LXX.* συγκόπτειν, contundere, conterere, & λεαίνειν, lævigare, *vel* λεπτύνειν, extenuare.

שחי *Aquila*, ἀὴρ, aër, *Job* 37. 21. *Symmach.* αἰθὴρ, æther, *Job* 36. 28. & *ſæpiſſime.* שחקים *Aq.* βάσεις, momenta, *Prov.* 8. 28. *Item A.* τροπὰς, converſiones, *Job* 37. 21. *Unde fortaſſe precedentem lectionem* βάσεις *in* τροπὰς *mutandam arguas: LXX. ſæpiſſime* νεφέλαι, nubes, & νέφη, nubes; *item* στερέωμα, firmamentum, οὐρανὸς, cœlum, ἄστρον, ſtella, & *ter* παλαιώματα, antiquitates. *Alii* שחק pulvis tenuiſſimus.

שחק *cum punctis ſiniſtro*, ludere, ridere, deridere, irridere; *Aquila*, *Symmachus*, *Theodot.* γελᾶν, ridere, *Prover.* 31. 25. *LXX.* εὐφραίνεσθαι, delectari; *alibi* καταγελᾶν, deridere, irridere, ἐκγελᾶν, irridere. *Convenit cum radice* פחז

Piel Aquila, *Sym.* παίζειν, ludere, ridere, irridere, *Prov.* 8. 34. *Sym. item* ἐμπαίζειν, irridere, *Job* 40. 24. ישחק *Symmach.* ἐκγελάσῃ, deridebit, *Pſalm.* 36. 13. פחקו *Sym.* κατεγέλων, arridebam, *Job* 29. 24. *LXX.* παίζειν, ludere, ſæpe, & ἐμπαίζειν, illudere.

Hiphil, irridere. *Participium* משחקים illudentes, irridentes, 2. *Paral.* 30. 10.

פחק *Aquila*, *Symm. Theod.* γέλως, riſus, *Eccleſ.* 2. 2. & *alibi. Item* ἀγαλλίασις, exultatio, *Incert. Job* 8. 21. *LXX. item* γέλως, riſus, γελασμὸς, irriſio, χλεύασμα, ſubſannatio, irriſio, χαρὰ, gaudium: *item* εὐφροσύνη, lætitia.

משחק ludus, riſus, deriſio; *LXX.* παίγνιον, ludus, *Habac.* 1. 10.

שחר denigrari, nigreſcere, nigrum eſſe. עשר *Reliqui*, ἐμελάνθη, denigrata eſt, *Job* 30. 30. *ubi LXX.* ἐσκότωται, obtenebrata eſt.

Piel, diluculo *vel* mane quærere, mane ſurgere, ſedulo & ſtudioſe quærere, ſedulo inveſtigare, perveſtigare, tempeſtive quærere; *Aq.* ἐθελίσσειν, mane ſurgere, *Job* 24. 5. *Symm.* ζητεῖν, quærere, *Job* 7. 21. *LXX. ſæpe* ἐθελίζειν, mane ſurgere; ζητεῖν, quærere, ποθεῖν, deſiderare, τεκταίνειν, fabricare *ſemel.*

שחר *Aquila*, *Symmac.* ὄρθρος; diluculum *Vide Lex. Græc. Alii*, aurora. *Item A.* ἑωθινὸς, *ſignificat ibi*, ſectatio matutina, *Prov.* 11. 27. ושחר *A.* ἑωθινὴ, matutina, *Pſalm.* 21. 1. *Item Alii*, ἑωσφόρος, lucifer, *Job* 4. 9. *LXX. paſſim* ὄρθρος, diluculum; *alibi*, ἑωσφόρος, lucifer, ἑῷος, matutinus, πρώϊμος, matutinus.

שחור niger, nigricans; *LXX.* μέλας, niger. שחורת nigra; *LXX.* μέλαινα, nigra.

שחור nigror, oris; *Sym.* ἀσβόλη, fuligo, *Thren.* 4. 8. & *ſic etiam LXX. ibidem.*

שחרות juventa, *Eccl.* 11. 10. *ubi LXX. habent* ἄνοια, amentia; *Vulgata*, voluptas.

שחרחרת ſubnigra, *Cant.* 1. 6.

משחר aurora, *Pſalm.* 109. 3. *ubi Aquila*, ἐξορθευόμενος, matutina; *LXX.* ἑωσφόρος, lucifer.

שחת *Piel*, *A. S.* διαφθείρειν, corrumpere, perdere. *Exempla vide in Lexico Græco. LXX.* ἀνομεῖν, inique agere, & ἁμαρτάνειν, peccare; *alibi* λυμαίνειν, perdere, corrumpere, & καταστρέφειν, ſubvertere.

Niphal, corrumpi. תשחת *Sym.* ἠφάνισται, corrupta eſt, *Exod.* 8. 24. *in Appendice.*

Hiphil השחית διαφθείρειν, corrumpere, perdere, *Omnes. Vide in Lexico Græco.*

Hophal, *particip.* משחת corrupta.

שחת διαφθορά, corruptio, *Omnes. Vide Lex. Græc. LXX.* φθόρημα, διαφθορὰ, καταφθορὰ, corruptio. *Alibi*, ἀπώλεια, perditio, ἐξολόθρευσις, internecio, ἐξολόθρωσις, exterminatio, ἀνομία, iniquitas, ἁμάρτημα, delictum. *Item* παγὶς, laqueus, βόθυνος, fovea. *Alii item*, fovea, *Pſal.* 93. 13.

שחתה, שחיתה *Vide ſupra in* שחת

שחתה *Chald.* corruptum. *Item ſubſtantive*, corruptela.

משחית ἀφανισμὸς, deſolatio, deſtructio, extrema deſolatio, *Incert.* 4. *Reg.* 23. 13. *Item aliquando*, corrumpens, perdens.

משחית corrumpens, perdens, deſtruens. *A. S.* ἐμμομος, reprehenſibilis, *Malach.* 1. 4. *ubi LXX.* διεφθαρμένον, perditum.

משחת corruptum, & corruptus, perditus. *Item* corruptio, corruptela.

שטה *cum punctis ſiniſtro*, declinare; *LXX.* ἐκκλίνειν, tranſgredi, ἐκκλίνειν, declinare.

שטים declinationes; *Alii*, inſanias; *LXX.* μανίας, inſanias; *Hieronymus*, pompas, *Pſal.* 39. 6. *Item S.* ἀκάνθας, ſpinæ, *Joel.* 3. 18. *ubi LXX.* χάσσων, juncis; *S.* ἀκάνθινα, acanthina *ligna*, *Exod.* 35. 7. *ubi Theod.* ἀσηπτὰ, imputribilia, *ſuſpectum*; *Vulg.* ligna Setim; *Alii etiam hic* שטים *pro nomine proprio regionis habent.*

שטח expandere, extendere; *Theodot.* καταστρωννύειν, ſternere, proſternere, *Job* 12. 23. *Hoc verbum in Kal LXX. non infrequenter expleant*, ψύχειν, refrigerare. *Verbum* ψύχειν *Conradus Kircherus in Concordantiis explicat* refrigerare, *ſed circa hujuſmodi explicationem mihi aliquid hæret difficultatis quod hic expendere longum eſſet.*

Piel item expandere. משטחי *Symm. LXX.* διαστέλλειν, extendi, expandi, *Pſalm.* 87. 10.

משטח, משטת expanſio: *LXX.* ψυγμὸς, refrigerium *ſemper. De vocis* ψυγμὸς *interpretatione idem dico quod de* ψύχειν.

שטים עצי cedrus, *Heſai.* 41. 19. *circa hujus vocis ſignificationem ſic ediſſerit Hieronymus ad hunc locum:* De SETTA tantum Hebraïco differamus, quam *ſpinam* Theodotio tranſtulit. Eſt autem genus arboris naſcentis in eremo, ſpinæ albæ habens ſimilitudinem: unde omnia (*ſic*) ligna arcæ & tabernaculi facta ſunt inſtrumenta, quæ appellantur *Settim*: quod lignum imputribile omnium lignorum tam in fortitudine quam in nitore ſoliditatem ſuperat & pulchritudinem.

שטם *cum punctis ſiniſtro*, *Symmachus*, ἐναντιοῦσθαι, adverſari, adverſarium eſſe *vel* fuiſſe, *Pſalm.* 54. 4. *Item* odio habere, *Samarit. Gen.* 49. 23.

משטמה *Aquila*, ὀργαὶ, iracundia; *Alii*, odium, *Oſee* 9. 6. *LXX.* μανία, furor, inſania.

שטן *cum punctis ſiniſtro*, ἐναντιοῦσθαι, adverſari, odio habere, *A. S.* 3. *Reg.* 11. 14. & *alibi. Item Symmac.* ἐναντιοῦσθαι, adverſari, *Num.* 22. 32. *in Append. LXX. ſemper* διαβάλλειν, calumniari.

שטן *A. Græc.* ſatan; *Theod.* ἀντικείμενος, adverſarius; *LXX. paſſim*, διάβολος, calumniator; *ter* ἐπίβουλος, inſidiator, & *ter*, *Græc.* ſatan. לשטן εἰς διαβολὴν, in calumniam, *Incert. Num.* 22. 32.

שטנה adverſatio, accuſatio, *Eſdra* 4. 6. *Aquila*, ἀντικειμένη, adverſaria, *Gen.* 26. 21. *Symmach.* ἐναντίωσις, contrarietas, *ibid. LXX.* διαβολὴ, calumnia.

שטף *Symm.* ἐπικλύζειν, inundare, *Pſalm.* 31. 6. שוטף *A. Th.* κλύζων, inundans, *Heſai.* 28. 15. *Sym.* ὁρμὴν, impetum faciens, *Jerem.* 8. 6.

Niphal, immergi, inundari.

Pual, immergi.

שטף *A. Th.* καταποντισμὸς, immerſio, *Job* 38. 25.

שטר שטר ſoter. *Aq. Th.* ἐκτιστὴς, violentus, *Prov.* 6. 7. *Sym. item* ἐκδικητὴς, *Heſai.* 47. 3. *S. item* γραμματεὺς, ſcriba, *Prov.* 6. 7. *Alii*, moderator; *Aquila*, ἀρχιδικαστὴς, legiſlator, *Deuter.* 16. 18. *Sym.* παιδευτὴς, inſtitutor, pædagogus, *Deut.* 16. 18. & *alibi*; *A. item* ἐκδικαστὴς, eductor, *Deut.* 16. 18. *Plur.* שטרים moderatores. *Item A.* exactores; *Symm.* præfecti, *Joſué* 1. 10.

שטר *Chald.* dominatus, dominium.

משטר gubernatio, dominatus.

שׁ munus; *LXX.* δῶρον, donum.

שׁא *Vide in* נשׂא

שׂיח *cum puncto ſiniſtro*, frutex; *Symmachus*, φυτὸν ἄγριον, frutex agreſtis, *Job* 30. 7. *Plurale* בין שיחים *Symmachus*, μεταξὺ φυτῶν ἀγρίων, inter frutices agreſtes; *LXX.* ἀναμέσον ὠδίκων, inter bene ſonantes; *Th. in Editione* τῶν Ο. *Hexaplari*, inter arbores; *Vulg.* inter hujuſcemodi; *Alii*, inter arbuſta, *ibid.*

שׂילה, שׂיל *Vide in* שלה

שׂין שׂינים *A. S. Th.* οὖρος, urina, *Heſai.* 36. 12. *& ſimiliter LXX.*

שׂיצא *Chald.* perfici, conſummari.

שׂירה שׂרות catenulæ, *Heſ.* 3. 19. *ubi LXX.* μανιάκαι, torques.

שׂיש marmor; *LXX.* πάρος, *vel* πάρος, lapis Parius; *vel* marmor Parium. *Vide & in* שׁש

שׂית *Aquila*, vepres, *Heſai.* 27. 4. *ubi ſic legitur* שמיר שית ſpinam, veprem; *Hieronymus vero ad hunc locum ſic habet:* Ubi Aquila poſuit *ſpinam & veprem*, in Hebraïco ſcriptum eſt SAMIR & SAITH, quod *adamantem & loca ſentium plena* ſignificat.

שׁכב *Aquila, Symmach. Theod.* κοιμᾶσθαι, dormire. *Exempla frequentia vide in Lexico Graco. Item A. S. Th.* κοιτάζεσθαι, cubare, in lecto ſe collocare, accumbere, *Deuter.* 11. 19. תשכבון *S.* ἀναπεσῇ, recidatis, *Pſal.* 67. 4. *ubi LXX.* (ἵνα) κοιμᾶσθε, *ſi* dormiatis, *Hieronymus*, *ſi* dormieritis. *Praeter has ſignificationes LXX.* καθεύδειν, quieſcere, ceſſare, ἀναπαύειν *idem*, καθεύδειν, jacere.

Hiphil השכיב κοιμᾶν, dormire facere, cubare facere, *Oſee* 2. 18. ישכיב *S.* ἀναπαύσει, *Job* 38. 37. *Item* collocare, dejicere, deponere, proſternere.

Hophal, proſtratum eſſe, *vel* collocatum eſſe.

שׁכבה cubatio *vel* ſtratum; *ſecundum alios*, effuſio *ſeminis*; *ac etiam* effuſio *ſeminis*.

משׁכב κλίνη, lectus. *A. S. Th. Pſalm.* 4. 5. *S. etiam* κατάκλισις, reclinatio, lectus, *Oſee* 7. 14. *LXX. aliquando*, κοίτοις, concubitus; *non raro* κοιτὼν, cubiculum; *alibi*, στρῶμα, ſtratum; *ſemel*, τάφη, ſepultura, *vel* ſepulcrum. *Plurale conſtructum*, משכבי cubilia. *Et in formâ femininâ* משכבות cubilia.

שׁכה *cum puncto ſiniſtro*, aſpicere, perſpicere. *Eſt Chaldaïcum verbum. Item* imaginari, cogitare.

שׁכיה imago, pictura. *Plurale* שכיות imagines.

משׁכיות *Aq. Th.* περιβλεπτὰ, ſpectabilia, *Prov.* 25. 11. *ubi LXX.* ὁμοίωσις, monile; *Aquila*, σκοπιαὶ, ſpeculæ; *LXX.* τὰ φανέντα, ea quæ apparebant; *Pſal.* 72. 7. *Alii*, imaginatio, cogitatio, figura.

שׁכוי *S.* μεμεριμνημένος, ſtultus, *Job* 38. 36. *Alii*, mens, intellectus, contemplatio; *LXX.* ποικιλτικὴ, ars variegandi, polymitaria; *Vulgata*, gallus; *Rabbini quidam ſimiliter* gallos gallinaceus.

שׁכח *Aquila, Symmac.* ἐπιλανθάνειν, obliviſci, *Pſal.* 58. 12. *& alibi*; *Symm.* ἐκλανθάνειν, obliviſci, *Pſalm.* 12. 2.

Niphal, oblivioni tradi.

Piel, oblivioni penitus, *vel* oblivioni facere.

Hiphil, oblivioni facere.

Hithpael, oblivioni tradi.

שׁכח oblivioni, oblitus. *Plurale* שכחים oblivioni-centes.

שׁכח *Chald.* invenire; *LXX.* εὑρίσκειν, invenire, *ſemper.*

Ithpeal, inveniri.

Aphel, invenire, *eſt uſus frequentis apud Danielem.*

שׁכך poni, ponere ſe, *ſive* ſedari, quietum reddi, quieſcere. *Item* ponere *vel* tendere laqueos *aut* retia. *A.* σύλλειν, comprimi, deprimi; *S.* λωτᾶν, deſinere, ceſſare, *Gen.* 8. 1. *LXX.* κοπάζειν, ceſſare: compreſſæ ſunt, deſierunt, *vel* ceſſaverunt *aquæ*, *Gen.* 8. 1.

Hiphil, ſeponere, quietum reddere; *LXX.* ἀφαιρεῖν, auferre.

שׁכות *S. velum*, tabernacula, *Job* 40. 26. *ubi Vulgata*, ſagenæ; *Alii*, umbracula, *quaſi ex* סכך *vel* כוך

שׁכל *Aquila, Theod.* ἀτεκνῶν, prole orbari. *Vide in Lexico Graco. Sic etiam paſſim LXX. Alii vero* ἀπολλύειν, in anguſtia eſſe.

Piel, orbare, *& ſecundum aliam ſignificationem*, abortire, *ut quidam putant.*

Hiphil, abortire; *LXX.* ἀτεκνῶν, prole orbari.

שׁכול orbatus, ἄτεκνος, *A. Jerem.* 50. 9. *& alibi. Feminin.* שכלה orba; *Plurale* שכלות orbæ, orbatæ.

שׁכול *Aq.* ἀτεκνία, orbitas, *Pſalm.* 34. 12. *Plurale conſtructum* שכלי orbitates.

משׁכלה *Incert.* ἄτεκνος, ſine prole, *Exod.* 23. 26.

אשׁכול botrus, racemus, bacca; *LXX.* βότρυς, botrus; *Plurale* אשכלות botri.

שׂכל *cum puncto ſiniſtro in Kal volunt ſignificare*, ſecundari, proſperari, proſpere agere, 1. *Reg.* 18. 30. *ubi legitur* שכל דוד *Vulgata vero ſic exprimit*, prudentius ſe gerebat David, *quam omnes ſervi Saul.*

Piel, intelligere facere, intelligenter agere.

Hiphil, intelligere, intelligentiam habere, intelligentiam conſequi, *vel* adhibere, intelligentem eſſe *vel* fieri, animadvertere, attendere. *Item* intelligentiam dare, erudire, inſtruere, informare. *Item*, proſperum eſſe, proſpere habere: *& aliive* proſperum facere. השכיל *Aquila, Symmach. Theod.* σωφρονεῖν, recogitare, *Prov.* 3. 4. *A.* ἐπίστασθαι, ſcire, *Deut.* 31. 29. *Item* השכילו *Aq.* ἐπαιδεύθητε, edocemini; ediſcite, *Pſalm.* 2. 10. *S.* σωφρονεῖν, cogitare, *Pſal.* 100. 2. *& alibi. Item A. S.* ישכיל ἐπαιδεύθησαν), docebitur, *Heſai.* 52. 13. אשכיל *S.* σωφρονίσω, prudentem reddam, *Pſalm.* 31. 8. ישכיל *LXX.* εὐοδωθήσῃ), proſperabitur, proſpere aget, *Prov.* 17. 6.

שׂכל *Aquila*, ἐπιστήμη, ſcientia, *Prov.* 1. 3. *& alibi*; *Symmachus*, φρόνησις, ſagacitas, prudentia, *Prov.* 1. 3. *& alibi. Vide in Lexico Graco. Item*, intellectus, intelligentia, *item* bonus eventus, ſucceſſus. *Plurale*, *apud Rabbinos*, שכלים intelligentiæ, mentes angelicæ.

השׂכל intelligentia, *non raro. Nomen factum ex infinitivo Hiphil.*

משׂכיל *A.* ἐπιστήμων, ſciens, doctus, *Pſalm.* 44. 1. *& alibi. S.* σωφρὼν; prudens, 1. *Reg.* 18. 14. *Item S. Th.* σύνεσις, intelligentia; *Pſalm.* 44. 1. *Item*, carmen ad intelligentiam, ode didaſcalica, *ſæpe in titulis Pſalmorum; ubi putant ſubintelligi* שיר

שׂכלתנו *Chald.* intelligentia.

שׂכלל *Chald. Pael*, perfecit, abſolvit.

Ithpael, ישתכללון perficiantur, *Eſdræ* 4. 16.

שׂכם *Hiphil*, השכים *Aquila, Sym. LXX.* ὀρθίζειν, mane ſurgere, mane *vel* diluculo aliquid agere, *A. Pſal.* 126. 2. *Sym. Jer.* 7. 13. *Septuaginta item frequentiſſime. Alibi vero LXX.* ἀνίστασθαι, ſurgere; *ſemel*, ἡγείρεσθαι, ſurgere.

שׂכם *Aquila, S. Th.* ὦμος, humerus, *item S.* ἀπόστροφος, averſus; *hoc ſenſu*, pone illos humerum, *vertit ipſe*, pone illos averſos: *nam qui averſus eſt, humeros exhibet, Pſalm.* 20. 13. *Item alibi*, tumulus, agger; *Th.* αὐχὴν, collum, cervix, *Job* 31. 22. *Eſt & nomen proprium oppidi*, Sichem.

משׂכמה *Sym.* ἀπὸ ἀκρωμίου, a ſummitate humeri; *LXX.* ἀπὸ τῆς κλειδὸς, a clave; *ſive ut habet Vulgata*, a junctura *humeri*: *Theodot.* τοῦ αὐχένος, a cervice, *Job* 31. 22.

שׂכן habitare, inhabitare, degere, manere, reſidere, commorari; *A. S. Th.* κατοικεῖν, habitare, *ſæpe. Vide in Lexico Graco*; *Aq.* καθῆσθαι, ſedere; *S.* καθίζειν, habitare, inhabitare, *Pſal.* 67. 17. *S.* καταγωγεῖον, tabernaculum ponere, inhabitare, *Job* 4. 19. *Symm.* ἐναυλισθῆναι, requieſcere ſuper, *Exod.* 24. 16. ἐπαύσατο, quieſcere, *Pſalm.* 36. 27. *& Job* 39. 28. *S.* καταπαύσει,

ἡσυχάσει,

κτήσασθαι, possidere, *Prov.* 2. 21. שכן *Sym.* ἱδρυθῆναι, stabilitam, *Psal.* 7. 60.

Piel, inhabitandum dare, inhabitare facere.

Hiphil, *Aq Sym. Th.* κατοικεῖν, habitare facere; *Jer.* 7. 3.

שכן γείτων, vicinus, *Deut.* 1. 7. *in Appendice*, & *alibi. Item alii*, habitans, habitator. *Plur.* שכנים vicini. שכנים γειτνιῶντες, vicini, *Symm. Job* 26. 5. *Fœminin.* שכנה vicina. *Plurale* שכנות vicinæ.

משכן *Aquila*, *Symm. Theodotio*, σκήνωμα, & σκήνωσις, habitatio, tabernaculum. *Vide in Lexico Græc. Symm.* κατασκήνωσις, inhabitatio, *Psalm.* 45. 5. σκηνή, tabernaculum, *Aq S. Th. Levit.* 8. 11. & *sic passim LXX. Plurale constructum* משכני tabernacula, habitacula. *Plurale fœmininum* משכנות tabernacula, habitacula.

שכין *cum puncto sinistro.* שכין *A. Th.* μάχαιρα, gladius, culter, cultellus, *Prov.* 23. 2. *ubi legitur* ושמת שכין *LXX.* καὶ ἐπίβαλλε τὴν χεῖρά σου, & immitte manum tuam; *Vulg.* & statue cultrum.

שכר μεθύειν, μεθύσθαι, inebriari, ebrium esse, *Th. Hesai.* 24. 20. *Symmachus*, *Hes.* 63. 6. *Sic item LXX. passim*, *qui tamen semel vertunt* κραιπαλᾶν, crapulari.

Piel, inebriare. משכרת inebrians.

Hiphil, inebriare. והשכרתי & inebriabo.

Hithpael, ebrium se gerere. עד־מתי תשתכרין *LXX.* ἕως πότε μεθυσθήσῃ; usquequo ebria eris? 1. *Reg.* 1. 14.

שכר *Aq. Sym. Th.* μέθυσμα, ebrietas, temulentia. *Exempla vide in Lexic. Græc. Item*, potus inebrians. *Incert. & Th.* σίκερα, sicera, *Hesai.* 29. 9. & *alibi*, *sicque passim LXX. Accipitur autem* σίκερα *pro quali-bet potione inebriandi vim habente. Bis vero LXX.* שכר *vertunt* οἶνος, vinum. שכר ebrius. *Plur.* שכרים ebrii. *Fœminin.* שכרה ebria.

שכרון ebrietas; *LXX.* μέθυ, ebrietas.

משכר donum, munus, donarium; *LXX. semel* ἄδωρον, donum, munus; & *semel* μισθός, merces.

שכר *cum puncto sinistro. Aquila*, *Theodotio*, μισθοῦσθαι, mercede conducere; *Symmac.* μισθάρνειν, mercede conducere, 2. *Reg.* 2. 5. & *alibi.* ושכר כסיל ושכר עברים *Symm.* καὶ ὁ φράσσων ἄφρονα, ἐμφράσσει ὀργὰς αὐτοῦ, & qui obturat amentem, obturat iras ejus, *Prov.* 26. 10. *ubi ex verbo* כבר *interpretationem petit*; *LXX. vero aliud omnino legisse videntur*; *Theodotio*; καὶ φιμῶν ἄφρονα, φιμοῖ χόλους, & qui capistrat amentem, capistrat iras; *Vulgata*, & qui imponit stulto silentium, iras mitigat: *hi etiam interpretes* סכר *exprimunt*; *Recentiores vero sic*, & qui mercedem dat stulto, mercedem dat transgressoribus.

Niphal, נשכרו mercede conducuntur, 2. *Reg.* 2. 5. *ut supra.*

Hithpael, משתכר mercedem operæ reportans.

שכיר *Aquila*, *Symmac. Theodot. & LXX.* μισθωτός, mercenarius, *Hesai.* 16. 14. & *alibi. Plurale constructum* שכירי mercenarii. *Fœminin.* שכירה mercenaria.

שכר *Aq. Symm. Th.* μισθός, merces; *S.* κέρδος, lucrum, *Eccles.* 4. 9.

משכרת merces.

ש *articulus genitivi casus*, cum ב ab initio. בשל propter, בשלי propter me, בשלמי propter quem, & שלמה propter quid, *pro* בשלמה *Item* משלנו ex nostris.

שלאנן *vide supra in* שאן

שלבים שלב gradus, scalæ, *vel* prominentiæ gradatæ; *LXX.* ἐξοχίσματα, emissa, eminentia, *vel* cohærentia, *ut alii volunt.*

Hinc participium in Pual, משלבת scalari formâ dispositi; *LXX.* ἀντεπιπτούσας, concurrentes; *Alii*, connexi *uncini*, *Exod.* 26. 17.

שלג *A. S. Th.* χιών, nix. *Exempla vide in Lexico Græco; sic etiam LXX. passim.*

Hiphil, nivescere, *vel ut alii volunt*, albescere. תשלג *S.* χιονισθήσῃ, nive operta, nive candida, *seu* dealbata, *Psal.* 67. 15. *ubi LXX.* χιονοβοληθήσῃ, nive dealbabuntur; *Hieronymus*, nive dealbata est; *Alii*, albescebat in nix.

שלה tranquillum esse, quiescere, bene se habere, prosperare; *Aq. Symm.* εὐπαθεῖν, bene se habere, tranquillum esse, *Job* 3. 6. & *Psalm.* 121. 7. *LXX. sæpe* εὐφραίνειν, bene habere, prosperare, abundare. *Item LXX.* εἰρηνεύειν, pacem habere.

Niphal, errare, *secundum Chaldaicam significationem.* אל־תשלו ne erretis; *LXX.* μὴ ἐκλείπετε, ne deficiatis, *vel* ne desistatis; *Vulg.* nolite negligere, 2. *Paral.* 29. 11.

Hiphil, errare facere; *LXX.* πλανᾶν, errare, errare facere, fallere, 4. *Reg.* 4. 28.

שלו שלי tranquillus; *LXX.* εἰρηνικός, pacificus, *Job* 16. 12. & εὐφραίνων, prosperans, *Job.* 3. 26. *Plur. constructum* שלוי tranquilli, prospere agentes; *LXX.* εὐφραινόντες, prosperantes, *Psalm.* 72. 12.

שלה *Chald.* tranquillus; *Theod.* εὐφραίνων, tranquillus, bene habens, *Dan.* 4. 1.

שלו *Chald.* error, & שלה *Theodotio*, βλασφημία, blasphemia.

שלו tranquillitas, tranquille, *id est*, modo tranquillo, *sed* subdole; *LXX.* ἐνεδρεύων, insidias parans, 2. *Reg.* 3. 27.

שלו error, imprudentia; *Aquila*, ἄνοια, insania, 2. *Reg.* 6. 7. *Incert.* προπέτεια, temeritas, *ibid.*

שלוה *Symmachus*, ἡσυχία, quies, *Psalm.* 121. 7. *Incert.* ἠρεμία, tranquillitas, *Psal.* 121. 3. *Incert.* εὐπάθεια, bonus habitus, tranquillitas, *Psalm.* 121. 7. *A. S.* εὐφροσύνη, prosperitas, *Prov.* 3. 32. שלוה *Symm.* ἠρεμία μου, tranquillitas mea, *Psal.* 29. 7. *ubi LXX.* εὐφροσύνη, *vel* εὐφορία, abundantia.

שלית secundæ. שליתה *Aq.* ὑστέρια, secundæ, *vel Deut.* 28. 57. *in Appendice*; *LXX.* χόριον, *vel* χόριον, pellicula.

שלה Silo; *Aquila*, ὁ ἀπόκειμαι, cui repositum est; *LXX.* τὰ ἀποκείμενα αὐτῷ, quæ reposita sunt ei; *Vulg.* qui mittendus est, *Gen.* 49. 10. *Symmachi lectionem adstulimus similem ei quæ Aquilæ nomen præfert; sed cum unde prodeat indicare non possimus, eam ut dubiam uncinis inclusimus. Thalmudici etiam, & ex Rabbinis plurimi putant hic de Messia dictum. Quidam absolutum putant esse* שיל secundæ, & metonymice, fœtus, filius, *cum affixo* ה *pro* ו *ut non raro contingit; ita ut* שילה *sit*, filius ejus; *scilicet Judæ filius*, *nempe* Messias.

שלהבת *Vide in* להב

שלו *cum puncto sinistro*, coturnix; *LXX.* ἐρυθρομήτρα, coturnix.

שלח mittere, emittere, immittere, præmittere, remittere, transmittere, extendere, ἀποστέλλειν, mittere, *Omnes sæpissime. Vide in Lexico Græco. LXX.* ἐκτείνειν, extendere *frequenter.*

Niphal, *infinitivum* נשלוח mittendo.

Piel. LXX. ἐξαποστέλλειν, mittere. *Item* ejicere, expellere. משלחם *A.* καὶ ἐξαπέστειλας αὐτούς, & emisisti eos; *Sym.* καὶ ἐξέβαλες αὐτούς, & ejecisti eos; *LXX.* καὶ ἐξέβαλες αὐτούς, & ejecisti eos, *Psalm.* 43. 3.

Pual, mitti, emitti. שלח *Sym.* ἀπέλυσεν, dissolvit; *LXX. Th.* ἐξέτεινεν, extendit; *LXX. aliter*, ἀπέστειλε, misit, *Jud.* 5. 15. *Itaque veteres illi transitive acceperunt; Biblia autem Massoretica passive & in Pual exprimunt*, missus est.

Hiphil, immittere.

שלח missile, missilia arma. *Alibi*, gladius, ensis. *Plurale constructum* שלחי emissiones, propagines.

שלח munus, donum, *Mich.* 1. 14. שלחים ἀποστολαί, missiones, *Incert.* 3. *Reg.* 14. 6.

שלחן *Aquila*, *Sym. Theod.* τράπεζα, mensa, *Hesai.* 28. 8. & *alibi*, *sic dicta a ciborum missione. Plur.* שלחנות mensæ.

שלוחות propagines; *LXX.* οἱ ἀπεσταλμένοι, missi, *intelligo*, rami, *Hesai.* 16. 8. *Vulgata vero* propagines.

משלוח *Aquila*, ἀποστολὴ, missio, emissio, *Hesai.* 11. 14. *& alibi.* משלוח *Sym. Th.* ἔκτασις, extensio. *Hesai.* 21. 14. *Vulgata*, præceptum; *LXX. eodem loco* ἐνσκολιῶν, immittent *manus.* משלחת missio; *Sym.* παράταξιν, aciem instruere; *LXX.* ἀποστολὴ, missio, *Eccles.* 8. 8. *Sym. item* ἐπαποστολὴ immissio, *Psalm.* 77. 49. *ubi LXX.* ἀποστολὴ, missio.

קן משלח *Aquila*, νοσσιὰ ἐξαπεσταλμένη, nidus dimissus; *LXX.* νοσσὸς ἀφειμένος, pullus ablatus; *Vulgata*, pulli de nido avolantes, *Hesai.* 16. 2.

שלט dominari, dominium exercere, dominium habere. *A. S.* κυριεύειν, dominari, *Eccles.* 2. 19. *LXX.* ἐξουσιάζων, potestatem habere; potestatem exercere. *Est maxime Chaldaïci usus.*

Hiphil, dominari fecit, dominium concessit, dominari fivit, copiam *vel* potestatem fecit: השליטו dominium dedit ei, *vel* dominari fecit eum.

שליט dominator, potestatem habens. *Aq. S. Th. LXX.* ἐξουσιάζων, dominatum habens. *Plurale* שליטים dominatores; *Chald.* שליטין dominatores. *Femin.* שלטת dominatrix.

שלטון dominatio; *S.* ἐξουσιαστὴς, auctoritatem habens, auctoritatem præferens, *Eccles.* 8. 4. *LXX.* ἐξουσιάζων, potestatem habens; *Vulgata*, potestate plenus; *Chaldaice*, dominator. *Plurale constructum* שלטני dominatores. *Hinc* Sultanus *apud Orientales.*

שלטן *Chald.* dominium, dominatus. *Plurale* שלטנין dominatus, *vel* dominatores.

שלטי שלטים *Aquila*, τοὺς κλοιοὺς, torques; *vel secundum aliam lectionem* βραχιόλια, brachiaria *aurea*; *LXX.* χλιδῶνας, armillas *aureas*; *Alius*, τὰ ὅπλα, arma *aurea*; *Vulg.* arma *aurea*, 2. *Reg.* 8. 7. *In alio Codice A.* πανοπλίας, omnes armaturas; *S.* φαρέτρας, pharetras; *Alii*, scuta *vel* umbones. שלטים *Sym.* πᾶν πανοπλίαν, omnem armaturam; *LXX.* τοὺς τρισσοὺς, trissos *vel* ternos; *haud dubie legerunt* שלשים *Alius*, τὰς φαρέτρας, pharetras; *Vulg.* arma, 4. *Reg.* 11. 10.

שלך *Hiphil* השליך jacere, abjicere, conjicere, dejicere, disjicere, injicere; ῥίπτειν, projicere; *Interp. & Theod. Vide in Lexico Græco.*

Hophal, abjectus, & dejectus est.

שלך mergus, *sic dictus quod ad capiendos pisces in aquam se injiciat. LXX.* καταῤῥάκτης, catarractes, *forte* mergus; *LXX. alibi* νυκτικόραξ, nycticorax.

שלכת *nomen portæ Jerosolymis, a conjecta terra ad parandam viam Regi ita dicta; vel ut alii volunt, eo quod per illam projicerentur sordes.*

שלל spoliare, prædari, deprædari; *LXX.* ἁρπάζειν, vastare, devastare, σκυλεύειν, spoliare.

Niphal futurum ישל *Vide in* נשל

Hithpael, in prædam sese dare. אשתוללו in prædam sese dederunt; *LXX.* ἐταράχθησαν, turbati sunt; *Hieronymus*, spoliati sunt, *Psalm* 75. 5. *ubi* ת *ponitur pro* ה *quod alibi quoque observatur.* בשתולל prædæ exponit se; *Vulgata*, prædæ patuit; *LXX.* τῇ συνέσει, ab intelligendo; *ita ut* ב *pro particula gerundivi habuerint; cætera vero quomodo legerint ignoretur. Rabbi Salomon hanc vocem interpretatur*, vesanus, aberrans, stultus.

שולל spoliatus; *Alii*, aberrans, vesanus; *Symmach.* ἀβουλία, consilii inopia, *Job* 12. 17. *Aquila vero ibidem*, λάφυρα, spolia; *LXX.* αἰχμαλώτους, captivos; *Vulg.* in stultum finem.

שלל *Aquila*, λάφυρα, exuviæ, *Gen.* 49. 27. *S.* σκῦλα, spolia, *ibid.*

שלם compleri, perfici, pacem habere *vel* colere, pace & prosperitate frui: pacem precari, *hoc est*, salutare. *Aquila*, *Symmach.* εἰρηνεύειν, pacem habere, *Prov.* 13. 13. *& alibi*: *LXX.* ἀναπληροῦσθαι compleri, & ὑπομένειν, sustinere. ושלם *Aq.* εἰρηνεύσειν, pacem habuit; *Symm.* διετήρησεν, perseveravit; *LXX.* ὑπέμεινε, sustinuit, *Job* 9. 4.

Piel, perficere, complere. *Item*, solvere, persolvere; reddere, rependere, retribuere, compensare. *A. S.* ἀνταποδιδόναι, reddere, restituere; *sæpe. Vide in Lex. Græco. Symmachus*, ἀνταποδιδόναι, retribuere, *Prover.* 19. 17. *& alibi*; *Aquila*, *Symm.* ἀποτίνειν, solvere, 2. *Reg.* 12. 5.

Pual, perfectum *vel* pacatum esse. משלם perfectus *vel* pacatus.

Hiphil, pacem facere, perficere, absolvere. ישלים perficiet, absolvet. *Usu Chaldaico* perficere, *vel* reddere.

Hophal תשלמה pacata efficietur.

שלום שלם retributio. *Plurale* שלמים retributiones. *Femininum constructum* שלמת retributio, *Psalm.* 90. 8.

שלם integer, integrum, perfectum, completum: incolumis: שלמה integra, absoluta, completa. שלם *est etiam urbis nomen*; Salem, *quæ postea* Jerusalem *dicta est*: שלמים *A. S. Theod.* εἰρηνῶν, pacificorum, *hoc est*, sacrificium pacificorum; *Alii* perfectorum, *vel* sacrificium perfectum. *Plurale femininum* שלמות integræ.

שלמים *Aquila*, ἀπηρτισμένοι, perfecti, *Gen.* 34. 21. *Et Amos* 1. 6. גלות שלמה *Aquila prima Editio* αἰχμαλωσίαν ἀπηρτισμένην, captivitatem perfectam; *Aquila Secunda Editio*, αἰχμαλωσίαν ἀναπεπληρωμένην, captivitatem completam; *Sym. Th.* αἰχμαλωσίαν τελείαν, captivitatem perfectam; *LXX.* αἰχμαλωσίαν τοῦ Σαλωμών, captivitatem Salomonis, *Amos* 1. 6.

שלום εἰρηνικὸς, pacificus, *Sym. Psal.* 36. 37. *& A.* 54. 21. שלמים εἰρηνικῶν, pacificorum, *Aquila*, *Symmachus*, *Theodotio*, *Levit.* 3. 1. *& alibi sæpe. De hoc supra vidimus.*

שלום εἰρήνη, pax. *Item*, prosperitas, incolumitas, integritas, *Omnes passim. Item A.* σωτηρία, salus, *Gen.* 41. 16. שלומים *Symm.* τιμωρία, vindicta, *Psalm.* 68. 23. *Item* retributiones. *Alibi vero* pacifici, pacem colentes. *Chaldaice nonnunquam* שלמא pax.

שלמנים *Symmachus*, vicissitudines, *Hesai.* 1. 23. *Alii*, retributiones.

שולמית *A. & Quinta Editio*, ἡ εἰρηνεύουσα, pacifica; *Sym.* ἡ ἐσκυλευμένη, spoliata; *LXX.* ἡ Σωναμῖτις, Sunamitis; *Vul.* Sulamitis. *Alii quoque id pro nomine proprio habent* Salamith, *Cant.* 6. 11. *Al.* 7. 1.

שלם *cum punctо sinistro.* שלמה vestis, vestimentum; ἱμάτιον *& ἱματισμὸς*, vestimentum. *Item* στολὴ, stola, vestimentum. *Plurale* שלמות vestimenta.

שלף eduxit, extraxit, strinxit, evaginavit. שלף *Aq.* ἐκβλαστᾷ regerminavit, efflоruit, *Psal.* 128. 6. *Symm.* ἐκκωλύσεις, decanlescere; *LXX.* πρὸ τοῦ ἐκπεσεῖν, prinsquam evellatur; *Th. item & Quinta Editio*, ἐκσπασθῇ, evellatur; *Sexta Editio*, ἐκφερθῇ, exculiatur; *Hieronymus*, *quod statim* it viruerit.

שלש tres; *item* שלוש tres *Masculin.* שלשת *Commune* שלשתם tres illi, *Num.* 12. 4. שלשים triginta.

בשלש *A.* ἐν τεσσάρσι, in triplici; *Sym.* ἐν τρίτῳ, in tertio; *LXX.* δρακὶ, pugillo; *Vulgata*, tribus digitis; in mensura ternaria, *Hesai.* 40. 12.

שלישי tertius. *Plurale* שלשים tertii, terniani, *contracte pro* שלשיים *Femin.* שלישית tertia, & tertia pars: *& cum* ה *paragogico* שלישתה tertia vice.

שלישה tertia pars, & trima.

שלשום nudius tertius, *vel* antea.

שלש tribunus, dux. *Item* triens, triental; *S.* μίτρα, mensura, *Psal.* 79. 6. *Plurale* שלשים tribuni; *Sym.* σκυλευταὶ, spoliatores, *Ezech.* 23. 15. *Item* instrumenta musica trium chordarum; *S.* τρίγωνα, ternæ contignationes; *LXX.* τριῶροφα, tricamerata; *Vulgata*, tristega, *Gen.* 6. 16.

שלשי tribunitius. שלישה *Aq.* τριετὴς, trima, *vitula* triennis, *Jerem.* 48. 34. *ubi LXX. substantivum & adjectivum, ut Hebraice jacebat. Græcis literis singula-*

triſque modo expreſſerunt שלישית עגלת ἀγγελία σελισσα, Angelia Seliſſa.

שלש *Piel*, triplicavit, tertiavit; tripartitus eſt. ושלשת *Aquila*, τρῶς ἡμέρας ἀναμενεῖς, tribus diebus exſpectabis, 1. *Reg.* 20. 19. *ubi LXX.* τεσσεράκοντα, tertiabis, *quod eſt*, tribus diebus manebis.

משלש triennis, triplicatus; *Sym.* τετραπλασίους, triplicatus; *LXX.* ἔτερον, triplex; *Vulg. item* triplex, *Eccleſ.* 4. 12.

Pual participium משלש triennis.

שם ὄνομα, nomen, *Omnes paſſim*; *Symmachus*, ὀνομασία, nominatio, *Pſal.* 67. 5. *Plurale* שמות nomina; *Omnes.* בלי־שם ἀνώνυμος, anonymus, abſque nomine, *Incer. Job* 30. 8. *Chaldaice* שם & שם *ſchum*, nomen. *Plur.* שמות nomina.

שם. ἐκεῖ, ibi, illic, illuc, illuc, iſtuc, *Omnes.* משם *Aquila*, ἐκεῖθεν, illuc, *Deut.* 11. 11.

שמים οὐρανὸς, cœlum, & ὑραναὶ, cœli, *Omnes. A. Theod.* ἀὴρ, aër, *Job* 35. 11. *Vulgo putatur compoſitum eſſe ex* שם & מים *quod ſignificat*, ibi aquæ; *quia ſecundum Scripturam in cœlis ſunt aquæ*: Et aquæ omnes quæ ſuper cœlos ſunt. *Quidam deduci volunt a* נשם *ſtupere in Hithpael*, & מים aquæ, *quia ſtupendo modo aquæ in cœlis ſuſpenſæ manent, donec Dei juſſu in terram effluant*; *quidam item ab* אש & מים, igne & aquâ, *ſed hujuſmodi etymologia, non ita genuinæ videntur.*

שמיא *Chald.* cœlum.

שמאל *Vide infra in* שמל

שמד *Niphal* נשמד perdi. בשמדו *Symmachus*, ἐξαλειφθήσῃ, delebuntur, *Pſal.* 56. 38. *ubi LXX.* ἐξολεθρευθήσῃ, diſperdentur, diſperibunt; *Hieronymus*, delebuntur.

Hiphil השמיד perdere; diſperdere; *LXX.* ἀναιρεῖν, delere, conterere, ἀπολλύειν, devaſtare, ἀφανίζειν, delere, deſtruere, ἐξαίρειν, auferre, de medio tollere, ἐξολοθρεύειν, perdere.

שמח *cum punctо ſiniſtro*, lætari, lætum & hilarem eſſe; & *metaphorice*, clarere, lucere, *Levit.* 23. 41. *A. S. Theod.* εὐφραίνεσθαι, lætari; *S.* χαίρειν, gaudere, *Pſal.* 37. 12.

Piel. Aquila, Symmachus, εὐφραίνειν, lætificare, *Pſ.* 45. 5.

Hiphil item lætificare.

שמח lætans, lætus, hilaris. *LXX.* ὑπερχαρὴς, admodum lætus, *Eſther.* 5. 9 *Plurale* שמחים læti, hilares.

שמחה *A. S.* εὐφροσύνη, lætitia. *Exempla frequentia vide in Lexico Græco. Th.* χαρὰ, gaudium. *Vide item in Lex. Græco. LXX.* εὐφροσύνη, χαρμοσύνη, & χαρὰ, gaudium. *Item LXX.* ἀγαλλίαμα, exultatio; *ſemel* ὕμνος, hymnus. *Plurale* שמחות gaudia.

משמח *S.* εὐφροσύνη, lætitia, *Jud.* 9. 13.

שמט intermiſſionem facere, intermittere, demittere, deturbare.

Niphal, perdi, auferri. ונשמטו *Aquila*, ὑποσταλήσονται, ſubtracti ſunt; *Sym.* ἐκτιλήσονται, evellentur, *Pſ.* 140. 6. *ubi LXX.* κατεποθήσαν, abſorpti ſunt; *Hieronymus*, ſublevati ſunt.

Hiphil, intermittere. *Futurum* תשמט *LXX.* ἀφήσεις, dimittes; *Alii*, intermittet, *vel* dimittet, *Deut.* 15. 2.

שמטה intermiſſio; *A.* ὑποστολὴ; ſubtractio. *Deuter.* 15. 1. *in Append. ubi LXX.* ἄφεσιν, dimiſſionem; *Vulgata*, remiſſionem.

שמך *cum punctо ſiniſtro.* שמיכה *Symmach.* κειμήτρων, lectus; *Th.* στρῶμα, ſagum, *Jud.* 4. 18. *Alius*, δέρρις, pellis, *Jud.* 4. 18. *Alii*, velum, pallium: *vel* ſtragula villoſa.

שמל *cum punctо ſiniſtro.* שמאל ἀριστερὰ, ſiniſtra manus, & ἀριστερὸς, ſiniſter, *Omnes. Item* latus ſiniſtrum.

שמאלי ſiniſter, *vel* ſiniſtra *columna*; *LXX.* δεύτερον (στύλον) ſecundam *columnam*, *pro* ἀριστερὸν, (στύλον) *columnam*, 3. *Reg.* 7. 20.

השמאיל *Hiphil*, ſiniſtram petere; ad ſiniſtram flectere. משמאלים *Incert.* ἀριστερίζοντες, ſiniſtra manu utentes, 1. *Paral.* 12. 2. תשמאילה ſiniſtram petam, *Gen.* 13. 9.

שמלה veſtis, veſtimentum; *S.* ἱμάτιον, amictus; *Syrus*, ʂolo, ſtola, *Geneſ.* 45. 22. *Aquila*, ἱματισμὸς, veſtitus, veſtimentum, *Deuter.* 22. 2. *in Append. ubi LXX.* ἱμάτιον, veſtimentum. *Plurale* שמלות veſtimenta.

שמם deſolare, deſolari, obſtupeſcere. שמו *LXX.* ἐκφοβηθῶσι, obſtupeſcent, exhorreſcent; *Heſai.* 52. 14. *Item*, ἀφανίζεσθαι; deleri, deſtrui, *ſæpe.*

Niphal. Aquila, Symmachus, ἀπαμῶσθαι, deſperare. ונשמו ἀπαμήσονται, deſperabunt, *Aq. Job* 18. 20. *ubi LXX.* ἐξίσταντο, gemuerunt; *Vulg.* ſtupebunt. ותשם *A.* ἐφαντάσθη, diſſipata; *Symm.* ἀοίκητος, inhabitata, *Pſalm.* 68. 26. *ubi LXX.* ἔρημωθῇ, deſerta.

Piel, ſtupere; *vel* deſolare.

Hiphil, deſolare. *Aliquando intranſitive*, ſtupore corripi, *vel* ſtupere.

Hophal, deſolati. והשמו ἀφανισμοὶ γένεσθε, obmutеſcite, *S. Job* 21. 5. *ubi Aquila* ἐξαποφάνθητε, obſtupeſcatis; *LXX.* θαυμάσατε, admiramini.

Hithpael, obſtupeſcere, deſolationem ſibi arcerſere, *vel* attrahere. לה תשתם *Sym.* ἵνα μὴ ἀπαμωθῇς ἀφρονῶν, ne animo concidas magis; *LXX.* μήποτε ἐκπλαγῇς, ne forte obſtupeſcas; *Vulg.* ne obſtupeſcas, *Eccleſ.* 7. 17. *Secundum Maſſoreticas notas habet formam ex Niphal & Hithpael*: *Alii volunt eſſe in Niphal ſolum.*

שמם deſolans, deſolatum, ſtupendum. *Plur.* שוממים deſolati; *aut formâ Chaldaicâ* שיממין deſolati. *Fœm.* שוממה deſolata. *Plurale* שממות deſolatæ.

שממה deſolatio; *LXX.* ἔρημος, deſerta *terra. Item*; ἀφανισμὸς, deſolatio, deſtructio.

שמון deſolatio; *LXX.* ἀφανισμὸς, deſolatio, deſtructio.

שמה ἀφανισμὸς, deſolatio, diſſipatio, *Jer.* 51. 43. & *alibi, Omnes. Item Alii*, res ſtupenda, ſtupor. *Plur.* שמות deſolationes.

משמה ſtupor; deſolatio. *Plurale* משמות deſolationes.

שמם *cum punctо ſiniſtro.* שממית araneus, aranea; *LXX.* καλαβώτης, ſtellio, *Prov.* 30. 28.

שמן ſaginari, pinguem eſſe *vel* fieri; incraſſari, impinguari. שמנו *Aquila, Symmachus, Theod.* ἐλιπάνθησαν, impinguati ſunt; *Vulg.* incraſſati ſunt, *Jerem.* 5. 28.

Hiphil, השמין impinguare. השמין *LXX.* ἐπαχύνθη, incraſſatum eſt, *Heſai.* 6. 10. *Alii*, impingua, fac ut impinguetur.

שמן ἔλαιον, oleum, *Omnes frequenter. Item Symm.* μύρον, unguentum, *Prov.* 7. 3. & *alibi. Item* pinguedo. *Item S.* ἐλαία, olea. *Pſalm.* 91. 11. *Plural.* שמנים unguenta. *Symma.h.* τρύγιον, fœcum, *Heſai.* 25. 5. *ubi Aquila*, λιπασμάτων; pinguedinum; *Heſai.* 25. 6. *S.* πιότητων, pinguedinum, *Heſai.* 28. 1.

שמן pinguis; *metaphoricè*, opulentus. *Fœmin.* שמנה pinguis *terra.*

שמנה octo. *Plural.* שמנים octoginta, & octogeſimus.

שמיני octavus. *Fœmin.* השמינית inſtrumentum, *ut putant*, octo chordarum. על־השמינית *A. LXX. Theod.* ὑπὲρ τῆς ὀγδόης, ſuper octavam; *vel ut habent Vulgata & Hieronymus*, pro octava; *Hebraus, ut habent Manuſcripti*, ἀπεμπτὴθ, Maſculinum, *Pſalm.* 11. 1.

משמן pinguedo, pingue. במשמנים *Aq.* ἐν λιπαροῖς, in pinguibus; *Sym.* ἐν λιπαρότησι, in pinguioribus; *LXX. Th.* ἐν ἔθνεσι πίοσι, in pinguibus, *Pſalm.* 77. 31.

משמן *S.* ἀναλοιφὴ, defectus unctionis, *Pſal.* 108. 24. *Symmachum ſequi videtur Hieronymus, qui vertit*, abſque oleo; *LXX.* ἀπ' ἐλαίου, pet oleum, *vel* propter oleum; *ut habet Vulgata.*

משמנים pinguedines.

שמע ἀκούειν, audire, *Omnes paſſim. Item Sym.* πείθεσθαι, attendere, obtemperare, *Exod.* 7. 22. *Item*, exaudire, obedire, acquieſcere.

Niphal, audiri. נשמע auditus eſt.

Piel, auditum facere.

Hiphil, audire fecit, audiri fecit, audiendum propoſuit: ſonum edidit, perſonuit: promulgavit, pronuntiavit, enuntiavit, promulgatione convocavit. ἀκουστὸν auditum facere, *Aq. Symmach. Theod. non infrequenter.* תשמיע *S.* ἀκουστὸν ποιῶν, auditam fac, *Pſalm.* 50. 10. תשמיעני ἀκουστὰ ἐποίησεν ἡμῖν, audita fecit nobis, *Jnc. Jud.* 13. 23. תשמיע ἐξακουστὸν ποιῆτε, auditum facite, *S. Pſal* 65. 8.

Ithpeal Chaldaice וישתמעון & auſcultabunt; *Dan.* 7. 27.

שמע ἀκοὴ, auditus, auditio, rumor, fama. *Item*, ſermo, nuncium, ſonus.

שמועה *S. Th.* ἀκοὴ, auditus, auditio, *Heſai.* 28. 28. *Item*, rumor, fama, ſermo, nuncium, ſonus. *Plural.* שמעות rumores.

משמע *idem.*

משמעה obedientia, auſcultatio.

השמעת auditus.

שמץ *Symmach.* ψιθύρισμα, ſuſurrum, *Job* 26. 14. *ubi LXX.* ῥαφὰς, ſtilla; *Vulg.* parva ſtilla. *Item Job* 4. 12. *Symmac.* ψιθυρισμὸν, ſuſurrum; *LXX.* ἐξαίσια, magnifica, prægrandia; *Vulg.* venas ſuſurri: *Alii*, puſillum, minimum, particula.

שמצה ignominia, infamia, *Exod.* 32. 25. *ubi Aq.* ὄνομα ῥύπου, nomen turpitudinis, *ac ſi legerent* שם צואה *Symmach.* κακωτικὸν, infamia; *LXX. Th.* ἐπιχάρμα; gaudium, *vel* deriſio

שמר cuſtodire, ſervare, aſſervare, conſervare, obſervare, reſervare; *Aquila, Symmachus, Theodotio*, φυλάσσειν, cuſtodire. *Exempla vide in Lexico Graco. Sym. aliquando*, τηρεῖν, ſervare. *Vide in Lex. Graco. S.* ἐντηρεῖν, conſervare, *Pſal.* 70. 10. *A. S.* ἐκτηρεῖν, obſervare, *Exod.* 12. 42. & 1. *Reg.* 2. 12

Niphal, ſervari, ſervare ſe, cuſtodire ſe, cavere ſibi.

Piel, obſervare, cavere. משמרים *S.* ἐκφυλάσσοντες, obſervantes; *Aquila*, διαφυλάσσοντας, obſervantium; *LXX.* φυλασσόμενοι, qui cuſtodiunt, *Jona* 2. 8.

Hithpael, cavere ſibi.

שמר *Symmachus*, φύλαξ, cuſtos. *Vide Lexicon Graecum.*

שמיר ſentis, ſenticetum. *Item aliquando*, lapis duriſſimus, adamas; *LXX. ſepius*, χέρσος, inculta terra, ſolitudo, *ſemel* χόρτος, fœnum, & *ſemel* ὕλη, ſylva.

שמיר בצפרן *Reliqui*, ἐν ὄνυχι ἀδαμαντίνῳ, in ungue adamantino, *Jer.* 17. 1.

שמרים *Samaritanus*, φύλαξις, cuſtodia, *Exod.* 12. 42. *Aquila*, ἐκφυλάκεις, obſervationes, *ibidem.*

שמרים ſxces; *LXX.* τριγλαι, ſæx, *Pſalm.* 74. 8. *ubi Symmac.* ἀ τριγλία, ſæx.

שמרות *Aq.* φυλακὰς, cuſtodias, *Symm.* ἀναβλέψεις, aſpectus ſurſum, *ſive* obſervationes; *Alii*, palpebras, *Pſal.* 76. 5.

משמר φυλακὴ, cuſtodia; *Omnes paſſim. Exempla vide in Lexico Graco. Plurale conſtructum* משמרי cuſtodiæ.

משמרת *idem. Item A. Th.* φύλαγμα, cuſtodia. *Plur.* משמרות

משמורה *S.* φυλακὴ, cuſtodia, *Pſalm.* 89. 4. *Item Alii*, vigilia. *Plurale* אשמורות vigiliæ, cuſtodiæ.

אשמורת *idem, Exod.* 14. 24.

שמש *Chald. in Pael*, miniſtravit.

שמש ἥλιος, ſol, *Omnes paſſim. Chaldaïce & emphatice* שמשא ſol. *Plurale femininum* שמשות ſpecularia, *vel* feneſtræ; *LXX.* τὰς ἐπάλξεις, ſepes, ſepimenta, *vel* propugnacula, *ut habet Vulgata*, *Heſai.* 54. 12.

שנא *cum punctо ſiniſtro. A. S.* μισεῖν, odio habere. *Exempla vide in Lexico Graco. A.* ἐχθρεύειν, inimicum eſſe, *Pſal.* 34. 15.

Niphal, exoſum eſſe, odio haberi.

Piel, *Aquila*, μισοποιεῖν, odio habere. משנאי יהוה *Aq.* μισοποιοῦντες κύριον, odio habentes Dominum; *Symmachus*, μισοποιοὶ κυρίου, oſores Domini, *Pſalm.* 80. 16.

שנא ἐχθρὸς, inimicus.

שנאה odium. *Plurale anomalum conſtructum* משנאתיך præ odiis tuis, *Ezech.* 35. 11. שנואה exoſa, *Deut.* 21. 15.

שנאן *vide mox in* שנה

שנב אשנב *Th.* διατρυπὴ; cancellus; *LXX.* ἔξοδον; feneſtella arcuata, *Jud.* 5. 28. *Alii*, feneſtra, feneſtella.

שנה iterare, ſecundo fatere; mutari, variari. ושנה כדבר *S. Th.* δίστομον λόγον, qui iterat verbum; *LXX.* ὁ δὲ μισῶν κρύπτων; qui autem odit celare, *ſupple* verbum; *ac ſi* שנא *legerint*; *Vulg.* qui altero ſermone repetit, *Prov.* 17. 9. כסיל שונה באולתו *A. Th.* ἀνόητος δίστομον ἐπὶ ἀφροσύνῃ αὐτοῦ, ſtultus iterans in ſtultitiâ ſua; *LXX.* ἄφρων τῇ ἑαυτοῦ κακίᾳ ἀναστρέφας; ſtultus ſuâ malitiâ revertens *ad peccatum ſuum*; *Vulg.* imprudens qui iterat ſtultitiam ſuam, *Prov.* 26. 11. *Chaldaice legitur* שנה & שנא *Participium Plurale Chaldaicum* שנין mutati erant.

Niphal, iterari.

Piel, mutare, immutare. וישנה *A. Th.* καὶ ἀλλοιώσει, & commutabit; *LXX.* καὶ διαστρέψει, *vertunt*; *Vulg.* & mutent, *Prov.* 31. 5. בשנתו *A. & Quinta Editio*, ὅτε ἠλλοίωσε, quando immutavit; *Sym.* ὁπότε μετεμόρφωσε, quando transformavit; *LXX.* ὁπόταν ἀλλοιώσῃ, cum immutavit; *Hieronymus*, quando commutavit, *Pſalm.* 33. 1. וישנו *A.* ἐπηλλαξεν, immutavit; *Symm.* μετέβαλεν, mutavit; *LXX.* ἠλλοίωσε, variavit, *vel* mutavit, 1. *Reg.* 21. 13.

Pual, ישנה duplicetur, *Eccleſ.* 8. 1.

Aphel Chaldaice די לא להשניה ad non mutandum: & *aliquando cum* א *loco* ה *in fine.*

Hithpael, mutare ſe, diſſimulare. *Ithpeal eſt uſus Chaldaici frequentis.*

שנוי *A.* ἀλλοίωσις, mutatio, *Pſalm.* 76. 11.

שנים duo; bini. שני עשר duodecim. *Femininum* שתים *pro* שנתים dux, ambæ.

שני ſecundus. שניים ſecundi, & *amiſſo altero* שנים *Femin.* שנית ſecunda; *item*, ſecundò, iterum; 2. *Reg.* 14. 29. & 16. 19.

שנים *Sym.* δίπτυγα, bina contignatio, *Gen.* 6. 16. *ubi LXX.* διόροφα, bicamerata.

שנה ἐνιαυτὸς, ἔτος, annus, *Omnes. Exempla vide in Lex. Grec.* ἐνιαύσιος, anniculus; *S.* 1. *Reg.* 13. 1. שנה שנה de anno in annum, *id eſt*, annuatim. *Duale* שנתים ſchenataïm, duo anni. *Plurale* שנות anni, & *formâ maſculinâ* שנים anni. *Chald.* שנין anni.

שנות *S.* ἐπιδευτέρωσις, epideuteroſis, duplicatio, iteratio, *Pſalm.* 76. 11. ἀλλοίωσις, mutatio; *Aquila*, *ibid.*

שני *A.* διάφορον, varium; *S.* δίβαφον, bis tinctum, *Exod.* 28. 8. & *alibi.* שני אלוהים ἀλλοιούμενος, mutatus, *Th. Exod.* 35. 23. *Incert.* πεπλεγμένος, netus, *Exod.* 28. 5. *Incert.* κόκκινον, coccinum, *Joſ.* 2. 21. *Aquila*, κόκκος, coccus, *Cant.* 4. 3. *Plurale* שנים *hinc* לבש שנים veſtitus coccineus, *aut* duplicibus conſtans, *Prov.* 31. 21.

שנאן iteratio. אלפי שנאן *Symm.* χιλιάδες ἀχεωτῶν, millia, ſonantium; *Alii*, millia duplicata, *Pſ.* 67. 18. *ubi LXX.* χιλιάδες εὐφραινόντων, millia lætantium, *vel* proſperantium; *Hieronymus*, millia abundantium.

משנה *S.* δευτέρωσις, deuteroſis, 2. *Paral.* 34. 22. *A.* δίπτυχα, duplicatum, iteratum. *Deut.* 15. 18. *in Append. Alii*, duplum, ſecundum, exemplar duplicatum. *Item*, ſecundus, ſecunda pars. *Plur.* משנים ſecundi, ſecundarii, duplices.

שנתים *vide in ſequenti radice.*

שנן *S. Th.* ἀκονᾶν, acuere. שנון ἠκονημένον, acutus, *Reliqui*

liqui Prov. 25. 18. *ubi LXX.* ἀιλόωτον, acutum, *vel* acuta. שנוים *Sym. Theodotio*, ἰκίνηται, acutæ ſunt; *LXX.* ἰκανωμένα, acutæ *ſagittæ*, *Pſal.* 119. 4.

Piel, exacuere, *metaphorice* inculcare. ושננתם *Aquila*, ἐπιτρήσεις, repetes, iterabis, *ſcilicet ut inculces*; *LXX.* ἐκδιδάξεις, præſcribes; *Vulg.* narrabis, *Deut.* 6. 7. *in Appendice.*

Hithpael אשתנן *Symmachus*, διελοιδόρουν, differebam; *Alii*, pungebat, *Pſal.* 72. 22. *ubi LXX.* ἐλλοιδόρουν, commutati ſunt *renes mei*; *Hieronymus*, velut ignis fumigans, *ac ſi legerit* עשן אש ignis fumigans. *Ac fortaſſis Aquilam ſequitur, ut ſolet in Pſalmis.*

שן ἐλέφας, dens, *Omnes paſſim. Symmac.* ἐλεφάντινος, eburneus, *Pſal.* 44. 9. *Item*, ſcopulus acutus. *Duale* שניים ſchinnaim, dentes: *dualis forma eſt propter duplicem dentium ordinem. Chaldaice* שנין dentes.

שן ἀκροτόμιον, ſummitas. *Incert.* 1. *Reg.* 7. 12. *ob ſimilitudinem cum dente*, & 1. *Reg.* 14. *non infrequenter.*

שנינה dicterium acutum. *Aquila*, ἐπανάληψις, iteratio, à exemplum. *Deuter.* 28. 37. *in Append. ubi LXX.* διηγήμα, narratio.

שנהבים dentes elephantorum; *LXX.* ἐλεφάντινοι ὀδόντες, dentes elephantini.

שנס *Piel*, accinxit; *LXX.* συνέφηξε, conſtrinxit, 3. *Reg.* 18. 46.

שנער Senaar, *nomen proprium regionis.* ארדת שנער *A.* στολὴν Βαβυλωνικὴν, ſtolam *vel* veſtem Babyloniam; *Sym.* ἔνδυμα Σωάρ, indumentum Synar; *LXX.* φελωὶ σινωὶλ, veſtem tenuem, variam; *Vulg.* pallium coccineum; *Alii*, pallium Senaar, *Joſ.* 7. 21.

שסה diripere, deprædari. ומשת שסים *A.* σφαγιαζόμενοι, diripient; *LXX.* ἐξ αὐτοὶ διαρπάζων, & ipſi diripiant, 1. *Reg.* 23. 1.

Piel item. diripere, deprædari. וישסו *Reliqui* διήρπαζον, diripuerunt; *LXX.* κατεπάτουν, conculcabant; *Alius*, σφαγιάζουσι, diripuerunt, 1. *Reg.* 17. 53. *Reperitur* & שוסתי deprædatus ſum, *Heſai.* 10. 13. *ubi ſecundum* ש *cum punctо ſiniſtro eſt loco* ס

שסס diripuit, deprædatus eſt. וישסו *Incer.* διήρπαζον, 1. *Reg.* 17. 53. *Vide paulo ante. Hoc enim exemplum a quibuſdam in hac Radice, cum qua præcedentis tempora ſæpe confunduntur.*

Niphal, diripi.

שסע findere, diffindere, diffiſſum *vel* bifidum eſſe. ושסע שסעים *A.* διαχαράξαν διχασμῷ, diffiſſum diffiſſione; *LXX.* ἀνοίξαντες ἀνοίξεις, findens ungulas; *Vulg.* quod in duas partes findit ungulam, *Deuter.* 14. 6. *in Appendice.*

Piel, findere, diffindere. ושסעו בשסע דגדי *LXX.* συνέτριψεν αὐτὸν, ὡσὶ συντρίψαι ἔριφον αἰγῶν, conteret eum, ſicut conteret hœdum caprarum; *Incer.* διέσπασεν αὐτὸν ὡς ἔριφον αἰγῶν; *Vulgata*, & dilaceravit *leonem* quaſi hœdum in fruſta diſcerpens, *Jud.* 14. 6. וישסע *A.* συνεκάλεσεν, convocavit, compellavit; *S.* ἐξέσπασεν, extraxit; *LXX.* ἔτιλεν, ſuſtulit; *Th.* ἐκέντησεν; decerpſit; *Vulg.* confregit, 1. *Reg.* 24. 8. *ubi Aq. LXX. Theod. magis ad ſenſum, quam ad etymon vocis reſpexerunt.*

שסע biſſura; *Aquila*, διχασμὸς, diffiſſio, *in exemplo ſupra.*

שסף *Piel*, dilaniavit, diſſecuit. וישסף *A. S.* διέσπασεν, diſcerpſit, 1. *Reg.* 15. 33. *ubi Theodotio* ἐκάρδιον, torſit; *LXX.* ἔσφαξε, mactavit.

שעה reſpicere, attendere. *Item* avertere ſe, deſiſtere a re aliqua. *Item*, oblectare ſe in re aliqua. וישע *Aq.* καὶ ἀνεκλίθη, *al.* ἀνεκλίθη, delinitus eſt; *Codex Goiſtin.* ἀνεκλίθη, inclinatus eſt. *Ultima lectio germana videtur*; *S.* ואתרעי, & delectatus eſt; *Syrus*, ואתרעי, & acceptum habuit; *Th.* καὶ ἐνεπύρισεν, & inflammavit; *LXX.* καὶ ἐπέβλεψε, & reſpexit, *Gen.* 4. 4. & 5. תשענה ἀμαυρωθήσονται, obſcurabuntur, *S. Heſai.* 32. 3. *ubi LXX.* ἔσονται φαινόμενοι, fidentes erunt. *Chaldaice uſu ſignificat*, illini, obduci.

Piel. ישעשע oblectare, delectare, *vel* oblectare ſe; *LXX.* μελετῶν, meditari. ישעשע *Symmachus*, ἐτέρπετο, delectabant, *Pſalm.* 118. 142.

Pual, oblectari.

Hiphil, avertere ſe. וישע *Symmach.* ἀπέχου, abſtine; *LXX.* ἄφες, remitte *mihi vel a me*: *Hieronymus*, parce *mihi*: *Alii*, claude; *Alii*, deſiſte, *Pſal.* 38. 14. *Item* וישע *Symmach.* ἔμυσεν, obturavit. *Forte melius refertur ad* שוע

Hithpael התשעע ſtupere, obſtupeſcere. *Item* oblectare ſe.

שעה *Chald.* hora. *Dicitur* & שעתא hora *emphatice*.

שעשעים oblectationes, oblectamenta, delitiæ; *LXX.* μελετὴ, meditatio.

משעה aſpectus. למשעי ad aſpectum meum; *ubi Vulgata* in ſalutem; *quaſi ex* ישע

שעטה שעטת ſtrepitus, plauſus; *ubi LXX.* ὁρμὴ, impetus.

שעטנז varie commixtum & heterogeneum veſtimentum; *Aquila*, ἀντιδιαλήμψεως, contra diſpoſitum, *Deuter.* 22. 11. *Symmach.* ἑτερογενὲς, heterogeneus alterius generis, *ibid. LXX.* κίβδηλον, adulteratus, ſordidus *veſtitus.*

שעל *Incert.* ἀρδὶξ, pugillus, 3. *Reg.* 20. 10. *Aq.* λιχὰς; minimus digitus. *Heſai.* 40 12. *LXX. ſemel*, χὴρ; manus; *alibi* ἀρδὶξ, pugillus. *Plurale* שעלים pugilli.

שועל & שעל *Aq. S.* ἀλώπηξ, vulpes, *Ezech.* 13. 4. *LXX. item & alii*, vulpes. *Plurale* שועלים vulpes.

משעול trames; ſemita; *LXX.* αὐλὰξ, ſulcus.

שען *Niphal*, niti, inniti, incumbere. נשען *S.* ἐπέθετο, inniti, *Job* 8. 15. *ubi ſic legitur* וישען על־ביתו *Symm.* ἐπαθύνεται ἐπ' οἴκου, innitetur ſuper domum; *LXX.* ἐὰν ἐπιβλέψῃ πρὸς οἶκον αὐτῦ, ſi ſuffulſerit domum ſuam.

משען ſcipio, baculus.

משענת *Idem. A.* ἐπερμὰς, fulcimentum, *Heſ.* 3. 1. *legitur & in* ἔρεισμα, *ubi Symmac.* ἔνερμὰς, fulcimentum; *LXX.* ἰσχὺς, fortitudo. *Plurale* משענות ſcipiones, baculi, fulcra.

שעף *Symmachus*, ἔκπληξις, pavor, *Job* 4. 13. *Aq.* ἀλλαγὴ, mutatio, alteratio, *Job* 4. 13. *Reducitur ad* טעף

שעפים *Vide in* טעף

שער *Sym.* ἐπιδέχου, æſtimare, conjectare, *Prov.* 23. 7. *LXX.* καταπίνων, abſorbere, deglutire.

שער *Aquila, Symm.* πύλαι; porta, *Pſalm.* 23. 7. & *alibi. Theod.* πυλὼν, oſtium, *Jud.* 18. 16. αὐλὴ, aula, atrium; *Incert. Pſalm.* 111. 2. *Plurale* שערים portæ. *Et ſecundum aliam ſignificationem*, menſuræ, *Gen.* 26. 12. *ubi ſic legitur* שערים *A.* ἑκατὸν ἑκατονταπλᾶ, centuplum æſtimatum; *LXX.* ἑκατοστεύσαν κριθὴν, centuplicans hordeum; *Vulgata*, centuplum; *Alii*, centum menſuras; *Alii*, centum hordeorum, *ſupple*, menſuras.

שער janitor, oſtiarius. *Plurale* שערים janitores, oſtiarii.

שערים שער *Aquila*, peſſima; *Symm.* ἐχθρὸς, noviſſima, *Jerem.* 19. 17. *Alii*; horrenda; *LXX.* πονηρὰ, mala.

שערורה res horrenda, *Jerem.* 5. 30.

שערוריה res horrenda.

שערורית *Idem. Oſee* 6. 10.

שער *cum punctо ſiniſtro*, horrere, horreſcere, horripilare. ישערנו *A.* λαιλαπώσει, turbo excitabitur; *S.* λαλαψ, turbo auferet, *Pſalm.* 57. 10. *LXX.* καταπίεται ὑμᾶς, abſorbet vos, *lege* eos; *Vulg.* tempeſtas rapiet eos. *Alii* שער horrere. נשערה *Aq.* ἐλαιλαπίσθη, turbo excitatus eſt, *Pſal.* 49. 3. *ubi Theod. & Septima Editio*, κατασείσθη, procella excitata eſt; *LXX.* καταιγὶς σφόδρα, tempeſtas valida. *Reducitur ad* סער

שער horror. *Item*, turbo; *Symm.* καταιγὶς, turbo, procella, *Job* 9. 17.

שער capillus, pilus, θρὶξ, *Heb. Job* 4. 16. *Symm.* ἔντριχος, capillatus, *Pſalm.* 67. 22. *Aquila*, τρίχωμα, capillitium; *Sym.* τριχώμος, pilosus, *Gen.* 25. 25. *in Appen. Item* שערה pilus. *Plurale* שערות capilli, pili.

שעיר *Aquila*, *Symmac.* τριχὰς, pilosus, hirsutus; *Theodot.* ἐφριχῶν, horripilans, *Heſai.* 34. 14. *Quidam de diabolo intelligunt. Incert.* τράγος, hircus; *LXX. paſſim* χίμαρος, hircus. *Plurale conſtructum* שעירי hirci. *Feminin.* שעירה capra. *Plurale cum Helem deficiente* שעירת pilosæ, *Gen.* 27. 23.

שערה hordeum; *LXX.* κριθὴ, hordeum, *ſemper. Plurale* שערים hordea.

שעש *Vide ſupra in* שעה

שפה *Niphal* נשגב eminere, excellens & excelſum eſſe. *Vocem perrarum ſic Recentiores interpretantur; at alio modo veteres.* נשגב *LXX.* πίδυες, campeſtris *mons*; *Alii*, excelſus.

Pual longe majus diſcrimen exhibet ושגף *Hebraus Interpres vetus*, ἕως ἂν ἐκλείψωσιν, donec deficiant; *LXX.* ἕως ἂν σαπῶσιν, donec putreſcant; *Vulg.* nudabuntur; *Alii*, & emineant; *Alii*, confringantur; *Job* 43 21.

שפי *Symm.* ἀτραπὸς, ſemita, *Jerem.* 12. 12. *Alii*, clivus, locus eminens; *LXX.* βουνὸς, mons, τρίβος, ſemita, διαβολὴ, exitus, τόπος, ſaltus, αὐθέα, tecta. *Plur.* שפים & *contracte* שפים loca eminentia *vel* ſemitæ.

משפה *Vide in* אסף

שפה *cum punctо ſiniſtro*, χεῖλος, labium, *Omnes paſſim. Duale* שפתים ſephathaim, labia: *in conſtructione* שפתי labia: *& forma feminina* שפתות labia.

שפחה שפחת παῖδα, *Incert. Levit.* 19. 20. ancilla, famula. *Incert.* αἰχμαλωτὶς, captiva, *Exod.* 11. 5. *Plurale* שפחות ancillæ.

משפחה *A. S. Th.* συγγένεια, cognatio. *Exempla frequentia vide in Lexico Graco. Alii*, πατριὰ, familia, genus. *Incert.* πατρὶς, patria. *Incer.* δῆμος, populus, *Num.* 3. 23. *Plurale* משפחות familiæ.

משפח *Vide in* ספח

שפט κρίνειν, judicare, jus dicere, *Omnes. Vide Lexicon Graecum. Item* judicium exercere, judicem agere, ſententiam ferre. *Item per ſynecdochen* adminiſtrare rem publicam, gentis principem eſſe.

Niphal, נשפט judicari, judicium ſubire, in jus venire, diſceptare, contendere.

Piel, judicare, rempublicam adminiſtrare.

שפט *Symm.* κριτὴς, judex, 1. *Paral.* 26. 29. *Plurale* שפטים *Chaldaice* שפטין judices.

שפוט judicium, *ſive* vindicta, plaga immiſſa. *Plur.* שפוטים judicia.

שפטים judicia, *Exod.* 21. 22.

משפט κρίμα, judicium, jus, *paſſim. Item*, conſuetudo, ratio, mos, ritus; *S.* ἔθος, conſuetudo, 3. *Reg.* 18. 28. *& Incert. alibi. Item* משפט ἀκρίβασμα, accurate conſtitutum *vel* ſtatutum, accurate factum, *Incer. Lev.* 18. 5. *Plurale* משפטים jura, judicia, *Item ſæpe*, præcepta, mandata, conſtitutiones.

שפך fundere, effundere, profundere; *LXX. paſſim*, ἐκχεῖν, effundere. לשפך *Reliqui & LXX.* ἐκχεῖαι, ad effundendum, *Heſai.* 59. 7.

Niphal, effundi.

Pual, effuſum eſſe, effundi. שפכה *S.* ἐκκέω, ſoluta ſunt, *quæ me dirigebant*; *LXX.* ἐξεχύθη, effuſi ſunt *greſſus mei*, *Pſal.* 72. 2.

Hitpael, effundere ſe, effundi.

שפך effuſio; *LXX.* ἔκχυσις, effuſio.

שפכה vitilia, *vel* virilitas, *Deut.* 23. 1.

שפל humiliari, deprimi, humile *vel* humilem eſſe, depreſſum eſſe. *Aquila*, *Symm. Theod.* ταπεινοῦσθαι, humiliari, deprimi, *Omnes. Vide in Lexico Graco.* והגבהים ישפלו *Aquila*, *Symmac. Theodotio*, καὶ οἱ μετεωρισμένοι ταπεινωθήσονται, & ſublimes humiliabuntur; *LXX.* καὶ οἱ ὑψηλοὶ ταπεινωθήσονται, & excelſi humiliabuntur, *Heſai.* 10. 33.

Hiphil השפיל *Aquila*, *Symmach. Theodot.* ταπεινῶν, deprimere, humiliare, *Omnes. Vide in Lexico Graco. Symmachus*, κύπτειν, *tranſitive*, inclinare facere, *Heſai.* 25. 12. *ubi LXX.* ταπεινοῦν, humiliare; *Vulgata intranſitive*, concidere.

שפל *Aquila*, *Symm.* ταπεινὸς, humilis; *Th.* ἀχρεῖος, inutilis, 2. *Reg.* 6. 22. *Item*, demiſſus, ſubmiſſus, abjectus, dejectus. *Plurale* שפלים humiles. *Feminin.* שפלה humilis *vel* humile.

שפל abjectio, inutilitas. לשפל ἀχρειῶσεως, inutilis redditæ, *S. Eccleſ.* 12. 4.

שפלה *Aquila*, πεδινὴ, campeſtris, *Abdie* 1. 19. *Sym.* κοιλὰς, vallis, *Heſai.* 32. 19. *Item*, locus humilis, locus demiſſus, depreſſus, planicies.

שפלה demiſſio, depreſſio.

שפם myſtax; *LXX. ſemel*, μύσταξ, barba; *ſemel item* χεῖλος, labium, *vel in plurali* χείλη, labia; *bis* στόμα, os, oris.

שפן *Aquila*, *Symm. LXX. Th.* χοιρογρύλλιος, chœrogrillus, herinaceus. *Incert. vel ut alibi legitur Aquila*, λαγὼς, lepus, *Levit.* 11. 5. *Alii*, cuniculus.

שפני *Vide in* סנן

שפע *Aquila*, *Theodotio*, πλοῦτος, abundantia, *Job* 22. 11. *& A. Th.* ὁρμὴ, impetus, *Job* 38. 34. *A.* πλήμμυρα, inundatio, *Deut.* 33. 19. *in Append. Alii*, affluentia, abundantia; *LXX. mirum in modum variant in hujus vocis interpretatione: nam alibi vertunt*, πλοῦτος, divitiæ; *alibi*, κοιτὴ, pulvis, πλῆθος, multitudo, ἀγέλη, grex, τρόμος, tremor, & κοιμώμενος, dormientem.

שפיפן שפיפון ceraſtes; *ſerpentis genus. Geneſ.* 49. 17. *Alii*, ſerpens jaculus.

שפק *Vide in* סמך

שפר pulcrum & decorum eſſe.

Piel, pulcrum efficere, ornare; *LXX.* κατορθοῦν, timere.

שפיר *Chald.* elegans, *Dan.* 4. 9. *ubi LXX.* ὑψηλὸς, ſpecioſus, pulcher, *& alibi*, εὐπρεπὴς, floridus.

שפר elegantia, *Gen.* 49. 21.

שופר *Aq. S. Th.* κεράτινα, cornea, *Heſai.* 27. 13. *& alibi. Aquila*, *Sym.* σάλπιγξ, tuba, *Joſeph.* 4. *& alibi. Plurale* שופרות tubæ, buccinæ.

שפיר locus elegans, *Micb.* 1. 11.

שפרר tentorium, tabernaculum, *Jerem.* 43. 10. *LXX.* ὅπλα, arma, *Alii*, aulæum; *Vulg.* ſolium.

שפרפרא aurora. *Chald. Dan.* 6. 20.

משפר fruſtum, portio pulcra. *Alii*, λαγανὰ, placenta; *Item* ἀμυγδίτης, amygdites, *placenta genus. A. S.* 2. *Reg.* 3. 2. *forte* ἀμυλίτην ex ἄμυλα, placenta.

שפת diſponere, ordinare.

שפתים *S.* κλῆροι, ſortes; *Alii*, termini; *Alii*, crematbræ; *Alii*, lapides focarii, *Pſ.* 67. 14. *Item A.* 1. ἐσχάραι; *A.* 2. *S. Th.* χεῖλη, labia, *Ezech.* 40. 43.

משפתים *Aquila*, κλῆροι, ſortes; *Symmach.* γειτονίαι, vicinitæ; *Alii*, termini, *Gen.* 49. 14. *Alii*, ſarcinæ; *Alii* chytropodes למה ישבת בין המשפתים *A. ἵνατί μοι κάθησαι ἀναμέσον τῶν κλήρων*; ut quid mihi ſedes inter ſortes? *Symmachus*, *διατί ὑπάρχεις ἀναμέσον τῶν μετοχομένων*, (*al. μεταχμίων*) quare ſedes inter vicinias? *Th. εἰς τί ἐκάθισας ἀναμέσον τῶν Μωφεθαΐμ*; ad quid ſederunt inter Moſphetaïm? *LXX. εἰς τί ἐκάθισαν ἀναμέσον τῶν ἀγωγίας*. ad quid ſederunt in medio digomiæ, *id eſt*, ſarcinas, biſaccia; *Vulg.* quare habitas inter duos terminos, *Jud.* 5. 16.

שפעפף paululum; *LXX.* μικρῷ [θυμῷ] parvo furore; *Alii*, pauculo *fervore*; *Alii* momento *ferveris*; *ita ut tempus* indicet.

שק *cum punctо ſiniſtro*, *A. S.* σάκκος, ſaccus, *Pſal.*

34. 13. & alibi. Significat item cilicium; LXX. passim σάκκος, saccus; semel tantum LXX. μάρσιππος, marsupium. Plurale שקים sacci vel cilicia.

שקד Theodot. ἀγρυπνῶν, vigilare, Job 21. 32. Item, sedulum & assiduum esse, observare, maturare, festinum esse, advigilare; LXX. ἀγρυπνεῖν & γρηγορεῖν, vigilare.

Pual participium משקדים de qua paulo postea.

שקד Aquila, Symmachus, ἀμύγδαλα, amygdala, Gen. 43. 11. Item Theod. Syrus & Hebraus, אמיגדאלין, amygdalina, Jerem. 1. 11. Plurale שקדים amygdala; LXX. vero, κάρυα, nuces, Gen. 43. 11.

משקדים est participium Pual, nominis vicem fungens, amygdalati, Exod. 25. 34. Ibid. Symm. ἐστεφανωμένοι, ornati; Aquila, ἐξαμυγδαλισμένοι, amygdalati. Ibid. Inc. ἐστεγνωμένοις καρύοις, insculpti nucibus, Exod. 37. 19. atque sic LXX. bis interpretantur.

שקד cum puncto sinistro semel in Scriptura Thren. 1. 14.

Niphal נשקד Recentiores, conjunctum, compactum, vel colligatum esse; LXX. autem & Vulgatus Interp. ad precedentem Radicem pertinere putarunt. Locus sic habet משקד על פשעי בידו LXX. ἐγρηγορεῖν ἐπὶ τὰ ἀνομήματά μου ἐν χειρί μου, vigilarum est super impietates meas in manu mea; nimirum על prepositionis loco habuerunt: Vulg. vigilavit jugum iniquitatum mearum in manu ejus; Alii, colligatum est jugum iniquitatum mearum in manu ejus.

שקה Hiphil, bibendum dare, ad bibendum inducere, potum præbere, adaquare, irrigare. משקה A. S. LXX. ποτίζειν, irrigare, potare. Exempla vide in Lexico Græco.

Niphal, vide in שקע

Pual, irrigari. משקה S. ἀρδόμενος, irrigatus; LXX. ἐκχεῖται, diffunditur; Vulg. irrigantur, Job 21. 24.

שקוי Sym. ποτισμός, potio, irrigatio, Prov. 30. 8. S. ποτός, pinguedo; forte pro ποτός, potio; Th. κατάρρυσις, madefactio, Prover. 3. 8. ubi LXX. ἴασις, curatio. Plurale constr. שקוי potiones meæ.

משקוי canalis, Genes. 24. 20. ubi LXX. ποτίσκιον, quasi dicas, adaquatorium, canalis.

משקה Aq. ποτιστὴς, pocillator, pincerna, Gen. 40. 1. ubi LXX. ἀρχιοινοχόος, princeps vinariorum vel princeps pincernarum.

משקה ποτίσκιον, canalis; LXX. Th. Ezech. 45. 15. ubi legitur מהשקה LXX. Th. ἀπὸ τῶν ποτισκίων, de canalibus Israel; A. S. ἀπὸ τῶν ὑδάτων, de aquis Israel; Vulg. de his quæ nutriunt Israel; Alii, de canali Israel. Vide notam ibi.

Ab hac Radice Aquila derivare potuit vocem משק ποτίζων, potans, Gen. 15. 2. Sed vide in שוק

שקט requiescere, quiescere, quietum & tranquillum esse. A. καθησυχάζειν, quiescere; S. ἡσυχεῖν, quiescere, Psalm. 82. 2. ubi LXX. καταπαύειν, compesci, ne compescaris.

Hiphil, quiescere facere, quietem dare, sedare. S. ἡσυχίαν ἄγειν, requiem præbere; Vulgata, concedere pacem.

שקט quies; LXX. ἡσυχία, quies, 1. Paralip. 22. 9. Alibi LXX. ἀνάπαυσις, requies; alibi, εἰρήνη, pax.

משקט tranquillitas; LXX. ἀνάπαυσις, requies.

שקל Aquila, Symm. ζυγοστατεῖν, appendere, Job 31. 6. Zach. 11. 12. תשקל S. δίδοσθαι, impenditis, Hesai. 55. 2. ubi LXX. τιμᾶσθε, venditis; Vulg. appenditis.

Niphal, appendi. לו שקול יישקל כעסי S. εἰ γὰρ ἐζυγοστατεῖτό μου ἡ ὀργή, utinam appenderetur ira mea; LXX. εἰ γὰρ τις ἐμοῦ ἐζύγου μου τὴν ὀργήν, si enim quis appendens appenderet iram meam; Vulg. utinam appenderentur peccata mea, quibus iram merui, Job 6. 2.

שקל Th. σίκλος, siclus; Num. 3. 47. Aq. S. ζυγὸς, pondus. Vide in Lexico Græco. Inc. didrachma, Num. 7. 85. Incert. ζυγὸς, pondus, Levit. 5. 15. ὅλη, pondus, Incer. Jos. 7. 21. Plurale שקלים sicli. שקל LXX. sæpe δίδραχμον, didrachmum; sed frequentius, σίκλος, siclus.

משקל pondus; ζυγὸς, ζύγιον & ὅλη, pondus.

משקל pondus.

משקלת Aquila, ζύγιον, pondus, Hes. 28. 17. Alii, perpendiculum; Symmac. κανόνες, vel ἀγκῶνες, circinus, Hesaiæ 28. 17. Theodotio, σύστημα, quod trutinæ in utravis lance adjungitur, ut pondera fiant æqualia, ibidem.

שקמים שקם Aquila, Symmach. συκάμινος, sycomori; LXX. Theod. συκάμινοι, sycaminis, Amos 7. 4. LXX. alibi semper σύκαμινοι, sycamini.

שקע submergi, comprimi, deprimi; LXX. καταβαίνειν, descendere.

Niphal, submergi. ונשקעה & submergetur, Amos 8. 8. sic scribitur absque ע Sed Masorethæ notant legendum ונשקעה

Hiphil, demergere, in profundum deprimere. תשקיע Aquila, συνδήσεις, colligabis; Job 40. 20. ubi Vulgata ligabis; Alii, demerges.

משקע sedimentum.

שקערורות fossulæ, profunditates; LXX. κοιλάδες; concavitates.

שקף Niphal, spectare, prospectare, prospicere, respicere. נשקף Aquila, ἐκκύπτων, respicere, prospectare; Symm. ὑπερκείμενος, superjacens, imminens; Th. ἐπιβλέπων, inspiciens, 1. Reg. 13. 18.

Hiphil השקיף prospicere; LXX. διαβλέπειν, inspicere; & κατάδειν, respicere.

שקף aspectus,

שקפים διοπτεύσεις, fenestellæ, conspicilla, perspicilla, A. 3. Reg. 7. 4. Aq. item, διοπτεύσεις (θυρίδες) fenestræ aspiciendi causa, 3. Reg. 6. 4. Item Symmach. ἐκθέσεις, ecthetas, genus fenestrarum, 3. Reg. 6. 4. Sym. item διοπτεύσεις, fenestellæ, conspicilla, 3. Reg. 7. 4.

שקפים prospectus.

משקוף superliminare; Aq. ἐπίθυρον, superliminare, Exod. 12. 7. ubi LXX φλιὰ, limen.

שקץ Piel Incer. ἀποβδελύσσειν, abominari, detestari, abominabile reddere, Ps. 22. 24. ubi LXX. προσοχθίζειν, abjicere, despicere, detestari.

שקץ abominatio. LXX. βδέλυγμα & βδέλυγμὸς, abominatio, προσοχθίσμα, detestatio, vel res perosa, & ter εἴδωλον, Idolum.

שקוץ Idem. Plurale שקוציהם & constructum שקוצי A. Secunda Edit. ἀποκαθάρματα, abscissiones, ubi forte ω pro particula relativa habuit, & קוץ ex קצץ amputare derivavit, Ezech. 20. 7. Aq. Theodotio, προσοχθίσματα, offensio, Deuteron. 29. 17. in Append. & alibi. שקוצי Symmach. τὰ ἀηδῆ, nausea, Ezech. 30. 7. ubi Theod. προσοχθίσματα, offendicula; LXX. βδελύγματα, abominationes; Vulgata, offensiones; Aquila ut supra.

שקק discurrere, discursitare; LXX. ἐμπαίζειν, illudere; alibi LXX. ἁρπάζειν, furire: item ἐπιλαμβάνειν, apprehendere.

Hithpael, discursitare, vel discurrendo allidere se. Per geminationem prima radicalis, יתשקקון discursitabunt, discurrendo de allident; LXX. συμπλακήσονται, complicabuntur, Nahum 2. 4.

משק discursio. בן משק Sym. συγγενὴς, cognatus, Gen. 15. 2. in Appendice. Vide in שוק

שקר mentiri, fallaciter dicere vel agere.

Piel Symm. ἀπατεωνίζεσθαι, deludere, Psalm. 43. 18. Aquila, ψεύδεσθαι, fallere, mentiri; Sym. ἀθετεῖν, transgredi, Psalm. 88. 34. ubi LXX. ἀδικεῖν, injuste agere.

שקר Aq. ψεῦδος; Symm. ψεῦσμα, mendacium; Sym. ψευδὴς, mendax, Ps. 26. 12. Item adverbialiter fallo, mendaciter, falsis de causis; Symm. ἀνομία, iniquitas, Psalm. 7. 15. לשקר A. μάτην, frustra, 1. Reg. 25. 21. Item שקר ἀνοήτως, stulte, Sym. 1. Reg. 25. 21. לא שקר ἀψευδὴς, sine mendacio; S. Job 36. 4. Plurale שקרים mendacia.

שקר *cum punctο ſiniſtro, Piel* nutare, nutare oculis. *Hinc Participium* משקרות nutantes oculis; *LXX.* νύσσων, nutus *oculorum. Eſt Chaldaïcum.*

שרא *Chald.* habitare, manere; *item* ſolvere, diſſolvere; *item* incipere.

Pael, incipere.

Ithpeal. Particip. plurale משתרין diſſoluta.

שרב æſtus, torridus locus; *LXX.* ἀνυδρος, inaquoſa *terra*, & καύσων, æſtus.

שרביט *Chald.* ſceptrum, *Eſth.* 5. 2. *LXX.* ῥάβδος, virga.

שרג *Pual*, perplexum eſſe, implicari; *LXX.* συμπλικήσας, complicari.

Hithpael, implicari, contorqueri; *Symmachus*, κατετρίβησαν, conteri, *Thren.* 1. 14. *ubi* ישתרגו *Symmach.* συντρίβεται, *forte*, συντρίβη, contritæ ſunt *iniquitates*; *LXX.* συνεπλάκησαν, complicatæ ſunt; *Vulg.* convolutæ ſunt; *Alii*, perplexæ ſunt.

שרגים *Aquila, Symm.* κληματίδες, rami, *Gen.* 40. 10. *ubi LXX.* πυθμένες, propagines.

שרד ſupereſſe, reſiduum eſſe; *LXX.* καταλείπεσθαι, relinqui, reſiduum eſſe, φεύγειν, fugere, & σώζεσθαι ſervari.

שריד *S.* ἀπολίμματον, reliquit, dereliquit, *Job* 20. 21. *Alii*, reſiduum, reliquum, reſiduus, reliquus, ſuperſtes. שריד *A. Theod. Quinta Edit.* καταλελειμμένον, reſiduum; *S.* διασωζόμενον, ſervatum, *Abdia* 1. 18. *S.* λείψανον, reliquiæ, *Jud.* 5. 13. *Aq.* λεῖμμα, reſiduum. *Vide in Lexico Græco. Plurale conſtructum* שרידי reliquiæ.

שרד *A.* ἀβγαφεῖς, pernicillus; *Alii*, amuſſis, *Heſai.* 44. 13.

שרד miniſterium; *intelligitur de ſtolis & pannis ad miniſteria uſurpatis.*

שרה ſolvere, dimittere, emittere.

שריה *S.* θώραξ, lorica, *Job* 41. 17.

שריון *Idem*; *LXX. paſſim* θώραξ, thorax, lorica. *Plurale*, שריונים loricæ, & *formâ femininâ* שריונות loricæ.

שרין *Idem.*

שרון Saron, *nomen proprium regionis.*

משרה macératio, maceratum diſſolutum. משרת ἀπόβρεξις, infuſio, *Aquila, Symmachus, Num.* 6. 3. *in Appendice.* כל־משרת *LXX.* ὅσα κατηγάζει, quæcumque efficiuntur, *ibid.*

שרה *cum punctο ſiniſtro*, de principatu contendere, principem ſe gerere. ישרה *Sym.* ἦρξεν ἰσχύι, primas habuiſti fortitudine, princeps fuiſti, *Gen.* 32. 24. *ubi Aquila*, ἦρξας, primas habuiſti; *LXX. Th.* ἐνίσχυσας, invaluiſti *cum Deo*; *Vulgata*, fortis fuiſti.

משרה *Aq.* μέτρον, menſura; *S. Th.* παιδεία, diſciplina; *LXX. Vulg.* principatus, *Heſai.* 9. 6. *Aquila in interpretatione ſua vocis ſonum imitatus eſt ut Hieronymus. Vide notam ibi.*

שרט *cum punctο ſiniſtro*, cædere, incîdere, lacerare.

שרוט ישרטו *A.* σπαραχθήσεται ἀμυχθήσῃ, diſcerptus laniabitur, *Zach.* 12. 3. *ubi LXX.* ἐμπαίζων ἐμπαιχθῇ, illudens illudet, *ſive forte melius*, illudetur; *Vulg.* conciſione lacerabuntur. *Prima vox eſt infinitivum Kal; ſecunda, futurum Niphal.* ישרטו incident cæſuram, *duplicatâ poſtremâ litterâ, Levit.* 21. 5.

שרט cæſura, inciſio; *LXX.* ἐντομὴ; *Th.* ἐντομὶς, inciſio, *Levit.* 19. 28.

שרוט inciſio, *ut ſupra.*

שרך *cum punctο ſiniſtro.* שורך *Incert.* ἱμὰς, lorum corrigia, *Gen.* 14. 23. *ubi LXX.* σφαντὴν, corrigia; *Alii item*, corrigia.

משרכת *Piel participium femin.* implicans *vias*; *Vulgata* explicans; *LXX. vero*, ὠλόλυξε, ululabat, *Jerem.* 2. 23.

שרץ *cum punctο ſiniſtro*, redundare. *Participium Paûl*, שרוץ redundans membris, *Levit.* 21. 18. *LXX. vero*, ὠτότμητος, aure, *vel* auribus mutilatus; *Vulg.* obtorto naſo.

כהשתרץ *Sym.* ἵνα τὸ μὴ ἀκρωτηρι̃ον, ne cadat; *Th.* τοῦ ἐξαλυθῆναι, ut diſſolvatur, *Heſ.* 28. 20. *Alii*, quam ut redundet, *aut*, ne longius protrahatur; *Vulg.* ita ut alter decidat.

שרעפים *cum punctο ſiniſtro*; cogitationes; *LXX.* ὀδύνας, dolores.

שרף *cum punctο ſiniſtro*, urere, comburere, incendere, cremare; *Aquila, Symm.* ἐμπρήσας, comburere, *Levit.* 8. 17 & *alibi*; *LXX.* καίειν, urere, & κατακαίειν, comburere; *Incert.* ἐμπυρεύειν, inflammare, *Levit.* 10. 6. & *alibi.*

Niphal, comburi.

שרף ſerpens ignitus, preſter; *Aq.* ἐμπιπράς, adurens, *Deut.* 1. 15. *in Appendice*; *ubi LXX.* θάνατον, mordens; *Vulgata*, flatu adurens. *Plur.* שרפים preſteres. *Item*, Seraphim, *Angelorum nomen, qui ſic vocantur, quia flammantes & igniti.*

שרפה *Symm.* καῦσις, uſtio, *Heſai.* 9. 5. *Item*, incendium, conflagratio.

משרפה *Idem. Plurale conſtructum*, משרפת combuſtiones.

שרץ repere, reptare, abunde progignere & producere. ישרצו *Aq. Th.* ἐξήγαγον; *S.* ἔκυψαν, repſerunt, *Exod.* 1. 7. *Item Aq. Sym. Th.* ἐξήγαγον, repere facere, *Gen.* 1. 20.

שרץ ἑρπετὸν, reptile; *Aquila, Sym. Theodotio, & ſic paſſim LXX. qui bis tamen vertunt* βδέλυγμα, abominatio, *quia reptilia abominationi ſolent eſſe.*

שרק ſibilare, exſibilare, ſibilando vocare; *Aq. Sym.* συρίζειν, ſibilare, *Heſai.* 5. 26. *S.* ἐκσυρίζειν, exſibilare, *Job* 27. 23.

שרקה *Th.* συρισμὸς, ſibilus, *Jer.* 29 18. *Incer.* συρισμὸς, *Jud.* 5. 16.

שרקות σύριγξ, fiſtula, *Incert. Jud.* 5. 16.

משרוקיתא *Chald.* fiſtula.

שרק *cum punctο ſiniſtro, Aq. LXX. Theod.* εὐφυὴς; *Sym.* ἐκλεκτὴ, electa, *Heſai.* 5. 2. *dicitur &* שרקה

שרקים *Aq.* ξανθὰ, rufi *equi*; *Alii*, varii coloris; *LXX.* ποικίλοι, varii, *Zach.* 1. 8. *Item alibi*, vites ſelectæ.

משתים שריקות *Symm.* λῖνον τὸ κτενισθὲν, linum pectinatum, *Heſai.* 19. 9. *Alii*, שריקות *pro* ſerica *habent.*

שרר ישר *Vide in* שור

שרר umbilicus, *dicitur &* שור *defectivè*; *LXX.* ὀμφαλὸς, umbilicus. *Plurale* שרירים umbilici.

שרירות aſpectus, contemplatio, ſpeculatio; *Aquila*, σκολιότης, tortuoſitas; *LXX.* τὰ ἐπιτηδεύματα, ſtudia; *Hieronymus*, pravitatem; *Symm.* ἀρέσκεια, placitum, *Pſalm.* 80. 13. *Theodot.* σκολιότης, tortuoſitas, *Jer.* 13. 10. & *alibi*, & *ibidem A. Th.* εὐθύτης, rectitudo, *vel* directio; *ſed cum adjectivo*, πονηρὰ, mala, *ut ſic recidat cum perverſitate & tortuoſitate.*

שרר *cum punctο ſiniſtro*, principatum tenuit, *convenit cum* שור & שרה

Hithpael, principatum ſibi ſumere. תשתרר ἀρχικεύσῃ, tyrannidem exerces, *Numer.* 16. 13. *in Appendice.*

שרש *A. S. Th.* ῥίζα, radix, *Job* 36. 30. & *alibi. Plurale conſtructum* שרשי radices.

שרש *Piel*, *A. S. Th.* ῥιζοῦσθαι, radicari, radices agere, *Heſai.* 27. 6. *Alibi etiam*, eradicare. ישרשו ἐκριζωθήσονται, eradicentur, *S. Job* 31. 8. & *alibi.*

Pual futurum, ישרשו eradicentur.

Hiphil, radices agere, radicari facere; *LXX.* ῥίζαν βάλλειν, radicem jacere.

שרש eradicatio, *Chald.* *Itemque* radix, *Chald.*

שרשות ἁλύσεις, catenæ, *Aq. S. Th. Exod.* 28. 22. *Hæc vox ex ſequenti facta videtur.*

שרשרות catenæ, *dicitur &* שרשות *Aquila, Symmach.* ἁλύσεις, catenæ, *Exod.* 28. 14. *in Appendice. Sed initio ex Mſſ. poſitum fuit: Symmac.* εὐφρύγμα, conſtrictio *vel* nodus, *Exod.* 28. 14.

שרת *Piel Aq.* λειτουργῆσαι, miniſtrare, *Geneſ.* 40. 4. *in Append.* משרת *Aq. S. Th.* λειτουργὸς, miniſter, *Exod.* 24. 13. *& alibi. Femininum contractum* משרת miniſtra erat, miniſtrabat. *Integrum eſſet* משרתת

שרת miniſterium.

משרת כרת ſartago, 2. *Reg.* 13. 9. *LXX.* τήγανον, ſartago.

שש *Aq. S. Th.* βύσσος, byſſus, *Exod.* 35. 23. byſſus, xylinum, *Geneſ.* 41. 42. *Aq. Th.* πάριον, parini, *ſive* Pariæ, *columnæ ex marmore Pario, Cantic.* 5. 15. *ubi LXX.* μαρμάρινοι, marmoreæ *columnæ, Vide in* שיש

שש ſex. משה *& conſtructum* ששת ſex. ששים ſexaginta.

ששי ſextus. ששית ſexta, *& ſubſtantive* ſexta pars, ſextarius.

ששה *Piel* ששה ſextavit, *vel* in ſex partes dividit, *vel* ſextam partem cepit, *vel* abſtraxit, *aut* dedit, *aut* contulit.

שושן *A.* κρίνον, lilium; *S.* ἄνθος, flos, *Pſalm.* 34. 1. *& 54. 1. ubi eſt in plurali* שושנים lilia, *vel* inſtrumenta muſica; *Alii*, inſtrumentum ſex chordarum, *Pſal.* 59. 1. *dicitur &* שושנה *Pſalm.* 59. 1.

ששר Indicum, Indicus color. ששר *Incert.* ἐκ χρώματος, in coloribus, *Ezech.* 22. 14. *Alii putant eſſe* minium.

שת *Chald.* ſex. שתין ſexaginta, *Dan.* 3. 1. *ex Hebræo* שש *mutato ultimo* ש *in* ת *Vide ſupra in* שות

שתה bibere, combibere, comporare, convivari; *A. S. Th.* πίνειν, bibere *ſæpe. Sequentem vocem in Niphal hujus radicis conſtituiſſe videntur Aquila & Th.* ונשתו ἀναπιόντες, abſorbebuntur *aquâ, A. Heſai.* 19. 5. *S. autem ibidem* ἐξαναπίονται, deſtructur, diſſipabitur; *LXX.* ξηρανθήσεται; & bibent; *Vulg.* & arefcet *aqua. Vide in* נשת

Niphal fut. אשר ישתה quod bibi ſolet; *LXX.* ὃ πίνεται, quod bibitur, *Levit.* 11. 34.

שתי compotatio; *LXX.* σίμωμα, ſtamen: *ut & alii.*

שתיה potus, potio, *Eſth.* 1. 8.

משתה *Aquila, Symmachus,* πόσις, convivium, potus, compotatio, *Gen.* 29. 22. *& alibi ſæpe. Exempla vide in Lexico Græco. Plurale conſtructum* משתי convivia.

משתיא *Chald.* convivium.

שתל *Aq. Sym.* φυτεύειν, plantare, שתולה πεφυτευμένα, plantata, *Aq. S. Oſee* 8. 13. שתולים μεταφυτευόντων *Reliqui, Pſal.* 92. 14. שתול *A.* μεταφυτευόμενον, tranſplantatum, *Pſalm.* 1. 3. *ubi LXX.* πεφυτευμένον, plantatum.

שתילים plantæ; *LXX.* νέφυτα, novellæ plantæ; *Pſ.* 127. 4.

שתם aperire, reſecare; *LXX.* ἀποφράττειν, obſtruere.

סתם *Vide in* שתם

משתין שתן mingere. *Particip.* משתין *Incer.* οὐρῶν, mingens, 3. *Reg.* 14. 10.

שתק tacuit, conticuit, ſiluit; *LXX.* ἡσυχάζειν, quieſcere, *&* κοπάζειν, quieſcere, ceſſare.

וישחר *Vide in* כתר

ת

תא *Symmach.* σφαιρώδεις, poſtes; *LXX. autem ipſum Hebraicam vocem reddidere*, τὸ Θὴ, Thee; *Vulg. & alii*, thalamus; *Aquila & Theodotio item*, σφαιρώδης, poſtes, *Ezechiel.* 40. 10 *& ibid. v.* 21. *Plurale* התאים *A* ὑπόστημα, ſuſtentaculum; *Symm.* σφαιρώδεις, poſtes; *LXX.* τὸ Θειὰμ, Theim; *Vulgata*, thalami, *Ezech.* 40. 16. *Et in forma fœminina* ותאות *Symm.* περιφερώδεις, poſtes; *Aq.* ὑπείγματα, ſuſtentacula; *Vulg.* thalamos, *Ezech.* 40. 22.

תאב deſiderare. תאבתי *A.* ἐξεκέμασα, mihi vendicavi, acquiſivi; *Symmach.* ὑπερεθύμησα, ſupra modum deſideravi; *LXX. Theod. Quinta & Sexta Editiones*, ἐπεθύμησα, concupivi, *Pſal.* 118. 174.

Piel, abominari; *LXX.* βδελύσσεσθαι, abominari, deteſtari.

תאבה deſiderium, concupiſcentia.

תאר determinare, definire; *LXX.* καταμετρεῖν, dimetiri. *Convenit cum* תור

תאו bubalus, bos ſylveſtris; *LXX.* ὄρυξ, oryx. *Deuter.* 14. 5.

תואו *Aq. S. Th.* ὄρυξ, oryx, *Heſai.* 51. 20. *Alii*, bubalus; *ubi LXX.* σύτλιον, beta *ſemicocta*; *Vulg.* oryx illaqueatus.

תאוה finis, terminus, *ſecundum quoſdam*; *Vulg.* deſiderium; *LXX.* εὐλογίας, benedictiones, *Gen.* 49. 26.

תאם תאמים gemelli; *LXX.* ἐξ ἴσου, *vel* ἴσοι, æquales. *Item LXX.* δίδυμοι, gemelli, *& in neutro* δίδυμα, gemella. תאם gemellos parere.

Hithpael Participium plurale fœminin. מתאימות *Aq.* διδυμοτόκοι, quæ gemellos pariunt, *Cantic.* 4. 2. *ubi LXX.* διδυμεύουσαι, quæ gemellos edunt.

תאנה תאן *Aq. S.* συκῆ; ficus, *Heſai.* 34. 4. *Et ſic alii Omnes. Plurale* תאנים ficus.

תאנים *Vide in* תאן

תאנית, תאנה *Vide in* אנה

תאר delineare, formare.

Piel A. μορφοῦν, formare, *Heſai.* 44. 13. *Item* definire, delineare; *LXX.* ἁρμόζειν, aptare, formare; *Alibi*, ἐξαγειν, educere, proferre.

Pual, deſcribi. המתאר qui deſcribitur, *Joſ.* 19. 15. *ubi Alii pro nomine proprio habent.*

תאר *Sym. & Incert.* εἶδος, forma, ſpecies; *S. Heſai.* 53. 2. *Incert. Jud.* 8. 18.

תבה תבות *A. S.* κιβωτὸς, arca, *Exod.* 2. 3. *& alibi. Vide Lexicon Græc. Incert.* θήκη, theca, *Exod.* 2. 3.

תבל *Aquila, Symmachus*, οἰκουμένη, orbis, *Pſalm.* 89. 2. *ſive* terra habitabilis; *LXX.* χώρα καθημένη, regio habitata.

תבל *Vide in* בלל

תבן *A. Sym. Theodotio*, ἄχυρον, palea, *Job* 41. 17. *& alibi.*

מתבן palea; *Sym.* ἄχυρον, palea; *LXX.* ἅλων, area, *Heſai.* 25. 10.

תבר *Chald.* fregit. *In uſu apud Danielem, ex Hebræo* שבר

תבירה fractum.

תדיר בתדירא תדירא jugiter, continuo. *Eſt uſus Chaldaïci.*

תהו תהה *A.* κένωμα, inanitas; *S.* ἀργὸν, otioſum; *Th.* κενὸν, vacuum, *Gen.* 1. 2. *Item S.* ματαιότης, vanitas, *Pſalm.* 106. 40. *Aq.* ἀτακτὸν, inordinatum, *Deut.* 32. 10. *Item S.* ματαίως, fruſtra; *Alius*, κενῶς, in vanum, *Heſai.* 45. 19. *Item Aq. S. Th.* κενὰ, vacua, *Jerem.* 4. 23. κενὸν, vacuum, *Aq.* 1. *Reg.* 12. 21. *Vide in Lexico Græco. Alii*, inanitas, inane, res informis.

תהום *A. S. Th.* ἄβυσσος, abyſſus, *Gen.* 1. 2. *Plurale conſtructum* תהומות abyſſi.

תוב *Chald.* reverti *pro* שוב

Aphel, reſpondere. *Eſt uſus frequentis apud Danielem.*

הוה *Chald.* expavit, trepidavit.

הוה *Piel*, signare, designare, describere, circumscribere, definire. והוו *Aquila*, ἐσημείωσαν, & pulsabat *vel* impingebat; *Alii*, & signabat; *Symmach. Th.* ἐψόφει, strepebat, 1. *Reg.* 21. 13.

Hiphil, והתוית תו *A. Th.* σημείωσον τῷ θαῦ, signum Thau; *Alii*, signato signum; *LXX.* καὶ δὸς σημεῖον ἐπὶ τὰ μέτωπα, & da signum *super frontes*; *Vulg.* & signa Thau *super frontes*, *Ezech.* 9. 6.

תו Thau, signum, *ut supra*, תוי signum meum, *Job* 31. 35. *ubi LXX.* χεὶρ μου, manus mea; *Alii & Vulg.* desiderium meum, *quasi pro* תאותי

תוך *A. Th.* μέσον, medium. בתוך in medio. *Exempla vide in Lexico Graco.*

בתוכי in medio tui, *cum* י *redundante in fine.*

Hinc deducunt תבו medientur, in medio pedum collocentur; *quod etiam ex* תבה *derivari potest.*

תיבון *Symm.* medium *vel* medianum, *Ezech.* 47. 16. *ubi Alius* αὐλαί *vel* θύραι, *atria* Tichon *posuit*; *Vulg. domus* Tichon.

תך תוך *A.* ὄφλημα, debitum, *Psal.* 54. 12. *melius reducitur ad* תכך *ubi vide.*

תור explorare, scrutari, investigare, observare; *A.* ἐξερευνᾶσθαι, investigare, scrutari, *Eccles.* 1. 13. תרתי *A. S.* ἐκάλλυνα, cogitavi, *Eccles.* 2. 3. לתור *A.* κατασκοπεῦσαι, explorare, *Deut.* 1. 33. *in Appendice.*

תרים negotiatores, exploratores, mercatores.

Hiphil התיר explorandum curare, *Jud.* 1. 23.

תור terminus, ordo, conditio. תורי *Sym.* περιδέραια, monilia, *Cant.* 1. 11. *ubi Quinta Edit.* σφιγκτὰ, *sive* monile *vertit*; *LXX.* ὁμοιώσεις, similitudines *auri*; *Vulg.* murenulas *aureas.*

תור turtur; *LXX.* τρυγὼν, turtur. *Plurale* תורים turtures.

תורה forma, ratio, conditio. *Vide* יהה

יתור exploratio, *Job* 39. 11. *ubi LXX. pro futuro habuerunt. Verterunt enim* κατανοήσῃ, considerabit, explorabit.

תרים *A. S.* κατάσκοποι, exploratores, *Num.* 21. 1. *ubi LXX.* Ἀθαρείν, Atharin, *quasi nomen proprium loci.*

תור *Chald.* bos. *Plurale* תורין boves.

תזז התז amputavit, resecuit, *Hesai.* 18. 5. *LXX.* διακόψει, abscinder.

תחר תחרא lorica, *Exod.* 28. 32. *Alii*; contextum & connexum; *Alii* συμβολὴ, commissura.

תחש taxus. *Samar.* ἰακίνθινος, hyacinthinus.

תחשים *A. Sym. Th.* ἰάνθινα, ianthina, *Exod.* 25. 5. pelles ianthinæ, *hoc est*, pelles taxi; *LXX. semper* ὑακίνθινα, hyacinthina.

תחת *A. S. Th.* κάτω; sub, subtus, subter, infra, inferne. *Vide Lex. Graecum. Item* pro, loco, in locum. *Item* propter, propterea quod *subsequente* אשר *Hinc* תחת אשר propterea quod. מתחת de sub, de subter. תחתיו pro eo, loco ejus. מתחתיו de sub se, תחתי subtus me. תחות *Chaldaice* sub. *Jungitur etiam cum affixis*

התחתי inferior. *Plur.* תחתים *S.* κατωτέρω, inferior *via*, 2. *Reg.* 24. 6. *Item S.* καλύτερα, profundiora, *Jud.* 1. 15.

תחתון inferior. *Feminin.* התחתה inferior. *Plurale* התחתות inferiora, *vel* inferiores.

תיש hircus, aries, caper; *LXX. semper* τράγος, hircus. *Plurale* תישים hirci *vel* arietes.

תכה *Vide in* תוך

תכך תוך, תך *Aquila*, ὄφλημα, debitum; *Sym.* ζημία, damnum; *Alii*, dolus, fraus, *Psal.* 54. 12. *ubi LXX.* τόκος, usura; *Hieronymus*, damnum.

תככים calliditates, industriæ fraudulentæ, *Prover.* 19. 13.

תכלת *A. S. Th.* ὑακίνθος, hyacinthus *sæpe. Vide Lex. Graecum. Theodotio*, ποικίλα, omnimoda vestis. *Vide in Lexico Graco. LXX. passim* ὑακίνθινος, hyacinthus, & ὑακίνθινος, hyacinthinus: *semel* ἁλουργὸς, purpureus; *semel item* καρπάσινος, carbasinus.

תכן expendere, perpendere; *Symmachus*, parare, præparare, *Hesai.* 40. 13. *ubi LXX.* ἔγνω, novit; *Vulgata*, adjuvit; *A. S.* ϛαθμίζειν, appendere. *Exempla vide in Lexico Graco.*

Niphal, aptari, disponi, rectum effici; rectum, æquum, & convenientem esse.

Piel, expendere, *vel* ponderare, *Hesai.* 40. 12.

Pual, appendi, *de pecunia dictum.* המתכן appensum *argentum.*

תכן summa, demensum, mensura.

תכנית *Idem.*

תכונה *Vide in* כון

תיכון *Vide in* תוך

מתכנת summa, mensura, forma, dispositio.

תלג *Chald.* nix *pro* שלג *Hebræo*, *mutato* ש *in* ת *pro more Chaldaico.*

תלה suspendere. תלינו *Aquila, Symm. LXX.* ἐκρεμάσαμεν, suspendimus, *Psal.* 136. 2. *Participium Paul*, תלוי κρεμάμενον, suspensum *in quercu*; *Incert.* & ἐκρεμάσθη, & suspensus erat *in arbore*; *Vulg.* pendere *de quercu*, 2. *Reg.* 18. 10. *Item* תלוי *A. LXX.* κρεμάμενος, suspensus, qui pendet *in ligno*, *Deuter.* 21. 23. *Plurale* תלוים & תלואים suspensi.

Niphal, נתלו suspensi sunt.

Piel, תלו suspenderunt.

תלי pharetra.

תלפיות *LXX.* Θαλπιὼθ, Thalpioth, ἐνδάξεις, pinnæ; *Sym.* ὕψη, altitudines; *Alii* armatia, *Cant.* 4. 4. *ubi Quinta Edit.* ἐπάλξεις, præcepta; *Vulg.* propugnacula.

תלל aggerare; *LXX.* κρεμᾷν, suspendere, *ut in præcedenti Radice.*

תל *A.* χῶμα, agger, tumulus, *Deut.* 13. 16. *in Append. Sym.* ὕψος, cacumen, *Job* 11. 13.

תוללים *Incert.* καταζευγνύμενοι, arrogantes; *Alii*, contumulatores; *Alii*, raptores, *Ps.* 136. 3. *ubi LXX.* οἱ αἰχμαλωτεύσαντες, qui abduxerunt; *Hieronymus*, qui affligebant *nos.*

תלתלים crisparuræ capillorum, *Cantic.* 5. 11. *ubi LXX.* ἐλάται, abietes.

תלם *Aq.* χῶμα; agger; *Sym.* ὕψος, altitudo, *Jos.* 15. 13. *nisi pertineat ad vocem* תל agger, & ם *sit affixum, ut vulgo putatur*; *Theod.* αὖλαξ, sulcus; *Alii*, porca, *vel* aratio, *Psalm.* 64. 11. *ubi Quinta Edit.* λόφος, tumulus. *Plur. constructum* תלמי sulci, porcæ, arationes.

תולע תולעת & תולע *A.* σκώληξ, vermis, vermiculus, *Exod.* 35. 23. & *alibi*; *Symmac.* κόκκινον, coccineum, *Hesai.* 1. 8. & *alibi*; *Item* coccus; *LXX. fere semper*, κόκκινον, coccinum.

מתלעים coccinati, coccino induti.

מתלעות *Vide in* תלע

תלת *Chald.* tres. *Ex* שלוש *mutato utroque* ש *in* ת *ritu Chaldaico* תלתה tres *jungitur plurali.* תלתין triginta.

תלתו & תלתא *Chald.* tertius. *Femin.* תלתא *quod legendum* תליתאה

תלתלים *Vide supra in* תלל

תם הכא *Chald. pro* שם *Hebræo* ibi, illic. מן תמא inde.

תמד תמיד *Aquila*, *Sym.* ἐνδελεχῶς, perpetuo, jugiter. *Exempla vide in Lexico Graco. S.* διαπαντὸς, semper, *Ps.* 72. 23. *Symmach.* ἀδιαλείπτως, incessanter, indesinenter, *Psal.* 72. 23. *Item sumitur ut nomen, & significat*, jugis, juge.

תמה admirari, stupere; *A. S.* θαμβῶσθαι, attonitum esse; *Psal.* 47. 6. & *Job* 26. 11. *S.* ἐκπλήσσεσθαι, obstupescere, *Ps.* 47. 6. *Item S.* φοβῶσθαι, timere. יתמהו *A.* amentes erunt, *Jerem.* 4. 9.

Hithpael, admirari.

תמהון *Incert.* θάμβος, stupor, *Deut.* 28. 28. *Plurale Chaldaicum* התמהין mirabilia, & תמיהא mirabilia.

תמהון *Alius*, παροξυσμὸς, irritationes; *Alius*, βδελύγμα

ממה, abominationes; *LXX.* Θαμμούζ, Thammuz, *Vulgata*, Adonidem, *Ezech.* 8. 14. *Vide Robertſoni Theſaurum in hanc vocem.*

תמך ſuſtentare, apprehendere, tenere, ſuſtinere; *A.* ἀντιλαμβάνω, ſuſcipere; *Symmach.* συγκρατῆναι, continere; *Theodotio*, τελεῶσαι, perficere, *Pſalm.* 16. 5. *S.* ἀντέχειν, patrocinari, ſuſcipere, *Pſ.* 40. 13. *&* *Prov.* 11. 16. *Alii*, ſuſtentare, fulcire. *Reperitur participium hâc formâ* תומיך ſuſtentans, *Pſal.* 15. 5.

Niphal, teneri. יתמך tenebitur.

תמול *Aquila*, ἐχθὲς, heri, *Exod.* 57. *Synecdochice*, ante, antea. מתמול ab heri.

תמם abſolvere, abſolvi, compleri, perfici, deficere. *Incert.* τελεῖν, conſumere. תם ἐτελειώθη, conſummatus eſt, *A. Deut.* 1. 14. *in Append.*

Niphal, confici, compleri.

Hiphil, abſumere, conſumere.

Hithpael, integrum ſe exhibere.

תם *Aq. Theod.* ἁπλοῦς, ſimplex, *Job* 1. 1. *& paſſim S.* ἄμωμος, inculpatus, *ſæpiſſime. Vide Lexicon Græcum in voce* ἄμωμος. *Item* ἀκάκους, inculpatus, *Incert. Job* 9. 20. *Plurale* תמים perfecti.

תם *Aquila, Symmachus*; *Theod.* ἁπλότης, ſimplicitas *paſſim*; ἀκακίας, *A. Gen.* 20. 5. *Sym.* ἀμωμότης, innocentia, *S. Pſal.* 25. 1. *Theodotio*, ἁπλοτῆτα; ſimplicitas, *Job* 22. 23. *A.* ἀκακία, innocentia, *Pſalm.* 7. 9. תמת *Symm.* ἁπλότης, ſimplicitas, *Job* 2. 9. *& alii paſſim.*

תמים *Aquila, Sym. Theodotio*, τελειότητες, perfectiones. *Vide in Lexico Græco. Item Aquila, Theodotio*, τελειώσεις, perfectiones; *A. item* τέλειος, perfectus.

תמות *S.* τελειότης, perfectio; *Aq. Th.* τελειώσεις *&* τελειώματα, perfectiones. *Vide in Lexico Græco.*

תמים integritas, perfectio, ſanitas; *Sym.* ὑγίεια, ſanitas; *LXX.* ὁλοκληρία, integritas.

תמר *Incert.* φοῖνιξ, palma, *& ſic LXX. paſſim. Plur.* תמרים palmæ.

תמרה *Idem. Plurale* תמרת palmæ, thimoroth, *utroque Holem deficiente; & formâ Maſculinâ* תמרים thimorim palmæ.

תימרות *Aq.* ὁμοίωσις, ſimilitudo *fumi*; *Symmachus*, ἀναθυμίασις, ſuffitus, vapor, *Cantic.* 3. 6. ὡς στύλος (καπνοῦ,) *ſicut* truncus *fumi*; *id eſt ut puto, tanquam fumus, qui inſtar arboris, truncatis foliis & ramis, in altum erigitur*; *Vulgata*, *ſicut* virgula *fumi*; *Alii*, *ſicut* columna *fumi.*

תמרורים *S.* tranſmutationes; *Alii*, obeliſci, pyramides, *Jerem.* 31. 21. *LXX.* τιμωρίαν, caſtigationem, *aut* vindictam, *ubi videntur ſonum vocis Hebraïcæ magis quam ſignificationem reſpexiſſe, quod alibi non infrequenter notavimus*; *Vulg.* amaritudines, *ac ſi hæc vox ex* מרר *efformaretur*; *Alii*, cumulos altos. *Vide & in* מור

תנר *Quinta Editio*, μισθοῦσθαι, mercede conduci. כיתנו *Quinta Editio*, ὅταν μισθώσωνται, cum mercede conduxerint, *vel* cum mercede conductæ fuerint *gentes*; *LXX.* διὰ τοῦτο ἀποδώσουσιν, ideo tradentur *gentibus*: *ubi ex* נתן *derivant vocem*; *Vulgata*, ſed & cum mercede conduxerint; *Oſee* 8. 10.

Piel, confabulari; *LXX.* διηγεῖσθαι, lamentari, *Jud.* 11. 40. *quo ſenſu etiam Vulgata.*

Hiphil, mercede conducere. יתנו אהבים mercede conduxerunt amores; *LXX.* δῶρα ἠγάπησεν, dona dilexit, *Oſee* 8. 9.

אתנה merces meretricia; *Oſee* 2. 12.

אתנן merces meretricia; *A.* μισθωμα, merces, *Heſ.* 23. 18. *LXX. item* μισθός, merces. *Plural. conſtructum*, אתנות mercedes ejus.

תנך תנוך tenerum; imum auris; *Sym.* ἔλιξ, ſummitas, *vel* extremum, *Levit* 8. 23. *in Append. LXX. ſemper* λοβός; *id eſt*, extremum auricula.

תנין *Chald.* ſecundus. *Fœminin.* תנינה ſecunda, ſeſecundum.

תנינה iteratio, *& adverbaliter* ſecundò. *Hæc ſunt ex Hebræo* שנה *mutato* ש *in* ת

תנין תנים *Aquila, Symmach.* κῆτος, cetus. *Exempla vide in Lexico Græco. Item Aq. S.* δράκων, draco, *A. Pſ.* 73. 13. *S. Heſai.* 27. 1. *& Aq. Th.* תנים draco, *Jer.* 14. 6. תנים *Aquila*, ἀοίκητος, inhabitabilis, *quaſi dicas, terra draconum, Pſalm.* 43. 20. *&* 67. 5. *Item A. S. Th.* σειρῆνες, ſirenes, *Heſ.* 13. 22. *& alibi. Dicitur &* תנות תנים *A.* σειρῆνες, ſirenes, *Malach.* 1. 3. *Alii vertunt*, draco, balæna, cetus, ſerpens.

תנור תנור *Aquila, Symmachus, Theod.* κλίβανος, clibanus, fornax, *Heſai.* 31. 1. *Quinta Editio*, ἐστίαν; fornax, furnus *ad coquendum*, *Oſee* 7. 4. *Plur.* תנורים furni, fornaces.

תעב *Niphal*, נתעב abominabile videri, abominabile, *vel* abominabilem eſſe.

Piel, abominari, *vel* abominandum reddere. יתעב *LXX.* βδελύσσεται, abominatur; *Inc.* ἀποστρέφεται, averſatur; *Hieronymus*, abominabitur, *Pſalm.* 5. 7.

Hiphil, ותתעיבו *Sym.* βδελυγίαν ἐνεπλήσατε, abominationi ſtuduerunt; *LXX.* ἐβδελύχθησαν, abominabiles facti ſunt; *Alii*, abominabilem perpetrarunt *iniquitatem*, *Pſalm.* 52. 2.

תועבה *Aquila, Symmachus, Theodot.* βδέλυγμα, abominatio, *Prov.* 6. 16. *& alibi*; *Th.* προσοχθίσμα, offenſio, abominatio, *Ezech.* 5. 11. *Plural.* תועבות abominationes.

תעה errare, vagari. *Participium* תועה errans, *vel* errans erat. *Plurale conſtructum* תועי errantes.

Niphal, in errorem deduci, ſeduci, errore agi.

Hiphil, *Aq. S. LXX.* πλανᾶν, errare facere, *Pſal.* 106. 40.

Hithpael participium ſingulare. מתעתע *A.* παιγμονώμενος, derideus; *Symm.* παίζοντα, illudens, *Gen.* 27. 12. *ubi LXX.* παίζοντα, deſpiciens; *Vulg.* ne puret me ſibi voluiſſe illudere. *Participium Plurale* מתעתעים ſeducebantur, 2. *Paral.* 36. 16.

תעה error, *Heſai.* 32. 6.

תעתעים errores, ſeductiones graves, *Jerem.* 10. 15.

תער *Aquila, Symmachus*, ξυρὸν, novacula, *Heſai.* 7. 20. *Symmachus*; *item* σμίλη, ſcalpellum, *Jerem.* 36. 23. תערה *Incert.* κολεός, vagina, *Ezech.* 21. 30. *ubi Vulgata etiam & Alii*, vagina; *interpretantur*; *LXX. modo* ξυρὸν, novacula; *modo* κολεός, vagina *vertunt*; *ita ut paria ſint pro utraque interpretatione exempla.*

תפוח התפוח *Aquila, LXX.* μῆλον, malum; *S.* μηλέα, malus arbor, *Cant.* 8. 5. *ubi Vulg.* ſub arbore malo.

תפל *Symm.* ἀνάρτυτον, inſipidum, *Job* 6. 6. *& alibi*, inſulſum, *item*; inconditum; *Aq.* ἄναλον, inſipidum; *S.* ἀνάρτυτον, inſipidum, *Ezech.* 13. 10. *& alibi. Eodem loco Ezech.* 13. 10. *Th.* ἀφροσύνη, inſipientia; *LXX.* ἀποπεσῆται, cadet, *putantes eſſe futurum* נפל *ut & alibi non raro*; *Vulgata uniebant eum* luto abſque paleis.

תפלה *S.* μωρία, ſtultitia, *Job* 24. 12. *ubi LXX. qui reddunt* ἀσυνετῶν, Inſpectionem, *aliud haud dubie legerunt.*

תפנים *Vide in* אפה

תף תפף *Aq. S.* τύμπανον, tympanum, *Pſalm.* 80. 3. *Plurale* תפים tympana.

תפת *Symmachus*, Ταφὶθ, Taphet, 4. *Reg.* 23. 10. *Alibi* tympanizatio, *ſive* fabula vulgi, rumor popularis, *Job* 17. 6.

תופפות tympaniſtriæ.

מתופפות *Idem.*

תפר conſuere; *LXX.* ῥάπτειν, conſuere.

Piel, *Symm.* ἐπιῤῥάπτειν, conſuere, *Ezech.* 13. 18. *ubi legitur participium Plurale* לתופרות *Hebræi Interpres*, καὶ ταῖς πεπλατυσμέναις φυλακτήρια; *vel* faciem-

tibus, *phylacteria*; *S. LXX.* καὶ ταῖς συμφαντίσαις, ac consuentibus.

תפש *Symmachus, LXX.* καταλαμβάνειν, prehendere, comprehendere, occupare, *Psalm.* 70. 11.

Niphal, capi, comprehendi.

Piel, capere, comprehendere. מתפשים ἁλλαμβανόμενος, comprehensus, apprehensus, *Prov.* 30. 28. *ubi LXX.* ἐφεδόμενος, innixus; *Vulgat.* nititur; *Alii*, apprehendit manibus, tractavit, *vel in futuro*, tractabit.

תפת Tophet. *Vide in* תפף

תפתיא *Chald.* exactores, justitiæ executores; *Alii volunt esse* janitores, *Dan.* 3. 2.

תקל *Chald.* ponderavit, appendit, *ex Hebræo* שקל *Dan.* 5. 25.

תקן ordinari, dirigi, corrigi; *LXX.* ἐπικοσμεῖσθαι, ornatum esse.

Piel, *Symmach.* cortigere, *Eccles.* 7. 14. *ubi LXX.* κοσμῆσαι, ornare; *Vulg. cum Symmacho*, corrigere.

Hophal, dirigi. התקנת directus fui, firmatus fui; *LXX.* ἐπιστηρίχθην, roboratus sum, confirmatus sum, *Dan.* 4. 33.

תקע figere; *LXX.* πηγνύειν, figere, *Item*, plaudere, jubilare, tubâ canere; *Theodot.* ὑποκρούειν, pulsare, *Jud.* 4. 21. *Incert.* κροτεῖν, plaudere. ותקעו ἠλάλαξαν, jubilarunt, *Incert. Jos.* 6. 20.

Niphal, יתקע clangetur, *Hesai.* 27. 13.

תקע *Symmachus*, ἦχος, sonus, clangor buccinæ, *Psalm.* 150. 3.

תקוע classicum, *Ezech.* 7. 14. *ubi LXX.* σάλπιγξ, tuba.

תקוע Thecue, *nomen proprium urbis.* תקועי Thecuæus, תקועית Thecuæa.

תקף *Sym.* ἰσχύειν, prævalere, fortiorem esse, *Eccles.* 4. 12. *vox apud Danielem frequens, ubi significat*, roboratum esse, obduratum esse.

Pael Chald. ותתקפת & ad firmandum, *Dan.* 6. 7.

תקיף prævalidus, fortior, potens. *Plural.* תקיפין fortia. *Fœminin.* תקיפה durum, forte; & תקיפא forte.

תקף robur. *Item* תקפא robur.

תרגם *Chald. in Pael*, exposuit, interpretatus est. *Participium Pual* מתרגם expositum, *Esdr.* 4. 7.

תרגום expositio, *Paraphrasis Chaldaica.*

תרוח *vide in* רוח

תרי *Chald.* duo, duæ. תרי עשר duodecim. תרתין duo, *Dan.* 5. 31.

תרן *Symmach.* ἱστὸς, malus, *arbor navis*, *Hesai.* 30. 17. & *sic etiam LXX. Vulg.* malus.

תרע *Chald.* porta, janua. *Ex Hebræo* שער *per mutationem* ש *in* ת & *commutationem penultimæ cum ultima.*

תרעיא janitores.

תרפים *Aquila*, μορφώματα, figuræ, *Gen.* 31. 19. & *alibi sæpe. Vide in Lex. Græc. Aquila*, *Symmachus*, εἴδωλα, Idola. *Vide Lex. Græc. Aquila*, *Symmachus*, *Theodotio*, *aliquando*, θεραφὶν, Theraphim, *Aquila*, *Ezech.* 21. 21. *Theodotio*, *Gen.* 31. 19. *Aq. item*, προτομαὶ, protomæ, *sive*, icones mediæ, *vel* dimidiatæ, *quas vulgo* bustes *appellant Gallice*, 1. *Reg.* 19. 16. *Item Aq.* ἀνθυφαίρεσις, subtractio, 1. *Reg.* 15. 23. ἐπίλυσις, solutio, *Symmac. Osee* 3. 4. *Alii putant esse*, deos penates.

תרשיש *Aq. & Quinta Editio*, χρυσόλιθος, chrysolithus; *Symmach.* ὑάκινθος, hyacinthus, *Exod.* 28. 20. & *alibi. Est etiam nomen proprium loci, vel regionis, de qua innumeræ disputationes.*

תשע novem. *Item* תשעה novem תשע מאות nongenti. תשעים nonaginta.

תשעי nonus. תשעית nona.

תתח תותח ballista, *vel metonymice* lapides ballistæ. *Aquila*, *Theod.* σφῦρα, malleus, *Job* 41. 20. *Alii*, catapulta.

FINIS.

MONITUM.

UT polliciti eramus, Lexicon Hebraïcum ſecundum Veterum interpretationes tibi adornavimus, LECTOR ERUDITE, *& quidem ingenti labore concinnatum, ut periti quique vel primo rei aſpectu judicaturi ſunt. Ad ſingula quippe Hebraïca verba ſparſim per totum opus poſitas Græcas interpretationes conquirere, ſuiſque locis aptare, ac idipſum millies repetere, id quantam operam, quantam diligentiam accurationemque poſtulet, ii ſolum probe norunt, qui rem aliquando ſimilem ſunt aggreſſi. Verum quod multo ſudore perfeci opus, me ſuſcepiſſe admodum gaudebo, ſi id quod ſperabam emolumenti litterarum ſacrarum ſtudioſis hinc accedat. Certe vix dubitaverim, quin multa ad pleniorem Hebraïcarum vocum notitiam expiſcaturi ſint, qui hoc Lexico utentur: nam Interpretes illi antiquiſſimi Aquila, Theodotio, & Symmachus, qui cum peritioribus Judæorum ſui temporis quotidianis colloquiis de Scripturarum mente diſſerebant, plura ad ejus intelligentiam aſſecuti videntur, quam recentiorum temporum Rabbini, qui longioris ævi ſpatio a fontibus diſſiti, non ita ſanas, ſed injuriâ temporum ſæpe labefactatas traditiones accepere. Eminent inter Veteres, Aquila & Symmachus; nam Theodotio aliique Interpretes longe minoris Hebraïcæ eruditionis fuiſſe videntur, ut monuimus in Præliminaribus. Illi, inquam, duo maxime ſequendi ſunt, quos & Hieronymus & alii Patres in pretio habuere; quoſque accuratioribus Exemplaribus uſos eſſe vel inde perſpicuum eſt, quod ubi Maſſoretha notant aliquam lectionem in Textu Biblico vitiatam eſſe, aliamque lectionem ſinceriorem in margine ſubſtituunt cum notis* קרי & כתיב, *Aquila & Symmachus marginales illas lectiones fere ſemper ſequantur. Verum licet utiliſſimas eſſe putem horum Interpretum lectiones, non tales tamen eſſe exiſtimo, ut eis ſemper acquieſcere liceat: ut enim ſæpe germanum littera ſenſum aſſequuntur, ita non infrequenter a vero ſcriptoris ſacri ſcopo aberrant, aliquando etiam aliam ab hodierna lectionem Hebraïcam ſequuti deprehenduntur; quod ubi accidit, quomodo legerint illi admonere ut plurimum non negleximus, ſed aliquot in locis divinare non potuimus. Hæc porro diximus ut ne quis ſine delectu & examine horum Interpretationes amplectendas eſſe putaret. Exempla Interpretationum, ubi quidem ſuppetebant, ad ſingulas voces Hebraïcas aſſignatis locis annotavimus; ubi autem frequentiora erant, aliquot tantum adferre ſatis habuimus, pro ceteris vero ad Lexicon Græcum ſequens lectorem miſimus, ubi longe plura adferuntur.*

Lexicon autem Græcum adjicimus hoc ordine atque methodo, ut primo Græcas voces ponamus eas, quæ apud Veteres habentur, exceptis LXX. quorum verba omnia in Concordantia Kirckeriana ſecundum Hebraïcas radices adferuntur. A tritis tamen & uſu frequentiore adhibitis verbis conſulto abſtinuimus, ne longius excurreret opera. Græcis verbis Hebraïca adjicimus, plura vel pauciora, quia varii illi Interpretes diverſis in locis unâ eâdemque

voce Græcâ ad diverſa Hebraïca verba exprimenda non raro ſunt uſi. Interdum tamen Hebraïcam nullam vocem apponimus; quando ſcilicet vel intelligi nequit, cui voci Hebraïcæ Græca ſit applicanda; vel Interpres Græcus ita tranſtulit, ut paraphraſin magis quam verſionem oleat interpretatio. De cæteris quæ ad Lexica Hebraïcum & Græcum ſpectant, in præviâ Diſquiſitione præfati ſumus. Tu vero, LECTOR ERUDITE, *vale, & his fruere.*

LEXICON GRÆCUM AD HEXAPLA

A

Ἄβατος, invius; Invia ציה *Aquila, Symmachus, Pſalm.* 77. 17. *Item* ערבה *Sym. Heſaiæ* 40. 3. *Incerti, Jeremiæ* 50. 12. *Significat proprie* locum deſertum & inhabitatum.

Ἀβέβαιος, infirmus, *Aquila, Symmach. Pſal.* 77. 8: לא נכון

Ἀβεβαίστης, infirmitas לא יאמין *Symm. Job* 4. 18. *Secundum Hebraïcorum verborum vim hîc ſignificat proprie, cui non credi poteſt, cui ne vel minima quidem fides habenda.*

Ἀβελία שוהל *S. Job* 12. 17. conſilii inopia. *Item* דות *Incert. Prov.* 11. 6.

Ἀβρός, delicatus מנדנדת *S.* 1. *Reg.* 15. 32.

Ἄβυσσος תהום abyſſus, *Omnes, Gen.* 1. 2. *A. Job* 38. 16. *S. Pſal.* 41. 7. *& alibi ſæpe.*

Ἀγαθοεργοῦσιν יטיב benefecit, *Incer. Jud.* 17. 13. *Incert. Jerem.* 32. 40.

Ἀγαθὸς טוב bonus, *A. Exod.* 2. 2. *& paſſim. Significat etiam*, fortis, ſtrenuus.

Ἀγαθότης, bonitas טובה *Incer. Jud.* 8. 35. *A. Pſal.* 15. 2. *S. Pſalm.* 26. 13. *& alibi.*

Ἀγαθύνω, bene facio; *Sym.* ἀγαθώσῃς תיטיב *Gen.* 4. 7. *Incert. Jud.* 17. 13. *A. Pſal.* 50. 20.

Ἀγαθῶς, bene כיטיב *Theodotio*, 1. *Reg.* 16. 17.

Ἀγαλλίαμα, exultatio רננה *Incert. Job* 3. 7.

Ἀγαλλίασις, exultatio שחוק *Incert. Job* 8. 21. *Item* רננה *Hebræus Interpres, Job* 20. 5.

Ἀγαλλιάω, exſulto. ἀγαλλιῶνται תגלנה *S. Pſ.* 47. 12. *Aq. S. Th. Prov.* 24. 17. *Item* ἀγαλλιᾶσθε, exultate, ורננו *Theod. Deut.* 32. 43. *Item* ἀγαλλιώμενος, exultans עלז *S. Th. Heſaiæ* 5. 14. *Item* ἀγαλλιάσομαι, exultabo אשיש *A.* 61. 10.

Ἄγαλμα Ἀστάρτης התשתרות *A.* 1. *Reg.* 7. 4. *id eſt*, ſimulacra Aſtartæ, *deæ Sidoniorum.*

Ἀγαπᾶν, diligere; ἠγάπα, diligebat חבב *Incert.* 1. *Reg.* 18. 1. ἠγαπήσε אהבת *Aquila, Pſalm.* 44. 8. *& Sym.* 58. 4. ἠγάπων, dilexit אהב *A. Prov.* 1. 22. ἀγαπᾶτε, תאהבו diligitis. *Item* ἀγαπᾷ, diligit יכלכל *A. S. Quinta & Sexta Editiones, Pſalm.* 54. 23.

Ἀγάπη, amor, caritas אהבה *Aq. S. Prov.* 10. 12.

Ἀγαπητὸς, dilectus ידידת *Symm. Th. Pſalm.* 44. 1. דוד *S. Cant.* 1. 13. *& 2. 3. & frequenter.* ἀγαπητὸς κυρίου, dilectus Domini ידידיה *S.* 2. *Reg.* 12. 25.

Ἀγαπητὴ ידידה dilecta *Incert. Jud.* 11. 34.

Ἀγγεῖον, vas, *Sym.* 4. *Reg.* 21. 16. *additur a Symmacho explicationis causâ. Item* ἀγγεῖον, vas, canſtrum מנא *Aquila, Deuter.* 26. 2. *in Appendice.*

Ἀγγελία, nuncium ציר *S. Amos* 1. 1. *S. Jer.* 49. 14. *Item* מלאכות *A. Pſal.* 72. 18.

Ἄγγελος, Angelus & nuntius מלאך *Incert. Joſ.* 6. 17. *& Omnes.*

Ἀγγεῖσκα, vas, vaſcula יעים *Ai S.* 3. *Reg.* 7. 40.

Ἄγγος, vas אצתרן *A.* 1. *Reg.* 26. 11. *Item* כלי *Incer. Levit.* 11. 33.

Ἀγέλη, grex. עדר *Aq. Heſaiæ* 32. 14. *S. Heſai.* 40. 11. *A. S. Cant.* 6. 5.

Ἁγιάζειν קדש ſanctificare. *Incer. Exod.* 19. 10. *Jud.* 17. 3. *A. Levit.* 8. 11. *& alibi.*

Ἁγίασμα, ſanctificatum *vel* ſanctificatio מקדש *Incer. Leviticæ.* 16. 33. *& 21. 12. & alibi. Item* נזר *Incert.* 4. *Reg.* 11. 12. *Item* זבח *Incert. Exod.* 23. 18.

Ἁγιασμὸς, ſanctificatio קדש *Symmac. Exod.* 15. 11. *Aquila, Deut.* 33. 2.

Ἅγιος, ſanctus קדוש *Omnes.*

Ἀγκάλαι, ulnæ חצין *Reliqui, Heſaj.* 49. 22.

Ἀγκύλαι, anſulæ *vel* uncini, fibulæ. *Incert. Exod.* 36. 36.

Ἀγκίστρια, hami; hamuli *vel* uncini יעים *Aquila*, 4. *Reg.* 19. 14.

Ἄγκων, ῶνος, cubitus. *Plurale* ἀγκῶνες; cubiti מצעדי *Symmachus, Heſaj.* 41. 9. ἀγκῶνας אצילות *Theodotio, Jerem.* 38. 12.

Ἀγλαΐσμα, jubilatio משוש *Symm. Pſal.* 47 3. *Item* תפארת ornamentum, *S. Prov.* 19. 11.

Ἀγλαϊσμὸς; nitor *vel* jubilatio רגנים *S. Job* 39. 13. *Item* ששון *S. Pſalm.* 44. 8.

Ἁγνίζω, ſanctifico, purifico, ἁγνίζων, ſanctifica קדש *Incert. Joſ.* 7. 13.

Ἀγνοεῖν, ignorare; ἠγνόηκα, ignoravi הסכלתי *Aquila*, 1. *Reg.* 26. 21. *Vox Hebraica ſignificat proprie*, ſtulte egi.

Ἀγνόημα, ignorantia שגיון *Sym. Pſalm.* 7. 1. *Aq. S. Quinta Editio, Habac.* 3. 1. משגות *Reliqui, Job* 19. 4.

Ἄγνοια, ignorantia, imperitia *A. S.* שגגה *Lev.* 4. 2. *Item* שגיון *Aquila, Pſal.* 7. 1. *Pſal.* 18. 13. *Item* עון *Aq. Lev.* 26. 39. *Vox poſtrema Hebraica ſignificat*, iniquitas.

Ἀγνοῶν שגה ignorans, *S. Th. Exech.* 45. 20.

Ἁγνὸς, caſtus טהור *S. Prov.* 15. 27. *Item* טהור *Symm. Prov.* 22. 11. *Item* חסיד *Aq. Pſalm.* 11. 2. *Item* מרגעה *Theod. Heſai.* 28. 12.

Ἀγνωμονῶ, ingratus ſum; *A.* ἠγνωμόνησας, ingratus fuiſti, בסרת 1. *Reg.* 13. 13 *Vox Hebraica proprie ſignificat*, ſtulte egiſti.

Ἄγονος, ſterilis עקרי *Aq. Gen.* 15. 2. *in Append.* דל *S. Pſalm.* 81. 3. *Sed ibi legendum videtur* ἄτονος, infirmus, debilis. גלמוד *Incert. Job* 30. 3.

Ἀγορὰ חוץ forum, platea, *S. Job* 18. 17.

Ἀγοράζω, emo, ἀγόρασον; eme יתצו *Th. Job* 40. 25. ἀγοράσατε, emite שברו *Th. Heſai.* 55. 1. *Item Inc. Gen* 41. 2.

Ἀγρεύω, venor, capio; ἀγρεύσουσι, venabuntur יגוד *S. Pſalm.* 139. 12. *S. Amos* 1. 11. ἀγρεύσῃς לכד *Incert. Prov.* 5. 26.

Ἀγριαίνει, exacerbat יגרה *Sym. Prov.* 15. 18.

Ἀγριοβάλανος, glans agreſtis הדוה *Aquila; Theod. Heſai.* 44. 14.

Ἀγριελαία, agreſtis oleaſter ארזת *Inc.* 4. *Reg.* 4. 39.

Ἄγριος, agreſtis פרא *A. Gen.* 16. 12. שדי *S. Pſal.* 79. 14. *& Incer. Pſal.* 8. 7.

Ἀγριόπυρον, animalis genus, *Levit.* 11. 19. *in Notis Append.*

Ἀγρὸς, ager שדה *Omnes. Item* חצר *S. Joſ.* 13. 23.

Ἀγροὶ; agri חצרי *Sym. Joſ.* 13. 23. *Significat proprie* villæ *vel* ſuburbia.

Ἀγροὶ θανάτου; agri mortis שדמות *Th. Heſai.* 16. 8.

Ἀγρωστὴς, agricola, *A. Prov.* 27. 16. *non exprimitur in Hebræo. Dubium eſt an ſit vere Aquilæ.*

Ἀγρυπνία; vigilia, ἀγρύπνησον ישכוד *Th. Job* 21. 32.

Ἀγρώτης, agreſtis mos *vel* locus בר *S. Job* 39. 4.

Ἀγύμναστος, inexpertus, *Incert.* 1. *Reg.* 17. 39.

Ἀγχιστεία, propinquitas גאלה *Incer. Jer.* 32. 7.

Ἀγχιστεῖς, ἀγχίστευσι, propinquus גאל *Incert. Gen.* 48. 18. *Incert.* 2. *Reg.* 14. 11. *A. Heſai.* 47. 4. *Theod. Job* 19. 25.

Ἀγχιστευτὴς, propinquus גאל *Incer. Ruth* 3. 9.

Ἀγχιστεύειν, jure propinquitatis redimere גאל ἀγχιστεύσει αὐτὴν יגאלנה jure propinquitatis redimet eam;

Theodotio, Job 3. 5. Aquila, Gen. 48. 16. ἀγχιστεύων, גאל *in Appendice.*

Ἄγχω, laqueus מוקש *A. Job 7. 15.*

Ἄγχω, constringo, ἤγξα, constrinxi, *A. Prov. 7. 21.*

Ἄγω, ἄγειν, agere, ducere הנחה *Aq. S. Exod. 21. 6.* ἄγει, ducit ינהג *S. 4. Reg. 9. 20.*

Ἀγωγή, ductus מנהג *Sym. Theod. 4. Reg. 9. 5.*

Ἀγωγίαι, ductuum יבלי *Symm. Hesai. 30. 25.*

Ἀγωνία, ἀγωνιῶν, in angustiis agens חרד *Incert. 1. Reg. 4. 13.*

Ἀγὼν παρέχων, certamen exhibere תלאורין *Theod. Hesai. 7. 13.*

Ἀδαμαντίνος, adamantinus שעיר *Reliqui, Jer. 17. 1.*

Ἄδαμας, adamas אנך *S. Amos 7. 7.*

Ἀδελφὸς, frater אח *Omnes. Item* ἀδελφὸς רע *Theod. 1. Reg. 20. 41. Postrema vox Hebraica significat* socius, proximus.

Ἄδηλα, occulta, *S. Eccles. 9. 1. In Hebræo exprimi non videtur.*

Ἀδηλοποιῶν, occultum reddens, *S. Job 9. 5.*

Ἀδημονέω, despero; ἀδημονήσουσι נשמו *A. Job 18. 20. S. Eccl. 7. 17.* עטף *S. Psal. 60. 3.* ἀδημονῶν, בחמוי *S. Psal. 115. 11.*

Ἅδης, שאול infernus, *passim Omnes.*

Ἀδιάκριτον, indistinctum נוה *Symm. Gen. 1. 2. Complexius legit* ἀδιαίρετον, indivisibile.

Ἀδιαλείπτως, indesinenter, *S. Job 16. 7.* תמיד *& S. Psalm. 73. 23.*

Ἀδιαπνεύστως, quod spiritum non emisit לא יפחח *S. Job 32. 19.*

Ἀδικία, injustitia ריב *Symmachus, Psalm. 54. 10. Forte mendum pro* δίκαια, lis, litigatio, *quo passim solent vertere vocem* ריב *Vide in* δίκη.

Ἀδικεῖν, ἀδικῶν, ἀδικεῖν חמס פעל iniqne egerit iniquitatem, *Incert. Levit. 5. 15. Et* ἀδικίαν ἀδικήσῃ, *Levit. 6. 2. S. Prov 16. 10.* ἀδικούμενος, læsus, injuriâ affectus, injustitiam passus חמס *Symm. Job 19. 7. A. Prov. 8. 36.* ἀδικοῦντες, injuriâ afficientes בגדים *Aq. Sym. Th. Prov. 11. 6.*

Ἀδίκημα חמס iniquitas, *vel* iniqne actum *Symmac. Prov. 19. 11.*

Ἄδικία עון iniquitas, *S. Psalm. 35. 3. Inc. 2. Reg. 24. 10. Symm. Amos 3. 2. Item* און *S. Prov. 22. 8. & Th. Jos. 7. 2. & Th. Job 21. 19.* מעול *Sym. Job 34. 10.* שולה *Sym. Job 36. 33.* חמס *Aq. Symm. Psalm. 26. 12. Symmachus, Psalm. 54. 10. & Aquila, Gen. 49. 5. in Appendice.*

Ἄδικος, injustus, *S. Job 21. 27.*

Ἄδικον, injustum, *S. Job 8. 3.* יעות צדק יעות οὐκ ἄδικον μεταστρέψῃ τὸ δίκαιον, in injustum vertet id quod justum est. ἄδικοι ποιήσεις לא תשקר *Th. Job 36. 4.* ἄδικον ποιήσεις injuste facies. תרשיע *Symm. Job 40. 3.* ἄδικα, injusta חמס *A. Psal. 10. 5.*

Ἀδολεσχία, meditatio, exercitatio. שיח *A. 1. Reg. 1. 16. Theodot. Job 7. 11. & 9. 27. A. Amos 4. 13.*

Ἀδυνατέω, ἀδυνατοῦσι, non poterant מכרון *S. 1. Reg. 30. 10.* ἀδυνάτει, impossibile erat תפלא *Incert. 2. Reg. 13. 2.*

Ἀείδω, cano; ᾄσει שר *Aq. Symm. Theod. Psal. 7. 2.* ᾄσω, canam אשירה *S. Hesai. 5. 1.* ᾄσω, canam אזמרה *Symmachus, Psalm. 9. 4.* ᾄσῃ, canat יזמר *Symmach. Psalm. 29. 13.*

Ἀελλα, procella מסגה *Incert. Habac. 2. 15.*

Ἀετὸς, aquila נשר *S. Job 9. 26. Th. Ezech. 10. 4.* רשף *Incert. Job 5. 7.*

Ἀεὶ, semper כלה *A. Psalm. 9. 17. & alibi.*

Ἄζυμος, Azymi מצות *Theodot. Jud. 6. 20. Aquila, Exod. 29. 2.*

Ἄζυμος, Azymus, *A.* מצה *Exod. 29. 2.* ἄρτους ἀζύμους, panes azymos. חלת *Incert. Levit. 7. 12.*

Ἀηδὲς, ἀηδὲς αὐτῷ, injucundum ei ירע *S. Gen. 48. 17. S. 1. Reg. 29. 7.*

Ἀηδία, molestia ריב *S. Prov. 20. 3.*

Αἴγ, aër שחק *Aquila, Job 37. 21. Item* שמים aër, cœlum, *A. Th. Job 35. 11.*

Ἀήττητος, invictus נערץ *Sym. Psal. 88. 8.* תעז *Sym. Psalm. 88. 14.*

Ἀθεία און *S. Osee 4. 15. id est*, impietas erga Deum, *vel* atheismus, *cum quis Deum nullum agnoscit, vel etiam falsorum deorum cultus.*

Ἀθεσία, prævaricatio, transgressio משע *Aq. Psal. 24. 7. S. Psalm. 38. 9. A. Proverb. 19. 22. A. Hesai. 33. 6. A. Gen. 30. 17. in Appendice.*

Ἀθετῶ, prævaricor; ἀθετοῦντας, prævaricantes בגדים *Symmac. Quinta Editio, Psalm. 118. 158. Sym. Hesai. 21. 2. & 33. 1.* ἀθετοῦντες, prævaricantes משעים *Sym. Psalm. 36. 38.* ἀθετήμενος, despectus, נפשע *A. Prov. 18. 19.* ἀθετοῦσα, prævaricans מוראה *Incert. Soph. 3. 1.*

Ἄθικτον, intactum נזר *S. Levit. 21. 12.*

Ἀθροίζω, congregans מקבץ *Aquila, Hesai. 13. 14.* ἀθροίζονται, congregabantur נאספו *Symmachus, Psalm. 34. 15. & 46. 10.* ἀθροίσω, congregavi, coacervavi בנסתי *S. Eccles. 2. 8.* ἀθροίζεσθε, congregamini הקבצו *Inc. Gen. 49. 2. S. Ps. 40. 7.*

Ἀθρόισμος, coacervatio, *vel* festinatio אספה *Aquila, Psalm. 29. 6. Symmachus, Hesai. 24. 22.* רגע *Psalm. 29. 6.*

Ἀθρόος, frequens, ἐκ᾽ ἀθρόου, confertim עד־רגע *A. Job 20. 5.* ἀθρόα γῆς רגעי־ארץ *A. Psal. 34. 20. His Aquila significari videtur*, loca conferta terræ, *seu* populosa.

Ἀθρόως, confertim רגע *Aquila, Psal. 6. 11.*

Ἀθυμῶν, animo deficere רגז *Inc. Deut. 28. 65.* ἀθυμεῖ, animo deficit יעטף *S. Psalm. 101. 1.*

Ἄθῳος, inculpatus, innocens נקי *A. Deut. 19. 10. in Append. Aq. Job 27. 17. Prov. 1. 11. & 6. 18. Item* ἄθῳος, inculpatus תמים *Inc. 2. Reg. 22. 26.*

Ἀθῷός εἰμι, innocens sum נקיתי *Theod. Jud. 15. 3. Aq. Theod. Job 27. 17.*

Ἀθῷος, innocentia נקיון *A. Psal. 25. 6. Item* תם *A. Gen. 20. 5. in Append.*

Ἀθῳώσεις, innocens declarabitur תנקה *Incert. Num. 5. 22.* ἀθῴωσας με תנקני *id est*, defendes me, innocentem me probabis, *Aquila, Theod. Job 10. 14. Aq. (see 8. 5.*

Αἰγάγρος, caper agrestis יחמור *Inc. Deut. 14. 5. in Append.*

Αἰγέη (δέρμα) captinæ pelles עורות *Aquila, Exod. 35. 23.*

Αἰγιλιν φαλαγξ נחל קדומים *Sym. Jud. 5. 21. Theodotio reddit* Καδωμὶμ, *legitque haud dubie* קדשים *unde suspicor ita etiam legisse Symmachum, & vertisse non* αἰγιλιν, *sed* ἁγίων, vallem Sanctorum.

Αἰδέσιμος, venerabilis נשוא פנים *Symmachus, Hesai. 9. 15.*

Αἰθὴρ, æther שחק *S. Job 36. 28. & 37. 18. S. Psalm. 35. 6. & Prov. 8. 25.*

Αἰθιοπία, Æthiopia כוש *Hebr. Int. Gen. 2. 13. Sym. Psal. 67. 32.*

Αἰθίοψ, Æthiops כוש *A. Psal. 7. 2. & Psal. 67. 32.*

Αἷμα, sanguis דם *Omnes passim.*

Αἱμόῤῥοια, fluxus sanguinis, ἐν αἱμοῤῥοίᾳ, in fluxu sanguinis זוב *Inc. Levit. 20. 18.*

Αἶνος, laus; Αἴνους, laudes, *Incert. Job 35. 10. Item* רנה *Aq. Psalm. 26. 1. Psalm. 46. 5. & 67. 32.* תרועה *Inc. Psalm. 26. 6.*

Αἰνῶ, laudo; ᾔνεσε, laudaverunt הללו *Incert. Jud. 16. 24. A. S. Ps. 34. 18. S. Ps. 10. secundum Hebr. 3. Item* αἰνούντων, laudantium רננים *A. Job 39. 13. Aq. Psalm. 32. 1.*

Αἴνιγμα, חידה ænigma, *Inc. Psalm. 48. 5. Aquila, Psalm. 77. 2.*

Αἰνεσιῶν, laudare, αἰνοποιῶν, laudare הרנינו *Aq. Deuter. 32. 43. Aquila, Psalm. 31. 11. & 64. 2. & Psalm. 80. 2.*

Αἶνος, laus הוד *Symmachus, Job 37. 22.* תהלה *Sym. Psalm. 70. 8.*

Αἴξ, capra; αἶγες העזים *A. 1. Reg. 19. 16. Inc. Gen. 27. 16. in Append.*

Αἱρετίζω, elegerunt יבחר *Theod. Jud. 5. 8. & 1. Reg. 8. 18.*

Αἱρω,

Αἱρῶ, eligo, ἔλεσθε, eligite בחרו *Incert. Jos.* 24. 15. καὶ αἱρεῖ, & eligit ומבחר *Aq. Job.* 7. 15. αἱρεθήσεται, eligetur נבחר *Aquila, Jerem.* 8. 3. *Aquila, Geneſ.* 19. 21.

Αἴρω, tollo, levo, ἦρε, ſuſtuli נשאתי *A. Gen.* 19. 21. αἶρον שאת *A. Deut.* 1. 9. *in Append.* [αἴροντες, נשאים *Inc. Joſ.* 6. 11. & *Jud.* 5. 18. *A. Pſalm.* 31. 5. *A.* 1. *Reg.* 25. 35. *Item* ἆρε, ירם *Inc.* 1. *Reg.* 9. 24. ἆρῶ, tollam אשא *Aq. Job* 10. 15. ἆρας שאת *A. Job* 17. 1. *Aq. Gen.* 33. 1. וישא ἦρεν, & tulit. *Item* ἆραι, הסיר *S.* 2. *Reg.* 3. 6. *Item* ἀνεὶ ἆραι כאשר ישא ac ſi tollat, ac ſi geſtet. *A. Deut.* 1. 31. בנסעם *A.* (ἐν τῷ) ἆραι, in proficiſcendo סעם, *A. Gen.* 13. 2. *in Append.*

Αἰσθάνομαι, ſentio, αἰσθάνεσθαι, ſentiam אבין *Symm. Job* 23. 8. ἤσθετο, ויראו *Inc.* 2. *Reg.* 12. 19.

Αἴσθησις, ſenſus מזמה *S. Prov.* 1. 4.

Αἰσχεῖ, turpes נבלים *S.* 2. *Reg.* 10. 5.

Αἰσχύνη, pudor, infamia מביש *Aq. Prov.* 10. 5. *Aq. Deut.* 25. 11. *in Append.*

Αἰσχύνω, pudore afficio; ἤσχυναν, pudore affecerunt כאה *A. Pſalm.* 21. 17. αἰσχυνθήτωσαν, pudore afficiantur יבשו *Omnes, Pſalm.* 24. 3.

Αἰτέω, peto; αἰτήσεται ἠτήσατο, petiens petiit נשאל נשאל *Aq. Th.* 1. *Reg.* 20. 6. *S. Prov.* 20. 4.

Αἰφνίδιος, repente לרגעים *Symmach. Job* 7. 18.

Αἰχμαλωσία, captivitas אסיר *Aquila, Symmachus, Heſai.* 10. 4.

Αἰχμαλωτίζων, captivum ducens שבי *Aquilà, Th. Heſai.* 49. 24.

Αἰχμάλωτος, captivus; αἰχμαλώτοις, captivis לשבים *A. S. Th. Heſai.* 61. 1.

Αἰχμαλωτὶς, captiva שפחה *Inc. Exod.* 11. 5.

Αἰχμὴ, cuſpis, mucro לתב *Incert. Jud.* 3. 21. *Sym.* 2. *Reg.* 17. 7.

Αἰὼν, ſæculum עולם *paſſim Omnes* עד *Symmachus, Job* 20. 4.

Αἰώνιος, æterna לעולם *S. Eccleſ.* 1. 4.

Αἰωνίως, æternùm לעלם *S. Gen.* 6. 3.

Ἀκαθαρσία טמאה immunditia, *Inc. Jud.* 13. 7. *Orig. Thren.* 1. 9.

Ἀκαθαρτισθῆ, immunda evaſerint יטמא *Inc. Levit.* 14. 35.

Ἀκάθαρτος, impurus טמאה *Aquila, Joſ.* 22. 19. *S. Heſai.* 6. 5.

Ἀκακία, innocentia תם *Aq. Pſalm.* 7. 9.

Ἀκαμπεῖς, inflexibiles ערצים *Symmachus, Theod. Job* 27. 23.

Ἄκανθα, ſpina קוץ *Th. Jud.* 8. 16. *A. S. Pſalm.* 116. 12. חוח *Theodotio, Job* 31. 40. חרוך *Symmach. Prov.* 15. 19. שמים *Symm. Joel* 3. 18. ἀκανθαῖ מירות *Symm. Pſalm.* 57. 10.

Ἀκάνθινος, ſpineus שמים *Symmachus, Exod.* 35. 7.

Ἄκανος, ſpina חוח *S. Oſee* 8. 6. & *Job* 31. 40.

Ἄκαρπος, ἡ ἡ ὁ infructuoſus, בלתי נלמד *A. Th. Job* 15. 34. ἀκάρπους אשושי *S. Oſea* 5. 1.

Ἀκατάμαχος, inexpugnabilis עוז *S. Cant.* 8. 6.

Ἀκατάστατος, inſtabilis נעו *S. Thren.* 4. 14.

Ἀκαταστάτου בל inſtabilis, *Hebraus & Syrus, Gen.* 4. 12. ἀκαταστάτου סבבים *S. Oſea* 8. 6.

Ἀκατέργαστον, imperfectum בלתם *Aquila, Pſalm.* 138. 16.

Ἀκλινὴς, indeclinabilis, ſtabilis ἀκλινῆς בלימוט *S. Job* 41. 14.

Ἀκμάζω, floreo, ἤκμαζε, floruiſti והגדלי *Hebr. Int. Ezech.* 16. 7. ἤκμασεν, floruit בהלח *Symmachus, Zach.* 11. 8.

Ἀκμὴ, adoleſcentia, vigor עדנה *Symm. Gen.* 18. 12. ἀκμὴ עלכות *Th. Pſalm.* 9. 1.

Ἀκοὴ, auditio, fama, rumor שמועה *Symm. Theodot. Heſai.* 28. 20.

Ἀκοὴ, auditus, auris און *S.* 1. *Reg.* 10. 2.

Ἀκόλουθα, poſt, conſequenter ואחר *Symm. Pſalm.* 67. 26.

Ἀκολουθῶ, ſequor; ἠκολούθουν *Gi* ſequar te אורידך *S. Jud.* 5. 14. ἠκολούθησεν, ſequutus eſt ורד *Symm.* 1. *Reg.* 13. 7. ἐξακολουθῶ, ſequor אחור *S. Job* 23. 8. ἠκολούθησαν, ſequuti ſunt ירודו *S. Oſea* 4. 14.

Ἀκονάω, acuo; ἠκόνησεν, acuet ילמוש *S. Pſalm.* 7. 13. ἠκόνηται, acutus eſt שמנים *S. Th. Pſalm.* 119. 4. ἠκονημένων, acutum שנון *Reliqui Prov.* 25. 18. ἀκονίσω, acuam שנו *Inc. Deut.* 32. 41. *in Append.*

Ἀκόντια, jacula חצים *S.* 1. *Reg.* 20. 36.

Ἀκοντίζω, jaculor; ἀκοντίουσι, *ſuppl.* αὐτὸς, jaculabitur *eos* וירם *S. Pſalm.* 63. 7. ἀκοντίσουσι ורקו *Inc. Levit.* 1. 5. *in Appendice. Hoc eſt* ſanguinem e plagâ hoſtiæ exdire facient jaculi more.

Ἀκοντιςαὶ, jaculatores חמורים *S.* 1. *Reg.* 31. 3.

Ἀκούω, audire שמע *Omnes.*

Ἀκούσιον, involuntarium שגגה *Aquila, Eccleſ.* 5. 5. *A. Th. Eccleſ.* 10. 5.

Ἀκουστὴ, *quaſi dicas* audibilis, celebris חרוצה *Samaritanus, Num.* 29. 1.

Ἀκουστὰ ἐποίησεν ἡμῖν, auditam fac השמיע *Symmac. Pſalm.* 50. 10.

Ἀκουστὰ ἐποίησεν ἡμῖν, audita fecit nobis השמיענו *Inc. Jud.* 11. 23.

Ἀκουστὸν השמיע auditum facere, *S. Th. Heſai.* 43. 9. & *A. Th. Heſai.* 48. 6. *A. Heſai.* 52. 7.

Ἀκούω, ἄκουσον, audire שמע *Omnes*; ἤκουσα, audivi ראיתי *Inc.* 2. *Reg.* 18. 29.

Ἄκρα, arx ראש *A.* 6. 1. *Reg.* 15. 32. *Item* מלוא *Inc.* 1. *Paral.* 11. 8. *Ibi vero eſt nomen proprium arcis* Mello.

Ἄκρατος, המר *Symmachus, Pſalm.* 74. 9. *id eſt*, merum, non mixtum.

Ἀκριβαζόμενος, legiſlator qui accurate leges concinnat בחקק *A. Gen.* 49. 10. *Item* חקק *A. Jud.* 5. 8. ἠκριβωμένα, חקת *Inc. Levit.* 18. 26. & *paſſim.*

Ἀκριβασμὸν, accurate conſtitutum, præceptum משמש *Inc. Levit.* 18. 5. *Item* חק *Aq. Deut.* 6. 17. & 20.

Ἀκριβασμὸς, ſtatutum, præceptum חק *A. Gen.* 47. 22. *Exod.* 13. 10. חקק *Incert. Jud.* 5. 13. *Item Aquila, Pſalm.* 2. 7. *A. Pſal.* 93. 20. & *alibi.*

Ἀκριβῶ, accurate ſtatuo; ἠκριβωμένα, accurate ſtatuta חק *Inc. Levit.* 18. 3. & 5. ἀκριβῶσαι, *al.* ἀκριβῶσον, ſtatue, conſtitue הצבי *A.* 2. *Reg.* 1. 18. ἠκριβῶσθαι, conſtitui הוכחי *A. Heſai.* 49. 16. ἀκριβάζοντα יחקקו *Aq. Th. Prov.* 8. 15.

Ἀκριβὴς, legiſlator מחקק *A. Jud.* 5. 14. *A. Pſal.* 59. 9. *Item* שטר *A. Deut.* 16. 18.

Ἀκρίβεια, accurate ſtatutum, accurata conſuetudo חקת *Aq. Exod* 12. 14. *Aq. Levit.* 23. 41. & 26. 15. ἀκριβείαι חוקי *S. Jud.* 5. 15. *A. Job* 38. 33.

Ἀκριβολογίαι, accurati ſermones, *vel* accuratæ cogitationes חקרי *A. Jud.* 5. 16.

Ἄκριτος, ſine judicio, *S. Habac.* 2. 15. *non exprimitur in Hebræo.*

Ἀκροάομαι, auſculto, audio; ἠκροασάμην, audivi אזין *Sym. Job* 31. 11. ἠκροάσατο, audivit; auribus percepit הכשיב *A. Pſalm.* 10. *ſec. Hebr.* 17.

Ἀκρόασις, auditus ענה *Inc.* 3. *Reg.* 18. 29.

Ἀκροβυστία· ἀκροβυστῶτε ערלתם præputiatis, *Aq. S. Th. Levit.* 19. 23.

Ἀκροβυστία, præputium ערל *A. S. Th. Levit.* 19. 23. ערלת *Aq. Deut.* 10. 16. *in Append.*

Ἀκροβύστου, præputiatus ערל *A. Exod.* 6. 12. *Samaritanus, Levit.* 26. 41. *Th. Joſ.* 5. 7.

Ἀκρογωνιαῖον, angulare כיתורת *S.* 4. *Reg.* 25. 17.

Ἀκρογωνιαῖος, angularis לראש פנה *S. Pſal.* 117. 22.

Ἄκρον, ſummitas ראש *S. Gen.* 47. 31. *Item* קצה *Sym. Joſ.* 15. 21. *Item* ἄκρα, arx, ſummitas קצורת *Inc. Ex.* 28. 23. & *alibi. Item* בגף *Symm.* 1. *Reg.* 15. 27. & *Job* 37. 3.

Ἄκρος, ſummus ראשה *S. Zach.* 4. 7.

Ἀκρότομος, petra acuta צר *Th. Exod.* 4. 25. *S. Job* 22. 24. צור *A. S. Oſee* 9. 13.

Ἀκρωμίαι, ſummitas humeri שכמה *S. Job* 31. 22.

Ἀκροτόμων, ſummitas עין *Incert.* 1. *Reg.* 7. 12.

Ἀκτῖνες ἀστραπῆς, radii fulguris ב.ק *S. Exech.* 1. 14.

Ἀκυρῶν, abrogare הפר ἐὰν ἀκυρῶν ἀκυρώσῃ *aliud*, ſi

abrogando abrogaverit ea מאם־חבר יפר אתם *Aquila, Num.* 30. 13. ἀποῤῥῆξε מפר abrogantem, *Hesy.* 24. 5. *A. Job* 5. 12. *A. Psalm.* 118. 126. ἀπερρόησε, *A. Hesy.* 24. 5. ἠκύρωσεν, abrogarunt תפרו *A. Hesai.* 24. 5.

Ἀκωλύτως, sine impedimento, *Symmac. Job* 34. 41.

Ἀλαζονεία, arrogantia רהב *Sym. Job* 9. 13. & 26. 12. גאות *Incer. Jerem.* 48. 29. גאון *A. Th. Osee* 5. 5. שאון *S. Hesai.* 37. 29.

Ἀλαζονεύομαι· ἀλαζονεύεται מתהלל arroganter agit, *S. Job* 15. 20. ἀλαζονευόμενοι, arroganter agentes יתהללו *Incert. Psal.* 48. 8.

Ἀλαλαγμὸς, jubilatio תרועה *Incer. Num.* 10. 6. *A. Job* 33. 26. *Aquila, Theod. Job* 8. 22.

Ἀλαλάζω, jubilo; ἠλάλαξαν, jubilarunt וירועו *Reliqui, Jud.* 7. 21. ἰνα ἀλαλάξω, jubilavit, *Incer. Levit.* 9. 24. ויתקעו ἠλάλαξαν, jubilarunt, *Incert. Jos.* 6. 20. ἀλαλάξει, jubilabit ירוע *S. Job* 39. 25.

Ἄλαλος אלם mutus, taciturnus, *A. Psal.* 55. 1. *A. S. Th. Prov.* 31. 8. *S. Habac.* 2. 18. *S. Hesai.* 56. 10.

Ἀλαλῶ ἐγενόμην נאלמתי *S. Psalm.* 38. 3. & 10. mutus factus sum, *sive potius*, silui, tacui, ad tacendum compulsus sum.

Ἅλας, sal מלח *S. Job* 6. 6.

Ἀλγῶ כאצב dolor, *A. Th. Jerem.* 30. 15.

Ἄλειμμα, unctio משחת *A. Levit.* 21. 12

Ἀλείφω, ἤλειψε, unxit וימשח *A. Levit.* 8. 11. & *Ps.* 44. 8. ἤλειψαν, unxerunt משחו *Aq. 3. Reg.* 3. 1. ἠλειμμένος, unctus משיח *Aq. 2. Reg.* 2. 35. & 2. *Reg.* 1. 21. *Aquila, Psalm.* 83. 10. & 88. 39. *A. Dan.* 9. 26. *Item* ἀλειφθὶς, unctus, *Levit.* 6. 21. *in Appendice.*

Ἀλείψασα, *A. Amos* 7. 7. *Vox confilla, ab Erasmo in Edito Hieronymi inducta. Vide* in γάνωσις, *quæ est vera lectio.*

Ἀλεκτρύων, gallus זרזיר *A. Th. Prov.* 30. 31.

Ἀλήθω, molat הטחן *Hebræus Interpres, Job* 31. 10.

Ἀλήθεια, veritas אמת *A. Gen* 32. 11. *Symm. Psalm.* 53. 7.

Ἀληθῆς, verum נכוחה *S. Job* 42. 8.

Ἀληθινὸς, verus אמת *Th. Jos.* 2. 12.

Ἀληθῶς vere אמנם *Th. Job* 36. 4.

Ἀλισγήσω· ἀλισγηθῇ, pollueretur יתגאל *Theod. Dan.* 1. 8.

Ἁλίσκω, capio; ἁλῶσι, capientur אשר־נכשו *Sym. Job* 22. 16. ἁλίσκων, capiens prædam טרף *A. Psal.* 17. 14. *S.* לכד *Prov.* 6. 2. ἁλώσῃ, capiet ילכד *Symmach. Eccles.* 7. 27.

Ἀλλοτρίως אשר־לא־תרבו *Vox Græca non vacat suspicione A. Jud.* 16. 7.

Ἀλοῶσιν in salis modum conterentur נמלחו *S. Hesai.* 51. 6. *Vide notam ibi.*

Ἀλλὰ *plus*, sed utique כי־עתה *Th. Job* 6. 21.

Ἀλλαγὴ חלפות mutationes, *Incerti Jud.* 14. 12. *A.* 54. 20.

Ἀλλάσσω, muto; ἤλλαξε, mutavit ויחלף *A. S. Gen.* 31. 7.

Ἀλλαγὶς, mutatus ימיר *S. Psal.* 14. 4. ἀλλαγήσονται יחלפו mutabuntur, *S. Psalm.* 101. 27. ἀλλάσσονται, mutantur חליפות לכו *S. Psal.* 54. 20.

Ἀλλαγμα, mutatio חליפות *A. Job* 14. 14. בצר *Omnes Amos* 5. 12. *Item* ἄλλαγμα מחיר *Aquila*, *Symmachus, Hesai.* 55. 1.

Ἀλλογενὴς, alienigena, extraneus נכרי *Incert. Deut.* 15. 3.

Ἀλλοιόω, immuto, muto; ἀλλοιώσει, mutabit ושנאת *A. Th. Prov.* 31. 5. ὅτε ἠλλοίωσε בשנתו quando immutavit, *Aq. Psalm.* 33. 1. ἠλλοιωθη, mutatus est ויחתש *Incerti 1. Reg.* 28. 8. ἀλλοιούμενος, mutatus שני *Theod. Exod.* 35. 23. *Levit.* 14. 4. 49. & 51.

Ἀλλοίωσις, mutatio שנות *A. Psal.* 76. 11.

Ἀλλότριοι, alieni אחרים *S. 1. Reg.* 16. 19.

Ἀλλότριος, alienus, extraneus זר *A. Psal.* 80. 10. *A. Osee* 8. 12. *Incerti, Levit.* 22. 10. 25. *Num.* 3. 10. 38. *Deut.* 25. 5. ἀλλότριοι אחרים alieni. *Incert. Jud.* 2. 17. *Item* פלשתים *Th. Jud.* 10. 6.

Ἀλλόφυλος, Allophylus, extraneus, *dicitur præsertim de Philistæis* נכר *Incer. Jos.* 24. 23. *Item* פלשתים *LXX. passim. & A. 1. Reg.* 13. 3. ἀλλόφυλοι בלשת *Theodotio Psalm.* 59. 10.

Ἀλλόφωνος, extraneæ linguæ populus לעז *Symmac. Psalm.* 113. 1.

Ἁλμύρα, salsugo, *Hebr. Interpr. Ezech.* 47. 8. *non exprimitur in Hebræo.*

Ἁλμυρὶς מלחה salsugo, *Th. Job* 39. 6.

Ἄλογα, absurda, *S. Job* 13. 4.

Ἀλόγως, irrationabiliter, temere ללא דבר *Symmac. Amos* 6. 13.

Ἀλοήσομεν, triturabimus ונדוש *S. Hesai.* 25. 10. *S. Th. Hesai.* 28. 28. *S. Amos* 1. 3. ἀλοήσησ יודש *Aq. Hesai.* 28. 27. ἀλοήθη, comminuti sunt נמלטו *Aq. Hesai.* 51. 6.

Ἀλοητὸς, trituratio בחדוש *Symm. Hesai.* 25. 10. *ad litteram*, secundum triturari, *vel* sicut trituratur דוש *Incer. Amos* 9. 13.

Ἀλείφω, *vel* ἀλοιφέω, linio כצר *Aquila, Gen.* 6. 14. וכפרת בכפר *A.* ἀλοιφίστις ἀλοιφῇ, linies linimento.

Ἀλοιφὴ, linimentum כצר *A. Gen.* 6. 14.

Ἅλς, sal מלח *A. S. 2. Reg.* 8. 12.

Ἄλσος עדן amœnitas, *S. Gen.* 2. 15. πᾶν ἄλσος שדים amœnitatum, *Sym. Theodotio, Gen.* 14. 3. *Vox Græca aliquantum dubia est.*

τὰ Ἄλση אשרי luci. *Reliqui, Jerem.* 17. 2. *Incerti, 3. Reg.* 14. 15. *Item Hesai.* 27. 9.

Ἄλσος, lucus; ἄλσους, אשרה *A. 4. Reg.* 17. 16. & ἄλσεμα אשרת *4. Reg.* 23. 4.

Ἁλυσιδωτὸς; ἁλυσιδωτὰ, catenata עבתת *Incer. Exod.* 28. 14.

Ἅλυσις, catena, בתשרות ἁλύσεις, *S. Psalm.* 67. 7. זר *Incert. Prov.* 6. 1. ἁλύσεως שרשת *Aq. S. Th. Exod.* 28. 22. *Item*, ἁλύσεις עבתת *Incert. Exod.* 28. 25. ἁλύσεις, שרשרות *A. S. Exod.* 28. 14. *in Appendice.*

Ἄλφιτα, farinæ כרמל *Th. Levit.* 2. 14.

Ἄλωὴ, aloe אהלות *Aquila, Cant.* 4. 14.

Ἅλων, area גרן *A. 2. Reg.* 6. 6.

Ἁλῶν· ἐν φάραγγι ἁλῶν, in valle salis בגיא־מלח *Aq. S. 2. Reg.* 8. 13.

Ἀλώπηξ, vulpes שעל *Aq. S. Ezech.* 13. 4. ἀλωπέκων גלים *Th. Osee* 12. 4.

Ἅλωσις, captura טרף *Aq. Gen.* 49. 9. *Job* 24. 5. & *Psal.* 75. 5.

Ἅμα, simul יחד *Aq. Job* 5. 8. & *Aq. Th. Job* 10. 8. *Th. 1. Reg.* 17. 10.

Ἀμαθὴς, indoctus בער *S. Psal.* 48. 13.

Ἀμαθία אולת imperitia, *S. Prov.* 14. 24. סכלות *S. Eccl.* 2. 13.

Ἅμαξα, currus עגל *Incert. Psalm.* 45. 10. *S. Theod. Hesai.* 28. 28. *Item* עגלת *S. Hesai.* 5. 18. *Incer. Amos* 2. 13.

Ἁμαρτάνειν, peccare חטא *Aq. Job* 1. 5. & *Omnes passim.*

Ἁμαρτία, peccatum, *item* sacrificium pro peccato עון *Lev.* 26. 39. *Incer. Item* חטאת *A. S. Th. Exod.* 5. 16. *A. S. 1. Reg.* 15. 23. & *passim.*

ἀντὶ ἁμαρτίας, pro peccato חטאת sacrificium pro peccato, *A. Th. & alii non raro.*

Ἁμαρτωλὸς, peccator רשע *Aquila, Ps.* 7. 10. & 9. 10. *Item* פרץ *A. Ezech.* 18. 10. *Item* חוטא *S. Eccl.* 7. 27.

Ἀμαυρὸς, obscurus בוהה *Aquila, Symmachus, Theod. Hesai.* 42. 3.

Ἀμαυροῦμαι, obscurari, *A. Gen.* 27. 1. כהות *Incerti, 1. Reg.* 3. 2. *ibid.* 13. *Aquila & Theodotio. Item* ἠμαυρώθησαν, obscurati sunt ותכהין *Reliqui, Job* 17. 7. ἀμαυρωθήσονται, obscurabuntur תשתנה *S. Hesai.* 32. 3.

Ἀμαύρωσις, obscuratio, obscuritas כיון *Theod. Amos* 5. 26.

Ἀμβλάκημα שחיתה peccatum, *A. Dan.* 6. 3. *Legitur & ἁμπλάκημα.*

Ἀμβλυώττων· ἠμβλυώπουν, caligabant כהו *Incert. 3. Reg.* 14. 4.

Ἀμείβεται, remuneratur ומל *A. Prov.* 11. 17. *Aquila*, ἠμείψατό σε גמלוך *Genes.* 50. 17. *in Appendice.* ἀμεί-

ἀμαι, *Symmac.* עשה 2. *Reg.* 2. 6.

Ἀμέλεια, negligentia עלם *Symm. Pſalm.* 89. 8.

Ἀμελῶ, negligo; ἀμελῶτε, negligitis מחשים *Sym. Jud.* 18. 9.

Ἀμεμπτ@, irreprehenſibilis אשרי *Incer. Pſal.* 1. 1.

Ἀμεριμνία· ἀμεριμνῶσιν, ſollicitudine vacant יחסון *S. Pſ.* 35. 8. ἀμεριμνῶτε, negligitis בסרו *A. Pſ.* 61. 9.

Ἀμεριμνία, ſecuritas רחץ *S. Pſal.* 59. 10. & *Pſalm.* 107. 10.

Ἀμέριμνος, confidens, ſecurus בטח *Symmach. Pſal.* 111. 7.

Ἀμεριμνως, ſine cura, confidenter לבטח *Symmach. Jud.* 18. 7.

Ἀμᾶν אמן *S. Num.* 5. 22. *S. Th. Deut.* 27. 15. *Pſ.* 40. 14.

Ἀμητὸς, meſſis קציר *S. Prov.* 20. 4.

Ἀμηχανῶ, quo me vertam *neſcio* אבוכל *Incert. Job* 23. 15.

Ἀμηλάω, certo; ἀμιλλᾶ@, certat מתחרה *A. Jerem.* 22. 15.

Ἀμμος, ὁ, arena חול *Theod. Jerem.* 33. 22. *Aquila, Deut.* 33. 19. *in Appendice.*

Ἀμνὰς, agna; ἀμνάδες, agnæ רחלים *S. Cant.* 6. 5. ἀμνάδας כנים *Inc. Gen.* 31. 41. ἀμνὰς בבשה *A. S.* 2. *Reg.* 12. 3.

Ἀμνὸς, agnus בבש *Incerti, Levitici* 4. 32. & *alibi.* *Item* כבש *Inc. Lev.* 4. 35. *A. Lev.* 3. 8. *in Append.*

Ἀμοιβὴ, retributio גמול *Aq. Sym. Th. Prov.* 12. 14. *Item* כור *S.* 1. *Reg.* 24. 19.

Ἄμορφος, informis *S. Pſalm.* 138. 16. *Intelligitur de embryone.*

Ἄμπελος, vinea נפן *A. S. Heſai.* 32. 12.

Ἄμπελών, ὦνος כרם vinea, *Incert. Levit.* 25. 4. *Incert.* 1. *Paral.* 27. 27.

Ἁμάρτημα, peccatum, lapſus, ſcelus שוחתה *Th. Dan.* 6. 4.

Ἀμυγδάλη, amygdala שקדים *A. S. Gen.* 43. 11. *Inc. Num.* 17. 8.

Ἀμυγδαλίνη, amygdalina לוז *S. Gen.* 30. 37. *in Append.* עבד *Th. Syrus & Hebraus, Jerem.* 1. 11.

Ἄμυλος, *Aquila, S.* placenta עגיות *Exod.* 16. 31.

Ἀμυντήρια, defenſiones, *ſeu* arma ad defenſionem, *Incert. Job* 15. 26.

Ἀμυρίτης, amyrites, placentæ genus אשפר *A. S.* 2. *Reg.* 3. 2. *forte* ἀμυλίτην *ex* ἄμυλος *ſupra.*

Ἀμυχθήσ@), lani bitur ישרטו *A. Zach.* 12. 3.

Ἀμφίβληστρον, retiaculum, rete מכמר *S. Heſ.* 51. 20.

Ἀμφιβληστρεύω· ἀμφιβληστρευόμενος, irretitus, *A. ibid.*

Ἀμφίβολος, dubie, *S.* 3. *Reg.* 18. 21.

Ἀμφιέννυμι, induo, veſtio; ἀμφιέσαν@, induerunt, *Symmachus, Pſalm.* 72. 6. ἀμφιεσμένους, veſtitos לבשי *Sym. Ezech.* 23. 6.

Ἀμφιμάκης, oblongus מצמדת *Incert.* 2. *Reg.* 20. 8.

Ἀμφιτάπης, amphitapetes, *tapetium genus* מרבדים *S. Prov.* 31. 22.

Ἀμφοδὸς, bivium רחוב *Incer. Prov.* 1. 20. *S.* 1. *Reg.* 1. 20. *Item* רחב *Theod. Jerem.* 22. 13. *Item S. Amos* 5. 16.

Ἀμφορεὺς, amphora נבל *Aq.* 1. *Reg.* 1. 24. & 10. 3. & 25. 18.

Ἀμφότερος, ambo שניהם *Th. Jud.* 19. 6.

Ἄμωμ@, immaculatus תם *S. Gen.* 25. 27. *Inc. Exod.* 12. 5. *Item S. Pſal.* 14. 1. & 36. 18. *S. Job* 1. 1. *Th. Job* 36. 4. *Reliqui, Lev.* 23. 30. & *Job* 21. 23. ἄμωμα תמימת *Incert. Levit.* 23. 15. & *Levit.* 25. 30.

Ἀμωμότης, puritas, innocentia תם .

Ἀνὰ τρεῖς, terni שלשים *Incert. Exod.* 14. 7.

Ἀναβαθμὸς, gradus מעלה *Sym. Ezech.* 40. 6. *A.* 4. *Reg.* 9. 13.

Ἀνέβης, ἀνέβη, aſcendiſti עלית *Aquila, Sym. Gen.* 49. 10. *Item Aq. S. Th. Exod.* 13. 18. ἀνέβητε, aſcendiſte עברו *Incert. Deut.* 2. 13.

Ἀναβάλλω, rejicio; ἀνεβάλετο, rejecit ותקע *Theodot. Lev.* 18. 25. & 28. ἀναβαλοῦσ@), rejicietur הסלה *A. Job* 28. 16. *S. Job* 28. 19. *Verum vox Græca aliam forte interpretationem hoc loco admittat, nempe* comparabitur.

Ἀνάβασις, aſcenſus מלכיללה *Aquila, Symmach. Jud.* 8. 13. ἀναβάσεις, aſcenſus מעלות *Aq. Symm. Pſalm.* 119. 1. *A. Heſai.* 15. 5.

Ἀναβιβάζω, offero, aſcendere facio; ἀνεβίβασεν, aſcendere fecit יכב *Aq. Deut.* 32. 13. ἀνεβιβάσατε, aſcendere feciſtis העליתם *A. Job* 42. 8. *A. Amos* 3. 10. ἀνεβίβασάς με, aſcendere feciſti me דליתני *Inc. Pſ.* 29. 2.

Ἀναβιῶ ורשבתי *Th. Jer.* 27. 22.

Ἀναβλέπω, reſpicio; ἀναβλέψας, cum reſpexiſſet, *Theodotio, Jud.* 19. 17. ἀνέβλεψαν, reſpexerunt ירומן *Incer. Job* 15. 12.

Ἀνάβλεψις, *quaſi dicas* ſurſum aſpectio, *Symmach. Pſalm.* 76. 5.

Ἀναβλύζω, ſcaturire facio; ἀναβλύσω, ſcaturire faciam אביעה *Aquila, Theodotio, Proverb.* 1. 23. ἀναβλύζων נבע *Aq. Sym. Prov.* 15. 2. ſcaturiens. ἀναβλύσω אביעה ſcaturire faciam, *Sym. Pſalm.* 77. 2. *Aquila, Theod. Proverb.* 1. 23.

Ἀναβλύει יביע ſcaturit, *vel* ſcaturire facit, *Aq. Sym. Prov.* 15. 2.

Ἀναβολαία, amictus מעטפות *Symmachus, Heſai.* 3. 22.

Ἀναβράζω· ἀνέβρασεν, vi æſtûs maris ejecit וינער *Aq. Exod.* 14. 27. *Incert.* ἀνέβρασεν ויורם *Exod.* 16. 20.

Ἀναβρασάμεν@, ebulliens, *S. Job* 41. 22. ὡς ἀναβρασάμενον ἄρτον, כמרקחת ut ebulliens condimentum, *ibid.*

Ἀναγγέλλω, annuntiare ספר *A. Pſal.* 2. 7. ἀναγγελῶ, annuntiabit יביר *Inc.* 3. *Reg.* 14. 3. ἀναγγελεῖ, annuntiabit יהגיד *Symm.*

Ἀναγινώσκω, lego; ἀνέγνω, legit ויקרא *Symmac. Th. Heſai.* 37. 14. ἀνέγνωσε, lege קרא *Aq. Symm. Theod. Heſai.* 29. 11.

Ἀναγκασμὸς, coactio גזל *Inc. Lev.* 6. 2.

Ἀνάγλυφα, anaglyphi, ſculpturæ. *Videtur referri ad vocem* גסורי *Sym.* 3. *Reg.* 6. 18.

Ἀναγραφήσεται, deſcribetur ספר *S. Pſalm.* 21. 31.

Ἀνάγω, refero, reduco; *Inc.* ἀνήγαγον, retulerunt ויגידו *Exod.* 16. 22. ἀνήγαγον ויורידו *Theodotio, Jud.* 16. 21 ἀνήγαγον, aſcendere feci, induxi העליתי *Aq. S. Jud.* 6. 8. *Inc. Jud.* 15. 13.

Ἀναζεύγνυμι, moveo, proficiſcor, ἀναζεύξωσι, proficiſcentur יסעו *Inc. Num.* 2. 9. & *ſeqq.*

Ἀναζώω, vivifico, ad vitam reduco; ἀνεζώωσάς με, vivificaſti me, ad vitam reduxiſti me חייתני *Symmach. Pſalm.* 29. 4. ἀναζώωσον, vivifica *Symm. Hab.* 3. 2. *A. S. Oſee* 6. 2.

Ἀνανάλλω, refloreſco; ἀνέθαλεν, refloruit יעלו *Th. Pſalm.* 27. 7. שלח *A. Pſalm.* 128. 6.

Ἀνάθημα, anathema חרם *Incerti; Lev.* 27. 21. *Jud.* 1. 17. *Inc.* 1 *Reg.* 15. 21.

Ἀναθεματίζω, anathematizo, *vel* deleo, deſtruo; ἀναθεματίσθημεν יחרם *A. Th. Exod.* 22. 12. *Exod.* 22. 20. & *Deut.* 3. 6. ἀνεθεματίσαμεν delevimus, ובחרם *A. Deut.* 2. 34. *in Append. A. Jud.* 1. 17. *Inc.* 1. *Reg.* 15. 9. *Item* ובחרו ἀνεθεματίσαμεν, intercecione delevimus, *Deut.* 3. 3. ἀνεθεμάτισε החרים *Joſ.* 8. 26. *Reliqui* 1. *Reg.* 15. 8. *Aquila, Symmachus, Theodotio, Heſai.* 11. 15. *Reliqui, Mich.* 4. 13

Ἀνάθημα חרם donum, munus, *forte legendum*; ἀνάθεμα, anathema, *Aquila, Symmachus, Theodotio, Ezech.* 44. 29.

Ἀναθυμίασις, fuſitus ודמורת *S. Cant.* 3. 6.

Ἀναιδεύομαι, ἀναίδευσαι, impudenter ſe geſſit, *Theodot. Prov.* 7. 13.

Ἀναίδεσι, impudentes, *S. Job* 15. 4.

Ἀναίδης, impudens נתף *S. Heſai.* 33. 19. *Item*, ἀναιδὲς, *S. Ezech.* 3. 7.

Ἀναιρῶ, occido; ἀνεῖλε, occidit יהרג *Th. Job* 5. 2. ἀνεῖλεν, occidit פגע *Inc. Jud.* 8. 21. ἀνῃρημένων, occiſorum חללים *A. S.* 2. *Reg.* 1. 22.

Ἀναίσθητος, ſine ſenſu בלי דעת *Sym. Job* 36. 16. נבל *Th. Prov.* 17. 21.

Ἀναίτιος, inculpatus חנם *S.* 1. *Reg.* 25. 31. *S. Job* 22. 6. *Item* צדיק *S.* 2. *Reg.* 4. 11. חס *Inc. Job* 9. 20.

Item נקי *Sym. Job* 17. 17. *&* *Pſalm.* 10. *ſec. Hebr.* 8. *S.* 1. *Reg.* 19. 5.

Ἀναιτίως, ſine cauſa חנם *Incert. Job* 9. 17. *A. S. Pſ.* 34. 7. *Item* בלי־פשע *S. Job* 34. 6.

Ἀναιτίλλω; ἀνειτίλατο, revocavit חדגה *Symmachus*, *Thren.* 1. 12.

Ἀναίμπτω, reflecto, redeo; ἀνέκαμψεν, reverſus eſt, *Incerti* ותשב *Jud.* 11. 39. *Item Incerti*, 2. *Reg.* 10. 5. *A. S. Pſalm.* 58. 7.

Ἀναιρεφαλαίω, recapitulo, recognoſco; ἀνακεφαλαιώθην, *f.* ἀνεκεφαλαιώθην, recognitæ ſunt כלו *Th. Quinta Editio*, *Pſal.* 71. 20.

Ἀνακλάω, refringo, reflecto; ἀνακλάσει, reflectet ומלק *Samaritanus*, *Levit.* 1. 15. *&* *Inc. Lev.* 5. 8. *in Appendice*

Ἀνακλίνω, reclino, *vel* reclinare facio; ἀνακλινεῖς, reclinabis תמה *A. Prov.* 2. 2.

Ἀνάκλισις, accubitus מסב *A. Cant.* 1. 12.

Ἀνακόπτω, reſeco; ἀνεκόπησαν, reſectæ ſunt הלמו *Th. Jud.* 5. 22.

Ἀνακρεμάζω· ἀνεκρεμάσθη, ſuſpenſus eſt תלוי *Incert.* 2. *Reg.* 18. 10.

Ἀνακρούω, explodo; ἀνεκρότησαν; exploſerunt הלמו *Th. Prov.* 23. 35.

Ἀνακτάομαι, reſtauro, recreo; ἀνεκτήσω, reſtauravit, *Symmac. Pſalm.* 22. 3. *Item* ἀνεκτήσω, ad ſe rediit, recreavit ſe ותשב *Symmach.* 1. *Reg.* 30. 12 *Sym. Thren.* 1. 16. ἀνακτήσῃ, recreabit ישבר *Symmachus*, *Pſalm.* 103. 11. ἀνακτώμενος, recreans מעודד *Symm. Pſal.* 146. 6.

Ἀνάκτορον, templi adytus מובה *S. Pſalm.* 25. 6.

Ἀναλαμβάνω, aſſumo, reſumo; ἀναλαβώμεθα, reſumamus הנשא *S. Job* 4. 1.

Ἀναλάμπω, illuceo; ἀναλάμψει, illucebit יגיה *Inc.* 2. *Reg.* 22. 29.

Ἀναλειψία, defectus unctionis משחן *Symmach. Pſ.* 108. 24.

Ἀναλεκτίδιον, collectorium, pera כלי *Aquila*; 1. *Reg.* 17. 40.

Ἀναλεμπτῆρας, *vel* ἀναλεπτῆρας, forcipes, *vel ut alii volunt*, hauſtra מעים *Ad quam Hebraicam vocem referri debeat, non ita certum eſt. Aq. Th. Jerem.* 52. 18. *S.* 4. *Reg.* 25. 14.

Ἀναλίσκω, conſumo; ἀναλώσει, conſumet יחרש *S. Eccleſ.* 2. 25. ἀναλώθησαν, conſumti, *vel* conſummati ſunt ויכלו *Symm. Job* 7. 6. *&* 9. *Pſal.* 30. 11. ἀναλωθήτωσαν, conſumantur יכלו *S. Pſalm.* 70. 13. ἀναλωθῇς, conſumaris תורש *Aquila*, *Gen.* 45. 11. *in Append.*

Ἀναλογίζομαι, recogito, mecum reputo; ἀνελογιζόμην, recogitabam ותשבתי *S. Pſ.* 76. 6.

Ἀνάλογον τούτῳ, conſentaneum huic לעמת־זה *Sym. Eccleſ.* 7. 15.

Ἄναλον תפל inſipidum, *A. Ezech.* 13. 10. *&* 22. 28. ἄναλα לי *Incerti*, *Levit.* 23. 14.

Ἀναλύω· ἀνελύετε, proficiſcimini שובו *Incert. Joſ.* 22. 8.

Ἀναμαρτησία, innocentia נקיון *S. Pſal.* 74. 13.

Ἀναμένω, exſpecto קיתי *S. Pſalm.* 24. 5. ἀνέμεινεν, exſpectavi ואקוה *S. Pſal.* 68. 21. ἀνέμεινεν, exſpectavit ויחל *S.* 1. *Reg.* 13. 8. *Item* τρεῖς ἡμέρας ἀναμενεῖς, tribus diebus exſpectabis ושלשת *A.* 1. *Reg.* 20. 19. ἀνάμενον, exſpecta חכתי *A. S. Pſal.* 41. 6.

Ἀναμίξ, inter בין *A. S.* 1. *Reg.* 10. 3.

Ἀναμιγνύω· ἀνέμιξε, commiſcuit בלל *A. Gen.* 11. 9. *in Appendice.* ἀναμίξωμεν ונבלה *Aq. Gen.* 11. 7. *in Append.* ἀναμεμιγμένος, mixtus משוח *A. Exod.* 29. 2.

Ἀναμιμνήσκων, commemorans מזכיר *Item* miniſter qui eſt à commentariis, *A.* 2. *Reg.* 8. 16. *Pſal.* 76. 12. ἀναμιμνήσκεσθε לזכר *Sym. Pſal.* 29. 5. *&* 76. 6. ἀναμνήσω, memorabo אזכירה *A. S. Th. Pſal.* 44. 18. ἀναμνῆσαι להזכיר *A. S. Th. Amos* 6. 10.

Ἀναμιμνήσκομαι, recordor אזכר *Symmach. Pſalm.* 41. 7.

Ἀνάμνησις, commemoratio זכר *Sym. Exod.* 3. 15. *Sym. Pſal.* 6. 6.

Ἀναμονή, patientia תוחלת *Symmach. Pſalm.* 38. 8. *&* 70. 7.

Ἀναινέω, renuo; ἀνήνασαι, renuiſti, recuſaſti ותמאן *A. Exod.* 4. 23. *A. Pſal.* 76. 4. ἀνήνατο, renuit כבד *S. Exod.* 7. 14. *in Append.*

Ἀνανεώσει ירש renovabit, *S. Job* 29. 20.

Ἀναντιῤῥήτως, irrefutabilis לא יענה *Symm. Job* 11. 2. *&* 33. 13.

Ἀναξέσαι, ad exacerbandam, *vel* ad refricandam *litem* לחרחר *A. Th. Prov.* 26. 21.

Ἀναξηράνω· ἀνεξηραμμένῳ, ſiccatus חרבת *Aquila*, *Prov.* 17. 1.

Ἄναξις, ſine cauſa חנם *S. Pſal.* 68. 5.

Ἀναξυρίδες, femoralia סרבלי *S. Dan.* 3. 21.

Ἀνάπαυσις, requies מנוחה *Aq. Symm. Levit.* 19. *in Append. Inc. Levit.* 23. 18. *&* *alibi. Item* מנוחת *Reliqui Pſalm.* 94. 11. *Item* שבתון *Inc.* 1 *evit.* 16. 31. נחת *Symm. Eccleſ.* 4. 6. משכב *S. Cant.* 1. 12. *Item* לינה *Inc. Job* 21. 12.

Ἀναπαύω, requieſco, ἀνέπαυσας, requieviſti ותשבת *Symmachus*, *Pſalm.* 88. 45. *Item* ἀνέπαυσεν רוח *Aq. Exod.* 10. 14. ἀναπαύσεται ושכן *S.* 2. *Reg.* 7. 10.

Ἀναπείθω· ἀναπείσῃ, perſuaſerit יסית *A. Deut.* 13. 6. *in Append.*

Ἀναπήγνυμι· ἀνάπηξον, confige, *vel* ſuffige תוקע *A. Num.* 25. 4. *&* *A.* ἡ ἀνάπηξόμεν αὐτὸς, & ſuffigamus eos ותוקענום *A.* 2. *Reg.* 21. 6. ויקעם ἡ ἀνάπηξον αὐτὸς, *A.* 2. *Reg.* 21. 9.

Ἀναπίπτω, recido, ἀναπεπτωκότες, delapſi נפשים *Sym.* 1. *Reg.* 30. 16. ἀναπέσητε, recideritis תשכבון *Sym. Pſal.* 67. 14.

Ἀναπλάω, extendo; ἀναπλάσει, extendet ירוש *Sym. Heſai.* 25. 11.

Ἀναπνεύμασις, vapor קיטור *Hebr. Int. Gen.* 19. 28.

Ἀνάπνευσις, reſpiratio רוחה *Aq. Exod.* 8. 15.

Ἀναπνέω, reſpiro; ἀνέπνευσε רוח *Theodotio*, 1. *Reg.* 16. 23.

Ἀναπνοή, reſpiratio נשם *Aquila*, *Symm. Theod. Gen.* 2. 7. *S. Job* 27. 3. *Incert. Pſal.* 150. 5. *Aquila*, *Heſai.* 1. 22. *Item* רוח *S. Job* 6. 4. *Aq. Job* 41. 7. *S. Eccl.* 3. 19.

Ἀναπωθήσονται, abſorbebuntur ונשתו *A. Heſ.* 19. 5.

Ἀναπωτούμενος· ἀναπεπωτισμένους, confectos משחים *Theod. Exod.* 29. 2.

Ἀναπολᾶν, animo verſare, revolvere; *Sym. Pſal.* 38. 4. ἀναπολῶν, animo volvens אוכרה *S. Pſal.* 41. 5. *S. Pſal.* 76. 12.

Ἀναπόστροφος, qui averti non poteſt לא־ישיב *Sym. Job* 9. 13.

Ἀναπτόμενος, accenſus בער *A. Exod.* 3. 2.

Ἀναρίθμητος, innumerabilis, *Symmach. Theodotio*, *Prov.* 7. 26.

Ἀναρπάζω· ἀνήρπασα, diripui ואחלצה *A. Pſal.* 7. 5. ἀναρπάσει, diripiet יחרף *S. Job* 9. 12.

Ἀναρροφῶ, abſorbeo; ἀναρροφήσει שאף *S. Job* 5. 5.

Ἀνασῴζω· ἀνεσώσατο, liberavit הציל *A. Pſal.* 33. 5.

Ἀνάπτυστος, inſipidus תפל *Sym. Job* 6. 6. *S. Ezech.* 13. 10. *&* 22. 28.

Ἀνασείω, commoveo; ἀνέσεισας, commoviſti ותפיח *A. Job* 2. 3.

Ἀνασῶσαι· ἀνέσωσας, ſalvaſti וליות *A. Pſalm.* 29. 2.

Ἀνάστασις, reſurrectio, *vel forte melius*, ſtatura קומה *A. Cant.* 7. *Item* יקום *Inc. Gen.* 7. 4.

Ἀνάστατος, inſtabilis, vagus, *S. Heſai.* 16. 3. ἀνάστατον לגרה *S. Thren.* 1. 8.

Ἀνασπᾷ· ἀνέσπασεν, ſubvertit דנף *S.* 4. *Reg.* 18. 34. *Item S. Heſai.* 37. 13. ἀνάσπασον, extorres fac, ejice הניע *Sym. Pſal.* 58. 12. ἀνάσπασον, abſcede נוד *A. Pſ.* 10. 1. נודו *S. Heſai.* 22. 3.

Ἀνάστημα, altitudo קומה *A.* 3. *Reg.* 6. 10.

Ἀνάστημα, altitudo קומת *Aquila*, *Theod.* 3. *Reg.* 6. 10. קומה *Aq. Symmac. Ezech.* 40. 5. *varie legitur.*

Ἀναστρέφειν, verſari, reverti פנה *Sym.* ἀναστρέφωμεν, reverſi פנו *Deuter.* 1. 40 ἀναστρέφονται והתהלך *Sym.* 1. *Reg.* 2. 35. ἀναστραφήσομαι התהלכתי *Inc.* 1. *Reg.* 12. 2.

ἀναστρεφόμενα

ἀνεξιφώμεθα נהלך *Symmach. Pſalm.* 54. 15. ἀνεξιφεῖ) מחזיק *Sym. Job* 37. 12. ἀνεξιφώτων בשאב *Sym. Pſal.* 9. 4. *Aquila, Pſal.* 9. 18. ἀνεξεμμένα שכול *S. Pſalm.* 34. 12. ἀνεξεμμένον רמוח *Symm. Oſee* 7. 16.

Ἀναστερμὸς, ſalvatio פלוטה *Aq. Gen.* 45. 7. *in Appendice.*

Ἀναυσῆσαι, haurire.

Ἀναβράττεσθαι עכר *S. Pſal.* 38. 3.

Ἀνατέλλω· ἀνατολῶ, origitur יזרח *Reliqui, Heſ.* 60. 2. ἀνατεῖλαι לצמח *Incer. Jud.* 16. 21.

Ἀνατμήτικοὶ, diſſecantes פתחות *S. Pſal.* 54. 22.

Ἀνατολὴ, Oriens מזרח *Reliqui, Heſai.* 46. 11. *Incer.* 1. *Paralip.* 6. 78. זרח *A. S. Th. Heſai.* 60. 3. ἀνατολαὶ קדם. *Incert. Jud.* 8. 10. קדמה *Gen.* 2. 14. *Aq. in Appendice.* ἀνατολὴ יצאת השמש *Th. Jud.* 5. 3.

Ἀνατολικοὶ בני-קדם *S. Job* 1. 3. Orientales.

Ἀνατρέπων, everteris מבלים *A. Job* 12. 3.

Ἀναυξητὸς, non augendus ערורי *Aquila Secunda Editio Jerem.* 22. 30.

Ἀναφαίνω, apparco; ἀνεφάνη, apparuit וירח *A. Deut.* 33. 2.

Ἀναφέρω· ἀναφέρουσι, offerunt וירימו *Incer. Levit.* 22. 15. ἀνηνείκαμεν, attuli, obtuli ואעלה *S. 1. Reg.* 13. 12.

Ἀναφθέγξομαι· ἀνεφθεγξάμην, locutus ſum דברתי *S. Job* 39. 35.

Ἀναφθὼς, exuſtio בער *A. S. Heſai.* 1. 31.

Ἀναφορὰ, oblatio עלה *Symm. Gen.* 8. 20. & *Job* 42. 8. & *Pſal.* 19. 4. & *S.* 2. *Reg.* 6. 7.

Ἀναφορὶς, vectis; ἀναφορῖς, vectes ברים *Theodot. Exod.* 30. 4. *A. S. Th. Exod.* 39. 34.

Ἀναφυὰ, furculus, germen צמח *A. Zach.* 6. 12.

Ἀναφύσαι, exoriri, germinare אמח *Aquila, Heſai.* 42. 9.

Ἀναφύρω· ἀναπεφυρμένας, reſperſas, conſperſas, commixtas בלולות *A. S. Th. Levit.* 2. 4. ἀναπεφυρμένας, conſperſæ בלולה *Incert. Num.* 15. 6.

Ἀνάφυσις, repullulatio מצא *Incert. Job* 38. 27.

Ἀναφύω· ἀναφύσεις, produces תצא *Symmachus, Job* 38. 32.

Ἀναχωρῶ· ἀνεχώρησε, receſſit נס *Incert. Jud.* 4. 17. ἀνεχώρησεν, receſſit והלך *S. Cant.* 5. 17. ἀνεχώρησαν, receſſerunt נודו *A. Th. Heſai.* 33. 3.

Ἀναχώρησις, receſſio נדד *S. Pſ.* 54. 8.

Ἀναψυξις, refrigerium רוח *Sym. Heſai.* 32. 15. *Item* רפואת *A. Heſai.* 28. 12.

Ἀναψύχω, reſpiro; ἀνέψυξον ויחי *S. Th. Jud.* 15. 19. ἀνέψυξεν, reſpiravit, *A. Ex.* 31. 18. וינפש *Vide notam in Append.*

Ἀνδραγάθημα, viriliter geſtum, facinus grande כשרון *S. Eccleſ.* 5. 10.

Ἀνδραγαθία, fortitudo גבורה *S. Eccleſ.* 7. 17.

Ἀνδρεία, virtus, fortitudo גבורה *Samaritanus, Exod.* 32. 18.

Ἀνδρεῖος, virilis, fortis גבור *S. Jud.* 6. 12. & *Pſal.* 32. 16. *S. Heſai.* 3. 2. *Amos* 2. 16. *Item* חרץ *Th. Prov.* 12. 24. ἀνδρεῖα, fortia geſta בגבורי *A. S. Th. Prover.* 31. 19.

Ἀνδριὰς, ſtatua צלם *S. Dan.* 2. 31.

Ἀνδρὶς, vira, virago אשה *S. Gen.* 2. 23.

Ἄνεμος, ventus *vel* ſpiritus, *A. Gen.* 3. 8. & *Job* 1. 19. *S. Pſal.* 47. 8. *Item* קדים *S. ut videtur Gen.* 41. 6. *S. Job* 38. 24.

Ἄνεμων ἦχος, ventorum ſonitus קלת *Incert. Exod.* 9. 23.

Ἀνεμοφθορία, ventus, vaſtans שחפרת *Incert. Levit.* 26. 16. *Item* שדפון *A. S. Th. Amos* 4. 9.

Ἀνεπιτήδειοι ἐγένοντο, non egentes evaſerunt חדלו *S. 1. Reg.* 2. 5. *Ceiſlinianus Aquile adſcribit.*

Ἀνετράπη, everſo השבתי *S. Ezech* 7. 24.

Ἀνεξερεύνητος, non inveſtigabilis, inſcrutabilis אין חקר *A. Prov.* 25. 3.

Ἀνεξιχνίαστος, qui examinari non poteſt, inſcrutabilis אין חקר *A. Prov.* 25. 3.

Ἀνημέρωτα, inacceſſa *loca* תנות *S. Th. Malach.* 1. 3.

Ἀνεπιστημόνως, inſcienter, *S. Job* 21. 34.

Ἀνεπιστήμων, imperitus, *Symm. Pſalm.* 72. 22.

Ἀνεραυνῶν, inveſtigare-ושח *S. Pſalm.* 76. 7.

Ἄνεσις, remiſſio רוחה *S. Exod.* 8. 15.

Ἀνετάζω, examino; ἀνέζων, examinabant וידרשו *Inc. Jud.* 6. 29.

Ἄνευ, ſine בל *S. Pſal.* 15. 2. *A.* ἄνευ ἐμοῦ בלעדי *Gen.* 41. 16.

Ἀνεύθυντος, qui non proſpere agit, *Incert. Jerem.* 22. 30.

Ἀνευφήμουν· ἀνευφήμουν, benedicebam, laudabam ארנן *S. Pſalm.* 62. 8.

Ἀνέχω· ἀνάσχεσθε, ſuſtinete שאו *S. Job* 21. 3.

Ἀνὴρ, vir איש *paſſim Omnes. Item* אנוש *Incert. Joſ.* 2. 1.

Ἀνθεῖ· ἀνθήσει, florebit יפרח *Symmach. Pſalm.* 71. 7. *Lubulan*, floruerunt, *A. S. Pſalm.* 92. 13.

Ἀνθηρὸς (*vox dub.*) floridus בשרץ *S. Gen.* 2. 8.

Ἀνθιμὸς, floridus משי *A. Exech.* 16. 13.

Ἀνθίσημι, obſiſto; ἀνθεστήκει קמו *A. S. Th. Exod.* 32. 25. *Incer.* 2. *Reg.* 18. 31.

Ἄνθος, flos ציץ *Aq. Jerem.* 48. 9. ἄνθη, flores קרחי *S. Exod.* 25. 31. & 34. *Item* ששנים *S. Pſal.* 34. 1. & 54. 1. *S. Cant.* 6. 2.

Ἀνθρακιαὶ, carbones גחלי *A. Pſal.* 119. 4.

Ἄνθραξ, carbo רצף *Aq. S. Th.* 6. 6. ἄνθρακες, carbones גחלי *Omnes, Pſal.* 17. 13. ἀνθράκων פחים *Inc. Pſal.* 10. 6.

Ἄνθρωπος, homo אדם *Aq, S. Th. Gen.* 1. 26. אנוש *A. S. Th. Heſai.* 17. 11. *Inc. Joſ.* 2. 3. & *Omnes. Item* גבר *Incer. Job* 3. 2.

Ἀνθρωπότης, humanum genus בני אדם *Symmachus, Pſalm.* 48. 3.

Ἀνθυφαίρεσις, ſubtractio תרמים *A.* 1. *Reg.* 15. 23.

Ἀνίημι, remitto; ἄνες, remitte שעה *Theod. Job* 14. 6. *Item* ἄνηκεν, remiſit רפתח *Inc. Jud.* 8. 3.

Ἀνίστημι, ſurgo. *Aliquando active ſumitur pro* ſurgere facio, erigo. ἀναστήσει, ſurgere faciet יקום *Incer. Joſ.* 6. 26. *A. Th. Job* 7. 4. & 19. 25. *Aq. Gen.* 49. 9. *in Append.* יקים ἀναστήσει.

Ἀνίστασθαι· ἀναστήσῃ וקם *S. Num.* 14. 7. *A. Pſ.* 10. *ſecund. Hebr.* 12. קום *Incer. Deut.* 6. 7. *A. Th. Deut.* 10. 11. *Th. Job* 19. 25. *Item* ἀναστήσῃ, ſurget יסור *Aq. Gen.* 49. 10. *forte mendum pro* ἀναστήσῃ: *nam ſic hanc vocem Hebraicam ſolet vertere Aquila.*

Ἀνιῶμαι, doleo, crucior; ἀνιώμην ואנחה cruciabor, *S. Pſal.* 68. 21.

Ἀνοδία, invia לא דרך *S. Job* 12. 24.

Ἀνοησία, inſipientia אין תחבולות *Theodotio, Prover.* 21. 14.

Ἄνοητος, ſtultus, amens, inſipiens בלי-דעת *S. Job* 35. 16. כסיל *S. Pſal.* 48. 11. *S. Prov.* 1. 22. *A. Symm. Prov.* 17. 16. *S.* 9. 17. היונה *S. Soph.* 3. 1. *Item* שכר *S. 1. Reg.* 25. 21.

Ἀνοια, ſtultitia, amentia כסל *S. Pſal.* 48. 11.

Ἄνοιγμα, apertio פתח *Aquila, Num.* 4. 26. *Pſ.* 23. 7. *Aq. Heſai.* 13. 3. *Incert.* 3. *Reg.* 14. 6. *Aquila, Zachar.* 3. 9.

Ἀνοίγω, aperio; ἀνοίξω, aperuit ויבקע *Incer. Jud.* 15. 19. ἀνοίξω, aperiam אפתח *Sym. Pſalm.* 38. 10. *A. S. Pſalm.* 103. 28. *Incert. Job* 11. 5. ἀνοιγομένη, aperta נפתח *A. Zach.* 13. 1.

Ἀνοικοδομῆσαι, reædificare בנה *S. Job* 20. 19.

Ἀνόμημα, iniquitas עון *Levit.* 5. 1. *Incerti.*

Ἀνομία, Iniquitas עון *Incert. Levit.* 5. 17. *A. Pſalm.* 31. 5. *A. Amos* 3. 2. *S. Pſal.* 48. 6. *Item* רשעה *Incert. Deut.* 9. 5. *Item* מרשע *S. Job* 34. 10. *A.* 26. 39. *Item* פשע *S.* 1. *Reg.* 15. 23. *Th. Prov.* 22. 8. *Item* עוה *S. Job* 14. 17. *Item* שקר *S. Pſalm.* 7. 15. *Item Sym.* עולה *Prov.* 22. 8.

Ἀνομοιογονὶς כלאים *Aq. Deut.* 22. 9. *in Appendice dicitur eſſe Symmachi ex Codice Ceiſliniano.*

Ἄνομος, iniquus; ἄνομα, iniqua און *A. Th. Job* 34. 22. ἄνομος (υἱὸς) בליעל *S. 1. Reg.* 25. 17. filius iniquus.

Ἀνταλλαγμα, commutatio תמיר *Aquila, Symmach. Prov.* 17. 16.

Ἀντιαλλάττω· ἀντιαλλάξω, *Aquila, Deuter.* 26. 14. *metaphorice sumtum in Appendice.*

Ἀντάπόδομα, retributio גמול *Theodotio, Jud.* 9. 16. גמל *S. Th. Prov.* 19. 17. & *Hesai.* 59. 18. *Item* תאנה *Incerti, Jud.* 14. 4.

Ἀντάπόδοσις, retributio, *S. Psalm.* 102. 17. צדקות

Ἀντάποδίδωμι, retribuo, remunerò, vicem reddo; ἀντάποδώσει, retribuet והשיב *Incert.* 2. *Reg.* 16. 12. ישוב *S. Psalm.* 27. 4. & 53. 7. *Item* ישלם *Sym. Prov.* 19. 17. *S. Psalm.* 40. 11. ἀντάποδώσω ישם *Incer.* 1. *Reg.* 2. 20.

Ἀντάρσις, conjuratio קשר *Incerti*, 4. *Reg.* 11. 14. *S. Hesai.* 8. 12.

Ἀντείπειν, contradicere במריבת *Incerti, Numer.* 27. 14.

Ἀντέχω, retineo; ἀντέξει, retinebit *vel* sibi conciliabit תתמך *Symm. Prov.* 11. 16. ויאחז *Th. Job* 17. 9. חסכת *S. Psalm.* 40. 13.

Ἀντίκλησις, collatio הגה *A. Ezech.* 2. 7.

Ἀντιγράφω· ἀντιγράψω, descripsit וכתב *Theodotio, Jud.* 8. 14.

Ἀντιδακτύλιος, pollex בהן *A. Exod.* 29. 20.

Ἀντιδιαστείμενον, contra dispositum; *id est*, varium שעטנז *A. Deut.* 22. 11.

Ἀντιδικάζω, contra litigo; ἀντιδικήσει יריב *Incerti, Jud.* 6. 31.

Ἀντιδικασία, litigatio ריב *A. Prov.* 20. 3.

Ἀντίδικία, contradictio מדין *Incerti, Prov.* 26. 28. *A. Prov.* 19. 13. & מדון 18. 25. *Item* מריבת *S. Exech.* 48. 22.

Ἀντίδικος, adversarius מדין *A.* 2. *Reg.* 21. 20.

Ἀντίδικων, adversarius ריב *Incert. Jud.* 12. 2.

Ἀντίζηλος, æmulus צר *Aquila*, 1. *Reg.* 2. 32. *Item* עד *S.* 1. *Reg.* 28. 16. *Item* ἀντίζηλος, *feminin.* æmula צרת *Incert.* 2. *Reg.* 1. 6.

Ἀντίζηλοι, æmuli עד *A. Ps.* 138. 20.

Ἀντικαταλλάττω· ἀντικαταλλαγήσῃ, commutabuntur וחמורתה *S. Job* 28. 17.

Ἀντικεῖμαι, oppositus sum; ἀντικεῖσθαι לשטן *Theod. Num.* 22. 22. *S. Psal.* 37. 21. *A. S.* 3. *Reg.* 11. 14.

Ἀντικείμενος, adversarius, inimicus שטן *Th. Job* 1. 26. ἀντικειμένη, adversaria שפנה *A.* Gen. 16. 21. *Incer. Psal.* 102. 29.

Ἀντικρύ, e regione נגד *Sym. Gen.* 2. 18. *in Append.* לנגד *S. Psal.* 17. 25. ἴσὶ τὸ ἀντικρὺς עבר־עבר e regione, *S. Th. Exod.* 28. 26.

Ἀντιλαλεῖν, contra loqui, contradicere מדן *Symm. Psal.* 138. 20.

Ἀντιλαμβάνω, suscipio; ἀντιλαμβάνεται סמך *Sym. Psalm.* 36. 17. ἀντιλαβέσθαι תמך *A. Psal.* 16. 5.

Ἀντιλέγω, contradico; ἀντιλέξουσι, contradicent ידון *Aquila, Psal.* 138. 20. ἀντιλέγων, contradicens, *Sym. Job* 16. 8.

Ἀντίληψις, susceptio, *vel* patrocinium עזר *S. Psal.* 88. 20. *Item* אילת *A. Psalm.* 21. 1.

Ἀντιλογία, contradictio שוט *Incert. Job* 5. 21. *Item* רשע *S. Job* 20. 29. ἀντιλογίαι, contradictiones *vel* rebelliones מריבי *Incert.* 2. *Reg.* 23. 44. *Symmach. Psal.* 17. 40.

Ἀντίον, malus מנוד *A. Th.* 1. *Reg.* 17. 7.

Ἀντιοχθίζομαι, æquo, coæquo; ἀντιοχθίσει, æquabit se יערך *S. Psal.* 88. 7.

Ἀντιπέρα, ex opposita ora אל־עבר *Aquila*, *Deut.* 30. 13.

Ἀντιπνέω, ex adverso spiro; ἀντιπνέει תמסר *A. Job* 4. 15.

Ἀντιποιέω, detineo; ἀντιποιῇ מסתולל *A. Ex.* 9. 17. μὴ ἀντιποιήσῃ αὐτῆς, ne sibi vendicet eam אל־ידרשהו *S. Job* 3. 4.

Ἀντίρρησις, contradictio תשובת *S. Job* 21. 34.

Ἀντιπαραβαλεῖ, comparabitur תסלה *Incert. Job* 28. 19.

Ἀντιρρήσει, contradicet יענה *Job* 39. 31.

Ἀντλέω *vel* ἀντλάω, haurio; ἀντλῶν דלה *Inc. Exod.* 2. 19.

Ἄντρον, antrum צריח *Incerti, Jud.* 9. 43.

Ἀνυδρος, inaquosus ציה *Incerti. Jerem.* 50. 12.

Ἀνύπαρκτος, de medio tolletur; *Symmachus, Job* 24. 17. ἀνύπαρκτοι, non existentes אלילים *S. Ps.* 95. 5. *Hoc postremum dicitur de diis gentium, utpote qui nullatenus existant.*

Ἀνυπαρξία, interitus בלחות *Aquila, Job* 18. 14. & *Theod.* 18. 15. *Item A. S. Job* 27. 20.

Ἀνυπερθεσία, nulla dilatio; celeritas; ἀνυπερθεσίας עברות *A. Psal.* 7. 7. *A. Osee* 5. 10. *A. Amos* 1. 11.

Ἀνυπερθέτησεν, non distulit ויתעבר *Aq. Psalm.* 77. 21. & 59.

Ἀνυπόστατος, intolerabilis בליעל *Sym. Prov.* 16. 27. ἀνυπόστατος λέων, subsistentiâ carens leo לוש *Symmac. Job* 4. 11. ἀνυποστάτων קרצים *S. Job* 85. 14.

Ἀνυπότακτοι, immorigeri בליעל *S.* 1. *Reg.* 2. 12.

Ἄνωθεν, desuper מלמעלה *Th. Jos.* 3. 13.

Ἀνώνυμος, absque nomine בלי־שם *Incer. Job* 30. 8.

Ἀνωφελία, inutilitas און *A. Jer.* 4. 19.

Ἀνωφελὴς, inutilis און *A. S. Jos.* 7. 2. ἀνωφελὲς, *Aq. Job* 4. 8. *Aq. Job* 15. 35. *Psalm.* 6. 9. & 10. *Hebr.* 7. *Psalm.* 54. 4. *Prov.* 22. 8.

Ἀξινδίον, securis, securicula קרדם *Symmach.* 2. *Reg.* 13. 20.

Ἀξίνη, securis קרדם *Theod.* 1. *Reg.* 13. 20. *Incert.* 1. *Reg.* 13. 21. *S. Ps.* 73. 6.

Ἄξιοι θανάτου, digni morte בני מות *S.* 1. *Reg.* 26. 16. *A. S.* 2. *Reg.* 12. 5.

Ἀξιοπρέπεια, dignitas הדר *S. Psal.* 89. 16.

Ἀξιῶ, dignor, *vel* precor אנה *S. Psal.* 114. 4. ἠξίωσε ויבקש *Incerti*, 2. *Reg.* 16. 16. ἀξιῶ, quæso נא *Sym.* 1. *Reg.* 15. 25.

Ἄξίωμα, dignitas הדר *A. Psal.* 8. 6. *A. Psalm.* 110. 3. *S. Hesai.* 53. 2.

Ἄξων, axis גביב *Incert. Prov.* 3. 17. ἄξων, potest hic *intelligi pro* orbita *vel* semita, *si vox Hebraica spectetur.*

Ἀοίκητος, inhabitabilis ישמת *Incerti, Num.* 33. 49. *Item* ערבה *S. Deuter.* 3. 17. *S. Jos.* 3. 16. & 4. 13. & 15. 6. *S. Ezech.* 47. 8. *Item* תמים *A. Psal.* 43. 20. *Ps.* 67. 5. נשמה *Sym. Psal.* 68. 26. *Item* ירל *Aq. Deuter.* 32. 10.

Ἀοχλητοὶ, imperturbati שאננו *S. Job* 5. 18.

Ἀπαγγελία, annuntio; ἀπαγγελίας חגיד *Hebr. Interpr. Job* 1. 15. *S.* 36. 33. *Psalt.* 29. 10. & 39. 6. *A. S. Th. Hesai.* 3. 9.

Ἀπάγων, abducens סוליך *A. Job* 12. 17.

Ἀπαιδευσία, insicitia; imperitia אין־מוסר *Sym. Prov.* 5. 23. *Incerti, Prov.* 20. 1.

Ἀπαίδευτοι, immorigerati (*supple*, filii) בליעל *S. Jud.* 19. 22. *Item Th.* 1. *Reg.* 2. 16. ἀπαιδεύτων ושרירים *Symmac. Eccles.* 7. 6.

Ἀπαίρω, proficiscor; ἀπάραν ויסעו *Samaritan. Exod.* 14. 15. *Item* ἀπαρῶσι יסעו *A. S. Num.* 2. 17. *Sym. εἰς* τὸ ἀπαίρειν למסע ad proficiscendum, *Deuter.* 10. 11. *S. Gen.* 11. 2. *in Appendice* ויסעו *S.* ἀπᾶραι *Gen.* 12. 8. *in Appendice.*

Ἀπαιτέω, exigo; ἀπαιτῶν, exigens נשה *S. Hes.* 24. 2. ἀπαιτοῦσι נשיהם *A. Hes.* 3. 11. ἀπαιτοῦντος הנגש *Th. Hesai.* 9. 14.

Ἀπαλλάττομαι, discedo, abeo; ἀπαλλαγήσῃ, abscedet, *S. Job* 7. 9.

Ἀπαλλοτριόω, abalieno; ἀπαλλοτριωθήσαν, abalienatæ sunt נזרו *A. Th. Hesai* 1. 4. ἀπαλλοτριωμένον, abalienatum קרוי *Th. Jerem.* 22. 29.

Ἀπαλὸς, tener נרש *Aquila, Sym. Levit.* 2. 14. *Item* רך *A. S.* 2. *Reg.* 3. 39. ἀπαλὰ רכות *A. Th. Job* 40. 22. *S. Psal.* 54. 2. *S. Prov.* 15. 1. *Prov.* 25. 15. *A. S. Gen.* 29. 17. *in Append.* ἀπαλὰ אביב *A. S. Levit.* 2. 14. *id est*, tenera, teneræ fruges.

Ἀπαλότης, mollities רך *Aq. Deuter.* 28. 56. *in Appendice.*

Ἀπαλυσμένα, emollita רככה *S. Hesai.* 1. 6.

Ἀπαντάω, occurro, *Incert. Deuter.* 31. 29. ἀπαντᾷ קורא *S. Psal.* 41. 7. ἀπάντησον פגע־בו *Incert. Jud.* 8. 21.

ἀντιθεσεις ἀὼπ לקראתו *Symmachus*, 1. *Reg.* 16. 4. & *S.* 4. 10. 13.

Ἀπάντημα, occurſus למב *A. Oſee* 13. 14. *Item* מבץ *Incer.* 3. *Reg.* 5. 4. *eſt proprie occurſus ad percutiendum & occidendum.*

Ἀπάντησις, occurſus לקראת *Theodotio*, *Jud.* 4. 18. εἰς ἀπάντησιν לקראת in occurſum, *Inc. Jud.* 19. 3. & מבוי *A. S. Th. Job* 39. 22.

Ἀπάνωθεν, deſuper מעל *S. Prov.* 24. 18.

Ἅπαξ, ſemel הפעם *Sym. Theod. Gen.* 2. 23. באחה *S. Job* 33. 14.

Ἄπαρσις, profectio מסע *A. Th. Deut.* 10. 11.

Ἀπαρτίζω, perficio; ἀπαρτισθήτω יגמר *S. Pſ.* 7. 10. ἀπηρτισμένοι שלמים *Aq. Geneſ.* 34. 21. *A. Amos* 1. 6. ἀπηρτισαι, perfecta eſt כלתה *S.* 1. *Reg.* 20. 7.

Ἀπάρτισμα· ἀπαρτισμάτων, ſummitatum מפרות *S.* 3. *Reg.* 7. 9.

Ἀπαρχή, primitiæ ראשית *Reliqui*, 1. *Reg.* 15. 21.

Ἀπατάω, decipio, ἀπατήσει σε, decepit te; *Hebraus Interpr.* חסותך *Job* 36. 16. ἀπατωμένη, decepta בוחה *Symmac. Oſee* 7. 11. ἀπατεμένοι, decepti פתאים *Th. Prov.* 1. 4.

Ἀπειθέω· ἀπειθήσας, recuſaſti, non obtemperaſti מאן *Symm. Exod.* 4 23. *S.* ἀπειθεῖς, non obtemperas מאן אתה *Exod.* 9. 2. ἀπειθῆσαι, rebellarunt מרו *S. Pſalm.* 104. 28. ἀπειθῆσαι מצו *S.* 1. *Reg.* 15. 23.

Ἀπειθὴς, rebellis; ἀπειθεῖς, rebelles מורדים *S. Pſ.* 65. 8. & 67. 19. *S. Heſai.* 1. 23.

Ἀπειλέω, minor, comminor; ἀπειλήμενος, comminans וזעם *A. Pſ.* 7. 12.

Ἀπειλή, interminatio ועם *A. Exech.* 22. 31.

Ἄπειμι, abſum; ἄπειν, abſit חללה *Symmachus*, *Job* 34. 10.

Ἀπεφημίσω, prohibitum תבל *Aq. Levit.* 18. 23. *in Appendice.*

Ἀπειρία, imperitia שחה *S. Pſal.* 68. 6.

Ἄπειρος, imperitus לא-נסה *S. Reg.* 17. 39.

Ἀπέκτασις, extenſio מפרש *Th. Job* 36. 29.

Ἀπελαύνω, abigo, expello; ἀπέλασε ויגרש *Incerti*, 1. *Reg.* 23. 5. ἀπέλασον, abige תגרש *A. Th. Prov.* 25. 4.

Ἀπελέγχω, redarguo; ἀπήλεγξας, redarguiſti מלת *S. Pſal.* 118. 118.

Ἀπελάτους· ἀπελάτους, non dolata אשכנים *Incert.* 3. *Reg.* 10. 11.

Ἀπέναντι, e regione, ex adverſo לפני *Incer. Levit.* 8. 26.

Ἀπέτεια, infania מומה *A. Pſalm.* 138. 20.

Ἄπειρον, infinitum עד *S. Pſ.* 20. 5. ἀπερόντως, infinitos, *S. Pſal.* 68. 3. *Hic* ἀπερασίτους *vertit Symmachus.*

Ἀπεριτμητος; incircumciſus ערל *Theod. Exod.* 6. 12. ערלים *Incer. Ezech.* 28. 10. *Th. Ezech.* 32. 19.

Ἀπερίτρεπτος, inverſabilis, qui everti non poteſt, qui non vacillat בל-תמוט *Symmach. Pſal.* 9. 10. *S. Pſ.* 124. 1.

Ἀπέρχομαι; abeo הולך *Aquila*, *Geneſ.* 15. 2. *in Append.* ἀπῆλθον, abierunt וילכו *Theodotio*, *Jud.* 9. 54. & *Cant.* 19. 3. & 7. ἀπελθέτω לכו *Incerti*, *Exod.* 5. 18. & *alibi* ἀπῆλθε ויקל *Incerti*, *Jud.* 6. 10.

Ἀπέχω, abſtineo; ἀπέχεται ונאש *S.* 1. *Reg.* 17. 1. ἀπέχεσθε, abſtimuit חדל *S. Pſalm.* 35. 4. ἀπέχῃ השע *S. Pſal.* 38. 14.

Ἀπηδία, cruditas וזא *S. Num.* 11. 20.

Ἀπηλιώτης, ſubſolanus, *ventus* קדים *Aquila*; *Jerem.* 25. 26.

Ἀπήνη· ἀπήναι, pyrorum בכאים *Aquila*, 2. *Reg.* 5. 23.

Ἀπλᾶ, i. ſimplicia exemplaria. *Sic vocabantur ea, quæ ſolam LXX. Interpretum Editionem continebant, ad differentiam Tetraplorum, quæ quatuor; & Hexaplorum quæ ſex textus habebant. Vide initio Prælimenarium.*

Ἀπλανῆται, qui errare nequeunt נאמנים *Symmachi Job* 12. 18.

Ἀπλαστίον, ſimplex poculum, *vox Diodori Tarſenſis quæ ſignificat idem quod κύπελλον in LXX. Gen.* 44. 2. *in Notis.*

Ἁπλότης, ſimplicitas תם *Th. Job* 21. 23.

Ἁπλότης, ſimplicitas תם *Aquila*, *Theod. Job* 4. 6. *Symm. Gen.* 20. 5. *In Append. S. Job* 27. 5. *S. Pſal.* 7. 9. & 36. 37. *Aquila*, *Pſal.* 25. 1. & *alibi. Item* תמרת *S. Job* 2. 9.

Ἁπλοῦς, ſimplex תם *A. Gen.* 25. 27. *A. Th. Job* 1. 1. *Incer. Job* 1. 8. & 9. 20. *A. Pſ.* 19. 1. *Item* ישר *S. Job* 33. 3. *S. Pſ.* 35. 11. ἁπλοῖ, ſimplices כנים *S. Gen.* 42. 11.

Ἁπλόω, expando, explico; ἁπλώσεις, expandes ופרשת *S. Job* 11. 13. *S. Heſai.* 33. 23.

Ἁπλωμα, expanſio פרץ *Incert. Gen.* 38. 29.

Ἀποβαίνω, deſcendo, procedo; ἀποβήσῃ, deſcendet יגה *Symm. Job* 18. 3.

Ἀποβάλλω, ejicio; ἀποβλῆτε חקיא *S. Th. Levit.* 20. 22. *Item* ἀπεβλήθη, ejectus eſt נתקל *A.* 2. *Reg.* 1. 21. ἀποβάλλονται, ejiciuntur תבוקנה *S. Job* 39. 3. ἀπεβλήθη זנח *S. Oſee* 8. 3.

Ἀποβδελύσσω· ἀπεβδελύξαῦ, abominatus eſt שקץ *Incert. Pſal.* 21. 24.

Ἀποβλῆτες, feneſtellæ, *vel* conſpicilla שקפים *A.* 3. *Reg.* 7. 4.

Ἀποβλέπω, reſpicio; ἀποβλέψουσι, reſpiciunt ורשו *Inc. Job* 6. 19. ἀποβλέπων, reſpiciens יביט *S. Job* 36. 25. *A. Pſ.* 33. 6. *Item* ἀποβλεπόντων, reſpicientium מעונגים *Aquila*, *Jud.* 9. 37. *ſuſpectum.* ἀποβλεπίδες [ἀνεῳδες] reſpicientes feneſtræ שקפים *A.* 3. *Reg.* 6. 4.

Ἀπόβλητον, abjectum, *vel* abjiciendum פגול *Aq. Sym. Levit.* 7. 18. *Item A. Levit.* 19. 7.

Ἀποβλύζω, ſcaturio; ἀποβλύζουσι, ſcaturiunt ובועון *Symmach. Pſal.* 58. 8.

Ἀπόβλητον, abjectum, *vel* abjiciendum, *Levit.* 7. 18. *in Nota Append.*

Ἀπόβροχις, infuſio משרת *Aquila*; *Symm. Num.* 6. 3. *in Appendice.*

Ἀπογαλακτίζω, ablacto; ἀπογαλακτισθείς, ablactatus גמל *Sym. Pſalm.* 130. 2.

Ἀπογινώσκω, reprobo, *vel* deſpero; ἀπήγνων, deſperavi נואש *A. Jer.* 2. 25. ἀπογνώσονται, deſperabit ונואש *A.* 1. *Reg.* 27. 1. ἀπογνωσθῶ, animum deſpondi ואנושה *Aq. Pſal.* 68. 21. ἀπογνωσμένων נמס *Inc.* 1. *Reg.* 15. 9.

Ἀπογραφὴ, deſcriptio כתוב *Theodotio*, *Pſal.* 86. 5.

Ἀποδείκνυμι, oſtendo, exhibeo, ἀποδείξας הבחת *Sym. Gen.* 24. 14. *in Appendice.*

Ἀποδιαχωλίω, divido. ἀποδιχωλιεῖς תבחיל *Incerti*, *Joſ.* 1. 6.

Ἀποδιδράσκων, aufugiens תברוח *Aquila*, *Prov.* 19. 26. ἀποδιδράσκοντες מתפרצים *Th.* 1. *Reg.* 25. 10. & ἀποδῷ, & aufugit ויברח *Th. Jud.* 11. 3.

Ἀποδίδωμι· ἀποδώσω, reddam אשלם *Sym. Pſalm.* 55. 13. & 60. 9. *A. Pſal.* 61. 11. ἀποδώσει, reddet ושיב *Sym.* 1. *Reg.* 26. 23.

Ἀποδιώκω, perſequor; ἀποδιώξῃς perſecutus fueris תבלי *Symmachus*, *Heſai.* 16. 3.

Ἀποδοκιμάζω, probo, *vel* reprobo; ἀποδοκιμάσεις חבחר *S. Job* 34. 33. ἀπεδοκίμασεν, reprobavit ויפאס *S. Pſal.* 35. 5. & 52. 6. *Item S. Pſal.* 77. 59. & 88. 39. *Aquila*, *Prover.* 3. 11. *S. Heſai.* 8. 6. ἀποδοκιμάσητε, reprobaveritis תמאסו *S. Levit.* 26. 15. ἀποδοκιμάσω; reprobavi באסתי *A.* 1. *Reg.* 16. 1.

Ἀπόδομα, donum תנופה *Inc. Num.* 8. 13.

Ἀποδράναι, aufugere, *Inc. Gen.* 31. 26. *in Append.*

Ἀποζήτει μου, procul me ממני *S. Pſal.* 17. 1.

Ἀπόκειται, depoſitum צפון *S. Pſal.* 16. 14. & *Pſal.* 30. 20. ἀπόκειται κεκρυμμένοι, depoſita abſcondita שצפנו מטמוני *A. Deuter.* 33. 19. *in Append.*

Ἀποκεῖται, depoſitum שית *S. Pſ.* 72. 6. *Item* אסם *Aquila*, *Prov.* 3. 10. ἀποκεῖται, apotheca. שחתי *Aq. Heſai.* 19. 10.

Ἀποκλείω, opprimo לחץ ἀποκλείοντες, opprimentes לחצים *A. Exod.* 3. 9. *S. Jud.* 10. 12. ἀποκλείσασά με שוררו *S. Pſal.* 5. 9. opprimentes me.

Ἀποκλιμὶς, oppreſſio לחץ *A. Exod.* 3. 9.

Ἀποκτένεσθαι, mori מות *Aquila*, *Geneſ.* 46. 30. & *alii.*

Ἀποικία, tranſmigratio גלות *Th. Heſ.* 23. 7. גלות *Incert. Jer.* 28. 4.

Ἀπαιζοντες, transferentes גולות *Th. Jer.* 27. 20. ἀπῆκεν, transmigrare fecit הגלה *Aquila*, *Theodotio*, *Jer.* 29. 1.

Ἀπαίχεμαι, abeo, abſcedo; ἀποιχομένων, abſcedentium חלוף *Symmachus*, *Prov.* 31. 8.

Ἀπαναστήσαι, reſtituo; ἀποκατασῆ ישב *Inc.* 1. *Reg.* 5. 11. ἀποκαθιῶ, reſtituo, *vel* reſtituam ושבתי *Symm. Ezech.* 16. 53. ἀποκαθιστάνει ישיב *S. Job* 39. 12. ἀποκαθιστανέσι, reſtituet ישיב *Symm.* 39. 12. *Sym. Theodot. Heſai.* 1. 26.

Ἀπανελῶ, revoco; ἀπεκλήθη, revocatus eſt יעץ *A. Gen.* 4. 4. *Videtur mendum pro* ἀπεκλήθη, *vide in* ἀπελῶ.

Ἀπεκαλοῦνται, revocantur יאספון *S. Heſai.* 31. 7.

Ἀπεκαλύπτω, revelo; ἀποκαλύψει, revelabit וגל *Reliqui*, *Job* 36. 10. ἀπεκαλύφθη יגלה *S.* 1. *Reg.* 3. 7.

Ἀπεκαλυφθήσῃ, revelabitur יתגלע *Sym. Prov.* 20. 3. ἀποκαλύφθαι ערם *S. Jud.* 5. 2.

Ἀπεκαμόν, ſuccumbere ליאש *Incert. Eccl.* 2. 20.

Ἀπεκδεχόμαι, expecto; ἀποκδεχόμενοι, expecta התחולל *A. Pſal.* 36. 7.

Ἀπέκκυμα, exuſtio מוקד *S. Pſal.* 101. 4.

Ἀπέκειμαι, repoſitus ſum; ἀπόκειται, cui repoſitum eſt שלוח *Aq. Gen.* 49. 10. ἀπόκειται כמס *Sym. Deut.* 32. 34.

Ἀπεκένωσε, evacuo, exonero; ἀποκενῶσαι, ad exonerandam alvum לרחך את־רגליו *A.* 1. *Reg.* 24. 4. ἀποκενώσῃς, תער *A. Pſal.* 140. 8.

Ἀπεκεφάλιζον, capite truncare, *Incert.* 1. *Reg.* 31. 9.

Ἀπεκλίθη· ἀπεκλίθη, delinitus eſt, *Aq. Gen.* 4. 4. *mendum pro* ἀπεκλίθη, *vide in* ἀπελῶ.

Ἀπέκλασε, frango; ἀποκλῶντι, frangenti פלח *Aq. Pſal.* 140. 7.

Ἀπόκλεισμός, clauſura מסגר *Pſal.* 141. 8.

Ἀπόκλεισ, conclusus סגור *Aquila*, *Theodotio*, 3. *Reg.* 6. 20.

Ἀπεκλαίω, claudo; ἀποκλάσει, claudet יסגר *Aquila*, *Levit.* 13. 11. ἀποκλάσιν, claudens סגר *Aquila*; *Theod. Heſai.* 22. 22. ἀποκλεισμέναι, clauſæ נעלות *Incert. Jud.* 3. 24.

Ἀπεκλίνω, declino, *Incert. Exod.* 23. 2. ἀ μὴ ἀποκλίνητε, & ne declinetis ולא־יסוד

Ἀπεκνίζω, vellico; ἀποκνίζοντες, vellicantes, *Sym.* קמטים *Job* 30. 4.

Ἀπόκομμα, abciſſio שכון *A. Ezech.* 10. 7.

Ἀπεκόπτω, abſcindo, ἀπέκοψαν, abſciderunt ויקצצו *Aq.* 2. *Reg.* 4. 12.

Ἀπεκρίνομαι, reſpondeo; ἀπεκρίνατο, reſpondit תשיב אמריה *Th. Jud.* 5. 29. ἀποκρίνῃ השיב *Reliqui*, *Job* 13. 22. *S. Job* 31. 14. *A. S.* ἀπεκρίθη ואשב *Joſ.* 14. 7. ἀποκρίνεται, reſpondebit אענה *Theod. Job* 9. 15. & *paſſim* ענה ἀποκρίνεται, יענה *Gen.* 41. 16.

Ἀπόκρισις, reſponſio מענה *Samaritanus*, *Exod.* 32. 18. מענה *S. Prov.* 15. 1.

Ἀπόκρυβὰ, abſconſio, latibulum סתר *Incert. Heſai.* 16. 4.

Ἀποκρύπτειν, abſcondere סתר *Th. Job* 3. 23. *A. Pſal.* 29. 8. *Aq. S. Pſal.* 88. 47. *Item* ἀποκέκρυπται, abſconſum eſt טמון *A. Th. Job* 20. 26. ἀπέκρυψα, abſcondi צפנתי *A. S. Cant.* 7. 14. Ἀποκρύβων· ἀποκρύψω, abſcondens, abſcondam הסתר אסתיר *Aq. Deut.* 31. 18. *in Append.*

Ἀπόκρυφὰ, occultum, abſconditum, latibulum סתר *Aq.* 1. *Reg.* 25. 20. *A. Heſ.* 32. 3. *Item* ענן *Incerti*, *Job* 26. 9.

Ἀπόκρυφ, abſcondita, *de virgine dicitur, quæ virorum aſpectui abſcondita manſit* עלמה *Aquila*, *Gen.* 24. 43. ἐν ἀποκρύφῳ, in abſcondito בסתר *Aq. Deut.* 27. 14. *in Append.* ἐν ἀποκρύφοις, in abſconditis במסתרים *Symm. Pſalm.* 10. *ſec. Hebr.* 8. *Aq. Pſal.* 80. 8. *Aq. Cant.* 2. 14. ἀπόκρυφον צפון *Symmach. Pſal.* 82. 4. ἀπόκρυφα, ſecreta להטים *Symmachus*, *Exod.* 7. 11. 22. *ſunt proprie preſtigia occulta* מטמנים *Sym. Theodot. Prov.* 2. 4.

Ἀπόκτονω, occido, interimo ערף *S. Exod.* 13. 13. *Inc.* כות *Exod.* 14. 11. הרג *A. S. Th. Gen.* 4. 15. *Inc. Jud.* 16. 2. & *Reg.* 24. 11. *S. Pſal.* 10. *ſec. Hebr.* 8. ἀπέκτεσαν ותאבל *S. Job* 1. 16.

Ἀπολακτίζω, calcitro; ἀπολακτίζετε, calcitratis תבעטו *Inc.* 1. *Reg.* 2. 28.

Ἀπολαῦσαι, frui לשאת *S. Eccleſ.* 5. 18.

Ἀπολείσει, deficere; ἀπολείψετε, deficietis תגרעו deficietis תגעש *Inc. Deut.* 4. 2. ἀπολειφθεὶς, reliquiæ אבר *Inc. Deut.* 26. 5.

Ἀπόλυγμα, terminus על־שדוין *Aquila*, *Exod.* 28. 33. *Sed Coſſinianus Codex habet A.* ἀπόλυγμα, connexio, contextus, *vide in Appendice eodem loco.*

Ἀπολιθῶ· ἀπολιθώθη, in lapidem verſus eſt נמש *Inc. Pſal.* 118. 70.

Ἀπολιμπάνω, derelinquo, ἀπολίμπανε שריד *Sym. Job* 20. 21.

Ἀπόλλυμι, perdo, *Samaritanus*, ἀπόλλυται אברה *Exod.* 10. 7. ἀπώλετ, periit אבד *S. Job* 4. 11. *S. Job* 14. 19. & 30. 2. *S. Pſal.* 9. 4. & 7. & *alibi*; ἀπολωλὸς חסרו *S.* 1. *Reg.* 12. 25.

Ἀπόλλυσι, perit ויאבד *A. Th. Eccleſ.* 7. 7.

Ἀπολύω, abluo; ἀπολελυμένη, abluta מתקדשת *Aq.* 2. *Reg.* 11. 4.

Ἀπολύω, abſolvo, dimitto; ἀπέλυσεν, dimiſit שלח *Symmachus*, *Jud.* 5. 15. ἀπόλυσαι, ſolve יתגורו *Sym. Heſai.* 51. 2. τράγ & ἀπολελυμένῳ, hircus dimiſſus עזאזל *A. Levit.* 16. 8. ἀπόλυσον, dimitte שלח *Sym.* 1. *Reg.* 20. 29.

Ἀπομετρῶ· οὐ ἀπομετρήσει, non nudabit מיטרא יגרע לא *Inc. Levit.* 21. 20.

Ἀπονάρκων, obtorpere פגרו ἀπενάρκησαν, obtorpuerunt, *Th.* 1. *Reg.* 30. 10. ἀπενάρκωσεν, obtorpuit נלאה *Symmachus*, *Proverb.* 26. 15.

Ἀπονεύω, abnuo, renuo, ἀπένευσατε כזרו *Symmac. Pſalm.* 138. 19. ἀπένευσας חשך *S. Cant.* 5. 6.

Ἀπονιψαμένη, abluta מתחת *Aquila*, *Symmachus*, *Theodotio*, *Prov.* 30. 20.

Ἀπόνενται, deſpero; ἀπονενημένους, deſperatos מחים *S. Jud.* 9. 4.

Ἀποξενῶ· ἀποξενοῦτο, ſe peregrinam ſimulabat מתנכרה *Inc.* 3. *Reg.* 14. 5. & *Gen.* 42. 7. *in Appendice.*

Ἀποπαύω, ceſſare facio; ἀποπαύσας, ceſſare feciſti השבת *S. Pſalm.* 88. 45.

Ἀποπεμψάμενος· ἀποπεμψάμενος, cum dimiſiſſet, *Sym. Jud.* 3. 20.

Ἀποσπάω, abduco, *ſic videtur ſignificare in loco mox adferendo*; ἀπεσπασμένος ריעו פרץ in diſcoopertus, *vel* abductus, *A. Exod.* 5. 4. ἀποσπασμὸς, *Exod.* 32. 25. *Deut.* 32. 42. *in Append.*

Ἀποσφίγγω, comprimo; ἀπεσφιγμένον חזר *Incert. Jud.* 6. 38.

Ἀπεσύρθη· ἀπεσυρῶσι, decidet יבול *Aquila*, *Pſ.* 1. 3.

Ἀπόσυρμα נבלת lapſum; id quod decidit, *Aq. S. Heſai.* 34. 4.

Ἀπορία· ἀπορίαι μοι שמתני dubium & anxium me fecit, *S. Cant.* 6. 11. ἀπορῆς, indigeas תורש *Symmac. Prov.* 20. ιγ'. ἀπορῶ ותצר anxius eram, *Theodotio*, 1. *Reg.* 30. 6.

Ἀπορίαις· ἀπορίαις, difficultates· גבהי *Symmachus*, *Job* 11. 8.

Ἄπορος, egenus רש *Aquila*, 1. *Reg.* 18. 23. *A. Th. Prov.* 28. 3.

Ἄπορον, anguſtia חבל *S. Eccleſ.* 8. 14.

Ἀπόῤῥυτος, defluxus נבלה *A.* 2. *Reg.* 25. 25. & *A. Deut.* 22. 21. *in Append.*

Ἀπορρέω, effluo, defluo; ἀπορρεῖ, defluit נבל *Aq. Heſai.* 34. 4. τῶν ἀπορρεουσῶν דבלות *A. Job* 2. 10.

Ἀπόῤῥυτον, defluens, *vel* ſtultus נבל *Aq. Pſalm.* 13. 1. *Pſalm.* 38. 9. *Pſalm.* 52. 1. *Prov.* 17. 11. *Item A. Deut.* 32. 21. *in Append.*

Ἀπορρήγνυμι, abrumpo; ἀπορρῆξαν, abruptum תברץ *S. Heſai.* 59. 5. *S. Pſal.* 34. 16. ἀπορρήξω חתלו *Th. Job* 39. 4. *ſuſpellum.*

Ἀπόῤῥητον, ſecretum כתר *Aq. Pſal.* 24. 14. *A. Pſal.* 54. 15. *A. Pſal.* 88. 8. ἀπορρήτῳ, ſecreta סוד *A. S. Job*

11.

11. 6. *Aquila*, *Job* 15. 8. *Aq. Proverb.* 21. 13.

Α' ἀπόρρητος · ἀπορρήτου ϛοφίας, arcanæ ſapientiæ תעלמת חכמה *Aq. Job* 11. 6.

Α' ἀπέρριπται, abjicio; ἀπέρριψε, abjeci אמאס *Aq. Job* 31. 13. ἀπόρριψον, projice הכניע *Aq. Job* 40. 7. ἀπερρίψω חסס *S. Pſ.* 20. 8. ἀπέρριψε מאס *Aq. Pſalm.* 35. 5. & *Pſalm.* 52. 6. ἀπέρριψέ με, projecit me רבני *Incert.* 2. *Reg.* 19. 26.

Α' πύρωσις, fluxus בוק *Incert. Ezech.* 1. 14.

Α' πορίαν · ἀπορήσουϛ, deſuet יבול *Incert. Ezechiel.* 47. 11.

Α' ῥεῖ, fluo; ἀπερρύη יזל *Incert. Jud.* 6. 38.

Α' ϛαφύντο · ἀπορύγησαν חברו effoſſi ſunt *S. Pſal.* 70. 24. ὀρυγήσονϛαι, effodientur יחגרו *Incert. Jerem.* 16. 6.

Α' ϛενόνυμι, exſtinguo; ἀπεϛένωθησαν, exſtincti ſunt דעכו *Aquila*, *Symm. Pſalm.* 117. 12. ϛενοχωρήσει, exſtinguetur תכבה *Sym. Prov.* 26. 20.

Α' ϛοιωνεῖ, taceo; ἀπεϛοίωνα, conticui דחתיישתי *Symm. Pſal.* 31. 3. ϛοιωνήσω, contico תצמיתו *Sym. Pſal.* 53. 7.

Α' πεπαικίζει · ἀπεπάϊσεν, palpitavit פקע *Incert. Jud.* 4. 21.

Α' πεπαλάϛη · διεπαλάϊϛη, diſſipabitur יפרע *A. Prov.* 29. 18.

Α' πεπελακίζω · ἀπεπελάκισε, amoviſti פנית *Symmach. Pſal* 79. 10.

Α' πεπελοπίζω · ἀπεπελοπίϛατε, palos figite, *forte melius* virgulta evellite ut viam paretis סלו *Aquila*, *Pſal.* 67. 5. & *Pſal.* 118.

Α' πεπονέω, conſidero; διαπεπονήμεθα ואצעה *Incert. Pſal.* 5. 4.

Α' πεπρωκίας, abjicias תטש *Incer. Pſal.* 26. 9.

Α' πελάϛει · ἀπεϛείλατο, abegit וישב *Aquila*, *Geneſ.* 15. 11. διελάϛων, abigens מחדיד *Incer. Deut.* 28. 26.

Α' πίσπασμα, avulſio נתק *A. Leviſt.* 13. 30. & 33.

Α' πεσπᾶν, abſtrahere, divellere, ἐϛὶ οὐ μὰ διασπάσῃς ולא־יוה & non abſtrahas. *Inc. Exod.* 28. 28. *Item* ἀπεσπάϛη ויאצל *S. Num.* 11. 25.

Α' πεϛάζω, ſtillare facio, diſtillo; ἀπέϛαξας, ſtillare feciſti תתיך *Aquila*, *Job* 10. 10. ἀπέϛαξε נטפו *Symm. Pſal.* 67. 9.

Α' πεϛασία · ἀπεϛασίας, defectionis (*ſupple* filii) בליעל *Aq. Jud.* 19. 22. 1. *Reg.* 2. 12. *Prov.* 16. 27. *Nahum.* 1. 11. *A. Deut.* 15. 9. *in Appendice.*

Α' πέϛασις, defectio מדה *A.* 2. *Reg.* 3. 26.

Α' πεϛατῶ, deficio; ἀπεϛατωμένοις, deficientes בגרים *A. S. Theod. Quinta Editio*, *Pſ.* 24. 3. ἀπεϛατούντων, deficientium חסרות *Sym.* 1. *Reg.* 20. 30.

Α' πεϛάτες · ἀπεϛάται, apoſtatæ, deficientes בחדי *Sym. Job* 24. 13. *Item* בליעל *Aquila*, 1. *Reg.* 30. 22.

Α' πεϛάλκαν, mittere שלח *Omnes*, *Exod.* 9. 14. & *paſſim.*

Α' πεϛέρηϛαι, privare קבץ *A. S. Malach.* 3. 8. ἀπεϛερήσεις, privabis תעשק *Incer. Deut.* 24. 14.

Α' πεϛολὴ, miſſio; ἀπεϛολὰς, miſſiones שלחים *Inc.* 3. *Reg.* 9. 16. משלח *A. Heſai.* 11. 15. *A. Deut.* 12. 7. *in Append.* מלאכות *Incer. Agg.* 1. 13.

Α' πόϛολος, miſſus, legatus; ἀπεϛόλους צירים miſſi, legati, *A. Heſai.* 18. 2. ἀπόϛολος, nuntius שלוח *Incert.* 3. *Reg.* 14. 6.

Α' πεϛρέφω, averto; ἀπεϛράφετε, avertitis וחפרתיו *Sym. Exod.* 5. 4. ἀπεϛρέφεϛε, avertes; *Incer.* תשיב *Exod.* 23. 4. ἀπεϛράφεϛε, *Incer.* תאסף *Deuter.* 15. 7. ἀπεϛράφηϛαν, averſi ſunt וישבו *A. Jud.* 7. 3. *Incert. Jud.* 8. 33. *Sym. Theodot. Heſai.* 28. 6. ἀπεϛράφηται, avertitur העב *Inc. Pſ.* 5. 7. ἀπέϛρεψον, averte כנע *S. Prov.* 1. 15. ἀπεϛράφη ויעש *S.* 1. *Reg.* 25. 14. *Item S.* καὶ ἀπέϛρεψε, & avertit וינחם *Gen.* 6. 6.

Α' πεϛροφὴ משובת averſio, *S. Prov.* 1. 32.

Α' πέϛροφος, averſus שכם *S. Pſal.* 20. 13.

Α' πεϛρυμένω · ἀπέϛρωσε, deſtravit זרו וינע *Incer. Gen.* 24. 32. *in Appendice.*

Α' πεχθῶ, abſcindo; ἀπεχθόμεθα, abſcindamur נגדע *Aquila*, *Heſai.* 7. 6. ἀπεχθῆϛε, abſciſſus eſt ערבה *Th. Heſai.* 24. 11.

Α' πεωθοῦντες · τοῖς ἀπεωθοῦϛαν שודי *Sym. Pſalm.* 53. 7. & 58. 10. depellentibus, iis qui expulerunt.

Α' πέωλωμα, vallamentum מצודים *Symmach. Eccleſ.* 9. 14.

Α' πέτεμεν, abſcindo; ἀπέτεμεν, abſcidit מחקה *Th. Jud.* 5. 26. ἀπετμήθη, abſciſſus eſt נגר *Sym. Heſai.* 53. 8. ἀπετμημένους מסגי *Quinta Editio*, *Oſee* 5. 10.

Α' πόθεμα כערה excuſſio, excuſſum, res excuſſa; *Theodotio*, *Jud.* 16. 9. *S. Heſai.* 1. 31.

Α' πετινάσσω, excutio; ἀπετινάξομαι אנער *Theodotio*, *Jud.* 16. 20. ἀπετινάξω, excutiam חכיתי *Incer. Ezech.* 39. 3.

Α' πέτισε · ἀπότισεν, ſolvet ישלם *Aq. Symm.* 2. *Reg.* 12. 5.

Α' πότμημα גזר ſectio, ſegmentum *A. Pſal.* 135. 13.

Α' πότομία, crudelitas פרק *S. Nahum.* 3. 1.

Α' πότρεχον, recurrete הלך *Incer. Jud.* 19. 18.

Α' πόφασις, decretum מהגם *S. Eccleſ.* 8. 11.

Α' πεφθέγξομαι · ἀποφθέγξη, vociferabitur יזרק *Incert. Exod.* 11. 7. יענה *S. Habac.* 2. 11. ἀποφθεγξάμενοι יענו loquentes de terra, magos, *Incer.* 1. *Reg.* 28. 9.

Α' πέφραϰτε · ἀπέφραξεν, obſtruxit רשך *S. Job* 3. 23. ἀπεφράγησαν, obſtructi ſunt סגרו *S. Pſal.* 16. 11.

Α' πεφυλάϰει, cuſtodio; ἀπεφυλάϰωϛαι, cuſtodientes, משמרים *A. Jona* 2. 8.

Α' πεχυτῆρας, infuſoria *vel* effuſoria, *Incert. Jerem.* 32. 9.

Α' πεχωρῶ · ἀπεχωρήϛει, ſecedet יהלך *Sym. Job* 16. 6.

Α' πεχωρίζω · ἀπεχωρισμένοι, ſeparati והנישון *Amos* 6. 1. *contrarie quidem ſenſu, ſed ironice videtur accepiſſe; nam vox Hebraica ſignificat* appropinquabunt.

Α' πραγία, inertia רקים *Sym Proverb.* 12. 11. *Incert. Prov.* 28. 19.

Α' πράγες · ἀπράγες, otioſos ריקים *S. Jud.* 9. 4.

Α' πρεπῶϛος, invitus, non bono animo, *Symmach. Pſalm.* 77. 8.

Α' προσδόκητος, inexpectatus, *Quinta Editio Habac.* 2. 15.

Α' πτόητος, ſine pavore לא מחרד *S. Pſal.* 77. 53.

Α' πτε · ἤπτετο, tangebat וינגע *A. Gen.* 12. 17. *in Appendice.* ἅψαιτο ותגע *Symmac. Exod.* 4. 26. ἅψεται, tanget ויגע *Aquila*, 2. *Reg.* 5. 8. *Item* ἅψηται יאכל *Incert. Leviſic.* 22. 6. *Item* ἅψασθαι *Incert.* מגע ἀπτεϛθαι והסתחת *Aquila*, 1. *Reg.* 26. 19. ἅψαι מגע tange, percute, *Theod.* 2. *Reg.* 1. 15. ἅπτε, tetigit עולל *Symmach. Thren.* 1. 12.

Α' πώλει, expello; ἀπώλεϛε, expulit נטש *Theod. Jud.* 6. 13. *Item* ἀπωσμαι, expulſus ſum מאסתי *Inc.* 1. *Reg.* 16. 1. & *Th. Job* 8. 20. & 19. 18. ἀπώλεϛαν נדח *Symmac. Pſalm.* 43. 9. ἀπώθηϛον, expelle *ex* ἀπωθέω, *Aquila*, *Oſee* 8. 3.

Α' πώλεια אבד *Omnes. Item* מפח־נפש *Aq. Sym. Th. Job* 11. 20.

Α' ρά, execratio, maledictio באלה *S. Pſal.* 58. 13.

Α' ρα, num *vel* utique אכן *A. Gen.* 28. 16. *in Append.* Α' ρα οὔπω οἶδας, an nondum noſti תרע הטרם *Sym. Exod.* 10. 10. *in Appendice.*

Α' ραϐὼδ ערבה *A. Joſ.* 3. 16. *Th. Amos* 6. 14. Α' ραϐώθ, *A. Joſ.* 4. 13.

Α' ραϐὸς, tenuis דל *A. Pſal.* 81. 3.

Α' ραϐώθιον, tenuis דלים *A.* 2. *Reg.* 3. 24.

Α' ραφὶμ ערגל *A. Th. Exod.* 20. 22.

Α' ράχνη, aranea עכביש *Aq. S. Job* 8. 14. מץ *Incert. Oſee* 13. 3.

Α' ργοῦσι · ἀργήσωσι, ceſſent בשלו *S. Eccl.* 12. 13.

Α' ργὸν, otioſum תהו *S. Gen.* 1. 2. ἀργὸν, inutile פגול *S. Levit.* 19. 7. *in Appendice.*

Α' ργύριον, argentum כסף *A. Gen.* 20. 16. *in Appendice. Incert. Num.* 3. 51. *S.* 1. *Reg.* 2. 36. *Reliqui*, *Job* 31. 39.

Α' ργυραῖ, argenteæ כסף *Incert. Exod.* 36. 36.

Α' ρδὰκ, irriguum גלח *S. Jud.* 1. 15.

Α' ρδόμενος, irrigatus ישקה *S. Job* 21. 24.

Α' ρέϛα, *vox ignota. in Notis Append. Num.* 18. 1.

Α' ρέσκεια, placitum שרירות *S. Pſal.* 80. 12.

Ἀρέσκω, placeo; ἀρέσκει, placet, *S. 1. Reg.* 29. 6. ἀρέσκοντι, placenti שטוב *Sym. Eccleſ.* 2. 26. εἰ μὴ ἀρέσκῃ אם-רעה *Sym. Exod.* 21. 8. *Incert. Num.* 22. 34. ἤρεσε יסרה *S. Theod. Jud.* 14. 3. & 6. ἀρέσει, placebit תיטב *S. Pſalm.* 68. 32.

Ἀρεστός, placitus טוב *Symmac. Eccleſ.* 7. 27. ἀρεστόν, placitum טוב *Incer.* 1. *Reg.* 3. 18. & 2. *Reg.* 19. 37. & *alibi. Item* ישר *S.* 1. *Reg.* 29. 6.

Ἀριθμέω, numero; ἠριθμημένοι, numerati, recenſiti מנוים *Incert. Num.* 2. 9. 16. & 33. ἠριθμῶς, numeraſti תספר *S. Job* 39. 2. ἀριθμήσατε, numerate מנו *S. Pſ.* 47. 13. ἠριθμήθησαν, numeratiſunt, *Inc. Num.* 2. 33.

Ἀριθμησις, numeratio פקודים *Incerti, Num.* 7. 2.

Ἀριθμός, numerus; ἀριθμοὶ, numeri מנים *Incerti, Exod.* 30. 13. *Incert. Numeror.* 2. 32. & 3. 22. 39. & 4. 37. *Item* מספר *S. Th. Deut.* 32. 8. *Item* כמספר *S. Job* 15. 3. *S. Th. Job* 15. 20. ἀριθμὸς כמוס *Aquila, Symm. Geneſ.* 32. 7.

Ἄριστα, rd. præmia תצרוף *S. Jud.* 4. 9.

Ἀριστερά, ſiniſtra, læva שמאול *Th. Job* 23. 9.

Ἀριστερόχειρες, ſiniſtrâ manu utentes משמאלים 1. *Paral.* 12 2.

Ἀρκαδικὴ, Arcadicâ, *genus veſtis aut pallii, Procop.* 1. *Reg.* 17. 38. *in Nota.*

Ἀρκετὸν, ὡς ἐξ ἀρκετοῦ, ſecundum ſufficientiam כדי *A. Deut.* 25. 2. *in Appendice.*

Ἄρκευθος, juniperinus רתמים *Incert. Pſal.* 119. 4.

Ἄρκευθος, juniperus שמן *Incer.* 3. *Reg.* 6 11. רתם *A.* 3. *Reg.* 19. 5. ברוש *Inc. Pſ.* 103. 17. *S. Heſai.* 37. 24.

Ἄρκιον, quod ſufficiebat אדלי *Incerti, Exod.* 16. 21. ἀρκεῖται, ſatis ſit רב-לכם *S. Num.* 16. 3.

Ἄρκτος & ἄρκος, ὁ & ἡ, urſus דוב *Incer.* 2. *Reg.* 17. 8. *Item* ἄρκτος דב *Theodotio, Prov.* 17. 12. *S. Heſai.* 11. 17. *Incer. Heſai.* 59. 11.

Ἀρκτοῦρος, Arcturus כימה *A. Amos.* 5. 8.

Ἅρμα, currus רכב *Incer. Jud.* 1. 19. *A. S. Pſal.* 75. 9. *Aq. Sym. Quinta Editio, Cant.* 6. 11. *Sym. Heſai.* 21. 7.

Ἅρμα, pondus, onus משא *Aq. Deuter.* 1. 12. *Aq. Prov.* 31. 1. *A. Heſai.* 15. 1. & ſæpe. *Aq. Oſee* 8. 10. *Aq. Malach.* 1. 1. *Aquila, Numeror.* 11. 11. *in Appendice.*

Ἅρμασιν מלאים *Incer.* 1. *Reg.* 15. 4. *Sed ibi legendum* ἀρνάσιν, agnis.

Ἀρμενία, Armenia אררט *A. S. Th. Gen.* 8. 4.

Ἄρμενον, *inſtrumenti genus* כנור *S. Pſal.* 71. 6.

Ἀρμόζων, *Symmachus, Cant.* 7. 10. ἁρμόζουσιν אבנים *A. Th. Prov.* 25. 11.

Ἀρνέομαι, nego, abnego; ἀρνήσεται, negaverit כחש *Incerti, Levit.* 6. 2. *Aquila, Prover.* 30. 9. ἀρνήσονται וכחשו *Aq. Pſalm.* 80. 16. *Item* ἠρνήσατο, negaveruht כחדו *S. Job* 15. 18. *A. Heſai.* 59. 13.

Ἀρνίον, agnus; ἀρνία, agni טלאים *A. Heſai.* 40. 11.

Ἀροτριάω, aro; ἠροτριάσατε, araſtis תרישתם *Theod. Jud.* 14. 18. *A. Th. Pſal.* 128. 3. *A. S. Th. Heſai.* 28. 24. *Aq. Mich.* 3. 12. *Reliqui, Oſee* 10. 12. *Aq. Amos* 6. 12.

Ἄροτρον, aratrum מחרשת *A. & Incer.* 1. *Reg.* 13. 21. *Item* ἄροτρα כלי הבקר *Inc.* 2. *Reg.* 24. 22.

Ἄρουρα, arvum שדה *Syrus, Gen.* 27. 27. & 4. *Reg.* 23. 4. *Item* ἄρουραι, arva שדמת *A. Heſai.* 16. 8.

Ἁρπαγὴ, rapina חמס *Th. Prov.* 10. 6.

Ἅρπαγμα, rapina גזל *Sym. Pſalm.* 61. 11.

Ἁρπάζω, rapio; ἥρπασεν, rapuit גזל *S. Job* 20. 19. ἁρπάζειν, ad rapiendum אל-שלל *S.* 1. *Reg.* 14. 32.

Ἄρρητον, infandum הבל *S. Lev.* 18. 23.

Ἄρσενος ἔσται, mundus erit יזכה *S. Job* 25. 4.

Ἀρρωστέω, ægroto, infirmor; ἠρρώστηκα, infirmatus ſum חולתי *Incer.* 1. *Reg.* 30. 13. *Incert.* 3. *Reg.* 14. 1. *Item A.* 1. *Reg.* 19. 14. ἀρρωστῶ חלה *Aquila, Gen.* 48. 1. *in Appendice.*

Ἀρρωστήμα, infirmitas חלי *A Heſai.* 1. 5.

Ἀρρωστία חלי infirmitas, *Aquila, Deuter.* 28. 61. *in Appendice.*

Ἀρρωστίαι, infirmitates חלות *Aquila., Symmachus, Pſalm.* 34. 13. *Aquila, Pſalm.* 76. 11.

Ἄρρωστον, infirmum התולה *Theodotio, Ezech.* 34. 4. ἄρρωστός ἐστι חלה *Incert.* 3. *Reg.* 14. 5.

Ἀρήν, agnus; ἀρνῶν, agnorum כרים *Symmac. Heſai.* 34. 6.

Ἄρσην, maſculum זכר *Aquila, Symm. Theod. Geneſ.* 1. 27. *S. Jerem.* 30. 6.

Ἀρσενικὸν, maſculinum זכרים *Incer. Joſ.* 5. 4.

Ἄρσις, celſitudo, dignitas שאת *A. Gen.* 49. 3. *Item,* ἄρσις, elatio משא *S. Job* 41. 17.

Ἄρτος, panis לחם *Omnes.*

Ἀρτύω, condio; ἠρτυμένου, conditi הרוכת *Symmach. Cant.* 8. 2.

Ἄρτυσις, condimentum כדקדוק *Sym. Job* 41. 22.

Ἀρύομαι, haurio; ἀρύσεται, haurit ויחפן *Symmachus, Prov.* 8. 35.

Ἀρχαῖος, antiquus; ἀρχαῖον, antiquum איתן *Aq. S. Exod.* 14. 27. ἀρχαίαν, antiquam איתן *S. Jerem.* 49. 14. ἀρχαίων איתן *Symmach. Pſalm.* 73. 15. *Sym. Pſalm.* 77. 2. *Item* קדם *S. Deut.* 33. 15. ἡ τὸ ἀρχαῖον, antiquitus לעגם *S.* 1. *Reg.* 9. 9.

Ἀρχέκακος, princeps mali נאה *Incerti, Job* 40. 7.

Ἀρχὴ, principium; ἀπὸ ἀρχῆς, a principio, *A. Gen.* 2. 8. מקדם *Item* ἀρχὴ, principium, caput ראש *Aq. Jud.* 9. 37. & *paſſim. A.* τρεῖς ἀρχὰς ראשים שלשה tres turmas, *Job* 1. 17. *Item* ἀρχὴ, initium ראשית *S. Th. Gen.* 1. 1. *S. & Syrus; Gen.* 49. 3. ἀρχὰς קצותיו *Incer. Exod.* 28. 23. *Item* תוחלת *Th. Job* 40. 18.

Ἀρχηγοὶ, principes, duces נדיבות *Th. Jud.* 5. 2. ἀρχηγὸς קצין *S. Heſai.* 3. 6.

Ἀρχῆθεν, a principio קדם *A. Deut.* 33. 15. *Pſalm.* 67. 14.

Ἀρχιδεσμώτης, princeps vinctorum שר בית הכהר *Incer. Gen.* 39. 22.

Ἀρχιευνοῦχος, princeps eunuchorum שר הסריסים *Dan.* 1. 10.

Ἀρχιμάγειρος, princeps coquorum רב טבחים *Th. Jerem.* 39. 9.

Ἀρχιποίμην, princeps paſtorum נגיד *Incer.* 4. *Reg.* 3. 4.

Ἀρχιστράτηγος, princeps exercitus שר צבא *Incert.* 24 *Reg.* 19. 13. *Incer.* 3. *Reg.* 5. 1.

Ἀρχιτεκτονικὰ, quæ principis ſunt נדיבותיו *Symmachus, Heſai.* 32. 8.

Ἄρχω, impero, principatum habeo המשל ἄρξεις, *Theod. Gen.* 4. 7. ἄρχων בשלים *Incert. Jud.* 15. 11. *A.* ἦρξαι; *Symmach.* ἄρξω, princeps fuiſti שרות *Gen.* 32. 24. ἄρξασθαι, cœpit ויואל *Theod. Exod.* 2. 21. *Item* ἄρξασθαι התאבר *Incert. Job* 12 5. *Item* ἀρξάμενος ברך *Theod. Jud.* 5. 2. ἤρξω, cœptum eſt החל *A.* 4. 16. ἄρξαι, incipe אחל *Deut.* 2. 25. *in Appendice.*

Ἄρχων, princeps שר *Reliqui, Job* 29. 5. & 34. 19. *Item* משל *Aquila, Sym. Pſ.* 104. 20. ἄρχοντες שרי *Inc. Jud.* 5. 13. ἄρχων בשלים *Incert. Jud.* 15. 11. *Item* ראשי *Symmac. Pſalm.* 23. 7. *Item* נדיב *Sym. Theodotio, Pſ.* 46. 10. *Item* אביר *Symm.* 1. *Reg.* 21. 7. ἀρχόντων פחורת *Tres Interpr. Jerem.* 51. 57.

Ἄρωμα, aroma; ἀρώματα בשמים *Theodot. Exod.* 30. 7. ἀρώματα בשמים *Aquila, Exod.* 30. 23. & *Symmac. Theod.* 35. 7. *Item Lev.* 4. 7. *ſine nomine Interpretis, Aq. Cant.* 5. 3. ἀρωμάτων בנהה *Aquila, Symm. Heſai.* 39. 2.

Ἀρωματίζω, ἠρωμάτισαν, aromatibus condierunt ויחנטו *A. Gen.* 50. 25. *in Appendice.* ἀρωματιζομένων, aromatibus conditorum הנפים *A. Geneſ.* 30. 3. *in Appendice.*

Ἀσάλευτος, Immobile שרשיו *S. Th. Exod.* 23. 16.

Ἄσβεστος, calx חבר *Syrus & Hebraus Gen.* 11. 3.

Ἀσβόλη, fuligo שחור *S. Thren.* 4. 8.

Ἀσέβεια, impietas רשע *Sym. Th. Pſal.* 10. *Hebr.* 15. *Item* עון *S. Pſal.* 31. 6. *Th. Amos* 3. 2.

Ἀσέβημα, impietas רשע *A Pſal.* 44. 8.

Ἀσεβὴς, impius רשע *Omnes.*

Ἀσελγῶς ἐλάλησαν, laſcive locuti ſunt הילילו *Aq. Oſee* 7. 14.

Ἀ ἀλλω illunis *Incert. Pſ.* 10. 2. *de nocte dicitur.*
Ἀ ἀπρτος, imputribilis נפל *Incert. Gen.* 6. 14. *Item* ἀπρτα, imputribilia *ſigna* שקוצים *Th. Exod.* 31. 7.
Ἀ ἀῤῥωσια, infirmitas מכשלה *Symmachus, Theodot. Hebr.* 3. 6.
Ἀ ἀῤῥωστος, infirmus, ἀῤῥωστοῦσι, infirmi חלכת *S. Pſalm.* 10. *ſecundum Hebr.* 9. *&. Incert.* v. 10.
Ἀ ἀῤῥωστοῦντες, infirmor; ἀῤῥωστοῦντων ונכשלין *Symm. Prov.* 4. 19. *S. Th. Heſai.* 40. 30.
Ἀ ἀσιδα, Aſida חסידה *Th. Jer.* 8. 7. *nomen avis quam vulgo ciconiam eſſe credunt.*
Ἀ ἀσκεῖν, exercere, ἀσκῆσαι לעבות *S. Jud.* 3. 2.
Ἀ ἀσκοὶ, utres נד *Symmachus, Pſalm.* 32. 7. ἀσκοὶ, utres נבלי *S. 1. Reg.* 25. 18.
Ἀ σκωμα, uter אד *Symm. Joſ.* 4. 13.
Ἀ ἆσμα, canticum שיר *Aquila, Pſalm.* 137. 7. *&* 41. 9. *Aquila, Symmachus, Theod. Pſalm.* 44. 2. מזמור *S. Pſalm.* 9. 1.
Ἀ ἀσπασμοὶ, ſaluto; ἀσπάσασθε, ſalutate שאלתם *Inc. 1. Reg.* 25. 5. *Sym. Pſal.* 121. 6. ἀσπάσηται וישאל *Sym. 1. Reg.* 14. 21. ἀσπάσασθαι לשאל *Sy. 2. Reg.* 8. 10.
Ἀ ἀσπάλαξ, talpa, *Deut. Incert.* 14. 21. *Non exprimitur in Hebræo.*
Ἀ ἀσπασμὸς, ſcrutatus מקשקשים *Symmach. Theodot. 1. Reg.* 17. 5.
Ἀ ἄσπιλος, ſine macula, *S. Job* 15. 15. זכו
Ἀ ἀσπὶς, clypeus כדון *S. Joſ.* 8. 18. בידון *A. Job* 41. 20. *Item* מגן *Incert. Jud.* 5. 8. *Symmachus, Pſalm.* 75. 4.
Ἀ ἀσπὶς פתן aſpis, ſerpentis genus, *Hebr. Int. Th. Job* 20. 14. *&. S. v.* 16. *S. Pſal.* 57. 6. *Item* אצפה *S. Th. Heſai.* 59. 5.
Ἀ ἀσπλαγχνῶ, immiſericors ſum; ἀσπλαγχνῶσιν אכזר *A. Th. Job* 41. 1.
Ἀ ἀσπλαγχνος, immiſericors אכזר *Inc. Deut.* 32. 33. *S. Prov.* 17. 11.
Ἀ Ἀστάρτη, Aſtarte; Ἀ Ἀστάρτης ἱερὸν, Aſtarres templum בית עשתרות *Incert. 1. Reg.* 31. 10. *Vide in* ἀγάλματα.
Ἀ ἀστὴρ, ſtella, aſtrum; ἀστέρες, ſtellæ, aſtra כוכבים *Symmac. Pſalm.* 148. 3.
Ἀ ἀστραγάλου, talaris פסים *A. Gen.* 37. 3. *Epitheton veſtis quæ ad talos uſque pertingit.*
Ἀ ἀστραγάλοις, tali אצבעים *Aquila, Symmac. Theodotio, Ezech.* 47. 3.
Ἀ ἀστραγάλου, talaris פסים *Incert. 2. Reg.* 13. 18. *&* 19.
Ἀ ἀστραπὴ, fulgur ברק *Aq. Th.* 20. 25. *Reliqui, Job* 38. 35. *Item* בזק *A. Ezech.* 1. 14.
Ἀ ἀστὴρ, aſtrum, ſtella; ἀστρα כיסה *Heb. Int. Job* 9. 9. *Item Symmachus,* כסיל *Amos* 5. 8. כובב *Theodotio, Amos.* 5. 26.
Ἀ ἀσύμφωνον ποιῆσαι, diſſonam fac פלג *Symmachus, Pſalm.* 54. 10.
Ἀ ἄσοφος, inſipiens בער *Aq. Prov.* 30. 2. ἀσοφώτερον ποιῆσον, inſipientem fac סכל *S. 2. Reg.* 15. 31.
Ἀ ἀσωτία, tranſgreſſio, *Theod. Gen.* 3. 17. *ſuſpectum; vera lectio eſt* παράβασις. *Vide notam ibi. Item,* defectio משע *S. Pſal.* 35. 2. *Inc. Thren.* 1. 5.
Ἀ ἀσωτεῖν, prævaricor; ἠσωτήκασιν, prævaricati ſunt ויבגדו *Omnes Pſalm.* 77. 57. ἀσωτευομένους, prævaricantes בגדים *Aq. Th. Quinta Editio, Pſal.* 118. 158. *Symm. Heſai.* 63. 8. *Vide.*
Ἀ ἀσωτευομένους, *S. Heſai.* 63. 8. *an mendum.*
Ἀ ἀσφαλίζω, confirmo, corroboro; ἀσφαλίζειν, roborare Theodotio, *Mich.* 6. 8. ἀσφαλίζω, corroborare חזק *Symmach. Deut.* 12. 23. *in Append. &* 3. *Reg.* 2. 2.
Ἀ χαμοῦσι, turpiter ago; ἀχαμοῦσαις, turpiter agant כלשנו *Sym. Pſalm.* 68. 7. ἀχαμοῦσιν ויחברו *Symmach. Pſalm.* 39. 15. ἀχαμοῦσαν תערת *Aquila, Levit.* 20. 13. *in Append.*
Ἀ ἀχαμοσύνας, opprobrium כלימה *Symmac. Pſ.* 43. 16. *&* 68. 8.
Ἀ ἀχαμοσύνη, turpitudo ערות *Aquila, Symmach. Gen.* 9. 22. *S. 1. Reg.* 20. 30. *Item* בגי *Incert. Deuter.* 27. 20. מעור *Symmachus, Habac.* 2. 15.
Ἀ ἀχολῶσθαι, occupari, diſtendi לעגת *Symmachus, Eccleſ.* 1. 13.
Ἀ ἀχολία, occupatio ענין *Symmach. Eccleſ.* 1. 13. *&* 2. 26.
Ἀ ἀωτεύσαμεν, ἠωτεύθησαν פקו *Th. Heſai.* 28. 7. temulentiâ obruti ſunt.
Ἀ Βάκτες, inordinatus *locus* תהו *A. Deut.* 32. 10.
Ἀ βαλίστου, abſque muro פרזי *S. Jud.* 5. 11. *Item* פרוי 1. *Reg.* 6. 18. *A. Deut.* 3. 5. *in Append.*
Ἀ βαλίστως פרזות *S. Zach.* 2. 4.
Ἀ βατος, ſine prole משכלה *Inc. Exod.* 23. 26.
Ἀ βατος, filiis orbati עריריס *Symmach. Theodotio, Levit.* 20. 20.
Ἀ βατοῦν, ἠβατώμεθα, filiis orbata שכול *Th. Proverb.* 17. 12. *Inc. Heſai.* 59. 11. *Aquila, Jerem.* 50. 9. *Inc. Oſee* 13. 8.
Ἀ βάτωσις, orbitas שרול *A. Pſalm.* 34. 12.
Ἀ βελτιοφορῶ, imperfecta באשה *Symmachus, Job* 31. 40.
Ἀ βελῆ, imperfecta באשים *Symm. Heſai.* 5. 2.
Ἀ βλεψω, reſpicio; ἀβλεψῶ, reſpiciet תשור *Incert. Job* 7. 8.
Ἀ βλα, noxa; ἐς βλας, in noxas למוקש *Samar. Exod.* 10. 7. משואה *Aq. Soph.* 1. 15.
Ἀ βλημαι, *&* ἀβλημαι, inhonoro; ἀβλημένος, inhonoratis *Aquila, Symmachus, Theodotio, Exod.* 22. 28. *A.* 2. *Reg.* 6. 22. *Reliqui, Heſai.* 16. 14. ἀβλημαθησαν יבלו *S. Pſalm.* 17. 46. ἀβλημένος, inhonoratus נכבדים *Incert.* 2. *Reg.* 19. 5. ἀβλημάθημαι ונקלתי *A.* 2. *Reg.* 6. 22.
Ἀ βλημα, infamia נקלה *A. Pſalm.* 37. 8. *Th. Jerem.* 8. 11. קלון *S. Prov.* 12. 16.
Ἀ βλημος, obſcurus, inhonoratus נקל *Symmachus, 1. Reg.* 18. 23.
Ἀ βλημος נקלה *S. Prov.* 12. 9.
Ἀ βλητος, immota שמטת *Aquila, Exod.* 23. 26. *Deut.* 6. 8. *Lectio dubia.*
Ἀ βμις, vapor הבל *S. Pſalm.* 38. 6. *&* 61. 10. *Aq. Th. Eccleſ.* 1. 2. עשן *Inc. Exod.* 19. 18.
Ἀ βμὶς, vapor הבל *Inc. Job* 7. 16. *S. Pſalm.* 38. 6. *A. Pſalm.* 77. 33. *Th. Prov.* 21. 6. *Sym. Eccleſ.* 1. 2. *A. S. Th. Eccleſ.* 1. 14.
Ἀ βοῶ· ἠβόησα נגרו *Aquila, 1. Reg.* 30. 10. οὐκ ἀβρενῶ, non viribus deficiam לא אמץ *Aquila, Pſal.* 25. 1. ἠβόησα דלדתי *S. Pſal.* 114. 6. ἠβοήθημεν, deficimus דלונו *S. Pſ.* 78. 8.
Ἀ βρος, infirmus דל *A. Job* 5. 16.
Ἀ βρύνω, nutare facio; ἀβρύνων המעד *Aquila, Pſal.* 58. 24.
Ἀ βρωκεν, fuſum פלך *Aq.* 2. *Reg.* 3. 29.
Ἀ βρωτὶς, ſenuta נקיב *S. Pſalm.* 77. 50. *Reliqui, ut putatur, Job* 19. 8. *Symm. Job* 38. 20. *Item* מעגל *S. Pſalm.* 22 3. שקים *Syras, Jer.* 12. 11.
Ἀ βρωτος, immutabilis, *Symmach. Job* 15. 15. οὐδὲ ἀβρωτος לא יאמין
Ἀ βυσσία, *ſic Anonymus interpres vocat avem, quam LXX.* ἐμπαλιν *nominant, Levit.* 11. 22. *in Notis Append.*
Αὐα ἀβλεψοι, arefacta ſunt נהרו *Symmach. Pſalm.* 101. 4.
Αὐλα, *forte melius quam* ἀυλα, *ſupra.*
Αὐγασμα, ſplendor בהרה *A. Lev.* 13. 4. *in Append. Inc. Levit.* 14. 56.
Αὐθάδεια, procacitas, arrogantia הרלות *Symmac. Eccleſ.* 9. 3.
Αὐθαίρετος, ſponte agens נדיב *S. Exod.* 35. 5.
Αὐλὴ, aula, atrium חצר *Aq. S. Num.* 4. 26. *Aq. S. Pſalm.* 10. *ſecundum Hebr.* 8. *A. S. Th. Heſai.* 62. 9. *Item* שער *Inc. Pſalm.* 121. 2.
Αὐλίζω, maneo, diverſor; αὐλίσθη ולן *Incert.* 2. *Reg.* 12. 16. *&* 17. 16. αὐλιζόμην אלין *S. Pſalm.* 54. 8. *Symmachus, Pſalm.* 58. 16. αὐλισθήμεν ולנו *Theod. Jud.* 19. 13. αὐλιζόμενος ילין *S. Cant.* 1. 13. αὐλισθήσεται ויחלין habitabit, manebit, diverſabitur; *S. Job* 39. 28.

αὐλισμὸς, pernoctatio, pernoctandi locus, diverſorium מלון *Sym. Heſai.* 10. 29. *S. Jerem.* 9. 2.

αὐλισθεῖον, diverſorium מלון *A. Heſai.* 10. 20.

Λ'υλὸς, fiſtula, tibia; αὐλοῖς חלליהם *Symm. Pſal.* 86. 7. החלילים *Theod. Jud.* 9. 27. חליל *Inc. Heſai.* 5. 12.

Λ'υλων· αὐλῶνας מחתיכם *Incert.* 2. *Reg.* 17. 9. איל *Aq. Pſalm.* 41. 2. אלון *Reliqui*, *Deut.* 11. 30. *in Append. Qui ſic verterunt Hebraicam vocem, Græcis literis expreſſiſſe videntur.*

Αὔξανω, & αὔξω, augeo; αὐξάνεσθε, creſcite, augemini פרו *Omnes*, *Gen.* 1. 28. ηὐξήθησαν, aucti ſunt ויגדו *Aquila*, *Geneſ.* 47. 27. αὐξάνων ארב *Symmachus*, *Job* 20. 17. αὔξων גדל *Symmach. Num.* 6. 5. αὐξάνει ורחיר *Symmachus*, *Deut.* 30. 9. αὔξησεν, crevit ויגדל *Inc. Jud.* 13. 24. αὐξάνεις תרב *S. Pſal.* 70. 22.

Αὐξητικὸ פרה *Aquila*, *Heſai.* 32. 12. ὑπὲ ἀμπέλῳ αὐξητικῇ, ſuper vineam augeſcentem.

Αὔρα, aura רממה *Aq. Th. Pſal.* 106. 29. זהר *Theod. Ezech.* 8. 2.

Αὐςηρὸν, auſterum חמר *Aq. Deut.* 32. 14. *in Append. Eſt autem epitheton vini.*

Αὐταρκες, μὴ ἐν αὐταρκεῖ, annon ſufficit המעט *Sym. Heſai.* 7. 13.

Αὐταρκεῖα, *S. Eccleſ.* 6. 9. *id eſt*, ſufficientia. *Hic libero interpretandi genere utitur Symmachus: nam vox Hebraica eſt* נפש

Αὐτόμαλλα, ſponte nata כפיהן *Reliqui*, *Heſai.* 37. 30.

Αὐτοφῴῳ. vicus ארח *Sym. Job* 34. 11.

Αὐτοφυῆ, ſponte nata שחיס *Aquila*, *Theodot. Heſai.* 37. 30.

Αὐτόχθων· *LXX.* ἐγχώριος, inquilinus, *Inc. Levit.* 18. 26. *in Append.*

Αὐχὴν, cervix, collum שכמה *Th. Job* 31. 22. *Item* ערף *Inc. Jer.* 18. 17.

Αὔχησις, gloriatio תפארת *A. Prov.* 4. 9. *Forte mendum pro* καύχησις, gloriatio.

Αὐχμὸς, ficcitas, ſqualor e ficcitate; αὐχμῶν, ficcitatum ציון *Inc. 1. Reg.* 26. 2.

Αὐχμῶ· αὐχμώθη, (*ſic*) ſqualidus fuit עטפה *A. Pſ.* 6. 8. & 30. 10.

Αὐχμωδὴς, ſqualidus אפיש *Theodot. Heſai.* 16. 7.

Α'φαίρεμα, ſeparatio תרומת *Aq. Exod.* 25. 2. *Item A.* 2. *Reg.* 1. 21. *A. Th. Prov.* 29. 4. *Item* תנופה *Inc. Levit.* 23. 17.

Αφαιρῶ, aufero; ἀφεῖλε, abſtulit וידד *Inc. Jud.* 14. 9. *Item* נעבד *Inc. 2. Reg.* 12. 13. ἀφαιρῶν, auferens, tollens יקח *S. Job* 12. 20. ἀφαιροῦντι ובצר *Sym. Pſalm.* 75. 13. *Inc. Job* 42. 2. ἀφείλατο נטאת *Symm. Pſal.* 32. 5. ἀφειλῶ שוא *S. 1. Reg.* 25. 28. ἀφῆλαν, abſtuli הסרתי *S. 2. Reg.* 7. 15.

Α'φανὴς, qui non apparet אינני *Sym. Job* 23. 8. *Item* ἀφανεῖς ἐποίησαν, latere fecerunt, evanidos fecerunt חבאו *S. Th. Job* 24. 4.

Α'φανίζω, perdo, deſolor; ἀφανιῶ ואצמית *Omnes Pſ.* 93. 23. ἀφανισθήσῃ ונשחו *Symmachus*, *Heſai.* 19. 5. ἀφανισμένα, deſolata, diſſipata ישכון *A. Deut.* 32. 10. *Item in Libris Regum ſæpe* 1. *Reg.* 23. & *alibi. Aq.* 1. *Reg.* 26. 1. & 4. *Pſal.* 47. 8. נשמה *Aq. Pſalm.* 68. 26. ἀφανισθήσῃ, delebitur נברחה *Inc. Gen.* 17. 14. *in Append.*

Α'φανισμὸς, deſtructio משואות *S. Pſal.* 72. 18. שמה *Omnes*, *Jer.* 51. 43. *Ezech.* 5. 15. *Aquila*, *Deut.* 28. 37. *in Append.* ἀφανισμῷ, deſtructionis המשוממת *Inc.* 4. *Reg.* 23. 13.

Α'φάπτομαι, alligo; ἁφαὶ, alliga קשר *Symm. Th. Prov.* 7. 3.

Α'φέδρον· ἀπὸ ἀφέδρου αὐτῆς, a menſtruo ſuo מטמאתה *Theod.* 2. *Reg.* 11. 4.

Α'φελκύω, abſtraho; ἀφελκύσαντο, abſtraxerunt שאף *A. Job* 5. 5.

Α'φεσις, remiſſio יובלים *Aquila*, *Joſ.* 6. 4. *Item* emiſſio אפיקים *Quinta Editio*, *Pſalm.* 125. 4.

Α'φὴ, plaga נגע *Aquila*, *Sym. Exod.* 11. 1. *Item A. S. Pſalm.* 90. 10. *S. Heſai.* 53. 4.

Α'φθαρσία, incorruptio; ἐπὶ ἀφθαρσίας, de incorruptione אל-תשחת *S. Pſalm.* 74. 1. *ſuſpectum.*

Α'φθόγγως γλώσσῃ, obmuteſcite ודמו *S. Job* 21. 5.

Α'φίημι· ἀφῆκε, dimiſit ויתר *S. Exod.* 4. 26. & *Th. ibid. Item* ἀφῆκεν, dimiſit אנה *Aq. Symmachi Exod.* 21. 13. ἀφιεὶς כלח *Symmachus*, *Pſal.* 8. 5. ἀφιέντα ותרלתי *Theodot. Jud.* 9. 9. & *frequenter* נתן *Theodot. Jud.* 15. 1. ἀφειμένῳ, dimiſſus, *Incert. Leviti.* 16. 20. *A.* ἄφες חרף 1. *Reg.* 15. 16. *Item* ἀφῆκα, dimittam ארפא *Theoderio*; *Job* 27. 6. ἀφήκουσι, dimittent והניחו *Aq. Symmac. Pſalm.* 16. 14. ἀφήκω, dimittam שאת *Symm. Gen.* 4. 7.

Α'φίσταμι, abſiſto, recedo; ἀπίστησεν המיר *Aquila*, *Job* 34. 5. ἄφιστο, abfuit ויסר *A. 1. Reg.* 15. 6. ἀφεστήκασιν יסר *Reliqui*, *Job* 9. 34. ἀφέστηκε התמהו *Symmach. Joſ.* 10. 19. ἀφιστάναι שוב *Incert. Numer.* 32. 15. & *alibi.*

Α'φιστῶ, removeo; ἀφιστῶν ממיר *Aquila*, *Job* 12. 24.

Α'φνω, ſtatim; repente פתאם *Sym. Th. Job* 9. 23. *S. Prov.* 6. 15.

Α'φοβία, ſecuritas בטח *S. Jud.* 18. 7. & מבטח *Sym. Job* 31. 24. מחסה *S. Pſal.* 10. 4.

Α'φοβος, intrepidus לבטח *S. Pſal.* 77. 53. *S. Eccleſ.* 8. 11. *A. Heſai.* 57. 11.

Α'φοπλίζω, armo, armis inſtruo אמתן *Theod. Oſee* 11. 8.

Α'φορίζω, ſeparo, ſegrego; ἀφορίζει הניף *Inc. Lev.* 14. 24. *Item* נזיר *Aq. Num.* 6. 18. & ἀφορισμένον נזיר *A. Deut.* 33. 16. *S. Thren.* 4. 7. ἀφορισμένοι, ſegregati ותבדלון *S. Amos* 6. 3.

ἀφόρισμα, ſeparatio נזר *Sym. Exod.* 29. 6. *Levit.* 21. 12. *Aquila*, *Lev.* 23. 15. *A.* 2. *Reg.* 1. 10. *Item* תנופה *Incert. Levit.* 14. 24. & 23. 15.

Α'φορισμὸς, ſeparatio הנופה *Th. Heſai.* 30. 32. *Item* נזר *Aq.* 4. *Reg.* 11. 12.

Α'φρονῶ, inſipienter ago; ἀφρόνως, inſipienter egiſti כסלת *S.* 1. *Reg.* 13. 13. *Item* ἀφρόνως, inſatua סכל *A.* 2. *Reg.* 15. 31. ἀφρονήσω, non ſtulte egit דאיתן תהלה *Symm. Job* 1. 22. ἀφρονεύμενω הסכלתי *Symmachus*, 1. *Reg.* 26. 21.

Α'φροσύνη, inſipientia נבלה *Incerti Jud.* 20. 6. אולת *Symmachus*, *Prov.* 5. 23. & 14. 24. ἀφροσύνης (υἱὸς) בליעל *Th.* 1. *Reg.* 25. 17. *id eſt*, filius ſtultitiæ.

Α'φρων, ſtultus אויל *Th. Job* 5. 2. *A. S. Th. Prov.* 1. 7. *Item* עויל *Th. Job* 19. 18. *ac ſi legerit* אויל נבל: *Sym. Pſalm.* 38. 9. & *Pſalm.* 73. 22. קצר *Aquila*, *Symmac. Prov.* 14. 17. כסיל *Symmachus*, *Prov.* 26. 10. סבל *A. Eccleſ.* 10. 6.

Α'φυπνῶ· ἀφύπνωσε, obdormivit נבל *metaphorice Inc. Jud.* 5. 27.

Α'χὶ, Achi, pratum; *Th.* אחו *Job* 8. 11. *ubi Theodotio vocem Hebraïcam Græcis literis expreſſit*, ι *ponens pro* ו *ut frequenter obſervatur.*

Α'χλὺς, caligo, tenebræ חשך *S. Job* 3. 5.

Α'χόρταστος, inſatiabilitas מהומה *Symmachus*, *Deut.* 28. 20.

Α'χόρτατος, inſaturabilis; ἀχόρτατοι, inſatiabiles, *S. Pſalm.* 58. 16.

Α'χραντος, immaculatus; ἄχραντοι, immaculati זכו *S. Thren.* 4. 7.

Α'χρεῖος, inutilis שפל *Th.* 2. *Reg.* 6. 22.

Α'χρειῶ, inutilem reddo, *Incert. Jud.* 5. 26. ἀχρειωθέντες, inutilis redditæ בשפל *Symmachus*, *Eccleſiaſt.* 12. 4

Α'χυρον, palea תבן *S. Th. Exod.* 5. 7. *A. Sym. Th. Job* 41. 17. *S. Heſai.* 25. 10.

Α'ψευδὴς· ἀψευδεῖς, ſine mendacio, veraces לאישקר *S. Job* 36. 4.

Α'ψίνθιον, abſinthium לענה *Aq. Prov.* 5. 4.

B

Βαβυλωνικὴ, Babylonica *vestis vel stola* אדרת שנער *A. Jos.* 7. 21.

Βαδίζω· βάδιζε, vade לך *Aq. Symm. Theod. Exod.* 4. 18. *Incert.* βαδίσωμεν, incedamus נלכה *Deuter.* 13. 6. & *Jud.* 10. 14.

Βαθμὸς, gradus; βαθμοὶ, gradus מעלות *Inc. Ezech.* 40. 22.

Βάθος, profundum; ἐν βάθει, in profundo באיתן *Samaritanus*, *Gen.* 49. 24. βάθη, profunda עמקי *S. Ps.* 68. 3. *A. S. Th. Prov.* 9. 18.

Βαθὼρ, Bathur, *nomen loci vel regionis* מתור *Incert. Deut.* 23. 4.

Βαθύνω, deprimo; ἐβάθυνεν עמקו *Aq. Th. Psalm.* 91. 6. *A. S. Th. Hesai.* 7. 11.

Βαθὺς, profundus; βαθεῖα עמק *Aquila*, *Symmachus*, *Theod. Psal.* 63. 7. *Omnes*, *Psal.* 129. 1. βαθύτερος עמק *S. Levit.* 13. 3.

Βαιθὴλ, Bæthel, *nomen proprium loci* בית־אל *Aquila*, *Gen.* 28. 19.

Βαΐον, palmeus חרי *Sym. Geneſ.* 40. 16. *cujus vocis* ἑρμηνείας *ibidem in nota aſteriscus contra Druſium.*

Βάϊον, ramus, βαΐα כפת *Inc. Levit.* 23. 40. סנסנים *S. Cant.* 7. 8.

Βακτηρία, baculus, מטה *Inc. Exod.* 17. 5. *Aquila*, *2. Reg.* 14. 27. *Inc. Pſalm.* 104. 16. שבט *Symmachus*, *Heſai.* 28. 27.

Βάλανος, glans; βαλάνους אלוני *S. Th. Heſai.* 2. 13. & 6. 13.

Βαλάντιον, crumena, marſupium צרור *Incert. Proverb.* 7. 20.

Βάλλω, jacio, ἔβαλα, jeci הטלתי *Th. Joſ.* 23. 4.

Βαμμα, tinctura כתם *Aq. Quinta & Sexta Editiones*; *Pſal.* 44. 10. *ubi dicitur*, tinctura *Ophir.*

Βαναυσία, illiberalitas שחץ *Theod. Job* 41. 25.

Βαπτίζω, demergo, tingo, baptizo; βαπτίσεις, demerges תטבל *Aquila*, *Job* 9. 31. ἐβαπτίσθην טבעתי *Symmac. Pſalm.* 68. 3. ἐβαπτίσθησαν טבעו *Inc. Pſalm.* 9. 16.

Βαπτὸς, tinctus שבול *Inc. Exech.* 23. 15.

* Βαρὺ· βεβαρυμένον, aggravata *gens* כבד *Reliqui*; *Heſai.* 1. 4.

Βάρις, domus, palatium ארמון *A. Prov.* 18. 19. *Th. Heſai.* 23. 13. *Aq. Symm. Amos* 2. 11. *ubi Scholiaſtes ait ſecundum Syros* βάρεις *eſſe magnas domos. Item A. Amos* 2. 5. βάρεις בירניות *Inc.* 2. *Paral.* 26. 4.

Βαρὸς, pondus משא *Sym. Deut.* 1. 12. *S. Job* 31. 23. משא *S.* 2. *Reg.* 15. 33.

Βαρύνω, gravis ſum, *vel* aggravo; ἐβάρυνα הכבדתי *Incer. Exod.* 10. 1. ἐβάρυνε, gravi. erat; *Alius Codex*, ἐβαρύνθη כבד *Aquila*, *Gen.* 12. 10. *in Append.* ἐβαρύθη *A. S.* כבדה *Gen.* 18. 20. כבדו *Gen.* 48. 10. *Sym. Heſ.* 5. 10. & 9. *Item* ἐβαρύνθησαν, graves fuerunt קמה *Incert.* 1. *Reg.* 4. 15. βαρυηκοῖς כרע *Incert. Jud.* 5. 27.

Βαρὺς, gravis כבד *Incert. Gen.* 13. 3. *A. S. Gen.* 41. 31. *in Append. A. Exod.* 4. 10. *A. S. Exod.* 9. 3. 18. *Incert.* 4. *Reg.* 14. 10. *S. Job* 35. 16. βαρύτατος, graviſſimus כבד *Theod. Job* 8. 2. βαρύτερος, gravior, *Theod. Job* 15. 10.

Βασανίζω, torqueo; βασανιζόμενος, torquebitur ילבט *S. Prov.* 10. 8. וישסף *Th.* ἐβασάνισεν 1. *Reg.* 15. 33.

Βασανιστήριον, tormenti locus מהנכרת *S. ferem.* 20. 2.

Βάσανος, cruciatus; βάσανον מכאוב *Aq. Eccleſ.* 1. 18. & 2. 23.

Βασιλεία, regnum ממלכרת *Incert. Deut.* 3. 4. βασιλείας מלכרת *A.* 17. 20. *in Appendice.*

Βασίλειος, regnum ממלכה *Incer.* 3. *Reg.* 14. 8.

Βασίλειον· τὰ βασίλεια, regia, regia domus ארמנות *S. Pſal.* 47. 14. & 121. 7.

Βασιλεύειν, regnare מלך *Omnes.*

Βασιλεὺς, rex מלך *Omnes.*

Βασιλίσκος, baſiliſcus פתן *Incerti*, *Deuter.* 32. 33.

Βασιλίσσης עצעים *Aquila*, *Jerem.* 8. 17.

Βάσις, baſis ארן *Incerti*, *Exod.* 36. 36. & *A. S. Th. ibidem v.* 38. *A. Job* 38. 6. מכון *Symmachus*, *Pſal.* 88. 15. & 3. *Reg.* 7. 27. *A.* 4. *Reg.* 16. 17.

Βάσαγμα, onus כבל *Aquila*, *S. Exod.* 1. 11. ἐν τοῖς βασάγμασιν בסבלות in oneribus.

Βασταγμὸς, onus, farcina מבל *S. Pſalm.* 80 7.

Βαστάζειν, portare נשא *Incert. Numer.* 14. 34. *Item* ἐβάστασε ונשא *S. Deut.* 1. 31. *Sym. Pſal.* 54. 13. *S. Pſal.* 88. 51. βαστάζοντες, geſtantes נשאי *Sym.* 2. *Reg.* 6. 13. βαστάζει מלכלת *Symm. Prov.* 4. 8. עמס *Aquila*, *Zach.* 12. 3.

Βάτος, batus בת *Reliqui*, *Heſ.* 5. 10. *A. Th. Ezech.* 45. 14. *S.* 3. *Reg.* 7. 35. *Item* בר *Reliqui*, 3. *Reg.* 5. 11.

Βάτραχος, rana צרדע *S. Pſ.* 77. 45. βάτραχοι, ranæ שלים *Sym. Oſee* 12. 11.

Βδέλιον, bdellium בדלח *Incertus*; *Gen.* 2. 13. & *Num.* 11. 7.

Βδέλυγμα, abominatio; βδελύγματα, abominationes הועבות *A. S. Th. Prov.* 6. 16. *Aq. Prov.* 3. 19. *Theod. Jerem.* 8. 12. גלולי *Th. Jerem.* 50. 2. תמונ *Incer. Ezech.* 8. 14.

Βδελυκτὸς, abominabilis הועבות *S. Pſal.* 87. 9.

Βδελυξία, abominatio; βδελυξίαν ἐποιήσαντο, abominationi ſtuducrunt התעיבו *S. Pſalm.* 52. 2.

Βδελύσσω, deteſtor, abominor, *Incert. Levit.* 11. 8. βδελύξασθε לא תגעו

Βέβαιος, firmus נכון *S. Gen.* 41. 32. *in Append. Sym. Oſee* 6. 3. & ἐπὶ βεβαίῳ אל־נכון *Symmachus*, 1. *Reg.* 23. 21.

Βεβαίωσις, firmitas אמונת *S. Pſalm.* 35. 6. *Aq. Pſal.* 141. 1. קשט *A. Pſal.* 59. 6.

Βέβηλος, prophanus; βέβηλα, prophana מטאה *S. Joſ.* 22. 19. *Aq.* βέβηλον, prophanum חלולה 1. *Reg.* 20. 2. & 22. 15.

Βεβηλόω, prophano; ἐβεβήλωσας, profanaſti וחחללה *Incert. Exod.* 20. 25. *S. Th. Heſai.* 47. 6. βεβηλωμένος מחלל *A. Heſai.* 13. 5.

Βελιὰλ בליעל *Theod. Jud.* 19. 22.

Βελοθήκη, pharetra, ſagittarum theca, *Incer. Pſalm.* 10. 2. & *Gen.* 27. 3. *in Appendice.*

Βέλος, telum, jaculum; βέλη ירה *Sym. Exod.* 19. 13. *Item* βέλη חצים *A.* 1. *Reg* 20. 20. *A. Th.* 1. *Reg.* 20. 36. *A. S. Pſal* 10. 2. *A. S. Pſal.* 63. 8. *A. S. Ferem.* 50. 9.

Βελοστασία, balliſta, machina bellica מלה *Inc. Exechiel.* 26. 8.

Βελτίων, melius כוב *Incert. Jud.* 9. 2. *Aq. Th. Jud.* 18. 19.

Βερυτία, τά, Verotia *aut* Berotia, *Numer.* 7. 1. *in Nota ex Diodoro Tarſenſi. Eſtque genus quoddam vehiculi.*

Βῆμα, gradus פשע *Aquila*, *Sym.* 1. *Reg.* 20. 3. צער *A. S.* 1. *Reg.* 6. 15.

Βία, violentia גזל *A. Pſal.* 61. 11. פאון *Sym. Heſai.* 9. 4.

Βιάζω; vim facio; vi aufero; ἐβιάσαντο; vi eripui גזלתי *A. Pſal.* 68. 5. βιασάμενοι בעצרה *Theod. Jud.* 13. 15. *Incerti*, *ibid. v.* 16. βιασθεὶς *S. Job* 24. 17. *Item* βιασθεὶς ואתאזק *S.* 1. *Reg.* 13. 12.

Βίαιος; violentus גבר־עריץ *Incerti*, *Gen.* 10. 9. קדם *S. Pſal.* 47. 8. *de vento agitur. Item* βίαιοι; violenti בגדים *S. Gen.* 6. 4.

Βιαίως, violenter, tyrannice; *Symm. Num.* 16. 13. *in Appendice.*

Βιβλίον, liber מגר *Aq. Geneſ.* 5. 1. *Deut.* 24. 1. *Item Omnes Heſai.* 29. 11. & *alibi. A. Th. Joſ.* 30. 1. *Aq.* 2. *Reg.* 1. 18. נבא *A. Heſai.* 18. 2.

Βίβλος, liber מגר *S. Pſal* 138. 16.

Βιβρώσκω, manduco; βρωθήσῃ יאכל *Incer. Levit.* 7. 6. βρωθήσεσθε תאכלנו *Deut.* 15. 20. *Item Symm. Job* 6. 6.

Item βιβρωμένοι, corrosi; *Theod. Josue* 9. 5. נקדים

Βίος, vita דרך *Symmac. Prov.* 8. 18.

Βίωσις, vita, vivendi ratio חלד *S. Psalm.* 38. 6.

Βιώτευσις, victus חנה *Incer. Hesai.* 29. 1.

Βλάπτω, noceo; ἔβλαψα, nocui, ἐξῆλ אמעל *Hebr. Interpr. Job* 7 20.

Βλαστάω, germino; βλαστῶσα, germinans ברחת *A. S. Gen.* 40. 10. *in Appendice.*

Βλαστάω, germino דשא *A.* תדשא βλαστησάτω, germinet *Gen.* 1. 11. βλαστάνει עפרח *A. Psalm* 71. 7. *Symm. Prov.* 11. 28. *Aq. Quinta Editio*; *Cant.* ז. 13. βλαστησάτω יצא *S. Job* 31. 40.

Βλάστημα, germen דשא *Aq. Gen.* 1. 11. צמח *S. Psal.* 64. 11. *Symm. Jerem.* 23. 5. *S. Zach.* 6. 12. ציץ *Symm. Jerem.* 48. 9.

Βλαστὸς, germen, furculus נצר *Aquila, Sym. Theod. Hesai.* 11. 1.

Βλαστοὶ, βλαστοὶ, ramuli, furculi פרחי *A. Exod.* 25. 31. & 34.

Βλασφημία, blasphemo; βλασφημῶν, blasphemare קלל *Incert. Levit.* 24. 11. 12. *Item* ברך *Hebr. Job* 2. 5. חרף *Th. Prov.* 14. 31. *Item S.* 2. *Reg.* 12. 14. βλασφημοῦσι ἐποίησας נאץ blasphemare fecisti.

Βλασφημία, blasphemia גדופים *Reliqui, Hesai.* 43. 28. *A. S. Ezech.* 5. 15.

Βλέπω, video; βλεπόμενος נראה *A. Th.* 3. *Reg.* 6. 18.

Βλέπος, blesus, *Levit.* 21. 18. *in Notis Appendicis ex antiquissimo Codice.*

Βλέφαρον, palpebra; βλέφαρα, palpebræ עפעפי *A. Ps.* 10. 4. *A. S. Psalm.* 131. 4.

Βλῆμα, velum פרוכת *Incerti, Exod.* 30. 6.

Βοάω, clamo; βοᾶτε, clamatis וזעקו *Incert. Jud.* 10. 14. ἐβόησε, clamastis ותצעקו *S. Jud.* 10. 12. *S. Psal.* 76. 2. *Item* βοᾷ קרא *Incert. Jud.* 15. 18. *Incer. Jud.* 16. 28. *Th. Jud.* 18. 23. *A. S. Psalm.* 21. 3. *S. Psalm.* 3. 5. & 19. 8. ἐβόησε וקרא *Reliqui*, 1. *Reg.* 16. 14.

Βοὴ, clamor זעק *S. Hesai.* 30. 25.

Βοήθεια, adjutorium עזר *Aq.* 2. *Reg.* 5. 2. *Incert.* 2. *Reg.* 18. 3.

Βοηθεῖν, auxiliari, juvare עזר *A. Psal.* 39. 14. *A. S. Th. Ps.* 10. *secund. Heb.* 14. βοηθήσει יסעד *A. Th. Ps.* 40. 4. βοηθήσω, juvabo לעזר *A. S. Jos.* 10. 33.

Βοηθὸς αὐτῶ, auxilium suum אשרו *Aq. Prov.* 14. 15. *suspectum, nisi forte pro* עזרו *habuerit.*

Βοηθὸς, adjutor עזר *Aquila, Gen.* 2. 18. *Incert. Jud.* 5. 23.

Βόησις, clamor שאגת *Theodotio, Quinta Editio, Psalm.* 21. 2.

Βόθυνος, fovea, fossa גב *Aquila, Ezech.* 16. 24. βόθυνοι גבים *Th. Hesai.* 33. 4. *Item* גומץ *Theod. Eccles.* 10. 8. גבא *A. Hes.* 30. 14. βοθύνους שיחורת *Quinta Editio, Psal.* 118. 86.

εἰς βοθυνώσεις, in fossores לגבים *Incer.* 4. *Reg.* 25. 12.

Βόλισιτον, stercus boum; βόλισις, stercora boum צפורני *A. Th. Ezech.* 4. 15.

Βορὰ, cibus, esca אכל *S. Job* 9. 26.

Βοραδεῖν, Boradum גבי *A. Amos* 7. 1. βορά δεῖν *a* βορὰ, βορᾶδος, *infelli genus deductum a* βορὰ, cibus, esca; *sive* voracitas. Boradæ *igitur infelia erant, quæ fruges devorabant & edebant.*

Βορατίναι, boratinæ, *i.* abietinæ ברותים *Aq. Cantic.* 1. 17. *ubi sonum vocis Hebraïcæ imitatus videtur Aquila.*

Βόρατον, abies ברושים *S. Psalm.* 103. 17.

Βορέας, Boreas, Aquilo, ventus צפון *Aquila, Symm. Prov.* 27. 16.

Βορρᾶς, Aquilo צפון *Incert. Exod.* 26. 20. *Incert.* 1. *Reg.* 14. 5. *A. S. Jud.* 12. 1.

Βόσκειν, pasco; βοσκεῖν, pascere רעות *Aq. Gen.* 36. 24. *Symmach. Hesai.* 40. 11. βοσκήσεται תרעינה *Sym. Hesai.* 11. 7.

Βόσκημα, pecus שה *A. S. Levit.* 27. 26. βοσκήματα, pecora צאן *S. Gen.* 30. 38. *in Append. Incer. Gen.* 37. 14. *S. Psalm.* 48. 15. τὰ βοσκήματα βοσκήματα, nutriens pecora בקר *S.* 4. *Reg.* 3. 4.

Βόσκησις, pastio רעות *S. Eccles.* 1. 14 *pastio spiritus, quod pascit spiritum, & lætat, vanitateque satiat.*

Βόσκυλοι, cincinni כחלפות *A. S. Jud.* 16. 13.

Βοτάνη, herba דשא *Th. Genes.* 1. 11. *&* *Jerem.* 14. 5. Βοτάνη ἀγρία, herba agrestis פקעת *Aquila*, 4. *Reg.* 4. 39.

Βούκεντρον, stimulus bouum מחרשת *Theod.* 1. *Reg.* 13. 20. *& Incert. v.* 21.

Βουκόλιον, bucolium בקר *A. Hesai.* 21. 7.

Βουκόλια, bucolia חמרים *Th. Gen.* 36. 24.

Βουκόλος, bubulcus בוקר *Aq. S. & Quinta Editio, Amos* 7. 14.

Βούλημα, consilium עצה *S. Psalm.* 80. 12 *Aq. Proverb.* 1. 31.

Βουλεύομαι, consulto; cogito; βουλεύομαι יעצו *S. Ps.* 31. 8. *S. Psal.* 70. 10.

Βουλευτικὸς, consiliarius יועצים *S. Job* 12. 17. *Item* יועץ *S. Hesai.* 9. 6.

Βουλὴ, consilium עצות *S. Job* 5. 13. *S. Psalm.* 80. 12. *Theodotio, Job* 18. 7. *Incert. Mich.* 6. 16. מעלל *Sym. Osee* 5. 4.

Βούλημα, voluntas חפץ *A. Psal.* 1. 2.

Βούλομαι, volo; ἐβούλετο; volebat חפץ *Incert. Jud.* 13. 23. *Item* אבה *Incert.* 2. *Reg.* 13. 25.

Βουνὸς, collis גבע *A. Gen.* 49. 26. *Item A. S. Theod. Deut.* 12. 2. *Aq. S. Deut.* 33. 15. *A.* 1. *Reg.* 10. 26. *&* 15. 34. *& sæpe. Aq. S. Th. Prover.* 8. 26. גבעות *Th.* 2. *Reg.* 2. 24. *Incert.* 2. *Reg.* 20. 8. Βουνοὶ גיו *Sym. Num.* 33. 44. *&* 45. *Item Reliqui, Jud.* 7. 1. *Item* גל *Theod. Job* 8. 17.

Βοῦς, bos שור *A. S. Lev.* 27. 26. *&* 2. *Reg.* 6. 13. *Item* בקר *Symm. Jud.* 3. 31. אלף *Aquila, Symmac. Proverb.* 14. 4.

Βούτυρον, butyrum חמאה *S. Psalm.* 54. 2.

Βραδύνω, tardo; βραδυνεῖ, tardabit יאחר *A. Habac.* 2. 4. βραδύνοντες מאחרי *A. Psalm.* 116. 2.

Βραθὺ, brathy ברוש *S. Hesai.* 55. 13. *Vox Hebraïca significat* abies. Brathy *ex Hebræo factum.*

Βρασμὸς, æstus זועה *A. Hesai.* 28. 19.

Βραχιάλιον, *al.* βραχιόνιον אצעדה brachiarium, *vel* armilla. *A.* 2. *Reg.* 1. 10. *Ceslini S. Th. Item Th. Hesai.* 3. 20. *Item A.* שלשי 2. *Reg.* 8. 7.

Βραχίων, brachium יד *Sym. Theod. Jud.* 15. 14. זרוע *S. Job* 35. 9. *Aq. Psalm.* 82. 9. *Aq. S. Th. Hesai.* 40. 10. βραχίονες αὐτῶ, brachia ejus בדיו *Symmachus, Hesai.* 16. 6.

Βραχὺς, brevis; ἐν βραχεῖ, in brevi ממעט *Incerti, Genes.* 34. 30. ἐπὶ βραχὺ, ad breve מכרוב *Hebr. Interpr. Job* 20. 5. βραχεῖς צעירים *Aquila, Job* 30. 1. *A. Psalm.* 67. 28. *A. Zach.* 13. 7.

Βρέφος, infans עולל *Aq. Psalm.* 8. 3. *Aquila, Psalm.* 16. 14.

Βρέχω, pluo ממטיר *Incerti, Exod.* 6. 14. *in Appendice.*

Βρομώδης, fœtidus *S. Job* 41. 25.

Βροντᾶ· βρονταὶ, tonabit ירעם *A. Psalm.* 95. 11.

Βροντὴ, tonitru קול *Incert. Exod.* 9. 23. *S. Job* 38. 25. *A. S. Th. Ezech.* 10. 14. רעם *S. Job* 26. 14. *A. S. Th. Psal.* 76. 19. *A. S. Psal.* 80. 7.

Βρύχω, bruchus חסיל *A. Ps.* 77. 46.

Βροχὴ, pluvia גשם *S. Prov.* 25. 23.

Βρόχθειν, potare; βρόχθισόν με, sorbere me fac הגמיאני *A. Gen.* 24. 17. *in Appendice.*

Βρόχος, laqueus עבות *S. Hesai.* 5. 18. βρόχοι עבתים *Incer. Jud.* 15. 13. *A. Psalm.* 118. 4. βρόχους שיחורת *A.* 118. 85.

Βροχωτὸν (ἔργον) opus laqueatum מעשה רשב *Aquila, Symm. Exod.* 28. 15. מעשה עבות *A. S. Exod.* 28. 22. *in Appendice.*

Βρυγμὸς, rugitus, fremitus נהמת *A. Ps.* 37. 9. *Item* נהם *Incer. Prov.* 20. 1.

Βρυχάομαι, rugio, fremo; βρυχώμενος, rugiens שאג *A. S. Psal.* 21. 14. *&* *Psal.* 73 4. ἐβρυχώμην, rugiebam שאגתי *A. Psal.* 37. 9. *&* 73. 4.

Βρύχημα, rugitus; βρυχήματος, שאגתי *Incert. Job* 3.

24. *A. Pſ.* 81. 2. *A. Pſ.* 31. 3. *Aquila, Heſai.* 5. 29.

Βρύχω, ſtrideo; Ϛρύχει חרק *Symm. Pſalm.* 36. 12.

Βρώσιμον, comeſtibile, *Incert. Ezech.* 47. 11.

Βρῶσις, eſca, cibus אכלה *Omnes. Gen.* 1. 29. *Incert. Levit.* 25. 6. *Item* מאכל *Th. Jud.* 14. 14. *Symm. Pſal.* 43. 14. *Item* Ϛρῶσις, tinea עש *A. Heſai.* 50. 9. *Sed hoc poſtremum legitur etiam* Ϛρωτή,

Βρωτή, alimenta אכלה *Incerti, Levit.* 25. 6.

Βυθὸς, profundum מצל *Symmach. Pſal.* 67. 23. *Aq. Pſalm.* 87. 7.

Βύσσινος, byſſinus בד *Incert.* 2. *Reg.* 6. 14. *Aquila, Dan.* 10. 5.

Βύσσος, byſſus שש *Aq. S. Th. Exod.* 35. 23. *Theod. Exod.* 28. 6.

Βύω, obſtruo, obturo; Ϛύουσι אטם *A. Th. Prov.* 17. 28. Ϛυῶσι יאטם *Sym. Pſalm.* 57. 6. Ϛυσσώσας אטמים *A.* 3. *Reg.* 6. 4.

Βωλακόω, ſulco; Ϛωλακώσει ויחרד דאדמה *Symm. Heſai.* 28. 24.

Βῶλος, gleba מסעה *Incer. Ezech.* 17. 7.

Γ

Γαζοφυλάκιον, gazophylacium לשכה *Aq.* 1. *Reg.* 9. 22. *A. Ezech.* 40. 17. & 41. 10.

Γάλα, lac חלב *Aq. Sym. Heſai.* 55. 1. *Thren.* 4. 7. *Se Exod.* 23. 19.

Γαλαβώδης, lacteus מרבך *Inc.* 1. *Reg.* 18. 24. *Item* מטות 2. *Reg.* 17. 29.

Γαλήνη, tranquillitas דממה *S. Pſalm.* 106. 29.

Γαλακτόω, lacto; Ϛαλακτώσει σε מיניקתך *S. Heſai.* 49. 23. Ϛαλακτώσε עלות *S.* 1. *Reg.* 6. 7.

Γαμβρὸς, gener חתן *Incer. Jud.* 15. 6. *Incerti, Jud.* 19. 3. & 5.

Γένεσις, ſtannatura אנך *Aquila, Amos* 7. 7. *Ibi vide in notis. Vox* ἀλοίφεως *quæ ante in Editis Hieronymi legebatur pro* γένεσις, *ab Eraſmo conficta eſt.*

Γαστὴρ, venter בטן *Aq. Jud.* 13. 5. & *Omnes, A. S. Pſalm.* 16. 14. ἐν γαστρὶ ἕξεις, in utero habebis הרות *Th. Jud.* 13. 5.

Γαυρόω, glorior, jacto me; Ϛαυρώσονται, gloriabuntur ויתהללו *A. Pſal.* 5. 12. *A. S. Pſalm.* 9. 3. Ϛαυρώσονται תתהלונה *Inc.* 2. *Reg.* 1. 20. *Aquila, Pſalm.* 27. 7. *Aq. Sym. Pſal.* 59. 8. *Symmach. Pſalm.* 94. 12. *A. Heſai.* 13. 3.

Γειτνιάω, vicinus ſum; Ϛειτνιῶντες שכנים *Symmach. Job* 26. 5.

Γειτονία, vicinia משפתים *Symmach. Gen.* 49. 14. *dubium.*

Γείτων, vicinus שכן *Reliqui, Prov.* 27. 10. *A. Deut.* 1. 7. *in Appendice.*

Γελάω, rideo; Ϛελάσεται, ridebit תשחק *A. S. Theod. Prov.* 31. 25. *A.* ἐγέλασε, riſit ויצחק *Gen.* 18. 12.

Γέλως, riſus שחוק *A. Prov.* 10. 21. *S. Prov.* 14. 13. *A. S. Th. Eccleſ.* 2. 2.

Γέμω, onuſtus ſum נשא ἐγέμισε נשאים onuſti, *Aq. Gen.* 37. 25.

Γενεὰ, generatio דור & דר *Omnes, Levit.* 23. 40. *S. Pſal.* 10. *ſecundum Heb.* 6.

Γένεσις, generatio; Ϛενέσεις, generationes תולדות *A. S. Gen.* 2. 4.

Γένημα, fructus תבואת *Aquila, Symmachus, Joſ.* 5. 12.

Γενναιότης, ſtrenui תיל fortitudo, *ut ſit viri fortitudinis, S.* 2. *Reg.* 2. 7.

Γεννάω, gigno, *Hebr. & Samar.* הולידו *Aq.* Ϛεννῆσαι αὐτὸν, *Gen.* 5. 26.

Γέννημα, proles, *vel* fructus ילוד *Hebr. Ind. Job* 15. 14. תבואת fructus, *Aq. Symm. Theodot. Prov.* 3. 9. Ϛεννήματα, generationes תולדת *A. Gen.* 4. 1. Ϛεννήματα, fruges אכל *Inc. Gen.* 41. 35. Ϛέννημα, proles בולדה *Inc. Levit.* 18. 9.

Γερμανίζω, germino; Ϛερμανίζοντες, germinantes יגובון *A. Pſalm.* 91. 15.

Γένος, genus מין *Omnes, Geneſ.* 6. 1. v. 24. עם *Inc. Exod.* 1. 9. *Inc. Levit.* 11. 15.

Γέρων, ſenex זקן *Sym. Job* 12. 20.

Γέσις, Geſum, *genus haſtæ, vel teli* כידון *Aquila, Joſ.* 8. 18.

Γεῦμα, guſtus, *ſed hoc loco*, modus, forma, ſpecies טעם *A. Pſalm.* 33. 1.

Γεωργέω, aro, colo *terram*; Ϛεωργόνις תעבדו *Sym.* 2. *Reg.* 9. 10.

Γεωργὸς, agricola, *Aq. Sym. Gen.* 49. 15. לסם עבד γεωργὸς ὑπηρετῶν, agricola ad miniſtrandum, *ſed eſt ſollus Symmach. Vide Appendicem. Item* פלח *Symm. Pſalm.* 140. 7.

Γῆ, terra ארץ *Omnes paſſim.*

Γήϊνος, terrenus בעפר *Aquila, Symmachus, Job* 4. 19.

Γήρας, ſenectus זקנה *S. Pſalm.* 70. 8. *Item* שיב *Inc.* 3. *Reg.* 14. 4.

Γηράω, ſenecſco; Ϛηράσειν בוש *Sym. Job* 29. 18. ἐγήρασα זקנתי *S. Pſalm.* 36. 25.

Γηρῶντες בשיבה *S. Pſalm.* 91. 15.

Γήσιον, geſium כן *Inc. Exod.* 39. 39.

Γίγαρδα, ſcoriam סיגים *Sym. Prov.* 25. 4.

Γίγαρδον, ſcoria כוך *Aq. Ezech.* 22. 18.

Γιγαρτάδη סגי *Th. Heſai.* 1. 25.

Γίγας, gigas גבור *Aq. Jer.* 50. 9. Ϛίγαντες גבורי *Th. Heſai.* 13. 3. γίγαντες נפלים *Theod. Gen.* 6. 4. רפאים *Th. Proverb.* 9. 18. & *Job* 26. 5.

Γίνομαι, fio; ἐγὼ γίνομαι ויהי *Theod. Jud.* 13. 2. & *paſſim Omnes.*

Γινώσκω, cognoſcere ידע *paſſim.*

Γλαὺξ, noctua כוס *Sexta Editio, Levit.* 11. 17.

Γλυκάνω, dulceſco, dulcis ſum; ἐγλυκάναμεν, dulces fecimus *ſermones*, dulcia miſcuimus *colloquia* נמתיק *A. Pſal.* 54. 15. *A. Prov.* 27. 9.

Γλυκασμὸς, dulcedo נפרת *Aq. Cant.* 4. 11.

Γλυκὺς, dulcis; γλυκὺ, dulce מתוק *Th. Jud.* 14. 14. *Symmachus, Pſalm.* 54. 15. *Item* משך *Aquila, Job* 28. 18.

Γλυκύτης, dulcedo מתוק *Symmachus, Theodot. Proverb.* 16. 24.

Γλυπτὸν, ſculptile פסל *Tres Inert. Exod.* 20. 4. *Inc. Deut.* 5. 8. γλυπτῶν פסילים *Reliqui & Th. Jud.* 3. 19. *Symmac. Heſai.* 42. 17. & *Jerem.* 51. 47. תגורת *Inc. Heſai.* 30. 22. γλυπτὰ עצבי *S.* 1. *Reg.* 5. 21.

Γλυφὴ, ſculptura אקדח *Th. Heſai.* 54. 12. *Item* פתח *S. Zach.* 3. 9.

Γλύφος, ſculptus, *Symm. Heſai.* 54. 12. אקדח

Γλύφω, ſculpo מפתח *Symmach. Zach.* 3. 9.

Γλῶσσα, lingua לשון *Omnes paſſim.*

Γλωσσόκομον, ſcrinium ארון *Aq. Gen.* 50. 25. *in Append. Aq. S. Th. Exod.* 25. 10. *Aq. Exod.* 37. 2. & 1. *Reg.* 5. 3. *A. Th.* 3. *Reg.* 6. 19. & *alibi.*

Γναφεὺς, fullo מכבס *S. Mal.* 3. 2.

Γνάθος, maxilla, genæ לקח *Theodotio, Jud.* 4. 21. & 5. 26.

Γνόφος, caligo חשך־אפלה *Sym. Exod.* 10. 22. *Item* ערפל *Inc. Exod.* 20. 21. γνόφοι משברי *Symmachus, Jona* 2. 4.

Γνοφόω, γνοφωθήσῃ, caligine replebuntur, *S. Pſalm.* 64. 13. ירעבו

Γνώμη, ſententia, decretum מעם *A.* 2. *Reg.* 15. 33. *Item* γνώμας, conſilia עצות *Inc. Pſalm.* 12. 3. מעיל *Theod. Oſee* 5. 4.

Γνωρίζω, γνώσῃ, agnovi אור *S. Job* 4. 16. & ידע *S. Job* 15. 15. *A. Job* 38. 12. γνωρίσαι להודיע *A. Pſ.* 14. 14.

Γνώριμος, notus מידע *S. Pſal.* 54. 14.

Γνωρίστης, divinus, hariolus ידעני *Aquila, Deuter.* 18. 11.

Γνωσμάχω, reſipiſco; ἐγνωσμάχησαν, reſipuerunt נבגעו *S.* 2. *Paral.* 12. 7.

Γνῶσις, cognitio, ſcientia דעת *S. Job* 15. 2. *Aq. Th.*

Job 31. 6. & 33. 3. *Theodotio*, *Job* 36. 4. *Symmach. Proverb.* 1. 21.

Γναφεὺς, hariolus ידעני *Inc. Levit.* 19. 31. *Aq. Levit.* 20. 6. *Sym. Deut.* 18. 11. *Incer.* 4. *Reg.* 21. 6.

Γνωστὴ, cognita, *Aq. Th. Prov.* 7. 4. כודע

Γνωστὸς, notus; γνωστὸς, notos מידעי *S. Pſal.* 87. 9. נודע *S. Prov.* 31. 23.

Γόα, *ſic Interpres unus Incertus vocat inſectum, quod LXX.* βρούχον, bruchum *nominant, Levit.* 11. 22. *in notis Append.*

Γογγύζω, murmuro נרגן γογγύζων, murmurans, *Inc.* 2. *Reg.* 19. 10. ἐγόγγυζε, murmuravit וילן *Incerti, Exod.* 17. 3.

Γογγυσμὸς, murmuratio, murmur מנון *Symmachus, Prov.* 29. 21.

Γόγγυσος, murmurator נרגן *Theod. Prov.* 16. 28.

Γογγυστὴς, murmurator נרגן *Theod. Prov.* 26. 20. *Sym.* רונן *Heſai.* 29. 24.

Γοητικὸς, incantatorius מחלחשים *Aquila, Proverb.* 26. 22.

Γόμορ, gomor חמר *Incert. Levit.* 27. 16.

Γομφιάσι· ἐγομφίασαν, obſtupuerunt תקדנה *S. Th. Ezech.* 18. 2.

Γονατίζω· ἐγονάτισεν, in genu procumbere fecit יברך *A. Gen.* 24. 11. *in Append. Item Aquila, Gen.* 41. 43. *in Append.*

Γονεὺς, genitor, parens, γονῆς נין *A. Job* 18. 19.

Γόνυ, genu ברך *Incerti, Jud.* 16. 19.

Γοργόω, agilis ſum; γοργωτέρου כשיר *Symmach. Eccleſ.* 10. 10.

Γοργότης, ſolicitudo, vivacitas כשרון *Sym. Eccl.* 2. 21. & *Eccleſ.* 4. 4.

Γράμμα, ſcriptura ספר *Sym. Jud.* 5. 14.

Γραμματεὺς, ſcriba סופר *A. Pſal.* 44. 2. שמר *Sym. Prov.* 6. 7. ספר *Th. Ezech.* 9. 2.

Γραμματικὰ, grammatica ספר *Theod. Dan.* 1. 17.

Γραμματοδιδασκάλους, Scribæ, Doctores, Magiſtri.

Γράφειν, ſcribere כתב *Omnes.*

Γραφεῖον, ſtylus עט *Sym. Pſalm.* 44. 2. *Reliqui, Jer.* 17. 1. *Incert. Job* 19. 24.

Γραφεὺς, ſcriba סופר *Symmac. Pſal.* 44. 2. ספר *Heb. Int. & S. Ezech.* 9. 2.

Γράφιον, ſtylus מכתב *Aquila, Deuter.* 10. 4. *in Appendice.*

Γρίθος, pugnus גמר *Aquila, Symmac. Jud.* 3. 16.

Γυμνόω, nudo; γεγύμνωται פרע *Sym. Exod.* 32. 25. γύμνωσον, nuda, evagina הרק *A. S. Th. Quinta Editio, Pſal.* 34. 3. *Symmach. Ezech.* 5. 2. *Sym. Ezech.* 21. 14.

Γυμνὸς, nudus ערום *Aq. Sym. Amos* 2. 16.

Γύμνωσις, nuditas, nuditas מערה *A. Habac.* 2. 15.

Γυναικότροφος; *al.* γυναικότροφοι, a mulieribus educatus, qui a mulieribus educatus es, *Inc.* 1. *Reg.* 20. 30.

Γυνὴ, mulier אשה *Omnes paſſim.*

Γύρις, pollen, pollinis חרי *Aq. Gen.* 40. 16.

Γύρος, gyrus חוג *Incert. Job* 22. 14. *Aquila, Proverb.* 8. 27.

Γυρῶ· ἐγύρωσεν, circumpoſuit חג *Theodotio, Job* 26. 10.

Γύρωσις חגא *Aq. Heſai.* 29. 27. *id eſt*, circumlatio; circuitio.

Γωνία, angulus מאה *Incerti, Exod.* 27. 9. *Item* γωνίαι פנות *Aquila*, 1. *Reg.* 14. 38. *Incerti, Proverb.* 7. 8.

Δ

Δαλὴθ דדור *Inc. Levit.* 25. 10. *qui legit Daleth pro Reſch* דרור *autem ſignificat* libertatem.

Δαιμονιζόμενος· δαιμονίζων, qui a dæmone agitur ישוד *A. Pſal.* 90. 6.

Δαιμονιώδης, dæmoniacus, qui a dæmone agitatur ישוד *Symm. Pſal.* 90. 6.

Δάκρυον, lacryma דמעות *S. Pſal.* 55. 9. *S. Eccl.* 4. 1. *S. Heſai.* 25. 8. *Aq. Sym. Malach.* 2. 13.

Δακτύλιος, annulus; δακτυλίους טבעות *Incert. Exod.* 28. 23.

Δακτυλοδεικτῶ, digito monſtro; δακτυλοδεικτῶν, digito monſtrans מורה באצבעו *Symmachus, Proverb.* 6. 13.

Δάκτυλος, digitus אצבע *Aquila, Heſai.* 58. 9. δάκτυλοι, digiti קרסי *metaphorice, Incert. Exod.* 26. 6. *in Appendice.*

Δαλὸς, lampas, *vel* titio; δαλοὶ, titiones, *vel* lampades כידודי *Inc. Job* 41. 10.

Δαμάλιος, vitulinus, *Aq. Pſal.* 21. 13.

Δάμαλις, vitula איל *Inc. Lev.* 9. 2. עגלת *Theodot. Jud.* 14. 18. *Item* פרת *Aq. Job* 21. 10. *Aquila, Th. Heſai.* 11. 7.

Δανείζειν, commodare, mutuo dare לוה *Aq. Pſal.* 36. 26. *S. Th. Prov.* 22. 7.

Δανειζαὶ נשיכם fœneratores, *Theod. Heſai.* 3. 12.

Δασὺς, frondoſus, denſus רענן *Reliqui, Jerem.* 17. 2. *Aq. Sym. Theod. Ezech.* 6. 13. δασύτης עבות *A. Th. Ezech.* 31. 3.

Δεήσεις, ſupplicatio, poſtulatio שאלת *Sexta Editio, Pſal.* 21. 2. δεήσεις תחנוניכם *Hebr. Int. Job* 40. 22.

Δείκνυμι, oſtendo; δεῖξόν μοι, oſtende mihi הודיעני *Incert. Exod.* 33. 13. *Item* δεῖξόν μοι, *Reliqui* הראני *Exod.* 33. 18.

Δείλη, veſpera ערב *Aquila, Symmach. Theodotio, 3. Aq.* 17. 6.

Δειλία, timor מחתת *Inc. Prov.* 10. 15. & 29. *Symm. Th. Prov.* 21. 15.

Δειλιάζω, timeo; δειλιάσει, timuerit, *Incert. Jerem.* 51. 46.

Δεῖνα, *A. Th. εἰς τὸν δεῖνα τόπον*, in quempiam locum פלני אלמני 1. *Reg.* 21. 2.

Δεῖπνον, cœna הבריה *Incert.* 2. *Reg.* 13. 7.

Δείρω, excorio, lanio, verbero; δαρήσῃ, verberabitur, lacerabitur ישלכנו *A. Prov.* 10. 8.

Δέκα, decem עשר *Omnes.*

Δεκάκις, decies עשרת *Sym. Gen.* 31. 7.

Δεκτὸν, acceptabile שאת *Th. Gen.* 4. 7. δεκτὰ רצון *S. Th. Heſ.* 58. 5.

Δένδρον, arbor אלה *Incert.* 2. *Reg.* 18. 10. עץ *Sym. Eccleſ.* 11. 3. δένδρων φυτεία, arborum plantatio, *A. S.* אשל *Gen.* 21. 33. *Sed Coiſlinianus Codex melius habet A.* δενδρῶνα *Σ. φυτείαν. Vide notam in Appendice ad hunc verſum.*

Δένδρωμα, arboretum, locus arboribus conſitus אשל *A.* 1. *Reg.* 22. 6.

Δενδρὼν· ῶνος, arboretum אשל *Aq. Gen.* 21. 33. *in Append.* 1. *Reg.* 31. 13.

Δεξαμεναὶ, piſcina; δεξαμεναὶ ברכות *S. Eccl.* 2. 6.

Δεξιὰ, dextera ימין *Omnes paſſim.*

Δεξιάζοντες, dextrâ manu utentes מימינים *Incert.* 1. *Paral.* 12. 2.

Δέομαι, ſupplico; ἐδεήθη, ſupplicavit, *Inc. Jud.* 13. 8. δεηθήσεται, ſupplicabitur יעתר *Th. Job* 33. 26. δεηθήσομαί σου אתחנן *Th. Job* 9. 15.

Δέρμα, pellis עור *A. Sym. Th. Exod.* 25. 5. & 35. 23. *Item Aquila, Sym. Job* 19. 20. *Samaritan. Num.* 4. 25. *ubi non exprimitur in Hebræo.*

Δέρρις, pellis שסיכה *Inc. Jud.* 4. 18. הריעה *Hebraus Interpres*, 1. *Reg.* 7. 2. *A. Exod.* 26. 1. *in Appendice.*

Δέσμη, faſciculus אגדת *Reliqui, Amos*, 9. 6.

Δέσμιος, vinctus; δέσμιοι, vincti אסידים *A. Job* 3. 18. *Heſai.* 14. 17. *Sym. Heſai.* 14. 22.

Δεσμὸς, vinculum אגדה *A.* 2. *Reg.* 2. 25. אסר *Th. Heſ.* 10. 4. מוכר *S. Prov.* 7. 22.

Δεσμωτήριον, carcer, *S. Eccleſ.* 7. 7. *Item* מהר *Aq. Gen.* 39. 20. *in Append. Item* בית הסגר *S. Exod.* 12. 29. *in Append.*

Δεσμώτης,

Δεσμώτης, vinctus, incarceratus; δεσμῶται אסירים *S. Job* 3. 18. *S. Pſalm.* 68. 34.

Δέσποινα, domina גברת *Symm. Heſai.* 47. 5.

Δεσπότης, dominus אדון *Aq. Pſal.* 21. 5. *Sym. Joſ.* 3. 11. יהוה *S. Pſalm.* 29. 8. *A. Pſalm.* 61. 12.

Δευτείων, ſecundæ שליתה *A. Deut.* 28. 57. *in App.*

Δευτερόγονα, ſecundo genita עשתרים *S. Gen.* 30. 41.

Δεύτερος, ſecundus שני *Gen.* 1. 8. *Omnes.*

Δευτερόω, duplico; δευτερώσεις, duplicabis ושנית *A. Deut.* 6. 7. *in App.* δευτεροῦν, duplicans שונה *S. Prov.* 17. 9. *A. Th. Prov.* 26. 11. *A. Deut.* 15. 18. *in Append.*

Δευτέρωσις, deuteroſis, *vel* ſecunda traditio משנה *S.* 2. *Par.* 34. 22. *Item* שנינה *A. Deut.* 28. 37. *in Append.*

Δέχομαι, accipio; ἐδέξατο, accepit לקח *Th. Jud.* 13. 23. *S. Job* 4. 12.

Δέω, ligo; δεδεκότα ותאסרו *Aq. Sym. Gen.* 42. 16. *Pſalm.* 117. 28. δεδεμένος, vinctus אסיר *S. Gen.* 39. 22. *Item* δῆσον, liga צור *S. Heſ.* 8. 16. צרר *S. Oſee* 4. 19.

Δὴ, utique נא *Th. Jud.* 13. 15. *A. S. Th. Heſ* 1. 18.

Δηγμός, morſus קסב *A. Pſal.* 90. 6.

Δῆλοι אוהים *V. Hieron. in Oſee Tom.* 3. *col.* 1256. *S.* 1. *Reg.* 28. 6.

Δηλόω, declaro; δηλώσῃ ינלח *S.* 1. *Reg.* 20. 2. *Item* δηλώσῃ σοι, declaret tibi תרך *S. Job* 11. 7. δηλώσει לחודיע *S. Pſalm.* 24. 14. δηλῶσαι, ad declarandum לחודיע *S. Th.* 1. *Reg.* 28. 15. δηλῶσαι לחורת *S. Gen.* 46. 28. *in Appendice.*

Δήλωσις, manifeſtatio תמים *Incer.* 1. *Reg.* 14. 41.

Δημοκατάρατος, a populo maledictus, *Theod. Prov.* 11. 26.

Δῆμος, populus משפחות *Incerti*, *Num.* 3. 23.

Διαβαίνω, pertranſeo, tranſeo; διαβαίνειν, pertranſire עבר *S.* 11. 12. *A.* 1. *Reg.* 30. 10. διαβαίνομεν, tranſimus עברים *Inc. Jud.* 19. 17. διέβησαν, tranſierunt ויעברו *Inc. Jud.* 6. 33. & 11. 29. &c. διαβάντες עלה *Inc. Deut.* 1. 21.

Διαβάλλω, calumnior, detrabo; διαβάλῃς, detrahas תלשן *Symmachus*, *Prov.* 30. 10.

Διάβασις, tranſitus; διαβάσεως עברים *S. Deut.* 32. 49. *Item* מעבר *Th.* 1. *Reg.* 13. 23. *A. Heſai.* 16. 2.

Διαβαστάζω, porto, exporto; διεβάστασας; portaſti נהלת *S. Exod.* 15. 13. *A. Pſal.* 30. 4. διαβαστάζομαι ארר *Sym. Pſal.* 41. 5.

Διάβημα, greſſus צעד *Reliqui*, *Job* 14. 16. *A. S.* 2. *Reg.* 5. 24. ודך *S. Thren.* 3. 40.

Διαβηματίζω, incedere; διεβημάτιζον, inceſſerunt צעדו *A.* 2. *Reg.* 6. 13.

Διαβήτης, *al.* διαβίτης, circinus משקלת *S. Heſ.* 28. 17.

Διαβολὴ, criminatio דבה *S. Gen.* 37. 2. *A. Num.* 14. 37. *in Appendice. Item* εἰς διαβολὴν, in calumniam, *Incert. Num.* 22. 32.

Διάβολος, calumniator רכיל *A. Prov.* 11. 13.

Διαβουλία, conſultatio מעצה *S. Th. Prov.* 1. 31. מזמה *Th. Prov.* 8. 12.

Διαβούλιον, conſultatio קשר *Incerti*, 2. *Reg.* 15. 12. *Hic ſignificare videtur*, conjuratio, conſpiratio.

Διαγλύφω, ſculpo; διεγλύψω, ſculpam מפתח *Aq. Zach.* 3. 9.

Διαγράφω, deſcribo; διεγράψατο לכתב *Reliqui*, *Joſ.* 18. 8.

Διάγω, traduco; διάγων מוליך *S. Job* 12. 17. διάγων מעביר *A. Deut.* 18. 10. *in Appendice.*

Διαδιηγματίζω, traduco; διεδιηγματίσαντο, traduxerunt כתרו *Th. Pſalm.* 21. 13. *id eſt*, in deriſum & opprobrium traduxerunt.

Διαδέχομαι, excipio; διεδεξάμεσθα מקבילות *Samarit. Exod.* 26. 5.

Διάδημα, diadema נזר *Sym. Th.* 2. *Reg.* 1. 10. *Item* διάδημα כתם *Th. Pſal.* 44. 10.

Διαδικάζω, diſcepto; διαδικάζειν, diſceptare, litigare ריב *Symm. Job* 33. 13. διαδικάσῃ יריב *S. Job* 23. 6.

Διαδικασμὸς, lis, litigatio מריבת *A. Exech.* 48. 28.

Διαδοχὴ, ſucceſſio; διαδοχαὶ, ſucceſſiones תחתות *Sexta Editio*, *Pſal.* 10. 3.

Διαδράω, aufugio; διέδραμον, aufugerunt פר *Symm. Pſalm* 89. 9.

Διαζώνη, zona, balteus אבנט *A. Exod.* 29. 9.

Διάζωμα, ſubligaculum, *vel* ligamen חשב *Incerti*, *Exod.* 28. 27. *A. Lev.* 8. 7. *in Appendice.*

Διαθήκη, teſtamentum חק *Quinta Editio*, *Pſal.* 2. 7. *Item* ברית *Reliqui*, *Pſal.* 49. 1. *S. Pſal.* 88. 40. *Theod. Jerem.* 11. 2. 8. אחות *Incer. Zach.* 11. 14.

Διαζητέω, inveſtigo, inſpicio; διαζητῆσαι בקש *Symm. Eccleſ.* 7. 26.

Διαθρύπτω, confringo; διέθρυψα, confregi אמיל *S. Pſal.* 117. 10.

Διαίρεσις, diviſio פרץ *Symmachus*, *Gen.* 38. 29. פלגות *Incerti*, *Jud.* 5. 15. *Sed videtur Aquila eſſe ut verſu ſequenti. A. v.* 16. פלגי *A. S. Pſal.* 45. 5. διαιρέσεις פלגים *S. Heſai.* 30. 25.

Διαιρέω, divido; διεῖλε, diviſit פלג *A. Job* 38. 25. διελὼν, divides תנחיל *Incert. Joſ.* 1. 6.

Διαίρω· διηρμένην, elatæ בצרות *Aq. Deuter.* 3. 5. *in Appendice.*

Διαίτα, manſio, requiei locus נוח *S. Pſalm.* 82. 13. לחם *S. Prov.* 30. 18.

Διαιτάω, moror, verſor *in aliquo loco*; διαιτάμενοι, morantes וישבו *S.* 1. *Reg.* 19. 18.

Διακάμπτω, procumbo, incurvo me; διακαμφθῆναι ויגבר *Incert.* 4. *Reg.* 4. 35.

Διακενῶς, in vanum, fruſtra נבוב *S. Job* 11. 12. *Item* ריקם *S.* 2. *Reg.* 1. 22.

Διακινέω, dimoveo, conentio; διακινήσεσθε ירופפו *A. Job* 26. 11.

Διακοπὴ, diſſectio פרץ *Aquila & Syrus*, *Gen.* 38. 29. *A.* 2. *Reg.* 5. 20. *Item S. Pſal.* 143. 14. & *Ezech.* 13. 5. *Item* ברצים *A.* διακοπὴ, *Heſai.* 28. 21. *Item* בריחה *S. Deut.* 24. 1. *Item* מבוצי διακοπὴς, *Incert. Jud.* 5. 17. *Videtur Aquila eſſe ut ſupra.*

Διακόπτω, diſſeco, diſſringo; *Aquila Geneſ.* 38. 29. διακόψῃ יפרץ *Aq. Exod.* 19. 22. *S. Pſalm.* 59. 3. *Item* διακόψομεν, dirumpamus נבחקה *S. Pſal.* 2. 3. διακόπτοντες ערוצים *Th. Prov.* 11. 16.

Διακοσμέω, diſtribuo, decenter ordino; διακοσμῆσαι חלק *A. S. Th. Deut.* 4. 19.

Διακόσμησις, ornatus צבא *S. Pſal.* 32. 6.

Διακρίνομαι, diſcepto, litigo; διακεκριμένοι, diſceptans ריב *Aquila*, *Theodot. Jerem.* 15. 10. διακρίνῃ אשפטה *S.* 1. *Reg.* 12. 7.

Διακρίνω· διακρίνων, diſcernens, interpretans ſomnia פתר *S. Gen.* 40. 8. *in Appendice.*

Διάκρισις, dijudicatio, interpretatio ſomniorum פתרים *S. Gen.* 40. 8. *in Appendice.*

Διαλακτίζω, calco, calcitro; διελάκτιζον, calcitrant *Sym. Pſal.* 67. 31.

Διαλαλέω, enarro; διελάλουν, enarrabam אשיחה *S. Pſalm.* 76. 4. διαλαλήσει, enarrabit, enuntiabit תרגן *S. Pſal.* 50. 16.

Διαλέγομαι, colloquor, diſſero; διελεχθήσομαι אשיחה *S. Job* 7. 11. διελεχθήσῃ יכוח *Incert. Job* 22. 4. διελέχθησαν אמרו *S. Pſal.* 4. 5.

Διαλείπω· διέλειπεν, *l.* διέλιπεν, ceſſavit וישבות *A. Gen.* 2. 2. *in Append.* διαλείψατε, relinquetis תשביתו *A. Ex.* 12. 15. *Item* διέλειπε שבת *A. Ex.* 31. 18. *Vide in Appendice. Item* חדל *Incert.* 1. *Reg.* 12. 23.

Διάλεκτος, dialectus לעז *S. Heſai.* 33. 19.

Διάλεξις, eloquium, colloquium, *Sym. Cant.* 6. 6. *Item* שיח *A. Pſal.* 103. 34.

Διαλλαγὴ, reconciliatio רצון *Sym. Pſalm.* 29. 6. & 68. 14.

Διαλλάττω· διαλλάξαι, reconciliare להשיב *Incerti*, *Jud.* 19. 3. διαλλαγμὸν, meretrix קדשה *A. Gen.* 38. 21. *Dicitur quoque* ἐπὶ διαλλαγμὸν, immutata, *quod meretrices veſtem immutare ſolerent, ut vel ad proſibula, vel ad conſtituta loca concederent.*

Διαλογίζομαι, recogito; διελογίσω, recogitabas חשבת *A. Pſal.* 118. 119.

Διαλογισμὸς, cogitatio; διαλογισμοὶ מחשבות *Sym. Pſal.* 39. 6. חקקי *Aquila*, *Jud.* 5. 15. *Suſpicor non eſſe Aquilæ; ſed potius* ἀνεξιχνίαστοι *quod LXX. hoc loco habent, ad Aquilam pertinere videtur; qui ſic perpetuo*

vertit vocem מומה חלק *Symm. Pſalm.* 138. 8.

Διάλυσις, diſſolutio, diremtio; διαλύσεις, diſſolutiones, diremtiones מבוקי *Incert. Jud.* 5. 17.

Διαλύω, diſſolvo; διαλύεις, diſſolvis תמס *S. Pſ.* 58. 12. διαλύεσθαι, diſſoluri ſunt ויכסו *Incer. Jud.* 15. 14. *S. Pſalm.* 57. 8. διαλύων פורץ *S. Prov.* 17. 18. διαλύσει כפר *S. Job* 11. 12. διάλυσον פקו *S. Heſai.* 23. 7. διαλυθῶμεν להשבר *Incert. Jone* 1. 4.

Διαμαρτυρία, teſtificatio, teſtimonium; διαμαρτυρίαν עדות *S Pſalm.* 77. 5.

Διαμαρτύρομαι, teſtificor; διαμαρτυρόμενος עד *Sym. Pſal.* 88. 38. *A. Jerem.* 42. 19.

* Διαμαχίζομαι, pugno; διεμαχίζατο נחר *S. Cant.* 3. 6. *forte melius legatur* διεμαχέσατο *ex* διαμαχίομαι, *vel* διεμαχίζατο.

Διαμάχομαι, pugno, decerto; διεμάχοντο, decertant ירבון *A. S. Exod.* 21. 18. διαμάχη, pugna, concerta תתחר *A. Pſalm.* 36. 1. *A. Th. Prov.* 24. 19. διαμαχόμενοι נצים *A. S. Exod.* 2. 13.

Διαμελετάω, meditor, mecum reputo; διεμελέτων, meditabar הגיתי *S. Pſal.* 76. 13.

Διαμένω, permaneo; διαμένει, permanet נכון *S. Job* 21. 8. διαμενῶσι יציבו *Omnes, Pſal.* 5. 5. & διάμενον ותשב *Samaritanus, Gen.* 49. 24.

Διαμερίζω, divido; διαμεισῶ, dividet יחלק *Aquila, Gen.* 49. 27. διαμεισθήσονται, dividentur יחגו *Sym. Job* 40. 25.

Διαμετρέω, dimetior; διαμετρήσατε, dimetimini פנו *S. Pſal.* 47. 14. διεμέτρησε ויסדך *S.* 2. *Reg.* 8. 2.

Διαμέτρησις, dimenſio כוה *Incer. Jerem.* 31. 39.

Διανέμω, diſtribuo; διανεμῶ, diſtribuam אחלקה *S. Pſalm.* 59. 8. & *Pſalm.* 67. 13. *Symmachus, Heſai* 33. 21.

Διαπλέκω, texo; διεπεπλεγμένα, (*ſic legendum*) texta, *vel* nexa משור *Incert. Exod.* 27. 16.

Διανίσταμαι, ſurgere קדם *Aquila, Symm. Theodotio, Num.* 11. 19.

*Διανοέω, cogito; διενοῦντο κατὰ σοῦ, cogitat contra te כתנחם לך *Incer. Gen.* 27. 42.

Διάνοια, mens, cogitatio לב *Incer. Joſ.* 14. 8. *A. S. Eccleſ.* 1. 16. *S Pſal.* 12. 3.

Διανοίγω, διανοΐγω, aperiens פתר *Aquila, Exech.* 20. 26.

Διαπαλαίω, διεπάλαιον, concertabant ירצצו *S. Gen.* 25. 22. *Lellio Hieronymi* διάλυον, *ſuſpecta videtur. Conſule quæ diximus in allato loco & in Appendice.*

Διαπερᾶω, tranſeo; διεπέρασαν iz *Aquila, Pſalm.* 89. 10.

Διαπρίω, διεπρίοντο עבר *S. Cant.* 2. 11. *Sym. Heſai.* 33. 21.

Διαπετάζω, extendo, diſtendo; διεπέτασε שטחתי *S. Pſalm.* 87. 10.

Διάπηγμα, διαπήγματα, diapegmata, *machinæ quædam, ſeu inſtrumenta* מסגרת *A.* 4. *Reg.* 16. 17.

Διαπηδάω, tranſilio; διαπηδῶν, tranſiliens מקפץ *S. Cant.* 2. 8.

Διαπλέω, διέπλεον, fluctuabant וירצצו *S. Gen.* 25. 22. *Lellio ſuſpecta. Vide in* διαπαλαίω.

Διαπλοκή, complicatio עקלקל *A. Pſal.* 124. 5.

Διαπλόω, diſtendo; διέπλωσε פרשת *Incert. Gen.* 38. 29.

Διαπνέω, διαπνεύσει, diſſipabitur in vaporem תאבד *S. Exech* 21. 22.

Διαπονέω, laboro; διεπονήθη, laboravit, moleſte habuit ויתעצב *A. Gen.* 6. 6. & 1. *Reg.* 20. 30.

Διαπόνημα, labor; διαπονήματα, labores, defatigationes עצבות *A. Pſal.* 15. 4. & 113. 4. & 126. 2. עצבי *A.* 2. *Reg.* 5. 21.

Διαπόνησις, labor, dolor, moleſtia מעצבת *Aquila, Heſai.* 50. 11.

Διαπρεπέομαι, præſtereo עבר *Incert. Jud.* 9. 25.

Διαπορέω, dubito, hæreo; διεπόρουν, hærebam, dubitabam נבוכתי *S. Pſal.* 76. 5. & *Dan.* 2. 3.

Διαπραττόμαι, perficio משה διαπραττόμενος, *Symm. Eccleſ.* 2. 11.

Διαπρέπεια, decor, decentia הדרת *Aquila, Symm. Pſal.* 28. 2. *Incert. Pſalm.* 44. 4. & 103. 1. & 109. 4. *A. Heſai.* 33. 2.

Διαπρέπω, decorus ſum; διαπρέπει ירעם *Symmachus, Pſal.* 71. 13.

Διαπρίω· διήπρισεν, ſerravit, ſerrâ ſecuit, *Incert.* 2. *Reg.* 2. 31.

Διάπυρος, ignæus; διάπυροι, ignei חבלולי *Incer. Gen.* 49. 12.

Διαρπαγή, direptio; διαρπαγὴ בז *Aq. Deuter.* 1. 39. & 20. 14. *in Append. Item* שד *S. Habac.* 2. 17.

Διαρπάζω, diripio, diſcerpo; διαρπάζων, diſcerpens טרף *Theod. Job* 18. 4. διήρπαμεν, diripuimus בזזנו *A. Deut.* 3. 7. *in Append.* διήρπασαν, diripuerunt וישסו *Reliqui*, 1. *Reg.* 17. 53.

Διαρρήγνυμαι· διερρήγνυντο, confringebantur, *A. Gen.* 21. 22. ויתרעצו *Sed illud* διερρήγνυντο *conſilium eſſe videtur. Vera enim lectio eſt* εὐπλοκάδευον. *Vide in* εὐπλοκάω.

Διαρρήσσω, dirumpo; διέρρηξεν ויבתק *A. Th. Jud.* 16. 9. διέρρηξεν חסרו *A. Pſal.* 34. 7.

Διασαφέω, declaro; διεσάφουν μοι, declara mihi ודרשי *S. Job* 34. 32.

Διασκεδάζω, diſſipo; διασκεδάζετε, diſſipatis ותפרישו *Th. Exod.* 5. 4. διασκεδάζει ומפרשו *S. Th. Prov.* 1. 19. *Item* διασκεδάσαν αὐτὸν פרעה *Theod. Exod.* 2 25. διασκεδάσαι ος פרע *Idem ibid. Item* διασκεδάζων, *alibi* פרר *in Piel ex* בור *S. Pſalm.* 73. 13. *S. Th. Heſai.* 24. 5. διασκεδάσει מפר *Th. Job* 5. 12. *Item* תסלף *A. S. Prov.* 19. 13.

Διασκεδαννύω, diſſipo; διεσκεδαννύοντο התפרו *S. Pſal.* 118. 126.

Διασκεδασμός, diſſipatio, diſpetſio מפצה *A. Heſ.* 5. 7.

Διασκορπίζω, diſpergo, diſſipo; διασκορπίσει פור *S. Pſ.* 52. 6. διεσκορπίζισθωσαν יפצו *A. Prov.* 5 16. *A. Th. Heſ*, 24. 1.

Διασμα, licium מסכה *A. S. Jud.* 16. 13.

Διασπάω, diſcerpo, diſtraho; διέσπασεν, diſcerpſit וישסע *Incerti, Jud.* 14. 6. διεσπάσατο ינתק *Th. Jud.* 16. 9. διέσπασεν, diſcerpſit וישסף *Aquila, Symm.* 1. *Reg.* 15. 33.

Διασπείρω, diſpergo, diſſemino; διέσπειρα ודהתי *Th. Jerem.* 29. 14. διασπείρω נפצו *Sym. Heſai.* 33. 3.

Διασφάλλω, libro; διεσφαλίζετο, libratis תשלחון *A. Pſal.* 57. 3.

Διασχίζω, divido; ἐς διέσχιζον, & diviſit ויבדל *Sym. Gen.* 1. 4. διεσχίζειν, ad diſcernendum, *Incert.* מרש *Levit.* 24. 12. διεσχίζῃ, mandabis הזהרתה *Aq. Exod.* 18. 20. διεσχάλμενα מעצת *S. Deut.* 6. 8. *Item* διεσχίζῃ יבדיל *S. Th. Prov.* 18. 18. ἐς διεσχίλωσε ויתגנב *Incert.* 2. *Reg.* 19. 3.

Διαστρέφω, perverto, everto יחיל *S. Pſal.* 54. 5. διεστραμμένα, perverſa עקלקלות *Th. Pſal.* 124. 5.

Διάστροφος, everſus רמית *Quinta Editio, Οſee* 7. 16. *Melius hoc loco verti poteſt* verſipellis, verſutus, *quæ interpretationes reliquis quadrant ad vocem Hebraïcam* רמיה

Διαστρωννύω, ſterno; διέστρωσεν, ſtravit יצלם *Symmac. Pſalm.* 77. 50.

Διασύρω, detrahto; διέσυρον, detrahebant ונאצו *Aq.* 1. *Reg.* 2. 17. & 2. *Reg.* 12. 14. & *Prov.* 1. 30. *S. Heſ.* 1. 4. *Item* נאץ *Aquila, Pſalm.* 10. *ſec. Hebr.* 3. διασυροῦσί με, detrahent mihi ונאצוני *Aquila, Deut.* 31. 20. *in Append.*

Διασχίζω, diſcindo, diſſeco; διασχίσον בקע *Aquila, Pſalm.* 140. 8.

Διατάσσω, ſervo, conſervo; διατάσσεις תצלם *Aq. Pſ.* 17. 44. *Aq. Sym. Mich.* 6. 14. διατάσσει יכלם *S. Job* 20. 10. διατεταγμένα נכוחי *Aquila, Quinta Editio, Pſalm.* 2. 6. *ſuſpectum*; διέσωσεν, ſervavit, conſervavit חנים *S. Exod.* 9. 20. *in Append.*

Διασωμός, evaſio מפלט *Aq. Pſal.* 54. 9.

Διάταγμα, præceptum; διατάγματα, præcepta לכדי *S. Heſai.* 8 16.

Διάταξις, præceptum; διατάξεις חקות *Sym. Job* 38. 33.

Item מחוץ *Inc.* 2. *Reg.* 20. 5.

Διεταράχθη· διετεταραγμένος, perturbatus כר *Symmac.* 3. *Reg.* 20. 43.

Διατάσσω, conſtituo, præcipio; διέταξεν, præcepit תכין *Th. Job* 28. 27. διατεταγμένω, conſtitutam כבר *Incer.* 2. *Reg.* 18. 23. *Aliis eſt*, planities.

Διατελῶ, perſevero; διατελέσει, perſeverabit, *Sym. Eccleſ.* 9. 4. διετέλεσεν וישלם *Symm. Job* 9. 4. *Symm. Pſalm.* 72. 14.

Διατέμνω· διατέμνεις (ἰδὲς) diſſecans, *vel* compendioſa *via* ככב *Tres Interpretes*, 2. *Reg.* 18. 23.

Διατηρῶ, conſervo; διετήρουν, conſervabunt יצרו *Aquila*, *Symmachus*, *Proverb.* 20. 28. & 27. 18. *Item* יצרון *Aquila*, *Pſalm.* 60. 8. διετηροῦν נצר *A. Th. Prov.* 24. 12. διετήρησεν, conſerva פלס *S. Prov.* 4. 26.

Διατίθημι, diſpono; διαθήσει וחברת *Theodotio*, *Job* 40. 23.

Διατιμῶμαι, æſtimo, examino; διατιμήσῃ ותעריך *Samaritanus*, *Lev.* 27. 14.

Διατιτράινω, quatio; διετίναξε ויעצץ *Hebr. Int. Job* 16. 12. διατινασσόμενος מעט *A.* 2. *Reg.* 6. 16.

Διατορεύω, torno; διατετορευμένα, tornata מקלעת *Sy. Th.* 3. *Reg.* 6. 18.

Διατρέχω, diſcurro; διαδράμετε, diſcurrite ושוטטה *Inc. Jerem.* 49. 3.

Διατρίβω, moror, maneo; διέτριβε וישב *Symmach.* 2. *Reg.* 5. 9.

Διατροφὴ, alimentum, annona מכלת *Aquila*, 3. *Reg.* 5. 11.

Διαυγασμα נגה *Inc. Habac.* 3. 4.

Διαυγὴς, pellucidus; διαυγῶς, pellucidi וך *Aquila*, *Prov.* 16. 2.

Διαυγίζω· διαυγισθήσεται, illuſtrabuntur, dilucidæ erunt זכו *A. Job* 25. 5.

Διαφανὴς, pellucidus זכה *Incert. Levit.* 24. 7. *Item* διαφανὲς, pellucidum; feneſtra צהר *S. Gen.* 6. 16.

Διαφαύσκω· διέφωσεν, illuxit אור *Inc.* 2. *Reg.* 17. 22. ὅτε διαφαύσῃ, cum illuxerit ואור *Symmachus*, 1. *Reg.* 29. 10.

Διαφεύγω, effugio, evado; τὶς διαφυγόντων τις, quidam ex iis qui evaſerunt פליט *S. Gen.* 14. 13. διαφυξεται, effugiet ינצל *Sym. Pſalm.* 32. 16. *Item* ונמלט *Sym. Job* 22. 30.

Διαφθείρω, corrumpo, perdo; διέφθειρε ושחת *Incert. Gen.* 38. 9. διέφθειρεν αὐτὴν לו שחת *Aq. Symmac. Deut.* 32. 5. *Incerti*, *Jud.* 6. 4. *Theodotio*, *Jud.* 6. 5. *Symmachus*, 1. *Reg.* 13. 17. *Incerti*, 1. *Reg.* 26. 9. διαφθείροντες משחיתים *Reliqui*, *Heſ.* 1. 4. διαφθάρῃς ותשחיתו *S. Pſalm.* 31. 2. *Item* διαφθορὰ יצר *S. Exod.* 19. 22. *Item* διαφθορεῖς מחבלים *S. Cant.* 2. 15. διαφθορᾷ διαφθείρετε תשחתון השחת

Διαφθορὰ, corruptio שחת *S. Pſal.* 29. 10. & 34. 7. *A. Job* 9. 31. *Reliqui*, *Job* 31. 28. *Item A. S. Pſalm.* 7. 16. εἰς διαφθορὰν, in corruptionem לשחת *Symmach. Pſal.* 31. 4. *S. Oſee* 7. 13.

Διάφορος, varius שנו *Aq. Exod.* 28. 8. & 23. *Item A. Exod.* 35. 23 & 35. *Exod.* 39. 8. & *Levit.* 14. 4. ἐν εἰκόνι διαφόρῳ, in imagine excellenti, *Sym. Gen.* 1. 27.

Διαφωνῶ· διεφώνησεν, defuit, *ſive* deeſſe compertum eſt נפקד *S.* 1. *Reg.* 25. 21. & 2. *Reg.* 1. 30.

Διαχαράττω· διεχάραξα, delineavi חקתי *Theodotio*; *Heſai.* 49. 16.

Διαχέω, diffundo; διαχυται משתה *Theodotio*, *Levit.* 13. 8.

Διαχωρίζω, divido; καὶ διεχώρισεν ויבדל *Aq. LXX. Th. Gen.* 1. 4. τῷ διαχωρίζειν להבדיל *Aq. Gen.* 1. 14. מפריד *S. Prov.* 17. 9.

Διάψαλμα, diapſalma סלה *Symm. LXX. Theodot. Pſal.* 3. & *ſeqq.*

Διαψεύδομαι, mentior; διαψεύσεται ויכזב *Aquila*, *Num.* 23. 19. *ubi Symmachus habet* διαψεύσεται; *in Append.* διαψεύδεται נכזבה *Th. Job* 40. 28. *Symmach. Pſalm.* 115. 11. *Aquila*, *Habac.* 2. 3. *A. S. Num.* 23. 19. *in Appendice.*

Διάψευσμα, mendacium כזב *Aq. Pſal.* 118. 11.

Διαψηλαφῶ, palpo; *Symm.* διαψηλαφήσομεν נגששה *Heſai.* 59. 10.

Δίβαφος, bis tinctum שני *Reliqui*, *Exod.* 25. 4.

Δίβαφος, bis tinctus שני *S. Exod.* 28. 5. & 8. *Item* 35. 25. & 39. 8. *Item Sym. Levit.* 14. 4. *Tullius lib.* 2. *Epiſt.* 10. *ad Atticum*: Sacerdotii διβάφῳ veſtiant. *A. Exod.* 25. 4. *in Coiſliniano Codice legitur*, αἱ λευκαὶ; διβαφεῖς.

Διβακτὴρ, ῆρος, ſtimulus boum מלמד *Aquila*, *Jud.* 3. 31. *in notis poſterioribus*, *quaſi dicas*, *inſtrumentum ad docendum boves.*

Διδακτὴς, diſcipulus; διδακτὸς ללמוד *Aquila*, *Heſai.* 8. 16.

Διδασκαλία, doctrina אורים *S. Deut.* 33. 8. *Incert. Pſalm.* 10. 3.

Διδάσκω, doceo; διδαξει ללמד *A.* 2. *Reg.* 1. 18. *S. Pſal.* 24. 4. διδάσκων, docens מלף *Sym. Job* 35. 11. מורה *Sexta Editio*, *Pſalm.* 83. 8. διδάσκοντος משכים *Symmachus*, *Jud.* 5. 14. διδάξω, docebo אלף *Sym. Job* 33. 33.

Διδαχὴ, doctrina לקח *S. Pſal.* 59. 1.

Δίδραχμὸν, didrachma בקע *Inc. Gen.* 24. 22.

Δίδραχμον, didrachmum בקע *Aquila*, *Exod.* 38. 25. *in Append. Item* שקל *Inc. Num.* 7. 85.

Διδυμοτόκος, geminos pariens; διδυμοτόκοι תאימות *Aquila*, *Cant.* 4. 2.

Δίδωμι· δώσω, dare נתן *Omnes paſſim.*

Διεγείρω, excito, ſuſcito; διεγείρων, excitare עור *S. Job* 3. 8.

Διεγλυκὸς ורמת *Hebr. Interpr. Ezech.* 23. 20. *obſcœnum.*

Διειδὴς, perſpicuus; *Hebr. Int. Exech.* 1. 4.

Διεκβαλλω, tranſeo, pertranſeo; διεκβαλλει ויצא *A. Th. Joſ.* 15. 9.

Διελαύνω· διῆλασε, trajecit מחצה *S. Jud.* 5. 26. *Item* διῆλασε וחלפה *Th. ibidem.*

Διελέγχω, arguo; διελεγχόμενος מוכיח *Symmachus*, *Job* 39. 32.

Διέξοδος, exitus מלא *A. S. Pſal.* 1. 3.

Διέρχομαι, tranſeo; ὑμεῖς διέρχεσθε, vos pertranſitis אתם עברים *A. Deut.* 11. 11. διῆλθε וילך *Incerti*, *Jud.* 11. 18. & 20. διελεύσῃ יצא *Reliqui*, *Joſue* 6. 10.

Διηγέομαι, narro; διηγέμην, narrabam אשיחה *Sym. Pſalm.* 76. 13. διηγοῦντες יספרו *Aq. Pſalm.* 68. 27. *Item* לחודיעם *A. S. Pſal.* 77. 6.

Διήγησις, narratio ספר *Th. Jud.* 5. 14.

Διηνεκὲς, perpetuo עד *S. Pſalm.* 37. 25. διηνεκῶς, תמיד *Incert. Lev.* 6. 20.

Διηνεκῶς, aſſidue, perpetuo עד *A. S. Theod. Pſalm.* 44. 18.

Διΐπταμαι, volo, volas; διΐπτασαι, *A. Job* 35. 11. *Sed lectionem illam, vel non vere Aquilæ, vel vitiatam eſſe ſuſpicor.*

Διῳκισμένοι, impenditis השקלו *S. Heſai.* 55. 2.

Δικάζω, diſcepto, litigo; δικάσουσι, diſceptabis תדין *A. S. Pſal.* 53. 3. *Incer. Pſal.* 7. 9. διακριθῶ ידיבו *A. Gen.* 26. 20. *in Append. Item Aq. Job* 33. 13. δικαζόμενος, litigans רב *S. Job* 39. 32. δικαζῶν רב *A. Deut.* 33. 7. *A. S. Oſee* 2. 2.

Δικαιοκρισία, juſtum judicium כשפט *Incer. Oſee* 6. 5.

Δικαιοπραγεῖν, juſte agere; *Sym. Gen.* 18. 25. *in Appendice.*

Δίκαιος, juſtus צדיק *Omnes paſſim.* δίκαιοι, juſti נקים *S. Th. Job* 9. 23.

Δικαιοσύνη, juſtitia צדקה *Incert.* 2. *Reg.* 19. 28. *A. Job* 37. 23. & *alii.*

Δικαιῶ, juſtifico; δικαιωθήσομαι, juſtificabor צדקתי *Th. Job* 9. 15. *A. Job* 10. 15. *A. Th. Job* 15. 14. *S. Job* 22. 3. & *alibi.*

Δικαίωσις, juſtificatio רב *S. Pſal.* 24. 23. *Sed hic ſignificare videtur* litigatio, diſceptatio.

Δικαστὴς, lis, litigatio ריב *Aq. Jud.* 11. 2. *Pſalm.* 17. 44. 2. & *Prov.* 18. 6. *A. S. Th. Prov.* 25. 9. *Aq. Deut.* 1. 12. *in Appendice.*

Δικαστὴς, judex *Incerti*, 3. *Reg.* 2. 30. דין *A. Pſal.* 67. 6. *Vide in locis illis: nam prima vox Hebraica* judicium, *ſecunda* litem *ſignificat.*

Δικελλα, bidens מחרשת *S.* 1. *Reg.* 13. 20.

Δικη, lis ריב *Symm. Exod.* 23. 3. & *Pſalm.* 17. 44. Δίκην δώσει, pœnas dabit יקם *Aquila*, *Gen.* 4. 15. *ſuſpectum.*

Δίκπαρυς, bipennis; Δικπάρεις, bipennibus בילפות *S. Pſal.* 73. 6.

Δίκτυον, rete רשת *Sym. Pſalm.* 34. 7. *Item* שך *Aq. Sym. Jerem.* 5. 26. ἐν δικτύῳ, in reti במכרך *S. Gen.* 22. 13. δίκτυα, retia מכמרים *S. Pſalm.* 140. 10.

Δικτυωτὰ, cancellum משבצ *Th. Jud.* 5. 28.

Δικμὴν· δικμήσει, curabit, ſuſtentabit יבלכל *Aquila*, *Th. Prov.* 18. 14. *A. Gen.* 50. 21. *in Appendice.*

Διόλου, jugiter אך *S.* 2. *Editio Jerem.* 32. 30.

Διορίζειν, diſterminare התריר *Aq. Deuter.* 32. 8. *in Appendice.*

Διομὸν, juro; δικμόσας, juravit נשבע *Symm. Pſal.* 109. 5.

Διορύττω, ſuffodio; δικόρυξι, ſuffodit חתר *Theodot. Job* 24. 15.

Διπλασιασμὸς, duplicatio תרבית *Incert. Levit.* 25. 36.

Διπλοῦς, duplex בד *Incerti*, *Levit.* 6. 4. *Item* 16. 4. & 32.

Διπλοΐς, διπλοῦν, diploïs, veſtis duplex, *vel* duplicata מעיל *Incert.* 1. *Reg.* 14. 12.

Διπλῶς, dupliciter פי־שנים *Incer.* 4. *Reg.* 2. 9.

Δικτοῖχος, bina contignatio, duplex tabulatum שנים *S. Gen.* 6. 16.

Διυλίζω, defæco; δικυλισμένον, defæcatum מוקק *A. Pſal.* 11. 7. *S. Heſai.* 25. 6.

Διφθέρα, diphthera, volumen מגלה *Aquila*, *Theod. Zach.* 5. 2.

Διφθέρωμα, diphtheroma, volumen גלין *Th. Heſai.* 8. 1.

Δίφορος· δίφορον, duplex ſemen כלאים *Incert. Deuteron.* 22. 9.

Δίφρος, ſella; *Incerti*, *metaphorice*, *Jud.* 3. 24.

Διχάζω· δίχάσει, dividet יפסיד *Incer. Levit.* 1. 17. *in Append. A. Deut.* 14. 6. *in Appendice.*

Διχασμὸς, diſſiſio פסע *A. Deut.* 14. 16. *in App.* διδιχασμένου δίχασμῷ, diſſiſum diſſiſione פסע *ibid.*

Διχήλωτ, ungulam diſſindens מפרסת *S. Pſal.* 68. 32.

Διχοτομέω, in duas partes divido, *vel* in partes divido; διχοτομηθέντα, diviſa, *Incer. Gen.* 15. 11.

Διχοτόμημα, fruſtum, diviſio; διχοτομήματα בתרי *Incer. Jerem.* 34. 19.

Δίψα, ſitis צמא *S. Pſal.* 103. 11.

Διψάδης, ſiticuloſus ציה *Symmach. Pſal.* 62. 3. ἐν γῇ διψάδει, in terra ſiticuloſa, *vel* inaquoſa, arida בארץ ציה *ibid*

Διψάω, ſitio; ἐδίψησε, ſitivit צמא *Omnes*, *Pſalm.* 62. 2. *Aquila*, *Heſai.* 49. 10. διψῶσα, ſitiens צמאה *Reliqui*, *Deut.* 29. 19. διψῶντες צמים *A. S. Job* 5. 5. *Item* διψῶσα עיפה *S. Pſal.* 142. 6.

Δίψος, ſitis צמא *S. Pſal.* 68. 22. & 77. 17.

Διωγμὸς, perſequutio רדף *S.* 1. *Reg.* 17. 53.

Διῶκται, vindices, perſequutores, *S. Oſee* 6. 8. *non convenit cum Hebræo.*

Διώκω, perſequor; διώξαντε רדפו *Aq. S. Joſ.* 10. 19. *Item S.* 19. 28.

Διώρυξ, canalis, foſſa; διώρυγες, foſſæ, canales יאורים *Sym. Heſai.* 33. 21. מדרות *Incert. Ezech.* 32. 14.

Διωκὶς, vectis; διωκίσι, vectibus בדים *Aq. Exod.* 30. 4.

Δόγμα, dogma, decretum שאת *S. Habac.* 1. 7.

Δοκεῖ· δοκεῖ, videtur, *Incert. Num.* 22. 34. *S.* δοκεῖται τὸ κακὸν, decretum eſt malum, 1. *Reg.* 20. 9. כלתה הרעה

Δοκιμάζω; probo δοκιμαθήσονται תבחנו *Aq. Symm. Gen.* 42. 15. δοκιμάζει בחנו *A. Job* 23. 10. *A. Pſalm.* 10. 4. & 5. *S. Job* 7. 18.

Δοκιμὴ, probatio, *S. Pſal.* 67. 31.

Δοκιμῶ, probabo, examinabo אצרף *Incer. Jud.* 7. 4. *ſuſpectum.*

Δόκιμος, probatus צרוף *S. Pſal.* 17. 31. *Item* בחן *A. S. Theod. Heſai.* 28. 16.

Δολιόω, fraudulenter ago; δολιώσαντο; doloſe & fraudulenter egerunt יתנבלו *Incer. Gen.* 37. 18.

Δόλιος, dolius, verſipellis רבוב *S. Prov.* 11. 13. נרגן *Symmachus*, *Prov.* 26. 20. δόλιαι, doloſa חלקות *Sym. Pſal.* 11. 3. δόλιον מרמה *Sym. Pſal.* 16. 1. *S. Pſal.* 34. 20. & 34. 24.

Δολιότης, dolus תרמית *S. Pſal.* 118. 118.

Δόλος, dolus רמיה *Omnes*, *Pſal.* 31. 2. כזב *Incer. Pſ.* 61. 5. מרמה *S. Prov.* 12. 17.

Δολόω, doloſe ago; δεδόλωκαν; doloſe egit; *Hebr. Interp. Pſal.* 31. 2.

Δόμα, donum, munus לקוחה *Theodotio*, *Prov.* 21. 21. מתן *Symm. Prov.* 19. 6. *Inc. Num.* 18. 7. & *Samaritanus*, *ibid.*

Δομεῖζω, munera do; δωμεῖζεις, munera dabas תשחרי *S. Exech.* 16. 33.

Δόξα, gloria כבוד *Omnes paſſim. Item* הוד *Symm. Proverb.* 5. 9. *Theod. Job* 37. 22. תפארת *Symmachus*, *Prov.* 4. 9.

Δοξάζω, glorifico; ἐδόξασεν, gloriâ affecit נשא *Sym. Gen.* 22. 2. *Item* δοξάσεις, gloriâ afficies תהדר *Inc. Levit.* 19. 15. כבד *Sym. Pſal.* 48. 23. *Aq. vide Deut.* 5. 16. *in Append.* δοξαζόμενος מתכבד *S. Prov.* 12. 9. δοξασθήσῃ, *Reliqui* תפאר *Heſai.* 44. 23.

Δόξασμα, glorificatio תפארה *S. Heſai.* 28. 5.

Δορκὰς, caprea; δορκάδων; caprearum אבעים *Theod.* 1. *Reg.* 13. 18. *Aq. S. Quinta Editio*, *Cant.* 2. 7. *ubi legitur* צבאות *eſſque plurale vocis* צבי δορκὰς *Vide Lexicon Hebraicum*, *Reliqui*, *Cant.* 3. 5.

Δόρυ, haſta רמח *S. Num.* 25. 7. δόρατα, haſtæ, lanceæ ענות *Theodot. Amos* 4. 2. δόρατα החנית *S.* 4. *Reg.* 11. 10. *A. Th.* 2. *Reg.* 17. 7.

Δορυφορεῖν· ἐδορυφορήθησαν, ſatellitio munita ſunt נעטר *A. Pſal.* 140. 6.

Δορυφόρος, vir haſtatus, ſatelles איש מגן *Theodotio*, *Prov.* 6. 11.

Δόσις, donum munus מנחה *Aquila*, *Deut.* 16. 17. *in Append.*

Δουλεία, ſervitus עבדה *Aquila*, *Theodotio*, *Num.* 3. 7. *A. Num.* 3. 24. & *Job* 1. 3. & *Heſ.* 28. 21. *S. Pſal.* 103. 14.

Δουλεύειν, ſervire עבד *A. Gen.* 49. 15. *in Append. A. Th. Num.* 3. 7. *A. S. Th. Deut.* 28. 48. *S. Job* 21. 15. δουλεύσατε.

Δουλευτὴς, ſervilis; δουλευτὸν עבדה *Inc. Levit.* 23. 8. & 21.

Δοῦλη, famula אמה *Inc. Jud.* 19. 18. *S.* 2. *Reg.* 14. 16. שפחה *Inc. Lev.* 19. 20.

Δουλικὰ θεσμίζουσι כצאת העבדים *Sym. Exod.* 21. 8. *id eſt*, ſervorum more.

Δοῦλος, ſervus עבד *Aq. Sym. Th. Exod.* 21. 2. *Incert. Levit.* 25. 42. *S. Joſ.* 1. 1. *Incert. Joſ.* 1. 15. *A.* 2. *Reg.* 9. 1. *Aquila*, *Symmachus*, *Theodotio*, *Job* 1. 8. & *paſſim.*

Δοχεῖον, receptaculum חשן *Symmachus*, *Levit.* 8. 8. *in Append.*

Δράγμα, manipulus; δράγματα, manipuli עמר *Inc. Jud.* 15. 5. *Incert. Pſal.* 128. 7.

Δράκων, draco לויתן *Th. Job* 3. 8. תנין *Aquila*, *Theod. Jer.* 14. 6.

Δραμοῦν, currere לרוץ *Aq. Sym. Th. Prov.* 6. 28. *Omnes Pſal.* 18. 6.

Δρεπὶς, pugillus קמץ *Omnes*, *Levit.* 2. 2. *Item* צמר *Inc. Jud.* 3. 16. δρεπίδι, pugillis שעליהם *Incert.* 3. *Reg.* 20. 10. *Item* δρεπὶς חפני *Symmachus*, *Prov.* 30. 4.

Δρᾶν, facio; ἔδρασεν, fecit פעל *Symmachus*, *Pſal.* 10. 3

Δρομὰς בכרה dromedaria, *Aquila*, *Symmac. Theod. Jer.* 2. 23.

Δρομεὺς, curſor ארח *Inc. Job* 7. 6. *ſuſpectum*; δρομεὺς רץ *Th. Job* 9. 24.

Δρόμος, curſus סרוץ *Sym. Eccleſ.* 9. 11.

Δρομοῦν, currere facio; δρεμοῦσι תרוץ *Aq. Pſalm.* 76. 32.

Δρύες,

Δρῦς, רמת *Th.* 2. *Reg.* 1. 23. *Aq. S. Quinta & Sexta Editio, Pſal.* 109. 4.

Δρυμὸς, ſylva, ſaltus, quercetum חרשת *Incert. Jud.* 4. 16. חרשה *A.* 1. *Reg.* 23. 18. & 19. & *alibi*; *S.* 1. *Reg.* 23. 15. עיים *Sym. Pſal.* 78. 1. יער *Aq. Pſalm.* 94. 12. *Sym. Cant.* 5. 2. *Incert. Heſai.* 7. 2. *Symmach. Heſai.* 10. 19.

Δρῦς, quercus אילה *Reliqui, Gen.* 14. 6. *Item* אלה *A. Sym. Th. Gen.* 35. 4. *Joſ.* 24. 26. *Inc. Jud.* 6. 11. *Th. Jud.* 6. 19. *Aquila, Theodotio*; 1. *Reg.* 17. 2. & *ſæpe, Aq. Sym. Theod. Heſai.* 1. 3. & *alibi* איתן *Inc. Jud.* 4. 11. *Sym. Gen.* 12. 6. *in Append. S. Jud.* 9. 6. *A. Jud.* 9. 37. *Item ai* δρῦς, quercus *in plurali* אשל *Th.* 1. *Reg.* 31. 13.

Δῦμι· δῦναι, occidere, cadere; demergi; abſcondi בוא *Inc. Jud.* 14. 18.

Δύναμις, virtus, poteſtas כח *Syrus, Geneſ.* 49. 1. חיל *Sym.* 1. *Reg.* 10. 26. & *Job* 5. 5. עז *S. Pſalm.* 28. 1. *Item* צבא *Aquila, Theodotio, Num.* 1. 20. *Th. Job* 10. 17. *Inc.* 1. *Reg.* 1. 3. δυναμεις צב *Samaritanus, Num.* 7. 3.

Δυναμόω, potentem reddo, roboro; δυναμώθησαν, roborati ſunt גברו *A. Pſal.* 64. 4. δυναμωθῶσιν יתגברו *A. Job* 36. 9.

Δυνάσθαι, poſſe יכל *Omnes.*

Δυναστεία, potentia; ἐν δυναστείαις, in potentiis באלים *S. Exod.* 15. 11. *Item* וגבורת *Theodotio, Jud.* 5. 31. *Symmachus, Job* 26. 14. *A. Pſalm.* 65. 7.

Δυναστεύω· δυναστεύοντες, potentes אלהים *Symmac. Gen.* 6. 2. δυναστεύσαι גבור *Inc. Pſalm.* 11. 5.

Δυνάστης, potens; δυνάσται אבירי *Th. Pſ.* 21. 13. *Item* אבירים *A. Pſal.* 77. 25. מלתי 2. *Reg.* 20. 24. אדירים *Inc. Jud.* 5. 25. ἐν δυνάσταις בגבורים *Th. Jud.* 5. 23. & 2. *Reg.* 1. 21. *Item* δυναστῶν, potentium אלהים *Inc. Gen.* 6. 2.

Δυνατὸς, potens גבור *Incer. Jud.* 6. 12. & 11. 1. *Aq. Th.* 2. *Reg.* 1. 19. *Incert.* 2. *Reg.* 10. 7. *A. Heſai.* 3. 2. δυνατοὶ מתגברים *Incer. Jud.* 5. 9.

Δυσλία, dyſalia, intemperies ſtomachi צאת *Theod. Heſai.* 28. 8. צו *Th. Heſai.* 28. 12.

Δυσχεραίνω, moleſte fero, diſplicer mihi; δυσχεράνθη, diſplicuit mihi אקום *Aquila, Sym. Pſ.* 94. 10.

Δυσιάβατοι; curatu difficiles גבלים *Symmachus, Geneſ.* 6. 4.

Δυσμὴ· ἀπὸ δυσμῶν, ab occidente מים *Incer. Gen.* 12. 8. *Item* ערבה *Th. Num.* 21. 1. & 26. 3. ἐκ δυσμῆς בערבה *Theodotio, Deut.* 1. 7. *Th. Deuter.* 3. 17. ἐν δυσμαῖς בערבות *Inc.* 2. *Reg.* 12. 16.

Δυσοσμία, fœtor, putidus odor באש *Symmachus, Amos* 4. 10.

Δυστυχίαι, ægritudines חרצבת *Aquila, Pſalm.* 72. 4.

Δυστυχῶ; infeliciter ago; ἃ μὴ δυστυχήσῃ, nequaquam infeliciter agat ולא תחטא *Symmachus, Job* 5. 24.

Δυσχερὲς, difficile תקשה *Th. Exod.* 18. 26.

Δυσωδία, fœtor באש *Symm. Heſai.* 34. 3.

Δυσωπῶμαι, revereor, erubeſco תשאון *Heb. Int. Job* 13. 8. & *S. ibid. v.* 10. *Item* ונשאיתם *S. Malach.* 2. 8. ἐδυσωπήθην, reveritus ſum נשאתי *Sym. Gen.* 19. 21. *A. Th. Malach.* 1. 8.

Δωδαΐᾳ, Dodaiho דדתו *Incerti, Levit.* 20. 20.

Δῶμα, tectum, *Incerti, Levit.* 19. 26. *Item* 22 *Aq. S. Th. Prov.* 21. 9.

Δωρεὰν, gratis חנם *Aquila, Job* 2. 3. *Aq. Theod. Job* 9. 17.

Δωρέομαι, do, largior; ἐδωρήσατο הנן *Symmach. Gen.* 33. 6. δώρησαί μοι, condona mihi חנני *Inc. Pſal.* 6. 3. *A. Pſal.* 9. 14. & 36. 26. & 50. 3. δωρήσεται וחין *Aquila, S. Job* 41. 3. δωρήσεται, condonabit יחין *A. Deut.* 28. 50. *in Appendice.*

Δωροδοκία, dona do, muneror, ἐδωροδόκησε תשחד *A. Exech.* 16. 33.

Δωροδοκία, corruptela munerum תרבה שחד *Aquila, Prov.* 6. 35. שחד *Aquila, Deut.* 10. 17. *in Append.*

Δῶρον, donum, munus מנחה *Aq.* 4. *Reg.* 17. 3. & *Levit.* 10. 12. *A. S. Malach.* 2. 13. & 1. *Reg.* 26. 19. עלה *A. S. Lev.* 1. 9. *in Appen. Item* δῶρον, donum חמור *qua vox ſignificat* aſinum *ſed hic legit* חמד deſiderabile *vel metaphorice accipiendum eſt, ut ſenſus ſit*: ne aſellum quidem in domum accepi, *Incert. Num.* 16. 15. μετὰ δώρου בתרמה *Inc. Levit.* 9. 31.

E

Ἐὰν, ſi אם *Symmachus, Job* 9. 20.

Ἐάω, ſino, deſero; ἐάσῃς נטשתה *Aq. Heſai.* 2. 6. ἐάσῃς תמש *Aq. Pſalm.* 26. 9. ἐάσατε, ſinite הרפו *Incerti, Pſal.* 45. 11. ἔασον הרף *Sym.* 1. *Reg.* 15. 16.

Ἐβδομάζοντες, ſabbatorum otium imitantes שבתי *Th. Ezech.* 21. 23.

Ἑβδομὰς, hebdomas; ſeptimana; ἑβδομάδες שבעות *A. S. Jerem.* 5. 24.

Ἑβραῖος, Hebræus עברי *S. Gen.* 14. 13. Ἑβραῖοι העברים *A.* 1. *Reg.* 13. 3. & 14. 21.

Ἐγγαστρίμυθος, engaſtrimythus, ventriloquus אוב *S. Heſai.* 29. 4. *Incert.* 4. *Reg.* 21. 6.

Ἐγγίζω, appropinquo; ἤγγισε, appropinquavit קרב *Aquila, Exod.* 14. 20. *Item* ἤγγιζον קרב *Incer. Deut.* 20. 2. *Symmac. Pſalm.* 26. 2. *A. Oſee* 7. 6. ἤγγισεν, accede הגישה *Aq.* 1. *Reg.* 30. 7. ἤγγισεν יגיש *S. Pſal.* 31. 6. ἐγγίζων, appropinquans, propinquus ſanguine, conſanguineus נגש *A. Symmach. Levit.* 25. 33. & *Aquila,* 27. 33.

Ἐγγίσατέ μου (οἱ) vicini קרובו *S. Pſalm.* 37. 12.

Ἔγγονος, nepos, *Sym. Jud. Sym.* 21. ἔγγονοι צבר *A. Job* 18. 19.

Ἐγγυάομαι, fidejubeo; ἐγγύασαι ערב *A. Theodotio, Pſal.* 118. 122. *Aq. S. Th. Prov.* 27. 13. *A. Gen.* 43. 9. *in Append.* ἐγγυῶμαι אערב & *Geneſ.* 44. 32. ἐνεγυάσθη ערב *S. Gen.* 44. 32. *in Appendice.*

Ἐγγυῶμαι. *Vide* ἐνεγυώμην.

Ἐγγὺς, prope קרוב *A. S. Num.* 24. 17.

Ἐγείρω, excito, ſuſcito; ἤγειρεν ἠγειρότες הקם הקימו *Incer. Jud.* 7. 19.

Ἐδραῖος, ſi רבץ *Symmachus, Geneſ.* 4. 7. ישב *Sym. Pſalm.* 10. *ſecund. Hebr. verſ.* 8.

Ἑδράζω, ſedeo, inſideo; ἑδραζομένη ישבת *Symmac. Jud.* 5. 16.

Ἐζεμάμην, comburo; ἐζεμάμην תבער *Symmachus, Pſalm.* 38. 4.

Ἐζεσία, vexor; ἐζεσάσθη קצתי *Symm. Gen.* 27. 46. *Item* ἐζεσάσατο *Symm. Num.* 21. 5. *Theod. Prov.* 3. 11. *S. Heſai.* 7. 16.

Ἐζέσεσι, vexatio מצוק *Symm. Pſal.* 118. 143.

Ἐγκαταλείπειν, derelinquere עזב *Aquila, Pſalm.* 21. 2. *Symm. Pſ.* 70. 11. *Theod. Job* 39. 11. *Reliqui, Soph.* 2. 4.

Ἐγκαταλιμπάνω, relinquo, derelinquo; ἐγκαταλιμπάνων עזב *A. S. Th. Prov.* 10. 17.

Ἔγκατον, viſcera קרב *A. Gen.* 18. 14. *in Append. A. Exod.* 3. 20. *Num.* 14. 14. *Deut.* 4. 2. & *Pſal.* 54. 5. *Hebr. Interpr. Job* 20. 14. *A. S. Pſal.* 63. 7. *Aquila, Mich.* 6. 14.

Ἐγκαῦ מעי *Sym. Pſalm.* 39. 9. & 2. *Reg.* 7. 12.

Ἔγκειται, jacet רבץ *S. Gen.* 4. 7.

Ἐγκονέω, concipio; ἐγκονήσει יחם *Symmach. Gen.* 30. 38. *in Appendice.*

Ἐγκλείω, includo; ἐγκεκλεισμένῳ, incluſus אסיר *A. Gen.* 39. 22. התחשית *Symmachus*, 4. *Reg.* 15. 5. נעצר *A.* 1. *Reg.* 21. 7.

Ἐγκεκλεπτὰ ἐγκεκλαμμένα כלע פתוחי בכלעזר cælaturas cælatas *Incer.* 3. *Reg.* 6. 28.

Ἐγκολάπτω, cælo, as; ἐγκεκολαμμένα, inciſa, cælata חרושת *Reliqui, Jerem.* 17. 1.

Ἐγκομβώματα, encombomata, *genus armillæ* עטרות *Theod. Heſai.* 3. 20.

Ἐγκομμα, ſcandalum מוקש *Incert. Exod.* 34. 12.

Ἐγκοπος, laborioſus; ἐγκοπαι לעו *Th. Job* 6. 3.

Ἐγκότησις, iracundia משטמה *A. Oſee* 9. 6.

Ἐγκρυπτω, abſcondo, occulto; ἐνεκρύβη ויסתר *Aq. Theod. Prov.* 22. 3. ἐγκεκρυμμένοι צפון abſconditi, *A. Th. Job* 20. 26.

Ἐγκρυφίας, ſubcinericius panis צלול *A. Jud.* 7. 13.

Ἐγκυλίομαι, volvor; ἐνεκυλίετο צלע *Incerti, Gen.* 31. 51. *Sed ſuſpicor Græcam vocem ad aliam Hebraïcam pertinere.*

Ἔγκυμων, fœta; ἐγκύμονα, fœtus עלוה *Symmach. Pſalm.* 77. 71.

Ἔγκυος, gravida, prægnans ורה *Incer. Jerem.* 31. 8.

Ἐγκοίτος, vigil עיר *A. S. Dan.* 4. 10.

Ἐγκολπιδιον, baculus מטה *S. Gen.* 38. 18.

Ἐγχέω, infundo; ἐνέχεεν, infudit שם *Incerti, Jud.* 6. 19.

Ἐγχρονίζειν, tardare, procraſtinare משכימי *Incert. Pſalm.* 126. 2.

Ἔγκλοιος, inquilinus אזרח *Incer. Num.* 15. 13.

Ἐδαφίζω, proſterno; ἐδαφισθήσεται, ad ſolum proſternetur תשח *Sym. Heſai.* 29. 4.

Ἔδαφος, pavimentum כרקעה *S. Joſ.* 15. 3.

Ἔδαφος, textus, libri cujuſdam contextus, *Exod.* 36. *in Nota Anonymi.*

Ἔδεσμα, cibus, eſca; βρώματα מטעמת *Aquila, Sym. Prov.* 23. 6.

Ἔδνον, dos, dotale munus מהר *S. Gen.* 34. 12. *Incer. 1. Reg.* 18. 25.

Ἔδομαι, edo; ἔδεται, comedit יאבל *Incert. Levit.* 22. 11.

Ἕδρα, ſedes תכונת *S. Job* 23. 3. כסן locus, ſedes, *A. S. Pſalm.* 103. 5 *S. Job* 23. 3.

Ἔδρα, anus; ἕδρας עפלים *Incert. Deut.* 28. 27. *A. 1. Reg.* 5. 6. & 9. *S. 1. Reg.* 5. 12.

Ἑδράζω, firmo, confirmo, conſtituo; ἐδραῖος, firmatus es רבץ *Sym. Gen.* 49. 9. ἐδραιώθη תכון *Sym. 1. Reg.* 20. 31. ἔδρασεν, firmavit הכין *Sym. 2. Reg.* 5. 12. ἐδραιμένος, firmates נכון *S. 2. Reg.* 7. 16. ἔδρασεν בוננו *A. Exod.* 15. 17. *in Append. S. 2. Reg.* 7. 12. & *Pſal.* 20. 13. *A. Pſalm.* 7. 10. & *Sexta Editio, Pſalm.* 8. 4. *A. S. Pſal.* 9. 8. & *alibi.*

Ἑδραῖος, firmus, ſolidus נכון *S. Pſal.* 56. 8. & *Prov.* 4. 18. מכון *S. Pſalm.* 32. 14.

Ἕδραιωμα, firmitas מכון *Incert. Exod.* 15. 17. *Aq. Pſalm.* 32. 14.

Ἐθέλω, volo; ἠθέλησε, voluerunt אבה *Reliqui, Jud.* 11. 17. *Incerti, Jud.* 19. 10.

Ἔθνος, gens גוי *S. Job* 34. 29. ἔθνη, gentes גוים *A. Symmac. Joſ.* 12. 23. & *Pſalm.* 2. 1. *Item* עם *Symm. Jud.* 2. 11.

Ἔθος, mos, conſuetudo משפט *Incerti, Jud.* 18. 7. *S. 3. Reg.* 18. 28.

Εἶδος, ſpecies תאר *Incer. Jud.* 8. 18. *S. Heſai.* 53. 2. מרא *S. Job* 4. 16. עצעי *Reliqui, Job* 41. 9.

Εἶδω, video, ſcio; εἴδατε, noſtis ידעתם *Theodot. Jud.* 18. 14. & ἰδόντες, & videntes וירא *A. S. Th. Gen.* 6. 2. & *Omnes paſſim.*

Εἴδωλον, idolum, ſtatua dei Gentilium; εἴδωλα אלהים *Symm. Th. Gen.* 31. 30. אילים *A. S. Th. Heſai.* 1. 29. תרפים *S. Jud.* 17. 5. & *S. 1. Reg.* 15. 23. *A. Ezech.* 21. 21. *Item* עצבורת *S. Pſalm.* 15. 4. עצבי *Sym. Heſai.* 46. 1. *Quinta Edit. Oſee* 4. 19. εἴδωλα מכות *Inc. Amos* 5. 26. צלמי *Th. Amos* 5. 26. *Item* תמונת *A. Deut.* 4. 16. *in Appendice.*

Εἴθε, utinam לו *S. Job* 6. 2. & 16. 4.

Εἰκάζω, conjecto; εἰκάζων שער *Symmach. Prover.* 23. 7. εἰκαζόμενος, æſtimatus שערים *Aquila, Gen.* 26. 12. *dub. Item* εἰκάζομεν דמינו *Incert. Pſalm.* 47. 10.

Εἰκαῖος, viles, inanes רקים *S. 2. Reg.* 6. 20.

Εἰκαιότης, vanitas שוא *A. Prov.* 30. 8.

Εἰκῆ, temere שוא *Aquila, Pſalm.* 126. 2. εἰς εἰκῆ, temere לשוא *A. Exod.* 20. 7. *Deut.* 5. 11.

Εἰκών, imago צלם *Omnes, Gen.* 1. 20. *Reliqui, Dan.* 2. 31.

Εἴλημα, volumen מגלת *A. Pſalm.* 39. 8. רהטים εἰλήματα *Incert. Cant.* 7. 6.

Εἰλήματα בגלוני *Aq. Ezech.* 27. 24.

Εἰλιδεύσεις, convolutio, caligo מלצות *Aquila, Iſai.* 54. 6.

Εἶπας, ſi forte אולי *Aq. Job* 1. 5. *Aq. Gen.* 16. 2. *in Appendice.*

Εἰρμὸς, detentio כלאים *S. Deut.* 22. 9.

Εἴργω, cohibeo, coarcto; εἶρξε, cohibui כלאתי *Aq. Pſalm.* 118. 101.

Εἰρηνεύω, pacem habeo; εἰρηνεύει, pacem habet ישלם *Aquila, Symmac. Prov.* 13. 13. εἰρηνεύσει וישלם *Aq. Job* 9. 4.

Εἰρήνη, שלום צבא *Omnes.*

Εἰρηνικὸς, pacificus שלומי *S. Pſalm.* 36. 37. *Aq. Pſal.* 54. 21. εἰρηνικῶν, pacificorum *ſacrificia* שלמים *Aquila, Symmach. Theodotio, Levit.* 3. 1. *atque in ſeqq. ſæpe, & aliquando ſine Interpretum nomine. Item Incert. 1. Paral.* 16. 1.

Εἰρκτὴ, *S.* Ξύλον εἰρκτῆς, lignum carceris, *vel* compedes סד *S. Job* 13. 27.

Εἰσάγω, introduco; καὶ εἰσήγαγεν, & introduxit ויבא *Aq. Gen.* 24. 67. εἰσαξεις תביא *S. Deut.* 33. 7. *Item* ואספת *Incer. Exod.* 23. 10.

Εἰσαγωγὴ ὠνῶν נשן *Incer. Exod.* 8. 22.

Εἰσαεὶ, in ſempiternum לעד *Reliqui, Mich.* 7. 18.

Εἰσακούειν, exaudire שמע *Incerti, Jud.* 5. 16. εἰσακουσθήσομαι, exaudiar אענה *S. Job* 19. 7.

Εἰσάπαξ, ſemel, una vice אחת *Aquila, Symm. Th. Heſai* 66. 8.

Εἰσβλέπω, introſpicio; ἐπεσβλέψω, introſpice וצפי *S. Jerem.* 48. 19.

Εἰσέρχομαι, ingredior; ἐν ᾗ εἰσπορεύῃ בעברם תבוא *Symm.* εἰσελθόντες, ingreſſi באו *Incert. Deut.* 1. 8. εἰσπορευόμεθα, ingrediemur נבוא *Incert. Deut.* 1. 22.

Εἰσελθὼν, ingreſſus לבוא *A. Num.* 13. 22. & *Jud.* 3. 3. *Sym. Amos* 6. 14. מבוא *Aq. Deut.* 11. 30. *in Append.* εἰσθέσει, annuli בתים *Sym. Exod.* 30. 4.

Εἰσπνέω, aſpiro; εἰσπνεῦσα שואף *A. Eccleſ.* 1. 5.

Εἰσπορεύομαι, ingredior; εἰσπεπορεύσανται, ingreſſi ſunt באו *Reliqui, Joſ.* 2. 2.

Εἰσπράκτορες, exactores נגשים *Aq. Exod.* 5. 6. & 13. εἰσπράκτωρ נוגש *Symm. Job* 39. 7.

Εἰσπράκτωρ· εἰσπράκτωρ, exactor נגש *A. Job* 3. 18. & *Zach.* 10. 4.

Εἰσφέρω, infero; εἰσενήνεκται תביא *Symm. Deut.* 26. 2. *Incert. 2. Reg.* 21. 15.

Ἕκαστος, unuſquiſque איש *Sym. Num.* 2. 17. *Theod. Jud.* 7. 21. *Incert. 2. Reg.* 13. 29.

Ἑκατόνταρχος, centurio שר המאות *Incert. 2. Paral.* 23. 9. *S. 4. Reg.* 11. 4.

Ἐκβάλλω, ejicio; ἐξέβαλον גרש *Incerti, Jud.* 5. 21. יגרל *A. Job* 21. 10. & ἐξέβαλεν, & ejecit ותגרש *Incer. Joſ.* 24. 12. וגרש *S. Pſalm.* 33. 1.

Ἐκβιάζω, vim facio, extorqueo; ἐκβιάσεται לירש *Inc. Jud.* 14. 15.

Ἐκβιαστὴς, violentus שטר *Aquila, Theodotio, Prov.* 6. 7. *Symmac. Heſai.* 47. 3.

Ἐκβιβάστης, eductor שטר *A. Deut.* 16. 18.

Ἐκβλαστάνω, germinare facio; ἐκβλαστάνων, germinare faciens משמיח *Symmac.* 103. 14.

Ἐκβλητὸς, ὁ & ἡ ejectus, ejecta נלמוד *Symmachus, Job* 3. 7.

Ἐκβράζω, ebullio, *Incert. 1. Reg.* 2. 6.

Ἐκβρασμα, ejectamentum מכמרת *S. Leviti.* 13. 6.

Ἐκβράσσω, ebullio; ἐκβράσσων ורגרש *Aquila, Symm. Heſai.* 57. 20.

Ἐκβυρσίων, *ſic Incertus. Lev.* 11. 44. *quo ſignificare videtur animal ruminans.*

Ἐκγελάω, irrideo; ἐκγελάσεται, irridebit ישחק *Sym. Pſalm.* 36. 13.

Ἔκγονος, progenitus, progenies; ἔκγονα, progeniti יוצאי *Symmachus, Job* 31. 8.

Ἐκδιδόναι· ἐκδιδόντων, exuunt יפשיטו *Incert.* 1. *Reg.* 31. 9.

Ἐκδίδωμι, trado; ἐξέδωκεν, tradidit נכר *Symmach.* 1. *Reg.* 23. 7. ἐκδόναι תתן *Symmach. Pſal.* 40. 3. ἐξέδωκεν וישם *S.* 1. *Reg.* 19. 5.

Ἐκδικέω, ulciſcor, vindico; ἐκδικήσω נקמתי *Theodot. Jud.* 15. 7. *Incerti, Jud.* 16. 28. ἐκδικήσω אחכם *Reliqui, Seph.* 1. 12. ἐκδικῆσαι הושע *S.* 1. *Reg.* 25. 33.

Ἔκδικησις, vindicta, ultio נקם *Aquila, Theodotio, Proverbior.* 6. 34. *Omnes Jerem.* 50. 28. *Theodotio, Jud.* 15. 7. *Incer. Jud.* 16. 28. *Symmach. Pſal.* 57. 12. ἐκδίκησιν λήψεται, vindictam accipiet יקם *Symmach. Gen.* 5. 15. *ſuſpectum.*

Ἔκδικος, vindex, ultor נקם *S. Pſ.* 98. 8.

Ἐκδιώκω, perſequor; ἐκδιωκόμενον נרדף *S. Eccleſ.* 3. 15. *&* *Exech.* 35. 16.

Ἐκδοκιμάζειν, probare, examinare; ἐκδοκιμάζει αὐτὸν תבחנו *S. Job* 7. 18.

Ἔκδοτος, traditus; ἐκδοτῶν *Symmachus, Heſai.* 46. 1.

Ἐκδύω· ἐκδύσει, exuet, והפשיט *Incert. Levit.* 1. 6. ἐκδύσει משם *S. Oſee* 7. 1.

Ἐκεῖ, ibi, illuc שם *paſſim Omnes.*

Ἐκεῖσε, illuc שמה *Aquila, Deut.* 11. 11.

Ἐκζητέω, exquiro; ἐκζητῶν יקום *Incert. Deut.* 32. 43. ἐκζητῆσαι דרש *Incer.* 3. *Reg.* 14. 15. *A. S. Pſalm.* 10. *ſecundum Heb. v.* 4. ἐκζητῶ דרש *A. Deut.* 11. 12. *in Appendice.*

Ἐκθαμβέω, expaveſco, attonitus ſum; ἐκθαμβήσαιεν יבעת *A. Job* 3. 5. ἐκθαμβέσω תבעת *A. Job* 33. 7.

Ἔκθαμβος, ὁ ἡ ἀ, attonitus תרד *Symmachus, 1. Reg.* 4. 13.

Ἐκθερμαίνω, incaleo; ἐξεθερμάνθη חם *Symmachus, Pſalm.* 38. 4.

Ἐκθερίζω, meto; ἐκθερίζοντας ὑμῶν בקצרכם *Incerti, Levit.* 23. 22.

Ἔκθετος, echthetas, *genus ſineſtrarum* שקצים *Symm.* 3. *Reg.* 6. 4.

Ἔκθεσις, ſolarium אתיק *Incer. Ezech.* 42. 3.

Ἐκθλίβω, opprimo; ἐκθλίβῃ הבעת *A. Job* 9. 34.

Ἐκκαίω, exuro; ἐξεκαύθη בער *Incer. Jud.* 15. 14. דלק *A. Pſal.* 10. *ſecund. Hebr.* 3.

Ἐκκαυλίω· ἐκκαυλίσαι, decauleſcat שלף *Symmac. Pſ.* 128. 6.

Ἔκκαυσις, combuſtio קדח *S. Heſai.* 64. 2.

Ἐκκενόω, evacuo; ἐκκενώσουσι, evacuabunt וריקו *Aq. Eccleſ.* 11. 3. *Symmac. Jerem.* 48. 12. *&* *Zach.* 4. 12. ἐκκένωσις תקר *Sym. Theod. Pſalm.* 140. 8.

Ἐκκεντέω· ἐξεκέντησαν דקרו *Aquila, Sym. Theod. Zach.* 12. 10. ἐκκεντήσουσιν ודקרו *Aq. S. Theod. Heſai.* 13. 15.

Ἐκκλησία, congregatio, cœtus, Eccleſia קהל *Incer. Levit.* 4. 14. 21. *&* 16. 17. *Symmachus, Prov.* 26. 26. *Aquila, Theod. Pſalm.* 39. 11. בית *Incert.* 2. *Reg.* 16. 9. *Theodot. Job* 15. 5.

Ἐκκλίνω, declino; ἐξέκλινε, declinavit נטה *Symm. Proverb.* 7. 21. נק *Incert.* 1. *Reg.* 19. 10. ἐκκλίναι אסור *Hebr. Interp. Job* 13. 20. ἐκκλίναι והכת *Aquila, Num.* 22. 23. *A. Sym. Theod. Prov.* 4. 5. להטות *Incer. Exod.* 23. 2. ἡ ἐκκλίνας חסן *Aquila, Exod.* 10. 6. μὴ ἐκκλίνατε אל־תפנו *Incer. Levit.* 19. 31. *A. Levit.* 20. 6.

Ἔκκλισις, declinatio סרה *Theodot. Jerem.* 28. 16.

Ἐκκοπή, exciſio מכבת *Aquila, Heſai.* 51. 1.

Ἐκκόπτω, excido, exſcindo; ἐκκόψας הבריח *Sym.* 1. *Reg.* 20. 15. תברת *Th. Jud.* 6. 25 *&* *paſſim*; ἐκκοπήσῃ נכרתה *S. Pſalm.* 36. 38. ἐξεκόπησαν נגזרו *S. Pſal.* 87. 6. ἐξέκοψα, exſcidi וחצבתי *Quinta Editio, Oſee* 6. 5. ἐκκόψαι לחסב *A. Deut.* 19. 5. *in Append.*

Ἐκπέμπω· ἐκπεμφθῇ, expulſa fuerit, *A.* נדחה *Deut.* 19. 5. *in Append.*

Ἐκπίπτω, *Aq.* ἐκπίπτοντος, reſpicientis הנשקף 1. *Reg.* 13. 18.

Ἐκπρεπέστερος, ſplendidus, effulgens בהרת *Symmach. Levit.* 13. 4.

Ἔκπλεμμις, ſplendor, fulgor בהר *Sym. Levit.* 13. 26. *in Append.*

Ἐκπλαιθέω· ἐκπλαιθήσῃ, obliviſceris תשכח *Symmach. Pſalm.* 12. 2.

Ἐκλέγω, eligo; ἐξέλεξα, elegi בחרתי *Inc. Deut.* 26. 13. *ac ſi legeretur* ἐξελεξάμην בחרתי, elegi בחרתי *Aq. Theod. Pſalm.* 118. 173. ἐξελέξω בחר *Incert.* 1. *Reg.* 16. 9. *Th. Job* 15. 5. *Aq. Pſalm.* 24. 12. ἐκλελεγμένος, electus דגול *Aq. Cant.* 5. 10.

Ἐκλείπω, deficio; ἐκλείποντες, deficientes כלות *Symmachus, Theod. Deut.* 28. 32. *&* *Job* 17. 5. *Theodotio, Job* 11. 20. ἐκλείψει תבלינך *Th. Job* 19. 27. ἐκλείπων כלות *Symm. Prov.* 5. 11. ἐκλείπει, deficit רוב *Theod. Pſal.* 115. 11. ἐκλείψει תשמי *Hebr. Int. Job* 33. 21 ἐκλείπουσι אבר *Reliqui, Mich.* 7. 2. ἐξέλιπον, defecerunt סגר *S. Pſalm.* 72. 19.

Ἐκλεκτός, electus בחור *Inc. Pſal.* 148. 12. נבחר *Aq. Theod. Prov.* 22. 1. בר *A. Heſai.* 1. 25. ἐκλεκτὸν דר *A. Pſalm.* 64. 11. ἐκλεκτὴ, electa הבור *Inc.* 1. *Reg.* 10. 3. שרק *S. Heſai.* 5. 2.

Ἐκλεκτός, electe בר *A. Pſalm.* 2. 12.

Ἔκλιμα, egeſtas, fames דאבה *A. Job* 41. 13.

Ἐκλιμάττω· ἐκλιμάττουσιν, famelicam דאבון *A. Deut.* 28. 65. *in Append.*

Ἐκλογή, electio, ἐκλογαὶ, electiones מבחר *Aquila, Heſai.* 22. 7.

Ἔκλυσις, exſolutio עיף *Sym. Pſal.* 61. 2.

Ἐκλύω, exſolvo; ἐξελύθη, exſoluta eſt יפה *Reliqui, Heſai.* 40. 28. ἐκλύσεις ורפית *S. Geneſ.* 27. 40. *in Append.* ἐκλελυμένος ונח *Inc.* 3. *Reg.* 21. 4.

Ἐκμετρέω, dimetior; ἐκμετρήσῃ ימד *Theodotio, Jer.* 33. 22.

Ἐκμύζησις, emunctio מיץ *A. Prover.* 30. 33.

Ἐκνεύω, converto me; ἐκνεῦσον, converte te כורה *Incer. Jud.* 4. 18. ἐξενεύσαν ויצן *Incerti, Jud.* 18. 26.

Ἐκνήφω, expergiſco, evigilo; ἐκνήψατε חקיצו evigilate, *Reliqui, Joel* 1. 5. ἐξένηψε ויקץ evigilavit, *Aq. Gen.* 45. 26. *in Appendice.*

Ἐκνικάω, vinco, evinco; ἐκνικῆσαι; *S. Eccleſ.* 1. 8. *non exprimitur in Hebræo.*

Ἔκνοια, inſania, inſipientia שגע *A.* 2. *Reg.* 6. 7.

Ἐκνοσίζομαι, ſponte ago; ἐκνοσιζόμενος, libens נדיב *Aquila, Exod.* 35. 5. *Aq. Theod. Prov.* 8. 16. *Symm. Prov.* 17. 26. ἐκνοσίσασθε נדבה *Aquila, Exod.* 35. 21. *in Appendice.*

Ἐκνοσμία, *quaſi dicas*, ſponcaneitas נדבה *Aquila, Pſal.* 53. 8. ἐν ἐκνοσμίᾳ, in ſponcaneitate בהתנדב *Aquila, Jud.* 5. 2. ἐκνοσμῖαι שגיונת *Theodotio, Habac.* 3. 1.

Ἔκνοσος, ſponcaneus נדיב *Aq. Exod.* 35. 22. ἐκνόσων נדב *Incerti, Lev.* 22. 21. *&* 23. *Deuter.* 23. 23. ἐκνόσων נדבח *Aquila, Deuter.* 16. 10. *in Append.* ἐκνόσια תרומת *Reliqui, Deut.* 12. 11 ἀὶς ἐκνόσους לרצון *Incer. Levit.* 22. 21. *in Appendice.*

Ἐκπειράζω, tento; ἐξεπείρασεν αὐτὸν יכעיסוהו *Incert. Deut.* 32. 16.

Ἔκπεμψις, emiſſio, *A. Habac.* 2. 15. *Vera lectio eſt* ἐκπερόψις, *vide infra.*

Ἐκπετάζω, expando; ἡ ἐξεπέτασε ויפרש *A. Exod.* 9. 33. ἐκπετάζεις, expandes, ותרשת *Aq. Job* 11. 13. *Symmac. Job* 36. 30. ἐκπετάζοντες, expandentes פרשי *Aquila, Exod.* 25. 20. ἐκπετάζας, *Aq. Deut.* 32. 11. *in Append.*

Ἐκπετάννυμι, avolo; ἐκπεταννύμεθα, avolamus נעפה *S. Pſal.* 89. 11.

Ἐκπίπτω, excido, delabor; ἐκπίπτον יסוך *Aquila, Levit.* 15. *verſ.* 25. 35. *&* *Levit.* 27. 8. ἐκπεσῶ נדף *Sym. Job* 15. 25. ἐκπεσοῦμαι יצוכם *Aquila, Theodotio,* 3. *Reg.* 6. 18.

Ἔκπληξις, terror, ſtupor פחד *Aquila, Pſal.* 61. 2. שמם *S. Job* 4. 13. ותמה *S. Pſal* 30. 23. ἐκπλήξεις, terrores, ſtupores בעות *Symm. Pſal.* 87. 16.

Ἐκπλήσσω, percello, obſtupefacio; ἐξεπλάγη וירדר *Aq.* 2. *Reg.* 13. 7. *A. S.* 1. *Reg.* 16. 4. *&* *Geneſ.* 27. 3. ἐξεπλάγη וירדר *in Append. A.* 1. *Reg.* 28. 5. ἐκπεπλαγ-

μένε, perculſa חרד *A. 1. Reg.* 4. 13. ἐξεπλάγησαν תמהו *S. Pſal.* 47. 6.

Ἐκπολεμέω, debello; ἐκπολεμῆσαι, debellare להלחם *Inc. Num.* 22. 11. *Th. Jud.* 10. 9.

Ἐκπορεύομαι, egredior, exeo; ἐκπορευόμενος יצא *Th. Num.* 1. 20. *Incer. Num.* 9. 1. ἄνωθεν ἐκπορεύσῃ כאשר *Th. Exod.* 21. 3.

Ἐκπυρώμενοι, accenſi, ardentes, *Quinta Editio, Oſee* 7. 4.

Ἐκρέω, effluo; ἐκρεῖ, effluit אול *S. Job* 14. 11. ἐξέρρευσεν דאבה *Sym. Pſal.* 87. 10.

Ἐκριζόω, eradico, evello; ἐξερίζωσεν עקרו *A. Symm. Gen.* 49. 6. ἐκριζῶσαι לעקור *Sym. Eccl.* 3. 2. ἐκριζωθείη ישרשו *S. Job* 31. 8. *&. S. Pſal.* 51. 7.

Ἐκρίπτω, ejicio, abjicio; ἐξέριψεν נשטו *Symmachus, Heſai.* 33. 23.

Ἑκσπάω, extraho; ἔκσπασον, extrahe של *A. Exod.* 3. 5. ἐξέσπασεν ויסע *Incer. Jud.* 16. 14.

Ἐκσπλαγχνίζομαι, miſericordiâ moveor; ἐκσπλαγχνισθήσῃ תחמל *Incert. Deuter.* 13. 8.

Ἔκστασις, exſtaſis, ſtupor, mentis exceſſus תרדמה *LXX. Theodot. Geneſ.* 15. 12. *Th. 1. Reg.* 26. 12. *& Job* 33. 15. *& Heſai.* 29. 10. *Sym. Th. Prov.* 19. 15. *Item* מהומה *Th. Deuter.* 7. 23. משמה *Quinta Editio, Oſee* 9. 7.

Ἐκσπογγίζω, exſorbeo, vel exſtillare facio; ἐκσπογγίζουσι, exſtillare faciunt יסגו *S. Pſal.* 74. 9. ἐκσπογγιοῦσι ומצות *Incert. Exech.* 23. 34. ἐκσπόγγισας, *Aq. S. Th. Heſai.* 51. 17.

Ἐκσυρίζω, exſibilo; ἐκσυριεῖ, exſibilabit, ſibilabit וישרק *S. Job* 27. 23.

Ἑκσύρω, devolvo, detraho; ἐξέσυρεν גרף *Theodot. Jud.* 5. 16.

Ἔκτασις, extenſio משלוח *Symmachus, Theodot. Heſai.* 13. 14.

Ἐκτείνω, extendo; ἐξέτεινον, extendi נטיתי *Aquila, Symmach. Theod. Prov.* 1. 24. ἐξέτεινε, extendit שלח *Th. Jud.* 5. 15. *S. Geneſ.* 3. 22. *in Appendice. Incert. Pſal.* 124. 3. ἐκτενῶ, extendet דרך *Sym. Pſal.* 7. 13. ἐκτεταμένοις, extenſi נטשים *Aq.* 1. *Reg.* 30. 16. ἐκτεταμένῃ נמרח *Aq. Deut.* 4. 34. *in Append.* ἐξετανύθησαν, extenſi ſunt משטו *Inc. Jud.* 9. 44.

Ἐκτόνως, impenſo, vehementer חצוה *Aq. Theod. Heſai.* 33. 7.

Ἐκτήκω, extabeſco; ἐκτετήκασι, extabuere נמגו *Aq. Sym. Joſ.* 2. 9. ἐκτέτακε דבוחי *A.* 1. *Reg.* 1. 16. *Aliud legeris haud dubie qui ſic interpretantur.*

Ἐκτίλλω, evello, ἐκτιλοῦνται, evellentur נשמטו *Symmac. Pſalm.* 140. 6. ἐξέτιλλον, evellebam ואתלטה *Symmachus, Job* 19. 10. ἐκτιλῶ, evellet ונתש *Incert.* 3. *Reg.* 14. 15.

Ἔκτιναγμα, excuſſio זרם *Aquila, Heſai.* 32. 2. *Inc. Heſai.* 28. 2.

Ἐκτιναγμὸς ὀδόντων, concuſſio dentium סלע *Gen.* 10. 25. *in notis.*

Ἐκτινάσσω· ἐκτετιναγμένους, excuſſos מנוצות *Theod. Heſai.* 27. 9.

Ἐκτιτρώσκω· ἐξέτρωσε, abortivit יגעל *Symmachus, Job* 21. 10.

Ἐκτοκίζω, parturire facio אולוך *S. Heſ.* 66. 9. ἐκτοκίσει, parturire facit יחיל *Symm Pſal.* 28. 8.

Ἐκτορνεύω· ἐκτετορνευμένοις, tornata, *ut* ἐκτορνεύω, *infra, Sym. Exod.* 25. 36.

Ἐκτὸς, extra, præter רק *Aq. Heſai.* 28. 19.

Ἐκτρέπω· ἐξετράπατε, everſuſtis השבתם *Theodotio, Jerem.* 23. 36.

Ἐκτρέφω, enutrio; ἐξέτρεψα גדלתי *S. Th. Heſai.* 1. 2. ἐκτετραμμένους, המגדלים *S. Heſai.* 33. 18.

Ἐκτρίβω, attero, ἴσε ἐκτρίψω αὐτὸς עד והשמדם *Th. Deut.* 7. 23. *ſic lege & non* ἐκβαλῶ.

Ἐκτυπτέω, contero; ἐκτυπτοῦνται חרו *Symmach. Heſai.* 24. 6.

Ἔκτρωμα, abortivum נפל *A. Pſal.* 57. 9.

Ἔκτυπωμα, typus, imago, ſimilitudo מכל *Symmac. Ezech.* 8. 2.

Ἐκτυφλόω, excæco; ἐξετύφλωσεν, excæcavit עור *Th. Jerem.* 39. 8.

Ἔκυφος, ſocet חמוה *Incert. Geneſ.* 38. 25. *in Appendice.*

Ἐκφάγω, comedo; ἐξέφαγον ויאכלו *Symmac. Pſalm.* 104. 35.

Ἐκφαίνω, appareo; ἐκφανεῖ יפיח *S. Prov.* 6. 19. *&* 12. 17. *Aq. Symm. Th. Prov.* 14. 5. ἐξεφάνη, *Aq. Symmac. Pſal.* 26. 12. ἐκφαίνοντες, patefacientes השכנים *Sym. Pſ.* 67. 32.

Ἐκφαυλίζω, vilipendo; ἐκφαυλίζει, vilipendit בוזה *S. Prov.* 15. 20.

Ἐκφέρω, effero; οἱ ἐξοίσοντές מוצאי *Aquila, Num.* 14. 37.

Ἐκφοβέω, exterreo; ἐκφοβῶν, exterrens מחריד *Theod. Jerem.* 30. 10.

Ἔκφορα, funeris pompa יוצאת *Symmachus, Pſalm.* 143. 14.

Ἐκφόρια τά, proventus, fructus יבול *Incert. Jud.* 6. 4.

Ἐκφυγεῖν, effugere התנוסס *S. Pſalm.* 59. 6.

Ἔκφυμα, puſtula מכחת *Sym. Levit.* 13. 7.

Ἔκφυξις, effugium, refugium מנוס *Symmach. Pſal.* 54. 9.

Ἐκφυσάω, exſufflo; ἐκφυσᾷ, exſufflat יפיח *Symmac. Pſalm.* 10. *ſecundum Hebraos* 5.

Ἐκφύω, educo, germinare facio; ἐκφῦσαι להוציא *Sym. Pſalm.* 103. 15.

Ἐκχέω, effundo; ἐκκέχυται, effuſa eſt משה *Inc. Lev.* 13. 5. יצוק *Symmachus, Pſal.* 40. 9. ἐξεχύθησαν משטו *Theodotio, Jud.* 9. 44. ἐκχεῖν לשבך *Reliqui, Heſai.* 59. 7.

Ἐκχλευάζω, irrideo, derideo; ἐκχλευάζουσι, deridentes ילין *S. Prover.* 14. 9.

Ἐκχυνόμενον ὕδωρ, aquâ effuſa מים הנגרים *Th. 2. Reg.* 14. 14.

Ἔκχυσις, effuſio; ἐκχύσεις, effuſiones, alvei אפיקי *A. Cant.* 5. 12.

Ἐκψύχω· ἐξέψυξε, expiravit ויפח *Incert. Jud.* 4. 21.

Ἔλαία, olea, oliva זית *Symm. Pſal.* 51. 10. שמן *Symm Pſalm.* 91. 11.

Ἔλαιον, oleum שמן *Omnes paſſim*, יצהר *Symmacho Zach.* 4. 14.

Ἔλασις, inceſſus, incedendi modus מנהג *Aquila*, 4. *Reg.* 9. 20.

Ἐλάτη, abies; ἐλάτῃ ברושים *Heſai.* 37. 24. *Aq. Pſal.* 103. 17. *& Oſee* 14. 8. סנכנים *A. Cant.* 7. 9. חדהר *A. Heſai.* 41. 19.

Ἐλατὸς, ductilis; ἐλατὸν, ductile מרקע *Theodotio, Jerem.* 10. 9.

Ἐλαττόω· ἠλαττῶτο, minuebatur דלים *Symmac.* 2. *Reg.* 3. 2.

Ἐλαύνω, incedo, accedo, progredior, moveo, pello; ἤλασεν ותצנח *Incer. Jud.* 4. 21. ἐλᾷ ותרץ *S. Eccl.* 12. 4. ἤλασε וינהגו *Aquila*, 1. *Reg.* 30. 2. ἐλαύνει יגח *A.* 4. *Reg.* 9. 20. ἤλασεν, accelſit ורבא *Aq. Exod.* 3. 1. *in Appendice.*

Ἐλαφίνος· ἐλαφίνων, himulorum יעלים *Aquila*, 1. *Reg.* 24. 3.

Ἔλαφος, cervus איל *S. Pſal.* 41. 1. אילה *A. S. Quinta Editio, Cant.* 2. 7. אילת *Aquila, Pſal.* 21. 1. *Reliqui, Pſalm.* 17. 34. *Aquila, Quinta Editio, Pſalm.* 28. 9. יעלת *Symm. Proverb.* 5. 19. ἐλάφων יעלים *Theodot.* 1. *Reg.* 24. 3.

Ἐλαφρὸς, levis, celer קל *A. Heſai.* 19. 1. ἐλαφρὰ נקלה *S.* 1. *Reg.* 18. 23. *Th. Job* 9. 24

Ἐλαφρύνω· ἐλαφρύνθη, levis factus ſum קלתי *Aquila, Job* 39. 34.

Ἐλάχιστος, minimus מזער *A. Heſai.* 24. 6. קטן *Inc. Incert.* 1. *Reg.* 9. 21.

Ἔλεγχος, redargutio תוכחת *S. Prov.* 1. 23. *A. Sym. Th. Prov.* 6. 23.

Ἐλέγχω, arguo; ἐλέγχετε ותוכיחו *Aq. Th. Job* 19. 5. ἐλέγξεις με תוביחני *A. S. Pſalm.* 6. 2. ἐλέγξας, arguiſti הכוחת *A. Gen.* 24. 14. ἐλέγξει יבוצע *S. Job* 34. 13. ἐλεγχόμενος,

μνῶ; *Symmach. Pſalm.* 72. 14.

Ἐλεημοσύνη, miſericordia חסד *A. Exod.* 15. 13. *Item* צדקה *S.* 1. *Reg.* 12. 7. *S. Pſal.* 30. 2. & 50. 16.

Ἐλεήμων, miſericors רחום *Symmachus, Pſalm.* 77. 38.

Ἐλειλίμ, Elilim אלילים *Incerti, Levit.* 19. 4. & 26. 1.

Ἔλεος, miſericordia חסד *A. Gen.* 32. 10. *A. Exod.* 15. 13. *S. Pſalm.* 40. 22. & 35. 11.

Ἐλευθερία, libertas דְּרוֹר *A.* 4. *Reg.* 15. 5.

Ἐλεύθερος, liber חפשי *A. S. Pſalm.* 87. 6. *Reliqui*, *Job* 3. 19. ἐλευθέρους, liberos חרי *Th. Jer.* 39. 6.

Ἐλεφαντίασις, Elephantiaſis, *morbus ſic appellatus* חרס *S. Deut.* 28. 27. *in Appendice.*

Ἐλεφάντινος, eburneus שן *S. Pſal.* 44. 9.

Ἐλέφας, elephantiaſis, *morbus*; ἐλέφαντι שחין *Incert. Job* 2. 7.

Ἔλιξ, ἵλιγξ, ſummitatem, *vel* extremum תנוך *Sym. Levit.* 8. 23. *in Appendice.*

Ἑλίσσω, volvo; ἑλίξας, volves התלף *Symm. Pſalm.* 101. 27.

Ἕλκος, ulcus שחין *Aquila, Symmachus, Theodotio, Heſai.* 38. 21.

Ἑλκύω, traho; ἑλκύσεις, trahes תמשך *A. S. Job* 40. 20. ἕλκυσον, trahe משך *A. Cant.* 1. 4.

Ἕλκω, traho; ἕλκε, trahe משך *S. Cant.* 1. 4. *A. S. Th. Jer.* 3. 8.

Ἐλλαμβάνομαι, excipio; ἐλλαμβανόμενος התמש *Th. Prov.* 30. 28.

Ἕλος, palus ארו *Aquila, S. Gen.* 41. 2. *in Append. A. S. Job* 8. 11.

Ἐλπίζω, ſpero; ἤλπιζεν; *Aq. Jud.* 9. 15. ἐλπιῶ איחל *A. Th. Job* 14. 14. ἤλπισεν התחל *Hebr. Ins. Gen.* 4. 26. ἐλπίζω חסיתי *S. Pſalm.* 15. 1.

Ἐλπίς, ſpes תקוה *Symmachus, Job* 7. 6. תקות *Theod. Job* 17. 15. בטח *Aquila, Symmac. Theod. Job*, 11. 18. *S. Oſee* 2. 18.

Ἐμβάλλω, injicio; ἐμβαλέ με, injecit me ירמני *S. Job* 16. 12.

Ἐμβλέπω, inſpicio; ἐμβλέποντες, inſpicientes ראים *Th. Jud.* 16. 27. ἐμβλέψεται, inſpiciet וראה *Theodotio, Job* 41. 25.

Ἔμβολισμα, embolisma, *vel* aſſumentum; ἐμβολισμάτα מלאות *Aq. Th Ezech.* 16. 16.

Ἐμβρίθομαι, æſtuo; ἐμβριθούμενοι, æſtuantes ועפים *A. Gen.* 40. 6.

Ἐμβρυάομαι, fremo; ἐμβρυήσεται, fremet, infremet נהר *Symmac. Heſai.* 17. 13. ἐμβρυώμενοι ועם *Incerti, Pſalm.* 7. 12.

Ἐμβρύημα, fremitus ועם *Th. Ezech.* 21. 31.

Ἔμβρυσις, fremitus, indignatio ועם *Aquila, Sym. Pſalm.* 37. 4. *S. Ezech.* 21. 31. *A. S. Oſee* 7. 16. גערת *A. Pſal.* 75. 7.

Ἔμβρυον, fœtus פלילים *Th. Job* 3. 16. ἔμβρυον ἔχουσα, fœtum habens דרה *Incer. Exod.* 21. 22.

Ἔμετος, vomitus קיא *Th. Heſai.* 28. 8. *Item* קו *Th. Heſai.* 28. 22.

Ἐμμένω, immaneo, maneo; ἐμμένης מחזיק *Symmac. Job* 2. 8.

Ἔμμομος, reprehenſibilis משחת *Aquila, Symmach. Malach.* 1. 14.

Ἐμπαγὲς, laqueus תוקע *S. Prov.* 22. 25.

Ἔμπαγμα, illuſio פרך *Symmachus, Th. Exod.* 5. 12. נקלת *S. Pſalm.* 37. 8.

Ἐμπαγμὸς, illuſio פרך *Incerti, Levit.* 25. 43. 46. & 53.

Ἐμπαίζω, illudo; ἐνέπαιζον, illudebant ויצחק *Incer. Jud.* 16. 25. ἐμπαίξεις תשחק *Symmachus, Job* 40. 29.

Ἐμπεδοῦσάτε, confirmo הכרעתני ἐμπεδοῦσάτε μι, confirmaſti me; *ſed ſuſpicor hoc loco alium eſſe hujus Græcæ vocis ſenſum; nimirum*, impediviſti me, in magnas me anguſtias conjeciſti. *Sic enim ipſa ſeries poſtulare videtur. Quare malim hoc loco verti*, impediviſti me.

Ἐμπεριπατέω, inambulo; ἐμπεριπατήσω, inambulabo *Incer. Pſalm.* 114. 9. *A. Exod.* 18. 14. ἐμπεριπατοῦσι דתהלך *A.* 1. *Reg.* 2. 35.

Ἐμπήγνυμι, ἐνέπηξαν, infixerunt וירבו *Symmachus*; 2. *Reg.* 2. 16.

Ἔμπηδος, infilio; ἐμπήδησε, *Incer. Prov.* 17. 16.

Ἐμπίπτειν, incidere נפל *Symmachus, Pſalm.* 15. 4. & *alibi.*

Ἐμπλατύνω, dilato; ὅπως ἐμπλατυνῶσι, ut dilatent לטעו דרוכם *A. Th. Amos* 1. 13.

Ἐμπίμπλημι, & ἐμπλάω, impleo; ἐνέπλησε וימלא *Incer. Jud.* 17. 12. ἐνέπλησε, implevit מלא *Aquila, Theodot. Job* 22. 18. ἐμπλήσει, implebit ומלא *Omnes; Num.* 14. 21. ἐμπλησθησόμεθα בשבע *Th. Job* 31. 31. ἐμπλησθήσονται. implebuntur שבע *Incerti, Deuter.* 16. 12. *A. Pſalm.* 16. 14. *A. S. Heſai.* 1. 11. *Incert. Job* 42. 17. *Symmach. Oſee* 13. 6.

Ἔμπλεκτον, implicatio, res implicata; ἐμπλέκτα; complicationes מעבדות *Incert. Exod.* 28. 25.

Ἐμπνέω, inſufflo; ἐμπνεύσει ישים *Symmac. Job* 24. 12. ἐνέπνευσεν, inſufflavit ויגדר *A.* 4. *Reg.* 4. 35.

Ἔμπορεία, negotiatio מחרת *A. S. Th. Prov.* 31. 18. & 23. 18.

Ἔμπορος, mercator, negotiator; ἔμποροι, negotiatores כחרי *Reliqui, Heſai.* 47. 15. בנעני *A. Heſai.* 23. 8. ἐμπόρου בשוקי *Orig. Thren.* 1. 9.

Ἐμπρήσῃ בהצותו ἐμφυσᾷς; cum incenderiſſet, *Symm. Pſal.* 59. 1. ἐνέφυσεν שרף *Aquila, Symm. Levit.* 8. 17. & 3. *Reg.* 9. 16.

Ἔμφλεγες, aduren שרף *Aquila, Deut.* 1. 15. *in Appendice.*

Ἔμπροσθεν, in conſpectu לפני *Symmachus, Deuter.* 10. 11. & *alibi.*

Ἐμπυτίσω, tundo; ἐμπυτισούμενοι הרוכות *Aq. Theod. Prov.* 27. 22.

Ἐμπυρίζω, inflammo; καὶ ἐνέπυρσεν, & inflammavit ויסע *Theod. Gen.* 44. 4. & 5. *Item* שרף *Incert. Levit.* 10. 6. ἐμπυρίσωμεν, incendamus נשרף *Incert. Jud.* 14. 15. ἐμπυρίσατε, inflammate תציתו *Incer. Joſ.* 8. 8.

Ἐμφιλονείκως, contentioſo animo בקרי *Samaritanus, Levit.* 26. 24.

Ἐμφράττω, obturo, obſtruo; ἐμφράσω עכר *Symm. Prov.* 26. 10. καὶ ἐνεφράγησαν, & obturati ſunt ויכסו *A. Gen.* 8. 2. *S.* καὶ ἐμφραχθήσῃ, & obturabitur ונסתם *Zach.* 14. 5.

Ἐμφυσάω, inſufflo; ἐνεφύσησεν, inſufflavit ויגזר *Inc. 4. Reg.* 4. 35. *Item* ויבח *Aq. Gen.* 2. 7. ἐμφύσησον, inſuffla פחי *A. Ezech.* 37. 9.

Ἔμφυσημα, inſufflatio ונשמת *Sym. Job* 37. 10.

Ἐμφύσιζον, obſtupuerunt תקהיו *Incer. Ezech.* 18. 2. *Alii legunt* ἐμφύσιζον, obſtupuerunt.

Ἐν, ἢ; ἐν ἐμοὶ, in me בי *Incert. Joſ.* 7. 8.

Ἐναγκαλίσῃ, ulnis complectetur אבוה *Symmachus, Joſ.* 39. 14.

Ἐναλαλάζειν, jubilare; *A.* 1. *Reg.* 31. 4. ἐναλαλάξωσι והתעללו *forte* ἐναλάξωσι, *ut probare videntur duæ voces ſequentes: proclivis eſt mutatio.*

Ἐναλλαγὴ, machinatio, immutatio; ἐναλλαγαὶ עלילות *A. Pſal.* 9. 12. *Interta videtur hujus vocis ſignificatio hoc loco. Alii vertunt*, annuntiate inter gentes ſtudia ejus, τὰ ἐπιτηδεύματα αὐτοῦ; *Alii*, τὰς μηχανὰς, & τὰ μηχανήματα, machinas & machinationes.

Ἐναλλάκται, immutatores, *vel* effœminati פלולים *Aquila, Heſai.* 3. 4. *Aquila*, ἐναλλακτὰ ῥήματα, commutatoria verba דברים עלילות *Deut.* 22. 14. *in Appendice.*

Ἐναλλάττω, immuto; ἐνήλλαξεν, immutavit וישנו *A.* 1. *Reg.* 21. 13. ἐναλλαγμὸς, mereatrix קדשה *A. Oſee* 4. 14. *Huc fortaſſe pertinet* ἐναλλάξων. *Vide ſupra in* ἐναλαλάζειν.

Ἐναντι, in conſpectu לנגד *A. Deut* 10. 11.

Ἐνώπιον, ante, coram לפני *Theodot. Deuter.* 10. 11. בעיני *Incert. Jud.* 4. 1. & *alibi ſæpe.*

Ἐναντίος, adverſus, adverſarius; ἐναντίοι קרי *Leviti* 26. 23.

Ἐναντιόω, adverſor; ἠναντιώθησαν ישטנו *Sym. Pſalm.*

54. 4. ἐναντῖᾶσθαι שטן *Symm. Num.* 22. 32. *in Append. Item* למענע *Incer. Job* 7. 20.

Ἐναντίωσις, contrarietas שטנה *Symm. Geneſ.* 26. 21. ἐναντιώσεων בקרי *Incert. Levit.* 26. 24. & 28.

Ἐναυλίζω, habito; ἐναυλίσθη, inhabitavit ותצלח *Aq. Jud.* 14. 19. 1. *Reg.* 16. 13.

Ἔνδεὴς, egenus חסר *Symm. Prov.* 15. 21. & 28. 16. *Item* 2. *Reg* 3. 19.

Ἔνδεια, egeſtas חסר *Aquila*, *Prover.* 10. 21. *Symm. Prov.* 21. 22. רעש *Incer. Ezech.* 12. 18.

Ἐνδείκνυμι, oſtendo, *Incert.* ἐνδείξηθε לכד *Joſ.* 7. 18.

Ἐνδελεχῶς, perpetuo המד *Sym. Pſal.* 50. 5. & 70. 7. *Aquila*, *Pſalm.* 68. 24. *Aquila*, *Deuter.* 21. 12. *in Appendice.*

Ἐνδέω, alligo; ἐνδεθήσομαί μοι, alligant me צרר *A. Pſal.* 6. 8. ἐνδεθεῖσαι σε צרוך *Aq. Exod.* 23. 22. & *Pſalm.* 7. 7. *A. Th. Pſalm.* 8. 3.

Ἔνδεσμος, ligatura כבים *Theod. Habac.* 2. 11. *ubi legitur etiam* ἐνδέσμῳ. *Vide notam ibi. Item* ἐνδεσμὰς (*ſic*) צמקים *Incert.* 2. *Reg.* 25. 18.

Ἐνδέω, illigo, alligo; ἐνδήσω, alligabo וצרתי *Aquila*, *Exod.* 23. 2. ἔνδεσμον, liga צור *A. Heſai.* 8. 16. ἐνδέδεται, illigata eſt קשורה *S. Gen.* 44. 30. ἐνδεήσει, indigebit מחסור *S. Prov.* 22. 17.

Ἐνδίδωμι, cedo; ἐνδώσει יחשך *Sym. Job* 16. 6. ἐνδοὺς ארף *Incert.* 2. *Reg.* 11. 3. ἐνδιδυτήρους, inſluentis *Incer. Levit.* 14. 36. יסד

Ἐνδιαλλαγμένη, meretrix קדשה *A. Gen.* 38. 21. *Aq. Deut.* 23. 17. *in Append. Vide in* διαλλαγμένη.

Ἐνδιαλλαγμένος, ſcortum maſculum; ἐνδιαλλαγμένους קדשים 4. *Reg.* 23. 7.

Ἔνδοθεν, intrinſecus מבניתה *A. Th.* 3. *Reg.* 6. 19.

Ἔνδον, intus פנימה *A. Th.* 3. *Reg.* 6. 18. בקרב *Sym. Pſal.* 54. 5.

Ἐνδοξάζειν, glorificare כבד *Incer. Levit.* 10. 3.

Ἐνδοξασμὸς, glorificatio גאון *Sym. Pſal.* 46. 5. גאות *S. Pſal.* 45. 4.

Ἔνδοξος, glorioſus *S. Job* 31. 25. כבוד *A. Pſal.* 4. 9. הכבודה *Th. Jud.* 18. 21. ἔνδοξον הדר *Inc. Levit.* 23. 40. נבבד *Aq.* ἐνδόξους, *Symm.* ἐνδεδόξασται, 2. *Reg.* 23. 18.

Ἔνδοθια, viſcera מעי *S. Pſal.* 70. 6.

Ἔνδυμα, indumentum מעיל *Aq. Job* 1. 20. מעיל *Aq. Levit.* 8. 7. & 1. *Reg.* 18. 17. & *alibi.* לבוש *S. Pſalm.* 68. 12. & 34. 13. *Item* אדרת *Sym. Joſ.* 7. 21. *Item* מדי *Incerti*, *Jud.* 3. 16. *Item Aquila* אזור 1. *Reg.* 25. 5. ἔνδυμα ἱματιῶν, indumentum ſacerdotale אפוד *Sym. Jud.* 17. 5. ἐνδύμασι, indumenta ארגזת *Aquila*, 4. *Reg.* 23. 7.

Ἐνδυναμῶμαι, corroboror, invaleſco; ἐνεδυναμώθη, invaluerunt (aquæ) גברו *A. Geneſ.* 7. 20. 24.

Ἔνδυσις, indumentum לבוש *Aq. Pſalm.* 68. 12. & *Pſalm.* 34. 13.

Ἔνδυτος, indumentum מדי *A.* 1. *Reg.* 17. 35. *dubium.*

Ἐνδύω, induo; ἐνέδυσεν, induit חגר *Reliqui*, 1. *Reg.* 17. 39.

Ἐνδεδυκότων, demerſorum חלר *Symmachus*, *Pſalm.* 16. 14.

Ἐνεγγυῶμαι, ſpondeo, fidejubeo; ἐνεγγυᾶται, ſpopondit, *Aq. S. Th. Prov.* 27. 13.

Ἐνεγύωσεν, membra impoſuit ויגהר *Hebr.* 4. *Reg.* 4. 4. 35. *legendum videtur* ἐνεγύνωσεν.

Ἔνεδρα, inſidiæ מרמה *Aq. Gen.* 27. 35. *Item* כארבם *Incer. Jud.* 9. 25. & 35. *A. Pſal.* 10. *ſecund. Hebr.* 8. יקוש *S. Oſee* 9. 8.

Ἐνεδρευτὴς, inſidiator ארב *S.* 1. *Reg.* 22. 8.

Ἐνεδρεύω, inſidior; ἐνεδρεύσας, inſidiatus ſum ארבתי *A. S. Job* 31. 9. *Item S. Pſ.* 10. *ſecund. Hebr.* 8. *A. S. Th. Prov.* 1. 11. ἐνεδρεύσωσιν ארב *A. Th. Prov.* 12. 6. *A. S. Th. Oſee* 7. 6. *Item* ἐνεδρεύσας רמות *S. Gen.* 29. 25. *in Append. Incer.* 1. *Reg.* 15. 5.

Ἔνεδρον, inſidiæ אורב *Incert. Joſ.* 8. 11. *Th. Jud.* 16. 12. *Incer. Jud.* 8. 12.

Ἐνειλέω, involvo; ἐνειλήσεται, obvolutum מתלקחת *S. Exod.* 9. 24.

Ἔνεκα, propter בעבור *Aquila*, ἕνεκά σου, propter te בעבורך *Geneſ.* 3. 17.

Ἕνεκεν, propter בעבור *A.* 2. *Reg.* 12. 25.

Ἔνεός, mutus, ſurdus, *vel* ſtultus משגע *Symmachus*, *Oſee* 9. 7.

Ἐνεχυράζω, pignus accipio; ἐνεχύρασεν וחבלו *Sym. Job* 24. 9. ἐνεχυράζεσθε חבל *Aquila*, *Theod. Proverb.* 27. 13.

Ἐνθήκη, depoſitum מקדון *Sym. Gen.* 41. 36.

Ἐνθυμέω, οὐκ ἐνεθυμοῦντο, non cogitabant אין חוצבות *Symmac. Pſalm.* 72. 4. ἐνθυμήθητι, cogita, in mentem revoca התבונן *Sym. Job* 37. 14.

Ἐνθύμημα, cogitatio מזמה *Reliqui*, *Job* 42. 2. *Incert. Pſalm.* 10. *ſecund. Hebr.* 4.

Ἐνθύμησις, cogitatio מחשבה *Sym. Job* 21. 27.

Ἔνθυμος, *vel* ἐνθύμιον, *Theod. Prov.* 26. 22. *Vox Græca omnino ſuſpecta videtur.*

Ἐνιαύσιος, annicuſus, unius anni שנה *Symmachus*, 1. *Reg.* 13. 1.

Ἐνιαυτὸς, annus עכת *Reliqui*, *Hoſua.* 6. 2. ἐνιαυτὸν, annos שנים *Aquila*, *Gen.* 1. 14. *Incer. Exod.* 30. 10. *Omnes Levit.* 25. 41.

Ἐνίδρυω, conſtituo, firmo; ἐνίδρυεν וחד *Incer.* 1. *Reg.* 15. 5.

Ἔνικμος, humidus רטוב *A. Job* 8. 16.

Ἐνισχυέω, roboravit ſe יקו *Symm. Pſalm.* 51. 9.

Ἐνισχύω, invaleſco, fortis ſum; ἐνίσχυεν ויתאמץ *Inc.* 2. *Paralip.* 13. 7. ἐνισχύων חזק *A. Exod.* 4. 21. ἐνίσχυεν ויתחזק invaluit, fortis fuit, *A.* 1. *Reg.* 30. 6. ἐνισχύσας חזקים *Aquila*, *Job* 37. 18. ἐνισχύσεως תחזקנה *Aq.* 2. *Reg.* 2. 7. *Item* עזה *S. Pſal.* 67. 29. ἐνισχύοντες משכים *Incer. Jud.* 5. 14.

Ἐνναέκοντα, nongenta, *vel* nongenti תשע מאות *Aq. Gen.* 5. 5.

Ἐννοέω, cogito; ἐννοήσω, cogitabo אשכיל *S. Pſ.* 100. 2. *Item* אביך *Incer. Job* 9. 21. ἐννοήσει, cogitabit יהבונן *S. Job* 26. 14. ἐνενόησα, cogitavi אתבונן *Sym. Job* 31. 1. ἐννοεῖν להבין *S. Prov.* 1. 2. ἐννοήσουσι יזמו *Aq. Gen.* 11. 6. *in Append.* ἐννοεῖν להשכיל *Symmach. Pſal.* 36. 4. ἐννοεῖσθε וכם *A. Deut.* 19. 19. *in Appendice.*

Ἔννοημα, cogitatio; ἐννοήματα, cogitationes תחבלות *Incer. Prov.* 12. 5.

Ἔννοια, cogitatio ביגה *S. Job* 38. 36. מזמה *S. Job* 21. 27. ἐννοίαις *Incert. Pſal.* 10. *ſecund. Hebr.* 4. *S. Pſal.* 20. 12. מופר *S. Prov.* 16. 22.

Ἐννεοσσεύω, nidifico; ἐννεοσσεύσει, nidificabit יקנן *S. Pſal.* 103. 17.

Ἐνοικοῦντες, inhabitantes ישבי *Th. Levit.* 18. 25. *S. Th. Levit.* 25. 45. & *alibi.*

Ἐνοπλίζω· ἐνωπλισμένοι, armati חמשים *Inc. Joſ.* 4. 12. ἐνοπλισάμενοι, *Idem. Aq. Exod.* 13. 18. *forte mendum pro* ἐνοπλισμένοι.

Ἐνοπλισμὸς, armatura חמש *Aquila*, 2. *Reg.* 3. 23.

Ἔνοπλοι, armati צבים *A. S. Job* 5. 5.

Ἐνοχλέω, perturbo, moleſtiam creo, *Symm. Jud.* 18. 7. μηδενὸς ἐνοχλοῦντος, moleſtante nemine ואין מכלים ἐνοχλήσαμεν הכלמנו *Symmach.* 1. *Reg.* 25. 7. ἠνωχλήθην moleſte habui, *Aquila*, 1. *Reg.* 30. 13. σεσῳσμένε ἐνοχλοῦσα, ſimula te male habere, *vel* ægrotum te ſimula התחל *Incer.* 2. *Reg.* 13. 5.

Ἔνοχλησις, moleſtia illata עקת *Symm. Pſalm.* 54. 4. מרה *A. S. Th. Heſai.* 1. 14.

Ἑνόω, unio; ἕνωσον, uni, unito, aduna יחד *Symm. Pſal.* 85. 11.

Ἐντεῦθεν, hic, huc פה *A. Deut.* 5. 31. *in Appendice. Theodotio*, *Jud.* 4. 20. *Inc. Jud.* 18. 3. & 2. *Reg.* 20. 4. הנה *Theod. Jud.* 16. 2.

Ἐντέλλω· ἐντέλλομαι, præcipio; ἐνετείλατο, præcepit צוה *Omnes*, *Exod.* 40. 16. & 17. *Incer. Lev.* 24. 23. *Incert. Num.* 1. 19. & 4. 16. 51. & *alibi.*

Ἔντερα, inteſtinum קרב *Aq. Pſal.* 5. 10. ἔντερα, inteſtina רחמים *Incert. Gen.* 43. 30.

Ἐντεῦθεν, hinc מזה *Incert.* 1. *Reg.* 14. 4.

Ἔντιμος, honorabilis, honoratus, *S. Pſal.* 48. 15. *non exprimitur in Hebræo. Item* נכבד *Inc.* 2. *Reg.* 6. 20.

Ἐντιμάω, honoro; ἐντιμωθήσομαι, honorabor יעתר *Quinta Editio, Pſal.* 107. 21.

Ἔντιναγμα, melius ἐντίναγμα, excuſſio זרם *Aquila, Heſai.* 31. 2.

Ἔντειλὰ, præceptum, mandatum, juſſio *Incer. Deut.* 4. 28. & 6. 24. *Item* מצה *Reliqui, Jud.* 2. 17. *Aquila, Symmachus, Theodotio, Deuter.* 27. 1. *Item* צו *Heſai.* 28. 13.

Ἐντρέπω, torno; ἐντετραμμένοι, tornati מסקרים *Sym. Exod.* 25. 33. & 36.

Ἐντρέπω, confundo; ἐντραπήτω, confuſus ſum, erubui ואשה *S. 1. Reg.* 25. 35. ἐντραπῇ יש *Incert. Gen.* 32. 20. ἐντράπητε ויכנע *Th. Jud.* 8. 28. *Item Aq. Th. Jud.* 11. 33. ἐντρεπόμενοι נבלמים *Aq. 2. Reg.* 10. 5. ἐντράπητε ובשו *Symmac. Pſal.* 39. 15. ἐντρέψασθε והלמנו *Aquila, 1. Reg.* 25. 31. ἐντρέψῃ חכרם *Aq. 1. Reg.* 20. 34.

Ἔντριξ, capillatus שער *S. Pſal.* 67. 22.

Ἔντροπὴ, confuſio כלמה *Theod. Heſai.* 61. 7. *Aq. Mich.* 2. 6.

Ἐντρύφημα, illuſio, irriſio פרך *A. Exod.* 1. 13.

Ἐντυφλόω, excæco; ἐντυφλωθῶσι מכלות *Incert. Levit.* 26. 16. *ſuſpectum.*

Ἔνυδρος, inquoſa בקע *Aq. Oſee* 10. 1.

Ἐνυπνιάζομαι, ſomnio; ἐνυπνιάσθη, ſomnium habui חלמתי *Incert. Gen.* 37. 9. ἐνυπνιάζόμενοι, ſomniantes חלמים *Reliqui, Pſal.* 125. 1.

Ἐνύπνιον, ſomnium חלום *S. Job* 33. 15. ἐνύπνια, ſomnia חלמת *Inc. Gen.* 41. 12.

Ἐνώπιον, coram, in conſpectu בעיני *Incer. Deut.* 17. 2. & 34. 12. *Item Jud.* 3. 12. לפני *Incer. Joſ.* 7. 12. & *alibi ſæpe*

Ἐνωτίζομαι, auribus percipio; ἐνωτίζου אזן *Aq. Eccleſ.* 12. 9. *Aq. S. Th. Heſai.* 8. 9.

Ἐνώτιον, inauris נום *Inc. Proverb.* 11. 22. & 25. 12. *A. Th. Job* 42. 11. *Reliqui, Exech.* 16. 13.

Ἐξαγοράζετε, redimitis וגבין *Th. Dan.* 2. 8.

Ἐξαγορεύω, profiteor; ἐξαγορεύων מודה *Symmachus, Prov.* 28. 13.

Ἐξάγω, educo, produco; *Sym.* ἐξαγάγετε תוציא educat, producat, *Gen.* 1. 10. ἐξάγαγε הוצא *Th. Jud.* 19. 22. *Aquila, Symmachus, 2. Reg.* 10. 16. ἐξαγάγῃς ἐξαγάγῃς בהוציאך cum eduxeris, *Symmachus, Exod.* 3. 12. & *alibi.*

Ἐξαίρετος, eximius, ſelectus סגלה *Sym. Exod.* 19. 5. *Incer. Deuter.* 14. 2. *Item* ἐξαίρετος, ſelectus, *Sym. Jud.* 17. 2. אפוד בד *ἐνδυμα ἐξαίρετον*, indumentum ſelectum, eximium; *A. 1. Reg.* 2. 18. & 2. *Reg.* 6. 14. ἐξαίρετα בדים *Sym. Dan.* 10. 5.

Ἐξαίρετος, eximie בדר *Aquila, Deuter.* 32. 12. *in Appendice.*

Ἐξαίρω, erno, educo, *vel* aufero; ἐξαίρων, auferens המעתיק *S. Job* 9. 5 ἐξαίρωσιν מעיל *Th. Jud.* 18. 28. ἐξαίρων יעיל *S. Pſal.* 72. 12. ἐξαίρει יעיל *S. Pſal.* 33. 5. ἐξαιρῶν העליתי *Th. Jud.* 6. 8. ἐξαίρει, eruit חשך *S. 1. Reg.* 25. 39. *metaphorice*; ἐξαιρούμενοι, ſelecti, expediti חלוצים *Aq. Deut.* 3. 18. *in Appendice.* ἐξαίρετος חלץ *A. Deut.* 25. 10.

Ἐξαίρω, effero, extollo; ἐξῆρε נתמת *Aq. Exod.* 20. 21. ἔξαρατε, auferte תסירו *Incert. 1. Reg.* 7. 3. & 4. ἐξῆρε יעל *Theod. 2. Reg.* 1. 21. ἐξαρῶσι, proficiſcentur יסעו *Th. Num.* 2. 17. ἐξαιρῶν מעל *S. Zach.* 3. 2. ἐξῆρε, extulit ויורש *Incer. Judic.* 1. 20.

Ἐξαίφνης, repente רגע *Symmac. Pſalm.* 6. 11. מחשום *S. Job* 22. 10.

Ἐξάκουστος, qui in auditum venit, auditus; ἐξάκουστον ποιῆτε, auditum facite השמיע *Symmachus, Pſalm.* 65. 8.

Ἐξακριβάζομαι, diligenter perquiram אחקר *Theodot. 1. Reg.* 10. 13.

Ἐξαλείφω, deleo; ἐξαλειφθῶσι כמכרו *Sym. Pſal.* 36. 38. ἐξαλειφέσθω וכבר *Sym. Heſai.* 38. 18. כחה *Symm. Heſai.* 25. 8.

Ἐξαμαρτάνω, peccare facio; ἐξαμαρτάνοντος מחטיא *S. Heſai.* 29. 21. *Incer. 3. Reg.* 14. 16.

Ἐξαμυγδαλίζω ἐξαμυγδαλισμένοι, amygdalati מכפרים *Aquila, Exod.* 25. *v.* 33. 36. ἐξαμυγδαλωμένα מקשה *Idem.*

Ἐξανίσταμαι, ſuſcito; ἐξανασταῶσιν יעיר *Aquila, Heſai.* 13. 5.

Ἔξανθησις, eruptio מספחת *Aq. Leviric.* 13. 6. & שחין *A. Levit.* 13. 18. *in Appendice.*

Ἐξαναλίσκω, conſumo; ἐξαναλωθήσονται כלה *Incert. Ezech.* 35. 13. ἐξαναλῶσαι תשחית *Incert. Deut.* 10. 10.

Ἐξανθέω, efflorefco; ἐξανθοῦσα, efflorefcens פרחת *Incert. Levit.* 13. 42. ἐξανθοῦσαι, efflorefcentes *Symm. Exod.* 9. 9.

Ἐξανίσταμαι· ἐξανέστη, exſurrexit קום *Theodotio, Jud.* 5. 12.

Ἐξαπατάω· ἐξαπατήσει, decipiet ישית *Symmachus, Pſal.* 88. 23.

Ἐξαπίνης, repente כמהרגע *S. Thren.* 4. 6.

Ἑξαπλᾶ, Hexaplum; *nomen Hexaplorum Origenis, quod a quibuſdam ita in ſingulari exprimitur. Alii* ἑξαπλᾶ, Hexapla, *in Plurali. Nomen ex natura ſua adjectivum hic ſubſtantive accipitur. Aliquando etiam adjective, ut* ἑξαπλᾶς Ἱερεμίας, Hexaplus Jeremias. *Vide initio Præliminarium.*

Ἐξαπλόω, extendo; ἐξαπλώσει, extendet, expandet ורוחש *Symm. Heſai.* 25. 11. ἐξαπλώμενοι מחלחמים *Th. Prov.* 26. 22.

Ἐξαπορέω, obſtupeſco; ἐξαπορήθητε ותשמו *Aquila, Job* 21. 5.

Ἐξαποστέλλω, dimitto; ἐξαπεστάλμενα, dimiſſa משלח *A. Heſai.* 16. 2. *A. Prov.* 29. 15.

Ἐξαπόστολὴ, emiſſio שלח *Th. Heſai.* 27. 8.

Ἐξάπτω, ſuccendo; ἐξάψω יבער *Incert. Jud.* 15. 5.

Ἐξαρθρόω, confringo, *quaſi dicas*, exarticulare; ἐξαρθρωθῶν ומעך *S. Pſal.* 68. 24.

Ἐξαριθμέω, enumero מנה *S. Pſal.* 55. 9.

Ἑξαπλοῦν, Hexaſelidum; *nomen Hexaplorum a ſexuplici columna, &* σελὶς pagina, *vel* paginæ columna. *Vide initio Præliminarium.*

Ἐξασχενισμὸς, excervicatio פרק *A. Nahum.* 3. 1.

Ἐξεγείρω, excito, expergefacio, ſuſcito ועיר *Aq. Th. Job* 41. 1. ἐξηγέρθη, & excitatus eſt, & evigilavit ויקץ *Inc. Jud.* 16. 14 ἐξεγείρω עיר *Aquila, Job* 3. 8. ἐξεγείρων עוררים *Incert. Jud.* 5. 16. ἐξεγέρθη יקץ *Incert. Jud.* 16. 14. ἐξεγερθήσονται יקיצו *Aquila, Theodotio, Job* 14. 12.

Ἐξέδρα, exedra; ἐξέδραν לשכתה *S. 1. Reg.* 9. 22. *S. Ezech.* 40. 17. & 41. 10. & 42. 5.

Ἐξελαύνω, expello; ἐξελᾷς ותשלח *Symmachus, Pſal.* 43. 3.

Ἐξέμω, evomo; ἐξέμουσι, קאו *Symmachus, Levit.* 18. 28.

Ἐξεναντίας, e regione אל-עבר *S. Deut.* 30. 13. מעבר *Symm. 1. Reg.* 10. 16. & 3. *Reg.* 4. 12. ממול *Aquila; 2. Reg.* 5. 23.

Ἐξέμω, evomo; ἐξέμεσε, evomuit קאה *Aq. Levit.* 18. 28.

Ἐξερευνάω, inveſtigo; ἐξερεύνησε, inveſtigavit חפש *A. Th. Job* 28. 11. יחקר *Sym. Pſal.* 33. 21. *Symm. Th. Prov.* 25. 27. ἐξερευνήσω, inveſtigabo חקר *Aq. 1. Reg.* 20. 12. *Item* ἐξερευνῶσα, תור *Aq. Eccleſ.* 1. 13. ἐξερευνῶν וקרקר *S. Num.* 24. 17. חפש *S. Pſal.* 63. 7.

Ἐξερέω, repo; ἐξερεῖ ותשרצו *Aquila, Theodotio, Exod.* 1. 7. *videtur eſſe mendum pro* ἐξέρπυσεν.

Ἐξερῶ, repere facio שרץ *Aquila, Sym. Theodotio,* ἐξερψάτω (*Th. ibi* ἐξερψάτωσαν) ישרץ *Gen.* 1. 20. ἐξέρψαν ותשרצו *Sym. Exod.* 1. 7. רמש *Incert. Levit.* 20. 25.

Ἐξέρχομαι, exeo, egredior; ἐξελεύσῃ תצא *Aquila, Exod.* 1. 7. & *Job* 24. 3. *S. Joſ.* 15. 9. & *ſæpe. Inc.* 2. *Reg.* 3. 26.

Ἐξετάζω, examinare חקר *Incert. Job* 13. 9. *S. Job* 32. 11. ἐξετάζει מקר *S. Job* 36. 25.

Ἔξεύρεσις, inventio, adinventio חקר *Incer. Pſalm.* 144. 3.

Ἐξευρίσκω, invenire מצא *S. Job* 17. 23.

Ἐξευτελίζω, vilipendo; ἐξευτέλιζε ותבזני *Incert.* 1.

Reg. 17. 10. *Item* ἐξωτιλίσατο בוז *S. Pſal.* 68. 34. & 2. *Reg.* 6. 16. ἐξωτιλίζετο תבוז *S. Pſalm.* 122. 4. *Prov.* 6. 30. & *Cant.* 8. 7. *Sexta Editio*, *Cant.* 8. 1.

Ἐξέχομαι, mihi vendico; ἐξεχόμην תאבתי *Aquila*, *Pſal.* 118. 174.

Ἐξηγέομαι, refero, narro; ἐξηγήσω ויספרו *Sym. Pſal.* 68. 27. *Th. Job* 12. 8.

Ἐξηγεσία, confeſſio, declaratio, *Incer. Job* 23. 26.

Ἐξημυγδαλισμένοις, amygdalati משקדים *Aquila*, *Exod.* 25. 33. 36.

Ἐξιλάσω, *vel* ἐξιλάσεται, propitior כפר *Reliqui*, *Exod.* 29. 37. *Incerti*, *Exod.* 30. 10. *Aquila*, *Sym. Theod. Heſai.* 27. 9.

Ἐξίλασμα, propitiatio כפר *A. S. Th. Exod.* 30. 12. *Item Prov.* 8. 13. & 21. 18.

Ἐξιλασμὸς, propitiatio כפרים *A. S. Th. Exod.* 29. 36. *A.* & *Incer.* 30. 10. חכפות *Incer. Lev.* 4. 14. & 20. & 31. *in Appendice.*

Ἐξιλάσεται, probitiabitur וכפר *Aq. Deut.* 32. 43. *in Appendice.*

Ἕξις, habitus נחת *Incert. Jud.* 14. 9. עצם *Symm. Thren.* 4. 7.

Ἐξισάζω: ἐξισάσει, æqualis erit ידמה *Symm. Pſalm.* 88. 7.

Ἐξισοῦ, exæquo; ἐξισοῖ תכון *Symmac. Job* 28. 27. ἐξισωθήσομαι, exæquabor תדמיני *A. Heſai.* 40. 25. ἐξισωθῶμεν, *S. Exod.* 15. 11.

Ἐξίστημι, mente excedere facio, *vel* mente excedo, insanire והמם *Th. Deut.* 7. 23. *Incert.* 1. *Reg.* 7. 10. ἐξιστάνομαι אמיר *S. Job* 27. 5. ἐξίστασε מבהלו *Theod.* 2. *Reg.* 4. 2.

Ἐξιστῶν, mente excedere faciens, pavorem incutiens יהלל *S. Th. Job* 12. 17.

Ἐξίσωσις, adæquatio תשואת *A. Zach.* 4. 7.

Ἐξιχνιάζω, inveſtigo; ἐξιχνιάσει inveſtigabit יחקר *A. Pſal.* 43. 22. *S.* 1. *Reg.* 20. 12. ἐξιχνιάσεις תחקרון *A. Job* 31. 11. ἐξιχνιασθήσεται יעקב *S. Job* 37. 4. ἐξιχνιάζετο מנה *Incert. Num.* 23. 10.

Ἐξιχνιασμὸς, inveſtigatio, חקר *Aquila*, *Job* 11. 7. & 38. 16. *Aquila*, *Pſal.* 94. 4. ἐξιχνιασμοὶ חקקי *Sym. Jud.* 5. 16.

Ἔξοδος, exitus צאת *Aq. Exod.* 21. 8. ἔξοδοι תוצאות *S. Pſal.* 67. 21.

Ἐξολισθήσουσι, labi מחלים *S. Pſalm.* 35. 3.

Ἐξόλλυμι perdo; ἐξόλοιτο אבתת *Aq. Pſal.* 118. 139. & 142. 12.

Ἐξολόθρευμα, exterminatio יכתאל *Inc.* 4. *Reg.* 14. 7.

Ἐξολόθρευσις, exterminatio כריתת *Theod. Deut.* 24. 1. *Item* תרמה *Incert. Jud.* 1. 17.

Ἐξολοθρεύω, diſperdo, perdo; ἐξολοθρευθήσεται תכרת *Aquila*, *Sym. Proverb.* 23. 18. *Sym. Heſai.* 9. 14. *Hebraus & Syrus*, *Gen.* 17. 14. *Item* והחרים *S.* ἐξωλόθρευσαν, 2. *Reg.* 15. 8.

Ἐξομολογέω, confiteor; ἐξομολογήσομαι, confitebor אודה *Aq. Pſalm.* 27. 7. ἐξομολογοῦνται, confitebuntur ידו *Heb. Interp. Geneſ.* 49. 8. *S. Pſalm.* 29. 10. *Aq. Gen.* 49. 8. *in Appendice.*

Ἐξομολόγησις, confeſſio הודה *Incert.* 1. *Paral.* 29. 11. תודה *S. Pſalm.* 41. 5. *Item* תורה *pro* תודה *Symmach. Pſal.* 41. 5. & *Symmachus*, *Job* 22. 22. הודעה *Theod. Job* 33. 26.

Ἐξορθίζω· ἐξορθισμὸν, matutina משחר *Aquila*, *Pſalm.* 109. 4.

Ἐξορκίζω, adjuro; ἐξώρκισε, adjuraſti אלית *Incert. Jud.* 17. 2.

Ἐξοχμέω, recedo; ἐξώχμασεν וישבו *Reliqui*, *Jud.* 7. 3.

Ἐξουδενέω, vilipendo, deſpicio; ἐξουδενεῖ, deſpiciet בז *Aquila*, *Symm Theodotio*, *Prover.* 11. 12. *Aq. Malach.* 1. 14.

Ἐξουδένημὰ, deſpectio הבזה *A. Pſal.* 122. 4.

Ἐξουδενόω, vilipendo, nihili facio, deſpicio; ἐξουδενώσουσι בוז *A. Prov.* 6. 30. & ἐξουδένωσε, deſpexit ויבז *A. Geneſ.* 25. 34. *in Append.* ἐξουδένωσον נבאש *Inc.* 1. *Reg.* 13. 4. ἐξουδενωμένον נמבזה *Th.* 2. *Reg.* 15. 9. ἐξουδενώσεσι ויבואכך *S.* 1. *Reg.* 15. 26. ἐξουδένωσε ויבז *Th.* 1. *Reg.* 25. 14.

Ἐξούδένωσις, deſpectio, deſpectus בוז *A. S. Gen.* 38. 23. *A. Proverb.* 12. 8. *A. S. Th. Prov.* 18. 3.

Ἐξουθενέω, vilipendo; ἐξουθένησεν; *A.* 1. *Reg.* 10. 27.

Ἐξουσία, poteſtas שכם *S. Gen.* 49. 10. משל *Aq. Th. Job* 25. 2. *S. Job* 41. 24. εἰς ἐξουσίαν; in poteſtatem, *ſive* in dominationem למשלת *Aq. Th. Gen.* 1. 16. מתנ *S.* 2. *Reg.* 8. 1.

Ἐξουσιάζειν, dominari משל *Aq. Gen.* 1. 18. ἐξουσιάσει משל *A. S.* ἐξουσιάζει; *Jud.* 8. 12. *A. Pſalm.* 65. 7. *Sym. Eccleſ.* 9. 17. & *alibi*; *Aq. S. Heſai.* 52. 5. *Item* חירושב *Incer. Joſ.* 12. 4. ἐξουσιάζουσι השלים *A. S. Th. Eccleſ.* 10. 5. *Item* והלום *S. Heſai.* 25. 7.

Ἐξουσιαστὴς, dominator משל *S. Jerem.* 51. 46.

Ἐξουσιαστὴς; auctoritatem præferens שלטון *Symmac. Eccleſ.* 8. 4.

Ἐξυβρίζω, contumeliâ afficio; ἐξυβριεῖ יתגלע *A. Prov.* 20. 3.

Ἐξυπνιάζομαι; expergiſco; evigilo; ἐξυπνιάσθην אקיץ *A. S. Th. Prov.* 23. 35. ἐξυπνιάζόμενοι חלמים *Inc. Pſalm.* 125. 1.

Ἐξυπνίζω, expergefacio; ἐξυπνίσω עור *Theodotio*, *Job* 3. 8.

Ἐξυπνίζομαι, evigilo; ἐξυπνίσθη ויקץ evigilavit, *Incert. Gen.* 9. 24. *Item* חקיץ *Aq.* ἐξυπνισθῆναι, *Symmac.* ἐξυπνισθείς, *Pſal.* 16. 15. & 43. 24. ἐξυπνίσουται יקצו *Reliqui*; *Habac.* 2. 7. ἐξυπνίσονται יקומם *Theodotio*, *Job* 14. 12.

Ἐξωθέω, expello, pello; ἐξωθήσω נדף *Incert. Levit.* 26. 36.

Ἐξώθει, expello; ἐξωθήσουσι נדחי *Symmachus*. *Pſalm.* 146. 2. *Symm.* 2. *Reg.* 14. 13. *A. S. Th. Prov.* 7. 22. ἐξώθει וגור *Incer.* 2. *Paral.* 26. 21.

Ἕξωμαι; expediti; *vel* exertis humeris חלוצי *Aq. Heſai.* 16. 4.

Ἔξωστρα שובבה *S.* 4. *Reg.* 2. 2. *id eſt*, exoſtra, *ſeu* locus extimus cancellis munitus; *vel* fenestra cancellis munita, *Gallice* balcon.

Ἔξωτάτω, extimus; ἐξωτάτου תוצות *A. Job* 7. 10.

Ἑορτάζω, feſtum celebro; ἑορτάσετε וחגתם *Aquila*, *Theodotio*, *Levit.* 23. 41. ἑορτάζων חוגג *Aquila*, *Pſalm.* 41. 5.

Ἑορτὴ, feſtum חג *Aq. Theod. Levit.* 23. 41. *Aquila*, *Pſal.* 117. 28.

Ἑπάγω, ſeduco, *forte pro*, ἀπάγω השיא *Reliqui*; *Gen.* 3. 13. ἐπηγάγετό με, ſeduxit me השיאני

Ἐπαγωγὴ, inducta calamitas אוי *Theodotio*, *Prover.* 27. 10.

Ἐπαγωνία, angularia זוית *A. Pſ.* 143. 12. *L.* ἐπιγώνια.

Ἐπᾴδειν, incantare; ἐπᾴδουσιν, incantantiam מלחשים *A. Pſalm.* 57. 6.

Ἐπαινέω, laudo; ἐπῄνουν, laudabant ויהללו *S. Job* 29. 21. ἐπαινέσω ויאשרו *A. S. Cant.* 6. 8. ἐπαινέσατε תהללו *S. Pſal.* 77. 63.

Ἔπαινος, laus הוד *Symm. Pſalm.* 8. 2. ἐπαίνους תהלת *Th. Pſalm.* 9. 15.

Ἐπαίρω, levo, tollo; ἐπαῖρων נסה *Aq. Job* 4. 2. ἐπάρας נסה *A. Pſ.* 4. 7. *Item* נשא *A. Pſal.* 27. 9. ἐπάρας וישא *S. Gen.* 33. 1. ἐπάρατε סעו *A. S. Deut.* 1. 40.

Ἐπακολουθέω, ſequor; ἐπηκολούθησεν, ſequutus eſt ותהלך *S. Gen.* 6. 9.

Ἐπακούειν, exaudire ענה *Aq. Quinta & Sexta Editio*, *Pſalm.* 3. 5.

Ἐπαλλάλῳ, frequens תכהב *S. Oſee* 8. 13.

Ἔπαλξις, propugnaculum צנור *S.* 2. *Reg.* 5. 8. ἐπάλξεις בחינני *in Bibliis Hebraicis legitur in margine* כתונני *Th. Heſai.* 23. 13. ἐπάλξεων, *A. Cant.* 4. 4. חלשיות

Ἐπαναβαίνω, aſcendo; ἐπαναβῆναι, aſcendere, inſcendere לעלות *S. Job* 36. 20.

Ἐπαναγκάστης, coactor, exactor נגש *Symmachus*, *Job* 3. 18.

Ἐπαναπλίνω, reclino; *Symmac.* ἐπαναπλίνατε, reclinate סמכו *Cant.* 2. 5.

Ἐπαναπαύω, requieſco; ἐπαναπαύσῃ, requievit וישכן *S. Exod.* 24. 16. ἐπαναπαύσεσθε, requieſco תניחו *Inc. Jud.* 16. 26.

Ἐπανάστημα,

Ἐπανάστημα, quod insurgit יקום *Incert. Gen.* 7. 4.
Ἐπαναστρέφω, revertor; ἐπαναστρέφει, revertitur שאוב *S. Th. Eccles.* 1. 5.
Ἐπανίστημι, insurgo, insto; ἐπανίστα ויקהל *Inc. Exod.* 31. 1. ἐπανίστανται קמים *Aquila, Psalm.* 3. 1. & 17. 40. ἐπανίστων והתערורתי *S. Job* 31. 29. ὡς ἐπανάστασεν לקום *S. 2. Reg.* 22. 13.
Ἐπάνω, super, supra מעלה *S. Num.* 1. 20.
Ἐπαοιδὴ, incantatio חבר *A. Psal.* 57. 6.
Ἐπαοιδὸς, incantator; ἐπαοιδοὶ חרטמים *Sym. Theod. Exod.* 7. 11. & 22. ἐπαοιδοῖς חרטמים *Reliqui, Daniel.* 2. 2.
Ἐπαποστολὴ, immissio משלחת *Symmachus, Psalm.* 77. 49.
Ἔπαρμα, elatio שיא *Aquila, Symmachus, Theodot. Job* 20. 6. גאון *Symmac. Job* 38. 11. גאות *Symmachus, Hesai.* 16. 6.
Ἔπαρσις, elevatio מתנשא *Incer.* 1. *Paralip.* 29. 11. מטת *A. Deut.* 16. 10. *in Appendice.*
Ἐπαοιδὸς, incantator חובר *S. Psalm.* 57. 6.
Ἔπαυλις, villa חצר *Incerti, Jos.* 19. 24. רהב *Inc. Ps.* 143. 14. ἐπαύλεις, villæ חוח *Aquila, Deuter.* 3. 14. *in Appendice.*
Ἐπαύριον, postridie מחרת *Reliqui, Jos.* 5. 11.
Ἐπαχθὴς, onerosus; παρηγοροῦντες ἐπαχθεῖς, consolatores onerosi עמחי עמל *S. Job* 16. 2.
Ἐπεγείρω, excito; ἠ ἐπήγειρε, & excitavit ויקם *S. 3. Reg.* 11. 14.
Ἐπείγω· ἐπείγει, urget נסמה *S. Hesai.* 59. 19. ἐπειγόμενον נדחפו *Quinta Editio, Osee* 6. 3.
Ἐπείξει, festinatio חפזון *Symm. Exod.* 12. 11. *Item* צים *S. Ezech.* 30. 9. נבהלה *S. Soph.* 1. 18.
Ἐπειδήπερ, quandoquidem אולם *Symmachus, 1. Reg.* 25. 14.
Ἔπενδυμα, superindumentum אפר *A. S. Th. Ex.* 25. 7. *al. Exod.* 28. 4. *Aq. S. Exod.* 28. 26. *Levit.* 8. 7. *Jud.* 8. 27. & 1. *Reg.* 2. 18. *Symm. Exod.* 29. 5. & *A. Symmach.* 39. 2. *Aq. Symm. Exod.* 28. 26. & 2. *Reg.* 6. 14.
Ἐπενδύτης, superindumentum אפד *Theod. Exod.* 29. 5. אפיר *A.* 1. *Reg.* 14. 3. מעיל *Th. Job* 1. 20. מעיל *Th.* 1. *Reg.* 1. 19. מרד *Levit.* 6. 10.
Ἐπερείδομαι, innitor; ἐπερειδόμενοι, innixi עורי *S. Job* 9. 13. ἐπερείδω תשכון *Th. Prov.* 3. 5.
Ἐπέρχομαι, supervenio, irruo; ἐπῆλθον ויכשכו *Aquila, 2. Reg.* 5. 22. ἐπῆλθε, irrue שגע *S. 2. Reg.* 1. 15.
Ἐπερωτῶ, interrogo; ἐπερωτῶν μάγον, interrogans magum שאל אוב *Aquila, Deut.* 18. 18. שאל *A. Deut.* 18. 11. *in Appendice.*
Ἐπέχω, cohibeo, retineo; ἐπέσχε, cohibuit עצר *A. Gen.* 16. 2. *in Append.*
Ἔπικος, obsequens מעון *Incer.* 1. *Reg.* 23. 24.
Ἐπηρεαστὴς, obtrectator, malevolus, noxius חוות *S. Psalm.* 56. 2.
Ἔπηρμα, molestia, nocumentum חוח *A. Ps.* 54. 11. *S. Psal.* 90. 3. & 93. 20. ἐπήρματα עלילות *Symmachus, Psalm.* 93. 13.
Ἐπῆχος, sonitus; ἐπῆχον, *S. Ezech.* 8. 18.
Ἐπὶ ἐπ *super, passim omnes.*
Ἐπίσαγω, supervenio, insecndo, vehor; ἐπισάσσεται יעלה *Aquila, Jud.* 13. 5. ἐπισαζόμενος qui vehitur לרכב *Aquila, Psalm.* 67. 34. ἐπισάσῃ ותצעיד *Aquila, Job* 38. 14.
Ἐπισάλλω, injicio, *A. S. Job* 6. 9. ἐπισάλλεται תנפח *Theod. Exod.* 20. 25.
Ἐπισκέπτω, respicio; ἐπισκέπτεται תביט *Aq. Psalm.* 10. *secund. Hebr.* 14. ἐπισκέψεις, respicies והבטת *Aq. Th.* 1. *Reg.* 2. 32. ἐπισκέψω ופקדה *Th.* 1. *Reg.* 13. 18. *Inc.* 1. *Reg.* 14. 47. ἐπισκέπτει יחון *Th. Psalm.* 10. 4. ἐπισκέπτοντος משקף *Th.* 1. *Reg.* 14. 18.
Ἐπίσλημα, assumentum; ἐπισλήματα ἔχωσι, assumenta habentia מטלאת *Incer. Jos.* 9. 5.
Ἐπισυγμὲς, *al.* ἐπίσλυσμὸς, *al.* ἐπιφλυγμὸς, scatebra, ebullitio, scaturigo אד *Aq. Gen.* 2. 6. ἐπισλυσμὸς אד *A. Job* 36. 32. & *Prov.* 8. 26.

Ἐπίσλωμον, pallium מעיל *Theod.* 1. *Reg.* 24. 12.
Ἐπισολὴ λαίφους שחל *Symmachus, Osee* 5. 14. irruptio leænæ.
Ἐπιτυλεύω, insidior; ἐπιτυλεύουσι, insidiamini תהתחו *Aquila, Psalm.* 61. 4.
Ἐπιτυλὴ, insidiæ הוות *Aq. Psalm.* 56. 2. & 93. 20. *Item Prov.* 19. 13 בעורה *S.* 1. *Reg.* 21. 4.
Ἐπιτύλιον, insidiosum הוות *A. Psal.* 5. 10.
Ἐπιχέω· ἐπιχέει, pluet super ימטר *Sym. Theod. Job* 20. 23.
Ἐπιχέομαι, onustus sum; ἐπιχέσει, onustus erit ישרה *Symm. Job* 37. 11. ἐπίχεον מטכה *Symmac. Psal.* 87. 8.
Ἐπιγαμβρεύσει μὲ, qui me uxorem ducturus est יבמי *A. Deut.* 25. 7.
Ἐπιγαμβρεύω· ἐπιγαμβρεύσεις, desponsabis תתחתן *Th.* 1. *Reg.* 18. 21. ἐπιγαμβρεύσει, ducet ut uxorem fratris חיבמה *A. Deut.* 25. 5. *in Appendice.*
Ἐπιγινώσκω, cognosco; ἐπιγνωσθήσῃ, cognoscetur יתנכר *Sym. Prov.* 20. 11.
Ἐπίγνωσις, scientia דעת *Symm. Psal.* 72. 11.
Ἔπιγονὴ, fœtura, fœtus; ἐπιγονὴ קוולי *Incert. Job* 21. 11.
Ἐπιγράφω, inscribo; ἐπιγράψαι ימיטו *Symmachus, Psalm.* 54. 4.
Ἐπιδάκνων, mordens קרץ *Incer. Prov.* 16. 30.
Ἐπιδείκνυμι, exhibeo; ἐπιδείξῃ לירות *Sexta Editio, Psalm.* 10. 2.
Ἐπιδὲν ποιέων, inspicere faciet יראו *S. Psal.* 58. 10.
Ἔπιδεσις, colligatio vulneris מור *A. Osee* 5. 13.
Ἐπιδεσμέω, alligo; ἐπιδεσμῶν קצין *Theodotio, Hesai.* 3. 6.
Ἐπιδιατίθεσις, secunda traditio superaddita שנות *S. Psal.* 76. 11.
Ἐπιδέχεσθαι, suscipere קבל *Sym. Prov.* 19. 20.
Ἐπιδέω, obligo; ἐπιδήσει ויחבש *Sym. Job* 5. 18. *Item* יחבש *A. S. Job* 34. 16. ἐπιδήσῃ חבשת *S. Ezech.* 30. 21. *S. Osee* 6. 1.
Ἐπιδιαιρέω, divido; ἐπιδιῄρει, divisit ויחץ *Incer. Gen.* 33. 1.
Ἐπιδιδωμι· ἐπιδόσει ἐπιδῷ, accessione accreverit משה תפשה *A. Levit.* 13. 7. 8. *in Appendice.*
Ἐπιδόξιος, gloria הדר *Ak Psal.* 103. 1. *Item Incert. Zach.* 6. 13.
Ἐπιδοχὴ, receptio לכח *S. Th. Prov.* 16. 23.
Ἐπιεικὴς, æquus; ἐπιεικῶν אנשים *Theod. Proverb.* 11. 2.
Ἔπιζεμα, ebullitio שרף *Sym. Osee* 10. 7.
Ἐπιζητέω, requiro; ἐπιζητοῦσι בעי *A. Hesai.* 21. 12. ἐπιζητῇ שקר *S. Job* 31. 14.
Ἐπίθεμα, impositio תנופת *Incer. Levit.* 8. 27. *Item* תרומה *Incert. Levit.* 7. 14. *Item* ἐπίθημα, coronamentum שבכת *S.* 4. *Reg.* 25. 17.
Ἐπίθεσις, fraus, dolus; ἐπιθέσεσι ברבורין *Aq. Psal.* 34. 20. *melius, ut videtur* ἐπίθεσις.
Ἔπιθεσις, fraus, dolus מרמה *S. Gen.* 27. 35. *Aq. S. Psalm.* 54. 12. *Aq. Psalm.* 42. 1. & *Prov.* 11. 1. *Item* רביה *Incert. Psalm.* 119. 3.
Ἐπίθετος, impostor, fraudulentus; ἐπιθετῶν לצים *S. Psal.* 2. 3.
Ἐπίθυμα שרות ἐπιθύμασι, *S. Eccles.* 2. 8. *Vox Græca dubia est. Latine Hieronymus, S.* appositiones.
Ἐπιθυμέω, concupisco חמד *S. Gen.* 34. 19. ἐπιθύμει מתאוה *S. Prov.* 13. 4. ἐπιθύμησεν, concupivit חמד *Aq. Psal.* 67. 17. *S. Job* 20. 20.
Ἐπιθύμημα, concupiscentia, desiderium הרמידי *Th. Quinta Editio, Psal.* 118.
Ἐπιθυμητὸς, desiderabilis; ἐπιθυμητὸν, desiderabile תמוד *Sym. Psalm.* 38. 12. ἐπιθυμητὰ חמודות *S. Dan.* 9. 23. ἐπιθυμητὰ חמדת *Incer.* 1. *Reg.* 9. 20. *Item* מלחמת *A.* 2. *Reg.* 1. 27. *suspectum.*
Ἐπιθυμία, concupiscentia תאוה *Aq. S. Prov.* 18. 1. תאוה *S. Psal.* 10. *secund. Hebr.* 3. מאוי *S. Psal.* 138. 9. ἐπιθυμίαν חמודות *Theod. Dan.* 9. 23. אורי *Sym.* 1. *Reg.* 23. 20.
Ἐπικαίρως, opportune לעתורין *S. Ps.* 9. 10. & 68. 3.

Ἐπικαλῶ, invoco קרא *Incert. Exod.* 5. 3. ἐπικαλεῖσθαι, appellari לקרא *Hebr. Interp. Gen.* 4. 26.

Ἐπικάλυπτρα, operio ; ἐπικαλύψει כסה *Symmachus*, *Job* 15. 27.

Ἐπικατάρατος, maledictus ארור *ſic Omnes Gen.* 3. 17. & maledicta, *Aquila*, *Theodot. Gen.* 3. 17. *Omnes Jerem.* 48. 10.

Ἐπικεῖμαι, incumbo וחשך על־פני δ. ἡ σκότος ἐπεκεῖτο ἐπὶ προσώπου, *Gen.* 1. 2. & tenebræ incumbebant ſuper faciem *terræ*.

Ἐπικλείω, includo ; ἐπέκλεισε, incluſit, occluſit ויסגר *A. Gen.* 2. 21. *in Appendice.*

Ἐπίκλησις, convocatio מקרא *Sym. Heſai.* 3. 13.

Ἐπίκλητος, cognominatus קרא *Incert. Jud.* 15. 19. ἐπίκλητον מקרא *Th. Heſai.* 1. 23.

Ἐπικλίνω· ἐπεκλίθη, inclinatus eſt ויט *A. Gen.* 4. 4. *Hæc videtur eſſe vera lectio, non autem ἀπεκλίθη, vel ἐπεκλίθη.*

Ἐπικλύζω, inundo ; ἐπικλύζουσα לשטף *S. Pſal.* 31. 6.

Ἐπικράτεια, imperium, dominatio ויד *A. Oſee* 11. 12.

Ἐπικρατῶ, dominor ורדה *Aq. Geneſ.* 1. 26. וירדו καὶ ἐπικρατείτωσαν ; *A.* ἡ ἐπικρατεῖτε ורדו *Gen.* 1. 28. & *Pſ.* 109. 2. ἐπικρατῶν αὐτῶν ורדם *A. Pſal.* 67. 28. ἐπεκράτησε, invaluit גברו *Symmac. Gen.* 7. 20. 24. ἐπικρατῶν למשלרת *Incert. Pſal.* 135. 8.

Ἐπικροτῶ, plaudo, *vel* convoco ; ἐπικροτήσει תקע *Prov.* 17. 18.

Ἐπικρύπτω, abſcondo ; ἐπικρυφεὶς ויסתר abſcondit, *A. Gen.* 3. 6.

Ἐπικυλίω, devolvo ; ἐπικύλισον גול *Symm. Pſal.* 36. 5.

Ἐπικυλισμός, revolutio מעגל *Sym. Prov.* 2. 9. *Theod. Prov.* 2. 15. *S. Prov.* 5. 6.

Ἐπιλαλῶ, obloquor ; ἐπιλαλούντων, obloquentium רלעג *S. Pſal.* 122. 4.

Ἐπιλαμβάνομαι, ſuſcipio, retineo ; ἐπιλαμβάνει, coercet מחזיק *A. Exod.* 9. 2. *Item* ἐπιλαβόντο ויחזו *Theod. Jud.* 16. 21. ἐπιλάβοντας יתמכו *Th. Prov.* 11. 16. ἐπιλάβεσθε נשקו *Incert. Pſal.* 2. 12.

Ἐπιλανθάνομαι, obliviſci שכח *Aq. Pſal.* 12. 2. *Aq. S. Pſal.* 58. 12. & *alibi.*

Ἐπιλέγω, colligo ; ἐπιλέξασθε בשרו *S. Th. Deut.* 24. 7. *Incert.* 3. *Reg.* 14. 10. *Aq. Deut.* 16. 15. *in Append.* ἐπιλέγει יבחר *Symmac. Pſal.* 24. 12.

Ἐπίλεκτος, electus בחיר *Omnes*, *Pſalm.* 88. 4. *Sym. Pſal.* 88. 20. גדול *Symmac. Cant.* 5. 10. ἐπίλεκτα עבור *A. Cant.* 5. 13. ἐπίλεκτοι פרתמים *Aquila* 1. *Dan.* 1. 3.

Ἐπιλήπτης, mente captus משתגע *A. Oſee* 9. 7.

Ἐπιλογίζομαι, reputo ; ἐπιλογίζεσθε חשב *Symmac. Job* 35. 15.

Ἐπιλογισμός, cogitatio ומשבון *Aq. Cant.* 7. 4.

Ἐπίλοιπος, reliquus יתר *Incert. Jud.* 7. 3. ἐπίλοιπα שאר *Heſai.* 10. 9.

Ἐπιλύομαι, ſolvens פתר *Aq. Geneſ.* 40. 8. *in Appendice.*

Ἐπίλυσις, ſolutio פתרים *A. Gen.* 40. 8. *in Append.* הרפים *S. Oſee* 3. 4.

Ἐπιμαρτύρομαι, teſtificor ; ἐπεμαρτυράμην העדתי *Th. Jerem.* 11. 7.

Ἐπιμελὴς, diligens ; ἐπιμελεῖς צורים *Symmachus*, *Prov.* 12. 2.

Ἐπιμελῶς, diligenter, ſedulo עשור *S. Pſalm.* 32. 1.

Ἐπίμονος, ſtabilis, immanens נאתן *Sym. Deuter.* 28. 59. *in Appendice.*

Ἐπινίκιον, triumphale carmen מזמור *Symmach. Heſai.* 63. 3.

Ἐπίνικος, triumphalis למנצח *S. Pſal.* 4. 1. & *alibi in titulis Pſalm.*

Ἐπινοῶ, cogito, excogito ; ἐπενόουν חבונן *Symmach. Job* 32. 11.

Ἐπιπίπτω· ἐπιπίπτοντες, irruentes בעלים *Aquila*, *Gen.* 6. 4. ἐπίπτουσι, incidit, *A.* ἐπέπεσεν, *Hebr. Interp.* ותפל *Job* 1. 15. *A. Th. Pſalm.* 15. 5. *Item* ἐπίπτουσι, incidit ויצלח *Incert.* 1. *Reg.* 11. 6. *Item* ויגהר *Symmac.* 4. *Reg.* 4. 35.

Ἐπιπλαστὸς, fucatus, mentitus ; ἐπιπλαστοὶ, fucati שלי *Symmac. Job* 13. 4. איילים *A. Pſalm.* 95. 5.

Ἐπιπλέων, innavigans, *S. Job* 24. 18. ἐπιπλέων ἐπὶ προσώπου על פני־מים

Ἐπιποθῶ, deſidero ; ἐπιπόθησεν, deſideravit גרסה *A. Pſal.* 118. 20. ἐπιποθήσεις תכסף *Theod. Jud.* 14. 15.

Ἐπιπόθημα, deſiderium ; ἐπιποθήματα מאוי *Aquila*, *Pſalm.* 139. 9.

Ἐπιπόθησις, concupiſcentia עגבה *Aquilæ*, *Ezechiel.* 23. 11.

Ἐπίπονος, laborioſus מכאוב *S. Heſai* 53. 3.

Ἐπιπρέπεια, decor הוד *Incert. Zach.* 6. 13.

Ἐπιπτύω, ſuperſpuo, inſpuo ; ἐπιπτύσει ירק *Aquilæ*, *Levit.* 15. 8.

Ἐπιπυμάζω, quaſi operculo claudo ; ἐπιπυμάζας וחכם *Aquila*, *Pſalm.* 43. 20. ἐπιπυμάσει תאטר *Symmachus*, *Pſal.* 68. 16.

Ἐπιῤῥαίνω, aſperget והזה *Incert. Num.* 19. 18.

Ἐπιῤῥεῖν· ἐπιῤῥέων, decurrens, defluens פצי *Incert. Job* 20. 16.

Ἐπιῤῥίνιον, ornamentum narium נזם *Sym. Job* 42. 11. & ἐπιῤῥίνιον, eadem ſignificatione *Symm. Ezech.* 16. 12.

Ἐπιῤῥινὴς, infuſoria מרקחת *A. Zach.* 4. 2.

Ἐπιῤῥωννύω, roboro ; ἐπιῤῥώσα, roboravi אמצן *Sym. Job* 16. 5.

Ἐπιστρώννυειν, ſternere חבש *Incert.* 3. *Reg.* 13. 26. ἐπιστρώσατε, ſternite, *ibid. id eſt, aſino epiſagma vel ſtratum imponite.*

Ἐπίσημος, inſignis ; ἐπίσημοι בחם *Theodot. Cantic.* 5. 11.

Ἐπίσημον ποίησον, inſignem fac נסה *Symmachus*, *Pſalm.* 4. 7.

Ἐπισιτισμὸς, cibaria צדה *Aq. ut videtur*, *Gen.* 45. 21. *Aquila*, *Symm. Theod. Joſ.* 9. 5. *Aq. Pſal.* 131. 15.

Ἐπισκευάζω, obrego ; ἐπισκεύασον יתקדו *Inc. Num.* 1. 18. *A. S. Th. ibid.* ע 47. ἐπισκευάσει ותשק *Symmac. Pſalm.* 138. 11.

Ἐπισκοπὴς, inſpector פקוד *A. Ezech.* 23. 23.

Ἐπισκοπέομαι, inſpicio, luſtro ; ἐπεσκεψάμην אפקד *Incert. Levit.* 18. 25. & 26. 16. & *Num.* 1. 18. & 26. 57. *Aquila*, 1. *Reg.* 15. 2. *Symmachus*, *Numer.* 1. 20. & *Aquila*, *Symmac.* 45. *A. Job* 5. 24. *Incer. Job* 7. 18. ἐπισκεψάμενοι, viſitati פקדים *Symmachus*, *Theodot. Num.* 2. 20. & *alibi.*

Ἐπισκευάζω, præparo ; ἐπεσκεύασαν, præparent יתקו *S.* 4. *Reg.* 12. 5.

Ἐπίσκευη, præparatio בדק *S.* 4. *Reg.* 12. 5.

Ἐπίσκεψις, inſpectio ; ἐπισκέψεις פקדים *Sym. Exod.* 30. 13. *Item Theod. Num.* 2. 20. בקורת *Incert. Levit.* 19. 20.

Ἐπισκιάζω, obumbro ; ἐπεσκίασεν, obumbravit ויצל *Theod. Num.* 11. 25.

Ἐπισκοπέω, inſpicio, præfectus ſum ; ἐπεσκόπουν הצציו *S. Pſal.* 65. 7.

Ἐπίσκοπη, viſitatio, inſpectio ; ἐπισκοπαὶ פקדים *Aq. Num.* 13. 20. *Theod. Jerem.* 8. 12. *Incert. Numer.* 26. 22.

Ἐπίσκοποι, inſpectores פקדים *Symm. Geneſ.* 41. 34. *in Appendice. Item* צרים *A. Jerem.* 51. 21.

Ἐπισκηνὴ, tentorium מכסה *Samaritanus*, *Numer.* 4. 26.

Ἐπισπῶ, attraho ; ἐπισπώμενοι משכים *Theodotio*, *Jud.* 5. 14. ἐπισπᾶται, attrahet, detrahet, *Aquila*, *Prov.* 21. 7.

Ἐπισπλαγχνίζομαι· ἐπισπλαγχνισθήσῃ, miſereris תחמל *S. Deut.* 13. 8. *in Appendice.*

Ἐπισπεύδω, feſtino ; ἐπισπεύδων, feſtinans מהר *S. Prov.* 12. 21.

Ἐπίσταμαι, ſcio ; ἐπίσταται, ſcit ידע *Symmac. Eccleſ.* 8. 7. ἐπίστασθαι השכיל *A. Deut.* 32. 29.

Ἐπιστάται· ἐπιστάσεις, epiſtaſes שפתים *Aq. Ezech.* 40. 43. *Quidam* ereamathas *eſſe dicunt.*

Ἐπιστήμη, ſcientia טעם *Symmachus*, *Job* 12. 20. שכל *Aquila*, *Prov.* 1. 3. & 16. 22. דעת *S. Job* 21. 22. *Item* בר *Incert. Pſal* 2. 12.

Ἐπιστηρίζω, doceo ; ἐπιστηρίσουσιν ישכיל *Aquila*, *S. Heſai.* 52. 13.

Ἐπιστήμων, intelligere facio; ἐπιστήμωσον אשכיל *A. Pſal.* 31. 8. ἐπιστήμωσέ σε חשכילך *Aquila*, *Pſal.* 2. 10.

Ἐπιστήμων, ſciens, doctus משכיל *A. Pſal.* 44. 1. & 53. 1. & 3. *Reg.* 18. 14. *Item Pſ.* 54. 2. משכלת *A. Prov.* 19. *Item* יודע דעת *A. Prov.* 17. 27.

Ἐπιστολαί, epiſtolæ ספרים *Incer.* 4. *Reg.* 10. 11.

Ἐπιστηρίζειν, ſuſtentare; ἐπιστήριγμα, fultus eſt נכון *Theodot. Jud.* 16. 26. *Item* ἐπιστηρίζθω נסמכתי *Symm. Pſal.* 70. 6.

Ἐπιστρέφω, converto, reverto; ἐπιστρέψων ישוב *Aq. Job* 20. 10. ἐπίστρεψον וינהו *Incert.* 1. *Reg.* 7. 2. *Item* ישבו *Incer.* 2. *Reg.* 21. 10. ἐπίστρεψαν וישבו *Inceerti*, *Joſ.* 22. 9. *Jud.* 8. 9. & 11. 13. & 17. 3. *Item* ἐπιστρέψας והשב *A. Th. Job* 10. 16. ἐπιστράφητι תשובו *A. Th. Job* 17. 10. & 33. 25.

Ἐπιστροφή, converſio שבות *Th. Jerem.* 33. 26.

Ἐπιστύλιον, epiſtylium, ornamentum columnæ ſuperpoſitum כתרות *S.* 3. *Reg.* 7. 16.

Ἐπισυσίγημα, *vel* ἐπισυσσιον, ſio contra, *Incer. Levit.* 19. 16.

Ἐπισύχησις, retentio עצרת *Incer. Levit.* 23. 36.

Ἐπίσχεσις, retentio מעצור *Aquila*, 1. *Reg.* 14. 6. *A.* עצורים *Deut.* 16. 8. *in Append. Incert. Levit.* 23. 36. *in Appendice.*

Ἐπισωρεύω, accumulo; ἐπισωρεύσεις, accumulabis תחס *Sym. Job* 14. 17. ἐπισωρεύσατε דגלו *S. Cant.* 2. 4.

Ἐπίταξις, præceptum חק *S. Mich.* 7. 11.

Ἐπίταγμα, præceptum; ἐπιτάγματα, præcepta אור *S. Job* 25. 3. *metapherice.*

Ἐπιτάσσειν, præcipere פקד *Incerti*, 2. *Reg.* 25. 15. ἐπιτάξει יצו *S. Job* 36. 32. ἐπιτάσσοντες מחקקים *Sym. Jud.* 5. 14.

Ἐπιτείνω, extendo; ἐπιτάθη בחח *A. Pſal.* 62. 2.

Ἐπιτελῶ, perficio; ἐπιτέλεσεν ויעש *Th. Jud.* 11. 40. ἐπιτέλεσον *S. Gen.* 18. 21. ἐπιτελέσθησαν כלו *Symmach. Pſalm.* 71. 20.

Ἐπίτηδες, de induſtria למטר *S.* 1. *Reg.* 9. 24.

Ἐπιτήδευμα, ſtudium; ἐπιτηδεύματα מעלליהם *Symm. Heſai.* 3. 8. *A. S. Oſee* 7. 1. *A. Oſee* 5. 4.

Ἐπιτηδεύω, curo, ſtudeo, *S. Pſal.* 52. 2. *ubi vocem* תשיבו *vertit* ἐξ' βδελυγείαν ἐπιτηδεύσατε, & abominationi ſtuduerunt.

Ἐπιτηρῶ, conſervo; ἐπιτηροῦντες, conſervantes שמרי *S. Pſalm.* 70. 10.

Ἐπιτήρησις, obſervatio, *Incer.* 1. *Reg.* 15. 23.

Ἐπιτίθημι, impono; ἐπιθήσει, imponent וערכו *Inc. Levit.* 1. 7. ἐπιθήσω, imponet והקטיר *Incert. Levit.* 2. 16. *Sic Mſſ. ubi LXX. habent* ἐπιθύσει, *qua vox ſecundum ſeriem refertur neceſſario ad* הקטיר *verum neutra interpretatio exprimit vocem illam Hebraicam, nilinſque congrueret cum illa precedentis verſus voce* ושחת *forte veriſimilius dicatur, hic LXX. pro* דקטיר *legiſſe* הקריב *quam vocem cap. ſeq. v.* 14. *vertunt*, ἐπιθύσει. ἐπέθηκεν וישם *Incert. Jud.* 16. 3. ἐπίθηκεν שם *Aquila*, *Job* 1. 17. ἐπέθηκε שם *Symmachus*, 1. *Reg.* 15. 2. ἐπέθηκάς μοι רמיתני impoſuiſti mihi, *Aquila*, 1. *Reg.* 28. 11. *A. Gen.* 29. 25. *in Append.* ἐπέθηκαν וירכבו *Symmach.* 2. *Reg.* 6. 3.

Ἐπιτιμάω, increpo; ἐπιτιμᾶτε המיטו *S. Michæ* 2. 6 ἐπιτίμησον עצב *Incert.* 3. *Reg.* 1. 6.

Ἐπιτίμησις, increpatio גערה *Aquila*, *S. Theodotio*, *Prov.* 13. 8. *A. S. Prov.* 17. 10. *Item* מגערה *A. Deut.* 28. 30. *in Appendice.*

Ἐπίτονος, vicina partui חרה *S.* 1. *Reg.* 4. 19.

Ἐπιτραχήλιον, ſtola פתיל *Incer. Gen.* 38. 18.

Ἐπιτρέπω, permitto; ἐπέτρεψε נתן *Symmachus*, 1. *Reg.* 14. 8.

Ἐπιτρίχω, incurro; ἐπιτρίχων ורצון *Symmac. Pſal.* 58. 5.

Ἐπιτριμμός, attritio דכא *Aquila*, *Deuter.* 23. 1. *in Appendice.*

Ἐπιτρίβω, contero; ἐπιτρίβει שאפו *Symmach. Pſal.* 55. 3. ἐπιτριβήσονται, conterentur ודכאו *A. Job* 5. 4.

Ἐπίτριτος, attritus דך *A. Pſalm.* 9. 10.

Ἐπιτριφίς, attritio מספה *A. Habac.* 2. 15.

Ἐπιφαίνω, illuceo; ἐπιφάνη, illuxit זרח *Symmachus*, *Deut.* 33. 2. ἐπιφάνθη הוצין *Omnes*, *Pſal.* 93. 1. ἐπιφανῶμαι, *Th. Jerem.* 29. 14. ἐπιφανεῖ ותצלח *Theodotio*, 1. *Reg.* 16. 13.

Ἐπιφάνεια, apparatus; pompa חיל *A.* 2. *Reg.* 8. 9.

Ἐπιφανὴς, illuſtris איומה *Quinta Editio*, *Cant.* 6. 9. *Item* נאור *S. Pſal.* 75. 5.

Ἐπιφέρω, infero; ἐπήνεγκεν, inferent ידעו *Symmach. Job* 20. 10. ἐπιφέρουσιν מרחפת *Aq. Symmach. Theod. Gen.* 1. 2.

Ἐπιφθέγξεται, eloquetur ידבר *Aq. Pſ.* 2. 5.

Ἐπιφλογμός, *vide* ἐπιφλυγμός.

Ἐπιφοβος, tremendus נורא *Aq. S. Pſal.* 88. 8. אימה *S. Cant.* 6. 3. & 9. נורא *Incert. Mid'arb.* 1. 14. *Aq.* 2. *Reg.* 7. 23. ἐπιφόβα נוראת *Aquila*, *Deuteron.* 10. 21. *in Appendice.*

Ἐπιφράττω, obſtruo, obturo; ἐπιφράξει, obſtruet חלע *S. Pſal.* 58. 5.

Ἐπιφυλλίζω, racemo, as; ἐπιφυλλίσετε תעולל *Aq. Deut.* 24. 21. *Incer. Thren.* 1. 12.

Ἐπίφυλλος, racemus עולל *S. Heſai.* 24. 13.

Ἐπίχαρις, gratioſus חסד *S. Prov.* 31. 26.

Ἐπίχαρμα, gaudium שמצה *Th. Exod.* 32. 25.

Ἐπιχέω, tento; ἐπιχέων ויבקש *Symmachus*, 2. *Reg.* 21. 2.

Ἐπίχυσις, inundatio זוקה *A. Prov.* 1. 27.

Ἐπιχύσεις, infuſoria מוצקה *Sym. Zach.* 4. 2. *Item* צנורות *S. Zach.* 4. 12.

Ἐπιχέω, infundo; ἐπιχεῖν יצק *Aquila*, *Deut.* 28. 53. *in Appendice.*

Ἑπόμενα, ſequor; ἑπόμενον, ſequens אחרון *Symmac. Exod.* 4. 8.

Ἐπονείδιστος, exprobrabilis חרפת *S. Pſalm.* 38. 9.

Ἐπονομάζω, nomino; ἐπονομάζω, nomina נקבת *A. Gen.* 30. 28. ἐπονομάζῶ יקראו *Incert. Deut.* 3. 9. ἐπωνόμασεν ויקראו *S. Jud.* 2. 4.

Ἐποπτεύω, reſpicio; ἐποπτεύσεις תביט *S. Pſalm.* 10. *ſec. Hebr.* 14.

Ἐποχούμενος, vectus רכב *Symmac. Pſalm.* 67. 5. & 34.

Ἐποχή, inhibitio עצר *A. Prov.* 30. 16. מעצור *Sym.* 1. *Reg.* 14. 16.

Ἔποψ, upupa כוס *Symmachi Levit.* 11. 17. & *Pſal.* 101. 7.

Ἑπτάκις, ſepties שבע פעמים *Incert. Joſue* 6. 4.

Ἑπτάκις, ſeptempliciter שבעתים *Geneſ.* 4. 15. *ſuſpectum.*

Ἐπῳδή, incantatio חבר *Sym. Pſalm.* 57. 6. לחש *A. Eccleſ.* 10. 11. *Th. Heſai.* 3. 3.

Ἐπωμίς, ſuperhumerale אפר *Th. Exod.* 28. 6. *Incer. Exod.* 28. 25. *Th. Exod.* 28. 26. & *alibi. Aq. Jud.* 17. 5. & 1. *Reg.* 30. 7. *Incert.* 1. *Reg.* 21. 9.

Ἐραστής, amator מאהב *Incert. Ezech.* 16. 33.

Ἐργάζομαι, operor, facio; ἠργάσθη התעל *Symmac. Job* 35. 8. ἠργάσθησαν עבד *Symmachus*, *Theodotio*, *Heſ.* 28. 21.

Ἔργασις, opus מעשה *Incert.* 1. *Reg.* 20. 19. & 25. 2. פעל *Incer. Pſalm.* 110. 3. עבדת *S. Th. Heſai.* 28. 21. עבוד *pro* עבור *S. Gen.* 3. 17. *in Appendice.*

Ἐργαστήριον, officina; *Al* ἐργαστήρια חלחות

Ἐργᾶται, operatur יפעל *Th. Job* 22. 17.

Ἐργάτης, operator פעל *S. Pſalm.* 93. 16.

Ἐργαλεῖα τέκτονος, magiſtri operum מסיכ *Symmach. Exod.* 1. 11.

Ἔργον, opus מעשה *Inc. Jud.* 13. 12. *Aquila*, 1. *Reg.* 20. 19. *Item* עשו בלה *S.* ἐτελείωσε τὸ ἔργον *Gen.* 18. 21. perfecerunt opus.

Ἐρεθίζω, incito, irrito; ἐρεθίζει ירה *Aq. Prov.* 15. 18. *Symm. Prov.* 29. 2. & *alibi*; ἐρεθίζω תהתר *Quinta Editio*, *Pſal.* 56. 1.

Ἐρεθισμός, irritatio מרי *Symm. Prov.* 17. 11.

Ἐρείδω, fulcio, ſuſtento; ἐρεισθήσεται ישען *Symmac. Job* 8. 15.

Ἐρρωγώς, freſus; ἐρρωγυῖα, freſa, *vel* freſſ, comminuta תצתי *Incert. Levit.* 6. 21.

Ἐρεπτὰ, ſtructura תרבות *S. Pſ.* 101. 7. ἐρέπια תרבות *S. Ezech.* 13. 4. ערבות *S. Pſal.* 9. 7. *Omnes*, *Pſalm.* 108. 11. בתי *S. Job* 3. 15.

Ἐρὴς, dices תאמר *Aq. Th. Jud.* 16. 13.

Ἔρεισμα, fulcimentum, fulcrum, ſuſtentaculum מסעך *A. Heſai.* 3. 1.

Ἐρείσμιος, fulcimentum, ſuſtentaculum משענה *Aq. Heſai.* 3. 1.

Ἐρεύγομαι, eructo; ἐρεύγεται, eructat יביע *Symmac. Pſal.* 18. 3.

Ἐρευνάω, perſcrutor, inveſtigo; ἐρεύνησον חקרה *Th. Job* 28. 27. ἐρευνᾶτε, ſcrutamini חקרו *Incert. Jud.* 17. 2.

Ἔρημα, deſerta ערבות *Aq. Pſal.* 9. 7.

Ἐρημία המרגעה *S. Heſai.* 28. 12. *forte melius* ἠρεμία, quies, tranquillitas.

Ἔρημος, deſertum מדבר *Omnes, Gen.* 36. 24. *Aq. S. Deut.* 1. 40. ἐρημοτάτη, *quaſi dicas* deſertiſſima בלצה המדבר *A. S. Th. Exod.* 13. 20. *Aq. Th. Deut.* 32. 10. עבעים *S.* 1. *Reg.* 13. 18. ישימון *Sym.* 1. *Reg.* 23. 19. & 24. *Item* 26. & *alibi. Theod.* ἔρημος ἄνθρωπος, deſertus homo פרא אדם *Gen.* 16. 12.

Ἐρημόω, vaſtare חרב *Aquila*, *Symmac. Theodotio*, *Heſai.* 34. 10.

Ἐρήμωσις, vaſtitas חרבוני *Aq. Pſalm.* 31. 4.

Ἐρίζω, contendo, diſcepto; ἠρίζετο תרצדון *Aquila*, *Pſal.* 67. 17.

Ἔριον, lana צמר *Incert. Levit.* 13. 48. *Reliqui*, *Oſee* 2. 5.

Ἔρις, lis, contentio נצח *Reliqui*, *Heſai.* 63. 3.

Ἐριστὴς, contentioſus מרי *Aquila*, *Sym. Theodotio*, *Ezech.* 44. 6.

Ἔριφος, hœdus גדי *S. Exod.* 23. 19. *Inc.* 1. *Reg.* 10. 3. *Item* עתוד *Incer. Jerem.* 50. 8.

Ἑρμηνεία, interpretatio מליצה *Aquila*, *Theodotio*, *Prov.* 1. 6.

Ἑρμηνεὺς, interpres; ἑρμηνεῖς, interpretes מליצים *A. S. Heſai.* 43. 27.

Ἕρπειν, repere רמש *Gen.* 1. 28. הרמשת *Sym.* ἕρπετα; *Th.* ἕρποντι.

Ἑρπετὸν, reptile שרץ *Aq. Symmac. Theod. Gen.* 1. 20. *Aq. S. Lev.* 5. 2.

Ἔρυγμα, *dubia vox*, *atque ſuſpecta* מגרשה *Incert. Levit.* 2. 16.

Ἐρυθρὸς, ruber; ἐρυθρὰν, rubrum סוף *Incert. Exod.* 1. 15.

Ἐρυθρὰ θάλασσα, mare Rubrum סוף *Aq. S. Deut.* 1. 1. *S. Deut.* 11. 4. *Incer. Jud.* 11. 16.

Ἔρχεσθαι, venire בא *paſſim Omnes.*

Ἐρχίδνη, erodius חמידה *Aquila*, *Theodot. Levit.* 11. 19. *Job A.* 39. 14. *Pſalm.* 103. 17. *Jerem.* 8. 17. *Aq. S. Th. Zach.* 5. 9.

Ἐσθὴς, veſtitus מכסה *A. Heſai.* 23. 18.

Ἔσθων, comedens האכל *Th. Jud.* 14. 14.

Ἑσπέρα, veſpera ערב *Omnes*, *Gen.* 1. 5. & *ſeqq. Inc. Exod.* 18. 14.

Ἑσπερον, veſperum בנשף *Th. Amos* 5. 8.

Ἑσπερινῶς, feſtinanter השמנים *Aquila*, *Pſalm.* 67. 32.

Ἑστίασις, convivium משתה *Incert. Gen.* 26. 30. *in Append.*

Ἐσχαρὶς, craticula זז *Inc. Exod.* 30. 3.

Ἐσχάτως, tardo, uſque ad extremum temporis procraſtino, comperendino; ἐσχάτων אחרו *Incert. Jud.* 5. 28.

Ἔσχατος, ultimus, poſtremus; ἔσχατα, poſtrema אחרון *Inc. Deut.* 11. 24. אחרית *Aq. Deut.* 32. 29. *Th. Job* 19. 25. *Sym. Pſalm.* 72. 17. ἐσχάτου, ultimum אחרון *A. Exod.* 4. 6. *Item* אחרית *A. S. Pſalm.* 36. 37.

Ἔσω, intus, intrà בית *S.* 2. *Reg.* 5. 9.

Ἔσωθεν, ab intus; *Incert.* בית *Exod.* 28. 26. *Aq.* 3. *Reg.* 6. 16.

Ἑταῖρα, amica, dilecta רעית *S. Cant.* 1. 15.

Ἑταιρεία, ſocietas מזרח *Symm. Amos* 6. 7.

Ἑταιρίζω, amicitiam habeo; ἑταιρίζων דתרועעני *Aq. Pſalm.* 59. 10.

Ἑταιρὶς, meretricius זונה *Sym. Prover.* 21. 9.

Ἑταίρις, meretrix קדשה *Symmac. Oſee* 4. 14.

Ἑταῖρος, amicus רעה *A.* 1. *Reg.* 20. 41. & *Prov.* 6. 1. *S. Job* 36. 33. & 42. 7. *S. Pſal.* 14. 4. & *alibi* חבר *S. Eccleſ.* 4. 10. דוד *Quinta Editio*, *Cant.* 1. 13. ἑταῖροι דודים *A. S. Cant.* 1. 13. *Item* ἑταίρους מרעים *Incer. Jud.* 14. 11. מחבורים *A S. Pſalm.* 44. 8.

Ἐταστὴς, ſcrutator בחן *Th. Pſalm.* 7. 10.

Ἑτερογενὴς, alterius generis שעטנז *Symmac. Deut.* 22. 11.

Ἑτερόγλωσσος, alterius linguæ לעז *Aquila*, *Pſalm.* 113. 1.

Ἑτεροκλιτεῖν, aliò declinare לנטות *Symmac. Pſalm.* 16. 11.

Ἑτερολογία, ſermo varians מלה *Symmachus*, *Pſalm.* 138. 4.

Ἔτι, adhuc, inſuper עוד *A. S. Exod.* 11. 1. *Aq. Th. Job* 6. 10. עד *A. Pſalm.* 44. 7.

Ἑτοιμάζω, paro, præparo; ἡτοίμασε, præparavit הכין *Aquila*, *Theodot.* 3. *Reg.* 6. 19. *Item* הכין *Symm. Pſal.* 10. *ſec. Hebr.* 17. ἑτοιμάζας כוננת *A. Th. Pſal.* 8. 4. ἑτοίμασον זו, præparavit te ויכונך *A. Deut.* 32. 6. *in Append.* ἑτοιμάζει עצבו *Incer. Job* 10. 8. ἑτοιμάζω מנה *S. Malach.* 3. 1.

Ἑτοιμασία, præparatio הכוטת *Theodotio*, *Ezech.* 43. 11.

Ἕτοιμος, paratus נכון *A. Geneſ.* 41. 32. *in Append. A. Prov.* 4. 18. *Item* הכן *Aq. S. Joſ.* 3. 17. ἑτοίμη נכון *Aquila*, 2. *Reg.* 6. 6. ἕτοιμοι, præparati הנתדים *Th. Job* 3. 8.

Ἔτος, annus שנה *A. Gen.* 5. & 47. 9. *alibique*; ἔτη σου, anni tui יכיך *Incert. Exod.* 23. 26.

Εὐαγγελίζομαι, evangelizo, prædico; εὐαγγελιζομένη מבשרת *Aquila*, *Symmac. Theodotio*, *Heſai.* 40. 9. *A. S. Heſai.* 52. 7.

Εὐαγγελισμὸς, bonum nuntium בשורה *Incert.* 2. *Reg.* 18. 20.

Εὐαρεστῶ, placeo; οὐκ εὐαρεστοῦσι, non placentes ברת *Syrus*, *Gen.* 25. 35.

Εὐιλέωσις, placabilitas נידוח *A. S. Th. Exod.* 29. 28. & *Th. Levit.* 1. 9. *in Appendice.*

Εὖγε, euge, ah תאח *Sym. Pſal.* 39. 16.

Εὐγένεια, nobilitas מתן *Aquila*, *Theodotio*; *Eccleſiaſt.* 7. 2.

Εὐγενῶν, nobilium פרתמים *Hebr. Int. Dan.* 1. 3.

Εὐδιανόητος, perſpicax מבין־שכל *Symmachus*, 1. *Reg.* 25. 3.

Εὐδοκῶ, acceptum habeo; ἠὐδόκησεν, & acceptum habuit וישע *Syrus*, *Gen.* 4. 4. εὐδοκήσουσι ירצו *Sym. Pſal.* 48. 14. εὐδοκηθῆς רצית *Incer. Pſal.* 43. 4. εὐδοκηθήσῃ יתרצה *Aq.* 1. *Reg.* 29. 4. εὐδοκῶ יחצן *Sym. Pſalm.* 36. 23. εὐδοκῶν וחצן *Theodotio*, 1. *Reg.* 18. 22. εὐδοκοῦμεν רצון *Symmachus*, *Malach.* 2. 13. οὐκ εὐδοκῶ לא אבו.

Εὐδοκητὰ, placita, accepta, acceptabilis, decora בתרצה *S. Cant.* 6. 3.

Εὐδοκητὸς, acceptus מתרצם *S. Pſalm.* 67. 31.

Εὐδοκία, beneplacitum הרצה *Aquila*, *Cant.* 6. 3. רצון *S. Deut.* 33. 23. *Coiſlin. Aquilæ adſcribit*, & *Pſ.* 29. 8. & *Prov.* 8. 35. *A. Pſal.* 50-20. *Omnes*, *Pſalm.* 105. 4. *A. Malach.* 2. 13.

Εὐδοκιμῶ, probo, *Th. Job* 34. 9.

Εὐδοξία, gloria נעים *Sym. Job* 36. 11. הדר *Symm. Pſalm.* 103. 1.

Εὐεργεσία, beneficium גמול *Symmachus*, *Pſalm* 102. 2.

Εὐεργετῶ, bene facio; εὐεργετεῖ גמל *S. Prov.* 11. 17. εὐεργετῶν טוב *S. Pſalm.* 118. 65. *Item Pſal.* 50. 20.

Εὐεργετῆμαι· εὐεργετηθήσῃ ישוב *Symmachus*, 1. *Reg.* 2. 32.

Εὐζωία, proſperitas, *Aquila*, *Gen.* 30. 11. *in Appendice.*

Εὐζωνίζω, accingo ζώσωσι יגרד & *poſtea* εὐζωνισθήσῃ יגר *A. Gen.* 43. 19. *in Appendice.*

Εὐζωνος, accinctus גרוד *A. Gen* 49. 19. *A.* 1. *Reg.* 30. 8. & 2. *Reg.* 4. 2.

Εὐηλία,

Εὐθάλλω, floreo; εὐθαλῶσιν רעננה *S. Job* 15. 32. εὐθαλῶν רענן *Incert. Dan.* 4. 1.

Εὐθαλὴς, virens, floridus רענן *S. Pſalm.* 51. 10. & 91. 11. *Aq. Cant.* 1. 16. & *Deut.* 12. 2. *in Appendice*, *S. Ezech.* 6. 13. *A. Oſee* 14. 8.

Εὐθαρσέω, confido, bene ſpero; εὐθαρσεῖν אבטח confidam *S. Pſalm.* 90. 2. εὐθαρσῶν, *S. Pſal.* 56. 5.

Εὐθετέω, decenter compono; εὐθετεῖσθαι יכשר *Aquila*, *Eccl.* 11. 6.

Εὐθυνέω, proſpere ago; εὐθυνᾶσθαι שאננו *Aquila*, *Job* 3. 18. εὐθυνούντων והשאננים *S. Pſalm.* 122. 4. εὐθυνοῦσαι שאננות *Reliqui*, *Heſai.* 32. 9. *Item*, εὐθυνᾶται צאנן *S. Mich.* 1. 11.

Εὐθυνία, proſperitas רגגות *S. Job* 20. 5. שלוה *A. Symm. Prov.* 1. 32.

Εὐθὺς, rectus ישר *Aquila*, 2. *Reg.* 1. 18. *Job* 6. 25. *Item Incert. Joſ.* 10. 13. εὐθὺς, *Aquila*, *Deut.* 12. 28. *in Append.*

Εὐθυμέω, bonus animus גיל *S. Pſal.* 42. 4. ששון *Sym. Pſalm.* 50. 10.

Εὐθυμῶν, qui bono eſt animo טוב־לב *Symmachus*, *Prov.* 15. 15.

Εὐθυμύνω, abundaverunt שגגו *A. Job* 2. 18.

Εὐθὺς, rectus ישר *Inc. Job* 1. 1. & 8. *Aq. Theod. Job* 33. 3. *A. Pſal.* 32. 1. *S. Pſal.* 36. 37. εὐθεῖα planities מישר *A. Deut.* 3. 10. *in Appendice.*

Εὐθυτμὸς, directio שור *Incer. Gen.* 16. 7.

Εὐθύτης, rectum ישר *Aquila*, *Prov.* 4. 11. *A. S. Th. Prov.* 14. 2. *A. Deut.* 9. 5. *in Append.* מישרים *Omnes Pſal.* 16. 2. *A. Pſalm.* 44. 7. נכונה *Theod. Job* 42. 7. מוסר *Reliqui*, *Prov.* 1. 3.

Εὐκαιρία, opportunitas עת *Sym. Eccleſ.* 9. 12.

Εὐλαβέομαι, vereor, revereor, metuo; εὐλαβοῦμαι גורו *S. Job* 19. 29. & εὐλαβήθητε יגורו *S. Job* 41. 16. *S. Pſal.* 32. 8. *A. Pſalm.* 118. 39.

Εὔλαλος, bene loquens, facundus, eloquens איש דברים *Syrus*, *Exod.* 4. 10.

Εὐλογέω, benedicere ברך *Aquila*, *Symmac. Theod. Gen.* 1. 28. ויברך καὶ εὐλόγησεν, *A. Deut.* 10. 8. *in Append. A. Job* 1. 11. & *alibi.* εὐλογάσει יצרו *Theodotio*, *Job* 33. 26. Εὐλογημένος, benedictus ברוך *A. S. Gen.* 24. 31. *in Appendice.*

Εὐλογητὸς, benedictus ברוך *Inc. Deut.* 28. 6. & *paſſim.*

Εὐλογία, benedictio ברכה *A. Prov.* 10. 7.

Εὐλογῶ· εὐλογισθήσεται, benedicetur יתברך *Aq. S. Heſai.* 65. 16. *forte* εὐλογηθήσ.

Εὔλογος, eloquens איש דברים *Incert. Exod.* 4. 10.

Εὐμένεια, benevolentia רצון *Symm. Prov.* 16. 15.

Εὐνοέω· εὐνοήσομεν, benevoli erimus נאות *Quinta Editio*, *Gen.* 34. 15.

Εὐνομία, æquitas תושיה *A. Prov.* 8. 14.

Εὐνοῦχος, eunuchus סריס *Incert. Jerem.* 34. 19.

Εὐοδέομαι, proſpere ago; εὐοδώσεις יצלית *Symmac. Prov.* 28. 15. εὐοδούμενος, proſperans מצלית *Sym. Gen.* 39. 2. & *Heſai.* 53. 10. εὐοδούμενον מיסיבים *Incer. Jud.* 19. 11.

Εὐπάθεια, bonus ſtatus; *quando quis bene afficitur* שלות *Incert. Pſal.* 121. 7.

Εὐπαθέω, bene eſt mihi; εὐπαθῶ שלותי *Aq. Job* 3. 26. εὐπαθήσω שתון *Theod. Jer.* 30. 10. εὐπαθοῦσιν ישלין *Symm. Pſal.* 121. 7.

Εὐπορέω, abundo; εὐπορίαν יגיעה *S. Habac.* 1. 5.

Εὔπορος, abundans איש חיל 1. *Reg.* 31. 12.

Εὐπορία, abundantia, opulentia חיל *Aq. Jud.* 6. 12. 1. *Reg.* 10. 26. *Job* 5. 5. חילה *Aq. Pſal.* 37. 14. *Symm. Prov.* 11. 4.

Εὐποιέω, bene facere להיטיב *Sym. Pſal.* 35. 4.

Εὐποιΐα, proſperitas נעים *Incer. Job* 36. 11.

Εὐπρέπεια, decor הדר *Th. Pſ.* 109. 14. & *Prov.* 20. 29. *S. Heſai.* 35. 2. נאה *Incer.* 2. *Reg.* 15. 25. *A. Job* 5. 3. *Th. Job* 8. 6. & *Pſalm.* 78. 7. הוד *Theod. Job* 40. 5. נעם *Aquila*, *Symm. Zach.* 11. 7. תפארת *Symmmach. Pſalm.* 70. 8.

Εὐπρεπῶ, decorus ſum; εὐπρεπέσει יגעם *Aquila*, *Prov.* 2. 10.

Εὐπρεπὴς, condecens, decorus מחורה *Incert. Cant.* 1. 5. *ſed mendoſe ut videtur in Edit. Rom. & Druſio. Nam hæc vox* εὐπρεπὴς *reſpicit haud dubie vocem ſequentem* נאוה εὐπρεπῆ נעימים *A. Pſ.* 80. 3. & 134. 3. εὐπρεπῆ נאוה *Sym. Heſai.* 52. 7.

Εὐπρεπὲς· ἐν τοῖς εὐπρεπέσι בנעימים *A. Pſal.* 15. 6.

Εὐπρεπίζω, decorus ſum נעכו εὐπρεπίσθησαν *Aquila*, *Pſalm.* 140. 6.

Εὐπρεπισθήσαν, acceptabilia fuerunt נעמו *Symmac. Pſalm.* 140. 6.

Εὑρίσκω, invenio; εὗρε מצא *Aq. S. Th. Gen.* 36. 24. εὗρον וימצאו *Theod. Jud.* 1. 5. & 14. 18. *S. Job* 19. 28. ἐὰν εὕρω, ſi inveniam אם־אמצא *Inc. Gen.* 18. 26. & *alibi ſæpe.*

Εὖρος, latitudo רחב *Incer. Exod.* 15. 10. *Inc. Exod.* 37. 11.

Εὖρος, Eurus קדים *Sym. Pſalm.* 77. 26.

Εὐρυχωρέω, dilato; εὐρυχωρέσει הרחיב *Symmach. Pſal.* 17. 37.

Εὐρυχωρία, latitudo מרחב *Symm. Pſalm.* 17. 20. & 117. 5. רויה *Sym. Pſal.* 65. 12.

Εὐρύχωρος, ſpatioſus רחבת *Theod. Jud.* 18. 10. *Aq. Pſalm.* 103. 25. εὐρύχωρε רחבי *Sym. Heſai.* 33. 21.

Εὐρὼς, caries, *vel* rubigo; εὐρῶς עש *Sym. Pſal.* 38. 12. & *Heſai.* 50. 9.

Εὐρωτιάω, cariem patior; εὐρωτιᾷν עששו *Symmach. Pſalm.* 30. 11.

Εὔσημος, inſignis כמא *Incer. Prov.* 7. 10.

Εὐσθενὴς ὤν, robuſtus fuero ויגאה *Hebr. Interp. Job* 10. 16.

Εὐχολία, otii abundantia לשוי *A. Th.* 3. *Reg.* 6. 17. *Vox Hebraica non quadrare videtur ad verſionem Græcam.*

Εὐτάκτως, ordinate *S. Pſal.* 49. 23.

Εὐτελὴς, vilis כמעט *S. Prov.* 10. 20. εὐτελῆς זלות *S. Pſalm.* 11. 9. εὐτελὴς נבזה *S.* 1. *Reg.* 15. 9. εὐτελίσθην ἡγοῦμαι נקלתי *S.* 2. *Reg.* 6. 22. εὐτελὴς נקלה *Aq.* 2. *Reg.* 18. 23. εὐτελὴς נבזה *S.* 1. *Reg.* 21. 9.

Εὐτρεπίζω, exorno; εὐτρέπισαν *Syrus*, *Jerem.* 12. 3.

Εὔτρεφὲς, bonum alimentum בשן *Symmachus*, *Pſal.* 67. 16.

Εὔτροφοι, pingues, ſaginati בשן *S. Amos* 4. 1.

Εὐφημέω, benedico, celebro; εὐφημῶσιν הרוממו *S. Pſ.* 31. 11. & 32. 1. *Item Pſal.* 70. 23. & *Pſal.* 30. 3. εὐφημίσθω הריעו *Incer. Pſal.* 46. 2.

Εὐφημία, benedictio רנה *Symmachus*, *Pſalm.* 41. 5. & 125. 2.

Εὔφημος, benedicens רנן *S. Pſal.* 62. 6.

Εὔφορος ἱππεύς, levius habebat טוב לו *Symmachus*, 1. *Reg.* 16. 23.

Εὐφραίνω, lætifico; εὐφραίνων ישמחו lætificant. *A. S. Pſal.* 45. 5. & *alibi ſæpe.* εὐφρανε ארנן *Theod. Job* 29. 13. εὐφραίνομαι, lætor; εὐφρανθήσ וכשרו *Incert. Levit.* 26. 37. εὐφρανθήσεσθε ושמחתם *Omnes*, *Levit.* 23. 41. εὐφρανθήσεσθε ושבעו *Deut.* 14. 29.

Εὐφροσύνη, lætitia משחה *Sym. Jud.* 9. 13. *Item* משחת *Aquila*, *Job* 20. 5. *S. Pſal.* 15. 11. & 50. 10. & 42. 4. & *Prov.* 14. 10.

Εὐχαριστία, gratiarum actio תודה *Aquila*, *Levit.* 7. 12. *Aq. Pſalm.* 41. 5. & 68. 31. *Item Aquila*, *Amos* 4. 5.

Εὐχὴ, oratio נדר *Incert. Levit.* 22. 15. *Aq. Pſalm.* 60. 6.

Εὔχομαι, εὔξομαι, orabo אתפלל *Reliqui*, *Pſal.* 5. 3.

Εὐχρηστῶ, utilis ſum; εὐχρηστῆσαι הגבה *Symmachus*, *Eccleſ.* 10. 19.

Εὐωδὴς qui boni eſt odoris, bonus, ſuavis, *S. Eccleſ.* 7. 2.

Εὐωλῶ, vilipendo; εὐωλοῦμην זלות *A. Pſal.* 11. 9.

Ἐφίδρυσις, ſeſſio; ἐφιδρύσεως αὐτοῦ ישרתו *Aquila*, *Job* 37. 3.

Ἐφύδριε, ἴδος, ſagulum מעיל *S.* 1. *Reg.* 2. 19. *S. Job* 1. 20. *S.* 1. *Reg.* 24. 12.

Ἐφηβεία, adoleſcentiæ; ἐφηβεῖαι נעורים *A. Pſ.* 126. 4.

Ἐφημερία, diurna opera מלאכת *Inc.* 1. *Paral.* 9. 33.

Ἐφάπτομαι, adeò, attingo, *Sym. Job* 11. 8. & 32. 11.
Ἐφεδεύω, insidior; ἐφεδεύοντάς μοι שׁוֹרְרַי *Aquila*, *Psalm.* 5. 9.
Ἐφοδεύτας, lustratores מְרַגְּלִים *A. Gen.* 42. 9.
Ἐφυμάω, irruo; ἐφύμησεν, irruit וַתִּצְלַח *Symmach. Jud.* 14. 6.
Ἔφως, inspector אֹרֶה *Incert. Psal.* 38. 10.
Ἔφωδ, Ephod אֵפוֹד *Theodot. Exod.* 39. 2. Ἐφούδ, *S. 1. Reg.* 18. & *Incer. 2. Reg.* 6. 14.
Ἐχίτλη, stiva מַלְמָד *S. Jud.* 3. 31.
Ἐχθές, heri תְּמוֹל *Aquila*, *Exod.* 5. 7. *ubi sic legitur* תְּמוֹל שִׁלְשׁוֹם ἐχθὲς τρίτῳ, heri nudius tertius.
Ἐχθραίνω, inimicus sum; ἐχθραίνοντές μοι שְׂנֵאוֹ *Aq. Psalm.* 34. 19. ἐχθραίνων אוֹיֵב *Incert. 1. Reg.* 18. 29.
Ἐχθρός, inimicus אוֹיֵב *Inc. Jud.* 8. 34. *A. 2. Reg.* 12. 14. & *alibi passim Omnes*, ἐχθρός σου קְבִיךָ *Incerti*, *Exod.* 15. 7.
Ἔχιδνα, vipera אֶפְעֶה *A. Hesai.* 59. 5.
Ἔχομαι· ἔχεται, hæret מְחוּבָּק *Hebr. Int. Job* 2. 3. ἐχόμενος אֵצֶל *S. 3. Reg.* 1. 9. ἐχόμενα, prope, juxta מֵאֵצֶל *A. 1. Reg.* 20. 41.
Ἔχω, habens בַּעַל *A. S. sæpe.*
Ἑωθινὸς, matutinus שַׁחַר הַשַּׁחַר *Symmachus*, *Psalm.* 21. 1.
Ἕως, donec עַד *A. S. 2. Reg.* 2. 17.
Ἑωσφόρος, lucifer שַׁחַר *Reliqui*, *Job* 4. 9.

Z

Ζά'ω, vivo; ζᾷ, vivit חַי *Aquila*, *Gen.* 42. 15. ζῶντος, viventis וְחַי *A. Sym. Th. Gen.* 1. 20. ἔζησεν, vixit, *A. Gen.* 5. 5. *Item Hebraus & Samaritanus Gen.* 5. 25.
Ζέα, spelta, *aliquando* far כֻּסֶּמֶת *A. Ex.* 9. 32. *A. Th. Hesai.* 28. 25. *Aq. Symmachus*, *Ezech.* 4. 9. *dicitur & ζεά.*
Ζέμμα, zemma, abominatio וְזֹמָה *Symm. Levit.* 18. 17. *Incert. Levit.* 20. 14. *Theodotio*, *Ezechiel.* 16. 27. *ζέμμα est vox ipsa Hebraïca Græcis literis descripta.*
Ζεστὸν, fervida מְרֻתֶּכֶת *A. Levit.* 6. 21. & 7. 12.
Ζευγλόω, jugo; ζευγλοῦται, jugatus est וְצֻמַּד *Aq. Th. Num.* 25. 3. *in Append. ubi legitur* ἐζευγλώθησαν. *Utraque lectio quadrat.*
Ζεῦγος, jugum צֶמֶד *Sym. Hesai.* 21. 7. עֹרֶךְ *A. Sym. Theodot. Jud.* 17. 10.
Ζέω, ferveo; ζέουσαι, ferventes, *Incert. φλυκτίδες ζέουσαι*, vesicæ ferventes אַבַעְבֻּעֹת *Exod.* 9. 9.
Ζῆλος, zelus, studium, ardor מְקִנְאָה *Sym. Job* 36. 33. *at si legeret* מִקְנֶא *Item* קִנְאָה *A. Psal.* 118. 139.
Ζηλοτυπούμενα, quæ zelotypiam patitur, quæ maritum zelotypum habet, הַמְקַנֵּאת *Incert. Num.* 5. 29.
Ζηλῶσαι, zelare, zelo inflammari לְקַנְאוֹת *Sym. Hesai.* 11. 11. *Aq. Deut.* 32. 16. *in Append.* בְּקַנְּאוֹתָ *Aq.* & οἱ ζηλῶσαι, *Symm.* ζηλάσεις, 2. *Reg.* 21. 2.
Ζῆλωσις, æmulatio, zelus קִנְאָה *Symmachus*, *Psalm.* 118. 139.
Ζηλωτὴς, æmulator קַנָּא *Symm. Jos.* 24. 19.
Ζημία, damnum, detrimentum חֵךְ *Symmachus*, *Ps.* 54. 22.
Ζητέω, quæro; ἐζήτησε בִּקֵּשׁ *A. & S. Ps.* 26. 8. ζητήσεις וּשְׁחַרְתָּ *S. Job* 7. 21. ζητηθήσεται, quæretur יִבָּקֵשׁ *S. 1. Reg.* 20. 18. ζητήσει יִבְקַר *Aq. Levit.* 13. 36. *in Appendice.* ἠ ἐζήτησε, & quæsivit וַיְבַקֵּשׁ *Aquila*, 2. *Reg.* 21. 2.
Ζιζάνιον, tribulus חֲרוּלִים *Incert. Mich.* 4. 3.
Ζόφος, caligo אֹפֶל *S. Psalm.* 10. 2. & 90. 6.
Ζυγαὶ, paria חֹלְצוֹת *Syrus*, *Gen.* 45. 22.
Ζύγια, stateræ מֹאזְנֵי *Aquila*, *Sym. Prov.* 11. 1. *Aq. Prov.* 16. 11.
Ζυγὸς, jugum: *item*, statera, bilances, *Sym. Job* 16. 7. *Item* מֹאזְנֵי *A. Job* 31. 6, & *S. Psal.* 61. 10. *A. Th. Ezech.* 5. 1. עֹל *S. Osee* 7. 16. *A. Deut.* 28. 48. *in Appen. S. Gen.* 27. 40. *in Appendice.*
Ζύμη, fermentum חָמֵץ *Incerti*, *Exod.* 13. 3.
Ζυμωτὸν, fermentatum חָמֵץ *Aquila*, *Deut.* 16. 3. *in Appendice.*
Ζωγραφία, pictura אַפֵּר *Theod. Prov.* 7. 16.
Ζωὴ, vita חַיִּים *Aquila*, *Symmachus*, *Th. Gen.* 2. 7.
Ζώνη, zona, cingulum חֲגוֹר *Incer. Prov.* 31. 24. *Item* אַבְנֵט *S. Theod. Exod.* 29. 9.
Ζωννύω, cingo; ζῶναι, cinge חֲגוֹר *Incer. Ps.* 44. 4. *Aquila*, *Hesai.* 32. 11. *Aquila*, *Deuteron.* 1. 41. *in Appendice.*
Ζωογονία, vividum edo, vividum fœtum pario, *Th. Exod.* 19. *ubi legitur* ὅτι ζωογονοῦσιν מְרַחֲמוֹת הֵנָּה
Ζωογόνος, vivipara, *S. Gen.* 3. 20. *sic nomen* חַוָּה Heva *interpretatur ille. Aquila vero* Λὲ, Ava *sine aspiratione pro more suo.*
Ζῶον, animal חַיָּה *Aq. Gen.* 3. 1. *Aq. Exod.* 23. 11. *Symmach. Hesai.* 32. 12. *Symmac. Gen.* 2. 19. & *A. S. Gen.* 2. 20. *in Appendice.*
Ζῶσις, accinctio גֵּר *Aquila*, *Gen.* 30. 12. *Vide notam ibi.*
Ζωώσαι, vivificare לְהַחֲיוֹת *Incert. Genes.* 19. 19. *Aq. Gen.* 12. 12. *in Appendice. ζωώσεσθαι*, *Levit.* 11. 47. *Videtur active sumendum.* ζωώσειν, vivere faciens, *Aq. Gen.* 12. 12. *in Appendice.*
Ζώωσις, vivificatio מְחִיָּה *A. Gen.* 45. 5.

H

Ἡγεμονία, præfectura; εἰς ἡγεμονίαν לְמֶמְשָׁלָה in præfecturam, in dominationem, *S. Gen.* 1. 16.
Ἡγεμονικὰ, imperatoria נְגִידִים *Symm. Theodotio*, *Proverb.* 8. 6.
Ἡγεμὼν, dux, præfectus, princeps נָגִיד *Sym. Psal.* 75. 13. אַלּוּף *A. Prov.* 2. 17.
Ἡγέομαι, principatum habeo; ἡγεῖσθαι לִמְנוֹת *Theod. Jud.* 9. 11. ἡγήσεται, ducet יַעֲלֶה *Incert. Jud.* 1. 2. εἰς τὰ ἡγεῖσθαι, ad imperandum לְמֶמְשָׁלָה *Symmac. Gen.* 1. 16. ἡγεμὼν, dux, princeps קָצִין *Incer. Jud.* 11. 6. & 11. אַלּוּף *Theodot. Proverb.* 2. 17. *Item* נָגִיד *Incert.* 3. *Reg.* 14. 7.
Ἡδὺς, dulcis עָרֵב *Symm. Job* 24. 6. ἡδεῖα, dulcis נָעִים *S. Psal.* 80. 3.
Ἡδὺ ἦν, dulce fuit, gratum fuit וַיִּשַׁר *Symm.* 1. *Reg.* 18. 20.
Ἡδύσματα, condimentum; ἡδύσμασι סַמִּים *Aquila*, *Symm. Exod.* 30. 7. *Sym. Exod.* 35. 7. בְּשָׂמִים *Incert. Cant.* 8. 14.
Ἠκροάσατο ἐπήκοον, audita fecit הִשְׁמִין *Inc. Jud.* 13. 23.
Ἥκω, venio; ἥξει, veniet יָאתָה *A. Theodot. Job* 37. 22. ἥξετε תָּבוֹאוּ *Theodotio*, *Jud.* 18. 10. *Incert.* 2. *Reg.* 14. 15.
Ἡλειμμένος, unctus, Christus, *Vide in* ἀλείφω.
Ἤλεκτρον, electrum הַשְׁמַלָה *Th. Ezech.* 8. 2.
Ἡλικία, ætas, *vel* statura גֹּבַהּ *S. Prov.* 17. 22. קוֹמָה statura, *S. Cant.* 7. 8.
Ἥλιος, sol שֶׁמֶשׁ *passim Omnes* הַחַרְסִ *S. Hesai.* 19. 18.
Ἠλόω, configo; ἠλώθη, confixa est כָּבַר *Aquila*, *Psal.* 118. 120.
Ἡμέρα, dies יוֹם *Omnes.*
Ἡμέρωσε, dies עִסֵּם *A. S. Quinta & Sexta Edition. Psalm.* 1. 2.
Ἡμίκορον, τὸν, semicorum dimidium cori, *qua est mensura Hebraïca* חֵךְ *Reliqui*, *Osee* 3. 2.
Ἡμίονος, mulus פֶּרֶד *Incerti*, 4. *Reg.* 5. 17. *Item Incer. Ezech.* 27. 14.
Ἡμιστέιον, dimidio חֵצִי ἡ ἡμίστειον, *Aq. Genes.* 33. 19. & *Job* 40. 25. ἡμιστύλιον חֲצִי *A. Th. Job* 21. 21. *A. S. Psalm.* 54. 24.

Ἤνεγκε, detulit ויבא *A. Gen.* 37. 2.

Ἦπαρ, jecur, hepar כבד *Aq.* 1. *Reg.* 19. 16. *Item* כבד *A. Levit.* 8. 25. *in Appendice.*

Ἡμίζων, quiescens משמים *A. Exech.* 3. 15.

Ἡμιμαία, incantationes להטים *Aquila*, *Exod.* 7. 11. & 22.

Ἡμιμῶ, quiesco; ἡμιμῶν ישכן *Theodotio*, *Job* 38. 19. ἡμιμῶν ודמו *Symmachus*, *Psal.* 34. 16. ἡμιμήσεως שכן *S. Psal.* 36. 27. ἡμιμήσεται *S. Psalm.* 121. 6. ἡμιμῶν ישבן *S. Job* 39. 28.

Ἡμιμία, quies, tranquillitas דממה *Sym. Job* 4. 16. *Item* בטח *S. Jud.* 18. 7. שלוה *Incert. Psal.* 122. 7. שלוי *S. Psalm.* 29. 7. *Item* ἡμιμίαν ἀδίστως ישקט *S. Job* 34. 29. *S.* ἡμιμίαν חשקט *Psalm.* 82. 2.

Ἡσυχάζω, quiesco; ἡσυχάζον, quiescebant ויתחרשו *S. Jud.* 16. 2. ἡσυχάσῃς, quiescas תחרש *S. Psal.* 34. 22. ἡσύχαζε, quiesce, tace דום *S. Psal.* 36. 7. *S. Hesai.* 62. 6. & 7. ἡσυχάζετε דמו *S. Psalm.* 4. 5. ἡσυχάζοντες *Symmachus*, *Psalm.* 27. 1.

Ἡσυχῇ, quiete בלאט *Incert. Jud.* 4. 21.

Ἡσυχία, quies שלוה *S. Ps.* 122. 7.

Ἡσυχάσατε, quiesce דום *A. Amos* 6. 10.

Ἡττάω, vinco, supero, humilio, deprimo; ἥττηται, humiliavi אכניע *Sym. Psalm.* 80. 15. ἥττᾶται ותהו *tres Interp. Hesai.* 8. 9. *S. Habac.* 2. 17.

Ἥττα, clades חלושה *Samaritanus*, *Exod.* 32 18.

Ἡφά, Epha, *mensura Hebraïca* איפה *A. Deut.* 25. 14. *in Appendice.*

Ἠχέω, sono; ἠχήσει, sonabit ירעם *S. Psalm.* 95. 11. ועתם *S. Hesai.* 5. 30. ἠχοῦντες, sonantes, *S. Job* 30. 7. ἠχοῦντων יהמו *S. Ps.* 45. 4. *Th. Ps.* 57. 7. *Item* ἠχοῦντων שנאן *S. Psal.* 67. 18.

Ἦχος, sonus, sonitus המון *Inc.* 2. *Reg.* 18. 29. & 3. *Reg.* 10. 13. קול *S. Job* 39. 24. *S. Psal.* 17. 14. & 41. 7. & 76. 19. שאון *A. Ps.* 64. 8. תקע *S. Ps.* 150. 3. צלצל *S. Hesai.* 18. 1.

Θάλαμος, thalamus יד שרי *Aquila*, 3. *Reg.* 14. 27. *Aliud haud dubie legerat Aquila.*

Θαλασσα, mare ים *passim Omnes.*

Θαλλὸς, ramus עלה *Symmachus*, *Gen.* 8. 11. *in Appendice*, & *S. Proverb.* 11. 28.

Θάλπω, foveo; θάλψον וחמה *Aquila*, *Theodotio*, *Hesai.* 59. 5.

Θαμβεῖσθαι, attonitum esse בעת *Aq.* 1. *Reg.* 16. 14. ἐθάμβησε ובעתתו

Θαμβᾶδαι, obstupescere בחצו *A. Psal.* 113. 11. Θαμβεῖται ויתמהו *S. Job* 26. 11. θαμβᾶσθαι תמהו *Aquila*, *Psalm.* 47. 6. בחרו *Th. Psalm.* 52. 6.

Θαμβοῦνται, obstupescentes מרהים *A. Sophon.* 3. 4.

Θαμβεῖσα· ἐθάμβωσαι, obstupuisti פחו *Aquila*, *Gen.* 49. 3.

Θάμβος, stupor חצו *Aq. Psalm.* 30. 23. חצון *Aq. Deut.* 16. 3. *in Appendice.*

Θαμβουμένους, attonitos מחרם *Incert. Jud.* 9. 4. *Videtur Aquila esse ut sequens lectio* נחתו *A.* Θαμβούμενος, attonitus, 2. *Reg.* 23. 26.

Θάμβος, stupor תמהון *Aq. Exod.* 12. 11. תמהון *Inc. Deut.* 28. 28.

Θάνατος, mors מות *Omnes.*

Θανατῶ, occido; θανατωθήσῃ, occidetur תמת *S. Job* 36. 14.

Θάπτω, sepelio; θαφὲὶς, sepultus תקבר *Aq. S. Gen.* 25. 15. *Inc.* 3. *Reg.* 14. 13.

Θαῤῥῶ, confido; θαῤῥῶν, confidens *Inc. Job* 13. 16. θαῤῥοῦσι ותחזק *S.* 2. *Reg.* 30. 6.

Θαῤῥύνω, audacem facio; ἐθάῤῥυναι לגבות *S. Quinta Editio*, *Cant.* 4. 9.

Θαῦμα, miraculum, prodigium מראה *Incert. Exod.* 3. 3.

Θαυμάσιος, admirandus; θαυμάσια נפלאות *Aquila*, *Theodotio*, *Job* 9. 10. θαυμάσιον, admirandi מרוצת *S. Zach.* 3. 8.

Θαυμαστὸς, admirandus פלא *A. Hesai.* 9. 6.

Θαυμαστόω, admirabile facio פלא *Aq. Th. Levit.* 27. 2. & ἐθαυμάσωσε; תתפלא *Job* 10. 16. *Inc. Psal.* 4. 4. τῷ θαυμαστῶσαι לפלא *Incert. Levit.* 22. 21. *in Append.* ἐθαυμαστώθη יפלא *A. Deut.* 17. 8. *in Appendice.*

Θέαμα מראה spectaculum; *Symmac. Exod.* 2. 3. *in Appendice.*

Θεάομαι, specto, speculor; θεάσθαι ראות *Symm. Eccles.* 3. 22.

Θεατὴς, divinus, hariolus, observator ידעני *Theod. Deut.* 18. 11.

Θεῖον, sulphur גפרית *Th. Job* 18. 15.

Θέλγω, demulceo; θελγόμενος, qui dilinitur, *vel* demulcetur, fatuus פתי *Aq. Job* 5. 2. *Prov.* 1. 4. פתי *Aquila*, *Prov.* 14. 15. & 19. 25. θελγομένη פתוה *Aq. Osee* 7. 11.

Θελὼ, volo; θέλων רצה *Incert. Psalm.* 39. 14.

Θέλημα, voluntas חפץ *Aquila*, *Symmach. Theodet. Psal.* 15. 3.

Θελητὴς, voluntarius, hariolus אוב *A.* 4. *Reg.* 21. 6. θελητοὶ אבות *Inc. Lev.* 19. 31. *Incerti*, *Levit.* 20. 27. *A. Lev.* 20. 6. & 1. *Reg.* 28. 3. *Th.* אוב *Deut.* 17. 10. *in Appendice.*

Θέλω, volo; θέλω חפץ *Sym.* 1. *Reg.* 15. 22.

Θέμα, positio תשמח *Incert. Levit.* 6. 2.

Θεμέλιον, fundamentum יסוד *Incert. Levit.* 4. 18. θεμέλια אבני *Sym. Hesai.* 14. 19. *Item* קרקע *Incert. Amos* 9. 3.

Θεμέλιος, fundamentum יסוד *Inc. Levit.* 14. 18. *A. Symmac. Job* 4. 19. *Item* θεμέλιοι, fundamenta שתות *A. Psal.* 10. 3.

Θεμελιῶ, fundo; θεμελιώθη ויסדה *A. S. Exod.* 9. 18. *A. Psalm.* 8. 3. *Th. Hesai.* 23. 13. *S. Psalm.* 23. 2. θεμελιῶν יסד *A. S. Hesai.* 28. 16.

Θεμελίωσις, fundatio יסודת *A. Psal.* 86. 2.

Θεοτρεπῆ, volis manuum חפצי *A. Prov.* 30. 4.

Θεὸς, Deus אלהים *passim Omnes*; θεὸς יהוה *Aquila*; *Exod.* 4. 24.

Θεοὶ, dii אלהים *de Sanctis A. Gen.* 6. 2. *de diis*; *Inc. Jud.* 16. 24.

Θεομάχοι, Dei hostes, *Symmac. Job* 26. 5. רפאים *S. Prov.* 9. 18.

Θεραφὶν, Theraphin תרפים *S. Th. Genes.* 31. 19. *Aq. Ezech.* 21. 21.

Θέρος· θέρει, æstiva קיץ *A. Psalm.* 31. 4.

Θερίζω, meto; ἐθέρισε קצרו *Incert. Job* 5. 5. *Incert. Osee* 10. 12. θερίσεις תקצר *Aquila*, *Deuter.* 24. 19. *in Appendice.*

Θερινὸς, æstivus קיץ *Symmach. Psal.* 31. 4. *Symmac. Amos* 3. 15.

Θερισμὸς, messis קצור *A. Psal.* 79. 12. *S. Hesai.* 9. 3. *Symmachus*, *Osee* 6. 11. *Incer. Joel* 1. 11. *Aq. Gen.* 45. 6. *in Appendice.*

Θερμὸς, ardens, calidus; θερμοὶ, ardentes חכלילי *Incert. Gen.* 49. 12. θερμὰ חמים *Aquila*, *Symmach. Job* 37. 17.

Θέρος, æstas קיץ *Symm. Hesai.* 28. 4.

Θέσις, positio, ornatus שית *A. Prov.* 7. 10. *Incert. Job* 36. 16.

Θεσμὸς, lex; θεσμοὶ, leges שחות *Symmac. Psalm.* 10. 3.

Θεσπεσὸν, conspicuum חזות *Incer. Dan.* 8. 5.

Θεωρία, speculatio ראות *S. Eccles.* 5. 10. מראה *Symm. Hesai.* 53. 2.

Θεωρῶ, contemplor, speculor, confidero; ἐθεώρουν, contemplabar ראים *Incert. Jud.* 13. 19.

Θήκη, theca תבה *Inc. Exod.* 2. 3.

Θῆκαι, thecæ בתים *Th. Exod.* 30. 4.

Θηλάζω, lacto; θηλάζων, lactens ינק *Theodotio*, *Hesai.* 53. 2.

Θηλεία, femina נקבה *Aquila, Symmachus, Jerem.* 31. 22.

Θῆλυ, femina נקבה *A. S. Th. Gen.* 1. 27.

Θημωνία, acervus, cumulus גורש *Aquila, Theodot. Job* 21. 32.

Θὴν, *vide* Θὶν.

Θήρα, venatio טרף *A. Th. Job* 4. 11. *S. Th. Job* 38. 39. *A. S. Th. Pſal.* 110. 5.

Θηρᾶν, venari צרה *S.* 1. *Reg.* 24. 12.

Θηρατὴς, venator; Θηρᾶται כלבים *Aquila, Symm. Pſal.* 21. 17.

Θηρεύω, venor; Θηρεύων, venans טרף *S. Pſalm.* 21. 14. Θηρεύσατε צוד *Syrus, Thren.* 4. 18. Θηρεύειν צודד *S. Ezech.* 13. 18.

Θηρεύλωσις, captura ferarum טרף *Symmachus, Geneſ.* 49. 9.

Θηρίον, fera חית *Symmachus, Gen.* 9. 2. *Theodotio, Gen.* 1. 30.

Θηριόβρωτος, a fera devoratus תרפה *Incert. Geneſ.* 31. 39.

Θησαυροὶ, theſauri אוצרות אטמים *S. Prov.* 3. 10. *Th. Prov.* 21. 6. *S. Heſai.* 33. 6.

Θὶν, *al.* Θὶλὺ, *ſed poſtremum videtur eſſe mendum*, ora; acervus arenæ; Θῖνας, *vel* Θῖνας גלילה *Aquila, Ezech.* 47. 8. *& Joel* 3. 4.

Θλάω, frango, rumpo, contero; ἔθλασε, fregit מחצה *S. Th. Jud.* 5. 26. τεθλασμένῳ, fractus דך *S. Pſalm.* 9. 10. Θλασθὲς דכה *Inc. Pſal.* 10. *ſecundum Hebr.* 10. *A. Pſal.* 10. *ſecundum Hebr.* 18.

Θλίβω, affligo, tribulo לחץ Θλίβοντες, tribulantes לחציהם *S. Th. Exod.* 3. 9. ἐθλίβετε צר לכם *Inc. Jud.* 11. 7. Θλίβοντές με, tribulantes me צרוני *Sym. Pſalm.* 6. 8. *& Pſal.* 7. 7. *A. Pſal.* 7. 5.

Θλίβομαι· ἐθλίβοντο, affligebantur ויקצו *Syrus & Hebrens, Exod.* 1. 12.

Θλιβὸς ἀὸτῷ, anguſtum illi, *vel* ærumnoſum ויצר לו *Incer. Gen.* 32. 7. *in Appendice.*

Θλιμμὸς, afflictio, ærumna לחץ *Th. Exod.* 3. 9.

Θλῖψις, afflictio, ærumna לחץ *S. Exod.* 3. 9. *Item* צר *S.* 1. *Reg.* 2. 32. *&* Θλίψεις צרות *A. Job* 5. 19. *A. Pſalm.* 10. *ſecundum Hebr.* 1.

Θνησιμαῖον, morticinum נבל *Incer. Lev.* 11. 31.

Θνητὸς, mortalis, *S. Gen.* 2. 17.

Θολόω, turbo; ἐθολώθη, turbatus eſt, caligavit oculi עששה *Symmac. Pſal.* 30. 10. Θολωθήτω יחבורו *Sym. Pſalm.* 45. 3.

Θορυβέω, turbo, moleſto; Θορυβεῖς תתמי *S. Pſalm.* 42. 5. *&* 58. 15. Θορυβήσει, turbabit יהרוג *S. Eccl.* 7. 8. Θορυβήθητε נבהלו *Incert. Exod.* 15. 15. *& Job* 4. 5. Θορυβοῦμαι ונבהלתי *S. Job* 21. 6. *&* ἐθορυβήσε με ותבהלני *Sym.* 2. *Reg.* 4. 1. Θορυβοῦσιν בחצות *S.* 2. *Reg.* 4. 4. *Item* רגשו *A. Pſal.* 2. 1.

Θόρυβος, tumultus שאון *A. Pſalm.* 64. 8. מהולל *S. Eccleſ.* 2. 2. *&* 10. 13.

Θορυβώδης, turbulentus *S. Eccl.* 7. 26.

Θρασύνω· Θρασυνῶ, audacem faciam אחזק *Symmac. Exod.* 4. 21. ἐθράσυνε ויחזק *S.* 1. *Reg.* 23. 16. *Item* Θρασύνεται ילבב *S. Job* 11. 12. Θρασυνθὲν עז *Aquila, Pſalm.* 9. 20.

Θρασὺς, audax, ferox עצם *S. Prov.* 15. 1.

Θραῦσις, fractio, confractio מגפה *Aquila, Exod.* 9. 14.

Θραῦσμα, fractio נגף *A. Exod.* 12. 13.

Θραύω, frango; ἔθραυσε נגף *Inc. aut Aquilæ*, 2. *Reg.* 4. 3. *Item A.* 1. *Reg.* 26. 10. Θραύσουσι נגף *A. Deut.* 28. 25. ἐθραύσθη וינגפו *A.* 2. *Reg.* 18. 7.

Θρεπτὰ, educata *S.* 1. *Reg.* 28. 24.

Θρῆνος, lamentum, lamentatio; Θρῆνος קינים *Symmachus; Ezechiel.* 2. 7.

Θρὶξ, capillus; τριχὸς, capilli ערות *S. Exod.* 35. 23. τριχῶν, *A.* 1. *Reg.* 19. 16. *non exprimitur in Hebræo:* שער *Heb. Int. Job* 4. 16.

Θρόος, turbo, ſonum edo; ἐθρόησε, *Incert. Job* 23. 14.

Θρόνος, thronus, ſolium כסא *Aquila, Symm. Pſalm.* 9. 8. *Aq. Sym. Pſalm.* 44. 7. *Symm. Pſalm.* 88. 5. *& paſſim.*

Θρυλοῦντα, ſuſurrant נלחשים *A. Prov.* 2. 15.

Θρύπτω· Θρυπτόμενα, comminuta, *Sym. Pſal.* 57. 8. יתמללו

Θυγατὴρ, filia בת *Inc. Exod.* 2. 8. *& paſſim.* Θυγατέρες בנות *Omnes.*

Θύϊνα, thyina אלמגים *S.* 3. *Reg.* 10. 11. *Eſt ligni pretioſi ſpecies.*

Θυΐσκη, thuribulum, *Incer. Jerem.* 52. 18.

Θύλακος, vas שק *A. Gen.* 42. 27. *ſed ibi refertur ad vocem Hebraicam* אמתחתו *Vide in Appendice, Gen.* 42. 27. *Symmach.* חמר *Oſee* 3. 2. *quaſi a* Θύλαξ, Θύλακος.

Θῦμα, hoſtia זבח *Incer. Exod.* 34. 25.

Θυμίαμα, thymiama, incenſum קטרת *Symmac. Th. Exod.* 30. 7. *Inc. Exod.* 40. 5. *& Pſal.* 140. 2. אהלות *Symmachus, Cant.* 4. 14. Θυμιαμάτων בחר *Theodotio. Cant.* 2. 17.

Θυμίαμμα, thymiama זבח *Inc. Exod.* 23. 18. *Veriſimile eſt eſſe mendum pro* Θυμίαμα.

Θυμιατήριον, thymiaterium מזבח *Incert. Exod.* 40. 5. *A. Th. Jerem.* 52. 17. מחתת *Inc. Levit.* 10. 1. *in Append.* Θυμιατήριον, *aliquando ſignificat* thuribulum, *aliquando*, altare incenſi.

Θυμιάω, adoleo; ἐθυμίων, adolebant מקטירות *Omnes* 3. *Reg.* 11. 8. ἐθυμίασεν יקטיר *S. Prov.* 29. 8.

Θυμὸς, ira, furor אף *S. Jud.* 14. 19. *& Job* 32. 5. *Th. Job* 18. 4. *A. Pſal.* 6. 1. חמתו *Theod. Pſalm.* 6. 2. בעברתו *Th. Pſalm.* 7. 7.

Θυμὸω, Θυμοῦμαι, iraſcor; indignor; ἐθυμώθη ויחר *Th. Jud.* 10. 7. *Th. Job* 42. 7. Θυμωθῆναι לחרות *Inc.* 2. *Reg.* 24. 1. *Item* ἐθυμώθησαν ויקצפו *Th.* 1. *Reg.* 29. 4. Θυμωθεὶς אנפרש *A. Pſalm.* 59. 3.

Θυμώδης, animoſus בעל *S. Prov.* 21. 19. *Item* ארוכת אפים *Inc. Prov.* 12. 19.

Θύρα, janua פתח *S. Th. Gen.* 4. 7. *Inc. Exod.* 26. 36. *S. Num.* 4. 26. *Inc. Jud.* 4. 18. *Th. Jud.* 18. 16. *Inc.* 1. *Reg.* 2. 22. *Item* דלת *Inc.* 3. *Reg.* 6. 31. *Reliqui, Job* 41. 5. *Item* חלון *Inc. Gen.* 8. 6.

Θυρεὸς, clypeus צנה *Inc.* 1. *Reg.* 17. 7. מגן *Aquila, Pſalm.* 46. 10. *&* 75. 4. *Aq. Sym. Job* 41. 6. כידון *S. Job* 41. 20.

Θυρὶς, feneſtra צהר *Theod. Gen.* 6. 16. Θυρίδες, feneſtræ ארבת *A. S. Gen.* 7. 11. *Item* חלון *Alii, Joſ.* 2. 21. *A. S.* 3. *Reg.* 6. 4.

Θυσία, ſacrificium, victima זבח *Reliqui, Levit.* 3. 9. *Inc. Deut.* 18. 3. *Aq. S.* 1. *Reg.* 20. 29. Θυσία αἰνέσεως, ſacrificium laudis מנחה *Inc. Lev.* 5. 13.

Θυσιάζω, immolo, ſacrifico זבח *Incert. Levit.* 17. 5. *Aquila, Pſal.* 53. 8. Θυσιάζων זבח *Sym. Pſalm.* 49. 23. *A. S. Oſee* 8. 13.

Θυσίασμα, ſacrificium זבח *Incert. Exod.* 23. 18. *&* 34. 25.

Θυσιαστήριον, altare מזבח *Aq. Levit.* 8. 11. *Inc. Joſ.* 22. 10. *& Omnes paſſim.* כפורת *Inc. Exod.* 37. 6.

Θύσας, ſacrificos נזרין *Symm. Dan.* 2. 27.

Θύω, immolo, Θύσω, immolabo אובחה *Aquilæ, Pſalm.* 26. 6.

Θώραξ, thorax מדי *Inc.* 1. *Reg.* 17. 39. שריון *Symm. Job* 41. 17. *Item* צנה *Inc. Ezech.* 23. 24.

I

Ἰ Ἀ, Ia, *nomen Dei* יה *S. Pſalm.* 67. 5. *Item* Ἰ α, Ia, *Syrus ſic* היד היד *reddit, quæ eſt jubilationis vox calcantium uvas in torculari, Jerem.* 48. 33. *Ibi vide.*

Ἴ ἀμα, medela מרפא *Symm. Th. Prov.* 16. 24. *Aq. Eccleſ.* 10. 4.

Ἰ ανθινος, ianthinus, *ex pelle taxi*; ἰάνθινα תחשים *A. S. Th. Exod.* 25. 5.

Ἴ ἀομαι, ſano, medeor; ἰάσεται וירפא *Th. Jerem.* 8. 11. ἴασαι רפאה *S. Pſalm.* 40. 5.

Ἴ ασις, medela, curatio, *Aq. Symm. Job* 34. 18. *Item* מרפא *A. S. Prov.* 13. 17.

Ἴ ασμὸς, laſmus, *ſive cantus calcantium in torculari* הידד *A. Jerem.* 25. 30. *derivatur ex* Ἰα, Ἰω, *vide ſupra.*

Ἰ ατρὸς, medicus; ἰατροὶ, medici רפאי *Symmachus, Job* 13. 4.

Ἰ δέα, ſpecies, idea מראי *S. Job* 40. 28. *Inc. Levit.* 24. 37. *in Appendice.*

Ἴ δε, ecce הנה *Aq.* 3. 4. *& alibi iam Aquila, quam Alii.*

Ἴ δε δὴ, ecce utique הן *A. Job* 13. 15.

Ἱ δρύω, firmo, ſtatuo; ἱδρυμένας, firmatas, collocatas העמדת *Sym. Joſ.* 18. 13. ἱδρυθῶσιν שכן *Symmac. Pſal.* 77. 60.

Ἱ δρύδια ידידיה *Aq. Theod.* 2. *Reg.* 12. 25.

Ἱ ερατεία, ſacerdotium; τὰς ἱερατείας ὑμῶν, ſacerdotia veſtra את כהנתכם *Samaritanus, Num.* 18. 7.

Ἱ ερατεύω, ſacerdotio fungor; ἱερατευμένος אכהן *Aq. Heſai.* 61. 10. לכהן *A. Th.* ἱερατεύειν; *Sym.* ἱερατεύσαι, *Exod.* 28. 1.

Ἱ ερεὺς, ſacerdos כהן *Omnes paſſim*; ἱερεῖς בעלי *Aq.* 2. *Reg.* 6. 2.

Ἱ κανὸς, ſufficiens, Deus שדי *A. Exod.* 6. 3. *& Job* 6. 4. *S. Job* 22. 3 *&* 34. 20. *&* 37. 23. *Item Pſalm.* 67. 15. *S. Th. Job* 27. 13. *A. S. Pſal.* 90. 1. *A. S. Th. Ezech.* 1. 24. ἱκανὸν די *A. Deut.* 1. 1. *in Append.* ἱκανὸν רב *Inc.* 2. *Reg.* 24. 16.

Ἱ κετεύω, ſupplico; ἱκέτευε ותחנולל *S. Pſalm.* 56. 7. ἱκετεύσω אתחנן *S. Pſal.* 29. 8.

Ἱ κετικὸς, ſupplicatorius; ἱκετικὰ תחנות *Aquila, Prov.* 7. 6.

Ἱ κτερὸς, pallor, aurugo; ἐν ἱκτερῷ, in pallore בירקון *Reliqui, Amos*, 4. 9. *A. Deut.* 28. 22. *in Append.*

Ἰ κτὶς, milvus דיה *Symmachus, Pſal.* 103. 17. *& Jerem.* 8. 7.

Ἱ λάζομαι, expians, placans והמחטא *Inc. Levit.* 16. 16. *in Appendice.*

Ἱ λαρύω, exhilaro; ἱλαρύνεις עצחו *S. Heſai.* 49. 13. ἱλαρυνόμεθα נגילה *S. Cant.* 1. 4.

Ἱ λαρύνω, exhilaro; ἱλαρύνθη ויעלז *Sym. Pſalm.* 27. 7. ἱλαρύνθητε פגזו *S. Heſai.* 52. 9.

Ἱ λάσκω, expio; ἱλάσεται יכפר *Samaritanus, Lev.* 26. 43. ἱλασκόμενος, *S. Heſai.* 1. 14.

Ἱ λασμὸς, propitiatio המכפרת *Inc. Levit.* 4. 8.

Ἱ λάσκομαι, propitiatio כפר *S. Gen.* 6. 14. *Item* כפורת *Inc. Exod.* 30. 6. כפתור *Symmac. Amos* 9. 1.

Ἱ λαστὸς, propitius סלח *Aq. Theod. Pſalm.* 85. 5.

Ἱ λατεύω, expio, *Samaritanus, Levit.* 11. 15.

Ἵ λεώς σοι, propitius tibi חלילה *Sym.* 1. *Reg.* 20. 2. *&* 22. 15.

Ἱ μὰς, lorum שרוך *Symmachus, Geneſ.* 14. 23. *in Append.*

Ἱ μάτιον, veſtimentum; ἱματίῳ מעיל *Th.* 1. *Reg.* עבוש 15. 27. *Incer. Deut.* 24. 13. בגד *S. Pſal.* 101. 25. *Item* ἱμάτια בגדים *Inc. Jud.* 14. 13. *Aq. S. Job* 37. 17. *Aq. Geneſ.* 27. 15. *in Append. & alibi. Inc. Jud.* 14. 19.

Ἱ ματιοφύλαξ, cuſtos veſtium שמר בגדים *Incert.* 2. *Paralip.* 34. 22.

Ἱ ματισμὸς, veſtitus בגד *Incer. Pſal.* 44. 9. *Item* שמלת *A. Deut.* 22. 2. *in Appendice.*

Ἱ μείρομαι, deſidero; ἱμείρεται, deſiderat כמה *Sym. Pſal.* 61. 2.

Ἱ ξευτὶς, auceps יקוש *Symmachi Prov.* 6. 4. *Aquilæ, S. Jerem.* 5. 26.

Ἰ ξὸς, ixus הראה *Aquilæ, Deuter.* 14. 13. *in Appendice.*

Ἰ ὸς, venenum מרורת *Hebr. Interp. Job* 20. 14.

Ἵ ππος, equus; ἱππεῖς, equites פרשים *Aq. Sym. Heſai.* 21. 8.

Ἵ ππος, equus סוס *Omnes.*

Ἱ ππόδρομος, equitatus אצטדין *S. Dan.* 11. 45. *vel potius* equitium, ſtabulum, ſtatio equorum.

Ἵ πτομαι, volo; ἱπτάμενος, volans יעוף *S. Job* 9. 26. *neutr.* ἱπτάμενον עופף *A. Gen.* 1. 20.

Ἶ ρις, iris דוגשבל *Hebr. Int. Ezech.* 1. 4

Ἴ σος, æquo, adæquo; ἰσωθήσομαι, æquabor, adæquabor תדמיוני *S. Heſai.* 40. 25.

Ἱ στημι · στῆναι, ſtare לעמד *Reliqui*, 1. *Reg.* 6. 20. *S. Job* 4. 16. *&* 8. 15. *& alibi.*

Ἱ στίον, velum ἱστία, velà קלעי *S. Num.* 4. 26. סך *Heſai.* 30. 17. *&* 33. 23. ἱστοὶ קלעי *A. Num.* 4. 26.

Ἱ στὸς, velum מנור *Symmachus*, 1. *Reg.* 17. 7. תרן *S. Heſai.* 30. 17. נס *Aquila, Heſ.* 33. 23. ἱστοὶ קלעי *A. Num.* 4. 26.

Ἰ σχυρὸς, fortis, validus, robuſtus עזום *S. Gen.* 18. 18. עז *Th. Jud.* 14. 14. מעז *Symmach. Jud.* 6. 26. אל *A. S. Th. Job* 40. 14. *Aquila, Sym. Job* 41. 16. *& Pſal.* 10. *ſec. Hebr.* 12. *Item Theod. Job* 34. 24. *Aq. Mich.* 1. 1. אל *autem eſt unum ex nominibus Dei*; *&* ἰσχυρὸς, fortis *eſt epitheton Dei* אדיר *Theodotio, Jud.* 5. 25. גבור *Aq. Jud.* 6. 12. אביר *Reliqui, Heſai.* 1. 24. עזיז *Symmachus, Theodotio, Job* 15. 20. *Item* ἰσχυρὰ רבים *Inc. Deut.* 7. 1. ἰσχυρὰ מבצר *Aquila*, 1. *Reg.* 6. 18. אל *Theodotio; Job* 34. 14. איש חיל *Symmachus*, 1. *Reg.* 31. 12.

Ἰ σχυρότερος, fortior; ἰσχυρότεροι, fortiores חזקים *Th. Jud.* 18. 26.

Ἰ σχὺς, fortitudo כח *Aquila, Gen.* 49. 3. *& paſſim. Item* כוח *Sym. Job* 9. 19. און *Syrus, Gen.* 49. 3. שריר *Inc. Jud.* 5. 13. חיל *Sym. & Incert. Jud.* 6. 32. עז *Sym. Job* 37. 6. *Th. Pſal.* 8. 3. משוו *A. Jud.* 6. 26. כחגים *Incert. Deut.* 33. 21.

Ἰ σχύω, fortis ſum; ἰσχύειν, fortem גבור *Inc. Heſ.* 3. 2. ἰσχύων בעזם *Reliqui, Job* 21. 23.

Ἴ σως, forte אך *S. Pſalm.* 72. 13.

Ἰ τέα, ſalix ערב *Omnes, Levit.* 23. 41. *Aquila, Job* 40. 17.

Ἰ χθὺς, piſcis דג *Omnes.*

Ἰ χθυοφόρα, naſſellæ piſcium צלצל דגים *Symmachus, Job* 40. 26.

Ἴ χνος, veſtigium כף *Inc.* 4. *Reg.* 4. 34. *Sym. Theod. Heſai.* 1. 6. עקב *Sym. Pſalm.* 48. 6. ἴχνη, veſtigia פרשי *Hebr. Int. Job* 13. 27.

Ἰ χὼρ, ſanies, tabes; ἰχῶρα דמך *Hebr. Interpr. Ezech.* 32. 6. נצר *A. Heſai.* 14. 19.

Ἰ ωβηλαῖος, jubilæus, Jobel יובל *Incert. Levit.* 25. 10. *& paſſim.*

K

Καταγὴν ἔργου, opus coagmentatum, *Anonymus in Nota cap.* 28. *Exodi v.* 17.

Καγχάζω, effuse rideo; καγχάζων, effuse ridens מכרכר *Sym.* 2. *Reg.* 6. 16.

Καγχλάζω, ferveſe facio; καγχλάσει יחיח *Aquila*, *Job* 41. 22.

Κάδος, cadus סיר *Syrus*, *Pſal.* 59. 10.

Καθαγιάζω, ſanctifico; καθαγιάσει ונתן *Incert. Levit.* 27. 23.

Καθαιρῶ, aufero, deſtruo; καθεῖλε, deſtruxit ויפרץ והרסתן *A. Pſ.* 10. 3. καθελεῖν נתוש *S. Jerem.* 18. 7.

Καθάρματα, purgamenta גללי *Aquila*, *Deuter.* 29. 17. *in Appendice.*

Καθάπερ, ſicut, quemadmodum כ *Symmach. Theod. Exod.* 5. 7. *Sym. Job* 7. 9.

Καθαρίζω, mundo; καθαρίσεις με, purgabis me תנקני *Sym. Job* 10. 14. καθαρισθήσῃ, *Incer. Num.* 19. 12.

Καθαρίτης, purificatio, puritas תכונות *Aquila*, *Pſal.* 77. 72.

Καθάρσις, purificatio; purgatio; *Aquila*, *Sym. Th. Levit.* 12. 4. & 5. *dubium.*

Καθαρισμός, purificatio נקיון *Aquila*, *Sym. Theod. Amos* 4. 6. *Item* καθαρισμὰ בפורים *Incerti*, *Exod.* 30. 10.

Καθαρός, purus, mundus טהור *A. Job* 14. 4. & *Omnes paſſim* תכללות *Aq. Prover.* 15. 29. οὐκ εἰμὶ καθαρὸς ῥήμασι, non ſum purus ſermone ערל שפתים *Sym. Exod.* 6. 12. & 30. καθαρὰ חבלולי *Incer. Gen.* 49. 12. *Item* נקי *S.* 2. *Reg.* 3. 28.

Καθαρότης, puritas, munditia בר *Symmachus*, *Job* 22. 30.

Καθαρῶς, pure בר *Symm. Pſalm.* 2. 12.

Καθεδεῖται, ſedebit ישב *Aquila*, *Pſalm.* 9. 8. & 139. 14.

Καθέδρα, ſedes שבת *Incer. Exod.* 15. 17. *A. S. Pſal.* 32. 14. *Item* מושב *A. S. Pſal.* 1. 1.

Καθεῖμα, monile quoddam; καθείμασι נמטות *Theod. Heſai.* 3. 19.

Καθεύδων, dormire שכב *Incerti*, *Deuteron.* 6. 7. & ἐκαθεύδετο, *Incer.* 2. *Reg.* 13. 8. *Item* לישון *Symmachus*, *Eccleſ.* 5. 11.

Καθήλω, configo; καθηλώσει וקבע *A. Prov.* 22. 35. καθηλώθη, confixa eſt כמר *Th. Pſal.* 118. 120.

Καθήλωσις, confixio תוקן *Symmachus*, *Theodotio*, *Ezech.* 7. 23.

Καθῆμαι, ſedeo; καθήσεαι ישבת *A. Jud.* 5. 16. ἐκαθέζετο ישב *Theod. Jud.* 16. 11. καθῆσθαι שבת *Incer. Deut.* 6. 7. & *A. S. Th. Deut.* 11. 19.

Καθησυχάσεις, quieſcas תשקט *A. Pſal.* 82. 2.

Καθίζω, ſedeo, *vel* ſedere facio; καθίζω מושיב *A. Pſal.* 67. 7. ἐκαθίζεν וישבו *Hebr. Interp. Job* 2. 13. καθίσατε שבו *A. Exod.* 14. 14. ἐκαθίσατο ישב *A. Gen.* 13. 12. *in Appendice. Theod. Jud.* 5. 16. *Item* καὶ ἐκαθίσατο וישב *Incer.* 2. *Reg.* 13. 31. *Item* ἡ καθίσασα, ſedere fac, *Hebr. Interp. Gen.* 47. 6.

Καθίημι, demitto; καθῆκεν ותפח *Incer.* 1. *Reg.* 2. 14.

Καθικνέομαι, attingo; καθίκετο נחתו *Symmac. Pſal.* 37. 3.

Καθίστημι, conſtituo; κατέστη ויעמדו *Incerti*, *Jud.* 11. 11. οὗ κατέστη, ubi conſiſtebam אשר שכם *Aq.* 1. *Reg.* 3. 3. κατέστησά σε, conſtitui te נתתיך *S. Exod.* 7. 1. καθίσταμαί, conſtituti נסיכי *Sym. Alich.* 5. 5.

Καθοδηγέω, deduco; καθοδήγησας (αὐτὸ) הנחם *Aquila*, *Job* 38. 32. & *Pſalm.* 60. 4. *Theodotio*, *Job* 12. 23.

Καθοδήγησις, deductio אירח *Th. Heſai.* 38. 15.

Κάθοδος, deſcenſus; καθόδου פעמים *A. Ex.* 34. 24. καθόδῳ בפעם; *A.* 1. *Reg.* 3. 20. & *alibi. Significat*, regreſſus, vices.

Καθόλου, ſecundum totum, univerſe מלא *Symm.* 1. *Reg* 28. 20.

Καθομολογέω, deſponſo. *Omnes*, *Exod.* 21. 8, καθωμολόγησεν יעדה deſponſavit.

Καθοπλίζω· καθωπλισμένοι, armati חמשים *Symmac. Exod.* 13. 18.

Καθότι, ſicut כאשר *Incert. Joſ.* 11. 9.

Κάθυγρος, humidus; κάθυγρον, humidum בצה *Reliqui*, *Job* 40. 16.

Καθυπνόω, dormito; *Incerti*, *Prover.* 24. 33. καθυπνοῖς, dormis.

Καθώς כ *particula*, ſicut, quemadmodum, *Incert. Deut.* 1. 10.

Καίγε, & vero וגם *A. Exod.* 3. 9.

Καίω, uro, comburo; καίειν, urere דלק *Symmach. Pſ.* 7. 14. & *Pſ.* 10. *ſecund. Heb.* 2. καυσίτης המשרפים *Incer. Num.* 16. 39. ἀφὶν καῦσιν בסרים יקסרון *Incert.* 1. *Reg.* 2. 15. *Item* קוח *A. Heſai.* 43. 2.

Καινός, novus חדש *A. Th. Exod.* 1. 8. *A. S. Eccleſ.* 1. 9. *Aq. S. Th. Heſai.* 41. 9. καινὴ חדשה *Aq.* 2. *Reg.* 21. 16.

Καίπερ τε, & quidem אבוא *A. Heſai.* 22. 1.

Καιρός, tempeſtive עתות *Aquila*, *Deut.* 32. 35. *in Appendice.*

Καιρός, tempus מועד *A. Gen.* 1. 14. *Incerti*, *Numer.* 16. 2. *A.* 1. *Reg.* 9. 24. *Th.* 1. *Reg.* 13. 8. *Item* עת *S. Job* 22. 16. *A. Th. Job* 24. 1. *Aq. Pſal.* 9. 10. & *alibi. Omnes*, *Deut.* 14. 8. *in Appendice.*

Κακία, malitia, malum רעת *Incer. Jud.* 9. 56. & 57. רעה *Symmachus*, *Job* 42. 12. *Item* און *Incert.* 2. *Reg.* 24. 10.

Κακίζω· κακισθῇ, mala ſit רעתה *A. Exod.* 21. 8.

Κακοβουλία, pravum conſilium כוזמה *Quinta Editio*, *Pſal.* 138. 20.

Κακόγνωμον, malignus מבללים רע *Symmach.* 1. *Reg.* 25. 3.

Κακοηθιζόμενοι, malis moribus imbuti כמרלולה *Aq. Prov.* 26. 18.

Κακοπάθεια, vexatio, afflictio עד *S. Pſal.* 11. 3. *Item* עצבון *S. Gen.* 3. 17. *in Appendice.*

Κακοπαθῶ, male afficior; κακοπαθούμενον עצבים *S. Pſal.* 126. 2.

Κακοποιεῖν, male facere רעה *Incer.* 1. *Reg.* 12. 25.

Κακός, malus, malignus רע *paſſim Omnes*, & κακὸν, malum, calamitas, pernicies.

Κακοῦργω, damno afficio; κακουργῶν, *Symm. Eccleſ.* 8. 11. ירוה *Sym. Prov.* 13. 20. ἐκακούργησαν נבאשו *Sym.* 2. *Reg.* 10. 6.

Κακοῦργος, malignus; κακούργοις, malignis מרעים *S. Job* 8. 20. *Symm. Pſal.* 16. 2. & 36. 1. רע *Symm. Eccleſ.* 8. 12.

Κακόω, affligo; κακώσουσι לענות *A.* 2. *Reg.* 7. 10. & לא יענה & κακώσεις, *A. Job* 37. 23. & οὐ κακώσεις לא תלחצנו *A. Exod.* 22. 22. *in Appendice.*

Κάκωμα, afflictio עני *Aquila*, *Pſalm.* 9. 14. *S. Pſal.* 43. 25. *A. Deut.* 16. 3. *in Appendice.*

Κακοφρονῶ· κακοφρόνησον *tranſitive*, malam mentem da כסל *A.* 2. *Reg.* 15. 31. κακοφρονῶ *ſignificat etiam* male ſentio.

Κακόφρων, ὁ ἡ, malignus, maligna מרת טעם *Th. Prov.* 21. 22.

Κακόω, affligo, vexo, malo afficio, opprimo, *Syrus*, *Exod.* 1. 12. κακώσετε, affligetis תעניתם *Incert. Levit.* 23. 32. תענו *Incer. Levit.* 16. 29. *Item* תונו *Inc. Levit.* 19. 33. κακώσω חונו *Incer. Levit.* 25. 14. ἐκακώθη, malum viſum eſt ei, *A. Gen.* 48. 17. וירע *Aquila*, *Th. Pſ.* 14. 4. οὐ κακώσεις αὐτὸν, non affliges eum לא תלחצנו *Incer. Exod.* 22. 21.

Κακώνυμία, infamia, turpis fama שמצה *Symmach. Exod.* 32. 25.

Κάκωσις, afflictio עני *Incer.* 1. *Reg.* 1. 11. *Sym. Pſal.* 43. 25. *Item* רע *Sym. Job* 31. 29. & *S. Pſal.* 7. 10. & *Pſal.* 10. *ſecund. Hebr.* 6. & *Pſal.* 30. 11. & *alibi* שבלת *Incert. Exod.* 6. 6.

Κάλαθος, calathus, canistrum כלוב *Symmac. Amos* 8. 1.

Καλαμάριον, calamarium קסת *theca ubi calami reconduntur, Ezech.* 9. 2. *in nota.*

Καλαμάω, colligo; καλαμάσθωσαν קשמו *Sym. Theod. Exod.* 5. 7.

Καλαμίσκος, calamiscus קנה *Incert. Exod.* 37. 17.

Καλάμη, stipula קש *A. Theod. Job* 41. 20

Κάλαμος, calamus קסח *Hebr. Interpr. Ezech.* 9. 2. *Item* קנה *Aquila, Sym. Theod. Hesai.* 37. 7. *A. Symm. Gen.* 41. 5. *in Appendice.*

Καλέω, voco קרא *Incert. Deut.* 3. 9. *Jud.* 15. 18. & & 16. 28. ואקרא καὶ ἐκάλεσεν, & vocavit; *Omnes, A.* 1. *Reg.* 9. 13. & *alibi passim.*

Καλιά, nidus; καλιᾶς, nidi קנים *Symmachus, Gen.* 6. 14.

Καλλιεργῶ - καλλιεργῶν, pulcre operans פלח *Quinta Editio, Psalm.* 140. 7.

Κάλλιστος, pulcherrimus; ἐν τοῖς καλλίστοις, in pulcherrimis בנעימים *S. Psalm.* 15. 6.

Καλλονή, pulcritudo נוה *Sym. Psalm.* 28. 7. *Item* שבר *A. Gen.* 49. 21. *in Appendice.*

Κάλλος, pulcritudo נעם *Symm. Psalm.* 26. 4. κάλλει ἐκαλλύνθης, pulcritudine pulcher factus es ויפעמיה *A. Psalm.* 44. 3. טוב *A. S. Oſee* 10. 11.

Καλλωπίζω, orno; ἐκαλλώπισέ נפתי *Th. Prov.* 6. 17. ἐκαλλωπίσθην יפו *A. Cant.* 4. 9.

Καλλωπισμός, ornatus pulcher עדיים *Hebr. Interp. Ezech.* 16. 7.

Καλός, bonus טוב *Omnes, Gen.* 1. 4. *Symmac. Exod.* 2. 2. יפה *A. Cant.* 4. 9.

Καλύκωσις, calycoſis רובדות *Aquila, Cant.* 2. 2. *Vide locum ibi & in nota.*

Κάλυμμα, operculum, operimentum, velum, amictus; *S. Cant.* 4. 3. *Item* רדיד *Incert. Cant.* 5. 7. *Item* מכסה *A. S. Gen.* 8. 13. *in Append. Item* פרכת *Incert. Exod.* 36. 35.

Καλυπτήρ, operimentum יריע *A. S. Exod.* 26. 7. *in Appendice.*

Καλύπτω, operio; ἐκάλυψεν, cooperuit תצף *Incer. Deut.* 11. 4. καλύψει σε הנסך *A. Th. Job* 22. 11. *S. Pſ.* 68. 8. *A. S. Malach.* 2. 13.

Καλῶς, pulcre מיטיב *S.* 1. *Reg.* 16. 17.

Κάμηλος, camelus גמל *A. Gen.* 37. 26. *eſt maſculini & fœmin. generis.*

Κάμινος, caminus, fornax כור *Tres Interp. Ezech.* 22. 18.

Καμπή, flexus, *vel* rota currus, *& forte* orbita, semita מעגל *Aquila, Proverb.* 2. 15. *Item* 4. 11. *& alibi.*

Καμπτός, flexilis מעגל *A. Prov.* 1. 9.

Κάμπτω, flecto, incurvo; ἔκαμψε נפל *Aq. Th. Jud.* 3. 27. *Item* כרע *A. ibidem.* κάμψας, flectes תכריע *A. Pſal.* 17. 40. *Aquila, Pſalm.* 21. 30. κάμψει תכרעון *A. Pſalm.* 16. 13. κάμψει יכרע *Aquila, Theodotio, Jud.* 7. 5. & *Inc. v.* 7. *Item A. Jud.* 11. 35. & ἔκαμψεν והכרע 1. *Reg.* 4. 19. κάμψαι, *Theodot. Heſai.* 10. 4. κάμψας, incurvans *te* כרע *A. Gen.* 49. 9. καμφθήσονται ישח *Incer. Pſalm.* 10. *ſecund. Hebr.* 10. καμφθήσεται שחתו *Symm. Job* 9. 13. καμφθῇς תרוץ *Symmachus, Geneſ.* 27. 40. *in Appendice.*

Καμψάκη, campſaca, *vaſis genus* צפחת *Incerti, 3. Reg.* 17. 12.

Κάμψις, curvatio, flexio עקר *A.* 4. *Reg.* 10. 12.

Κανᾶ, caniſtra סלי *S. Gen.* 40. 16. τὸν κανᾶν, caniſtrum סל *Incert. Jud.* 6. 19.

Κανών, regulâ, linea, norma קו *Aq. Job* 38. 5. *Aq. Pſalm.* 18. 5.

Καπνίζω, fumigo; ἐκαπνίσθησαν ויעשנו *Incer. Pſalm.* 143. 5.

Καπνοδόχη, fumarium ארבה *Theod. Oſee* 13. 3.

Καπνός, fumus עשן *Aquila, Cant.* 3. 6. *Aq. S. Th. Heſai.* 4. 5.

Καππαδοκία, Cappadocia כפתור *Aquila, Theodotio, Jerem.* 47. 4.

Καυσὶς, aduſtus נקוים *Symmachus, Joſ.* 9. 5.

Καραδοκῶ, expecto; ἀναμένω καραδοκοῦντα, expectans מוחלתי *Aquila, Pſalm.* 129. 5.

Καραδοκία, expectatio מוחלת *A. Pſal.* 38. 8. *Aquila, Prov.* 10. 28.

Καρδία, cor לבב *Incer. Deuter.* 6. 5. *paſſim Omnes* לב לבב

Κάρος, ſopor gravis תרדמה *Symmac. Gen.* 2. 21. & 15. 12. *S.* 1. *Reg.* 26. 12.

Καρύκα, carruca, currus, vecturæ genus פרז *Sym. Heſai.* 66. 20.

Κατάω, ſoporo; κεκαρωμένοι, ſoporati נרדם *Sym. Jud.* 4. 21. *Symmachus, Pſal.* 75. 7. καρώθητι תעדל *Aquila, Habac.* 2. 16. *ubi legiſſe videtur* ערלה *ut videas infra in κάρωσις.*

Κάρπιμος, fructifer פרי *Aq. Geneſ.* 1. 11. *de arbore dicitur hic.*

Καρπός, fructus פרי *Aq. Geneſ.* 1. 11. *Symmachus, Job* 37. 11. *ubi ille* פרי *leg.* בדד *pro ut liquidum eſt. Omnes, Heſai.* 27. 9. & *alibi.*

Καρποφορῶ, fructifico; καρποφορήσουσι, fructificabunt יגבון *Symm. Theodotio, Pſal.* 91. 15. καρποφορῶ יגוב *S. Pſal.* 61. 11.

Κάρπωμα, oblatio אשה *S. Levit.* 24. 9. *Inc. Num.* 29. 8. *Item* הבאורת fructus, *Th. Joſ.* 5. 12.

Κάρπωσις, oblatio, holocauſtum עלה *Incerti, Levit.* 4. 7.

Καρφωτός, intextus fructibus, *vel* manicatus פסים *S.* 2. *Reg.* 15. 28. & 19.

Καρτερῶ, perſevero, confoto; καρτέρησε המצה *Aq. Zach.* 12. 4.

Κραταιῶ, corroboro; ἐκραταίωσεν ותאמץ *A. Th. Prov.* 31. 17. *Heſai.* 44. 14.

Κεφαλίς, nux, *Incert. Exod.* 37. 19. ἐκκεκαυμένοις κεφαλαῖς מכפתרים *id eſt*, inciſuræ nucibus, *ſive globulis qui pinum formam repræſentant.*

Καρχαμάρ, taltana מכתר *A.* 2. *Reg.* 6. 16. *imitatus Hebraicam vocem.*

Καρχηδών, Chalcedonius lapis בדכד *Symmachus, Heſai.* 54. 12.

Καρχηδών, Carthago תרשיש *LXX.*

Κάρωσις, ſopor, ſomnus altus תרדמה *Aquila, Pſal.* 59. 5.

Κασσίτερος, ſtannum בדיל *Aquila, Sym. Theodotio, Heſai.* 1. 25.

Καταβαίνω, deſcendo; κατέβαινεν, deſcendebat ירד *Incert.* 3. *Reg.* 6. 31. *A. Pſal.* 71. 6. *Aq. S. Pſalm.* 21. 30. & *alibi.*

Καταβάλλω, dejicio; καταβαλεῖ, dejiciet ישל *Symm. Job* 40. 18.

Καταβαρύνω, aggravo; καταβαρυνθήσεται, aggravabitur וכבד *Th. Heſai.* 24. 20.

Καταβιβάζω, deduco; κατεβίβασεν, deduxit וירד *Inc. Jud.* 7. 5. *Aquila, Pſal.* 55. 8. καταβιβάσει תריד *Incer. Gen.* 27. 40.

Καταβοῶ· καταβοᾷ τῷ βασιλεῖ, clamans ad regem קרעו אל־מלך *S.* 1. *Reg.* 16. 14.

Κατασκευάζω, depaſtus eſt ורע *Symmachus, Pſalm.* 79. 14.

Κατασκευασμός, devaſtatio, depaſtio בער *Symmachus, Heſai.* 6. 13.

Κατασκοπή, madefactio שקר *Th. Prov.* 3. 8.

Κατάσκυμα, cibus, eſca מאכלת *Symm. Heſai.* 9. 5.

Καταγελάω, irrideo; καταγελάσεται, irridebit ולעג *S. Pſal.* 2. 4. & 36. 13. & 57. 9.

Καταγλύφω, derido; *Th. Pſal.* 43. 14.

Καταγινώσκω, reprehendo, improbo, *vel* damno; κατέγνωσαν אשמם *S. Job* 42. 6.

Κάταγμα, fractura; κατάγματα עצבת *Incert. Pſal.* 146. 3.

Καταδέω, ſtrangulare ברע *Th. Jud.* 11. 35. *ubi legitur*, καταδεῖς καταδήσεις με, ſtrangulans ſtrangulaſti me חכרע תכרעני *id eſt ſecundum Theodotionem*, in extremas me anguſtias conjeciſti.

Καταδέω, deduco; καταδήσει דורך *Incert. Jud.* 7. 4.

Symmach. 1. Reg. 10. 17. *Aquila, Psalm.* 55. 8.

Καταγνύω, frango; κατέαξα ואשבר *Aq. Deut.* 9. 17. *in Append.* κατέαξε שברה *S. Psalm.* 68. 21. κατεάξεις תשבר *Sym. Psalm.* 47. 8. & 50. 19. κατεαγμένα עצבות *Incert. Psal.* 146. 3.

Καταδεέστερος, inferior; *S. Job* 13. 2. ὁ καταδεέστερός εἰμι לא־נפל אנכי

Καταδέω, alligo; κατέδησε, *S. Job* 16. 7.

Καταδιαιρέω, divido, dilacero; καταδιαιρούσιν חצב *S. Psal.* 28. 7.

Καταδικάζω, condemno; καταδικάσει ירשיע *Sym. Job* 9. 20. & *Psal.* 36. 33. *A. Job* 10. 2.

Καταδιώκω, insequor; κατεδίωξεν וירדפו *Theod. Jud.* 7. 23. *Aquila, Psalm.* 34. 3. *Symmachus, Psalm.* 70. 11. *A. Josue* 2. 7.

Καταδουλόω, in servitutem redigo; καταδουλώσῃ והעבדתי *S. Th. Hesai.* 43. 23.

Καταδυναστεύω, opprimo, dominatum exerceo; κατεδυναστεύσεν גבר *Sym. Psal.* 64. 4. ותגברן *Symmac. Job* 36. 9. κατεδυναστεύσαν וירצצו *S. Jud.* 10. 8. καταδυναστεύσει תערץ *S. Job* 13. 25.

Κατάδυσις, immersio, Occidens וחלד *Aq. Ps.* 16. 14. *Item* 38. 6. & 48. 2. καταδύσεις, S. *Psalm.* 68. 3.

Κατάδυσιν ἐν καταδύσεις; in latibulis במצלות *Quinta Editio, Psal.* 87. 7.

Καταθύμια, deliderabilia ישעשי *Symmachus, Job* 30. 15.

Καταιγίζω· καταιγίζον סערה *Sym. Ezech.* 1. 4. ἐκαταιγίσθη בשערה *Th. Septima Editio, Psal.* 49. 3.

Καταιγίς, procella שערה *Sym. Job* 9. 17. סערה *Sym. Psal.* 106. 29. כוזבה *S. Theodotio, Job* 37. 9. משבר *S. Psalm.* 41. 7.

Καταισχυμμός, pudor בשת *Sym. Psal.* 43. 16. כלמה *S. Mich.* 2. 6.

Καταισχύνω, pudore afficio, confundo; κατῃσχύνατε תבלימו *S. Th. Job* 19. 3. *Th.* 1. *Reg.* 25. 7. καταισχυνθείη והבישתה *Symmach. Psalm.* 52. 6. & 68. 7. καταισχυνθῶσι יבשו *A. Psal.* 24. 3. *Inc. Joel.* 1. 11. κατῄσχυνε, confudit ויבהן *S.* 2. *Reg.* 8. 1.

Καταίω, comburo; κατανωσῶν וישרפו *Incert. Jos.* 7. 25.

Καταλύπτω, operio; καταλύπτων המכסה *Incert. Levit.* 7. 3.

Καταμύττω, incurvo; καταμύττει תשתחחי *Symm. Psal.* 41. 6. & 43. 26.

Καταναλίσκω, confringo κατεκλάσθησαν וידכאו *Theod. Job* 5. 4.

Κατακλείω, claudo; κατακλεισθήσεται יסגרו *Aquila, Hesai.* 11. 7.

Κατακληροδοτῶν, hæreditatem dare; καταπληροδοτήσει αὐτὰ, in hæreditatem dabit eam יתחלנה *Incerti, Deuter.* 1. 38.

Κατακληρονομῶν, possidere, & possidere facere, in possessionem dare; κατεκληρονόμησε הוריש *Incert. Jud.* 11. 24. καταπληρονομήσουσι ישכנו *S. Prov.* 1. 21.

Κατακληρῶμαι, in sortem accipio, in hæreditatem accipio; κατακληροῦται לכד *Incert.* 1. *Reg.* 14. 47.

Κατακλίνω, reclino; κατακλιθεὶς, reclinatus es רבץ *A. Gen.* 49. 9.

Κατάκλισις, reclinatio משכב *Sym. Osee* 7. 14.

Κατακλύζω, inundo; κατέκλυσαν, inundaverunt *aqua Th. Job* 14. 18.

Κατακλυσμὸς, diluvium מבול *Aquila, Symmachus, Psalm.* 28. 10. שטף *Aquila, Theodotio, Job* 38. 25. שוט *Th. Hesai.* 28. 15.

Κατανυζῶ, corrodo אכור καταυζῶν, corrodens, *S. Prov.* 27. 4.

Κατανύττω· καταυύφας, quæ amputat המחרבת *Inc. Hesai.* 51. 10.

Κατάνυξις, vividi (oculi) תכלילי *A. Gen.* 49. 12. *in Appendice. Alibi legitur* κατάνυσιν, *sed hæ voces suspectæ sunt.*

Καταπατέω, occupo; καταπατήσῃ ויעט *Symmachus, 2. Reg.* 5. 8.

Καταπίπτω, condemno; καταπεσεῖται, condemnabit ירשיע *S. Job* 34. 29.

Κατάκρισις, condemnatio דבת *Incert. Num.* 13. 33.

Κατακρούω, impello, pulso; *Incer. Jud.* 16. 4.

Κατακρύπτω, abscondo; κατέκρυψαν, absconderunt טמנו *Symm. Psal.* 34. 7. καταπέπτωκα יצפון *Theodotio, Job* 21. 19.

Καταλάβετέ, deprimo me, deprimor; καταλάβοντες תשתחחתי *A. Psal.* 41. 6. & 43. 26.

Καταλαμπάνω, dominari ורדה *Sexta Editio, Psalm.* 109. 2.

Καταλαλάζω, jubilare, cantum jubilationis edere; καταλαλάξατε, jubilate, *Aquila, Psal.* 146. 7. *redundare videtur in Græco.*

Καταλαζονευόμενοι, arroganter agentes תוללי *Incert. Psal.* 136. 3.

Καταλαλῶ, obloquor, detraho, calumnior; κατελάλουν, *S. Psalm.* 72. 8.

Καταλαμβάνω, apprehendo; κατέλαβον, apprehenderunt והדביקו *A.* 2. *Reg.* 1. 6. *Alius Codex Symmachus adscribit*; καταλάβῃ תשיג *Incert. Lev.* 5. 11. κατειλήφθη וילכד *Aquila*, 1. *Reg.* 10. 21. *Symm.* καταλάβετε ותשגו *Psalm.* 70. 11.

Κατάλειγμα, querimonia תגה *Symmach. Exech.* 2. 10. *Ibi vide.*

Καταλέγω, recenseo cantando: *nam de cantu dicitur ut plurimum*; κατέλεγον ותען *A. Exod.* 15. 21. & *Num.* 21. 17. κατέλεγεν יענו *Symm* 1. *Reg.* 21. 11. *Aquila, Exod.* 15. 21. *in Appendice.* καταλέγοντας משוררים *Aq. Jud.* 5. 11. καταλέξατε ענו *Aquila, Symm. Num.* 21. 17. *in Appendice.*

Καταλείπω, relinquo; καταλείψετε תותירו *Inc. Exod.* 12. 10. καταλειφθῇ נותר *A. Levit.* 10. 12.

Κατάλειγμα, catalegma, *cantionis genus* הידד *Sym. Jerem.* 25. 30.

Κατάλογος, catalogus; *Incert. Job* 3. 4.

Κατάλογος, congruens, *melius forte* καταλλήλως, *Aq. Geneſi* 47. 12. *in Appendice.*

Κατάλοιπος, reliquus; κατάλοιποι, reliqui יתר *Inc. 2. Reg* 21. 2. *Item* שארית *Aquila, Theodotio, Jerem.* 42. 15.

Κατάλυμα, diversorium משכן *Incert.* 1. *Paral.* 17. 5. *Item* מרון *A. Jerem.* 9. 1.

Καταλύω, diversor; κατάλυσον, diverte לין *Inc. Jud.* 19. 9. *Th. Jud.* 19. 15. κατάλυσις לין *Incer.* 19. 20. κατελύθησαν, destructæ sunt, *sive* dissipatæ ירסון *Sym. Psal.* 10. 3. καταλῦσαι, destruere לחשבת *Incer. Psal.* 8. 3. κατέλυσεν ויתץ *A.* 4. *Reg.* 23. 7.

Καταμανθάνω, disco; κατέμαθον וארוח *Symmachus, Eccles.* 4. 7. καταμαθεῖν לראות *S. Cant.* 6. 10.

Καταμεγαλύνω, extollo me contra; κατεμεγαλύνοντο הגדילו *S. Psalm.* 37. 17.

Καταμερίζω, distribuo; κατεμέριζον פרש *Symmachus, Psalm.* 67. 15.

Καταμετρῶν, dimetiri מדד καταμετρήσεις αὐτὰς, dimetieris eos מדתם *Incert. Numeri* 35. 5. *A. Psalm.* 59. 8.

Καταμέτρησις, dimensio מדה *A. Job* 28. 25.

Καταμωκάομαι, derideo; καταμωκώμενοι, deridens מתעתע *A. Gen.* 27. 12. ימיקו καταμωκόμενοι, *Symmac. Psal.* 72. 7.

Καταναλίσκω, consumo; κατανάλωσε, consumsit אכלת *S. Psal.* 68. 10.

Καταπίμπω, vasto; κατεπίμπλα, devastavit יגרסם *S. Psal.* 79. 14.

Κατανοέω, considero; καταυῶν אתבונן *Aquila, Theod. Job* 23. 15. καταυόησον, considera התבונן *Aq. Job* 37. 14. & 38. 18.

Καταντάω, occurro, obviam venio καταντᾷ תבא *S. Job* 29. 13. καταντᾷ הולך *S. Eccles.* 1. 6. κατάντησεν, occurrit הגיע *A. Psal.* 87. 4.

Κατανύττω, compungo; κατανενυγμένων, compunctum נבאה *Th. Prov.* 17. 22. κατανυγμένοι הלומי *Theodotio, Hesai.* 28. 1.

Κατάξαινω, dilanio; κατάξανε ודשתי *Theod. Jud.* 8. 7. & *Incer. v.* 16.

Καταπαιδεύω· κατεπαίδευσε, erudivit וירדנה *Symm. Thren.* 1. 13.

Καταπαίζω,

Καταιγίζω, illudo; καταιγίζων, illudens מתעתע *Sym. Gen.* 27. 12.

Καταίδαρω· καταιδαρώσω, conſpersus ויתחמש *S. 3. Reg.* 20. 38.

Καταπατέω, conculco; καταπατηθῆναι, conculcari ſunt לעג *Aquila, Job* 6. 3. καταπατηθήσῃ הרמסמה *Aq. S. Th. Heſai.* 28. 3.

Καταπάτημα, conculcamentum לפש *Aquila, Heſai.* 57. 20.

Καταπάτησις, conculcatio רחץ *Incer. Pſalm.* 59. 10.

Καταπαύω, ceſſare facio, comprimo; καταπαύσω, ceſſare faciam והשבתי *Incert. Levit.* 26. 6. κατέπαυσεν חבית *Incert. 2. Reg.* 7. 1. κατέπαυσε וילינו *Incer. Jud.* 18. 2. *Item* ישכבו *Inc. Joſ.* 2. 1.

Κατάπαυσις, requies, ceſſatio מנוחה *Incerti, Levit.* 14. 10. תשאורת *Th. Zach.* 4. 7.

Καταπήγω, transfigo; κατεπάγη transfixus eſt המעם *Incert. Gen.* 41. 8.

Καταπέτασμα, velamen, velum מכך *Symmachus, Num.* 4. 26.

Κατάπηγες, pali אדני *Sym. Job* 38. 6.

Κατάπικρος, peramarus, admodum amarus, acerbus; κατάπικροι לעג *Symm. Job* 6. 3.

Καταπίνω, abſorbeo, deglutio; καταπιεῖν יבלע *Incer. 2. Reg.* 17. 16. καταπιεῖν בלע *Sym. Pſal.* 51. 6. καταπίων יגבא *Sym. Job* 39. 14.

Καταπλαγὴν, terrorem afferens אימה *Quinta Editio, Cant.* 6. 9.

Κατάπληξις, terror אימת *A. S. Exod.* 23. 27. *in Appendice.*

Καταπλήσσω, percello, conſterno; καταπλαγήσῃ יחכה *Symm. Job* 40. 18.

Καταπονέω, laboro, defatigo; καταπονήσει, laborabit, *Incer. Job* 39. 16.

Καταπόνησις, afflictio, labor מכאב *Inc. Exod.* 3. 8.

Καταποντίζω, demergo, præcipito; κατεπόντισεν, demerſit טבע *Incert. Exod.* 15. 4. καταποντίσαι בלע *Aq. Job* 2. 3. καταποντίσαι με ותבלעני *Aq. Th. Job* 10. 8. *Symmachus, Pſalm.* 54. 10. & *Heſai.* 25. 7. *Inc. Prov.* 21. 20.

Κατάπους, gula, guttur לע *A. Prov.* 23. 2.

Καταπραΰνω, compeſco, mitigo; καταπραΰνει, *Sym. Prov.* 29. 11. καταπραΰνων משכיח *Theod. Quinta Editio, Pſal.* 64. 8.

Καταπτήσσω, terreo, deterreo; κατεπτηχότων נמגו *Th. Joſ.* 2. 9. καταπτήξει יחתן *A. Habac.* 2. 17.

Κατάρα, maledictio, *S. Pſalm.* 88. 40. *Item* קללת *Aquila, Theod. Deut.* 21. 23. אלה *Incer. Pſalm.* 10. *ſecund. Hebr.* 7.

Καταράκται, cataractes ארבה *A. Oſee* 13. 3. *Scribitur & cum duplici ρ hinc* καταῤῥάκτης, *Aq. Jerem.* 29. 26. καταῤῥάκται, *A. Heſai.* 60. 7.

Καταράσσω & καταῤῥάσσω, cum impetu deturbo, dejicio; καταῤῥάξει תשליך *Th. Job* 18. 7.

Καταρᾶται, maledico; καταράσῃ תקלל *Incert. Levit.* 19. 14. & 20. *Item* 1. *Reg.* 3. 13. *Jud.* 5. 23. καταράσεται וכלל *Symm. Heſai.* 8. 19. κατηράσατο ויקללהו *Aq. Jud.* 9. 27. καταράμενοι מקללי *S. Pſal.* 36. 22. *Item* κατάρασαι, maledic ברך *Incer. Job* 2. 9. κατηρασάμην אקוב *Aq. Job* 31. 30. κατηράσατο וישבע *Incer. Joſ.* 6. 26. *Item* חציקה *Incer. Jud.* 16. 15.

Καταριθμέω· κατεριθμήθησαν, enumerati ſunt ויספרו *Th. Oſee* 4. 14.

Καταῤῥέω, effluo; καταῤῥέουσι תשתוחחי *Symmac. Pſalm.* 42. 5. κατέῤῥυσεν, effluxit, defluxit נזל *Symmachus, Heſai.* 64. 1.

Καταῤῥήγνυμι· κατεῤῥαγμένους, confractos, allisos כתוים *Incert. Pſalm.* 145. 8.

Καταῤῥίπτω, dejicio; κατερῥίφη נבלה *Sym. Th. Heſai.* 24. 4.

Κατάῤῥυσις, defluxus נזלים *Aq. Pſ.* 77. 44. אציקים *A. Pſalm.* 115. 4.

Καταῤῥοφέω, *vel* καταῤῥοφάω, abſorbeo; καταῤῥοφῶσιν ישלע *S. Job* 39. 30.

Καταρτίζω, præparo; κατηρτίσω, præparaſti, perfecti ברית *Incert. Pſalm.* 39. 7.

Κατασιγάω, ſilentium impono; κατασιγηθῆναι, quæ conticuit כדמה *Incert. Ezechiel.* 27. 32.

Καταστορέω, ſilentium impono; κατεστόρεσεν צבתהו *S. Pſalm.* 87. 16.

Καταστρέφω, ſuffodio, everto, ſubverto; κατέστρεψεν, ſuffodito; deſtrue הרסה *Incert. 2. Reg.* 11. 25. κατέστρεψαν, ſuffodite; evertite תתצון *Incert. Jud.* 2. 2. κατεστραμμένον, ſuffoſſum, everſum נתץ *Incert. Jud.* 6. 28. 30.

Κατασκεπαστὶς, coopertus צב *Aquila, Num.* 7. 3.

Κατασκευάζω, concinno, adorno, *S. Job* 13. 4. κατεσκεύασας, præparaſti, *Sym. Pſalm.* 39. 7. כרית

Κατασκεύασμα, apparatus חשב *Incerti, Exod.* 12. 27.

Κατασκευή, apparatus תכלה *S. Ezech.* 23. 6. *Item S. Pſal.* 118. 96.

Κατασκηνόω, habito; κατεσκήνωσεν, habitavit ירבץ *Aq. Symm. Pſal.* 22. 2. κατασκηνώσει, habitabit תשכון *Theodotio, Job* 18. 15. κατασκηνῶν שכן *Symmachus, Job* 4. 19.

Κατασκήνωσις, inhabitatio משכן *S. Pſal.* 45. 5.

Κατασκοπεῦσαι, explorare מרגלים *Theod. Joſ.* 2. 1.

Κατασκοπέω, exploro; κατασκοπεῦσαι *Aq. Deut.* 1. 33. *in Appendice.*

Κατάσκοπος, explorator מלאך *Incer. Joſ.* 6. 17. κατάσκοποι אתרים *A. S. Num.* 21. 1. ἐκ τῶν κατασκόπων, ab exploratoribus מן־המתרים *Aquila; Symmac. Num.* 14. 6.

Καταστρέφω, evellere, demoliri ורס *A. Theod. Jerem.* 1. 10.

Καταστρέφω, accelero; κατέστρεψεν, acceleravit בבהלה *Pſalm.* 77. 33. καταστρέψαι מהר *Symmach. Proverb.* 19. 13.

Κατάστασις, feſtinatio צוקה *Th. Prov.* 1. 27.

Καταστρέφω, ſollicitum reddo, turbo; καταστρέψαι יבהל *A. Pſal.* 2. 5. καταστρέψασθαι יבהלו *A. Pſal.* 6. 11. *A. Theod. Job* 23. 15. *A.* 2. *Reg.* 4. 1.

Καταστροφὴ, ſollicitudo בבהלה *A. Soph.* 1. 18.

Καταστάζω, diſtillo; κατέσταξεν דלפה *Symmac. Pſal.* 118. 28.

Καταστασιάζω, ſeditionem excito; καταστασιάζοντες מהללים *Incer. Pſal.* 101. 9.

Καταστέλλω, comprimo; καταστέλλων משביח *Aquila, Pſalm.* 64. 8.

Καταστρέφω, evertio; καταστρέψαι, evertere להפכה *Incert.* 2. *Reg.* 10. 3.

Καταστρώματα, tabulata יצוע *Sym.* 3. *Reg.* 6. 5. κατάστρωμα יציע *S.* 3. *Reg.* 6. 10.

Καταστρώννυμι, ſterno; καταστρώσει, ſternite סלו *Sym. Pſal.* 67. 5. καταστρωννύων משח *Theod. Job* 12. 23.

Κατάσχεσις, adeptio, poſſeſſio אחזה *Incerti. Levit.* 14. 34. & 25. 10.

Κατασειόμενον ὕδωρ, demiſſa aqua מים הנגרים *S.* 2. *Reg.* 14. 14.

Κατατήκω, tabeſco; κατατήκῃ תשתוחח *Symmach. Pſalm.* 41. 7.

Κατατίλλω, evello, eradico; κατατιλῶ, evelles תנתקי *Incert. Ezech.* 23. 34.

Κατατοξεύω, ſagittis conficio; κατατοξεύσει ורה *Th. Exod.* 19. 13.

Κατατείσεμαι, conteror; κατετείλω, contritus ſum, *forte melius*, εσμυτείλε, contritæ ſunt *iniquitates* ישתורגו *Sym. Thren.* 1. 14. κατετείλε בלו *A. Pſalm.* 31. 3. & 48. 15. κατατειλῶσί με בלתי *Aq. Gen.* 18. 12. κατατείλῃ לבלות *A. Pſal.* 48. 15.

Κατατρώγω· καταφάγεσθε, devorabis תגרמי *Incert. Ezech.* 23. 34.

Κατατυραννέω, tyrannidem exerceo; καταταυραννῶν, tyrannum agis תשתרר *Symmachus, Numer.* 16. 13. *in Appendice.*

Καταφάγονται, comedent יאכלו *Incer.* 3. *Reg.* 14. 11. *S. Pſal.* 26. 2.

Καταφανὴς, conſpicuus, illuſtris; καταφανῆ, conſpicuam מריה *Aquila, Geneſ.* 22. 2. *Reliqui* מרה *Deuteron.*

renem. 11. 30. *in Appendice.*

Καταφέρω, defero; κατεφέρετο, delabebatur in ſomnum נרדם *A. Pſal.* 75. 7. κατηνέγκεν, detulit ויבא *Aq. & Hebr. Interp. Gen.* 37. 2.

Καταφθείρω, corrumpo; κατεφθάρησαν, corrupti ſunt ונשחתו *S. Pſal.* 106. 39.

Καταφιλέω, oſculor; καταφιλήσατε, oſculamini נשקו *Aquila, Pſalm.* 2. 12. καταφιλοῦντες ישקון *A. Oſee* 13. 2. καταφιλήσει ישק *Th. Prov.* 24. 26.

Κατάφορα, ſomnus altus תרדמה *A. Gen.* 2. 21. & 15. 12. *Item A.* 1. *Reg.* 26. 12 *Proverb.* 19. 15. & *Heſai.* 29. 10.

Καταφρακτός, cataphractus; καταφράκτων נשק *Sym. Job* 39. 22.

Καταφρονέω, deſpicio; κατεφρόνησαν, deſpexerunt, nihili fecerunt ויטעלו *Sym. Joſ.* 7. 1. καταφρονῆται בוזה *S. Eccleſ.* 9. 16.

Καταφρύσσω, frigo; κατεφρύγη תרה *Inc. Job* 30. 30.

Καταφυγὴ, perfugium מעוזה *Sym.* 1. *Reg.* 23. 14. & *Pſal.* 70. 4. *Item* מחסה *A. S. Th. Pſalm.* 103. 18. *Item* חוח *Heſai. Incer.* 28. 15.

Καταφυτεύω, plantare; καταφυτεύσω ומשחך *Aquila, Mich.* 6. 14.

Καταχέω, obruo; καταχεῶν טמן *Symmachus, Job* 40. 8.

Καταχρυσόω, inauro, auro illino, *Incert. Exod. cap.* 37. *ſæpe. Ibid. v.* 4. καὶ κατεχρύσωσεν αὐτὰς, & inauravit eos וצף אתם

Κατάχυσις, effuſio אספת *Aquila, Deuter.* 3. 17. *in Appendice.*

Καταψηφίσμαι, calumnior; καταψηφίσεσθε כחש *S. Job* 16. 8.

Κατάψυξις, refrigerium, *Theod. Gen.* 3. 8. *non exprimitur in Hebræo, ſed additur ad ornatum. Mendoſe legitur ibi* καθάψυξις.

Κατελαύνω, pello, expello. *Item* duco, malleo duco, κατελασάτω, malleo me extendat, *metaphorice pro*, corripiat me *juſtus* יהלם *Incert. Pſalm.* 140. 5. κατελασφύρει, malleo, ducti הלומו *A. Heſai.* 28. 1.

Κατέναντι, e regione נגד *Aquila, Gen.* 2. 18. *Sym. Job* 10. 17.

Κατεναντίον σου, e regione tui לנגדך *Interti, Geneſ.* 33. 12.

Κατεπαίρομαι, me effero; κατεπάρθη, ſeſe effert, ſeſe extollit ירום *S. Pſal.* 60. 4.

Κατεργάζομαι, operor; κατεργάσθη נעבשה *Incer. Joſ.* 18. 1. κατεργάσεται תעבד *Incerti, Job* 11. 8. *Aquila, Pſal.* 10. 3.

Κατεργάσματα, opera מפעלי *Aquila, Proverbiorum* 8. 22.

Κάτεργον, opus פעל *A. Job* 24. 5.

Κατεσθίων, devorans אכלת *Aq. Deut.* 4. 24 *in Appendice.*

Κατευθύνω, dirigo, proſpere ago; κατευθυνῶς, diriges, recte diriges, firmabis תכונן *Symm. Theodotio, Pſal.* 7. 10. κατεύθυνεν, direxit ותצלח *Incer. Jud.* 14. 6. & 14. 19. & 15. 13. *Item Incer.* 2. *Paral.* 26. 6. κατευθυνόμενος, proſpere agens מצליח *A. Gen.* 39. 2. *Item* κατεύθυνον התשר *Aq. Pſal.* 5. 9. κατευθυνόντες נכחים *Incer.* 2. *Reg.* 15. 3.

Κατευοδόω, proſperare facio; κατευοδῶ תצלח *Incer. Jud.* 18. 5. κατευοδούμενος, proſperans מצליח *Syrus, Gen.* 39. 2.

Κατέχω, retineo, detineo; κατέχεις, retines כחזיק *Sym. Exod.* 9. 2. & 17. *Item* κατεχόμενοι, detenti ſunt ויאחזו *A. Gen.* 47. 27. *Item* κατέχεις, detines ממתולל *Symmach. Exod.* 9. 17.

Κατηγορέω, accuſo; κατηγόρησαν, accuſarunt וידגל *Incert.* 2. *Reg.* 19. 27.

Κατ' ἰδίαν, ſeparatim, ſeorſim לבדד *Aquila, Pſal.* 4. 9.

Κατισχύομαι, prævaleo; κατισχυόμενον עריצים *A. Pſalm.* 83. 14.

Κατισχύω, roboro; κατισχύθη יתגבר *Theodotio, Job* 15. 25.

Κατήφειαι, triſtis, mœſtus האבה *Sym. Heſai.* 29. 2. κατήφειαι, mœſti מרי *Theodotio, Jud.* 12. 25.

Κατοικητήριον, habitatio מושב *Aquila, Symmac. Pſal.* 106. 36.

Κατοικέω, habito; κατοικεῖν, habitare לשבת *Incert. Gen.* 13. 6. *Th. Exod.* 2. 21 κατῴκησεν, habitavit וישב *Incer. Jud.* 8. 29. *Th. Jud.* 5. 17. & 15. 8. κατοικοῦντας ושבי *Aq. S. Joſ.* 17. 7. & *alibi Item* κατοικοῦντων שמתי *Incert. Jud.* 8. 11. κατοικεῖν, habitare שכן *Symmach. Pſalm.* 67. 17.

Κατοίκησις, habitatio שבת *Symmachus, Pſalm.* 22. 6. משכן *Sym.* 1. *Reg.* 2. 32. *Incert. Zach.* 2. 13.

Καταγειάσιον, habitaculum ובל *Aquila, Pſal.* 48. 15. מעון *Symm. Pſalm.* 67. 6. *Item* מעונת *Aquila, Cant.* 4. 8.

Κατοίκια, habitatio ישבת *Symmac. Mich.* 1. 15. גות *A. S. Oſee* 9. 13.

Κατοικίζω, habitare facio; κατοικιῶ אשכנת *Aquila, Symmachus, Theod. Jerem.* 7. 3. *Symm. Theodot. Oſee* 2. 18.

Κατόπιν, retro אחרי *Sym. Joſ.* 10. 19. *Symm.* 2. *Reg.* 5. 22.

Κατόπισθεν, poſt tergum, retro, retrorſum אחרי *Incert. Jud.* 18. 12. *Th. Jud.* 9. 3.

Καταρύσσω, effodio; κατορύξει, abortivum נפל *Sym. Job* 3. 16.

Καταχὴς, retinacula ידות *Sym. Exod.* 26. 17. *in Appendice.*

Κατοχὴ, detentio בעל *Symmach. Cant.* 8 11.

Κατοχὸς, retinens, tenax; *vel* qui tenet, poſſidet, & dominatur; κατοχοὶ, tenaces בעלי *Samaritanus, Gen.* 49. 23.

Κάτω, ſub, ſubtus תחת *A. Th. Deut.* 4. 19. *A. S.* 3. *Reg.* 19. 5.

Κατωθεν מלמטה ſubtus, infra, *Incer. Exod.* 28. 27.

Κατωτέρα, inferior via מחתים *S.* 2. *Reg.* 24. 6. κατωτάτω, infima מחקרי *S. Pſalm.* 94. 4.

Καυσία, genus pateræ, *Exod.* 27. 4. *in nota.*

Καῦλος, haſtile ירך *Incer. Exod.* 37. 17. *Item* אצורת *Theod. Ezech.* 31. 14.

Καῦμα, æſtus, ardor חרב *Incer. Job* 30. 30.

Καῦσις, exuſtio, res exuſta מוקד *Aq. Pſalm.* 101. 4. שרפת *S. Heſai.* 9. 5.

Καῦσος, ardor, æſtus חרבוני *S. Pſal.* 31. 4.

Καυστὰ, combuſta *hoſtia* במוקשות *Incert. Levit.* 7. 9.

Καύσων, æſtus קדים *A. Gen.* 41. 6. *in Appendice. A. Symmach. Exod.* 10. 13. *Aquila, Pſal.* 47. 8. *Theodot. Heſai.* 27. 9.

Καύσωνος ξηρότης, æſtûs ſiccitas צחיחה *Symmachus, Pſal.* 67. 7.

Καυχάομαι, glorior, jacto me; καυχᾶσθε, gloriamini תתהללו *A. Pſal.* 104. 3. καυχησόμεθα, gloriabimur הללנו *A. Pſal.* 43. 9. & *in Hithpael* 62. 11.

Καύχημα, gloriatio, oſtentatio ואון *Quinta Editio, Pſalm.* 46. 5. מאר *Symmach. Heſai.* 55. 5. תפארת *Aq. Jud.* 4. 9.

Καύχησις, gloriatio תתפארת *A. Prov.* 19. 11.

Καφφὼ, Cappho כפת *Incer. Levit.* 23. 40.

Κέγχρος, milium, *vel* milii formam habens, minutum נמטן *A. Th. Heſai.* 28. 25. κέγχροι, milia, *ſeu* maculæ exiguæ quaſi milii grana נקודות *Quinta Editio, Cant.* 1. 11. משרת *Aquila, Symmachus, Theodotio, Heſai.* 48. 19.

Κέδρεος, cedrinus גפר *Incer. Gen.* 6. 14. ארז *Quinta Editio, Cant.* 8. 8.

Κέδρος, cedrus ארז *Aq. Th.* 3. *Reg.* 6. 18. & *Heſai.* 44. 14. *Reliqui, Job* 40. 12.

Κάμπτω, rondeo גלח *Interti*, 2. *Reg.* 14. 25. *S.* 2. *Reg.* 19. 24. *non reſpondet Hebræo*, κεκαμμένοι קצוצי *Aq. Jerem.* 25. 23.

Κελαδέω, modulor, dulciſona voce cano; κελαδεῖσθε, modulamini רנצרו *A. Heſai.* 49. 13. & 54. 1.

Κελεύω, jubeo; κελεύουσι, jubent הידד *Syrus, Jerem.* 48. 33.

Κενὸς, vacuus; κενὸν, vacuum תהו *Theodot. Gen.* 1. 2. *Aquila*, 1. *Reg.* 12. 21. κενὴ תהו *A. S. Th. Jerem.* 4. 23. κενὰ ריקים *Aq. Theod. Prov.* 28. 19. ריקם *Aquila*, 2. *Reg.* 6. 20.

Κεντέω, pungo, confodio; κεντῆσαι, *Aq. Sym.* ברא *Ezech.* 21. 19.

Κέντρον, ſtimulus; κεντρίοις מדקרות *Symm. Theod. Prov.* 12. 18.

Κένωμα, inanitas תוהו *Aq. Gen.* 1. 2. *& Job* 26. 7. *Deut.* 32. 10. *in Appendice.*

Κενῶς, vane, inaniter ריק *A. Pſal.* 2. 1.

Κεραμεῖον, figlina officina, *vel* vas figlinum מאדה *A. Heſai.* 10. 33.

Κεραμεὺς, figulus יוצר *Th. Heſai.* 54. 17.

Κεράμιον, vaſculum נבל *Incert.* 2. *Reg.* 16. 2.

Κέρας, cornu קרן *Symmachus*, *Pſalm.* 74. 6. *Aquila*, *Symmachus*, *Theodotio*, *Heſai.* 5. 1. *A. S. Gen.* 22. 13. *& alibi.*

Κέρασμα, mixtura ממסך *A. Sym. Th. Heſai.* 65. 11. בלילים *Sym. Jerem.* 48. 12. κεράσματα.

Κεράστης, cornutus מקרן *S. Pſalm.* 68. 32.

Κερατίνη, tuba cornea תרועה *Incer. Levit.* 25. 9. יובל *S. Joſ.* 6. 4. שופר *S. Pſalm.* 150. 3. *Aq. S. Th. Heſai.* 27. 13. *& 58. 1. & alibi.*

Κεραυνίας, ceraunius lapis ברקן *Sym. Zach.* 28. 17.

Κερδαίνω, lucror; κερδανῶ, lucrabitur בצע *Symmac. Job* 22. 3.

Κέρδος, lucrum בצע *S. Gen.* 37. 26. *& Pſal.* 29. 10. שכר *S. Eccleſ.* 4. 9. *& Mich.* 4. 13.

Κερῶνες, corneus, hircus עתוד *Aquila*, *Symmachus*, *Quinta Editio*, *Pſal.* 49. 9. κερῶν עתודים *A. Deut.* 32. 14. *in Appendice.*

Κέρκος, cauda אליה *Levit.* 3. 9. *ſine Interpretis nomine*, *ſed Levit.* 7. 3. *adfertur ut reliquorum Interpretum*, *S. Th. Levit.* 8. 25. *in Appendice.*

Κίρκος, cauda אליה *Incer. Exod.* 29. 22. *A. Levit.* 8. 25. *in Appendice.*

Κεφάλαιον, capitulum ראשית *Aquila*, *Geneſ.* 1. 1. *& 49. 3. Aquila*, *Symmac. Theod. Job* 40. 14. *A.* 1. *Reg.* 15. 21.

Κεφαλὴ, caput ראש *paſſim. Item* גוי *Incert. Numer.* 6. 19. *Item* ראש venenum, *Incert. Deut.* 32. 33. κεφαλαὶ, capita ראשים *Aq.* 1. *Reg.* 11. 11. *Item Symmach. Jud.* 5. 2.

Κεφαλὶς, capitulum גלגן *Aq. Heſai.* 8. 1. מגלה *Aq. Jerem.* 36. 2. *Symmac. Zach.* 5. 1. *Veriſimile autem eſt Aquilam* κεφαλίδος *nomine intelligere* volumen, *aut* membranam; κεφαλίδες, capitula כתרת *Symmachus*, *Jerem.* 52. 22. *Aquila*, 3. *Reg.* 7. 16. *Aquila*, 4. *Reg.* 25. 17. κεδίαιος, cedialis המבסה *Theodot. Heſai.* 28. 20.

Κῆμος, comus, frænum מחצ *A. Th. Prov.* 26. 3.

Κῆπος, hortus גן *Aquila*, *Gen.* 2. 8. *Aquila*, *Symmach. Theod. Cant.* 8. 13. *& Heſai.* 1. 29. *& Theodot. Gen.* 3. 1.

Κηρὸς, cera בלהל *Th. Pſal.* 57. 9.

Κηρύσσειν, prædicare קרא *S. Pſal.* 104. 1. *A. S. Th. Prov.* 1. 21.

Κῆτος, cetus תנין *Incer. Job* 7. 12. *Symmach. Pſalm.* 73. 13. *Aquila*, *Heſai.* 27. 1. *A. Exod.* 7. 9. *in Appendice.*

Κιβωτὸς, arca תבת תבה *A. Gen.* 6. 16. *A. S. Exod.* 2. 3. *Item S.* 1. *Reg.* 6. 18. ארון *Joſ.* 6. 6. *At S. Th.* 1. *Reg.* 14. 18.

Κιγκλίδωτὸς, cancellatus שבכה *A.* 3. *Reg.* 1. 2.

Κιγκλὶς, cancelli אולם *Syrus*, *Ezech.* 8. 16.

Κίδαρις, cidaris, tiara מצנפת *A. Th. Exod.* 28. 37. *& A. S.* 39. *Item Incer. Levit.* 8. 9. *Item* צפירת *S. Heſai.* 28. 5.

Κίθαρα, cithara כנור *S. Th.* 1. *Reg.* 16. 16. *A.* 1. *Reg.* 16. 23. *A.* 1. *Paralip.* 25. 3. *Aq. Pſalm.* 70. 22. *& 80.* 3. *Item* 136. 2. שגב *Symm. Job* 21. 12. *Incert. Pſalm.* 150. 4.

Κιθαρίζω, periclitor; κιθαριεῖται, periclitabitur סכן *Th. Job* 34. 9.

Κίνδυνος, periculum אסון *S. Gen.* 42. 4.

Κινέω, moveo; ἐκίνησα ואניעה *Symmach. Job* 16. 4. κινεῖσθαι, moveri לנוע *Incert. Jud.* 9. 11. דניעו κινεῖτε, movete, *Symmach. Heſai.* 13. 2. *Item* ἐκίνησε, moviſti הנעת *S. Exod.* 20. 25. ἐκίνησε חנעם *A. Pſal.* 17. 8. *Item* רחש *S. Pſ.* 44. 2. רמש *Aq.* κινεῖσθαι, moveri, *Gen.* 1. 28. הרמש κινούμενα.

Κίνημα, commotio ועה *Th. Heſai.* 28. 19.

Κίνησις, commotio שאת *S. Job* 13. 11. *Item* שת *S. Job* 41. 16.

Κινάμωμον, cinnamomum אהלות *Incer. Cant.* 4. 14. קנה *Th. Jerem.* 6. 20.

Κίρρος, fulvus פו *Aq. Prov.* 8. 19. *Item Aq. Heſai.* 13. 12.

Κισσὸς, hedera קיקיון *S. Jona*, 4. 6.

Κιχρῶ, commodo, mutuo do; κιχρᾷ מלוה *Symmac. Pſalm.* 111. 5.

Κλαγγὴ, clangor, ſonus buccinæ רעכה *Symmachus*; *Job* 39. 19.

Κλάδευσις, putatio ומיר *A. S. Cant.* 2. 12.

Κλάδος, ramus ונקה *S. Job* 8. 16. *& Heſai.* 53. 2. סנף *S. Heſai.* 27. 10.

Κλαίω, fleo; ἔκλαυσε, fleverunt ויבכו *S. Jud.* 2. 4. *& Pſalm.* 77. 64. *A. S. Pſalm.* 58. 11. *S. Mal.* 2. 13.

Κλάνιον, clanium, armillæ genus אצעדה *Aquila*, 2. *Reg.* 1. 10.

Κλάσμα, fruſtum פת *Th. Jud.* 19. 5. κλασμάτων פתים *Th. Levit.* 6. 21. *in Appendice.*

Κλαυθμὸς, fletus בכא *A. Pſal.* 83. 7. בכי *Aq. Heſai.* 15. 5. *S. Heſai.* 30. 19. *Malach.* 2. 13.

Κλαυθμῶνις, fletus בכים *S. Jud.* 2. 4.

Κλάω, frango; κεκλασμένους, fractos שבורי *Symmac. Pſalm.* 146. 3.

Κλεὶς, clavis מכתח *Aquila*, *Theodotio*, *Heſai.* 22. 22.

Κλείω, claudo; κλείσει, claudet וכמר *Aq. Theodot. Heſai.* 22. 21. ἔκλεισεν סגרו *A. Joſ.* 2. 7. ἐκλείσθησαν, & clauſi ſunt ויסכרו *Symmac. Gen.* 8. 2. κλεισθῆναι בום *S. Pſalm.* 54. 25.

Κλέπτης, fur גנב *Aq. Prov.* 6. 30. *& 29.* 24. *Symm. Quinta Editio*, *Oſee* 7. 1.

Κλέπτω, furor, aris; ἐκλάπης με, furatus es me, *Inc. Gen.* 31. 26.

Κληδονίζω, hariolor; κληδονιζόμενοι תוחשו *Incert. Levit.* 19. 26. κληδονιζόμενος מעתנים *Aquila*, *Mich.* 5. 12.

Κλήδων, divinatio; κληδόνων, divinationum חלמי *A. Th. Jerem.* 27. 9.

Κλῆμα, palmes פאת *A. Levit.* 19. 27. *dub.* κλήματα, palmites *Theod. Pſalm.* 79. 12. שרמת *Symmac. Heſai.* 16. 8.

Κλῆμαξ, palmes ומיר *Theodotio*, *Heſai.* 25. 5. κλήματίδες, palmites, rami שדרים *Aquila*, *Symmachus*, *Gen.* 40. 10.

Κληρονομία, hæreditas נחלה *A. Pſal.* 67. 10. *Symm. Heſai.* 49. 8. *Aquila*, *Deuter.* 4. 20. *in Append.*

Κληρονομῶ, in hæreditatem do; κληρονομήσει לנחיל *A. Prov.* 8. 21. *A. Th. Prov.* 28. 10. (ἵνα) ἐκληρονόμησε בהנחיל *A. Deut.* 31. 8.

Κληρονομῶ, poſſideo, hæreditate accipio; κληρονομῆσαι, hæreditate accipere לחורים *Incerti*; κληρονομήσουσι הנחילות *Omnes*, *Pſalm.* 5. 1. לרשתה κληρονομῆσαι *aurlul*, *S. Deut.* 11. 11.

Κληρονομία, hæreditas נחלת *Incer. Deut.* 9. 26. *& Joſ.* 24. 30. *S. Th. Job* 27. 13. *A. Pſalm.* 73. 2.

Κληρονόμος, hæres, *S. Jer.* 49. 1.

Κλῆρος, ſors, clerus נחלת *Incer. Num.* 27. 8. אחזה *Incert. Levit.* 14. 34. גורל *Aq. Symmac. Levit.* 16. 8. *& Joſ.* 21. 20. חלקת *A. S.* 2. *Reg.* 2. 16. κλῆρων מחזים *S. Pſalm.* 67. 24. κλῆρος כשפתים *Aq. Geneſ.* 49. 14. *A. Jud.* 5. 16.

Κληρωσία, poſſeſſio, hæreditas נחלת *S. Pſalm.* 44. 5. *& 73.* 2.

Κλῆσις, multitudo קהל *Aquila*, 1. *Reg.* 14. 38.

Κλητὸς, vocatus מקרא *Aq. Symmac. Heſai.* 48. 12.

κλητοὶ, vocati קרואי *Aquila, Symmachus, Theodotio, Prover.* 9. 18.

Κλίβανος, clibanus, fornax תנור *Inc. Lev.* 2. 4. *A. S. Th. Heſai.* 31. 9.

Κλίμα (*al.* κλῆμα) פאת *Aq. Levit.* 19. 27. *dub.* κλίμακα פאתי *S. Num.* 24. 17. *Vera lectio eſt* κλίμα: *ſignificat autem* latus, *vel* pars *quædam capitis. Vide in ipſo loco, & in Lexico Hebraico ad vocem* פאה

Κλίνη, lectus מטה *Aq. Symmac. Gen.* 47. 31. *Inc.* 1. *Reg.* 28. 23.

Κλίνω, inclino, declino; ἐκλίνατο, & declinavit ויט *Incer. Jud.* 16 30. ἐκλιναν, & declinaverunt ויטו *A. Theod.* 1. *Reg.* 8. 3. κεκλιμένος, inclinatus אט 3. *Reg.* 21. 27. κλίνατε רצה *Incert. Jud.* 19. 9. κεκλικώς רד *Inc. Jud.* 19. 11. *Item* κλιθήσονται נטו ἐκλινθησαν; & inclinabuntur וישחו *A. Eccleſ.* 12. 4.

Κλίτος, latus; κλιτῶν, laterum קצות *Inc. Exod.* 28. 24. *&* 37. 18. κλίτος צלע *Inc.* 2. *Reg.* 16. 13.

Κλοιός, vectis, catena, torques מטה *Incer. Levit.* 26. 13. מוטה *Th. Heſai.* 58. 6. *S. Heſai.* 58. 9. שלש *Aq.* 2. *Reg.* 8. 7. על jugum *Th. Heſai.* 10. 27. רביד *A. Ezech.* 16. 11. κλοιῶν, torques עקות *Incert. Jud.* 8. 26. κλοιὸς עבות *Th. Pſal* 118. 4.

Κλονέω, moveo, commoveo; ἐκλονήθησαν, moti ſunt, commoti ſunt; ἐκλονήσας הרגזת *A.* 1. *Reg.* 28. 15. ירגזון *Aq. Exod.* 15. 4. *&* 2. *Reg.* 7. 10. *&* 18. 33. κλονεῖσθε, commoveamini, conturbemini רגזו *A. Pſal.* 4. 4. *A. Heſai.* 14. 9. *&* 16. *& Gen.* 45. 24. *in Appendice.* κλονήσας לנוע *S. Jud.* 9. 13.

Κλόνος, commotio רגז *Aquila, Job* 3. 17. *&* 26. *Item* 14. 1.

Κλοπὴ· ὡς ὃν κλοπῇ, quaſi furtim *Symmachus, Job* 4. 12.

Κλύζω· κλύζων, inundans שוטף *Aquila, Symmach. Heſai* 28. 15.

Κλύδων, neo; κυκλούμενος, netus שני *Inc. Exod.* 28. 5. משור *Th. Exod.* 28. 6.

Κλῶσμα, vitta, faſcia פתיל *Theod. Jud.* 16. 9. *Inc. Exod.* 28. 28.

Κναφεύς, fullo כובס *Aquila, Symmachus, Theodotio, Heſai.* 7. 3.

Κνάω, ſcalpo; κνᾶσθαι, ſcalpere לחתגרד *Heb. Interp. Job* 2. 8.

Κνήμη, femur, crus שוק *Reliqui, Exod.* 29. 22. *Inc. Levit.* 7. 32. *Item Aquila,* 1. *Reg.* 9. 24. *& Sym. Prov.* 26. 7. *Incert. Levit.* 8. 25. *&* 9. 21.

Κνημὶς, crus שוק *Reliqui, Levit.* 8. 25. *in Appendice.*

Κνίζω, vellico; κνίζει, vellicat קורץ *Aquila, Theod. Prov.* 6. 13. *Aquila, Symmachus, Theodotio, Proverb.* 16. 30.

Κνίδη, ἴδαι, urtica סרפד *Symmac. Heſai.* 55. 13.

Κοιλὰς, vallis עמק *A. S. Th. Gen.* 14. 3. *Incer. Joſ.* 7. 24. 26. *Reliqui, Joſ.* 13. 19. *Aquila, S. Joſ.* 15. 27. *Aq. S. Th.* 2. *Reg.* 17. 2. *S. Job* 39. 10. *& alibi ſæpe. Item* עמק *Th. Jud.* 5. 14. *legit haud dubie* עצב *Item* ואב *Th. Jud.* 7. 25. *Item* גי *Th.* 1. *Reg.* 13. 18. *Item* שעלח *S. Heſai.* 32. 19.

Κοιλία, venter קרב *Reliqui, Levit.* 7. 3. *Inc. Levit.* 1. 9. *&* 4. 8. *&* 8. 16. בטן *Incert. Jud.* 3. 21. *Item* מעורה *Incer.* 1. *Reg.* 23. 3. *forte mendum. Item* מעי *A. Pſalm.* 39. 9.

Κοῖλος, cavus עמק *Aq. Theodot. Levit.* 13. 3. κοιλοτέρας, חתתית *Symmachus, Jud.* 1. 13. κοιλοτέρα שפל *Inc. Levit.* 14. 37.

Κοιμᾶσθαι, dormire שכב *Incerti, Jud.* 16. 14. *&* 1. *Reg.* 2. 22. κοιμωθήσῃ תשכב *A. Job* 21. 18. *A. S. Th. Prov.* 6. 9. *Theodot. Exod.* 22. 19. κοιμήσω, dormire faciam והשכבתי *A. Oſee* 2. 18.

Κοίμησις, lectus, ſtratum משכבה *Symmachus, Jud.* 4. 18.

Κοινολογέομαι, ſimul colloquium miſceo; ἐκοινολογούμεθα, *S. Pſal.* 54. 15. colloquebamur, colloquia mutua habebamus.

Κοινόομαι, *vide* κοινόω.

Κατακλίνω, accumbere שכב *Aq. Symm. Th. Deut.* 11. 19. κατακλινεῖται, accumbet רבץ *Symmachus, Heſai.* 27. 10.

Κοίτη, lectus משכב *Th. Job* 7. 13. *A. S. Pſalm.* 4. 5. כעין *Incer. Job* 38. 40.

Κοιτὼν, cubiculum חדרה *Incert. Jud.* 15. 1. *& Gen.* 43. 30. *in Appendice.*

Κόκκινος, coccinum תלעת *Incert. Exod.* 28. 5. *Symmachus, Exod.* 35. 23. *Symmachus, Heſai.* 1. 18. *Theodot. Exod.* 28. 6. *Symm. Th. Levit.* 14. 4. *Item* שני *Alii, Joſ.* 2. 21.

Κόκκος, coccus שני *Aq. Cant.* 4. 3.

Κολάζω, punio, caſtigo; κολάσει, puniet וקבץ *Sym. Prov.* 22. 23. ἐκόλασεν, punivit ויכניע *A.* 2. *Reg.* 8. 1.

Κολακεύω, adulor, *S. Job* 19. 17.

Κόλασις, punitio, pœna משכול *Incert. Ezech.* 44. 12.

Κολεὸς, vagina תערה *Incert. Ezech.* 21. 30.

Κολλάω, agglutino, hærere facio; ἐκολλήθησαν, conglutinati ſunt והדביקו *Aq.* 1. *Reg.* 31. 2. *&* 2. *Reg.* 1. 6. *A. Job* 19. 20. κολλῶνται, conglutinantur יגעו *Theod. Job* 41. 7. κολλωμένους הרבקים *Aquila, Deuter.* 4. 4. *in Append.* κολλᾶσθαι לרבקה *Aquila, Deut.* 30. 20. *in Appendice.*

Κόλλα, gluten דבק *Aq. Heſai.* 41. 7. *eſt alia lectio.*

Κόλλησις, conglutinatio דבק *A. Heſai.* 41. 7.

Κολλύρα, collyra, placenta רקיק *Aq. Exod.* 29. 2. צלול *S. Jud.* 7. 13. כבר *S.* 1. *Reg.* 2. 36. *Item* κολλύρας כסרות *S.* 1. *Reg.* 10. 4. κολλύρας חלות *Aquila, Symm. Theodotio, Levit.* 2. 4. *Item Incert. Levit.* 7. 12. *& Levit.* 8. 26.

Κολλύρια, collyria, *Incer.* 3. *Reg.* 14. 3.

Κολλυρὶς, collyris, *Inc. Levit.* 7. 12. κολλυρίδας, collyridas חבריה *Inc.* 2. *Reg.* 13. 5.

Κολοβίτης, defectio קצר *A. Exod.* 6. 9.

Κολοβόω, decurto; ἐκολοβώθη ותקצר *Inc. Jud.* 16. 16. *Item* קצב *Sym. Th. Heſai.* 28. 20.

Κολοκυνθὶς, colocynthis מקשה *Incert.* 4. *Reg.* 4. 39.

Κόλουσις, finis חק *Theod. Job* 19. 27. *Aquila, Sym. Pſalm.* 88. 31.

Κόλπωμα, ſinuoſitas חיק *A. Ezech.* 43. 13.

Κολυμβάω, urino, as; κολυμβᾶσαι, urinare *vel* urinâri שחות *S. Heſai.* 25. 11.

Κολυμβήθρα, piſcina ברכה *Aquila, Theod.* 2. *Reg.* 2. 13. *Aq. Symmach.* 2. *Reg.* 4. 12. *S. Heſai.* 22. 11. *S. Cant.* 7. 4.

Κομίζω, fero, deferò; κομίζοντες, deferunt יקחו *Symmac. Theod. Job* 27. 13. κομίσατε, deferetis תעבדו *Incert. Joſ.* 23. 7. ἐκομίσαντο, tulerunt ויגל *Incert.* 1. *Reg.* 30. 18.

Κονδυκοφόρον, *ubi LXX.* κολοκυνθοφόρον. *In Notis Append. Levit.* 22. 23.

Κόνδυ, condy, *vaſis, vel ſcyphi genus* גביע *LXX. Th. Gen.* 44. 2.

Κονιάζω· κεκονιαμένῳ, pulvere conſperſus, *Symm.* 2. *Reg.* 1. 2.

Κονίζω· ἐκονίζετο, in pulvere volvebatur, *Inc. Geneſ.* 32. 24. ויאבק & luctabatur, *quod idipſum videtur eſſe ac* in pulvere volvebatur.

Κονιορτὸς, pulvis מץ *Incert. Pſalm.* 1. 4. עבר *Incert. Thren.* 3. 29.

Κόνις, pulvis עפר *Symmac. Job* 5. 6. *&* 40. 8. *Item S. Pſal.* 24. 30. *&* 29. 10.

Κόντος, contus, haſta רמח *A. Num.* 25. 7.

Κονύζα, conyza; κονύζης, conyzæ כרבר *Aq. Theod. Heſai.* 55. 13.

Κοπάζω, ceſſo, quieſco; κοπάσουσιν, ceſſabunt, *Reliqui, Ezech.* 2. 7. ἐκόπασεν חדלו *Theodot. Job* 3. 17. κοπάσει, ceſſet, remittat יחדל *Aquila, Cant.* 2. 17. *&* 4. 6.

Κοπετὸς, luctus, planctus קינה *Theodotio, Ezech.* 27. 32.

Κοπὴ, ſciſſio, reſciſſio כריתה *A. Deut.* 14. 1.

Κοπιάω, laboro; κοπιάσεις, laborabis, defatigaberis תלאה *Th. Job* 4. 2. ἐκοπίασα, laboravi התרשתי ἐκοπίασε, laboravit, defatigatus eſt ויגע *Inc.* 1. *Reg.* 14. 28.

28. *Item* κοπῶ אעתק *A. Job* 9. 29. *A. Prov.* 23. 4. *Th. Pſalm.* 31. 3. עמל S. *Prov.* 16. 26.

Κόπος, labor, defatigatio עמל *Theod. Job* 16. 2. *A. Pſalm.* 93. 20. *Symmachus, Prov.* 31. 7. *Item* יגיע *Pſ.* 127. 2.

Κοπιῶ, laboro; κοπιῶν הלאות *Symmac. Heſai.* 7. 13. ἐκοπίασα נלאיתי *S. Heſai.* 1. 14. κόπτωσί με חלאני *Symmachus, Job* 16. 7. κοπιῶς יחדל *A.* 1. *Reg.* 9. 5. יגע *S. Eccleſ.* 10. 15.

Κόπρος, ſtercus, ſimus דמן *S. Jerem.* 22. 19.

Κόπρος, ſtercus דרא *Aquila, Symmac. Theod. Heſai.* 36. 12. פרש *Aq. Malach.* 2. 3. *Item* הגלל *Incert.* 3. *Reg.* 14. 10.

Κοπρών, ῶνος, ſtercorarium כתראורין *Inc.* 4. *Reg.* 20. 27.

Κόπτω, ſcindo, exſcindo; κόψουσι, ſcindent ויקצו *A.* 2. *Reg.* 4. 11. κεκομμένον נתוק *Aq. Levit.* 22. 24. ἔκοψαν, ſciderunt, ruperunt ויכרתו *Symm.* 1. *Reg.* 31. 9. κόψονται, plangent וספדו *Incert.* 3. *Reg.* 14. 13. *Aquila, Symm. Zach.* 12. 10. ἔκοψαν ויכרתו *S.* 1. *Reg.* 31. 9. *A. Deut.* 10. 5. *in Append.* κόπτης תכתוש *A. Th. Prov.* 27. 22.

Κοπιάω, laborioſus; κοπιῶσι, laborioſi יגעים *S. Eccleſ.* 1. 8.

Κόραξ, corvus ערב *Samaritanus, Exod.* 8. 17. ערב *Incert. Levit.* 11. 15. *A. Deut.* 14. 14. *in Append. Aq. S. Th.* 3. *Reg.* 17. 6.

Κοράσιον, puella, *vel* puellula; κόρα, puella נערת *Symm. Gen.* 24. 61. *Exod.* 2. 5. *Prov.* 9. 3.

Κορέννυμι, ſatio; κορεσθῆναι, ſatiantem משביע *Incert. Pſalm.* 102. 5. κορεσθήσονται, ſaturabuntur וישבע *S. Pſ.* 21. 26.

Κόρη, pupilla אישון *A. S. Pſal.* 16. 8.

Κορμός, truncus גוע *A. S. Th. Heſai.* 11. 1. יונקו *A. Th. Job* 14. 7.

Κόρος, cumulus חבר *A. S. Exod.* 8. 14. *tres Interpr. Ezech.* 45. 13.

Κόρος, cororum, *eſt genus menſuræ* כר *Aq. Sym.* 3. *Reg.* 5. 11.

Κορυφαῖος, coryphæus קוץ *Aq. Ezech.* 23. 23. *Alii quaſi nomen proprium habent, & reddunt* Coc.

Κορυφή, cacumen ראש *Incerti, Jud.* 9. 36. *A. Theod. Ezech.* 8. 3. מצורת *Th.* 1. *Reg.* 24. 23. קדקד *Symmac. Pſalm.* 67. 22.

Κοσκινῶ, cribrabo ומנעתי *Aquila, Symmac. Amos* 9. 9.

Κόσκινον, cribrum כברה *A. S. Amos* 9. 9.

Κοσκίνωμα, craticula, *Incer. Exod.* 35. 12. κοσκίνωμα ἀντωσὸν, craticula in modum retis סבכר *Reliqui, Exod.* 27. 4. *in Appendice.*

Κοσμῶ· κοσμήσει, ornabit, *lege* κοιμήσει, dormire faciet ישכיב *S. Job* 38. 37.

Κόσμια, ornamenta שהרנים *Sym. Jud.* 8. 21.

Κόσμος עד ornamentum, *Incer. Exod.* 33. 4. *in Appendice.*

Κόσυμβος, nodus; κόσυμβοι, nodi שבצת *Exod.* 28. 39.

Κουρά, tonſura גז *diviſa voce* בארגז *ita ut legeretur* באר גז ἐν ὑφῇ κουρᾶς, in textura tonſuræ *Aq.* 1. *Reg.* 6. 8. 12 *A. Pſalm.* 71. 6.

Κουρεύς, tonſor, *Incert. Jud.* 16. 19.

Κοῦφος, levis רקם *Incert. Exod.* 23. 15. *Item* נקל *Item* קלקל *Reliqui, Num.* 21. 5. κούφη קלה *Aq. S. Th. Jerem.* 2. 23.

Κούφως ἐκοπίασα, leviter feci קלחי *S. Job* 39. 34.

Κόφινος, cophinus דוד *S. Pſalm.* 80. 7. κόφινοι, cophini דודאי *S. Jerem.* 24. 1. סלי *A. Gen.* 40. 16.

Κράζω, clamo; ἐκέκραξαν, clamaverunt זעקו *Incert. Jud.* 6. 7. *Th. Jud.* 10. 10. *& Incer. Jud.* 18. 22.

Κραιπαλάω· κεκραιπαλημένοις, crapulatus מטרנן *Aquila, Pſal.* 77. 65.

Κράσπεδον, fimbria מעיל *S.* 1. *Reg.* 15. 27. בציצית *A. Th. Ezech.* 8. 3. τῦ ἄκρου τῦ κρασπέδου, extremitate fimbriæ בכנף *S.* 1. *Reg.* 15. 27.

Κραταιὸς, validus, robuſtus אבין *Symmachus, Job* 9. 19. אדיר *Symmachus, Heſai.* 33. 21.

Κραταιόω, roboro, corroboro; κραταιωσον, robora חזק *Aquila, Deut.* 3. 28. ἐκραταίωσε, roboravit ותאמץ *Symmach. Proverb.* 31. 17. ἐκραταιώθη, roboratus eſt יעז *A. Pſalm.* 51. 9. κεκραταιωμένος עז *A. Heſai.* 19. 4. κραταιώμενος מחזק *S.* 2. *Reg.* 3. 6.

Κραταίωμα, fortitudo בטוב *A. Symmac. Jerem.* 48. 14. κραταιώματα עצורות *Th. Heſai.* 41. 21.

Κραταιῶς, vehementer בחזקה *Incert. Jud.* 8. 1. *&* 21. *Reg.* 2. 16.

Κραταίωσις, corroboratio, *A.* עוז *Heſai.* 42. 25.

Κραταιοί, fortes אמיצים *Aquila, Zachar.* 6. 3. *Aq. Amos* 2. 16.

Κραταιὸν, validum עיר *Sym. Pſalm.* 48. 15. *forte legit* עזר

Κρατῶ, teneo, retineo, impero; ἐκράτησε, tenuit החזיק *Incer. Jud.* 7. 8. κρατήσουσι, imperabunt ירדו *A. Pſalm.* 48. 15. *Item* κρατῶν אחז *Aq. & Quinta Editio, Pſalm.* 53. 1. κρατούμενος, detentus נאחז *Symmach. Gen.* 22. 13. *in Appendice.*

Κρατὴρ, crater קבערת *Symmach. Heſai.* 51. 17. *Incer. Exod.* 37. 17.

Κράτος, fortitudo, imperium, potentia עז *A. Gen.* 49. 3. *Pſal.* 28. 1. *Symmachus, Pſalm.* 29. 8. *Aquila, Sym. Pſal.* 8. 3. *& alibi* עוז *Symmach. Heſai.* 42. 25. גבורה *Symmach. Prov.* 8. 14.

Κραυγάζω, clamo; κραυγάσω, clamabo אצעק *Symm. Job* 19. 7.

Κραυγὴ, clamor, *Sym. Pſalm.* 54. 19. זעקה *Aquila, Symmachus, Theodotio, Heſai.* 15. 8. ועקה *Symmach. Eccleſ.* 9. 17.

Κρεάγρα, creagra, fuſcinula extrahendis carnibus; *Incert. Jerem.* 52. 18.

Κρέας, caro; κρέα, (*ſic*) carne בשר *Inc. Gen.* 41. 2. *S. Theod. Heſai.* 66. 17. *Aquila, S. Th.* 3. *Reg.* 17. 6. *Aquila, Job* 12. 10. *&* 19. 20. שאר *Aq. Symmachus, Pſal.* 77. 20.

Κρείσσων, melior טוב שוב *bis Theod. Jud.* 11. 25. טובה *Theodot. Jud.* 15. 2.

Κρεμάω, ſuſpendo; κρέμασον, ſuſpende תוקע *Sym. Numer.* 25. 4. ἵνα κρεμάσωμεν αὐτὸς, ut ſuſpendamus eos ותקעם *S.* 2. *Reg.* 21. 6. κρεμάμενος, ſuſpenſus נאחז *Syrus & Hebr. Gen.* 22. 13. תלוי *A. Th. Deut.* 21. 23. *A. S. Pſal.* 136. 2.

Κρημνίσωμα *&* κρημνίσωμα, crepido עזרה *Aq. Ezech.* 43. 14.

Κρίθινον, hordeaceum שערים *Inc. Jud.* 7. 8.

Κρίκος, circulus חוח *S. Heſai.* 37. 29. *Item* κρίκοι, circuli בתים *A. Exod.* 30. 4. *&* קרסי *Aq.* 35. 11. *Sed hoc poſtremum non vacat ſuſpicione:*

Κρίμα, judicium דבר *Inc. Exod.* 23. 7. *Item* משפט *Theod. Jud.* 13. 12. *A. S. Job* 34. 5. *Incert. Pſal.* 7. 7. *Theod. Job* 9. 15.

Κρίνον, lilium; κρίνα, lilia שושנים *A. Pſal.* 44. 1. *A. Pſalm.* 59. 1.

Κρίνω, judico דין κρινῶ, judicabit ידין *S. Gen.* 6. 3. *Item* κρίνῃ ἔκρινε, *&* judicavit וישפט *Incer.* 1. *Reg.* 7. 15. *item A. Pſ.* 9. 5. *&* *A. Pſ.* 10. *ſecund. Heb.* 18. *A. S. Theod. Pſalm.* 25. 1. *& alibi paſſim.* κρίνῃ ἔκρινεν וידינון *Incer. Jud.* 8. 1.

Κριὸς, aries איל *Syrus & Hebræus, Gen.* 22. 13. *Th. Exod.* 35. 23. *A. Sym. Th. Exod.* 25. 5. *S. Exod.* 35. 23. *Incer. Pſalm.* 28. 1.

Item Κριὸς, arietes, *inſtrumentum bellicum* צנה *Incer. Ezech.* 26. 8.

Κρίσις, judicium משפט *Incer. Levit.* 5. 10. *&* 24. 22. *& Alii paſſim* דין *Aq. Th. Job* 19. 29. ἐκ κρίσεως כרן *Incer. Exod.* 2. 11. *Item* בלולית *Symmachus, Heſai.* 28. 7.

Κριτὴς, judex; κριταὶ, judices שפטים *Sym.* 1. *Paral.* 26. 29.

Κρίσσωμα, frons atrii אילים *A. Ezech.* 40. 14.

Κρόκη, ſubtegmen חוט *S. Jud.* 16. 12.

Κροκωφάντης, peplos intextos נשפורת *Aq. Heſai.* 3. 19.

Κρίζαφος, tempus, pars capitis רקה *Incer. Jud.* 4. 21.
Κροτέω, plaudo; κροτήσατε, plaudite תקע *Incer. Pſal.* 46. 2.
Κρουσμὸς, ſcatebra, ſcaturigo צנור *A.* 2. *Reg.* 5. 8.
Κρουνὸς, fons, ſcatebra צנור *S. Pſalm.* 41. 7.
Κρῦσμα, percuſſio מרוה *S. Heſai.* 1. 6.
Κρύω, pulſo; ἐκρύσαν, & pulſaverunt מתרפקים *Incer. Jud.* 19. 22.
Κρυξὶς, clanculum חרש *Incer. Joſ.* 2. 1.
Κρύος, glacies חנמל *A. Pſal.* 77. 47. *Vox Hebraïca ſignificat* grando.
Κρυπτὸς, occultus; κρυπτὰ, occulta, *ſive* debilia loca, *quæ facile invadi poſſunt* ערות *Aquila, S. Gen.* 42. 9. *Item* κρυπτὰ, anus עפליהם *S. Deut.* 28. 27. & 2. *Reg.* 5. 6. & 9. ἐν κρυπτῷ, in abſcondito בסתר *Th.* 2. *Reg.* 12. 12.
Κρύπτω, abſcondo; κρύψωσι יעליטו *Incer. Levit.* 20. 4. & *paſſim.* ἔκρυψας, abſcondiſti צפנת *Symmac. Pſal.* 30. 20. κεκρυμμένῳ, abſconditus בצנן *Aquila, Theod. Job* 15. 20. κεκρυμμένων צפן *A. Pſal.* 16. 14. κρύψει *S. Job* 13. 8. κρύπτεται מסתתר *Sym.* 2. *Reg.* 26. 1. טמר *A. Sym. Theod. Pſal.* 12. 2. טמן *S. Pſalm.* 63. 6. κεκρυμμένους, abſconditos מטמוני *Aq. Deut.* 33. 19. *in Append.* סתר *Job* 34. 22. *Pſalm.* 12. 2. & *alibi.* ἔκρυψε התבאזה *Incert. Joſ.* 6. 17.
Κρύσταλλος, cryſtallus, glacies כרד *Sym. Job* 38. 22. κρύσταλλος ὑδατώδης, cryſtallus pellucida וכוכית *Sym. Job* 28. 17.
Κρύφα, clam, in abſcondito בסתר *Symmachus, Job* 23. 10.
Κρυφαῖος, abſconditus סתר *S. Pſalm.* 80. 8. מסתתר *S. Th. Heſai.* 45. 15.
Κρυφῇ, clam חמשרת *Incer.* 4. *Reg.* 13. 5. *Incert.* 2. *Paralip.* 26. 21.
Κρυφῇ, clam, occulte חרש *Incer. Joſ.* 2. 1. במסתרים *S. Pſal.* 63. 5.
Κρυφιασταὶ, occultorum interpres חרשם *A. Gen.* 41. 8, & *Exod.* 7. 11. & 22.
Κρύφιος, abſconditus אשר־חוה *Incert.* 4. *Reg.* 2. 24.
Κρωσσὸς, fimbria; κρωσσὰς, fimbrias עבתות *Incer. Ex.* 28. 24. & 25.
Κτάομαι, poſſideo; ἐκτησάμην, poſſedi קניתי *Hebr. Interp. & Syrus, Gen.* 4. 1. ἔκτισε, poſſediſti קנית *S. Exod.* 15. 16. *Prov.* 18. 15. *Aq. S. Th. Prov.* 8. 22.
Κτείνων, occidere קטל *Aquila, Symmachus, Pſalm.* 138. 19.
Κτενισὸν, pectinatum שרוקות *Symm. Heſai.* 19. 9.
Κτῆνος, jumentum, pecus בעיר *A. S. Gen.* 45. 17. בהמה *A. Gen.* 1. 26. *A. S. Th. Lev.* 27. 26. *S. Job* 35. 11. *Item* מקנה *Th. Jud.* 18. 21. *Item* חיה *Incert. Gen.* 9. 2. κτήνη אחלים *Incert. Gen.* 13. 3.
Κτηνωδῶς, jumenti more בהמות *Symmachus, Pſal.* 72. 23.
Κτῆσις, poſſeſſio קנין *Aq. S. Th. Pſal.* 103. 18. גלת *Symm. Jud.* 1. 15. קינים *Aquila, Ezech.* 2. 10. מקנה *Incert. qui videtur Aquila eſſe, Gen.* 31. 18. *in Append.* & *Jud.* 18. 21. *Item* מכר *S. Deut.* 18. 8.
Κτίζω, creo; ἔκτισε, creavit ברא *A. S. Th. Gen.* 1. 1. *Item A. S. Jerem.* 31. 22.
Κτιστὴς, creator בורא *S. Heſai.* 43. 15.
Κτύπος, ſtrepitus חוח *Sym. Job* 28. 26. *Aquila, Job* 38. 25.
Κυβέρνησις, gubernatio תחבולות *S. Job* 37. 12.
Κύημα, partus; κυήματι תרן *S. Th. Gen.* 3. 16. *in Appendice.*
Κυκάω, tumultuor, res miſceo, turbo; κυκᾷ, tumultuantur רגשו *S. Pſalm.* 2. 1.
Κύκησις, tumultus, perturbatio רגשות *Symm. Pſalm.* 63. 3.
Κυκλεύω, gyro; κύκλωσάν, gyra, circumda תכב *Symmachus, 2. Reg.* 5. 23.
Κυκλοῦν, in orbem מסבורת *S. Job* 37. 12.
Κύκλῳ, circum סביבות *A. Exod.* 7. 24.
Κύκλος· κύκλῳ, circum, in circuitu בביב *A. Th. Job.* 10. 8. סביבת *S. Th. Exod.* 7. 24.
Κυκλῶν, circuire סבב κύκλωσεν, circumi סב *A. Th.* 1. *Reg.* 22. 18. ἐκύκλωσαν, circuierunt כבו *Inc.* 2. *Reg.* 14. 20. *S. Pſal.* 7. 8. *Incert.* 2. *Paralip.* 4. 2. *Aquila, Sym. Pſal.* 21. 17. κυκλῶσι קסב *Incert. Heſai.* 28. 2.
Κύκλωσις, circuitio, circuitus מרקח *Symmach. Pſal.* 65. 11.
Κύκνος, cycnus חסידה *Symm. Job* 39. 14. קסר *Theod. Soph.* 2. 14.
Κυλικίον, parvus calix שדה *A. Eccleſ.* 2. 8.
Κυλισμὸς, convolutio, circumvolutio מעגל *Theodot. Prov.* 1. 18.
Κυλίω, volvo; κύλισε, volve גול *Aquila, Pſalm.* 36. 5. ἐκυλίετο, volvebatur ויאבק *A. S. Gen.* 32. 24. κυλισμὸν מתהך *Incerti, Jud.* 7. 13. *Item* κυλίσασι ויגל *S. Amos* 5. 24.
Κῦμα, fluctus גל *Symm. Job* 38. 11. & *Pſalm.* 41. 7. *A. Pſal.* 64. 8.
Κυμάτιον χρυσοῦν, cymatium tortile זר *Incer. Exod.* 25. 24. & κυμάτιον, cymatium זר *Incert. Exod.* 37. *ſæpe.*
Κύμινον, cyminum כמן *Sym. Heſai.* 28. 27.
Κυνηγέται, venatores כלבים *Th. Pſal.* 21. 17.
Κυνοκέφαλος, cynocephalus, caput canis ראש כלב *S.* 2. *Reg.* 3. 8.
Κυνόμυια, cynomyia ערב *Incer. Exod.* 8. 17. ערב *S. Pſalm.* 77. 45.
Κυπαρίσσινος שמן *Incer.* 3. *Reg.* 6. 23.
Κυπάρισσοι ברושים *Incer. Pſalm.* 103. 17.
Κύπριος, cyprinus הכפר *Quinta Edit. Cant.* 1. 14.
Κύπτω, incurvo me; ἐκύφθη, incurvatus ſum, *Inc. Pſal.* 34. 14. κύψαι השתחל *Sym. Heſai.* 25. 12.
Κυριεύω, dominor; κυριεύσει, dominabitur ירשלם *Aquila, Symmachus, Eccleſ.* 2. 19. κυριεύων, dominans אדון *A. Joſ.* 3. 11.
Κύριος, Dominus יהוה *paſſim Omnes.*
Κύριος, dominus אדון *paſſim* חמי *Incert. Gen.* 18. 12. *Item* סלע *Incer. Num.* 20. 10.
Κυρόω, ratum facio, ſtatuo; ἐκύρωσα, ratum feci הקימתי *A.* 1. *Reg.* 15. 13. *Alius Codex Symmache tribuit. Item*, καὶ ἐκυρώθη, confirmatuſque eſt ויקם *Aq. Gen.* 23. 17. *in Appendice.*
Κύω, pario; κύουσι, pariunt שלדים *S. Geneſ.* 31. 13. *in Append.* ἔκυσεν, peperit ותהר *S. Pſ.* 50. 6. ἔκυσθε חרות *Incer. Job* 3. 2.
Κύων, canis כלב *Omnes.*
Κωκυτὸς, luctus, cocytus, *vox Latine ab Hieronymo uſurpata* צוחה *S. Pſal.* 143. 14.
Κώλυμα, impedimentum. כלאים *Incerti Levit.* 19. 19. *Th. Deut.* 22. 9. *Videtur Theodotio nonniſi ex affinitate Hebraïcæ vocis adductus fuiſſe ut verteret* κώλυμα, *niſi hæc vox Græca Librarii vitio indulta fuerit. Nam ſi Theodotio* κωλαῖμ *reddiderit, hanc vocem facile Librarii in* κώλυμα *mutaverint.*
Κωλύω, cohibeo, impedio; κώλυσον, impedi מנע *A. Th. Prov.* 1. 15.
Κώμη, vicus, pagus עיר *A. Joſ.* 13. 9. *Item* בפר *S.* 1. *Reg.* 6. 18. *Th. Ezech.* 38. 13.
Κώπη, remus שוט *A. Heſai.* 33. 21.
Κωπηλάτης, remex שוט *S. Heſai.* 33. 21.
Κωφεύω, obſurdeſco, *vel* obmutеſco; κεκώφωσε, *LXX.* κωφώσῃς חחרש *Aq. Pſal.* 27. 1. & 38. 3. κωφεύων, obmutеſcens מחרש *Aquila, Sym. Prov.* 17. 28. *Aquila, Heſai.* 41. 1.
Κωφὸς, ſurdus חרש *Sym. Pſ.* 37. 6. & *Heſai.* 42. 19.

Λ

Λ'Ca, *mendum videtur pro* βλάβη, *Aquila, Heſ.* 57. 11.

Λαβὶς, forceps מלקחים *Aq. Sym. Th. Heſai.* 6. 6. *Reliqui, Exod.* 25. 38. *in Appendice.*

Λάβρος · λαβρων, voracium לחטים *Aquila, Pſalm.* 56. 3. & λαβρω, *A. Pſal.* 103. 4.

Λάγανον, laganum חלות *Incer. Levit.* 8. 26.

Λαγὼν, lumbus חלץ *Heſai.* 32. 11. λαγόνες כסלי *Aq. Pſalm.* 37. 8. & *Incert. Levit.* 3. 4. *in Appendice;* λαγόνων מתני *Symmachus, Job* 12. 18. & 40. 11. ומתנ *S.* 2. *Reg.* 3. 27.

Λαγὼς, lepus שפן *A. Levit.* 11. 5. ארנבת *A. Deut.* 14. 7. *in Appendice.*

Λαθρα, clam, *Symm. Pſal.* 55. 7.

Λαθραίως, clam, *Symm. Job* 4. 12.

Λαϊκὸς, laicus, prophanus חל *Aq.* 1. *Reg.* 21. 4. *S. Th. Ezech.* 48. 1.

Λαϊκόω, prophano; λαϊκώσουσι, prophanabunt יחללו *A. Ezech.* 7. 22. ἐλαϊκωσε, profanavit וחלל *Reliqui, Deut.* 20. 6. *in Append.* λαϊκώσεις, prophanabis תחלל *A. Deut.* 28. 30. *in Append.*

Λαιλαπίζω · ἐλαιλαπίζθη, turbo excitatus eſt נשתערה *A. Pſal.* 49. 3.

Λαιλαπώδης, turbine plenus, procelloſus סערה *Aq. Pſalm.* 54. 9.

Λαίλαψ, turbo סער *Aquila, Theodotio, Pſalm.* 54. 9. & 106. 29. *Aquila, Heſai.* 41. 16. וסער *Symm. Heſai.* 32. 2.

Λαιοτόδας, *Incert. Gen.* 30. 35.

Λάκκος, lacus בור *Aquila,* 2. *Reg.* 3. 26. *Symmach. Pſal.* 27. 1. *Aq. Sym. Theodot. Prover.* 5. 15. באר *S. Pſalm.* 54. 24.

Λαλῶν, loqui דבר *Omnes;* λαλουμένω ודברו *Inc. Gen.* 35. 8. λαλῆσαι, loqui לשוח *Sym. Gen.* 24. 63.

Λαλιὰ, loquela דברה *Incer. Gen.* 35. 8. מלה *Aquila, Symm. Pſal.* 138. 4. רנה *Symmac. Pſalm.* 141. 7. אמרת *S. Heſai.* 29.

Λαμβάνειν, accipere, ſumere לקח *paſſim Omnes;* λαμβάνετε, ſumitis, accipitis תשאון *Theod. Job* 13. 8. λαβὼν, accipere שאורו *S. Gen.* 43. 3. λήψεται, accipiet יקח *A. Job* 40. 19.

Λαμία, lamia לילית *S. Heſai,* 34. 14.

Λαμπὰς, lampas ראש *Incert. Cant.* 8. 6. לפרים *Inc. Jud.* 7. 20.

Λαμπρὸς, ſplendidus זך *Symmac. Cant.* 5. 10. *S. Thren.* 4. 7.

Λαμπρότης, ſplendor יצהר *Th. Zach.* 4. 14.

Λαμπρύνω, illuſtro; λαμπρυνῶ, illuſtrabit יזהה *S. Pſalm.* 118. 9. וכיתי *S. Prov.* 20. 9.

Λαμπτὴρ, fax נר *Incert. Prov.* 20. 27.

Λάμπω, ſplendeo; ἔλαμπον, ſplendebant בהלו *Inc. Job* 29. 3. λάμψει, ſplendebit יגה *Th. Job* 18. 5. λαμπηνῶν צחרורי *Incert. Jud.* 5. 10.

Λανθάνω · λήλυθε, latet ונעלמה *Th. Job* 18. 21.

Λαξευτὸς, exciſum פסגה *A. Num.* 21. 20. & 23. 14. *Deut.* 34. 1. *Joſ.* 13. 20.

Λαοκατάρατος, a populo maledictus *Symmac. Prov.* 11. 26.

Λαὸς, populus עם *paſſim Omnes.*

Λάπτω, lambo; λάψῃ, lambat; *Symm. Pſal.* 67. 24. *Item* ילק *Inc. Jud.* 7. 5. & 6. 7.

Λαρύγιον, capſula ארגז *Sym.* 1. *Reg.* 6. 8.

Λάρυγξ, guttur בלע *Th. Prov.* 23. 2.

Λατόμω, excido; ἐλατόμησε, excidit חצבה *Aquila, Symm. Prov.* 9. 1. *Theodotio, Heſai.* 51. 1. *Aquila, Theodot. Oſee* 6. 5. λαξεύσουσι חצב *Aq. Deuter.* 8. 9. *in Append.*

Λατρεία, miniſterium עבדה *Symmach. Numer.* 3. 7. & 8. 24.

Λατρεύω, ſervire, miniſtrare עבד *S. Num.* 3. 7. *Inc. Jud.* 10. 6. & *ſeqq. Si Pſal.* 21. 31. *Inc. Exod.* 10. 11.

Λάφυρα, exuviæ, ſpolia, manubiæ שלל *A. Gen.* 49. 27. שולל *A. Job* 12. 17. & *Prov.* 1. 13. *A. S. Pſal.* 67. 13. *Incert. Prov.* 31. 11.

Λάχανον, olus ירק *A. Gen.* 1. 30. λάχανα, ἐσθιόντα, tenera olera legumini ſimilia כרמל *Aq. Symm. Levit.* 2. 14.

Λείμμα, lexna שריה *S. Heſai.* 21. 8. λειμμῶν לבאים *A. Pſalm.* 56. 5. שחל *A. S. Oſee* 5. 10.

Λειαίνω, excavo; ἐλείανεν, *Th. Job* 14. 18.

Λέβης, lebes סיר *Aquila, S. Pſalm.* 59. 10. & 107. 10. λέβητες, lebetes *A. Jerem.* 52. 19.

Λέγω, dico; λέγεις אתה אמר *Aquila, Exod.* 2. 14. & *paſſim.*

Λεῖμμα, reſiduum יתר *Incer. Joſ.* 13. 12. *Item* שארית *Incert.* 2. *Reg.* 14. 7. *Item* שאר *Inc. Levit.* 18. 6. *Item* שריד *A. Deut.* 2. 34. *in Append. & ſimiliter Aquila, Deut.* 3. 3.

Λειόγλωσσος, lenis linguæ מחלקת לשון *Symm. Th. Prov.* 6. 24.

Λεῖος, lævis חלק *Sym. Theod. Prov.* 3. 3. *Symmac. Heſai.* 30. 10 *S. Joſ.* 11. 17. *Aquila, S. Gen.* 27. 16. *in Append.*

Λειότερος, mollior חלק *S. Pſalm.* 54. 22.

Λειόω, emollio; λειῶσι מחדיק *A. Prov.* 28. 23.

Λιποθυμέω, animo deficio; ἐλιποθύμουν, animo deficiebant, *S. Pſalm.* 76. 4. ἐλιποθύμησεν, animo defecit ויעף *S. Jud.* 4 21.

Λιποψυχῶν, animi deliquium pati, ἐλιποψύχησεν, animi deliquium paſſus eſt ויעף *Symmach.* 45. 26. *in Append.*

Λείπω, relinquo; λειφθέντες, relicti, reſidui מליטי *S. Jud.* 12. 5. λεῖπον יתר reſiduum *A. Exod.* 10. 5. ἐλείφθησαν, relicti ſunt נשאר *S. Job* 21. 34.

Λειτουργῶν, miniſtrare צבא *Theod. Num.* 8. 24. שרת. *Inc. Ezech.* 44. 11. ἐλειτούργει ושרת *Aq. Gen.* 40. 4. *in Append.*

Λειτουργία, miniſterium צבא *Th. Num.* 8. 24.

Λειτουργὸς, miniſter משרת *A. S. Th. Exod.* 24. 13. & *Prov.* 29. 12. *Incer. Joſ.* 1. 1.

Λείψανον, reliquiæ שריד *S. Jud.* 3. 13. יתר *S. Pſalm.* 16. 14. *S. Pſalm.* 75. 11.

Λήκυθος, lecythus סיר *Incert. Pſal.* 59. 10.

Λεκτὸς, lectica; λεκτοῖς, lecticis צבים *Symmachus, Heſai.* 66. 20.

Λεπὶς, ſquama קשקש *Inc. Ezech.* 29. 4.

Λεπίζω, decortico; λεπίσει, decorticabit מלק *Incer. Levit.* 1. 15.

Λείπουσα כרמל *Reliqui, Levit.* 23. 14. *in Append.*

Λέπρα, lepra מרעת *Inc. Levit.* 13. 42.

Λεπρὸς, leproſus צרוע *Incert. Levit.* 22. 4. *Symm. Num.* 5. 2.

Λεπρόω, leproſus ſum; λελεπρωμένη, leproſa מצרעת *A. Theodotio, Exod.* 4. 6. λελεπρωμένη, leproſa, *ibid. S. Exod.* 4. 6.

Λεπτοκοπῶ · λελεπτοκοπημένοι, in fruſtula conciſos מנצצות *Heſai.* 27. 9.

Λεπτὸν, minutum, tenue סר *Aq. Heſai.* 40. 15.

Λεπτύνω, extenuo, comminuo; λεπτυνεῖ αὐτὸν, comminuet eum ירקעו *Sym. Th. Heſai.* 28. 28.

Λευκὴ, alba, *ſive* luna לבנה *A. Heſai.* 30. 26.

Λεύκη, populus alba לבנה *A. Oſee* 4. 13.

Λευκὸς, albus לבנה *A. Levit.* 13. 14. *Item* לח *Incert. Gen.* 30. 37.

Λευκὸς בר *Inc. Levit.* 6. 10. *dubium.*

Λευκοσίδαι, albis pedibus; *S. Gen.* 30. 35.

Λεύκωμα, albugo; *oculorum morbus* תבלל *Incert. & Reliqui, Levit.* 21. 20.

Λέων, leo ארוה *Aquila, Sym. Gen.* 49. 9. & *Pſalm.* 21. 14. *Item A. Heſai.* 21. 8. שחל *Hebr. Int. Job* 10. 16. λέοντων לבאים *S. Pſalm.* 33. 5. λεόντων חמים *Th. Mich.* 1. 8.

Λιπαρεία, lævis petra צחיחה *A. Pſal.* 67. 7. *Exec.* 24. 7. *Inc. Ezech.* 26. 4.

Λιπαθία, lecythia צפחת *Aq.* 3. *Reg.* 17. 12.

Λῆμμα, ſive λῆψις, aſſumptio אשה *Theodotio*, *Gen.* 2. 23. משא *Symmachus*, & *Reliqui*, *Proverb.* 31. 1. *S. Theodotio*, *Heſai.* 15. 1. & *ſæpe*; λήμματα משאון *Sym. Prov.* 26. 26.

Λικνοκατῶντες, calcantes in torculari דרכים *S. Jer.* 25. 30. *Syrus*, *Ierem.* 48. 33.

Λικὸς, torcular פורה *Symmachus*, *Heſai.* 63 3. *Item* מצרה *Sym. Theodotio*, *Heſai.* 10. 33. λικοὶ גתית *Aq. S. Pſal.* 8. 1. & *alibi.*

Λιχνεύω · λιχνεύει, furatur משט *Quinta Editio*, *Oſee* 7. 1.

Λιχνίειν, turma prædonum גדוד *S. Oſee* 7. 1.

Λῆψις, acceptio לקח *A. Prov.* 16. 23. *Item* aſſumptio אשה *Th. Gen.* 2. 23. *in Appendice.*

Λίαν, valde מאד *Th. Gen.* 1. 31.

Λίθια, lapidem, *ut videtur* כתם *Aquila*, *Cantic.* 5. 11.

Λίθινος, lapideus אבן *Aq. Exod.* 24. 12.

Λιθοβολέω, lapido; ἐλιθοβόλησαν, lapidaverunt ויסקלו *Incert. Joſ.* 7. 25.

Λιθοβολία, lapidatio רגום *Incerti*, *Levit.* 24. 16.

Λιθολογέομαι · λιθολογήσῃ, in acervum lapidum redigetur תהיה עיון *A. Mich.* 3. 9.

Λιθολογία, *al.* λιθάλειον, *al.* λιθίειον, acervus lapidum עיים *Aq. Pſal.* 78. 1.

Λίθος, lapis אבן *Aq. Symmac. Theod. Exod.* 25. 7. *Joſ.* 10. 11. *Inc.* 3. *Reg.* 1. 9. λίθοι, pondera אבני *Inc. Levit.* 19. 36. & *alibi.*

Λικμάω, ventilo; λικμᾷ, ventilat מורה *Th. Prov.* 20. 8. *Aquila*, *Symmachus*, *Theodotio*, *Heſai.* 41. 16. λικμήσῃς יורה *Theodotio*, *Job* 18. 15. וזריתי *Aquila*, *Malach.* 2. 3. *S. Pſal.* 43. 12. λικμίσω, ventilabo אזרה *Incert. Levit.* 26. 33.

Λιμαγχονέω, fame neco; λιμαγχονήσει ירעיב *Symm. Th. Prov.* 10. 2.

Λίμμα, *pro* λῆμμα, reliquum שאר *Incert. Lev.* 18. 6. & *A. ibid. v.* 17.

Λίμνη, ſtagnum אגם *Inc. Exod.* 7. 19. λίμναι ברכות *A. Eccleſ.* 2. 6.

Λιμὸς, fames רעב *A. Gen.* 12. 10. & *paſſim*, *Symm. Job* 6. 5. *Item* מדוכה *A. Heſai.* 14. 4. רעב *paſſim.*

Λιμώδης · λιμῶδες, famelicum, *S. Job* 30. 7.

Λινοκαλάμη, lini ſtipula, *Inc. Joſ.* 2. 6.

Λίνον, linum משתה *Aq. Th. Heſai.* 42. 3. פשתים *S. Heſai.* 19. 9.

Λινοῦν, lineum בד *Symmachus*, 1. *Reg.* 2. 18. & 2. *Reg.* 6. 14.

Λιπαίνω, impinguo; ἐλιπάνθη, impinguatus eſt שמן *Aquila*, *Pſ.* 118. 70. ἐλιπάνθησαν, impinguati ſunt שמנו *A. S. Th. Jerem.* 5. 27.

Λιπαρὸς, pinguis דשן *Aquila* & *Symmachus*, *Pſalm.* 22. 30. בשן *Aq. Pſalm.* 21. 13. שמן *Aq. S. Pſal.* 77. 31. *A. Heſai.* 28. 1.

Λιπαρότης, pinguedo חלב *S. Pſalm.* 72. 7.

Λίπασμα, pinguedo; λιπασμάτων שמנים *Aquila*, *Heſai.* 25. 6.

Λίπος, pinguedo דשן *S. Jud.* 9. 9. *Item* λίπος, *S. Num.* 11. 8. *non expreſſum in Hebræo.*

Λὶς, leo ליש *Aquila*, *Job* 41. 11. שחל *Th. Oſee* 5. 10. *Circa vocem* ליש *Græce* λὶς, *vide in Lexico Hebraico in voce* אריה

Λιτανεύω, deprecor; λιτανεύσω, ſupplicabo, deprecabor וחליתי *Symmac.* 1. *Reg.* 13. 2. *S. Heſai.* 57. 10. *Aq. Oſee* 8. 10.

Λιτοὶ, tenues ריקים *Inc. Jud.* 11. 3.

Λιχανὸς, minimus digitus שעי *Aq. Heſai.* 40. 11.

Λὶψ · λίβες, Auſter תימן *Incert. Num.* 2. 10. *Incert. Habac.* 3. 3. *Item* נגב *A.* 3. *Reg.* 7. 39.

Λόγγη לג *Inc. Levit.* 14. 12. *vox ex Hebræo formata Græce ſignificat menſuram. Vide in* לוג

Λογίζομαι, cogito, æſtimo; λογίζεται יחשבו *Aquila*, *Heſai.* 13. 17. *Aq. S. Th. Heſai.* 40. 17. *Aq. Th. Job* 41. 20. *S. Pſal.* 20 12. *A. S. Quinta Ed. Pſalm.* 34. 20. יזמו *S.* λογίσωνται, *Gen.* 11. 6. *in Appendice.*

Λόγιον, rationale חשן *Aq. Symmach. Exod.* 25. 7. & *Incerti*, 28. 4. *Incert. Exod.* 28. 23. *Item Aq. Th. Exod.* 35. 9.

Λόγιον, verbum אמרת *Aq. Th. Pſal.* 118. 41.

Λογισμὸς, ratiocinium, & ſupputatio חשבון *Aq. S. Th. Eccleſ.* 7. 26.

Λογεῖον, fermocinatio שיח *S. Pſalm.* 101. 1.

Λόγος, verbum, res דבר *Theodotio*, *Gen.* 20. 10. & *Omnes*; λόγος מלין *S. Job* 35. 16. & *S. Th. Job* 36. 4. *S.* מלה *Job* 24. 25.

Λόγχη, lancea וחנית *Symmachus*, *Job* 41. 17. *Aq. Symm. Theodotio*, *Quinta Editio*, *Pſalm.* 34. 3. רמח *Incerti*, *Ezech.* 39. 8.

Λοιδορία, convitior; ἐλοιδόρει, convitiabatur ויקלל *Symmac.* 1. *Reg.* 17. 43. & *Job* 5. 1. λοιδορῶντος, convitiantis מקללך *S. Eccleſ.* 7. 22 & 10. 20.

Λοιδορία, contumelia, convitium סריבה *Inc. Num.* 20. 13.

Λοιμὸς, peſtis דבר *Aq. S. Exod.* 5. 3. *in Appendice*, *A. S. Exod.* 9. 3. & 15. *A. Deut.* 28. 21. *in Appendice*, *S. Pſal.* 90. 6. *Item* λοιμὸς, peſtilens לץ *Symmachus*, *Proverb.* 4. 6. & 19. 29. & *Prov.* 20. 1. λοιμὸς גלצת *Symmachus*, *Proverb.* 9. 12. υἱὸς λοιμὸς בן בליעל *Incert.* 2. *Reg.* 20. 1.

Λουτὴρ, labrum כיור *A.* 1. *Reg.* 2. 14. כיורות λουτῆρας, *S.* 3. *Reg.* 7. 38.

Λουτρὸν, lavacrum רחץ *Aquila*, *Pſalm.* 59. 10. & 107. 10.

Λούω, lavo, abluo; λελουσμένος, lotus; qui lavatur, *S. Heſai.* 25. 11.

Λόφος, tumulus, collis חלב *Quinta Editio*, *Pſalm.* 64. 11.

Λοχαγοὶ, manipularii שרי גדודים *Symmachus*, 2. *Reg.* 4. 2.

Λοχεύομαι, pario, enitor; λοχευόμεναι, fœtas עלות *A.* 1. *Reg.* 6. 7. *A. Pſalm.* 77. 71.

Λόχος, cohors גדוד *S. Gen.* 49. 19. *S.* 4. *Reg.* 30. 8. *S. Job* 19. 12.

Λυγμὸς, ſingultus פוקה *Aquila*, *Theodotio*, 1. *Reg.* 23. 31.

Λυμαίνομαι, perdo, devaſto; λυμαίνεσθαι שנה *Inc. Prov.* 20. 1.

Λυπέω · ἐλυπήθη, contriſtatus es חרה לך *Aq. Sym. Jona* 4. 9. ἐλυπήθη, contriſtatus eſt נעצב *Th.* 1. *Reg.* 20. 34. ἐλυπήθη ויחר *S.* 1. *Reg.* 15. 11. ἐλυπήθη ותצר *Aq.* 2. *Reg.* 30. 6.

Λύπη, dolor און *A. Geneſ.* 49. 3. *A. Deut.* 26. 14. *Item* יגון *A. Th. Jerem.* 31. 13. *A. Gen.* 44. 31. *in Append. Item* עמל *Incert. Gen.* 41. 51.

Λυπηρὸς, triſtis, moleſtus, *Incert. Job* 6. 25. λυπηρὰν רע *S. Prov.* 25. 20.

Λύρα, lyra כנור *S.* 1. *Paral.* 25. 3. *Pſ.* 80. 3. & 136. 6. *A. Pſalm.* 150. 3.

Λυτρόω, redimo; ἐλυτρώσω, redemiſti פדית *Symmac. Pſalm.* 70. 23. *Heſai.* 29. 22. λυτρωθήσῃ ישוב *Incert. Levit.* 27. 24.

Λύτρωσις, redemtio כפר *Th. Prov.* 6. 35. אשם *Inc. Levit.* 5. 18. *i.* delictum, *vel* redemtio a delicto.

Λυτρωτὴς, redemtor גאל *Samaritanus*, *Lev.* 25. 25.

Λυχνία, candelabrum, *Incert. Jerem.* 52. 19. *Incert. Exod.* 37. 18.

Λύχνος, lucerna נר *Aquila*, *Symmachus*, 3. *Reg.* 11. 36. נר *Aquila*, *Symmac. Theodotio*, *Proverb.* 20. 27. & 24. 20.

Λύω, ſolvo; λελυμένους יעצים *Th. Jud.* 8. 15. λύοντες ומשבות *Theodotio*, *Amos* 8. 4. *Symmach.* ἐλύθη שבכה *Pſal.* 72. 2.

Λῶμα, margo, fimbria שולי *Inc. Exod.* 28. 33.

Λωποδύτης, prædo, latro גדוד *Quinta Edit. Oſee* 7. 1.

Λωφάω, deſino; & ἐλώφησαν, & deſierunt וישבו *S. Gen.* 8. 1.

M

Μὰ τὴν ὑγείαν, per ſalutem חי *Incert. Geneſ.* 40. 5. & 2. *Reg.* 11. 11.

Μαιμίσσαι, piſtrices אפות *Inc.* 1. *Reg.* 8. 13.

Μαῖα, placentæ genus.

Μάγος, magus, præſtigiator, incantator אוב *Aq.* 1. *Reg.* 28. 8. & 9. *Heſai.* 29. 4. & *ſæpe* μάγοι, magi חרטמי *S. Gen.* 41. 8.

Μαδίζω, glabrum reddo; μαδίοι, glabrum reddet מלק *Inc. Levit.* 1. 15.

Μάζα, maſſa בצים *Aq. Habac.* 2. 11. *Vide ſupra in Lexico Hebraïco in voce* כפס

Μάθησις, diſciplina, doctrina אלוף *Symmach. Prover.* 2. 17.

Μαῖα, obſtetrix מולדה *Symmachus*, *Exod.* 1. 19. & *Aquila*, v. 21.

Μαιόμενος, obſtetricans יחולל *Quinta Editio*, *Pſal.* 28. 9. ὅτε ἐμαιοῦτο, cum obſtetricaretur, *hic paſſive accipitur*, cum educeretur, cum emergeret בגיחו *Incert. Job* 38. 8.

Μαίνεσθαι, furere להשתגע *Symmachus*, 1. *Reg.* 21. 15. μαινόμενος, furens; μαινομένων, furentium משגעים *S.* 1. *Reg.* 21. 15.

Μακαρίζω, beatifico; ἐμακάρισα, beatum prædicavi, *S. Eccleſ.* 4. 2. ושבח μακαρίζοντές με אשרוני *S. Pſalm.* 16. 11. *A. S. Th. Prov.* 31. 28.

Μακαριεῖς ἔσεσθε, beatus erit, beatus prædicabitur ואשר *S. Pſal.* 40. 3.

Μακρὰν, longè, procul רחוק *Symm. Jud.* 18. 7. *Aq. Th. Quinta & Sexta Editio*, *Pſal.* 21. 2.

Μακρόημερος, longævus; μακροήμερος ἔσθι, longævi eritis ואורכתם *Incerti*, *Deut.* 5. 33.

Μακρόθεν, procul, de longe מרחוק *Symmachus*, *Job* 35. 25.

Μακροθυμῶ, longanimis ſum; μακροθυμήσω, longanimis ero, diu tolerabo אאריך *A. Job* 6. 11.

Μακροθυμία, longanimitas אריכות אף *Aquila*, *Theod. Prov.* 19. 11.

Μακρὸς ἀπὸ μακρόθεν, de longe ברחוק *Sym. Job* 36. 3. *Item* ארכה *S.* 2. *Reg.* 3. 2.

Μακροχρονῶ, longævus ſum; μακροχρονίσω, longævis ישישים *S. Job* 32. 22.

Μακροχρόνιος, longævus ארכת ימים *Incert. Deuter.* 22. 7.

Μακρύνω, procul poſitus ſum; οἱ δὲ μακρυνόντων ἀπ' ἐμοῦ הרחיקו *Inc. Jud.* 18. 22. *Aquila*, *Theod. Job* 13. 21. *Aq. Sym. Theod. Prov.* 22. 5. μακρύνων מאריך *A. Eccleſ.* 7. 16.

Μακρυσμὸς, *quaſi dicas*, elongatio; μακρυσμῶν, elongationum ורוקים *Aquila*, *Pſalm.* 55. 1. משך *Incert. Pſal.* 119. 5.

Μάλα, utique, *ſæpe.*

Μαλαγματίζω, malagmata appono, *ſive* vulnus curo; μαλαγματίοις יחבש *S. Oſee* 6. 1.

Μαλακίζω, infirmor; ἐμαλακίσθην, infirmatus ſum ורליתי *Th.* 1. *Reg.* 30. 13.

Μαλακὸς, mollis; μαλακαὶ, mollia רכות *Hebr. Int. Job* 40. 22.

Μάλη, axilla צלחת *Aquila*, *Prov.* 19. 24. *A. S. Th. Prov.* 26. 15.

Μάλιστα, maxime אבל *Aquila*, *Gen.* 42. 21. *in Appendice.*

Μάλλος, coma ציצת *Symm. Ezech.* 8. 3.

Μαμζὴρ, Mamzer, ſpurius, *Aquila* ממזר *Vulgata item*, Mamzer, *Deuter.* 23. 2. *Vulgatus Interpres ex Aquila haud dubie accepit.*

Μάνδραι, ſpelunca מנחרת *Th. Jud.* 6. 2.

Μανδύαι, mandyas, penula; τὸν μανδύαν את־מעיל *Aq.* 1. *Reg.* 17. 38. *in hoc*; αἱ μανδύαι מדין *A.* 1. *Reg.* 4. 12. *Sed hoc poſtremum derivari videtur ex ſingulari* μανδύα, *vel* μανδύα.

Μανιάκης, torques רבד *Aq. S. Gen.* 41. 42. *in Appendice*; μανιάκαι, torques שרוניס *Symmachus*, *Heſai.* 3. 18.

Μάννα מנחה *Incer. Levit.* 6. 13.

Μαντεία, vaticinatio קסם *Aquila*, *Symmachus*, 1. *Reg.* 15. 23.

Μάντιον, genus pallii, 1. *Reg.* 17. 38. *in nota.*

Μαρσίππιον, marſupium כיס *Th. Prov.* 16. 2.

Μαρτύρω, teſtificor; ἐμαρτύρησε, teſtificatus eſt ותעיד *A. S. Job* 29. 11.

Μαρτυρία, teſtimonium עדות *Aq. S. Pſal.* 79. 1. *A. Heſai.* 64. 6. 5. *Oſee* 7. 11.

Μαρτυρίον, teſtimonium עד *Inc. Deut.* 31. 19. *Aq. Deut.* 31. 21. *in Appendice* בושר *Incert.* 1. *Reg.* 2. 22. *Item* תעודה *A. S. Heſai.* 8. 16.

Μάρτυς, teſtis עד *Sym. Job* 10. 17. *Aquila*, *Symm. Pſal.* 26. 12. & *alibi.*

Μαστιγίω, flagello; *Sym.* μεμαστιγωμένοι, flagellati, μεμαστιγωμένοι, flagellati ſunt מכים *Exod.* 5. 16.

Μάστιξ, flagellum, plaga נגע *Sym. Prov.* 6. 3. שוט *A. S. Heſai.* 28. 15.

Μαστοὶ, mammæ שדים *Quinta Editio*, *Cant.* 8. 8. *Aquila*, *Theodotio*, *Heſai.* 66. 11. דדים *Aquila*, *Ezechiel.* 16. 8. μαστῶν (*ſic*) לבר *Aquila*, *Symm. Numer.* 11. 8.

Μαστοὶ מכחרת *Theodot. Levit.* 23. 6.

Μασχάλη, axilla צלחות *A. Prov.* 19. 24.

Ματαιοπονῶ, vane laboro; ματαιοπονήσετε, in vanum laborabitis תרוחתו *Sym. Pſal.* 61. 4.

Μάταιος, vanus; ματαία, vana שוא *Sym Pſal.* 59. 13. μάταιον שוא *S. Pſal.* 126. 2. *S. Oſee* 10. 4.

Ματαιότης, vanitas שוא *S. Th. Job* 31. 5. תהלה *Sym. Job* 4. 18. חבל *Aquila*, *Symmac. Job* 7. 16. *A. Eccleſ.* 8. 14. תוהו *S. Pſal.* 106. 40. & *Heſai.* 41. 29.

Ματαιῶ, vanum facio, vane me gero; ματαιωσει סכל *Theod.* 2. *Reg.* 15. 31. & ἐματαιώθην נסבלתי 2. *Reg.* 24. 10. ματαιοῦσι מהוללי *Th. Job* 15. 20. חבל *A. S. Pſ.* 61. 10. & 11.

Ματαίως, in vanum, fruſtra ריקם *A. Pſal.* 7. 5.

Μάτην, temere, fruſtra לשקר *Aq.* 1. *Reg.* 25. 21. חבל *Aq. Job* 9. 29. & *Pſalm.* 38. 12. חנם *Symmachus*, 2. *Reg.* 19. 5.

Μάχαιρα, gladius; enſis חרב *A. S. Exod.* 5. 3. *in Appendice. Joſ.* 8. 24. *Jud.* 7. 22. & 8. 20. *Aq. S. Exod.* 20. 25. *Sym. Job* 15. 22. & 19. 29. *Item* חנית *Incert.* 2. *Paralip.* 23. 9. חרשה *S.* 2. *Reg.* 21. 16. *ſuſpectum eſt, vel aliud legiſſe videntur.*

Μάχη, pugna, contentio, certamen, lis, litigatio ריב *S. Jud.* 12. 2. & *Pſal.* 73. 22. מדון *Sym. Pſal.* 79. 7. & *Prov.* 22. 10. *Item* מצה *Aquila*, *Symmac. Theod. Prov.* 15. 10.

Μαχητὴς, bellator גבור *Incert. Jud.* 5. 23. & 2. *Reg.* 1. 21. *A. Jerem. Prov.* 50. 37.

Μάχιμος, pugnax, litigioſus; μαχίμου כרותים *S. Th. Prov.* 21. 9. & *S. Prover.* 27. 15.

Μάχομαι, pugno, *vel* contendo, litigo; μαχεῖσθε תרגנו *S. Gen.* 45. 26. *in Appendice.*

Μεγαλῶα, magnalia גדלות *A. Pſal.* 70. 19.

Μεγαλεότης, magnitudo; μεγαλεότητος גדלת *Sym. Pſal.* 70. 21. & 130. 1.

Μεγαλόψυχος, magnanimus גדל־רוחה *Theod. Prover.* 19. 19.

Μεγαλοπρέπεια, magnificentia הדר *Theodotio*, *Pſal.* 103. 1.

Μεγαλωσύνη, magnitudo, magnificentia גדל *Aquila*, *Pſalm.* 130. 1.

Μεγαλύνω, magnifico, creſcere facio; ἐμεγαλύνθη ירד *Incer. Jud.* 5. 11. *Item* גדל *A.* 2. *Reg.* 7. 22. *Incer.* 1. *Reg.* 2. 26. *S. Pſalm.* 54. 14. & *Heſai.* 9. 3.

Μέγας, magnus גדול *Omnes paſſim. Item* ארך *Incer. Pſal.* 8. 2.

Μεγαλύνω, magnifico גדל *A. Num.* 6. 5.

Μεγιστᾶνες, optimates; μεγιστᾶσιν αὐτῦ, optimatibus ejus חרבוניו *Aquila*, *Dan.* 3. 24. μεγιστᾶνας אבירי *S. Thren.* 1. 15.

Μέθη, ebrietas ראה *Theod. Heſai.* 28. 7. *Hic Theodotio vel ex* רוה *vocem* ראה *derivavit, vel omnino metaphorice interpretatus eſt.*

Μεθίστημι, transfero; μετῆκεν, transtulit ויסר *Sym. Exod.* 14. 25. μεθεστακότες ירגו *Symmachus*, 2. *Reg.* 7. 10.

Μεθιστῶν, transferens מסיר *Theodot. Job* 12. 24.

Μεθοδεύω, inſidior; μεθοδεύσατε, inſidiatus eſt צדה *A. Exod.* 21. 13.

Μεθόριον, confinium, limites גלולה *Symm. Ezechiel.* 47. 8.

Μεθύσκω, inebrio; μεθυσθήσονται σε, inebrient te ירוך *A. Prov.* 5. 19. μεθύσκει, inebrians רויה *A. Sym. Th. Pſal.* 22. 5.

Μέθυσμα, ebrietas, temulentia שכר *A. S. Pſalm.* 68. 13. & *Heſai.* 5. 11. *Item Aquila, Symmach. Theodot. Heſai.* 28. 7.

Μέθυσος, ebrius, temulentus כרוה *Symm. Proverb.* 11. 25.

Μεθύω, ebrius ſum שכור *Theodot. Heſai.* 24. 20. *S. Heſai.* 63. 6. μεθυσθῆ, ebria הרוה *Reliqui, Deut.* 29. 19. *A. Prov.* 7. 18.

Μειδιάω, rideo; μειδιάσω, ridebo אבליגה *S. Pſalm.* 38. 14. *A. Amos* 5. 9.

Μείζων, major גדול *A.* 2. *Reg.* 5. 10.

Μειράκιον, puer ילד *Incert.* 3. *Reg.* 17. 21.

Μελανθῇ, denigro שחר ἐμελάνθη, denigrata eſt, *Reliqui, Job* 30. 30.

Μελάνθιον, melanthium, nigella קצח *Aq. Heſai.* 28. 25. & 27.

Μελανοδόχειον, atramentarium קסת *A. Exech.* 9. 2.

Μέλας, niger; μέλαν, nigrum בדים *Hebr. Interpr. Exech.* 9. 2.

Μελετῶ, meditor; μελετήσομεν, meditemus נהגה *S. Th. Heſai.* 59. 11. *Th. Heſai.* 27. 8.

Μελέτη, meditatio הגה *Symm. Theod. Heſai.* 59. 11.

Μελετητρίαι, meditatrices הגאיות *Th. Exech.* 7. 16.

Μέλι, mel דבש *Omnes. Item* נפת *Symmach. Cant.* 4. 11.

Μηλίζω, membratim concido נתח *Incerti, Levit.* 1. 12.

Μελισσήϊον, favus דבש *A. Exod.* 16. 31.

Μέλισσα, apis דברה *Incer. Gen.* 35. 8.

Μελλάω, tardo; ἐμέλλησε, tardavit ותמהמה *A. Gen.* 19. 16. μελλήσει תמהמה *A. Habac.* 2. 3.

Μέλλω, tardo מתמהמה *Aq.* 2. *Reg.* 15. 28. μέλλοντες עתידים *S. Job* 3. 8.

Μελοποιία, membrorum conciſio פרק *Symmachus. Nahum.* 3. 1.

Μέλος, membrum, *Sym.* 3. *Reg.* 22. 22.

Μέλος, melos, melodia, cantus, modulatio הגיון *S. Pſal.* 9. 17. *Item* נחי *S. Amos* 5. 16.

Μελῳδῶ, modulor, concino; μελῳδήσω, modulabor אזמר *A. Pſal.* 70. 22. μελῳδοῦντες, modulantes ויזמרו *S. Pſal.* 65. 4.

Μελῳδημα, canticum מזמור *A. Pſal.* 4. 1. & *in aliis titulis Pſalmorum.*

Μελῳδία, melodia, modulatio זמרה *A. Job* 35. 10. *Pſal.* 80. 3. *Heſai.* 24. 16.

Μελῳδός, muſicus, cantor; μελῳδοῖς נגינתי *Symm. Pſalm.* 67. 26.

Μέμφομαι, reprehendo, convitior; *Hebr. Interpr. Job* 1. 22.

Μέμψις, reprehenſio, *ſive* reprehenſionis cauſa מאומה *S. Eccleſ.* 7. 15.

Μένω, maneo; ἔμεινεν, manſit ישב *S. Gen.* 13. 12. *in Appendice.*

Μερίζω, divido; μερίζω, dividit, partitur תחלק *Aq. Pſal.* 67. 13. μεριεῖ, dividet יחלק *S. Gen.* 49. 27. *Aq. Sym. Th. Prov.* 17. 2. μεριζόμενα תחלק *A. Joſ.* 11. 17. ἐμέρισεν חלק *A. Deut.* 29. 26. *in Appendice.*

Μέριμνα, cura, ſollicitudo יגון *Symmachus, Pſalm.* 12. 13. *Item* דאגה *Theodotio, Prov.* 12. 25.

Μεριμνῶ, ſollicitus ſum; μεριμνᾷ, curat, ſollicitus eſt דאג *Inc.* 1. *Reg.* 10. 2.

Μερὶς, pars, portio חק *Inc. Gen.* 47. 22. חלק *S. Pſ.* 16. 14. *S. Eccleſ.* 5. 18. *S. Th. Job* 17. 3. μερίδων חצים *Samaritanus, Gen.* 49. 23. μερίδα בחלרת *Incert. Deut.* 9. 26.

Μερισμὸς, diviſio בלג *Gen.* 10. 20. *in Notis.*

Μέρος, pars, portio חלק *Sym. Job* 31. 16. *Aquila, Pſalm.* 16. 14. *Item* קצה *Joſ.* 15. 5. & *Theod. Jud.* 7. 11. μέρη פעברת *Incert. Exod.* 25. 12. צד *Aquila, Exod.* 37. 18.

Μεσάζων, medians locus, *vel* vallis גיא *Aq.* 1. *Reg.* 17. 3.

Μέσαυλον, medianam מנור *Incer.* 1. *Reg.* 17. 7. *Vox Græca dubia.*

Μέσαυλον, medianum מנור *Incer.* 1. *Reg.* 17. 17.

Μεσημβρία, meridies צהרים *Inc. Jud.* 5. 10. צהריים *A. S. Pſalm.* 90. 6. *Inc. Jerem.* 20. 16. נגב *S.* 1. *Reg.* 20. 41. & *alibi.*

Μεσημβρινὸν, feneſtram meridianam צהר *Aquila, Gen.* 6. 16.

Μέσον, medium; ἐκ μέσου σου, ex medio tui מקרבך *Sym. Deut.* 4. 3. ἐκ μέσου, de medio מן *Th. Jud.* 3. 10. ἐν μέσῳ, in medio בתוך *Omnes, Gen.* 1. 6. *Heb. Inter.* 2. *Reg.* 7. 2. *A. Th.* 3. *Reg.* 6. 19. ἀνὰ μέσον בין inter *Th. Gen.* 1. 4. *A. S. Gen.* 49. 14.

Μεσονύκτιον, media nox חצי הלילה *Inc. Jud.* 16. 3.

Μεσοποταμία, Meſopotamia ארם נהרים *Incert. Jud.* 3. 8.

Μεταβαίνω· μεταβᾶτε (*ſic*) tranſire facite שנו *Sym. Pſal.* 25. 7.

Μεταβάλλω· μετέβαλεν, mutavit ושנו *Symmachus*, 1. *Reg.* 21. 13.

Μεταβολαὶ, mutationes המרוריהם *Symmachus, Jerem.* 31. 21.

Μεταβολὴ διαψάλματος סלה *Incer. Habac.* 3. 3.

Μεταβόλος, negotiator; μεταβόλων, negotiatorum בנענים *S. Job* 40. 25.

Μετάβλημα, pœnitentia, reſipiſcentia תנחומות *S. Job* 21. 2.

Μεταγενεστέρα, poſterior, poſt futura אחרון *Symm. Pſal.* 47. 14.

Μεταγειν, traducere נהג *Sym. Eccleſ.* 2. 3.

Μεταίρω, tranſmoveo; ἀφ' μετῆρεν, & tranſmovit ויסעהו *A. Gen.* 12. 8. μεταίρων עתקה *A. Pſal.* 6. 8. & *Prov.* 25. 1.

Μεταξὺ, vicinia; μεταξὺ σπιθαμῆς סביבות *S. Jud.* 5. 16. *dub. Alii* μετεχέμινον.

Μεταπλάσαι, ad revocandum, *Symmach. Job* 33. 29.

Μεταπείθω, tranſmoveo; μεταπεῖσαι לענות *Incert.* 2. *Reg* 7. 10. μεταπεῖσαι נדד *Incer. Pſal.* 10. 1. μεταπειθόμενοι נדדת *S. Prov.* 27. 8.

Μεταπίωσις, tranſmotio נדחה *Incerti, Levit.* 15. 19.

Μεταπλάσσω, contero; μεταπλάσσω, conteram אשחק *Sym. Pſal.* 74. 13.

Μετεκλίνοντο· μετέκλινεν, declinabant וימו *S.* 1. *Reg.* 8. 3. & *Pſal.* 43. 19.

Μεταλαμβάνω· τῦ μεταλαβεῖν, ad cibum ſumendum להברות *S.* 3. *Reg.* 3. 31.

Μεταμέλομαι, pœnitet me, *S. Job* 39. 35.

Μεταμέλεια, pœnitentia מחות *Prov.* 31. 4.

Μεταμέλεται, reſipiſcet תאנם *Sym. Oſee* 14. 1.

Μεταμέλομαι, pœnitet me; ἀφ' μετεμελήθη, & pœnituit eum ויבחם *Aquila, Gen.* 6. 6. μετεμελήθη נחמתי *Symm.* 1. *Reg.* 15. 11. *Item Th.* 2. *Reg.* 24. 16. *S. Pſal.* 109. 5.

Μεταμορφῶ, transformo; ὅτε μετεμόρφωσε, quando transformavit בשנתו *S. Pſalm.* 35. 1.

Μεταναστῶν, tranſmigrans נדד *A. Heſai.* 16. 2. *A. Th. Jerem.* 48. 12.

Μεταναύτης, tranſlatus נדד *Aquila, Theod. Jerem.* 49. 5.

Μετανοῶ, pœnitet me; μετανοήσει, & תנחם *Incert.*

Num. 23. 19. μετανοήσει ישובון *S. Job* 36. 10. *Quinta Editio, Oſee* 7. 10.

Μετάνοια, pœnitentia שובה *Symmachus, Heſai.* 30. 15.

Μεταξὺ, inter בין *A. S. Gen.* 1. 4. *& Omnes paſſim*, μεταξὺ, de inter סבין *A. Gen.* 49. 10.

Μετάρσιος, ſublatio פרע *A. Heſai.* 23. 18.

Μεταστρέφω, immuto, perverto; μεταστρέψεται יעקרו *S. Job* 8. 3. μεστραμμένους מסבת *A. Exod.* 28. 12. μετεστραμμένα נהפך *Sym. Pſal.* 31. 4. μεταστρέψατε סב convertere, *S.* 1. *Reg.* 22. 18.

Μεταχαράττω· μετεχαράξατο ἑαυτὸν, transformavit ſe ויתחפש *S.* 1. *Reg.* 28. 8.

Μεταθήσω, tranſpono; μεταθεῖσα, tranſponens מסיע *A. Eccleſ.* 10. 9.

Μετάθεσις, tranſlatio; μεταθέσεων, tranſlationum והבהני *Th. Oſee* 8. 13.

Μετάφρενα, terga עורף *Hebr. Interp. Gen.* 49. 8. *Item* האחר *A. Ezech.* 17. 3.

Μεταφυτεύω, tranſplanto; μετεπεφυτευμένον, tranſplantatum שתול *A. Pſ.* 1. 3. *Reliqui, Pſ.* 91. 14.

Μεταχέω, cutem muto; μετεχάσθη הפך *Symmach. Levit.* 13. 13.

Μετέχω, participo; μεθέξει, participabit, conſortem erit יחבר *A. Pſal.* 93. 20. μετειλήφασι כשכתים *Symm. Jud.* 5. 16.

Μετεωρίζω, elevo, ſublimem tollo; μετεωρισθήσῃ ונבה *Aq. S. Th. Heſai.* 52. 13. μετεώρισον, in altum erige תגבה *A. Heſai.* 7. 11.

Μετεωρισμὸς, ſublimitas, altitudo גבה *S. Pſalm.* 10. *ſecundum Hebr. &.* 4.

Μετέωρος, ſublimis, altus; μετέωροι, ſublimes גברים *A. S. Th. Heſai.* 10. 33.

Μετεωρότης, altitudo, ſublimitas; μετεωρότητες, ſublimitates, *Incert. Job* 11. 8.

Μετεωρῶν, ſublimem agens, ſublevans מנוס *Symm. Eccleſ.* 10. 9.

Μετοικεσία, tranſmigratio גלה *Incert. Jud.* 18. 30. *A. Symmach. Theodotio, Jerem.* 1. 3. גולה *Reliqui, Ezechiel.* 1. 1.

Μετοχετεύω, derivo per canales; μετοχετευθέντες, *S. Heſai.* 22. 11.

Μέτοχος, particeps חבר *Aquila, Theodotio, Pſalm.* 118. 63. *Aquila, Symmachus, Theodotio; Proverbior.* 28. 24.

Μετρέω, metior; ἐμετρήθη, menſus eſt מדד *Aquila, Heſai.* 40. 12. ἐμέτρησε מדד *Symmachus, 2. Reg.* 8. 2.

Μετρητὴς, metreta, menſura מעשר

Μέτρον, menſura מדה *S. Job* 28. 25. משורה *Aquila; Heſai.* 9. 6. μέτρῳ שלוש *Symm. Pſalm.* 79. 6. *&* μέτρῳ μέτρον, in menſura menſuram במשאה *Theod. Heſai.* 27. 8. קו *Aq. Th. Heſai.* 28. 17.

Μέτωπον, Frons; ἐπὶ τὸ μέτωπον, in fronte על מול *Exod.* 28. 25. מצח *Aq. S. Ezech.* 3. 7.

ἔτι ἐν τῇ ἐκκλ, num adhuc & Saul חגם שאול *S.* 1. *Reg.* 10. 11.

Μηδαμῶς, nullatenus, nequaquam אל *Incert. Jud.* 19. 23. *Item* פן *S. Gen.* 3. 22. *in Appendice.*

Μηκάομαι, mugio; μηκήσεται, mugiet יגעה *Symm. Job* 6. 5.

Μῆκος, longitudo ארך *Symm. Pſalm.* 22. 6. *Aquila, Th.* 3. *Reg.* 6. 20. ארכה *Incert. Jud.* 3. 16. קומה *Symm.* 1. *Reg.* 28. 20. *& alibi.*

Μηκύνω, prolongo; ἐμήκυναν, prolongaverunt, extenderunt האריכו *A. Pſal.* 128. 3.

Μηλέα, malus, *arbor* תפוח *S. Cant.* 8. 5.

Μῆλον, malum תפוח *A. Cant.* 8. 5.

Μὴν, menſis ירח *A. Sym. Exod.* 2. 2. *& Job* 29. 2. חדש *S. Th. Oſee* 5. 7.

Μήνη, luna ירח *Symm. Pſal* 88. 37.

Μηνιακὸν, meniaci, torques שרנים *Incert. Jud.* 8. 21. *melius,* μηνίσκοι.

Μηνίαμα, irritamentum, *Baſilienſis Codex, Deuter.* 24. 22.

Μῆνις, indignatio עברה *Th. Heſai.* 13. 9. *Item* משט *Incer. Ezech.* 25. 15.

Μηνίσκοι, torques, *Aquila, Jud.* 8. 26. *in Notis poſterioribus.*

Μήνυε, indico; μηνύσει σὺ, indicabit tibi יורך *S. Job* 12. 8.

Μήτρα, ne forte פן *Omnes, Exod.* 19. 21. *& Aq. Gen.* 3. 22. *in Appendice.*

Μηρὸς, femur, crus ירך *Aq. Theod. Exod.* 1. 5 *A. S. Th. Exod.* 25. 31. *Aq. Levit.* 1. 11. *in Appendi. Aq. Th. Heſai.* 14. 15.

Μήτρα, vulva רחם *Aquila, Pſal.* 109. 4. *Aquila, Ezech.* 20. 26.

Μηχαναὶ, machinæ, cogitationes עלילות *Symmac. Pſal.* 9. 22.

Μηχάνημα, machinamentum עלילה *S. Pſalm.* 65. 5. *&* 76. 13.

Μηχάνημα, ſtructura arte facta חשב *Incert. Exod.* 28. 27. *&* 29. 28. *S. Levit.* 8. 7.

Μιαίνω, polluo; ἐμιάνατε, polluiſtis טמאתם *Theod. Ezech.* 33. 26. μεμιασμένῳ, pollutus טמא *Aquila, Job* 14. 4.

Μιαιφόνος, ſanguinarius דמים *Symmachus, Pſalm.* 25. 9. *&* 54. 24.

Μίασμα, pollutio, *Buſil. Deut.* 14. 21.

Μιασμὸς, pollutio טמאת *S. Pſal.* 138. 19. *S.* 2. *Reg.* 11. 4. *Item* טמא *A. Deut.* 26. 14. *in Appendice.*

Μικρὸς, parvus קטן *S. Th.* 2. *Reg.* 2. 19. צעיר *Symm. Zach.* 13. 7.

Μικροστὸς, minimus צעיר *S. Pſalm.* 67. 28.

Μινυρίζω, meditor, ſubmiſsâ voce cano, cantillo, muginor; μινυρίσει הגות *Inc. Pſal.* 48. 5.

Μισέω, odi; ἐμίσησαν, oderunt וישטמהו *Samaritanus, Gen.* 49. 23. μισοῦντες σε, odientes te שנאיך *Symm. Pſal.* 20. 9. *Symmac. Pſal.* 35. 3. *Aquila, Pſalm.* 44. 8. *& alibi.*

Μισθαρνέω, mercede conduco, loco, as; ἐμισθάρνησαν, mercede conduxerunt נשכרו *Symmac.* 1. *Reg.* 2. 5. *Item* μισθαρνῶν, לחשתרות *Symmachus, 1. Reg.* 2. 36. *ubi ipſe non verba, ſed ſenſum prout ipſe capiebat, confellatur.*

Μίσθιος, mercenarius שכר *Incert. Levit.* 25. 5.

Μισθὸς, merces שכר *Aquila, Symmachus, Zach.* 11. 12. *Item* μισθὸς משכרת *A. S. Gen.* 31. 7.

Μισθοφορία, merces ערבון *S.* 1. *Reg.* 17. 13.

Μισθόω, mercedem do, loco, as; μεμισθωμένῳ, mercede conductus שכיר *A. Th. Heſai.* 7. 20.

Μίσθωμα, merces מתן *A. Heſai.* 23. 18.

Μισθωτὸς, mercenarius שכיר *Incer. Levit.* 25. 50. *A. S. Th. Heſai.* 16. 14.

Μισοπονέω, odio habeo, *vel* odium concilio; μισοπονοῦντες, odio habentes משנאי *Aq. Pſal.* 80. 16. אויב *A. Pſalm.* 82. 3.

Μισοπονηρὸς, olor, qui odio habet, *vel* qui odium conciliat; μισοπονηροὶ משנאי *S. Pſal.* 80. 16.

Μίτρα, mitra, tiara מצנפת *Samaritan. Inc. Exod.* 28. 4.

Μνάομαι, recordor; μνησθήσῃ, recordabitur תכר *S. Job* 28. 18. *A. Job* 40. 27. μνήσθητι, recordare שמור *Incert. Deut.* 5. 12.

Μνεία, memoria, commemoratio וכר *Symmachus, Thren.* 3. 19.

Μνημεῖον, monumentum, memoriale עד *Aq. Sym. Th. Heſal.* 26. 19.

Μνημονεύσατε, recordati זכר *Quinta Editio, Pſalm.* 8. 5.

Μνήμη, memoria וכר *A. Pſal.* 6. 6. עברון *S. Amos* 1. 11. *Item* מנחה *S.* 2. *Reg.* 8. 16.

Μνημόσυνον, memoriale, *vel* monumentum וכרון *Reliqui, Job* 13. 12. *Aquila, Pſalm.* 29. 5. *Symmachus, Pſalm.* 73. 22.

Μνηστεύομαι· ἐμνηστευσάμην, deſponſavi ארשתי *Aq.* 2. *Reg.* 3. 14.

Μογιλάλος, difficulter loquens אלם *Aq. Sym. Th. Exod.* 4. 11. *Quinta Editio, Pſalm.* 55. 1. *Legitur item*

μογγελδλος, *quod licet mendum esse videatur, in Scriptura & apud SS. Patres ita persæpe scribitur.*

Μοιχοὶ, mœchi מנאפים *Aquila, Theodotio, Jerem.* 23. 10.

Μολὶχ, Moloch מלך *A. S. Tὼ. Levit.* 18. 21. & 20. 2. 3. 5. *S.* 4. *Reg.* 23. 10.

Μολυνῶ, polluo; μολυνθήσ῀, polluetur יקדש *Incert. Levit.* 6 18. καὶ ἐμόλυναν, & polluerunt ויטמא *Symmac.* 4. *Reg.* 23. 10. μολύνει יגאל *Aquila, Job* 3. 5. *Symmac. Hesai* 63. 3. μεμολυσμένος מגואל *Aquila, Symmachus, Malach.* 1. 7.

Μονάζων, solitarius בודד *Aq. Theod. Quinta Editio, Osee* 8. 9.

Μοναχὶς, solitarius יחיד *A. Psal.* 24. 16. *Sym. Psal.* 67. 7. μοναχὰ, solitaria יחידה *A. Psalm.* 21. 21. & 34. 17. *Item* μοναχὸν לבדו *Reliqui, Genes.* 2. 18. *in Appendice.*

Μοναχῶσ῀, solitarium fac יחד *A. Psalm.* 85. 11.

Μόνος, singularis זין *Symmachus, Psalm.* 79. 14. *dubium.*

Μονογενὴς, unigenitus יחיד *Aquila, Gen.* 22. 2. *A. Psalm.* 67. 7. *Prov.* 4. 3. *Symm. Gen.* 22. 12.

Μονόζωνος, expeditus גדוד *Incer.* 1. *Reg.* 30. 8. *A.* 2. *Reg.* 3. 22. *Incerti*, 4. *Reg.* 5. 2. *Th. Job* 29. 12. *Item* יחיד *Quinta Editio, Psal.* 67. 7.

Μονομαχῆσαι, singulare certamen inire, *Symmac.* 1. *Reg.* 17. 8.

Μόνον, tantum רק *S. Hesai.* 28. 19.

Μόνος, unicus יחיד *Symmachus, Gen.* 22. 2. *Symmac. Psal.* 24. 16.

Μονότης, unitas, solitudo ידידת *Symm. Psal.* 21. 21. & 34. 17.

Μονὼ · μεμονωμένη, sola relicta גלמוד *Hebr. Inter. Job* 3. 7. μὴ μονωθήτω, ne uniatur, ne una fiat אל־יחד *A. Gen.* 49. 6. *in Appendice.*

Μόρια, partes, sectiones מעורות *Aquila, Symmac. Job* 38. 31.

Μορφὴ, forma תמונה *Incert. Dan.* 4. 12.

Μορφόω, formo, efformo; ἐμόρφωσεν, formavit יצר *A. Hesai.* 44. 13.

Μορφώματα, figuræ, *scilicet idolorum falsorumque deorum* תרפים *A. Gen.* 31. 19. *Jud.* 17. 5. & 1. *Reg.* 19. 16. & *Osee* 3. 4. *Item Aq. Gen.* 31. 39. אלהים *vertit* μορφώματα, *id est*, figuræ deorum, simulacra deorum, idola.

Μορφωθαὶμ, Mosphetaïm משפתים *Th. Jud.* 5. 10.

Μοσχάριον, vitulus אגל *Incert. Levit.* 3. 2. *sed mendum videtur. Item* עגל *Incert.* 1. *Reg.* 28. 24 *Item* בקר *Th.* 2. *Reg.* 17. 29.

Μόσχος, vitulus שור *Theod. Levit.* 27. 26. *S. Prov.* 14. 4. עגל *A. S. Quinta Editio, Osee* 8. 5. פר *Incert. Levit.* 4. 20.

Μοσχὼ, curo, alligo vulnus; μοσχώσει, curabit, sanabit וחבש *A. Job* 5. 18. *Hesai.* 1. 6. *Ezech.* 30. 21. *A. S. Th. Osee* 6. 1.

Μόσχωσις, curatio, *A. Hesai.* 1. 6.

Μοχθὼ, moleste fero, laboro; μοχθήσεις תלאה *Sym. Job* 4. 2. *A. Psalm.* 67. 10. *Prov.* 26. 15. *Hesai.* 7. 13. עמל *S. Eccl.* 5. 15.

Μοχθηρὸς, improbus sum; ἐμοχθηρώθησαν, improbi facti sunt ומרצו *A. Job* 6. 25.

Μόχθ῀, labor עמל *S. Psal.* 72. 16. & 139. 10. עצבון *Th. Gen.* 3. 17. *in Appendice.*

Μοχλὸς, vectis ברח *Aquila, Hesai.* 27. 1. בריח *A. Prov.* 18. 19. μοχλοῖς בסיל *S. Psal.* 73. 6.

Μυελὸν · ἐμυελώθη, medullatum est משמש *Symmac. Psalm.* 118. 70.

Μυεῖν, initiare, *Aq. Num.* 25. 5. μυεῖσθαι הנצמדים *Sed hanc lectionem Symmacho tribuit Codex Coisinianus.*

Μυελὸς, medulla מח *Symmach. Job* 21. 24.

Μυζᾶν, fugo; μυζήσει יונק *S. & alii*; μυζήσει, *Job* 20. 16 *Vide notam ibi.*

Μυζῆτης, myzetes, genus insecti חזיל *Symmachus*; *Psalm.* 77. 46. *Sic dicitur quod fruges corradat & fugat.*

Μυῖα, musca זבוב *S. Eccl.* 10. 1. & 4. *Reg.* 1. 2.

Μυκᾶν, mugio; μυκήσει, mugiet יגעה *S. Jeb* 6. 5. *legitur & μυκήσει*, mugiet. *Vide supra.* Μυκώμενοι, mugientes רגעו *Incert.* 2. *Reg.* 6. 12.

Μυκτὴρ, naris, nasus אף *A. Hesai.* 2. 22. *S. Hesai.* 37. 29. *A. S. Th. Ezech.* 8. 17. μυκτῆρες, nares אפים *A. S. Th. Gen* 2. 7.

Μυκτηρίζω, subsanno; μυκτηρίζουσι נלוזים *Theodot. Prov.* 2. 15. μυκτηρίσουσι, subsannabunt יבוז *Aquila, Cant.* 8. 1. μυκτηρισῶ, subsannabo אלעג *Aquila, Symm. Theodotio, Prov.* 1. 26. μυκτηριζόμενον גנוז *Symmac. Psalm.* 72. 14.

Μυκτηρισμὸς, subsannatio לעג *Th. Ezech.* 23. 32.

Μύλη, mola מכתש *Sym. Jud.* 15. 19.

Μύλαι, molares dentes מרחות *S. Eccles.* 12. 3.

Μύλος, mola; μύλον רכב *Reliqui, Jud.* 9. 53. *Item* רחים *Inc. Jerem.* 25. 10.

Μυλὼν, pistrinum, *forte* molendinum; μυλῶν῀, *Th. Jerem.* 39. 7.

Μυρεψία, pigmenta רקחי *S. Hesai.* 57. 9.

Μυρεψικὸν, vas unguentarium מרקחת *Aquila, Job* 41. 22.

Μυρεψὸς, pigmentarius רוקח *Sym. Eccles.* 10. 1. *Th. Hesai.* 57. 9.

Μυριὰς, myrias; μυριάδες, myriades, dena millia, *vel* infinita multitudo רבבת *Aquila, Symmac. Deuter.* 33 2.

Μύρον, unguentum רוקח *Aquila, Eccles.* 10. 1. שמן *Symmachus, Psal.* 132. 2. & *Prov.* 7. 3. *Symmachus, Amos* 6. 6.

Μυρτιὼνας, myrteta תרכים *Aquila, Symmachus, Zach.* 1. 8.

Μυρτὶνη, myrtus הדס *S. Hesai.* 55. 13.

Μυρτὼν, ῶνος, myrtetum הרס *Incer. Jud.* 1. 35.

Μυσάζειν, scelus agere; *A.* 1. *Reg.* 25. 26. אל־נא μὴ μυσάζειν כבוא בדמים *Ibid.*

Μυσ῀, abominatio, res execranda זמה *Aquila, Levit.* 18. 17.

Μυσῶ, polluo; μυσῶσαι, polluere, *Reliqui*, 1. *Reg.* 25. 33.

Μυσ῀ριον, mysterium סוד *Theod. Job* 15. 8. *S. Prov.* 1. 23. *Theod. Quinta Editio, Psalm* 24. 12. רז *Aq. S. Hesai.* 24. 16.

Μυστικὸς, mysticus, arcanus, *S. Hesai.* 3. 3.

Μυχθίσει, *al.* μυχθίσῃ, ridebit ילעג *A. Psalm.* 2. 4.

Μυχθισμὸς, derisio, subsannatio לעג *Aquila, Psal.* 122. 4. *Aq. Osee* 7. 15.

Μύω, claudo, obturo; ἔμυσεν, obturavit חשע *Sym. Hesai.* 6. 10.

Μωλωπίω, vulnero, vibices efficio; ἐμωλώπισάν מצעי *A. Cant.* 5. 7.

Μώλωψ vibex פום *Incer. Prov.* 9. 7. μώλωπες חבורת *A. Th. Prov.* 20. 30. *S. Hesai.* 1. 6.

Μῶμ῀, macula, *vel* reprehensio מום *Aq. Cant.* 4. 7.

Μωραίνω, stultus sum; μεμωραμμέν῀ שכר *Symmac. Job* 38. 36.

Μωρία, stultitia תאלה *S. Job* 24. 13.

Μωρὸς, stultus נבל *S. Prov.* 17. 21.

N

Νάβλα, νάβλας, nabla, *inſtrumentum muſicum, legitur item* ναῦλα, naula; *ſed mendo Librariorum, ut puto* נבל *Aquila, Symm. Pſalm.* 80. 3. *Incer. Heſai.* 5. 12. *A. Amos* 5. 23.

Ναζιρ, ſeparatio נזר *Theod. Levit.* 21. 12.

Ναζιραῖος, *vel* ναζιραῖος, Nazitæus נזיר *S. Num.* 6. 18. *Incert. Jud.* 13. 7. *&* 16. 17.

Ναζιραία, Nazitæa נזיר *Inc. Levit.* 25. 5. 11.

Ναΐος, nanus, homuncio הבלל *Incer. Levit.* 21. 20. *in Appendice. Suſpicor aliam Hebraicam vocem reſpicere; cum hac enim convenire non poſſe videtur.*

Ναός, templum היכל *Aq. Th.* 3. *Reg.* 6. 17. *Aquila, Symmachus, Pſalm.* 5. 9. *A. Pſalm.* 44. 9. *Omnes, Pſ.* 47. 10.

Νάμα, ſaltus אמה *S.* 2. *Reg.* 2. 24. *Item* גבעת *Sym. Cant.* 4. 6.

Νεκρόω, marceſco, torpeo; ἐνέκρωσεν, obtorpuit אתן *Theod. Job* 33. 19.

Ναῦλος, *lege* νάβλος נבל *Aq. Pſ.* 150. 3 ναῦλα נבל *Inc. Pſ.* 150. 3. *Utraque vox falſa videtur ex commutatione τῦ ϛ in υ Græcis Librariis familiari.*

Ναῦς, navis אני *A. Heſai.* 33. 21. ναῦσι, navibus אניות *S. Job* 9. 26. *A. S. Pſalm.* 47. 8.

Νεανίας, adoleſcens ילד *S. Heſai.* 9. 6.

Νεανίτης, juventus, juvenilitas עלמות *A. Pſal.* 9. 1. νεανίτατες עלמות *A. Pſal.* 45. 1.

Νεανὶς, puella בתולה *Aq. Deut.* 21. 23. נערה *Theod. Prov.* 9. 3. עלמה *Symm. Prov.* 30. 19. *Aq. Symmac. Heſai.* 7. 14.

Νεανίσκος, juvenis אנש *Incert. Joſ.* 2. 1. *bis* גבר *S. Job* 24. 6. *&* 2. *Reg.* 1. 6.

Νεαφὰ, novæ fruges אביב *Incer. Exod.* 13. 4.

Νάβλ, *Sym. LXX.* נבל Nebel, *menſura quædam*, 1. *Reg.* 1 24.

Νεβρὸς, hinnulus; νεβροὶ, hinnuli גדיים *S.* 1. *Reg.* 10. 3. *Item* νεβρῶν יעלי *Th. Job* 39. 1.

Νεδδὰ, Nedda, ſeparatio נדה *Inc. Levit.* 20. 21.

Νεκρώματα, morticinia, cadavera נבלה *A. Deut.* 14. 8. *in Appendice.*

Νεκρὸς, mortuus, cadaver; νεκροὶ, mortui מתים *S. Eccleſ.* 9. 3. *Th. Heſai.* 41. 14.

Νέμειν, paſcere ברעותו *S. Th.* ἵνα νέμει, cum paſceret, *Gen.* 36. 24. νεμόμενοι, paſcet ירעה *S. Pſalm.* 48. 15. *S. Heſai.* 5. 17. νεμηθήσονται, paſcentur תרעינה *A. Th. Heſai.* 11. 7. νέμεσθαι רעות *Aquila, Symmach. Quinta Editio, Cant.* 6. 2. νέμε רעה *A. Pſalm.* 36. 3.

Item ἔνειμε, diſtribuit חלק *S. Job* 39. 17.

Νεομηνία, neomenia, nova luna; *vel* menſis חדש *A. Oſee* 5. 7.

Νέος, juvenis נער *Symmachus, Job* 29. 8. *Symmac. Pſalm.* 36. 25. νεώτεροι, juniores צעירים *Th. Job* 30 1. *& Th. Zach.* 13. 17.

Νεοσσὸς, pullus; νεοσσοὶ περιστερῶν, pullus columbarum גוזל *Th. Gen.* 15. 9. νεοσσοὶ בני *Inc. Levit.* 1. 14. *Incert. Job* 5. 7. אפרוח *A. Pſal.* 83. 4.

Νεότης, juventus חרף *S. Job* 29. 4. עלומים *Aquila, Theod. Job* 33. 25. עלום *A. S. Pſal.* 88. 46. ἐκ νεότητος αὐτῦ, ex juventute ſua מנעוריו *Hebr. Interpr. Gen.* 8. 21. *S. Th. Oſee* 2. 15. ילדת *S. Pſal.* 109. 4.

Νεοττοτροφία, nutritio pullorum, *Inc. Job* 39. 16.

Νεύειν, annuere, reſpicere, vertere ſe פנה *A.* νεύσετε פנו *Deut.* 1. 40. *Item Aq.* 2. *Reg.* 13. 18. *& Pſalm.* 45. 6. νεύσεται יצבו *Aquila, Heſai.* 13. 14. *Aquila, Symmac. Malachi* 2. 13.

Νευρὰ, nervus יתר *A. S. Pſalm.* 10. 2.

Νευροκοπία, ſubnervo, nervos præſcindo; ἐνευρώκασιν, nervos præſcidit העקר *S.* 2. *Reg.* 8. 4. ἐνευροκοπήθησαν, ſucciſi ſunt הלמו *Incert. Jud.* 5. 22.

Νεφέλη, nubes ענן *A. S. Exod.* 14. 20. *Incer. Levit.* 16. 13. *Item S. Th. Deut.* 4. 11. *& alibi paſſim. Item* עב *S. Job* 37. 11.

Νέφος, nubes ענן *Samaritanus, Exod.* 14. 20.

Νεφρὸς, renes כליות *Th. Job* 19. 27. *Pſalm.* 7. 10. *Sym. Prov.* 23. 16.

Νεφελώδης, nebuloſus נשגה *Incert. Heſai.* 13. 2.

Νέφωσις, obnubilatio חשך *A. Job* 3. 5.

Νὴ, *particula jurandi* בי *Incert.* 1. *Reg.* 1. 26. *Item* חי *S.* 2. *Reg.* 15. 21. *exprimitur per Latine.*

Νῆθω, neo; νενηθμένῳ, netus שבי *Th. Exod.* 28. 6.

Νῆμα, filum חוט *Sym. Gen.* 14. 23.

Νήπιος, parvulus, infans, puer. *Item* fatuus, inſipiens טף *Aq. Gen.* 47. 12. *A. Exod.* 10. 10. *&* 12. 37. פתה *S. Job* 5. 2. פתי *S. Prov* 14. 15. פתאו *S. Prov.* 1. 4. עולל *S. Pſal.* 16. 14. νήπια ἡμῶν, parvuli noſtri טפנו *A. Gen.* 44. 8. *in Appendice.*

Νηπιότης, infantia, *itemque* fatuitas, Inſipientia פתי *A. Prov.* 1. 22.

Νῆσος, inſula אי *S. Heſai.* 23. 2. νῆσοι, inſulæ איים *A. S. Th. Heſai* 41. 1.

Νηστεία, jejunium צום *A. S. Pſal.* 68. 11. *A. S. Th. Zach.* 8. 19.

Νικητὴς, victor, victoriæ auctor; νικητὴ לבנצח *A. Pſal.* 4. 1. *& in aliis titulis Pſalmorum.*

Νῖκος, victoria נצח *Theod. Pſalm.* 4. 1. *& in aliis titulis Pſalmorum. Item* נצח *A. Pſal.* 73. 1.

Νιπτὴρ, pelvis, pollubrum; νιπτῆρες, pelves, *Syrus, Jerem.* 52. 17.

Νίπτω, lavo; νίψεται, lavabit ורחץ *Symmach. Pſalm.* 57. 12. *&* 72. 14.

Νίτρον, nitrum נתר *Sym. Prov.* 25. 20.

Νιφετὸς, ſtilla, imber nivalis רביבים *Theod. Mich.* 5. 7.

Νοέω, cogito; νοεῖτε, cogitate, intelligite הביט *S. Prov.* 8. 5.

Νομεὺς, paſtor; ποιμένων τομέων, paſtorum ovium הרעים *A. Amos* 1. 2. *A. Mich.* 5. 5. *Symmac.* 1. *Reg.* 21. 7.

Νομὴ, paſcuum, paſcua מרעית *S. Pſalm.* 99. 3. *Inc. Ezech.* 34. 31. רעות *A. Theod. Eccleſ.* 1. 14. *&* 6. 9. מרעית *S. Oſee* 13. 6. *Item* נאות *S. Joel.* 2. 22. נוה *S.* 2. *Reg.* 7. 8.

Νομίζω, puto, exiſtimo; ἐνόμισας, exiſtimaſti דמית *S. Pſal.* 49. 21.

Νόμιμον, legitimum חקת *Theodotio, Levit.* 23. 41. *&* 24. 9.

Νόμισμα, nomiſma, nummus גרה *Symmach. Num.* 3. 47.

Νομοθέτης, legiſlator מורא *Sym. Pſal.* 75. 13.

Νόμος, lex תורה *A. S. Th. Gen.* 26. 5. *& alibi. Item* מורה *S. Pſal.* 9. 21.

Νοσῶ· ἐνόσησα, ægrotavi חליתי *S.* 1. *Reg.* 30. 13. νοσεῖ, ægrotat, *S. Gen.* 48. 1. *in Appendice.*

Νόσος, morbus, ægritudo חולה *S. Eccleſ.* 5. 12. חלי *S. Heſai.* 1. 5.

Νοσσεύω, nidifico; νοσσεύσει, nidificabunt יקננו *Aq. Pſal.* 103. 17.

Νοσσιὰ, nidus קן *S. Job* 29. 18. *Aq. Pſalm.* 83. 4. *& Heſai.* 16. 2.

Νότιος, Auſter, Africus תימן *Theod. Habac.* 3. 3.

Νότος, Auſter תמן *Incer. Joſ.* 15. 10. *Hebr. Interp. Job* 9. 9. *Item* נגב *S. Gen.* 13. 1. *in Append. Interp. Exod.* 27. 9. *Reliqui, Numer.* 34. 3. *Incert. Numeror.* 35. 5. *Deut.* 3. 27. *Joſ.* 15. 1. *& ſeqq. Item* 1. *Reg.* 14. 5. *A.* 1. *Reg* 27. 10.

Νότονδε· *Aq.* νότοσδε, *S.* εἰς νότον דרומה ad auſtrum, *Gen.* 12. 9. *Item A.* 1. *Reg.* 20. 41.

Νυκτερεύω, pernocto; νυκτερεύων, pernoctans יתלונן *S. Pſalm.* 90. 1.

Νυκτερινὸς, nocturnus, *Symmac. Job* 4. 13. *& Cant.* 3. 8.

Νυκτικόραξ, nycticorax כוס *A. Th. & Quinta Edit. Levit.* 11. 17. *Pſ.* 101. 7.

Νυκτερὶς, poculum nocturnum צחצח *Symmachus*, 1. *Reg.* 26. 11.

Νυμφευτὸς, pronubus חתן *Aquila*, *Exod.* 3. 1. & 18. 1. 5.

Νυμφεύω· νυμφεύσεις, gener eris, *vel* gener efficieris תחתן *A.* 1. *Reg.* 18. 22.

Νύμφη, ſponſa כלה *A. Heſai.* 61. 10. *Item* החתנת *A. Deut.* 27. 23. *in Appendice.*

Νυμφίος, ſponſus חתן *A. S. Th. Exod.* 4. 26. *Sym. Heſai.* 61. 10. *A. S.* 1. *Reg.* 22. 14.

Νυμφὼν, ῶνος, ſponſi cubiculum *Incert. Joel.* 2. 16.

Νῦν, nunc עתה *A. Num.* 24. 17. & *alibi*. νυνὶ, nunc בעת *Incer.* 2. *Reg.* 17. 7. ἕως νυνὶ, uſque ad hoc tempus עד־הנה *Aquila*, 1. *Reg.* 1. 16.

Νὺξ, νυκτὸς לילה *Omnes.*

Νυσταγμὸς, dormitatio תנומה *Aquila*, *Symmachus*, *Theodotio*, *Pſalm.* 131. 4. שנה *Symmachus*, *Theodotio*, *Prov.* 6. 4.

Νυστάζειν, dormitare נום *Aquila*, *Sym. Theodotio*, *Heſai.* 56. 10.

Νυτομεῖν, decollo, decervico ערף *Th. Exod.* 13. 13.

Νῶτος, dorſum מתנים *A. Deut.* 33. 11. *in Append. A. Job* 40. 11. *A. Th. Prov.* 30. 31. גו *Th. Prov.* 10. 13. *S. Heſai.* 51. 23.

Νωχελεύομενος, qui ſegniter agit מתרפה *Aq. Prov.* 18. 9. & 24. 10. עפלה *A. Habac.* 2. 4.

Ξ

Ξανθὸς, flavus, rufus צחב *Aquila*, *Levit.* 13. 36. *Alius ibid.* ξανθίζων, flaveſcens; ξανθὰ, flavi, rufi שרקים *A. Zach.* 1. 8.

Ξένος, hoſpes, peregrinus נגרי *Aq. Deut.* 14. 21. *in Appendice.*

Ξένος, extraneus, peregrinus נכרי *Aquila*, *Theodot. Job* 19. 15. זר *Symmachus*, *Pſalm.* 80. 10. הלך *Symm.* 2. *Reg.* 12. 4.

Ξένη, aliena, peregrina, extranea נכריה *Aq. Exod.* 2. 22. *S. Prov.* 2. 16.

Ξέστης, ſextarius *quod ναρθήκιον vocant LXX. Levit.* 14. 10. *in Notis Appendicis.*

Ξηρὰ, arida יבשה *Omnes*, *Gen.* 1. 9. & *ſeqq.* & *S. Exod.* 14. 16. & 21. יבשה *Sym. Pſal.* 65. 6. *Item* חרבה *Incert. Joſ.* 4. 18.

Ξηράνω· ἐξήρανας, exſiccaſti חרבשת *Symmachus*, *Pſ.* 73. 15. *S. Heſai.* 27. 10. μὴ ξηρανθίζῃς, non exſiccaris לא תרבו *Symmac. Jud.* 16. 7.

Ξηρασία כלא exſiccatio, ſiccitas, *Reliqui*, *Agg.* 1. 10.

Ξηρὸς, ſiccus, aridus יבש *Aquila*, *Sym. Th. Heſai.* 9. 5.

Ξύλινος, ligneus, ex ligno מעץ *Symm. Habac.* 2. 11.

Ξύλον, lignum, arbor עץ *Omnes paſſim*, ξύλον ἀγρίου, lignum agreſte, *ſive* arbor agreſtis רתם *Symm. Job* 30. 4. ξύλον εἱρκτῆς, lignum carceris סד *Sym. Job* 13. 27. *hoc eſt*, compes, compedis: *vel lignum cui alligabantur incarcerati.*

Ξυλοποδία, compes, compedis סד *A. Job* 13. 27.

Ξυλοφόρος, lignorum bajulus כחטב עציכם *Incer. Deut.* 29. 11.

Ξυρῶ· ἐξυρίθη, raſus eſt נלח *Incer. Jud.* 16. 22.

Ξύρησις, tonſio קרחת *Incert. Mich.* 1. 6.

Ξυρὸν, novacula כחדה *Incert. Jud.* 13. 5. תער *Aquila*, *Symmach. Heſai.* 7. 20.

Ξυστὰ, complanata מקעים *Aquila*, *Theod.* 2. *Reg.* 6. 18.

O

Ὀβελίσκους, obeliſcos, *Incert. Jerem.* 52. 19.

Ὀβολὸς, obolus גרה *A. Theod. Num.* 3. 47.

Ὁδεύειν, ambulare דוך *Symmac. Job* 29. 25. ὁδεύσω, iter faciam, ambulabo אהלך *Symmac. Pſal.* 85. 11. *S. Pſal.* 31. 8.

Ὁδηγῶ, dux itineris ſum, ducem me præbeo; ὁδηγὸν, dux itineris, *Symm. Job* 29. 25. ὁδήγησα, deduxi, iter monſtravi הורתי *Aquila*, *Prov.* 4. 11. *Sym.* ὁδήγησόν με, deduces me תנחני *Pſal.* 60. 4.

Ὁδίτης, viator ארח *Syrus*, *Jerem.* 14. 8.

Ὁδοιπορίαι, itinera, viæ הליכות *Incer. Job* 6. 19.

Ὁδοιπόρος, viator ארח *Theod. Jud* 19. 17. *Item* הלך *Theod.* 2. *Reg.* 12. 4.

Ὁδοιπορῶ, iterno viam; ὁδοιπορεῖν פלס *Aquila*, *Prov.* 4. 25.

Ὁδὸς, via, iter דרך *paſſim Omnes* מעגל *A. Joſ.* 6. 3. κατ' ὁδὸν τῆς γῆς, ſecundum viam terræ כברת־הארץ *Aquila*, *Gen.* 35. 16. ὁδοὶ, viæ ארחות *Symmachus*, *Jud.* 5. 6. ὁδοὺς ארחותיו *Incert. Job* 6. 19. מעגלת *Symmach. Prov.* 2. 18.

Ὀδὼν, dens שן *Omnes.*

Ὀδυνῶ· ὠδυνήθη, dolore affectus eſt נעצב *S.* 1. *Reg.* 20. 34.

Ὀδύνη, dolor און *S. Gen.* 49. 3. *Item* נדת *Th. Lev.* 12. 2. נדתה *Inc. Lev.* 12. 5. *Item* און *S. Job* 5. 6. *A.* ἐν ὀδύνῃ, in dolore מתחולל *Job* 15. 20. הות *S. Prov.* 19. 13. מעצבה *S. Heſai.* 50. 11.

Ὀδυνηρὰ, dolens ותדוה *Levit.* 15. 33. *Incerti.*

Ὀδύρεσθαι, lamentari בשיחתי אשיח ואגה *S. Pſal.* 31. 3.

Ὀδυρμὸς, gemitus, fletus, lamentatio שיחה *Symm. Pſalm.* 21. 2.

Οἰάκωσις, gubernatio תחבולת *A. Job* 37. 12.

Οἰκετία, familia, famulitium עבדה *Symmachus*, *Job* 1. 3.

Οἰκέτις, famula, ancilla אמה *A. Exod.* 21. 8.

Οἰκῶ· οἰκῶσι, habitare שכת *Symmachus*, *Exod.* 2. 21. & *alibi Omnes.* οἰκοῦντες, habitantes שכנים *Incert. Deut.* 1. 7. οἰκῶν, habitans גבה *Incer. Job* 22. 12.

Οἴκημα, domicilium, domus בושב *Incerti*, *Exod.* 12. 20.

Οἴκησις, habitatio, domus תבירה *Incer.* 1. *Paralip.* 29. 1. וכל *S. Pſal.* 48. 15 *S.* ἐν οἰκήσεσι, in habitationibus בנות 1. *Reg.* 19. 22. οἴκησις, domus בית *Symmach. Job* 38. 20.

Οἰκία, domus בית *A. Gen.* 15. 2.

Οἰκοδομῶ, ædifico בנן *Th.* ᾠκοδόμησε, & ædificavit; οἰκοδομηθίζωμαι, filios ſuſcipiam אבנה *Aq. Gen.* 16. 2. *in Appendice.*

Οἰκοδόμημα, domicilium, domus, habitaculum, *S. Amos* 9. 1.

Οἰκονόμος, œconomus שר המלאכת *Incert.* 1. *Paral.* 29. 6.

Οἰκονομῶν, diſpenſans יכלכל *S. Pſal.* 111. 5.

Οἰκόπεδον, domicilium חרבות *Aq. Th. Quinta Editio*, *Pſal.* 101. 7.

Οἴκοθεν, intus ביתה *A. Exod.* 28. 26.

Οἶκος, domus בית *Omnes paſſim*, & οἰκία.

Οἰκουμένη, orbis, terra habitabilis. תבל *Aquila*, *Sym. Pſalm.* 89. 2.

Οἰκτείρω, miſereor, miſereor; οἰκτειρῶν חנן *Symmachus*, *Pſalm.* 40. 5. οἰκτιρῆσαι ברחם *Symmac. Heſai.* 49. 15.

Οἰκτιρμὸς, miſeratio רחמים *Aquila*, *Symmach. Theodotio*, *Pſalm.* 102. 4. *Prov.* 11. 10. חסד *Quinta Editio*, *Oſee* 6. 4.

Οἰμωγὴ, ejulatus נאקה *Aq. S. Exod.* 2. 24. *in Append.* אנקה *Aq. S. Pſalm.* 12. 5. *Malach.* 2. 13. שועה *S. Pſal.* 87. 14. & 101. 2.

Οἰμώξεται משוע *S. Pſalm.* 71. 11.

Οἰμώττοντες אנקה *Symmac. Malach.* 2. 13.

Οἰνάθη, labruſca כמדר *S. Cant.* 2. 13.

Οἰνάνθην, labruſcis; ἀνασθίνων עשישות *Aquila*, & *Inc. Cant.* 2. 4.

Οἶνος, muſtum תירוש *A. Zach.* 9. 17.

Οἶνος, vinum יין *Omnes* תירוש *Pſal.* 4. 7. *Vox hæc Hebraïca ſignificat* vinum novum.

Οἰνοφλυγῶ, vino me ingurgito; οἰνοφλυγήσωμεν, ingurgitemus nos vino נשכאה *Th. Heſai.* 56. 12.

Οἰνόμυες, vino ebrios כובאים *Inc. Ezech.* 23. 42.

Οἰνών, cella vinaria בית היין *S. Cant.* 2. 4.

Οἰφὶ, œphi, *menſura genus* איפה *Incer. Exod.* 16. 35. *Inc. Levit.* 19. 36.

Οἴχεμαι, diſcedo; ᾤχετο, diſceſſit יהלך *Aquila*, *Job* 4. 15.

Οἰωνισμὸν, augurium קסם *Incert.* 1. *Reg.* 15. 23.

Οἰωνὸς, avis רשף *Symm. Pſal.* 77. 48.

Ὀκλάζω, in genua procumbo; ὤκλασε כרע *Symm. Gen.* 49. 9. *Item S.* procumbere feciſti; ὤκλασάς με, ἐμπεδοστόμωσάς με, procumbere feciſti me, confirmaſti me והברך הברעתני *Jud.* 11. 35. *S.* ὤκλασεν, incurvavit ſe ותברך 1. *Reg.* 4. 19. *S. Pſ.* 16. 13. & 21. 30. & 71. 9. *Item* ὤκλασεν ויקד *S.* 1. *Reg.* 24. 8.

Ὀκνηλὰ, pigritia עצלה *Symmachus*, *Theodot. Proverb.* 19. 15.

Ὀκνηρὸς, piger, ſegnis עצל *S. Prov.* 13. 4. *A. S. Th. Prov.* 15. 19. *S. Prov.* 20. 4.

Ὀκτάπλα, & Ὀκταπλοῦν, Octapla, & Octaplum *Origenis*, *opus octo columnarum. Vide initio Præliminarium.*

Ὀκταστύλιδον, octaſtylidum, opus octo columnarum, *ſic vocatur a Græcis, quia octo στυλίδας, ſeu columnas complectebatur. Vide initio Præliminarium.*

Ὀλεθριώμονον כרתים *S. Soph.* 2. 5.

Ὀλεθρίας, perniciosas כרתים *Th. Soph.* 2. 5.

Ὀλίθριον, perniciosum כדתים *Aquila*, *Quinta Edit. Soph.* 2. 5.

Ὀλίγον, parum מעט *Aq. Sym.* 2. *Reg.* 12. 8. & 2. *Reg.* 16. 2. כמעט ἐν ὀλιγίστῳ, in minimo, *Symmachus*, *Pſal.* 80. 15.

Ὀλιγοψυχῶν, puſillanimem eſſe, animo deficere, *S. Th. Zach.* 11. 8.

Ὀλιγοψυχοῦντες, animo deficientes, defeſſi, laſſi עמים *Inc. Jud.* 8. 4. *Item* ὀλιγοψύχησεν, animo defecit ותקצר *Incert. Jud.* 10. 16. *Sym. Zach.* 2. 8.

Ὀλιγόω, minuo, minorem facio; ὀλιγώσει, minuet יעעם *Aquila*, *Symm. Pſal.* 106. 38. *Symmach. Pſalm.* 106. 39.

Ὀλίσθημα, lapſus, ruina, caſus מדחה *Symmachus*, *Prov.* 26. 28.

Ὀλισθηρὸς, lubricus החלקה *S. Prov.* 2. 16.

Ὀλισθος, lapſus, ruina דלק *Symm. Pſal.* 72. 18.

Ὀλκὰ, pondus שקל *Incert. Joſ.* 7. 21.

Ὀλλυμαι, pereo; ὤλετο, periit אבד *A. Job* 4. 11.

Ὀλμὸς, mortarium מכתש *Reliqui*, *Jud.* 15. 19. *Aq. Th. Prov.* 27. 22. *Aq. Soph.* 1. 11.

Ὀλοφύω, perdo, diſperdo, peſſumdo; ὀλοφύσει, perdet תכרת *Aquila*, *Heſai.* 9. 14. *Aquila*, *Gen.* 41. 36. *in Appendice.*

Ὁλοκάρπωμα, oblatio, holocauſtum עולה *Inc. Exod.* 30. 20.

Ὁλοκαύτωμα, holocauſtum עלה *Inc. Levit.* 1. 9. 14. 37. & 4. 18. 34. *A. Job* 42. 8.

Ὁλοκαυτοῦσι, holocautoſis, holocauſtum עלה *Incer. Gen.* 8. 20. *S.* 1. *Reg.* 13. 12. *Incert.* 1. *Reg.* 15. 22. *Th. Job* 42. 8.

Ὁλοκληρία, integritas, integra ſanitas, *Incert. Heſai.* 1. 6.

Ὁλόκληροι, integri, ſani, perfecti, *Symmac. Pſalm.* 89. 10.

Ὀλολυγμὸς, ululatus יליל *Aquila*, *Deut.* 32. 10. *in Appendice.*

Ὀλολύζω, ululo; ὀλολύζουσι, ululant הילילו *Sym. Th. Heſai.* 52. 5. *S. Amos* 8. 3.

Ὀλόξηρος, penitus ſiccus חרוך *S. Pſalm.* 57. 10.

Ὁλοτελῶς, penitus בדיל *Aquila*, *Deuter.* 13. 16. *in Appendice.*

Ὁλυρὰ, far הכסמת *Theod. Exod.* 9. 32.

Ὁμαλὰ, planities, plana ערבה *Aq. Num.* 22. 1. & 2. *Reg.* 2. 29. *A. Amos* 6. 14.

Ὁμαλὲ, plana, *A. Num.* 26. 3. *Item Aq. S. Deut.* 3. 2. *A. Deut.* 3. 17. & *alibi*, *A. Joſ.* 11. 2. ערבה *Aq. Job* 39. 6. *Item* מישור *Joſ.* 13. 9. & 16. מישר *A. Pſalm.* 142. 10. *A. Ezech.* 47. 8.

Ὁμαλίζω, complano, planum facio; ὁμαλίσει, complanabit ישרד *S. Job* 39. 10. ὁμάλισον, complana ויושר *Sym. Pſal.* 5. 9. ὁμαλίσατε, complanate ישרו *Symmac. Heſai.* 40. 3.

Ὁμαλίαι· ἐν τοῖς ὁμαλίοις, in planis, in planitiebus בערבת *A.* 2. *Reg.* 23. 24.

Ὁμαλῷ· ἐν ὁμαλῷ, in plano במישור *Pſal.* 25. 12.

Ὁμβρος, imber מטר *Symmachus*, *Job* 37. 6. גשם *A. Prov.* 25. 23.

Ὁμβρίσω, pluam אביעה *Aquila*, *Pſalm.* 77. 2.

Ὄμβρος, obſcu ציר *Aq. Sym. Proverb.* 13. 17. ὄμβροι צידים *Th. Heſai.* 18. 2. *Sym. Heſai.* 57. 9.

Ὁμιλῶ, colloquor; *Aq.* ὁμιλῶτο שיחו *Jud.* 5. 10. ὁμιλῶν שיח *Sym. Job* 12. 8. *Vide S. Job* 15. 4. *A. Pſal.* 68. 13. *S.* 3. *Reg.* 18. 27. ὁμιλῆσαι, confabulari שוח *A. Gen.* 24. 63.

Ὁμιλία, colloquium שיח *A.* 3. *Reg.* 18. 27. *A. Pſal.* 54. 3. *Si Pſalm.* 103. 34. *Item* סוד *Symm. Job* 15. 8. *S. Pſal.* 24. 14. & 54. 15. ὁμιλία μυστικὴ, colloquium myſticum, *vel* ſecretum לחש *Symmach. Heſai.* 3. 3. סוד *S. Ezech.* 13. 9.

Ὁμίλος, cœtus, conventus לחכת *A.* 1. *Reg.* 19. 20. *Item* עדת *S. Pſalm.* 1. 5. *dubium.*

Ὁμιχλὰ, obnubilo; ὁμιχλωθήσεται ועכו *Inc. Pſal.* 64. 14.

Ὁμίχλη, caligo ערפל *S. Exod.* 20. 21. *Item Aquila*, ענן *Deut.* 4. 11.

Ὀμνύων, jurans נשבע *A. Pſal.* 62. 12.

Ὁμοθυμαδὸν, unanimiter, *Incert.* 1. *Reg.* 11. 7. *Item* יחד *S. Pſalm.* 2. 2. *A. Pſalm.* 33. 4.

Ὁμοίός σοι, ſimilis tibi כמוך *Th. Jud.* 8. 18. ὅμοιός αὐτοῖς, ſimilis illis כמוהם *Incer. Jud.* 8. 18.

Ὁμοιότροπος, ſimilis moribus כמוך *Sym. Pſ.* 54. 14.

Ὁμοῖν· ὁμοιωθῆναι, ſimilis eſſe, ſimilis effici, *S. Ex.* 15. 11. ὁμοιοῦσθαι נמשלתי *S. Pſal.* 27. 1.

Ὁμοίωσις, ſimilitudo דמות *Omnes Gen.* 1. 26. ὁμοίωσις, ſimilitudo, ſimulacrum תמונת *A. S. Pſ.* 16. 15. תבנית *Theod. Ezech.* 8. 10.

Ὁμολογῶ, confiteor, profiteor; ὁμολογῶν, confitens מודה *A. Theod. Prov.* 28. 13.

Ὁμομήτριος, uterinus, *Incert. Pſal.* 34. 14.

Ὁμονοῆσαι, conſentire; ὁμονοήσαντες, conſentientes ותהיו *A. Deut.* 1. 41. *in Appendice.*

Ὅμορος, confinis, finitimus גבול *Incert. Ezechiel.* 27. 4.

Ὁμόρους, finitimos, *Sym. Zach.* 9. 2.

Ὁμοῦ, ſimul, pariter יחד *Incert.* 1. *Reg.* 11. 13. *Aq.* 1. *Reg.* 17. 10. & 31. 6. & *Pſal.* 54. 15. *S. Job* 2. 11. & *alibi.*

Ὀμόω, juro; ὤμοσα, juravi, *Inc. Gen.* 35. 12. ὁμόσας נשבעת *S. Pſal.* 14. 4 ὡμόσατε, juraſtis נשבעתם *Incert. Joſ.* 6. 22.

Ὀνάγρους, onager פרא *S. Job* 6. 5. *Sym. Pſal.* 103. 11. *A. Th. Quinta Editio*, *Oſee* 8. 9.

Ὀνὰς, aſina ענת *Aquila*, *Num.* 22. 23. *Sym. Jud.* 5. 10. *A. S. Zach.* 9. 9.

Ὀνειδίζω, exprobro; ὠνείδισε חרף *Theod. Jud.* 5. 18. *Aquila*, *Symmachus*, *Pſal.* 41. 11. *Aquila*, *Symmach. Theodotio*, *Pſalm.* 88. 52.

Ὀνειδισμὸς, opprobrium חרפת *A. Pſal.* 68. 11. *Aq. Th. Job* 19. 5.

Ὄνειδος, opprobrium דמה *Samaritanus*, *Numer.* 13. 33. חרפות *A. Pſalm.* 58. 9. *S. Pſal.* 68. 11.

Ὄνειρος, ſomnium, ſomnus חלום *Sym. Eccleſ.* 5. 2. & 5. 7.

Ὄνομα, nomen שם *Omnes.*

Ὀνομάζειν, nominare; ὀνομάζειν, nominant וקרוי *S. Th. Deut.* 3. 9.

Ο᾽νομασία, denominatio שם *Symmachus*, *Pſ.* 67. 5.
Ο᾽νομαστὸς, nominatus, celebris, 2. *Reg.* 23. 18. *A. Theodotio*, ἐνομαστὴ, nominata, celebris זבי *Jerem.* 3. 19.
Ο᾽νος, aſinus חמור *Aq. Geneſ.* 49. 14. *in Append.* τὰς ὄνους, aſinas חמרים *Gen.* 36. 24. *Incert. Job* 24. 3. & *alibi. Item* ὄνος, aſina, *Incer.* 1. *Reg.* 10. 2.
Ο᾽ντως, vere, revera אבל *Incert.* 2. *Reg.* 14. 5. *Item* אמנם *S. Job* 36. 4. *Item* אכן *Symmachus*, *Gen.* 28. 16. *in Appendice.*
Ὄνυξ, onyx שהם *S. Th. Gen.* 2. 12. *Item Aquila*, *Symm. Theodot. Exod.* 25. 7. & 28. 9. *Aquila*, *Sym. Theodotio*, *Exod.* 35. 9. & 39. 6. *Incert.* 1. *Paralip.* 29. 2.
Ο᾽νυξ, unguis צפרן *Reliqui*, *Jerem.* 17. 1.
Ο᾽ξος, acetum חמץ *Sym. Pſalm.* 68. 22. *Sym. Prov.* 25. 20.
Ο᾽ξυνὴν, acumen; ὀξυνῆρες, acumina חדודי *A. Job* 41. 22.
Ο᾽ξύω, acuo; ὤξυναν, acuerunt ילמדו *Symmachus*, *Job* 16. 9.
Ο᾽πὴ, foramen, fovea פתיח *Incer. Jud.* 15. 11. מקבה *Theodotio*, *Heſai.* 51. 1. ὀπῶν ארבות *Symmachus*, *Eccleſ.* 12. 3.
Ο᾽πισθεν, retro, à tergo מאחרי *Incert. Joſ.* 22. 16. *A.* מאחר ὄπισθε 2. *Reg.* 7. 8.
Ο᾽πίσθιος, pars poſterior, *Incert. Exod.* 28. 26.
Ο᾽πίσω, poſt אחרי *A. Joſ.* 10. 19.
Ο᾽πλη, ungula פרש *S. Th. Heſai.* 28. 28. ὀπλῶν פרסות *Aquila*, *Deut.* 14. 6. *in Appendice.*
Ο᾽πλον, telum, arma כלי *S.* 1. *Reg.* 17. 54. & 1. *Reg.* 31. 9. ὅπλα נשק *A. Th. Job* 39. 21. ὅπλα שלטי *Incer.* 2. *Reg.* 8. 7. *Item* דרב *A. Th. Job* 39. 22. כנן *Th. Quinta & Sexta Editio. Pſal.* 75. 4.
Ο᾽πλοφόρος, armiger נשא כלים *S.* 1. *Reg.* 16. 21. & 1. *Reg.* 31. 4.
Ο᾽πτάνιον, fornax, furnus תנור *Quinta Editio*, *Oſee* 7. 4.
Ο᾽πτασία, viſio; τῆς ὀπτασίας, viſionis מריה *Symm. Gen.* 22. 2.
Ο᾽πτάω, coquo; ὤπτησαν, coxit יצלה *Aq. S. Theod. Heſai.* 44. 16.
Ο᾽πτομαι, video ראה *Incer. Deut.* 28. 32. *Item* ὄψει, videbit והבטת *Sym.* 1. *Reg.* 2. 32. ὄψομαι αὐτὸν, videbo eum אראנו *A. Num.* 24. 17. והראה *Omnes*, ὀφθήτω, videatur, appareat, *Gen.* 1. 9. & *ſæpe* ראה
Ο᾽πτὸν, coctum צלו *Aquila*, *Symmac. Theod. Heſai.* 44. 16.
Ὀπώρα, poma, fructus, autumnus מסגר *Sym. Deut.* 33. 15. קיץ *Quinta Editio*, *Pſalm.* 31. 4. *Sym. Amos* 8. 1. ὀπώρων, fructuum autumnalium מגרים *S. Cant.* 4. 13. *A. S. Cant.* 4. 16.
Ὀπωρινὸς, fructus autumnalis תירש *A. Deut.* 7. 13. *in Appendice.*
Ὀπωροφυλάκιον, pomorum cuſtodia מלונה *Theodot. Heſai.* 24. 20.
Ὅραμα, viſio, *Sym. Exod.* 24. 10. *Job* 4. 13. חזיונות & ὁράματι חזיון *S. Job* 33. 15.
Ὁραματίζονται, vident, intuentur יחזו *Aquila*, *Pſ.* 10. 4. ὁραματισθησόμεθα, *Incer. Cant.* 6. 11. נחזה & *A. Cant.* 7. 1. *A. Heſai.* 33. 20.
Ὁραματισμοὶ, viſiones חזיונות *A. Job* 4. 13. *A. Prov.* 29. 18. *A. Habac.* 2. 2.
Ὁραματιστὰι, viſionarii חוזים *Sym. Heſai.* 56. 10.
Ὅρασις, viſio, ἀπὸ ὁράσεως, a viſione ממרא *Incert. Gen.* 15. 18. *Theod. Jud.* 13. 6. ראי *Aq. Job* 37. 18. חזון *A. S. Pſal.* 88. 20.
Ὁράσει ἐφοβήθην, viſu reverſus ſum נשאתי *Symmachus*, *Geneſ.* 19. 21. *Item* ἐν ὁράσει בראת *Incerti*, 2. *Paral.* 26. 5.
Ὁράω, video; ἑώρακα ראיתי *Exod.* 3. 9. ὤφθην, viſus ſum וארא *Aq. Exod.* 6. 3. *Th. Jud.* 13. 22. & 18. 9. & *ſic. paſſim Omnes.* ὅρα, vide הן *Sym. Job* 4. 18.
Ὄργανον, organum, inſtrumentum ערוג *A. Job* 21. 12. ὄργανα נבלי *Sym. Job* 38. 37.

Ὀργὴ, ira אף *Theod. Jud.* 10. 7. *Symmachus*, *Job* 9. 13. *Sym. Job* 36. 13. *S. Pſalm.* 6. 1. ὀργῆς θυμὸς רגז *Th. Job* 3. 17. *Job* 39. 24. *Item* בעש *Theod. Job* 5. 2. & *S. Job* 6. 2.
Ὀργίζομαι, iraſcor; ὠργίσθη, iratus eſt ויחר *Th. Jud.* 9. 30. & *Sym. Jud.* 14. 19. *Sym. Pſal.* 17. 8. *Sym. Job* 42. 7. ὠργίσθησαν, irati ſunt ויקצפו *Symmachus*, 1. *Reg.* 29. 4. ὀργίσθητε, iraſcimini *Sym. Pſalm.* 4. 5. ותעף *Sym. Prov.* 19. 3.
Ὀργίλος τοῦ Καΐν, iratus eſt Caïn, *Aquila*, *Gen.* 4. 6. ויחר לקין & *A. Gen.* 18. 30. *Item S. Th.* 1. *Reg.* 15. 11. *S.* 2. *Reg.* 6. 8.
Ὀργώω, porrigo; ὀργῶσι יחוכו *Sym. Job* 8. 20.
Ὀρθὸς, rectus ישר *S. Pſalm* 91. 16. ὀρθὴ, recti ביום *A. Gen.* 42. 21.
Ὀρθριχῶ, horripilat כמר *S. Pſalm.* 118. 120.
Ὀρθριχῶντα, horripili ſunt שעירים *Theod. Heſai.* 34. 14.
Ὀρθίζοντες, mane ſurgentes משחרי *Aquila*, *Job* 24. 5. משכימי *Aquila*, *Pſal.* 126. 2. *Aq. Symmach. Jerem.* 7. 13.
Ὀρθινὴ, matutina השחר *A. Pſalm.* 21. 1.
Ὀρθρεμὸς, rectatio matutina שחר *Aquila*; *Prov.* 21. 27.
Ὄρθρος, matutinum, diluculum בקר *S. Job* 24. 17. שחר *Aq. Job* 38. 12. *S. Quinta Editio*, *Pſal.* 19. 4. *S. Oſee* 6. 3.
Ὀρθῶς, recte נכונה *S. Job* 42. 7.
Ὁρίζω, definio; ὅρισον, defini, *S. Gen.* 30. 28. נקבה ὁρίσῃς, definies תגזר *Th. Job* 22. 28. ותחתך שחה *Symm. Prov.* 2. 18.
Ὅρος, terminus גבול *S.* 1. *Reg.* 13. 18. & *alibi Alii.* גליל *Item Aquila*, *Theod.* גבולה *Ezech.* 43. 13. ὅρια, termini גלילות *S. Joſ.* 22. 10. ὁρισθήσεται, terminabitur, terminus ponetur נגל *A. Zach.* 9. 2. ὁρισθήσεται גבולו *A. Deut.* 19. 14. *in Appendice.*
Ὁρισμὸς, definitio, *S. Pſalm.* 39. 8.
Ὁρκίζω, adjuro; ὤρκισεν יואל adjuravit, *S. Exod.* 2. 21. ὡρκισμένοι, adjuraſti השבעת *Reliqui*, *Joſ.* 2. 17. *A. S. Quinta Editio*, *Cant.* 2. 7.
Ὅρκος, juramentum שבועת *S. Eccleſ.* 8. 2. *Reliqui*, *Heſai.* 65. 15. ὅρκους אלות דברים *S. Oſee* 10. 1. ὅρκου גדר *Incert. Levit.* 22. 21. *in Appendice.*
Ὁρμάω, irruo, impetum facio; ὁρμῶν שטף *Symm. Jerem.* 8. 6. ὥρμησεν, irruit ותצלח *Symmachus*, 1. *Reg.* 16. 13.
Ὁρμὴ, appetitus, impetus תשוקה *S. Gen.* 3. 16. *Th. Geneſ.* 4. 7. ὁρμὴ שבעת *Aquila*, *Th. Job* 38. 34. רשף *Symmac. Cant.* 8. 6. *Item* משא *Theod. Num.* 11. 11. *in Appendice.*
Ὁρμημα, impetus רהב *Aquila*, *Pſal.* 86. 4. *Heſai.* 30. 7.
Ὁρμίσκοι, monilia נטפות *Incer. Jud.* 8. 26. ὁρμίσκους ענק *Cant.* 4. 9.
Ὄρνεον, avis עפור *Aquila*, *Pſalm.* 83. 4. & *Pſalm.* 103. 17.
Ὀρνίθιον, avicula צפרד *Incert. Exod.* 1. 15. & 2. 21.
Ὄρνις, volucris עיט *Reliqui*, *Heſai.* 46. 11.
Ὁροθετῶ, terminos pono; ὁροθετήσεις והגבלת *Incert. Exod.* 19. 12.
Ὅρος, terminus תק *S. Job* 14. 26. *Item* decretum, *S.* 1. *Reg.* 30. 25.
Ὄρος, mons הר *paſſim Omnes.*
Ὀρόφου ὑποφυάδες, laquearis מסגרים *A. Agg.* 1. 4. ὑφώσεις melius, ὑπόφυσιν ויסגן *A.* 3. *Reg.* 6. 9.
Ὀρυγμα, fovea שוחה *S. Prov.* 23. 27.
Ὀρύζα, oryza גר *Samaritanus*; *Exod.* 16. 31.
Ὀρυκτὸς, foſſilis; ὀρυκτὰ, foſſilia חפרפרות *Aquila*, *Heſ.* 2. 20. *Vide Notam.*
Ὀρυξ, oryx תוא *Aquila*, *Symmach. Theodot. Heſai.* 51. 20.
Ὀρύττω, fodio חפר *Aq. S. Th. Exod.* 7. 24. ὤρυξε כרה *St Heſai.* 37. 15. ὤρυξαν, foderunt יכרו *Incer. Jud.* 16. 21. כרו *Quinta Editio*, *Pſalm.* 118. 85. ὤρυξεν ויכר *A. Ezech.* 8. 8.

Ὀρφανὸς,

Ὀφανὸς, orphanus, pupillus יתום *Symm. Job* 31. 21. *Aquila, Pſalm.* 10. *ſecund. Hebr.* 18. *A. Sym. Pſalm.* 81. 3.

Ὀχλήματ, ſalto, tripudio; ἐχόρευσεν *ἐποίησεν*, ſaltare fecit וירקיד *S. Pſalm.* 17. 6. ὀχλήσεως מברכר ſaltans, *A.* 2. *Reg.* 6. 13.

Ὅσιος, ſanctus חסיד *Omnes, Pſalm.* 17. 26. & 49. 5. *S. Pſal.* 31. 6. & 51. 10.

Ὁσιόω, ſanctifico; ἁγιασθήσῃ, ſanctificaberis, ſanctus eris תתחסר *Omnes, Pſalm.* 17. 26.

Ὀσμὴ, odor ריח *Aquila, Symmachus, Theodotio, Exod.* 29. 18.

Ὄσπριον, legumen; ὄσπρια, legumina וזרעים *Incer. Dan.* 1. 6.

Ὀσπριώδης, leguminis ſimilis, *Aq. Symmac. Levit.* 2. 14.

Ὀστέινος, oſſeus, fortis עצום *A. Gen.* 18. 18. *Pſalm.* 34. 18.

Ὀστεῦς (*ſic*) oſſeus, fortis עצום *A. Exod.* 1. 9. *A. Deut.* 7. 1. *in Appendice. Incer. Deut.* 9. 1. *Puto hanc lectionem germanam eſſe, ac indiſcriminatim dici* ὀστέινος, & ὀστεῦς; *exempla frequentiora ſunt, quam ut* ὀστεῦς *mendum habeatur.*

Ὀστέον, os, oſſis עצם *Symm. Th. Gen.* 2. 23. *S. Job* 7. 15. & 23. 24. *Aquila, Job* 19. 20. *A. Symm. Pſalm.* 50. 10.

Ὀστράκινος, teſtaceus; ὀστρακίνῳ מרשת *Aq. S. Heſai.* 16. 7. & *Jerem.* 48. 31.

Ὄστρακον, teſta חרש *Aq. Job* 41. 21. *Ezech. Incert.* 23. 34.

Ὀστοῦς, oſſeus גרם *A. Gen.* 49. 14. *in Append.* & 4. *Reg.* 9. 13.

Ὀσφραίνω, olfacio; ὀσφράνθη בערו *Th. Jud.* 15. 14.

Ὀσφῦς, lumbus, renes; ὀσφύων מתניהם *S. & Syrus*, 3. *Reg.* 12. 12. *S. Pſal.* 65. 11. & 68. 24. *Item Proverb.* 30. 31. & *Heſai.* 11. 5. חלציהם *Symmachus, Heſai.* 32. 11. ירך *Hebr. Interp. Gen.* 24. 2. ὀσφύων, lumborum כסלים *Lev.* 3. 10.

Ὅτε, cum אם *Incert. Jud.* 6. 3.

Ὅτι, quia, quod כי *paſſim Omnes.*

Ὅτι νῦν, quia nunc כי־עתה *A. Job* 6. 21.

Ὅτιοῦν, quidquam מאומה *A.* 1. *Reg.* 29. 3.

Ὀτρύνω, excito; ὠτρύνθη, excitatus eſt, *A.* 1. *Reg.* 25. 14. ויעט

Οὐδός, limen סף *S. Ezech.* 40. 6.

Οὐδείς, nemo, nullus איש *quando præcedit negatio, Incert. Joſ.* 1. 5.

Οὐθέν, nihil כהו *Aquila, Theod. Gen.* 1. 2. *Aq. S. Theod. Jerem.* 41. 23. οὐθὲν ἐξ οὐθενός, nihil & nihil תהו ובהו *Theod. ſecundum quædam Exemplaria, Gen.* 1. 2.

Οὐκ ἰδοὺ, nonne ecce הלא *Incert. Jud.* 9. 38.

Οὐλή, tenera ſpica עמר *Aquila, Deuter.* 24. 19. *in Appendice.*

Οὐλίκεμον, denſæ frondes עץ־עבת *Incert. Lev.* 23. 40.

Οὔπω, nondum קדם *S.* 1. *Reg.* 3. 7.

Οὐρανὸς שמים *Omnes paſſim.*

Οὐρὰ, cauda זנב *Incert. Exod.* 4. 4. *in Appendice.*

Οὐρέω· οὐροῦντα, mingentem משתין *Incert.* 3. *Reg.* 14. 10.

Οὖρον, urina שתי *Aquila, Symm. Theodotio, Heſai.* 36. 12.

Οὖς, auris אזן *paſſim Omnes.*

Οὐσία, ſubſtantia סגולה *A. Eccleſ.* 2. 8. *Sed* סגולה *ſignificat proprie*, res peculiaris.

Οὕτως, ſic כן *Omnes, Gen.* 1. 9. *A. Exod.* 7-11. 22. *Item* אך *S.* 1. *Reg.* 25. 21.

Οὐφελον, utinam לו *Omnes, Num.* 14. 2. *A. Deut.* 32. 28 *A. Job* 16. 4.

Ὀφθαλμὸς, oculus עין *Omnes paſſim.*

Ὀφθαλμοφανὲς, ad oculum בעין *S. Heſai.* 52. 8.

Ὄφις, ſerpens נחש *Aquila, Gen.* 3. 1. *Symmach. Job* 26. 13.

Ὀφλημα, debitum חך *A. Pſal.* 54. 12.

Ὀφρυόμενα, ſupercilioſi *montes* גבנונים *Aquila, Pſal.* 67. 18.

Ὀχετὸς, rivus נחל *S. Job* 22. 24. ἐχέτευσε אפיקים *S. Pſalm.* 125. 4. מלג *S. Pſalm.* 64. 10.

Ὄχημα, vectura, currus רכב *S. Pſal.* 67. 18.

Ὄχθη, ripa אדה *Incert. Gen.* 41. 2.

Ὀχλάζω, tumultuor; ἐχλασάτωσαν, tumultuentur יהמון *A. Pſal.* 58. 7. 15. *Aq.* ἐχλάσθη יהמיון *Pſal.* 82. 3. *Jerem.* 4. 19.

Ὄχλος, turba עם *A. Gen.* 47. 12. *in Append. Sym. Exod.* 10. 10. & 12. 37. חמה *S. Pſal.* 6. 1. *Item* המון *Aquila, Pſalm.* 41. 5. & 64. 8. *A. Theodotio, Heſai.* 33. 3.

Ὀχλῶμαι, turbor, moleſtor; ἐχλωμένου, turbatam רהוך *Incer. Habac.* 2. 15.

Ὀχυρὸς, munitus, *Th. Joſ.* 11. 13. *Item* בו *S. Pſalm.* 60. 4. ἐν τοῖς ὀχυροῖς במצדות *A. S.* 1. *Reg.* 23. 19. ὀχυρὰς תעסרות עלי־חלם *Th. Joſ.* 11. 13.

Ὀχυρόω, munio; ὠχύρωσεν, muniet חשגב *Symmachus, Pſalm.* 106. 41.

Ὀχύρωμα, munimentum, præſidium צרית *Inter. Jud.* 9. 46. משגב *A. Pſal.* 47. 4. מצודה *Incert.* 1. *Reg.* 22. 4. *A.* 1. *Reg.* 22. 14. *A.* 2. *Reg.* 5. 7. & *alibi. S.* 1. *Reg.* 24. 23. ὀχυρώματα מצודות *Incer. Jud.* 6. 2. *Item* ὀχύρωμα מבצר *A. S. Joſ.* 19. 29. ὀχυρώματα בצירות *Theodot. Job* 28. 10.

Ὄψιμος, ſerotinus; ὄψιμον לערב *S. Eccl.* 11. 6. ὄψιμα עמפים *A. Gen.* 30. 42. *Alius Codex Symmacho adſcribit. Vide in Appendice.*

Ὄψις, aſpectus, facies מצח *Aquila, Symmachus, Th. Jerem.* 3. 3. *Item* פאת *S. Lev.* 19. 27. *Item* פני *Inc. Num.* 14. 1.

Π

Παγιδεύω, illaqueo; ἐμπαγιδεύθης, illaqueatus es נוקשת *Symmac. Prov.* 6. 2. *Theod. Proverb.* 11. 15. παγιδευθήσεται תוקעים *Sym. Heſai.* 8. 15. ונוקשו ἐμπαγιδευθήσονται; & illaqueabuntur.

Παγὶς, laqueus, rete מוקש *S. Pſalm.* 63. 6. פח *Sym. Pſalm.* 68. 3.

Πάγος, gelu קרח *S. Job* 37. 10. *A. Th. Job* 38. 29. יקרות *S. Zach.* 14. 6.

Πάθος, affectus, *S. Job* 16. 14.

Παίγνιον, illuſio, deriſio פרך *Incer. Ezech.* 34. 4.

Παιδάρια, puerulos; παιδάρια, pueruli, pueri ילדים *Th. Exod.* 1. 16. נער *Incert. Jud.* 16. 26. *Th. Jud.* 17. 7. & *ſæpe. Reliqui, Jud.* 19. 13. *Aquila, Theodot.* 1. *Reg.* 21. 5.

Παιδεία, inſtitutio, eruditio מסר *A. Job* 33. 16. *Reliqui, Job* 36. 10. *Item* מוסר *A. Prov.* 1. 3. *Incert. Job* 20. 3. *Item* עמת *Th. Pſalm.* 17. 36.

Παιδευτὴς, inſtitutor, pædagogus שטר *Symm. Deut.* 16. 18. *Item S.* 1. *Paralip.* 16. 39. παιδευτὰς αὐτῶν, inſtitutor eorum ודם *Th. Pſal.* 67. 28.

Παιδεύω, corripio, inſtituo; παιδεύσῃ, corripit וכיח *Incert. Prov.* 3. 12. παιδεύσεις, corripies תורה *Incert. Levit.* 25. 43. 46. & 53. רדה *S. Pſalm.* 109. 2. *Th. Gen.* 1. 28. παιδεύσεις חיסר *Aquila, Theod. Pſal.* 6. 1.

Παῖς, puer ילד *A. Heſai.* 9. 6. טף *Incer. Deuter.* 1. 39.

Παιδιὰ, puerilia ילדת *A. Pſalm.* 109. 4.

Παιδίσκη, puella בת *S. Gen.* 34. 19. נער (*ſic*) puella, *S. Gen.* 34. 12. παιδίσκαι, puellæ נערות *A. Gen.* 24. 61. *Exod.* 2. 5. *Proverbior.* 9. 3. *Significat item* ancilla, famula.

Παιδίσκιον ἔρχεσθαι, membrum genitale ערך *Syrus & Hebræus Interp. Gen.* 24. 2.

Παίζω, ludo, illudo; παίζουσι רמחלות *Incert.* 1. *Reg.* 18. 6. παίζων משחקת *Aq. S. Th. Prov.* 8. 30.

Παῖς, puer עבד *Aquila*, *Gen.* 9. 26. *Th. Joſ.* 1. 15. *Incert.* 2. *Reg.* 19. 14. וכר *Incert. Job* 18. 17. נער *A.* 1. *Reg.* 1. 6. τῷ παιδὶ את־הנער (*ſic*) *Deuter.* 22. 14. *in Appendice.*

Παίσιν, percutio; παίσει ומחץ *S. Num.* 24. 17. ἔπαισεν וכן *Th. Jud.* 14. 19.

Παλαθὰ, palatha צמוק *Incert.* 2. *Reg.* 16. 1. *Item* παλαθὰς הרפות *Th.* 2. *Reg.* 17. 19.

Παλαίειν, luctari גיח *A. Job* 38. 7.

Πάλαι· τὸ πάλαι, antiquitus לפנים *Incer.* 1. *Reg.* 9. 9.

Παλαιὸς, ſenex, antiquus; παλαιοὶ, antiqui, ſenes ישישים *A. Job* 12. 12. παλαιὰ, antiqua אשישו *Aq. Theodotio, Job* 15. 10.

Παλαιῶ, antiquo, veteraſcere facio; παλαιώσει, antiquabit לבלות *S. Pſalm.* 48. 15. παλαιώσουσι, antiquabunt יבלו *S. Job* 36. 11. *ubi legit* יבלו *Item Symmachus, Pſalm.* 31. 3.

Παλαιῶμαι, conſeneſco בלה *Sym. Gen.* 18. 12. *Incert.* παλαιωθὲ בלו *Deut.* 29. 5. *Symmac. Job* 13. 28. *A. Th. Job* 14. 12.

Παλαιστὴς, menſurabilis, palmaris; παλαιστὰς טפחות *Inc. Pſal.* 38. 6. *Inc. Exod.* 37. 12.

Παλαιστιαῖος, palmaris נמר ארבה *A. S. Jud.* 3. 16.

Παλαίστιμα· παλαιστιμάτων, palmorum, *vel* palmarium טפחות *A.* 3. *Reg.* 7. 9.

Παλαίωσις, inveteratio בלת *S. Pſal.* 71. 7. & 91. 11. עתיק *S. Heſai.* 23. 18.

Παλάμη, palma כף *Sym. Job* 11. 13. & 36. 32.

Παλλακὴ, pellex, ſcortum שגל *S. Pſal.* 44. 10. παλλακαὶ, pellices נשי *Incert. Gen.* 37. 2.

Παμμεγίθης, quam maximus אביר *Symmach. Pſalm.* 67. 31.

Πάμμιατος, omnis generis muſca ערב *Aq. Pſalm.* 104. 31.

Παμμυῖα, omnimoda muſca ערוב *A. Exod.* 8. 17. ערב *A. Pſal.* 77. 45.

Παμπληθὲς, quam plurimus, numero magnus עצום *Sym. Pſ.* 34. 18. & 138. 17.

Παμφυλία, Pamphylia גוים *Symm. Gen.* 14. 1. *Quia ſcilicet* גוים *ſignificat gentes*, Παμφυλία *vero omne genus populorum & gentium ideo* גוים Παμφυλίαν *expreſſit Symmachus.*

Πάνδημος· θυσία πάνδημος, victima totius populi ובח משחה *Symm.* 1. *Reg.* 20. 29.

Πανηγυρίζω, ſolennitatem celebro; πανήγυρίσατε וחגתם *Sym. Levit.* 23. 41. πανηγυρίζω חוגג *Symmac. Pſalm.* 41. 5.

Πανήγυρις, ſolennitas חג *Symm. Levit.* 23. 41. & *S.* 2. *Reg.* 30. 16. *S. Pſalm.* 117. 28.

Πανοικία, tota familia עם *Theodotio, Jud.* 18. 21.

Πανοπλία, omnis generis armatura שלשים *Symm.* 4. *Reg.* 11. 10. *Item Aquila, Pſalm.* 90. 5. *Aquila*, 2. *Reg.* 8. 7.

Πανουργία, calliditas ערמה *Sym. Prov.* 8. 12.

Πανοῦργος, callidus ערום *A. Th. Gen.* 3. 1. *Th. Job* 15. 5. *Incer. Prov.* 12. 23.

Πανταχόθεν, *S. Gen.* 3. 1: ערום מכל

Πανύστως ἐμιλῶν, vafre colloquuntur יערימו *Symm. Pſal.* 81. 4.

Πανσελήνου, plenilunii ובסא *A. Prov.* 7. 20. *Vide in Lexico Hebraico ad vocem* כסא

Παντελῶς, omnino רק *Incer. Jud.* 3. 2.

Παντοδαπία, omnimoda abundantia כבודה *A. Heſai.* 66. 11.

Παντοδαπὰ, diverſitas זן *Aquila, Pſalm.* 49. 11. *Pſal.* 79. 14.

Παντοίας, omnimoda *veſte* תכלית *Theodot. Exech.* 23. 6.

Παπυρεὼν, ὥρα, papyreon, *locus in amni papyris conſitus* סוף *Aquila, Exod.* 2. 3. & 5.

Παπυρίνων, papyrinorum, ex papyro גמא *Symmach. Heſai.* 18. 2.

Πάπυρος, papyrus גמא *Aquila, Sym. Exod.* 2. 3. *Th. Heſai.* 18. 2.

Παρὰ τὸν λίθον האצל *Aquila, Symmachus*, 1. *Reg.* 20. 19.

Παραβαίνω, tranſgredior, *Incer. Levit.* 5. 15. *Sym.* παραβήσομαι, tranſgrediar אעבור *Pſalm.* 88. 34. παρέβημεν, tranſgreſſi eſtis מעלתם *Aq. Deut.* 32. 51.

Παράβασις, tranſgreſſio, *Incert. Levit.* 5. 15. *Item* עלום *Symmach. Job* 20. 11. *Item* עבור *Th. Gen.* 3. 17. *in Append. Num vox* ἀσωθεία, *quam ſpuriam ſuſpicati ſumus, vere ſpuria eſt. Vide notam in Appendice.*

Παραβάτης, tranſgreſſor פרץ *S. Pſ.* 16. 4. *S. Ezech.* 18. 10. *Item* רשע *Symmach. Pſalm.* 138. 19.

Παραβιβάσαι, admovere העביר *Aquila, Theodotio, Levit.* 18. 21. *Incer. Levit.* 25. 9.

Παραβολὴ, parabola משל *A. S. Th. Job* 27. 1. *Aq. Aquila, Symmach. Pſal.* 68. 12. παραβολὰς parabolæ משלי *Aq. Prov.* 1. 1. *Aquila, Symmachus, Prov.* 25. 1.

Παραγγέλλω, præcipio; παρήγγειλεν, præcepit ויצוע *Incer. Jud.* 4. 10.

Παραγίνομαι, advenire בוא *Theodot. Jud.* 5. 28. & *ſæpe alibi.*

Παραγραὶς, penicillus מקצץ *Aq. Heſai.* 44. 13.

Παράγω, traduco; καὶ παρήγαγεν, traduxit ויעבר *A. Symmac. Gen.* 8. 1. *Sym. Zach.* 9. 8. παράγαγε, abduxit ויסיעו *S.* 2. *Reg.* 3. 27. ἀπαγαγεῖν, abducere לחסיר *S.* 2. *Reg.* 6. 10.

Παράδεισος, paradiſus גן *Syrus*, & *S. Gen.* 2. 8.

Παραδέχομαι· παραδέξομαι, ſuſcipiam אשא *Reliqui, Job* 42. 8.

Παραδίδωμι, trado ערף *Samaritanus, Exod.* 13. 10. παρέδωκεν, tradidit ויתנו *Theodotio, Jud.* 6. 13. *Incert. Jud.* 21. 30.

Παραδοξάζω, mirabilem facio, *vel* prædico; παραδοξάσας הפלא *Symmachus, Pſalm.* 30. 23. παραδόξασον הפלה *S. Pſal.* 16. 7.

Παράδοξα, *quaſi dicas*, admirabilitas, res mirabilis, ſtupenda, inſolita פלא *S. Heſai.* 9. 6.

Παράδοξος, incredibilis, præter opinionem; παράδοξον נפלאות *Aquila, Pſalm.* 117. 24. *Symmac. Pſalm.* 138. 14.

Παραδόξως, inexpectato בגבורת *Sym. Pſalm.* 19. 7.

Παραζήλωσις, æmulatio, zelus קנאה *S. Ezech.* 8. 2.

Παραζώνη, parazona חדשה *Th.* 2. *Reg.* 21. 16. *Videtur eſſe genus gladii*, parazona, parazonium. *Vox Hebraica aliam interpretationem poſtulare videtur. Attamen Symmachus vertit* μάχαιραν, gladium; *LXX.* κορμφίλω, clavam; *Aquila*, καινὴν, novam; *Vulg.* enſem novum.

Παρακεῖται, depoſitum כמון *Aquila, Geneſ.* 41. 36.

Παραμύθια, adhortatio, *Incert. Job* 15. 6. παραμύθιαι, adhortationes פקודי *S. Pſalm.* 118. 100.

Παραμῶ· παρῆλε, abſtulit חשה *Symmachus, Job* 39. 17.

Παραπτῶ, repudio, recuſo תאר παρητῶ, recuſaſti, *Th. Job* 15. 4.

Παρακαλέομαι, conſolor; παρακεκλημένοι, *Inc. Pſalm.* 125. 1. παρακλῆσιν, conſolationem accepi ונחמתי *Aq. Job* 42. 6. *S. Amos*, 7. 3. *A. Amos* 7. 6. παράκλημα נחמתי *Theod.* 1. *Reg.* 15. 11. παρακλῆσιν נחמים *Aquila, Symmachus*, 2. *Reg.* 14. 16.

Παράκλυμμα, operculum, velum מסך *Inc. Exod.* 26. 36.

Παρακείμενος, adjacens אצל *Symmac. Zach.* 14. 5.

Παράκλησις, conſolatio נחם *Aquila, Theodotio, Job* 6. 10.

Παράκλητος, conſolator; παράκλητοι, conſolatores מנחמי *A. Job* 16. 2.

Παράκλητος, conſolatores, *Th. eodem loco.*

Παρακλύζω, inundo; παρέκλυσεν, inundavit שטף *Inſ. Pſalm.* 89. 4.

Παρακολουθῶ, ſequor, *S. Eccleſ.* 2. 12.

Παρακύπτω, inauditum prætereo; παρακύψεις, inauditum prætereas תחרש *S. Pſalm.* 38. 13.

Παρακυρῶ, irritum facio; παρακυροῦντος הפר *Symmac. Job* 40. 3.

Παραθύρις· παραθύρας, feneſtellæ, conſpicilla שקפים *S.* 3. *Reg.* 7. 4.

Παραλείπω, relinquo; τὰ παραλελειμμένα, quæ relicta ſunt, reſidua, reliquiæ פליטי *S.* 14. 19.

Παραλία, maritima נגורת *Symmachus*, *Job* 11. 2. & 12. 23.

Παραλίοις θαλασσίοις, maritimus לחוף ימים *Inc. Gen.* 49. 13. *Sym. Soph.* 2. 6.

Παραλλαγή, mutatio, alteratio; ἐν παραλλαγαῖς בשנעים *Aquila*, *Job* 4. 13. *Item* שנעון *Theodotio*, 4. *Reg.* 9. 20.

Παραλογίζω, fallo; παραλογίζεται התל *Aq. S. Exod.* 8. 29. *al. v.* 25. παρελελόγισμαι, reputatus ſum, *Symm. Job* 17. 2. παρελογίσω חלף *Incert. Gen.* 31. 41. παρελογίσω, deceptiſti התלת *Incer. Jud.* 16. 10. παρελογίσατο התל *Aquila*, *Geneſ.* 31. 7. παρελογισάμεθα שקרנו *Sym. Pſalm.* 43. 18.

Παραλύω, ſolvo, diſſolvo; παραλύσει יפר *Inc. Levit.* 21. 10. παραλυόμενα תלכנה *Hebr. Int. Ezech.* 7. 17.

Παραμένω, remaneo; μὴ παραμείνῃς, ne remancas אל תזור *Syrus*, *Gen.* 49. 3.

Παραμυθέομαι, conſolor; παραμυθεῖσθαι, conſolari לנחם *Symmac. Job* 2. 11. *Incert. Job* 42. 11. παραμυθούμενος מנחם *Symmac. Eccleſ.* 4. 2. & παραμυθούμενος לנחם 2. *Reg.* 10. 2.

Παραμυθία, conſolatio, *Symm. Pſalm.* 70. 21.

Παρανομία, iniquitas עולה *Aq. Job* 6. 29. *A. Sym. Job* 11. 14. רשע *S. Job* 35. 8.

Παράνομος, iniquus רשע *Incert. Pſalm.* 1. 1. *Symmac. Pſal.* 10. *ſecundum Heb.* 3. *Incer. Pſ.* 10. 6. לץ *Quinta & Sexta Editio*, *Pſalm.* 1. 1. *S. Eccleſ.* 8. 14. בליעל *S. Pſal.* 40 9. & 1. *Reg.* 30. 22.

Παραξίφος, ſica, pugio, gladius; παραξίφοσι, ſicis, pugionibus, gladiis פתחי *Quinta Edit. Mich.* 5. 6.

Παραπέτασμα, velum פרכת *Aquila*, *Exod.* 36. 35. מסך *S. Num.* 4. 26.

Παραπικραίνω, exacerbo; παρεπικραινον, exacerbabant ויסרון *Incert. Exod.* 1. 14. *Theodotio*, *Pſal.* 104. 28. παραπικραίνε והסר *Symmach. Exod.* 23. 21. *Item* רגן *Theod. Deut.* 2. 27.

Παραπικρασμός, exacerbatio מר *Sym. Job* 7. 11. מרי *Aq.* 1. *Reg.* 15. 23. *Th. Prov.* 17. 11.

Παραπήγνυω, incido; παραπαγῶμαι, incidam אתקעה *S.* 3. *Reg.* 17. 1.

Παραπλαττόμαι, inſanire ולהשתגע *Aquila*, 1. *Reg.* 21. 15.

Παραπλαττόμενος, mente perculſus, inſaniens משתגע *A.* 1. *Reg.* 21. 14.

Παραπλαξία, ſtoliditas שגעין *A.* 4. *Reg.* 9. 20.

Παραπορευόμενος, pertranſiens עבר *Theodot. Exod.* 30. 13.

Παράπτωμα, delictum, lapſus פש *Symmac. Job* 35. 15. *ac ſi legeris* פשע *Item* פשע *Symmach. Pſal.* 24. 7. *Proverb.* 10. 19.

Παραῤῥύω, defluo, diffluo; παραῤῥυησάντων, defluant ילזון *S. Prov.* 4. 21.

Παρασιωπάω, taceo; παρεσιώπων, tacebant ניתחרשו *Aq. Jud.* 16. 2. *Aq. S. Th. Habac.* 1. 13. παρασιώπησον, taceat דום *S. Pſal.* 29. 13.

Παρασκευάζω, præparo; παρεσκευασμένοι, præparati עתידים *Aq. Job* 3. 8. παρεσκευασμαι, præparatus ſum נכון *S. Pſalm.* 37. 18.

Παρασκή, *dies*, poſtis מזוזה *Aq. Jud.* 3. 23. תא *S. Exech.* 40. 10. & 12.

Παράσταις, aſſiſtentia צבא *S. Num.* 8. 24.

Παρατήνημα, tentorium מסך *Aquila*, *Symmachus*, *Exod.* 27. 16. *Aquila*, *Num.* 4. 26. מרבה *Incer. Exod.* 36. 35.

Παρατήνησις, tentorium מסך *Aq. Exod.* 26. 36. *in Appendice*, *Incert. Num.* 4. 5.

Παράταξις, ordo, acies inſtructa ערכה *Aq.* 1. *Reg.* 23. 3 *Item* מערכה *Incert.* 1. *Reg.* 17. 20.

Παρατάσσω, ordino, inſtruo; παρέταξε, inſtruxit ערכה *Aquila*, *Prov.* 9. 2. παρατάξασθαι, inſtruere, *Symmac. Eccleſ.* 8. 8.

Παρατείνω· παρέτειναν, extenderunt האריכו *S. Pſal.* 128. 3.

Παρατεύξονται, apparabuntur, *Symmachus*, *Eccleſ.* 11. 5.

Παρατηρῶ, obſervo; παρατηροῦν, obſervans שמר *S.* 1. *Reg.* 1. 12. *Sym. Pſal.* 55. 7. παρατετηρημένα, obſervata שמרים *A. Exod.* 12. 42.

Παρατήρησις, obſervatio; παρατηρήσεσιν שמרים *Aq. Exod.* 12. 42.

Παρατρέπω, everto, ſubverto; παρατρέπων, evertens מסיר *Symmach. Job* 12. 24. παρέτρεψεν, everſit והכיר *Symmachus*, *Job* 34. 5. παρέτρεψαν ימי *Symmachus*, *Job* 24. 4.

Παραφέρω, devaſto, *Inc. Jud.* 6. 5. *metaphorice*, *Item* העביר *S.* 4. *Reg.* 23. 10. *Syrus*, *Jer.* 46. 14.

Παραφορά, furor; παραφοραί, furores הללות *Theod. Eccl.* 1. 17. & 2. 2.

Παράφρων, vecors, inſanus משוגע *Sym. Deut.* 23. 34. παραφόρων, *lege* παράφορον יובל *A. qui legiſſe videtur* נבל *Levit.* 25. 10. *in Appendice.*

Παράφορον, inſanus משתגע *S.* 1. *Reg.* 21. 14.

Παραφυάς, fruticatio ונקת *Th. Job* 8. 16. & *Ezech.* 17. 22. *Item* צלל *S. Job* 40. 16.

Παραφυλάσσοντες, obſervantes משמרים *Symmachus*, *Jona* 2. 8.

Παραχρῆμα, ſtatim, repente תכף *A.* 2. *Reg.* 3. 12. *Alius Codex Theodotioni adſcribit. Item* פתאם *A. Job* 5. 3. *Item* עתה *S. Pſal.* 16. 11.

Πάρδαλις, pardalis ואב *A. Habac.* 1. 8. ואב *tamen ſignificat lupas.*

Παρειά, gena; παρειαί, genæ רקת *S. Cant.* 4. 3.

Παρῆκε, neglexit דסיר *S. Job* 17. 2.

Πάρεκτὸς, præter זולתי *A. Deut.* 2. 36. *in Appendice.*

Πάρειμι· πάρεσμεν, adſumus רצנו *S. Job* 38. 35. & 1. *Reg.* 22. 11.

Παρελαύνω· παρήλασε, præterivit נסה *Symmachus*, 2. *Reg.* 2. 19.

Παρεμβάλλειν, caſtrametari חנה *Aquila*, *Symmac. Pſal.* 52. 6. παρεμβάλλειν ויחנו caſtrametati ſunt, *Incert. Joſ.* 5. 9. & 8. 11.

Παρεμβλίπω, deſpicio; παρεμβλεψε, deſpexit שזפתני *S. Cant.* 1. 6.

Παρεμβολή, caſtrametatio חנה *Aq. Heſai.* 29. 1.

Παρεμβολὴ, caſtra מחנה *S.* 1. *Reg.* 13. 17. παρεμβολαί, caſtra מחנותם *A. Th.* 2. *Reg.* 2. 8. & 22. *Aq. Th.* 2. *Reg.* 17. 24. & 27. *S. Amos* 3. 10. & *alibi. Item* במעגלה *Incer.* 1. *Reg.* 17. 20.

Παρενοχλῶ, moleſtiam infero; παρενόχλησεν, moleſtiam intulit ותשלן *A. Jud.* 16. 16.

Πάρεργον· ἐκ παρέργου, in tranſcurſu, *Symmac. Prov.* 26. 22.

Παροργίζομαι, laceſſo, irrito; παρωργίζετο תתחר *Th. Pſal.* 56. 1. תכנא *S. Prov.* 24. 19.

Παρέρχομαι, pertranſeo עבר *Incert. Num.* 14. 7. *Th. Jud.* 11. 29. & 1. *Reg.* 30. 10. παρερχόμενος, pertranſiens עבר *S. Exod.* 30. 13.

Παρέχω, præbeo; παρέσχε, præbuiſti עשית *S. Job* 10. 12. παρέξει יתן *S. Job* 36. 31.

Παρηγορῶ, conſolor; παρηγορήσει, conſolabitur ינחם *Sym. Job* 7. 15. & 16. 2. *Item Pſalm.* 68. 22. & 76. 4. *Eccleſ.* 4. 1. *Heſai.* 40. 1. παρηγορίαν, conſolationem accepit, *S. Gen.* 24. 67. ינחם *in Append.* מנחל παρηγορῶν, qui conſolatur, *S. Heſai.* 51. 18.

Παρθενεῖον, *quaſi dicas*, virginitatum בתולות *Incert. Ezech.* 23. 3.

Παρθένος, virgo בתולה *S. Job* 31. 1. *Aq. Sym. Theod. Heſai.* 23. 12.

Παρῆλθαι, prætereo; παρῆλθε והנדלל *Aquila*, 1. *Reg.* 21. 13.

Παρεῖνται· παρεῖνται, remiſſæ ſunt, *Symmac.* 2. *Reg.* 4. 1. παρῇσει, dimittet [te] ירפך *Aquila*, *Deut.* 31. 6. *in Appendice.*

Πάρεσοι, Parini שס *Aq. Th. Cant.* 5. 15.

Παρεῖσημι, aſſiſto, aſto; παρεῖσασθαι עבא *Sym. Num.* 8. 24. *Incer.* 1. *Reg.* 2. 22. παρεῖστηκε, adſtiterunt עמדו

Sym. Job 19. 8. παρεγενόμην עברים *Symm. Theodotio, Jud.* 3. 20. παρέβαλε, adita ותיצב *Inc.* 2. *Reg.* 18. 29. παρεγένετο תתיצבו *Sym.* 2. *Reg.* 12. 7. παρεγενόμην נצבים *S.* 1. *Reg.* 22. 17.

Παρεδεύω, transeo, prætereo; παρεδεύσαν, pertranſierunt עברו *Sym. Pſalm.* 87. 16.

Παροδίτης, viator הלך *A.* 2. *Reg.* 12. 4.

Παροικέω, peregrinor, *vel* in peregrina regione habito, *vel* inhabito; παροίκει וישב *Inc. Gen.* 13. 18. *Inc. Exod.* 12. 40. *& Joſ.* 7. 7. *& Jud.* 5. 17. *Item* גור *Th. Jud.* 17. 9. גורי באשר תגורי *Aquila*, παροίκησον ὃ παροικήσεις, habita ubi habitaveris, *vel* habitandum duxeris; παροίκει ὃ ἂν εὑρῇς παροικῶν, habita ubi habitandum repereris, *S.* 4. *Reg.* 8. 1.

Παροίκησις, peregrinatio, *vel* habitatio מושב *Incer. Exod.* 12. 40.

Παροικία, habitatio, *aut* peregrinatio גרת

Πάροικος, advena גרשם *Incer. Exod.* 2. 22. πάροικοι, advenæ גרים *Symmach. Heſai.* 5. 17. παροίκων גרים *S. Th. Levit.* 25. 45.

• Παροιμία, paræmia, proverbium משל *Incer.* 1. *Reg.* 10. 12. *S.* 1. *Reg.* 24. 14.

Παροιμιαστὴς, paræmiaſtes, paræmiarum *ſeu* proverbiorum artifex קהלת *S. Eccleſ.* 12. 10.

Παροιστράω, furioſus ſum, œſtro impellor; παροιστρῶν עכרול *Incer.* 2. *Reg.* 17. 8.

Παροξύνω, exaſpero; παρωξύνθησαν, exaſperati ſunt ויקצפו *A.* 1. *Reg.* 29. 4. *Item* נאץ *A.* 2. *Reg.* 12. 14. *S. Pſal.* 10. *ſec. Hebr.* 3.

Παροξυσμὸς, irritatio, provocatio ad iram תמרה *Inc. Ezech.* 8 14.

Παρόραση, negligentia; παροράσεις, negligentiæ עלמים *A. Pſal.* 89. 8.

Παροράω, negligo; παρορᾷται, neglectum fuerit נעלם *Incert. Levit.* 4. 13. παροραθήσεται נעלם *Symmac. Eccleſ.* 12. 14.

Παροργίζω, irrito; παρώργισαν, irritaverunt וכעיסו *A. Deut.* 32. 21. *in Append.* παρορίσαι, *Item* 1. *Reg.* 1. 6. לכעיס *Sym. Eccleſ.* 7. 10. παρώργιζον מרגין *Theod. Heſ.* 15. 16. *Theodot.* 1. *Reg.* 28. 15. παρορίζουσαι, irritantes מרת *Hebr. Int. Geneſ.* 26. 35.

Παροργισμὸς, furor, irritatio כעס *A. S. Pſalm.* 19. *ſec. Hebr.* 14. *&* 30. 10.

Παροξύνω, incito; παρώξυνεν, incita רהב *Sym. Th. Prov.* 6. 3.

Παροξύνοντες, tranſmoventes מקיני *Symmach. Oſee* 5. 10.

Παρουσιασμὸς, tempeſtivitas חירוש *Aquila, Heſai.* 24. 7.

Πᾶς, omnis כל *Omnes paſſim.*

Πάσσαλος, vectis יתד *Incer. Jud.* 16. 14. מחצה *Sym. Jud.* 5. 26. *dubium.*

Πάσσω, *vel* πασσόω, thalamum pono; πασσώσει חפה *A. Deut.* 33. 12.

Παστοφόριον, paſtophorium לשכות *Incer.* 1. *Paralip.* 9. 33. *Th. Ezech.* 41. 1.

Πατάσσω, percutio; ἐπάταξε ויגף *S.* 2. *Reg.* 12. 15. ἐπάταξαν ויכו *Th. Jud. c.* 2. *& paſſim hoc libro. Inc.* 4. *Reg.* 1. 15. πατάξαι מכה *Aquila, Gen.* 36. 35. *&* 2. *Reg.* 5. 8. καὶ ἐπάταξεν, & percuſſit וך *A.* 1. *Reg.* 5. 6. *&* 1. *Reg.* 2. 6. *Incert. Joſ* 20. 9.

Πατράδελφος, patruus דוד *Aq.* 1. *Reg.* 10. 14. *Inc.* 1. *Reg.* 14. 50. *Aq. Cant.* 1. 13. *&* 2. 3. *& frequenter. Item A. Heſai.* 5. 1.

Πάτραρχα εἴδωλα, *Symmachus, Heſai.* 8. 21. *Vide in Notis.*

Πατριὰ, familia, *Incer. Num.* 34. 14. πατριαὶ, familiæ צבות *Sym. Deut.* 18. 8. *Item* משפחות *Incerti*, 1. *Reg.* 10. 21.

Πατρικὸς, paternus אבה *Incer. Num.* 2. 34.

Πατρὶς, patria משפחת *Incert. Levit.* 25. 10.

Παύω, ceſſare facio, ceſſo; παύσητε, ceſſare facietis תשביתו *Symmach. Exod.* 12. 15. *Item Incert.* ἐπαύσατο וישבת *Joſ.* 5. 12. *S. Pſal.* 8. 3. πᾶσαν דומם *S. Joſ.* 10. 12. ἐπαύσατο דמו *S. Job* 30. 27. ἐπαύσαντο הדרו *S. Jud.* 5. 6. *&* 9. 9. *Aquila, Symmac. Job* 3. 17. והדל ἐπαύσατο, *Aquila*, 1. *Reg.* 23. 13. ἐπαύσατο ויבוחו *Reliqui*, 1. *Reg.* 25. 9.

Πάχνη, pruina, כפר *Inc. Exod.* 16. 14.

Πάχος, craſſities, denſitas עב *Aq. Heſai.* 19. 1.

Παχύνω, pinguem reddo; ἐπάχυνε, *Symmachus, Job* 15. 27.

Παχὺς, pinguis בריא *Symmac. Gen.* 41. 2. *in Append. Symmac. Jud.* 3. 17. παχύτερος, pinguior עבה *S. & Syrus*, 3. *Reg.* 12. 12.

Πέδη, compes, compedis; πέδαις χαλκαῖς, compedibus æreis ונחשתים *Theodotio, Jerem.* 39. 7. פדות, compedes מטרי *Aquila, Theodotio, Heſai.* 28. 22. *Item* מקשי *Incert.* 1. *Reg.* 21. 6.

Πεδὰς· άδος, campeſtris locus, planities ערבה *S. Num.* 22. 1. *&* 26. 3. *& alibi, Symmachus, Amos* 6. 14.

Πεδινὴ, campeſtris locus, planities ערבה *Symmach. Deut.* 3. 17. *Joſ.* 11. 2. *&* 1. *Reg.* 23. 24. שבלה *Aq. Abdia*, 1. 19.

Πεδίον, campus אלון *Aquila, Jud.* 9. 6. עמק *Incert. Jud.* 9. 42. *Item* יער *Inc.* 2. *Reg.* 18. 6. πεδία אילות *S. Pſalm.* 28 9.

Πεζὸς, pedes, itis; πεζῶν, peditum רגלים *Syrus, Jerem.* 12. 5. *Reliqui*, 1. *Reg.* 15. 4.

Πείθω· πείθομαι, obtempero; πειθόμενοι, morem gerent ישמו *S. Gen.* 34. 22. ἐπείθησαν, obtemperaverunt וישמעו *Gen.* 37. 27. *Incert.* πεπεῖσθαι, confidere ותבטח *Theodotio, Jud.* 9. 15. ἐπεποίθασαν, confiſi ſunt ובטחו *Incert. Jud.* 9. 26. πεποιθὸς, confiſum בטח *Theodotio, Jud.* 18. 10. *Incert. Pſalm.* 4. 6. *Aquila, Symmachus, Pſal.* 9. 11.

Πεινάω, eſurio רעב *Omnes*; πεινῶντι, eſurienti עיפים *Theod. Jud.* 8. 5. πεινῶν עיף *Th. Gen.* 25. 29. *in Appendice.*

Πειράζω, tento, experior נסה *Samar. & Inc. Gen.* 44. 15. *ubi legitur* πειράζω, tentat, *id eſt*, experitur ad vaticinandum.

Πειρασμὸς, tentatio, experimentum נסה *Samar. & Inc. Gen.* 44. 15. *ſignificat ibi* experimentum ad vaticinandum.

Πειρατήριον, prædatorum manus גדודים *Inc.* 4. *Reg.* 5. 2. גד *S. Gen.* 30. 1. *in Appendice.*

Πειρατὴς, prædo, pirata גדודים *Th. Oſee* 6. 9.

Πειράω, conor, tento, experior; πειράσει, tentantes כמזלחלה *S. Prov.* 26. 18. ἐπειράθω נסיתי *S. Eccleſ.* 7. 24. *A. Deut.* 28. 56. *in Appendice*; ἐπείρασαν נסתה *A. Deut.* 28. 56. *in Appendice*; καὶ πειράσατε, & tentate ובחנו *Aq. Mala.* 3. 10.

Πεκούλιον, peculium; πεκούλια מגלין *Symmachus, Eccleſ.* 2. 8.

Πελεκᾶται עצר *A. Soph.* 2. 14.

Πέλεκυς, ſecuris גרזן *A. Deut.* 20. 19.

Πέλτη, pelta צנה *Incert. Ezech.* 38. 4. *&* 39. 9.

Πέλυξ, ſecuris גרזן *Aquila, Deut.* 19. 5. *in Append. &* 20. 19.

Πεμπαζόντες, quintati; *Alii vertunt*, quini חמשים *Th. Exod.* 13. 18.

Πένης, pauper רש *Theodotio*, 1. *Reg.* 18. 23. עני *Aq. Pſalm.* 11. 5. *&* 17. 28. אביון *Symmachus, Pſalm.* 11. 5. *Sym. Job* 24. 4.

Πενθερὸς, ſocer חתן *Symmachus, Exod.* 3. 1. *&* 18. 1. 5. *Item Incert. Jud.* 1. 16. πενθερὰ, ſocrus חתנת *Incert. Deut.* 27. 23.

Πενθέω, lugeo; ἐπένθησεν, luxit צמרלה *Aq. S. Theod. Heſai.* 33. 9. πενθῶν אבל *Incer. Pſalm.* 34. 14. *Aquila, Th. Ezech.* 7. 26.

Πενθικὸς, lugubris; *S. Ezech.* 2. 7.

Πένθος, luctus אן *Symmac. Deut.* 26. 14. *in Appendice.*

Πενία, paupertas עוני *A. Deut.* 26. 7. *in Appendice*; *Symmach. Pſalm.* 106. 41. *Item* רוש *Symmac. Prov.* 13. 18.

Πενταπλᾶς, quintuplices חמשירת *Incert.* 3. *Reg.* 6. 31.

Πενταπύλιον, Pentapylidum, *opus quinque columnarum*,

rum, *sive* Pentaplum. *Vide initio Præliminarium.*

Πεπιστωμένος, fideliter אמן *A. Num.* 5. 22. *Deut.* 27. 15: *Psal.* 40. 14.

Πεποίθησις, fiducia בטח *Aquila, Psal.* 4. 9. *A. Psal.* 77. 53. *Aq. Th. Osee* 2. 18. מבטח *A. S. Job* 8. 14. כחסה *S. Psalm.* 70. 7.

Πεποιθότως, fiducialiter בטח *Incert. Gen.* 34. 25. *Aq. Deut.* 12. 10. *in Appendice.*

Πέπτω, coquo; πεφθήσεται נעשה *Inc. Levit.* 7. 9.

Περαίνω, termino; ἐπερατεύσαν מכו *Aquila, Psalm.* 11. 2.

Περάτης, transitor עברי *A. Gen.* 14. 13.

Πέρας, trans, ultra; מאל מעבר *A.* 2. *Reg.* 10. 16. & 3. *Reg.* 4. 12. מעבר עברים *A. Deut.* 32. 49. & *S.* 1. *Reg.* 13. 3.

Πέρας, terminus, finis קץ *S. Gen.* 6. 13. *Reliqui, Job* 16. 3. *Theod. Job* 28. 3. קצה *S. Exod.* 16. 35. אגם *A.* 1. *Reg.* 17. 1. & *Pſ.* 58. 14. & *Heſai.* 55. 8.

Περάω, transeo, trajicio, transmitto περάσεις, trajicies תעשה *Symm, Jerem.* 12. 5.

Περάτης, transitor, *Incert. Gen.* 25. 8.

Πέρδιξ, perdix קרא *Reliqui*, 1. *Reg.* 26. 20.

Περιάγω, circumverto; περιήλθεν, *Symm. Eccleſ.* 2. 20. περιαγεῖν, circumagere סבב *Symmach.* 2. *Reg.* 14. 20.

Περαιρέω, aufero; ἀφῆκε, abſtulit ושעל *Aq. Num.* 11. 25. περιέλε, auſer העבר *Inc.* 2. *Reg.* 24. 10. ἀφαιρήσηται, auferetur יסגע *S. Job* 38. 15. יסור *S. Gen.* 49. 10. ἀφείλατο ויסר *Inc.* 1. *Reg.* 17. 39. *A. S. Th. Heſai.* 27. 9. *Symmachus, Amos* 6. 7. ἀφείλατο חלקו *Incert. Joſ.* 22. 8.

Περιαιρέω, expio, *tres Int. Levit.* 8. 15. & 9. 15. ἐξιλάσεται ויכפר

Περιαιρέσεις, expiabis וחטאת *Reliqui, Exod.* 29. 36. *in Appendice*; περιαιρέσεις, *Reliqui, Levit.* 14. 49. *in Appendice.*

Περιαιρετικὸς, expiatio חטאת *S. Zach.* 13. 1.

Περιβάλλειν, circumdare כסה *Aq. Pſalm.* 103. 6.

Περιβλεπτὰ, ſpectabilia, monilia פנינים *Aquila, Job* 28. 18. משכיות *A. Th. Prov.* 25. 11. *Symm. Thren.* 4. 7. תורי *S. Cant.* 1. 11.

Περιβλέπω, circumſpicio; περιβλέψῃ תשור *A. Th. Job* 7. 8.

Περιβόλαιον, amictus, pallium חשן *Inc. Exod.* 28. 4. בגד *Inc. Jud.* 8. 26. שמלה *S. Heſai.* 9. 5. *Item* כסות *Theod. Job* 26. 5. *Item* מעיל *Sym.* 1. *Reg.* 15. 27.

Περίβολος, ſeptum שדמות *A. Th.* 4. *Reg.* 11. 8. חומה *S. Ezech.* 40. 5. περίβολον חילה *S. Pſ.* 47. 14. & 121. 7.

Περιβόλιον, locus circa aram אשרה *Symmac.* 4. *Reg.* 17. 16. & 21. 7.

Περιγένηταί μου, vicerit me אתי יוכל להלחם *S.* 1. *Reg.* 17. 9.

Περιγλυφὰ, circumſculpta מסורי *Aquila, Theod.* 3. *Reg.* 6. 18.

Περιγράφω, circumſcribo; περιγράψει, circumſcripſit חג *S. Job* 26. 10.

Περιγραφὴ, circumſcriptio חוג *S. Job* 22. 14.

Περιγώνια, anguli, *vel* pertinentia ad angulos מקצעות *A. Heſai.* 44. 13.

Περιδρομὴ, circuitus עזרה *Symmachus, Ezechiel.* 43. 17.

Περιελίσσω, circumvolvo; περιελίχθη, circumvolvi, *A. Symmac. Job* 38. 9. περιελίχθη מתעטף *Symmac. Pſalm.* 142. 4.

Περιεργάζομαι, curioſe inquirere, curioſe ſectari; περιειργάσατο, curioſe perquiſierunt בקשו *Sym. Eccl.* 7. 30. περιεργάζεσθε וידרש *S.* 2. *Reg.* 11. 3.

Περιέχω· περιέχον, circumdederunt כתרו *Aquila, S. Pſalm.* 21. 13.

Περίζωμα, cingulum אזור *S. Heſai.* 11. 5. *A. S. Th. Jerem.* 13. 7.

Περιζώννυω, circumcingo; περιζωννύων, circumcingens ויאסר *Sym. Job* 12. 18. περιζώσασθε והתאזרו *tres Interpr. Heſai.* 8. 9. περιζωσμένοι חגורים *Incert. Jud.* 18. 16. περιζωσθῶν תורך *Sym. Pſalm.* 75. 10.

Περίθεμα, circumpoſitio עגלים *Incert. Prov.* 1. 9.

Περικαθίζω, circumſedeo; περικάθιζε, *Incert.* 2. *Reg.* 20. 15.

Περικαλύπτω, circumtrego; περικεκαλυμμένας, circumtectas מוסכות *Incert. Num.* 32. 38.

Περικαμπὴς, deflexus, *vel* deflexa עקבה *Aq. Oſee* 6. 8.

Περίκειται, tortæ כתורות *A.* 2. *Reg.* 10. 4.

Περικεντῶ, confodio; περικεντῶ, *Incert. Prov.* 19. 7.

Περικεφαλαία, galea קובע *Incert. Exech.* 23. 24. & 38. 5.

Περικλάζω, confringo; περικλάσθησῃ יקבץ *Aquila, Job* 8. 12.

Περικλῶσι· περικλωμένας משבצות circumtortos, *Incert. Exod.* 28. 11. *Item* מוסבת *Incer. Num.* 32. 38.

Περικόπτω, concido; περικόψω, concidam אגדע *Sym. Pſal.* 74. 11. *Aq. Zach.* 11. 10.

Περικυκλόω, circumdo; περιεκύκλωσαν, circumdederunt סבבו *S. Pſ.* 16. 11. & 70. 21. & 87. 16. περικυκλώσατε, circuite רפדו *Sym. Cant.* 2. 5. περικυκλώσεις, circumdabis תקצו *A. Lev.* 19. 27. περικυκλωμένας מסבת *Incert. Exod.* 28. 11. περικεκυκλωμένας מוסבות *Incert. Num.* 32. 38.

Περιλείπω, relinquo; *Aquila*, περιλειπόμενοι נשׁאריכם περιλοιπόντες, *S. Levit.* 26. 39. περιλοιπόμενοι מיתרו *S. Pſalm.* 20. 13.

Περιλύω, circumſolvo, diſſolvo, ſolvo; περιλύσαι התנצרי *A. Heſai.* 52. 2. περιέλυσεν, *A.* 1. *Reg.* 5. 9. *S.* 1. *Reg.* 5. 12.

Περιμένω, exſpecto; περίμενον, exſpectavit ויחל *A.* 1. *Reg.* 13. 8. *A. Pſal.* 68. 4.

Περίμετρον, menſura ארגב *Symmac. Deut.* 3. 5. תבל *Sym. Soph.* 1. 6.

Περινοέω, recogito; περίνοει, cogita, recogita שכל *A. S. Th. Prov.* 3. 4.

Περίνοια, cogitatio עללי *S. Pſal.* 76. 11.

Περιξύρω, circumrado קצה περιξύσητε, radetis תקצו *S. Levit.* 19. 27.

Περιοδεύω, circumeo; περιοδεύοντες, circumeuntes סבבים *S. Cant.* 3. 3.

Περίοδος, circuitus פעם *Sym. Joſ.* 6. 3.

Περιορισμὸς, definitio גבולה *Symmachus, Ezech.* 43. 13.

Περιουσία, facultates יתר *A. Pſal.* 16. 14.

Περιουσίωσε, acquiſivit רכש *Inc. qui videtur Aquila eſſe Gen.* 31. 18. *in Appendice.*

Περιούσιον, peculiarem סגולה *A. Malach.* 3. 17.

Περιοχὴ, munitio, munimentum מצודה *Quinta Editio, Pſal.* 65. 11. περιοχαὶ, munitiones צירים *Theodot. Heſai.* 13. 8. בצור *A. Deut.* 20. 19. & 20. *in Append. & alibi.*

Περιπατέω, ambulo; περιπάτει, ambulabat התחלך *Aquila; Gen.* 6. 9. *Incert. Pſalm.* 2. 1. *S. Pſal.* 37. 7. περιπατέω אהלך *A. Pſal.* 85. 11. & 90. 6.

Περιπατήσεις, circumambulationes תהלך *Symmach. Pſalm.* 72. 9.

Περίπατος, ambulacrum, *Symm. Zach.* 14. 20.

Περιστερὰ, τὰ, campeſtria השדים *Aquila, Gen.* 24. 3.

Περιπήγνυμι· περιπήγη, circumconcretus eſt, *S. Levit.* 13. 34.

Περιπλάσσω, circumlinio; περιπλάσουσι, circumlinivit מצח *A. Th.* 3. *Reg.* 6. 20.

Περιπλέκω, circumplico; περιπλακήσῃ חבק *S. Eccleſ.* 4. 5. & *Cant.* 3. 6. περιπλεγμένων פתל *Aquila; Th. Prov.* 8. 8.

Περιποιέομαι, conſervo; περιποιήσῃ, conſervavit ויחמל *Incer.* 2. *Reg.* 21. 7. *Item* ויחי *Incer.* 2. *Paral.* 11. 8.

Περιποίησις, acquiſitio, *vel* vendicatio מגולה *Reliqui, Malach.* 3. 17.

Περιπορεύομαι, circumeo, circumambulo; περιπορεύῃ עבר *Incer. Joſ.* 15. 3.

Περιῤῥαντιεῖ, circumaſperget והזה *Intert. Numeror.* 19. 18.

Περιῤῥαντισμὸς, circumaſperſio נדה *S. Zach.* 13. 1.

Περιεσκόπει, circumſpicio; περιεσκόπει, circumſpicit עופה *Incert. Pſal.* 36. 32.

Περισπασμὸς, diſtractio ענין *A. Th. Eccleſ.* 1. 13. יתרון *Symm. Eccleſ.* 3. 23.

Περισπάω, extraho; περίσπασον, extraxit וישטע *Sym.* 1. *Reg.* 24. 8.

Περισπείρω, agri circum בגורת *Incer. Jud.* 1. 27.

Περισπουδάζω, ſolicitus ſum; περισπουδάζετο תרצדון *S. Pſalm.* 67. 17.

Περισσεία, ſuperfluitas, *Theod. Eccl.* 9. 13. *Item* יתרה *Levit.* 8. 25.

Περισσεύω, excello, abundo; μὴ περισσεύσῃς, ne creſcas, ne excelles, ne abundes אל־תותר *Aquila*, *Gen.* 49. 3. *A. Deut.* 30. 9. *&* *Prov.* 12. 26.

Περισσότερός σὺ ἢ ὁ ἐν περισσοτέρῳ, non eris excellentior אל־תותר *Sym. Gen.* 49. 3.

Περισσὸς, præſtans יתר *Aquila*, *Sym.* 49. 3. τὸ περισσὸν, ſuperfluum יתורת *A. Th. Exod.* 29. 15. *in Append. Incerti*, *Levit.* 9. 10. *Item* reſiduum, reliquum, *Incer.* 3. *Reg.* 14. 19. *Symmac.* περισσὰ λαῶν יתר שאורת *Gen.* 49. 3.

Περίστασις, adverſitas, adverſus caſus, *Aq. S. Th. Job* 27. 20. περίστασις אלמות *Symm. Ezech.* 40. 17. *&* *ſæpe.* περιστάσεις, *ubi ſignificantur ea quæ circa atrium ſtabant* מגרות *Sym. Pſal.* 33. 5.

Περιστελλόμενος, contractus נחוז *Symmachus*, 1. *Reg.* 23. 26.

Περιστερὰ, columba גוזל *Aquila*, *Geneſ.* 15. 9. יונה *Omnes paſſim.*

Περιστερίδας, *vel* περιστερεδίας. *Legitur* περιστερεδίων, *pro* ὧν περιστᾶν, *Levit.* 1. 14. *in Notis Appendicis.*

Περιστεφανοῦντες, circumcingentes, coronam facientes עטרים *Reliqui*, 1. *Reg.* 23. 26.

Περιστόμιον, capiſtrum מראש *Incert. Exod.* 28. 32. *Item* פיחה *Theod. Job* 15. 26.

Περιστρωμα, ſtragulum; περιστρώματα מרבדים *Aq. Th. Proverb.* 31. 22. περιστρώμασι περιστρωτὰ, ſtragulis ſtravi מרבדים רבדתי *A. Th. Prov.* 7. 16.

Περισφίγγω, conſtringo, περισφίγξωμεν, conſtringamus נצור *S. Cant.* 8. 8.

Περισῴζω, ſalvum facio, ſervo; περισώσει αὐτὸν ויחידו *Symmac. Pſalm.* 40. 3. *S.* 2. *Reg.* 8. 2. περίσωσον מלטה *Aq. Pſal.* 114. 3. περισωθήσῃ ימלט *Aq. Symm. Theod. Prov.* 19. 5.

Περιτειχίζω, muris circummunio; περιτειχίσατε חקיצו *Sym. Pſal.* 47. 13.

Περιτέμνω, circumcido; περιτέμνου יסל *Syrus*, *Gen.* 16. 14. περίτεμε מל *Incert. Joſ.* 5. 4. *A. Deut.* 30. 6. *in Appendice.* περιτμήσεις תחתרו *Aq. Deut.* 14. 1. *in Appendice.*

Περιτίθημι, circumpono; περιτίθησιν ישתם *Symm. Job* 24. 15.

Περιτομὴ, circumciſio מול *Omnes*; *Exod.* 4. 26.

Περιτραχήλιον, torques; περιτραχήλια, torques עגיל *A. Prov.* 1. 9. חליות *S. Oſee* 2. 13. *Item* פתיל *S. Gen.* 38. 18. *in Appendice.*

Περιτρέπω, ſubverto; περιτρέπων, ſubvertens מסיר *S. Job* 12. 20. περιτραπήσῃ, ſubverſi ſunt ויתגעשו *S. Pſal.* 17. 8. מטו *S. Pſal.* 45. 7. περιτραπείη מוט *Symm. Pſal.* 120. 3. περιτραπέσομαι אמוט *S. Pſal.* 10. *ſecund. Hebr.* 6. *Item* אמעד *S. Pſal.* 25. 1. περιτραπείσῃ יתגלגן *Reliqui*, *Job* 9. 6.

Περιφορὰς, zona, *Hieron.* גדה *Sym. Eccleſ.* 12. 6.

Περιφλασμὸς, ambuſtio חרחר *A. Deut.* 28. 22.

Περιφλογισμὸς, circumaduſtio וחרחר *Sym. Th. Deut.* 28. 22.

Περιφραγμα, circumvallatio סכה *Incert. Pſalm.* 10. *ſecund. Hebr.* 9. סיר *S. Ezech.* 46. 23. *Item* מצור *Inc. Mich.* 7. 12.

Περιφράσσω, munio, circummunio; περιφράξεις, munies תאר *S. Pſal.* 63. 2. περιφραξόν με, circummuniat me יצורני *S. Pſalm.* 39. 12. *&* *Pſal.* 58. 11. *Item* 60. 8. *&* 91. 16. περίφραττε סוד *Sym. Job* 19. 4. *Aliud haud dubie legit Symmachus.* περιφράξατε ותגדרו *S. Ezech.* 13. 5. περιφραγμένη סגור *A. Pſal.* 34. 3.

Περιφρύγω, torrefacio, circumaduro; περιέφρυξε, torrefecit שוגרת *Theodot. Cant.* 1. 6.

Περιφύομαι· περιφύῃ, circumnaſcitur נעלסה *Symm. Job* 39. 13.

Περιχαράσσω, circumſcribo; περιχαράττας תתחת *Hebr. Interp. Job* 13. 27.

Περιχύνομαι· περικεχυμένας, circumfuſæ, *Symmach. Job* 41. 14.

Πεπαίζω, matureſco; ἐπέπανεν, maturuit בחלה *Aq. Zach.* 11. 8.

Πέρας, nigris maculis טלוא *Inc. Gen.* 30. 32.

Περόνη, fibula; περόναι, fibulas קרסי *S. Exod.* 35. 11. *&* περόνη מוקש *S. Job* 40. 19.

Πέσσων, coquens, coquus אפה *A. Gen.* 40. 1. πεσσόμενος עגה *Quinta Editio*, *Oſee* 7. 8.

Πετάζω, expando; ἐπέτασας, expandiſti פרשת *Theod. Job* 11. 13. *Aquila*. φλυκτίδες πεταζόμεναι, veſicæ expanſæ אבעבעות *Exod.* 9. 9.

Πέτασον, lamina נור *Aq. Exod.* 29. 6. *Item* פטורי *Symmachus*, 3. *Reg.* 6. 31. *dubium an hæc Hebraïca vox exprimatur.*

Πέτομαι, volo, volas; πέτῃ עוף *Incert. Job* 5. 7. πετάσεται עוף (*ſic*) *Aquila*, *Symmachus*, *Theodotio*, *Proverb.* 23. 5. πετάσθαι, ad volandum אעופה *Symm. Pſal.* 54. 7.

Πετεινὸν, volatile עוף *Aq. Gen.* 1. 26. *A. Th. Job* 35. 11. *A. Heſai.* 16. 2. רשף *S. Job* 5. 7.

Πετηνὸν, pro πετεινὸν, volatile. *Sic tres Interpretes conſtanter in toto capite I. Geneſis* עוף

Πέτομαι, volo; πετόμενον, volans ישפף *S. Th. Gen.* 1. 20. πετομένων בחרוב *S. Job* 39. 18.

Πέτρα, petra צור *Aq. Exod.* 4. 25. *&* צור *A. S. Jud.* 7. 25. *Item A. Th.* 1. *Reg.* 24. 3. *Item* סלע *S. Job* 39. 2. *Aq. Sym. Pſalm.* 17. 2. *&* 30. 4. *&* 41. 10. *Incert.* 1. *Reg.* 14. 3.

Πετραῖος, lapideus, *S. Exod.* 4. 25. *V.* πέτρος.

Πέτρος, petra צור *A. Exod.* 4. 25. *&* *Pſal.* 77. 15. *Item* אבני πέτρας, petras, *Incer. Job* 41. 19.

Πεύκη, pinus לבנה *S. Th. Oſee* 4. 13.

Πεύκινος, piceus שמן *Incert.* 3. *Reg.* 6. 31.

Πηγὴ, fons עין *Aq. S. Th. Joſ.* 15. 7. *Idem.* 1. *Reg.* 19. 3. *Sym. &* *Syrus*, 3. *Reg.* 1. 9. πηγαὶ, fontes אפיקי *Incer.* 2. *Reg.* 22. 16. *&* πηγὰς מעינות *A. S. Gen.* 8. 2. מקור *S. Th. Zach.* 13. 1.

Πηγνύω, coagulo, figo; ἔπηξας תלפיני *Aquila*, *Job* 10. 10. πήγνυται תולכד *Hebr. Interp. Job* 38. 30.

Πήλινος, luteus חמר *S. Job* 4. 19.

Πῖλος, pileus מצנפרת *Samaritan. Exod.* 28. 4. *Item* πῖλον *idem Samarit. Levit.* 8. 9. *In Notis Exodi in Append. Exod.* 28. 39. πῖλον *dicitur pro* πῖλος. *In Origenis* φιλοκαλίαις *hæc vox legitur.*

Πηλὸς, lutum דמנה *S. Heſai.* 25. 10. טיט *A. S. Th. Heſai.* 57. 20.

Πηλὸς, cæmentum חמר *Hebraus & Syrus Gen.* 11. 3.

Πήρα, pera כלי *S.* 1. *Reg.* 17. 40.

Πήρωσις, cæcitas עורון *Incer. Deut.* 28. 28.

Πῆχυμα, cubitalis menſura, *Symmachus*, *Ezechiel.* 43. 13.

Πῆχυμα, *A. Ezech.* 43. 13. *Idem ſignificare videtur. Conſule locum ibidem.*

Πῆχυς, cubitus אמה *Omnes ſæpe.*

Πιάζω, comprehendo; ἐπίασε, comprehenderunt יבחר *Incert. Gen.* 19. 10. πιάσεις, comprehendes תאחז *Hebr. Interp. Job* 10. 16.

Πιαίνω, impinguo; πιανθήσεται, impinguabitur תדשן *Aquila*, *Symm. Theodot. Prov.* 11. 25. *Symm. Prover.* 13. 4. πιανθήσεται ודשן *Aquila*, *Deuter.* 31. 20. *in Appendice.*

Πικραίνω, exacerbo; πικραίνων ממר *Aq. Sym. Prover.* 7. 25.

Πικριαὶ, amaritudines מרורי *A. Job* 3. 5.

Πικρασμὸς, amaritudo נעם *S. Pſ.* 6. 8. ראש *S. Pſal.* 139. 10. ממר *Th. Prov.* 17. 25.

Πικρία, amaritudo מרירת *A. Th. Prov.* 14. 10. לענה *Inc. Thren.* 2. 15. מרא *Inc. Ruth.* 1. 20.

Πικρὸς, amarus מר *Aquila*, 1. *Reg.* 22. 2. *Incert.* 2. *Reg.* 1. 10. *Sym. Pſal.* 63. 4. πικρὰ, amara מרה *Incert.* 1. *Reg.* 1. 10. πικρὸς מרים *Reliqui*, *Num.* 5. 23.

Πικρῶς, amare מר *Aquila*, *Symmachus*, *Theodotio*, *Heſai.* 33. 7.

Πιλίζοντι, compilanti לרוקע *Incer. Pſal.* 135. 6.

Πίλος, pilcus, *Exod.* 28. 39. *in Notis Appendicis. Vide* πῖλον.

Πιμελὴ, pinguedo מיפה *Sym. Job* 15. 27.

Πιμελὴς, pinguis ברוא *A. Jud.* 3. 17. πιμελῶν עבתים *A. Pſal.* 117. 28.

Πιμελῶσαι, ad impinguandum לרבויא *Incert.* 1. *Reg.* 2. 29.

Πινακίδιον קכורן tabella, *Sym. Ezech.* 9. 2.

Πίνω, bibo; πιὼν, bibere לשתות *Aquila*, *Symmac. Theod. Exod.* 7. 24.

Πίνως, pinoſis חלי *Incer. Prov.* 23. 12. *Hujus vocis ſignificatum non aſſequor. Eſt tamen morbi genus.*

Πίότης, pinguedo דשן *Incert. Levit.* 6. 11. πιότητα, pinguedinum שמנים *S. Heſai.* 28. 1.

Πιπράσκω, vendo; πιπράσκων, vendens משביר *Aq. Theod. Prov.* 11. 26.

Πίπτειν, cadere נפל *Aq. Gen.* 4. 6. *Th. Jud.* 4. 22. *Aq.* 2. *Reg.* 1. 19. *Item* πεσεῖται, cadat תגול *Aquila*, *Job* 31. 22. & *paſſim.*

Πιστεύω, credo; ἐπίστευον, credebant יאמינו *S. Job* 29. 24. *A. S. Pſal.* 26. 13.

Πίστις, fides אמונה *Aq. Exod.* 17. 12. & *Pſalm.* 36. 3. *Symm. Pſalm.* 11. 2. *A. Pſalm.* 36. 3. πίστει אמן *Sym. Heſai.* 25. 1.

Πιστὲ, fidelis, *A. S. Th. Prov.* 20. 6. πιστοὶ, fideles אמונים *A. Pſal.* 11. 2.

Πίστωσις, probatio, fides data תשומת *Incer. Levit.* 6. 2. ἐν πίστωσι χειρὸς יד בתשומת

Πίτυς, pinus; πίτυοι, pini ברושים *Symmachus*, *Heſai.* 14. 8.

Πίων, pinguis דשן *A. S. Th. Pſalm.* 91. 15. שמן *Th. Heſai.* 28. 1. גרש *Theodotio*, *Leviſic.* 2. 14. *ſuſpectum* בשן *A. Pſal.* 21. 13. *dub.* πῖον, pingue אביב *Th. Levit.* 2. 14. *in Appendice.*

Πλαγίων, latus; ἀπὸ πλαγίων αὐτῶν, a latere ipſorum מצדו *S.* 1. *Reg.* 6. 8. *A. S. Pſalm.* 90. 7.

Πλαδαρωθήσῃ, laxabitur ונבקה *A. Heſai.* 19. 3.

Πλαδύνων, dilatare פשה *Samaritanus*, *Levit.* 13. 8. πλαδυνθῇ ויפה *Sym. Job* 31. 27.

Πλανᾶν, errare facio, erro; πλανήσει ויתע *Aq. S. Pſ.* 106. 40. יהולל *A. Eccl.* 7. 8. ἐπλανήθης תהו *Syrus*, *Gen.* 49. 3.

Πλάνη, error; πλάναι, errores הללות *Aquila*, *Eccl.* 1. 17. *A. Eccleſ.* 9. 3.

Πλάνησις, error, erratum מהולל *Aq. Eccleſ.* 2. 2.

Πλάξ, tabula לח *A. S. Th. Exod.* 24. 12. & 34. 29. *Incerti*, *Deut.* 10. 2.

Πλάσμα, formatio יצר *Hebr. Int. Gen.* 8. 21. *Aquila*, *Symmachus*, *Heſai.* 26. 3. *Aquila*, *Deuter.* 31. 21. *in Appendice.*

Πλάσσω, efformo יצר *A. S. Th. Gen.* 2. 7. ᾧ ἔπλασε, & formavit ויצר *Inc.* 4. *Reg.* 19. 25. & *alibi paſſim.*

Πλάστης, fictor יצר *Aq. Theodot. Heſai.* 64. 8. *Aq. Zach.* 12. 13.

Πλάτανος ἐπισκιάζουσα, platanus obumbrans אלה *S. Oſee* 4. 13.

Πλατεῖα, lata רחב *S. Pſal.* 24. 17. מצאה *Symmac. Oſee* 5. 15.

Πλατεῖα, platea רחב *Symmachus*, *Pſalm.* 54. 11. & *alibi.*

Πλάτος, latitudo רחב *A. Th.* 3. *Reg.* 6. 10. εἰς πλάτος, in latitudinem פרזות *Th. Zach.* 2. 4.

Πλατύνω, dilato; πεπλατυμένα, dilatata מרבבת *S. Levit.* 6. 21. ἐπλατύνθη, dilatata fuit פשתה *Samarit. Levit.* 13. 8.

Πλατὺς, latus, largus, amplus רחב *Aquila*, *Prov.* 28. 25.

Πλατύψυχος, qui lato eſt animo נפש רחב *Symmach. Prov.* 28. 25. πλατύψυχος, *id eſt*, qui altos ſpiritus aſſumit, qui ſe ſe jactat & venditat.

Πλέγμα, nexus צמידת *Aq. Th. Heſai.* 28. 5.

Πλειὰς, Pleias כימה *A. S. Job* 38. 31. *Sym. Theodotio*, *Amos* 5. 8.

Πλειστάκις, ſæpiſſime שכע *Alii*, *Pſal.* 118. 164.

Πλεκτὸν, plexum קלעים *Incert. Exod.* 27. 11. *in Appendice.*

Πλειστάκις, ſæpe, plerumque פעמים *Aquila*, *Proverb.* 7. 23.

Πλεονάζω, ſuperabundo; ἐπλεόνασεν, ſuperabundavit ויוסף *Inc.* 3. *Reg.* 16. 33.

Πλεονασμὸς, redundantia תרבית *Inc. Levit.* 25. 36.

Πλεονεκτέω, ſuperabundo; πλεονεκτῶ, ſuperabundat בצע *Reliqui*, *Job* 27. 8. *Aq. Sym. Th. Prov.* 1. 19. *S. Prov.* 15. 30.

Πλεονέκτημα, emolumentum בצע *Aq. Gen.* 37. 26.

Πλεονέκτης, avarus בצע *Aquila*, *Symmach. Pſalm.* 10. *ſecund. Hebr.* 3.

Πλεονεξία, avaritia בצע *Incer. Exod.* 18. 21. *Aq. S.* 1. *Reg.* 8. 3. *A. S. Th. Prov.* 1. 19. *Aq. S. Th. Heſai.* 56. 11. *Item* πλεονεξία בצע בסף *Incer. Exod.* 5. 18. *Item* חמס *S. Habac.* 1. 9. & 17.

Πλευρὰ, coſta צלע *Theodotio*, *Gen.* 2. 22. πλευρᾶς צדי *Incer. Joſ.* 23. 13. פעמת *Symmachus*, *Exod.* 25. 12. *in Appendice.*

Πλαγὴ, plaga מגפה *S. Exod.* 9. 14. & *Pſalm.* 105. 30. *Item Incert.* 2. *Reg.* 18. 7. מהומה *Incert.* 1. *Reg.* 5. 9. נגע *Symmachus*, *Pſal.* 37. 11. *Item* מכה *Symmachus*, *Heſai.* 1. 6.

Πλῆθος, multitudo, abundantia רב *Aq.* 1. *Reg.* 1. 16. *Item* כוצב *Incer.* 1. *Reg.* 14. 11.

Πληθύνω, multiplico ורבו *Aquila*, *Symmach. Theod.* & πληθύνθητε, & multiplicamini, *Gen.* 1. 28. והרביתו *S. Heſai.* 9. 3. πληθυνῶ ורבה *Hebr. Int. Job* 40. 12. πληθύνει רבה *paſſim Omnes*; πληθυνῶ יגאה *Aq. Sym. Job* 8. 11. ἐπληθύνθησαν וישרצו *Inc. Exod.* 1. 7.

Πλῆθος, multitudo קהל *S. Pſalm.* 19. 11.

Πλήθω, impleo; ἐπλήσθησαν, impleti ſunt מלאו *Sym. Pſal.* 73. 20.

Πλήκτης, percuſſor; πλῆκται, percuſſores נגיפים *Sym. Pſal.* 34. 15.

Πλημμέλεια, iniquitas אשמה *Incert.* 1. *Reg.* 6. 3. *S. Pſalm.* 67. 22. *A. S. Prov.* 14. 9. *Incert.* 8. 14.

Πλημμελῶ, delinquo חטא *Inc. Levit.* 5. 4. & *Jud.* 21. 22. *Item Aquila*, *Symmachus*, *Theodotio*, *Proverb.* 30. 10.

Πλημμέλημα, delictum, ſcelus, impietas אשם *A. S. Gen.* 26. 10.

Πλημμέλημα, delictum אשמה *A. Levit.* 4. 3. *Incer. Levit.* 5. 19.

Πλημμύρα, inundatio שבע *Aquila*, *Deut.* 33. 19. *in Appendice.*

Πλημμυρῶ, redundo; πλημμυρῆσαι, redundat מלא *S. Eccleſ.* 1. 7. πλημμυρῶσα בגאון *Syrus*, *Jerem.* 12. 5.

Πλὴν, verumtamen אך *tres Interpr. Levit.* 27. 26. *A.* 1. *Reg.* 25. 21. & *Pſalm.* 38. 13. *Symmach. Pſalm.* 72. 1. כי־אם *Incer. Num.* 14. 30. *Item* רק *Incert. Deut.* 17. 16. *Theod. Heſai.* 28. 19.

Πλῆξις, percuſſio תחת *A. Prov.* 17. 10.

Πλήρης, plenus מלא *Reliqui*, *Levit.* 2. 2. שבע *A. Job* 14. 1. מטלא *S. Cant.* 5. 14.

Πλήρω, repleo מלא *Aq. Symmach. Theod.* καὶ πληρώσατε, *Gen.* 1. 28. ἐπλήρωσε ותמלא *Aquila*, *Theod. Exod.* 1. 7. *Aq. Symm. Theod. Exod.* 28. 17. *Aq. S. Pſalm.* 16. 14. & *alibi.*

Πλήρωμα, plenitudo מלאת *Aq. S. Th. Exod.* 28. 17. *Item* מלוא *A.* 2. *Reg.* 5. 9.

Πλήρωσις, plenitudo; πληρώσεως, plenitudinis מלאים *A. S. Th. Exod.* 25. 7.

Πλησίον, (ὁ) proximus עמיתו *Aquila*, *Sym. Theod. Levit.* 6. 2. חבר *Incerti*, *Jud.* 4. 11. *Item* רעה *S. Th. Prov.* 6. 1. *Incert. Exod.* 11. 28.

Πλησμονὴ, ſatietas שבע *Aquila*, *Symmachus*, *Gen.* 26. 13. *dub. S. Deut.* 33. 23. & *Eccleſ.* 5. 11. *Aquila*, *Pſal.* 15. 11.

tized by Google

Πλήσσω, percutio; ἔπληξε והכה *A.* 1. *Reg.* 2. 14. *A.* 2. *Reg.* 6. 7. *S. Job* 32. 4. ἔπληξαν ויכו *Incert. Jos.* 7. 5. *&* 1. *Reg.* 11. 11. πεπληγώς מכה *S. Heſai.* 53. 4. πεπληγμένοι, percuſſi מכיכם *A. Exod.* 5. 16. ἐπλήξατο ויך *S.* 1. *Reg.* 5. 6. ἔπληξε עות *Hebr. Inter. Job* 19. 6. πλήξει יתז *Aquila*, *Job* 33. 16. πλήξω יכריח *Incert.* 3. *Reg.* 14. 14.

Πλινθῶν, later, latercŭlus לבנה *S. Ezech.* 4. 1.

Πλινθίου, lateritium כרי *Incert.* 2. *Reg.* 20. 24. *Item* מלבן *Reliqui*, *Jerem.* 43. 9.

Πλοῖον, navis, navicula אני *S. Heſai.* 33. 21. πλοῖα, naviculæ אניות *A. S. Th. Heſai.* 23. 1.

Πλόκαμος, cincinnus ענק *A. Cant.* 4. 9.

Πλοκὴ, nexus צפרה *Ezech.* 7. 7. πλοκὴ, *Symmachus*, 3. *Reg.* 6. 18. *Vix intelligitur, quam ibi Hebraïcam vocem exprimat.*

Πλουμαρικὸν, veſtis plumario opere, floribus intextis, *ex Procop.* 2. *Reg.* 13. 18. *in Notis.*

Πλούσιος, dives עשיר *A. S.* 2. *Reg.* 12. 4. *Symmach. Proverb.* 22. 16. *Eccleſ.* 5. 11. *Item* תרוץ *Symmachus*, *Prov.* 12. 24.

Πλουτέω, dives ſum, divitiis affluo; πλουτήσει, dives erit יעשיר *Aq. Sym. Theod. Prov.* 21. 17. πλουτῆναι, diteſcere, *A. Prov.* 23. 4.

Πλουτίζω, dito, divitem facio; πλουτίσεις תעשיר *Sym. Pſalm.* 64. 10.

Πλοῦτος, divitiæ חיל *S. Pſal.* 61. 11. *Item* הון *Symm. Proverb.* 3. 13.

Πλύνω, abluo, lavo; πλύνουσι, abluunt ירחצו *Theod. Ezech.* 40. 38.

Πλύσις, lotio, ablutio רחץ *Syrus*, *Pſalm.* 59. 10.

Πνεῦμα, ſpiritus רוח *Gen.* 1. 2. *Omnes hic & alibi paſſim*; πνεῦμα, ventus רוח *S. Th. Gen.* 3. 8. *A. Job* 6. 4. *& Pſ.* 47. 8. *Th. Job* 8. 2. *S. Jon.* 1. 4.

Πνέω, ſpiro, flo, inſpiro; ἔπνευσεν, & inſpiravit ויפח *S. Th. Gen.* 2. 7.

Πόα, herba דשא *Aq. Symmac. Pſal.* 22. 2. *Item* עשב *A. Mich.* 5. 7.

Πεδάκρα, pedica סר *Incerti*, *Job* 13. 27.

Ποδήρης, talaris חשן *Th. Exod.* 25. 7. *Item* מעיל *Inc. Exod.* 29. 5.

Ποδονιπτῆρες, cacabi abluendis pedibus *Aq. Theodotio*, *Jerem.* 52. 17.

Πόθεν, unde מאין *Theodotion Joſue* 2. 4.

Ποθέω, deſidero; ἐπεθύμησεν, deſideravit חמד *S. Pſal.* 67. 17. אותה *S. Prov.* 21. 10.

Ποθητὰ, deſiderata יחידה *Incerti*, *Jud.* 11. 34.

Πόθος, deſiderium תאוה *Aquila*, *Pſalm.* 10. *ſecund. Hebr.* 3.

Ποιέω, facio עשה *Omnes paſſim. Item* פעל *Symmac.* ποιήσατε ילד *Incert. Deut.* 32. 18.

Ποιήματα, opera מעשים *Aquila*, *Proverb.* 31. 31. *Aq. Mich.* 6. 16. ποίημα, opificum מעשה *Aquila*, *Exod.* 28. 15.

Ποικιλία, varietas, opus Phrygionicum רקמה *Aquila*, *Ezech.* 27. 24.

Ποικίλλω, varie compono; ἐποικίλλω רקמתי *Aq. Pſal.* 138. 15.

Ποικίλματα, varietates נקדות *Symmachus*, *Cantic.* 5. 11.

Ποικίλος, varius נקד *Incert. Gen.* 30. 32.

Ποικιλτὰ, varia, *Sym. Theod. Exod.* 35. 35.

Ποικιλτὰς, varians, polymitarius Phrygionici textor חשב *Exod.* 26. 1.

Ποιμαίνω, paſco; ποιμαίνει, paſcit, ירעה *S. Prov.* 15. 14. ποιμαίνουσι, paſcunt ירעו *A. Prov.* 16. 21. ποιμαίνων, paſcens רועה *S. Cant.* 6. 2. ποιμαίνειν, paſcere רעה *S. Pſalm.* 36. 3.

Ποιμὴν, paſtor, opilio, pecuarius ποιμένων רעים *S. Cant.* 1. 8. *&* 2. 16. *Heſai.* 31. 4. *Item A. S. Jerem.* 23. 2. *S. Mich.* 5. 5.

Ποίμνη, ovile מרעית *Incerti*, *Jerem.* 23. 1.

Ποίμνιον, ovile, grex צאן *Incert. Gen.* 38. 17. *Aquila*, *Zach.* 11. 11. צאן *Aq. Symmac. Pſal.* 79. 2. *&* 103. 41. *Item* עדרים *Inc. Jud.* 5. 17. ἐκ ποιμνίου, ex ovili מעה *Th. Levit.* 27. 26.

Ποιμενοστόμος, paſtor נקד *A.* 4. *Reg.* 3. 4.

Ποιμενοστόμοι, paſtores נקדים *A. Amos* 1. 1.

Πόκος, vellus גז *Symm. Pſalm.* 71. 6.

Πολεμέω, pugno, bellum gero; πολεμήσωμεν, bellum geramus נלחמה *Inc. Jud.* 1. 3. *Th. Jud.* 1. 5. *& paſſim hoc libro. Item Reliqui*, ἐπολέμησεν נלחמו *Jud.* 5. 20. πολεμῶν, bellans איש מלחמות *Aquila*, *Symmachus*, 2. *Reg.* 8. 10.

Πολεμικὸν, bellicum מלחמה *S. Job* 39. 25. σκεῦη πολεμικὰ, arma כלי מלחמה *Inc. Jud.* 18. 16. לבלי קדב *A. Eccleſ.* 9. 18.

Πολεμικῶς, bellico more, inimici more, hoſtiliter למלחמה *Symmachus*, *Pſal.* 119. 7.

Πολεμιστὴς, bellator איש מלחמות *Symmachus*, *Heſai.* 41. 12.

Πόλεμος, bellum מלחמה *Th. Jud.* 8. 13. חרב *Incert. Levit.* 26. 6. מערכה *Incert.* 1. *Reg.* 17. 20. *&* 2. *Reg.* 11. 7.

Πολιὰ, canities, ſenectus שיבה *Aquila*, *Sym. Gen.* 15. 15. *&* 25. 8. *Reliqui*, *Jud.* 8. 32. *A. Pſal.* 91. 15. *A. S. Th. Prov.* 20. 29.

Πολιόομαι· πεπολίωμαι, incanui, *Incer.* 1. *Reg.* 12. 2.

Πολιορκέω, obſideo; πολιορκῶν צרים *Incert. Jud.* 9. 31. πολιορκῆτε צורי *S. Heſai.* 21. 2. πολιορκῶν לצור *Reliqui*, 1. *Reg.* 23. 8.

Πολιορκοῦντες, obſidens urbes צר *Theodotio*, *Heſai.* 59. 19.

Πολιορκία, obſidio מצרות *Symm. Heſai.* 29. 3. מצורה *Sym. Pſal.* 65. 11. *Item* צר *S. Amos* 3. 11. *&* מצור *Inc. Mich.* 7. 12.

Πόλις, urbs עיר *paſſim Omnes*; πόλεις ערות *Theodotio Jud.* 10. 4.

Πολίχνη, civitatula קריה *A. Heſai.* 26. 5. *&* 29. 1.

Πολλοὶ· πολλεσσὶ, multi רבים *Symmachus*, *Pſal.* 54. 19.

Πολὺ, multum רב *A. Deut.* 3. 26. *in Appendice*, *A. Th. Num.* 16. 3.

Πολυανδρεῖον, multorum virorum cœtus המון *Incerti*, *Ezech.* 39. 11.

Πολυβουλίᾳ· ἐν πολυβούλῳ, in multo conſilio ברב יועץ *S. Th. Prov.* 11. 14. *Th. Prov.* 24. 6.

Πολυκαρπία, abundantia fructuum רבה *Symmachus*, *Pſal.* 64. 10.

Πολυλάλος, multiloquus, loquax, garrulus רב דברים *S. Job* 11. 2.

Πολύμιτα, varia, varie intexta בנצף *Symmachus*, *Ezech.* 27. 16.

Πολύμιτες, polymitus, varie intextus כשי *Symmac. Ezech.* 16. 13.

Πολυπραγμοσύνη, negotia multa, negotiatio, multarum rerum aggreſſio, *S. Eccleſ.* 7. 30.

Πολὺς, multus ארבה *Sym. Theod. Levit.* 11. 22. *eſt ibi pro nomine inſecti. Coiſlinianus Codex hanc lectionem adſcribis Aquilæ & Theodot. Leviticæ.* 11. 22. *in Notis Appendicis.*

Πολὺς, multus, numeroſus רב *paſſim Omnes*; πολὺ ὑμῖν, multum vobis רב-לכם *Aquila*, *Theodotio*, *Numer.* 16. 7.

Πολύστροφος, valde perverſus, *Incert. Prov.* 28. 16.

Πολυφόρος, ferax, fructifera פרית *Symmachus*, *Heſ.* 32. 12.

Πολυχρόνιος, longævus; πολυχρόνιοι אשישי *Aquila*, *Heſai.* 16. 7. πολυχρονιώτερος כביר *S. Job* 15. 10.

Πολυωρέω, ſollicitus ſum; πολυωρήσει תחתיר *Incerti*, *Deut.* 30. 9.

Πονέω, laboro, operor, moleſte ago, doleo יגאב *S. Prov.* 14. 13. ἐπόνουν עמל *Aq. Prov.* 16. 26.

Πονηρεύεσθαι, male ago, maligne me gero; πονηρεύεσθε, maligne agitis תרעו *Th. Jud.* 19. 23. πονηρεύόμενοι, maligne agentes ברעים *Aquila*, *Pſal.* 36. 1. *Inc.* 3. *Reg.* 14. 9. *& alibi.*

Πονηρία, malitia, nequitia רע *Aquila*, *Pſal.* 7. 10. *& Alii.*

Πονηρὸς, malus, malignus, nequam, ſceleratus רעה *Aquila*, *Symmac. Gen.* 37. 2. πονηρὰ, non pulcra רעה *Theodotio*,

Theodotio, *Exod.* 21. 18. *& alibi paſſim.*

Πονηρόφθαλμος, malo oculo præditus, invidus רע עין *Incer. Proverb.* 23. 6.

Πονηὸς, moleſtus, laboriosus נצב *Th. Prov.* 15. 1.

Πόνος, labor, moleſtia, dolor עמל *A. Job* 16. 2. *A. S. Pſal.* 10. *ſecundum Hebr.* 14. *Item* כאב *Sym. Job* 16. 6. *&* 33. 19.

Πόντος, pontus אלמר *S. Gen.* 14. 1.

Πορεία, greſſus, progreſſio ארח *Symmachus*, *Pſal.* 24. 4. לכת *Aq. Theod. Prov.* 30. 29. πορεῖαι הלוכות *S. Pſal.* 67. 24.

Πορεύομαι, proficiſcor, vado; πορευῶμεν, eamus ונלכה *S. Gen.* 33. 12. πορευόντες באו *Incert. Deut.* 1. 8. *Item Inc. Joſ.* 1. 7. *& Jud.* 19. 3. *& alibi.*

Ποτίζω, præbeo; πεποτικὼς, *S. Eccleſ.* 9. 11.

Πορνεῖον, fornix, lupanar קבה *S. Num.* 25. 8. גב *S. Th. Ezec.* 16. 24.

Πορνεύω, fornicor; ἐπόρνευσαν, fornicati ſunt וזנו *tres Interpr. Ezech.* 23. 3. *& S. Amos* 7. 17.

Πόρνη, meretrix, ſcortum זונה *Aq. Sym. Prov.* 7. 10. *S. Prov.* 23. 27. *Incert. Joſ.* 6. 22.

Πόῤῥωθεν, procul מרחוק *S. Job* 39. 25.

Πορφύρα, purpura ארגמן *Aquila*, *Symm. Theodotio*, *Exod.* 35. 23. *&* 35. *Inc. Cant.* 7. 6. *Th. Jerem.* 10. 10. *Th. Exod.* 28. 6.

Ποσαχῶς, quoties, quotupliciter כמה *Theod. Pſalm.* 62. 2.

Πόσῳ μᾶλλον, quanto magis אף כי *S.* 2. *Reg.* 4. 11. *Item* אף *S. Job* 4. 19.

Ποταμὸς, flumen, fluvius יאר *A. S. Th. Exod.* 7. 24. נהר *Omnes paſſim.*

Πότε, quando מתי *A. Th. Job* 7. 4.

Ποτήριον, calix, poculum כוס *Aq. S. Pſal.* 22. 5. *S. Pſal.* 74. 9. *& Heſai.* 51. 17.

Ποτίζω, irrigo, poto השקה *A. Gen.* 2. 6. *Symmac. Pſalm.* 64. 10. *&* 68. 22. ποτίζων, potans משק *Aq. Gen.* 15. 2.

Ποτισμὸς, irrigatio שקוי *A. Prover.* 3. 8.

Ποτισθέων, canalis aquandis pecoribus; ἀπὸ τῶν ποτισθέων, a canalibus ממשקה *Theodotio*, *Ezech.* 45. 15.

Ποτιστὴς, pocillator משקה *A. Gen.* 40. 1.

Ποτίστρα, alvei רהטים *Incert. Exod.* 2. 16.

Πότος, compotatio משתה *Reliqui*, *Geneſ.* 21. 8. *in Appendice*, *A. S. Gen.* 29. 22. *S. & Inc. Heſai.* 5. 12. *& Aquila*, *Symmachus*, *Heſai.* 25. 6. *Symmac. Proverb.* 15. 15.

Πούς, pes רגל *Omnes. Item* כרעי ποσὶν, pedibus, *Inc. Levit.* 4. 11. ποσὶ ποσὶν על שולי *Symm. Exod.* 28. 33.

Πράκτωρ, exactor נושה *Sym. Pſal.* 108. 11.

Πρᾶγμα, opus דבר *S. Gen.* 20. 10. *Inc. Deut.* 17. 10. *Th. Jud.* 6. 29. *& alibi.*

Πρᾶος, mitis; manſuetus ענו *S. Pſal.* 17. 18.

Πραότης, manſuetudo ענוה *Symm. Theod. Prov.* 18. 12. ענות *A. Pſal.* 17. 36.

Πραυλὴ, area, areola; πραυλὴν ערונת *A. Cant.* 5. 13. *A. S. Cant.* 6. 1.

Πραύνω, imbrem ſitio; πεπραυσμένα ערג *A. Pſalm.* 41. 1. ἐπραύνθη תערות *A. Joel.* 1. 20.

Πρᾶσις, venditio ממכר *Aq. Deuter.* 18. 8. בר *Incer. Amos* 7. 6.

Πρασιὰ, porrum חציר *Aq. Heſai.* 40. 7. *&* 8.

Πραΰς, manſuetus, mitis; πρᾳεῖς, manſueti ענוים *Int. Pſal.* 9. 19. *Aq. Th. Quinta Editio*, *Pſal.* 75. 10. *Item Num.* 12. 3. *S. Job* 24. 4.

Πραΰτης, manſuetudo ענוה *S. Th. Prov.* 25. 33. *S. Prov.* 22. 4.

Πρέμνον, caudex; πρέμνα ממנה *Inc. Ezech.* 17. 7.

Πρέπω· πρέπει, decet נאוה *S. Prov.* 19. 10. πρέπουσα, *S. Th. Prov.* 26. 1.

Πρεσβευτὴς, legatus; πρεσβευτὰς צירים *Aquila*, *Heſai.* 18. 2.

Πρεσβύτης, ſenex זקן *A. Exod.* 3. 16. שב *Th. Job* 15. 10. *Reliqui*, 1. *Reg.* 18. 14. πρεσβύτου, ſenioris, maritus, *de fratre loquendo* גדול *Symmach. Gen.* 10. 21. *in Appendice.*

Πρεσβύτρα, ſenex, ſenior זקן *Incerti*, *Jud.* 19. 20. *& Prov.* 31. 23. *A. Deut.* 5. 23. *in Appendice*, *Incert. Exod.* 24. 9.

Πρίν, priuſquam, antequam לפנים *S. Job* 42. 10. πρὶν ἢ, antequam עד *S.* 1. *Reg.* 13. 12.

Πρίστης, ἵππος, ſerra מגרה *A.* 3. *Reg.* 7. 9.

Πρίω, ſerro; ἔπριον, ſerrâ ſecui חרק *S. Pſal.* 34. 16. *Aq.* πεπρισμένων ἐν πρίσαις, *S.* πεπρισμένων πρίσαι, ſerrâ ſectorum מגרות במגרה 3. *Reg.* 7. 9.

Πρίων, ονος, ſerra מגרה *Incert.* 2. *Reg.* 12. 31. *Sym.* 3. *Reg.* 7. 9.

Προάγω, præcedo; προάγοντά σε, præcedentem te לפניך *S. Exod.* 23. 20.

Προαιρέομαι, præeligo; προειλόμην, præelegi אבחר *Symm. Job* 29. 25. προαιλᾶ בחר *Incert. Deut.* 14. 2. προαιρεῖ בחר *S.* 1. *Reg.* 20. 30.

Προαίρεσις, propoſitum; ἐν προαιρέσει, in propoſito בהתנדב

Προαναλαβεῖν, prius accipere, *Incer.* 1. *Reg.* 2. 29.

Προάστια, ſuburbia מגרש *S. Joſ.* 14. 4. *Incert. Joſ.* 21. 2. *Item* סדמות *A. Jerem.* 31. 40.

Πρόβατον, ovis כשב *Symmachus*, *Leviticus* 3. 7. *in Appendice.* προβάτων, oves צאן *Inc.* 1. *Reg.* 25. 2. *Reliqui*, *Job* 30. 1.

Προβαίνων, præcedens, *A. Pſalm.* 41. 5.

Προβλέπειν, prævidere, *Symm. Eccleſ.* 6. 9.

Πρόβλημα, problema חידה *Sym. Pſ.* 77. 2. מליצה *S. Prov.* 1. 6.

Πρόγυον, adgeniculationem ארך *A. Gen.* 41. 43. *Vox Græca ſuſpecta hoc loco. Vide ibid. in Appendice.*

Πρόδομος, veſtibulum אולם *A. Joel.* 2. 17. *Item A.* 3. *Reg.* 7. 6.

Προεῖδον, prævideo; προεῖδον, prævidit יודע *Sym. Pſalm.* 36. 18.

Πρόοδος, progreſſio, exitus צאת *Symmach. Exod.* 21. 8. *Incert. Pſal.* 110. 8. *Item* מוצא *Symmac. Pſalm.* 64. 9.

Προπορεύομαι, præcedo, procedo; οὐ προπορεύσῃ לא תצא *Symmachus*, *Exod.* 21. 6. *Item* קדם *Symmachus*, *Job* 23. 8.

Πρόσειμι, excello, præſto; προσὸν יתרון *Sym. Eccleſ.* 10. 10.

Πρόθεσις, propoſitio; προθέσεως (ἄρτος) panes propoſitionis פנים *S. Exod.* 25. 30. *Incert. Exod.* 39. 36. πρόθεσιν תכין *A. Pſal.* 10. *ſecund. Hebr.* 17. προθέσεις עשתנתיו *Incert. Pſal.* 145. 4.

Προθεσμία, tempus conſtitutum קץ *Symmach. Job* 28. 3.

Πρόθυμα, patera אגן *A. Exod.* 24. 6.

Προθυμέομαι· προθυμεῖς, ſtudeas, cogites, ſatagas תשאף *Symmac. Job* 36. 20. *Vox Hebraica metaphorice exprimitur.*

Πρόθυρον, veſtibulum סף *A. Th. Ezech.* 40. 6. *Inc.* 3. *Reg.* 14. 17. προθύρα מסדרונה *S. Jud.* 3. 23.

Προΐεμαι· προΐεται, profundet, largietur יתן *Sym. Job* 2. 4.

Προκαθίζειμι· προκατίσαν, præſtituerunt, *Incer. Jud.* 14. 11.

Προκαταλαμβάνω, præoccupo; προκατελάβοσ וילכד *Incert. Jud.* 9. 30.

Προκόπτειν, impingere כשל *S. Pſal.* 9. 4.

Προμαχίων, propugno; προμάχεσθαι, propugna ויבח *S. Pſal.* 73. 20.

Πρόμετρος, procerus מדין *S.* 2. *Reg.* 21. 20.

Προορῶ, prævideo; προόρασθαι, prævidebit יחזה *Th. Job* 17. 15.

Πρόνοια, deliberatio דעת *Incer. Joſ.* 20. 3. *Hoc loco ſignificat* deliberatio, *vel* res præmeditata; *ſed vulgo aliis in locis*, providentia.

Προνομεύω, diripio, devaſto; προνόμευσαν, devaſtarunt וישבו *Incer.* 1. *Reg.* 17. 53. προνομεύομεν, *A.* 1. *Reg.* 23. 1. שדוד *A. Pſ.* 136. 8.

Προνομὴ, vaſtatio שד *Aquila*, *Pſalm.* 31. 4. *& Prov.*

21. 7. & *Oſee* 7. 13. & *A. Habac.* 2. 17. שוד *A. Job* 5. 21. & *Pſ.* 11. 5. *Item* חללים *Incer. Joſ.* 13. 22.

Προαγών, prægrediens עבר *Symmachus*, *Pſal.* 83. 7.

Προπάτωρ, atavus, primus pater חרדי *S. Pſal.* 29. 8. *Legiſſe videtur* ורחל *vertit enim* φροπάτορί μου, progenitori meo.

Προπέτεια, temeritas שׂל *Incer.* 2. *Reg.* 6. 7.

Προπετὴς, præceps, *S. Eccleſ.* 5. 1. *Vide in Lexico Hebraïco ſupra ad vocem* בחל

Προπηλακίζω, exprobrare חרף *Symmachus*, *Pſalm.* 54. 13. προπηλακίσει, exprobrabit ינאץ *Symm. Pſal.* 73. 10.

Προπηλακισμὸς, opprobrium הרפה *Symmach. Pſal.* 43. 14.

Προπίπτω, procido; προέπεσον יצא *Symm. Pſalm.* 72. 7.

Προπορεύομαι, anteco, præco; προφθάσομαι, anteibo אעביר *Incer. Exod.* 33. 19.

Προπύλαιον, veſtibulum אולם *Sym. Ezech.* 8. 16. & *Joel.* 2. 17.

Πρόπυλον, veſtibulum אולם *S. Ezech.* 40. 7. & *S. Reg.* 6. 3. & 3. *Reg.* 7. 6. προθύρα αὐτῶν אולם *Sym. Pſal.* 72. 4.

Προσάγω, adduco, offero; προσήγαγε, adducit, offert הקריב *Incert. Levit.* 7. 8. προσάξει, adducet, offeret הקריב *Incer. Levit.* 3. 14. προσάξετε, adducetis, offeretis והקרבתם *Incer. Num.* 29. 8. *Item* προσάγαγε, admove גש *Incer.* 2. *Reg.* 1. 15. προσάξουσι והביאו *Levit.* 4. 14.

Προσβολὴ, *vox dubia*, applicatio מצדה *Inc.* 1. *Reg.* 13. 21. *Videtur eſſe nomen inſtrumenti cujuſdam. Alii* מצדה *vertunt* lima.

Προσγελάω, arrideo; προσεγέλων, arridebam אשחק *S. Job* 29. 24.

Προσδέομαι, indigeo, egeo חסר *Incerti*, 1. *Reg.* 21. 15.

Προσδέχομαι, exſpecto; προσεδεχόμην, exſpectabam קויתי *Symmach. Job* 30. 26. προσδέξῃ תחכה *Symmac. Pſalm.* 50. 21. προσδέξομαι, exſpectabo אשוב *Symm. Amos* 1. 3.

Προσδοκάω, exſpecto קויתי *Sym. Pſal.* 38. 8. προσδοκῶντές σε, exſpectantes te קוך *Aquila*, *Pſalm.* 24. 3. προσδοκία יקו *Symmac. Job* 3. 9. & *Pſal.* 67. *Item Incert. Job* 6. 19.

Προσδοκία, exſpectatio תקוה *S. Job* 14. 19. & *Pſal.* 70. 3. *Item Incer. Pſal.* 9. 19.

Προσεγγίζω, appropinquo; προσηγγίζετο, appropinquate והתגשו *Sym. Heſai.* 45. 20. προσήγγικεν, appropinqua תגישה *A.* 1. *Reg.* 30. 7.

Προσείπατο, alloquuti eſtis שאלתם *Incer.* 2. *Reg.* 25. 3.

Προσέλευσις, acceſſus הנגשה *S. Prov.* 4. 23.

Προσερίζω, contendere מרה *μὴ* προσερίσῃς, ne rixeris אל־תמר *Aquila*, *Exod.* 23. 21. *Item Pſal.* 5. 11. & 103. 28. *Item* τὸ προσερίζω מרי *S.* 1. *Reg.* 15. 23. *A. Pſal.* 77. 17. προσερίζει מרו *A. Pſ.* 5. 11. προσερίζετε ותרגנו *A. Deut.* 1. 27.

Προσερὶς, contentioſus, litigioſus מרי *Sym. Ezech.* 12. 3.

Προσέρχομαι, accedere נגש *Incer. Levit.* 21. 23. *Item* 1. *Reg.* 9. 18. & 30. 21. προσῆλθον, acceſſerunt ויקמו *Inc.* 2. *Reg.* 12. 17.

Προσέτι, inſuper גם *Hebr. Interp. Job* 36. 16. *Item* גם *S. Pſal.* 48. 3.

Προσεύχομαι, orare התחלל *S. Job* 42. 10. & *Pſal.* 71. 6. *Inc.* 1. *Reg* 12. 23.

Προσευχὴ, oratio נדר *S. Pſ.* 60. 6. *Item* תפלה *Omnes*, *Pſal.* 16. 1.

Προσέχω, attendo; προσέσχε, attendit שמע *Symm. Exod.* 7. 22. *Item* להקשיב προσέχειν, animum adhibere, *Ina.* 1. *Reg.* 15. 22. *Item Aq. S. Th. Prov.* 2. 2. προσέσχε הקשיבה *A. Pſal.* 16. 1. προσέσχε תכסי *Reliqui*, *Job* 36. 18.

Προσήκω, convenio; προσῆκεν חלק *Symmach. Deut.* 29. 26.

Προσηλυτεύσεις, peregrinatio מגור *A. Gen.* 47. 9.

Προσηλυτεύω, proſelytus accedo; προσηλυτεύσει, proſelytus erit, proſelytus accedet יגר *A. Pſ.* 5 5. προσηλύτευε גרתי *Incert. Pſal.* 119. 5.

Προσήλυτος, advena גרשם *Aquila*, *Exod.* 2. 22. גר *Aquila*, *Symm. Exod.* 12. 19. *Aquila*, *Numer.* 9. 14. & *alibi.*

Προσηνὴς, benignus מרפא *A. Prov.* 15. 4.

Προσηνία, lenitas נחות *Alius*, *Eccleſ.* 9. 17.

Πρόσθημα, additamentum מלוא *Symmachus*, 2. *Reg.* 5. 9.

Πρόσθιμα, additamentum לוחת *A. Prov.* 1. 9.

Προσίημι, admitto; προσιεῖτο וישא *Symmachus*, *Job* 42. 9.

Προσκολλάω· προσεκολλήθη, conglutinatus eſt חשק *A. Deut.* 7. 7. *in Appendice.* προσκολληθήσῃ, conglutinabitur, adhærebit ידבק *Aq. Job* 41. 8. *Inc. Ezech.* 29. 4.

Πρόσκομμα, offenſio נגף *Symmac. Theodotio*, *Heſai.* 8. 14.

Προσοπτεύω, prævideo, proſpicio; προσεσκόπευσεν וצפו *Sym. Job* 15. 22.

Προσοψία· προσεσκεψάμην, aſpicio אשור *Aquila*, *Num.* 24 17.

Προσοπὴ, proſpectio צפיה *A. Ezech.* 7. 7. *videtur legiſſe* צפית

Προσπίπτω, offendo; προσέπεσον, offendent ויכשלו *Sym. Heſai.* 8. 15.

Πρόσπτωσις, offenſio מוקש *A. Prov.* 29. 6.

Προσπρέω, pulſo, contra-pulſo; προσέπρεσον, pulſabat ויתו *A.* 1. *Reg.* 21. 13.

Προσκυνέω, adoro; προσεκύνησε וישתחו *Aq. S. Gen.* 47. 31. *Reliqui*, *Joſue* 5. 15. ותשק *S. Job* 31. 27. *Item* ויגש *Incert. Jud.* 6. 19. προσεκυνήσατε נשקו *S. Pſalm.* 2. 12. *S.* (*ſee* 13. 2.

Προσλαλέω, alloqui אמר *S. Pſalm.* 26. 8. *Item* שיח *S. Pſal.* 54. 5.

Προσλαμβάνω, aſſumo; προσελάμβανον ישיגו *Aquila*, *Job* 24. 2.

Προσμένω, exſpecto; προσμείνατε, exſpectate שבו *S. Exod.* 24. 14.

Προσοχθίζω, moleſtus ſum בעט *Incert.* 1. *Paralip.* 21. 6.

Προσοχθίσματα, abominationes תעבת *Theod. Exech.* 4. 12. *Item* שקוצים *Theod. Exech.* 7. 20. *A. Th. Deut.* 29. 17. *in Appendice.*

Πρόσοψις, aſpectus מראה *S. Habac.* 1. 9.

Προσπλοκὴ, complexus, *A. Exod.* 28. 32.

Προσποιέω, ſimulo, diſſimulo, mentior; προσποιῇ ἐκλείπειν, ſimula te exagitari התחל *Incer.* 2. *Reg.* 13. 5. *id eſt*, ſimula te ægritudine laborare.

Πρόσκομμα, ſcandalum, offendiculum מוקש *A. S. Exod.* 10. 7.

Προσράσσω, effringo; προέρρηξε, effringes, *A. Pſal.* 2. 9. προσρήγνυμένης מנפצות *A. Heſai.* 27. 9.

Πρόσταγμα, præceptum חקת *S. Exod.* 12. 14. & 13. 10. חוקת *Symmach. Jud.* 6. 9. *Item* חק *Symm. Pſalm.* 93. 20. προστάγματα חקים *S. Deut.* 6. 20. & *alibi.*

Πρόστας, porticus; προστάδα, porticum אולם *Aquila prima Editio*, *Ezech.* 8. 16.

Προστάσσω, præcipio; πρόσταξον, præcipe צוה *Sym. Pſal.* 67. 29.

Προστίθημι, appono, adjungo; προσθήσω, apponam אוסיפה *S. Job* 25. 3. *Item* אספה *Aq. Sym.* 2. *Reg.* 12. 8. προσέθηκε ויסף *A. Job* 27. 1. & 40. 27. *S. Pſ.* 60. 7. προσθήσει מצלי *Symm. Job* 13. 4. προστίθημι דובב *S. Cant.* 7. 10.

Προστρίβω, attero; προστρίβων, atterens כולל *Symm. Prov.* 6. 13.

Προσφέρω, offero; προσήνεγκαν, offerunt ויכו *Incert. Levit.* 22. 15. *Item* προσφοράς תובח *Incer. Deut.* 17. 1. προσφορὰν הביא *Inc. Levit.* 4. 4. προσφέρων תקריב *Inc. Levit.* 6. 14.

Προσφεύγω, fugio ad aliquem, confugio; προσέφυγε, confugit נפל *S.* 1. *Reg.* 19. 3.

Προσφιλὲς, amicitia ידידת *Aquila, Pſalm.* 44. 1.

Προσφορὰ, oblatio קרבן *A. S. Levit.* 1. 2. מנחת *Incer. Pſal.* 140. 2.

Προσφύγιον, refugium נשגוב *Incert. 2. Reg.* 19. 42.

Προχὼ, effundo; προχῶς, effundes, *Incer. Exod.* 29. 21.

Προχύσαι, profundere; προσέχυσε ורק *Incert. Exod.* 24. 6.

Προχωρῶ, accedo; προσεχώρησαν, acceſſerunt רבקו *Incer. 2. Reg.* 20. 2.

Πρόσωπον, facies, vultus; προσώπων, facierum פנים *A. Exod.* 25. 30. *& ſic alii paſſim.*

Προσωποποιΐα, proſopopœïa, *Symm. 2. Reg.* 14. 20. προσωποποίησον τὸ ῥῆμα τοῦ דבר פני

Προτείχισμα, antemurale חיל *Incert. Pſalm.* 121. 7.

Προτομαὶ, protomæ, icones תרגים *A. 1. Reg.* 19. 16. *media ſcilicet icones quas* buſtes *vocamus Gallice.*

Προτιμᾶν, præhonoro; προετιμήσω, prætuliſti, præhonoraſti תאבר *Sed. 1. Reg.* 2. 29.

Πρόφασις, occaſio, prætextus, obtentus תאנה *A. Jud.* 14. 4. *Item* προφάσεις, prætextus עלילות *Symmach. 1. Reg.* 2. 3.

Προφητεύων, prophetans נביא *Aquila, Symmachus, 1. Paral.* 25. 1.

Προφήτης, Propheta נביא *Omnes.*

Προφθάνω, prævenio, præoccupo; προέφθασαν קדמה *Aq. S. Pſal.* 16. 13. προέφθασάν με, prævenerunt me קדמני *Incer. 2. Reg.* 22. 6.

Προφυλάσσω, cuſtodio; προφυλάξεις, cuſtodies הזהרת *Sym. Ezech.* 3. 17.

Προχειρίζομαι· προεχειρισάμην, editus ſum נבחרתי *Theodot. Prov.* 8. 23. *Ipſum vide locum.*

Πρωΐ, mane, diluculo בקר *Omnes Gen.* 1. 5. *Inc. Jud.* 16. 2. *& paſſim.*

Πρωΐα, mane בקריבם *Incer. Job* 7. 18.

Πρωϊμὸς, matutinus, præcox בכור *Sym. Theod. Job* 18. 13. בקר *Symm. Eccleſ.* 11. 6. מורה *Aquila, Pſalm.* 83. 8.

Πρωΐας, matutinus יורא *S. Prov.* 11. 25. πρωΐαν, matutinum בקר *Syrus, Gen.* 49. 27.

Πρωτῶν, primitiæ ראשית *S. Pſal.* 77. 51. πρωτῆν, prima עבר *S. Cant.* 5. 13.

Πρωτεύων, primas habens ראשה *A. Zach.* 4. 7.

Πρωτογεννήματα, primitiæ fructuum בכורי קציר *A. S. Theod. Exod.* 34. 22.

Πρωτοτοκῶν, ut primogenitum offero; πρωτοτοκισθήσῃ, ut primogenitum offeretur יבכר *Aquila, Levit.* 27. 26.

Πρωτοτοκία, primogenitura בברה *A. Gen.* 25. 34. *in Appendice.*

Πρωτότοκος, primogenitus בכר *Aquila, Sym. Syrus, Gen.* 49. 3. *Incert. Exod.* 11. 5. *tres Interpret. Levit.* 27. 26.

Πρῶτος, primus ראשון *Omnes, Symmachus,* ὁπρώτης, ex prima; *Theodot.* ἐν πρώτοις, in primis מקדם *Gen.* 2. 8. *Item Pſalm.* 67. 34. ראשה *Theod. Zachar.* 4. 7.

Πταίω, impingo; πταίουσι, impingunt ויכשל *Symm. Pſalm.* 63. 9.

Πτερμὸς, ſternutatio עטישה *A. Job* 41. 9.

Πτελέα, ulmus תדהר *A. S. Heſai.* 41. 19.

Πτέρνα, calx, calcaneus עקב *Aq. Pſalm.* 40. 10. *A. Gen.* 49. 19. *in Appendice.*

Πτερνισμὸς, ſupplantatio, *S. Pſalm.* 54. 13.

Πτέρυξ, ala עוף *Symmachus, Job* 5. 7. *Item* כנף *Sym. Job* 39. 13.

Πτερύγιον, ala כנף *A. Job* 39. 13. *A. Deut.* 22. 30. *in Appendice;* πτερύγια קצות *Incer. Exod.* 28. 26.

Πτέρυξ, ala אבר *Symmac. Pſal.* 54. 7. כנף *Symmac. Pſalm.* 35. 8. πτερύγων כנפים *Aquila, Heſai.* 18. 1. *A. Th. Ezech.* 1. 8.

Πτηνὸν, volatile עוף *Inc. Gen.* 7. 14. πτηνά, volatilia כנפים *A. Eccleſ.* 10. 20. *S. Heſai.* 18. 1.

Πτῆνος, volucris רשף *A. Job* 5. 7.

Πτῶσις, conſternatio מחתה *Aquila, Symm. Theod. Prov.* 18. 7.

Πτήσσω, expaveſco; πτήσσει וחרד *S. Job* 37. 1. *& 1. Reg.* 28. 5.

Πτιλὰς, pinna; πτιλοῖς נצח *Symmachus, Levit.* 1. 16. πτιλοῖς αὐτῦ נצה *Symmac. Job* 39. 14. *Theodotio, Levit.* 1. 16.

Πτισάνη, ptiſana; πτισάνας הרפות *Aquila, Symm. 2. Reg.* 17. 19.

Πτοῶ, terreo; πτοίσει תבעת *S. Job* 13. 11. πτοῶμαι ואזהר *A. Th. Job* 23. 15. *Item* ἐπτοήθην בחרו *Aquila, Pſal.* 32. 6. *& 77.* 53. πτοηθῆς תחת *Inc. Joſ.* 1. 9.

Πτόησις, terror, formido, פחד *Aquila, Cant.* 3. 8. *S. Thren.* 3. 46.

Πτὺξ, tabella; πτυκτὸν לוח *S. Heſai.* 30. 8.

Πτῶμα, cadaver פגר *Incert. Num.* 14. 33. *Ezech.* 43. 9. מכשול ruina; *S. Th. Heſai.* 8. 14.

Πτωματίζω, cadere facio; πτωματίσεις יפיל *Aquila, Pſalm.* 139. 11. ἐπτωματίσθησαν פגרו *A.* 1. *Reg.* 30. 22. *S.* 1. *Reg.* 30. 10. *Ad illam quippe vocem pertinere videtur, non ad precedentem* יעמדו *ut habet Coiſlinianus Codex* πτωματίσεις, *vel* πτωματίσει, *cadere faciet* והפיל *A. Deut.* 25. 2. *in Appendice.*

Πτῶσις, ruina מכשה *Incert. 2. Reg.* 17. 9. כתר *Symm. Job* 21. 20. דבר *Incert. Habac.* 3. 5.

Πτωχεύμενοι, qui ſe pauperes faciunt מתרושש *Sym. Prov.* 13. 7.

Πτωχὸς, pauper דל *S. Job* 5. 16. *Aquila, Symmach. Theodotio, Pſal.* 40. 2. *Item* עני *S. Job* 24. 9. *Pſalm.* 11. 5. *A. Zach.* 11. 11. *Item* אביון *A. Pſal.* 11. 5.

Πτωχεύων, qui ſe pauperem ſimulat מתרושש *Th. Prov.* 13. 7.

Πυγμαῖος, Pygmæus; πυγμαῖοι גמדים *Aq. Ezech.* 27. 11.

Πυκάσωμεν, condenſa עבתים *Sym. Pſal.* 117. 28.

Πυκνὸς, denſus חרש *Incert. Exec.* 31. 3.

Πύλη, porta שער *A. Num.* 4. 26. *A. S. Pſal.* 23. 7. *A. Deut.* 12. 18. *in Append.*

Πυλὼν, oſtium שער *Theod. Jud.* 18. 16. פתח *Incer.* 3. *Reg.* 6. 31.

Πυνθάνομαι, percontor; πύθωμαι דרשו *Symmachus,* 4. *Reg.* 1. 2.

Πύξινος, buxeus גפר *Incer. Gen.* 6. 14.

Πύξος, buxus, *S. Heſai.* 41. 19.

Πῦρ, ignis אש *Omnes paſſim* אשה *Incert. Levit.* 6. 17. *& 7.* 35. *Th. Levit.* 24. 9. *in Append. Levit.* 2. 3. מאשי *A. vertit* ἀπὸ τῶν πυρῶν; *Th.* ἀπὸ τῆς τῦ πυρὸς *in Append.* πῦρα אשי *A. Deut.* 18. 1.

Πύργος, turris מגדל *Aquila, Symmac. Pſalm.* 47. 13. *& 60.* 4. *Th. Jud.* 9. 46.

Πυρετὸς, febris אש *Inc. Job* 20. 26.

Πυρίζω· ἐπύρισεν, inflammavit ויצת *Theod. Gen.* 4. 4. *in Append.*

Πυρὶνη φλὸξ, ignea flamma להט אש *Symmachus, Pſal.* 103. 4.

Πυρεῖα, acerræ מחתה *Reliqui, Exod.* 25. 38. *in Appendice.*

Πυρὸς, frumentum; πυρὸν דגן *S. Pſalm.* 77. 25. πυροὶ חטים *Inc. Jud.* 6. 11. *Aq. S.* 3. *Reg.* 5. 11.

Πυρόω· πυροῖ, igne examino; πυρώσω, igne probabo אצרף *Aquila, Theodotio, Jud.* 7. 4. *A. S. Th. Heſai.* 1. 25. πυρωπὸν, igneo colore כארמים *Aq. S. Th. Exod.* 25. 5.

Πυρὸς, ignitus, igneo colore; πυρὸν, ignitum, ignita oblatio אשה *Aquila, Theodot. Exod.* 29. 18. *& Levit.* 1. 9. *Aq. Levit.* 10. 12. *Atque ita ſæpe in hoc Libro, modo cum Aquila & Theodotionis, modo ſine Interpretis nomine.*

Πυρρότροφοι אדכו *Symmac. Thren.* 4. 7.

Πώγων, barba זקן *S. Levit.* 19. 27. *Reliqui,* 1. *Reg.* 17. 35. *& Pſal.* 132. 2.

Πωλῶ, vendo; πωλήσει ימכר *A. Exod.* 21. 7. πωλοῦσι כשביר *Symmachus, Prov.* 11. 26. πώλεσεν מכרה *S. Gen.* 25. 31.

Πῶλος, pullus עפר *A. Cant.* 2. 9. *Item* עור *A. S. Th. Heſai.* 30. 6.

Πωμάζω, operio; πωμασάτω καὶτὸς יכסיהו *Symmac. Pſal.* 139. 10.

Ρ

Ῥ'ΑΘΙζω, excutio; ἐῤῥάθισεν, excuſſit חבט *Inc. Jud.* 6. 11. יחבט *Aq. Symm. Th.' Heſai.* 27. 12. *Inc. Heſai.* 28. 27.

Ῥ'ΑΘδίον, virgula חבט *Theodotio, Prov.* 14. 3. *Aq. Heſai.* 11. 1.

Ῥ'ΑΘδος, virga מטה *Aquila, Num.* 1. 47. *Incert.* 1. *Reg.* 14. 27. *Item* שבט *S. Th. Jud.* 5. 14. *Aq. Pſalm.* 73. 2. *S. Heſai.* 10. 24.

Ῥ'αίνω, aſpergo; ἔῤῥανεν, aſperſit זה *S. Th. Levit.* 8. 11. *Item* נזה *Inc. Job* 26. 8.

Ῥ'άκος, panni מחבות *Theod. Jerem.* 38. 12.

Ῥ'άμμα, filum חוט *Aq. Geneſ.* 14. 23. *Item Incerti, Jud.* 16. 12.

Ῥ'άμνος, thamnus, ſpina אטד *Theod. Jud.* 9. 14. *S. Pſal.* 57. 10.

Ῥ'αντίζω, aſpergo; ᾗ ἐῤῥάντισεν, & aſperſit זה *Aq. Levit.* 8. 11. *S. Heſai.* 63. 3.

Ῥ'αντισμὸς, aſperſio נדה *A. Zach.* 13. 1.

Ῥ'αντὸς, aſperſus; ῥαντὰ, aſperſa נקודות *Incert. Cantic.* 1. 11.

Ῥ'αφαὶμ, gigantes רפאים *Aquila, Gen.* 14. 5. *Aq. Symmachus, 2. Reg.* 5. 18. & 22. *Aquila, Job* 26. 5.

Ῥ'εῖθρον, fluentum יאר *A. Gen.* 7. 24. יאר *Aquila, Exod.* 7. 19. & 24. *S. Job* 28. 10. *Item* שבלת *Symmac. Pſal.* 68. 3. & *Heſai.* 27. 12. ῥεῦμα מימי *Aq. Exod.* 7. 19. נחלי *Symmachus, Job* 20. 17. נוזלים *Symmachus, Pſalm.* 77. 44.

Ῥ'ιμζώων, vagans, palabundus שכנים *Quinta Edit. Oſee* 8. 6.

Ῥ'ιμζομαι, vagor, palabundus ſum ῥιμζόμενη שטיה *S. Cant.* 1. 7. ῥιμζόμενοι, *A. S. Pſal.* 58. 18. ῥιμζομένης שגיום *S. Pſalm.* 118. 118.

Ῥ'ὶνη, fluens זב *Incert. Levit.* 15. 2. & *Reliqui ibid. v.* 4. & 6. *Item Incerti, Levit.* 22. 4. *Reliquorum, Num.* 5. 2.

Ῥ'ῆμα, verbum דבר *Aquila, Geneſ.* 20. 10. *Incerti, Deut.* 22. 26. *ſicque Omnes paſſim. Item* ῥήματα, verba מלים *S. Job* 23. 5.

Ῥ'ῆσις, ſermo, loquela אמרת *S. Pſalm.* 17. 31. & 76. 9. *Item Prov.* 1. 2.

Ῥ'ήσσω, ſcindo, rumpo; ἔῤῥηξαν, ſciderunt קרש *Aq. Pſalm.* 34. 16. ῥήσσῃ בקע *Symmachus, Pſalm.* 140. 7. ῥηγνύσῃ ותבקה *Symmachus, Heſai.* 19. 5.

Ῥ'ητὰ, dicta דברי *Aquila, Prov.* 31. 1.

Ῥ'ίζα, radix שרש *Theod. Job* 8. 17. *Sym. Job* 19. 28. & 30. 4. *Aquila, Symmac. Theodot. Job* 36. 30. & *Heſai.* 53. 2.

Ῥ'ίζω, radico; ῥιζώσει, radicabit שרש *Aquila, Sym. Theod. Heſai.* 27. 6.

Ῥ'ινόκερως, rhinoceros ראם *A. Job* 39. 9.

Ῥ'ὶξ, ligo, ligonis; ῥιξὶν לאתים *Inc. 1. Reg.* 13. 21.

Ῥ'ίπτω, jacio, projicio; ἔῤῥιψεν, projecit וישליכו *Th. Jud.* 8. 25. *Inc. Eccl.* 3. 5.

Ῥὶς, ῥινὸς, naſus אף *S. Job* 40. 19.

Ῥ'οιζὸν, ῥοιζοῦντες, cum ſtridore jacientes מורים *A. 1. Reg.* 31. 3. ῥοιζόντες ורם *Aquila, Pſalm.* 63. 8. *id eſt*, jaculabitur.

Ῥ'οίζημα, ῥοιζόεν, cum ſtridore ירה *A. Exod.* 19. 13. *De jaculatione dicitur.*

Ῥ'οιζήσῃ, ſtridebit ותצפצף *S. Heſai.* 29. 4.

Ῥ'ομφαία, framea, gladius חרב *Theod. Exod.* 20. 25. *Incert. Levit.* 26. 6. & 7. *Incerti, 2. Reg.* 18. 8. *Item Th. Quinta & Sexta Editio, Pſal.* 75. 4.

Ῥ'οπὴ, momentum, breve tempus, *itemque* momentum ſtateræ רגע *Heb. Int. Job* 20. 5. ῥοπὴ ζυγῶν מאזנים *Symmachus, Pſalm.* 61. 10. ῥοπὴ שחקים *Aquila, Proverb.* 8. 28.

Ῥ'ῦσις, fluxus שבלת *A. Pſal.* 68. 3.

Ῥ'έω, fluo; ῥυήσεται, fluent יזלו *Sym. Job* 36. 28. *A. Cant.* 4. 16.

Ῥ'υθμίζω, concinno, adorno; ῥυθμιῶ יצר *Theodotio, Heſai.* 44. 12.

Ῥ'υθμόω, concinno; ἐῤῥύθμωσεν, concinnavit יצר *Sym. Heſai.* 44. 12.

Ῥ'ύπος, turpitudo, ſordes; εἰς ὄνομα ῥύπου, in nomen turpitudinis לשמצה *Aquila, Exod.* 32. 25. ἐκ τοῦ ῥύπου, & a ſordibus ומצאתו *Incer. Prov.* 30. 12.

Ῥ'υσὸς, liberator מצלט *Omnes, Pſalm.* 17. 49.

Ῥ'ύω, eruo, libero; ῥύσῃ, eruet יצל *A. Job* 5. 19. *A. Zach.* 3. 2. *Item* ῥύσῃ תצלט *S. Pſalm.* 17. 44. ῥυόμενος פרה *S. 2. Reg.* 4. 9. ἐῤῥυόμεθα הצלנו *Aquila, 1. Reg.* 30. 22.

Ῥ'ωπήλαι, ſcrutarii, negotiatores רכלים *Incer. 3. Reg.* 10. 15.

Σ

Σ'ΑΒΒατίζω, ſabbatizare; ϚΒΒατῶ, ſabbatizabit שבתה *A. Levit.* 25. 2.

Σάββατον, ſabbatum שבתון *Incert. Levit.* 23. 29. & 25. 5. *Item* שבת *A. Levit.* 25. 2. σάββατα, ſabbata, *Reliqui, Levit.* 25. 8.

Σαγήνη, ſagena רשת *Incert. Pſal.* 10. *ſecund. Hebr.* 9. *Incert. Ezech.* 47. 10.

Σάγος, ſagum שמיכה *Th. Jud.* 4. 18.

Σαδδαὶ, Saddai שדי *Hebr. Int. & S. Job* 6. 4.

Σαθρόω, labefacto; ἐσάθρωϚεν ויקעצו *Incert. Jud.* 10. 8.

Σάκκος, ſaccus שק *S. Gen.* 42. 27. *A. S. Pſalm.* 34. 13. & 68. 12. *Item* אמתחת *S. Gen.* 42. 27. *A. S. Pſal.* 34. 13. & 68. 12. *Item* אמתחת *S. Gen.* 42. 28.

Σαλεύω, & Ϛαλεύομαι, fluctuo; nuto, commoveor; ἐϚαλεύθη רנוח *S. Heſai.* 14. 19. Ϛαλευθήσῃ, concutietur תרעש *Theod. Jerem.* 10. 10. *Item* יוח *Incer. Exod.* 28. *Item* תנוע *Th. Heſai.* 24. 20. *Item* כנוע ὡς Ϛαλεύεται, *Incert. Heſai.* 7. 2. Ϛαλευόμενος, fluctuans נע *Hebraus & Syrus, Gen.* 4. 12. Ϛαλευθήσῃ, commovebitur ימוט *S. Th. Prov.* 10. 30.

Σάλος, commotio רעש *S. Job* 39. 24. תרעלה *Sym. Pſalm.* 59. 5. *Item* נוע *Th. Heſai.* 24. 20.

Σάλπιγξ, tuba, buccina תרועה *Th. Num.* 23. 21. *A. S. Joſ.* 5. 4. *S. Job* 39. 25.

Σαλπισμὸς, tubæ clangor תרועה *Inc. Levit.* 23. 24.

Σαμάρεια, Samaria שמרון *Incer. Jud.* 10. 1. & *ſæpe.*

Σανὶς, tabula קרש *Aquila, Sym. Theodot. Exod.* 26. 15. בריח *Incer. Exod.* 35. 11. *ſic Mſ. ſed haud dubie pertinent ad vocem, quæ eodem loco præcedit, nempe* קרשיו *Vide in Appendice ad hunc locum.* לוח *S. Cant.* 8. 8. Ϛανίδες, tabulæ עמודים *Aquila, Sym. Theodotio, Exod.* 27. 10. Ϛανὶς κεκαλυμμένης, tabulis operta בת־אשרים *A. Ezech.* 27. 6.

Σαπήσῃ, putreſcet יקב *Aquila, Symmach. Proverb.* 10. 7.

Σαπρὸν, malum רע *Samaritanus, Levit.* 27. 14.

Σαπρία, fructus fœtidus, *ſeu* fœtidum quodlibet; Ϛαπρίαι באשים *Aq. Heſai.* 5. 2. Ϛαπρία באש *Aquila, Oſee* 4. 10.

Σαπρίζω, putere facio; ἐϚαπρίϚετε, putere feciſtis הבאשתם *A. S. Exod.* 5. 21.

Σάπφειρος, ſapphirus ספיר *S. Thren.* 4. 7.

Σαραβάρα, Sarabara, *genus veſtis vel ornamenti* סרבלי *A. Th. Dan.* 3. 21.

Σαρδόνυξ, ſardonyx שהם *A. Gen.* 12. 2.

Σαρδονύχιον, ſardonyx שהם *Incert. Job* 28. 16.

Σὰρξ, caro בשר *Incert. Gen.* 41. 2. & *alibi.*

Σάτον, ſatum, *A. S.* ἐν σάτῳ σάτου, in ſato ſatum

בסאסאה

בסאסאח *Hesai.* 17. 8. ſatum *eſt menſura Hebraïca. Vide in* סאה *ſupra.*

Σαΐα, ſata סאים *Aquila, Symmac. Gen.* 18. 6. *Item A.* 1. *Reg.* 25. 18.

Σατὰν, ſatan שטן *A. Num.* 22. 22. *& Job* 1. 6. *Incer.* 2. *Reg.* 19. 22. *Reliqui, Zach.* 3. 1. *Reliqui,* 1. *Reg.* 29. 4.

Σατραπεία, ſatrapia; Σατραπῶν, ſatrapiæ סרני *Incer. Jud.* 16. 18.

Σατράπης, ſatrapa; Σατράπαι, ſatrapæ סרני *Incert. Jud.* 16. 5. *& ſeqq.*

Σάττα· στάμνοι, Inſtrati, *Incert.* 2. *Reg.* 16. 2.

Σβέννυμι, exſtingno; σβέσει, exſtinguet יכבה *Symmac. Proverb.* 21. 14. ἔσβεσε יכבה *Symmac.* 1. *Reg.* 3. 3.

Σειρῆνες, ſirenes תנין *S. Thren.* 4. 3. הנים *A. S. Th. Heſai.* 13. 22. *&* 43. 20. *Item S. Jerem.* 10. 22. *A. S. Mich.* 1. 8. תנות *A. Malach.* 1. 3.

Σαρμάκης, haſta רמח *Incer. Jud.* 5. 8. *Ad hanc vocem Hebraicam pertinere puto.*

Σειρῶ, *vel* σειράω, concateno; σειράσουσιν αὐτὸν, concatenabunt eum יעתו *S. Jerem.* 48. 12.

Σειρητὸν, catenatum, *S. Th. Exod.* 28. 32.

Σεισμὸς, terræ motus, *vel* commotio רעש *S. Heſai.* 9. 5. ורעה *S. Heſai.* 28. 19.

Σῖσρον, ſiſtrum; ἐν σείσροις, in ſiſtris במנענעים *A. S.* 1. *Reg.* 6. 5.

Σείω, concito, concutio רעש *S. Job* 41. 20. *Item Pſ.* 45. 4. *&* 67. 9. *A. Pſalm.* 17. 8. *Reliqui, Pſal.* 76. 19. σείοντες דגו *S. Job* 13. 17. σειόμενοι התנודדה *Theodotio, Heſai.* 24. 20.

Σελήνη, luna ירח *Omnes paſſim* ירחים *A. Deut.* 33. 14. *in Append. Symm. Job* 39. 2. *Item* לבנה *S. Heſai.* 24. 23.

Σεμίδαλις, ſimila סלת *A. Levit.* 7. 12.

Σὴθ שאת, tumor *Incert. Levit.* 13. 19. *&* 14. 56.

Σήκωμα, ſecoma, *quod trutinæ adjungitur, ut pondera ſint æqualia* משקלת *Theodotio, Heſai.* 28. 17.

Σημαίνω, ſignifico, *vel* ſigna cano; σημανοῦσι ותקעתם *Incer. Num.* 10. 10. σημανεῖ תריעו *Inc. Pſalm.* 46. 2.

Σημασία, ſignificatio, tubæ ſignum תרועה *S. Pſal.* 32. 3. *&* 88. 15. σημασίας צלצלי *S. Pſalm.* 150. 5.

Σημεῖον, ſignum, תקות *Incer. Joſ.* 2. 21. אות *A. Gen.* 1. 14. *A. S. Ex.* 4. 6. *A. S. Pſ.* 73. 5. *A. S. Th. Heſ.* 7. 11. תרועה *S. Num.* 23. 21. *Th. Joſ.* 2. 12. נס *S. Pſal.* 59. 6. *Item* σημεῖα, ſigna ציים *Syrus, Jerem.* 31. 21.

Σημειοφόρος, hariolus ידעון *Incert.* 1. *Reg.* 28. 3. *A.* 2. *Reg.* 28. 9.

Σημειοσκοπούμενος, hariolans מנחש *S. Deut.* 18. 10. σημειοσκοπούμενοι מעוננים *S. Mich.* 5. 12.

Σημείωσις, ſignum תו *Aquila, Theodotio, Exhibit.* 9. 4.

Σήμερον, hodie היום *S.* 1. *Reg.* 14. 38. *&* 17. 10.

Σηπεδὼν, putredo, ulcus putridum רקב *Symmachus, Job* 13. 28.

Σῆπις, putredo רמה *A. Job* 17. 13. *&* 21. 26.

Σήπω· σήψει, putrefaciet יבאוש *Symmachus, Eccleſ.* 10. 1. Σαπήσῃ. *Vide ſupra.*

Σιαγὼν, maxilla לחי *Reliqui, Deut.* 34. 7. לחי *Aq. Symmac. Theodotio, Jud.* 15. 9. *Theod. Job* 40. 21. *A. S. Pſal.* 3. 7.

Σιγάω, taceo, ſileo; σίγα, tace חס *S. Jud.* 3. 20. *Item* החרש *Th. Heſai.* 41. 1. *S. Job* 33. 33. *&* *Pſal.* 27. 1. דום σίγησον, tace, *A. Pſ.* 36. 7.

Σιγὴ, ſilentium דומיה *A. S. Th. Pſalm.* 21. 3. *Symm. Pſal.* 38. 3.

Σιδήριον, ferramentum; σιδήρεια, ferramenta חדודי *S. Th. Job* 41. 21.

Σίδηρος, ferrum מורה *Th. Jud.* 16. 17. ברזל *Omnes.*

Σιδηροῦς, ferreus; σιδηροῦν ברזל *A. Th. Jerem.* 1. 18. *S. Job* 40. 13.

Σιδόνιοι, *vel* Σιδώνιοι, Sidonii צידנים *Symmachus, Theodotio, Deut.* 3. 9. *In Append. ex Cod. Coiſlin. ubi hæc lectio uni Aquilæ tribuitur.*

Σικέρα, ſicera שכר *Inc. Jud.* 13. 7. *&* 14. *Item Theod. Heſai.* 29. 9.

Σίκλος, ſiclus שקל *Theod. Num.* 3. 47.

Σικχαίνω, tædio afficior; ἐσικχάνατο קצתי *Aquila, Gen.* 27. 46. ἐσικχάνωσε ויקצו *Aq. Exod.* 1. 12. *Num.* 21. 5. *& Heſai.* 7. 16.

Σίκχα τέ, nauſeæ שקוצי *Sym. Ezech.* 20. 7.

Σινδὼν, ſindon; σινδόνας סדינים *Incert. Jud.* 14. 13.

Σιρώτων שהרנים *Inc. Jud.* 8. 26. *ubi vox Hebraïca literis Græcis exprimitur.*

Σιτάρια, commeatus, viaticum, cibaria צדה *Incert. Gen.* 45. 21.

Σιτευτὸς, ſaginatus; μόσχος σιτευτὸς, vitulus ſaginatus פר־השור *Incer. Jud.* 6. 25. אבוס *Theodot. Prov.* 15. 17. *Item* מריא *A.* 2. *Reg.* 6. 13.

Σίτησις, cibus, eſca לחם *S. Job* 30. 4. אוכה *S. Pſ.* 131. 15.

Σιτκῶλα, veſica gutturis מראות *A. Levit.* 2. 16.

Σιτιστοὶ, ſaginati בשן *S. Pſal.* 21. 13.

Σῖτος, frumentum חטה *S. Job* 30. 4. *Item* חטה *S. Job* 31. 40. דגן *Omnes, Pſal.* 4. 9.

Σιωπᾶν, *tranſitive ſumtum*, ſuwnhvai, tacere facies תצמית *S. Pſal.* 142. 12.

Σιωπᾶν, *intranſitive ſumtum*, ſilere, σιωπᾶ, ſile דום *A. Joſ.* 10. 12. *Item* ידמו ſiluerunt; *A. Th. Pſ.* 4. 5. *A. S. Pſal.* 30. 18. ἐσιώπησαν, ſiluerunt דמו *Aq. Pſ.* 54. 16. σιωπᾶ, ſile חס *S. Amos* 6. 10. σιωπᾶτε, ſilete מחשים *Inc. Jud.* 18. 9. *Item* כחרשים *Inc.* 2. *Reg.* 19. 10. σιώπησον, ſile החרישו *Incert.* 2. *Reg.* 13. 20. ἐσιωπήθην ודחשתי *S. Pſal.* 38. 3.

Σιωπὴ, ſilentium דומיה *Quinta Editio, Pſal.* 21. 3.

Σιωπηλὸν, *al.* σιώπησις, taciturnitas צמרת *Symmach. Heſai.* 47. 2.

Σκαλεύω, ſarrire, *metaphorice* ſcrutari; ἐσκαλεύθη התחתש *A.* 3. *Reg.* 20. 38. σκαλεύσει ἐσκαλεύμενος, ſcrutatione ſcrutans חפש מחתש *Aquila, Pſ.* 63. 7. *&* 76. 7.

Σκάζω, claudico צלע *Sym. Pſalm.* 34. 15. *&* 37. 18. ἐσκάζον, claudicabat ויאל ללכת *S.* 2. *Reg.* 17. 39.

Σκάλλω, fodio; ἔσκαλλον, fodiebant כרו *Aquila, Pſal.* 118. 85.

Σκαμβὸς, obliquus עקש *Sym. Prov.* 2. 15.

Σκανδαλίζω, ſcandalizo; ἐσκανδάλισαν, ſcandalizaverunt ויכשילו *Aq. Pſalm.* 63. 9. *Heſai.* 8. 15. *&* 40. 5. σκανδαλισθήσῃ תכשל *A. Prov.* 4. 12.

Σκάνδαλον, ſcandalum מוקש *Incert. Deut.* 7. 16. *Jud.* 8. 27. *S. Th. Prov.* 13. 14. *S. Prov.* 22. 25. מכשלה *S. Soph.* 1. 3.

Σκάπτω, fodio; ἔσκαψας, fodiſti כרית *A. Pſalm.* 39. 7. σκάπτων בקע *Quinta Editio, Pſal.* 140. 7.

Σκαμμὸς, claudicatio צלע *Aquila, Pſal.* 34. 15.

Σκαφεῖον, ligo; onis את *Symm.* 1. *Reg.* 13. 20.

Σκεδάζω, diſſipo; σκεδάσῃς תכבה *Incert.* 2. *Reg.* 2. 17.

Σκελίζω, ſupplanto; σκελίσει, ſupplantabit תעת *Aq. Job* 8. 3. σκελίζει, ſupplantat תשלף *Theodotio, Prov.* 19. 3.

Σκέλος, crus; σκέλη, crura כרעים *Incert. Levit.* 1. 13. *in Appendice.*

Σκεπάζω, occulto; ἔσκεπασε, occultavit תצפן *Sym. Exod.* 2. 2. σκεπάσεις, occultabis התצפנו *Incer. Job* 5. 21. σκεπάσει, occultabit חפף *Th. Deut.* 33. 12. σκεπάζοντες, tegentes סככים *Aq. Exod.* 25. 20. σκεπάζῃς והצניל *Inc.* 2. *Reg.* 20. 6.

Σκέφαρνον, dolabrum חרץ *Incert.* 2. *Reg.* 12. 31.

Σκέφασμον, operimentum סתר *Sym. Job* 24. 15.

Σκέπη, tegumentum אהל *Aquila, Symmach. Theod. Exod.* 35. 11. *Aq. Exod.* 40. 26. *Aq. Num.* 3. 7. *&* 4. 26. *Item Aquila, Job* 8. 22. *&* *Pſal.* 30. 21. *A. S.* 2. *Reg.* 7. 6. בגן *Theodotio,* 2. *Reg.* 1. 21. רחם *Symm.* 3. *Reg.* 19. 5. *Item* צל *Sym. Cant.* 2. 3. *Item* סכה *Sym. Pſalm.* 30. 21.

Σκέπω, tego; σκεπάσουσιν צלפורו *Symmach. Job* 10. 21. σκεπάσεις סבעד *S. Cant.* 4. 3. *Item* σκέπει בצל *Symmachus, Eccleſ.* 7. 13. σκέπει כסה *Symmachus, Prov.* 11. 16.

Σκευάζω, apparo; σκευάσῃς, apparabis תכשל *Symmac. Exod.* 23. 19. σκευάζει פנו *Theodotio, Heſai.* 62. 10.

σκευάζω, vasa dissipere נצל *Symmachus*, *Exodi* 12. 36.

Σκηνὴ, vas כלי *Incert. Jud.* 18. 16. *S. Job* 28. 17. *A. Theod.* 1. *Reg.* 21. 5. & *sæpe.*

Σκηνὴ, tabernaculum אהל *Aquila*, *Gen.* 24. 67. *S. Theodot. Exod.* 40. 26. *Symmac. Num.* 4. 26. *S. Th. Job* 8. 22. & 31. 31. *Sym. Job* 11. 14. & 18. 14. משכתה *Theod.* 1. *Reg.* 9. 22. σκηναὶ, tabernacula שכות *Sym. Job* 40. 26. המכסה *Sym. Hesai.* 28. 20. כן *A. Psalm.* 75. 3. *Item* בעגל *S.* 1. *Reg.* 26. 5. *Item* משכן *Inc. Exod.* 26. 1. *A. S. Th. Levit.* 8. 11.

Σκηνοποιὸς, tentorium tendo; σκηνοποιοὶ יהל *S. Hesai.* 13. 20. σκηνοποιῶν כנן *Sym. Hesai.* 22. 15. tabernaculorum artificem.

Σκηνοποιία, tabernaculorum effectio סכות *Inc. Deut.* 31. 10.

Σκηνόω, habito; ἐσκήνωσε, habitavit, tabernaculum posuit וישכן *Aquila*, *Exod.* 24. 16. σκηνώσω ושכנתי *A. Symm. Theod. Exod.* 25. 8. σκηνώσατε תשכן *Sym. Job* 11. 14. *Item Aquila*, *Job* 38. 19. σκηνοῦσι כנן *Aq. Hesai.* 22. 15.

Σκήνωμα, tabernaculum אהל *Incert. Jud.* 7. 8. *Aq. Theod.* & *Quinta Editio*, *Psal.* 18. 5. *Item* σκηνώματα, tabernacula אהלים *Incert. Gen.* 9. 27. *Item* משכנות *A. Symm. Exod.* 1. 11. *Th. Job* 39. 6.

Σκήνωσις, tabernaculum אהל *Sym. Psal.* 77. 51. *Item* משכן *Sym. Psalm.* 77. 60. σκηνώσεις משכנות *Aquila*, *Psalm.* 42. 3.

Σκῆπτρον, sceptrum שבט *A. Gen.* 49. 10. *Jos.* 3. 12. *Psalm.* 44. 7. & *Psalm.* 121. 4. *Item S. Psalm.* 73. 2. *Incer. Jud.* 5. 14. & 1. *Reg.* 10. 19. *S. Num.* 24. 17. *A. Hesai.* 28. 28.

Σκιὰ, umbra צל *S. Psal.* 35. 8. צלצל *A. Hesai.* 18. 1. σκιὰ θανάτου, umbra mortis צלמות *Incert. Job* 16. 16. *S. Job* 24. 16. *A. Psalm.* 43. 20.

Σκιρρόω & σκιῤῥόω· σκιῤῥώμενον, squallidum, *Theod. Hesai.* 27. 1. ἐσκιῤῥωμένον עקלתון *A. Hesai.* 27. 1.

Σκιρτῶ, salto, exilio; σκιρτήσει, exilire faciet וירקיד *A. Ps.* 28. 6. σκιρτῶν, saliens מגוז *S.* 2. *Reg.* 6. 16. עכס *S. Prov.* 7. 22.

Σκληροκάρδιοι, qui duro corde sunt אבירי לב *Symm. Hesai.* 46. 12.

Σκληροπρόσωποι, duri facie, *i.* pertinaces קשי פנים *Th. Ezech.* 2. 3.

Σκληρὸς, durus עצב *Aquila*, *Prov.* 15. 1. עז *Symmac. Hesai.* 19. 4. σκληρὸν, durum חקשה *Aq. S. Exod.* 18. 26. *Reliqui*, *Hesai.* 27. 1. *Incer.* 3. *Reg.* 14. 6. רע *Inc. Gen.* 31. 24. *in Appendice.*

Σκληροτράχηλος, qui durâ cervice est קשה ערף *S. Th. Exod.* 32. 9.

Σκληρύνω· ἐσκλήρωσε, induratus est טפש *Incert. Ps.* 118. 70.

Σκνῖπες, sciniphes כנם *Inc. Exod.* 8. 16. *al.* σκνῖφες.

Σκολιὸς, tortuosus עקלתון *S. Hesai.* 27. 1. σκολιὰ בעקשים *S. Job* 5. 13.

Σκολιότης, tortuositas סרורות *Aquila*, *Psalm.* 80. 12. *Item* שררות *Aquila*, *Theod. Jerem.* 13. 10. *Item* עקלקל *S. Psal.* 124. 5.

Σκολὸν. *Vide* σκωλὸν.

Σκόπευσις, speculatio מצפה *A. Osee* 5. 1.

Σκοπευταὶ, speculatores צפו *A. Hesai.* 56. 10.

Σκοπεύω, speculor; σκοπεύει צופיה *Symmach. Prov.* 31. 27. σκόπευσον צפה *Incer. Hesai.* 21. 5. *Aquila*, *Jerem.* 48. 19.

Σκοπὰ, lustratio מקדם *Incert. Num.* 16. 22.

Σκοπιὰ, specula; σκοπιὰς משכיות *Aq. Psalm.* 72. 7. צינים *S. Jerem.* 31. 21.

Σκοπὸς, scopus מטרה *Aq.* 1. *Reg.* 20. 20. σκοπῶν bu צציך *S. Hes.* 52. 8. *S. Th.* 56. 10. σκοποὺς צינים *A. Jerem.* 31. 21. מצפה *Incer.* 1. *Reg.* 22. 3. *S. Deut.* 28. 64. *in Appendice.*

Σκορπίζω, dispergo; σκορπίζοντες, dispergentes מבזר *Aquila*, *Symmachus*, *Theodotio*, *Prover.* 11. 23. ἐσκορπίσθη בזורו *A. S. Psalm.* 140. 7. ἐσκορπισμένοι, dispersi נפשים *Th.* 1. *Reg.* 30. 16. σκορπισθῆναι מורות *Symmat. Job* 38. 33. σκορπίσει והפיץ *Aquila*, *Deuteron.* 4. 27. *in Appendice.*

Σκορπισμοὶ, dissipationes תפוצות *Aq. S. Th. Jerem.* 25. 34.

Σκοτάζω, obscuro; ἐσκοτάσθη, obscurata est ויכם *A. S. Exod.* 10. 15. ἐκ ἐσκοτάσθαι לא עבות *Incert.* 2. *Reg.* 23. 4.

Σκοτόμωσις, obtenebratio מחשך *Symmachus*, *Psalm.* 87. 19.

Σκοτεινὸς, tenebrosus מחשיך *S. Job* 38. 2. σκοτειναὶ, tenebrosi חשכים *Th. Prov.* 22. 29. σκοτεινότερον חשך *S. Thren.* 4. 8. σκοτεινὸν, τὸ δὲ σκοτεινὸς, in tenebrosis במחשכים *Aquila*, *Sym. Psal.* 87. 7. σκοτεινὰ עצתה *Hebr. Interp. Job* 10. 22.

Σκοτία חשך tenebræ, *S. Gen.* 1. 5.

Σκοτίζω, obtenebro; ἐσκοτίσθησαν, obtenebrati sunt, 1. *Reg.* 14. 27.

Σκοτομηνία, nox illunis צצל *Aq. Psalm.* 90. 6. ἀπὸ σκοτομηνίας, a nocte illuni מהנשף *Aq.* 1. *Reg.* 30. 20. *Item* אישון *S. Prov.* 20. 20.

Σκοτομηνία, nox illunis צצל *A. Job* 3. 6. אישון *Sym. Prov.* 20. 20.

Σκότος, tenebræ חשך *Omnes*, *Gen.* 1. 4. *A. S. Exod.* 14. 20. אבל *Hebr. Interp. Job* 10. 22. ἐν σκότῳ, in tenebris בעפעפי *S. Job* 3. 9.

Σκοτώδης, tenebrosus עבל

Σκύθαι, Scythæ; Σκυθῶν סילם *Symmachus*, *Genes.* 14. 1.

Σκυθρωπάζων, tristis זעף *S.* 3. *Reg.* 20. 43.

Σκυθρωποὶ, tristis קדר *S. Psal.* 37. 7. & *alibi*; σκυθρωποὶ, tristes זקפים *S. Gen.* 40. 6.

Σκυθρωπῶς, animo tristi, mœste, *Incer. Psal.* 34. 14.

Σκύλαξ, catulus גור *Aq. Gen.* 49. 9. *Ibi est* catulus leonis.

Σκυλεύειν, spoliare לבשם *Incer.* 2. *Reg.* 23. 10. ἐσκυλευμένοι השולמית *S. Cant.* 6. 11. & 7. 1. σκυλεύσατε, spoliate ונצלתם *A. Symmachus*, *Exod.* 3. 22. *in Appendice.*

Σκύλευσις, spoliatio שודד *Hebr. Interp. Job* 15. 21.

Σκυλευτὴς, prædo; σκυλευτῶν שלשים *Sym. Ezech.* 23. 15.

Σκῦλον, spolium; σκῦλα, spolia שלל *S. Gen.* 49. 27. *Incert. Ezech.* 38. 13. *Incert.* 1. *Reg.* 14. 32.

Σκύμνος, catulus leonis גור *S. Gen.* 49. 9.

Σκυτάλη, scytala; σκυτάλης מקלות *Incert. Zachar.* 11. 7.

Σκύφος, scyphus גביע *Aquila*, *Gen.* 44. 2. & *Exod.* 25. 31.

Σκωληκίασις, vermiculatio, vermium ebullitio רמה *S. Th. Job* 17. 14.

Σκώληξ, vermiculus תולעת *Incert. Exod.* 28. 5. *A. Exod.* 35. 23. & 35. *A. Levit.* 14. 4. *Item* σκώληξ תולעת *S. Psal.* 77. 47. *Sic legitur supra*, & *sic habet Eusebius in Psalmos. Sed vix credam Symmachum* תולעת *vertisse* σκώληκα, vermem.

Σκῶλον, offendiculum עכר *S. Jud.* 11. 35. *Item* כוקש *Aquila*, *Psalm.* 68. 23. & *Prov.* 22. 25. *A. S. Theod. Prov.* 18. 7. & 20. 25.

Σκωλύω, offendo, impingo; σκωλυθῆς תוקש *Incert. Deut.* 7. 25. ἐσκωλυμένη, in offendiculum lapsa, *Aq. Osee* 9. 8.

Σκωρία, scoria סוג *S. Exech.* 22. 18. *Item* סיגים *S. Psal.* 118. 119. & *Hesai.* 1. 25.

Σμικρὸς, parvus; σμικρότατον, minimum קטן *S.* 3. *Reg.* 12. 12.

Σμικρύνω, minuo; ἐσμικρύνθην קטנתי *A. Gen.* 32. 10. σμικρυνθῆναι ימעטו *Th. Jerem.* 30. 19.

Σμίλη, scalpellum תער *S. Jerem.* 36. 23.

Σμύρνα, myrrha כור *Aquila*, *Cant.* 4. 6. *Aq. Cant.* 5. 13.

Σμυχθήσῃ, tergetur ומלק *Incert. Levit.* 6. 28. *in Appendice.*

Σόχινα, suchina ligna אלמגים *Aq.* 3. *Reg.* 10. 11. *Forte* succina.

Σοφία, sapientia חכמה *Omnes.*

Σοφίζω, prudentem facio; καὶ ἐσοφίσω יחכם *Aquila*, *Theod. Job* 35. 11. ἐσοφίσω חכמנו *Aquila*, *Deuteron.* 32. 29.

Σοφισταὶ, ſophiſtæ חרטמים *Theod. Geneſ.* 41. 24. *in Appendice.*

Σοφὸς, ſapiens חכם *paſſim Omnes.*

Σοφὸς, ſophus, divinus חרטם *Incert. Geneſ.* 41. 8. *Item* פתר *A. Exod.* 23. 8.

Σοκχὼθ, ſocchoth סכת *Sym. Gen.* 33. 17.

Σῶ, ſalvum facio; ἐσώθην אמלטה *Hebraus Interpr. Job* 1. 15.

Σπαθαρικὸν, ſpatharica, *ornamentum muliebre, quod cui voci Hebraicæ reſpondeat, non ità perſpectum eſt. S. Heſai.* 3. 23.

Σπαθαρίσιον, ſpathariſcus צעיף *Incert. Gen.* 38. 14.

Σπάνις, penuria, raritas אפס *Symm. Prov.* 14. 28. מארה *Incer. Malach.* 2. 2.

Σπάνη (*Coiſlin. melius* σπάνις) penuria מגרה *Aq. Deut.* 28. 20.

Σπάνιος, rarus יקר *Sym.* 1. *Reg.* 3. 1.

Σπανίζω· σπανίζω, rara (lepra) מארת *Inc. Levit.* 13. 51. & 52. *Item* 14. 44.

Σπαραγμὸς, laceratio תרטלה *Sym. Heſai.* 51. 17.

Σπορασίμου שרוט *A. Zac.* 12. 3.

Σπαθᾶλος, delicatus רך *S. Deut.* 28. 54. σπατάλης התענוגות *Symm. Eccleſ.* 2. 8. *Incert. Cant.* 7. 7.

Σπάω, vello, extraho; σπασθήσεται, extrahetur יעצב *A. Eccleſ.* 10. 9.

Σπείρειν, ſeminare; σπορίμου זרוע *A. Gen.* 1. 11. *Theod. Jud.* 6. 3. *S. Heſai.* 28. 24. ἐσπείρατε, ſeminaſtis חרשתם *Incert. Oſee* 10. 13.

Σπένδω, libo; σπείσω, libabo אסיך *A. Pſal.* 15. 4.

Σπέρμα, ſemen זרע *Aq. Gen.* 1. 11. *Aquila, Symm. Heſai.* 41. 7. *A. S. Th. Gen.* 1. 29. & *alibi. Item* זכר *Incerti, Num.* 31. 17.

Σπερμαίνω, ſemino; σπερμαίνων זרע *A. Theod. Gen.* 1. 29.

Σπερματία, ſementis דגן *Symm. Pſal.* 64. 10.

Σπερματίζω, ſemino; σπερματίζον מזריע *Aq. Gen.* 1. 11. *Sym. Gen.* 1. 29. *Hæc eadem vox in verſione Aquilæ Gen.* 1. 11. *mihi ſuſpecta eſt.*

Σπεύδω, feſtino; ἔσπευσαν, feſtinaverunt קרבו *Sym. Pſal.* 118. 150. σπεῦσον, feſtina חושה *Reliqui, Pſal.* 37. 23. *A. Pſal.* 39. 14. & *Pſal.* 54. 9. σπουδάτω תחיש *Sym. Pſal.* 67. 32. σπουδαῖος אבה *Sym. Job* 9. 26.

Σπήλαιον, ſpelunca מצודה *Th.* 1. *Reg.* 23. 14. *Reliqui, ibid. v.* 19. גבעה *Sym.* 2. *Reg.* 2. 24. *Item* עים *Incert. Jerem.* 12. 9.

Σπιθαμὴ, palmus; σπιθαμὰς מפחות *Symmac. Pſalm.* 38. 6. *Item* נבר *Th. Jud.* 3. 16.

Σπίλωμα, tinctura, *vel* varia & maculoſa tinctura כבתם *A. Heſai.* 13. 12.

Σπινθὴρ, ſcintilla בחלת *Incer.* 2. *Reg.* 14. 7. *Item* ניצוץ *A. S. Heſai.* 1. 31.

Σπίνθαρ, ſcintilla רשף *Sexta Editio, Cant.* 8. 6.

Σπλάγχνα, viſcera רחמים *A. S. Gen.* 43. 30. *in Append. S. Amos* 1. 11.

Συμπαθείαι, compatior; ἐσυμπαθήθητε חמלתם *Incert.* 1. *Reg.* 23. 21. *Symmachus, Deuteron.* 13. 8. *in Appendice.*

Σπόδιά, cinis עפר *Hebr. Interp. Job* 14. 8.

Σποδία (*forte mendum*) cinis רשן *Theodot. Jerem.* 50. 40.

Σποδὸς, cinis אפר *A. S.* 3. *Reg.* 20. 38. *Job* 2. 8. *A. Job* 42. 6. רשן *Incer. Levit.* 6. 10. *in Appendice.*

Σποδὰ, libamen; σποδᾷ נסכי *A. Pſal.* 15. 4.

Σπόδια, paterræ, paterulæ, *Aquilæ, Theodotio, Jerem.* 52. 17.

Σπόνδυλος, vertebra מפרקת *S.* 1. *Reg.* 1. 18.

Σπέρμων, ſeminale עשב *S. Gen.* 1. 30.

Σπουδάζω, ſollicito, ſollicite ago; ἐσπούδαζον אצים *Incert. Exod.* 5. 13. σπουδαζομένη מנהלות *Symm. Th. Prov.* 20. 21.

Σπουδὴ, ſtudium, cura; σπουδῇ, cura בהלה *Incerti, Levit.* 26. 16.

Σταγὼν, ſtillicidium דלף *Aq. Prov.* 19. 13.

Σταγὼν, ſtilla; σταγόνες דלף *Symmachus, Proverb.* 19. 13.

Στάζω· ἔσταξεν, ſtillavit נזבה *Symmachus, Theod. Nahum.* 1. 6.

Σταθμία, pondera אבני *Inc. Levit.* 19. 36. *Theod. Prov.* 16. 11.

Σταθμίζω, appendo; σταθμίσει, appendet ישקל *Aq. Job* 31. 6. ἐσταθμίσαν, appenderunt וישקלו *Zach.* 11. 12. ἐσταθμίζετο ישכל *Sym. Job* 6. 2. ἐσταθμίζετο הכן *Aquila, Job* 28. 25. & *Pſalm.* 74. 4. σταθμίζων תכן *Aquila, Prov.* 24. 12.

Σταθμίον, pondus אבן *S. Prov.* 17. 8. *Item* משקלת *A. Heſai.* 28. 17.

Σταθμὸς, pondus שקל *Inc. Levit.* 5. 15. *Item* אבן *Inc.* 2. *Reg.* 14. 26. *Item* פלס *A. Prov.* 16. 11.

Σταθμὲς, ſtatio; σταθμῶν מצתן *Incerti*, 1. *Reg.* 5. 4. לשבת *tres Interp. Jerem.* 35. 4. σταθμὰς, ſtationes מורות *A. Deut.* 11. 20. *in Append.*

Σταθμοῦχος, hoſpita מגרת ביתה *Symm. Exod.* 3. 22.

Σταλάζω, ſtillo; μὴ σταλάζετε σταλάζοντες, ne ſtilletis ſtillantes אל־תטיפו ישטפון *Aq. Mich.* 2. 6.

Στάμνος, vas בקבק *Inc.* 3. *Reg.* 14. 3.

Στασάζειν, ſeditionem movere הוליל *Symmac. Pſalm.* 74. 5. στασιάσω ומכעכתי *A. Heſai.* 19. 2. *hoc eſt*, ſeditionem concitabo *inter Ægyptios & Ægyptios.*

Στάσις, ſtatio מצב *Theod. Joſ.* 4. 3. *Th.* 1. *Reg.* 13. 23. מצבת *S. Heſai.* 6. 13. מקומם *Incerti, Job* 16. 18. *Item* מעמד *Sym. Pſal.* 68. 3. & *Sym. Exod.* 21. 32. *in Appendice.*

Στατὴρ, pondus שקל *Inc. Gen.* 23. 15. *Aq. S. Exod.* 38. 24. *in Appendice*; *Aquila, Symmachus, Numer.* 3. 47. στατῆρες שקלים *Joſ.* 7. 21. & *Aquila*, 1. *Reg.* 13. 21.

Σταφὶς, uva, uva paſſa, *Inc.* 2. *Reg.* 16. 2. *Item* צמקים *A.* σταφίδας, uvas paſſas, *S.* ἐσταφυλωμένους σταφίδων, ligaturas uvarum paſſarum, 1. *Reg.* 30. 12.

Σταφυλὴ, uva ענב *A. S. Num.* 6. 3.

Στάχυς, ſpica כבלת *Inc. Jud.* 12. 6.

Στεδάζω· στεδάσω, impinguet, *Inc. Pſalm.* 19. 4.

Στέαρ, adeps חלב *S. Pſal.* 16. 10. *A. Pſalm.* 72. 7. *A. Gen.* 45. 18. *in Appendice* בצק *Inc.* 2. *Reg.* 13. 8.

Στεῖρος, ſterilis עקר *Aquila, Deut.* 7. 14. *in Appendice.*

Στέλλω· καὶ ἐστάλησαν, & coercitæ ſunt וישבו *Aquila, Gen.* 8. 1.

Στέμφυλον, vinaceum כוז *A.* 1. *Ezech.* 22. 18. στέμφυλα סיגים *A. Pſalm.* 118. 119. *Heſai.* 1. 25.

Στεναγμὸς, ſuſpirium, gemitus אנחת *A. Job* 3. 24. נהם *Inc. Prov.* 19. 12.

Στενάζω, gemo; ἐστέναξεν הכרע *Incerti*, 1. *Reg.* 4. 19. στεναξεις ונחמת *A. S. Th. Prov.* 5. 11. *Item* στένάζε האנק *Inc. Ezech.* 24. 17.

Στενὸς, anguſtus צר *A. Pſalm.* 30. 10. & 68. 18. *Th. Heſai.* 28. 20. *A. S.* 1. *Reg.* 28. 15.

Στενοχωρίαις, anguſtiatus מצוק *Symmachus*, 2. *Reg.* 22. 2.

Στένω, gemo; στένει יגהק *S. Job* 6. 5. στενοντες אנקה *Theod. Malach.* 2. 13.

Στενοχωροῦνται, anguſtabuntur יצר *Incert. Proverbior.* 4. 12.

Στερέμνιος, ſolidus בריא *Aquila, Gen.* 41. 2. *in Appendice.*

Στερεὸς, ſolidus, firmus בריא *Symmach. Pſal.* 72. 4. στερεὰ איתן *A. Jerem.* 49. 19. *Item* στερεὸς צור *Aquila, Deut.* 32. 31. στερεῶν צרים *A. S.* 2. *Reg.* 2. 16. & *Pſal.* 60. 4. *Item* στερεῶν, ſolidi חלמיש *Aquila, Deut.* 8. 15. *in Appendice.*

Στερεόω, firmo; στερεῶ מחזק *Inc. Exod.* 14. 17. ἐστερέωσα, firmavi תבנחי *Theod. Quinta Editio, Pſal.* 74. 4. ἐστερέωσε, firmavit תרקיע *A. Job* 37. 18. στερεώσεως אמץ *Incer.* 1. *Reg.* 15. 11. *Item* להגיב στερεῶσε, *Inc.* 1. *Reg.* 13. 21.

Στερέω, privo; ἐστέρησα, privavi המחתי *S. Job* 31. 39. στερῶ, privatur חסר *A. Prov.* 6. 32.

Στηθεκάρδιοι, graves corde חוקי־לב *Theodotio, Ezechiel.* 2. 3.

Στήριγμα, firmamentum רקיע *Omnes, Geneſ.* 1. 6. & *ſeqq. Item Aq. Symmac. Pſal.* 150. 1. *Item* צבו *Aq. Ezech.* 20. 6.

Στήριξις, firmatio, conſolidatio, firmitas עצמות *A. Heſai.* 41. 21.

Στήφανη, corona מסגרת *Incert. Exod.* 37. 12. זר *S. Exod.* 25. 11. *in Appendice.*

Στήφανος, corona זר *Samarit. Exod.* 37. 2. עטרת *A. Th. Prov.* 14. 24. *Reliqui, Heſai.* 28. 1.

Στεφανόω, corono; στεφανώσις, coronabis תפאר *Inc. Deut.* 24. 20. στεφανώσιν העטר *A. Pſalm.* 5. 13. στεφανοῦσιν, coronabuntur יכתרו *S. Pſal.* 141. 8.

Στέφω, corono; στέψεις, coronabis העטר *Aq. Pſalm.* 8. 6. στεφανοῦσιν יכתירו *Th. Prov.* 14. 18.

Στῆθος, pectus לוח *S. Prov.* 3. 3. גחון *A. Levit.* 11. 42. *in Appendice.*

Στηθύνιον, pectuſculum, *Incert. Levit.* 7. 31.

Στήκω, ſto; στήκετε תעמדו *Aquila, Iſ.* 10. 19.

Στηλογραφία, tituli inſcriptio מכתם *Quinta Editio, Pſal.* 55. 1.

Στηλόω· ἐστηλωμένοι, erecti מצנפים *Incert. Jud.* 18. 16. *Aquila, Pſalm.* 38. 6. *Aq.* 2. *Reg.* 8. 6. *Aquila, Pſal.* 73. 17.

Στήλωμα, cippus מצב *A. Jud.* 3. 6.

Στήλωσις, ſtatio מצב *Aq. Heſai.* 6. 13.

Στήμων, ſtimi, ſtibium פוך *Aquila, Symmachus, Heſai.* 54. 11.

Στήριγμα, fulcimentum מסה *Incerti, Levit.* 16. 26. משען *Symmac. Heſai.* 3. 1. *Item* איל *Aq. Ezech.* 41. 3. תמ *A. Ezech.* 40.

Στηριγμός, fulcimentum משענה *Sym. Heſai.* 3. 1.

Στηρίζω, fulcio; στηρίζειν מעד *Sym. Pſalm.* 103. 15. στηρίζετε סמכו *Aq. Cant.* 2. 5. ἐστήριξεν וימסך *Theodot. Jud.* 16. 29.

Στιβάς, ſtibas, *vide ſuo loco* מור *Aquila, Ezech.* 46. 23.

Στίλβειν, illuceſcere, ſplendere להזהיל *S. Pſ.* 103. 15. στίλβουσιν צהרות *S. Jud.* 5. 10.

Στίλβη, ſplendor צהב *S. Levit.* 13. 36.

Στιλπνότης, ſplendor יצהר *A. Zach.* 4. 14. *A. Deut.* 7. 13. *in Appendice.*

Στίμμι, ſtimmi, ſtibium פוך *Theod. Heſai.* 54. 11. *A. S.* στίμι, *ibid.*

Στύππιον, ſtuppa משחים *Incerti, Levit.* 13. 48. & 26. 26.

Στίφος, turma גדודות *Symm. Cant.* 6. 9.

Στοιβάζω, ſterno ערך στοιβάσουσι ועדכו *Incert. Levit.* 1. 7. & 14. 8. *Item Theodotio, Pſalm.* 49. 21. *Symmac. Theod. Pſal.* 119. 4.

Στοιβασίαι, ſtrues מערכה *Incer. Levit.* 24. 6.

Στοιβή, ſtrues גדיש *Theod. Jud.* 15. 5. בצרון *Symmac. Heſai.* 55. 13.

Στολή, ſtola, amictus אדרת *Aquila, Joſ.* 7. 21. בגד *Incer. Jud.* 14. 12. *Item* לבוש *Inc. Heſai.* 63. 1. στολαί, veſtes שכלת *Syrus, Gen.* 45. 22. στολὰς αὐτῶν חליצותם *Incert. Jud.* 14. 19.

Στόμα, os, oris פה *Omnes paſſim.*

Στόμιζω· ἐστομισμένοι, ore deguſtantes יגלעו *Aquila, Job* 39. 30.

Στραγγόω, coarctare, torquere; στραγγώσῃ התרגת *Symmachus, Prov.* 24. 10. στραγγούμενος מתרגה *Sym. Prov.* 18. 9.

Στραγγίζω, exſtillare facio; ἐστράγγισε, exſtillare fecit ויטך *A. S. Jud.* 6. 38.

Στράτευμα, exercitus צבא *Sym. Pſal.* 43. 10.

Στρατεύομαι, milito; ἐστρατεύετο, repugnabat יתמהמה *Incert. Gen.* 19. 16. *eſt Symmachus. Vide in Appendice* לצבא στρατεύσῃ, ad militandum, *i.* ſerviendum, *Aq. Numerorum* 8. 24. στρατευόμενον אשר צבאו *Aquila, Exod.* 38. 8. quæ militabant, *id eſt*, quæ aſſidue miniſtrabant.

Στράτευσις, acies, exercitus צבא *Symmachus, Pſalm.* 59. 12.

Στρατηλία, principatus exercitûs צבא *Incert.* 2. *Reg.* 10. 13.

Στρατηγοὶ, duces exercitûs שרי *Inc.* 1. *Reg.* 29. 9.

Στρατιὰ, & στρατία, exercitus צבא *Sym. Num.* 1. 20. *A. Num.* 8. 24. *Job* 7. 1. & 10. 7. & *Pſalm.* 31. 6. & *alibi. Item Inc. Jud.* 8. 6. *Incert.* 1. *Reg.* 1. 3. *Incert.* 2. *Reg.* 10. 7. & 17. 25. *Item* στρατιὰ גדוד *Symmachus, Job* 25. 3. κωλύων στρατείαν, impediens exercitum מצבא *S. Zach.* 9. 8.

Στρατιώτης, miles; *Symm.* στρατιωτῶν, militum צבאות *Pſalm.* 67. 13. *Videtur eſſe mendum pro* στρατῶν, exercituum.

Στρατόπεδον, exercitus מערכה *S.* 1. *Reg.* 23. 3. *Item* גדוד *S. Job* 29. 25.

Στρέβλευμα, tortuoſitas; στρεβλεύμασι עקשות *Symm. Prov.* 6. 12.

Στρεβλοκάρδιος, perverſus corde עקש־לב *S. Theod. Prov.* 17. 20. στρεβλοκάρδιοι, perverſi corde עקשי־לב *Aq. S. Th. Prov.* 11. 20.

Στρεβλὸς, tortuoſus עקש *Theodotio, Proverb.* 2. 15. דפכות *Symmach. Theod. Prov.* 8. 13. στρεβλαὶ, tortuoſa תהפכות *S. Proverb.* 23. 33.

Στρεβλότης, diſtorſio עקשות *Aquila, Theodotio, Prov.* 4. 24.

Στρεβλόω, depravo, tortuoſum reddo; ἐστρέβλωσε ועקש *Incert. Job* 9. 20. *S. Prov.* 10. 9.

Στρεβλωτήριον, tormenti locus מהפכת *Symmachus, Jerem.* 20. 2.

Στρεπτὸν, torques מתיל *Aquila, Symmach. Gen.* 38. 18. στρεπτῷ, monilis חרוי *Quinta Editio, Cant.* 1. 11. στρεπτὸν κυμάτιον χρυσοῦν זר־זהב *Incert. Exod.* 25. 24. rotundum cymatium aureum.

Στρέφω, verto; ἔστρεψε, vertit המך *Aquila, Levit.* 13. 13.

Στρόγγυλος, rotundus, globoſus גבל *Aquila, Ezechiel.* 1. 7.

Στρογγύλωμα τειχῶν, convolutio pilorum צרושתיו *A.* 1. *Reg.* 19. 16.

Στρογγύλωσις, vallum מעגל *Aq.* 1. *Reg.* 26. 7. *Incert.* 1. *Reg.* 17. 20.

Στρυθία, paſſeres צפרים *Sym. Pſalm.* 103. 17.

Στρυθίζω, im modum paſſeris pipio; στρυθίζων מצפצף *Th. Heſai.* 10. 14.

Στρυθοκάμηλος, ſtruthiocamelus יענה *Sym. Job* 30. 29. & *Thren.* 4. 3. στρουθοκάμηλοι, *Aquila, Sym. Theodotio, Heſai.* 13. 21. *Item Reliqui, Heſai.* 43. 20. *Aq. Symm. Mich.* 1. 8. & *alibi.*

Στρῶθος, paſſer דרור *Aq. Pſal.* 83. 4.

Στροφεὺς, cardo ציר *Aq. Prov.* 26. 14.

Στρῶμα, ſtragulum מכבר *A. S.* 4. *Reg.* 8. 15. στρῶμα, tabulatum יצע *Aq.* 3. *Reg.* 6. 10.

Στρωμνὴ, ſtratum יצע *Sym. Pſal.* 62. 7. מצע *Sym. Heſai.* 28. 20.

Στύλος, columna עמוד *Incert. Jud.* 16. 25. *Reliqui, ibid. v.* 29. *Aquila, Theodotio, Cant.* 5. 15. & *Jerem.* 1. 18. *Aquila, Symmachus,* 3. *Reg.* 7. 16. *A. Sym. Th. Quinta Editio, Pſalm.* 74. 4.

Στύραξ, ſtyrax נכאת *Aquila, Geneſ.* 37. 25. & 43. 11.

Συγγένεια, cognatio משפחות *Inc. Num.* 2. 34. & 4. 44. *Item Jud.* 8. 2. & *ſæpe*; *Theod. Jud.* 17. 7. *Aq.* 1. *Reg.* 20. 29. *A. S. Pſalm.* 21. 30.

Συγγενὴς, cognatus בן־משק *Symm. Gen.* 15. 2. *in Appendice.*

Συγγράφω, conſcribo, deſcribo; συνέγραφεν כתוב *A. Eccl.* 12. 10.

Συγκαίω, comburo; συγκαίω με חציקתני *S. Job* 31. 18. συνέκαυσε שופרו *A. Cant.* 1. 6.

Συγκαλύπτειν, cooperire כסה *Inc. Jud.* 4. 18. συγκαλύπτει, cooperuit יכסה *Th. Job* 9. 24. συνεκάλυψεν ויגזר *Inc.* 4. *Reg.* 4. 35.

Συγκαλῶ· συνεκάλεσε, convocavit ויזעק *Aquila*, 1. *Reg.* 24. 8. *Sed hæc Aquilæ interpretatio non vacat ſuſpicione mendi, vel eſt prorſus metaphorica.*

Συγκάμπτω, incurvo me; συνέκαμψεν, incurvavit ſe ויגזר

ויגהר *Incer. 4. Reg. 4. 35.* συγκάμψας כרע *Theodotio, Jud. 5. 27.*

Συγκατάγνυμι, confringo; συγκατάξει חמתן *Symmachus, Pſal. 67. 24.*

Συγκλάω, confringo; συγκλᾷ מחץ *Sym. Job 26. 12.* συγκλάσεις *Th. Prov. 19. 19.*

Συγκλεισμὸς, clauſura מכור *S. Pſal. 141. 8. & Heſai. 24. 22. Item* חבית *Incer. Jerem. 37. 16.*

Συγκλείω, concludo; συνέκλεισεν ויסגר *S. Gen. 2. 21. in Appendice.* συγκλείσει, concludet והסגיר *Inc. Leviti. 13. 4. & S. ibidem v. 31.* συγκλείσῃς ברח *S. Job 26. 13. S. Heſai. 27. 1.*

Συγκοιμάω, unà dormio, concumbo; συνεκοιμῶντο, concumbebant ישכבן *Incert. 1. Reg. 2. 22.*

Συγκοιτάζω· συγκοιτάζεσθαι, unà dormiet ושגלה *A. Deut. 28. 30. in Appendice.*

Σύγκοιτος, conjux סכנת *Incert. 3. Reg. 1. 4.* שגל *A. Pſalm. 44. 10.*

Συγκολάπτω, contundo; συγκεκολαμμένον, contuſum כתות *A. Leviti. 22. 24.*

Συγκομιδὴ, comportatio אסף *S. Exod. 23. 16.*

Συγκόπτειν כתת *S. Pſal. 88. 23.*

Συγκρατῶ, contineo; συγκράτησον, contine תמך *S. Pſal. 16. 5.*

Συγκρίω· συγκεκριμένα, diſcreta נזרה *Incer. Leviti. 16. 22.*

Σύγκρισις, judicium, mos, conſuetudo משפט *Incer. Jud. 18. 7. Item* פשרא interpretatio *Inc. Dan. 3. 16.*

Σύγκρισις, concuſſio קול *S. Ezech. 3. 13.*

Συγκρούω· συγκρούσαι, compellat יגעש *Symmac. Pſalm. 108. 11.*

Συγκρύπτω, abſcondo; συγκρύψαι, abſcondent יצפנו *Aquila, Prov. 10. 14.* συγκεκρυμμένη צפון *Aq. Pſalm. 82. 4.*

Συγκύπτω, inclino me; συνέκυψεν, inclinavit ſe ויגהר *Incert. 4. Reg. 4. 35.*

Συγκυρῶ· συγκύρησε, eveniet יקרה *Symmach. Eccleſ. 9. 11.*

Συγκύρημα, accidens מקרה *S. 1. Reg. 20. 26.* קסב *S. Pſal. 90. 6.*

Συγκύρων, caſus, accidens מקרה *Symmachus, 1. Reg. 6. 9.*

Συγχέω, obruo; συνέχεαν, obruerunt ויצבור *Aq. Exod. 8. 14.*

Σύγχυσις, confuſio מוצק *A. Job 37. 18.*

Συγχύω, confundo; συνεχύθη, confuſus ſum ואהימה *Symmac. Pſalm. 54. 4. συγκεχυμένος* סר *Incert. 3. Reg. 21. 4. συγκεχυμένα* ירדו ובהו *Sym. Heſai. 4. 23.*

Συγχωνεύω, conflo; συνεχωνεύθη נתכה *Aq. Nahum. 1. 5.*

Συγχώρησις, conceſſio, *Incert. Gen. 47. 22.*

Συκάμινος, ſycaminos שקמים *Theod. Amos 7. 14.*

Συκῆ & σῦκα, ficus תאנה *Aquila, Sym. Heſai. 34. 4. Sym. Jerem. 24. 1.*

Συκόμορος, ſycomorus שקמים *Reliqui, Heſai. 9. 10.* συκομωρέας, ſycomoros שקמים *Aquila, Symmachus, Amos 7. 14.*

Συκοφαντέω, calumnior; ἐσυκοφάντησε, calumniatus eſt עשק *Aquila, Symm. Theod. Levit. 6. 2. Item Incerti, Levit. 19. 13. Job 10. 3. & Aq. Pſal. 118. 122. Aq. Gen. 26. 20. in Append. & alibi.*

Συκοφαντία, calumnia, ſycophantia עשק *A. S. Th. Levit. 6. 4. S. Job 35. 9. & Pſal. 72. 8. Aq. Gen. 26. 20. in Appendice.*

Συλεύω, ſpolio נצל וְ *συλεύσατε* ונצלתם *Symmach. Exod. 3. 22.*

Συλλαμβάνω, comprehendo; συλλαμβάνει תרוה *Aq. Symmach. Heſai. 7. 14. συνέλαβε* תרוה *Aq. Job 15. 35. Item συλλαμβάνων* לכד *S. 2. Reg. 8. 4. συνιλήφθης* חולית *Hebr. Interp. Job 15. 7.*

Συλλέγμαθα, collectanea לקט *Incert. Levit. 23. 23.*

Συλλίγω, colligo; συλλίξει, colliget יאסף *Symmach. Job 39. 2. συνιλίγοντο, A. Pſal. 34. 15. συλλίγαι (ſic)* האסף *A. Deut. 32. 50.* ויתלקטו *Incert. Jud. 11. 3. συλλιγῶτε* קושו *S. Soph. 2. 1.*

Σύλληψις, conceptio הרון *Aq. Sym. Theod. Quinta Editio, Oſee 9. 11. Item* חרון *Aq. Geneſ. 3. 16. in Appendice.*

Συλλογὴ, collectio אסף *Aq. Exod. 23. 16. & Heſai. 32. 10. Item* אגודות *A. 1. Reg. 2. 36.*

Συλλογισμὸς, ratiocinatio מזמה *Theodot. Proverbior. 1. 4.*

Συλλυπέομαι, condoleo; συλλυπήσομαι לנד *Symmach. Pſal. 68. 21.*

Συμβαίνω· συμβαίνει, contingit מגיע *Symmachus, Eccleſ. 8. 14.*

Συμβάλλω, congredior; συμβαλῶ וכבשתי *A. Heſai. 19. 2. συμβαλοῦ* יסכן *Sym. Job 35. 3. Item συνέβαλεν* חברו *A. Gen. 14. 3.*

Σύμβαμα, eventus מקרה *Sym. Eccleſ. 3. 19.*

Συμβαρέω, unà porto; συμβαρεῖσι יש *Theodotio, Job. 7. 13. συμβαρέσουσι* וסבל מעליך *Sym. Th. Exod. 18. 22.*

Σύμβλημα, commiſſura ממיל *Symm Job 40. 13.*

Συμβολὴ, commiſſura; συμβολαὶ, commiſſuræ הוללות *Samar. Exod. 26. 5. Inc. Exod. 28. 27.*

Συμβολοπώτης, ſymbolam dans וולל *Aquila, Symm. Theodot. Prov. 23. 21. A. Prov. 28. 7.*

Συμβουλευτὴς, conſiliarius, *Sym. Prov. 14. 17.*

Συμβουλεύω, conſulo; συνεβουλεύσας יעצת *Aq. Symm. Job 26. 3. συμβουλεύοντες* יעצים *Aq. Theodot. Proverb. 12. 20.*

Συμβουλὴ, conſilium, conſultatio עצה *Symmachus, Pſal. 72. 24.*

Σύμβουλον, conſilium, conſultatio סוד *Theod. Prov. 15. 22.*

Σύμβουλος, conſiliarius; σύμβουλοι, conſiliarii יועצים *A. Job 12. 17. A. Heſai. 9. 6.*

Συμμαχία, commilitium, *S. Pſal. 5. 13. Item συμμαχία*, ſocietas חשוקיו *Aq. Gen. 3. 16. At hic vocem Græcam ſuſpectam habui. Nunc autem verâ deprehensâ lectione, quæ eſt συνάφεια; illam proſus repudio. Vide in συνάφεια.*

Σύμμαχος, commilito, commilitonis, σύμμαχοι זרוע *S. Pſalm. 82. 9.*

Συμμετρία, commenſuratio מתכנת *Incertus, Exod. 30. 32.*

Συμμίγνυμι, commiſceo; συμμίγησεται, commiſcebitur תמרב *S. Prov. 14. 10.*

Σύμμικτος, commixtus, confertim poſitus, promiſcuus ערב *A. Th. Jerem. 25. 24.*

Σύμμιξις, commixtio ערבת *A. 1. Reg. 17. 18.*

Συμπαθῶλαι, condolere לנד *Symm. Job 2. 11.*

Συμπαθῶν, condolens חלה *S. 1. Reg. 22. 8. Legitur & συμπαίχων.*

Συμπάρειμι, unà adſum; συμπαρῇς *Symmachus, Job 37. 18.*

Συμπατέω, conculco; συμπατήσομεν, conculcabimus נבוס *A. S. Pſal. 43. 6. συμπεπατημένον*, conculcatum מבוסה *A. Heſai. 18. 2.*

Συμπεριπλέκω, circumplico; συμπεριπλακήσεται נתעלסה *A. Th. Prov. 7. 18.*

Συμπήγω, compoto; συμπηγότων משאבים *Symmach. Jud. 5. 11.*

Συμπίπτω· συμπέπτωκεν, procubui אתנפל *A. Deut. 9. 25. in Appendice.*

Συμπλέκω, complico; συμπλακήσεται, complicabitur יחוה *Incert. Job 8. 17. συμπεπλεγμένας*, complicatos *Incer. Exod. 28. 22.*

Συμπολεμέω, ſimul bello, commilito, avi, *Incert. Jud. 11. 8.*

Συμπορεύομαι, eo ſimul, *Incert. Jud. 11. 3. & 8.*

Συμποσίζω, compotat כבא *A. Deut. 21. 20. in Appendice.*

Συμπόσιον, convivium מבא *A. Heſai. 1. 22.*

Συμπράσσω, ſimul ago; συμπράξω עשית *Symmach. 2. Reg. 2. 9.*

Σύμπτωμα, caſus אסון *A. Gen. 42. 4.*

Συμφαγεῖμι, unà comedam אוכה *Incerti, Pſalm. 140. 4.*

Συμφέρει, utile eſt טוב *Symm. Eccleſ.* 7. 1. *συμφέρει*, utilis טוב *S.* 2. *Reg.* 17. 14.

Συμφλογίζω, ſimul inflammo; *συνεφλόγισεν* תלהט *Th. Heſai.* 42. 25.

Συμφορὰ, calamitas כועך *Hebr. & Syrus Thren.* 1. 15. שאה *A. Soph.* 1. 15.

Σύμφορον, utile טוב *S. Eccl.* 2. 3.

Συμφράττω, obſtruo; *συνέφραξαν*, obſtruxerunt נסו *Symm. Pſal.* 20. 12.

Συμφυγμὸς, ardor, aduſtio קדחת *Incertus, Levit.* 26. 16.

Σύμφυλες, contribulis עמית *A. Zach.* 13. 7.

Συμφωνία, ſymphonia סמפניה *Incer. Daniel.* 3. 5.

Συνάγω, congrego באספכם *ὅταν συναχθῆτε*, cum congregaveritis, *Incer. Levit.* 23. 39. *Incer. Deut.* 11. 14. *Th. Job* 39. 12. כנס *S. Pſal.* 32. 7. *συνάγαγε*, *Aq. Eccleſ.* 2. 26. ויצבר *Inc.* 1. *Reg.* 10. 17. *συναχθήτω*, congregentur יקו *Th. Gen.* 1. 9.

Συναγωγὴ, congregatio, ſynagoga עדה *Omnes, Levit.* 3. 7. *Item Aquila, Theod. Job* 13. 34. & *Pſalm.* 1. 5. *Item Incer. Num.* 16. 46. אגדה *Incer.* 2. *Reg.* 2. 29. מועד *S. Num.* 3. 7. & *Pſal.* 74. 3. *Item* קהל *Incer. Deut.* 10. 4.

Συναθροίζω, congrego; *συναθροίσω*, congrega וקהל *Incert. Levit.* 3. 3. *in Appendice.*

Συναθροίζομαι, congregor; *συναθροίζου*, congregabantur ויקבצו *Incert.* 1. *Reg.* 22. 2. *συναθροίσθω* ויקהל *Incert. Exod.* 32. 1. *συναθροίσθητε* רעו *tres Interp. Heſ.* 8. 9. *συναθροίσω*, congrega קהל *Incert. Levit.* 8. 3. *in Appendice.*

Συναλίζομαι, convеſcor; *συναλισθῆ*, conveſcar אלהם *Inc. Pſal.* 140. 4.

Συναλλαγὴ, commutatio, *A. Ezech.* 27. 16.

Συναναβιβάζω, ſimul aſcendere facio; *συναναβιβάσουσι* והמלוכם *Incert. Gen.* 50. 25.

Συναναλαμβάνω, comprehendo; *συναναλαμβανόμενον*, comprehenſum מתלכדת *A. Exod.* 9. 24.

Συναναπλέκω, complico; *συναναπλέκει*, complicat נעלמת *A. Job* 39. 13.

Συναναστρέφω, converto; *συναναστρέψει με*, convertit me נהפוכי *Aquila, Gen.* 30. 8. & *ibidem συναναστρέφω* נפתלתי

Συναντάω, occurro, obviam eo; *συναντῆσαι* בגוש *Th. Prov.* 17. 12.

Συμβαίνημα, accidens מקרה *Incer.* 1. *Reg.* 20. 26. *A. Deut.* 23. 10. *in Append. συναντημάτων* אסנות *Incert. Eccleſ.* 12. 11.

Συμβάντως, accidens, caſus מקרה *A.* 1. *Reg.* 20. 26.

Συναπαρτίζω, præparo, perficio; *συναπήρτισαν* ויכוננו *S. Pſalm.* 118. 73.

Συνάπτομαι, applicor; *συνάψονται*, applicabitur ילוה *A. Gen.* 29. 34. *συναφθεὶς*, conjungatur יחד *Symmach. Job* 3. 6. *συναμμένες* חבר *Symmac. Pſal.* 118. 63. הבר *Sym. Pſal.* 93. 20.

Συνάπτω, conjungo; *συνάψεις*, conjunges תקשר *A. Sym. Job* 38. 31.

Σινάρ, Synar שנער *Joſ.* 7. 21. *ubi* ארדת שנער *vertit Symmachus, ἱμάτιον* Σινάρ, veſtimentum Synar.

Συναρπαγὴ, direptio רגץ *Sym. Pſal.* 34. 20.

Συνάφεια, conjunctio חברה *Sym. Pſalm.* 121. 3. *Item* משוכת *Aquila, Sym. Gen.* 3. 16. *in Append. συμμαχία eo loco vitiatum eſt, ut jam ſuſpicati ſumus. Nam Codex Coiſlinianus συνάφεια habet, & vox συμμαχία nullius Auctoritate nititur.*

Συνδειπνῶ, una cibum ſumo; *συνδείπνουν* ברה *Inc.* 2. *Reg* 12. 17.

Σύνδεσμος, vinculum מוסה *LXX. Heſai.* 58. 9. *ſuſpectum* קשר *Aq. Th.* 11. 9. *Item συνδέσμους* כפים *Sym. Habac.* 2 11.

Συνδέω, colligo; *συνδήσετε*, colligaſtis קשרתם *Aq.* 1. *Reg.* 22. 8. *συνδήσω*, colliga קשר *Aquila, Prov.* 3. 3. *Aq. Amos* 7. 10. *συνδεδεμένα*, colligata קשורה *Aq. Gen.* 44. 30. *Item συνδήσεις*, colligabis תשקים *Aquila, Job* 40. 25. *συνδήσατε*, colligate אסרו *Symmachus, Pſal.* 117. 28.

Συνδιαζῶσαι, ſimul viventes, una verſantes ברגש *Sym. Pſal.* 54. 15.

Συνδρομὴ, concurſus, *A. Jerem.* 12. 5.

Συνδυάζω, conjungere חמרתה *Symmachus*, 1. *Reg.* 16. 19.

Συνεγείρω, ſurgere facio; *συνεγείρῃς* תקום *Incer. Ex.* 23. 5. *dubium & ſuſpectum.*

Συνέδριον, conſeſſus, conſilium עצת *Incer. Pſal.* 1. 1.

Συνεῖδε, video ראה *Aquila*, *καὶ συνεῖδεν*, & vidit ויראו *Gen.* 1. 4. *& ſeqq.*

Συναγωγὰ, collectio אסף *Samar. Exod.* 23. 16.

Συνεστιάτας, præfectos מרזח *A. Dan.* 6. 2.

Συνεκτοκίζων, parturire faciens המוליד *Symmachus, Heſai.* 66. 9.

Συνέλευσις, conventus צרדה *Theodot. Jud.* 9. 49. עצרת *A. Pſal.* 1. 1.

Συνεξαίρω, una aufero; *συνεξῆρεν*, una abſtulit נסע *Incert. Job* 4. 21.

Συνεφιππάζω, vectores ברכב *Th. Heſai.* 22. 6.

Συνεφωδεύω, dolus תרמית *A. Pſalm.* 118. 118.

Συνέχομαι, convenio; *Sym. Th. συνέλθων* חברו *Gen.* 14. 3.

Σύνεσις, intelligentia, ſapientia, prudentia בינה *S. Job* 39. 17. & *Prov.* 1. 2. *Aq. Proverb.* 4. 1. & *in ſeqq. Item* תבונות *Incert. Pſalm.* 48. 4. *Symmac. Pſalm.* 43. 1. משכיל *Symm. Th. Pſalm.* 44. 1. ערמה *Th. Job* 28. 13. *Item* הבון *S. Heſai.* 28. 20.

Συνεταιρίζομαι, amicitiam inibo אתרועץ *A. Pſalm.* 107. 11.

Συνέταιρος, ſodalis, amicus, ſocius כרע *Sym. Gen.* 26. 26. *in Append. Inc. Jud.* 15. 2. & *Th. ibid. v.* 6.

Συνετίζω, prudentem reddo; *συνετίσω* אשכיל *Symm. Pſal.* 31. 8. *συνετίσθησαν*, prudentes effecti ſunt התקרנה *Sym. Gen.* 3. 5. & 7. *Item συνετίσθησαν* יבינו *A. Deut.* 32. 29. *συνετισθῆ* אבינה *S. Pſalm.* 72. 17.

Συνετὸς, intelligens, prudens נבון *A. Th. Prov.* 14. 33. *A. S. Th. Heſai.* 3. 3. *A. Jerem.* 4. 22. *Item* משכיל *Symm.* 1. *Reg.* 18. 14. *Item* הבם *Aq. Deuter.* 4. 6. *in Appendice.*

Συνευρίσκω, ſimul invenio; *συνεύρῃ* אסף *Aq.* 1. *Reg.* 15. 6.

Συνέχω, contineo; *συνῆχεν* ובעתרת *S.* 1. *Reg.* 16. 14. *συνεχόμενος* מצוק *A. Th.* 1. *Reg.* 22. 2. *συνεχθῆ*, prohibita eſt עצרה *A.* 1. *Reg.* 21. 5.

Συνήθεια, conſuetudo אלוף *S. Prov.* 17. 9.

Συνηχῶ, ſtrepitum edo; *συνηχήσουσι*, ſtrepitum edent יהמו *S. Pſal.* 58. 7. *S. Pſalm.* 82. 3.

Σύνθεσις, compoſitio מסכים *Theod. Exod.* 35. 7. *συνθέσεις* רקחי *Aq. Heſai.* 57 9. מערכות *Inc. Levit.* 14. 7. *in Appendice. Item σύνθεσις* כרכב *Incert. Exod.* 27. 5. *in Appendice.*

Συνθήκη, fœdus, pactum ברית *A. Th.* 1. *Reg.* 6. 19. *Aquila, Symmac. Theodot. Pſal.* 14. 14. *Heſai.* 49. 8. & 59. 21. *Sym. Pſalm.* 54. 21. *Aquila, Sym. Pſal.* 88. 4. & *Jerem.* 11. 2. *Incer. Job* 5. 23. *S. Heſai.* 28. 15. *S. Gen.* 6. 18. *in Appendice.*

Σύνθημα, conſtitutum שבלרת *Incert. Jud.* 12. 6.

Συνθλάω, confringo; *συνέθλασε*, confregiſti דכית *A. Pſal.* 43. 20. *συνέθλασεν*, confregit, contrivit וחרץ *Inc. Jud.* 9. 53. *συνεθλάσθησαν* ויתרצצו *Aquila, Gen.* 25. 22. *in Appendice. Vide notam ibi. Altera lectio* ἐπράγησαν, *conficta videtur.*

Συντρίβω, contero; *συντρίψω* ותשבר *S. Eccleſ.* 12. 6.

Συνίημι, intelligo; *σύνες* intellige והתבונן *Th. Job* 37. 14. *συνῆκε*, intellexit תבין *S.* 1. *Reg.* 3. 9. & *S. Job* 28. 23.

Συνίσημι, conſilio, conſurgo; *συστήτω* יקו *Aquila, Symmachus, Gen.* 1. 9. *συνίστατο* ותצבו *Symmachus, Pſal.* 2. 2.

Συνοφὴ, nubium coactio חשך *Th. Job* 3. 5.

Συννεφῶν, obnubilare; *συννεφώσει*, obnubilabit בהיר *Sym. Job* 37. 21.

Συνοδεύω, ſocius ſum itineris; *συνοδεύσω* ואלכה *S. Gen.* 33. 12. *Sed tribuitur Aquilæ in Codice Coiſliniano.*

Σύνοδος, cœtus עדרו *S. Pſalm.* 67. 31. חבל *Incer.* 2. *Reg.* 10. 5. עצרה *Symm. Joel.* 1. 14.

Συνοικέω · συνῳκίσας, *transitive* cohabitare fecisti, *S. Gen.* 3. 12.

Συνοικέω · συνοικήσει, cohabitaverit תבעל *S. Prov.* 30. 23. συνοικήσει μοι, habitabit mecum יובלני *A. Geneſ.* 30. 20. *in Appendice.*

Σύολον, omnino מוכתם *S. Deut.* 32. 5.

Σύμμιλος, ſodalis; συμμίλοι, ſodales, ſocii כתי מדי *Symmac. Job* 19. 19.

Συνοχὴ, coarctatio נגך *Symmach. Job* 38. 16. *Item* מצוקה *Aquila*, *Pſalm.* 24. 17. עצר *S. Pſal.* 106. 39. & *Prov.* 30. 16.

Συνυφίω · συνυφάνθη, ſimul trahemini, *Aquila*, 1. *Reg.* 12. 25.

Συνάγω, conventus מוער *Aquila*, *Num.* 3. 7. & *Pſ.* 74. 3. *Aq. S. Num.* 4. 26. & *A. S.* 1. *Reg.* 13. 8. *Item* איד pactum, *Sym. Prov.* 1. 26.

Σύνταγμα · συνταγμαῖς, ſtatuta חקורת *Th. Job* 38. 33. אסצורת *Inc. Eccleſ.* 12. 11.

Σύνταξις, conſtitutio חק *S. Gen.* 47. 22. *S. Levit.* 24. 9. פרש *Th. Prov.* 31. 15.

Συνταράσσειν, conturbare עכר *Aquila*, *Symmachus*, *Joſ.* 7. 25.

Συντάττω, conſtituo; συνέταξεν, conſtituit יעץ *Incer. Exod.* 11. 28. & *Num.* 2. 33. συντάξομαι נוקדתי *Aq. Symmac. Theod. Exod.* 25. 12. συνετάξάμην, condixi יועדתי *Symmachus*, 1. *Reg.* 21. 2. συντάξωσι על ויועדו *Symmachus*, *Job* 2. 11. τὸν συντεταγμένον ממרה *Symmac.* 1. *Reg.* 20. 20.

Συντέλεια, conſummatio רגע *Quinta Editio*, *Pſalm.* 29. 6. & 34. 20. כלה *Aq. Heſai.* 28 22.

Συντελῶν, perficere, conſummare כלה *Incer. Levit.* 26. 16. & *Jud.* 15. 17. *Item Symmachus*, *Pſal.* 58. 14. & *alibi* גבר *Sym. Pſal.* 76. 9. συντέλειαν הלמה *Inc. Jud.* 5. 26.

Συντέλεια, perfectio, conſummatio תכלה *Aquila*, *Pſal.* 118. 96.

Συντελῶ, conſumo; συντελεσῶσι כבלות *Incert. Levit.* 26. 16.

Συντίμνω, concido; συντέμνων, concidens חרוץ *A. Prov.* 12. 24. *Aq. Heſai.* 28. 27. συντμῆς תחרץ *Sym.* 2. *Reg.* 5. 24.

Συντήκω, tabeſio; συντήκεσθαι דל אתה *Incerti*, 2. *Reg.* 13. 4.

Συντηρῶ, conſervo; συντήρησε, conſervavit, *S. Job* 27. 18. συντήρησον, conſerva חשך *Aq. Symm. Pſalm.* 18. 14. συντηρῶν יחשך *Job* 21. 30. *Item* נצר *Symmac. Job* 27. 18.

Συντίθημι, compono; συνθῆσθε קשרתם *Symmachus*, 1. *Reg.* 22. 8. συνθέσει ישכיב *S. Job* 38. 37. συνθῶνται, pacificentur ויכרתו *S.* 2. *Reg.* 3. 21.

Συντομὴ נחרצה *Aq. Heſai.* 28. 22.

Συντόμως, continuus, *vel* repentinus מהר *Aquila*, *Prov.* 19. 13.

Συντρέφω, nutrio; συνετράφη, nutrita fuerat, *Inc.* 2. *Reg.* 12. 3.

Συντριβὴ, contritio שבר *Aq. Prov.* 16. 18. *Sym. Th. Prov.* 17. 19.

Συντρίβω, contero וחכתתי *Incerti*, *Exod.* 22. 23. συνέτριψε, contrivit ויכתע *Th. Jud.* 4. 23. συντρίψει השבר *Incer. Levit.* 26. 16. συντρίψει השבר *Aquila*, *Sym. Job* 38. 15. & *Pſal.* 37. 8. *S. Pſalm.* 30. 19. συντριβήσεται נשברו *Aq.* 1. *Reg.* 2. 5. *ubi legit haud dubie* נשברו συντριβήσονται, conterentur יחרסון *Inc. Pſal.* 10. 3.

Συντριμμὸς, contritio שבר *Th. Jerem.* 8. 11.

Συντριμμὸς, contritio שבר *A. Heſ.* 15. 5. συντριμμὸν משברי *Aq. Pſal.* 41. 8.

Συνύφη, contextura חשב *Incert. Exod.* 28. 27.

Συρία ποταμῶν, Syria fluviorum, Meſopotamia ארם נהרים *Incert. Deut.* 23. 4.

Συρισμὸς, ſibilus שרקה *Th. Jerem.* 29. 18.

Σύριγξ, fiſtula שרקורת *Incert. Jud.* 5. 16.

Συρίζω, ſibilo; συρίσει ושרק *Aquila*, *Symmac. Heſ.* 5. 26. *Item A. Heſai.* 7. 18.

Συρισμὸς, ſibilus שרקורת *Incert. Jud.* 5. 16.

Συῤῥάπτω, conſuo; συνέῤῥαψας, conſuiſti תשכך *Incert. Job* 10. 11. συῤῥαπτόμενος למשורות *Symmachus*; *Ezech.* 13. 18.

Συῤῥεμβόμενος, qui ſimul volvitur רמש *Incert. Prov.* 13. 20.

Συνεβουλεύσατο, conſulto; συνεβουλεύσαντο, conſultant נועדו *S. Pſal.* 2. 2.

Συνεκσπάζω, expilo; συνεκσπάσατε ונצלתם *Inc. Exod.* 3. 22.

Σύνεσις, conſilium, *dub.* כוד *Symmachus*, *Pſalm.* 61. 3.

Συνεσκίαζω, obumbro; συνεσκίαζων, obumbrans סוכך *Aq. Ezech.* 28. 16.

Συνεσκιασμὸς, umbraculum, locus umbroſus; συνεσκιασμὸς, umbracula סכורת *Symmachus*, *Amos* 5. 26. *Aq. Pſalm.* 59. 8.

Σύσκιον, umbroſum סך *Aquila*, *Pſal.* 41. 5. *Theod. Ezech.* 6. 13.

Συσκοτάζω · ἀφ' ἑσπέρας συσκοτάζει, a crepuſculo veſpertino מהנשף *S.* 1. *Reg.* 30. 17.

Συσπάω · συνεσπάσθη, attraxit ותמשך *Incert.* 4. *Reg.* 14. 7.

Συστασμὸς, turbo סוחה *Aquila*, *Job* 37. 9. & *Prov.* 1. 27. & *Heſai.* 5. 28. συστασμὸς, commotio, 2. *Reg.* 3. 14.

Σύστασις, ſignum נס *A. Pſalm.* 59. 6. *A. S. Heſai.* 11. 10. & נכסה *A. Heſai.* 59. 19

Σύστημα, ſyſtema, conſtitutio כנס *Incert.* 2. *Reg.* 23. 14.

Σύστημα, congregatio מקוה *Omnes*, *Gen.* 1. 10. *Item* cœtus יקהת *Aquila*, *Gen.* 49. 10. *Item* לחקת *Theodot.* 1. *Reg.* 19. 20.

Σύστεμμα, convolutio תרבות *Incerti*, *Num.* 32. 14. *Item* גדוד *Inc.* 1. *Reg.* 30. 8. & 15. & 23. *ſemel nempe v.* 8. *adſcribitur Theodotioni.*

Συσπορὰ, cœtus. *Item* examen apum עדת *Incert. Jud.* 14. 8. *Item* אגדה *Symmachus*; 2. *Reg.* 2. 25. סגור *Aq. Pſalm.* 30. 14. & 33. 5. עגל *S. Pſal.* 67. 31. לחקת *S.* 1. *Reg.* 19. 20.

Συστέλλω, conſtringo; *Inc. Exod.* 28. 11. מסבת συστελλόμενος משבצות *A. S. Th. Exod.* 39. 6. συστέλλουσι ויורכסו *Inc. Exod.* 28. 28.

Συστολεὺς, uncinus; συστολεῖς, uncinorum משבצות *Inc. Pſalm.* 44. 14.

Σύστημα, conſtrictio מרשרת *Symmachus*, *Exod.* 28. 14.

Σύστομα, conſtrictum השבץ *Aq. Sym. Exod.* 28. 4. *in Appendice.*

Συστολὴς, nodi משבצת *Aquila*, *Symmac. Theodotio*, *Exod.* 28. 27.

Συστολεῖς · ἐπὶ τοῦ δύο συστολέων, ſuper duos uncinos על־שתי משבצות *Inc. Exod.* 28. 25.

Συσφραγίζω, obſigno שבץ *Inc. Exod.* 28. 11.

Συχνῶν · ἐν συχνότητι, in condenſo, in perplexitate lignorum בסבך *A. Gen.* 22. 13. *in Appendice.*

Συχνὸν, ἐν συχνῷ, in condenſo בסבך *Aq. Gen.* 22. 13. συχνῶνα. *Sic legit Hieronymus ibidem in Aquila. Sed caſum ut plurimum ad ſeriem ſuam adaptat Hieronymus, ita ut* συχνῶσι *in* συχνῶνα *mutaverit, ut quadraret ad ſeriem ſuam : quod ſæpe fecit.*

Σφαγὴ, occiſio, cædes רצח *S. Pſalm.* 41. 11. *Sym.* חרג *Heſai.* 30. 25. טבח *S. Heſai.* 53. 7.

Σφάζω, jugulo; ἔσφαξαν, jugularunt וישחטו *Incert. Jud.* 12. 6. *Th. Jerem.* 39. 6.

Σφαιρωτὴρ, ſphærula בצחר *Inc. Exod.* 37. 18.

Σφαλεύσῃ, nutare, vacillare מוט *Aquila*, *Pſal.* 45. 3. & 6. *Pſal.* 61. 3. *S. Pſalm.* 65. 9.

Σφάλλω, decipio, in errorem induco; σφάλλεται, fallor, erro; *Symmac.* ἔσφαλλον, erravi תעתי *Exod.* 10. 16. σφαλεῖς, lapſos כושל *S. Job* 4. 4. ἔσφαλε ימיר *A. Th. Pſalm.* 14. 4.

Σφαλμὸς, lapſus מוט *Aq. Pſalm.* 120. 3.

Σφενδόνη, fundâ jaciam קלע *Aquila*, *Symmachus*, *Jerem.* 10. 18.

Σφενδόνη, funda קלע *Incerti*, 1. *Reg.* 17. 50. *Reliqui*, *Job* 41. 19.

Google

Σφὶξ, vespa צרעה *Hebraus & Syrus, Hesai.* 7. 13.

Σφίγγω, stringo σφίγξω ענד *Symmac. Prov.* 6. 21. σφιγγομένη, stricta חבשו *S. Hesai.* 1. 6. σφίγξεις, stringes וירכסו *Inc. Exod.* 28. 28.

Σφιγατὰς, uncinus שבץ *Aq.* 2. *Reg.* 1. 9. σφιγατῶσις, uncini משבצת *A. Exod.* 28. 13.

Σφόδρα, valde מאד *Aquila, Gen.* 4. 6. *Aquila, Symmachus, Gen.* 1. 30. *Incerti, Jos.* 1. 7. & 2. *Reg.* 24. 10. *sic Omnes passim.*

Σφοδρὸς, vehemens כבד *Inc. Gen.* 41. 31.

Σφραγίζω, obsigno, sigillo חתן *Hebr. Exod.* 4. 26. *ac si legeret* חתם *Item* והחתים *A.* ἐσφραγίσθη; *Theodotio,* ἐσφράγισται, *Levit.* 15. 3. *Coislin. habet* ἐσφράγικε, *forte melius in Appendice.*

Σφραγὶς, ἴδος, sigillum ותם *Aq. Gen.* 38. 18. *S. Job* 24. 16. *Reliqui, Jerem.* 22. 24.

Σφῦρα, malleus; σφύραι, mallei מקבות *A. Hesai.* 44. 12. *Item* תחוח *Aquila, Th. Job* 41. 20.

Σφυρηλασίαι, mallei percussiones מהלמות *Symmach. Prov.* 19 19.

Σφυρωτὰ, lorum שרוך *LXX. Gen.* 14. 23.

Σχετλιάζειν, molestè ferre, gemere, plangere; σχετλιάζω, plango תא *Sym. Ezech.* 6. 11.

Σχῆμα, species, habitus, *S. Eccles.* 2. 8. *non clare exprimitur in Hebræo.*

Σχίζω, scindo; ἔσχισε, scidit, discidit יבקע *Aquila, Psal.* 77. 15. σχιδήσεται, scinderetur נבקע *Theodot. Hesai.* 19. 3.

Σχοινίον, funiculus חבל *Incer. Jos.* 2. 15. *A. Job* 40. 20. *Aq. Prov.* 5. 22. *S. Eccles.* 12. 6. *Item* אור *S. Job* 22. 18. *Item* σχοινίον μέτρου, funiculus mensuræ קו *Symmachus, Job* 38. 5. *Symm. Jerem.* 31. 39.

Σχοινισμα, funiculus חבל *Theodotio, Jos.* 2. 15. *Sym.* 2. *Reg.* 10. 5. *Incer.* 2. *Reg.* 8. 2. *Aquila, Symmachus, Zach.* 11. 7. *Aquila, Soph.* 2. 6. *Aq. Deuter.* 3. 4. *in Appendice.*

Σχοῖνος, juncus עמ *A. Psalm.* 44. 2.

Σχολάζω, vaco; σχολάζουσι חמית *A. Prov.* 7. 11. σχολάσωσι חדל *Reliqui, Prov.* 19. 27. σχολάζοντες כהגים *S.* 2. *Reg.* 8. 19.

Σχολὴ, otium פרץ *A. Hesai.* 53. 12.

Σῴζω, servo, salvum facio; σωζομένοις לאדרים *A. Jud.* 5. 13. σεσωσμένοι מליטי *Symmac. Jud.* 12. 5. ἐσώθη ואמלטה *Hebr. Interp. Job* 1. 15. σώζων הושיע, servare, *Omnes.*

Σῶμα, corpus עור *S. Job* 40. 26. *Item* σῶμα αὐτῆς גאות *Aq. Job* 41. 6. גו *A. Hesai.* 51. 23. *Item* פגר *S.* 1. *Reg.* 17. 46.

Σωρεύω, coacervo; ἐσωρεύθη, coacervata sunt בערמו *A. S. Th. Exod.* 15. 8.

Σωρὸς, acervus נד *Aquila, Theodotio, Jos.* 3. 13. *Item* גדיש *Incer. Job* 5. 26. ערמה *S. Cant.* 7. 3. σωροὶ גל *A. Genes.* 31. 52. *in Append.* σωροὶ, acervi, cumuli גלים *Aquila, Ose* 12. 12. & *Gen.* 31. 54. *in Appendice. Item* חמרים *Aquila, Exod.* 8. 14. *in Appendice secundum Coislin.*

Σωτὴρ, salvator, servator ישועת *Symmachus, Psalm.* 67. 20.

Σωτηρία, salus תושיה *Theod. Job* 12. 16. *Item* שלום *A. Gen.* 41. 16. *Item* מחיה *S. Gen.* 45. 5. מושעות *Sym. Psal.* 67. 21.

Σωφροσύνη, temperantia מרפא

T

Τάγμα, ordo דגל *Aquila, Symmach. Theodotio, Num.* 2. 17. *S. Cant.* 6. 3. *Item* τάγματα, ordines ראשים *Incer. Job* 1. 17. τάγματα, ordines סורים *Reliqui, Exod.* 28. 17. *in Appendice.*

Ταγματὰς, ordinatores, *Th. Dan.* 6. 2.

Ταλαιπωρία, miseria, *Th. Job* 13. 27. *Item* איד *Sym. Psal.* 17. 19. *Item* עמל *Symmac. Psal.* 54. 11. *S. Psalm.* 72. 5. *S. Psalm.* 93. 20. יגן *Symm. Psalm.* 106. 39. צרה *Aq. Sophon.* 1. 15. *Item* כרוה *A. Deut.* 28. 60. *in Appendice.*

Ταλαιπωρῶν, miseros faciens עודד *Sym. Hesai.* 21. 2. & 33. 1.

Ταλαίπωρος, miser שרוד *Theod. Jud.* 5. 27. *A. Th. Jerem.* 4. 30.

Τάλαντον, talentum ככר *Incer. Exod.* 38. 29.

Ταμιῶν, cubiculum חדר *Th. Jud.* 16. 12.

Τάξις, ordo מטלות *Incer. Jud.* 5. 20. *Item* ערכה *A. Job* 28. 13. & *Aquila, Symmachus, Job* 41. 3. *Item* שית *Sym. Prov.* 7. 10.

Τάος· ταὼς, pavo רחם *Incert. Levit.* 11. 18. *in Appendice.*

Ταπεινὸς, humilis שפל *A.* 2. *Reg.* 6. 22. ταπεινότερος, humilior, demissior, *S. ibid. Item* דך *A. Psalm.* 55. 1. ταπεινοτέρα הדל *Th. Jud.* 6. 15.

Ταπεινόφρων, humilis דך *A. S. Psal.* 15. 1. *S. Psalm.* 55. 1. *Item* שפל *Incert. Prov.* 29. 23.

Ταπεινῶ, humilio; ταπεινωθῇ יכוך *S. Levit.* 25. 25. & 35. ἐταπεινώθη ותבצע *Incert. Jud.* 3. 30. ταπεινὸν, humilia ירד *Incertus, Jud.* 5. 13. ἐταπείνωσεν, *S. Jud.* 12. 2. *non exprimitur in Hebræo;* τεταπεινωμένον, humiliatum נמבוה *A.* 1. *Reg.* 15. 9. ἐταπείνωσεν עוה *S.* 4. *Reg.* 18. 34. *Item* ταπεινώσουσιν ידכאו *S. Job* 5. 4. הכפילו *Theod.* ἐταπείνωσε, humiliarunt, *Job* 26. 29. *Item Symmachus, Psalm.* 74. 8. *Reliqui, Proverb.* 29. 23. ταπεινωθήναι שפל *Aquila, Symm. Hesai.* 2. 12. *Aq. S. Th.* 10. 33. *Symm. Hesai.* 29. 4.

Ταράσσω, turbo; ἐτάραξας, turbasti הרגזת *S.* 1. *Reg.* 28. 15. ἐταράχθησαν, turbati sunt ירגזון *Incert. Exod.* 15. 14. *Symmachus, Theodotio, Hesai.* 5. 25. ταράσσει *S. Job* 22. 10. ותבהלך ἐταράχθησαν נבהלו *Int.* 2. *Reg.* 4. 1. *Item* ἐταράξει αὐτὰς, & turbabit eos וחמם *Symm. Deut.* 7. 23. ἐταράχθησαν, turbati sunt המו *Aq. Psalm.* 45. 7. *Item* ἐταράχθη נטער *Incer. Jud.* 5. 4. *Item* ἐτάραξε, turbavit עכר *Inc.* 1. *Reg.* 14. 29. *Item* ταραχθήσεται, turbabitur נסחדה *S. Job* 5. 15. *Item* ταραχθήσεσθε, turbabimini אתבם תבעת *Hebr. Int. Job* 13. 10.

Ταραχὴ, turbatio מדומה *S. Deut.* 7. 13.

Ταρσὸς, vola manûs כף *A. Num.* 6. 19. *Inc. Psalm.* 9. 17. *Aq. Psalm.* 77. 72. & 118. 119. & 127. 2. *Item Aquila, Hesai.* 49. 16. ταρσῷ πλαγίῳ (*sic*) in fiscella obliqua, בצרור *Aq.* 2. *Reg.* 25. 29.

Τάσσω, ordino, constituo; ἔταξαν, ordinaverunt וישימו *Theodot. Jud.* 18. 21. & 31. *Symm. Job* 24. 25. & 37. 15. τετάχθω ישית *S. Job* 38. 11. *Sym. Psal.* 9. 21. *Item* ויביא ἐτάξε, & ordinavit, *Incer.* 1. *Reg.* 9. 22. ἵνα τάξῃ, ut ordinet לשום *Sym.* 2. *Reg.* 7. 23.

Ταῦρος, taurus אביר *Aquila, Symmac. Psalm.* 21. 13. שור *Sym. Psal.* 68. 31. *Theod. Prov.* 14. 4. ταῦροι פרים *S.* 1. *Reg.* 1. 24.

Ταφὴ, sepulcrum; ταφὰς קבורת *Incert. Ezech.* 32. 23.

Τάφος, sepulcrum קבר *Incert.* 3. *Reg.* 14. 13.

Ταχὺς, cito מהר *Inc. Jos.* 2. 5.

Ταχὺς, velox מהיר *A. S. Psalm.* 44. 2. τὸ τάχος; festinanter מהרה *Inc. Jud.* 27. 54.

Ταχὺ, statim מהר *S.* 1. *Reg.* 28. 20. *A. Psal.* 68. 18. ταχυτέρα קלו מני *Sym. Job* 7. 6. *ubi locus sic habet* קלו מני ארג ταχυτέρα ὑφάσματος, velocior texturâ.

Ταχύνω, accelero; τάχυνε, accelera מהר *Sym. Ps.* 78. 8. ταχύνουσι מחרות *Aq. S. Th. Prov.* 6. 18. ἐτάχυναν, acceleraverunt מהרן *Symmac. Psal.* 15. 4. ἐτάχυνε חקל *S. & Reliqui, Hesai.* 9. 1.

Τέγος, tectum קבה *A. Num.* 25. 8.

Τείρω, contero; τειρόντες, conterent יכוכך *Incer. Gen.* 3. 15. *Verisimile est germanam lectionem esse* τείλει, *ut habet Coislinianus Codex erasa Interpretis nomine.* τελεταὶ, initiationes, sacra קדשים *Symmachus,* 4. *Reg.* 23. 7.

Τειχίζω, muris cingo; τειχίζων גדר *Symmac. Hesai.* 58. 12. τετειχισμένη, murata מבצר *Sym.* 1. *Reg.* 6. 18. ἐτείχισε,

ἐτελείωσε חִסַּר *Symmachus*, *Pſalm.* 5. 13.

Τεῖχος, murus שׁוּר *Incert. Gen.* 16. 7. *Item Aquila*, *Symm. Gen.* 49. 6. *Item* קִיר *Theod. Joſ.* 2. 15. *Symm. Heſai.* 16. 11.

Τεκνον, filius בֵּן *A. Pſal.* 2. 7. τέκνα, filii בְּנֵי *S. Th. Job* 17. 5. *Item* בְּעִיר *Incer. Num.* 20. 4. *Item* טַף *Inc. Deut.* 29. 11.

Τεκνοποιεῖν, filios procreare בָּנָה *Incert. Gen.* 16. 2.

Τεκνῶμαι, filios ſuſcipio, ἐάνπερ τεκνωθῶ, ſi filios ſuſcipiam, *Sym. Gen.* 16. 2. *in Appendice.*

Τεκταίνειν, fabricari חָרַשׁ *Aquila*, *Symmach. Theod. Prov.* 12. 20.

Τέκτων, faber חָרָשׁ *S. Th. Job* 41. 21.

Τελαμῶνας, faſcias שְׁבִיסִים *A. Heſai.* 3. 18.

Τέλειος, perfectus אִשֵּׁי *Theod. Sexta Editio*, *Pſalm.* 2. 3. *Item* תָּמִים *A. Pſal.* 17. 31. & 18. 8. *Inc. Gen.* 17. 1. *Item* τέλειον רָצוֹן *Th. Malach.* 2. 13.

Τελειότης, perfectio תְּמוּת *S. Job* 12. 2. תָּמִים *Sym. Deuter.* 33. 8. *Pſalm.* 83. 13. τελειότητες תְּמִים *Reliqui*, *Exod.* 28. 30. *Item A. Th. Levit.* 8. 8. *Item* תֻּמָּה *Heb. Interp. Job* 2. 3.

Τελεῖν, conſummare תָּם *Inc. Num.* 14. 31. τέλειον, perfice תַּסֵּךְ *Theodotio*, *Pſalm.* 16. 5. ἐτελειώθησαν וַתִּתַּם *Incert.* 1. *Reg.* 16. 11. ἐτελειώθη תַּם *A. Deut.* 2. 14. *in Appendice.*

Τελειώματα, perfectiones תְּמוּת *A. Job* 12. 2.

Τελείωσις, perfectio; τελειώσεως αὐτῶν תָּמָם *Aquila*, *Deuter.* 31. 24. *in Appendice.* τελειώσεις, perfectiones תְּמִים *A. Th. Levit.* 8. 8.

Τελείωσις ἐπιοχῆς, perfectio retentionis עֲצֶרֶת *Samaritanus*, *Num.* 29. 35.

Τέλεον, penitus נֶצַח *A. Pſalm.* 12. 2.

Τελεσφόρησις, fructificare facies תְּבִן *Symm. Pſalm.* 64. 10.

Τελεταί, initiationes, ſacra קְדֵשִׁים *S.* 4. *Reg.* 23. 7.

Τελέω, perficio; ἐτελέσθησαν כָּלָה *A. Pſal.* 68. 4.

Τελέμενοι, כְּלוֹת *Aquila*, *Deuter.* 28. 32. *in Appendice.*

Τελευτάω, morior; τελευτάτω, moriatur יָמוּת *Levit.* 24. 16.

Τελευταῖον, ultimum קְצֵה *Aq. Joſ.* 15. 21. *Aq. Pſal.* 60. 3. τελευταία, noviſſima, ultima אַחֲרִית *Symmachus*, *Eccleſ.* 9. 3.

Τελευτὴ, mors מָוֶת *Symm. Joſua* 2. 1.

Τέλμα, cœnum, *Incer. Pſal.* 134. 7.

Τέλος, finis קֵץ *Aq. Gen.* 6. 13. קְצֵה *Theodotio*, *Joſ.* 15. 21. *Aq. Job* 6. 11. & 28. 3. τέλος נִצָּח *Sym. Pſalm.* 43. 24.

Τέλος, impenſa רֹאשׁ *Inc. Samarit. Num.* 31. 26.

Τεμένη, delubra תִּכוּנִים *Aq. Th. Ezech.* 6. 3. *Aq. S. Th. Heſai.* 27. 9.

Τέμνω, ſecco; τετμημένος סָס *Symmachus*, *Heſai.* 10. 18.

Τετραυχενίω, *vel* τετραυχενίων τετραυχενίους, decollabis, *vel* cervicem truncabis וְעָרַפְתָּ *Aquila*, *Exod.* 34. 20.

Τετραύω, *al.* τετρούω, *al.* τετραυχενίω, decollo עָרַף *A. Exod.* 13. 13.

Τένων, tendon כַּפֹּרֶת *Aq.* 1. *Reg.* 4. 18. *Item* עֹרֶף *Hebraus Interpr. Job* 16. 12. *Aq. Deuter.* 9. 6. *in Appendice.*

Τέρας, prodigium מוֹפֵת *Sym. Pſalm.* 70. 7. *Aquila*, *Zach.* 3. 8.

Τεράστια, prodigia נִפְלָאוֹת *S. Pſ.* 39. 6. & 76. 12. פֶּלֶא *Pſalm.* 87. 11. *S. Pſal.* 118. 18.

Τερατεύεσθαι, portentoſi נִפְלָאִים *S. Num.* 13. 34.

Τερέβινθος, terebinthus אֵלָה *Incer.* 1. *Reg.* 21. 9. *Aq. Oſee* 4. 13.

Τέρετρον· ἐν τερέτρῳ, in terebro בְּמַקְבֻּת *Sym. Heſai.* 44. 12.

Τερπνὸς, jucundus נָעִים *Sexta Editio*, *Cant.* 1. 16.

Τερπνότης, jucunditas מַנְעַם *Inc. Pſal.* 140. 4.

Τέρπω, delecto; ἐτέρπετο שִׁעֲשְׁעִים *S. Pſal.* 118. 143. καὶ ἐτέρφθη, & delectatus eſt וַתְּשַׁע *Sym. Gen.* 4. 4.

Τερψις, delectatio רִנָּה *Incert.* 3. *Reg.* 8. 28.

Τέταρτος, quartus רְבִיעִי

Τετράμηνον, quatuor menſium ſpatium אַרְבָּעָה חֳדָשִׁים *Incer. Jud.* 19. 2.

Τετραπλασίως, quadrupliciter אַרְבְּעָתַיִם *A. S.* 2. *Reg.* 12. 5.

Τεῦχος, libet מְגִלַּת *S. Pſalm.* 39. 8. *Item* גִּלָּיוֹן *Sym. Heſai.* 8. 1.

Τέχνη, ars חֹרֶשׁ *Incert. Exod.* 31. 4. *ſuſpectum.*

Τεχνίτης, artifex חָרָשׁ *A. Oſee* 8. 6.

Τηγανίτης, ſartaginarius, *Incert.* 1. *Paral.* 9. 31.

Τήκω, tabeſco; τηκόντων, tabeſcent יִמַּקּוּ *Tres Interp. Levit.* 26. 39. *Aquila*, *Symmachus*, *Theodotio*, *Heſai.* 34. 4. τηκόντων, tabeſcet יִמַּס *Reliqui*, *Heſai.* 19. 1. *Aq. Pſal.* 57. 8.

Τηλαυγὴς, lucidus בָּחִיר *A. Job* 37. 21. τηλαυγὴς בְּהִרָה *A. Levit.* 13. 4.

Τηλαύγημα, fulgor, ſplendor בְּהֶרֶת *Symmac. Levit.* 13. 28.

Τημελῶ, curo; τημελήσει תִּמְהַל *Symmachus*, *Pſalm.* 30. 4.

Τηρῶ, cuſtodio, ſervo; τηρήσει, ſervabit וְהִסְגִּיר *A. Levit.* 13. 26. τηρῆτε, ſervabis תִּסְגֹּר *Incert. Levit.* 19. 18. τετήρηται שָׁמוּר *S.* 1. *Reg.* 9. 24.

Τιάρα, tiara כֶּתֶר *Incert. Ezech.* 23. 15. ἐν τιάρᾳ, in tiara, *vel* cum tiara מִכְרָכָר *S.* 2. *Reg.* 6. 13.

Τίθημι, pono; ἔθετο, poſuit וַיָּשֶׂם *Th. Jud.* 1. 28. & *Omnes paſſim* ἔθηκεν שָׁת *Aq. Gen.* 4. 25.

Τιθηνίζόμενον, lactens יוֹנֵק *A. Heſai.* 55. 2.

Τιθήνη, nutrix מֵנֶקֶת *Aquila*, *Geneſ.* 24. 59. *in Appendice.*

Τιθηνήματα, nutricia אֹמֶן *Aq. Prov.* 8. 30.

Τίκτω, pario; τίκτουσι, pariunt יָלַד *S. Exod.* 1. 19. *Inc. Exod.* 6. 20. & *ſic Omnes paſſim.* τεκοῦσα יוֹלֶדֶת *S. Job* 15. 4. τίκτουσι, pariunt עָלוֹת *Aq. Gen.* 33. 13. *in Appendice.*

Τιμάω, honoro; τιμήσεις תְּהַדֵּר *S. Exod.* 23. 3. τιμᾷ מְכַבֵּד *Aq. Symmach.* 2. *Reg.* 10. 3. τιμηθήσῃ, honorabitur וְיֻקַּר *A. Pſal.* 71. 14. ἐτίμησα, honoravi וָאֲכַבֵּד *S.* 3. *Reg.* 25. 35.

Τίμημα, pretium עֶרְכּוֹ *S. Job* 28. 13.

Τίμιος, pretioſus; τιμία יָקָר *A. Theod. Prov.* 1. 13. τίμιον יְקָר *S. Prov.* 1. 13. *S. Pſal.* 35. 8. τίμιον ἔσται, pretioſum erit וְיֻקַּר *S. Pſal.* 71. 14. *Pſ.* 138. 17.

Τιμωρῶ, punio, ulciſcor; ἐτιμωρήσατο שָׁרַשׁ *Th. Jud.* 5. 14. τιμωρήσομαι וְנִקַּמְתִּי *Incert.* 2. *Reg.* 14. 24. *Symmachus*, *Sexta Editio*, *Pſalm.* 8. 3. & *Symmac. Pſal.* 43. 17.

Τιμωρία, ultio; vindicta נְקָמָה *S. Pſ.* 17. 48. שְׁלוֹמִים *S. Pſal.* 68. 23.

Τινάσσω, excutio; τινάξατε נָטַשׁ *Inceriti*, 1. *Reg.* 10. 2.

TON TIPEA, animalis genus, *Levit.* 11. *Vide in notis Appendicis ad hoc Caput Leviticie*

Τιτὰν τιτάνου רְאֵמִים *Incert.* 2. *Reg.* 23. 13.

Τιτθὴ, nutrix מֵנֶקֶת *A. Gen.* 24. 59.

Τιτθοὶ, ubera דַּדִּי *A. Prov.* 5. 19. *Prov.* 7. 18. *Incert. Ezech.* 23. 3.

Τιτρώσκω, vulnero; τετρωμένοι חֲלָלִים *S. Pſal.* 87. 6. τετρωμένων, *S. Job* 39. 30. τίτρωμαι חוֹלַת *S. Cant.* 2. 5. ἐτρώθη חָלָל *S. Thren.* 4. 6.

Τίω, vindico; τίσασθαι לְהִנָּקֵם *Symmachus*, 1. *Reg.* 18. 25.

Τμηδὸν, ſucciſi, præciſi ut *Symmachus*, *Pſalm.* 89. 10.

Τοιγαροῦν, quapropter גַּם *A. Th. Job* 7. 11.

Τοῖχος, murus קִיר *Incer. Levit.* 1. 15. *Incert.* 3. *Reg.* 14. 10.

Τοξεῦν, קֶשֶׁת τοξῶν מַדְרֵךְ *Aquila*, *Sym. Theodotio*, *Oſee* 9. 11.

Τολμῶ· ἐτόλμησε, obduravit עָזָה *Sym. Prov.* 7. 13. *Vide locum ibi.*

Τόμος, tomus מְגִלַּת *S. Jerem.* 36. 2.

Τοξυρεὺς, ſuſurro נִרְגָּן *Aq. Prov.* 16. 28. & 26. v. 2. 22.

Τόξευμα, ſagitta, *vel* arcus קֶשֶׁת *S. Pſalm.* 39. 6.

τόξευμα, ſagitta חצה *Samaritanus*, *Geneſ.* 49. 24.
Τοξεύμενος, ſagittis confixus ירה *Th. Exod.* 19. 13.
Τοξίδες, arcuatæ feneſtellæ אשכורת *Symmachus*, *Ezech.* 40. 16.
Τόξον, arcus חץ *Sym. Pſalm.* 63. 4.
Τοξότης, ſagittarius בעל־חצה *Symmac. Job* 41. 19.
Τοξοταί [*ſic*] המורים *Th.* 1. *Reg.* 31. 3.
Τόποι, locus מקום *Omnes paſſim.*
Τορευτά, tornatilia מקשה *Incer. Exod.* 37. 7.
Τραγάναρίαι, ſentes ברקנים *A. Jud.* 8. 7.
Τραγάμαξα, bellaria מטגד *A. Deut.* 33. 15.
Τράγος, hircus, caper עתיד *Inc. Lev.* 6. 5. & 7. *Lev.* 16. 5. & 8. *Item* עתוד *Incer. Levit.* 16. 8. 15. & *ſeqq.* איל *Reliqui*, *Pſal.* 65. 15. τράγων עתודים *Sym. Heſai.* 34. 6. *Syrus*, *Jerem.* 50. 8. עתוד *A.* τράγον ἀπολελυμένος εἰς τὴν ἔρημον, hircus dimiſſus in deſertum, *S.* τράγος ἀπερχόμενος, hircus diſcedens, *Levit.* 16. 8.
Τρανά, perſpicua צהות *Symmach. Heſai.* 32. 4.
Τράπεζα, menſa שלחן *Incert. Job* 36. 16. *Symmach. Pſalm.* 68. 23. *Aquila*, *Symmach. Theodotio*, *Heſai.* 28. 8.
Τραῦμα, vulnus מכתש *Incert. Jud.* 15. 19. פצע *Aq. Theod. Prov.* 20 30. *S. Heſai.* 1. 6.
Τραυματίας, vulneratus פצוע *A. Deut.* 23. 1. *in Appendice.* τραυματίαι, vulnerati חללים *Incert. Jerem.* 51. 47. & *Ezech.* 32. 23. τραυματιῶν חלל *A.* 2. *Reg.* 1. 19.
Τραυματίζω, vulnero, vulnus infligo; τραυματιζόντων, vulnerantium מחלל *Incert. Ezech.* 28. 9.
Τραχηλοκοπέω, decollo, trunco; τραχηλοκοπήσεις ערפת *Sym. Exod.* 34. 20.
Τράχηλος, collum ערף *Incert.* 2. *Paralip.* 30. 8. צואר *Symmac. Pſalm.* 73. 6. *A. S. Cant.* 4. 9.
Τρέω, *vel* τιτράινω, perforo; τρήσεις, perforabis תקב *Th. Job* 40. 21. *Th. Heſai.* 36. 6.
Τρέπω, verto; ἐτράπη, verſus eſt, *Symmachus*, 1. *Reg.* 14. 32.
Τριακοντά, triginta שלשים *A. Gen.* 5. 5.
Τριβαλῶ, attero; ἐτριβανίθλω עתקה *Symmach. Pſal.* 6. 8.
Τρίβος, ארח *A. Job* 30. 12. *S. Prov.* 10. 7. τρίβοι נתבות *ſemitæ*, *Th. Jud.* 5. 6.
Τρίβολος, tribulus; τρίβολοι, tribuli ברקנים *Symm. Ind.* 8. 7. חרוץ *Th. Heſai.* 28. 27.
Τρίβω, tero; τρίβων מוללי *A. Prov.* 6. 13.
Τρυχὸς, paries, murus קיר *Incert.* 1. *Reg.* 25. 21. *Quid ſit, vide notam* 3. *Reg.* 7. 9.
Τρισσὸς, trimus, triennis; τρισσῶν שלישה *A. Jerem.* 48. 34.
Τρίζω, τρίζω, τρίζιον, ſtridebo מעיק *Incer. Amos* 2. 13.
Τρίμις, tritemis צי *A. Heſai.* 33. 21.
Τρίαινα, tridens; τριαίνῃ, tridentem מחרשת *A.* 1. *Reg.* 13. 20.
Τριπλόω, triplico; τετριπλωμένος, triplicatus משלש *S. Eccleſ.* 4. 12.
Τριστοιχὶς, tridens; τριστοίχιν, tridentibus לשלש קלשון *Incert.* 1. *Reg.* 13. 21.
Τρισμὸς, ſtridor מעקה *Aq. Pſalm.* 65. 12.
Τριτεύω, tertiare, tribus vicibus repetere; ἐτριτεύσαν השלישית *Incer.* 2. *Reg.* 18. 2.
Τριστάτης, triſtata, *vel* tribunus, dux; τριστατῶν שלישים *S. Ezech.* 23. 15. *Incert. Exod.* 15. 4.
Τριστοία, triplex contignatio שלשים *Symmac. Gen.* 6. 16. משלשת *S. Ezech.* 42. 6.
Τρίσυμος שלש *A. Heſai.* 40. 12. *Vide locum ipſum.*
Τρίτος, tertius שלשי *Aquila*, *Symmach. Theodot. Gen.* 1. 13.

Τρίχινος, capillacea עזים *Aq. Th. Exod.* 26. 7. *in Appendice.*
Τριχῶ· ἐκ ἐτριχίσαν αὐτὰς לא סערום *A. Deut.* 32. 17. *in Append. id eſt*, non depilaverunt eos; *ſic ad litteram*: *melius*, non horruerunt eos.
Τριχῶν, piloſus; τριχῶσιν (*ſic*) שעירים *Aquila*, *Lev.* 17. 7. *Incer. Joſ.* 15. 14. *Aq. Sym. Heſai.* 34. 14. τριχῶσα, *A. Heſai.* 13. 21. Εἰς τριχῶσιν, piloſis לשעירים *Aquila*, *Sym. Levit.* 17. 7. *in Append. Aq.* τριχῶσα, *Deut.* 32. 2. *in Appendice.*
Τρίχω· τετριχωμένος, piloſus שעיר *S. Gen.* 25. 25. *in Appendice.*
Τρίχωμα, capillitium שער *A. Levit.* 13. 36.
Τρόμος, tremor; τρόμῳ τρομέσουσι, tremore trement, *A. Eccleſ.* 12. 5.
Τρόπαιον, tropæum יד *S. Reg.* 8. 3.
Τροπὴ, converſio מחץ *Aquila*, *Job* 37. 18.
Τρόπος, modus, mos טעם *Sym. Pſal.* 33. 2. ἐν τρόπῳ, quemadmodum כאשר *Th. Jud.* 18. 9.
Τρέπω, in fugam verto; ἐτρέψατο, fugavit ויהם *Incer. Jud.* 4. 23. τρεπόμενος נגף *Deut. Sym.* 28. 25. *Item S.* 2. *Reg.* 2. 17. & ἐτρεπώθη וינגף
Τροφὴ, cibus, eſca אכל *S. Job* 20. 21. *S. Job* 36. 31. בר *Sym. Pſalm.* 64. 14. ברות *Symm. Pſal.* 68. 22? מכלת *Symmac.* 3. *Reg.* 5. 11. *Item* לחם *Aq. Gen.* 47. 12. *in Appendice.*
Τρόφις, ὁ, nutrix מניקת *S. Gen.* 24. 49. *Item* τρόφος *maſculin.* איש *A. Deut.* 1. 31.
Τροχὸς, rota גלגל *Omnes*, *Pſalm.* 76. 19. *A. Ezech.* 10. 13. אופנים *A. Th. Ezech.* 1. 19.
Τρυβλία, *idem quod* φυσκάδες, acetra, *Exod.* 25. 38. *in nota Append.*
Τρυγάω, vindemio; τρυγήσουσι המאר *Deuteronom.* 24. 20.
Τρυγητὸς, vindemia בציר *S. Heſai.* 24. 13.
Τρυγία, ſex טבר *Symm. Pſal.* 74. 9. τρυγίαν שמנים *S. Heſai.* 25. 6.
Τρυμαλιὰ, foramen מקבת *S. Heſai.* 51. 1. τρυμαλιὰς מנוחרת *Incert. Jud.* 6. 2.
Τρυφαφεμὸς, cælatura אקדה *A. Heſai.* 54. 1.
Τρυπάω, perforo; τρυπηθήσεται, perforabitur ינקב *S. Job* 40. 19.
Τρύπη, vulnus המכה *Incer.* 3. *Reg.* 22. 35.
Τρυφερία, voluptas, deliciæ ערנה *A. Gen.* 18. 12. *A.* 1. *Reg.* 15. 32.
Τρυφὴ, voluptas מערנים *A. Gen.* 49. 20. *in Append. Sym. Th. Prov.* 29. 17. τρυφὰς תענגות *Aquila*, *Eccleſ.* 2. 8. *A. Cant.* 7. 7. τρυφὴς ערנים *Aquila*, *Symmach.* 2. *Reg.* 1. 24. התענג *Aquila*, *Deuteron.* 28. 56. *in Appendice.*
Τρυφητὰς, voluptuarius רך *A. Deut.* 28. 54. τρυφητῶν סרוחים *S. Amos* 6. 7.
Τρῶσις, vulnus חלות *Symm. Pſal.* 76. 11. *Item* מחלח *Sym. Cant.* 7. 1.
Τύμπανον, tympanum תף *A. S. Pſal.* 80. 3. *Incer. Heſai.* 5. 12.
Τύπτω, percutio; τύπτων מכה *Incer. Levit.* 24. 18. *Item S.* 2. *Reg.* 5. 8.
Τύραννος, tyrannus שוט *A. Ezech.* 23. 23. τυράννων, tyrannorum פרתמים *Aquila Secunda Editio*, *Dan.* 1. 3.
Τυφλὸς, cæcus עור *Symmachus*, *Heſaiæ* 4. 2. & 19. & *paſſim* זב *Aq.* 2. *Reg.* 3. 29. *Sed hæc interpretatio ſuſpecta, vel aliud legit Aquila.*
Τυφὼν, typhon, turbo קימור *Incert. Pſal.* 148. 8. τυφῶνα אחים *A. Heſai.* 13. 21.

Υ

Υ'Αινα, hyæna; ὑαινῶν, hyænarum צבעים *Aquila*, 1. *Reg.* 13. 18.

Υ'ακινθος, hyacinthus, *lapis pretiosus* תרשיש *Symm. Exod.* 28. 20. *S. Cant.* 5. 14. *Aq. Symm. Theodotio.*

Υ'ακινθος, hyacinthus תכלת *Exod.* 35. 23. & 35. *Th. Jerem.* 10. 10. *Aquila, Ezech.* 1. 16. & 10. 9. *Theodot. Exod.* 28. 6.

Υ'ακινθινος, hyacinthinus תחש *Samaritanus, Numer.* 4. 25. *Item* תכלת *Incert. Exod.* 28. 28.

Υ'βρίζων, contumeliâ afficere חרף *Inc.* 1. *Reg.* 17. 10.

Υ'βρις, injuria, contumelia גנות *S. Prov.* 6. 33. *Item* גנאן *Th. Hesai.* 13. 11.

Υ'γιαίνω · εἰ ὑγιαίνει, si bene habet לשלום *Alia Ed.* 2. *Reg.* 11. 7. & 2. *Reg.* 18. 32. ὑγιάζει להרפא *Aq. Deut.* 28. 35. *in Appendice.*

Υ'γραίνω, madesco; ὑγράνθητι, *Th. Job* 24. 8.

Υ'γιὴς, sanum, sanitas טוב *S. Hesai.* 1. 6.

Υ'γρασία, humor, *Hebr. Int. Ezech.* 16. 6.

Υ'δραγώγιον, aquæ ductus אמה *Aq.* 2. *Reg.* 8. 1.

Υ'δραγωγὶς, aquæ ductus אמה *Th.* 2. *Reg.* 2. 24. *Item* תעלת *A. Th. Job* 38. 25.

Υ'δρεύματα, aquationes יגבים *Th. Jerem.* 39. 10.

Υ'δρίαι, hydriæ כדים *Reliqui, Jud.* 7. 16. *A. Jerem.* 52. 19. *Item* ὑδρίαις מסגות *Aq. Symm.* 3. *Reg.* 7. 50.

Υ'δρωπικία, *Symmachus, Osee* 5. 10. *Consule locum ibidem.*

Υ'δωρ, aqua מים *Omnes passim.*

Υ'ετεύω, pluere, pluviâ irrigare להמטיר *Theodotio, Job* 38. 26.

Υ'ετὸς, pluvia מטר *Theodot.* 2. *Reg.* 1. 21. *Symmac. Job* 37. 6. *Aquila, Symmachus, Job* 38. 28. *Aquila, Psalm.* 71. 6.

Υ'ὸς, filius בן *Omnes*, υἱὸς δεξιᾶς, filius dexteræ בנימן *S. Gen.* 35. 18.

Υ'λη, sylva חרשה *Aq.* 1. *Reg.* 23. 15.

Υ'λομανῶσι, frondibus exuberans בוקק *Symmachus, Osee* 10. 6.

Υ'λοχαρήσει, luxuriabitur ramis תזרח *Aquila, Hesai.* 35. 1.

Υ'μνέω, laudo, celebro; ὑμνήσω לך *A. Psalm.* 10. *sec. Hebr.* 3. *S. Psal.* 43. 9. *A. S. Psal.* 55. 5. ὑμνῶμεν, *Sym. Psalm.* 43. 9. *Aq. Psalm.* 77. 63. *Aquila, Prov.* 31. 30. ὑμνήσω אהוד *Sym. Psalm.* 27. 7. ὑμνήσω ארנן *S. Psalm.* 58. 17.

Υ'μνος, laus, hymnus תהלה *A. Psal.* 32. 1. *A. Hes.* 42. 8. *S. Ps.* 9. 15.

Υ'μνητὸς, laudabilis מהלל *Reliqui, Psal.* 47. 2.

Υ'μνολογῶν חולל *S. Psalm.* 55. 11.

Υ'μνολογία, hymnorum cantus תרועה *Sym. Job* 33. 26. תרנין *Psalm.* 64. 9. ὑμνολογίαις, hymnorum cantus, hymni רממות *Incert. Psalm.* 149. 6.

Υ'μνωδῶδαι, hymnum facere; ὑμνωδήσαμεν אהלל *S. Psalm.* 55. 11.

Υ'μνος, hymnus, laus, canticum תהלה *Aq. Sym. Th. Psal.* 21. 4. תוד *S. Psalm.* 103. 1. ὕμνοι, hymni צניות *Th. Psalm.* 4. 1. & *in aliis titulis Psalmorum.*

Υ'ος, vomer מחרשת *S.* 1. *Reg.* 13. 20.

Υ'ποκεφάλαια, pulvinaria כסתות *S. Ezech.* 13. 18.

Υ'πακοὴ, obsequentia משמעת *A.* 2. *Reg.* 23. 23.

Υ'πακούω, obedio, *vel* respondeo שמע *Incert. Gen.* 34. 17 *Ino. Exod.* 18. 24. *Item* τὸ ὑπακοὲν משמעת *Inc.* 1. *Reg.* 22. 14. ὑπακούσῃ ענני *Symmac. Theodotio, Job* 9. 3. *ubi significat*, respondebit ei, *ut & Theodot. Job* 9. 16.

Υ'παναχωρῶν, secedere ברח *Genes.* 16. 6. *in Appendice.*

Υ'πάρξις, substantia חון *A. Th. Prov.* 1. 13. *Aquila, Proverb.* 8. 18. *Cant.* 8. 7. *Sym. Psal.* 43. 13. קנין *Inc. Ezech.* 38. 13.

Υ'παρχοι, principes רוגים *Incert. Jud.* 5. 3. *Symmac. Psalm.* 2. 2.

Υ'πάρχω · ὑπὶς ὑπάρξω, non ultra existam, *S. Job* 7. 21 ὑπάρχει μοι ישרי *Incert. Jud.* 19. 19.

Υ'πανχένια, cervicalia מספחות *Sym. Ezech.* 13. 18.

Υ'πεδίδωμι, cedo; ὑπεδόθη, cedas תתן *Symmach. Ezech.* 3. 9.

Υ'πεξαιρέω, eruo, eripio; ὑπεξαιρεθήσεται, eruetur ירשך *A. Job* 21. 30.

Υ'πὲρ, super בעד *Symmac. Job* 2. 4. ὑπὲρ ὑμᾶς מכם *Incert. Deut.* 1. 17.

Υ'περαίτιλω · ὑπερείτιλας, diitulisti; *forte melius*, despexisti התעברת *A. Psal.* 88. 39.

Υ'περαίρω, superextollo; ὑπερηφάνια, eminentia גביש *Sym. Job* 28. 18. ὑπεραίρει וישגב *Aquila, Ps.* 106. 41.

Υ'περασπίζων, protegens מגן *Symmachus, Theodotio, Hesai.* 31. 5.

Υ'περασπισμὸς, protectio מגן *Omnes, Psalm.* 17. 36. *Sym. Psalm.* 83. 12.

Υ'περασπιστὴρ, protector מגן *Sexta Editio, Psalm.* 17. 36.

Υ'περασπιστὴς, protector, *Theod. Psal.* 7. 11. *S. Th. Psalm.* 46. 10.

Υ'περβαίνω · ὑπερβὰν, transcendit פשח *S. Levit.* 13. 8. מתעבר *A. S. Th. Prov.* 10. 2.

Υ'περβάλλω · ὑπερβάλλουσι, exuperantibus גבלאות *S. Th. Psal.* 130. 1. *S. Psal.* 138. 6.

Υ'πέρβασις, transitio פסח *A. Exod.* 12. 11.

Υ'περδικάζω, judicare pro aliquo ריב *A. Psal.* 9. 5. *S. Psalm.* 42. 1.

Υ'περμάχω, in lite defendo; ὑπερμαχοῦντας, *Symmac. Psal.* 67. 6.

Υ'πέρεισμα, sustentaculum כמך *Symmachus, Psalm.* 53. 6.

Υ'περιδὼν, despicio; ὑπεῖδεν, despexit התעבר *Sym. Psal.* 77. 62.

Υ'περισσεύω, redundare פרץ *Incer. Prov.* 3. 10.

Υ'περισσὸς, supereffundit יפיק *A. Prov.* 12. 2. ὑπερισχύοντες אדירים *Incert. Jud.* 5. 23.

Υ'περισχύσεις, supereffusiones אפיקי *A. Job* 41. 6.

Υ'περύψωσις, superexaltatio משגב *A. Psalm.* 47. 4.

Υ'περεπιθυμέω, supra modum desidero; ὑπερεπεθύμησα, summe desideravi האבתי *S. Psal.* 118. 174.

Υ'πτιάζω, ferveo; ὑπτιάζει פחו *Symmachus, Genes.* 49. 3.

Υ'περφανεύω, superbio; ὑπερηφανεύσατο זדו *tres Interpr. Exod.* 18. 11. ὑπερφανεύσεται יזידון *Aquila, Deut.* 17. 13. *in Appendice.* & *A.* 18. 20. *in Appendice.*

Υ'περφανία, superbia גאות *A. Quinta & Sexta Editio, Psalm.* 45. 4. רחב *Symmac. Psal.* 16. 4. גאון *Th. Osee* 7. 10. זדון *A. S. Th. Prov.* 13. 10.

Υ'περήφανος, superbus זד *A. S. Psalm.* 18. 14. *A. S. Psal.* 118. 85. *Omnes, Psalm.* 85. 14. גבה *Theod. Job* 41. 25. ὑπερήφανοι, superbi אבירי *S. Ps.* 75. 5. ὑπερήφανος רם *Incert.* 2. *Reg.* 22. 28.

Υ'πέρθυρον, superliminare כשקוף *Aq. Exod.* 12. 7. ὑπερθύρια אילן *tres Int. Ezech.* 40. 21.

Υ'περισχύω, prævaleo, superior sum, supero; ὑπερισχύουσι, prævalent עצמו *Sym. Psalm.* 37. 20. ὑπερίσχυσε, prævalut יתאמן *S. Eccles.* 4. 12. ὑπερισχύσαι יאמן *S. Gen.* 25. 23. *in Appendice.*

Υ'περκείμενος, superjacens נשקף *Symmachus*, 1. *Reg.* 13. 18.

Υ'περνικᾷς, judicio superes, *A. Psal.* 50. 6.

Υ'πομαχέω, pugno, propugno; ὑπερεμάχησεν גאל *S. Psal.* 77. 35. ὑπομαχοῦσι יריב *Symm. Hesai.* 51. 23. & 63. 1. ὑπερμαχοῦσι, propugnabunt רב *Symm. Deuter.* 33. 7.

Υ'πομάχησις, propugnatio מסח *Symmachus, Exod.* 12. 11.

Υ'πομαχοῦσι (*sic*) יריב *S. Osee* 10. 6.

Υ'πομεγέθης, maximus, excellentissimus אדיר *A. Ps.* 35. 3. *A. S. Psal.* 75. 5. *Psal.* 92. 4. ὑπερμεγέθη גבלאות

Theodotio, *Job* 9. 10. נפלאות *Sym. 2. Reg.* 7. 23.

Τ' ὑπερύψηλος, excelsa magnitudo רוב *A. Pſal.* 8. 2.

Τ' ὑπερλίαν, vehementer, admodum מלילית *Theod. Heſai.* 28. 7.

Τ' ὑπερον, piſtillum עלי *A. Th. Prov.* 27. 22.

Τ' ὑπερόντημαι· ὑπερήφανοι תואה *Inc. Deut.* 22. 4.

Τ' ὑπερεία, extremus finis שבלה *Incer. Joſ.* 15. 33.

Τ' ὑπερημένος, deſpectus השלמה *Sym. Job* 28. 11.

Τ' ὑπερχὴ· εἰς ὑπεροχὴν, in excellentiam, *vel* in ſublimitatem גבהה *Incer. 1. Reg.* 2. 3.

Τ' ὑπερόχωμα, eminentia, locus prominens; *Alii*, veſtibulum אולם *S. Exech.* 40. 21.

Τ' ὑφορὰς, deſpectio, *Inc. Levit.* 20. 4.

Τ' ὑφορίζει, differet יפרש *S. Levit.* 13. 11. *Item* ὑπερθήσῃ *A. Deut.* 3. 26. *in Appendice.*

Τ' ὑφορία, elatio גאון *Aquila*, *Prov.* 16. 18. *Aquila*, *Job* 37. 4.

Τ' ὑψορὶς, elevatio נשוא *A. Pſal.* 46. 5.

Τ' ὑφορὶς, ſuperbus; ὑφορῶν, ſuperborum גאותם *A. Pſal.* 122. 4

Τ' ὑφορῶσι· ὑπερφρόνησε, deſpexit אמאס *S Job* 31. 13. ὑπερόρασε נאור *S. Job* 41. 6.

Τ' ὑφορον, cœnaculum; ἐν τῷ ὑπερῴῳ αὐτοῦ, in cœnaculo ejus בעליתו *A. S.* 4. *Reg.* 1. 2.

Τ' ὑπηρετῶν, miniſtrare עבד *A. S. Gen.* 49. 15. *Sed eſt unius Symmachi, ut videas in Appendice.*

Τ' ὕπνος, ſomnus תרדמה *Incert. Geneſ.* 2. 21. שנת *Inc. Jud.* 16. 14. *Prov.* 20. 13. *Th. Job* 14. 12.

Τ' ὕπνωσαν· ὑπνώσαν, dormierunt ילינו *Theod. Jud.* 19. 4. *Incert.* 2. *Reg.* 19. 7. ὕπνωσεν, dormivit שנב *Incert.* 2. *Reg.* 4. 7. ὑπνώσω, dormiam אישנץ *A. Th. Pſ.* 12. 3. *Se Pſ.* 41. 24. *A. Oſee* 7. 6.

Τ' ὑπὸ, ſub תחת *S. Joſ.* 24. 26.

Τ' ὑποβαλλω, ſubjicio; ὑποβάλλει תפלתי *Symmachus*, *Job* 23. 4.

Τ' ὑπόγεια, ſubterranea שחתות *Symm. Pſalm.* 118. 85. ὑπόδειγμα, repræſentatio תבנית *Aquila*, *Deut.* 4. 17. *in Appendice.*

Τ' ὑποδείκνυμι, doceo הוריתי *Sym. Exod.* 4. 12. & 15. ὑποδείξαι αὐτοῖς לחותם *S. Ex.* 24. 12. ὑποδεῖξαι, *Inc. Ex.* 35. 34. *S. Pſ.* 24. 8. *S. Pſal.* 26. 11. *S. Pſ.* 31. 8. *Incer. Pſal.* 44. 5. *S. Pſ.* 85. 11. & *Pſ.* 118. 33. *S. Joel.* 3. 23.

Τ' ὑποδεικτὴς, commonſtrator מורה *Symmach. Pſal.* 83. 8.

Τ' ὑπόδημα, calceamentum נעל *S. Pſal.* 59. 10. *A. S. Heſai.* 5. 27. & 20. 2. *Inc. Gen.* 14. 23.

Τ' ὑποδιπλωσις, ſubduplicatio, *vel* duplicitas כפל *S. Job* 41. 4.

Τ' ὑποδύσει, ſubibit יבא *S. Job* 41. 4.

Τ' ὑποδύτας, ſubucula כתנת *Aquila*, *Sym. Theodotio*, *Levit.* 8. 13.

Τ' ὑποζύγια, ſubjugales, *id eſt*, aſini, *vel* jumenta ſubjugalia החמרים *S. Gen.* 36. 24. *Incer. Jud.* 1. 14. אתנות *Th. Jud.* 5. 10. *Th. Jud.* 19. 10.

Τ' ὑποθέματα, fulcimenta מכנות *A.* 3. *Reg.* 7. 27.

Τ' ὑποκάτω, ſub, *Omnes*, *Gen.* 1. 9. תחת *Aq. Joſ.* 24. 26. *S. Job* 9. 13.

Τ' ὑποκεῖμαι, ſubjicior; ὑποκεῖσθε, *S. Job* 16. 4.

Τ' ὑποκρινόμενος, diſſimulans נרגן *Symmachus*, *Prov.* 16. 28.

Τ' ὑπόκρισις, hypocriſis, ſimulatio חנף *Symm. Pſalm.* 34. 16.

Τ' ὑποκριτὴς, hypocrita חנף *Aquila*, *Theod. Job* 15. 34. *Aquila*, *Theod. Job* 20. 5. *A. S. Th. Prov.* 11. 9. ὑποκριτῶ, *S. Oſee* 6. 9.

Τ' ὑπολαμβάνω· ὑπέλαβες, ſuſpicatus es דמית *Aquila*, *Theodot. Septima Editio*, *Pſal.* 49. 21.

Τ' ὑπόλειμμα, reſiduum יתר *Incer. Job* 4. 21. שאר *A. S. Th. Heſai.* 11. 11.

Τ' ὑπολείπω, relinquo; ὑπολίπετε, relinquetis תורידו *Incer. Gen.* 12. 10. ὑπολειφθὲν משאר *Incer. Jud.* 4. 16. *Incer. Jud.* 6. 4. ὑπολελειμμένων שאר *Aquila*, 1. *Reg.* 9. 24. ὑπολοιφὸν, reſiduum שאר *S.* 2. *Reg.* 9. 24. *Item* ὑπολελειμμένῳ, *Incert.* 1. *Reg.* 2. 36. ὑπολείφθη יתר *Symmachus*, 1. *Reg.* 25. 34.

Τ' ὑπολύω· ὑπόλυσαι, ſolve של *S. Exod.* 3. 5.

Τ' ὑπομένω, manere, *S. Job* 3. 9. ὑπόμενε, mane בתר *Th. Job* 36. 2.

Τ' ὑπομονὴ, patientia תקות *A. Th. Job* 4. 6. & *Aq. Job* 6. 8. *Reliqui*, *Job* 17. 15. *Item* תוחלת *Sym. Prov.* 10. 28.

Τ' ὑποροθοῦσι, quæ corrigunt, quæ emendant אשרי *S. Pſalm.* 43. 19. & *Pſal.* 72. 2.

Τ' ὑπορύττω· ὑπόρυξαν, ſuffoderunt חפרו *Symm. Pſal.* 34. 7. כרו *S. Pſalm.* 118. 85.

Τ' ὑποσκελίζω, ſupplanto; ὑποσκελίσει, ſupplantabit טמלף *S. Prov.* 21. 12. ὑποσκελισθήσεται, ſupplantabitur יתגבר *Incert. Prov.* 20. 11. ὑποσκελίζω עקבה *Quinta Editio*, *Oſee* 6. 8.

Τ' ὑποσταθμὸς, ſubtractio שמטה *Aquila*, *Deut.* 15. 2. *in Appendice.*

Τ' ὑποστέλλω, ſubtraho; ὑποσταλήσεται, ſubtracti ſunt נשמטו *A. Pſal.* 140. 6.

Τ' ὑπόστασις, ſubſtantia תשורת *Incer.* 1. *Reg.* 9. 7. *Item* מצב *Incer.* 1. *Reg.* 13. 23. & *A.* 1. *Reg.* 14. 1.

Τ' ὑποστέλλει· ὑποστελλόσιν, ſubigentur, metuent יגורו *A. Job* 41. 16. & *Pſal.* 32. 8. *A. Th. Pſ.* 118. 39. יגר *A. S.* ὑποστελλόσῃ, 1. *Reg.* 18. 15.

Τ' ὑπόστημα, ſtatio נציב *A.* 1. *Reg.* 13. 3. ὑπόστημα, ſubſiſtentia מור *Th. Jerem.* 25. 22.

Τ' ὑποστηρίζει, fulcire רשת *A. Heſai.* 30. 4.

Τ' ὑποστίμματα, hypoſtimmata מוסד *Symmachus*, 2. *Reg.* 17. 28.

Τ' ὑποστρέφω· ὑπέστρεψε שוב *Syrus & Hebræus*, *Gen.* 8. 7. *S. Job* 39. 5. *S. Pſal.* 34. 13.

Τ' ὑπόστρωμα, ſubſtratum חמצע *Th. Heſai.* 28. 20. ὑποστρώματα כסות *S.* 2. *Reg.* 17. 28.

Τ' ὑποσχίζω, ſuffindo; ὑποσχίσει, ſpatio *Symmach. Heſai.* 28. 24.

Τ' ὑποτάττω, ſubjicio; ὑποτάξατε αὐτὴν כבשה *Omnes*, *Gen.* 1. 28. ὑποτάγη נכבשה *Inc. Joſ.* 18. 1. *A S.* 2. *Reg.* 8. 11. ὑποτάξει ירבר *S. Pſal.* 46. 4. ὑποτασσόμενα ענה *S. Heſai.* 31. 4.

Τ' ὑποτύφω· ὑποτυφθεν, ſuccendet, accendet תאה *Aq. S. Th. Prov.* 6. 27.

Τ' ὑπουργῶ, miniſtro; ὑπουργήσουσι ישרתו *Inc. Num.* 18. 2. ὑπουργόντες עבדת *A.* 2. *Reg.* 9. 10.

Τ' ὑπουργία, miniſterium צב *S. Num.* 7. 5.

Τ' ὑποφέρω, ſuſtineo; ὑπήνεγκατε שאו *Th. Job* 21. 3.

Τ' ὑποχωρῶ, ſecedo; ὑποχωρήσατε יאסנון *Symmachus*, *Pſalm.* 103. 22.

Τ' ὗς, ſus, porcus חזיר *S. Pſal.* 79. 14.

Τ' ὑσσὸς, hyſſus, *jaculi genus*. *In Notis ad cap.* 8. *Joſue.*

Τ' ὑστέρησε· ὑστέρησαν, vacavit יתקר *Symmachus*, 1. *Reg.* 20. 25. ὑστερήμενος חסר *Th. Prov.* 10. 13. ὑστέρησε, procraſtinavit ויחר *Incer.* 2. *Reg.* 20. 5.

Τ' ὑστέρημα, defectus מחסור *Th. Prov.* 11. 24. חסרון *S. Eccleſ.* 1. 15.

Τ' ὕστερον, poſtea אחרנים *A. Job* 18. 19. *Item* עקב *A. Amos* 4. 12.

Τ' φαίνειν, texere; ὕφαινε, *Aq. S. LXX. Th.* ארגים 4. *Reg.* 23. 7.

Τ' φαρίω· ὑφελῶν, ſubtrahetis תגרעו *Aquila*, *Exod.* 5. 19.

Τ' ὕφασμα, textura ארג *Incert. Jud.* 16. 14. *Item S. Job* 7. 6.

Τ' ὑφίσημι· ὑφέσουσι, ſuſtinebit תשיב *Symmac. Heſai.* 36. 9. ὑφεστῶσι לעמד *Reliqui*, 1. *Reg.* 6. 20. ὑφεστῶν יקם *Sym. Amos* 7. 2. ὑφίσασι הצג *A. Deut.* 28. 56. *in Appendice.*

Τ' ὑφὴ, textura ארגז *A.* 1. *Reg.* 6. 8.

Τ' ὑψηλὸς, altus, excelſus, ſublimis, editus; ὑψηλὰ ראמות *Symmac. Job* 15. 18. ὑψηλὰ עיי *Incert. Num.* 33. 44. ὑψηλῶν מרומי *Jud.* 5. 18. ὑψηλὸν נבעת *A. Jud.* 7. 1. τὸ ὑψηλὸν ὑψηλὸν גבעת האלהים *Symm.* 1. *Reg.* 10. 5. *Item* εἰς ὑψηλὸν במתח *Aquila*, 1. *Reg.* 9. 13. ὑψηλὰ בכות *S. Amos* 7. 9. *S. Th.* 2. *Reg.* 2. 18. *Aq.* 1. *Reg.* 9. 13. ὑψηλὸς רמים *Reliqui*, *Job* 22. 12.

Τ' ὑψηλότερος

ὑψηλότερος, sublimior, altior גבה *Symmachus, Eccles.* 5. 7.

ὑψιστος, altissimus עליון *Symmach. Psalm.* 9. 4. *Sic passim Omnes.*

ὑψηλοκαρδιῶ, elatus corde ארך־רוח *Symmachus, Eccles.* 7. 9.

ὕψος, excelsum, summitas נס *Sym. Num.* 21. 8. *in Append. Item* ὕψη מרומי *Aquila, Jud.* 5. 18. *& Prov.* 9. 3. *Aquila, Theod. Psal.* 7. 8. ὕψος הדר *Theodotio, Job* 40. 5. *Item* תל *Symmachus, Jos.* 11. 13. רם *Aquila, Psal.* 11. 9.

ὑψόω, levo, elevo, in altum tollo, extollo; ὑψώσει, levabit ירום *Levit. Incert.* 4. 8. ὑψωθὴ, elevatus רם *Aquila, Deut.* 8. 14. *Aq. Psal.* 26. 6. ὑψώσει יגבידו *S. Job* 5. 7. ὑψώσης תרומם *S. Job* 17. 4. ὕψωσεν נשא *Sym. Psalm.* 27. 9. ὑψώθη גבה *A. Psal.* 10. *secund. Hebr.* 4. ὑψωθῆ הרמתי *Incert.* 3. *Reg.* 14. 7. ὑψωθήτω יתנשאו *S. Psal.* 23. 7. ὑψωθήσεται ירום *S. Num.* 24. 7.

ὕψωμα, cacumen, summitas, sublimitas, vel ornamentum sublime מצנפת *Theodotio, Exod.* 28. 39. *Item* גבוה *Aquila, Deut.* 32. 13. *& גבה A.* 1. *Reg.* 9. 12. *& alibi, & A. Psal.* 17. 34. *Item* רומח *S. Ps.* 73. 5. *Item* מרומים *Aquila, Prov.* 10. 6.

ὕω, ὗσει, pluet ימטר *Incert. Psal.* 10. 6.

Φ

Φάβη פארת *Incert. Levit.* 19. 9. *Item Theod. Levit.* 19. 27.

φαγέδαινα, edacitatis morbus מכתמה *Aquila, Deut.* 7. 23. *& 28.* 20. *& A.* 1. *Reg.* 5. 11. *& 12.*

φαγεδαινάω, edacem facio; φαγεδαιόσει תשמה *Aq. Deut.* 7. 23. והמם ἐφαγεδαίνωσι (*sic*) *Incert.* 1. *Reg.* 7. 10.

φάγομαι, edo, comedo אכל *Sym. Gen.* 2. 17. *Incer. Levit.* 22. 6. *& Omnes passim.*

φαιδρύνω, lætifico ידשן *Incert. Psalm.* 19. 4.

φαίνω, appareo; φανῶ ואור *Aq. Exod.* 14. 20. τῷ φανῆναι, ad apparendum, ad lucendum להאיר *Aquila, Gen.* 1. 15. ἐφάνη ברוץ *Symm.* 1. *Reg.* 21. 6.

φαλακρόω, decalvo; φαλακρώσουσι, decalvabunt תקרחן *Theod. Ezech.* 27. 31.

φαλάκρωμα, calvities קרחת *Incer. Levit.* 13. 42. *Th. Ezech.* 27. 31.

φαλακρωσις, calvities קרחת *Aquila, Symmachus, Mich.* 1. 6.

φανερὰ, conspicua מענגה *Aq. Th. Jerem.* 6. 2. *Sed hæc lectio suspecta est, potius legas Græce* τρυφερὰ.

φανταζόμενοι, vana imaginantes חזים *Aquila, Th. Hesai.* 55. 10.

φάντασμα, phantasma; φαντάσματι בריאה *Incert. Num.* 16. 30.

φάραγξ, vallis גי *Aquila, Symmac.* 1. *Reg.* 13. 18. *S. Theodotio, 2. Reg.* 2. 24. *& S.* 4. *Reg.* 23. 10. *& גיא A. S.* 2. *Reg.* 8. 13. *Reliqui,* 1. *Reg.* 17. 3. *Item* נחל *S. Jud.* 5. 21. *&* 1. *Reg.* 30. 10. *Inc.* 1. *Reg.* 15. 5. *&* 17. 40. *Incertus, Psal.* 123. 4. *S. Cant.* 6. 10. *Item* שרטות *S. Th.* 4. *Reg.* 23. 4.

φάρια, indumenta בגדים *Incer. Levit.* 6. 11. *in Appendice bis.*

φαρέτρα, pharetra אשפות *Aq. S. Psalm.* 126. 5. *Item* וחציו *Incer.* 4. *Reg.* 11. 10. φαρέτρας *Symmac.* שלמי 2. *Reg.* 8. 7.

φαρμακεία, veneficium לחש *Th. Exod.* 7. 11. *&* 22. *&* φαρμακείαις בלחשיהם

φάρμακος, veneficus, præstigiator.

φαρμάκοις φαρμακευομένου, venefici veneficium edocti חבר חברים *Theod. Psal.* 57. 6.

φάρυγξ, palatum, guttur חך *Symmac. Theod. Prov.* 5. 3. *Sym. Cant.* 2. 3.

φατνὶ פכח *S. Num.* 9. 2.

φατνὶχ פכח *Theod. Exod.* 12. 11.

φάτνη, præsepe אבוס *Sym. Prov.* 14. 14.

φατνιζόμαι, in præsepe ponor; φατνίζεται, in præsepe ponitur אבוס *A. Prov.* 14. 4.

φατνισθήσεται, in præsepe ponetur אבוס *Th. Pr.* 14. 4.

φατνώσεις, laquearia כרותיו *Symmac. Cant.* 1. 17.

φαυλίζω· ἐφαυλίσθη, despectus est עולל *S. Threm.* 1. 13.

φαῦλος, improbus לשע *S. Psalm.* 74. 9.

φαῦσις, illuminatio; εἰς φαῦσιν למאור *S. Exod.* 35. 7.

φέγγος, splendor חדל *Aquila, Job* 41. 9. נגה *Aquila, Theod. Hesai.* 4. 5.

φέγγουσα, splendens, lucens והר *A. S. Ezech.* 8. 2.

φείδομαι, parco חמל ἐφείσω, pepercit, *A.* 1. *Reg.* 15. 15. *& A. Th.* 1. *Reg.* 23. 21. φειδόμενος חשך *Aq. S. Prov.* 11. 25. φείσεται, parcet חוש *A. Eccles.* 2. 25.

φέρω, fero; ἤνεγκεν ויבא *Sym. Gen.* 37. 2. *A. Deut.* 26. 2. φέρων נשא *Aquila*; 2. *Reg.* 14. 3.

φεύγω, fugio; ἔφυγον דרך *Inc.* 1. *Reg.* 14. 12. ἔφυγε חמלט *Sym.* 1. *Reg.* 22. 20. φεύγων נכס *Sym. Hesai.* 10. 18. φευξόμεθα ונמט *Incert. Jos.* 8. 6.

φέσὶ, Pascha פסח *A. Deut.* 16. 1. *in Appendice.*

φθάω, assequi, *Sym. Eccles.* 9. 11.

φθέγγω, loquor; φθέγξεσθε שיחו *Symm. Jud.* 5. 10. φθέγξεται יהגה *Aquila, Sym. Quinta & Sexta Edition. Psal.* 2. *& A. Hesai.* 59. 11.

φθέγματι, voce, loquelâ שפתים *S. Exod.* 6. 3. *in Append.* φθέγματα, *S. Psal.* 54. 16.

φθεῖρες, pediculi כנם *Incert. Exod.* 8. 16.

φθείρω, corrumpo; ἐφθαρμένοι, corrupti שחתת *Incer. Gen.* 41. 6. ἐφθάρη תשחת *S. Exod.* 8. 24. *in Appendice.*

φθογγὴ, vox רנה *Aquila, Job* 37. 2. *Hesai.* 59. 11. הגיון *Theodot. Psalm.* 9. 17.

φθονερὸς, invidus רע עין *Inc. Prov.* 28. 22.

φιάλη, phiala גביע *Sym. Gen.* 44. 2. φιάλας, phialas *Sym. Jerem.* 52. 19.

φιλανθρωπία, humanitas צדקה *Incert. Psal.* 111. 3.

φιλὶς (*sic*) compago ראש *Incert. Exod.* 26. 24.

φιλίσκῳ amo, oculor; φιλήσω, oculabor אשקה *S. Cant.* 8. 1.

φιλιάζω, amicus sum רחם *Inc. Jud.* 5. 30. ἐφιλίασεν תחרעני *Theodot. Psalm.* 59. 10. *Sym. Prov.* 22. 24.

φιλογεωργῶ, amans agriculturæ אוהב אדמה *Incer.* 2. *Paral.* 26. 10.

φιλονεικία, contendo; φιλονεικεῖν תתרר *Sym. Psal.* 36. 1. φιλονεικῶν למרות *S. Psal.* 77. 17.

φιλόνεικος, contentiosus מצרעת *Samarit.* lepra contentiosa & permanens, *Levit.* 13. 51. *Item* φιλόνεικος, contentiosus מרי *A. S. Th. Ezech.* 44. 6.

φιλοπονία, industria עבל *S. Eccles.* 2. 10.

φίλος, amicus חבר *Aquila*; *Eccles.* 4. 10. φίλη, amica רעית *Aq. Cant.* 1. 14. *&* 2. 2. φίλων, amici ידי *Th. Job* 42. 16. φίλος אהב *S. Psal.* 37. 12. φιλοτρόφῳ, amico nutrio; προφιλοτροφήσω, *Symmach.* 1. *Reg.* 28. 24.

φίλτρον, amor אהבה *S. Cant.* 2. 5.

φιμὸς, capistrum מתג *S. Prov.* 26. 3. *Item* מחסום *S. Psal.* 38. 2.

φιμόω, fræno; φιμῶν, fræuans אסם *Incer. Prov.* 17. 28. *Item* שכר *Theodotio Prov.* 26. 10.

φλεγμαίνω, inflammor; ἐφλεγμάτωσε עשתה *S. Ps.* 6. 8.

φλέγομαι, ardeo, inflammor; φλέγεται דלק *S. Psal.* 10. *secund. Hebr.* 2. φλεγόμενος, ardens בער *Sym. Ex.* 3. 2. *S. Hesai.* 30. 27.

φλέγω; ardeo; φλεγόντων; ardentium להטים *Sym. Psal.* 56. 5.

φλὴψ, vena מקור *A. Prov.* 18. 4. *A. Zach.* 13. 1.

φλιὰ, postis מזוזה *Inc.* 3. *Reg.* 6. 23. *Th. Prov.* 8. 34.

φλοιὸς; cortex מלוה *S. Job* 30. 4.

φλὸξ; flamma אש *S. Job* 18. 5. להט *S. Psal.* 103. 4. לחב *Incert. Hesai.* 30. 30. *Th. Jerem.* 48. 45. *A. Th.* 1. *Reg.* 17. 7. *ubi significat,* lamina; cuspis.

φλυκτίδες, vesicæ אבעבעת *Exod.* 9. 9. *A.* φλυκτίδες πεφλεγμέναι, vesicæ expansæ, *S.* φλυκτίδες ἐξανθοῦσαι, vesicæ efflorescentes *vel* tumentes; *Alius,* ζέουσαι, ferventes.

Φοβέομαι, φοβοῦμαι, timeo; ἐφοβοῦτο יראו *A. S.* ἐφοβήθη יתגונן *Inc. Exod.* 15. 14. φοβοῦσθαι ראות *Incer. Jud.* 14. 11. *Item Incer.* 1. *Reg.* 18. 29. φοβούμενος ירא *Aquila, Job* 2. 8. *&* 9. *Aq. S. Th. Quinta & Sexta Editiones, Pſ.* 24. 14. φοβοῦνται פחדו *S. Pſ.* 52. 6.

Φοβερὸς, formidabilis טורא *Symmachus, Job* 37. 22. φοβεροὶ, formidabiles תבלולי *Inc. Gen.* 49. 11.

Φόβημα, timor מורת *Aq. Pſal.* 9. 21. טורא *Aquila, Deut.* 4. 34. *in Appendice.*

Φόβος, timor, metus מורה *Aquila, Jud.* 13. 5. *Th. Pſal.* 9. 21. *Item* פחד *S. Job* 22. 10. חור *S. Theod. Job* 39. 20. *Item* יראה *Theod. Job* 15. 4.

Φοῖνξ, palma תמר *Inc. Lev.* 23. 40. *Inc.* 3. *Reg.* 6. 31.

Φολίδωτὸν, ſquamarum קשקשים *Aquila,* 1. *Reg.* 17. 5.

Φολὶς, ſquama קשקשת φολίδες, *Aq. Deut.* 14. 9. *in Append. Incer. Levit.* 11. 9. *Item* רטן *S. Job* 41. 4.

Φονεῦσαι, occidere רצח *A. Pſ.* 41 12. *Inc. Joſ.* 20. 6.

Φονευτὴς, homicida רצח *Inc. Joſ.* 21. 32.

Φονευτεύω, cæde contamino; ἐφονευτεύθη ונגאה *S. Heſai.* 24. 5. *Inc. Jerem.* 3. 2. *& Thren.* 3. 9.

Φορὰ, proventus יבול *Symmachus, Pſalm.* 66. 7.

Φορεῖα, vehicula בעיר *LXX. Th. Gen.* 47. 17. ברכות *S. Heſai.* 66. 20.

Φορεῖς, vectes בדים *Incer. Exod.* 27. 7.

Φόρος, tributum; ὡς φόρον δουλεύων לפס ענד *Aquila, Gen.* 49. 15. *in Appendice*; *Incert.* 2. *Reg.* 20. 24. *A. S. Prov.* 12. 24. *S.* 4. *Reg.* 17. 3. ὑπὸ φόρον, ſub tributo נשאי מנחה *S.* 2. *Reg.* 8. 2.

Φορτία, ας, ſarcina משא *Incer.* 2. *Reg.* 15. 33.

Φορτικὸς, moleſtus משא *Incert. Job* 7. 20.

Φορτίον, ſarcina משא *S. Joſ.* 1. 14. *Item* שוכרת *Incert. Jud.* 9. 48. משוא *A.* 2. *Reg.* 15. 33.

Φραγμὸς, munitio מבצר *Aquila, Symmachus,* 2. *Reg.* 24. 7.

Φραγμὸς, ſepes משכרת *Incer. S. Prov.* 15. 19. גדר *A. Jerem.* 49. 4. *S. Ezech.* 13. 5.

Φράζω, ex Hebræo פרזונו *A. Jud.* 5. 11.

Φράσσω, obturans שכר *S. Prov.* 26. 10.

Φρέαρ, puteus, בור *Incert.* 1. *Reg.* 19. 22. בצר *Symm. Pſal.* 68. 16. משאר *Incert. Exod.* 8. 3.

Φρίκη, horror רעדה *S. Pſal.* 47. 7. פלצות *S. Pſal.* 54. 6. רהה *A. Oſee* 13. 1.

Φρίττω, inhorreo; ἔφριξαν, inhorruerunt תסער *Hebr. Int. Job* 44. 15. ἐφρίξεν ותשא *A. Nahum.* 1. 5.

Φρονῶ, ſentio; ἐφρονοῦντο תבונותיכם *Symmachus, Job* 32. 11.

Φρόνησις, prudentia חכמה *Incert.* 2. *Reg.* 14. 20. *Sym. Job* 33. 33. שכו *S. Prov.* 1. 3. *&* *S. Prove* 16. 22. בינה *Symm.* 4. 1. תבונה *Aquila, Deut.* 32. 28. *A. Sym. Th. Prov.* 2. 11.

Φρόνιμος, prudens חכם *Incert.* 2. *Reg.* 13. 3. *&* 14. 2. ὃ φρόνιμος לא בהכשיל *S. Job* 34. 35.

Φροντίζειν, curare, ſollicitum eſſe הצנע *Quinta Edit. Mich.* 6. 8. ἐφρόντιζον, ſolliciti erant יעצבו *Symmach. Pſal.* 55. 6. φρόντισον עתרה *S. Prov.* 24. 27.

Φροντὶς, cura, ſollicitudo דברי *Inc.* 1. *Reg.* 10. 2.

Φυλάσσομαι· φυλάσσεσθε, cuſtodius בלא *Symmachus, Pſal.* 87. 9.

Φύλαξις, cuſtodia מבוכה *Incert. Mich.* 7. 6. בכא *A. S.* 2. *Reg.* 5. 24.

Φυλακὴ, præſidia מצדות *S. Jud.* 6. 2.

Φυλαρὸς, præſidiarius פרורים *S.* 4. *Reg.* 23. 11. φυλαὶ נציבים *S.* 2. *Reg.* 8. 6.

Φύλαγμα, fremitus גהן *Aq. Jerem.* 30. 44.

Φύλαττον, cremium, *vel* ſarrago קצף *Theodot. Oſee* 10. 7.

Φύλλον, cremium מוקד *Th. Pſal.* 101. 4.

Φύλλμα, torrefactio מגרשה *dub. Inc. Levit.* 2. 16.

Φυκτὸν, toſtum קלוי *Incer. Joſ.* 5. 11. *Item* קלו *Aq. Symm.* 2. *Reg.* 17. 28.

Φρύγω· πεφρυγμένος, toſti שדפה *Incert. Gen.* 41. 6. πεφρυγμένα קלוי *A. S. Levit.* 2. 14.

Φυγαδεύω· φυγαδεύσετε, fugabis יבריח *Sym. Job* 41. 19. φυγαδεύσουσι יניסו *A. Deut.* 32. 30.

Φυγαδίας, *legendum videtur* φυγαδικὰς, fugitivos מבורחים *Inc. Ezech.* 17. 10.

Φυγὴ, fuga נוס *Inc.* 2. *Reg.* 19. 3.

Φῦλα, tribus לאמים *Aq. Pſal.* 2. 1. *Inc. Pſal.* 43. 3. *Inc. Pſal.* 148. 11.

Φύλαγμα, cuſtodia משמר *Aq. Th. Prov.* 4. 23. φυλάγματα מסברת *Inc. Levit.* 18. 30.

Φυλακὴ, cuſtodia משמרת *Omnes, Num.* 3. 7. *Item* האסירים *Theodotio, Jud.* 16. 21. ארשמרה *Symmachus, Pſal.* 89. 4. *Item* φυλακὴ, cuſtodia מטרת *Aquila, Th.* 1. *Reg.* 20. 20.

Φυλακτήρια, phylacteria כסתות *Hebr. Inter. Ezech.* 13. 18.

Φύλαξ, cuſtos צור *S. Th. Deut.* 32. 31. צר *Prov.* 13. 17. *Item* שכר *S.* 1. *Reg.* 28. 2.

Φύλαξις, cuſtodia שמרים *Samar. Exod.* 12. 42. *Item* שמר *A. Heſai.* 26. 3.

Φυλάσσω, cuſtodire שכר *Aq. Sym. Theod. Deuter.* 27. 2. *A* 1. *Reg.* 9. 24. *& Omnes paſſim*; φυλασσόντων יזרו *Inc. Lev.* 22. 1. φυλάξασθε נזר *Sym. Deuter.* 33. 16. φυλάξωσιν, cuſtodient יצרו *Pſalm.* 60. 8.

Φυλὴ, tribus שבט *Inc.* 1. *Reg.* 2. 27. *S. Job* 37. 13. *& alibi.* φυλῶν לאמים *Aquila, Pſal.* 64. 8. *Item* מטה *Aquila, Sym. Theod. Num.* 1. 20. *S. Num.* 1. 47. *Aq. S. Th. Joſ.* 15. 21.

Φυλισσιὰμ פלשת *A. Pſal.* 59. 10.

Φύλλον, folium עלה *Aquila, Pſalm.* 1. 3. *A. Sym. Heſai.* 34. 4.

Φύραμα, conſperſio לש *Quinta Edit. Oſea* 7. 4.

Φυρᾶσαι *&* φυρᾶν, fœdo, miſceo; ἐφύρανε נגאלו *Sym. Thren.* 4. 14. φυρᾶσθαι לבט *Th. Prov.* 10. 8. ἐφύρη מגולה *S. Heſai.* 9. 5.

Φύσα, veſica מרצת *Symmachus, Theodotio, Levit.* 1. 16.

Φυσῶ, ſuffio; φυσῶσιν נפח *Aquila, Theodot. Job* 20. 26.

Φύσημα, ſtatus נפח *S. Job* 20. 26.

Φυτεία, plantatio אשל *Symmach. Gen.* 21. 33. *in Appendice.*

Φυτεύω· ἐφύτευσε, plantavit נטע *A. Syrus, Gen.* 2. 8. πεφυτευμένος, plantati נטעים *Aq. Eccl.* 12. 11. πεφυτευμένην, plantatam שתולה *A. S. Oſee* 8. 13.

Φυτὸν, virgultum, planta, arbuſtum אשל *Inc.* 1. *Reg.* 22. 6. *Item S.* 1. *Reg.* 31. 13. φυτὸν ἀγρίας, planta agreſtis שיח *S. Job* 30. 7. *Item ex* φυτὸν Σαβὲκ בסבך *Theod. Gen.* 22. 13.

Φυλεὸς, luſtrum, latebra; φυλεοῖς חרדים *Syrus, Jer.* 17. 6.

Φυλεύω· φυλεύουσι, in latibulis agunt ישחו *Incert. Job* 38. 40.

Φωνὴ, vox קול *paſſim Omnes.*

Φώνημα, vociferatio שוע *Symmac. Amos* 4. 13.

Φωράω· φωραθεὶς, deprehenſus יכיר *Symmachus, Job* 24. 17.

Φῶς, lumen, lux אור *Omnes, Gen.* 1. 3. *Inc.* 16. 2. *Job* 8. 6. *& alibi. Item* אש *Th. Job* 18. 5.

Φωτίζω, luminare מאר *A. Gen.* 1. 14. *& ſeqq. Aquila, Pſal.* 73. 16. *A. Prov.* 15. 30.

Φωτίζω, illumino הוריתי *A. Exod.* 4. 12. *&* 15. φωτίζει αὐτὸς להורתם *Aq. Exod.* 24. 12. φωτίσουσί σε יורוך *Inc. Deut.* 17. 11. φωτίσατε ויורה *Theod. Jud.* 13. 8. *Item A. Job* 22. 7. *Aq. Pſalm.* 24. 8. *Pſalm.* 26. 11. *Pſalm.* 31. 8. *Inc. Pſal.* 44. 5. *Aquila, Theod. Pſalm.* 118. 33. φωτίζων מורה ἐφώτισεν ויאר *A. Exod.* 14. 25. ἐφώτισεν (*alii* ὠ) ויורהו *Incert. Exod.* 15. 25. *Aquila, Exod.* 24. 12. *& alibi*; *Inc. Levit.* 10. 11. ἐφωτίσθην ותראנה *A.* 1. *Reg.* 14. 27.

Φωτισμὸς, illuminatio מאור *A. Pſalm.* 75. 5. φωτισμοὶ אורים *tres Int. Exod.* 28. 30. *A. Th. Levit.* 8. 8. *Reliqui, Num.* 27. 21.

X

Χαίω, gaudeo; χαφοσύνη ישמח *S. Pſal.* 57. 12. χαίρων שוש *A. Heſai.* 61. 10.

Χαίτη, coma קציר *Symm. Job* 18. 16. *S. Sexta Edit. Pſal.* 79. 12.

Χάλαζα, grando ברד *Omnes.*

Χαλάομαι, laxor; χαλᾶται יזח *Inc. Exod.* 38. 28.

Χαλαστά, carenulæ נסגת *S. Heſai.* 3. 19; שרשרות *Th. Exod.* 28. 14. *in Append.*

Χαλινὸς, frænum מתג *A.* 2 *Reg.* 8. 1. *Sym. Heſai.* 37. 29. *Item* חוח *Theod. Job* 40. 21. חחים *Inc. Ezech.* 29. 4. *Th. Ezech.* 38. 4.

Χαλὲ· χάλικες, lapilli רצפי *Th. Job* 21. 33.

Χαλκὸς, æs נחשת *Inc.* 4. *Reg.* 18. 4. æneus *A. S. Th. Exod.* 36. 38.

Χαρὰ, gaudium ששון *Aquila*, *Pſalm.* 44. 8. שמחה *Th. Heſai.* 24. 11.

Χαρακὼ· ἢ ἐχαράκωσεν, circumvallavit ויכתר *Incer.* 3. *Reg.* 15. 27. *S.* χαφάσω וצרתי *Heſ.* 29. 3. χαράκωμα בולם *Th. Amos* 7. 14.

Χαρακτὴρ, character ציר *A. Pſal.* 48. 15.

Χάραξ, vallum סללה *Incer.* 2. *Reg.* 20. 15.

Χαρίζομαι, do, largior חנן ἐχαρίσθη, largitus eſt, *A. Gen.* 33. 6.

Χάρις, gratia חן *Inc. Jud.* 6. 7. *Aquila*, *Prov.* 1. 9. חסד *S. Pſal.* 39. 11. *&* 2. *Reg.* 10. 2. *Item* כוב *Sym.* 2. *Reg.* 2. 6.

Χαριτὸω, gratioſus חנן *S. Pſal.* 111. 5.

Χαριτόω, gratiâ plenus ſum, gratioſus ſum; עֵם חֵ κεχαριτωμένε χαριτούμενος, cum gratioſo gratioſus eris עם תמים תתמם *S. Pſal.* 17. 26.

Χάρμα, gaudium משיש *A. Pſal.* 47. 3.

Χαρμοσύνη, lætitia משחרת *Hebr. Int. Job* 20. 5.

Χαρσῶ, gratioſi, *de oculis dicitur* תכללורת *Symmac. Prov.* 23. 29.

Χαρτόω, lætifico; χαρτώσεις αὐτὸν תחדחו *Sym. Pſal.* 7. 20.

Χάσμα· ἐν χάσματι, in hiatu בריאה *Inc. Num.* 16. 30.

Χαυνόω, emollio; χαυνώσεις, emollies תמוג *Symm. Pſal.* 64. 11.

Χεῖλος, labium, *vel* ora, oræ שפות *A. Exod.* 6. 12. *S. Job* 12. 20. *& alibi.*

Χείλωμα, labrum, *melius forte*, ora, coronamentum זר *Incert. Exod.* 37. 2.

Χειμάζω· χειμάσει, pluet vehementer גשם *S. Job* 37. 6. ἐχειμάζετε הכאורת *A. Ezech.* 13. 22.

Χείμαῤῥος, torrens נחל *Omnes*, *Levit.* 23. 40. *Job* 14. 11. *A. Job* 40. 17. *Cant. Incert.* 6. 10. *Theod. Jud.* 15. 8. *Incert. Jud.* 16. 4. *Item* מעוף *Th. Jud.* 15. 8.

Χειμερινὸς, hyemalis חרף *Aquila*, *Symmach. Theod. Amos* 3. 15.

Χειμὼν, hyems גשם *Inc. Levit.* 26. 4. *Symmachus*, *Job* 37. 6.

Χείρ, manus יד *paſſim Omnes* כף *Aquila*, *Exod.* 9. 33. *S. Job* 21. 30.

Χειραγωγία· χειραγωγοῦσα מחזיק *Incert. Jud.* 16. 26.

Χειρίδωτὸς, manicatus פסים *Sym. Gen.* 37. 3. *&* 2. *Reg.* 13. 19.

Χειρὶς, ſubigo; χειρῶσθε רדו *S. Gen.* 1. 28.

Χειλίωσις, *&* χιλίωσις, labellum חח *Inc. Deut.* 34. 7.

Χήθω, continens יבשה *A. Exod.* 14. 16. *&* 21. *Item* נוזל *Samaritanus*, *Levit.* 23. 5. *ubi legitur* τῶν χηθῶν *ex*, *vertitur*, ſeparatorum *ex* eorum; *ſed hic vox* χηθῶν *non vacat ſuſpicione mendi.*

Χεῦμα, effuſio דגן *Aquila*, *Deut.* 7. 13. *in Append.*

Χέω, effundo והרבתי *Th. Jerem.* 30. 19.

Χήλη, ungula פרסה *Inc. Deut.* 14. 7.

Χήρα, vidua אלמנה *Aquila*, *Symmac. Pſalm.* 67. 6. *Omnes paſſim.*

Χηρεύομαι· χηρεύσεις, vidnatæ אלמנות *Symmachus*, *Pſal.* 77. 64.

Χθὼν, humus, terra אדמה *Aq. Gen.* 2. 6. *&* 3. 17. *A. Heſai.* 7. 16. *A. Gen.* 2. 7.

Χιλιάρχοι, millenarii, tribuni ראשי אלפי *Incer. Num.* 10. 4. *Item* נשיאי *Incer. Joſ.* 22. 30.

Χιλιοπλασίων· οὐ γὰρ χιλιοπλασίων ἡμῶν, tu enim millies potior es nobis כי־עתה כמנו עשרת אלפים *Sym.* 2. *Reg.* 18. 3.

Χιτὼν, tunica כתנת *A. S. Geneſ.* 37. 3. *Item Symm. Theodot. Exod.* 29. 5. *Item* χιτῶνας αὐτῶν כדוריהם *A.* 2. *Reg.* 10. 4.

Χιονόβλης, nive dealbata תשלג *S. Pſal.* 67. 15.

Χιὼν, nix שלג *Aquila*, *Symmach. Exod.* 4. 6. *Reliqui*, *Job* 37. 6.

Χλαμὺς, chlamys מעיל *Inc.* 2. *Reg.* 24. 5.

Χλευάζει, ridet, irridet ילוץ *Aquila*, *Theodotio*, *Prov.* 14. 9. *&* 19. 28. *S. Heſai.* 29. 20. *A. Heſai.* 28. 22. χλευασθήσεται ילוץ *Th. Prov.* 4. 23.

Χλευασμὸς, deriſio לצון *A. Heſai.* 28. 14.

Χλευαστὴς, deriſor לץ *Aquila*, *Pſal.* 1. 1. *A. Prov.* 14. 6. *&* 19. 29. *Aq. Theod. Prov.* 20. 1. *Aq. S. Th. Prov.* 22. 10 *Sym. Th. Heſai.* 28. 14. χλευασταῖς לצצים *A. Oſee* 7. 5.

Χλόη, herba דשא *S. Job* 6. 5. עשב *A. Heſai.* 37. 27. *A. Gen.* 1. 28. *A. Leut.* 11. 15. *in Append.*

Χλωρὸν, viride ורק *S. Th. Geneſ.* 1. 30. ירקא, viridia לחה *Hebr. Int. Deut.* 34. 7. *Item* חציר *Symmachus*, *Pſal.* 36. 2.

Χνοὺς, pulvis, cuſpis אבקת *Inc. Cant.* 3. 6.

Χοιρεῖον, ſuilla, porcina caro חזיר *S. Th. Heſ.* 66. 17.

Χοιρογρύλλιος, chœrogryllius שנן *Omnes*, *Pſ.* 103. 18.

Χοῖρος, porcus חזיר *Omnes.*

Χολὴ, fel מרורת *Th. Job* 20. 14. *&* ראש *S. Job* 20. 14. *S. Pſalm.* 68. 22.

Χολὸω· ἐχολώθη, iratus eſt ויתעבר *S. Pſal.* 77. 21. *&* *Pſalm.* 88. 39.

Χόλος, ira רוח *Incer. Job* 6. 4. עברות *Th. Pſ.* 7. 7. *S. Pſ.* 89. 9. *Vide & A. Habac.* 2. 15. חמת *Inc. Amos* 6. 14.

Χορδὴ· χορδαὶ, chordæ מנים *A. Pſal.* 150. 4.

Χορεία, chorea מחולת *A. Pſalm.* 52. 1. *&* 87. 1.

Χορεύω· χορεύουσι, choreas agentes במחלת *Incert.* 1. *Reg.* 29. 5.

Χορίον, vulvæ pellicula שבלול *S. Pſalm.* 57. 9.

Χορὸς, chorus מחולת *S. Pſal.* 52. 1. *&* 87. 1. *Inc. Cant.* 7. 1. *Item* חלילים *Aquila*, *Pſalm.* 86. 7.

Χορεῖ חלולים *Inc. Jud.* 9. 27. *&* חלילים *A. Pſ.* 86. 7.

Χορτάζω· κεχορτασμένοι, ſaturati שבעים *S. Th.* 1. *Reg.* 2. 5. *S. Pſ.* 16. 14. *S. Pſal.* 22. 4. *A. Th. Heſai.* 33. 12.

Χόρτος, fœnum חציר *S. Th. Heſai.* 37. 27. *Sym. Th. Heſai* 40. 7. *&* 8. עשב *Aquila*, *Gen.* 1. 11. *Symmac. Theodotio*, *Gen.* 1. 29. *Theodotio*, *Mich.* 5. 7.

Χοῦς, pulvis, humus עפר *Omnes*, *Gen.* 2. 7. *Item A. S. Levit.* 17. 13. *A. Job* 14. 8. *S. Job* 41. 24 *A. Pſ.* 21. 30. אפר *A. Job* 42. 6.

Χρεία, uſus, neceſſitas חפץ *S. Eccleſ.* 3. 1. *S. Eccleſ.* 5. 8. *A. Eccleſ.* 12. 10.

Χρειώδεις, utiles חפץ *S. Eccleſ.* 12. 10.

Χρεμετίζω, hinnio; χρεμέτισον אהל *Inc. Heſ.* 10. 30. *A. S. Heſai.* 54. 1. ἐχρεμέτισαν, hinnierunt יהילו *Sym. Oſee* 7. 14.

Χρεμετισμὸς, hinnitus רעמה *Th. Job* 39. 19.

Χρεωφειλία, redditio debiti שלמת *Incer. Deut.* 24. 13. χρεωφειλία, *A. Deut.* 24. 11. *in Appendice.*

Χρήζω· χρήσει, opus habebit חפץ *Sym. Job* 22. 3. *& Incert. Job* 21. 21.

Χρήματα, pecuniæ, *A. S. Th. Prov.* 31. 3.

Χρηματίζω, prædico; ἐχρημάτισεν דבר *Inc. Jer.* 40. 2.

Χρηματισμὸς, oraculum דביר *Aq. Theod.* 3. *Reg.* 6. 5. *&* 19. *Incer.* 2. *Paral.* 3. 7. *A. S. Pſalm.* 27. 2.

Χρηστὸς, bonus טוב *Incert. Pſal.* 134. 3.

Χρίειν, ungere משח וימשח *S. Th. Lev.* 8. 11. κεχρισμένος, unctus משוח *A. S.* 2. *Reg.* 3. 39. *S. Pſ.* 2. 6.

Χρῖσμα, unctio משחת *S. Levit.* 21. 12.

Χρίσις, unctio משחה *S. Th. Exod.* 35. 7.

Χρῖστὸ· τὸ χρῖστὸν משחת *Theod. Levit.* 21. 12.

Χριστὸς, Chriſtus, unctus משיח *S.* 1. *Reg.* 2. 35. *S. Pſal.* 88. 39. *A. S. Th. Pſal.* 88. 52. *Symm. Dan.* 9. 26. χριστὸς נסיכי *S. Mich.* 5. 5. *A. S. Th. Habac.* 3.

Χρονίζω· ἐχρόνισαν, procraſtinarunt אחרו

Χρόνος, tempus ימי *Inc. Gen.* 8. 22. *Inc. Joſ.* 4. 23.

Χρύσεος, aureus כסף *Syrus*, *Gen.* 45. 22.

Χρυσὸν, aurum זהב *Aq. Th.* 3. *Reg.* 6. 20. *Aq. Th. Job* 37. 22. χρυσὸν πρωτῶον, aurum primum אופיר *S. Job* 22. 24. & כתם אופיר *S. Job* 28. 16. *Pſalm.* 44. 10. חורץ *A. S. Proverb.* 8. 19.

Χρυσόλιθος, chryſolithus, *Aquila*, *Ex.* 28. 20. חרשיש *Sexta Editio*, *Cant.* 5. 14. *A. Ezech.* 1. 16. & *Ezech.* 10. 9. *A. Dan.* 10. 6.

Χρυσοῦς, aureus; χρυσοῦν, aureum זהב *Inc. Exod.* 25. 24. *Item* מז *S. Job* 28. 27.

Χρυσοχόος, aurifex צורף *Theod. Jerem.* 10. 10.

Χρῶμα, color ששר *Inc. Ezech.* 23. 14.

Χρώς, corpus, cutis עור *Inc. Exod.* 34. 29. *S. Job* 2. 4. *Item* בשר *Inc. Levit.* 13. 38.

Χυτὸς, fuſus; χυτὸν χρυσίον זהב מרור *Inc. Ex.* 25. 17.

Χύτρα, olla סיר *Inc. Jud.* 6. 19.

Χύσιν· χυθήσῃ, effundentur יתכו *Inc. Job.* 3. 24.

Χωλαίνω· ἐχώλαινεν, & claudicabat ויאל ללכת *Inc.* 1. *Reg.* 17. 39. χωλαίνετε פסחים *S.* 3. *Reg.* 18. 21.

Χωλὸς, claudus פסח *S. Prov.* 26. 7. & *S.* 2. *Reg.* 5. 6.

Χῶμα, cumulus terræ עפר *Theod. Levit.* 17. 13. *Th. Job* 14. 8. & *Job* 19. 25. *Th. Heſai.* 26. 5. *S. Thren.* 3. 29. *Item* תלם *A. Joſ.* 11. 13. תל *A. Deut.* 13. 16. *in App. In prima exemplo* תלם *Aquila* ם *habuerit pro affixo.*

Χωνευτὰ, conflata, *Inc.* 3. *Reg.* 14. 9.

Χωνευτήριον, conflatorium כור *Theod. Prov.* 27. 21. ויצר *S. Zach.* 11. 13.

Χωνευτὴς, conflator צורף *Inc.* 17. 14.

Χωνεύω, conflo; χωνευθῇ יזקו *Reliqui*, *Job* 28. 1. χωνεύσεται יצוק *Hebr. Int. Job* 28. 2. χωνεύμενον צרוף *Inc. Pſal.* 11. 7.

Χώρα, regio, ager שדה *A. Gen.* 3. 1. & 24. 63. *A. Ex.* 13. 11. *A. S. Jud.* 5. 18. *A. Pſ.* 79. 14. *S. Eccleſ.* 5. 8.

Χωρίζω, ſeparo, ſegrego; κεχωρισμένος ἀνθρώπων, ſegregatus ab hominibus ארם נרא *S. Gen* 16. 12. *Item* χωρίζων ומסגיר *Incert. Levit.* 13. 21. χωρίζων יבדיל *S. Pſ.* 19. 4. *A. Oſee* 4. 14. ἐχώρισεν, ſeparavit חבדיל *A. Deut.* 10. 8. *in Appendice.*

Χωρὶς, præter לבד *A. Exod.* 11. 37.

Χωρισμὸς נדחה *Theod. Levit.* 12. 2. *Incer. Levit.* 15. 20. & 24. & 25.

Χωρογραφῆσαι, chorographiam edere לכתב *Inc. Job* 18. 8.

Ψ

Ψαθυρὸν· ἐψαθυρωμένος, arefactus נקדים *A. Joſ.* 9. 5. ἐψαθύρθη, *A. Pſal.* 101. 4.

Ψάλλω, pſallo; ψάλατε, pſallite, canite זמרו *S. Pſ.* 32. 1.

Ψαλμὸς, Pſalmus מזמור *Th. Pſ.* 4. 1. *Inc. Pſal.* 47. 1. *S. Th. Heſai.* 24. 16. *Item* ψαλμοὶ נגינות *Aq. Jape.*

Ψαλτήριον, pſalterium כנור *S. Pſ.* 42. 4. *A.* 1. *Reg.* 16. 16. *Th.* 1. *Reg.* 16. 23. *S. Heſ.* 16. 11. ἐν ψαλτηρίῳ, per pſalteria בנגנות *S. Pſ.* 4. 1. & *in aliis titulis Pſalmorum.*

Ψιχὰς, ſtilla זרם *Job Th.* 24. 8. רביבים *A. Deut.* 32. 2. *in Ap.* ψιχάδες, ſtillæ רביבים *S. Pſ.* 64. 11. *A. Mich.* 5. 7. *Reliqui*, *Pſ.* 71. 6. ψιχάδων רסיסי *A. S. Cant.* 5. 2.

Ψεύδης, mendax שקר *Symmachus*, *Pſal.* 26. 12.

Ψεύδομαι· ψεύσασθαι, mentiri כוב *Inc. Num.* 23. 19. ψευσάμενοι יכחשו *S. Pſ.* 80. 16. *Aq.* ψεύσομαι אשקר *Pſal.* 88. 34.

Ψευδοπροφήτας, falſus propheta נביא *Reliq. Jer.* 28. 9.

Ψεῦδος, mendacium שקר *Aquila*, *Pſal.* 7. 15. & 26. 12. כוב *Quinta Editio*, *Pſal.* 61. 5.

Ψεῦσμα, mendacium שקר *S. Job* 13. 4. אכזב *A. Th. Job* 34. 6. כוב *S. Pſal.* 60. 3. *Prov.* 23. 3.

Ψηλαφῆσαι, tangere, *Inc. Jud.* 16. 26. ἢ ψηλάσω με ψηλαφῆσαι, fac me tangere והימשני

Ψηλαφητὸς, palpabilis מטי *A. Ezech.* 16. 10.

Ψηφολογίαν· ἐψηφολόγησεν, teſſellavit רצוף *Quinta Ed. Cant.* 3. 10.

Ψηφίζεσθαι, ſupputare ספר *A. Pſal.* 47. 13.

Ψηφὶς, calculus צרור *Aq. Amos* 9. 9.

Ψηφὶς, calculus חצץ *S. Prov.* 30. 27.

Ψῆφος, calculus מספר *A. Deut.* 32. 8. *S. Prov.* 5. 17.

ψῆφος λιθοβόλος, calculus lapideus צר *S. Exod.* 4. 25.

Ψιθυρίζω· ἐψιθύριζον, ſuſurrabant יהלחשו *S. Pſ.* 40. 8. *S. Pſal.* 57. 6.

Ψιθύρισμα שטן *S. Job* 26. 14. *Item* לחש *A. Heſ.* 3. 3.

Ψιθυρισμὸς, ſuſurratio שטן *S. Job* 4. 12. & 26. 14.

Ψόα, lumbus כסל *S. Job* 15. 27.

Ψόγος, vituperium דבת *A. Gen.* 37. 2. *A. Th. Prov.* 10. 18. *Th. Prov.* 25. 10.

Ψοφῶ, ſtrepo; ἔψοφον, ſtrepitum edebat ויתן *S. Th.* 1. *Reg.* 21. 13.

Ψόφος, ſtrepitus קול *Symmachus*, *Job* 37. 4. & תוף *S. Job* 38. 26. *A. S.* 2. *Reg.* 5. 24.

Ψύα, lumbus כסל *S. Pſal.* 37. 8.

Ψύλλος, pulex פרעש *Inc.* 1. *Reg.* 25. 20.

Ψυχὴ, anima נפש *Omnes paſſim. Item* לבב *Incert.* 3. *Reg.* 1. 4.

Ψύχος, frigus קרח *A. Pſal.* 147. 17. חרף *S. Prov.* 20. 4. יקפאון *S. Zach.* 14. 6.

Ψωμίζω· ἐψώμισας, cibaſti האבלת *S. Pſal.* 79. 6. ψωμίζω מאכיל *Aq. Sym. Theod. Jerem.* 9. 15.

Ψωμοὶ, fruſtula פתים *A. S. Th. Levit.* 2. 6. ψῶμον ψωμῶν· פתים מנחת *A. Levit.* 6. 21. *in Appendice.*

Ω

Ὦ, ora פי *S. Pſal.* 132. 2.

Ὧδε, huc הנה *S.* 2. *Reg.* 5. 6.

Ὠδὴ, canticum השיר *A. Pſal.* 9. 17. *Item* שיר *Sym. Pſal.* 27. 7. & *Pſal.* 41. 9. *A. Eccleſ.* 12. 4. ומרה *S. Pſ.* 80. 3. *Item* מזמור *S. Pſal.* 4. 1. תפלה *A. S. Hab.* 3. 1.

Ὠδῖνες, dolores partûs חיל *S. Pſal.* 47. 7. חלות *Th. Pſal.* 76. 11.

Ὠδίνω· ὠδίνησαν, parturierunt חבלי *A. S. Job* 39. 3. ὠδίνουσα יחיל *A. Pſal.* 28. 8. *A. Pſal.* 54. 5. *A. S. Pſal.* 95. 9. ὠδινήσω חוללתי *S. Pſ.* 50. 7. *A. Pſ.* 28. 9.

Ὠθοῦμαι· ὠθοῦσι, impelluntur דחי *S. Pſal.* 35. 13.

Ὦμος, humerus כתף *Exod.* 27. 14. *Aq. S. Ezech.* 40. 40. *S. Ezech.* 41. 2.

Ὠμοδάκησαν, obſtupuerunt, *ſic legitur apud quoſdam Patres* תקהיחו *Ezech.* 13. 2.

Ὦμος, humerus כתף *Inc. Exod.* 28. 27. *Inc. Jud.* 16. 3. *A. Ezech.* 41. 2. *Item* שכם *Incert.* 1. *Reg.* 9. 2. *Sym. Pſalm.* 80. 7. *A. S. Th. Heſai.* 9. 6. *A. Th. Heſai.* 22. 22. *A. Gen.* 48. 22. *in Appendice.*

Ὠμοφόριον, ſuperhumerale, 1. *Reg.* 2. 18. *in Nota.*

Ὠὸν, ovum ביצה *Reliqui*, *Heſai.* 59. 5.

Ὥρα, tempus זמן *S. Eccleſ.* 3. 1.

Ὥρα, ſpecies; ἐν ὥρᾳ καλῇ באבר *A. Job* 8. 12.

Ὡραῖοι, ſpecioſi נעימים *Incer.* 2. *Reg.* 23. 1.

Ὡραῖος, ſpecioſum נוה *A. Pſal.* 78. 7. *Item* צין *Inc. Heſai.* 28. 1.

Ὡραΐζομαι· ὡραΐσθη, pulcra eſt, decora eſt נאוה *A. Pſ.* 32. 1. ὡραϊσθῆναι יפו *S. Cant.* 4. 9. נאוו *A. Heſ.* 52. 7.

Ὡραιότης, decor נוה *A. Job* 5. 24. *Th. Job* 18. 15. *A.* 2. *Reg.* 7. 8. וורז *A. Pſal.* 67. 13. *S. Pſal.* 73. 20. *Aq. Soph.* 2. 6. נאורת *A. S. Pſ.* 22. 2. תפארת *Th. Prov.* 4. 9.

Ὡραιότης, ſpecies, decor, pulcritudo, *Th. Ezec.* 7. 11.

Ὡραιόω, ſtrophium פתיל *Syrus*, *Gen.* 38. 18.

Ὠρίων, Orion כסיל *A. Amos* 5. 8.

Ὠρυγμὸς, ululatus שאגה *S. Th. Heſai.* 5. 29.

Ὡσαύτως, ſimiliter כן *S. Th. Exod.* 7. 11. & 22.

Ὠτίον, auricula און *Inc. Pſ.* 39. 7. *S. Pſ.* 57. 6.

Ὠφελεία, utilitas בצע *Quinta Edit. Mich.* 4. 13. *Item* נעיל *Incert.* 21. 15.

Ὠφελῶ, utilis ſum ועיל *Inc.* 1. *Reg.* 12. 21.

Ὠφελῶ, debili נשיתי *Syrus*, *Jer.* 15. 10.

FINIS.

Addenda quædam in Lexico Hebraïco.

In Radice אול

אולת *Vide initio Pſalmi* 21.

In Radice בור

Niphal נבר purus, *vel* purificans ſe. *Imperativ.* הברו purgate vos.

In Radice דבר

Hiphil, perdere. *Adde*, *ex uſu Chaldaïco* ducere, adducere. *Sic Pſalm.* 17. 48.

In Radice דמה

Ultimum exemplum תדמי *ἀναμένον* exſpecta, *A. S. Pſalm.* 41. 6. *dele totum; nam ἀνάμενον reſpicit vocem ſequentem* דוחלי

In Radice ברה

In voce בארי *lin. penult. lege* באר

In Radice גרה

Lege, abſcindere, diſcindere.

In Radice גרר

Poſt alia exempla adde: Futurum hujus vocis ירדן ירדן *quod vertunt* fugiebant, fugiebant, *Symmachus*, ἠγαπήθησαν, ἀγαπητοὶ ἐγένοντο, dilecti ſunt, dilecti fuerunt, *LXX.* τῷ ἀγαπητῷ, τῷ ἀγαπητῷ, dilecti, dilecti: *deducunt videlicet ex voce* דוד dilectus, *ad quam ſimiliter vocem videtur reſpicere Hieronymus qui vertit*, fœderabuntur, fœderabuntur.

In Radice סחר

Adde סחרחר *duplicatâ poſtremâ ſyllabâ*, palpitat; *Hieronymus*, fluctuabat; *Vulgata*, conturbatum eſt *cor meum*.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google